Bundel - Gezamenlijke commissies van 12 juni 2025

Agenda bijlagen

2025-06-12 transcript

Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

1 Opening

2 Vragenuurtje

3 Spreektijd voor het publiek

4 Vaststelling van de agenda

04 juni overzicht portefeuillehouders

2025-06-12_Gezamenlijke commissies_Agenda

5 Vaststelling van de besluitenlijst van 17 juni 2024
vragen of wijzigingsvoorstellen dienen vooraf bij de griffie te worden ingediend

4 Besluitenlijst gezamenlijke cie AZM BenS GEZ 17 juni 2024

6 Akkoordstukken

behandelbrief gezamenlijke commissievergadering 12 juni 2025

6.1 GR BsGW

25it00623 aanbiedingsbrief zienswijze ontwerpbegroting 2026 en MJR 2027-2030 BsGW

25Rb042 ontwerpbesluit zienswijze ontwerpbegroting 2026 en MJR 2027-2030 BsGW

25Tl039 nota van toelichting zienswijze ontwerpbegroting 2026 en MJR 2027-2030 BsGW

Zienswijzebrief BsGW

Dashboard BsGW

Ontwerpbegroting BsGW 2026 en -MJR 2027-2030

Voorlopige jaarrekening BsGW 2024

Annotatie Jaarrekening BsGW 2024 en (ontwerp)begroting BsGW 2026

6.2 GR ZVHP

25it00583 aanbiedingsbrief zienswijze begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (conform de meerjarenbegroting 2026-2029 van de GR ZVHP)

25Rb034 ontwerpbesluit zienswijze begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (conform de meerjarenbegroting 2026-2029 van de GR ZVHP)

25Tl031 nota van toelichting zienswijze begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (conform de meerjarenbegroting 2026-2029 van de GR ZVHP)

Uitgaande brief Zienswijzebrief

Dashboard zienswijzen GR-en 2026b 18.04.25

Begrotingswijziging 2025 Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad versie 5

Kadernota begroting 2025-2028 Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (Getekende versie).docx

Meerjarenbegroting 2026 tm 2029 Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad versie 4

Jaarrekening 2024 versie 7

Concept brief DB ivm ravijnjaar

6.3 GR VRZL

25it00614 aanbiedingbrief raad zienswijze begroting 2026 en bezuinigingsvoorstel GR VRZL

25Rb040 ontwerpbesluit raad zienswijze op begroting 2026 VRZL en bezuinigingsvoorstel

25Tl036 nota van toelichting raad ontwerpbesluit zienswijze op begroting 2026 en voorstel bezuinigingsmaatregelen

concept zienswijzebrief raad aan vrzl begroting 2026 en voorstel bezuinigingsmaatregelen - 25u0004689

Dashboard zienswijzen GR-en 2026 Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Aanbiedingsbrief conceptbegroting 2026 en mogelijke bezuinigingen VRZL

Ontwerpbegroting 2026 VRZL

Uitwerking mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL om gevolgen ravijnjaar 2026 voor deelnemende gemeenten te beperken

Aanbiedingsbrief vastgesteld jaardocument 2024 inclusief resultaatbestemming

Jaarbericht 2024 VRZL

Vastgesteld jaardocument 2024 VRZL

6.4 GR Solido

25it00610 aanbiedingsbrief zienswijze op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de Gewijzigde Begroting 2025 van de GR Solido

25Rb038 ontwerpbesluit zienswijze op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de Gewijzigde Begroting 2025 van de GR Solido
25Tl035 nota van toelichting zienswijze op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de Gewijzigde Begroting 2025 van de GR Solido
Concept zienswijzebrief
Dashboard zienswijzen GR-en 2025b en 2026b Solido (2)
Brief raden mbt Gew begroting 2025 en Ontwerpbegroting 2026
Solido Begrotingswijziging 2025
Solido Ontwerpbegroting 2026 en MJR 2026-2029

6.5 GR GGD

25it00474 aanbiedingsbrief zienswijze Begroting 2026 GGD Zuid-Limburg
25Rb028 ontwerpbesluit zienswijze Begroting 2026 GGD Zuid-Limburg
25Tl025 nota van toelichting zienswijze Begroting 2026 GGD Zuid-Limburg
Zienswijzebrief GGD 25u0004095
Dashboard zienswijzen GGD Zuid Limburg 2026
begroting 2026
bijlage bij begroting 2026
Concept Jaaroverzicht 2024

6.6 GR Kredietbank

25it00598 aanbiedingsbrief zienswijze Kredietbank jaarrekening 2024, de begrotingswijziging 2025 en meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028
25Rb035 ontwerpbesluit zienswijze Kredietbank jaarrekening 2024, de begrotingswijziging 2025 en meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028
25Tl033 nota van toelichting zienswijze Kredietbank jaarrekening 2024, de begrotingswijziging 2025 en meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028
Concept zienswijzebrief GR Kredietbank
Dashboard zienswijzen GR-en 2026b
KBL.brief.250417.jaarstukken 2024 en begrotingsdocumenten 2025 en 2026-2028 def
2025-04-11 Jaarrekening 2024 KBL versie F1.1 AB
2025-04-11 KBL begrotingswijziging 2025 versie F3.0 AB
2025-04-11 KBL meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 versie F2.0 AB

6.7 GR Omnibuzz

25it00617 aanbiedingsbrief zienswijze Omnibuzz Concept begroting 2026 en Meerjarenperspectief 2027-2029, als op de eerste wijziging begroting 2025-1
25Rb039 ontwerpbesluit zienswijze Omnibuzz Concept begroting 2026 en Meerjarenperspectief 2027-2029, als op de eerste wijziging begroting 2025-1
25Tl037 nota van toelichting zienswijze Omnibuzz Concept begroting 2026 en Meerjarenperspectief 2027-2029, als op de eerste wijziging begroting 2025-1
zienswijze 25u0004705
Dashboard zienswijzen GR-en 2026b
omnibuzz-begroting-2025-1-v100-print
omnibuzz-begroting-2026-v100-print
omnibuzz-jaarverslag-2024-v100-print

6.8 GR WOZL/WSP

25it00602 aanbiedingsbrief zienswijze Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de eerste Begrotingswijziging 2025 GR WOZL/GR WSP Parkstad
25Rb036 ontwerpbesluit zienswijze Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de eerste Begrotingswijziging 2025 GR WOZL/GR WSP Parkstad
25Tl032 nota van toelichting zienswijze Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de eerste Begrotingswijziging 2025 GR WOZL/GR WSP Parkstad
zienswijze 25u0004334 WSP
zienswijze 25u0004335 WOZL
Dashboard zienswijzen GR WOZL en GR WSP Parkstad 2026b
GR WOZL 12-12-2024_ Factsheet 1ste begrotingswijziging 2025 GR WOZL_versie2
GR WOZL 12-12-2024_ GR WOZL 1ste begrotingswijziging 2025_versie5
GR WSP 22-02-2024_Factsheet 1ste begrotingswijziging 2025 GR WSP_versie2
GR WSP 22-02-2024_GR WSP 1ste begrotingswijziging 2025_versie5
GR WOZL 24-04-2025_Jaarrekening 2024 GR WOZL - concept4
GR WOZL 24-04-2025_Jaarverslag_2024_versie7

GR WSP Parkstad 26-03-2025_Jaarrekening 2024 GR WSP concept 5
GR WSP Parkstad 26-03-2025_Jaarrekening WSP Parkstad Detachering BV 2024, 13-3-2025 incl.bestuursverslag def.
Begroting 2026 GR WOZL_versie5
Begroting 2026 GR WSP Parkstad_versie6
Factsheet begroting 2026 GR WOZL_versie3
Factsheet begroting 2026 GR WSP Parkstad_versie3

6.9 GR Stadsregio

25it00631 aanbiedingsbrief zienswijze begroting 2026 voor GR Stadsregio Parkstad
25Rb043 ontwerpbesluit zienswijze begroting 2026 voor GR Stadsregio Parkstad
25Tl040 nota van toelichting zienswijze begroting 2026 voor GR Stadsregio Parkstad
Concept-zienswijzenbrief voor Stadsregio Parkstad Limburg_
Dashboard zienswijzen SPL
Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029 gemeenteraden
Aanbiedingsbrief gemeenteraden concept jaarstukken 2024
Ontwerpbegroting 2026 incl meerjarenraming 2027-2029 SPL
(Voorlopige) jaarstukken 2024
Brief bezuinigingsopgave GR Stadsregio Parkstad Limburg

6.10 GR Gegevenshuis

25it00459 aanbiedingsbrief zienswijze wijziging begroting 2025 en ontwerpbegroting 2026 GR Het Gegevenshuis

25Rb025 ontwerpbesluit zienswijze wijziging begroting 2025 en ontwerpbegroting 2026 GR Het Gegevenshuis

25Tl023 nota van toelichting zienswijze wijziging begroting 2025 en ontwerpbegroting 2026 GR Het Gegevenshuis

25u0003711 Zienswijze begrotingen Gegevenshuis
Dashboard zienswijzen GR-en 2026b Gegevenshuis
Brief Kerkrade Het gegevenshuis
Jaarrekening 2024 versie 1.0
Bijgestelde begroting 2025 versie 2.0
Begroting 2026 - meerjarenraming versie 2.0

6.11 GR Omgevingsdienst

25it00450 aanbiedingsbrief zienswijze ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 Omgevingsdienst Zuid-Limburg
25Rb023 ontwerpbesluit zienswijze ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 Omgevingsdienst Zuid-Limburg
25Tl021 nota van toelichting zienswijze ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 Omgevingsdienst Zuid-Limburg
25u0003712 Zienswijze ontwerpbegroting ODZL
Dashboard zienswijzen GR-en 2026b Omgevingsdienst
Beoordeling robuustheid odzl
Ontwerpbegroting 2026 meerjarenraming 2027-2029
Voorlopige jaarrekening 2024 odzl
Jaarrekening 2024 odzl
Ontwerpbegroting 2026 odzl

6.12 GR Rd4

25it00457 aanbiedingsbrief zienswijze ontwerpbegroting 2026 van de RD Rd4
25Rb024 ontwerpbesluit zienswijze ontwerpbegroting 2026 van de RD Rd4
25Tl022 nota van toelichting zienswijze ontwerpbegroting 2026 van de RD Rd4
25u0003718 Rd4 positieve zienswijze
Dashboard zienswijzen GR-en 2026b Rd4
Brief aan gemeenteraden jaarrekening 2024 GR Rd4
Jaarrekening 2024 GR Rd4, geconsolideerd
Brief aan gemeenteraden boekwerk Begroting 2026 GR Rd4
Begroting 2026 GR Rd4, geconsolideerd

7 Bespreekstukken

8 Sluiting

1 Opening

Marlon Struver Voorzitter
Dames en heren, het is 17.00 uur. Dan kan ik deze gezamenlijke

2 Vragenuurtje

Marlon Struver Voorzitter
commissievergadering van 12 juni openen. Dan

3 Spreektijd voor het publiek

Marlon Struver Voorzitter
kunnen wij naar agendapunt nummer twee, naar het vragenuurtje.

4 Vaststelling van de agenda

Marlon Struver Voorzitter
Er zijn voor vandaag geen vragen ingediend. Dan kunnen we door naar agendapunt nummer drie. [onhoorbaar 00:14:48] voor publiek. Daar had niemand zich voor aangemeld. Dan kunnen we door naar agendapunt nummer vier. Dat is de vaststelling van de agenda. Kan iedereen instemmen met de agenda,

5 Vaststelling van de besluitenlijst van 17 juni 2024

Marlon Struver Voorzitter
zoals die nu voorligt? Ik zie dat dat het geval is. Dan kunnen wij door naar agendapunt nummer vijf, de vaststelling van de besluitenlijst. Heeft iemand een jaar op een brandende vraag staan wachten van de gezamenlijke commissie van 2024?

6 Akkoordstukken

Marlon Struver Voorzitter
Dan kunt u dat nu laten horen. Als dat niet het geval is, kunnen wij door naar agendapunt nummer zes. Dat zijn de akkoordstukken. Vanavond zal ik voornamelijk aan het woord zijn, dus ik ga de akkoordstukken af. Op 20 mei 2025 heeft er een informatiebijeenkomst plaatsgevonden. Die stond geheel in het teken van de twaalf gemeenschappelijke regelingen die vanavond opstaan. Ter voorbereiding op de besluitvorming is daar een toelichting gegeven op de afzonderlijke ontwerpbesluiten en op een koppeling met de gemeentebegroting. Daarnaast was er ruimte om inhoudelijke vragen te stellen over de betreffende gemeenschappelijke regelingen.

6.1 GR BsGW

Marlon Struver Voorzitter
Op deze informatiebijeenkomst zijn al deze stukken doorgegaan als akkoordstukken. Ik zal die een voor een aflopen. Dan komen wij bij akkoordstuk 6.1, de Gemeenschappelijke regeling BsGW. Er zal een negatieve zienswijze afgegeven worden aan de BsGW.

6.2 GR ZVHP

Marlon Struver Voorzitter
Vanuit de fracties is er geen verzoek gekomen om dit te bespreken. Ik concludeer, aldus voorzitter, dat het stuk daarmee als akkoordstuk doorgaat naar de raad. Agendapunt 6.2 , is de Gemeenschappelijke Regeling Zorg en Veiligheidshuis Parkstad. Hier zal een positieve zienswijze afgegeven worden aan het Zorg en Veiligheidshuis.

6.3 GR VRZL

Marlon Struver Voorzitter
Vanuit de fracties is er geen verzoek gekomen om dit te bespreken. Hier concludeer ik dat dit door kan als een akkoordstuk. Agendapunt 6.3, de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Er zal straks aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg een neutrale zienswijze afgegeven worden op de ontwerpbegroting en in positieve zienswijze op het gedane bezuinigingsvoorstel.

6.4 GR Solido

Marlon Struver Voorzitter
Met de fracties is hier geen verzoek gekomen om dit te bespreken. Dit kan ook door als akkoordstuk naar de gemeenteraad. Agendapunt 6.4, de Gemeenschappelijke regeling Solido. Er zal straks een positieve zienswijze afgegeven worden aan Solido.

6.5 GR GGD

Marlon Struver Voorzitter
Vanuit de fracties is hier geen verzoek gekomen om dit verder te bespreken. Deze kan door als een akkoordstuk. Agendapunt 6.5, de Gemeenschappelijke regeling GGD. Hier is een positieve zienswijze afgegeven aan de GGD Zuid-Limburg.

6.6 GR Kredietbank

Marlon Struver Voorzitter
Hier is geen verzoek gekomen om dit verder te bespreken. Ik concludeer dat dit door kan als een akkoordstuk naar de gemeenteraad. Agendapunt 6.6, de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank. Hier zal een positieve zienswijze

6.7 GR Omnibuzz

Marlon Struver Voorzitter
afgegeven worden. Vanuit de fracties is hier geen verzoek gekomen om dit verder te bespreken. Deze kan door als akkoordstuk. Agendapunt 6.7, de Gemeenschappelijke regeling Omnibus. Hier is een positieve zienswijze afgegeven aan Omnibus. Vanuit de fracties is hier geen verzoek gekomen om dit verder te bespreken. Deze gaat ook door als akkoordstuk.

6.8 GR WOZL/WSP

Marlon Struver Voorzitter

Agendapunt 6.8, de Gemeenschappelijke Regeling WOZL en WSP. Hier zal een negatieve zienswijze

6.9 GR Stadsregio

Marlon Struver Voorzitter
afgegeven worden aan de WOZL en de WSP. Hier is geen verzoek gekomen om dit te bespreken. Deze gaat als akkoordstuk door naar de gemeenteraad. Agendapunt 6.9, de Gemeenschappelijke regeling Stadsregio. Hier zal een positieve zienswijze afgegeven worden aan de Stadsregio.

6.10 GR Gegevenshuis

Marlon Struver Voorzitter
Hier is wederom geen verzoek gekomen om dit verder te bespreken. Deze gaat ook door als akkoordstuk. Agendapunt 6.10, de Gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Hier zal een positieve zienswijze afgegeven worden aan Het Gegevenshuis.

6.11 GR Omgevingsdienst

Marlon Struver Voorzitter
Wederom is er geen verzoek gekomen om dit verder te bespreken. Deze kan ook door als akkoordstuk naar de gemeenteraad. Agendapunt 6.11, de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst. Hier zal wederom een positieve zienswijze

6.12 GR Rd4

Marlon Struver Voorzitter
afgegeven worden. Vanuit de fractie is hier geen verzoek gekomen om dit verder te bespreken. Deze gaat door als akkoordstuk naar de raad. Dan het laatste akkoord stuk, dat is 6.12, de Gemeenschappelijke Regeling Rd4. Hier zal wederom een positieve zienswijze afgegeven worden. Hier is geen verzoek gekomen om dit verder te bespreken.

7 Bespreekstukken

Marlon Struver Voorzitter
Ik concludeer dat deze ook door kan als akkoordstuk naar de gemeenteraad.

8 Sluiting

Marlon Struver Voorzitter
Dan kunnen we door naar agendapunt 7, dat zijn de bespreekstukken. Die waren er niet. Dan kunnen we door naar agendapunt 9 en dat is de sluiting. Agendapunt 8, het is 19.04 uur en dan kunnen wij deze gezamenlijke commissie sluiten. Voor de kijkers thuis, wij starten daarvoor later een nieuwe stream op voor de aankomende commissie AZM. Wij zijn zometeen terug voor commissie AZM. Dan dank u voor uw aandacht. Dank u wel.

Raadsgriffie

Bezoekadres:
Markt 1
Ambtenaar
Griffie
Telefax

Alle
leden van de Raadscommissies en
leden van het college B&W

Zaaknummer

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
			27 mei 2025

Onderwerp
Uitnodiging portefeuillehouders commissies 11 en 12 juni 2025
Bijlage(n)
-0-

Onder verwijzing naar artikel 19 RvO–commissies worden de volgende portefeuillehouders uitgenodigd de vergaderingen bij te wonen:

Commissie GEZ woensdag 11 juni aanvang 19.00 uur
Ontwerpbesluit verkoop voormalige basisschool de Schatkist — wethouder Geers

Gezamenlijke commissies woensdag 12 juni aanvang 19.00 uur
Geen bespreekstukken

Commissie AZM woensdag 12 juni aanvang 19.30 uur
Ontwerpbesluit zienswijze huisvesting VRZL — burgemeester Dassen

Agenda Gezamenlijke commissies

Nr. 25it00850

Datum	12-06-2025
Tijd	19:00 - 19:30
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Marlon Struver
Toelichting	Behandeling begrotingen gemeenschappelijke regelingen

Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

1	**Opening**
2	**Vragenuurtje**
3	**Spreektijd voor het publiek**
4	**Vaststelling van de agenda**
5	**Vaststelling van de besluitenlijst van 17 juni 2024**
6	**Akkoordstukken**
6.1	**GR BsGW**
6.2	**GR ZVHP**
6.3	**GR VRZL**
6.4	**GR Solido**
6.5	**GR GGD**
6.6	**GR Kredietbank**
6.7	**GR Omnibuzz**

6.8	**GR WOZL/WSP**
6.9	**GR Stadsregio**
6.10	**GR Gegevenshuis**
6.11	**GR Omgevingsdienst**
6.12	**GR Rd4**
7	**Bespreekstukken**
8	**Sluiting**

BESLUITENLIJST
Gezamenlijke Raadscommissie AZM, B&S en GEZ
17 juni 2024

Nr. 25it00836

Voorzitter:
Vinken, R.L.K. (Burgerbelangen)

Raadsleden:
Charlier, M.H.A. (Lokaal Alternatief)
Creusen, R.F.A.C. (VVD)
Fischer-Otten, A.M.J.N. (Ouderenpartij)
Haas, G.M.A. (PvdA)
Heijltjes, N.M. (Burgerbelangen)
Krasovec, N. (Ons Kerkrade)
Laumann, M.A.K.J. (SP)
Meijer, M (CDA)
Noël, J. (Lokaal Alternatief)
Otten, A.R.J. (Hart voor Vrijheid)
Paul-Ubachs, C.E. (Burgerbelangen)
Pouwels, D.H.M. (Burgerbelangen)
Ritterbeeks, J.P.J. (Burgerbelangen)
Snijders-Mahr A.J.C. (Burgerbelangen)
Vleugels, H. (Ons Kerkrade)
Wetzels, J.M. (Burgerbelangen)
Wevers, A.C. (SP)

Niet-raadsleden:
Christiani, L.J.M. (Burgerbelangen)
Hanssen, J.H.M (Lokaal Alternatief)
Housen, H.G. (Burgerbelangen)
Paffen, W.A.H.G. (PvdA)
Schneider, J.A. (Burgerbelangen)
Sleen van der, A.G. (Ouderenpartij)
Wetenkamp, D.H.B. (Burgerbelangen)

Eveneens aanwezig:
Dassen-Housen, T.P. (burgemeester)
Van Drunen, R. (wethouder)
Roland, J. (wethouder)
Klaassen, F. (GGD)
Dreessen, M. (GGD)
Horsch, R. (Kredietbank)
Consten-Aben, I. (ambtenaar gem. Kerkrade)
Zarbhouch, H. (ambtenaar gem. Kerkrade)
Heijens, K. (ambtenaar gem. Kerkrade)
Franssen, W. (ambtenaar gem. Kerkrade)
Franssen, D. (griffier)

Naslagwerk op basis van de ondertiteling van de vergadering kunt u terugvinden via:
Agenda Kerkrade - Gezamenlijke commissies maandag 17 juni 2024 19:00 - 22:00 - iBabs Publieksportaal (bestuurlijkeinformatie.nl)

1 Opening door de voorzitter
De voorzitter opent de vergadering om 19.00 uur

2 Vragenuurtje
Er zijn geen vragen gesteld voor het vragenuurtje.

3 Spreektijd publiek
Er wordt geen gebruik gemaakt van de spreektijd voor publiek.

4 Vaststelling van de agenda
Verzoek om agendapunt 7.4 GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg als eerste te bespreken wordt unaniem aangenomen.
De agenda wordt met inachtneming van deze wijziging vastgesteld.

5 Vaststelling besluitenlijst gezamenlijke commissies 27 mei 2025
Mevr. Wevers maakt melding van het ontbreken van het transcript. De griffier kijkt het ter plekke na en geeft aan dat het transcript er wel bij zit.
De besluitenlijst wordt conform vastgesteld

6 AKKOORDSTUKKEN
Er zijn geen akkoordstukken.

7 BESPREEKSTUKKEN

7.1 Zienswijze begrotingen GR'en

7.2 GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Burgemeester Dassen is aanwezig met ambtelijke ondersteuning van de heer Heijens.

Naar de raad: ja, als akkoordstuk

De commissie adviseert de raad het volgende besluit te nemen:

I. Een positieve zienswijze af te geven op de Jaarrekening 2023 en een neutrale zienswijze af te geven op het gedane voorstel tot resultaatsbestemming, zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Dagelijks Bestuur van de VRZL;
II. Een neutrale zienswijze af te geven op het voorstel m.b.t. de structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024, zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Dagelijks Bestuur van de VRZL ;
III. Een neutrale zienswijze af te geven op de Conceptbegroting 2025, zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Dagelijks Bestuur van de VRZL;
IV. Aan de VRZL aanvullend kenbaar te maken dat - in verband met het verkrijgen van meer helderheid over de financiële perspectieven voor 2025 en verder voor onze gemeente – later dit jaar richting de GR een verzoek zal worden gedaan om een besparing te vertalen (indicatief een taakstelling van 5-10%) in de begroting voor 2026;
V. Kennis te nemen van de Jaarstukken MCC 2023.

Toezegging:
Vragen:

7.3 GR GGD Zuid-Limburg

Portefeuillehouder Van Drunen is aanwezig met ambtelijke ondersteuning van mevrouw Consten-Aben. Vanuit de GGD Zuid-Limburg zijn de heer Klaassen en mevrouw Dreessen aanwezig ter beantwoording van de gestelde vragen.

Naar de raad: ja, als bespreekstuk na beraadslaging in de eerste termijn

De commissie adviseert de raad het volgende besluit te nemen:

I. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2023 van de GGD Zuid-Limburg;
II. Een positieve zienswijze af te geven op de conceptbegroting 2025 GGD Zuid-Limburg;
III. Aan de GR aanvullend kenbaar te maken dat - in verband met het verkrijgen van meer helderheid over de financiële perspectieven voor 2025 en verder voor onze gemeente - later dit jaar richting de GR een verzoek zal worden gedaan om een besparing te vertalen (indicatief een taakstelling van 5-10%) in de begroting voor 2026;
IV. De GGD hierover middels bijgaande conceptbrief op de hoogte te stellen;
V. Het te dekken financiële tekort over 2025 ad. € 409.574 mee te nemen in de brede belangenafweging die plaatsvindt in het kader van de behandeling van de Gemeentebegroting 2025.

Toezegging:
Vragen:

7.4 GR Kredietbank Limburg

Portefeuillehouder Roland is aanwezig met ambtelijke ondersteuning van mevrouw Zarbhouch. Vanuit de Kredietbank is de heer Horsch aanwezig ter beantwoording van de gestelde vragen.

Naar de raad: ja, als akkoordstuk na beraadslaging in twee termijnen

De commissie adviseert de raad het volgende besluit te nemen:

I. De jaarrekening 2023 voor kennisgeving aannemen.
II. Een neutrale zienswijze af te geven met betrekking tot de pro forma meerjarenbegroting 2025-2027 met de nadruk op de gevolgen van de uittreding van de gemeente Heerlen.
Zodra de uittredingsregeling is vastgesteld, kunnen de effecten hiervan worden verwerkt in een eerste begrotingswijziging 2025;
III. Aan de GR aanvullend kenbaar te maken dat - in verband met het verkrijgen van meer helderheid over de financiële perspectieven voor 2025 en verder voor onze gemeente - later dit jaar richting de GR een verzoek zal worden gedaan om een besparing te vertalen (indicatief een taakstelling van 5-10%) in de begroting voor 2026.

Toezegging:
Vragen:

8 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 19.51 uur.

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer:

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

Behandeling begrotingen gemeenschappelijke regelingen

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Gezamenlijke commissie	12 juni 2025

Aanleiding / toelichting

De gemeenteraad heeft de wettelijke mogelijkheid om op een ontwerpbegroting van een Gemeenschappelijke Regeling een zienswijze in te dienen. Kerkrade maakt ook steeds gebruik van die mogelijkheid door het indienen van een positieve, neutrale of negatieve zienswijze.

De ontwerpbegrotingen van alle gemeenschappelijke regelingen zullen op één avond in een gezamenlijke commissie dd. 12 juni 2025, met bijhorende raadsvergadering op 2 juli 2025, behandeld worden. Op deze manier wordt een totaal overzicht van regelingen aangeboden en de financiële impact van alle regelingen samen duidelijk. Dan kan de raad ook vergelijken en het overzicht behouden.

Tijdens een informatiebijeenkomst op 20 mei 2025 is ter voorbereiding op de besluitvorming per gemeenschappelijke regeling een toelichting gegeven op de afzonderlijke ontwerpbegrotingen, hun koppeling met de gemeentebegroting en was er de ruimte om verdere inhoudelijke vragen te stellen over de betreffende gemeenschappelijke regeling.

De raads- en commissievergaderingen richten zich nu dan ook alleen nog maar op de bevoegdheid van de gemeenteraad, de zienswijzen.

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Kader / afbakening

Artikel 35 Wet gemeenschappelijke regeling: deelnemende gemeenteraden kunnen een zienswijze naar voren brengen over de ontwerpbegroting. Het draait dan ook om de inhoudelijke zienswijze op de begroting voor volgend jaar. Deze behandeling is niet het moment om vragen te stellen over bijvoorbeeld actuele uitvoeringszaken, daarvoor was de informatiebijeenkomst op 20 mei 2025. Focus ligt op het beleid en financiële doorvertaling voor het volgende jaar en welke inhoudelijke reactie wil de gemeenteraad daarover geven. Hiervoor wordt het format gebruikt van een positieve, neutrale of negatieve zienswijze per regeling.

Wijze van behandelen

Doel:

Ter besluitvorming door de Raad

Aard van het onderwerp:

Eigen/ nieuw beleid

Vorm:

Schriftelijke stukken:	Reeds toegezonden	
Mondelinge toelichting: Nee	Tijdsduur	minuten
Presentatie: Nee	Tijdsduur	minuten
Anders, namelijk:	Tijdsduur	minuten

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Burgemeester Dassen-Housen (Veiligheidsregio Zuid-Limburg, Stadsregio Parkstad en Zorg en Veiligheidshuis Parkstad)

Wethouder Roland (Kredietbank, WOZL en WSP)

Wethouder van Drunen (Omgevingsdienst, GGD, Rd4)

Wethouder Paas (BsGW, Omnibuzz)

Wethouder Vinken (Solido, Het Gegevenshuis)

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen:

Ambtenaren:

Bijlage(n)

Ontwerpbesluit, behandelbrief, nota van toelichting, dashboard, jaarrekening, ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027 – 2029 van de volgende Gemeenschappelijke Regelingen:

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

1. GR BsGW
2. GR Gegevenshuis
3. GR GGD
4. GR Kredietbank
5. GR Omgevingsdienst
6. GR Omnibuzz
7. GR Rd4
8. GR Solido
9. GR Stadsregio Parkstad
10. GR VRZL
11. GR WOZL en WSP
12. GR ZVHP

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00623

Sector: Bestuur	**Kerkrade,** 2 mei 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00623

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb042, inzake BsGW Ontwerpbegroting 2026 en MJR 2027-2030 aan.

In de nota van toelichting, nr. 25TI039, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb042

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- dat de gemeente Kerkrade is aangeboden de Ontwerpbegroting 2026 en MJR 2027-2030van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 25TI039, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de gezamenlijke commissie d.d. 12 juni 2025

gelet op,
- **programma:** 0, 7
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** gemeentelijke belastingen
- **wetsartikel:** Wet Gemeenschappelijke regelingen

besluit:

I. I. Een negatieve zienswijze af te geven zoals verwoord in het concept schrijven aan BsGW.
II. II.Kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl039	**Kerkrade, 2 mei 2025**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb042

Onderwerp

BsGW Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029

Beslispunten

I. een negatieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029;
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Inleiding

Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan worden gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerking, waarbij een zelfstandige organisatie wordt opgericht die voor verschillende samenwerkende gemeenten taken uitvoert. Deze publiekrechtelijke samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling.
We noemen deze zelfstandige organisatie de GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij.
Het gevolg van het overdragen van bevoegdheden naar een publiekrechtelijke samenwerking is dat een gemeentelijk bestuur meer op afstand staat en minder invloed kan uitoefenen dan bij taken in eigen beheer.

Een van de sturingsinstrumenten voor de raad om grip te houden op de GR-en vormt de P&C-cyclus. De gemeenteraad dient inzicht te hebben in de financiën van een Verbonden Partij om daar controle op uit te kunnen oefenen. De Verbonden Partij is verplicht het volgende te doen:

- De kadernota voor het eerstvolgende jaar moet ter kennisname vóór 15 april aan de raad toegezonden worden. In deze kadernota worden de beleidsmatige en financiële kaders geschetst.
- De voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar moet eveneens vóór 15 april ter kennisname aan de raad toegezonden worden. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening. De jaarrekening van de samenwerking laat zien wat het afgelopen jaar in financieel en beleidsmatig opzicht aan de orde is geweest.
  De raad kan hierop geen zienswijze indienen.
- Het samenwerkingsverband moet een ontwerpbegroting aan de raden sturen, voordat deze wordt vastgesteld. De raad heeft hier de wettelijke mogelijkheid om vooraf wensen of bedenkingen kenbaar te maken door het indienen van een zienswijze. De gemeenteraad heeft geen bevoegdheid om de begroting goed te keuren. In de begroting wordt aangegeven welke activiteiten de Verbonden Partij in het volgende begrotingsjaar gaat uitvoeren en wat de bijdrage per gemeente is.

De begroting is daarmee voor de gemeenteraad een belangrijk document om kaders te stellen. Volgens de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen moet de ontwerpbegroting 12 weken, voordat de begroting aan het Algemeen Bestuur (hierna: AB) wordt aangeboden, aan de gemeenteraden worden toegezonden. Gedurende deze 12 weken kunnen de raden een zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur (hierna: DB). Het DB reageert voor vaststelling door het AB schriftelijk én gemotiveerd op de ingediende zienswijzen door de raad. Het AB stelt vervolgens de begroting vast. De begroting moet binnen 2 weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, door de Verbonden Partij aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden.
De uitvoering van de activiteiten is een verantwoordelijkheid van de Verbonden Partij.
Hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze nota van toelichting ligt de begroting van de BsGW voor.
Ten eerste zullen de strategische ontwikkelingen geschetst worden, die volgens de gemeenschappelijke regeling van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken.
Verder zijn voor de beoordeling door uw raad van belang de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben op de totale begroting. Tevens betreft dit de financiële gevolgen van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Tot slot is van belang het Totaalbedrag van de Meerjarenraming 2025 Jaarschijf 2026 en het Totaalbedrag van de begroting van de GR en de impact hiervan op onze gemeente.
Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Doelstelling
De raad de gelegenheid te geven zijn zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting 2026, zodat deze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het AB van de GR BsGW op 26 juni 2025.

Argumenten
De volgende argumenten geven aanleiding tot het afgeven van een negatieve zienswijze voor de Ontwerpbegroting 2026 e.v.:

- Over de hele lijn zien we een neiging tot overmatige voorzichtigheid die leidt tot een te hoge inschatting van de benodigde gemeentelijke bijdragen. Uit de conceptjaarrekening 2024 blijkt dat de genoemde posten leiden tot aanzienlijke positieve incidentele resultaten (in totaal ruim € 3 miljoen). Dit suggereert dat de raming aan de voorkant van de begroting lager zou kunnen waardoor er niet onnodig beslag wordt gelegd op publieke gelden van de deelnemende gemeenten.
- In de ontwerpbegroting wordt geen rekening gehouden met de verwachte renteopbrengsten. Dit is opmerkelijk, gezien de renteontwikkelingen en de mogelijkheid om hierop te anticiperen. Zowel over 2023 als 2024 rapporteert BsGW een incidenteel overschot van resp. € 0,7 en € 1,2 mln. Het niet meenemen van deze opbrengsten heeft invloed op de realistische weergave van de gemeentelijke financiën en kan leiden tot een vertekend beeld van de werkelijke financiële situatie.
- De raming van de proceskostenvergoeding in de begroting achten wij te hoog. De gerealiseerde lagere uitgaven over 2024 en de gewijzigde wetgeving rond de proceskostenvergoedingen aan o.a. NCNP-bedrijven zouden een lagere inschatting naar ons idee rechtvaardigen. Deze aanbeveling is opgevolgd middels een annotatie bij de conceptjaarrekening 2024.
- De voorgestelde raming van de personele lasten is structureel te ruim. Na eerdere rapportages is al kenbaar gemaakt dat de begrote personeelskosten niet in verhouding staan tot de werkelijke uitgaven. Steeds opnieuw wordt verwezen naar niet of later invullen van vacatures of flexibele en goedkopere inhuur. Ook dit suggereert een overmatige voorzichtigheid in de begroting die bijdraagt aan een te hoge inschatting van kosten voor het komende begrotingsjaar.
- In aanvulling op de voorzichtige raming bij een aantal specifieke begrotingsposten is structureel een post onvoorzien in de begroting opgenomen van € 424.000 in 2026, oplopend tot € 485.000 in 2030. Ook deze post draagt bij aan een overmatig hoge inschatting van de begroting.
- In reactie op de bezuinigingsopgave geeft de BsGW aan dat de grenzen van bezuinigingen (vooralsnog) zijn bereikt. BsGW is een beleidsarme uitvoeringsorganisatie die opereert o.b.v. wettelijke grondslag dan wel op verzoek van de deelnemers. Kostenreductie vloeit al voort uit de missie van de BsGW. Uitgangspunt is altijd: sober en doelmatig. In de periode 2012-2017 is een kostenreductie van 13% doorgevoerd, de jaarlijkse index is niet doorberekend aan deelnemers. De totale historische kostenreductie bedraagt structureel € 1,5 mln per jaar.
- De in de bezuinigingsopgave gesuggereerde bijstelling van het weerstandsvermogen is door de BsGW opgevolgd. Bij de risicoanalyse eind 2024 is in het kader van het Ravijnjaar extra kritisch gekeken naar de omvang en onderbouwing van het weerstandsvermogen. Dit heeft geresulteerd in een benedenwaartse bijstelling van het weerstandsvermogen ten opzichte van de begroting 2025 met € 572 duizend. Het voorgenomen DB-besluit resp. AB-voorstel is om deze € 572 duizend terug te storten naar de deelnemers.

Kanttekeningen
Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het Gemeentefonds ('Ravijnjaar'). Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. De gemeenschappelijke regelingen is in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. Uw gemeenteraad heeft in de zienswijzebrieven ten aanzien van de ontwerpbegrotingen 2025 van alle gemeenschappelijke regelingen al een passage gewijd aan dit uitgangspunt.

Financiën

Begroting 2026
De reguliere bijdragen voor 2026 dalen ten opzichte van de begroting 2025 per saldo met € 683.000. Enerzijds door inflatie en indexering salarissen ter hoogte van € 1.330.000 en anderzijds door een besparing van € 200.000 als gevolg van het Organisatie Ontwikkel Plan (OOP), een € 198.000 lagere storting in de reserve Aanbesteding Hosting en Applicaties (AHA), een afname van € 115.000 door separate doorbelasting van maatwerk en een neerwaartse bijstelling van de proceskosten.
De opbrengst vervolgingskosten wordt sinds 2025 rechtstreeks aan de deelnemers afgedragen.
Samengevat heeft de ontwerpbegroting 2026 e.v. voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

Bedragen x € 1.000

	2026	2027	2028	2029
Gemeentebegroting	1.054	1.057	1.105	1.105
Begroting 2026 BsGW	894	943	987	1.037
Financiële consequenties	161	113	118	68

De opbrengst vervolgingskosten en lagere proceskosten zorgen voor een voordeel. Daarnaast zorgt de benedenwaartse bijstelling van het weerstandsvermogen in 2026 voor een extra voordeel.

Communicatie
In een gezamenlijke commissievergadering worden de financiële gevolgen van de begrotingen van de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen inzichtelijk gemaakt.

Burgerparticipatie
De begroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Uitvoering
Jaarlijks is het een logistieke uitdaging om de tijdspaden van BsGW en alle deelnemers op elkaar af te stemmen. De begroting 2026 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 20 februari 2025 behandeld. De aanbiedingsbrief is ontvangen op 27 februari 2025. De zienswijzetermijn voor deelnemers loopt tot en met 30 mei 2025. De jaarrekening 2025 is ter kennisname. De vaststelling van de Ontwerpbegroting 2026 door het AB vindt plaats op 26 juni 2025. De zienswijze dient uiterlijk 30 mei te worden ingediend. De raad neemt op 2 juli een besluit op de zienswijze. Er is overeengekomen dat, na behandeling in de commissie op 12 juni, de concept zienswijze wordt gedeeld met BsGW. Voor zover er nog iets wijzigt, wordt dit direct doorgegeven. De formele zienswijzen, die na 30 mei 2025 doch uiterlijk op 13 juni 2025 worden ingediend, worden in de extra DB-vergadering van 19 juni 2025 behandeld. De formele zienswijzen, die op 16 juni of later worden ingediend worden zo spoedig mogelijk behandeld. Op alle zienswijzen wordt schriftelijk door het DB gereageerd. Dit is afgestemd met de BsGW.

Gezondheid en Vitaliteit
n.v.t.

Domein Bestuur

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
D. Vos
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		25u0004742	

Onderwerp
Zienswijze ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 GR BsGW

Bijlage(n)
0

Geacht Bestuur,

U heeft ons uw Ontwerpbegroting 2026 en MJR 2027-2030 gezonden. Gemeenten worden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze kenbaar te maken. Wij delen u mede hierop een negatieve zienswijze af te geven.

De volgende argumenten geven aanleiding tot het afgeven van een negatieve zienswijze voor de Ontwerpbegroting 2026 e.v.:

- Over de hele lijn zien we een neiging tot overmatige voorzichtigheid die leidt tot een te hoge inschatting van de benodigde gemeentelijke bijdragen. Uit de conceptjaarrekening 2024 blijkt dat de genoemde posten leiden tot aanzienlijke positieve incidentele resultaten (in totaal ruim € 3 miljoen). Dit suggereert dat de raming aan de voorkant van de begroting lager zou kunnen waardoor er niet onnodig beslag wordt gelegd op publieke gelden van de deelnemende gemeenten.

- In de ontwerpbegroting wordt geen rekening gehouden met de verwachte renteopbrengsten. Dit is opmerkelijk, gezien de renteontwikkelingen en de mogelijkheid om hierop te anticiperen. Zowel over 2023 als 2024 rapporteert BsGW een incidenteel overschot van resp. € 0,7 en € 1,2 mln. Het niet meenemen van deze opbrengsten heeft invloed op de realistische weergave van de gemeentelijke financiën en kan leiden tot een vertekend beeld van de werkelijke financiële situatie.

- De raming van de proceskostenvergoeding in de begroting achten wij te hoog. De gerealiseerde lagere uitgaven over 2024 en de gewijzigde wetgeving rond de proceskostenvergoedingen aan o.a. NCNP-bedrijven zouden een lagere inschatting naar ons idee rechtvaardigen, deze aanbeveling heeft u opgevolgd middels een annotatie bij de conceptjaarrekening 2024.

- De voorgestelde raming van de personele lasten is structureel te ruim. Na eerdere rapportages is al kenbaar gemaakt dat de begrote personeelskosten niet in verhouding staan tot de werkelijke uitgaven. Steeds opnieuw wordt verwezen naar niet of later invullen van vacatures of flexibele en goedkopere inhuur. Ook dit suggereert een overmatige voorzichtigheid in de begroting die bijdraagt aan een te hoge inschatting van kosten voor het komende begrotingsjaar.

- In aanvulling op de voorzichtige raming bij een aantal specifieke begrotingsposten heeft u structureel een post onvoorzien in de begroting opgenomen van € 424.000 in 2026, oplopend tot € 485.000 in 2030. Ook deze post draagt bij aan de overmatig hoge inschatting van de begroting.

- Bij de risicoanalyse eind 2024 is in het kader van het Ravijnjaar extra kritisch gekeken naar de omvang en onderbouwing van het weerstandsvermogen. Dit heeft geresulteerd in een benedenwaartse bijstelling van het weerstandsvermogen ten opzichte van de begroting 2025 met € 572 duizend. Het voorgenomen DB-besluit resp. AB-voorstel is om deze € 572 duizend terug te storten naar de deelnemers.

- Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds ('Ravijnjaar'). Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij gaan ervanuit dat u oog heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en is ook met de verschillende deelnemende gemeenten gedeeld.

- Tot slot vragen wij de BsGW blijvende aandacht voor een servicegerichte benadering van burgers en bedrijven die contact opnemen met de BsGW.

De voorzitter van de raad,	**De griffier,**
dr. T.P. Dassen Housen	mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Gemeenschappelijke Regeling BsGW

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2025**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2026**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	29.762	175		-198			-1.500	28.239	-5,12 %
Toelichting		0,60% (marginaal hoger dan ingeschat in 2025)	%	Verlaging bestemmingsreserve Aanbesteding Hosting en Applicaties (AHA)			Neerwaarts bijstellen proceskosten		

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade ~~toe /~~ af met:			161 *
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:	17	Deze is wel/~~niet~~ (volledig) gerealiseerd door GR	Impact niet (volledig) realiseren taakstelling	
*In 2026 wordt het weerstandsvermogen naar beneden bijgesteld. Gemeenten krijgen hun deel van het surplus teruggestort. Voor Kerkrade is dat € 21K, voorts hebben de nieuwe KostenVerdeelMethode + opbrengst VerVolgingsKosten een positief effect.			**Totale impact op begroting Kerkrade**	**+161**

Zienswijze vorig jaar	~~positief /~~ neutraal ~~/ negatief~~

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	BsGW is een beleidsarme uitvoeringsorganisatie die opereert o.b.v. wettelijke grondslag dan wel op verzoek van de deelnemers. Kostenreductie vloeit voort uit de missie van BsGW. Uitgangspunt is altijd: sober en doelmatig. In 2012-2017 kostenreductie van 13% doorgevoerd, jaarlijkse index niet doorberekend aan deelnemers. Totale historische kostenreductie structureel € 1,5 mln per jaar. Grenzen van bezuinigingen zijn (vooralsnog) bereikt. De in de brief gesuggereerde bijstelling van het weerstandsvermogen is door BsGW wél opgevolgd. In tweede instantie zijn ook de proceskosten neerwaarts bijgesteld in de begroting van BsGW.	

BsGW
Belastingsamenwerking
Gemeenten en Waterschappen
Limburg

Ontwerp-Begroting 2026
en
meerjarenraming
2027-2030 BsGW

Versie 1.0 d.d. 27-02-2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
1.1 Algemeen 4
1.2 Indeling van de begroting 4
1.3 Leeswijzer 4
2. Ravijnjaar 6
3. Financiële effecten 10
3.1 Financieel effect op de (exploitatie)begroting 2026 10
4. Beleidsbegroting 12
4.1 Uitgangspunten 12
4.2 Definities: reserves, voorzieningen, weerstandscapaciteit/-vermogen, post onvoorzien 14
4.3 Ontwikkelingen 15
4.3.1 Landelijke ontwikkelingen 15
4.3.2 Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering 17
4.4 Produkten van dienstverlening 22
4.5 Paragrafen 24
4.5.1 Lokale heffingen 24
4.5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 24
4.5.3 Onderhoud kapitaalgoederen 25
4.5.4 Financiering 25
4.5.5 Bedrijfsvoering 27
4.5.6 Verbonden partijen 27
4.5.7 Grondbeleid 27
4.5.8 Openbaarheid 27
5. Financiële begroting 29
5.1 Overzicht baten en lasten 29
5.2 Effect Harmonisatie en nieuwe kostenverdeelmethode 29
5.3 Toelichting op de baten en lasten 31
5.4 Uiteenzetting van de financiële positie 34
5.4.1 Investeringen 34
5.4.2 Financiering 34
5.4.3 Stand en verloop reserves en voorziening 34
Bijlagen 35
Bijlage 1: MeerjarenInvesteringsProgramma: MIP 2025-2029 36
Bijlage 2: Staat van immateriële, materiële, financiële vaste activa en onderhanden werk 37
Bijlage 3: Staat van vaste schulden 38
Bijlage 4: Staat van reserves en voorzieningen 39
Bijlage 5: Berekening van het rente-omslagpercentage 43
Bijlage 6: Toelichting op de kostenverdeelmethodiek 44
Bijlage 7: Risicoanalyse 48
Bijlage 8: Het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) 54
Bijlage 9: Berekend EMU-saldo 55
Bijlage 10: Geprognosticeerde balans 2024-2030 56
Bijlage 11: Bijdragen 2026 57
Bijlage 12: Bijdrage Waterschap Limburg volgens BBP-opzet 60

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2030 van Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). Hierin zijn de financiële consequenties van zekere ontwikkelingen en bestuursbesluiten meegenomen. Zekere ontwikkelingen, waarvan de (financiële) effecten nog een mate van onzekerheid hebben, worden eveneens zo veel mogelijk gekwantificeerd.
Mogelijke ontwikkelingen worden alleen in de begroting meegenomen voor zover deze zijn in te schatten.

De door het Algemeen Bestuur van BsGW op 12 december 2024 vastgestelde kadernota 2026 dient als basis voor de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2030. Het belangrijkste bestuurlijke uitgangspunt hierbij is een sluitende begroting en meerjarenraming.

Het is vanwege de aanhoudende en zelfs toenemende dynamiek in de (inter)nationale samenleving steeds lastiger om meerjarig vooruit te kijken. Daaraan kan worden toegevoegd dat BsGW als gemeenschappelijke regeling de kadernota en de begroting inclusief meerjarenraming vroegtijdig dient aan te leveren als input voor de begrotingen van de deelnemende gemeenten en Waterschap Limburg.

BsGW is 1 april 2011 opgericht als samenwerkingsverband op belastinggebied voor gemeenten en waterschappen in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.
BsGW is een openbaar lichaam op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Per 1 januari 2025 zijn Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook & Middelaar, Nederweert, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal, Weert deelnemers in BsGW. De begroting 2026 is gebaseerd op bovenstaande 30 deelnemers.

BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van het waterschap en de deelnemende gemeenten de zorg voor optimaal beheer en verwerking van (basis)gegevens en informatie, het heffen, innen en afdragen van de opbrengsten van lokale belastingen en het waarderen van belastingobjecten in het kader van de wet WOZ, dit alles op basis van bedrijfseconomische principes.

1.2 Indeling van de begroting

Aangezien BsGW een samenwerking is voor zowel gemeenten als een waterschap, volgt uit de wetgeving dat verslaggeving dient plaats te vinden conform Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De begroting is dan ook ingedeeld volgens het BBV en bestaat uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. In de beleidsbegroting worden het programmaplan en de verplichte paragrafen weergegeven. De financiële begroting omvat het overzicht van baten en lasten plus een uiteenzetting van de financiële positie per programma. In het geval van BsGW betreft dit het programma ‘940 lasten heffing en invordering belastingen’.
(Bron: Hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording blz. 19)

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat de inleiding.
In hoofdstuk 2 wordt uitvoerig ingegaan op het Ravijnjaar.

In hoofdstuk 3 worden de financiële effecten op de (exploitatie)begroting 2026 gepresenteerd evenals de meerjarenraming 2027-2030.
Hoofdstuk 4 bevat de beleidsbegroting met de (reken)uitgangspunten en de ontwikkelingen, waarmee daar waar mogelijk rekening is gehouden in de (financiële) begroting. Deze paragraaf bevat daarnaast de vaste rubrieken met een toelichting op het (benodigde) weerstandsvermogen en de financiering.
Tot slot wordt de financiële begroting in hoofdstuk 5 nader toegelicht.

Het Dagelijks Bestuur BsGW, Roermond, 27 juni 2025

N.M.J.G. Lebens, directeur G.H.C. Frische, voorzitter

2. Ravijnjaar

Een aantal gemeenten heeft zich per brief tot het DB gericht met een opdracht om in het kader van het Ravijnjaar de uitgaven dusdanig bij te stellen dat vanaf 2026 de bijdrage van de deelnemers met minimaal 5% afneemt. Ook in de AB-vergaderingen van september en december 2024 is uitvoerig stilgestaan bij (de effecten van) het Ravijnjaar. Uiteraard heeft BsGW begrip voor het financiële perspectief van de gemeenten in dit kader. BsGW heeft vanuit historisch perspectief reeds een structurele bezuiniging gerealiseerd en werkt momenteel toe naar een aanvullende structurele bezuiniging. Bij dit alles dient evenwel de continuïteit van de bedrijfsvoering van BsGW te worden gegarandeerd.

Beleidsarm

BsGW is een uitvoeringsorganisatie en hanteert daarmee per definitie een beleidsarme begroting. Mocht er al sprake zijn van (nieuw) beleid, dan is dit op basis van een wettelijke grondslag (bijv. de Woo) dan wel op verzoek van de deelnemers. Het Samenwerkingsportaal en vooral de doorontwikkeling hiervan is een goed voorbeeld van dit laatste.

Historische kostenreductie

Eén van de doelstellingen, die voortvloeien uit de missie van BsGW, is kostenreductie. Uitgangspunt voor de begroting van BsGW is dan ook altijd geweest: sober en doelmatig. BsGW heeft zich gecommitteerd aan een taakstellende kostenreductie van afgerond 13% procent in de eerste 6 jaar na de oprichting en heeft in de jaren 2012 – 2017 daarom de kostenindexering van gemiddeld 2% per jaar niet doorberekend aan de deelnemers. De totale gerealiseerde, historische kostenreductie voor de deelnemers loopt hiermee op tot structureel € 1,565 miljoen per jaar.

Ondernemings- en Ontwikkelplan

Met het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) heeft het Algemeen Bestuur de BsGW-organisatie een structurele, taakstellende kostenreductie opgelegd van € 1,3 miljoen met ingang van 2028. Dit resulteert in het structureel verlagen van de bijdragen van de deelnemers met hetzelfde bedrag. Om dit te bereiken wordt de BsGW-begroting met ingang van 2024 stapsgewijs benedenwaarts bijgesteld.
Deze taakstellende kostenreductie – die in belangrijke mate gerealiseerd wordt middels een formatiereductie – loopt op van ruim 2% in 2024 tot structureel 4% vanaf 2028, zoals in onderstaande tabel weergegeven:

Jaar	Begroting	Taakstelling	Bijdragen	%
2024	25.122.000	-600.000	24.522.000	-2,39%
2025	29.319.000	-800.000	28.519.000	-2,73%
2026	30.466.000	-1.000.000	29.466.000	-3,28%
2027	31.711.000	-1.200.000	30.511.000	-3,78%
2028	31.881.000	-1.300.000	30.581.000	-4,08%

(Bron: vastgestelde begroting 2025)

De historische kostenreductie en het effect van het OOP leidt tot de volgende cumulatieve kostenreductie:

Jaar	Historische kostenreductie	Taakstelling OOP	Kostenreductie totaal
2024	1.565.000	600.000	2.165.000
2025	1.565.000	800.000	2.365.000
2026	1.565.000	1.000.000	2.565.000
2027	1.565.000	1.200.000	2.765.000
2028	1.565.000	1.300.000	2.865.000

Maatwerk

Het Harmonisatietraject, dat in 2023 is afgerond, heeft er onder andere toe geleid dat de kosten voor maatwerk voortaan via een offertetraject in beeld worden gebracht en dat deze één op één worden doorberekend aan de desbetreffende deelnemer. Dit betekent dat deelnemers, die geen maatwerk afnemen, niet langer financieel bijdragen aan het duurdere maatwerk van andere deelnemers. Een en ander leidt tot een benedenwaartse bijstelling van de reguliere begroting met ingang van 2025 en daarmee de bijdrage van de deelnemers, die geen maatwerk afnemen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is in principe bedoeld als buffer voor het opvangen van risico's, waarvan de financiële gevolgen vooraf niet redelijkerwijs zijn in te schatten. Deze post wordt jaarlijks berekend aan de hand van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde risicoanalyse. Hierbij worden de risico's (kwalitatief) en de bedragen plus de inschatting van de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet (kwantitatief) in kaart gebracht.

De vigerende bestuurlijke lijn is dat het weerstandsvermogen van BsGW zo bescheiden mogelijk, doch realistisch moet zijn. Operationele risico's moeten door BsGW zelf kunnen worden opgevangen, zonder terug te hoeven vallen op de deelnemers. Deze benadering wordt gedeeld door de toezichthouder (Provincie Limburg).

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre BsGW in staat is om bij onverwachte gebeurtenissen met een financieel gevolg deze tegenvaller te nemen zonder dat dit gevolgen heeft voor de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders en doelstellingen in de begroting.
In de basis moet de *beschikbare* weerstandscapaciteit even groot zijn als de *benodigde* weerstandscapaciteit.

Naar aanleiding van de discussie in het Algemeen Bestuur heeft ten aanzien van het weerstandsvermogen nader overleg met de accountant plaatsgevonden. De accountant kan zich vinden in de methode, de omvang en de onderbouwing van het weerstandsvermogen. Wanneer er bij BsGW geen sprake zou zijn van een (afdoende) weerstandsvermogen, dan dient BsGW zichtbaar onderdeel te zijn van het weerstandsvermogen van alle 30 deelnemers.
Bij de risicoanalyse eind 2024 is in het kader van het Ravijnjaar extra kritisch gekeken naar de omvang en onderbouwing van het weerstandsvermogen. Dit heeft geresulteerd in een benedenwaartse bijstelling van het weerstandsvermogen ten opzichte van de begroting 2025 met € 472 duizend. Het voorgenomen DB-besluit resp. AB-voorstel is om deze € 472 duizend terug te storten naar de deelnemers.

Indexeringspercentages
Conform toezegging (AB 12-12-2024) heeft BsGW de door de deelnemers gebruikte indexeringspercentages geïnventariseerd. Dit levert een zeer divers beeld op, waaruit geen 'grootst gemene deler' kan worden afgeleid.
Naar aanleiding van de discussie in het Algemeen Bestuur heeft ten aanzien van de indexeringspercentages nader overleg met de accountant plaatsgevonden. De accountant is op basis van het uitgangspunt 'reëel begroten' voorstander van het toepassen van indexeringspercentages en kan zich vinden in de hoogte en de onderbouwing van de indexpercentages, die BsGW hanteert.
In het verlengde van het bovenstaande continueert BsGW de indexpercentages, zoals opgenomen en toegelicht in paragraaf 3.1.

Renteopbrengsten
Naar aanleiding van de discussie in het Algemeen Bestuur heeft ten aanzien van de renteopbrengsten nader overleg met de accountant plaatsgevonden. De renteopbrengsten zijn niet beïnvloedbaar door BsGW. Op dit moment komen de renteopbrengsten ten gunste van de deelnemers. Indien de renteopbrengsten zouden verworden tot een begrotingspost, dan dient op basis van het uitgangspunt 'reëel begroten' een realistische inschatting te worden gemaakt in dezen. Het bijkomend effect is dan wel dat het financiële risico, dat hierdoor ontstaat, verwerkt dient te worden in het weerstandsvermogen.
In het verlengde van het bovenstaande heeft BsGW de afweging gemaakt om de rente-opbrengsten geen onderdeel van de begroting te laten worden.

Nieuwe bestemmingsreserve AHA
In 2022 zijn drie grote aanbestedingstrajecten opgestart voor de hosting, de belasting- en de waarderingsapplicatie van BsGW. De implementatie hiervan is in 2023 gestart, met een uitloop naar 2024. De verwachte implementatiekosten van dit programma Aanbesteding Hosting en Applicaties (AHA) waren ingeschat op € 2,775 miljoen. Per 31-12-2024 is het project afgesloten waarbij de totale projectkosten AHA lager zijn uitgevallen dan begroot. Daarnaast hoefde een in de projectbegroting opgenomen risicopost niet te worden aangesproken.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om voor het volgende aanbestedings- en implementatietraject 2028/2029 een nieuwe bestemmingsreserve te vormen (AB 12-12-2024). Vooruitlopend hierop is reeds in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 een jaarlijkse storting in de bestemmingsreserve AHA opgenomen van € 555 duizend per jaar (AB 27-6-2024). De onderbesteding van het huidige project AHA van afgerond € 445 duizend (voorlopig bedrag; ook dit realisatiecijfer dient nog door de accountant te worden gecontroleerd) wordt als startkapitaal gestort in de nieuwe bestemmingsreserve. Tezamen met de voornoemde bijdrage 2025 van € 555 duizend, betekent dit dat de jaarlijkse stortingen voor de jaren 2026-2029 met € 180 duizend kunnen worden verlaagd naar € 375 duizend.

Areaaluitbreiding
In het kader van het Ravijnjaar dient niet alleen gekeken te worden naar bezuinigingsaspecten. In voorkomende gevallen geven gemeenten niet (volledig) of met de nodige vertraging areaaluitbreidingen door. Hierdoor worden opbrengsten misgelopen.

Mutatiedetectie
Ook het consequent en zorgvuldig laten uitvoeren van de jaarlijkse mutatiedetectie kan leiden tot extra inkomsten, bijvoorbeeld in het geval van (vergunningvrij) bouwen. De objecten worden immers groter en waardevoller. Wanneer (vergunningvrij) slopen niet goed in de boeken komt, leidt dat tot extra bezwaren en daarmee gepaard gaande uitvoeringskosten en bij de inzet van ncnp-bedrijven of andere gemachtigden tot uitkeringskosten.

Kritische blik

Om een verantwoorde bedrijfsvoering te kunnen borgen zijn de grenzen van bezuinigingen (vooralsnog) bereikt. Een en ander neemt niet weg dat BsGW kritisch blijft kijken naar haar eigen organisatie, processen en kosten(reductie), zoals de proceskosten. Ontwikkelingen op dit vlak worden via de P&C-cyclus gerapporteerd. Bij een financieel voordeel wordt dit op de gebruikelijke wijze (jaarresultaat) verrekend. Bij een structureel voordeel zal de begroting hierop worden aangepast, al dan niet in eerste instantie in de vorm van een begrotingswijziging.

3. Financiële effecten

3.1 Financieel effect op de (exploitatie)begroting 2026

Ontwikkelingen begroting 2026	Effect op netto kosten 2026 t.o.v. begroting 2025	
Zekere ontwikkelingen	Opgenomen in de begroting:	
Indexering salarissen	€ 897.000	cf KN2026 (AB 12-12-2024) obv CPB september circulaire
Inflatie	€ 433.000	cf KN2026 (AB 12-12-2024) obv CPB september circulaire
Verschil taakstelling OOP 2026 t.o.v. 2025	€ -200.000	cf besluit (AB 14-12-2017)
Verlaging bestemmingsreserve ICT 2025 - 2029	€ -180.000	cf besluit (AB 12-12-2024)
Wet herwaardering proceskostenvergoeding	onbekend, geen meerkosten	cf wet (1-12024), HR 12-7-2024, Belastingplan 2025
Verbetering archiefbeheer	budgetneutraal	cf Archiefwet en inspectie Provincie Limburg
Informatiebeveiliging & Privacy	budgetneutraal	cf KN2026 (AB 12-12-2024) obv NIS2 en BIO2
Stimuleringsregeling	budgetneutraal	cf besluit (AB 23-6-2016)
Effect Harmonisatie en kostenverdeelmethode	Opgenomen in de begroting:	
Inflatie maatwerk & beeldmateriaal (uit begroting)	€ -115.000	cf nieuwe opzet KVM (AB 25-1-2024), format DVO
Interne kosten maatwerk (nu via offertetraject)	€ 115.000	(AB 12-12-2024) en Harmonisatietraject (AB 8-12-2022)
Mogelijke ontwikkelingen	Niet opgenomen:	
Tegengaan toenemende armoede	onbekend	
- Sociaal invorderen	onbekend	
- Vroegsignalering	onbekend	
Fiscale Vereenvoudigingswet 2017	vooralsnog niet (2027 of later)	
Krapte op de arbeidsmarkt	onbekend	
Wetsvoorstel aanpassing belastingstelsel waterschappen	onbekend	
Robotisering en artificial intelligence (AI)	onbekend	

Ontwikkelingen begroting 2026	Niet in begroting BsGW, wel positief effect deelnemers
Surplus weerstandsvermogen cf risico-analyse B2026	€ -572.000 *

* vooruitlopend op het voorgenomen DB-besluit resp. AB-voorstel om het verschil tussen het aanwezige en benodigde weerstandsvermogen ad € 572 duizend terug te storten naar de deelnemers.

Zoals zichtbaar is gemaakt in bovenstaande tabel is de beïnvloedbaarheid door BsGW van de in de begroting opgenomen posten nihil. De begrotingsposten zijn nagenoeg allemaal gebaseerd op eerder door het bestuur van BsGW vastgestelde stukken en besluiten en wetgeving.

Per saldo stijgen de *reguliere* netto-kosten 2026 met € 835 duizend ten opzichte van de begroting 2025.

Reguliere Begroting 2025 (via KVM)			**€**	**28.519.000**
Indexering salarissen interne kosten	€	897.000		
Inflatie	€	433.000		
	€	1.330.000		
Verschil taakstelling OOP2026 t.o.v. 2025	€	-200.000		
Verlaging bestemmingsreserve ICT 2025 - 2029	€	-180.000		
Inflatie maatwerk	€	-12.000		
Beeldmateriaal: maatwerk via seperate facturatie	€	-103.000		
	€	-495.000		
			€	**835.000**
Reguliere Begroting 2026 (via KVM)			**€**	**29.354.000**
Maatwerk 2025 (voorheen in begroting BsGW)	€	246.000		
Inflatie maatwerk	€	12.000		
Beeldmateriaal: maatwerk via seperate facturatie	€	103.000		
Maatwerk extra (ICT) kosten	€	40.000		
Maatwerk totaal 2026	**€**	**401.000**		
Begroting BsGW totaal			**€**	**29.756.000**

Naast de reguliere begroting, zijnde de kosten voor de uitvoering van voorkeursvarianten die worden verrekend via de kostenverdeelmethode, kent BsGW maatwerkvarianten. De uitvoering van de maatwerkvarianten wordt separaat geoffreerd en gefactureerd bij de betreffende deelnemers. Samen vormt dit de totaalbegroting van BsGW.

Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030:

Bedragen x € 1.000	Realisatie	Begroting KVM	Begroting KVM	Maatwerk totaal	Begroting BsGW totaal	Meerjarenperspectief			
	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten									
Personeelskosten	**0**	**17.362**	**18.247**	**248**	**18.495**	**19.287**	**20.271**	**21.304**	**22.391**
Huisvestingkosten	**0**	**919**	**951**	**0**	**951**	**983**	**1.016**	**1.051**	**1.087**
Afschrijvingkosten	**0**	**357**	**57**	**0**	**57**	**59**	**61**	**63**	**65**
ICT-kosten	**0**	**2.972**	**3.384**	**40**	**3.424**	**3.540**	**3.660**	**3.785**	**3.913**
Overige operationele kosten	0	1.361	1.304	114	1.418	1.466	1.516	1.568	1.621
Diensten door derden	0	1.015	1.050	0	1.050	1.086	1.123	1.161	1.200
Kostenvergoeding bezwaar en beroep	0	3.506	3.625	0	3.625	3.748	3.876	4.007	4.144
Overige operationele kosten	**0**	**5.882**	**5.979**	**114**	**6.093**	**6.300**	**6.514**	**6.736**	**6.965**
algemene kosten	0	609	630	0	630	651	673	696	720
onvoorzien	0	365	424	0	424	439	453	469	485
Algemene kosten	**0**	**974**	**1.054**	**0**	**1.054**	**1.089**	**1.127**	**1.165**	**1.204**
bankkosten	**0**	290	300	0	300	310	321	331	343
rentekosten	**0**	7	8	0	8	8	8	9	9
Bank- en rentekosten	**0**	**297**	**308**	**0**	**308**	**318**	**329**	**340**	**352**
Toevoegingen aan voorzieningen	**0**	**555**	**375**	**0**	**375**	**375**	**375**	**375**	**375**
Totale lasten	**0**	**29.319**	**30.353**	**402**	**30.756**	**31.951**	**33.353**	**34.819**	**36.352**
Taakstelling kostenreductie OOP		-800	-1.000	0	-1.000	-1.200			
Structurele kostenreductie		0	0	0	0		-1.300	-1.300	-1.300
Totale lasten	**0**	**28.519**	**29.353**	**402**	**29.756**	**30.751**	**32.053**	**33.519**	**35.052**
Baten									
Renteopbrengsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
BsGW diensten aan derden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige opbrengsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diensten aan derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Opbrengst vervolgingskosten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale baten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Netto kosten	**0**	**28.519**	**29.353**	**402**	**29.756**	**30.751**	**32.053**	**33.519**	**35.052**
Waarvan incidentele baten/lasten (saldo)	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal bijdragen	**0**	**28.587**	**29.353**	**402**	**29.756**	**30.751**	**32.053**	**33.519**	**35.052**
Exploitatieresultaat (+ is winst/ - is verlies)	**0**	**68**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie bestemmingsreserve AHA									
Resultaat na terugbetaling OOP	**0**	**68**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Voor een nadere toelichting en ontwikkelingen verwijzen we u naar hoofdstuk 4 en 5.

4. Beleidsbegroting

4.1 Uitgangspunten

Onderwerp	Uitgangspunt
Raming personele lasten	Salariskosten worden jaarlijks geïndexeerd op basis van de CAO Werken voor Waterschappen. Indien die niet bekend zijn ten tijde van het opstellen van de kadernota wordt uitgegaan van de Macro Economische Verkenningen uit de laatst bekende septembercirculaire van het CPB, onderdeel 'loonvoet sector overheid' (voor de personele kosten).
Formatie en personeel	BsGW werkt met een vaste formatie en een flexibele schil. Binnen deze twee categorieën kan worden geschoven, maar de vastgestelde loonsom kan niet overschreden worden, behalve door CAO-stijgingen.
Financiering	Alleen voor investeringen kan BsGW een langlopende lening aantrekken. Hiervoor is een bestuursbesluit vereist.
Raming materiële lasten	Voor de jaarlijkse indexatie wordt uitgegaan van de Macro Economische Verkenningen uit de laatst bekende septembercirculaire van het CPB, onderdeel 'nationale consumentenprijsindex'. Indien voor specifieke kostencategorieën andere indexerings-percentages gelden, wordt hiervan afgeweken en worden de marktconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt.
Inhuur derden	De verwachte inhuurkosten worden geïndexeerd met de raming van het CPB. Een afwijking hierop wordt gemotiveerd toegelicht.
Raming onvoorzien	De raming onvoorzien bedraagt 1,4% van de begrote kosten.
Investeringen in het belastingpakket	Bij investeringen in het belastingpakket is BsGW verplicht om te voldoen aan de wettelijke eisen, incl. onderhoudskosten. Als uitgangspunt wordt alle software afgenomen als dienst (SaaS), waardoor er eenmalige implementatiekosten zijn en daarna jaarlijkse abonnements- en licentiekosten. Er vindt dus geen reservering kapitaalslasten inzake belastingsoftware meer plaats. Er wordt niet langer op afgeschreven omdat BsGW geen juridisch eigenaar is.
Risicomanagement	Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt als ratio t.o.v. de benodigde weerstandscapaciteit, waarbij de in het AB van 24-3-2022 vastgestelde Kadernota Risicomanagement leidend is.
Kosten die specifiek zijn voor bepaalde deelnemers	Deze worden o.b.v. de goedgekeurde offerte separaat doorbelast.
Kostenverdeelmethode	De (nieuwe) kostenverdeelmethode wordt gehanteerd (AB 25 januari 2024). Maatwerk en Externe vorderingen worden separaat geoffreerd en gefactureerd.

Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) BsGW 2018-2020	Het OOP moet – conform besluitvorming door het Algemeen Bestuur d.d. 14 december 2017 – leiden tot een stapsgewijze netto-kostenreductie, oplopend tot structureel € 1,3 miljoen vanaf 2028. Jaar: Lagere netto-kosten i.r.t. OOP: 2024 € 600.000 2025 € 800.000 2026 € 1.000.000 2027 € 1.200.000 2028 € 1.300.000 Deze kostenreductie, die met name gerealiseerd wordt middels een formatiereductie, is als taakstelling opgenomen in de (meerjaren) begroting van BsGW.
Renteopbrengsten (Schatkistbankieren)	De rentevergoedingen* op het saldo van de gelden die uitstaan bij het Rijk als gevolg van Schatkistbankieren, fluctueren, zijn niet-structureel en bovendien niet beïnvloedbaar door BsGW. BsGW begroot deze renteopbrengsten als zijnde nihil. Mocht in enig jaar sprake zijn van renteopbrengsten als gevolg van bovenstaande, dan zal BsGW deze renteopbrengsten doorstorten naar de deelnemers. * betreft voornamelijk de renteontvangsten als gevolg van de enkele verwerkingsdagen voordat de ontvangen belastingopbrengsten worden afgedragen aan de deelnemers van BsGW.

Financieel technische uitgangspunten v.w.b. de indexeringen:
BsGW valt onder de Cao Werken voor waterschappen. De huidige cao is eind 2024 geëindigd.

De uitkomsten van de cao-onderhandelingen zijn nog niet bekend en kunnen derhalve niet worden opgenomen in de ontwerpbegroting. Het uitgangspunt voor de indexatie van de salariskosten is zoals te doen gebruikelijk de septembercirculaire van het Centraal Planbureau (CPB) met daarin opgenomen de CPB indexcijfers.

Voor de verwachte materiële lasten en inhuur betreft dit de 'nationale consumentenprijsindex'.
Voor de verwachte salariskosten betreft dit de 'loonvoet sector overheid'.

Indexeringen Begroting 2026

Indexering materiele lasten en inhuur

Het gemiddelde percentage van nationale consumentenprijsindex over de jaren 2024-2026 bedraagt tussen de 3,0% en 3,6%. Gekozen is om het drie jaargemiddelde 2024-2026 van 3,4% aan te houden.

Indexering salarissen

Het gemiddelde percentage van de loonvoet overheidssector over de jaren 2024-2026 bedraagt tussen de 2,1% en 8,4%. Gekozen is om ook hier het drie jaargemiddelde 2024-2026 aan te houden van 5,1%.

Mocht de septembercirculaire van het CPB d.d. 2025 daartoe aanleiding geven, dan zal dienovereenkomstig een correctie plaatsvinden via de bestuurlijk vastgestelde P&C-cyclus van BsGW.

4.2 Definities: reserves, voorzieningen, weerstandscapaciteit/-vermogen, post onvoorzien

Reserves kunnen worden omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vrij zijn te besteden. Reserveren betekent geld opzij leggen:

- om later een (grote) investering te doen;
- voor moeilijke tijden (weerstandsvermogen. Dit is het weerstandsvermogen en dit betreft alleen de algemene reserve);
- om risico's op te vangen;
- voor onverwachte zaken.

Voorzieningen zijn passiefposten in de balans (vreemd vermogen), die een inschatting geven van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn. Bij voorzieningen is er sprake van een oorzaak uit het verleden: er is iets gebeurd wat niet terug te draaien is en wat waarschijnlijk leidt tot lasten in de toekomst die niet waren voorzien (begroot). Ook kan een voorziening ingesteld worden ter egalisatie van pieken in de kosten in de begroting. Deze kosten dienen zeker plaats te vinden.

Van een vrije keuze bij het instellen van een voorziening is derhalve geen sprake. Wel kunnen soms de gevolgen nog beïnvloed worden. Bij het bepalen van de noodzakelijke omvang van de voorziening wordt hiermee ook rekening gehouden.

Weerstandscapaciteit is de mate waarin BsGW over middelen beschikt of kan beschikken om niet voorziene tegenvallers op te vangen. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen de post onvoorzien en het weerstandsvermogen.

De post onvoorzien mag worden opgevat als een buffer voor onvoorziene externe tegenvallers: onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar. De post onvoorzien moet een soepele uitvoering van de begroting vergemakkelijken en zorgt zodoende voor een beetje flexibiliteit.
Er kunnen zich gezien de tijdspanne tussen het opstellen van de kadernota (laatste kwartaal van begrotingsjaar t-2), de (ontwerp-)begroting en realisatie (begrotingsjaar t), altijd tegenvallers voordoen als gevolg van bijvoorbeeld wijzigingen in wet-/regelgeving.
Tussentijdse begrotingswijzigingen worden hiermee zoveel als mogelijk voorkomen.

Het weerstandsvermogen is in principe bedoeld als buffer voor het opvangen van risico's, waarvan de financiële gevolgen vooraf niet redelijkerwijs zijn in te schatten.
Jaarlijks wordt deze post berekend aan de hand van de door het bestuur vastgestelde risico-analyse. Hierbij worden de risico's (kwalitatief) en de bedragen plus de inschatting van de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet (kwantitatief) in kaart gebracht. Zie ook paragraaf 4.5.2 en bijlage 7 Risico-analyse.

4.3 Ontwikkelingen

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen een beeld geschetst van de ontwikkelingen waar BsGW, naast de indirecte effecten van het Ravijnjaar, mee te maken heeft en krijgt. De ontwikkelingen binnen BsGW (bedrijfsvoering) worden grotendeels bepaald door externe (inter)nationale ontwikkelingen.

4.3.1 Landelijke ontwikkelingen

Proceskosten
BsGW heeft nog steeds te maken met ncnp-bedrijven. Deze bedrijven veroorzaken een relatief groot aantal van de jaarlijkse (WOZ-)bezwaren met de daaruit voortvloeiende proceskosten (uitvoerings- en uitkeringskosten). Bovendien worden de bezwaren steeds uitgebreider, complexer en technischer waardoor de uitvoeringskosten per ingediend bezwaar oplopen.

Als gevolg van de Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ (en bpm) zijn de proceskosten drastisch verlaagd per 1-1-2024. Echter heeft de Hoge Raad op 12 juli 2024 het door de wetgever vastgestelde lagere bedrag voor proceskostenvergoeding buiten toepassing verklaard. Daarmee is het hoge tarief weer van toepassing. Middels het Belastingplan 2025 is daarom als herstelmaatregel de wegingsfactor voor bezwaren aangepast van 0,25 naar 0,125, zodat de proceskostenvergoeding (tarief * wegingsfactor) in WOZ-zaken weer uitkomt op het niveau dat de wetgever voor ogen had per 1 januari 2024. Echter, voor beroepszaken is de factor van 0,25 in stand gebleven. Het bedrag aan proceskostenvergoeding voor WOZ-beroepszaken wordt daarmee zelfs hoger dan voor de wetswijziging.

Indien zich geen nieuwe, onverwachte ontwikkelingen voordoen en het aantal bezwaren naar aanleiding van de aanslagoplegging 2025 geen stijging vertoont ten opzichte van 2024 heeft voorgenoemde herstelmaatregel naar alle waarschijnlijkheid toch een positief effect op de begrotingspost ‘proceskostenvergoeding’. BsGW hanteert evenwel het voorzichtigheidsprincipe in dezen, te meer omdat er ten aanzien van de aanslagoplegging 2025 (peildatum 1 januari 2024) sprake is van een aanzienlijke (gemiddelde) waardestijging van de objecten in combinatie met een in voorkomende gevallen stevige tariefstijging door gemeenten. Ook het feit dat met betrekking tot de heffingsjaren 2023 en 2024 procentueel gezien meer ncnp-bedrijven in beroep gingen en de proceskostenvergoeding in deze hoger is dan voor de wetswijziging rechtvaardigt in de ogen van BsGW het hanteren van het voorzichtigheidsprincipe.

De begrotingspost blijft dan ook gehandhaafd. Wel heeft BsGW na het uitvoeren van de risico-analyse het risico op hogere proceskosten afgeschaald tot een Pro Memorie-post in het weerstandsvermogen.

Mocht zich ten aanzien van de proceskosten een positief effect voordoen, dan wordt dit in eerste instantie in het lopend boekjaar via de P&C-cyclus verantwoord en verrekend. Voor het daaropvolgende jaar zal – rekening houdend met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde spelregels (AB 8-12-2022) – een begrotingswijziging worden doorgevoerd.

Mocht er op enig moment sprake zijn van een positief effect op de begrotingspost ‘proceskostenvergoeding’ dan staat dit los van de kostenreductie in het kader van het OOP.

Project Inwinning Secundaire Objectkenmerken
Het doel van het project Inwinning Secundaire Objectkenmerken is het terugwinnen van het vertrouwen bij de woningeigenaren in de overheid in het algemeen en de bepaling van de WOZ-waarde in het

bijzonder door de woningeigenaren maximaal te betrekken bij het vaststellen van (een aantal van) de secundaire objectkenmerken en hierbij maximale transparantie te bieden.

Bij het project, dat onder verantwoordelijkheid van de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen (LVLB) wordt uitgevoerd, zijn o.a. de VNG, het ministerie van Financiën, het ministerie van Justitie en Veiligheid, de Waarderingskamer, de Vereniging Eigen Huis en de Consumentenbond betrokken.

In afstemming met genoemde partijen is een vragenlijst tot stand gekomen, die in de vorm van een aantal pilots aan woningeigenaren wordt voorgelegd in combinatie met een opgave van de huidige situatie (lees: weergave van de huidige secundaire objectkenmerken). De pilots worden goed ontvangen door de aangeschreven woningeigenaren. In de loop van het eerste kwartaal 2025 worden de eerste resultaten van de pilots verwacht.

Onderzoek tweejaarlijkse WOZ-waardering

Bij de Algemene Ledenvergadering van de VNG in juni 2024 is een motie aangenomen om op korte termijn een onderzoek te starten naar de mogelijkheden van een tweejaarlijkse herwaardering in plaats van de nu geldende jaarlijkse herwaardering. Wat de eventuele gevolgen zijn voor andere belastingen en/of instrumenten, waarvoor de WOZ-waarde de basis vormt, dient hierin mee te worden genomen. Ook de gevolgen voor diverse andere instanties die de WOZ-waarde (en andere WOZ-gegevens gebruiken voor diverse doeleinden, worden in het onderzoek betrokken. Hiertoe wordt een klankbordgroep ingesteld met daarin vertegenwoordigers van de VNG, de Unie van Waterschappen, het Ministerie van Financiën, de Belastingdienst, Vereniging Eigen Huis en de Landelijke Vereniging van Lokale Belastingen (LVLB). Het onderzoek zal worden uitgevoerd door het Erasmus Studiecentrum voor Belastingen van Lokale overheden (ESBL) en dient in nauwe samenspraak c.q. afstemming met de uitvoering (lees: LVLB) en de betrokken ministeries plaats te vinden.

De indieners van de motie verwachten dat een tweejaarlijkse herwaardering leidt tot een verlaging van de druk op de uitvoering van de Wet WOZ en daaruit voortvloeiend:

- een verbetering van de kwaliteit van de herwaardering;
- een verbetering van de kwaliteit van de bezwarenafhandeling;
- een tijdige afdoening van bezwaren;
- het beter kunnen verwerken van bezwaaruitkomsten in een volgende herwaardering;
- het beschikbaar krijgen van capaciteit voor contact met de burger;
- een reductie van kosten, met name als het gaat om proceskosten en inhuur.

In december 2024 is een enquête onder gemeenten en belastingsamenwerkingsverbanden uitgezet. Hierop volgend vinden interviews ter verdieping plaats. In de planning staat dat in de loop van de maand maart 2025 het eindrapport wordt opgeleverd.

Tegengaan toenemende armoede

Ook het nieuwe kabinet heeft in de Miljoenennota maatregelen opgenomen om de toenemende armoede tegen te gaan en de koopkracht van de laagste inkomens te verbeteren, de zogenaamde bestaanszekerheid.
Daarnaast neemt de overheid ook maatregelen om gezinnen te helpen, die hun rekening niet kunnen betalen. Sociaal invorderen, vroegsignalering en schuldhulpverlening zijn instrumenten die hiervoor worden ingezet. Ook zullen gemeenten in een zo vroeg mogelijk stadium passende hulp aanbieden.
Het percentage oninbaar zal mogelijk stijgen, hetgeen zal leiden tot lagere netto-belastingopbrengsten voor de deelnemers.

4.3.2 Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

Krapte op de arbeidsmarkt
De grote krapte op de arbeidsmarkt houdt onverminderd aan. In alle beroepsgroepen is sprake van een tekort aan personeel, voor ICT-ers geldt dit in het bijzonder. Het effect van traditionele wervingscampagnes neemt af. Er zal gezocht moeten worden naar andere manieren om toch de juiste kennis in huis te halen. In dit kader wordt, analoog aan het zelf opleiden van taxateurs, nadrukkelijk ook gedacht aan het zelf opleiden van ICT-ers, zoals bijvoorbeeld Functioneel Applicatiebeheerders. Waar nodig en mogelijk wordt samen met deelnemers en/of andere samenwerkingsverbanden voorzien in moeilijk invulbare rollen en functies.
Daarnaast is er de laatste en ook komende jaren sprake van leeftijdsgebonden uitstroom van medewerkers. BsGW anticipeert hier zo goed als mogelijk op, zodat de bijbehorende kennis bijtijds en zorgvuldig wordt overgedragen.

Wetsvoorstel aanpassing belastingstelsel waterschappen
Het wetsvoorstel aanpassing belastingstelsel waterschappen is door de Tweede en Eerste Kamer aangenomen. Het wetsvoorstel biedt waterschappen betere mogelijkheden om het profijtbeginsel toe te passen. Zo kunnen zij meer kosten neerleggen bij diegenen, die meer voordeel hebben bij de werkzaamheden van het waterschap. Daarnaast kunnen waterschappen door de voorgenomen wijzigingen beter inspelen op (toekomstige) ontwikkelingen, zoals klimaatopwarming, de circulaire economie, de energietransitie en veranderingen in het eigen waterschap. Deze wetswijziging regelt ook dat Rijkswaterstaat en waterschappen geen schadelijke stoffen meer hoeven te gebruiken bij het meten van de vervuiling in afvalwater.

Waterschappen krijgen door de aanpassingen in de watersysteemheffing meer mogelijkheden om te heffen naar profijt of belang. Diegene, die meer profijt heeft van de werkzaamheden van het waterschap, betaalt dan een hogere heffing. Degene die minder belang heeft, krijgt een lagere heffing.

De inwerkingtreding van het wetsvoorstel is 1 januari 2026. De gevolgen van de wijziging voor specifieke groepen belastingbetalers verschillen per waterschap. De besturen van de waterschappen bepalen namelijk zelf hoe zij de kosten precies verdelen.

Waterschap Limburg en BsGW zijn eind 2023 een project gestart om de migratie van het huidige naar het nieuwe belastingstelsel vorm te geven. De projectkosten, die BsGW hiervoor maakt, komen geheel en al ten laste van Waterschap Limburg. Dit geldt ook voor de structurele kosten. Vanaf de inwerkingtreding van het nieuwe belastingstelsel zullen deze via de gebruikelijke Planning & Control-cyclus van BsGW worden verwerkt en doorbelast aan Waterschap Limburg.

Harmonisatie en de herziening van de kostenverdeelmethode
Op 9 december 2021 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het procesvoorstel m.b.t. harmonisatie en de herziening van de kostenverdeelmethode. Beide onderdelen zijn actief ter hand genomen. Besluitvorming door de deelnemers over harmonisatie heeft in nagenoeg alle gevallen voor september 2023 plaatsgevonden. Vanaf 2024 wordt het zogenaamde maatwerk separaat bij de desbetreffende deelnemers in rekening gebracht. Aansluitend aan het harmonisatietraject is de kostenverdeelmethode geëvalueerd en herijkt. De nieuwe kostenverdeelmethode is begin 2024 (AB 25-01-2024) door het Algemeen Bestuur vastgesteld en treedt met ingang van 2025 in werking.

De nieuwe kostenverdeelmethode heeft overigens geen invloed op de begroting van BsGW zelf, maar de aanpassingen in de methodiek leiden wel tot wijzigingen in de bijdragen van de deelnemers aan BsGW. Zie ook bijlage 11: Bijdragen 2026.

Verbetering archiefbeheer
In 2021 heeft een archiefinspectie plaatsgevonden binnen BsGW. Vanaf 2022 zijn op basis van het vastgestelde plan van aanpak verbeterstappen gezet. Naast het digitaliseren van ons archief en het zaaksysteem-werken is met name ook aanvullende kennis en kunde nodig om alle aspecten rondom de (digitale) informatiehuishouding binnen BsGW vanuit juridisch perspectief én kostenbewustzijn (enkelvoudige opslag – meervoudig gebruik) te (waar)borgen.

Samenwerkingsportaal
Vanaf 1 januari 2022 bestaat de verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Daarvoor gebruikte BsGW de bruto inhoud om woningen te waarderen. Namens en op verzoek van de deelnemers heeft BsGW de regie van dit transitieproject (2019-2021) op zich genomen, in nauwe samenwerking met de gemeenten en Het Gegevenshuis. Voor het actueel houden en borgen van alle gegevens, heeft BsGW namens alle partijen de regie op zich genomen voor het aanschaffen van een applicatie, die in staat is om relevante gegevens voor zowel de BAG (gemeenten), de BGT als de WOZ (BsGW) op een efficiënte manier uit te wisselen en te tonen, zowel administratief als geografisch. Het zogenaamd Samenwerkingsportaal.

Landelijk wil men komen tot een samenhangende objectenregistratie (SOR). Dit is een uniforme registratie met daarin basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid, die zich voor gebruikers als één registratie gedraagt. Daaronder verstaan we objecten die in het terrein zichtbaar zijn, zoals gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en bomen, terreindelen, aangevuld met enkele (administratieve) objecten als woonplaatsen, gemeentegrenzen en openbare ruimten. In de objectenregistratie gaan in ieder geval de objecten van de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) op. Daarnaast is het de bedoeling dat ook het gedeelte van de WOZ-administratie waarin objectgegevens zijn opgenomen en een aantal basisgegevens uit aanpalende registraties in de objectenregistratie worden opgenomen.

De ontwikkeling naar een SOR heeft gevolgen voor zowel BsGW als voor haar deelnemers en aan de deelnemers gelieerde partijen, zoals gegevenshuizen. Het is inefficiënt en onwenselijk om op meerdere plaatsen dezelfde of nagenoeg dezelfde gegevens te verzamelen en te verwerken. Dit staat immers haaks op de doelstelling van juist één unieke registratie.

De beoogde ingangsdatum van de SOR was 1 januari 2025. Een nieuwe streefdatum is nog niet bekend, zo de SOR er al zal komen. Op nationaal niveau is in grote mate overeenstemming over de inhoud en architectuur van de SOR. Dat geldt evenwel niet voor de governance en financiering van de implementatie en het beheer van de SOR. De door de VNG geïnitieerde impactanalyse heeft uitgewezen dat er nog veel onduidelijk is en er een hoog kostenplaatje aan hangt.

Uit oogpunt van zekerheid en continuïteit wordt het Samenwerkingsportaal begrotingstechnisch gecontinueerd voor een bedrag van € 350 duizend per jaar (excl. indexatie) om zo de door de deelnemers gewenste verdere doorontwikkeling vorm te kunnen blijven geven. In deze kosten is rekening gehouden met de jaarlijkse mutatiedetectie waaruit extra werkzaamheden, ICT- en bijbehorende onderhoudskosten voortvloeien, waartegenover een betere borging in de integraliteit tussen de basisregistratie BAG, BGT en de WOZ staat. Om de gebruikers meer te betrekken bij het

Samenwerkingsportaal is een Gebruikersoverleg in het leven geroepen. Dit Gebruikersoverleg fungeert als klankbord en overlegplatform.

Informatievoorziening en ICT

In 2022 zijn drie grote aanbestedingstrajecten opgestart voor de hosting, de belasting- en de waarderingsapplicatie van BsGW. De implementatie hiervan is in 2023 gestart, met een uitloop naar 2024. De verwachte implementatiekosten van dit programma Aanbesteding Hosting en Applicaties (AHA) waren ingeschat op € 2,775 miljoen. Per 31-12-2024 is het project afgesloten waarbij de totale projectkosten AHA lager zijn uitgevallen dan begroot. Daarnaast hoefde een in de projectbegroting opgenomen risicopost niet te worden aangesproken.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om voor het volgende aanbestedings- en implementatietraject 2028/2029 een nieuwe bestemmingsreserve te vormen (AB 12-12-2024). Vooruitlopend hierop is reeds in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 een jaarlijkse storting in de bestemmingsreserve AHA opgenomen van € 555 duizend per jaar (AB 27-6-2024). De onderbesteding van het huidige project AHA van afgerond € 445 duizend (voorlopig bedrag; ook dit realisatiecijfer dient nog door de accountant te worden gecontroleerd) wordt als startkapitaal gestort in de nieuwe bestemmingsreserve. Tezamen met de voornoemde bijdrage 2025 van € 555 duizend betekent dit dat de jaarlijkse stortingen voor de jaren 2026-2029 met € 180.000 kunnen worden verlaagd naar € 375 duizend.

Bestemmingsreserve	**Begroting MJR 2025-2029**	**Voorstel**	**Begroting MJR 2026-2030**
Startkapitaal	€ -	€ 445.000	€ 445.000
Bijdrage begroting 2025	€ 555.000	€ 555.000	€ -
Bijdrage begroting 2026	€ 555.000	€ 375.000	€ -180.000
Bijdrage begroting 2027	€ 555.000	€ 375.000	€ -180.000
Bijdrage begroting 2028	€ 555.000	€ 375.000	€ -180.000
Bijdrage begroting 2029	€ 555.000	€ 375.000	€ -180.000
	€ 2.775.000	**€ 2.500.000**	**€ -275.000**

Robotisering en artificial intelligence (AI)

Ook BsGW volgt de ontwikkelingen op het gebied van Kunstmatige Intelligentie (Artificial Intelligence oftewel AI) met bovengemiddelde belangstelling. Generatieve AI is een specifieke vorm van AI. Het helpt mensen, bedrijven en organisaties bij het genereren van bijvoorbeeld tekst, beeld en audio. ChatGPT is het meest sprekende voorbeeld. Generatieve AI zal grote impact hebben op economie, maatschappij en op de overheid en daarmee ook op samenwerkingsverbanden, zoals bijvoorbeeld BsGW. Enerzijds biedt generatieve AI kansen, bijvoorbeeld om beter met burgers te communiceren, processen te verbeteren (efficiency) en de toenemende krapte op de arbeidsmarkt mede het hoofd te bieden. Anderzijds maken ook partijen als ncnp-bedrijven intensief gebruik van generatieve AI, met dien verstande dat voor hen niet geldt dat er sprake moet zijn van proven technology. Het oneigenlijk gebruik van AI door derden in relatie tot dataveiligheid vergt niet alleen kennis, maar ook (extra) financiële investeringen. De overheidsbrede visie op generatieve AI biedt in dit kader houvast door: samen te werken met alle stakeholders, de snelle ontwikkelingen op het gebied van AI nauwgezet te volgen, passende wet- en regelgeving te ontwikkelen, het vergroten van kennis en kunde en als overheid zelf veilig te experimenteren met generatieve AI.
Door sterk toezicht op AI met handhaving waar nodig kan Nederland vooraan staan bij de onvermijdelijke veranderingen in onze samenleving. BsGW hoeft om moverende redenen niet voorop te lopen. Het is vooral zaak om op het juiste moment en op het juiste wijze aan te haken.

Wettelijk gezien is een en ander geregeld in de AI-verordening. De AI-verordening is een Europese wet die regels stelt voor de ontwikkeling en het gebruik van AI-systemen. AI zal naar de toekomst toe meer en meer worden ingezet door organisaties. Denk hierbij ook aan de inzet van AI op het gebied van informatiebeveiliging.

Informatiebeveiliging & Privacy

Het is voor BsGW van cruciaal belang dat de continuïteit van de informatie en de informatievoorziening zijn gewaarborgd. Eventuele gevolgen van beveiligingsincidenten dienen tot een acceptabel niveau te worden beperkt. BsGW hanteert daarom diverse beheersmaatregelen, monitort dit niet alleen intern op naleving maar laat ook externe audits of onderzoeken uitvoeren hiernaar. Informatiebeveiliging krijgt ook steeds meer en extra aandacht van de externe accountant.

Een van de beheersmaatregelen is uiteraard het voldoen aan de (Europese) wet- en regelgeving omtrent informatiebeveiliging. En op dat gebied zijn enkele ontwikkelingen aanstaande.

Europese Network and Information Security (NIS)

Om de cyberbeveiliging en weerbaarheid van essentiële diensten in de EU-lidstaten te verbeteren werden in 2016 de Europese Network and Information Security (NIS)-richtlijnen geïntroduceerd: een Europees kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen die van algemeen belang zijn voor de openbare veiligheid.

In Nederland werd de NIS-regelgeving vertaald naar de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen voor digitale dienstverleners (Wbni). Door de toegenomen onrust in de wereld (zoals COVID, Oekraïne, cyberdreigingen) en de nieuwe technologische ontwikkelingen voldoen de NIS en daarmee ook de Wbni niet meer. Daarom wordt er nu gewerkt aan een opvolger: NIS2.
Concreet betekent dit voor overheidsorganisaties, en dus ook BsGW, het volgende:

- Strengere meldplicht
- Zorgplicht: meer focus op preventie
- Handhaving door toezichthouders zal meer proactief gaan plaatsvinden
- Potentiële persoonlijke aansprakelijkheid bestuurders
- Registratieplicht

De verwachting is dat zowel de NIS2 als Cyberbeveiligingswet in het derde kwartaal van 2025 van kracht worden.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

De zorgplicht uit de cyberbeveiligingswet bestaat feitelijk uit het voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) die sinds 1 januari 2020 van kracht is. De BIO geldt als normenkader voor alle overheden en verving de afzonderlijke baselines informatieveiligheid voor gemeenten, Rijk, waterschappen en provincies. Met de komst van de BIO kwam er een eenduidige en herkenbare stevige basis voor een veilige digitale overheid.

Overheidsbreed wordt aan de opvolger van de BIO gewerkt, BIO2 genaamd. BIO2 volgt op de evaluatie van de huidige BIO en geeft tevens invulling aan eisen vanuit de nieuwe Europese Network and Information Security (NIS2) richtlijn. Het ontwerp voor de BIO2 is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten, provincies, waterschappen en de Rijksoverheid en zal in de loop van 2025 vastgesteld worden.

Naast de routekaart waarmee de komende jaren gewerkt wordt aan het verhogen van het volwassenheidsniveau van de organisatie op het gebied van informatiebeveiliging & privacy en reeds door BsGW ingezette maatregelen om de risico's op het gebied van veiligheidsincidenten te mitigeren, zal de komende periode gewerkt worden om te voldoen aan de eisen van de NIS2 en de BIO2.

Tenzij de implementatie van de NIS2 en de BIO2 een onevenredig beslag leggen op de middelen (zowel formatief als financieel) worden de meerkosten binnen de begroting van BsGW opgevangen.

4.4 Produkten van dienstverlening

BsGW heeft haar processen uitgedrukt in drie producten van dienstverlening:
1. Heffen
2. Waarderen
3. Innen

Heffen
Kern van het product Heffen is het beheer en onderhoud van de basisgegevens belastingen en vastgoed van alle deelnemers. Aangezien de kwaliteit van de basisgegevens bepalend is voor de kwaliteit van de andere primaire processen, worden de basisgegevens continu actueel gehouden. Dit gebeurt hoofdzakelijk via geautomatiseerde verwerkingen. Er is permanente aandacht voor bestandsbeheer en reguliere, structurele controles op de juistheid en volledigheid van de basisgegevens. Binnen de randvoorwaarden van betrouwbare en actuele basisgegevens worden aanslagen met een zo vroeg mogelijke dagtekening opgelegd. Er worden per belastingplichtige zoveel mogelijk aanslagregels belastingen van gemeente(n) en heffingen van waterschap(pen) gecombineerd op één biljet.

Waarderen
Het product Waarderen heeft tot doel het waarderen van alle onroerende zaken van de gemeentelijke opdrachtgever, conform de Wet Waardering Onroerende Zaken. Onder waarderen wordt de jaarlijkse (modelmatige) waardebepaling, de herwaardering als gevolg van bezwaar- en beroepsprocedures en de marktanalyse woningen en niet-woningen verstaan. Het resultaat van de waardering dient te voldoen aan de kwaliteitseisen die de Waarderingskamer hieraan stelt.

Innen
Het product Innen omvat het tijdig, volledig en efficiënt invorderen van opgelegde aanslagen gericht op een goed betalingsgedrag, een actueel en strak openstaand postenbeheer en een zo vroeg mogelijke ontvangstdatum, als ook de afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken. Daarnaast behelst dit product het tijdig afdragen van de ontvangsten, conform de met opdrachtgevers overeengekomen afdrachtenprognoses.

Intern kent BsGW nog twee ondersteunende afdelingen:
- Klantzaken
- Ondersteuning & Ontwikkeling

Klantzaken
Klantzaken is verantwoordelijk voor registratie van alle contacten die via de verschillende contactkanalen binnenkomen. Daarnaast beantwoordt Klantzaken alle verzoeken om informatie, reacties tegen de kosten van aanmaningen en dwangbevelen, treft Klantzaken betalingsregelingen en boekt bezwaarschriften in. Ook het accountmanagement met onze opdrachtgevers is bij Klantzaken ondergebracht.

Ondersteuning & Ontwikkeling
Het product Ondersteuning & Ontwikkeling heeft betrekking op de algemene activiteiten die een indirect verband hebben met de operationele uitvoering van de primaire hoofdprocessen heffen, innen, waarderen en klantzaken. Het gaat hierbij vooral om activiteiten op het gebied van ICT, HRM, bestuursondersteuning, algemene (fiscaal)-juridische aangelegenheden, Planning & Control, staf Control, algemeen management en directievoering.

Deze activiteiten worden veelal uitgevoerd ter ondersteuning van de activiteiten die verricht moeten worden om de primaire taken van de dienstverlening uit te voeren. Hiermee vallen ook de huisvesting en overige facilitaire zaken onder de kosten van dit product.

De kosten van de activiteiten die vallen onder Ondersteuning & Ontwikkeling voldoen aan de definitie Overhead conform BBV: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

De overheadkosten van BsGW bedragen voor 2026 € 11.874.942,-.

4.5 Paragrafen

4.5.1 Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen is niet van toepassing voor BsGW.

4.5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de middelen waarover BsGW kan beschikken om niet begrote kosten te dekken plus de financiële gevolgen op te kunnen vangen van bedrijfsvoeringsrisico's waarvoor geen maatregelen zijn of kunnen worden getroffen. Bestuurlijk is de voorkeur uitgesproken het weerstandsvermogen van BsGW zo bescheiden mogelijk, doch wel realistisch, te laten zijn. Operationele risico's moeten door BsGW zelf kunnen worden opgevangen, zonder te hoeven terugvallen op de deelnemers. Het benodigde weerstandsvermogen is conform besluitvorming gebaseerd op een, bij de oprichting, bepaalde methode van risicoanalyse. De founding fathers - Waterschap Limburg en de gemeente Venlo - hebben het weerstandsvermogen in 2011 opgebouwd door een bodemstorting van € 385 duizend. Een en ander is vastgelegd in het bestuursdocument van Conquaestor en als zodanig vastgesteld door de founding fathers. Eventuele verhoging van het weerstandsvermogen zal door alle deelnemers in BsGW gedragen dienen te worden.

Het aanhouden van een weerstandsvermogen voorkomt dat elke financiële tegenvaller dwingt tot directe begrotingsmaatregelen zoals bezuinigingen en het aanpassen van het vastgestelde beleidskader en de daaruit voortvloeiende productdoelstellingen. Fluctuaties in de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers aan BsGW kunnen hiermee worden voorkomen.

Voor het beleidsmatige kader wordt verwezen naar de 'Kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen BsGW' (AB 24-3-2022).
De risicoanalyse wordt elk jaar uitgevoerd zodat bepaald kan worden of het gestorte weerstandsvermogen toereikend is. Hierin is voor elk van de risico's de kans dat het zich voordoet realistisch ingeschat en worden de gevolgen benoemd met daarbij de omvang van de financiële impact. Door het treffen van effectieve beheersmaatregelen, kan BsGW de financiële gevolgen hiervan terugbrengen. Het geïdentificeerde risico na het nemen van de beheersmaatregelen (het restrisico) leidt tot een berekend weerstandsvermogen. Zie ook bijlage 7: Risicoanalyse.
Risico's met betrekking tot de belastingopbrengsten behoren niet tot de bedrijfsrisico's van BsGW.

Ratio weerstandsvermogen

De verhouding tussen de niet afgedekte risico's en het aanwezige weerstandsvermogen wordt weergegeven in de ratio weerstandsvermogen. De ratio weerstandsvermogen wordt berekend door het beschikbare weerstandsvermogen te delen door het benodigde weerstandsvermogen op basis van het risicoprofiel. Deze ratio is een stuurmiddel. Een ratio lager dan 1,0 duidt op een kwetsbare financiële positie, omdat de capaciteit niet voldoende is om de geïdentificeerde risico's af te dekken.

Het berekend weerstandsvermogen is voor de voorliggende begroting berekend op € 998 duizend miljoen. Het aanwezige weerstandsvermogen vóór bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024 bedraagt € 1,570 miljoen. De ratio komt hiermee uit op 1,57.

Deze ratio valt buiten de bandbreedte van 0,8 en 1,4 waardoor er aanleiding bestaat het weerstandsvermogen aan te passen.

Het verschil tussen het aanwezige en het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 572 duizend.

Financiële kengetallen
Op grond van het wijzigingsbesluit BBV is een aantal financiële kengetallen verplicht voorgeschreven. Hiervan zijn drie financiële kengetallen relevant voor BsGW, zoals in onderstaande tabel weergegeven:

Kengetallen	JR2022	JR2023	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2029
Netto schuldquote	-9,3%	1,6%	-11,2%	-10,6%	-10,3%	-9,9%	-9,5%	-9,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-9,3%	1,6%	-11,2%	-10,6%	-10,3%	-9,9%	-9,5%	-9,5%
Solvabiliteitsrisico	19,5%	-31,6%	29,8%	31,5%	32,5%	33,6%	33,6%	33,7%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

De cijfers in bovenstaande tabel betreft de stand ultimo 2023 (jaarrekening) en wordt aangevuld met de realisatiecijfers 2024 zodra de cijfers door de accountant zijn gecontroleerd.

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximumnorm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Als gemeenschappelijke regeling, die middels bijdragen van de deelnemers haar exploitatie financiert, behaalt BsGW al jaren een zeer lage netto schuldquote. Fluctuaties in de vlottende schulden en dan wel vlottende activa zijn slechts tijdelijk (bijdragen worden eerder ontvangen dan uitgaven visa versa).

Hiervoor, en voor eventuele niet-reguliere activiteiten, wordt indien nodig zoveel mogelijk gebruik gemaakt van kasgeldleningen. BsGW heeft vaste schulden in de vorm van een aangetrokken lening van € 2 miljoen (per 4-12-2020, looptijd 7 jaar, lineaire aflossing) maar verstrekt geen leningen. Zij blijft ruim onder de norm en de verwachting is dat dit ook zo blijft.

4.5.3 Onderhoud kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen van BsGW bestaan uit ICT-(innovatie)projecten, grote aanschaf ICT(-licenties) en grote aanschaf en vervanging inventaris. Op deze activa wordt afgeschreven. Kleine aanschaf van inventaris en hard- en software wordt via de (begrotings)exploitatie afgehandeld. De kaders zoals deze zijn opgesteld in de nota financieel beleid zijn hierop van toepassing.

4.5.4 Financiering
De netto-exploitatiekosten van BsGW worden geheel voorgefinancierd via vaste maandelijkse bijdragen van de deelnemers.

Voor de financiering van investeringen kunnen eventueel (langlopende) leningen worden aangetrokken. BsGW kan zelf leningen aangaan sinds de verzelfstandiging is geformaliseerd. Dit geldt ook voor de deelname aan het overige geldverkeer.

Wet FiDO
Met als doel het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden, is per 1 januari 2001 de Wet FiDO (Financiering Decentrale Overheden) in werking getreden. Uit hoofde van deze wet is een treasurystatuut van toepassing, waarin onder andere de taken, bevoegd- en verantwoordelijkheden, beleid, doelstellingen en uitgangspunten omtrent de treasury functie zijn uitgewerkt.

Verplicht dient in de begroting en de jaarrekening in de treasuryparagraaf verslag te worden gedaan van de uitvoering van het treasurybeleid, bedoeld voor het sturen en beheersen van, verantwoorden over en toezicht houden op de treasury.

Treasurybeheer
Het risicoprofiel van BsGW kan als laag worden gekwalificeerd. Onderkende risico's in dit verband zijn: renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en, voor zover dit voorkomt, koers- en valutarisico's.

Renterisicobeheer
a. Kasgeldlimiet
Tijdelijke (exploitatie-)tekorten worden gefinancierd middels kasgeldleningen. Het renterisico op deze vlottende schuld wordt ingeperkt door het hanteren van de kasgeldlimiet: de maximaal toegestane netto korte schuld. De hoogte van de kasgeldlimiet is wettelijk bepaald op 8,2% van de totale bruto lasten (€ 29,8 miljoen) en komt daarmee voor het begrotingsjaar 2026 uit op een bedrag van € 2,440 miljoen.
(Bron: art. 3 Wet Financiering decentrale overheden en art. 2 lid 1d Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale overheden)

Ratio netto vlottende schuld / kasgeldlimiet
Op basis van bovenstaande mag BsGW € 2,440 miljoen lenen via kortlopende leningen (korter dan 1 jaar). Als de kasgeldlimiet in drie achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden, moet BsGW maatregelen nemen (zoals het aantrekken van langlopende leningen).

bedragen * € 1.000,-	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Gem. netto vlottende schuld (1)	4.927	4.927	4.927	4.927
Kasgeldlimiet (2)	2.362	2.362	2.362	2.362
Ratio (1)/(2)	209%	209%	209%	209%

De cijfers in bovenstaande tabel betreft de stand ultimo 2023 (jaarrekening) en wordt aangevuld met de realisatiecijfers 2024 zodra de cijfers door de accountant zijn gecontroleerd.

b. Renterisiconorm
Naast de kasgeldlimiet geeft de renterisiconorm inzicht in de feitelijke risico's op de vaste schuld. Het financieren en (op korte termijn) uitzetten van gelden houdt in dat er renterisico wordt gelopen. De renterisiconorm geeft het maximale leningsbedrag aan dat binnen 1 jaar onderhevig mag zijn aan rentewijziging. Dit per jaar te berekenen normbedrag is wettelijk bepaald op 20% van de netto vaste schuld. Toepassing van deze norm heeft tot gevolg dat jaarlijks geen al te grote verschillen in rentelasten (en -baten) kunnen voorkomen.
(Bron: art. 5 Wet Financiering decentrale overheden en art. 2 lid 2d Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale overheden)

Door de renterisiconorm kan BsGW tot een dusdanige opbouw van de langlopende leningenportefeuille komen, dat tegenvallers als gevolg van renteaanpassing en herfinanciering in voldoende mate worden beperkt. Het totaal aan aflossing en herfinanciering mag jaarlijks maximaal 20% zijn van het begrotingstotaal.

Op 4 december 2020 heeft BsGW een langlopende lening van € 2 miljoen aangetrokken om de vooruit gefinancierde kosten van het OOP te dekken. De lening is voor zeven jaar aangetrokken en wordt in zeven termijnen lineair afgelost, te beginnen op 4 december 2021. Op deze lening is een marginale negatieve rente van toepassing tot en met 2027.

Kredietrisicobeheer
Het kredietrisicobeheer (of debiteurenrisicobeheer) is het beheersen van risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid van een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van verplichtingen door de tegenpartij.

Aangezien BsGW geen geldleningen heeft verstrekt aan derden geldt het kredietrisico uitsluitend voor de vorderingen op debiteuren. Dit risico is laag gezien het feit dat de bijdrage of vergoeding van de deelnemers/klanten van BsGW vooraf in vaste maandelijkse termijnen wordt ontvangen.

Liquiditeitenbeheer
Het te volgen financieringsbeleid ligt vast in het Financieringsstatuut en houdt in dat beleidsmatig wordt gestreefd naar een gemiddelde nulstand van het rekening-courantsaldo. Gezien het tijdens het jaar niet synchroon lopen van ontvangsten en uitgaven zijn fluctuaties rond het nulpunt onvermijdelijk.

Kasbeheer
Via verplicht schatkistbankieren worden alle decentrale overheden verplicht om overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Dit betekent dat overtollige liquide middelen automatisch naar de schatkist zullen worden afgeroomd met als gevolg dat BsGW geen kasbeheer meer voert.
In verband met de noodzakelijk geachte scheiding tussen de heffingengeldstromen en de BsGW-exploitatiegeldstromen, lopen deze geldstromen via twee aparte rekening-courantverhoudingen met de staat. Bij eventuele kastekorten zal BsGW kasgeldleningen aangaan.

4.5.5 Bedrijfsvoering
De bedrijfsvoering omvat het geheel van interne organisatieonderdelen die ondersteunend zijn aan de primaire activiteiten (kerntaken) van BsGW. Hiervoor is het Dagelijks Bestuur beleidsvormend. De stand van de organisatie en de ontwikkelingen daarin zijn opgenomen in deze beleidsbegroting.

4.5.6 Verbonden partijen
Partijen worden als verbonden beschouwd indien de ene partij de zeggenschap over de andere partij bezit of belangrijke invloed kan uitoefenen op de financiële en operationele beslissingen van de andere partij (bron: Richtlijnen voor de Accountantscontrole, RAC 583). BsGW heeft geen verbonden partijen.

4.5.7 Grondbeleid
De paragraaf grondbeleid is niet van toepassing voor BsGW.

4.5.8 Openbaarheid
De Wet open overheid (Woo), in werking getreden op 1 mei 2022, verplicht BsGW onder andere om in de jaarlijkse begroting aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo. Vervolgens verplicht de wet om in de jaarlijkse verantwoording verslag te doen van de uitvoering van de Woo in samenhang met die beoogde beleidsvoornemens.

De Woo moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar en eenvoudig te ontsluiten is. Openheid en transparantie van bestuur dragen bij aan maatschappelijk draagvlak voor beleid, vertrouwen in de overheid en de goede werking van de lokale democratie. Voor de implementatie ervan hebben bestuursorganen acht jaar de tijd. De Woo bevat de volgende belangrijke verplichtingen:

1. Woo-contactfunctionaris;
2. passieve openbaarmaking middels Woo-verzoeken;
3. actieve openbaarmaking van bij wet genoemde informatiecategorieën;
4. (digitale) informatiehuishouding op orde hebben en houden.

Woo-contactfunctionaris
Een Woo-contactfunctionaris beantwoordt vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie en leidt de steller (zijnde mensen van buiten de organisatie) naar de juiste plek of persoon. Het betreft hier

informatievragen niet zijnde Woo-verzoeken. Bij BsGW is deze rol overigens reeds in 2022 toegewezen aan meerdere functionarissen.

Passieve openbaarmaking
Voor passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek) is er wettelijk vrijwel niets veranderd. Voor een zorgvuldige en tijdige afhandeling van deze verzoeken is het van belang dat de informatiehuishouding en onderliggende werkprocessen op orde zijn (zie: Informatiehuishouding op orde). De Woo-verzoeken behoren tot één van de actief openbaar te maken informatiecategorieën (zie: Actieve openbaarmaking).

Actieve openbaarmaking
De Woo verplicht bestuursorganen om op termijn de in de wet benoemde informatiecategorieën gefaseerd actief te publiceren. In 2022 is gestart met de implementatie van de actieve openbaarmaking conform de aanpak die landelijk wordt geadviseerd en gehanteerd (m.n. op initiatief van de VNG). Eind 2023 is gestart met de concrete uitwerking hiervan en de inrichting van het proces, zodat BsGW per tranche op efficiënte, veilige, en AVG-conforme wijze kan publiceren. Op 1 november 2024 is de eerste tranche in werking getreden. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) biedt organisaties tijd en ruimte om het platform (verder) in te richten vóór de inwerkingtreding van de tweede tranche medio 2025.
Gelet op de vele ontwikkelingen en projecten binnen BsGW heeft het Dagelijks Bestuur ambitieniveau Basis vastgesteld voor de implementatie van de Woo. Daarmee voldoet BsGW aan de wettelijke verplichtingen en volgt BsGW de planning van het ministerie van BZK. In 2026 draagt BsGW er dan ook zorg voor dat de op dat moment verplichte informatiecategorieën actief worden gepubliceerd. Via de Woo-index – als deelregister van het Register van Overheidsorganisaties – worden deze verplichte informatiecategorieën ook ontsloten.

Informatiehuishouding op orde
De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen acht jaar op orde wordt gebracht. Op basis van een op te stellen meerjarenplan moeten maatregelen worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden. In 2023 heeft BsGW hier verder uitvoering aan gegeven in combinatie met de realisatie van het Informatiebeleidsplan 2022-2025 en het Verbetertraject Informatiehuishouding BsGW.

In 2026 zal BsGW doorgaan met het uitvoeren van de maatregelen i.c.m. de realisatie van het in 2024 vernieuwde Informatiebeleidsplan BsGW 2024-2027 en het Verbetertraject Informatiehuishouding BsGW. Onderdeel hiervan is en blijft het creëren van bewustwording bij medewerkers en – voor zover van toepassing – het trainen van medewerkers in andere werkwijzen. Daarnaast maakt de (door)ontwikkeling van het documentmanagementsysteem (DMS) hier onderdeel van uit.

5. Financiële begroting

5.1 Overzicht baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Realisatie	Begroting KVM	Begroting KVM	Maatwerk totaal	Begroting BsGW totaal	Meerjarenperspectief			
	2024	2025	2026	2026	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten									
Personeelskosten	**0**	**17.362**	**18.247**	**248**	**18.495**	**19.287**	**20.271**	**21.304**	**22.391**
Huisvestingkosten	**0**	**919**	**951**	**0**	**951**	**983**	**1.016**	**1.051**	**1.087**
Afschrijvingkosten	**0**	**357**	**57**	**0**	**57**	**59**	**61**	**63**	**65**
ICT-kosten	**0**	**2.972**	**3.384**	**40**	**3.424**	**3.540**	**3.660**	**3.785**	**3.913**
drukwerk	0	12	13	0	13	13	14	14	15
print/kopieerwerk	0	187	194	11	204	211	218	226	233
porti	0	610	631	0	631	653	675	698	721
telefonie/datacommunicatie	0	27	28	0	28	29	30	31	32
kosten brongegevens	0	406	316	104	420	434	449	464	480
operationele kosten	0	118	122	0	122	126	131	135	140
Overige operationele kosten	0	1.361	1.304	114	1.418	1.466	1.516	1.568	1.621
Diensten door derden	0	1.015	1.050	0	1.050	1.086	1.123	1.161	1.200
Kostenvergoeding bezwaar en beroep	0	3.506	3.625	0	3.625	3.748	3.876	4.007	4.144
Overige operationele kosten	**0**	**5.882**	**5.979**	**114**	**6.093**	**6.300**	**6.514**	**6.736**	**6.965**
algemene kosten	0	609	630	0	630	651	673	696	720
onvoorzien	0	365	424	0	424	439	453	469	485
Algemene kosten	**0**	**974**	**1.054**	**0**	**1.054**	**1.089**	**1.127**	**1.165**	**1.204**
bankkosten	**0**	290	300	0	300	310	321	331	343
rentekosten	**0**	7	8	0	8	8	8	9	9
Bank- en rentekosten	**0**	**297**	**308**	**0**	**308**	**318**	**329**	**340**	**352**
Toevoegingen aan voorzieningen	**0**	**555**	**375**	**0**	**375**	**375**	**375**	**375**	**375**
Totale lasten	**0**	**29.319**	**30.353**	**402**	**30.756**	**31.951**	**33.353**	**34.819**	**36.352**
Taakstelling kostenreductie OOP		-800	-1.000	0	-1.000	-1.200			
Structurele kostenreductie		0	0	0	0		-1.300	-1.300	-1.300
Totale lasten	**0**	**28.519**	**29.353**	**402**	**29.756**	**30.751**	**32.053**	**33.519**	**35.052**
Baten									
Renteopbrengsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Diensten aan derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Opbrengst vervolgingskosten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale baten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Netto kosten	**0**	**28.519**	**29.353**	**402**	**29.756**	**30.751**	**32.053**	**33.519**	**35.052**
Waarvan incidentele baten/lasten (saldo)	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal bijdragen	**0**	**28.587**	**29.353**	**402**	**29.756**	**30.751**	**32.053**	**33.519**	**35.052**
Exploitatieresultaat (+ is winst/ - is verlies)	**0**	**68**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie bestemmingsreserve AHA									
Resultaat na terugbetaling OOP	**0**	**68**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

De cijfers in bovenstaande tabel betreft de stand ultimo 2023 (jaarrekening) en wordt aangevuld met de realisatiecijfers 2024 zodra de cijfers door de accountant zijn gecontroleerd.

5.2 Effect Harmonisatie en nieuwe kostenverdeelmethode

Ten opzichte van voorgaande begrotingen, kent BsGW vanaf 2025 maatwerk-producten. Daarnaast treedt de nieuwe kostenverdeelmethode vanaf 2025 in werking.

Het Harmonisatietraject, dat samen met de deelnemers is uitgevoerd, heeft geresulteerd in de volgende onderverdeling van de verschillende producten die BsGW levert aan haar deelnemers op het gebied van belastingheffing en -inning:

- voorkeursvarianten, waarbij nog onderscheid wordt gemaakt in de meer arbeidsintensieve belastingsoorten;
- maatwerkvarianten;
- externe heffingen.

Vanaf 2024 worden de laatste twee categorieën voortaan via een separaat offerte- en factureringstraject in rekening gebracht bij de betreffende deelnemers.
De kosten voor de reguliere belastingsoorten, de voorkeursvarianten, worden via de nieuwe, vastgestelde kostenverdeelmethode bij de deelnemers in rekening gebracht (AB 25-1-2024). De nieuwe KVM treedt per 1 januari 2025 in werking.

In onderstaande tabel wordt dit financieel weergegeven:

Bedragen x € 1.000	Realisatie	Begroting KVM	Begroting KVM	Maatwerk intern	Maatwerk extern	Maatwerk totaal	Begroting BsGW totaal
	2024	2025	2026	2026	2026	2026	2026
Lasten							
Personeelskosten	**0**	**17.362**	**18.247**	**248**	**0**	**248**	**18.495**
Huisvestingkosten	**0**	**919**	**951**	**0**	**0**	**0**	**951**
Afschrijvingkosten	**0**	**357**	**57**	**0**	**0**	**0**	**57**
ICT-kosten	**0**	**2.972**	**3.384**	**0**	**40**	**40**	**3.424**
Overige operationele kosten	0	1.361	1.304	114	0	114	1.418
Diensten door derden	0	1.015	1.050	0	0	0	1.050
Kostenvergoeding bezwaar en beroep	0	3.506	3.625	0	0	0	3.625
Overige operationele kosten	**0**	**5.882**	**5.979**	**114**	**0**	**114**	**6.093**
algemene kosten	0	609	630	0	0	0	630
onvoorzien	0	365	424	0	0	0	424
Algemene kosten	**0**	**974**	**1.054**	**0**	**0**	**0**	**1.054**
bankkosten	**0**	290	300	0	0	0	300
rentekosten	**0**	7	8	0	0	0	8
Bank- en rentekosten	**0**	**297**	**308**	**0**	**0**	**0**	**308**
Toevoegingen aan voorzieningen	**0**	**555**	**375**	**0**	**0**	**0**	**375**
Totale lasten	**0**	**29.319**	**30.353**	**362**	**40**	**402**	**30.756**
Taakstelling kostenreductie OOP		-800	-1.000			0	-1.000
Structurele kostenreductie		0	0			0	0
Totale lasten	**0**	**28.519**	**29.353**	**362**	**40**	**402**	**29.756**
Baten							
Renteopbrengsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Diensten aan derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Opbrengst vervolgingskosten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale baten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Netto kosten	**0**	**28.519**	**29.353**	**362**	**40**	**402**	**29.756**
Waarvan incidentele baten/lasten (saldo)	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal bijdragen	**0**	**28.587**	**29.353**	**362**	**40**	**402**	**29.756**
Exploitatieresultaat (+ is winst/ - is verlies)	**0**	**68**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie bestemmingsreserve AHA							
Resultaat na terugbetaling OOP	**0**	**68**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Uitgangspunt voor de begroting is de vastgestelde reguliere begroting 2025. Na verwerking van de indexering, de lagere storting in de bestemmingsreserve AHA en eventuele wijzigingen voor wat betreft het maatwerk, resulteert dit in de begroting voor de reguliere werkzaamheden voor 2026. Deze kosten worden via de nieuwe KVM doorbelast aan de deelnemers van BsGW via de reguliere bijdragen.

De kosten voor de maatwerkvarianten en de externe heffingen, die voorheen deels onderdeel uitmaakten van de reguliere begroting BsGW, worden separaat geoffreerd en gefactureerd.

De reguliere begroting plus het maatwerk vormen samen de totale begroting BsGW voor 2026.

Naast bovengenoemde kosten voor maatwerk en externe vorderingen, worden er voor deze producten ook extra, externe (ICT-)kosten gemaakt aangezien deze niet-reguliere processen niet worden

ondersteund door de verschillende pakketten en systemen van BsGW. Deze kosten zijn ook apart zichtbaar gemaakt in bovenstaande tabel. Het totaal hiervan is separaat geoffreerd en wordt ook separaat gefactureerd aan de desbetreffende deelnemers.

5.3 Toelichting op de baten en lasten

Lasten

Personeelskosten

Voor 2026 zijn de personeelskosten geïndexeerd met 5,1%.

Tevens is er nog steeds sprake van een toenemende spanning op de arbeidsmarkt. Dat vraagt om tijdig anticiperen. BsGW heeft daarom geïnvesteerd in bijvoorbeeld leer-werktrajecten en trainee-ships, als investering in de nabije toekomst. Daarnaast worden de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt nauw gevolgd.

Indexering goederen en diensten

Voor 2026 is uitgegaan van een kosteninflatie van 3,4% ten opzichte van 2025.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten bestaan uit huur, energiekosten en facilitaire kosten zoals onderhoud, schoonmaak en beveiliging.

Daarnaast is er nog een post begroot voor kleine aanschaf en onderhoud van inventaris.

Afschrijvingskosten

BsGW voert het integrale proces van de belastingheffing en invordering in grote mate geautomatiseerd uit en zal daarom blijven(d) investeren in ICT-projecten om kwaliteit, continuïteit en efficiency te kunnen garanderen. De afschrijvingskosten van BsGW hadden voornamelijk betrekking op de geactiveerde ICT- en organisatieontwikkelingsprojecten. Sinds BsGW is overgestapt naar SaaS-oplossingen voor wat betreft de belasting-, waarderings- en overige applicaties en de hosting (project AHA), zal hier (nagenoeg) geen sprake meer van zijn. De kosten van (door)ontwikkeling bestaan daarmee uit licentie- en abonnementskosten. In de voorliggende begroting is daarom een bedrag van € 300 duizend overgeheveld naar ICT-kosten.

De resterende kosten hebben voornamelijk betrekking op de jaarlijkse afschrijvingen van geactiveerde aanschaf en vervanging van inventaris en hardware.

ICT-kosten

Vanwege de overstap naar de SaaS-omgeving bestaan ICT-kosten voornamelijk uit jaarlijkse licentie- en abonnementskosten plus de kosten van het uitbesteden van de ICT-infrastructuur en -beheer.

Uit oogpunt van zekerheid en continuïteit is – reeds in de begroting 2024 – het Samenwerkingsportaal begrotingstechnisch in de meerjarenraming opgenomen.

Vanaf de start van het Samenwerkingsportaal is rekening gehouden met de *jaarlijkse* mutatiedetectie, waaruit extra werkzaamheden, ICT- en bijbehorende onderhoudskosten voortvloeien, waartegenover een betere borging staat in de integraliteit tussen de basisregistraties BAG, BGT en de WOZ.

Tot slot is een bedrag opgenomen voor kleine aanschaf soft- en hardware.

Operationele kosten
Gezien de omvang van deze kostenpost, wordt deze verder gespecificeerd. De post Proceskosten bezwaar en beroep betreft de uitkeringskosten. De hieraan gelieerde uitvoeringskosten, zoals extra inzet van KCC-medewerkers, taxateurs, ICT-ers en juridisch medewerkers zijn begroot onder 'diensten door derden', naast de overige inhuur.

Algemene kosten
Kosten zonder oorzakelijk verband met de primaire processen zijn algemene kosten. Naast huisvestingskosten, die apart worden vermeld, worden de algemene kosten hier weergegeven. Hierin zijn de advertentie- en reclamekosten, accountantskosten, advieskosten, abonnementen en lidmaatschappen, verzekeringen, facilitaire kosten als kantoorbenodigdheden en vergader- en representatiekosten, uitbesteding van de salarisverwerking en eventuele overige algemene kosten opgenomen.
De post onvoorzien 2026 is begroot op 1,4% van het bruto-begrotingstotaal.

Baten
Renteopbrengsten
De gerealiseerde renteopbrengsten betreffen voornamelijk de renteontvangsten als gevolg van de enkele verwerkingsdagen voordat de ontvangen belastingopbrengsten worden afgedragen aan de deelnemers van BsGW. BsGW begroot deze renteopbrengsten als zijnde nihil aangezien de rentevergoedingen op het saldo van de gelden die uitstaan bij het Rijk als gevolg van Schatkistbankieren, fluctueren, niet-structureel en bovendien niet beïnvloedbaar zijn door BsGW. Eventuele renteopbrengsten worden gereserveerd en meegenomen in de (besluitvorming over de) resultaatbestemming.

De post renteopbrengsten wordt daarmee nihil.

Toelichting op de meerjarenraming 2027-2030
In de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2030 is voor het doorrekenen van de kostenontwikkeling rekening gehouden met een indexering van 5,1% op de personele lasten en 3,4% over de materiële kosten en ingekochte diensten.

Afschrijvingskosten en rentekosten zijn niet onderhevig aan inflatie. Bij de berekeningen van de rente op investeringen is voor de komende jaren uitgegaan van een renteniveau van 0,5%.

Op de baten vindt geen indexering plaats.

Bijdragen deelnemers
De netto reguliere bijdrage voor de exploitatie 2026 is € 29,353 miljoen. Dit is gelijk aan de netto-kosten begroting 2026 minus de door BsGW te realiseren taakstellende kostenreductie OOP.

Bedragen x € 1.000	Begroting KVM 2026	Maatwerk totaal 2026	Begroting BsGW totaal 2026
Totale lasten	**30.353**	**402**	**30.756**
Taakstelling kostenreductie OOP	-1.000	0	-1.000
Structurele kostenreductie	0	0	0
Totale lasten	**29.353**	**402**	**29.756**
Totale baten	**0**	**0**	**0**
Netto kosten	**29.353**	**402**	**29.756**
Waarvan incidentele baten/lasten (saldo)	*0*	*0*	*0*
Totaal bijdragen	**29.353**	**402**	**29.756**
Exploitatieresultaat (+ is winst/ - is verlies)	**0**	**0**	**0**

De uitsplitsing naar deelnemer is opgenomen in bijlage 11 van deze begroting.

5.4 Uiteenzetting van de financiële positie

5.4.1 Investeringen

Voor het begrotingsjaar 2026 en de meerjarenraming 2027-2030 is geen krediet voor innovatie en procesoptimalisatie openomen in de begroting als gevolg van de overgang naar SaaS-oplossingen. De kosten van (door)ontwikkeling bestaan daarmee uit licentie- en abonnementskosten.

5.4.2 Financiering

Voor een nadere toelichting op de financiering wordt verwezen naar paragraaf 4.5.4.

5.4.3 Stand en verloop reserves en voorziening

Op basis van de risicoanalyse en de reeds opgebouwde reserves, behoeft het weerstandsvermogen geen aanvullende storting. Integendeel! Het verschil tussen het aanwezige en het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 572 duizend. Het voorgenomen DB-besluit resp. AB-voorstel is om dit bedrag terug te storten naar de deelnemers.

Bijlagen

Bijlage 1: MeerjarenInvesteringsProgramma: MIP 2025-2029

Bijlage 2: Staat van immateriële, materiële, financiële vaste activa en onderhandenwerk

Bijlage 3: Staat van vaste schulden

Bijlage 4: Staat van reserves en voorzieningen

Bijlage 5: Berekening van het rente-omslagpercentage

Bijlage 6: Toelichting op de kostenverdeelmethodiek

Bijlage 7: Risicoanalyse

Bijlage 8: Het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP)

Bijlage 9: Berekend EMU-saldo

Bijlage 10: Geprognosticeerde balans 2024-2030

Bijlage 11: Bijdragen 2026

Bijlage 12: Bijdragen Waterschap Limburg volgens BBP-opzet

Bijlage 1: MeerjarenInvesteringsProgramma: MIP 2025-2029

In de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2030 is geen krediet voor innovatie en procesoptimalisatie openomen als gevolg van de overgang naar SaaS-oplossingen. Bij SaaS-oplossingen is sprake van abonnements- en licentiekosten.

Bijlage 2: Staat van immateriële, materiële, financiële vaste activa en onderhanden werk

	Cumulatieven per 31-12-2023		Boekwaarde		Mutaties 2025		Boekwaarde
	Aanschafwaarde	Afschrijving	31-12-2024	OHW naar SVA	Investeringen	Afschrijving	31-12-2025
Financiële vaste activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Immateriële vaste activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Materiële vaste activa	€ 340.212	-€ 263.517	€ 76.695	€ 0	€ 10.000	-€ 10.000	€ 76.695
Immateriële vaste activa (OHW)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Materiële vaste activa (OHW)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal activa en ohw	**€ 340.212**	**-€ 263.517**	**€ 76.695**	**€ 0**	**€ 10.000**	**-€ 10.000**	**€ 76.695**

De cijfers in bovenstaande tabel betreft de stand ultimo 2023 (jaarrekening) en wordt aangevuld met de realisatiecijfers 2024 zodra de cijfers door de accountant zijn gecontroleerd.

Vanwege de overstap naar de SaaS-omgeving vervallen de investeringen in ICT-projecten. De staat van vaste activa bestaat dan nog enkel uit materiele vaste activa met betrekking tot de geactiveerde aanschaf en vervanging van inventaris en hardware.

Bijlage 3: Staat van vaste schulden

Op 4 december 2020 heeft BsGW een langlopende lening van € 2 miljoen aangetrokken om de vooruit gefinancierde kosten van het OOP te dekken. De lening is voor zeven jaar aangetrokken en zal in zeven termijnen lineair worden afgelost, te beginnen op 4 december 2021.

Het (negatieve) rentepercentage van deze lening bedraagt -/- 0,18%

Langlopende lening x € 1.000	**Aflossing**	**Restschuld**
Initieel	0	2.000
31-12-2021	-286	1.714
31-12-2022	-286	1.429
31-12-2023	-286	1.143
31-12-2024	-286	857
31-12-2025	-286	571
31-12-2026	-286	286
31-12-2027	-286	0

Bijlage 4: Staat van reserves en voorzieningen

Algemene reserve BsGW	x € 1.000
Initieel gestort weerstandsvermogen	385
Resultaat 2011	509
Resultaat 2012	-102
Resultaat 2013	-174
Resultaat 2014	-570
Resultaat 2015	-332
Resultaat 2016	-714
Resultaat 2017	-433
Aanvulling weerstandsvermogen (2017)	1.591
Aanvulling weerstandsvermogen (2018)	433
Resultaat 2018	-325
Aanvulling weerstandsvermogen (2019)	325
Resultaat 2019	13
Aanvulling weerstandsvermogen (2020)	596
Resultaat 2020	-2.092
Aanvulling weerstandsvermogen (2021)	2.092
Resultaat 2021	-1.565
Aanvulling weerstandsvermogen (2022)	1.552
Resultaat 2022 € 812 duizend waarvan:	
- Aanvulling weerstandsvermogen (2023)	312
Resultaat 2023 (begroting)	-1.293
- Aanvulling weerstandsvermogen (2024)	1.293
Reserves 31-12-2023	**1.502**
Resultaat 2024 (begroting)	0
Reserves 31-12-2024	**1.502**
Resultaat 2025 (begroting)	68
Reserves 31-12-2025	**1.570**
Resultaat 2026 (begroting)	0
Reserves 31-12-2026	**1.570**
Resultaat 2027 (begroting)	0
Reserves 31-12-2027	**1.570**
Resultaat 2028 (begroting)	0
Reserves 31-12-2028	**1.570**
Resultaat 2029 (begroting)	0
Reserves 31-12-2029	**1.570**

Bestuurlijk is afgesproken dat BsGW beperkte reserves aanhoudt, in de vorm van een weerstandsreserve, zodat BsGW operationele risico's zelf kan opvangen zonder te hoeven terugvallen op de deelnemers. De benodigde omvang wordt gemaximeerd op het bedrag dat voortvloeit uit de risicoanalyse. Het meerdere wordt afgedragen aan de deelnemers naar rato van het aandeel op basis van de kostenverdeelmethodiek.

Bij de oprichting is het weerstandsvermogen op basis van de risicoanalyse vastgesteld op € 385 duizend (ca. 5% van het begrotingstotaal) en gerealiseerd middels een bodemstorting van de drie founding fathers van BsGW.

Het positief resultaat 2011 is door het bestuur van BsGW toegevoegd aan de reserves van BsGW om slagvaardig de realisatie van de met het bestuur afgesproken groeistrategie van BsGW te kunnen nastreven.

Het negatief resultaat van 2014-2017, voor het leeuwendeel veroorzaakt door extra proceskosten, is door het bestuur aan de reserves onttrokken. Eind 2017 en eind 2018 is besloten om de in deze jaren opgebouwde negatieve reserves aan te vullen tot het bedrag gelijk aan het benodigde weerstandsvermogen van € 593 duizend conform de begin 2018 uitgevoerde risico-analyse ten behoeve van de begroting 2019-2023.

In 2019 is besloten om het weerstandsvermogen aan te vullen gelijk aan het benodigde weerstandsvermogen (AB 27-6-2019: Vaststellen bijdragen 2020).

In 2020 is de onderschrijding op de beheerkosten GDI (€ 193 duizend) en het te veel gestorte vermogen uit hoofde van de lagere proceskostenvergoeding van 2019 (€ 356 duizend) ten gunste van het weerstandsvermogen gebracht (totaal € 548 duizend) en aangewend voor de oplossingsrichting met Waterschap Limburg (WL) inzake de (her)verdeling van de proceskostenvergoeding 2020 en GDI (AB 25 juni 2020, Weerstandsvermogen 2020).
Hierin is vastgesteld dat het WL ten onrechte meebetaalde aan de kosten van de WOZ-waardering. Tevens is vastgesteld dat het WL te weinig betaalde aan GDI-kosten: via de bestaande kostenverdeelmethode betaalde WL 25% van deze kosten, volgens de vaste verdeelsleutel van het ministerie van BZK zou dit 60% moeten zijn.

Het negatieve resultaat over 2021 van € 1.565 duizend was voor € 808 duizend toe te schrijven aan COVID-19, voor € 1,240 miljoen aan proceskostenvergoeding en een positief resultaat op de reguliere bedrijfsvoering. Met het aanvullen van het negatief resultaat over 2021 is het weerstandsvermogen aangevuld tot het benodigde weerstandsvermogen.

Het positieve resultaat over 2022 van € 812 duizend – door onder andere lagere uitvoerings- en uitkeringskosten proceskosten als gevolg van het lagere aantal ingediende bezwaren dan voorzien – is als volgt bestemd (AB 29-6-2023) en verwerkt in bovenstaande tabel:

- € 500 duizend bestemmingsreserve AHA
- € 312 duizend aanvulling weerstandsvermogen

In 2023 is een negatief resultaat behaald van € 1,293 miljoen. Dit werd onder andere veroorzaakt door hogere uitvoerings- en uitkeringskosten proceskosten (€ 2,773 miljoen nadeel) als gevolg van de hausse aan ingediende bezwaren ten opzichte van de jaren daarvoor. Daartegenover stond een incidenteel voordeel van € 711 duizend aan renteopbrengsten plus een positief resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering van € 769 duizend.
Het negatieve resultaat 2023 is ten laste gebracht van het weerstandsvermogen, waarna het weerstandsvermogen is aangevuld met hetzelfde bedrag (AB 27-6-2024).

De bestemming van het resultaat 2024 is nog niet vastgesteld door het Algemeen Bestuur en daarom nog niet opgenomen in bovenstaande tabel. De begroting als uitgangspunt genomen.

De bijdragen 2025 (en verdere jaren) op deelnemersniveau worden berekend aan de hand van de per 1 januari 2025 in werking getreden nieuwe kostenverdeelmethode (KVM) (AB 25-1-2024). Omdat uit de eerste indicatieve doorrekening bleek dat er (te) grote verschillen ontstonden in de deelnemersbijdrage volgens nieuwe versus oude KVM, is gekozen voor een ingroeimodel (AB 28-3-2024) waarbij voor 2025 50% van dit verschil wordt doorberekend in de bijdrage. De afrondingsverschillen die hierdoor ontstaan, leiden tot een positief begrotingssaldo van € 68 duizend.

Bestemmingsreserve BsGW	x € 1.000
Resultaat 2022 € 812 duizend waarvan:	
- Bestemmingsreserve AHA	500
Begroting 2023	2.275
Onttrekking in 2023	-1.819
Reserves 31-12-2023	**956**
Ontrekking in 2024	-511
Reserves 31-12-2024	**445**

De verwachte implementatiekosten van het programma Aanbesteding Hosting en Applicaties (voortaan genoemd: AHA) zijn ingeschat op € 2,775 miljoen, waarvan € 2,275 miljoen op de begroting 2023 drukken. Dit bedrag is toegevoegd aan de bestemmingsreserve AHA. Vanuit het positieve resultaat over 2022 ad. € 813 duizend is € 500 duizend toegevoegd aan deze bestemmingsreserve AHA.
Onttrekkingen vonden plaats in 2023 en 2024. Per 31-10-2024 is het programma definitief afgesloten.

De cijfers in bovenstaande tabel betreft de stand ultimo 2023 (jaarrekening) en wordt aangevuld met de realisatiecijfers 2024 zodra de cijfers door de accountant zijn gecontroleerd.

De totale projectkosten AHA vallen lager uit dan begroot. Dit heeft met name ermee te maken dat een risicoscenario zich niet heeft voorgedaan. Daarnaast vielen de implementatiekosten van zowel de hosting als de waarderingsapplicatie lager uit.

BsGW maakt deel uit van een sterk veranderende omgeving, waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is. Daarnaast zijn investeringen verplicht om te (blijven) voldoen aan wettelijke eisen. Vanwege einde contractduur zijn zowel de ICT-infrastructuur als de waarderings- en belastingpakketten op basis van een Europese aanbesteding gegund en geïmplementeerd (2023 en 2024). Deze contracten kunnen maximaal worden verlengd tot en met 2029. Bij einde contractduur is opnieuw een Europese aanbesteding aan de orde.

Gezien de ervaringen uit het huidige aanbestedings- en implementatietraject is besloten het projectbudget voor de aanbesteding en implementatie in 2028 en 2029 te verlagen naar € 2,5 miljoen en hiervoor een bestemmingsreserve te vormen (AB 12-12-2024). Vooruitlopend hierop is reeds in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 een jaarlijkse storting in de bestemmingsreserve AHA opgenomen van € 555 duizend per jaar (AB 27-6-2024). De onderbesteding van het huidige project AHA van afgerond € 445 duizend wordt als startkapitaal gestort in de nieuwe bestemmingsreserve. Tezamen met de voornoemde bijdrage 2025 van € 555 duizend, betekent dit dat de jaarlijkse stortingen voor de jaren 2026-2029 kunnen worden verlaagd naar € 375 duizend in de (ontwerp-)begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030.

Bestemmingsreserve BsGW	x € 1.000
Startkapitaal 2024	445
Reserves 31-12-2025	**445**
Begroting 2025	555
Reserves 31-12-2025	**1.000**
Begroting 2026	375
Reserves 31-12-2026	**1.375**
Begroting 2027	375
Reserves 31-12-2027	**1.750**
Begroting 2028	375
Reserves 31-12-2028	**2.125**
Begroting 2029	375
Reserves 31-12-2029	**2.500**

De cijfers in bovenstaande tabel betreft de stand ultimo 2023 (jaarrekening) en wordt aangevuld met de realisatiecijfers 2024 zodra de cijfers door de accountant zijn gecontroleerd.

Bijlage 5: Berekening van het rente-omslagpercentage

Het rente-omslagpercentage wordt berekend door het saldo van aan taakvelden toe te rekenen externe en interne rente te delen door de boekwaarde van de vaste activa per 1 januari van het begrotingsjaar. De vaste activa bestaan uit de immatriële, materiële en financiële vaste activa voor zover deze integraal zijn gefinancierd met uitzondering van de aan derden verstrekte leningen.

Het rente-omslagpercentage voor begrotingsjaar 2026 (en meerjarenraming 2027-2030) is nihil.

Bijlage 6: Toelichting op de kostenverdeelmethodiek

Aansluitend aan het harmonisatietraject is de kostenverdeelmethode (KVM) geëvalueerd. Dit met als doel om te komen tot een gedragen methode, die ertoe leidt dat de kosten van BsGW op een rechtvaardige en efficiënte manier worden verdeeld over de deelnemers. Uitgangspunt hierbij is dat de te betalen bijdrage per deelnemer een juiste weerspiegeling is van de inspanning die BsGW levert per deelnemer, zonder dat dit jaarlijks leidt tot substantiële schommelingen in de bijdragen (beleidskeuzes van de deelnemers daargelaten). Het solidariteitsprincipe is steeds meegewogen bij het maken van keuzes.

Op grond van de 'Evaluatie 2023 Kostenverdeelmethode BsGW' (AB 10-12-2023) zijn de volgende conclusies getrokken:

- De werkwijze van de toerekening van de kosten naar de diverse producten/taken is robuust en grofmazig te noemen. Na de oprichting van BsGW heeft nooit een herijking c.q. aanpassing van deze werkwijze plaatsgevonden, zodat onduidelijk is of de inrichting van de huidige organisatie en de daarbij uitgevoerde taken nog aansluit bij de gehanteerde productindeling.
- De gehanteerde productindeling van BsGW is een mix van primaire producten en producten c.q. taken met een meer ondersteunende taakstelling ten aanzien van de primaire producten.
- Binnen het product Heffen wordt, met uitzondering van de belastingsoort Parkeerbelasting, geen (financieel) onderscheid gemaakt tussen standaardbelastingsoorten en de meer arbeidsintensieve belastingsoorten.
- De productieaantallen, die de basis vormen voor de toedeling van de kosten in de KVM, zijn eenmalig vastgesteld bij de toetreding van de betreffende deelnemers en zijn nadien nooit meer geactualiseerd.
- De opbrengst vervolgingskosten wordt jaarlijks geheel ten gunste van de exploitatie van BsGW gebracht, terwijl diverse (maatschappelijke en juridische) argumenten pleiten om deze opbrengsten rechtstreeks af te dragen aan de betreffende deelnemers.

Op basis van bovenstaande conclusies zijn de navolgende aanbevelingen door het Algemeen Bestuur (AB 10-12-2023) bekrachtigd:

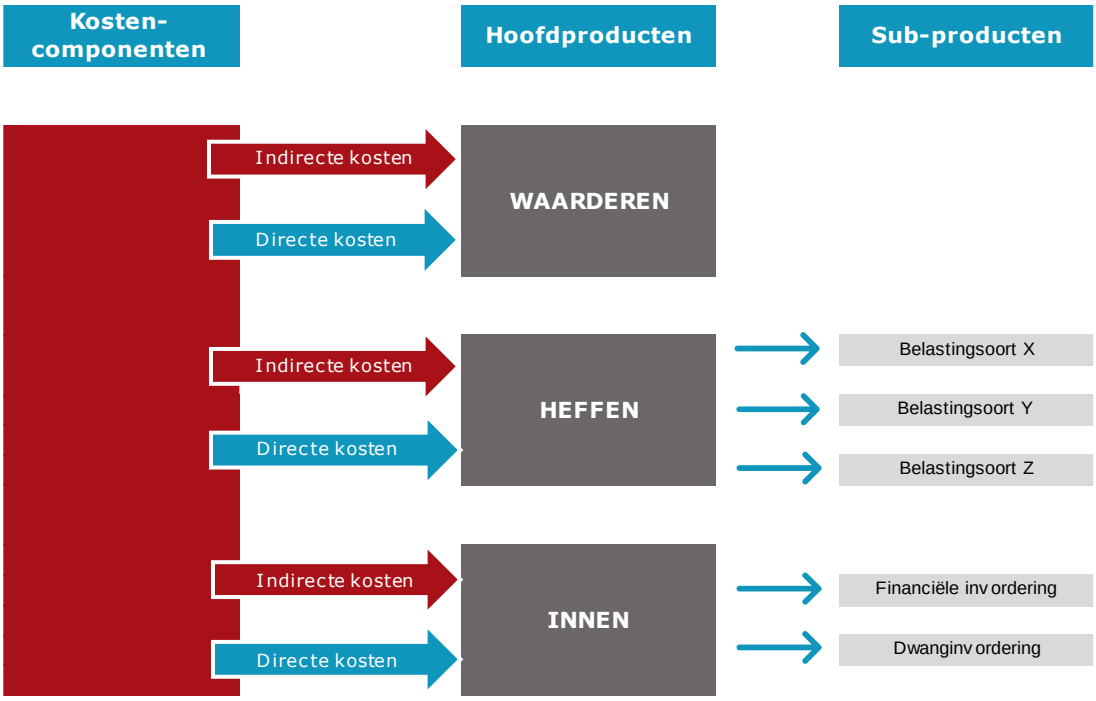
- Op basis van kennis en ervaring van de medewerkers BsGW analyseren of de omvang en de toekenning van de loonkosten naar de diverse producten aansluit met de werkelijke tijdsbesteding aan deze producten en deze analyse periodiek (3 jaarlijks) te herhalen.
- De kosten van de producten Klantzaken en Ondersteuning & Ontwikkeling voortaan via interne verdeelsleutels door te belasten aan de primaire (hoofd)producten Waarderen, Heffen en Innen. Als gevolg daarvan ook de vigerende verdeelsleutels voor de producten Klantzaken en Ondersteuning & Ontwikkeling in de KVM laten vervallen.
- Intern onderzoeken voor welke belastingsoorten een afwijkend tarief per aanslagregel in de KVM noodzakelijk c.q. wenselijk is.
- Per omgaande over te gaan tot het hanteren van de meest actuele productieaantallen in de KVM en deze aantallen ook jaarlijks te actualiseren.
- Op enigerlei wijze te formaliseren op welke wijze de opbrengst vervolgingskosten geadministreerd dient te worden en hier vervolgens uitvoering aan te geven bij de KVM.

Uitgangspunten kostenverdeelmethode

Op basis van het vorenstaande is een nieuwe systematiek tot stand gekomen gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

a. De kostentoerekening naar de producten vindt plaats op basis van de meest actuele taakverdeling binnen de organisatie. Alleen die kostencomponenten, welke rechtstreeks en integraal kunnen worden toegerekend aan een product, worden direct aan het product toegerekend. De overige kostencomponenten worden doorbelast via de interne producten Klantzaken en Overhead & Ontwikkeling.
b. De hoofdindeling van de nieuwe KVM is gebaseerd op de drie hoofdproducten:
    a. Waarderen,
    b. Heffen,
    c. Innen.
c. Binnen de (hoofd)producten vindt waar nodig een onderverdeling plaats naar sub-producten.
d. Er wordt alleen gebruik gemaakt van sub-producten, indien deze sub-producten een substantiële extra tijdsinspanning vergen van BsGW.
e. De te hanteren verdeelsleutels dienen te zijn gebaseerd op de meest actuele productie-eenheden (bij begroting t-2).
f. De opbrengsten met betrekking tot de vervolgingskosten en invorderingsrente maken geen onderdeel meer uit van de BsGW-begroting.

Systematiek kostenverdeelmethode

Kostentoerekening naar producten

De actuele tijdsbesteding per (sub-)proces is bepalend voor de kostentoerekening naar de betreffende producten. Personele kosten worden op grond van de actuele inzet (aantal fte's) direct toegerend naar de betreffende producten c.q. sub-producten. Kostencomponenten, die niet rechtstreeks en integraal zijn toe te rekenen aan de externe hoofd- c.q. sub-producten, worden verantwoord binnen de interne producten Klantzaken en Overhead & Ontwikkeling. Voor deze twee interne producten worden afzonderlijke verdeelsleutels gehanteerd, eveneens gebaseerd op de actuele tijdsbesteding binnen deze interne producten.

Operationele kostencomponenten, die direct en integraal zijn toe te rekenen aan een bepaald product (bijv. proceskosten) worden rechtstreeks aan het betreffende hoofd- c.q. sub-product toegerekend.

Dit resulteert uiteindelijk in totaalkosten per (hoofd)product Heffen, Waarderen en Innen, die via de verschillende verdeelsleutels worden omgeslagen naar een tarief per product van dienstverlening. De verdeelsleutels zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers.

Verdeelsleutels per (hoofd)product

Product Waarderen

Het product Waarderen omvat alle werkzaamheden, die betrekking hebben op het bijhouden van de WOZ-administratie, het taxeren/waarderen van alle objecten en het integraal verwerken van de bezwaar- en beroepsprocedures. Alle kosten, die hier direct dan wel indirect uit voortvloeien, worden verantwoord binnen het product Waarderen. Voor het toerekenen van deze kosten aan de betreffende deelnemers wordt gebruik gemaakt van de verdeelsleutel 'tarief per WOZ-object'.

Product Heffen

Binnen het product Heffen vallen alle werkzaamheden, die betrekking hebben op het bestands- c.q. gegevensbeheer van alle uit te voeren belastingsoorten van alle deelnemers. Aanvullend vindt binnen dit (hoofd)product de oplegging plaats van (combi-)aanslagen aan alle belastingschuldigen. Alle kosten, die direct dan wel indirect uit deze werkzaamheden voortvloeien, worden verantwoord binnen het product Heffen. Voor het toerekenen van deze kosten aan de betreffende deelnemers wordt gebruik gemaakt van de verdeelsleutel 'tarief per aanslagregel'.

In het eindrapport 'Project harmonisatie' (AB 8-12-2022) zijn alle belastingsoorten geclassificeerd in de categorieën:

- voorkeursvarianten (A), waarbij nog onderscheid wordt gemaakt in de meer arbeidsintensieve belastingsoorten (B);
- maatwerkvarianten (C1);
- externe heffingen (C2).

Alleen de kosten van de belastingsoorten A en B worden binnen het product Heffen verantwoord. De kosten van de belastingsoorten C1 en C2 worden op basis van offertes rechtstreeks (en dus buiten de KVM om) bij de betreffende deelnemers in rekening gebracht. Het verwerkingsproces voor de belastingsoorten B kunnen niet volledig geautomatiseerd uitgevoerd. De noodzakelijke handmatige werkzaamheden hebben een kostenverhogend effect. Het gaat in dit kader om:

1. Afvalstoffenheffing – diftar (voorkeursvariant)
2. Reclamebelasting
3. Precariobelasting
4. Toeristenbelasting
5. Forensenbelasting
6. Watertoeristenbelasting
7. Parkeerbelasting
8. Verontreinigingsheffing
9. Zuiveringsheffing bedrijven – aangifte meetbedrijven.

Voor het toerekenen van de kosten van deze sub-producten aan de betreffende deelnemers wordt eveneens gebruik gemaakt van de verdeelsleutel 'tarief per aanslagregel'.

Product Innen

Binnen het product Innen vallen alle werkzaamheden voor het tijdig, volledig en efficiënt invorderen van opgelegde aanslagen gericht op goed betalingsgedrag, een actueel en strak openstaand postenbeheer en een zo vroeg mogelijke ontvangstdatum, alsmede ook de afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken. Bij het niet of niet tijdig betalen van aanslagen zal uiteindelijk ook de inzet van de deurwaarder aan de orde zijn.

Op hoofdlijnen is het product Innen te splitsen in een tweetal sub-producten, namelijk:
- Financiële invordering met als verdeelsleutel 'tarief per aanslagbiljet'
- Dwanginvordering met als verdeelsleutel 'tarief per dwangbevel'.

Binnen het product Innen zijn de opbrengst vervolgingskosten en de invorderingsrente komen te vervallen. Hiertegenover staat evenwel dat iedere deelnemer jaarlijks de werkelijke opbrengsten gelijktijdig met de belastingopbrengsten rechtstreeks krijgt uitbetaald.

Productie-aantallen

De productieaantallen, die de basis vormen voor de toedeling van de verschillende producten naar de deelnemers, worden jaarlijks geactualiseerd. Hierbij wordt steeds uitgegaan van de werkelijke productieaantallen van het laatst afgesloten jaar (t-2) voor de berekening van de bijdragen van het desbetreffende begrotingsjaar (t).

De nieuwe KVM is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 25 januari 2024 en treedt met ingang van 2025 in werking.

Bijlage 7: Risicoanalyse

Om de financiële gevolgen van de genoemde risico's op te kunnen vangen is het van belang dat BsGW een weerstandsvermogen aanhoudt dat overeenkomt met de benodigde weerstandscapaciteit. Voor het beleidsmatige kader wordt verwezen naar de 'Kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen BsGW' (AB 24-3-2022).

Op basis van de risicoanalyse is het benodigde weerstandsvermogen bepaald. De uitsplitsing en opbouw van dit bedrag staat in de tabel 'Berekening weerstandsvermogen BsGW'.

Voor elk van de risico's is het bruto risicobedrag geïdentificeerd. Dit is het maximale bedrag dat nodig is indien het risico zich daadwerkelijk voordoet, in een situatie waar geen beheersmaatregelen worden genomen. Daarna is voor elk van de risico's het netto risicobedrag gekwantificeerd. Dit is het risico dat kan optreden indien de geformuleerde beheersmaatregelen effectief zijn uitgevoerd. Vanuit het netto risico is het restrisico berekend. Het restrisico is het netto risicobedrag vermenigvuldigd met de kans die er bestaat dat het geïdentificeerde risico optreedt, ná het nemen van de geformuleerde beheersmaatregelen. Hierbij is de maximale kans genomen zoals die in de risicoanalyse staat aangegeven. Dit leidt tot een conservatief weerstandsvermogen, dat wil zeggen: met het berekende weerstandsvermogen worden de risico's afgedekt.

Weerstandsvermogen begroting 2026

Begin 2025 is de risicoanalyse opnieuw uitgevoerd, waarbij de nog steeds relevante risico's zijn geactualiseerd dan wel aangepast naar de cijfers van de begroting 2026 en actuele wet- en regelgeving. De benodigde weerstandscapaciteit, exclusief risico frictiekosten, komt uit op € 998 duizend, circa 3,36 % van de netto-kosten 2026.

Bij de (meerjaren)-begroting 2025-2029 was het weerstandsvermogen berekend op € 1,137 miljoen, circa 3,99% van de netto-kosten BsGW 2025. Een afname van € 139 duizend. Deze afname heeft te maken met een aantal veranderingen in de (kans op) risico's, naast het vervallen van posten zoals de risico's rondom de aanschaf van de nieuwe belasting- en waarderingsapplicaties. Zie tabel en de daarop volgende toelichting.

Het aanwezige weerstandsvermogen eind 2023 (na resultaatbepaling 2023 en vaststelling begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029) bedraagt € 1,572 miljoen. Afgezet tegen het benodigde weerstandsvermogen van € 998 duizend, komt de ratio uit op 1,57. De ratio van het weerstandsvermogen is daarmee 'ruim voldoende'. Het verschil tussen het aanwezige en het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 572 duizend. Het voorgenomen DB-besluit resp. AB-voorstel is om deze € 572 duizend terug te storten naar de deelnemers.

Waarderings-cijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis	Actie
A	> 2,0	Uitstekend	Voorstel aan AB om terug te storten
B	≥ 1,4 - ≤ 2,0	Ruim voldoende	
C	≥ 1,0 - < 1,4	Voldoende	Geen actie
D	≥ 0,8 - < 1,0	Matig	Geen actie
E	≥ 0,6 - < 0,8	Onvoldoende	Voorstel aan AB om bij te storten
F	< 0,6	Ruim onvoldoende	

	Nr.	Risico	Mogelijk effect	Mogelijke oorzaak	Beheersmaatregelen
Markt-ontwikkelingen	1.	Substantiele prijsstijgingen (ICT-) (toe) leveranciers	Hogere kosten van (met name ICT-) goederen en diensten.	Significant hogere prijsstijgingen dan de in de begroting van BsGW opgenomen indexeringen van het CPB a.g.v. wereldmarktontwikkelingen.	Prijsstijgingen inkaderen via inkoopproces; in inkoopvoorwaarden/contract vastleggen op basis waarvan de jaarlijkse prijsstijgingen plaats (mogen) vinden. Nauw contact houden met onze deelnemers inzake de kostenontwikkeling BsGW.
Wet- en regelgeving	2.	Soevereinen/autonomen Ondermijning draagvlak opleggen en innen belastingen	Meer werk / inhuur op m.n. juridisch gebied.	Extra (juridische) inzet door aangespannen procedures door soevereinen/autonomen die de overheid en de daaruit voortvloeiende belastingaanslagen niet erkennen en aanvechten.	Database met respons vanuit BsGW op meestgestelde vragen / grieven.
	3.	Koepelvrijstelling van de BTW	Kostprijsverhogend voor deelnemers	Wijziging in wet-/regelgeving.	Groot risico, dus onderzoek naar laten doen. Wellicht dat het Btw-compensatiefonds (BCF) hier weer een sleutel geeft ter bestrijding van kostenverhogende factor.
Proces	4.	Verstoringen externe informatiestromen	Data is niet volledig. Hogere kosten a.g.v. arbeidsintensievere work-arounds/oplossingen. Inefficiënte werkwijzen (excel) en foutgevoelig. Gericht(er) sturen op het processen (waaronder bezwaar en beroep) wordt bemoeilijkt zo niet onmogelijk.	Verstoringen in het proces omdat data niet uitgewisseld kan worden tussen BsGW en externen zoals WML, afvalinzamelaars, landelijke voorzieningen zoals Kadaster, BRP, et cetera. Het Management Informatie Systeem (MIS) sluit niet aan op de informatiebehoefte van de gebruikers.	Alternatieve werkwijze/procedure vooraf ontwikkelen danwel achteraf vastleggen als back-up. Herinrichten/verbeteren MIS. Extra capaciteit (uren intern danwel extern) vrijmaken voor inrichting/verbetering MIS.
Bezwaren en beroepen	5.	Meer bezwaren en beroepen: - ncnp's - Bezwaren tegen andere heffingen - Inzet AI door burgers en bedrijven Financieel risico: extra uitkerings- en uitvoeringskosten	Overschrijding begroting als gevolg van hogere proceskostenvergoedingen en hogere uitvoeringskosten.	Ondanks recent gewijzigde wet-/regelgeving bestaat risico dat bezwaarmaken tegen de OZB of andere belastingen waarbij WOZ-waarde basis is, voor de ncnp-bedrijven een verdienmodel blijft. Door gewijzigde wet-/regelgeving valt ook kwijtschelding en uitstel van betaling onder bezwaar- en beroepregime	Uitvoering van het dynamische plan van aanpak: deze stroomlijnen en aan de lijn blijven met con-collega's en 'Den Haag', zodat de aanpak sluitend blijft.
Technologie	6.	Infromatiebeveiliging & Privacy Datalek Cyberaanvallen/hack i.c.m. onzekerheid ICT-leverancier	Boete van de Autoriteit Persoonsgegevens. Afbreukrisico/reputatieschade. Aanvullende kosten door productieverlies.	Hackersaanvallen. Nalatigheid medewerkers/ deelnemers.	1. Procedure meldplicht datalekken BsGW 2. Informatiebeveiligingsbeleid en besluit gegevensverstrekking en privacy-protocol. 3. Bewustwording medewerkers/opleiding/e-learning/mistery guest. 4. De FG en CISO toetsen/monitoren op naleving. 5. BsGW zet ICT-beveiligingstoepassingen in zoals beveiligde FTP-server voor uitwisselingen met de deelnemers of andere partijen, mail, adequate anti-virusbeveiligingen en data-encryptie, Third Party Memo-randum, ISAE 403-verkaring. 6. Verstrekking aan deelnemers alleen na een privacy toets/doelbinding. 7. Gebruik van Zivver
	7.	ICT-storingen in de piekbelasting	Het niet kunnen opleggen van aanslagen.	Onbetrouwbare ICT-leverancier. Storing bij de energieleverancier. Bouwwerkzaamheden. onjuiste temperatuur serverruimten.	Dienstverleningsovereenkomst (DVO). Regelen van back-ups waardoor werkzaamheden snel opgepakt kunnen worden/uitwijklokatie. Extra inzet externe capaciteit.
Personeel	8.	Fraude door medewerkers	Financieel verlies ten gevolge van (incasso/afdracht)fraude zal BsGW dienen te compenseren. Imagoschade BsGW.	Geen sluitende interne controles. Samenspanning medewerkers.	Stelsel van sluitende interne controles. Adequate functiescheidingen. Integriteit onder de aandacht blijven houden.
	9.	Kwalitatieve krapte op de arbeidsmarkt	Niet tijdig kunnen vervullen van vacatures waardoor werk blijft liggen.	BsGW profileert zich te weinig naar buiten als aantrekkelijke werkgever.	Meer stage-/afstudeerplekken aanbieden en in de werving insteken op potentie die BsGW verder intern (traineeships) zal doorontwikkelen. Voorbeeld KCC-medewerker is bereid om taxateursopleiding te volgen, maar ook meedraaien op carrieredagen hogescholen.
	10.	Ziekteverzuim	Uitval van functionarissen met als gevolg dat de werklast terecht komt bij de andere medewerkers danwel werk blijft liggen. Budgetoverschrijding als gevolg van extra inhuurkosten.	Ziekteverzuim is niet opgenomen in de begroting van BsGW. Langdurig ziekte verzuim is in de regel niet-werkgerelateerd bij BsGW.	1. Adequaat HRM beleid gericht op preventie en – zo nodig – herplaatsing binnen of buiten BsGW 2. Mobiliteitsplan en budget 3. Strategisch HRM-beleid

		Risico	Kans	Gevolg	Kans	Gevolg	Score (€)
Markt-ontwikkelingen	1	Substantiele prijsstijgingen ICT-(toe) leveranciers	3	3	50%	€ 150.000	€ 75.000
Wet- / regelgeving	2	Soevereinen/autonomen Ondermijning draagvlak opleggen en innen belastingen	2	2	50%	€ 50.000	€ 25.000
	3	Koepelvrijstelling van de BTW	1	4	2%	€ 2.331.000	€ 46.620
Proces	4	Verstoringen externe informatiestromen	3	3	65%	€ 135.000	€ 87.750
Bezwaren en beroepen	5	Meer bezwaren en beroepen: - ncnp's - Bezwaren tegen andere heffingen - Inzet AI door burgers en bedrijven Financieel risico: extra uitkerings- en uitvoeringskosten	4	4	60%	€ 500.000	P.M.
Technologie	6	Informatiebeveiliging & Privacy Datalek Cyberaanvallen/hack	1	4	2%	€ 20.000.000	€ 400.000
	7	ICT-storingen in de piekperiode BsGW	1	3	10%	€ 200.000	€ 20.000
Personeel	8	Fraude door medewerkers	1	3	10%	€ 200.000	€ 20.000
	9	Kwalitatieve krapte op de arbeidsmarkt	4	2	40%	€ 270.000	€ 108.000
	10	Ziekteverzuim	3	4	80%	€ 270.000	€ 216.000

Totaal benodigd weerstandsvermogen: € 998.370

Toelichting risicoanalyse

1. Substantiële prijsstijgingen (ICT-)(toe)leveranciers
   Als gevolg van wereldmarktontwikkelingen stijgen de prijzen van (toe)leveranciers van ICT-producten en -diensten met een substantieel hoger percentage dan de (gewogen) inflatiecijfers, zoals gepresenteerd door het Centraal Planbureau en de in de begroting van BsGW opgenomen indexering. Ook de leverzekerheid van hardware en de krapte op de arbeidsmarkt wat ICT-medewerkers betreft, heeft effect op de prijsontwikkeling.

2. Soevereinen/autonomen
   Extra (juridische) inzet door aangespannen procedures door soevereinen/autonomen, die de overheid en de daaruit voortvloeiende belastingaanslagen niet erkennen en aanvechten. De soevereinen/ autonomen zoeken – mede met behulp van AI – nieuwe wegen en schromen in toenemende mate niet om hun standpunten kracht bij te zetten, bijv. middels het hoofdelijk aansprakelijk stellen van direct betrokkenen.

3. Koepelvrijstelling van de BTW
   De discussie of de koepelvrijstelling in de BTW beperkter moet worden toegepast dan tot nu toe gebruikelijk was, loopt nog steeds. Het gaat hierbij, naar aanleiding van enkele uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie, om de uitleg of de koepelvrijstelling in de BTW alleen geldt voor de in de BTW-richtlijn met name genoemde activiteiten. Door deze uitspraken zou de betreffende vrijstelling sterk worden ingeperkt. De zorg voor een goede en veilige waterhuishouding zou bijvoorbeeld niet meer als prestatie van algemeen belang gelden. Als gevolg daarvan zouden typische waterschapstaken en belastingheffing en -inning, die niet zelfstandig door het waterschap maar bijvoorbeeld met andere overheden in de vorm van een gemeenschappelijke regeling (GR) worden uitgevoerd, niet meer onder de koepelvrijstelling vallen, met als gevolg dat de bijdrage van het waterschap in de uitvoeringskosten van de GR met 21% wordt verhoogd.
   Ondanks het grote aandeel van het waterschap, zou in een dergelijke situatie niet de gehele bijdrage met 21% omhoog gaan. Voor veel posten geldt dan immers ook de vooraftrek. De grootste uitzonderingen hierop zijn de salarissen inclusief de sociale lasten. Wellicht dat het BTW-compensatiefonds de kostenverhoging bij onze gemeentelijke deelnemers (deels) teniet kan doen.
   De kans wordt overigens laag ingeschat dat er definitieve (Europese) regelgeving komt in 2026.

4. Verstoringen externe informatiestromen
   Indien de informatiestromen niet voldoende adequaat werken, kan dit tot gevolg hebben dat er inefficiënte werkwijzen danwel fouten ontstaan. Ook het gericht sturen op belangrijke processen wordt hierdoor bemoeilijkt. Verder kunnen correctiewerkzaamheden als gevolg van foutieve aanslagen noodzakelijk zijn, waardoor extra kosten ontstaan.

   BsGW zal daarom goede afspraken maken over beheer, verantwoordelijkheid en gebruik van de gegevens. Door middel van een stelsel van verbandcontroles zullen de juistheid en volledigheid van de administraties worden geborgd. Foutieve gegevens worden teruggemeld aan de bronhouders. Te denken valt aan de diverse koppelingen tussen de systemen van BsGW en die van WML, afvalinzamelaars, landelijke voorzieningen (zoals Kadaster, BRP etc.) ten behoeve van de onderlinge uitwisseling van gegevens.

5. Bezwaren en beroepen
   Ncnp-bedrijven
   Ondanks de (gerepareerde) Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ (en bpm) met daarin

opgenomen een reductie van de proceskostenvergoeding in combinatie met de uitkering hiervan aan de belanghebbenden in plaats van de ncnp-bedrijven, is het nog steeds niet zeker of de proceskosten daadwerkelijk substantieel zullen dalen. De verwachting, ook vanuit de VNG, is dat de ncnp-bedrijven nog steeds genoeg winst maken bij het WOZ-bezwaarproces doordat dit nagenoeg volledig geautomatiseerd is en in toenemende mate gebruik wordt gemaakt van Artificial Intelligence (AI) en eveneens hun markt zullen verruimen met bezwaren tegen anderen heffingen.

Daarnaast zijn er vooralsnog geen maatregelen in het wetsvoorstel opgenomen om de uitvoeringskosten terug te dringen. Enkele maatregelen leiden zelfs tot hogere uitvoeringskosten per bezwaar. Hierbij moet met name worden gedacht aan het uitkeren van de proceskosten aan de huiseigenaar in plaats van aan het ncnp-bedrijf.

Burgers en bedrijven
Naast de ncnp-bedrijven maken burgers en bedrijven eveneens in toenemende mate gebruik van AI. De kans, dat het aantal bezwaren vanuit deze categorie stijgt, neemt daarmee aanzienlijk toe.

6. A. Informatiebeveiliging & Privacy
Het is voor BsGW van cruciaal belang dat de continuïteit van de informatie en de informatievoorziening is gewaarborgd. Eventuele gevolgen van beveiligingsincidenten dienen tot een acceptabel niveau te worden beperkt. BsGW hanteert daarom diverse beheersmaatregelen, monitort dit niet alleen intern op naleving, maar laat ook externe audits of onderzoeken uitvoeren. Informatiebeveiliging krijgt ook steeds meer en extra aandacht van de externe accountant.

De zorgplicht uit de cyberbeveiligingswet bestaat feitelijk uit het voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), die sinds 1 januari 2020 van kracht is. De BIO geldt als normenkader voor alle overheden en verving de afzonderlijke baselines informatieveiligheid voor gemeenten, Rijk, waterschappen en provincies. Met de komst van de BIO kwam er een eenduidige en herkenbare stevige basis voor een veilige digitale overheid.

Overheidsbreed wordt aan de opvolger van de BIO gewerkt, BIO2 genaamd. BIO2 volgt op de evaluatie van de huidige BIO en geeft tevens invulling aan eisen vanuit de nieuwe Europese Network and Information Security (NIS2) richtlijn. Het ontwerp voor de BIO2 is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten, provincies, waterschappen en de Rijksoverheid en zal naar verwachting eind 2024 vastgesteld worden.
Tenzij de implementatie van de NIS2 en de BIO2 een onevenredig beslag leggen op de middelen (zowel formatief als financieel) worden de meerkosten binnen de begroting van BsGW opgevangen.

B. Datalek: Cyberaanvallen
BsGW wil de continuïteit van de informatie en de informatievoorziening waarborgen. De eventuele gevolgen van beveiligingsincidenten, zoals (i) aanvallen van hackers, die pogen de ICT-infrastructuur van BsGW te verstoren danwel (ii) aanvallen van ransomware, maar ook (iii) verlies of diefstal van informatiedragers (laptop, USB-stick etc.) of (iiii) de verstrekking van privacygevoelige gegevens aan onbevoegden, dienen tot een acceptabel niveau te worden beperkt.
BsGW hanteert daarom diverse beheersmaatregelen. Zo hanteert BsGW de procedure meldplicht datalekken en de door het bestuur vastgesteld informatiebeveiligingsbeleid en besluit gegevensverstrekking en privacy-protocol, inclusief bijbehorende procedures.

Medewerkers krijgen regelmatig training in aspecten van de AVG en de BIO. De FG en CISO monitoren en toetsen op naleving. De applicatie ARDA speelt hierbij een belangrijke rol wat betreft

de bewustwording. Met ingang van 2022 is extra training op het vlak van awareness verplicht ingevoerd voor alle medewerkers. Daarnaast zet BsGW ICT-beveiligingstoepassingen in, zoals beveiligde FTP-server voor uitwisselingen met de deelnemers of andere partijen, beveiligd mailen via Zivver, adequate anti-virusbeveiligingen en data-encryptie, naast een uitwijkmogelijkheid.
Middels een Third Party Memorandum en ISAE3402-verklaring (assurance rapport van de onafhankelijke accountant) krijgt BsGW inzicht of haar leverancier de beveiligingseisen voldoende heeft ingericht en of deze voldoen aan de landelijke standaarden.
Indien BsGW eventuele financiële (gevolg)schade lijdt, doordat haar leverancier haar zaken niet op orde heeft (denk aan slechte software, apparatuur, verloop van personeel et cetera), is dit financiële risico afgedekt middels een contract. Het eventuele restrisico betreft de mogelijke juridische kosten indien eventuele geschillen gaan optreden dan wel extra inhuur nodig is bij vertraging van een goede afloop hiervan.

In 2024 is gestart met het verhogen van het volwassenheidsniveau van de organisatie op het gebied van informatiebeveiliging & privacy. Hierbij moet worden gedacht aan activiteiten gericht op het verbeteren van de beheersmaatregelen en de communicatie daarover, beter inzicht in verwerkingen met hun risico's en het uitvoeren van impactassessments.

7. ICT-storingen in de piekperiode BsGW
   Storingen zullen van materiële omvang kunnen zijn indien deze in de piekbelasting plaatsvinden. Het restrisico komt voornamelijk tot uiting in de niet-uitgevoerde danwel verloren werkzaamheden die op een later moment ingehaald respectievelijk opnieuw dienen te worden uitgevoerd door zowel interne als externe medewerkers.

8. Fraude door medewerkers
   Fraude staat en valt met de integriteit van medewerkers. De burgers moeten kunnen vertrouwen op een integere overheid. De Gedragscode Integriteit Ambtenaren levert een belangrijke bijdrage aan het bevorderen van het integriteitbewustzijn van de BsGW-medewerkers. De gedragscodes en gerichte communicatie over fraudebeleid hebben als doel het ontmoedigen van fraude en dragen op deze wijze bij aan een integere organisatiecultuur. Daarnaast zet BsGW een stelsel van interne controlemaatregelen en toetsingsmaatregelen (audits) in om fraude te voorkomen. Aanvullend heeft BsGW een frauderisicoverzekering afgesloten.

9. Kwalitatieve krapte op de arbeidsmarkt
   Ook BsGW ziet zich de laatste jaren geconfronteerd met een kwalitatieve krapte op de arbeidsmarkt, zeker ten aanzien van bepaalde functies (met name ICT-ers). Een van de maatregelen om toch voldoende gekwalificeerd personeel tijdig aan te kunnen trekken is zich meer te profileren op de arbeidsmarkt in combinatie met het werven van trainees en het zelf opleiden van taxateurs.

   Daarnaast ziet BsGW een vergrijzende opbouw van haar personeelsbestand. Zeker bij zogeheten "éénpitters" is het noodzakelijk om tijdig in opvolging te voorzien, met als gevolg een tijdelijke overlap van salariskosten.

10. Ziekteverzuim
    BsGW dient het personeelsbestand zowel kwantitatief als kwalitatief te laten aansluiten op de (gewijzigde) eisen die BsGW aan haar medewerkers stelt. In de begroting van BsGW wordt geen rekening gehouden met functie-ongeschiktheid en langdurig ziekteverzuim. Hiervoor is ook geen voorziening gevormd. Bij afscheid als gevolg van functie-ongeschiktheid is BsGW eigen risicodrager inzake WW en overige verplichtingen, zoals de buitenwettelijke uitkering. Voor de reguliere bedrijfsvoering ziet BsGW zich in dergelijke gevallen genoodzaakt extra inhuur te plegen.

Bijlage 8: Het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP)

Na de oprichting in 2011 groeide BsGW in slechts vier jaar tijd uit tot het huidige samenwerkingsverband, waarin 29 van de 31 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg deelnemen. De consolidatie van het aantal deelnemers heeft om een herijking van de organisatie gevraagd. Hiertoe heeft BsGW een separaat ontwikkeltraject uitgevoerd, zijnde het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP).

Het OOP kon (in financieel opzicht) initieel in drie fases worden onderverdeeld:

Fase 1	2018 tot 2021	Projectfase
Fase 2	2021 tot 2028	Terugbetalen projectkosten
Fase 3	vanaf 2028	Structureel voordeel deelnemers

Projectfase
Tijdens de Projectfase is het OOP zowel inhoudelijk als financieel verantwoord via de P&C-cyclus en getoetst door de accountant.

Terugbetalen projectkosten
De financieringswijze van het OOP is op 14 december 2017 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Er is destijds een investerings- en ontwikkelbudget vrijgegeven van € 4 miljoen.
Door een andere visie van de nieuwe accountant inzake de verwerkingswijze van het project OOP zijn de lasten boekhoudkundig ten laste van het resultaat 2023 gebracht. Het effect hiervan is dat de taakstellende, structurele kostenreductie met ingang van 2024 tot uitdrukking komt in lagere netto-kosten voor de deelnemers oplopend tot € 1,3 miljoen vanaf 2028.

Structureel voordeel deelnemers
Het OOP moet – conform besluitvorming door het Algemeen Bestuur d.d. 14 december 2017 – met ingang van 2028 leiden tot een structurele reductie van de netto-kosten van € 1,3 miljoen. Het is daarmee primair een financiële exercitie, die in belangrijke mate gerealiseerd dient te worden middels een formatiereductie.
De gewijzigde visie van de nieuwe accountant inzake de verwerkingswijze van het project OOP leidt ertoe dat er met ingang van 2024 al sprake is van een daling van de lagere netto-kosten voor de deelnemers:

Jaar:	Lagere netto-kosten i.r.t. OOP:
2024	€ 600.000
2025	€ 800.000
2026	€ 1.000.000
2027	€ 1.200.000
2028	€ 1.300.000

Bezuinigingen
Het doel van het OOP was minder handwerk door meer te automatiseren en te digitaliseren, hetgeen moet leiden tot een formatiereductie. Op basis van de meest recente inzichten wordt een stapsgewijze netto-kostenreductie oplopend tot structureel € 1,3 miljoen nog steeds haalbaar geacht. Dit rekening houdend met het feit dat meer automatiseren en digitaliseren enerzijds leidt tot een bepaalde formatiereductie, maar aan de andere kant ook tot een stijging van licentie- en onderhoudskosten.

Bijlage 9: Berekend EMU-saldo

	Bedragen x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	0	0	0	0	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	357	57	57	57	57	57
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0
4	Uitgaven aan investeringen in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-300	-57	-57	-57	-57	-57
5	De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de Provincies, De Europse Unie en overigen	0	0	0	0	0	0
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
7	Uitgaven aan aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp	0	0	0	0	0	0
8a	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
8b	Boekwinst op grondverkopen	0	0	0	0	0	0
9	Betalingen ten laste van de voorzieningen	0	0	0	0	0	0
10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten	0	0	0	0	0	0
11	Boekwinst bij verkoop van effecten	0	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	**57**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bijlage 10: Geprognosticeerde balans 2024-2030

Activa (x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vaste Activa								
Immateriële vaste activa (1)								
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	452	0	0	0	0	0	0	0
Totaal immateriële vaste activa	**452**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Immateriële vaste activa in uitvoering (2)	199	0	0	0	0	0	0	0
Totaal immateriële vaste activa in uitvoering	**199**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Materiële vaste activa (3)								
Kantoorinventaris	116	77	57	57	57	57	57	57
Totaal materiële vaste activa	**116**	**77**	**57**	**57**	**57**	**57**	**57**	**57**
TOTAAL VASTE ACTIVA	**768**	**77**	**57**	**57**	**57**	**57**	**57**	**57**
Vlottende activa								
Vorderingen (4)								
Vorderingen op openbare lichamen	97	218	118	118	118	118	118	118
Overige vorderingen	4.807	7.804	8.348	7.848	7.561	7.273	7.271	7.269
Totaal vorderingen	**4.904**	**8.022**	**8.466**	**7.966**	**7.679**	**7.391**	**7.389**	**7.387**
Liquide middelen (5)	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal liquide middelen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overlopende activa (6)	4.575	883	883	883	883	883	883	883
Totaal overlopende activa	**4.575**	**883**	**883**	**883**	**883**	**883**	**883**	**883**
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**9.480**	**8.905**	**9.349**	**8.849**	**8.562**	**8.274**	**8.272**	**8.270**
TOTAAL ACTIVA	**10.246**	**8.981**	**9.405**	**8.905**	**8.618**	**8.330**	**8.328**	**8.326**

Passiva (x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vaste passiva								
Algemene reserve	1.190	-2.498	2.802	2.802	2.802	2.802	2.802	2.802
Bestemmingsreserve	500	956	0	0	0	0	0	0
Resultaat boekjaar	312	-1.293	0	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	**2.002**	**-2.835**	**2.802**	**2.802**	**2.802**	**2.802**	**2.802**	**2.802**
Langlopende schulden								
Lening lang	1.429	1.143	857	572	286	0	0	0
Totaal vreemd vermogen	**1.429**	**1.143**	**857**	**572**	**286**	**0**	**0**	**0**
Voorzieningen (8)								
Voorziening proceskosten 2021	106	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening proceskosten 2022	460	65	0	0	0	0	0	0
Voorziening proceskosten 2023	0	2.011	0	0	0	0	0	0
Uitbetaalde proceskosten	-314	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening vervroegd pensioen	24	21	19	17	15	13	11	9
Voorziening verlofsparen	580	351	300	300	300	300	300	300
Totaal voorzieningen	**855**	**2.449**	**319**	**317**	**315**	**313**	**311**	**309**
TOTAAL VASTE PASSIVA	**4.287**	**756**	**3.978**	**3.691**	**3.403**	**3.115**	**3.113**	**3.111**
Vlottende passiva								
Kortlopende schulden (9)								
Lening kort	0	0	0	0	0	0	0	0
Crediteuren	1.987	719	1.252	1.252	1.252	1.252	1.252	1.252
Belastingen en sociale lasten	885	729	729	729	729	729	729	729
Overige schulden	2.258	6.446	2.946	2.946	2.946	2.946	2.946	2.946
Totaal kortlopende schulden	**5.130**	**7.895**	**4.927**	**4.927**	**4.927**	**4.927**	**4.927**	**4.927**
Overlopende passiva (10)	829	330	500	288	288	288	288	288
Totaal overlopende passiva	**829**	**330**	**500**	**288**	**288**	**288**	**288**	**288**
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**5.960**	**8.225**	**5.426**	**5.214**	**5.214**	**5.214**	**5.214**	**5.214**
TOTAAL PASSIVA	**10.246**	**8.981**	**9.405**	**8.905**	**8.617**	**8.330**	**8.328**	**8.326**

De cijfers in bovenstaande tabel betreft de stand ultimo 2023 (jaarrekening) en wordt aangevuld met de realisatiecijfers 2023 zodra de cijfers door de accountant zijn gecontroleerd.

Bijlage 11: Bijdragen 2026

Begrotingstotaal 2026	30.353.522
Bijstelling OOP 2026	-1.000.000
Herzien begrotingstotaal 2026	**29.353.522**

2026

Deelnemer	Reguliere bijdrage Begroting 2026 O.b.v. nieuwe KVM	OOP-bijstelling ↓ € 1.000.000 O.b.v. oude KVM	Bijdrage o.b.v. Herziene begroting 2026
Gemeente Beek	393.571	-11.369	382.202
Gemeente Beekdaelen	699.822	-24.971	674.852
Gemeente Beesel	294.724	-10.174	284.550
Gemeente Bergen	271.959	-8.967	262.992
Gemeente Brunssum	619.270	-22.238	597.032
Gemeente Echt-Susteren	692.772	-23.599	669.173
Gemeente Eijsden-Margraten	627.849	-21.733	606.116
Gemeente Gennep	360.622	-12.474	348.147
Gemeente Gulpen-Wittem	368.289	-10.258	358.032
Gemeente Heerlen	2.408.119	-76.475	2.331.643
Gemeente Kerkrade	1.113.315	-39.989	1.073.327
Gemeente Landgraaf	774.323	-27.224	747.099
Gemeente Leudal	702.172	-23.675	678.496
Gemeente Maasgouw	554.897	-17.202	537.694
Gemeente Maastricht	2.917.515	-94.212	2.823.303
Gemeente Meerssen	359.049	-15.914	343.136
Gemeente Mook en Middelaar	170.022	-5.834	164.188
Gemeente Nederweert	327.961	-11.308	316.653
Gemeente Peel en Maas	830.518	-28.759	801.759
Gemeente Roerdalen	426.187	-14.853	411.334
Gemeente Roermond	1.461.349	-42.210	1.419.139
Gemeente Simpelveld	229.057	-7.812	221.245
Gemeente Sittard-Geleen	2.285.982	-73.583	2.212.400
Gemeente Stein	543.723	-18.854	524.869
Gemeente Vaals	304.205	-9.011	295.195
Gemeente Valkenburg	389.098	-12.581	376.517
Gemeente Venlo	2.199.393	-95.708	2.103.685
Gemeente Voerendaal	251.067	-8.662	242.405
Gemeente Weert	1.007.414	-35.359	972.054
Waterschap Limburg	6.769.276	-194.991	6.574.284
Totaal	**30.353.522**	**€ -1.000.000**	**€ 29.353.522**

Let op: bovenstaande tabel is exclusief maatwerk dat separaat wordt geoffreerd en gefactureerd aan de desbetreffende deelnemers.

De bijdragen 2026 (en verdere jaren) op deelnemersniveau worden berekend aan de hand van de per 1 januari 2025 in werking getreden kostenverdeelmethode (zie hierna) minus de taakstellende kostenreductie OOP die op basis van de kostenverdeelmethode 2024 wordt verrekend voor de jaren 2025-2027.

		Heffen								Waarderen	Innen	
Begroting 2026		**Basis**	**Diftar**	**Reclame**	**Precario**	**Toeristen**	**Forenzen**	**Zuiveringsh.**	**Parkeren**		**Financieel**	**Dwanginv.**
Netto kosten	**30.353.522**	**5.524.006**	**285.468**	**36.477**	**48.636**	**431.287**	**114.651**	**840.240**	**385.830**	**15.335.410**	**4.623.112**	**2.728.406**

Verdeelsleutels per deelnemer	**aantal aanslagregels**	**aantal aanslagregels**	**aantal aanslagregels**	**aantal aanslagregels**	**aantal aanslagregels**	**aantal aanslagregels**	**aantal aanslagregels**	**aantal aanslagregels**	**aantal WOZ-objecten**	**aantal biljetten**	**aantal dwang bevelen**
Gemeente Beek	52.870	17.520	0	0	50	0	0	0	8.588	15.760	337
Gemeente Beekdaelen	71.542	16.054	0	0	86	0	0	0	18.136	22.173	380
Gemeente Beesel	33.632	10.804	0	0	95	0	0	0	7.603	7.829	111
Gemeente Bergen	28.632	8.828	0	0	279	35	0	0	6.606	7.301	114
Gemeente Brunssum	64.449	13.950	97	147	25	0	0	0	15.836	17.376	487
Gemeente Echt-Susteren	68.459	14.286	0	0	175	219	0	0	17.368	19.387	405
Gemeente Eijsden-Margraten	87.575	45.637	0	0	530	44	0	0	13.445	22.622	181
Gemeente Gennep	47.315	11.841	0	0	217	15	0	0	8.634	9.584	189
Gemeente Gulpen-Wittem	31.226	6.396	0	0	1.037	120	0	0	7.932	9.623	145
Gemeente Heerlen	269.142	44.648	0	0	95	0	0	11.666	53.501	64.021	3.205
Gemeente Kerkrade	106.324	22.967	123	702	74	0	0	2.858	26.132	30.613	1.407
Gemeente Landgraaf	99.037	17.723	0	67	62	0	0	0	19.308	21.988	486
Gemeente Leudal	69.189	15.865	0	0	424	0	0	0	18.178	19.403	335
Gemeente Maasgouw	63.050	11.420	0	0	370	285	0	106	12.880	14.562	279
Gemeente Maastricht	293.394	1.209	1.076	1.390	650	346	0	0	72.397	77.697	2.913
Gemeente Meerssen	39.030	0	63	0	114	0	0	40	9.407	10.634	161
Gemeente Mook en Middelaar	20.849	3.888	0	0	107	15	0	0	4.166	4.738	71
Gemeente Nederweert	30.524	4.676	0	0	142	0	0	0	8.735	9.331	150
Gemeente Peel en Maas	64.732	0	0	0	660	1	0	0	22.662	23.245	311
Gemeente Roerdalen	43.067	9.764	0	0	172	0	0	0	11.082	11.951	218
Gemeente Roermond	112.363	0	0	849	346	0	0	12.242	33.183	41.516	1.594
Gemeente Simpelveld	22.599	4.774	0	0	314	0	0	0	5.563	6.407	116
Gemeente Sittard-Geleen	278.260	111.479	505	137	157	0	0	3.994	53.057	59.643	2.165
Gemeente Stein	79.455	29.188	0	0	58	0	0	0	12.796	14.135	360
Gemeente Vaals	32.925	5.051	149	0	305	66	0	0	6.826	8.200	288
Gemeente Valkenburg	29.023	0	191	98	551	0	0	0	9.835	11.157	208
Gemeente Venlo	178.291	0	405	0	554	0	0	4.304	57.160	60.915	1.875
Gemeente Voerendaal	29.789	10.684	0	0	181	0	0	0	6.198	6.973	78
Gemeente Weert	81.377	0	0	186	357	0	0	1.590	26.436	29.381	691
Waterschap Limburg	1.934.340	0	0	0	0	0	45.381	0	0	627.679	15.645
Totaal verdeelsleutels BsGW	**4.362.460**	**438.652**	**2.609**	**3.576**	**8.187**	**1.146**	**45.381**	**36.800**	**573.650**	**1.285.844**	**34.906**

Tarieven	**€ 1,27**	**€ 0,65**	**€ 13,98**	**€ 13,60**	**€ 52,68**	**€ 100,04**	**€ 18,52**	**€ 10,48**	**€ 26,73**	**€ 3,60**	**€ 78,16**

		Heffen								Waarderen	Innen	
Begroting 2026	**Totaal**	**Basis**	**Diftar**	**Reclame**	**Precario**	**Toeristen**	**Forenzen**	**Zuiveringsh.**	**Parkeren**		**Financieel**	**Dwanginv.**
Gemeente Beek	393.571	66.947	11.402	0	0	2.634	0	0	0	229.583	56.663	26.341
Gemeente Beekdaelen	699.822	90.591	10.448	0	0	4.530	0	0	0	484.830	79.721	29.702
Gemeente Beesel	294.724	42.587	7.031	0	0	5.005	0	0	0	203.251	28.148	8.702
Gemeente Bergen	271.959	36.256	5.745	0	0	14.698	3.502	0	0	176.598	26.250	8.911
Gemeente Brunssum	619.270	81.609	9.078	1.356	1.999	1.317	0	0	0	423.344	62.474	38.092
Gemeente Echt-Susteren	692.772	86.687	9.297	0	0	9.219	21.910	0	0	464.299	69.704	31.657
Gemeente Eijsden-Margraten	627.849	110.893	29.700	0	0	27.920	4.402	0	0	359.426	81.335	14.174
Gemeente Gennep	360.622	59.913	7.706	0	0	11.431	1.501	0	0	230.813	34.458	14.799
Gemeente Gulpen-Wittem	368.289	39.540	4.162	0	0	54.629	12.005	0	0	212.046	34.598	11.308
Gemeente Heerlen	2.408.119	340.804	29.056	0	0	5.005	0	0	122.312	1.430.244	230.181	250.517
Gemeente Kerkrade	1.113.315	134.634	14.947	1.720	9.548	3.898	0	0	29.965	698.588	110.066	109.951
Gemeente Landgraaf	774.323	125.407	11.534	0	911	3.266	0	0	0	516.162	79.055	37.988
Gemeente Leudal	702.172	87.611	10.325	0	0	22.336	0	0	0	485.953	69.761	26.185
Gemeente Maasgouw	554.897	79.838	7.432	0	0	19.491	28.513	0	1.111	344.322	52.356	21.834
Gemeente Maastricht	2.917.515	371.513	787	15.044	18.905	34.242	34.615	0	0	1.935.392	279.351	227.667
Gemeente Meerssen	359.049	49.422	0	881	0	6.005	0	0	419	251.478	38.233	12.611
Gemeente Mook en Middelaar	170.022	26.400	2.530	0	0	5.637	1.501	0	0	111.370	17.035	5.550
Gemeente Nederweert	327.961	38.651	3.043	0	0	7.480	0	0	0	233.513	33.549	11.725
Gemeente Peel en Maas	830.518	81.967	0	0	0	34.768	100	0	0	605.824	83.575	24.283
Gemeente Roerdalen	426.187	54.534	6.354	0	0	9.061	0	0	0	296.256	42.969	17.014
Gemeente Roermond	1.461.349	142.281	0	0	11.547	18.227	0	0	128.351	887.083	149.266	124.594
Gemeente Simpelveld	229.057	28.616	3.107	0	0	16.541	0	0	0	148.716	23.036	9.041
Gemeente Sittard-Geleen	2.285.982	352.349	72.549	7.061	1.863	8.271	0	0	41.875	1.418.375	214.440	169.200
Gemeente Stein	543.723	100.611	18.995	0	0	3.055	0	0	0	342.076	50.821	28.165
Gemeente Vaals	304.205	41.692	3.287	2.083	0	16.067	6.603	0	0	182.480	29.482	22.511
Gemeente Valkenburg	389.098	36.751	0	2.670	1.333	29.026	0	0	0	262.919	40.114	16.284
Gemeente Venlo	2.199.393	225.763	0	5.662	0	29.184	0	0	45.125	1.528.061	219.013	146.584
Gemeente Voerendaal	251.067	37.721	6.953	0	0	9.535	0	0	0	165.691	25.071	6.097
Gemeente Weert	1.007.414	103.044	0	0	2.530	18.807	0	0	16.670	706.715	105.636	54.012
Waterschap Limburg	6.769.276	2.449.376	0	0	0	0	0	840.240	0	0	2.256.752	1.222.908
Totaal bijdragen	**30.353.522**	**5.524.006**	**285.468**	**36.477**	**48.636**	**431.287**	**114.651**	**840.240**	**385.830**	**15.335.410**	**4.623.112**	**2.728.406**

Bijlage 12: Bijdrage Waterschap Limburg volgens BBP-opzet

Bijdrage 2026 Waterschap Limburg conform BBP-indeling		Netto 2026	Zuiverings-beheer 1.587.250 ve	Watersys-teembeheer 572.500 ve
Heffing en invordering		**6.769.276**	**2.433.039**	**4.336.237**
31	**Belastingheffing**	**4.895.413**	**1.503.872**	**3.391.541**
31.1	kostentoedeling en belastingverordeningen	66.763	-	66.763
31.2	aanslagen huishoudens en forfaitaire bedrijfsruimten	516.473	256.096	260.376
31.3	aanslagen zuiveringsheffing overige bedrijven	811.099	811.099	-
31.4	aanslagen watersysteemheff. gebouwd, ongebouwd en natuu	2.560.340	-	2.560.340
31.5	aanslagen verontreinigingsheffing	-	-	-
31.6	verzoek-/ bezwaar-/ beroepschrift huishoud./ forfait.bedrijfsrui	377.421	187.146	190.275
31.7	bezwaar-/ beroepschriften zuiveringsheff. ov. bedrijven	249.530	249.530	-
31.8	bezwaar-/beroepschriften watersysteemheff. gebouwd, ongeb	313.787	-	313.787
31.9	bezwaar-/beroepschriften verontreinigingsheffing	-	-	-
32	**Invordering**	**1.873.863**	**929.167**	**944.696**
32.1	betalingsverwerking aanslagen	450.257	223.263	226.994
32.2	kwijtschelding	258.235	128.048	130.188
32.3	invorderingsmaatregelen aanslagen	1.165.372	577.857	587.515

Jaarstukken 2024

BsGW

Belastingsamenwerking
Gemeenten en Waterschappen
Limburg

Jaarverslag 2024 4
1. Programmaverantwoording 5
1.1. Bestuur en organisatie 5
1.1.1. Deelnemers Gemeenschappelijke Regeling 5
1.1.2. Missie 5
1.2. Bestuur 6
1.3. Beleidsvisie algemeen 7
1.4. Overzicht realisatie per programma 8
1.4.1. Doelstelling 8
1.4.2. Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan? 8
1.4.3. Wat heeft het gekost? 11
1.4.4. Verwachtingen 2025 11
2. Paragrafen 13
2.1. Lokale heffingen 13
2.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 13
2.3. Onderhouden kapitaalgoederen 17
2.4. Financiering 17
2.5. Bedrijfsvoering 19
2.6. Verbonden partijen 23
2.7. Grondbeleid 23
2.8. Wet Open Overheid (Woo) 24
Jaarrekening 2024 25
3. Balans 26
3.1. Balans per 31 december 2024 26
3.2. Toelichting op de balans per 31 december 2024 28
3.2.1. Toelichting algemeen 28
3.2.2. Toelichting per balanspost 31
3.2.3. Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen 35
4. Overzicht van baten en lasten 2024 36
4.1. Overzicht van baten en lasten naar soort 36
4.2. Toelichting 37
4.2.1. Uiteenzetting financiële positie per programma 39
4.2.2. Wet normering topfunctionarissen (WNT) 39
4.2.3. Rechtmatigheidsverantwoording 41
4.2.4. Resultaatbestemming 42
4.2.5. Gerealiseerde baten en lasten per taakveld (x € 1.000,-) 42
5. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 42

Jaarverslag 2024

1. Programmaverantwoording

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (hierna: BsGW) is een samenwerking voor zowel gemeenten als Waterschap Limburg. Uit de wetgeving volgt dat verslaggeving dient plaats te vinden conform Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Via de programmaverantwoording en de (verplichte) paragrafen wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van het bij de begroting van 2024 voorgenomen beleid. Bij BsGW betreft dit het programma "Lasten heffing en invordering belastingen". Daarnaast wordt verantwoording afgelegd over de gerealiseerde baten en lasten middels het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen en wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor de post onvoorzien.

Ingevolge artikel 197 van de Gemeentewet (en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen) legt het Dagelijks Bestuur van BsGW ieder jaar verantwoording af over het gevoerde financiële beheer, onder overlegging van de jaarstukken. Overeenkomstig deze wet worden de jaarstukken aangevuld met de controleverklaring ter zake van de accountant.

1.1. Bestuur en organisatie

1.1.1. Deelnemers Gemeenschappelijke Regeling

BsGW is als zelfstandige belastingsamenwerking opgericht per 1 april 2011. Per 1 januari 2024 zijn het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert deelnemers in BsGW.

BsGW beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van belastingheffing en -inning.

1.1.2. Missie

Gemeenten en het waterschap verwerken als zelfstandige overheden ieder hun eigen decentrale belastingen. Deze organisaties voeren voor de heffing en invordering van hun belastingen nagenoeg dezelfde processen uit. Hiervoor maken zij voor een belangrijk deel gebruik van dezelfde gegevens en gegevensbronnen. Samenwerking tussen het waterschap en gemeenten biedt dan ook de nodige voordelen: veel werk wordt niet meer dubbel gedaan en de belastingheffing wordt efficiënter en dus goedkoper. Daarnaast biedt BsGW een verdergaande digitalisering om burgers en bedrijven beter te bedienen, zoals dat van de uitvoeringsprocessen van lokale overheden wordt verwacht.

De missie verwoordt de reden van het bestaan van BsGW en de belangrijkste ambitie die zij in de uitvoering van haar taken nastreeft. Deze vloeit voort uit de taak en positionering als gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie van de deelnemende overheidsorganen. De missie van BsGW luidt als volgt:

BsGW heft en int belastingen voor onze klanten, slim en doordacht, op een kosteneffectieve wijze. Inzichtelijk, voorspelbaar en betrouwbaar in wat we doen.

1.2. Bestuur

BsGW heeft, zoals is geregeld in de gemeenschappelijke regeling, twee bestuursorganen:

Algemeen Bestuur
Het hoogste orgaan van BsGW is het Algemeen Bestuur. De raad van iedere deelnemende gemeente respectievelijk het Algemeen Bestuur van het deelnemend waterschap wijst één lid van het Algemeen Bestuur aan. In 2024 heeft BsGW dertig deelnemers. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn openbaar.

Het Algemeen Bestuur bestaat per 1-1-2024 uit:

- **M.A.M. Breugelmans** Lid Dagelijks Bestuur Waterschap Limburg
- **R. Diederen** Wethouder gemeente Beek
- **P.L.H.E. Janssen** Wethouder gemeente Beekdaelen
- **B.C.M. Vostermans** Burgemeester gemeente Beesel
- **M.H.E. Pelzer** Burgemeester gemeente Bergen
- **J.L.W. van Dijk** Wethouder gemeente Brunssum
- **G.H.C. Frische** Wethouder gemeente Echt-Susteren
- **M.J.G. Gerritsen** Wethouder gemeente Eijsden-Margraten
- **J.A. van Hulsteijn** Wethouder gemeente Gennep
- **N.H.C. Ramaekers-Rutjens** Burgemeester gemeente Gulpen-Wittem
- **M.E.E. de Beer** Wethouder gemeente Heerlen
- **J.P.M. Paas** Wethouder gemeente Kerkrade
- **C.P.G. Wilbach** Wethouder gemeente Landgraaf
- **H. van Helden** Wethouder gemeente Leudal
- **D.W.J. Schneider** Burgemeester gemeente Maasgouw
- **H. Fokke** Wethouder gemeente Maastricht
- **B.P.J. Molling** Wethouder gemeente Meerssen
- **A.F. Herings** Wethouder gemeente Mook en Middelaar
- **T.M. Heldens** Wethouder gemeente Nederweert
- **H.P.J. Nijssen** Wethouder gemeente Peel en Maas
- **A.C.A.G. Smits** Wethouder gemeente Roerdalen
- **D.W.H. Franssen** Wethouder gemeente Roermond
- **S.C.J. Scheepers** Burgemeester gemeente Simpelveld
- **J.G.L.M. Bühler** Wethouder gemeente Sittard-Geleen
- **N.T.P. Wingelaar** Wethouder gemeente Stein
- **J.P.M.H. Kompier** Wethouder gemeente Vaals
- **N.J.M.M. Dauven** Wethouder gemeente Valkenburg a/d Geul
- **F.P.M. Schatorjé** Wethouder gemeente Venlo
- **R.B.M. Braun** Wethouder gemeente Voerendaal
- **T.J.J. van Gemert** Wethouder gemeente Weert

In de loop van 2024 hebben zich de volgende wijzigingen voorgedaan:

J.W. Franssen	Wethouder gemeente Nederweert als opvolger van **T.M. Heldens**
J.E.L.M. Last	Wethouder gemeente Gulpen-Wittem als opvolger van **N.H.C. Ramaekers-Rutjens**
R.J.J. Cretskens	Wethouder gemeente Maasgouw als opvolger van **D.W.J. Schneider**
C.N.A. Nijkerken – de Haan	Waarnemend burgemeester gemeente Beesel als opvolger van **B.C.M. Vostermans**
J.A.G. Ummels	Wethouder gemeente Stein als opvolger van **N.T.P. Wingelaar**
A. Splinter	Wethouder gemeente Bergen als opvolger van **M.H.E. Pelzer**
G.W. Bollen	Wethouder gemeente Bergen als opvolger van **A. Splinter**

Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur bestaat minimaal uit drie en maximaal uit zeven leden uit het Algemeen Bestuur, te benoemen door het Algemeen Bestuur. Per deelnemer kan niet meer dan één lid van het Dagelijks Bestuur worden aangewezen. Tot de bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur behoort onder meer het voorbereiden van besluiten van het Algemeen Bestuur.

Het Dagelijks Bestuur bestaat per 1-1-2024 uit:

- **M.H.E. Pelzer** Burgemeester gemeente Bergen
- **M.A.M. Breugelmans** Lid Dagelijks Bestuur Waterschap Limburg
- **G.H.C. Frische** Wethouder gemeente Echt-Susteren
- **C.P.G. Wilbach** Wethouder gemeente Landgraaf
- **H. Fokke** Wethouder gemeente Maastricht
- **F.P.M. Schatorjé** Wethouder gemeente Venlo
- **R.B.M. Braun** Wethouder gemeente Voerendaal

In de loop van 2024 heeft zich de volgende wijziging voorgedaan:

A.C.A.G. Smits als opvolger van **M.H.E. Pelzer**

Voorzitter

De voorzitter wordt aangewezen door het Algemeen Bestuur. De voorzitter is onder meer belast met de leiding van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. Hij tekent de stukken die van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks Bestuur uitgaan. De voorzitter vertegenwoordigt BsGW in en buiten rechte.

Per 1-1-2024 was **M.H.E. Pelzer** voorzitter van BsGW. In de loop van 2024 is **G.H.C. Frische** als opvolger benoemd.

1.3. Beleidsvisie algemeen

BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en het waterschap de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en de uitvoering van de wet WOZ. BsGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie-verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. Hierbij hoort ook het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze efficiëntievoordelen opleveren.

1.4. Overzicht realisatie per programma

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de mate waarin de doelstellingen van het programma "Lasten heffing en invordering belastingen" zijn gerealiseerd en de wijze waarop getracht is de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken.

De dienstverlening van BsGW bestaat uit het heffen en innen van lokale belastingen namens haar deelnemers, het beheren van de authentieke basisregistraties en de uitvoering van de wet WOZ. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, zijnde 29 gemeenten en Waterschap Limburg.

1.4.1. Doelstelling

De strategische doelstellingen van BsGW zijn:

- daling kosten deelnemers;
- minimaal gelijkblijvende kwaliteit van de dienstverlening;
- vergroting digitale dienstverlening.

Daling kosten deelnemers

Eén van de doelstellingen die voortvloeien uit de missie van BsGW is kostenreductie door schaalvergroting. Het Waterschap Limburg en 29 van de 31 Limburgse gemeenten zijn deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling BsGW. De hiermee behaalde schaalvoordelen zijn verwerkt in de begroting van BsGW en hebben de afgelopen jaren geresulteerd tot lagere beïnvloedbare netto-kosten voor de deelnemers.

Minimaal gelijkblijvende kwaliteit van de dienstverlening

BsGW streeft ernaar om de kwaliteit van de dienstverlening in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren. Zij rapporteert hierover periodiek in haar bestuursrapportages.

Vergroting digitale dienstverlening

De overheid heeft zich ten doel gesteld een compacte, efficiënte overheid te realiseren met hoogwaardige dienstverlening. Digitalisering is hiervoor een vereiste en het digitale kanaal is dan ook het voorkeurskanaal. In dit kader zijn een aantal overheidsbrede voorzieningen gerealiseerd voor de basisregistraties, gegevensuitwisseling, digitale dienstverlening en de authenticatievoorzieningen (zoals DigiD). Deze voorzieningen zijn in het kader van de Overheidsbrede visie op dienstverlening 2021 doorontwikkeld tot de Generieke Digitale Infrastructuur van de overheid (GDI).

BsGW heeft de voorzieningen van de GDI binnen haar informatievoorziening geïmplementeerd om het elektronische verkeer tussen de overheid (waaronder de deelnemers van BsGW), burgers en bedrijven op een efficiënte en effectieve wijze mogelijk te maken.

BsGW sluit aan bij in de praktijk bewezen oplossingen. Ten aanzien van ICT maakt BsGW deel uit van een sterk veranderende omgeving, waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is en blijft, die impact heeft op de bedrijfsvoering en kostenontwikkeling van BsGW.

1.4.2. Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Daling kosten deelnemers

Sinds de oprichting van BsGW is het aantal deelnemers gegroeid naar 30. Het totale structurele schaalvoordeel als gevolg van het toetreden van gemeenten bedraagt € 5,675 miljoen.

BsGW heeft zich gecommitteerd aan een taakstellende kostenreductie van 12% in de eerste 6 jaar na de verzelfstandiging en heeft in de jaren 2012-2017 daarom de kostenindexering van gemiddeld 2% per jaar niet doorberekend aan de deelnemers. De totale gerealiseerde kostenreductie loopt hiermee op tot € 1,565 miljoen per jaar.

Daarnaast zijn nog enkele kostenreductieprogramma's doorgevoerd, waardoor de netto kosten nog eens met € 1,284 miljoen zijn gedaald. BsGW heeft dit bewerkstelligd via efficiencyverbeteringen van de werkprocessen en aanbestedingstrajecten.
De totale, cumulatieve verlaging van de netto-kosten in de begroting van BsGW vanaf 2011 loopt op tot € 8,523 miljoen.

Naast genoemde schaalvoordelen draagt de BsGW-organisatie de financiële lasten van de Stimuleringsregeling (incidenteel € 545 duizend).

Vanuit het project Ondernemings- en Ontwikkelen (OOP) heeft BsGW zich gecommitteerd aan een taakstellende netto-kostenreductie oplopend tot € 1,3 miljoen structureel met ingang van 2028. De taakstelling wordt in belangrijke mate gerealiseerd door een formatiereductie.

Minimaal gelijkblijvende kwaliteit van de dienstverlening
BsGW heeft ook in 2024 verschillende kwaliteitsverbetertrajecten en -projecten uitgevoerd danwel opgestart:

Inspecties Waarderingskamer
De Waarderingskamer houdt toezicht op de uitvoering van de Wet WOZ. De taken en bevoegdheden van de Waarderingskamer zijn ontleend aan artikel 4 van de Wet WOZ. Op basis van de aan de Waarderingskamer geleverde informatie en door de Waarderingskamer uitgevoerde inspecties, heeft zij ingestemd met de verzending van de WOZ-beschikkingen in februari 2024 van alle in BsGW deelnemende gemeenten. Voor het vierde opeenvolgende jaar heeft BsGW het predicaat 'Goed' ontvangen van de Waarderingskamer.

Accountantscontrole jaarafrekeningen belastingen en heffingen
Door de accountant is bij de (eind)afrekeningen gemeentelijke belastingen en waterschapsheffingen 2024, net zoals in voorgaande jaren, een controleverklaring afgegeven met een goedkeurend oordeel.

Rechtmatigheidsverantwoording
Op basis van een wetswijziging dient het Dagelijks Bestuur vanaf 2023 zelf een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van wet- en regelgeving, waarbij een duidelijke relatie bestaat met het financieel beheer: baten, lasten en balansmutaties dienen rechtmatig tot stand te zijn gekomen. De accountant controleert nog wel de verantwoording van het Dagelijks Bestuur.

Om te komen tot een goede onderbouwing voor de rechtmatigheidsverantwoording door BsGW heeft in het afgelopen jaar op reguliere basis afstemming plaatsgevonden tussen de functionaris Verbijzonderde Interne Controle (VIC) en de externe accountant van RSM Accountants. Gedurende 2024 zijn op basis van een risicoanalyse de belangrijkste controles uitgevoerd, die als minimale onderbouwing zullen dienen voor de rechtmatigheidsverantwoording.
Tevens zijn het controleprotocol, de verordening financieel beleid, beheer en organisatie (art. 212 Gemeentewet) en de verordening controle financiële beheer en organisatie (art. 213 Gemeentewet) in afstemming met de externe accountant geactualiseerd. Deze documenten zijn in december 2024 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Bestuurlijke taakstellingen heffen en innen
BsGW heeft haar taakstellingen met betrekking tot het heffen en innen van belastingen voor het belastingjaar 2024 gerealiseerd. Kwijtscheldingen zijn in 2024 binnen de wettelijke afhandelnormen verwerkt. De in 2024 ingediende bezwaren zijn tijdig afgehandeld.

Klachten
BsGW heeft een eigen interne klachtenregeling en werkt daarbij nauw samen met de Nationale Ombudsman. Deze samenwerking verloopt naar wederzijdse tevredenheid. BsGW streeft ernaar om door snel en adequaat te reageren, de ontvangen klachten informeel af te handelen. Dat deze manier van werken vruchten afwerpt blijkt uit het lage aantal formele klachten en het feit dat de wettelijke termijnen gehaald worden.

Implementatie project Aanbesteding Hosting en Applicaties (AHA)
In 2023 en 2024 heeft de Europese aanbesteding, gunning en implementatie van de Waarderingsapplicatie, Belastingapplicatie en de Hosting plaatsgevonden. De implementatie van beide applicaties en de nieuwe kantoorinfrastructuur (hosting) inclusief de onderlinge koppelingen is in het laatste kwartaal 2024 afgerond.

Project Samenwerkingsportaal
Na de daadwerkelijke omzetting van het bestand van m3 naar m2 in het kader van het waarderen op gebruikersoppervlakte, dienen de gegevens in beheer te worden genomen en actueel te worden gehouden. Tenminste tot de start van de landelijke voorziening Samenhangende Object Registratie (SOR), welke als beoogde ingangsdatum 1 januari 2025 heeft. Deze datum is niet langer realistisch.

Op nationaal niveau bestaat in grote mate overeenstemming over de inhoud en architectuur van de SOR. Het feit dat er nog steeds geen vorderingen zijn gemaakt ten aanzien van de geschilpunten governance en financiering van implementatie en beheer roept de vraag op of de SOR überhaupt gerealiseerd wordt. Het eerdere besluit van het Algemeen Bestuur, om alle projectmatige activiteiten vanuit BsGW met betrekking tot de SOR tot nader order op te schorten ten einde ook onnodige projectkosten (o.a. de inzet van Berenschot) te voorkomen, valt hiermee te rechtvaardigen.

Het Samenwerkingsportaal (voorheen Regieportaal) heeft als doel om de verschillende geobasisregistraties (BAG, BGT en WOZ) in samenhang te brengen, zodat de gemeenten, BsGW en andere ketenpartijen met betrekking tot objecten allemaal over dezelfde gegevens beschikken. Dit verbetert het beheerproces van de gegevens en het verbetert de kwaliteit van de gegevens waarmee gewerkt wordt. Daarnaast is het de bedoeling om mutaties, die voortvloeien uit de jaarlijkse mutatiedetectie, vergunningen, WOZ-processen enz., verder te automatiseren, zodat gemeenten en BsGW deze kunnen overnemen in hun BAG-, BGT- en WOZ-administraties.

Tot en met 2023 zijn er activiteiten verricht en daarmee samenhangend kosten gemaakt voor de begeleiding van de Europese aanbesteding Samenwerkingsportaal, de ontwikkeling van software, beheer- en regie, de inzet van Berenschot, het uitrollen en in gebruik nemen van de applicatie en het doorontwikkelen van de applicatie. In 2024 is ingezet op kwaliteitsverbetering door het opwerken van de geconstateerde onderlinge verschillen tussen bestanden BsGW, gemeenten en de landelijke voorzieningen, hetgeen tijdelijk extra werk met zich mee heeft gebracht.

Uit het oogpunt van continuïteit heeft het Algemeen Bestuur bij de begrotingsbehandeling 2025 besloten om het Samenwerkingsportaal begrotingstechnisch (minstens) tot 2029 voort te zetten en daarmee door te ontwikkelen.

Vanuit een aantal deelnemers in BsGW c.q. gebruikers van het Samenwerkingsportaal is het verzoek gedaan om een Gebruikersoverleg in het leven te roepen. Aan dit verzoek heeft BsGW gehoor gegeven. Het Gebruikersoverleg fungeert als klankbord en overlegplatform voor BsGW in relatie tot het Samenwerkingsportaal. Het Gebruikersplatform gaat in 2025 van start.

1.4.3. Wat heeft het gekost?

Bedragen (x € 1.000,-)	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Lasten	25.451	27.296	30.258
Baten	9.322	2.175	3.479
NETTO KOSTEN	**16.129**	**25.122**	**26.778**
Bijdragen deelnemers netto kosten	24.188	25.122	25.942
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**8.059**	**-**	**-837**
Werkelijke toevoeging aan reserves	-5.293		-2.275
Werkelijke onttrekking aan reserves	956		1.819
Vennootschapsbelasting	-		-
EXPLOITATIERESULTAAT	**3.723**	**-**	**-1.293**

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.2.

1.4.4. Verwachtingen 2025

Er zijn een aantal interne en externe ontwikkelingen die een majeure impact (gaan) hebben op (de bedrijfsvoering van) BsGW.

Nieuwe kostenverdeelmethode vanaf 2025
In opdracht van het bestuur (AB 23-3-2023) is de evaluatie van de vanaf de oprichting van BsGW vigerende KVM uitgevoerd door een onafhankelijke, externe adviseur. Nadat in december 2023 de uitgangspunten en aanbevelingen door het bestuur zijn bekrachtigd (AB 7-12-2023), is de nieuwe KVM opgesteld, waarbij de uitgangspunten en aanbevelingen één op één zijn doorvertaald en vastgesteld (AB 25-1-2024). De nieuwe KVM treedt per 1 januari 2025 in werking.

De opbrengst vervolgingskosten zal vanaf 2025 rechtstreeks aan de deelnemers worden afgedragen. Ze maakt derhalve geen onderdeel meer uit van de begroting van BsGW zelf. Buiten dat heeft de nieuwe KVM geen financiële gevolgen voor de begroting van BsGW zelf, maar wel in de doorbelasting van de kosten aan de deelnemers van BsGW.

In de vergadering van 28 maart 2024 heeft het Algemeen Bestuur besloten om te werken met een ingroeimodel voor wat betreft de nieuwe bijdragen als gevolg van de nieuwe KVM.

WOZ-bezwaren en beroepen
Als gevolg van de Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ (en bpm) zijn de proceskosten drastisch verlaagd per 1-1-2024. Echter heeft de Hoge Raad op 12 juli 2024 het door de wetgever vastgestelde lagere bedrag voor proceskostenvergoeding buiten toepassing verklaard. Daarmee is het hoge tarief weer van toepassing. Middels het Belastingplan 2025 is daarom als herstelmaatregel de wegingsfactor voor bezwaren aangepast van 0,25 naar 0,125, zodat de proceskostenvergoeding (tarief * wegingsfactor) in WOZ-zaken weer uitkomt op het niveau dat de wetgever voor ogen had per 1 januari 2024. Echter, voor beroepszaken is de factor van 0,25 in stand gebleven. Het bedrag aan proceskostenvergoeding voor WOZ-beroepszaken wordt daarmee zelfs hoger dan voor de wetswijziging.

Indien zich geen nieuwe, onverwachte ontwikkelingen voordoen en het aantal bezwaren naar aanleiding van de aanslagoplegging 2025 geen stijging vertoont ten opzichte van 2024 heeft voorgenoemde herstelmaatregel naar alle waarschijnlijkheid toch een positief effect op de begrotingspost ‘proceskostenvergoeding’. BsGW hanteert evenwel het voorzichtigheidsprincipe in dezen, te meer omdat er ten aanzien van de aanslagoplegging 2025 (peildatum 1 januari 2024) sprake is van een aanzienlijke (gemiddelde) waardestijging van de objecten in combinatie met een in voorkomende gevallen stevige tariefstijging door gemeenten. Ook het feit dat met betrekking tot

de heffingsjaren 2023 en 2024 procentueel gezien meer ncnp-bedrijven in beroep gingen en de proceskostenvergoeding in deze hoger is dan voor de wetswijziging rechtvaardigt in de ogen van BsGW het hanteren van het voorzichtigheidsprincipe.

Verbetering archiefbeheer BsGW

De Provincie ziet er op toe dat BsGW het archief- en informatiebeheer goed op orde heeft. Op 2 juli 2024 heeft het monitoringsgesprek plaats gevonden waarin de voortgang van de verbeterpunten besproken zijn. De Provincie constateert een zichtbare voortgang in de verbeterpunten ten opzichte van de vorige toezichtronde. In het laatste kwartaal van 2024 zijn de volgende beleidsdocumenten aangeleverd aan de Provincie om het archief- en informatiebeheer te verbeteren:

- Procedure migratie en conversie;
- Procedure vernietiging archiefbescheiden;
- Handboek vervanging;
- Overzicht open standaarden.

2. Paragrafen

2.1. Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen is niet van toepassing voor BsGW.

2.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een algemene reserve en bestaat uit de middelen waarover BsGW kan beschikken om niet begrote kosten te dekken plus de financiële gevolgen op te kunnen vangen van bedrijfsvoeringrisico's waarvoor geen maatregelen zijn of kunnen worden getroffen.

Het aanhouden van weerstandsvermogen voorkomt dat elke financiële tegenvaller dwingt tot directe begrotingsmaatregelen zoals bezuinigingen en het aanpassen van het vastgestelde beleidskader en de daaruit voortvloeiende programmadoelstellingen. Fluctuaties in de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers aan BsGW kunnen hiermee worden voorkomen.

Conform de begin 2023 uitgevoerde risico-analyse ten behoeve van de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 is het benodigd weerstandsvermogen vastgesteld op € 1,339 miljoen (zie ook 2.2 paragraaf Risicobeheersing).

Het resultaat boekjaar voor 2024 bedraagt € 3,723 miljoen (positief). Het beschikbaar weerstandsvermogen van BsGW per 31 december 2024 bedraagt € 1,501 miljoen (positief).

Financiële kengetallen

Op grond van het wijzigingsbesluit BBV is een aantal financiële kengetallen verplicht voorgeschreven. Hiervan zijn drie financiële kengetallen relevant voor BsGW, zoals in onderstaande tabel weergegeven:

Kengetallen			
	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Netto schuldquote	1,6%	13,4%	-25,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1,6%	13,4%	-25,8%
Solvabiliteitsratio	-31,6%	13,3%	31,1%
Grondexploitatie	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Structurele exploitatieruimte	-7,8%	0,0%	23,6%
Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximumnorm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Als gemeenschappelijke regeling, die middels bijdragen van de deelnemers haar exploitatie financiert, behaalt BsGW al jaren een lage netto schuldquote. Fluctuaties in de vlottende schulden dan wel vlottende activa zijn slechts tijdelijk (bijdragen worden eerder ontvangen dan uitgaven visa versa). Om deze tijdelijke fluctuaties op te vangen wordt - indien nodig - gebruik gemaakt van kasgeldleningen. Voor niet-reguliere activiteiten, heeft BsGW in 2024 gebruik gemaakt van een lening langer dan 1 jaar.

BsGW verstrekt geen leningen waardoor beide schuldquotes gelijk zijn.
BsGW blijft ruim onder de adviesnorm van de VNG en de verwachting is dat dit ook zo blijft.
De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin BsGW in staat is aan haar financiële verplichtingen te blijven voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van BsGW.

Risicobeheersing

De bedrijfsvoeringsrisico's van de Gemeenschappelijke Regeling BsGW worden ingeschat door BsGW. Risico's met betrekking tot de belastingopbrengsten behoren niet tot de bedrijfsrisico's van BsGW.

BsGW voert jaarlijks op basis van een consistente methode, een risicoanalyse uit op haar bedrijfsvoeringsrisico's. In de risicoanalyse is voor elk van de risico's de kans dat het zich voordoet realistisch ingeschat en worden de gevolgen benoemd met daarbij de omvang van de financiële impact. Door het treffen van effectieve beheersmaatregelen, kan BsGW de financiële gevolgen hiervan terugbrengen. Het geïdentificeerde risico na het nemen van de beheersmaatregelen (het restrisico) heeft bij de oprichting van BsGW geleid tot een berekend weerstandsvermogen van € 385 duizend, hetgeen ook door de founding fathers initieel is gestort.

Begin 2023 is een risico analyse uitgevoerd voor de begroting 2024. De benodigde weerstands-capaciteit kwam uit op € 1,339 miljoen, circa 5,59% van de begrote netto-kosten 2024. Bij de (meerjaren)-begroting 2023-2027 was het weerstandsvermogen berekend op € 1,42 miljoen. Een afname van € 81 duizend.

Berekening weerstandsvermogen 2024							
Categorie	**#**	**Risico**	**Kans**	**Gevolg**	**Kans**	**Gevolg**	**Score (€)**
Marktontwikkelingen	1	Recessie Financieel risico: hogere kosten en lagere opbrengsten	1	4	10%	€ 500.000	€ 50.000
Wet- en regelgeving	2	Rechtmatigheidsverantwoording wordt niet voldoende nageleefd	2	1	30%	€ 50.000	€ 15.000
	3	Koepelvrijstelling van de BTW	1	4	5%	€ 1.890.000	€ 94.500
	4	Vereenvoudiging Beslagvrije voet	1	3	10%	€ 90.000	€ 9.000
Proces	5	Vertraging implementatie ICT-landschap Financieel risico: eventuele dubbele lasten (schaduwdraaien).	1	4	10%	€ 1.000.000	€ 100.000
	6	Onvoldoende gestructureerde informatiestromen	3	3	65%	€ 130.000	€ 84.500
Bezwaren en beroepen	7	Meer bezwaren en beroepen: - ncnp's - Kwijtschelding valt onder bezwaar- en beroepenregime - Box 3 Financieel risico: extra uitkerings- en uitvoeringskosten	4	4	90%	€ 500.000	€ 450.000
Technologie	8	Datalek Cyberaanvallen/hack i.c.m. onzekerheid ICT-leverancier	1	4	1%	€ 20.000.000	€ 200.000
	9	ICT-storingen in de piekperiode BsGW	1	4	10%	€ 200.000	€ 20.000
Personeel	10	Fraude door medewerkers	1	4	10%	€ 200.000	€ 20.000
	11	Kwalitatieve krapte op de arbeidsmarkt	4	3	80%	€ 100.000	€ 80.000
	12	Ziekteverzuim	3	3	80%	€ 270.000	€ 216.000

Totaal benodigd weerstandsvermogen: € 1.339.000

Kans van optreden: 1 = 0%-10%, 2 = 11%-25%, 3 = 26%-50%, 4 = 51%-100%
De risicoanalyse wordt elk jaar uitgevoerd, hierbij vervallen voormalige risico's en/of worden nieuwe risico's geïdentificeerd ten opzichte van voorgaande jaren uitgevoerde risicoanalyses.

Eind 2023 was het weerstandsvermogen sterk gedaald naar € 3,791 miljoen (negatief). Hoofdzakelijk als gevolg van de in 2023 doorgevoerde wijziging ten aanzien van de verantwoording van de projectkosten OOP. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 is besloten dit negatieve weerstandsvermogen weer aan te vullen tot € 1,501 miljoen AB 27-6-2024).

Net als elk jaar is begin 2024 opnieuw een risicoanalyse uitgevoerd, welke is geactualiseerd op basis van de meest actuele cijfers. Voor de begroting 2025 behoeft BsGW een lager weerstandsvermogen (€ 1,137 miljoen) waarover in de jaarrekening 2025 wordt gerapporteerd.
Voor elk van de risico's is het bruto risico geïdentificeerd. Dit is het maximale bedrag dat nodig is indien het risico zich daadwerkelijk voordoet, in een situatie waar geen beheersmaatregelen worden genomen. Daarna is voor elk van de risico's het netto risico gekwantificeerd. Dit is het bedrag dat kan optreden indien de geformuleerde beheersmaatregelen effectief zijn uitgevoerd. Vanuit het netto risico is het restrisico berekend. Het restrisico is het netto risicobedrag vermenigvuldigd met de kans die er bestaat dat het geïdentificeerde risico optreedt, ná het nemen van de geformuleerde beheersmaatregelen. Hierbij is de maximale kans genomen zoals die in de risicoanalyse staat aangegeven. Dit leidt tot een conservatief benodigd weerstandsvermogen, dat wil zeggen: met het benodigde weerstandsvermogen worden de risico's afgedekt.

Risico's en beheersmaatregelen BsGW					
Categorie	**#**	**Risico**	**Mogelijk effect**	**Mogelijke oorzaak**	**Beheersmaatregelen**
Marktontwikkelingen	1	Recessie Financieel risico: hogere kosten en lagere opbrengsten	Hogere kosten als gevolg van prijsstijgingen leveranciers, CAO 2024 en verdere jaren. Meer faillissementen (innen) met als gevolg oninbaarheid van vorderingen. Lagere opbrengsten vervolgingskosten. Meer werk.	(Hoge) inflatie, recessie.Koopkrachtdaling en financiele nood bij belastingschuldigen als gevolg van recessie en hoge inflatie	Kostenontwikkeling BsGW plus heffingen/belastingopbrengsten inzichtelijk maken Nauw contact houden met onze deelnemers inzake de kostenontwikkeling BsGW enerzijds en de heffingen/belastingopbrengsten anderzijds
Wet- en regelgeving	2	Rechtmatigheids-verantwoording wordt niet voldoende nageleefd	Een verklaring met beperking/ een afkeurende verklaring/ een verklaring van oordeelonthouding van de accountant Meer werk Meerkosten accountant	Rechtmatigheidsverantwoording is niet goed geimplementeerd in de organisatie. Te weinig capaciteit om het proces te bewaken. Niet voldoende kennis van wet-/regelgeving.	Opstellen van een adequaat beleid, procedures en goed uitgevoerde verbijzonderde interne controles/lijncontroles. Voldoende capaciteit voor uitvoer van interne controles (uitvraag 2024 formatieuitbreiding VIC-functionaris). Goede tussentijdse afstemming tussen accountant en BsGW: tussentijds zaken voorleggen ogv beleid en processen.
	3	Koepelvrijstelling van de BTW	Kostprijsverhogend voor deelnemers	Wijziging in wet-/regelgeving.	Groot risico, dus onderzoek naar laten doen. Wellicht dat het Btw-compensatiefonds (BCF) hier weer een sleutel geeft ter bestrijding van kostenverhogende factor.

	4	Kwijtschelding valt onder bezwaar- en beroepenregime (Fiscale vereenvoudigingswet 2017)	Extra proceskostenvergoeding	Wijziging in wet-/regelgeving	Uitvoering van het dynamische plan van aanpak. Dit zit (m.u.v. de Haagse lobby) niet in het huidige plan van aanpak; BsGW zal beleidsvorming vanuit het westen op de voet moeten volgen. Afdelingshoofd Innen zit in landelijke netwerkgroep Lvlb mbt innen.
Proces	5	Vertraging implementatie ICT-landschap Financieel risico: eventuele dubbele lasten (schaduwdraaien).	Hogere kosten voor de deelnemers, voornamelijk als gevolg van langer schaduwdraaien door later in produktie gaan van nieuwe belasting-systeem en hosting.	Ontbreken van een goede overall strategie.	Risicomanagement is in het AHA-project opgenomen. Zorgen voor goede strategische visie en mensen die daarop kunnen acteren.
	6	Onvoldoende gestructureerde informatiestromen	Gerichter sturen op het proces bezwaar en beroep wordt bemoeilijkt zo niet onmogelijk. Hogere proceskosten-vergoedingen. Inefficiënte werkwijzen (excel) en foutgevoelig.	Het Management Informatie Systeem (MIS) sluit niet aan op de informatiebehoefte van de gebruikers.	Herinrichten/verbeteren MIS. Extra capaciteit (uren intern danwel extern) vrijmaken voor inrichting/verbetering MIS
Bezwaren en beroepen	7	Meer bezwaren en beroepen: - ncnp's - Kwijtschelding valt onder bezwaar- en beroepenregime - Box 3 Financieel risico: extra uitkerings- en uitvoeringskosten	Overschrijding begroting als gevolg van hogere proceskostenvergoedingen en hogere uitvoeringskosten.	Door gewijzigde wet-/regelgeving is er voor de ncnp-bedrijven een verdienmodel ontstaan. Door gewijzigde wet-/regelgeving valt ook kwijtschelding en uitstel van betaling onder bezwaar- en beroepregime Mogelijke wijziging in wet-/regelgeving: de eigen woning wordt in box 3 gerubriceerd.	Uitvoering van het dynamische plan van aanpak: dit plan bevat interne acties en 'Den Haag'-gerichte acties; deze stroomlijnen en aan de lijn blijven met con-collega's, zodat de aanpak sluitend blijft.
Technologie	8	Datalek Cyberaanvallen/hack i.c.m. onzekerheid ICT-leverancier	Boete van de Autoriteit Persoonsgegevens. Afbreukrisico/ reputatieschade. Aanvullende kosten door productieverlies.	Hackersaanvallen. Nalatigheid medewerkers/ deelnemers.	1. Procedure meldplicht datalekken BsGW 2. Informatiebeveiligings-beleid en besluit gegevensverstrekking en privacy-protocol. 3. Bewustwording medewerkers/opleiding/e-learning/mystery guest. 4. De FG en CISO toetsen/monitoren op naleving. 5. BsGW zet ICT-beveiligingstoepassingen in zoals beveiligde FTP-server voor uitwisselingen met de deelnemers of andere partijen, mail, adequate anti-virusbeveiligingen en data-encryptie, Third Party Memo-randum, ISAE 403-verkaring. 6. Verstrekking aan deelnemers alleen na een privacy toets/doelbinding. 7. Gebruik van Zivver
	9	ICT-storingen in de piekbelasting	Het niet kunnen opleggen van aanslagen.	Onbetrouwbare ICT-leverancier. Storing bij de energieleverancier. Bouwwerkzaamheden. onjuiste temperatuur serverruimten.	Dienstverlenings-overeenkomst (DVO). Regelen van back-ups waardoor werkzaamheden snel opgepakt kunnen worden/uitwijklokatie. Extra inzet externe capaciteit.

Personeel	10	Fraude door medewerkers	Financieel verlies ten gevolge van (incasso/afdracht)fraude zal BsGW dienen te compenseren. Imagoschade BsGW.	Geen sluitende interne controles. Samenspanning medewerkers.	Stelsel van sluitende interne controles. Adequate functiescheidingen. Integriteit onder de aandacht blijven houden.
	11	Kwalitatieve krapte op de arbeidsmarkt	Niet tijdig kunnen vervullen van vacatures waardoor werk blijft liggen.	BsGW profileert zich te weinig naar buiten als aantrekkelijke werkgever.	Meer stage-/afstudeerplekken aanbieden en in de werving insteken op potentie die BsGW verder intern (traineeships) zal doorontwikkelen. Voorbeeld KCC-medewerker is bereid om taxateursopleiding te volgen, maar ook meedraaien op carrieredagen hogescholen.
	12	Ziekteverzuim	Uitval van functionarissen met als gevolg dat de werklast terecht komt bij de andere medewerkers danwel werk blijft liggen. Budgetoverschrijding als gevolg van extra inhuurkosten.	Ziekteverzuim is niet opgenomen in de begroting van BsGW. Langdurig ziekte verzuim is in de regel niet-werkgerelateerd bij BsGW.	1. Adequaat HRM beleid gericht op preventie en - zo nodig - herplaatsing binnen of buiten BsGW 2. Mobiliteitsplan en budget 3. Strategisch HRM-beleid

2.3. Onderhouden kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van BsGW bestaan uit ICT-(innovatie)projecten en aanschaf inventaris en hardware. Op deze activa wordt afgeschreven. Kleine aanschaf wordt via de (begrotings)exploitatie afgehandeld. De kaders zoals deze zijn opgesteld in de nota financieel beleid zijn hierop van toepassing.

2.4. Financiering

De bedrijfsvoering heeft BsGW er niet toe genoodzaakt om in 2024 kasgeldleningen op te nemen. De netto-exploitatiekosten van BsGW worden geheel voorgefinancierd via vaste maandelijkse bijdragen van de deelnemers. Wel heeft BsGW net als in voorgaande jaren in 2024 enkele malen tijdelijk gebruik gemaakt van een kredietfaciliteit in rekening courant – roodstand - om tijdelijke fluctuaties op te vangen.

Voor de financiering van (ICT-)investeringen, kunnen eventueel (langlopende) leningen worden aangetrokken. Voor de financiering van de projectkosten van het Ondernemings- en ontwikkelplan 2018-2020 is in 2020 een lening ad. € 2 miljoen met een looptijd van 7 jaar afgesloten (DB 31-5-2018). De (negatieve) rente wordt jaarlijks achteraf verrekend.

Wet FiDO

Met als doel het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden, is per 1 januari 2001 de Wet FiDO (Financiering Decentrale Overheden) in werking getreden. Uit hoofde van deze wet is een treasurystatuut van toepassing, waarin onder andere de taken, bevoegd- en verantwoordelijkheden, beleid, doelstellingen en uitgangspunten omtrent de treasuryfunctie zijn uitgewerkt. Verplicht dient in de begroting en de jaarrekening in de treasuryparagraaf verslag te worden gedaan van de uitvoering van het treasurybeleid, bedoeld voor het sturen en beheersen van, verantwoorden over en toezicht houden op de treasury.

Treasurybeheer

Het risicoprofiel van BsGW kan als laag worden gekwalificeerd. Onderkende risico's in dit verband zijn: renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.

Renterisicobeheer

1. Kasgeldlimiet

Tijdelijke (exploitatie-)tekorten kunnen worden gefinancierd middels kasgeldleningen. Het renterisico op deze vlottende schuld wordt ingeperkt door het hanteren van de kasgeldlimiet: de maximaal toegestane netto korte schuld. De hoogte van de kasgeldlimiet is wettelijk bepaald op 8,2% (wet Fido) van de totale brutolasten (€ 27,3 miljoen) en komt daarmee voor het begrotingsjaar 2024 uit op een bedrag van € 2,2 miljoen. BsGW voldoet aan de norm.

(Bron: art. 3 Wet Financiering decentrale overheden en art. 2 lid 1d Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale overheden)

Kasgeldlimiet 2024				
Bedragen x € 1.000,-	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Kasgeldlening werkelijk	-	-	-	-
Begrotingstotaal	27.296	27.296	27.296	27.296
Max. %	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
Maximale toegestane hoogte kasgeldlimiet	2.238	2.238	2.238	2.238

2. Renterisiconorm

Naast de kasgeldlimiet geeft de renterisiconorm inzicht in de feitelijke risico's op de vaste schuld. Het financieren en (op korte termijn) uitzetten van gelden houdt in dat er renterisico wordt gelopen. De renterisiconorm geeft het maximale leningbedrag aan dat binnen 1 jaar onderhevig mag zijn aan rentewijziging. Dit per jaar te berekenen normbedrag is wettelijk bepaald op 20% van het bgerotingstotaal. Toepassing van deze norm heeft tot gevolg dat jaarlijks geen al te grote verschillen in rentelasten (en -baten) kunnen voorkomen. BsGW voldoet aan de norm.

(Bron: art. 5 Wet Financiering decentrale overheden en art. 2 lid 2d Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale overheden)

Renterisiconorm 2024				
Bedragen x € 1.000,-	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Lening werkelijk < 1 jaar rentewijziging	-	-	-	-
Netto vaste schuld	1.143	1.143	1.143	857
Max. %	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Max. leningbedrag rentewijziging < 1 jaar	229	229	229	171

Kredietrisicobeheer

Het kredietrisicobeheer (of debiteurenrisicobeheer) is het beheersen van risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid van een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van verplichtingen door de tegenpartij.

Aangezien BsGW geen geldleningen heeft verstrekt aan derden geldt het kredietrisico uitsluitend voor de vorderingen op debiteuren. Dit risico is laag gezien het feit dat de bijdrage of vergoeding van de deelnemers/klanten van BsGW vooraf in vaste maandelijkse termijnen wordt ontvangen.

Liquiditeitenbeheer

Het te volgen financieringsbeleid ligt vast in het Financieringsstatuut en houdt in dat beleidsmatig wordt gestreefd naar een gemiddelde nulstand van het rekening-courantsaldo. Gezien het tijdens het jaar niet-synchroon lopen van ontvangsten en uitgaven zijn fluctuaties rond het nulpunt onvermijdelijk. Om deze (tijdelijke) fluctuaties op te kunnen vangen maakt BsGW gebruik van haar kredietfaciliteit.

Kasbeheer
Via verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden verplicht om overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Dit betekent dat overtollige liquide middelen automatisch naar de schatkist zullen worden afgeroomd met als gevolg dat BsGW geen kasbeheer meer voert.
In verband met de noodzakelijk geachte scheiding tussen de heffingengeldstromen en de BsGW-exploitatiegeldstromen, lopen deze geldstromen via twee aparte rekening-courantverhoudingen met de staat.

2.5. Bedrijfsvoering

Kostenverdeelmethode
De processen voor het waterschap en de gemeenten overlappen elkaar in grote mate en de benodigde basisgegevens worden gelijktijdig voor alle deelnemers opgebouwd. Omdat BsGW de processen voor alle belastingsoorten integraal uitvoert, zijn de daarmee samenhangende kosten zodanig met elkaar verweven dat kosten niet per belastingsoort gedifferentieerd kunnen worden. De uitvoeringskosten van de productieprocessen worden om die reden toegerekend aan eenduidige, herkenbare hoofdprocessen, overeenkomstig de organisatieopzet van BsGW. Dit resulteert in vijf primaire producten van dienstverlening: Heffen, Waarderen, Innen, Klantzaken en het sub-product Parkeerbelasting. De verdeling van deze kosten over de deelnemers gebeurt hierna met behulp van eenheidstarieven per product van dienstverlening.

De kosten van de activiteiten en processen op BsGW-niveau die dienen ter ondersteuning van de organisatie als geheel (zoals ICT, de ondersteuning van het personeel en de ontwikkeling van BsGW) worden eveneens als apart product inzichtelijk gemaakt zijnde Organisatieondersteuning & Ontwikkeling (O&O). Deze kosten zijn, zonder arbitraire verdeelsleutels, niet te splitsen naar de primaire processen en worden daarom verdeeld naar rato van het aandeel dat de deelnemers hebben in de kosten van de vijf producten van de primaire processen.

Fixeren productieaantallen ten behoeve van vaststellen verdeelsleutels
De verdeelsleutels voor de kosten van de vijf primaire processen zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers: bruto-aanslagbiljetten, aanslagregels, gemeentelijke WOZ-objecten en klantcontacten. De niet-reguliere belastingsoort Parkeerheffing – een zogenoemde exoot – wordt apart met de deelnemers afgerekend. Als verdeelsleutel geldt hierbij het aantal aanslagregels.

De bijdrage per deelnemer dient een bestendige lijn te laten zien. Een jaarlijks schommelende bijdrage is voor de deelnemers niet gewenst en levert ook bij de voorstellen voor nieuwe toetreders een verkeerde verwachting over de te betalen bijdrage en per saldo te behalen voordeel in de toekomst. Afgesproken is zowel de aantallen die als verdeelsleutels gehanteerd worden bij de bijdragebepaling als ook de opzet van de kostenverdeelmethode te fixeren. Alleen een wezenlijke, substantiële wijziging van belastingsoorten, kan invloed hebben op de opzet van de kostenverdeelmethode.

Voor de berekening van de bijdragen 2024 liggen voor de huidige deelnemers de productiegetallen op hetzelfde niveau als in de voorgaande begrotingen (2013-2023).

In de volgende tabel worden de productenaantallen en percentages per deelnemer weergegeven, zoals deze als verdeelsleutel zijn opgenomen in de kostenverdeelmethode.

Verdeelsleutels per deelnemer						
	Aantal aanslag-regels	Aantal WOZ-objecten	Aantal biljetten	Aantal klant-contacten	Aantal aanslag-regels	Aandeel in de product-kosten
Gemeente Beek	31.000	8.250	15.000	3.442	-	1,13%
Gemeente Beekdaelen	70.717	17.887	36.552	7.617	-	2,47%
Gemeente Beesel	26.851	7.628	8.311	2.833	-	1,01%
Gemeente Bergen	24.650	6.500	9.100	2.800	-	0,89%
Gemeente Brunssum	65.100	16.350	18.800	6.073	-	2,21%
Gemeente Echt-Susteren	66.115	17.500	14.000	6.698	-	2,34%
Gemeente Eijsden-Margraten	108.165	13.247	50.278	5.217	-	2,15%
Gemeente Gennep	45.426	8.507	14.826	3.595	-	1,24%
Gemeente Gulpen-Wittem	25.204	7.741	7.475	3.012	-	1,02%
Gemeente Heerlen	209.000	54.700	59.500	18.515	6.100	7,63%
Gemeente Kerkrade	147.101	28.106	50.707	8.481	716	3,97%
Gemeente Landgraaf	80.300	19.750	23.700	7.918	-	2,70%
Gemeente Leudal	50.500	18.000	17.000	7.634	-	2,35%
Gemeente Maasgouw	50.000	12.500	14.900	5.054	-	1,71%
Gemeente Maastricht	276.000	69.600	69.750	25.316	-	9,35%
Gemeente Meerssen	76.686	9.572	10.477	4.190	900	1,59%
Gemeente Mook en Middelaar	16.184	4.221	11.319	1.633	-	0,58%
Gemeente Nederweert	31.350	8.200	14.100	3.400	-	1,12%
Gemeente Peel en Maas	59.200	22.100	21.900	8.983	-	2,85%
Gemeente Roerdalen	38.500	11.000	13.000	4.493	-	1,47%
Gemeente Roermond	100.500	30.000	36.500	11.575	4.000	4,21%
Gemeente Simpelveld	22.550	5.700	6.600	2.270	-	0,78%
Gemeente Sittard-Geleen	212.000	51.900	70.500	19.554	4.325	7,33%
Gemeente Stein	71.500	12.900	12.500	5.330	-	1,88%
Gemeente Vaals	33.100	6.300	15.600	2.050	-	0,89%
Gemeente Valkenburg	26.735	9.846	8.665	3.465	-	1,25%
Gemeente Venlo	165.000	56.000	53.000	51.500	17.000	9,67%
Gemeente Voerendaal	25.300	6.250	7.300	2.634	-	0,86%
Gemeente Weert	74.181	25.079	25.902	10.106	4.235	3,54%
Waterschap Limburg	1.800.000	-	594.000	198.500	-	19,82%
Totaal verdeelsleutels BsGW	**4.028.915**	**565.334**	**1.311.262**	**443.887**	**37.276**	**100,00%**

Maatwerk en externe heffingen
Door het bestuur is afgesproken (AB 25-6-2020) dat er een nieuwe kostenverdeelsystematiek aan de orde zal komen, omdat de indruk bestaat dat er diensten worden verleend, die niet één op één worden doorberekend. Harmonisatie van de beleids- en uitvoeringsregels en de daarmee samenhangende processen is onlosmakelijk verbonden met de kostenverdeelmethode (KVM). Er is daarom samen met de deelnemers een Harmonisatietraject opgestart (AB 9-12-2021) waarbij de verschillende producten, die BsGW levert aan haar deelnemers op het gebied van belastingheffing en -inning, zijn onderverdeeld in:

- Voorkeursvarianten, waarbij nog onderscheid wordt gemaakt in de meer arbeidsintensieve belastingsoorten;
- Maatwerkvarianten;
- Externe heffingen.

Dit heeft er in geresulteerd dat vanaf 2024 de laatste twee categorieën voortaan via een separaat offerte- en factureringstraject in rekening worden gebracht bij de betreffende deelnemers.
De kosten voor de reguliere belastingsoorten c.q. voorkeursvarianten worden via de kostenverdeelmethode bij de deelnemers in rekening gebracht. De nieuwe KVM treedt per 1 januari 2025 in werking(AB 25-1-2024).

Majeure projecten

In 2024 kent BsGW twee majeure projecten waarvoor bestuurlijk separate afspraken zijn gemaakt in de vorm van respectievelijk een taakstellende kostenreductie en een bestemmingsreserve.

Het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP)

In het kader van de jaarverslaggeving 2023 zijn de (resterende) projectkosten met betrekking tot het OOP verwerkt (zie AB-vergadering 27 juni 2024). Dit heeft tot gevolg dat de taakstellende netto-kostenreductie met ingang van 2024 direct wordt verrekend met de deelnemers oplopend tot € 1,3 miljoen structureel met ingang van 2028. De taakstelling wordt in belangrijke mate gerealiseerd door een formatiereductie.

OOP		
Jaar	**Bedrag in €**	**Vorm**
2024	600.000	Restitutie aan de deelnemers
2025	800.000	Benedenwaartse bijstelling begroting 2025
2026	1.000.000	Benedenwaartse bijstelling begroting 2026
2027	1.200.000	Benedenwaartse bijstelling begroting 2027
2028 e.v.	1.300.000	Benedenwaartse bijstelling begroting 2028 e.v.

Aanbesteding, gunning en implementatie Hosting en Applicaties (AHA)

In 2023 en 2024 heeft de Europese aanbesteding, gunning en implementatie van de Waarderingsapplicatie, Belastingapplicatie en de Hosting plaatsgevonden. De verwachte implementatiekosten van dit programma waren ingeschat op € 2,775 miljoen.

Het Algemeen Bestuur heeft op 30 juni 2022 besloten om voor de implementatiefase een bestemmingsreserve te creëren. Dit besluit is doorvertaald in een voorstel, waarmee het Algemeen Bestuur op 8 december 2022 heeft ingestemd. De bestemmingsreserve is gevoed (dotatie) middels een storting van € 500.000 via de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2022 (besluit Algemeen Bestuur BsGW d.d. 29 juni 2023) en een verhoging van de deelnemersbijdrage 2023 à € 2.275.000 op basis van de vigerende Kostenverdeelmethode (KVM). De gerealiseerde implementatiekosten worden vervolgens onttrokken aan deze reserve.

De implementatie van de Waarderingsapplicatie was in 2023 afgerond. De belastingapplicatie is gefaseerd opgeleverd gedurende het laatste kwartaal van 2023 en het eerste half jaar 2024 en was in 2023 voor een belangrijk gedeelte al in gebruik genomen. Net als de belastingapplicatie, is ook de nieuwe Hosting-omgeving gefaseerd opgeleverd. Ook deze is al grotendeels in 2023 in gebruik genomen en medio 2024 volledig.

In het laatste kwartaal van 2024 is het project volledig afgerond. De drie implementatietrajecten hebben veel van de interne organisatie gevraagd bovenop de reguliere werkzaamheden en processen die BsGW uitvoert voor haar deelnemers.

Begroting en realisatie Project AHA (P9075)					
Bedragen in €	**Begroting**	**Realisatie 2023**	**Realisatie 2024**	**Totaal 2023/2024**	**Verschil begroting & realisatie**
Waarderingdapplicatie	250.000	178.058	11.487	189.545	-60.455
Belastingapplicatie	1.250.000	939.210	138.736	1.077.946	-172.054
Hosting	975.000	701.192	258.865	960.057	-14.943
Risico-opslag	300.000	-	-	-	-300.000
Accountant	-	-	30.611	30.611	30.611
Totaal lasten	**2.775.000**	**1.818.460**	**439.699**	**2.258.159**	**-516.841**

De totale projectkosten AHA vallen uiteindelijk € 517 duizend lager uit dan begroot. Dit heeft er met name mee te maken dat de implementatiekosten lager uitvielen en een risicoscenario zich niet heeft voorgedaan. De onderbesteding wordt als startkapitaal gestort in een nieuwe bestemmingsreserve (AB 12-12-2025).

Op basis van de opgedane ervaringen is het projectbudget voor de toekomstige aanbesteding en implementatie met € 275 duizend benedenwaarts bijgesteld tot € 2,5 miljoen. In de periode tot en met 2029 dient derhalve een nieuwe bestemmingsreserve ter grootte van € 2,5 miljoen te worden gevormd. Rekening houdend met de gerealiseerde onderbesteding en de reeds in de begroting van 2025 opgenomen bijdrage à € 555 duizend betekent dit dat de jaarlijkse stortingen voor de jaren 2026 tot en met 2029 € 375 duizend bedragen. Dit is een verlaging van € 180 duizend per jaar.

Formatie

De bestuurlijk vastgestelde formatie van BsGW bedraagt per 1-1-2024 167,6 fte. Dit is de vastgestelde formatie 2023 verhoogd met:
1,0 fte Juridisch adviseur (tijdelijk tot en met 2026)
0,5 fte Communicatiemedewerker (tijdelijk tot en met 2026)
0,5 fte PO (structureel)
0,8 fte Recordmanager (structureel)
2,0 fte Trainees (structureel, met tussentijdse evaluatie)

De BsGW bezetting bedraagt per eind 2024 150,1 fte. Let wel, dit is een momentopname. Enkele functies zijn nog niet structureel ingevuld maar zijn in 2024 ingehuurd (diensten derden).

Formatie 2024	
in fte	**2024**
Totale bezetting 31 december 2023	142,25
In dienst	17,21
Uit dienst	-7,55
Stimuleringsregeling	-1,72
Aanpassing dienstverband	-0,05
Totale bezetting 31 december 2024	150,14
Totale bezetting 31 december 2024	150,14
Kosten stimuleringsregeling	5,29
Totaal kosten 31 december 2024	155,43

In 2024 zijn 19 medewerkers (17,21 fte) in dienst getreden. Ook zijn 13 medewerkers (7,55 fte) uit dienst gegaan. BsGW-medewerkers kunnen tijdelijk enkele uren meer of minder werken met behoud van de formele aanstelling. Deze flexibiliteit is vastgelegd in de wet. Per saldo maakt per 31 december 2024 0,05 fte gebruik van deze mogelijkheid.

BsGW kent een stimuleringsregeling, waar medewerkers in 2020 voor het laatste jaar hebben kunnen instappen. De werkingsduur van deze regeling loopt tot en met 2029 wanneer de laatste deelnemers aan de regeling de pensioengerechtigde leeftijd bereiken.
In 2024 maken 23 medewerkers gebruik van de stimuleringsregeling. De kosten voor de stimuleringsregeling worden conform afspraak door BsGW gedragen. De kosten die hiermee gemoeid zijn, bedragen omgerekend naar fte: 5,29 fte.

Het ziekteverzuim van BsGW ligt in 2024 op 3,13% (2023: 3,48%). Per 31 december 2024 is er sprake van twee langdurige verzuimdossiers.

Huisvesting
Het kantoorpand van BsGW wordt gehuurd tegen een marktconforme (kale) huurprijs voor het gebouw plus parkeerplaatsen. Daarnaast zijn er servicecontracten afgesloten voor gas, water, licht, schoonmaak et cetera. Vanwege het aflopende huurcontract (1 november 2026) en de daarmee verband houdende uiterste opzegdatum (31 oktober 2025) is BsGW zich aan het oriënteren op een alternatief kantoorpand dat in alle opzichten toekomstbestendig is.

Rechtmatigheidsverantwoording
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen lager is dan de daarvoor gestelde grens.
De geconstateerde afwijkingen hebben betrekking op aanbestedingsonrechtmatigheden, bestaande uit:

- Onrechtmatigheden m.b.t. Europese aanbestedingen: € 253.603
- Onrechtmatigheden m.b.t. interne aanbestedingen: € 132.786
  Totale aanbestedingsonrechtmatigheden: € 386.389

Het betreft voor € 327.468 aanbestedingen die voorgaand jaar ook als onrechtmatig zijn aangemerkt, waarbij het niet wenselijk is om het contract vroegtijdig open te breken. Zolang de looptijd van deze contracten nog niet beëindigd is, zal BsGW deze onrechtmatigheden met zich mee blijven dragen voor het bedrag van de kosten die in het betreffende jaar op het contract zijn geboekt.
Daarnaast betreft het voor € 58.921 een onrechtmatigheid met betrekking tot de interne aanbestedingsregels, waarbij de hardheidsclausule niet is toegepast. BsGW zal nog scherper gaan toetsen op de toepassing van de hardheidsclausule, daar waar wordt afgeweken van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarnaast blijft BsGW intern sessies organiseren om het inkoopproces en de bijbehorende regelgeving verder te verduidelijken en meer bewustwording te creëren.

2.6. Verbonden partijen

Partijen worden als verbonden beschouwd indien de ene partij de zeggenschap over de andere partij bezit of belangrijke invloed kan uitoefenen op de financiële en operationele beslissingen van de andere partij en een financieel belang heeft. BsGW heeft geen verbonden partijen.

2.7. Grondbeleid

De paragraaf grondbeleid is niet van toepassing voor BsGW.

2.8. Wet Open Overheid (Woo)

Openbaarheid

De Wet open overheid (Woo), in werking getreden op 1 mei 2022, verplicht BsGW onder andere om in de jaarstukken verslag te doen van de uitvoering ervan en de in dit kader (in de begroting) genomen beleidsvoornemens.

Woo-contactfunctionaris

Een Woo-contactfunctionaris beantwoordt vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie en leidt de steller (zijnde mensen van buiten de organisatie) naar de juiste plek of persoon. Het betreft hier informatievragen niet zijnde Woo-verzoeken. Bij BsGW is deze rol uit oogpunt van continuïteit toegewezen aan meerdere functionarissen. Zowel deze functionarissen als het Klantcontactcentrum krijgen niet of nauwelijks informatievragen.

Passieve openbaarmaking

In 2024 ontving BsGW zes Woo-verzoeken. Eén daarvan is afgedaan als een informatieverzoek in plaats van een Woo-verzoek, omdat het een verzoek om de eigen belastinggegevens betrof. Twee Woo-verzoeken zijn afgewezen, omdat de gevraagde informatie onder de geheimhoudingsplicht van artikel 67 Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) valt dan wel omdat de gevraagde informatie niet onder de reikwijdte van de Woo valt. De overige drie Woo-verzoeken zijn toegekend.

Actieve openbaarmaking

BsGW zet in op ambitieniveau Basis (DB 25-5-2023). Dit betekent dat voor elke fase de informatie en documenten uit de betreffende categorie vanaf de wettelijk verplichte datum actief openbaar worden gemaakt. Daarmee voldoet BsGW aan de wettelijke verplichtingen en volgt BsGW de planning van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De informatiecategorieën uit de eerste tranche zijn per 1 november 2024 inwerking getreden.

Actieve openbaarmaking	
Informatiecategorieën 1e tranche	**Status**
Wetten en algemeen verbindende voorschriften *(art. 3.3 lid 1 onderdeel a Woo)*	Voldoet.
Overige besluiten van algemene strekking *(art. 3.3 lid 1 onderdeel b Woo)*	Voldoet.
Organisatie en werkwijze *(art. 3.3 lid 1 onderdeel d Woo)*	Voldoet.
Bereikbaarheidsgegevens *(art. 3.3 lid 1 onderdeel e Woo)*	Voldoet nagenoeg. De digitale formulieren Woo-contactpersoon en indienen Woo-verzoek zijn nog in ontwikkeling.
Vergaderstukken Staten-Generaal *(art. 3.3 lid 2 onderdeel b Woo)*	Niet van toepassing.

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen acht jaar op orde wordt gebracht. Op basis van een op te stellen meerjarenplan moeten maatregelen worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden. In 2024 heeft BsGW hier verder uitvoering aan gegeven i.c.m. de realisatie van het Informatiebeleidsplan 2022-2025, het vernieuwde Informatiebeleidsplan BsGW 2024-2027 en het Verbetertraject Informatiehuishouding BsGW. Zo is het Handboek Vervanging in concept gereed en zijn voorbereidingen getroffen voor de aanschaf van een document managementsysteem (DMS) voor alle niet-belasting gerelateerde documenten.

BsGW beschikt over zowel een (intern en extern) fysiek archief als een digitaal archief. De in 2023 opgestarte opschoning van het fysieke archief en de controle op het digitale archief is een continu proces en heeft dan ook tevens in 2024 plaatsgevonden. Dit gebeurt conform de Archiefwet 1995.

Jaarrekening 2024

3. Balans

3.1. Balans per 31 december 2024

Activa (x € 1.000,-)	31 december 2024	31 december 2023
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa [1]		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	0
Totaal immateriële vaste activa	**0**	**0**
Materiële vaste activa [2]		
Investeringen met economisch nut	39	77
Totaal materiële vaste activa	**39**	**77**
TOTAAL VASTE ACTIVA	**39**	**77**
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar [3]		
Vorderingen op openbare lichamen	630	218
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	14.744	7.804
Totaal uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar	**15.374**	**8.022**
Banksaldi [4]	-0	0
Totaal liquide middelen	**-0**	**0**
Overlopende activa [5]		
Overige nog te ontvangen bedragen en de voor-uitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.372	883
Totaal overlopende activa	**1.372**	**883**
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**16.746**	**8.905**
TOTAAL ACTIVA	**16.786**	**8.981**

Bedrag recht op verliescompensatie krachtens de Wet Vpb 1969 bedraagt € 0,-.

Passiva (x € 1.000,-)	31 december 2024	31 december 2023
Vaste passiva		
Eigen vermogen [6]		
Algemene reserve	1.501	-2.498
Bestemmingsreserve	-	956
Resultaat boekjaar	3.723	-1.293
Totaal eigen vermogen	**5.224**	**-2.835**
Voorzieningen [7]		
Voorzieningen voor te verwachten verplichtingen	2.349	2.449
Totaal voorzieningen	**2.349**	**2.449**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar [8]		
Onderhandse lening van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	857	1.143
Totaal vaste schulden	**857**	**1.143**
TOTAAL VASTE PASSIVA	**8.431**	**756**
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar [9]		
Overige kasgeldleningen	0	0
Overige schulden	7.999	7.895
Totaal netto-vlottende schulden	**7.999**	**7.895**
Overlopende passiva [10]		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	356	330
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	-	-
Totaal overlopende passiva	**356**	**330**
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**8.355**	**8.224**
TOTAAL PASSIVA	**16.786**	**8.981**

De aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen bedraagt € 0,-.

3.2. Toelichting op de balans per 31 december 2024

3.2.1. Toelichting algemeen

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De waardering van de activa en passiva en bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

BsGW beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een duurzame waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een duurzame waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. Een verlies als gevolg van een duurzame waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in het overzicht van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het actief.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waar ze betrekking op hebben. Als gevolg van het verbod op het opnemen van voorzieningen en andere verplichtingen uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden dergelijke personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume wordt geen voorziening of andere verplichting verantwoord. De referentieperiode voor het bepalen van een vergelijkbaar volume is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten een periode van vier jaar.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het Dagelijks Bestuur zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Immateriële vaste activa
Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, zijnde de inkoopprijs en bijbehorende kosten, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag.

In navolging van de nota financieel beleid wordt voor investeringen een ondergrens van € 20.000,- gesteld aan het activeren van uitgaven. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur (netto-methode). Voor activa die gedurende het jaar in gebruik worden genomen, start de afschrijvingsperiode 1 januari van het jaar erop. De immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur van 5 jaar. In de waardering wordt rekening gehouden met duurzame waardeverminderingen indien deze zich voordoen.

Materiële vaste activa
Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, zijnde de inkoopprijs en bijbehorende kosten. In navolging van de nota financieel beleid wordt voor investeringen een ondergrens van € 20.000,- gesteld aan het activeren van uitgaven. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur (netto-methode). Voor activa die gedurende het jaar in gebruik worden genomen, start de afschrijvingsperiode 1 januari van het jaar erop. De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur. Inventaris wordt afgeschreven in 10 jaar en hardware (ICT) in 5 jaar. In de waardering wordt rekening gehouden met duurzame waardeverminderingen indien deze zich voordoen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen wegens verwachte oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen
Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De per balansdatum aanwezige liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de gemeenschappelijke regeling.

Overlopende activa
Overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

Algemene reserve
Algemene reserves zijn reserves waar het bestuur geen specifieke bestemming aan heeft gegeven. De algemene reserve betreft de algemene buffer die de gemeenschappelijke regeling heeft om incidentele nadelen en risico's te kunnen opvangen.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd ten behoeve van concrete of specifieke risico’s en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is doch redelijkerwijs in te schatten. Daarnaast worden voorzieningen gevormd voor kosten welke in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren. Voorzieningen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
Overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Wijze van resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld volgens het principe van het 'Stelsel van baten en lasten'. In het stelsel van baten en lasten worden uitgaven en inkomsten toegerekend aan de jaren waarop ze betrekking hebben. Onder baten worden verstaan de opbrengsten uit dienstverlening als gemeenschappelijke regeling aan de deelnemers plus de overige baten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd. Vanwege het onzekere karakter van de opbrengsten worden deze verantwoord op het moment dat de inbaarheid verwacht wordt. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Resultaatbestemming

Conform het BBV worden de mutaties in de reserves, zowel bij de begroting als de jaarrekening, separaat verantwoord. Het jaarrekeningresultaat is hierdoor zowel vóór als na bestemming inzichtelijk.

3.2.2. Toelichting per balanspost

1) Immateriële vaste activa (Bedragen x € 1.000,-)	**2024**	**2023**
Boekwaarde begin	-	651
Investeringen	-	0
Ingebruikname	-	-
Subsidies	-	-507
Afschrijvingen	-	-144
Boekwaarde eind	-	-

2) Materiële vaste activa (Bedragen x € 1.000,-)	**2024**	**2023**
Investeringen met een economisch nut		
Overige materiële activa:		
Boekwaarde begin	77	116
Investeringen	-	-
Desinvesteringen/buitengebruikstelling	-	-
Subsidies	-	-
Duurzame waardeverminderingen	-	-
Afschrijvingen	-37	-39
Boekwaarde eind	39	77
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-301	-264

3) Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
Een voorziening voor incourantheid wordt niet noodzakelijk geacht.

De wet schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om overtollige middelen boven het geldende drempelbedrag in de schatkist aan te houden via een rekening-courantovereenkomst die iedere decentrale overheid heeft met de Staat der Nederlanden. Voor BsGW geldt het drempelbedrag van € 1 miljoen. De overtollige liquide middelen worden dagelijks automatisch afgeroomd naar de schatkist. Per einde kwartaal zijn in 2024 de volgende saldi afgeroomd:
(bedragen x € 1.000,-)

31 maart 2024	3.505
30 juni 2024	4.338
30 september 2024	10.267
31 december 2024	9.985

Het saldo betreft de belastingontvangsten die kort voor de balansdatum per 31 december zijn ontvangen. Na verwerking in de belastingenadministratie worden de ontvangsten afgedragen aan de deelnemers. De nog af te dragen belastingontvangsten staan voor eenzelfde bedrag vermeld op de creditzijde van de balans. BsGW draagt wekelijks af aan de deelnemers.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
Bedragen x € 1.000,-					
		2024			
(1)	**Drempelbedrag**	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**-**	**-**	**-**	**-**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		**2024**			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	27.296			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	27.296			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	-	-	-	-
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	-	-	-

4) Liquide middelen

(Bedragen x € 1.000,-)

	2024	2023
Bank	-	-

In verband met schatkistbankieren is het saldo van de liquide middelen € 0,-

5) Overlopende activa

(Bedragen x € 1.000,-)

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

	2024	2023
Voorgeschoten personeelskosten	2	4
Vooruitbetaalde bedragen	616	507
Nog te ontvangen projectbijdragen	2	81
Nog te ontvangen bedragen	752	291
	1.372	883

De vooruitbetaalde bedragen bestaan uit in 2024 ontvangen en betaalde facturen die betrekking hebben op 2025.

6) Eigen vermogen	**2024**	**2023**
(Bedragen x € 1.000,-)		
Algemene reserve	1.501	-2.498
Bestemmingsreserve	-	956
Resultaat boekjaar	3.723	-1.293
Totaal eigen vermogen	5.224	-2.835

Verloop algemene reserve		
Stand per 1 januari	-2.498	-2.810
Toerekening resultaat voorgaand boekjaar	-1.294	312
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-
Dotatie in weerstandsvermogen	5.293	-
Stand per 31 december (voor resultaatbestemming)	1.501	-2.498

Het Algemeen Bestuur heeft op 27 juni 2024 besloten om het weerstandsvermogen met € 5,293 miljoen aan te vullen.

Verloop bestemmingsreserve		
Stand per 1 januari	956	-
Toerekening resultaat voorgaand boekjaar	-	500
Toevoeging lopend boekjaar	-	2.275
Vrijval	-517	
Onttrekking	-439	-1.819
Stand per 31 december	-	956

De totale projectkosten AHA vallen uiteindelijk € 517 duizend lager uit dan begroot. Dit heeft er met name mee te maken dat de implementatiekosten lager uitvielen en een risicoscenario zich niet heeft voorgedaan. Daarom valt dit verschil vrij in 2024. € 439 duizend betreft de realisatie van dit project.

7) Voorzieningen (Bedragen x € 1.000,-)	**2024**	**2023**
Voorziening proceskosten	1.906	2.076
Voorziening vervroegd pensioen	19	21
Voorziening verlofsparen	425	351
Totaal voorzieningen	2.349	2.449

Voorziening proceskosten (Bedragen x € 1.000,-)	**2024**	**2023**
Stand per 1 januari	2.076	252
Dotatie voorziening 2021	-	-
Onttrekking voorziening 2021	-	-76
Vrijval voorziening 2021	-0	-17
Dotatie voorziening 2022	-	-
Onttrekking voorziening 2022	-65	-5
Vrijval voorziening 2022	-	-89
Dotatie voorziening 2023	1.626	2.011
Onttrekking voorziening	-2.011	-0
Vrijval voorziening 2023	-	-
Voorziening oude jaren	1.626	2.076

De bedragen van de voorziening proceskosten met betrekking tot oude jaren (vóór 2024) zijn volledig besteed. Voor 2023 gekozen om een nieuwe dotatie aan de voorziening te doen omdat nog kosten voor dit belastingjaar worden verwacht. Deze dotatie is echter bestaat uit € 1.325.969,- aan daadwerkelijke proceskosten en € 300.040,- aan verwerkingskosten. Deze verwerkingskosten worden veroorzaakt door de grote hoeveelheid beroepen die behandeld dienen te worden (1.200 openstaande beroepen over belastingjaar 2023).

Dotatie voorziening 2024	280	-
Onttrekking voorziening	-	-
Voorziening 2024	280	-

Dit bedrag bestaat voornamelijk uit de proceskosten voor openstaande beroepen over belastingjaar 2024 (700 beroepen).

Stand per 31 december	1.906	2.076

Voorziening vervroegd pensioen (Bedragen x € 1.000,-)	**2024**	**2023**
Stand per 1 januari	21	24
Dotatie voorziening	-	-
Onttrekking voorziening	-3	-3
Stand per 31 december	19	21

In 2015 zijn enkele BsGW medewerkers via stimuleringsmaatregelen vervroegd met pensioen gegaan. Daar waar deze stimuleringsmaatregelen niet eenmalig - via het pensioenfonds - konden worden afgekocht, is een voorziening gevormd voor de uitbetaling van de pensioengelden.

Voor de voorziening vervroegd pensioen geldt dat er in 2024 geen sprake is van vrijval.

Voorziening verlofsparen (Bedragen x € 1.000,-)	**2024**	**2023**
Stand per 1 januari	351	580
Dotatie voorziening	73	-
Onttrekking voorziening	-	-229
Stand per 31 december	425	351

8) Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar (Bedragen x € 1.000,-)	**2024**	**2023**
Stand per 1 januari	1.143	1.429
Aflossing (lening)	-286	-286
Stand vaste schulden per 31 december	857	1.143

Voor de financiering van de projectkosten van het Ondernemings- en ontwikkelplan 2018-2020 is BsGW gemandateerd een lening met een looptijd langer dan een jaar af te sluiten (DB 31-5-2018). Op 4 december 2020 werd een onderhandse lening, in de categorie binnenlandse banken en overige financiële instellingen, afgesloten bij de NWB. De lening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. De jaarlijkse rente bij deze lineair af te lossen lening bedraagt -/- 0,18% (rente baten), jaarlijks achteraf. De totale rentelast voor het begrotingsjaar met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 2.057 (vorig begrotingsjaar€ 2.571). De looptijd van de lening is 7 jaar.

9) Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar (Bedragen x € 1.000,-)	**2024**	**2023**
Nog te betalen bedragen	1.093	920
Nog af te dragen belastingen aan deelnemers	4.759	1.985
Nog te betalen proceskosten	36	3.515
Crediteuren	1.153	623
Belastingen en sociale lasten	958	852
	7.999	7.895

De nog af te dragen belastingen aan deelnemers betreffen de belastingontvangsten die kort voor de balansdatum per 31 december zijn ontvangen.

10) Overlopende passiva (Bedragen x € 1.000,-)	**2024**	**2023**
Vooruit ontvangen bijdragen deelnemers	139	330
Vooruit ontvangen projectbijdragen	71	184
Overige vooruitontvangen bedragen	-	-
Betalingen onderweg	147	51
	356	565

3.2.3. Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Huurovereenkomst

BsGW heeft voor het huidige kantoorpand waarin het is gehuisvest een huurovereenkomst tot en met 31 oktober 2026. De jaarlijks huurprijs bedraagt € 493 duizend (prijspeil 2024). De totale verplichting voor de resterende 22 maanden bedraagt € 931 duizend (prijspeil begin 2025).

ICT

BsGW heeft langlopende inkoopcontracten met betrekking tot ICT. Het betreft hier contracten voor applicaties (waarderen en belastingen) en hosting. De totale contractwaarde per jaareinde 2024 bedraagt € 3,2 miljoen prijspeil begin 2025).

4. Overzicht van baten en lasten 2024

4.1. Overzicht van baten en lasten naar soort

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2024
Totaal baten	9.322	2.175
Totaal dekkingsmiddelen	24.188	25.122
Totaal saldo middelen	**33.510**	**27.296**
Totaal lasten [1]	**25.451**	**27.296**
Totaal saldo van baten en lasten	**8.059**	**-**
Werkelijke toevoeging aan reserves	-5.293	-
Werkelijke onttrekking aan reserves	956	-
Vennootschapsbelasting [2]	-	-
Gerealiseerd resultaat	**3.723**	**-**
1) Waarvan overhead	**7.369**	
2) BsGW is niet vennootschapsbelastingplichtig		

Er zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
LASTEN			
Bruto lonen	10.637	11.834	9.890
Sociale lasten	2.952	3.785	2.859
Overige personeelskosten	581	723	231
Personeelskosten	**14.170**	**16.342**	**12.980**
Huisvestingskosten	**754**	**889**	**773**
Afschrijvingskosten	**37**	**357**	**701**
ICT kosten	**3.192**	**2.775**	**5.245**
Drukwerk	2	12	1
Print- en kopieerwerk	377	191	194
Portikosten	406	590	483
Telefonie en datacomkosten	99	26	146
Incassokosten	1	-	1
Kosten brongegevens	287	393	288
Overige diensten door derden	2.294	982	3.285
Kostenvergoeding bezwaar en beroep	2.768	3.391	5.080
Overige operationele kosten	89	114	2
Overige operationele kosten	**6.324**	**5.699**	**9.480**
Algemene kosten	785	589	889
Onvoorziene kosten	-	332	-
Algemene kosten	**785**	**921**	**889**
Bank- en girokosten	185	280	185
Rentekosten	3	33	6
Bank- en rentekosten	**188**	**313**	**191**
Vrijval projectresultaat	**-**	**-**	-
Toevoegingen aan voorzieningen	**-**	**-**	**-**
TOTAAL LASTEN	**25.451**	**27.296**	**30.258**
BATEN			
Renteopbrengsten	**1.182**	**13**	**711**
BsGW diensten aan derden	-	-	-
Overige opbrengsten	6.563	-	729
Diensten aan derden	**6.563**	**-**	**729**
Opbrengst vervolgingskosten	**1.577**	**2.162**	2.039
TOTAAL BATEN	**9.322**	**2.175**	**3.479**
NETTO KOSTEN	**16.129**	**25.122**	**26.778**

Gerealiseerde dekkingsmiddelen

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
BIJDRAGEN DEELNEMERS			
Gemeente Beek	276	283	295
Gemeente Beekdaelen	606	621	648
Gemeente Beesel	247	254	264
Gemeente Bergen	218	223	233
Gemeente Brunssum	541	554	577
Gemeente Echt-Susteren	575	589	612
Gemeente Eijsden-Margraten	527	540	564
Gemeente Gennep	304	311	324
Gemeente Gulpen-Wittem	250	256	266
Gemeente Heerlen	1.870	1.916	1.984
Gemeente Kerkrade	973	997	1.037
Gemeente Landgraaf	663	679	706
Gemeente Leudal	576	590	614
Gemeente Maasgouw	419	429	446
Gemeente Maastricht	2.293	2.350	2.444
Gemeente Meerssen	391	401	413
Gemeente Mook en Middelaar	141	145	151
Gemeente Nederweert	275	281	293
Gemeente Peel en Maas	699	717	746
Gemeente Roerdalen	361	370	385
Gemeente Roermond	1.033	1.058	1.095
Gemeente Simpelveld	190	195	203
Gemeente Sittard-Geleen	1.797	1.841	1.909
Gemeente Stein	460	472	489
Gemeente Vaals	218	224	234
Gemeente Valkenburg aan de Geul	306	313	326
Gemeente Venlo	2.372	2.430	2.483
Gemeente Voerendaal	211	216	225
Gemeente Weert	867	888	917
Waterschap Limburg	4.862	4.979	5.058
Bijdragen in de netto kosten BsGW	**24.522**	**25.122**	**25.942**
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**8.393**	**-**	**-837**
Bijdrage samenwerkingsportaal	**-333**		
Toevoeging aan bestemmingsreserve			**-2.275**
EXPLOITATIERESULTAAT	**8.059**	**-**	**-3.112**

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Totaal lasten	25.451	27.296	30.258
Waarvan overhead	7.369	7.903	7.282
	28,95%	**28,95%**	**24,07%**

4.2. Toelichting

Structurele lasten (verschil met begroting)
Personeelskosten (incl. OOP-taakstelling van € 600 duizend): € 1,6 miljoen (voordeel)

De personeelskosten 2024 waren initieel begroot op € 16,3 miljoen. Rekening houdend met de taakstellende kostenreductie vanuit OOP – die grotendeels via een formatiereductie wordt gerealiseerd – bedraagt deze begrotingspost € 15,7 miljoen. De gerealiseerde personeelskosten bedragen € 14,2 miljoen.

De afdeling Klantzaken heeft een deel van het formatiebudget ingezet als flexibele schil voor de piekperiode. BsGW maakt dan gebruik van een extern callcenter voor de afhandeling van telefonische vragen naar aanleiding van de aanslagoplegging en de piek rondom dwanginvordering. De daadwerkelijke kosten voor deze flexibele schil in 2024 zijn opgenomen onder de operationele kosten: Overige diensten door derden.

Daarnaast zijn in 2024 vacatures (nog) niet of later ingevuld. Voor het realiseren van de OOP-taakstelling worden sowieso niet alle vacatures bij BsGW automatisch opengesteld wanneer medewerkers uit dienst gaan. Om de formatie structureel te kunnen verlagen, wordt gewerkt met flexibele inhuur (zie post Operationele kosten: Overige diensten door derden), die desgewenst kan worden stopgezet. Per saldo leiden bovenstaande zaken tot lagere verwachte personeelskosten, anticiperend op de taakstellende kostenreductie van € 800 duizend in 2025 oplopend tot structureel € 1,3 miljoen vanaf 2028.

Huisvestingskosten: € 135 duizend (voordeel)
BsGW werkt sinds corona hybride. Hierdoor is een verdieping in het huidige kantoorpand nagenoeg volledig buiten gebruik. De hieruit voortvloeiende lagere kosten (facilitaire en onderhouds- en schoonmaakkosten) hebben ertoe geleid dat de huisvestingskosten lager uitkomen dan begroot.

Afschrijvingskosten: € 320 duizend (voordeel)
Vanwege de implementatie van de nieuwe waarderings- en belastingapplicaties is sprake van lagere afschrijvingskosten. Dit is een incidenteel effect. Vanaf 2025 zal vanwege het werken in een SaaS-omgeving vooral sprake zijn van licentie- en abonnementskosten (post ICT-kosten).

ICT-kosten: € 417 duizend (nadeel)
De ICT-kosten zijn boven begroting uitgekomen, dit vooral door de projecten waarbij voor € 496K aan ICT is uitgegeven. De kosten voor deze projecten worden zichtbaar in de exploitatie, maar hier staan ook opbrengsten tegenover.

Operationele kosten: € 625 duizend (nadeel)
De overschrijding op de post Operationele kosten wordt met name veroorzaakt door de post Overige diensten door derden. Naast de zogenaamde flexibele schil voor de afdeling Klantzaken (zie Personeelskosten) worden, zoals gezegd, vacatures niet automatisch 1 op 1 opengesteld. Er wordt eerst gekeken of deze taken (geheel of deels) geautomatiseerd of efficiënter ingericht kunnen worden. Tot die tijd wordt – indien nodig – capaciteit ingehuurd.

De post Proceskosten bezwaar- en beroep laat een onderschrijding zien, als gevolg van meerkosten 2023 en minderkosten 2024. Het aantal WOZ-gerelateerde bezwaren en beroepen is in 2024 fors lager dan in 2023. Dit kan naast de bestendige kwaliteit van de aanslagoplegging ook worden verklaard door de aanzienlijk lagere gemiddelde WOZ-stijging, de beperkte tariefstijgingen door de gemeentelijke deelnemers en de gewijzigde wetgeving. De proceskosten (uitkerings- en uitvoeringskosten) 2024 blijven binnen de begroting.

Het jaar 2023 kende een verdrievoudiging van het ‘gebruikelijke’ aantal beroepszaken, voortvloeiend uit een hausse aan bezwaren in betreffend jaar. Dit, in combinatie met de beperkte capaciteit bij de rechtbank, heeft ertoe geleid dat de afhandeling van de bezwaren niet in 2024 kan worden afgerond. Er is derhalve een aanzienlijke uitloop naar 2025. Veel beroepen zijn ingediend door NCNP-bedrijven. In het kader van de beroepsgang dienen zij de nodige interventieverzoeken in. Ook worden beroepszaken vlak voor of zelfs ter zitting ingetrokken. Uitkeringskosten zijn dan niet langer aan de orde, maar vanwege de voorbereidende werkzaamheden is er wel sprake van (een stijging van de) uitvoeringskosten. De in 2023 getroffen voorziening is niet toereikend maar met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kunnen deze meerkosten worden opgevangen door de minderkosten 2024.

Zowel voor 2023 als 2024 is de bezwaarfase (financieel) afgehandeld. Voor de nog openstaande beroepen 2023 en de ontvangen beroepen 2024 is een schattingspost opgenomen op basis van de meest recente gegevens en de met de accountant afgestemde methode.

Algemene kosten: € 136 duizend (voordeel)
De onderschrijding op de post Algemene Kosten wordt met name veroorzaakt doordat de post Onvoorzien in 2024 niet is aangewend. In voorgaande jaren werd deze post als eerste aangewend ter dekking van de hogere dan begrote proceskosten.

Bank- en rentekosten: € 125 duizend (voordeel)
De bank- en rentekosten komen lager uit, doordat de werkelijk in rekening gebrachte bankkosten lager uitvallen dan begroot en er geen rentekosten in rekening worden gebracht i.v.m. negatieve rente.

Structurele baten (verschil met begroting)
Overige opbrengsten: € 6,563 miljoen (voordeel)
De overige opbrengsten laten een positief incidenteel saldo zien als gevolg van nieuwe opdrachten met betrekking tot de voorkeursvarianten (met ingang van 2026 via KVM), maatwerkoffertes (met ingang van 2025 uit de begroting) en het resultaat van projecten (met name het project AHA).

Opbrengst vervolgingskosten: € 585 duizend (nadeel)
Niet alleen de overstap naar een nieuwe belastingapplicatie, maar vooral het effect van de inwerkingtreding van de nieuwe Kostenverdeelmethode per 1 januari 2025 leidt ertoe dat het resultaat van de Opbrengst vervolgingskosten een nadere toelichting behoeft. Tot en met 2024 kwam de Opbrengst vervolgingskosten ten goede aan (de) BsGW(-begroting). Opbrengsten uit eerdere jaren compenseerden nog te ontvangen opbrengsten uit het lopend boekjaar. Hierdoor was de afwijking van de realisatie ten opzichte van de begroting relatief.

Nu de Opbrengst vervolgingskosten met ingang van 1 januari 2025 ten goede komt aan de deelnemers ontstaat er per 31 december 2024 een harde grens. Alle invorderingsacties, met een grondslag van 1 januari 2025 of later, worden volgens de nieuwe Kostenverdeelmethode afgehandeld en worden dientengevolge doorgestort naar de deelnemer ten gunste waarvan de belastingopbrengst wordt geboekt.

Incidentele baten
Renteopbrengsten: € 1,169 miljoen (voordeel)
BsGW maakt gebruik van schatkistbankieren. Door het relatief hoge rentepercentage heeft BsGW een aanzienlijke rente ontvangen.

4.2.1. Uiteenzetting financiële positie per programma

De jaarrekening omvat het overzicht van baten en lasten plus een uiteenzetting van de financiële positie per programma. In het geval van BsGW betreft dit één programma "Lasten heffing en invordering belastingen".

4.2.2. Wet normering topfunctionarissen (WNT)

De regels voor de (semi)publieke sector zijn vastgelegd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Bij BsGW wordt het bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de WNT. De governance van BsGW is in 2024 zo ingericht dat het bestuur de beslissingen neemt over aangelegenheden die de gehele organisatie betreffen. De bestuursleden van

BsGW zijn niet in dienst bij BsGW en zijn onbezoldigd. De directeur is wel in dienst van BsGW en is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van BsGW en is in die hoedanigheid een topfunctionaris in de zin van de WNT.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-instellingen als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2024).

In de volgende tabel is voor 2024 de topfunctionaris van BsGW zijn bezoldiging weergegeven. Daarna is een overzicht opgenomen van de onbezoldigde bestuursleden.

Bezoldiging topfunctionaris	
Gegevens 2024	**N.M.J.G. Lebens**
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 167.432
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.282
Subtotaal	€ 190.714
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 190.714**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2023	**N.M.J.G. Lebens**
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 153.254
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.413
Subtotaal	€ 175.667
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 175.667**

Onbezoldigde bestuursleden Algemeen bestuur (AB) / Dagelijks Bestuur (DB) 2024			
Organisatie	**Naam**	**Zitting in**	**Functie**
Gemeente Beek	R. Diederen	AB	Wethouder
Gemeente Beekdaelen	P.L.H.E. Janssen	AB	Wethouder
Gemeente Beesel	C.N.A. Nijkerken - de Haan	AB	Burgemeester
Gemeente Bergen	G.W. Bollen	AB	Wethouder
Gemeente Brunssum	J.L.W. van Dijk	AB	Wethouder
Gemeente Echt-Susteren	G.H.C. Frische	AB/DB	Wethouder
Gemeente Eijsden-Margraten	M.J.G. Gerritsen	AB	Wethouder
Gemeente Gennep	J.A. Van Hulsteijn	AB	Wethouder
Gemeente Gulpen-Wittem	J.E.L.M. Last	AB	Wethouder
Gemeente Heerlen	M.E.E. de Beer	AB	Wethouder
Gemeente Kerkrade	J.P.M. Paas	AB	Wethouder
Gemeente Landgraaf	C.P.G. Wilbach	AB/DB	Wethouder
Gemeente Leudal	H. van Helden	AB	Wethouder
Gemeente Maasgouw	R.J.J. Cretskens	AB	Wethouder
Gemeente Maastricht	H. Fokke	AB/DB	Wethouder
Gemeente Meerssen	B.P.J. Molling	AB	Wethouder
Gemeente Mook en Middelaar	A.F. Herings	AB	Wethouder
Gemeente Nederweert	J.W. Franssen	AB	Wethouder
Gemeente Peel en Maas	H.P.J. Nijssen	AB	Wethouder
Gemeente Roerdalen	A.C.A.G. Smits	AB/DB	Wethouder
Gemeente Roermond	D.W.H. Franssen	AB	Wethouder
Gemeente Simpelveld	S.C.J. Scheepers	AB	Burgemeester
Gemeente Sittard-Geleen	J.G.L.M. Bühler	AB	Wethouder
Gemeente Stein	J.A.G. Ummels	AB	Wethouder
Gemeente Vaals	J.P. M.H. Kompier	AB	Wethouder
Gemeente Valkenburg	N.J.M.M. Dauven	AB	Wethouder
Gemeente Venlo	F.P.M. Schatorjé	AB/DB	Wethouder
Gemeente Voerendaal	R.B.M. Braun	AB/DB	Wethouder
Gemeente Weert	T.J.J. van Gemert	AB	Wethouder
Waterschap Limburg	M.A.M. Breugelmans	AB/DB	DB-Lid
Uit het bestuur			
Gemeente Beesel	B.C.M. Vostermans	AB	Burgemeester
Gemeente Bergen	M.H.E. Pelzer	AB/DB	Burgemeester
Gemeente Bergen	A. Splinter	AB	Wethouder
Gemeente Gulpen-Wittem	N.H.C. Ramaekers-Rutjens	AB	Burgemeester
Gemeente Maasgouw	D.W.J. Schneider	AB	Burgemeester
Gemeente Nederweert	T.M. Heldens	AB	Wethouder
Gemeente Stein	N.T.P. Wingelaar	AB	Wethouder

4.2.3. Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 12 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 763.530. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 386.389 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 763.530.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.2.4. Resultaatbestemming

De bestemming van het positief resultaat van € 3,723 miljoen over 2024 wordt 26 juni 2025 vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

4.2.5. Gerealiseerde baten en lasten per taakveld (x € 1.000,-)

Jaarrekening 2024

Nr.	Naam taakveld	Lasten 2024	Baten 2024
0.10	Mutaties reserves	5.293	956
0.11	Resultaat rekening van baten en lasten	3.723	-
0.40	Ondersteuning organisatie (overhead)	7.369	-
0.50	Treasury	3	1.182
0.64	Belastingen overig	18.079	-
0.80	Overige baten en lasten	-	32.328
		34.466	34.466

Voor de diverse belastingsoorten zijn in de BBV voorschriften verschillende taakvelden toegekend. Voor BsGW is het in praktische zin niet mogelijk om de baten en lasten over deze diverse taakvelden toe te rekenen. In dat kader is er voor gekozen om de baten en lasten die direct zijn toe te rekenen aan belastingen integraal te verantwoorden onder het taakveld 0.64 Belastingen overig.

De door de BBV voorgeschreven beleidsindicatoren zijn niet van toepassing op bovenstaande taakvelden en op BsGW.

5. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Volgt nog. Nog te ontvangen van de accountant ten behoeve van de definitieve jaarrekening.

BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen Limburg

BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
Kerkeveldlaan 2
6042 JX Roermond
Postbus 1275
6040 KG Roermond
T: 088 8420 444
W: www.bsgw.nl
KvK-nr. 52426297

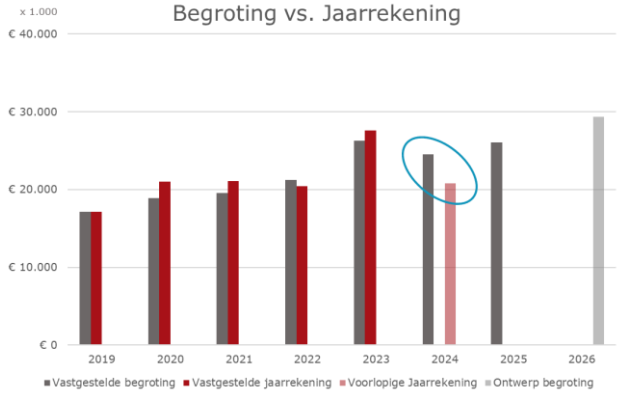
Annotatie

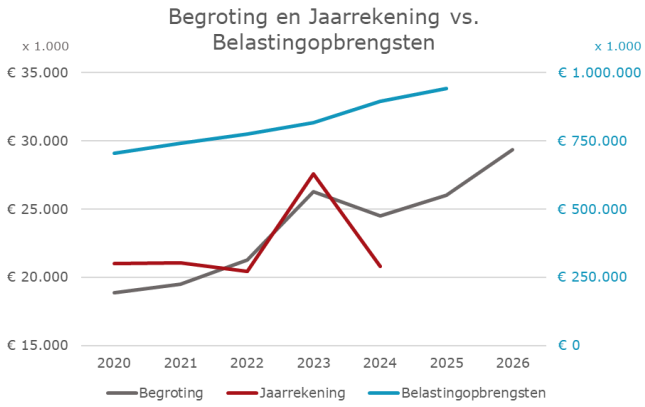
AAN : Algemeen Bestuur BsGW
KOPIE : Contractmanagers en adviseurs van deelnemers in BsGW
ONDERWERP : Jaarrekening 2024 en doorkijk naar (ontwerp)begroting 2026
DATUM : 24 april 2025

Inleiding

Bij de behandeling van de BIB Q4 heeft BsGW een presentatie verzorgd, waarbij de inhoud aan de hand van grafieken en tabellen nader is toegelicht. Door het Algemeen Bestuur is het verzoek gedaan om deze grafische en tabelmatige toelichting te verwerken in de jaarrekening. Vanwege het feit dat de jaarrekening hiertoe vormtechnisch maar in beperkte mate mogelijkheden biedt, is er in afstemming met het Dagelijks Bestuur voor gekozen om een annotatie aan te reiken waarin diverse grafieken en tabellen zijn verwerkt.
Deze annotatie kan worden gebruikt bij het opstellen van het college- resp. raadsvoorstel (DB- resp. AB-voorstel in geval van Waterschap Limburg), het beantwoorden van commissie- resp. raadsvragen (commissie- resp. AB-vragen in geval van Waterschap Limburg) etc.
In de annotatie wordt ingegaan op het jaarresultaat 2024 en wordt een doorkijk gegeven naar de (ontwerp)begroting 2026.
De grafieken en tabellen zijn ook in de vorm van een bijlagenbundel toegevoegd, zodat ze optimaal gebruikt kunnen worden.

Jaarrekening 2024

Zoals uit de linker grafiek blijkt, loopt meerjarig gezien de realisatie (jaarrekeningresultaat) redelijk in lijn met de begroting. De afwijking werd met name veroorzaakt door hogere proceskosten dan begroot. Zoals bekend, zijn de proceskosten niet of nauwelijks beïnvloedbaar door BsGW.

In de rechter grafiek zijn begroting en realisatie anders gevisualiseerd en zijn de opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en waterschapsheffingen toegevoegd.
BsGW heeft in 2024 een positief resultaat behaald van € 3,723 miljoen.
Dit jaarresultaat wijkt in tegenstelling tot voorgaande jaren wel behoorlijk af van de begroting.

Het positief resultaat bestaat voornamelijk uit incidentele deelposten.

Reguliere bedrijfsvoering		€ 2,541 miljoen (positief incidenteel)
Renteopbrengsten		€ 1,182 miljoen (positief incidenteel)
Resultaat Jaarrekening 2024		**€ 3,723 miljoen (positief)**
Project AHA (storting)	-/-	€ 0,517 miljoen (negatief incidenteel)
Resultaat 2024 na storting AHA		**€ 3,206 miljoen (positief)**

Ongeveer € 2,5 miljoen van dit bedrag betreft het incidentele positieve resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering. Het bestaat vooral uit incidentele 'deelresultaten'. In de volgende tabel worden deze deelresultaten weergegeven, inclusief de samenhang tussen de verschillende posten.
In deze € 2,5 miljoen zit ook het positieve eindsaldo van € 517 duizend van het project AHA.
Een bedrag van € 1,182 miljoen van het resultaat (positief incidenteel) komt voort uit renteopbrengsten op geïnde belastingbedragen.
Het positieve eindsaldo project AHA wordt in de nieuwe bestemmingsreserve AHA gestort (AB 12-12-2024). Dit leidt tot een incidentele negatieve post.

Reguliere bedrijfsvoering	**€ 2,541 miljoen (positief incidenteel)** inclusief projectresultaat AHA € 517 duizend
Personeelskosten *incl. taakstelling OOP*	€ 1,6 miljoen (positief) **+** flexibele schil: deel formatiebudget ingezet voor inhuur extern callcenter tijdens piek **+** vacatures worden niet automatisch ingevuld met oog op OOP-taakstelling **+** anticiperen op OOP 2025 (en verder)
Afschrijvingskosten	€ 320 duizend (positief) **+** geen afschrijvingen want geen investeringen a.g.v. Saas-oplossing
ICT-kosten	€ 420 duziend (negatief) **-/-** licentiekosten i.p.v. investeringen ICT systemen a.g.v. Saas-oplossing
Operationele kosten	€ 625 duizend (negatief) **-/-** inhuur extern callcenter (flexibele schil) **-/-** inhuur i.p.v. 1 op 1 invullen vrijgekomen vacatures **-/-** inhuur a.g.v. krapte op arbeidsmarkt **+** proceskosten betreft saldo meerkosten 2023 en minderkosten 2024
Overige kosten	€ 24 duizend (negatief)
Structurele baten	€ 1,270 miljoen (positief) exclusief aanvulling weerstandsvermogen JR2023 en OOP **+** projecten (waaronder project AHA met positief resultaat van € 517 duizend) **+** overige opbrengsten: na-ijlende ontvangsten over afgesloten heffingsjaren **-/-** opbrengst vervolgingskosten (VVK) vanaf 1-1-2025 doorgestort naar de deelnemers

Aandeel op deelnemersniveau in het positieve jaarresultaat 2024

Deelnemer	Herziene bijdrage 2024	In %	WOZ-objecten KVM 2024	In %	Proces-kosten	Overig	Regulier Resultaat	Rente-opbrengsten	Project AHA Storting	Te ontvangen van BsGW
Gemeente Beek	276.049	1,13%	8.250	1,46%	-9.078	-21.602	-30.679	-13.302	5.818	-38.163
Gemeente Beekdaelen	606.083	2,47%	17.887	3,16%	-19.681	-47.428	-67.109	-29.206	12.774	-83.541
Gemeente Beesel	247.448	1,01%	7.628	1,35%	-8.393	-19.364	-27.757	-11.924	5.215	-34.465
Gemeente Bergen	218.120	0,89%	6.500	1,15%	-7.152	-17.069	-24.221	-10.511	4.597	-30.134
Gemeente Brunssum	541.105	2,21%	16.350	2,89%	-17.990	-42.343	-60.333	-26.075	11.405	-75.003
Gemeente Echt-Susteren	574.919	2,34%	17.500	3,10%	-19.255	-44.989	-64.245	-27.704	12.118	-79.831
Gemeente Eijsden-Margraten	527.233	2,15%	13.247	2,34%	-14.576	-41.258	-55.833	-25.406	11.112	-70.127
Gemeente Gennep	303.674	1,24%	8.507	1,50%	-9.360	-23.763	-33.124	-14.633	6.401	-41.357
Gemeente Gulpen-Wittem	249.573	1,02%	7.741	1,37%	-8.518	-19.530	-28.047	-12.026	5.260	-34.814
Gemeente Heerlen	1.870.139	7,63%	54.700	9,68%	-60.187	-146.344	-206.531	-90.118	39.417	-257.232
Gemeente Kerkrade	972.546	3,97%	28.106	4,97%	-30.925	-76.105	-107.030	-46.865	20.498	-133.397
Gemeente Landgraaf	662.684	2,70%	19.750	3,49%	-21.731	-51.857	-73.588	-31.933	13.967	-91.554
Gemeente Leudal	576.028	2,35%	18.000	3,18%	-19.806	-45.076	-64.882	-27.758	12.141	-80.498
Gemeente Maasgouw	418.735	1,71%	12.500	2,21%	-13.754	-32.767	-46.521	-20.178	8.826	-57.873
Gemeente Maastricht	2.293.339	9,35%	69.600	12,31%	-76.582	-179.461	-256.043	-110.511	48.337	-318.217
Gemeente Meerssen	390.980	1,59%	9.572	1,69%	-10.532	-30.595	-41.128	-18.841	8.241	-51.727
Gemeente Mook en Middelaar	141.147	0,58%	4.221	0,75%	-4.644	-11.045	-15.690	-6.802	2.975	-19.516
Gemeente Nederweert	274.687	1,12%	8.200	1,45%	-9.023	-21.495	-30.518	-13.237	5.790	-37.965
Gemeente Peel en Maas	699.249	2,85%	22.100	3,91%	-24.317	-54.718	-79.035	-33.695	14.738	-97.993
Gemeente Roerdalen	361.332	1,47%	11.000	1,95%	-12.103	-28.275	-40.379	-17.412	7.616	-50.175
Gemeente Roermond	1.032.889	4,21%	30.000	5,31%	-33.009	-80.827	-113.836	-49.773	21.770	-141.839
Gemeente Simpelveld	190.160	0,78%	5.700	1,01%	-6.272	-14.881	-21.152	-9.163	4.008	-26.308
Gemeente Sittard-Geleen	1.796.770	7,33%	51.900	9,18%	-57.106	-140.603	-197.709	-86.582	37.870	-246.421
Gemeente Stein	460.303	1,88%	12.900	2,28%	-14.194	-36.020	-50.214	-22.181	9.702	-62.693
Gemeente Vaals	218.434	0,89%	6.300	1,11%	-6.932	-17.093	-24.025	-10.526	4.604	-29.947
Gemeente Valkenburg	305.757	1,25%	9.846	1,74%	-10.834	-23.926	-34.760	-14.734	6.444	-43.049
Gemeente Venlo	2.372.461	9,67%	56.000	9,91%	-61.617	-185.652	-247.270	-114.324	50.004	-311.589
Gemeente Voerendaal	210.940	0,86%	6.250	1,11%	-6.877	-16.507	-23.384	-10.165	4.446	-29.102
Gemeente Weert	867.074	3,54%	25.079	4,44%	-27.595	-67.851	-95.446	-41.782	18.275	-118.953
Waterschap Limburg	4.861.713	19,83%	-	-	-	-380.444	-380.444	-234.275	102.470	-512.249
Totaal	**€ 24.521.572**	**100%**	**565.334**	**100%**	**€ -622.044**	**€ -1.918.889**	**€ -2.540.933**	**€ -1.181.642**	**€ 516.841**	**€ -3.205.733**

Doorkijk naar (ontwerp)begroting 2026

Het positieve resultaat van 2024, en dan met name de opbouw hiervan, heeft ook een (positief) effect op de (ontwerp)begroting 2026.

Bestemmingsreserve nieuwe project AHA

Het Algemeen Bestuur heeft op 12 december 2024 ingestemd met het vormen van een nieuwe bestemmingsreserve Aanbesteding Hosting en Applicaties (AHA). Vooruitlopend hierop is reeds in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 een jaarlijkse storting in de bestemmingsreserve AHA opgenomen van € 555 duizend per jaar (AB 27 juni 2024). De definitieve onderbesteding van het eind 2024 afgesloten project AHA bedraagt (afgerond) € 517 duizend. Dit bedrag wordt als startkapitaal gestort in de nieuwe bestemmingsreserve. Tezamen met de voornoemde bijdrage 2025 van € 555 duizend, betekent dit dat de jaarlijkse stortingen voor de jaren 2026-2029 met € 198 duizend kunnen worden verlaagd naar € 357 duizend. Dit is een extra verlaging van de storting ten behoeve van de bestemmingsreserve van € 18 duizend ten opzichte van de ontwerpbegroting 2026 en -meerjarenraming 2027-2030.

Bestemmingsreserve	Begroting MJR 2025-2029	Voorstel	Begroting MJR 2026-2030
Startkapitaal	€ -	€ 517.000	€ 517.000
Bijdrage begroting 2025	€ 555.000	€ 555.000	€ -
Bijdrage begroting 2026	€ 555.000	€ 357.000	€ -198.000
Bijdrage begroting 2027	€ 555.000	€ 357.000	€ -198.000
Bijdrage begroting 2028	€ 555.000	€ 357.000	€ -198.000
Bijdrage begroting 2029	€ 555.000	€ 357.000	€ -198.000
	€ 2.775.000	**€ 2.500.000**	**€ -275.000**

Proceskosten: Laatste stand van zaken (medio april 2025)

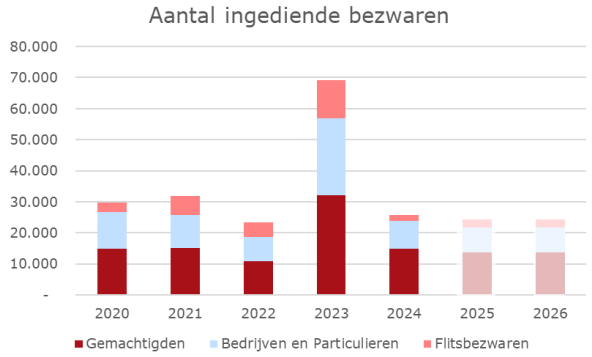
Ten tijde van het opstellen van de (ontwerp)begroting 2026 was BsGW nog volop bezig met de aanslagoplegging 2025. De bezwaartermijn was dientengevolge nog niet verstreken. Dit is inmiddels (met uitzondering van een rest-kohier) wel het geval. De aantallen 2025 liggen in lijn met de aantallen 2024.

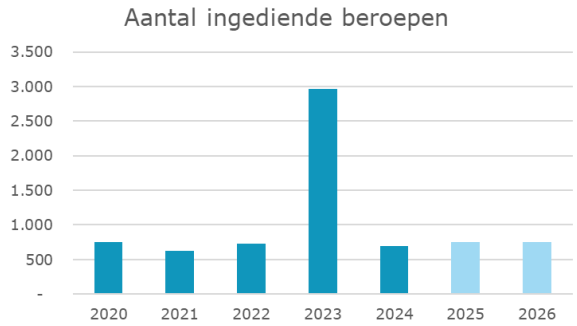
Aantal bezwaren per object

	Aantal objecten *2023*	Aantal objecten *2024*	Aantal objecten *2025**	2025 t.o.v. 2024
Totaal NCNP	32.098	14.965	12.942*	86,5%
Bedrijven en particulieren	24.818	8.821	7.527*	85,3%
Subtotaal	56.916	23.786	20.469*	86,1%
Flitsbezwaren	12.366	1.916	2.470*	128,9%
Totaal	**69.282**	**25.702**	**22.939***	**89,3%**

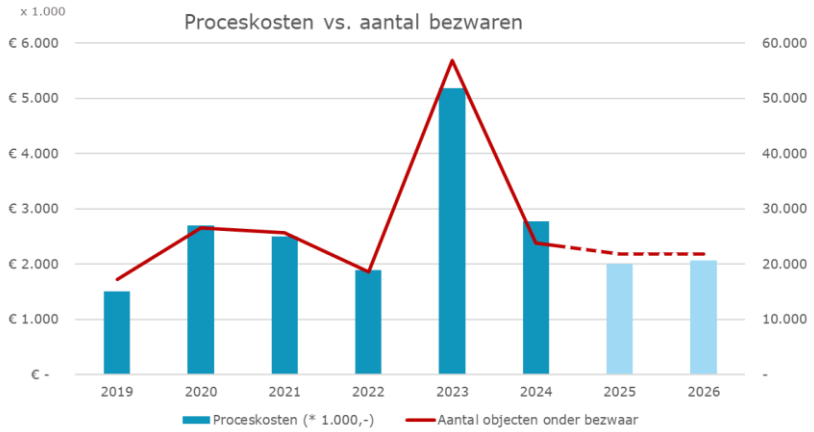
**: Dit zijn nog niet de definitieve aantallen bezwaren (peildatum 22 april 2025). De resterende bezwaartermijn voor het maart-kohier, bestaande uit ca. 27.250 unieke objecten, eindigt op 13 mei 2025.*

De bezwaartermijn is pas net verstreken en de bezwaarafhandeling is in volle gang. Pas na uitspraak op bezwaar door BsGW gaat de beroepstermijn in. Er zijn dan ook nog nagenoeg geen beroepen 2025 ontvangen. Meerjarig schommelt het aantal beroepen rond de 700-750 per jaar, met uitzondering van het jaar 2023.

Op basis van de meest actuele stand van zaken 2025 in combinatie met ervaringscijfers tot en met 2024 is een prognose opgesteld voor de te verwachten proceskosten 2025 en in het verlengde hiervan de doorkijk naar (de begroting) 2026. Hierbij is uiteraard rekening gehouden met de effecten van de wetswijzigingen in 2024 en 2025 ten aanzien van de proceskostenvergoedingen in het algemeen en de wegingsfactor met betrekking tot bezwaren in het bijzonder.

De proceskosten bestaan uit uitkerings- en uitvoeringskosten. Op basis van gelijkblijvende aantallen bezwaren en beroepen blijven de uitvoeringskosten nagenoeg gelijk aan die van 2024. De uitkeringskosten zullen naar verwachting dalen als gevolg van de lagere wegingsfactor voor met name de bezwaren.

Effect neerwaartse bijstelling proceskosten 2026 (uitkeringskosten) en bestemmingsreserve AHA

Begrotingstotaal 2026	30.755.682
Maatwerk	-402.159
Reguliere ontwerpbegroting 2026	30.353.522
Bijstelling OOP 2026	-1.000.000
Bijdrage ontwerpbegroting 2026	29.353.522
Bijstelling storting bestemmingsrese	-18.000
Bijdrage 2026	29.335.522
Neerwaartse bijstelling proceskoste	-1.500.000
Bijdrage 2026 na bijstelling	**27.835.522**

Deelnemer	Reguliere bijdrage Ontwerp Begroting 2026	OOP-bijstelling ↓ € 1.000.000 O.b.v. oude KVM	Bijdrage o.b.v. Ontwerp Begroting 2026	Neerwaartse bijstelling Bestemmingsres.	Neerwaartse bijstelling Proceskosten	Bijdrage na bijstelling Begroting 2026
Gemeente Beek	393.571	-11.369	382.202	-228	-22.456	359.518
Gemeente Beekdaelen	699.822	-24.971	674.852	-393	-47.423	627.036
Gemeente Beesel	294.724	-10.174	284.550	-166	-19.881	264.504
Gemeente Bergen	271.959	-8.967	262.992	-156	-17.274	245.563
Gemeente Brunssum	619.270	-22.238	597.032	-349	-41.409	555.274
Gemeente Echt-Susteren	692.772	-23.599	669.173	-393	-45.414	623.365
Gemeente Eijsden-Margraten	627.849	-21.733	606.116	-365	-35.156	570.594
Gemeente Gennep	360.622	-12.474	348.147	-206	-22.576	325.365
Gemeente Gulpen-Wittem	368.289	-10.258	358.032	-218	-20.741	337.073
Gemeente Heerlen	2.408.119	-76.475	2.331.643	-1.401	-139.896	2.190.346
Gemeente Kerkrade	1.113.315	-39.989	1.073.327	-642	-68.331	1.004.354
Gemeente Landgraaf	774.323	-27.224	747.099	-437	-50.487	696.174
Gemeente Leudal	702.172	-23.675	678.496	-396	-47.532	630.568
Gemeente Maasgouw	554.897	-17.202	537.694	-320	-33.679	503.695
Gemeente Maastricht	2.917.515	-94.212	2.823.303	-1.660	-189.306	2.632.337
Gemeente Meerssen	359.049	-15.914	343.136	-201	-24.598	318.337
Gemeente Mook en Middelaar	170.022	-5.834	164.188	-97	-10.893	153.198
Gemeente Nederweert	327.961	-11.308	316.653	-184	-22.841	293.629
Gemeente Peel en Maas	830.518	-28.759	801.759	-464	-59.257	742.038
Gemeente Roerdalen	426.187	-14.853	411.334	-240	-28.978	382.116
Gemeente Roermond	1.461.349	-42.210	1.419.139	-853	-86.768	1.331.518
Gemeente Simpelveld	229.057	-7.812	221.245	-131	-14.546	206.567
Gemeente Sittard-Geleen	2.285.982	-73.583	2.212.400	-1.316	-138.735	2.072.349
Gemeente Stein	543.723	-18.854	524.869	-310	-33.459	491.099
Gemeente Vaals	304.205	-9.011	295.195	-177	-17.849	277.169
Gemeente Valkenburg	389.098	-12.581	376.517	-222	-25.717	350.578
Gemeente Venlo	2.199.393	-95.708	2.103.685	-1.242	-149.464	1.952.979
Gemeente Voerendaal	251.067	-8.662	242.405	-143	-16.207	226.056
Gemeente Weert	1.007.414	-35.359	972.054	-567	-69.126	902.361
Waterschap Limburg	6.769.276	-194.991	6.574.284	-4.525	-	6.569.760
Totaal	**30.353.522**	**-1.000.000**	**€ 29.353.522**	**€ -18.000**	**€ -1.500.000**	**€ 27.835.522**

N.b. Het effect van de neerwaartse bijstelling van de proceskosten 2025 (uitkeringskosten) verloopt conform afspraak via de P&C-cyclus.

Weerstandsvermogen

Begin 2025 heeft BsGW extra kritisch gekeken naar het weerstandsvermogen. De accountant kan zich vinden in de methode, onderbouwing en uitkomst van de exercitie. Het verschil tussen het aanwezige weerstandsvermogen en het benodigde weerstandsvermogen bedraagt afgerond € 572.000. Het Dagelijks Bestuur is voornemens om het Algemeen Bestuur in juni a.s. voor ter stellen om dit bedrag terug te storten naar de deelnemers. Het effect op deelnemersniveau is in onderstaande tabel zichtbaar gemaakt.

Aandeel op deelnemersniveau in het surplus weerstandsvermogen begroting 2026

Begrotingstotaal 2026	30.755.682
Maatwerk	-402.159
Reguliere ontwerpbegroting 2026	30.353.522
Bijstelling OOP 2026	-1.000.000
Bijdrage ontwerpbegroting 2026	29.353.522
Bijstelling storting bestemmingsres	-18.000
Bijdrage 2026	29.335.522
Neerwaartse bijstelling proceskoste	-1.500.000
Bijdrage 2026 na bijstelling	**27.835.522**

Benodigd weerstandsvermogen	998.370
Aanwezig weerstandsvermogen	-1.569.900
Terugstorting aan deelnemers	**-571.530**

Deelnemer	Bijdrage o.b.v. Ontwerp Begroting 2026	Neerwaartse bijstelling Bestemmingsres.	Neerwaartse bijstelling Proceskosten	Bijdrage na bijstelling Begroting 2026	Aandeel	Terugstorting weerstands-vermogen
Gemeente Beek	382.202	-228	-22.456	359.518	1,29%	-7.382
Gemeente Beekdaelen	674.852	-393	-47.423	627.036	2,25%	-12.875
Gemeente Beesel	284.550	-166	-19.881	264.504	0,95%	-5.431
Gemeente Bergen	262.992	-156	-17.274	245.563	0,88%	-5.042
Gemeente Brunssum	597.032	-349	-41.409	555.274	1,99%	-11.401
Gemeente Echt-Susteren	669.173	-393	-45.414	623.365	2,24%	-12.799
Gemeente Eijsden-Margraten	606.116	-365	-35.156	570.594	2,05%	-11.716
Gemeente Gennep	348.147	-206	-22.576	325.365	1,17%	-6.681
Gemeente Gulpen-Wittem	358.032	-218	-20.741	337.073	1,21%	-6.921
Gemeente Heerlen	2.331.643	-1.401	-139.896	2.190.346	7,87%	-44.973
Gemeente Kerkrade	1.073.327	-642	-68.331	1.004.354	3,61%	-20.622
Gemeente Landgraaf	747.099	-437	-50.487	696.174	2,50%	-14.294
Gemeente Leudal	678.496	-396	-47.532	630.568	2,27%	-12.947
Gemeente Maasgouw	537.694	-320	-33.679	503.695	1,81%	-10.342
Gemeente Maastricht	2.823.303	-1.660	-189.306	2.632.337	9,46%	-54.048
Gemeente Meerssen	343.136	-201	-24.598	318.337	1,14%	-6.536
Gemeente Mook en Middelaar	164.188	-97	-10.893	153.198	0,55%	-3.146
Gemeente Nederweert	316.653	-184	-22.841	293.629	1,05%	-6.029
Gemeente Peel en Maas	801.759	-464	-59.257	742.038	2,67%	-15.236
Gemeente Roerdalen	411.334	-240	-28.978	382.116	1,37%	-7.846
Gemeente Roermond	1.419.139	-853	-86.768	1.331.518	4,78%	-27.339
Gemeente Simpelveld	221.245	-131	-14.546	206.567	0,74%	-4.241
Gemeente Sittard-Geleen	2.212.400	-1.316	-138.735	2.072.349	7,44%	-42.550
Gemeente Stein	524.869	-310	-33.459	491.099	1,76%	-10.083
Gemeente Vaals	295.195	-177	-17.849	277.169	1,00%	-5.691
Gemeente Valkenburg	376.517	-222	-25.717	350.578	1,26%	-7.198
Gemeente Venlo	2.103.685	-1.242	-149.464	1.952.979	7,02%	-40.099
Gemeente Voerendaal	242.405	-143	-16.207	226.056	0,81%	-4.641
Gemeente Weert	972.054	-567	-69.126	902.361	3,24%	-18.528
Waterschap Limburg	6.574.284	-4.525	-	6.569.760	23,60%	-134.893
Totaal	**29.353.522**	**€ -18.000**	**€ -1.500.000**	**€ 27.835.522**	**100%**	**€ -571.530**

Indexering

Op verzoek van het Algemeen Bestuur (12 december 2024) heeft een onderzoek plaatsgevonden of, en zo ja, hoe deelnemers hun meerjarenbegroting indexeren. De uitkomst leert dat de deelnemers in BsGW hier heel divers mee omgaan. De accountant is vanwege het uitgangspunt van ‘reëel begroten’ voorstander van het indexeren van de meerjarenbegroting. De accountant kan zich vinden in de door BsGW toegepaste

indexering en onderbouwing. De provincie Limburg heeft als toezichthouder te kennen gegeven dat het BsGW vrijstaat om al dan niet meerjarig te indexeren, maar dat dit veelal te doen gebruikelijk is. Op basis van deze bevindingen heeft het Dagelijks Bestuur besloten om de index te handhaven.

Het Dagelijks Bestuur heeft daarnaast besloten om met ingang van de begroting 2027 een extra bijlage toe te voegen, met daarin de 'nulsituatie' op basis waarvan deelnemers ten behoeve van hun eigen meerjarenraming al dan niet een eigen indexering kunnen toepassen. Onderstaand de tabel met betrekking tot de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030, die deze keer separaat aan de deelnemers wordt verstrekt.

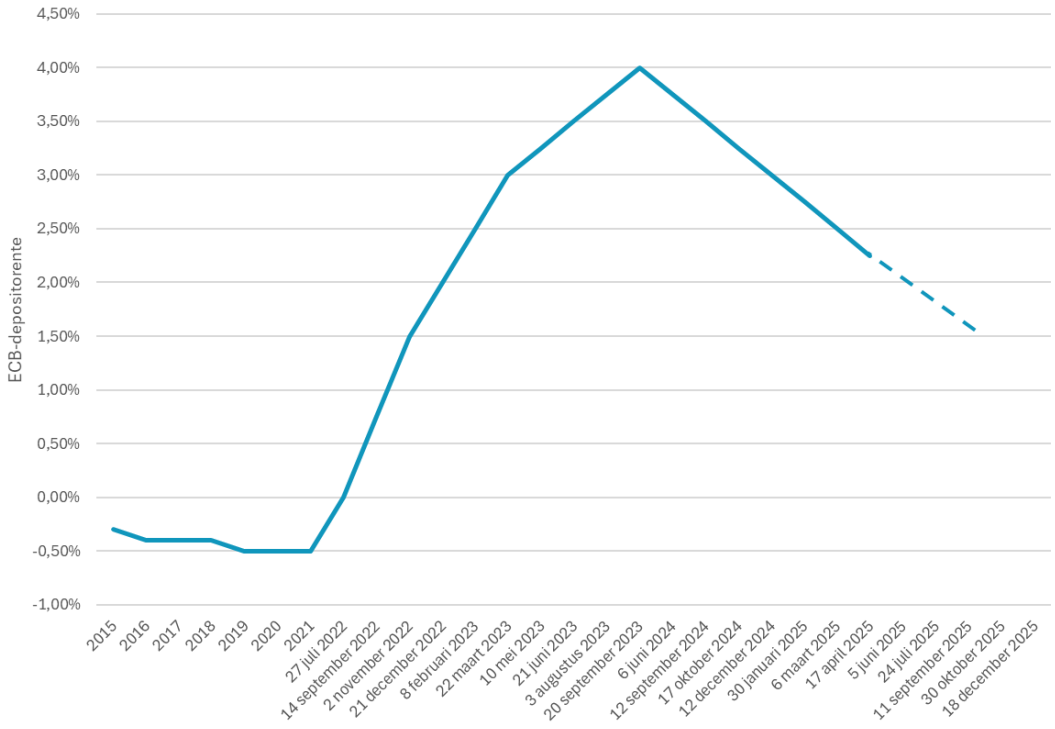
Bedragen x € 1.000	**Begroting KVM**	**Maatwerk totaal**	**Begroting BsGW totaal**	**Meerjarenperspectief** Reguliere begroting (exclusief maatwerk) tegen constante waarde			
	2026	**2026**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Lasten							
Personeelskosten	**18.247**	**248**	**18.495**	**18.095**	**18.095**	**18.095**	**18.095**
Huisvestingkosten	**951**	**0**	**951**	**951**	**951**	**951**	**951**
Afschrijvingkosten	**57**	**0**	**57**	**57**	**57**	**57**	**57**
ICT-kosten	**3.384**	**40**	**3.424**	**3.384**	**3.384**	**3.384**	**3.384**
Overige operationele kosten	1.304	114	1.418	1.304	1.304	1.304	1.304
Diensten door derden	1.050	0	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050
Kostenvergoeding bezwaar en beroep	2.125	0	2.125	2.125	2.125	2.125	2.125
Overige operationele kosten	**4.479**	**114**	**4.593**	**4.479**	**4.479**	**4.479**	**4.479**
algemene kosten	630	0	630	630	630	630	630
onvoorzien	424	0	424	424	424	424	424
Algemene kosten	**1.054**	**0**	**1.054**	**1.054**	**1.054**	**1.054**	**1.054**
bankkosten	300	0	300	300	300	300	300
rentekosten	8	0	8	8	8	8	8
Bank- en rentekosten	**308**	**0**	**308**	**308**	**308**	**308**	**308**
Toevoegingen aan voorzieningen	**357**	**0**	**357**	**357**	**357**	**357**	**357**
Totale lasten	**28.835**	**402**	**29.238**	**28.684**	**28.684**	**28.684**	**28.684**
Taakstelling kostenreductie OOP	-1.000	0	-1.000	-1.200			
Structurele kostenreductie	0	0	0		-1.300	-1.300	-1.300
Totale lasten	**27.835**	**402**	**28.238**	**27.484**	**27.384**	**27.384**	**27.384**
Baten							
Renteopbrengsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Diensten aan derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Opbrengst vervolgingskosten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale baten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Netto kosten	**27.835**	**402**	**28.238**	**27.484**	**27.384**	**27.384**	**27.384**
Waarvan incidentele baten/lasten (saldo)	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal bijdragen	**27.835**	**402**	**28.238**	**27.484**	**27.384**	**27.384**	**27.384**
Exploitatieresultaat (+ is winst/ - is verlies)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Renteopbrengsten

BsGW ontvangt rente over de geïnde belastingbedragen, van wege het feit dat deze 2 à 3 dagen op de rekening van BsGW staan. De hoogte van de renteopbrengsten is afhankelijk van de marktrente en kan sterk fluctueren. Dat wijst de praktijk inmiddels uit. Na een periode met een stijgende en daarmee hoge

rente, is inmiddels sprake van een aanzienlijke rentedaling. Op 17 april jl. heeft de Europese Centrale Bank (ECB) de rente wederom met 0,25% verlaagd naar 2,25%. Een verdere daling als gevolg van de huidige economische ontwikkelingen is meer dan aannemelijk.

Renteontwikkelingen

De accountant stelt zich nadrukkelijk op het standpunt dat wanneer de renteopbrengsten meegenomen worden in de begroting, BsGW het risico van tegenvallende renteopbrengsten dient door te vertalen in het (bovenwaarts bijstellen van het) weerstandsvermogen. Op basis hiervan heeft het Dagelijks Bestuur besloten om -in lijn met voorgaande jaren- de renteopbrengsten niet als begrotingspost op te nemen.

Tot slot

Het Algemeen Bestuur stelt op 26 juni a.s. de jaarrekening 2024, de bestemming van het resultaat 2024, de begroting 2026 -inclusief de neerwaartse bijstelling van de begrotingspost proceskosten en eventuele andere wijzigingen naar aanleiding van de ingediende zienswijzen- en de meerjarenraming 2027-2030 vast. Vervolgens ontvangen de deelnemers een geconsolideerde versie van de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030.

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00583

Sector: Bestuur	**Kerkrade,** 14 april 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00583

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25 Rb034 inzake de zienswijze begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (conform de meerjarenbegroting 2026-2029 van de GR ZVHP) aan.

In de nota van toelichting, nr. 25Tl031 die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb034

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- dat het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (hierna: GR ZVHP) voornemens is tot het vaststellen van de begrotingswijziging 2025;
- dat het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling ZVHP voornemens is tot het vaststellen van de meerjarenbegroting 2026-2029;
- dat het college, de begrotingswijziging 2025, de begroting 2026 (conform de meerjarenbegroting 2026-2029), de kadernota 2026-2029 en het (financiële)jaarverslag, het dashboard 2026 en de brief van het Dagelijks Bestuur ZVHP (d.d. 27.02.2025) aan de raad ter kennisgeving heeft voorgelegd;
- de raad de mogelijkheid heeft om een zienswijze in te dienen ten aanzien van de voorgelegde begroting 2026 (conform meerjarenbegroting 2026-2029)

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 25Tl031 behorende bij dit besluit;
- het concept van de 1e begrotingswijziging 2025 van de GR ZVHP;
- het concept van de vast te stellen begroting 2026 (conform meerjarenbegroting 2026-2029) van het ZVHP;
- de beraadslagingen in de gezamenlijke commissie d.d. 12 juni 2025

gelet op,

- het bepaalde in de *Wet Gemeenschappelijke Regelingen*
- het bepaalde in de *Gemeenschappelijke Regeling Zorg en Veiligheidshuis Parkstad*

besluit:

I. Kennis te nemen van het voornemen van het Algemeen Bestuur van het openbaar lichaam ZVHP tot
   a. wijziging van de begroting 2025
   b. vaststellen van de begroting 2026 (conform meerjarenbegroting 2026-2029) van het ZVHP, zulks volgens de voorgelegde concepten
II. Een positieve zienswijze af te geven inhoudende dat de raad kan instemmen met de vaststelling als bedoeld in I.b

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

Documentnummer:

Gemeente Kerkrade

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Documentnummer:

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl031	**Kerkrade, 14 april 2025**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb034

Onderwerp
Zienswijze op de begroting 2026 **(**conform de meerjarenbegroting 2026-2029) van de Gemeenschappelijke Regeling Zorg en Veiligheidshuis Parkstad.

Beslispunten
De Raad wordt voorgesteld om:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2026 (conform de meerjarenbegroting 2026-2029)
2. Kennis te nemen van de begrotingswijziging 2025
3. Kennis te nemen van het (financiële) jaarverslag 2024
4. Kennis te nemen van de kadernota 2026-2029
5. Kennis te nemen van de brief van het Dagelijks Bestuur van het ZVHP (27.02.2025) als reactie op het schriftelijk verzoek van het college inzake de bezuinigingsopgave (24u0006929)
6. Kennis te nemen van het dashboard begroting 2026

Inleiding
In deze nota van toelichting ligt de begroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Zorg en Veiligheidshuis Parkstad (GR ZVHP) voor. Ten eerste zullen de strategische ontwikkelingen geschetst worden, die volgens de gemeenschappelijke regeling van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken.
Verder zijn voor de beoordeling door uw raad van belang de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben op de totale begroting. Tevens betreft dit de financiële gevolgen van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Tot slot is van belang het totaalbedrag jaarschijf 2026 van de begroting GR ZVHP en de impact hiervan op onze gemeente. Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Elk jaar stuurt de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (GR ZVHP) haar begroting voor het komende jaar, conform de meerjarenbegroting naar de gemeente. Op grond van de gemeenschappelijke regeling dient de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld te worden hierover haar zienswijze kenbaar te maken alvorens het Algemeen Bestuur van de GR ZVHP haar begrotingswijzigingen definitief kan vaststellen. De raad ontvangt een overzichtelijke weergave van de belangrijkste strategische, beleids- en financiële wijzigingen in een overzichtelijk dashboard GR ZVHP over de begroting 2026. De gemeente wordt door de GR ZVHP verzocht tijdig haar zienswijze kenbaar te maken.

Doelstelling
De raad de gelegenheid geven haar zienswijze te geven op de begroting 2026 conform de meerjarenbegroting 2026-2029 van de GR ZVHP zodat deze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de GR Zorg en Veiligheidshuis Parkstad op 2 juli 2025.

Argumenten

Kaders

De beleidsmatige kaders van de GR ZVHP worden gevormd door een viertal hoofdtaken:
1.Bevorderen van de samenwerking tussen gemeenten en partners in het justitiële, bestuurlijke en zorgdomein om te komen tot een integrale aanpak van (potentieel) criminele of ernstige overlast veroorzakende personen of systemen, mits daarbij sprake is van complexe casuïstiek. De aanpak staat in functie van het streven de sociale veiligheid te vergroten en daarmee de leefbaarheid binnen de samenleving te verbeteren.
2.Bijdragen aan de veiligheid((s)beleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid. Hierbij gaat het om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie , bestuurlijke interventie en zorg.
3.Het vervullen van (specialistische) uitvoerings- en ondersteuningstaken die verband houden met de taken genoemd onder 1 en 2.
4.Het inbrengen en delen van de kennis en expertise bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering ten aanzien van de taken of afgeleiden daarvan genoemd onder 1 en 2.

Het landelijk kader Zorg- en Veiligheidshuizen geeft daarnaast een opsomming van de functies van het samenwerkingsverband Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad:
1. Procesregie bij complexe casuïstiek
2. Kennisknooppunt en vraagbaak voor domein overstijgende zorg- en veiligheidsproblematiek
3. Radar voor trends en ontwikkelingen op domein overstijgende zorg- en veiligheidsproblematiek
4. Netwerkregie op de samenwerking
Beiden vormen de onderleggers voor de beleidsmatige kaders van de GR Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.

Strategische ontwikkelingen

Met de GR ZVHP zijn de zorg- en veiligheidsdomeinen beter en duurzamer met elkaar verbonden. Voordelen bij de ontwikkeling van de GR ZVHP zijn:
-alle Parkstadgemeenten kunnen directe invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering en uitvoeringskracht;
- een zelfstandige Parkstad-organisatie die positie kan kiezen en die opereert voor en verantwoording aflegt aan alle Parkstadgemeenten en bestuurders;
- uitgroeien tot één plek waar alle ketenpartners en professionals terecht kunnen met vragen en aanvullende expertise;
- meer intensieve samenwerking die een impuls geeft aan een kwalitatieve en effectieve aanpak bij complexe casuïstiek.
-door samenwerking op Zuid-Limburgse schaal ontstaat er synergie

Specifieke ontwikkelingen

De belangrijkste beleidsmatige wijzigingen in 2026 -die van financiële invloed zijn-, betreffen de incidentele baten Parkstad en de inzet van Re-integratie Officieren (RIO). Met de inzet van de RIO wordt in 2026 in navolging van 2025 gericht ingezet op het voorkomen van terugval in de criminaliteit van jonge (ex)gedetineerden die veroordeeld zijn voor een HIC-delict (High Impact Crime). Het ZVHP heeft op verzoek van de gemeente Heerlen een financiële bijdrage gevraagd voor de inzet van RIO. Deze aanpak loopt eind 2026 ten einde en is daarom in de opvolgende jaren niet meer opgenomen in de begroting.
Door de samenwerking met de 3 Zuid-Limburgse Zorg en Veiligheidshuizen komen er projectgelden vrij die worden ingezet op gemeenschappelijke thema's, zoals bijvoorbeeld het Verbindingspunt Informatie en Advies (VIA). De gelden zijn bedoeld voor personele inzet en daarom geïndexeerd in de meerjarenbegroting. Deze gelden worden door Heerlen betaald tot het moment dat er sprake is van doordecentralisatie van de middelen voor Beschermd Wonen. Als deze doordecentralisatie een feit is en elke Parkstadgemeente middelen ontvangt, betaalt elke Parkstadgemeente naar rato inwoneraantal.

Financiën

Jaarrekening 2024

Het resultaat van de op 26 maart 2025 door de accountant goedgekeurde jaarrekening 2024 laat een batig saldo zien van € 336.408,- zien. Dit resultaat is voor het grootste deel ontstaan door vacatureruimte die niet is ingevuld. Ondanks de personele uitdagingen is de continuïteit gewaarborgd en is de inwonerbijdrage stabiel gebleven. Door de complexiteit van de opbouwfase en wettelijke vereisten zijn er echter achterstanden in de bedrijfsvoering ontstaan. Formatie en bezetting zijn daarbij cruciale aandachtspunten en essentieel voor een accurate kosten doorberekening. In 2024 was dit gelet op de transitiefase naar een gemeenschappelijke regeling ZVHP nog niet op orde. De focus in 2025 ligt dan ook op het versterken van de bedrijfsvoering ten behoeve van de continuïteit en stabiliteit van het ZVHP. Omdat de GR ZVHP zich nog in de opstartfase bevindt kunnen vroege bezuinigingen op lange termijn leiden tot hogere kosten, bijvoorbeeld kwaliteitsverlies en inefficiënte processen.
Het Dagelijks Bestuur heeft dan ook aan het Algemeen Bestuur van de GR ZVHP voorgesteld om het begrotingsoverschot uit 2024 over te dragen naar 2025.
Dit is noodzakelijk om de continuïteit en stabiliteit van de organisatie te waarborgen en om zowel voorziene als onvoorziene kosten te kunnen dekken. De middelen worden ingezet voor strategische ontwikkeling, personeelsmanagement, bedrijfsvoering, archiefbeheer, digitale transformatie en naleving van wettelijke verplichtingen. Dit draagt bij aan een efficiënte en verantwoorde besteding van de middelen en voorkomt financiële knelpunten in 2025.

Begrotingswijziging 2025 (1e wijziging)

In 2024 heeft de raad een neutrale zienswijze afgegeven op de begroting 2025 van de GR ZVHP.

De eerste begrotingswijziging 2025 is gebaseerd op de feitelijke situatie na het eerste jaar van de gemeenschappelijke regeling ZVHP en vormt de basis voor de meerjarenbegroting. De wijzigingen in de begroting van 2025 zijn deels het gevolg van eerdere begrotingswijzigingen in 2024 en nieuwe inzichten op basis van de jaarrekening 2024. De voorgestelde aanpassingen zijn noodzakelijk om de financiële en organisatorische koers van het ZVHP te optimaliseren en flexibel te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen (bijv. wijzigingen in wet- en regelgeving). De geschetste (financiële) ontwikkelingen komen overeen met de eerder geformuleerde verwachtingen en risico's, zoals opgenomen in de Kadernota 2025-2029.

Daarnaast is er sprake van een opdrachtverhoging vanuit de gemeente Heerlen voor het programma Preventie met Gezag en de aanvullende bijdrage die is aangevraagd voor de inzet van een re-integratie officier (RIO). Dit betekent voor de begrotingswijziging dat er meer incidentele baten zijn dan voorheen begroot. Gelijktijdig betekent dit een toename in de personeelslasten van incidenteel personeel. De extra baten en extra lasten hebben geen gevolgen voor de inwonersbijdragen gezien deze gelijk trap op- trap af gaan. Naast deze uitbreidingen is er tevens rekening gehouden met een afname in de baten, zoals opgenomen in de 1e begrotingswijziging 2024.

De inwonerbijdrage stijgt vooralsnog niet. Dit betekent dat de noodzakelijke aanpassingen nu nog binnen de bestaande financiële kaders worden gerealiseerd, zonder een extra bijdrage van de gemeente Kerkrade.
(bron: 1e begrotingswijziging 2025 GR ZVHP, versie 5.0). Volgend uit de GR begroting blijft de (inwoners)bijdrage van Kerkrade dan ook gelijk met ad. € 293.420.
Gelet op de begroting van Kerkrade t.b.v. de GR ZVHP over jaarschijf 2025 ad.€ 305.700,= is er sprake van een positief effect van plus ad. € 12.280,=.

Algemeen financiële kaders 2026-2029

De deelnemers (deelnemende gemeenten GR ZVHP) nemen het volledige pakket aan taken -zoals genoemd in de Gemeenschappelijke Regeling ZVHP- af. De bijdrage wordt berekend op basis van dit gezamenlijke afnamepakket. In de begroting worden de werkzaamheden benoemd die behoren tot het gezamenlijke

afnamepakket.

De begroting van het Zorg en Veiligheidshuis Parkstad wordt gevoed uit:

394. de bijdragen van de gemeente, tot het bedrag dat jaarlijks bij de vaststelling van de begroting wordt aangegeven naar rato van het inwoneraantal
b. de bijdragen van de gemeenten voor de taken die op hun verzoek worden uitgevoerd
c. subsidies
d. overige inkomsten

Daarnaast zullen de deelnemers er steeds voor zorg dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen (artikel 19, lid 1 van de GR ZVHP).

Meerjarenbegroting 2026-2029

De huidige meerjarige financiële kaders 2026-2029 worden gevormd door de lasten (personele kosten, locatiekosten en faciliteiten en het werkbudget bedrijfsvoering) en baten (structurele baten, incidentele baten via centrumgemeente Heerlen t.b.v. Parkstad, incidentele baten Parkstad en de incidentele baten Zuid-Limburg).

	Begroting 2026	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Totaal lasten	3.289.928	3.040.879	3.146.806	3.303.831
Totaal baten	3.289.928	3.040.879	3.146.806	3.303.831

(bron: kadernota 2025 GR ZVHP, meerjarenbegroting 2026-2029)

In de kadernota 2025 zijn eveneens ontwikkelingen vermeldt die van invloed kunnen zijn op de begroting. Gelet op de vrij recente oprichting van de GR ZVHP en er sprake is van doorontwikkeling en verdere professionalisering, zijn mogelijk nog niet alle consequenties volledig in beeld. Het ZVHP wil dat de bedrijfsvoering beter mee kan bewegen met de (veranderende) externe en interne vraagstukken. Voor de nog in ontwikkeling zijnde organisatie zullen dan naar verwachting keuzes gemaakt moeten worden. Zulks met inachtneming van het landelijk kader Zorg en Veiligheidshuizen en de koers van de GR ZVHP.
Met de Zorg en Veiligheidshuizen westelijke mijnstreek en Maastricht heuvelland wordt nauw samengewerkt waarbij ernaar gestreefd wordt om op Zuid-Limburgse schaal eenzelfde werkwijze te hanteren en door samen te werken synergie te verkrijgen.

<u>De begroting 2026 (conform meerjarenbegroting 2026-2029)</u>

Voor 2026 is een bedrag van ad. € 3.289.928 begroot. Ten opzichte van de 1e begrotingswijziging 2025 van ad. € 3.563.176 is dit een daling van 7,66%. De meerjarenbegroting 2026-2029 is gebaseerd op de feitelijke situatie bij de oprichting en doorontwikkeling van de gemeenschappelijke regeling en borduurt dan ook voort op de bijgestelde begroting 2025. De nieuwe ontwikkelingen en wijzigingen via de kadernota 2026-2029 zijn verwerkt in deze begroting.

Ten opzichte van de eerder vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028 blijft de inwonerbijdrage voor Kerkrade gelijk. In onderstaand overzicht de financiële bijdrage van Kerkrade conform de meerjarenbegroting 2026-2029 op basis van de inwonersbijdrage:

2026	**2027**	**2028**	**2029**
318.789	343.597	369.254	394.623

(Bron: 1e begrotingswijziging 2025 en meerjarenbegroting 2026-2029 van de GR ZVHP)

Gelet op de begroting van Kerkrade t.b.v. de GR ZVHP over jaarschijf 2026 ad.€ 319.800,= is er sprake van een positief effect van plus ad. € 1.100,=.

Naast de inwonerbijdrage bekostigd de gemeente Kerkrade over 2026 een extra inzet fte aan procesregisseur ad. € 103.107. Deze post werd in de begrotingen van het ZVHP opgenomen als structurele kosten en baten. Over het boekjaar 2026 is deze post als structurele baten opgenomen in de begroting van de GR ZVHP en -gelijk aan voorafgaande jaren- toegevoegd aan de kostenkant van Kerkrade. V*óór* het formaliseren van de Gemeenschappelijke Regeling ZVHP per 01.01.2024 werd de functie van procesregisseur uit de bestaande capaciteit van Kerkrade geborgd en liep mee met de begroting van Kerkrade t/m 2025.

Meerjarenbegroting 2026-2029
Voor de meerjarenbegroting 2026-2029 geldt als uitgangspunt dat de inwonersbijdrage vooralsnog niet stijgt t.o.v. de eerder vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028. Dit betekent dat de noodzakelijke aanpassingen nu nog binnen de bestaande financiële kaders worden gerealiseerd, zonder een extra bijdragen van de gemeenten. De oplopende inwonerbijdrage zoals opgenomen in de meerjarenbegroting 2026-2029 vindt plaats op basis van de indexering.

Bezuinigingsopgave
Op 9 juli 2024 is het Algemeen Bestuur van de GR ZVHP middels een schrijven (23u0006929) -namens het college van de gemeente Kerkrade- in kennis gesteld over de verlaagde bijdrage in het Gemeentefonds vanaf 2026. Bij de GR ZVHP is dan ook een opdracht neergelegd om de uitgaven dusdanig bij te stellen dat dit resulteert in een verlaging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij uitgegaan wordt van een structurele taakstelling van minimaal 5%.

Het Zorg en Veiligheidshuis Parkstad voert taken uit op het gebied van zorg en veiligheid voor de deelnemende gemeenten waarvan de financiën zijn gebaseerd op bijdragen inwonersaantallen. Gelet op de financiële krapte in 2026 van de deelnemende gemeenten is er onderzocht of er mogelijkheden zijn voor kostenreductie. Echter, de begrotingssystematiek van de GR ZVHP laat geen weerstandvermogen of reserves toe. De personele lasten bedragen circa 85 procent van de totale lasten. De reeds ingezette samenwerkingsverbanden op het gebied van PIOFACH taken, dragen weliswaar bij aan continuïteit en kwaliteit maar zal op korte termijn niet direct leiden tot substantiële kostenbesparingen.

Als reactie op voornoemde bezuinigingsopdracht laat het Dagelijks Bestuur van de GR ZVHP middels een schrijven van d.d. 27 maart 2025 (bijlage) weten dat zij begrijpen dat er een bezuinigingsopgave ligt. Er is gezocht naar oplossingen om de inwonersbijdrage niet te laten stijgen. Gelet op de stijgende kosten is dit op zich al een bezuiniging. Op het gebied van PIOFACH*2 taken heeft het ZVHP samenwerking gezocht met twee gemeenschappelijke regelingen t.w. Solido, het Gegevenshuis en het Zorg en Veiligheidshuis Maastricht-Heuvelland. Daarnaast heeft het ZVHP door de inzet van ingehuurd (verplicht) personeel -waaronder de information security officer (ISO), chief information security officer (CISO) en de privacy officer (PO)- een kostenbesparing weten te realiseren.
Gelet op de opbouwfase waarin het ZVHP zich bevindt is een verdere bezuiniging op de begroting enkel mogelijk binnen het personeelsbestand waardoor de wachtlijsten van de persoonsgerichte aanpak onder druk komen te staan.

Omdat de inwonersbijdrage over 2025 en 2026 niet stijgt en de noodzakelijke aanpassingen nu nog binnen de bestaande financiële kaders worden gerealiseerd -zonder extra bijdrage van de gemeente- en er geen sprake is van een negatief financieel effect voor Kerkrade zou de begroting 2026 een positieve zienswijze kunnen legitimeren.

Personele consequenties
Bij verdere bezuiniging op de begroting kan er druk komen te staan op het personeelsbestand van het ZVHP.

Rechtmatigheid
Artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regeling.

Duurzaamheid
n.v.t.

Kanttekeningen
n.v.t.

*2. *Personeel, Informatie, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting*

Communicatie
De zienswijze van de raad wordt schriftelijk ter kennis gebracht van de GR ZVHP.

Uitvoering
Het Algemeen Bestuur van de GR VHP beslist in haar vergadering van juli 2025 over de wijziging van de begroting 2025, de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2026-2029. De zienswijze van de gemeenteraad wordt bij de besluitvorming betrokken.

Gezondheid en Vitaliteit
n.v.t.

Burgerparticipatie
De begroting 2026 en de daarover door onze gemeenteraad gegeven zienswijze, evenals de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling zal via het gemeentelijk kanaal door belanghebbenden kunnen worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Domein Bestuur

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
D. Trigt, van
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395

Zorg en Veiligheidshuis Parkstad
T.a.v de Voorzitter GR ZVHP
P. Dassen
CBS weg 2
6412 EZ HEERLEN

Zaaknummer
xxx

Uw brief van	**Uw kenmerk**	**Ons kenmerk:** 25u0004167	**Datum**
20 mei 2025	xxx		14 mei 2025

Onderwerp
Begroting 2026

Bijlage(n)
0

Geachte voorzitter,

Ten aanzien van de door u aan onze raad aangeboden begroting 2026 (conform de meerjarenbegroting 2026-2029) van de gemeenschappelijke regeling Zorg en Veiligheidshuis Parkstad wil de raad een positieve zienswijze afgeven.

De begroting 2026 geeft de raad geen aanleiding tot opmerkingen. Het Zorg en Veiligheidshuis Parkstad heeft zorgvuldig de mogelijkheden tot bezuiniging onderzocht en uitgevoerd. Dit heeft ertoe geleid dat er geen sprake is van een negatief effect voor Kerkrade en dat de inwonerbijdrage gelijk blijft. Het beperken van de financiële gevolgen voor Kerkrade leiden tot het uitbrengen van een positieve zienswijze.

De bezuinigingsopgave van de gemeente laat onverlet dat er nog steeds sprake is van een taakstelling. Het verzoek aan u om voorstellen te doen hoe besparingen opgeleverd kunnen worden blijft dan ook voor de komende jaren van toepassing.

De burgemeester van Kerkrade,

dr. T.P. Dassen Housen

Gemeenschappelijke Regeling (Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad)

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begrotingswijziging **2025** (versie 5)	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2026**	% daling t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	3.563	CPI		incidentele baten Parkstad Reintegratie Officieren				3.289	7,6
Toelichting		3,3 %	%						

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting blijft de inwonerbijdrage van Kerkrade gelijk extra inzet fte procesregisseur		318 103
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:		Deze is wel/niet (volledig) gerealiseerd door GR	Impact niet (volledig) realiseren taakstelling
			Totale impact op begroting Kerkrade + 1

Zienswijze vorig jaar	positief / ~~neutraal /negatief~~

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	De inwonerbijdrage is gelijk gebleven. Kostenbesparing op het gebied van PIOFACH-zaken middels samenwerking andere GR-en en inzet ingehuurd (verplicht) personeel: Information Security Officer (ISO), Chief Information Security Officer (CISO) en de Privacy Officer (PO). Verdere bezuiniging op begroting is enkel mogelijk binnen personeelsbestand, waardoor wachtlijsten persoonsgerichte aanpak verder onder druk komt te staan	

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Bijstelling begroting 2025

Versie 5.0

Inhoudsopgave

Inleiding **3**
Samenvatting **4**
1. Toelichting bijstelling **5**
2.1 Lasten 5
2.1.1 Personeel 5
2.1.2 Locatiekosten en faciliteiten 6
2.1.3 Werkbudget bedrijfsvoering 6
2.2 Baten 9
2.2.1 Structurele baten 9
2.2.2 Incidentele baten via centrumgemeente Heerlen t.b.v. Parkstad 9
2.2.3 Incidentele baten gemeente Heerlen 10
2.2.4 Incidentele baten Parkstad 10
3. Financiële gevolgen **12**
4. Risicoparagraaf **13**
Vaststellingsprotocol **16**

Inleiding

Voor u ligt de eerste begrotingswijziging van 2025 voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. In deze bijstelling geven wij inzicht in de meest actuele financiële ontwikkelingen en de noodzakelijke aanpassingen voor het komende jaar. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad vormt het centrale samenwerkingsverband waarin gemeenten, justitiële partners en zorginstanties gezamenlijk de meest complexe zorg- en veiligheidsproblematiek aanpakken. Dit betreft onder andere overlast, criminaliteit, huiselijk geweld, kindermishandeling en radicalisering. Het werkgebied omvat de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.

Drie jaar geleden is een traject gestart dat heeft geleid tot de oprichting van het Openbaar Lichaam Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. De oprichtingsvergadering vond plaats op 11 oktober 2023, waarna de Gemeenschappelijke Regeling (GR) per 1 januari 2024 officieel in werking is getreden. De oprichting van de GR ZVHP als organisatie vraagt onder andere om een zelfstandige invulling van de bedrijfsvoering van deze organisatie.

Met deze eerste begrotingswijziging voor 2025 wordt de financiële en organisatorische koers verder aangescherpt, zodat het Zorg- en Veiligheidshuis optimaal kan blijven functioneren binnen de actuele en toekomstige uitdagingen. In dit kader is het goed om te benoemen dat de samenstelling en invulling van de operationele laag, de bedrijfsvoering en het managementteam nog in ontwikkeling is.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad: Missie en Visie

De missie zoals opgenomen in het bedrijfsplan van het Zorg- en Veiligheidshuis luidt als volgt: “Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is een samenwerkingsverband dat justitiële en zorgpartners verbindt om gezamenlijk de veiligheid en leefbaarheid in de regio Parkstad duurzaam te vergroten.” Dit vertaalt zich in het volgende mission statement: *“Samenwerken als passie, zorg en veiligheid als missie.”*

De missie van het ZVHP is geen vrijblijvende uitspraak, maar fungeert als leidraad voor de dagelijkse activiteiten en strategische beslissingen van de organisatie. De missie onderstreept het belang van samenwerking, zorg en veiligheid en benadrukt dat het ZVHP fungeert als het verbindende element tussen diverse partners. Hierdoor neemt het ZVHP een centrale rol in binnen het netwerk van veiligheid en leefbaarheid in de regio Parkstad.

Deze missie is vertaald naar een visie, waar de medewerkers van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad zich de komende jaren, gezamenlijk met ketenpartners, voor willen inzetten. “Het ZVHP wordt binnen vijf jaar gezien, erkend en benut als dé regisseur van zorg en veiligheid in de regio Parkstad. Ze blinkt uit in kennis, daadkracht en creativiteit en innoveert in complexe veiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken.”

De visie is daarmee een logisch verlengstuk van haar missie. Deze vooruitziende blik streeft naar een toekomst waarin het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad zich positioneert als een onmisbare samenwerkingspartner in de regio Parkstad binnen een periode van vijf jaar. Deze ambitie is een duidelijke weergave van het zelfvertrouwen van de organisatie in haar eigen capaciteiten en in het potentieel van samenwerking. Het nastreven van excellentie in kennis, daadkracht en creativiteit is de drijvende kracht achter deze visie, die niet alleen een doel biedt, maar ook de inzet van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad voor voortdurende verbetering en innovatie benadrukt.

Samenvatting

Deze eerste begrotingswijziging 2025 van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is gebaseerd op de feitelijke situatie na het eerste jaar van de gemeenschappelijke regeling en vormt de basis voor de meerjarenbegroting 2026-2029. De voorgestelde aanpassingen zijn noodzakelijk om de financiële en organisatorische koers van het Zorg- en Veiligheidshuis verder te optimaliseren en om in te spelen op actuele ontwikkelingen en beleidsmatige keuzes.

De geschetste (financiële) ontwikkelingen komen overeen met de eerder geformuleerde verwachtingen en risico's zoals opgenomen in de Kadernota 2025-2028. Daarmee vormt deze begrotingswijziging een logische stap in de verdere opbouw en stabilisering van de gemeenschappelijke regeling, waarbij de financiële kaders worden aangepast aan de meest actuele en realistische situatie.

De wijzigingen in deze begroting zijn deels het gevolg van eerdere begrotingswijzigingen in 2024 en nieuwe inzichten op basis van de jaarrekening 2024. Daarnaast spelen gewijzigde omstandigheden en externe factoren een rol, zoals de opdrachtverhoging vanuit de gemeente Heerlen voor het programma Preventie met Gezag (IJAP) en de aanvullende bijdrage die is aangevraagd voor de inzet van een re-integratieofficier (RIO). Dit betekent voor de begrotingswijziging dat er meer incidentele baten zijn dan voorheen begroot. Gelijktijdig betekent dit een toename in de personeelslasten van incidenteel personeel**. De extra baten en extra lasten hebben geen gevolgen voor de inwonersbijdrage gezien deze gelijk trap op- trap af gaan**. Deze ontwikkelingen onderstrepen het belang van een flexibel en tegelijkertijd toekomstbestendig Zorg- en Veiligheidshuis.

Naast deze uitbreidingen is er tevens rekening gehouden met een afname in de baten zoals opgenomen in de 1e begrotingswijziging 2024. Deze gereduceerde inkomsten zijn opgevangen door een gecontroleerde afvloeiing van personeel, waarbij het strategisch personeelsbeleid is toegepast om een duurzame inzet van capaciteit te waarborgen. Dit moet ervoor zorgen het Zorg- en Veiligheidshuis niet alleen financieel gezond blijft, maar ook slagvaardig kan blijven opereren binnen de huidige en toekomstige uitdagingen.

Een belangrijk uitgangspunt bij deze begrotingswijziging is dat **de inwonersbijdrage vooralsnog niet stijgt.** Dit betekent dat de noodzakelijke aanpassingen nu nog binnen de bestaande financiële kaders worden gerealiseerd, zonder een extra bijdragen voor de deelnemende gemeenten

1. Toelichting bijstelling

Hieronder volgt een toelichting op de bijgestelde begroting, waarin de belangrijkste wijzigingen en achterliggende overwegingen worden toegelicht.

2.1 Lasten

De bijstelling resulteert in toegenomen lasten ad € 404.876,-. De verhoging van de lasten is te verklaren door het ophogen van de post loonsom medewerkers. Hieronder volgt een verdere toelichting.

	Primaire begroting 2025	Bijstelling 2025
Totaal lasten	**€ 3.158.300**	**€ 3.563.176**

2.1.1 Personeel

Loonsom medewerkers

De post 'loonsom medewerkers' is verhoogd met € 381.723,- om een uitbreiding van het personeelsbestand te dekken, zoals ook al eerder vermeld. De verhoging heeft direct te maken met de opdracht Preventie met Gezag en RIO Parkstad (zie 2.2.1). De samenstelling van het (management)team is voortdurend in ontwikkeling (geweest) en nog niet op formatie.

Dienstreisvergoeding

De post dienstreisvergoeding is verlaagd met € 5.000,- op basis van de inzichten uit het voorgaande jaar.

Opleidingsbudget

Het opleidingsbudget is verhoogd met € 20.000,-. Deze ophoging is noodzakelijk vanwege de recente aanwas van nieuw personeel en de aansluiting bij ons teamplan, waarin leren en ontwikkelen en fit for the job een centrale rol spelen. Tevens spelen we daarmee in op de verwachte ontwikkelingen zoals invoering van het AVE-model zoals ingegeven vanuit de commissie Zorg & Veiligheid Zuid-Limburg.

Op te lossen strategisch personeelsbeleid

Van oudsher wordt er door de deelnemende gemeenten een beroep gedaan op het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad, voor het uitvoeren van de zogenaamde plustaken. Deze taken zijn vooral projectmatig van aard.
Vanuit de voorgaande situatie waarbij het Zorg- en Veiligheidshuis onderdeel was van de gemeente Kerkrade was er overeenstemming gevonden over het inzetten van een deel van structurele personeelsbestand vanuit incidentele financiering (plustaken). Uitgangspunt daarbij was destijds dat projecten die langer duurden dan drie jaren als structurele financiering kon worden gezien. Vaak werden projecten afgerond, terwijl tegelijkertijd nieuwe projecten van start gingen. Door de overgang naar een gemeenschappelijke regeling en het van kracht zijn van horizontaal toezicht door de provincie is het voornoemde uitgangspunt van tafel. Binnen de gemeenschappelijke regeling dient er een juiste verhouding tussen structurele en incidentele lasten en baten te zijn. Het management heeft dit inmiddels kordaat opgepakt en ziet stapsgewijze progressie.

Om deze verhouding inzichtelijk te maken, wordt in onderstaande tabel onder de regel 'op te lossen strategisch personeelsbeleid' het verschil weergegeven tussen de structurele lasten en baten. Tegelijkertijd biedt dit inzicht in de financiële impact wanneer er geen nieuwe projecten meer worden opgestart of vaste dienstverbanden op initiatief van medewerkers worden beëindigd.

Deze aangepaste kaders werden geïntroduceerd sinds de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) en sluit aan op een brief van de Provincie Limburg, waarin wordt benadrukt dat structurele lasten niet mogen worden gefinancierd met incidentele baten. Als oplossing is een aparte post 'strategisch personeelsbeleid' opgenomen om deze effecten transparant te maken.
In 2024 hebben we hier effectiever op kunnen sturen dan verwacht, waardoor de post 'strategisch personeelsbeleid' voor 2025 aanzienlijk kleiner is geworden.

Personeel	Primaire begroting 2025	Bijstelling 2025
Loonsom medewerkers	€ 2.764.551	€ 3.001.271
Dienstreisvergoeding	€ 15.000	€ 10.000
Opleidingen personeel	€ 20.000	€ 40.000
Vrijval generatiepact /voorziening personeel	€ 58.579	€ 58.579
Op te lossen strategisch personeelsbeleid	€ -174.507	€ -37.244
Totaal personeel	**€ 2.683.623**	**€ 3.072.606**

2.1.2 Locatiekosten en faciliteiten

Op basis van de financiële inzichten uit het voorgaande jaar zijn drie posten binnen deze categorie herzien. Deze herzieningen hebben geleid tot een totale reductie van € 5.305,-. Rond de zomerperiode van 2025 zal het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad verhuizen naar Hoensbroek. Dit gaat geen financiële gevolgen hebben en valt binnen de begroting, aangezien hierover succesvolle onderhandelingen zijn gevoerd.

Locatiekosten en faciliteiten	Primaire begroting 2025	Bijstelling 2025
Huur	€ 45.507	€ 49.075
Diensten en middelen (facilitaire kosten)	€ 45.228	€ 43.855
Inhuur uren P&O en financien	€ 40.000	€ 32.500
Subtotaal	**€ 130.735**	**€ 125.430**

2.1.3 Werkbudget bedrijfsvoering

Zoals eerder aangegeven in de Kadernota 2025 is bij de begroting getracht een zo volledig mogelijk beeld te schetsen van de bedrijfsvoeringskosten op basis van de op dat moment beschikbare informatie. De financiële gegevens uit het voorgaande jaar liggen ten grondslag aan deze bijstelling.

De belangrijkste bijstellingen:

Organisatie gebonden werkbudget
De post 'organisatie gebonden werkbudget' is verhoogd met € 59.154,-. Het ZVHP wil dat de bedrijfsvoering beter mee kan bewegen met de (veranderende) vraag vanuit de primaire processen en doorontwikkeling en professionalisering. Dit betekent dat er voor de nog in ontwikkeling zijnde organisatie en inrichting nog keuzes gemaakt moeten worden. Deze keuzes zullen steeds in lijn zijn met het Landelijk Kader ZVH en de koers van de GR ZVHP.

Bijdrage 'Wonen-Werken ex-gedetineerden'
Jaarlijks wordt bij het Ministerie van Justitie & Veiligheid een bijdrage aangevraagd voor het programma Wonen-Werken ex-gedetineerden, dat gericht is op het bevorderen van re-integratie en het voorkomen van recidive door stabiele huisvesting, werk en begeleiding te bieden. Op basis van de financiële gegevens uit het voorgaande jaar is voor 2025 een aanvraag gedaan van € 85.154,-.

ICT-kosten
De post 'ICT-kosten' is bijgesteld op basis van de financiële gegevens uit het voorgaande jaar en wordt verlaagd met € 25.000,-. De voornaamste redenen hiervoor zijn:

- Het algemeen bestuur van Solido heeft in 2024 besloten de 'klantopslag' van 15% te schrappen in de aangepaste begroting 2024 waardoor de tarieven zijn verlaagd;

Het Zorg- en Veiligheidshuis werkt sinds 1-1-2024 volledig via de Cloud en heeft geen fysieke storage in gebruik bij Solido

Licentiekosten software
In 2024 zijn verschillende activiteiten uitgevoerd waarvoor licenties zijn aangeschaft, waaronder iBabs (voor bestuurders), HR21 (voor functiewaardering) en Copilot (voor technologische doorontwikkeling). Dit resulteert in een verhoging van de post 'licentiekosten software' met € 7.049,-

Accountant
In de begroting 2025 stond de post accountant/fiscalist opgenomen. Het is niet wenselijk om hier een gecombineerd budget te hebben. In deze begrotingswijziging zijn de budgetten opgedeeld en in totaal met € 5.000 verlaagd ten opzichte van de begroting 2025.

Fiscalist
Zoals beschreven in bovenstaand kopje accountant is de begrotingspost accountant/fiscalist in deze begrotingswijziging opgedeeld en in totaal met € 5.000 euro verlaagd.

Verzekeringen
In de oorspronkelijke begroting voor 2025 werd bij de post 'verzekering' PM opgenomen. Inmiddels is hiervoor een bedrag van € 20.000,- vastgesteld.

Archivering en facilities
De posten 'Archivering' en 'Facilities randapparatuur buiten contracten' zijn bijgesteld op basis van de financiële gegevens uit het voorgaande jaar en een realistische schatting voor 2025. Voor wat betreft archivering dient opgemerkt te worden dat uitvoering gegeven moet gaan worden aan het plan van aanpak zoals geadviseerd door Historisch Centrum Limburg.

Doorontwikkeling Gemeenschappelijke Regeling
Voor de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling werd in 2024 een budget van € 15.000,- gereserveerd. In 2025 is echter geen aanvullend budget vrijgemaakt voor verdere doorontwikkeling. Er is echter een duidelijke behoefte aan financiering voor de doorontwikkeling van de GR. Daarom is er een apart document[1] opgesteld met een voorstel om het begrotingsoverschot naar het volgende boekjaar over te dragen.

Samenwerking ZLZVH-organisaties
De post 'Samenwerking ZLZVH-organisaties' is verlaagd met € 3.500,-. Deze aanpassing heeft geen invloed op de intensiteit van de samenwerking, maar corrigeert de oorspronkelijke begroting op basis van de financiële gegevens uit het voorgaande jaar.

Werkbudget bedrijfsvoering	**Primaire begroting 2025**	**Bijstelling 2025**
Communicatie	€ 2.715	€ 1.000
Cliëntgebonden werkbudget	€ 10.000	€ 10.000
Organisatiegebonden werkbudget	€ 25.000	€ 84.846
Bijdrage Wonen-werken ex-gedetineerden	€ 100.000	€ 85.154
ICT-kosten	€ 110.000	€ 85.000
Licentiekosten software (AFAS, PGAX)	€ 8.951	€ 16.000
Accountant	€ 25.000	€ 13.200
Fiscalist	€ -	€ 6.800
Verzekeringen	PM	€ 20.000
Archivering	€ 9.776	€ 5.000
Facilities randaparatuur buiten contracten	€ 10.000	€ 6.400
Transitie GR	-	-
Organisatieactiviteiten	€ 7.500	€ 7.500
Samenwerking ZLZVH organisatie	€ 5.000	€ 1.500
Onvoorzien	€ 30.000	€ 30.000
Subtotaal	**€ 343.942**	**€ 372.400**

[1] *Voorstel overdracht begrotingsoverschot naar het volgende boekjaar*

2.2 Baten

De bijstelling resulteert in toegenomen baten ad € 404.876,-. De verhoging heeft geen invloed op de balans tussen baten en lasten, aangezien de hiermee samenhangende kosten, voornamelijk op het gebied van personeel en bedrijfsvoering, gelijktijdig toenemen. Hieronder volgt een verdere toelichting.

	Primaire begroting 2025	Bijstelling 2025
Subtotaal structurele baten	**€ 2.420.063**	**€ 2.420.063**
Subtotaal incidentele baten	**€ 738.237**	**€ 1.143.113**
Totaal baten	**€ 3.158.300**	**€ 3.563.176**

2.2.1 Structurele baten

De structurele inkomsten hoeven niet te worden aangepast en zijn in overeenstemming met de verwachtingen voor 2025.

Structurele baten	Primaire begroting 2025	Bijstelling 2025
Inwonerbijdrage	€ 1.658.940	€ 1.658.940
Rijksbijdrage J&V (via centrumgemeent Maastricht)	€ 111.925	€ 111.925
Bijdrage centrumgemeente Heerlen GIA	€ 120.000	€ 120.000
POK gelden	€ 145.372	€ 145.372
Mensenhandel / zorgcoordinatie centrumgemeenten	€ 100.012	€ 100.012
Extra inzet 1 fte procesregie gemeente Kerkrade	€ 99.814	€ 99.814
Heerlen Noord Sociaal Veilig*	€ 184.000	€ 184.000
Subtotaal	**€ 2.420.063**	**€ 2.420.063**

2.2.2 Incidentele baten via centrumgemeente Heerlen t.b.v. Parkstad

De incidentele baten via de centrumgemeente Heerlen voor Parkstad stijgen met € 234.353,- Hieronder worden de bijstellingen toegelicht die aan deze stijging ten grondslag liggen.

Preventie met Gezag

De gemeente Heerlen heeft de opdracht Preventie met Gezag uitgebreid ten behoeve van enkele gemeenten in Parkstad. Deze uitbreiding resulteert in een toename van de incidentele baten met € 249.199,-. De verhoging heeft geen invloed op de balans tussen baten en lasten, aangezien de hiermee samenhangende kosten, voornamelijk op het gebied van personeel en bedrijfsvoering, gelijktijdig toenemen.

Bijdrage Wonen-Werken ex-gedetineerden

Voor het programma Wonen-Werken ex-gedetineerden wordt jaarlijks een bijdrage aangevraagd bij het Ministerie van Justitie & Veiligheid. Dit programma heeft als doel de re-integratie van ex-gedetineerden te bevorderen en recidive te voorkomen door het bieden van stabiele huisvesting, werk en begeleiding. Op basis van de financiële gegevens van het voorgaande jaar is voor 2025 een aanvraag ingediend ter hoogte van € 85.154,-.

Bestuurlijk akkoord nazorg

Bestuurlijk akkoord nazorg wordt door de gemeente Heerlen betaalt tot het moment dat er sprake is van doordecentralisatie van de middelen voor Beschermd Wonen. Als de doordecentralisatie een feit is en elke Parkstadgemeente dus ook middelen ontvangt, betaalt elke gemeente van Parkstad zelf naar rato inwoneraantal. Deze lijn is afgestemd met de wethouders WMO van alle Parkstadgemeenten

Radicalisering

De gemeente Heerlen is voor deze inkomsten afhankelijk van rijksgelden die jaarlijks aangevraagd moeten worden. Deze regeling geldt nu steeds, maar dat geeft geen garanties voor de komende jaren. Als de regeling weg zou vallen dan moeten de deelnemende gemeenten een besluit nemen of zij in het thema wil blijven investeren en hier extra geld voor vrij wil maken.

Incidentele baten via centrumgemeente Heerlen tbv Parkstad	Primaire begroting 2025	Bijstelling 2025
Beschermingstafel	€ 27.509	€ 27.509
Regie radicalisering	€ 35.000	€ 35.000
Preventie met Gezag*	€ 333.076	€ 608.261
Bijdrage Wonen-werken ex-gedetineerden	€ 100.000	€ 85.154
Bestuurlijk Akkoord Nazorg	€ 135.062	€ 139.519
Subtotaal	**€ 630.647**	**€ 895.443**

2.2.3 Incidentele baten gemeente Heerlen

De incidentele baten gemeente Heerlen behoeven geen bijstelling en lopen in lijn met de verwachting voor 2025.

Incidentele baten gemeente Heerlen	Primaire begroting 2025	Bijstelling 2025
Heerlen Noord Sociaal Veilig*	86000	€ 86.000
Subtotaal	**€ 86.000**	**€ 86.000**

2.2.4 Incidentele baten Parkstad

Nieuw in deze bijstelling zijn de incidentele baten Parkstad en de post ‘RIO gelden’. Op 1 augustus 2024, heeft het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad op verzoek van de gemeente Heerlen om een financiële bijdrage gevraagd ten behoeve van capaciteit voor Re-integratie officieren (RIO). Met de inzet van de RIO wordt de komende 2 jaar (2025 en 2026) gericht ingezet op het voorkomen van terugval in de criminaliteit van jonge (ex-)gedetineerden die zijn veroordeeld voor een HIC-delict. De aanpak richt zich in eerste aanleg op de casussen waarbij de kans op recidive groot lijkt. Er is een bijdrage aangevraagd van € 280.160 voor 2 jaar. Hier ligt een activiteitenplan aan ten grondslag.

Incidentele baten Parkstad	Primaire begroting 2025	Bijstelling 2025
RIO gelden	€ -	€ 140.080
Subtotaal	**€ -**	**€ 140.080**

2.2.5 Incidentele baten Zuid Limburg

De post 'VIA procesregie' vereist geen aanpassing en blijft in lijn met de verwachtingen voor 2025. De bijdrage voor het VIA betaalt de gemeente Heerlen voor Parkstad aan de gemeente Sittard-Geleen. Heerlen betaalt deze kosten tot het moment dat er sprake is van doordecentralisatie van de middelen voor Beschermd Wonen. Als de doordecentralisatie een feit is en elke Parkstadgemeente dus ook middelen ontvangt, betaalt elke gemeente van Parkstad zelf naar rato inwoneraantal. Deze lijn is afgestemd met de wethouders WMO van alle Parkstadgemeenten.

Incidentele baten Zuid Limburg	Primaire begroting 2025	Bijstelling 2025
VIA procesregie	€ 21.590	€ 21.590
Subtotaal	**€ 21.590**	**€ 21.590**

3. Financiële gevolgen

De toename van zowel de baten heeft geen effect op de balans tussen inkomsten en uitgaven, omdat de bijbehorende kosten, voornamelijk op het gebied van personeel en bedrijfsvoering, tegelijkertijd stijgen. Een belangrijk uitgangspunt bij deze begrotingswijziging is dat **de bijdrage van de inwoners vooralsnog niet wordt verhoogd.** Dit betekent dat de noodzakelijke aanpassingen nu nog binnen de bestaande financiële kaders worden doorgevoerd, zonder extra bijdragen van de deelnemende gemeenten

TOTAAL	Primaire begroting 2025	Bijstelling 2025
Totale Baten	€ 3.158.300	€ 3.563.176
Totale Lasten	€ 3.158.300	€ 3.563.176
Totale bijdrage per inwoner	€ 6,48	€ 6,48

Hieronder volgt een weergave van de bijdrage 2025 per gemeente.

Gemeente	Aantal Inwoners 2024 CBS	Percentage	Bijdrage per gemeente 2025
Heerlen	87461	33,9%	€ 566.370
Kerkrade	45311	17,7%	€ 293.420
Beekdaelen	35896	14,1%	€ 232.451
Landgraaf	37112	14,5%	€ 240.325
Simpelveld	10255	4,1%	€ 66.408
Voerendaal	12375	4,9%	€ 80.137
Brunssum	27770	10,8%	€ 179.830
Totaal	**256180**	**100%**	**€ 1.658.940**

4. Risicoparagraaf

In het kader van monitoring van de financiële situatie wordt bij het aanleveren van de begroting en in dit geval de begrotingswijziging tevens een risicoparagraaf aangeleverd. Door middel van de risicoparagraaf wordt inzicht gegeven in de risico's en de daarvoor genomen beheersmaatregelen.

	Risico en kans dat dit zich voordoet	**Financiële impact**	**Aard; incidenteel of structureel**	**Beheersmaatregelen**
1	**Loonkosten:** De overeenkomst met de huidige directeur-secretaris van het Zorg- en Veiligheidshuis op basis van detachering vanuit de politie kan op enig moment omgezet worden naar een vast dienstverband. De kans dat deze situatie zich voordoet is zeer aannemelijk.	De balans tussen incidentele en structurele baten/lasten zal verder verstoren.	Bij omzetting contract structureel.	Scenario is meegenomen in de begroting en kan deels opgevangen worden door het afvoeren van de voormalige directeur van de loonkosten van het Zorg- en Veiligheidshuis. Dit laatste is inmiddels realistisch aangezien er een vervroegde IVA is toegekend. Daarmee blijven slechts 20% ten opzichte van 100% van de loonkosten van de voormalig directeur aan ons doorberekend worden.
2.	**Privacy** In 2024 heeft het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad geen middelen ontvangen voor het inregelen van de privacy vereisten. De inhuur van de Functionaris Gegevensbescherming en Privacy officier gingen ten laste van de reguliere loonkosten. Een direct gevolg hiervan is dat er minder procesregie kan worden gevoerd wanneer de privacy ten laste van de reguliere loonkosten af gaat.	Op basis van 3 offerten is € 100.000,- begroot om privacy volgens de vereisten in te regelen.	Structureel	Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad wettelijk verplicht om aan de privacy vereisten te voldoen en zal hoe dan ook om en nabij € 100.000 euro moeten besteden aan privacy.
3.	**Beschermingstafel:** Tot op heden voert het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad de opdracht voor het voorzitterschap	Capaciteit is gereserveerd maar kan op een	Incidenteel	De dienstverleningsovereenkomst zal in 2025 aangepast moeten

	van de beschermingstafels voor heel Parkstad uit. Facturering geschied achteraf en op basis van de werkelijk gedraaide beschermingstafels. Het risico is gelegen in het feit dat de personele capaciteit wekelijks is vrijgemaakt maar bij niet volledig vol geplande beschermingstafelcapaciteit niet wordt vergoed.	dergelijk korte termijn niet meer anders ingezet worden.		worden. Het risico dat de opdrachtgever een andere opdrachtnemer zoekt blijft aanwezig, zeker wanneer er een andere bekostigingssystematiek gevraagd zal worden. Indien de opdracht daardoor weg zou komen te vallen zal dit effect hebben op de incidentele arbeidscontracten. De formatie voor het uitvoeren van de beschermingstafels is beperkt en te overzien.
4.	**Overhead:** Er zal meer dan voorheen gekeken moeten worden naar de bedrijfsinterne faciliteiten, de zogenaamde BIF- kosten en de overheadkosten. Deze worden namelijk nagenoeg niet in rekening gebracht in de plustaken.	Niet aanpassen en oudere werkwijze aanhouden zorgt voor het niet voldoende beheersen van alle kosten.	Structureel	BIF en overhead invoeren zodat de budgetten efficiënt worden beheerd.
5.	**Wijziging opdracht:** Op 2 december 2024 ontvingen wij vanuit de gemeente Heerlen formeel bericht inzake de bevestiging van vermindering van het structurele budget Sociaal Veilig. Gemeente moeten vanaf 2026 moet bezuinigen. Deze bezuinigingen hebben gevolgen voor de structurele inzet van het Zorg- en Veiligheidshuis binnen de aanpak Sociaal Veilig. Per 1 januari 2O26 zullen de structurele middelen verminderen met 0,5 fte inzet van een procesregisseur.	Indien hier uitvoering aan wordt gegeven heeft dit directe gevolgen op de begroting en formatie (overcapaciteit vaste dienstverbanden).	Structureel	Afwijzing van bevestiging door MT van het Zorg- en Veiligheidshuis. Eenzijdig een afspraak/opdracht wijziging kan enkel via het DB.
6.	**Implementatie WGS:** Gewijzigde wetgeving, concreet de invoering van de Wet Gegevensverwerking	Aangezien er voor een GR zonder GGD-taken	Structureel	Anticiperen op nieuwe wetgeving door deskundigheid te betrekken. Samenwerking

	Samenwerkingsverbanden, maakt aanpassing van de organisatie(structuur) noodzakelijk. Er wordt juridisch- en organisatieadvies ingewonnen om de GR Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad zo goed mogelijk voor te bereiden op de invoering en vervolgens om de implementatie soepel te laten verlopen.	binnen de WGS forse belemmeringen zijn opgeworpen is er zowel landelijk als lokale advisering nodig hetgeen budget vraagt.		opzoeken met partners die voor dezelfde zijn komen te staan. Tevens gebruik maken van expertise bij deelnemers en partners.
7.	**HR-21:** Het implementeren van HR21 (functiewaarderingssysteem) brengt het risico met zich mee dat de functiewaardering afwijkt van de huidige waardering. Het kan verder leiden tot juridische geschillen wanneer medewerkers het niet eens zijn met de uitkomsten hiervan.	Kan direct effect hebben op de loonkosten van het gehele team.	Structureel	Inhuur kennis en kunde. Reserveer noodbudget.

Vaststellingsprotocol

Het algemeen bestuur;

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur;

gelet op het feit dat de raden van de deelnemende gemeenten een positieve zienswijze hebben ingebracht op de toegezonden bijstelling begroting 2025 Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad in samenhang met de Gemeentewet; besluit: tot definitieve vaststelling van de bijstelling begroting 2025 van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad en deze stukken toe te zenden aan het college van Gedeputeerde Staten.

Aldus besloten op 2 juli 2025.

Mw. dr. T.P. Dassen-Housen	A. Sabri
Voorzitter	Directeur/secretaris

BIJLAGE 1: omschrijving producten en diensten

PGA Persoonsgerichte Aanpak; veel gemeenten kennen personen die ernstige(veiligheids-) problemen en/of ernstige overlast veroorzaken. Sommigen volharden in dit gedrag of 'groeien door', vaak in combinatie met gedrags- of psychische problemen, verslaving enzovoort. Een integrale op de persoon/het systeem toegesneden (mix van) interventie(s) is een succesvolle manier om deze plegers samen met ketenpartners als gemeenten, politie, OM en hulpverlening, aan te pakken. De PGA is een belangrijk onderdeel van de lokale veiligheidsaanpak. De PGA beoogt met preventieve en repressieve interventies hardnekkige patronen van criminaliteit en overlast te doorbreken. Geprioriteerde personen worden naar een zorg- en/of justitieel traject geleid.
C&A Consult & Advies: kortstondige betrokkenheid, consultering en advisering om aanmelder weer op weg te helpen en de melding op de juiste plek te laten landen.
JPP (Jeugd Preventie Platform) In het Jeugd Preventie Platform (JPP) worden jeugdigen besproken die door de politie en deelnemende partners worden gemeld vanwege zorgen over hun ontwikkeling en veiligheid. Binnen het JPP worden meldingen ingebracht in een keten van professionals. Het doel is vroegtijdige criminaliteit tegen te gaan. Hierbij wordt aan jeugdigen en hun ouders een ondersteuningsaanbod gedaan. De JPP- aanpak van het Veiligheidshuis Parkstad richt zich op kinderen en jeugdigen van 0 tot 18 jaar die in hun ontwikkeling worden bedreigd. Niet alle Parkstadgemeenten maken gebruik van deze mogelijkheid.
Multidisciplinaire aanpak ++ (MDA++) Het doel van deze aanpak is acuut geweld en structurele onveiligheid voor kinderen/gezinnen/volwassenen weg te nemen door het realiseren van een dekkend netwerk. Het middel daartoe is een multidisciplinaire aanpak bij deze ernstige en complexe vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De Multidisciplinaire Aanpak (MDA++) voorziet in een bundeling van psychosociale, medische, forensische en justitiële specialisten in de aanpak van kindermishandeling, huiselijk en seksueel geweld. De twee ++ staan daarbij voor intersectoraal en specialisme aan de voorkant. Met specialisten worden gespecialiseerde zorgverleners bedoeld waaronder (kinder-) artsen, (forensische) psychologen, psychiaters, systeemtherapeuten, verslavingsdeskundigen etc. Het c=uitgangspunt is: 'Betrek bij de complexere casussen in een eerder stadium specialisten waardoor aan de systeem - en persoonsgerichte aanpak beter inhoud gegeven kan worden. De overtuiging is dat deze aanpak zal leiden tot betere behandelmethodes.
Radicalisering Preventieve interventies binnen de lokale aanpak gaan specifiek in op het versterken van de veerkracht en weerbaarheid van vatbare individuen in vatbare omgevingen voor radicalisering. De persoonsgerichte aanpak radicalisering (PGA) is de verzamelnaam voor de fase van alle interventies van ketenpartners om een specifiek persoon niet (verder) te laten radicaliseren, of om deze persoon te laten re-integreren. Deze richt zich op personen waar mogelijk een

(gewelds)dreiging vanuit gaat. De weegploeg, bestaande uit de gemeente, de politie en het OM, besluiten bij ontvangst van een signaal aan de hand van de in het wetsvoorstel Wet gegevensverwerking Persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten (hierna wet PGA) genoemde criteria, of de casus opgenomen wordt in de PGA.
Deze wet maakt mogelijk dat ketenpartners onder bepaalde omstandigheden informatie mogen delen met de gemeente, de politie en het OM. Daarnaast staat de rol van de kernpartners in de PGA beschreven.

Zorg coördinator Mensenhandel (ZOCO)

Zorgcoördinatie van hulp en ondersteuning aan slachtoffers van mensenhandel en de toeleiding van slachtoffers naar de juiste organisatie.

Doelgroep: alle (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel: mannen, vrouwen, transgenders, minderjarigen en meerderjarigen, van Nederlandse en niet Nederlandse nationaliteit.

De zorgcoördinator (ZOCO) mensenhandel heeft een informatie- en adviesfunctie voor professionals; is zichtbaar en bereikbaar voor andere organisaties (die een rol spelen in de signalering, verwijzing, zorg en evt. verblijfsstatus voor slachtoffers). De ZOCO verzamelt en verstrekt gegevens over het aantal slachtoffers, bouwt en onderhoudt een netwerk met de bestaande organisaties om zo bij te dragen aan een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod voor slachtoffers van mensenhandel.

Gemeenten moeten hun rol in de aanpak van mensenhandel invullen. Bijvoorbeeld door regelgeving en beleid te maken dat de aanpak van mensenhandel ondersteunt. En door te zorgen voor passende opvang, ondersteuning en nazorg voor slachtoffers van mensenhandel in de gemeente. Dit gebeurt op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Beschermingstafel Raad van de Kinderbescherming

De beschermingstafel wordt georganiseerd om met verschillende hulpverleningspartijen het gesprek aan te gaan over signalen die ontvangen zijn (en/of worden) over belemmerende factoren bij de ontwikkeling en veiligheid van een kind of kinderen (fysiek en/of mentaal). Het gaat hier altijd over 1 casus.
Het doel van deze bijeenkomst is om op basis van de professionele deskundigheid van eenieder -en gezamenlijk- te komen tot een weloverwogen besluit over het al dan niet doen van interventies die noodzakelijk zijn en de intentie hebben om de veiligheid (fysiek en/of mentaal) van het kind of de kinderen te borgen (binnen de mate van het mogelijke) en op z'n minst te bevorderen.

Levensloopaanpak (onbegrepen "verward" gedrag met een hoog veiligheidsrisico)

De levensloop beschrijft het samenwerken in regionale netwerkvormen waarin ondersteuning, begeleiding en behandeling wordt geboden aan mensen die ontwrichtend gedrag vertonen en een hoog veiligheidsrisico vormen ten gevolge van hun psychische stoornis, hun verstandelijke beperking of hun verslavingsproblematiek. De zorg valt op het snijvlak van de Wet maatschappelijke ondersteuning, Forensische zorg en de Zorgverzekeringswet.

De impact van incidenten veroorzaakt door personen, die ernstig, gevaarlijk en ontwrichtend gedrag vertonen, is voor alle betrokkenen en voor de maatschappij groot. Voor deze groep is een integrale en persoonsgerichte aanpak op zorg en veiligheid gewenst, gericht op monitoring van zorgwekkende signalen, het voorkomen van
verdere escalatie en het bieden van passende zorg en ondersteuning, soms gedurende de gehele levensloop. Daarin kan voor het gehele netwerk tevens de kennis en bewustwording over

onderliggende problematiek nog verder worden vergroot, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een Licht Verstandelijke Beperking (LVB), al dan niet in combinatie met psychiatrische- en/of verslavingsproblematiek. Het doel is dat alle mensen (weer) mee kunnen doen in onze samenleving, zonder dat zijzelf of anderen risico lopen.

Verbindingspunt Informatie en Advies VIA (meldpunt personen met onbegrepen "verward" gedrag).

Het VIA legt verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein. Het doel is om een goede opvolging te kunnen geven op politiemeldingen over personen met verward gedrag naar het zorg- en veiligheidsdomein en zo eerder te komen tot een sluitende ketenaanpak en daarmee een vermindering van het aantal (herhaalde) meldingen en het voorkomen van escalatie.

Verbinding RIEC m.b.t. ondermijning en regionale jeugdnetwerken

In veel kwetsbare wijken met een opeenstapeling van sociale problemen vindt ondermijnende criminaliteit een voedingsbodem. Gemeenten treden hiertegen op met een gebiedsgerichte aanpak die preventie (en voorkomen van verder afglijden) combineert met het aanpakken en bestrijden van ondermijnend en crimineel gedrag. De persoonsgerichte aanpak die door de het Veiligheidshuis Parkstad is ontwikkeld, wordt in toenemende mate ingezet. Bijvoorbeeld in de aanpak van criminele families of om te voorkomen dat kwetsbare jongeren afglijden naar zware (drugs)criminaliteit.
Het ZVHP verkent samen met het RIEC hoe de samenwerking kan worden versterkt.

Afstemming ZSM

Het ZVHP en de strafrechtketenpartners op ZSM hebben een gedeelde ambitie om te komen tot een betere verbinding en effectievere samenwerking tussen het straf-, zorg- en sociaal domein. Er zijn een viertal samenwerkingsafspraken geformuleerd met als doel versterken van de verbinding en de kwaliteit van de samenwerking.

1. Het ZVHP levert de beschikbare relevante contextinformatie over de bij de ZVHP bekende verdachten die op de ZSM-locaties worden aangemeld.
2. Op de ZSM-locaties (en binnen het OM) wordt contextinformatie betrokken om te komen tot de meest effectieve interventie. Wanneer er vanuit het ZVHP van een persoonsgerichte aanpak sprake is, houdt de Officier van Justitie hier rekening mee bij het afdoeningsbesluit of de zaaks aanpak.
3. De ZSM-partners informeren het ZVHP over afdoeningsbesluiten/aanpakken wanneer de verdachte bekend is bij de ZLZVH.

De ZSM-partners doen een melding bij het ZVHP bij ('buikpijn') casussen waar behalve, of in plaats van, interventies vanuit de strafrechtketenpartners ook interventies vanuit het zorg- en sociaal domein nodig lijken. Het ZVHP bespreekt deze casussen en pakt deze vervolgens zelf op of zetten ze door naar partners in het lokale veld.

Bestuurlijk akkoord Re-integratie van (ex-) justitiabele burgers (BA)

Uitgaande van een levensloopbenadering staan gemeenten aan de lat om regie te voeren op het gehele proces van re-integratie van (ex-) justitiabelen. Dit staat beschreven in het bestuurlijk akkoord 'kansen bieden voor re-integratie', dat is ondertekend door de gemeenten, de reclassering, de DJI en het ministerie van J&V.

In 2020 is de integrale provinciale werkgroep 'Implementatie Bestuurlijk Akkoord' gestart. Daarin wordt op provinciaal niveau de huidige en gewenste aanpak, mogelijkheden voor samenwerking

daarin en de randvoorwaarden voor het realiseren van ambities, uitgewisseld. Ook vindt afstemming plaats tussen landelijke ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de regio's Noord-Limburg, Midden-Limburg en Zuid-Limburg.

In dezelfde periode hebben de drie Zorg- en Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg een voorstel gedaan voor nauwere onderlinge samenwerking m.b.t. de nazorg van ex-gedetineerden, waarin ook de ambities van het Bestuurlijk Akkoord een plek hadden.
In 2022 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot één team Nazorg voor de re-integratie van ex-gedetineerden in Zuid-Limburg, inclusief frontoffice en coördinatoren die de coördinatie op casusniveau oppakken namens deelnemende gemeenten. Met één team nazorg wordt ingezet op hechtere samenwerking met ketenpartners, iedere partner werkt als het ware een beetje over zijn eigen grens heen. Daarbij worden door de oprichting van dit team bestuurlijke en uitvoerende overlegtafels efficiënter ingericht. Het is van groot belang dat dit team nazorg nauw is verbonden met bestaande regionale structuren, waaronder de commissie zorg en veiligheid.

Er is geïnvesteerd in kennis van en betrokkenheid bij het thema en de opgave die voorligt. Er is een actieve ambtelijke werkgroep 'Nazorg ex-gedetineerden Zuid-Limburg opgestart, van waaruit gemeenten en Zorg- en Veiligheidshuizen uit de drie sub regio's het overleg zijn aangegaan over de gewenste stappen en het creëren van draagvlak.

BIJ (Bestuurlijke informatievoorziening Justitiabelen) en art. 18b meldingen

Risicoanalyse bij terugkerende delinquenten van zware delicten, zeden en TBS *met onherroepelijke gevangenisstraf*, in afstemming met contactfunctionarissen OOV voor de 7 Parkstadgemeenten advisering Burgemeester.
De BIJ regeling beoogt ervoor te zorgen dat de burgemeester tijdig wordt geïnformeerd over de aanstaande terugkeer van bepaalde categorieën (ex-)justitiabelen in de gemeente, met vermelding van het gepleegde delict. Naar aanleiding daarvan wordt beoordeeld of er een risico bestaat op maatschappelijke onrust of dreigende verstoringen van de openbare orde, als gevolg van de terugkeer van een gedetineerde.

De gemeente krijgt een melding van het gevangeniswezen -gebaseerd op art. 18 penitentiaire beginselenwet- dat een gevangene in vrijheid wordt gesteld en hij/zij terugkeert naar de gemeente of zich gaat vestigen in de gemeente.
Naar aanleiding van deze melding wordt door het ZVHP een risico-inventarisatie gemaakt. Bij een hoog risico kan betrokkene worden aangemeld voor de persoonsgerichte aanpak binnen het ZVHP.

Huisverboden

De Wet Tijdelijk Huisverbod geeft de burgemeester de bevoegdheid om een persoon van wie een ernstige dreiging van huiselijk geweld uitgaat tijdelijk (in beginsel 10 dagen) de toegang tot zijn/haar woning te ontzeggen. Tijdens deze periode mag de betreffende persoon geen contact opnemen met zijn huisgenoten. De periode van 10 dagen wordt benut om andere maatregelen te nemen die (de dreiging van) huiselijk geweld kunnen wegnemen.

Multidisciplinaire aanpak ++ (MDA++)
Het doel van deze aanpak is acuut geweld en structurele onveiligheid voor kinderen/gezinnen/volwassenen weg te nemen door het realiseren van een dekkend netwerk. Het middel daartoe is een multidisciplinaire aanpak bij deze ernstige en complexe vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De Multidisciplinaire Aanpak (MDA++) voorziet in een bundeling van

psychosociale, medische, forensische en justitiële specialisten in de aanpak van kindermishandeling, huiselijk en seksueel geweld. De twee ++ staan daarbij voor intersectoraal en specialisme aan de voorkant. Met specialisten worden gespecialiseerde zorgverleners bedoeld waaronder (kinder-) artsen, (forensische) psychologen, psychiaters, systeemtherapeuten, verslavingsdeskundigen etc. Het c=uitgangspunt is: 'Betrek bij de complexere casussen in een eerder stadium specialisten waardoor aan de systeem - en persoonsgerichte aanpak beter inhoud gegeven kan worden. De overtuiging is dat deze aanpak zal leiden tot betere behandelmethodes.

Nazorg ex-gedetineerden

De nazorg van ex-gedetineerden richt zich op alle (ex-) gedetineerde burgers van 18 jaar en ouder die zich na detentie in Parkstad (weer) willen vestigen. De coördinator nazorg stelt samen met ketenpartners een plan van aanpak op en ziet vanuit de regiefunctie toe op de uitvoering ervan. Goede re-integratie van ex-gedetineerden kan gezien worden als terugvalpreventie. Ook overlast gevend gedrag kan door een goede re-integratie worden verminderd. De gedetineerde is eerst zelf verantwoordelijk voor een goede terugkeer, waarbij de gemeente de verantwoordelijkheid heeft richting gedetineerde en maatschappij om erop toe te zien dat terugkeer zo effectief mogelijk verloopt. Het Veiligheidshuis Parkstad voert namens de gemeenten deze taak uit.

Bestuurlijk akkoord Re-integratie van (ex-) justitiabele burgers (BA)

Uitgaande van een levensloopbenadering staan gemeenten aan de lat om regie te voeren op het gehele proces van re-integratie van (ex-) justitiabelen. Dit staat beschreven in het bestuurlijk akkoord 'kansen bieden voor re-integratie', dat is ondertekend door de gemeenten, de reclassering, de DJI en het ministerie van J&V.

In 2020 is de integrale provinciale werkgroep 'Implementatie Bestuurlijk Akkoord' gestart. Daarin wordt op provinciaal niveau de huidige en gewenste aanpak, mogelijkheden voor samenwerking daarin en de randvoorwaarden voor het realiseren van ambities, uitgewisseld. Ook vindt afstemming plaats tussen landelijke ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de regio's Noord-Limburg, Midden-Limburg en Zuid-Limburg.

In dezelfde periode hebben de drie Zorg- en Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg een voorstel gedaan voor nauwere onderlinge samenwerking m.b.t. de nazorg van ex-gedetineerden, waarin ook de ambities van het Bestuurlijk Akkoord een plek hadden.
In 2022 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot één team Nazorg voor de re-integratie van ex-gedetineerden in Zuid-Limburg, inclusief frontoffice en coördinatoren die de coördinatie op casusniveau oppakken namens deelnemende gemeenten. Met één team nazorg wordt ingezet op hechtere samenwerking met ketenpartners, iedere partner werkt als het ware een beetje over zijn eigen grens heen. Daarbij worden door de oprichting van dit team bestuurlijke en uitvoerende overlegtafels efficiënter ingericht. Het is van groot belang dat dit team nazorg nauw is verbonden met bestaande regionale structuren, waaronder de commissie zorg en veiligheid.

Er is geïnvesteerd in kennis van en betrokkenheid bij het thema en de opgave die voorligt. Er is een actieve ambtelijke werkgroep 'Nazorg ex-gedetineerden Zuid-Limburg opgestart, van waaruit gemeenten en Zorg- en Veiligheidshuizen uit de drie sub regio's het overleg zijn aangegaan over de gewenste stappen en het creëren van draagvlak.

Heerlen sociaal Veilig

De aanpak Sociaal Veilig is onder andere geïnspireerd op de methodiek Operatie Hartslag waarbij problemen integraal vanuit diverse disciplines en domeinen worden opgepakt: veiligheid, zorg, wonen en leefbaarheid en zal dus zeker ook op onderdelen onorthodox zijn.
Uitvoeringsteams die nauw met elkaar samenwerken. Noodzakelijke interventies en de taakverdeling worden onder voorzitterschap van het ZVHP besproken in een casuïstiekoverleg, bij de woonomgevingsploeg biedt het ZVHP-procesondersteuning. In deze teams werken naast de gemeente diverse relevante partners met elkaar samen. In het casuïstiekoverleg wordt vooral gesproken over passende hulp en ondersteuning voor personen en/of gezinnen (‘achter de voordeur’), de woonomgevingsploeg handelt bij signalen, ergernissen en ‘onvrede’ over de fysieke woonomgeving. Vanuit deze overleggen kan opgeschaald worden naar een Regieteamoverleg of PGA-aanpak binnen het ZVHP.

Preventie met gezag

Voorbereiding ondermijning aanpak jeugd voor 2024 en opvolgende jaren.

Om te voorkomen dat jongeren (minderjarigen en jongvolwassenen tot 27 jaar) in de criminaliteit belanden of daar verder in afglijden, is het belangrijk om de jongeren meer perspectief en veerkracht te bieden. Om dit te bewerkstelligen is het noodzakelijk om die voedingsbodem weg te nemen, de kansenongelijkheid te verkleinen en de weerbaarheid van de jongeren te vergroten. Er wordt ingezet op het vergroten van de beschermende factoren, het verkleinen van de risicofactoren en het versterken van justitiële functies in de wijk.
We gaan onze informatiepositie versterken om vroegtijdig het risicogedrag te signaleren en hierop te interveniëren. Om dit te bereiken is de gemeente Heerlen samen met het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad doende met het vormgeven van een nieuwe werkwijze.
De werkwijze zal bestaan uit een 3 trap raket.

1) JPP ‘Jeugd preventie platform’ (hinderlijk/overlast)
2) Kernteam Jeugd (overlast/strafbaar)
3) PGA-aanpak jeugd (strafbaar/crimineel

Re-integratie Officier (RIO)

De RIO richt zich op jongvolwassenen uit de 7 Parkstad gemeenten met een leeftijd tussen de 18 en 27 jaar welke uit detentie komen. De bijdrage en uitvoer van diensten geldt voor 2025 en 2026 waarbinnen de RIO (1 fte) zich richt op het voorkomen van terugval in criminaliteit van jonge (ex-)gedetineerden die zijn veroordeeld voor HIC-feiten of (ex) gedetineerden met Multi-problematiek welke zich kenmerken door het plegen van veel delicten, lastig te motiveren zijn en intensieve en praktische begeleiding nodig hebben.

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Kadernota 2025

KADERNOTA Begroting 2025 Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad Limburg
(Algemene financiële en beleidsmatige kaders 2025-2028)

Inleiding

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft 2 jaar geleden een traject opgestart dat heeft geleid tot de oprichting van het Openbaar Lichaam Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Hiertoe heeft op 11 oktober 2023 de oprichtingsvergadering plaatsgevonden en treedt de Gemeenschappelijke Regeling (GR) per 1 januari 2024 in werking. Omdat de publiekrechtelijke basis van dit Openbaar Lichaam, de Wet gemeenschappelijke regelingen is, dient de financiële en verantwoordingscyclus daarbij aan te sluiten.

Met ingang van 2015 is het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht (Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen, 9 juli 2014) algemene financiële en beleidsmatige kaders op te stellen, een zogenaamde Kadernota. Het doel van de Kadernota is om de betrokken gemeenteraden tijdig (vóór 30 april) over deze kaders te informeren, zodat raden tijdig (afzonderlijk of gezamenlijk) kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de ontwerpbegroting. De kadernota moet een indicatie geven over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie.

De samenwerking en governance binnen Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Samenwerking
De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in eind 2023.

Governance
De regionale samenwerking krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling, aangegaan door de 7 colleges en burgemeesters en betreft zowel bevoegdheden van het college als van de burgemeesters van de 7 colleges. Deze GR bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de voorzitter (dit is 1 van de burgemeesters). De voorzitter vertegenwoordigt de GR in en buiten rechte.

De voorloper van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is het Veiligheidshuis Parkstad. Het Veiligheidshuis Parkstad is op 20 september 2017 van start gegaan. Dit als gevolg van de fusie van het Veiligheidshuis Heerlen en het Veiligheidshuis Kerkrade. Grondslag voor de samenwerking was een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst waarin naast het doel en de taken van het Veiligheidshuis Parkstad, ook de governance en de financiën beschreven waren. De GR komt daarvoor in de plaats.

Werkwijze
De groep burgers die problemen ervaart op meerdere levensgebieden en daardoor te maken heeft met zorg en ondersteuning en in aanraking komt met politie en justitie, beweegt zich op het snijvlak van verschillende domeinen. Voor de aanpak en het forceren van een doorbraak hiervan zijn partijen uit meerdere ketens nodig en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad brengt professionals uit de verschillende domeinen aan tafel en beoordelen of zij gezamenlijk middels een casusoverleg en werkafspraken een doorbraak kunnen forceren.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft meer dan 48 ketenpartners die onder andere door het privacy protocol met elkaar verbonden zijn. Hiertoe behoren 7 kernpartners zoals het Openbaar Ministerie, Politie, reclasseringsorganisaties, GGZ, Raad van de Kinderbescherming, de gecertificeerde instellingen (zoals bijvoorbeeld Bureau Jeugdzorg) en de GGD.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft daarnaast een grote kring van samenwerkingspartners in de zorg-, straf- en dienstverleningsketen, zoals woningcorporaties, maatschappelijke opvang en GGZ-aanbieders.

Deze partners analyseren de problematiek en stemmen interventies en maatregelen met elkaar af. Elke organisatie behoudt daarbij haar eigen rol en verantwoordelijkheid. De gezamenlijke aanpak bestaat veelal uit een combinatie van straf en hulpverlening. Een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bewaakt de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Door samen te werken komen snelle en efficiënte interventies tot stand die de problemen oplossen of beter beheersbaar maken.

Parallel daaraan wordt nauw samengewerkt met de Zorg- en Veiligheidshuizen Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland waarbij gestreefd wordt op Zuid-Limburgse schaal eenzelfde werkwijze te hanteren en door samen te werken synergie te behalen.

*Algemene **beleidsmatige** kaders 2025 – 2028*

Bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is sprake van een viertal hoofdtaken:

1. Bevorderen van de samenwerking tussen de gemeenten en partners in het justitiële, bestuurlijke en zorgdomein om te komen tot een integrale aanpak van (potentieel) criminele of ernstige overlast veroorzakende personen of systemen, mits daarbij sprake is van complexe casuïstiek. De aanpak staat in functie van het streven de sociale veiligheid te vergroten en daarmee de leefbaarheid binnen de samenleving te verbeteren.
2. Bijdragen aan de veiligheid(-sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid. Hierbij gaat het om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.
3. Het vervullen namens de deelnemers gezamenlijk of als afzonderlijke deelnemer van (specialistische) uitvoerings- en ondersteuningstaken.
4. Het inbrengen en delen van de kennis en expertise bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering.

*De algemene **financiële** kaders 2025-2028*

In onderstaande tabel staan de huidige meerjarige financiële kaders opgenomen.

	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Personeel	€ 2.648.623	€ 2.534.520	€ 2.502.961	€ 2.642.466
Locatiekosten en faciliteiten	€ 130.735	€ 130.735	€ 130.735	€ 130.735
Werkbudget bedrijfsvoering	€ 373.942	€ 381.977	€ 390.367	€ 399.109
Totaal lasten	€ 3.153.299	€ 3.047.233	€ 3.024.063	€ 3.172.310

	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Structurele baten	€ 2.883.201	€ 2.862.594	€ 2.838.872	€ 2.986.551
Incidentele baten via centrumgemeente Heerlen	€ 62.509	€ 62.509	€ 62.509	€ 62.509
Incidentele baten via gemeente Heerlen	€ 86.000	€ -	€ -	€ -
Incidentele baten Zuid Limburg	€ 121.590	€ 122.130	€ 122.683	€ 123.250

Subtotaal structurele baten	€ 2.883.201	€ 2.862.594	€ 2.838.872	€ 2.986.551
Subtotaal incidentele baten	€ 270.099	€ 184.639	€ 185.192	€ 185.759
Totaal baten	€ 3.153.300	€ 3.047.233	€ 3.024.064	€ 3.172.310

Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn in de begroting 2025-2028

- In de Gemeenschappelijke Regeling is niets opgenomen over het vormen van een eventuele reserve. Vanuit het oogpunt van gemeenten is het niet wenselijk dat er (grote) reserves worden gevormd door bijvoorbeeld gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast is er onderzoek verricht naar de mogelijk fiscale gevolgen (vennootschapsbelasting) wanneer de GR een reserve zou vormen wanneer de lasten lager zouden zijn dan de baten. Vanuit het fiscaal onderzoek (uitgevoerd door Deloitte) blijkt dat dit risico klein is wanneer de reserve beperkt is o.b.v. een samenwerkingsvrijstelling. Het nadeel van géén reserve betekent dat kleine voor- en nadelen tussen de verschillende boekjaren niet kunnen worden vereffend. De huidige koers is echter dat er géén reserve wordt gevormd vanwege het feit dat dit vanuit gemeenten niet wenselijk is.
- Inmiddels is helder dat de ICT-budgetten voor de GR niet afdoende zijn naar de toekomst toe om de kosten hiervoor te dekken. Dit hangt met name samen met de wereldwijde stijgende kosten voor ICT-middelen alsook een stijging in de kosten van het projectbeheer van alle ICT-middelen. Hiervoor is een extra bedrag in de meerjarenbegroting opgenomen wat leidt tot een autonome verhoging van dit budget.
-Vanwege het feit dat de inzet van personeel in een organisatie als deze een complexe factor is, wordt parellel gewerkt aan een strategisch personeelsbeleid (en planning) om zo het risico te verkleinen op de inzet van personeel op structurele en incidentele werkzaamheden en zo tevens te voldoen aan de hiervoor gestelde kaders. Deze exercitie is nog onderhanden en betekent mogelijk nog iets voor de personele lasten.
- Recentelijk is door de organisatie een DPIA (data protection impact assessment) uitgevoerd. Een DPIA is een onderzoek dat duidelijk maakt waar grote privacy-risico's ontstaan bij het gebruik van persoonsgegevens en waar eventueel maatregelen moeten worden genomen om risico's te verkleinen of te voorkomen. Vanwege de gevoeligheid van de dossiers binnen de organisatie is hier hoogstwaarschijnlijk extra formatie nodig om deze risico's af te kunnen dekken. Daarbij is het hebben van een functionaris voor gegevensbescherming een verplichting. Dit betekent dat hier een extra bedrag in de begroting voor is opgenomen. Wanneer blijkt dat de benodigde formatie binnen de reguliere middelen d.m.v.. strategische personeelsplanning kan worden opgevangen zal dit niet leiden tot een autonome kostenverhoging in de begroting.
- In de meerjarenbegroting 2024-2027 is reeds rekening gehouden met een indexering op de personele lasten van 4,2% en 4,1% voor respectievelijk 2024 en 2025 en meerjarig is voor de periode na 2025 rekening gehouden met 2,5% per jaar. Inmiddels is duidelijk dat de CAO-verhoging per 01-01-2024 in totaal 4,75% is. Dit betekent dat er in de meerjarige begroting 2025-2028 een correctie zal worden doorgevoerd.
- De GR is pas van start per 01-01-2024 waardoor nog niet alle compleet in beeld is. Dit kan betekenen dat er mogelijk nog andere (financiële) ontwikkelingen zijn die op dit moment nog niet in beeld zijn. Mogelijk zijn er nog implicaties t.a.v. de bedrijfsvoering, de strategische personeelsplanning, de verantwoordingslast via de P&C-cyclus, de huisvesting e.d. die een financieel effect (voordelig en/of nadelig) hebben op de begroting 2025-2028. Er is in deze kadernota getracht een zo volledig mogelijk beeld te schetsen van de ontwikkelingen die we voorzien.

Aldus besloten tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad d.d. 24 januari 2024

De voorzitter,

Dr. T.P. Dassen

De directeur/ secretaris,

E. Curfs (Plv. Directeur)

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Meerjarenbegroting 2026 t/m 2029

Versie 4

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2026-2029 van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Deze begroting biedt inzicht in de financiële speerpunten en strategische ontwikkelingen voor de komende jaren. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bevindt zich volop in transitie, waarbij we ons blijven richten op het verbeteren van de samenwerking tussen gemeenten, justitiële partners ,andere Zorg- en Veiligheidshuizen, en zorgorganisaties. Ons doel is om de meest complexe zorg- en veiligheidsproblemen, zoals overlast, criminaliteit, huiselijk geweld, kindermishandeling en radicalisering, effectief aan te pakken.

Sinds de oprichting van het Openbaar Lichaam Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad op 1 januari 2024, hebben we al aanzienlijke stappen gezet in de doorontwikkeling en professionalisering van onze organisatie, doch we dienen zeker nog stevige stappen te maken. Deze transformatie stelt ons in staat om de zorg- en veiligheidsdomeinen beter en duurzamer met elkaar te verbinden, wat resulteert in een robuuste en toekomstbestendige organisatie.

Inhoudsopgave

A. Inleiding....4
1. Begroting 2026-2029....4
2. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad, missie en visie....5
3. De organisatie....6
4. Ontwikkelingen....7
B. Beheer van het Zorg- en Veiligheidshuis (Taakvelden ingevolge het BBV)....7
Controle en verantwoording....8
C. Financieel....9
D. Verplichte paragrafen....14
1.1 Lokale heffingen....14
1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing....14
1.3 Indicatoren....15
1.4 Onderhoud kapitaalgoederen....16
1.5 Financiering....16
1.6 Bedrijfsvoering....19
1.7 Verbonden partijen....19
1.8 Grondbeleid....19
1.9 Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen....19
1.10 Openbaarheidsparagraaf....19
5. Risico's en voorzienbare knelpunten....20
VASTSTELLINGSPROTOCOL....23
BIJLAGE 1: omschrijving producten en diensten....24

A. Inleiding

1. Begroting 2026-2029

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2026-2029 van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. In deze begroting geven wij inzicht in de financiële speerpunten voor de jaren 2026-2029 weer op basis van het landelijk kader zorg en veiligheidshuizen.
Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is dé plek waar gemeenten, justitiële partners en zorgpartners samenwerken om de meest moeilijke zorg- en veiligheidsproblemen op het gebied van overlast, criminaliteit, huiselijk geweld, kindermishandeling en radicalisering aan te pakken. Het werkgebied van Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bestaat uit de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.

Op 1 januari 2024 is de Gemeenschappelijke Regeling (GR) in werking getreden. Omdat de publiekrechtelijke basis van dit Openbaar Lichaam, de Wet gemeenschappelijke regelingen is, dient de financiële en verantwoordingscyclus daarbij aan te sluiten.

Met ingang van 2015 is het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht (Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen[1]) algemene financiële en beleidsmatige kaders op te stellen, een zogenaamde Kadernota. Het doel van de Kadernota is om de betrokken gemeenteraden tijdig (vóór 30 april) over deze kaders te informeren, zodat raden tijdig (afzonderlijk of gezamenlijk) kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de meerjarenbegroting 2026-2029..

De meerjarenbegroting 2026-2029 is evenals de eerder vastgestelde begrotingen sinds oprichting van de GR onderdeel van het interbestuurlijk toezicht van de Provincie Limburg. Belangrijk hierbij is om te vermelden dat de provincie extra aandacht heeft voor de balans tussen structurele/incidentele baten en structurele en incidentele lasten. In de Kadernota 2026-2029 is hier aandacht voor aangezien het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad een organisatie betreft waarbinnen diverse projecten worden uitgevoerd. Dit maakt dat het voeren van een goede bedrijfsvoering een extra complexe factor betreft. Inmiddels zijn diverse trajecten succesvol in gang gezet om dit zo goed als mogelijk te kunnen sturen waaronder dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) tussen het Zorg- en Veiligheidshuis en de gemeenten t.a.v. projecten alsook een strategische personeelsplanning vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis.

Aangezien de GR vrij recent is opgericht en midden in de doorontwikkeling en verdere professionalisering zit, zijn mogelijk nog niet alle consequenties volledig in beeld. Het ZVHP wil dat de bedrijfsvoering beter mee kan bewegen met de (veranderende) vraag vanuit de primaire processen en doorontwikkeling en professionalisering. Dit betekent dat er voor de nog in ontwikkeling zijnde organisatie en inrichting nog keuzes gemaakt moeten worden. Deze keuzes zullen steeds in lijn zijn met het Landelijk Kader ZVH en de koers van de GR ZVHP. Het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur worden uiteraard tijdig geïnformeerd over relevante ontwikkelingen.

Een belangrijk uitgangspunt bij deze meerjarenbegroting 2026-2029 is dat **de inwonersbijdrage vooralsnog niet stijgt** t.o.v. de eerder vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028**.** Dit betekent dat de noodzakelijke aanpassingen nu nog binnen de bestaande financiële kaders worden gerealiseerd, zonder een extra bijdragen voor de deelnemende gemeenten.

[1] wetten.nl - Regeling - Wet gemeenschappelijke regelingen - BWBR0003740

2. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad, missie en visie

De voorloper van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is het Veiligheidshuis Parkstad. Het Veiligheidshuis Parkstad is op 20 september 2017 van start gegaan. Dit als gevolg van de fusie van het Veiligheidshuis Heerlen en het Veiligheidshuis Kerkrade. Grondslag voor de samenwerking was een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst waarin naast het doel en de taken van het Veiligheidshuis Parkstad, ook de governance en de financiën beschreven waren. De GR komt daarvoor in de plaats.

Werkwijze

De groep burgers die problemen ervaart op meerdere levensgebieden en daardoor te maken heeft met zorg en ondersteuning en in aanraking komt met politie en justitie, beweegt zich op het snijvlak van verschillende domeinen. Voor de aanpak en het forceren van een doorbraak hiervan zijn partijen uit meerdere ketens nodig en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad brengt professionals uit de verschillende domeinen aan tafel en beoordelen of zij gezamenlijk middels een casusoverleg en werkafspraken een doorbraak kunnen forceren. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft meer dan 45 ketenpartners die onder andere door het privacy protocol met elkaar verbonden zijn. Zoals Openbaar Ministerie, Politie, GGD (incl. Veilig Thuis), Bureau Jeugdzorg, Reclassering Nederland, Leger des Heils, Raad voor de Kinderbescherming en Dienst Justitiële Inrichtingen. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft daarnaast een grote kring van samenwerkingspartners in de zorg-, straf- en dienstverleningsketen, zoals woningcorporaties, maatschappelijke opvang en GGZ-aanbieders.

Deze partners analyseren de problematiek en stemmen interventies en maatregelen met elkaar af. Elke organisatie behoudt daarbij haar eigen rol en verantwoordelijkheid. De gezamenlijke aanpak bestaat veelal uit een combinatie van straf en hulpverlening. Een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bewaakt de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Door samen te werken komen snelle en efficiënte interventies tot stand die de problemen oplossen of beter beheersbaar maken.
Parallel daaraan wordt nauw samengewerkt met de Zorg- en Veiligheidshuizen Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland waarbij gestreefd wordt op Zuid-Limburgse schaal eenzelfde werkwijze te hanteren en door samen te werken synergie te behalen.

In deze ontwikkeling is geconstateerd dat de Parkstadproblematiek het rechtvaardigt dat er een robuust en toekomstbestendig Zorg- en Veiligheidshuis moet zijn. De eerdere privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst kon daar onvoldoende in voorzien. Dat naast wettelijke beperkingen vanwege het privaatrechtelijke karakter van de samenwerking. Daarom is besloten concreet in te zetten op een transformatie naar een gemeenschappelijke regeling namelijk het Openbaar Lichaam Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad die op 1 januari 2024 officieel opgericht is.

Voordelen

Wij handhaven als Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad onze uitgangspunten: professionaliteit, dienstverlening en kostenbewustzijn. De behoefte vanuit de huidige praktijk en de gewenste positionering als (uitvoerings)organisatie, kunnen we met deze GR de zorg- en veiligheidsdomeinen beter en duurzamer met elkaar verbinden.

Andere voordelen van de GR zijn:

- Alle Parkstadgemeenten kunnen directe invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering en uitvoeringskracht;

- Een zelfstandige Parkstad-organisatie die positie kan kiezen en die opereert voor en verantwoording aflegt aan alle Parkstadgemeenten en bestuurders;
- Uitgroeien tot één plek waar alle ketenpartners en professionals terecht kunnen met vragen en aanvullende expertise;
- Meer intensieve samenwerking die een impuls geeft aan een kwalitatieve en effectieve aanpak bij complexe casuïstiek.

3. De organisatie

Op 1 januari 2024 hebben de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal formeel de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad opgericht.

Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de 7 burgemeesters en 7 wethouders “Zorg / Sociaal domein” van de deelnemende gemeenten. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de 7 burgemeesters en informeert het Algemeen Bestuur volgens de GR over de voortgang en legt verantwoording af over de bestede middelen. De deelnemers vervullen de rol van opdrachtgever en het Zorg- en Veiligheidshuis de rol van opdrachtnemer. Er is geen onderscheid in de af te nemen basisdienstverlening, dat is voor elke gemeente hetzelfde.

De kern van de basisdienstverlening van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bestaat uit het uitvoeren van procesregie.
Procesregie houdt in dat het ZVHP de coördinatie en afstemming van verschillende zorg- en veiligheidspartners op zich neemt. Dit zorgt voor een gestroomlijnde en effectieve aanpak van complexe casussen, waarbij de behoeften van de betrokkenen centraal staan.

Daarnaast kunnen gemeenten en derden conform de GR extra dienstverlening “inkopen”. Dit betreft vaak incidentele diensten die worden geleverd voor individuele gemeenten. Deze diensten worden aangeboden op basis van specifieke behoeften en omstandigheden en voegen extra waarde toe aan de basisdienstverlening van ZVHP. Een voorbeeld hiervan is de inzet voor “preventie met gezag”.

De directeur van het Zorg- en Veiligheidshuis is onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur belast met de leiding van de organisatie en met de zorg over de juiste taakvervulling. Er is momenteel één teammanager die onder verantwoordelijkheid van de directeur voor de regie, coördinatie, bedrijfsvoering (onderdelen) en netwerkmanagement zorgt. Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een deel belegd bij de deelnemende gemeenten Kerkrade (personeels- en salarisadministratie) en Heerlen (huisvesting) dan wel worden op ad hoc basis ingehuurd. Voor financial en business control is een medewerkster in eigen dienst. Daar waar bedrijfsvoeringstaken zijn uitbesteed, heeft de financial/businesscontroller een regierol. Op het gebied van financiën, privacy, beveiliging, informatiemanagement, arbo en archivering zal een verdere professionalisering van de organisatie nodig zijn evenals de borging in kwaliteitsmanagementsystemen. Ten aanzien van privacy wordt op Zuid-Limburgs niveau kennis uitgewisseld met Zorg- en Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland en Zorg- en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek. Maar desalniettemin blijft er zware verantwoordelijkheid op het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad rusten om de privacy en informatiebeveiliging voor onze eigen producten en diensten conform de regelgeving in te richten. Voor een uitgebreide toelichting over privacy en informatiebeveiliging zie memo “Privacy opnemen in begroting”. De archivering en het wettelijk toezicht wordt uitgevoerd door het Historisch Centrum Limburg.

4. Ontwikkelingen

Met ingang van 1 oktober 2021 maakte ons Zorg- en Veiligheidshuis onderdeel uit van de Samenwerkende Zuid-Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen (ZLZVH). De drie Zuid-Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen Parkstad, Maastricht-Heuvelland en Westelijke Mijnstreek streven nog steeds naar een intensieve samenwerking sinds de oprichting van de GR. Echter door het oprichten van de gemeenschappelijke regeling hebben de hiervoor genoemde Samenwerkende Zuid-Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen te maken met een gewijzigde verhouding. Toch blijven we onze kennis samen beter benutten, leren we van elkaar en stemmen we onze werkprocessen voortdurend op elkaar af.

Op basis van de kadernota 2026 wordt het jaarplan opgesteld.

De jaarplannen van de drie afzonderlijke Zorg- en Veiligheidshuizen worden eveneens op onderdelen met elkaar afgestemd. Hiermee geven wij blijk aan de samenwerking, zonder de couleur locale uit het oog te verliezen. De leidraad voor het jaarplan is de Landelijk Kader voor de Nederlandse Zorg- en Veiligheidshuizen.

B. Beheer van het Zorg- en Veiligheidshuis (Taakvelden ingevolge het BBV)

Op grond van het BBV dienen de geraamde lasten en baten te worden gerubriceerd volgens de gemeentelijke taakveldindeling. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad onderscheiden we de volgende taakgebieden:

04	Overhead
1.2	Openbare Orde en Veiligheid
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.2	Wijkteams
6.4	Begeleide participatie
6.5	Arbeidsparticipatie
6.6	Maatwerkvoorzieningen WMO
6.81	Geëscaleerde zorg 18+
6.82	Geëscaleerde zorg 18-

Vanwege de aanpak en werkwijze van multi-complexe casuïstiek is het feitelijk niet mogelijk onze producten en diensten expliciet te duiden ten aanzien van een van de taakvelden omdat ze veelal in elkaar overlopen en elkaar versterken. Als voorbeeld een ex-gedetineerde dakloze die terugkeert naar Parkstad. Hij/zij is van toepassing op het merendeel van taakgebieden.

Bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is sprake van een viertal hoofdtaken:

1. Bevorderen van de samenwerking tussen de gemeenten en partners in het justitiële, bestuurlijke en zorgdomein om te komen tot een integrale aanpak van (potentieel) criminele of ernstige overlast veroorzakende personen of systemen, mits daarbij sprake is van complexe casuïstiek. De aanpak staat in functie van het streven de sociale veiligheid te vergroten en daarmee de leefbaarheid binnen de samenleving te verbeteren.
2. Bijdragen aan de veiligheid(-sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid. Hierbij gaat het om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.

3. Het vervullen namens de deelnemers gezamenlijk of als afzonderlijke deelnemer van (specialistische) uitvoerings- en ondersteuningstaken.
4. Het inbrengen en delen van de kennis en expertise bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering.

Politieke keuzes, maatschappelijke ontwikkelingen, (gewijzigde) wet- en regelgeving hebben invloed op de producten en diensten die afgenomen worden door de deelnemende gemeenten van de GR Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. In de bijlage bij deze begroting is een nadere omschrijving opgenomen van de diensten en producten waarbij ook ken- en productiegetallen 2024 opgenomen op zowel gemeentelijk als Parkstadniveau zijn inbegrepen.

Diensten en producten

De Persoon Gerichte Aanpak (PGA)
Consult & Advies (C&A)
JPP Jeugd Preventie Platform
Multi disciplinaire aanpak ++ (MDA++)
Radicalisering
Zorgcoördinatie Mensenhandel (ZOCO)
Beschermingstafel Jeugdigen
Levensloopaanpak (onbegrepen "verward" gedrag met een hoog veiligheidsrisico)
Verbindingspunt Informatie en Advies VIA (meldpunt personen met onbegrepen "verward" gedrag)
Afstemming RIEC m.b.t. ondermijning en regionale jeugdnetwerken
Afstemming ZSM
Nazorg ex-gedetineerden/ Bestuurlijk akkoord Re-integratie van (ex-)justitiabele burgers (BA)
BIJ regeling (terugkeer delinquenten met een risico op maatschappelijke onrust)
Huisverboden
Aanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties
*Participatie aan Preventie met Gezag**
*Participatie aan Heerlen Sociaal Veilig **
Re-integratie Officier (RIO)

* deze diensten en producten worden door enkele deelnemers afgenomen.

In bijlage 1 is een toelichting per product en dienst opgenomen in deze meerjarenbegroting.

Controle en verantwoording

De diensten en producten vormen de kern van de relatie opdrachtgever-opdrachtnemer. Deze kern heeft alleen maar toegevoegde waarde als opdrachtnemer en de opdrachtgever regelmatig met de overeengekomen afspraken met elkaar bespreken. Per kwartaal wordt hierover gerapporteerd aan het bestuur middels een dashboard. Tussentijdse ontwikkelingen eerder besproken met het bestuur. Natuurlijk vormen de vereisten die de Wgr en het BBV stellen ook een belangrijke randvoorwaarde.

C. Financieel

Algemeen

De meerjarenbegroting 2026-2029 is gebaseerd op de feitelijke situatie bij de oprichting en doorontwikkeling van de gemeenschappelijke regeling en borduurt dan ook voort op de bijgestelde begroting 2025. Hierbij zijn de nieuwe ontwikkelingen en wijzigingen via de kadernota 2026-2029 verwerkt in deze begroting. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is immers voortdurend in ontwikkeling door besluitvorming inzake uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers en derden wat direct invloed heeft alvorens start van het begrotingsjaar.

De meerjarenbegroting 2026-2029

In deze meerjarenbegroting is, zoveel als redelijkerwijs in te schatten is, gerekend met realistische prijzen o.b.v. de meest recente CAO-ontwikkelingen. Voor de andere begrotingsposten waaronder de inhuur op het vlak van de accountant, ICT-kosten e.d. zijn de CPB-indices opgevolgd (3,3%).

LASTEN

Personeel

De loonsom medewerkers is gebaseerd op daadwerkelijke loonkosten, er is geen methodiek zoals max. schaal -1. De loonsom medewerkers laat een afvloeiende beweging zien wegens de afname van extra diensten. Dit wil concreet zeggen dat op het moment dat een extra dienst (project) ten einde loopt, gelijktijdig het tijdelijke contract van de medewerker eindigt. Zoals hierboven benoemd, stijgen de loonkosten op basis van de CPB-indices met 3,3%.
De vermindering van extra diensten (projecten) heeft logischerwijze ook een verlagend effect op de andere personeelsposten.

Meer baten betekent een grotere omvang van personeel waardoor de organisatie robuuster wordt.

Het Zorg- en Veiligheidshuis kenmerkt zich van oorsprong al door het uitvoeren van relatief veel projecten. In onderstaande tabel op de regel ‘strategisch personeelsbeleid’ wordt het verschil weergegeven t.a.v. de huidige structurele lasten en de structurele baten en het verschil hiertussen wanneer er lopende projectopdrachten worden gereduceerd. Wegens de hoge inspanningen van het nieuw management is er vanaf 2026 geen bezuinigingsopgave meer.

Personeel	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Loonsom medewerkers	€ 2.700.587	€ 2.442.394	€ 2.558.111	€ 2.697.360
Dienstreisvergoeding	€ 10.330	€ 8.000	€ 8.264	€ 8.537
Opleidingen personeel	€ 35.000	€ 30.000	€ 30.990	€ 32.013
Vrijval generatiepact /voorziening personeel	€ 45.000	€ 47.000	€ 20.000	€ 20.000
Op te lossen strategisch personeelsbeleid	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal personeel	**€ 2.790.917**	**€ 2.527.394**	**€ 2.617.365**	**€ 2.757.909**

Locatiekosten en faciliteiten

Zoals bekend is besloten dat het Zorg- en Veiligheidshuis medio 2025 haar intrek neemt in een pand in Hoensbroek als onderdeel van het Nationaal Programma Heerlen Noord. Wegens succesvolle onderhandelingen leidt de verhuizing niet tot meer huisvestingskosten. Er is enkel een oplopend effect door de indexering.

Locatiekosten en faciliteiten	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Huur	€ 50.694	€ 52.367	€ 54.096	€ 55.881
Diensten en middelen (facilitaire kosten)	€ 45.302	€ 46.797	€ 48.341	€ 49.937
Inhuur uren P&O en financien	€ 33.573	€ 34.680	€ 35.825	€ 37.007
Subtotaal	**€ 129.569**	**€ 133.845**	**€ 138.262**	**€ 142.824**

Werkbudget bedrijfsvoering

Het Zorg- en Veiligheidshuis is als klant aangesloten bij Solido (voormalig Parkstad-IT), wat als voordeel biedt dat het op dit vlak volledig wordt ontzorgd. Er moet echter nog een afweging worden gemaakt of deze positie gehandhaafd blijft of dat het Zorg- en Veiligheidshuis ook als deelnemer aan de organisatie gaat deelnemen.
Daarnaast heeft het Zorg- en Veiligheidshuis als zijnde een gemeenschappelijke regeling te maken met extra kosten voor onder andere licenties, een accountant, verzekeringen, een archivaris, privacywetgeving en de aanschaf van kantoorartikelen en organisatieactiviteiten. Deze kosten worden jaarlijks geïndexeerd.

De bijdrage voor het programma ‘Wonen en werken voor ex-gedetineerden’ wordt jaarlijks aangevraagd en ingezet voor diverse doeleinden, waaronder de inhuur van derden.

Werkbudget bedrijfsvoering	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Communicatie	€ 1.033	€ 1.067	€ 1.102	€ 1.139
Cliëntgebonden werkbudget	€ 10.330	€ 10.671	€ 11.023	€ 11.387
Organisatiegebonden werkbudget	€ 75.000	€ 77.475	€ 80.032	€ 82.673
Bijdrage Wonen-werken ex-gedetineerden	€ 87.964	€ 90.867	€ 93.866	€ 96.963
ICT-kosten	€ 87.805	€ 90.703	€ 93.696	€ 96.788
Licentiekosten software (AFAS, PGAX)	€ 16.528	€ 17.073	€ 17.637	€ 18.219
Accountant	€ 13.636	€ 14.086	€ 14.550	€ 15.031
Fiscalist	€ 7.024	€ 7.256	€ 7.496	€ 7.743
Verzekeringen	€ 20.660	€ 21.342	€ 22.046	€ 22.774
Archivering	€ 5.165	€ 5.335	€ 5.512	€ 5.693
Facilities randaparatuur buiten contracten	€ 5.000	€ 5.165	€ 5.335	€ 5.512
Organisatieactiviteiten	€ 7.748	€ 7.000	€ 7.231	€ 7.470
Samenwerking ZLZVH organisatie	€ 1.550	€ 1.601	€ 1.653	€ 1.708
Onvoorzien	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Subtotaal	**€ 369.442**	**€ 379.641**	**€ 391.179**	**€ 403.098**

BATEN

Structurele baten

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad ontvangt gelden voor o.a. de inzet op geweld in afhankelijkheid relaties en huisverboden via de (centrumgemeente Heerlen t.b.v. Parkstad). Daarnaast ontvangt het Zorg- en Veiligheidshuis structurele rijksbijdragen bestaande uit de bijdrage vanuit het Ministerie van J&V en de POK gelden via de centrumgemeente Maastricht. Het is de keuze en de eigenstandige bevoegdheid van de centrumgemeenten Maastricht t.b.v. Zuid Limburg deze bedragen te indexeren. Tot op heden is dit niet gebeurd en er zijn ook geen dwang of rechtsmiddelen hen daartoe te verplichten. Bestuurlijk is hier aandacht voor.

De gemeente Kerkrade bekostigt één extra fte aan procesregie. Binnen projectaanpakken Preventie met Gezag en Heerlen Sociaal Veilig van de gemeente Heerlen zijn 2 fte structureel geborgd voor de inzet.

De zorgcoördinatie mensenhandel is een coproductie tussen de centrumgemeenten Heerlen en Maastricht en de inzet is voor heel Zuid-Limburg. De financiering is gebaseerd op de Brede Doel Uitkering Vrouwenopvang. De zorgcoördinator mensenhandel is bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad in dienst en niet meer weg te denken gelet op de problematiek. In het beleid mensenhandel voor Zuid Limburg is de financiering voor de zorgcoördinator opgenomen. Dit beleid is aflopend en moet opnieuw vastgesteld worden.

Heerlen Noord Sociaal Veilig is voor een deel structureel geborgd en voor een deel incidenteel (dit wordt bij incidentele baten gemeente Heerlen weergegeven). Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft een structurele inzet in het nationaal programma Preventie met Gezag via de gemeente Heerlen.

Structurele baten	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Inwonerbijdrage	€ 1.802.376	€ 1.942.634	€ 2.087.692	€ 2.231.128
Rijksbijdrage J&V (via centrumgemeent Maastricht)	€ 111.925	€ 111.925	€ 111.925	€ 111.925
Bijdrage centrumgemeente Heerlen GIA	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000
POK gelden	€ 145.372	€ 145.372	€ 145.372	€ 145.372
Mensenhandel / zorgcoordinatie centrumgemeenten	€ 100.012	€ 100.012	€ 100.012	€ 100.012
Extra inzet 1 fte procesregie gemeente Kerkrade	€ 103.107	€ 106.510	€ 110.025	€ 113.656
Heerlen Noord Sociaal Veilig*	€ 135.000	€ 135.000	€ 135.000	€ 135.000
Subtotaal	**€ 2.517.792**	**€ 2.661.453**	**€ 2.810.026**	**€ 2.957.093**

Incidentele baten via (centrum) gemeente Heerlen t.b.v. Parkstad

Via de (centrum) gemeente Heerlen t.b.v. Parkstad ontvangt het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad centrumgemeentegelden of Parkstadgelden voor Beschermingstafel, regie radicalisering en Preventie met Gezag. De gemeente Heerlen is voor radicalisering afhankelijk van rijksgelden die jaarlijks aangevraagd moeten worden. Deze regeling geldt nu steeds, maar dat geeft geen garanties voor de komende jaren. Als de regeling weg zou vallen dan moeten de deelnemende gemeenten een besluit nemen of zij in het thema wil blijven investeren en hier extra geld voor vrij wil maken. Voor de bijdrage Wonen- werken ex- gedetineerden wordt door het Ministerie van J&V een bijdrage ter beschikking gesteld. Deze middelen zijn geoormerkt en mogen alleen ingezet worden voor de “inkoop” van zorgtrajecten bij gespecialiseerde zorgpartners. Hoeveel er wordt aangevraagd is afhankelijk van de problematiek. Bestuurlijk akkoord nazorg wordt door de gemeente Heerlen betaalt tot het moment dat er sprake is van doordecentralisatie van de middelen voor Beschermd

Wonen. Als de doordecentralisatie een feit is en elke Parkstadgemeente dus ook middelen ontvangt, betaalt elke gemeente van Parkstad zelf naar rato inwoneraantal. Deze lijn is afgestemd met de wethouders WMO van alle Parkstadgemeenten. Op basis van de voorgaande jaren is een schatting gemaakt voor de bijdrage voor de opvolgende jaren. De gelden zijn geïndexeerd met de CPB-indices.

Incidentele baten via centrumgemeente Heerlen tbv Parkstad	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Beschermingstafel	€ 28.417	€ 29.355	€ 30.323	€ 31.324
Regie radicalisering	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Preventie met Gezag*	€ 314.249	€ 52.287	€ -	€ -
Bijdrage Wonen-werken ex-gedetineerden	€ 87.964	€ 90.867	€ 93.866	€ 96.963
Bestuurlijk Akkoord Nazorg	€ 144.123	€ 148.879	€ 153.792	€ 158.867
Subtotaal	**€ 609.753**	**€ 356.388**	**€ 312.981**	**€ 322.154**

Incidentele baten gemeente Heerlen

De inzet door het Zorg- en Veiligheidshuis aan het project Heerlen-Noord Sociaal Veilig is gedeeltelijk structureel van aard zoals eerder beschreven en gedeeltelijk incidenteel. De incidentele inzet loopt tot en met 2025 en is daarom in onderstaand overzicht niet meer opgenomen.

Incidentele baten gemeente Heerlen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Heerlen Noord Sociaal Veilig*	€ -	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Incidentele baten Parkstad

Nieuw sinds 2025 zijn de incidentele baten Parkstad en de post 'RIO gelden'. Op 1 augustus 2024, heeft het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad op verzoek van gemeente Heerlen een financiële bijdrage gevraagd ten behoeve van formatie voor Re-integratie officieren (RIO). Met de inzet van de RIO wordt de komende 2 jaar (2025 en 2026) gericht ingezet op het voorkomen van terugval in de criminaliteit van jonge (ex-)gedetineerden die zijn veroordeeld voor een HIC-delict. De aanpak richt zich in eerste aanleg op de casussen waarbij de kans op recidive groot lijkt. Er is een bijdrage aangevraagd van € 280.160 voor 2 jaar. Hier ligt een activiteitenplan aan ten grondslag. De aanpak loopt eind 2026 ten einde en is daarom in de opvolgende jaren niet meer opgenomen in de begroting.

Incidentele baten Parkstad	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
RIO gelden	€ 140.080	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	**€ 140.080**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Incidentele baten Zuid-Limburg

Door de samenwerking met de 3 Zuid-Limburgse huizen komen er projectgelden vrij die worden ingezet op gemeenschappelijk thema's, zoals bijvoorbeeld het VIA. Deze gelden worden ingezet als formatie. De gelden zijn bedoeld voor personele inzet en daarom geïndexeerd in de meerjarenbegroting. VIA is weggezet voor uitvoering bij de gemeente Sittard-Geleen en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad wordt ingehuurd. De bijdrage voor het VIA betaalt de gemeente Heerlen voor Parkstad aan de gemeente Sittard-Geleen. Heerlen betaalt deze kosten tot het moment dat er sprake is van doordecentralisatie van de middelen voor Beschermd Wonen. Als de doordecentralisatie een feit is en elke Parkstadgemeente dus ook middelen ontvangt, betaalt elke gemeente van Parkstad zelf naar rato inwoneraantal. Deze lijn is afgestemd met de wethouders WMO van alle Parkstadgemeenten. In onderstaand overzicht zijn meerjarig de baten weergegeven.

Incidentele baten Zuid Limburg	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
VIA procesregie	€ 22.303	€ 23.039	€ 23.799	€ 24.584
Subtotaal	**€ 22.303**	**€ 23.039**	**€ 23.799**	**€ 24.584**

Inwonerbijdrage

De toename van zowel de baten heeft geen effect op de balans tussen inkomsten en uitgaven, omdat de bijbehorende kosten, voornamelijk op het gebied van personeel en bedrijfsvoering, tegelijkertijd stijgen. Een belangrijk uitgangspunt bij deze meerjarenbegroting is dat **de bijdrage van de inwoners niet wordt verhoogd** t.o.v. de eerder vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028**.** Dit betekent dat de noodzakelijke aanpassingen binnen de bestaande financiële kaders worden doorgevoerd, zonder extra bijdragen van de deelnemende gemeenten. De oplopende inwonersbijdrage heeft te maken met de indexering.

TOTAAL	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Totale Baten	**€ 3.289.928**	**€ 3.040.879**	**€ 3.146.806**	**€ 3.303.831**
Totale Lasten	**€ 3.289.928**	**€ 3.040.879**	**€ 3.146.805**	**€ 3.303.831**
Totale bijdrage per inwoner	**€ 7,04**	**€ 7,58**	**€ 8,15**	**€ 8,71**

Onderstaande een overzicht van de verdeelsleutel en jaarlijkse bijdrage per gemeente 2026 t/m 2029.

Gemeente	Aantal Inwoners 2024 CBS	Percentage	Bijdrage per gemeente 2026	Bijdrage per gemeente 2027	Bijdrage per gemeente 2028	Bijdrage per gemeente 2029
Heerlen	87461	33,9%	€ 615.339	€ 663.224	€ 712.747	€ 761.717
Kerkrade	45311	17,7%	€ 318.789	€ 343.597	€ 369.254	€ 394.623
Beekdaelen	35896	14,1%	€ 252.549	€ 272.202	€ 292.528	€ 312.626
Landgraaf	37112	14,5%	€ 261.105	€ 281.423	€ 302.437	€ 323.217
Simpelveld	10255	4,1%	€ 72.150	€ 77.765	€ 83.571	€ 89.313
Voerendaal	12375	4,9%	€ 87.065	€ 93.841	€ 100.848	€ 107.777
Brunssum	27770	10,8%	€ 195.378	€ 210.582	€ 226.307	€ 241.855
Totaal	**256180**	**100%**	**€ 1.802.376**	**€ 1.942.634**	**€ 2.087.692**	**€ 2.231.128**

D. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording is aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet van toepassing, omdat het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

1.1 Lokale heffingen

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad komt niet rechtstreeks in aanmerking voor lokale heffingen. Het is een publiekrechtelijke instelling die wordt gefinancierd door deelnemende gemeenten en andere overheden. Lokale heffingen zijn daarom niet van toepassing op hun financieringsstructuur.

1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico’s te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico’s rekening worden gehouden.

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is aangegeven dat de risicoparagraaf dient te worden uitgebreid tot een weerstandsvermogensparagraaf. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is een uitvoeringsorganisatie met beleidstaken die ten behoeve van de deelnemers taken uitvoert. Met de deelnemers is bij oprichting van de gemeenschappelijke regeling vastgelegd welke producten en diensten worden afgenomen (zie gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad artikel 4). Hieraan is gekoppeld een voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt.

Dit maakt ook de risicobenadering van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen.

Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico's) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico's waarvoor geen voorziening is gevormd.

De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico's) is op basis van de inrichting en werkwijze van het Zorg- en Veiligheidshuis is klein doch niet uit te sluiten. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan, of medewerkers een vast dienstverband aangeboden, als hier een structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van diensten horen incidentele lasten en daarbij passende dienstverbanden. Gezien er een ongelijke verhouding was van de incidentele lasten en incidentele baten, is in 2024 het strategisch personeelsbeleid opgenomen. Daar is de organisatie in 2024 proactief en succesvol mee aan de slag gegaan en dit werkt door in 2025. Daarnaast worden dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met deelnemers die diensten afnemen die niet conform artikel 4 gemeenschappelijke regeling zijn afgesproken. Bijkomende risico's door afname die niet conform de artikel 4 gemeenschappelijke regeling zijn worden middels de dienstverleningsovereenkomst afgedekt.

Algemene en bestemmingsreserve

De deelnemers aan het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort op basis van inwonersaantallen. Door het algemeen bestuur is besloten om het overschot 2023 op te voeren als frictiebudget voor 2024 onder het label onvoorzien zoals eerder beschreven in de inleiding, maar géén algemene reserve. In de begroting 2026-2029 is vooralsnog geen algemene- en bestemmingsreserve opgenomen.

1.3 Indicatoren

Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling.

De netto schuldquote (NSQ)

Een indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak. De hoogte van de inkomsten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd. Omdat géén leningen verstrekt worden en ook niet verstrekt gaan worden, is een netto schuldquote niet aan de orde.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.
Een reële weergave van de solvabiliteitsratio is niet mogelijk. Een eigen vermogen is er niet.

Grondexploitatie

Er wordt noch bouwgrond, noch grond op industrieterreinen geëxploiteerd. De indicator "grondexploitatie" kan daarom ook niet verstrekt worden.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad dat begroot is op basis van de overeengekomen producten en diensten, is dit lastig om in deze definitie te vatten. Dit eens te meer omdat noch bij de oprichting nog in de daaropvolgende jaren in een voorziening of reserve was/is voorzien. Dit was ook voor 2024 het geval.

Belastingcapaciteit

Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling. Er worden géén belastingen geheven omdat de dienstverlening op basis van de koepelvrijstelling is vrijgesteld. De indicator "belastingcapaciteit" is dan ook niet van toepassing.

1.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Alle Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Solido (voormalig Parkstad-IT) waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat. Daarnaast is door de samenwerkende Zorg- en Veiligheidshuizen geïnvesteerd in een software (zaaksysteem) die aan alle veiligheidscriteria en normen voldoet.

1.5 Financiering

Algemeen

De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting. Sinds oprichting werkt het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad op basis van kwartaalfacturatie om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken.

Risicobeheer

Met risico's worden bedoeld renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitenrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak. Het beheersen van risico's komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld

Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is dit in 2026 vooralsnog niet aan de orde.

Renterisico op vaste schuld

De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat het Zorg- en Veiligheidshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente

De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven zijn er geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing.

Kredietrisico's

Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. Omdat geen leningen en garanties aan derden verstrekt zijn of worden speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's

De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjaren-liquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Ook dit risico speelt niet.

Koers- en valutarisico

Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is niet van toepassing. Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Ook dit geldt niet.

Debiteurenrisico's

Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien enkel diensten worden verleend aan gemeenten is het debiteurenrisico klein. De gemeenschappelijke regeling laat overigens wel ruimte voor andere partijen dan gemeenten opdrachten uit te voeren, mits geaccordeerd door het bestuur. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden.

Kasbeheer/ kasgeldlimiet

Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. Na inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling is het uitgangspunt dat enkel elektronische betaalvormen worden gestimuleerd. Het Zorg- en Veiligheidshuis zal niet over kasgeld beschikken. Voor het beheer van de financiële middelen gaat de gemeenschappelijke regeling op aandringen van de provincie een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) op basis van het schatkistbankieren. Het Zorg- en Veiligheidshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Financieringsrisico's

Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid en van de afname van producten en diensten zich verplicht hebben eventuele tekorten op basis van inwonersaantallen te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo

Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op EMU-saldo

Het EMU- saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele

gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden. Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Momenteel bekijkt de minister van Financiën of de referentiewaarde van 0,4% verder verlaagd kan worden naar 0,3%. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend.

1.6 Bedrijfsvoering

De personeels- en salarisadministratie zijn uitbesteed aan de gemeente Kerkrade. Hiertoe zijn procesafspraken gemaakt met de directie. Voor ondersteuning die niet binnen bovenstaande afspraken vallen wordt gebruik gemaakt van private aanbieders of wordt dit in eigen beheer gedaan. Dit geldt bijvoorbeeld voor de financiële administratie.

De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Solido (voormalig Parkstad-IT).

Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Heerlen en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad afgesloten.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad verzorgt zelf en in samenwerking met de andere Zorg- en Veiligheidshuizen waar dat mogelijk is het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces.

1.7 Verbonden partijen

De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Solido (voormalig Parkstad-IT) maar voorlopig alleen als klant, niet als deelnemer. Bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is dus geen sprake van verbonden partijen.

1.8 Grondbeleid

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft geen eigendom van gronden of betrokkenheid bij activiteiten die normaal gesproken onder grondbeleid vallen, zoals grondverwerving, grondexploitatie of het uitgeven van grond aan derden.

1.9 Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad kent in 2026-2029 geen taakstelling of bezuiniging.

1.10 Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad werkt aan een plan om aan de openbaarmakingsplicht te kunnen voldoen. Het plan in het kort is om onder meer alle stukken van het Algemeen Bestuur openbaar te maken door middel van plaatsing op de website en het opstellen van een protocol ter uitvoering van de WOO.

5. Risico's en voorzienbare knelpunten

In de risicoparagraaf van deze meerjarenbegroting 2026 t/m 2029 worden voorziene risico's en knelpunten opgenomen.

Verhoging inwonersbijdrage in meerjarenbegroting 2026 t/m 2028

De meerjarenbegroting kent een inwonersbijdrage die oploopt van € 6,48 in 2025 tot € 8,26 in 2029. Jaarlijks gaat de inwonersbijdrage omhoog wegens de CPI ad 3,3% die gehanteerd wordt. In tegenstelling tot de meerjarenbegroting 2025 t/m 2028 is de inwonersbijdrage in 2028 € 0,17 lager wegens de volbrachte taakstelling strategisch personeelsbeleid. De begroting is hierdoor (op incidentele en structurele gelden) in balans.

CAO Samenwerkende Gemeentelijke Overheden

In de meerjarenbegroting is bij de berekening van de personeelslasten de loon- en prijsontwikkeling index op basis van de CPB-indices voor de loonvoet sector overheid gehanteerd (3,3%), zoals de gemeenten dat ook doen. Aangezien CAO slechts een looptijd heeft tot 31 maart 2025 en de daadwerkelijke loonstijging nog niet bekend is, zou een hogere CAO stijging kunnen leiden tot extra personeelslasten.

Algemeen beeld van de casuïstiek

Er is een toename van complexiteit en aantallen casuïstiek en nieuwe instroom. Dit leidt begin 2023 al tot een formatietekort en capaciteitsproblemen waardoor er voor het eerst in de historie met wachtlijsten wordt gewerkt. Daarbij moet wel worden aangegeven dat we geconfronteerd zijn met langdurig zieke medewerkers. In overleg met het bestuur is afgesproken tot vervanging over te gaan. Vanzelfsprekend heeft dit gevolgen voor de loonsom.

De casuïstiek wordt ruwer en harder en de doorlooptijden lopen op. Dit is het beeld dat er is. Door de complexiteit is vaak inzet vanuit meerdere procesregisseurs nodig maar is er ook specialistische inzet van de zorgpartijen aan de orde. Tegelijkertijd lopen we ook tegen de grenzen van het haalbare aan waar onze ketenpartners mee kampen qua capaciteitstekorten en prioriteiten (OM/ Politie). Maar ook de Limburg/Parkstadlobby ten aanzien van de politiesterkte is hier exemplarisch voor. Mogelijk biedt de Regiodeal 2.0 enige verlichting. Signalen van mensenhandel en uitbuiting worden steeds urgenter in onze casuïstiek. En zeker hebben we ook hinder van de beperkte doorstroommogelijkheden binnen woonvoorzieningen in de regio.

Wet Tijdelijk Huisverbod

De trend die vorig jaar al werd ingezet ten aanzien van het opleggen van huisverboden is niet gestopt. Zo waren er op 5 januari van dit jaar al 5 huisverboden c.q. risico taxaties huiselijk geweld opgelegd c.q. afgenomen. De impact daarvan op de bedrijfsvoering is groot. Een huisverbod heeft absolute prioriteit en de bijbehorende activiteiten moeten door de procesregisseur en het bedrijfsbureau direct worden opgepakt. Wachtlijsten kunnen hierbij niet gehanteerd worden. Het is een open eind constructie die als de trend zich voortzet, binnen de huidige bezetting moeilijk te managen is.

Nieuwe instroom

De impact van de instroom van Syrische gezinnen en individuele personen is genoegzaam bekend en we zien dat ook terug in de casuïstiek.

Door de Oekraïense oorlog is er een nieuwe groep bijgekomen. In beide gevallen zien we dat terug in de huisverboden en ook in het verlengde daarvan in de PGA's, maar bij de laatste groep zijn er ook signalen van mensenhandel.

Ook is sprake van een nieuwe categorie PGA, namelijk de jeugdigen. Dit in het kader van de integrale aanpak jeugd Parkstad/ Preventie met Gezag.

Economische/ energie crisis leidt tot meer meldingen

De economische/ energie crisis heeft aangetoond dat er net zoals in de coronaperiode het geval was, de stressoren toenemen in gezinnen en/ of hun omgeving. Dit heeft weer effect op de aanwas t.a.v. huisverboden en PGA's dan wel consult en advies die aan de ketenpartners en gemeenten verstrekt wordt.

Vinden van benodigde en gekwalificeerde personeel

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad ontvangt een groot deel aan incidentele baten (projecten) waar personeel tegenover staat. De sterke vereisten rondom de BBV maken dat wij voor deze incidentele projecten enkel tijdelijke medewerkers kunnen aannemen. Dit maakt het lastig om in deze tijd kwalitatief goed personeel te kunnen werven en een aantrekkelijke werkgever te zijn. De gemeenten concurreren daarbij door soortgelijke functies met een andere waardering aan te bieden.

Continuering projecten Parkstad nog niet structureel geborgd

Het is goed om te kunnen constateren dat veel Rijkssubsidies een structureel karakter kennen en daardoor ook structurele functies kunnen worden aangeboden.

Lage raming kosten bedrijfsvoering

De begroting is opgebouwd op basis van werkelijke kosten op basis van dienstverleningsovereenkomsten. Voor het oprichten, doorontwikkelen en in stand houden van een solide gemeenschappelijke regeling zijn middelen nodig om dit te kunnen realiseren. In de begroting is enkel een structurele post onvoorzien van € 30.000,- opgenomen om autonome tegenvallers van beperkte omvang te kunnen opvangen.

AVG, privacy en DPIA's

De AVG blijkt steeds meer een risico-element te vormen door de strikte regelgeving en toepassing ervan. Zeker binnen het domein zorg en veiligheid. Landelijk is men zich ook van bewust maar alles heeft zijn doorwerking op de primaire processen die AVG proof moeten zijn. Zo moet ook het privacy protocol van de GR worden aangepast. Ook ontkomen we er niet aan om DPIA's te laten uitvoeren. Als voorbeelden:

- DPIA corebusiness PGA
- DPIA Nazorg (ex) gedetineerden
- DPIA Jeugd aanpak (IJAP) in samenwerking met privacy-officer van de gemeente Heerlen
- Aanpassen van samenwerkingsconvenant en privacy protocol ZVH Parkstad i.v.m. GR en uitvoering gemeentelijke taken.

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het algemeen bestuur;

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur;

gelet op het feit dat de raden van de deelnemende gemeenten een positieve zienswijze hebben ingebracht op de toegezonden meerjarenbegroting 2026-2029;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad in samenhang met de Gemeentewet; besluit: tot definitieve vaststelling van de meerjarenbegroting 2026-2028 van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad en deze stukken toe te zenden aan het college van Gedeputeerde Staten.

Aldus besloten op 2 juli 2025.

Mw. dr. T.P. Dassen-Housen	A. Sabri
Voorzitter	Directeur/secretaris

BIJLAGE 1: omschrijving producten en diensten

PGA Persoonsgerichte Aanpak; veel gemeenten kennen personen die ernstige(veiligheids-) problemen en/of ernstige overlast veroorzaken. Sommigen volharden in dit gedrag of 'groeien door', vaak in combinatie met gedrags- of psychische problemen, verslaving enzovoort. Een integrale op de persoon/het systeem toegesneden (mix van) interventie(s) is een succesvolle manier om deze plegers samen met ketenpartners als gemeenten, politie, OM en hulpverlening, aan te pakken. De PGA is een belangrijk onderdeel van de lokale veiligheidsaanpak. De PGA beoogt met preventieve en repressieve interventies hardnekkige patronen van criminaliteit en overlast te doorbreken. Geprioriteerde personen worden naar een zorg- en/of justitieel traject geleid.
C&A Consult & Advies: kortstondige betrokkenheid, consultering en advisering om aanmelder weer op weg te helpen en de melding op de juiste plek te laten landen.
JPP (Jeugd Preventie Platform) In het Jeugd Preventie Platform (JPP) worden jeugdigen besproken die door de politie en deelnemende partners worden gemeld vanwege zorgen over hun ontwikkeling en veiligheid. Binnen het JPP worden meldingen ingebracht in een keten van professionals. Het doel is vroegtijdige criminaliteit tegen te gaan. Hierbij wordt aan jeugdigen en hun ouders een ondersteuningsaanbod gedaan. De JPP- aanpak van het Veiligheidshuis Parkstad richt zich op kinderen en jeugdigen van 0 tot 18 jaar die in hun ontwikkeling worden bedreigd. Niet alle Parkstadgemeenten maken gebruik van deze mogelijkheid.
Multidisciplinaire aanpak ++ (MDA++) Het doel van deze aanpak is acuut geweld en structurele onveiligheid voor kinderen/gezinnen/volwassenen weg te nemen door het realiseren van een dekkend netwerk. Het middel daartoe is een multidisciplinaire aanpak bij deze ernstige en complexe vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De Multidisciplinaire Aanpak (MDA++) voorziet in een bundeling van psychosociale, medische, forensische en justitiële specialisten in de aanpak van kindermishandeling, huiselijk en seksueel geweld. De twee ++ staan daarbij voor intersectoraal en specialisme aan de voorkant. Met specialisten worden gespecialiseerde zorgverleners bedoeld waaronder (kinder-) artsen, (forensische) psychologen, psychiaters, systeemtherapeuten, verslavingsdeskundigen etc. Het c=uitgangspunt is: 'Betrek bij de complexere casussen in een eerder stadium specialisten waardoor aan de systeem - en persoonsgerichte aanpak beter inhoud gegeven kan worden. De overtuiging is dat deze aanpak zal leiden tot betere behandelmethodes.
Radicalisering Preventieve interventies binnen de lokale aanpak gaan specifiek in op het versterken van de veerkracht en weerbaarheid van vatbare individuen in vatbare omgevingen voor radicalisering. De persoonsgerichte aanpak radicalisering (PGA) is de verzamelnaam voor de fase van alle interventies van ketenpartners om een specifiek persoon niet (verder) te laten radicaliseren, of om deze persoon te laten re-integreren. Deze richt zich op personen waar mogelijk een

(gewelds)dreiging vanuit gaat. De weegploeg, bestaande uit de gemeente, de politie en het OM, besluiten bij ontvangst van een signaal aan de hand van de in het wetsvoorstel Wet gegevensverwerking Persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten (hierna wet PGA) genoemde criteria, of de casus opgenomen wordt in de PGA.
Deze wet maakt mogelijk dat ketenpartners onder bepaalde omstandigheden informatie mogen delen met de gemeente, de politie en het OM. Daarnaast staat de rol van de kernpartners in de PGA beschreven.

Zorg coördinator Mensenhandel (ZOCO)

Zorgcoördinatie van hulp en ondersteuning aan slachtoffers van mensenhandel en de toeleiding van slachtoffers naar de juiste organisatie.

Doelgroep: alle (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel: mannen, vrouwen, transgenders, minderjarigen en meerderjarigen, van Nederlandse en niet Nederlandse nationaliteit.

De zorgcoördinator (ZOCO) mensenhandel heeft een informatie- en adviesfunctie voor professionals; is zichtbaar en bereikbaar voor andere organisaties (die een rol spelen in de signalering, verwijzing, zorg en evt. verblijfsstatus voor slachtoffers). De ZOCO verzamelt en verstrekt gegevens over het aantal slachtoffers, bouwt en onderhoudt een netwerk met de bestaande organisaties om zo bij te dragen aan een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod voor slachtoffers van mensenhandel.

Gemeenten moeten hun rol in de aanpak van mensenhandel invullen. Bijvoorbeeld door regelgeving en beleid te maken dat de aanpak van mensenhandel ondersteunt. En door te zorgen voor passende opvang, ondersteuning en nazorg voor slachtoffers van mensenhandel in de gemeente. Dit gebeurt op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Beschermingstafel Raad van de Kinderbescherming

De beschermingstafel wordt georganiseerd om met verschillende hulpverleningspartijen het gesprek aan te gaan over signalen die ontvangen zijn (en/of worden) over belemmerende factoren bij de ontwikkeling en veiligheid van een kind of kinderen (fysiek en/of mentaal). Het gaat hier altijd over 1 casus.
Het doel van deze bijeenkomst is om op basis van de professionele deskundigheid van eenieder -en gezamenlijk- te komen tot een weloverwogen besluit over het al dan niet doen van interventies die noodzakelijk zijn en de intentie hebben om de veiligheid (fysiek en/of mentaal) van het kind of de kinderen te borgen (binnen de mate van het mogelijke) en op z'n minst te bevorderen.

Levensloopaanpak (onbegrepen "verward" gedrag met een hoog veiligheidsrisico)

De levensloop beschrijft het samenwerken in regionale netwerkvormen waarin ondersteuning, begeleiding en behandeling wordt geboden aan mensen die ontwrichtend gedrag vertonen en een hoog veiligheidsrisico vormen ten gevolge van hun psychische stoornis, hun verstandelijke beperking of hun verslavingsproblematiek. De zorg valt op het snijvlak van de Wet maatschappelijke ondersteuning, Forensische zorg en de Zorgverzekeringswet.

De impact van incidenten veroorzaakt door personen, die ernstig, gevaarlijk en ontwrichtend gedrag vertonen, is voor alle betrokkenen en voor de maatschappij groot. Voor deze groep is een integrale en persoonsgerichte aanpak op zorg en veiligheid gewenst, gericht op monitoring van zorgwekkende signalen, het voorkomen van
verdere escalatie en het bieden van passende zorg en ondersteuning, soms gedurende de gehele levensloop. Daarin kan voor het gehele netwerk tevens de kennis en bewustwording over

onderliggende problematiek nog verder worden vergroot, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een Licht Verstandelijke Beperking (LVB), al dan niet in combinatie met psychiatrische- en/of verslavingsproblematiek. Het doel is dat alle mensen (weer) mee kunnen doen in onze samenleving, zonder dat zijzelf of anderen risico lopen.

Verbindingspunt Informatie en Advies VIA (meldpunt personen met onbegrepen "verward" gedrag).

Het VIA legt verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein. Het doel is om een goede opvolging te kunnen geven op politiemeldingen over personen met verward gedrag naar het zorg- en veiligheidsdomein en zo eerder te komen tot een sluitende ketenaanpak en daarmee een vermindering van het aantal (herhaalde) meldingen en het voorkomen van escalatie.

Verbinding RIEC m.b.t. ondermijning en regionale jeugdnetwerken

In veel kwetsbare wijken met een opeenstapeling van sociale problemen vindt ondermijnende criminaliteit een voedingsbodem. Gemeenten treden hiertegen op met een gebiedsgerichte aanpak die preventie (en voorkomen van verder afglijden) combineert met het aanpakken en bestrijden van ondermijnend en crimineel gedrag. De persoonsgerichte aanpak die door de het Veiligheidshuis Parkstad is ontwikkeld, wordt in toenemende mate ingezet. Bijvoorbeeld in de aanpak van criminele families of om te voorkomen dat kwetsbare jongeren afglijden naar zware (drugs)criminaliteit.
Het ZVHP verkent samen met het RIEC hoe de samenwerking kan worden versterkt.

Afstemming ZSM

Het ZVHP en de strafrechtketenpartners op ZSM hebben een gedeelde ambitie om te komen tot een betere verbinding en effectievere samenwerking tussen het straf-, zorg- en sociaal domein. Er zijn een viertal samenwerkingsafspraken geformuleerd met als doel versterken van de verbinding en de kwaliteit van de samenwerking.

1. Het ZVHP levert de beschikbare relevante contextinformatie over de bij de ZVHP bekende verdachten die op de ZSM-locaties worden aangemeld.
2. Op de ZSM-locaties (en binnen het OM) wordt contextinformatie betrokken om te komen tot de meest effectieve interventie. Wanneer er vanuit het ZVHP van een persoonsgerichte aanpak sprake is, houdt de Officier van Justitie hier rekening mee bij het afdoeningsbesluit of de zaaks aanpak.
3. De ZSM-partners informeren het ZVHP over afdoeningsbesluiten/aanpakken wanneer de verdachte bekend is bij de ZLZVH.

De ZSM-partners doen een melding bij het ZVHP bij ('buikpijn') casussen waar behalve, of in plaats van, interventies vanuit de strafrechtketenpartners ook interventies vanuit het zorg- en sociaal domein nodig lijken. Het ZVHP bespreekt deze casussen en pakt deze vervolgens zelf op of zetten ze door naar partners in het lokale veld.

Bestuurlijk akkoord Re-integratie van (ex-) justitiabele burgers (BA)

Uitgaande van een levensloopbenadering staan gemeenten aan de lat om regie te voeren op het gehele proces van re-integratie van (ex-) justitiabelen. Dit staat beschreven in het bestuurlijk akkoord 'kansen bieden voor re-integratie', dat is ondertekend door de gemeenten, de reclassering, de DJI en het ministerie van J&V.

In 2020 is de integrale provinciale werkgroep 'Implementatie Bestuurlijk Akkoord' gestart. Daarin wordt op provinciaal niveau de huidige en gewenste aanpak, mogelijkheden voor samenwerking daarin en de randvoorwaarden voor het realiseren van ambities, uitgewisseld. Ook vindt afstemming plaats tussen landelijke ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de regio's Noord-Limburg, Midden-Limburg en Zuid-Limburg.

In dezelfde periode hebben de drie Zorg- en Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg een voorstel gedaan voor nauwere onderlinge samenwerking m.b.t. de nazorg van ex-gedetineerden, waarin ook de ambities van het Bestuurlijk Akkoord een plek hadden.
In 2022 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot één team Nazorg voor de re-integratie van ex-gedetineerden in Zuid-Limburg, inclusief frontoffice en coördinatoren die de coördinatie op casusniveau oppakken namens deelnemende gemeenten. Met één team nazorg wordt ingezet op hechtere samenwerking met ketenpartners, iedere partner werkt als het ware een beetje over zijn eigen grens heen. Daarbij worden door de oprichting van dit team bestuurlijke en uitvoerende overlegtafels efficiënter ingericht. Het is van groot belang dat dit team nazorg nauw is verbonden met bestaande regionale structuren, waaronder de commissie zorg en veiligheid.

Er is geïnvesteerd in kennis van en betrokkenheid bij het thema en de opgave die voorligt. Er is een actieve ambtelijke werkgroep 'Nazorg ex-gedetineerden Zuid-Limburg opgestart, van waaruit gemeenten en Zorg- en Veiligheidshuizen uit de drie sub regio's het overleg zijn aangegaan over de gewenste stappen en het creëren van draagvlak.

BIJ (Bestuurlijke informatievoorziening Justitiabelen) en art. 18b meldingen

Risicoanalyse bij terugkerende delinquenten van zware delicten, zeden en TBS *met onherroepelijke gevangenisstraf*, in afstemming met contactfunctionarissen OOV voor de 7 Parkstadgemeenten advisering Burgemeester.
De BIJ regeling beoogt ervoor te zorgen dat de burgemeester tijdig wordt geïnformeerd over de aanstaande terugkeer van bepaalde categorieën (ex-)justitiabelen in de gemeente, met vermelding van het gepleegde delict. Naar aanleiding daarvan wordt beoordeeld of er een risico bestaat op maatschappelijke onrust of dreigende verstoringen van de openbare orde, als gevolg van de terugkeer van een gedetineerde.

De gemeente krijgt een melding van het gevangeniswezen -gebaseerd op art. 18 penitentiaire beginselenwet- dat een gevangene in vrijheid wordt gesteld en hij/zij terugkeert naar de gemeente of zich gaat vestigen in de gemeente.
Naar aanleiding van deze melding wordt door het ZVHP een risico-inventarisatie gemaakt. Bij een hoog risico kan betrokkene worden aangemeld voor de persoonsgerichte aanpak binnen het ZVHP.

Huisverboden

De Wet Tijdelijk Huisverbod geeft de burgemeester de bevoegdheid om een persoon van wie een ernstige dreiging van huiselijk geweld uitgaat tijdelijk (in beginsel 10 dagen) de toegang tot zijn/haar woning te ontzeggen. Tijdens deze periode mag de betreffende persoon geen contact opnemen met zijn huisgenoten. De periode van 10 dagen wordt benut om andere maatregelen te nemen die (de dreiging van) huiselijk geweld kunnen wegnemen.

Multidisciplinaire aanpak ++ (MDA++)
Het doel van deze aanpak is acuut geweld en structurele onveiligheid voor kinderen/gezinnen/volwassenen weg te nemen door het realiseren van een dekkend netwerk. Het

middel daartoe is een multidisciplinaire aanpak bij deze ernstige en complexe vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De Multidisciplinaire Aanpak (MDA++) voorziet in een bundeling van psychosociale, medische, forensische en justitiële specialisten in de aanpak van kindermishandeling, huiselijk en seksueel geweld. De twee ++ staan daarbij voor intersectoraal en specialisme aan de voorkant. Met specialisten worden gespecialiseerde zorgverleners bedoeld waaronder (kinder-) artsen, (forensische) psychologen, psychiaters, systeemtherapeuten, verslavingsdeskundigen etc. Het c=uitgangspunt is: 'Betrek bij de complexere casussen in een eerder stadium specialisten waardoor aan de systeem - en persoonsgerichte aanpak beter inhoud gegeven kan worden. De overtuiging is dat deze aanpak zal leiden tot betere behandelmethodes.

Nazorg ex-gedetineerden

De nazorg van ex-gedetineerden richt zich op alle (ex-) gedetineerde burgers van 18 jaar en ouder die zich na detentie in Parkstad (weer) willen vestigen. De coördinator nazorg stelt samen met ketenpartners een plan van aanpak op en ziet vanuit de regiefunctie toe op de uitvoering ervan. Goede re-integratie van ex-gedetineerden kan gezien worden als terugvalpreventie. Ook overlast gevend gedrag kan door een goede re-integratie worden verminderd. De gedetineerde is eerst zelf verantwoordelijk voor een goede terugkeer, waarbij de gemeente de verantwoordelijkheid heeft richting gedetineerde en maatschappij om erop toe te zien dat terugkeer zo effectief mogelijk verloopt. Het Veiligheidshuis Parkstad voert namens de gemeenten deze taak uit.

Bestuurlijk akkoord Re-integratie van (ex-) justitiabele burgers (BA)

Uitgaande van een levensloopbenadering staan gemeenten aan de lat om regie te voeren op het gehele proces van re-integratie van (ex-) justitiabelen. Dit staat beschreven in het bestuurlijk akkoord 'kansen bieden voor re-integratie', dat is ondertekend door de gemeenten, de reclassering, de DJI en het ministerie van J&V.

In 2020 is de integrale provinciale werkgroep 'Implementatie Bestuurlijk Akkoord' gestart. Daarin wordt op provinciaal niveau de huidige en gewenste aanpak, mogelijkheden voor samenwerking daarin en de randvoorwaarden voor het realiseren van ambities, uitgewisseld. Ook vindt afstemming plaats tussen landelijke ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de regio's Noord-Limburg, Midden-Limburg en Zuid-Limburg.

In dezelfde periode hebben de drie Zorg- en Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg een voorstel gedaan voor nauwere onderlinge samenwerking m.b.t. de nazorg van ex-gedetineerden, waarin ook de ambities van het Bestuurlijk Akkoord een plek hadden.
In 2022 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot één team Nazorg voor de re-integratie van ex-gedetineerden in Zuid-Limburg, inclusief frontoffice en coördinatoren die de coördinatie op casusniveau oppakken namens deelnemende gemeenten. Met één team nazorg wordt ingezet op hechtere samenwerking met ketenpartners, iedere partner werkt als het ware een beetje over zijn eigen grens heen. Daarbij worden door de oprichting van dit team bestuurlijke en uitvoerende overlegtafels efficiënter ingericht. Het is van groot belang dat dit team nazorg nauw is verbonden met bestaande regionale structuren, waaronder de commissie zorg en veiligheid.

Er is geïnvesteerd in kennis van en betrokkenheid bij het thema en de opgave die voorligt. Er is een actieve ambtelijke werkgroep 'Nazorg ex-gedetineerden Zuid-Limburg opgestart, van waaruit gemeenten en Zorg- en Veiligheidshuizen uit de drie sub regio's het overleg zijn aangegaan over de gewenste stappen en het creëren van draagvlak.

Heerlen sociaal Veilig

De aanpak Sociaal Veilig is onder andere geïnspireerd op de methodiek Operatie Hartslag waarbij problemen integraal vanuit diverse disciplines en domeinen worden opgepakt: veiligheid, zorg, wonen en leefbaarheid en zal dus zeker ook op onderdelen onorthodox zijn.
Uitvoeringsteams die nauw met elkaar samenwerken. Noodzakelijke interventies en de taakverdeling worden onder voorzitterschap van het ZVHP besproken in een casuïstiekoverleg, bij de woonomgevingsploeg biedt het ZVHP-procesondersteuning. In deze teams werken naast de gemeente diverse relevante partners met elkaar samen. In het casuïstiekoverleg wordt vooral gesproken over passende hulp en ondersteuning voor personen en/of gezinnen (‘achter de voordeur’), de woonomgevingsploeg handelt bij signalen, ergernissen en ‘onvrede’ over de fysieke woonomgeving. Vanuit deze overleggen kan opgeschaald worden naar een Regieteamoverleg of PGA-aanpak binnen het ZVHP.

Preventie met gezag

Voorbereiding ondermijning aanpak jeugd voor 2024 en opvolgende jaren.

Om te voorkomen dat jongeren (minderjarigen en jongvolwassenen tot 27 jaar) in de criminaliteit belanden of daar verder in afglijden, is het belangrijk om de jongeren meer perspectief en veerkracht te bieden. Om dit te bewerkstelligen is het noodzakelijk om die voedingsbodem weg te nemen, de kansenongelijkheid te verkleinen en de weerbaarheid van de jongeren te vergroten. Er wordt ingezet op het vergroten van de beschermende factoren, het verkleinen van de risicofactoren en het versterken van justitiële functies in de wijk.
We gaan onze informatiepositie versterken om vroegtijdig het risicogedrag te signaleren en hierop te interveniëren. Om dit te bereiken is de gemeente Heerlen samen met het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad doende met het vormgeven van een nieuwe werkwijze.
De werkwijze zal bestaan uit een 3 trap raket.

1) JPP ‘Jeugd preventie platform’ (hinderlijk/overlast)
2) Kernteam Jeugd (overlast/strafbaar)
3) PGA-aanpak jeugd (strafbaar/crimineel

Re-integratie Officier (RIO)

De RIO richt zich op jongvolwassenen uit de 7 Parkstad gemeenten met een leeftijd tussen de 18 en 27 jaar welke uit detentie komen. De bijdrage en uitvoer van diensten geldt voor 2025 en 2026 waarbinnen de RIO (1 fte) zich richt op het voorkomen van terugval in criminaliteit van jonge (ex-)gedetineerden die zijn veroordeeld voor HIC-feiten of (ex) gedetineerden met Multi-problematiek welke zich kenmerken door het plegen van veel delicten, lastig te motiveren zijn en intensieve en praktische begeleiding nodig hebben.

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Jaarverslag 2024

Besproken door het Algemeen Bestuur op 26 maart 2025

Inhoudsopgave

VOORWOORD **3**
Inleiding **4**
Samenvatting jaarrekening 2024 ..... **5**
1. Verplichte paragrafen **6**
1.1 Lokale heffingen **6**
1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing **6**
1.3 Indicatoren **7**
1.4 Onderhoud kapitaalgoederen **9**
1.5 Financiering **9**
1.6 Bedrijfsvoering **11**
1.7 Verbonden partijen **12**
1.8 Grondbeleid **12**
1.9 Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen. **12**
1.10 Openbaarheidsparagraaf **12**
2. Jaarrekening **12**
2.1 Balans per 31 december 2024 ..... **12**
2.2 Exploitatierekening 2024 ..... **13**
2.2.2 Overzicht van baten en lasten en taakvelden **15**
2.4 Toelichting op de balans **18**
2.5 Toelichting op exploitatierekening **20**
2.6 Rechtmatigheidsverantwoording **26**
2.7 Gegevens in kader WNT **27**

VOORWOORD

Het jaar 2024 markeerde een periode van transitie en opbouw voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. De eerste stappen zijn gezet om de fundamenten van de organisatie te versterken, hetgeen essentieel is voor het waarborgen van operationele effectiviteit en juridische naleving.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bevindt zich momenteel in een fase waarin het verkrijgen van helder inzicht in de verdeling tussen incidentele en structurele werkzaamheden van groot belang is. Dit inzicht helpt bij een nauwkeurige doorberekening van de kosten en een efficiënte bedrijfsvoering. Het management van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad zet zich in om dit inzicht te verkrijgen.

Het resultaat van de jaarrekening laat een batig saldo van € 336.408,- zien. Het resultaat is voor het grootste deel ontstaan door vacatureruimte die niet is ingevuld. Ondanks personele uitdagingen is de continuïteit gewaarborgd en is de inwonersbijdrage stabiel gebleven. Er zijn echter achterstanden in de bedrijfsvoering ontstaan door de complexiteit van de opbouwfase en wettelijke vereisten.

Nu het management gedeeltelijk op sterkte is, ligt de focus op het inhalen van deze achterstanden in 2025. Dit biedt ook kansen om processen te optimaliseren, samenwerkingen te versterken en innovatieve oplossingen te implementeren, waardoor de dienstverlening verder kan worden verbeterd.

Het is van groot belang om te benadrukken dat formatie en bezetting cruciale aandachtspunten zijn voor de organisatie. Een goed inzicht in formatie en bezetting in relatie tot incidentele en structurele gelden is essentieel voor een accurate kosten doorberekening, en dit was in 2024 nog niet volledig op orde. Bovendien heeft het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad in 2024 te maken gehad met een aanzienlijk personeelsverloop, wat mede aantoont dat het tijd en inspanning vergt om een kwalitatieve Gemeenschappelijke Regeling (GR) neer te zetten. Ondanks deze uitdagingen blijven zij vastberaden om de doelen te bereiken en de dienstverlening continu te verbeteren.

Wij kijken met vertrouwen naar de toekomst en blijven ons inzetten voor de veiligheid en zorg van onze gemeenschap.

Burgemeester Dr. T.P. Dassen (voorzitter)

Inleiding

Algemeen

De groep burgers die problemen ervaart op meerdere levensgebieden en daardoor te maken heeft met zorg en ondersteuning en in aanraking komt met politie en justitie, beweegt zich op het snijvlak van verschillende domeinen. Voor de aanpak en het forceren van een doorbraak hiervan zijn partijen uit meerdere ketens nodig en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad brengt professionals uit de verschillende domeinen aan tafel en beoordelen of zij gezamenlijk middels een casusoverleg en werkafspraken een doorbraak kunnen forceren. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft meer dan 45 ketenpartners die onder andere door het privacy protocol met elkaar verbonden zijn. Zoals Openbaar Ministerie, Politie, GGD (incl. Veilig Thuis), Bureau Jeugdzorg, Reclassering Nederland, Leger des Heils, Raad voor de Kinderbescherming en Dienst Justitiële Inrichtingen. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft daarnaast een grote kring van samenwerkingspartners in de zorg-, straf- en dienstverleningsketen, zoals woningcorporaties, maatschappelijke opvang en GGZ-aanbieders.

Deze partners analyseren de problematiek en stemmen interventies en maatregelen met elkaar af. Elke organisatie behoudt daarbij haar eigen rol en verantwoordelijkheid. De gezamenlijke aanpak bestaat veelal uit een combinatie van straf en hulpverlening. Een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bewaakt de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Door samen te werken komen snelle en efficiënte interventies tot stand die de problemen oplossen of beter beheersbaar maken.
Parallel daaraan wordt nauw samengewerkt met de Zorg- en Veiligheidshuizen Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland waarbij gestreefd wordt op Zuid-Limburgse schaal eenzelfde werkwijze te hanteren en door samen te werken synergie te behalen.

In deze ontwikkeling is geconstateerd dat de Parkstadproblematiek het rechtvaardigt dat er een robuust en toekomstbestendig Zorg- en Veiligheidshuis moet zijn. De eerdere privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst kon daar onvoldoende in voorzien. Dat naast wettelijke beperkingen vanwege het privaatrechtelijke karakter van de samenwerking. Daarom is besloten concreet in te zetten op een transformatie naar een gemeenschappelijke regeling namelijk het Openbaar Lichaam Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad die op 1 januari 2024 officieel opgericht is.

Begroting 2024 en begrotingswijzigingen

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft in 2021/2022 een traject opgestart dat op 1 januari 2024 heeft geleid tot de oprichting van het Openbaar Lichaam Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Omdat de publiekrechtelijke basis van dit Openbaar Lichaam, de Wet gemeenschappelijke regelingen is, dient de financiële en verantwoordingscyclus cyclus daarbij aan te sluiten. Daartoe is op 12 juli 2023 de Meerjarenbegroting 2024 t/m 2027 door het Algemeen bestuur vastgesteld.

Nieuwe financiële inzichten begin 2024 hebben geleid tot een 1e begrotingswijziging waarin de inwonersbijdrage met € 0,43 cent per inwoner opgehoogd. De 1e begrotingswijzing is op 4 april 2024 door het Algemeen Bestuur vastgesteld werd.

Op 29 mei 2024 heeft het Algemeen Bestuur de 2e begrotingswijziging akkoord bevonden die per saldo niet heeft geleid tot een hogere inwonersbijdrage. In de 2e begrotingswijziging werd het positief saldo uit 2023 als frictiebudget opgevoerd om de noodzakelijke vervanging van de directeur te kunnen bekostigen.

Samenvatting jaarrekening 2024

Algemeen
Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid, ingesteld voor specifieke zorg- en veiligheidstaken voor deelnemende gemeenten. Naast structurele producten (basistaken/diensten) zijn er ook extra diensten, de zogenaamde plustaken waarvoor de deelnemer een bijdrage bovenop de inwonersbijdrage betaalt. Dit zijn taken of diensten die niet tot de reguliere basistaken/diensten behoren maar wel voldoen aan het landelijk kader van de Zorg- en Veiligheidshuizen. Door samenwerking met ketenpartners beogen we een duurzamer effect en lagere maatschappelijke kosten op de lange termijn te bereiken. Wij werken in mandaat en voeren opdrachten van deelnemers uit, zoveel als mogelijk vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten met productbladen. De overeenkomsten vereisen nog aandacht om in 2025 standaard te worden.

Bij de oprichting van de gemeenschappelijke regeling is een begroting gemaakt op basis van voorgaande jaren en verwachte uitgaven.

Het Zorg en Veiligheidshuis bevindt zich in de opbouwfase, waarin voldaan moet worden aan wettelijke vereisten, bedrijfsvoering eisen en privacyregelgeving. Hoewel er plannen waren om dit in 2024 op te bouwen, heeft het management risicoafwegingen moeten maken en prioriteiten moeten stellen, wat heeft geleid tot mogelijke vertragingen of uitstel van activiteiten. Nu het management gedeeltelijk op sterkte is, met de aanstelling van een nieuwe directeur, moet de organisatie een aanzienlijke inhaalslag maken. De opbouw van een gemeenschappelijke regeling brengt veel uitdagingen met zich mee, zoals het harmoniseren van verschillende systemen en processen van de deelnemende gemeenten. Deze fase biedt echter ook kansen om processen te optimaliseren, nieuwe samenwerkingen aan te gaan en innovatieve oplossingen te implementeren. Hierdoor kan de dienstverlening verder worden verbeterd en beter worden ingespeeld op de behoeften van de deelnemende gemeenten en hun inwoners. De transitie naar de gemeenschappelijke regeling blijkt omvangrijker dan aanvankelijk gedacht, wat aanzienlijke inspanningen en middelen zal vergen. Het is belangrijk om te erkennen dat deze overgang risico's met zich meebrengt en dat er mogelijk extra tijd en middelen nodig zijn om de beoogde doelen te bereiken.

Conclusie:

Het resultaat van de jaarrekening laat een batig saldo van € 336.408,- zien. Dit is het resultaat inclusief de taakstelling strategisch personeelsbeleid ad € 89.714,-.
De bezetting van het management van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is nagenoeg op orde, maar de verdere inhaalslag voor de transformatie naar een zelfstandige gemeenschappelijke regeling (GR) vereist nog aanzienlijke inspanningen en capaciteit. De transitie blijkt omvangrijker dan gedacht, wat extra tijd en middelen vergt.

Ondanks personele uitdagingen is de continuïteit gewaarborgd en is de inwonersbijdrage stabiel gebleven. Er zijn echter achterstanden in de bedrijfsvoering ontstaan door de complexiteit van de opbouwfase en wettelijke vereisten. Nu het management gedeeltelijk op sterkte is, ligt de focus op het inhalen van deze achterstanden in 2025. Dit biedt ook kansen om processen te optimaliseren, samenwerkingen te versterken en innovatieve oplossingen te implementeren, waardoor de dienstverlening verder kan worden verbeterd.

1. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording is aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet van toepassing, omdat het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

1.1 Lokale heffingen

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad komt niet rechtstreeks in aanmerking voor lokale heffingen. Het is een publiekrechtelijke instelling die wordt gefinancierd door deelnemende gemeenten en andere overheden. Lokale heffingen zijn daarom niet van toepassing op hun financieringsstructuur.

1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico’s te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico’s rekening worden gehouden.

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is aangegeven dat de risicoparagraaf dient te worden uitgebreid tot een weerstandsvermogensparagraaf. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is een uitvoeringsorganisatie met beleidstaken die ten behoeve van de deelnemers taken uitvoert. Met de deelnemers is bij oprichting van de gemeenschappelijke regeling vastgelegd welke producten en diensten worden afgenomen (zie gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad artikel 4). Hieraan is gekoppeld een voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt.

Dit maakt ook de risicobenadering van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico’s waarvoor geen voorziening is gevormd.

De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) is op basis van de inrichting en werkwijze van het Zorg- en Veiligheidshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers.

Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan, of medewerkers een vast dienstverband aangeboden, als hier een structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van diensten horen incidentele lasten en daarbij passende dienstverbanden. Gezien er een ongelijke verhouding was van de incidentele lasten en incidentele baten, is in 2024 het strategisch personeelsbeleid opgenomen. Daar is de organisatie in 2024 proactief en succesvol mee aan de slag gegaan. Daarnaast worden dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met deelnemers die diensten afnemen die niet conform artikel 4 gemeenschappelijke regeling zijn afgesproken. Bijkomende risico's door afname die niet conform de artikel 4 gemeenschappelijke regeling zijn worden middels de dienstverleningsovereenkomst belegd bij de deelnemer die deze dienst afneemt.

Algemene en bestemmingsreserve

De deelnemers aan het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort op basis van inwonersaantallen. Door het algemeen bestuur is besloten om het overschot 2023 op te voeren als frictiebudget voor 2024 onder het label onvoorzien zoals eerder beschreven in de inleiding, maar géén algemene reserve.

1.3 Indicatoren

Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling.

De netto schuldquote (NSQ)

Een indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak. De hoogte van de inkomsten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd. Een reële weergave van de netto schuldquote is op dit moment echter niet mogelijk. Ook dit is in 2024 aan de orde.

Omdat géén leningen verstrekt worden en ook niet verstrekt gaan worden, is een gecorrigeerde netto schuldquote niet aan de orde.

Berekening netto schuldquote Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

1. Totale schuld:

Totale schuld = Vlottende passiva = €84.461 + €282.294 + € 185.602 + €4.556 = € 556.913

2. Geldelijke bezittingen:

Geldelijke bezittingen = Liquide middelen = €614.327

3. Netto schuld:
   Netto schuld = Totale schuld − Geldelijke bezittingen = €556.913 - €614.327 = € -57.415

4. Netto schuldquote:
   Netto schulquote = Netto schuld / Totale baten x 100% = € -57.415 / €893.320 x 100% = -6,43%

De netto schuldquote is -6,43%, wat betekent dat de organisatie meer geldelijke bezittingen heeft dan schulden. Dit wijst op een financieel gezonde positie.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

De solvabiliteitsratio wordt als volgt berekend:
Eigen vermogen / totaal vermogen x 100% = € 336.408 / € 893.320 x 100% = 37,66%.

De **solvabiliteitsratio is 37,66%**, wat betekent dat 37,66% van het totale vermogen met eigen vermogen is gefinancierd. Dit is een gezonde solvabiliteit, aangezien bedrijven vaak streven naar een solvabiliteitsratio van minimaal **25-40%**.

Grondexploitatie

Er wordt noch bouwgrond, noch grond op industrieterreinen geëxploiteerd. De indicator “grondexploitatie” kan daarom ook niet verstrekt worden.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:

((B-A) + (D-C)) / (E)*100%

A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

((€3.213.778-2.877.370) + (€0 - €0) / (€3.213.778)*100% = 10,47%

Een exploitatieruimte van **boven de 10%** wordt over het algemeen als positief beschouwd, afhankelijk van de sector en financiële doelstellingen.

Belastingcapaciteit

Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling. Er worden géén belastingen geheven omdat de dienstverlening op basis van de koepelvrijstelling is vrijgesteld. De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

1.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Alle Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Solido (voormalig Parkstad-IT) waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat. Daarnaast is door de samenwerkende Zorg- en Veiligheidshuizen geïnvesteerd in een software (zaaksysteem) die aan alle veiligheidscriteria en normen voldoet.

1.5 Financiering

Algemeen

De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting. Sinds oprichting werkt het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad op basis van kwartaalfacturatie om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken.

Risicobeheer

Met risico’s worden bedoeld renterisico’s, kredietrisico’s, liquiditeitenrisico’s, koersrisico’s en debiteurenrisico’s. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak. Het beheersen van risico’s komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld

Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is dit in 2024 niet aan de orde.

Renterisico op vaste schuld

De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat het Zorg- en Veiligheidshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente

De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven zijn er geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing.

Kredietrisico's

Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. Omdat geen leningen en garanties aan derden verstrekt zijn of worden speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's

De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjaren- liquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Ook dit risico speelt niet.

Koers- en valutarisico

Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is niet van toepassing. Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Ook dit geldt niet.

Debiteurenrisico's

Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien enkel diensten worden verleend aan gemeenten is het debiteurenrisico klein. De gemeenschappelijke regeling laat overigens wel ruimte voor andere partijen dan gemeenten opdrachten uit te voeren, mits geaccordeerd door het bestuur. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden.

Kasbeheer/ kasgeldlimiet

Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. Na inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling is het uitgangspunt dat enkel elektronische betaalvormen worden gestimuleerd. Het Zorg- en Veiligheidshuis zal niet over kasgeld beschikken. Voor het beheer van de financiële middelen gaat de gemeenschappelijke regeling op aandringen van de provincie een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) op basis van het schatkistbankieren. Het Zorg- en Veiligheidshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Financieringsrisico's

Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid en van de afname van producten en diensten zich verplicht hebben eventuele tekorten op basis van inwonersaantallen te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo

Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op EMU-saldo

Het EMU- saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden.

Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Momenteel bekijkt de minister van Financiën of de referentiewaarde van 0,4% verder verlaagd kan worden naar 0,3%. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend.

1.6 Bedrijfsvoering

De personeels- en salarisadministratie zijn uitbesteed aan de gemeente Kerkrade. Hiertoe zijn procesafspraken gemaakt met de directie. Voor specifieke taken die niet binnen bovenstaande afspraken vallen wordt gebruik gemaakt van private aanbieders of wordt dit in eigen beheer gedaan. Dit geldt bijvoorbeeld voor de financiële administratie.

Er is een aanzienlijke inhaalslag nodig op het gebied van bedrijfsvoering binnen het Zorg- en Veiligheidshuis. Het werk dat op deze gebieden verricht moet worden, dient op volle sterkte te worden gebracht om de achterstanden weg te werken en te voldoen aan de wettelijke en operationele vereisten. Dit is essentieel om de efficiëntie en effectiviteit van de organisatie te verbeteren en ervoor te zorgen dat alle processen soepel verlopen. De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Solido (voormalig Parkstad-IT).

Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Heerlen en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad afgesloten.
Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad verzorgt zelf en in samenwerking met de andere Zorg- en Veiligheidshuizen waar dat mogelijk is het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces.

<u>Aanbestedingen</u>
Dienstverlening is rechtstreeks bij Solido ingekocht en had Europees aanbesteedt moeten worden. In 2025 wordt onderzocht of er Europees gaan aanbesteden of deelnemer worden GR.

1.7 Verbonden partijen

De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Solido (voormalig Parkstad-IT) maar voorlopig alleen als klant, niet als deelnemer. Bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is dus geen sprake van verbonden partijen.

1.8 Grondbeleid

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft geen eigendom van gronden of betrokkenheid bij activiteiten die normaal gesproken onder grondbeleid vallen, zoals grondverwerving, grondexploitatie of het uitgeven van grond aan derden.

1.9 Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen.

De 1e begrotingswijziging van het Zorg- en Veiligheidshuis (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 5-4-2024) bevat een bezuiniging naar aanleiding van een structurele opdrachtreductie van de gemeente Heerlen. Om de verminderde baten te compenseren is besloten dat Heerlen een extra bijdrage ad € 65.505,- levert en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad strategisch personeelsbeleid opneemt in haar begroting. Voor 2024 bedraagt het strategisch personeelsbeleid € -89.762,-. Aan deze taakstelling is door het management proactief gewerkt wat resulteert in een saldo van € - 37.244,-. Dit saldo is het verschil tussen de incidentele baten en incidentele lasten.

1.10 Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad werkt aan een plan om aan de openbaarmakingsplicht te kunnen voldoen. Het plan in het kort is om onder meer alle stukken van het Algemeen Bestuur openbaar te maken door middel van plaatsing op de website en het opstellen van een protocol ter uitvoering van de WOO.

2. Jaarrekening

2.1 Balans per 31 december 2024

Activa	**Bedrag**	**Passiva**	**Bedrag**
Vaste activa	**€ 0**	**Vaste passiva**	**€ 336.408**
		Eigen vermogen	**€ 336.408**
Vlottende activa	**€ 893.320**	**Vlottende passiva**	**€ 84.461**
Liquide middelen	€ 614.327	Crediteuren	€ 84.461
Debiteuren	€ 192.746		
Nog te ontvangen BTW	€ 54.515	**Overlopende passiva**	**€ 472.452**
Nog te ontvangen bedragen	€ 26.156	Nog te betalen kosten	€ 282.294
Vooruitbetaalde kosten	€ 5.576	Vooruit ontvangen bedragen	€ 185.602
		Overige schulden	€ 4.556
Totaal activa	**€ 893.320**	**Totaal Passiva**	**€ 893.320**

2.2 Exploitatierekening 2024

In totaliteit laat de exploitatie een batig saldo zien van **€ 336.408,-.**

Baten

Over het geheel genomen zien we dat er een overschot op de baten ad € 14.641,- is. Dit overschot komt grotendeels door de opdrachtverhoging van Preventie met Gezag, door het verschil tussen het begrootte en daadwerkelijk uitgegeven bedrag vanuit de bijdrage wonen- werken ex-gedetineerden. Daarnaast bestaat het overschot nog uit een klein gedeelte rentebaten.

Structurele baten	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Subtotaal	**€ 2.876.786**	**€ 2.787.836**	**€ 2.850.176**

Incidentele baten via centrumgemeente Heerlen	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Subtotaal	**€ 102.743**	**€ 62.743**	**€ 56.306**

Incidentele baten via gemeente Heerlen	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Subtotaal	**€ 51.068**	**€ 86.000**	**€ 86.000**

Incidentele baten Zuid Limburg	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Subtotaal	**€ 80.740**	**€ 185.476**	**131.320**

Overige baten	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Subtotaal	**€ 0**	**€ 65.505**	**€ 80.169**

Totale baten	**€ 3.101.336**	**€ 3.187.560**	**€ 3.202.201**

Lasten

Over het geheel genomen zien we dat de gerealiseerde lasten € 411.529,- lager zijn dan begroot in de 2e bijstelling.

Lasten Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Personeel	€ 2.705.931	€ 2.713.431	€ 2.407416
Locatiekosten en facilitair	€ 130.735	€ 130.735	€ 162.835
Werkbudget bedrijfsvoering	€ 264.670	€ 338.420	€ 241.819
Onvoorzien	€ 0	€ 30.000	€ 0
Frictiebudget	€ 0	€ 64.736	€ 53.723
Totale lasten	**€ 3.101.336**	**€ 3.277.322**	**€ 2.865.793**

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

	Begroting 2024	2e bijgestelde begroting 2024	2024 realisatie
Totale lasten	**€ 3.101.336**	**€ 3.277.322**	**€ 2.865.793**
Totale baten	**€ 3.101.336**	**€ 3.122.055**	**€ 3.202.201**
Gerealiseerd resultaat	**€ 0**	**€ -155.267**	**€ 336.408**

Dotaties en onttrekkingen aan reserves

€ 0

2.2.2 Overzicht van baten en lasten en taakvelden

Op grond van het BBV dienen de geraamde lasten en baten te worden gerubriceerd volgens de gemeentelijke taakveldindeling. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad onderscheiden we de volgende taakgebieden:

- 04 Overhead
- 1.2 Openbare Orde en Veiligheid
- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Wijkteams
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Vanwege de aanpak en werkwijze van multi-complexe problematiek is het feitelijk nagenoeg niet mogelijk onze producten en diensten expliciet te duiden ten aanzien van een van de taakvelden omdat ze veelal in elkaar overlopen en elkaar versterken. Als voorbeeld een ex-gedetineerde dakloze die terugkeert naar Parkstad. Hij/zij is van toepassing op het merendeel van taakgebieden. Bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is sprake van een viertal hoofdtaken, die uiteraard raakvlakken hebben met de geformuleerde kerntaken benoemd in het landelijk kader van de zorg en veiligheidshuizen:

1. Bevorderen van de samenwerking tussen de gemeenten en partners in het justitiële, bestuurlijke en zorgdomein om te komen tot een integrale aanpak van (potentieel) criminele of ernstige overlast veroorzakende personen of systemen, mits daarbij sprake is van complexe casuïstiek. De aanpak staat in functie van het streven de sociale veiligheid te vergroten en daarmee de leefbaarheid binnen de samenleving te verbeteren.
2. Bijdragen aan de veiligheid(-sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid. Hierbij gaat het om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.
3. Het vervullen namens de deelnemers gezamenlijk of als afzonderlijke deelnemer van (specialistische) uitvoerings- en ondersteuningstaken.
4. Het inbrengen en delen van de kennis en expertise bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering.

Deze hoofdtaken vinden een concrete vertaling in diensten en producten en zijn steeds in ontwikkeling en volgen de landelijke trends en wetsvoorstellen en de wens van de Parkstadgemeenten en ketenpartners.

2.3 Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het algemeen bestuur op 26 maart 2025 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeenschappelijke regeling.

ACTIVA

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van aanschafwaarde of vervaardigingprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen. Activa met een verkrijgingprijs of vervaardigingkosten van minder dan € 10.00,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen; deze worden altijd geactiveerd, maar dit is bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad niet van toepassing. Afschrijving vindt voor de eerste keer plaats in het jaar volgend op het jaar waarin de investering heeft plaatsgevonden.
De materiële vaste activa met een economisch of maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:

a. 40 jaar: kantoren en gebouwen;
b. 10 jaar: uitbreidingen c.q. verbouwingen aan bestaande panden;
c. 10 jaar: technische installaties en apparatuur in bedrijfsgebouwen;
d. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair;
e. 5 jaar: transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's;
f. 4 jaar: software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties.

Vorderingen
De debiteuren worden, onder aftrek van de voorziening wegens oninbaarheid, gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is geen voorziening wegens gevormd. De debiteuren zijn de deelnemende gemeenten. Bij de oprichting is nimmer sprake geweest van een oninbare vordering.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

PASSIVA

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming wordt de resultaatbestemming verwerkt in de begrotingswijziging.

Vlottende passiva
De posten opgenomen onder vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden opgenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2.3.1 Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2024. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 26 maart 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Er zijn echter geen overschrijdingen in de begroting.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 3% van de lasten is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 25.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

2.4 Toelichting op de balans

In deze toelichting wordt per balanspost het saldo van 31 december 2024 genoemd. Vervolgens wordt ingegaan op relevante bijzonderheden in 2024.
Het gerealiseerd resultaat over 2024 bedraagt € 336.408,- voordelig en is op de balans opgenomen onder het eigen vermogen bij de algemene reserve, in afwachting van het besluit van het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming.

ACTIVA

Vaste activa € 0,-

Het Zorg- en Veiligheidshuis beschikt niet over vaste activa zoals gebouwen, machines of langlopende investeringen.

Vlottende activa € 893.320,-

Het overzicht van de vlottende activa luidt als volgt:

Omschrijving	Saldo
Liquide middelen	€ 614.327
Debiteuren	€ 192.746
Nog te ontvangen btw	€ 54.515
Nog te ontvangen bedragen	€ 26.156
Vooruitbetaalde kosten	€ 5.576
Totaal	**€ 893.320**

PASSIVA

Vaste passiva € 336.408,-

De vaste passiva bestaat eigen vermogen, kort- en langlopend vreemd vermogen en uit de reserves en voorzieningen. Hieronder worden de mutaties en de stand van zaken nader toegelicht. Het Zorg- en Veiligheidshuis kent geen langlopende passiva of algemene reserve.

Vaste passiva	€ 336.408
Eigen vermogen	**€ 336.408**

Het eigen vermogen bestaat uit het resultaat ad € 336.408,-.

Vlottende passiva € 84.461
De vlottende passiva bestaat uit kortlopende verplichtingen die naar verwachting binnen een jaar moeten worden betaald.

Vlottende passiva	**€ 84.461**
Overige schulden crediteuren	€ 84.461
Overlopende passiva	**€ 472.452**
Nog te betalen kosten	€ 282.294
Vooruit ontvangen bijdrage van rijk	€ 185.602
Overige schulden	€ 4.556
Totaal Passiva	**€ 893.320**

Overlopende passiva € 472.452
Overlopende passiva zijn verplichtingen die gedurende het jaar zijn opgebouwd en pas volgend jaar worden betaald. De nog te betalen bedragen bedraagt € 282.294,-. Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft een financiële bijdrage vanuit het Rijk ad € 140.080,- vooruit ontvangen voor een Re-integratie Officier (RIO). Daarnaast is er een vooruit ontvangen bijdrage wonen werken ex-gedetineerden 2024 ontvangen waarvan het restant teruggevorderd wordt in 2025. Tot slot is er € 4.556,- aan overige schulden.

2.5 Toelichting op exploitatierekening

In overeenstemming met de eisen die gesteld worden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de jaarrekening uit een balans, het overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld. De jaarrekening 2024 van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad sluit met een positief resultaat van afgerond op hele euro's **€ 336.408,-**. Voor alle duidelijkheid dit is inclusief stortingen en onttrekkingen aan de reserves (zie ook 2.4).
De gemeenschappelijke regeling heeft nu haar eerste jaar achter de rug en zoals eerder benoemd in de begroting had de organisatie bij oprichting nog niet de volledige bedrijfsvoeringskosten en het financiële effect in beeld. Desondanks is er getracht een zo volledig mogelijk beeld te schetsen.

Baten

Over het geheel genomen zien we dat er een overschot op de baten ad € 33.456,- is. Dit overschot komt grotendeels door de opdrachtverhoging van Preventie met Gezag en door het verschil tussen het begrootte en ontvangen bedrag (90% van het totaal zoals eerder toegelicht) vanuit de bijdrage wonen- werken ex-gedetineerden. Daarnaast bestaat het overschot nog uit een klein gedeelte rentebaten.

Structurele baten	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Inwonerbijdrage	€ 1.437.251	€ 1.548.451	€ 1.547.970
Rijksbijdrage J&V (via centrumgemeente Maastricht)	€ 111.925	€ 111.925	€ 111.925
Bijdrage centrumgemeente Heerlen GIA	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000
POK gelden	€ 145.372	€ 145.372	€ 145.372
Mensenhandel/ zorg coördinatie centrumgemeenten	€ 100.012	€ 100.012	€ 100.012
Loonsom 1 fte procesregie gemeente Kerkrade	€ 95.882	€ 95.882	€ 95.882
Heerlen Noord Sociaal Veilig	€ 374.150	€ 184.000	€ 184.000
Preventie met Gezag + IJAP	€ 347.132	€ 347.132	€ 409.953
Bestuurlijk Akkoord Nazorg	€ 135.062	€ 135.062	€ 135.062
Subtotaal	**€ 2.876.786**	**€ 2.787.836**	**€ 2.850.176**

Incidentele baten via centrumgemeente Heerlen	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Beschermingstafel	€ 67.743	€ 27.743	€ 21.306
Regie radicalisering	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Subtotaal	**€ 102.743**	**€ 62.743**	**€ 56.306**

Incidentele baten via gemeente Heerlen	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Heerlen Centrum Sociaal Veilig	€ 51.068	€ 0	€ 0
Heerlen Centrum Sociaal Veilig	€ 0	€ 86.000	€ 86.000
Subtotaal	**€ 51.068**	**€ 86.000**	**€ 86.000**

Incidentele baten Zuid Limburg	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
VIA procesregie	€ 20.740	€ 20.740	€ 21.063
Bijdrage Wonen-werken ex-gedetineerden	€ 60.000	€ 100.000	€ 45.522
Saldo Jaarrekening 2023 (frictiebudget onvoorzien)	€ 0	€ 64.736	€ 64.736
Subtotaal	**€ 80.740**	**€ 185.476**	**131.320**

Overige baten	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Begrotingstekort extra bijdrage gem. Heerlen	€ 0	€ 65.505	€ 65.505
Rentebaten	€ 0	€ 0	€ 12.894
Subtotaal	**€ 0**	**€ 65.505**	**€ 78.399**

Totale baten	**€ 3.101.336**	**€ 3.122.055**	**€ 3.202.201**

	Begroting 2024	2e bijgestelde begroting 2024	2024 realisatie
Totale lasten	**€ 3.101.336**	**€ 3.277.322**	**€ 2.865.793**
Totale baten	**€ 3.101.336**	**€ 3.122.055**	**€ 3.202.201**
Gerealiseerd resultaat	**€ 0**	**€ -155.267**	**€ 336.408**

Structurele baten
Bij de structurele baten zorgen de opdrachten voor de gemeente Heerlen voor een overschot. Deze gaan echter gelijk trap op – trap af met de loonkosten en zorgen daardoor niet voor een financiële afwijking in de baten ten opzichte van de lasten.

Incidentele baten via centrumgemeente Heerlen
De Beschermingstafel wordt begroot op basis van de gegevens van het voorgaande jaar en afgerekend op basis van daadwerkelijke inzet. De eindafrekening zorgt voor een overschrijding ad € 6.437,-.

Incidentele baten via gemeente Heerlen
Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Incidentele baten Zuid-Limburg
Zoals eerder toegelicht bij de lasten is de bijdrage Wonen werken ex-gedetineerden ad € 100.176 euro toegekend waarvan 90% van het totaal voorgeschoten is. Bij de definitieve vaststelling van de uitgaven wordt het restbedrag ofwel te veel betaalde bedrag teruggevorderd. In 2024 is voor € 44.635,- gebruik gemaakt van de bijdrage. Het resterende bedrag wordt in de loop van 2025 teruggevorderd en daarom is in deze jaarrekening het daadwerkelijk besteedde bedrag bij de baten weergegeven.

Lasten

Lasten Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Personeel			
Salarissen, dienstreisvergoedingen, opleidingen en overig	€ 2.705.931	€ 2.713.431	€ 2.407.416
Locatiekosten en facilitair			
Huur, facilitair en inhuur P&O en financiën	€ 130.735	€ 130.735	€ 162.835
Werkbudget bedrijfsvoering			
Clientbudget, organisatie gebonden budget, ICT, verzekeringen, licentiekosten	€ 264.670	€ 338.420	€ 241.819
Onvoorzien	€ 0	€ 30.000	€ 0
Frictiebudget	€ 0	€ 64.736	€ 53.723
Totale lasten	**€ 3.101.336**	**€ 3.277.322**	**€ 2.865.793**

Personeel
In 2024 heeft het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad te maken gehad met enkele personele tegenslagen waaronder uitval van de directeur-secretaris, de plaatsvervangend directeur/teamleider die de organisatie verliet, medewerkers die met generatiepact zijn gegaan of dit hebben opgehoogd maar ook formatieruimte die wij niet hebben ingevuld wegens het strategisch personeelsbeleid ad € 89.762,-. Door uitval van de directeur en vlak erna vertrek van de vervangend directeur/ teamleider heeft het overgebleven management de wervingsactiviteiten voor nieuw personeel getemporiseerd wegens de verschuiving van prioriteiten. Het management had in 2024 naast de reguliere werkzaamheden ook nog de nieuwe werkzaamheden ten behoeve van de oprichting en professionalisering van de gemeenschappelijke regeling. Door onvoorziene verplichtingen zoals een Privacy Officer en Functionaris Gegevensbescherming die niet opgenomen zijn in de begroting 2024, aldus besloten door het bestuur, is deze inzet ten nadele van de loonkosten geboekt.
De vervanging van de directeur is ten laste gegaan van de post frictiebudget zoals beschreven in de 2e begrotingswijziging. Deze zit dus niet verweven in de personeelslasten.

De kosten die gemoeid gaan met het verzuimproces van de uitgevallen directeur gaan daarentegen wel van de reguliere personeelslasten af.

Functie	Formatie	Bezetting 31-12-2024
Directeur	2 fte (i.v.m. opgevoerde post onvoorzien)	2 fte
Teamleider	2 fte	1 fte
Business/ financial Controller	1 fte	1 fte
Procesregisseur	17,5 fte	16,4 fte
Procesondersteuner	6,8	5,8
Totaal	**29,3 fte**	**26,2 fte**

Het ziektepercentage is op 31-12-2024 8,87%

Het opleidingsbudget is nagenoeg besteed zoals begroot.
De lasten rondom dienstreisvergoedingen zitten verweven in de loonkosten waardoor het lijkt alsof dit budget niet besteed is. In realiteit is dat dus wel zo en in 2025 vindt een doorontwikkeling plaats waardoor een uitsplitsing mogelijk wordt.

De ruimte die ontstaat door generatiepact is niet benut wegens het niet openstellen van vacatures. Er is voor gekozen om eerst de basis op orde te brengen en te streven naar balans in structurele en incidentele kosten en zo ook de daarbij passende dienstverbanden. Daarvoor was verdieping en het op orde brengen van bedrijfsvoeringsprocessen alvorens verregaande beslissingen te nemen.

In totaal zijn de personeelslasten € 306.015,- lager dan begroot.

In 2024 zijn de functies van Chief Information Security Officer (CISO) en Information Security Officer (ISO) nog niet ingevuld, ondanks de verplichting. Deze functies zullen in 2025 worden ingericht. Dit is noodzakelijk om onze informatiebeveiliging te versterken en te voldoen aan wettelijke vereisten.

Locatiekosten en facilitair
Op de posten huur, facilitair en inhuur P&O en financiën is het budget in totaal met € 32.100,- overschreden ten opzichte van de begroting. De overschrijding bestaat voor het grootste gedeelte uit de inzet van een personeelsadviseur via de gemeente Kerkrade rondom het uitvallen van de directeur en de sollicitatieprocedure voor een nieuwe directeur. De extra inzet van een personeelsadviseur zal ook nog in 2025 nodig zijn voor de doorontwikkeling van onze organisatie als gemeenschappelijke regeling.

Werkbudget bedrijfsvoering
De post werkbudget bedrijfsvoering bevat onder andere het cliëntgebonden budget, organisatiegebonden budget, ICT-kosten, licentiekosten, accountantskosten, verzekeringen.
Deze post heeft een overschot van € 96.601,-. Dit overschot is te verklaren wegens temporisering van activiteiten voor de opbouw van de GR door ondercapaciteit op managementniveau.

Op de post communicatie is zo goed als geen aanspraak gedaan wegens andere prioriteiten.
Van de post cliëntgebonden budget is weinig gebruik gemaakt (overschot van € 9.061,-). Deze post is bedoeld om cliënten in nood te kunnen helpen (bijv. het betalen van taxivervoer voor een mensenhandel slachtoffer, het betalen van een ID kaart voor een ex-gedetineerde of het betalen van een diagnose. Het management constateert dat het bestaan van dit budget onvoldoende bekend is onder de medewerkers. Om dit te verbeteren wordt een beleidskader ontwikkeld in samenwerking met de leiding en de casemanagers. Daarnaast zullen we via onze interne communicatiekanalen, zoals de website en nieuwsbrieven, meer aandacht besteden aan dit budget. Dit zal ervoor zorgen dat medewerkers beter op de hoogte zijn van de mogelijkheden en dat cliënten in nood de hulp krijgen die ze nodig hebben.

De post organisatiegebonden werkbudget loopt in de pas met de begroting.

De post bijdrage Wonen-werken ex-gedetineerden is een bijdrage die wij jaarlijks aanvragen bij het Ministerie van J&V divisie gevangeniswezen en vreemdelingenbewaring. De bijdrage die in 2024 is toegekend is € 100.176 euro waarvan 90% van het totaal voorgeschoten wordt. Bij de definitieve vaststelling van de uitgaven wordt het restbedrag ofwel te veel betaalde bedrag teruggevorderd.

In 2024 is voor € 63.452,- gebruik gemaakt van de bijdrage. Het resterende bedrag wordt zoals eerder aangegeven teruggevorderd.

Bij de post ICT-kosten is in de begroting het offertebedrag incl. btw opgenomen terwijl de realisatie excl. btw wordt weergegeven. Dit resulteert in een overschot van 25.017,-. De voornaamste redenen hiervoor zijn:

- Het algemeen bestuur van Solido heeft in 2024 besloten de 'klantopslag' van 15% te schrappen in de aangepaste begroting 2024 waardoor de tarieven zijn verlaagd;
- Het Zorg- en Veiligheidshuis werkt sinds 1-1-2024 volledig via de Cloud en heeft geen fysieke storage in gebruik bij Solido.

De post licentiekosten is met € 6.260,- overschreden. Dit is te wijten aan extra aangeschafte licenties voor de inrichting van de GR. De licentiekosten zijn softwarepakketen waaronder HR21, iBabs (in opdracht van het bestuur), PGAx en AFAS.

De post accountant/ fiscalist is loopt in de pas met de begroting.

De post verzekeringen is voor het belangrijkste deel overschreden vanwege het invoeren van een collectieve AOV (besluit DB overleg 15 mei 2024). Dit resulteert in een overschrijding van het budget van € 7.792,-.

De post archivering resulteert in een overschot van € 4.507,- door minder werkzaamheden dan vooraf voorspeld. Dit is voornamelijk te wijten aan een verschuiving in prioriteiten, waardoor archivering tijdelijk op een lager pitje is gezet. Hoewel er wel enkele archiveringsactiviteiten zijn uitgevoerd, hebben deze niet geleid tot de geraamde kosten. We hebben ervoor gekozen om onze focus te verleggen naar urgentere zaken, terwijl we de archivering op een later moment weer zullen oppakken.

De post facilities randapparatuur buiten contracten resulteert in een overschot van € 4.873,-. Dit is te danken aan de striktere afwegingen van het management bij de aanschaf van randapparatuur, met de geplande verhuizing in 2025 in het vooruitzicht. Door deze vooruitziende blik hebben we kosten kunnen besparen zonder afbreuk te doen aan de operationele efficiëntie.

De post transitie GR, waarvoor een bedrag van € 15.000,- is opgenomen, loopt in de pas met de begroting dankzij de strikte bewaking van het budget door het management. Zoals door het bestuur besloten, is er aanspraak gemaakt op de post loonkosten voor de inhuur van privacy-experts.

De post organisatieactiviteiten loopt eveneens in pas met de begroting.

Wegens een verandering in de prioriteiten is minder aandacht besteed aan de samenwerking met ZLZVH-organisaties op tactisch niveau, wat resulteerde in een overschot van € 4.373,-. Dit is, net zoals eerder genoemde zaken, een typisch voorbeeld van geplande activiteiten die zijn uitgesteld vanwege een te hoge werkdruk en een tekort aan managementpersoneel. Hierdoor konden de geplande activiteiten niet worden uitgevoerd. De noodzakelijke prioriteit lag bij het op orde krijgen van de basis. De samenwerking tussen de ZLZVH-organisaties is echter wel in stand gehouden, maar getemporiseerd.

Onvoorzien
In de begroting 2024 hanteert het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad een post onvoorzien ad € 30.000,-. Tot nog toe heeft het Zorg- en Veiligheidshuis deze post niet hoeven te gebruiken. In 2024 is € 53.723 gebruikt van het bedrag € 64.736 welke als frictiekosten was gelabeld. Dit bedrag was overgeheveld van het boekjaar 2023 naar 2024 conform tweede begrotingswijziging 2024.

CONCLUSIE

De bezetting van het management van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is nu gedeeltelijk op orde, maar de verdere inhaalslag voor de transformatie naar een zelfstandige gemeenschappelijke regeling vereist nog aanzienlijke inspanningen en capaciteit. De transitie blijkt omvangrijker dan gedacht, wat extra tijd en middelen vergt. Ondanks diverse personele uitdagingen is de continuïteit van de organisatie gewaarborgd en is de inwonersbijdrage vooralsnog stabiel gebleven. Er zijn echter achterstanden in de bedrijfsvoering ontstaan door de complexiteit van de opbouwfase en wettelijke vereisten.

2.6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur gemeenschappelijke regeling
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings- voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 26 maart 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 85.974,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Er zijn weliswaar aan de lastenkant afwijkingen geconstateerd tussen de bijgestelde begroting en de rekening die de hiervoor bedoelde grenswaarden overschrijden, maar deze leiden tot lagere lasten en daarmee tot een batig saldo. Kortheidshalve wordt derhalve in deze verantwoording verwezen naar hoofdstuk 2.5, toelichting op de exploitatierekening, waar alle afwijkingen zijn benoemd en toegelicht. Op basis van deze toelichting acht het dagelijks bestuur deze begrotingsafwijkingen als acceptabel.

In hoofdstuk 2.2 is dan ook op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In voorkomende gevallen zal in deze paragraaf het bestuur ook beschrijven of en zo ja welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Voor het jaar 2024 is dit niet aan de orde.

2.7 Gegevens in kader WNT

Sinds 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens ongeacht de hoogte gepubliceerd.

WNT-verantwoording 2024 Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

De WNT is van toepassing op het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Het voor het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).

Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling. Hieronder vallen de leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur en de functionarissen die formeel lid zijn van een (centraal) management- of directieteam.

Bij het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad betreft dit de plaatsvervangend directeur/secretaris met dienstbetrekking en de plaatsvervangend directeur/ secretaris zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Onderstaand volgen de gegevens van 2024 m.b.t. de plaatsvervangend directeur/secretaris **met** dienstbetrekking.

Gegevens 2024 **bedragen x € 1**	**Math Nijsten**	**Emile Curfs**
Functiegegevens[5]	Directeur/ secretaris	Plaatsvervangend directeur/ secretaris
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 30/06
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1	1
Dienstbetrekking?[8]	Ja	Ja
Bezoldiging[9]		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	97.973,06	53.635,75
Beloningen betaalbaar op termijn	18.858,16	8.151,78
Subtotaal	*116.831,22*	*61.787,53*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	233.000	115.863
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	*116.831,22*	*61.787,53*
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.	N.v.t.

Onderstaand volgen de gegevens van 2024 m.b.t. de plaatsvervangend directeur/secretaris **zonder** dienstbetrekking.

Gegevens 2024 **bedragen x € 1**	**Rob Smeets**		**Ali Sabri**	
Functiegegevens[3]	Plaatsvervangend directeur/ secretaris		Plaatsvervangend directeur/ secretaris	
Kalenderjaar[4]	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	13/5 t/m 23/9	n.v.t	01/10 t/m 31/12	n.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar[5]	5	n.v.t.	3	n.v.t.
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar[6]	208,5	n.v.t.	468	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar[7]	221	n.v.t.	221	n.v.t.
Maxima op basis van de normbedragen per maand[8]	154.000	n.v.t.	92.400	n.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12[9]	46.078,50		92.400	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)				
Bezoldiging in de betreffende periode	17.722,50	n.v.t.	43.560	n.v.t.
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12[10]	17.722,50		43.560	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	**17.722,50**		**43.560**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t.		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.		N.v.t.	

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100,- of minder
Onderstaand volgen de gegevens van de leden van het Algemeen Bestuur in 2024, het Dagelijks Bestuur en de (plv.) voorzitter.

Naam	Deelnemende gemeente	Bezoldiging	Functie
Mevrouw W. van der Rijt	Brunssum	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mevrouw S. Scheepers	Simpelveld	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer R. Wever	Heerlen	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur (plv. voorzitter)
De heer R. de Boer	Landgraaf	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer D. Joppe (per 2 december 2024)	Voerendaal	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mevrouw P. Dassen	Kerkrade	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur (voorzitter)
Mevrouw V. Hermans	Brunssum	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer P. Janssen	Beekdaelen	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mevrouw A. Ernes	Simpelveld	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mevrouw A. Vrusch	Heerlen	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer A. Schiffelers	Landgraaf	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer H. Coenen	Voerendaal	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer J. Roland	Kerkrade	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het algemeen bestuur;

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur;

gelet op het feit dat de raden van de deelnemende gemeenten een positieve zienswijze hebben ingebracht op de toegezonden jaarrekening 2024;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad in samenhang met de Gemeentewet; besluit: tot definitieve vaststelling van de jaarrekening 2024 van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad en deze stukken toe te zenden aan het college van Gedeputeerde Staten.

Aldus besloten op 8 juli 2025.

Mw. dr. T.P. Dassen-Housen	A. Sabri
Voorzitter	Directeur/secretaris

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Adres	**CBS Weg 2**
Postcode/plaats	**6412 EZ HEERLEN**
Email	**p.dassen@kekrade.nl**

Van	**Het dagelijks bestuur van het Zorg en- Veiligheidshuis Parkstad**
Betreft	**Reactie op verzoek tot bezuining/ ravijnjaar**
Datum	**27 februari 2025**

Betreft: Advies inzake bezuinigingen in het ravijnjaar 2026

Geachte raadsleden,

Naar aanleiding van de verwachte inkomensdaling in 2026, het zogenaamde ravijnjaar, geeft het dagelijks bestuur middels dit schrijven een advies aan het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur heeft de directeur-secretaris van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad de opdracht gegeven om zorgvuldig de mogelijkheden tot bezuinigingen te onderzoeken. Uit dit onderzoek zijn de volgende bevindingen naar voren gekomen, die wij graag met alle deelnemers willen delen als reactie op het verzoek tot bezuiniging.

Wij begrijpen dat er een bezuinigingsopgave ligt. Daarom hebben wij bewust gezocht naar oplossingen om de inwonersbijdrage gelijk te houden, wat op zich al een bezuiniging is gezien de stijgende totale
kosten.

Zo hebben wij als Zorg en Veiligheidshuis Parkstad de samenwerking gezocht met twee gemeenschappelijke regelingen, Solido en het Gegevenshuis, en met het Zorg en Veiligheidssluis Maastricht-Heuvelland, op het gebied van de PIOFACH-taken om kostenbesparingen te
realiseren.

Zo hebben wij door de inzet van ingehuurd (verplicht) personeel zoals de Information Security Officer (ISO), Chief Information Security Officer (CISO) en de Privacy Officer (PO) een kostenbesparing van 7300 euro per jaar kunnen realiseren.

Wij bevinden ons momenteel nog in de opbouwfase van de gemeenschappelijke regeling (GR), waarin we hard werken aan het voldoen aan wettelijke vereisten en het optimaliseren van onze bedrijfsvoering.

Indien de raden verzoeken om verdere bezuinigingen in de begroting, is dit enkel mogelijk binnen het personeelsbestand waardoor de wachtlijsten van de persoonsgerichte aanpak verder onder druk komen te staan.

Namens het dagelijks bestuur,

Petra Dassen (voorzitter)
Richard de Boer (portefeuillehouder financiën)
Susanne Scheepers (portefeuillehouder HR)

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00614

Sector: Bestuur	**Kerkrade,** 13 mei 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00614

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb040 , inzake zienswijze begroting 2026 voor de GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg en het gedane voorstel tot bezuinigingsmaatregelen, aan.

In de nota van toelichting, nr. 25Tl036, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb040

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- dat de gemeente Kerkrade deelneemt aan de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- de bepalingen van de GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg;

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 25Tl036, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de gezamenlijke commissie d.d. 12 juni 2025
- de door de VRZL aangeboden stukken;

gelet op,
- **programma:** Veiligheid en Handhaving
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- **wetsartikel:** Wet Veiligheidsregio's; Wet gemeenschappelijke regelingen

besluit:

I. Een neutrale zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2026, zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Dagelijks Bestuur van de VRZL;

II. Een positieve zienswijze af te geven op het gedane bezuinigingsvoorstel, zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Dagelijks Bestuur van de VRZL;

III. De jaarrekening en het jaarverslag 2024 van de VRZL ter kennisgeving aan te nemen.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 25TI036	**Kerkrade, 13 mei 2025**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb040

Onderwerp

Zienswijze op de begroting 2026 voor de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg en het gedane voorstel tot bezuinigingsmaatregelen

Beslispunten

I. Een neutrale zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2026, zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Dagelijks Bestuur van de VRZL;
II. Een positieve zienswijze af te geven op het gedane bezuinigingsvoorstel, zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Dagelijks Bestuur van de VRZL;
III. De jaarrekening en het jaarverslag 2024 van de VRZL ter kennisgeving aan te nemen.

Inleiding

Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan worden gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerking, waarbij een zelfstandige organisatie wordt opgericht die voor verschillende samenwerkende gemeenten taken uitvoert. Deze publiekrechtelijke samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling. We noemen deze zelfstandige organisatie de GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij.

Het gevolg van het overdragen van bevoegdheden naar een publiekrechtelijke samenwerking is dat een gemeentelijk bestuur meer op afstand staat en minder invloed kan uitoefenen dan bij taken in eigen beheer.

Een van de sturingsinstrumenten voor de raad om grip te houden op de GR-en vormt de P&C-cyclus. De gemeenteraad dient inzicht te hebben in de financiën van een Verbonden Partij om daar controle op uit te kunnen oefenen. De Verbonden Partij is verplicht het volgende te doen:

- De kadernota voor het eerstvolgende jaar moet ter kennisname vóór 15 april aan de raad toegezonden worden. In deze kadernota worden de beleidsmatige en financiële kaders geschetst.
- De voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar moet eveneens vóór 15 april ter kennisname aan de raad toegezonden worden. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening. De jaarrekening van de samenwerking laat zien wat het afgelopen jaar in financieel en beleidsmatig opzicht aan de orde is geweest.
  De raad kan hierop geen zienswijze indienen.
- Het samenwerkingsverband moet een ontwerpbegroting aan de raden sturen, voordat deze wordt vastgesteld. De raad heeft hier de wettelijke mogelijkheid om vooraf wensen of bedenkingen kenbaar te maken door het indienen van een zienswijze. De gemeenteraad heeft geen bevoegdheid om de begroting

goed te keuren. In de begroting wordt aangegeven welke activiteiten de Verbonden Partij in het volgende begrotingsjaar gaat uitvoeren en wat de bijdrage per gemeente is.

De begroting is daarmee voor de gemeenteraad een belangrijk document om kaders te stellen. Volgens de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen moet de ontwerpbegroting 12 weken, voordat de begroting aan het Algemeen Bestuur (hierna: AB) wordt aangeboden, aan de gemeenteraden worden toegezonden. Gedurende deze 12 weken kunnen de raden een zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur (hierna: DB). Het DB reageert voor vaststelling door het AB schriftelijk én gemotiveerd op de ingediende zienswijzen door de raad.
Het AB stelt vervolgens de begroting vast. De begroting moet binnen 2 weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, door de Verbonden Partij aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden.

De uitvoering van de activiteiten is een verantwoordelijkheid van de Verbonden Partij. Hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze nota van toelichting ligt de begroting 2026 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (hierna: VRZL) voor. De VRZL is een gemeenschappelijk regeling van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg en één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. De VRZL is een hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één, die werkzaamheden uitvoert op het gebied van crisisbeheersing/rampenbestrijding en brandweerzorg.

Daarnaast ligt ter zienswijze voor een uitwerking van een mogelijke bezuinigingsopdracht om gevolgen van het Ravijnjaar 2026 voor de deelnemende gemeenten te beheersen.

In 2025 neemt de VRZL ook een besluit inzake het dossier "Huisvesting". Ten aanzien van dit dossier wordt op dit moment, parallel aan het zienswijzeproces ten aanzien van de begroting 2026, een zienswijze van de raden van de deelnemende gemeenten gevraagd. Dit proces ligt echter buiten de scope van deze nota. Bij een positief besluit van het Algemeen Bestuur van de VRZL heeft ook dat gevolgen voor de begroting 2026. Die zullen eveneens middels een begrotingswijziging verwerkt worden.

In het vervolg van deze nota zullen de strategische ontwikkelingen geschetst worden, die volgens de gemeenschappelijke regeling van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken. Verder zijn voor de beoordeling door uw raad van belang de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben op de totale begroting. Tevens betreft dit de financiële gevolgen van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Tot slot is van belang het Totaalbedrag van de Meerjarenraming 2025 Jaarschijf 2026 en het Totaalbedrag van de begroting van de GR en de impact hiervan op onze gemeente. Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Doelstelling

De raad de gelegenheid te geven zijn zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2026 en de gedane bezuinigingsvoorstellen, zodat deze betrokken kunnen worden bij de definitieve besluitvorming door het AB van de VRZL op 4 juli aanstaande.

Argumenten

Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen sturen de gemeenschappelijke regelingen elk jaar hun begroting voor het komende jaar en de meerjarenbegrotingen toe aan de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijzen kenbaar te maken. Door een

zienswijze kenbaar te maken kan de raad gebruik maken van zijn controle – en sturingsbevoegdheid ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling.
De raad heeft eerder te kennen gegeven dat hij behoefte heeft aan meer grip op de zogenaamde verbonden partijen. Die grip kan aan de raad worden gegeven door een heldere weergave van de belangrijkste financiële en beleidsmatige begrotingswijzigingen per gemeenschappelijke regeling aan te bieden, in de vorm van een dashboard.

In het dashboard wordt een onderscheid gemaakt tussen voorgestelde wijzigingen waar niets tot weinig aan te veranderen valt, zoals CAO-wijzigingen voor personeel, indexeringen van kostprijzen, reeds besloten beleidsaanpassingen en verplichtingen op grond van gewijzigde wetgeving. Daarnaast zijn er begrotingswijzigingen waar de raad meer ruimte heeft om een zienswijze over af te geven, met name nieuwe beleidsaanpassingen die kostenstijgingen met zich mee brengen.

De raad kan het dashboard gebruiken om te bepalen op welke begroting hij nader wil inzoomen en waar een inhoudelijke behandeling en het afgeven van een stevige zienswijze nodig zijn.

Ontwerpbegroting VRZL 2026

De begroting van 2025 is het uitgangspunt geweest voor het opstellen van de ontwerpbegroting 2026, met dien verstand dat er – zoals gebruikelijk – een indexering voor lonen en prijzen plaats heeft gevonden. De ontwerpbegroting 2026 van de VRZL kent geen noemenswaardige beleidsmatige wijzigingen die afwijken van het eerder vastgestelde Meerjarenbeleidsplan 2024 tot en met 2027 of de begroting 2025. De Raad van de gemeente Kerkrade heeft destijds ingestemd met de inhoud van dit meerjarenbeleidsplan.

In financiële zin zijn er veel zaken “in beweging.” In de eerste plaats is het zogenaamde Ravijnjaar in aantocht, waarbij gemeenten geconfronteerd worden met een herverdeling van de bijdragen uit het gemeentefonds en daardoor minder middelen beschikbaar zullen hebben.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdragen heeft de VRZL van haar Bestuur de opdracht gekregen om te kijken wat de bijdrage aan de gemeentelijke uitdagingen in het Ravijnjaar zou kunnen zijn. Daarbij is afgesproken dat er geen takendiscussie gevoerd zal worden maar op basis van efficiëntere bedrijfsvoering bezuinigingen gerealiseerd worden. Voorstellen daartoe zijn in een apart document aangereikt en deze worden, samen met de ontwerpbegroting 2026, hierbij ter zienswijze aan de deelnemende raden voorgelegd. Zie hiervoor onderstaande kop *“Voorstel uitwerking bezuinigingsopdracht VRZL 2026 e.v.”* Wanneer het Algemeen Bestuur van de VRZL met deze voorstellen instemt zullen deze middels een begrotingswijziging verwerkt worden. Deze zijn op dit moment dus nog niet verwerkt in de ontwerpbegroting.

Daarnaast speelt dat het Rijk onbedoeld een korting van 10% op de BDUR-middelen heeft aangekondigd. Dat moet in de voorjaarsnota gerepareerd worden, of dat ook zo gaat gebeuren staat nog niet vast. De BDUR-middelen worden ingezet voor het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak in de breedte van de organisatie van de VRZL. Daarbij zijn ook doelstellingen geformuleerd door het Rijk. Mocht de 10% bezuiniging doorgang vinden, dan beziet de VRZL welke van de geformuleerde doelstellingen van het Rijk bijgesteld worden. De afspraak met het bestuur van de VRZL is gemaakt dat een vermindering van de BDUR-middelen niet mag leiden tot verhoging van de gemeentelijke bijdragen.

Tenslotte wordt er op dit moment ook volop naar de veiligheidsregio’s gekeken inzake een grotere rol bij het bevorderen van maatschappelijke weerbaarheid, zelfredzaamheid en het inrichten van noodhulppunten.

Naast bovengenoemde onzekerheden wordt in 2025 ook een besluit verwacht inzake het dossier Huisvesting. Ten aanzien van dit dossier wordt op dit moment, parallel aan het zienswijzeproces ten aanzien van de begroting

2026, een zienswijze van de raden van de deelnemende gemeenten gevraagd. Dit proces ligt echter buiten de scope van deze nota. Bij een positief besluit van het Algemeen Bestuur van de VRZL heeft ook dat gevolgen voor de begroting 2026. Die zullen eveneens middels een begrotingswijziging verwerkt worden.

Voorstel uitwerking bezuinigingsopdracht VRZL 2026 e.v.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 december 2024 is gevraagd om een mogelijke bezuinigingsopdracht uit te werken. Dit gezien de gemeentelijke onzekerheden door de Rijksplannen voor bezuinigingen op het Gemeentefonds in 2026 (het zogenoemde "Ravijnjaar) en het feit dat een aantal van de deelnemende gemeenten (waaronder de gemeente Kerkrade) de VRZL daar ook door middel van een taakstelling om hebben verzocht.

Dit heeft geleid tot een vijftal bezuinigingsvoorstellen, die thans aan de raden van de deelnemende gemeenten voor zienswijze worden voorgelegd:

1. met ingang van boekjaar 2026 de bijdrage FLO van de deelnemende gemeenten met een bedrag van € 750.000 (zijnde een bezuiniging van 1,33%) structureel te verlagen;
2. met ingang van boekjaar 2026 de reguliere bijdrage door met een bedrag van € 956.000 (zijnde een bezuiniging van 1,69%) structureel te verlagen;
3. incidentele middelen inzetten om de op basis van een positief jaarresultaat de deelnemende gemeenten verder tegemoet te komen in hun financiële opgave voor 2026;
4. bepalen dat de mogelijke bezuiniging op de BDuR-gelden vanaf 2026 geen financiële gevolgen hebben voor de deelnemende gemeenten;
5. de VRZL zal participeren in de volgende "benchmark-ronde" voor veiligheidsregio's.

Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een deelnemersbijdrage van € 56.442.264 betekent het bovenstaande een structurele bezuiniging op de bijdrage van de deelnemende gemeenten van 3,02%.

Voorstel inhoud zienswijze

Voorgesteld wordt om een neutrale zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2026. Dit mits het AB van de VRZL ook daadwerkelijk besluit tot doorvoeren van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. Enerzijds wordt geconstateerd dat door o.a. stijgingen van prijzen en Cao-lonen de gemeentelijke bijdrage toeneemt. Anderzijds wordt onderkend dat dit ontwikkelingen betreffen waar de VRZL weinig tot geen invloed op heeft en dat de aangeboden ontwerpbegroting geen majeure kostenverhogende beleidswijzigingen kent.
Mocht het AB van de VRZL niet besluiten tot het nemen van (de voorgestelde) bezuinigingsmaatregelen, dan wordt voorgesteld om een negatieve zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2026. In een dergelijk scenario heeft de VRZL immers in het geheel niet voldaan aan de oproep die de raad in zijn zienswijze op de ontwerpbegroting 2025 en de daarop volgende brief d.d. 9 juli 2024 (ons kenmerk 24u0006936) heeft gedaan.

Voorgesteld wordt om een positieve zienswijze af te geven op de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. Weliswaar wordt geconstateerd dat de omvang van de VRZL voorgestelde bezuinigingsmaatregelen kleiner is dan de door de raad in voornoemde brief opgenomen minimale omvang van 5%. Echter kan uit de voorstellen van de VRZL wel worden opgemaakt dat men de oproep van de gemeente Kerkrade serieus heeft genomen en daarmee haar bijdrage levert aan de opgaves waar de deelnemende gemeenten zich vanaf 2026 voor gesteld zien staan. Dat blijkt ook uit het besluit van het Algemeen Bestuur van de VRZL om een deel van het positieve resultaat over 2024 aan de deelnemende gemeenten te restitueren.

Jaarverslag en Jaarrekening 2024

De VRZL heeft in 2024 alle taken uitgevoerd waar men normaliter voor aan de lat staat. Daarnaast is de VRZL druk doende geweest met onderwerpen als noodopvang en crisisnoodopvang voor zowel Oekraïense vluchtelingen en de reguliere asielstroom. Ontwikkelingen als geopolitieke spanningen, oorlogen en de steeds zichtbaardere gevolgen van klimaatverandering zijn van invloed geweest op het werk van de VRZL. Deze vragen om veerkracht en samenwerking en daar heeft de VRZL zich dan ook op gericht. Niet alleen door te reageren op acute situaties, maar ook door vooruit te kijken en zich voor te bereiden op langdurige crises.

De VRZL heeft over 2024 een positief resultaat gegenereerd van €632.255,-. Inmiddels heeft het AB van de VRZL beslist omtrent de bestemming van dit resultaat. De helft van dit resultaat wordt gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten. De andere helft wordt toegevoegd aan de algemene reserve van de VRZL. Dit om de niet al te sterke reservespositie van de VRZL te verbeteren.

Kanttekeningen

Ondanks dat de VRZL de begroting 2026 tijdig voorafgaand haar vergadering van het Algemeen Bestuur van 4 juli aanstaande heeft aangeboden, bestaat er enige frictie met het interne proces dat de gemeente Kerkrade in dit dossier moet doorlopen. De gezamenlijke behandeling inzake de begroting van alle GR-en vindt immers plaats tijdens de raadsvergadering van 2 juli aanstaande en de door de VRZL geboden zienswijzetermijn eindigt op 24 juni aanstaande.

Mits in de vergadering van de Commissie AZM van 12 juni aanstaande wordt besloten om deze kwestie als akkoordstuk naar de raad door te geleiden, kan dit probleem worden ondervangen door de VRZL al na de commissievergadering in kennis te stellen van de door de raad voorgenomen beslispunten.

Financiën

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor wordt ook gemeente Kerkrade gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. De gemeenschappelijke regelingen zijn in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. De gemeenteraad heeft in de zienswijzebrieven ten aanzien van de ontwerpbegrotingen 2025 van alle gemeenschappelijke regelingen een passage gewijd aan dit uitgangspunt.

Ook in de voorliggende zienswijzenbrieven ten aanzien van de begrotingen 2026 van àlle gemeenschappelijke regelingen is een uniforme passage opgenomen waarin de GR'en gevraagd worden om noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van hun organisatie door te voeren. Deze passage is in overleg met de overige Parkstad-gemeenten (Samen Grip op Verbonden Partijen Parkstad) tot stand gekomen.

De in het navolgende weergeven financiële consequenties hebben enkel betrekking op de ontwerpbegroting 2026 en de parallel daaraan door de VRZL voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. De financiële consequenties van het door de VRZL gedane voorstel ten aanzien van het "Huisvestingsdossier", dat thans ook ter zienswijze voorligt bij de raden van de deelnemende gemeenten, zijn niet in deze nota verwerkt. Deze zijn in een separate nota benoemd.

Ontwerpbegroting VRZL 2026

In de gemeentelijke meerjarenraming is voor 2026 een bedrag ter grootte van € 4.134.300,- opgenomen ten behoeve van het onderwerp crisisbeheersing en rampenbestrijding. De daadwerkelijke te maken kosten voor 2026 worden geraamd op € 4.296.348,-. Deze daadwerkelijke kosten worden met name bepaald door de gemeentelijk bijdrage aan de begroting van de VRZL voor 2026. Deze bijdrage bedraagt op grond van de ontwerpbegroting € 4.281.648,. Indien deze begroting door het AB van de VRZL wordt vastgesteld, ontstaat voor 2026 een tekort van € 162.048,- tussen het door de gemeente geraamde bedrag en de daadwerkelijk te maken kosten ten behoeve van dit onderwerp. Dit tekort dient betrokken te worden bij de vaststelling van de gemeentelijke begroting 2026 e.v.

	2026	**2027**	**2028**	**2029**
Gemeentebegroting crisisbeheersing en & rampenbestrijding	4.134	4.154	4.283	4.283
(Geraamde) kosten Kerkrade crisisbeheersing en & rampenbestrijding 2026 (voornamelijk begroting VRZL)	4.296	4.420	4.553	4.689
Financiële consequenties	-162	-266	-270	-406

*bedragen x €1000 en afgerond op duizendtallen

Voor de vergelijking tussen de thans aangeboden ontwerpbegroting 2026 en het totaalbedrag van de meerjarenraming 2025 jaarschijf 2026 wordt verwezen naar het dashboard dat onderdeel uitmaakt van de te geven. presentatie. Tot slot is van belang het Totaalbedrag van de Meerjarenraming 2025 Jaarschijf 2026 en het Totaalbedrag van de begroting van de GR en de impact hiervan op onze gemeente.

Voorstel uitwerking bezuinigingsopdracht VRZL 2026 e.v.

Het door de VRZL gedane voorstel voor bezuinigingsmaatregelen omvat een structurele bezuiniging van €1.706.000,- vanaf boekjaar 2026. Indien het Algemeen Bestuur van de VRZL tijdens de vergadering van 4 juli aanstaande conform dit voorstel besluit, betekent dit voor de gemeente Kerkrade een structurele besparing van ongeveer € 124.500,- per jaar.

Het in bovenstaande kop “Ontwerpbegroting VRZL 2026” genoemde tekort *van* € 162.048,- over 2026 zou daarmee terug worden gebracht tot €37.510,-.

	2026	**2027**	**2028**	**2029**
Gemeentebegroting crisisbeheersing en & rampenbestrijding	4.134	4.154	4.283	4.283

(Geraamde) kosten Kerkrade crisisbeheersing en & rampenbestrijding 2026 (voornamelijk begroting VRZL) incl. bezuinigingsvoorstel	4.172	4.296	4.428	4.564
Financiële consequenties met doorvoeren bezuinigingsvoorstel	**-38**	**-142**	**-145**	**-281**
(Financiële consequenties zonder doorvoeren bezuinigingsvoorstel)	*(-162)*	*(-266)*	*(-270)*	*(-406)*

*bedragen x €1000 en afgerond op duizendtallen

Bovenstaand schema laat zien dat de komende jaren een tekort blijft bestaan tussen de geprognosticeerde jaarlijks te maken kosten ten behoeve van crisisbeheersing en rampenbestrijding en het daarvoor in onze meerjarenraming opgenomen bedrag, maar dat dit tekort ook aanzienlijk wordt verkleind als het Algemeen Bestuur van de VRZL instemt met de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen.

Jaarverslag en Jaarrekening 2024

De VRZL heeft over 2024 een positief resultaat gegenereerd van €632.255,-. De helft van dit resultaat wordt gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten conform de geldende kosten- en batensystematiek. Dit betekent dat de gemeente Kerkrade een bedrag ter grootte van ongeveer €23.000,- retour ontvangt.

Communicatie

In een gezamenlijke commissievergadering worden de financiële gevolgen van de begrotingen van de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen inzichtelijk gemaakt.

De zienswijze van de raad wordt schriftelijk ter kennis gebracht bij het DB van de VRZL.

Burgerparticipatie

De begroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Uitvoering

De ontwerpbegroting 2026 en het bezuinigingsvoorstel zijn in de vergadering van het DB van de VRZL van 28 maart jongstleden behandeld. De aanbiedingsbrief is ontvangen op 31 maart jongstleden. De gemeentelijke zienswijze dient dan ook uiterlijk op 23 juni 2025 door de VRZL te zijn ontvangen.

Het AB van de VRZL beslist in haar vergadering van 4 juli 2025 over de vaststelling van de ontwerpbegroting 2026 en het voorstel met betrekking tot de bezuinigingsmaatregelen. Eventuele zienswijzen van gemeenteraden worden bij de besluitvorming betrokken.

De jaarrekening 2025 is ter kennisname.

Gezondheid en Vitaliteit

Niet van toepassing.

Domein Bestuur

Bezoekadres:
Markt 33
Ambtenaar
K. Heijens
Telefoonnummer
14 045
Telefax
045-5676395
Zaaknummer

Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Bestuur- en Directie Ondersteuning
t.a.v. van het dagelijks bestuur
Postbus 35
6269 ZG MARGRATEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
31 maart 2025		25u0004689	2 juli 2024

Onderwerp
Zienswijze ontwerpbegroting 2026 en bezuinigings-voorstellen

Bijlage(n)

Geachte bestuur,

Bij brief d.d. 31 maart 2025 heeft u de raad van de gemeente Kerkrade verzocht om een zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en het gedane voorstel ten aanzien van bezuinigingsmaatregelen. De raad van de gemeente Kerkrade heeft in haar vergadering van 2 juli 2025 besloten omtrent het indienen van een zienswijze ten aanzien van deze onderwerpen.

De zienswijze van de raad van de gemeente Kerkrade ten aanzien van deze twee onderwerpen treft u hieronder aan. Daarna volgt een aankondiging met betrekking tot de gemeentelijke financiële perspectieven voor 2026 en verder.

Ontwerpbegroting 2026:
Hierbij delen wij u mee dat de raad van de gemeente Kerkrade besloten heeft om een neutrale zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2026, mits uw Algemeen Bestuur ook daadwerkelijk besluit tot doorvoeren van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. Enerzijds constateren we dat o.a. stijgingen van prijzen en Cao-lonen de gemeentelijke bijdrage toeneemt. Anderzijds onderkennen wij ook dat dit ontwikkelingen betreffen waar de VRZL weinig tot geen invloed op heeft en dat de aangeboden ontwerpbegroting geen majeure kostenverhogende beleidswijzigingen kent.

Mocht uw Algemeen Bestuur niet besluiten tot het nemen van (de voorgestelde) bezuinigingsmaatregelen, dan geeft de raad van de gemeente Kerkrade een negatieve zienswijze af op de ontwerpbegroting 2026.

In een dergelijk scenario heeft u immers in het geheel niet voldaan aan de oproep die wij in onze zienswijze op de ontwerpbegroting 2025 en de daarop volgende brief d.d. 9 juli 2024 (ons kenmerk 24u0006936) hebben gedaan.

Voorstel bezuinigingsmaatregelen.
Hierbij delen wij u mee dat de raad van de gemeente Kerkrade besloten heeft om een positieve zienswijze af te geven op de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. Weliswaar constateren wij dat de omvang van de door u voorgestelde bezuinigingsmaatregelen kleiner is dan de door ons in voornoemde brief opgenomen minimale omvang van 5%. Echter maken wij uit uw voorstellen wel op dat de Veiligheidsregio Zuid-Limburg onze oproep serieus heeft genomen en daarmee haar bijdrage levert aan de opgaves waar de deelnemende gemeenten zich vanaf 2026 voor gesteld zien staan. Dat blijkt ook uit het besluit van het Algemeen Bestuur van de VRZL om een deel van het positieve resultaat over 2024 aan de deelnemende gemeenten te restitueren.

Financiële perspectieven voor 2026 e.v.
Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij gaan ervanuit dat u oog heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en is ook met de verschillende deelnemende gemeenten gedeeld.

Hoogachtend,

De voorzitter van de raad,	**De griffier,**
dr. T.P. Dassen-Housen.	mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Postbus *600 6460 AP Kerkrade*
Telefoon *045 – 567 67 67*
Telefax *045 – 567 63 95*
E-mail *gemeentehuis@kerkrade.nl*
IBAN *NL49 BNGH 0285 0044 84*
BIC *BNGHNL2G*

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2025**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2026**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	69.075	280	1.688	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	71.043 (excl. Voorstel €1,7 milj. bezuiniging) (69.343 (incl. voorstel €1,7 milj. bezuiniging))*	2,8% 0,4%
Toelichting		0,9%	4,6%	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	* VRZL legt voorstel bezuiniging ter zienswijze voor van €1,7 milj. Deze bestaat uit €750k verlaging FLO bijdrage en €956k efficiency winst op diverse onderdelen.	

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade toe met:			-57
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:	105	Deze is niet (volledig) gerealiseerd door GR	Impact niet (volledig) realiseren taakstelling	- 105
(* Indien het Algemeen Bestuur van de VRZL instemt met het bezuinigingsvoorstel dat ter zienswijze wordt aangeboden, bedraagt de impact voor de gemeente Kerkrade niet -162 maar -38.)			**Totale impact op begroting Kerkrade**	- 162 (-38 incl. voorstel bezuiniging*)

Zienswijze vorig jaar	Neutraal (Enerzijds neemt de gemeentelijke bijdrage toe als gevolg van o.a. stijgingen van prijzen en Cao-lonen. Anderzijds betreffen dit ontwikkelingen waar de VRZL weinig tot geen invloed op heeft en kent de aangeboden ontwerpbegroting geen majeure kostenverhogende beleidswijzigingen. Tevens aankondiging verzoek realiseren bezuinigingen)

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	De VRZL heeft bij de huidige ontwerpbegroting tevens een voorstel voor bezuinigingsmaatregelen ter grootte van ongeveer 3% (ten opzichte van begroting 2025) ter zienswijze aangeboden.	

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

T 088-16 88 940
info@vrzl.nl
www.vrzl.nl

Postbus 35
6269 ZG Margraten

AAN:
- de Gemeenteraden

in afschrift aan:
- de Colleges van Burgemeester en Wethouders

van de gemeenten in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Datum	: 31 maart 2025
Uw brief van	:
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	:
Behandeld door	: R. Thain – Concern Controller Veiligheidsregio Zuid Limburg
Telefoon	: 06 4341 3628
Onderwerp	: Zienswijze conceptbegroting 2026 en mogelijke bezuinigingen Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Geachte voorzitter van de gemeenteraad,

Op 28 maart jl. heeft het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) besloten de conceptbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg alsook de uitwerking van een mogelijke bezuinigingsopdracht, ter zienswijze voor te leggen aan de deelnemende gemeenten VRZL.

Hierbij bieden wij u aan:

TER ZIENSWIJZE

1. Conceptbegroting 2026 VRZL (bijlage 1)

In de begroting 2026 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst ”.
In financiële zin zijn er veel zaken die “in beweging” zijn. Enerzijds gaat het over het zogenaamde Ravijnjaar waarbij gemeenten geconfronteerd worden met een herverdeling van de bijdragen uit het gemeentefonds en daardoor minder middelen beschikbaar zullen hebben en anderzijds wordt er op dit moment (maart 2025) ook volop naar de veiligheidsregio’s gekeken inzake een grotere rol bij het bevorderen van maatschappelijke weerbaarheid, zelfredzaamheid en het inrichten van noodhulppunten.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Frappant daarbij is dat het Rijk onbedoeld een korting van 10% op de BDUR-middelen heeft aangekondigd. Hoewel de Voorjaarsnota mogelijk een ander beeld laat zien gaat VRZL van uit dat de bezuiniging daadwerkelijk doorgaat. Dit zal voelbaar zijn binnen heel VRZL en zal betekenen dat wij wellicht bepaalde (wettelijke) taken daardoor niet of niet volledig kunnen uitvoeren aangezien VRZL dan niet voldoende middelen heeft om deze bezuiniging op te vangen.

2. Uitwerking van een mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL om gevolgen ravijnjaar 2026 voor deelnemende gemeenten te beperken (bijlage 2)
In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 december 2024 heeft het AB gevraagd om een mogelijke bezuinigingsopdracht uit te werken, gezien de gemeentelijke onzekerheden door de Rijksplannen voor bezuinigingen op het Gemeentefonds in 2026, het zogenoemde “Ravijnjaar”. Dit ook n.a.v. ontvangen zienswijzen van een aantal gemeenten. Tijdens deze vergadering heeft de directeur van VRZL een presentatie gegeven met de volgende uitgangspunten:

1. Geen takendiscussies (lees geen kazernes sluiten of aanpassing taken van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en bedrijfsvoering);
2. Zoeken naar efficiencyvoordelen in de begroting voor 2026 e.v.;
3. Inzet van incidentele middelen in 2025-2026
4. Mogelijke bezuinigingen op BDUR gelden voor VRZL vanaf 2026 mogen geen financiële gevolgen hebben voor de gemeenten.

De uitwerking van de mogelijke bezuinigingsopdracht treft u in bijgaande memo aan waarbij eerst wordt aangegeven welke mogelijkheden VRZL heeft bekeken en waarbij we per benoemde mogelijkheid een specificatie hebben geven van de omvang.

→ we willen u vragen op de 5 beslispunten en/of de samenvatting (p.4, p.5) van de memo te reageren.

N.B. In afwachting van besluitvorming door het AB zijn de uitwerkingen nog niet opgenomen in de begroting 2026, immers het DB legt dit voor aan deelnemende gemeenten via een separaat zienswijzetraject als voorbereiding op besluitvorming in de vergadering van het AB van 4 juli 2025.

Zienswijze en vaststelling
Vaststelling van de begroting 2026 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Alvorens de documenten ter besluitvorming worden voorgelegd, heeft u de mogelijkheid om **uiterlijk 23 juni 2025** uw zienswijze op de aangeboden stukken kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Wij nodigen u daartoe van harte uit.

Uw reactie
U kunt uw schriftelijke reacties en eventuele vragen n.a.v. de conceptbegroting 2026, sturen naar: stafbureau@brwzl.nl

Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
t.a.v. Bestuur- en Directie Ondersteuning
Postbus 35
6269 ZG Margraten

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Namens het dagelijks bestuur Veiligheidsregio Zuid-Limburg,

met vriendelijke groet,

mr. W.A.G. Hillenaar,	L.W.M. Houben,
Voorzitter	Secretaris

BIJLAGEN**:**

1. Conceptbegroting 2026 VRZL (voor zienswijze)
2. Uitwerking van een mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL om gevolgen ravijnjaar 2026 voor deelnemende gemeenten te beperken (voor zienswijze)

2026

Begroting 2026
VRZL

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

DEEL A – BELEIDSBEGROTING 4

1 PROGRAMMAPLAN 5
1.1 Concern 5
1.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding 9
1.3 Brandweerzorg 19

2 PARAGRAFEN 25
2.1 Algemeen 25
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 25
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen 34
2.4 Financiering 35
2.5 Bedrijfsvoering 39
2.6 Verbonden partijen 45
2.7 Wet open overheid 47

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING 48
3.1 Algemene uitgangspunten financiële begroting 49
3.2 Overzicht van baten en lasten 51
3.3 Uiteenzetting van de financiële positie 52
3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 52
3.5 Overzicht van bijdragen gemeente 53
3.6 Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2026-2029 54
3.7 Staat van reserves en voorzieningen (x € 1.000) 55
3.8 Geldleningen 56
3.9 Meerjareninvesteringsplan en kapitaallasten (MIP) 57
3.10 Recapitulatie structureel en reëel evenwicht begroting 2026-2029 59

VOORWOORD

Voor u ligt de begroting 2026 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), met een doorkijk naar de jaren 2026-2028.

In de begroting 2026 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst ”.

Het schrijven van dit voorwoord is complex. Enerzijds gaat het over het zogenaamde Ravijnjaar waarbij gemeenten geconfronteerd worden met een herverdeling van de bijdragen uit het gemeentefonds en daardoor minder middelen beschikbaar zullen hebben. Anderzijds wordt er op dit moment (maart 2025) ook volop naar de veiligheidsregio’s gekeken inzake een grotere rol bij het bevorderen van maatschappelijke weerbaarheid, zelfredzaamheid en het inrichten van noodhulppunten. Frappant daarbij is dat het Rijk onbedoeld een korting van 10% op de BDUR-middelen heeft aangekondigd. Dat moet in de voorjaarsnota gerepareerd worden maar die is nu nog niet bekend. In financiële zin zijn er dus veel zaken die “in beweging” zijn en dat is complex als je een begroting moet maken.

De BDUR middelen die we krijgen zetten we in voor het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak in de breedte van onze organisatie. Daarbij zijn ook doelstellingen geformuleerd door het Rijk. Mocht de 10% bezuiniging doorgang vinden dan zullen we, samen met ons bestuur, bezien welke van de geformuleerde doelstellingen van het Rijk bijgesteld worden. De afspraak met het bestuur is gemaakt dat een vermindering van de BDUR niet mag leiden tot verhoging van de gemeentelijke bijdragen.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdragen heeft VRZL van haar Bestuur de opdracht gekregen om te kijken wat de bijdrage aan de gemeentelijke uitdagingen in het Ravijnjaar zou kunnen zijn. Daarbij is afgesproken dat er geen takendiscussie gevoerd zal worden maar op basis van efficiëntere bedrijfsvoering bezuinigingen gerealiseerd worden. Voorstellen daartoe zijn in een apart document aangereikt. Wanneer het Algemeen Bestuur met deze voorstellen instemt zullen deze middels een begrotingswijziging verwerkt worden.

Naast bovengenoemde onzekerheden wordt in 2025 ook een besluit verwacht inzake het dossier Huisvesting. Bij een positief besluit van ons Algemeen Bestuur heeft ook dat gevolgen voor de begroting 2026. Die zullen eveneens middels een begrotingswijziging verwerkt worden.

De vraag is daarmee of de conceptbegroting zoals die nu gepresenteerd wordt ook de begroting zal zijn waarmee vanaf 1 januari 2026 gewerkt gaat worden.

Léon Houben
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

DEEL A – BELEIDSBEGROTING

1 PROGRAMMAPLAN

1.1 CONCERN

1.1.1 Wie zijn we?

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2024 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio verplicht deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Binnen VRZL werken het programma Brandweerzorg en het programma Crisisbeheersing & Rampenbestrijding nauw samen. Hoe organiseren we de brandweerzorg? Welke veiligheidsrisico's zijn er op dit ogenblik en welke kunnen ontstaan in de nabije toekomst? Hoe maken we de kans op ongevallen en rampen zo klein mogelijk? En als er dan tóch een incident plaatsvindt: hoe treden we zo snel en vakkundig mogelijk op?

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

De afgelopen jaren is de rol van veiligheidsregio's uitgebreid en hebben we als veiligheidsregio een regisserende en coördinerende rol gekregen in langdurige crises. Sprekende voorbeelden hiervan zijn de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. De voorbereiding op toekomstige – en veelal ook langdurige crises – vraagt om een verdere versterking van het fundament van de veiligheidsregio. Dit zowel op het gebied van crisisbeheersing als op het gebied van de informatiepositie.

In 2023 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om het fundament van de veiligheidsregio's te versterken. Onderdeel daarvan is de trapsgewijze toevoeging van € 83 miljoen (structureel) in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Deze verhoging bouwt tot 2026 geleidelijk op tot het genoemde bedrag.

In het Veiligheidsberaad is ingestemd om de extra middelen vanaf 2023 aan te wenden voor:

1. Het toekomstgericht – in lijn met de contourennota voor de wijziging van de Wet veiligheidsregio's – verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak binnen de veiligheidsregio.
2. A. De informatiepositie van de veiligheidsregio's versterken en waarborgen door het inrichten van een goed werkend Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) per veiligheidsregio. Dit om een goed zicht op risico's te verkrijgen en om te zorgen voor een goede informatiedeling met crisispartners;
   B. Een impuls voor de ontwikkeling en het beheer van informatiesystemen door de veiligheidsregio's en het Rijk gezamenlijk;
2. Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, regio's en partners; het KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's).

Voor VRZL betekent de structurele verhoging van de BDUR dat we vanaf 2025 € 2,1 miljoen hebben gekregen voor de versterking van crisisbeheersing en onze informatiepositie. Dit bedrag zou in 2026 verder oplopen naar ca. € 2,4 miljoen. Dit is echter nog niet zeker aangezien in 2025 de verdeling tussen veiligheidsregio's opnieuw bekeken wordt en er een mogelijke herijking plaats gaat vinden ten aanzien van de beschikbare middelen. Daarnaast is het nieuwe kabinet voornemens om vanaf 2026 een bezuiniging door te voeren van 10% op niet alleen deze extra BDUR gelden maar ook op de reguliere BDUR gelden die wij vanuit het Rijk ontvangen.

Als wij de BDUR middelen behouden zoals voorzien dan willen wij de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's). Of die middelen beschikbaar blijven zoals toegezegd weten we pas nadat de voorjaarsnota van het huidige kabinet gepresenteerd is. Daar zou de minister oplossingen in presenteren. We hebben nadere plannen voor het verder versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn. Mochten de toegezegde middelen toch niet beschikbaar komen dan zullen die plannen uiteraard worden bijgesteld. De bestuurlijke opdracht is dat bezuinigingen van het kabinet op de BDUR niet mogen leiden tot een toenamen van de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio. In onderstaande teksten gaan we er vooralsnog van uit dat de toegezegde middelen wel beschikbaar komen en de minister zijn toezegging om alternatieve oplossingen te bedenken gestand kan doen.

De extra BDUR-middelen voor de versteviging van de informatiepositie zullen in onze regio worden ingezet voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's).

Ten behoeve van de versterking van onze crisisbeheersing hebben we nadere plannen opgesteld. In lijn met de landelijke ambities van het Rijk en het Veiligheidsberaad – en met het oog voor geconstateerde regionale behoeften – ligt het accent op onderstaande zaken:

1. Verstevigen van crisisbeheersing als vak (leren, ontwikkelen, kennisborging en kwaliteitszorg/'zicht op prestaties').
2. Verstevigen van de regiefunctie in het netwerk van crisispartners (gezamenlijke aanpak van risico's en crises).

3. Door de bovenstaande verstevigingen realiseert VRZL ook een robuustere crisisorganisatie, die zowel in staat is om acute incidenten te bestrijden (‘GRIP-opschalingen’) als om langdurige crises te bestrijden door de inzet van crisisregisseurs en informatiemanagers.

De ambitie is om deze accenten te continueren en daarmee huidige en toekomstige scenario’s beter te kunnen bestrijden. Bij het schrijven van deze teksten is een scenario militaire dreiging actueel. In samenspraak met de bestuurders hebben we geconstateerd dat de eigen operationele continuiteit en de continuiteit van dienstverlening naar de gemeenten belangrijke items zijn daarbij. Onze inspanningen zullen dus ook in 2026 onder meer gericht zijn op het verbeteren van onze eigen operationele continuïteit en het samen met onze gemeenten borgen van de risico en crisiscommunicatie.

In 2025 is VRZL gestart met een programma Mentale Veerkracht. We zien dat in langdurige crises de mentale veerkracht van onze collega’s van belang is om langdurig inzetbaar te blijven. In de verwachting dat er de komende jaren nog meer langdurige crises zullen voorkomen willen we onze medewerkers daarop voorbereiden en handvatten geven om daar adequaat mee om te kunnen gaan. Alle leidinggevenden van directie tot en met het niveau van ploegchef hebben in 2025 deelgenomen aan dit programma. Dit is met alle teams en medewerkers opgepakt en daar waar nodig zullen wij maatwerk leveren aan collega’s die daar behoefte aan hebben, om zo te komen tot duurzame inzetbaarheid. Dat willen wij graag in 2026 continueren.

1.1.2 Waar staan we voor?

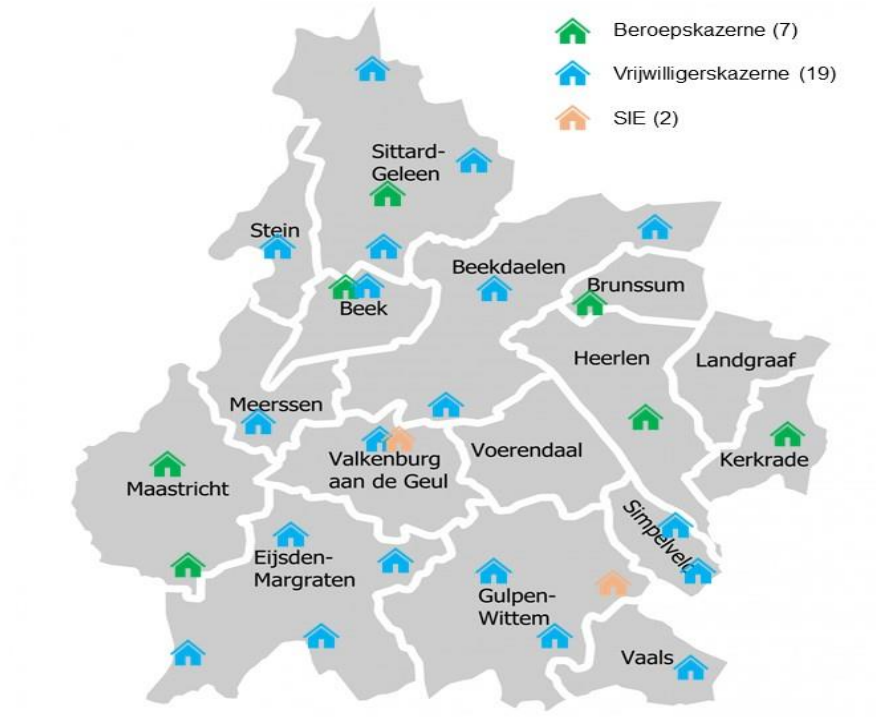
VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

1.1.3 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico’s, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico’s door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

Ook vinden in onze regio veel (grote) evenementen plaats, zoals de Amstel Gold Race, het WK en NK Wielrennen, Pinkpop, Oktoberfeesten, kerstmarkten, carnaval en de concerten van André Rieu.

1.1.4 Wat gaat het kosten?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Totaal baten	**114.361**	**68.631**	**72.838**	**74.754**	**76.924**	**78.799**
Totaal lasten	**89.604**	**52.145**	**55.625**	**56.272**	**58.213**	**59.417**
Overhead	13.548	13.950	15.408	15.880	16.327	16.650
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**13.548**	**13.960**	**15.418**	**15.890**	**16.337**	**16.660**
Mutatie voorzieningen	**7.166**	**2.990**	**3.086**	**3.132**	**3.226**	**3.300**
Mutatie reserves	**3.411**	**-464**	**-1.291**	**-540**	**-852**	**-577**
Resultaat	**632**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting
De begroting 2026 is gebaseerd op de begroting 2025.

De begroting 2025 heeft VRZL aangepast op de genomen AB besluiten die hebben plaats gevonden na het vaststellen van de begroting 2024. Deze besluiten zijn vervolgens meegenomen in deze begroting voor 2026 en verder. Hier is o.a. in verwerkt de structurele ophoging van de ingroeireserve kapitaallasten, de bestemmingsreserve voor een dagklas beroepsmedewerkers en de incidentele extra dotatie aan de voorziening FLO zoals het AB die heeft vastgesteld. In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers. Hiertegenover staat een verhoging bij de lasten onder de huisvestingskosten.

1.2 CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING

1.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, en geeft daarmee invulling aan de wettelijke taken zoals gedefinieerd in de Wet veiligheidsregio's. Het gaat om de beheersing van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben.

Het programma omvat de volgende teams, met onderliggende processen:

- Informatiemanagement (IM) en Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- GHOR;
- Kwaliteitszorg;
- EMRIC.

Wij zijn een betrouwbare partner die samen met (vitale)partners bijdraagt aan een omgeving waarin wij samen zorgen voor veiligheid. Om dat te realiseren zetten wij in op de volgende punten:

- Wij kennen en monitoren onze grootschalige risico's;
- Ons advies is essentieel in de voorbereiding op crises en rampen en bij het signaleren en oplossen van veiligheidsvraagstukken;
- Wij leveren als onderdeel van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg 24/7 een adequate hulpverlening, monodisciplinair en multidisciplinair;
- Wij zijn wendbaar in een continu veranderende maatschappij.

Wij staan voor een adequate voorbereiding op- en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en met betrekking tot bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door uitvoering van onder meer de processen informatiemanagement, operationele informatievoorziening, risico- en crisiscommunicatie, operationele voorbereiding (planvorming), en opleiden, trainen en oefenen; een goed kwaliteitszorgsysteem monitort daarbij waar we ons constant kunnen verbeteren.

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) is per 1 januari 2025 als team onder het programma C&R van de veiligheidsregio komen te vallen. De dagelijkse aansturing vindt dan plaats door de manager C&R. De GHOR, beleidsmatig aangestuurd door de directeur publieke gezondheid (DPG) als adviseur van het openbaar bestuur en van de voorzitter veiligheidsregio, vervult een onafhankelijke coördinatie-, aansturings- en regiefunctie voor de zorgorganisaties in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de voorbereiding daarop. De onafhankelijkheid gericht op het publieke belang van veiligheid en gezondheid is noodzakelijk omdat de geneeskundige keten hoofdzakelijk privaat georganiseerd en gefinancierd wordt; privaat-publieke vermenging dient voorkomen te worden.

De GHOR geeft in de “witte” kolom invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Ketencontinuïteit van Zorg;
- Opleiden, trainen en Oefenen;
- Piketfunctionarissen;
- Evenementenadvisering;
- Crisisbeheersing;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg/planning & control;
- Evaluatie en maatregelen;
- Advies Openbare Ruimte.

In 2026 zal de samenwerking met de andere teams binnen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding intensiever vormgegeven worden met aandacht voor het behoud van de verbinding met de “witte kolom”.

1.2.2 Wat willen we bereiken?

Algemeen
Crisisbeheersing en rampenbestrijding blijft in de komende jaren volop in beweging. Enerzijds zijn er de meer traditionele risico’s in onze regio waar we op voorbereid moeten blijven en bij moeten acteren. Dat er steeds meer nieuwe risico’s bijkomen, waarbij ontwikkelingen elkaar snel opvolgen, zorgt voor een dynamische agenda. Dit komt onder meer door de geopolitieke ontwikkelingen, waarbij wij ons moeten gaan voorbereiden op de effecten van militaire dreiging en uitval van vitale infrastructuren. Dit vraagt om een andere kijk op voorbereiden en een breed inzetbare crisisorganisatie die in al deze scenario’s kan acteren. Hier gaan we in het komende jaar ook mee aan de slag. Ook zal een weerbare samenleving steeds belangrijker worden als rode draad door alle nieuwe risico’s.

Militaire dreiging.
De wereld om ons heen verandert continue en in een steeds sneller tempo. De geopolitieke situatie is volop in beweging en de effecten zijn direct of indirect ook in onze regio te verwachten. Als veiligheidsregio moeten wij ons ook gaan voorbereiden op de effecten van de militaire dreiging in Zuid-Limburg. Hiervoor zijn verschillende scenario’s ontwikkeld en deze scenario’s zullen ook nog zeker kunnen veranderen gezien de snel opvolgende ontwikkelingen. Belangrijk is dat wij ons gaan voorbereiden op langdurige verstoringen van vitale infrastructuur, onze netwerken met o.a. defensie verder versterken en onze eigen operationele continuïteit gaan regelen. In 2025 gebeurt dit deels in projectvorm en deels middels het uitbreiden van al bestaande producten (zoals planvorming). Daarnaast zullen de scenario’s ook beoefend worden. Wij werken hierin nauw samen met Veiligheidsregio Limburg-Noord en andere landelijke gremia en/of veiligheidsregio’s. Dit thema’s heeft binnen onze organisatie in 2025 dan ook de absolute prioriteit.

Weerbare samenleving.
Belangrijk onderdeel van de snel veranderende risico’s en dreigingen is om onze samenleving weerbaarder te maken. Hierdoor kan de overheid meer worden ontlast bij een crisis of dreiging en zijn mensen meer in staat voor zichzelf en hun omgeving te zorgen. Dit thema heeft landelijk veel aandacht en als Veiligheidsregio Zuid-Limburg zullen we, samen met onze gemeenten en partners, hier ook mee aan de slag gaan. Als veiligheidsregio zullen we in 2025 een belangrijke verbindende rol hebben binnen dit thema, zowel om de landelijke initiatieven en ontwikkelingen te monitoren als onze regionale partners te verbinden. Inzet is om burgers en bedrijven bewuster te maken van de risico’s en de mogelijke handelingsperspectieven.

Hiervoor is het belangrijk om vooral gebruik te maken van al bestaande in- en externe netwerken richting burgers en bedrijven.

Langdurige crises
De reguliere crisisstructuur (GRIP) is bedoeld voor flitsrampen. In de praktijk is gebleken dat deze structuur slechts beperkt te gebruiken is voor langdurige crises: de crisisfunctionarissen worden langdurig belast en hebben een lange hersteltijd nodig. In 2024 is hard gewerkt om in een project de aanpak van een toekomstige langdurige crisis voor te bereiden. In 2025 zijn de implementatiepunten opgepakt. In 2026 zullen we dit continueren en waar nodig uitbouwen.

Dynamisch risicoprofiel
De wereld om ons heen verandert continue en in een steeds sneller tempo. Hierdoor veranderen ook onze risico's sneller. De Wet veiligheidsregio's schrijft veiligheidsregio's voor om een maal per 4 jaren een risicoprofiel op te stellen, waarin de risico's waar een veiligheidsregio mee te maken kan krijgen, zijn beschreven en afgewogen. De huidige wereld vraagt echter een snellere systematiek om deze risico's af te wegen en ons hier ook op voor te bereiden. Daarom hebben wij ons risicoprofiel door ontwikkeld naar een dynamisch risicoprofiel met een actueler risicobeeld. In 2026 gaan we dat verder uitbouwen en de eerste resultaten op Limburgse schaal ervaren.

Netwerkmanagement
Een van de vele inzichten die de COVID-19 pandemie, de Hoogwaterramp 2021, de vluchtelingencrisis en de huidige militaire dreiging ons gebracht hebben, is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega’s te kennen. Met name de internationale component speelt daarbij een grote rol voor Zuid-Limburg (zie hierover ook de paragraaf EMRIC). Door intensief te investeren in netwerkmanagement zijn we tijdens een crisis sneller en beter in staat elkaar te vinden en effectief samen te werken. Dat geldt niet alleen voor de crises waar VRZL voor aan de lat staat, maar ook voor crises of situaties waar VRZL een coördinerende en verbindende rol heeft. Juist door een breed netwerk te hebben kunnen we ook beter op de hoogte zijn over nieuwe risico's vanuit de kennis en kunde van de partijen uit ons netwerk. In 2024 is gestart onze netwerken eenduidig in kaart te brengen. In 2025 is gewerkt om deze netwerken systematischer in te gaan zetten aan de hand van de veranderende risico’s. In 2026 zullen we de netwerken gaan uitbreiden met nieuwe partners passend bij die veranderende risico’s

Burgerparticipatie
Burgers en maatschappelijke groepen beschikken vaak over ervaring, gebiedskennis en expertise die relevant zijn voor de werkzaamheden van VRZL. Het is onze wens om deze, samen met de Zuid-Limburgse gemeenten, te benutten in de vorm van waardevolle burgerparticipatie. In 2025 hebben we dat in het kader van het scenario militaire dreiging in gang gezet. In 2026 willen we dat breder oppakken en borgen.

Bevolkingszorg en evenementen
Ook binnen Bevolkingszorg zal in 2025 en 2026 het thema weerbare samenleving centraal staan. Wij willen een verbindende en adviserende rol spelen in de versterking van de gemeentelijke crisisorganisaties binnen onze regio. Regulier blijven wij ons inzetten om de piketpools binnen Bevolkingszorg op sterkte en vakbekwaam te houden. Hiervoor zijn wij in 2025 gestart met een leerlijn Bevolkingszorg die we in 2026zullen voortzetten.

Op het gebied van evenementen willen we de integrale advisering vanuit de hulpdiensten en de operationele voorbereiding bij een evenement versterken. Denk hierbij aan een betere informatievoorziening voor meldkamer en hulpdiensten.

De stappen hierin zullen onder meer geborgd worden in de Handreiking evenementenveiligheid. Verder zullen wij in 2026 verder gaan met de doorontwikkeling van ons regionaal risicoprofiel naar een dynamisch risicoprofiel. Op deze manier kunnen wij sneller inspelen op de veranderende risico's en dreigingen.

Informatiemanagement
Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor crisismanagement is onmisbaar. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R en wordt steeds meer gezien als een primair proces van de veiligheidsregio (van strategisch belang). Het is de motor voor verandering en verbetering van denk- en werkwijzen in de organisatie. Informatiemanagement heeft zowel betrekking op onze 24/7-informatiepositie als op de snelle en correcte beeldvorming bij complexe incidenten.

Binnen informatiemanagement zijn we gestart met de doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en tevens doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld en proces van duiding en aanlevering van informatie. Dit zal in 2026 verder gestalte krijgen.

Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en multidisciplinaire Opleiding, training en oefening (MOTO)
In 2025 bieden wij wederom een zeer complete oefenkalender aan opleidingen, trainingen en oefeningen aan. Dit doen we voor functionarissen binnen de crisisteams en binnen Bevolkingszorg. Naast de jaarlijkse oefendagen voor de verschillende crisisteams, besteden wij in de komende jaren extra aandacht aan generieke competenties en in te zetten structuren binnen crisisteams. Dit zijn de vaardigheden en basisbeginselen die nodig zijn om te acteren in een crisisteam, ongeacht welke crisis of dreiging er op ons af komt. Dit gaan we in 2025 vastleggen in een meerjarige leerlijn en in 2026 verder uitrollen.

In 2025 besteden wij ook extra aandacht aan de voorzitters van onze diverse crisisteams. Zij worden extra getraind op het gebied van mogelijke structuren binnen crisisteams bij de verschillende types crisis. Inhoudelijk zal in 2025 ook veel getraind en geoefend gaan worden op de effecten van de scenario's van militaire dreiging. Met name uitval van vitale infrastructuur komt in diverse oefeningen terug. In het najaar zal dit thema ook terugkomen in een grootschalige oefening met meerdere crisisteams. Ook zullen wij blijven trainen en oefenen op onze meer traditionele risico's, waarbij dit jaar onder meer geoefend wordt bij Chemelot en een zorginstelling in de regio. Voor 2026 zullen we een andere doelgroep en een ander thema beoefenen zodat in een periodieke cyclus al onze crisisfunctionarissen aandacht krijgen.

Risico- en crisiscommunicatie
Een risicoloze samenleving bestaat niet, maar we kunnen wel bewuster omgaan met risico's. Dat betekent dat burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid zich bewust moeten zijn van de aanwezige risico's en weten wat zij kunnen doen rondom die risico's.
Zij hebben immers samen invloed op de (fysieke) veiligheid in Zuid-Limburg. Dat bewustzijn start met kennis van de aanwezige risico's. Ons risicobeeld zal de komende jaren evolueren, waarbij nieuwe dreigingen een belangrijkere rol zullen gaan spelen.

Ieder zal vanuit de eigen verantwoordelijkheid moeten acteren en waar mogelijk slim op risico's moeten interveniëren. Hierbij hebben burgers en bedrijven mede een eigen verantwoordelijkheid. VRZL ondersteunt daarbij door middel van communicatie over de risico's en het bieden van een handelingsperspectief.

Naast de risicocommunicatie informeert VRZL de bevolking over wat deze geacht wordt te doen in het geval van crises, en duidt zij incidenten in de regio en daarbuiten. Dat vraagt een samenhangende aanpak van risicocommunicatie, reguliere voorlichting en crisiscommunicatie. Het gaat erom de communicatie zo te organiseren dat VRZL vooruitdenkt en antwoord geeft op vragen die kunnen spelen en dat de communicatie klantgericht wordt uitgevoerd voor burgers, partners en media. Daarbij wordt gebruik gemaakt van moderne middelen en technieken om de verschillende doelgroepen te kunnen bereiken.

We willen adequaat kunnen blijven inspelen op de toegenomen vraag naar duidelijke communicatie in een zich snel veranderende wereld, waarbij crises elkaar steeds meer opvolgen en/of versterken en andersoortige maar ook langdurige crises zich steeds vaker voordoen.

Kwaliteitszorg en professionaliteit
We willen kwaliteitszorg organisatie breed verder ontwikkelen. Dit conform de eis vanuit de Wet veiligheidsregio's die stelt dat het bestuur van de veiligheidsregio's een kwaliteitszorgsysteem hanteert. We zijn op het gebied van kwaliteit aangesloten bij diverse landelijke netwerken. Hiermee maken we optimaal gebruik van de gebundelde expertise en ervaringen om verder te bouwen aan een kwaliteitszorgsysteem.

We draaien ook mee in de landelijke visitatie structuur. In 2025 heeft de visitatie in Zuid-Limburg plaatsgevonden. De adviezen van de visitatiecommissie worden meegenomen in het kwaliteitszorgsysteem. Het kwaliteitszorgsysteem draagt bij aan een positieve en systematische leer- en verbetercultuur. In 2026 worden de voorbereidingen gestart voor een verdiepende visitatie op een specifiek thema.

De doorontwikkeling in crisisbeheersing stelt hoge eisen aan het functioneren van de veiligheidsregio. Daarom wordt met kwaliteitszorg gestuurd op het leer- en verbeterproces. Veiligheidsregio Zuid-Limburg staat landelijk bekend als een 'best practice regio' bij de evaluatie van GRIP-incidenten. Alle GRIP-incidenten binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg worden met input van alle betrokken disciplines en de betrokken externe partners geëvalueerd. Verbeterpunten worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en het bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar acties en gemonitord op voortgang.
Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie, de mensen in de crisisorganisatie en de samenwerking met partners. Middels jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht. De resultaten worden opgenomen in een zogenaamde GRIP-atlas die ook door andere veiligheidsregio's gebruikt en gevuld wordt. Op die manier leren we van elkaar en kunnen we in crisissituatie snel kennis nemen van eerdere vergelijkbare incidenten.

Een jaarlijkse trendanalyse geeft daarnaast zowel de eigen organisatie als de inspectie Justitie en Veiligheid een beeld van onze prestaties op het gebied van crisisbeheersing. Deze zaken worden uiteraard in 2026 gecontinueerd.

Euregio Maas-Rijn Incidentbestrijding en Crisisbeheersing (EMRIC)
Voor de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grote ongevallen hebben de verantwoordelijke ministeries in Nederland, Duitsland en België bilaterale overeenkomsten gesloten. In de projecten EMRIC en EMRIC+ is deze samenwerking doorontwikkeld naar complete EMRIC-samenwerkingsconcepten tussen de VRZL en de partners in Duitsland en België binnen het gebied van de Euregio Maas-Rijn.

Daarin staan de operationele grootschalige samenwerkingsmodellen beschreven voor brandweerzorg, technische en specialistische hulpverlening, spoedeisende medische hulpverlening, infectieziektebestrijding en informatie-uitwisseling tussen de diverse crisisorganisaties en tussen de meldkamers.

Sinds 1 januari 2024 maakt Ambulancezorg Limburg onderdeel uit van EMRIC. In 2026 worden de activiteiten van EMRIC gecontinueerd en zal de samenwerking geïntensiveerd worden. In internationale scenario's is het goed dat betrokkenen elkaar kennen en vinden.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote crises en rampen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel, dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld, en daar op aansluitend het Zorgrisicoprofiel, dat in gezamenlijkheid met de zorgpartners is opgesteld.

De GHOR maakt vanaf 2025 organisatorisch onderdeel uit van VRZL en is ondergebracht bij het programma C&R. Daarmee maakt de GHOR deel uit van deze begroting. 2025 was een aanloopjaar. De overgang van de GGD naar de veiligheidsregio is goed verlopen en begeleid. In 2026 zullen we de samenwerking intensiveren en bezien op welke manier de verschillende teams binnen C&R van elkaar kunnen leren en ontwikkelen.

1.2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Algemeen
Het risicoprofiel voor de VRZL is voor een periode van vier jaar herzien met de ons nu bekende risico's. Hier bereiden we onze organisatie op voor, maar ook spelen we snel en adequaat in op veranderingen. Veiligheidsregio's worden in toenemende mate geconfronteerd met een stapeling van incidenten en crisis en langdurige crisis. Het Rijk kijkt meer en meer naar veiligheidsregio's om crises te coördineren en de interpretatie van de taak van de veiligheidsregio staat ter discussie, waardoor deze mogelijk breder geïnterpreteerd zal worden. De COVID-crisis, de Hoogwaterramp 2021 en de vluchtelingencrisis hebben laten zien dat we binnen de VRZL in staat zijn in te spelen op deze veranderingen, maar ook dat het tijd is voor een stap voorwaarts, gezien de steeds bredere capaciteitsvraag die vanuit het Rijk, en daarmee vanuit de maatschappij, bij veiligheidsregio's wordt neergelegd. Om die stap voorwaarts te realiseren zetten we de beschikbaar gestelde middelen (vanuit de gemeenschappelijk regeling en ophoging BDUR) gericht in.

Wij richten ons de komende jaren op het beter beheersbaar maken van de onderstaande prioritaire risico's:
- Toenemende maatschappelijke onrust
- Effecten klimaatverandering
- Energietransitie

Daarnaast zal er invulling worden gegeven aan de geformuleerde opdrachten bij de beschikbaarstelling van de extra BDUR middelen.

Langdurige crises
In 2024 is een brede projectgroep van start gegaan om een inrichting en voorbereiding op toekomstige langdurige crises te ontwikkelen. Deze projectgroep zal in 2026 verder werken aan implementatie van de gerealiseerde deelresultaten en aan verdere ontwikkeling en uitrol van de strategie mentale weerbaarheid. Deze mentale weerbaarheid is een belangrijk onderdeel om als organisatie en crisisteams een langdurige crisis aan te kunnen. Ook gaan we een 'flexibele schil' opstarten. Hierbij willen wij onze capaciteit binnen en buiten de organisatie breder inzetten bij een langdurige crisis. Denk hierbij aan het inzetten van ons brede personeelsbestand bij een langdurige crisis.

Dynamisch risicoprofiel
In het kader van doorontwikkeling van ons risicoprofiel naar een dynamisch risicoprofiel gaan we aan de slag met een systematiek rondom data-analyse, creëren van kennisnetwerken en risicoanalyses.

Netwerkmanagement
We gaan nadrukkelijker deelnemen in relevante regionale en landelijke netwerken, met name netwerken die zich richten op de genoemde geprioriteerde risico's. Ook zullen we een nadrukkelijkere rol op ons nemen in het bij elkaar brengen en faciliteren van thematische netwerken.
Voor het intensiveren van de EMRIC-samenwerking: zie paragraaf EMRIC.

Burgerparticipatie
VRZL verleent advies en deelt best practices tijdens netwerkoverleggen met gemeenten voor de verdere doorontwikkeling van de crisisorganisatie.

Bevolkingszorg en evenementen
Zoals vastgelegd in de contourennota adviseert de commissie Muller op basis van de evaluatie Wet veiligheidsregio's een aantal zaken met betrekking tot de inbedding van bevolkingszorg in de veiligheidsregio. Veel van deze aanbevelingen zijn in de VRZL reeds geïmplementeerd. Concreet gaat dit over:

- Het inrichten van een aantal uniforme bevolkingszorgfuncties zodat er duidelijkheid komt over de basisorganisatie van bevolkingszorg en de bovenregionale samenwerking kan worden versterkt;
- Een voldoende niveau van vakbekwaamheid van de kernfuncties bevolkingszorg conform vastgestelde kwaliteitseisen en kwalificatiedossiers;
- Verantwoording richting algemeen bestuur. Onderdeel hiervan is het monitoren van het gerealiseerde kwaliteitsniveau van bevolkingszorg en de invulling van landelijke kwaliteitscriteria die de branche vaststelt en beheert. De landelijke kwaliteitsnormen zelf worden niet in de wet opgenomen;
- Het bevorderen van de samenwerking tussen alle organisaties die bevolkingszorgtaken uitvoeren én organisaties die aansluiten op bevolkingszorg.
- Wettelijk verankeren regierol voor besturen van veiligheidsregio's voor bevolkingszorg en risico en crisiscommunicatie.

De verdere implementatie van deze aanbevelingen zal in de huidige beleidsperiode gerealiseerd worden.

Informatiemanagement
Informatiegestuurd werken
We willen altijd weten wat er speelt in de (Eu)regio, dit geven we vorm door informatiegestuurd te werken onder de noemer van informatiegestuurde veiligheid. Als VRZL en samen met de vijf andere zuidelijke veiligheidsregio's in Zuid-6 verband, werken we ook in 2026 aan de doorontwikkeling van informatieproducten en werkwijzen voor de versterking van de 24/7-informatiepositie binnen crisisbeheersing.

Het VIK (Veiligheids Informatie Knooppunt) Limburg, dat samen met Veiligheidsregio Limburg-Noord is opgezet, vormt een belangrijke basis voor onze informatiepositie die verder geborgd en versterkt moet worden. De visie voor VIK 2026 is dat dit binnen de veiligheidsregio als ontwikkelplatform is gepositioneerd. Dit met als doel om centraal de organisatie te kunnen ondersteunen en mee te kunnen denken met collega's en teams met een ontwikkelvraag.

De toenemende vraag voor (en opdracht om) aansluiting bij het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio (KCR2) leidt tot het zetten van stappen in de vormgeving en professionalisering van ons datamanagement en

netwerkmanagement. Zodoende kunnen we als VRZL ook in de toekomst mee blijven gaan in de nieuwe ontwikkelingen. We bouwen actief mee aan KCR2 door deelname vanuit onze regio aan bouwtafels en leerarena's.

Verzamelen en duiden van informatie
In 2026 zullen we verder werken aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden en partners, om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie. Dit is een vakgebied dat de komende jaren nog volop (landelijke) ontwikkelingen zal kennen waarbij wij als VRZL aangesloten moeten blijven. Dat vraagt om investeringen en prioritering. Daarbij wordt dankbaar gebruik gemaakt van de extra BDUR-middelen (indien die beschikbaar blijven).

De onderliggende data zijn daarbij van groot belang – de kwaliteit in de zin van betrouwbaarheid, compleetheid en tijdigheid bepaalt in grote mate hoe goed je het kunt gebruiken voor het nemen van beslissingen. We werken met een governance model om onze datakwaliteit verder te verhogen.

Operationele informatievoorziening
Operationele Informatievoorziening richt zich op het voorzien in de informatiebehoefte van de primaire processen binnen het programma brandweerzorg: incidentbestrijding en risicobeheersing. Dit betekent dat alle onderdelen van de informatievoorziening (mensen, middelen, data, hard- en software) gericht zijn op het zo veilig en efficiënt mogelijk laten werken van de mensen in de primaire processen. Op dit gebied zal met name ingezet worden op rol- en incidentafhankelijke informatie. We behalen een sterkere informatiepositie door nog meer de samenwerking op te zoeken op het gebied van informatiedeling en een intuïtief en innovatief applicatielandschap.

Ook hier vervult data en de inzichten die daaruit voortkomen een steeds belangrijkere basis om te komen tot juiste beslissingen rondom de inrichting en aansturing van onze primaire processen. Denk hierbij aan gebiedsgerichte opkomsttijden (verfijnder en preciezer gebruik van data), dynamisch alarmeren en automatisch statusplotten.

In het kader van de gemeenschappelijke meldkamer zullen we ook in 2026 samenwerken met Veiligheidsregio Limburg Noord, om ervoor te zorgen dat het informatiemanagementproces op de meldkamer voor beide veiligheidsregio's dezelfde uitgangspositie heeft.

MOV en MOTO
Multidisciplinaire operationele voorbereiding (voor het grootste gedeelte crisis planvorming) zal geïntensiveerd worden met betrekking tot de eerdergenoemde geprioriteerde thema's: toenemende maatschappelijke onrust, effecten klimaatverandering en de energietransitie. De collega's van MOV en MOTO participeren actief in vele netwerken om tijdig nieuwe risico's te signaleren en hierop in te kunnen spelen. Hiernaast zal de reguliere planvorming op basis van het risicoprofiel ten minste conform de wettelijke kaders (herzieningscyclus) geüpdatet worden. Na vaststellen van adequate operationele voorbereiding zullen deze thema's middels opleidingen, trainingen en oefeningen ingebed worden onder crisisfunctionarissen. Hierin werken de collega's vanuit MOV en MOTO intensief samen.

Risico- en Crisiscommunicatie
Op het gebied van risico- en crisiscommunicatie participeren we ook in 2026 in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten.
We zetten in op het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren. Ook investeren we in het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van

belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies en in het intensiveren van de samenwerking met Chemelot (en andere partners) om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties. We investeren continu in het versterken van de communicatie en het opleiden en trainen van de functionarissen die daaraan bijdragen.

Kwaliteitszorg
In de beleidsperiode 2024-2027 zijn ambities van C&R op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Continuering van onze best practice op het gebied van GRIP-evaluaties.
- Doorontwikkeling GRIP-evaluatiesystematiek, mede door nog intensiever samen te werken met partners (zoals nu al is gerealiseerd voor Chemelot).
- Kennisregie: ontwikkeling en ondersteuning van het proces om ook externe evaluaties en onderzoeken intern te vertalen en op te volgen.

Kwaliteitszorg wordt in deze beleidsperiode ook breder uitgerold in de organisatie, zie hiervoor het onderdeel bedrijfsvoering.

EMRIC
Het samenwerkingsverband, ondersteund door het EMRIC-bureau, voert het EMRIC Meerjarenplan 2024-2028 uit. EMRIC geeft invulling aan het verder versterken van de (Eu)regionale samenwerking en heeft daarbij de volgende ambities:

- Benoeming in elke organisatie van twee warme liaisons die tijdens een incident met grensoverschrijdende effecten voor elkaar bereikbaar zijn. Bij gezamenlijke inzetten functioneren ze ter plekke als vooruitgeschoven commandopost om de hulpverlening al in een vroeg stadium zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Handhaving bestaande overleggroepen om de netwerkcontacten te verstevigen en een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de planvorming voor grensoverschrijdende inzetten.
- Bevordering van stages, uitwisselingen en publiekscommunicatie.
- Verbeteren van afspraken door e-learning- en opleidingsprogramma’s en euregionale oefeningen.
- Up to date houden van bestuurlijke verdragen en operationele samenwerkingsplannen.
- Versterking van de risico- en crisiscommunicatie.
- Ontwikkeling van instrumenten die deze communicatie en de aanvraag van bijstand vergemakkelijken in Euregio Maas-Rijn.
- Innovatie en kwaliteitsverbetering mogelijk maken via de uitwisseling van best practices.
- Onderzoek (laten) doen naar nieuwe dreigingen zoals de gevolgen van cybercrime en klimaatverandering.
- Monitoring van de samenwerkingskwaliteit en de concretisering van afspraken.

Geneeskundige hulpverlening (GHOR)
De GHOR heeft net als de andere onderdelen binnen C&R te maken met langdurige crises en veranderde crisistypen. De coronacrisis heeft het belang van zorgcontinuïteit en ketencontinuïteit van zorg duidelijk zichtbaar gemaakt. Alle individuele zorginstellingen dienen in voorbereiding op een ramp of crisis de zorgcontinuïteit op orde te hebben. Daarnaast is het essentieel dat de ketencontinuïteit van zorg binnen de verschillende sectoren, maar ook tussen de verschillende sectoren te allen tijde goed geborgd is. Dit geldt niet alleen voor de sectoren binnen de acute zorg (ziekenhuizen, RAV, huisartsen(posten), GGD, etc.) maar ook voor de sectoren binnen de langdurige zorg (VVT, GHZ, GGZ, etc.). De onafhankelijke rol van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG), optredend vanuit het publiek belang en met de verbindende rol tussen zorg, veiligheidspartners en het openbaar bestuur is hierbij van groot belang.
Dit is gebleken tijdens de coronacrisis, maar geldt ook voor andere crisistypen en flitsrampen. Van belang is dat de zorgcontinuïteit van zorginstellingen georganiseerd en geborgd wordt en dat de ketencontinuïteit van

zorg binnen en tussen de verschillende sectoren voor, tijdens en na een ramp of crisis gemonitord wordt en geborgd blijft. De GHOR werkt nauw samen met de zorgpartners in Zuid-Limburg om gezamenlijk voorbereid te zijn. Dit gebeurt onder andere door het gezamenlijk opstellen van een Zorgrisicoprofiel en het flexibeler maken van de crisisorganisatie.

De landelijke en (Eu)regionale samenwerking wordt actief gestimuleerd om de informatieduiding en -deling makkelijker en sneller met de betrokken partijen voor elkaar te krijgen. Er wordt gestreefd naar landelijke uniforme werkwijzen zodat de voorbereiding op en het handelen tijdens een crisis bovenregionaal effectief kan verlopen. Er wordt afstemming gezocht met landelijke en regionale koepelorganisaties om in gezamenlijkheid op te kunnen treden.

Er worden voorbereidingen getroffen voor dreigende crisissituaties. Hierbij wordt vooral gekeken vanuit het Zorgrisicoprofiel om zorgorganisaties zich te laten voorbereiden op langer durende crisissituaties waarbij zijzelf verantwoordelijkheid kunnen nemen om de zorgcontinuïteit te blijven waarborgen.

De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Om het groeiend aantal evenementen van de juiste advisering te voorzien wordt er ingestoken op meer onderzoek en productontwikkeling van evementenadvisering. Dit gebeurt zowel via eigen regionaal onderzoek als via landelijk onderzoek (Anaphem).

1.2.4 Wat gaat het kosten?

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten						
Baten	401	600	350	350	500	500
Baten	**401**	**600**	**350**	**350**	**500**	**500**
Lasten						
Personeel	4.716	4.200	5.199	5.355	5.516	5.681
Opleiding, vorming en training	501	350	540	565	590	515
Kantoor	1.130	750	1.447	850	900	950
Automatisering	434	750	470	500	550	600
Huisvesting	38	155	42	44	46	48
Voertuigen	47	150	-	-	-	-
Materialen	376	115	200	206	212	219
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Lasten	**7.242**	**6.470**	**7.898**	**7.520**	**7.814**	**8.013**
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	12	-	-	-	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**12**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-6.853**	**-5.870**	**-7.548**	**-7.170**	**-7.314**	**-7.513**

1.3 BRANDWEERZORG

1.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan.

1.3.2 Wat willen we bereiken?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. We bestrijden brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

Daarvoor moeten we de risico's in onze regio goed kennen en analyseren. En is samenwerking met publieke partners zoals politie, ambulancedienst, de provinciale- en rijksoverheid, Duitse en Belgische autoriteiten en hulpdiensten, Rijks Waterstaat, het Waterschap Limburg en de Water Maatschappij Limburg belangrijk. Maar ook met private partners zoals de energieleveranciers, telefonie- en internetproviders. Zo kunnen we risico's snel signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

1.3.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Onderstaand wordt per onderdeel binnen het programma Brandweerzorg aangegeven met welke zaken zij bezig zijn en/of waarmee zij aan de slag gaan in 2026:

Risicobeheersing

VRZL werkt in een complexe en dynamische samenleving. Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering. De nadruk komt steeds meer te liggen op het voorkomen en beheersbaar maken van incidenten. Dat vergt niet alleen het toepassen van regels, maar ook het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's, zoeken naar maatregelen die de veiligheid bevorderen, motiveren van anderen die het verschil kunnen maken en het beïnvloeden van risicovol gedrag.

In 2026 richten zij ons op de volgende twee speerpunten:

1. **Implementatie Visie op inrichting risicobeheersing:** De "Visie op inrichting Risicobeheersing" is opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van VRZL. In 2026 zal deze visie verder geïmplementeerd worden.

Speerpunten van de deze visie zijn:

a. Een omslag van regelgericht naar risicogericht werken, en van toetsen aan wettelijke regels naar (brand)veiligheidsadvies.

b. Proactief inspelen op trends en ontwikkelingen met name op het gebied van energietransitie en weerbaarheid van de maatschappij.

c. Met de beschikbare capaciteit een zo hoog mogelijke veiligheidswinst behalen aandacht te besteden aan de belangrijkste risico's, waarbij het brandweerrisicoprofiel het fundament vormt.

d. Verbinding maken tussen het brandweerrisicoprofiel en lokaal veiligheidsbeleid, waarbij de Output van de gesprekken met de gemeenten de input vormt voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Aan het eind van de beleidsplan periode zullen alle 16 gemeenten dit traject hebben doorlopen.

e. Met het dynamisch brandweerrisicoprofiel is een basis gelegd voor het verder realiseren van een verbinding tussen het brandweerrisicoprofiel en het lokale veiligheidsbeleid. Output van gesprekken hierover vormen terugkerend input voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Daarmee scherpen we de schaarse inzet van mensen en middelen op die risico's die er toe doen.

2. **Implementatie van de Omgevingswet:** Op 1 januari 2024 is de nieuwe omgevingswet van kracht geworden. Het team risicobeheersing blijft verder werken aan de implementatie van de omgevingswet binnen de veiligheidsregio. Hierbij zijn de volgende punten van belang.

    a. Adequate verankering van fysieke veiligheid in het instrumentarium van de Omgevingswet.

    b. Het 'Omgevingswetproof' maken van de organisatie en het leveren van meer integraal advies.

    c. Een integrale afweging bewerkstelligen door het bevoegd gezag, waarbij restrisico's bewust worden geaccepteerd. En waarbij actief en transparant wordt gecommuniceerd over deze risico's, zodat burgers daarmee bekend zijn en op basis daarvan weten hoe te handelen.

    d. In 2025 zal een evaluatie plaatsvinden van de werkwijze van de omgevingswet binnen de VRZL. De evaluatiepunten zullen in 2026 worden opgepakt.

    e. In 2024 hebben we een jaar ervaring opgedaan met de omgevingswet en hebben we met gemeenten en provincie doorleefd in hoeverre we hier klaar voor waren. De opgedane leerervaringen worden in 2025 deels al opgepakt en worden in 2026 verder verwerkt.

Incidentbestrijding

Het bewaken en borgen van de continuïteit in paraatheid en slagkracht van onze repressieve organisatie is ons primaire product. Daarnaast zullen we in 2026 verder gaan met het implementeren van de ambitie incidentbestrijding zoals vastgesteld in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de VRZL. Speerpunten hierbij zijn Gebiedsgerichte Opkomsttijden, het landelijk Kader Uitruk op Maat met een minimale bezetting van 4 mensen (waaronder een bevelvoerder) en het behoud van vrijwilligheid en onze backbone van beroepskazernes.

Belangrijke thema's in 2026 zijn:

- Het verder uitwerken en implementeren van een programma behoud vrijwilligheid, diversiteit en flexibiliteit staan hierbij centraal.
- Het behouden/creëren van een goede uitgangspositie op de krappe arbeidsmarkt.
- We zijn een lerende organisatie die zich wil verbeteren daartoe zal gewerkt worden aan een verdere verbetering en implementatie van de evaluatiesystematiek voor het mono optreden van de brandweer bij incidenten.
- Heroriëntatie op de inrichting van Incident Bestrijding.
- Het inrichten van een toekomstbestendige piketorganisatie.
- Het afronden van het wervingstraject voor vrijwilligers voor de dagopleiding manschap rekening houdend met hun inzet geschiktheid voor de Service Centra op de beroepskazernes.

Meldkamer

Het doel van de MKB is het verzorgen van meldingen en alarmeringen voor operationele (brandweer)functionarissen voor VRZL en VRLN. Calamiteitencoördinatoren maken ook deel uit van de meldkamer. Ze verzorgen in de warme fase de eenhoofdige leiding op de meldkamer.

Op basis van deze doelstelling en voorzienbare ontwikkelingen richt de MKB zich in de periode 2024 t/m 2027 op drie thema's:

1. De veranderende rol van de meldkamer qua informatievoorziening voor (brandweer)eenheden en functionarissen. In 2026 zullen wij verder werken aan het binnenhalen, interpreteren en verwerken van actuele informatie. Waarbij de focus wordt gelegd op videobeelden en sensoren
2. De ontwikkeling van de meldkamer naar een bewaker die dag en nacht informatie duidt, waardoor crisisrespons sneller en effectiever start of zelfs voorkomen kan worden door extra snel op te treden. Hier gaan we in 2026 mee verder.
3. De standaardisatie van werkwijzen, gezamenlijke (standaarden voor) informatiesystemen en beheersbare en veilige ICT. In 2026 zal dit proces doorlopen.

Daarnaast is er vanuit het land een visie ontwikkeld met de titel "2030... dichterbij dan je denkt", die we in 2026 verder zullen implementeren. De volgende thema's worden hierin behandeld:

1. Realtime 'multi-sensor' maatschappij
2. Meldkamerfunctie
3. Operationeel centrum en multidisciplinaire opschaling
4. Informatiegestuurde veiligheid

Een goede kwantitatieve bezettingsgraad van vakbekwame medewerkers is een randvoorwaarde om deze thema's vorm te geven.

Vakbekwaamheid

Er zal ook in het begrotingsjaar 2026 uitvoering gegeven worden aan ons reguliere werk. Dit betreft o.a. het verzorgen van reguliere opleidingen voor manschappen, bevelvoerders en specialismen. Op het gebied van oefenen en bijscholen betreft het de organisatie van de beroepsoefendagen, de afstemming van een regionaal oefenrooster en het verzorgen van bijscholingen voor onze medewerkers. Dit gebeurt binnen het "Kader blijvende vakbekwaamheid". Ook zal er ingezet worden op een verdere doorontwikkeling en optimalisering van de elektronische en virtuele leeromgeving, digitale simulaties, borging van de vakbekwaamheid en verdere stabilisatie van het instructeursbestand.

In het kader van het realistisch oefenprogramma zal 2026 in het teken staan van incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS) en waterongevallen (WO). Hierbij zal o.a. optimaal gebruik gemaakt worden van onze faciliteiten en de mogelijkheden van de nieuwe digitale leeromgeving en -hulpmiddelen.

Daarnaast zal 2026 in het teken staan van de aankomende herziening c.q. herinrichting van het (landelijke) brandweeronderwijs. Naar aanleiding van de audit van 2025 en de hierin geboekte resultaten maakt dit integraal onderdeel uit van de doorontwikkeling van het regionale brandweeronderwijs. Daarmee geven we aantoonbaar vorm aan het concept “de lerende organisatie”.

Kaderstelling
In het team wordt de inhoudelijke beleidsvoorbereiding voor brandweerzorg geconcentreerd. Daarnaast wordt Kaderstelling ingezet bij ad hoc vraagstukken op tactisch niveau. Kaderstellend betekent dat het team binnen de diverse thema’s coördineert, faciliteert en de (brandweer)organisatie continu verbetert.

De doelstelling van kaderstelling is dat repressieve medewerkers elk moment van het jaar en op elk tijdstip veilig en efficiënt kunnen werken. Naast lopende zaken zal 2026 op basis van het Meerjarenbeleidsplan en Meerjareninvesteringsplan onder andere in het teken staan van het voltooien van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL, de doorontwikkeling van een systeem met betrekking tot mono-evaluaties, voorbereiding voor de implementatie van de zogenaamde TS Flex, verdere inbedding van het systeem van Gebiedsgericht opkomsttijden, actualisatie van de operationele procedures, en deelname aan (aanbesteding- en investerings-) projecten. Ook zal duidelijk zijn of de blusrobot tot het standaard materieel binnen VRZL zal behoren.

De volgende thema’s komen daarbij aan bod:

Thema: lerende organisatie:
Ingezet wordt op de implementatie van mono-evaluaties en de daarbij behorende kennisregie, een management of change procedure binnen VRZL en de actualisatie van operationele- en bedrijfsvoering technische (dat wil zeggen aan de service centra gelieerde) procedures.

Thema: werken op basis van data:
Ingezet wordt op “data gedreven” werken. Daarmee wordt enerzijds bedoeld het vergaren van data voor beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie (kengetallen, trend ontwikkeling, prestatieverantwoording) en anderzijds operationele data vergaring zoals realtime dekkingsplan, telemetrie data digitale verkenning en open source intelligence (OSINT) ter ondersteuning van de operaties op straat. In 2026 dienen de systemen ter ondersteuning van “data gedreven” werken geïmplementeerd te zijn.

Thema: verbinding in- en extern:
Wil Kaderstelling in haar kracht staan dan is het van belang dat Kaderstelling binnen VRZL weet wat er speelt zowel formeel als informeel in de organisatie. Daarom zijn medewerkers van Kaderstelling regelmatig aanwezig op de kazernes en bij andere teams binnen VRZL. Gezien de vele landelijke ontwikkelingen is het verder belangrijk dat Kaderstelling vertegenwoordigd is in landelijke netwerken van Brandweer Nederland. Net zo belangrijk is echter dat Kaderstelling de samenwerking opzoekt met andere veiligheidsregio’s, private partijen, andere netwerkpartners en de brandweerorganisaties in België en Duitsland.

Thema: robuust en duurzaam:
Kijkend naar alle ontwikkelingen wordt de komende periode bij alles wat we doen ingezet op een duurzame en robuuste organisatie van de brandweerzorg.

Alleen zo draagt Kaderstelling bij aan een professionele, wendbare en vitale organisatie. Meer concreet wordt ons alarmerings- en inzetsysteem meer in landelijke lijn en meer robuust ingericht. Ook wordt verder verkend hoe we vrijwilligers verbonden houden aan VRZL. Behoud van vrijwilligheid is immers één van onze speerpunten.

Thema: (on)voorzienbare projecten:
Voorzienbare projecten waar kaderstelling de kar trekt dan wel een rol in speelt in de periode 2025 zijn onder andere het onderzoek naar de mogelijkheden voor repressieve werkzaamheden (blussing maar ook verkenning) door een blusrobot en het project toekomstige piketten. Medewerkers van Kaderstelling kunnen binnen projecten verschillende rollen vervullen (onder andere projectleider, deelnemer, of procesbegeleider). Maar er zullen onvermijdelijk nog meer ontwikkelingen en daarmee projecten op ons afkomen, die we nu nog niet kunnen voorzien. Ook deze worden uiteraard opgepakt.

Persoonlijk leiderschap binnen het programma Brandweerzorg
Alle ontwikkelingen om de ambities Brandweerzorg te realiseren maken dat qua veranderbereidheid en onzekerheid, veel van alle medewerkers en leidinggevenden binnen VRZL wordt gevraagd. Vooral van de leidinggevenden wordt daarbij een voorbeeldrol gevraagd om vernieuwend en persoonlijk leiderschap te tonen. Dit type leiderschap is gebaseerd op meer gedeelde verantwoordelijkheid, eigenaarschap en vertrouwen waarbij besluitvorming lager in de organisatie wordt belegd. Medewerkers krijgen meer ruimte om zelf proactief oplossingen aan te dragen. Leidinggevenden faciliteren hun teams, tonen waar nodig leiderschap, dragen de organisatie brede missie, visie en de afdelingsambitie van IB uit en coachen collega's ten behoeve van hun ontwikkeling en daarmee die van de organisatie. Alleen zo kunnen we als professionele, vitale en wendbare organisatie de ontwikkelingen die op ons af komen, het hoofd bieden.

1.3.4 Wat gaat het kosten?

Programma Brandweerzorg	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten						
Overige inkomsten	44.134	1.750	1.750	1.900	1.900	1.900
Baten	**44.134**	**1.750**	**1.750**	**1.900**	**1.900**	**1.900**
Lasten						
Personeel	28.865	32.299	33.551	34.246	35.241	35.849
Opleiding, vorming en training	785	1.200	1.050	1.075	1.100	1.125
Kantoor	442	300	405	400	300	325
Automatisering	124	100	120	125	130	135
Huisvesting	46.706	4.300	3.700	3.900	4.000	4.300
Voertuigen	601	1.030	1.100	1.200	1.300	1.400
Materialen	695	700	1.100	1.075	1.100	1.125
Kapitaallasten	4.144	5.746	6.701	6.731	7.228	7.145
Lasten	**82.362**	**45.675**	**47.727**	**48.752**	**50.399**	**51.404**
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	6.914	2.890	2.986	3.032	3.126	3.200
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**6.914**	**2.890**	**2.986**	**3.032**	**3.126**	**3.200**
Dotatie reserves	6.866	4.505	6.010	6.191	6.376	6.568
Onttrekking reserves	3.169	4.969	7.301	6.731	7.228	7.145
Mutatie reserves	**3.697**	**-464**	**-1.291**	**-540**	**-852**	**-577**
Resultaat	**-48.839**	**-46.351**	**-47.672**	**-49.344**	**-50.773**	**-52.127**

2 PARAGRAFEN

2.1 ALGEMEEN

De paragrafen handelen vooral over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen en omvatten de navolgende verplichte paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

De paragrafen grondbeleid en lokale heffingen zijn op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg niet van toepassing.

2.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

2.2.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.2.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL. Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen 2025
- PTSS
- PFAS
- Bezuiniging BDuR gelden 10% (met ingang van 2026)
- VRZL als onderdeel van de vitale infrastructuur

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing.
Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2025.

2.2.3 Inventarisatie risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene. De omvang van een risico kan worden geschat door de kans dat een bepaalde gebeurtenis zich voordoet te vermenigvuldigen met het gevolg (€) van deze gebeurtenis.

De methodiek die wordt toegepast is op basis van een kwantitatieve analyse. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

	Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	C & R	Bedrijfsvoering
1.	CAO-ontwikkelingen 2025	PM					
2.	Technologische ontwikkelingen	500.000	50%	250.000			
3.	Mileu Eisen	500.000	75%	375.000			
4.	Datalekken / Informatiebeveiliging	1.000.000	50%		166.667	166.667	166.667
5.	Krapte arbeidsmarkt	300.000	75%		75.000	75.000	75.000
6.	Omgevingswet	100.000	75%		75.000		
7.	Wet open overheid (Woo)	200.000	75%				150.000
8.	Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog	PM					
9.	Verlofsparen / Overmatig verlof saldi	800.000	75%	600.000			
10.	PTSS	600.000	75%		450.000		
11.	Wet digitale toegankelijkheid	200.000	75%	150.000			
12.	PFAS	750.000	50%	375.000			
13.	BDuR korting 10% (2026)	PM					
14.	VRZL als vitale organisatie	PM					
				1.750.000	766.667	241.667	391.667

- **CAO ontwikkelingen 2025:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1.	CAO ontwikkelingen 2025	PM					

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeente bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

Het AB heeft in haar vergadering van 3 december 2022 uitgesproken dat VRZL voor de indexering dient toe te passen zoals die vermeldt staat in de CPB kerngegevenstabel MEV met peildatum september voor het jaar. Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor de te verwachten indexering bij de deelnemende gemeenten VRZL. Toepassing van de indexcijfers betekent een loonindex van 4,8% (2/3 deel) en een prijsindex van 2,7% (1/3 deel).

De huidige Cao loopt tot 1 augustus 2025. Vervolgens dient een nieuwe Cao afgesloten te worden waarbij op dit moment onzeker is welke loonstijging hiermee gepaard gaat. Het risico blijft bestaan dat deze loonstijging niet volledig gedekt zal worden door de indexeringssystematiek die met het AB is afgesproken,

zoals we dat ook in 2024 hebben ervaren. VRZL zal dit monitoren op basis van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2025 en dit vervolgens bespreken met het bestuur.

- **Technologische ontwikkelingen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
2.	Technologische ontwikkelingen	€ 500.000	50%	€ 250.000			

De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen. Denk hierbij aan artificial intelligence en ontwikkelingen bij brandbestrijdingen zoals digitale verkenning en drones.

Ten aanzien van 2024 is de kans dat dit zich voordoet in 2025 gelijk gebleven, aangezien wij hier als VRZL wel enige mate van invloed op hebben in de zin met welke snelheid wij deze technologische ontwikkelingen willen volgen.

- **Milieu eisen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
3.	Milieu eisen	€ 500.000	75%	€ 375.000			

Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden voor de kazernes die VRZL in eigendom heeft en het mogelijkerwijs buiten werking stellen van materieel. Ten opzichte van 2024 is dit risico in 2025 gelijk gebleven.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
4.	Datalekken / Informatiebeveiliging	€ 1.000.000	50%		€ 166.667	€ 166.667	€ 166.666

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete.

Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. Dit risico is ten opzichte van 2024 verhoogd en is gebaseerd op cyberhacks bij andere veiligheidsregio's, en de kans dat dit risico zich voordoet is gelijk gebleven.

- **Krapte arbeidsmarkt:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
5.	Krapte arbeidsmarkt	€ 300.000	75%		€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000

Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt koste het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot meer salariskosten.
In 2024 is het gelukt om meerdere cruciale posities in te vullen waardoor het risico opzichte van 2024 fors is gedaald waarbij de kans dat dit zich voordoet gelijk is gebleven.

- **Omgevingswet:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
6.	Omgevingswet	€ 100.000	75%		€ 75.000		

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht geworden. De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie. Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het

stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

Ten opzichte van 2024 is in samenwerking met de teamleider Risicobeheersing gekeken naar dit risico en is besloten de impact in 2025 te verlagen aangezien de impact kleiner is dan verwacht waarbij de kans dat dit risico zich voordoet gelijk is gebleven.

De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

- **Wet open overheid (Woo)**:

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
7.	Wet open overheid (Woo)	€ 200.000	75%				€ 150.000

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Het Rijk heeft financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021 (zie paragraaf 2.2. punt 18). Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Ten opzichte van 2024 is de impact en de kans dat dit risico zich voordoet in 2025 gelijk gebleven.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
8.	Huisvestingbeleid Bestuurlijke dialoog	PM					

Afgelopen jaar is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema’s uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico’s apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen / overmatige verlofsaldi:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
9.	Verlofsparen / Overmatige verlofsaldi	€ 800.000	75%	€ 600.000			

Verlofsparen:
Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang.
Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022.

Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL hiervan gebruik gaan maken met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, dit niet vanuit de eigen begroting kan worden gefinancierd.

Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot verlofsparen, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met de accountant.

Overmatige verlofsaldi:
Bij alle bovenwettelijke uren waarop een werknemer recht heeft conform de CAO Veiligheidsregio, is sprake van een niet gemiddeld gelijkblijvende omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum).

Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Dit zullen we bij het opstellen van de jaarrekening meenemen waarbij de peildatum 31 december 2024 wordt genomen om inzichtelijk te maken welke omvang hiermee gepaard gaat.

Voor het bepalen in hoeverre sprake is van overmatige verlofsaldi (“stuwmeren”) bij het bovenwettelijke verlof waarvoor een voorziening moet worden getroffen, ligt het voor de hand aan te sluiten bij het beleid rondom verlof-verjaring en het maximale verlof dat aan het einde van een kalenderjaar mag worden meegenomen naar een volgend jaar (jaargrens-overgangen). Voor het bovenwettelijke verlof dat geen gemiddeld gelijkblijvende omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi moet een voorziening worden opgenomen.

We zijn tot onderstaande werkwijze en systematiek gekomen. Deze werkwijze en systematiek hebben wij met onze accountant afgestemd.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft een analyse uitgevoerd op de overmatige verlofsaldi en getoetst of er sprake is van een gemiddeld gelijkblijvende omvang van deze verlofsaldi. Bij de bovenwettelijke verlofuren binnen de Veiligheidsregio Zuid Limburg is sprake van een arbeid gerelateerde verplichting met een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw. De bovenwettelijke verlofuren die binnen 5 jaren worden opgebouwd (en ook binnen vijf jaren moeten worden afgebouwd) kennen deels een overmatig verlofsaldo. De risicoanalyse die Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft uitgevoerd van de bovenwettelijke uren betreft de uren zoals deze in de afgelopen 5 jaren zijn opgebouwd.

Op basis van deze risicoanalyse is de inschatting gemaakt, dat de oudste drie jaren van de opbouw over een periode van vijf jaar als overmatig zijn te kenmerken.

De verlofsaldi zoals deze nog openstaan zijn als overmatig te classificeren omdat die onmogelijk nog binnen 1 of twee jaren opgenomen kunnen worden zonder dat de roosters en minimale bezetting in het gedrang komen. Daarnaast bestaat het risico dat deze bovenwettelijke uren omgezet worden naar het verlofsparen. De oudste jaren worden bij het opnemen van het verlof als eerste afgeboekt. Dat heeft tot gevolg dat er niet enkele in de oudste drie jaren verlofsaldi openstaan, maar ook in de meest recente jaren, hetgeen onderbouwd dat de betreffende medewerker zijn verlofsaldi op basis van historische ontwikkelingen niet op krijgt gemaakt (dus niet gemiddeld gelijkblijvende verplichting).

Dit betekent dat wij voor de bovenwettelijke verlofuren van de oudste drie jaren een voorziening overmatige verlofsaldi verlofuren dienen te vormen. De bovenwettelijke uren maken we financieel met het gemiddeld uurtarief van een medewerker, e.e.a. conform de voorgeschreven systematiek vanuit het BBV.
In 2025 zullen wij op basis van ervaringscijfers wederom een risicoanalyse uitvoeren om vast te stellen of de voorziening op basis van de eerste drie jaar nog toereikend is of dat de voorziening uitgebreid dient te worden.

Omdat de laatste 2 jaar van het overmatige verlofsaldi niet worden meegenomen ontstaat een aanvullend risico waardoor dit risico ten opzichte van 2024 in omvang is toegenomen en de kans op dit risico in 2025 gelijk is gebleven.

- **Posttraumatische stressstoornis (PTSS):**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
10.	PTSS	€ 600.000	75%		€ 450.000		

Brandweermensen- beroepskrachten en vrijwilligers – zetten zich vierentwintig uur per dag, zeven dagen in de week met hart en ziel in voor de samenleving. Bij deze hulpverlening krijgen zij, net als crisisfunctionarissen en/of ondersteunend personeel, te maken met ingrijpende gebeurtenissen en dat maakt het werk belastend. Het gaat de veiligheidsregio aan het hart dat sommige van onze medewerkers vanwege de werkzaamheden mentale klachten ontwikkelen en dat vraagt om extra alertheid.

In de uitvoering van het werk bij de veiligheidsregio's kunnen zich heftige confrontaties voordoen, die kunnen leiden tot PTSS en onder bepaalde voorwaarden kunnen worden gekwalificeerd als een beroepsziekte. De financiële gevolgen van een landelijke modelregeling kunnen fors zijn en daartoe zullen wij bij de risicoparagraaf van de jaarrekening 2024 dit opnemen.

- **Wet digitale toegankelijkheid:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
11.	Wet digitale toegankelijkheid	€ 200.000	75%	€ 150.000			

Digitale toegankelijkheid is wettelijk verplicht voor Nederlandse overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-)publieke sector.
Het is verplicht om te voldoen aan de eisen van WCAG 2.1, niveau A en AA. Overheidsinstanties horen toegankelijk te zijn. Je voldoet aan de verplichting door:
- Het toepassen van de toegankelijkheidseisen van WCAG 2.1 op niveau A en AA;
- Het publiceren van een toegankelijkheidsverklaring op de website.
- Het blijven verbeteren van de toegankelijkheid van websites, clouds, intranet en mobiele applicaties en het bijhouden van de voortgang in de toegankelijkheidsverklaringen.
- De verplichting geldt voor websites, apps, en intranetten en extranetten die live gaan of ingrijpend worden aangepast.

Uiteindelijk moet elke website en app status A krijgen. Maar dat hoeft niet in één keer. Je kunt dus met een lagere status beginnen, zoals B, C of D. Met status B of C voldoe je al aan de wet, met status D nog niet. Maar let op: na een tijd moet de status wel beter worden. Anders voldoe je niet meer aan de wet. C moet dus B of A worden en B moet A worden.
Indien wordt voldaan aan alle 50 eisen op niveau A en AA van de norm WCAG 2.1 wordt de status A verkregen. Dit vergt voor VRZL een behoorlijke investering en is een autonome ontwikkeling waarvoor binnen de begroting vooralsnog geen middelen zijn.

- **PFAS:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
12.	PFAS	€ 750.000	50%	€ 375.000			

PFAS is een verzamelnaam en staat voor per- en polyfluoralkylstoffen. Deze groep chemische stoffen is door mensen gemaakt en komt van nature niet voor in het milieu. PFAS kunnen een negatief effect hebben op milieu en gezondheid. In de buurt van plekken waar met blusschuim is geoefend kunnen PFAS (Per- en polyfluoralkylstoffen) tot boven de Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging PFAS (INEV's) in grond en grondwater worden aangetroffen. Uit een risicobeoordeling moet dan blijken of er onaanvaardbare risico's zijn. Meestal leiden dit soort lokale verontreinigingen met PFAS niet tot

gezondheidsrisico's. Op een oefenplaats van de brandweer worden namelijk geen gewassen verbouwd. Als er op zo'n plek huizen worden gebouwd, kan het wel nodig zijn eerst de bodem te saneren. Op de lange termijn kan het zijn dat verontreinigingen met PFAS leiden tot aantasting van het drinkwater.
In de risicobeoordeling moet daarom ook worden bekeken waar de verontreiniging zich naartoe zal verplaatsen en of zich kwetsbare objecten zoals drinkwaterwinningen in de omgeving bevinden. De provincies hebben opdracht om te onderzoeken op welke locaties een eventuele PFAS verontreiniging aan de orde kan zijn. Dit kan dan een mogelijk risico vormen voor VRZL. Landelijk is het risico geclassificeerd qua kans en impact en dat leidt tot de opname van dit risico in de jaarrekening.

- **BDuR korting 10% (2026):**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
13.	BDuR korting 10% (2026)	PM					

Op grond van het Hoofdlijnenakkoord en de uitwerking in het regeerprogramma wordt de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (de Rijksbijdrage aan de veiligheidsregio's) vanaf 2026 met 10% (= € 27,7 miljoen) gekort en overgeheveld naar het Gemeentefonds.

Inmiddels heeft het kabinet besloten dat de BDuR blijft bestaan als specifieke uitkering en daarmee niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds. Wat betreft de korting is de inzet om in de voorjaarsnota komende zomer duidelijkheid te geven hoe dit zal gaan uitwerken. Voor nu staat de korting verwerkt vanaf 2026 in de JenV-begroting.

Welke gevolgen dit gaat hebben voor VRZL in 2026 is op dit moment niet duidelijk. Wordt de taakstelling van 10% echter toch gehandhaafd, zal dit risico financieel gemaakt worden in de bijgestelde risicoanalyse behorende bij de jaarrekening 2025.

- **VRZL als onderdeel van de vitale infrastructuur (Q2 2025):**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
14.	VRZL als vitale organisatie (Q2 2025)	PM					

Er wordt al langere tijd over gesproken dat het ministerie van Justitie en Veiligheid de veiligheidsregio's in Nederland aan gaat merken als onderdeel van de vitale infrastructuur. Op dit moment is de verwachting dat dit mogelijkerwijs geëffectueerd wordt in Q2 2025. Wat dat voor VRZL gaat betekenen is vooralsnog ongewis, waarbij het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft aangegeven dit na een eventuele aanwijzing verder te gaan onderzoeken. Welke aanvullende taken dit met zich mee gaat brengen voor VRZL en hoe mogelijke financiering van die aanvullende taken plaats zal vinden maakt dat we dit risico nu niet financieel kunnen maken en als PM hebben aangemerkt. Zodra hier meer duidelijkheid over ontstaat zullen wij dit met ons Bestuur bespreken.

In het jaar 2024 is het risico van de CAO ontwikkelingen 2023 zoals benoemd in de jaarrekening 2023 gemitigeerd.

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1.	CAO ontwikkelingen 2023	€ 1.629.029	100%	€ 1.629.029			

Dit risico is gemitigeerd door het besluit van het AB in haar vergadering van 5 juli 2024 om deze structurele bijdrage door deelnemende gemeenten vanaf 2024 vast te stellen conform het gedane voorstel.

2.2.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

VRZL heeft een kwantitatieve analyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.2.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2024 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31-dec-24
Algemene reserve C&R en Brandweerzorg	2.131
Algemene reserve GHOR	103
Totale weerstandscapaciteit	**2.234**
Omschrijving	31-dec-24
Weerstandsvermogen	**0,71**

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **onvoldoende** is.

2.2.6 Financiële kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Vaste schulden	21.115	29.451	28.970	42.500	39.900	36.400
B	Netto vlottende schuld	8.448	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	23.611	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-				-
E	Uitzettingen	27.473	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	175	150	150	150	150	150
G	Overlopende activa	10.742	500	500	500	500	500
H	Totale baten	114.361	68.631	72.838	74.754	76.924	78.799
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**12,93%**	**43,42%**	**40,25%**	**57,32%**	**52,32%**	**46,64%**
1B	**Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte len**	**Rekening 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
A	Vaste schulden	21.115	29.451	28.970	42.500	39.900	36.400
B	Netto vlottende schuld	8.448	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	23.611	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-			-
E	Uitzettingen	27.473	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	175	150	150	150	150	150
G	Overlopende activa	10.742	500	500	500	500	500
H	Totale baten	114.361	68.631	72.838	74.754	76.924	78.799
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**12,93%**	**43,42%**	**40,25%**	**57,32%**	**52,32%**	**46,64%**
2.	**Solvabiliteitsratio [3]**	**Rekening 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
A	Eigen vermogen	10.008	10.800	8.252	7.712	6.859	6.281
B	Balanstotaal	76.959	53.000	50.299	66.269	66.772	67.855
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**13,00%**	**20,38%**	**16,41%**	**11,64%**	**10,27%**	**9,26%**
3.	**Structurele exploitatieruimte [4]**	**Rekening 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
A	Totale structurele lasten	66.212	69.095	74.129	75.294	77.776	79.376
B	Totale structurele baten	66.507	68.631	72.838	74.754	76.924	78.799
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	4.416	5.836	6.010	6.191	6.376	6.568
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.169	4.971	6.701	6.731	7.228	7.145
E	Totale baten	114.361	68.631	72.838	74.754	76.924	78.799
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**-0,83%**	**-1,94%**	**-0,82%**	**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**

Toelichting financiële kengetallen:
De kengetallen zijn voor VRZL minder van belang dan voor een gemeente. Dit heeft te maken met het feit dat de VRZL zelf niet de hoogte van haar eigen vermogen kan bepalen. Door het AB is op basis van de nota reserves en voorzieningen d.d. 14 oktober 2022 het besluit genomen dat de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

Daardoor zijn de kengetallen zoals solvabiliteit en netto schuldquote nauwelijks door VRZL te beïnvloeden. Deze kengetallen zullen door het grote aandeel van het vreemd vermogen in het balanstotaal nooit een positief beeld geven.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In 2020 zijn in het kader van de liquiditeitspositie van VRZL en voor de financiering van de investeringen langlopende leningen afgesloten. Aangezien voor het jaar 2027 nieuwbouw gepland staat van bestaande kazernes zullen we tijdig nieuwe langlopende leningen dienen af te sluiten.

Na een stijging in 2020 als gevolg hiervan nemen vervolgens de vaste schulden als gevolg van aflossingen af en zijn er geen nieuwe langlopende leningen gepland. De netto schuldquote zien we dan ook procentueel vanaf 2022 dalen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is **dalende** mede als gevolg van het afnemen van de reserves en voorzieningen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen. Dit om te voorkomen dat hierdoor structurele problemen ontstaan.

2.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het gewenste onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2024 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van het meerjarig investeringsplan zullen er vervangingsinvesteringen plaats vinden.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het onderhoudsplan, de gerealiseerde onderhoudskosten worden onttrokken aan de voorziening.

In 2025 en 2026 zullen wij de uitkomsten van de bestuurlijke dialoog huisvesting verder uitwerken en zullen we ook de meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) van de kazernes actualiseren.

2.4 FINANCIERING

De financieringsparagraaf heeft als doel inzicht geven in het Treasury beleid en de beheersing van de financiële risico's. Het Treasury beleid van VRZL is gericht op het zo optimaal mogelijk financieren van de publieke taak, waarbij beperking van de financiële risico's centraal staat. Deze financieringsparagraaf en het Treasurystatuut zijn belangrijke instrumenten voor transparantie in de financieringsfunctie.

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

Voor een actueel overzicht van de aangegane langlopende leningen verwijzen we naar het overzicht van de langlopende geldleningen. De bestuurlijke dialoog huisvesting kan met zich meebrengen dat we in de jaren 2024 en 2025 langlopende leningen gaan aantrekken, vooruitlopend op de invulling van het huisvestingsbeleid en de op dit moment geldende lage rentestand voor het aantrekken van leningen om zo de rentelast zo goed als mogelijk in te perken. Aangezien voor het jaar 2027 nieuwbouw gepland staat van bestaande kazernes zullen we tijdig nieuwe langlopende leningen afsluiten.

2.4.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2026	2e kw. 2026	3e kw. 2026	4e kw. 2026	2026
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag	74.129	74.129	74.129	74.129	74.129
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	6.079	6.079	6.079	6.079	6.079
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
	Schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	150	150	150	150	150
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-10.150	-10.150	-10.150	-10.150	-10.150
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	6.079	6.079	6.079	6.079	6.079
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	16.229	16.229	16.229	16.229	16.229

2.4.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm waardoor renteschokken weinig tot geen effect hebben op de begroting en jaarrekening.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2026	2027	2028	2029
1	Renteherzieningen	-	-	-	-
2	Aflossingen	3.658	1.170	1.182	1.194
3	Renterisico (1+2)	3.658	1.170	1.182	1.194
4	Renterisiconorm	14.826	15.059	15.555	15.875
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	11.168	13.889	14.373	14.681
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	74.129	75.294	77.776	79.376
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	14.826	15.059	15.555	15.875

2.4.3 Renteschema

	Renteschema	2026
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	392
b	De externe rentebaten	-
	Saldo rentelasten en rentebaten	**392**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**392**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**392**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**392**

Liquiditeitenbeheer

In 2024 waren er bij VRZL voldoende liquiditeiten. De verwachting is dat dit ook voor 2025 en 2026 zo zal zijn.

Vaste geldleningen

Ultimo 2024 had VRZL negen langlopende geldleningen met een totale waarde van € 25,4 miljoen. Voor een uitgebreide toelichting op deze leningen, wordt verwezen naar het bijgevoegd overzicht van langlopende geldleningen.

Schatkistbankieren

Aangezien de VRZL geen contracten en/of beleggingen heeft die na 4 juni 2012 zijn aangegaan, heeft de VRZL geen nadelige consequenties hiervan ondervonden. Op grond van de regeling Schatkistbankieren decentrale overheden zijn openbare lichamen verplicht om hun overtollige liquiditeit aan te houden in de schatkist bij het rijk. Deze regeling is ingesteld met als doel dat de totale gerapporteerde EMU-schuld van Nederland lager is. Vorenstaande is van belang in relatie tot de door de Europese Unie gestelde maximum EMU-schuld van 60% van het BBP.

Voor de omvang van de op bankrekeningen van VRZL aan te houden liquide middelen geldt het drempelbedrag uit de hiervoor genoemde regeling. Elk kwartaal dient het gemiddelde saldo van de bankrekeningen van de organisatie te worden berekend. Indien dit saldo het drempelbedrag overschrijdt, moet het meerdere gestort worden in de schatkist bij het rijk. Het drempelbedrag bedraagt bij een begrotingstotaal tot € 500 miljoen, hetgeen voor VRZL van toepassing is, 0,75% van het begrotingstotaal. Uit een evaluatie van de regeling is gebleken dat het huidige drempelbedrag te krap is. Voor decentrale overheden met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen is de drempel voor het verplicht schatkistbankieren derhalve per 1 juli 2021 verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een absoluut minimum van € 1 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.483**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**150**	**150**	**150**	**150**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.333	1.333	1.333	1.333
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	74.129			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	74.129			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	1.483			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.500	13.650	13.800	13.800
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	150	150	150	150

EMU-saldo

Om deel te kunnen nemen aan de Economische Monetaire Unie (EMU) moeten aangesloten landen onder meer voldoen aan het criterium dat de overheidsschuld (EMU-schuld) lager moet zijn dan 60% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Tevens moet het begrotingstekort (EMU-saldo) lager zijn dan 3% van het BBP.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, terwijl VRZL zelf met het stelsel van baten en lasten werkt en op basis daarvan ook haar saldo bepaalt. Deze saldi kunnen dan ook sterk uiteenlopen. Dat VRZL toch het EMU-saldo moet presenteren heeft te maken met de afspraken in Europa over de maximaal toegestane tekorten in de collectieve sector in de landen van de euro. Ook de EMU-saldi van de decentrale overheden tellen daarbij mee. Het EMU- saldo wordt nu nog centraal doorgegeven aan het CBS en telt nog niet mee bij de afzonderlijke gemeenten.

2.5 BEDRIJFSVOERING

In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens betreffende de volgende onderwerpen behandeld:

- Investeringsbeleid
- Organisatiestructuur
- Financiële rechtmatigheidsverantwoording
- Informatisering en automatisering

2.5.1 Wie zijn wij?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Personeel en Organisatieontwikkeling (P & O)
- ICT
- Facilities
- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën en Inkoop (F & I)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst. De concern controller heeft een onafhankelijke positie die hem in staat stelt direct aan het dagelijks bestuur te rapporteren.

Investeringsbeleid

Voor 2026 en volgende jaren staan investeringen gepland conform het Meerjareninvesteringsplan dat onderdeel is van de begroting.

Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- Bestuur: Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de taken overgedragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de taken.
- Directie: De directie bestaat in 2025 uit twee leden en is gezamenlijk verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hiervoor verantwoording af aan het dagelijks bestuur. Daarbij heeft de directeur de eindverantwoordelijkheid
- Programmalijnen: Onder de directie vallen drie programmalijnen, namelijk het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, het programma Brandweerzorg en het programma Bedrijfsvoering.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording
Het interne controleplan zal er ook in 2026 er op gericht zijn dat er een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven kan worden

Informatisering en automatisering
In verband met de implementatie van de BIO-norm inzake informatiebeveiliging zien wij een sterke stijging van de structurele kosten op ons af komen. Veel is echter ook nog onzeker. Het benodigde niveau van informatiebeveiliging is nog onderwerp van landelijke discussie, evenals in welke mate we dit samen met andere veiligheidsregio's kunnen organiseren. Tot slot is nog niet bekend of we vanuit het Rijk een extra bijdrage gaan ontvangen voor dit onderwerp.

2.5.2 Wat willen we bereiken?
Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen, ondersteunen en adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zullen gedurende de komende jaren verder doorontwikkeld worden.

Kwaliteitszorg
Waar Kwaliteitszorg tot en met 2023 alleen bij het programma C&R een expliciet onderdeel is geweest, is vanaf 2024 ingezet om Kwaliteitszorg een organisatie breed onderdeel te maken. Dit wordt gecontinueerd in 2026.

2.5.3 Wat gaan we daarvoor doen?
VRZL heeft de afgelopen jaren grote ontwikkelingen doorgemaakt op het gebied van organisatievorm en de omvang van het takenpakket. De beheersing daarvan en daarmee van het behoud van de samenhang op organisatieniveau vraagt om voortdurende aandacht. Dat is geen ongewone opgave. Net als alle overheidsorganisaties in Nederland richten ook wij ons de komende periode op bedrijfsvoeringsprocessen zoals kostenbeheersing, informatiemanagement, informatieveiligheid, relatiemanagement en innovatiekracht. Hieronder belichten we een aantal specifieke thema's.

Bedrijfsvoering algemeen
Bedrijfsvoering kent één bedrijfsvoeringsfilosofie. Deze filosofie geeft antwoord op de vraag: Hoe willen we de dienstverlening met en naar de andere programma's efficiënter vormgeven? In samenspraak met de programma's Brandweerzorg en C&R is deze filosofie opgesteld die de komende jaren in- en uitgevoerd wordt.

Bij de doorontwikkeling van de bedrijfsvoeringsfilosofie is de samenwerking met de primaire programma's van belang. De behoeftestelling vanuit die primaire programma's in combinatie met de expertise binnen de bedrijfsvoering teams maakt dat de organisatie in de gewenste richting kan door ontwikkelen. Een richting waarbij we in gezamenlijkheid invulling geven aan de (be)sturende en ondersteunende processen.

Team Personeel en Organisatie (P & O)

Mentale Veerkracht

In 2025 wordt nadrukkelijk ingezet op het thema: Mentale Veerkracht. In 2025 wordt de gehele organisatie een training aangeboden aangaande dit onderwerp. In 2026 vindt herhaling en monitoring hierop plaats. Dit in het teken van een wendbare, vitale en veerkrachtige organisatie, waarin medewerkers in hun kracht staan en bestand zijn tegen benodigde inzet bij langdurige crisis.

Strategische personeelsplanning

In 2023 is strategische personeelsplanning nieuw leven ingeblazen. SPP kent een cyclus van 3 jaar. Dat wil zeggen dat eens in de 3 jaar een analyse wordt gedaan van het gewenste personeelsbestand (bepaald door in- en externe ontwikkelingen die de organisatie gaan raken) t.o.v. het zittende personeelsbestand en het bepalen van speerpunten om deze GAP te beperken. De in 2023 benoemde speerpunten zijn in een periode van 3 jaar (2024/2025/2026) opgepakt en behandeld. Zo borgt VRZL dat de ambities van de organisatie met de uitdagingen die op ons afkomen verbonden worden. In 2026 zullen de voorbereidingen worden getroffen voor een nieuwe cyclus van 3 jaar.

Organisatie ontwikkeling

VRZL kent een aantal organisatie ontwikkelingen (waar onder team overstijgende werkzaamheden, ICT ontwikkelingen). Deze ontwikkelingen vragen om een herijking van de organisatie en organisatie documenten. Dit is van belang om een toekomstbestendige organisatie te kunnen blijven.

Bedrijfsvoering pakket

Het nieuwe bedrijfsvoering pakket is een integraal ERP pakket ter vervanging van het bestaande HRM pakket. Naast de processen van Financiën en Inkoop zijn per 2025 ook de P&O processen ingeregeld in het nieuwe ERP systeem. Dit systeem is zodoende toepasbaar voor de gehele bedrijfsvoering. In 2026 zal een verdere verbetering en uitbreiding van de processen in dit systeem worden opgepakt.

Team ICT

Team ICT faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, zijn er twee onderwerpen die de komende jaren extra aandacht verdienen:

1. Informatieveiligheid: Door het toenemende aantal digitale aanvallen en datalekken vragen ook veiligheidsregio's zich af hoe het is gesteld met hun eigen veiligheid en die van hun stakeholders. Gebrek aan overzicht binnen de afzonderlijke regio's maar ook landelijk heeft ertoe geleid dat de afzonderlijke veiligheidsregio's samen de informatiebeveiliging hebben verhoogd. Het referentiekader is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit is ook het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen. De BIO heeft vijf niveaus, waarbij één het laagste en vijf het hoogste niveau is. Alle 25 veiligheidsregio's hebben in 2021 ingestemd met een inspanningsverplichting om niveau vier te bereiken voor 1 januari 2023. Redelijk snel werd al duidelijk dat dit voornemen niet realistisch was. Ook VRZL voldoet op dit moment niet aan BIO-niveau vier. Uit een analyse blijkt dat er nog veel werk aan de winkel is. Omdat BIO-niveau vier vraagt om een goed ingericht meetbaar stelsel, waarbij de gehele PCDA- of Plan-, Do-, Check-, Act-cyclus is doorlopen voor alle organisatieprocessen waarop de BIO-maatregelen zijn getoetst.

Binnen VRZL zijn steeds meer bedrijfsprocessen uitgeschreven en geactualiseerd. De directie heeft de aandacht eerst gericht op de kritische processen. Deze zijn gerealiseerd. Ook wordt er in 2025 de focus gelegd op een geactualiseerde informatie visie inclusief bijhorend beleid en actieplan. Eén van de ambities voor 2025 zijn de ISO 27001 certificering. Hiermee worden meteen de BIO maatregelen gerealiseerd en wordt de organisatie ook klaar gestoomd om de aankomende NIS2 verplichting (die een iets andere invulling zal krijgen voor de veiligheidsregio's) snel te kunnen realiseren. Informatie is een groot en waardevol goed binnen onze organisatie.

2. Digitale werkplek: Door keuzes in het verleden is er nu sprake van twee omgevingen (BRWZL en VRZL) die beide door een andere dienstverlener worden aangeboden. Dit maakt het lastig voor de organisatie om bijvoorbeeld documenten te delen, elkaars agenda's in te zien en binnen één applicatielandschap met elkaar samen te werken. In 2025 zal de gehele organisatie gebruik gaan maken van één digitale werkplek. Een werkplek die voldoet aan de laatste ontwikkelingen. Afgelopen jaar is er bestuurlijk uitvoerig gesproken over de dienstverlening van deze omgeving. Besloten is dat Solido onze dienstverlener zal blijven waarbij VRZL meer in regie komt. Dicht bij de eindgebruikers staan middels ICT ondersteuning is hier één van de pijlers van. Daarnaast zal de transitie van papier naar digitaal hier ook in een versnelling komen. Gezien de impact voor de ICT organisatie spreken wij in 2025 dan ook niet van een migratie traject maar een transformatie traject.

Team Facilities

Team Facilities faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord. Functionele huisvesting en bijbehorende facilitaire ondersteuning zijn belangrijke randvoorwaarden om onze doelstellingen te realiseren.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, is met name huisvesting een onderwerp dat de komende jaren extra aandacht verdiend:

1. Huisvesting:
   Huisvesting bestaat binnen de context van dit meerjarenbeleidsplan uit twee delen. Allereerst is er de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de organisatie. 26 kazernes, het Centrum voor Vakmanschap (CVV) en het Meld- en Coördinatiecentrum in Maastricht zorgen voor voldoende dynamiek in de huisvestingswerkzaamheden. De uitkomst van de bestuurlijke dialoog rondom huisvesting brengt straks veranderingen teweeg. Begin Q3 2025 Eind 2024 wordt er besluitvorming verwacht in deze bestuurlijke dialoog waarbij er een focus ligt op het eigenaarschap en duurzaamheid van al het vastgoed zijnde in gebruik door VRZL. Vanuit de bestuurlijke opdracht zijn twee paden uitgelopen. Enerzijds het in eigendom krijgen van het vastgoed, met als startpunt 2027. Anderzijds het uniformeren van de huidige huurcontracten. Met als doel om vanaf 2026 deze huurcontracten te hanteren.

   De haalbaarheidsstudies voor kazerne Heerlen en Kerkrade zijn in 2024 afgerond. Vanaf 2025 zal verder gewerkt worden aan het ontwerp en verdere verloop van het nieuwbouwproces. Dit alles met als doel om in 2027 de kazernes operationeel te kunnen maken.

   Tevens is kazerne Gulpen onder de aandacht. In 2025 zal de haalbaarheidsstudie afgerond worden waarna het verdere proces ook opgestart zal worden. De nieuwbouwkazernes zullen allen in lijn zijn met het nieuwe huisvestingsbeleid. Kernwoorden in deze zijn; duurzaamheid, flexibel, functioneel en uniformiteit. De uniformiteit wordt verder en verder uitgewerkt en vastgelegd.

Team Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
Team BDO ondersteunt in brede zin ons bestuur en de directie. Een mooi resultaat van de afgelopen jaren is de verbeterde planning-en-control cyclus. Hieraan wordt verder gewerkt in 2025 o.a. door te investeren in de zgn. kwartaalgesprekken die een belangrijke rol spelen in de verbetering van de planning-en-control cyclus.
In 2025 en 2026 wordt verder gewerkt aan de implementatie van de Wet open overheid, waarbij enerzijds procedures voor binnenkomende informatieverzoeken zijn gestroomlijnd. Anderzijds en in navolging van landelijke ontwikkelingen, wordt werk gemaakt van het uit eigen beweging openbaar maken van aangewezen categorieën informatie. De nieuwe website VRZL zal hiervoor het platform bieden.

Verbeterde informatievoorziening van- en- naar landelijk, regionaal en intern niveau blijft voor BDO ook in 2025 en -26 een aandachtspunt. Te denken valt hierbij aan het goed ophalen en overbrengen van de positie van VRZL op het landelijke toneel (richting ministerie, Veiligheidsberaad etc.), de communicatieve- en procesmatige begeleiding van regionale dossiers (o.a. bestuurlijke dialoog huisvesting, Risk Factory) en het intern beschikbaar stellen van besluitvorming op duidelijke wijze.

Communicatie:
Los van wat is beschreven is onder risico- en crisiscommunicatie heeft ook communicatie volop ambities. Het communicatieteam begeleidt tevens de corporate communicatie (over de ‘merken’ Veiligheidsregio Zuid-Limburg en Brandweer Zuid-Limburg) en de interne communicatie over ontwikkelingen en processen binnen de gehele organisatie. Voorbeelden zijn de totstandkoming van publieksvriendelijke jaarverslagen, stukken en rapporten en de deelname in samenwerkingsprojecten zoals Samen veilig rondom Chemelot. Ook bewaakt het team de toegankelijkheid (websites en socials) en uniformiteit van de diverse communicatie-uitingen.

Team Financiën en Inkoop (F & I)
Het team F&I gaat zich de komende jaren verder door ontwikkelen van financial control naar business control. Hierdoor zullen we vanuit de bedrijfsvoering in staat zijn nog beter ondersteuning te bieden aan de programma’s C&R en Brandweerzorg. Centraal in deze doorontwikkeling staat de verdere implementatie en monitoring van het A3 model binnen onze organisatie.

In 2023 en 2024 heeft de Veiligheidsregio Zuid Limburg een nieuw ERP systeem geïmplementeerd. Het jaar 2025 en 2026 zal in het teken staan van verdere doorontwikkeling en zal de nadruk komen te liggen op de doorontwikkeling van dashboards om de organisatie te voorzien van realtime stuurinformatie. Ook zullen we onderzoeken of andere organisatieonderdelen naast P&O en F&I nog beter geïntegreerd kunnen worden in het nieuwe ERP systeem.

Vanaf boekjaar 2023 is het bestuur verplicht een financiële rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. De inrichting van de interne controle om dit mogelijk te maken zal de komende periode ook weer verder worden vormgegeven en doorontwikkeld. Zo willen we de komende jaren de doorontwikkeling maken van een financiële rechtmatigheidsverantwoording naar een In control Statement (ICS) welke veel verder gaat dan financiële rechtmatigheid.

Kwaliteitszorg
In de huidige beleidsperiode 2024-2027 zijn onze ambities op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Voorbereiding, uitvoering en opvolging van de nieuwe visitatie.
- Volgen, participeren in en opvolgen van landelijke ontwikkelingen op kwaliteitsgebied, zoals de totstandkoming van een landelijk, uniform kwaliteitszorgsysteem.
- Invoering van procesgericht werken.

- Uitbreiding van de aanpak en ondersteuning bij evaluaties van niet-incidenten, zoals een beleids- of procesevaluatie.

2.5.4 Wat gaat het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten						
Bijdrage gemeenten	52.733	54.233	56.612	58.310	60.060	61.861
Bijdrage gemeenten (FLO)	2.127	2.209	2.305	2.374	2.445	2.519
Bijdrage Rijk (BDUR)	7.234	7.000	8.889	8.887	8.887	8.887
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	1.687	2.139	2.432	2.432	2.432	2.432
Totaal	**63.781**	**65.581**	**70.238**	**72.004**	**73.824**	**75.699**

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten						
Overige inkomsten	6.045	700	500	500	700	700
Baten	**6.045**	**700**	**500**	**500**	**700**	**700**
Lasten						
Personeel	8.446	9.400	9.858	10.154	10.458	10.772
Opleiding, vorming en training	-	-	-	-	-	
Kantoor	1.768	1.250	1.700	1.751	1.804	1.858
Automatisering	3.338	3.000	3.500	3.605	3.670	3.600
Huisvesting	366	-	420	435	450	465
Voertuigen	94	200	95	95	100	105
Materialen	35	100	35	40	45	50
Kapitaallasten	-499		-200	-200	-200	-200
Lasten	**13.548**	**13.950**	**15.408**	**15.880**	**16.327**	**16.650**
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**-**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Dotatie voorzieningen	240	100	100	100	100	100
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**240**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	286	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-286**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-7.457**	**-13.360**	**-15.018**	**-15.490**	**-15.737**	**-16.060**

2.6 VERBONDEN PARTIJEN

Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	· Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. · Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,0 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen:	Het leveren van ICT-basisvoorziening d.m.v. technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.
	• Kosten van accounts en werkplekken		
	• Kosten van opslag		
	Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.		

VRZL heeft aangegeven het voornemen te hebben om deelnemer te blijven binnen de gemeenschappelijke regeling Solido (Parkstad-IT) waarbij:

- Autonomie cruciaal is. VRZL moet de vrijheid hebben om eigen keuzes te kunnen maken in de ICT-dienstverlening richting de organisatie. Geopolitieke ontwikkelingen dragen sterk bij aan deze behoefte. Ook is gebleken dat VRZL andere functionele behoefte alsook wettelijke verplichtingen heeft dan diverse andere deelnemers. Een eigen gescheiden omgeving is dan ook een vereiste.
- Inspraak, momenteel laten de statuten nog beperkt ruimte voor deelnemers niet zijnde gemeenten. Denk hierbij aan de stemverdeling. Dit zal ook verder uitgewerkt dienen te worden en vastgelegd te worden in geactualiseerde statuten.
- Financieel dient er een transparantie en eerlijke manier van verrekening plaats te vinden. Hierbij mag er zeker gewerkt worden vanuit een gemeenschappelijke gedachte en gedragenheid maar wel binnen alle redelijkheid.
- Er lopen reeds diverse constructieve gesprekken en naar verwachting zal einde Q2 dan ook een definitief akkoord in de bestuurlijke governance plaatsvinden.

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		**31 december 2021**	**31 december 2022**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan€ 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan PIT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2023 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's. In de afgelopen periode is binnen die samenwerking onder meer een gezamenlijk Drone-team ingericht en onderzoeken wij verdere mogelijkheden ten aanzien van digitale verkenning.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.

2.7 WET OPEN OVERHEID

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

Voor 2025 en 2026 volgt VRZL de vereisten die de Woo stelt, door de wettelijke fasering van de Woo te volgen, zoals actieve openbaarmaking van informatie op het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) wanneer het Rijk dit gereed heeft.

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING

3.1 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN FINANCIËLE BEGROTING

Bestaand beleid

Het uitgangspunt van de begroting 2026 en de meerjarenraming 2026-2028 is bestaand beleid. Voor deze uitgangspunten gelden de volgende kwaliteitseisen:

- De uitgangspunten dienen een voldoende realiteitsgehalte te hebben;
- De uitgangspunten die het begrotingsresultaat bepalen worden zoveel als mogelijk consequent toegepast;
- Beoogd wordt een zo goed mogelijk inzicht te verkrijgen in de ontwikkeling van de begrotingsresultaten van de opeenvolgende jaren.
- Begrotingswijzigingen die in 2024 zijn goedgekeurd door AB zijn hier meegenomen.
- Geen rekening gehouden met CNO en Oekraïne

Autonome ontwikkelingen:

- Lopend beleid wordt voortgezet; het MJB 2024-2027 is vastgesteld en heeft daarin een plek.
- Er is slechts rekening gehouden met wijzigingen waarop de VRZL geen invloed of weinig keuze heeft;
- De Begroting 2026 is opgebouwd vanuit het bestaande, geaccordeerde, beleid. Voor nieuw beleid geldt het uitgangspunt van de integrale afweging, waarbij het Algemeen Bestuur, indien van toepassing na zienswijze van de gemeenteraden, het nieuwe beleid vaststelt.

Algemene uitgangspunten

Voor de begroting 2026 geldt onderstaande programma indeling;

1. Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
2. Programma Brandweerzorg
3. Programma bedrijfsvoering

Financieel beleid

Overeenkomstig de Gemeentewet dient de VRZL te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel zal de meerjarenraming een financieel evenwicht moeten laten zien. Voor zover hier geen sprake van is, zal de VRZL onder preventief toezicht komen te staan van de provincie. De algemene uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2026 luiden als volgt:

- Wij streven naar een evenwichtige financiële situatie. De financiële kengetallen, zoals in de begroting worden opgenomen, geven daarbij inzicht in de financiële ontwikkelingen;
- De VRZL streeft naar een begroting welke structureel en reëel in evenwicht is en waarbij elke jaarschijf tenminste sluitend is.

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording, zoals u die voor de gemeente kent, zijn niet van toepassing op de inhoudelijke taken van VRZL. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van VRZL en deze zijn ook onderdeel van het jaaroverzicht 2026, financiële parameters begroting 2026 en meerjarenraming 2026-2028.

Financiële uitgangspunten

- De VZRL stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komend boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Bij het opstellen van de(concept) begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers zoals die door het Centraal Planbureau worden gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september van het jaar voorafgaand aan de begroting 2026.
- Een herrekening van de index zal plaatsvinden op basis van de indexcijfers zoals die door het Centraal Planbureau worden gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september, in het 4e kwartaal van het lopende jaar en kennen een structureel karakter voor volgende jaren.
- In het AB VRZL van 16 april 2021 is de systeemafspraak gemaakt dat - op basis van de notitie Herijking indexering - nacalculatie blijft plaatsvinden, op basis van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september, en dat deze nacalculatie al voor afloop van het boekjaar (in de maand oktober) verrekend wordt. Tevens vindt dan voor aanvang van de het nieuwe begrotingsjaar een bijstelling van de komende begroting plaats. De bestuurlijke afspraken met betrekking tot toepassing van de index maken onderdeel uit van de begroting VRZL, en zijn tevens benoemd in de financiële uitgangspunten van de begroting, die voor zienswijze aan de gemeenteraden wordt aangeboden en vervolgens door het AB wordt vastgesteld.
- Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten c.q. de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.
- De indexering vindt plaats op de bijdrage deelnemende gemeenten VRZL regulier en op de bijdrage deelnemende gemeenten VRZL FLO. Voor de FLO geldt alleen de loonindex.
- VRZL houdt rekening met een voorcalculatorische afrekening index voor het jaar T-1.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- VRZL gebruikt voor de meerjarenraming de indexcijfers voortkomend uit de CPB Kerngegevenstabel MEV.
- Per 1 januari 2025 is de GHOR onderdeel geworden van VRZL. De bijdrage GHOR door deelnemende gemeenten wordt vanaf die datum door VRZL aan deelnemende gemeenten gefactureerd conform de systematiek die is vastgesteld en in het verleden door de GGD is gehanteerd.
- In de begroting 2026 en de meerjarenbegroting zijn de effecten vanuit de bezuinigingsopdracht die het bestuur van VRZL heeft gegeven nog niet meegenomen in afwachting van besluitvorming van het AB na afloop van het zienswijzetraject. Na besluitvorming zullen deze meegenomen worden door middel van een begrotingswijziging.
- De financiële effecten van de “Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes VRZL zijn in deze begroting niet meegenomen in afwachting van besluitvorming van het AB in juli 2025.
- In het hoofdlijnenakkoord dat het kabinet in 2024 heeft gesloten, is een bezuiniging opgenomen van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor de veiligheidsregio’s. Deze bezuiniging is nog onderwerp van gesprek tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota. Hoewel VRZL er van uitgaat dat de bezuiniging gehandhaafd blijft is dit vooralsnog niet meegenomen in deze begroting in afwachting van de definitieve Voorjaarsnota.

Autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL
Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL.

Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen 2025
- PTSS

- PFAS
- Bezuiniging BDuR gelden 10% (met ingang van 2026)
- Aanwijzing VRZL als onderdeel van de vitale infrastructuur

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten						
Bijdrage gemeenten	52.733	54.233	56.612	58.310	60.060	61.861
Bijdrage gemeenten (FLO)	2.127	2.209	2.305	2.374	2.445	2.519
Bijdrage Rijk (BDUR)	7.234	7.000	8.889	8.887	8.887	8.887
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	1.687	2.139	2.432	2.432	2.432	2.432
Overige inkomsten	50.580	3.050	2.600	2.750	3.100	3.100
Totaal baten	**114.361**	**68.631**	**72.838**	**74.754**	**76.924**	**78.799**
Lasten						
Personeel	33.581	36.499	38.750	39.601	40.757	41.530
Opleiding, vorming en training	1.286	1.550	1.590	1.640	1.690	1.640
Kantoor	1.572	1.050	1.852	1.250	1.200	1.275
Automatisering	558	850	590	625	680	735
Huisvesting	46.744	4.455	3.742	3.944	4.046	4.348
Voertuigen	648	1.180	1.100	1.200	1.300	1.400
Materialen	1.071	815	1.300	1.281	1.312	1.344
Kapitaallasten	4.144	5.746	6.701	6.731	7.228	7.145
Totaal lasten	**89.604**	**52.145**	**55.625**	**56.272**	**58.213**	**59.417**
Overhead	13.548	13.950	15.408	15.880	16.327	16.650
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**13.548**	**13.960**	**15.418**	**15.890**	**16.337**	**16.660**
Dotatie voorzieningen	7.166	2.990	3.086	3.132	3.226	3.300
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**7.166**	**2.990**	**3.086**	**3.132**	**3.226**	**3.300**
Dotatie reserves	6.866	4.505	6.010	6.191	6.376	6.568
Onttrekking reserves	3.455	4.969	7.301	6.731	7.228	7.145
Mutatie reserves	**3.411**	**-464**	**-1.291**	**-540**	**-852**	**-577**
Resultaat	**632**	-	-	-	-	-

3.3 UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

Voor de financiële positie is het van belang inzicht te hebben in de meerjarige ontwikkeling van de balansen.

Balansen (X € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Activa					
Materiele vaste activa	53.000	50.299	66.269	66.772	67.855
Financiele vaste activa	-	-	-	-	-
	53.000	**50.299**	**66.269**	**66.772**	**67.855**
Passiva					
Reserves	9.543	8.252	7.712	6.859	6.281
Voorzieningen	13.141	12.387	11.495	10.978	10.709
Vaste schulden	29.451	28.970	42.500	39.900	36.400
	52.135	**49.609**	**61.707**	**57.737**	**53.390**
Financieringstekort	***865***	***690***	***4.562***	***9.035***	***14.465***

3.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Alle bedragen x € 1.000.

		Baten				Lasten			
Taakvelden		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
0	**Bestuur en ondersteuning**								
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	500	500	700	700	15.518	15.990	16.437	16.760
0.5	Treasury	-	-	-	-	392	302	288	272
0.10	Mutaties reserves	7.301	6.731	7.228	7.145	6.010	6.191	6.376	6.568
0.11	Resultaat van de rekening van baten en	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**7.801**	**7.231**	**7.928**	**7.845**	**21.920**	**22.483**	**23.101**	**23.600**
1	**Veiligheid**								
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	72.338	74.254	76.224	78.099	57.320	58.764	60.487	62.039
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**72.338**	**74.254**	**76.224**	**78.099**	**57.320**	**58.764**	**60.487**	**62.039**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal taakvelden		***80.139***	***81.485***	***84.152***	***85.944***	***79.240***	***81.247***	***83.588***	***85.639***

3.5 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN GEMEENTE

Overzicht bijdrage gemeenten	Bedragen	VRZL	GHOR
Begroting VRZL 2025 *bijdrage gemeenten regulier*	54.125.958	52.791.621	1.334.337
Afrekening index 2024 o.b.v. CPB kerngegevenstabel MEV peildatum september	720.795	678.967	41.828
Voorcalculatorische afrekening index 2025 bijdrage regulier	9.334	8.116	1.218
** CPB Kerngegegevenstabel MEV peildatum september 2024: loonindex 4,8% en prijsindex 2,7%)*			
Geraamde index 2026			
loonindex 2/3 basis MEV 2025 (3,4%)	1.249.594	1.218.245	31.349
prijsindex 1/3 basis MEV 2025 (2,2%)	398.246	388.255	9.991
	56.503.928	**55.085.204**	**1.418.723**
Begroting VRZL 2025 *bijdrage gemeenten FLO*	2.208.924	2.208.924	-
Afrekening index 2024 o.b.v. CPB kerngegevenstabel MEV peildatum september	31.545	31.545	
Voorcalculatorische afrekening index 2025 bijdrage FLO	-11.060	-11.060	-
** CPB Kerngegegevenstabel MEV peildatum september 2024: loonindex 4,8%)*	-	-	-
Loonindex basis MEV 2025 (3,4%) over 2026	75.800	75.800	-
	2.305.209	**2.305.209**	-
Piket *bevolkingszorgpiket OVD-BZ* (geen index)	**39.500**	**39.500**	-
Opleidingen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (geen index)	**69.100**	**69.100**	-
Totaal begroting 2026	**58.917.737**	**57.499.014**	**1.418.723**

3.6 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN PER DEELNEMENDE GEMEENTE 2026-2029

Gemeente	Bijdrage gemeente regulier	Bijdrage gemeente FLO	Bijdrage GHOR	Bijdrage opleidingskosten	Totale bijdrage 2026	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028	Bijdrage 2029
Beek	1.376.725	57.572	38.322	1.726	1.474.345	1.515.567	1.561.046	1.607.873
Beekdaelen	2.915.860	121.936	84.836	3.655	3.126.287	3.209.923	3.306.246	3.405.425
Brunssum	2.398.870	100.316	65.632	3.007	2.567.825	2.640.795	2.720.040	2.801.634
Eijsden-Margraten	2.217.261	92.722	61.529	2.779	2.374.291	2.440.871	2.514.116	2.589.534
Gulpen-Wittem	1.495.647	62.545	33.215	1.875	1.593.282	1.646.482	1.695.889	1.746.762
Heerlen	8.261.870	345.495	206.705	10.356	8.824.427	9.095.075	9.367.999	9.649.017
Kerkrade	4.002.180	167.363	107.088	5.017	4.281.648	4.405.798	4.538.007	4.674.136
Landgraaf	2.878.352	120.367	87.710	3.608	3.090.037	3.168.632	3.263.716	3.361.620
Maastricht	12.634.614	528.355	296.098	15.838	13.474.905	13.908.808	14.326.182	14.755.933
Meerssen	1.466.667	61.333	43.902	1.838	1.573.741	1.614.580	1.663.030	1.712.917
Simpelveld	902.276	37.731	24.237	1.131	965.375	993.270	1.023.075	1.053.765
Sittard-Geleen	8.820.741	368.866	218.969	11.057	9.419.633	9.710.307	10.001.694	10.301.720
Stein	1.863.363	77.922	58.480	2.336	2.002.101	2.051.282	2.112.836	2.176.216
Vaals	1.092.940	45.705	23.920	1.370	1.163.935	1.203.163	1.239.267	1.276.442
Valkenburg aan de Geul	1.694.636	70.866	38.833	2.124	1.806.460	1.865.539	1.921.520	1.979.161
Voerendaal	1.102.703	46.113	29.247	1.382	1.179.445	1.213.910	1.250.337	1.287.844
Totaal	**55.124.705**	**2.305.209**	**1.418.723**	**69.100**	**58.917.737**	**60.684.000**	**62.505.000**	**64.380.000**

3.7 STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN (X € 1.000)

Omschrijving	2025			2026			2027			
	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo
Algemene reserve	2.130	-	-	**2.130**	-	-	**2.130**	-	-	**2.130**
Algemene reserve GHOR	103	-	-	**103**	-	-	**103**	-	-	**103**
Ingroeireserve kapitaallasten	6.480	4.505	4.969	**6.016**	6.010	6.701	**5.325**	6.191	6.731	**4.785**
Dagklas	1.200	-	-	**1.200**	-	600	**600**			**600**
Reserve sociaal plan	-	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Reserve frictiekosten	-	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Bestemmingsreserve GHOR	94	-	-	**94**	-	-	**94**	-	-	**94**
Totaal reserves	**10.007**	**4.505**	**4.969**	**9.543**	**6.010**	**7.301**	**8.252**	**6.191**	**6.731**	**7.712**
Voorziening verlofsparen	1.275	200	-	**1.475**	200	-	**1.675**	200	-	**1.875**
Voorziening overmatig verlofsaldi	2.166	-	-	**2.166**	-		**2.166**	-		**2.166**
Voorziening RVU	86	-	-	**86**	-	-	**86**	-	-	**86**
Voorziening FLO	3.313	2.209	1.977	**3.545**	2.305	2.075	**3.775**	2.351	2.266	**3.860**
Voorziening onderhoud panden	6.262	581	1.000	**5.843**	581	1.000	**5.424**	581	1.000	**5.005**
Voorziening WW-verplichtingen	41	-	15	**26**	-	15	**11**	-	8	**3**
Totaal voorzieningen	**13.143**	**2.990**	**2.992**	**13.141**	**3.086**	**3.090**	**13.137**	**3.132**	**3.274**	**12.995**

3.8 GELDLENINGEN

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2024	Aflossing 2025	Aflossing 2026	rente 2026	Aflossing 2027	Aflossing 2028	Aflossing 2029	Pro resto hoofdsom per 31 december 2029
Geldleningen											
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.008251	384.631	2034	5,04%	193.710	15.372	16.147	8.988	16.961	17.815	18.713	108.702
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,25%	710.948	27.128	28.824	42.739	30.625	32.539	34.573	557.259
Bank Nederlandse Gemeenten nr. .40106275	1.500.000	2026	4,69%	1.500.000	-	1.500.000	70.350	-	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,89%	1.700.872	31.633	33.180	81.626	34.803	36.505	38.290	1.526.461
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,99%	1.706.209	31.257	32.817	83.580	34.454	36.173	37.979	1.533.529
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,99%	1.036.791	108.613	114.033	46.316	119.723	125.698	131.970	436.754
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,58%	2.000.000	1.000.000	1.000.000	5.800	-	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,63%	8.666.667	333.333	333.334	52.083	333.333	333.333	333.334	7.000.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,02%	3.600.000	600.000	600.000	600	600.000	600.000	600.000	600.000
Totaal	**34.928.326**			**21.115.197**	**2.147.336**	**3.658.335**	**392.082**	**1.169.899**	**1.182.063**	**1.194.859**	**11.762.705**

3.9 MEERJARENINVESTERINGSPLAN EN KAPITAALLASTEN (MIP)

Meerjareninvesteringsplan 2025 - 2029:

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Gronden en terreinen	0	0	1.061.775	0	0
Gebouwen en renovaties	1.935.455	0	13.384.775	4.000.000	0
Installaties	1.672.600	200.000	0	323.000	0
Inventaris en inrichting	935.000	610.000	454.000	206.000	430.000
ICT en automatiseringsapparatuur	459.710	165.950	360.286	474.000	118.950
Voer-en vaartuigen en haakarmbakken	11.362.542	1.099.000	1.437.000	8.886.000	7.790.000
Brandweermaterialen	2.055.600	327.000	600.000	1.209.000	232.000
Beroepskleding	2.751.118	110.000	210.000	340.000	310.000
Totaal investeringen	**21.172.025**	**2.511.950**	**17.507.836**	**15.438.000**	**8.880.950**

Kapitaallasten 2026 – 2029:

Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Gronden en terreinen	21.663	20.182	21.585	23.163
Gebouwen en renovaties	892.176	838.707	1.169.327	1.250.549
Installaties (oud)	120.101	115.847	115.507	345
Installaties (nieuw)	228.847	236.169	229.301	269.023
Inventaris en inrichting (oud)	0	0	0	0
Inventaris en inrichting (nieuw)	307.615	358.030	400.256	402.635
ICT en automatiseringsapparatuur	305.369	315.256	323.263	313.618
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	1.994.325	1.981.600	2.055.823	2.156.845
Kleine Voertuigen	834.610	854.184	855.248	855.241
Bepakking	377.313	397.254	436.660	425.815
Haakarmbakken	112.642	140.117	139.555	123.851
Vaartuigen	45.000	45.000	45.000	45.000
Verbindingsmiddelen	225.815	205.165	192.396	414.018
Adembeschermingsapparatuur	213.626	207.315	224.785	192.258
Oefenmiddelen	60.876	89.051	61.702	58.017
Duiken/OVR	59.652	67.454	83.862	89.557
Brandweermateriaal overig	40.635	43.176	52.969	51.978
Beroepskleding	861.148	817.392	821.526	473.860
Totaal kapitaallasten	**6.701.413**	**6.731.899**	**7.228.766**	**7.145.773**

3.10 RECAPITULATIE STRUCTUREEL EN REËEL EVENWICHT BEGROTING 2026-2029

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		7.898	7.898		7.520	7.520		7.814	7.814		8.013	8.013
Programma Brandweerzorg	-	50.713	50.713		51.784	51.784		53.525	53.525		54.604	54.604
Totaal lasten programma's	-	58.611	58.611	-	59.304	59.304	-	61.339	61.339	-	62.617	62.617
Baten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		350	350		350	350		500	500		500	500
Programma Brandweerzorg		1.750	1.750		1.900	1.900		1.900	1.900		1.900	1.900
Totaal baten programma's	-	2.100	2.100	-	2.250	2.250	-	2.400	2.400	-	2.400	2.400
Saldo van baten en lasten programma's	-	-56.511	-56.511	-	-57.054	-57.054	-	-58.939	-58.939	-	-60.217	-60.217
Lasten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen			-			-			-			-
Overhead		15.508	15.508		15.980	15.980		16.427	16.427		16.749	16.749
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien		10	10		10	10		10	10		10	10
Totale lasten diverse	-	15.518	15.518	-	15.990	15.990	-	16.437	16.437	-	16.759	16.759
Baten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen		70.238	70.238		72.004	72.004		73.824	73.824		75.699	75.699
Overhead			-			-			-			-
Overige inkomsten		500	500		500	500		700	700		700	700
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien			-			-			-			-
Totale baten diverse	-	70.738	70.738	-	72.504	72.504	-	74.524	74.524	-	76.399	76.399
Totaal saldo baten en lasten		-1.291	-1.291	-	-540	-540	-	-852	-852	-	-577	-577
Storting in reserves		6.010	6.010		6.191	6.191		6.376	6.376		6.568	6.568
Onttrekking uit reserves	-	7.301	7.301	-	6.731	6.731		7.228	7.228		7.145	7.145
	-	1.291	1.291	-	540	540	-	852	852	-	577	577
Totaal structurele lasten		80.139	80.139		81.485	81.485		84.152	84.152		85.944	85.944
Totaal structurele baten	-	80.139	80.139	-	81.485	81.485	-	84.152	84.152	-	85.944	85.944
Structureel begrotingssaldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

MEMO

Aan	Gemeenteraden inliggende gemeenten Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Van	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Datum	31 maart 2025
Betreft	Uitwerking mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL om gevolgen ravijnjaar 2026 voor deelnemende gemeenten te beperken.

Aanleiding
In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 december 2024 heeft het AB gevraagd om een mogelijke bezuinigingsopdracht uit te werken, gezien de gemeentelijke onzekerheden door de Rijksplannen voor bezuinigingen op het Gemeentefonds in 2026, het zogenoemde “Ravijnjaar”. Tijdens deze vergadering heeft de directeur van VRZL een presentatie gegeven met de volgende uitgangspunten:

1. Geen takendiscussies (lees geen kazernes sluiten of aanpassing taken van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en bedrijfsvoering);
2. Zoeken naar efficiencyvoordelen in de begroting voor 2026 e.v.;
3. Inzet van incidentele middelen in 2025-2026
4. Mogelijke bezuinigingen op BDUR gelden voor VRZL vanaf 2026 mogen geen financiële gevolgen hebben voor de gemeenten.

De uitwerking van de mogelijke bezuinigingsopdracht treft u onderstaand aan waarbij we eerst zullen aangeven welke mogelijkheden VRZL heeft bekeken en waarbij we per benoemde mogelijkheid een specificatie zullen geven van de omvang.

In afwachting van besluitvorming door het AB zijn de uitwerkingen nog niet opgenomen in de begroting 2026, immers het DB legt dit voor aan deelnemende gemeenten via een separaat zienswijzetraject als voorbereiding op besluitvorming in de vergadering van het AB van 4 juli 2025. Indien dit nu al verwerkt zou worden wordt formeel het AB gepasseerd in de definitieve besluitvorming.

Welke mogelijkheden heeft VRZL bekeken?
1. Structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten FLO VRZL vanaf 2026
2. Welke bezuinigingsmogelijkheden zijn er organisatie breed die kunnen leiden tot een structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten VRZL vanaf 2026
3. Inzet van incidentele middelen 2025 en 2026

<u>Ad 1: Structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten FLO VRZL vanaf 2026</u>
In haar vergadering van 4 oktober 2024 heeft het AB door het vaststellen van de 2e technische begrotingswijziging ingestemd met een extra dotatie aan de voorziening FLO op basis van een herijking die in augustus 2024 heeft plaatsgevonden vanwege de CAO-stijging van mei 2024 (6,4%) en de afspraak om bij medewerkers die niet meer dan 1x hun FLO keuze hebben opgeschoven een AOW-compensatie op leeftijd 67 toe te kennen. Om deze FLO kosten in 2024 en verder te blijven dekken uit de gevormde voorziening was in 2024 een extra incidentele storting noodzakelijk in de voorziening van € 1,5 mln.

VRZL heeft daarbij ook aangegeven dat in de komende jaren een nivellering plaats ging vinden waarbij de structurele dotatie aan de voorziening FLO lager kon worden en daarmee een lagere bijdrage van deelnemende gemeenten vergt. De herijking die in januari 2025 is gedaan, op basis van nieuw fiscaal regime en premiewijzingen ABP, laat zien dat het nivellerend effect met ingang van 2026 daadwerkelijk plaats vindt.

- Deze structurele verlaging bijdrage deelnemende gemeenten FLO met ingang van 2026 kent een omvang van € 750.000
- Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264 betekent dit een structurele bezuiniging op de bijdrage FLO door deelnemende gemeenten VRZL van **1,33%**

Beslispunt:

1. *Akkoord te gaan om met ingang van boekjaar 2026 de bijdrage deelnemende gemeenten FLO structureel te verlagen met een bedrag van € 750.000, zijnde een structurele bezuiniging van 1,33%.*

Ad 2: Welke bezuinigingsmogelijkheden zijn er organisatie breed die kunnen leiden tot een structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten VRZL vanaf 2026?

Teamleiders c.q. budgethouders van de programma's Brandweerzorg, Crisisbeheer en Rampenbestrijding en Bedrijfsvoering zijn gevraagd om kritisch naar de begroting 2026 te kijken op basis van de begroting 2025 en aan te geven welke bezuinigingsmogelijkheden of efficiencyvoordelen zij in de eigen begroting zien, in samenhang met de realisatie in voorgaande jaren.

Hierbij heeft de directie van VRZL ook enkele taakstellingen meegegeven voor 2026, zijnde:
- Het vastgestelde formatieplan 2025 wordt voor 2026 bevroren
- In 2026 wordt geen extern personeel ingehuurd
- In 2026 worden incidenteel geen extra advieskosten begroot
- De verhoging van de extra BDuR gelden tranche 2026 wordt gereserveerd om de mogelijke korting op de BDuR gelden op te vangen waarbij de extra BDuR gelden alleen ingezet worden voor de loonlasten structurele formatieplaatsen zoals opgenomen in het vastgestelde formatieplan 2025/2026
- Daar waar mogelijk integreren we bestaande software programma's in AFAS en kijken we kritisch naar licenties

Bezuinigingsmogelijkheden:
De uitvraag aan teamleiders c.q. budgethouders van de programma's Brandweerzorg, Crisisbeheer en Rampenbestrijding en Bedrijfsvoering levert een maximale structurele bezuiniging op met een omvang van € 756.000. Deze bezuinigingen hebben betrekking op o.a. verduurzaming, compressoren, kleding, personeel meldkamer, inhuur, advieskosten, gebruik externe locaties, software, opleidingen algemeen en centrum voor vakmanschap (CVV). Dit gaat op sommige vlakken pijn doen binnen de organisatie waarbij we tevens kritisch de voortgang van deze bezuinigingen zullen bewaken. Naast deze opgehaalde bezuinigingen streven wij naar een structurele vermindering van de incidentele kosten, met een omvang van € 200.000.

- Dit leidt tot een totale structurele bezuiniging van € 956.000.
- Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264 betekent dit een structurele bezuiniging op de reguliere bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL van **1,69%**

Beslispunt:

2. *Akkoord te gaan om met ingang van boekjaar 2026 de bijdrage deelnemende gemeenten regulier structureel te verlagen met een bedrag van € 956.000, zijnde een structurele bezuiniging van 1,69%.*

Ad 3: Inzet van incidentele middelen
Op dit moment ontvangt VRZL incidentele gelden. Ook in 2025 zal VRZL, bij ongewijzigd beleid, incidentele gelden ontvangen. Deze incidentele gelden zullen door VRZL sober en doelmatig ingezet worden daar waarvoor deze middelen bedoeld zijn, waarbij nadrukkelijk wordt gekeken naar mogelijkheden om hiermee ook de financiële effecten inzake het huisvestingsdossier te dempen. Daar waar mogelijk zal VRZL tussentijds begrotingswijzigingen voorstellen en na besluitvorming door het AB verwerken in de P&C cyclus.

Deze tussentijdse begrotingswijzigingen kunnen ertoe leiden dat er een “incidentele” vermindering van de reguliere bijdrage deelnemende gemeenten VRZL plaats vindt zodat door VRZL een bijdrage kan worden geleverd ter demping van de benoemde financiële effecten inzake het huisvestingsdossier in aanloop naar het zogenaamde Ravijnjaar.

Indien daarnaast ook een positief jaarresultaat wordt behaald in 2025 zal VRZL in samenspraak met het AB bij het vaststellen van de jaarrekening een voorstel tot resultaatbestemming aanreiken, conform de geldende afspraken, om aanvullend op basis van een positief jaarresultaat de deelnemende gemeenten verder tegemoet te komen in hun financiële opgave voor 2026.

De eerste contouren zullen door VRZL tijdens het AB van 4 juli 2025 worden geschetst met daarin een eerste verwachting van beschikbare middelen.

Beslispunt:

3. *Akkoord te gaan met het voortzetten van de huidige afspraken en een mogelijk positief resultaat door middel van een voorstel tot resultaatbestemming aan het AB voor te leggen ter besluitvorming.*

Mogelijke bezuinigingen op BDUR gelden vanaf 2026 voor VRZL mogen geen financiële gevolgen hebben voor de deelnemende gemeenten VRZL.

In het hoofdlijnenakkoord dat het kabinet in 2024 heeft gesloten, is een bezuiniging opgenomen van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor de veiligheidsregio’s. Met dit voornemen om te bezuinigen op de BDuR, dwingt het kabinet de veiligheidsregio’s te snijden in de uitvoering van cruciale taken op het gebied van brandweerzorg en crisisbeheersing. Dit staat haaks op het belang dat het kabinet hecht aan veiligheid.

VRZL zet de BDUR middelen die we krijgen in voor het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak in de breedte van onze organisatie. Daarbij zijn ook doelstellingen geformuleerd door het Rijk. Mocht de 10% bezuiniging doorgang vinden dan zullen we, samen met ons bestuur, bezien welke van de geformuleerde doelstellingen van het Rijk bijgesteld worden. De afspraak met het bestuur is gemaakt dat een vermindering van de BDUR niet mag leiden tot verhoging van de gemeentelijke bijdragen.

Voor VRZL betekent een bezuiniging van 10% op de BDuR gelden een bedrag van € 957.000. Hoewel de Voorjaarsnota mogelijk een ander beeld laat zien gaat VRZL van uit dat de bezuiniging daadwerkelijk doorgaat. Dit zal voelbaar zijn binnen heel VRZL en zal betekenen dat wij wellicht bepaalde (wettelijke) taken daardoor niet of niet volledig kunnen uitvoeren aangezien VRZL dan niet voldoende middelen heeft om deze bezuiniging op te vangen.

Concreet betekent dit ook dat de eerder toegezegde uitbreiding van de extra BDUR-middelen en de indexeringen over 2024 en 2025 niet ingezet worden, om een zo groot mogelijke bijdrage ter dekking van de bezuiniging van 10%, om zoveel als mogelijk binnen de eigen begroting op te kunnen vangen. Dit zal ertoe

leiden dat we beperkter uitvoering geven aan de landelijke doelen die genoemd zijn bij de toekenning van de extra BDUR gelden.

Beslispunt:

4. *Akkoord te gaan dat de bezuiniging op de BDuR gelden vanaf 2026 geen financiële gevolgen hebben voor deelnemende gemeenten.*

Benchmark Veiligheidsregio's:
Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 6 december 2024 gevraagd of het mogelijk is een benchmark te laten opstellen van VRZL ten opzichte van andere veiligheidsregio's.

De benchmark Veiligheidsregio's kan worden uitgevoerd door bureau Berenschot die dit ook voor andere veiligheidsregio's heeft uitgevoerd.

Proces: startgesprek, aanreiken info, vragenlijsten, validatiegesprek, rapportage.

De kosten hiervoor bedragen € 13.068 inclusief BTW.
De totale doorlooptijd van startgesprek tot eindrapport bestrijkt een periode van 4 à 5 maanden.

VRZL stelt voor om bij de volgende landelijke ronde te participeren aan de benchmark.

Beslispunt:

5. *Akkoord te gaan dat VRZL bij de volgende landelijke ronde participeert aan de benchmark.*

Risico's:
Voor 2025 en verder zijn er autonome ontwikkelingen op komst die een financiële impact kennen voor VRZL. Denk hierbij aan nieuwe taken in relatie tot de kabinetsbrede weerbaarheidsopgave, nieuwe wettelijke taken vanwege de geopolitieke situatie en de aanwijzing van de veiligheidsregio's als onderdeel van de vitale infrastructuur. VRZL stelt zich op het standpunt dat indien dit het geval zal zijn, dat er dan ook door het Rijk aanvullende financiering verstrekt wordt om hier invulling aan te geven. Helder moet zijn dat VRZL te allen tijde het belang van deelnemende gemeenten meeweegt in haar bedrijfsvoering en wettelijke taken.

Wat heeft VRZL al gedaan de afgelopen jaren om de gemeentelijke bijdrage te beperken?
Met de inzet van incidentele middelen zijn de afgelopen jaren al meerdere malen vanuit de eigen middelen VRZL maatregelen genomen om de gemeentelijke bijdrage te beperken.

In 2023 hebben we dat gedaan door geen bijdrage aan deelnemende gemeenten te vragen voor de structurele stijging CAO loonkosten, de incidentele stijging energiekosten en de noodzakelijke dotatie aan de voorziening FLO en de boete RVU FLO.

In 2024 heeft het AB diverse technische begrotingswijzigingen vastgesteld die toezagen op een structurele verhoging van de dotatie aan het genormeerd budget kapitaallasten, wederom een dotatie aan de voorziening FLO vanwege de herijking, en het vormen van een bestemmingsreserve voor een dagklas beroepsmedewerkers. Daarnaast heeft VRZL conform voorschriften van de BBV een voorziening voor overmatige verlofsaldi en een voorziening Regeling vervroegd uittreden (RVU) gevormd.

De benoemde wijzigingen zijn gerealiseerd zonder een bijdrage te vragen aan de deelnemende gemeenten VRZL.

Samenvattend:

- ***Structurele bezuiniging op de gemeentelijke bijdrage FLO vanaf 2026 van € 750.000 zijnde 1,33% van de begroting.***
- ***Structurele bezuinigingen op de bijdrage deelnemende gemeenten regulier vanaf 2026 van € 956.000 zijnde 1,69% van de begroting.***
- ***Incidentele middelen inzetten in 2026 en 2027.***
- ***VRZL participeert bij de volgende landelijke ronde aan de benchmark Veiligheidsregio's.***

Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264 betekent dit een structurele bezuiniging op de bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL van 3,02%

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

T 088-16 88 940
info@vrzl.nl
www.vrzl.nl

Postbus 35
6269 ZG Margraten

AAN:
- de Gemeenteraden

in afschrift aan:
- de Colleges van Burgemeester en Wethouders

van de gemeenten in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Datum	: 15 april 2025
Uw brief van	:
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	:
Behandeld door	: R. Thain – Concern controller Veiligheidsregio Zuid Limburg
Telefoon	: 06 4341 3628
Onderwerp	: Vastgestelde jaarrekening 2024 inclusief resultaatbestemming - Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Geachte voorzitter van de gemeenteraad,

Op 10 april jl. heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) besloten het jaardocument 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg vast te stellen.

Hierbij bieden wij u ter informatie aan:

TER INFORMATIE

Wat het jaar 2024 ons bracht (bijlage 1)
De wereld leek afgelopen jaar nóg meer in brand te staan, met geopolitieke spanningen, oorlogen en de steeds zichtbaardere gevolgen van klimaatverandering. Deze ontwikkelingen raken ons werk en ons dagelijks leven, en vragen om veerkracht en samenwerking. Het afgelopen jaar hebben we ons hierop gericht: niet alleen door te reageren op acute situaties, maar ook door vooruit te kijken en ons voor te bereiden op (langdurige) crises.

Vastgesteld Jaardocument 2024 Veiligheidsregio Zuid- Limburg (bijlage 2)
2024 was het eerste jaar van ons Meerjarenbeleidsplan. Het eerste jaar waarin we de afspraken die we met ons bestuur en de raden maakten in de praktijk brachten. De jaarrekening is dan een eerste moment om daarbij stil te staan en terug te blikken.

In 2024 kwam de organisatie meteen in actie door een overlaatdam die brak. Er was veel werk door een woonboot die op drift raakte, een ontzette brug en bewoners die hun huizen moesten verlaten. Dankzij de samenwerking met defensie en Rijkswaterstaat werd de situatie snel onder controle gebracht. Ook in de brandweerorganisatie was er veel activiteit, met meer dan 4.000 meldingen en enkele zware incidenten, waarbij helaas dodelijke slachtoffers vielen. Er werd geïnvesteerd in duurzaam materieel, zoals accu-redgereedschap en een brandweer-waterscooter.

Op het gebied van crisisopvang en de spreidingswet bleef de organisatie samenwerken met gemeenten, en de inzet was wederom groot. De organisatie verbeterde haar crisisstructuur, ontwikkelde haar netwerk en investeerde in nieuwe informatiearchitectuur. Ook werden voorbereidingen getroffen voor toekomstige uitdagingen, zoals militaire dreigingen en uitval van nutsvoorzieningen.

Financieel had de crisisopvang impact, maar dankzij incidentele middelen kon de organisatie zelf belangrijke zaken financieren en de druk op de gemeenten verlichten. Dit resulteerde in een positief financieel resultaat voor 2024.

Resultaatbestemming 2024: teruggave en vooruitblik op 'ravijnjaar'

Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het algemeen bestuur bedroeg € 632.225 positief.

Besloten is om, uit het nog te bestemmen resultaat 2024 van€ 632.225, een bedrag van € 316.225 toe te voegen aan de algemene reserve VRZL en een bedrag van € 316.000 terug te geven aan deelnemende gemeenten VRZL. Onderstaand treft u een tabel aan met de impact per individuele gemeente van deze teruggave:

Gemeente	Resultaatbestemming 2024 VRZL teruggave deelnemende gemeenten
Beek	7.892
Beekdaelen	16.715
Brunssum	13.751
Eijsden-Margraten	12.710
Gulpen-Wittem	8.574
Heerlen	47.361
Kerkrade	22.942
Landgraaf	16.500
Maastricht	72.427
Meerssen	8.408
Simpelveld	5.172
Sittard-Geleen	50.565
Stein	10.682
Vaals	6.265
Valkenburg aan de Geul	9.714
Voerendaal	6.321
Totaal	**316.000**

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

In de vergadering van het algemeen bestuur van 14 oktober 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld waarin bepaald is dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

Met de toevoeging van € 316.225 aan de algemene reserve kent deze nog niet de maximale omvang van 4% van de begrotingsomvang maar heeft dit wel een positief effect op de weerstandscapaciteit VRZL. Dit positief effect leidt tot een weerstandcapaciteit van 0,81, waar deze nu op basis van de herijking van de risicoanalyse ultimo 2024 een omvang kende van 0,71.

In 2024 heeft er een herijking plaatsgevonden van de kwantitatieve risicoanalyse, deze is onderdeel van deze jaarrekening, en leidt tot een aangepast risicoprofiel en een weerstandscapaciteit van 0,71. De weerstandscapaciteit van de VRZL is ultimo 2024 met 0,71 ruim onvoldoende. Ultimo 2023 kende deze een factor van 0,38. Met het vaststellen van de jaarrekening 2023 heeft er een dotatie plaatsgevonden aan de algemene reserve waardoor de weerstandscapaciteit is toegenomen van 0,38 ultimo 2023 naar 0,71 ultimo 2024.

De reden om dit te doen is dat wij als VRZL ook rekening houden met de gevolgen voor deelnemende gemeenten met de herverdeling van het gemeentefonds, het zogenaamde "ravijnjaar" in 2026. De omvang van de algemene reserve is hiermee dusdanig van omvang dat VRZL financiële risico's vrijwel volledig vanuit de algemene reserve kan opvangen en daarmee geen aanvullende bijdrage van deelnemende gemeenten gevraagd hoeft te worden. Hiermee geven we ook invulling aan de opmerking van de provincie Limburg en zal de toezicht vorm repressief blijven.

Namens het algemeen bestuur Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
met vriendelijke groet,

L.W.M. Houben,
Secretaris

mr. W.A.G. Hillenaar,
Voorzitter

BIJLAGEN**:**

1. Jaarbericht 2024 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (ter informatie)
2. Vastgesteld jaardocument 2024 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (ter informatie)

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Samen veilig.

Jaarbericht Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Samen veilig in 2024

Beste inwoners en bezoekers van Zuid-Limburg, 2024 ligt al even achter ons en graag wil ik via dit jaarbericht samen met jullie terugblikken op een bewogen jaar. Het was een jaar waarin we als Veiligheidsregio Zuid-Limburg voor belangrijke uitdagingen stonden, maar waarin we ook veerkracht toonden en samen verder bouwden aan de veiligheid en weerbaarheid van onze prachtige regio.

Het jaar 2024

Een wereld in verandering

De wereld leek afgelopen jaar nóg meer in brand te staan, met geopolitieke spanningen, oorlogen en de steeds zichtbaardere gevolgen van klimaatverandering. Deze ontwikkelingen raken ons werk en ons dagelijks leven, en vragen om veerkracht en samenwerking. Het afgelopen jaar hebben we ons hierop gericht: niet alleen door te reageren op acute situaties, maar ook door vooruit te kijken en ons voor te bereiden op (langdurige) crises.

Voorbereiding op langdurige crises

Het was een jaar waarin we ons intensief hebben voorbereid op complexe en langdurige crisissituaties. We hebben geoefend, geleerd en samen met onze partners scenario's ontwikkeld om beter voorbereid te zijn op bijvoorbeeld hoogwater, langdurige energiestoringen of andere crises die ons dagelijks leven kunnen ontwrichten. Deze inspanningen zijn essentieel en we zetten deze voort in 2025. Want alleen door samen te werken en ons continu te blijven ontwikkelen, kunnen we Zuid-Limburg weerbaar maken tegen de uitdagingen van morgen.

Vluchtelingen

In 2024 bood Veiligheidsregio Zuid-Limburg op een aantal locaties, verspreid over onze regio, crisisnoodopvang (CNO). Verderop in dit jaarbericht vertellen we daar graag meer over, maar ik licht er hier twee uit. In Ubachsberg (gemeente Voerendaal) is een CNO opgebouwd voor 300 personen, terwijl in Simpelveld voor een tijdelijke gemeentelijke opvang (TGO) voor 300 asielzoekers werd gezorgd. Hoewel lokale kernen soms moeten wennen aan de nieuwe situatie, worden de vluchtelingen meer en meer omarmd en sommigen van hen nemen inmiddels zelfs deel aan het verenigingsleven. Dit zijn slechts twee voorbeelden van opvanglocaties; daarbovenop vangen we in Zuid-Limburg honderden Oekraïense ontheemden op.

Lees verder op de volgende pagina

“Alleen door samen te werken en ons continu te blijven ontwikkelen, kunnen we Zuid-Limburg weerbaar maken tegen de uitdagingen van morgen.”

Behoud van de WAS-palen

Een belangrijk ‘gevecht’ afgelopen jaar was het behoud van het Waarschuwings- en Alarmeringssysteem (WAS). Dit systeem, met de vertrouwde sirenes die in noodsituaties worden ingezet, blijft voorlopig een cruciale rol spelen in het waarschuwen van onze inwoners. In geval van een noodsituatie kan dit systeem drie tot zesmaal zo snel ingezet worden als een NL-alert.

Samen bouwen aan veerkracht

Het thema ‘veerkracht’ stond dit jaar centraal in ons werk. Veerkracht is niet alleen iets wat je individueel opbouwt, maar ook iets wat we samen doen. Het vraagt om échte gesprekken, ruimte voor begrip en samenwerking, ook in tijden van onenigheid. In onze organisatie, maar ook daarbuiten, hebben we ons dit jaar ingespannen om polarisatie te verminderen en verbinding te zoeken. Dit blijft ook in 2025 een belangrijk streven.

Ik wil graag afsluiten met een dankwoord. Aan alle inwoners van Zuid-Limburg: bedankt voor jullie betrokkenheid en vertrouwen in ons in 2024 én de toekomst. En aan mijn collega’s, die dag en nacht klaarstaan: jullie toewijding inspireert en motiveert ons allemaal.

Met vriendelijke groet,

Léon Houben
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg/
Commandant brandweer

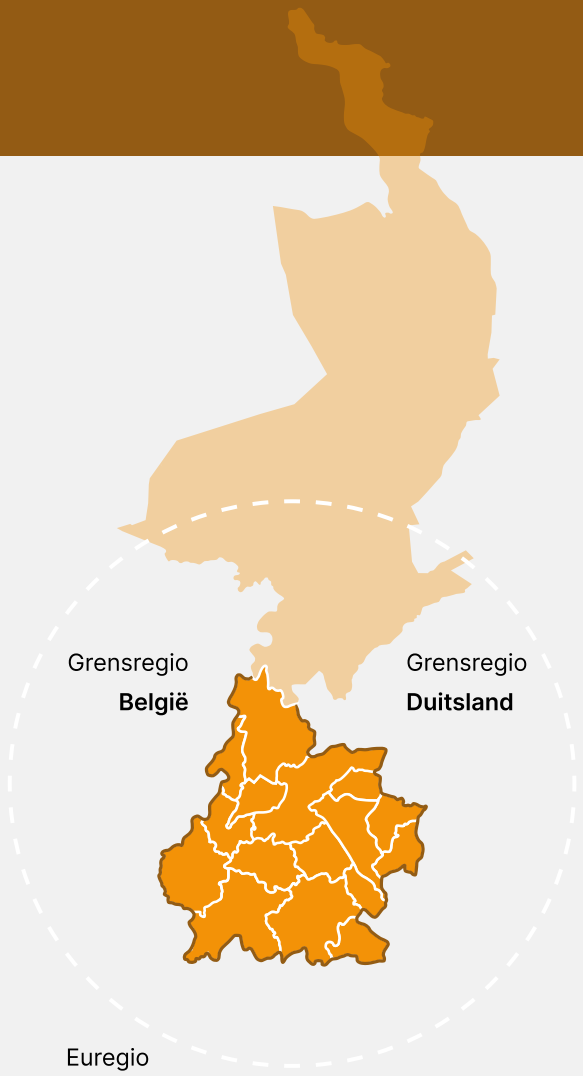
Hoofdstuk 1

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Zuid-Limburg zo veilig mogelijk maken voor jou als inwoner en bezoeker. Dat is waar Veiligheidsregio Zuid-Limburg voor staat. Samen bereiden we ons voor op risico's in onze regio, geven we advies en informatie, en zorgen we dat we klaarstaan om hulp te bieden als dat nodig is.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg is één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. Hierin werken 16 gemeenten samen met de brandweer, politie en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR). Brandweer Zuid-Limburg en de GHOR maken direct ownderdeel uit van onze organisatie.

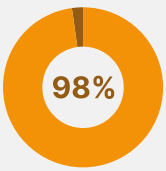

Onze partners zijn onder andere:
Provincie Limburg, Chemelot, ProRail, inwoners, Waterschap Limburg, WML, Rode Kruis, Openbaar Ministerie, Rijkswaterstaat, Defensie en andere veiligheidsregio's.

Onze regio

16 Gemeenten

Circa **600,000** inwoners

Zuid-Limburg grenst voor **98%** aan het buitenland (Duitsland en België).

Organisatiestructuur

Veiligheidsregio Zuid-Limburg bestaat uit drie organisatorische clusters

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	Brandweerzorg	Bedrijfsvoering*

Totaal **758** medewerkers

* Hieronder vallen de volgende afdelingen: Personeel & Ontwikkeling – Facilities - ICT - Bureau Bestuurs- en Directieondersteuning - Financiën & Inkoop.

Financieel

Baten

Gemeenten **€ 54.860.000**

BDuR **€ 8.921.000**

Overige baten **€ 58.113.000**

*waarvan **€ 50.139.000**
kosten Oekraïne en CNO

Lasten

Brandweerzorg inclusief Bedrijfsvoering
€ 110.546.000

*waarvan **€ 50.139.000**
kosten Oekraïne en CNO

C&R inclusief GHOR **€ 7.254.000**

Hoofdstuk 2

Uitgelicht

Nog beter voorbereid op crisissituaties; vernieuwde crisisplan in werking

> Download het crisiplan

In het voorjaar van 2024 trad ons vernieuwde crisisplan in werking. Dit plan is gemaakt om nog beter voorbereid te zijn op verschillende soorten crisissituaties. In ons crisisplan staat precies hoe wij werken tijdens een crisis of ramp. Wie doet wat? Welke afspraken zijn er? En wie is waarvoor verantwoordelijk? We hebben dit plan samen gemaakt met onze partners, zoals andere veiligheidsregio's en EMRIC (Euregio Maas-Rijn Incidentbestrijding en Crisisbeheersing).

In het nieuwe crisisplan is er meer aandacht voor de nafase. Een crisis stopt namelijk niet na de eerste hulp. Daarna komt de zogeheten 'nafase'. In deze fase zorgen we dat alles zo snel mogelijk weer normaal wordt. Bijvoorbeeld door hulp te bieden aan getroffenen of te zorgen voor herstel van de omgeving. We starten al met de voorbereidingen voor deze fase tijdens de crisis zelf.

Daarnaast wordt er in het plan gekeken naar de aanpak van langdurige crises. Sommige crises duren lang, zoals bij een pandemie. Daarom hebben we een nieuwe aanpak ontwikkeld. Én we hebben gekeken naar manieren hoe we dreigende situaties beter kunnen indelen en sneller de juiste actie kunnen ondernemen.

In ons vernieuwde plan hebben we twee nieuwe kernwaarden:

- Zelfredzaamheid van de burger: Mensen ondersteunen om zichzelf en elkaar te helpen tijdens een crisis.
- Vitaliteit en weerbaarheid: Zorgen voor een sterke en gezonde crisisorganisatie.

GHOR onderdeel van Veiligheidsregio Zuid-Limburg

In 2024 startten we met de uitgebreide voorbereidingen en vanaf 1 januari 2025 hoort de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) bij Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Voorheen maakte de GHOR deel uit van GGD Zuid Limburg. De GHOR speelt een belangrijke rol bij grote ongelukken en rampen. Ze zorgen dat de medische hulpdiensten goed samenwerken. Denk aan ambulances, ziekenhuizen en huisartsen. Zo vormen ze samen één sterke keten van hulpverlening. De GHOR is ook het aanspreekpunt voor bestuurders en andere hulpdiensten tijdens een crisis.

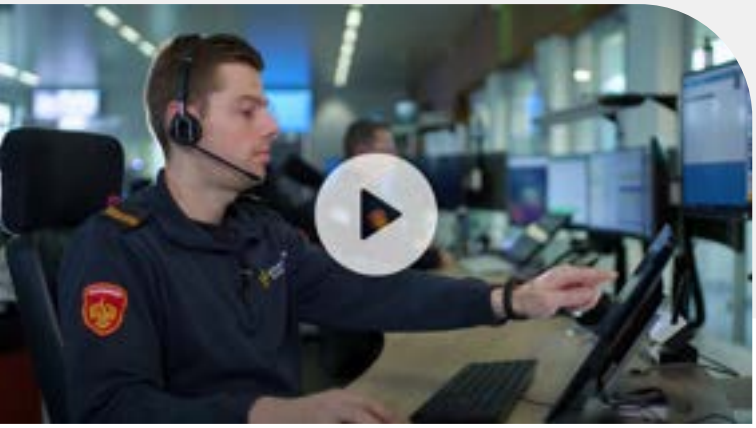

Als er geen ramp of crisis is, werkt de GHOR aan een goede voorbereiding. Dit doen ze door te adviseren en te informeren. Ze maken plannen, oefenen procedures en zorgen dat alles klaar is voor het geval er iets gebeurt. De GHOR houdt zich vooral bezig met situaties waarbij extra zorg nodig is, zoals bij een crisis. Dit past goed bij het werk van Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De GHOR werkte al vanuit het Meld- en Coördinatie Centrum (MCC) in Maastricht. Hier zit ook onze afdeling Crisisbeheersing & Rampenbestrijding. We hebben de overstap samen met alle betrokken partijen goed voorbereid in 2024.

Proef toont aan: Luchtalarm drie tot zes keer sneller dan NL-Alert!

In het voorjaar wilde de overheid het Waarschuwings- en Alarmerings Systeem (WAS), oftewel het luchtalarm dat je elke eerste maandag van de maand hoort, afschaffen. Het plan was om alleen nog NL-Alert te gebruiken, omdat het onderhoud van de sirenes duur is. Veiligheidsregio Zuid-Limburg deed naar aanleiding daarvan een proef: hoe snel waarschuwt een luchtalarm vergeleken met NL-Alert?

Wat bleek? Het luchtalarm is drie tot zes keer sneller. Die snelheid is belangrijk. In noodsituaties telt elke seconde. Daarom pleit Veiligheidsregio Zuid-Limburg, samen met andere veiligheidsregio's, voor het houden van de sirenes. We vinden het heel belangrijk, zeker in gebieden met extra veiligheidsrisico's, zoals rond chemisch industrieterrein Chemelot. Het luchtalarm en NL-Alert kunnen elkaar goed aanvullen.

Daarnaast zijn er voor Zuid-Limburg nog extra redenen om het luchtalarm te houden.

- We grenzen voor 98% (220 kilometer) aan het buitenland. In de grensregio zijn mensen vaak verbonden met een buitenlands netwerk en ontvangen dan niet automatisch een NL-Alert op hun telefoon. Hiervoor moeten zij de speciale NL-Alert App gebruiken.
- In onze vergrijsde regio is er bovendien een grote groep, voornamelijk ouderen, die niet beschikt over een mobiele telefoon en dus ook geen NL-Alert kan ontvangen.

Inmiddels is duidelijk geworden dat plannen om het luchtalarm te stoppen, met twee jaar zijn uitgesteld. Dit komt onder andere door onze inspanningen en een motie in de Tweede Kamer. Er wordt nu gekeken hoe mensen in de buurt van plekken met een verhoogd risico goed kunnen worden gewaarschuwd, en hoe we ons voorbereiden op nieuwe dreigingen, zoals militaire aanvallen. Ook op het gebied van alarmeren. De komende tijd wordt onderzocht wat dit betekent voor de toekomst van het luchtalarm.

Zo bereiden wij ons voor op een nieuwe langdurige crisis

De afgelopen jaren hebben we veel geleerd van de coronapandemie en de opvang van vluchtelingen. Dat waren langdurige crises die maanden, soms zelfs jaren duurden. Daardoor weten we nu beter wat er nodig is om zulke situaties aan te pakken.

Ook in de toekomst kan er weer een langdurige crisis komen. We weten niet precies wanneer, hoe groot die zal zijn of waar het over gaat. Toch denken we dat we onze organisatie op zo'n manier kunnen inrichten, dat we een nieuwe langdurige crisis zo goed mogelijk kunnen bestrijden.

Afgelopen jaar heeft een speciale werkgroep nagedacht over belangrijke vragen, zoals:

- Hoe herkennen we een langdurige crisis?
- Wanneer is het tijd om een speciale organisatie in te richten?
- Hoe zorgen we dat medewerkers in zo'n situatie mentaal en fysiek gezond blijven?

Deze vragen hebben we beantwoord en er ligt nu een helder plan met oplossingen. Er is bijvoorbeeld een duidelijke organisatiestructuur opgesteld die we meteen kunnen gebruiken bij een langdurige crisis. Zo staan we klaar om ook in de toekomst het verschil te maken.

Verbeteringen in ons crisiscommunicatiesysteem

Tijdens een crisis is het belangrijk dat inwoners snel en duidelijk worden geïnformeerd. Daarom werken ongeveer negentig communicatie-experts van Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de Zuid-Limburgse gemeenten samen in een speciaal rooster, het piketsysteem.

In 2023 hebben we gekeken hoe dit systeem nog beter en toekomstbestendig kon worden. De verbeteringen zijn in 2024 doorgevoerd. Zo hebben we het team van piketmedewerkers uitgebreid, zodat er altijd genoeg mensen beschikbaar zijn. Ook zijn bij alle gemeenten lokale communicatieadviseurs opgeleid om hun burgemeester nog beter te kunnen bijstaan tijdens grote incidenten en crises. Met deze aanpassingen zorgen we ervoor dat we klaar staan als het nodig is!

Brandweerrisico's per gemeente in kaart gebracht

We hebben het afgelopen jaar hard gewerkt om brandweerrisico's op lokaal niveau in kaart te brengen. Dit is belangrijk, want als we weten wat er in een gebied kan gebeuren en hoe groot de impact kan zijn, kunnen we beter bepalen waar de brandweer zich op moet richten. Denk aan inzetplannen en de verdeling van mensen en materieel.

Op provinciaal niveau doen we dit al, maar nu zijn we gestart met een nieuwe stap: risico's bekijken per gemeente, en zelfs per wijk. Zo wordt duidelijk welke risico's er lokaal zijn en wat we samen – gemeente en brandweer – kunnen doen om die risico's te verkleinen of de gevolgen te beperken.

De gemeente Heerlen was als eerste aan de beurt. Het brandweerrisicoprofiel voor Heerlen is inmiddels klaar en overhandigd aan de burgemeester. De komende jaren pakken we dit voor alle gemeenten in Zuid-Limburg op.

De sirene gaat. Hoe blijf je eigenlijk veilig binnen?

Weet jij wat je moet doen als buiten het sirenealarm gaat? Ga dan naar binnen, sluit ramen en deuren, zet de mechanische ventilatie uit en volg de berichtgeving op L1 Radio. Elke eerste maandag van de maand testen we die sirene. En bij basisschool De Driesprong in Geleen werd dat moment in oktober aangegrepen om de binnenblijfprotocollen te testen. Het was voor het eerst dat een dergelijke oefening bij een Limburgse basisschool werd gehouden. Want hoewel de boodschap heel simpel lijkt, komt er toch heel wat bij kijken. Wie doet wat? Weet je hoe de ventilatie uitgezet kan worden? Wat communiceer je als school naar leerlingen, ouders en medewerkers? Van de oefening maakten we video-opnamen die gebruikt kunnen worden om andere (onderwijs) instellingen te helpen bij het opstellen van een goed binnenblijfprotocol. De school bleek de zaakjes overigens goed voor elkaar te hebben!

Duurzame stap vooruit: Brandweer Zuid-Limburg gebruikt nu accugereedschap

Vanaf begin 2024 zijn alle 34 tankautospuiten (ons basis-brandweervoertuig) van Brandweer Zuid-Limburg uitgerust met accugereedschap. Dit betekent dat we afscheid nemen van het oudere gereedschap met verbrandingsmotoren. Waarom deze overstap? Het nieuwe accugereedschap is niet alleen milieuvriendelijker, maar ook makkelijker in gebruik. Of het nu gaat om mensen redden bij een ongeluk of hulp bieden in andere noodsituaties, ons werk wordt hierdoor efficiënter. Daarnaast bespaart het op de lange termijn ook kosten. Onze collega's van de kazerne Sittard West zorgen ervoor dat het gereedschap altijd in topconditie is. Ze zijn speciaal gecertificeerd voor het onderhoud. Ze doen dat in nauw contact met kazerne Brunssum, waar het materiaal op de brandweerauto's wordt ingebouwd. Met deze verandering laten we zien dat we klaar zijn voor een duurzame toekomst!

Een primeur:
brandweer nu ook op de waterscooter!

Sinds 2024 hebben wij als eerste brandweerkorps in Nederland een eigen waterscooter. Hiermee kunnen we snel en veilig in actie komen bij ongevallen op de Maas bij Maastricht. De waterscooter zorgt ervoor dat we sneller ter plaatse zijn én dat het redden van drenkelingen veiliger is voor onze brandweermensen. De collega's van kazerne Maastricht-Noord zijn speciaal opgeleid om de waterscooter te besturen en reddingsacties uit te voeren. Een mooie stap vooruit voor de veiligheid op het water!

Nieuwe website en app: altijd op de hoogte

In 2024 begonnen we met de ontwikkeling van een nieuwe website voor Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Daarnaast maken we een speciale publiekswebsite, helemaal gericht op risico's en crisiscommunicatie. Hier vinden inwoners alles over de mogelijke gevaren in onze regio én wat je zelf kunt doen om goed voorbereid te zijn.

Tijdens incidenten wordt deze website de plek waar je alle belangrijke updates kunt lezen. En dat is nog niet alles: er komt ook een handige app. Met deze app kun je je locatie instellen en pushmeldingen ontvangen als er in jouw buurt iets aan de hand is. Zo blijf je altijd op de hoogte. De nieuwe website en app worden in het voorjaar van 2025 gelanceerd.

Volop aanwezig op de socials

Veiligheidsregio Zuid-Limburg is volop aanwezig op social media. Via onze corporate en kazerne kanalen (Facebook, X, Instagram, Youtube en Linkedin) plaatsten we het afgelopen jaar ruim 3100 berichten. We gebruikten onze socials niet alleen om te vertellen over ons werk of voorlichting te geven over (brand)veiligheid, maar ook om burgers op de hoogte te houden van (het verloop van) incidenten. In het voorjaar van 2025 kun je deze informatie ook vinden op onze nieuwe website die eraan komt, én via de nieuwe app die we hebben ontwikkeld.

Brandweer Nederland komt in 2025 naar Zuid-Limburg!

Elk jaar vindt het BrandweerEvent plaats, waarvoor alle brandweerlieden van Nederland zijn uitgenodigd. Tijdens dit landelijke congres zijn er allerhande workshops, lezingen en demonstraties over een heleboel brandweerthema's. In 2024 vond het BrandweerEvent plaats in Nijkerk. Tijdens deze editie werd bekendgemaakt dat Zuid-Limburg in het najaar van 2025 gastheer zal zijn van het BrandweerEvent. En daar zijn we heel trots op! Begin 2025 start een werkgroep met de invulling van het programma.

20 jaar Jeugdbrandweer Schinnen

Op zaterdag 14 september vierden we samen met de Jeugdbrandweer in Schinnen hun 20-jarig bestaan. Tijdens een open dag op de kazerne konden bezoekers een kijkje nemen in de wereld van de brandweer. De Jeugdbrandweer is een groep enthousiaste tieners uit heel Zuid-Limburg. Zij komen elke veertien dagen op zondag samen in de kazerne om kennis te maken met de kneepjes van het brandweervak. Het doel? Jongeren enthousiast maken voor het vak en misschien zelfs een toekomstige loopbaan bij de Brandweer Zuid-Limburg. Wist je dat veel van onze huidige brandweermensen ooit begonnen zijn bij de Jeugdbrandweer?

Tijdens de open dag konden bezoekers allerlei brandweervoertuigen bewonderen en spannende demonstraties zien. Niet alleen de Jeugdbrandweer uit Schinnen, maar ook 'collega's' van de jeugdbrandweer uit andere regio's lieten hun vaardigheden zien. Daarnaast was er een veiligheidsmarkt waar bezoekers handige tips kregen over brandveiligheid.

Demonstratie van een blusrobot

Veiligheidsregio Zuid-Limburg overweegt om een zogenoemde blusrobot aan te schaffen. De inzet van dit soort moderne middelen op plekken die voor brandweermensen te gevaarlijk zijn, kan ontzettend helpen bij een veilige hulpverlening. Om de inzet van zo'n blusrobot te testen, organiseerden we in 2024 een tweedaagse demonstratie waarbij diverse blusrobots werden getest in verschillende situaties. Zo werd gekeken hoe stabiel de communicatieverbinding is wanneer de robot een grot of ondergrondse parkeergarage ingaat. Ook werd de blusrobot getest in een natuurgebied.

Samen veilig rondom Chemelot

Samen Veilig Rondom Chemelot

We vinden het belangrijk dat iedereen rondom Chemelot weet hoe we samen veilig kunnen blijven. Daarom vertelden we ook in 2024 op een duidelijke manier wat je zelf kunt doen, wat Chemelot doet om het terrein veilig te houden en wat wij als overheid doen om risico's te beperken.

> "We vinden het belangrijk dat iedereen rondom Chemelot weet hoe we samen veilig kunnen blijven."

We deelden deze informatie via onze campagne Samen Veilig Rondom Chemelot, op sociale media, via narrowcasting en in de media. Maar we deden meer. We gingen ook in gesprek met inwoners. Zo weten we wat er speelt en kunnen we onze boodschap daarop aanpassen. Samen werken we aan veiligheid! Als onderdeel van de campagne oefenden we het afgelopen jaar hoe je veilig binnenblijft tijdens een chemisch incident. We deden dit op een basisschool. Samen Veilig Rondom Chemelot is een samenwerking tussen Chemelot, Veiligheidsregio Zuid-Limburg, Provincie Limburg, Politie, Brandweer en de gemeenten Beek, Stein en Sittard-Geleen.

> Bezoek de website

Nieuwe piketvoertuigen

Misschien heb je ze al zien rijden. Onze gloednieuwe piketvoertuigen. De piketfunctionarissen (denk aan onder andere de Officieren van Dienst en de voorlichters) staan 24/7 klaar om in actie te komen tijdens een incident. Sinds afgelopen zomer ‘arriveren ze in stijl’ in de Toyota RAV4. In juli werd het eerste nieuwe piketvoertuig in gebruik genomen. Inmiddels beschikken we over veertien RAV4’s.

EMRIC viert feest in 2024!

2024 was een feestelijk jaar voor EMRIC, dat staat voor Euregio Maas-Rijn Incidentbestrijding en Crisisbeheersing. Al 50 jaar werken we samen in deze grensregio. 25 jaar geleden werd deze samenwerking intensiever en 10 jaar geleden is het samenwerkingsverband gesticht. Dat vierden we op 22 november met 200 hulpverleners uit Nederland, Duitsland en België tijdens een jubileumfeest in het MECC in Maastricht. Het feest draaide om netwerken en kennisdelen en er was een indrukwekkende tentoonstelling van bijna twintig hulpverleningsvoertuigen uit de hele Euregio.

In 2024 zijn er nieuwe afspraken gemaakt binnen EMRIC om de grensoverschrijdende hulpverlening juridisch nog beter te regelen. Ook werd er gewerkt aan een vervolg op het Marhetak-project. Dit project maakt het delen van informatie bij grote incidenten in de Euregio gemakkelijker. En dat Marhetak-project viel op: het werd finalist voor de Grenslandprijs, een prijs voor bijzondere samenwerkingen tussen Nederland en Duitsland. Nieuwsgierig? Bekijk de selectievideo!

> Bekijk de selectievideo

Nieuwe kazerne Sittard Oost

Met de onthulling van het bouwbord gaven burgemeester Hans Verheijen van Sittard-Geleen en onze directeur Léon Houben in het voorjaar van 2024 het officiële startsein voor de bouw van de nieuwe kazerne aan de Broeksittarderweg. In september werd het hoogste punt bereikt. De nieuwe kazerne is de nieuwe thuishaven van de vrijwilligers van oude kazerne aan de Swentiboldstraat. Deze voldeed niet meer aan de eisen van deze tijd. We bouwden de nieuwe kazerne grotendeels van hout. Dat is beter voor het milieu dan beton of staal. Ook gaat bouwen met hout sneller. De wanden en vloeren zijn op maat gemaakt in een fabriek en op de bouwplaats in elkaar gezet. Dit zorgde voor een duurzamer en efficiënter bouwproces en voor minder overlast voor de buurt. De nieuwe kazerne werd op 14 februari 2025 officieel geopend.

Vakbekwaam worden en blijven

Ook in 2024 hebben we weer veel brandweermedewerkers opgeleid via ons Centrum voor Vakmanschap (CVV), de regionale brandweerschool. Nieuwe collega's leerden de basis van het vak als manschap, chauffeur, voertuigbedienaar, verkenner of bevelvoerder. Ook volgden zo'n 30 collega's een speciaal MBO4-traject bij ons op locatie. We besteedden niet alleen aandacht aan nieuwe brandweerlieden, maar ook aan het bijscholen van ons huidige team. Naast het vaste oefenprogramma voor onze beroepskrachten en vrijwilligers zetten we extra trainingen in. Zo houden we onze mensen scherp en goed voorbereid.

In 2023 lag de focus nog op de basisprincipes van brandbestrijding. In 2024 richtten we ons op een nieuwe landelijke visie op hulpverlening. Daar gaan we ook in 2025 nog mee door. Denk bijvoorbeeld aan het redden van mensen bij auto-ongelukken, het stabiliseren van voertuigen, of het omgaan met instortingen. Om dit veilig en realistisch te oefenen, hebben we geïnvesteerd in speciale middelen. We kochten en pasten een tankwagen aan om transportscenario's te simuleren. Ook hebben we een mobiele 'ingestorte woning' aangeschaft, zodat we op een veilige manier instortingen kunnen oefenen.

Realistisch oefenen met de instortingscontainer

Om goed voorbereid te zijn op echte noodgevallen, trainen onze collega's zo realistisch mogelijk. In 2024 schaften we daarvoor een nieuw hulpmiddel aan: de instortingscontainer. Dit is een speciale container waarin een ingestorte situatie wordt nagebootst. Bijvoorbeeld een auto die een huis is ingereden met een instorting als gevolg. De container is mobiel en kan naar verschillende locaties in onze regio worden gebracht. Zo kunnen we niet alleen op ons opleidingscentrum oefenen, maar ook op onze brandweerposten.

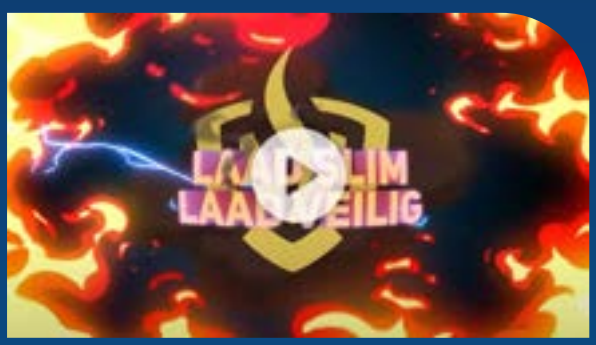

Vanaf 2025 werken we volgens de landelijke nieuwe visie op hulpverlening. Dit betekent dat we nóg beter voorbereid willen zijn op allerlei soorten incidenten. Een belangrijk onderdeel hiervan is het trainen van onze hulpverleners in zowel basisvaardigheden (met een tankautospuit) als in specialistische reddingsacties (met een hulpverleningseenheid). Voor zulke trainingen is een instortingsscenario ideaal.

De eerste trainingen met de instortingscontainer zijn het afgelopen jaar al gehouden en de reacties zijn positief. Onze hulpverleners ervaren de trainingen als realistisch en leerzaam. Tijdens het oefenen kwamen we er zelfs achter dat we de container op nog meer manieren kunnen inzetten dan we vooraf hadden gedacht. Dit maakt hem niet alleen nu, maar ook in de toekomst een waardevol hulpmiddel.

Samen werken aan brandveiligheid

Brandveilig Leven staat voor samen werken aan brandveiligheid. Dat doen alle medewerkers (ambassadeurs) van onze organisatie en met name de Brandveilig Leven ondersteuners, samen met de inwoners van Zuid-Limburg. Brandveilig Leven betekent samen zorgen voor minder branden. Wij helpen inwoners om brand te voorkomen en vertellen wat ze moeten doen als het toch mis gaat: alarmeren, vluchten en eventueel blussen.

In 2024 bezochten we 24 scholen om kinderen en jongeren bewust te maken van brandveiligheid. Ook organiseerden we zo'n 20 informatiebijeenkomsten, bijvoorbeeld met ouderenbonden en verenigingen van eigenaren. Daarnaast stonden we 20 keer op evenementen zoals braderieën, burencontactdagen en de Inkom in Maastricht en gaven diverse malen voorlichting na brand bij wooncorporaties en zorginstellingen.

Het afgelopen jaar besteedden we extra aandacht aan de veiligheid van oplaadbare apparaten, zoals telefoons, elektrische fietsen en scootmobielen. We maakten een folder en een korte video. Samen met de gemeenten deelden we deze op gemeentehuizen, met verenigingen, bij bijeenkomsten en via social media.

Hoofdstuk 3

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding

We werken elke dag hard aan de veiligheid in onze regio. Een van de belangrijkste taken van het onderdeel Crisisbeheersing & Rampenbestrijding is ervoor zorgen dat we goed voorbereid zijn op rampen en crises. Dit doen we door onder andere te bekijken welke risico's er in onze omgeving zijn. Daarnaast zorgen we ervoor dat de functionarissen die tijdens een incident worden ingezet, goed op hun taak zijn voorbereid door middel van opleidingen en diverse jaarlijkse oefeningen.

Soms zijn er incidenten, waar meerdere soorten hulpdiensten met elkaar moeten samenwerken. Dan kan er sprake zijn van een GRIP-situatie. GRIP betekent **Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure**. Dit is een systeem dat we gebruiken om rampen en grote incidenten goed te bestrijden. Hoe groter het incident, hoe meer mensen en organisaties moeten samenwerken.

Er zijn verschillende GRIP-niveaus:

Grip 1 Er is een incident op één plek, bijvoorbeeld een brand. De verschillende hulpdiensten werken samen om dit snel op te lossen.

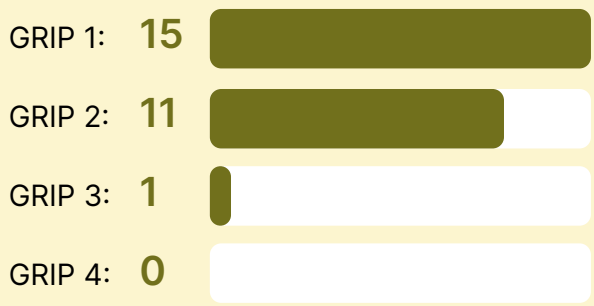
Grip 2 Het incident heeft gevolgen buiten de directe omgeving en er is meer coördinatie nodig, zoals bij een grote brand met veel rook.

Grip 3 Het incident heeft gevolgen voor een hele gemeente. Er moeten bestuurlijke beslissingen genomen worden.

Grip 4 Het incident raakt meerdere gemeenten. Er wordt regionaal samengewerkt.

In 2024 waren er **27** GRIP-situaties in onze veiligheidsregio.

Daarvan werden **26** leerrapportages gemaakt.

GRIP 3 Uitgelicht

Incident met de overlaatdam in Maastricht

Meteen bij de start van 2024, op woensdagmiddag 3 januari, raakte de overlaatdam aan de Stuwweg in Maastricht beschadigd. Een deel van de overlaat kwam los door de kracht van het (hoogstaande) water en spoelde weg. De bewoners van een paar nabijgelegen woonboten moesten uit voorzorg hun woning verlaten.

In de nacht van 4 januari raakte een van deze woonboten los en dreef tegen een nabijgelegen brug waarbij deze beschadigd raakte.

In de dagen daarna werkten de hulpdiensten samen met Defensie en Rijkswaterstaat hard aan herstelplannen voor het gebied rondom de overlaatdam. Er werd een tijdelijke dam aangelegd en er werd gewerkt aan het herstel van de overlaatdam. Daarvoor werden onder andere twee helikopters van het Defensie Helikopter Commando (Chinooks) ingezet, die netten met stenen aanvoerden om de dam weer dicht te maken.

Op 9 januari was er bij de beschadigde overlaatdam geen sprake meer van een acute noodsituatie en werd de GRIP-situatie beëindigd.

Trainen & oefenen

Om zo goed mogelijk voorbereid te zijn op een incident worden er regelmatig nieuwe functionarissen opgeleid en wordt er gedurende het jaar diverse keren geoefend. Dit gebeurde het afgelopen jaar onder andere doormiddel van:

De Opleiding Crisisbeheersing en Rampenbestrijding

Dit is een basisopleiding voor alle nieuwe GRIP-functionarissen.

GRIP workshopdagen

Tijdens deze bijeenkomsten lag de focus op extreem geweld.

CoPI (Commando Plaats Incident) trainingen

Aan de hand van een scenario werd door de CoPI-functionarissen een incident geoefend. Het afgelopen jaar was dat een spoorwegincident en een incident in de Koning Willem-Alexandertunnel in Maastricht.

ROT/BT-(Regionaal Operationeel Team/ Beleidsteam) oefeningen

ROT/BT-(Regionaal Operationeel Team/Beleidsteam) oefeningen. In oktober en november werden er op het MCC in Maastricht vier oefendagen georganiseerd. Aan de hand van een realistisch scenario beoefenden de crisisfunctionarissen ditmaal een grootschalig incident met hoogwater.

Tabletop oefening op JFC Brunssum (een van de drie operationele hoofdkwartieren van de NAVO)

Tijdens deze oefening beken we de samenwerking met de crisisorganisatie van Defensie. Op die manier leerden we elkaars optreden en aanpak beter kennen. Bij deze oefening was er speciale aandacht voor de samenwerking en de bijzonderheden die er zijn bij een incident op een militaire locatie.

De Burgemeestersgame

(Loco)burgemeesters uit onze regio deden mee aan een interactieve game. Ze kregen digitale scenario's met dilemma's voorgeschoteld. Na afloop bespraken ze samen en onder begeleiding hoe ze beslissingen hadden genomen en wat het effect daarvan was.

Vluchtelingenopvang blijft nodig

De afgelopen jaren stonden we voor grote uitdagingen. Naast plotselinge rampen zoals branden of overstromingen, kregen we steeds meer te maken met langdurige crises. Denk aan de COVID-19-pandemie, de watersnood in 2021, en de opvang van vluchtelingen. Ook in 2024 hebben we alles op alles gezet om hulp te bieden, samen met gemeenten en andere partners.

Wereldwijd zijn er miljoenen mensen op de vlucht door oorlogen, geweld en natuurrampen. Dit geldt voor Oekraïners die hun land ontvluchten vanwege de oorlog, maar ook voor mensen uit Syrië, Jemen en Afghanistan. In Nederland zagen we de druk op opvanglocaties toenemen. Daarom bleef de Veiligheidsregio Zuid-Limburg zich inzetten voor veilige, tijdelijke opvangplekken.

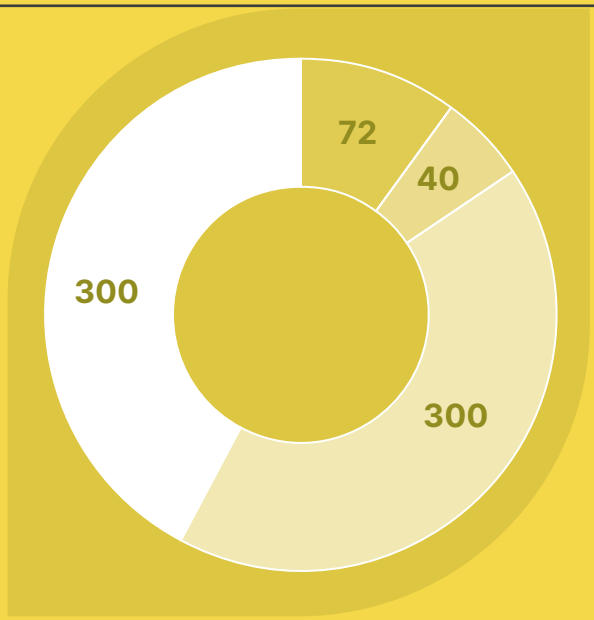
Wat gebeurde er in 2024?

Stein (Vivaldi):
De CNO (Crisisnoodopvang)-locatie in Stein werd tijdelijk gesloten voor verbouwing. De bewoners verhuisden naar Simpelveld. In 2025 opent de vernieuwde locatie met **72 bedden**.

Maastricht ('t LAB):
Hier boden we opvang aan **40 mensen**. Deze locatie sloot op 8 januari 2025 en de bewoners gaan naar andere plekken.

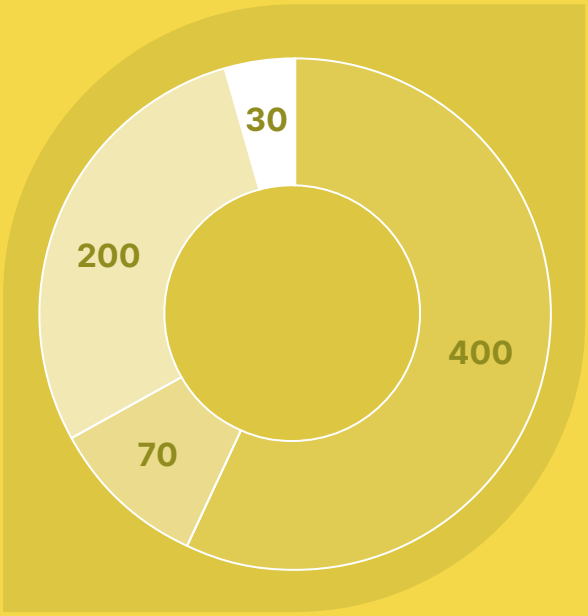
Voerendaal (Ubachsberg):
Vanaf januari 2024 werden **300 mensen** opgevangen in een CNO aan de Bergseweg.

Simpelveld (Nijswillerweg):
In oktober 2024 opende een TGO (Tijdelijke Gemeentelijke Opvang) met plek voor **300 mensen**. De tijdelijke opvang blijft twee jaar en zal in oktober 2026 haar deuren weer sluiten.

Opvang voor Oekraïners

De oorlog in Oekraïne blijft zorgen voor een grote stroom vluchtelingen. In Zuid-Limburg hebben de zestien gemeenten samen met Veiligheidsregio Zuid-Limburg intensief samengewerkt om deze vluchtelingen een warm welkom en de nodige ondersteuning te bieden. In Zuid-Limburg zijn momenteel de volgende opvanglocaties actief:

Maastricht (Overmaze):
In deze CNO verblijven **400 Oekraïense vluchtelingen** tot september 2025.

Valkenburg (Hotel Vue):
Hier wordt tot maart 2025 opvang geboden aan **70 mensen**.

Kerkrade (Hammolenweg):
Vanaf februari 2024 is hier plek voor **200 Oekraïners**. Deze locatie blijft open tot 2026.

Bingelrade (De Zeveneik):
Een oude basisschool wordt omgebouwd tot opvang voor **30 mensen**.

Vooruitblik op 2025

Veiligheidsregio Zuid-Limburg blijft zich ook in 2025 inzetten voor nieuwe crisisnoodopvanglocaties in Zuid-Limburg, evenals voor de coördinatie van de te realiseren opvangplekken voor ontheemden uit Oekraïne.

De wereldwijde situatie blijft zorgwekkend, met oorlogen en natuurrampen die mensen dwingen hun thuis te verlaten. We werken aan nieuwe opvanglocaties en blijven ervoor zorgen dat bestaande plekken goed functioneren.

Hoofdstuk 4

Brandweerzorg

Bij de brandweer zetten we ons elke dag in voor jouw veiligheid. Dat doen we op verschillende manieren. Natuurlijk bestrijden we branden en komen we in actie om mens en dier te redden bij ongelukken. Maar daar stopt het niet. We helpen ook om branden te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken. Daarnaast geven we advies aan overheden en organisaties over brandveiligheid. En als er een crisis of ramp is, staan we klaar om deze te beheersen en aan te pakken.

Cijfers

Beroeps **199**

Vrijwillig **498**

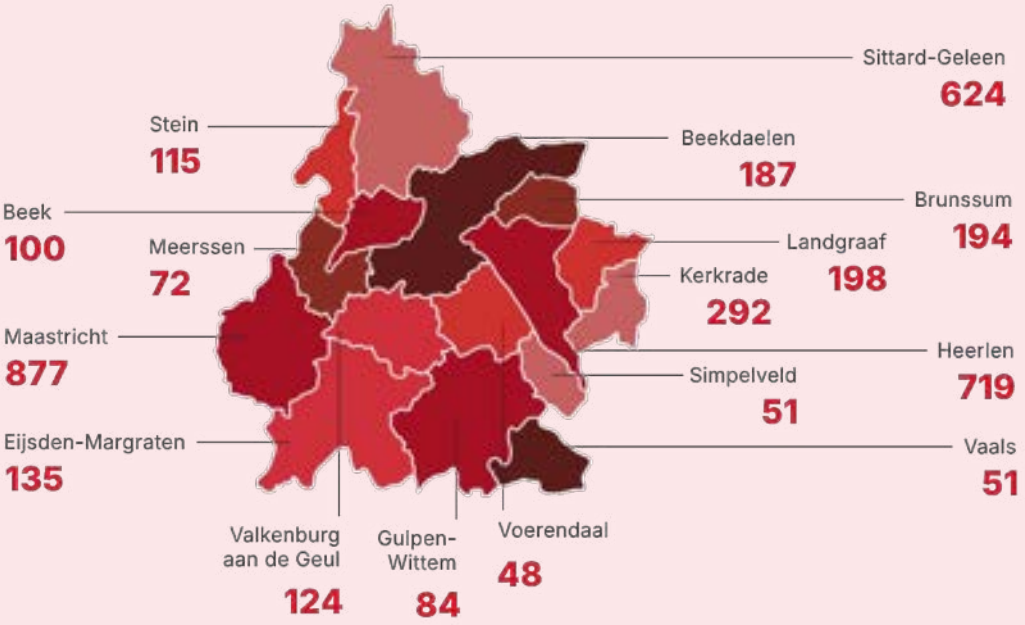

Kazernes **26**

Aantal incidenten waarvoor de brandweer is gealarmeerd

Totaal	**4.702**
OMS (Openbaar Meldsysteem)	**74**
Brand gebouw	**299**
Brand natuur	**3**
Brand auto	**291**
Brand buiten	**369**
Technische hulpverlening	**919**
Dienstverlening (o.a. stankoverlast, reinigen wegdek, stormschade en wateroverlast)	**2.747**

Aantal incidenten waarvoor de brandweer ter plaatse is geweest per gemeente

Meldkamer Brandweer

Op de Meldkamer Brandweer werken centralisten van Brandweer Zuid-Limburg en Brandweer Limburg-Noord (Veiligheidsregio Limburg-Noord) nauw samen met de politie en ambulancedienst.

Er werken zeventien centralisten, vijf combi-centralisten, zes calamiteitencoördinatoren, één coördinator meldkamer en één teamleider meldkamer. Samen verwerkten zij het afgelopen jaar **7.190** 112-telefoontjes. Tijdens een incident bellen vaak meerdere mensen met de meldkamer.

Controles, inspecties en adviezen

Ons team Risicobeheersing richt zich op drie taakvelden: Omgevingsveiligheid, Brandveilig Leven en Brandveiligheid. Omgevingsveiligheid kijkt naar hoe veilig een omgeving is. Met name op het gebied van industriële en ruimtelijke veiligheid. Brandveilig Leven wil dat mensen zich bewust worden van risico's en het richt zich op het veranderen van gedrag met betrekking tot (brand)veiligheid. Brandveiligheid kijkt naar waar brand kan ontstaan, onderzoekt wat de risico's zijn, en geeft advies geeft over hoe je maatregelen om die risico's te verkleinen het beste kunt inzetten.

Het afgelopen jaar voerde Risicobeheersing 28 BRZO-inspecties uit. Dit zijn inspecties bij bedrijven waar veel met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt. Er werden 379 handhavingsadviezen, 24 adviezen op het gebied van veiligheid ruimtelijke ordening en 1010 vergunningen uitgebracht en er werden 192 evenementenvergunningen en 62 activiteiten op het gebied van Brandveilig Leven afgehandeld.

Inspectie BRZO	**28**
Handhavingsadvies	**379**
Advies ruimtelijke ordening	**24**
Vergunningen uitgebracht	**1.010**
Vergunningen evenementen	**92**
Activiteiten op gebied van Brandveilig Leven	**62**

Leren van Branden – Team Brandonderzoek

Bij een brand willen we niet alleen blussen, maar er ook van leren. Ons Team Brandonderzoek (TBO) onderzoekt wat de oorzaak van een brand was, hoe het vuur zich heeft verspreid en of preventieve maatregelen goed werkten. Met deze informatie verbeteren we onze aanpak en geven we betere voorlichting aan inwoners.

> "Ons Team Brandonderzoek (TBO) onderzoekt wat de oorzaak van een brand was, hoe het vuur zich heeft verspreid en of preventieve maatregelen goed werkten."

TBO komt niet bij elke brand ter plaatse. In 2024 werden ze **36** keer ingezet. De uitkomsten van deze onderzoeken hebben ze gedeeld met de betrokken teams, zoals de brandweermensen die de brand hebben bestreden of onze experts op het gebied van brandveiligheid. Waar nodig deelden ze de bevindingen ook met anderen binnen onze organisatie.

Door dit onderzoek zien we patronen en trends. Deze gebruiken we om onze lessen en trainingen te verbeteren. Zo zorgen we ervoor dat onze brandweer steeds veiliger en slimmer kan optreden.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Colofon

Dit is een uitgave van Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Tekst & redactie: Communicatie Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Foto's en video's: Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Vormgeving & productie: Aviso

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Bezoekadres

Kazerne Sittard West
Zürichstraat 10
6135 LP Sittard

Postadres

Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Postbus 35
6269 ZG Margraten

t 088 - 450 74 50
e info@vrzl.nl
i www.vrzl.nl

2024

Jaardocument VRZL

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN 5
1.1 Voorwoord 5
1.2 Leeswijzer 7
1.3 Bestuur 7
1.4 Deel A – Samenvatting VRZL jaarrekening 2024 8
1.4.1 Wie wij zijn en wat ons doel is 8
1.4.2 Economisch beeld 8
1.4.3 Financiële kengetallen 9

2 DEEL B – JAARVERSLAG 11
2.1 Wie wij zijn en wat ons doel is 11
2.1.1 Omvangrijk netwerk 11
2.1.2 Missie, visie en kernwaarden 11
2.1.3 Doel 12
2.1.4 Ons werkgebied 12
2.1.5 Beleidskader 13
2.1.6 Wat heeft het gekost? 13
2.2 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR) 14
2.2.1 Wie zijn we? 14
2.2.2 Waar staan we voor? 14
2.2.3 Wat hebben we daarvoor in 2024 gedaan? 15
2.2.4 Wat heeft het gekost? 22
2.3 Programma Brandweerzorg 23
2.3.1 Wie zijn we? 23
2.3.2 Waar staan we voor? 23
2.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2024 gedaan? 23
2.3.4 Wat heeft het gekost? 31
2.4 Paragrafen 32

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 32
2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 40
2.4.3 Financiering 40
2.4.4 Bedrijfsvoering 42
2.4.5 Verbonden partijen 51
2.4.6 Wet open overheid (WOO) 52
2.5 Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) 53
2.6 Oekraïne / Crisis noodopvang asielzoekers 53
2.7 Meerjarenbeleidsplan VRZL 2024-2027 55
2.8 Huisvesting bestuurlijke opdracht 56
2.9 Wet gemeenschappelijke regelingen 56

3 DEEL C – JAARREKENING 57
3.1 Balans (voor resultaatbestemming) 58
3.2 Overzicht van baten en lasten 60
3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 61
3.4 Toelichting op de balans 61
3.4.1 Vaste activa 64
3.4.2 Vlottende activa 65
3.4.3 Vaste passiva 68
3.4.4 Vlottende passiva 72
3.4.5 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen 73
3.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 74
3.5.1 Algemeen 74
3.5.2 Algemene dekkingsmiddelen 74
3.5.3 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR) 75
3.5.4 Programma Brandweerzorg 76
3.5.5 Bedrijfsvoering (overhead) 77
3.5.6 Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen 77
3.5.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 78
3.5.8 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien 78

3.5.9 Overzicht incidentele baten en lasten per programma 78
3.5.10 Structureel begrotingssaldo 79
3.5.11 Begrotingsrechtmatigheid 80
3.5.12 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 81
3.6 Financiële rechtmatigheidsverantwoording Veiligheidsregio Zuid-Limburg 84
3.7 Sisa-verantwoording 85
3.8 Taakvelden 87

4 OVERIGE GEGEVENS 88
4.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 88

5 BIJLAGE 89
5.1 Bijdrage gemeenten 2024 89

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN

1.1 VOORWOORD

Dit voorwoord had een kopie van vorig jaar kunnen zijn. De trots die ik toen uitsprak geldt namelijk nu nog steeds. Trots op een organisatie die zich in roerige tijden niet alleen overeind heeft gehouden maar ook “gewoon” haar prestaties heeft geleverd.

2024 was het eerste jaar van ons Meerjarenbeleidsplan. Het eerste jaar waarin we de afspraken die we met ons bestuur en de raden maakten in de praktijk brachten. De jaarrekening is dan een eerste moment om daar bij stil te staan en terug te blikken.

Meteen bij de start van 2024 brak een overlaatdam en moesten we als organisatie “vol aan de bak”. Een woonboot raakte op drift, een brug werd ontzet, bewoners die uit hun huizen/ boten moesten. Iedereen heeft de beelden van de Chinook-helikopters die met rotsblokken heen en weer vlogen wel gezien. Met dank aan de collega’s van defensie en van Rijkswaterstaat (wij doen het immers niet alleen) werd het incident bestreden en na enkele dagen lag er een dam, was de situatie gestabiliseerd en konden de meeste bewoners terugkeren. Op onze primaire taak, hulpverlenen bij rampen en crises hadden we als organisatie onze toegevoegde waarde laten zien. Dat geeft voldoening en de wil om de lat weer hoger te leggen.

In onze brandweerorganisatie hebben we ook niet stil gezeten. Onze 26 brandweerkazernes zijn ruim 4000 keer gealarmeerd om onze burgers in nood te helpen. Een aantal incidenten was groot of zeer groot en vroeg om de inzet van veel van onze collega’s. Helaas waren en ook enkele (dodelijke) slachtoffers te betreuren. Voor een verdere verduurzaming gingen we over naar het gebruik van accu-redgereedschap. Ook introduceerden we in 2024 als eerste korps in Nederland de brandweer-waterscooter waarmee op de snelstromende Maas de veiligheid van ons eigen personeel bij reddingsacties beter geborgd kan worden.

Op het gebied van noodopvang, crisisnoodopvang, noodlocaties hebben we in 2024 onze gezamenlijke inspanningen met de gemeenten uit eerdere jaren gecontinueerd. We behielden noodopvang-locaties, er werden (conform afspraak) locaties ontmanteld en op andere plekken weer opnieuw ingericht. We veerden als regio mee met ontwikkelingen en hebben op momenten wederom een bijdrage geleverd in het ontlasten van Ter Apel. De spreidingswet werd aangenomen en de opdracht voor onze Zuid-Limburgse gemeenten aangescherpt. En net als in 2023 werd onze inzet en capaciteit gestretcht. En dat gold ook voor de gemeenten.

Dank weer aan de collega’s van de gemeenten die zich blijven inzetten om zaken voor elkaar te krijgen rondom die crisisopvang. Dank ook aan de collega’s van de eigen organisatie die zich zo flexibel opstelden of ervoor zorgden dat de dagdagelijkse werkzaamheden doorliepen.

In de eigen organisatie hebben we stappen gezet om de doelstellingen uit het beleidsplan te realiseren. We realiseerden een flexibele, breed inzetbare crisisorganisatie, ook voor langdurige crises waarbij we ingingen op kantelpunt en bemensing. We verstevigden de netwerkrol met onze partners. We investeerden in de doorontwikkeling van de informatiearchitectuur. De omgevingswet werd -eindelijk- van kracht en de omslag van regelgericht naar risicogericht werd doorgezet. En vanzelfsprekend worden incidenten bestreden, vergunningen verleend, risico’s voortdurend in kaart gebracht en blijft de meldkamer operationeel.

Daarnaast hebben we grote projecten kunnen doorzetten waarbij het huisvestingsdossier een belangrijk ankerpunt voor de toekomst wordt. Maar ook het nadenken over en invulling geven aan scenario’s die voortkomen uit de geografische ontwikkelingen (militaire dreiging, grootschalige uitval nutsvoorzieningen) maken dat wij samen met onze gemeenten de voorbereiding op toekomstige ontwikkelingen al wat handen en voeten hebben kunnen geven (en nog steeds).

Binnen het programma bedrijfsvoering zijn we in 2024 met name bezig geweest met het zorgen dat processen rondom Crisisnoodopvang gestroomlijnd liepen. Daarnaast hebben zowel 2023 als 2024 in het licht gestaan van de overgang naar een nieuw bedrijfsvoering ondersteunend systeem. In 2024 hebben we voorbereidingen getroffen om per 1-1-2025 met de HR-modules over te kunnen stappen. De beveiliging van onze systemen en informatie wordt een steeds belangrijker thema dat ook in 2024 volop aandacht van onze ICT-afdeling heeft gevraagd. Bedrijfsvoering is die stille kracht die op de achtergrond zorgt dat alles gesmeerd verloopt.

Dit alles bij elkaar vergt wat van onze mensen. De flexibiliteit om te accepteren dat er omstandigheden voorkomen waar je geen invloed op hebt en het vinden van de kracht om moeilijke omstandigheden die je wél in de hand hebt, te veranderen.

Ook financieel had dit uiteraard impact op onze organisatie. We voeren scherp aan de wind met de noodopvang, crisisnoodopvang en andere voorzieningen. In financiële zin leverde dat incidenteel middelen op. Met die incidentele middelen waren we als organisatie in staat om een aantal zaken zelf op te pakken en hoefden we die claims niet door te zetten bij gemeenten. We konden zelf voorzien in -wederom- een extra dotatie die voor FLO noodzakelijk was, we hebben de ingroeireserve kapitaallasten kunnen aanvullen zonder de gemeenten daarvoor extra te belasten en hebben we bestemmingsreserve kunnen vormen om in 2025 een dagklas te kunnen organiseren. Op die wijze hebben de gezamenlijke inspanningen ook geleid tot gezamenlijk voordeel. Het resultaat over 2024 is mede door deze incidentele middelen positief.

Ik kijk trots terug op de prestaties die we ook in 2024 weer geleverd hebben!

Léon Houben

Directeur/ commandant Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

1.2 LEESWIJZER

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) blikt terug op het uitgevoerde en de daarvoor ingezette middelen in 2024. Onze jaarrekening bestaat uit drie delen. In het eerste deel (deel A) is een managementsamenvatting te vinden. Daarin geven we een beeld wat de Veiligheidsregio doet en bieden we een overzicht van de inkomsten en uitgaven en andere financiële kerngetallen. In het tweede deel (deel B) is het complete jaarverslag te vinden met verantwoording per programma en in het derde deel (deel C) is de financiële jaarrekening opgenomen.

De toelichting wie verantwoordelijk is voor het opstellen van deze stukken, is al te lezen onder hoofdstuk 1.3: 'bestuur'.

1.3 BESTUUR

VRZL is een verplichte gemeenschappelijke regeling die de gemeenten in Zuid-Limburg in stand houden. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen ervan.

Het dagelijks bestuur is (per 31 december 2024) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
De heer W.A.G. Hillenaar	Maastricht	Voorzitter
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Plaatsvervangend voorzitter
		Portefeuille Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
De heer R. Wever	Heerlen	Portefeuille Financiën en Personeel
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Portefeuille Brandweer
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Portefeuille GHOR

Het algemeen bestuur is (per 31 december 2024) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten - Boddin	Beek	Lid
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Lid
Mevrouw W.J.F. van der Rijt - van der Kruis	Brunssum	Lid
De heer A.P. Krijnen	Eijsden-Margraten	Lid
Mevrouw N.H.C. Ramaekers - Rutjens	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R. Wever	Heerlen	Lid
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Lid
De heer R. de Boer	Landgraaf	Lid
De heer W.A.G. Hillenaar	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts - Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw S.C.J. Scheepers	Simpelveld	Lid
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Lid
De heer H.M.H. Leunessen	Vaals	Lid
De heer D.M.M.T. Prevoo	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer D.P.W. Joppe	Voerendaal	Lid

1.4 DEEL A – SAMENVATTING VRZL JAARREKENING 2024

De jaarrekening VRZL 2024 in het kort:

1.4.1 Wie wij zijn en wat ons doel is

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de wettelijke gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van de VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, omdat de organisatie nauw verbonden is met het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met de 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze *pay-off*. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

1.4.2 Economisch beeld

We kunnen niet om de twee grote crises heen welke ook dit jaar een enorme impact hebben gehad op de taken van de VRZL, de opvang ontheemden Oekraïne ten gevolge van de Oekraïne-crisis en de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO).

Oekraïne-crisis

Het jaar 2024 kende een enorme administratieve inspanning om de afhandeling van de Oekraïne-crisis mogelijk te maken. Declaraties, facturen en aangegane verplichtingen om de opvang in welke vorm dan ook mogelijk te maken, legden een behoorlijke claim op de eigen capaciteit en vroegen om een hoge inzet van middelen.

Door het ministerie van Justitie en Veiligheid is hiertoe onder meer een voorschot verstrekt en de meerkosten worden conform landelijk beleid gedeclareerd op basis van de vastgestelde en goedkeurende accountantsverklaring vóór 15 juli 2025. Met name de teams binnen bedrijfsvoering hebben extra inspanningen geleverd om de enorme stroom aan facturen, contracten, aangegane verplichtingen te matchen, te controleren, te verwerken en te declareren.

Crisisnoodopvang Asielzoekers

Dit geldt ook voor de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO). Vanwege de hoge instroom van asielzoekers is er een voortdurende hogere vraag ontstaan voor opvanglocaties. VRZL heeft dit gecoördineerd namens de deelnemende gemeenten en dit heeft een extra claim gelegd op de eigen capaciteit en ging gepaard met hoge kosten. Deze kosten worden maandelijks afgerekend met en vergoed door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA).

Sinds januari 2024 is er in Ubachsberg (gemeente Voerendaal) een CNO locatie geopend voor de opvang van 300 asielzoekers voor de duur van 18 maanden. In samenwerking met de gemeente Sittard was vanaf 12 juni 2023 een opvangcentrum ten behoeve van CNO operationeel, naast het hoofdgebouw van de VRZL aan de Zürichstraat, voor maximaal 300 asielzoekers. Conform de gemaakte afspraken is dat beëindigd op 12 juni 2024.

Daaropvolgend is in samenwerking met de gemeente Simpelveld op 14 oktober 2024 een opvangcentrum ten behoeve van CNO operationeel geworden voor een periode van twee jaar, eveneens voor 300 asielzoekers. Inmiddels is de Spreidingswet van kracht. Op grond van deze wet heeft de Minister van Asiel en Migratie aan de regio Zuid-Limburg een opgave verstrekt voor de opvang van 2.770 asielzoekers. Op 1 november 2024 heeft de gouverneur van de provincie Limburg geïnventariseerd in hoeverre aan die opgave werd voldaan. Op 1 juni 2025 dient die opvang gerealiseerd te zijn. VRZL is vaak betrokken bij de realisatie van deze Tijdelijke Gemeentelijke Opvanglocaties (TGO).

1.4.3 Financiële kengetallen

Algemene dekkingsmiddelen: (bedragen x € 1.000) (zie hoofdstuk 3.5.2)

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten				
Bijdrage gemeenten	47.775	48.000	52.733	52.733
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.947	1.986	2.127	2.127
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.816	6.500	7.234	7.234
Bijdrage Rijk (BDUR) extra gelden	417	1.670	1.586	1.687
Totaal	**56.955**	**58.156**	**63.680**	**63.781**

Weerstandsvermogen VRZL: (zie hoofdstuk 2.4.1.5)
Op 31 december 2024 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2024
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	2.130
Algemene reserves GHOR	103
Totaal weerstandscapaciteit	2.233
Omschrijving	**31 december 2024**
Weerstandsvermogen	0,71

Op grond van dit cijfer is de conclusie dat het geraamde weerstandsvermogen voor de Veiligheidsregio als geheel onvoldoende is.

Structureel begrotingssaldo: (zie hoofdstuk 3.5.10)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Saldo baten en lasten	-1.036	-255	2.950	4.043
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	916	-147	-1.010	-3.411
Begrotingssaldo na bestemming	**-120**	**-402**	**1.940**	**632**
Incidentele storting voorziening FLO	-1.000	-	-900	-1.500
Incidentele vrijval voorziening Maastricht Zuid	191	-	-	-
Incidentele vrijval voorziening Frictiekosten VPT	90	-	-	-
Eenmalige uitkering CAO	-	-686	-	-
Incidente storting voorziening groot onderhoud panden	-	-682	-	-
Hoogwaterramp	-	335	-	-
Onvoorzien		-	-196	-
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2022		-	1.290	-
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2023		-	3.150	-
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2024	-	-	-	5.248
Rente schatkistbankieren		-	484	-
Incidentele onttrekking reserve sociaal plan	35	99	-	-
Incidentele onttrekking reserve frictiekosten	547	514	265	286
Incidentele onttrekking reserve schattingswijziging	255	-	-	-
Incidentele onttrekking reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	261	82	250	-
Incidentele onttrekking reserve doorontwikkeling VB	-	195	25	-
Incidentele stortingen ingroeireserve kapitaallasten	-	-300	-750	-1.250
Incidentele storting dagklas beroepsmedewerkers	-	-	-	-1.200
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**379**	**-443**	**3.618**	**1.584**
Structureel begrotingssaldo	**-499**	**41**	**-1.678**	**-952**

Het structureel begrotingssaldo 2024 is € 952.000 negatief (2023: € 1.678.000 negatief). Onderstaand beschrijven wij de voornaamste oorzaak van dit negatieve structureel begrotingssaldo. In de incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2024 (€ 5.248.000) zit een afrekening naheffing btw 2022 en 2023 voor een bedrag van € 972.299. Als we deze zouden elimineren komt de Veiligheidsregio Zuid Limburg uit op een positief structureel begrotingssaldo.

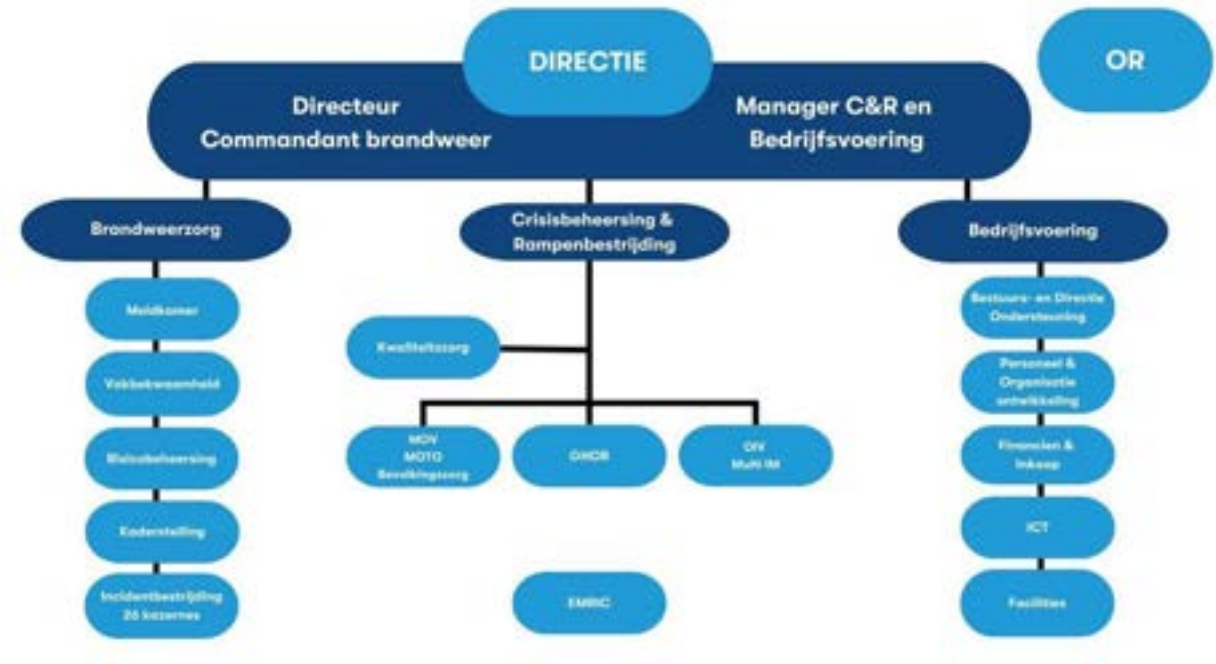
2 DEEL B – JAARVERSLAG

In dit deel volgt een verantwoording van de programma's Crisisbeheersing & Rampenbestrijding, Brandweerzorg en Bedrijfsvoering waarin we ook toelichten wat ze doen en waar ze naartoe werken. We beginnen onze toelichting echter op concern niveau.

2.1 WIE WIJ ZIJN EN WAT ONS DOEL IS

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: dat van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en dat van Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert de tak Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

2.1.1 Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met de 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied.

2.1.2 Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

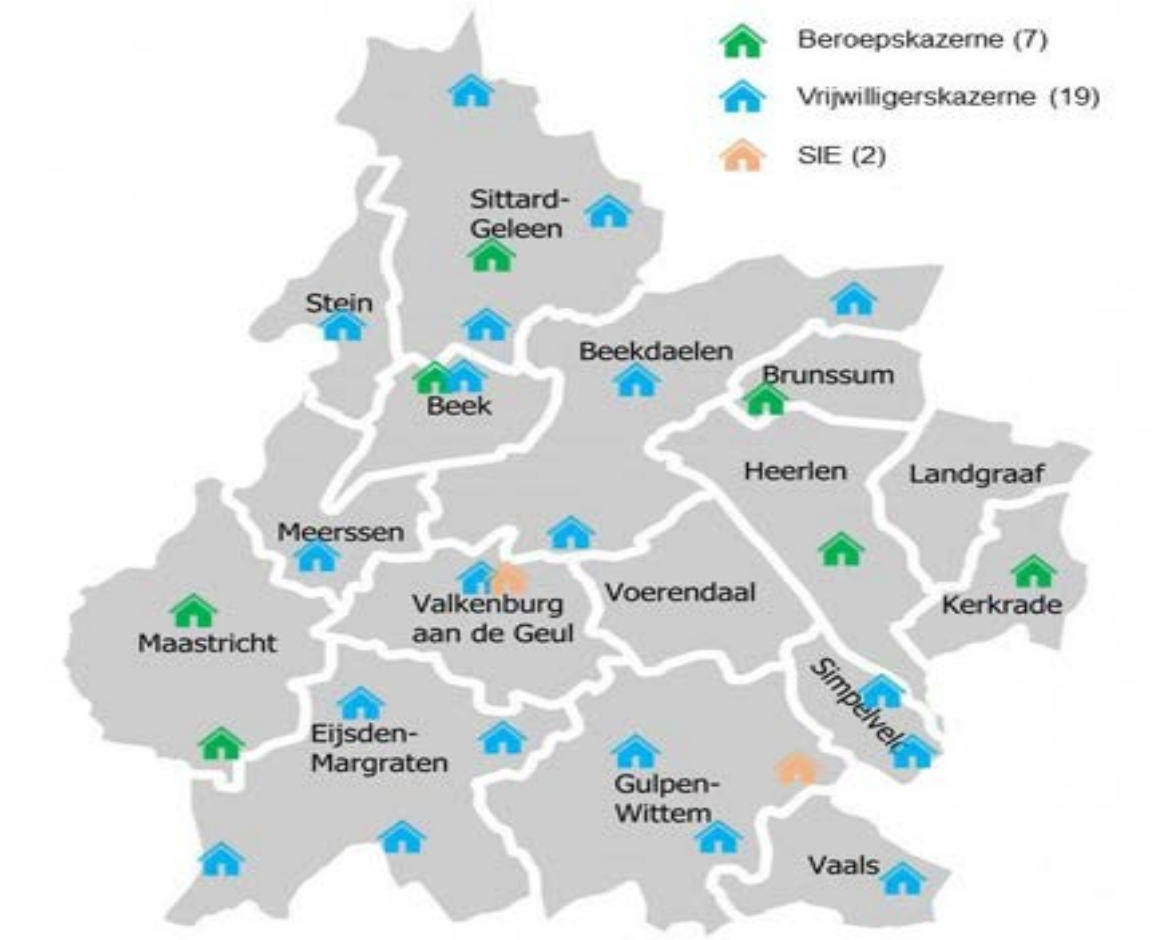
2.1.3 Doel

VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

2.1.4 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

2.1.5 Beleidskader

Voor het functioneren van de organisatie binnen de bestuurlijk juridische context van een gemeenschappelijke regeling is een scala aan wettelijke regelgeving en bestuurlijke afspraken van toepassing. Belangrijke elementen daarin zijn bijvoorbeeld:

- Gemeenschappelijke regeling VRZL
- Organisatieverordening
- Controleverordening
- Verordening financieel beheer
- Treasury statuut
- Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 VRZL
- Regionaal Crisisplan
- Regionaal Risicoprofiel
- Diverse rampbestrijdingsplannen voor specifieke categorieën objecten
- Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg

De Wet gemeenschappelijke regeling is in 2022 geactualiseerd en dat betekent dat alle gemeenschappelijke regelingen voor 1 juli 2024 aangepast dienden te worden. Wij zijn daar samen met andere verbonden partijen - begeleid door Boels Zanders - mee aan de slag gegaan. Over belangrijke wijzigingen m.b.t. facultatieve zienswijzeprocedures, participatie van ingezetenen en belanghebbenden, de actieve informatieplicht en een evaluatiebepaling, is door de 16 Zuid-Limburgse gemeenteraden overeenstemming bereikt. Na dit zorgvuldig doorlopen proces, hebben de individuele colleges van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld. Daarmee is deze herziene regeling vanaf 30 juni 2024 in werking getreden.

2.1.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten	**89.873**	**60.456**	**119.253**	**114.361**
Lasten	**70.873**	**46.923**	**97.818**	**89.604**
Overhead	12.057	11.118	13.616	13.548
Onvoorzien	196	10	-	-
Totaal	**12.253**	**11.128**	**13.616**	**13.548**
Mutatie voorzieningen	**3.797**	**2.686**	**4.408**	**7.166**
Mutatie reserves	**1.010**	**-281**	**3.411**	**3.411**
Resultaat	**1.940**	**-**	**-**	**632**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar deel C - Jaarrekening.

2.2 PROGRAMMA CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING (INCLUSIEF GHOR)

2.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, zoals gedefinieerd in de Wet veiligheidsregio's. Het gaat om inzicht in en de beheersing van risico's (volgen, voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende clusters van activiteiten:

- Informatiemanagement (IM)
- Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV);
- Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO)
- Crisiscommunicatie
- Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- Kwaliteitszorg.
- EMRIC

In deze jaarrekening worden ook de activiteiten uit te voeren door de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) omschreven. De GHOR geeft invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Ketencontinuïteit van Zorg;
- Opleiden, trainen en Oefenen;
- Piketfunctionarissen;
- Evenementenadvisering;
- Crisisbeheersing;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg/planning & control;
- Evaluatie en maatregelen;
- Advies Openbare Ruimte.

2.2.2 Waar staan we voor?

Wij inventariseren de grootschalige risico's in onze veiligheidsregio en in een straal daar om heen. Als wij onze risico's kennen kunnen we ons daarop voorbereiden. Wij staan voor een adequate voorbereiding en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en voor het leveren van een adequate bijdrage op bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door een adequate uitvoering van onder meer risicobeheersing, communicatie en informatiemanagement. Een goed kwaliteitszorgsysteem maakt dat we daarin monitoren en verbeteren waar het kan.

Binnen bevolkingszorg komen de gemeentelijke activiteiten en taken in het kader van de Wet Veiligheidsregio's samen. Het is de ambitie van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten om zowel in voorbereiding als uitvoering gezamenlijk op te trekken. De voorbereidende "koude" taken worden door het programma C&R samen met de gemeenten en partners vormgegeven.

Voor de uitvoering van de "warme" taken stellen de gemeenten net zoals de overige interne partners brandweer, Politie en GHOR conform de samenwerkingsovereenkomst capaciteit in de vorm van medewerkers in piketten beschikbaar ten behoeve van de GRIP-opschaling.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)
De GHOR sluit op veel onderdelen aan op de werkzaamheden van de Veiligheidsregio. De GHOR heeft daarbij specifieke aandacht voor de geneeskundige keten en is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises. Tevens houdt de GHOR zich bezig met de advisering daarover aan overheden en zorgorganisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het Zorgrisicoprofiel. Dit is afgeleid van het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld voor de periode 2023-2026.

De COVID-crisis en de Hoogwaterramp in Zuid-Limburg hebben duidelijk gemaakt dat de vele zorgorganisaties met elkaar in verbinding staan en als een samenwerkende keten gezien moet worden. De GHOR zorgt voor verbinding en afstemming tussen deze verschillende organisaties.

De GHOR valt onder de Wet Veiligheidsregio's en maakt daarmee onderdeel uit van de veiligheidsregio in casu het programma C&R. De cijfers uit de jaarverantwoording GHOR zijn derhalve in de jaarrekening VRZL, programma C&R verwerkt. De GHOR maakt tot 31 december 2024 organisatorisch onderdeel uit van de GGD Zuid-Limburg en valt per 2025 onder de VRZL .

2.2.3 Wat hebben we daarvoor in 2024 gedaan?
Het jaar 2024 is direct begonnen met een langdurige opschaling in verband met het doorbreken van een overlaatdam in Maastricht. Medewerkers van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg zijn hierbij samen met onze crisispartners en de gemeente Maastricht meerdere dagen in touw geweest om deze crisis aan te pakken. Deze start van het nieuwe jaar bleek tevens ook de trend te zijn voor de rest van het jaar, meerdere malen moesten planningen en werkzaamheden aangepast worden door opschalingen en ontwikkelingen in ons risicobeeld. Voorbeelden hiervan zijn de opschalingen voor het schip onder de sluis in oktober 2024, de ontwikkelingen op het gebied van militaire dreiging en het project rondom de afsluiting van het Julianakanaal.

Derondanks is het wel gelukt om alle geplande ambities te verwezenlijken in 2024. Een nieuw regionaal crisisplan werd geïmplementeerd, de multidisciplinaire oefenkalender is doorlopen, het project langdurige crisis is zo goed als afgerond en er is een project militaire dreiging opgestart. Tevens werden een grote groep nieuwe crisisfunctionarissen (met name binnen crisiscommunicatie) opgeleid en werd extra capaciteit ingezet ten behoeve van bijzondere projecten, zoals de afsluiting van het Julianakanaal en grotere evenementen zoals het OLS Beekdaelen en 80 jaar bevrijding in Mesch.

Bevolkingszorg en evenementen

<u>Doorontwikkeling Bevolkingszorg</u>
In 2024 zijn we gestart met de verdere doorontwikkeling van het proces Bevolkingszorg. Het Landelijke eindvoorstel 'Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg' (UKB), is in 2024 landelijk opgepakt. Met dit voorstel wordt een uniform kwaliteitsniveau van Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie binnen de 25 veiligheidsregio's beoogd. Als Onderdeel Bevolkingszorg werken we hierbij aan een eenduidige beschrijving van Bevolkingszorg, rekening houdende met landelijk vastgestelde kwaliteitsindicatoren en werken we de kernfuncties van Bevolkingszorg, die wettelijk zijn vastgelegd, verder uit voor onze regio. We werken hierbij samen met het Landelijk overleg Coördinatoren Bevolkingszorg (LOCB) en stemmen waar mogelijk regionaal af met VRLN en de regio's uit Zuid 6. De doorontwikkeling van het UKB zal in 2025 verder worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

Daarnaast richten we ons op continuïteit van de gemeentelijke crisisorganisatie en op de nafase en herstel waarbij gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor de lokale inrichting. Uit inventarisatie is gebleken dat het merendeel van de gemeenten nog druk bezig is met de inrichting van hun lokale crisisorganisatie en dat deze lokale inrichting bij iedere gemeente anders wordt vorm gegeven. Vanuit Bevolkingszorg hebben we hier in 2024 nadrukkelijk op gestuurd en bewaken we het proces zorgvuldig.

<u>Update handboeken en taakkaarten BZ&CC</u>
De procesafspraken voor Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie zijn vastgelegd in handboeken en taakkaarten. Deze documenten vormen de basis voor een duidelijke en gestructureerde organisatie van Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie. Beide documenten zijn in 2024 geactualiseerd en bijgewerkt naar de laatste standaarden op basis van landelijke en regionale ontwikkelingen.

Netwerkdagen
Op 29 februari 2024 heeft onze jaarlijkse netwerkdag plaatsgevonden voor alle crisisfunctionarissen Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie. Deze netwerkdag, met een grote opkomst van meer dan 100 collega's, bood de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stond daarnaast in het teken van de geleerde lessen uit het treinincident in Voorschoten (april 2023). Officier van Dienst Geneeskundig Peter Lasschuit en burgemeester Nadine Stemerdink deelden hun ervaringen. Tevens nam communicatie-expert Roy Johannink (Crisiscommunicatie Academie) de aanwezigen mee in de wereld van AI. Op welke manier kan bijvoorbeeld ChatGTP van toegevoegde waarde zijn in de crisiscommunicatie en bij de andere taken van Bevolkingszorg? Aan de hand van praktische voorbeelden en handige tips werd gepleit voor het omarmen van deze nieuwe techniek.

Op 21 november 2024 vond de netwerkdag voor alle Officieren van Dienst Bevolkingszorg uit heel Limburg plaats. Deze werd door onze regio georganiseerd en vond plaats bij onze 'rampenzender', L1-Radio. Deze netwerkdag was, naast een blijk van waardering voor onze Officieren van Dienst, ook een mogelijkheid om een inkijkje te krijgen bij L1. Hoe L1 Radio te werk gaat als rampenzender en hoe werken we als veiligheidsregio's voor de crisiscommunicatie bij grote incidenten samen met de media.

Project opvang vluchtelingen
Sinds 1 maart 2022 zijn de 16 gemeenten en Bevolkingszorg met behulp van regionale en lokale crisisteams bezig met de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Bevolkingszorg organiseert en faciliteert de instroom en doorstroom van vluchtelingen, de gemeenten organiseren de opvang van vluchtelingen. Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. Bevolkingszorg coördineert en organiseert de crisisnoodopvang van asielzoekers met ondersteuning van gemeenten. Beide opdrachten zijn projectmatig weggezet door externe inhuur t.b.v. coördinatie. Hierdoor kunnen de collega's binnen bevolkingszorg zich volledig richting op de reguliere werkzaamheden met betrekking tot C&R.

Project nieuwe evenementen software 2024
Eind 2023 is, na een heroverweging van de verantwoordelijkheden binnen het evenementproces en op verzoek van de gemeenten, een project gestart om de huidige evenementenapplicatie EvenementenAssistent te verbeteren of te vervangen. Voor dit project is een externe projectleider aangesteld en een projectteam samengesteld. De doelstelling is om, bij het aflopen van het onderhoudscontract op 31 december 2025, continuïteit te garanderen in het advies- en vergunningverleningsproces voor evenementen binnen ten minste 15 van de 16 gemeenten en hulpdiensten van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Organiseren netwerkbijeenkomsten rondom evenementenveiligheid
In 2024 hebben we twee inspirerende netwerkmiddagen georganiseerd voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten rondom het thema evenementenveiligheid. De eerste bijeenkomst vond in het voorjaar plaats bij de gemeente Valkenburg, waar waardevolle kennis en ervaringen werden uitgewisseld. De tweede bijeenkomst, in het najaar, omvatte een rondleiding tijdens de Oktoberfeesten in Sittard, waarmee theorie en praktijk werden verbonden. Gezien het succes en de positieve reacties zullen we dit initiatief in 2025 zeker voortzetten.

Opleiden doorleefsessiebegeleiders
Bij risicovolle evenementen organiseren we in Zuid-Limburg zogeheten doorleefsessies. Ongeveer twee weken voor het evenement worden in een multidisciplinaire setting diverse scenario's doorgenomen. Dit biedt betrokken partijen de kans om optimaal voorbereid te zijn en de laatste afstemming te realiseren in de aanloop naar het evenement. Om het aanbod richting gemeenten te vergroten, is in 2024 gestart met het opleiden van extra doorleefsessiebegeleiders, wat de kwaliteit en beschikbaarheid van deze sessies verder versterkt.

Aanbieden modules evenementenveiligheid
In 2024 hebben we alle gemeenten en betrokken hulpdiensten de gelegenheid geboden om deel te nemen aan negen opleidingsmodules, specifiek gericht op het thema evenementenveiligheid. Dit draagt bij aan een sterkere verankering van het provinciale evenementenproces binnen de gemeenten en biedt (nieuwe) medewerkers de mogelijkheid om waardevolle kennis te vergaren en deze effectief in de praktijk toe te passen.

Provinciaal Dynamisch Risicoprofiel
In 2024 is een pilot gestart om het Provinciaal Risicoprofiel te dynamiseren, in samenwerking met VRLN en met input van diverse (keten)partners en bestuur. De eerste versie van het Dynamisch Risicoprofiel wordt in januari 2025 opgeleverd en omvat drie volledig uitgewerkte risico's: natuurbrand, incidenten bij evenementen en uitval van elektriciteit.

Het doel van dit profiel is het ontwikkelen van een tactisch en strategisch dynamisch risicobeeld dat aansluit bij de behoeften van interne en externe (crisis)partners. Hiermee kan de organisatie risico's continu analyseren, begrijpen en proactief voorbereid zijn op mogelijke impact.

Informatiemanagement
Het belang van informatiemanagement neemt steeds verder toe. Het hebben van een 24/7 actueel beeld van alles wat er speelt in onze regio is steeds meer te zien als een primair proces van de veiligheidsregio. Het samenbrengen van informatie in de voorbereiding op en tijdens een crisis is van cruciaal belang om als veiligheidsregio snel te kunnen schakelen en om efficiënt en veilig te kunnen optreden samen met partners. Informatie brengen we in teksten en overzichten bij elkaar, maar ook in geografische vorm.

Het geografisch beeld van een crisis is in 2024 verder geprofessionaliseerd. Een geografisch beeld zegt vaak meer dan 1.000 woorden en helpt om snel een goed overzicht te krijgen bij alle crisispartners. Het GIM (geografisch informatiemedewerker) piket in het ROT is sinds medio 2024 operationeel, waarmee de opkomst van functionarissen is gegarandeerd. De kwaliteit van de geografische beeldvorming is verder verbeterd door gebruik te maken van meer kaartlagen. Daarbij stemmen we ook af met partners voor de uitwisseling van kaartlagen, zowel in de voorbereiding als tijdens een crisis.

Begin 2024 is tijdens de crisis bij de overlaatdam in Maastricht uitgebreid gebruik gemaakt van geografische weergave van de situatie. Dit praktijkvoorbeeld wordt sinds kort ook landelijk gebruikt als best practice in de training voor de GIM rol.

Screenshot van de samenwerkomgeving in het LCMS, met daarin informatie van de verschillende disciplines: wegafzettingen, vliegroutes en het getroffen gebied in Maastricht

MOV en MOTO

Multidisciplinaire operationele voorbereiding (MOV)
In 2024 is ons nieuwe regionale crisisplan vastgesteld en geïmplementeerd. Ons regionaal crisisplan beschrijft de basisafspraken voor de crisisbeheersing en rampenbestrijding in onze regio. In onze nieuwe regionale crisisplannen zijn onder meer de afspraken voor een langdurige crisis opgenomen. Tevens werden andere plannen dit jaar geüpdatet en werd er extra aandacht besteed aan de actielijsten voor het rampbestrijdingsplan Hoogwater. Binnen het thema hoogwater werd dit jaar ook het Impact Analyse team opgeleid en al deels geïmplementeerd. Dit team werd geadviseerd naar aanleiding van de watersnoodramp in 2021 in Limburg en heeft als doel een gezamenlijk waterbeeld op te leveren. Voor het rampbestrijdingsplan Chemelot werden enkele belangrijke operationele actiepunten opgepakt, met name op het gebied van informatie uitwisseling.

Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO)
In 2024 is de geplande en goed gevulde multidisciplinaire oefenkalender in zijn geheel uitgevoerd en zijn daarnaast nog enkele extra oefenactiviteiten toegevoegd. Zo werkten we onder meer mee aan een oefening van Gasunie en werd voor Allied Joint Force Command Brunssum een tabletop-oefening georganiseerd. Regulier zijn dit jaar diverse basisopleidingen crisisbeheersing en rampenbestrijding georganiseerd, zowel voor crisisfunctionarissen als voor bestuurders. Daarnaast bestond het aanbod uit GRIP workshopdagen, die in het teken stonden van extreem geweld en het nieuwe regionale crisisplan. In het voorjaar zijn in de omgeving Maastricht de oefeningen gehouden voor het Commando Plaats Incident (COPI), waar een treinongeval en incident in de KWA-tunnel werden beoefend. In het najaar was het de beurt aan het Regionaal operationeel team (ROT) en het Regionale Beleidsteam (RBT). Zij beoefenden in een groot opgezette oefening een scenario hoogwater in de regio. Tevens werden in 2024 nog trainingen georganiseerd voor de voorzitters van de crisisteams en werd de bestuurlijke oefening ‘burgemeestersgame’ meerdere malen georganiseerd.

Bijzondere projecten.
In 2024 werd het project langdurige crisis grotendeels afgerond. Hierin zijn drie deelprojecten uitgewerkt, waaronder het opzetten van een flexibele schil van VRZL personeel ter ondersteuning van een langdurige crisis. Daarnaast was een deelproject gericht om afspraken te maken over het ‘kantelpunt’, waarbij gekeken is wanneer een langdurige crisis overgaat van een crisisteam naar een projectteam. Het laatste deelproject was gericht op het versterken van de mentale veerkracht van crisisfunctionarissen. In 2024 werd ook gestart met de voorbereiding op het thema ‘militaire dreiging’ door de geopolitieke ontwikkelingen. Er is een impactanalyse uitgevoerd door een team specialisten uit beide veiligheidsregio’s in Limburg. Ook andere partners, zoals Defensie, waren hierbij aangesloten. In 2025 zullen de uitkomsten hiervan verder opgepakt worden.

Risico- en crisiscommunicatie
Op het gebied van risico- en crisiscommunicatie participeren we in verschillende projecten. In 2022 is het project ‘Samen Veilig Rondom Chemelot’ officieel van start gegaan en dit project loopt nog steeds. Het project heeft tot doel om burgers bewust te maken van de veiligheidsrisico’s die een chemisch industrieterrein met zich mee brengt voor omwonenden. Wekelijks wordt hierover gecommuniceerd (zowel online als offline), met de nadruk op handelingsperspectieven.

Er is veel aandacht voor het vergroten van de zelfredzaamheid bij incidenten en inwoners meer bewust te maken van allerhande risico’s. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met partners om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, neemt dus een belangrijk deel van het werk in.

Daarnaast vroeg de crisiscommunicatie rondom de opvang ontheemden vanwege de Oekraïne-oorlog ook dit jaar de nodige inzet van medewerkers.

In het eerste halfjaar van 2024 is uitvoering gegeven aan de notitie ‘Duurzame ontwikkeling piketsysteem crisiscommunicatie’, zoals in het najaar van 2023 vastgesteld door het algemeen bestuur. Dit plan voorziet in een aantal aanpassingen in de bestaande piketstructuur. Kortgezegd komt het erop neer dat de piketpools zijn vergroot naar tien personen per functie, waardoor de slagkracht wordt vergroot en de belasting per individuele functionaris omlaag gaat. Alle Zuid-Limburgse gemeenten nemen voortaan deel aan het proces van crisiscommunicatie. Ook de rol van de communicatieadviseur in het Beleidsteam wordt lokaal belegd.

Tevens zijn er in het voorjaar van 2024 extra oefenmomenten aangeboden aan de crisisfunctionarissen en zijn de fysieke sessies rondom de Leerlijn Crisiscommunicatie uitgerold. Ten behoeve van opleiding, training en werving zijn tevens enkele uitlegvideo’s gemaakt over de werking van de crisisorganisatie en de bijbehorende functies.

Daarnaast is er in de externe communicatie nadrukkelijk aandacht besteed aan het belang van het Waarschuwings- en Alarmerings- Systeem (WAS). De dreigende afschaffing van dit luchtalarm leidt in Zuid-Limburg tot nadelige effecten en deze zijn onder andere inzichtelijk gemaakt in een uitlegvideo. Deze video is onder meer gedeeld met landelijke politici ter voorbereiding op de besluitvorming over dit thema.

In 2024 is een tevens gestart met het ontwikkelen van een nieuwe publiekswebsite en bijbehorende app voor risico- en crisiscommunicatie. Door de komst van een app is het mogelijk om inwoners nog gerichter en beter te kunnen informeren over de risico's in hun omgeving en kunnen pushmeldingen worden verstuurd in het geval er in de omgeving een incident plaatsvindt. Dit publieksplatform zal in het voorjaar van 2025 gereed zijn.

Diverse communicatieadviseurs zijn bovendien vertegenwoordigd in werkgroepen, onder andere rondom waterveiligheid, de veiligheidsrisico's rondom de energietransitie, NL Alert en de ontwikkeling van een crisisorganisatie voor langdurige crises.

Kwaliteitszorg

Visitatie
In 2024 is het voortraject gestart voor het visitatietraject dat in 2025 weer doorlopen zal worden. De visitatie is een landelijke verplichting conform de Wet veiligheidsregio's maar sluit ook naadloos aan op de ambitie van VRZL om een lerende organisatie te zijn. Het overkoepelende doel van de visitatie is dat de veiligheidsregio's op strategisch niveau bij elkaar in de keuken kunnen kijken en zo van elkaar leren. Ter voorbereiding op de visitatie dag, die op 27 mei 2025 zal plaatsvinden, maken we een reflectieverslag en stellen een hulpvraag op om aan de visitatiecommissie te stellen. Daarvoor is inbreng uit de hele organisatie nodig.
Deze inbreng is door de projectgroep visitatie opgehaald in Q4 2024 middels reflectiesessies per team. In deze sessies is samen met alle deelnemers gereflecteerd op het functioneren van onze organisatie. De insteek is waarderend onderzoeken (appreciative inquiry), waarbij gestart wordt met benoemen wat er nu goed gaat. Daarna worden ontwikkelingen die er spelen en de daarbij horende kansen en uitdagingen besproken.

Evalueren en verbeteren
Ook in 2024 zijn stappen gezet op het vlak van kwaliteitszorg. Een onderdeel hiervan vormt het evalueren van alle multidisciplinaire incidenten die zich hebben voorgedaan binnen de veiligheidsregio. Ook andere incidenten worden op dezelfde manier geëvalueerd, indien daar aanleiding toe is. Deze aanpak draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie en de mensen in de crisisorganisatie. Middels rapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht.

Alle multidisciplinair opgeschaalde incidenten worden intern geëvalueerd met input van eigen crisisfunctionarissen en de betrokken externe crisispartners. Het jaar 2024 was een druk jaar wat betreft het aantal GRIP-incidenten, namelijk 27 in totaal (zie figuur 1). Bij de incidentevaluaties worden crisispartners indien nodig actief betrokken, zoals bij de gezamenlijke evaluatie met Rijkswaterstaat van het GRIP 3-incident in januari bij de overlaatdam in Maastricht. Hierbij is een gezamenlijk evaluatietraject doorlopen met ondersteuning van adviesbureau Berenschot. Vanwege de opschaling naar GRIP 3 heeft de evaluatie van dit incident kunnen dienen als vervanger voor de jaarlijkse systeemtest.

In figuur 1 is het aantal GRIP-incidenten in 2024 weergegeven.

2024	
GRIP 1	15
GRIP 2 (inclusief OKO-opgeschaalde incidenten) (zonder CoPI)	11
GRIP 3	1
GRIP 4	0
Totaal	**27**

Figuur 1. Aantal GRIP-incidenten in 2024

Verbeterpunten uit evaluaties worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, crisispartners en bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang. In 2024 is er gewerkt aan implementatie van de geconstateerde verbeterpunten van de incidenten uit 2023 en de verbeterpunten die hieraan toegevoegd werden in de loop van 2024. Hiervoor wordt verwezen naar de Verbetermonitor januari-juni 2024 (aan het bestuur aangeboden in de vergadering van oktober).

GRIP-atlas
Ook in dit jaar is er gebruik gemaakt van de GRIP-atlas voor het ontsluiten van de evaluatierapporten die opgeleverd worden naar aanleiding van de multidisciplinaire incidentevaluaties. Dit hulpmiddel biedt een stimulans voor zowel crisisfunctionarissen als ook eigen medewerkers en medewerkers van gemeenten om de leerrapportages daadwerkelijk te gebruiken.

Er is in 2024 landelijk interesse getoond in deze tool die zijn oorsprong kent in de veiligheidsregio Hollands Midden. Dit heeft erin geresulteerd dat er op het niveau van de zes zuidelijke veiligheidsregio's besloten is de GRIP-atlas door te ontwikkelen in een pilot richting versie 2.0. Deze versie biedt onder andere verder verbeterde functionaliteiten voor het zoeken naar incidenten en het toevoegen van media aan leerrapportages. Bij deze doorontwikkeling is ook nadrukkelijk het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) aangehaakt vanwege diverse landelijke ontwikkelingen op dit vlak. Deze landelijke pilotversie is gedurende een proefperiode ontsloten voor geïnteresseerden van alle veiligheidsregio's om feedback op te halen. Op basis van de uitkomsten daarvan kan de analyse gemaakt worden of landelijke uitrol op prijs gesteld wordt.

Het veiligheidsbeeld is ook een voorbeeld van een inmiddels landelijk gebruikt informatieproduct dat zijn wortels heeft in onze regio. Het veiligheidsbeeld is in 2024 verbeterd door afspraken over beheer en uitwisseling van data met partners zoals politie en waterschap verder vast te leggen.

Voor alles wat we doen met informatie, vormt de onderliggende data de basis. Data moet de juiste beschikbaarheid (uitval, storingen), integriteit (informatie is juist, volledig en actueel) en vertrouwelijkheid (is de informatie betrouwbaar?) hebben om informatie uit te kunnen winnen die goed genoeg is om de juiste beslissingen op te kunnen nemen. In 2024 zijn de eerste stappen gezet om ons datalandschap verder in kaart te brengen en een datateam te formeren dat in de praktijk aan de slag gaat om verbetering aan te brengen.

Eigen Periodiek Beeld
Om zelfinzicht te hebben in de operationele prestaties van onze crisisorganisatie, is in 2024 een "Eigen Periodiek Beeld Operationele Prestaties Crisisorganisatie 2023" opgesteld (aan het bestuur aangeboden in juli 2024). Deze analyse is onder andere gebaseerd op alle GRIP-evaluaties die VRZL in 2023 heeft uitgevoerd. VRZL komt met dit Eigen Periodiek Beeld tevens tegemoet aan de nieuwe inspectieverplichting om jaarlijks een rode-dradenanalyse aan te leveren.

Operationele informatievoorziening
De informatievoorziening voor de primaire processen incidentbestrijding en risicobeheersing is in 2024 verder verbeterd. Een inhaalslag voor digitale bereikbaarheidskaarten (1.100 in totaal) krijgt verder vorm en zal naar verwachting eind 2025 geheel zijn afgerond. Een groot deel is op basis van prioriteitstelling al geheel nieuw ingetekend in de vorm van kaartlagen die vanuit verschillende tools zijn te bekijken.

Tijdens noodweer wordt de meldkamer soms overbelast met telefoontjes en werken we met een decentrale uitgifte van meldingen. Hiervoor is een nieuwe app in gebruik genomen met enkele aanpassingen in de werkwijze.

Er is een nieuw navigatiesysteem in gebruik genomen. Ook zijn 40 voertuigen voorzien van een 2e IPad inclusief LIVEOP toegang in de manschappen cabine. Hierdoor hebben manschappen achter in de TS makkelijk toegang tot relevante informatie en kunnen ze de bevelvoerder beter ondersteunen, bijvoorbeeld door waterwinning uit te zoeken, of het betreffende object al te bekijken (digitale bereikbaarheidskaart).

Ook op het gebied van operationele data zijn grote stappen gezet. Het project "GGO" (gebiedsgerichte opkomsttijd) wordt volledig ondersteund door de rapportages die OIV heeft opgesteld. Bij het TBO (team brandonderzoek) is een app in ontwikkeling om het rapporteren en monitoren van processen nog beter te maken. Aan het einde van 2024 zijn de voorbereidingen gestart om in 2025 een pilot te doen met data, waarbij we onderzoek doen naar de mogelijkheden voor dynamisch alarmeren. In het verlengde daarvan zal gekeken worden naar mogelijkheden tot automatisch statusplotten (locatie en status TS doorgeven, hetgeen nu nog handmatig gebeurt).

Kwaliteit
Zoals reeds eerder beschreven zijn er landelijk extra BDuR-gelden beschikbaar gesteld voor het versterken van crisisbeheersing. Onderdeel hiervan vormde uitbreiding qua Fte's op het gebied van kwaliteitszorg. Zo zijn er in 2024 twee nieuwe collega's gestart binnen team kwaliteitszorg.

Deze extra capaciteit bood de mogelijkheid om landelijke ontwikkelingen beter te volgen en optimaal gebruik te maken van de gebundelde expertise van de gezamenlijke veiligheidsregio's door participatie in landelijke netwerken. Vanuit kwaliteitszorg is er actief geparticipeerd in de volgende landelijke netwerken:

- Netwerk Kwaliteitszorg
- Netwerk Juristen Veiligheidsregio's
- Netwerk Kennisregie
- Netwerk Crisisbeheersing Evalueren, kwaliteit en onderzoek

Dit laatste netwerk is in 2024 opgericht met een sterke focus op evalueren.

Landelijke ontwikkelingen

Uiteraard is VRZL betrokken bij landelijke netwerken en overlegorganen. Vanuit C&R nemen wij deel aan de vakraad Risico- en Crisisbeheersing waardoor we bijdragen aan landelijke beleidsontwikkelingen en informatie delen. Onze vertegenwoordiger in de vakraad heeft daar de portefeuilles nafase & herstel en bevolkingszorg.

Een belangrijke landelijke ontwikkeling die vanaf 2024 meer aandacht vraagt is de voorbereiding op Militaire Dreiging. Ook hier wordt gekeken naar mogelijkheden om zaken in gezamenlijkheid aan te pakken en voor te bereiden, zowel in Zuid-6 verband als landelijk.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

Netwerkmanagement

De GHOR heeft op verschillende onderdelen hard aan de weg gewerkt. In 2024 is het eerste Zorgrisicoprofiel Limburg opgesteld in samenwerking met de VRLN en het Netwerk Acute Zorg Limburg (NAZL). Dit Zorgrisicoprofiel is een afgeleide van het Provinciaal Risicoprofiel dat in 2023 door het AB is vastgesteld en legt interne en keten gerelateerde risico's bloot bij geprioriteerde rampen en crisis die zorgorganisaties kunnen raken.

De GHOR staat in contact met bijna alle zorgorganisaties die langdurige en acute zorg in Zuid-Limburg op zich nemen. Dit zijn ongeveer 40 organisaties die tevens zijn aangesloten op het melding- en alarmeringssysteem van de GHOR ZL. Sinds dit jaar kunnen deze organisaties met een druk op de knop worden gealarmeerd en toegang krijgen tot LCMS-Geneeskundige Zorg (LCMS-GZ). In LCMS-GZ kunnen zorgorganisaties meelezen met de meest actuele informatie en ook zelf informatie delen. Zo wordt op een netcentrische wijze samengewerkt in LCMS-GZ. In Limburg zijn naast de zorgorganisaties die Acute Zorg leveren ook de organisaties die langdurige zorg leveren aangesloten op LCMS-GZ. Limburg is hierbij koploper in Nederland.

Er is in 2024 geïnvesteerd in de contacten met onze zorgpartners (netwerkmanagement). Verschillende activiteiten zijn door de GHOR georganiseerd om het contact met de zorgorganisaties en de voorbereiding op rampen en crisis te verbeteren, zoals themabijeenkomsten, een speciale OCR cursus, onboarding-cursussen, trainingen voor informatiecoördinatoren (ICO-trainingen) en een uitvraag drinkwaternoodvoorziening (in samenwerking met WML). Er is toegewerkt naar laagdrempelig contact tijdens een crisis en er zijn meer dan 20 individuele partner gesprekken gevoerd waarbij de crisisvoorbereiding en de samenwerking centraal heeft gestaan. Incidenten zijn besproken en geëvalueerd en ambities voor volgend jaar zijn toegelicht.
De communicatie en informatie naar zorgpartners is uitgebreid middels nieuwsbrieven, flyers en animatiefilms.

De GHOR heeft met alle zorgpartners die Acute Zorg verlenen convenanten afgesloten. In 2024 heeft er een hernieuwing van het convenant met de Huisartsen plaatsgevonden.

Evaluatie en Maatregelen

De GRIP-wijzer is ontwikkeld om meer rendement uit evaluaties te halen en het evaluatieproces te verbeteren.

Piketfunctionarissen en OTO

Afgelopen jaar zijn alle crisisfuncties van de GHOR weer ingevuld en de medewerkers voldoen uiteraard aan de basisvereisten om deze crisisrol te mogen vervullen. Er zijn 3 nieuwe operationeel DPG-en (ODPG) opgeleid die naast de huidige DPG tijdens een crisis deze rol kunnen vervullen.

Strategie & Governance

De GHOR staat, net zoals andere teams binnen VRZL, in contact met haar portefeuille houdende burgemeester en annoteert voor diverse bestuurlijke overleggen. Daarnaast levert de GHOR input op de wetswijziging van de Wet Veiligheidsregio's. De bestuurlijke lijnen van de GHOR zijn in 2024 vastgelegd.

Er wordt landelijk door alle GHOR bureaus samengewerkt op verschillende thema's en producten. De GHOR ZL maakt deel uit van verschillende landelijke projectgroepen waaronder "De bewakende rol van de DPG", het Zorgrisicoprofiel, Evalueren, OTO en Netcentrisch werken. Door samen te werken op de verschillende onderwerpen wordt de werkwijze van de GHOR steeds uniformer.

Overgang Veiligheidsregio
De overgang naar de VRZL stond in 2024 centraal. Er is door verschillende medewerkers van zowel de GGD als de VRZL hard gewerkt om de overgang per 1 januari 2025 zo soepel mogelijk te laten verlopen. Naast het opstellen van bestuurlijke componenten, overgang van ICT gerelateerde zaken stond ook de menskant centraal. Het GHOR team is in de voorbereidingen warm ontvangen door de collega's van de VRZL.

De GHOR heeft in 2024 geneeskundig advies afgegeven bij evenementen. De rolverdeling in het advies van de GHOR en van de GGD is nader bekeken en efficiënter gemaakt. Dit levert een duidelijker en passender advies op.

2.2.4 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten	**305**	**500**	**670**	**401**
Lasten	**5.151**	**7.691**	**7.532**	**7.242**
Dotatie voorzieningen	8	10	-	12
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**8**	**10**	**-**	**12**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	25	-	-	-
Mutatie reserves	**-25**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-4.829**	**-7.201**	**-6.862**	**-6.853**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar deel C - Jaarrekening.

2.3 PROGRAMMA BRANDWEERZORG

2.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan. Daarvoor moeten we onze regio en de belangrijke partners daarin goed kennen, willen we risico's snel kunnen signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en willen we adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

2.3.2 Waar staan we voor?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. Daarnaast bestrijden we brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

2.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2024 gedaan?

Hieronder volgt per team een omschrijving van de bereikte resultaten.

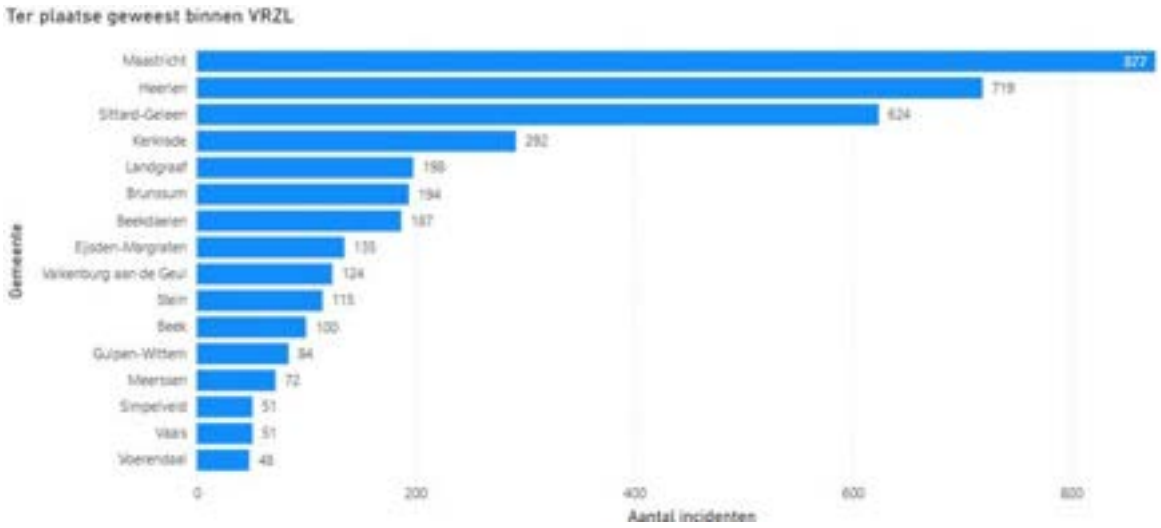
Incidentbestrijding

Dit onderdeel vormt de kern van de brandweerorganisatie. 24 uur per dag en 365 dagen per jaar staat de operationele brandweerorganisatie paraat. Het onderdeel Incidentbestrijding omvat de repressieve taakuitvoering van de brandweer. Deze taak wordt uitgevoerd vanuit 26 kazernes (19 vrijwillig, 1 dag bezetting en 6 beroeps bezetting kazernes) die voor 16 gemeenten in ons verzorgingsgebied brandweerzorg leveren.

Repressieve Brandweerzorg wordt geleverd in de vorm van:

- Brandbestrijding
- Technische hulpverlening
- Incidenten bestrijding gevaarlijke stoffen
- Waterongevallen

De incidenten in 2024, in totaal 3.871, zijn weergegeven in figuur 2 uitgesplitst naar gemeenten.

Figuur 2. Aantal inzetten per gemeente in 2024

Kazernes
De kazernes hebben een lokale functie en kunnen een functie vervullen voor de omliggende gemeenten. Een aantal kazernes heeft daarnaast een regionale functie of een functie als servicecentrum. Een Service Centrum beheert (aanschaffen, onderhouden, afstoten) materieel en materiaal behorende tot het domein. De Service Centra bevinden zich in de beroepskazernes en bedienen de hele regio vanuit hun eigen specialisme.

SC gebruiksgoederen, oefenmiddelen, transport (Maastricht Noord)
Vanuit Maastricht Noord worden alle kazernes voorzien van de benodigde verbruiksgoederen. Dit zijn niet alleen huishoudelijke producten, maar ook uitruk-gerelateerde producten. Door het slim en regionaal inkopen worden zo veel mogelijk kosten bespaard en de interne 'klanten' goed gefaciliteerd.

Daarnaast koopt, onderhoudt en keurt deze kazerne alle middelen die gebruikt worden tijdens oefeningen bij alle kazernes in Zuid-Limburg. Dit betreft niet alleen materialen om een oefening te ensceneren, maar ook diverse onderdelen van de bepakking van specialistische voertuigen. Hierdoor is het voor de kazernes eenvoudiger om te kunnen oefenen met deze specifieke materialen, zonder dat specialistische voertuigen iedere keer "uit de uitruk gehaald" worden.

Vanuit Maastricht Noord worden ook alle logistieke bewegingen van goederen en materialen tussen de kazernes en de service centra in Zuid-Limburg gerealiseerd. Daarnaast worden hier alle vuilwerkpakken en toebehoren na een uitruk of oefening gereinigd en indien nodig vervangen.

In de kazerne Maastricht Noord is ook het oppervlakte reddingsteam gesitueerd. Dit team had in 2024 de landelijke primeur om een aangepaste waterscooter te gaan inzetten bij een melding persoon te water in een snelstromende rivier zoals de Maas. Deze innovatie is ingezet om de veiligheid van het brandweer personeel te verhogen, doordat zij nu niet meer zwemmend naar een slachtoffer hoeven te gaan. Als bijkomend voordeel blijkt nu dat de brandweer hiermee ook nog eens een stuk sneller bij het slachtoffer kan zijn.

SC verbindingen, kleding, slangen en armaturen (Kerkrade)
Het SC Verbindingen draagt zorg voor producten die gelieerd zijn aan verbindingen en of verbindingsmiddelen. Het gaat dan onder andere om portofoons, mobilofoons en pagers, kazernealarmering en lichtkranten. Dit houdt in dat er onderhoud, reparaties en herstelwerkzaamheden, keuringen en periodieke controles en vervangingen gedaan worden van en aan deze producten.

De producten van het SC Verbindingen bestaan in toenemende mate uit ICT-oplossingen. Er is steeds meer sprake van overlap met Operationele Informatie Voorziening (OIV) en ICT. In 2023 is verder ingezet op samenwerking met OIV en ICT op productniveau om toekomstbestendig te worden. In 2024 is de verkenning gestart naar wat er nodig is deze teams efficiënter te laten samenwerken in 2025. In het laatste half jaar van 2024 heeft het SC Verbindingen geparticipeerd in de Europese aanbesteding voor nieuwe pagers, samen met de VRLN. In 2025 worden alle pagers vervangen en worden de GHOR en de piketten vanuit de Veiligheidsregio ook voorzien in dezelfde standaard. Hiermee krijgt de meldkamer Limburg in 2025 eenzelfde systeem voor zowel Zuid-Limburg als voor Limburg-Noord.

Kerkrade draagt ook zorg voor alle kleding en bijpassend schoeisel per kledingsoort die door medewerkers van de Veiligheidsregio gedragen en vanuit de dienst verstrekt wordt. In 2024 is de Europese aanbesteding voor nieuwe bluspakken doorlopen die in Q1 2025 geleverd gaan worden. Daarnaast is er vanuit de directie prioriteit gelegd op het versneld overgaan naar de landelijke standaard voor het operationeel uniform waardoor dit eind Q2 2025 aan elke brandweermedewerker van VRZL uitgeleverd kan worden.

De invoering van AFAS als financieel systeem raakt veel processen van het SC kleding waardoor vooral in Q1 2024 veel aandacht is gegaan naar het opnieuw inrichten van deze processen, de inkoop en financiële afwikkeling. In 2024 is het besluit gevallen dat ook de GHOR onderdeel wordt van de Veiligheidsregio. Alle aan kleding gelieerde werkzaamheden gaan over van de GHOR naar het SC Kleding. De voorbereiding op deze overgang heeft in het laatste half jaar van 2024 plaatsgevonden. Alle projecten en ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat het vigerend kledingreglement, dat alleen op de brandweerkolom gericht was, hernieuwd moest worden. 2024 is gebruikt om dit nieuwe kledingreglement op te stellen, met 3 kledinglijnen (Brandweer, GHOR en Veiligheidsregio, dat toekomstgericht is. Eind Q4 2024 is dit kledingreglement goedgekeurd.

Vanuit Kerkrade dragen we ook zorg voor al het materieel waar water door heen gaat. Dit houdt voor het reguliere proces in dat er onderhoud, reparaties en herstelwerkzaamheden, keuringen en periodieke controles en vervangingen gedaan worden van en aan dit materieel. In 2024 zijn de voorbereidingen gestart voor het vernieuwen van de slangen- en haakarmvoertuigen.

Hier is gekozen, na een traject middels design thinking, voor een innovatief concept. Dit innovatieve concept zal verder ontwikkeld gaan worden in 2025 samen met het SC Grote Voertuigen en marktpartijen. In 2024 is de verbouwing van ruimtes van het SC Watervoerende armaturen afgerond, waardoor er weer volgens de vigerende Arbowetgeving gewerkt kan worden.

SC Grote Voertuigen (Brunssum)
Het Service Center Grote Voertuigen (SC GRV) is verantwoordelijk voor het onderhoud en de inzetbaarheid van alle (brandweer)voertuigen zwaarder dan 3.500 kg en containers binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De medewerkers incidentbestrijding op de kazerne in Brunssum zorgen 24/7 voor de operationele paraatheid van ongeveer 60 brandweervoertuigen, waaronder tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen, redvoertuigen, haakarmvoertuigen, bakwagens en zo'n 30 containers. Naast de uitrukdiensten verricht de dienstdoende ploeg zelfstandig onderhoudswerkzaamheden, verhelpt storingen en repareert schade, zowel op locatie als in de eigen werkplaatsen. Bepaalde werkzaamheden, zoals onderhoud aan chassis, keuringen en schadeherstel, worden deels uitbesteed aan gespecialiseerde dealers.

Het SC GRV is tevens verantwoordelijk voor diverse projecten, zoals de aanbesteding, aanschaf, bouwbegeleiding, ombouw en implementatie van nieuwe voertuigen en containers.

Vanwege de technische ontwikkelingen op het gebied van voertuigen en opbouw, en de beperkte capaciteit van leveranciers die leidt tot langere doorlooptijden, is extra scholing voor de medewerkers van het SC GRV noodzakelijk. Nieuwe medewerkers zullen steeds vaker specifieke vaardigheden en kennis moeten hebben om te voldoen aan de toenemende eisen van het vak.

Het SC GRV beschikt over reserve tankautospuiten die als vervangend materieel op de kazernes worden gewisseld.

SC persoonlijke beschermingsmiddelen, adembescherming (Heerlen en Maastricht Zuid)
De medewerkers incidentbestrijding van de kazernes Heerlen en Maastricht Zuid verzorgen het onderhoud en keuringen van de ademlucht apparatuur voor alle 26 kazernes in Zuid-Limburg en het Centrum voor Vakmanschap.

Vanuit kazerne Heerlen worden tevens de helmen (blushelmen en HV helmen) onderhouden en kazerne Maastricht Zuid is daarnaast verantwoordelijk voor het onderhoud van de duikapparatuur. Ademlucht en persoonlijke beschermingsmiddelen is een strategisch servicecentrum binnen incidentbestrijding. Daarom worden de medewerkers jaarlijks (2024: 30 medewerkers) geschoold bij de firma Dräger om deze werkzaamheden uit te mogen voeren. Voor het onderhoud van specifiek de duikapparatuur zijn 12 medewerkers bijgeschoold.

Binnen het servicecentrum heeft in 2024 een verdere optimalisatie van de werkprocessen plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in een reductie van workload en kosten.

Tot slot is in 2024 een project uitgevoerd waarbij elke medewerker binnen incidentbestrijding naast een persoonlijke blushelm een persoonlijke HV-helm gaat ontvangen. Andere taken vragen soms ook om andere middelen. Een HV-helm is daarvan een adequaat voorbeeld. In Q1 2025 zullen de helmen worden uitgeleverd.

SC bepakking en kleine voertuigen (Sittard-West)

Beheer en Onderhoud
Het SC kleine voertuigen is verantwoordelijk voor het onderhoud, de reparatie en de vervanging van alle kleine voertuigen van VRZL. Dit omvat ook de boten en aanhangwagens die momenteel in gebruik zijn. Het SC is tevens verantwoordelijk voor de bepakking van alle voertuigen binnen VRZL. In 2025 onderzoeken we of we de aanbesteding voor de vervanging van de kleine voertuigen, dienstbussen en servicebussen zelf gaan doen via een Europese aanbesteding of dat we wachten op de landelijke aanbesteding van het NIPV.

Voortgang en Prestaties
In november zijn de nieuwe piketvoertuigen in gebruik genomen. Dat was een uitdagend proces, omdat de oude piketvoertuigen steeds meer defecten vertoonden en de levering van de nieuwe uitgesteld werd.. De meeste piketfunctionarissen zijn erg tevreden over de nieuwe voertuigen omdat deze weer betrouwbaar zijn op momenten dat ze nodig zijn.

Duurzaamheid
Het servicecentrum streeft ernaar steeds duurzamere keuzes te maken voor onze bepakking en voertuigen. We zijn overgestapt van dieselmotoren naar hybride benzinemotoren voor de nieuwe piketvoertuigen. We hebben ervoor gekozen om de andere dienstvoertuigen te vervangen door emissievrije voertuigen. In 2025 zal de daarvoor benodigde infrastructuur aangelegd worden.

Bepakking en Onderhoud
SC bepakkingen is verantwoordelijk voor het bepakken van alle voertuigen van incidentbestrijding. Het servicecentrum is belast met het controleren, keuren en vervangen van de bepakking. Er komen jaarlijks voertuigen naar Sittard voor de jaarlijkse controle om ervoor te zorgen dat de bepakking up-to-date en gekeurd is. In 2024 is de aanbesteding voor de vervanging van de gevaardetectiemeters gestart.

Innovatie en Verbeteringen
In het afgelopen jaar hebben we onze bepakking geregistreerd in een assetmanagementsysteem. Dit geeft ons nu een volledig overzicht van alle onderdelen die we controleren, keuren en repareren. Bovendien hebben we inzicht in de voorraden en locaties van de bepakking.

Het SC bepakkingen en kleine voertuigen zet een belangrijke stap richting duurzaamheid en kwaliteit, wat bijdraagt aan de veiligheid en efficiëntie van onze organisatie

<u>SC Bedrijfsvoering (Beek)</u>
SC Bedrijfsvoering geeft uitvoering aan administratieve werkprocessen van de drie programma's. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan het verwerken, controleren en klaarzetten van declaraties, registeren van verlof en beheer van alle tankpassen.

Daarnaast is SC Bedrijfsvoering verantwoordelijk voor het functioneel beheer van ondersteunende programma's als Topdesk en AG5, voor de regionale roosters van de repressieve dienst en voor het aansturen van de multifunctionele pool. Het speerpunt van SC Bedrijfsvoering is 'andere afdelingen ontzorgen in de uitvoering van administratieve processen voor zover dat past binnen de capaciteit van het SC'.

In 2024 is er, naast de reguliere werkzaamheden, gewerkt aan het efficiënter inrichten van de werkprocessen. Verder is de doorontwikkeling Topdesk opgepakt, en is er een significante bijdrage geleverd aan de introductie van AFAS HRM. Ook is er tijd geïnvesteerd in het project omnummeren van de voertuigen, is er vervanging geleverd voor het functioneel beheer van Motion, en is er ondersteund bij het invoeren van de data in het nieuwe RI&E registratiesysteem.

De medewerkers van het SC zijn actief bezig met hun loopbaan en persoonlijke ontwikkeling op MBO en Hbo-niveau of met brandweeropleidingen. De verwachting is dat medewerkers hierdoor in de nabije toekomst gaan doorstromen. Verder is het in kazerne Beek een positieve tendens dat medewerkers neventaken willen oppakken in het kader van organisatiebelang. Te denken valt aan een functie bij TBO, als vertrouwenspersoon of in projecten.

Tot slot is er afgelopen jaren gewerkt aan de bekendheid van het SC binnen de veiligheidsregio. Dat werpt zijn vruchten af en leidt tot een mooie samenwerking tussen de verschillende teams.

<u>Vakbekwaamheid / Centrum voor Vakmanschap</u>
De vakbekwaamheid van ons eigen personeel dient te allen tijde op orde te zijn. Dat vraagt een gedegen voorbereiding en hoge mate van deskundigheid. De brandweer investeert continu in haar vakkennis en sluit aan bij ontwikkelingen in onze samenleving (waaronder bijvoorbeeld de energietransitie).

Ook dit jaar werden er vanuit het Centrum voor Vakmanschap weer de nodige brandweerlieden opgeleid tot beginnende beroepsbeoefenaars.
Variërend van o.a. manschap, chauffeur, voertuigbedienaar, verkenner tot bevelvoerder. Daarnaast was het CvV ook de leslocatie voor een in-company MBO4 traject (verzorgd door Gilde opleidingen) voor een 30-tal collega's.

Naast het opleiden werd er ook veel energie gestoken in het bijscholen en beoefenen van ons zittend personeel. Naast het reguliere oefenprogramma voor de beroepsmedewerkers en de brandweervrijwilligers is er ook een additioneel bijscholingsprogramma lopende in het kader van realistisch oefenen.

Waar 2023 nog in het teken stond van de bijscholing op de basis principes brandbestrijding, staat 2024 en 2025 in het teken van de bijscholing op het gebied van de nieuwe landelijke visie hulpverlening. Of het hierbij nu gaat over mensen redden uit voertuigen/werktuigen, aanrijdingen, stabilisatie van transportmiddelen of instortingen van huizen. Zo is er een tankwagen aangekocht en gemodificeerd voor de transportscenario's en is er een mobiele "ingestorte woning" aangekocht om het scenario instorting veilig te kunnen beoefenen.

Ook het circulaire bijscholingsprogramma omtrent het bijscholen van de brandweerchauffeurs blijft door lopen, dit jaar met als focus de brandweerofficieren c.q. piketfunctionarissen.

Verder blijft de druk op het instructeursbestand nog steeds hoog, dit is ook een landelijke trend en blijft daarmee voorlopig ook voor het CvV een aandachtspunt.

Qua bedrijfsvoering binnen het CvV is er ook het nodige veranderd. De wijze van plannen is omgebouwd naar een structureel circulair onderwijscurriculum dat zich qua vorm laat vergelijken met het reguliere beroepsonderwijs. Daarmee ontstaat meer structuur en een duidelijker opleidingsprogramma voor incidentbestrijding.

Hierdoor kan het CvV mee in de landelijke ontwikkelingen aangaande de aankomende landelijke herziening van het brandweeronderwijs. Ook de voorbereidingen voor de nieuwe digitale leeromgeving zijn in volle gang, de operationele introductie hiervan staat gepland voor Q1 2025.

Meldkamer

Een Jaar van Vernieuwing en Verbetering
2024 was voor de meldkamer een jaar van vooruitgang en innovatie, waarbij we belangrijke stappen hebben gezet in het versterken van ons operationele vermogen en het verbeteren van onze samenwerking. In het licht van de voortdurende ontwikkelingen in technologie en de steeds grotere verantwoordelijkheid die we dragen, hebben we het afgelopen jaar een aantal cruciale initiatieven geïmplementeerd om ons werk te optimaliseren. Het is met trots dat we terugkijken op de voortgang die we hebben geboekt, en vooruitkijken naar wat we in de toekomst nog kunnen bereiken.

Leiderschapstraining voor Calamiteiten Coördinatoren
In een wereld die steeds complexer wordt, is effectief leiderschap essentieel, vooral in crisissituaties. Dit besef heeft geleid tot de introductie van een leiderschapstraining voor onze calamiteiten coördinatoren. Deze training heeft onze teamleden geholpen om niet alleen hun besluitvormingsvermogen en stressbestendigheid te vergroten, maar ook om beter samen te werken in dynamische en veeleisende situaties. Door deze focus op leiderschap kunnen we garanderen dat onze calamiteiten coördinatoren optimaal voorbereid zijn om snel en doeltreffend te handelen, ongeacht de omstandigheden.

Integratie van het Nieuwe Radiobediensysteem (EOCS)
Een andere belangrijke ontwikkeling was de succesvolle integratie van het nieuwe radiobediensysteem, EOCS. Dit systeem zorgt voor communicatie tussen onze meldkamer en de operationele eenheden.

Live Dashboard voor Transparantie en Inzicht
Met trots kunnen we melden dat de meldkamer nu beschikt over een live dashboard waarop de resultaten van onze operaties real-time zichtbaar zijn. Dit dashboard biedt waardevolle inzichten voor het management.

Harmonisatie van Procedures tussen VRLN en VRZL
De uitvoering van de harmonisatie van de procedures tussen de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) en Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) is in volle gang. Door deze samenwerking kunnen we de efficiëntie en effectiviteit van onze operaties verbeteren, en zorgen dat we als regio altijd optimaal voorbereid zijn op de verschillende scenario's die zich kunnen voordoen.
De harmonisatie helpt ons om meer uniforme werkprocessen te hanteren en zorgt ervoor dat we als één geheel opereren, ongeacht de locatie van het incident.

Gedeeld Operationeel Beeld: Een Veiligheidsbeeld voor Crisisfunctionarissen
Het gedeeld operationele beeld is een van de belangrijkste stappen vooruit in de samenwerking tussen verschillende crisisfunctionarissen. Dit systeem stelt alle betrokkenen in staat om een gezamenlijk, up-to-date veiligheidsbeeld te raadplegen, zodat zij snel en weloverwogen kunnen handelen.

Het biedt niet alleen een totaaloverzicht van de situatie, maar zorgt er ook voor dat de juiste informatie op het juiste moment bij de juiste persoon terechtkomt. Dit vergroot de effectiviteit van onze crisisbestrijding en versterkt de samenwerking met andere hulpdiensten.

Roosteroptimalisatie voor een Toekomstbestendig Team
Om ervoor te zorgen dat we ook in de toekomst een veerkrachtig en efficiënt rooster kunnen blijven draaien, hebben we een proces van roosteroptimalisatie in gang gezet. Door onze roosters te analyseren en te optimaliseren, streven we naar een balans tussen het welzijn van onze medewerkers en de operationele vereisten van de meldkamer. Dit is een belangrijke stap in het waarborgen van de continuïteit van onze dienstverlening, zowel nu als in de toekomst.

Integratie van WeSeeDo: Live Beeld van Incidenten
Een van de innovaties van 2024 was de integratie van WeSeeDo in onze meldkamer. Dit systeem stelt ons in staat om beelden te ontvangen van incidenten direct via de telefoon van de melder. Het biedt ons live beeld van de situatie ter plaatse, wat cruciale voordelen biedt voor het inschatten van de ernst van een incident en het coördineren van de respons. Dankzij deze technologie kunnen we sneller en gerichter handelen, wat de veiligheid van zowel de meldkamer als ook de hulpverleners ter plaatse ten goede komt.

Kijkend naar de Toekomst
2024 was een jaar van belangrijke ontwikkelingen en innovaties voor de meldkamer. De integratie van nieuwe technologieën, de versterking van ons leiderschap en de verbeterde samenwerking met partners en andere regio's maken ons klaar voor de uitdagingen van de toekomst. Terwijl we blijven bouwen aan een flexibele en toekomstbestendige meldkamer, kijken we ernaar uit om onze impact verder te vergroten en de veiligheid van onze regio's nog verder te verbeteren.

<u>Risicobeheersing</u>
Als VRZL staan we voor grote uitdagingen. We worden steeds meer geconfronteerd met gevolgen van factoren waar we geen invloed op hebben. Voorbeelden zijn elektrische voertuigen, energietransitie etc. Bij de AB-besluiten 2022 en de vaststelling van het MJB 2024-2027 is het fundament gelegd voor realisatie van de 'Visie op inrichting Risicobeheersing' en het Brandweerrisicoprofiel. De insteek om het thema risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering meer te prioriteren sluit perfect aan op de complexe wereld en de risico's die daarbij horen.

De veiligheidsregio werkt risicogericht en richt zich vooral op het creëren en instandhouding van een veilige leefomgeving, een veilige incidentbestrijding en op bewustwording en zelfredzaamheid.

De volgende thema's zijn in 2024 opgepakt:

Brandweerrisicoprofiel
In 2024 zijn voor de gemeenten Heerlen, Gulpen-Wittem, Beekdaelen en Kerkrade de brandweerrisicoprofielen opgesteld. Een brandweerrisicoprofiel is afgeleid van het provinciale risicoprofiel en geeft specifiek inzicht in de brandweer-risico's op gemeentelijk niveau. Het brandweerrisicoprofiel wordt actief gebruikt om het gesprek aan te gaan met gemeenten over afdekken van risico's en bij advisering Omgevingswet (o.a.: omgevingsvisie/-plan/-vergunning en IVP). In de beleidsplan periode zal ook voor de andere 12 gemeenten een brandweerrisicoprofiel worden opgesteld. Het brandweer risicoprofiel geeft ook een beeld van trends (op basis van de incidenthistorie) en ontwikkelingen (zoals de klimaatverandering en de energietransitie) en de (mogelijke) consequenties daarvan voor de (brandweer)organisatie.

Omgevingswet
Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden. Dat is voor ons ook de start geweest om met het nieuwe zaak systeem RX-mission te gaan werken. In het eerste jaar werden er nog kinderziekte geconstateerd. Op dit moment gaat het steeds beter. In 2026 zal de werkwijze omgevingswet binnen de VRZL worden geëvalueerd.

In 2024 zijn op de respectievelijke aandachtsgebieden resultaten geboekt. Het team risicobeheersing kent een verdeling naar ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, brandveiligheid en brandveilig leven.

Energie transitie
De energietransitie is in volle gang, waardoor nieuwe initiatieven ontplooien, maar ook nieuwe gevaren voor de leefomgeving ontstaan.

Mede door de netcongestie en mogelijke afschaffing van de salderingsregeling, wordt gezocht naar alternatieven. Voorbeelden hiervan zijn Energieopslag systemen (thuisbatterijen en grootschaliger) en Elektrolyzers (opwek waterstof) op zowel grote als kleine schaal. Daarnaast ontstaan er nieuwe vervoersstromen zoals bijvoorbeeld het transport van Ammoniak en overige LOHC (liquid organic hydrogen carriers) als waterstofdrager. Ook de markt van refurbishment groeit. Defecte en verouderde batterijen worden hierbij gerepareerd en krijgen een second life. Het is van belang om kritisch te kijken waar initiatieven ontplooid worden met mogelijke randvoorwaarden. Als VRZL wordt er onverminderd aandacht gegeven aan de gevaren en de risico's binnen de energietransitie. Hierbij geeft de VRZL adviezen aan de bevoegde gezagen en geeft de VRZL inzicht in de beheersbaarheid en bestrijdbaarheid van potentiële calamiteiten.

Convenant Chemelot
Als adviseur voor de Provincie en de gemeenten Beek/Stein/Sittard-Geleen is een bijdrage geleverd aan het convenant 'Voor een veilige ontwikkeling van Chemelot en haar omgeving'. Het zwaartepunt heeft zich toegespitst op het meewerken aan het opstellen van een bovenwettelijk afwegingskader voor ontwikkelingen binnen en rondom het Chemelot terrein. Dit heeft mede geleid tot landelijke aandacht bij verschillende ministeries.

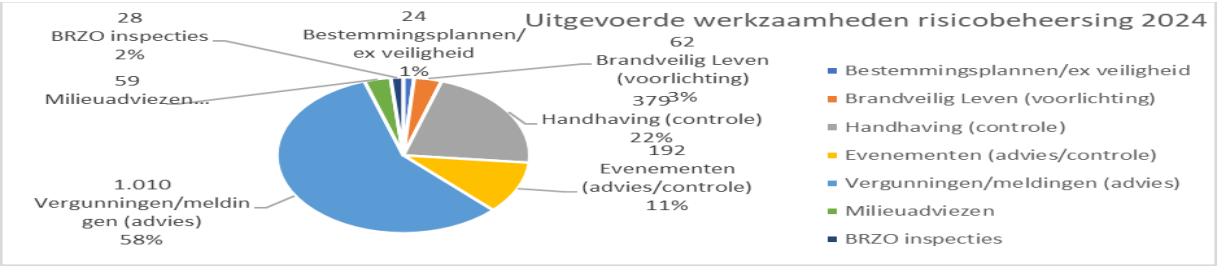
Professionalisering
Het team Risicobeheersing professionaliseert steeds meer richting 'risicogericht werken' door het volgen van nieuwe ontwikkelingen met bewustzijn van veranderende verwachtingspatronen. Binnen de veiligheidsketen wordt er intensiever integraal samengewerkt, bij nieuwe optredende risico's wordt meegedacht en op diverse taakvelden wordt actief geparticipeerd. Waaruit dit blijkt is per taakveld nader omschreven en weergegeven.

Omgevingsveiligheid - Industriële veiligheid
Voor de VRZL zijn aan het bevoegd gezag 59 adviezen 'veiligheid op en rondom industriële objecten' uitgebracht. Voor de provincie Limburg, met 28 Seveso-inrichtingen, zijn 28 inspecties 'naleven Seveso-richtlijn' uitgevoerd. Voor deze Seveso-inrichtingen is ook meegewerkt aan de bepaling van de toezichtlast. (Chemelot is 1 Seveso-inrichting met 21 deelinrichtingen verdeeld over 13 site-users).

Omgevingsveiligheid - Ruimtelijke veiligheid
Voor de VRZL zijn aan het bevoegd gezag 24 adviezen 'veiligheid bij ruimtelijke ordening' uitgebracht. In het kader van het uitvoering geven aan de Omgevingswet (Ow) is regionaal deelgenomen aan de werkgroepen planketen/VTH/oefenen met Ow en het projectleidersoverleg Ow. Ook landelijk is een actieve bijdrage geleverd in de projectgroep 'Risicogericht samenwerken met gemeenten en Omgevingsdiensten' en de werkgroep vergunningverlening.

Brandveilig Leven BVL
Binnen de VRZL hebben er 62 activiteiten plaatsgevonden rondom het thema brandveiligheid 'vergroting bewustwording en zelfredzaamheid van de mens in de maatschappij'. Het is een meerjarig traject dat vraagt om gedragenheid door interactie. Activiteiten zoals: training Ambassadeur BVL voor Jeugdbrandweer/personeel, voorlichting via sociale media en aan doelgroepen scouting/Senioren Limburg, deelname aan buurtcontactdagen/Plein dag Kerkrade/Euregionale dag Feuerwehr en regulier overleg met wooncorporaties, uitrol programma voor basis- en voortgezet onderwijs, voorbereiding project Pop-up store 2025 en uitgave zelf ontwikkeld foldermateriaal en campagnefilm "veilig laden" en "Campagnefilm Veilig en warm de winter door".

Brandveiligheid
Voor de VRZL zijn aan het bevoegd gezag 1.010 adviezen vergunningen en 379 handhavingsadviezen uitgebracht en zijn 192 evenementenvergunningen behandeld. Door het regionaal actief meedenken en implementeren van de software Rx.Mission worden per 1 januari 2024 alle verzoeken om advies digitaal afgehandeld en zijn data per object beschikbaar.

Kaderstelling

De resultaten van het team Kaderstelling zijn onder te verdelen in een drietal thema's te weten, 'beleidsmatige ontwikkeling en ondersteuning', 'bedrijfsmatige doorontwikkeling en ondersteuning' en 'operationele ondersteuning'.

Op het gebied van beleidsmatige ontwikkeling en ondersteuning is in 2024 gestart met uitvoering van het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027.

Concreet zijn in het MJBP onder andere de volgende beleidsafspraken t.a.v. Incidentbestrijding vastgelegd, te weten:

- Het implementeren van het landelijke kader TS-flex,
- De uitrol van de nieuwe dekkingssystematiek GGO en
- De uitwerking wat behoud van vrijwilligheid inhoudt en hoe dit thema vorm te geven.

In de maanden maart tot en met juni heeft een verkenning onder alle repressieve medewerkers plaatsgevonden. De verkenning vond plaats door middel van interviews. Doelstelling van deze verkenning was om input op te halen om bovenstaande beleidsafspraken uit te voeren. In de maanden juli tot en met december is vervolgens alle input verwerkt en gebundeld tot acties om te komen tot de implementatie van deze beleidsafspraken. In 2025 worden vervolgens de actiepunten verder uitgewerkt en in het eerste kwartaal worden alle repressieve medewerkers meegenomen in de actiepunten en het vervolg om te komen tot implementatie van de beleidsafspraken.

Landelijk gezien is begin 2024 de doorontwikkeling van de nieuwe systematiek voor het opstellen van het dekkingsplan (GGO-systematiek) on hold gezet. Daardoor kijkt de landelijke systematiek alleen naar de dekking voor het scenario gebouwbrand. Wanneer en of doorontwikkeling naar andere incidenttypen (denk aan hulpverleningen of waterongevallen) plaatsvindt is onduidelijk. Op basis van de voorhanden landelijke systematiek is VRZL in 2024 gestart met de opzet van een GGO-rapportage systeem ten behoeve van het bestuur ten aanzien van de factor snelheid. In de eerste bestuurlijke halfjaar rapportage van 2025 wordt deze rapportage voor het eerst opgeleverd. Binnen de GGO-systematiek dient echter niet alleen gekeken te worden naar snelheid, maar ook naar capaciteit, paraatheid en werkdruk. Goede brandweerzorg is namelijk meer dan alleen snelheid. Het gaat om een integraal inzicht in de prestaties. Daarom wordt in 2025 de GGO-rapportage verder vormgegeven met als doel om het bestuur een integraal overzicht te kunnen bieden.

Verder is door invulling van een openstaande vacature ook invulling gegeven aan de liaisonrol van VRZL binnen EMRIC. Kaderstelling vervult deze rol ondanks positionering binnen Brandweerzorg voor geheel VRZL. In 2025 wordt samen met EMRIC bekeken hoe VRZL deze rol goed vorm kan geven.

Daarnaast levert het team capaciteit voor het uitvoeren, opstellen en monitoren van het Meerjareninvesteringsplan (MIP) en voor het wijzigingen dan wel opstellen van nieuw uitvoeringsbeleid.
In 2024 ging het daarbij onder meer over beleid ten aanzien van de waterscooter en kleine voertuigen, maar ook over bijvoorbeeld actualisatie van het kledingreglement. Ook is in 2024 een onderzoek gestart om te komen tot een actualisatie van de koude werkzaamheden die op de kazernes worden verricht (Service Center werkzaamheden). Dit onderzoek krijgt naar verwachting in 2025 een vervolg.

Tenslotte is in het najaar van 2024 door Kaderstelling een aanzet gemaakt tot de voorbereiding op een langdurige uitval van gas/water/elektra of een langdurige cyberaanval. Doelstelling is om de operationele continuïteit te borgen van brandweerzorg. In 2025 wordt deze eerste aanzet verder uitgewerkt in VRZL breed verband.

Op het gebied van bedrijfsmatige doorontwikkeling en ondersteuning zijn er diverse projecten gerealiseerd of lopende.

De verkenning met betrekking tot invoering van een pilot voor het gebruik van een blusrobot is afgerond. In december is daarop besloten om over te gaan tot aanschaf van deze robot. In 2025 zal de pilot met de blusrobot vorm krijgen. Eind 2024 is ook de implementatie van de landelijke lijn van voertuigroepnummers afgerond. Verder is gestart met uniformering van de meldkamerprocedures van VRZL en VRLN. Voor dat traject wordt 13 januari 2025 een uniforme werkwijze binnen beide regio's vastgesteld zodat in de toekomst is geborgd dat nieuwe meldkamerprocedures (zo) uniform (mogelijk) zijn. Daarnaast is gestart met een herziening van de bestaande (nog niet uniforme) meldkamerprocedures. Dit proces neemt minimaal nog heel 2025 in beslag en wellicht ook nog 2026. Kaderstelling heeft bijgedragen aan het verbeteren van het proces van nazorg door een eerste aanzet van beleid daaromtrent.

Verder is er ondersteund bij de actualisatie van de samenwerkingsafspraken met Chemelot omtrent onder andere de levering van een gaspakkenteam, drone en schuimvormend middel. Naar verwachting wordt deze actualisatie in de eerste helft van 2025 afgerond. Tenslotte zijn eind 2024 ook de voorbereiding getroffen om in 2025 te verkennen welke gevolgen dynamisch alarmeren en automatisch plotten hebben voor de repressieve organisatie. Op basis van deze verkenning gaan eventueel pilots van start in 2025 en wordt besluitvorming verder vormgegeven. Een andere belangrijke ontwikkeling is het project toekomstbestendige piketorganisatie. Een project dat door Incidentbestrijding en Kaderstelling wordt getrokken en dat in 2025 in de vorm van deelprojecten zal leiden tot een piketorganisatie die zoals de naam al verraad toekomstbestendig is.

Net zoals binnen C&R wordt ook binnen Brandweerzorg gewerkt aan kwaliteitszorg. Zo is er een systematiek (beleid) om te leren van monodisciplinaire incidenten die gedurende de komende jaren verder wordt doorontwikkeld ten behoeve van de lerende organisatie. In 2024 zijn 15 grotere of complexere incidenten geëvalueerd door team Kaderstelling of is ondersteuning geboden aan de evaluatie. Ook is er beleid vastgesteld waarmee VRZL voldoet aan de landelijke wettelijke eisen ten aanzien van ongevalsonderzoek en in 2024 is beleid geïmplementeerd. Ten behoeve van brandonderzoek hebben er 32 onderzoeken in 2024 plaatsgevonden. En tenslotte zijn ook net als in 2023 alle Arbo-taken (ad hoc en conform planning) uitgevoerd.

Binnen de operationele ondersteuning heeft het team bijdragen geleverd op diverse fronten. Een voorbeeld hiervan is het ontsluiten van LCMS voor Chemelot als ook de verdere inrichting van de sectie brandweer. Dit laatste in samenwerking met het team Crisis & rampenbestrijding. Maar ook valt te denken aan het leveren van denkkracht binnen de Impactanalyse teams met het oog op water en oorlogsdreiging. Een ander belangrijk project binnen dit thema is “Sluiten veiligheidsketen” waarin in 2024 is onderzocht welke informatie noodzakelijk is tijdens het aanrijden naar een incident en hoe deze informatie ontsloten kan worden. Verder vervullen zeven van de elf medewerkers binnen het team zowel mono- als multidisciplinaire piketrollen.

Kijkend naar de diverse werkzaamheden en taken vervult het team Kaderstelling dus zowel binnen brandweerzorg als ook binnen de crisis- en rampenorganisatie diverse rollen en draagt het team bij aan de zowel mono- als multidisciplinaire taken van de veiligheidsregio.

2.3.4 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Brandweerzorg	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten	**31.909**	**1.600**	**52.393**	**44.134**
Lasten	**65.722**	**39.232**	**90.286**	**82.362**
Dotatie voorzieningen	3.752	2.616	4.308	6.914
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.752**	**2.616**	**4.308**	**6.914**
Dotatie reserves	4.976	4.278	6.866	6.866
Onttrekking reserves	3.797	4.273	3.169	3.169
Mutatie reserves	**1.179**	**5**	**3.697**	**3.697**
Resultaat	**-38.940**	**-40.253**	**-45.898**	**-48.839**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar deel C- Jaarrekening.

2.4 PARAGRAFEN

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.4.1.1 Definities

Het ***weerstandsvermogen*** kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

De ***weerstandscapaciteit*** bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Voor de geneeskundige hulpverlening (GHOR) is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.4.1.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL.

Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen 2025
- PTSS
- PFAS
- Bezuiniging BDuR gelden 10% (vooralsnog met ingang van 2026)
- Aanwijzing VRZL als onderdeel van de vitale infrastructuur

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing. Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2025.

2.4.1.3 Risico's

In het kader van de jaarrekening VRZL wordt jaarlijks een risicoanalyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft waar VRZL rekening mee dient te houden en die een mogelijke impact kennen voor deelnemende gemeenten.

De methodiek die wordt toegepast is op basis van een kwantitatieve analyse. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven. Milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. We hebben in de tabel rekening gehouden met aanscherpingen die maken dat de verhouding anders is geworden.

Natuurlijk geldt dat risicomanagement ‘going concern’ zal blijven. Het beoordelen van de risico’s heeft derhalve een cyclisch karakter en loopt mee met het verschijnen van de P&C documenten.

	Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	C & R	Bedrijfsvoering
1	CAO ontwikkelingen 2025	PM					
2	Technologische ontwikkelingen	500.000	50%	250.000			
3	Milieu eisen	500.000	75%	375.000			
4	Datalekken / Informatiebeveiliging	1.000.000	50%		166.667	166.667	166.666
5	Krapte arbeidsmarkt	300.000	75%		75.000	75.000	75.000
6	Omgevingswet	100.000	75%		75.000		
7	Wet open overheid (Woo)	200.000	75%				150.000
8	Huisvestingbeleid Bestuurlijke dialoog	PM					
9	Verlofsparen / Overmatige verlofsaldi	800.000	75%	600.000			
10	PTSS	600.000	75%		450.000		
11	Wet digitale toegankelijkheid	200.000	75%	150.000			
12	PFAS	750.000	50%	375.000			
13	BDuR korting 10% (2026)	PM					
14	VRZL als vitale organisatie (Q2 2025)	PM					
				1.750.000	**766.667**	**241.667**	**391.666**

- **CAO ontwikkelingen 2025:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1.	CAO ontwikkelingen 2025	PM					

Conform besluit Algemeen Bestuur d.d. 3 december 2022 wordt de gemeente bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor de te verwachten indexering bij de deelnemende gemeenten VRZL. Toepassing van de indexcijfers betekent een loonindex van 4,8% (2/3 deel) en een prijsindex van 2,7% (1/3 deel).

De huidige Cao loopt tot 1 augustus 2025. Vervolgens dient een nieuwe Cao afgesloten te worden waarbij op dit moment onzeker is welke loonstijging hiermee gepaard gaat. Het risico blijft bestaan dat deze loonstijging niet volledig gedekt zal worden door de indexeringssystematiek die met het AB is afgesproken, zoals we dat ook in 2024 hebben ervaren. VRZL zal dit monitoren op basis van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2025 en dit vervolgens bespreken met het bestuur.

- **Technologische ontwikkelingen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
2.	Technologische ontwikkelingen	€ 500.000	50%	€ 250.000			

De snelheid van technologische ontwikkelingen heeft steeds meer invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen. Denk hierbij aan artificial intelligence en ontwikkelingen bij brandbestrijdingen zoals digitale verkenning en drones.

Ten aanzien van 2024 is de kans dat dit zich voordoet in 2025 gelijk gebleven, aangezien wij hier als VRZL wel enige mate van invloed op hebben in de zin met welke snelheid wij deze technologische ontwikkelingen willen volgen.

- **Milieu eisen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
3.	Milieu eisen	€ 500.000	75%	€ 375.000			

Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden voor de kazernes die VRZL in eigendom heeft en het mogelijkerwijs buiten werking stellen van materieel. Ten opzichte van 2024 is dit risico in 2025 gelijk gebleven.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
4.	Datalekken / Informatiebeveiliging	€ 1.000.000	50%		€ 166.667	€ 166.667	€ 166.666

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en dit wordt gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete.

Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. Dit risico is ten opzichte van 2024 verhoogd en is gebaseerd op cyberhacks bij andere veiligheidsregio's, en de kans dat dit risico zich voordoet is gelijk gebleven.

- **Krapte arbeidsmarkt:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
5.	Krapte arbeidsmarkt	€ 300.000	75%		€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000

Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt kostte het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en dit kan leiden tot meer salariskosten.
In 2024 is het gelukt om meerdere cruciale posities in te vullen waardoor het risico ten opzichte van 2024 fors is gedaald waarbij de kans dat dit zich voordoet gelijk is gebleven.

- **Omgevingswet:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
6.	Omgevingswet	€ 100.000	75%		€ 75.000		

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht geworden. De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie. Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

Ten opzichte van 2024 is in samenwerking met de teamleider Risicobeheersing gekeken naar dit risico en is besloten de impact in 2025 te verlagen aangezien de impact kleiner is dan verwacht waarbij de kans dat dit risico zich voordoet gelijk is gebleven.

De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het Rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

- **Wet open overheid (Woo)**:

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
7.	Wet open overheid (Woo)	€ 200.000	75%				€ 150.000

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische als ook een technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering.

Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

De Wet Openbare Overheid zal tot structureel tot meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Het Rijk heeft financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021 (zie paragraaf 2.2. punt 18). Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Ten opzichte van 2024 is de impact en de kans dat dit risico zich voordoet gelijk gebleven in 2025.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
8.	Huisvestingbeleid Bestuurlijke dialoog	PM					

Afgelopen jaar is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen / overmatige verlofsaldi:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
9.	Verlofsparen / Overmatige verlofsaldi	€ 800.000	75%	€ 600.000			

<u>Verlofsparen:</u>
Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022.

Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL hiervan gebruik gaan maken met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, dit niet vanuit de eigen begroting kan worden gefinancierd.

Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot verlofsparen, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met de accountant.

<u>Overmatige verlofsaldi:</u>
Bij alle bovenwettelijke uren waarop een werknemer recht heeft conform de CAO Veiligheidsregio, is sprake van een niet gemiddeld gelijkblijvende omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum).

Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Dit zullen we bij het opstellen van de jaarrekening meenemen waarbij de peildatum 31 december 2024 wordt genomen om inzichtelijk te maken welke omvang hiermee gepaard gaat.

Voor het bepalen in hoeverre sprake is van overmatige verlofsaldi (“stuwmeren”) bij het bovenwettelijke verlof waarvoor een voorziening moet worden getroffen, ligt het voor de hand aan te sluiten bij het beleid rondom verlof-verjaring en het maximale verlof dat aan het einde van een kalenderjaar mag worden meegenomen naar een volgend jaar (jaargrens-overgangen). Voor het bovenwettelijke verlof dat geen gemiddeld gelijkblijvende omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi moet een voorziening worden opgenomen.

We zijn tot onderstaande werkwijze en systematiek gekomen. Deze werkwijze en systematiek hebben wij met onze accountant afgestemd.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft een analyse uitgevoerd op de overmatige verlofsaldi en getoetst of er sprake is van een gemiddeld gelijkblijvende omvang van deze verlofsaldi. Bij de bovenwettelijke verlofuren binnen de Veiligheidsregio Zuid Limburg is sprake van een arbeid gerelateerde verplichting met een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw. De bovenwettelijke verlofuren die binnen 5 jaren worden opgebouwd (en ook binnen vijf jaren moeten worden afgebouwd) kennen deels een overmatig verlofsaldo. De risicoanalyse die Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft uitgevoerd van de bovenwettelijke uren betreft de uren zoals deze in de afgelopen 5 jaren zijn opgebouwd.

Op basis van deze risicoanalyse is de inschatting gemaakt, dat de oudste drie jaren van de opbouw over een periode van vijf jaar als overmatig zijn te kenmerken.

De verlofsaldi zoals deze nog openstaan zijn als overmatig te classificeren omdat die onmogelijk nog binnen 1 of twee jaren opgenomen kunnen worden zonder dat de roosters en minimale bezetting in het gedrang komen. Daarnaast bestaat het risico dat deze bovenwettelijke uren omgezet worden naar het verlofsparen. De oudste jaren worden bij het opnemen van het verlof als eerste afgeboekt. Dat heeft tot gevolg dat er niet enkele in de oudste drie jaren verlofsaldi openstaan, maar ook in de meest recente jaren, hetgeen onderbouwd dat de betreffende medewerker zijn verlofsaldi op basis van historische ontwikkelingen niet op krijgt gemaakt (dus niet gemiddeld gelijkblijvende verplichting).

Dit betekent dat wij voor de bovenwettelijke verlofuren van de oudste drie jaren een voorziening overmatige verlofsaldi verlofuren dienen te vormen. De bovenwettelijke uren maken we financieel met het gemiddeld uurtarief van een medewerker, e.e.a. conform de voorgeschreven systematiek vanuit het BBV. In 2025 zullen wij op basis van ervaringscijfers wederom een risicoanalyse uitvoeren om vast te stellen of de voorziening op basis van de eerste drie jaar nog toereikend is of dat de voorziening uitgebreid dient te worden.

Omdat de laatste 2 jaar van het overmatige verlofsaldi niet worden meegenomen ontstaat een aanvullend risico waardoor dit risico ten opzichte van 2024 in omvang is toegenomen en de kans op dit risico in 2025 gelijk is gebleven.

- **Posttraumatische stressstoornis (PTSS):**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
10.	PTSS	€ 600.000	75%		€ 450.000		

Brandweermensen- beroepskrachten en vrijwilligers – zetten zich vierentwintig uur per dag, zeven dagen in de week met hart en ziel in voor de samenleving. Bij deze hulpverlening krijgen zij, net als crisisfunctionarissen en/of ondersteunend personeel, te maken met ingrijpende gebeurtenissen en dat maakt het werk belastend. Het gaat de veiligheidsregio aan het hart dat sommige van onze medewerkers vanwege de werkzaamheden mentale klachten ontwikkelen en dat vraagt om extra alertheid.

In de uitvoering van het werk bij de veiligheidsregio’s kunnen zich heftige confrontaties voordoen, die kunnen leiden tot PTSS en onder bepaalde voorwaarden kunnen worden gekwalificeerd als een beroepsziekte. De financiële gevolgen van een landelijke modelregeling kunnen fors zijn en daartoe zullen wij dit bij de risicoparagraaf van de jaarrekening 2024 opnemen.

- **Wet digitale toegankelijkheid:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
11.	Wet digitale toegankelijkheid	€ 200.000	75%	€ 150.000			

Digitale toegankelijkheid is wettelijk verplicht voor Nederlandse overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-)publieke sector.
Het is verplicht om te voldoen aan de eisen van WCAG 2.1, niveau A en AA. Overheidsinstanties horen toegankelijk te zijn. Je voldoet aan de verplichting door:

- Het toepassen van de toegankelijkheidseisen van WCAG 2.1 op niveau A en AA;
- Het publiceren van een toegankelijkheidsverklaring op de website.
- Het blijven verbeteren van de toegankelijkheid van websites, clouds, intranet en mobiele applicaties en het bijhouden van de voortgang in de toegankelijkheidsverklaringen.
- De verplichting geldt voor websites, apps, en intranetten en extranetten die live gaan of ingrijpend worden aangepast.

Uiteindelijk moet elke website en app status A krijgen. Maar dat hoeft niet in één keer. Je kunt dus met een lagere status beginnen, zoals B, C of D. Met status B of C voldoe je al aan de wet, met status D nog niet. Maar let op: na een tijd moet de status wel beter worden. Anders voldoe je niet meer aan de wet. C moet dus B of A worden en B moet A worden.

Indien wordt voldaan aan alle 50 eisen op niveau A en AA van de norm WCAG 2.1 wordt de status A verkregen. Dit vergt voor VRZL een behoorlijke investering en is een autonome ontwikkeling waarvoor binnen de begroting vooralsnog geen middelen zijn.

- **PFAS:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
12.	PFAS	€ 750.000	50%	€ 375.000			

PFAS is een verzamelnaam en staat voor per- en polyfluoralkylstoffen. Deze groep chemische stoffen is door mensen gemaakt en komt van nature niet voor in het milieu. PFAS kunnen een negatief effect hebben op milieu en gezondheid. In de buurt van plekken waar met blusschuim is geoefend kunnen PFAS (Per- en polyfluoralkylstoffen) tot boven de Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging PFAS (INEV's) in grond en grondwater worden aangetroffen. Uit een risicobeoordeling moet dan blijken of er onaanvaardbare risico's zijn. Meestal leiden dit soort lokale verontreinigingen met PFAS niet tot gezondheidsrisico's. Op een oefenplaats van de brandweer worden namelijk geen gewassen verbouwd. Als er op zo'n plek huizen worden gebouwd, kan het wel nodig zijn eerst de bodem te saneren. Op de lange termijn kan het zijn dat verontreinigingen met PFAS leiden tot aantasting van het drinkwater. In de risicobeoordeling moet daarom ook worden bekeken waar de verontreiniging zich naartoe zal verplaatsen en of zich kwetsbare objecten zoals drinkwaterwinningen in de omgeving bevinden. De provincies hebben opdracht om te onderzoeken op welke locaties een eventuele PFAS verontreiniging aan de orde kan zijn. Dit kan dan een mogelijk risico vormen voor VRZL. Landelijk is het risico geclassificeerd qua kans en impact en dat leidt tot de opname van dit risico in de jaarrekening.

- **BDuR korting 10% (2026):**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
13.	BDuR korting 10% (2026)	PM					

Op grond van het Hoofdlijnenakkoord en de uitwerking in het regeerprogramma wordt de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (de Rijksbijdrage aan de veiligheidsregio's) vanaf 2026 met 10% (= C 27,7 miljoen) gekort en overgeheveld naar het Gemeentefonds.

Inmiddels heeft het kabinet besloten dat de BDuR blijft bestaan als specifieke uitkering en daarmee niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds. Wat betreft de korting is de inzet om in de voorjaarsnota komende zomer duidelijkheid te geven hoe dit zal gaan uitwerken. Voor nu staat de korting verwerkt vanaf 2026 in de JenV-begroting.

Welke gevolgen dit gaat hebben voor VRZL in 2026 is op dit moment niet duidelijk. Wordt de taakstelling van 10% echter toch gehandhaafd, zal dit risico financieel gemaakt worden in de bijgestelde risicoanalyse behorende bij de jaarrekening 2025.

- **VRZL als onderdeel van de vitale infrastructuur (Q2 2025):**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
14.	VRZL als vitale organisatie (Q2 2025)	PM					

Er wordt al langere tijd over gesproken dat het ministerie van Justitie en Veiligheid de veiligheidsregio's in Nederland aan gaat merken als onderdeel van de vitale infrastructuur. Op dit moment is de verwachting dat dit mogelijkerwijs geëffectueerd wordt in Q2 2025. Wat dat voor VRZL gaat betekenen is vooralsnog ongewis, waarbij het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft aangegeven dit na een eventuele aanwijzing verder te gaan onderzoeken. Welke aanvullende taken dit met zich mee gaat brengen voor VRZL en hoe mogelijke financiering van die aanvullende taken plaats zal vinden maakt dat we dit risico nu niet financieel kunnen maken en als PM hebben aangemerkt. Zodra hier meer duidelijkheid over ontstaat zullen wij dit met ons Bestuur bespreken.

In het jaar 2024 is het risico van de CAO ontwikkelingen 2023 zoals benoemd in de jaarrekening 2023 gemitigeerd.

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1.	CAO ontwikkelingen 2023	€ 1.629.029	100%	€ 1.629.029			

Dit risico is gemitigeerd door het besluit van het AB in haar vergadering van 5 juli 2024 om deze structurele bijdrage door deelnemende gemeenten vanaf 2024 vast te stellen conform het gedane voorstel.

2.4.1.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.4.1.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2024 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2024
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	2.130
Algemene reserves GHOR	103
Totaal weerstandscapaciteit	2.233
Omschrijving	**31 december 2024**
Weerstandsvermogen	0,71

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **onvoldoende** is.

2.4.1.6 Kengetallen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
A	Vaste schulden	23.252	21.116	21.115	19.116	17.116
B	Netto vlottende schuld	6.436	7.000	8.448	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	20.590	12.000	23.611	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	29.606	18.000	27.473	18.000	18.000
F	Liquide middelen	139	150	175	150	150
G	Overlopende activa	719	500	10.742	500	500
H	Totale baten	89.873	62.147	114.361	63.390	64.658
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**20,35%**	**34,54%**	**12,93%**	**30,71%**	**27,01%**

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen [2]	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
A	Vaste schulden	23.252	21.116	21.115	19.116	17.116
B	Netto vlottende schuld	6.436	7.000	8.448	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	20.590	12.000	23.611	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	29.606	18.000	27.473	18.000	18.000
F	Liquide middelen	139	150	175	150	150
G	Overlopende activa	719	500	10.742	500	500
H	Totale baten	89.873	62.147	114.361	63.390	65.658
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**20,35%**	**34,54%**	**12,93%**	**30,71%**	**26,60%**

2.	Solvabiliteitsratio [3]	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
A	Eigen vermogen	5.814	4.550	10.008	3.550	2.650
B	Balanstotaal	66.649	55.000	76.959	55.000	55.000
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**8,72%**	**8,27%**	**13,00%**	**6,45%**	**4,82%**

3.	Structurele exploitatieruimte [4]	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
A	Totale structurele lasten	59.957	60.406	66.212	62.554	63.927
B	Totale structurele baten	59.079	60.406	66.507	62.554	63.927
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	4.226	4.278	4.416	4.406	4.538
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.426	4.208	3.169	5.302	5.470
E	Totale baten	89.873	60.406	114.361	62.554	63.927
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**-1,87%**	**-0,12%**	**-0,83%**	**1,43%**	**1,46%**

De structurele exploitatieruimte bedraagt -0,83% hetgeen neerkomt op een negatief structureel begrotingssaldo van € 0,9 mln.. Het structureel begrotingssaldo is verder toegelicht in de jaarrekening in paragraaf 3.4.10.

2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2023 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van dit meerjarig investeringsplan hebben er vervangingsinvesteringen plaatsgevonden in 2024.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan. In 2024 heeft een dotatie plaatsgevonden aan de voorziening onderhoud panden van € 581.000 en kent een structureel karakter. De gerealiseerde onderhoudskosten van de panden zijn in 2024 onttrokken aan de voorziening.

2.4.3 Financiering

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 24 juni 2022 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2024	2e kw. 2024	3e kw. 2024	4e kw. 2024	2024
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	115.842	115.842	115.842	115.842	115.842
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	9.499	9.499	9.499	9.499	9.499
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	13.492	25.226	18.479	-324	-324
	Schuld in rekening courant	-9	-9	-9	565	565
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	10.772	3.523	21.196	21.951	21.951
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	25.977	64.477	7.741	5.924	5.924
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-23.267	-42.784	-10.468	-27.635	-27.635
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	9.499	9.499	9.499	9.499	9.499
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	32.766	52.283	19.967	37.134	37.134

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar.

De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven. Een, bij de aanvang van het jaar op basis van de Wet Fido, gefixeerd percentage van het begrotingstotaal dat bij realisatie niet mag worden overschreden.

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm.

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2024
1	Renteherzieningen	-
2	Aflossingen	2.137
3	Renterisico (1+2)	2.137
4	Renterisiconorm	23.168
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	21.031
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-
Berekening renterisiconorm		
4a	Begrotingstotaal	115.842
4b	Percentage regeling	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	23.168

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

	Renteschema	2024
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	424
b	De externe rentebaten	499
	Saldo rentelasten en rentebaten	**(75)**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**(75)**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**(75)**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**(75)**

2.4.4 Bedrijfsvoering

2.4.4.1 Wie zijn we?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën & Inkoop (F & I)
- Personeel & Organisatieontwikkeling (P & O)
- Informatie, Automatisering & Facilitair (I, A & F)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst.

2.4.4.2 Waar staan we voor?

Bedrijfsvoering is vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen/ ondersteunen/ adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden.

2.4.4.3 Wat hebben we daarvoor in 2024 gedaan?

Bedrijfsvoering algemeen

Er is verder uitvoering gegeven aan de vastgestelde bedrijfsvoering filosofie. Dit heeft geleid tot de volgende afspraken:

- De totstandkoming van één bedrijfsvoerings-breed jaarwerkplan 2024.
- Standaardisatie van producten en processen leidend tot een eenduidige profilering naar buiten toe mede door de implementatie van het ERP Systeem AFAS.
- Krachtig leiderschap om als verschillende bedrijfsvoering teams eenduidig naar buiten te treden zonder versnippering.
- De bedrijfsvoering teams die nog geen procesbeschrijvingen kenden hebben dit in 2024 afgerond.
- Er is een structuur voor eenduidigheid van projectmatig werken binnen de organisatie opgezet. Het gaat hier om een organisatie brede werkwijze die in 2024 heeft geleid tot een template en werkproces, waarmee projecten binnen VRZL op eenduidige wijze worden geïnitieerd, gerealiseerd en beheerst.
- Binnen bedrijfsvoering wordt voor de afhandeling van klachten binnen VRZL onderscheid gemaakt tussen klachten ingediend door medewerkers (interne klachten) en klachten ingediend door externen (externe klachten). De afhandeling van interne klachten staat beschreven in de verordening interne klachtenbehandeling en het bijbehorende klachtenreglement.
  Voor de afhandeling van externe klachten is geen separaat klachtreglement opgesteld, maar wordt hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (AWB) gevolgd.

Externe klachten:

- Bij de afhandeling van externe klachten wordt altijd eerst gepoogd het gesprek aan te gaan met de klager, alvorens de formele klachtenprocedure te starten. In 2024 zijn in totaal 4 klachten ingediend, waarvan er 3 afgehandeld konden worden zonder formele klachtenprocedure. Voor 1 klacht is de formele klachtenprocedure doorlopen.

Interne klachten:

- In het afgelopen jaar zijn er geen officiële interne klachten binnengekomen. Medewerkers weten de weg naar de interne vertrouwenspersoon te vinden, door samen het goede gesprek aan te gaan worden klachten voorkomen.

BDO

Team BDO ondersteunt bestuur en directie in de breedste zin van het woord. Ook in 2024 vormde de (bestuurlijke) ondersteuning in de opvang-crisis nog een portie werk voor team BDO.

Een belangrijk onderwerp waar in 2024 opvolging aan is gegeven vanuit BDO, is de bestuurlijke dialoog huisvesting. Voor deze dialoog is namelijk bepaald dat een ambtelijke werkgroep scenario's met betrekking tot eigendoms- en huurafspraken verder uitwerkt. De ambtelijke werkgroep bestond uit een brede vertegenwoordiging aan ambtenaren vanuit de deelnemende gemeenten VRZL. In de eerste helft van 2024, en na het verkrijgen van de bestuurlijke opdracht, is deze groep geformeerd en is een start gemaakt met het uitwerken van de opdracht. Deze vervolgopdracht is in de periode april t/m oktober 2024 verder uitgewerkt. Het resultaat met alle bevindingen en adviezen is neergelegd in het Eindrapport Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes Veiligheidsregio Zuid-Limburg (zie ook hoofdstuk 2.8).

Daarbij is voor BDO de Wet open overheid (Woo), een belangrijk aandachtspunt gebleken in 2024. In februari 2024 is een projectgroep aan de slag gegaan met de verdere implementatie van de Wet open overheid (Woo) binnen VRZL. VRZL heeft inmiddels een Woo-contactpersoon aangewezen en werkt aan het verder formaliseren van het proces behandeling Woo-verzoeken. Vanaf 1 november 2024 gaat de wettelijke verplichting tot actieve openbaarmaking van de eerste vijf informatie categorieën in. Daar waar deze informatie nog niet actief openbaar gemaakt werd, is dit voorbereid om per 1 november aan deze wettelijke verplichting te voldoen. Ook de actieve openbaarmaking van de overige informatie categorieën (waarvan nog onduidelijk is per wanneer deze openbaar gemaakt dienen te worden) wordt voorbereid.

In het jaar 2024 heeft VRZL 4 Woo-verzoeken ontvangen, waarvan er 2 volledig zijn afgehandeld en 2 nog in behandeling zijn. Verder is 4 maal een zienswijze verstrekt n.a.v. een Woo-verzoek bij een ander overheidsorgaan. Daarnaast heeft de Woo-contactpersoon meermaals advies gegeven over afhandeling van reguliere informatieverzoeken waarbij documenten verstrekt zijn (niet zijnde Woo-verzoeken). Ook is er in 2024 aandacht besteed aan de verdere implementatie van de Woo binnen VRZL. Zo is een leidraad uitgewerkt voor de afhandeling van Woo-verzoeken en is er verder invulling gegeven aan de actieve openbaarmakingsplicht. Vanaf 1 november 2024 geldt namelijk de wettelijke verplichting om de eerste 5 informatiecategorieën van de Woo openbaar te maken. VRZL heeft hier invulling aan gegeven en maakt documenten, voor de op haar van toepassing zijnde categorieën, openbaar.

Onderdeel van BDO is het Team Communicatie, dat zich bezighoudt met de interne en externe corporate communicatie. In de eerste helft van 2024 is uitvoering gegeven aan het vernieuwde social mediabeleid. Dagelijks wordt 'de newsroom' bemand, waarbij onder andere een mediascan wordt gemaakt en intern gedeeld via een nieuwsbrief. Tevens zijn op structurele basis vrijwel dagelijks berichten gepubliceerd op alle social mediakanalen. Daarnaast is de band aangehaald met de beheerders van de accounts van de lokale brandweerposten, waardoor er meer uitwisseling van content en expertise mogelijk wordt gemaakt. In het voorjaar is het team tevens gestart met een verdiepingscursus op het gebied van grafische vormgeving.
Dit alles heeft geresulteerd in méér, betere en meer diverse communicatie op zowel de interne als externe kanalen.

In haar adviserende rol heeft Team Communicatie onder andere intensief onderdeel uitgemaakt van diverse corporate projectgroepen, zoals de doorontwikkeling van het strategisch personeelsbeleid, trajecten ter verbetering van de communicatie rondom werving en onboarding en de afhandeling van WOO-verzoeken. Ook zijn er stappen gezet om te komen tot een betere digitale toegankelijkheid van openbare stukken en heeft het team zich bekwaamd in de werking van artificial intelligence en gedragswetenschap. Tevens is een project gestart om te komen tot een vernieuwde corporate website (simultaan met de ontwikkeling van een publieksplatform voor crisis- en risicocommunicatie), welke in het voorjaar van 2025 gereed is.

F & I
Voor Financiën en Inkoop heeft 2024 in het teken gestaan van de verdere doorontwikkeling van het nieuw financieel systeem en het Purchase to Pay (P2P) AFAS. Een systeem dat gaat bijdragen aan een nog betere financiële beheersing van zowel de financiële processen als ook de inkoop- en bestelprocessen. Het Purchase to Pay systeem leidt ook tot een beter contractbeheer- en managementsysteem. Het contractenregister is in 2024 verder opgeschoond en up-to-date gemaakt en ingebed in het contractmanagementsysteem. In 2024 zijn ook de dashboards verder doorontwikkeld. De financiële processen zijn met de implementatie van AFAS efficiënter en effectiever ingeregeld. In 2024 is P&O ook gestart met de implementatie van AFAS voor het HR gedeelte. Hiervan is een gedeelte per 1 januari 2025 live gegaan. Het jaar 2025 zal in het teken staan van de verdere integratie van AFAS F&I en P&O. Verder ontwikkelen we samen de dashboards door om de organisatie nog beter te voorzien van stuurinformatie.

Het Dagelijks Bestuur moet vanaf het verslaggevingsjaar 2023 een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarrekening. Eind 2023 zijn de benodigde documenten vastgesteld door het bestuur om de rechtmatigheidscontrole in 2024 uit te voeren. De financiële processen zijn beschreven en de risico's zijn benoemd. De interne controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd conform het vastgestelde interne controle plan en de rapportages over de voortgang hiervan zijn onderdeel van de managementrapportage en de bestuursrapportage geweest. De uitgevoerde interne controle werkzaamheden heeft het dagelijks bestuur wederom in staat gesteld om een rechtmatigheidsverantwoording op te laten nemen in de jaarrekening 2024.

P & O
Nadat F&I live is gegaan met AFAS per januari 2024 is P&O begin 2024 eveneens begonnen met de implementatie van AFAS voor het HR gedeelte. Dit project vormgeven naast het reguliere werk vraagt veel flexibiliteit van de medewerkers. Per 1 januari 2025 is het HR gedeelte live gegaan. Nog niet met alle HR modules maar wel met de belangrijkste. Verdere doorontwikkeling zal in 2025 plaatsvinden.

Periodiek is in 2024 gemonitord wat de voortgang is geweest van de plannen van aanpak van het werkbelevingsonderzoek 2023. De resultaten zijn samen met communicatie via nieuwsberichten op VIP kenbaar gemaakt voor het personeel. Eind 2024 behoeven de volgende 2 thema's nog verdere aandacht:

- Functionerings- en beoordelingsgesprekken:
  Een nieuwe gesprekscyclus is in de maak en zal in 2025 vastgesteld worden.
- Doorontwikkeling ICT:
  Een aantal verbeterstappen zijn in voorbereiding. De verwachting is dat deze in 2025 verder vormgegeven worden.

Het jaar 2024 heeft in het teken gestaan van het inwerken van een aantal nieuwe medewerkers binnen het team. Dat is goed verlopen, ware het niet dat in 2024 wederom een aantal vacatures zijn ontstaan. 2024 heeft zodoende in het teken gestaan van teamontwikkeling. In 2025 zal het team naar verwachting weer op sterkte zijn.

Als gevolg van de uitzending van Zembla over PTSS is dit thema de afgelopen maanden veel onder de aandacht geweest. Dit heeft ertoe geleid dat lokaal een aantal acties hierop zijn ondernomen en er een mooi aanbod van faciliteiten voor medewerkers met mogelijke klachten is vormgegeven. Landelijk is op dit thema ook niet stilgestaan. Met als resultaat een landelijke tool box en regeling PTTS waarbij wij als VRZL aan de ontwikkeling daarvan hebben bijgedragen.

In het verlengde hiervan is in 2024 een verkenning gedaan op het thema mentale veerkracht met de bedoeling om preventief onze medewerkers veerkrachtiger te maken in hun langdurige cisis, werk en privé. Een programma hiervoor zal in 2025 worden uitgerold binnen de hele organisatie.

In 2024 is een vervolg gegeven aan het in 2022 gestarte leiderschapsprogramma voor het gehele management en het in 2023 gestarte programma voor de ploegchefs en coördinatoren. De doelgroepen van beide programma's zijn in 2024 op elkaar aangesloten.
Medio 2024 is met het management gemonitord wat de voortgang Strategische Personeelsplanning is, en de daaruit voortvloeiende actiepunten op bepaalde organisatie brede thema's.

Op het gebied van 2e loopbaan heeft naast het begeleiden van individuele trajecten van medewerkers de afronding van de 1-jarige MBO4 opleiding waar meer dan 30 medewerkers aandeelnamen te realiseren. Voor het overgrote deel is dat reeds gelukt. Een aantal medewerkers probeert dit nog voor het einde van het jaar af te sluiten.

De verwachting is dat ongeveer 26 medewerkers het jaar zullen afsluiten met het behalen van een afgerond MBO-diploma.

De met de OR en het GO in 2023 gevoerde gesprekken over 2e loopbaanbeleid en opleidings- en studiefaciliteiten hebben geleid tot een nieuw beleid op deze onderdelen. De ingangsdatum hiervan is 1 januari 2025.

Een aantal beleidsdocumenten zijn het afgelopen jaar hernieuwd, denk hierbij aan de regeling vergoeding aangepaste persoonlijke hulpmiddelen, de regeling Beelschermbril en Attentieregeling.

Als organisatie zijn wij met het aannemen van een recruiter in 2024 gestart met verkenning op het thema Employer Branding. De werking van de arbeidsmarkt is eveneens in onze organisatie merkbaar. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal medewerkers de organisatie hebben verlaten. Gecombineerd met het toekennen van extra BDuR gelden in het kader van langdurige crisis en pensionering van een aantal medewerkers is het afgelopen jaar meer dan 150 vacatures in de organisatie vervuld (beroeps en vrijwillig).

In verband met de overgang van de GHOR als onderdeel van de GGD naar VRZL per 1 januari 2025 zijn in 2024 de nodige voorbereidingen getroffen om de overgang per die datum te realiseren. Dit traject is naar behoren gelopen samen met de medezeggenschap.

I, A & F
Het team I, A en F omvat Informatisering, automatisering en Facilitaire Zaken. Een zeer breed spectrum met veel lopende zaken. Afgelopen jaar is er gewerkt aan een visie op informatisering met bijhorende roadmap voor Informatiemanagement. Afgesproken is dat het in kaart brengen van bedrijfsprocessen het startpunt is om optimalisatie op IT te kunnen doorvoeren. Op dit moment zijn er al een groot deel van de kritische processen in kaart gebracht. Deze informatie zal gebruikt worden om onderlinge relaties met systemen en informatiebronnen in kaart te brengen. Hiermee kan er nog meer focus gelegd worden. Daarnaast is er dit jaar een nieuwe digitaal werkplek concept (VRZL Online) gerealiseerd. De eerste gebruikers zijn begin Q4 over gegaan naar deze omgeving. Einde van dit jaar is er bestuurlijk consensus gevonden om samen verder te gaan in een aangepaste dienstverlening voor VRZL. Dit is een doorontwikkeling op de nieuwe digitale werkplek die in 2023 online is gegaan. Dit zal voor de organisatie grote voordelen brengen op het gebied van samen werken alsook het imago naar buiten toe. Er zal namelijk afscheid genomen worden van het brwzl.nl domein en alleen nog maar gewerkt worden van het vrzl.nl domein. Hierbij hoort ook een robuustere en professionele IT dienstverlening. Diverse taken zullen verschuiven van PIT naar VRZL intern. Dit heeft impact op zowel de grootte als de vakinhoudelijke kennis van het team.

Op het gebied van informatiemanagement wordt er in 2025 een geactualiseerde visie ontwikkeld waarbij het goed praktisch gebruik en een hoog kwaliteitsniveau de basis is. Het doel is om meer grip te krijgen op bedrijfsinformatie om nog beter te kunnen voldoen aan de archiefwetgeving, Wet Openbare Overheid (Woo) en gebruikersgemak. Een doorontwikkeling van het applicatielandschap is hierin cruciaal en diverse stappen zijn hier reeds in genomen. Hierbij is “Cloud first” nog steeds de basis. Alle bedrijf kritische applicaties zijn reeds gemigreerd naar de Cloud. De minder kritische applicaties die nog over zijn zullen uiterlijk einde Q2 2025 gemigreerd of vervangen zijn.

Op het gebied van huisvesting is men vooral druk met de bestuurlijke dialoog. Hierin wordt het eigendomsconstruct tegen het licht gehouden waarbij thema’s als duurzaamheid en flexibiliteit een grote rol spelen. Energie lasten zijn ook voor VRZL een belangrijke kostenpost en middels bewustwordingscampagnes en aanpassingen binnen de dienstverlening worden de eerste besparingen zichtbaar.

Daarnaast is er afgelopen jaar focus geweest voor de interne organisatie van huisvesting. Diverse processen zijn onder de loep genomen en op niveau gebracht. Het team heeft een grote stap in de broodnodige groei van het aantal mensen alsook de inhoudelijke kennis gemaakt in 2024. Ook hierin zal net zoals binnen het ICT team de focus op de interne klant middels een professionele service liggen.

Om deze uitdagingen verder vorm te geven is er besloten om het team I,A&F op te splitsen in een team Facilitair en een team ICT. Ieder met zijn eigen teamleider. Dit past beter bij de opgaves die er op beide gebieden liggen.

Algemene kengetallen op concernniveau

Verzuimpercentage:
Het gemiddelde verzuimpercentage over 2024 laat een lichte stijging zijn ten opzichte van 2023. Het gemiddelde verzuimpercentage over 2023 was 5,32% waardoor een toename is van 0,25% in 2024.

Verzuimpercentages	Kort	Middellang	Lang	Gemiddeld verzuim
Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	0,62%	0,97%	4,68%	6,27%
Brandweerzorg	0,58%	0,85%	4,76%	6,19%
Bedrijfsvoering	0,45%	0,06%	1,61%	2,12%
Totaal	**0,56%**	**0,74%**	**4,27%**	**5,57%**

Personele opbouw en samenstelling
De personele opbouw en samenstelling van VRZL is als volgt:

Personele opbouw en samenstelling	Formatie	Bezetting per 31 december 2024	Vacatures	Gemiddelde leeftijd
Directie	2,00	2,00	0,00	58,60
Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	34,36	31,05	3,31	42,50
Brandweerzorg	300,50	304,46	-3,96	44,90
Bedrijfsvoering	59,01	59,32	-0,31	45,60
Vrijwilligers (aantal)	535,00	498,00	37,00	39,60
Totaal	**930,87**	**894,83**	**36,04**	**46,24**

2.4.4.4 Wat heeft het gekost?
Voor wat betreft overhead wordt de definitie gevolgd zoals die door de wetgever wordt gegeven; daarbij sluiten we aan bij de landelijke handreiking voor veiligheidsregio's.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten				
Bijdrage gemeenten	47.775	48.000	52.733	52.733
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.947	1.986	2.127	2.127
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.816	6.500	7.234	7.234
Bijdrage Rijk (BDUR) extra gelden	417	1.670	1.586	1.687
Totaal	**56.955**	**58.156**	**63.680**	**63.781**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar deel C - Jaarrekening.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten	**704**	**200**	**2.510**	**6.045**
Lasten	**12.057**	**11.118**	**13.616**	**13.548**
Onvoorzien	-	10	-	-
Totaal	**-**	**10**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	37	60	100	240
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**37**	**60**	**100**	**240**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	144	286	286	286
Mutatie reserves	**-144**	**-286**	**-286**	**-286**
Resultaat	**-11.246**	**-10.702**	**-10.920**	**-7.457**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar deel C - Jaarrekening.

2.4.4.5 Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Algemeen
De externe accountant heeft tot en met de jaarrekening van 2022 een controleverklaring afgegeven met betrekking tot zowel getrouwheid als financiële rechtmatigheid. Vanaf de jaarrekening van 2023 geeft de externe accountant alleen nog een controleverklaring af omtrent getrouwheid. Vanaf jaarrekening 2023 moet het dagelijks bestuur een financiële rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening van VRZL.

De rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van de jaarrekening. Het dagelijks bestuur gaat daarmee verantwoording afleggen omtrent de financiële rechtmatigheid. Deze financiële rechtmatigheidsverantwoording wordt getoetst bij de jaarrekeningcontrole door de externe accountant.

Om het dagelijks bestuur de mogelijkheid te geven om deze financiële rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening dienen er interne controle werkzaamheden te worden uitgevoerd. Deze interne controle werkzaamheden worden uitgevoerd binnen VRZL op basis van het vastgestelde interne controle plan 2024. De bevindingen van de interne controle werkzaamheden worden in de bestuursrapportage en de jaarrekening gerapporteerd aan het bestuur.

Reikwijdte van interne controle
De financiële rechtmatigheid en daarmee de interne controle is gericht op het begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

Begrotingscriterium
Het begrotingscriterium ziet toe op het respecteren van het budgetrecht van het Algemeen Bestuur. Begrotingsrechtmatigheid wordt omschreven als: financiële beheers handelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn maxima voor de lasten vermeld die door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheer handelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.

Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheer handelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten als: bevoegdheden, verordeningen, mandaten, wettelijke voorschriften (BBV).

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Vanuit de interne controle wordt in het kader van het M&O-criterium onderzocht of er sprake is van misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze controle richt zich op het waarborgen van integriteit, transparantie en verantwoording in het gebruik van financiële en materiële middelen binnen VRZL. Binnen de interne controle worden diverse maatregelen genomen om het M&O-criterium te beoordelen. Tevens wordt er specifiek aandacht besteed aan het identificeren van signalen van fraude en integriteitsschendingen.

Kaders en toleranties
De interne controle ziet toe op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties. Voor de uitvoering van de controle wordt jaarlijks door de commissie BBV een kadernota rechtmatigheid uitgegeven. Voor het toetsen van het voorwaardencriterium (naleving wet- en regelgeving) geldt het normenkader zoals opgenomen in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol Veiligheidsregio Zuid Limburg.

VRZL heeft ervoor gekozen niet af te wijken van de goedkeuringstoleranties zoals deze gelden voor de accountantscontrole. De goedkeuringstoleranties zijn opgenomen in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol accountantscontrole voor de Veiligheidsregio Zuid Limburg. De goedkeuringstoleranties wordt bepaald op basis van de totale lasten (inclusief dotaties aan reserves). Aan de hand van de primitieve begroting 2024 zijn de toleranties bepaald, waarbij nog geen rekening is gehouden met de onzekerheid rond bijkomende kosten en opbrengsten gedurende het begrotingsjaar. De goedkeuringstolerantie in euro's voor fouten en onzekerheden moeten op eindejaar opnieuw bepaald worden.

Aan de hand van de primitieve begroting zijn de volgende toleranties bepaald:

Goedkeurings- en rapportagetolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van de lasten)	≤ 1 %	> 1 % < 3 %	-	≥ 3 %
Onzekerheden in de controle (% van de lasten	≤ 3 %	> 3 % < 10 %	≥ 10 %	-

Bevindingen interne controlewerkzaamheden 2024:
De interne controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd conform het vastgestelde interne controleplan 2024.

Begrotingscriterium
Het is gebruikelijk om tussentijds in het begrotingsjaar een technische begrotingswijziging door te voeren De technische begrotingswijziging zorgt ervoor dat in de begroting 2024 de laatste stand van zaken financieel is aangepast met de genomen bestuursbesluiten. Het beoogd effect is om bestuursbesluiten vroegtijdig te verwerken in de begroting ten behoeve van de begrotingsrechtmatigheid. In de bestuursrapportage 2024 zijn meerdere technische begrotingswijzigingen verwerkt. Technische begrotingswijzigingen die doorgevoerd worden zijn budgetneutraal waardoor deze zonder zienswijzetraject vastgesteld kunnen worden door het algemeen bestuur. We hebben vastgesteld dat de bestedingen en investeringen die in het jaar 2024 zijn gedaan, in lijn zijn met de begroting en het Meerjareninvesteringsplan (MIP) zoals deze zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Voorwaardencriterium
Op basis van de interne controlewerkzaamheden over het jaar 2024 hebben wij vastgesteld dat financiële beheers handelingen zijn uitgevoerd met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving, conform hetgeen verwoord is in het normenkader zoals opgenomen in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol Veiligheidsregio Zuid Limburg.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
In het kader van het M&O-criterium wordt onderzocht of er sprake is van misbruik en oneigenlijk gebruik binnen de organisatie. In het vierde kwartaal is gestart met de uitvoering van de fraude risicoanalyse, zoals geadviseerd door de accountant. Deze analyse zal helpen bij het identificeren van potentiële risico's op fraude en integriteitsschendingen, zodat passende preventieve maatregelen kunnen worden genomen.

Daarnaast wordt de eed (Ethische Code) door alle medewerkers afgelegd om de integriteit binnen de organisatie te waarborgen. Op basis van de tot nu toe uitgevoerde controles zijn er geen onrechtmatigheden geconstateerd in het kader van het M&O-criterium.

Conclusie:
Op basis van de interne controlewerkzaamheden over het jaar 2024 concluderen wij dat er geen financiële onrechtmatigheden zijn vastgesteld die niet acceptabel zijn.

2.4.4.6 Digitale toegankelijkheid

Digitale toegankelijkheid is wettelijk verplicht voor Nederlandse overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-)publieke sector. Het is verplicht om te voldoen aan de eisen van Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1, niveau A en AA.

Digitale toegankelijkheid of web accessibility betekent dat al onze online communicatie, zoals onze website, pdf's, formulieren en video's, bruikbaar is voor iedereen, dus ook voor mensen met een functie-beperking. Dat betekent bijvoorbeeld dat blinde gebruikers onze content kunnen beluisteren via hun eigen spraaksoftware of dat slechthorenden onze video's kunnen volgen door ondertiteling. Door content op de juiste manier aan te bieden, weet je zeker dat deze voor iedereen bruikbaar is. Zo voldoe je aan de internationale WCAG 2.1 richtlijnen, ook wel web richtlijnen genoemd. Deze richtlijnen zijn gebaseerd op 4 principes:

Het belangrijkste voordeel van accessibility is natuurlijk dat we onze doelgroep veel beter bedienen. Vooral voor overheden is het belangrijk dat alle informatie en communicatie voor iedereen bruikbaar is. Er zijn in Nederland namelijk veel mensen met een functie-beperking. Als we die ook bereiken en bedienen, kan dit veel opleveren.

Het is ook verplicht om een toegankelijkheidsverklaring te plaatsen. Voor de onderbouwing van een toegankelijkheidsverklaring zijn onderzoeksresultaten nodig, een onderzoeksrapport is daarvoor een goed hulpmiddel. Als wij een toegankelijkheids-verklaring voor onze website of app opstellen, moeten wij daarin de nalevingsstatus aangeven.
De volgende statussen worden onderscheiden:

- Status A: er is maximaal drie jaar geleden een onderzoek uitgevoerd. Er zijn geen problemen gevonden en de site voldoet geheel.
- Status B: er is een onderzoek uitgevoerd, problemen en de gevolgen voor gebruikers zijn benoemd en (herstel)maatregelen zijn gepland.
- Status C: er is een eerste stap gezet, bijvoorbeeld een eerste onderzoek ingepland. De mate van toegankelijkheid is nog grotendeels onbekend.
- Status D: er zijn nog geen concrete stappen gezet. Wel is een verklaring beschikbaar.
- Status E: er is geen enkele informatie over de toegankelijkheid van de site beschikbaar. Deze websites staan nog niet in het register.

Onze website www.vrzl.nl is eind november 2023 getest en we hebben een mooie B-status gescoord. Momenteel wordt er met de huidige kennis en nieuw vergaarde inzichten gewerkt aan een nieuwe website. Een website die voldoet aan alle gestelde eisen. De verwachting is dat deze website in het voorjaar van 2025 operationeel is.

Je mag als organisatie zelf het toegankelijkheidsonderzoek uitvoeren. Maar dat is niet makkelijk. Je moet de technische kennis, alle benodigde documentatie en het gereedschap hebben om dit goed te doen. Het

onderzoeken van een website of app volgens de onderzoeksmethode WCAG-EM is specialistisch werk dat veel tijd kost. Deze kennis en capaciteit hebben we op dit moment niet binnen VRZL waardoor wij genoodzaakt zijn dit uit te besteden aan een onderzoeksbureau. Hier gaan incidentele middelen mee gepaard die niet in onze begroting opgenomen zijn aangezien dit een autonome ontwikkeling betreft.

De kosten hangen af van verschillende zaken. Bijvoorbeeld: Hoe groot is de site of app? Is er al eerder onderzoek uitgevoerd? Gebruikt de site of app templates of bouwstenen die al toegankelijk zijn? Onderzoeksresultaten zijn 3 jaar geldig als onderbouwing van een toegankelijkheidsverklaring. Worden meerdere deelonderzoeken gebruikt? Dan mag het oudste onderzoek maximaal 3 jaar oud zijn. De onderbouwing mag bestaan uit één volledig onderzoek of meerdere deelonderzoeken. Zolang alle 50 toegankelijkheidseisen maar zijn gecontroleerd. Elk deelonderzoek gaat over een gedeelte van de 50 toegankelijkheidseisen. Wélk gedeelte dat is, hangt af van hoe de site of app in elkaar zit.

Het deelonderzoek van de inhoud richt zich op alles wat de web redactie zelf kan aanpassen: teksten, afbeeldingen, ingesloten video's, de teksten bij formulieren, pdf-bestanden, enzovoort. Wat er precies onder valt, verschilt per platform.

Bij het deelonderzoek van de techniek worden alle onderdelen onderzocht die de leverancier beheert. Ook dit kan per platform verschillen. De onderzoeker kijkt of een redacteur met het platform toegankelijke inhoud kan plaatsen. En of de onderdelen die het platform levert toegankelijk zijn. Bijvoorbeeld de formuliervelden, de navigatiemenu's en de zoekfunctie.

Het onderzoeksbureau dient in haar rapport duidelijk te beschrijven welke onderdelen en welke toegankelijkheidseisen zij hebben onderzocht. In het rapport dient zichtbaar te zijn dat dit over alle verplichte 50 toegankelijkheidseisen gaat, én over alle onderdelen van de website of app. Bij de controle van de toegankelijkheidsverklaring wordt hier door DigiToegankelijk naar gekeken.

2.4.5 Verbonden partijen

2.4.5.1 Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

2.4.5.2 Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Solido-IT (v/h Parkstad-IT)	· Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. · Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,0 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen:	Het leveren van ICT-basisvoorziening d.m.v. technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.
	• Kosten van accounts en werkplekken		
	• Kosten van opslag		
	Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.		

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Solido-IT (v/h Parkstad-IT)		**31 december 2024**	**31 december 2023**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan€ 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan PIT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

2.4.5.3 Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2023 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's. In de afgelopen periode is binnen die samenwerking onder meer een gezamenlijk Drone-team ingericht en onderzoeken wij verdere mogelijkheden ten aanzien van digitale verkenning.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie op inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.

2.4.6 Wet open overheid (WOO)

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet. De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische als ook een technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

2.5 FUNCTIONEEL LEEFTIJDSONTSLAG (FLO)

Het Algemeen Bestuur heeft in de bestuursvergadering van 6 december 2019 de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. In deze nota is o.a. aangegeven dat de FLO-kosten (tot en met 2044) een grillig verloop hebben en dat deze moeten worden geëgaliseerd om de gemeentelijke bijdrage stabiel te houden.

Om de kosten die samenhangen met het FLO te kunnen dragen heeft VRZL in 2021 op advies van de accountant een voorziening getroffen. De herijking FLO die in 2021 heeft plaatsgevonden heeft ertoe geleid dat er een forse extra structurele dotatie gedaan moest worden aan deze voorziening om te voorkomen dat deze voorziening negatief zou worden, iets dat niet mag bij een voorziening. In het AB van 14 april 2023 heeft het AB het besluit genomen dat ten aanzien van de hogere FLO kosten, de zienswijzen van de deelnemende gemeenten meegenomen hebbende, een structurele reguliere bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL inzake de FLO voorziening en met een omvang van in totaal € 560.000 met ingang van 2023 te laten plaatsvinden.

De FLO overgangsregeling is sinds 2019 aangepast naar een gegarandeerd netto loon van 75%. Dit loon bestaat uit de uitkering levensloop aangevuld met bijdrage van de werkgever tot aan de pensioendatum. Door een recente wetswijziging stopt de levensloopregeling landelijk in 2022. In 2022 is de regeling “netto FLO-spaartegoed” gestart. Medewerkers kunnen door deze wetswijziging zelf kiezen wanneer zij het FLO laten ingaan. Dat kan een verschuiving van kosten tot gevolg hebben waardoor bestuurlijk is afgesproken het FLO jaarlijks te herijken en te monitoren op inhoud en effecten.

Inzake het FLO is met het AB afgesproken dat er jaarlijks een herijking plaatsvindt van de FLO kosten. Dat is in de maand februari 2024 gebeurd en in de maand augustus 2024 heeft er opnieuw een herijking plaatsgevonden van de FLO kosten. De herijking laat een forse stijging zien van de toekomstige FLO kosten van € 2,7 mln. Om deze FLO kosten in 2024 en verder te blijven dekken uit de gevormde voorziening was in 2024 een extra incidentele storting noodzakelijk in de voorziening van € 1,5 mln. Deze toename wordt veroorzaakt door het feit dat medewerkers de FLO uitkering waar zij recht op hebben naar voren halen. Dit betekent overigens ook dat in de komende jaren een nivellering gaat plaats vinden waarbij de structurele dotatie aan de voorziening FLO wellicht lager kan worden en daarmee een lagere bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL kan worden doorgevoerd. Daartoe vinden ook jaarlijks herijkingen plaats op wettelijke wijzigingen en Cao wijzigingen en de impact daarvan op de voorziening FLO. Om geen extra bijdrage te vragen van de deelnemende gemeenten heeft het AB in haar vergadering van 4 oktober 2024 goedgekeurd dat deze incidentele dotatie ten laste van de incidentele coördinatie- overhead dekking CNO (budgetneutraal) wordt gedaan. In januari 2025 zal wederom een herijking plaatsvinden van de FLO kosten vanwege een nieuw fiscaal regime en premiewijzigingen van het ABP.

2.6 OEKRAÏNE / CRISIS NOODOPVANG ASIELZOEKERS

Oekraïne:
Op 24 februari 2022 is door het oorlogsgeweld in Oekraïne een grote stroom van ontheemden ontstaan. Vanwege de mogelijke komst van vele ontheemden uit Oekraïne naar Nederland, is de noodzaak ontstaan om op korte termijn voldoende opvangplekken te creëren. De toestroom van ontheemden uit Oekraïne is dermate hoog dat Nederland niet in staat is om binnen de bestaande structuren opvang te bieden.

In de brief aan de Tweede Kamer van 8 maart 2022 heeft het kabinet toegezegd dat de kosten die worden gemaakt vanwege de realisatie en exploitatie van deze opvang van rijkswege worden vergoed.
Dit besluit van de Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid voorziet in de vergoeding van de kosten die worden gemaakt door de veiligheidsregio’s, gemeenten en de GGD-en/GHOR en die toezien op de coördinerende werkzaamheden en de eerste opvang in hun regio. Het besluit trad in werking na de datum van uitgifte van de Staatcourant waarin dit wordt geplaatst.

Per 1 januari 2024 dragen de veiligheidsregio's de verantwoordelijkheid voor de operationele coördinatie en eerste opvang over aan door gemeenten gevormde samenwerkingsverbanden, waarbij gemeenten er ook voor konden kiezen dat de VRZL deze taak voortzet. Het bestuur van VRZL heeft er voor gekozen dat in 2024 VRZL deze taak inderdaad voortzet. VRZL heeft dit vervolgens gecommuniceerd aan het ministerie van Justitie en Veiligheid om zo tijdige en rechtmatige financiering van het samenwerkingsverband in 2024 goed te kunnen regelen.

Het besluit voorziet in een incidentele bijdrage aan veiligheidsregio's voor de daadwerkelijk gemaakte kosten (meerkosten) die aanvullend worden gemaakt ten behoeve van de coördinatie en eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne en dit besluit wordt voortgezet voor de periode vanaf 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. VRZL heeft in 2024 een voorschot aangevraagd voor de kosten die hiermee gepaard gaan. Deze aanvraag is in de maand november 2024 gehonoreerd door het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De middelen die hiermee gepaard gaan zijn begin december 2024 ontvangen zodat de liquiditeit van VRZL gegarandeerd is.

De volgende in die periode gemaakte kosten komen voor vergoeding in aanmerking:
(a) De kosten die veiligheidsregio's maken voor de coördinatie en de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne.
(b) De kosten die binnen een regio waarbinnen een veiligheidsregio haar taken uitvoert, door gemeenten worden gemaakt, voor zover deze in plaats van of in aanvulling op, de veiligheidsregio belast zijn met de coördinatie en de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne.
(c) De kosten die binnen een veiligheidsregio door GGD en GHOR worden gemaakt, voor de uitvoerende taken die betrekking hebben op de opvang van ontheemden uit Oekraïne en voor zover deze taken niet in aanmerking komen voor een vergoeding op grond van de Wet publieke gezondheid of een andere regeling op basis waarvan de organisatie haar taken uitvoert.

De onder b en c bedoelde kosten worden via de desbetreffende veiligheidsregio gedeclareerd.

Sinds februari 2024 beheert VRZL een locatie voor 200 Oekraïense vluchtelingen op verzoek van de gemeente Kerkrade.

Crisisnoodopvang asielzoekers

In het Veiligheidsberaad van 23 mei 2022, heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een dringend beroep gedaan op de veiligheidsregio's om te helpen bij het ontlasten van het aanmeldcentrum in Ter Apel door middel van het realiseren van tijdelijke crisisnoodopvang van asielzoekers. In lijn met hiertoe gemaakte afspraken met de operationeel directeur COA, is door de RCDV een aflosschema crisisnoodopvang voor de veiligheidsregio's opgesteld, waar het Veiligheidsberaad op 7 juni 2022 mee heeft ingestemd.

Bijna elke dag worden de veiligheidsregio's benaderd om nog meer opvangplekken beschikbaar te stellen. De ambtelijke organisaties van gemeenten zijn niet in staat om nog meer inzet te leveren. In de praktijk is dit wel nodig bij crisisnoodopvang, omdat het COA geen of maar een heel klein deel van de benodigde inzet kan leveren en onvoldoende personeel heeft om haar afspraken ten aanzien van de crisisnoodopvanglocaties na te komen. Het COA is in de praktijk niet bij machte om, zoals afgesproken, de medische zorg op de opvanglocaties te organiseren, zodat ook deze taak bij de gemeenten en/of veiligheidsregio's landt. Aan veel afspraken die door de RCDV, met instemming van het Veiligheidsberaad (Veiligheidsberaad 7 juni 2022), met het COA zijn gemaakt, wordt door het COA (nog) niet voldaan.

Daarbij is er nog steeds geen beeld hoe het COA ervoor zorgt dat asielzoekers, na de crisisnoodopvang, naar (semi)permanente opvangplekken worden gebracht. Sterker nog, nu worden asielzoekers van de ene crisisnoodopvang naar de volgende gebracht (van sporthal naar sporthal).

Er is gelukkig wel duidelijkheid ontstaan inzake de vergoeding van gemaakte kosten door VRZL inzake CNO. Eind 2022 is de afspraak gemaakt dat het COA de kosten aan VRZL voor 100% vergoed. Voor 2024 is dat ook gebeurd. Met het COA hebben wij de afspraak kunnen maken dat wij met ingang van 2023 telkenmale na afloop van de maand een declaratie insturen van de gemaakte kosten CNO, waarna het COA de factuur binnen een termijn van 14 dagen betaald aan VRZL.

Sinds januari 2024 is er in Ubachsberg (gemeente Voerendaal) een CNO locatie geopend voor de opvang van 300 asielzoekers voor de duur van 18 maanden. In samenwerking met de gemeente Sittard was vanaf 12 juni 2023 een opvangcentrum ten behoeve van CNO operationeel, naast het hoofdgebouw van de VRZL, voor maximaal 300 asielzoekers. Conform afspraak is dit beëindigt op 12 juni 2024. Daaropvolgend is in samenwerking met de gemeente Simpelveld op 14 oktober 2024 een opvangcentrum ten behoeve van CNO operationeel geworden voor een periode van twee jaar, eveneens voor 300 asielzoekers. Inmiddels is de Spreidingswet van kracht. Op grond van deze wet heeft de Minister van Asiel en Migratie aan de regio Zuid-Limburg een opgave verstrekt voor de opvang van 2.770 asielzoekers.

Op 1 november 2024 heeft de gouverneur van de provincie Limburg geïnventariseerd in hoeverre aan die opgave werd voldaan. Op 1 juni 2025 dient die opvang gerealiseerd te zijn. VRZL is vaak betrokken bij de realisatie van deze Tijdelijke Gemeentelijke Opvanglocaties (TGO).
Na twee jaar Corona, meer dan een jaar opvang van Oekraïners en daarnaast de inspanningen ten behoeve van CNO komen veiligheidsregio's en gemeenten nauwelijks nog aan de eigen taken toe. Ondanks eerdere toezeggingen vanuit andere overheidsorganisaties is van personele bijstand nog geen sprake. De veiligheidsregio's en gemeenten lossen steeds meer uitvoeringsproblemen van het COA op. Strakke coördinatie en prognoses vanuit het COA ontbreken.

De inspanningen van de veiligheidsregio's zijn niet alleen gericht op het ondersteunen en faciliteren van de gemeenten, maar ook op het bereiken van maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak. Wat is naar de samenleving toe verantwoord en hoe blijf je als overheid betrouwbaar? Het ontbreken van heldere prognoses van het COA en de steeds wisselende vraag richting veiligheidsregio's en gemeenten, maken dit niet eenvoudiger.

De asiel- en vluchtelingenketen vraagt in zijn totaliteit aandacht. Aan diverse landelijke tafels is bepleit om het vraagstuk breder aan te vliegen, maar dit krijgt nog lastig vervolg in de landelijke crisisstructuur. In de gemeenten en gemeenschappen komen alle vormen van opvang (particulier, via bedrijven en vakantieparken, crisisnoodopvang, noodopvang, satellietlocaties, asielzoekerscentra et cetera) voor alle doelgroepen (asielzoekers, statushouders en vluchtelingen uit Oekraïne) samen. Door de focus op één specifiek onderdeel uit deze keten te leggen, ontstaan geregeld een vertekend beeld en ongewenste effecten. Daarbij kent de problematiek rond de opvang van asielzoekers nauwe samenhang met andere grote dossiers, denk aan de problematiek rond de krapte op de woningmarkt.

2.7 MEERJARENBELEIDSPLAN VRZL 2024-2027

In de Wet veiligheidsregio's (Wvr) staat vermeld dat het bestuur ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vaststelt waarin het beleid is vastgelegd voor de taken van de veiligheidsregio. Afgelopen jaar zijn wij van start gegaan met de uitvoering van ons vastgestelde meerjarenbeleidsplan VRZL - Samen Veilig 2024-2027.

Inzicht geven in de risico's die ons kunnen overkomen en het effect dat die risico's potentieel kunnen hebben is de basis van dit meerjarenbeleidsplan. We analyseren wat we als organisaties in de crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweerzorg aan slagkracht kunnen inzetten tegenover de aanwezige risico's. Daarbij kijken we verder dan onze veiligheidsregio als organisatie. De uiteindelijke kracht wordt namelijk bepaald door de samenwerking van alle partners in het veiligheidsdomein.

Tevens hebben we gekeken naar trends en ontwikkelingen binnen ons werkveld. Het ontstane beeld is in dit meerjarenbeleidsplan vertaald naar concrete ambities voor onze afzonderlijke programma's.

In 2024 hebben wij ons o.a. gericht op de volgende zaken:
- Opstellen strategisch huisvestingsplan
- Ontwikkeling nieuwbouw brandweerkazernes Sittard-Oost, Kerkrade, Heerlen en Gulpen
- Inbedding GHOR
- Verkenning ins en outs van langdurige crisis in combinatie met oorlogsdreiging
- Stappen gezet in informatie-architectuur, applicatielandschap en - informatieveiligheid (introductie AFAS-systeem, afstemming samenwerking met PIT)
- Voldoen aan wettelijke eisen WOO
- Processtappen gezet op het terrein strategische personeelsplanning (employer branding, dagopleiding manschappen brandweer)
- Verdiepende oriëntatie op zorgrisicoprofiel
- Oriëntatie op Risk Factory
- Afstemming met gemeenten in het kader van implementatie Omgevingswet

Ons meerjarenbeleidsplan gaat uit van realistisch beleid met beoogde resultaten die passen bij de huidige tijdsgeest en binnen een verantwoord financieel beleid.

2.8 HUISVESTING BESTUURLIJKE OPDRACHT

Uit de in 2021 en 2022 gevoerde bestuurlijke dialoog ‘Verantwoorde brandweerzorg 2024-2030’ is een opdracht voortgekomen voor de uitwerking van toekomstige huisvestingsscenario’s. Uitgangspunten daarvoor zijn het regionale perspectief en de onderlinge regionale solidariteit. (Nieuwe) kazernes komen in eigendom van de veiligheidsregio en worden door de veiligheidsregio gefinancierd.

Het resultaat van deze opdracht is in de vorm van een tweetal uitgewerkte scenario’s (“basis op orde” en “eigendom volledig bij VRZL”) aan het bestuur voorgelegd in april 2024. Uit de bestuurlijke sondering kwam het beeld naar voren, dat de overname van de volledige vastgoedportefeuille op enig moment in de nabije toekomst niet kon rekenen op voldoende steun.

Een vervolgopdracht werd verstrekt:

- Werk een scenario “Ingroeipad” uit, gekoppeld aan nieuwbouw of grootschalig onderhoud en;
- Maak een voorstel voor de harmonisatie van de huurafspraken, dat afdwingbaar en marktconform is, met een eenduidige demarcatie en een wettelijk en eenduidig niveau voor onderhoud en verduurzaming.

Deze vervolgopdracht is in de periode april t/m oktober 2024 uitgewerkt door een ambtelijke werkgroep die was samengesteld uit specialisten van alle gemeenten, de veiligheidsregio en externe adviesbureaus. Het resultaat met alle bevindingen en adviezen is neergelegd in het Eindrapport Toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Samengevat zijn de belangrijkste constateringen van de werkgroep:

1. De huidige situatie is niet toekomstbestendig. Het is hoe dan ook noodzakelijk een inhaalslag te maken om de basis op orde te krijgen. Dit staat los van de eigendomsvraag. De kosten zullen in de komende periode(n) onvermijdelijk stijgen. De grootste post hierin is de kapitaallasten, omdat er voor nieuwbouw niet wordt gereserveerd. Niet alle kazernes voldoen aan de wettelijke eisen inzake onderhoud en duurzaamheid en de huurafspraken zijn niet geüniformeerd.
2. VRZL werkt geleidelijk toe naar volledig eigenaarschap van de huisvesting: de kosten worden regionaal verdeeld en nieuwe en ingrijpend verbouwde kazernes komen in eigendom van de veiligheidsregio.
3. Doel van de regionalisering van de brandweerkazernes is om enerzijds efficiënt en effectief in te kunnen spelen op de behoefte van de VRZL en de daaraan gestelde wettelijke eisen en anderzijds om vanuit een stabiele begroting de kosten gelijkwaardig over gemeenten te verdelen.

Het voorliggende voorstel vraagt komend jaar een zorgvuldig besluitvormingsproces. Ingezet wordt op een benadering in drie fasen, die start met de fase informatie c.q. bestuurlijke sondering, daarna volgt een fase consulteren gemeenten en afgesloten wordt met een zienswijze traject met besluitvorming medio 2025. Vanwege een veelheid aan relevante factoren beslaat de totale doorlooptijd ruim een half jaar.

2.9 WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

De Wet gemeenschappelijke regelingen is per 1 juli 2022 gewijzigd ter verbetering van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen. Dit bracht met zich mee, dat alle gemeenschappelijke regelingen vóór 1 juli 2024 moesten worden aangepast om op deze wijze te voldoen aan de gewijzigde wet.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft meegedaan aan een gezamenlijk traject van 21 Limburgse gemeenschappelijke regelingen om te komen tot zo uniform mogelijke wijzigingen. In dit traject zijn gezamenlijke wijzigingen doorgevoerd m.b.t. informatievoorziening, inspraak, evaluatie, archief en noodzakelijke updates voortvloeiende uit o.a. de Wet elektronische publicaties.

Voor Veiligheidsregio Zuid-Limburg is nu expliciet gemaakt dat gemeenteraden via een zienswijzetraject worden geraadpleegd in het geval van Meerjarige strategische plannen, zoals dit in feite al is toegepast met de vaststelling van het Meerjarenbeleidsplan 2024 t/m 2027. Daarnaast houdt de wijziging van de gemeenschappelijke regeling VRZL in dat, net als bij andere gemeenschappelijke regelingen, de jaarrekening VRZL niet langer voor zienswijze, maar informatief wordt aangeboden aan de gemeenteraden.

De nieuwe Gemeenschappelijke Regeling VRZL (2024) is door alle deelnemende gemeenten en hun colleges vastgesteld, is per 1 juli 2024 van kracht en gepubliceerd op de officiële kanalen.

3 DEEL C – JAARREKENING

3.1 BALANS (VOOR RESULTAATBESTEMMING)

Activa	31 december 2024	31 december 2023
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa met economisch nut		
Gronden en terreinen	2.156.841	1.951.141
Bedrijfsgebouwen	12.103.681	12.780.276
Inventaris en inrichting	1.231.845	994.255
Installaties	773.811	1.006.458
ICT en automatiseringsapparatuur	360.066	349.684
Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	16.257.255	16.575.102
Brandweermaterialen	1.659.293	1.698.173
Kleding	839.780	829.382
Activa in uitvoering	3.187.158	-
	38.569.730	**36.184.471**
Totaal vaste activa	**38.569.730**	**36.184.471**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	597.338	11.535.261
Uitzetting in 's Rijks schatkist	21.776.816	18.008.094
Rekening-courant verhouding niet-financiële instellingen	-	9.244
Overige vorderingen	5.098.495	53.532
	27.472.649	**29.606.131**
Liquide middelen	**174.680**	**139.252**
Overlopende activa	**10.741.778**	**719.398**
Totaal vlottende activa	**38.389.107**	**30.464.781**
Totaal activa	**76.958.838**	**66.649.252**

Passiva	31 december 2024	31 december 2023
VASTE PASSIVA		
Reserves		
Algemene reserve	2.233.598	1.451.310
Bestemmingsreserves	7.774.222	4.363.133
Nog te bestemmen resultaat	632.225	1.939.693
	10.640.045	**7.754.136**
Voorzieningen	**13.144.481**	**8.617.494**
Vaste schulden		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	21.115.198	23.252.079
	21.115.198	**23.252.079**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**8.448.330**	**6.435.658**
Overlopende passiva	**23.610.784**	**20.589.885**
Totaal passiva	**76.958.838**	**66.649.252**

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Hieronder is het recapitulerend financieel overzicht weergegeven. De bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten				
Bijdrage gemeenten	47.775	48.000	52.733	52.733
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.947	1.986	2.127	2.127
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.816	6.500	7.234	7.234
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	417	1.670	1.586	1.687
Overige inkomsten	32.918	2.300	55.573	50.580
Baten	**89.873**	**60.456**	**119.253**	**114.361**
Lasten				
Personeel	31.259	32.623	33.589	33.581
Opleiding, vorming en training	1.847	2.250	1.272	1.286
Kantoor	496	620	1.785	1.572
Automatisering	474	525	496	558
Huisvesting	30.290	3.450	54.543	46.744
Voertuigen	995	1.050	1.042	648
Materialen	1.089	1.200	947	1.071
Kapitaallasten	4.423	5.205	4.144	4.144
Lasten	**70.873**	**46.923**	**97.818**	**89.604**
Overhead	12.057	11.118	13.616	13.548
Onvoorzien	196	10	-	-
Totaal	**12.253**	**11.128**	**13.616**	**13.548**
Dotatie voorzieningen	3.797	2.686	4.408	7.166
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.797**	**2.686**	**4.408**	**7.166**
Dotatie reserves	4.976	4.278	6.866	6.866
Onttrekking reserves	3.966	4.559	3.455	3.455
Mutatie reserves	**1.010**	**-281**	**3.411**	**3.411**
Resultaat	**1.940**	**-**	**-**	**632**

3.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierna wordt per categorie aangegeven welke grondslagen zijn gehanteerd. In de jaarrekening is de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) als integraal onderdeel van VRZL verantwoord.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het dagelijks bestuur zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

3.4 TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut
Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 20.000 en een levensduur van > 2 jaar worden conform de financiële verordening geactiveerd.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegen duurzame waardeverminderingen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

VRZL beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een duurzame waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een duurzame waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. Een verlies als gevolg van een duurzame waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in het overzicht van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het actief.

Afschrijvingen
De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de financiële verordening zoals vastgesteld door het algemeen bestuur in haar vergadering van 6 december 2024. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode en starten op 1 januari van het jaar ná ingebruikname van het actief. De afschrijvingstermijnen worden bepaald op basis van de verwachte gebruiksduur rekening houdend met een restwaarde die nihil is. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele baten verwerkt in de jaarrekening.

De volgende afschrijvingstermijnen, zoals vastgelegd in de financiële verordening, zijn van toepassing:

Activa	Afschrijvingstermijnen in jaren
Gronden en terreinen	Niet over afschrijven
Gebouwen en renovaties	10 - 40
Installaties	5 - 20
Inventaris en inrichting	5 - 10
ICT en automatiseringsapparatuur	3 - 8
Voer-, vaartuigen en haakarmbakken	3 - 20
Brandweermaterieel	3 - 20
Kleding	5 - 10

Vlottende activa
De vlottende activa worden onderverdeeld in:

- Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
- Liquide middelen
- Overlopende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
De uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld, staan de liquide middelen ter vrije beschikking aan de Veiligheidsregio.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Op de overlopende activa wordt geen voorziening in mindering gebracht

Vaste passiva

Reserves
In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves is een zaak van het Algemeen Bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het Algemeen Bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het Algemeen Bestuur voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van VRZL. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbaar verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatig verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren
- De onderhoudsvoorzieningen hebben betrekking op diverse beheerprogramma's en dienen voornamelijk tot gelijkmatige verdeling van lasten over een reeks van jaren, afhankelijk van de onderhoudscyclus.

De vorming van een voorziening, dan wel dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als last in het betreffende boekjaar verantwoord. Onttrekkingen aan de voorziening worden rechtstreeks op de voorziening verantwoord en lopen niet via de exploitatie.

Aan de voorziening ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Vaste schulden
De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden onderverdeeld in:

- Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar
- Overlopende passiva

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar
De netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen gemeentelijke en rijksbijdragen alsmede de overige inkomsten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. Hierbij wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd, met inachtneming van het voorzichtigheidsbeginsel, het toerekeningsbeginsel en het realisatiebeginsel.

Vennootschapsbelasting
VRZL heeft geen activiteiten die vallen onder de vennootschapsbelasting en is derhalve niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

3.4.1 Vaste activa

3.4.1.1 Materiële vaste activa met economisch nut

Per einde boekjaar 2024 bedraagt de boekwaarde van de materiële vaste activa € 38,6 miljoen (ultimo 2023 € 36,2 miljoen). Voor de opbouw naar activasoort wordt verwezen naar onderstaand overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven. Onder activa in uitvoering zijn investeringen verantwoord die in 2025 worden afgerond. Het merendeel van dit saldo heeft betrekking op de nieuwbouw kazerne Sittard Oost voor een bedrag van € 2.432.100.

Overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven

Omschrijving	Boekwaarde 31 december 2023	Vermeerderingen 2024	Herrubricering 2024	Afschrijvingen 2024	Boekwaarde 31 december 2024
Materiële activa met economisch nut					
a. Gronden en terreinen	1.951.141		205.700	-	2.156.841
b. Bedrijfsgebouwen	12.780.276	158.961	-205.700	629.856	12.103.681
c. Inventaris en inrichting	994.255	384.437	-	146.847	1.231.845
d. Installaties	1.006.458	-	-	232.647	773.811
e. ICT en automatiseringsapparatuur	349.684	173.923	-	163.541	360.066
d. Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	16.575.102	1.560.402	-	1.878.249	16.257.255
e. Brandweermaterialen	1.698.173	367.933	-	406.813	1.659.293
f. Kleding	829.382	272.120	-	261.722	839.780
Totaal materiële activa met economisch nut	**36.184.471**	**2.917.776**	**-**	**3.719.675**	**35.382.572**
Activa in uitvoering	-	3.187.158	-	-	3.187.158
Totaal activa in uitvoering	**-**	**3.187.158**	**-**	**-**	**3.187.158**
Totaal materiële vaste activa	**36.184.471**	**6.104.934**	**-**	**3.719.675**	**38.569.730**

Overzicht kapitaallasten

Omschrijving	Afschrijvingen 2024	Rente 2024	Kapitaallasten 2024
Materiële vaste activa met economisch nut			
a. Gronden en terreinen	-	20.844	20.844
b. Bedrijfsgebouwen	629.856	151.366	781.222
c. Inventaris en inrichting	146.847	11.645	158.492
d. Installaties	232.647	12.110	244.757
e. ICT en automatisering	163.541	4.095	167.636
d. Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	1.878.249	194.126	2.072.375
e. Brandweermaterialen	406.813	19.889	426.702
f. Kleding	261.722	9.714	271.436
Totaal materiële vaste activa	**3.719.675**	**423.789**	**4.143.464**

Toelichting mutaties materiële vaste activa met economisch nut 2024

Alle investeringen die in 2024 zijn gedaan, passen binnen het door het algemeen bestuur goedgekeurde meerjarig investeringsplan.

Gronden en terreinen

Saldo per 31.12.2024 is € 2.156.841. De herrubricering van € 205.700 ziet toe op de aankoop van de grond voor de kazerne Sittard-Oost in 2023, welke wordt geherrubriceerd vanuit de categorie Bedrijfsgebouwen naar de categorie Gronden en terreinen.

Bedrijfsgebouwen

Saldo per 31.12.2024 is € 12.103.681. In 2024 heeft een aanpassing plaatsgevonden van de kazerne Bocholtz voor een bedrag van € 158.961.

Installaties

Saldo per 31.12.2024 is € 773.811.

Inventaris en inrichting

Saldo per 31.12.2024 is € 1.231.845. In 2024 is er voor € 384.437 nieuwe inventaris aangeschaft. Het betreft voornamelijk vervanging van bestaande inventaris. Zonwering Maastricht Noord € 80.720.

- Vervanging inventaris € 171.139
- Koffie automaten € 155.932
- Stoomcleaner € 22.750

ICT- en automatiseringsapparatuur
Saldo per 31.12.2024 is € 360.066. De investeringen in 2024 bedroegen € 173.923 en hebben o.a. betrekking op:

- iPhone € 46.744
- IPads € 80.370
- Laptops € 46.808

Voer-, vaartuigen en haakarmbakken
Saldo per 31.12.2024 is € 16.257.255. De investeringen in 2024 bedroegen € 1.560.402 en betreffen o.a.:

- Redgereedschap € 65.933
- Piket voertuigen € 1.017.444
- Blusrobot € 247.257
- Overdruk ventilatoren € 135.344
- Instortingscontainer € 60.896

Brandweermaterialen
Saldo per 31.12.2024 is € 1.659.293. De investeringen in 2024 bedragen totaal € 367.933 en hebben betrekking op onder meer:

- Redding waterscooter € 50.729
- Navigatie € 48.442
- Ademlucht testapparatuur € 62.054
- ORT pakken € 28.431
- C2000 € 178.275

Kleding
Saldo per 31.12.2024 is € 839.780. In 2024 is voor € 91.461 aan bluskleding aangeschaft, € 166.912 operationeel uniform en € 13.746 aan representatieve kleding.

3.4.2 Vlottende activa

3.4.2.1 Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
Het saldo per 31 december 2024 bedraagt € 27.472.775. De vorderingen op openbare lichamen aan het einde van 2024 bedragen € 597.338, waarvan een aanzienlijk deel betrekking heeft op de afrekening met de Zuid-Limburgse gemeenten, ter hoogte van € 187.834. De vorderingen op veiligheidsregio's (diverse projecten) bedragen € 23.478. De vordering op de politie (diverse projecten) bedraagt € 22.700.

De overige vorderingen ad € 5.098.621 hebben grotendeels betrekking op het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en bedragen € 4.942.302, in verband met verschillende locaties voor noodopvang.

Conform artikel 39 van het BBV wordt de rekening-courantverhouding met het Rijk, het Schatkistbankieren, van € 21.776.816 gepresenteerd onder "uitzettingen in 's-Rijksschatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar". De overige vorderingen betreffen vorderingen op derden. De afwikkeling van deze vorderingen verloopt normaal.

Specificatie uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	31 december 2024	31 december 2023
Vorderingen op openbare lichamen	597.338	11.535.261
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	21.776.816	18.008.094
Rekening-courant verhouding niet-financiële instellingen	0	9.244
Overige vorderingen	5.098.621	53.532
Totaal	**27.472.775**	**29.606.131**

3.4.2.2 Overzicht Schatkistbankieren

De Wet Schatkistbankieren schrijft voor dat de decentrale overheden, waaronder ook de Veiligheidsregio, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen aanhouden bij het Ministerie van Financiën. In 2024 is een drempelbedrag bij de bank gehanteerd van € 2.317.000. Er zijn geen overschrijdingen geweest in 2024.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**2.317**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**148**	**179**	**160**	**183**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	2.169	2.138	2.157	2.134
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	115.842			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	115.842			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	2.317			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.468	16.289	14.720	16.836
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	146	177	158	181

3.4.2.3 Liquide middelen

Saldo per 31.12.2024 is € 174.680. De liquide middelen laten per ultimo 2024 een positieve stand zien van € 0,18 miljoen (2023: € 0,14 miljoen) en bestaan uit € 23.226 aan contante middelen en uit € 151.454 aan tegoeden bij bankinstellingen.

Specificatie liquide middelen

Omschrijving	31 december 2024	31 december 2023
Kas	23.226	2.793
Bank	151.454	136.459
Totaal	**174.680**	**139.252**

Rondom de liquide middelen zijn de regels van Schatkistbankieren van toepassing. In paragraaf 3.4.2.1 is het desbetreffende overzicht ingevoegd.

3.4.2.4 Overlopende activa

Specificatie overlopende activa

Omschrijving	31 december 2024	31 december 2023
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	10.741.778	719.398
Totaal	**10.741.778**	**719.398**

De overlopende activa bedragen € 10.741.778 en bestaan voor € 130.850 uit nog te ontvangen creditrente met betrekking tot Schatkistbankieren. Het overige deel, groot € 10.610.926, bestaat voornamelijk uit diverse reeds vooruitbetaalde kosten, waaronder transitorische posten (€ 7.926.604), nog te declareren vorderingen bij het COA (€ 2.493.290) en meldkamer gerelateerde posten (€ 191.032).

3.4.3 Vaste passiva

3.4.3.1 Reserves

Omschrijving	Stand 31 december 2023	Resultaat-bestemming	Vermeerderingen 2024	Verminderingen 2024	Stand 31 december 2024
Algemene reserve					
Algemene reserve	1.348.347	782.288	-	-	2.130.635
Algemene reserve GHOR	102.963	-	-	-	102.963
Totaal	**1.451.310**	**782.288**	**-**	**-**	**2.233.598**
Bestemmingsreserves					
Ingroeireserve kapitaallasten	3.983.323	-	5.665.800	3.168.749	6.480.374
Reserve sociaal plan	-	-	-	-	-
Reserve frictiekosten	285.962	-	-	285.962	-
Bestemmingsreserve dagklas beroepsmedewerkers	-	-	1.200.000	-	1.200.000
Reserve doorontwikkeling VB	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserves GHOR	93.848	-	-	-	93.848
Totaal	**4.363.133**	**-**	**6.865.800**	**3.454.711**	**7.774.222**
Totaal	**5.814.443**	**782.288**	**6.865.800**	**3.454.711**	**10.007.820**
Rekeningsaldo					
Nog te bestemmen resultaat	1.939.693	-1.939.693	632.225	-	632.225
Totaal	**1.939.693**	**-1.939.693**	**632.225**	**-**	**632.225**
Verrekening 2023 met gemeenten	**-**	**1.157.405**	**-**	**1.157.405**	
Totaal reserves	**7.754.136**	**-**	**7.498.025**	**4.612.116**	**10.640.045**

Algemene reserve
Saldo per 31.12.2024 is € 2.130.635. De algemene reserve is een reserve waaraan geen specifieke bestemming is gegeven. De daarin vastgelegde middelen dienen als weerstandscapaciteit. Vanuit de resultaatbestemming 2023 heeft het algemeen bestuur besloten om € 782.288 toe te voegen aan de algemene reserve.

Algemene reserve GHOR
Saldo per 31.12.2024 is € 102.963. Het resultaat 2023 (€ 240.448 positief) is conform besluit van het algemeen gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten.

Ingroeireserve kapitaallasten
Saldo per 31.12.2024 is € 6.480.374. Het algemeen bestuur heeft in oktober 2022 de notitie reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is de eerder vastgestelde systematiek van de ingroeireserve door het bestuur herbevestigd.

De ingroeireserve kapitaallasten is bepaald voor de kapitaallasten inventaris (nieuw), voertuigen, beroepskleding en machines, apparaten en installaties (dus exclusief kapitaallasten inventaris (oud), grond/terreinen en gebouwen). Het algemeen bestuur heeft in december 2024 besloten om met ingang van boekjaar 2025 de ingroeireserve kapitaallasten toe te passen op alle investeringscomponenten om zodoende schommelingen in de kapitaallasten van alle investeringscomponenten te mitigeren. Het algemeen bestuur heeft daartoe in 2024 besloten om het jaarlijks genormeerd bedrag aan kapitaallasten te verhogen met een bedrag van € 1.250.000. Het genormeerd bedrag aan kapitaallasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de prijsindex om schommelingen in de kapitaallasten te voorkomen.

Jaarlijks worden de werkelijke kapitaallasten onttrokken aan de ingroeireserve kapitaallasten. Het genormeerd bedrag aan kapitaallasten wordt jaarlijks gedoteerd aan de ingroeireserve kapitaallasten. De dotatie aan de ingroeireserve kapitaallasten bedraagt voor 2024 € 5.665.800. De onttrekking aan de ingroeireserve kapitaallasten bedraagt € 3.168.749.

Reserve frictiekosten
Saldo per 31.12.2024 is nihil. Uit de herschikking van de reservepositie is in 2020 een bestemmingsreserve frictiekosten gevormd voor een bedrag van € 2,3 miljoen. In 2018 is een traject van organisatieontwikkeling ingezet waarbij in 2019 de verdere aanpak van de noodzakelijke reorganisatie is vormgegeven. De reorganisatie brengt personele verschuivingen met zich mee welke in 2020 en verder vorm hebben gekregen. Om de hiermee samenhangende frictiekosten op te vangen is een bestemmingsreserve frictiekosten gevormd.

Het algemeen bestuur heeft besloten om voor 2024 € 285.962 te onttrekken aan de reserve frictiekosten. Daarmee is de reserve frictiekosten in 2024 volledig vrijgevallen.

Reserve dagklas beroepsmedewerkers
Saldo per 31.12.2024 is € 1.200.000. De Veiligheidsregio Zuid Limburg staat de komende jaren voor een aanzienlijke personeelsuitstroom binnen de repressieve dienst welke veroorzaakt wordt door het functioneel leeftijdsontslag (FLO) en het 20-jarig beleid. De FLO-groep stroomt geleidelijk uit via deels de 50/90 regeling, waarbij zij het laatste jaar 50% werken tegen 90% salaris. Door deze uitstroom zal, als we niets doen, de repressieve dekking onder druk komen te staan. Derhalve vraagt dit om een tijdige vervanging om roosterproblemen en onderbezetting te voorkomen. De uitstroom zal plaatsvinden in de jaren 2025 en 2026.
Om de uitstroom op te vangen is het noodzakelijk om in 2025 te starten met een interne dagopleiding (dagklas) om nieuwe manschappen op te leiden zodat ze tijdig kunnen instromen bij een van de beroepsposten. Met deze interne dagopleiding zijn aanzienlijke opleidingskosten gemoeid maar ook tijdelijk dubbele loonkosten, die niet gedekt worden uit de reguliere gemeentebijdrage. Om deze extra kosten te dekken is in 2024 een bestemmingsreserve dagklas beroepsmedewerkers gevormd voor een bedrag groot € 1.200.000. De opleidingskosten en de tijdelijke dubbele loonkosten van deze dagklas worden dan gedekt uit deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserves GHOR
In deze reserves is in 2024 niet gemuteerd. Het totaal ervan bedraagt ultimo 2023 € 93.848. Een bedrag van € 72.848 hiervan betreft een reserve voor netcentrisch werken; de overige € 21.000 betreft een reserve voor huisvesting van de GHOR.

Nog te bestemmen resultaat
Saldo per 31.12.2024 is € 632.225 positief (Veiligheidsregio Zuid-Limburg € 461.092 positief en de GHOR € 171.133 positief). De resultaatbestemming van het rekeningsaldo 2023 is verwerkt conform besluit van het algemeen bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2023. Het positieve resultaat 2023 van de GHOR is gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten. Van het positieve resultaat 2023 van de Veiligheidsregio Zuid Limburg is € 782.288 toegevoegd aan de algemene reserve en is € 916.957 gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten.

Voorzieningen

Overzicht van de voorzieningen

Omschrijving	Stand 31 december 2023	Dotatie 2024	Onttrekking 2024	Stand 31 december 2024
Voorzieningen				
Voorziening Verlofsparen	570.802	705.684	849	1.275.637
Voorziening overmatige verlofsaldi	-	2.166.132	-	2.166.132
Voorziening RVU	-	86.192	-	86.192
Voorziening FLO	2.005.018	3.627.299	2.319.256	3.313.061
Voorziening onderhoud panden	5.982.447	581.000	301.351	6.262.096
Voorziening WW-verplichtingen	59.227	-	17.864	41.363
Totaal voorzieningen	**8.617.494**	**7.166.307**	**2.639.320**	**13.144.481**

Voorziening verlofsparen
Saldo per 31.12.2024 is € 1.275.637. Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld.

Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen, moet hier een voorziening voor gevormd worden. Deze vakantie-uren verjaren niet.

De bronnen van verlofsparen zijn:
- het verlof uit de overwerkvergoeding
- de bovenwettelijke vakantie-uren gekocht uit het IKB
- de bovenwettelijke vakantie-uren

- de bovenwettelijke vakantie-uren bij onregelmatig werken en beschikbaarheidsdienst
- het verlof uit de voormalige verlofspaarmogelijkheid.

Het totaal saldo uren verlofsparen bedraagt per 31 december 2024 24.890 uren. Deze uren zijn financieel gemaakt met het gemiddeld uurloon inclusief werkgeverslasten.

De werknemer met een voltijdsdienstverband mag op 31 december van een kalenderjaar maximaal 3.600 uren verlof hebben. Hieronder vallen de verlofspaaruren, de wettelijke vakantie-uren, de bovenwettelijke vakantie-uren en andere (compensatie)verlofuren.

Voorziening FLO
Saldo per 31.12.2024 is € 3.313.061. Functioneel leeftijdsontslag geeft medewerkers die voor 2006 in dienst waren het recht op een vorm van vroegpensioen, het functioneel leeftijdsontslag (FLO). In 2020 is geconstateerd dat er geen sprake is van gelijkblijvende toekomstige lasten in de meerjarenbegroting. Derhalve is met ingang van 2020 een voorziening gevormd. De voorziening bestaat uit een inschatting van de toekomstige verplichtingen naar rato toegerekend van het aantal gewerkte jaren per balansdatum. Daarop is in mindering gebracht de geschatte bijdrage van de deelnemende gemeentes gebaseerd op het uitgangspunt van budgetneutraliteit. Dat betekent dat de hoogte van de voorziening op dit moment gelijk is aan de reeds beschikbaar gestelde middelen via het besluit van de bestemmingsreserves. De voorziening FLO is gevormd ten laste van het resultaat over 2020 (stand 1 januari 2020 € 4,1 miljoen). De last wordt onttrokken aan de voorziening FLO. Deze voorziening is gevormd ter egalisatie van de jaarlijkse lasten die samenhangen met het functioneel leeftijdsontslag.

De FLO-overgangsregeling is sinds 2019 aangepast naar een gegarandeerd netto loon van 75%. Dit loon bestaat uit de uitkering levensloop aangevuld met bijdrage van de werkgever tot aan de pensioendatum. Door een recente wetswijziging stopt de levensloopregeling landelijk in 2022. In 2022 start de regeling “netto FLO-spaartegoed”. In mei 2024 en januari 2025 heeft er een herijking plaatsgevonden van de FLO-kosten door een extern bureau, voor de periode 2025-2048. De totale FLO-lasten voor de periode 2025 tot en met 2048 worden per 31 december 2024 ingeschat op 29,4 miljoen. Naar periode zijn deze FLO-lasten als volgt toe te wijzen: < 1 jaar 2,0 miljoen, 1-5 jaar 10,5 miljoen en > 5 jaar 16,9 miljoen.

In 2024 is een reguliere toevoeging van € 2,13 miljoen (2023: € 1,95 miljoen) en een onttrekking voor de werkelijke FLO-lasten 2024 van € 2,3 miljoen verantwoord. De reguliere toevoeging, die gefinancierd wordt uit de bijdrage gemeente FLO, wordt jaarlijks geïndexeerd met de loonindex. Daarnaast heeft er, conform besluit algemeen bestuur, in 2024 een extra dotatie plaatsgevonden in de voorziening FLO van € 1.500.000.

Doordat de toekomstige gemeentelijke bijdragen meegerekend kunnen worden, kan de voorziening lager uitkomen. Om die reden is het deel van de gemeentelijke bijdrage dat we gebruiken voor de FLO-regeling expliciet zo benoemd in de begroting en is transparant gemaakt voor gemeenten dat een gedeelte van de gemeentelijke bijdrage wordt gebruikt als dekking voor de FLO kosten.

Daarbij is expliciet opgenomen dat deze bijdrage niet voor een ander doel kan worden aangewend. Impliciet was dit altijd al het geval. Als we het geld van de FLO kosten aan iets anders zouden uitgeven, is de begroting niet langer reëel in evenwicht. Het bedrag dat we reserveren voor de FLO-regeling sluit aan bij de meerjarig begrote kosten voor de FLO-regeling. Wanneer de FLO-regeling is afgewikkeld in 2048 dan wordt dit in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage al eerder te verlagen.

Voorziening onderhoud panden
Saldo per 31.12.2024 is € 6.262.096. De onderhoudsplannen zijn in 2023 geactualiseerd. Gebaseerd op de geactualiseerde meerjarige onderhoudsplannen is in 2024 de jaarlijkse dotatie van € 581.000 verricht ten gunste van de voorziening groot onderhoud gebouwen.

De voorziening is gevormd ten behoeve van de egalisatie van het groot onderhoud van de kantoor- en opleidingsgebouwen in Margraten en de kazernes in Beek, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Maastricht Zuid, Margraten, Bocholtz en Sittard Middenweg. In 2024 zijn uitgaven gedaan voor het groot onderhoud voor een bedrag van totaal € 301.351.

Voorziening WW-verplichtingen
Saldo per 31.12.2024 is € 41.363. Een voorziening WW-personeel is in 2015 gevormd om de WW-verplichtingen van ontslagen werknemers op te kunnen vangen. In deze voorziening worden ook individuele overeenkomsten met medewerkers gecalculeerd/gestort op het moment dat de verplichting ontstaat.

Voorziening overmatige verlofsaldi
Saldo per 31.12.2024 is € 2.166.132. Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die niet van gemiddeld gelijkblijvende omvang zijn. Bij alle bovenwettelijke uren waarop een werknemer recht heeft conform de CAO Veiligheidsregio, is sprake van een niet gemiddeld gelijkblijvende omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Voor het bepalen in hoeverre sprake is van overmatige verlofsaldi ("stuwmeren") bij het bovenwettelijke verlof waarvoor een voorziening moet worden getroffen, ligt het voor de hand aan te sluiten bij het beleid rondom verlof-verjaring en het maximale verlof dat aan het einde van een kalenderjaar mag worden meegenomen naar een volgend jaar (jaargrens-overgangen). Voor het bovenwettelijke verlof dat geen gemiddeld gelijkblijvende omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi moet een voorziening worden opgenomen.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft een analyse uitgevoerd op de overmatige verlofsaldi en getoetst of er sprake is van een gemiddeld gelijkblijvende omvang van deze verlofsaldi. Bij de bovenwettelijke verlofuren binnen de Veiligheidsregio Zuid Limburg is sprake van een arbeid gerelateerde verplichting met een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw. De bovenwettelijke verlofuren die binnen 5 jaren worden opgebouwd (en ook binnen vijf jaren moeten worden afgebouwd) kennen deels een overmatig verlofsaldo. De risicoanalyse die Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft uitgevoerd van de bovenwettelijke uren betreft de uren zoals deze in de afgelopen 5 jaren zijn opgebouwd. Op basis van deze risicoanalyse is de inschatting gemaakt, dat de oudste drie jaren van de opbouw over een periode van vijf jaar als overmatig zijn te kenmerken. De verlofsaldi zoals deze nog openstaan zijn als overmatig te classificeren omdat die onmogelijk nog binnen één of twee jaren opgenomen kunnen worden zonder dat de roosters en minimale bezetting in het gedrang komen. Daarnaast bestaat het risico dat deze bovenwettelijke uren omgezet worden naar het verlofsparen. De oudste jaren worden bij het opnemen van het verlof als eerste afgeboekt. Dat heeft tot gevolg dat er niet enkel in de oudste drie jaren verlofsaldi openstaan, maar ook in de meest recente jaren, hetgeen onderbouwd dat de betreffende medewerker zijn verlofsaldi op basis van historische ontwikkelingen niet op krijgt gemaakt (dus niet gemiddeld gelijkblijvende verplichting).

Dit betekent dat wij voor de bovenwettelijke verlofuren van de oudste drie jaren een voorziening overmatige verlofsaldi verlofuren dienen te vormen. De bovenwettelijke uren zijn financieel gemaakt met het gemiddeld uurtarief van een medewerker, e.e.a. conform de voorgeschreven systematiek vanuit het BBV. In 2025 zullen wij op basis van ervaringscijfers wederom een risicoanalyse uitvoeren om vast te stellen of de voorziening op basis van de eerste drie jaar nog toereikend is of dat de voorziening uitgebreid dient te worden.

Voorziening regeling vervroegd uittreden (RVU)
Saldo per 31.12.2024 is € 86.192. De Commissie BBV heeft in 2024 een besluit genomen ten aanzien van het vormen van een voorziening voor medewerkers die gebruik maken van de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). Bij de RVU nemen medewerkers ontslag en volgt er een (maandelijkse) ontslagvergoeding die de ex-medewerker in staat stelt om te overbruggen tot aan de AOW-leeftijd. Aangezien de ex-medewerker in die periode geen activiteiten/prestaties voor de veiligheidsregio verricht, dient op 31 december een voorziening te worden getroffen voor de financiële verplichting die de veiligheidsregio tegenover de ex-medewerker en de fiscus heeft op basis van deze regeling. Dat betekent voor alle jaren tot aan de AOW datum.

3.4.3.2 Vaste schulden
Saldo per 31.12.2024 is € 21.115.198. In 2024 zijn geen nieuwe langlopende leningen afgesloten. Ter financiering van de Kazerne Sittard Middenweg zijn op 28 december 2010 vier geldleningen bij de BNG aangegaan voor een totaalsom van € 7.500.000 met opnamedata tussen 1 april 2011 en 1 oktober 2012. Ultimo 2016 is een geldlening ad € 10.000.000 afgesloten voor de consolidatie van vlottende schuld en de vaste financiering van onderhanden zijnde en van nieuwe investeringen.

In 2020 zijn twee nieuwe geldleningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 16.000.000 ter financiering van de aankoop kazernes Beek, Vaals en Maastricht Zuid en voor de revitalisering stookhuis.

De aflossingsverplichting < 1 jaar bedraagt € 2.147.337.

Specificatie onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2023	Aflossingen 2024	Rente 2024	Pro resto hoofdsom per 31 december 2024
Geldleningen							
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	384.631	2034	5,04%	208.344	14.634	9.904	193.710
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91388	1.043.686	2040	6,25%	736.482	25.533	45.628	710.949
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106275	1.500.000	2026	4,69%	1.500.000	-	70.350	1.500.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,89%	1.731.031	30.159	84.276	1.700.872
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,99%	1.735.980	29.771	86.259	1.706.209
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,99%	1.140.241	103.451	55.597	1.036.790
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,58%	3.000.000	1.000.000	16.876	2.000.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,63%	9.000.001	333.333	54.179	8.666.668
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,02%	4.200.000	600.000	721	3.600.000
Totaal	**34.928.326**			**23.252.079**	**2.136.881**	**423.789**	**21.115.198**

3.4.4 Vlottende passiva

3.4.4.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

Het saldo per 31 december 2024 bedraagt € 8.448.330.

De afwikkeling van de crediteuren van € 5.170.259 verloopt normaal, evenals de schulden aan openbare lichamen van € 3.278.071.

Specificatie netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	31 december 2024	31 december 2023
Overige schulden	8.448.330	6.435.658
Totaal	**8.448.330**	**6.435.658**

3.4.4.2 Overlopende passiva

Specificatie overlopende passiva

Omschrijving	31 december 2024	31 december 2023
De van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	4.747.230	4.579.515
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgend begrotingsjaar tot betaling komen	942.838	1.522.540
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	17.920.716	14.487.830
Totaal	**23.610.784**	**20.589.885**

De van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel betreft overlopende BDuR-gelden € 914.636 en het voorschotbedrag gelden opvang Oekraïne ter grootte van € 3.825.894.

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgende begrotingsjaar tot betaling komen, betreffen onder andere transitorische posten ten waarde van € 942.838.

De overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren, betreffen met name de vooruit gefactureerde en reeds ontvangen gemeentelijke bijdrage voor het eerste halfjaar van 2024, evenals de vooruit gefactureerde en reeds ontvangen vergoeding van de gemaakte kosten voor het COA, samen groot € 17.920.716.

Verloopoverzicht	BduR	CTB	Oekraïne
Saldo begin boekjaar	**930.455**	**848.880**	**2.800.180**
Ontvangen bedragen	1.671.569	-	1.025.714
Vrijgevallen bedragen	1.687.388	848.880	-
Saldo einde boekjaar	**914.636**	**-**	**3.825.894**

3.4.5 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

De jaarlijkse huurverplichting van de kazernes niet in eigendom bedraagt € 1,5 miljoen.

3.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

3.5.1 Algemeen

Op verzoek van verschillende gemeenten is gevraagd om daar waar mogelijk, tussentijds in het begrotingsjaar een technische begrotingswijziging door te voeren. De technische begrotingswijziging zorgt ervoor dat in de begroting 2024 de laatste stand van zaken financieel is aangepast met de genomen bestuursbesluiten. Het beoogd effect is om bestuursbesluiten vroegtijdig te verwerken in de begroting ten behoeve van de begrotingsrechtmatigheid. In 2024 zijn drie technische begrotingswijzigingen vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Deze drie vastgestelde technische begrotingswijzigingen komen tot uitdrukking in de begroting 2024 na wijziging. De doorgevoerde technische begrotingswijzigingen zijn budgetneutraal waardoor deze zonder zienswijzetraject zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

3.5.2 Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten				
Bijdrage gemeenten	47.775	48.000	52.733	52.733
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.947	1.986	2.127	2.127
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.816	6.500	7.234	7.234
Bijdrage Rijk (BDUR) extra gelden	417	1.670	1.586	1.687
Totaal	**56.955**	**58.156**	**63.680**	**63.781**

Bij de bijdrage gemeente wordt enerzijds onderscheid gemaakt in de bijdrage gemeente ter dekking van de reguliere kosten en anderzijds ter dekking van de FLO kosten. De bijdrage gemeente is verwerkt op basis van de vastgestelde begroting 2024 en de vastgestelde technische begrotingswijzigingen 2024 door het algemeen bestuur.

De bijdrage gemeente FLO bedraagt € 2.127.300 (2023: € 1.947.114) en wordt elk jaar geïndexeerd conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september lopende jaar. Wanneer de FLO-regeling is afgewikkeld in 2044 dan wordt de bijdrage gemeente FLO in mindering gebracht op de totale gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage gemeente FLO al eerder te verlagen.

De BDuR is verwerkt conform de afgegeven beschikking 2024 en bedraagt na loonbijstelling en nabetaling prijscompensatie 2024, € 7.234.025.

De extra BDuR gelden bedragen voor 2024 € 1.671.569 en daarnaast een vooruit ontvangen post 2023 van € 930.454. Hiervan is in 2024 besteed een bedrag van € 1.687.388. Het restant is als vooruit ontvangen opgenomen voor een totaalbedrag van € 914.635. Door krapte op de arbeidsmarkt is het werven van nieuw personeel, die ten laste van de extra BDuR gelden zouden komen, verlaat en doorgeschoven naar 2025.

3.5.3 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten				
Overige inkomsten	305	500	670	401
Baten	**305**	**500**	**670**	**401**
Lasten				
Personeel	3.627	5.841	4.815	4.716
Opleiding, vorming en training	238	250	478	501
Kantoor	343	500	1.401	1.130
Automatisering	451	500	391	434
Huisvesting	103	150	39	38
Voertuigen	59	150	42	47
Materialen	330	300	366	376
Kapitaallasten	-	-	-	-
Lasten	**5.151**	**7.691**	**7.532**	**7.242**
Dotatie voorzieningen	8	10	-	12
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**8**	**10**	**-**	**12**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	25	-	-	-
Mutatie reserves	**-25**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-4.829**	**-7.201**	**-6.862**	**-6.853**

Het programma C&R (inclusief GHOR) is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio. De overige exploitatiekosten van het programma C&R liggen in lijn met de vastgestelde begroting. De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor het programma C&R.

3.5.4 Programma Brandweerzorg

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Brandweerzorg	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten				
Overige inkomsten	31.909	1.600	52.393	44.134
Baten	**31.909**	**1.600**	**52.393**	**44.134**
Lasten				
Personeel	27.632	26.782	28.774	28.865
Opleiding, vorming en training	1.609	2.000	794	785
Kantoor	153	120	384	442
Automatisering	23	25	105	124
Huisvesting	30.187	3.300	54.504	46.706
Voertuigen	936	900	1.000	601
Materialen	759	900	581	695
Kapitaallasten	4.423	5.205	4.144	4.144
Lasten	**65.722**	**39.232**	**90.286**	**82.362**
Overhead	-	-	-	-
Onvoorzien	196	-	-	-
Totaal	**196**	**-**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	3.752	2.616	4.308	6.914
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.752**	**2.616**	**4.308**	**6.914**
Dotatie reserves	4.976	4.278	6.866	6.866
Onttrekking reserves	3.797	4.273	3.169	3.169
Mutatie reserves	**1.179**	**5**	**3.697**	**3.697**
Resultaat	**-38.940**	**-40.253**	**-45.898**	**-48.839**

Het programma Brandweerzorg is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 42,6 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2024 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 42,6 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord. De kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers laat in 2024 een forse toename zien ten opzichte van 2023. De reguliere huisvestingskosten liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft betrekking op de voorziening verlofsparen en voorziening overmatig verlofsaldi voor het programma brandweerzorg.

De reguliere exploitatiekosten van het programma brandweerzorg liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

3.5.5 Bedrijfsvoering (overhead)

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2023	Begroting 2024 voor wijziging	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Baten				
Overige inkomsten	704	200	2.510	6.045
Baten	**704**	**200**	**2.510**	**6.045**
Lasten				
Personeel	7.331	6.868	8.679	8.446
Opleiding, vorming en training	9	-	-	-
Kantoor	1.954	1.500	1.804	1.768
Automatisering	2.545	2.500	3.215	3.338
Huisvesting	-	-	247	366
Voertuigen	167	200	113	94
Materialen	51	50	67	35
Kapitaallasten	-	-	-509	-499
Lasten	**12.057**	**11.118**	**13.616**	**13.548**
Overhead	-	-	-	-
Onvoorzien	-	10	-	-
Totaal	**-**	**10**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	37	60	100	240
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**37**	**60**	**100**	**240**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	144	286	286	286
Mutatie reserves	**-144**	**-286**	**-286**	**-286**
Resultaat	**-11.246**	**-10.702**	**-10.920**	**-7.457**

De overige opbrengsten zijn hoger dan begroot als gevolg van de eindafrekening incidentele baten inzake dekking overhead vanuit het COA groot € 3,8 mln. De exploitatiekosten van bedrijfsvoering in lijn met de vastgestelde begroting. De exploitatielasten van de bedrijfsvoering zijn rechtmatig tot stand gekomen. De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen en voorziening overmatig verlofsaldi voor bedrijfsvoering.

3.5.6 Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2024		
Mutaties in de voorzieningen	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Voorziening verlofsparen	-	200	**-200**	-	200	**-200**	-	706	**-706**
Voorziening RVU	-	-	**-**			**-**	-	86	**-86**
Voorziening overmatige verlofsaldi	-	-	**-**			**-**	-	2.166	**-2.166**
Voorziening FLO	2.594	1.986	**608**	-	3.627	**-3.627**		3.627	**-3.627**
Voorziening onderhoud panden	1.000	500	**500**	-	581	**-581**		581	**-581**
Voorziening WW-verplichtingen	35	-	**35**	-	-	**-**		-	**-**
Totaal	**3.629**	**2.686**	**943**	**-**	**4.408**	**-4.408**	**-**	**7.166**	**-7.166**

De mutaties in de voorzieningen liggen in lijn met de vastgestelde begroting na wijziging. In 2024 heeft een hogere dotatie plaatsgevonden in de voorziening verlofsparen dan begroot. De werkelijke dotatie aan de voorziening verlofsparen kan pas per 31 december van enig boekjaar bepaald worden. In 2024 heeft een hogere dotatie plaatsgevonden in de voorziening RVU en voorziening overmatige verlofsaldi. De werkelijke dotatie aan de voorziening RVU en voorziening overmatige verlofsaldi kan pas per 31 december van enig

boekjaar bepaald worden. De dotaties aan de voorzieningen zijn rechtmatig tot stand gekomen conform besluit Algemeen Bestuur.

3.5.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2024		
Mutaties in de reserves	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Ingroeireserve kapitaallasten	**4.273**	**4.278**	**-5**	3.169	5.666	**-2.497**	3.169	5.666	**-2.497**
Reserve frictiekosten	**286**	**-**	**286**	286	-	**286**	286	-	**286**
Reserve dagklas beroepsmedewerkers	**-**	**-**	**-**	-	1.200	**-1.200**	-	1.200	**-1.200**
Totaal	**4.559**	**4.278**	**281**	**3.455**	**6.866**	**-3.411**	**3.455**	**6.866**	**-3.411**

De werkelijke dotaties en onttrekkingen aan de reserves wijken ten opzichte van de begroting na wijziging niet af. De dotatie en onttrekking aan de ingroeireserve kapitaallasten wordt gezien als een structurele mutatie in de reserves. De dotaties en onttrekkingen in de overige reserves wordt gezien als incidentele mutaties in de reserves.

3.5.8 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In de begroting 2024 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorzien. Deze is in 2024 niet aangewend.

3.5.9 Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting na wijziging			Realisatie 2024		
Incidentele baten en lasten	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Brandweerzorg						
	-	-	**-**	-	-	**-**
Oekraïne / Crisis noodopvang asielzoekers	50.900	50.900	**-**	42.606	42.606	**-**
Extra storting voorziening FLO	-	1.500	**-1.500**	-	1.500	**-1.500**
Incidentele storting ingroeireserve kapitaallasten	-	1.250	**-1.250**	-	1.250	**-1.250**
Incidentele dekking overhead en coördinatie COA	1.444	-	**1.444**	5.248	-	**5.248**
Totaal incidentele baten en lasten	**52.344**	**53.650**	**-1.306**	**47.854**	**45.356**	**2.498**

In 2024 heeft een extra dotatie aan de voorziening FLO voor een bedrag van € 1.500.000 en een extra dotatie aan de ingroeireserve kapitaallasten van € 1.250.000 plaatsgevonden. Deze extra dotaties hebben plaatsgevonden conform bestuursbesluit.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 50,1 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2024 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 42,6 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord.

In 2024 hebben we een incidentele dekking voor overhead en coördinatiekosten COA ontvangen van € 5,2 mln. Eind 2024 is de afrekening opgemaakt voor de dekking 2024 die hoger is uitgevallen dan begroot in de 3e technische begrotingswijziging.

3.5.10 Structureel begrotingssaldo

In onderstaand overzicht is het structureel begrotingssaldo gepresenteerd. De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. In principe zijn alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves incidenteel van aard. Een uitzondering hierop zijn de mutaties in de ingroeireserve kapitaallasten. De onttrekkingen en toevoegingen in deze bestemmingsreserve zijn structureel van aard. De afwijkingen begroting incidenteel sluiten aan met het totaaloverzicht incidentele baten en lasten.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving (x € 1.000)	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Saldo baten en lasten	-1.036	-255	2.950	4.043
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	916	-147	-1.010	-3.411
Begrotingssaldo na bestemming	**-120**	**-402**	**1.940**	**632**
Incidentele storting voorziening FLO	-1.000	-	-900	-1.500
Incidentele vrijval voorziening Maastricht Zuid	191	-	-	-
Incidentele vrijval voorziening Frictiekosten VPT	90	-	-	-
Eenmalige uitkering CAO	-	-686	-	-
Incidente storting voorziening groot onderhoud panden	-	-682	-	-
Hoogwaterramp	-	335	-	-
Onvoorzien		-	-196	-
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2022		-	1.290	-
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2023		-	3.150	-
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2024	-	-	-	5.248
Rente schatkistbankieren		-	484	-
Incidentele onttrekking reserve sociaal plan	35	99	-	-
Incidentele onttrekking reserve frictiekosten	547	514	265	286
Incidentele onttrekking reserve schattingswijziging	255	-	-	-
Incidentele onttrekking reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	261	82	250	-
Incidentele onttrekking reserve doorontwikkeling VB	-	195	25	-
Incidentele stortingen ingroeireserve kapitaallasten	-	-300	-750	-1.250
Incidentele storting dagklas beroepsmedewerkers	-	-	-	-1.200
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**379**	**-443**	**3.618**	**1.584**
Structureel begrotingssaldo	**-499**	**41**	**-1.678**	**-952**

Het structureel begrotingssaldo 2024 is € 952.000 negatief (2023: € 1.678.000 negatief). Onderstaand beschrijven wij de voornaamste oorzaak van dit negatieve structureel begrotingssaldo. In de incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2024 (€ 5.248.000) zit een afrekening naheffing btw 2022 en 2023 voor een bedrag van € 972.299. Als we deze zouden elimineren komt de Veiligheidsregio Zuid Limburg uit op een positief structureel begrotingssaldo.

3.5.11 Begrotingsrechtmatigheid

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting na wijziging			Realisatie 2024			Begrotingsafwijking		
Begrotingsrechtmatigheid (x € 1.000)	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	670	7.532	**-6.862**	401	7.242	**-6.841**	269	290	**21**
Brandweerzorg	52.393	90.286	**-37.893**	44.134	82.362	**-38.228**	8.259	7.924	**-335**
Bedrijfsvoering (overhead)	2.510	13.616	**-11.106**	6.045	13.548	**-7.503**	-3.535	68	**3.603**
Algemene dekkingsmiddelen									
Bijdrage gemeente	52.733	-	**52.733**	52.733	-	**52.733**	-	-	**-**
Bijdrage gemeente FLO	2.127	-	**2.127**	2.127	-	**2.127**	-	-	**-**
Bijdrage Rijk BDUR	7.234	-	**7.234**	7.234	-	**7.234**	-	-	**-**
Bijdrage Rijk BDUR extra gelden	1.586	-	**1.586**	1.687	-	**1.687**	-101	-	**101**
Mutaties voorzieningen	-	4.408	**-4.408**	-	7.166	**-7.166**	-	-2.758	**-2.758**
Mutaties reserves	3.455	6.866	**-3.411**	3.455	6.866	**-3.411**	-	-	**-**

De baten en lasten in de jaarrekening van VRZL zijn rechtmatig tot stand gekomen. Dit houdt in dat ze in overeenstemming zijn met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting.

De algemene dekkingsmiddelen liggen in lijn met de vastgestelde begroting door het Algemeen Bestuur. De hogere overige opbrengsten bij bedrijfsvoering dan begroot komen voort uit de afrekening dekking overhead en coördinatiekosten opvang vluchtelingen. Deze afrekening kan pas definitief gemaakt worden na afsluiting van het boekjaar.

Bij het programma brandweerzorg zien we een onderschrijding van zowel de baten als de lasten. Deze is volledig toe te schrijven aan de toerekening van de kosten en dekking, inzake de opvang Oekraïne en noodopvang asielzoekers, naar het juiste boekjaar.

De hogere dotaties in de voorzieningen dan begroot heeft betrekking op de voorziening verlofsparen, voorziening RVU en voorziening overmatige verlofsaldi. De werkelijke dotatie aan deze voorzieningen kunnen pas per 31 december van enig boekjaar bepaald worden. De dotaties aan de voorzieningen zijn rechtmatig tot stand gekomen conform besluit Algemeen Bestuur.

De mutaties in de reserves zijn door het Algemeen Bestuur geautoriseerd en conform het AB besluit verwerkt.

3.5.12 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het voor de Veiligheidsregio toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000. Dit betreft het zogenaamde algemeen bezoldigingsmaximum. De onderstaande verantwoording volgt het verantwoordingsmodel WNT 2024 zoals gepubliceerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

3.5.12.1 Bezoldiging topfunctionarissen

3.5.12.1.1 Leidinggevende topfunctionarissen

Definitie:
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Onderstaande tabel biedt een weergave van de topfunctionarissen. Dhr. Houben en dhr. Winkens zijn beiden in dienst van VRZL en derhalve is hun daadwerkelijke bezoldiging weergegeven.

Gegevens 2024 **Bedragen x € 1** **Functiegegevens**	**L.W.M. Houben** Directielid Commandant Brandweer	**P.E.J. Winkens** Directielid Manager C & R Manager bedrijfsvoering
Aanvang functievervulling	01-01-24	01-01-24
in 2024	31-12-24	31-12-24
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	179.504	149.474
Beloningen betaalbaar op termijn	23.549	22.296
Subtotaal	*203.053*	*171.770*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t
Totale bezoldiging	**203.053**	**171.770**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t

Gegevens 2023 Bedragen x € 1 Functiegegevens	L.W.M. Houben Directielid Commandant Brandweer	P.E.J. Winkens Directielid Manager C & R Manager bedrijfsvoering
Aanvang functievervulling	01-01-23	01-01-23
in 2023	31-12-23	31-12-23
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	171.207	143.609
Beloningen betaalbaar op termijn	22.753	21.884
Subtotaal	*193.960*	*165.493*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t
Totale bezoldiging	**193.960**	**165.493**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t

3.5.12.1.2 Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 2.100 of minder

Bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg wordt het Bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de Wet (WNT). Alle bestuursleden hebben deze functie onbezoldigd vervuld.

Naam topfunctionaris	Functie
C. van Basten - Boddin	AB
E. Geurts	AB
W.J.F. van der Rijt - Van der Kruis	AB
A. Krijnen	AB
N.H.C. Ramaekers - Rutjens	AB
R. Wever	AB/DB
T.P. Dassen - Housen	AB/DB
S.C.J. Scheepers	AB
W.A.G. Hillenaar	AB/DB
M.A.H. Clermonts - Aretz	AB
R. de Boer	AB
J.Th.C.M. Verheijen	AB/DB
M.F.M. Leurs - Mordang	AB/DB
H.M.H. Leunessen	AB
D.M.M.T. Prevoo	AB
D.P.W. Joppe (vanaf 1-12-2024)	AB
W. Houben (tot en met 30-11-2024)	AB

3.5.12.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3.5.12.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionaris met een dienstbetrekking heeft geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

3.6 FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING VEILIGHEIDSREGIO ZUID-LIMBURG

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruikscriterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Algemeen Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruikscriterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen, en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 6 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee afgerond op € 1.172.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

3.7 SISA-VERANTWOORDING

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**		**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01*					
				€ 8.921.413					
AenM	**M18**	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's** Veiligheidsregio's		Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M18/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: M18/03*			
			1	Meerkosten coördinerende gemeente					
			2	Hotels/centra	€ 0	€ 7.920.601			
			3	Overige specifieke meerkosten					
			4	Overige Meerkosten					
				Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/05*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/06*			
			1	€ 0	Ja				
AenM	**M29**	**Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen** Regionaal openbaar lichaam, provincie of gemeente		Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M29/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2024) *Aard controle R* *Indicator: M29/03*			
			1	Meerkosten regie					
			2	Meerkosten coördinatie van de spreiding van ontheemden					
			3	Meerkosten communicatie					
			4	Meerkosten zorgkosten					
			5	Meerkosten materiele uitgaven	€ 12.038.943	€ 12.038.943			
				Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29/05*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29/06*			
			1	€ 12.038.943	Ja				

3.8 TAAKVELDEN

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Taakvelden		Baten		Lasten		Saldo	
		Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening
0	**Bestuur en ondersteuning**						
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	2.510	6.045	13.716	13.788	-11.206	-7.743
0.5	Treasury	509	499	424	424	85	75
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	3.455	3.455	6.866	6.866	-3.411	-3.411
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	-632	0	0	0	-632
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**6.474**	**9.367**	**21.006**	**21.078**	**-14.532**	**-11.711**
1	**Veiligheid**						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	65.758	73.168	51.226	61.457	14.532	11.711
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**65.758**	**73.168**	**51.226**	**61.457**	**14.532**	**11.711**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	50.900	42.606	50.900	42.606	0	0
Totaal taakvelden		***123.132***	***125.141***	***123.132***	***125.141***	***0***	***0***

4 OVERIGE GEGEVENS

4.1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

5 BIJLAGE

5.1 BIJDRAGE GEMEENTEN 2024

Gemeente	Bijdrage gemeenten	Bijdrage gemeenten (GHOR)	Bijdrage gemeenten (regulier) totaal	Bijdrage gemeenten (FLO)	Totaal
Beek	1.285.640	33.886	**1.319.526**	53.129	**1.372.655**
Beekdaelen	2.722.943	75.548	**2.798.491**	112.525	**2.911.016**
Brunssum	2.240.158	58.147	**2.298.305**	92.575	**2.390.880**
Eijsden-Margraten	2.070.564	54.595	**2.125.159**	85.566	**2.210.725**
Gulpen-Wittem	1.396.693	29.849	**1.426.542**	57.718	**1.484.260**
Heerlen	7.715.252	183.003	**7.898.255**	318.830	**8.217.085**
Kerkrade	3.737.390	95.826	**3.833.216**	154.446	**3.987.662**
Landgraaf	2.687.916	78.087	**2.766.003**	111.078	**2.877.081**
Maastricht	11.798.690	257.809	**12.056.499**	487.578	**12.544.077**
Meerssen	1.369.631	39.070	**1.408.701**	56.600	**1.465.301**
Simpelveld	842.580	21.837	**864.417**	34.820	**899.237**
Sittard-Geleen	8.237.149	193.741	**8.430.890**	340.398	**8.771.288**
Stein	1.740.081	52.034	**1.792.115**	71.908	**1.864.023**
Vaals	1.020.630	21.404	**1.042.034**	42.177	**1.084.211**
Valkenburg a/d Geul	1.582.517	34.497	**1.617.014**	65.397	**1.682.411**
Voerendaal	1.029.746	26.057	**1.055.803**	42.554	**1.098.357**
Totaal	**51.477.580**	**1.255.390**	**52.732.970**	**2.127.299**	**54.860.269**

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00610

Sector: Bestuur	**Kerkrade,** 29 april 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.:25it00610

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb038, inzake zienswijze ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 als ook gewijzigde begroting 2025 van GR Solido aan.

In de nota van toelichting, nr. 25TI035, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb038

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

I. dat de gemeente Kerkrade is aangeboden de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als ook op de Begrotingswijziging 2025 van Solido voor het geven van een zienswijze;

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 25TI035, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de gezamenlijke commissie d.d. 12 juni 2025

gelet op,

- **programma: ICT**
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet.
- **wetsartikel:** Besluit Begrotingen Verantwoording, diverse artikelen.

besluit:

I. Een positieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de Gewijzigde Begroting 2025 van de GR Solido;

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl035	**Kerkrade, 29 april 2025**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb038

Onderwerp

Solido gewijzigde begroting 2025, Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029

Beslispunten

I. Een positieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als ook op de Begrotingswijziging 2025;

Inleiding

Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan worden gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerking, waarbij een zelfstandige organisatie wordt opgericht die voor verschillende samenwerkende gemeenten taken uitvoert. Deze publiekrechtelijke samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling.
We noemen deze zelfstandige organisatie de GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij.
Het gevolg van het overdragen van bevoegdheden naar een publiekrechtelijke samenwerking is dat een gemeentelijk bestuur meer op afstand staat en minder invloed kan uitoefenen dan bij taken in eigen beheer.

Een van de sturingsinstrumenten voor de raad om grip te houden op de GR-en vormt de P&C-cyclus. De gemeenteraad dient inzicht te hebben in de financiën van een Verbonden Partij om daar controle op uit te kunnen oefenen. De Verbonden Partij is verplicht het volgende te doen:

- De kadernota voor het eerstvolgende jaar moet ter kennisname vóór 15 april aan de raad toegezonden worden. In deze kadernota worden de beleidsmatige en financiële kaders geschetst.
- De voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar moet eveneens vóór 15 april ter kennisname aan de raad toegezonden worden. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening. De jaarrekening van de samenwerking laat zien wat het afgelopen jaar in financieel en beleidsmatig opzicht aan de orde is geweest.
  De raad kan hierop geen zienswijze indienen.
- Het samenwerkingsverband moet een ontwerpbegroting aan de raden sturen, voordat deze wordt vastgesteld. De raad heeft hier de wettelijke mogelijkheid om vooraf wensen of bedenkingen kenbaar te maken door het indienen van een zienswijze. De gemeenteraad heeft geen bevoegdheid om de begroting goed te keuren. In de begroting wordt aangegeven welke activiteiten de Verbonden Partij in het volgende begrotingsjaar gaat uitvoeren en wat de bijdrage per gemeente is.

De begroting is daarmee voor de gemeenteraad een belangrijk document om kaders te stellen. Volgens de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen moet de ontwerpbegroting 12 weken, voordat de begroting aan het Algemeen Bestuur (hierna: AB) wordt aangeboden, aan de gemeenteraden worden toegezonden. Gedurende deze 12 weken kunnen de raden een zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur (hierna: DB). Het DB reageert voor vaststelling door het AB schriftelijk én gemotiveerd op de ingediende zienswijzen door de raad.

Het AB stelt vervolgens de begroting vast. De begroting moet binnen 2 weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, door de Verbonden Partij aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden.
De uitvoering van de activiteiten is een verantwoordelijkheid van de Verbonden Partij.
Hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze nota van toelichting ligt de begroting van Solido voor.
Ten eerste zullen de strategische ontwikkelingen geschetst worden, die volgens de gemeenschappelijke regeling van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken.
Verder zijn voor de beoordeling door uw raad van belang de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben op de totale begroting. Tevens betreft dit de financiële gevolgen van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Tot slot is van belang het Totaalbedrag van de Meerjarenraming 2025 Jaarschijf 2026 en het Totaalbedrag van de begroting van de GR en de impact hiervan op onze gemeente.
Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Doelstelling

De raad de gelegenheid te geven zijn zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting 2026 als ook op de gewijzigde begroting 2025, zodat deze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het DB van de GR Solido op 12 juni.

Argumenten

Gewijzigde begroting 2025
Per 1 januari 2025 is Parkstad IT overgegaan van een centrumregeling naar een openbaar lichaam (nieuwe naam Solido) en vormt geen onderdeel meer van de begroting van de gemeente Heerlen.
De Begroting 2025 was gebaseerd op de indexering van de Gewijzigde begroting 2024. De Gewijzigde begroting 2025 is gebaseerd op de werkelijke formatie, werkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden en regelingen, de huidige contractbepalingen en de werkelijke afschrijvingen:

- Er zijn hogere personeelskosten door volledige inzet van medewerkers, extra formatie en verwachte CAO stijging;
- Licentiekosten zijn gestegen door een nieuw Microsoft-contract;
- Als zelfstandige entiteit zijn er kosten opgenomen voor het verzekeren van het datacenter en een ongevallenverzekering. De werkelijke verzekeringsbijdrage wijkt (substantieel) af van de vooraf gemaakte inschatting;
- De post “onvoorzien” is aangepast naar €150.000 (geen indexatie);
- De verdeling van de kosten over de deelnemende gemeenten is aangepast op basis van een nieuwe verdeelsystematiek waarbij een groot deel van de kosten wordt verdeeld over de generieke verdeelsleutel (aantal gebruikers per gemeente).

Verder zien we ook dit jaar weer een stijging in de afname van diensten/producten vanuit de deelnemers, maar bijvoorbeeld ook een enorme toename in het aantal cyberaanvallen met gevolgen voor de informatieveiligheid-inspanningen. Dit alles heeft gevolgen voor de begroting.

In de begroting 2026 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht ten opzichte van de gewijzigde begroting 2025, die samen met deze begroting het besluitvormingsproces wordt ingebracht.

Vanuit diverse gemeenten heeft Solido een brief met een besparingseis van 5% ontvangen in het kader van het Ravijnjaar 2026. In de begroting 2026 is in eerste instantie de tabel met de initiële begroting 2026 op basis van Gewijzigde begroting 2025 plus indexering weergegeven. Vervolgens zijn de bezuinigingen/besparingen opgenomen. Deze bevat:

- Geen grote beleidswijzigingen;
- Bezuinigingen van ca. 5% door o.a. slimmere inrichting van IT, aanpassing afschrijvingstermijnen en een door pensioeningang ontstane vacature die niet wordt ingevuld;
- Verlaging van de deelnemersbijdrage met bijna 2 miljoen euro (3% omlaag t.o.v. 2025);
- Aandacht voor risico's zoals krapte op de arbeidsmarkt, stijgende kosten en onzekerheden door het 'Ravijnjaar 2026';
- Toetreding van nieuwe deelnemers en klanten wordt actief gestimuleerd, wat kosten drukt voor alle deelnemers.

Kanttekeningen

- De gemeente Heerlen is momenteel bezig met haar jaarrekening en heeft daarom nog geen eindbalans 2024 beschikbaar. Voor Solido is de eindbalans van de gemeente Heerlen van belang omdat daarop de activa en passiva staan die Solido overneemt en daarmee de basis vormen voor de beginbalans 2025. Het is daarom op dit moment niet mogelijk om in deze ontwerpbegroting een balans op te nemen;
- Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.
  De gemeenschappelijke regelingen zijn in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. Uw gemeenteraad heeft in de zienswijzebrieven ten aanzien van de ontwerpbegrotingen 2025 van alle gemeenschappelijke regelingen al een passage gewijd aan dit uitgangspunt.

Financiën

Vanaf 1 januari 2025 maakt de aanschaf van laptops onderdeel uit van het standaard dienstenpakket van Solido. Dit betekent dat laptops niet meer via een eenmalige investering aangeschaft kan worden. In plaats daarvan worden ze in vier jaar afgeschreven via kapitaallasten Deze kosten worden verrekend in de jaarlijkse bijdrage die de gemeente Kerkrade aan Solido betaalt.

Vanaf 2026 zijn het merendeel van de laptops (in totaal 378) afgeschreven en moeten deze worden vervangen. In de jaren er na moeten er nog 111 laptops worden vervangen. In totaal gaat het om 489 laptops voor het personeel de meerjarenbegroting 2026-2029 is de toekomstige vervanging van de laptops niet opgenomen. Om het college en de raad een zo goed mogelijk beeld te geven van de ontwikkeling van de kosten, zijn voor de volledigheid deze kosten toegevoegd aan de begroting 2026-2029.

In onderstaande tabel zijn de financiële consequenties van de toekomstige vervanging van in totaal 489 laptops opgenomen (Deze cijfers hebben wij van Solido via mail ontvangen):

Vervanging in	**Aantal**	**Financiële impact 2026**	**Financiële impact 2027**	**Financiële impact 2028**	**Financiële impact 2029**
2025-2028	489	€ 3.465,80	€108.111,50	€158.334,32	€190.348,14

Samengevat hebben de begrotingswijziging 2025, de ontwerpbegroting 2026 e.v. en de financiële gevolgen van de toekomstige laptop vervangingen voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

Bedragen x € 1.000

Alle bedragen in euro's	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Primaire begroting Solido	1.892	1.961	2.053	2.137	
Begrotingswijziging 2025	2.015				
Meerjarenbegroting 2026-2029 Solido		1.888	1.948	2.013	2.075
Begroting Coda/ Meerjarenraming Kerkrade	1.893	1.913	1.957	2.041	2.041
Financieel gevolg Kerkrade	***- 122***	***25***	***9***	***28***	***-34***
Financieel gevolg Kerkrade inclusief vervanging laptops		***21***	***-100***	***- 130***	***- 224***

Het verschil tussen de primaire begroting van Solido en de begroting in Coda/ Meerjarenraming Kerkrade is het gevolg van besparingen die intern meerjarig zijn ingeboekt. Als gevolg van de Gewijzigde begroting 2025 is het tekort in 2025 € 122.000,- (€2.015.000,- min €1.893.000,-).

In 2026 is er nog een lichte daling in de begroting (€ 21.000,-) te zien als gevolg van de besparingsmaatregelen van Solido. In onze eigen begroting is voor 2026 een taakstelling opgenomen van €48.000,- (primaire begroting Solido (€1.961.000,-) minus begroting Kerkrade (€1.913.000,-). Daarmee is het totale voordeel voor Kerkrade €21.000,- + €48.000,- = €69.000,- in 2026.

Vanaf 2027 zien we de jaarlijkse kapitaallasten als gevolg van de laptop vervangingen toenemen (in 2027 met €100.000,-, in 2028 met €130.000,- en in 2029 met €224.000,-) Hierbij wordt opgemerkt dat, indien de gemeente via eigen aanvullende investeringskredieten zelf laptops zou moeten gaan aanschaffen, dit uiteraard ook een wijziging van de begroting tot gevolg zou hebben.

Positieve zienswijze

De volgende argumenten geven aanleiding tot het afgeven van een positieve zienswijze voor de Gewijzigde begroting 2025, de Ontwerpbegroting 2026 en de Meerjarenbegroting 2026-2029:

- Voor 2025 geldt er nog een tekort van € 122.000,- . De wijziging van de GR per 1 januari 2025 naar een openbaar lichaam heeft echter een scherper inzicht en getrouwer beeld van de werkelijkheid gegeven. De aangehaalde argumenten (werkelijke formatie, werkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden en regelingen, de huidige contractbepalingen en de werkelijke afschrijvingen) geven wel het inzicht dat deze meerkosten onvermijdelijk zijn;
- Solido breed zijn er voor 2026 voor in totaal 9,1% aan bezuinigingen gerealiseerd ten opzichte van de oorspronkelijke primaire begroting. De gemeente Kerkrade heeft voor 2026 een taakstelling ingeboekt van € 48.000,-. Deze taakstelling is behaald met een voordeel van € 69.000,- in 2026;
- Voor de jaren 2027 en 2028 (uitzondering 2029) is er eveneens een lichte daling te zien in de meerjarenraming van de gemeente. De toekomstige vervanging van de laptops voor het personeel van de gemeente zorgt er echter voor dat de kapitaallasten jaarlijks toenemen. Vanaf 2026 zijn echter het merendeel van de laptops van de gemeente verouderd en is het noodzakelijk om de financiële consequenties in de begroting te verwerken.

Communicatie
In een gezamenlijke commissievergadering worden de financiële gevolgen van de begrotingen van de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen inzichtelijk gemaakt.

Uitvoering
De Gewijzigde begroting 2025, de conceptbegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 16 april 2025 behandeld. De aanbiedingsbrief is ontvangen op 22 april 2025.
Op 12 juni 2025 worden de ontwerpbegroting en meerjarenraming in de gezamenlijke commissievergadering behandeld.
Een voorlopig commissiestandpunt ten aanzien van de af te geven zienswijze zal daarna kenbaar gemaakt worden aan de GR Solido, zodat ze kan worden behandeld tijdens het AB van 26 juni 2025.

Gezondheid en Vitaliteit
n.v.t.

Burgerparticipatie
De begroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Gemeente Kerkrade

Domein Bestuur

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
B.P.M. Porankiewicz
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

Solido IT
Algemeen Bestuur
CBS-weg 2
6412 EZ HEERLEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
17 april 2025		25u0004703	10 juni 2025

Onderwerp
Zienswijze gewijzigde begroting 2025 en ontwerpbegroting 2026 GR Solido

Bijlage(n)
0

Geachte voorzitter,

Ten aanzien van de door u aan onze raad aangeboden Gewijzigde begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Solido wil onze raad een positieve zienswijze afgeven.

De gehanteerde begrotingssystematiek van de GR leidt in 2026 tot een aanvankelijk beperktere gemeentelijke bijdrage. Voor wat betreft de Gewijzigde begroting 2025 betreuren wij de financiële tegenvaller maar hebben wij begrip voor het feit dat de wijziging van de GR per 1 januari 2025 naar een openbaar lichaam een scherper inzicht en getrouwer beeld geven van de werkelijkheid geeft.

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.

Wij gaan ervanuit dat u oog heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en is ook met de verschillende deelnemende gemeenten gedeeld.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Gemeenschappelijke Regeling Solido 2025

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2025 uit GR begroting **2024**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen / wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2025 uit GR begroting **2025**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	€ 16.174			€ 596		-		€ 16.770	3,6 %
Toelichting		%		Verzelfstandiging naar Solido, correct inzicht in cijfers, overeenkomst Microsoft, verzekeringen & verkeerde inschatting klantomzet					

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade toe met:		
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:		Deze is wel gerealiseerd door GR	Impact niet (volledig) realiseren taakstelling
			Totale impact op begroting Kerkrade

Zienswijze vorig jaar	nvt

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave		

Gemeenschappelijke Regeling Solido 2026

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2025**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2026**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	€ 18.235		- €164			- € 1.398		€ 16.673	-9,1%
Toelichting		%	1 FTE bezuiniging, Gewijzigde indexatie CAO			Gewijzigd vervangingsbeleid, licenties, toegerekende en bespaarde rente			

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade af met:			
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:	€ 48	Deze is wel gerealiseerd door GR	Impact niet (volledig) realiseren taakstelling	
			Totale impact op begroting Kerkrade	€ 69

Zienswijze vorig jaar	positief

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	In de tweede helft 2024 hebben wij van een aantal deelnemers een brief ontvangen om met ingang van het jaar 2026 een besparing te realiseren van 5%. Op onze begroting gaat dit om een bedrag van 800k euro. Omdat onze begroting grofweg twee componenten kent, zijnde loonkosten van ongeveer 6 mio en 10 mio euro hardware en licenties (voor deelnemers) hebben wij zelf relatief weinig ruimte om te bezuinigen. Het advies is om de eigen uitdagingen op het gebied van automatisering/robotisering waar te maken, de samenwerking op informatiemanagement en functioneel beheer te verkennen,- gebruik te maken van eenmalige besparingen en wend deze hiertoe aan, en maak de stap van uitvoerder naar innovator om ons meer toekomstgericht te kunnen faciliteren.

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

SOLIDO-IT
CBS-weg 2
6412 EZ Heerlen

Tel: 045-2116100
www.solido-it.nl
info@solido-it.nl

Aan: De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in GR Solido

Onderwerp: Gewijzigde begroting 2025 en Ontwerpbegroting 2026 en MJR 2026-2029

Datum: 17 april 2025

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u de Gewijzigde begroting 2025 en de Ontwerpbegroting 2026 incl.MJR aan. In deze begeleidende brief schetsen wij de procedure van het zienswijze traject en geven we een toelichting op de noodzaak tot het wijzigen van de begroting 2025 en de totstandkoming van de Begroting 2026 inclusief meerjarenraming.

Procedure zienswijze
Het Algemeen Bestuur van Solido IT is verantwoordelijk voor het vaststellen van zowel de Gewijzigde Begroting 2025 als de Ontwerp begroting 2026 inclusief MJR. Als gemeenteraad kunt u echter een zienswijze hierover indienen bij het Dagelijks Bestuur. Wij willen u vragen een eventuele zienswijze vóór 4 juni aanstaande naar ons DB te sturen zodat het mee kan in de DB vergadering van 12 juni. Mocht dit echt niet haalbaar zijn voor uw gemeente dan is er tot 24 juni de mogelijkheid uw zienswijze kenbaar te maken zodat we deze mondeling meenemen in het AB van 26 juni.

Gewijzigde begroting 2025
Per 1 januari 2025 is Solido overgegaan van een centrumregeling naar een openbaar lichaam. Hiermee voeren we sinds 1 januari jl. ook een eigen administratie en maken we geen onderdeel meer uit van de begroting van de gemeente Heerlen.

De Begroting 2025 was gebaseerd op de indexering van de Gewijzigde begroting 2024. Inmiddels is het april 2025 en kunnen we op basis van een eigen administratie een scherper inzicht en getrouwer beeld geven van de werkelijkheid middels deze Gewijzigde begroting 2025. Wij hebben deze Gewijzigde begroting 2025 gebaseerd op de werkelijke formatie, werkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden en regelingen, de huidige contractbepalingen en de werkelijke afschrijvingen. Vanaf nu borduren we richting toekomst voort op deze secure basiscijfers.

Daarnaast bleek de kostenverdelingssystematiek erg ingewikkeld en is door het Algemeen Bestuur een nieuwe eenvoudigere systematiek vastgesteld die impact heeft op de verdeling van de bijdrage van de individuele deelnemers.

Verder zien we ook dit jaar weer een stijging in de afname van diensten/producten vanuit de deelnemers maar bijvoorbeeld ook een enorme toename in het aantal cyberaanvallen met gevolgen voor onze security inspanningen. Dit alles heeft gevolgen voor de begroting.

SOLIDO-IT
CBS-weg 2
6412 EZ Heerlen

Tel: 045-2116100
www.solido-it.nl
info@solido-it.nl

Begroting 2026
Op basis van de kadernota 2026, de Gewijzigde begroting 2025 en de gesprekken met de deelnemers hebben we een begroting 2026 opgesteld.
In de begroting 2026 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht ten opzichte van de gewijzigde begroting 2025, die samen met deze begroting het besluitvormingsproces wordt ingebracht. Ook 2026 komt in het teken van doorgroeien van Solido te staan. We zijn een lerende organisatie die nog de nodige uitdagingen kent ten gevolge van de transitie naar een zelfstandige entiteit, maar ook ten gevolge van het continu veranderende technische landschap en de alsmaar toenemende cybersecurity-dreigingen
Vanuit diverse gemeenten hebben wij een brief met een besparingseis van 5% ontvangen in het kader van het Ravijnjaar 2026. Daarmee zijn we zeker aan de slag gegaan. In de begroting 2026 hebben we daarom eerst in tabel de initiële begroting 2026 op basis van Gewijzigde begroting 2025 plus indexering weergegeven en vervolgens de bezuinigingen/besparingen zoals wij die nu voor ogen hebben resulterend in de Ontwerpbegroting 2026 waar wij uw zienswijze op vragen.
Wij willen er u op wijzen dat het grootste deel van de begroting bestaat uit diensten/producten die de deelnemers bij ons afnemen. Dat betekent dat wij daar alleen op kunnen bezuinigen als de afnamevraag minder wordt. Een andere mogelijkheid om de bijdrage van de individuele deelnemers te doen afnemen is de toetreding van nieuwe deelnemers en klanten. Ook daar is Solido continu mee aan de slag.

Zienswijzetraject
Uw zienswijze op de Gewijzigde begroting 2025 en de Ontwerpbegroting 2026 kunt u kenbaar maken aan ons Dagelijks Bestuur.

U kunt uw schriftelijke zienswijze sturen naar

Solido IT.
t.a.v. Dagelijks Bestuur
CBS-weg 2
6412 EZ Heerlen

Of per mail naar
dagelijksbestuur@solido-it.nl

Het Dagelijks Bestuur gaat de Gewijzigde begroting 2025 en de Begroting 2026 inclusief de ontvangen zienswijzen aanbieden aan het Algemeen Bestuur op 26 juni 2025.

Met vriendelijke groet,

ValidSigned door roel wever
op 16-04-2025

R. Wever

Voorzitter Dagelijks Bestuur Solido

ValidSigned door bas thissen
op 16-04-2025

B. Thissen

Directeur/Secretaris Solido

SOLIDO

GEWIJZIGDE BEGROTING 2025

IT VOOR OVERHEDEN

Inleiding

Per 1 januari 2025 is Solido overgegaan van een centrumregeling naar een openbaar lichaam. Hiermee voeren we sinds 1 januari jl. ook een eigen administratie en maken we geen onderdeel meer uit van de begroting van de gemeente Heerlen.

De Begroting 2025 was gebaseerd op de indexering van de Gewijzigde begroting 2024. Inmiddels is het april 2025 en kunnen we op basis van een eigen administratie een scherper inzicht en getrouwer beeld geven van de werkelijkheid middels deze Gewijzigde begroting 2025. Wij hebben deze Gewijzigde begroting 2025 gebaseerd op de werkelijke formatie, werkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden en regelingen, de huidige contractbepalingen en de werkelijke afschrijvingen.

Dit betreft een **eenmalige exercitie** omdat we richting toekomst voortborduren op deze secure basiscijfers uit de Gewijzigde begroting 2025.

Gewijzigde begroting 2025

In deze Gewijzigde begroting 2025 zijn de belangrijkste wijzigingen als volgt:

Lasten		**Begroting 2025**	**Wijziging**	**Gewijzigde begroting 2025**
L1.1	Salarissen en sociale lasten	€ 6.338.626	€ 467.929	€ 6.806.555
L2.1	Belastingen	€ -	€ -	€ -
L3.2	Duurzame goederen	€ 197.669	€ -197.669	€ -
L3.5	Ingeleend personeel	€ 490.661	€ -19.097	€ 471.564
L3.8	Overige goederen en diensten	€ 6.036.927	€ 477.543	€ 6.514.470
L7.2	Mutaties voorzieningen	€ 108.368	€ 14.386	€ 122.754
L7.3	Afschrijvingen	€ 2.849.429	€ -151.758	€ 2.697.671
L7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	€ 152.647	€ 4.256	€ 156.903
L7.5	Overige verrekeningen	€ -	€ -	€ -
L8.3	Tegemoetkomingen (UWV e.d.)	€ -	€ -	€ -
Totaal		**€ 16.174.327**	**€ 595.590**	**€ 16.769.917**

Baten		**Begroting 2025**	**Wijziging**	**Gewijzigde begroting 2025**
Deelnemers		€ 13.410.908	€ 878.513	€ 14.289.421
Klanten		€ 2.763.419	€ -282.923	€ 2.480.496
Totaal		**€ 16.174.327**	**€ 595.590**	**€ 16.769.917**

1.	**TOELICHTING LASTEN**	**+ € 595.590**
1.1.	Salarissen en sociale lasten	+ € 467.929
	• In de begroting 2025 is, doordat de gewijzigde begroting 2024 was geïndexeerd, slechts een half jaar budget opgenomen voor zowel de inkoopadviseur als de projectleider (0,5 fte op jaarbasis) hoewel er voor beide posities een akkoord was voor een volledig jaar. Voor beide functionarissen moet in 2025 dan ook met een volledig jaarsalaris worden gewerkt (verschil 1 fte op jaarbasis).	
	• Ten opzichte van de begroting 2025 is er 2 fte extra opgenomen ten behoeve van de (vereiste) zelfstandige tenant van de VRZL, waarvoor door het AB toestemming is verleend.	
	• Op basis van de realisatie 2024 is de post overwerk naar beneden bijgesteld	
	• Op basis van de verwachtingen rondom het stijgen van de kosten van de secundaire arbeidsvoorwaarden heeft een bijstelling plaatsgevonden. Uitgangspunt hierbij zijn de ervaringen gedurende de afgelopen jaren.	
1.2.	Duurzame goederen (maatwerk)	- €197.669
	• Deze kosten zijn in de begroting 2025 op de verkeerde kostenplaats terecht gekomen en staan in de gewijzigde begroting onder overige goederen en diensten, kortom een verschuiving van kostenplaats.	
1.3.	Ingeleend personeel	- € 19.097
	• De inschatting voor ingeleend personeel is bijgesteld op basis van de gemiddelde landelijke verzuimpercentages.	
1.4.	Overige goederen en diensten	+ € 477.543
	• Licenties: Financiële impact van het nieuw driejarig Microsoft contract: Vanwege het feit dat dit contract tussen 2022-2024 vaste prijzen kende, is de prijsverhoging hoger dan de ingeschatte norm. Dit is een eenmalig effect. De prijzen zijn nu wederom voor drie jaar vastgezet waarmee deze prijzen daarmee voor de komende drie jaar weer (nagenoeg) gelijk blijven. Enige uitzondering is de E3-licentie die in 2026 nog met 1% wordt verhoogd. Deze daadwerkelijke stijging is meegenomen in de begroting 2026.	
	• Verzekeringen: De kosten voor verzekeringen blijken bij het daadwerkelijk zelf afsluiten fors hoger dan initieel ingeschat bij de start van het verzelfstandigingstraject. Dit heeft te maken met marktomstandigheden en achterhaalde uitgangspunten.	

	• Onvoorzien: De post onvoorzien is vastgesteld op €150.000 in plaats van 0,5% van de begroting. Dit mede naar aanleiding van bespreking in het Algemeen Bestuur waarbij een eerder voorgesteld Schommelfonds (ter voorkoming van naheffingen in de jaarrekening) van 2% bij nader inzien aan de hoge kant leek.	
	• Maatwerk: De kosten voor maatwerk zijn, in tegenstelling tot de begroting 2025, opgenomen onder overige goederen en diensten. Dit betreffen geen duurzame goederen.	
1.5.	Mutaties voorzieningen	+ €14.386
	De enige voorziening die Solido heeft, betreft de verplichte voorziening verlofsparen. De dotatie aan de voorziening is bijgesteld op basis van de dotatie verlofsparen in 2024.	
1.6	Afschrijvingen	- €151.758
	Zoals in de inleiding al aangegeven rekenen we in tegenstelling tot de Begroting 2025 in de Gewijzigde begroting 2025 met de werkelijke afschrijvingen op basis van boekwaarde van onze activa, de afschrijvingstermijnen en daaruit voortvloeiende afschrijvingsbedragen. Dit zorgt voor een lager afschrijvingsbedrag.	
1.7	Toegerekende reële en bespaarde rente	+4.256
	De werkelijk te betalen rente is door de gewijzigde berekeningsmethodiek ten opzichte van Begroting 2025 naar boven bijgesteld.	
2.	**TOELICHTING BATEN**	**+ € 595.590**
2.1.	Klanten	- € 282.923
	• In de Begroting 2025 is per abuis €100.000 incidentele omzet voor levering laptops aan een klant als structurele baten meegenomen.	
	• De baten van de klanten in de Begroting 2025 zijn te positief en daarmee te hoog ingeschat.	
2.2.	Deelnemers	+ 878.513
	• Diverse deelnemers hebben ten opzichte van de Begroting 2025 een gewijzigde dienstverlening c.q. een hogere afname, hetgeen in totaliteit zorgt voor een hogere bijdrage. Dit wordt naar de individuele deelnemers doorberekend.	

	• Ook het basispakket is door stijgende lasten duurder geworden.	
	• De verdeling van de bijdrage over de deelnemers vindt plaats op basis van een nieuwe kostenverdeelsystematiek zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 20 februari 2025. Afspraak is dat voor 2025 met een overgangsregeling (nivellering) gewerkt wordt.	

De bijdrage van de individuele deelnemers zien er conform Gewijzigde begroting 2025 dan als volgt uit.

Baten (regulier)	Begroting 2025	Wijziging met nivellering	Gewijzigde begroting 2025 met nivellering
Gemeente Beekdaelen	€ 1.027.313	€ 208.902	€ 1.236.215
Gemeente Brunssum	€ 1.646.195	€ -98.475	€ 1.547.720
Gemeente Heerlen	€ 4.752.249	€ 199.301	€ 4.951.550
Gemeente Kerkrade	€ 1.892.584	€ 122.396	€ 2.014.980
Gemeente Landgraaf	€ 1.692.795	€ 210.194	€ 1.902.989
Gemeente Simpelveld	€ 509.039	€ 63.442	€ 572.481
Gemeente Voerendaal	€ 664.962	€ -1.534	€ 663.428
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 1.225.771	€ 174.285	€ 1.400.056
Klanten	€ 2.763.419	€ -282.923	€ 2.480.496
Totaal	**€ 16.174.327**	**€ 595.590**	**€ 16.769.917**

Contact

CBS-weg 2
6412 EZ Heerlen

telefoon
045 211 61 03

e-mail
info@solido-it.nl

Over Solido

Wij houden de technologische dienstverlening van overheden voor burgers beschikbaar, stabiel en betrouwbaar.

SOLIDO

ONTWERP BEGROTING 2026

Meerjarenraming 2026-2029

IT VOOR OVERHEDEN

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord **2**
DEEL A: BELEIDSBEGROTING **4**
1. Algemeen **4**
2. Solido, missie en visie **4**
3. Kernwaarden **5**
4. De organisatie **5**
5. Ontwikkelingen op hoofdlijnen **6**
5.1. Uitvoeren en regievoeren 6
5.2. Zelfstandig aan de slag 6
5.3. Krapte arbeidsmarkt 7
5.4. Roadmap - Innovatie als motor van vernieuwing 7
5.5. Organisatiestructuur 8
DEEL B: FINANCIËLE BEGROTING **10**
6. Algemeen **10**
6.1. Nieuwe kostenverdeelsystematiek 10
7. Cijfermatig **11**
7.1. Overzicht lasten en baten 11
7.2. Toelichting op overzicht baten en lasten 11
7.3. Incidentele en structurele lasten en baten 13
7.4. Financiële kengetallen 14
DEEL C: DE MEERJARENRAMING 2026-2029 ..... **16**
8. Lasten en baten meerjarenraming 2026-2029 ..... **16**
8.1. Toelichting op bedragen die afwijken van indexering 17
8.2. Structureel en reëel evenwicht 17
DEEL D: VERPLICHTE EN AANVULLENDE PARAGRAFEN **19**
9. Verplichte paragrafen **19**
9.1. Bedrijfsvoering 19
9.2. Risico-inventarisatie en weerstandsvermogen 20
9.2.1. Risico-inventarisatie 20
9.2.2. Weerstandsvermogen 21
9.3. Kansen 22
9.4. Financiering 22
9.5. Openbaarheidsparagraaf 22
10. Aanvullende paragrafen **23**
Bijlage **24**

Voorwoord

Voor u ligt de Begroting 2026 van Solido inclusief de Meerjarenraming 2026-2029. Per 1 januari 2025 is Solido overgegaan van een centrumregeling naar een openbaar lichaam. Deze begroting is daarmee de eerste begroting van Solido als zelfstandige entiteit. Deze Begroting is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota 2026 alleen indien nadrukkelijk vermeld in deze begroting is hiervan afgeweken.

De gemeente Heerlen is momenteel bezig met haar jaarrekening en heeft daarom nog geen eindbalans 2024 beschikbaar. Voor Solido is de eindbalans van de gemeente Heerlen van belang omdat daarop de activa en passiva staan die Solido overneemt en daarmee de basis vormen voor de beginbalans 2025. Het is daarom op dit moment niet mogelijk om in deze ontwerpbegroting een balans op te nemen.

In de begroting 2026 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht ten opzichte van de gewijzigde begroting 2025, die samen met deze begroting het besluitvormingsproces wordt ingebracht. Ook 2026 komt in het teken van doorgroeien van Solido te staan. We zijn een lerende organisatie die nog de nodige uitdagingen kent ten gevolge van de transitie naar een zelfstandige entiteit, maar ook ten gevolge van het continu veranderende technische landschap en de alsmaar toenemende cybersecurity-dreigingen

2026 is door de gemeenten omschreven als het Ravijnjaar. Een jaar met onzekerheid over Rijksinkomsten met een grote bezuinigingsopgave. Daarin passen geen grote extra uitgaven. Sterker nog, de gemeenten hebben aan Solido, net als aan de andere gemeenschappelijke regelingen gevraagd om 5% te bezuinigen. Daarmee zijn we zeker aan de slag gegaan. Echter het grootste deel van de begroting bestaat uit diensten/producten die de deelnemers bij ons afnemen. Dat betekent dat wij daar alleen op kunnen bezuinigen als de afnamevraag minder wordt. Vooralsnog neemt deze echter ieder jaar toe (meer gebruikers, devices, terrabytes enz.) . Tegelijkertijd kan de dienstverlening van Solido er met nieuwe technische toepassingen ook toe bijdragen dat gemeenten zelf geld kunnen gaan besparen. We geven in deze begroting een overzicht van de bezuinigingen die we al meegenomen hebben en vermelden vervolgens in de meerjarenraming niet alleen de risico's maar ook de kansen waar we nog mogelijkheden zien voor besparingen die we nog niet in de begroting hebben opgenomen

Bij het opstellen van deze begroting lopen er een aantal verzoeken tot toetreding aan de gemeenschappelijke regeling Solido. Deze verzoeken en de gevolgen ervan zijn (met een verdiscontering van de slagingskans) meegenomen bij de bezuinigingen in de begroting 2026. Het toetreden van nieuwe deelnemers zorgt niet alleen voor een steviger IT fundament van Solido in Zuid Limburg maar ook voor meer samenwerkingsmogelijkheden tussen deelnemers. Daarnaast zorgt het voor een bredere verdeling van de overheadkosten over meer deelnemers wat een positief effect kan hebben op de hoogte van de individuele deelnemersbijdrage. In het eerder genoemde Ravijnjaar is dit een positieve bijkomstigheid.

Dit alles vraagt om het maken van de juiste strategische keuzes in een wereld die continu in verandering is, met een continue dreiging van cyberaanvallen waarin besluiten van grote wereldspelers impact hebben op een naar verhouding kleine speler als Solido en haar deelnemers.

R. Wever
Voorzitter Algemeen Bestuur Solido

B. Thissen
Directeur/Secretaris Solido

DEEL A: BELEIDSBEGROTING

DEEL A: BELEIDSBEGROTING

1. Algemeen

Op basis van de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden in 2024 met betrekking tot de verzelfstandiging van Solido, de resultaten in 2024 en de verbreding van de diensten ten opzichte van 2024 kon de begrotingswijziging 2025 worden opgemaakt. Deze ligt samen met de begroting 2026 en meerjarenraming 2026-2029 nu voor u.

Solido is voor haar planning & control cyclus gebonden aan de wettelijke eisen die zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Met het verschil ten opzichte van gemeenten dat Solido een uitvoeringsorganisatie is zonder verschillende programma's die diverse maatschappelijke, economische, sociale of culturele effecten beogen. De sturing op dit soort programma's berust bij de deelnemers. Solido levert alleen de dienstverlening op het gebied van IT.

2. Solido, missie en visie

De gemeenschappelijke regeling Solido ontzorgt (lokale) overheden in Zuid Limburg op het gebied van IT, biedt hiertoe een totaalpakket om als IT bondgenoot van haar deelnemers op te treden. Solido zorgt ervoor dat overheden op een zo efficiënt mogelijke wijze beschikbaar en betrouwbaar zijn voor haar burgers. We nemen overheden mee naar morgen, als strategisch partner, werken vanuit collegialiteit en vertellen als toegankelijk expert precies wat nodig is.

Solido is klantgericht en wendbaar, staat open voor nieuwe toetreders, werkt vanuit standaardisatie tenzij, zoekt de samenwerking op waar mogelijk en heeft een robuuste bedrijfsvoering. De doelstellingen van Solido luiden als volgt:

1. Waarborgt voor haar deelnemers de continuïteit, bedrijfszekerheid en innovatiekracht van de IT-dienstverlening door beperking van organisatorische kwetsbaarheid;
2. Verhoogt de kwaliteit van processen, waardoor partijen beter kunnen functioneren;
3. Verhoogt de professionaliteit en deskundigheid van medewerkers;
4. Zet de beschikbare arbeidskracht efficiënt in;
5. Realiseert schaalvoordelen door efficiency: het ontdubbelen van IT-voorzieningen, het beperken van de (stijgende) IT kosten;
6. Koopt voor haar deelnemers gezamenlijk soft- en hardware in, bedrijfssoftware uitgezonderd, in overeenstemming met de eisen van de licentiegever; bedrijfstoepassingen van deelnemers (bijv. software voor Burgerzaken of Sociale Dienst) worden door de deelnemers zelf aangekocht.

3. Kernwaarden

Om haar doelstellingen te kunnen realiseren heeft Solido een aantal kernwaarden voor haar personeel vastgesteld. Hiermee willen we de komende jaren (nog) meer sturing aan de organisatie geven. Onderstaande kernwaarden zijn ook altijd onderwerp van (functionerings-)gesprekken met medewerkers. De kernwaarden waar het management van Solido de organisatie op stuurt zijn:

- Klantgerichtheid;
- Eigenaarschap;
- Communiceren;
- Samenwerken.

4. De organisatie

Uitvoeringsorganisatie
Solido is een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij de deelnemers de rol van opdrachtgever hebben en Solido de rol van opdrachtnemer. Deelnemers laten de dienstverlening op IT-gebied uitvoeren door Solido.

Solido levert in Zuid-Limburg IT-diensten aan haar deelnemers en aan andere lokale overheden en overheidsdiensten. Wat in 2011 begon met het opzetten van een glasvezelnetwerk tussen de deelnemende gemeenten is in 2015 uitgegroeid tot een gemeenschappelijke (centrum)regeling voor IT-diensten, met Heerlen als centrumgemeente. Vanaf 1 januari 2025 is Solido verzelfstandigd naar een openbaar lichaam.

De directeur van Solido is belast met de leiding van de uitvoeringsorganisatie en met de zorg voor de juiste taakvervulling. Er zijn twee teamleiders die voor de operationele sturing zorgen. Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een belangrijk deel belegd bij de gemeente Heerlen (omgekeerde dienstverlening). Voor control, financiën, de eigen IT-voorziening, security en inkoop is eigen formatie opgenomen in de organisatie.

Deelnemers
De huidige deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Solido zijn:

- Gemeente Beekdaelen;
- Gemeente Brunssum;
- Gemeente Heerlen;
- Gemeente Kerkrade;
- Gemeente Landgraaf;
- Gemeente Simpelveld;
- Gemeente Voerendaal;
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Verder is er sprake van een 20-tal klanten (waaronder Historische Centrum Limburg, ISD-BOL, het Gegevenshuis, ISD-Kompas en Werk voor Heerlen) waaraan Solido op IT-gebied dienstverlening verricht.

Bestuur
Als openbaar lichaam heeft ook de gemeenschappelijke regeling Solido een algemeen bestuur (AB) en een dagelijks bestuur (DB). Hierbij is het AB kader-stellend en zal het DB toezien op een juiste uitvoering van de bestuurlijke opdracht door het ambtelijk apparaat.

5. Ontwikkelingen op hoofdlijnen

Ook bij het opstellen van deze Begroting is het een uitdaging geweest om meerdere jaren vooruit te kijken. Dit omdat diverse factoren met grote impact moeilijk voorspelbaar zijn, zoals inflatie en de arbeidsmarkt.

Voor de technische ontwikkelingen wordt gewerkt met een Roadmap. Deze Roadmap geeft een meerjaren doorkijk van welke technische veranderingen in welke fase worden doorgevoerd. De Roadmap wordt in nauwe samenwerking met de deelnemers telkens bijgewerkt naar de actuele stand van zaken.

Onze deelnemers hebben ondervonden dat de IT een bijzondere sleutelpositie heeft ingenomen binnen de bedrijfsvoering. Tegelijkertijd is ook duidelijk dat de afhankelijkheid van IT risico's met zich meebrengt. Veel inzet en focus van Solido werd de afgelopen jaren gezet op informatiebeveiliging. Deze inzet is inmiddels van structurele aard en verwacht wordt dat deze nog verder toeneemt.

De uitgangspunten zoals benoemd in de Kadernota 2026 zijn (waar mogelijk uitgewerkt) verwerkt in deze begroting. Doorgroei voor de komende jaren voor Solido is meer van deze ontwikkelingen financieel mee te kunnen nemen in haar begroting.

5.1. Uitvoeren en regievoeren

Solido is een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij deelnemers de dienstverlening op IT-gebied door Solido laten uitvoeren. Hierbij hoort dat Solido sommige werkzaamheden niet zelf uitvoert, maar naar de markt brengt. In deze situatie treedt Solido uiteraard op als regievoerder en vertegenwoordiger van de deelnemers. De verschuiving van uitvoerder naar regievoerder wordt in de komende periode versterkt door de ontwikkelingen op het gebied van cloud; daar waar Solido nu het technisch applicatiebeheer voert, levert in de nieuwe situatie de leverancier deze dienst. Soms hebben we hier dus geen echte keuze in. Uiteraard monitoren we, in nauw overleg met de deelnemers wanneer we efficiënt en effectief beter onze oude rol van uitvoerder kunnen overlaten aan de markt en onze nieuwe rol van regievoerder nemen. Met het stap-voor-stap wegvallen van deze technisch applicatiebeheer werkzaamheden ontstaan er tegelijkertijd nieuwe werkzaamheden en doen nieuwe -aan de cloud gerelateerde- functies hun intrede.

5.2. Zelfstandig aan de slag

Het belangrijkste naast de continuïteit en kwaliteit van de bestaande dienstverlening is (na afronding van de verzelfstandiging) de ontwikkeling van de organisatie. Dit doen we volgens toekomstvisie van Solido, uit het, door de deelnemers in 2022 vastgestelde Berenschot rapport en het daarop volgende bedrijfsplan (vastgesteld in 2023). Per 1 januari 2025 is de verdere verzelfstandiging een feit. De financiële gevolgen zijn verwerkt in de gewijzigde begroting 2025 met uiteraard een doorwerking in de Begroting 2026 en volgende jaren. Solido is daarmee in een nieuwe fase in haar bestaan terechtgekomen.

Het bedrijfsplan is richtinggevend, maar uiteindelijk is Solido van de deelnemers en voert zij diensten uit voor de deelnemers. De deelnemers bepalen dus de richting en het tempo van de transitie. In 2025 is in overleg met de deelnemers de veranderopgave verder uitgewerkt in concrete acties. Waarmee ook in 2026 aan de slag wordt gegaan.

5.3. Krapte arbeidsmarkt

De Nederlandse arbeidsmarkt kampt met een ongekende krapte. Tekorten doen zich in vrijwel alle beroepsgroepen, opleidingsniveaus en regio's voor. Dit speelt bij alle functies, maar bij de IT-functies (en dan in regio Zuid Limburg) in versterkte mate vanwege de globale ontwikkelingen. Ook op het gebied van informatiebeveiliging wordt er steeds meer personele inzet verwacht.
Deze krapte vormt een wezenlijk risico voor de kwaliteit van de dienstverlening op lange termijn (continuïteit), doorontwikkeling van de organisatie en kosten (werving & selectie, marktconform salaris bieden en waar noodzakelijk inhuur). Solido maakt gebruik van stagiaires op zowel MBO- als HBO niveau om mee te helpen aan het opleiden van nieuwe aanwas op de arbeidsmarkt en ook hebben ze op bepaalde onderdelen een kostenbesparend effect. Tevens vormt dit zodoende een eigen pool van toekomstig talent

5.4. Roadmap - Innovatie als motor van vernieuwing

Op het gebied van innovatie volgt Solido meer de strategie van de slimme volger. Innovatie kan optreden door toepassing van innovatieve technieken die ook elders hun toepassing vinden, maar ook door het publieke karakter van de deelnemers zelf en hierbij horende verplichtingen. We volgen de landelijke ontwikkelingen op de voet en maken in overleg met de deelnemers (waar wenselijk in een werkgroep met deelnemers) bewuste keuzes. Daarbij worden we door grote leveranciers (zoals Oracle en Microsoft) ook deels in een bepaalde richting gedwongen.

Het vertrekpunt voor de dienstverlening is voortzetting van bestaand uitvoerend IT-beleid, tenzij. Wijzigingen in bestaand uitvoerend IT-beleid worden verwerkt in de Roadmap. Hierin worden de echt wezenlijke veranderingen voorgesteld met als doel het bij de tijd houden van de IT-dienstverlening en het blijven voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van IT voor onszelf en onze deelnemers. Om deze Roadmap up-to-date te houden vindt periodieke afstemming met de deelnemers plaats. Enkele specifiek te noemen acties zijn:

- Transitie onpremise naar cloud
  Steeds meer applicaties werken (alleen) in de cloud en als kleine speler in de markt moeten wij hierop meebewegen. Uiteraard wordt hier altijd kritisch naar gekeken.
- Aanpassing technisch fundament van single-tenant naar multi-tenant
  Dit is in het AB van 20 februari 2025 besproken naar aanleiding van een onderzoek van Orgfit. Hierin was de conclusie is dat, om gebruik te kunnen maken van innovatieve technieken als Artificial Intelligence, zelfstandige tenants voor de deelnemers een vereiste zijn.

5.5. Organisatiestructuur

Solido kent een platte structuur met één eindverantwoordelijke en twee lijnmanagers. De fase waarin de organisatie en haar deelnemers zich bevindt is echter complex en dynamisch. Om enerzijds meer focus van MT-leden te hebben op tactische en strategische zaken en anderzijds de 5% stroef lopende verzoeken/wijzigingen meer aandacht en focus te geven, de managementafhankelijkheid en kwetsbaarheid te verlagen wordt de organisatiestructuur aangepast. Solido gaat met een laag operationeel leidinggevenden werken die de lijnmanagers gaan ondersteunen. Deze verandering bevordert ook de kennisoverdracht en heeft een positief effect op de bedrijfscontinuïteit.

In begrotingsjaar 2026 moet deze nieuwe structuur volledig werkzaam zijn. Zo kunnen we extern de dienstverlening optimaliseren en beter inspelen op technische kansen en additionele wensen van deelnemers. Tevens kunnen we zo onze deelnemers en klanten maar ook de interne organisatie (begeleiding en coaching van onze medewerkers) meer aandacht geven. Door een andere indeling van taken en werkzaamheden wordt deze wijziging binnen de financiële kaders van de (oorspronkelijke) begroting doorgevoerd.

DEEL B:
FINANCIËLE BEGROTING

DEEL B: FINANCIËLE BEGROTING

6. Algemeen

De voorliggende begroting is gebaseerd op de feitelijke situatie tijdens het opmaken ervan (maart 2025) en de Gewijzigde begroting 2025. Omdat Solido heel sterk in ontwikkeling is, kan het zijn dat voordat het jaar 2026 van start gaat, de feitelijke situatie alweer anders is (bijvoorbeeld door nieuwe deelnemers of door verandering in productafname door deelnemers). Deze veranderingen worden dan, voor zover substantieel van aard, uitgewerkt in de wijziging van deze begroting 2026 .

Rondom IT is altijd al sprake van meerkosten. We verwachten meer van onze IT, meer functionaliteit, meer flexibiliteit, meer veiligheid en meer gemak. Deze verwachtingen hebben elk een prijsopdrijvend effect. Doel van Solido is om doelmatigheid te bevorderen en dit effect zo laag mogelijk te houden. We spreken dan ook gemakshalve over ‘minder meerkosten’.

Bij het opstellen van deze begroting zijn de CAO onderhandelingen voor 2025 en verder nog in volle gang (looptijd huidige CAO 31 maart 2025). Wat we al zeker weten is dat er ook voor de komende jaren weer een loonstijging aan zit te komen. Alleen met hoeveel de lonen gaan stijgen is nog niet bekend. Ook voor de materiele kosten blijft er helaas een stijgende lijn.

Om deze onzekerheid mee te nemen in de begroting maken we gebruik van de gecombineerde index uit de Septembercirculaire Gemeentefonds 2024 zoals ook beschreven in de Kadernota 2026.

Indexering	2026	2027	2028	2029
Stijging CAO lonen	4,52%	4,33%	3,99%	3,92%
Stijging materiële kosten	4,52%	4,33%	3,99%	3,92%
Rente op kapitaallasten	2%	2%	2%	2%

Waar deze percentages in 2026 significant blijken af te wijken van de werkelijkheid volgt er een begrotingswijziging.

6.1. Nieuwe kostenverdeelsystematiek

De oude systematiek, die ook nog is gebruikt voor de primitieve begroting 2025, bleek onduidelijk, ondoorzichtig en -op onderdelen-subjectief. Daarom is een nieuwe eenvoudigere, transparantere en beter uitlegbare systematiek ontwikkeld die daarnaast ook oog heeft voor de strategie van Solido. Met deze nieuwe systematiek (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 20 februari 2025) borgen we continuïteit en bedrijfszekerheid van de IT dienstverlening van Solido.

Uitgangspunt in deze nieuwe systematiek is dat generieke kosten die ten behoeve van het functioneren van Solido als zodanig en het leveren van basisdienstverlening worden gemaakt, worden verdeeld met als verdeelsleutel het aantal gebruikte accounts. Specifieke kosten die worden gemaakt ten behoeve van één specifieke deelnemer worden 1 op 1 doorbelast. Als telmoment voor afgenomen licenties, terrabytes opslag, hardware enz. wordt aangehouden 1 januari t-1 (primitieve begroting) en 1 januari t (gewijzigde begroting). Voor de totale lasten en baten heeft deze nieuwe systematiek geen gevolgen.

7. Cijfermatig

7.1. Overzicht lasten en baten

Lasten		Gewijzigde begroting 2025	Initiële begroting 2026	Bezuinigingen	Ontwerp begroting 2026 (met bezuiniging)
L1.1	Salarissen en sociale lasten	€ 6.806.555	€ 7.232.470	€ -164.159	€ 7.068.311
L2.1	Belastingen	€ -	€ -	€ -	€ -
L3.5	Ingeleend personeel	€ 471.564	€ 345.200	€ -	€ 345.200
L3.8	Overige goederen en diensten	€ 6.514.470	€ 6.736.765	€ -512.713	€ 6.224.052
L7.2	Mutaties voorzieningen	€ 122.754	€ 128.303	€ -	€ 128.303
L7.3	Afschrijvingen	€ 2.697.671	€ 3.551.309	€ -818.350	€ 2.732.959
L7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	€ 156.903	€ 241.277	€ -67.098	€ 174.179
L7.5	Overige verrekeningen	€ -	€ -	€ -	€ -
L8.3	Tegemoetkomingen (UWV e.d.)	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal		**€ 16.769.917**	**€ 18.235.325**	**€ -1.562.320**	**€ 16.673.005**

Baten		Gewijzigde begroting 2025	Initiële begroting 2026	Wijzigingen	Ontwerp begroting 2026
Deelnemers		€ 14.289.421	€ 15.754.829	€ -1.907.000	€ 13.862.545
Klanten		€ 2.480.496	€ 2.480.496	€ 329.964	€ 2.810.459
Totaal		**€ 16.769.917**	**€ 18.235.325**	**€ -1.562.320**	**€ 16.673.005**

De bijdragen van de individuele deelnemers is opgenomen in Deel C Meerjarenraming 2026-2029.

7.2. Toelichting op overzicht baten en lasten

Algemeen

Personeelskosten
Voor de begroting worden de loonkosten, gebaseerd op de functies met de daarbij behorende functieschaal en daarvan de “maximum -2 trede” –bedragen (“max-2”). Overige personeelskosten zijn o.a. de lasten die samenhangen met de werkkostenregeling.

Omgekeerde dienstverlening
Voor de dienstverlening van de gemeente Heerlen aan Solido, de zogenaamde omgekeerde dienstverlening, wordt een kostendekkende bijdrage overeengekomen. Deze omgekeerde dienstverlening heeft betrekking op PIOFACH diensten zoals HRM, salarisadministratie, financiële administratie alsook juridische ondersteuning en diverse facilitaire diensten. De facilitaire diensten zijn door de gemeente Heerlen aanbesteed en worden op basis van daadwerkelijk verbruik in rekening gesteld.

Voorziening verlofsparen
Aangezien verlofsparen een voor arbeidskosten-gerelateerde verplichting betreft is hiervoor een voorziening op de balans opgenomen. Op basis van het spaarverlofsaldo ultimo boekjaar wordt aan de hand van de daadwerkelijke salarissen de benodigde omvang van de voorziening verlofsparen berekend. Afhankelijk van het saldo primo boekjaar vloeit hieruit voort welk bedrag gedoteerd of onttrokken dient te worden aan deze voorziening.

Onvoorzien
We werken met één post onvoorzien (schommelfonds). Deze post is bedoeld om kosten op te vangen die bij het opstellen van de begroting niet voorzienbaar waren, maar toch zijn ontstaan. Voorziene omstandigheden worden uiteraard separaat opgenomen in de begroting. De hoogte van deze post is ieder begrotingsjaar €150.000. In de jaarrekening vervalt het eventuele restant van de post onvoorzien aan het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. En in de (tussentijdse) verantwoording zal expliciet inzicht worden gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.

Bezuinigingen

Personeelskosten *- € 164.159*
De formatieruimte, die door een pensioengang van een van de medewerkers bij de afdeling inkoop- en magazijnbeheer ontstaat, wordt niet opgevuld. Door verbetering van de processen ontstaat er een bezuiniging op de salariskosten van 1 FTE bij deze afdeling.

Gezien de standpunten van werkgever en werknemers in de CAO onderhandelingen hebben we de de salarissen geïndexeerd met 3,30% in plaats van met 4,52% conform septembercirculaire.

Licentiekosten & ICT-diensten *- € 512.713*
De virtuele werkplek wordt op dit moment anders ingericht, er wordt overgestapt naar Microsoft Intune. Deze overstap heeft een bezuinigend effect daar hiermee de kosten voor VMWare (Workspace) licenties komen te vervallen vanaf 2026. De kosten voor Microsoft Intune vallen binnen het huidige licentiepakket van Microsoft.

Afschrijvingen en gewijzigd vervangingsbeleid *- € 818.350*
Solido investeert jaarlijks in IT-hardware welke zowel één-op-één wordt ingezet bij een deelnemer of derde (denk aan een beeldscherm) alsook in IT-hardware die wordt ingezet vóór alle deelnemers en derden (denk aan het rekencentrum). De te activeren investeringen zijn onderverdeeld in diverse categorieën. Hiermee houden we sturing en grip op de uitgaven. De kapitaalslasten die voortvloeien uit deze investeringen, worden middels de (reguliere) bijdrage van deelnemers en derden gedekt. Bij verandering in de omvang in geval van uitbreiding of de hoogte van de kosten bij vervanging, verandert dus naar evenredigheid ook de bijdrage voor de deelnemers en derden.

Voor de investeringskredieten over de periode 2025-2028 hebben wij voor alle historische afschrijvingen de afschrijftermijn die geldt vanaf 1 januari 2024 gehanteerd. Dit betekent dat voor laptops, tablets en mobiele telefoons aangeschaft voor 1 januari 2024 de afschrijftermijn met een jaar wordt verlengd (grofweg van drie naar vier jaar). Daarnaast zijn deze investeringskredieten gebaseerd op een jaarlijks qua omvang gelijke vervanging. Dit geeft naast een voorspelbare financiële impact, ook een capaciteitsvoordeel daar de piekvervanging hiermee wordt voorkomen.

Zoals te zien in het overzicht van baten en lasten heeft de verandering in afschrijftermijn en vervangingscyclus een groot kostenbesparend effect. Het meerjarig effect is als volgt:

Met gewijzigd vervangingsbeleid		2026	2027	2028	2029	Totale kapitaallasten 2026-2029
L7.3	Afschrijvingen	€ 2.732.959	€ 2.824.064	€ 2.979.480	€ 3.214.988	€ 11.751.490
L7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	€ 174.179	€ 171.504	€ 168.429	€ 168.926	€ 683.037
Totaal		**€ 2.907.138**	**€ 2.995.567**	**€ 3.147.909**	**€ 3.383.913**	**€ 12.434.528**
Zonder gewijzigd vervangingsbeleid		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Totale kapitaallasten 2026-2029**
L7.3	Afschrijvingen	€ 3.551.309	€ 3.398.952	€ 3.119.238	€ 3.424.532	€ 13.494.032
L7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	€ 241.277	€ 204.887	€ 154.955	€ 151.520	€ 752.638
Totaal		**€ 3.792.586**	**€ 3.603.839**	**€ 3.274.193**	**€ 3.576.052**	**€ 14.246.669**
Meerjarige besparing		**€ -885.448**	**€ -608.272**	**€ -126.284**	**€ -192.138**	**€ -1.812.141**

Ook de investeringen in het rekencentrum worden in de komende jaren beperkt. Dit is in lijn met een enorme vlucht rondom het ver-SaaS-en van software waarbij diensten meer als een dienst via het internet worden aangeboden waardoor de benodigde hardware afneemt. Als alle deelnemers in de komende periode in een goed tempo ver-SaaS-en, zal op langere termijn de investering substantieel lager zijn. Hier staan mogelijk wel hogere kosten voor de applicatie-leveranciers tegenover. Omdat voor de komende jaren verwacht wordt dat hier verdere marktwerking gaat ontstaan, is hier echter nog niets concreets over te zeggen

Toegerekende reële en bespaarde rente *- € 67.098*
De wijzigingen in de afschrijvingen en het gewijzigde vervangingsbeleid zorgen ook voor een besparing op de rentelasten.

Klanten *+ € 329.964*
Solido verwacht in 2026 een aantal nieuwe klanten te mogen verwelkomen.

Bijdrage van de deelnemers *- € 1 .907.000*
De bezuinigingen in combinatie met een aantal nieuwe klanten zorgen ervoor dat de bijdrage van de deelnemers ten opzichte van de initiële begroting 2026 bijna 2 miljoen euro omlaag kan. Dit is een verlaging van 3% ten opzichte van de Gewijzigde begroting 2025.

In de Meerjarenraming in hoofdstuk 8 staat deze bijdrage van de deelnemers meerjarig verdeeld naar de verschillende deelnemers

7.3. Incidentele en structurele lasten en baten

Er is geen sprake van incidentele baten en lasten. Alle in de begroting 2026 opgenomen posten zijn structureel van aard. De begroting 2026 bevat een structureel projectbudget waarover jaarlijks afrekening plaatsvindt.

7.4. Financiële kengetallen

Om aan de verplichting vanuit het BBV met betrekking tot financiële kengetallen te voldoen, zijn onderstaand de financiële kengetallen, welke verplicht zijn voor Solido met bijbehorende toelichting opgenomen. Solido is een Gemeenschappelijke Regeling met een begroting die structureel in evenwicht is, waarbij doordat gebruik wordt gemaakt van financiering door de deelnemers geen eigen vermogen etc. is. De deelnemers hebben de keuze gemaakt niet met diverse reserves te werken. Hierdoor zijn alle kengetallen gelijk aan 0%. De financiële positie van Solido is stabiel aangezien de deelnemende gemeenten toezegging hebben gedaan indien noodzakelijk hun weerstandsvermogen aan te spreken.

Financiële kengetallen	2026
Netto schuldquote	0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0%
Solvabiliteitsratio	0%
Structurele exploitatieruimte	0%

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van Solido ten opzichte van het totaal van de inkomsten. De netto schuldquote voor Solido komt uit op 0%. Dit komt doordat het saldo van de schulden en de vorderingen nul is. De kosten die Solido maakt, worden één op één door de deelnemers gedekt.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Bij verstrekte leningen bestaat onzekerheid op volledige terugbetaling. Door deze leningen in mindering te brengen op de financiële activa wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. Aangezien Solido geen geldleningen verstrekt, komt ook dit kengetal uit op 0%.

Solvabiliteitsratio
Het standpunt van de deelnemers van Solido is dat de gemeenschappelijke regeling Solido geen eigen vermogen en reserves mag opbouwen. Deze keuze leidt tot een solvabiliteitsratio van 0%.

Structurele exploitatieruimte
Aangezien alle kosten, zowel de structurele als de incidentele, één op één gedekt worden door bijdragen van de deelnemers, is het saldo van de structurele baten en lasten nul. Het kengetal komt daarmee op 0%.

DEEL C:
DE MEERJARENRAMING 2026 - 2029

DEEL C: DE MEERJARENRAMING 2026-2029

8. Lasten en baten meerjarenraming 2026-2029

Op basis van de begroting 2026 inclusief bezuinigingen ziet de meerjarenraming er als volgt uit:

Lasten		Ontwerp begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029
L1.1	Salarissen en sociale lasten	€ 7.068.311	€ 7.304.654	€ 7.547.838	€ 7.798.901
L2.1	Belastingen	€ -	€ -	€ -	€ -
L3.5	Ingeleend personeel	€ 345.200	€ 360.148	€ 374.518	€ 389.200
L3.8	Overige goederen en diensten	€ 6.224.052	€ 6.465.108	€ 6.873.871	€ 7.140.088
L7.2	Mutaties voorzieningen	€ 128.303	€ 133.859	€ 139.200	€ 144.657
L7.3	Afschrijvingen	€ 2.732.959	€ 2.824.064	€ 2.979.480	€ 3.214.988
L7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	€ 174.179	€ 171.504	€ 168.429	€ 168.926
L7.5	Overige verrekeningen	€ -	€ -	€ -	€ -
L8.3	Tegemoetkomingen (UWV e.d.)	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal		**€ 16.673.005**	**€ 17.259.337**	**€ 18.083.336**	**€ 18.856.759**

Baten	Ontwerp begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029
Deelnemers	€ 13.862.545	€ 14.327.174	€ 15.034.164	€ 15.688.047
Klanten	€ 2.810.459	€ 2.932.163	€ 3.049.172	€ 3.168.712
Totaal	**€ 16.673.005**	**€ 17.259.337**	**€ 18.083.336**	**€ 18.856.759**

Dit betekent de volgende bijdrage per individuele deelnemer.

Baten (regulier)	Ontwerp begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029
Gemeente Beekdaelen	€ 1.209.836	€ 1.256.405	€ 1.329.484	€ 1.397.317
Gemeente Brunssum	€ 1.413.104	€ 1.453.894	€ 1.524.999	€ 1.597.891
Gemeente Heerlen	€ 4.872.263	€ 5.027.949	€ 5.308.390	€ 5.549.970
Gemeente Kerkrade	€ 1.887.611	€ 1.947.840	€ 2.012.422	€ 2.075.260
Gemeente Landgraaf	€ 1.887.671	€ 1.957.619	€ 2.070.050	€ 2.174.320
Gemeente Simpelveld	€ 562.731	€ 582.492	€ 607.431	€ 636.970
Gemeente Voerendaal	€ 626.842	€ 650.059	€ 680.490	€ 714.576
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 1.402.487	€ 1.450.915	€ 1.500.899	€ 1.541.743
Klanten	€ 2.810.459	€ 2.932.163	€ 3.049.172	€ 3.168.712
Totaal	**€ 16.673.005**	**€ 17.259.337**	**€ 18.083.336**	**€ 18.856.759**

Voor de jaren 2027-2029 zijn bijna alle lasten en baten gebaseerd op begroting 2026 plus de indexering. Afwijkingen hiervan worden toegelicht in paragraaf 8.1.

8.1. Toelichting op bedragen die afwijken van indexering

Salarissen
Gezien de standpunten van werkgever en werknemers in de CAO onderhandelingen hebben we de indexering van de salarissen jaarlijks op 3,30% gezet.

Secundaire arbeidsvoorwaarden & richtlijn belangrijke gebeurtenissen
Vergoedingen samenhangend met secundaire arbeidsvoorwaarden (zoals de vitaliteitsregeling, viering dienstjubilea e.d.) staan vast en worden niet geïndexeerd. Uiteraard zijn de kosten voor deze posten wel afhankelijk van het aantal jubilea en declaraties van medewerkers.

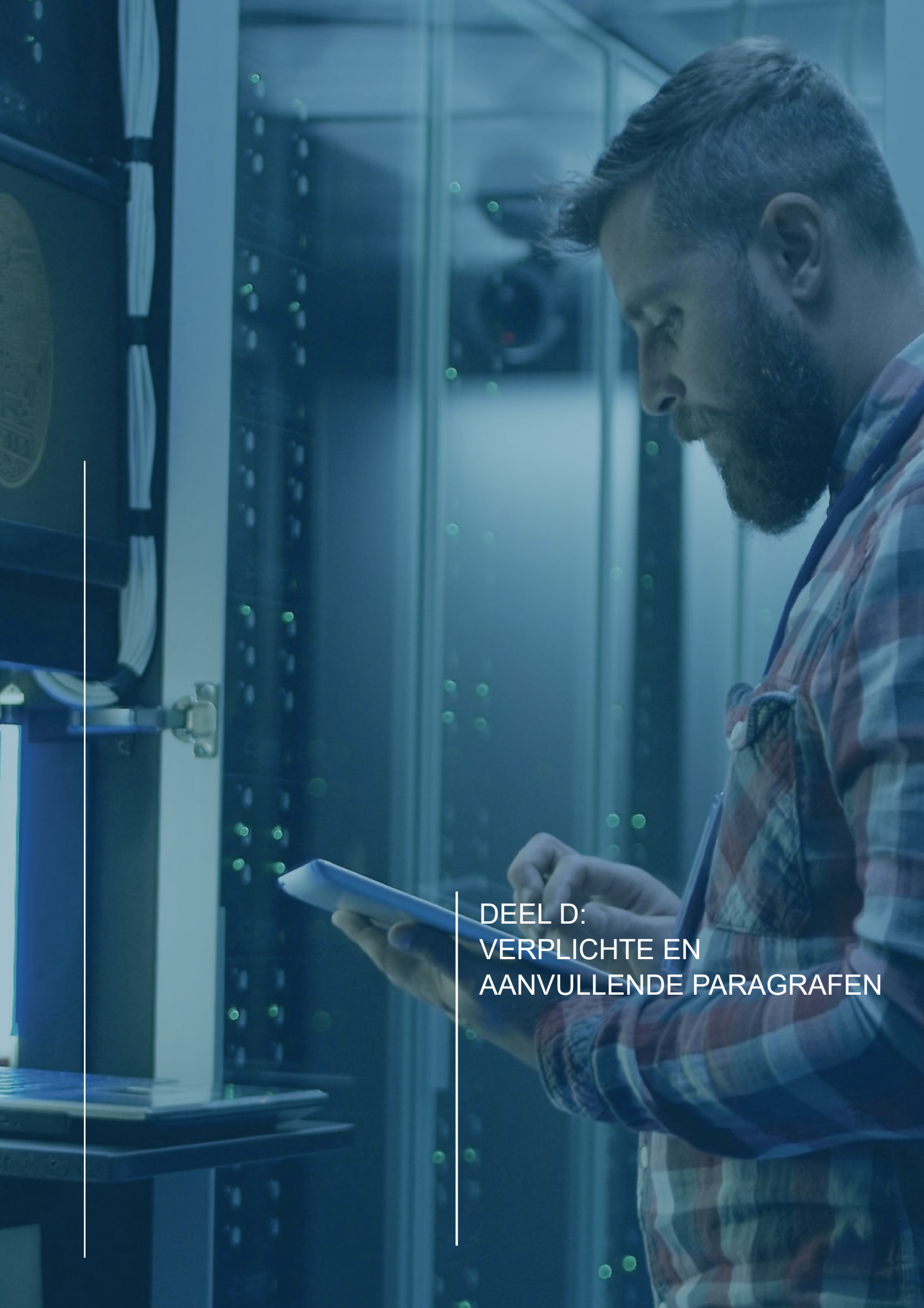
Langlopende contracten
Voor bepaalde licenties, zoals Microsoft en Exabeam, zijn wij langdurige contracten aangegaan. Deze contracten kennen geen of slechts een beperkte indexatie. In deze voorkomende gevallen zijn de werkelijk overeengekomen bedragen of indexatie gehanteerd.

Onvoorzien
De post onvoorzien wordt niet geïndexeerd en heeft meerjarig dezelfde omvang (€150.000,-).

8.2. Structureel en reëel evenwicht

Dit betreft een voor de provincie verplichte tabel.
Solido heeft echter geen reserves en geen resultaat.

	Begroting 2026			MJR 2027			MJR 2028			MJR 2029		
	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten	€ -	€ 16.673.005	€ 16.673.005	€ -	€ 17.259.337	€ 17.259.337	€ -	€ 18.083.336	€ 18.083.336	€ -	€ 18.856.759	€ 18.856.759
Baten	€ -	€ 16.673.005	€ 16.673.005	€ -	€ 17.259.337	€ 17.259.337	€ -	€ 18.083.336	€ 18.083.336	€ -	€ 18.856.759	€ 18.856.759
Saldo van lasten en baten	**€ -**	**€ -0**	**€ -0**	**€ -**	**€ -0**	**€ 0**	**€ -**	**€ 0**	**€ 0**	**€ -**	**€ -0**	**€ -0**
Storting reserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking reserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo mutatie reserve	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Gerealiseerd resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

DEEL D: VERPLICHTE EN AANVULLENDE PARAGRAFEN

DEEL D: VERPLICHTE EN AANVULLENDE PARAGRAFEN

9. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording staat aangegeven dat ten minste de navolgende paragrafen verplicht opgenomen moeten zijn:

- Bedrijfsvoering;
- Weerstandsvermogen;
- Financiering;
- Lokale heffingen;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid;
- Openbaarheidsparagraaf.

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn op Solido niet van toepassing, omdat Solido niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft.

9.1. Bedrijfsvoering

Een deel van de PIOFACH taken worden middels omgekeerde dienstverlening afgenomen van de gemeente Heerlen waardoor Solido zelf hierop (nog) geen eigen beleid voert. Zo verzorgt de gemeente Heerlen de HRM-ondersteuning en heeft Solido zich betreffende het personeelsbeleid voor de komende drie jaren gecommitteerd aan het (al bij de medewerkers bekende) HR beleid van de gemeente Heerlen. Solido heeft wel haar eigen strategische personeelsplanning waarin ontwikkelingen van personeel en omgeving meegenomen worden. Ook een groot deel van de facilitaire diensten worden afgenomen van de gemeente Heerlen.

Wel heeft Solido zelf een eigen inkoopadviseur aangesteld met als doelstelling het formuleren van een eigen inkoopbeleid en het professionaliseren van het inkoopproces. Ook is een van de actiepunten uit de strategische meerjarenplanning het verder optimaliseren en professionaliseren van de processen waarbij ook de reguliere bedrijfsvoering onder de loep wordt genomen.
Verder is de investeringsplanning gebaseerd op de technische roadmap waarin ook de eigen informatisering en automatisering is opgenomen. Zo wordt er vormgegeven aan een lifecyclemanagement voor de devices die door deelnemers worden geleased en is er aandacht voor mogelijk noodzakelijke investeringen in het datacenter.

9.2. Risico-inventarisatie en weerstandsvermogen

9.2.1. Risico-inventarisatie

De volgende risico's die niet anderszins (door dagelijks management getroffen beheersmaatregelen, verzekeringen en overeenkomsten) zijn ondervangen, zijn geïdentificeerd.

- Krapte op de arbeidsmarkt kan zorgen voor risico's met betrekking tot formatie, bezetting en personeelskosten. Enerzijds omdat Solido onvoldoende personeel of inhuur kan vinden op de arbeidsmarkt anderzijds doordat personeel Solido weer verlaat voor een andere werkgever;
- De CAO onderhandelingen lopen nog en er is nog geen overeenstemming in zicht. Solido heeft nu jaarlijks 3,3% loonsverhoging meegenomen in de begroting en meerjarenraming. Echter de uitkomst van de onderhandelingen tussen de sociale partners kan hoger uitvallen waardoor de meegenomen raming onvoldoende wordt.
- De verzelfstandiging van Solido zorgt voor een nieuwe P&C cyclus, een eigen balans enz. Daarnaast is Solido aan de slag met een aanbesteding voor een nieuwe accountant. Ook als het gaat om de nieuwe Governance structuur (zie bijlage 1) moet er nog ervaring worden gedaan. Een goede inbreng van alle deelnemers in combinatie met een bepaalde slagvaardigheid is hier de balansoefening. De verzelfstandiging brengt zo nog altijd bepaalde onduidelijkheden met zich mee, hoewel de belangrijkste zaken zeker duidelijk zijn en zijn verwerkt in de begroting;
- Solido is voor haar investeringsfinanciering altijd onderdeel geweest van de gemeente Heerlen, voor de toekomstige investeringen van Solido wordt nog onderzocht hoe deze het beste/goedkoopste gefinancierd kunnen worden. Deze nieuwe financieringsvorm kan duurder uitpakken dan de in het verleden betaalde rentevoet. Gezocht wordt naar de goedkoopste oplossing;
- Effect toekomstige prijsontwikkelingen.
  In de Kadernota is uitgegaan van de septembercirculaire van 2024, onverwachte hogere prijsstijgingen bv. van hardware en software hebben een effect op de lasten van Solido.
- Ontwikkelingen in de wereld;
  De impact van de nieuwe Amerikaanse president Trump kan van grote invloed zijn op zowel de economie als de IT. Te denken valt aan hogere prijzen, het niet meer leverbaar zijn van bepaalde hardware (servers, chips, storage, netwerk), risico's van gebruik van bepaalde software, meer cyber aanvallen enz. Dit kan leiden tot hogere lasten maar ook tot een aanpassing van de dienstverlening. De ontwikkelingen en de adviezen van de VNG worden hiervoor op de voet gevolgd.
- Toetreding van nieuwe deelnemers zorgt voor extra inkomsten, maar ook voor een verdeling van de lasten en de risico's over meerdere partijen. Dit levert de individuele (huidige) deelnemers een besparing op. De 'koek' van de kosten (bijv. overhead, huur enz.) wordt gedeeld door meerdere partijen.
- Nieuwe klanten zorgen voor extra inkomsten; met een aantal potentiële klanten zijn de onderhandelingen al in een vergevorderd stadium. Vandaar dat ze in de begroting al deels zijn meegenomen maar er bestaat een risico dat niet alle contractbesprekingen tot een nieuwe klant leiden.
- Het Ravijnjaar 2026 vormt op dit moment een risico omdat er nog veel onduidelijk is voor de gemeenten en dus ook voor Solido. Het wordt een financieel slecht jaar voor gemeenten, bezuinigingen zijn noodzakelijk en hierbij wordt ook naar Solido gekeken. Echter andersom kan de dienstverlening van Solido ook bijdragen aan deze bezuinigingen. Mocht Solido nog verder moeten bezuinigen dan nu het geval is, brengt dit gezien de nu al geknepen begroting (zie ook uitkomsten M&I Benchmark 2024) risico's met zich mee.

- Bedrijfscontinuïteit is altijd een risico, uitval elektriciteit, een nieuwe pandemie of bijvoorbeeld brand hebben allemaal een impact. Voor de uitval van de elektriciteit is er een aggregaat en bij een nieuwe pandemie is er gelukkig al veel ervaring met thuiswerken;
- Vernieuwing wet- en regelgeving
  In hoofdstuk 3 zijn al diverse wijzigingen in wet- en regelgeving genoemd deze kunnen (onverwachts) leiden tot noodzakelijke aanpassingen bij gemeenten waar Solido haar dienstverlening op aan moet passen of bij kan/moet ondersteunen;

In onderstaande tabel zijn, waar mogelijk, de risico's gekwantificeerd (op basis van kans x gevolg). Dit betreft een verplichte kwantificering van risico's waarbij gebruik is gemaakt van een zo reëel mogelijke inschatting.

Risico	Kans van optreden	Gevolg	Risicobedrag
CAO loonsstijging groter dan 3,3%	25%	€ 150.000	€ 37.500
Rente hoger dan huidige rente	30%	€ 150.000	€ 45.000
Minder toetreding deelnemers/nieuwe klanten	40%	€ 500.000	€ 200.000
Prijsstijgingen ten gevolge van wereldontwikkelingen groter dan gebruikte indexering	20%	€ 325.000	€ 65.000
Totaal	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**€ 347.500**

Concreet betekent dit dat mochten alle risico's zich voordoen in één jaar de post Onvoorzien ontoereikend is.

9.2.2. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Oftewel alle lasten van Solido worden toegerekend naar haar producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene lasten (risico's) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene lasten.

Dit stelt het op te bouwen weerstandsvermogen in een ander daglicht. De deelnemers hebben niet de bedoeling om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Solido als een shared service center functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de basisdienstverlening). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten.

Bovendien worden alleen structurele verplichtingen aangegaan of medewerkers in vast dienstverband genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst een structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten en van projecten wordt waar mogelijk gewerkt met kortlopende overeenkomsten en inhuur van personeel gewerkt.

9.3. Kansen

Naast de in paragraaf 1.2 genoemde risico's heeft Solido ook een aantal kansen geïdentificeerd.

- Professionaliseren en standaardisering van de inkoop (inkoper aangetrokken medio 2024) leidt tot besparingen richting toekomst. Op deze wijze kan Solido zoeken naar marktconforme modellen en merken. Een voorbeeld is het -op uitzonderingen na- enkel aanbieden van een Samsung mobiele telefoon die qua prijs substantieel afwijkt van de iPhone, maar nagenoeg dezelfde functionaliteit biedt. Dit kan de kapitaallast jaarlijks met €100.000 naar beneden brengen (cumulatief effect is dus 2027 €200.000 enz.);
- Strategische personeelsplanning en natuurlijk verloop kunnen tot een beter geoutilleerd personeelsbestand leiden;
- De technische dynamiek zorgt ook voor samenwerkingsmogelijkheden die kunnen leiden tot besparingen voor de individuele deelnemers;
- Het binnen de deelnemers samenwerken op het gebied van beheer van bepaalde, gedeelde applicaties kan leiden tot besparing en verlaging van kwetsbaarheid. Hier wordt een onderzoek naar opgestart.
- Solido blijft op zoek naar mogelijke nieuwe deelnemers om zo de lasten per deelnemer te verlagen maar ook de samenwerking tussen de deelnemers te versterken.
- Nieuwe klanten zorgen voor extra inkomsten echter het percentage klanten mag nooit meer dan 20% zijn.

9.4. Financiering

De financieringssystematiek van Solido is zo ingericht dat de deelnemers en klanten (zoveel als mogelijk) een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting. Aanvullende vragen worden aanvullend doorbelast.

9.5. Openbaarheidsparagraaf

Solido heeft zelf nog geen verzoeken tot openbaarheid over de eigen bedrijfsvoering en dienstverlening gehad. Verzoeken tot openbaarheid die betrekking hebben op informatie van de deelnemers wordt via en door de deelnemers afgehandeld. Op het moment dat Solido hier technische ondersteuning bij moet bieden (bijv. terug zetten van back-ups) wordt deze geboden. In het kader van passieve openbaarmaking worden in 2025 stappen gezet die in 2026 gecontinueerd en verder uitgewerkt worden.
Dit zodat we op een laagdrempelige en klantvriendelijke wijze bereikbaar zijn en antwoorden kunnen geven over de beschikbaarheid van publieke informatie die onder beheer is bij Solido.

10. Aanvullende paragrafen

Informatiebeveiliging

BIO wettelijk verplicht
De BIO is in 2022 geëvalueerd. De BIO wordt ook beïnvloed door de uitwerking van de EU Netwerk- en Informatiebeveiligingsrichtlijn (NIB2/NIS2) in nationale wetgeving. Als gevolg van de evaluatie van de BIO en de komst van de NIB2/NIS2 wordt een nieuwe BIO verwacht in 2025.
In het RIO hebben de CISO's (Chief Information Security Officer) van de deelnemers plus de CISO van Solido zitting. Noodzakelijke wijzigingen zullen in dit overleg worden besproken en voorbereid ter besluitvorming door ons bestuur Deelnemersraad. Op dit moment zijn er geen extra financiële middelen voorzien anders dan de al toegekende budgetten voor informatiebeveiliging.

Structurele taken
Ook dit jaar zal worden gewerkt aan:
- ISAE 3000 TPM 2 verklaring op de BIO;
- ISO 27001 opzet en bestaan (pre-audit);
- ISO 27001 (audit) werking inclusief certificaat (na verzelfstandiging);
- Inzet bij calamiteiten – incident response en forensische diensten;
- Monitoring en Response (Siem/Soc).

Bijlage

In onderstaande tabel is nader uitgewerkt welke investeringen worden verwacht voor de periode 2025-2028 op basis van het gewijzigde vervangingsbeleid.

Investeringskredieten 2025-2028					
Omschrijving	*Afschrijftermijn*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
PC	5 jaar	€ 41.876	€ 43.790	€ 45.704	€ 47.560
TC	5 jaar	€ 213.712	€ 223.480	€ 233.248	€ 242.720
Beeldschermen	8 jaar	€ 121.920	€ 127.635	€ 133.350	€ 139.065
Laptops	4 jaar	€ 896.283	€ 936.866	€ 977.601	€ 1.017.185
Tablets	4 jaar	€ 187.762	€ 257.028	€ 268.221	€ 279.009
Mobiele telefoons	3 jaar	€ 400.125	€ 418.795	€ 437.465	€ 455.286
Teamsopstellingen	5 jaar	€ 40.000	€ 41.808	€ 43.624	€ 45.368
Switches	5 jaar	€ 485.000	€ -	€ -	€ -
Access points	5 jaar	€ 78.125	€ 78.125	€ 78.125	€ 78.125
Housing	5 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Servers	5 jaar	€ 895.535	€ 371.651	€ -	€ 400.000
Netwerk infra	5 jaar	€ 200.000	€ -	€ 413.000	€ 300.000
Storage	5 jaar	€ -	€ 100.000	€ 40.000	€ -
Totaal		**€ 3.560.339**	**€ 2.599.178**	**€ 2.670.338**	**€ 3.004.318**

Als er geen wijziging in het vervangingsbeleid had plaatsgevonden en de afschrijftermijn van voor 1 januari 2024 aangeschafte laptops, tablets en mobiele telefoons niet was verruimd, zouden de verwachte investeringen voor de periode 2025-2028 als volgt zijn geweest:

Investeringskredieten 2025-2028					
Omschrijving	*Afschrijftermijn*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
PC	5 jaar	€ 145.844	€ 55.115	€ 3.152	€ 7.380
TC	5 jaar	€ 1.002.858	€ 65.685	€ 788	€ -
Beeldschermen	8 jaar	€ 347.520	€ 119.930	€ 67.550	€ 58.218
Laptops	4 jaar	€ 2.077.311	€ 805.086	€ -	€ 835.954
Tablets	4 jaar	€ 613.098	€ 94.385	€ -	€ 50.304
Mobiele telefoons	3 jaar	€ 1.029.934	€ -	€ 256.122	€ 1.172.154
Teamsopstellingen	5 jaar	€ 40.000	€ 41.808	€ 43.624	€ 45.368
Switches	5 jaar	€ 485.000	€ -	€ -	€ -
Access points	5 jaar	€ 78.125	€ 78.125	€ 78.125	€ 78.125
Housing	5 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Servers	5 jaar	€ 895.535	€ 371.651	€ -	€ 400.000
Netwerk infra	5 jaar	€ 200.000	€ -	€ 413.000	€ 300.000
Storage	5 jaar	€ -	€ 100.000	€ 40.000	€ -
Totaal		**€ 6.915.225**	**€ 1.731.785**	**€ 902.361**	**€ 2.947.503**

Contact

CBS-weg 2
6412 EZ Heerlen

telefoon
045 211 61 03

e-mail
info@solido-it.nl

Over Solido

Wij houden de technologische dienstverlening van overheden voor burgers beschikbaar, stabiel en betrouwbaar.

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00474

Sector: Burger	**Kerkrade,** 13 mei 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00474

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb028, inzake de Begroting 2026 GGD Zuid-Limburg aan.

In de nota van toelichting, nr. 25Tl025, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb028

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- Dat de Begroting 2026 van de GGD Zuid-Limburg is gebaseerd op de in 2024 vastgestelde kadernota 2026 en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD Zuid-Limburg dat in juli 2023 door het AB is vastgesteld;
- Dat de koers die in deze begroting is opgenomen overeenkomt met en in het verlengde ligt van de ambities van gemeente Kerkrade voor de gezondheid en vitaliteit van haar inwoners;
- Dat de GGD daarmee een belangrijke partner is voor "Vie, een leven in beweging" Kerkrade;
- Dat het jaaroverzicht GGD Zuid-Limburg 2024 inzicht verschaft in de prestaties en resultaten van de GGD.
- Dat het onderbrengen van de reizigersvaccinatie bij de GGD Zuid-Limburg kostenneutraal verloopt en past bij de overige vaccinatietaken die de GGD Zuid-Limburg al heeft.

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 25Tl025, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen op de informatieavond voor raads- en commissieleden d.d. 20 mei en in de gezamenlijke commissie d.d. 12 juni 2025.

gelet op,

- **Programma:** Volksgezondheid en milieu
- **Gemeentelijk/regionaal beleidskader:** De kadernota 2026, het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD Zuid-Limburg, het regionaal gezondheidsbeleid en het gedachtegoed "Vie, een leven in beweging"
- **Wetsartikel:** Artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regeling.

besluit:

I. Kennis te nemen van het concept jaaroverzicht GGD Zuid-Limburg.
II. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 GGD Zuid-Limburg en het voornemen om de taak reizigersvaccinatie onder te brengen bij de GGD Zuid-Limburg.
III. Hierover een zienswijze af te geven zoals verwoord in bijgaande concept zienswijzenbrief aan GGD ZuidLimburg.
IV. Het te dekken financiële tekort over 2026 ad. €93.653 mee te nemen in de brede belangenafweging die plaatsvindt in het kader van de behandeling van de Gemeentebegroting 2026

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

Gemeente Kerkrade

dr. T.P. Dassen-Housen.

mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Documentnummer: 25Rb028

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl025	**Kerkrade, 13 mei 2025**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer:
25Rb028

Onderwerp

Zienswijze begroting 2026 en de reizigersvaccinatie GGD Zuid-Limburg.

Beslispunten

1. Kennis te nemen van het concept jaaroverzicht GGD Zuid-Limburg.

2. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 GGD Zuid-Limburg en het voornemen om de taak reizigersvaccinatie onder te brengen bij de GGD Zuid-Limburg.

3. Hierover een zienswijze af te geven zoals verwoord in bijgaande concept zienswijzenbrief aan GGD Zuid-Limburg.

Inleiding
De GGD Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling en is de centrale gezondheidsdienst voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Gemeenten hebben de taak om de lokale publieke belangen op het gebied van publieke gezondheid te behartigen. Gemeenten bepalen het gezondheidsbeleid en voeren hierop regie. De GGD adviseert gemeenten, levert data en kennis verbindt partijen en is aanjager van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid voor inwoners van Zuid-Limburg.
De gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg kent drie programma's:

1. GGD: Binnen het programma GGD wordt uitvoering gegeven aan wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid (Wpg), het Vangnet Openbare Gezondheidszorg (OGGZ) en de forensische geneeskunde.
2. Jeugdgezondheidszorg (JGZ): De JGZ levert in alle gemeenten van Zuid-Limburg preventieve en vroeg signalerende zorg voor alle kinderen vanaf zwangerschap tot 18 jaar. Voor bepaalde doelgroepen levert de JGZ ook specifieke interventies die de gezondheid van kind en gezin helpen bevorderen.
3. Veilig Thuis (VT): Dit is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft: burgers én professionals.

Zoals gebruikelijk heeft het Dagelijks Bestuur van de GGD de Zuid-Limburgse gemeenteraden nu uitgenodigd om hun zienswijzen ten aanzien van de begroting 2026 en de onderbrenging van de reizigersvaccinatie bij de GGD Zuid-Limburg kenbaar te maken. Ter kennisname heeft de GGD hierbij ook het jaaroverzicht 2024 bijgevoegd. De gemeenteraden kunnen hun zienswijzen bij voorkeur tot 9 juni en anders uiterlijk tot 1 juli a.s. indienen. Op 20 mei zal een informatieavond voor raads- en commissieleden plaatsvinden. Voor onze gemeente staat de behandeling in de commissie en de gemeenteraad gepland op respectievelijk donderdag 12 juni en woensdag 2 juli a.s. Daarom zal de portefeuillehouder het Algemeen Bestuur van de GGD informeren over de uitkomst van de behandeling in de raadscommissie. Dit is een voor de GGD werkbare procedure, die eerder is toegepast (zo ook vorig jaar). Vervolgens zal het Dagelijks bestuur deze stukken ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur van de GGD voorleggen. Daar kunnen dan de gemeentelijke zienswijzen in worden meegenomen.

Doelstelling
De gemeenteraad in de gelegenheid stellen om zijn zienswijze af te geven met betrekking tot de ontwerpbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg en de onderbrenging van de reizigersvaccinatie bij de GGD Zuid-Limburg.

Argumenten

Jaaroverzicht 2024
In de jaarstukken 2024 legt de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg verantwoording af over de resultaten van het jaar 2024. Voor 2024 is sprake van een positief resultaat van € 1.479.126. Dit is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	**Bedrag**
GGD (Basisdiensten)	€ 343.294
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)	€ 47.156
Veilig Thuis (VT)	€ 1.088.677
Totaal	**€ 1.479.126**

Het resultaat binnen het onderdeel GGD is een resultante van het binnenhalen van additionele middelen die in het laatste kwartaal van het jaar gerealiseerd zijn. Binnen het programmaonderdeel Veilig Thuis is het positieve resultaat te verklaren vanwege het niet of niet tijdig kunnen invullen van vacatures. Er is sprake van een zeer krappe arbeidsmarkt, waardoor functies (medewerkers, vertrouwensartsen, ondersteuning en beleidsadviseurs) niet ingevuld konden worden. Mede hierdoor is er een forse wachtlijst ontstaan die tot risico's kan leiden. Vanzelfsprekend is er al in 2024 gestart met een actieplan om deze onwenselijke situatie op te lossen welke in het jaaroverzicht verder is uitgewerkt.

Daarnaast is de GGD Zuid-Limburg in maart 2025 geïnformeerd dat zij de aanbesteding voor de Medische Arrestantenzorg (forensische geneeskunde) vermoedelijk niet gegund krijgt. Hoewel de formele afronding van het aanbestedingstraject nog moet plaatsvinden, blijft de GGD Zuid-Limburg naar verwachting nog minimaal een jaar verantwoordelijk voor de uitvoering. De gevolgen hiervan zijn financieel en organisatorisch nog onzeker, waardoor de bijbehorende kosten voorlopig volledig zijn opgenomen in de begroting. De forensische geneeskunde kampt bovendien met een structureel tekort aan artsen, mede door arbeidsmarktkrapte en ziekteverzuim, wat de uitvoerbaarheid van de dienst verder onder druk zet.
Dit betekent dat er onzekerheden zijn die ertoe leiden dat de GGD Zuid-Limburg zich in 2025 moet voorbereiden op verschillende toekomstscenario's. Vandaar dat er wordt voorgesteld om hiervoor een bestemmingsreserve in te richten.

In lijn met de bestuurlijke afspraken heeft het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Limburg ingestemd met de volgende resultaatbestemming:
- Het positieve resultaat van de programmalijn GGD € 343.294 te retourneren aan de deelnemende gemeenten;
- Het positieve resultaat van de programmalijn JGZ € 47.156 te retourneren aan de deelnemende gemeenten;
- Het positieve resultaat van de programmalijn VT € 1.088.677 als volgt te verdelen:
    - € 500.000 te storten in een bestemmingsreserve ten behoeve van het wegwerken van de wachtlijsten Veilig Thuis;
    - € 500.000 te storten in de bestemmingsreserve forensische geneeskunde in het kader van de risico's met betrekking tot actuele (landelijke) problematiek;
    - Het resterende positieve resultaat € 88.677 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.

Begroting 2026
De GGD Zuid-Limburg stelt jaarlijks een begroting op met daarin de baten en lasten voor het komende kalenderjaar. De nu voorliggende begroting 2026 is gebaseerd op de in 2024 vastgestelde kadernota 2026 en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD Zuid-Limburg dat in juli 2023 door het AB is vastgesteld. Deze begroting is een concretisering van de kadernota 2026. De voorliggende begroting 2026 past aldus binnen de reeds vastgestelde beleidslijnen en financiële kaders. Er is geen sprake van nieuw (financieel) beleid.

De GGD Zuid-Limburg wordt geconfronteerd met een forse financiële opgave. De organisatie ontvangt haar middelen via drie hoofdbronnen: gemeentelijke bijdragen, directe Rijksmiddelen en projectsubsidies. Door aangekondigde bezuinigingen van het kabinet Schoof I op de Rijks- en projectmiddelen in 2024, valt circa 20% van de totale GGD-begroting weg. Daarmee heeft de GGD Zuid-Limburg al een forse bezuiniging moeten verwerken. Tegelijkertijd bereiden gemeenten zich voor op het zogenoemde 'ravijnjaar' 2026, waarin zij grote financiële tekorten voorzien. In dit kader hebben diverse Zuid-Limburgse gemeenten, waaronder de gemeente Kerkrade, de GGD Zuid-Limburg verzocht om besparingsopties te verkennen, de kerntaken opnieuw te bespreken en te zoeken naar meer

efficiëntie. Als reactie hierop heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD Zuid-Limburg in september 2024 opdracht gegeven om een plan van aanpak te ontwikkelen voor een solide begroting 2026. Dit is gestart met individuele gesprekken met portefeuillehouders, gevolgd door een beeldvormende vergadering van het Algemeen Bestuur in november 2024. Daarin zijn bestuurlijke kaders, kerntaken en randvoorwaarden besproken.

Concreet betekent dit dat de begroting 2026 gelijk is aan de begroting 2025, met uitzondering van de Rijkskortingen en de afgesproken indexering bij de GGD Zuid-Limburg.

Op basis van de verzamelde informatie is het bestuur tot de conclusie gekomen dat aanvullende gemeentelijke bezuinigingen, bovenop de reeds opgelegde Rijkskortingen van 20%, niet verantwoord zijn. Verdere taakstellingen zouden de aanpak van de omvangrijke gezondheidsachterstanden in de regio ernstig belemmeren. De GGD Zuid-Limburg opereert al jarenlang op een sobere en efficiënte financiële basis, waarin geen extra bezuinigingsruimte aanwezig is. Het college kan de lijn van het bestuur van de GGD hierin volgen en stelt daarom voor om toch een positieve zienswijze af te geven ondanks het niet realiseren van de 5% taakstelling.

Overige ontwikkelingen
De begroting 2026 van de GGD Zuid-Limburg is opgesteld op basis van de huidige stand van zaken en inzichten uit maart 2025. De nog te verschijnen voorjaarsnota van het kabinet kan mogelijk wijzigingen in bezuinigingen met zich meebrengen. Eventuele aanpassingen zullen via een begrotingswijziging worden verwerkt.

De eerder aangegeven ontwikkelingen rondom de forensische geneeskunde zijn niet opgenomen in de begroting, aangezien de gevolgen hiervan financieel en organisatorisch nog onzeker zijn.

Tot slot is de GGD voornemens om per 1 januari 2026 de reizigersvaccinatie onder te brengen bij de GGD Zuid-Limburg. Omdat de financiële omvang hiervan nog niet bekend is, is dit nog niet in de begroting verwerkt. Maar deze onderbrenging zal kostenneutraal verlopen, de kosten worden namelijk gedragen door derden. Het betreft wel een taakuitbreiding binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Gemeenteraden worden daarom in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze in te dienen. Aanpassing van de begroting 2026 kan dan middels een technische begrotingswijziging.

Kanttekeningen
De landelijke bezuinigingen raken met name de terreinen infectieziektebestrijding en seksuele gezondheid. Deze onderdelen vallen onder de Rijksgefinancierde taken van de GGD. De gevolgen hiervan kunnen in bepaalde gevallen merkbaar zijn voor burgers, bijvoorbeeld in het beschikbare aanbod of in de wijze van dienstverlening. De GGD Zuid-Limburg blijft zich binnen de beschikbare middelen inzetten om de publieke gezondheid zo goed mogelijk te borgen en prioriteiten zorgvuldig af te wegen.

De voorliggende begroting biedt geen ruimte om tegemoet te komen aan de taakstelling van 5% die de gemeente Kerkrade heeft gevraagd. De GGD Zuid-Limburg heeft al een forse bezuiniging gehad vanuit de rijksmiddelen van circa 20%, waardoor een extra gemeentelijke taakstelling van 5% niet haalbaar is.

Op basis van de beschikbare informatie is het bestuur tot de conclusie gekomen dat aanvullende bezuinigingen vanuit de gemeenten, bovenop de bestaande Rijkskortingen, niet verantwoord zijn. Verdere financiële druk zou de aanpak van de aanzienlijke gezondheidsachterstanden in de regio ernstig ondermijnen. De GGD Zuid-Limburg werkt al jaren met een sobere en efficiënte financiële huishouding, waarin geen ruimte meer is voor extra bezuinigingen.

Financiën
Jaarrekening 2024
De Jaarrekening 2024 wordt afgesloten zonder dat er een extra bijdrage wordt gevraagd van de gemeenten en wordt enkel ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraden.

Begroting 2026
De ontwerpbegroting van 2026 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	**Bedrag**
Programma GGD	€ 21.008.214

Programma JGZ	€ 24.543.444
Programma Veilig Thuis	€ 9.266.868
Totaalresultaat	**€ 54.818.526**

De gemeentelijke bijdrage van de gemeente Kerkrade bedraagt €3.394.753. In de gemeentebegroting is er €3.301.100 opgenomen voor de taken van de GGD Zuid-Limburg. In het bedrag van de gemeentelijke bijdrage zit ook al het voorschot van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP), RVP wordt achteraf verrekend doormiddel van P x Q per gezette vaccinatieprik. Dit komt uit op een tekort van €93.653.

De GGD-begroting voor 2026 bevat, zoals eerder vermeld, in hoofdlijnen geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van 2025. Er zijn (wettelijke) indexeringen toegepast. Verder was het een uitdaging volgens de GGD Zuid-Limburg om de begroting samen te stellen met de financiële onzekerheden en taakstellingen waarmee gemeenten in de GGDZL te maken hebben. De begroting is opgesteld conform de in 2024 vastgestelde kadernota 2026 en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027.

Communicatie
Na vaststelling door de gemeenteraad zal de zienswijze kenbaar worden gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling die de ontwerpbegroting voorzien van de van de gemeenten ontvangen zienswijzen en ter vaststelling voorlegt aan het Algemeen Bestuur.

De gemeenschappelijke regeling is verplicht te reageren op de door de raden ingediende zienswijzen. Het dagelijks bestuur moet schriftelijk én gemotiveerd aan de gemeenteraden laten weten wat het van de zienswijzen vindt en tot welke conclusie dat heeft geleid. Die 'terugkoppeling' moet aan de raden worden gegeven vóórdat het algemeen bestuur de begroting vaststelt.

Zoals eerder aangegeven, zal de portefeuillehouder het Algemeen Bestuur van de GGD informeren over de uitkomst van de behandeling in de raadscommissie. Aangezien voor onze gemeente de behandeling in de commissie en de gemeenteraad gepland staat op respectievelijk donderdag 12 juni en woensdag 2 juli a.s.. Dit is een voor de GGD werkbare procedure, die eerder is toegepast (zo ook vorig jaar). Vervolgens zal het Dagelijks bestuur deze stukken ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur van de GGD voorleggen. Daar kunnen dan de gemeentelijke zienswijzen in worden meegenomen.

Burgerparticipatie
De begroting en de daarover door onze gemeenteraad gegeven zienswijzen, evenals de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling zal via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden kunnen worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Uitvoering
Na besluitvorming door de gemeenteraad zal de zienswijze middels bijgevoegde concept zienswijzenbrief kenbaar worden gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling die de ontwerpbegroting voorzien van de van de gemeenten ontvangen zienswijzen en ter vaststelling voorlegt aan het Algemeen Bestuur.

De gemeenschappelijke regeling is verplicht te reageren op de door de raden ingediende zienswijzen. Het dagelijks bestuur moet schriftelijk én gemotiveerd aan de gemeenteraden laten weten wat het van de zienswijzen vindt en tot welke conclusie dat heeft geleid. In principe moet deze terugkoppeling plaatsvinden vóórdat het Algemeen Bestuur de begroting vaststelt. Zoals eerder aangegeven, is dat in ons geval niet haalbaar. Deze werkwijze is echter werkbaar gebleken voor de GGD en is ook in voorgaande jaren toegepast.

Gezondheid en Vitaliteit
Het bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners is een kerntaak van de GGD Zuid-Limburg. Daarom maakt de GGD Zuid-Limburg ook deel uit van het netwerk van organisaties en voorzieningen dat voor de trendbreuk in Zuid-Limburg moet gaan zorgen: gezondheidsachterstand t.o.v. het landelijk gemiddelde inlopen en daarmee de trend breken. De GGD is vanzelfsprekend ook een belangrijke partner in ons VIE-programma. Hieraan

wordt expliciet invulling gegeven met initiatieven zoals Centering Zwangerschap, de Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT), Keigezond Limburg, het Knooppunt Kansrijke Start Kerkrade, Nu Niet Zwanger, de Proeftuin Geboortezorg Flex, Stevig Ouderschap, VoorZorg en Kerkrade Samen tegen Eenzaamheid.

Domein Burger

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
B. Merx
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

GGD Zuid-Limburg
Postbus 33
6400 AA HEERLEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
28 maart 2025	2025/00485	25u0004095	

Onderwerp
Zienswijze begroting 2026 en de reizigersvaccinatie GGD Zuid-Limburg

Bijlage(n)
0

Geachte voorzitter,

Ten aanzien van de door u aan onze raad aangeboden ontwerpbegroting 2026 GGD Zuid-Limburg en het voornemen om de reizigersvaccinatie per 1 januari 2026 onder te brengen bij de GGD Zuid-Limburg, geeft onze raad een positieve zienswijze af.

De begroting 2026 sluit aan op de reeds vastgestelde kadernota en het meerjarenbeleidsplan 2024–2027 en blijft binnen de bestaande beleidslijnen en financiële kaders. Er is geen sprake van nieuw beleid. Wij constateren dat de GGD reeds ingrijpende bezuinigingen heeft doorgevoerd naar aanleiding van de Rijkskortingen.

Daarnaast nemen wij kennis van het voornemen om de reizigersvaccinatie onder te brengen bij de GGD Zuid-Limburg. Aangezien dit kostenneutraal plaatsvindt en geen financiële gevolgen heeft voor de gemeente, stemmen wij ook hier positief mee in.

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij gaan ervanuit dat u oog blijft houden voor onze uitdagingen.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Gemeenschappelijke Regeling (naam GR)

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2025**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2026**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	56529	588	nvt	nvt	Nvt	Nvt	-2.298	54818	-3,03%
Toelichting		1,47% (tov meerjarenraming 2025)	%				Minder rijks- en projectmiddelen		

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade **toe** / ~~af~~ met:			94
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:	0	Deze is wel/niet (volledig) gerealiseerd door GR	Impact niet (volledig) realiseren taakstelling	
Het voorschot van het rijksvaccinatieprogramma (RVP), dient wel mee genomen te worden in de begroting van de gemeente Kerkrade. Dit voorschot voor 2026(wat niet is meegenomen in 2025) zorgt het verschil/tekort in 2026.			**Totale impact op begroting Kerkrade**	94

Zienswijze vorig jaar	**positief** / neutraal / negatief

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	De GGD Zuid-Limburg kent 3 grote financieringsstromen: gemeentelijke middelen, directe Rijksmiddelen en projectmiddelen. Het kabinet Schoof I kondigde in 2024 forse bezuinigingen aan op Rijksmiddelen en projectmiddelen die de GGDZL ontvangt. Deze bezuinigingen raken 20% van de totale GGD begroting. Op basis van alle beschikbare informatie is het bestuur van mening dat een aanvullende gemeentelijke bezuiniging, bovenop de Rijksbezuinigingen van 20% op de totale GGD begroting, niet verantwoord is. Daarnaast zou inhoudelijk, in het licht van de zeer grote en urgente opgave in onze regio met grote gezondheidsachterstanden en gezondheidsverschillen, een verdere taakstelling grote negatieve effecten hebben. Tenslotte kent de GGDZL, mede door taakstellingen in de afgelopen jaren, al een sobere en efficiënte financiële basis waarin geen aanvullende ruimte te vinden is.	

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

Begroting 2026

GGD Zuid-Limburg

Heerlen,
maart 2025

Inleiding

Voor u ligt de begroting van de GGD Zuid-Limburg voor het jaar 2026. Deze begroting is tot stand gekomen na een langdurig en zorgvuldig proces met het Dagelijks- en Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Limburg (GGDZL). Het was geen eenvoudige opgave om een begroting te formuleren met de financiële onzekerheden waarmee gemeenten te maken hebben, landelijke bezuinigingen en snel veranderende wereld om ons heen. Graag nemen we u mee in het proces dat we doorlopen hebben en schetsen we andere ontwikkelingen die van directe invloed zijn op onze begroting 2026. De GGDZL begroting bestaat uit drie programma's: Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis en GGD.

De GGD Zuid-Limburg kent 3 grote financieringsstromen: gemeentelijke middelen, directe Rijksmiddelen en projectmiddelen. Het kabinet Schoof I kondigde in 2024 forse bezuinigingen aan op Rijksmiddelen en projectmiddelen die de GGDZL ontvangt. Deze bezuinigingen raken 20% van de totale GGD begroting. Ook de gemeenten zien een ravijnjaar op zich afkomen en hebben te maken met grote financiële vraagstukken.

Forse Rijksbezuinigingen

De Rijksbezuinigingen raken het programma GGD in het hart. Op het gebied van infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid is een grote bezuiniging ingeboekt, waarbij eigenlijk alle investeringen die gedaan/aangekondigd zijn om beter voorbereid te zijn op dreigingen worden geschrapt. Hierdoor worden de gedane inspanningen teniet gedaan en moet ook de GGDZL een forse bezuiniging realiseren. De landelijke koepel GGD GHOR NL zegt hierover: *"bezuinigen op pandemische paraatheid is als het slopen van de dijken terwijl de storm op komst is."* Ook is er een generieke budgetkorting op diverse SPUK's afgekondigd van 10 % en staan overige middelen onder druk.

Projectfinanciering neemt af

De GGDZL heeft van oudsher veel derde geldstromen binnengehaald die ingezet worden om de forse gezondheidsachterstanden in deze regio op te pakken. Deze middelen worden ingezet voor innovatie en onderzoek, maar zijn ook vaak de aanjager geweest van grote bewegingen zoals de Trendbreukaanpak, Gezonde Basisschool van de Toekomst en Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst (JOGG). Deze landelijke middelen staan onder druk door de bezuinigen bij onder meer RIVM en ZonMW. Ook is er een forse bezuiniging ingeboekt op het hoger onderwijs en de academisering. Ook deze bezuinigingen raken het programma GGD in het hart.

Ravijnjaar gemeenten

In en na de ronde van zienswijzen over de begroting van 2025, lieten verschillende gemeenten weten dat we ons moesten voorbereiden op het gemeentelijke ravijnjaar 2026. Er werd door verschillende gemeenten onder meer gevraagd om besparingsopties

in kaart te brengen, om een kerntakengesprek in het bestuur te voeren en om te zoeken naar meer efficiëntie en doelmatigheid.

Proces tot nu toe

In september 2024 heeft het Dagelijks Bestuur de directie dan ook de opdracht gegeven om aan de slag te gaan en een plan van aanpak op te zetten en uit te voeren om te komen tot een gedegen begroting 2026. Allereerst hebben er na de zomer van 2024 individuele gesprekken plaatsgevonden met alle portefeuillehouders waarbij op voorhand gevraagd is naar wensen en richting. Hierna heeft in november 2024 een beeldvormend Algemeen Bestuur vergadering plaatsgevonden waar bestuurlijke kaders, kerntaken en randvoorwaarden besproken zijn. In dit beeldvormend AB, hebben bestuurders gevraagd om verhelderende informatie en achtergrondstukken. Onder meer over de specifieke wettelijke en aanvullende taken van de GGDZL; de consequenties van bezuinigingen en afbouw; inzicht in reservepositie van de GGDZL, benchmarkgegevens; het financiële effect van preventie enzovoort. Dit huiswerk is ook als bijlage bij deze begroting bijgevoegd.

Onzekerheden

Het kabinet is momenteel bezig met het opstellen van de voorjaarsnota, waarin de aangekondigde bezuinigingen verder geconcretiseerd worden en voorstellen verder uitgewerkt. Mogelijk worden hier bezuinigingen teruggedraaid of anders vormgegeven. Tijdens het opstellen van dit stuk (maart 2025) is deze voorjaarsnota er nog niet en is in de begroting 2026 van de GGDZL alles verwerkt wat we nu weten. Mochten er zich in de toekomst veranderingen voordoen dan verwerken we dat in een (technische) begrotingswijziging.

Begroting 2026

In deze begroting zijn de Rijks- en projectbezuinigingen verwerkt en ingeboekt. Dit houdt in dat sprake is van een forse taakstelling, waarvan de gevolgen door de GGDZL gedragen moeten worden. De bezuinigingen raken vooral het programma GGD. Recent heeft de JGZ al een structurele bezuiniging van 5 ton gerealiseerd. Uit een grondige analyse -die in de bijlage terug te vinden is- van de taken de GGDZL blijkt dat het echt onverantwoord is om zonder grote consequenties te bezuinigen. Onder meer vanwege de wachtlijst met risico’s bij Veilig Thuis, dalende vaccinatiegraad en arbeidsmarkttekorten.

Inhoudsopgave

Inhoud

Inleiding **2**

Inhoudsopgave **4**

1. Concern **7**

1.1 Over de GGD Zuid-Limburg 7

1.2 Kernwaarden 7

1.3 De organisatie 8

1.4 Interne organisatie 9

1.5 Basisprincipes GGD Zuid-Limburg 9

1.6 Trendbreuk 10

1.7 Data, monitors en gezondheidsbeleid 11

1.8 Ontwikkelingen 12

1.9 Toelichting op de begroting 2026 13

1.10 Meerjarenraming 15

1.11 Begroting per programma 16

2. Programma Jeugdgezondheidszorg **17**

Wat willen we bereiken? 17

2.1 Basisdienstverlening JGZ: zorg op maat 18

2.2 Basisdienstverlening JGZ: vaccineren en stimuleren 18

2.3 Basisdienstverlening JGZ: aanbod van extra ondersteuning 18

2.3.1 Kansrijke start 18

2.3.2 Prenataal huisbezoek 19

2.3.3 Stevig Ouderschap 19

2.3.4 Voorzorg 19

2.3.5 Meer Aandacht Voor Ziekgemelde Leerlingen (MAZL) voortgezet onderwijs 19

2.4 Centering Ouderschap 20

2.5 Ketenaanpak overgewicht en obesitas 20

2.6 Nieuwe domein-overstijgende samenwerkingen 20

2.7 Financien 21

3. Programma Veilig Thuis 22

Wat willen we bereiken? 22

3.1 Uitvoeren wettelijke taken 22

3.2 Expertisecentrum 22

3.3 Midden in de (netwerk) samenwerking 23

3.4 Handle with Care 23

3.5 Inspelen op landelijke en regionale ontwikkelingen 23

3.6 Financiën 25

4. Programma GGD 26

Wat willen we bereiken? 26

4.1 Infectieziektebestrijding (IZB) 27

4.1.1 Bestrijden van infectiezieken 27

4.1.2 Vaccineren 27

4.1.3 Tuberculosebestrijding (TBC) 28

4.2 Seksuele Gezondheid 30

4.2.1 Centrum Seksuele Gezondheid 30

4.2.2 Nu Niet Zwanger 30

4.3 Hygiëne en Inspectie (H&I) 32

4.4 Medische Milieukunde (MMK) 34

4.5 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg 36

4.5.1 Vangnet OGGZ 36

4.5.2 Wijk GGD'er 36

4.6 Publieke gezondheid, monitoring, onderzoek en beleid 38

4.6.1 Gezonde leefomgeving 38

4.6.2 Mentale gezondheid 39

4.6.3 Participatieve aanpak 40

4.6.4 Toekomstbestendige en inclusieve publieke gezondheid 40

4.6.5 Academische Werkplaats Publieke Gezondheid 41

4.7 Forensische geneeskunde 43

4.8 Financien 45

Bijlagen 46

1. Concern

1.1 Over de GGD Zuid-Limburg

De GGD Zuid-Limburg is een Gemeenschappelijke Regeling (GR), die is ingesteld door de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. Gemeenten hebben de wettelijke taak om de lokale publieke belangen op het gebied van publieke gezondheid te behartigen. Gemeenten bepalen het gezondheidsbeleid en voeren hierop regie. De GGD Zuid-Limburg adviseert gemeenten, levert data en kennis, verbindt partijen en is aanjager van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid van de Zuid-Limburgers. Ook zorgt de GGDZL voor de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en aanvullende taken die door de gemeenten aan de GGDZL zijn opgedragen.

De taken van de GGDZL staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid, de Wet ambulancezorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Collectieve ambitie

- De gezondheid en veiligheid van mensen en de samenleving gaan ons aan het hart.
- We dragen daaraan bij op een manier die het verschil maakt, vandaag en morgen.
- We staan midden in de maatschappij en zijn er als het nodig is.

Missie

De GGD Zuid Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGDZL eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving.

1.2 Kernwaarden

Professionaliteit

Dit komt binnen de GGD Zuid-Limburg tot uiting door het expertschap en de regierol op het gebied van Publieke gezondheid. Dit gaat gepaard met een grote verantwoordelijkheid, die men omwille van de aanwezige expertise zo laag mogelijk wil beleggen in de organisatie. Onderzoek en innovatie dragen bij aan de legitimiteit en duurzaamheid van de expertstatus.

Wendbaarheid

In een wereld die steeds verandert, staat het kernbegrip wendbaarheid voor flexibiliteit die dagelijks wordt gevraagd van de GGDZL én van de mensen die er werken. Schaalbaarheid is daarbij letterlijk en figuurlijk een rekbaar begrip. Men moet namelijk zowel fysiek als (denk)procesmatig in staat zijn om mee te bewegen met wat er in de samenleving speelt en daar voortdurend op anticiperen. Dit zorgt ervoor dat de GGDZL duurzame keuzes maakt, met aandacht voor mens en leefomgeving.

Vitaliteit

Binnen de GGD Zuid-Limburg is het kernbegrip vitaliteit gewaarborgd door de betrokkenheid en trots die medewerkers hebben als gevolg van het betekenisvolle werk dat zij doen. Een hoge mate van eigen inbreng, informeel contact en werkplezier wordt ondersteund en gestimuleerd door mogelijkheden op het gebied van persoonlijke (talent) ontwikkeling. Aangezien de GGDZL een afspiegeling wil zijn van een zo gezond mogelijke samenleving in de volle breedte is diversiteit vanzelfsprekend een onderdeel van de vitale organisatiestijl.

1.3 De organisatie

De GGD Zuid-Limburg kent drie grote programma's: Jeugdgezondheidszorg (JGZ), Veilig Thuis (VT) en GGD. Deze worden jaarlijks geactualiseerd en hebben een wettelijke grondslagen. Dit houdt in dat er soms taken of aandachtsgebieden bijkomen en er ook activiteiten afgestoten worden.

1.4 Interne organisatie

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo en dat vraagt om een organisatie die niet alleen wendbaar is, maar die ook sterk intern en met de externe omgeving is verbonden. Daarmee kunnen we beter anticiperen op toekomstige externe ontwikkelingen. Alleen door onze krachten te bundelen kunnen we inspelen op de uitdagingen van vandaag en morgen en onze ambitie realiseren.

In 2026 wordt de nieuwe matrixstructuur geïmplementeerd met daarbij eveneens focus op cultuur en leiderschap. Minder verkokering; over afdelingen heen vraagstukken oppakken; beter kunnen voldoen aan wet- en regelgeving en beter voorbereid op nieuwe gezondheidscrises vanuit een organisatie die de basis op orde heeft. Want ook de GGDZL moet voldoen aan voortdurend wijzigende wet- en regelgeving. Thema's als informatiebeveiliging, cyberbeveiliging, digitale toegankelijkheid, databeheer en kunstmatige intelligentie (AI) zijn hierbij belangrijk en moeten voldoen aan de wettelijke kaders. Met name data gedreven werken en AI bieden kansen en zijn thema's die bijdragen aan een nieuwe werkwijze.

Het grootste kapitaal van de GGDZL zijn de medewerkers. Daarom is onze visie erop gericht om de vitaliteit, professionaliteit en wendbaarheid van alle medewerkers te stimuleren. De GGDZL creëert een positief en stimulerend werkklimaat met volop kansen voor flexibele professionals die zich willen ontwikkelen in een lerende organisatie. De krapte op de arbeidsmarkt is een urgent probleem en dat merkt ook onze organisatie. Acties zijn erop gericht om een eigentijdse en aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven, zodat de GGDZL kwalitatief en kwantitatief voldoende personeel heeft en houdt, strategische personeelsplanning is daarbij een hulpmiddel.

Duurzaamheid is een van de thema's waarop verdere doorontwikkeling plaatsvindt omdat de GGDZL graag haar bijdrage levert aan een betere toekomst en een veerkrachtige samenleving. De Rijksoverheid stuurt hier steeds meer op en via wet- en regelgeving kaders en richtlijnen zal de GGDZL in haar jaarrapportages en jaarrekening verantwoording afleggen over dit thema.

1.5 Basisprincipes GGD Zuid-Limburg

Wij hanteren de volgende basisprincipes in ons werk:

- De GGD maakt zich sterk voor de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Zuid-Limburg;
- De GGD staat midden in de samenleving;
- De GGD werkt in opdracht van de Zuid-Limburgse gemeenten;
- De GGD werkt vanuit een regionale opdracht en anticipeert op regionale ontwikkelingen;
- De GGD werkt vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid;
- De GGD gaat professioneel te werk en hecht waarde aan een duurzame inzet van het personeel;

- De GGD werkt minimaal op wettelijk basisniveau en respecteert landelijke richtlijnen en protocollen;
- De GGD is een betrouwbare en sterke (samenwerkings-)partner;
- De GGD bevordert de samenwerking en verbinding met de Euregio en maakt hiertoe de noodzakelijke afspraken;
- De GGD levert input voor het regionale en lokale gezondheidsbeleid en is kernpartner in de realisatie van de doelstellingen uit dit beleid.

1.6 Trendbreuk

Het programma Trendbreuk is een overkoepelend programma waarin vanaf 2018 in Zuid-Limburg de krachten gebundeld worden. Doel hiervan is om in 2030 een kwart van de achterstanden ten opzichte van de rest van Nederland ingelopen te hebben.

Het programmamanagement van Trendbreuk is ondergebracht bij de GGD Zuid-Limburg. Samen met de 16 gemeenten, Provincie, Rijk, maatschappelijke partners en professionals maken we langjarig werk van de trendbreuk-aanpak. De ambitie en de uitvoering van Trendbreuk ligt dus bij vele partijen in de regio. De GGDZL is echter ook een voorname uitvoeringspartner. Hier hebben we verschillende rollen: uitvoerder, adviseur of projectleider in onze programma's. De Trendbreuk-aanpak wordt de komende jaren gecontinueerd en versterkt. Ook willen we dat de volwassen generatie gezond blijft en ouderen zo vitaal en gezond mogelijk oud worden, met een goede kwaliteit van leven, zingeving en zelfregie. In 2025 wordt verkend hoe we dit via de Trendbreuk-aanpak kunnen realiseren, zodat we daar in 2026 daadwerkelijk uitvoering aan kunnen geven.

Uitvoering Werkplan Trendbreuk 2024-2026

De concrete acties, doelstellingen en randvoorwaarden staan benoemd in het *werkplan Trendbreuk 2024-2026.* In 2026 zijn alle acties zoals genoemd in het werkplan uitgevoerd, gemonitord en geëvalueerd en, indien succesvol, geborgd. In 2026 wordt de voortgangsrapportage voorbereid over de periode van dit werkplan en wordt tevens het nieuwe werkplan Trendbreuk opgesteld voor de periode vanaf 2027.

Programmamanagement

In 2026 is, conform het programmaplan Trendbreuk, het programmamanagement ingericht en toegerust voor de uitvoering van alle projecten, interventies en samenwerkingstrajecten zoals beschreven in het werkplan. Trendbreuk heeft niet alleen in Zuid-Limburg een domein overstijgend karakter, maar krijgt ook intern bij de GGDZL een meer afdelingsoverstijgend karakter zodat ook hier integraliteit wordt geborgd.

Versterken netwerk

Trendbreuk is een netwerkaanpak, waarbij de GGDZL verantwoordelijk is voor het programmamanagement en dus voor het realiseren en in stand houden van het netwerk door het:

- Versterken van netwerken en coalities rondom de Trendbreuk, zoals die van Kansrijke Start, om de aanpak duurzaam te maken;
- Intensiveren van de samenwerking met o.a. VT en JGZ om gezinnen in kwetsbare situaties te ondersteunen met integrale interventies;
- Betrekken van scholen, werkgevers en maatschappelijke organisaties om interventies zoals leefstijlprogramma's breder te implementeren;
- Samenwerken met gemeenten en regio-partners om "gezondheid in alle beleidsterreinen" verder te verankeren in (lokaal) beleid.

Uitbreiding Trendbreuk aanpak naar alle levensfasen
De Trendbreukaanpak wordt uitgebreid naar alle doelgroepen, zonder daarbij de focus voor jeugd los te laten. Vanaf adolescentie blijft aandacht voor gezondheid even belangrijk om mee te kunnen doen in de samenleving. Bestaande interventies gericht op kinderen en jongeren worden uitgebreid naar volwassenen en ouderen en nieuwe interventies worden toegevoegd. Dit betreft programma's die gezonde voeding, bewegen, mentale veerkracht en sociale participatie stimuleren. Daarnaast leggen we verbinding met de regionale uitvoeringsplannen en transformatieplannen in het kader van het Gezond Actief Leven akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) in Zuid-Limburg om de overgang van jeugd naar volwassenheid naadloos te ondersteunen.

1.7 Data, monitors en gezondheidsbeleid

De meest recente monitors, cijfers en jeugdprofielen laten zien dat er in Zuid-Limburg sprake is van een forse opgave. We hebben te maken met een sterk dalende vaccinatiegraad; het eigen netwerk van ouders en jeugdigen staat steeds meer onder druk; is er sprake van een zorgelijke spraak-taal ontwikkeling; zijn er grote zorgen rondom problematisch alcohol- en middelengebruik en de verslechterde mentale gezondheid, specifiek eenzaamheid, suïcidale gedachten onder jongeren, stijgt het aantal soa's en neemt het gebruik van anticonceptie en condoomgebruik af.

Het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGDZL: "GGD Zuid-Limburg werkt aan gezond en actief leven", zet de koers uit voor de komende jaren en anticipeert op ontwikkelingen in de omgeving. Inhoudelijk gezien zijn de volgende speerpunten geformuleerd die leidend zijn in deze beleidsperiode:
- De levensloop van burgers is het uitgangspunt, dat gebeurt vanuit het concept van positieve gezondheid;
- De Trendbreukaanpak blijft leidend om te komen tot een gezonde generatie in 2030 en wordt uitgebreid naar andere levensfasen;
- De noodzaak voor een integrale benadering van onderzoek, beleid en praktijk;
- Een solide GGDZL die past bij herdefiniëring van de GGDZL;
- GGDZL pakt de rol van procesregisseur op zich in het kader van Trendbreuk 2.0, GALA en IZA. Waarbij opgemerkt wordt dat de regierol van de laatste twee genoemde akkoorden steeds meer bij de gemeenten belegd is.

De snelheid en dynamiek van de actuele ontwikkelingen creëren steeds een nieuw speelveld en vragen om wisselende rollen van de GGDZL. De omvang en impact van de toekomstige ontwikkelingen zijn moeilijk te voorspellen. Het meerjarenbeleidsplan geeft richting geeft voor de GGDZL. Samen met gemeenten is de afgelopen periode gewerkt aan nieuw gemeentelijk gezondheidsbeleid. Begin 2025 stellen de 16 Zuid-Limburgse gemeenten dit nieuw gemeentelijke gezondheidsbeleid: “Gezondheid nu, voor later”, vast dat voor de periode 2025 tot en met 2030 zal gelden. Dit zal ook een richtinggevend kader voor de uitvoering van het gezondheidsbeleid zijn.

1.8 Ontwikkelingen

Medio 2024 heeft Nederland een nieuw kabinet gekregen dat de urgentie en noodzaak van preventie onderschrijft, tegelijkertijd wordt rigoureus bezuinigd op belangrijke thema’s van de publieke gezondheid waardoor het moeilijker wordt om mensen gezond te laten leven. De basistaken van de GGD’en komen onder druk te staan en daarmee de gezondheid. Ook gemeenten zien het ravijnjaar op zich afkomen en hebben vaak te maken met flinke bezuinigingsopgaven. De huidige financiële realiteit voor de GGDZL houdt in dat sprake is van forse bezuinigingen op 2 van 3 financieringsstromen. De Rijksfinanciering en projectfinanciering laten zien dat we het de komende jaren met fors minder budget moeten doen.

De gezondheidsbeschermende taken van de GGD zijn van groot belang. De Covid 19-pandemie heeft aangetoond hoe belangrijk het is om te kunnen rekenen op die taak van de GGD. Momenteel kampen wij hier met forse Rijksbezuinigingen die een gat slaan in alle plannen en voornemens. De ‘geleerde lessen’ van de Covid-19 pandemie worden hiermee grotendeels naar de prullenbak verwezen en de infectieziektebestrijding komt weer op het te lage niveau van voor de coronapandemie terecht. Ook op het gebied van Seksuele Gezondheid en projecten zijn forse bezuinigingen ingeboekt die forse gevolgen hebben voor de uitvoering.

Preventie is en blijft iets van de lange adem en we houden hier ook aan vast. Vandaar dat we de ingezette koers van Trendbreuk vast houden: we behouden de focus op jeugd en verbreden naar andere doelgroepen. Tegelijkertijd blijven we een rol vervullen in het leggen van verbindingen, implementeren en uitvoeren van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA). Het kabinet werkt momenteel samen met partners aan het opstellen van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (ASWA), ook hier vervult de GGDZL een rol in. Zodra dit meer vorm en richting krijgt, krijgen we ook meer zicht op de concrete acties die we in 2026 in dit kader zullen ondernemen.

De arbeidsmarkt is op verschillende terreinen een uitdaging. Met name het vinden van forensisch artsen en professionals voor Veilig Thuis lukt (bijna) niet meer, waardoor de dienstverlening en continuïteit onder druk staan. Daarnaast zijn ook bijvoorbeeld ICT-functies moeilijk in te vullen evenals die van financieel adviseur en control.

Al deze aspecten komen voor het voetlicht in deze begroting waarin we concreet gemaakt hebben wat we weten, en benoemen waar we rekening mee houden. Tot slot sluiten wij onze ogen niet voor geopolitieke veranderingen en zullen waar mogelijk hierop anticiperen.

1.9 Toelichting op de begroting 2026

De GGDZL stelt jaarlijks een zo realistisch mogelijke begroting op met daarin de baten en lasten voor het komend kalenderjaar. In deze begroting zijn de Rijks- en projectbezuinigingen verwerkt en ingeboekt. Dit houdt in dat er sprake is van een forse taakstelling, waarvan de gevolgen door de GGDZL gedragen moeten worden.

De algemene uitgangspunten bij de GGDZL voor de begroting zijn in de gemeenschappelijke regeling of besluiten van het Algemeen Bestuur vastgelegd. Voor de periode 2024-2027 hebben gemeenten de beleidsagenda middels een in juli 2023 vastgesteld meerjarenbeleidsplan bepaald. Het regionaal gezondheidsbeleid: 'Zuid springt eruit, Zuid-Limburg zet de nieuwe trend in gezondheid' én het nieuwe gezondheidsbeleid (in concept): 'Gezondheid nu, voor later 2025-20230' zijn hierbij leidende documenten.

Overeenkomstig de Gemeentewet dient de GGD Zuid-Limburg te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel moet de meerjarenraming een financieel evenwicht laten zien. Indien hiervan geen sprake is, komt de GGDZL onder preventief toezicht te staan van de Provincie.

De algemene uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2026 luiden als volgt:

- Wij streven naar een evenwichtige financiële situatie. De financiële kengetallen, zoals in de begroting worden opgenomen, geven daarbij inzicht in de financiële ontwikkelingen;
- De GGD Zuid-Limburg streeft naar een begroting welke structureel en reëel in evenwicht is en waarbij elke jaarschijf tenminste sluitend is.

Concernbrede uitgangspunten die gelden voor alle onderdelen

- De GGDZL stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten;
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december;
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komende boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.

- Een eventuele herrekening van de index zal plaatsvinden op basis van de septembercirculaire gebaseerd MEV september 2026 van het CPB per voor 15 oktober van het lopende jaar.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau, conform het dienstverleningspakket, opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- De GGDZL gebruikt voor de meerjarenraming de indexpercentages conform de septembercirculaire c.q. de dan geldende meerjaren economische verkenning (MEV) van het CPB.
- De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage aan het programma GGD is gebaseerd op het aantal inwoners per gemeenten (peildatum 1-1-2024).
- De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage aan het programma JGZ is gebaseerd op het aantal jeugdigen (peildatum 1-1-2024).
- De verdeelsleutel voor de gemeentelijk bijdrage aan het programma VT is gebaseerd op paramaters uit het cluster Jeugdigen en Wmo van het gemeentefonds (peildatum 1-1-2024).

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren uit het besluit Begroting en Verantwoording - zoals u die voor de gemeente kent - zijn niet van toepassing op de inhoudelijke taken van de GGDZL. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van de GGDZL en deze zijn ook onderdeel van het jaaroverzicht.

1.10 Meerjarenraming

Staat van Baten en Lasten	Oorspronkelijke begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Opbrengsten					
Bijdragen gemeenten	38.484.318	40.534.526	42.399.114	44.063.279	45.792.763
Tarieven gemeenten	3.904.000	3.854.000	4.031.284	4.189.512	4.353.950
Bijdragen centrumgemeenten	1.278.000	1.304.000	1.363.984	1.417.520	1.473.158
Bijdrage Rijk/Provincies	6.565.000	5.482.000	4.269.772	3.709.886	2.504.474
Overige bijdrage	4.118.367	3.532.000	3.694.472	3.839.480	3.990.180
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	110.000	112.000	117.152	121.750	126.529
Totaal opbrengsten	54.459.685	54.818.526	55.875.778	57.341.427	58.241.054
Exploitatiekosten					
Personeelskosten	35.717.219	35.281.000	35.738.436	36.562.185	36.921.993
Huisvestingskosten	2.235.000	2.414.000	2.525.044	2.624.152	2.727.150
Afschrijvingskosten	57.000	130.000	135.980	141.317	146.864
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	602.800	675.000	706.050	733.762	762.563
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	1.359.000	1.497.000	1.565.862	1.627.322	1.691.194
Kosten medische middelen	607.000	563.000	588.898	612.012	636.034
Kosten uitvoering derden	1.039.000	1.109.000	1.160.014	1.205.545	1.252.862
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	111.000	113.000	118.198	122.837	127.659
Taakstelling	-	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	41.728.019	41.782.000	42.538.482	43.629.132	44.266.319
Algemene dekkingsmiddelen	1.454.673	1.454.673	1.521.588	1.581.310	1.643.377
Overhead	14.186.338	14.491.199	14.858.884	15.293.605	15.618.111
Heffing Vpb	-	-	-	-	-
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-
Resultaat	-	-	-	-	-

1.11 Begroting per programma

Staat van Baten en Lasten	GGD	Jeugd-gezondheidszorg	Veilig Thuis	Totaal
Opbrengsten				
Bijdragen gemeenten	10.446.214	22.150.444	7.937.868	40.534.526
Tarieven gemeenten	1.959.000	1.239.000	-	3.198.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	1.304.000	1.304.000
Bijdrage Rijk/Provincies	5.893.000	245.000	-	6.138.000
Overige bijdrage	2.598.000	909.000	25.000	3.532.000
Onvoorzien	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	112.000	-	-	112.000
Totaal opbrengsten	21.008.214	24.543.444	9.266.868	54.818.526
Exploitatiekosten				
Personeelskosten	12.262.000	15.944.000	7.075.000	35.281.000
Huisvestingskosten	427.000	1.587.000	400.000	2.414.000
Afschrijvingskosten	8.000	122.000	-	130.000
Rente- en bankkosten	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	419.000	126.000	130.000	675.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-
Kosten automatisering	1.057.000	325.000	115.000	1.497.000
Kosten medische middelen	485.000	78.000	-	563.000
Kosten uitvoering derden	1.107.000	2.000	-	1.109.000
Onvoorzien	-	-	-	-
Incidentele lasten	113.000	-	-	113.000
Totaal exploitatiekosten	15.878.000	18.184.000	7.720.000	41.782.000
Algemene dekkingsmiddelen	1.454.673	-	-	1.454.673
Overhead	6.584.887	6.359.444	1.546.868	14.491.199
Heffing Vpb	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-
Saldo baten en lasten	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat	-	-	-	-

2. Programma Jeugdgezondheidszorg

Wat willen we bereiken?

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is de publieke gezondheidszorg voor alle kinderen, jongeren en hun (aanstaande) ouders of opvoeders en heeft als primaire doelstelling het werken aan een gezonde generatie. De JGZ voert voor alle kinderen preventieve screenings uit gericht op de gezondheid en het welzijn van het kind. De JGZ vervult een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren van risico's, het doen van preventieve interventies, het bieden van ondersteuning en waar nodig in het leggen van verbindingen met – of doorverwijzen naar - andere zorg. Binnen deze preventieve aanpak van de JGZ valt ook de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP), gericht op de bescherming tegen ernstige infectieziekten.

Waar nodig werkt de JGZ aan de individuele relatie met het kind en gezin, anderzijds kennen we een collectief karakter waarbij we als adviseur van gemeenten en verbinder tussen het medische en sociale domein een centrale plek in het jeugddomein innemen. JGZ staat voor een preventieve aanpak - en stevig fundament - voor de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek die bijdraagt aan het betaalbaar houden van de zorg en handvatten biedt bij de vraagstukken van de huidige tijd.

In 2026 zet JGZ stevig in op het versterken van het eigen netwerk van ouders en kinderen en de sociale basis in buurten en wijken. Er worden structureel laagdrempelige activiteiten op buurtniveau georganiseerd die aansluiten op inhoudelijke thema's die spelen binnen de leeftijdsgroep, bij ouders en/of bij betrokkenen uit het eigen netwerk. Er komen meer inloopmogelijkheden, digitale spreekuren en trainingen voor bijvoorbeeld vrijwilligers die werken bij sportclubs en verenigingen. Kennis en expertise van JGZ komt daarmee breder beschikbaar, zodat meer mensen die op natuurlijke wijze in contact komen met kinderen en ouders in staat zijn om risico's te signaleren en zelf informele ondersteuning te bieden.

Bij het ontplooien van nieuwe activiteiten is domeinoverstijgende samenwerking in 2026 eerder regel dan uitzondering. Met het bieden van groepsgerichte dienstverlening en het aansluiten bij nieuwe vormen van samenwerking op brede thema's als spraak/taalontwikkeling, mentale gezondheid bij jongeren, wil JGZ actief bijdragen aan het vergroten van gelijke kansen op gezondheid. Hiermee is JGZ zichtbaarder, bereikbaarder en beter aangesloten op bestaande (externe) initiatieven die de gezondheid van jonge Zuid-Limburgers bevorderen. Voorts zullen steeds meer digitale innovaties hun weg vinden naar de JGZ praktijk. In 2026 neemt JGZ een nieuw systeem in gebruik waar planning door ouders en triage mogelijkheden onderdeel van uitmaken. Hiermee wordt een goede basis gelegd voor verdere digitale doorontwikkeling.

2.1 Basisdienstverlening JGZ: zorg op maat

JGZ voert voor alle kinderen systematische preventieve screenings uit gericht op de gezondheid en het welzijn van het kind. Hierbij wordt gekeken naar de fysieke, psychosociale, cognitieve ontwikkeling, de opvoedingscontext en de interactie (hechting) tussen kind en opvoeders. Het dienstverleningspakket van JGZ wordt doorlopend doorontwikkeld volgens de Visie JGZ 2024-2027: *"Ongelijke inzet voor gelijke kansen: zorg op maat"*. In 2024 en 2025 lag de nadruk op doen wat nodig is en aansluiten bij waar behoefte aan is. Per kind wordt de juiste (professionele) afweging gemaakt. Dat gebeurt op basis van (wetenschappelijke) kennis en de eigen praktijkervaringen, gecombineerd met de wensen en behoefte van de jeugdige en ouder zelf. Zo beslis je samen, doe je wat werkt én kun je kinderen die een steuntje in de rug nodig hebben iets extra's bieden. In 2026 wordt de zorg op maat beweging binnen de basisdienstverlening gecontinueerd. JGZ levert, naast haar reguliere preventie inzet, een belangrijke bijdrage aan het keren van de ongezonde trend in Zuid-Limburg bij het inlopen van gezondheidsachterstanden. Dit is geheel in lijn met de Trendbreuk ambitie en het regionaal gezondheidsbeleid.

2.2 Basisdienstverlening JGZ: vaccineren en stimuleren

De uitvoering van het Rijks Vaccinatie Programma (RVP) bij zwangeren en kinderen van 0-18 jaar is gericht op de bescherming tegen ernstige infectieziekten. In 2026 vinden er wijzigingen plaats in het Rijksvaccinatieprogramma die door JGZ geïmplementeerd gaan worden. De cijfers laten zien dat de dalende vaccinatiegraad een wereldwijd, landelijk en lokaal probleem is voor de volksgezondheid. Ook in onze regio is door de jaren een vaccinatiekloof ontstaan bij alle vaccinaties. JGZ richt zich in 2026 op het verkrijgen van ondersteuning door het ministerie van VWS om met een fijnmazige, laagdrempelige en wijkgerichte aanpak de vaccinatiegraad te kunnen verhogen. Uit (eigen) onderzoek in samenwerking met AWPG Mosa weten we dat motiverende gespreksvoering (in eigen taal) en het optimaliseren van het proces en de samenwerking met geboortezorg hierbij helpend zijn.

2.3 Basisdienstverlening JGZ: aanbod van extra ondersteuning

Binnen de basisdienstverlening biedt JGZ ook in 2026 weer extra ondersteuning om vanaf de zwangerschap tot een leeftijd van 18 jaar kinderen een kansrijke start in het leven te geven. Dat doet de JGZ door onverminderd in te zetten op de volgende interventies.

2.3.1 Kansrijke start

JGZ is actief deelnemer van het landelijke actieprogramma Kansrijke Start (in Zuid-Limburg onderdeel van de aanpak-Trendbreuk). Door nu te investeren in de eerste 1000 dagen van de ontwikkeling van een kind, bouwen we aan een gezonde generatie in de maatschappij van morgen. In Zuid-Limburg zet de JGZ coördinatoren in ten behoeve van de basisstructuur Kansrijke Start en neemt deel aan de Knooppunten Kanrijke Start ter ondersteuning van zwangeren en jonge ouders in kwetsbare situaties. JGZ maakt deel uit van de keten waarin middels intensieve samenwerking een goede basis gelegd wordt voor pasgeborenen.

2.3.2 Prenataal huisbezoek

Met de wet 'Prenataal huisbezoek door de Jeugdgezondheidszorg' zijn alle gemeenten vanaf 1 juli 2022 verplicht om een prenataal huisbezoek door de JGZ aan de zwangere en/of hun gezin in een (potentieel) kwetsbare situatie te bieden. De JGZ zorgt voor voldoende aanbod van prenatale huisbezoeken om te voorzien in de ondersteuning na signalering van de verloskundig zorgverlener. Om het prenataal huisbezoek effectief te laten zijn, is samenwerking zoals hierboven beschreven onder "kansrijke start" van groot belang.

2.3.3 Stevig Ouderschap

Stevig Ouderschap is preventieve zorg die JGZ uitvoert voor gezinnen met een minder makkelijke start. Het programma gaat uit van eigen kracht, eigen behoeften en eigen invulling van het ouderschap van (aanstaande) ouders, waardoor er een passende individuele begeleiding tijdens huisbezoeken plaatsvindt door speciaal daarvoor opgeleide verpleegkundigen. Deze begeleiding wordt geboden totdat het kind 18 maanden oud is. Naar schatting behoort 5-7% van het aantal geboorten per gemeente tot de doelgroep. De JGZ zorgt voor aanbod van 150 nieuwe trajecten per kalenderjaar.

2.3.4 Voorzorg

Voorzorg is een preventief programma dat de gezondheid en ontwikkelingskansen van jonge kwetsbare moeders en hun kinderen bevordert en kindermishandeling en huiselijk geweld vermindert. Het intensieve huisbezoekprogramma richt zich op jonge vrouwen die zwanger zijn van hun eerste kind en te maken hebben met een opeenstapeling van (complexe) problemen. Speciaal opgeleide Voorzorg verpleegkundigen van de JGZ voeren dit zeer intensieve begeleidingstraject uit totdat het kind 2 jaar oud is. Naar schatting behoort 0,5-1% van het aantal geboorten per gemeente behoort tot de doelgroep. De JGZ zorgt voor aanbod van 25 nieuwe trajecten per kalenderjaar.

2.3.5 Meer Aandacht Voor Ziekgemelde Leerlingen (MAZL) voortgezet onderwijs

MAZL is een effectieve methodiek voor de aanpak van ziekteverzuim bij scholieren. School, JGZ (jeugdarts) en gemeente (leerplichtambtenaar) werken samen om problematiek vroegtijdig te herkennen en een passende oplossing te bieden. Het samenbrengen van al deze expertises binnen één traject zorgt voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid waardoor de leerling uiteindelijk betere begeleiding krijgt. Dit vergroot de kans op minder schoolverzuim. MAZL optimaliseert daarmee het welbevinden en de onderwijskansen voor alle jeugdigen. JGZ zorgt voor voldoende aanbod MAZL-consulten, waarbij de jeugdarts in overleg met de leerling en ouders de gewenste begeleiding of zorg bepaald.

2.4 Centering Ouderschap

JGZ gaat in 2026 steviger bijdragen aan het uitbreiden van eigen netwerken van ouders. Dat doet JGZ door activiteiten te organiseren waar (jonge) ouders informatie kunnen opdoen en elkaar kunnen ontmoeten. In 2026 is de pilot Centering Ouderschap lopende. Bij Centering Ouderschap ontvangen ouders met kinderen tot een leeftijd van 14 maanden de zorg van de JGZ in groepsverband in plaats van individuele bezoeken aan het consultatiebureau. Bij een positieve evaluatie zal Centering Ouderschap ingebed worden in de basisdienstverlening van JGZ.

2.5 Ketenaanpak overgewicht en obesitas

Fysiek welbevinden is meer dan alleen afwezigheid van ziekte maar draait ook om het optimaliseren van de gezondheid en mogelijkheden van een kind. JGZ verwijst direct door bij medische klachten waarvoor een medisch specialist nodig is, maar kijkt ook zelf naar de gezondheid van het kind in het gezin. Zo lopen kinderen met overgewicht een verhoogd risico op gezondheidsproblemen, soms zelfs al op jeugdige of jongvolwassen leeftijd. Bij het groeiende aantal kinderen met overgewicht of obesitas is dat risico zelfs zeer groot. Als onderdeel van de basisdienstverlening signaleert en adviseert de JGZ deze gezinnen, maar daarnaast is het voor de juiste ondersteuning van belang domeinoverstijgende expertises binnen één traject samen te brengen. Dit zorgt voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid waardoor het kind en het gezin uiteindelijk betere begeleiding krijgen.

Gemeenten zijn ook verplicht om een gezonde leefstijl interventie (GLI) voor jongeren aan te bieden vanuit het GALA en IZA. Eén van de programma's hiervoor, gestart in 2020 in Maastricht en inmiddels ook aangeboden in Sittard-Geleen, Heerlen en Kerkrade, is Keigezond Limburg, ketenaanpak overgewicht. In afwachting van de ervaringen die opgedaan worden in 2025, is Keigezond nog niet opgenomen in de begroting 2026, in september 2025 komt een vervolgvoorstel terug in de Gemeentelijke Regiegroep Gezond Zuid-Limburg.

2.6 Nieuwe domein-overstijgende samenwerkingen

Tot slot gaat de JGZ in 2026 naast het versterken van eigen netwerken van ouders door groepsgerichte basisdienstverlening aan te bieden en het bouwen van samenwerkingen om de vaccinatiegraad te verhogen, ook actief deelnemen aan andere nieuw te ontwikkelen samenwerkingen. De prioriteit ligt hierbij op onderwerpen die we als kansrijk beschouwen om gezondheidsverschillen te verkleinen of gezondheidsachterstanden in te lopen. Voorbeelden hiervan zijn spraak-/taalontwikkeling, mentale gezondheid (en eenzaamheid) bij jongeren en alcohol– en middelengebruik. JGZ werkt in de keten van scholen en specialistische zorg gezamenlijk aan een doorlopend aanbod gericht op preventie.

2.7 Financien

Staat van Baten en Lasten	Alle kinderen in beeld	Versterken kracht ouders en jongeren	Tijdig signaleren en hulp inschakelen	Samenwerken	Onderzoek, beleidsinformatie en advies	Totaal
Opbrengsten						
Bijdragen gemeenten	12.465.704	3.168.040	1.244.636	3.113.269	2.158.795	22.150.444
Tarieven gemeenten	1.239.000	-	-	-	-	1.239.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	51.000	-	194.000	-	-	245.000
Overige bijdrage	847.000	-	-	-	62.000	909.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-	-	-	-
Totaal opbrengsten	14.602.704	3.168.040	1.438.636	3.113.269	2.220.795	24.543.444
Exploitatiekosten						
Personeelskosten	9.220.000	2.000.000,0	1.230.000,0	2.090.000,0	1.404.000,0	15.944.000
Huisvestingskosten	924.000	196.000	124.000	204.000	139.000	1.587.000
Afschrijvingskosten	75.000	15.000	7.000	15.000	10.000	122.000
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	75.000	16.000	8.000	16.000	11.000	126.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	193.000	43.000	20.000	41.000	28.000	325.000
Kosten medische middelen	48.000	9.000	5.000	9.000	7.000	78.000
Kosten uitvoering derden	2.000	-	-	-	-	2.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	10.537.000	2.279.000	1.394.000	2.375.000	1.599.000	18.184.000
Saldo baten en lasten	4.065.704	889.040	44.636	738.269	621.795	6.359.444
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Resultaat*	4.065.704	889.040	44.636	738.269	621.795	6.359.444

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en is geen “winst”.

3. Programma Veilig Thuis

Wat willen we bereiken?

Ieder mens heeft recht op een Veilig Thuis en een gezonde, stabiele leefomgeving. Door geweld in afhankelijkheidsrelaties is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Denk hierbij onder andere aan huiselijk geweld, kindermishandeling, femicide, seksueel geweld, mensenhandel en ouderenmishandeling. Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft, aan burgers én aan professionals. Veilig Thuis heeft als kerntaak het duurzaam stoppen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. In samenwerking met ketenpartners doorbreken we onveilige situaties en creëren we de gewenste beweging naar een veilig thuis/naar een veilige leefomgeving/naar een veilige situatie. Veilig Thuis is 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar. Veilig Thuis werkt op het snijvlak van veiligheid en gezondheid.

Veilig Thuis functioneert op het snijvlak van zorgen en gezondheid. Naast het bestuur van de GGDZL, verhoudt VT zich ook tot de regionale commissie Zorg en Veiligheid. In dit overleg sluiten partijen vanuit de brede veiligheidsketen aan. De koers die uitgezet wordt in de Commissie Zorg & Veiligheid en het daarbij behorende werkplan is de basis voor de aanpak van personen met verward of onbegrepen gedrag in Zuid-Limburg.

3.1 Uitvoeren wettelijke taken

De wettelijke taken van Veilig Thuis zijn beschreven in de Wmo uit 2015. Dit omvat het geven van advies; het aannemen van meldingen; het doen van onderzoek of er daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld; kindermishandeling of andere bijzondere vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties; het stellen van veiligheidsvoorwaarden om de (acuut) onveilige situatie te stoppen; het in gang zetten van vervolgstappen (overdragen naar vrijwillige hulp, de Raad voor de Kinderbescherming informeren en/of melding doen bij de politie) en het monitoren van de veiligheid en de veiligheidsstappen. Jaarlijks ontvangt Veilig Thuis Zuid-Limburg ruim 10.000 signalen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Hieronder vallen zowel meldingen als adviezen. Het aantal meldingen neemt al enige jaren structureel en substantieel toe, evenals de ernst en complexiteit van de casuïstiek.

3.2 Expertisecentrum

Veilig Thuis is het expertisecentrum voor alle bijzondere vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en wordt actief benaderd door ketenpartners. Naarmate de maatschappij verandert en er zich vraagstukken voordoen op het snijvlak van zorg en

veiligheid, worden we ook steeds vaker benaderd en gevraagd mee te denken, ook op vlak van bijvoorbeeld femicide, intiem terrorisme, stalking en mensenhandel.

3.3 Midden in de (netwerk) samenwerking

Veilig Thuis heeft te maken met een steeds complexere maatschappelijke opdracht, die vervuld wordt op het snijvlak van veiligheid en gezondheid. Het beleidskader voor het werk en de netwerksamenwerking van Veilig Thuis is gelegen in de Regiovisie Zuid-Limburg 2024-2031: “Samen sterk, iedereen veilig: Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties”. Deze visie staat in het teken van verdere versterking van zowel de samenwerking als de aanpak om de spiraal van geweld te doorbreken. Het uitvoeren van de regiovisie vraagt om extra investering in tijd en capaciteit.

Veilig Thuis werkt -als onderdeel van en in het verlengde van onze wettelijke taak- intensief samen met 16 gemeenten, het lokale veld, politie, Openbaar Ministerie, reclassering, Zorg- en Veiligheidshuizen en andere ketenpartners in de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. We werken tevens samen met partners in België en Duitsland in geval van grensoverschrijdende casuïstiek.

Er zijn vele overlegvormen waaraan Veilig Thuis deelneemt. Enkele voorbeelden: triagetafels met de gemeenten, diverse overleggen met de justitiële keten, het screeningsoverleg Mensenhandel en het screeningsoverleg Zeden. Het doel van deze overleggen is onder meer gericht op het herstellen van acute veiligheid en de regionale samenwerking.

3.4 Handle with Care

Handle with Care is een werkwijze om kinderen die thuis geweld meemaken waarbij de politie over de vloer kwam, de eerstvolgende schooldag steun te bieden op school. Door deze werkwijze krijgt de leerkracht een signaal zodat deze weet dat er bij een kind thuis iets aan de hand was. Deze werkwijze gold tot 2025 voor het basisonderwijs. Vanaf 2025 wordt deze werkwijze ook voor het voortgezet onderwijs toegepast. Handle with Care is een samenwerking tussen Veilig Thuis, Leerplicht en de scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Voor VT is dit een maatwerktaak in opdracht van gemeenten. Het is tevens onderdeel van de Regiovisie GIA.

3.5 Inspelen op landelijke en regionale ontwikkelingen

Uitvoering Regiovisie GIA en Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

De uitvoering van de Regiovisie GIA 2024 – 2031 is in onze regio in volle gang. Momenteel zijn er meerdere pilots waarbij Veilig Thuis betrokken is. Deze ontwikkeling vraagt extra inzet van Veilig Thuis. Op landelijk niveau wordt in opdracht van de VNG, de ministeries van J&V en VWS gekeken naar een mogelijk nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd- en gezinsbescherming. Het huidige stelsel wordt gezien als te complex en te versnipperd. Er is een landelijk Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming opgesteld in concept

met een meerjarige aanpak en een implementatieplan. De bespreking in de Tweede en Eerste Kamer vindt plaats in 2025. Het is nog onduidelijk of en zo ja wat voor Veilig Thuis en andere partijen de (organisatorische) gevolgen zijn van dit proces. We volgen dit proces actief. In de Regiovisie GIA van onze regio wordt voorgesorteerd op het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, meer concreet op de netwerkvariant die goed past bij de behoeften van en ontwikkelingen in onze regio.

Tijdelijk huisverbod

Landelijk wordt besproken of Veilig Thuis een wettelijke uitbreiding van haar kerntaak krijgt rond het tijdelijk huisverbod. Veilig Thuis zou dan samen met de politie meer mandaat krijgen om te adviseren over het wel of niet opleggen van een tijdelijk huisverbod. Een daadwerkelijke aanpassing van deze werkwijze vraagt om substantiële uitbreiding van de capaciteit bij Veilig Thuis. Er lopen vanaf 2025 meerdere pilots in het land om dit te toetsen in de praktijk, het is onduidelijk wanneer dit concreet van kracht zal zijn.

Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie

Op Limburgse schaal worden concrete stappen gezet om op dreigende escalerende situaties te voorkomen, beperken en te beëindigen. Hiervoor is een landelijk model ontwikkeld dat elders zijn waarde heeft bewezen. Dit heet het Actief Veiligheids Escalatiemodel (AVE-model). Via onder meer de Commissie zorg en Veiligheid wordt hier concreet aan gewerkt, waar de GGD ook een rol in heeft. Hier ligt de nadruk op zowel tijdige escalatie als gecontroleerde afschaling van casussen.

3.6 Financiën

Staat van Baten en Lasten	Totaal
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	7.937.868
Tarieven gemeenten	-
Bijdragen centrumgemeenten	1.304.000
Bijdrage Rijk/Provincies	-
Overige bijdrage	25.000
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	9.266.868
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	7.075.000
Huisvestingskosten	400.000
Afschrijvingskosten	-
Rente- en bankkosten	-
Beheers- en adm. kosten	130.000
Kosten vervoermiddelen	-
Kosten automatisering	115.000
Kosten medische middelen	-
Kosten uitvoering derden	-
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal exploitatiekosten	7.720.000
Saldo baten en lasten	1.546.868
Toevoeging aan reserve	-
Onttrekking aan reserve	-
Resultaat*	1.546.868

*Het resultaat dient ter dekking van de overhead kosten en betreft geen “winst”.

4. Programma GGD

Wat willen we bereiken?

De dreiging van pandemieën vragen om een sterke infectieziektebestrijding. De steeds groter wordende gezondheidsverschillen vragen om langdurige preventiemaatregelen en innovaties. De gezondheidslast door een ongezonde leefomgeving vraagt om goed onderzoek en advies. De mentale gezondheid vraagt om vroege aandacht voor jongeren om te voorkomen dat ze de zorg in moeten. Allemaal werk van onze professionals binnen dit programmaonderdeel.

In dit programma blijft de GGD zich voorbereiden op mogelijke uiteenlopende dreigingen en crises, zoals infectieziekte-uitbraken, maar ook digitale verstoringen en de invloed van klimaatverandering op de gezondheid van burgers. Ondanks de bezuinigingen die op ons af komen, blijven we inzetten op veilige en veerkrachtige informatiesystemen, waarmee niet alleen pandemieën, maar ook mogelijke digitale problemen en cyberaanvallen beter kunnen worden opvangen. Deze systemen ondersteunen het versterken van onze paraatheid en dragen bij aan het beschermen van de gezondheid van burgers, zowel in crisissituaties als in de dagelijkse gezondheidszorg.

De focus ligt niet alleen op het voorbereiden op en reageren op crisissen, maar ook op het beschermen van de gezondheid van de burger, met name van kwetsbare groepen zoals jonge kinderen, ouderen en mensen met een chronische aandoening. Dit wordt bereikt door zowel *reactieve acties,* zoals het opstarten van projecten om de vaccinatiegraad in de regio te verhogen, als *preventieve acties,* zoals het formuleren van gezondheidsbeleid, bevorderen van bewustwording over het belang van vaccineren, het voorlichten van risicogroepen, het voorkomen van infectieziekten en het vergroten van de zichtbaarheid van onze preventieve maatregelen. Denk ook aan het toezicht bij kinderopvang en informatie over zorgen over een (on)gezonde leefomgeving.

Deze aanpak stelt de GGD in staat niet alleen adequaat te *reageren* op crises, maar ook *actief bij te dragen aan de preventie* van gezondheidsrisico's. Zo zorgt ze voor een gezonde en veilige leefomgeving voor alle inwoners van Zuid-Limburg.

Voor mensen in een kwetsbare positie is deelnemen aan de samenleving niet altijd vanzelfsprekend. Ze kampen vaak met meerdere problemen en de ervaring leert dat ze het moeilijk vinden om goed voor zichzelf te zorgen. Door hun gedrag veroorzaken ze regelmatig overlast en kunnen ze een gevaar vormen voor zichzelf en/of hun omgeving. Voor veel van deze mensen geldt dat zij niet makkelijk de weg naar hulp weten te vinden of daarom vragen en dus - al dan niet-professionele - zorg mijden. Dit valt onder de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ).

4.1 Infectieziektebestrijding (IZB)

4.1.1 Bestrijden van infectiezieken

Verhoging van de vaccinatiegraad
De vaccinatiegraad in de regio vertoont een dalende trend, wat de noodzaak van extra maatregelen onderstreept. Ook binnen het programma JGZ is er aandacht voor de dalende vaccinatiegraad en wordt samengewerkt aan dit vraagstuk. Om de vaccinatiegraad in de regio te verhogen, worden bestaande programma's voortgezet, zoals de COVID-19 najaarscampagne, met extra aandacht voor moeilijk bereikbare doelgroepen. Daarnaast worden de rollen van de professionals binnen de unit IZB doorontwikkeld. Preventieactiviteiten worden uitgebreid met gerichte voorlichting op bijvoorbeeld kinderdagverblijven, scholen en andere organisaties, dichter bij de inwoners van Zuid-Limburg. Deze aanpak is gericht op het vergroten van de bewustwording over de voordelen van vaccineren en het voorkomen van infectieziekten. Een Vaccinatie Expertise Centrum (VEC) speelt hierin een sleutelrol door als kenniscentrum te fungeren.

Zichtbaarheid vergroten en betere afstemming preventie
Preventie gaat verder dan vaccineren alleen. Door intensiever samen te werken met lokale organisaties en directer in gesprek te gaan met burgers, worden preventieve maatregelen beter afgestemd op de doelgroep. Dit wordt gedaan door duidelijke, begrijpelijke en toegankelijke informatie te verstrekken over het belang van vaccineren en het voorkomen van infectieziekten. Op deze manier wordt de drempel voor vaccinaties verlaagd en wordt er een breder draagvlak voor preventieve gezondheidsmaatregelen gecreëerd.

4.1.2 Vaccineren

COVID-19 najaarscampagne
Hoogstwaarschijnlijk blijven de COVID-19-vaccinatiecampagnes een belangrijk onderdeel van de preventieve gezondheidszorg, aangezien COVID-19 zich heeft gemanifesteerd als onderdeel van onze 'nieuwe realiteit'. Jaarlijkse vaccinatiecampagnes voor risicogroepen worden daarom voortgezet, met extra aandacht voor efficiënte communicatie en uitvoering. Deze campagnes zijn essentieel om de gezondheid van kwetsbare groepen te beschermen en brede bescherming tegen verdere verspreiding van het virus te waarborgen.

Reizigersadvisering
In 2025 worden samen met het Maastricht UMC+ mogelijkheden onderzocht om reizigersvaccinatie en -advisering niet meer via Ease Travel Clinic aan te bieden maar onder te brengen bij de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg. Dit helpt niet alleen om de gezondheid van reizigers te waarborgen door hen te informeren over noodzakelijke vaccinaties, maar biedt ook een waardevolle kans om vaker met burgers in gesprek te gaan over het bredere belang van vaccineren. Persoonlijke gesprekken verlagen drempels, vergroten het bewustzijn en bevorderen een beter begrip van de

noodzaak van vaccinaties, zowel op individueel niveau als voor de volksgezondheid. Het is momenteel nog niet duidelijk hoe dit er concreet uit zal zien en wat dit zal kosten.

4.1.3 Tuberculosebestrijding (TBC)

Opsporing, behandeling en preventie
In de regio wordt actie ingezet op het vroegtijdig opsporen, behandelen en voorkomen van TBC. Door nauwe samenwerking met zorgverleners, gemeenten en andere relevante partners worden meldingen van TBC snel herkend en opgepakt. De focus ligt op het tijdig identificeren van risicogroepen (of risicopersonen) en het verstrekken van gerichte zorg, zodat de ziekte effectief kan worden behandeld en verdere verspreiding wordt voorkomen. Daarnaast blijft de nadruk liggen op het verstrekken van voorlichting aan risicogroepen (of risicopersonen) om TBC te voorkomen.

Zichtbaarheid vergroten
TBC blijft een gevaarlijke, besmettelijke ziekte die ook in Nederland voorkomt, dus het is van belang dat dit onderwerp actief op de agenda blijft. De expertise van de GGD op het gebied van TBC wordt daarom ook actief uitgedragen, waarbij zowel burgers als professionals bewust worden gemaakt van de risico's en het belang van tijdige signalering. Via allerlei activiteiten wordt de zichtbaarheid van TBC vergroot. Burgers worden bewust gemaakt van de symptomen en geïnformeerd over wanneer medische hulp nodig is. Het belang van vroegtijdige opsporing en behandeling blijft daarbij centraal staan, zodat de ziekte in een vroeg stadium kan worden aangepakt.

Staat van Baten en Lasten	24- uurs IZB	TBC	VIPP	COVID-19	Totaal
Opbrengsten					
Bijdragen gemeenten	1.723.432	840.270	-	-	2.563.702
Tarieven gemeenten	63.000	-	-	-	63.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	137.000	-	3.400.000	-	3.537.000
Overige bijdrage	-	237.000	-	-	237.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	112.000	-	-	-	112.000
Totaal opbrengsten	2.035.432	1.077.270	3.400.000	-	6.512.702
Exploitatiekosten					
Personeelskosten	1.219.000	690.000	1.500.000	-	3.409.000
Huisvestingskosten	23.000	12.000	-	-	35.000
Afschrijvingskosten	-	-	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	26.000	11.000	188.000	-	225.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	162.000	71.000	-	-	233.000
Kosten medische middelen	18.000	12.000	-	-	30.000
Kosten uitvoering derden	-	-	1.018.000	-	1.018.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	113.000	-	-	-	113.000
Totaal exploitatiekosten	1.561.000	796.000	2.706.000	-	5.063.000
Saldo baten en lasten	474.432	281.270	694.000	-	1.449.702
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-
Resultaat*	474.432	281.270	694.000	-	1.449.702

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en is geen “winst”.

4.2 Seksuele Gezondheid

4.2.1 Centrum Seksuele Gezondheid

Gerichtere voorlichting en scholing
Vanaf 2025 zet het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG) samen met ketenpartners meer in op voorlichting en scholing over seksuele vorming. Voorlichting richt zich op jongeren onder de 25 jaar, terwijl scholing bedoeld is voor professionals die met jongeren werken. Scholen en jongerenorganisaties krijgen advies om seksuele vorming structureel in hun beleid te integreren. Het CSG coördineert het Preconceptie Project, onderdeel van Kansrijke Start, waarin workshops op mbo-scholen en anticonceptiespreekuren worden gerealiseerd. Samenwerking met sociale en medische partners in Zuid-Limburg is hierin essentieel.

Preventie en zorg beter laten aansluiten bij risicogroepen
Preventie blijft een belangrijke pijler binnen de seksuele gezondheid. Recente data laten zien dat het aantal soa's stijgt en het gebruik van anticonceptie en condoomgebruik afneemt. Dit baart ons zorgen, met name waar het gaat over de kwetsbare groepen. Een voorbeeld hiervan is het voorkomen van hiv bij mannen die seks hebben met mannen (msm) middels controles en medicatie (PrEP). Om te bepalen hoe zorg en preventie optimaal kunnen aansluiten bij de leefwereld van verschillende risicogroepen, zullen er behoeftepeilingen worden uitgevoerd. Ook worden projecten ontwikkeld, waaronder de uitbreiding van Limburg4Zero, waarmee kwetsbare groepen thuistestkits voor soa kunnen ontvangen. Momenteel is dit enkel beschikbaar een specifieke groep; onderzoek richt zich op uitbreiding naar andere doelgroepen.

4.2.2 Nu Niet Zwanger

Begeleiden van mensen in kwetsbare omstandigheden rondom hun kinderwens
Mensen in kwetsbare omstandigheden maken een bewuste en geïnformeerde keuze over het moment van hun kinderwens zodat zij niet overvallen worden door een onbedoelde zwangerschap. Drie inhoudelijke coördinatoren van Nu Niet Zwanger (NNZ) nemen de complexe casuïstiek over en begeleiden mensen in hun kinderwens. Indien er geen kinderwens is, helpen zij anticonceptie te realiseren. Dit wordt geëvalueerd en er wordt gezorgd voor een follow-up. Het programma Nu Niet Zwanger is een van de succesvolle interventies vanuit Trendbreuk Zuid-Limburg.

Verstevigen van het sociale en medische netwerk
Het sociale en medische netwerk wordt versterkt en uitgebreid, met focus op regio's die achterblijven, door contact te zoeken met nieuwe organisaties. Via presentaties wordt de bekendheid van de NNZ-methodiek vergroot en worden aandachtfunctionarissen geworven. Aandachtfunctionarissen worden in de NNZ-methodiek getraind om meer cliënten in kwetsbare omstandigheden te bereiken en gesprekken over kinderwens te voeren. Een verdiepende training ondersteunt de functionarissen bij de duurzame implementatie van NNZ binnen hun organisatie. Ook wordt een breder draagvlak binnen de organisaties waar reeds aandachtfunctionarissen actief zijn gecreëerd. Er is naast de uitvoering ook

betrokkenheid van het management, door evaluatiemomenten, scholingsaanbod, intervisies en persoonlijk contact.

Staat van Baten en Lasten	Totaal
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	1.119.019
Tarieven gemeenten	-
Bijdragen centrumgemeenten	-
Bijdrage Rijk/Provincies	1.700.000
Overige bijdrage	247.000
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	3.066.019
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	1.984.000
Huisvestingskosten	128.000
Afschrijvingskosten	8.000
Rente- en bankkosten	-
Beheers- en adm. kosten	38.000
Kosten vervoermiddelen	-
Kosten automatisering	57.000
Kosten medische middelen	455.000
Kosten uitvoering derden	87.000
Onvoorzien	-
Incidentele lasten	-
Totaal exploitatiekosten	2.757.000
Saldo baten en lasten	309.019
Toevoeging aan reserve	-
Onttrekking aan reserve	-
Resultaat*	309.019

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en is geen “winst”.

4.3 Hygiëne en Inspectie (H&I)

Toezicht voorschoolse educatie intensiveren

Het toezicht bij de kinderopvang wordt uitgevoerd volgens geldende wetgeving. Daarnaast wordt de invoering van nieuwe maatregelen met betrekking tot de kwaliteit van voorschoolse educatie (VE) voorbereid. Er wordt nauw samengewerkt met gemeenten, kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouders om ervoor te zorgen dat de voorschoolse educatie voldoet aan de hoge standaarden die voorop staan in het beleid en daarmee de gezondheid. Dit omvat onder andere gerichte inspecties en het monitoren van de pedagogische kwaliteit.

Toezicht Wmo-calamiteiten versterken

Het aantal meldingen van Wmo-calamiteiten blijft al jaren achter, zowel in Zuid-Limburg als landelijk. Dit wijst op een onderbenutting van het meldingssysteem. Om dit te verbeteren, wordt de samenwerking met gemeenten en zorgaanbieders geïntensiveerd, zodat het toezicht effectiever wordt. Het doel is de meldingsbereidheid te verhogen, zodat calamiteiten sneller worden opgemerkt en tijdig adequaat worden aangepakt. Gemeenten ontvangen de nodige kennis en ondersteuning om een cultuur van veiligheid en preventie te bevorderen. Door deze samenwerking wordt niet alleen het toezicht op Wmo-calamiteiten versterkt, maar ook de kwaliteit van zorg en ondersteuning voor kwetsbare burgers verbeterd.

Staat van Baten en Lasten	Hygiëne & Inspectie	Toezicht WMO	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	136.304	136.304
Tarieven gemeenten	894.000	-	894.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-
Overige bijdrage	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	894.000	136.304	1.030.304
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	557.000	81.000	638.000
Huisvestingskosten	67.000	10.000	77.000
Afschrijvingskosten	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	1.000	1.000	2.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	56.000	8.000	64.000
Kosten medische middelen	-	-	-
Kosten uitvoering derden	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	681.000	100.000	781.000
Saldo baten en lasten	213.000	36.304	249.304
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat*	213.000	36.304	249.304

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en is geen “winst”.

4.4 Medische Milieukunde (MMK)

Adviseren van burgers

Burgers, vooral van kwetsbare groepen zoals ouderen en mensen met een chronische aandoening, worden geïnformeerd over de gezondheidsrisico's die samenhangen met de woonomgeving. Dit omvat bijvoorbeeld de impact van slechte woningisolatie, slechte ventilatie en verouderde woningstructuren, die een negatieve invloed kunnen hebben op de gezondheid. Er wordt informatie en praktische tips gedeeld die helpen om de leefomstandigheden, en daarmee de gezondheid van de burger te verbeteren. Ook kunnen mensen zich bij de GGDZL melden met vragen.

Adviseren en samenwerken met gemeenten

Gemeenten worden actief geïnformeerd en geadviseerd over de invloed van het veranderende klimaat op de volksgezondheid. Ook worden gemeenten ondersteund bij het ontwikkelen van hitteplannen en andere klimaat gerelateerde maatregelen. Deze advisering speelt een cruciale rol in het versterken van gemeentelijk beleid. Dit gebeurt niet alleen door beleidsadvies, maar ook door deel te nemen aan projecten die bijdragen aan het realiseren van een gezonde, veilige en klimaatbestendige leefomgeving voor alle inwoners. Daarnaast wordt er ook geadviseerd in het kader van de omgevingswet en aanvragen die gemeenten binnenkrijgen op het gebied van gezondheid en milieu. Via deze weg kan de GGDZL invloed uitoefenen op inrichtingsvraagstukken en daarmee de gezondheid van de burger.

Staat van Baten en Lasten	Totaal
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	649.700
Tarieven gemeenten	-
Bijdragen centrumgemeenten	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-
Overige bijdrage	69.000
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	718.700
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	413.000
Huisvestingskosten	-
Afschrijvingskosten	-
Rente- en bankkosten	-
Beheers- en adm. kosten	10.000
Kosten vervoermiddelen	-
Kosten automatisering	6.000
Kosten medische middelen	-
Kosten uitvoering derden	-
Onvoorzien	-
Incidentele lasten	-
Totaal exploitatiekosten	429.000
Saldo baten en lasten	289.700
Toevoeging aan reserve	-
Onttrekking aan reserve	-
Resultaat*	289.700

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en is geen “winst”.

4.5 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

4.5.1 Vangnet OGGZ

Voor gemeenten in de Westelijke Mijnstreek en Maastricht Heuvelland verzorgt de GGDZL het Openbare Geestelijke Gezondheid (OGGZ) Vangnet. Het vangnet is een meldpunt speciaal voor mensen die zelf geen hulp zoeken en zorgwekkend gedrag vertonen. Jaarlijks worden gemiddeld 250 nieuwe meldingen in ontvangst genomen en 180 adviezen gegeven. De medewerkers schatten samen met de cliënt in op welke domeinen hulp nodig is. Omdat de GGDZL zelf geen zorgaanbieder is, zorgen de medewerkers vervolgens voor toeleiding naar passende zorg.

Het landelijk meldpunt zorgwekkend gedrag wordt door het Vangnet vormgegeven voor 7 gemeenten in Zuid-Limburg. Het Vangnet valt onder het takenpakket van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Zowel professionals als burgers kunnen er terecht.

De zorg voor personen met verward en onbegrepen gedrag wordt in de Westelijke Mijnstreek en Maastricht Heuvelland door de GGDZL georganiseerd en in Parkstad door het bemoeizorgteam van Mondriaan. Op basis van een analyse van overeenkomsten en verschillen ligt er een opdracht van de Commissie Zorg & Veiligheid om de samenwerking tussen Mondriaan en de GGD te versterken en de zorg in Zuid-Limburg te optimaliseren en tot een eenduidige aanpak te komen. In 2026 zal de ontwikkelrichting van de OGGZ duidelijk zijn. Onderdeel hiervan is een eenduidige aanpak op Zuid-Limburgs niveau en continuïteit in financiering middels meerjaren afspraken.

In 2026 zal naar verwachting het (nog op te richten) Crisis Interventie Team (CIT) in heel Zuid-Limburg actief zijn. In hoeverre het Vangnet OGGZ (en VT) hierbij betrokken zijn en in welke rol moet nog vorm krijgen. Waarschijnlijk zal het Vangnet OGGZ een samenwerkingspartner van het CIT-team worden.

In 2025 heeft de Commissie Zorg en Veilheid in haar werkplan opgenomen om te komen tot een integrale aanpak van een OGGZ in Zuid-Limburg. Mogelijk heeft dit gevolgen voor de manier van werken of financieren van deze taak.

4.5.2 Wijk GGD'er

Landelijk is beleid ingezet om de aanpak van personen met verward en onbegrepen gedrag te versterken en meer preventief te werken. De GGDZL heeft in het kader van het actieprogramma 'Grip op onbegrip' vanaf 2024 voor 4 jaar subsidie ontvangen om de vroegsignalering en opvolging in de wijk middels de WijkGGD'er vorm te geven in Zuid-Limburg. De WijkGGD'er is in 2026 actief in Maastricht (2 wijken), Valkenburg, Beek, Stein en Sittard-Geleen (1 wijk), Brunssum en Heerlen (1 wijk).

De WijkGGD'er legt in een vroegtijdig stadium contact met de doelgroep door zichtbaar aanwezig te zijn in de wijk. De WijkGGD'er draagt zorg voor een snelle inschatting van de problematiek die speelt en heeft korte lijnen met het netwerk van hulpverlening om een signaal snel door te leiden naar de juiste hulp. Daarnaast versterkt de WijkGGD'er de verbinding tussen de ketenpartners binnen Zorg en Veiligheid om onnodige politie-inzet, traumatisering en escalatie bij betrokkene te voorkomen. De WijkGGD'er functioneert op het snijvlak van zorg en veiligheid en werkt nauw samen met

ketenpartners. Het is één van de onderdelen om de aanpak voor mensen met verward en onbegrepen gedrag te verstevigen.

Staat van Baten en Lasten	Vangnet OGGZ	Psychosociale Hulp (PSH) en Scenarioteam*	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	121.617	121.617
Tarieven gemeenten	673.000	-	673.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-
Overige bijdrage	66.000	-	66.000
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	739.000	121.617	860.617
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	471.000	99.000	570.000
Huisvestingskosten	33.000	-	33.000
Afschrijvingskosten	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	2.000	-	2.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	19.000	-	19.000
Kosten medische middelen	-	-	-
Kosten uitvoering derden	2.000	-	2.000
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	527.000	99.000	626.000
Saldo baten en lasten	212.000	22.617	234.617
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat*	212.000	22.617	234.617

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en is geen “winst”.

4.6 Publieke gezondheid, monitoring, onderzoek en beleid

De Zuid-Limburgse gezondheidsopgave is onverminderd groot, met grote verschillen in gezondheid tussen wijken en groepen inwoners. De aanpak van Trendbreuk is succesvol gebleken, daarom blijft de focus op de jeugd bestaan en wordt deze verbreed naar andere levensfasen. De ongelijke kans op gezondheid stopt immers niet na de jeugd, maar de bestrijding daarvan vraagt ook aandacht bij de groep volwassen en ouderen.

De samenhang van gezondheidsproblemen vergt een integrale aanpak. Daarvoor stellen we op basis van monitoring en onderzoek een integrale probleemanalyse op en brengen integraal beleidsadvies uit om tot een integrale aanpak in gemeenten, wijken en buurten te komen. Hierbij sluiten we aan op de opgedane kennis en ervaring vanuit onze samenwerking binnen Zuid-Limburg gerelateerd aan het Gezond Actief Leven akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA).

Om een integrale aanpak te realiseren is kennis van de gezondheidssituatie in Zuid-Limburg nodig, gebaseerd op monitoring en onderzoek. Monitoring en onderzoek spelen een cruciale rol bij het onderbouwen en verbeteren van onze aanpak. Daarnaast is dit een wettelijke taak. We verzamelen data via gezondheidsmonitors (de kindmonitor, jongerenmonitor, inclusief mbo, en volwassenen/ouderenmonitor) en gesprekken met burgers. Deze inzichten geven een beeld van de trends in leefstijl en gezondheidsgerelateerde factoren. Samen met de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid MOSA (AWPG MOSA) gebruiken we deze gegevens om interventies en aanpakken te evalueren en verder te optimaliseren. Daarnaast blijft nader onderzoek naar de dieper liggende oorzaken van gezondheidsverschillen nodig om de juiste prioriteiten aan te geven in het (regionaal) gezondheidsbeleid. De GGD adviseert gemeenten en ketenpartners hoe in te spelen op deze nieuwe wetenschappelijke inzichten en maatschappelijke verandering.

Beleidsadvisering is een belangrijke schakel in de uitvoering van onze strategie. De resultaten van onderzoek en monitoring worden vertaald naar concrete aanbevelingen voor gemeenten en regionale partners. Door beleidsmakers te voorzien van actuele en op maat gemaakte inzichten, bevorderen we een integrale aanpak die inwoners beter ondersteunt en de effectiviteit van programma's vergroot. Gezondheidsbevordering is de praktische uitwerking van deze strategie. In samenwerking met scholen, werkgevers en gemeenten worden programma's geïmplementeerd die een gezonde leefstijl bevorderen, eenzaamheid verminderen en sociale netwerken versterken. In de Gezonde School-aanpak ontvangen scholen adviezen om via lessen en workshops de gezondheid van leerlingen en docenten te verbeteren. Deze combinatie van onderzoek, beleid en actie vormt de basis voor een gezonde samenleving.

4.6.1 Gezonde leefomgeving

We streven naar een leefomgeving die ontmoeting, beweging en gezondheid bevordert, met een belangrijke rol voor de Trendbreukaanpak. De Gezonde Leefomgeving is namelijk een cruciale pijler in de Trendbreukaanpak en biedt alle inwoners van Zuid-Limburg gelijke kansen op een gezonde en veilige leefomgeving, wat essentieel is om gezondheidsverschillen te verkleinen.

In samenwerking met gemeenten en ketenpartners verankeren we gezondheid in beleid, zoals ruimtelijke ordening, mobiliteit en milieubeheer. We adviseren over de inrichting van schoolpleinen,

aanleg en gebruik van groen- en speelvoorzieningen en watertappunten in de wijk. Een gezonde start staat centraal met programma's zoals Gezonde Kinderopvang, Gezonde School-aanpak, JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst) en Jong Leren Eten. Deze initiatieven bevorderen gezonde voeding, dagelijkse beweging en mentale veerkracht bij kinderen. Door een sterke basis in de jeugd te leggen, creëren we een doorgaande lijn naar volwassenheid en ouderdom.

We richten ons op het monitoren en verbeteren van de fysieke leefomgeving, bijvoorbeeld ten aanzien van luchtvervuiling en geluidsoverlast. Daarnaast wordt geadviseerd over de aanpassing van openbare ruimtes om beweging en sociale interactie van jong tot oud te stimuleren, zoals veilige fiets- en wandelpaden, beweegpleinen en meer groen in de wijk. We passen "Health in all policies" (gezondheid in alle beleidsterreinen) toe, door gezondheid een vaste plaats te geven in onze beleidsadviezen voor onderwijs, armoedebestrijding en economische ontwikkeling. Dit maakt het mogelijk om gezondheidswinst te boeken in domeinen buiten de traditionele zorg.

4.6.2 Mentale gezondheid

Mentale gezondheid is een essentiële pijler van de publieke gezondheid en een belangrijk onderdeel van de Trendbreukaanpak. We richten ons op het versterken van mentaal welbevinden door mentale gezondheid bespreekbaar te maken, de regio veerkrachtig te maken en te investeren in preventieprogramma's die mentale gezondheid bevorderen in verschillende levensfasen. Onderzoek en monitoring spelen een cruciale rol bij het onderbouwen en verbeteren van onze aanpak. We verzamelen data over mentale gezondheid via gezondheidsmonitors en gesprekken met burgers. Deze inzichten geven een beeld van trends, zoals het aantal jongeren met stressklachten en de impact van eenzaamheid op ouderen en jongeren.

Ook op het gebied van suïcidepreventie zetten we in op een proactieve en integrale benadering. Samen met gemeenten en partners Mondriaan en LevantoGroep verkennen we momenteel welke concrete acties we kunnen ondernemen om tijdig signalen op te vangen en interventies te ontwikkelen. Eén van de trajecten die samen opgepakt wordt is de mogelijkheid van het opzetten van een actienetwerk suïcidepreventie zoals dat in Midden-Limburg al bestaat. Dat is een regionale samenwerking om suïcide bespreekbaar te maken en gecoördineerd actie te ondernemen om de prevalentie van suïcide onder andere onder jongeren te verminderen. Hoewel de precieze invulling van dit actienetwerk nog in ontwikkeling is, onderstrepen we hiermee het belang van preventie en vroegtijdige ondersteuning als onderdeel van onze bredere strategie voor mentale gezondheid.
De resultaten van onderzoek en monitoring worden vertaald naar concrete aanbevelingen voor gemeenten en regionale partners. Deze aanbevelingen helpen beleidsmakers om mentale gezondheid structureel te integreren in lokaal beleid. Door beleidsmakers te voorzien van actuele en op maat gemaakte inzichten, bevorderen we een integrale aanpak die inwoners beter ondersteunt en de effectiviteit van programma's vergroot.

Gezondheidsbevordering is de praktische uitwerking van deze strategie. In samenwerking met scholen, werkgevers en gemeenten worden programma's geïmplementeerd die mentale gezondheid bespreekbaar maken, mentale weerbaarheid stimuleren, eenzaamheid verminderen en sociale netwerken versterken. In de Gezonde School-aanpak ontvangen scholen adviezen om via lessen en workshops de mentale gezondheid op school bespreekbaar te maken en de mentale gezondheid van

leerlingen en docenten te verbeteren. Werkgevers worden ondersteund met tools en trainingen om het mentaal welbevinden van hun medewerkers te bevorderen. Deze combinatie van onderzoek, beleid en actie vormt de basis voor een veerkrachtige samenleving.

4.6.3 Participatieve aanpak

Een participatieve aanpak is cruciaal voor een succesvolle aanpak van publieke gezondheid en vormt een onmisbare schakel tussen inwoners en beleid. De GGD speelt hierin een unieke en onafhankelijke rol: wij organiseren gezondheidspanels, interviews en bijeenkomsten – zowel op eigen initiatief als op verzoek van gemeenten – en werken nauw samen met ervaringsdeskundigen. Hierdoor worden inwoners vanaf het begin betrokken, wat leidt tot beleid dat aansluit op hun behoeften.

Via digitale platforms verzamelen we waardevolle feedback en versterken we de dialoog, waardoor we inzichten vertalen naar gedragen en effectief beleid. Onze onafhankelijke positie en inhoudelijke expertise bieden gemeenten concrete ondersteuning bij het optimaliseren van hun beleidsvoering en het efficiënter inzetten van middelen. Dit maakt onze samenwerking een waardevolle investering in toekomstbestendig, lokaal bestuur.

Ook in wijken en buurten maken wij het verschil. We stimuleren lokale initiatieven, zoals moestuinen, beweegprogramma's en sociale activiteiten, die de gezondheid van inwoners bevorderen. Hierbij krijgen burgers de kans als gezondheidsambassadeurs op te treden en de samenhang in hun buurt te versterken. Door inwoners centraal te stellen, bouwen we samen aan een duurzame, gezonde samenleving waarin iedereen zich verantwoordelijk voelt. We leveren daarmee een onvervangbare bijdrage aan zowel de publieke gezondheid als het gemeentelijk beleid.

4.6.4 Toekomstbestendige en inclusieve publieke gezondheid

Voor het versterken van de publieke gezondheid is innovatie een essentiële drijfveer. We richten ons niet alleen op technologische vooruitgang, maar ook op sociale innovatie, waarbij bijvoorbeeld nieuwe samenwerkingsvormen en participatieve benaderingen centraal staan. Onderzoek en data zijn de basis voor innovatie. Met digitale dashboards monitoren we gezondheidstrends en signaleren we risico's vroegtijdig. Deze inzichten helpen om interventies effectiever in te zetten. Nieuwe databronnen en onderzoeksmethodes worden ingezet om voorspellingen te doen over gezondheidsuitdagingen, zoals de impact van de leefomgeving op gezondheid.

Sociale innovatie richt zich op het versterken van samenwerking en participatie. We ontwikkelen nieuwe vormen van samenwerking met gemeenten, zorginstellingen en maatschappelijke organisaties, gericht op gezamenlijke doelen zoals het terugdringen van gezondheidsverschillen. Deze samenwerking en gezamenlijke ambitie wordt ondersteund vanuit de regionale preventie-infrastructuur, die in 2025 wordt ingeregeld onder coördinatie van de GGDZL in samenwerking met gemeenten en andere partners. Burgers spelen een actieve rol in deze aanpak. Via platforms en gezondheidspanels brengen we ideeën en ervaringen van inwoners samen, wat leidt tot beleid en interventies die beter aansluiten op lokale behoeften.

Innovatie komt ook tot uiting in het opschalen van succesvolle initiatieven. Door samen te werken met de AWPG Mosa en andere kennisinstituten borgen we dat nieuwe methoden wetenschappelijk onderbouwd zijn en hun impact wordt gemonitord. Hiervoor worden zoveel mogelijk derde geldstromen voor aangezocht en aangewend. Met een combinatie van technologische en sociale innovatie bouwen we aan een toekomstbestendige en inclusieve publieke gezondheidszorg.

4.6.5 Academische Werkplaats Publieke Gezondheid

De Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Mosa (AWPG Mosa) is een samenwerking tussen GGD Zuid-Limburg en Maastricht University. Binnen de AWPG wordt samengewerkt op het snijvlak van beleid, onderzoek en praktijk binnen de publieke gezondheidszorg. Gezondheidsproblemen hebben vaak samenhangende oorzaken, wat vraagt om een integrale aanpak met een diepgaande probleemanalyse, strategisch beleidsadvies en uitvoering door meerdere disciplines. Voor effectief integraal beleid zijn professionals nodig die kunnen inspelen op veranderende maatschappelijke vraagstukken. Bewezen effectieve interventies blijven daarbij essentieel. Zijn we op de goede weg? Hebben de interventies daadwerkelijk het beoogde effect in de praktijk? Onderzoek en monitoring vormen het fundament van alle GGD-initiatieven, noodzakelijk om te weten of interventies effectief en efficiënt worden geïmplementeerd. Met de AWPG Mosa heeft de GGDZL een sterk samenwerkingsverband in huis. Deze werkplaats integreert onderzoek, beleid en praktijk, ondersteund door een slagkrachtige en solide (project)organisatie op de domeinen infectieziektebestrijding, integraal gezondheidsbeleid en gezonde jeugd en intergenerationele overdracht.

Praktijkgericht onderzoek naar vaccinatiebereidheid

De AWPG richt zich in 2026 onder andere op innovatieve strategieën om vaccinatiebereidheid te verhogen. We onderzoeken methoden om zorgzamer te vaccineren, met aandacht voor barrières zoals prikangst en lage gezondheidsvaardigheden. Daarbij analyseren we factoren die acceptatie belemmeren en ontwikkelen we interventies om doelgroepen gerichter te bereiken. Motiverende gespreksvoering wordt getest als aanpak om twijfelaars beter te informeren en te ondersteunen in hun besluitvorming. Ook verkennen we effectieve communicatie rondom vaccins, specifiek voor groepen die door desinformatie of praktische drempels worden bereikt. Dit onderzoek draagt bij aan een gerichter en effectiever vaccinatiebeleid binnen de GGD en gemeenten.

Praktijkgericht onderzoek in traject ongelijkheid ontgroeien in Zuid-Limburg

In 2026 richt de AWPG zich ook verder op het traject ‘ongelijkheid ontgroeien’ dat zich richt op het vergroten van kansengelijkheid in de jeugdgezondheidszorg in Zuid-Limburg. In de praktijk is het zorgaanbod gelijk voor iedereen, maar bereiken we niet alle groepen even goed. Mensen met hoge gezondheidsvaardigheden maken vaker gebruik van jeugdgezondheidszorg, terwijl mensen met lage gezondheidsvaardigheden minder goed worden bereikt. Om hen beter te ondersteunen, is maatwerk en een aangepast aanbod nodig. We onderzoeken hoe maatwerk en differentiatie in zorg kunnen bijdragen aan een beter bereik van gezinnen met lage gezondheidsvaardigheden en chronische stress. Door praktijkgericht en participatief onderzoek brengen we verschillen in zorgbehoefte in kaart en ontwikkelen we methoden om zorgprofessionals beter toe te rusten voor deze doelgroep. We analyseren welke uitkomstmaten nodig zijn om de impact van investeringen in jeugdgezondheidszorg zichtbaar te maken. Dit onderzoek levert praktische handvatten op voor een effectievere en inclusievere jeugdgezondheidszorg in Zuid-Limburg en daarbuiten.

Staat van Baten en Lasten	Monitoring en onderzoek	Beleids-advisering	GALA/IZA	Gezondheids-bevordering	Totaal
Opbrengsten					
Bijdragen gemeenten	2.617.311	2.582.902	-	655.659	5.855.872
Tarieven gemeenten	-	-	-	-	-
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-	-	-
Overige bijdrage	475.000	103.000	1.133.000	268.000	1.979.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-	-	-
Totaal opbrengsten	3.092.311	2.685.902	1.133.000	923.659	7.834.872
Exploitatiekosten					
Personeelskosten	1.768.000	1.604.000	803.000	456.000	4.631.000
Huisvestingskosten	75.000	73.000	-	6.000	154.000
Afschrijvingskosten	-	-	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	13.000	13.000	100.000	14.000	140.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	460.000	153.000	-	32.000	645.000
Kosten medische middelen	-	-	-	-	-
Kosten uitvoering derden	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	2.316.000	1.843.000	903.000	508.000	5.570.000
Saldo baten en lasten	776.311	842.902	230.000	415.659	2.264.872
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-
Resultaat*	776.311	842.902	230.000	415.659	2.264.872

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en is geen “winst”.

4.7 Forensische geneeskunde

Forensische geneeskunde (FG) zorgt voor een objectief medisch dossier over doodsoorzaken, letsels en de gezondheidstoestand van slachtoffers, verdachten en daders. De medische discipline staat voornamelijk ten dienste van politie en justitie. Het onderdeel lijkschouw wordt voor gemeenten uitgevoerd. De forensisch arts werkt uitsluitend in opdracht van deze partijen.

Organiseren van een solide Forensische Dienst in Limburg (FDL)
In de afgelopen jaren is veel energie gestoken in de samenvoeging van de twee forensische diensten in Limburg. In 2026 draagt de FDL zorg voor en solide en continue werkorganisatie die de aan haar opgedragen opdrachten volgens de landelijke kwalitatieve norm uitvoert. De FDL draagt zorg voor de arrestantenzorg, de forensisch medische expertise en de gemeentelijk lijkschouw. Om deze opdrachten te kunnen blijven uitvoeren investeert de FDL in het opleiden van forensisch artsen en voert de eerder ingezette taakherschikking/taakdifferentie waar dat kan, verder door de inzet van (forensisch) verpleegkundigen en (basis) artsen. Dit moet leiden tot een stabiele werkorganisatie voor de toekomst.

Wet bestemming lichamen van overledenen (Wblo).
De wet op de lijkbezorging vervangt de wet op de lijkbezorging. Gemeenten blijven verantwoordelijk voor het organiseren van de gemeentelijk lijkschouw bij overledenen waarbij er een vermoeden is van een niet natuurlijk oorzaak. De ingangsdatum van de nieuwe Wet bestemming lichamen van overledenen is bij her schrijven van deze beleidsbegroting nog niet helder. De forensisch arts krijgt in deze Wet meer onderzoeksbevoegdheden zoals bijvoorbeeld het zelf bepalen of er bloed- urine- en of oogbolvocht onderzoeken op toxische stoffen, almede ook forensisch radiologisch onderzoek. Hiervoor dienen afspraken gemaakt te worden met partners zoals laboratoria en ziekenhuizen waar de forensische radiologie kan plaatsvinden. Met gemeenten dient dan te worden afgestemd hoe de gemaakte onkosten worden doorbelast. Aan het einde van 2026 moet dit proces zijn afgerond.

Aanbesteding Medische Arrestanten Zorg (MAZ)
Begin maart 2025 heeft de GGDZL het bericht ontvangen dat de taak Medische Arrestantenzorg, die de GGDZL voor de Politie uitvoert na een Europese Aanbesteding niet meer aan de GGDZL gegund is. de GGDZL moet deze taak wel nog minimaal 1 jaar uitvoeren, waardoor in een gedeelte van 2026 deze taak uitgevoerd wordt. Hiermee valt een voorname pijler onder de Forensische dienstverlening uit, het is bij het opstellen van deze begroting onduidelijk wat de exacte gevolgen hiervan zijn voor de GGDZL.

Staat van Baten en Lasten	Forensische geneeskunde	Activiteiten t.b.v. politie en justitie	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Tarieven gemeenten	329.000	-	985.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	656.000	-
Overige bijdrage	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	329.000	656.000	985.000
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	186.000	431.000	617.000
Huisvestingskosten	-	-	-
Afschrijvingskosten	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	2.000	-	2.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	11.000	22.000	33.000
Kosten medische middelen	-	-	-
Kosten uitvoering derden	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	199.000	453.000	652.000
Saldo baten en lasten	130.000	203.000	333.000
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat*	130.000	203.000	333.000

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en is geen “winst”.

4.8 Financien

Staat van Baten en Lasten	Infectieziekte bestrijding	Seksuele gezondheid	Hygiëne en inspectie	Medische milieukunde	Publieke gezondheid	Openbare Geestelijke Gezondheids-zorg	Forensische geneeskunde	Totaal
Opbrengsten								
Bijdragen gemeenten	2.563.702	1.119.019	136.304	649.700	5.855.872	121.617	-	10.446.214
Tarieven gemeenten	63.000	-	894.000	-	-	673.000	329.000	1.959.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-	-	-	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	3.537.000	1.700.000	-	-	-	-	656.000	5.893.000
Overige bijdrage	237.000	247.000	-	69.000	1.979.000	66.000	-	2.598.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	112.000	-	-	-	-	-	-	112.000
Totaal opbrengsten	6.512.702	3.066.019	1.030.304	718.700	7.834.872	860.617	985.000	21.008.214
Exploitatiekosten								
Personeelskosten	3.409.000	1.984.000	638.000	413.000	4.631.000	570.000	617.000	12.262.000
Huisvestingskosten	35.000	128.000	77.000	-	154.000	33.000	-	427.000
Afschrijvingskosten	-	8.000	-	-	-	-	-	8.000
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	225.000	38.000	2.000	10.000	140.000	2.000	2.000	419.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	233.000	57.000	64.000	6.000	645.000	19.000	33.000	1.057.000
Kosten medische middelen	30.000	455.000	-	-	-	-	-	485.000
Kosten uitvoering derden	1.018.000	87.000	-	-	-	2.000	-	1.107.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	113.000	-	-	-	-	-	-	113.000
Totaal exploitatiekosten	5.063.000	2.757.000	781.000	429.000	5.570.000	626.000	652.000	15.878.000
Saldo baten en lasten	1.449.702	309.019	249.304	289.700	2.264.872	234.617	333.000	5.130.214
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat*	1.449.702	309.019	249.304	289.700	2.264.872	234.617	333.000	5.130.214

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en is geen “winst”.

Bijlagen

Bijlage	Actiepunt	Pagina
1	1. Concreet inzicht in de producten en taken van de GGD op basis van: wettelijk/niet wettelijke taken; financiën en gevolgen.	1
2	2. Benchmarkgegevens GGDZL ten aanzien van anderen.	33
3	3. & 4. Gezien het belang van en de consequenties voor de samenleving moet er meer oog en aandacht zijn voor communicatie over 'lange ademaanpak' preventie. & Voorbeelden van (financieel) belang van preventie.	36
4	5. Consequenties landelijke bezuinigingen.	43
5	6. Nader inzicht in thema reizigersvaccinatie.	47
6	7. Inzicht in achtergrond van reservepositie.	51
7	8. Inzicht in het arbeidsmarktperspectief van zorgpersoneel en de gevolgen voor de GGD.	56
8	9. Overzicht van maatwerk c.q. diverse werkwijze gemeenten inclusief samenwerking met gemeenten.	58
9	10. Huisvestingsvraagstukken inzichtelijk maken.	60

Bijlage 1

Actiepunt 1: Overzicht A,B en C taken GGDZL

Postadres: Postbus 33
Postcode: 6400 AA Heerlen
Telefoon: 088 - 880 50 00
E-mail: info@ggdzl.nl
Website: www.ggdzl.nl

Inhoud

Inleiding 4

Leeswijzer 5

Samenvatting 6

1. Programma Jeugdgezondheidszorg 10

1.1 Wat houdt het programma in? 10

1.2 Wat is het wettelijke kader? 10

1.3 Hoe ziet dit er schematisch uit? 11

1.4 Ontwikkelingen 12

1.5 Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw? 14

2. Programma Veilig Thuis 16

2.1 Wat houdt het programma in? 16

2.2 Wat is het wettelijke kader? 16

2.3 Hoe ziet dit er schematisch uit? 17

2.4 Ontwikkelingen 17

2.5 Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw? 18

3. Programma GGD 19

3.1 Wat houdt het programma in? 19

3.2 Wat is het wettelijke kader? 19

3.3 Infectiezieken, Tuberculosebestrijding en vaccineren 19

3.3 a. Infectieziektebestrijding (IZB) 19

3.3 b. Tuberculosebestrijding 19

3.3 c. Vaccineren 20

3.3 d. Hoe ziet dit er schematisch uit? 20

3.3 e. Ontwikkelingen 21

3.3 f. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw? 21

3.4 Seksuele gezondheid 21

3.4 a. Nu Niet Zwanger (NNZ) 21

3.4 b. Centrum Seksuele Gezondheid (CSG) 22

3.4 c. Hoe ziet dit er schematisch uit? 22

3.4 d. Ontwikkelingen 22

3.4 e. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw? 23
3.5 Hygiëne en Inspectie (H&I) 23
3.5 a. Hygiëne en Inspectie 23
3.5 b. Hoe ziet dit er schematisch uit? 24
3.5 c. Ontwikkelingen 24
3.6 d. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw? 24
3.7 Medische Milieukunde (MMK) en gezonde leefomgeving 24
3.7 a. Medische Milieukunde 24
3.7 b. Gezonde leefomgeving 25
3.7 c. Hoe ziet dit er schematisch uit? 25
3.7 d. Ontwikkelingen 25
3.7 e. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw? 26
3.8 Publieke gezondheid 26
3.8 a. Publieke gezondheid 26
3.8 b. Hoe ziet dit er schematisch uit? 27
3.8. c Ontwikkelingen 28
3.8 d. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw? 29
3.9 Openbare geestelijke gezondheid (OGGZ) 29
3.9.a Wat is OGGZ? 29
3.9.b Hoe ziet dit er schematisch uit? 29
3.9.c Ontwikkelingen 30
3.9.d Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw/overdracht? 30
3.10 Forensische Geneeskunde 31
3.10 a. Forensische Geneeskunde 31
3.10 b. Hoe ziet dit er schematisch uit? 31
3.9 c. Ontwikkelingen 31
3.9 d. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw/overdracht? 32

Inleiding

Vanaf het najaar van 2024 zijn er een aantal stappen gezet om te komen tot het opstellen van de begroting 2026. Om de contouren van de begroting helder te krijgen, hebben individuele gesprekken plaatsgevonden met alle portefeuillehouders waarbij op voorhand gevraagd is naar wensen en richting. Ook is hier steeds gesproken over de ambities en financiële situatie van alle gemeenten. Hierna heeft een beeldvormende AB vergadering plaatsgevonden op 28 november jl. waar de bestuurlijke kaders, kerntaken en randvoorwaarden nader besproken zijn.

Tijdens deze vergadering en bij het vaststellen van de kadernota 2026 in het AB van 18 december jl. is gevraagd om alle activiteiten/taken die de GGD uitvoert nader onder de loep te nemen. In deze notitie gaan we verder in op de verschillende soorten taken van de GGDZL, waarbij aangegeven wordt wat de taak inhoudt en wat ontwikkelingen zijn. Ook heeft het bestuur gevraagd om de consequenties in beeld te brengen wat er zou gebeuren als dit minder/anders georganiseerd zou worden.

Omdat we uitgaan van het 'hier en nu' is financieel gezien de oorspronkelijke begroting 2025 als uitgangspunt genomen. Hiermee is een compleet beeld ontstaan van taken, financiën, ontwikkelingen en consequenties die inzicht geven in de GGDZL. Middels zogenaamde A, B en C-taken zijn de (kern)taken van de GGD nader onder de loep genomen.

Veel van de taken die de GGDZL uitvoert, vinden hun oorsprong in een wettelijke verplichting, er zijn ook taken die in de loop van de tijd door gemeenten of anderen bij de GGD zijn belegd. In beginsel vervult de GGDZL haar taken vanuit 3 verschillende wetten:

<u>Wet publieke gezondheid (Wpg)</u>
- Infectieziektebestrijding
- Seksuele gezondheid
- Hygiëne en inspectie
- Medische milieukunde
- Publieke gezondheid
- Jeugdgezondheidszorg

<u>Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)</u>
- Openbare geestelijke gezondheidszorg
- Veilig Thuis

<u>Wet op de lijkbezorging</u>
- Forensische geneeskunde

Concreet voert de GGDZL wettelijke taken en vrij uitvoerbare taken uit voor met name de gemeenten. Dit is uitgesplitst in A-, B- en C-taken. De zogeheten A-taken zijn wettelijke taken voor gemeenten waarbij de uitvoering verplicht bij de GGD is belegd. B- taken zijn wettelijke taken voor gemeenten, waarbij de uitvoering niet verplicht bij een GGD belegd hoeft te worden. C- taken zijn taken waarbij gemeenten zelf hebben aangegeven deze bij de GGD te beleggen of taken die voor derden met goedkeuring van het AB worden uitgevoerd.

Naast de gemeentelijke bijdragen ontvangt de GGDZL ook zogenaamde derde geldstromen, dit zijn directe rijksmiddelen, projectgelden of bijdragen van derden/ overheidsinstanties. Veelal is sprake van een gecombineerde of hybride financiering van initiatieven en activiteiten.

Leeswijzer

In deze notitie wordt per onderdeel van de GGDZL nader ingegaan op deze verschillende taken, de wijze van financiering van deze taken en de context ervan. Hiermee ontstaat inzicht in de inhoud, financiën en worden de risico's en consequenties beschreven bij het niet/minder uitvoeren van een taak.

Samenvatting

Op verzoek van het Algemeen Bestuur is in deze notitie minutieus gekeken naar alle taken en activiteiten van de GGDZL. Er is inzichtelijk gemaakt wat wettelijke taken en vrij uitvoerbare taken zijn die uitgevoerd worden. Dit is uitgesplitst in A-, B- en C-taken.

A-taken	Wettelijke taken gemeenten, uitvoering is verplicht
B-taken	Wettelijke taken gemeenten, uitvoering is vrij
C-taken	Vrije uitvoering

Naast het beschrijven van deze taken is er ook een financiële vertaling gemaakt binnen de onderdelen. Omdat we uitgaan van het 'hier en nu' is financieel gezien de oorspronkelijke begroting 2025 als uitgangspunt genomen. Verder zijn de relevante ontwikkelingen in beeld gebracht en is per onderdeel in kaart gebracht wat de risico's en kansen zijn bij het afbouwen, stoppen of bezuinigen op een onderdeel.

In deze samenvatting zijn de belangrijkste conclusies opgenomen.

Algemeen
De forse Rijks- en projectbezuinigingen van 16% en 4% op het totale GGDZL budget slaan een groot gat in de begroting, uitvoering en continuïteit van de dienstverlening. De in kaart gebrachte consequenties van het niet meer/minder/anders uitvoeren van de A, B en C taken laten zien dat het niet verantwoord is om verder te bezuinigen op Veilig Thuis, Jeugdgezondheidszorg en de overige GGD onderdelen. Gezien de grote gezondheidsachterstanden en kwetsbaarheden in onze regio zijn er feitelijk nog meer investeringen nodig in preventie en gezondheid. Daarnaast leiden bezuinigingen tot (grote) kostenstijgingen in andere domeinen (bijvoorbeeld veiligheids- en sociaal domein).

Jeugdgezondheidszorg
JGZ levert middels haar preventieve inzet een directe bijdrage aan het ondersteunen van jeugdigen en hun systeem. Hiermee worden problemen vroegtijdig gesignaleerd en opgepakt. Ook wordt er – indien de JGZ dit zelf niet kan oplossen- tijdig doorverwezen worden naar passende ondersteuning. Mensen worden hierdoor snel geholpen, escalatie van problemen en maatschappelijk leed wordt voorkomen. Dit zorgt er direct voor dat wordt voorkomen dat er een beroep wordt gedaan op zwaardere en duurdere jeugdzorg.

Om de Trendbreuk aanpak door te zetten en de trend duurzaam te breken en is inzet van de JGZ essentieel in de kwetsbare fasen van burgers. Initiatieven als Stevig Ouderschap of Voorzorg hebben hun maatschappelijke en financiële meerwaarde voor de gezinnen bewezen (zie ook actiepunt 3&4).

De JGZ uitvoeringspraktijk is zeer krap afgesteld en hier is geen mogelijkheid om met minder middelen, passende zorg te kunnen leveren. Daarnaast heeft de JGZ onlangs een structurele bezuiniging van 5 ton gerealiseerd. Om de genoemde ontwikkelingen te kunnen tackelen is eigenlijk meer geld, inzet en effort nodig.

Veilig Thuis
Momenteel staat de dienstverlening enorm onder druk door het toenemend aantal meldingen. Er is sprake van een wachtlijst met risico's. Ook laat de VT praktijk een toenemende complexiteit in de casuïstiek zien. De huidige personele krapte en de intensieve inwerkperiode voor nieuwe medewerkers zorgen ervoor dat dat dienstverlening en uitvoering onder druk staan. Sterker nog: zoals ook in het inspectierapport is aangegeven lukt het nu nauwelijks om de taken waar wettelijke termijnen voor zijn vastgesteld tijdig uit te voeren. Door het Inspectierapport zijn ook dat de toezichthouder en media alert op dit onderwerp. Het bezuinigen op dit organisatieonderdeel zal leiden tot onverantwoorde risico's bij de wachtlijsten, overmatige druk bij personeel en ernstige gevolgen voor de veiligheid.

GGD
Het inboeken van de landelijke bezuinigingen leidt tot een verhoogde toename van risico's op bestaande infectieziekten en opkomst van nieuwe infectieziekten. Het nog verder bezuinigingen hierop zal leiden tot grote gezondheidsrisico's. Verder is er de laatste jaren sprake van een steeds lager wordende vaccinatiegraad met grote volksgezondheidsrisico's. De onderzoekspraktijk laat zien dat dit vraagt om extra inzet en een andere manier van werken in de wijken en om meer directe contacten met mensen die twijfelen. De middelen om te vaccineren nemen echter verder af. Als er geen extra inzet gepleegd wordt dan zal de vaccinatiegraad steeds verder dalen met alle gevolgen van dien.

24-uurs infectieziektebestrijding is een verplichting voor gemeenten volgens de Wet publieke gezondheid. Gemeenten moeten zorgen voor een juiste organisatie en coördinatie van de IZB, inclusief 24uurs beschikbaarheid van de GGD hierbij. De financiële basis valt deels weg als gevolg van de landelijke bezuinigingen, waardoor niet meer voldaan kan worden aan de 24-uurs IZB verplichting voor gemeenten met verstrekkende gevolgen.

Op het gebied van seksuele gezondheid ontstaan al risico's als gevolg van de landelijke bezuinigen. Het verhogen van de drempel voor deze doelgroep (op welke manier dan ook: frequente contact beperken, eigen bijdrage vragen locaties, centreren etc.) leidt tot afhaken van een deel van deze kwetsbare groep. Hiermee neemt het risico op soa's en andere kwetsbaarheden direct toe, wat leidt tot meer hulpvragen en hogere zorgkosten. Vanuit preventie-oogpunt zou er juist flink geïnvesteerd moeten worden in laagdrempelige informatie en ondersteuning van risicogroepen bij seksuele gezondheid.

Als sprake zou zijn van een bezuiniging op Medische Milieu Kunde (MMK) dan wordt niet voldaan aan de Wpg en de noodzakelijke adviesvraag van uit de Omgevingswet. Bovendien is voor burgers, overheden en maatschappelijke organisaties geen plek meer waar ze terecht kunnen voor specialistisch onafhankelijk advies en waar er samen onderzoek gedaan wordt en gezocht wordt naar een oplossing.

In het maatschappelijke debat steeds oog en oor voor het belang van een gezonde leefomgeving. Ook waar het gaat over de grote woningbouwopgave die landelijk geformuleerd is, in combinatie tot de grote zorgen over de 'staat van de gezondheid', is het inrichten van een leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeting essentieel. Doordat er vaker (om)gebouwd wordt naast wegen, industrie of andere potentiele overlastgevers, is het aan de voorkant goed nadenken over MMK zaken essentieel.

Bovendien toont onderzoek in de regio aan dat het inrichten van bijvoorbeeld attractieve en veilige fietspaden alle kinderen (en met name die uit de lagere SES wijken) stimuleert om met de fiets naar school te gaan. Dit zou meer onder de aandacht gebracht moeten worden. Er zou dus juist veel meer geïnvesteerd moeten worden in het thema gezonde leefomgeving en de expertise van de GGD zou nog meer aan de aan de voorkant ingezet moeten worden om problemen en extra kosten op het gebied van gezonde leefomgeving te voorkomen.

Bij publieke gezondheid is de noodzaak om (innovatief) aan te slag te gaan met preventie hoger dan ooit. Dit is echt iets van de lange adem en zou voortgezet moeten worden. Dit geldt voor geheel Nederland vanwege de grote druk op de zorg, maar voor Zuid-Limburg is de noodzaak nog hoger vanwege de achterstand in de gezondheidssituatie ten opzichte van Nederland. Verminderde inzet om actuele gezondheidsdata te verkrijgen tot op wijkniveau en verminderde inzet op adequate advisering belemmert effectieve (domeinoverstijgende) beleidsvorming, wat kan resulteren in slechtere gezondheidsuitkomsten en hogere kosten op lange termijn.

Een verminderde inzet op gebied van gezondheidsbevordering betekent dat er onvoldoende gezonde leefomgevingen gerealiseerd worden, extra inzet om inwoners in kwetsbare situaties te bereiken ontbreekt, waardoor de gezondheidsverschillen in Zuid-Limburg blijven bestaan of zelfs groter worden. Bijvoorbeeld JOGG- of gezonde schooladviseurs zouden dan moeten stoppen met hun werkzaamheden in kwetsbare buurten.

Voor het verder doorontwikkelen en verbreden van de Trendbreuk-aanpak is het noodzakelijk om de huidige inzet niet te verminderen. De aanjaag-, inspiratie- en innovatierol van de GGD binnen Trendbreuk is van groot belang om partners te verbinden aan de Trendbreuk-aanpak. Als hierop bezuinigd wordt is de kans groot dat de Trendbreuk aanpak verloren gaat en daarmee ook alle investeringen rondom de gezonde generatie. Terwijl we juist ten volle ingezet hebben op het regionaal massa maken, is het risico dat er weer versnipperd beleid ontstaat.

De vangnetfunctie en inzet van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg is essentieel om middels signalering en onconventionele oplossingen een persoonlijk en passend zorgaanbod voor mensen met verward gedrag te formuleren. De vangnetmedewerkers zijn gewend en opgeleid om zorgwekkende zorgmijders te bereiken en te helpen. Hiermee wordt maatschappelijke onrust in wijken en buurten en een verdere opeenstapeling en escalatie van problemen voorkomen en worden mensen met onbegrepen gedrag begeleid naar een passende vorm van hulp.

Als deze taak zou stopt of het vangnet beperkter functioneert dan zal dit leiden tot meer maatschappelijke onrust en overlast van mensen met onbegrepen gedrag. De expertise en de inzet van de vangnetmedewerkers maakt vaak het verschil in moeilijke casussen en leidt tot het oplossen van ongewenste situaties.

Gemeentelijke lijkschouw is een wettelijke verplichting voor gemeenten. Als de randvoorwaarden (zoals personeel, budget en organisatorische zaken) niet op orde zijn dan heeft dit directe gevolgen voor de ondersteunende diensten voor de gemeenten. Doordat er echter sprake is van een regievraagstuk kan nagedacht worden over overdracht aan een andere partij. Er zal dan wel een goed doordacht alternatief plan gemaakt moeten worden waardoor de continuïteit geborgd is voor dit onderdeel.

1. Programma Jeugdgezondheidszorg

1.1 Wat houdt het programma in?

De primaire doelstelling van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is werken aan een gezonde generatie. De maatschappelijke opdracht van de JGZ is meebewegen met en anticiperen op de snelle veranderingen in de samenleving ten aanzien van zwangerschap, opvoeden en opgroeien. De maatschappij en nieuwe generatie ouders en kinderen stellen steeds nieuwe eisen aan de taken en uitvoeringspraktijk van JGZ. De samenhang en synergie tussen het sociaal en medisch domein is van groot belang evenals de veranderingen in de Jeugdzorg. Gezond opgroeien van de kinderen en jongeren in Zuid-Limburg staat centraal, en is vooral gericht op het ondersteunen bij en het vergroten van gelijke kansen op gezondheid.

Er wordt steeds gezocht naar een passend aanbod dat aansluit bij de mate van kwetsbaarheid van kinderen en gezinnen. Er wordt continue gekeken naar de frequentie van het contact; wie het contact uitvoert (taakdifferentiatie) en de vorm van contact (individueel, groepsgericht of digitaal). Alleen zo kan passende zorg worden geleverd waar deze het hardste nodig is. Vanzelfsprekend wordt dit gedaan in dialoog tussen professional en gezin en steeds in samenwerking met het voorliggend veld.

JGZ levert inzet en kennis aan het programma Trendbreuk, GALA en IZA, gericht op het inlopen van de gezondheidsachterstanden en het toegankelijk houden van de zorg; het thema gezonde generatie is één van de inhoudelijke thema's uit het Regioplan Zuid-Limburg.

In 2026 zal de JGZ nadrukkelijker de beweging naar de wijk en de netwerken maken. Dan ziet de JGZ meer kinderen buiten de spreekkamer en de scholen, worden ouders meer met elkaar in contact gebracht en wordt de dienstverlening meer ontschot. Bijvoorbeeld door anders samen te werken met het sociaal domein. Hiermee streeft de JGZ ernaar om zichtbaarder te worden en beter aan te sluiten op externe initiatieven die de gezondheid van jonge Zuid-Limburgers bevorderen.

1.2 Wat is het wettelijke kader?

Wettelijke basis in Wet Publieke Gezondheid:
De JGZ als uitvoerder (zorgverlener)

- Preventieve medische zorg (Rijksvaccinatieprogramma): de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) bij zwangeren en kinderen van 0-18 jaar, gericht op de bescherming tegen 13 ernstige infectieziekten.
- Vroegsignaleren: uitvoeren van systematische preventieve screenings gericht op de gezondheid en het welzijn van het kind. Hierbij wordt gekeken naar de fysieke, psychosociale, cognitieve ontwikkeling, de opvoedingscontext en de interactie (hechting) tussen kind en opvoeders.
- Adviseren en ondersteunen: het geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding, individueel of in groepen, gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders en jongeren. Waar

nodig wordt hier extra begeleiding op maat geleverd, onder meer: voorzorg, stevig ouderschap en aanpak kind naar gezonder gewicht (Keigezond).

De JGZ als verbinder en partner (midden in het netwerk)

- Samenwerken in de keten: met partners uit de geboorteketen, voorschoolse voorzieningen, onderwijs, buurtteams, wijkteams, jeugdhulp, curatieve gezondheidszorg, relevante partners en netwerken binnen het jeugd en sociaal domein. Het netwerk omvat ook organisaties zoals Veilig Thuis en het COA. Dit is zowel van belang voor het tijdig risico's signaleren als voor het kunnen bieden van goede en snelle zorg en ondersteuning.
- Versterking preventie-infrastructuur en gezonde generatie (Trendbreuk): Lokale en regionale coalities, basisstructuur Kansrijke Start, verstevigen interventie aanbod Kansrijke Start (0-2 jaar) en doorontwikkeling Trendbreuk aanpak en interventies voor oudere leeftijden.

De JGZ als adviseur (praktijkgericht) onderzoek en monitoring)

- Onderzoek, beleidsinformatie en advies: op basis van dataverzameling uit individuele contacten advisering over collectieve aanpak.
- De informatie wordt, naast overige databronnen, zowel gebruikt voor beleidsontwikkeling op lokaal (gemeenten en anderen zoals scholen) als ook landelijk niveau waar het gaat om inzet op gezondheid en preventie.

Daarnaast worden JGZ taken uitgevoerd die worden bekostigd door Rijk/derden. Denk hierbij aan o.a. hielprikscreening, Rota vaccinatie, opvoedondersteuning, HPV-inhaalcampagne. Het gaat in totaal om een bedrag van 3 ton.

1.3 Hoe ziet dit er schematisch uit?

Taak		Financiering	Bedrag 2025	Toelichting
(vroeg) Signalering en reguliere uitvoering en dienstverlening	A	Reguliere bijdrage per jeugdige	19,9 mln.	JGZ voert voor alle kinderen systematische preventieve screenings uit gericht op de gezondheid en het welzijn van het kind. Hierbij wordt gekeken naar de fysieke, psychosociale, cognitieve ontwikkeling, de opvoedingscontext en de interactie (hechting) tussen kind en opvoeders.
Vaccineren	B	P*Q	1,3 mln.	De uitvoering van het RVP bij zwangeren en kinderen van 0-18 jaar, gericht op de bescherming tegen 13 ernstige infectieziekten.
	B	P*Q	2 ton	De uitvoering van de rijks gefinancierde vaccinaties zoals inhaalcampagnes, hielprikken etc.
Voorzorg	C	Reguliere bijdrage per jeugdige	5 ton	Voorzorg is bewezen effectieve interventie. Het intensief huisbezoekprogramma richt zich op aanstaande moeders in een zeer kwetsbare situatie, die te maken hebben met een opeenstapeling van problemen.
Stevig Ouderschap	C	Reguliere bijdrage per jeugdige	3,5 ton	Stevig Ouderschap is een bewezen effectieve interventie. Deze preventieve interventie biedt door middel van

				huisbezoeken extra ondersteuning aan gezinnen waar de omstandigheden zwaarder zijn dan gemiddeld.
MAZL	C	Project	Vanaf 2025 gestopt	MAZL is een effectieve methodiek voor de aanpak van ziekteverzuim bij scholieren. Schoolmedewerkers, jeugdartsen en leerplichtambtenaren hebben samen aandacht en zorg voor leerlingen met ziekteverzuim: de problematiek komt vroegtijdig in beeld, waardoor de leerling geholpen kan worden en het ziekteverzuim afneemt. Artikel 2.1 Jeugdwet
Prenataal huisbezoek	A	Reguliere bijdrage per jeugdige	3 ton	Met de wet 'Prenataal huisbezoek door de Jeugdgezondheidszorg' (PHB JGZ) zijn alle gemeenten vanaf 1 juli 2022 verplicht om een prenataal huisbezoek door de JGZ aan de zwangere en/of hun gezin in een kwetsbare situatie te bieden. Om het PHB JGZ effectief te laten zijn, is samenwerking van groot belang.
PGA	C	Bijdreage via GGD GHOR Nederland	9,5 ton	De GGD voert verschillende taken uit binnen de publieke gezondheidszorgtaken binnen de COA-opvanglocaties. Binnen de JGZ volgen de verpleegkundigen en artsen de groei en ontwikkeling van asielzoekerskinderen tot 18 jaar tijdens periodieke contactmomenten. Zo signaleren en voorkomen ze gezondheidsproblemen. Daarnaast voert de JGZ zoals bij alle kinderen in Nederland het Rijksvaccinatieprogramma uit. NB: naast JGZ worden ook andere taken in het kader van PGA door de GGD uitgevoerd. Zie: https://ggdghor.nl/onderwerp/publieke-gezondheid-asielzoekers/.

1.4 Ontwikkelingen

In de recente onderzoeken, monitors, jeugdprofielen en dagdagelijkse praktijk zien we een aantal ontwikkelingen terugkomen die directe invloed hebben op de JGZ. Deze ontwikkelingen zijn hieronder genoemd en raken de uitvoering van de JGZ.

Dalende vaccinatiegraad

De dalende vaccinatiegraad is een wereldwijd, landelijk en lokaal probleem voor de volksgezondheid. Ook in onze regio daalt de vaccinatiegraad bij alle vaccinaties al enkele jaren. Het RIVM houdt dit bij en probeert dit te verklaren. Het lagere aantal vaccinaties kan slechts voor een klein deel verklaard worden uit het feit dat sommige jeugd de gegeven vaccinaties anoniem ontvangt. Dit gebeurt als de ouder geen toestemming geeft om hun gegevens met het RIVM te delen. JGZ is bezig om structureel inzicht te krijgen in verandering in vaccinatiedeelname. Naast geloofsovertuigingen, zijn ook groeiend wantrouwen in de overheid, groeiende desinformatie op social media, vergeten hoe verschrikkelijk de ziekten zijn waartegen we vaccineren en prikangst als redenen aangegeven. Deze inzichten en een veranderende maatschappij vragen om aanpassingen in de manier waarop we vaccineren. Er is door onderzoeken in samenwerking met Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Mosa (AWPG Mosa) kennis opgedaan hoe we kunnen bijdragen aan het verhogen van de vaccinatiegraad, en dit vraagt extra inspanningen (denk aan maatwerk). Hier is echter geen

(structureel) budget voor beschikbaar, waardoor deze doelgerichte interventies niet uitgevoerd kunnen worden.

Eigen netwerk van ouders en jeugdigen steeds meer onder druk
Onderzoek laat zien dat het informele netwerk van ouders de belangrijkste en de meest gewenste ondersteuning kan bieden bij vragen en stress. Dat eigen netwerk functioneert niet voor alle ouders optimaal, juist in situaties waar er vragen of problemen zijn. Het versterken van dit eigen netwerk werkt dus zowel preventief om problemen te voorkomen alsook om te helpen in het oplossen van de problemen. Om dat netwerk te versterken zet de JGZ steeds meer in op groepsgericht aanbod (centering). Hierdoor leren (jonge) ouders op een laagdrempelige manier andere gezinnen kennen die zich in eenzelfde levensfase bevinden.

Zorgelijke spraak-taal ontwikkeling
Binnen de reguliere dienstverlening vervult de JGZ een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren van risico's op spraak- en taalontwikkeling, en waar nodig in het doorverwijzen naar voor- en vroegschoolse educatie (VVE)- partners. De inzet van VVE kan verschillende redenen hebben. Enerzijds op vroege leeftijd (rond de 12 maanden) wanneer er door criteria langs de gezinssituatie te leggen een risico op onderwijsachterstand wordt vastgesteld (preventief). Anderzijds wanneer er al sprake van een taalachterstand is. VVE kan dan (onderdeel van) een passend aanbod zijn in overleg met ouders en/of gemeentelijk team. De praktijk laat zien dat er steeds meer zorgen zijn rondom de spraak- en taalontwikkeling en dat meer inzet echt vereist is. Kinderen met spraaktaalproblemen vertonen vaker sociale, emotionele, of gedrags-problemen. Denk bijvoorbeeld aan kinderen met een taalachterstand die begrijpen niet wat ze lezen en kunnen niet volgen wat de leraar vertelt, hierdoor stapelen de problemen zich in de klas snel op.

Zorgen rondom problematisch alcohol- en middelengebruik
Vroeg beginnen met preventie is noodzakelijk zo blijkt uit de cijfers over de leefstijl en gezondheid van jongeren. Zo zijn er nog steeds veel jongeren die op jonge leeftijd beginnen met alcohol drinken, drugs gebruiken of roken.

Verslechterde mentale gezondheid, specifiek eenzaamheid, suïcidale gedachten onder jongeren, toename schoolverzuim
Waar de nadruk vroeger misschien vooral lag op het terugdringen van roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht, is er momenteel nog een ander specifiek aandachtspunt bij gekomen Ook de geestelijke gezondheid vraagt onze aandacht. De recent gepubliceerde cijfers van de mentale gezondheid van de Zuid-Limburgse jeugd baren zorgen, evenals de suïcidale gedachten. Met de wachtlijsten in de ggz is dit een complex probleem, waar nu gelukkig vanuit alle kanten (o.a. via IZA en GALA) aan gewerkt wordt. Een duurzame oplossing is niet voor handen en vraagt om aandacht en maatwerk. Het is evident wat de consequenties zijn op langere termijn als hier onvoldoende in wordt geïnvesteerd in de voorkant.

Zorgen over hechting (ouder-kind relatie)
In een aantal gemeenten in Zuid-Limburg heeft JGZ door gespecialiseerde medewerkers onderzoek gedaan naar hechting, dit is een belangrijk en urgent probleem. Als dit niet adequaat opgepakt wordt dan is inzet van duurdere en gespecialiseerde jeugd- of GGZ hulp nodig. JGZ begeleiding kan middels een vroegtijdige – en laagdrempelige – ondersteuning/begeleiding voldoende zijn om een positieve ontwikkeling van het kind binnen een relationeel kader te bevorderen. De kwaliteit van de ouder-kindrelatie beschermt het kind tegen moeilijkheden in het leven en het ontwikkelen van psychopathologie. Hierbij moet gedacht worden aan positieve effecten op sociale vaardigheden, onderwijsniveau, arbeidsparticipatie en fysieke en mentale gezondheid. Dan hoeft slechts 1 van de 3 gesignaleerde kinderen doorverwezen te worden naar het sociaal domein, aangezien de JGZ dit zelf kan oppakken. Deze werkwijze zouden we graag in alle 16 gemeenten doorvoeren, maar hier is op dit moment geen budget voor beschikbaar.

Hervormingsagenda jeugd
Een preventieve aanpak - en stevig fundament – dat bijdraagt aan het betaalbaar houden van de zorg en handvatten biedt bij de vraagstukken van de huidige tijd, dit vormt ook onderdeel van de hervormingsagenda. De jeugdwet maakt het voor gemeenten mogelijk meer verbinding te zoeken tussen de (preventief werkende) JGZ en de Jeugdzorg. In plaats van inzetten op behandeling door jeugdzorg, is inzetten op preventie en eigen kracht van de jeugdige en zijn/haar omgeving een goedkopere optie. Dit vraagt tijd en expertise van de JGZ.

Doorontwikkeling Trendbreuk
JGZ levert, naast haar reguliere preventie inzet, een belangrijke bijdrage aan het keren van de ongezonde trend in Zuid-Limburg bij het inlopen van gezondheidsachterstanden. Primair de doelstelling van het programma Trendbreuk.

- Babyfase (Kansrijke Start): Prenataal huisbezoek; Stevig ouderschap; Voorzorg; Basisstructuur Kansrijke start, met JGZ coördinatoren die medisch en sociaal domein verbinden en Lokale en regionale coalities Kansrijke Start
- Adolescenten (Voortgezet Onderwijs)

Daarnaast wordt er ook over de leeftijdsfasen heen inzet geleverd middels onder andere: ouder-kind relatie (hechting); psychisch welzijn; (borst)voeding; zindelijkheid; kinderwens; spraak-taal ontwikkeling, VVE indicering, opvoedondersteuning en mondgezondheid.

Alles is erop gericht om de interventies en activiteiten die blijken te werken duurzaam in het aanbod van JGZ te borgen. Veel van deze projecten en activiteiten worden betaald uit incidentele projecten (GALA middelen, subsidies) en staan onder druk door de Rijks- en projectbezuinigingen vanuit Den Haag.

1.5 Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw?

De JGZ voert verschillende soorten taken uit vanuit verschillende rollen. Er wordt steeds, in dialoog tussen professional en gezin gezocht naar passend aanbod dat aansluit bij de mate van kwetsbaarheid van

kinderen en gezinnen. Hierbij zijn 3 elementen van belang: frequentie van contact; vorm van contact en wie het contact uitvoert. Dit wordt steeds op de individuele situatie gefinetuned. Hiermee kan er tijd en ruimte vrijkomen bij de een die extra ingezet kan worden bij de ander.

JGZ levert middels haar preventieve inzet een directe bijdrage aan het ondersteunen van jeugdigen en hun systeem. Hiermee worden problemen vroegtijdig gesignaleerd en kan – indien de JGZ dit zelf niet kan oppakken- doorverwezen worden naar passende ondersteuning. Mensen worden hierdoor snel geholpen en maatschappelijk leed wordt voorkomen. Ook zorgt dit ervoor dat voorkomen wordt dat er een beroep wordt gedaan op zwaardere en mogelijk duurdere jeugdzorg.

Om de Trendbreuk aanpak door te zetten en de trend duurzaam te breken en is inzet van de JGZ essentieel in de kwetsbare fasen van burgers. Initiatieven als Stevig Ouderschap of Voorzorg hebben nu maatschappelijke en financiële meerwaarde voor de gezinnen bewezen (zie ook actiepunt 3&4).

De JGZ uitvoeringspraktijk is zeer krap afgesteld en hier is geen mogelijkheid om met minder middelen, passende zorg te kunnen leveren. Daarnaast heeft de JGZ onlangs een structurele bezuiniging van 5 ton gerealiseerd. Om de genoemde ontwikkelingen te kunnen tackelen is eigenlijk meer geld, inzet en effort nodig.

2. Programma Veilig Thuis

2.1 Wat houdt het programma in?

Veilig Thuis (VT) staat voor een veilige omgeving voor iedereen. Doelstelling van Veilig Thuis is om in samenwerking met ketenpartners te komen tot een effectieve aanpak die aantoonbaar leidt tot het voorkomen c.q. stoppen van acuut geweld, het realiseren van duurzaam herstel van veiligheid en het bevorderen van ontwikkelkansen van mensen die betrokken zijn bij Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA).

Dit onderdeel van de GGDZL is herkenbaar en inzetbaar op lokaal niveau en ondersteunend aan de lokale zorgstructuur. De professionals in het lokale veld maken gebruik van de expertise van Veilig Thuis ten behoeve van de inschatting van veiligheidsrisico's en kunnen desgevraagd op deskundig advies rekenen. De specialistische kennis en kunde van Veilig Thuis wordt laagdrempelig ter beschikking gesteld aan professionals in het lokale veld.

De 'systeemwereld' rond Veilig Thuis is volop in beweging en hier acteert VT proactief in. Op landelijk niveau wordt gekeken naar een mogelijk nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd- en gezinsbescherming. Ook is er een landelijk gesprek gaande of Veilig Thuis een actieve rol krijgt bij het tijdelijk huisverbod, wat zal leiden tot uitbreiding van de werkzaamheden. In Limburg wordt momenteel de "Aanpak Voorkoming Escalatie" (AVE) bij huishoudens met oplopende problematiek door gemeenten verder ontwikkeld en vervolgens geïmplementeerd. Onderdeel hiervan is de inzet om de cirkel van geweld te doorbreken.

2.2 Wat is het wettelijke kader?

De wettelijke basis van Veilig Thuis bevindt zich in de Wmo. Hiermee is VT een 'echte B-taak'. In het land is te zien dat er per regio verschillende constructies mogelijk zijn. In meerdere regio's valt Veilig Thuis onder de GGD. Maar bijvoorbeeld in Limburg Noord en Midden is het een onderdeel van Bureau Jeugdzorg.

Wat staat er in de Wmo over Veilig Thuis?
Advies: het geven van advies en zo nodig het bieden van ondersteuning aan ieder die in verband met een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling om dit advies vraagt.
Meldingen in ontvangst nemen: het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling.
Het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft (risicotaxatie).
Het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft.
Onderzoeken: het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is;

Het in kennis stellen van de politie of de raad voor de kinderbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft.
Tijdelijk huisverbod: Veilig Thuis kan in overleg treden met de politie of de hulpofficier van justitie voor overleg over de mogelijkheden van het opleggen van een tijdelijk huisverbod of het (deels) uitvoeren hiervan.
Terug naar de melder: het op de hoogte stellen van degene die de melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn genomen

2.3 Hoe ziet dit er schematisch uit?

Taak		Financie-ring	Bedrag 2025	Toelichting
VT	B	Parameters gemeente fonds	7,5 mln.	bijdrage gemeenten voor uitvoering VT.
	B	Bijdrage centrumgemeenten	1,3 mln.	Centrum bijdrage
Handle with Care	C	Centrum bijdrage	25.000	Handle with Care is een werkwijze om kinderen die thuis geweld meemaken waarbij de politie over de vloer kwam, de eerstvolgende schooldag steun te bieden op school.

2.4 Ontwikkelingen

Een structurele toename van de instroom (en ernst) van meldingen
Het aantal meldingen neemt vanaf 2022 fors toe, met respectievelijk een toename van 8%, 6% en 5%. Mogelijk komt dit doordat Veilig Thuis beter gevonden wordt, maar de meeste meldingen krijgen we via de politie (80%). Deze toename levert een hoge werkdruk op en een wachtlijst met risico's voor alle betrokkenen. Daarnaast wordt gesignaleerd dat de complexiteit in de casuïstiek en in het zorg- en veiligheidsnetwerk toeneemt.

Mogelijk rol van VT bij tijdelijke huisverboden
Momenteel zijn er verkennende gesprekken gaande over de actievere rol van VT bij het tijdelijke huisverbod (THV), dit ligt nu bij de politie, de Burgemeester en de Zorg- en Veiligheidshuizen. Een verandering zal extra formatie vragen van VT.

Onvoldoende mensen kunnen het werk doen
Het almaar toenemende werk inclusief de ernst; mentale belasting encomplexiteit ervan, vraagt steeds meer formatie. Dit terwijl er sprake is van krapte op de arbeidsmarkt, waardoor vacatures moeilijk in te vullen zijn. Verder is er sprake van een inwerktraject van 1 jaar voor een nieuwe medewerker bij Veilig Thuis, hetgeen snel extra capaciteit bijzetten beperkt.

Onduidelijkheid over gevolgen landelijk toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Landelijk is geconcludeerd in het toekomstscenario dat de manier waarop de hulp en bescherming van kinderen en volwassenen in (mogelijk) onveilige thuissituaties, nu geregeld is, knelt. Dit is nader onderzocht en in 2021 is het toekomstscenario aangeboden aan de Tweede Kamer. Hierin staan twee doelen centraal: integraal systeem- en mensgericht werken en stelsel- en structuurveranderingen. De twee doelstellingen moeten uiterlijk in 2030, of eerder zijn gerealiseerd. Het toekomstscenario betekent dus een grote innovatie en verandering waarbij wordt overgestapt van een kind- naar een gezins-/systeemgerichte benadering en het gehele stelsel gaat op de schop. Dit heeft ook (grote) gevolgen voor het werk en de aansturing van Veilig Thuis. Immers: een stelselwijziging én nieuwe manier van werken vraagt om tijd, aandacht en zorgvuldigheid.

Inspectierapport Gezondheid en Jeugd
De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft in juni 2024 bij alle 25 Veilig Thuisorganisaties informatie opgevraagd over hoeveel wachtenden er zijn en hoelang zij moeten wachten. Hieruit blijkt dat het de Veilig Thuis-organisaties nog steeds nauwelijks lukt om de taken waar wettelijke termijnen voor zijn vastgesteld tijdig uit te voeren. Hierdoor is sprake van aanhoudende onveiligheid tijdens het wachten op Veilig Thuis. Veilig Thuis Zuid Limburg was echter al voor het rapport van de Inspectie verscheen bezig met een plan van aanpak om de wachtlijst terug te dringen.

AVE aanpak en uitvoering Beleidsnota GIA vragen aandacht.
De uitvoering van de recent ondertekende Regiovisie GIA is gericht op verdere verbinding, samenwerking tussen alle ketenpartners om nog efficiënter en effectiever GIA te voorkomen en stoppen. Deelname hieraan vanuit Veilig Thuis zal (tijdelijk) extra capaciteit vragen. Wil de spiraal van geweld duurzaam doorbroken worden, dan is een beweging naar de voorkant essentieel: voorkomen dat het uit de hand loopt, interventies kunnen plegen om escalatie te voorkomen en meer oog en aandacht voor geweld in afhankelijkheidsrelaties. De afgelopen jaren is dit stevig op de agenda gekomen: in de dagelijkse praktijk betekent dit echter een dubbele inzet: het uitvoeren van de wettelijke taken én het werken aan het verbeteren van het systeem. Daarmee is het helder dat op fte's niet bezuinigd kan worden.

2.5 Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw?

Momenteel staat de dienstverlening stevig onder druk door het toenemend aantal meldingen. Er is al een aantal jaren sprake van dienstverlening met een gelijkblijvend budget, waardoor er een wachtlijst met risico's ontstaat. Verder is er sprake van toenemende complexiteit in de casuïstiek. Momenteel wordt er alles op alles gezet om de wachtlijst in de lopen en continu te blijven scannen op risico's.

Financiën zijn belangrijk, echter ook de personele krapte en meebewegen met alle (stelsel)veranderingen zorgen ervoor dat dat dienstverlening en uitvoering onder druk staan. Sterker nog: zoals ook in het inspectierapport is aangegeven lukt het nu nauwelijks om de taken waar wettelijke termijnen voor zijn vastgesteld tijdig uit te voeren. Het Inspectierapport zorgt ook dat de toezichthouder en media alert zijn op dit onderwerp.

Het bezuinigen op dit organisatieonderdeel zal leiden tot onverantwoorde risico's bij de wachtlijsten, nog hogere werkdruk bij personeel en ernstige gevolgen voor de veiligheid.

3. Programma GGD

3.1 Wat houdt het programma in?

Het onderdeel GGD is divers samengesteld en heeft haar oorsprong in alle drie de genoemde wetten en kent verschillende soorten taken. De inhoudelijke koers is uitgewerkt in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027: "GGD Zuid-Limburg werkt aan gezond en actief leven".

3.2 Wat is het wettelijke kader?

De Wet publieke gezondheid regelt de organisatie van de openbare gezondheidszorg, de bestrijding van infectieziektecrises en de isolatie van personen/vervoermiddelen die internationaal gezondheidsgevaren kunnen opleveren. De meldingsplichtige ziekten zijn verdeeld over de groepen A1, A2, B1, B2 en C. Deze indeling is gebaseerd op de mate waarin dwingende maatregelen opgelegd kunnen worden om de bevolking te beschermen. Ook is in de Wpg opgenomen dat het verwerven van, op epidemiologische analyse gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking moet gebeuren evenals het elke vier jaar opleveren van een gemeentelijke nota gezondheidsbeleid. Daarnaast moet er landelijk gelijkvormige, gegevens verzameld en geanalyseerd worden over de gezondheidssituatie en moet er bijgedragen worden aan de opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's, met inbegrip van programma's voor de gezondheidsbevordering. Ook het bevorderen van medisch milieukundige zorg, technische hygiënezorg, psychosociale hulp bij rampen valt onder de Wpg.

3.3 Infectiezieken, Tuberculosebestrijding en vaccineren

3.3 a. Infectieziektebestrijding (IZB)

De COVID-19 pandemie heeft laten zien dat een infectieziekte grote impact kan hebben op individuele gezondheid, de publieke gezondheid én op de maatschappij. De GGDZL heeft een centrale rol in de preventie van infectieziekten en in de bestrijding hiervan. Infectieziekten zijn ziekten die worden veroorzaakt door bacteriën, virussen, parasieten of schimmels. De GGD heeft met name een rol bij die infectieziekten die vanwege hun verspreidingskans een risico vormen voor de volksgezondheid. Bij IZB is een 24/7 aanwezigheid vereist. De middelen voor de Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI) zouden voor 2024-2025 en 2026 ter beschikking gesteld worden om ook daadwerkelijk pandemisch paraat te kunnen staan, de landelijke bezuinigingen maken dit lastig. We moeten ons ervan bewust zijn dat als er een nieuwe infectieziekte uitbraak aankomt, het is namelijk niet de vraag of hij komt maar wanneer. IZB kent een diverse financiering: een algemene bijdrage vanuit gemeenten, individuele bijdragen van gemeenten , Rijksfinanciering en projectfinanciering.

3.3 b. Tuberculosebestrijding

Tuberculose is een besmettelijke ziekte. Behandeling van de ziekte én het beperken van verspreiding zijn strikt noodzakelijk. De behandeling van tuberculose is tijdsintensief en daarmee kostbaar. In Zuid-Limburg komt tuberculose relatief vaak voor. De bestrijding van tuberculose is vaak complex. Bij steeds meer patienten is sprake van multiproblematiek, hetgeen veel afstemming met andere zorgprofessionals vraagt. Ook

is sprake van meer resistentie tegen de huidige medicatie voor tuberculose. De behandeling wordt daardoor moeilijker. Patiënten met een niet-westerse achtergrond zijn bovendien slechter bereikbaar en hebben vaak een taalbarrière. De TBC financiering is tweeledig: gemeentelijk en overige bijdrage.

3.3 c. Vaccineren

Dit onderdeel wordt samen met de JGZ uitgevoerd, het liefst zo dichtbij de burgen als mogelijk is. Het deel van de kinderen dat is gevaccineerd binnen het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) lijkt al een aantal jaren op rij te dalen. De GGDZL maakt zich, net als het RIVM, zorgen om deze daling. Een hoge vaccinatiegraad is belangrijk om mensen tegen ernstige ziekten te kunnen blijven beschermen en om uitbraken van deze ziektes te voorkomen. Momenteel wordt middels praktijkonderzoek gekeken hoe de vaccinatiegraad verhoogd kan worden. Dit kan leiden tot een andere manier van werken, waar momenteel nog geen financiële ruimte voor is. Ook wordt er gewerkt aan een Vaccinatie Expertise Centrum (VEC). Dit kan de centrale plek zijn voor burger, professional en partners in de regio op het gebied van informatie, advies en uitvoering van vaccineren. Binnen een VEC zou ook de reizigersvaccinatie geplaatst kunnen worden. Ten slotte is, en blijft er aandacht voor COVID. Dit onderdeel kent een versnipperde financiering: een algemene bijdrage van het Rijk en projectfinanciering. Al deze financieringsstromen staan sterk onder druk en zorgen voor directe gezondheidsrisico's.

3.3 d. Hoe ziet dit er schematisch uit?

Taak		Financie-ring	Bedrag 2025	Toelichting
24-uurs IZB	A	Bijdrage per inwoner. Basispakket van de deelnemende gemeenten	1,6 mln.	De Wpg schrijft voor dat artsen en medisch microbiologische laboratoria en hoofden van instellingen onderstaande infectieziekten moeten melden aan de GGD. De meldingsplichtige ziekten zijn verdeeld over de groepen A1, A2, B1, B2 en C. Afhankelijk van de indeling moeten ziekten direct, binnen 24 uur of binnen een werkdag worden gemeld. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) ziet toe op de kwaliteit en veiligheid van de infectieziektenbestrijding als toezichthouder. De inspectie onderzoekt de kwaliteit op basis van de WPG. Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder c en d en artikel 6, lid 1 onder c. Besluit publieke gezondheid, artikel 11.
	B	P*Q	62.000	Aanvullende taken vanuit gemeenten
	C	Divers	250.000	Projectgelden
TBC	A	Bijdrage per inwoner. Basispakket van de deelnemende gemeenten	8 ton	Tot het taakgebied behoren: 1.. Opsporen van tuberculose-infectie door het screenen van risicogroepen en door bron- en contactonderzoek. 2. Voorlichten, begeleiden en monitoren van tuberculose- patiënten en recent besmette patiënten. 3. Surveillance, onderzoek en monitoring. 4. Preventie bij risicogroepen. 5. Informeren en adviseren over tuberculose aan individuen en groepen.

				Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder c en artikel 6, lid 1, onder b en c.
	C	Divers	2,5 ton	Projectgelden
VIPP	C	SPUK	3,2 mln.	VIPP richt zich op het voldoende toerusten van GGD'en om hun rol in de IZB kwalitatief goed uit te voeren, en goed voorbereid te zijn op een mogelijke lauwe en warme fase bij een infectieziekte-uitbraak met (potentieel) landelijke impact.
COVID	C	SPUK	2,3 mln.	Voor de financiering COVID-19-vaccinatie activiteiten wordt aan de 25 landelijke GGD'en een SPUK. Artikel 14 van de Wet publieke gezondheid beschrijft dit.

3.3 e. Ontwikkelingen

- Er is sprake van een toename van bestaande infectieziekten en opkomst van nieuwe infectieziekten door onder meer nieuwkomers, globalisatie, klimaatverandering.
- Toename antivaccinatie bewegingen en toename hoeveelheid onbetrouwbare informatie.
- Dalende vaccinatiegraad (RVP en 18+).
- Verlies van vertrouwen in overheid en gezondheidszorg (door desinformatie).
- Binnen dit onderdeel van de GGD is sprake van een driedubbele bezuiniging. Rijksmiddelen ter versterking van de infectieziektebestrijding/PP worden afgebouwd richting 2029. Extra middelen die sinds 2020 zijn ingezet worden stopgezet.
- We moeten ons ervan bewust zijn dát als er een nieuwe infectieziekte uitbraak aankomt, het is niet de vraag of hij komt maar wanneer.

3.3 f. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw?

- Directe gezondheidsrisico's: minder inzet en/of financiering voor dit taakveld leidt tot een directe toename van bestaande infectieziekten en opkomst nieuwe infectieziekten.
- Onderzoek laat zien dat vaccineren op maat een directe bijdrage levert aan het verhogen van de vaccinatiegraad: dichtbij de burger, fijnmazig in de wijk en met oog en aandacht voor pijn en/of angst. Dit vraagt echter om extra inzet en een andere manier van werken en past niet zomaar in de reguliere financiering. Als er geen aanvullende middelen beschikbaar komen, is dit ook zeer beperkt mogelijk.
- 24uurs infectieziektebestrijding is een verplichting voor gemeenten volgens de Wet publieke gezondheid. Gemeenten moeten zorgen voor een juiste organisatie en coördinatie van de IZB, inclusief 24uurs beschikbaarheid van de GGD hierbij. Hieronder valt surveillance, signalering, en bestrijding van infectieziekten. Als de financiële basis onder deze taak wegvalt, of deels wegvalt kan niet meer voldaan worden aan de 24-uurs IZB verplichting voor gemeenten met verstrekkende gevolgen.

3.4 Seksuele gezondheid

3.4 a. Nu Niet Zwanger (NNZ)

Dit landelijk project dat door vrijwel alle GGD-en wordt uitgevoerd en is gericht om het gesprek over kinderwens te voeren met mensen die (tijdelijk) in een kwetsbare situatie zitten. De kern van NNZ is eenvoudig:

praat met mensen over de kinderwens en of dit nu speelt. Hierdoor kan iemand geholpen worden om een weloverwogen keuze maken of ze nu, wel of geen zwangerschap wil laten ontstaan. Door dit te bespreken en ondersteuning te bieden worden onbedoelde zwangerschappen voorkomen. NNZ maakt onderdeel uit van het basispakket en daarmee van de basisfinanciering van de GGDZL. Vanuit de tijdelijke GALA middelen wordt ook een deel gefinancierd.

3.4 b. Centrum Seksuele Gezondheid (CSG)

Jongeren tot 25 jaar, maar ook andere risicogroepen, kunnen bij het Centrum voor Seksuele Gezondheid terecht voor een soa-test en met hun vragen over seksualiteit. Via de landelijke Sense-website kunnen jongeren bovendien gebruik maken van digitale hulpverlening. Daarnaast wordt via Outreach activiteiten op onder meer scholen en festivals preventief gewerkt aan het voorkomen van soa's. Daarnaast richt het CSG zich op adequate seksuele vorming van jongeren door het geven van docententraining op scholen/ voorlichting tijdens ouderavonden/ verzorgen voorlichtingsmaterialen voor scholen.

Naast de soa-zorg die op de drie polilocaties (Heerlen, Sittard en Maastricht) geboden wordt, gaan verpleegkundigen naar scholen, jongerenhulpverleningsorganisaties, AZC's, sauna's en seksclubs om voorlichting/informatie en soa-testen of Hepatitis-B-vaccinaties aan te bieden. Het CSG wordt grotendeels bekostigd uit een aanvullende landelijk subsidieregeling (ASG). De preventie- en voorlichtingsactiviteiten worden gefinancierd door de regionale gemeenten en SASG/Spuk.

3.4 c. Hoe ziet dit er schematisch uit?

Taak		Financiering	Bedrag 2025	Toelichting
Nu Niet Zwanger	C	Bijdrage per inwoner. Basispakket van de deelnemende gemeenten	3 ton	Het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) heeft als doel mensen in kwetsbare omstandigheden bewust na te laten denken over hun kinderwens, seksualiteit en anticonceptie. Het programma traint aandacht functionarissen van zorg- en welzijnsorganisaties in de NNZ-methodiek.
ASG	A	Bijdrage per inwoner. Basispakket van de deelnemende gemeenten	7 ton	Subsidie voor de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG). Vanuit deze regeling kunnen risicogroepen zich bij de GGD melden voor gratis en, indien gewenst, anonieme - aanvullende seksuele gezondheidszorg.
	A	SPUK	2,2 mln.	Rijkfinanciering van Ministie VWS
	C	Divers	3 ton	Projectgelden
PrEP	C	Algemene reserve	25.000	AB besluit van 28.11.2024: Bestemmingsreserve preventie te belasten met de kosten samenhangen met het vergoeden van de 1-jarige pilot van de PrEp-medicatie.

3.4 d. Ontwikkelingen

Zorgen over seksuele gezondheid van Zuid-Limburgse jongeren.
Uit de recent gepubliceerde factsheet blijkt onder meer dat het condoom- en pil gebruik onder jongeren sterk afneemt en er meer seksuele grensoverschrijding wordt ervaren.

Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg staat onder druk
Naast de beschikbare zorg vanuit de Wpg en curatieve zorg is er aanvullende seksuele gezondheidszorg. Hiervoor is gekozen omdat risicogroepen een drempel kunnen ervaren om naar de huisarts te gaan. Vanuit de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) krijgen hoogrisicogroepen gratis, en eventueel anoniem , soa-zorg en krijgen jongeren tot 25 jaar hulp via de CSG's van de GGD. De ASG-regeling is dus aanvullend op zowel curatieve zorg als collectieve preventie. Het ministerie van VWS financiert de CSG's vanaf 2023 via een specifieke uitkering (SPUK). Wanneer hier een korting wordt gehanteerd en/of deze middelen niet meer rechtstreeks naar de GGD overgemaakt worden maar naar alle individuele gemeenten en dan zorgt dit voor administratieve druk/onzekerheden.

Meer financiële vragen aan gemeenten en GGD-en
Een recent voorbeeld hiervan is de PrEP medicatie. Sinds 2019 ontving de GGDZL financiële middelen van het Ministerie van VWS om naast de hulpverlening ook de PrEP medicatie te kunnen verstrekken aan een kwetsbare groep mannen die seks heeft met mannen (MSM) en transgender personen. Deze HIV PrEP-pilot is gestopt per 1 augustus 2024. In Zuid-Limburg is afgesproken dat dit in pilot vorm in 2025 via de algemene reserve van de GGD gefinancierd zal worden. Gedachte is dat dit geen overheidstaak is, maar een taak voor de zorgverzekeraars. Het is echter de vraag hoe dit in 2026 zal zijn.

3.4 e. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw?
De GGDZL ziet de meeste risicogroepen en biedt laagdrempelige hulpverlening aan. Waar het kan worden mensen naar de reguliere hulpverlening verwezen en/of moet er zelf betaald worden voor de inzet. Het verhogen van deze drempel (op welke manier dan ook: frequente contact beperken, eigen bijdrage vragen locaties, centreren etc.) zal direct leiden tot het afhaken van een deel van deze kwetsbare groep. Hiermee neemt het risico op soa's en andere kwetsbaarheden direct toe, wat leidt tot meer hulpvragen en hogere zorgkosten. Vanuit preventie-oogpunt zou juist flink geïnvesteerd moeten worden in laagdrempelige informatie en ondersteuning van risicogroepen.

3.5 Hygiëne en Inspectie (H&I)

3.5 a. Hygiëne en Inspectie
De Wet Kinderopvang en de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) regelen dat alle kindercentra minimaal jaarlijks door de GGD gecontroleerd moeten worden. Ook het toezicht op de gastouderopvang ligt bij de GGD. De inspecteurs van Hygiëne en Inspectie bezoeken naast deze kinderopvangcentra en gastouders ook schoonheidssalons, tattoo- en piercingstudio's, seksinrichtingen, kinderboerderijen, dak- en thuislozenopvang en asielzoekerscentra (PGA). Ook advisering bij publieksevenementen en het toezicht Wmo maken deel uit van het takenpakket. De inspecties bij tattoo- en piercingstudio's, seksinrichtingen en asielzoekerscentra hebben ook andere wettelijke gronden en worden niet door gemeenten gefinancierd.

In het kader van de Wmo houdt de GGDZL toezicht na calamiteiten. Dit is calamiteiten toezicht en gebeurt naar aanleiding van calamiteiten die gemeld zijn door de zorgaanbieder. Na afronding ontvangen de zorg-aanbieder en de gemeente hiervan een verslag en advies

3.5 b. Hoe ziet dit er schematisch uit?

Taak		Financie-ring	Bedrag 2025	Toelichting
Hygiëne en Inspectie	A	P*Q Basispakket van de deel-nemende ge-meenten	900.000	De Wet Kinderopvang en de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) schrijven voor dat minimaal 1 keer per jaar alle kindercentra door de GGD gecontroleerd worden. Ook het toezicht op de gastouderopvang ligt bij de GGD. De inspecteurs bezoeken ook schoonheidssalons, tattoo- en piercingstudio's, seksinrichtingen, kinderboerderijen, dak- en thuislozenopvang en asielzoekerscentra.
Toezicht Wmo	B	Bijdrage per inwoner. Ba-sispakket van de deelne-mende ge-meenten	130.000	De Wmo schrijft voor dat gemeenten verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitvoering van de Wmo en het toezicht daarop. Bij calamiteiten schakelt de Wmo aanbie-der de GGDZL in om onderzoek te doen.

3.5 c. Ontwikkelingen

Er vindt een verschuiving naar de 'voorkant' plaats bij het toezicht bij de kinderopvang. Hierdoor is het mo-gelijk geworden om gerichter en effectiever te controleren. Ook is de methode 'herstelaanbod' gebruikt. Dit is het aanbod van de toezichthouder om binnen de tijd van het opstellen van het concept-inspectierapport een geconstateerde overtreding te herstellen. Dit werkt positief, er was/is minder handhaving nodig.

Het is opmerkelijk dat er relatief weinig calamiteiten Wmo gemeld worden bij de GGDZL. Ook valt op dat slechts door een kleine groep zorgaanbieders gemeld wordt.

3.6 d. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw?

Beide zijn wettelijke taken vanuit Wpg en Wmo. Als dit wordt afgebouwd dan wordt niet meer voldaan aan de wettelijke verplichting rondom toezicht. Daarnaast leidt het niet- of onvoldoende uitvoeren van onder-zoeken bij Wmo calamiteiten tot risico's in de uitvoering van de Wmo en het bieden van passende onder-steuning aan mensen die dit nodig hebben.

3.7 Medische Milieukunde (MMK) en gezonde leefomgeving

3.7 a. Medische Milieukunde

De specialisten op het gebied van Medische Milieukunde (MMK) proberen te voorkomen dat mensen ziek worden door invloeden uit de omgeving. Bij kwetsbare burgers met specifieke gezondheidsklachten kunnen ze meedenken in het vinden van oorzaken en oplossingen voor klachten. Zij adviseren gemeenten, scholen,

woningbouwverenigingen en burgers over mogelijke gezondheidsrisico's als gevolg van milieufactoren. MMK denkt ook mee bij nieuwe ontwikkelingen zoals hitte stress of de locatie van een school. Ook wordt er geadviseerd maatregelen bij risico's voor de gezondheid als er gevaarlijke stoffen vrij (kunnen) komen.

3.7 b. Gezonde leefomgeving

De GGDZL zet haar expertise in om bij te dragen aan een gezonde, groene en veilige leefomgeving en ondersteunt het gemeenten bij het realiseren daarvan. Gezonde leefomgeving is ook een thema in het Regioplan Zuid-Limburg. Dit onderwerp staat steeds hoger op de maatschappelijke agenda komt terug in het nieuwe gemeentelijke gezondheidsbeleid (2025-2030). Momenteel wordt dit grotendeels gefinancierd door tijdelijke GALA-middelen.

3.7 c. Hoe ziet dit er schematisch uit?

Taak		Financie-ring	Bedrag 2025	Toelichting
MMK	B	Bijdrage per inwoner	620.000	Medische milieukunde (MMK) is een specialisme dat zich bezighoudt met de interactie tussen milieufactoren en gezondheid.
	C	Per advies-aanvraag	75.000	Daarnaast worden taken uitgevoerd voor een enkele gemeente. Dit betreft extra inzet van een MMK adviseur en advisering in het kader van de leefomgeving en Omgevingswet.

3.7 d. Ontwikkelingen

Dit onderwerp staat steeds hoger op de maatschappelijke agenda en komt terug in het nieuwe gemeentelijke gezondheidsbeleid (2025-2030). Momenteel wordt dit grotendeels gefinancierd door tijdelijke GALA-middelen. Ook in de omgevingswet heeft gezondheid een prominente plek gekregen. Hier kunnen gemeenten eigen gezondheidsambities vastleggen en uitwerken. Een groene en beweegvriendelijke omgeving kan goed zijn voor de gezondheid. MMK kan meedenken over hoe de gezondheid van met name kwetsbare bewoners wordt meegewogen.

De vergrijzing en de wens om langer thuis te blijven wonen, hebben invloed op de voorraad en inrichting van woningen. Als woningen toegankelijk zijn voor alle levensfasen, met minimale fysieke inspanning en een lage kans op ongevallen stelt dat ouderen en mensen met een beperking instaat om hier prettiger en langer te wonen. Dit kan de zelfredzaamheid in het dagelijks leven bevorderen. Mensen die de mogelijkheid krijgen om goed om te kunnen gaan met gezondheidsproblemen, blijven actief deelnemen aan de samenleving.

Er zijn nog vele kansen die verzilverd kunnen worden op dit werkterrein waar het gaat over de beweging naar de voorkant en preventie. Nog te vaak wordt MMK betrokken als de plannen "af" zijn en er sprake is van een onwenselijke situatie (overlast door geluid of geur bijvoorbeeld). Als de expertise van de GGDZL aan de voorkant geraadpleegd zou worden dan is er meer oog voor een duurzame gezonde leefomgeving.

3.7 e. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw?

Dan wordt er niet voldaan aan de Wpg en de noodzakelijke adviesvraag van uit de Omgevingswet. Bovendien hebben vele burgers, overheden en maatschappelijke organisaties geen plek meer waar ze terecht kunnen voor specialistisch advies en er samen onderzoek gedaan wordt en gezocht naar een oplossing. In het maatschappelijke debat is er steeds meer ruimte voor het belang van een gezonde leefomgeving en het realiseren hiervan. Ook waar het gaat over de grote woningbouwopgave die landelijk geformuleerd is, in combinatie tot de grote zorgen over de 'staat van de gezondheid', is het inrichten van een leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeting essentieel. Doordat vaker (om)gebouwd wordt naast wegen, industrie of andere potentiële overlastgevers, is het aan de voorkant goed nadenken over MMK zaken essentieel. Onderzoek in de regio toont aan (zie ook actiepunt 4) dat het inrichten van bijvoorbeeld attractieve en veilige fietspaden alle kinderen (en met name die uit de lagere SES wijken) meer stimuleert om met de fiets naar school te gaan. Dit zou meer onder de aandacht gebracht moeten worden.

Er zou dus juist veel meer geïnvesteerd moeten worden in het thema gezonde leefomgeving en de expertise van de GGDZL zou nog meer aan de aan de voorkant ingezet moeten worden om problemen en extra kosten op het gebied van gezonde leefomgeving te voorkomen.

3.8 Publieke gezondheid

3.8 a. Publieke gezondheid

De Zuid-Limburgse gezondheidsopgave is onverminderd groot, met grote verschillen in gezondheid tussen wijken en inwoners. Vandaar dat de GGD een actieve én proactieve rol vervult in de netwerken in de regio, vanuit de expertise op het gebied van (een integrale aanpak) van preventie. De Trendbreuk-aanpak is succesvol gebleken. Naast de inzet in de fase van Kansrijke Start, wordt nu samen met vele partners ook extra inzet gepleegd binnen de andere fasen, zoals peuterfase, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en het MBO. En vindt er een verbreding plaats naar andere levensfasen: ongelijke kans op gezondheid stopt immers niet bij de jeugd, maar de bestrijding daarvan vraagt ook aandacht bij de groep volwassen en ouderen. Ook in het GALA en IZA, regiobeeld en -plan vervult de GGDZL (vaak op verzoek van gemeenten) een actieve rol. Dit kan als expert zijn, maar kan ook een coördinerende of projectleidersrol zijn. Deels gebeurt dit vanuit de reguliere financiering en deels via de aanvullende SPUK-GALA en SPUK-IZA middelen. Vanaf 2025 zal er een nieuwe fase aanbreken waarbij het enerzijds belangrijk is om zaken te borgen en anderzijds door te ontwikkelen (onder meer via het aanvullende zorg- en welzijnsakkoord). Preventie is en blijft echter iets van de lange adem waar ook langjarige investering noodzakelijk is.

Ook gezondheidsbevordering is van belang. Hierbij draait het om het bevorderen én beschermen van de gezondheid. Adviseurs Gezondheidsbevordering adviseren kinderopvang, scholen, verenigingen om te komen tot een gezonde aanpak in een doorgaande lijn. Scholen die een Gezonde basisschool van de toekomst willen worden, worden hierbij begeleidt. Met de extra SPUK-GALA wordt er samen met de JGZ een doorlopende JOGG-preventielijn gerealiseerd: een set praktische tools om gezondheidsthema's bij ouders en verzorgers onder de aandacht te brengen. In de AZC's en voor statushouders wordt gezondheidsvoorlichting verzorgd.

In diverse wijken en buurten in Zuid-Limburg levert de GGD een directe bijdrage aan het ombuigen van de gezondheidsverschillen middels expertise, verbinding en activiteit. Het gaat hierbij veelal om in die wijken en buurten een gezonde leefomgeving te creëren, die uitnodigt tot ontmoeten en gezonde leefstijl.

Ook wordt er structureel gegevens verzameld over de gezondheidssituatie van de bevolking in regio Zuid-Limburg. Dit is een wettelijke verplichting. Doordat de onderzoeken periodiek (regulier om de vier jaar) worden uitgevoerd is het mogelijk om trends in de tijd te detecteren en de gezondheid van de bevolking te monitoren. Door het systematisch en eenduidig verzamelen van gezondheidsinformatie voor alle gemeenten maakt dit een vergelijking met landelijke cijfers, regionale cijfers en met andere gemeenten mogelijk. Op verzoek van partners (bijvoorbeeld gemeenten en het MBO) zijn er de afgelopen jaren ook extra monitors bijgekomen om de gezondheidssituatie te duiden en te volgen, zoals de kindmonitor en de jeugdmonitor op het MBO.

Naast de gezondheidsmonitors worden er ook interventies gemonitord, praktijkgericht onderzoek gedaan en vinden er burger- en jongerenpanelonderzoeken plaats. Onderzoeksresultaten en de gezondheidsmonitors vormen de basis voor het (preventief) gezondheidsbeleid van gemeenten. De GGD adviseert gemeenten hierbij.

Psychosociale Hulpverlening (PSH) en scenarioteam: Soms vraagt een risico op maatschappelijke onrust een aangepaste aanpak; een aanpak waarin moet worden opgeschaald en deskundigen snel kunnen schakelen. Dit is aan de orde als er iets gebeurt dat niet alleen de direct betrokkenen raakt, maar ook grote impact op de omgeving heeft of kan hebben. Dan wordt het scenarioteam ingeschakeld. Hoewel de gemeenten, OM en politie in dergelijke situaties in de lead zijn, ondersteunt een speciaal team (scenarioteam). De coordinatie hiervan ligt de GGDZL die dit in het verlengde van het procesleiderschap van Psychosociale hulpverlening bij rampen en incidenten uitvoert. Het scenarioteam werkt diverse scenario's uit en adviseert gemeente, OM en politie over strategie en de te nemen stappen. De verbinding van en communicatie tussen partijen is daarbij van cruciaal belang.

3.8 b. Hoe ziet dit er schematisch uit?

Taak		Financiering	Bedrag 2025	Toelichting
Monitoring en Onderzoek	A	Bijdrage per inwoner Basispakket van de deelnemende gemeenten	2,5 mln.	Adviseren over gezondheidsbeleid en monitoren van interventies. Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder a, b en c en artikel 16. Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 1.
	C	Divers	5 ton	Projectgelden voor verdiepend onderzoek, dat bijdraagt aan meer kennis over werkzame elementen in nieuwe interventies en aanpakken en effectiviteit.
Beleidsadvisering	A	Bijdrage per inwoner Basispakket van de deelnemende gemeenten	2,4 mln.	De GGD Zuid-Limburg ondersteunt gemeenten op diverse manieren bij het ontwikkelen en uitvoeren van een effectief gezondheidsbeleid. De aandacht gaat vooral uit

				naar kwetsbare groepen en naar het verkleinen van gezondheidsverschillen.
	C	Divers	1 ton	Diverse projecten
GALA/IZA opdracht	C	SPUK	1,1 mln.	Opdracht aan GGDZL door Gemeentelijke Regiegroep Gezond Zuid-Limburg om vanuit de SPUK IZA: inhoudelijke coördinatie, monitoring en ondersteuning; administratieve en secretariële ondersteuning uit te voeren voor 2025 en 2026.
Gezondheidsbevordering	A	Bijdrage per inwoner Basispakket van de deelnemende gemeenten	6,3 ton	Hierbij draait het om het bevorderen én beschermen van de gezondheid. Dit gebeurt vooral op scholen, bij kinderdagverblijven en in (kwetsbare) wijken Wpg, Artikel 2 lid d
	C	Divers	3 ton	Projectgelden voor uitvoering projectleiderschap en regionale coördinatie gezondheidsbevorderingsprogramma's, zoals JOGG, Keigezond en Gezond leren eten. Vanuit het COA wordt de gezondheidsvoorlichting voor asielzoekers en statushouders gefinancierd.
PSH	C	Bijdrage per inwoner. Basispakket van de deelnemende gemeenten	1 ton	Hoewel de gemeenten in dergelijke situaties in de lead zijn, ondersteunt een dit speciaal team (scenarioteam) , waarvan de coördinatie bij de GGD ligt.

3.8. c Ontwikkelingen

De noodzaak en urgentie om in te zetten op preventie zijn hoog. Het regiobeeld laat wederom zien dat er in Zuid- Limburg forse gezondheids- achterstanden zijn. Zowel fysieke gezondheid (chronische aandoeningen en ongezondere leefstijl) als mentale gezondheid (hoge ervaren stress, hoger risico op angststoornis of depressie, weinig regie over eigen leven, meer eenzaamheid, minder veerkracht, verminderd zelfredzaam en lage gezondheidsvaardigheden). Dit heeft een direct effect op zorgkosten en vraag naar zorg. De beweging van zorg naar preventie kunnen we alleen maken als we uitgaan van 'Health in and for all policies'. De GGD heeft een belangrijke rol om de verbinding te maken tussen de verschillende domeinen die bijdragen aan preventie.

De huidige Rijks- en projectbezuinigingen raken het onderdeel publieke gezondheid in de kern: Overall kan gesteld worden dat de driedubbele bezuinigingsslag ook dit onderdeel fors raakt. 40% van het totaal aan inkomsten voor Publieke Gezondheid komt vanuit incidentele bijdragen van gemeenten, Provincie, Rijk, ZonMw, COA etc .Veel van de projecten en 'extra meters' die de GGDZL momenteel maakt om de Trend te breken en versnelling aan te brengen in projecten op het gebied van preventie worden uit incidentele middelen bekostigd. Denk hierbij aan de SKUK GALA, SPUK IZA maar ook aan middelen voor onderzoek vanuit ZonMW, Kankerfonds, JOGG-Nederland, Gezonde School enzovoorts.
Momenteel vinden er in de regio verkennende gesprekken plaats over de invulling en de taak van de GGDZL in het scenarioteam. Dit zou kunnen leiden tot een heroriëntatie op deze taak.

3.8 d. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw?

Het overgrote deel van de PG taken zijn wettelijk opgedragen aan de GGD. Bovendien is de noodzaak om (innovatief) aan te slag te gaan met preventie hoger dan ooit, dit is echt iets van de lange adem en zou voortgezet moeten worden. Dit geldt voor geheel Nederland vanwege de grote druk op de zorg, maar voor Zuid-Limburg is de noodzaak nog hoger vanwege de achterstand in de gezondheidssituatie ten opzichte van Nederland.

Verminderde inzet om actuele gezondheidsdata te verkrijgen tot op wijkniveau en verminderde inzet op adequate advisering belemmert effectieve (domeinoverstijgende) beleidsvorming, wat kan resulteren in slechtere gezondheidsuitkomsten en hogere kosten op lange termijn. Ook een verminderde inzet op gebied van gezondheidsbevordering betekent dat er onvoldoende gezonde leefomgevingen gerealiseerd worden, extra inzet om inwoners in kwetsbare situaties te bereiken ontbreekt, waardoor de gezondheidsverschillen in Zuid-Limburg blijven bestaan of zelfs groter worden.

Voor het verder doorontwikkelen en verbreden van de Trendbreuk-aanpak is het noodzakelijk om de huidige inzet niet te verminderen. De aanjaag-, inspiratie- en innovatierol van de GGD binnen Trendbreuk is van groot belang om partners te verbinden aan de Trendbreuk-aanpak. Als hierop bezuinigd wordt is de kans groot dat de Trendbreuk aanpak verloren gaat en daarmee ook alle investeringen rondom de gezonde generatie. Terwijl we juist ten volle ingezet hebben op het regionaal massa maken, is het risico dat er weer versnipperd beleid ontstaat.

3.9 Openbare geestelijke gezondheid (OGGZ)

3.9.a Wat is OGGZ?

Deze vangnetfunctie richt zich op mensen in een kwetsbare positie, voor wie deelname aan de samenleving geen vanzelfsprekendheid is. Ze hebben vaak meerdere problemen en vinden het moeilijk om goed voor zichzelf te zorgen. Door hun gedrag veroorzaken ze vaak overlast en kunnen ze een gevaar vormen voor zichzelf en/of hun omgeving. Voor veel van deze mensen geldt dat zij niet makkelijk de weg naar hulp weten te vinden of daarom vragen en dus - al dan niet-professionele - zorg mijden.

De term OGGZ ontbreekt in de Wmo. De taak hoort wel tot de verantwoordelijkheid en reikwijdte van de Wmo 2015 en dus onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. OGGZ is echter geen verplichte GGD taak en kan ook door anderen uitgevoerd worden.

3.9.b Hoe ziet dit er schematisch uit?

Taak		Financiering	Bedrag 2025	Gemeenten	Toelichting
OGGZ	B	Divers door 10 gemeenten	7 ton	10	Deze vangnetfunctie richt zich op mensen in een kwetsbare positie, voor wie deelname aan de samenleving geen vanzelfsprekendheid is.

3.9.c Ontwikkelingen

Gezondheid en veiligheid zijn nauw met elkaar verbonden in deze taak. De GGDZL ontvangt al jaren een subsidie van de gemeenten uit de Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland om deze taak uit te voeren. Zoals afgesproken vraagt de GGDZL subsidie aan bij de centrumgemeenten Maastricht en Sittard-Geleen en stuurt facturen naar de andere gemeenten. Deze financiering staat onder druk door gemeentelijke bezuiniging en ter discussie stellen van financiële verdeelsleutel.

Doordat er geen sprake is van een uniforme uitvoering in de hele regio ontstaan er organisatorische en samenwerkingsrisico's. In Parkstad voert Mondriaan dit uit en in de andere regio's doet de GGDZL dit. Gesprekken onderling lopen wel maar concrete voortgang ontbreekt. Dit is ook een onderwerp in de commissie Zorg en Veiligheid.

Naast de vraag wie de uitvoering op welk schaalniveau in de regio uitvoert, kan ook de vraag gesteld worden welke organisatie expertise drager is van dit onderwerp. Zou er gezocht moeten worden naar maatwerk inzet per gemeente door aansluiting te zoeken bij wijk- en buurtteams of juist regionaal of op Zuid-Limburgse schaal door dit bij een ggz-instelling te beleggen of een welzijnsorganisatie.

Daarnaast zijn er inhoudelijke raakvlakken met de Wijk GGD-er die via tijdelijke middelen is gefinancierd (via tijdelijke ZonMW-middelen). De wijk-GGD'er is een professional met kennis van de ggz en psychiatrie en voorziet door snelle signalering een persoonlijk en passend zorgaanbod voor mensen met onbegrepen gedrag. Hiermee wordt maatschappelijke onrust en een verdere opeenstapeling en escalatie van problemen voorkomen. Deze pilot loopt nu in een aantal Zuid-Limburgse gemeenten. Hiervan is de toekomstige financiering nog onzeker vanwege de landelijke bezuinigingen op projectmiddelen, waardoor ook de borging en de continuïteit onder druk staat.

3.9.d Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw/overdracht?

De vangnetfunctie en inzet van de OGGZ is essentieel om middels signalering en onconventionele oplossingen een persoonlijk en passend zorgaanbod voor mensen met onbegrepen gedrag te formuleren. De vangnetmedewerkers zijn gewend en opgeleid om zorgwekkende zorgmijders te bereiken en te helpen. Hiermee wordt maatschappelijke onrust in wijken en buurten en een verdere opeenstapeling en escalatie van problemen voorkomen en worden mensen met onbegrepen gedrag begeleid naar een passende vorm van hulp.

In de regio wordt nagedacht en gesproken over een andere manier van het organiseren van deze taak, zowel qua schaal als qua uitvoerder. Dit ligt bestuurlijk bij de Commissie Zorg en Veiligheid. Hoe dan ook moeten er middelen beschikbaar zijn en blijven om deze taak uit te kunnen voeren en is een bezuiniging niet verantwoord.

De inzet van de Wijk GGD-er is nog meer gericht op preventie en zou in de hele regio uitgebouwd kunnen worden, hiervan zijn de middelen echter onzeker.

3.10 Forensische Geneeskunde

3.10 a. Forensische Geneeskunde

Forensische of gerechtelijke geneeskunde (FG) betreft vooral de tak van geneeskunde die medische kennis toepast ten behoeve van rechtszaken en justitieel onderzoek. Het overgrote deel van de uitvoering van de taken van FG vindt dan ook plaats in opdracht van politie en justitie: medische zorg aan arrestanten in opdracht van politie en ondersteuning aan het opsporingsapparaat (politie en justitie) bij waarheidsvinding middels medische forensische expertise. Daarnaast zorgen de forensisch artsen van de GGDZL in opdracht van gemeenten voor de lijkschouw bij lijkvinding of vermoeden van niet-natuurlijk overlijden en de uitwendige lijkschouw bij euthanasie.

3.10 b. Hoe ziet dit er schematisch uit?

Taak		Financiering	Bedrag 2025	Toelichting
Arrestantenzorg	C	Politie via aanbesteding	650.000	Wanneer arrestanten ziek zijn levert de forensisch arts of verpleegkundige medische zorg: bijvoorbeeld het voortzetten van medische zorg die al was ingezet vóór de arrestatie. Uitvoering van de medische arrestantenzorg vindt plaats in opdracht van politie.
Forensisch medische expertise bij kinderen (FMEK)	A			FMEK richt zich op het opsporen en duiden van letsels bij kinderen (<18 jaar) waarbij een vermoeden bestaat van lichamelijke mishandeling of seksueel misbruik. Forensisch artsen en verpleegkundigen met deze expertise spelen een belangrijke rol o.a. bij het vaststellen of lichamelijk letsel bij een kind het gevolg kan zijn van mishandeling.
Lijkschouw	B	P*Q	320.000	De forensisch artsen van de GGDZL zorgen in opdracht van gemeenten voor de lijkschouw bij lijkvinding of vermoeden van niet-natuurlijk overlijden en de uitwendige lijkschouw bij euthanasie.

3.9 c. Ontwikkelingen

De gemeentelijke uitvoering van de lijkschouw heeft een grondslag in de Wet op de lijkbezorging, dit betreft een klein deel. Voor de overige forensische geneeskunde heeft de Gezondheidsraad geconstateerd dat maar een beperkt deel van de taken een wettelijke grondslag heeft, het opdrachtgeverschap van die taken ligt voornamelijk bij politie en justitie.

Landelijk is de toekomst van de forensische geneeskunde al enkele jaren onderwerp van gesprek. Momenteel is de FG samenwerking georganiseerd op de schaal van de politieregio's. Dit houdt in dat de GGDZL dit samen met de GGD Limburg-Noord uitvoert in de regio Limburg uitvoert.

Momenteel loopt opnieuw een landelijke aanbesteding voor de Medische Arrestantenzorg. Dit zorgt voor kwetsbaarheden. Het risico bestaat namelijk dat dit in de toekomst aan een andere partij gegund wordt.

Zoals beschreven kent FG verschillende vormen van financiering en meerdere opdrachtgevers. Ook de landelijke stelseldiscussie heeft invloed op de uitvoerbaarheid van deze taak. Specifiek voor gemeenten heeft dit mogelijke consequenties voor de beschikbaarheid en betaalbaarheid van gemeentelijke lijkschouw.

De tarieven die gehanteerd worden staan onder druk.

Ten slotte is het in de praktijk heel erg ingewikkeld om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden en te behouden. Door de krapte op de arbeidsmarkt (vergrijzig en ontgroening), staat de dienstverlening erg onder druk en is het moeilijk om roosters rond te krijgen. Hierop is deels door de GGDZL geanticipeerd door onder andere te streven naar taakdifferentiatie (een verpleegkundige neemt taken over van een arts) en versterken van de instroom. In de praktijk blijkt echter dat verpleegkundigen niet alle bevoegdheden van een arts kunnen overnemen waardoor er een krapte blijft ontstaan.

3.9 d. Wat zijn de risico's en consequenties bij afbouw/overdracht?

Gemeentelijke lijkschouw is een wettelijke verplichting voor gemeenten. Als de randvoorwaarden (zoals personeel, budget en organisatorische zaken) niet op orde zijn dan heeft dit directe gevolgen voor de ondersteunende diensten voor de gemeenten. Verder is sprake van een regievraagstuk, waardoor het nadenken over overdracht aan een andere partij een optie kan zijn. Wat ons betreft is het afbouwen of bezuinigingen op deze taak door de GGDZL is niet aan de orde, zonder dat er een goed doordacht alternatief plan ligt waardoor de continuïteit structureel geborgd is voor dit onderdeel.

Bijlage 2

Actiepunt 2: Benchmarkgegevens GGDZL

Introductie
In het beeldvormend AB van 28 november is de vraag gesteld of er cijfers zijn waarbij GGDZL vergeleken zou kunnen worden met andere organisaties. Er is gekeken naar mogelijke benchmarkgegevens van de GGDZL en vergelijkbare organisaties. Er zijn geen actuele breed samengestelde benchmarkcijfers van GGD'en. De landelijke benchmark van GGD GHOR Nederland is sinds 2021 niet meer uitgevoerd. Dit had te o.a. te maken met verschillen in dataverzameling bij en verschillen tussen de GGD'en. Een aantal bedrijfsvoering gegevens zijn wel te vergelijken. Deze staan uitgewerkt in deze memo.
Uit deze vergelijking komt een drietal aspecten naar voren. De overhead van onze GGD is efficiënt georganiseerd. Daarnaast kennen we een lager aandeel van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de totale omzet. Dit komt vooral doordat we er in slagen om via een derde geldstroom meer additionele middelen te verwerven. Tenslotte blijkt o.a. uit de in verhouding lage hoogte van de gevraagde financiering voor de Covid organisatie dat de GGD Zuid-Limburg op een efficiënte en effectieve wijze haar aanpak vorm geeft.

Achtergrond
De GGD-regio Zuid-Limburg kenmerkt zich door een hoge mate van ongezondheid en gezondheidsverschillen. Nog steeds zorgen factoren als armoede, lage opleiding, vergrijzende populatie, slechte arbeidsparticipatie, psychosociale problemen et cetera voor een meer dan gemiddeld ongezonde populatie. Dat zien we sterk terug in de resultaten van de jeugdmonitor waaruit blijkt dat de gezondheid van jongeren kwetsbaar blijft, er sprake is van meer overgewicht, jongeren meer roken en alcohol drinken dan gemiddeld en meer Zuid-Limburgse jongeren psychische klachten hebben. De vergrijsde populatie met een lagere sociaaleconomische positie en meer chronische aandoeningen laat zich gelden in de hogere consumptie van zorg en dus hogere zorgkosten. Ook vanuit gezondheidsbescherming zien we dat de vaccinatiegraad in Zuid-Limburg dalend is en lager is dan in grote delen van Nederland, merken we dat de luchtkwaliteit onvoldoende is en dat groen in de buurt onvoldoende aanwezig is en wordt gebruikt om te bewegen.

Uit alle bronnen blijkt dat de volksgezondheid in Zuid-Limburg achterloopt en dat de gewenste trend omhoog nog niet is ingezet. Dat baart zorgen en zorgt ervoor dat de inspanningen van de GGDZL om gelijke kansen op gezondheid te creëren, gezondheidsrisico's te verminderen, de vaccinatiegraad te verhogen en een gezonde leefomgeving te stimuleren onverminderd hoog blijven.

GGD in breder perspectief
De taken die de GGD'en voor gemeenten in hun regio's uitvoeren – collectief en/of op basis van maatwerk – zijn breed en voortdurend in ontwikkeling. Naast de basistaken variëren deze taken per regio en per gemeente, omdat zij inspelen op de staat van de volksgezondheid en de lokale en regionale behoeften in gemeenten. De GGDZL is niet makkelijk te vergelijken met een andere GGD vanwege de verschillen in

maatschappelijke opgave en omdat iedere GGD in het land een andere oorsprong, samenstelling en opgave kent en ook anders georganiseerd is.

Als organisatie willen we ons graag verhouden tot vergelijkbare organisaties om hiervan te leren.
Vandaar dat we gezocht hebben naar benchmarkgegevens. Bij benchmarking worden de prestaties van verschillende organisaties met elkaar vergeleken. De landelijke benchmark van de GGD GHOR is sinds 2021 niet meer uitgevoerd vanwege de onvergelijkbaarheid van de benchmarkgegevens. Dat betekent dat er geen actuele informatie van andere GGD'en voorhanden is. Benchmarken is meer dan cijfers verzamelen. De waarde van de benchmark zit in het proces van samen leren en ophalen van sturingsinformatie om de kwaliteit te toetsen, te vergelijken en te verbeteren. Daarnaast moet deze informatie steeds worden afgezet tegen de opgave die de GGD heeft in de regio. Dat is de reden dat we een aantal kerngegevens hebben verzameld en geduid in dit memo. Dit geeft inzicht in de organisatie van de GGDZL en de efficiëntie van een aantal processen in de bedrijfsvoering.

Kerngegevens GGD-organisatie
De GGD heeft als taak om gezondheid te beschermen, te bevorderen en te bewaken – in het licht van de opgave die Zuid-Limburg kent – met altijd in het achterhoofd dat dit gebeurt met publiek geld dat effectief en efficiënt ingezet moet worden. De GGDZL en haar professionals gaan zuinig om met geld wat inhoudt dat we strak georganiseerd zijn en met beperkte middelen streven naar een zo efficiënt mogelijk organisatie met zo min mogelijk overheadkosten.

- Aandeel overhead:
  Het percentage overhead ten opzichte van de totale lasten bedraagt bij de GGDZL 19,63%. Dit is vergelijkbaar met bijvoorbeeld de GGD'en in Zuid-Nederland, die respectievelijk 15,80% (Hart voor Brabant), 22,73% (West-Brabant) en 23,13% (Brabant Zuid-Oost) aandeel hebben. Dit beeld laat zien dat de overhead lager is dan bij GGD-en die vergelijkbaar zijn. De GGD Hart van Brabant is bijna dubbel zo groot is als de GGDZL en heeft dus ook meer mogelijkheden heeft om efficiënt te organiseren.
- Bijdrage gemeenten:
  Het aandeel bijdrage gemeenten ten opzichte van de totale omzet bedraagt 46,79%. Dit ligt beduidend lager vergeleken met dezelfde groep GGD'en in Zuid-Nederland, met percentages als 47,35% (GGD HvB), 51,29% (GGD WB) en 56,30% (BZO). Zeker als ook de omvang van de GGDZL (de kleinste) wordt meegenomen. Een grotere GGD geeft namelijk schaalvoordelen.
- Covid-organisatie:
  De COVID-pandemie had een enorme maatschappelijke impact, die ervoor zorgde dat de GGD als regionale gezondheidsdienst in heel korte tijd moest opschalen naar een regionale crisisorganisatie. Dit was een nog niet eerder vertoonde operatie, die met veel onzekerheid en onduidelijkheid gepaard ging. Daarvoor moest de GGD een crisisorganisatie opzetten om de gehele bevolking in Zuid-Limburg te informeren en te vaccineren. Uit evaluatiegegevens van het ministerie van VWS is gebleken dat de GGDZL één van de goedkoopste GGD'en was.
- Aandeel derde geldstromen/projecten:

De GGDZL heeft de reguliere financiering steeds aangevuld met derde geldstromen om projecten en onderzoek te kunnen financieren. GGDZL bezit een Academische Werkplaats Publieke Gezondheid en een Kenniswerkplaats Jeugd, waarbinnen de effectiviteit van het GGD-werk kritisch wordt onderzocht en nieuwe interventies en methoden worden getoetst. Werken aan effectieve interventies vanuit een wetenschappelijke basis staat hoog in het vaandel, maar altijd met een nadrukkelijke relatie met de praktijk. Het aandeel van de derde geldstroom is 45% wat gezien de omvang van GGD, vergeleken met bijvoorbeeld de GGD Hart voor Brabant die twee keer zo groot is, flink hoger is (GGD HvB: 40%). Met deze financieringsbron voegen we meerwaarde toe aan ons werk en financieren we extra inzet. De voorgenomen korting op deze financiering door de landelijke overheid zal de GGDZl extra hard raken, is de verwachting.

Uit bovenstaande mag blijken dat de GGD Zuid-Limburg kostenbewust is en sober en doelmatig georganiseerd op bovengenoemde aspecten.

Bijlage 3

Actiepunt 3 & 4: Inzicht in preventie

Introductie
In de gesprekken met individuele portefeuillehouders en in het Beeldvormend AB is gevraagd of er voorbeelden zijn van wat preventie nu daadwerkelijk (financieel) oplevert. In deze notitie is enerzijds uiteengezet welke vormen van preventie er allemaal zijn. Ook is er gezocht naar concrete voorbeelden van besparingen, deze zijn bijvoorbeeld gevonden in het project Nu Niet Zwanger, Stevig Ouderschap en Voorzorg.

Waarom is preventie belangrijk?
Preventie is problemen voorkomen, beginnende problemen in goede banen leiden en voorkomen dat problemen terugkomen. In Zuid-Limburg is de noodzaak om preventie hoog op de agenda te zetten nog groter dan in de rest van Nederland. De (gezonde) levensverwachting is hier lager en onze regio kampt met een breed scala aan gezondheidsproblemen. Het Regiobeeld Zuid-Limburg (2023) schetst een onderbouwd beeld van de uitdagingen voor Zuid-Limburg, namelijk:

- Zuid-Limburg kampt al decennia met flinke gezondheidsachterstanden en het is nog niet gelukt om die achterstand ten opzichte van de rest van Nederland in te lopen.
- Er zijn grote gezondheidsverschillen tussen wijken, gemeenten en tussen mensen met verschillende sociaaleconomische achtergronden.
- Zuid-Limburg kent een hoog zorggebruik in vergelijking met de rest van Nederland, mede verklaart door de slechtere gezondheidssituatie en sociaaleconomische achterstanden.
- Door een toenemende vraag aan (complexe) zorg en ondersteuning en krapte op de arbeidsmarkt wordt de kloof tussen zorgvraag en zorgaanbod steeds groter.
- De complexe vraagstukken worden nog onvoldoende vanuit een (regionale) integrale domein overstijgende samenwerking aangepakt en afgestemd op de behoeften en mogelijkheden van burgers.

Wat is preventie eigenlijk?
Om dit goed te kunnen doen is het belangrijk dat de partijen die betrokken zijn bij deze onderwerpen goed samenwerken, denk hierbij aan scholen, jeugdgezondheidszorg, kinderopvang, jongerenwerk en het medisch domein.

Er zijn meerdere definities van preventie met een verschillend onderscheid. Dit onderscheid kan gemaakt worden in doelgroep, in fase van de ziekte, in doel of in pijlers. Voor dit advies is het onderscheid in doelgroep het meest relevant:

1. Universele preventie: dit is gericht op de hele populatie.
2. Selectieve preventie: is gericht op groepen met een verhoogd risico op problemen.
3. Geïndiceerde preventie: voor individuen met een verhoogd risico op problemen en/of een beginnend probleem.

In de recent verschenen Volksgezondheid Toekomst Verkenning wordt vooruitgeblikt op de ontwikkelingen op het gebied van volksgezondheid en zorg tot 2025. Hierin is ook beschreven dat preventie een zaak van de lange adem en vraagt om een domein overstijgende, integrale en langjarige aanpak. GGD GHOR Nederland geeft hierbij aan dat focus nu nog te veel ligt op zorg voor mensen die ziek zijn, in plaats van op

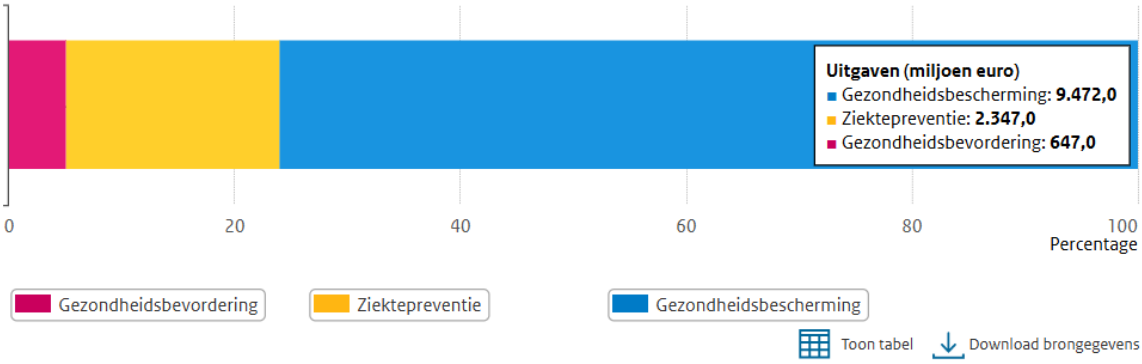
voorkómen dat mensen ziek worden. Hierbij stellen ze dat er momenteel maar liefst bijna 50 keer meer aan zorg wordt uitgegeven dan aan de preventie van ziekte en de verwachting is dat de uitgaven aan zorg richting 2050 bijna zullen verdubbelen. En dat terwijl ongezond gedrag zorgt voor 14 procent van de ziektelast en onze leefomgeving voor ruim 4 procent.

Landelijk beeld van preventie(uitgaven)
De landelijke uitgaven aan preventie bepalen is complex omdat preventie op verschillende manieren wordt gedefinieerd en is meegenomen in diverse beleidsterreinen. Op de begroting van het ministerie van VWS wordt bijvoorbeeld de volgende drieledige definitie van preventie gehanteerd: ziektepreventie, gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming.

Daarbij kunnen preventie uitgaven betrekking hebben op onderzoek en monitoring om nieuw beleid mogelijk te maken of voor te bereiden, de uitvoering van preventief gezondheidsbeleid en gezondheidsbeschermende maatregelen die in andere domeinen (arbeid, langdurige zorg, sociaal beleid, wonen, verkeer, leefomgeving e.d.) plaatsvinden en dus op andere begrotingen staan. De uitgaven aan preventie op de VWS-begroting richten zich op volksgezondheid en sport en bewegen. De uitgaven op volksgezondheid zijn grotendeels gericht op gezondheidsbescherming.

In algemene zin zien we dat de kosten voor zorg elk jaar stijgen (tot 108 miljard in 2025, oplopend naar 135 miljard in 2029) en voor preventie dalen. In een onderzoek door het RIVM uit 2015 wordt een overzicht gevisualiseerd van de uitgaven aan preventie op de begroting van VWS (andere departementen zijn buiten beschouwing gelaten). In 2015 bedroegen de uitgaven aan preventie 12,5 miljard, dat is 1,8% van het BBP van dat jaar. Gezondheidsbevordering had daarin het kleinste aandeel: 647 miljoen.

Totale uitgaven aan preventie in 2015

Bron: *Van Gils et al., 2020*

In een recent overzicht van VWS over preventie uitgaven is er sprake van een stevige daling, behalve bij sport en bewegen.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gezondheidsbeleid uitgaven	558.178	538.081	434.329	292.973	295.767	291.845
Ziektepreventie	1.123.598	1.032.527	786.728	649.603	604.914	543.473
Gezondheids-bevordering	105.439	99.176	61.403	61.132	61.147	60.784
Sport en bewegen	23.462	25.319	11.828	78.724	78.873	78.917

Financiering
Primair is het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport beleidsverantwoordelijk voor preventie. De uitvoering hiervan is belegd bij Zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten. Zorgverzekeraars: op grond van de preventieve aanspraken in de Zorgverzekeringswet (Zvw). Zorgkantoren: op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz). Gemeenten: op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg), de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) en de Jeugdwet. Er zijn op hoofdlijnen twee redenen voor deze uitvoerders om preventieve activiteiten te vergoeden of te organiseren: een wettelijke verantwoordelijkheid en of een financieel belang.

Concrete voorbeelden
De GGD richt zich namens de gemeenten op het onderzoeken en uitvoeren van deze preventie. De werkzaamheden van de GGD zijn divers en gericht op alle drie de vormen van preventie. Wij schetsen in deze memo een aantal voorbeelden en onderzoeksresultaten van preventie en de financiële vertaling hiervan. In het algemeen kan opgemerkt worden dat bij niet alles wat we doen op het gebied van preventie de effecten aangetoond kunnen worden, omdat het niet altijd zo onderzocht kan worden.

1. Universele preventie
Gezond opgroeien
Verkleinen gezondheidsverschillen: de JGZ zet zich in om gezondheidsverschillen in onze maatschappij te verkleinen. Deze gezondheidsverschillen ontstaan vaak al in de kindertijd en vroege jeugd. JGZ investeert daarom ook in 2026 in het zichtbaar en bereikbaar zijn voor ouders, jeugdigen en samenwerkingspartners in de geboortezorg, kinderopvang en onderwijs. Zo kunnen we onze rol als sparringpartner bij het gezond opgroeien en opvoeden beter vervullen. Door ongelijk te investeren voor het creëren van gelijke kansen, dragen we bij aan het verkleinen van gezondheidsverschillen.

Trendbreuk ambitie: Zuid-Limburg kent een zeer hardnekkige gezondheidsachterstand. Inwoners van onze regio leven korter en minder jaren in goede gezondheid. Vaak ontstaat de achterstand al aan het begin van het leven. Deze achterstand wordt van generatie op generatie doorgegeven. Het programma Trendbreuk is erop gericht om samen met alle Zuid-Limburgse gemeenten, de GGDZL, de Provincie Limburg en vele partners samen deze trend te doorbreken. In 2030 willen we de gezondheidsachterstand van Zuid-Limburg met een kwart hebben ingelopen ten opzichte van de rest van Nederland. Het programma Trendbreuk is erop gericht om echt langjarig, middels bewezen interventies, overal hetzelfde aanbod in de regio, doorgaande lijn samen alles in het werk te stellen om de gezondheidssituatie te doorbreken.

Verhogen vaccinatiegraad: dit is cruciaal voor het voorkomen van allerlei infectieziekten. De afgelopen jaren zien we dat de vaccinatiegraad daalt, waardoor de groepsimmuniteit afneemt en voorkombare ziekten weer een kans krijgen in Nederland. Naast campagnes en educatieve programma's om ouders en jeugdigen te informeren over het belang van vaccineren, de veiligheid ervan en de mogelijke consequenties van het niet vaccineren, wordt vooral ook ingezet op het bereiken van specifieke groepen die minder gevaccineerd zijn. We weten dat een doelgroepgerichte aanpak en fijnmazig vaccineren helpt om de vaccinatiegraad te verhogen. Dit kost echter meer tijd en geld.

Bijdragen aan toekomstbestendig jeugdstelsel: de toenemende vraag naar zorg, waaronder jeugdzorg, in combinatie met het groeiende tekort aan arbeidskrachten en de oplopende kosten zijn, is niet houdbaar. De JGZ levert een bijdrage aan dit proces door meer advies en ondersteuning te bieden bij lichtere

problematiek. Hierdoor kan voorkomen worden dat kinderen en jongeren zwaardere hulp nodig hebben en op wachtlijsten terecht komen, terwijl hun problemen intussen verergeren. Ook werkt de JGZ aan de Hervormingsagenda Jeugd.

GALA en IZA: gaan uit van een stevige, brede samenwerking tussen zorg-, preventie- en sociale partijen in een regio. Dankzij de Trendbreuk-aanpak ligt er in Zuid-Limburg een solide basis voor die samenwerking. De gemeenten hebben de inhoudelijke coördinatie en ondersteuning van GALA en (deels) IZA bij de GGD belegd. Zo wordt er gezamenlijk doorgebouwd aan het versterken van de regionale preventie infrastructuur.

Gezonde leefomgeving
Een ander voorbeeld is een desktopstudie die de GGD in 2024 heeft uitgevoerd in het kader van GALA. Hier is ingezoomd op de gezondheidsverschillen tussen mensen met lage en hoge sociaaleconomische posities (SEP). Er is gebleken dat kinderen met een lage SEP minder bewegen en minder sporten, wat hun gezondheid op latere leeftijd kan beïnvloeden. Actieve mobiliteit, zoals lopen of fietsen naar school, biedt de mogelijkheid om het beweeggedrag van deze kinderen te bevorderen.

De fysieke omgeving is van invloed op de actieve mobiliteit bij kinderen, maar het is nog onduidelijk welke factoren het meeste meewegen. In de desktopstudie is literatuur verzameld om te begrijpen welke factoren in de fysieke leefomgeving invloed hebben op actieve mobiliteit bij basisschoolkinderen in lage-SEP wijken. Korte afstanden kunnen kansen bieden voor beweging.

Wat blijkt is dat in grote steden, kinderen uit lage-SEP wijken vaker naar school lopen en minder vaak fietsen dan kinderen uit hoge-SEP wijken. Zorgen over verkeersveiligheid, gebrek aan veilige fietspaden en druk verkeer beperken dit. Kinderen in lage-SEP wijken lopen vaker risico op ongevallen door onveilige situaties en relatief minder goede infrastructuur, waardoor ouders hen minder zelfstandig laten reizen.

Groene, veilige en goed onderhouden schoolomgevingen kunnen actieve mobiliteit stimuleren en vragen om maatwerk om aan de specifieke behoeften van deze wijken te voldoen. Verbeteringen in loop- en fietsvoorzieningen en verkeersveiligheid zijn essentieel om actieve mobiliteit van en naar school te stimuleren en daarmee de gezondheid te stimuleren.

Conclusies: De integratie van maatregelen om de fysieke leefomgeving toegankelijker, aantrekkelijker en veiliger te maken, kan helpen om zowel lopen als fietsen te stimuleren bij kinderen in lage-SEP-wijken.

Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT)
De GBT biedt gelijke kansen voor elk kind, ontwikkeld om kinderen op school gezonde gewoontes aan te leren. Doormiddel van: het dagelijks aanbieden van voeding op school; schooldagen met genoeg bewegen en sport en cultuur en talentontwikkeling voor ieder kind, wordt integraal in het schoolprogramma kinderen een gezonde leefstijl aangeleerd. Op relatief korte termijn is gebleken dat kinderen meer bewegen en hun overgewicht afneemt. Neveneffect is dat er minder gepest wordt op school. De interventie is toegankelijk voor ieder kind op school en de kosten worden betaald uit subsidies van de Provincie, gemeenten en eigen bijdrage van de ouders. Totale kosten bij een landelijke invoering zijn door het RIVM begroot op 1 miljard euro, 1% van het totale zorgbudget. De opbrengsten van een gezonde leefstijl overstijgt de kosten van deze effectieve interventie waarschijnlijk vele malen.

Geweld in afhankelijkheidsrelaties

Veilig Thuis is er voor iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld, het is bereikbaar en beschikbaar voor iedereen die vragen, zorgen of advies vraagt. Daarnaast heeft Veilig Thuis een expertiserol op specifieke onderwerpen (mensenhandel, kind- en ouderenmishandeling, femicide).

2. Selectieve preventie

Nu Niet Zwanger (NNZ)
Dit landelijk project dat door vrijwel alle GGD-en wordt uitgevoerd en is gericht om het gesprek over kinderwens te voeren met mensen die (tijdelijk) in een kwetsbare situatie zitten. De kern van NNZ is eenvoudig: praat met mensen over de kinderwens en of dit nu speelt. Hierdoor kan iemand geholpen worden om een weloverwogen keuze maken of ze nu, wel of geen zwangerschap wil laten ontstaan. Door dit te bespreken en ondersteuning te bieden worden onbedoelde zwangerschappen voorkomen.

Maatschappelijke kosten/batenanalyse van NNZ	
Kosten	*Maatschappelijke baten*
Circa €322 per deelnemer Circa 80% van de deelnemers stelt kinderwens uit	Besparing kosten in de volgende scenario's: Opvoedondersteuning: €6.820 Pleegzorgkosten als kind moet worden afgestaan: €17.570 Moeder kind opvoedt in een begeleid-wonen instelling €52.070
Per deelnemer die deze keuze maakt zijn de programmakosten: €403,- per deelnemer.	Totaal: Ongeveer €75.000 per deelnemer
Besparing persoonlijk leed + versterken eigen regie is de kern van NNZ	

Stevig Ouderschap
Stevig Ouderschap is een preventieve interventie en biedt door middel van huisbezoeken extra ondersteuning aan gezinnen waar de omstandigheden zwaarder zijn dan gemiddeld. Deze bewezen effectieve interventie wordt in heel Zuid-Limburg binnen Trendbreuk door de JGZ ingezet. Onderzoek laat zien dat kinderen, waarvan de ouders hebben meegedaan aan Stevig Ouderschap, zich lichamelijk en sociaal-emotioneel beter ontwikkelen. Ouders geven aan dat zij door Stevig Ouderschap de ontwikkeling van hun kind beter begrijpen en hun gezin daardoor meer in balans is. Ook hebben ze meer vertrouwen in zichzelf als ouder. Vijf jaar nadat de huisbezoeken zijn afgesloten, zeggen ze dit nog steeds. Organisaties die deelnemen aan Stevig Ouderschap leveren een bijdrage aan het voorkomen van ernstige opvoedingsproblemen, waaronder ook kindermishandeling.

Per gemeente kan via deze link: https://www.stevigouderschap.nl/infographic bekeken worden wat de inzet van deze interventie oplevert.

VoorZorg
VoorZorg is een intensief huisbezoekprogramma voor aanstaande moeders in een zeer kwetsbare situatie, die te maken hebben met een opeenstapeling van problemen. Zij krijgen ondersteuning van een gespecialiseerd VoorZorgverpleegkundige van de JGZ die ondersteunt bij de zwangerschap, het ouderschap, de

verzorging en opvoeding, gezondheid en levensloopontwikkeling en bij het krijgen van betere toegang tot hulp. Dit is onderdeel van Trendbreuk.

De belangrijkste doelstellingen van VoorZorg zijn: verbetering van het zwangerschaps- en geboorteproces voor moeder en kind; verbetering van de gezondheid en ontwikkeling van het kind en verbetering van de persoonlijke ontwikkeling van de moeder en haar mogelijkheden voor opleiding en werk, zodat zij meer kan betekenen voor haar kind.

Per gemeente kan via deze link: https://voorzorginfographic.ncj.nl/?birth-rate=702&county=Heerlen bekeken worden wat de inzet van deze interventie oplevert.

Bijvoorbeeld voor de gemeente Brunssum:

3. Geïndiceerde preventie:
Binnen de verschillende GGD onderdelen kan er ook sprake zijn van geïndiceerde preventie. Denk hierbij aan een melding van Veilig Thuis of een consult van het Centrum Seksuele Gezondheid. Hieronder worden een aantal andere concrete GGD projecten uitgewerkt.

Keigezond
Het GALA benoemt vijf ketenaanpakken die in gemeenten worden ingericht, en daarvan is de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) voor volwassenen en jeugd is er een van. Een ketenaanpak is een samenwerkingsverband waarin verschillende partners uit in elk geval sociaal en medisch domein samenwerken om risicogroepen te signaleren en interventies te bieden.

In het kader van Trendbreuk is de pilot Keigezond Limburg gestart waarbij de verzekeraar en de gemeente samen de doelgroep een traject aanbieden en de ondersteuning financieren. Middels een verwijzing kunnen kinderen en hun omgeving gebruik maken van deze interventie. Kinderen met een hoog risico/aandeel overgewicht en obesitas (hoog-GGR genoemd) worden betaald door de zorgverzekeraar (ongeveer 70% van de doelgroep) en de begeleiding van de anderen is de zogenaamde laag-GGR groep, wordt betaald door de

gemeenten. JGZ van de GGD is een belangrijke vindplek en uitvoerder van deze aanpak. De pilot is inmiddels overgegaan in Keigezond fase 2 die in Heerlen, Kerkrade, Maastricht en Sittard-Geleen loopt. De eerste resultaten worden in de loop van 2025 verwacht

Steeds meer aandacht voor preventie
In vele publicaties worden nut en noodzaak van preventie belicht. Monitoring en onderzoek is steeds van belang om te weten waar de belangrijkste aangrijpingspunten liggen voor preventiebeleid van gemeenten en welk effect de nieuwe aanpakken/interventies hebben.

Aangetoond is dat dat preventie meer oplevert dan gedacht. Langer levende mensen of fittere personen kosten gedurende hun levensloop niet alleen meer geld door de zorg die ze gedurende hun langere leven spenderen, maar leveren de samenleving meer op door de maatschappelijke baten van preventie. Kort gezegd: 'Een goede gezondheid gaat gepaard met meer kans op werk, minder (ziekte) verzuim en een hogere productiviteit. En wie na zijn of haar pensioen nog gezond is, kan zich inzetten voor maatschappelijk relevante zaken zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg.' Toegevoegd kan worden dat de samenleving als geheel gebaat is bij een zorgzame maatschappij waarin ieder mens telt en meedoet. Bij preventie kijken we alleen naar kosten en niet naar kosteneffectiviteit zoals bij zorg. Bij preventie zou het niet alleen moeten gaan om vermindering van zorgkosten, maar ook om een oriëntatie op de brede maatschappelijke baten. Elke geïnvesteerde euro in preventie levert doorgaans meer gezondheidswinst op dan in zorg.
Gezondheid wordt door meer dan alleen biologische of leefstijlfactoren bepaald, veel factoren zijn sociale factoren of liggen buiten de directe invloedsfeer. Een samenhang van oorzaken, vereist ook een samenhangende aanpak – een integrale benadering.

Deze integrale benadering wordt 'Health in and for all policies' genoemd. Daarom is het van belang dat er domeinoverstijgend wordt samengewerkt van GGDZL met gemeenten, kinderopvang en onderwijs, sociaal werk, woningcorporaties, werkgeversorganisaties en zorgpartners.

De samenhang en de complexiteit van gezondheid vergen een lange adem, langdurig en vasthoudend investeren in preventie. Samengevat: voorwaarden voor preventie:
1. Programmatische en planmatige aanpak;
2. Het inzetten van verschillende typen preventie tegelijkertijd en in samenhang bekijken;
3. Fysieke, economische en sociale omgeving vormen belangrijke aangrijpingspunten voor preventie;
4. Gerichte inzet van preventieactiviteiten voor specifieke kwetsbare doelgroepen (ongelijk investeren voor gelijke kansen);
5. Preventie is in alle levensfasen belangrijk en kan in elke fase van de levensloop tot gezondheidswinst leiden;
6. Vraagt actieve betrokkenheid van de doelgroep;
7. Vereist concrete doelen; deze zijn daardoor nu veelal te vrijblijvend.

Bronnen:
Uit: De potentie van preventie: Nederlands Jeugdinstituut Meisters et al., 2022a en 2022b
Uit: https://www.trimbos.nl/docs/bf92622f-b31d-4412-b33b-c21ffb496717.pdf
Uit: https://extranet-ggdzl.viadesk.com/do/document?id=150637-646f63756d656e74
Bron: de Erasmus School of Health Policy and Management

Bijlage 4

Actiepunt 5: Effecten landelijke bezuinigingen

Introductie
In het bestuur is gesproken over de wijze waarop de GGDZL: gefinancierd is. Dit valt uiteen in 3 grote stukken: Rijks,- project en gemeentelijke financiering. Er is sprake van een forse taakstelling als gevolg van de landelijke bezuinigingen op de eerste twee inkosten stromen. Dit loopt op tot 20% van de totale GGD begroting. In het Algemeen Bestuur is gevraagd om een nadere duiding te geven van de consequenties en gevolgen hiervan. Dit is in deze memo uiteengezet.

Ten eerste
De GGDZL is er de afgelopen jaren goed in geslaagd om veel derde geldstromen binnen te halen. Deze aanvullende middelen zijn in de regio ingezet om extra stappen te zetten op het gebied van preventie en publieke gezondheid. Immers: de urgentie en noodzaak om hiermee aan de slag te gaan is hoog. Er is sprake van aanzienlijke kortingen en bezuinigingen op deze geldstromen. Dit loopt op tot 20%. Daarnaast worden de meeste derde geldstromen niet meer geïndexeerd. Hierdoor ontstaat er een financieel probleem. Dit zal leidt uiteindelijk tot reductie van personeel (formatie). Dit gaat niet van vandaag op morgen en zal gepaard gaan met gefaseerde frictiekosten.

De budgetbijstelling op Rijksniveau op basis van de rijksbegrotingsstukken 2025 hebben impact op alle GGD'en en/of GGDGHOR Nederland. In deze memo zijn per thema de gevolgen voor de GGDZL, voor zover nu bekend, inzichtelijk gemaakt.

Programmalijn JGZ
Het landelijk beleid inzake preventie legt de nadruk op de Jeugd. Hierbij is echter niet zichtbaar welke middelen hiervoor beschikbaar komen.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Er is aandacht voor de dalende vaccinatiegraad, juist in Zuid-Limburg waar die in nagenoeg alle gemeenten onder 90% zakt en in sommige gemeenten zelfs onder 80%, waar de norm voor groepsimmuniteit door RIVM minstens 95% is. Daarmee wordt duidelijk dat extra inzet op een fijnmazige aanpak, vooral in wijken waar de vaccinatiegraad achterblijft via begrijpelijke en doelgroepgerichte voorlichting (vergroten van vertrouwen) en tegengaan van onjuiste medische informatie over vaccinaties, noodzakelijk is. Hiervoor worden echter geen extra middelen beschikbaar gesteld. Feitelijk betekent dit meer werk met dezelfde middelen uitvoeren en dus moet er ergens op worden bezuinigd. De uiteindelijke impact is nog niet duidelijk, maar wel dat het een negatief effect zal zijn.

Financieringssystematiek RVP
Gemeenten ontvangen voor alle jeugdigen een bedrag voor vaccinaties, de GGDZL declareert bij gemeenten alleen de gezette vaccinaties. Door de dalende vaccinatiegraad wordt het verschil tussen deze twee groter.

Programmalijn VT
De doeluitkering Vrouwenopvang (DUVO) is naar beneden bijgesteld. Nu ontvangen de gemeenten middelen retour omdat deze middelen niet volledig worden ingezet. Hiermee wordt een deel van de financiering van VT gedekt. Dit zal komen te vervallen. Voor de begroting van VT heeft dit geen gevolgen maar wel voor de financiering van de gemeenten.

Programmalijn GGD

Infectieziekte bestrijding
Bij het onderdeel infectieziektebestrijding gaat het om een aantal dienstverleningen die vanuit de landelijke budgetbijstellingen in zwaar weer komen.
Het betreft de onderdelen:
- Pandemische paraatheid
- Covid
- Seksuele gezondheid

De consequenties van korting op deze onderdelen werken ook door op de 24-uurs infectieziektebestrijding. Door de grootte van het bedrijfsonderdeel SIM (seksuele gezondheid, infectieziektebestrijding en medische Milieukunde) konden synergie voordelen worden gerealiseerd. Met name op het gebied van bereikbaarheid en beschikbaarheid van de 24-uurs infectieziektebestrijding. Door de vermindering van de landelijke budgetten zal ook de totale formatie naar beneden gaan en zal het invullen van een 7/24 uurs rooster lastig worden, waardoor de beschikbaarheid onder druk staat.

Pandemische paraatheid
Oorspronkelijk zou het budget landelijk in 2025 groeien met € 50 mln. Deze groei gaat niet door. Daarnaast is er een afbouw van het gehele budget (landelijk € 300 mln.) gedurende 2026/2029. Dit budget is in 1e instantie middels een Spuk-regeling beschikbaar gesteld maar zou per 2026 structureel worden opgenomen in de begroting van VWS. Dit gaat dus niet door. Voor de GGD ZL betekent dit:

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bijdrage Rijk	€3,4 mln.	€ 3,4mln.	€3,4 mln.	€2 mln.	€1,3 mln.	€ 0
% t.o.v. 2025 oorspronkelijk		-16,67%	-16,67%	-50%	-66,67%	-100%

Kosten zullen stijgen met gemiddeld 5 %. Hetgeen betekent dat voor het uitvoeren van de pandemische paraatheid de kosten nog sterker moet bezuinigingen dan de verlaging van de inkomsten nu aangegeven.

We zijn dus minder goed voorbereid bij een nieuwe pandemie en leren niet van de lessen uit de covid pandemie.

COVID

In de begroting 2025 zijn voor Covid alleen nog middelen opgenomen voor een najaarscampagne. Het opgenomen bedrag is landelijk 10% lager dan het begrote bedrag in 2024. Daarnaast zijn er geen middelen opgenomen voor het in stand houden van een structuur inzake de bestrijding van Covid.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bijdrage Rijk	€ 3,6mln.	€ 2,6mln.	PM	PM	PM	PM
% t.o.v. 2025 oorspronkelijk		-27%				

Kosten zullen stijgen met gemiddeld 5 %. Hetgeen betekent dat het uitvoeren van de najaarscampagne een bezuiniging inzake Covid van ruim 32% betekent. Daarmee kan een succesvolle invulling niet gegarandeerd worden.

Seksuele gezondheid

Landelijke zal de bijdrage van het rijk met 10% verminderen. Daarnaast speelt er nog een herverdeling van de middelen zowel landelijk als op provinciaal niveau. De verwachting is dat dit voor de GGDZL zal leiden tot een bezuiniging op de inkomsten van 30%.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bijdrage Rijk	€ 2,4mln.	€ 2 mln.	€1,7 mln.			
% t.o.v. 2025 oorspronkelijk		-15%	-30%			

De kosten voor de uitvoering zullen gemiddeld stijging met 5%. Over de indexering van deze middelen is nog geen uitspraak gedaan. Mocht er geen indexering plaatsvinden dan zal er in de uitvoering **35% tot 40%** bezuinigd moeten worden.

Preventie

Veel projectgelden komen te vervallen of worden verlaagd. Zo is er een aangekondigde bezuiniging op de middelen Gezonde School (meer concreet: gezonde leefstijl en gezond gewicht) hetgeen ten koste zal gaan van inzet Gezonde-school adviseurs bij de GGD. (Gezonde School blijft onderdeel van de opdracht aan RIVM). Ook de bijdrage aan de Gezonde Basisschool van de Toekomst die geleverd wordt vanuit het reguliere budget van de GGD, zal onder druk komen te staan.

De *health in all policies* gedachte blijft voor het onderdeel MMK nagenoeg gelijk, echter het onderdeel gezondheidsbevordering is verder uitgekleed en alleen gekoppeld aan bewegen/beweegvriendelijke omgeving. Voor de GGDZL betekent dit dus dat er geen extra middelen meer beschikbaar zijn voor gezondheidsbevordering.

Omdat ook de kennisinstituten (RIVM, ZonMW etc.) worden getroffen door de landelijke bezuinigingen is de verwachting dat de projectgelden zullen opdrogen. Er zijn nog geen concrete percentage te benoemen.

GALA/IZA
Hoewel het zorgakkoord (IZA) wordt uitgebreid is nog onduidelijk wat dit betekent voor de GALA middelen en het aandeel voor de gemeenten in de IZA middelen. Wel is duidelijk als deze middelen overgaan naar het gemeentefonds dat dit gepaard gaat met een bezuiniging van 10%.

Overige thema's
PGA: Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers
Vanaf 2027 wordt een flinke bezuiniging verwacht voor COA en daarmee ook voor de PG. Budgetten 2025 en 2026 zijn naar verwachting vergelijkbaar. (9% van de COA begroting is voor volksgezondheid, daarvan is 10% voor PG). Onduidelijk is nog om welk percentage dit zal gaan.

Arbeidsmarktbeleid
De STAP middelen van het ministerie van SZW worden in 2025 ingezet voor scholing gericht op maatschappelijke cruciale sectoren te subsidiëren. GGD'en zijn bij SZW bekend als een maatschappelijke cruciale sector. In samenwerking met de bestuurscommissie Arbeidsmarkt en bedrijfsvoering zet GGD GHOR Nederland zet zich momenteel in om te voldoen aan de voorwaarden voor deze subsidiering.

Forensische geneeskunde
Voor de financiering van de opleiding voor forensische artsen is in 2025 €8,6 mln. beschikbaar. Dit is inclusief de uitbreiding van de opleiding voor de komende jaren als gevolg van een acuut tekort aan forensisch artsen. Daarnaast is €0,5 mln. beschikbaar om het toezichthouden op de lijkschouw zoals deze uitgevoerd wordt door gemeentelijk lijkschouwers en behandelend artsen, wettelijk te borgen. In 2024 was het budget voor de opleiding €5,9 mln. Dit heeft verder geen invloed op de begroting.

Bijlage 5

Actiepunt 6: Reizigersvaccinatie

Introductie
In het AB van 7 oktober is gesproken over het onderwerp EASE en is aangegeven dat de huidige samenwerkingsvorm onder de loep genomen wordt. Samen met het MUMC zijn een viertal toekomstscenario's verkend. Een kansrijk scenario is het wederom onderbrengen van de taak reizigersvaccinatie bij de GGDZL. In de beeldvormende AB vergadering van 28 november jl. was een brede erkenning van het belang van dit onderwerp en de mogelijkheden om reizigersvaccinatie opnieuw onder te brengen bij de GGDZL. In deze vergadering is gevraagd naar meer achtergrondinformatie over dit onderwerp en de gevolgen hiervan voor de GGD. Dit is in deze memo verwerkt.

Landschap van reizigersvaccinatie in Nederland
Reizigersvaccinaties beschermen tegen ernstige infectieziekten die in sommige landen veel voorkomen. Momenteel dienen 23 van de 25 Nederlandse GGD-en deze vaccinaties toe, hiermee bedient de GGD landelijk al een groot deel van de 'markt'. Daarnaast blijkt dit een rendabele taak te zijn. In Zuid-Limburg is deze taak belegd bij Ease Travel Clinic & Health Support waarvan de GGD ZL voor 49% aandeelhouder is.

Risico's voor reizigers en alle burgers in Zuid-Limburg
Reizigersvaccinaties beschermen niet alleen de individuele reiziger tegen ernstige infectieziekten, maar beschermen daarmee ook de burgers in Zuid-Limburg. Het infectieziekterisico is namelijk tweeledig. Enerzijds loopt een ongevaccineerde reiziger een groter risico een infectie op te lopen door o.a. slechtere hygiënische omstandigheden en het zich begeven onder grote groepen in het buitenland. Hij kan daardoor als bron dienen en een infectie in Zuid-Limburg introduceren. Anderzijds kan door de dalende vaccinatiegraad in de regio deze introductie leiden tot meerdere infecties, een uitbraak. Denk hierbij aan de dalende vaccinatiegraad onder kinderen tegen mazelen (BMR-vaccin) waardoor het zeer besmettelijke mazelenvirus door introductie van een reiziger zich kan verspreiden in de regio.

GGD Zuid-Limburg als de vaccinatie expert
Infectieziektebestrijding is een wettelijke taak die valt onder de Wet Publieke Gezondheid. Vaccineren is bij uitstek een vorm van infectieziektebestrijding. De GGDZL voert al vaccinaties uit in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP), de COVID-19 campagne.. Het zelf uitvoeren van reizigersvaccinaties past daarom goed in het dienstenpakket van de GGDZL. Onderstaand wordt dit gemotiveerd:

Als eerste centraliseren we daarmee de vaccinatiezorg in Zuid-Limburg waardoor de burger een duidelijk en betrouwbaar aanspreekpunt heeft voor zijn vaccinaties. GGDZL kan zich hiermee positioneren als de vaccinatie expert. Reizigersvaccinaties dienen hiervoor als basis, maar het stelt ons ook in staat om laagdrempelig het gesprek aan te gaan met burgers die twijfels hebben over andere vaccins. Bijvoorbeeld: een kind dat reizigersspreekuur bezoekt attenderen op het rijksvaccinatieprogramma. Hiermee kan de vaccinatiegraad verhoogd worden.

Ten tweede zijn de professionals van infectieziektebestrijding de expert op het gebied van infectieziekten regionaal, nationaal, mondiaal. Zij zijn tevens LCR geregistreerd (zie bijlage). Dit betekent dat wanneer reizigersvaccinaties bij de GGDZL wordt belegd, er een beter zicht is op dit thema en kan er beter beleid worden gemaakt. Dit draagt bij aan verlagen van de risico's op infectieziekten voor de burger.

Ten derde maakt een uitvoeringspoot van reizigersvaccinatie bij de GGDZL de organisatie en daardoor ook de regio wendbaarder in het geval van een uitbraak of nieuwe pandemie, de pandemische paraatheid. Ook kan hiermee beter invulling worden gegeven aan uitvoeringsopdrachten vanuit VWS (dit komt steeds vaker voor). Een afdeling reizigersvaccinatie met zijn professionals kan dan makkelijker worden opgeschaald en ingezet om te vaccineren met behoud van hun deskundigheid.

Als laatste maakt dit de GGD ZL aantrekkelijker als werkgever met een dynamische en afwisselende functie voor professionals in de regio.

Voordelen wegen op tegen mogelijke nadelen
Mogelijke uitdagingen voor het uitvoeren van reizigersvaccinaties zijn: bezettingsproblemen; vaccintekorten en de gepastheid van een commerciële taak binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Het mogelijk niet vinden van voldoende gekwalificeerd personeel wordt ondervangen door te werken met combinatiefuncties waarbij verpleegkundigen reeds werkzaam bij de infectieziekte- en tuberculosebestrijding hun werkzaamheden combineren met reizigerszorg. Vaccintekorten spelen mondiaal en kunnen we in de regio zoveel mogelijk opvangen door vaccins grootschalig in te kopen door ons aan te sluiten bij de andere zuidelijke GGD-en. Als laatste kan reizigerszorg gezien worden als een commerciële taak die mogelijk conflicteert met de GGD als overheidsorganisatie. Reizigersvaccinaties kan worden ingericht als een rendabele activiteit binnen de geldende kaders.

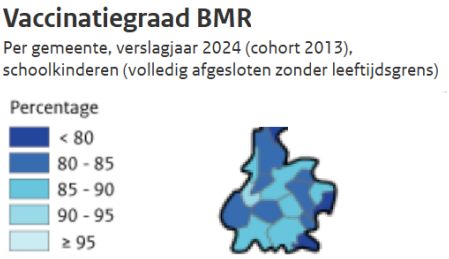
Verdiepende informatie is terug te vinden op de volgende pagina.

Bijlage Reizigersvaccinaties bij GGD Zuid-Limburg

Toenemend risico bij dalende vaccinatiegraad
Reizigersvaccinaties beschermen reizigers tegen ernstige infectieziekten die in sommige landen veel voorkomen. Veel voorkomende vaccinaties zijn die tegen hepatitis A en B, difterie/tetanus/polio (DTP), mazelen (BMR) en gele koorts. Deze vaccinaties beschermen niet alleen de individuele reiziger tegen ernstige infectieziekten, maar dragen ook bij aan de volksgezondheid door de verspreiding van ziekten over internationale grenzen te beperken. In tijden van toenemende globalisering en mobiliteit van onze burger een de ene kant en een dalende vaccinatiegraad van de bevolking als geheel aan de andere kant is preventief vaccineren dan ook steeds belangrijker geworden.

Deze dalende vaccinatiegraad is niet nieuw en maakt het aantal burgers dat vatbaar is voor een bepaalde infectieziekte groter. Als voorbeeld nemen we mazelen: een vaccinatiegraad van 95% en hoger is nodig om

verspreiding te voorkomen. De vaccinatiegraad voor de BMR-vaccinatie op 9-jarige leeftijd is in Zuid-Limburg gemiddeld 81%, ver onder de verspreidingsnorm van 95%.

Bron: RIVM

Vergoedingen

Reizigersvaccinaties behoren niet tot een programmatisch aanbod (zoals COVID-19, griepvaccinatie, etc) en niet worden niet vergoed vanuit de basiszorgverzekering.[1] Reizigersvaccinaties worden "vrije markt" vaccinaties genoemd waaronder ook "vaccinaties op verzoek" (vaccinatie op maat vanwege bijvoorbeeld persoonlijke omstandigheden) en vaccinaties voor werknemers (arbovaccinaties) vallen. Reizigers moeten dan ook zelf deze vaccinaties betalen, soms is er vergoeding vanuit een aanvullende verzekering van de zorgverzekering.

Kwaliteit

Het Landelijke Coördinatiecentrum Reizigersadvisering (LCR) richt zich in Nederland op de kwaliteit en uniformiteit van de reizigersadvisering. Het LCR stelt richtlijnen op die worden verspreid onder vaccinerende instellingen die een abonnement hebben afgesloten bij het LCR. Daarnaast stelt het LCR voorwaarden op voor de kwaliteit waaraan reizigersadvies en vaccinatiebureaus moeten voldoen om verantwoorde reizigerszorg te kunnen verlenen. Er is een wettelijke verplichting om aangesloten te zijn bij het LCR om gele koorts adviezen en vaccinaties te mogen zetten.

Organisatie

Nederland

Reizigersvaccinaties worden in Nederland niet centraal geregeld. Ze kunnen worden aangeboden en toegediend door GGD-en, huisartsen en particuliere vaccinatiecentra (reisklinieken). Momenteel bieden 23 van de 25 GGD-en, met uitzondering van GGD ZL, reisvaccinaties aan. Deze 23 GGD-en hebben gespecialiseerde afdelingen voor reizigersadvisering waar reizigers terecht kunnen voor consulten, vaccinaties en gezondheidsadvies op maat. Ook bieden zij gezamenlijk het platform ggdreisvaccinaties.nl en de app GGDReistMee aan, waar inwoners persoonlijk reisadvies kunnen krijgen en 24/7 online afspraken kunnen inplannen bij verschillende GGD locaties.

Zuidelijke GGD-en

De andere zuidelijke GGD-en zoals GGD Limburg Noord, GGD Brabant Zuid-Oost, GGD Hart voor Brabant, GGD West Brabant en GGD Zeeland voeren allemaal zelf reizigersvaccinaties uit. Reizigersvaccinaties worden bij deze GGD-en beschouwd als de "corebusiness" van de afdeling en worden vaak gecombineerd met het aanbod voor vaccinaties op maat en beroepsvaccinaties. Er is consensus dat het het hele jaar door erg druk is bij de reisvaccinatieafdeling met soms wachttijden. Meerdere GGD-en zijn in januari 2024

gezamenlijk een aanbesteding aangegaan voor de inkoop van vaccinaties. De ingekochte vaccinaties worden tegen een commercieel tarief aangeboden en het voordeel hiervan wordt binnen de organisaties verdisconteerd. In alle gevallen gaven de GGD-en aan dat de opbrengsten uit de reizigerszorg hen extra financiële slagkracht geven.

Regio Zuid-Limburg
Tot 2008 was het verstrekken van reizigersvaccinaties een onderdeel van de dienstverlening van de GGD ZL. Door veranderde prioriteiten werd deze taak na 2008 bij Ease Travel Clinic & Health Support belegd waarvan de GGD ZL 49% en het MUMC+ 51% aandeelhouder is. De artsen infectieziektebestrijding van de GGD ZL, allen geregistreerd bij het LCR als reizigersgeneeskundig arts, worden ingehuurd als supervisor van de reizigersspreekuren door verpleegkundigen van Ease. Naast Ease zijn er nog enkele andere commerciële partijen in de regio die reizigersvaccinaties aanbieden.

Vaccinatie Expertise Centrum (VEC)
De vaccinatiezorg in Nederland is versnippert. Een COVID-19 vaccinatie en vaccinaties vanuit het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) haal je in onze regio bij de GGD, een prik voor een reis bij een commerciële aanbieder, de griepprik haal je bij de huisarts. Door het meer te centraliseren waarbij reizigersvaccinatie als basis dient kan de GGD zich positioneren als een VEC. Een VEC dat ook wendbaar is door opschalingsmogelijkheden bij een nieuwe uitbraak of pandemie of nieuwe uitvoeringsopdracht vanuit VWS.

Bijlage 6

Actiepunt 7: Achtergrond reserves GGD

Introductie
In het beeldvormende AB van 28 november 2024 is gevraagd naar een toelichting op de aard en de omvang van de reserves van de GGDZL. Tevens is de vraag gesteld of er ruimte is voor extra financiële middelen voor de deelnemende gemeenten. In deze memo is dit nader uitgediept. De aard en de omvang van de reserves van de GGDZL zijn zeer beperkt in relatie tot het noodzakelijk weerstandsvermogen en geldende normen. Er is daarom geen sprake van financiële ruimte voor individuele gemeenten.

Achtergrond reserves
Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. Reserves dienen op grond van het BBV (artikel 43) te worden onderscheiden in de algemene reserve en bestemmingsreserves. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve, waaraan een bepaalde bestemming is gegeven door het Algemeen Bestuur. Mutaties in reserves zijn onderdeel van de resultaatbestemming, de bevoegdheid is opgedragen aan het Algemeen Bestuur.

Richtlijnen reserves en voorzieningen
1. De bevoegdheid tot het instellen, wijzigen van het doel en opheffen van reserves en voorzieningen ligt bij het Algemeen Bestuur;
2. Het instellen van een reserve en/of voorziening (conform de nota reserve en voorzieningenbeleid) vindt plaats via een afzonderlijk besluit van het Algemeen Bestuur;
3. Bij het instellen van een reserve en voorziening wordt minimaal ingegaan op het doel waarvoor de reserve en/of voorziening wordt gevormd, de omvang, de mutaties (stortingen en onttrekkingen), de dekking en de looptijd;
4. Alle mutaties, stortingen en onttrekkingen, op reserves vereisen goedkeuring van het Algemeen Bestuur;
5. Het bestuur keurt de mutaties goed bij:
   a. Het vaststellen van de begroting;
   b. De vaststelling van een tussenrapportage;
   c. Afzonderlijk besluit;
   d. Resultaatbestemming van de jaarrekening.

Reserves GGD Zuid-Limburg
In de Gemeenschappelijke Regeling is opgenomen dat de algemene reserve en de voorzieningen worden gevormd overeenkomstig het door het Algemeen Bestuur vastgestelde beleid, waarbij de algemene reserve tenminste 6% van het totaal van de exploitatielasten van enig boekjaar moet bedragen.

De algemene reserve van de GGDZL blijft ruim onder deze 6% en is jarenlang niet aangevuld. Ze is ruim onvoldoende om de bestaande risico's te kunnen dekken. In afspraak met het Algemeen Bestuur is besloten om de Algemene reserve niet aan te vullen tenzij er anders wordt besloten bij een positief jaarrekening-resultaat. Dit betekent dat gemeenten in hun eigen risicoparagraaf dienen op te nemen dat er onderdekking is van de bestaande risico's bij de GGDZL.

In 2024 zijn er 2 bestemmingsreserves:

Bestemmingsreserve risico FOR GMP
Deze bestemmingsreserve is gevormd om schommelingen met betrekking tot het resultaat van forensische geneeskunde te kunnen opvangen. De afgelopen jaren komen nog nauwelijks schommelingen voor. In verband met de landelijke ontwikkelingen bij de politie, en de onzekerheid die daarmee samengaat, is bestuurlijk besloten deze reserve voorlopig in stand te houden.

Bestemmingsreserve Preventie.
Deze reserve is in 2024 ingesteld ten behoeve van de borging van projecten in het kader van preventie of voor het instellen van projecten t.b.v. preventie.

De tabellen zijn terug te vinden in bijlage 1 en 2 van deze memo.

Voorzieningen GGDZL

De GGDZL kent twee voorzieningen. Beide voorzieningen zijn ingesteld conform de richtlijn Besluit Begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV).

Voorziening groot onderhoud
Deze voorziening is ingesteld t.b.v. het pand in eigendom in Heerlen.

Voorziening verlofsparen
Op basis van de gewijzigde Cao is de voorziening verlofsparen ingesteld.

De tabellen zijn terug te vinden in bijlage a en b van deze memo.

Bijlage a (uit jaarrekening 2023)

Weerstandscapaciteit GGD Zuid Limburg

Peildatum 31 december 2023 vóór verwerking voorstel bestemming reguliere bedrijfsresultaat.

	GGD	Veilig Thuis	JGZ
Algemene reserve	110.393	-	-131.435
Bestemmingsreserve	30.485	-	-
Ruimte op de begroting	-	-	-
Totaal	**140.878**	**-**	**-131.435**

Weerstandscapaciteit GGD Zuid Limburg

Peildatum 31 december 2023 na verwerking voorstel bestemming reguliere bedrijfsresultaat.

	GGD	Veilig Thuis	JGZ
Algemene reserve	776.845	-	-
Bestemmingsreserve	330.485	-	-
Ruimte op de begroting	-	-	-
Totaal	**1.107.330**	**-**	**-**

Weerstandsvermogen

De bepaling van het weerstandsvermogen wordt berekend door onderstaande formule:

Weerstandvermogen = Weerstandscapaciteit / risico's (Norm = 1)

Weerstandsvermogen	2022 GGD	2022 VT	2022 JGZ	2023 GGD	2023 VT	2023 JGZ
Peildatum 31-12 vóór resultaatbestemming	0,14	-	-	0,07	-	-0,13
Peildatum 31-12 na resultaatbestemming	-0,02	-	-0,37	0,53	-	-

Bij de bepaling van de waarde van de risico's is rekening gehouden met de kans dat een risico zal optreden.

Bijlage b (uit jaarrekening 2023)

Passiva

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Omschrijving	Saldo 1-1-2023 in €	Resultaat-bestemming 2023 in €	Toevoegingen 2023 in €	Onttrekkingen 2023 in €	Saldo 31-12-2023 exclusief res. best. 2023 in €
Reserves					
Algemene reserve GGD	165.941	-55.548	-	-	110.393
Algemene reserve VT	-	-	-	-	-
Algemene reserve JGZ	-131.435	-	-	-	-131.435
Algemene reserve RAV	1.705.202	-1.565.864	-	139.338	-
Algemene Reserve	**1.739.708**	**-1.621.412**	**-**	**139.338**	**-21.042**
Reserve risico FORGNK GMP	106.485	-76.000	-	-	30.485
Overige reserves	**106.485**	**-76.000**	**-**	**-**	**30.485**
Totaal	**1.846.193**	**-1.697.412**	**-**	**139.338**	**9.443**

Bestemmingsreserve risico FOR GMP

Deze bestemmingsreserve is gevormd om schommelingen met betrekking tot het resultaat van forensische geneeskunde te kunnen opvangen. De afgelopen jaren komen nog nauwelijks schommelingen voor. In verband met de landelijke ontwikkelingen bij de politie, en de onzekerheid die daarmee samengaat, is bestuurlijk besloten deze reserve voorlopig in stand te houden.

Structurele stortingen/onttrekkingen reserves

Er vinden ten aanzien van de reserves geen structurele stortingen en/of onttrekkingen plaats.

Voorzieningen

Voorzieningen ter egalisering van kosten	Saldo 1-1-2023 in €	Toe-voegingen 2023 in €	Ont-trekkingen 2023 in €	Saldo 31-12-2023 in €
Voorziening onderhoud gebouw hoofdkantoor	217.936	92.461	57.150	253.247
Voorziening onderhoud gebouw RAV	339.799	-	339.799	-
Voorziening personele verplichtingen	812.056	-	146.615	665.441
Totaal	**1.369.791**	**92.461**	**543.564**	**918.688**

Voorziening onderhoud gebouw hoofdkantoor
Voor het hoofdkantoor in Heerlen is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. De vernieuwbouw van het pand in Heerlen dateert uit najaar 2017. Uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden zijn onder andere onderhoud diverse installaties conform onderhoudscontract en onderhoud bouwkundig, onder andere middels schilderwerkzaamheden.

Voorziening onderhoud gebouw RAV
Met de overdracht van de RAV aan AZL is deze voorziening in 2023 overgedragen aan AZL.

Voorziening personele verplichtingen
Dit betreft een verplichting voor verlofsparen. Bij verlofsparen is sprake van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen, die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, waarvoor een voorziening voor gevormd dient te worden.

Bijlage 7

Actiepunt 8: Arbeidsmarktperspectief van zorgpersoneel en gevolgen voor de GGD

Introductie
In het beeldvormend AB is gesproken over het werkgeverschap van de GGD en is de vraag gesteld hoe het arbeidsmarktperspectief er eigenlijk bij de GGDZL uitziet. In deze memo is dit nader uiteen gezet. De GGDZL kampt, net als andere organisaties met grote arbeidsmarkt vraagstukken. Sommige vacatures kunnen niet ingevuld worden door tekorten. Het overgrote deel van de GGD medewerkers is zorgpersoneel en kampt dan ook met dezelfde vraagstukken als andere zorgpartijen.

GGD in cijfers
Een aanzienlijk deel van het personeel van de GGD Zuid-Limburg bestaat uit zorg/medisch personeel. Concreet gaat het dan om de volgende aantallen en percentages. De cijfers zijn van december 2024.

Functie	Aantal	Percentage
Arts	81	11,9%
AIOS/ANIOS	22	3,2%
Verpleegkundige	173	25,5%
Medische ondersteuning	88	13,0%
Totaal GGDZL	**364**	**53,6%**

De arbeidsmarkt in de sector Zorg en Welzijn is momenteel krap, waarbij er structureel sprake is van meer vraag dan aanbod. Het huidige perspectief van het zorgpersoneel op de arbeidsmarkt heeft daarom gevolgen voor de GGDZL.

De huidige arbeidsmarkt in Zuid-Limburg
Er is een langere tijd sprake van krapte op de arbeidsmarkt, waarbij er meer aanbod aan vacatures bestaat dan er werkzoekenden zijn. Kijkend naar de regio Zuid-Limburg, zijn er enkele aandachtspunten (Regio in Beeld Zuid-Limburg 2024-2025, UWV):

- Zuid-Limburg heeft de laagste arbeidsparticipatie van Nederland met 66,8%;
- Hoge krapte in o.a. sector Zorg en Welzijn (2024) die de komende 10 jaar toeneemt;
- Vergrijzing en ontgroening op de arbeidsmarkt: aanzienlijk meer werkenden tussen de 50 en 67 jaar dan jongeren die de arbeidsmarkt (gaan) betreden. In de zorgsector in Zuid-Limburg is 13% 60 jaar of ouder;
- Kwaliteit van arbeid vormt een obstakel;

- Toename in het wisselen van baan in Nederland: 20% van werknemers in Nederland wisselde in 2023 van baan.

De zorgsector is één van de sectoren waar deze krapte het sterkst merkbaar is en ook specifiek in de publieke gezondheidszorg is er sprake van tekorten, zoals in infectieziektenbestrijding, forensische geneeskunde en jeugdgezondheidszorg (IGJ, 2023). Naast deze ontwikkelingen speelt de hoge werkdruk in zorgberoepen tevens een rol in de krapte op de arbeidsmarkt.

Gevolgen voor de GGD Zuid-Limburg
Ook de GGDZL ervaart deze uitdagingen in de huidige arbeidsmarkt, waarbij het vervullen van vacatures door kwalitatief zorgpersoneel moeizamer verloopt. In een uitvraag op de afdelingen in 2023 gaven vrijwel alle afdelingen aan moeite te hebben met het invullen van vacatures en zelfs soms permanent nieuwe collega's zochten. In 2024 is dit nog steeds het geval voor meerdere medische functies.

De vergrijzing en ontgroening is ook merkbaar in onze organisatie, waar een aanzienlijk aantal medewerkers met pensioen gaan in de komende jaren. In de komende 5 jaar betreft dit voor de organisatie minimaal 49 medewerkers. Bovendien gaan medewerkers geregeld eerder met pensioen. Op dit moment (december 2024) is 13% van het personeel van de GGDZL 60 jaar en ouder. Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn de mogelijkheden voor zorgpersoneel groot.

Een vergelijkbare uitdaging is merkbaar in de ICT en data gerelateerde beroepen. Daarbij speelt het feit dat we als GGDZL qua arbeidsvoorwaarden (met name salaris technisch) niet kunnen concurreren met andere organisaties die beter betalen voor deze functies.

Kortom het vinden en binden van geschikte kandidaten vraagt veel van de GGDZL. Proactieve arbeidsmarktbewerking en investeren in een sterk werkgeversmerk is noodzakelijk voor de GGDZL. De afdeling Personeel, Talent en Ontwikkeling (PTO) werkt al geruime tijd aan een plan van aanpak om arbeidsmarktbewerking te moderniseren en intensiveren. Dit kost tijd, geld en vraagt het nodige van het huidige leidinggevend kader.

Zuid-Limburg Beroepsklasse	
Dienstverlenend	zeer krap
Zorg en welzijn	zeer krap
ICT	zeer krap
Commercieel	zeer krap
Openbaar bestuur	krap
Pedagogisch	krap
Economisch en administratief	krap
Managers	krap
Transport en logistiek	krap
Technisch	krap
Creatief en taalkundig	krap
Totaal	krap

Bron: UWV, regio in beeld, 2e kwartaal 2024.

Bijlage 8

Actiepunt 9: Maatwerk

Introductie
In de bestuurlijke gesprekken van de afgelopen periode is aan de GGDZL de vraag gesteld wat gemeenten (anders) zouden kunnen doen om een efficiëntere en effectievere manier van handelen van de GGDZL te realiseren. Er is in de regio namelijk sprake van een forse opgave waar in vele buurten en wijken aan gewerkt wordt. In deze memo zijn een aantal elementen beschreven van wat dit zou kunnen zijn.

Dit is nader uitgewerkt op basis van drie vormen van maatwerk:
1. Producten die niet door alle 16 gemeenten worden afgenomen;
2. Reguliere producten maar waar de werkwijze bij de 16 gemeten verschillend is;
3. Projecten voor individuele gemeenten.

1. Producten niet voor alle 16 gemeenten.
Feitelijk is er nog maar 1 producten dat niet door alle 16 gemeenten wordt afgenomen en dat is het onderdeel openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). Dit wordt middels subsidie door 10 van de 16 gemeenten afgenomen.

2. Verschillende werkwijzen
Verschillende werkwijzen doen zich zowel op concernniveau als per programmalijn voor.

Concern
De verschillende werkwijze zien we met name terug in de diverse overlegstructuren binnen de 16 gemeenten. Het betreft hierbij vaak voorbereidingen van bestuurlijke overleggen. Zo zien we regelmatig dat diverse gemeenten moeite hebben om stukken tijdig te agenderen voor raadvergaderingen terwijl de GGDZL zelfs een ruimere marge hanteert dan wettelijk verplicht is.

Daarnaast worden er 16 keer annotaties gemaakt en worden er gezamenlijk overleggen en individuele afspraken/overleggen gemaakt met de ambtelijke ondersteuning van de deelnemende gemeenten. Dit vergt aan beide kanten veel tijd. Bovendien blijkt door de verscheidenheid aan onderwerpen bij de GGDZL dat er daarnaast nog extra overleggen noodzakelijk zijn omdat de desbetreffende ambtenaren niet over het betreffende thema gaat.

Programmalijn JGZ
Binnen JGZ zien we verschillende werkwijzen waar het gaat om de inzet van VVE. En de inzet van JGZ bij verschillende overleggen. Hierbij verschillen de hoeveelheid van overleggen en de soorten overleggen sterk. Ook is er sprake van verschillen in de uitvraag van data en rapportages. Naast de reguliere afgesproken indicatoren waarop JGZ rapporteert ontvangen we van individuele gemeenten aanvullende vragen.

Programmalijn Veilig Thuis
Veilig Thuis heeft te maken met verschillende werkwijze per gemeente met het zogenaamde lokale veld.

Programmalijn GGD
Binnen de programmalijn GGD zijn er met name verschillende werkwijze bij beleidsadvisering, onderzoek en gezondheidsbevordering.

Zo zijn er bij JOGG een aantal gemeenten die de taken van de GGD hebben uitgebreid (o.a. JOGG regisseur) terwijl andere gemeenten dit op een ander wijze hebben geregeld.

3. Projecten
De deelnemende gemeenten gaan divers om met het verstrekken van projectgelden. Het is begrijpelijk dat iedere gemeenten een andere bestemming van de tot haar beschikking staande middelen heeft. Het grootste verschil zit met name in de administratieve afwikkeling van projectgelden. Hier zijn grote verschillen zichtbaar. Uniformering van de wijze van verantwoording kan aan beide kanten leiden tot efficiency voordeel.
Bijvoorbeeld: Keigezond, Kansrijke start onderdelen niet zijnde GALA, Aanpak schoolverzuim, IZA en GALA middelen en centrum seksueel geweld dat voor de gehele provincie middels een subsidie van de gemeente Maastricht wordt uitgevoerd.

Bijlage 9

Actiepunt 10: Huisvesting

Introductie
In de bestuurlijke gesprekken om te komen tot de begroting 2026 is ook gesproken over randvoorwaardelijke zaken die essentieel zijn om het werk uit te kunnen voeren. De GGDZL werkt nu op 27 locaties in Zuid-Limburg. Daarnaast wordt er ook op 2 locaties publieke gezondheid voor asielzoekers aangeboden. Alleen het hoofdkantoor in Heerlen is eigendom van de GGDZL, de overige locaties zijn gehuurd. Zijn geen snelle besparingsmogelijkheden omdat er langdurige contractverplichtingen ten grondslag liggen aan de afspraken. Verder zal een inhoudelijke bestuurlijke dialoog de basis moeten vormen voor een strategisch huisvestingsplan dat een integraal, inhoudelijk beeld biedt op welke plek het beste de GGD dienstverlening uitgevoerd kan worden. Dit vraagt om een gedegen onderzoek met alle berokkenen.

Achtergrond
Het merendeel van de GGD locaties in Zuid-Limburg betreft Jeugdgezondheidszorg locaties in alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Een kleiner deel wordt gebruikt voor seksuele hulpverlening in de centrumgemeenten. De locatielijst is terug te vinden in de bijlage van deze memo.

In deze memo zal dan ook met name aandacht zijn voor de visie op de huisvesting van de JGZ. Bij de vorming van één JGZ is bestuurlijk gevraagd om ook een integrale visie op huisvesting te ontwikkelen. Een van de belangrijkste uitgangspunten hierbij is om dichtbij de burger de dienstverlening te verrichten.

Huidige situatie
In de geformuleerde visie JGZ is opgenomen dat: *"Als JGZ hebben wij een belangrijke rol in de preventieve zorg voor kinderen en jongeren in Zuid-Limburg. Via verschillende contactmomenten in de ontwikkelfase van een kind willen wij in dialoog met ouders/verzorgers/kind de groei en ontwikkeling van het kind volgen. Dit doen we zoveel mogelijk vanuit een integraal beeld waarbij de context van het kind van belang is. Een goede samenwerking met andere afdelingen binnen de GGD en met ketenpartners is essentieel. Huisvesting kan daarbij een faciliterende rol spelen."*

Bovenstaande is vertaald in een 8-tal uitgangspunten:
1. Werken op een beperkter aantal herkenbare JGZ-locaties
2. Werken op de vindplek
3. Goede bereikbaarheid
4. Dienstverlening: individu naar groepen, Click-Call-Face, op afspraak
5. Stimuleren positieve leefstijl
6. Flexibiliteit locatie-gebouw
7. Veilige omgeving
8. Betaalbare huisvesting

In 2023 heeft de afdeling JGZ een koersdocument Visie JGZ opgesteld. Deze visie heeft een aantal uitgangspunten. De voornaamste zijn:

- Een sluitend aanbod realiseren volgens levensloopbenadering: van zwangerschap tot aan de vroege volwassenheid (Trendbreuk gedachte). Elk kind, ongeacht in welke Zuid-Limburgse gemeente het opgroeit, heeft recht op de basiszorg en ondersteuning van de JGZ;
- Een focus op gezond zijn/blijven (preventieve gezondheidszorg) in plaats van de focus op ziekte, diagnose en behandeling (conform gedachte positieve gezondheid);
- Een focus op het kind/jeugdige in diens context (vanuit de 7 kind omgevingen: gezin, onderwijs, vrije tijd, media, buurt, sport en werk);
- Een collectief en omgevingsgericht aanbod, dat het individuele aanbod versterkt, in samenwerking met ketenpartners binnen regionale ontwikkelingen (o.a. ambulante jeugdhulp, inclusief onderwijs, en GALA/IZA);
- Flexibel inspelen op de behoeften van onze kinderen/ouders en de landelijke ontwikkelingen die deze beïnvloeden (nieuwkomers, arbeidsmarkt enzovoorts).

Dit kan ervoor zorgen dat het aanbod van de JGZ in de komende jaren gestaag zal veranderen naar meer zorg op maat voor degenen die dat nodig hebben en op de plek waar dat het beste kan.

In de kern blijft de kwaliteit van de dienstverlening op peil, maar zal dit anders ingevuld gaan worden. Dit kan er uiteindelijk ertoe leiden dat de JGZ in aantal locaties zal afschalen. In deze locaties zou ook de dienstverlening van andere GGD-afdelingen en van derden aangeboden kunnen worden. Denk hierbij aan een JGZ-locatie die onderdeel is van een grotere locatie van een gemeente of ketenpartner, zoals een gezondheidscentrum of school. De ruimten in de locaties gaan multifunctioneler worden ingericht, zowel voor de diverse doelgroepen binnen de JGZ als de doelgroepen van andere afdelingen of ketenpartners. Door afschaling in aantal locaties, verhogen wij het gebruik p/m2. Hierdoor worden alle ruimtes meer en beter gebruikt.

We verwachten dat dit binnen de huidige huisvestingsbegroting is te realiseren. Deze beweging vraagt echter commitment van alle partijen en zou kunnen betekenen dat er verschuivingen in- en tussen gemeenten plaatsvinden waardoor er niet meer in elke gemeente een JGZ-locatie is.

Visie huisvesting overige GGD onderdelen
Aansluitend op de visie van JGZ geldt ook voor de andere onderdelen dat zoveel mogelijk gebruik gemaakt gaat worden van reeds bestaande locaties c.q. locaties van ketenpartners. Hierbij wordt gezocht naar een maximaal effectieve benutting van de beschikbare ruimte. Hierdoor worden extra kosten voor bijvoorbeeld het inhuren van vergaderruimte etc. naar beneden gebracht.

Bijlage Overzicht locaties

Onderdeel	Locatie	Eigendom/Huur
Hoofdkantoor (back office, JGZ, SIM, K&I, MMK, FG)	Het Overloon 2, Heerlen	Eigendom
Veilig Thuis, OGGZ	Pater Beatusstraat, Heerlen	Huur
JGZ	Van Sonsbeecklaan 3, 6191 JL Beek	Huur
JGZ	Pastorijstraat 31, 6361 AG Nuth	Huur
JGZ	Oirsbekerweg 8, 6438 HC Oirsbeek	Huur

JGZ	Prins Hendriklaan 376, 6443 AE Brunssum	Huur
JGZ	Breusterstraat 101, 6245 EH Eijsden	Huur
JGZ	Pres. Kennedystraat 46a, 6269 CC Margraten	Huur
JGZ	Looierstraat 33, 6271 BA Gulpen	Huur
PGA	Imstenrade 6, 6419 PL Heerlen (GZA gebouw)	n.v.t.
JGZ	Caeciliastraat 17B, 6413 GM Heerlen	Huur
JGZ	Hommerterweg 34-34A, 6431 EW Hoensbroek	Huur
JGZ	Theaterplein 5, 6461 DR Kerkrade	Huur
JGZ	De Dormig 3, 6371 VA Landgraaf	Huur
PGA	François de Veijestraat 4-6, 6221 AB Maastricht	n.v.t.
JGZ	Becanusstraat 9, 6216 BX Maastricht	Huur
JGZ	Marconistraat 5-7, 6224 GC Maastricht	Huur
JGZ	Mockstraat 1, 6226 CA Maastricht	Huur
JGZ	Kasteel Neubourgweg 156, 6222 SJ Maastricht	Huur
JGZ	Beukeloord, ingang Past. N. Creftenstraat, 6231 HH, Meerssen.	Huur
JGZ	Kommerstraat 51, 6351 ES Bocholtz	Huur
JGZ	Locatie Postweg 12-12a, 6121 HN Born	Huur
JGZ	Ruysdaellaan 4, 6165 TZ Geleen	Huur
JGZ, SIM	Valkstraat 69, 6135 GB Sittard	Huur
JGZ	Omphaliusstraat 1, 6171 KR Stein	Huur
JGZ	St.Jozefplein 49-51, 6291 HH Vaals	Huur
JGZ	Berkelplein 216, 6301 ZK Valkenburg a/d Geul	Huur
JGZ	Cortemich 1, 6367 CG Voerendaal	Huur
SIM	Brouwersweg 100, 6216 EG Maastricht	Huur

2024 Een jaar vol beweging

Jaaroverzicht GGD Zuid-Limburg 2024

Heerlen,

maart 2025

Voorwoord

Welkom!

Voor u ligt het inhoudelijk en financieel jaarverslag van 2024. Met trots nemen wij u mee in alles wat er in 2024 gespeeld heeft. We schetsen allereerst een beeld van de GGD-organisatie en de concern brede zaken die in 2024 actueel waren. Hierna zoomen we in op de afzonderlijke organisatieonderdelen, brengen trends en cijfers in beeld en sluiten we af met de financiële paragrafen.

Zoals u kunt lezen is de volgorde van dit jaarverslag anders dan voorafgaande jaren. Veranderingen in de organisatie zorgen ervoor dat er gezocht is naar een passendere vorm van clustering. Er is gekozen om de drie programmaonderdelen van de GGD Zuid-Limburg (GGDZL) centraal te stellen en deze met elkaar in verbinding te brengen.

We wensen u veel leesplezier.

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Inhoudsopgave 3

1. Introductie 5

Mirjam Clermonts-Aretz, voorzitter bestuur GGD Zuid-Limburg 5

Frank Klaassen, Directeur Publieke Gezondheid GGD Zuid-Limburg 7

2. Bestuur en vaststelling 8

2.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid 8

2.2 Vaststelling jaarstukken 2024 8

3. Jaarverslag 2024: Een jaar vol beweging 9

3.1 Concern 9

3.2 Trends 13

3.3 Trendbreuk 14

3.4 Balans per 31 december 2024 15

3.5 Rekening van baten en lasten 2024 16

3.6 Rekening van baten en lasten 2024 per programmalijn 17

4. Programma GGD 18

4.1 Infectieziektebestrijding 19

4.2 Tuberculosebestrijding 20

Trends 20

4.3 Seksuele gezondheid 22

Trends 23

4.4 Hygiëne en Inspectie 24

Trends 26

4.5 Medische Milieukunde 27

Trends 28

4.6 Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Mosa 29

4.7 Publieke gezondheid 29

Trends 32

4.8 Sociaal Medische Advisering 33

4.9 Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) 34

Trends 34
4.10 Forensische Geneeskunde 35
Trends 36
4.11 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio 36
Trends 37
4.12 Rekening van baten en lasten 2024 Programma GGD 38
5. Programma Jeugdgezondheidszorg 39
5.1 Programma JGZ: 3 rollen binnen het wettelijke kader 40
5.2 Aantal kinderen dat recht heeft op jeugdgezondheidszorg is gelijk gebleven 40
5.3 Doorontwikkeling basiszorg van JGZ: passende zorg op maat 41
5.4 Investeren in nieuwe vormen van dienstverlening en professionals 41
5.5 Bijdrage aan Trendbreuk 42
5.6 Adviesgesprekken JGZ en dialoogsessies Jeugd 43
5.7 Dalende trend vaccinatiegraad 43
5.8 Wijzigingen in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma 44
5.9 Indiceren Vroeg- en voorschoolse educatie ter bevordering van spraak-taal ontwikkeling 44
5.10 Ouder-kind relatie (hechting) 45
5.11 In beeld 45
5.12 Trends 49
5.13 Rekening van baten en lasten 2024 Jeugdgezondheidszorg 52
6. Programma Veilig Thuis 53
6.1 Uitvoeren wettelijke taak 54
6.2 Aanpak wachtlijst 54
6.3 Personele bezetting 55
6.4 Relatiemanagement en samenwerking 55
6.5 Opleiden, scholen en trainen van medewerkers 55
6.6 Veiligheid medewerkers 56
6.7 Afhandeling Dossierverzoeken 56
6.8 Trends Veilig Thuis 57
6.9 Rekening van baten en lasten 2024 Veilig Thuis 58

1. Introductie

Mirjam Clermonts-Aretz, voorzitter bestuur GGD Zuid-Limburg

Met de meeste Zuid-Limburgers gaat het goed, die leiden hun leven zoals ze dat zelf graag willen. Alleen, of samen met anderen zorgen ze voor saamhorigheid in onze buurten en wijken, verrichten ze vrijwilligerswerk in ons rijke verenigingsleven en voelen ze zich gezond.

De monitors en rapportages die in 2024 verschenen zijn laten zien dat het met het merendeel van onze inwoners goed gaat, tegelijkertijd zijn er ook reden tot zorg. De professionals van de GGDZL zien dit terug in de spreekkamers waar mensen worstelen met taal, opvoedingsvaardigheden, mentale gezondheid, infectieziekten, meer seksueel overdraagbare aandoeningen en eenzaamheid. Eenzaamheid zien we niet alleen bij ouderen, maar ook bij jongeren en jongvolwassenen. Ook zien we de zorg steeds meer vastlopen door een toenemende zorgvraag, personele tekorten, forse wachtlijsten en oplopende kosten.

Dit is de reden waarom de GGDZL het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) met beide handen heeft aangegrepen om een regierol te nemen in de transformatie van het zorg- en welzijnsdomein. Gelukkig hadden we de Trendbreuk aanpak al, waardoor we een versnelling konden realiseren. Samen met alle relevante partners en burgers is gezocht naar verbeteringen en meer samenwerking om de trend duurzaam te breken. Bijvoorbeeld middels de verankering van de Gezonde Kinderopvang, de ketenaanpak valpreventie bij ouderen en het project Keigezond bij jongeren.

Met de installatie van het nieuwe kabinet in 2024 veranderde de politieke- en financiële werkelijkheid van de GGDZL direct. Toen de inkt van de nieuwe plannen opgedroogd was, lazen we dat forse bezuinigingen zijn ingeboekt op pandemische paraatheid, seksuele gezondheid, onderzoek en innovatie. Het thema preventie lijkt steeds meer van de landelijke agenda te verdwijnen. Dit raakt het hart van onze GGD.

In 2024 is veel energie gestoken in het duiden van deze informatie en de voorbereiding om ons hiertegen te wapenen. Vanaf het najaar van 2024 is er dan ook een bestuurlijk traject gestart met alle portefeuillehouders en het Algemeen Bestuur om ons voor te bereiden op bezuinigingen in relatie tot het ravijnjaar 2026. Hierbij is ingezoomd op kaders, kerntaken en randvoorwaarden van de GGD.

In 2024 hebben we afscheid genomen van collega's en teams. Zo hebben we onze Sociaal Medische Advisering (SMA) in zijn geheel beëindigd en is de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR)-collega's overgegaan naar de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. We spreken onze speciale waardering en dank uit voor al deze medewerkers.

Een jaar vol beweging, waarin we koersvast, in dialoog met het Algemeen Bestuur en midden in de samenleving onze taken hebben uitgevoerd en vol energie naar het nieuwe jaar uitkijken.

In dit laatste jaarverslag als voorzitter van de GGD Zuid-Limburg wil ik graag alle medewerkers van de GGD die ik in pakweg de afgelopen 25 jaar heb ontmoet van harte bedanken voor hun wendbaarheid in crisis situaties, hun gedrevenheid om Zuid-Limburg gezond te houden en gezonder te laten worden.

Mirjam Clermonts-Aretz

Voorzitter bestuur GGD Zuid-Limburg

Frank Klaassen, Directeur Publieke Gezondheid GGD Zuid-Limburg

Ook 2024 was voor de GGDZL een jaar vol ontwikkelingen. Een jaar waarin er ontzettend hard gewerkt is door alle collega's om iedere dag het maximale te bereiken voor onze inwoners. Een jaar waarin er zich onzekerheden en donkere bezuinigingswolken aftekenen aan de hemel.

Met de komst van het nieuwe kabinet in 2024, dienen zich concrete landelijke bezuinigingen aan op de directe Rijks- en projectinkomsten van de GGDZL. Ook ontvingen we in 2024 van een aantal gemeenten brieven over het naderende ravijnjaar 2026 waarin gevraagd werd te kijken naar mogelijke bezuinigingen. Dit alles leidde tot veel vragen en onzekerheden bij medewerkers. In de aanloop naar de begroting 2026 is veel werk verzet om de bezuinigen in kaart te brengen en een perspectief te schetsen van wat er wel kan.

Iedere dag is er door onze professionals in alle onderdelen werk gemaakt om de gezondheid van alle Zuid-Limburgers te verbeteren. Een aantal zaken wil ik in het bijzonder noemen .

In 2024 heeft de GGDZL, samen met heel veel partijen in Zuid-Limburg gewerkt aan de concretisering van het GALA en IZA. We hebben een voortrekkersrol gehad waarbij we ook samen met de gemeenten gezocht hebben naar de juiste rolverdeling. We konden meebouwen aan de noodzakelijke brug tussen zorg, gemeenten en preventie en in verbinding het verschil maken.

Trots zijn we op de collega's van het Centrum Seksuele Gezondheid, die succesvol de visitatie van het RIVM doorliepen. GGDZL is een organisatie van en met hoogwaardige professionals. In 2024 is samen met de artsen gewerkt aan het oprichten van de MAR: de Medische Adviesraad waarbinnen we de professionele medezeggenschap verder vorm willen geven.

Verschillende organisatieonderdelen van de GGDZL waren letterlijk in beweging. Zo hebben de collega's van de GHOR een soepele overgang naar de Veiligheidsregio Zuid-Limburg kunnen maken. Hiermee dragen we een vitaal onderdeel van de GGDZL over, aan een organisatie waar de betrokken collega's nog beter hun rol kunnen vervullen. 2024 was ook een jaar om definitief afscheid te nemen van publieke taken. De Sociaal Medische Advisering als taak van de GGDZL helemaal gestopt; alle gemeenten hebben een nieuwe aanbieder gevonden. In 2024 zijn zaken overgedragen en hebben medewerkers gezocht naar nieuwe perspectieven. De wijze waarop de medewerkers hebben bijgedragen aan de goede afronding verdient veel waardering en respect.

Wist u trouwens dat 2024 ook het jaar was waarin onze naam is aangepast? Met het aanpassen van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling zetten we een streep tussen Zuid en Limburg en heten we GGD Zuid-Limburg.

Kortom: een jaar vol beweging!

Frank Klaassen, directeur publieke gezondheid GGD Zuid-Limburg

2. Bestuur en vaststelling

2.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid

De GGD Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het Dagelijks Bestuur van de GGDZL is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening. Het Algemeen Bestuur van de GGDZL is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is per 1 januari 2025 als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Burgemeester mevr. M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Voorzitter
Wethouder dhr. I.A.M.H. Tillie	Sittard-Geleen	Vicevoorziter
Wethouder mevr. A.E.H.T. Vrusch	Heerlen	Lid
Wethouder dhr. R. van Drunen	Kerkrade	Lid
Wethouder dhr. A.J.M. Schiffelers	Landgraaf	Lid
Wethouder dhr. A.J.R.M Garnier	Maastricht	Lid
Burgemeester mevr. M.T.H. Leurs	Stein	Lid

Het Algemeen Bestuur is per 1 januari 2025 als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente
Burgemeester mevr. M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen
Wethouder dhr. M.J.A.M. Meurkens	Beek
Wethouder dhr. L.C.J. de Koster	Beekdaelen
Wethouder dhr. J.L.W. van Dijk	Brunssum
Wethouder dhr. C.A.C.N. Piatek	Eijsden-Margraten
Wethouder dhr. F.J.E. Derksen	Gulpen-Wittem
Wethouder mevr. A.E.H.T. Vrusch	Heerlen
Wethouder dhr. R. van Drunen	Kerkrade
Wethouder dhr. A.J.M. Schiffelers	Landgraaf
Wethouder dhr. A.J.R.M Garnier	Maastricht
Wethouder mevr. I.E.G. Smeets	Meerssen
Wethouder dhr. I.A.M.H Tillie	Sittard-Geleen
Wethouder dhr. J.A.G. Ummels	Stein
Wethouder mevr. E. Jaegers	Vaals
Wethouder dhr. J.I.M. Kleijnen	Valkenburg aan de Geul
Wethouder dhr. H.A.J. Coenen	Voerendaal

2.2 Vaststelling jaarstukken 2024

2.2.1. Vaststelling

De jaarstukken GGD Zuid-Limburg 2024 worden door het Algemeen Bestuur vastgesteld in de vergadering van 16 april 2025.

Voorzitter, *Mevr. M.A.H. Clermonts-Aretz*	**Ambtelijk Secretaris,** *Dhr. F.C.W. Klaassen*

3. Jaarverslag 2024: Een jaar vol beweging

3.1 Concern

3.1.1 De organisatie

De GGD kent in 2024 drie programma's, te weten: Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis en GGD. Alle taken staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben veelal een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid (Wpg) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

3.1.2 Personeel

Onze mensen zijn ons grootste goed. Volgens de visie van Personeel en Talentontwikkeling (PTO) van de GGDZL, wordt geïnvesteerd in de vitaliteit, professionaliteit en wendbaarheid van de medewerkers. Hierdoor staat de GGD Zuid-Limburg sterk in de maatschappelijke opdracht in een omgeving die continu verandert. Er wordt nu en in de toekomst geïnvesteerd in het behouden van medewerkers en het binden van nieuwe collega's.

Een toekomstbestendige GGD met voldoende hoogwaardige gekwalificeerde medewerkers vraagt om vooruit denken. Daarom is het belangrijk dat de GGDZL een goede positie behoudt op de arbeidsmarkt. Het ontwikkelen en neerzetten van een sterk werkgeversmerk is één van de onderwerpen, waarin 2024 is geïnvesteerd. Zo zijn en blijven we als organisatie een aantrekkelijke werkgever.

De GGDZL streeft naar een veilige werkomgeving met gelijke kansen voor iedereen. Aandacht voor diversiteit en inclusie stelt ons in staat om onze opdracht nóg beter uit te voeren: het vergroten van de gezondheid van alle burgers in Zuid-Limburg. Na het ondertekenen van het Charter Diversiteit, zijn we aan de slag gegaan met de doelstellingen waaraan de organisatie zich heeft gecommitteerd.

In 2024 is een vragenlijst uitgezet over diversiteit en inclusie op de werkvloer. De resultaten worden in 2025 verwerkt en passende acties zullen vervolgens worden geformuleerd. Om de talenten van alle medewerkers optimaal in te zetten, wordt het vermogen om te blijven leren en ontwikkelen gestimuleerd. Zo groeien niet alleen onze medewerkers als individu, maar ook onze organisatie als geheel. In 2024 is de door ons ontwikkelde methodiek van Strategische Talentonwikkeling (STO) voor het eerst ingezet als hulpmiddel om beter inzicht in de kwaliteit van het personeelsbestand te krijgen. Het bevorderen van de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers is ook in 2024 voortgezet met de continuering van ons interne programma, GGD In Balans, waaraan veel medewerkers regelmatig deelnemen.

3.1.3 Organisatieontwikkeling

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo, en dat vraagt om een organisatie die niet alleen wendbaar is, maar ook sterker met elkaar verbonden. Onze ambitie is om afdeling overstijgend samen te werken en zo een cultuur van echte verbinding te creëren: *één GGD*. Alleen door onze krachten te bundelen kunnen we inspelen op de uitdagingen van vandaag en morgen.

De schets van de nieuwe organisatiestructuur uit 2023 op strategische hoofdlijnen is in 2024 nader geconcretiseerd. Afgelopen jaar zijn er diverse werkgroepen medewerkers aan de slag gegaan om een vertaling te maken naar een operationeel ontwerp. In deze fase zijn vele gesprekken gevoerd over hoe we het werk het beste kunnen organiseren. Dat heeft geresulteerd in een operationeel organisatieontwerp, waarbij de kern van de verandering is dat samenwerken over de verschillende afdelingen heen beter georganiseerd kan worden.

We zetten ons in voor vitale en gezonde burgers, met een duidelijke focus op preventie om zorg te voorkomen. Dit vraagt om innovatie, daadkracht en een scherp oog voor kwetsbare groepen in onze samenleving. Tegelijkertijd moeten we verantwoord omgaan met publiek geld, voldoen aan complexe wet- en regelgeving, en voorbereid zijn op nieuwe crises. Dit is niet alleen een noodzaak, maar ook een kans om gezamenlijk verschil te maken.

Middels de doorontwikkeling van programmatisch- en projectmatig werken worden vraagstukken integraal opgepakt. Daarmee wordt de organisatie flexibeler en kan beter gebruik worden gemaakt van de talenten van medewerkers. Door het vaststellen van een passende span of control, wordt aandacht voor medewerkers geborgd. De volgende fase is de implementatiefase die in 2025 van start gaat.

In 2024 hebben de directie en een afvaardiging van artsen verkennende gesprekken gevoerd om te komen tot een Medische Advies Raad (MAR) in de vorm van een MAR in oprichting (MARio). De MAR is overleg- en adviesorgaan en belangenbehartiger van de artsen richting directie en management. Het doel is om gezamenlijk de medische professie een goede plek en inbreng te geven in de organisatie ten aanzien van vraagstukken die de medische professionaliteit raken. Hiermee voldoet de GGDZL tevens aan de verplichting zoals opgenomen in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, waar het gaat om de zeggenschap van professionals in de zorg. Op 18 februari 2025 is de MAR officieel geïnstalleerd.

3.1.4 Het dienstverleningspakket

De GGD Zuid-Limburg is de gezondheidsdienst van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. Onderstaande diensten voert de GGD voor deze gemeenten uit. Alle diensten hebben een wettelijke basis. Het dienstverleningspakket sluit aan op de ambities uit de regionale nota gezondheidsbeleid 2020-2023: 'Zuid springt eruit', dat met een jaar verlengd is en ook nog in 2024 van kracht was.

3.1.5 Bedrijfsvoering

Ondersteunende diensten en een solide bedrijfsvoering zijn een belangrijke randvoorwaarde om het werk te kunnen doen. Deze taken spelen vaak op de achtergrond, maar zijn van essentieel belang. Het terrein van informatiebeveiliging en privacy is essentieel bij een samenleving in verandering. Het navolgen van de huidige wet- en regelgeving op dit gebied is essentieel om onze taak uit te kunnen voeren. Er is en blijft aandacht voor het optimaliseren van 'data-gedreven' werken, waarbij het verkrijgen van data en benutten van innovatieve mogelijkheden speerpunten waren in 2024.

Solide GGD Zuid-Limburg i.r.t. de versterking van de interne organisatie
In 2024 zijn de eerste stappen gezet om het vastgestelde meerjarenbeleidsplan 2024-2027 tot uitvoering te brengen van een crisisorganisatie, een robuuste GGDZL te creëren.

Technologie

De GGDZL moet inspelen op het veranderende technologische landschap en op de kansen en bedreigingen hierin. De eerste belangrijke stappen zijn gezet om aan de eisen in het kader van de NIS 2 (Network and Information Security Directive) te voldoen. De eerste scholing heeft plaatsgevonden en een implementatieplan is opgesteld.

Duurzaamheid

Duurzaamheid wordt in dit kader in de breedte bedoeld. Duurzaamheid vertaalt zich in ons inkoop- en aanbestedingsbeleid (duurzaamheid van ons gebouw, elektrische auto's e.d.). in duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers en in sociale duurzaamheid (waaronder inclusie en diversiteit). In 2024 is het duurzaamheidsprogramma "in balans" voor medewerkers voortgezet. Daarnaast is aan de wettelijke verplichtingen in het kader van duurzaamheid zoals co2 registratie voldaan en zal duurzaamheid de komende jaren een nadrukkelijk onderdeel uitmaken van de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

Doeltreffend en doelmatig

De inrichting van de organisatie moet dusdanig zijn dat de GGD effectief en efficiënt handelt, ofwel: doeltreffend en doelmatig in haar handelen en in de besteding van financiële middelen. Verbinding met de omgeving, samenwerking met de wetenschap en benchmarken van maatschappelijke effecten zijn, ook in dit kader, belangrijke onderwerpen. Dit maakt onderdeel uit van het traject 'organisatieontwikkeling'. In het kader van de veranderende opgave van de GGDZL wordt continue gekeken waar het principe van "nieuw voor oud" van toepassing is.

3.1.6 Klachten

Er zijn in 2024 65 klachten intern afgewikkeld en 2 klachten door de klachtencommissie afgerond. Van de klachten die afgerond zijn door de klachtencommissie is één klacht volledig ongegrond verklaard en de andere deels gegrond, deels ongegrond verklaard.

In 2024 is het opvang -en documentatiesysteem voor klachtafhandeling gewijzigd. Dit met het doel om (nog) meer dienstverlenend, efficiënt, centraal en veilig in de klachtafhandeling te kunnen werken. De overgang is goed verlopen en voornoemde doelstellingen zijn gehaald. De interne klachtafhandeling verloopt naar behoren. De ervaring in het afgelopen jaar is dat de binnengekomen klachten nauwelijks hebben geleid tot een vervolgklacht (bij de klachtencommissie).

3.2 Trends

Waar mogelijk hebben wij de data en de trends die concern breed beschikbaar zijn verzameld en schematisch weergeven. Dit laat zien dat de organisatie in beweging is (onder meer de voor- en na COVID-19 periode is goed zichtbaar).

Fte (aantal per jaar)

2021	**640**
2022	638
2023	486
2024	496

Medewerkers (aantal per jaar)

2021	**768**
2022	769
2023	629
2024	646

Ziekteverzuim (Percentage)

2021	**5,4**
2022	6,9
2023	5,6
2024	4,9

Klachten van cliënten (aantal per jaar)

	Via klachten-functionaris	Klachtencommissie
2021	950[1]	15 (1 gegrond)
2022	405[2]	9 (0 gegrond)
2023	125[3]	5 (1 afgerond)
2024	65	2 afgerond

[1] *851 klachten hadden betrekking op de Covidorganisatie*
[2] *235 klachten hadden betrekking op de Covidorganisatie*
[3] *Waarvan nog 2 voor ambulancezorg en 19 klachten over Covid uitvoeringsorganisatie*

3.3 Trendbreuk

Vanaf 2018 worden in Zuid-Limburg de krachten gebundeld in de Trendbreuk aanpak. Doel hiervan is om in 2030 een kwart van de achterstanden ten opzichte van de rest van Nederland ingelopen te hebben. Het programmamanagement van Trendbreuk is ondergebracht bij de GGD Zuid-Limburg. Samen met de 16 gemeenten, Provincie, Rijk, maatschappelijke partners en professionals maken we langjarig werk van de trendbreuk-aanpak.

De ambitie en de uitvoering van Trendbreuk ligt dus bij vele partijen in de regio. Als GGDZL doen we ook mee in de uitvoering. Dan hebben we de rol van uitvoerder, adviseur of projectleider in onze programma's. Dit komt dan ook specifiek terug in de volgende hoofdstukken.

In 2024 is de uitvoering van het vierde werkplan Trendbreuk 2024-2026 gestart, met opnieuw de focus op het voorkomen en verkleinen van gezondheidsachterstanden bij de allerjongsten. In de fase Kansrijke Start werden in 2024 lopende projecten en interventies verder versterkt en geborgd, maar startten we ook met een aantal nieuwe thema's zoals Centering Zwangerschap, schoolrijpheid, zindelijkheid en taal. Veel aandacht was er ook voor de doorgaande lijn "Gezond leren leven" door middel van de presentatie van drie basiselementen die in elke kinderopvang- en onderwijslocatie aanwezig zouden moeten zijn (gezonde voeding, bewegen en mentaal welbevinden). Herhaling, herkenning, gemeenschappelijke taal en een gelijk aanbod helpen in het bevorderen van een gezonde leefstijl en het vergroten van de kansengelijkheid in alle fasen van Trendbreuk.

Er is vooruitgang geboekt in de Gezonde Kinderopvang met de doorontwikkeling van het lerend netwerk, de eerste uitgave van het magazine "SpringMee!" en het onderzoek naar gezonde Kinderopvang. Samen met docenten en studenten van voortgezet onderwijs en mbo-scholen hebben we ons gericht op de gezondheid en welbevinden van studenten en hun toekomstperspectief. En tenslotte hebben we de eerste gesprekken gestart met werkgeversorganisaties om ook vanuit die invalshoek de Trendbreukaanpak te laten landen. Dit gebeurt met externe partners, maar ook in samenwerking met de verschillende afdelingen van de GGDZL.

In 2024 werd uiteraard ook een stevige verbinding gelegd met de ontwikkelingen rondom GALA en IZA. Het feit dat met Trendbreuk al een start was gemaakt met de regionale preventie infrastructuur voor Zuid-Limburg leidde ertoe dat de samenwerking met landelijke, regionale en lokale partners een stevige basis vormde om verder op door te bouwen. Zo is Gezonde Generatie één van de 8 thema's in het Regioplan Zuid-Limburg en vormt de trendbreuk-aanpak een basis in de GALA uitvoeringsplannen van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. In een werkbezoek van VWS begin 2024 aan Zuid-Limburg werd deze aanpak als goed voorbeeld belicht.

3.4 Balans per 31 december 2024

BALANS GGD Zuid-Limburg	*31 december 2024 in €*	*31 december 2023 in €*
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investeringen met economisch nut	14.579.371	15.354.229
-		
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	207.469	207.469
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	5.700.000	6.916.667
	5.907.469	7.124.136
Totaal vaste activa	20.486.840	22.478.365
Vlottende activa		
Voorraden	15.324	11.384
Uitzettingen met een rente typische looptijd		
korter dan één jaar:		
Vorderingen op openbare lichamen	3.027.626	3.672.956
Schatkistbankieren	2.820.293	4.175.510
Rekeningen courant	-	9.371
Overige vorderingen	180.157	2.500.293
	6.028.076	10.358.130
Liquide middelen		
Kas	2.735	2.058
Bank	527.524	973.871
	530.259	975.929
Overlopende activa		
Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	1.192.618	956.707
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.602.835	1.879.319
	2.795.453	2.836.026
Totaal vlottende activa	9.369.112	14.181.469
TOTAAL ACTIVA	**29.855.952**	**36.659.834**

	31 december 2024 in €	*31 december 2023 in €*
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	776.845	- 21.042
Bestemmingsreserves	330.485	30.485
Gerealiseerde resultaat	1.479.127	1.097.887
	2.586.457	1.107.330
Voorzieningen		
Voorzieningen ter egalisering van kosten	1.010.233	918.688
Vaste schulden met een rente typische looptijd van langer dan één jaar:		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	13.512.500	15.179.167
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar:		
Kasgeldleningen	-	5.000.000
Rekeningen courant	385.858	437.258
Overige schulden	4.960.205	8.673.946
	5.346.063	14.111.204
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	-	-
Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	7.362.123	5.179.947
Overige vooruitontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	38.576	163.498
	7.400.699	5.343.445
Totaal vlottende passiva	12.746.762	19.454.649
TOTAAL PASSIVA	**29.855.952**	**36.659.834**

3.5 Rekening van baten en lasten 2024

GGD Zuid-Limburg	*Rekening 2024 in €*	*Begroting na wijzigingen 2024 in €*
Baten		
Bijdragen gemeenten	39.601.697	39.601.679
Tarieven Gemeenten	3.802.662	4.036.000
Plusproducten bijdragen	810.059	-
Bijdrage Rijk/Provincies	4.687.187	6.863.000
Overige bijdrage	14.778.537	10.906.603
Incidentele opbrengsten	131.201	72.000
Totale baten	**63.811.343**	**61.479.282**
Lasten		
Personeelslasten	39.999.210	41.431.719
Huisvestingslasten	3.757.373	3.534.000
Afschrijvingslasten	149.090	127.500
Rentelasten en Bankkosten	70.177	-
Beheers en adm. lasten	1.680.963	1.784.800
Lasten vervoermiddelen	31.064	64.000
Lasten Automatisering	1.360.073	961.000
Lasten medische middelen	609.188	777.000
Lasten uitvoering derden	2.414.038	1.627.000
Incidentele lasten	64.980	107.000
Totale lasten	**50.136.156**	**50.414.019**
Algemene dekkingsmiddelen	1.414.985	1.414.985
Overhead	13.611.045	12.480.248
Resultaat vóór VPB en vóór bestemming	**1.479.127**	**-**
Vennootschapsbelasting boekjaar	**-**	**-**
Ontrekkingen aan reserves gedurende het jaar	**-**	**-**
Gerealiseerde resultaat	**1.479.127**	**-**

Na de rekening van baten en lasten per programma is een overzicht van de primaire en gewijzigde begroting per programma opgenomen. In de toelichting op de rekening van baten en lasten is steeds een vergelijking gemaakt tussen de realisatie en de bijgestelde begroting 2024.

3.6 Rekening van baten en lasten 2024 per programmalijn

GGD Zuid-Limburg	*Rekening 2024 in €*	*Rekening 2024 in €*	*Rekening 2024 in €*	*Rekening 2024 in €*	*Begroting na wijzigingen 2024 in €*	*Rekening 2024 in €*	*Begroting na wijzigingen 2024 in €*	*Rekening 2024 in €*	*Begroting na wijzigingen 2024 in €*	*Rekening 2024 in €*	*Begroting na wijzigingen 2024 in €*
	Programmalijn GGD onderdeel: COVID-19	*Programmalijn GGD onderdeel: GHOR*	*Programmalijn GGD onderdeel: GGD Regulier*	*Programmalijn GGD totaal: COVID-19- GHOR - GGD Regulier*	*Programmalijn GGD totaal: COVID-19/MPX/ Oekraïne - GHOR - GGD Regulier*	*Programmalijn Veilig Thuis*	*Programmalijn Veilig Thuis*	*Programmalijn Jeugd gezondheidszorg*	*Programmalijn Jeugd gezondheidszorg*	*Totaal programmalijnen: GGD, Veilig Thuis en JGZ*	*Totaal programmalijnen: GGD, Veilig Thuis en JGZ*
Baten											
Bijdragen gemeenten	-	1.255.390	8.854.193	10.109.583	10.109.581	8.681.674	8.681.666	20.810.440	20.810.432	39.601.697	39.601.679
Tarieven Gemeenten	-	-	2.434.846	2.434.846	2.667.000	24.620	25.000	1.343.196	1.344.000	3.802.662	4.036.000
Plusproducten bijdragen	-	-	810.059	810.059	-	-	-	-	-	810.059	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	1.651.273	2.591.077	4.242.350	6.393.000	-	-	444.837	470.000	4.687.187	6.863.000
Overige bijdrage	2.731.351	-92.710	11.404.389	14.043.030	9.773.603	-	-	735.507	1.133.000	14.778.537	10.906.603
Incidentele opbrengsten	-	22.868	97.067	119.935	55.000	415	-	10.851	17.000	131.201	72.000
Totale baten	**2.731.351**	**2.836.821**	**26.191.631**	**31.759.803**	**28.998.184**	**8.706.709**	**8.706.666**	**23.344.831**	**23.774.432**	**63.811.343**	**61.479.282**
Lasten											
Personeelslasten	1.507.125	1.533.345	15.528.393	18.568.863	18.877.719	5.613.026	6.549.000	15.817.321	16.005.000	39.999.210	41.431.719
Huisvestingslasten	893.310	10.400	646.784	1.550.494	1.359.000	396.501	339.000	1.810.378	1.836.000	3.757.373	3.534.000
Afschrijvingslasten	-	-	19.858	19.858	2.500	-	-	129.232	125.000	149.090	127.500
Rentelasten en Bankkosten	-	262	51.522	51.784	-	-	-	18.393	-	70.177	-
Beheers en adm. lasten	208.335	242.358	966.280	1.416.973	1.432.800	129.701	209.000	134.289	143.000	1.680.963	1.784.800
Lasten vervoermiddelen	7.463	46.600	-16.667	37.396	64.000	-	-	-6.332	-	31.064	64.000
Lasten Automatisering	58.431	81.434	763.843	903.708	511.000	109.342	98.000	347.023	352.000	1.360.073	961.000
Lasten medische middelen	32.829	-	493.144	525.973	706.000	14	-	83.201	71.000	609.188	777.000
Lasten uitvoering derden	-	256.544	2.133.790	2.390.334	1.604.000	-	-	23.704	23.000	2.414.038	1.627.000
Incidentele lasten	-	16.658	32.777	49.435	95.000	2.700	-	12.845	12.000	64.980	107.000
Totale lasten	**2.707.493**	**2.187.601**	**20.619.724**	**25.514.818**	**24.652.019**	**6.251.284**	**7.195.000**	**18.370.053**	**18.567.000**	**50.136.156**	**50.414.019**
Algemene dekkingsmiddelen	**-**	**-**	1.414.985	1.414.985	1.414.985	-	-	-	-	1.414.985	1.414.985
Overhead	23.858	649.220	6.643.598	7.316.676	5.761.150	1.366.748	1.511.666	4.927.622	5.207.432	13.611.045	12.480.248
Resultaat vóór VPB en vóór bestemming	**-**	**-**	**343.294**	**343.294**	**-**	**1.088.677**	**-**	**47.156**	**-**	**1.479.127**	**-**
Vennootschapsbelasting boekjaar	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Onttrekkingen aan reserves gedurende het jaar	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Gerealiseerde resultaat	**-**	**-**	**343.294**	**343.294**	**-**	**1.088.677**	**-**	**47.156**	**-**	**1.479.127**	**-**

4. Programma GGD

De GGD Zuid-Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg. Dat doet zij namens de gemeenten in Zuid-Limburg voor alle inwoners, bovenal voor mensen die extra hulp nodig hebben om gezond(er) te leven. Dus mensen die in een kwetsbare situatie leven, meer risico's lopen op ongezondheid of niet in staat zijn voor zichzelf te zorgen. Hoewel de volksgezondheid in Zuid-Limburg nog veel kan verbeteren, zijn er ook veel positieve dingen te melden.

We staan klaar bij vragen over gezondheid, gezond opgroeien en seksualiteit. Maar ook voor vaccinaties ter bescherming van ziektes als kinkhoest, bof of baarmoederhalskanker. De GGDZL verricht onderzoek naar (bijvoorbeeld infectiezieken en seksueel overdraagbare aandoeningen) en monitort zij de gezondheid van burgers. De burger kan bij de GGDZL terecht voor het onderwerp gezonde leefomgeving, bijvoorbeeld als men wordt geconfronteerd met de woningvervuiling of zaken in de woonomgeving die mogelijk van invloed zijn op de gezondheid. Vaak veel minder zichtbaar is de ondersteuning die we bieden van personen met onbegrepen gedrag en forensische geneeskunde.

Ons streven is om problemen bij de bron (aan de voorkant) aan te pakken en bij te dragen aan verbeteringen. Denk daarbij aan Trendbreuk, GALA en IZA. Een manier van werken waarin steeds wordt gezocht naar nieuwe manieren om kwetsbare burgers te bereiken en te beschermen tegen ongezonde omgevingsfactoren. Partijen zijn doordrongen van de negatieve spiraal en urgentie van de problematiek, hebben de handen ineen geslagen en buigen deze om.

In de onderstaande paragrafen zetten we onze concrete inspanningen en activiteiten van 2024 nader uiteen.

4.1 Infectieziektebestrijding

In 2024 is veel aandacht besteed aan uitbraakmanagement. Er heeft een scabiës-uitbraak (schurft) plaatsgevonden en er zijn extra vaccinaties gezet voor mazelen en kinkhoest, ook specifiek voor JGZ-medewerkers die contact hebben met kwetsbare zuigelingen.

In 2024 is gewerkt aan het versterken, uitbreiden, inrichten en het borgen van de taak crisisbeheersing. Dit biedt een kans om processen te versterken en te verankeren, aangezien er regelmatig sprake is van een uitbraak of een andere crisis waarbij er een beroep gedaan wordt op de GGDZL.

In het kader van uitbraakmanagement en epidemiologie zijn dashboards ontwikkeld die actuele gegevens over infectieziekten inzichtelijk maken. Om zodoende snel en effectief informatie te delen met zorgprofessionals en de regio. Zo kunnen we adequater reageren op infectieziektedreigingen.

4.1.1 Najaarscampagne covid 19

Ook in 2024 heeft de GGDZL een grote groep burgers uit de regio gevaccineerd tegen Covid-19. In minder dan 3 maanden, in de maanden oktober, november en december, zijn bijna 92.000 vaccinaties gezet. De campagne is goed en soepel verlopen, met een verbeterd proces waardoor de administratie en het zetten van de vaccinaties vlotter is verlopen. Ook is deze campagne efficiënter uitgevoerd in vergelijking met andere GGD-en in het land. Een groot succes dus.

4.1.2 Pandemische Paraatheid

In opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is de beleidsagenda 'Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid' (VIPP) opgesteld. In 2024 is de GGDZL hiermee aan de slag gegaan door onder meer: uitbreiding van het team; stroomlijning van processen en versterking van kennis en expertise. Dit helpt de GGDZL om sneller en effectiever te kunnen reageren op infectieziekte-uitbraken en toekomstige pandemieën. Daarnaast zijn in 2024 stappen gezet in de verdere ontwikkeling van de Landelijke Functie Infectieziektebestrijding (LFI). Dit landelijke netwerk is essentieel voor een betere samenwerking en coördinatie tussen betrokken partijen, zodat infectieziekten op nationaal niveau beter kunnen worden aangepakt.

4.1.3 Het belang van vaccineren

Dit jaar is het belang van vaccineren onder de aandacht gebracht, mede vanwege de zorgwekkende daling van de vaccinatiegraad in de regio met extra aandacht voor ziekten zoals mazelen, kinkhoest en COVID-19. Door middel van gerichte voorlichtingen, projecten en vaccinatiecampagnes is gewerkt om de risico's van deze infectieziekten te verkleinen en de bescherming binnen onze regio te versterken. Dit is gebeurd in nauwe afstemming met Jeugdgezondheidszorg.

4.2 Tuberculosebestrijding

In 2024 hebben we onze bestaande inspanningen voortgezet om tuberculose (TBC) tijdig op te sporen en te behandelen, met als doel verdere verspreiding te voorkomen. Dit hebben we onder andere bereikt door gerichte outreachactiviteiten en door TBC continu onder de aandacht te houden. Het aantal mensen met actieve TBC (voorheen 'patiënten met TBC') in de regio is in 2024 stabiel gebleven. Een actieve tbc-infectie betekent dat iemand ziek is geworden door de TBC-bacterie, mogelijk klachten heeft en in sommige gevallen besmettelijk is. Tegelijkertijd is het aantal recente TBC-infecties licht is gedaald. Een TBC-infectie houdt in dat iemand de TBC bacterie heeft opgelopen, maar hier (nog) niet ziek van is.

Trends

Gemelde infectieziekten (aantal per jaar)

2021	**94.147**[4]
2022	160.397[5]
2023	2.227
2024	783 (geen COVID)

Vragen over infectieziekten[6]

2021	**266**
2022	371
2023	600
2024	939

Momenteel worden er twee termen gebruikt in de bestrijding van TBC, die we ook apart van elkaar rapporteren: tuberculose infectie en actieve tuberculose.

Tuberculose infectie: dit zijn de mensen die de tuberculose bacterie hebben opgelopen, maar hier (nog) niet ziek van zijn. Ze kunnen later mogelijk wel actieve tuberculose ontwikkelen, maar dat hoeft niet. In de cijfers zijn dit de mensen die onder "recente infecties TBC" staan.

Recente infecties TBC (aantal per jaar)

2021	**53**
2022	88
2023	90
2024	78

[4] *22.446 COVID-19 meldingen 374 overige meldingen*
[5] *160.176 Covid-19 meldingen, 221 overige meldingen*
[6] *Vragen over COVID-19 zijn afgehandeld door de Corona-informatielijn en zijn hier niet in opgenomen.*

Actieve tuberculose: dit zijn de mensen die ziek zijn geworden door de tuberculose bacterie. Zij hebben meestal klachten en kunnen in sommige gevallen besmettelijk zijn. In de cijfers zijn dit de mensen die onder "patiënten met TBC" staan.

Patiënten met TBC (aantal per jaar)

2021	**31**
2022	23
2023	20
2024	20

Inkomende telefoongesprekken via corona-informatielijn

2021	**475.122**
2022	93.680
2023	4.269
2024	4.348

Vaccinaties COVID-19

	2021	2022	2023	2024
Totaal	878.298	427.415	111.083	91.893

Aantal vaccinaties COVID-19 per locatie

Locatie	2022	2023	2024
Geleen	120.839	36.247	26.757
Heerlen	91.361	36.568	30.627
Maastricht	150.710	35.642	24.055
Thuisvaccinatie/instellingen	4.119	2.626	2.812
Wijlre	-	-	7.624
Totaal	**427.415**	**111.083**	**91.893**

4.3 Seksuele gezondheid

4.3.1 Veranderd beleid binnen seksuele gezondheid

Het Centrum voor Seksuele Gezondheid Limburg (CSG) heeft als doel de seksuele gezondheid in de regio te verbeteren en richt zich daarbij vooral op kwetsbare groepen in de samenleving en risicogroepen voor seksuele overdraagbare aandoeningen (soa). Het CSG werkt samen met vele partijen. Sense Limburg is speciaal voor jongeren tot en met 24 jaar ingericht, die hier gratis terecht kunnen met al hun vragen over seks(ualiteit) en soa's. In Zuid-Limburg kunnen burgers terecht in Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen.

Het CSG heeft in 2024 gewerkt aan de voorbereidingen voor het nieuwe chlamydia beleid. Vanaf januari 2025 wordt niet meer standaard op chlamydia getest bij mensen zonder klachten. Deze verandering wordt ingevoerd op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten. Wijzigingen zijn doorgevoerd in de triage en werkwijze van het testen en behandelen van soa. Ook de teksten op de communicatiekanalen zijn aangepast. Ondanks dit nieuwe testbeleid van chlamydia blijft de preventie van soa cruciaal. Het CSG promoot actief het gebruik van condooms. Condoomgebruik is een belangrijke manier om soa's te voorkomen. Daarnaast blijft het testen op soa's belangrijk.

4.3.2 Onderzoek gonorroe positieve jongeren

Sinds enkele jaren is er een stijging in het aantal gevallen van gonorroe voornamelijk onder de heterojongeren onder de 25 jaar. Een verklaring voor deze stijging is er tot op heden niet. Door de stijging van het aantal gevallen is er ook natuurlijk een toename van het aantal gonorroe behandelingen. Dit is zorgelijk omdat hierdoor de kans op antibioticaresistentie wordt vergroot. Deze problematiek is de aanleiding geweest om in 2024 te starten met een uitgebreid sociaal en seksueel netwerkonderzoek onder gonorroe positieve heterojongeren tussen de 16-24 jaar. Deelname aan het onderzoek is vrijwillig en deelnemers ontvangen na deelname een incentive. De looptijd van het onderzoek is van september 2024 tot en met december 2025. In de periode september – december 2024 hebben 23 heterojongeren deelgenomen aan het onderzoek. Hiermee zitten we op het beoogde aantal deelnemers per kwartaal. Aan het einde van de onderzoekperiode verwachten wij inzicht te hebben in het sociaal en seksueel netwerk van heterojongeren die positief zijn getest op gonorroe en meer te weten over de verspreiding van soa's.

4.3.3 Succesvolle visitatie Centrum Seksuele Gezondheid

Op 7 juni 2024 heeft de visitatiecommissie van het RIVM een bezoek gebracht aan het Centrum Seksuele Gezondheid van GGDZL. Met deze visitatie is het CSG getoetst op basis van zeven kwaliteitsdomeinen. Medewerkers van het centrum hebben intensief gewerkt om deze visitatie tot in de puntjes voor te bereiden. Het resultaat was een mooie voldoende met twee aandachtspunten: de medisch inhoudelijk verantwoordelijke rol en de opleiding van doktersassistenten. Deze aandachtspunten zijn meteen opgepakt door de visitatiewerkgroep van de GGDZL en zijn inmiddels gereed. Het team kijkt tevreden terug op dit traject. Over vijf jaar vindt de volgende visitatie plaats.

4.3.4 Nu Niet Zwanger

Een open en eerlijk gesprek over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie. Een zwangerschap moet voor iedereen een bewuste keuze kunnen zijn, niet iets wat je overvalt en waar je maar mee moet zien om te gaan. Zeker niet als je al in een kwetsbare situatie zit. Nu Niet Zwanger (NNZ) ondersteunt mannen en vrouwen in kwetsbare omstandigheden bij het maken van een bewuste keuze over het moment van hun kinderwens om zo onbedoelde zwangerschappen te voorkomen.

Professionals uit samenwerkingsorganisaties zijn getraind tot aandachtsfunctionaris om zelf het gesprek aan te gaan met cliënten over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie en dit onderdeel te maken van het dagelijkse werk. Het NNZ-netwerk is verder gegroeid en het aantal aangesloten samenwerkingsorganisaties die een NNZ aandachtsfunctionaris hebben opgeleid, is gestegen. Dit is terug te zien in het aantal aanmeldingen dat ook dit jaar hoog is gebleven. In 2024 hebben 558 mensen deelgenomen aan NNZ, in 2023 waren dit er 462. NNZ sloot dit jaar aan bij verschillende lokale coalities in de regio om de NNZ-werkwijze toe te lichten en onderlinge samenwerkingen in de gemeente verder vorm te geven en te verstevigen.

Trends

Soa consulten naar geslacht en seksuele voorkeur. Verdeling bezoekers (in percentages)

	Hetero Man	MSM	Vrouw
2021	22	33	45
2022	22	36	43
2023	21	38	41
2024	19	38	43

Procent soa topics jongeren <25 jaar

2021	**54**
2022	51
2023	49
2024	51

Aantal Sense[7] topics jongeren <25 jaar

2021	**458**
2022	971

[7] *Sense staat voor betrouwbare informatie en hulpverlening rondom alles wat met liefde, verliefdheid, relaties en seksualiteit te maken heeft.*

2023	940
2024	845

Aantallen Nu Niet Zwanger

	Totaal aantal casussen	Begeleiding door NNZ-verpleegkundigen	Begeleiding door NNZ-aandacht functionarissen
2021	284	154	130
2022	460	168	292
2023	462	187	275
2024	558	207	351

4.4 Hygiëne en Inspectie

4.4.1 Toezicht kinderopvang

Goede basisvoorzieningen voor kwetsbare groepen, zoals verantwoorde kinderopvang en Wmo-diensten, zijn van cruciaal belang. De GGDZL houdt toezicht op de kwaliteit van deze voorzieningen en voert inspecties uit op technische hygiënezorg om infectieziekten te voorkomen. Het personeel is in 2024 getraind om te kunnen anticiperen op de veranderingen in het werkveld. De toezichthouders kinderopvang hebben in 2024 minstens één keer per jaar onderzoek gedaan bij elke locatie voor dagopvang en/of buitenschoolse opvang in Zuid-Limburg.

Er is in 2024 een grote stijging in het aantal onderzoeken voor registratie te zien. Dit is te verklaren door een houderwijziging van een grote organisatie met veel locaties. Deze organisatie heeft bij alle locaties opnieuw een onderzoek voor registratie moeten ondergaan. Verder laten de cijfers van 2024 een overwegend positief beeld zien. De inspecties hebben vooral geleid tot verbeterpunten die snel konden worden aangepakt. De reden hiervoor is onder andere gelegen in de invoering van flexibel toezicht. Hierdoor is het mogelijk geworden om gerichter en effectiever te controleren, waarbij de focus elk jaar varieert. Het doel van het flexibel toezicht is om de voorspelbaarheid van het toezicht te verkleinen met meer ruimte voor maatwerk. Door deze flexibilisering wordt een directe bijdrage geleverd aan het borgen en bevorderen van de kwaliteit van de kinderopvang. Bij geregistreerde gastouders wordt er steekproefsgewijs beoordeeld of de opvang veilig en verantwoord is.

Sinds een aantal jaren wordt ‘herstelaanbod’ geboden aan houders van kinderdagverblijven (KDV), buitenschoolse opvang (BSO) en gastouder bureaus (GOB) bij tekortkomingen. Dit betekent dat de toezichthouder de houder het aanbod doet om binnen de tijd van het opstellen van het concept-inspectierapport een geconstateerde overtreding te herstellen. Dit werkt positief, er was minder handhaving nodig. In 2024 is iets meer dan 200 keer herstelaanbod geboden bij tekortkomingen bij

KDV, BSO's en GOB's. Op een paar incidenten na zijn alle tekortkomingen hersteld na herstelaanbod. Hierdoor is weinig handhaving nodig geweest. Dat is een zeer positief resultaat.

4.4.2 Calamiteitentoezicht Wmo

In opdracht van alle Zuid-Limburgse gemeenten voert de GGDZL het calamiteiten-toezicht Wmo uit. Dit houdt in dat een Wmo zorgaanbieder direct een melding doet bij de GGDZL als sprake is van een calamiteit, geweld of misbruik dat heeft plaatsgevonden bij de verstrekking van een voorziening. De GGDZL onderzoekt vervolgens hoe de calamiteit heeft kunnen plaatsvinden, waarna mogelijke verbeteracties genomen kunnen worden. Naar aanleiding van deze verbetermaatregelen voert de GGDZL nader onderzoek uit bij de zorgaanbieder. Hierin wordt de implementatie en de voortgang van de verbetermaatregelen gecontroleerd.

In 2024 zijn 10 meldingen gedaan bij de toezichthouder Wmo van een mogelijke calamiteit. Hiervan hebben 9 meldingen geleid tot een onderzoek, en 1 melding tot een nader onderzoek. Het is opmerkelijk, dat net als vorige jaren, slechts weinig calamiteiten gemeld zijn. Ook valt op dat slechts door een kleine groep zorgaanbieders gemeld wordt. Landelijk zijn de aantal meldingen ook laag en wordt er een dalende lijn gezien, dit blijkt uit onderzoek van GGD Utrecht. Het feit dat er weinig meldingen worden gedaan, betekent echter niet persé dat er ook weinig calamiteiten zijn. Het lage aantal meldingen kan verschillende oorzaken hebben, zoals bijvoorbeeld onderrapportage of een gebrek aan herkenning. Dit onderwerp vraagt dus om verder onderzoek. In 2025 en 2026 gaan we aan de slag om dit te beter in beeld te brengen.

4.4.3 Technische hygiënezorg

De GGDZL voert jaarlijks technische hygiënezorg (THZ) taken uit volgens afspraken met de gemeenten. Dit omvat inspecties bij seksbedrijven, de advisering bij publieksevenementen en vergunningverlening tatoeëren, piercen en permanente make-up (PMU). In 2024 werden meer vergunningen afgegeven voor tatoeëren, piercen en PMU, omdat deze elke drie jaar vernieuwd moeten worden, wat een piek in aanvragen veroorzaakte. *(De piek betekent dus niet dat er meer tattoo/piercing/PMU shops bij zijn gekomen).*

De GGDZL voert ook de THZ taken uit bij asielzoekerscentra in opdracht van het COA. Er werden meer asielzoekerscentra gecontroleerd door de toevoeging van tijdelijke crisisopvanglocaties, waarvoor zowel nulmetingen als reguliere inspecties nodig waren.

Wat betreft de inspecties bij seksbedrijven, zijn er dit jaar minder seksbedrijven gecontroleerd dan in 2023. Dit is te verklaren door verschillen in gemeentelijk beleid over inspectiefrequenties, wat zorgt voor jaarlijkse schommelingen.

Vanaf 2024 zijn wijzigingen doorgevoerd in de manier waarop advies wordt gegeven over zorg en veiligheid bij evenementen. Het doel is om evenementen gezonder en veiliger te maken voor bezoekers, deelnemers en omstanders. De organisator van een evenement is verantwoordelijk voor

het nemen van maatregelen om de gezondheid van alle betrokkenen te beschermen. Voorheen gaf de GHOR advies over zowel medische/geneeskundige inzet als THZ. Sinds 1 januari 2024 is dit gesplitst, waarbij de unit Hygiëne en Inspectie van de GGD de THZ advisering op zich heeft genomen. De GHOR geeft advies over medische/geneeskundige inzet. Om de nieuwe werkwijze duidelijker en efficiënter te maken, is er samen met gemeenten een nieuw basisformat ontwikkeld. Dit format geeft richtlijnen om ervoor te zorgen dat evenementen veilig en hygiënisch georganiseerd worden.

Trends

Toezicht kinderopvang: onderzoek voor registratie (aantal per jaar)

	KDV/ BSO/ GB	Gastouder
2021	27	102
2022	35	82
2023	27	67
2024	**113**	**49**

Kinderopvang: jaarlijks onderzoek (aantal per jaar)

	KDV/ BSO/ GB	Gastouder
2021	421	94
2022	422	185
2023	426	281
2024	**405**	**256**

Kinderopvang: nader onderzoek/ incidenteel onderzoek (aantal per jaar)

2021	90
2022	87
2023	98
2024	90

Gemelde calamiteiten Wmo (aantal per jaar)

2021	10
2022	7
2023	12
2024	10

Vergunningverlening tattoo & piercing (aantal per jaar)

2021	**43**
2022	22
2023	25
2024	40

Vergunningverlening permanente make-up

2021	**46**
2022	31
2023	30
2024	37

Controle seksbedrijven (aantal per jaar)

2021	**6**
2022	10
2023	14
2024	**10**

Controle asielzoekerscentra

2021	**4**
2022	5
2023	7
2024	13

4.5 Medische Milieukunde

4.5.1 Gezondheid en milieu

Regelmatig worden door burgers vragen aan de GGDZL gesteld over gezondheid in relatie tot hun leefomgeving. Zowel binnenshuis als buitenshuis kunnen er milieufactoren zijn die van invloed zijn op de gezondheid. Burgers hebben contact opgenomen met Medische Milieukunde (MMK), soms voor advies of soms om meer informatie over hoe zij omgaan met de risicofactoren. De GGDZL kan verschillende acties ondernemen: huisbezoek plannen; afstemmen met de arts van MMK; contact zoeken met externe experts zoals gemeente, omgevingsdienst, woningcorporaties of het RIVM. Op basis hiervan kan een passend advies afgegeven worden.

In 2024 zijn er relatief veel vragen gekomen die gerelateerd zijn aan bodemverontreiniging, de industrie in de regio, LFG (laag frequent geluid), PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen) en gewasbeschermingsmiddelen. Er is een toenemende bezorgdheid over de impact van deze onderwerpen op de gezondheid, en veel burgers zoeken informatie over mogelijke risico's.

In 2024 heeft MMK een actieve rol gespeeld in het opstellen van hitteplannen voor gemeenten, door mee te werken aan de implementatie van maatregelen ter bescherming van kwetsbare groepen tijdens warme zomers. Het opstellen van een lokaal hitteplan is niet alleen een versterking van de samenwerking, maar ook een aanvulling op de werkzaamheden die de GGDZL en gemeente al uitvoeren met betrekking tot hitteadvisering. Met een lokaal hitteplan worden de (meest kwetsbare) inwoners in de gemeente beter bereikt tijdens periodes van hitte. De GGDZL zorgt in dit kader ook voor de monitoring van de gezondheidseffecten van extreme hitte, verstrekken van informatie aan bewoners en het ondersteunen van lokale initiatieven om oververhitting te voorkomen. Door voorbereid te zijn, kunnen gemeenten de gezondheid van kwetsbare groepen beschermen en snel en effectief reageren tijdens een hitteperiode.

Er is ook geparticipeerd in het Active Citizenshop Participation (ACP) project door samen met andere gezondheidsautoriteiten en partners een grensoverschrijdende structuur voor burgerparticipatie te ontwikkelen in de Euregio Maas-Rijn. Het ACP-project richt zich op het bevorderen van gezonde gemeenschappen en het aanpakken van uitdagingen in grensgebieden, zoals klimaatverandering en sociale ongelijkheid. Hier is expertise geleverd en samengewerkt om verbeterpunten te zoeken in hun leefomgeving.

4.5.2 Gezonde leefomgeving

In 2024 is het project Groen ondersteund, waarbij in samenwerking met onderzoekers, bewoners en lokale overheden is onderzocht hoe groenvoorzieningen bijdragen aan een gezonde stedelijke leefomgeving en hoe het gebruik ervan kan worden verbeterd. Deze informatie wordt gebruikt om gemeentelijk beleid te ondersteunen en duurzame verbeteringen te realiseren in wijken zoals Mariaberg en Wittevrouwenveld. In 2024 is ook gewerkt aan de afronding van het project 'WELLBASED' van de gemeente Heerlen. In dit meerjarige project is onderzocht hoe maatregelen tegen energiearmoede de gezondheid van deelnemers en het binnenklimaat van woningen kunnen verbeteren.

Ook heeft MMK de Desktop studie afgerond, waarbij werd onderzocht hoe de fysieke leefomgeving de actieve mobiliteit (lopen en fietsen) bij basisschoolkinderen in lage sociaaleconomische posities (SEP) beïnvloedt. In lage-SEP wijken lopen meer kinderen maar fietsen minder kinderen naar school, mits de afstand klein genoeg is. De actieve mobiliteit bij basisschoolkinderen uit lage-SEP wijken wordt negatief beïnvloed door onder andere onveilige verkeerssituaties en beperkte infrastructuur. Uit de Desktop studie bleek dat groene, veilige en goed onderhouden (school)omgevingen kansen bieden voor meer beweging, maar dat maatwerk nodig is. Verbeteringen in verkeersveiligheid en loop- en fietsinfrastructuur zijn dus essentieel om de gezondheidsverschillen tussen lage en hoge SEP te verkleinen en de actieve mobiliteit te stimuleren.

Trends

Vragen van burgers

2021	**187**
2022	152
2023	166
2024	187

Huisbezoek met advies over gezond wonen

2021	**32**
2022	23
2023	27
2024	23

Adviezen/ vragen onderzoek t.b.v. gemeenten, scholen en andere professionals (aantal per jaar)

2021	**81**
2022	107 [8]
2023	80
2024	87

[8] *Het hoge(re) aantal vragen kwam voornamelijk vanuit gemeenten en provincie met betrekking tot hoogwater, overstromingen en hitte. Na 2022 is de samenwerkingsafspraak met de provincie veranderd, waardoor er sindsdien geen vragen of opdrachten meer vanuit die kant komen. Tot slot waren er in 2022 uiteraard ook nog vragen over COVID, wat in 2023 en 2024 logischerwijs afgenomen is.*

4.6 Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Mosa

De Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Mosa (AWPG Mosa) is een samenwerkingsverband tussen GGD Zuid-Limburg en Universiteit Maastricht. Per 1 januari 2024 veranderde de naam van AWPG Limburg in AWPG Mosa. "Mosa" symboliseert de Maas en de stroom van kennis en de verbinding tussen praktijk, onderzoek en beleid. AWPG Mosa opereert niet alleen regionaal, maar ook nationaal en internationaal. Dankzij de euregionale ligging werken we samen met Belgische en Duitse partners en onderzoeken we grensoverstijgende gezondheidsvraagstukken. We speelden bijvoorbeeld een rol in de evaluatie van grensmaatregelen tijdens COVID-19.

De hoofdthema's zijn:

- Infectieziektebestrijding, inclusief vaccinatiebereidheid en seksuele gezondheid;
- Gezonde jeugd en intergenerationele overdracht, met aandacht voor Gelijke Kansen op Gezondheid, Jeugdervaringen en Gezondheid;
- Integraal gezondheidsbeleid, gericht op sociale netwerken, een gezonde (groene) leefomgeving en kindomgevingen.

AWPG Mosa is tevens penvoerder en voorzitter/secretaris van het landelijke consortium voor AWPG'en Infectieziekten (CAPI). We faciliteren opleidingsplaatsen voor jonge onderzoekers en verbinden alle 25 GGD'en met wetenschappelijke kennis via scholing en samenwerking met landelijke instituten zoals NSPOH en RIVM.

In 2024 promoveerden vijf PhD's, zijn 38 internationale wetenschappelijke artikelen gepubliceerd en meerdere wetenschappelijke stages voor artsen georganiseerd. Met verworven subsidies onderzochten we bijvoorbeeld innovatieve interventies om vaccinatiebereidheid te vergroten; grensoverstijgend vaccinatie gedrag; zorg voor mensen met langdurige COVID klachten; hepatitis zorg voor migranten; de bijdrage van mbo-studenten aan hun eigen burgerschapscurriculum, en voerden we een pilot uit over het voorspellen van taal- en spraakontwikkeling bij peuters.

Het onderzoek is nauw verbonden met de praktijk van infectieziektebestrijding en jeugdgezondheidszorg, evenals met de Trendbreuk aanpak.

4.7 Publieke gezondheid

4.7.1 Monitoring & Onderzoek

In 2024 zijn nieuwe cijfers en inzichten gepresenteerd op de vernieuwde Gezondheidsatlas over de gezondheid van jongeren (Gezondheidsmonitor Jeugd), MBO-scholieren (Gezondheidsmonitor MBO; verrijkt met de stem van jongeren zelf middels interviews) en kinderen van 0-12 jaar (pilot Kindmonitor in vier gemeenten). Het gezondheidspanel gaf actueel inzicht in de gezondheid van volwassenen (18+) op specifieke thema's zoals 'Roken en vapen' en 'Bewegen en sporten'. Met een

groot deel van de Zuid-Limburgse jeugd gaat het gelukkig goed, maar zijn er wel zorgen over problematisch alcohol- en middelengebruik, verslechterde mentale gezondheid, eenzaamheid en suïcidale gedachten. Jonge kinderen bewegen te weinig, wat hand in hand gaat met veel beeldschermgebruik.

Om te werken aan de gezondheidsuitdagingen, is geïnvesteerd in de kennisinfrastructuur en -functie. Met financiering vanuit onder meer het Rijk werkten expertisegroepen rondom gezondheidsthema's en ketenaanpakken aan kennisontwikkeling (o.a. via stageopdrachten, onderzoeksprojecten), kennisuitwisseling (o.a. inspiratiesessies, factsheets) en gaven advies aan gemeenten en andere partners. Regionaal is het netwerk versterkt door intensievere samenwerking met kennisorganisaties (o.a. Maastricht University, Zuyd Hogeschool). Landelijk participeert de GGDZL in het leernetwerk gezondheidsbevordering en preventie en denkt mee, vanuit Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Mosa (AWPG), welke kennis nodig is om aan gezondheids-uitdagingen te werken en wat de rol van de GGDZL en AWPG daarin is.

4.7.2 Strategie en beleid

Gemeenten en de GGDZL hebben in 2024 samengewerkt aan een nieuw beleid voor 2025-2030, gebaseerd op de meerjarige en integrale aanpak van het programma Trendbreuk. Dit stuk is eind 2024 opgeleverd en zal begin 2025 de bestuurlijke besluitvormingsroute ingaan. In 2024 is met nagenoeg alle Zuid-Limburgse gemeenten een adviesgesprek gevoerd gericht op het ondersteunen van de specifieke lokale behoeften en uitdagingen. Centraal in 2024 stond de duiding van cijfers uit de Gezondheidsmonitor Jeugd (met bijbehorend beleidsadvies) en domeinoverstijgende samenwerking binnen de gemeenten. Om tegemoet te komen aan de wensen van de gemeenten vonden in 2024 een aantal regionale dialoogsessies over collectieve preventie plaats. Verschillende jeugdthema's zijn uitgediept en verschillende handelingsperspectieven zijn besproken. Deze verdiepende sessies waren een nieuwe manier van dialoog voeren tussen de Zuid-Limburgse gemeenten en de GGDZL en werden positief ervaren.

De GGDZL voerde in 2024 de regionale procesregie en inhoudelijke coördinatie uit met betrekking tot de Regionale GALA-uitvoeringsplannen. De GALA-themawerkgroepen waaraan ambtenaren uit de subregio's en ketenpartners deelnamen zijn ondersteund en geadviseerd. Daarnaast zijn verbindingen gelegd met thema's en transformatieplannen uit het Regioplan Zuid-Limburg. Ook is in 2024 een concrete bijdrage geleverd aan transformatieplannen die nodig zijn om de IZA-transformatiemiddelen aan te kunnen vragen. Concreet gaat het dan over de plannen: 'sociale wifi' en Trendbreuk. Samen met gemeenten en partners zijn kennissessies en workshops georganiseerd over o.a. valpreventie; eenzaamheid (bij jongeren); gezonde leefomgeving; een regionale duidingssessie over Opgroeien in een kansrijke omgeving en Vroegsignalering alcoholproblematiek.

In de eerste helft van 2024 is de procesregie gevoerd en het kwartiermakerschap ingevuld ten behoeve van de regionale netwerksamenwerking in kader van het Regioplan Zuid-Limburg. Hier is meegedacht over de nieuw in te regelen regionale mandaatstructuur van gemeenten voor IZA, die

vanaf juli 2024 operationeel was. GGDZL heeft een ondersteunende en adviserende rol in het Ambtelijk Afstemmingsoverleg en Gemeentelijke Regiegroep Gezond Zuid-Limburg. Binnen de netwerksamenwerking Zuid-Limburg bracht de GGDZL vooral focus aan op de domein-overstijgende preventieve aanpak. De programmamanager Trendbreuk vervult tevens de rol van themaleider voor het thema Gezonde generatie in het Regioplan.

Samen met de JGZ ontwikkelde Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst (JOGG) de doorlopende JOGG-preventielijn: een set praktische tools om gezondheidsthema's bij ouders en verzorgers onder de aandacht te brengen. Voorbeelden hiervan zijn: de placemat met gezonde broodtrommel suggesties, 'groentehapjes in 10 stapjes' om groente eten te stimuleren, drinkbeker om water drinken te stimuleren en het 'Peuter Beweegmaatje' om bewegen onder de aandacht te brengen. Ook introduceerden onze adviseurs nieuw feestbeleid (alternatief voor "ongezond" trakteren) bij kinderopvanglocaties en basisscholen, wat bijdraagt aan gezondere keuzes rondom feestelijke momenten.

De gezondheid van mbo-studenten kreeg extra aandacht. De mbo-monitor 2023 liet zien dat deze groep veel gezondheidsrisico's kent, terwijl er minder interventies beschikbaar zijn. De GGDZL zette in 2024 samen met het onderwijsveld en vaak met studenten de eerste stappen in het monitoren, plan schrijven en implementeren van interventies.

In september 2024 is fase 2 van Keigezond in de pilotgemeeneten Heerlen, Kerkrade, Maastricht en Sittard-Geleen gestart. Dit is een integrale aanpak om overgewicht van kinderen tegen te gaan. Deze fase loopt door tot eind 2025 en bouwt voort op de eerder opgedane ervaringen in de pilot.

Trends

In dit jaarverslag hebben we niet opgenomen hoeveel scholen in het verslagjaar Gezonde school zijn en hoeveel vignetten werden uitgereikt. Ook noemen we het aantal kinderopvangorganisaties met gezonde kinderopvang-coaches niet. Dit komt omdat we In 2024 samen met de kinderopvang- en scholen vanuit de Trendbreuk-aanpak gestart zijn met het realiseren van een doorgaande lijn Gezond leren leven, waarbinnen de 3 basiselementen (gezonde voeding, bewegen en mentaal welbevinden) werden en worden geïmplementeerd. Veel meer scholen dan de eerdere cijfers lieten zien hebben zich hieraan verbonden en zijn bezig om dit te implementeren. De eerdere cijfers doen derhalve geen recht aan de betrokkenheid en inspanningen die de kinderopvangorganisaties en scholen nu plegen, ook al leidt dit niet tot een vignet Gezonde school of tot een Gezonde basisschool van de toekomst.

Overzicht gezondheidsmonitors GGD Zuid-Limburg

	2022	2023	2024	2025	2026
Kinderen 0-12 jaar					
Kindmonitor 2023	Voorbereiding 4 [9]gemeenten	Voorbereiding en uitvoering 4 gemeenten	Rapportage 4 gemeenten		
Kindmonitor 2025			Voorbereiding 16 gemeenten	Voorbereiding en uitvoering 16 gemeenten	Rapportage 16 gemeenten
Jongeren 2e en 4e klas Voortgezet Onderwijs					
Gezondheidsmonitor jeugd 2021	Rapportage 16 gemeenten				
Gezondheidsmonitor jeugd 2023	Voorbereiding 16 gemeenten	Voorbereiding en uitvoering 16 gemeenten	Rapportage 16 gemeenten		
Gezondheidsmonitor 2028					Voorbereiding 16 gemeenten
Jongeren Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)/ Praktijkonderwijs					
Gezondheidsmonitor VSO/Pro 2021	Rapportage 16 gemeenten				
Gezondheidsmonitor VSO/Pro 2023	Voorbereiding 16 gemeenten	Voorbereiding en uitvoering 16 gemeenten	Rapportage 16 gemeenten		

[9] *Dit betreft de pilot gemeenten Beekdaelen, Eijsden-Margraten, Heerlen en Stein*

Gezondheidsmonitor VSO/Pro 2023					Voorbereiding 16 gemeenten
Middelbaar beroeps onderwijs (mbo)					
Gezondheidsmonitor MBO 2023	Voorbereiding 16 gemeenten	Voorbereiding en uitvoering 16 gemeenten	Rapportage 16 gemeenten en mbo Vista		
Gezondheidsmonitor MBO 2027					Voorbereiding 16 gemeenten
Jongvolwassenen 16-25 jaar					
Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen jeugd 2022	Voorbereiding en uitvoering 16 gemeenten	Rapportage 16 gemeenten			
Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen jeugd 2024		Voorbereiding 16 gemeenten	Voorbereiding en uitvoering 16 gemeenten	Rapportage 16 gemeenten	
Volwassenen en ouderen					
Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2022	Voorbereiding en uitvoering 16 gemeenten	Rapportage 16 gemeenten			
Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2024		Voorbereiding 16 gemeenten	Voorbereiding en uitvoering 16 gemeenten	Rapportage 16 gemeenten	

4.8 Sociaal Medische Advisering

4.8.1 Afbouw van Sociaal Medische Advisering

In 2024 is de Sociaal Medische Advisering (SMA), in nauw overleg met de betrokken gemeenten, uiteindelijk beëindigd. Met name het vinden en behouden van geschikt personeel op de krappe arbeidsmarkt, maakte dat de GGD Zuid-Limburg deze keuze in 2023 moest maken om te stoppen met deze publieke taak.

Het traject om te stoppen met SMA en de mogelijkheid voor gemeenten om een andere aanbieder te zoeken is in 2023 in gang gezet. Een aantal gemeenten had al in 2023 een andere aanbieder gevonden, in twee regio's duurde de aanbesteding langer, waardoor er in 2024 nog advisering heeft plaatsgevonden aan 8 gemeenten.

Op 1 augustus 2024 had iedere gemeente een nieuwe aanbieder en per 1 oktober is de dienstverlening officieel gestopt. De SMA-medewerkers hebben veel energie gestoken in enerzijds het leveren van de dienstverlening en anderzijds om de overgang naar de gemeenten netjes te begeleiden. Parallel aan het proces van overdracht is ook gewerkt aan de organisatorische kant. Onderdeel hiervan is het vinden van nieuwe en passende functies voor het zittende personeel en de overige backoffice zaken te regelen. Ook dat is uiteindelijk allemaal succesvol afgerond.

Gezien de uitfasering van de dienst is het logisch dat het aantal adviezen in 2024 fors lager was dan voorgaande jaren. Echter er werd in deze periode ook met gemeente afgesproken het adviesteam te verstevigen waardoor alleen een spreekuuradvies kon plaatsvinden als er ook een adviesteambespreking had plaatsgevonden. Op deze manier werd de poortwachtersfunctie door gemeenten en de GGDZL strakker ingezet.

4.9 Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)

4.9.1 Doorontwikkeling OGGZ en inzet van Wijk GGD-er

Ten behoeve van de adviezen en meldingen van het vangnet OGGZ is een nieuwe werkwijze voor de triage ingevoerd, waarbij de toeleiding van de casuïstiek geoptimaliseerd is. Het team is versterkt en daarnaast is gewerkt aan het borgen van kennis en kunde. In 2024 werd gestart met intervisie onder leiding van een deskundige en zijn twee medewerkers gestart met de bemoeizorg opleiding. Ook in 2024 was de samenwerking in de keten geborgd, we worden gezien als de partner met expertise op het vlak van personen met onbegrepen/ verward gedrag.

Op initiatief van de Commissie Zorg & Veiligheid is in het kader van de aanpak van mensen met onbegrepen gedrag door de GGDZL een subsidie aangevraagd bij ZonMW voor vroegsignalering en opvolging in de wijk. Deze is voor 4 jaar gehonoreerd. Per 1 mei 2024 zijn 3 Wijk GGD'ers gestart. De inzet van een Wijk GGD'er is er op gericht om preventief te werken aan de aanpak van mensen met onbegrepen gedrag. De Wijk GGD'er is een aanvulling op de werkzaamheden van het vangnet OGGZ vanuit preventie en vroegsignalering. Het werkgebied van de Wijk GGD is lokaal, gericht op de wijk. De pilot wordt uitgevoerd in de volgende gemeenten: Maastricht (2 wijken), Valkenburg, Beek, Stein en Sittard-Geleen (1 wijk), Brunssum en Heerlen (1 wijk).

Trends

Meldingen (aantal per jaar)

2021	**254**
2022	228
2023	230
2024	**256**

Advies & consultatievragen van ketenpartners (aantal per jaar)

2021	**250**
2022	233
2023	224
2024	**176**

WijkGGD (acties)

2024	**249**

Dit betreft de inzet van het ZONMW project WijkGGD dat in 2024 gestart is.

4.10 Forensische Geneeskunde

4.10.1 Forensische Dienst Limburg (FDL) gereed

In 2024 is gewerkt aan een toekomstbestendig organisatiemodel voor de hele provincie Limburg. Dit heeft geresulteerd in een centrummodel (beide GGD'en blijven verantwoordelijk voor kwaliteit en continuïteit van dienstverlening, ondersteunende taken en aansturing worden vanuit één werkorganisatie verleend). De GGD Zuid-Limburg is aangewezen als centrum GGD voor Limburg. Hierna is de implementatiefase gestart. In 2024 zijn de ondersteunende diensten gecentraliseerd bij de GGDZL, zijn digitale processen afgestemd en vereenvoudigd. Ook is in 2024 een nieuw logo en huisstijl voor de FDL ontwikkeld.

In het najaar van 2024 heeft een workshop plaatsgevonden voor alle gemeenten in Limburg. Hier is de taak en functie van de FDL en de rol van de politie bij overlijdensonderzoeken nader toegelicht, is uitleg gegeven over de kosten van het vervoeren van overledenen en is het netwerk versterkt.

Het aantrekken en behouden van gekwalificeerd personeel blijft een groot punt van aandacht en zorg. Door de krapte op de arbeidsmarkt (vergrijzig en ontgroening), staat de dienstverlening erg onder druk en is het moeilijk om roosters rond te krijgen. Hierop is door de GGDZL geanticipeerd door onder andere te streven naar taakdifferentiatie (een verpleegkundige neemt taken over van een arts) en versterken van de instroom. Twee jaar geleden is een nieuwe landelijke opleiding tot FG arts gestart en in 2025 zal de eerste landelijke uitstroom van nieuw talent een feit zijn. Het is zeer onzeker of, en wanneer de capaciteitsproblemen opgelost kunnen worden. dit zorgt ervoor dat het 24-7 rooster en de dienstverlening enorm onder druk staan.

4.10.2 Aanbesteding Medische arrestantenzorg

De Nationale politie is in 2023 een aanbesteding gestart voor het onderdeel Medische arrestanten-zorg (MAZ) in tien politieregio's. De FDL heeft voor de politieregio Limburg ingeschreven. Immers door deze taak te combineren met de Forensische Medische Expertise (FME) en de lijkschouw, worden deze diensten efficiënt ingevuld wat leidt tot minder kosten bij de opdrachtgevers. Inmiddels is duidelijk geworden (maart 2024) dat de opdracht niet aan de GGD gegund is.

Deze ontwikkeling, in combinatie met de landelijke discussie of de MAZ nog wel onder het forensische vak valt omdat deze gericht is op (urgente) medische hulpvraag van de arrestant of politie en niet specifiek forensisch, omdat het niet ten dienste staat van strafrechtelijke opsporing en vervolging, zorgt ervoor dat de FG stevig onder druk staat.

In de afgelopen jaren heeft taakherschikking plaatsgevonden binnen de forensische geneeskunde en zijn verpleegkundigen aangetrokken en basisartsen (ANIOS) om de arrestantenzorg te kunnen uitvoeren..

Trends

Lijkschouw (aantal per jaar)

2021	**466**
2022	555
2023	532
2024	532

Euthanasie (aantal per jaar)

2021	**337**
2022	399
2023	425
2024	483

Nader Onderzoek Doodsoorzaak Kinderen (NODOK) meldingen en onderzoek (aantal per jaar)

	Meldingen	Onderzoek
2021	33	1
2022	29	5
2023	43	5
2024	38	5

Forensisch Medische Expertise bij Kinderen (FMEK) advies en onderzoek (aantal per jaar)

	Advies	Onderzoek
2021	1	15
2022	3	21
2023	1	16
2024	12	28

4.11 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

4.11.1 Overgang naar de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

In Zuid-Limburg worden de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) taken uitgevoerd als onderdeel van de GGD Zuid-Limburg. Tot nu toe was deze wijze van organiseren ook passend bij de opgave de GHOR. Gezien actuele ontwikkelingen, is de positionering van de GHOR binnen de Veiligheidsregio de meeste duurzame optie. In 2024 is ingezet op een goede voorbereiding op de overgang van de GHOR naar de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De stuur- en projectgroep hebben aan diverse thema's gewerkt om de overgang op 1 januari 2025 zorgvuldig te laten verlopen. Vanaf 1 januari 2025 maakt de GHOR dan ook geen onderdeel meer uit van de GGDZL.

4.11.2 Zorg voor Verbinding

Informatie-uitwisseling is essentieel voor samenwerking en coördinatie tussen partners binnen de acute en langdurige zorg binnen crisisbeheersing. In het project Zorg voor Verbinding hebben GHOR Zuid-Limburg, GHOR Limburg-Noord en het Netwerk Acute Zorg Limburg samengewerkt aan het ontwikkelen van een informatiemanagementsysteem voor zorgpartners in Limburg. Dit systeem richt zich op het verzamelen en delen van informatie met én door alle zorgpartners tijdens een crisis of (flits-)ramp. Hierdoor kunnen de partners goed samenwerken en samen een actueel gedeeld geneeskundig beeld behouden ten tijde van een incident. In 2024 is het systeem technisch ingericht, zijn trainingen verzorgd om informatiecoördinatoren bij zorgpartners op te leiden, en is er regelmatig met de partners geklankbord. In juli 2024 is dit informatiemanagementsysteem live gegaan. Sindsdien is het al ingezet bij een GRIP 2 en zijn er in Limburg rond de 100 informatie coördinatoren opgeleid.

Trends

Aantal maatwerkadviezen voor evenementen met een verhoogd risico

2021	**34**
2022	199
2023	261
2024	242

GRIP-incidenten per jaar

GRIP	0	1	2	3	4	Totaal
2021	97	20	3	-	2	122
2022	96	11	4	-	-	111
2023	105	11	-	-	-	116
2024	161[10]	15	11	1	-	188

[10] *De cijfers laten zien dat er in 2024 een toename is van het aantal GRIP 0 incidenten. Vanuit de praktijk is hier geen duidelijke verklaring voor te geven, mogelijk reden hiervoor dat meer en betere afstemming met de veiligheidspartners zorgde voor meer inzet.*

4.12 Rekening van baten en lasten 2024 Programma GGD

	Rekening 2024 in €	*Begroting na wijzigingen 2024 in €*
Baten		
Bijdragen gemeenten	10.109.583	10.109.581
Tarieven Gemeenten	2.434.846	2.667.000
Plusproducten bijdragen	810.059	-
Bijdrage Rijk/Provincies	4.242.350	6.393.000
Overige bijdrage	14.043.030	9.773.603
Incidentele opbrengsten	119.935	55.000
Totale baten	**31.759.803**	**28.998.184**
Lasten		
Personeelslasten	18.568.863	18.877.719
Huisvestingslasten	1.550.494	1.359.000
Afschrijvingslasten	19.858	2.500
Rentelasten en Bankkosten	51.784	-
Beheers en adm. lasten	1.416.973	1.432.800
Lasten vervoermiddelen	37.396	64.000
Lasten Automatisering	903.708	511.000
Lasten medische middelen	525.973	706.000
Lasten uitvoering derden	2.390.334	1.604.000
Incidentele lasten	49.435	95.000
Totale lasten	**25.514.818**	**24.652.019**
Algemene dekkingsmiddelen	1.414.985	1.414.985
Overhead	7.316.676	5.761.150
Resultaat vóór VPB en vóór bestemming	**343.294**	**-**
Vennootschapsbelasting boekjaar	**-**	**-**
Onttrekkingen aan reserves gedurende het jaar	**-**	**-**
Gerealiseerde resultaat	**343.294**	**-**

5. Programma Jeugdgezondheidszorg

Het jaar 2024 stond in het teken van de inhoudelijke doorontwikkeling en het versterken van de basis voor een toekomstbestendige Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in Zuid-Limburg. We kijken terug op een jaar waarin we enerzijds geslaagd zijn om wachtlijsten flink terug te dringen en anderzijds geïnvesteerd hebben in oplossingen die voorkomen dat wachtlijsten opnieuw gaan ontstaan. Door anders naar preventie te kijken en durven anders te doen, hebben we een belangrijke stap gezet op weg naar een duurzame jeugdgezondheidszorg in onze regio.

Met de introductie van digitale vormen van ondersteuning kunnen ouders sneller en laagdrempeliger contact opnemen met professionals. We hebben de stap gezet naar meer collectieve ondersteuningsvormen met en voor ouders. We hebben geïnvesteerd in onze JGZ professionals, onze werkprocessen en in onderzoek, opdat we de komende jaren klaar zijn om de sociale basis in onze buurten te versterken en de gezondheidsverschillen in de regio samen met onze netwerkpartners aan te pakken.

In de onderstaande paragrafen zetten we onze concrete inspanningen en activiteiten van 2024 nader uiteen.

5.1 Programma JGZ: 3 rollen binnen het wettelijke kader

Jeugdgezondheidszorg is de publieke gezondheidszorg voor alle kinderen, jongeren en hun (aanstaande) ouders of opvoeders. De JGZ voert voor alle kinderen preventieve screenings uit gericht op de gezondheid en het welzijn van het kind. Hierbij wordt gekeken naar de fysieke, psychosociale, cognitieve ontwikkeling, de opvoedingscontext en de interactie (hechting) tussen kind en opvoeders. De JGZ vervult een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren van risico's, het doen van preventieve interventies, het bieden van ondersteuning en waar nodig in het leggen van verbindingen met – of doorverwijzen naar - andere zorg. Binnen deze preventieve aanpak van de JGZ valt ook de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP), gericht op de bescherming tegen 13 ernstige infectieziekten. Enerzijds is de JGZ sterk gericht op de individuele relatie met het kind en gezin, anderzijds kennen we een collectief karakter waarbij we als adviseur van gemeenten en verbinder tussen het medische en sociale domein een centrale plek in het jeugddomein innemen. Een preventieve aanpak - en stevig fundament - voor de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek welke bijdraagt aan het betaalbaar houden van de zorg en handvatten biedt bij de vraagstukken van de huidige tijd.

5.2 Aantal kinderen dat recht heeft op jeugdgezondheidszorg is gelijk gebleven

Samen met ouders helpt JGZ kinderen gezond en veilig op te groeien. Dit is vooral gericht op het ondersteunen bij en vergroten van gelijke kansen op gezondheid. Beginnend bij de zwangerschap tot de leeftijd van 18 jaar staat JGZ klaar om mee te denken en advies te geven.

In 2024 had JGZ Zuid-Limburg 94.207 kinderen *in beeld* (met een kinddossier in het digitale JGZ systeem), waarvan 89.674 kinderen in zorg in de leeftijd tot 18 jaar.

Jaarlijks komen er weer nieuwe kinderen *in zorg* bij (in 2024 zijn er 4.328 kinderen in Zuid-Limburg geboren), en nemen we afscheid van een groep jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken en daarmee niet meer onder de zorg van de JGZ vallen. Daarnaast draagt de JGZ Zuid-Limburg zorg voor kinderen die vanuit andere landen naar Nederland komen (Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA) en ontheemden uit Oekraïne). Ook deze kinderen worden, binnen de geldende kaders, voorzien van jeugdgezondheidszorg.

Het aantal kinderen in beeld is in 2024 gedaald, omdat de inhaal HPV-vaccinaties bij jongeren in 2023 zijn afgerond en niet langer een actief dossier na de leeftijd van 18 jaar behoeven te hebben. Het aantal kinderen in zorg tot 18 jaar blijft nagenoeg gelijk. Er is geen sprake van krimp. Een (lichte) daling van het geboortecijfer is gecompenseerd door het opnemen van kinderen van Oekraïense ontheemden in onze zorg en verhuizingen van kinderen van buiten Zuid-Limburg naar een van onze 16 gemeenten.

5.3 Doorontwikkeling basiszorg van JGZ: passende zorg op maat

Het JGZ dienstverleningspakket is in 2024 doorontwikkeld volgens de Visie JGZ 2024-2027: *"Ongelijke inzet voor gelijke kansen: zorg op maat"*. De nadruk ligt op doen wat nodig is en aansluiten bij waar behoefte aan is. Per kind wordt de juiste (professionele) afweging gemaakt. Dat gebeurt op basis van (wetenschappelijke) kennis en de eigen praktijkervaringen, gecombineerd met de wensen en behoefte van de jeugdige en ouder zelf. Zo beslis je samen, doe je wat werkt én kun je kinderen die een steuntje in de rug nodig hebben iets extra's bieden. Dit is passende zorg op maat.

De basiszorg van JGZ bestaat uit *reguliere diensten* voor alle kinderen en ouders in Zuid-Limburg (zoals bezoek aan het consultatiebureau en vaccinatiemomenten) én *extra diensten bij* gezinnen die dat extra steuntje in de rug nodig hebben (bijvoorbeeld de interventies Stevig Ouderschap, Voorzorg, of Meer Aandacht voor de Ziekgemelde Leerling (MAZL) in het voortgezet onderwijs). Daarnaast ontwikkelden we de categorie *groepsgerichte diensten,* die afhankelijk van de behoeften ingezet kan worden als vervanging van of aanvulling op reguliere diensten en extra diensten (voorbeelden zijn moeder-baby groepen, Centering Ouderschap, webinars en Groeigids chat). Alle reguliere, extra en groepsgerichte diensten zijn onderdeel van het wettelijke JGZ basistakenpakket zoals vastgelegd in de wet publieke gezondheid (en soms jeugdwet).

5.4 Investeren in nieuwe vormen van dienstverlening en professionals

In 2024 is het aanbod van leeftijdsgebonden digitale nieuwsbrieven aan ouders met opgroeiende kinderen uitgebreid met nieuwe leeftijden. Ook zijn webinars beschikbaar gekomen om ouders te ondersteunen met informatie (voor voeding en zindelijkheid). Tot slot, is er in 2024 een plan gemaakt om in verbinding met samenwerkingspartners een 2-jarige pilot Centering Ouderschap te starten. Bij Centering Ouderschap ontvangen de ouders en hun pasgeborenen de zorg van de JGZ in groepsverband in plaats van de individuele bezoeken aan het consultatiebureau tot een leeftijd van 14 maanden. Elders in Nederland zijn hier al goede ervaringen mee. Deze groepsgerichte aanpak kan bijdragen aan het versterken van het eigen (sociale) netwerk van gezinnen en daarmee positief bijdragen aan gezond opgroeien. Zodra de subsidieaanvraag naar de provincie wordt goedgekeurd (begin 2025), zal de pilot op 3 locaties (in één gemeente per subregio) van start gaan.

Ook in de keuze wie welk kind ziet, kan meer gevarieerd worden. Taakherschikking van jeugdarts naar een jeugdverpleegkundige of verpleegkundig specialist is bijvoorbeeld mogelijk omdat onze professionals in het afgelopen jaar opgeleid zijn om bepaalde medische handelingen te mogen doen.

Zo wordt er steeds gezocht naar een passend aanbod, waarbij wordt gekeken naar de frequentie en duur van het contact, wie het contact uitvoert (taakherschikking) en de vorm van contact (individueel, groepsgericht of digitaal). De JGZ dienstverlening is gericht op het voorkomen van problemen of het tegengaan van verergering van problemen (preventieve zorg). Geboden adviezen en/of vroegtijdige laagdrempelige ondersteuning bevorderen en versterken de opvoedvaardigheden van ouders en het gezin kan hierna meestal op eigen kracht (en die van hun omgeving) zelfstandig verder. Dit draagt bij aan het bereikbaar en betaalbaar houden van de jeugdzorg.

5.5 Bijdrage aan Trendbreuk

JGZ levert vanuit haar reguliere preventie inzet een belangrijke bijdrage aan het inlopen van gezondheidsachterstanden. Primair de doelstelling van de aanpak Trendbreuk. Dit betreft de volgende JGZ programmaonderdelen:

Babyfase (Kansrijke Start)
- Prenataal huisbezoek
- Stevig ouderschap
- Voorzorg

Adolescenten (voortgezet onderwijs)
- Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen (MAZL)

Fase-overstijgend
- Rijksvaccinatieprogramma
- Contactmomenten JGZ met o.a. advies en ondersteuning op RVP, ouder-kind relatie (hechting), psychisch welzijn, (borst)voeding, zindelijkheid, kinderwens, spraak-taal ontwikkeling, VVE indicering, opvoedondersteuning en mondgezondheid.
- Knooppunten Kansrijke start, peuter, primair onderwijs en voortgezet onderwijs
- JOGG doorgaande preventielijn
- Preventieve seksuele gezondheidstraining aan leraren en ouders
- Monitoring en onderzoek

Daarnaast voert de JGZ aanvullende diensten uit binnen de Trendbreuk aanpak:

Babyfase (Kansrijke Start)
- Basisstructuur Kansrijke start, met JGZ coördinatoren die medisch en sociaal domein verbinden
- Lokale en regionale coalities Kansrijke Start

Fase-overstijgend
- Ketenaanpak Keigezond: Centrale zorgverleners (CZV) in Limburgse netwerkaanpak voor kinderen met (dreigend) overgewicht of obesitas.

5.6 Adviesgesprekken JGZ en dialoogsessies Jeugd

In onze rol als adviseur van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten hebben we in 2024 voor het eerst een splitsing gemaakt tussen een gesprek in het voorjaar en een tweede sessie in het najaar. Het eerste gesprek was individueel van aard (bestuurlijk en ambtelijk) waarbij vooral teruggekeken werd naar hoe de JGZ zijn maatschappelijke opdracht heeft uitgevoerd in het voorgaande jaar. Uitgangspunt in dit gesprek zijn de jaarcijfers en jeugdprofiel van de desbetreffende gemeente.

Vanwege het groter wordende integrale karakter van de publieke gezondheid voor kinderen, jongeren en hun (aanstaande) ouders is in het najaar gekozen voor een collectieve dialoogsessie jeugd in plaats van een beleidsadviesgesprek met elke gemeente afzonderlijk. Vanuit vrijwel alle gemeenten was er ambtelijke vertegenwoordiging uit de domeinen gezondheid, jeugd en onderwijs. Samen met GGDZL professionals zijn zij de diepte ingegaan op thema's die op dit moment vanuit de JGZ praktijk en verschillende gezondheidsmonitoren als belangrijkste risico's voor de jeugdgezondheid naar boven zijn gekomen in 2024.

Drie van deze thema's (vaccinatiegraad, groepsgerichte dienstverlening t.b.v. versterken eigen netwerk van ouders/jeugdigen en spraak-taal ontwikkeling) zijn in de dialoogsessie besproken. Twee aanvullende thema's (alcohol- en middelengebruik en mentale gezondheid, specifiek eenzaamheid onder jongeren) zijn in aparte bijeenkomsten in samenwerking met andere ketenpartners verder verdiept.

5.7 Dalende trend vaccinatiegraad

De dalende vaccinatiegraad is een wereldwijd, landelijk en lokaal probleem voor de volksgezondheid. Ook in onze regio daalt de vaccinatiegraad bij alle vaccinaties al enkele jaren (zie cijfers bij Trends). Het RIVM houdt dit bij en probeert dit te verklaren. Het lagere aantal vaccinaties kan slechts voor een klein deel verklaard worden aan het feit dat sommige jeugd de gegeven vaccinaties anoniem ontvangt. Dit gebeurt als de ouder geen toestemming geeft om hun gegevens met het RIVM te delen.

In 2024 zijn uitbraken van mazelen en kinkhoest gerapporteerd. Dat is ook een gezondheidsrisico in onze regio aangezien de vaccinatiegraad voor bof-mazelen-rode hond (BMR) in de meeste gemeenten zelfs onder de 90% gezakt is. Een hoge vaccinatiegraad is belangrijk om mensen tegen ernstige ziekten te beschermen en uitbraken van ziekten te voorkomen. Deelname aan het rijksvaccinatieprogramma is gratis in Nederland en via JGZ beschikbaar voor iedereen.

JGZ heeft activiteiten gestart om structureel inzicht te krijgen in verandering in vaccinatiedeelname. Naast geloofsovertuigingen, zijn ook groeiend wantrouwen in de overheid, groeiende desinformatie op sociale media, vergeten hoe verschrikkelijk de ziekten zijn waartegen we vaccineren en prikangst als redenen aangegeven. Deze inzichten en een veranderende maatschappij vragen om aanpassingen in de manier waarop we vaccineren. Er is door onderzoeken in samenwerking met AWPG Mosa kennis opgedaan hoe we kunnen bijdragen aan het verhogen van de vaccinatiegraad, en dit vraagt extra inspanningen (denk aan maatwerk).

5.8 Wijzigingen in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma

Op advies van de Gezondheidsraad, dat door het ministerie van VWS is overgenomen, heeft de JGZ in 2024 gewerkt aan de implementatie van de wijzigingen in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) vaccinatieschema. Nieuw is dat alle zuigelingen geboren vanaf 1 januari 2024 een vaccinatie tegen rotavirus ontvangen. Daarnaast is er voorbereid op een grotere wijziging in het vaccinatieschema dat start op 1 januari 2025. Alle vaccinaties in het RVP blijven behouden. Wel verschuiven er vier vaccinatiemomenten naar een andere leeftijd. Daarnaast komt er in het najaar van 2025 een vaccinatie tegen het Respiratoir Syncytieel Virus (RSV) bij zuigelingen bij. Uiteindelijke doel is een nog betere bescherming tegen infectieziekten.

5.9 Indiceren Vroeg- en voorschoolse educatie ter bevordering van spraak-taal ontwikkeling

Binnen de reguliere dienstverlening vervult de JGZ een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren van risico's op spraak- en taalontwikkeling, en waar nodig in het doorverwijzen naar Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) partners. De inzet van VVE kan verschillende redenen hebben. Enerzijds op vroege leeftijd (rond de 12 maanden) wanneer er door criteria langs de gezinssituatie te leggen een risico op onderwijsachterstand wordt vastgesteld (preventief). Anderzijds wanneer er al sprake van een taalachterstand is. VVE kan dan (onderdeel van) een passend aanbod zijn in overleg met ouders en/of gemeentelijk team.

In 2024 is een begin gemaakt om de werkwijze hiervoor te harmoniseren over de 16 gemeenten. De JGZ heeft een gelijke werkwijze geadviseerd aan gemeenten en kinderopvangorganisaties die VVE aanbieden met het doel een effectieve inzet voor gelijke kansen voor kinderen in alle Zuid-Limburgse gemeenten. Deze uniformering is tweeledig. Enerzijds: de inzet van VVE indicering aan de hand van de doelgroep definitie. Anderzijds de registratie van een VVE indicatie door de JGZ, die uniform zal gaan verlopen voor heel Zuid-Limburg vanaf 2025.

5.10 Ouder-kind relatie (hechting)

In een aantal gemeenten in Zuid-Limburg heeft de JGZ door gespecialiseerde medewerkers zowel huisbezoeken (extra dienstverlening) als ouder-baby groepen (groepsgerichte dienstverlening) op het thema ouder-kind relatie uitgevoerd na signalering van (dreigende) hechtingsproblematiek (reguliere dienstverlening). Hierbij blijkt dat bij de helft van de gesignaleerde gezinnen deze vroegtijdige – en laagdrempelige – begeleiding bij de JGZ voldoende is om een positieve ontwikkeling van het kind binnen een relationeel kader te bevorderen. De kwaliteit van de ouder-kindrelatie vormt de basis van de ontwikkeling van een kind en heeft een beschermende werking op het ontwikkelen van psychopathologie. Hierbij moet gedacht worden aan positieve effecten op sociale vaardigheden, onderwijsniveau, arbeidsparticipatie en fysieke en mentale gezondheid. De andere helft van de gesignaleerde kinderen hadden een verwijzing naar jeugdzorg nodig voor Infant Mental Health (IMH) begeleiding bij GGZ.

5.11 In beeld

Algemene cijfers 2024	
Geboortes	4.328
Kinderen in beeld	94.207
Kinderen in zorg bij JGZ (incl. volwassen t/m 23 jaar met speciale zorg)	92.553
Kinderen in zorg 0-18 jaar	89.647
Baby 1e hielprik afgenomen	4.135
Baby 1e gehoorscreening afgenomen	4.334

Reguliere contactmomenten 2024		
	Unieke kinderen uitgenodigd	Aantal contact momenten uitgevoerd
Baby fase		
huisbezoek Postnataal	4.281	4.263
4 weken	4.236	4.114
8 weken	4.278	4.115
3 Maanden	4.269	4.165
5 Maanden	4.339	4.245
11 Maanden	4.189	4.039
Peuter fase		
14 Maanden	3.929	3.715
18 Maanden	646	596
2 jaar	4.464	4.204
3 jaar	2.134	1.653

3 jaar 6 maanden[11]	2.420	2.250
3 jaar 9 maanden	2.539	2.195
Schoolkind		
5 jaar	6.049	5.081
10 jaar	5.035	4.426
Adolescent		
13/14 jaar (2e klas VO)	5.128	4.089

Extra contactmomenten 2024		
	Unieke kinderen uitgenodigd	Aantal contact momenten uitgevoerd
Inloopspreekuur	2.189	3.172
Prenataal huisbezoek	238	260
Contactmoment op indicatie	7.157	8.150
Huisbezoek op indicatie	620	718

Stevig Ouderschap en VoorZorg

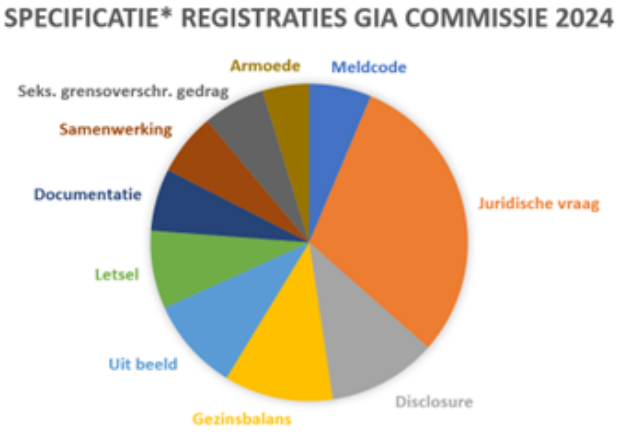
	Stevig Ouderschap	**VoorZorg**
Nieuw gestarte trajecten 2024	180	38
Trajecten die doorliepen uit voorgaande jaren	132	33
Totaal gezinnen ondersteund 2024	**312**	**71**

Beoordeling van Stevig Ouderschap door ouders in 2024: *9,6 (uit evaluatievragenlijst bij het afsluiten van een traject)*

Indicator: Prenataal Huisbezoek 2024	
Aantal gezinnen/zwangeren dat een prenataal huisbezoek heeft ontvangen van de JGZ	238
Indicator: Ziekteverzuim (MAZL) 2024	
Aantal MAZL consulten op het voortgezet onderwijs	3.418
Indicator: Ouder-Kind relatie 2024	
Individuele begeleiding	73

[11] *Wijziging in beleid. Vanaf oktober 2022 kunnen CM 3 jaar en CM 3 jaar 9 maanden in overleg met ouders samengevoegd worden tot een nieuw CM 3 jaar 6 maanden*

Groepsbegeleiding	1 groep van 6 kinderen en ouders
Indicator: Digitale Dienstverlening 2024	
Groeigids	
Aantal accounts	3926 (waarvan 732 actieve gebruikers in 2024)
Totaal aantal sessies	2.664
Aantal geopende chats	99
Aantal berichten geopend	2.061
Meest geopende onderwerpen:	1. Groeigids berichten 2. Voeding 3. Veiligheid 4. Ouderschap en werk
jouwGGD	
Aantal bezoeken	5.636
Aantal geopende chats	133
Mail/contact formulier	82
Meest bekeken onderwerpen op de site:	1. Seks 31% 2. Lichaam 31% 3. Gevoel 14% 4. Drugs roken 8% 5. Media 7%
Indicator: Verwijzingen 2024	
Nu niet Zwanger : aantal aanmeldingen vanuit JGZ	22
Vroeg en voorschoolse educatie: aantal kinderen tussen 2-4 jaar met een indicatie	2.364[12]
Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) commissie JGZ: aantal ontvangen casussen*	92
Adviesvragen bij Veilig Thuis van professionals JGZ	40
Aantal meldingen bij Veilig Thuis (VT) vanuit JGZ	12

[12] *Vroeg en voorschoolse educatie: aantal kinderen tussen 2-4 jaar met een indicatie in 2023: 2229*

Integrale Vroeg Hulp (IVH): aantal aanmeldingen vanuit JGZ	127[13]
Infant Mental Health (IMH)/ouder-kind relatie bij GGZ	134

Vaccinatiegraad 2024[14]	
Baby's en peuters tot 2 jaar	
DKTP	84,1%
Hib	86,4%
HepB	84,8%
Pneu	88,0%
BMR	88,6%
MenACWY	88,3%
Schoolkind	
4 jaar: DKTP	 77,9%
9 jaar: DTP BMR	 80,5% 81,2%
11 jaar: HPV (meisjes) HPV (jongens)	 51,0% 43,8%
Adolescent	
14 jaar: MenACWY	 71,2%
Zwangeren	
Maternale kinkhoest (DKT)	75,9%
Maternale griepprik	10,0%

[13] *Totaal aantal aanmeldingen IVH: 324*

[14] *Landelijke concrete beleidsdoelstellingen voor het RVP zijn alleen voor de ziekten waarvoor de WHO eliminatie of eradicatie nastreeft: mazelen/rubella 95%; polio 90%. In de nabije toekomst zal hepatitis B hieraan toegevoegd worden. In Zuid-Limburg zitten we voor alle vaccinaties onder de 90% in 2024, wat zorgelijk is.*

5.12 Trends

Aantallen: Kinderen in Zuid-Limburg				
	2021	**2022**	**2023**	**2024**
In Beeld	93.580	100.808	100.400	94.207
In Zorg	91.824	98.982	98.586	92.553
In zorg 0-18	89.538	90.304	90.522	89.674
Zwangeren in zorg[15]				3.288

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Geboortes	4.829	4.649	4.608	4.328
1e hielprik[16]	4.677	4.513	4.282	4.135
1e gehoorscreening	4.620	4.459	4.473	4.334

Duiding:

- *Het verschil tussen kinderen in zorg en kinderen in zorg 0-18 betreft de leeftijdsgrens van 18 jaar. Denk hierbij aan kinderen met speciaal onderwijs die langer gebruikmaken van JGZ dan de reguliere zorg (t/m 23 jaar).*
- *Door archivering in 2024 van dossiers die 2 jaar open bleven staan in verband met inhaalvaccinaties HPV, zijn we nu weer terug op aantallen van 2021.*
- *Bij sommige gemeenten is het aantal afgenomen gehoorscreeningen hoger dan het geboortecijfer voor die gemeente. Dit heeft met overlap in jaren te maken. Zo kan een kind geboren zijn in december 2023, maar de hielprik hebben gehad in januari 2024.*

Aantallen: samenstelling van de populatie kinderen in zorg	
Zorgpad	**Aantal kinderen**
Regulier	86.386
Speciaal Onderwijs	5.719
Prematuren Nazorg Bureau	300
Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA)	593

% Vaccinaties[17]	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Zuigelingen tot 2 jaar				
DKTP	93,2	89,8	88,8	84,1
Hib	93,9	90,6	90,0	84,6
HepB	93,0	89,9	89,7	84,8
Pneu	93,5	90,8	89,8	88,0
BMR	94,2	92,7	89,9	88,6
Men-ACYW	94,0	93,0	90,0	88,3

[15] *Aantal zwangeren gevaccineerd*
[16] *Aantal hielprikken uitgevoerd door JGZ (exclusief aantallen elders uitgevoerd, bijvoorbeeld als de pasgeborene na de geboorte een aantal dagen in het ziekenhuis verblijft).*
[17] *Vaccinatiegraden zijn hier weergegeven zoals gerapporteerd door het RIVM (met leeftijdsgrens). Door een update van de data door het RIVM in 2024 zijn de voorgaande jaren niet meer direct vergelijkbaar met de gerapporteerde vaccinatiegraden in 2024.*

Geen enkele vaccinatie	3,6	4,7	6,2	6,2
4- jaar				
DKTP	90,1	90,5	87,5	77,9
9-jaar				
DTP	91,6	89,7	85,5	80,5
BMR	91,7	90,1	86,2	81,2
11 jaar				
HPV meisjes	-	-	-	51,0
HPV jongens	-	-	-	43,8
12/13 jaar				
HPV meisjes	63,6	70,4	68,6	-
14 jaar				
Men-ACYW	90,7	87,0	83,3	71,2
Maternale vaccinaties (tijdens de zwangerschap)				
DKT	65,8	68,4	71,0	75,9
Griepprik	-	-	5,1	10,0

Contactmomenten (CM)

Opkomstpercentage[18] CM				
	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Babyfase				
Postnatale huisbezoek	99,52	99,66	99,52	99,42
4 weken	97,67	97,57	97,36	96,98
8 weken	97,03	96,59	96,94	96,25
3 maanden	96,47	97,03	97,03	97,56
5 maanden	96,66	96,28	96,09	97,95
11/12 maanden	95,30	93,99	93,65	96,49

[18] *Aantal unieke kinderen verschenen/ aantal unieke kinderen uitgenodigd 100%*

Peuterfase				
14 maanden	93,72	93,80	93,60	94,74
18 maanden	90,36	92,43	92,42	92,97
2 jaar	91,33	91,24	92,52	94,21
3 jaar[19]	91,04	90,44	90,55	77,57
3 jaar / 6 maanden[20]		94,74	88,37	94,22
3 jaar / 9 maanden	91,53	90,32	90,10	88,46
Schoolkind				
5 jaar	88,78	88,23	87,24	84,09
10 jaar	74,60	92,92	95,91	87,96
Adolescent				
13 jaar (2de klas VO)	*76,34*	*75,29*	*85,36*	*79,72*

Stevig Ouderschap en VoorZorg

	Stevig Ouderschap	VoorZorg
Totaal gezinnen ondersteund 2021	96	21
Totaal gezinnen ondersteund 2022	147	54
Totaal gezinnen ondersteund 2023	236	62
Totaal gezinnen ondersteund 2024	312	71

Prenataal Huisbezoek

Indicator: Prenataal Huisbezoek			
	2022	**2023**	**2024**
Aantal gezinnen/zwangeren dat een prenataal huisbezoek heeft ontvangen van de JGZ	165	278	238

[19] *Omdat een deel van de kinderen die oorspronkelijk gepland waren voor het contactmoment 3 jaar in 2024 door JGZ zijn afgezegd en omgezet naar een contactmoment met 3 jaar en 6 maanden, zien we bij contactmoment 3 jaar en (in mindere mate) ook bij contactmoment 3 jaar en 9 maanden een lager opkomstpercentage. In het digitale systeem worden de oorspronkelijk uitgenodigde kinderen namelijk (onterecht) meegeteld in het aantal genodigden.*

[20] *Wijziging in beleid. Vanaf oktober 2022 kunnen CM 3 jaar en CM 3 jaar 9 maanden in overleg met ouders samengevoegd worden tot een nieuw CM 3 jaar 6 maanden.*

5.13 Rekening van baten en lasten 2024 Jeugdgezondheidszorg

	Rekening 2024 in €	*Begroting na wijzigingen 2024 in €*
Baten		
Bijdragen gemeenten	20.810.440	20.810.432
Tarieven Gemeenten	1.343.196	1.344.000
Plusproducten bijdragen	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	444.837	470.000
Overige bijdrage	735.507	1.133.000
Incidentele opbrengsten	10.851	17.000
Totale baten	**23.344.831**	**23.774.432**
Lasten		
Personeelslasten	15.817.321	16.005.000
Huisvestingslasten	1.810.378	1.836.000
Afschrijvingslasten	129.232	125.000
Rentelasten en Bankkosten	18.393	-
Beheers en adm. lasten	134.289	143.000
Lasten vervoermiddelen	-6.332	-
Lasten Automatisering	347.023	352.000
Lasten medische middelen	83.201	71.000
Lasten uitvoering derden	23.704	23.000
Incidentele lasten	12.845	12.000
Totale lasten	**18.370.053**	**18.567.000**
Algemene dekkingsmiddelen	-	-
Overhead	4.927.622	5.207.432
Resultaat vóór VPB en vóór bestemming	**47.156**	-
Vennootschapsbelasting boekjaar	-	-
Onttrekkingen aan reserves gedurende het jaar	-	-
Gerealiseerde resultaat	**47.156**	-

6. Programma Veilig Thuis

Ieder mens, van jong tot oud, heeft recht op een veilige thuissituatie. Helaas komt geweld in afhankelijkheidsrelaties nog altijd voor. Denk hierbij aan onder andere aan huiselijk geweld, kindermishandeling, oudermishandeling en mensenhandel. En daarmee heeft dus niet iedereen een gezonde en veilige leefomgeving. Voor al deze mensen die te maken hebben met geweld in afhankelijkheidsrelaties en de betrokken professionals zijn de medewerkers van Veilig Thuis (VT) er als het nodig is. Door mensen in beweging te zetten, een steun in de rug te geven, te adviseren en meldingen te onderzoeken wordt een start gemaakt met het doorbreken van de cirkel van geweld. In 2024 hebben de medewerkers van Veilig Thuis een (in) directe bijdrage geleverd aan het realiseren van acute en duurzame veiligheid van de inwoners die te maken hadden met geweld in afhankelijkheidsrelaties in onze regio Zuid-Limburg.

Veilig Thuis is 24/7 bereikbaar. De medewerkers van Veilig Thuis werken in de keten samen met andere professionals, maatschappelijke organisaties en (mede) overheden om te zorgen voor directe veiligheid en voor een duurzame stabiele omgeving op lange termijn. Veilig Thuis werkt op het snijvlak van zorg en veiligheid.

In de onderstaande paragrafen zetten we onze concrete inspanningen en activiteiten van 2024 nader uiteen.

6.1 Uitvoeren wettelijke taak

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) is het wettelijk kader waarin Veilig Thuis Werkt. Ook fungeert VT als expertisecentrum op aandachtsgebieden zoals Femicide, zeden, mensenhandel, stalking en ouderenmishandeling. In de Wmo staan de volgende wettelijke taken voor Veilig Thuis opgenomen:

- Advies geven;
- Meldingen in ontvangst nemen;
- Onderzoek doen of er daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Zo nodig vervolgstappen in gang zetten in de vorm van overdragen naar vrijwillige hulp, de Raad voor de Kinderbescherming informeren en/of melding doen bij de politie;
- Terugkoppelen aan de melder.

Veilig Thuis heeft haar wettelijke taken geconcretiseerd in aantal diensten. Dit zijn: melding; advies- en ondersteuning; veiligheidsbeoordeling; overdracht na veiligheidsbeoordeling; voorwaarden en vervolg; onderzoek; overdracht en monitoring.

6.2 Aanpak wachtlijst

VT heeft te maken met een wachtlijst. De oorzaak van de oplopende wachtlijst is gerelateerd aan de toename van het aantal meldingen en de complexiteit ervan. Ook een tekort aan ingewerkte professionals zorgde ervoor dat er een wachtlijst ontstond. Op de huidige krappe arbeidsmarkt lukte het ons onvoldoende om (tijdelijk) extra inzetbaar personeel te vinden, wel is er creatief gezocht naar oplossingen.

Zo zijn in 2024 zijn verschillende maatregelen genomen om (het zicht op) de wachtlijst te beheersen. Allereerst zijn verschillende activiteiten tijdelijk 'on hold' gezet (strikte prioritering). Daarnaast is een team met tijdelijke medewerkers aan de slag gegaan om alle direct betrokkenen in de monitordossiers na te bellen. Ook gaan deze medewerkers mee op huisbezoek zodat de medewerkers VT meer ruimte hebben voor onderzoek. Verder is er ten behoeve van het advies- en meldpunt aanvullend een tijdelijke medewerker ingezet. Daarnaast wordt de wachtlijst actief nagebeld.

Wachtlijsten bij VT passen in een landelijk beeld. De Inspectie Jeugd en Gezondheid heeft hier over in oktober gerapporteerd en aan alle Veilig Thuis organisaties in Nederland gevraagd om een plan van aanpak op te stellen om de risico's bij het wachten te verkleinen. In dit plan van aanpak moet duidelijk worden hoe het zicht op de veiligheid van het cliëntsysteem gedurende de wachttijd wordt geborgd. Veilig Thuis heeft in 2024 steeds oog gehad voor de wachtlijst en had reeds voor het inspectierapport geanticipeerd met een plan van aanpak. De uitvoering loopt door in 2025.

6.3 Personele bezetting

Bij Veilig Thuis zijn diverse professionals werkzaam. Ervaring van de afgelopen jaren leert dat een goede en gedegen inwerkperiode van essentieel belang is om het werk te kunnen doen. Dit is een maandenlang traject (bijna 1 jaar) waarbij nieuwe medewerkers stap voor stap alle kneepjes van het complexe vak leren. Daarnaast is het in de huidige arbeidsmarkt heel lastig om de vacatures ingevuld te krijgen. Als ze dan ingevuld zijn, is er een intensieve inwerkperiode nodig. Ook kent VT een relatief jong personeelsbestand. In 2024 waren er een aantal professionals tegelijkertijd in verwachting. Deze combinatie van factoren leidde ertoe dat in 2024 een forse onderbezetting was, wat resulteerde in een wachtlijst en een onder uitputting van het personeelsbudget.

6.4 Relatiemanagement en samenwerking

Voor VT is het actief delen van kennis en expertise op het gebied van GIA in onze regio een essentieel onderdeel van het werk. Zo leveren we een bijdrage aan het 'dichtdraaien van de kraan' en daarmee aan preventie. Door de hele maatschappij te informeren wat ze kunnen doen bij GIA en handelingsperspectieven te bieden, voorkomen we dat de problemen erger worden. Er zijn in 2024 twee grote interactieve voorlichtingsbijeenkomsten in de regio georganiseerd waaraan ruim 350 professionals van verschillende organisaties hebben deelgenomen. Hier is de werkwijze en visie op de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties gedeeld. De professionals uit verschillende disciplines zijn dieper ingegaan op hun werkzaamheden, en er is uitleg gegeven over het belang protocollen en de meldcode. Tijdens de bijeenkomsten zijn veel vragen van professionals beantwoord.

Hiernaast hebben met alle gemeenten bestuurlijke accountgesprekken plaatsgevonden. Vanuit Veilig Thuis is stevig geïnvesteerd in de relatie met de ketenpartners om de samenwerking te optimaliseren. Dit deden we naast de triagetafels. Zo weten we elkaar beter en eerder te vinden daar waar er vragen zijn.

6.5 Opleiden, scholen en trainen van medewerkers

In 2024 heeft Veilig Thuis geïnvesteerd in noodzakelijke scholing en training van haar medewerkers. Dit is van belang om de professionaliteit te borgen en om medewerkers te boeien en binden om ze zo, gelet op de krappe arbeidsmarkt, te behouden voor Veilig Thuis. Nieuwe medewerkers zijn/worden intensief ingewerkt gedurende het eerste jaar. Zo hebben alle medewerkers de (vervolg)training van 'Kameleon' gevolgd. Deze training is gericht op het verhogen van de weerbaarheid van de medewerkers om zo beter te kunnen anticiperen op de dynamiek van de werkzaamheden.

Na de succesvolle introductie in 2023 zijn inmiddels 23 medewerkers van de backoffice en de spoeddienst getraind in de niet-suggestieve gespreksvoering met kinderen volgens protocol (geschikt voor feitenonderzoek naar alle vormen van kindermishandeling). Ook hebben alle VT medewerkers in 2024 deelgenomen aan bijeenkomsten in het kader van Prettig en Veilig Samenwerken. Hiermee hebben de medewerkers extra tools gekregen om een prettige, veilige werksfeer te creëren.

6.6 Veiligheid medewerkers

De veiligheid van alle medewerkers is een essentiële randvoorwaarde voor de GGD. Mede als gevolg van de veranderingen in de maatschappij, zien we dat deze veiligheid steeds vaker onder druk staat. Vandaar dat in 2024 een hulpmiddel is aangeschaft om deze veiligheid te borgen. Dit is een mobiele alarmknop die tijdens het gesprek thuis bij de cliënt of op kantoor geactiveerd kan worden. Hiermee wordt een particuliere meldkamer ingeschakeld. Deze meldkamer kan meeluisteren en zo nodig de politie naar de locatie sturen waar de medewerker zich bevindt.

6.7 Afhandeling Dossierverzoeken

Afhandeling Dossierverzoeken is aangescherpt. In de dossiers van Veilig Thuis is informatie over meerdere personen verwerkt (gezin/huishouden). Jaarlijks ontvangt Veilig Thuis ruim 150 dossierverzoeken, dit gaat met name om verzoeken voor inzage/afschrift en soms vernietigingsverzoeken. Ook ontving VT vragen en klachten over de verstrekte dossiers. Dat was aanleiding om een nieuwe werkwijze rondom deze dossierverzoeken te beschrijven. In 2024 is deze nieuwe werkwijze vastgesteld en geïmplementeerd om het dossierverzoek zo zorgvuldig mogelijk te kunnen afhandelen.

6.8 Trends Veilig Thuis

Meldingen (aantal per jaar)

2021	4.267
2022	4.192
2023	4.516
2024	4.736

2024: 4.736 meldingen waarvan 4.254 door professionals en 481 door burgers

Adviezen (aantal per jaar)

2021	**3.772**
2022	5.282
2023	5.480
2024	5.341

2024: 5341 Adviezen waarvan 2989 voor professionals en 2352 voor burgers

Aantal ingezette diensten in 2024	
Directe overdracht	4.271
Onderzoek	194 Gestart 211 Afgerond
Voorwaarden en Vervolg	306 Gestart 305 Afgerond
Monitoring	474 Afgerond 316 Actief

Top 3 aanleiding om contact op te nemen met VT in 2024	
1	Kindermishandeling
2	(Ex) Partnergeweld
3	Andere problematiek

Aantal klachten in 2024: 33

6.9 Rekening van baten en lasten 2024 Veilig Thuis

	Rekening 2024 in €	*Begroting na wijzigingen 2024 in €*
Baten		
Bijdragen gemeenten	8.681.674	8.681.666
Tarieven gemeenten	24.620	25.000
Plusproducten bijdragen	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-
Overige bijdrage	-	-
Incidentele opbrengsten	415	-
Totale baten	**8.706.709**	**8.706.666**
Lasten		
Personeelslasten	5.613.026	6.549.000
Huisvestingslasten	396.501	339.000
Afschrijvingslasten	-	-
Rentelasten en Bankkosten	-	-
Beheers en adm. lasten	129.701	209.000
Lasten vervoermiddelen	-	-
Lasten Automatisering	109.342	98.000
Lasten medische middelen	14	-
Lasten uitvoering derden	-	-
Incidentele lasten	2.700	-
Totale lasten	**6.251.284**	**7.195.000**
Algemene dekkingsmiddelen	**-**	**-**
Overhead	1.366.748	1.511.666
Resultaat vóór VPB en vóór bestemming	**1.088.677**	**-**
Vennootschapsbelasting boekjaar	**-**	**-**
Onttrekkingen aan reserves gedurende het jaar	**-**	**-**
Gerealiseerde resultaat	**1.088.677**	**-**

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00598

Sector: Burger	**Kerkrade,** 13 mei 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00598

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb035, inzake de jaarrekening 2024, de begrotingswijziging 2025 en meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 aan.

In de nota van toelichting, nr. 25Tl033, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb035

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- de bepalingen van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 25Tl033, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de gezamenlijke commissie d.d. 12 juni 2025

gelet op,
- **programma:** Sociaal Domein
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** Schuldhulpverlening
- **wetsartikel:** artikel 28 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg

besluit:

I. een positieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de Begrotingswijziging 2025;
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl033	**Kerkrade, 13 mei 2025**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb035

Onderwerp

Jaarrekening 2024, begrotingswijziging 2025 en de meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 voor de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg.

Beslispunten

I. een positieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028, als op de Begrotingswijziging 2025;
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Inleiding
Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan worden gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerking, waarbij een zelfstandige organisatie wordt opgericht die voor verschillende samenwerkende gemeenten taken uitvoert. Deze publiekrechtelijke samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling.
We noemen deze zelfstandige organisatie de GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij.
Het gevolg van het overdragen van bevoegdheden naar een publiekrechtelijke samenwerking is dat een gemeentelijk bestuur meer op afstand staat en minder invloed kan uitoefenen dan bij taken in eigen beheer.

Een van de sturingsinstrumenten voor de raad om grip te houden op de GR-en vormt de P&C-cyclus. De gemeenteraad dient inzicht te hebben in de financiën van een Verbonden Partij om daar controle op uit te kunnen oefenen. De Verbonden Partij is verplicht het volgende te doen:

- De kadernota voor het eerstvolgende jaar moet ter kennisname vóór 15 april aan de raad toegezonden worden. In deze kadernota worden de beleidsmatige en financiële kaders geschetst.
- De voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar moet eveneens vóór 15 april ter kennisname aan de raad toegezonden worden. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening. De jaarrekening van de samenwerking laat zien wat het afgelopen jaar in financieel en beleidsmatig opzicht aan de orde is geweest.
  De raad kan hierop geen zienswijze indienen.
- Het samenwerkingsverband moet een ontwerpbegroting aan de raden sturen, voordat deze wordt vastgesteld. De raad heeft hier de wettelijke mogelijkheid om vooraf wensen of bedenkingen kenbaar te maken door het indienen van een zienswijze. De gemeenteraad heeft geen bevoegdheid om de begroting goed te keuren. In de begroting wordt aangegeven welke activiteiten de Verbonden Partij in het volgende begrotingsjaar gaat uitvoeren en wat de bijdrage per gemeente is.

De begroting is daarmee voor de gemeenteraad een belangrijk document om kaders te stellen. Volgens de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen moet de ontwerpbegroting 12 weken, voordat de begroting aan het Algemeen Bestuur (hierna: AB) wordt aangeboden, aan de gemeenteraden worden toegezonden. Gedurende deze 12 weken kunnen de raden een zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur (hierna: DB). Het DB reageert voor vaststelling door het AB schriftelijk én gemotiveerd op de ingediende zienswijzen door de raad. Het AB stelt vervolgens de begroting vast. De begroting moet binnen 2 weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, door de Verbonden Partij aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden.
De uitvoering van de activiteiten is een verantwoordelijkheid van de Verbonden Partij.
Hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze nota van toelichting ligt de begroting van Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg (GR KBL) voor.
Ten eerste zullen de strategische ontwikkelingen geschetst worden, die volgens de gemeenschappelijke regeling van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken.
Verder zijn voor de beoordeling door uw raad van belang de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben op de totale begroting. Tevens betreft dit de financiële gevolgen van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Tot slot is van belang het Totaalbedrag van de Meerjaren ontwerpbegroting 2025 Jaarschijf 2026 en het Totaalbedrag van de begroting van de GR en de impact hiervan op onze gemeente. Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Doelstelling
De raad de gelegenheid te geven zijn zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting 2026 als ook op de gewijzigde begroting 2025, zodat deze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het AB van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg op 3 juli 2025

Argumenten

1. Wettelijke taak schuldhulpverlening
   Schuldhulpverlening is een wettelijke taak van de gemeente. Op basis van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening zijn gemeenten verplicht om een plan op te stellen dat richting geeft aan de schuldhulpverlening. Het plan dient de hoofdzaken te bevatten van het door de gemeente te voeren beleid betreffende integrale schuldhulpverlening en het voorkomen dat inwoners schulden aangaan die ze niet kunne betalen. De wet verplicht gemeenten dus tot integrale schuldhulpverlening en preventie. De gemeente Kerkrade ziet schuldhulpverlening als een verzamelnaam voor de aanpak met drie pijlers:
   - Preventie: voorkomen en tijdig signaleren van risicovolle en problematische schulden.
   - Stabilisatie: beheersbaar maken van financiële problemen door inkomsten en uitgaven in evenwicht te brengen en te houden (schuldenrust).
   - Schuldregelen: duurzaam oplossen van problematische schulden.

2. Strategische ontwikkelingen.
   Door middel van een herijking van de missie, strategie en kernwaarden van de eigen organisatie alsmede het moderniseren van de bekostigingssystematiek zorgt Kredietbank Limburg ervoor dat zij in staat is om ook de komende jaren tegemoet te komen aan veranderende vraagstukken en financiële uitdagingen binnen het eigen werkgebied. Dit vindt zijn uitwerking in de voorliggende meerjaren ontwerpbegroting.

De uitgangspunten zoals vastgelegd in de vastgestelde KBL kadernota 2025-2028 dienen als startpunt bij de totstandkoming van de voorliggende meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028. Kredietbank Limburg blijft werken aan een solide en transparante basis, waarin we inwoners perspectief bieden en financiële rust brengen.

3. De meest in het oog springende wijzigingen van de afgelopen periode zijn:
    - Verkorting MSNP en WSNP tot 18 maanden.
    - Periode van loonbeslag kan onder voorwaarden afgetrokken worden van de looptijd.
    - Introductie van het 0-voorstel in de MSNP.

   De effecten van al deze wijzigingen zijn nu nog niet goed zichtbaar. Pas over een aantal jaren zijn de effecten meetbaar en kan iets gezegd worden over hun impact op de langere termijn. Het uiteindelijke doel is uiteraard om zoveel mogelijk mensen zo vroeg mogelijk te vinden, ondersteunen en waar mogelijk schuldenvrij te maken en houden. Het welslagen hiervan is afhankelijk van een aantal factoren die slechts deels beïnvloedbaar zijn door Gemeenten of Kredietbank Limburg zelf.

4. In het kader van de bezuinigingsopgave heeft de GR KBL haar begroting aangescherpt op basis van een actuele doorrekening van tarieven en volumes. In lijn met de uitgangspunten uit de kadernota 2025 is er bovendien geen indexatie van tarieven doorgevoerd, wat neerkomt op een kostenreductie van circa 3%. De personeels- en overige lasten zijn nauwkeurig geraamd, waarbij rekening is gehouden met de verwachte effecten van de CAO SGO. Daarnaast is besloten om af te zien van de structurele post voor onvoorziene kosten (indicatief jaarlijks €350.000) door te werken met een geactualiseerde risicoanalyse en een eenmalige aanvulling van het weerstandsvermogen. Tot slot is een nieuwe, toekomstbestendige bekostigingssystematiek geïntroduceerd, zoals bestuurlijk vastgesteld in februari 2025, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen bestaans- en verbruikskosten. In de nieuwe KBL-bekostigingsstructuur wordt er een onderscheid gemaakt tussen KBL-bestaanslasten en variabele verbruikslasten. De KBL-bestaanslasten worden conform besluit verdeeld over de vijf GR gemeenten door middel van een vastgestelde verdeelsleutel systematiek, waarbij wordt gekeken naar de problematische schuldenindex (CBS) en de gerealiseerde omzetten van de voorgaande drie kalenderjaren. De variabele verbruikslasten worden op basis van een P x Q methodiek afgerekend middels een vooraf bepaald variabel uurtarief. Op basis van de voorgaande gegevens kan er voor de vijf GR gemeenten een overzicht worden gepresenteerd qua de te verwachten (deels indicatieve) te facturen bedragen vanuit KBL-zijde aangaande de periode 2026-2028.

   Als referentiepunt de resultaten qua indicatieve facturatie 2025 aan de GR-gemeenten vanuit de begrotingswijziging 2025:

GR gemeente	Bestaanslasten 2025	% aandeel (verdeelsleutel '25)	Verbruikslasten 2025 *indicatief*	Totaal 2025	% aandeel
Brunssum	€ 244.803	5,0%	€ 213.959	€ 458.762	4,8%
Kerkrade	€ 1.018.623	20,6%	€ 868.618	€ 1.887.241	19,8%
Landgraaf	€ 319.157	6,5%	€ 290.871	€ 610.028	6,4%
Maastricht	€ 1.620.885	32,8%	€ 1.480.715	€ 3.101.600	32,5%
Sittard-Geleen	€ 1.738.309	35,2%	€ 1.752.137	€ 3.490.447	36,6%
Totaal GR gemeenten	**€ 4.941.778**	**100%**	**€ 4.606.300**	**€ 9.548.079**	**100%**

In de periode 2025/2026 wordt er conform bestuursbesluit gebruik gemaakt van een *ingroeimodel* met betrekking tot de verdeling van de bestaanslasten. Vanaf 2027 wordt de CBS-index problematische schulden en de omzet van de afgelopen 3 jaren beiden voor 50% genomen als grondslag ter verdeling van de KBL-bestaanslasten.

Kanttekeningen
Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.
De gemeenschappelijke regelingen zijn in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. Uw gemeenteraad heeft in de zienswijzebrieven ten aanzien van de ontwerpbegrotingen 2025 van alle gemeenschappelijke regelingen al een passage gewijd aan dit uitgangspunt.

Financiën
Jaarrekening 2024
De jaarrekening 2024 leidt tot een door de gemeente Kerkrade terug te ontvangen bedrag van €117.781 als gevolg van een positief resultaat. Dit positieve resultaat bestaat voor een aanzienlijk deel uit incidentele opbrengsten vanuit de projecten Kinderopvangtoeslag en Financiële Nood Wateroverlast Limburg. Daarnaast zijn er meer klanten geholpen dan begroot en is er gedurende 2024 strak gestuurd op beheersing van de KBL-lasten. Ook de effecten van de vastgestelde uittredingsregeling met gemeente Heerlen zijn verwerkt. Tot slot willen we niet onvermeld laten dat de gemeente Kerkrade in 2025 ook een bedrag van €91.104 terug ontvangt aan achtergestelde leningen.

Eerste begrotingswijziging 2025
De financiering van de KBL bestaat vanaf 2025 enerzijds uit een bijdrage aan de bestaanslasten van de GR en anderzijds uit de daadwerkelijke gemeentelijke verbruikslasten. De totale bijdrage van de gemeente Kerkrade bedraagt voor 2025 €1.887.241 conform de 1e begrotingswijziging 2025. Dit is een daling van €123.759 ten opzichte van de ontwerpbegroting 2025. Samengevat heeft de eerste begrotingswijziging 2025 GR KBL dus een positief begrotingsresultaat van €123.759.

Ontwerpbegroting 2026 en meerjaren ontwerpbegroting 2026 – 2028
Binnen de ontwerpbegroting GR KBL 2026 bedraagt de totaalbijdrage van Gemeente Kerkrade €1.907.812. Dit is een daling van €215.188 ten opzichte van de begroting die voor jaarschijf 2026 was opgesteld in de meerjaren ontwerpbegroting 2025. Samengevat hebben de eerste begrotingswijziging 2025, ontwerpbegroting 2026 en de meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Totaal begroting GR KBL, aandeel gemeente Kerkrade	1.887.241	1.907.812	1.982.207	2.059.814
Begroting gemeente Kerkrade t.b.v. GR KBL	2.085.700	2.175.100	2.170.500	2.170.500
Verschil	**198.459**	**267.288**	**188.293**	**110.686**

De meerjaren ontwerpbegroting van de KBL verwacht een jaarlijkse toename in de totaalbijdrage voor Gemeente Kerkrade. Deze toename komt enerzijds voort uit een stijging in de verwachte verbruikslasten per jaar. Anderzijds is de jaarlijkse toename toe te kennen aan alsmaar toenemende bestaanslasten van de GR. Desondanks lijkt er voor de periode 2026-2028 jaarlijks een klein begrotingsvoordeel te ontstaan wanneer de meerjaren ontwerpbegroting van de KBL wordt vergeleken met de interne begroting van de gemeente Kerkrade.

Communicatie
In een gezamenlijke commissievergadering worden de financiële gevolgen van de begrotingen van de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen inzichtelijk gemaakt.

Uitvoering
De concept jaarstukken en meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 zijn in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 11 april 2025 behandeld. De aanbiedingsbrief is ontvangen op 17 april 2025. De wettelijke termijn die hieruit voortvloeit is 3 juli 2025.
De jaarrekening 2024 is ter kennisname.
De vaststelling van de meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 door het AB vindt plaats op 3 juli 2025.

Gezondheid en Vitaliteit
Problematische schulden vormen een obstakel voor burgers om volwaardig deel te nemen aan onze samenleving. Vaak leiden deze schulden tot moeilijkheden binnen het gezin en hun interacties met de bredere gemeenschap. Ze kunnen ook het vinden en behouden van werk bemoeilijken en hebben een negatieve impact op gezondheid en welzijn. Dit alles benadrukt het belang voor onze gemeente om onze burgers met (dreigende) schulden zo vroeg mogelijk te bereiken en hen te ondersteunen op weg naar een toekomst zonder schulden. In relatie tot ons programma VIE wordt hier dan ook expliciet invulling aangegeven met de tegemoetkoming Sociaal Culturele Activiteiten en het beleidskader Armoede en Schulden gemeente Kerkrade.

Burgerparticipatie
De begroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Domein Burger

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
Koehler
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

Kredietbank Limburg
Algemeen Bestuur
Postbus 93
6160 AB GELEEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
17 april 2025	UIT-BMO	25u0004333	

Onderwerp
Aanbieding en toelichting KBL documenten planning & control

Bijlage(n)
0

Geacht bestuur,

Ten aanzien van de door u aan onze raad aangeboden gewijzigde begroting 2025 en de meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg wil onze raad een positieve zienswijze afgeven.

In het kader van de bezuinigingsopgave heeft de GR KBL haar begroting aangescherpt op basis van een actuele doorrekening van tarieven en volumes. In lijn met de uitgangspunten uit de kadernota 2025 is er bovendien geen indexatie van tarieven doorgevoerd, wat neerkomt op een kostenreductie van circa 3%. De personeels- en overige lasten zijn nauwkeurig geraamd, waarbij rekening is gehouden met de verwachte effecten van de CAO SGO. Daarnaast is besloten om af te zien van de structurele post voor onvoorziene kosten (indicatief jaarlijks €350.000) door te werken met een geactualiseerde risicoanalyse en een eenmalige aanvulling van het weerstandsvermogen. Tot slot is een nieuwe, toekomstbestendige bekostigingssystematiek geïntroduceerd, zoals bestuurlijk vastgesteld in februari 2025, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen bestaans- en verbruikskosten.

De meerjarenbegroting van de KBL verwacht een jaarlijkse toename in de totaalbijdrage voor Gemeente Kerkrade. Deze toename komt enerzijds voort uit een stijging in de verwachte verbruikslasten per jaar. Anderzijds is de jaarlijkse toename toe te kennen aan alsmaar toenemende bestaanslasten van de GR. Desondanks lijkt er voor de periode 2026-2028 jaarlijks een klein begrotingsvoordeel te ontstaan wanneer de meerjarenbegroting van de KBL wordt vergeleken met de interne begroting van de gemeente Kerkrade.

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.

Wij gaan ervanuit dat u oog heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en is ook met de verschillende deelnemende gemeenten gedeeld.

De voorzitter van de raad,	**De griffier,**
dr. T.P. Dassen Housen	mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2025**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2026**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	12.871	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	13.333	3,6%
Toelichting								De ontwerpbegroting van vorig jaar betrof een grove pro forma raming, aangezien mede vanwege de uittreding van gemeente Heerlen destijds veel onbekend was qua uittredingsregeling. Een vergelijking tussen beide totaalbedragen via specifieke delta's is dus niet mogelijk.	

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade af met:			215
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:	65,2	Deze is wel (volledig) gerealiseerd door GR	Impact niet (volledig) realiseren taakstelling	0
			Totale impact op begroting Kerkrade	215

Zienswijze vorig jaar	neutraal

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	In het kader van de bezuinigingsopgave heeft de GR KBL haar begroting aangescherpt op basis van een actuele doorrekening van tarieven en volumes. In lijn met de uitgangspunten uit de kadernota 2025 is er bovendien geen indexatie van tarieven doorgevoerd, wat neerkomt op een kostenreductie van circa 3%. De personeels- en overige lasten zijn nauwkeurig geraamd, waarbij rekening is gehouden met de verwachte effecten van de CAO SGO. Daarnaast is besloten om af te zien van de structurele post voor onvoorziene kosten (indicatief jaarlijks €350.000) door te werken met een geactualiseerde risicoanalyse en een eenmalige aanvulling van het weerstandsvermogen. En er is een nieuwe bekostigingssystematiek geïntroduceerd, zoals bestuurlijk vastgesteld in februari 2025, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen bestaans- en verbruikskosten.	

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

Aan de gemeenteraden van de
GR Kredietbank Limburg

Datum	**Behandeld door**	**Ons kenmerk**
17 april 2025	Directie	UIT-BMO

Onderwerp
Aanbieding en toelichting KBL documenten planning & control

Geachte gemeenteraden,

Vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg (KBL) informeren wij u bijgaand conform de geldende KBL P&C cyclus over de lopende besluitvorming in het Algemeen Bestuur van KBL *inzake de volgende drie onderwerpen*:

- De concept KBL-jaarstukken 2024;
- De KBL-begrotingswijziging 2025;
- De KBL meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028.

De concept jaarstukken 2024 worden u *ter informatie* aangeboden, de begrotingsdocumenten voor 2025 en 2026-2028 worden u *ter zienswijze* voorgelegd.

Onderstaand geven wij u per onderwerp een nadere toelichting op hoofdlijnen. Voor de onderliggende details wordt verwezen naar de desbetreffende aangeboden documenten.

Namens het Dagelijks Bestuur,
Waarnemend Algemeen Directeur / Secretaris,

R.J.L. Hendrikx

Bijlage:
- concept KBL-jaarstukken 2024
- KBL-begrotingswijziging 2025
- KBL meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028

Concept KBL-jaarstukken 2024

KBL heeft het boekjaar 2024 afgesloten met een positief resultaat van **+ € 1.691.618**.

Dit positieve resultaat ligt in lijn met de eerder gepresenteerde najaar prognose ’24 en bestaat voor een aanzienlijk deel uit incidentele opbrengsten vanuit de projecten Kinderopvangtoeslag en Financiële nood Wateroverlast Limburg. Daarnaast zijn er meer klanten geholpen dan begroot en is er gedurende 2024 strak gestuurd op beheersing van de KBL-lasten. Ook de effecten van de vastgestelde uittredingsregeling met gemeente Heerlen zijn verwerkt.

Het bestuur stelt voor om het KBL-resultaat 2024 als volgt te verdelen:

- **€ 493.721** wordt gebruikt om het restant aan openstaande achtergestelde leningen aan de vijf deelnemende GR-gemeenten af te lossen. Dit leidt tot de volgende verdeling:

Gemeente Brunssum	+ € 59.674
Gemeente Kerkrade	+ € 91.104
Gemeente Landgraaf	+ € 60.430
Gemeente Maastricht	+ € 154.720
Gemeente Sittard-Geleen	+ € 127.793

- Het weerstandsvermogen van KBL wordt per saldo aangevuld met **€ 489.028**. Dit is nodig om toekomstige financiële risico’s waar van toepassing op te vangen en af te dekken. Dit bedrag is onderbouwd op basis van een geactualiseerde KBL-risicoanalyse en past binnen de bestuurlijke kaders die hierover zijn vastgelegd (maximaal 6% van het KBL-lastenniveau) en de opdracht aan KBL om een scherpe, realistische begroting op te stellen.

- Het restantbedrag ter waarde van **€ 708.869** wordt conform de geldende GR-verdeelsleutel uitgekeerd aan de vijf GR-gemeenten:

Gemeente Brunssum	+ € 51.579
Gemeente Kerkrade	+ € 117.781
Gemeente Landgraaf	+ € 72.302
Gemeente Maastricht	+ € 314.169
Gemeente Sittard-Geleen	+ € 153.038

Een opmerking tot slot: de accountantscontrole inzake de jaarrekening 2024 vindt conform KBL P&C cyclus plaats in de periode mei/juni 2025 met het beoogde doel om in juni 2025 te komen tot een goedkeurende accountantsverklaring. De cijfers zoals nu opgenomen in de concept jaarstukken 2024 zijn dus onder voorbehoud.

KBL-begrotingswijziging 2025

Op basis van de eind 2024 vastgestelde uitgangspunten in de KBL kadernota 2025-2028 is er een begrotingswijziging 2025 samengesteld. Deze gewijzigde begroting 2025 laat een *sluitend resultaat* zien conform de geldende BBV-vereisten. KBL heeft hierbij gehoor gegeven aan de oproep van de raden om in het licht van het aankomende ravijnjaar waar mogelijk een bijdrage te leveren.

De nu volgende ontwikkelingen en bijzonderheden kunnen worden benoemd:

- Actuele doorrekening van tarieven en volumes, waarmee er een scherpe, realistische begroting wordt opgeleverd;
- Er is in lijn met de uitgangspunten uit de kadernota voor 2025 geen indexatie van tarieven doorgevoerd, hetgeen feitelijk als een kostenreductie kan worden bestempeld van ca. 3%;
- De personeels- en overige lasten zijn zo nauwkeurig mogelijk geraamd, waarbij de nu voorziene CAO SGO effecten zijn meegenomen;
- Door te werken met een geactualiseerde risicoanalyse en een onderbouwde eenmalige aanvulling van het KBL-weerstandsvermogen vervalt de voormalige structurele post aan onvoorziene kosten (jaarlijks indicatief € 350.000);
- Introductie van de nieuwe, toekomstbestendige bekostiging systematiek (zoals bestuurlijk in februari 2025 vastgesteld), waarin onderscheid wordt gemaakt tussen bestaans- en verbruikskosten.

Op basis van de uitgewerkte begrotingswijziging 2025 resulteert dit in de volgende indicatie qua facturatie in 2025 van KBL aan de vijf GR-gemeenten:

GR-gemeente	Bestaanslasten 2025	% aandeel (verdeelsleutel '25)	Verbruikslasten 2025 *indicatief*	Totaal 2025	% aandeel
Brunssum	€ 244.803	5,0%	€ 213.959	€ 458.762	4,8%
Kerkrade	€ 1.018.623	20,6%	€ 868.618	€ 1.887.241	19,8%
Landgraaf	€ 319.157	6,5%	€ 290.871	€ 610.028	6,4%
Maastricht	€ 1.620.885	32,8%	€ 1.480.715	€ 3.101.600	32,5%
Sittard-Geleen	€ 1.738.309	35,2%	€ 1.752.137	€ 3.490.447	36,6%
Totaal GR-gemeenten	**€ 4.941.778**	**100%**	**€ 4.606.300**	**€ 9.548.079**	**100%**

Eenmalige terugbetalingen aan gemeenten
Er wordt in 2025 ook een tweetal eenmalige terugbetalingen voorzien vanuit KBL aan de GR-gemeenten. Dit betreft enerzijds het positieve resultaat 2024 (na resultaat bestemming) en anderzijds de BTW teruggave. Deze laatste ontwikkeling is het gevolg van de uitspraak van de Hoge Raad waarbij de Belastingdienst ten onrechte BTW heeft geïnd over diensten van KBL. Gemeenten ontvangen te veel betaalde BTW (inclusief rente, minus juridische kosten) terug.

Onderstaand een weergave van deze terugbetalingen aan de GR gemeenten:

GR-gemeente	Totaal 2025	Resultaat '24 beoogde afdracht	BTW teruggave	Saldo GR-gemeenten 2025 *indicatief*
Brunssum	€ 458.762	€ 51.579	€ 65.191	€ 341.992
Kerkrade	€ 1.887.241	€ 117.781	€ -5.330	€ 1.774.790
Landgraaf	€ 610.028	€ 72.302	€ 58.671	€ 479.055
Maastricht	€ 3.101.600	€ 314.169	€ 179.265	€ 2.608.166
Sittard-Geleen	€ 3.490.447	€ 153.038	€ 564.249	€ 2.773.160
Totaal GR-gemeenten	**€ 9.548.079**	**€ 708.869**	**€ 862.046**	**€ 7.977.164**

Toelichting uittreding gemeente Heerlen
Conform de vastgestelde uittredingsovereenkomst vindt er een gefaseerde ontvlechting plaats van werkzaamheden voor gemeente Heerlen. De met de uittreding gepaard gaande schadevergoeding wordt door Heerlen in meerdere jaren betaald en betreft compensatie voor diverse effecten samenhangend met de uittreding. Deze uittreedsom en onderliggende effecten zijn verwerkt in de jaarstukken 2024, de begrotingswijziging 2025 en de ontwerpbegroting 2026-2028. De overeengekomen verrekening draagt positief bij aan de financiële positie van KBL voor komende jaren.

KBL-ontwerpbegroting 2026-2028

De KBL meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 is gebaseerd op:

- De recent herijkte en geactualiseerde missie, visie en strategie van KBL;
- De uitgangspunten en omstandigheden zoals verwerkt in de begrotingswijziging 2025, dienend als startpunt;
- De nieuwe bekostigingsstructuur die middels een ingroeimodel in de periode 2025 tot en met 2027 wordt ingevoerd.

Er is sprake van een *stabiel financieel beeld met jaarlijks een sluitende begroting*. De baten zijn ten opzichte van de voorgaande periode licht dalend, mede door de beëindiging van enkele tijdelijke projecten en de eerder vermelde gefaseerde afbouw van het Heerlense klantvolume. Tegelijkertijd dalen ook de kosten, onder meer door de voorziene personeelsreductie.

Met de positieve resultaten van het afgelopen jaar in de rug en de daadkrachtige bestuurlijke besluiten op het vlak van strategie en bekostiging blijft KBL binnen haar werkgebied een krachtige en verbindende rol spelen in het ondersteunen van inwoners met financiële problemen. Onze inzet blijft daarbij gericht op het bieden van rust, stabiliteit en perspectief, zodat mensen weer grip krijgen op hun financiële situatie. We blijven werken aan een solide en transparante basis, waarin we inwoners perspectief bieden en financiële rust brengen. Iedere dag opnieuw maken we samen het verschil.

Vervolgproces

In lijn met de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de Gemeentewet worden:

- De concept jaarstukken 2024 ter informatie aangeboden aan de GR-gemeenten;

- De begrotingswijziging 2025 en de meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 ter inzage gelegd voor zienswijzen van de GR-gemeenten.

Definitieve vaststelling van de jaarstukken 2024 is voorzien op 3 juli 2025 tijdens de dan geplande Algemene Bestuursvergadering, ervan uitgaande dat op dat moment ook de accountantscontrole is uitgevoerd en de goedkeurende accountantsverklaring is verstrekt.

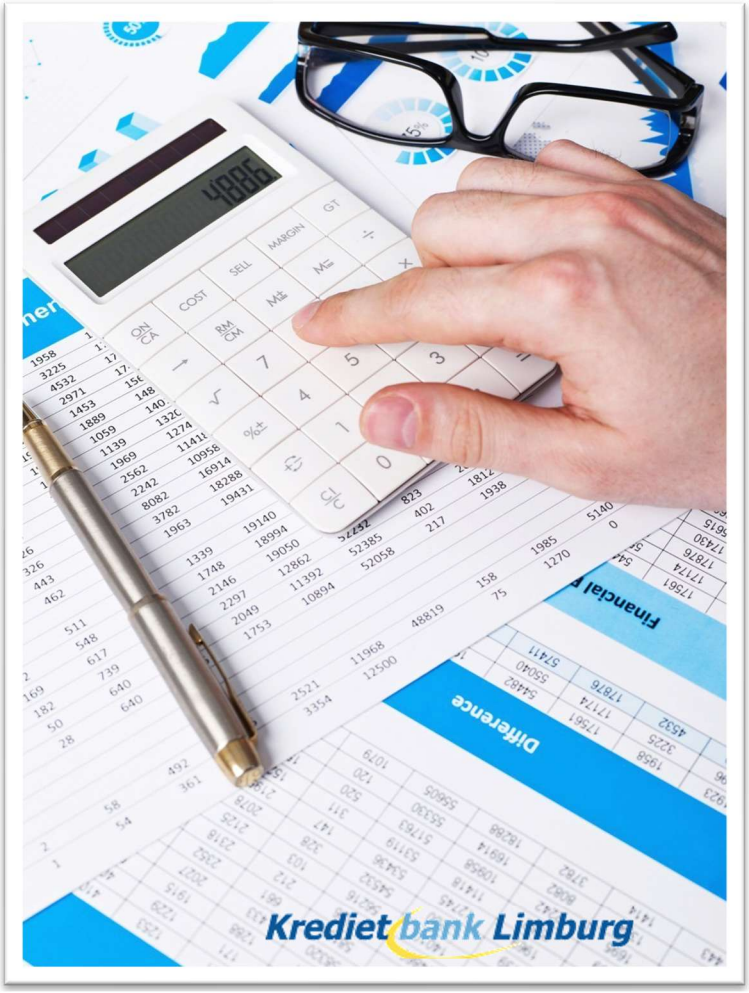
Definitieve besluitvorming over de begrotingsdocumenten, na verwerking van en reactie op de ontvangen zienswijzen, is eveneens voorzien op 3 juli 2025.

Aansluitend zullen de diverse documenten volgens geldende bestuurlijke (en wettelijke) afspraken binnen de daarvoor gestelde doorlooptijden en deadlines worden verstrekt aan Provincie, deelnemende GR gemeenten en andere betrokken partijen.

Openbaar lichaam

Jaarstukken 2024

Kredietbank Limburg

Toegankelijke hulp

Stress sensitieve hulp

Duurzame hulp in het juiste tempo

Van: **Steller:**	Directie KBL Afdeling Finance, Planning & Control
Aan:	Algemeen Bestuur KBL
Datum:	11-04-2025
Versie:	KBL *concept* jaarstukken 2024 F1.1 AB

Inhoudsopgave

Jaarverslag 3
Voorwoord 3
Financieel resultaat over 2024 4
Paragrafen 7
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 7
Financiering 11
Bedrijfsvoering 13
Rechtmatigheidsverantwoording 15
Wet open overheid (Woo) 15
Organisatie en ontwikkelingen 15
Controlling 15
Dienstverlening 2024 16
Kerngegevens 26
Jaarrekening 2024 27
Balans per 31 december 2024 (na resultaatbestemming) 28
Overzicht van baten en lasten 2024 29
Staat van baten en lasten - Programma schuldhulpverlening 30
Toelichtingen: 31
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling 31
Toelichting op de balans 34
Toelichting op het overzicht van baten en lasten 46
Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting 54
Rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur 55
Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead 58
Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten 59
Toelichting op de incidentele baten en lasten 60
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 60
Bijlage taakvelden 61
Ondertekening jaarrekening 62
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 64

Lijst van gehanteerde afkortingen is te vinden op pagina 65.

Jaarverslag

Het Bestuur van het Openbaar Lichaam Kredietbank Limburg biedt hierbij zijn jaarrekening aan voor het boekjaar dat is geëindigd op 31 december 2024. In dit jaarverslag zijn ook de verplichte paragrafen opgenomen zoals deze zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Voorwoord

Met dit jaarverslag kijken we terug op 2024. Een jaar waarin Kredietbank Limburg opnieuw een krachtige en verbindende rol heeft gespeeld in het ondersteunen van inwoners met financiële problemen. Onze inzet blijft gericht op het bieden van rust, stabiliteit en perspectief, zodat mensen weer grip krijgen op hun financiële situatie.

Naast onze reguliere dienstverlening hebben we in 2024 ook een belangrijke bijdrage geleverd aan enkele bijzondere projecten. Zo hebben we binnen het project Kinderopvangtoeslag (=KOT) ondersteuning geboden aan gedupeerden van de toeslagenaffaire, en binnen het project Financiële Nood Wateroverlast Limburg (=FNWL) hulp verleend aan inwoners die financieel getroffen zijn door de overstromingen. Deze projecten hebben niet alleen een maatschappelijke impact gehad, maar hebben ook bijgedragen aan een positief financieel resultaat voor 2024.

Daarnaast hebben we intensief gewerkt aan de gevolgen van de uittreding van de gemeente Heerlen voor onze dienstverlening en organisatie. De belangen van cliënten en medewerkers stonden hierbij centraal en door een zorgvuldige overgang is de continuïteit van onze dienstverlening gewaarborgd en zijn er passende afspraken gemaakt over de financiële en organisatorische afwikkeling van dit besluit.

Tegelijkertijd hebben we samen met de deelnemende gemeenten belangrijke stappen gezet in de strategische herijking en een toekomstgericht bekostigingsmodel ontwikkeld en vastgesteld, waarmee we financiële stabiliteit en een eerlijke verdeling van kosten tussen gemeenten borgen.

Met vertrouwen kijken we vooruit naar 2025. We blijven werken aan een solide en transparante basis, waarin we inwoners perspectief bieden en financiële rust brengen. Iedere dag opnieuw maken we samen het verschil.

J. Bühler
Voorzitter Algemeen Bestuur

Financieel resultaat over 2024

Conform bestuurlijke afspraak wordt er normaliter jaarlijks aan het begin van het begrotingsjaar (in maart/april) een zogenaamde begrotingswijziging opgesteld, indien daartoe aanleiding is. Vanwege de bijzondere omstandigheden rondom de lopende uittreding van gemeente Heerlen is er vooraf al besloten om in 2024 pas in september / oktober een dergelijke mogelijke begrotingswijziging aan het bestuur voor te leggen. Een begrotingswijziging bleek niet aan de orde, wel is er destijds door het DB besloten om de beschikbare prognose 2024 door te geleiden aan het AB. De betreffende prognose 2024 schetste een beeld van meer ingecalculeerde (deels incidentele) opbrengsten en kosten t.o.v. de primaire ontwerpbegroting.

Het Algemeen Bestuur heeft op 6 februari 2025 besloten om de overuitputting van de GR-gemeenten af te rekenen op basis van gerealiseerde aantallen en om eventuele onderuitputting van GR-gemeenten niet te verrekenen (maar het in rekening gebrachte voorschot te handhaven).

Het saldo van baten en lasten conform de primaire begroting was € 0. Het positieve exploitatieresultaat over 2024 vóór toevoeging aan de reserve bedraagt **€ 1.698.361**:

Kredietbank Limburg

Financieel resultaat 2024 *(bedragen in €)*	**Realisatie '24**	**Prognose '24** *(begrotingswijziging)*	**Realisatie '23**
Baten	15.008.450	13.948.522	12.879.928
Lasten	13.310.088	13.188.850	12.509.005
Resultaat voor afboekingen	**+ 1.698.361**	**+ 759.672**	**+ 370.923**
Afboekingen	6.743	0	31.109
Resultaat *voor toevoeging aan reserve*	**+ 1.691.618**	**+ 759.672***	**+ 339.815**

**exclusief voorzien financieel effect afrekening project KOT + € 782.000*

Samenvattend qua baten en lasten:

Qua gerealiseerde omzet is een stijgende lijn te zien ten opzichte van 2023. De omzet is ook hoger dan primair begroot voor 2024. Dit is deels ontstaan door de effecten van de uittreding van gemeente Heerlen en de afrekening van het meerjarige project KOT over de periode 2021-2023. Daarnaast is de stijging aan de batenkant hoger dan de bijbehorende stijging aan de lastenkant. De feitelijke bedrijfsopbrengsten zijn in 2024 **€ 15.008.450**.

	2024
Preventie, vroegsignalering en educatie	1.266.350
Preventieprojecten	-
subtotaal	1.266.350
Intake	1.408.545
Sociale kredietverstrekking (intake)	237.020
Inkomensbeheer en ondersteuning:	
Budgetbeheer	1.718.098
BBR-Maatwerk	1.178.656
Bewindvoering	2.726.708
subtotaal	5.623.461
Schuldenaanpak	4.426.928
Nazorg	-
Overige bedrijfsopbrengsten	
Overige baten	99.842
Detachering interim SHV	47.988
Overige bedrijfsopbrengsten	147.830
Rentemarge	
Renteopbrengsten	373.693
Rentekosten	123.412
Rentemarge	497.105
Deelname GR-gem. in voorz. kredport.	1.290
Bijzondere baten	
Opbrengsten KOT	884.905
Opbrengsten FNWL	231.847
Uittreedsom Heerlen 2024	283.168
Bijzondere baten	1.399.920
Totale baten	**15.008.450**

De baten zijn in 2024 met + **€ 2.128.521** gestegen ten opzichte van 2023.
De gerealiseerde overuitputting van de voorschotten wordt in rekening gebracht, evenals de 90% clausule met betrekking tot de DVO's van niet-GR gemeenten. Daarnaast wordt de toename van de baten met name veroorzaakt door het ontvangen boetebedrag inzake de uittreding van gemeente Heerlen en door de incidentele opbrengsten uit de KOT en FNWL projecten.

De lasten zijn in 2024 met **€ 801.083** gestegen ten opzichte van 2023. Dit is in lijn met de extra realisatie waardoor de totale lasten uitkomen op **€13.310.088.**

Lasten:	
Salarissen	9.611.475
WW-uitkeringen	47.945
Inhuur medewerkers	705.007
Overige personeelslasten	177.296
Afschrijvingen	72.801
Huisvestingslasten	334.867
Bureau/administratielasten	1.532.020
Beheerslasten	856.957
Mutatie voorziening kredietport.	1.290
Mutatie voorziening bovenw. verlofuren	29.568-
Totale lasten	**13.310.088**

Voorschotten vs. gerealiseerde dienstverlening

Het Algemeen Bestuur heeft op 6 februari 2025 besloten om ook voor 2024 de voorschotten niet te verrekenen op basis van mogelijk lagere gerealiseerde dienstverlening. Dat was ook de bestuurlijke lijn van de voorgaande jaren.

Onderstaand volgt een overzicht van de voorschotten vs. de realisatie in 2024:

VOORSCHOTTEN VS. REALISATIE	Brunssum	Kerkrade	Landgraaf	Maastricht	Sittard-Geleen	Totaal realisatie
Realisatie	431.336	1.844.287	558.826	3.044.159	3.471.165	9.349.773
In rekening gebrachte voorschotten	449.808	1.861.356	493.644	2.782.944	3.211.944	8.799.696
Verschil voorschotten en realisatie	-18.472	-17.070	65.182	261.215	259.221	550.077

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen van KBL bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van KBL.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan: "de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken."

De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:
- Het eigen vermogen
- De voorzieningen
- De onbenutte belastingcapaciteit
- De ruimte op de begroting

Voor KBL betekent dit concreet dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan het eigen vermogen, zoals dit op de balans wordt vermeld.

Het begrip risico wordt gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen. Het gaat daarbij om de volgende risico's:
- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (Eigen vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 28 lid 2 luidt als volgt: *"Bedraagt het saldo van de rekening 'Eigen vermogen' vóór de in het eerste lid bedoelde bijboeking meer dan een door het algemeen bestuur vast te stellen percentage van het uitstaand kapitaal, dan wordt het batig saldo in het eerste lid bedoeld teruggestort naar de gemeenten."*

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers cf. de GR-methode. Het maximale weerstandsvermogen is gelijk aan *6% van de exploitatielasten* (exclusief mutatie voorzieningen), zoals besloten tijdens de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012.
Voor 2024 zou het maximale weerstandsvermogen € 800.302 mogen bedragen.

Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2024 € 2.002.892.
Over 2024 bestaat dus een terugbetalingsverplichting aan de GR gemeenten conform de statuten van de GR.

Ten behoeve van de begroting 2024 is door KBL een risico-inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan wordt in onderstaande risicoparagraaf beschreven waarnaar wij verwijzen. Deze risico-inventarisatie resulteerde in een totaalbedrag van mogelijke financiële risico's van:
€ 426.250.

Risicoparagraaf

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico-inventarisatie van KBL weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties. Geen van de genoemde risico's heeft zich in het afgelopen jaar in ernstige mate voorgedaan. In dit jaarverslag kunt u in de toelichting op de baten en lasten lezen, hoe de verschillende posten zich ontwikkeld hebben in 2024 en hoe hierop (bij)gestuurd is waar van toepassing. Tevens wordt de doorkijk naar 2025 weergegeven ten behoeve van het benodigde weerstandsvermogen.

2024

Risicoanalyse 2024

Risico	Maximaal fin. gevolgen	Kans	Perc.	Financieel risico
1 Kostendekkendheid van dienstverlening	300.000	Middel	50%	150.000
2 ICT softwareleveranciers	200.000	Laag	25%	50.000
3 Huisvesting kantoor KBL	200.000	Middel	50%	100.000
4 AVG	100.000	Middel	50%	50.000
5 Flexibele schil	100.000	Middel	50%	50.000
6 Aanslag vennootschapsbelasting	50.000	Laag	25%	12.500
7 Renterisico's	15.000	Hoog	75%	11.250
8 Inklinken van de kred.portefeuille	10.000	Laag	25%	2.500
9 Aansprakelijkheidsrisico's	-			-
Totaal	**975.000**			**426.250**

1. Kostendekkendheid van dienstverlening
Kredietbank Limburg (KBL) heeft in het verleden overwogen/besloten om duurdere vormen van dienstverlening geleidelijk af te stoten. Dit kan leiden tot frictiekosten tijdens de overgangsperiode. Hoewel er in 2024 minder nadruk lag op deze optie, is begin 2025 een nieuwe bekostigingsstructuur (fase 1) vastgesteld hetgeen extra kosten en inzet met zich mee kan brengen.

2. ICT softwareleveranciers
Gezien deze dynamische omgeving is het essentieel dat Kredietbank Limburg investeert in de modernisering van haar IT-infrastructuur en het versterken van haar informatie beveiliging. Dit omvat het implementeren van robuuste risicobeheerstrategieën en het waarborgen van de naleving van alle relevante regelgeving om de continuïteit en veiligheid van onze dienstverlening te garanderen. Het risico op niet naleving van compliancy regels- of het moeten aanpassen op snel opvolgende ontwikkelingen brengt financiële risico's met zich mee voor KBL. Dit risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan.

3. Huisvesting kantoor KBL
Medio 2022 is het huidige KBL hoofdkantoorpand door de gemeente Sittard-Geleen verkocht aan een commercieel vastgoedbedrijf. In 2024 heeft dit geen buitengewone financiële gevolgen gehad voor KBL en heeft dit onderkende risico zich dus niet voorgedaan.

4. AVG
In het kader van de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op 25 mei 2018, zijn er strengere eisen gesteld aan de bescherming van persoonsgegevens. Het risico van datalekken is aanzienlijk en kan leiden tot aanzienlijke boetes. Dit vormt een belangrijk aandachtspunt voor KBL, naast de reguliere ICT-risico's.
Om dit risico te mitigeren, heeft KBL in 2024 diverse maatregelen getroffen, waaronder de optimalisatie van informatiemanagement en cybersecurity. Specifieke medewerkers zijn aangetrokken om de beveiliging te waarborgen en om datalekken, zoals inbraak, diefstal of verlies van gegevens, te voorkomen. Bovendien wordt strikt toegezien op de naleving van de AVG-regelgeving en de uitvoering van de daaraan gekoppelde controles binnen KBL.

In 2024 heeft zich geen cyberincident voorgedaan dat heeft geleid tot financiële kosten of andere significante gevolgen.

5. Flexibele schil
KBL dient een flexibele personeelsformatie door het gebruik van jaarcontracten en een maandelijkse afstemming op de actuele vraag naar dienstverlening te handhaven, waarbij ook onderlinge uitwisseling van personeel tussen regio's wordt gestimuleerd. Dit stelt KBL in staat om flexibel in te spelen op fluctuaties in de vraag, terwijl de financiële risico's, zoals WW-uitkeringen, zorgvuldig worden beheerst. In 2024 is er extra personeel ingezet ter compensatie van een relatief hoger % aan ziekteverzuim. Verder zijn er geen andere significante effecten te vermelden.

6. Aanslag VPB
Met de invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven per 1 januari 2016, is de KBL in beginsel onderworpen aan deze wetgeving. In samenwerking met de fiscalisten van Deloitte en drie andere kredietbanken in Nederland, heeft KBL de gevolgen van deze regelgeving geïnventariseerd. De uiteindelijke fiscale positie werd in december 2016 formeel afgestemd met de Belastingdienst, met de conclusie dat de activiteiten van KBL in principe niet leiden tot belastingplicht voor de vennootschapsbelasting (Vpb). In een brief van 28 februari 2017 bevestigde de Belastingdienst dat er over het jaar 2016 geen vennootschapsbelastingplicht was. Deze beoordeling wordt jaarlijks herhaald, en op basis van de huidige situatie wordt verwacht dat er ook over 2024 geen belastingheffing zal ontstaan.

7. Renterisico's
De onrust op de financiële markten kan potentieel leiden tot een stijging van de rentetarieven. Gezien de huidige historisch lage rentestanden, bestaat de mogelijkheid dat deze tarieven op termijn zullen stijgen. Voor Kredietbank Limburg (KBL) is dit risico echter beperkt. In 2024 heeft KBL geen uitstaande geldleningen, waardoor de directe impact van eventuele rentestijgingen aanzienlijk wordt geminimaliseerd. Het rentegevoelige risico is derhalve beperkt tot het saldo van de rekening-courant. Dit stelt KBL in staat om de gevolgen van fluctuaties in rentetarieven effectief te beheersen en de financiële stabiliteit te waarborgen.

8. Inklinken kredietportefeuille
De kredietportefeuille van KBL is in de afgelopen jaren gestaag kleiner geworden, wat leidde tot lagere renteopbrengsten. Door het verstrekken van saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening is de kredietportefeuille in 2020 echter weer gaan stijgen. Medio 2019 heeft het bestuur van KBL besloten om meer saneringskredieten in te zetten als onderdeel van de schuldhulpverlening. In 2024 is de kredietportefeuille echter gedaald maar heeft dit niet geleid tot lagere renteopbrengsten.

2025

Risico analyse KBL 2025 t.b.v opbouw benodigde weerstandvermogen

	Risico	Maximaal fin. gevolgen (€)	Kans	Perc.	Financieel risico (€)
1	Strategie & bekostiging *(incl. doorontwikkeling)*	600.000	Middel	50%	300.000
2	ICT landschap & ontwikkelingen	350.000	Middel	50%	175.000
3	AVG	100.000	Middel	50%	50.000
4	Flexibele schil	125.000	Middel	50%	62.500
5	Liquiditeitsrisico	175.000	Laag	25%	43.750
6	Renterisico's	15.000	Hoog	75%	11.250
7	Regelgevingsrisico	200.000	Middel	50%	100.000
8	Kredietrisico (Oninbare debiteuren)	145.000	Zeer laag	5%	7.250
9	Huisvesting KBL	175.000	Middel	50%	87.500
Totaal		**1.885.000**			**837.250**

In de Begrotingswijziging 2025 komen de risico's die zich mogelijk voordoen in 2025 uitgebreider aan bod. In dit jaarverslag worden deze primair aangeboden ter informatie en ter bepaling van een passend weerstandsvermogen.

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's € **837.250** bedraagt. Ter afdekking van deze risico's wordt het maximale weerstandsvermogen van 6% door KBL als Eigen vermogen aangehouden.

Financiële kengetallen

Conform artikel 11 van het BBV wordt de financiële positie weergegeven door middel van een uniforme basis-set van financiële kengetallen. Dit betreft de volgende vijf kengetallen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Structurele exploitatieruimte
- Grondexploitatie
- Belastingcapaciteit

De eerste drie kengetallen worden in dit jaarverslag gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor KBL. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stct. 2015, 20619):

Kengetallen	2024	2023
Netto schuldquote	-10%	-4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle vertrekte leningen	25%	42%
Solvabiliteitsratio	13%	3%
Solvabiliteitsratio inclusief achtergestelde leningen	16%	6%
Structurele exploitatieruimte	5%	3%

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de Gemeenschappelijke Regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV Besluit begroting en verantwoording).

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin KBL in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. De GR-gemeenten staan garant voor de financiële risico's van de KBL.

De structurele exploitatieruimte geeft inzicht in welke structurele ruimte de KBL heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten hiervoor nodig is. Om dit inzicht te verkrijgen wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt uitgedrukt in een percentage en wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en structurele lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves te delen door de totale baten. Een negatief percentage geeft aan dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

Financiering

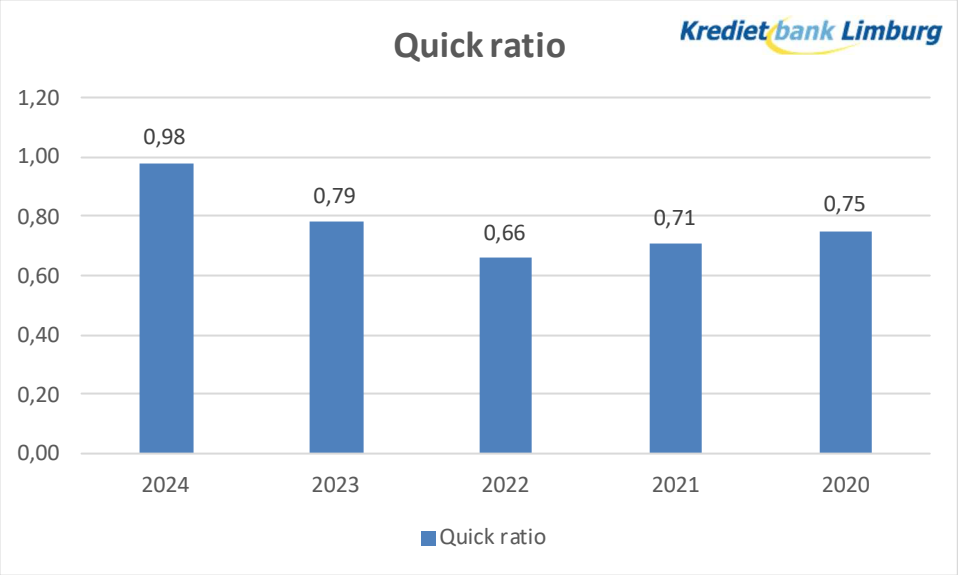
Treasurybeleid
Het treasurystatuut van de KBL gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.
KBL heeft voor 2024 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie heeft gedurende 2024 geen uitzettingen van gelden gedaan.
Het renteprotocol is een vast agendapunt binnen KBL. Op basis van dit protocol wordt regelmatig de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, t.w. met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (incl. achterstanden) als een "ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-)lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd.

De financiering in 2024 bestaat uit de rekening-courantkredietfaciliteit van de BNG. Medio 2022 is de kredietfaciliteit teruggebracht naar € 0.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet voor het jaar 2024 is op basis van de werkelijke cijfers vastgesteld op € 1.091.000 (8,2% van het lastentotaal).
Ultimo 2010 is met de provinciale toezichthouder afgesproken dat de kasgeldlimiet met ingang van 2011 werd bepaald op € 2.500.000. Deze ontheffing is op 1 november 2018 verlengd voor de jaren 2018 tot en met 2022. Deze ontheffing was nodig in verband met bovengenoemde rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum destijds van €2.500.000.

Renterisico norm
Gezien KBL geen leningen met een rente typische looptijd van één jaar of langer heeft, is de renterisiconorm is niet van toepassing voor de KBL.

Liquiditeitspositie
De liquiditeitspositie van KBL wordt vanuit de vlottende activa exclusief de uitstaande kredieten (Quick ratio) in verhouding tot de vlottende passiva bepaald. Dit geeft het volgende beeld:

Duidelijk te zien is dat de liquide positie van KBL over de afgelopen jaren sterk verbeterd is. Desalniettemin, is het doel van KBL om een €0 resultaat te behalen conform begroting waardoor de liquide positie niet nog meer zal gaan toenemen. Echter, door de GR constructie leidt een quick ratio <1 niet direct tot extra risico's voor KBL.
De liquiditeitsplanning bij KBL ten behoeve van de intensivering van de treasury activiteiten is een maandelijks terugkerende activiteit. Doel hiervan is inzicht te verschaffen in de liquiditeitspositie en de financieringsbehoefte.
Ten aanzien van het beheer van de leningenportefeuille (o/g) heeft KBL haar activiteiten primair gefinancierd met de rekening-courant van de BNG.

De BNG heeft aanvullende mogelijkheden om de financieringsbehoefte, indien nodig, in te kunnen vullen.

EMU-saldo
Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden).

		Balansstand 31-12-2024	Balansstand 31-12-2023	Mutaties 2024
EMU SALDO				**1.018.367**
Financiële vaste activa	Kredieten	5.276.577	5.905.303	-628.726
Vlottende activa	Uitzettingen	391.959	504.363	-112.404
	Liquide middelen	8.276.575	6.775.838	1.500.737
	Overlopende activa	841.523	2.132.117	-1.290.594
Vaste passiva	Voorzieningen	245.292	247.748	-2.456
	Vaste schulden	493.721	615.611	-121.890
Vlottende passiva	Netto vlottende schulden	9.677.357	11.987.304	-2.309.947
	Overlopende passiva	3.118.307	2.233.368	884.939

Bedrijfsvoering

Informatiemanagement, -veiligheid en -technologie
Het jaar 2024 heeft qua ICT in het kader gestaan van twee majeure en enkele kleinere projecten.

Allereerst is KBL, na de eerdere Europese aanbesteding, overgestapt naar de nieuwe Managed IT-services partner Interstellar. Na een intensieve implementatie is de nieuwe IT-omgeving in oktober in gebruik genomen. Daarmee zijn we overgestapt van een citrix-omgeving naar een toekomstvaste moderne werkplek en hebben we het werken met thin-clients verruild voor moderne beheerde laptops.

Aan de vakinhoudelijke kant hebben we een uitgebreide marktverkenning uitgevoerd om ons voor te bereiden op een stapsgewijze vervanging van de primaire applicatie Stratech Perspectief. Vervolgens hebben we voor de eerste prioriteit Bewindvoering de applicatie IBS van leverancier Bizon uitgekozen en deze na een implementatie eind november in gebruik genomen. Voor de ondersteuning van onze andere diensten zijn de volgende stappen in 2025 en 2026 te verwachten.

Qua kleinere projecten zijn er enkele zeker interessant om te noemen. Zo hebben we Stratech Perspectief qua technisch beheer verplaatst van on-premise naar de hosting bij de leverancier. Hiermee maken we onze nieuwe IT-omgeving ook weer eenvoudiger van opzet.

Verder hebben we de koppeling voor betalingen met de Rabobank, de zogenaamde RDC, vernieuwd. Dit werd vereist door de Rabobank, een noodzakelijk project om de verwerking van betalingen zo efficiënt mogelijk te houden.

Niet in de laatste plaats is de aansluiting van de vakapplicatie Stratech op het Schuldenknooppunt technisch gerealiseerd. Het Schuldenknooppunt is een landelijke ontwikkeling waarmee, in een groeipad, uitwisseling van informatie met schuldeisers eenvoudiger wordt. Dit komt de efficiency van alle betrokken partijen ten goede.

Klachtenafhandeling
KBL handelt binnengekomen klachten af op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde klachtenregeling. In 2024 zijn in totaal 7 klachten ingediend. In 2023 betrof dit 6 klachten en in 2022 10. Ten opzichte van het aantal aanvragen, mutaties en feitelijke handelingen, die KBL jaarlijks verwerkt blijft dit aantal relatief gezien heel erg laag. We zien daarnaast over de afgelopen jaren een stabiel en relatief laag niveau in het aantal klachten. Een klacht omarmen we als lerende organisatie als een kans om onze dienstverlening nog beter af te stemmen op onze kernwaarden.

Kredietbank Limburg

Klachtenafwikkeling 2024	Aantal
Totaal	7
Gegrond	1
Deels gegrond	1
Ongegrond	3
Ingetrokken	2

Personeel
De arbeidsmarkt is zowel landelijk als regionaal onveranderd volop in beweging. De aanhoudende krapte aan geschikt personeel binnen het sociaal domein en het eigen werkveld heeft ook in 2024 voor uitdagingen heeft gezorgd.

Instroom, doorstroom en uitstroom:
In 2024 zijn 10 nieuwe medewerkers via een dienstverband gestart bij KBL. Daarnaast zijn er 11 medewerkers tijdelijk op inhuurbasis voor diverse ondersteunende of projectmatige taken werkzaam voor KBL. De uitstroom van medewerkers naar andere werkgevers was in 2024 beduidend lager dan in 2023. Toch is elke overstap van een ervaren vakspecialist uiteraard een groot gemis voor de organisatie.

Gezien de specialistische functies die wij hebben (uitvoerend met name Casemanagers, Schuldregelaren, Bewindvoerders en ondersteunend diverse ICT-gerelateerde functies) is het ook mede door een krappe arbeidsmarkt moeilijk geweest om deze functies structureel in te vullen. We merken dat het gemiddelde relevante ervaringsniveau bij de werving van externe krachten alsmaar minder wordt. Binnen het sociaal domein vist iedereen in dezelfde vijver en zeker de wereld van de schuldhulpverlening is in (Zuid) Limburg gewoon kleinschalig. Een ontwikkeling om rekening mee te houden waarop we ons als lokale organisatie zullen moeten prepareren.

Opleidingen
KBL faciliteert jaarlijks een breed scala aan opleidingen en cursussen. Zo ook in 2024. Naast verplichte bijscholingsactiviteiten zoals “omgaan met agressie” zijn er vakgerichte cursussen aangeboden voor diverse groepen medewerkers. Er is daarnaast een start gemaakt met periodieke intervisiebijeenkomsten voor de diverse klantfunctionarissen.

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuimcijfer is voor 2024 uitgekomen op 6,02%. Een stijging ten opzichte van 2023 (5,26%), met name veroorzaakt door een stijging van het middellang verzuim (43-365 dagen). Het betreft een diversiteit aan oorzaken, die nagenoeg allemaal buiten de directe werkingssfeer van de werkgever liggen. Met 6,02% is het ziekteverzuim binnen Kredietbank Limburg ultimo 2024 iets hoger dan het landelijk gemiddelde voor openbaar bestuur en overheidsdiensten in 2024 van 5,7% (bron: CBS 3de kwartaal 2024).

Aanbestedingen
In 2024 heeft zich geen grootschalig aanbestedingsproces voorgedaan. KBL heeft in 2024 geen noodzaak gehad tot het uitzetten van een aanbesteding ten behoeve van het aanschaffen van producten of diensten.

Voorziening op kredietportefeuille
De mutatie 2024 in de voorziening met betrekking tot de kredietportefeuille bedraagt €1.290. In de jaarrekening 2008 is gestart met het treffen van een voorziening voor oninbaarheid op de kredietportefeuille van vóór 2005 in het bijzonder. Afboekingen op oninbare kredieten vormden in de laatste jaren van de Stichting KBL (tot 2005) een in het oog springende post bij de verklaring van de negatieve resultaten. Om die reden is in 2008 een inschatting gemaakt van het incassorisico met betrekking tot alle kredieten die voor 2005 zijn verstrekt. Dit resulteerde in een oninbaarheidsschatting van € 2,4 miljoen. Ter hoogte van dit bedrag is een voorziening gevormd, welk bedrag ineens ten laste van het resultaat in 2008 is gebracht. Dit had tot gevolg dat de afboekingen vanaf 2009 en volgende jaren ten laste van deze voorziening zijn gebracht en het exploitatieresultaat daardoor niet meer negatief wordt beïnvloed door deze afboekingen. Jaarlijks wordt de volledige kredietportefeuille beoordeeld op oninbaarheid hetgeen kan leiden tot mutaties in de stand van de voorziening. Met betrekking tot de financiering van de totale voorziening voor

oninbaarheid is afgesproken dat alleen de daadwerkelijke afboekingen in een boekjaar in rekening worden gebracht bij de GR-gemeenten op basis van de GR-methode waarbij de side-letter van de gemeente Sittard-Geleen wordt gerespecteerd.

Rechtmatigheidsverantwoording

De Kredietbank Limburg legt over 2024 opnieuw verantwoording over de rechtmatigheid af. In de verantwoording is er voor **€ 121.238** aan onrechtmatigheden geconstateerd. Echter, dit bedrag valt onder zowel de rapportage- als de verantwoordingsgrens (1% van de lasten, € 133.100) van KBL. Daarnaast is de onrechtmatigheid het gevolg van een afwijking in de rapportagewijze tussen de prognose in het najaar van 2024 en de verplichte verantwoording conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in de jaarrekening. In de prognose werd een totaalbedrag aan winst ten behoeve van project Kinderopvangtoeslagaffaire (=KOT) opgenomen, terwijl in de jaarrekening de baten en lasten hiervan gedetailleerd zijn uitgesplitst. Deze *wijziging in de presentatie*, in het bijzonder de afzonderlijke vermelding van de loonkosten gerelateerd aan de Kinderopvangtoeslagaffaire, heeft geleid tot een begrotingsafwijking die beneden de vastgestelde rapportage- en verantwoordingsgrens ligt.

KBL zal de komende jaren scherp blijven toezien op de naleving van de drie criteria voortkomend uit de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV. Tevens zullen wij in 2025 opnieuw een zo nauwkeurig mogelijke begroting opstellen om begrotingsoverschrijdingen zo veel mogelijk te voorkomen en zullen verwachte kostenoverschrijdingen ook tijdig, correct en transparant met het Algemeen Bestuur gecommuniceerd worden.

Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking getreden. Deze wet vervangt de Wob (Wet openbaarheid van bestuur) en regelt dat informatie van de overheid zoveel mogelijk openbaar moet zijn. Het grote verschil tussen de huidige Woo en de Wob betreft de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Deze wetgeving is ook van toepassing op de Kredietbank Limburg.

Woo-verzoeken
De Woo geeft, net als bij de Wob, iedereen de mogelijkheid om een verzoek om informatie in te dienen. Kredietbank Limburg heeft in het jaar 2024 één Woo-verzoek ontvangen. De verzoeker betrof een voormalige klant van KBL. De gevraagde informatie werd conform de geldende richtlijnen aan verzoeker beschikbaar gesteld.

Organisatie en ontwikkelingen

Controlling

Op basis van de realisatie van 2022 de dienstverleningsovereenkomsten 2022 (niet-GR) en de verwachte ontwikkelingen voor 2023 is de primaire begroting 2023 inclusief de meerjarenbegrotingen 2024 - 2026 opgesteld. In 2023 is deze begroting door het Algemeen Bestuur van KBL vastgesteld. Begin 2024 is er een begrotingswijziging over 2024 opgesteld die niet is vastgesteld maar wel als accuratere begroting heeft gefungeerd voor de sturing van KBL. Aangezien de verwachting was dat tegen september 2024 alle informatie omtrent de uittreding van gemeente Heerlen bekend zou zijn, en daarmee dus ook de financiële impact, is er in oktober een prognose ’24 / begrotingswijziging doorgevoerd die ook door het AB is vastgesteld. De ontwikkelingen ten opzichte van de begroting(swijziging) zijn in de

voorjaars- en de najaarsmanagementrapportages 2024 aan het Dagelijks Bestuur gepresenteerd.

Dienstverlening 2024

Kredietbank Limburg heeft ook in 2024 weer haar beste beentje voorgezet, zowel voor de hulpvragers als opdrachtgevers. Er hebben landelijke grote veranderingen plaatsgevonden binnen de schuldhulpverlening, zowel in het minnelijke als wettelijke saneringstraject. Kredietbank Limburg volgt de actuele ontwikkelingen en jurisprudentie op de voet om snel de vertaalslag te kunnen maken naar de eigen dienstverlening. Dat vergde en vergt nog steeds aanpassingen van werkprocessen, automatiseringssystemen en het scholen van medewerkers om de vernieuwde wet- en regelgeving op een juiste manier in de praktijk te brengen.

Preventie, vroegsignalering en educatie

In Nederland hebben ruim 1,4 miljoen mensen risicovolle of problematische schulden. Het duurt gemiddeld 4 tot 5 jaar voordat mensen de eerste stap maken om financiële hulp in te schakelen. Te veel mensen zijn niet bij machte om hulpbronnen in te schakelen. Om die drempel te verlagen maken steeds meer gemeenten gebruik van inlooplocaties in de wijken voor financiële hulp. Burgers kunnen er terecht met al hun financiële vragen. Bijvoorbeeld wanneer ze willen weten of hun inkomsten en uitgaven nog in balans zijn of hulp nodig hebben bij het invullen van ingewikkelde formulieren, het corrigeren van loonbeslagen of het aanvragen van toeslagen. KBL organiseert inloopspreekuren of sluit aan bij bestaande initiatieven. Behalve het bieden van praktische hulp, zijn de inlooplocaties ook een uitstekende plek om in een eerder stadium financiële problemen te signaleren, ze bespreekbaar te maken en passende hulp in te schakelen.

In de gemeenten Maastricht, Sittard-Geleen en Kerkrade is vanaf 2023 samen met KBL en diverse maatschappelijke partners veel gerichte tijd en energie gestoken in het door ontwikkelen van de zogenaamde vroegsignalering, waarbij mensen met betalingsproblemen en schulden vroegtijdig op basis van eerste signalen worden gecontacteerd/bezocht (outreachende hulpverlening). Zo reduceren wij de inzet van ingrijpende schuldregelingstrajecten of beschermingsbewind door er snel bij te zijn. De eerste (landelijke en lokale) ervaringen, bevindingen en resultaten zijn positief en op deze activiteiten is in 2024 en 2025 dan ook verder ingezet. Ook voor verschillende Heuvelland gemeenten zijn we actief aan de slag gegaan met de vroegsignalering.

Binnen regio Parkstad hebben we reeds vanaf 2021 de nauwe samenwerking met WSP Parkstad verder doorontwikkeld. Werkgeversdienstverlening in de vorm van vroegtijdige laagdrempelige gespreksvoering met open spreekuren, educatieve informatiesessies en gebruik maken van financiële signalering instrumenten (Mesis) om ook hier preventief en dus vroegtijdig ingrijpende schuldhulpverlening of beschermingsbewind te voorkomen. Inmiddels zijn er in het verlengde van deze werkgeversdienstverlening ook opdrachten in uitvoering (geweest) bij uiteenlopende andere werkgevers zoals Emma safety shoes, Abbott, RD4, Relim, EKK Eagle Simrax, VDL Nedcar en NLVI. Deze lijn zetten we in 2025 door.

Leren omgaan met geld zou al moeten beginnen bij de jeugd. Uit onderzoek blijkt dat steeds meer jongeren financiële problemen ervaren. In de gemeente Sittard-Geleen zijn de handen van Jongerenpunt en KBL ineengeslagen om jongeren met financiële problemen laagdrempelig en outreachend te benaderen. Samen geven we uitvoering aan het project Start Schuldvrij om juist deze jongeren sneller te bereiken en een schuldenvrij perspectief te bieden.

Omdat we weten dat schaamte, vooroordelen en stress belangrijke factoren zijn die mensen met schulden tegenhouden om hulp te vragen hebben we in Sittard-Geleen samen met partnerorganisaties een "escapecaravan voor schulden" ontwikkeld. De escapecaravan en de daaraan verbonden lessen zijn op steeds meer scholen en plekken in Limburg inzetbaar. Om hier een bijdrage aan te leveren hebben KBL-medewerkers en ervaringsdeskundige jongeren samen met onderwijsinstellingen en partnerorganisaties een programma voor en door jongeren opgezet.

Daarnaast hebben we als KBL ook dit jaar diverse groepen vrijwilligers van diverse organisaties geschoold en worden de samenwerkingsafspraken met de vrijwilligersinstanties versterkt. Voor volwassenen verzorgen we ook lessen en workshops door middel van cursussen. Ook hebben we verscheidene trainingen en intervisiebijeenkomsten georganiseerd voor de vrijwilligers die betrokken zijn in de schuldhulpverlening.

Onderstaande gegevens betreffen gerealiseerde bedragen in 2024 door KBL:

PREVENTIE, VROEGSIGNALERING & EDUCATIE	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Verschil
Brunssum	45.101	28.912	**16.189**
Kerkrade	271.880	258.836	**13.044**
Landgraaf	48.314	44.304	**4.010**
Maastricht	358.203	244.920	**113.283**
Sittard-Geleen	473.183	344.262	**128.921**
Niet GR	20.527	35.410	**-14.883**
Heerlen	-	-	**-**
Totaal	**1.217.208**	**956.644**	**260.564**

Intake

Het huidige intakeproces sluit aan bij de nieuwe wetgeving zijnde de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) en het Besluit Gemeentelijke Schuldhulpverlening (BGS). De berekening van de beslagvrije voet, het proces van vroegsignalering, de BKR-registratie, de wettelijke termijnen in het intakeproces, toelatingsbeschikkingen zijn geïmplementeerd voor de gemeenten waarvan wij deze verantwoordelijkheid ook toebedeeld hebben gekregen.

De wijze van gegevens verzamelen in het intakeproces vraagt nog om een digitale doorontwikkeling. Een deel van de uitvoering van de WGS en de BGS is in 2024 nog niet ingeregeld omdat we in afwachting zijn van de landelijke ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld het opvragen van data via een aansluiting op het Inlichtingenbureau of een Suwinet-inkijk voor schuldhulpverleners.

De aantallen intakes in 2024 blijken uit onderstaand overzicht:

Aantallen Intake		2024	2023
GR	SHV Intake	1.331	1.293
	I&D Zij-instroom	0	328
		1.331	1.621
Niet GR	SHV Intake	192	169
	I&D Zij-instroom	0	35
		192	204
Totaal		**1.523**	**1.825**

In 2024 heeft KBL 1.523 aanvragen schuldhulpverlening ontvangen. Dit is een afname van circa 16,5% ten opzichte van het aantal aanvragen in 2023 (1.825).

Na de stijging die we in 2023 in nagenoeg alle gemeenten zagen zien we in 2024 een meer wisselend beeld binnen gemeenten. Als we de voorziene afname uit gemeente Heerlen, waar er vanwege de uitreding, geen nieuwe instroom meer komt, uit de vergelijking laten, dan zien we de instroom iets hoger is dan begroot, maar ook iets lager dan in 2023. De verschillen zijn echter marginaal.

De vroegsignalering heeft een belangrijke rol in gemeenten om sneller en beter met mensen die financiële problemen ervaren in gesprek te komen. In meerdere gemeenten lijkt dit zijn effecten te krijgen op de toegenomen instroom. Landelijk beeld laat zien dat de instroom in de schuldhulpverlening ongetwijfeld verder zal gaan toenemen.

Gezien het toenemen van kosten, zoals de hoge kosten voor het levensonderhoud en tegelijkertijd het wegvallen van tijdelijke noodregelingen en de financiële problemen die veel mensen ervaren met een ontoereikend inkomen verwachten we dat de intakes in 2025 weer zullen gaan toenemen.

Onderstaand overzicht geeft de aantallen daadwerkelijke geregistreerde instroom in 2024 per GR-gemeente weer, waarbij wordt vergeleken met de aantallen volgens de begroting 2024 en de realisatie in 2023:

Aantallen gerealiseerde instroom	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Begroot 2024	Verschil realisatie
Brunssum	35	36	35	**-1**
Kerkrade	221	246	235	**-25**
Landgraaf	68	45	45	**23**
Maastricht	522	579	525	**-57**
Sittard-Geleen	485	468	450	**17**
Heerlen	0	247	0	**-247**
Totaal	**1.331**	**1.621**	**1.290**	**-290**

In 2024 zijn de volgende bedragen gerealiseerd:

INTAKE	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Verschil
Brunssum	29.155	18.720	**10.435**
Kerkrade	188.020	182.832	**89.048**
Landgraaf	56.644	23.400	**33.244**
Maastricht	438.753	423.696	**15.057**
Sittard-Geleen	411.502	344.760	**66.742**
Niet GR	271.596	272.523	**-928**
Heerlen	-	128.440	**-128.440**
Totaal	**1.395.670**	**1.394.371**	**85.158**

Sociale kredietverstrekking

Naast de bij het onderdeel Schuldenaanpak genoemde saneringskredieten verstrekt KBL van oudsher ook kredieten voor consumptieve doeleinden. De doelgroep waaraan deze consumptieve kredieten verstrekt mogen worden, is beperkt door de Wet Fido. In beginsel mag een kredietbank alleen maar consumptieve kredieten verstrekken aan mensen met een inkomen tot 130% van het bruto minimumloon. Mocht het inkomen hoger zijn, maar iemand wordt niet geholpen door een commerciële bank, dan behoort deze ook tot de doelgroep van

sociale kredietverstrekking van een kredietbank. Wij kunnen niet genoeg benadrukken dat sociale kredietverstrekking heel iets anders is dan de zogenaamde saneringskredieten. Zoals gezegd is een saneringskrediet een krediet om schulden tegen finale kwijting af te kopen (vorm van schuldregelen) en gelden voor deze kredieten de richtlijnen van een schuldregeling.

Sociale kredietverstrekking via KBL gebeurt zorgvuldig, betrouwbaar en zonder winstoogmerk. Het is bedoeld om tegemoet te komen aan een gezonde kredietbehoefte in de samenleving. Een verantwoord krediet bevordert de financiële participatie van burgers, lost tijdelijke financiële knelpunten op en heeft een preventieve werking. Wij zien erop toe dat het krediet, inclusief de rente, door de klant binnen een redelijke termijn kan worden afgelost. Hierbij letten we erop dat een klant niet over gecrediteerd raakt. Een sociaal krediet kent in principe een looptijd van maximaal 60 maanden.
Om als gemeente te voldoen aan de nieuwe Wet Inburgering wordt voor het verplicht financieel ontzorgen van nieuwkomers steeds vaker de samenwerking met KBL gezocht. Naast het overnemen van de betalingen via Budgetbeheer voorziet een consumptief krediet ook in de behoefte de woninginrichting te faciliteren en kan met een zogenaamd "Bufferkrediet" direct worden gestart met het betalen van de vaste lasten totdat alle bronnen van inkomsten daadwerkelijk beschikbaar zijn voor de klant. Beide kredietvormen vallen onder het regulier sociaal consumptief krediet dat KBL kan verstrekken.

In 2024 hebben wij 1.137 aanvragen voor een consumptief krediet ontvangen. Daarvan zijn er 780 kredietaanvragen toegekend. In 2023 waren dat er 904 van de 1.367 aanvragen.
In 2024 hebben we 490 aanvragen voor een saneringskrediet ontvangen. Daarvan zijn 466 kredietaanvragen toegekend. In 2023 waren dat 586 van de 624 aanvragen.

In totaal heeft KBL in 2024 € 3.876.805 uitgeleend aan consumptieve- en saneringskredieten. In onderstaande tabel is een overzicht van de bestedingsdoelen van de kredietbedragen opgenomen:

Bestedingsdoel	Bedrag
Betaling schulden	172.570
Buffer	846.223
Huishoudelijke apparatuur	41.508
Kleding en schoeisel	500
Medische kosten	18.699
Overbruggen vaste lasten	3.150
Overbrugging inkomsten	6.852
Overige	16.147
Oversluiting	132.655
Saneringskredieten	1.182.417
Vakantie	7.636
Vervoersmiddelen	68.139
Woninginrichting	1.380.309
Totaal	**3.876.805**

In 2024 zijn de volgende bedragen gerealiseerd:

SOCIALE KREDIETVERSTREKKING	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Verschil
Brunssum	9.996	9.568	**428**
Kerkrade	24.276	19.968	**4.308**
Landgraaf	12.138	10.400	**1.738**
Maastricht	68.782	61.776	**7.006**
Sittard-Geleen	19.040	19.760	**-720**
Niet GR	103.736	73.144	**30.592**
Klanten	245.835	233.877	**11.958**
Heerlen	-	33.696	**-33.696**
Totaal	**483.803**	**462.189**	**21.614**

Inkomensbeheer en -ondersteuning

Budgetbeheer

In 2024 is het aantal huishoudens met budgetbeheer bij KBL licht gedaald, van 1.767 pakketten in 2023 naar 1.746 pakketten in 2024 (-1,2%).

KBL biedt twee verschillende vormen van budgetbeheer: bij de inzet van "Budgetbeheer Basis" zijn de betalingen van de primaire lasten gewaarborgd. Binnen "Budgetbeheer Totaal" worden daarnaast alle overige lasten van de klant betaald. Budgetbeheer is een instrument dat zowel preventief ter voorkoming van het ontstaan van huishoudelijke betalingsachterstanden als ook als flankerende hulp gedurende een traject van schuldhulpverlening kan worden ingezet. Budgetbeheer speelt niet alleen een heel belangrijke rol bij het voorkomen van een toestroom naar langdurige en duurdere bewindvoeringstrajecten, maar wordt ook regelmatig ingezet om een zachte landing mogelijk te maken als bijvoorbeeld de grondslag voor beschermingsbewind komt te vervallen. In de meeste gevallen is dit van toepassing op de zogenaamde schulden-bewinden nadat de schulden zijn opgelost.

Onderstaand een overzicht waarin de verdeling naar de verschillende budgetbeheerpakketten is weergegeven vanaf 2022:

BBR - VERDELING PAKKETTEN	2024	2023	2022
Basispakket	158	246	246
Totaalpakket	1.462	1.521	1.492
Statushouders	126	-	-
Pluspakket*	-	-	5
Totaal	**1.746**	**1.767**	**1.743**

**= het pluspakket wordt niet meer aangeboden.*

De ontwikkeling van het totaal aantal klanten per ultimo boekjaar van de GR-gemeenten blijkt uit onderstaande tabel:

Budgetbeheerrekeningen Aantal klanten	Ultimo 2024	Ultimo 2023	Verschil
Brunssum	57	77	**-20**
Kerkrade	158	148	**10**
Landgraaf	105	101	**4**
Maastricht	616	572	**44**
Sittard-Geleen	309	299	**10**
Heerlen	222	283	**-61**
Totaal	1.467	1.480	**-13**

Door KBL zijn over 2024 de volgende bedragen gerealiseerd:

BUDGETBEHEER	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Verschil
Brunssum	61.211	54.496	**6.715**
Kerkrade	135.826	96.848	**38.978**
Landgraaf	93.866	75.072	**18.794**
Maastricht	522.428	386.448	**135.980**
Sittard-Geleen	281.615	230.000	**51.615**
Niet GR	178.222	123.484	**54.738**
Klanten	272.464	238.382	**34.082**
Heerlen	159.595	165.120	**-5.525**
Totaal	**1.705.227**	**1.369.850**	**335.377**

Budgetbeheer Maatwerk

Van oorsprong als pilot opgestart om als mogelijk alternatief te dienen voor een traject beschermingsbewind is Budgetbeheer Maatwerk inmiddels uitgegroeid tot een volwaardige vorm van dienstverlening binnen KBL. Elke klant krijgt een op maat gesneden aanpak waarmee deze in zijn/haar eigen tempo kan werken aan behoud van de financiële redzaamheid en toewerken naar de maximale vergroting hiervan. Het tijdspad, de intensiteit en mate van begeleiding kan per situatie verschillen, maar de gemene deler blijft altijd: ”zo lang als nodig en zo kort als mogelijk”. De gemiddelde doorlooptijd van een traject Budgetbeheer Maatwerk bedroeg over de in 2024 beëindigde trajecten circa 11 maanden.

Alle KBL-budgetconsulenten zijn KIWA-gecertificeerde budgetcoaches waarmee de kans op succesvolle afronding van de trajecten gemaximaliseerd wordt. Daarnaast hebben zij een ruime werkervaring opgebouwd als budgetbeheerder, schuldhulpverlener en/of beschermingsbewindvoerder waardoor de klant kan rekenen op een professionele begeleiding gedurende zijn/haar traject. Hierbij is jaarlijkse bijscholing een verplicht onderdeel voor de medewerkers om actueel vakbekwaam te blijven.

Het klantenbestand Budgetbeheer Maatwerk is in tegenstelling tot voorgaande jaren in 2024 gedaald van 261 naar 240 dossiers. Dat is een daling van 8% ten opzichte van het voorgaande kalenderjaar. De daling is te verklaren door de geleidelijke uitstroom van dossiers van klanten uit de voormalige GR-gemeente Heerlen. Heerlen heeft na de uittreding nog tot 1 juli 2024 de dienstverlening Budgetbeheer Maatwerk ingekocht. Dat betekent dat er na deze datum alleen nog dossiers van de overige vijf GR-deelnemers zijn opgestart.

Zie onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de dossiers Budgetbeheer Maatwerk:

Ontwikkeling dossiers BBR Maatwerk	2024	2023	2022
Begin boekjaar	261	211	161
Gestart	155	175	190
Beëindigd	176	125	140
Totaal	**240**	**261**	**211**

Door KBL zijn over 2024 de volgende bedragen budgetbeheer maatwerk gerealiseerd:

BUDGETBEHEER MAATWERK	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Verschil
Brunssum	56.610	27.749	**28.861**
Kerkrade	354.519	269.008	**85.511**
Landgraaf	33.480	20.913	**12.567**
Maastricht	211.357	189.214	**22.143**
Sittard-Geleen	414.531	298.187	**116.344**
Niet GR	27.152	35.148	**-7.996**
Heerlen	202.406	320.356	**-117.950**
Totaal	**1.300.055**	**1.160.575**	**139.480**

Beschermingsbewind

Naast de hierboven reeds weergegeven diensten Budgetbeheer, Budgetbeheer Maatwerk en Budgetcoaching, biedt Kredietbank Limburg als sluitstuk van het inkomensbeheer en de inkomensondersteuning de wettelijke taak Beschermingsbewind aan. Dit is bestemd voor en voorbehouden aan meerderjarige burgers die voor langere duur en soms voor de rest van hun leven, op grond van lichamelijke of geestelijke beperkingen, niet meer in staat zijn om hun financiële zaken te regelen. Daarnaast kunnen mensen op grond van problematische schulden onder beschermingsbewind geplaatst worden. De duur van deze maatregel is in eerste instantie beperkt tot 5 jaar.

In 2024 is KBL onverminderd doorgegaan op de ingeslagen weg om burgers bij wie de grondslag voor beschermingsbewind wegvalt proactief te stimuleren en begeleiden om het beschermingsbewind op een passende wijze te laten eindigen. Hand in hand met de budgetconsulenten, casemanagers en externe samenwerkingspartners wordt de klant toe geleid naar een situatie waarin deze weer deels en waar mogelijk zelfs geheel zelfstandig verantwoordelijk wordt voor de eigen financiën.

In 2024 zijn er 104 dossiers gestart en 137 dossiers beëindigd. Het klantenbestand van de onderbewindgestelden is daarmee gedaald van 813 naar 780 dossiers. In 2024 is daarmee het bestaande klantenbestand met ca. 4% gedaald. Naast het beleid dat Kredietbank Limburg klanten niet onnodig lang in bewind wil houden, speelt (net als bij Budgetbeheer Maatwerk) mee dat er een geleidelijke uitstroom plaatsvindt van de in Heerlen woonachtige klanten.

De gemiddelde looptijd van een beschermingsbewinddossier bij KBL bedroeg over deze in 2024 beëindigde dossiers 4 jaar en 4 maanden.

Ontwikkeling dossiers beschermingsbewind	2024	2023	2022
Begin boekjaar	813	852	879
Gestart	104	87	103
Beëindigd	137	126	130
Totaal	**780**	**813**	**852**

Door KBL zijn over 2024 de volgende bedragen beschermingsbewind gerealiseerd.

BESCHERMINGSBEWIND	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Verschil
Brunssum	113.033	86.934	**26.099**
Kerkrade	428.451	398.993	**29.458**
Landgraaf	101.696	83.691	**18.005**
Maastricht	232.664	217.142	**15.522**
Sittard-Geleen	823.110	710.554	**112.556**
Niet GR	-	-	**-**
Klanten	682.074	729.472	**-47.398**
Heerlen	410.019	471.816	**-61.797**
Totaal	**2.791.047**	**2.698.602**	**92.445**

Ook in 2024 is er gebruik gemaakt van kostendekkende tarieven voor beschermingsbewind.

De verdeling van het aantal klanten beschermingsbewind per ultimo 2024 over GR-gemeenten en zelfbetalers is als volgt:

Beschermingsbewinden Aantal klanten	Facturatie	Zelfbetalers	Totaal
Brunssum	27	8	**35**
Kerkrade	101	26	**127**
Landgraaf	26	2	**28**
Maastricht	0	112	**112**
Sittard-Geleen	208	18	**226**
Niet GR	0	61	**61**
Heerlen	0	191	**191**
Totaal	362	418	**780**

Ten aanzien van de 61 zelfbetalers uit niet-GR gemeenten zij vermeld dat dit doorgaans klanten betreft die voorheen wel binnen 1 van de 6 GR-gemeenten woonachtig waren, doch op grond van een verhuizing nu buiten de GR woonachtig zijn. Een verhuizing wordt door de rechtbank niet gezien als grond voor een wijziging van bewindvoerder. Het beleid om geen beschermingsbewindklanten van buiten de GR-grenzen toe te laten tot beschermingsbewind was ook in 2024 onverkort van toepassing.

Schuldenaanpak

Schuldregeling is één van de instrumenten binnen het brede pallet aan diensten binnen de schuldhulpverlening. Een schuldregeling houdt in dat schulden van de klant in kaart worden gebracht waarna een voorstel aan de schuldeisers tegen finale kwijting wordt gedaan. KBL kan schulden op twee manieren regelen, namelijk via een schuldbemiddeling of via een saneringskrediet.

Binnen de schuldregeling hebben na juli 2023 twee grote wijzigingen plaatsgevonden. De eerste wijziging betreft de termijn waarop mensen moeten aflossen aan de regeling. Die is gehalveerd van 36 maanden naar 18 maanden. De minnelijke schuldregeling volgt hiermee de termijn die ook voor de wettelijke schuldregeling (WSNP) is bepaald. Met het halveren van de termijn beoogd de wetgever meer mensen in problematische schulden te bereiken om daarmee de doelstelling om het aantal mensen in problematische schulden voor 2030 te halveren.

De tweede wijziging is ingevoerd in juli 2024 en ziet toe op het bedrag dat mensen in een wettelijke of minnelijke schuldregeling moeten inzetten. Op basis van het Vrij Te Laten Bedrag (VTLB) wordt bepaald wat de aflossingscapaciteit is. Voorheen werd als minimum 5% van de geldende bijstandsnorm aangehouden. Het naar boven afronden van de berekende aflossingscapaciteit tot dit minimum van 5% is per juli 2024 vervallen. Dat betekent dat mensen alleen nog maar dat bedrag hoeven in te zetten dat is berekend op basis van het VTLB. Hiermee wordt recht gedaan aan het waarborgen van de bestaanszekerheid en hoeven mensen dus niet meer geld in te zetten voor het aflossen van hun schulden dan op basis van de VTLB is berekend.

Ook met deze maatregel beoogt de wetgever de weg naar het saneren van schulden laagdrempeliger te maken om daarmee meer mensen te bereiken en bij te dragen aan de ambitie om voor 2030 het aantal mensen in problematische schulden te halveren.

Bij een schuldbemiddeling spaart de klant gedurende 18 maanden zijn aflossingscapaciteit boven het berekende Vrij Te Laten Bedrag. Het voorstel aan de schuldeisers is dan ook een prognose omdat het inkomen van een klant kan fluctueren. De schuldeiser gaat akkoord met het gegeven dat het een prognose betreft waarbij KBL toeziet op het sparen boven het vrij te laten bedrag. 1 keer per half jaar wordt gekeken of de klant zich houdt aan de inspanningsverplichtingen die bij een minnelijke schuldregeling horen.

Bij een saneringskrediet (SK) wordt aan de start van het traject de aflossingscapaciteit van de klant berekend. Ook hier gebeurt dat op basis van 18 maanden. Dit is de basis voor het te verstrekken krediet waarmee schuldeisers ineens en vooraf worden afgekocht. Bij deze manier van werken weten schuldeisers direct waar ze aan toe zijn en hoeven zij niet gedurende 18 maanden de vordering nog in de boeken te houden. Voor de klant is er rust en overzicht. De klant heeft nog maar één schuldeiser, namelijk KBL. Hier betaalt hij/zij de lening in 18 maanden terug.

Zoals bekend spant KBL zich in om schulden met een SK te regelen, “tenzij”. Inmiddels wordt ook landelijk de meerwaarde om schulden met een SK te regelen breed gedragen en wordt door het Ministerie van SZW een fonds gesubsidieerd om het risico van deze kredieten vanuit dit fonds te dragen. Steeds meer gemeenten zijn aangesloten bij de Waarborgfonds Saneringskredieten.

De betaalmoraal van mensen met een SK is onverminderd hoog. Het achterstands-percentage ten opzichte van het uitstaande volume bedraagt per 31-12-2024 2,32%. Daarbij opgemerkt dat in die achterstand een aantal keren een 1e termijn zit omdat machtigingen ten behoeve van de aflossing buiten invloed van de klant later zijn verwerkt dan gepland.

In 2024 zijn 668 trajecten schuldregeling gestart en 780 beëindigd. Een aantal trajecten gestart in 2024 zijn nog in behandeling.

Aanvragen schuldregeling	2024	2023	2022
Aantal aanvragen	668	714	808
Aantal beëindigingen	780	936	952

In 2024 zijn er in totaal 438 minnelijke voorstellen geaccepteerd waarvan in 333 gevallen een akkoord via een saneringskrediet is bereikt. In 105 gevallen is een akkoord via een schuldbemiddeling bereikt.

Geaccepteerde schuldregelingen	2024	2023	2022
Saneringskrediet	333	528	484
Schuldbemiddeling	105	120	214
Totalen	**438**	**648**	**698**

Uit het overzicht blijkt dat de saneringskredieten steeds vaker worden ingezet als instrument van schuldhulpverlening.

Het aantal geaccepteerde schuldregelingen is in 2024 ten opzichte van 2023 zichtbaar gedaald met circa 30%. De samenhang tussen deze daling en de op de voorgaande pagina geschetste fundamentele wijzigingen qua schuldregelen wordt nader gemonitord en onderzocht, zowel lokaal door KBL als landelijk via o.a. branchevereniging NVVK.

Door KBL zijn over 2024 m.b.t. schuldregelen de volgende bedragen gerealiseerd:

SCHULDENAANPAK	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Verschil
Brunssum	109.242	95.472	**13.770**
Kerkrade	418.642	530.400	**-111.758**
Landgraaf	203.133	107.328	**95.805**
Maastricht	1.155.252	921.856	**233.396**
Sittard-Geleen	1.042.440	927.576	**114.864**
Niet GR	608.774	528.725	**80.049**
Klanten	178.788	224.497	**-45.709**
Heerlen	557.838	581.256	**-23.418**
Totaal	**4.274.109**	**3.917.110**	**356.999**

WSNP-verklaringen

Zoals bij het onderdeel Schuldenaanpak al is opgemerkt, spant KBL zich in om zoveel als mogelijk minnelijk tot een akkoord met de schuldeisers van een klant te komen, mits dit de duurzame oplossing voor de schuldenproblematiek van de klant dient. Mocht er echter geen akkoord met de schuldeisers worden bereikt, dan mag een verzoek voor toelating tot de wettelijke schuldsanering (WSNP) bij de Rechtbank worden ingediend. Bij toelating tot de WSNP wordt voor de klant een bewindvoerder WSNP aangewezen. Deze WSNP-trajecten vinden buiten KBL plaats waarbij in sommige gevallen wel het inkomensbeheer bij KBL plaatsvindt. KBL bereidt klanten voor op deze WSNP-zittingen bij de Rechtbank en blijft gedurende de WSNP de klant ondersteunen en begeleiden.

Onze klanten geven aan deze voorbereiding op zo'n WSNP-zitting als waardevol te ervaren. Het naar de Rechtbank gaan brengt toch een hoop spanning en stress met zich mee. Door goed voorbereid te zijn nemen we een deel van deze zorgen weg. Onze casemanagers gaan samen met de klant naar de WSNP-zitting toe.

We merken nadrukkelijk op dat een aanvraag voor toelating tot de WSNP geen "mislukt" minnelijk traject is. Vanuit de WSNP-wetgeving heeft er in 2023 wel een aanpassing plaatsgevonden waarbij een gedegen onderbouwing waarom een minnelijk traject geen kans van slagen heeft ook zou volstaan om een aanvraag WSNP te mogen indienen. Voorheen diende altijd een minnelijk traject ondernomen te worden. In de praktijk is dit echter nauwelijks aan de orde geweest omdat minnelijk nog steeds het merendeel van de minnelijke trajecten slaagt.

Onderstaand een overzicht van de afgifte WSNP-verklaringen in 2024:

Afgifte WSNP-verklaringen	GR 2024	Niet GR 2024	Totaal 2024	Totaal 2023
	21	23	**44**	48
Totaal	**21**	**23**	**44**	**48**

Het aantal afgegeven WSNP verklaringen is in 2024 ten opzichte van 2023 nagenoeg gelijk gebleven. De effecten van de eerder geschetste fundamentele wijzigingen qua schuldregelen op het voorziene volume aan WSNP verklaringen worden nader gemonitord en onderzocht, zowel lokaal door KBL als landelijk via o.a. brancheverenigingen NVVK.

Kerngegevens:

Inwoners aantal	per 1 jan 2024	per 1 jan 2023
Brunssum	27.770	27.682
Kerkrade	45.311	45.620
Landgraaf	37.112	37.175
Maastricht	125.285	122.734
Sittard-Geleen	92.624	92.234
Totaal	328.102	325.445

Jaarrekening 2024

Kredietbank Limburg

Balans per 31 december 2024 (na resultaatbestemming)

		2024		2023
ACTIVA				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut				
Gebouwen	0		0	
Machines, apparaten en installaties	750.934		154.389	
Totaal materiële vaste activa met economisch nut	**750.934**		**154.389**	
Totaal vaste activa		**750.934**		**154.389**
Financiële vaste activa				
Kredieten		**5.276.577**		**5.905.303**
Vlottende activa				
Uitzettingen	391.959		504.363	
Liquide Middelen	8.276.575		6.775.838	
Overlopende activa	841.523		2.132.117	
Totaal vlottende activa		**9.510.058**		**9.412.318**
Totaal		**15.537.568**		**15.472.011**

Passiva				
Vaste Passiva				
Eigen vermogen	304.531		17.057	
Resultaat vóór verliesverrekening	1.698.361		370.923	
Bijdrage GR-gem. in exploitatieres.	0		0	
Eigen vermogen ult. verslagperiode	2.002.892		387.980	
Voorzieningen	245.292		247.748	
Vaste schulden	493.721		615.611	
Totaal vaste passiva		**2.741.905**		**1.251.339**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden	9.677.357		11.987.304	
Overlopende passiva	3.118.307		2.233.368	
Totaal vlottende passiva		**12.795.663**		**14.220.671**
Totaal		**15.537.568**		**15.472.010**

Overzicht van baten en lasten 2024

Staat van baten en lasten - programmaniveau			
2024	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Programma 1 - Schuldhulpverlening	15.008.450	8.674.304	6.334.145
Totaal programma('s)	**15.008.450**	**8.674.304**	**6.334.145**
Overhead	-	4.635.784	4.635.784
Bedrag onvoorzien	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**15.008.450**	**13.310.088**	**1.698.361**
Mutaties reserves	-	-	-
Saldo na mutaties reserves	**15.008.450**	**13.310.088**	**1.698.361**
Dekking GR gemeenten	-	-	-
Resultaat	**15.008.450**	**13.310.088**	**1.698.361**

Staat van baten en lasten - Programma schuldhulpverlening

	jaar 2024		jaar 2023
Programma 1: Schuldhulpverlening			
Baten:	**Realisatie**	**Prognosedocument 2024/ begrotingswijziging**	**Realisatie 2023**
Preventie, vroegsignalering en educatie	1.266.350	1.277.531	948.325
Preventieprojecten	-	-	-
subtotaal	1.266.350	1.277.531	948.325
Intake	1.408.545	1.415.964	1.414.651
Sociale kredietverstrekking (intakegeprekken)	237.020	245.164	231.224
Inkomensbeheer en ondersteuning:			
Budgetbeheer	1.718.098	1.712.252	1.361.002
BBR-Maatwerk	1.178.656	1.311.583	1.182.217
Bewindvoering	2.726.708	2.765.481	2.692.396
subtotaal	5.623.461	5.789.316	5.235.615
Schuldenaanpak	4.426.928	4.504.911	4.038.270
Overige bedrijfsopbrengsten			
Overige baten	99.842		
Detachering interim SHV	47.988		
	147.830	18.367	79.145
Rentemarge			
Rentebaten kredieten	373.693	383.733	386.895
Overige rentebaten minus kosten	123.412	104.420	97.932
Rentemarge	497.105	488.153	484.827
Deelname GR in voorziening kredport	1.290	-	7.285
Bijzondere baten			
Opbrengsten KOT	884.905	-	440.586
Opbrengsten FNWL	231.847	129.366	-
Uittreedsom Heerlen 2024	283.168	79.750	-
	1.399.920	209.116	440.586
Totaal baten	**15.008.450**	**13.948.522**	**12.879.928**
Lasten:			
Salarissen	9.242.137	9.181.117	9.025.191
WW-uitkeringen	30.057	4.555	4.532-
Inhuur medewerkers	701.340	655.693	656.667
Overige personeelslasten	177.296	146.510	114.354
Afschrijvingen	72.801	73.139	87.438
Huisvestingslasten	334.867	381.793	326.867
Bureau/administratielasten	1.531.546	1.754.917	1.336.673
Beheerslasten	818.847	812.371	483.728
Mutatie voorz bovenwett. Verlofuren	29.568-	3.161	34.748
Mutatie voorzieining kredietport.	1.290	-	7.285
Lasten FNWL			
Salarissen FNWL	154.041	154.041	-
Bureau & administratielasten FNWL	139	-	-
Inhuur FNWL	3.666	3.666	-
Lasten KOT			
Salarissen KOT 2024	215.297 -		372.259
WW uitkeringen KOT	17.887	17.887	16.933
Bureau & administratielasten KOT	335	-	1.458
Beheerslasten (Accountantscontrole)	38.109	-	42.248
Huisvestinglasten	-	-	7.688
Totaal lasten boekjaar	**13.310.088**	**13.188.850**	**12.509.005**
Resultaat vóór afboekingen	**1.698.361**	**759.672***	**370.923**
Afboekingen	**6.743**		**31.109**
Resultaat na afboekingen	**€ 1.691.618**		**€ 339.815**

**exclusief voorzien financieel effect afrekening project KOT + € 782.000*

Toelichtingen:

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) voor provincies en gemeenten. De gehanteerde terminologie voor de posten op de balans en in de staat van baten en lasten wijkt in enkele gevallen af van het model dat door het BBV wordt voorgeschreven. Deze afwijkingen zijn echter zorgvuldig afgewogen. Tevens zijn wij van mening dat zij het inzicht voor de gebruikers van de jaarrekening van KBL verbeteren. Ze sluiten beter aan bij de specifieke aard van de activiteiten van KBL, zoals schuldhulpverlening, budgetbeheer, beschermingsbewind en sociale kredietverlening. Daarnaast is bij de bepaling van het resultaat rekening gehouden met de uitgangspunten zoals vastgelegd in het controleplan, dat is goedgekeurd door het algemeen bestuur.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva, evenals de bepaling van het resultaat, geschiedt op basis van historische kosten. Tenzij anders vermeld bij het desbetreffende balanshoofd, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden alleen geboekt voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die voortkomen uit gebeurtenissen vóór het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij bekend zijn geworden vóór het opstellen van de jaarrekening.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Door het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden met betrekking tot jaarlijks terugkerende arbeidskostenverplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personeelslasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt. Dit betreft bijvoorbeeld de ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
Voor arbeidskostenverplichtingen van jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen en worden er op andere wijze geen verplichtingen opgenomen. De referentieperiode is gelijk aan die van de meerjarenraming, namelijk vier jaar. In geval van (eenmalige) schokeffecten, zoals bij reorganisaties, wordt wel een verplichting opgenomen.
Per 1 januari 2016 is KBL belastingplichtig in het kader van de Wet vennootschapsbelasting. Eind 2016 heeft voor het eerst overleg plaatsgevonden met de Belastingdienst over de fiscale status van de activiteiten van KBL. Dit overleg heeft ertoe geleid dat in 2023, met terugwerkende kracht, is besloten dat geen van de activiteiten van KBL belast wordt in het kader van de vennootschapsbelasting.

Algemeen

Deze jaarrekening heeft betrekking op de periode 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. Alle bedragen luiden in euro's, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op de betreffende investering; in dergelijke gevallen wordt afgeschreven over het netto saldo. Slijtende investeringen worden vanaf het boekjaar volgend op de ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening

wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Voor grondbezit met economisch nut wordt geen afschrijving toegepast (dit is niet van toepassing).
Bij de waardering wordt, indien van toepassing, rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering echter niet plaatsgevonden.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Verbouwing:	15 jaar
Automatisering:	
Hardware en software	3-4 jaar
Mobiele telefoons	2 jaar
Inventaris en inrichting:	4-10 jaar

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Kredieten
Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde, waarbij v.w.b. de integrale kredietportefeuille een voorziening is gevormd voor verwachte oninbaarheid van de kredieten. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande kredieten. Hieronder zijn begrepen de vorderingen op klanten.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande vorderingen.
De spaartegoeden van klanten die onder bewindvoering staan, worden in de jaarrekening onder de vlottende activa opgenomen. Onder de netto vlottende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen. Terugbetaling vindt plaats op het moment dat bewindvoering is komen te vervallen.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
Vanaf 2020 is een voorziening WW-verplichting gevormd. KBL is eigenrisicodrager voor WW-uitkeringen van voormalige medewerkers. Deze voorziening wordt gewaardeerd op het voorzienbare verlies.
Daarnaast is er vanaf 2022 is een voorziening bovenwettelijke vakantiedagen gevormd. Deze voorziening wordt gewaardeerd op het voorzienbare verlies.

Vaste schulden
Onder de vaste schulden zijn begrepen de achtergestelde leningen die, in overeenstemming met de bepalingen bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), door aan de GR deelnemende gemeenten gestort zijn. Deze achtergestelde leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto vlottende schulden

De netto vlottende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de netto vlottende schulden valt de post 'crediteuren klanten'. Deze schulden worden eveneens tegen de nominale waarde opgenomen en betreffen de verschuldigde bedragen aan de crediteuren van klanten van KBL. De verantwoording van deze schulden vindt deels plaats op het moment van ontvangst van de factuur, en deels op basis van de onderliggende budgetplannen.

Onder de liquide middelen zijn de bankrekeningen opgenomen waarop gelden van de klanten van KBL worden ontvangen. Deze rekeningen worden gebruikt voor de betaling van de verschuldigde bedragen aan de crediteuren van klanten.

Daarnaast zijn onder de schulden de verplichtingen aan leveranciers, handelskredieten en het banksaldo van de eigen middelen van KBL opgenomen.

Overlopende passiva
De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Gebruik van schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening dient de directie, in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa met economisch nut		2024		2023
	€	750.934	€	154.389

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Verbouwingen	*Automatisering (incl. telefonie)*	*Inventaris*	*Totaal*
Stand per 1 januari 2024				
Aanschafwaarde	2.043.677	3.150.524	885.264	6.079.465
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677	3.046.311	835.085	5.925.073
Boekwaarde	-	104.213	50.179	154.389
Mutaties in 2024				
Investeringen	-	554.979	116.326	671.305
Desinvesteringen	-	3.828	-	3.828
Afschrijvingen	-	58.255	12.680	70.935
	-	492.896	103.646	596.542
Stand per 31 december 2024				
Aanschafwaarde	2.043.677	3.705.503	1.001.590	6.750.770
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677-	3.108.394-	847.765-	5.999.836-
Boekwaarde	**-**	**597.108**	**153.825**	**750.934**

In 2024 hebben voor €554.979 aan investeringen plaatsgevonden v.w.b. automatisering. Dit betreft hardware en telefonie. Daarnaast hebben er voor €116.326 aan investeringen plaatsgevonden v.w.b. inrichting kantoor. Daar waar KBL in samenspraak met het AB een investeringskrediet in 2024 heeft afgesproken conform notitie Investeringskrediet begrotingswijziging 2024 en meerjarenbegroting 2025-2027 van € 711.000, zijn de kosten met +/- €40.000 lager uitgevallen.

Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf het boekjaar volgend op het boekjaar van investering. Verbouwingen worden afgeschreven in 15 jaar. Inventaris en inrichting wordt afgeschreven in 4 of 10 jaar. Automatisering (Hardware en systemen) wordt afgeschreven in 3 of 4 jaar. Mobiele telefoons in 2 jaar.

Kredieten		2024		2023
	€	5.276.577	€	5.905.303

De samenstelling van de kredieten is als volgt:

Persoonlijke leningen	5.278.270	5.912.401
Doorlopende kredieten	0	48
	5.278.270	5.912.449
Voorziening oninbare kredieten	-1.693	-7.146
	5.276.577	**5.905.303**

Het verloop van de kredietportefeuille in 2024 blijkt uit onderstaande opstelling:

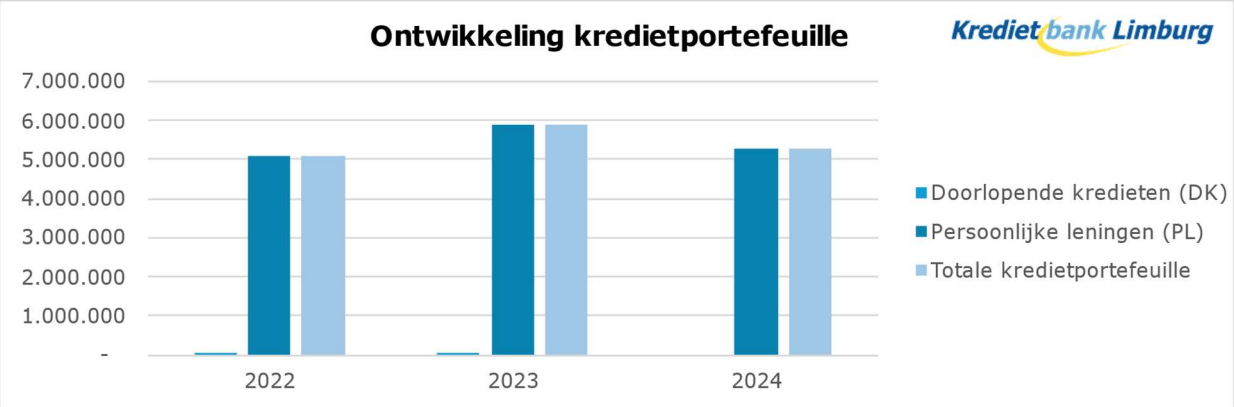
Boekwaarde per 31-12-2024	**5.912.449**
Verstrekkingen	3.898.830
-/- aflossingen	4.526.266
-/- afboekingen	6.745
Boekwaarde per 31-12-2025	**5.278.270**

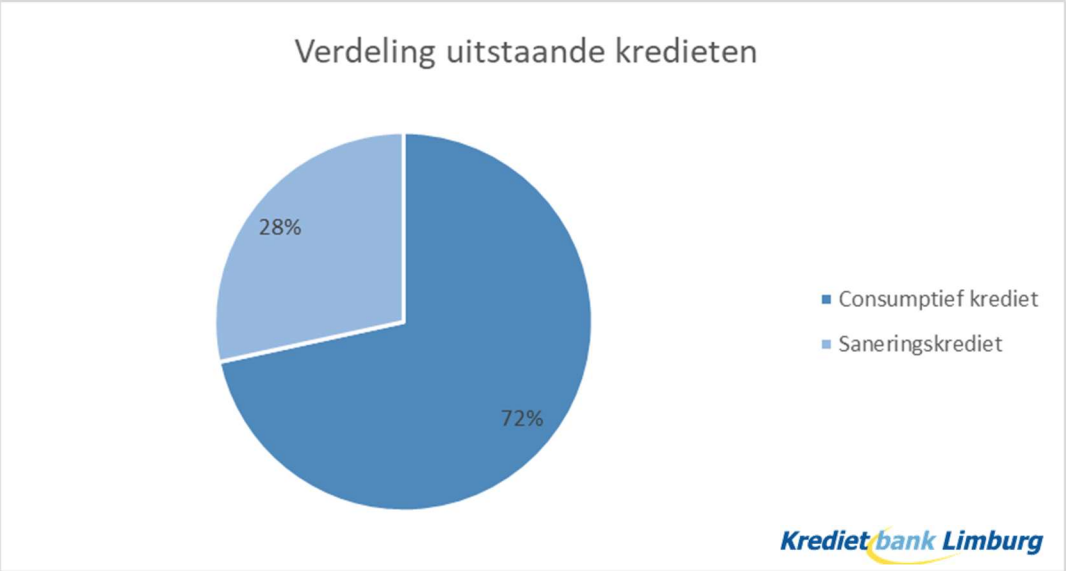
Dit betreffen de netto boekwaarden van de uitstaande kredieten. Onderstaand is het verloop van de doorlopende kredieten en persoonlijke leningen van 2022 tot en met 2024 weergegeven:

	Persoonlijke leningen (PL)	***Doorlopende kredieten (DK)***	***Totale kredietportefeuille***
2022	5.066.687	1.863	5.068.550
2023	5.912.401	48	5.912.449
2024	5.278.270	0	5.278.270

Er is bewust ingezet op de daling van de Doorlopende Kredieten, o.a. door oversluiting.

De informatie uit de tabel is vertaald naar de volgende grafieken:

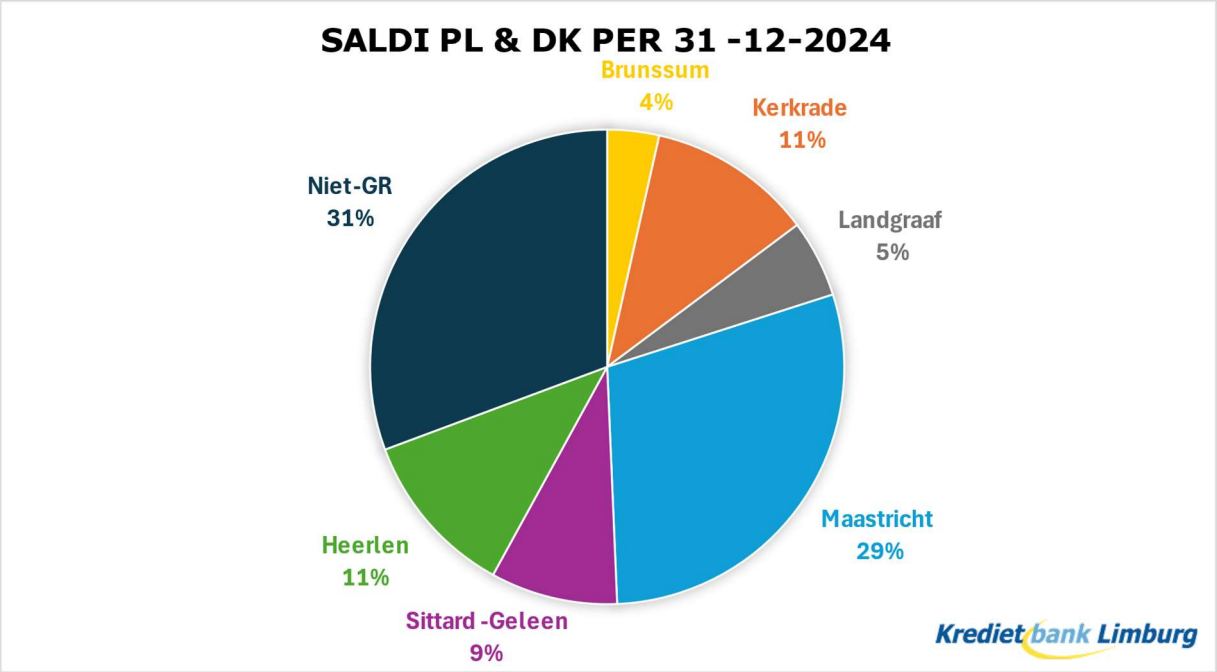

De verdeling van de kredietportefeuille is als volgt:

	Aantal PL	Bedrag	Aantal DK	Bedrag	TOTAAL
Brunssum	123	186.395	-	-	186.395
Kerkrade	327	594.529	-	-	594.529
Landgraaf	186	278.213	-	-	278.213
Maastricht	838	1.544.581	-	-	1.544.581
Sittard-Geleen	341	457.606	-	-	457.606
Totaal GR	**1.815**	**3.061.325**	**-**	**-**	**3.061.325**
Heerlen	*472*	*598.370*	-	-	*598.370*
Niet-GR	*929*	*1.618.572*	-	-	*1.618.572*
TOTAAL	**3.216**	**5.278.270**	**-**	**-**	**5.278.270**

De verdeling van de kredietportefeuille over de GR-deelnemers is in de volgende grafiek inzichtelijk gemaakt.

Voorziening oninbare kredieten:
Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Op basis van een integrale beoordeling van de kredietportefeuille is gebleken dat een voorziening ter grootte van € 1.691 nodig is. Dit bedrag bestaat per 31 december alleen nog uit kredieten vanaf 2005.
Onderstaand wordt het verloop van de voorzieningen over de periode vóór 2005 toegelicht.

Voorziening kredieten vóór 2005 ultimo 2023	**276**
Dotaties	0
Aanwendingen	-87
Vrijval	-189
Voorziening kredieten vóór 2005 ultimo 2024	**0**

In 2024 heeft zich alleen nog een afboeking plaatsgevonden voor een cliënt uit de gemeente Landgraaf.

2024						
Gemeente	**WSNP**	**Overlijden**	**ASR**	**VOW/Geen verhaal**	**Deurwaarder kost/rente/geen verhaal**	**Totaal**
Brunssum						€ 0
Heerlen						€ 0
Landgraaf					€ 87	€ 87
Sittard-Geleen						€ 0
Overige						€ 0
Totaal 2024	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 87**	**€ 87**
In procenten	**0%**	**0,0%**	**0%**	**0%**	**100%**	**100%**

Onderstaand wordt het verloop van de voorzieningen over de periode vanaf 2005 toegelicht.

Voorziening kredieten vanaf 2005 ultimo 2023	**6.870**
Dotaties	1479
Aanwendingen	-6658
Vrijval	0
Voorziening kredieten vanaf 2005 ultimo 2024	**1691**

De verdeling van de categorieën afboekingen 2024 voor kredieten vanaf 2005 is over de gemeenten verdeeld als volgt:

2024						
Gemeente	**WSNP**	**Overlijden**	**ASR**	**VOW/Geen verhaal**	**Deurwaarder kost/rente/geen verhaal**	**Totaal**
Brunssum						€ 0
Heerlen			€ 108			€ 108
Kerkrade						€ 0
Landgraaf						€ 0
Maastricht			€ 744			€ 744
Sittard-Geleen				€ 4.042		€ 4.042
Overig		€ 840	€ 371		€ 554	€ 1.765
Totaal 2024	**€ -**	**€ 840**	**€ 1.222**	**€ 4.042**	**€ 554**	**€ 6.658**
In procenten	**0%**	**13%**	**18%**	**61%**	**8%**	**100%**

Uitzettingen	**2024**	**2023**
	€ 391.959	**€ 504.363**

De uitzettingen bestaan uit:

	2024	**2023**
Vorderingen op openbare lichamen	290.038	403.280
Overige vorderingen	101.921	101.083
Totaal	**391.959**	**504.363**

Vorderingen op openbare lichamen	**2024**	**2023**
	€ 290.038	**€ 403.280**

Het vorderingensaldo per 31 december 2024 bestaat uit:

Omschrijving	**2024**	**2023**
Deelname GR gemeenten in voorziening kredietport.	8.437	38.255
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	0	0
Diensten GR-gemeenten	0	25.866
Diensten Niet-GR gemeenten	281.602	339.160
Totaal	**290.038**	**403.280**

Overige vorderingen	2024	2023
	€ 101.921	€ 101.083

Dit betreffen de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert in het kader van bewindvoering. Onder de kortlopende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen (overige schulden).

Liquide middelen	2024	2023
	€ 8.276.575	€ 6.775.838

De liquide middelen per 31 december bestaan uit:

	2024	2023
Kasmiddelen	957	1.389
Bankrekeningen	8.275.619	6.774.449
Totaal	**8.276.575**	**6.775.838**

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Onder de liquide middelen zijn 2 bankrekeningen (inzake schuldhulpverlening en beschermingsbewind) bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) opgenomen waarop de gelden van klanten worden ontvangen. Deze bankrekeningen worden gebruikt ten behoeve van de betaling van de verschuldigde bedragen aan de crediteuren van klanten en aan klanten.
Met BNG is een kredietovereenkomst gesloten die voorziet in rentecompensatie van alle betaalrekeningen van KBL.

Schatkistbankieren
De verplichting tot schatkistbankieren geldt alleen voor de overtollige eigen middelen van de KBL. De gelden van klanten zijn hiervan uitgezonderd. In 2024 is het drempelbedrag voor het afstorten van overtollige middelen € 1.000.000. De eigen middelen van KBL zijn het gehele jaar onder genoemd drempelbedrag gebleven zodat er geen verplichting tot afstorten was in 2024.
Zie onderstaande berekening per kwartaal:

Verslagjaar 2024 (bedragen x € 1.000)				
Drempelbedrag	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**
	Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-5615,8663	-1.546	-2.400	-2.665
Ruimte onder het drempelbedrag	6.616	2.546	3.400	3.665
Overschrijding van het drempelbedrag	**0**	**0**	**0**	**0**

Overlopende activa	2024	2023
	€ 841.523	€ 2.132.117

De overlopende activa kunnen als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	2024	2023
Nog te ontvangen bedragen	748.786	2.019.408
Vooruitbetaalde bedragen	92.738	112.709
Totaal	**841.523**	**2.132.117**

Nog te ontvangen bedragen
De nog te ontvangen bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	2024	2023
Nog te ontvangen rente	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen	748.786	2.019.408
Totaal	**748.786**	**2.019.408**

De overige nog te ontvangen bedragen betreft de volgende categorieën:
- Overuitputting van de voorschotten GR-gemeenten - €585.619
- BTW suppletie - € 41.112
- Teruggave fietsplan en bedrijfsfitness - €6460
- Factuur december Heerlen - €85.925
- Facilitaire dienstverlening Maastricht Randwyck - €17.225
- Overige – €12.445

Vooruitbetaalde bedragen
De vooruitbetaalde bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	2024	2023
Vooruitbetaalde huur	4.986	17.834
Vooruitbetaalde onderhoud	55.598	67.931
Vooruitbetaald verzekeringen	12.063	1.662
Overige vooruitbetaalde bedragen	20.091	25.281
Totaal	**92.738**	**112.709**

Eigen vermogen en resultaat	2024	2023
	€ 2.002.892	€ 387.980

Het eigen vermogen per 1 januari	**387.980**	**17.057**
Onttrekkingen EV	83.449-	**-**
Resultaat boekjaar vóór verliesverrekening	1.698.361	370.923
Eigen vermogen voor verliesneming	**2.002.892**	**387.980**
Bijdrage gemeenten in exploitatieresultaat	0	0
Het eigen vermogen per 31 december	**2.002.892**	**387.980**
Aflossing achtergestelde leningen	493.721-	-
Af te dragen aan GR-gemeenten	708.869-	-
Eigen vermogen per saldo	**800.302**	**387.980**

Conform artikel 30 lid 4 wordt een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank, voor zover het niet van het eigen vermogen kan worden afgeschreven, door de gemeenten vergoed.

Per 31 december bestaat er een eigen vermogen van **€ 2.002.892.** Tijdens de bestuursvergadering van 19 januari 2012 is besloten dat het weerstandsvermogen is bepaald op 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening). De berekening van het weerstandsvermogen ultimo 2024 blijkt uit onderstaande optelling:

Weerstandsvermogen	**2024**	**2023**
Lasten excl. mutatie voorziening	13.338.366	12.466.972
Weerstandsvermogen 6%	800.302	748.018
Eigen vermogen 31 december	**2.002.892**	**387.980**
Aflossing achtergestelde leningen	-493.721	0
Af te dragen aan GR-gemeenten	-708.869	
Het eigen vermogen na winstbestemming	**800.302**	**387.980**

Aangezien het eigen vermogen na winstbestemming per ultimo boekjaar hoger is dan het weerstandsvermogen, bestaat er een terugbetalingsverplichting. Ten eerste is gekeken naar de solvabiliteitsratio waarin de achtergestelde lening is toegevoegd aan het eigen vermogen conform de afspraken in de contracten met betrekking tot de achtergestelde leningen. Het merendeel dan 10% solvabiliteit, wordt eerst terugbetaald aan de GR gemeenten inzake de aanwezige achtergestelde leningen. In dit geval een volledige terugbetaling. Het overige gedeelte aan eigen vermogen, meer dan het weerstandvermogen, wordt terugbetaald aan de GR gemeenten.

Aangezien de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de risicoanalyse 2025 is vastgesteld op **€ 837.250** en het eigen vermogen na winstbestemming **€ 800.302** betreft, is de ratio weerstandsvermogen 0,96.
De waarde <1 kwalificeert hiermee net onvoldoende. Desalniettemin, de risico's worden in de meerjarenbegroting door de deelnemende gemeenten gedekt. Tevens staan de GR gemeenten conform de aard van de GR garant voor eventuele tekorten in de toekomst.

Voorzieningen	**2024**	**2023**
	€ 245.292	**€ 247.748**

De voorzieningen betreffen:

Voorziening verplichtingen, verliezen en risico's	**2024**	**2023**
Voorziening WW-verplichting	27.112	0
Voorziening bovenwettelijke verlofuren	218.180	247.748
	245.292	**247.748**

Met ingang van het boekjaar 2020 wordt, conform de richtlijnen van het BBV, een voorziening voor de WW-verplichting opgenomen in de jaarrekening. Het saldo ultimo 2024 is bepaald op basis van geschatte WW-uitkeringen inzake voormalige medewerkers wiens dienstverband vóór 31 december 2024 is beëindigd.

Het verloopoverzicht van de voorziening WW-verplichting is als volgt:

	2024	2023
Boekwaarde begin boekjaar	**-**	**9.000**
Toevoeging	27.112	397-
Vrijval	-	6.642-
Aanwending	-	1.961-
Boekwaarde einde boekjaar	**27.112**	**0**

Met ingang van het boekjaar 2022 wordt, conform de richtlijnen van het BBV, een voorziening voor de bovenwettelijke verlofuren opgenomen in de jaarrekening. Het saldo ultimo 2024 is bepaald op basis van het saldo van de bovenwettelijke verlofuren per 31 december 2024.

Het verloopoverzicht van de voorziening bovenwettelijke verlofuren is als volgt:

	2024	2023
Boekwaarde begin boekjaar	**247.748**	**213.000**
Toevoegingen	33.896	94.211
Vrijval	993-	8.058-
Aanwending	62.471-	51.405-
Boekwaarde einde boekjaar	**218.180**	**247.748**

Vaste schulden	2024	2023
	€ 493.721	**€ 615.611**

De vaste schulden betreffen:

Onderhandse leningen openbare lichamen	2023	2022
	€ 493.721	**€ 615.611**

Het verloopoverzicht is als volgt:

Saldo 31-12-2023	615.611	615.611
Vermeerderingen	0	0
Aflossingen	121.890	0
Saldo 31-12-2024	**493.721**	**615.611**

De onderhandse leningen per 31 december betreffen "Achtergestelde leningen". Diverse gemeenten hebben de achtergestelde leningen gestort, in overeenstemming met de bepaling bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling. Onderstaand volgt een overzicht met hierin gespecificeerd de saldi per gemeente:

Achtergestelde leningen deelnemers GR	**2024 na correctie solvabiliteit**	**2024**	**2023**
Brunssum	-	59.674	59.674
Heerlen	-	-	121.890
Kerkrade	-	91.104	91.104
Landgraaf	-	60.430	60.430
Maastricht	-	154.720	154.720
Sittard-Geleen	-	127.793	127.793
Totaal	-	**493.721**	**615.611**

Per 31 december 2024 is de achtergestelde lening van gemeente Heerlen vrijgevallen ten behoeve van de uittreedsom en overgeboekt naar vooruit ontvangen bedragen. De overige

gemeenten hebben per 31-12-2024 voor verdeling van het eigen vermogen dezelfde bedragen aan achtergestelde leningen open staan als op 31-12-2023.

Terugbetaling en rentevergoeding achtergestelde leningen deelnemers GR

Wanneer de geaccumuleerde batige saldi, vermeerderd met de achtergestelde leningen van de deelnemers op enig moment de nagestreefde solvabiliteit (10%) overschrijden, dan wordt het meerdere deel pro rata in mindering gebracht op de achtergestelde leningen. Gelet op het exploitatieresultaat en de balansposities vindt over 2024 een volledige terugbetaling plaats van de achtergestelde leningen aan de deelnemers van de GR. Dit is ook opgenomen onder het onderdeel eigen vermogen. De achtergestelde leningen zijn renteloos. Na verdeling van de winst per 01-01-2025 zullen de achtergestelde leningen aan de verschillende GR gemeenten volledig terugbetaald worden. Dit zal geschieden door middel van een aflossing verwerkt in de staat van baten en lasten in 2025.

Netto vlottende schulden	**2024**	**2023**
	€ 9.677.357	**€ 11.987.304**

De netto vlottende schulden bestaan uit:

	2024	**2023**
Overige schulden	7.012.454	7.973.537
Bank	2.664.903	4.013.767
Totaal	**9.677.357**	**11.987.304**

Overige schulden	**2024**	**2023**
	€ 7.012.454	**€ 7.973.537**

De overige schulden kunnen als volgt worden weergegeven:

	2024	**2023**
Crediteuren klanten	6.718.031	6.776.343
Verplichtingen liquide middelen klanten	101.921	101.083
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	192.502	1.096.110
Totaal	**7.012.454**	**7.973.537**

Crediteuren klanten
Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze klanten die vanaf januari 2024 tot uitbetaling leiden. Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van klanten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen klanten
Dit zijn de gelden van klanten beschermingsbewind waarvan KBL de bankrekening beheert. Onder overige vorderingen staan de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor hetzelfde bedrag. De sterke afname wordt veroorzaakt door het overzetten van de bankrekeningen naar beheer- en leefgeldrekeningen van de Rabobank.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten
Het crediteurensaldo per 31 december 2024 laat een saldo zien van € 6.718.031 en bestaat uit reguliere inkopen en de daaruit volgende crediteuren.

Bank	2024	2023
	€ 2.664.903	€ 4.013.767

Deze post betreft de bankrekening (negatieve) eigen middelen van KBL. Met de 2 bankrekeningen van de BNG t.b.v. klanten (zie liquide middelen) maken ze deel uit van hetzelfde rentecompensatiestelsel.

Overlopende passiva	2024	2023
	€ 3.118.307	€ 2.233.368

De overlopende passiva kunnen als volgt worden weergegeven:

	2024	2023
Verplichtingen welke in het lopend begrotingsjaar zijn opgebouwd en volgend begr. jaar worden betaald	**2.641.645**	**1.614.470**
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	**476.662**	**618.898**
Totaal	**3.118.307**	**2.233.368**

Verplichtingen

De verplichtingen ultimo 2024 bestaan uit:

- Loonkosten te betalen aan gemeente Maastricht € 1.546.620
- Te verrekenen btw-teruggave op bewind € 866.945 aan de GR
- Advieskosten € 45.512
- Inhuur € 40.104
- Investeringen € 64.751
- Servicekosten pand € 69.411
- WW-uitkeringen € 2.780
- Overige verplichtingen € 5.522

Vooruitontvangen bedragen

Het bedrag ultimo 2024 betreft de "ontvangen" achtergestelde lening en het aandeel in het eigen vermogen t.b.v. de uittreedsom van de gemeente Heerlen.

Omschrijving	**2024**	**2023**
Vooruitontvangen bedragen	476.662	618.898
Te betalen belastingen en sociale verzekeringen	-	-
Totaal	**3.118.307**	**2.233.368**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

KBL heeft een aantal niet uit de balans blijkende verplichtingen die voornamelijk betrekking hebben op huur- en servicecontracten met een resterende looptijd variërend van 1 tot 5 jaar.

De huurverplichtingen voor onroerend goed bedragen in totaal € 80.540, met een contractduur die loopt tot 30 juni 2025. Daarnaast heeft de onderneming verplichtingen met betrekking tot onderhoudscontracten voor gebouwen, waarvan de resterende contractwaarde € 57.500 per half jaar bedraagt, met een begindatum van 1 oktober 2024 en een opzegtermijn van 3 maanden voor beëindiging.

Op het gebied van software is er een verplichting voor de primaire registratiesoftware met Bizon, ter waarde van € 133.496, die loopt van 1 oktober 2024 tot 31 december 2024. Ook is er een verplichting voor primaire registratiesoftware met Stratech ter waarde van € 53.000, met een looptijd van 1 januari 2025 tot 31 december 2025. Verder bestaat er een verplichting voor IT-diensten met Interstellar, met een totale waarde van € 2.618.072, die loopt van 1 september 2024 tot 1 september 2029.

Naast deze verplichtingen heeft de onderneming een contract voor telefonie bij Kreuze ter waarde van € 112.972, met een looptijd van 1 juli 2024 tot 31 juli 2025. Daarnaast is er nog een verplichting voor postbezorging bij Business Post, met een contractwaarde van € 109.000.

Deze verplichtingen vertegenwoordigen aanzienlijke verbintenissen die over de komende jaren zullen worden nagekomen, conform de overeengekomen contractduur.

Soort verplichting	**Leverancier**	**Restant contractwaarde**	**Ingang**	**Einde**
Huur onroerend goed	Brix 3.0	€ 80.540	30-06-2015	30-06-2025
Onderhoud gebouwen	Gemeente Sittard-Geleen	€ 57.500 per half jaar	01-10-2024	Opzeggen 3 maanden voor beëindiging
Primaire registratiesoftware	Bizon	€ 133.496	01-10-2024	31-12-2024
Primaire registratie software	Stratech	€80.000	01-01-2025	31-12-2025
Managed Service Provider	Interstellar	€ 2.618.072	01-09-2024	01-09-2029
Telefonie	Kreuze	€ 112.972	01-07-2024	31-07-2025
Postbezorging	Business post	€ 109.000	01-01-2023	31-12-2025

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

BATEN:

Algemeen
Het Bestuur heeft besloten dat de in rekening gebrachte voorschotten niet verrekend hoeven te worden met de daadwerkelijke aantallen in geval van onderuitputting. In het geval van overuitputting zullen de voorschotten echter wel in rekening worden gebracht.
De weergegeven baten voor 2024 met betrekking tot de Gemeenschappelijke Regeling (GR)-gemeenten op het gebied van schuldhulpverlening, sociale kredietverstrekking, beschermingsbewind, budgetbeheer maatwerk, en budgetbeheer, evenals het aandeel van rente van gemeenten, zijn als volgt uitgesplitst:

- Voor GR-gemeenten met onderuitputting worden de voorschotten weergegeven.
- Voor GR-gemeenten met overuitputting worden de gerealiseerde aantallen en de bijbehorende opbrengsten weergegeven.
- Voor niet-GR-gemeenten wordt de gerealiseerde opbrengst gepresenteerd.
- Voor cliënten wordt de gerealiseerde opbrengst weergegeven.

		2024		2023
Preventie, vroegsignalering en educatie	**€**	**1.266.350**	**€**	**948.325**
Preventieprojecten		-		-
	€	**1.266.350**	**€**	**948.325**

De totale opbrengsten met betrekking tot preventie, vroegsignalering en educatie over 2024 zijn € 318.000 hoger dan de realisatie 2023 en € 12.000 lager dan de begrotingswijziging over 2024.

Intake		2024		2023
	€	**1.408.545**	**€**	**1.414.651**

	2024	2023
GR-gemeenten	1.136.117	1.142.128
Niet-GR-gemeenten	272.428	272.523
Intake	**1.408.545**	**1.414.651**

De totale opbrengsten over 2024 zijn € 6.000 lager dan de realisatie 2023. Daarnaast zijn deze ook € 7.400 lager dan opgenomen in de begrotingswijziging over 2024.

		2024		2023
Sociale kredietverstrekking (intake)	**€**	**237.020**	**€**	**231.224**

De intake voor een sociaal krediet heeft tot doel te beoordelen of het mogelijk is om op een sociaal maatschappelijk verantwoorde wijze krediet te verstrekken aan inwoners van de GR- en overige gemeenten in het werkgebied van KBL.
De totale opbrengsten over 2024 zijn +/- € 6.000 hoger dan de realisatie 2023 en € 8.000 lager dan de begrotingswijziging over 2024.

Budgetbeheerrekening	**2024**	**2023**
	€ 1.718.098	**€ 1.361.002**

	2024	**2023**
GR-gemeenten	1.267.370	999.136
Niet-GR-gemeenten	178.222	123.484
Betaald door klanten	272.506	238.382
Budgetbeheerrekening	**1.718.098**	**1.361.002**

Het aantal bugetbeheerrekeningen is in 2024 afgenomen tot 1.746 (2023: 1.767). Desalniettemin, door enige verandering in de afgenomen pakketten en de prijsverhoging ten opzichte van 2023 is de omzet m.b.t. budgetbeheer toegenomen.
De totale opbrengsten over 2024 zijn € 357.000 hoger dan de realisatie 2023 en € 6.000 hoger dan de begrotingswijziging over 2024.

Budgetbeheer maatwerk	**2024**	**2023**
	€ 1.178.656	**€ 1.182.217**

Het aantal dossiers Budgetbeheer Maatwerk is van 261 dossiers in 2023 gedaald naar 240 dossiers in 2024.
De totale opbrengsten over 2024 zijn € 3.500 lager dan de realisatie 2023 en uiteindelijk 133.000 lager dan de begrotingswijziging over 2024. Met name door een afname in de laatste 4 maanden van 2024 van de GR gemeenten.

Bewindvoering	**2024**	**2023**
	€ 2.726.708	**€ 2.692.396**

	2024	**2023**
GR-gemeenten	2.044.634	1.962.624
Betaald door klanten	682.074	729.772
Beschermingsbewind	**2.726.708**	**2.692.396**

Het aantal zaken bewindvoering is in 2024 gedaald van 813 naar 780 dossiers. Daarnaast is dit geen statisch aantal. Er vindt instroom, doorstroom en uitstroom in plaats. Met name nieuwe bewindvoeringszaken zijn arbeidsintensief bij het opstarten ervan.
Voor het bedrijfsonderdeel beschermingsbewind worden de tarieven jaarlijks wettelijk vastgesteld en is de extra bijdrage niet beperkt tot de compensatie voor het hogere uurtarief maar zijn tevens kostendekkende tarieven cf. bestuursbesluit 2023 toegepast. Deze compensatie boven de normbedragen wordt bij de gemeenten in rekening gebracht.
De totale opbrengsten over 2024 zijn € 34.300 hoger dan de realisatie 2023 en € 39.000 lager dan de begrotingswijziging over 2024.

Schuldenaanpak	**2024**	**2023**
	€ 4.426.928	**€ 4.038.270**

	2024	2023
GR-gemeenten	3.081.528	3.285.048
Niet-GR-gemeenten	1.166.612	528.725
Betaald door klanten	178.788	224.497
Schuldenaanpak	**4.426.928**	**4.038.270**

De totale opbrengsten over 2024 zijn € 389.000 hoger dan de realisatie 2023 en € 78.000 lager dan de begroting over 2024.

Overige bedrijfsopbrengsten	2024	2023
	€ 147.830	**€ 79.145**

	2024	2023
Detachering	47.988	0
Overige bedrijfsopbrengsten	99.842	79.145
Schuldenaanpak	**147.830**	**79.145**

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan voornamelijk uit de facturatie van het effectueren van de 90% clausule bij de niet-GR gemeenten conform DVO. Daarnaast zijn hier de detacheringsopbrengsten voor ingezette medewerkers bij klantgemeenten opgenomen.
De totale opbrengsten over 2024 zijn € 69.000 hoger dan de realisatie 2023 en € 129.000 hoger dan de begrotingswijziging over 2024 door het relatief hoog aantal gemeenten die de 90% clausule moesten betalen.

Rentemarge	2024	2023
	€ 497.105	**€ 484.827**

	2024	2023
Rentebaten kredieten	373.693	386.895
Overige rentelasten minus -baten	123.412	97.932
Rentemarge	**497.105**	**484.827**

De rentemarge is ca. € 12.000 toegenomen in vergelijking met 2023. De rente baten laten een lichte daling zien die wordt veroorzaakt door de gedaalde kredietportefeuille. Verschillen in de rentebaten zijn bovendien ontstaan door correcties op de achterstandsrente bij afboekingen van leningen. De rentebaten betreffen de daadwerkelijk ontvangen rente van klanten en gefactureerde rente bij gemeenten. De kredietportefeuille is over 2024 per saldo ca. € 66.000 gedaald. Dit komt met name door de daling in gemiddelde kredietbedrag en de afname door de uittreding van gemeente Heerlen.
De overige rentelasten minus -baten hebben voornamelijk betrekking op de ontvangen rente rekening-courant van de BNG (rentecompensatiestelsel). De totale rentemarge over de BNG-bankrekening 2024 is ca. € 26.000 hoger dan in 2023.

Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille		2024		2023
	€	1.290	€	7.285

Het bestuur heeft in 2008 besloten om een voorziening te treffen voor de oninbaarheid van de uitstaande kredieten, die voor 2005 verstrekt zijn. Jaarlijks zal worden bepaald hoe hoog de stand van deze voorziening dient te zijn. Daar staat tegenover dat toekomstige afboekingen dan aan deze voorziening kunnen worden onttrokken, waardoor de druk op toekomstige resultaten zal afnemen.
De kredietportefeuille met betrekking tot de leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent een veel positiever verloop. De afboekingen op verstrekte leningen vanaf 1 januari 2005 zijn tot nu toe minimaal en ook de achterstanden zijn acceptabel. Desondanks is besloten om ook ten aanzien van deze kredietportefeuille een voorziening voor oninbaarheid op te nemen. Komend jaar zal dit opnieuw geëvalueerd worden aangezien het risico op oninbaarheid van kredieten per 2025 minimaal is en hoogstwaarschijnlijk ook niet meer lijdt tot een voorziening oninbaarheid.
De deelname over 2024 is € 6.000 lager dan de realisatie 2023.

Bijzondere baten		2024		2023
	€	1.399.920	€	440.586

	2024	2023
Opbrengsten KOT	884.905	440.586
Opbrengsten FNWL	231.847	-
Uittreedsom Heerlen 2024	283.168	-
Bijzonder baten	**1.399.920**	**440.586**

In 2024 is besloten om de KOT opbrengsten over de eerdere jaren af te rekenen aangezien het terugbetalingsrisico nihil is geworden. In de voorgaande jaren is uitgegaan van het voorzichtigheidsbeginsel. Daarnaast heeft de KOT dienstverlening wel langer doorgelopen dan verwacht waardoor er naast de opbrengsten uit voorgaande jaren ook in 2024 nog voor € 275.000 aan opbrengsten in 2024 extra gegenereerd zijn.

Verder is er in 2024 vanuit de SBN aan KBL gevraagd om personeel en ondersteuning te leveren ten behoeve van het FNWL-project. Deze heeft KBL geleverd en heeft geleid tot een extra batenpost van € 232.000.

Tevens is de gemeente Heerlen eind 2023 uit de gemeenschappelijke regeling gestapt waardoor er een boetbedrag is bepaald en verdeeld over 5 jaar. In 2024 is het eerste gedeelte van de boete verantwoord wat lijdt tot € 283.000 aan extra opbrengsten.

KBL kent in haar begroting en jaarrekening verder geen post onvoorzien, daardoor wordt hiervoor geen verloopoverzicht conform het BBV opgesteld.

LASTEN:

Salarissen		**2024**		**2023**
KBL	**€**	**9.242.137**	**€**	**9.025.191**
FNWL	**€**	**154.041**		
Kinderopvangtoeslagaffaire	**€**	**215.297**	**€**	**372.259**
Totaal salarissen	**€**	**9.611.475**	**€**	**9.397.450**

De post salarissen KBL bestaat uit:

	2024	**2023**
Brutolonen	7.652.803	7.553.853
Af: Ziekengeld	-115.247	-100.523
Sociale lasten	1.084.320	1.029.450
Pensioenpremies	995.795	914.670
Af: OHT/ afdr. Loonheffing	-6.196	
Totaal salarissen	**9.611.475**	**9.397.450**

De salariskosten zijn in 2024 hoger als gevolg van de indexering conform CAO (4,75% in januari + 1,25% in oktober), de jaarlijkse anciënniteit en promoties naar de eindschaal. Echter, door de afname in FTE's is het de stijging aan personeelslasten lager dan de directe toevoeging van 4,75% en 1,25% aan salaris. De salariskosten zijn in 2024 ca. € 214.000 hoger dan in 2023.

De begrotingswijziging 2024 is gebaseerd op een personeelsbestand van gemiddeld 118 fte exclusief KOT & FNWL. In 2024 bedroeg het daadwerkelijk gemiddelde aantal medewerkers ook ca. 118 fte (exclusief 7 KOT/FNWL medewerkers).
Per saldo zijn de salariskosten in 2024 ca. € 61.000 hoger dan de begrotingswijziging. Doordat de afname in personeel na de uittreding van Heerlen minder snel is teruggelopen dan verwacht zijn de kosten lichtelijk hoger uitgevallen dan verwacht. Dit is grotendeels te danken door een relatief hoog percentage verzuim waardoor extra personeel ingezet is geworden.

Mutatie voorziening WW-uitkeringen		**2024**		**2023**
KBL	**€**	**30.057**	**€**	**4.532-**
Kinderopvangtoeslagaffaire	**€**	**17.887**	**€**	**16.933**
Totaal mutatie voorziening WW-uitkeringen	**€**	**47.945**	**€**	**12.401**

De kosten WW-uitkeringen KBL 2024 bestaan uit:

	2024	**2023**
Uitbetaalde WW-uitkeringen	20.833	0
Toevoeging voorziening WW-verplichting	27.112	-4.532
WW-uitkeringen	**47.945**	**-4.532**

Als gevolg van het beëindigen van diverse tijdelijke contracten zijn WW-uitkeringen door het UWV doorbelast aan KBL. Op het gebied van werkloosheid is KBL eigenrisicodrager. De uitbetaalde uitkeringen zijn in 2024 ca. € 25.000 hoger dan in 2023. Een aantal voormalige medewerkers heeft minder of korter aanspraak gemaakt op een uitkering. KBL werkt samen met een re-integratiebureau dat voormalige medewerkers begeleidt van werk naar werk.

Conform de richtlijnen van het BBV wordt er met ingang van 2020 een voorziening WW-verplichting opgenomen in de jaarrekening. Ultimo 2023 bedroeg de voorziening € 0, in 2024 is er € 27.000 aan de voorziening toegevoegd.
In de begroting 2024 zijn de kosten WW-uitkeringen geraamd op € 23.000 en de realisatie is derhalve € 25.000 hoger dan begroot. Dit is ontstaan door een medewerker uit dienst per 31-12-2024 die opgenomen is in de voorziening.

Inhuur medewerkers		**2024**		**2023**
KBL	**€**	**701.340**	**€**	**656.667**
FNWL	**€**	**3.666**		
Kinderopvangtoeslagaffaire	**€**	**-**	**€**	**-**
Totaal inhuur medewerkers	**€**	**705.007**	**€**	**656.667**

De kosten van KBL m.b.t. inhuur zijn in 2024 € 48.000 hoger dan in 2023. De hogere kosten in 2024 waren het gevolg van het inhuren van een projectleider, ICT-, P&C- en beleidssecretaris en medewerkers ten behoeve van de uitvoering.
De kosten volgens de begroting waren € 660.000.

Overige personeelslasten		**2024**		**2023**
	€	**177.296**	**€**	**114.354**

De lasten in 2024 zijn € 31.000 hoger dan in 2023. Er waren in 2024 meer personeelsactiviteiten zoals jubilea.
In de begrotingswijziging 2024 waren de overige personeelslasten geraamd op € 147.000.

Afschrijvingen		**2024**		**2023**
	€	**72.801**	**€**	**87.438**

Per saldo zijn de afschrijvingen t.o.v. 2023 gedaald met ca. € 15.000.
Voor een detailweergave van de afschrijvingslasten verwijzen wij naar de toelichting bij de materiële vaste activa.
In de begroting 2024 zijn de afschrijvingen geraamd op € 73.000.

Huisvestingslasten		**2024**		**2023**
KBL	**€**	**334.867**	**€**	**326.867**
FNWL	**€**	**-**		
Kinderopvangtoeslagaffaire	**€**	**-**	**€**	**7.688**
Totaal huisvestingslasten	**€**	**334.867**	**€**	**334.555**

De huisvestingslasten KBL 2024 bestaan uit:

	2024	**2023**
Huur	170.261	170.262
Service	61.440	52.993
Energie	49.864	54.421
Overige huisvestingslasten	49.565	49.192
Totaal huisvestingslasten KBL	**334.867**	**326.867**

De huisvestingslasten zijn in 2024 € 8.000 lager dan in 2023. De zichtbare daling komt met name door de daling van de energiekosten.

In de begroting 2024 zijn de huisvestingslasten geraamd op € 382.000. De realisatie is derhalve € 47.000 lager dan de begroting.

Bureau/administratielasten		**2024**		**2023**
KBL	**€**	**1.531.546**	**€**	**1.336.673**
FNWL	**€**	**139**		
Kinderopvangtoeslagaffaire	**€**	**335**	**€**	**1.458**
Totaal bureau/administratielasten	**€**	**1.532.020**	**€**	**1.338.131**

De bureau- en administratielasten KBL 2024 bestaan uit:

	2024	**2023**
Inventaris en automatisering	1.089.211	903.523
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	29.987	37.295
Telefoon en porti	263.120	258.893
Lidmaatschappen en abonnementen	41.308	35.059
Overige bureau/administratielasten	108.395	101.905
Totaal bureau/administratielasten	**1.532.020**	**1.336.673**

De bureau- en administratielasten zijn in 2024 ca. € 195.000 hoger ten opzichte van 2023. Met name kosten van ICT zijn gestegen. De KBL werkt vanaf 2024 met een vernieuwde IT-omgeving door middel van een SAAS oplossing. Hierbij worden ook laptops ter beschikking gesteld. Tevens is er geïnvesteerd in een nieuw softwarepakket ten behoeve van beschermingsbewind waardoor de bureau- en administratielasten hoger uitvallen dan in 2023.

In de begroting 2024 zijn de bureau- en administratielasten geraamd op € 1.755.000. De realisatie is derhalve € 223.000 lager dan begroot. Dit is ontstaan door lager kantoorbenodigdheden en lager uitgevallen ICT-lasten dan begroot.

Beheerslasten		**2024**		**2023**
KBL	**€**	**818.847**	**€**	**483.728**
Kinderopvangtoeslagaffaire	**€**	**38.109**	**€**	**42.248**
Totaal beheerslasten	**€**	**856.957**	**€**	**525.976**

De beheerslasten KBL 2024 bestaan uit:

	2024	**2023**
Reis en verblijf	38.591	25.288
Studie	81.977	73.267
Accountantskosten	116.569	86.094
Administratieve dienstverlening	120.507	122.545
Advisering	389.474	120.461
Incasso	1.019	690
Overige beheerslasten	70.711	55.381
Totaal beheerslasten	**818.847**	**483.728**

De beheerslasten zijn in 2024 € 325.000 hoger dan in 2023. Dit is met name het gevolg van hogere advieskosten.
Tevens heeft de laatste KOT accountantscontrole plaatsgevonden wat extra kosten met zich meebracht, zijn er extra accountantskosten geweest door de overgang naar de nieuwe account en zijn er extra kosten door Deloitte in rekening gebracht als na facturatie op de jaarrekening van 2023.

Mutatie voorziening kredietport.		2024		2023
	€	1.290	€	7.285

De mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen in 2024.

Mutatie voorziening bovenw. verlofuren		2024		2023
	€	29.568-	€	34.748

Met ingang van het boekjaar 2022 wordt, conform de richtlijnen van het BBV, een voorziening voor de bovenwettelijke verlofuren opgenomen in de jaarrekening. Het bedrag ultimo 2024 is bepaald op basis van het saldo van de bovenwettelijke verlofuren per 31 december 2024. De mutatie over 2024 betreft derhalve negatieve kosten.

Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is bepaald dat organisaties per programma verantwoording dienen af te leggen over hun uitgaven in relatie tot de begroting. Aangezien KBL één programma uitvoert, beperkt deze verantwoording zich tot de totale exploitatielasten.

De werkelijke lasten in het boekjaar 2024 bedragen in totaliteit €13.310.088. Het aandeel lasten KBL bedraagt € 12.880.000, de KOT lasten bedragen € 271.628 en de FNWL-lasten bedragen € 157.847. De lasten conform de begrotingswijziging 2024 bedragen €13.188.850. De begroting is hiermee overschreden met een bedrag van € **121.238**.
De grootste verschillen worden onderstaand toegelicht:

1. Personeelslasten

De salariskosten exclusief KOT en FNWL zijn in 2024 ca. € 61.000 hoger dan begroot.
Bij de begrotingswijziging is echter geen rekening gehouden met de salariskosten van KOT. Aangezien de salariskosten van KOT op resultaatniveau waren aangegeven, zijn de werkelijke lasten dus hoger dan begroot, wat bijdraagt aan de overschrijding van de begroting.
Begrotingswijziging 2024: € 9.181.117
Werkelijk 2024: € 9.242.137 (+€ 61.000)

2. Bureau- en administratielasten

In de begroting 2024 waren de bureau- en administratielasten geraamd op € 1.755.000. De werkelijke lasten zijn € 223.000 lager dan begroot, wat komt door lagere uitgaven voor kantoorbenodigdheden en ICT-kosten dan begroot.
Een verschil van ongeveer € 200.000 is ontstaan door dubbele kosten voor IT-managed services die in de begrotingswijzigingen van september en oktober waren opgenomen. Dit betreft kosten die zowel voor de oude als de nieuwe leverancier werden geraamd, aangezien de nieuwe leverancier zijn diensten begon en de oude leverancier afscheid nam van KBL. In de begroting werd ervan uitgegaan dat in deze maanden aan beide leveranciers betaald zou moeten worden, maar in de praktijk is dit niet het geval geweest. Bovendien zijn door de overstap naar Bizon uiteindelijk lagere kosten gemaakt dan oorspronkelijk begroot.
Begrotingswijziging 2024: € 1.755.000
Werkelijk 2024: € 1.532.000 (- € 223.000)

3. Lasten Kinderopvangtoeslagaffaire (KOT)

De salariskosten van de medewerkers werkzaam voor het KOT project waren in de prognose in de gesaldeerd meet de opbrengsten en wijken derhalve in de verantwoording in de staat van baten en lasten van de jaarrekening conform BBV af met een bedrag van € 215.000. Dit geldt ook voor de accountantskosten á € 38.000.
Begrotingswijziging 2024: € 0
Werkelijk 2024: € 254.000

Begrotingsrechtmatigheid

KBL kent maar 1 programma (schuldhulpverlening). Onderstaand wordt het verschil tussen de prognose en de realisatie over 2024 weergegeven:

Batenafwijking

Begrotingsafwijking baten	Conclusie
1.059.928	Akkoord

Lastenafwijking

Begrotingsafwijking lasten	Conclusie
121.238	Akkoord < verantwoordings- en rapportagegrens

Motivering van de conclusie:
De baten volgens de realisatie over 2024 zijn per saldo **€ 1.059.928** hoger dan begroot. Dit is grotendeels ontstaan door de afrekening KOT die door de uitsplitsing conform BBV in de jaarrekening afwijkt van de verantwoording als totaalafrekening in de begroting. Daarnaast is de uittreedsom van Heerlen in 2024 hoger uitgevallen dan vooraf verwacht en zijn er meer FNWL-opbrengsten binnen gekomen dan geprognosticeerd. Tijdens de bespreking van de concept jaarrekening in het AB van April is de batenoverschrijding gemeld conform P&C cyclus en kadernota rechtmatigheid (okt. 2024) waardoor de afwijking als rechtmatig beschouwd kan worden.

De lasten volgens de realisatie over 2024 zijn per saldo **€ 121.000** hoger dan de begroting over 2024. Deze zijn hoofdzakelijk ontstaan door de afwijking in verantwoording tussen de prognose/ begrotingswijziging in 2024 en de verantwoording in de jaarrekening conform BBV waar de KOT kosten in het door het AB goedgekeurde prognosedocument niet separaat waren meegenomen, maar waar voor de KOT afrekening een totaalbedrag verantwoord (gesaldeerd) werd.

Rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur

Per 1 januari 2024 is de Wet decentrale rekenkamers (Wvdr) in werking getreden. Met deze wetswijziging is onder andere de verplichting ingevoerd voor het dagelijks bestuur (DB) om een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen als onderdeel van de jaarrekening. Het DB legt in de jaarrekening zelf verantwoording af over de mate waarin zij in het boekjaar rechtmatig heeft gehandeld. Het DB gebruikt hiervoor de voorgeschreven teksten van de Commissie BBV zoals opgenomen in bijlage 1 van de Kadernota rechtmatigheid 2024.

<u>Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur</u>
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de

balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is door het AB in oktober 2024 in het vastgestelde normenkader rechtmatigheid verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het AB bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 133.100. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen een bedrag van € 121.238 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 133.100. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens het volledige bedrag acceptabel op basis van de vastgestelde afspraken door het algemeen bestuur.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	X €1
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	€ 121.000
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden	€ 0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling et cetera).	€ 0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**€ 121.000**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van	€ 121.000

onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid. De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	
Voorwaardencriterium	**Geen bevindingen**
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	Geen bevindingen
M&O criterium	**Geen bevindingen**
Totaal Onrechtmatigheden	€ 121.000
Waarvan acceptabel	€ 121.000
Waarvan niet-acceptabel	€ 0

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead

Conform de richtlijnen van het BBV (Notitie Overhead) is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale lasten in directe kosten en overhead weergegeven:

			2024		2023
Salarissen	Directe kosten	€	7.709.569	€	7.142.062
	Overhead	€	1.901.906	€	2.255.388
	Totaal	€	9.611.475	€	9.397.450
Overige personeelslasten	Directe kosten	€	707.713	€	585.976
	Overhead	€	174.589	€	185.045
	Totaal	€	882.302	€	771.021
WW-uitkeringen	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	47.945	€	12.401
	Totaal	€	47.945	€	12.401
Afschrijvingen	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	72.801	€	87.438
	Totaal	€	72.801	€	87.438
Huisvestingslasten	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	334.867	€	334.555
	Totaal	€	334.867	€	334.555
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	€	257.022	€	229.282
	Overhead (deels)	€	77.392	€	64.669
	Totaal	€	334.415	€	293.951
	Overhead (geheel)	€	1.197.605	€	1.044.180
		€	1.532.020	€	1.338.131
Beheerslasten	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	856.957	€	525.976
	Totaal	€	856.957	€	525.976
Mutatie voorziening kredietportefeuille	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	1.290	€	7.285
	Totaal	€	1.290	€	7.285
Mutatie voorziening bovenw. verlofuren	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	29.568-	€	34.748
	Totaal	€	29.568-	€	34.748
Totale directe kosten		***€***	***8.674.304***	***€***	***7.957.320***
Totale overhead		***€***	***4.635.784***	***€***	***4.551.685***
Totale lasten		***€***	***13.310.088***	***€***	***12.509.005***
		€	13.310.088	€	12.509.005

De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van fte per functie, beloningen per functie en schattingen.

Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten

Programma 1: Schuldhulpverlening	2024	waarvan structureel	waarvan incidenteel
Preventie, vroegsignalering en educatie	1.266.350	1.266.350	-
Preventieprojecten	-	-	-
subtotaal	1.266.350	1.266.350	-
Intake	1.408.545	1.408.545	-
Sociale kredietverstrekking (intake)	237.020	237.020	-
Inkomensbeheer en ondersteuning:			
Budgetbeheer	1.718.098	1.718.098	-
BBR-Maatwerk	1.178.656	1.178.656	-
Bewindvoering	2.726.708	2.726.708	-
subtotaal	5.623.461	5.623.461	-
Schuldenaanpak	4.426.928	4.426.928	-
Nazorg	-	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten			
Overige baten	99.842	99.842	
Detachering interim SHV	47.988	47.988	
Overige bedrijfsopbrengsten	147.830	147.830	
Rentemarge			
Renteopbrengsten	373.693	373.693	-
Rentekosten	123.412	123.412	-
Rentemarge	497.105	497.105	-
Deelname GR-gem. in voorz. kredport.	1.290	1.290	-
Bijzondere baten			
Opbrengsten KOT	884.905		884.905
Opbrengsten FNWL	231.847	-	231.847
Uittreedsom Heerlen 2024	283.168		283.168
Bijzondere baten	1.399.920		1.399.920
Totale baten	**15.008.450**	**13.608.530**	**1.399.920**
Lasten:			
Salarissen	9.611.475	9.242.137	369.338
WW-uitkeringen	47.945	30.057	17.887
Inhuur medewerkers	705.007	701.340	3.666
Overige personeelslasten	177.296	164.103	13.192
Afschrijvingen	72.801	72.801	-
Huisvestingslasten	334.867	309.950	24.917
Bureau/administratielasten	1.532.020	1.417.551	114.469
Beheerslasten	856.957	755.083	101.874
Mutatie voorziening kredietport.	1.290	1.290	-
Mutatie voorziening bovenw. verlofuren	29.568-	29.568-	-
Totale lasten	**13.310.088**	**12.664.745**	**645.344**
Gerealiseerd resultaat	**1.698.361**	**943.785**	**754.576**

Afboekingen	**6.743**
Resultaat na afboekingen	**1.691.618**

Toelichting op de incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten bestaan in 2024 uit 4 posten, de afwikkeling van de kinderopvangtoeslagaffaire, de afwikkeling van de Financiële Nood Waterschade Limburg, de uittreding Heerlen en het gerealiseerde resultaat dat wordt toegevoegd aan het eigen vermogen, oftewel het weerstandsvermogen.

Ondanks dat de ondersteuning van KBL aan SBL(Sociale Banken Nederland) voor de uitvoering van de afwikkeling van gedupeerden uit de kinderopvangtoeslagaffaire in 2024 zou eindigen is deze tot eind 2024 doorgelopen. Tevens is de planning dat deze ondersteuning aan de SBL tot en met medio maart 2025 doorloopt.

Naast de ondersteuning aan het KOT project levert KBL ook een bijdrage aan het FNWL-project. De verwachting hiervoor is dat ook dit project medio 2025 afloopt.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) beschrijft de publicatieplicht en toetsing aan de maximale bezoldigingsnorm van salarissen van topfunctionarissen. Hierna zijn van de topfunctionarissen (directeur, voormalig directeur en waarnemend directeur) van KBL weergegeven hoe de bezoldiging over 2024 zich verhoudt tot de maximum bezoldigingsnorm van de WNT ad € 223.000 op jaarbasis. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Gedurende 2024 heeft er een directeurswissel plaatsgevonden. Deze wijziging is in onderstaande overzicht meegenomen:

Gegevens 2024				
Bedragen x € 1	**dhr. R.C.H. van den Tillaar**		**Robert Hendrikx**	
Functiegegevens[5]	Algemeen directeur		1. Manager Beschermingsbewind 2.Waarnemend algemeen directeur	
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/08		1. 01/01 - 31/08 2. 01/09 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,07		1,0	
Dienstbetrekking?[8]	ja		ja	
Bezoldiging[9]				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	102.528		100.546	
Beloningen betaalbaar op termijn	14.778		15.009	
Subtotaal	***117.305***		***115.555***	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	155.333		233.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	**117.305**		**115.555**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2023[14]				
Bedragen x € 1	**dhr. R.C.H. van den Tillaar**		**Robert Hendrikx**	
Functiegegevens[5]	Algemeen directeur		Manager beschermingsbewind	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12		1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0		1,00	
Dienstbetrekking?[8]	ja		ja	
Bezoldiging[9]				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.885		90.138	
Beloningen betaalbaar op termijn	19.217		13.984	
Subtotaal	***138.102***		***104.122***	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	223.000		223.000	
Bezoldiging	**138.102**		**104.122**	

De inschaling is volgens het functiehuis van KBL. Beide directeuren en de plaatsvervangend directeur komen niet uit boven het normbedrag conform WNT.

De bestuursleden van KBL worden op basis van de wet aangemerkt als topfunctionarissen. Zij ontvangen echter geen bezoldiging, ook niet in 2024. Onderstaand volgt een overzicht van de bestuursleden in 2024:

Naam topfunctionaris	Functie
Mevr. J. Bühler	Voorzitter bestuur
Dhr. A. Houtakkers	Bestuurslid
Dhr. A. Garnier	Bestuurslid
Mevr. M. Fokke	Bestuurslid
Dhr. J. Roland	Bestuurslid
Dhr. C. Wilbach	Bestuurslid
Mevr. M. van Leusden	Bestuurslid

Kredietbank Limburg

Bijlage taakvelden

	Primaire begroting			Begrotingswijziging			Realisatie			begrotingswijziging en realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning	-	4.183	-4.183	-	4.594	-4.594	-	4.636	-2.937	-	-42	1.656
0.1 Bestuur	-	90	-90	-	90	-90	-	155	-155	-	-65	-65
0.4 Overhead	-	4.093	-4.093	-	4.504	-4.504	-	4.481	-4.481	-	22	22
0.8 Overige baten/lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.11 Resultaat exploitatie	-	-	-			-	-	-	1.698	-	-	1.698
6. Sociaal Domein	12.011	12.011	4.183	13.949	8.595	5.353	15.008	8.674	6.334	1.060	-79	981
6.3 - Inkomensregelingen	12.011	7.828	4.183	13.949	8.595	5.353	15.008	8.674	6.334	1.060	-79	981
Totaal	12.011	16.194	-	13.949	13.189	760	15.008	13.310	1.698	1.060	-121	939

KBL kent 1 programma. Alle taakvelden worden binnen dit programma verantwoord.

Ondertekening jaarrekening

De jaarrekening is door de directeur en het Algemeen Bestuur opgemaakt te Geleen op 5 juli 2024.

Dhr. R. Hendrikx

Directeur

Mevr. J. Bühler

Voorzitter Algemeen Bestuur

Vaststelling van de jaarrekening

Geleen, 5 juli 2024

De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld te Geleen op 4 juli 2024.

Mevr. J. Bühler

Voorzitter Algemeen Bestuur

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

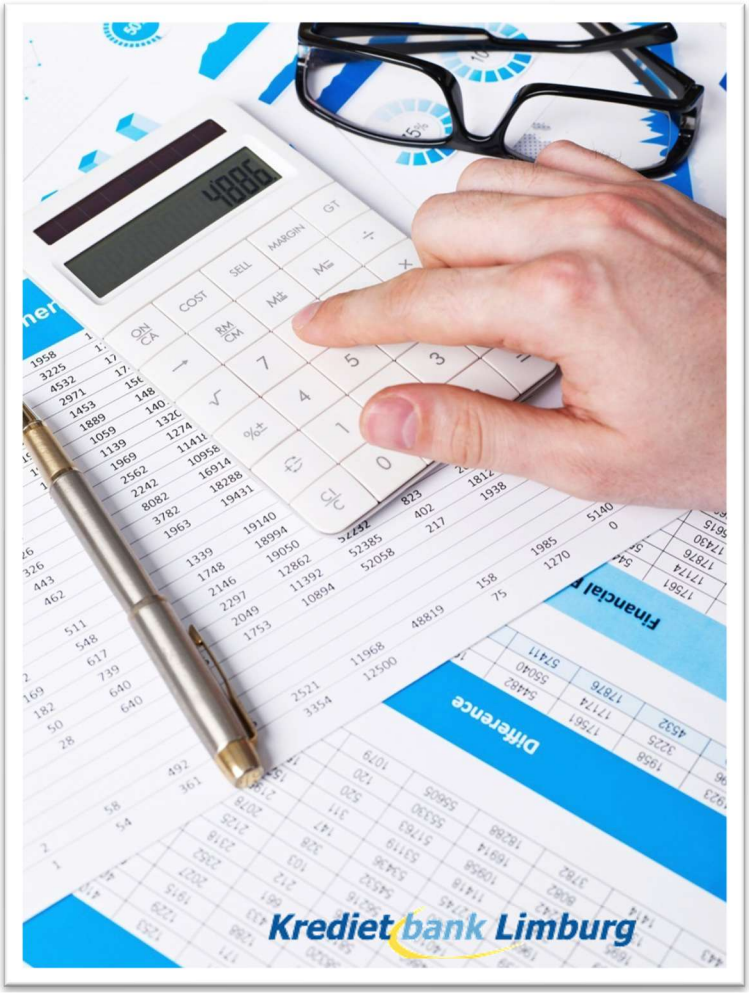
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Lijst van gehanteerde afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BADO	Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden
BBR	Budgetbeheer
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BGS	Besluit Gemeentelijke Schuldhulpverlening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CBS	Centraal Bureau Statistiek
DB	Dagelijks Bestuur
DK	Doorlopend Krediet
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EMU	Economisch Monetaire Unie
EV	Eigen Vermogen
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FNWL	Project Financiële Nood Waterschade Limburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
I(C)T	Information (Communication) Technology
KBL	Kredietbank Limburg
KIWA	Keurings Intituut Waterleiding Artikelen
KOT	Project Kinderopvangtoeslagaffaire
M&O	Misbruik en Oneigenlijk gebruik
MSNP	Minnelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen
NVVK	Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet
PL	Persoonlijke lening
P&C	Planning & Control
RDC	Rabo Direct Connect
SAAS	Software as a Service
SBN	Sociale Banken Nederland
SHV	Schuldhulpverlening
SB	Schuldbemiddeling
SK	Saneringskrediet
VPB	Vennootschapsbelasting
VV	Vreemd Vermogen
WGS	Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOO	Wet Open Overheid
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WW	Werkloosheidswet

Begrotingswijziging 2025

Kredietbank Limburg

Toegankelijke hulp

Stress sensitieve hulp

Duurzame hulp in het juiste tempo

Van:	Directie Kredietbank Limburg
Steller:	Jeroen Ronden (afdeling Finance, Planning & Control)
Aan:	Algemeen Bestuur Kredietbank Limburg
Datum:	11-04-2025
Versie:	F3.0 AB

Inhoudsopgave

Management samenvatting		3
Inleiding		5
1	Begrotingswijziging 2025	7
2	Specificatie en toelichting begrotingswijziging 2025	8
3	Risicoparagraaf	13
4	Bekostigingsstructuur 2025	16
5	Indicatie facturatie GR gemeenten 2025	18

Lijst van gehanteerde afkortingen is te vinden op pagina 20.

Management samenvatting

- De uitgangspunten uit de *KBL kadernota 2025-2028* zoals bestuurlijk in december 2024 vastgesteld dienen als startpunt voor de totstandkoming van de voorliggende begrotingswijziging 2025. *Zie de toelichting in de inleiding voor meer details*.

- De in februari 2025 vastgestelde *nieuwe KBL-bekostigingsmethodiek* is toegepast bij de uitwerking van de voorliggende begrotingswijziging 2025.

- De begrotingswijziging 2025 bevat een *neutraal exploitatieresultaat* conform de geldende BBV vereisten; er wordt dus een sluitende begroting gepresenteerd. *Zie HS 1 voor meer details*.

- De *raming van de opbrengsten* is gebaseerd op enerzijds de met de GR gemeenten afgestemde (en gevalideerde) volume-prognoses en anderzijds op alle inmiddels afgesloten DVO-contracten van de overige opdrachtgevers. *Zie HS 2 voor meer details*.

- De *raming van de kosten* is gebaseerd op alle aanwezige inzichten qua historische gegevens, trends en feitelijk bekende (contractuele) kostenstijgingen (of dalingen). In hoofdstuk 2 worden de herzien begrote kosten van 2025 vergeleken met de realisatiecijfers van 2024. *Zie HS 2 voor meer details*.

- De financiële effecten van de gefaseerde uittreding van gemeente Heerlen inclusief de effecten van de overeengekomen schadesom calculatie zijn verwerkt in de voorliggende begrotingswijziging 2025.

- Er is een uitgebreide actualisatie en herijking van de *KBL risico-analyse* uitgevoerd die als fundament en onderbouwing dient voor het aanwezige KBL-weerstandsvermogen ter dekking van de betreffende risico's (*zie HS 3 voor meer details).*

Risico	Maximaal fin. gevolgen (€)	Kans	Perc.	Financieel risico (€)
1 Strategie & bekostiging *(incl. doorontwikkeling)*	600.000	Middel	50%	300.000
2 ICT landschap & ontwikkelingen	350.000	Middel	50%	175.000
3 AVG	100.000	Middel	50%	50.000
4 Flexibele schil	125.000	Middel	50%	62.500
5 Liquiditeitsrisico	175.000	Laag	25%	43.750
6 Renterisico's	15.000	Hoog	75%	11.250
7 Regelgevingsrisico	200.000	Middel	50%	100.000
8 Kredietrisico (Oninbare debiteuren)	145.000	Zeer laag	5%	7.250
9 Huisvesting KBL	175.000	Middel	50%	87.500
Totaal	**1.885.000**			**837.250**

- Voor de GR gemeenten resulteert de voorliggende begrotingswijziging in de nu volgende indicatie qua facturatie GR gemeenten in 2025 *(zie hoofdstuk 4 en 5 voor meer details)*:

GR-gemeente	Bestaanslasten 2025	% aandeel (verdeelsleutel '25)	Verbruikslasten 2025 *indicatief*	Totaal 2025	% aandeel
Brunssum	€ 244.803	5,0%	€ 213.959	€ 458.762	4,8%
Kerkrade	€ 1.018.623	20,6%	€ 868.618	€ 1.887.241	19,8%
Landgraaf	€ 319.157	6,5%	€ 290.871	€ 610.028	6,4%
Maastricht	€ 1.620.885	32,8%	€ 1.480.715	€ 3.101.600	32,5%
Sittard-Geleen	€ 1.738.309	35,2%	€ 1.752.137	€ 3.490.447	36,6%
Totaal GR-gemeenten	**€ 4.941.778**	**100%**	**€ 4.606.300**	**€ 9.548.079**	**100%**

- Er wordt in 2025 ook een tweetal financiële afdrachten voorzien vanuit KBL aan de GR gemeenten inzake enerzijds het resultaat 2024 en anderzijds de btw-teruggave. Dit levert het volgende indicatieve beeld op aan *voorzien saldo 2025 per GR gemeente* (*zie hoofdstuk 5 voor meer details)*:

GR-gemeente	Totaal 2025	Resultaat '24 beoogde afdracht	BTW teruggave	Saldo GR-gemeenten 2025 *indicatief*
Brunssum	€ 458.762	€ 51.579	€ 65.191	€ 341.992
Kerkrade	€ 1.887.241	€ 117.781	€ -5.330	€ 1.774.790
Landgraaf	€ 610.028	€ 72.302	€ 58.671	€ 479.055
Maastricht	€ 3.101.600	€ 314.169	€ 179.265	€ 2.608.166
Sittard-Geleen	€ 3.490.447	€ 153.038	€ 564.249	€ 2.773.160
Totaal GR-gemeenten	**€ 9.548.079**	**€ 708.869**	**€ 862.046**	**€ 7.977.164**

Inleiding

Voor u ligt de begrotingswijziging over het boekjaar 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening ofwel Kredietbank Limburg.

De bestuurlijk vastgestelde KBL kadernota 2025-2028 (met de hierin opgenomen uitgangspunten) vormt het startpunt bij de totstandkoming van de voorliggende begrotingswijziging 2025:

- **Prijsindexatie**
  Ten behoeve van de begroting 2025 wordt de CBS-consumentenprijsindex (CPI) van oktober t-2 gehanteerd. Deze betrof -0,4%. Hieruit resulteert de conclusie dat afgerond de tariefstelling in 2025 gelijk wordt gesteld aan de tariefstelling van 2024. Dit prijsindexprincipe wort ook voor de planjaren 2026-2028 toegepast.

- **Personeelslasten**
  Aan het einde van het eerste kwartaal van 2025 loopt de huidige CAO SGO af. In het tweede kwartaal van 2025 wordt een nieuwe CAO voorzien. Op basis van de gemiddelde salarisstijging van de afgelopen twee jaren en op basis van voorziene cao-effecten zullen de salariskosten in de begroting worden geïndexeerd.

- **Investeringen**
  In de planperiode 2025-2028 zullen er investeringen gaan plaatsvinden. Deze zijn door het bestuur geaccordeerd door middel van het KBL-investeringsplan 2025-2028 (in februari 2025).

- De **omzet voor de niet GR-gemeenten/opdrachtgevers** wordt ingeschat op basis van DVO's 2025 die eind 2024 zijn afgestemd en contractueel overeengekomen.

- Met de huidige **vijf GR-gemeenten** vond in Q4 2024 nadere afstemming plaats over te verwachten volumes en voorziene werkzaamheden, deze zijn vertaald in de begrotingswijziging 2025.

- **Uittreding gemeente Heerlen**
  De effecten van de uittreding van gemeente Heerlen en de hiermee samenhangende, door gemeente Heerlen te betalen schadesom, zijn meerjarig verwerkt volgens de vastgestelde bestuurlijke afspraken.

- **Bekostiginsstructuur**
  Vanaf 2025 zal de bekostigingsstructuur veranderen (conform de bestuurlijke besluitname hierover in februari 2025). Dit is meegenomen in de begrotingswijziging 2025 inclusief de meerjarige ontwerpbegroting 2026-2028.

In de Algemene Bestuursvergadering van 6 februari 2025 heeft het bestuur besloten de bekostigingswijze te herzien en deze in een andere vorm toe te passen. Deze wijziging beoogt een efficiëntere en eerlijke verdeling van de financiële middelen. In de voorliggende

begrotingswijziging 2025 zullen onder andere de (financiële) gevolgen voor de GR-deelnemers van deze nieuwe bekostigingswijze inzichtelijk worden gemaakt.

De opbrengsten volgens de begrotingswijziging 2025 zijn gebaseerd op de verwachte en gezamenlijk afgestemde ontwikkelingen van de dienstverlening in 2025 en daarnaast op de opgebouwde historische inzichten van 2024 en eerder. Kredietbank Limburg hanteert vanaf 2025 een verdeling van bestaanslasten en verbruikslasten waarbij de verbruikslasten de basis vormen voor de te hanteren uurtarieven voor de GR-gemeenten. Voor de overige opdrachtgevers (niet GR-gemeenten/partijen) wordt een hoger tarief inclusief risico-opslag gehanteerd.

Net als voorgaande jaren worden voor de GR-gemeenten geen dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) meer opgesteld maar wordt gewerkt met een zo realistisch mogelijke inschatting op basis van trends en actualiteit.

De voorliggende begrotingswijziging 2025 wordt vergeleken met de primaire begroting 2025 zoals begin 2024 op- en vastgesteld. Significante verschillen en ontwikkelingen zullen worden toegelicht. Daarnaast wordt een vergelijking gemaakt met de realisatie over 2024. De betreffende vergelijking is opgesteld op basis van de vernieuwde bekostiging en wijkt derhalve af van de daadwerkelijke primaire begroting 2025 en jaarrekening 2024.

Gedurende 2025 zal er conform de KBL P&C cyclus in de voorjaars- en najaarsmarap worden gerapporteerd over de voortgang en eventuele afwijkingen en bijzonderheden. Het exploitatieresultaat 2025 wordt dan vergeleken met de begrotingswijziging 2025 en de primaire begroting 2025. Als onderdeel van de najaarsmarap zal bovendien de najaarsprognose 2025 worden opgesteld, waarin het te verwachten exploitatieresultaat over het gehele jaar 2025 zal worden gepresenteerd. Indien van toepassing kan dit dan mogelijk resulteren in een tweede begrotingswijziging over 2025.

1 Begrotingswijziging 2025

Kredietbank Limburg bevindt zich als organisatie momenteel in een fase van strategische herijking en heroriëntatie. Daarnaast staat de wereld van schuldhulpverlening, inkomensbeheer en sociale kredietverstrekking niet stil, onder andere op het gebied van uitgesproken ambities vanuit de Rijksoverheid, qua wet- en regelgeving en qua technologische ontwikkelingen. Ook organisatorisch zijn er diverse actuele ontwikkelingen (o.a. het recente vertrek van de voormalig directeur/bestuurder) en wordt hier momenteel tijdelijk op ingespeeld om deze periode te overbruggen.

Om de bedrijfsvoering nu, maar ook naar de toekomst toe kijkend, op orde te hebben en te houden vinden er in 2025 planmatig ook een aantal wijzigingen plaats in het ICT-landschap, waaronder een pakketselectie qua softwarepakket voor de dienstverlening rondom kredietverstrekking. Ook op het vlak van huisvesting zijn er een aantal reguliere onderhouds- en vervanging vraagstukken aan de orde. De financiële effecten hiervan zijn verwerkt in de voorliggende begrotingswijziging 2025.

De dienstverlening van Kredietbank Limburg is succesvol en voldoet aan de kwaliteitswensen van de opdrachtgevende gemeenten en overige opdrachtgevende partijen. De toegenomen volumes in 2024 hebben geleid tot een positief exploitatieresultaat voor 2024. In 2025 en verder wordt deze lijn doorgezet rekening houdend met alle verwachte en afgestemde (volume)ontwikkelingen. Dit vraagt om een juiste en passende wijze van (bij)sturing in benodigde resources aan KBL-zijde. Kredietbank Limburg houdt daarbij bewust grip op de hiermee samenhangende lasten, rekening houdend met alle onderkende ontwikkelingen en aanwezige context.

Uit de begrotingswijziging 2025 blijkt dat de baten in 2025 afgerond € 14.052.000 bedragen en de bijbehorende lasten idem. Voor 2025 wordt er dus een *neutraal exploitatieresultaat* voorzien (conform de bepalingen van de BBV) en wordt een sluitende begroting gepresenteerd. Samengevat onderstaande tabel:

Bedragen in € 1.000	Begrotingswijziging 2025	Primaire Begroting 2025	Delta
Baten	14.052k	12.499k	1.553k
Lasten	14.052k	12.499k	1.553k
Resultaat	**0**	**0**	**0**

Kredietbank Limburg

2 Specificatie en toelichting begrotingswijziging 2025

Onderstaand worden de staat van baten en lasten en de balans gepresenteerd vanuit de uitgewerkte begrotingswijziging 2025. Daarbij worden de begrotingswijziging 2025 cijfers vergeleken met de initiële primaire begroting 2025 en de (voorlopige) realisatiecijfers 2024.

Staat van baten en lasten

	Begrotingswijziging	Primaire begroting	Verschil	Realisatie	Verschil
	2025	2025	2025	2024	2025-2024
Baten					
Preventie, vroegsignalering en educatie	782.000	708.098	73.902	663.730	118.270
Intake	697.000	699.498	2.498-	703.768	6.768-
Sociale kredietverstrekking	153.000	157.407	4.407-	149.235	3.765
Inkomensbeheer & -ondersteuning					
Budgetbeheer	1.610.000	1.586.904	23.096	1.653.400	43.400-
Budgetbeheer maatwerk	558.000	491.373	66.627	577.428	19.428-
Beschermingsbewind	1.633.000	1.371.917	261.083	1.679.002	46.002-
Subtotaal	3.801.000	3.450.194	350.806	3.909.830	108.830-
Schuldenaanpak	1.958.000	1.976.275	18.275-	2.311.447	353.447-
Overige bedrijfsopbrengsten	50.000	40.000	10.000	147.830	97.830-
Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille	-	10.000	10.000-	1.290	1.290-
Rentemarge					
Rentebaten kredieten	304.000	440.000	136.000-	373.693	69.693-
Overige rentebaten minus kosten	100.000	100.000	-	123.412	23.412-
Rentemarge	404.000	540.000	136.000-	497.105	93.105-
Bijzondere baten					
Opbrengsten KOT	15.704		15.704	884.905	869.201-
Opbrengsten FNWL	295.885		295.885	231.847	64.038
Uittreding Heerlen	284.634		284.634	283.168	1.466
Subtotaal	596.222		596.222	1.399.920	803.698-
Eigen vermogen t.b.v. achtergestelde leningen	493.721		493.721	-	493.721
Inzet eigen vermogen	175.000	-	175.000	-	175.000
Dekking bestaanslasten	4.941.778	4.917.528	24.250	5.224.295	282.517-
Totale baten	**14.051.721**	**12.499.000**	**1.552.721**	**15.008.449**	**956.729-**
Lasten					
Salarissen	9.218.000	9.407.000	189.000-	9.242.137	24.137-
Salarissen KOT en FNWL	235.000	-	235.000	369.338	134.338-
WW-uitkeringen	40.000	26.000	14.000	47.945	7.945-
Inhuur medewerkers	788.000	406.000	382.000	705.007	82.993
Overige personeelslasten	180.000	98.000	82.000	177.296	2.704
Afschrijvingen	216.000	227.000	11.000-	72.801	143.199
Huisvestingslasten	369.000	352.000	17.000	334.867	34.133
Bureau- en administratielasten	1.743.000	1.457.000	286.000	1.532.020	210.980
Beheerslasten	769.000	516.000	253.000	856.957	87.957-
Achtergestelde leningen	493.721	-	493.721	-	493.721
Mutatie voorziening kredietportefeuille		10.000	10.000-	1.290	1.290-
Mutatie bovenwettelijke verlofuren	-	-	-	29.568-	29.568
Totale lasten	**14.051.721**	**12.499.000**	**1.552.721**	**13.310.088**	**741.633**
Exploitatieresultaat	-	-	-	**1.698.361**	

Let op: *In de gepresenteerde staat van baten en lasten voor 2025 is de bestuurlijk vastgestelde nieuwe bekostigingsmethodiek toegepast en verwerkt. Deze "systeemwijziging" betekent dat er ook voor voorgaande jaren vergelijkbare cijfers zijn opgenomen gebaseerd op dezelfde systematiek.*

Onderstaand worden de meest relevante verschillen tussen de begrotingswijziging 2025 en de voorlopige realisatiecijfers 2024 nader toegelicht qua baten en lasten:

De **baten** in de begrotingswijziging 2025 bedragen € 14.051.721 en liggen afgerond € 957.000 lager dan 2024. Belangrijkste verklaringen voor deze daling:

- De voor 2025 verwachte volumes aan dienstverlening liggen lager dan 2024, met name door de ingecalculeerde effecten van de uittreding van gemeente Heerlen en de beperkt neerwaarts bijgestelde voorziene volumes qua schuldenaanpak. Afgerond betreft dit een afwijking van indicatief - € 445.000.

- Daarnaast was er in 2024 sprake van incidentele extra opbrengsten naar aanleiding van de projecten KOT en FNWL, welke in 2025 aanzienlijk lager zullen zijn vanwege het aflopende karakter van deze projecten. Dit resulteert binnen de vergelijking van de baten tussen 2025 en 2024 tot een afwijking van afgerond - € 800.000.

- In 2025 vindt er een neutrale administratieve afhandeling plaats van de openstaande achtergestelde leningen, dit resulteert binnen de vergelijking van de baten tussen 2025 en 2024 tot een afwijking van afgerond + € 494.000.

- Door overige mutaties en effecten (inzet eigen vermogen, voorziene rentemarge en voorziene bestaanslasten) is er een effect van afgerond - € 206.000.

De **lasten** in de begrotingswijziging 2025 bedragen € 14.051.721 en liggen afgerond € 742.000 hoger dan in 2024. Deze stijging kan als volgt worden verklaard:

- De verwachte salariskosten (incl. WW-uitkeringen) bedragen voor 2025 € 9.493.000 en liggen hiermee € 166.000 lager dan in 2024. Hierbij is er sprake van een tweetal elkaar opheffende effecten: enerzijds een voorziene stijging van kosten als gevolg van de voorziene cao-wijzigingen, anderzijds een daling van kosten vanwege de voorziene personele reductie vooral samenhangend met de gefaseerde afname van de werkvolumes vanuit gemeente Heerlen.

- De inhuurkosten bedragen in 2025 € 788.000 en liggen hiermee afgerond € 83.000 hoger dan in 2024. Oorzaken hiervoor zijn enerzijds inflatie effecten, anderzijds de voorziene benodigde inhuur in 2025 als gevolg van de personele overbruggingssituatie qua een aantal sleutelfunctionarissen.

- Als gevolg van de in 2024 gedane (extra) ICT en facilitaire investeringen zijn de afschrijvingen in de begrotingswijziging afgerond € 143.000 hoger ten opzichte van de realisatie in 2024.

- Het saldo van de beheerslasten en de bureau- en administratielasten bedraagt € 2.512.000 en neemt ten opzichte van 2024 toe met afgerond € 123.000. Belangrijkste twee oorzaken hiervoor zijn enerzijds de voorziene inflatie effecten en anderzijds het effect van de overgang naar een ander softwarepakket voor de dienstverlening rondom beschermingsbewind.

- In 2024 is er vanwege de positieve resultaatontwikkeling sprake van een solvabiliteitsratio boven de 10%, waardoor conform de vigerende bestuurlijke afspraken de aanwezige achtergestelde leningen bij de vijf GR gemeenten vanuit het aanwezige eigen vermogen zullen worden afbetaald. Dit betreft een bedrag van afgerond € 494.000 (welke ook als batenpost is verantwoord).

- Diverse overige mutaties (met name huisvestingskosten en mutaties voorzieningen) resulteren tot slot in een stijgend effect ten opzichte van 2024 van afgerond € 65.000.

Balans

	Begrotingswijziging 2025	Primaire begroting 2025
ACTIVA		
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Investeringen met economisch nut		
- Verbouwingen	0	0
- Machines, apparaten en installaties	802.000	826.000
Totaal materiële vaste activa met economisch nut	**802.000**	**826.000**
Financiële vaste activa		
Kredieten	5.139.000	6.970.000
Vlottende Activa		
Uitzettingen	700.000	700.000
Liquide Middelen	6.677.000	6.000.000
Overlopende activa	250.000	100.000
Totaal vlottende activa	**7.627.000**	**6.800.000**
Totaal Activa	**13.568.000**	**14.596.000**
PASSIVA		
Vaste Passiva		
Eigen vermogen	625.000	100.000
Voorzieningen	245.000	285.000
Vaste Schulden	0	494.000
Totaal Vaste Passiva	**870.000**	**879.000**
Vlottende Passiva		
Netto vlottende schulden	12.194.000	13.467.000
Overlopende Passiva	504.000	250.000
Totaal vlottende passiva	**12.698.000**	**13.717.000**
Totaal Passiva	**13.568.000**	**14.596.000**

Onderstaand worden de meest relevante verschillen qua balansposities tussen de begrotingswijziging 2025 en de initiële primaire begroting 2025 verklaard.

Het totaal van de activa en passiva in de begrotingswijziging 2025 is afgerond € 1.028.000 lager dan oorspronkelijk begroot. De belangrijkste oorzaken van deze afname worden hieronder toegelicht:

- De **verwachte kredietportefeuille** is aanzienlijk lager dan begroot, gebaseerd op de portefeuille per 31-12-2024. Een belangrijke oorzaak hiervan is het 'nulaanbod' bij de schuldhulpverlening sinds 1 juli 2024, door de richtlijnen van de NVVK. Dit heeft geleid tot een lagere vraag naar kredietverlening.

- De **uitzettingen** zullen naar verwachting hoger uitvallen dan oorspronkelijk begroot. Deze stijging is voornamelijk te verklaren door de nieuwe bekostigingsstructuur.

- De **liquide middelen** zullen in de begrotingswijziging toenemen met € 677.000, op basis van de liquide middelen per 31-12-2024.

- De **overlopende activa** nemen met € 150.000 toe ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Dit heeft te maken met het feit dat een aantal diensten achteraf worden afgerekend, waaronder de dienstverlening voor gemeente Heerlen.

- Het **eigen vermogen** zal naar verwachting hoger zijn dan begroot. Dit is gebaseerd op het weerstandsvermogen per 31-12-2024, verminderd met het te verwachten resultaat over 2025.

- De **vaste schulden** zullen naar verwachting afnemen tot nihil, doordat de achtergestelde leningen in 2025 afgelost zullen worden.

- De **netto vlottende schulden** zullen afnemen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting, onder andere door de positieve resultaten over 2024 en de daarmee verbeterde liquiditeit. Ook door de verwachte afname van de kredietverstrekkingen zal er minder liquiditeit nodig zijn.

- De **overlopende passiva** zijn nagenoeg verdubbeld, voornamelijk door de afrekening met gemeente Heerlen. Dit is als een vooruit ontvangst verwerkt op de balans en zal ten gunste van het resultaat komen in de jaren 2025-2028.

Specificatie/verdeling lasten

		Begrotingswijziging 2025
Salarissen	€	9.218.000
Salarissen KOT en FNWL	€	235.000
WW-uitkeringen	€	40.000
Inhuur medewerkers	€	788.000
Overige personeelslasten	€	180.000
Afschrijvingen	€	216.000
Huisvestingslasten	€	369.000
Bureau- en administratielasten	€	1.743.000
Beheerslasten	€	769.000
Achtergestelde leningen	€	493.721
Totale lasten	***€***	***14.051.721***

			2025
Salarissen	Directe kosten	€	4.997.058
	Overhead	€	4.455.942
	Totaal	€	9.453.000
WW-uitkeringen	Directe kosten	€	-
	Overhead	€	40.000
	Totaal	€	40.000
Inhuur medewerkers	Directe kosten	€	526.009
	Overhead	€	261.991
	Totaal	€	788.000
Overige personeelslasten	Directe kosten	€	-
	Overhead	€	180.000
	Totaal	€	180.000
Afschrijvingen	Directe kosten	€	-
	Overhead	€	216.000
	Totaal	€	216.000
Huisvestingslasten	Directe kosten	€	-
	Overhead	€	369.000
	Totaal	€	369.000
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	€	-
	Overhead	€	1.743.000
	Totaal	€	1.743.000
Beheerslasten	Directe kosten	€	-
	Overhead	€	769.000
	Totaal	€	769.000
Achtergestelde leningen	Directe kosten	€	-
	Overhead	€	493.721
	Totaal	€	493.721
Totale directe kosten		€	*5.523.067*
Totale overhead		€	8.528.654
Totaal		**€**	**14.051.721**

3 Risicoparagraaf

De begrotingswijziging 2025 inclusief de meerjaren ontwerpbegroting 2026, 2027 en 2028 is gebaseerd op een reeks van uitgangspunten en verwachtingen. Deze uitgangspunten en verwachtingen zijn bij de diverse baten- en lastencomponenten van de begroting beschreven. Als al deze uitgangspunten en verwachtingen in 2025 100% daadwerkelijk zo blijken te zijn zal de realisatie per saldo aansluiten bij de begrote resultaten.

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico-inventarisatie van Kredietbank Limburg weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties indien de feitelijkheid in 2025 afwijkt van de nu gehanteerde uitgangspunten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het *zeer onwaarschijnlijk* is dat alle beschreven risico-scenario's zich daadwerkelijk tegelijk zullen voordoen.

	Risico	Maximaal fin. gevolgen (€)	Kans	Perc.	Financieel risico (€)
1	Strategie & bekostiging *(incl. doorontwikkeling)*	600.000	Middel	50%	300.000
2	ICT landschap & ontwikkelingen	350.000	Middel	50%	175.000
3	AVG	100.000	Middel	50%	50.000
4	Flexibele schil	125.000	Middel	50%	62.500
5	Liquiditeitsrisico	175.000	Laag	25%	43.750
6	Renterisico's	15.000	Hoog	75%	11.250
7	Regelgevingsrisico	200.000	Middel	50%	100.000
8	Kredietrisico (Oninbare debiteuren)	145.000	Zeer laag	5%	7.250
9	Huisvesting KBL	175.000	Middel	50%	87.500
Totaal		**1.885.000**			**837.250**

1. Strategie & bekostiging (+ doorontwikkeling bedrijfsvoering en ondersteuning)

Als gevolg van de herijking en actualisering van de Kredietbank Limburg strategie en waardenpropositie ("Mass customization") en de bijbehorende gefaseerde wijziging qua passende Kredietbank Limburg bekostigingsstructuur zijn er mogelijk effecten te verwachten aangaande de scope van dienstverlening, uniformering en standaardisatie van dienstverlening en bijbehorende optimale organisatorische inrichting. Dientengevolge wordt er een risico geïdentificeerd aangaande deze transitie. Kredietbank Limburg staat voor de uitdaging om haar operationele efficiëntie te verbeteren en te voldoen aan de steeds veranderende wet- en regelgeving. Operationele risico's omvatten de risico's die verband houden met processen, mensen en systemen. Hoewel de afgelopen jaren de kosten gerelateerd aan deze risico's beperkt zijn gebleven, blijft er altijd een restrisico bestaan. Dit vereist dat er voldoende financiële middelen beschikbaar worden gehouden om adequaat op eventuele uitdagingen te kunnen reageren. Om de impact van operationele verstoringen te minimaliseren en een robuuste organisatie te waarborgen, is het essentieel dat Kredietbank Limburg blijft investeren in de versterking van haar operationele processen en systemen. Dit omvat ook de noodzaak om doorontwikkeling van processen en systemen te realiseren. Het behouden van een passende financiële buffer is hierbij cruciaal, zodat Kredietbank Limburg snel en effectief kan ingrijpen bij operationele problemen.

2. ICT landschap & ontwikkelingen

De recente overgang naar softwarepakket IBS Bizon voor beschermingsbewind en de integratie met andere softwarepakketten voor o.a. kredietverlening hebben het operationele risico vergroot. Deze technologische migratie vereist nauwe samenwerking en coördinatie tussen verschillende systemen, wat potentiële uitdagingen en risico's met zich meebrengt. Bovendien staat het huidige softwarepakket van Stratech gepland voor uitfasering in de

komende jaren (transitie naar een nieuwe Cloud oplossing) wat extra complexiteit aan het IT-landschap van Kredietbank Limburg toevoegt. De ICT-transitie en keuzes die voor de diverse terreinen van dienstverlening dienen te worden gemaakt gaan gepaard met bedrijfsrisico's op het vlak van systeemintegratie, beschikbaarheid en beperkingen qua implementatiekracht. Daarnaast evolueren ICT-ontwikkelingen in een snel tempo, hetgeen een voortdurende doorontwikkeling van onze systemen noodzakelijk maakt. Deze ontwikkelingen brengen niet alleen technologische uitdagingen met zich mee, maar ook de noodzaak om te voldoen aan nieuwe regelgeving, zoals de NIS2-richtlijn. Het voldoen aan NIS2-compliance is een prioriteit, aangezien het de bescherming van netwerk- en informatiesystemen in de Europese Unie versterkt. Gezien deze dynamische omgeving is het essentieel dat Kredietbank Limburg investeert in de modernisering van haar IT-infrastructuur en het versterken van haar cyberbeveiliging. Dit omvat het implementeren van robuuste risicobeheerstrategieën en het waarborgen van de naleving van alle relevante regelgeving om de continuïteit en veiligheid van onze dienstverlening te garanderen. Het risico op niet naleving van compliance regels of het moeten aanpassen op snel opvolgende ontwikkelingen brengt financiële risico met zich mee voor Kredietbank Limburg.

3. AVG

Gelinkt aan het eerder vermelde ICT-risico bestaat er nog separaat het AVG-risico. Door de invoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) op 25 mei 2018 worden er hogere eisen gesteld aan de beveiliging van persoonsgegevens. Het risico op datalekken is aanzienlijk en kan worden bestraft met hoge boetes. Het risico wordt door Kredietbank Limburg beperkt door informatiemanagement en cybersecurity te optimaliseren. Hiervoor zijn medewerkers aangetrokken om de beveiliging te waarborgen en datalekken (inbraak, diefstal, verlies) te voorkomen en AVG-regelgeving streng op te volgen en te controleren binnen Kredietbank Limburg.

4. Flexibele schil

Kredietbank Limburg wordt gevraagd om flexibel om te gaan met de fluctuerende vraag naar haar dienstverlening. Om aan deze vraag te voldoen, is het noodzakelijk om een flexibele schil van medewerkers te behouden. Dit wordt gerealiseerd door het gebruik van flexibele (jaar)contracten, met de mogelijkheid om deze bij afloop niet te verlengen indien de omstandigheden dat vereisen. Een gevolg hiervan kan zijn dat er aanspraak wordt gemaakt op WW-uitkeringen, waarvoor Kredietbank Limburg als eigen risicodrager zelf verantwoordelijk is voor de betaling. Om deze risico's te beheersen, stemt Kredietbank Limburg de personeelsformatie zorgvuldig af op de actuele vraag naar dienstverlening. Dit omvat een maandelijkse monitoring en aanpassing van de benodigde formatie. Daarnaast wordt er actief gewerkt aan de onderlinge uitwisseling van personeel tussen regio's om zowel over- als onderbezetting effectief te beheren. Door deze maatregelen kan Kredietbank Limburg flexibel inspelen op veranderende omstandigheden, terwijl het gelijktijdig de financiële risico's beheerst.

5. Liquiditeitsrisico

Dit is het risico dat de bank niet in staat is om aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen door gebrek aan voldoende liquide middelen. Dit kan aan de orde zijn op het moment dat Kredietbank Limburg haar volledige eigen vermogen moet terugbetalen aan de 5 GR-gemeenten. Tevens bestaat het risico dat klanten hun dienstverlening bij Kredietbank Limburg beëindigen en hun tegoeden opvragen. Indien de uitstaande kredieten dan niet

worden terugbetaald is er onvoldoende saldo om te betalen. In de afgelopen jaren heeft dit risico zich niet voortgedaan waardoor de kans laag blijft.

6. Renterisico's

De onrust op de financiële markten kan potentieel leiden tot een stijging van de rentetarieven. Gezien de huidige historisch lage rentestanden, bestaat de mogelijkheid dat deze tarieven op termijn zullen stijgen. In 2025 heeft Kredietbank Limburg geen uitstaande geldleningen, waardoor de directe impact van eventuele rentestijgingen wordt geminimaliseerd. Het rentegevoelige risico is derhalve beperkt tot het saldo van de rekening-courant. Dit stelt Kredietbank Limburg in staat om de gevolgen van fluctuaties in rentetarieven effectief te beheersen en de financiële stabiliteit te waarborgen.

7. Regelgevingsrisico

Kredietbank Limburg bevindt zich in een dynamische omgeving waarin veranderende wet- en regelgeving snelle aanpassingen vereisen. Dit brengt het risico met zich mee dat er extra capaciteit moet worden vrijgemaakt om aan nieuwe eisen te voldoen, wat kan leiden tot verhoogde kosten. In 2024 heeft Kredietbank Limburg al moeten investeren om te voldoen aan de vereisten voor rechtmatigheidsverantwoording. Vooruitkijkend naar 2025 e.v., staan verdere investeringen gepland op het gebied van ICT, met inbegrip van de naleving van de NIS2-richtlijn, die de cyberbeveiliging en de bescherming van netwerk- en informatiesystemen versterkt. Daarnaast zijn er investeringen nodig in Human Resources evenals het aanpassen aan overige wetswijzigingen die de operationele uitvoering beïnvloeden. Kredietbank Limburg blijft zich inzetten om proactief en effectief te anticiperen op veranderingen in wet- en regelgeving. Door investeringen in zowel technologie als personeelsbeheer, streeft de organisatie ernaar om continu aan de wettelijke vereisten te voldoen en tegelijkertijd de operationele efficiëntie en effectiviteit te waarborgen.

8. Kredietrisico

Medio 2024 heeft Kredietbank Limburg ongeveer € 134.000 aan uitstaand krediet zonder borgsteller. Historische gegevens tonen aan dat minder dan 5% van deze kredieten over de afgelopen jaren als oninbaar is gebleken. Dit percentage vertegenwoordigt een risico dat zorgvuldig wordt meegenomen in de algehele risicoanalyse van de organisatie.
Kredietbank Limburg erkent het belang van het beheersen van dit kredietrisico en blijft zich inzetten voor een grondige kredietbeoordeling en risicomanagementstrategieën. Door deze proactieve benadering zorgt Kredietbank Limburg ervoor dat mogelijke verliezen tot een minimum worden beperkt, terwijl tegelijkertijd de integriteit en stabiliteit van de kredietportefeuille behouden blijft.

9. Huisvesting hoofdkantoor

De huidige huisvesting qua hoofdkantoor van Kredietbank Limburg te Geleen betreft een tijdelijk huurcontract dat per 1 juli 2025 tijdelijk zal worden verlengd. Afhankelijk van de nader uit te werken huisvestingsstrategie bevat dit deelgebied risico's op het vlak van afhankelijkheid met verhuurder(s), een dynamische onroerend goed markt in de Zuid-Limburgse regio en een beperking qua implementatiesnelheid/kracht i.r.t. een eventuele wijziging van huisvestingsplek en concept.

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's **€ 837.250** bedraagt en hiermee dient als onderbouwing voor het benodigde KBL-weerstandvermogen (tot max. 6% van de KBL-lasten conform bestuursafspraken).

4 Bekostigingsstructuur 2025

Achtergrond

In februari 2025 is er een bestuursbesluit genomen rondom een *gewijzigde KBL-bekostigingsmethodiek*. De details hieromtrent zijn terug te vinden in de uitgewerkte en vastgestelde onderzoeksrapportage (d.d. 03-02-25).

In de nieuwe KBL-bekostigingsstructuur wordt er een onderscheid gemaakt tussen KBL-bestaanslasten en variabele verbruikslasten. De KBL-bestaanslasten 2025 worden conform besluit verdeeld over de vijf GR gemeenten door middel van een vastgestelde verdeelsleutel systematiek, waarbij wordt gekeken naar de problematische schuldenindex (CBS) en de gerealiseerde omzetten van de voorgaande drie kalenderjaren. De variabele verbruikslasten worden op basis van een P x Q methodiek afgerekend middels een vooraf bepaald variabel uurtarief.

Bestaanslasten 2025

De begrotingswijziging 2025 is qua lasten als volgt opgebouwd:

Bedragen in € 1.000	Totaal	*Bestaanslasten*	*Verbruikslasten*
Totale lasten 2025 *(zie HS 2)*	**€ 14.052k**		
-/- EV deel achtergestelde leningen	€ 494k		
Saldo	**€ 13.558k**	**€ 8.035k** *(59%)*	**€ 5.523k** *(41%)*
-/- Salderingseffecten a.g.v. DVO's niet-GR, zelfbetalers, KOT/FNWL, effect BSBW/BBRMW en inzet EV		**€ 3.093k**	
Netto bestaanslasten 2025 *door GR gemeenten te betalen*		**€ 4.942k**	

De totale netto door de GR gemeenten te betalen bestaanslasten bedragen voor 2025 dus afgerond **€ 4.942.000**.

Onderstaand vervolgens de uitwerking van de toepassing van de vastgestelde verdeelsleutel, waarbij in 2025 een ingroeiscenario geldt qua calculatie van de uiteindelijke % verdeling per GR gemeente:

VERDEELSLEUTEL 2025

% aandeel in sleutel	16,7%	83,3%	*Conform bestuursbesluit d.d. 6-2-25*	
	CBS PS index 1-1-24	Omzet 2022-2024	**VERDEELSLEUTEL 2025**	**Verdeling bestaanslasten**
Brunssum	8,3%	4,3%	5,0%	€ 244.803,38
Kerkrade	18,1%	21,1%	20,6%	€ 1.018.623,26
Landgraaf	10,9%	5,6%	6,5%	€ 319.157,32
Maastricht	33,4%	32,7%	32,8%	€ 1.620.884,61
Sittard-Geleen	29,3%	36,4%	35,2%	€ 1.738.309,44
GR KBL totaal	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**€ 4.941.778,00**

De betreffende bestaanslastenbijdrage per GR-gemeente zal gedurende 2025 in rekening worden gebracht (op kwartaalbasis, voorafgaand).

Verbruikslasten 2025

Uit de begrotingswijziging 2025 en hiermee gepaard gaande bekostigingsanalyse blijkt dat het variabele generieke KBL-verbruikstarief voor de GR-gemeenten in 2025 **€ 47 per uur** zal bedragen. Dit is logischerwijs circa 40% van het initiële tarief 2024 (zijnde € 119 per uur). Alle bestaande KBL-producten en diensten worden op basis van dit uurtarief en de geldende urennormeringen per product/dienst afgerekend.

Voor de dienst Beschermingsbewind (en hieraan gekoppeld ook de dienst Budgetbeheer maatwerk) geldt met ingang van 2025 als uitgangspunt het landelijk bepaalde wettelijke tarief van € 82,50 per uur.

Gezien de voorziene praktische impact van een tariefwijziging in 2025 binnen het aanbod van onze reguliere budgetbeheer pakketten is ervoor gekozen om hier de pakketprijzen in 2025 niet aan te passen c.q. te verlagen maar dus gelijk te houden aan 2024.

Uiteraard is dit niet van toepassing voor de niet GR-gemeenten en opdrachtgevers. Zij betalen in 2025 namelijk op basis van een uurtarief van € 119 per uur (en gemeente Heerlen zelfs € 123 per uur conform de overeengekomen meerjarige DVO) en betalen hiermee dus een risico-opslag ten gunste van de GR gemeenten.

Voor de GR-gemeenten geldt dat de daadwerkelijk gerealiseerde variabele verbruikslasten op maandbasis achteraf zullen worden gefactureerd/verrekend.

5 Indicatie facturatie GR-gemeenten 2025

Op basis van de voorgaande gegevens kan er voor de vijf GR-gemeenten een overzicht worden gepresenteerd qua de **te verwachten te facturen bedragen** vanuit KBL-zijde aangaande 2025. Dit betreft dus enerzijds het aandeel aan voorgecalculeerde bestaanslasten 2025 voor de vijf GR gemeenten en anderzijds een indicatie van het variabele verbruiksdeel (P x Q) voor 2025, waarbij de afgestemde aannames qua verwachte volumeontwikkelingen per product/dienst per GR-gemeente als basis voor deze indicatieve calculatie dienen:

GR-gemeente	Bestaanslasten 2025	% aandeel (verdeelsleutel '25)	Verbruikslasten 2025 *indicatief*	Totaal 2025	% aandeel
Brunssum	€ 244.803	5,0%	€ 213.959	€ 458.762	4,8%
Kerkrade	€ 1.018.623	20,6%	€ 868.618	€ 1.887.241	19,8%
Landgraaf	€ 319.157	6,5%	€ 290.871	€ 610.028	6,4%
Maastricht	€ 1.620.885	32,8%	€ 1.480.715	€ 3.101.600	32,5%
Sittard-Geleen	€ 1.738.309	35,2%	€ 1.752.137	€ 3.490.447	36,6%
Totaal GR-gemeenten	**€ 4.941.778**	**100%**	**€ 4.606.300**	**€ 9.548.079**	**100%**

Er wordt in 2025 ook **een tweetal afdrachten** voorzien vanuit KBL aan de GR-gemeenten:

1. inzake het resultaat 2024

2. inzake de zogenaamde “btw-teruggave”.

Deze btw-teruggave kent de volgende achtergrond (ter toelichting): op 14 april 2023 heeft de Hoge Raad in een aantal samenhangende arresten bepaalt dat organisaties zonder winstoogmerk en publiekrechtelijke lichamen in het bijzonder geen BTW mogen heffen over diensten die voortvloeien uit het aanbieden van schuldhulpverlening. In het geval van KBL vallen daaronder ook beschermingsbewind en Budgetbeheer Maatwerk. Dat was goed nieuws want dit betekent dat KBL voor deze diensten vrijgesteld is van BTW, waardoor deze diensten met ingang van 1 juli 2023 goedkoper worden aangeboden. KBL heeft destijds direct de noodzakelijke aanpassingen in de automatiseringssystemen en facturatie doorgevoerd zodat de lagere tarieven vanaf 1 juli 2023 in rekening worden gebracht bij zowel klanten als bij de GR-gemeenten die rechtstreeks met KBL afrekenen. Met behulp van een fiscalist heeft KBL reeds sinds januari 2020 bezwaar gemaakt tegen de te betalen omzetbelasting voor beschermingsbewind en budgetbeheer maatwerk. Hiervoor liep nog een juridische procedure bij de rechtbank Zeeland-West Brabant welke inmiddels is ingetrokken door KBL als gevolg van een onderling akkoord tussen KBL en de lokale belastinginspecteur, naar aanleiding van de hierboven aangehaalde arresten vanuit de Hoge Raad. De belastinginspecteur heeft zich uiteindelijk geschikt in terugbetaling van de onterecht afgedragen omzetbelasting (over tijdvak januari 2020 - juni 2023), rentecompensatie alsmede een aandeel in de ontstane proceskosten. Meer details zijn terug te vinden in het AB document 25.01.AB d.d. 06-02-2025.

In de volgende tabel is een specificatie van deze btw teruggave opgenomen:

Ontvangen van Belastingdienst	€	1.306.052
Rente	€	87.543
Irimierente	€	36.577
Ontvangen bedrag *conform bezwaarschrift Belastingdienst*	**€**	**1.430.172**

Advieskosten Less Grey	€	25.706

Gemeente	BTW op facturen	Terug te ontvangen bedrag incl. rente	Advieskosten	Saldo te verrekenen
Brunssum	€ 45.763	€ 66.133	€ 942	€ 65.191
Heerlen*	€ 380.774	€ 550.260	€ 7.840	€ 542.420
Kerkrade	*nvt*	*nvt*	€ 5.330	€ -5.330
Landgraaf	€ 41.186	€ 59.519	€ 848	€ 58.671
Maastricht	€ 125.843	€ 181.856	€ 2.591	€ 179.265
Sittard-Geleen	€ 396.097	€ 572.404	€ 8.155	€ 564.249
Totaal KBL	**€ 989.663**	**€ 1.430.172**	**€ 25.706**	**€ 1.404.466**

* Het door KBL aan gemeente Heerlen te verrekenen saldo is onderdeel van de vastgestelde uittredingsregeling cq. schadesombepaling

Dit levert het volgende indicatieve totaalbeeld voor 2025 op aan *voorzien saldo per GR-gemeente*:

GR-gemeente	Totaal 2025	Resultaat '24 beoogde afdracht	BTW teruggave	Saldo GR-gemeenten 2025 *indicatief*
Brunssum	€ 458.762	€ 51.579	€ 65.191	€ 341.992
Kerkrade	€ 1.887.241	€ 117.781	€ -5.330	€ 1.774.790
Landgraaf	€ 610.028	€ 72.302	€ 58.671	€ 479.055
Maastricht	€ 3.101.600	€ 314.169	€ 179.265	€ 2.608.166
Sittard-Geleen	€ 3.490.447	€ 153.038	€ 564.249	€ 2.773.160
Totaal GR-gemeenten	**€ 9.548.079**	**€ 708.869**	**€ 862.046**	**€ 7.977.164**

Tot slot: wanneer de indicatieve 2025 facturatie aan de GR-gemeenten wordt vergeleken met voorgaand boekjaar 2024 dan kan de volgende tabel worden gepresenteerd:

GR-gemeente	Totaal 2024 *gefactureerd*	% aandeel	delta '25 vs '24	%
Brunssum	€ 449.808	4,8%	€ 8.954	2,0%
Kerkrade	€ 1.861.356	19,8%	€ 25.885	1,4%
Landgraaf	€ 558.826	6,0%	€ 51.202	9,2%
Maastricht	€ 3.044.159	32,4%	€ 57.441	1,9%
Sittard-Geleen	€ 3.471.165	37,0%	€ 19.282	0,6%
Totaal GR-gemeenten	**€ 9.385.314**	**100%**	**€ 162.765**	**1,7%**

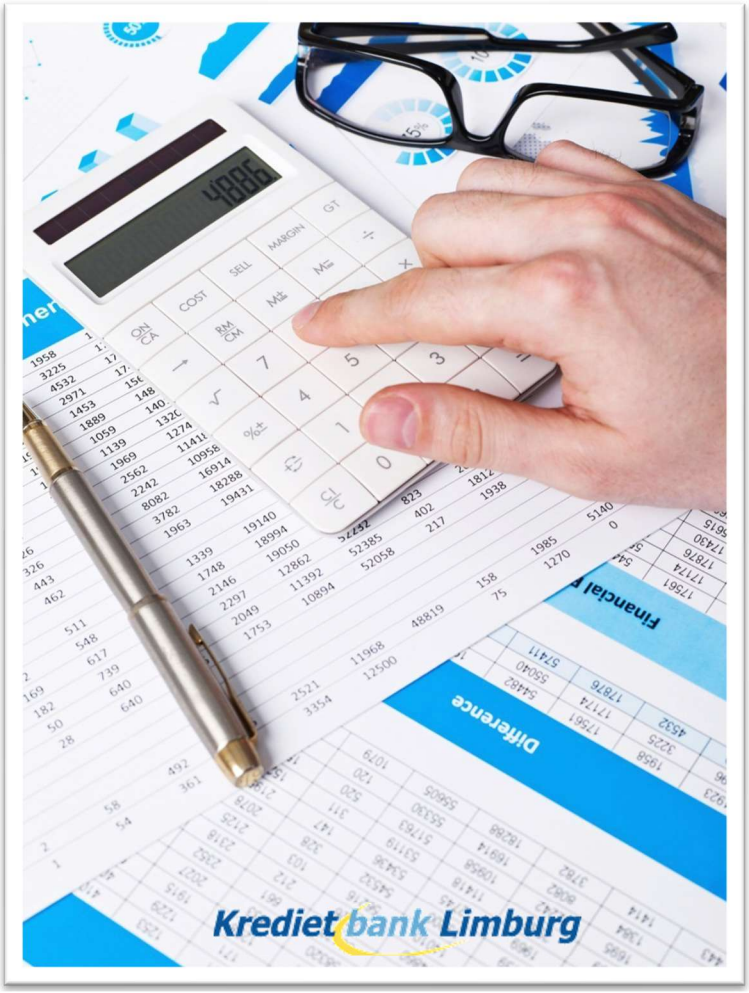
Let op: het zichtbaar hogere stijgings % bij gemeente Landgraaf (+9,2%) hangt grotendeels samen met het volume effect a.g.v. de introductie van de quick scan gesprekken.

Lijst van gehanteerde afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BBR	Budgetbeheer
BBR MW	Budgetbeheer Maatwerk
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BSBW	Beschermingsbewind
BGS	Besluit Gemeentelijke Schuldhulpverlening
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CBS	Centraal Bureau Statistiek
CPI	Consumenten Prijs Index
DB	Dagelijks Bestuur
DK	Doorlopend Krediet
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EV	Eigen Vermogen
FNWL	Project Financiële Nood Waterschade Limburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
I(C)T	Information (Communication) Technology
KBL	Kredietbank Limburg
KOT	Project Kinderopvangtoeslagaffaire
MSNP	Minnelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen
NVVK	Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet
PL	Persoonlijke lening
P&C	Planning & Control
SAAS	Software as a Service
SBN	Sociale Banken Nederland
SHV	Schuldhulpverlening
SB	Schuldbemiddeling
SK	Saneringskrediet
SR	Schuldregelen
VPB	Vennootschapsbelasting
VV	Vreemd Vermogen
WGS	Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WW	Werkloosheidswet

Meerjaren ontwerpbegroting 2026 - 2028

Kredietbank Limburg

Toegankelijke hulp

Stress sensitieve hulp

Duurzame hulp in het juiste tempo

Van:	Directie Kredietbank Limburg
Steller:	Jeroen Ronden / afdeling Finance, Planning & Control
Aan:	Algemeen Bestuur Kredietbank Limburg
Datum:	11-04-2025
Versie:	F2.0 AB

Voorwoord

De periode 2024/2025 markeert een belangrijke fase in de ontwikkeling van de Kredietbank Limburg. In december 2024 werden bestuurlijk, op basis van het samengestelde ORGfit adviesrapport, de richting en uitgangspunten qua waardenpropositie en waardenstrategie vastgesteld alsmede de uitgangspunten qua beoogde passende nieuwe wijze van bekostiging. Hiermee samenhangend werd aansluitend in februari 2025 de uitgewerkte nieuwe bekostigingswijze (fase 1) vastgesteld met als doel deze te laten landen in de begrotingswijziging 2025 en meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028.

In 2023/2024 hebben we daarnaast intensief gewerkt aan de gevolgen van de uittreding van de gemeente Heerlen voor onze dienstverlening en organisatie. De belangen van klanten en medewerkers stonden hierbij centraal en door een zorgvuldige overgang is de continuïteit van onze dienstverlening gewaarborgd en zijn er passende afspraken gemaakt over de financiële en organisatorische afwikkeling van dit besluit.

Voor u ligt de meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 waarbij de nieuwe bekostigingsmethodiek is toegepast. Door toekomstig een onderscheid te maken in bestaanslasten en verbruikslasten worden de toekomstige lasten op een transparante manier beter voorspelbaar, met minder grote schommelingen en een eerlijkere verdeling tussen de GR-gemeenten.

Met de positieve resultaten van het afgelopen jaar in de rug en de daadkrachtige bestuurlijke besluiten op het vlak van strategie en bekostiging blijft Kredietbank Limburg binnen haar werkgebied een krachtige en verbindende rol spelen in het ondersteunen van inwoners met financiële problemen. Onze inzet blijft daarbij gericht op het bieden van rust, stabiliteit en perspectief, zodat mensen weer grip krijgen op hun financiële situatie.

Naast de reguliere dienstverlening blijven we de komende jaren participeren in impactvolle projecten die van meerwaarde zijn voor onze doelgroep. We blijven aansluiten bij landelijke pilots om te leren van elkaar en de slimme ontdekkingen uit het land mee te nemen naar onze eigen regio en GR-gemeenten. Daarbij hebben en houden wij oog voor een "return on investment", zowel in financieel als maatschappelijke opzicht.

Met vertrouwen kijken we vooruit naar 2025 en de daaropvolgende jaren. We blijven werken aan een solide en transparante basis, waarin we inwoners perspectief bieden en financiële rust brengen. Iedere dag opnieuw maken we samen het verschil.

J. Bühler
Voorzitter Algemeen Bestuur

Management samenvatting

- Door middel van *een herijking van de missie, strategie en kernwaarden* van de eigen organisatie alsmede het moderniseren van de bekostigingssystematiek zorgt Kredietbank Limburg ervoor dat zij in staat is om ook de komende jaren tegemoet te komen aan veranderende vraagstukken en financiële uitdagingen binnen het eigen werkgebied. Dit vindt zijn uitwerking in de voorliggende meerjaren ontwerpbegroting.

- De *uitgangspunten* zoals vastgelegd in de vastgestelde KBL kadernota 2025-2028 dienen als startpunt bij de totstandkoming van de voorliggende meerjaren ontwerpbegroting 20-26-2028. Voor een nadere toelichting inclusief een schets van de onderkende relevante ontwikkelingen, *zie hoofdstuk 2 en 3*.

- Kredietbank Limburg blijft werken aan een solide en transparante basis, waarin we inwoners perspectief bieden en financiële rust brengen. We bieden toegankelijke-, stress sensitieve- en duurzame hulp in het juiste tempo aan door middel van diverse vormen van dienstverlening. Een nadere duiding van deze *vormen van dienstverlening* inclusief actuele ontwikkelingen is uitgewerkt in *hoofdstuk 4*.

- De samenstelling van *het benodigde weerstandsvermogen* van Kredietbank Limburg en de hiermee samenhangende uitgewerkte *risico-analyse* wordt nader toegelicht in *hoofdstuk 7*. Ook wordt hier conform artikel 11 van het BVV de financiële positie gepresenteerd door middel van diverse kengetallen, welke allen binnen de vigerende (bestuurlijke/wettelijke) kaders blijven in deze ontwerpbegroting.

- De meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 wordt conform BBV vereisten met een sluitend (neutraal) resultaat gepresenteerd en levert het volgende beeld op qua *staat van baten en lasten*:

Staat van baten en lasten	**2025** Begrotings wijziging	**2026** Ontwerp begroting	**2027** Ontwerp begroting	**2028** Ontwerp begroting
Baten	14.052	13.333	13.303	13.718
Lasten	14.052	13.333	13.303	13.718
Resultaat	0	0	0	0

Bedragen x Euro 1.000

In *hoofdstuk 8* worden de voorziene baten en lasten voor de periode 2026 tot en met 2028 en onderliggende aannames nader toegelicht.

- In *hoofdstuk 11* wordt *de ontwikkeling van financiële balanspositie* van Kredietbank Limburg voor de periode 2026 tot en met 2028 gepresenteerd en nader toegelicht.

- Op basis van de uitgewerkte meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 kan hiervan afgeleid *de indicatieve facturatie aan de vijf GR gemeenten* worden gepresenteerd. Hierbij is de nieuwe KBL-bekostigingsmethodiek inclusief het hierbij vastgestelde ingroeimodel verwerkt. Zie *hoofdstuk 12* voor nadere details.

Inhoud

Voorwoord 2

Management samenvatting 3

1. Inleiding 5

2. Uitgangspunten en ontwikkelingen 6

Economische situatie 6

Ontwikkelingen in de Schuldhulpverlening 6

Uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 6

3. Bedrijfsvoering 8

4. Dienstverlening 10

Preventie, vroegsignalering & educatie 10

Intake 12

Schuldenaanpak 13

Sociale kredietverstrekking 18

Inkomensbeheer en -ondersteuning 19

5. Meerjaren ontwerpbegroting 22

6. Kerngegevens 22

7. Paragrafen 23

Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23

Risicoparagraaf 24

Financiering 26

8. Meerjaren ontwerpbegroting 2026, 2027 en 2028 29

Baten 30

Lasten 32

9. Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead 34

10. Overzicht structurele en incidentele baten en lasten 35

11. Balans per 31 december 2026, 2027 en 2028 38

Activa 38

Passiva 39

12. Indicatieve facturatie GR gemeenten 2026 – 2028 41

Lijst van gehanteerde afkortingen is te vinden op pagina 43

1. Inleiding

De wereld om ons heen is volop in beweging. Het nieuws wordt dagelijks gedomineerd met verslaglegging uit oorlogsgebieden, natuurrampen mede als gevolg van de opwarming van de aarde en politieke onrust in binnen- en buitenland. Dit heeft ook macro-economische gevolgen die hun weerslag vinden in de financiële sector, het bedrijfsleven en bij de overheid. Dat beeld kan vrijwel 1-op-1 vertaald worden naar de nationale ontwikkeling in Nederland. Dit zorgt voor een gevoel van onzekerheid binnen de maatschappij en bij de individuele burger. Naast deze globale ontwikkeling staat ook de wereld van het sociaal domein en de schuldhulpverlening in het bijzonder allerminst stil.

De inflatie in Nederland is in vergelijking met de landen om ons heen nog steeds relatief hoog en zorgt voor een ongebruikelijk en onwenselijk hoog prijspeil. Wetende dat landelijk onderzoek keer op keer aantoont dat diverse inkomensgroepen structureel onder het bestaansminimum leven zorgt dit voor een oneerlijke wedstrijd om uit de financiële problemen te blijven. Ook het huidige kabinet houdt het terugdringen van armoede, met name onder kinderen, hoog in het vaandel. Bij ambities horen echter ook (structurele) middelen. Daar wringt de schoen: gemeentelijke zorgen over het ravijnjaar 2026 en bestaansonzekerheid bij een grote groep burgers maakt dat de behoefte aan een betrouwbare, stabiele en maatschappelijk betrokken partner op het gebied van schuldhulpverlening des te belangrijker is voor de komende jaren.

Met de verkorting van de termijnen van zowel de minnelijke als wettelijke schuldsanering alsmede de intrede van het zogenaamde “0-voorstel” voor schuldenaren zonder afloscapaciteit zorgt voor een heuse "gamechanger”. Schuldenaren worden in staat gesteld hun schulden sneller op te lossen waardoor de drempel tot aanmelding verlaagd wordt. De kortere looptijd van de sanering vergt tegelijkertijd eerder en meer van zowel schuldenaar als schuldhulpverlener: tijdige, adequate en intensieve begeleiding tijdens en na de sanering waardoor het gevaar van recidive tot een minimum wordt beperkt. Dat is namelijk een belangrijk incentive voor de schuldeisers om mee te werken aan een snellere afwikkeling van schulden, in sommige gevallen zonder terugbetaling van de openstaande vordering.

Deze ontwikkelingen vragen ook een verandering binnen de schuldhulpverlenende organisaties en dus ook Kredietbank Limburg. Door middel van een herijking van de missie, strategie en kernwaarden van de eigen organisatie alsmede het moderniseren van de bekostigingssystematiek zorgt Kredietbank Limburg ervoor dat zij in staat is om ook de komende jaren tegemoet te komen aan veranderende vraagstukken en financiële uitdagingen binnen het eigen werkgebied. Dit vindt zijn uitwerking in de voorliggende meerjaren ontwerpbegroting. Een stabiel fundament waarbij gewerkt wordt vanuit een professionele standaard met oog voor het individu. Dat ziet zowel toe op de deelnemende en afnemende gemeenten alsook de uiteindelijke hulpvragers.

2. Uitgangspunten en ontwikkelingen

Economische situatie

De berekeningen van De Nederlandsche Bank (DNB) tonen een voorzichtige economische groei van 1,5% voor de komende twee jaren. Daar tegenover staat een inflatie van 3%. Als gevolg van diverse ontwikkelingen zijn de ramingen met enige voorzichtigheid te betrachten.

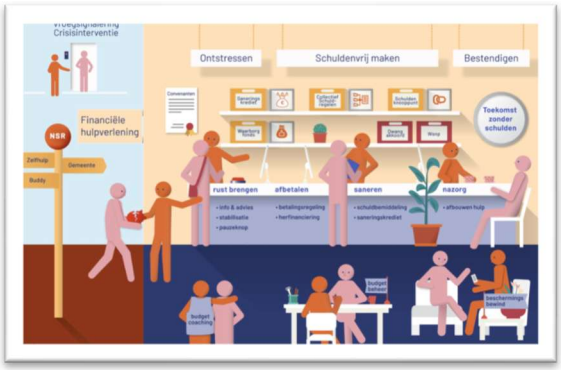
Daarnaast hebben de groeicijfers van de economie niet per definitie een positief effect op alle burgers. Mensen die leven onder, op of net boven het bestaansminimum zijn dagelijks bezig met overleven en proberen van dag tot dag te voorzien in het minimale levensonderhoud van henzelf en hun gezin. Door de verschillende wijzen waarop gemeenten invulling geven aan hun minimabeleid ontstaan er tevens regionale en lokale verschillen tussen burgers terwijl hun uitgangssituatie identiek is.

Ontwikkelingen in de Schuldhulpverlening

De meest in het oog springende wijzigingen van de afgelopen periode zijn:

- Verkorting MSNP en WSNP tot 18 maanden.
    - Periode van loonbeslag kan onder voorwaarden afgetrokken worden van de looptijd.
- Introductie van het 0-voorstel in de MSNP.

De effecten van al deze wijzigingen zijn nu nog niet goed zichtbaar. Pas over een aantal jaren zijn de effecten meetbaar en kan iets gezegd worden over hun impact op de langere termijn. Het uiteindelijke doel is uiteraard om zoveel mogelijk mensen zo vroeg mogelijk te vinden, ondersteunen en waar mogelijk schuldenvrij te maken en houden. Het welslagen hiervan is afhankelijk van een aantal factoren die slechts deels beïnvloedbaar zijn door Gemeenten of Kredietbank Limburg zelf.

Uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028

De voorliggende meerjaren ontwerpbegroting is een doorvertaling van de begrotingswijziging 2025 en gebaseerd op een combinatie van historische cijfers en verwachte volumes als gevolg van toekomstige ontwikkelingen in het werkveld en werkgebied van Kredietbank Limburg.

Bekostigingssystematiek

Vanaf 2025 is sprake van een nieuwe bekostigingssystematiek waarbij bestaanslasten en verbruikslasten door deelnemende gemeenten apart vergoed worden. Voor de bestaanslasten is een aparte verdeelsleutel afgesproken. Dit zorgt voor een grotere mate van voorspelbaarheid van toekomstige kosten en beperkt de effecten van schommelingen in de afname van diensten door deelnemende gemeenten. Gemeenten en andere opdrachtgevers die een inkoopovereenkomst met Kredietbank Limburg sluiten betalen een integraal tarief waarmee zowel hun aandeel in de bestaans- alsook de verbruikslasten gedekt wordt.

Jaarlijkse prijsindexering

Kredietbank Limburg hanteert jaarlijks de CBS Consumenten prijsindex (CPI) t-2 voor de tarieven van niet GR-gemeenten en ter indexatie van de lasten daar waar de daadwerkelijke indexatie niet bekend is. Bij marginale afwijkingen ten opzichte van het geldende tarief wordt afgezien van indexering. De prijsindexering is uiteraard integraal onderdeel van de recent vastgestelde nieuwe KBL-bekostigingsstructuur.

Personeelslasten

De personeelslasten stijgen periodiek volgens de voor Kredietbank Limburg geldende CAO SGO. De huidige CAO loopt af op 31 maart 2025. Ten tijde van schrijven van deze begroting wordt onderhandeld over een nieuwe tweejarige CAO, waarbij zowel een structurele loonsverhoging als eenmalige uitkering ter besluitvorming voorliggen.

Organisatie

Naar aanleiding van de recente herbevestiging van de maatschappelijke opgaven en herijking van de strategie zal Kredietbank Limburg de komende jaren voor een veranderopgaaf staan. De omvang, impact en reikwijdte van deze verandering worden nader onderzocht en beschreven om vervolgens in samenspraak met alle stakeholders te besluiten. Dit heeft eventueel ook gevolgen voor de organisatiestructuur.

Vervangingsinvesteringen

Kredietbank Limburg is voor haar dienstverlening aan burgers aangewezen op adequate huisvesting, passende faciliteiten en optimale automatisering. Om de meest efficiënte en effectieve werkwijze te hanteren zijn periodieke investeringen nodig, met name op het vlak van IT. Ook de komende jaren zullen daarom (vervangings-)investeringen plaatsvinden op basis van het door het bestuur vastgestelde investeringsplan.

Omzet niet GR-gemeenten

De omzet van inkopende gemeenten (en overige opdrachtgevers) schatten we in op het gemiddelde niveau van het jaar 2025. Daarnaast is de uitfasering van de uitgetreden gemeente Heerlen conform de vastgestelde uittredingsovereenkomst verwerkt.

3. Bedrijfsvoering

Informatiemanagement, -veiligheid en technologie
Het ontvangen, zelf genereren en verstrekken van informatie gebeurt steeds meer geautomatiseerd. Het aantal apps, portalen en koppelingen neemt in rap tempo toe. De technologische ontwikkelingen volgen elkaar razendsnel op, met als meest recente hype de inzet van kunstmatige intelligentie (AI). Het meest bekende voorbeeld is ChatGPT, waarbij de uiteindelijke mogelijkheden van deze technologie voor de brede massa grotendeels onontdekt zijn. Al deze ontwikkelingen vragen een hoge mate van bewustzijn van eenieder die betrokken is bij het genereren en verwerken van informatiestromen. Het gaat doorgaans om persoonlijke en daarmee privacygevoelige gegevens van burgers die beschermd dienen te worden conform de geldende wet- en regelgeving.

Een adequate en formatief passende invulling van sleutelfuncties op dit vlak, zoals de adviseur informatiebeheer en privacy officer, wordt almaar belangrijker. In een krappe arbeidsmarkt en gegeven de beperkte omvang van Kredietbank Limburg blijft dit een stevige uitdaging. Daarom wordt voor de tijdelijkheid gebruik gemaakt van externe expertise om de kerntaken op dit vlak naar behoren uit te kunnen voeren. Met de aankomende inwerkingtreding van onder andere NIS2 liggen er nieuwe uitdagingen in het verschiet. Ook op het vlak van de IT-infrastructuur vraagt dit om een vooruitziende blik om te kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. Hiervoor wordt gewerkt met een meerjarige ICT-projectenkalender.

Modernisering & Innovatie
Kredietbank Limburg volgt de landelijke en regionale ontwikkelingen op de voet. Daarbij zijn de lijnen met brancheorganisatie NVVK en overige stakeholders kort en participeert Kredietbank Limburg in vernieuwende projecten die uiteindelijk ten goede komen aan een verbeterde dienstverlening aan de hulpvragers.

Gestart in 2024 moderniseert Kredietbank Limburg de komende 3 à 4 jaren stapsgewijs verder haar hele ICT-landschap. Dit traject is enerzijds wenselijk en noodzakelijk vanuit technische ontwikkelingen en anderzijds om in staat te zijn innovaties goed door te voeren. Aansluiting op het Schuldenknooppunt is in 2025 te verwachten. Innovatie door middel van de stevigere inzet van portalen is mogelijk nadat de primaire vakapplicaties zijn gemoderniseerd. Verdere landelijke initiatieven blijven we volgen en vertalen we naar onze ICT-projectenkalender zodra deze voldoende doorontwikkeld zijn.

Communicatie

In 2025 wordt verder uitvoering gegeven aan het in ontwikkeling zijnde KBL-communicatieplan. De ambitie van dit communicatieplan is tweeledig:

1. Verbetering van de interne en externe communicatie;
2. Versterking van de merkidentiteit van Kredietbank Limburg.

Voor deze ambitie zijn de volgende doelen geformuleerd:

1. Versterking van de samenwerking tussen medewerkers, teams en stakeholders;
2. Versterking van de verbondenheid die medewerkers voelen met de Kredietbank Limburg als werkgever;
3. Versterking van de positionering van Kredietbank Limburg als dé expert op het gebied van schuldhulpverlening.

Een uitdaging blijft om binnen de beperkte mogelijkheden wat betreft capaciteit, kwaliteit en beschikbare middelen, de interne en externe communicatiemiddelen en kanalen zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten en te benutten.

Gebouwbeheer en facilitering

Het huidige huurcontract van ons hoofdkantoor te Geleen (Markt 1a) zal medio 2025 worden verlengd. Gesprekken hierover met de verhuurder en betrokken stakeholders zijn lopende. In het betreffende huurcontract zal de flexibiliteit worden ingebouwd om te kunnen inspelen op de herijking en doorontwikkeling van de huisvestingsstrategie die komende jaren nader zal worden uitgewerkt.

De werkprocessen en contractuele afspraken rondom de facilitaire dienstverlening ten behoeve van de bedrijfsvoering zijn afgelopen periode waar mogelijk herijkt en geactualiseerd. Deze facilitaire zaken zijn grotendeels uitbesteed bij gemeente Sittard-Geleen middels een afgesloten dienstverleningsovereenkomst.

4. Dienstverlening

Preventie, vroegsignalering & educatie

Schulden leiden tot persoonlijke problemen en maatschappelijke kosten. Preventie, vroegsignalering en educatie zijn daarom niet alleen belangrijk voor de betrokkenen, maar ook voor alle partijen die in aanraking komen met betalingsachterstanden. Allerlei partijen (denk aan scholen, werkgevers, uitkeringsinstanties, woningcorporaties, nutsbedrijven, huisartsen, rechtbanken, overheid, wijkteams, etc.) kunnen een belangrijke ondersteunende rol hebben in het op weg helpen van personen/gezinnen met financiële problematiek naar een schuldenvrij bestaan.

Preventie

Financiële opvoeding kan niet vroeg genoeg beginnen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die al op jonge leeftijd bewust leren omgaan met geld, later minder vaak te maken hebben met financiële problemen. Ter preventie is het belangrijk om jongeren financiële vaardigheden bij te brengen. Jongeren bewust maken van hun financiële houding en, indien nodig, hieraan werken. Bewustwording en gedragsverandering is niet van de één op de andere dag gerealiseerd, maar onbewuste processen zijn wel zeer bepalend voor ons handelen. Mooie inspirerende activiteiten uit onze praktijk om te laten zien hoe we hier vorm en invulling aan geven zijn bijvoorbeeld onze deelname aan de week van het geld en het initiatief rond de mobiele escaperoom (caravan) voor schulden.

Onze lopende initiatieven rondom werkgeversdienstverlening (bv. samen met WSP Parkstad en MTB Maastricht) zullen we waar mogelijk en van toegevoegde waarde verder uitbreiden en door ontwikkelen. Vroegtijdige laagdrempelige gespreksvoering met open spreekuren, educatieve informatie sessies en gebruikmaken van financiële signalering instrumenten (Mesis) om ook hier preventief en dus vroegtijdig ingrijpende schuldhulpverlening of beschermingsbewind te voorkomen.

Vroegsignalering

Het doel van vroegsignalering is dat we niet willen dat mensen met schuldenproblematiek zo'n 4 à 5 jaar wachten met het vragen om hulp. Schulden zijn dan al vaak opgelopen tot gemiddeld € 43.000. Niet iedereen weet de weg naar hulp even gemakkelijk te vinden en als we die al gevonden hebben dan zijn er best wel wat barrières te slechten blijkt uit een onderzoek van de Nationale Ombudsman naar de toegang tot de schuldhulpverlening.

Convenanten met woningcorporaties, energieleveranciers en zorgverleners zijn al geruime tijd gemeengoed binnen de schuldhulpverlening, ook binnen Kredietbank Limburg. De

resultaten van die convenanten en diverse pilots hebben bijgedragen aan de wijzigingen die in de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) zijn opgenomen. In de vroegsignalering zien we nu structurele, uniforme vormen van samenwerking met signaalpartners om snel mensen met financiële problemen perspectief te kunnen geven middels een outreachende werkwijze.

In de WGS (2021) is opgenomen dat vroegsignalering een wettelijke verplichting is. De vroegsignalering ziet erop toe dat organisaties op het gebied van wonen, energie, zorg en water verplicht zijn om een betalingsachterstand direct te melden bij de gemeente waar de klant woont. Doordat al deze partijen signalen over betalingsachterstanden op één centraal punt doorgeven, kan er gericht actie worden ondernomen om deze klant te benaderen en te helpen. Door er in een eerder stadium bij te zijn is de verwachting straks met lichtere vormen van interventie mensen te ondersteunen. In de eerste jaren verwachten we dat die groep met problematische schulden bereikt wordt, die niet uit zichzelf de stap richting de schuldhulpverlening zal zetten.

Binnen gemeenten wordt de vroegsignalering steeds meer vormgegeven, waarbij Kredietbank Limburg met name in Sittard-Geleen, Kerkrade, Maastricht, Brunssum, Landgraaf en Meerssen in meer of mindere mate betrokken is. Hiermee geven we uitvoering aan het actief opzoeken van mensen die betalingsachterstanden en/of schulden hebben.

Educatie

We geloven in een wereld waarin iedereen kan meedoen, thuis en op het werk. We willen elke (jong)volwassene, die ondersteuning kan gebruiken, een zetje geven om hun financiële vaardigheden te ontwikkelen. Om zijn of haar zelfvertrouwen te verhogen, financieel redzamer te worden en zich beter thuis te laten voelen in het omgaan met geld. We bieden budgetcoaching aan maar begeleiden mensen ook naar taallessen en digitale vaardigheidstrainingen als uit onze screening en taalmeter blijkt dat mensen ondersteuning nodig hebben.

Intake

Goede hulpverlening begint bij een laagdrempelig en snel contact met de schuldhulpverleners. Het is belangrijk om goed inzicht te krijgen wat iemand nodig heeft en hoe iemand het beste geholpen kan worden. Schuldhulpverlening begint met een plan van aanpak waarin een klant het gevoel heeft dat hij gehoord en gezien wordt en waar rekening wordt gehouden met zijn autonomie en competenties. Daarom zijn onze schuldhulpverleners niet alleen technisch/juridisch in het vak van schuldhulpverlening opgeleid, maar worden zij ook getraind in kwalitatief goede gespreksvoering.

Crisissen in de vorm van ontruimingen of afsluitingen vragen om snelle acties ter voorkoming van erger. Bij de aanmelding van een burger wordt meteen beoordeeld of er sprake is van een crisissituatie die om interventie van ons vraagt. Een crisissituatie en de stress die mensen daarin ervaren wil je als eerste oplossen. Als de crisis bezworen is, of als er geen sprake is van een crisis, is het belangrijk dat klanten de gelegenheid krijgen om hun verhaal te doen en hun zorgen en belangen te kunnen delen.

"Snel een passend plan van aanpak – focus op nu"

Bij Kredietbank Limburg werken we al meerdere jaren met een plan van aanpak. Vanaf 1 januari 2021 geldt dit ook voor elke schuldhulpverlenende instantie en moet het plan van aanpak onderdeel uitmaken van de toelatingsbeschikking bij schuldhulpverlening. Daarmee vergroot je de kans op een succesvolle oplossing voor de schulden van de klant.

Schulden zorgen voor langdurige stress. Dit zorgt ervoor dat de klant bij de dag gaat leven. De grote afstand tussen de huidige situatie en de gewenste situatie op lange termijn, wordt daarmee te groot om te overzien. Het persoonlijk verhaal, de financiële situatie en de informatie die een klant ons verstrekt (middels het gevalideerde screeningsinstrument Mesis) geeft ons op een snelle en uniforme wijze voldoende inzicht in de vaardigheden en leerbaarheid, motivatie, zelfregie, overtuigingen en financieel gedrag van onze nieuwe klant.

Samen bespreken we het plan van aanpak en kijken we of het de klant gaat lukken om de benodigde acties uit te voeren. Een plan van aanpak en de daarbij behorende acties zijn maatwerk. Dat betekent dat we streven naar een gedragen plan waar de klant zich betrokken voelt in de aanpak van zijn schulden. Samen kijken wat er wel mogelijk is om de benodigde acties te realiseren, de klant uitdagen en steunen om noodzakelijke veranderingen aan te gaan. Je hoeft in het plan van aanpak nog niet uitgebreid toe te lichten hoe je in de toekomst mogelijk gaat schuldregelen. Dat is tenslotte pas iets voor

later. Wel leggen we vast welke dienstverlening we gaan inzetten. De uitdaging in deze fase van de dienstverlening is om het onderscheid te maken tussen uitstappers en uitvallers. Uitstappers zijn nog niet bereid om de schuldhulp aan te gaan. Zaak is om te zorgen dat ze weten dat er hulp mogelijk is zodra ze er klaar voor zijn. Uitvallers willen we voorkomen door rekening te houden met de klant, zijn persoonlijk context en zijn veranderkracht (motivatie).

De wet stelt de eis aan het plan van aanpak dat de beslagvrije voet in acht moet worden genomen (art. 4a lid 5 WGS). Daarnaast moet je als schuldhulpverlener inzicht geven in de normtijden. Een klant wordt binnen 1 werkdag benaderd na zijn hulpvraag om in overleg het intakegesprek te plannen. Dit intakegesprek dient binnen 4 weken plaats te kunnen vinden. Uiterlijk 8 weken nadat de hulpvraag is gesteld dient er een toelatingsbeschikking dan wel afwijzingsbeschikking te zijn afgegeven. De spelregels hiervoor vinden we weer terug in de diverse beleidsregels van de afzonderlijke gemeenten. Deze termijnen worden besproken met de klant tijdens de intakefase. Hierin geven we niet alleen aan wat we gaan doen, maar ook hoelang dit gaat duren. We spreken ook af wanneer en hoe de nazorg plaatsvindt. Door regelmatig samen met de klant te evalueren, houd je niet alleen de klant betrokken bij het traject, hij voelt dan ook de betrokkenheid van zijn schuldhulpverlener. Hierdoor proberen wij de kans op uitval en daarmee recidive al bij de start van een traject te verkleinen en streven we er op deze manier naar om de schuldhulpverlening te verduurzamen.

Schuldenaanpak

Na de intake wordt de klant geholpen om zijn inkomsten en uitgaven in balans te brengen. Hierbij is het van belang dat de inkomsten worden gemaximaliseerd, de uitgaven tot het minimum worden beperkt, er geen crisis is en de beslagvrije voet wordt gegarandeerd. De klant wordt ondersteund om gezond financieel gedrag te ontwikkelen via de coaching van de schuldhulpverlener. Indien vanuit de intake blijkt dat een klant hulp nodig heeft bij het aanpakken van zijn schulden, dan staan hiervoor een aantal instrumenten ter beschikking. Kredietbank Limburg beperkt haar dienstverlening niet tot alleen maar het helpen van mensen met problematische schulden. We zijn er trots op dat daar waar mensen hulp nodig hebben bij het in de grip krijgen van niet problematische schulden er ook passende dienstverlening kan worden aangeboden. Dat geldt ook voor mensen die niet kunnen of willen voldoen aan de spelregels voor een schuldregeling of de aard van het schuldenpakket een schuldregeling niet toestaan.

De drie hoofdpijlers binnen de dienstverlening schuldenaanpak zijn:

Informatie & advies

Het doel van deze vorm van dienstverlening is het geven van informatie en advies over het zelfstandig bereiken van duurzaam financieel evenwicht zonder gebruik te maken van de intensievere dienstverlening zoals betalingsregeling, herfinanciering, schuldregeling, budgetbeheer, budgetcoaching of duurzame financiële dienstverlening. Door het geven van informatie en advies kan ook een beroep op andere vormen van financiële dienstverlening worden voorkomen. Informatie en advies beoogt informatie voor de klant te ontsluiten waardoor inzicht wordt geboden in financiële keuzes en de klant in staat wordt gesteld de eigen financiën zelfstandig te regelen.

Duurzame financiële dienstverlening

Het doel van duurzame financiële dienstverlening (DFD) is het in evenwicht brengen en houden van inkomsten en uitgaven van de schuldenaar, waarbij is vastgesteld dat het bestaande schuldprobleem door in of bij die persoon gelegen omstandigheden nog niet duurzaam opgelost kan worden. DFD is erop gericht om de maatschappelijke positie van de schuldenaar niet te laten verslechteren. De schuldhulpverlener draagt hieraan bij door voor een financiële basis te zorgen. De schuldhulpverlener kan daarbij onderdeel uitmaken van een hulpverleningsketen.

DFD kan ingezet worden om die schuldenaren te helpen, van wie de financiële problemen (nog) niet opgelost kunnen worden middels de diensten betalingsregeling, herfinanciering, saneringskrediet of schuldbemiddeling. Dit kan het geval zijn bij schuldenaren met schulden die niet regelbaar zijn vanwege in of bij de persoon gelegen omstandigheden. De dienstverlening binnen DFD onderscheidt zich van de dienstverlening binnen schulden oplossen omdat stabilisatie wel expliciet leidt tot één van de producten herfinanciering, betalingsregeling, saneringskrediet of schuldbemiddeling en heeft daardoor dus een ander doel dan DFD.

Tevens kunnen de producten budgetbeheer, budgetcoaching en beschermingsbewind worden ingezet als ondersteuning van de DFD. Afhankelijk van de situatie kan een schuldenaar alsnog instromen naar een van de vormen van schulden oplossen.

Schulden oplossen

Het doel van schulden oplossen is te komen tot een beheersbare financiële situatie, een oplossing tussen klant en schuldeiser over de schuldenlast, of, als een oplossing niet mogelijk is binnen de minnelijke schuldhulpverlening, de klant te ondersteunen bij het verzoek om toegelaten te worden tot de wettelijke schuldsanering (WSNP). Kredietbank Limburg beperkt haar dienstverlening voor het oplossen van schulden niet tot klanten met een problematische schuldensituatie, maar helpt ook klanten die alleen met ondersteuning van een professional tot een duurzame oplossing komen voor hun schuldensituatie ook als deze niet problematisch wordt geacht.

Binnen de dienstverlening schulden oplossen kent Kredietbank Limburg een aantal verschillende mogelijkheden:

- 100% herfinanciering (niet problematische schulden);
- Betalingsregeling(en) (niet problematische schulden);
- Schuldregeling (problematische schulden);
    - Saneringskrediet
    - Schuldbemiddeling

    - Schuldregeling zonder afloscapaciteit
- Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP).

Herfinanciering
Uitgangspunt bij het oplossen van schulden is dat zoveel als mogelijk wordt gezocht naar manieren om schulden voor 100% terug te betalen. Eén van de manieren om dat te doen is een 100% Herfinanciering via Kredietbank Limburg. In dat geval verstrekt Kredietbank Limburg een krediet om alle schulden voor 100% in één keer te voldoen. Binnen deze dienstverlening hoeft er niet onderhandeld te worden met schuldeisers (er wordt immers 100% ineens voldaan), maar zullen wel de openstaande saldi opgevraagd moeten worden zodat de juiste bedragen worden overgemaakt. De hoogte en looptijd van dit krediet dienen te passen bij de mogelijkheden van de klant. Deze manier van schulden oplossen heeft als voordeel dat de klant nog maar te maken heeft met één schuldeiser, namelijk Kredietbank Limburg, en het een lichte vorm van interventie betreft.

Betalingsregeling
Ook bij deze vorm van schulden oplossen worden schuldeisers voor 100% voldaan. Over het algemeen betreft het hier klanten waar het gaat om meerdere schuldeisers die allen in een eerder stadium hun eigen wensen of eisen aan de klant hebben gesteld ten aanzien van hoogte of doorlooptijd van de regeling. Kredietbank Limburg ondersteunt de klant door namens hem de regeling uit te voeren waarbij getoetst is of de maandelijkse termijn past bij de financiële mogelijkheden van de klant.

Schuldregeling
Als blijkt dat de schulden van de klant problematisch zijn, kan er tegen afkoop (finale kwijting) onderhandeld worden met de schuldeisers en spreken we van een schuldregeling. Kredietbank Limburg kent drie vormen van schuldregelen, namelijk het saneringskrediet, de schuldbemiddeling en een schuldregeling zonder afloscapaciteit.

<u>Saneringskrediet</u>
Met de inzet van een saneringskrediet worden problematische schulden van de klant in één keer afgekocht bij de schuldeisers. Op basis van de berekende aflossingscapaciteit wordt de krediethoogte berekend. Met de inzet van dit krediet wordt schuldeisers een voorstel tegen kwijting gedaan. Bij akkoord van alle schuldeisers wordt dit bedrag meteen aan hen uitbetaald. Met de inzet van een saneringskrediet is de klant in één keer van al zijn schuldeisers af en heeft hij nog maar één schuldeiser over en dat is de Kredietbank Limburg. Dit neemt direct heel veel stress weg. Daarnaast merkt de klant het meteen als hij meer inkomsten weet te verwerven. Over het terugbetalen van het krediet zijn immers afspraken gemaakt met Kredietbank Limburg. Voor de schuldeiser is een saneringskrediet prettig omdat hij direct de boeken kan sluiten en niet 18 maanden moet wachten op deelbetalingen. Snelle duidelijkheid en een eenmalige uitbetaling heeft voor menig schuldeiser de voorkeur boven 18 maanden wachten op misschien een paar euro meer. Ook de gemeente en de schuldhulpverlener ervaren voordelen bij een schuldsanering. Het bespaart namelijk enorme administratieve lasten die gemoeid zijn met het verwerken van mutaties gedurende de looptijd van een schuldbemiddeling. Gezien de vele voordelen voor alle partijen heeft het de voorkeur van Kredietbank Limburg om schulden via een saneringskrediet te regelen. Er kunnen echter situaties zijn waarbij voor een schuldbemiddeling wordt gekozen. Vanaf oktober 2019 regelt Kredietbank Limburg bij voorkeur de schulden met een SK "tenzij". Die tenzij wordt onderbouwd door de casemanager en schuldregelaar van de klant. Tot nu toe worden de

verstrekte saneringskredieten goed terugbetaald. Het achterstandspercentage is gering. Het kredietrisico van de saneringskredieten wordt voor de meeste gemeenten gedragen door het Waarborgfonds Saneringskredieten (WSK). Tegen een premie van 1,3% van het bruto kredietbedrag neemt dit fonds het risico van het krediet over van de gemeente. Het staat gemeenten vrij om aan te sluiten bij dit fonds.

Schuldbemiddeling

Anders dan bij een saneringskrediet draagt de klant hier maandelijks zijn spaarcapaciteit af boven het berekende vrij te laten bedrag. Bij een saneringskrediet wordt dit vrij te laten bedrag eenmalig berekend en resulteert die berekening in de aflossingscapaciteit per maand op basis waarvan een krediet wordt verstrekt. De berekening voor de aflossingscapaciteit is gelijk, alleen wordt bij een schuldbemiddeling gewerkt met maandelijks sparen boven dit vrij te laten bedrag. Dat betekent dan ook dat schuldeisers een prognose wordt aangeboden en er geen zekerheid bestaat over het uit te betalen bedrag. De looptijd van een schuldbemiddeling is gelijk aan de aflossingstermijn van een saneringskrediet, namelijk 18 maanden. Bij een schuldbemiddeling wordt in principe na die 18 maanden in één keer het reeds gespaarde bedrag voor schuldeisers aan hen doorbetaald. Tussentijds vindt er iedere 6 maanden een zogenaamd heronderzoek plaats waarin een nieuw vrij te laten bedrag wordt berekend.

Een schuldbemiddeling kan door schuldeisers zinvol worden geacht als er concreet zicht is op een substantiële inkomensverbetering in de komende 18 maanden. In de praktijk blijkt die inkomensverbetering echter flink te worden overschat (M. Schut 2019).

Zowel bij het saneringskrediet als de schuldbemiddeling schelden schuldeisers een deel van hun vordering kwijt. Tegenover die kwijtschelding staan dan ook verplichtingen van de klant. Het is belangrijk om tijdens de intakefase te beoordelen of een klant al toe is aan een schuldregeling of dat er belemmeringen zijn waardoor eerst andere dienstverlening dient te worden ingezet. Ook in de aard van de schulden kunnen belemmeringen liggen waardoor een schuldregeling nog niet aan de orde is. Een goede diagnose tijdens de intakefase voorkomt dat onnodig diensten worden ingezet of klanten tegen teleurstellingen aanlopen. Mocht een schuldregeling niet tot stand komen omdat schuldeisers het voorstel tegen finale kwijting verwerpen, dan mag een klant een beroep doen op de wettelijke schuldsanering (WSNP).

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP)

Mocht een minnelijk voorstel om schulden te regelen door één of meerdere schuldeisers worden afgewezen dan kan aan de rechtbank worden gevraagd deze weigerachtige schuldeiser(s) via een minnelijk dwangakkoord te verplichten alsnog in te stemmen met dit aanbod. In de gevallen waar dit niet mogelijk is, kan een verzoek worden ingediend voor toelating tot de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Dit is een traject buiten de Kredietbank Limburg om waar vanuit de wet alle schulden gesaneerd worden. In deze trajecten krijgt de klant een bewindvoerder WSNP toegewezen. Deze ziet erop toe dat de klant al zijn verplichtingen die in de WSNP gelden ook daadwerkelijk nakomt. Omdat een dergelijk zitting bij de rechtbank stress voor de klant met zich meebrengt hanteren we als uitgangspunt dat een medewerker van Kredietbank Limburg meegaat naar deze zitting. Via een informatiebijeenkomst bereiden we mensen voor op deze zitting zodat zij niet voor verrassingen komen te staan. Zowel de klanten als de rechtbank zijn positief over deze extra dienstverlening. Mensen voelen toch dat extra steuntje in de rug en vragen van de rechtbank over het verloop van het minnelijk traject kunnen direct tijdens de zitting worden

beantwoord. Dat neemt de spanning en onzekerheid voor mensen voor een groot deel weg en leidt sneller tot duidelijkheid over het al dan niet toelaten tot de WSNP. Indien de WSNP wordt toegekend blijft een casemanager van Kredietbank Limburg de klant ondersteunen.

We merken graag op dat een aanvraag WSNP niet geïnterpreteerd dient te worden als een mislukt minnelijk traject. Voordat een WSNP kan worden aangevraagd dient te worden aangetoond dat er alles aan is gedaan om buiten de rechtbank om tot een akkoord te komen met de schuldeisers. Ook in situaties waarin veel onzekerheid is over het totaalbeeld van de schuldeisers kan de WSNP wel eens een duurzamere oplossing bieden. Bij de WSNP geldt dat alle schulden die (te goeder trouw) ontstaan zijn tot aan de dag van de zitting in de regeling vallen. In een minnelijk traject worden die schuldeisers benaderd die bekend zijn. Uiteraard worden daarvoor alle beschikbare bronnen geraadpleegd, maar kan door bijvoorbeeld een dakloos bestaan dat overzicht wel eens ontbreken.

Verduurzaming

Na een geslaagd project in Sittard-Geleen gaan we de activiteiten van het programma verduurzaming schuldhulpverlening structureel opnemen in onze dienstverlening. Door te investeren in de klantcontacttijd reduceren we terugval of uitval en uiteindelijk ook recidive.

We bieden klanten die niet kunnen terugvallen op een minnelijke regeling een visuele en interactieve voorlichting over WSNP. Hierbij maken ze kennis met de rechtbank en men gaat in gesprek met medewerkers van Kredietbank Limburg en WSNP-bewindvoerders. We bereiden de klant daarmee goed voor op het WSNP-traject door stress te reduceren, door te oefenen, de kans op toelating door de rechtbank te vergroten en uitval later in het proces te voorkomen.

Voorlichting

Klanten geven aan dat ze de voorlichting positief ervaren en dat ze veel hebben gehad aan de informatie en de duidelijke communicatie. We bieden met de bijeenkomsten een platform om anoniem ervaringen te delen in een veilige setting. De WSNP-bewindvoerders sluiten bij toerbeurt aan bij de presentatie om hun rol nader te kunnen toelichten. Soms kies je juist voor een persoonlijk gesprek omdat de situatie waarin de klant verkeert daarom vraagt. WSNP-bewindvoerders ervaren dat het traject soepeler loopt.

Aanwezigheid zitting

We sluiten aan bij de zitting als de rechter de WSNP-aanvraag behandelt. We krijgen positieve feedback van onze klanten over onze aanwezigheid bij de WSNP-zittingen. We

zien dat de klant dan minder stress ervaart. Ook de rechter waardeert onze aanwezigheid. We kunnen antwoord geven op vragen over de schuldenlast en kunnen bijzonderheden toelichten met betrekking tot het minnelijke traject en klanten daadwerkelijk bijstaan tijdens de zitting. Als de WSNP niet door de rechter wordt toegekend zoeken we een passend alternatief. Het doet je goed als een klant na de zitting tegen je zegt: "Hartelijk dank. Vooral ook voor het menselijke en niet alleen het zakelijke. Daar waren we hard aan toe." Loslaten is het anders vasthouden!

Gedurende WSNP-looptijd
Ook tijdens de 18 maanden WSNP blijven we contact houden met de klant. De klant houdt zelf de regie. We zien dat deze periode voor de klant een periode is van pieken en dalen. Op de helft van het WSNP-traject ontstaat meestal een kritisch moment. Op het moment dat het dreigt mis te gaan kunnen we inspringen op de behoefte van de klant. Zo proberen we iedereen binnen boord te houden.

Sociaal netwerk
Ook wordt ingezet op het actief betrekken van het sociale netwerk van klanten. Klanten hebben baat bij persoonlijke ondersteuning bij voorkeur uit hun eigen netwerk en waar die ondersteuning niet voorhanden is in hun eigen netwerk werken we met vrijwilligers.

Sociale kredietverstrekking

Naast de bij schuldregeling genoemde saneringskredieten verstrekt Kredietbank Limburg ook kredieten voor consumptieve doeleinden. De doelgroep waaraan deze consumptieve kredieten verstrekt mogen worden is bepaald door de Wet Fido. In beginsel mag een kredietbank alleen maar consumptieve kredieten verstrekken aan mensen met een inkomen tot 130% van het bruto minimumloon. Mocht het inkomen hoger zijn, maar iemand wordt niet geholpen door een commerciële bank, dan behoort deze ook tot de doelgroep van sociale kredietverstrekking van een kredietbank. Wij kunnen niet genoeg benadrukken dat sociale kredietverstrekking heel iets anders is dan de saneringskredieten bij een schuldregeling.

Sociale kredietverstrekking door Kredietbank Limburg gebeurt zorgvuldig, betrouwbaar en zonder winstoogmerk. Het is bedoeld om tegemoet te komen aan een gezonde kredietbehoefte in de samenleving. Een verantwoord krediet bevordert de financiële participatie van burgers, lost tijdelijke financiële knelpunten op en heeft een preventieve werking. Wij zien erop toe dat het krediet, inclusief de rente, door de klant binnen een redelijke termijn kan worden afgelost. Hierbij letten we erop dat een klant niet

overgekrediteerd raakt. Een sociaal krediet kent in principe een looptijd van maximaal 60 maanden. Gebruikelijk is dat we een looptijd van 36 maanden aanhouden.

Zoveel als mogelijk vindt een persoonlijk gesprek plaats met de klant die een consumptief krediet aanvraagt. Naast de meerwaarde van het persoonlijke contact draagt dit bij om, in die gevallen waar een krediet niet de oplossing is, direct een passend alternatief te bespreken met de klant.

Inkomensbeheer en -ondersteuning

Naast het oplossen van schulden of een financieel vraagstuk blijkt dat een deel van de hulpvragers ook of juist behoefte heeft aan een vorm van inkomensondersteuning. Zij zijn zelf tijdelijk (en soms zelfs structureel) niet in staat hun eigen financiële huishouding naar behoren te voeren. Daar waar dit wordt vastgesteld zet Kredietbank Limburg een van de onderstaande vormen van inkomensbeheer- dan wel ondersteuning in.

Budgetcoaching

Indien de hulpvrager wel nog in staat blijkt om zelf zorg te dragen voor correcte betaling van de vaste lasten, maar niet voldoende kennis en kunde heeft voor het zelfstandig oplossen van specifieke financiële vraagstukken wordt budgetcoaching ingezet door Kredietbank Limburg. Het kan bijvoorbeeld gaan om veranderende persoonlijke of financiële omstandigheden als gevolg van een echtscheiding, verlies van werk of overlijden van een partner.

In deze situaties zal een gecertificeerde budgetconsulent een coachingsplan met de klant opstellen waarin zij samen het einddoel en de weg daar naartoe vastleggen. Gedurende de budgetcoaching worden de vorderingen van de klant bijgehouden op het vlak van kennis, kunde, houding en waar mogelijk gedragsverandering.

Zodra het einddoel is bereikt wordt de budgetcoaching beëindigd en wordt waar nodig nazorg aangeboden. Budgetcoaching is een praktische en laagdrempelige manier om de hulpvrager te helpen om beter met geld om te gaan.

Budgetbeheer

In voorkomende gevallen volstaat een coachingstraject niet zonder eveneens het beheer van inkomen tijdelijk over te nemen van de klant. In die gevallen wordt budgetbeheer opgestart. Hiermee wordt bereikt dat de meest belangrijke vaste lasten worden betaald en er geen verdere verslechtering van de financiële positie optreedt.

Het verschil tussen budgetcoaching en budgetbeheer zit vooral in de mate van zelfredzaamheid en wie de controle heeft over de financiën. Budgetcoaching leert de klant

hoe hij/zij zelf het geld beheert, terwijl bij budgetbeheer iemand anders (de budgetbeheerder) dit (tijdelijk) voor de klant doet.

Door de inzet van budgetbeheer ontstaat rust in de financiële situatie van de klant waardoor deze eerder/makkelijker openstaat voor de budgetcoaching en deze op zijn beurt weer een grotere kans van slagen heeft. Het komt ook voor dat uitsluitend inkomensbeheer wordt opgestart voor hulpvragers bij wie geen andere financiële vraagstukken spelen. In deze gevallen zorgt het inkomensbeheer voor stabiliteit en overzicht voor de klant.

Tot slot wordt budgetbeheer eveneens ingezet als flankerende dienst bij een traject voor schuldhulpverlening. Hiermee wordt voorkomen dat er (opnieuw) achterstanden ontstaan in de huishoudelijke vaste lasten.

Budgetbeheer Maatwerk

Budgetbeheer Maatwerk (BBR Maatwerk) is van oorsprong gestart in de vorm van activerende financiële ondersteuning als alternatief voor beschermingsbewind. BBR Maatwerk wordt inmiddels sinds enkele jaren aangeboden door Kredietbank Limburg. Door middel van een objectieve screening aan de voorkant enerzijds en adequate begeleiding naar zelfredzaamheid bij het inkomensbeheer anderzijds wordt bereikt dat burgers minder vaak de zware maatregel van bewind krijgen opgelegd door de rechtbank of op den duur zonder deze maatregel weer regie over de eigen financiën krijgen. Alle budgetconsulenten zijn KIWA-gecertificeerde budgetcoaches waarmee de kans op succesvolle afronding van de trajecten gemaximaliseerd wordt. Een gevolg hiervan is dat de gemeente, die doorgaans bijzondere bijstand verstrekt voor de kosten, beter regie over haar budget verkrijgt en op de langere termijn kosten bespaart. BBR Maatwerk kent een gemiddelde doorlooptijd van 12 tot 18 maanden, een beschermingsbewindmaatregel wordt afhankelijk van de grondslag uitgesproken voor onbepaalde tijd of bij een schuldenbewind voor de duur van 5 jaar. Daarnaast wordt BBR Maatwerk ingezet om klanten, bij wie de grondslag voor beschermingsbewind na verloop van tijd wegvalt, stapsgewijs te begeleiden naar (volledige) financiële zelfstandigheid. De klanten worden met warme hand overgedragen en stromen uit het beschermingsbewind uit in een tempo dat bij hen past.

Beschermingsbewind

Indien hulpvragers naar verwachting voor langere tijd of zelfs de rest van hun leven niet in staat blijken om hun financiën zelfstandig te beheren en ook coaching of inkomensbeheer niet voldoende blijken te zijn, dan wordt voor deze groep mensen beschermingsbewind aangevraagd bij de rechtbank. Voorwaarde hiervoor is de aanwezigheid van een grondslag om beschermingsbewind uit te spreken: langdurige medische beperkingen en/of de aanwezigheid van zwaarwegende schuldenproblematiek.

Nadat de rechter heeft bepaald dat de Kredietbank Limburg op zal treden als beschermingsbewindvoerder, verschuift de (financiële) verantwoordelijkheid vrijwel volledig van de klant naar de bewindvoerder. Deze zal zorgdragen voor alle financieel-administratieve taken die nodig zijn om de financiële situatie van de klant te stabiliseren en waar mogelijk te verbeteren. Het begint met het creëren van overzicht en rust waarna werk gemaakt kan worden van het optimaliseren van de financiën van de klant.

Schuldenbewind

In geval van Kredietbank Limburg is bij veel klanten sprake van een zogenaamd schuldenbewind: de klant wordt onder bewind geplaatst vanwege het hebben van problematische schulden of verkwisting. Deze vorm van beschermingsbewind wordt door de rechtbank uitgesproken voor de duur van 5 jaar, met een tussentijdse beoordeling na 3 jaar. Kredietbank Limburg hanteert echter het adagium “zo lang als noodzakelijk, maar zo kort als mogelijk”. Indien er naast de schulden geen sprake is van structurele medische beperkingen zal dit bewind na het oplossen van de schulden weer worden opgeheven en kan de klant onder begeleiding van Kredietbank Limburg terugvallen op een lichtere vorm van inkomensbeheer en wellicht op termijn volledige financiële zelfstandigheid. Door gebruikmaking van het instrument saneringskrediet en de aanvullende/opvolgende begeleiding door onze budgetconsulenten is de gemiddelde doorlooptijd van een schuldenbewind bij Kredietbank Limburg duidelijk korter dan 5 jaar.

5. Meerjaren ontwerpbegroting

De voorliggende meerjaren ontwerpbegroting is gebaseerd op historische ervaringscijfers in combinatie met actuele trends en daaruit afgeleide veranderingen qua volumes. Dit betreft de eerste meerjarige begroting die is gebaseerd op het bestuurlijke besluit uit februari 2025 om de bekostiging van Kredietbank Limburg te moderniseren. Stap één van dit besluitvormingsproces mondt uit in een opdeling van bestaanslasten en verbruikslasten voor de GR-deelnemers. De bestaanslasten worden via een verdeelsleutel bestaande uit de realisatie over de afgelopen 3 jaren en de CBS-index Problematische schulden berekend en verdeeld onder de GR-deelnemers. De bekostigingssystematiek alsmede het toekomstige dienstenpallet zijn nog aan toekomstige veranderingen onderhevig, hetgeen maakt dat voorliggende meerjaren ontwerpbegroting onder enig voorbehoud wordt voorgelegd.

6. Kerngegevens

Kredietbank Limburg

KERNGEGEVENS				
		2026	**2027**	**2028**
Preventie, vroegsignalering en educatie	# uren	13.000	13.000	14.000
Intake	# klanten	2.487	2.497	2.517
Sociale kredietverstrekking				
Aantal intakes	# stuks	1.023	1.023	1.023
Kredietportefeuille saldo per 1/1	saldo €	5.000.000	5.000.000	5.000.000
Inkomensbeheer en ondersteuning				
Budgetbeheer Basis/Totaal	# pakketten	1.400	1.400	1.400
Budgetbeheer Statushouders	# pakketten	100	100	100
Budgetbeheer Maatwerk	# klanten	220	223	227
Beschermingsbewind	# klanten	769	768	766
Schuldenaanpak	# klanten	1.800	1.800	1.800
Aantal medewerkers	fte	109	105	105

7.Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken.
De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:

- Het eigen vermogen
- De voorzieningen
- De onbenutte belastingcapaciteit
- De ruimte op de begroting

Het begrip risico wordt gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen.

Het gaat daarbij om de volgende risico's:

- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (eigen vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 30 lid 3 luidt als volgt:
"Indien er voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5."

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers cf. de GR-methode.

Ten behoeve van de meerjaren ontwerpbegroting 2026-2028 is door Kredietbank Limburg een risico-inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan worden in onderstaande risicoparagraaf beschreven waarnaar wij verwijzen.

Deze risico-inventarisatie resulteert in een totaalbedrag van financiële risico's ad **€ 706.000**. Het weerstandsvermogen dat gelijk is aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening), zoals besloten in de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012, resulteert voor 2026 e.v. in een bedrag van € 800.000.

Risicoparagraaf

De meerjarige ontwerpbegroting 2026-2028 is gebaseerd op een reeks van uitgangspunten en verwachtingen. Deze uitgangspunten en verwachtingen zijn bij de diverse baten- en lastencomponenten van de begroting beschreven. Als al deze uitgangspunten en verwachtingen zo blijken te zijn zal de realisatie per saldo aansluiten bij de begrote resultaten. Onderstaand wordt de risico-inventarisatie van Kredietbank Limburg weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties indien de realisatie afwijkt van de gehanteerde uitgangspunten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het zeer onwaarschijnlijk is dat alle beschreven risicoscenario's zich daadwerkelijk tegelijk zullen voordoen.

Risico	Maximaal fin. gevolgen (€)	Kans	Perc.	Financieel risico (€)
1 Strategie & bekostiging	500.000	Middel	50%	250.000
2 ICT landschap & ontwikkelingen	350.000	Middel	50%	175.000
3 AVG	150.000	Middel	50%	75.000
4 Flexibele schil	100.000	Middel	50%	50.000
5 Liquiditeitsrisico	150.000	Laag	25%	37.500
6 Renterisico's	15.000	Hoog	75%	11.250
7 Regelgevingsrisico	200.000	Middel	50%	100.000
8 Kredietrisico (Oninbare debiteuren)	145.000	Zeer laag	5%	7.250
Totaal	**1.610.000**			**706.000**

Voor 2026 geldt bovenstaande risico-duiding, waarbij voor de jaren erna vanuit de huidige bekende en in kaart gebrachte risico's een reductie van mogelijke financiële impact wordt voorzien hetgeen resulteert in een daling van het benodigde KBL-weerstandvermogen.

1. Strategie & bekostiging (+ doorontwikkeling bedrijfsvoering en ondersteuning)

Door de voortgang van de herijking van de strategie en de bijbehorende wijzigingen in de bekostigingsstructuur, kunnen er risico's ontstaan op het gebied van dienstverlening, standaardisatie en organisatorische inrichting. Kredietbank Limburg blijft voor de uitdaging staan om operationele efficiëntie te verbeteren en te voldoen aan veranderende wet- en regelgeving.

Operationele risico's blijven aanwezig, ondanks beheersbare kosten in voorgaande jaren. Het is essentieel om voldoende financiële middelen en een robuuste buffer te behouden om snel te kunnen reageren op onverwachte verstoringen. Investeren in proces- en systeemverbeteringen blijft noodzakelijk om de organisatie toekomstbestendig te houden.

2. ICT landschap & ontwikkelingen

De transitie naar nieuwe IT-systemen en de integratie met bestaande software vergroten het operationele risico. Deze veranderingen brengen uitdagingen met zich mee op het gebied van systeemintegratie, beschikbaarheid en de capaciteit voor implementatie. Daarnaast vereist de snelle evolutie van technologie voortdurende doorontwikkeling van de systemen om te voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving.

De transitie naar nieuwe IT-systemen en de integratie met bestaande software vergroten het operationele risico. Deze veranderingen brengen uitdagingen met zich mee op het gebied van systeemintegratie, beschikbaarheid en de capaciteit voor implementatie. Daarnaast vereist de snelle evolutie van technologie voortdurende doorontwikkeling van de systemen om te voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving.

Het naleven van regelgeving, zoals cyberbeveiligingsnormen, blijft een prioriteit om de bescherming van netwerken en informatiesystemen te waarborgen. Het niet voldoen aan compliance-eisen kan financiële risico's met zich meebrengen.

Het is essentieel dat Kredietbank Limburg blijft investeren in de modernisering van haar IT-infrastructuur en het versterken van cyberbeveiliging, om de continuïteit en veiligheid van de dienstverlening te garanderen.

3. AVG

Er bestaat een specifiek risico met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, in lijn met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Het risico op datalekken blijft aanwezig en kan leiden tot hoge boetes.

Kredietbank Limburg beperkt dit risico door te investeren in informatiemanagement en cybersecurity, en door het aantrekken van medewerkers die verantwoordelijk zijn voor het waarborgen van de beveiliging en het naleven van de AVG. Strikte controle en naleving van de regelgeving zijn essentieel om datalekken te voorkomen.

4. Flexibele schil

Kredietbank Limburg moet flexibel inspelen op de fluctuaties in de vraag naar dienstverlening. Dit wordt mogelijk gemaakt door een flexibele personeelsformatie, gebruikmakend van flexibele (jaar)contracten die bij afloop niet altijd verlengd worden. Dit kan leiden tot aanspraak op WW-uitkeringen, waarvoor Kredietbank Limburg zelf verantwoordelijk is als eigen risicodrager.

Kredietbank Limburg beheert dit risico door de personeelsformatie nauw af te stemmen op de actuele vraag, met maandelijkse monitoring en aanpassingen. Daarnaast wordt personeel tussen regio's uitgewisseld om over- en onderbezetting effectief te beheren, waardoor Kredietbank Limburg flexibel kan reageren op veranderingen en tegelijkertijd de financiële risico's onder controle houdt.

5. Liquiditeitsrisico

Dit is het risico dat de bank niet in staat is om aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen door gebrek aan voldoende liquide middelen. Dit kan aan de orde zijn op het moment dat Kredietbank Limburg haar volledige eigen vermogen moet terugbetalen aan de 5 GR-gemeenten. Tevens bestaat het risico dat klanten hun dienstverlening bij Kredietbank Limburg beëindigen en hun tegoeden opvragen. Indien de uitstaande kredieten dan niet worden terugbetaald is er onvoldoende saldo om te betalen. Aangezien dit risico zich in de afgelopen jaren niet heeft voorgedaan, blijft de kans op dit scenario laag.

6. Renterisico's

De onrust op de financiële markten kan leiden tot stijgingen in de rentetarieven. Aangezien de rentestanden momenteel historisch laag zijn, bestaat de mogelijkheid dat deze op termijn stijgen. Voor Kredietbank Limburg is dit risico echter beperkt.

Gezien het ontbreken van uitstaande geldleningen heeft Kredietbank Limburg in 2026 en verder weinig directe blootstelling aan rentestijgingen. Het rentegevoelige risico blijft beperkt tot het saldo van de rekening-courant, waardoor Kredietbank Limburg de impact van rentefluctuaties effectief kan beheren en de financiële stabiliteit kan waarborgen.

7. Regelgevingsrisico

Kredietbank Limburg opereert in een dynamische omgeving waar veranderende wet- en regelgeving snelle aanpassingen vereisen, wat kan leiden tot verhoogde kosten door de benodigde extra capaciteit.

Kredietbank Limburg heeft al geïnvesteerd om te voldoen aan de rechtmatigheidsverantwoording en zal verder blijven investeren, met name in ICT en personeelsbeheer, om aan nieuwe wetseisen en operationele vereisten te voldoen.

Kredietbank Limburg blijft zich inzetten om proactief te anticiperen op veranderingen, met strategische investeringen in zowel technologie als personeel, om de wettelijke compliance te waarborgen en de operationele efficiëntie te behouden.

8. Kredietrisico

Kredietbank Limburg heeft een uitstaand krediet zonder borgsteller, waarvan historische gegevens laten zien dat minder dan 5% in de afgelopen jaren als oninbaar is gebleken. Dit percentage wordt zorgvuldig meegenomen in de algehele risicoanalyse van de organisatie.

Kredietbank Limburg blijft zich inzetten voor het beheersen van dit kredietrisico door middel van grondige kredietbeoordelingen en risicomanagementstrategieën. Door deze proactieve benadering worden mogelijke verliezen tot een minimum beperkt, terwijl de integriteit en stabiliteit van de kredietportefeuille behouden blijven.

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's **€ 706.000** bedraagt.

Financiering

In 2007 heeft Kredietbank Limburg een treasurystatuut opgesteld. Dit statuut gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.

Het renteprotocol is een regelmatig terugkerend agendapunt binnen Kredietbank Limburg. Op basis van dit protocol wordt maandelijks de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, te weten met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (inclusief achterstanden) als een "ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-) lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd. De financiering bestond vanaf begin 2019 uitsluitend uit de rekening-courantkrediet faciliteit met een maximum van € 1.000.000, hetgeen aanmerkelijk lager is dan hetgeen met de provinciale toezichthouder is afgesproken voor wat betreft de hoogte van de kasgeldlimiet. Deze kredietfaciliteit is door Kredietbank Limburg medio 2022 opgezegd. Kredietbank Limburg heeft voor 2026 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie zal gedurende 2026 geen uitzettingen (anders dan die op grond van haar maatschappelijke taak) doen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet voor het jaar 2026 is op basis van de begroting berekend op 8,2% van het lastentotaal. Per 1 januari 2019 is de rekening-courantfaciliteit teruggebracht naar maximaal € 1.000.000 en medio 2022 door Kredietbank Limburg volledig opgezegd.

Financiële kengetallen
Conform artikel 11 van het BBV wordt de financiële positie weergegeven door middel van een uniforme basisset van financiële kengetallen. Dit betreft de volgende vijf kengetallen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- Solvabiliteitsratio;
- Structurele exploitatieruimte;
- Grondexploitatie;
- Belastingcapaciteit.

De eerste drie kengetallen worden gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor Kredietbank Limburg. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stct. 2015, 20619).

Kredietbank Limburg

Kengetallen	2025 Begrotingswijziging	2026	2027	2028
Netto schuldquote	0%	0%	0%	-1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	37%	38%	38%	36%
Solvabiliteitsratio	4,6%	3,6%	2,5%	1,5%
Ratio structurele exploitatieruimte	6,3%	0,0%	0,0%	0,0%

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenten ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV).

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Kredietbank Limburg in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. De GR-gemeenten staan garant voor de financiële risico's van Kredietbank Limburg.

De structurele exploitatieruimte geeft inzicht in de capaciteit van Kredietbank Limburg om eigen lasten te dragen, of welke aanpassingen nodig zijn in baten of lasten. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt als percentage berekend door het saldo van structurele baten en lasten, evenals de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves, te delen door de totale baten. Een negatief percentage wijst op onvoldoende ruimte in de begroting om de lasten te blijven dragen. Desalniettemin ziet dit voor Kredietbank Limburg de komende jaren positief uit.

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden).

		Balansstand 31-12-2026	Mutaties 2026	Balansstand 31-12-2027	Mutaties 2027	Balansstand 31-12-2028	Mutaties 2028
EMU SALDO			**390.000-**		**26.000**		**75.000**
Financiële vaste activa	**Kredieten**	5.000.000	-139.000	5.000.000	0	5.000.000	0
Vlottende activa	**Uitzettingen**	700.000	0	700.000	0	700.000	0
	Overlopende activa	225.000	-475.000	200.000	-25.000	200.000	0
	Liquide middelen	6.700.000	23.000	6.700.000	0	6.700.000	0
Vaste passiva	**Voorziening**	245.000	0	245.000	0	245.000	0
	Vaste schulden	0	0	0	0	0	0
Vlottende passiva	**Netto vlottende schulden**	12.152.000	-30.000	12.142.000	-10.000	12.109.000	-33.000
	Overlopende passiva	333.000	-171.000	292.000	-41.000	250.000	-42.000

8. Meerjaren ontwerpbegroting 2026, 2027 en 2028

Onderstaand wordt de staat van baten en lasten voor de jaren 2026 tot en met 2028 gepresenteerd, met als referentiepunt daarnaast ook de begrotingswijziging 2025:

Kredietbank Limburg	Staat van baten en lasten begrotingswijziging 2025	Staat van baten en lasten meerjarenbegroting 2026, 2027 en 2028		
	Herziene begroting 2025	**2026**	**2027**	**2028**
Baten				
Preventie, vroegsignalering en educatie	782.000	808.000	835.000	871.000
Intake	697.000	734.000	764.000	795.000
Sociale kredietverstrekking	153.000	159.000	165.000	171.000
Inkomensbeheer & -ondersteuning				
Budgetbeheer	1.610.000	1.596.000	1.494.000	1.502.000
Budgetbeheer maatwerk	558.000	547.000	574.000	603.000
Beschermingsbewind	1.633.000	1.633.000	1.306.000	1.330.000
Subtotaal	3.801.000	3.776.000	3.374.000	3.435.000
Schuldenaanpak	1.958.000	1.958.000	1.991.000	2.057.000
Overige bedrijfsopbrengsten	50.000	50.000	50.000	50.000
Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille	-	-	-	-
Rentemarge				
Renteopbrengsten	304.000	325.000	350.000	375.000
Overige rentebaten/lasten	100.000	100.000	100.000	100.000
Rentemarge	404.000	425.000	450.000	475.000
Bijzondere baten				
Opbrengsten KOT & FNWL	311.588			
Uittreding Heerlen	284.634	244.969	115.860	115.860
Eigen vermogen t.b.v. achtergestelde leningen	493.721			
Eigen vermogen t.b.v. resultaat	175.000	150.000	156.140	121.140
Dekking bestaanslasten	4.941.778	5.028.031	5.402.000	5.627.000
Totale baten	**14.051.721**	**13.333.000**	**13.303.000**	**13.718.000**
Lasten				
Salarissen	9.453.000	9.203.000	9.175.000	9.497.000
WW-uitkeringen	40.000	21.000	22.000	23.000
Inhuur medewerkers	788.000	666.000	545.000	524.000
Overige personeelslasten	180.000	186.000	176.000	176.000
Afschrijvingen	216.000	266.000	291.000	298.000
Huisvestingslasten	369.000	371.000	384.000	397.000
Bureau- en administratielasten	1.743.000	1.839.000	1.903.000	1.970.000
Beheerslasten	769.000	781.000	807.000	833.000
Achtergestelde leningen	493.721	-	-	-
Totale lasten	**14.051.721**	**13.333.000**	**13.303.000**	**13.718.000**

Onderstaand volgt een **nadere toelichting op de gepresenteerde baten en lasten** voor de meerjarige ontwerpbegroting voor de periode 2026-2028 waarbij relevante uitgangspunten, aannames en eventuele bijzonderheden nader worden geduid:

Baten

- De voorziene baten vanuit **preventie, vroegsignalering en educatie** zijn op basis van de huidige werkpraktijk verder geprognosticeerd vanuit 2025 met een verondersteld gelijkblijvend volume aan dienstverleningsuren vanuit KBL-zijde. Wel is er rekening gehouden met een generieke prijsindexatie.

- Als KBL blijven we samen met onze samenwerkingspartners streven naar de nabijheid van een *laagdrempelige toegang* tot schuldhulp waarbij op basis van een objectieve methodisch bewezen screening en een persoonlijk intakegesprek en plan van aanpakgesprek de klant *duurzame en passende schuldhulp* krijgt aangeboden *in het juiste tempo*. De volumes en baten aan **intake**gesprekken zijn gebaseerd op de inzichten uit 2025 waarbij er rekening is gehouden met een generieke prijsindexatie.

- Vanuit 2025 is er ook voor de jaren erna uitgegaan van indicatief 1.000 intakegesprekken voor **sociale kredietverstrekking** en is er rekening gehouden met een generieke prijsindexatie.

- Qua **inkomensbeheer en ondersteuning** zijn er drie vormen van dienstverlening te onderscheiden:

  Budgetbeheer
  Ultimo 2024 is het aantal budgetbeheerrekeningen afgerond 1.750 stuks. Bij de herziene begroting 2025 en meerjarenbegroting voor de periode 2026-2028 is er uit gegaan van een dalend aantal budgetbeheerrekeningen vanwege de uittreding van gemeente Heerlen. Er wordt gewerkt met 3 type pakketten: basis, totaal en statushouders. Er is rekening gehouden met een generieke prijsindexatie.

  BBR-Maatwerk & budgetcoaching
  In 2024 is het aantal klanten van BBR-Maatwerk gedaald. De aantallen voor 2025 en verder worden langzaam afgebouwd in verband met het afbouwen van de bestaande portefeuille van de gemeente Heerlen. De ontwikkeling van het aantal klanten qua BBR-maatwerk en budgetcoaching blijkt uit onderstaand overzicht:

Boekjaar	Aantal klanten	Mutatie
2023	261	
2024	240	-21
2025	227	-13
2026	220	-7
2027	223	3
2028	227	4

Boekjaar	Aantal klanten	Mutatie
2023	88	
2024	85	-3
2025	72	-13
2026	74	2
2027	77	3
2028	77	0

  Beschermingsbewind
  In 2024 is het aantal aanvragen beschermingsbewind gedaald. De aantallen voor 2025 en verder worden langzaam afgebouwd in verband met het afbouwen van de bestaande portefeuille van de gemeente Heerlen. Hierbij luidt nu de aanname dat ultimo 2026 het volledige Heerlense klantenbestand is afgebouwd en/of overgedragen. De ontwikkeling van het aantal klanten blijkt uit onderstaand overzicht:

Boekjaar	Aantal klanten	Mutatie
2023	813	
2024	780	-33
2025	780	0
2026	769	-11
2027	768	-1
2028	766	-2

- **Schuldenaanpak** betreft het bieden van passende hulp bij het oplossen van (problematische) schulden. De drie hoofdpijlers van de dienstverlening betreft Informatie en advies, Duurzame financiële dienstverlening en Schulden oplossen. Hierbij vormt 2025 het uitgangspunt voor de prognose van de daaropvolgende jaren en is er rekening gehouden met een generieke prijsindexatie. De effecten van het tweetal landelijke fundamentele wijzigingen qua schuldregelen (halvering van de aflostermijn van 36 naar 18 maanden en introductie van het zogenaamde 'nulaanbod') worden komende periode nauwlettend gemonitord, lokaal en landelijk via branchevereniging NVVK.

- De **overige bedrijfsopbrengsten** betreffen hoofdzakelijk afrekeningen van deurwaarders en overige correcties.

- Qua voorziene **rentemarge**: met name door het inzetten van saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening zal de kredietportefeuille blijven stijgen. Hierdoor stijgen ook de renteopbrengsten, ondanks de verlaging van de rentecompensatie van gemeenten vanaf 2021. De overige rentebaten/-lasten hebben voornamelijk betrekking op de rente rekening-courant (rentecompensatiestelsel).

- De **bijzondere baten** betreft de schadebedragen die de gemeente Heerlen conform de vastgestelde uittredingsregeling en schadesomcalculatie afdraagt komende jaren. Dit boetebedrag dat de gemeente Heerlen dient te betalen na uittreding uit de gemeenschappelijke regeling loopt door tot en met 2028.

- In de periode 2026 tot en met 2028 is aangenomen dat er een gedeeltelijke **aanwending van het eigen vermogen** zal plaatsvinden, met name gerelateerd aan ontwikkelingen in en rondom het ICT-landschap (en de hiermee samenhangende regelgeving rondom cyberbeveiliging) alsmede aan de organisatorische doorontwikkelingen van Kredietbank Limburg naar aanleiding van verdere implementatie vanuit het in 2024/2025 doorlopen strategie- en bekostigingstraject. Gedurende de periode 2026 tot en met 2028 wordt hiermee samenhangend een daling vanuit de KBL-risicoanalyse voorzien hetgeen ook zichtbaar is in de ontwikkeling van het KBL-weerstandvermogen (zie ook de nadere toelichting hieromtrent bij de balansposities verder op in dit document).

- Vanaf 2025 is er conform bestuursbesluit een gewijzigd bekostigingsmechanisme waarbij de zogenaamde **bestaanslasten** van de KBL-organisatie los van de variabele verbruikskosten in rekening worden gebracht bij de GR-gemeenten (conform een vastgestelde verdeelsleutel per GR gemeente, waarbij een ingroeipad in 2025/2026 is voorzien).

Lasten

Salarissen: De formatieve ontwikkeling van de KBL-organisatie kenmerkt zich door een afbouw als gevolg van de gefaseerde uittreding van gemeente Heerlen. Daarnaast spelen uiteraard ook overige autonome (volume)effecten een rol. De formatieve ontwikkeling ziet er als volgt uit:

	2026	2027	2028
fte	**109**	**105**	**105**

Er is rekening gehouden met CAO-indexering en de reguliere periodieke verhogingen (anciënniteit). Verder is rekening gehouden met uitgaven in het kader van het generatiepact alsmede met evt. transitievergoedingen.

WW-uitkeringen: Aangezien Kredietbank Limburg op het gebied van werkloosheid eigenrisicodrager is, zullen de uitkeringslasten ten laste van het exploitatieresultaat worden gebracht. Op basis van onder meer leeftijd, aantal dienstjaren, vast contract of jaarcontract en het in stand houden van de flexibele schil medewerkers is een schatting gemaakt van de te verwachten WW-uitkeringen. Hierbij is de kans geschat dat diverse medewerkers weer op redelijke termijn op de arbeidsmarkt actief zullen zijn en daardoor niet meer aangewezen zijn op een WW-uitkering.

Inhuur medewerkers: inhuur van medewerkers betreft in 2026-2028 onder andere een medewerker welke al jarenlang bij Kredietbank Limburg is gedetacheerd vanuit WSP Parkstad. Daarnaast wordt inhuur ingezet op onder andere ICT-projecten en tijdelijke inzet ten behoeve van de uitvoeringsorganisatie.

Overige personeelslasten: de overige personeelslasten betreffen onder meer de kosten van bedrijfsarts, personeelsvereniging, jubilea van medewerkers en Kredietbank Limburg brede activiteiten. De lasten zijn gebaseerd op extrapolatie vanuit de realisatie in 2024 en begrotingswijziging 2025.

Afschrijvingen: de afschrijvingen vertonen in 2026 en verder een stijgende tendens als gevolg van voorziene investeringen op het gebied van o.a. ICT/automatisering en huisvesting.

Huisvestingslasten: sinds april 2014 is Kredietbank Limburg qua hoofdkantoor gehuisvest aan de Markt 1a in Geleen. De huisvesting van de medewerkers op de diverse overige 'frontoffice' locaties is om niet. Indien dat niet mogelijk is worden de kosten doorberekend aan de betreffende gemeente. De huur-, energie- en servicekosten vormen het grootste aandeel in de huisvestingslasten. Het huidige huurcontract van ons hoofdkantoor te Geleen zal medio 2025 worden verlengd, gesprekken hierover met de verhuurder en betrokken stakeholders zijn lopende. De nu bekende inzichten en ontwikkelingen qua huursom vanuit het huurcontract en bijbehorende allonges vormen de basis voor de calculatie van deze lasten.

Bureau- en administratielasten: bij het opstellen van de meerjaren ontwerpbegroting is rekening gehouden met de ontwikkelingen op automatiseringsgebied in het bijzonder. Uitgaande van de realisatie in 2024 enerzijds en op basis van de huidige inzichten in systeem- en prijsontwikkelingen anderzijds zijn de begrote bedragen bepaald. De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie. Door de toenemende vraag naar digitaal communiceren met de klant, het participeren in de keten en het aanleveren van essentiële managementinformatie zullen uitgaven op het gebied van automatisering nodig blijven. Naast de nodige efficiency voordelen zal het ook een kwaliteitsslag betekenen in het snel en transparant werken in de keten en met de klant.

Beheerslasten: bij het bepalen van de te begroten beheerslasten is rekening gehouden met de realisatie in 2024 en de toekomstverwachtingen. Daarnaast zijn de reguliere prijsindexeringen meegeteld. De advieskosten en kosten van administratieve dienstverlening vormen het grootste aandeel in de beheerslasten.

Mutatie voorziening kredietportefeuille: de mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen.

9. Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead

Conform de richtlijnen van het BBV is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale lasten in directe kosten en overhead weergegeven:

	Begrotingswijziging 2025	2026	2027	2028
Salarissen	€ 9.218.000	€ 9.203.000	€ 9.175.000	€ 9.497.000
Salarissen KOT en FNWL	€ 235.000			
WW-uitkeringen	€ 40.000	€ 21.000	€ 22.000	€ 23.000
Inhuur medewerkers	€ 788.000	€ 666.000	€ 545.000	€ 524.000
Overige personeelslasten	€ 180.000	€ 186.000	€ 176.000	€ 176.000
Afschrijvingen	€ 216.000	€ 266.000	€ 291.000	€ 298.000
Huisvestingslasten	€ 369.000	€ 371.000	€ 384.000	€ 397.000
Bureau- en administratielasten	€ 1.743.000	€ 1.839.000	€ 1.903.000	€ 1.970.000
Beheerslasten	€ 769.000	€ 781.000	€ 807.000	€ 833.000
Achtergestelde leningen	€ 493.721	€ -	€ -	€ -
Totale lasten	***€ 14.051.721***	***€ 13.333.000***	***€ 13.303.000***	***€ 13.718.000***

		2025	2026	2027	2028
Salarissen	Directe kosten	€ 4.997.058	€ 4.864.903	€ 4.850.101	€ 5.020.317
	Overhead	€ 4.455.942	€ 4.338.097	€ 4.324.899	€ 4.476.683
	Totaal	€ 9.453.000	€ 9.203.000	€ 9.175.000	€ 9.497.000
WW-uitkeringen	Directe kosten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 40.000	€ 21.000	€ 22.000	€ 23.000
	Totaal	€ 40.000	€ 21.000	€ 22.000	€ 23.000
Inhuur medewerkers	Directe kosten	€ 526.009	€ 444.571	€ 363.801	€ 349.783
	Overhead	€ 261.991	€ 221.429	€ 181.199	€ 174.217
	Totaal	€ 788.000	€ 666.000	€ 545.000	€ 524.000
Overige personeelslasten	Directe kosten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 180.000	€ 186.000	€ 176.000	€ 176.000
	Totaal	€ 180.000	€ 186.000	€ 176.000	€ 176.000
Afschrijvingen	Directe kosten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 216.000	€ 266.000	€ 291.000	€ 298.000
	Totaal	€ 216.000	€ 266.000	€ 291.000	€ 298.000
Huisvestingslasten	Directe kosten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 369.000	€ 371.000	€ 384.000	€ 397.000
	Totaal	€ 369.000	€ 371.000	€ 384.000	€ 397.000
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 1.743.000	€ 1.839.000	€ 1.903.000	€ 1.970.000
	Totaal	€ 1.743.000	€ 1.839.000	€ 1.903.000	€ 1.970.000
Beheerslasten	Directe kosten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 769.000	€ 781.000	€ 807.000	€ 833.000
	Totaal	€ 769.000	€ 781.000	€ 807.000	€ 833.000
Achtergestelde leningen	Directe kosten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 493.721	€ -	€ -	€ -
	Totaal	€ 493.721	€ -	€ -	€ -
Totale directe kosten		*€ 5.523.067*	*€ 5.309.474*	*€ 5.213.902*	*€ 5.370.100*
Totale overhead		€ 8.528.654	€ 8.023.526	€ 8.089.098	€ 8.347.900
Totaal		**€ 14.051.721**	**€ 13.333.000**	**€ 13.303.000**	**€ 13.718.000**

De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van de verdeling conform de vernieuwde bekostigingsstructuur.

10. Overzicht structurele en incidentele baten en lasten

Conform de richtlijnen van het BBV is in onderstaand overzicht voor jaren 2026, 2027 en 2028 de verdeling van de totale baten en lasten in *structurele* en *incidentele* baten en lasten weergegeven:

Kredietbank Limburg

	2026		
	Begroting	Waarvan	
	Totaal	Structureel	Incidenteel
Baten:			
Preventie, vroegsignalering en educatie	808.000	808.000	-
Intake	734.000	734.000	-
Sociale kredietverstrekking	159.000	159.000	-
Budgetbeheer	1.596.000	1.596.000	-
Budgetbeheer maatwerk	547.000	547.000	-
Beschermingsbewind	1.633.000	1.633.000	-
Schuldenaanpak	1.958.000	1.958.000	-
Overige bedrijfsopbrengsten	50.000	50.000	-
Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille	-	-	-
Rentemarge	425.000	425.000	-
Bijzondere baten	244.969	-	244.969
Eigen vermogen t.b.v. resultaat	150.000	-	150.000
Dekking bestaanslasten	5.028.031	5.028.031	-
Totaal baten	**13.333.000**	**12.938.031**	**394.969**
Lasten:			
Salarissen	9.203.000	9.203.000	-
WW-uitkeringen	21.000	21.000	-
Inhuur medewerkers	666.000	666.000	-
Overige personeelslasten	186.000	186.000	-
Afschrijvingen	266.000	266.000	-
Huisvestingslasten	371.000	371.000	-
Bureau- en administratielasten	1.839.000	1.594.031	244.969
Beheerslasten	781.000	631.000	150.000
Mutatie voorziening kredietportefeuille	-	-	-
Totaal lasten	**13.333.000**	**12.938.031**	**394.969**
Saldo van Baten en lasten	-	-	-

Kredietbank Limburg

	2027		
	Begroting	Waarvan	
	Totaal	Structureel	Incidenteel
Baten:			
Preventie, vroegsignalering en educatie	835.000	835.000	-
Intake	764.000	764.000	-
Sociale kredietverstrekking	165.000	165.000	-
Budgetbeheer	1.494.000	1.494.000	-
Budgetbeheer maatwerk	574.000	574.000	-
Beschermingsbewind	1.306.000	1.306.000	-
Schuldenaanpak	1.991.000	1.991.000	-
Overige bedrijfsopbrengsten	50.000	50.000	-
Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille	-	-	-
Rentemarge	450.000	450.000	-
Bijzondere baten	115.860	-	115.860
Eigen vermogen t.b.v. resultaat	156.140	-	156.140
Dekking bestaanslasten	5.402.000	5.402.000	-
Totaal baten	**13.303.000**	**13.031.000**	**272.000**
Lasten:			
Salarissen	9.175.000	9.175.000	-
WW-uitkeringen	22.000	22.000	-
Inhuur medewerkers	545.000	545.000	-
Overige personeelslasten	176.000	176.000	-
Afschrijvingen	291.000	291.000	-
Huisvestingslasten	384.000	384.000	-
Bureau- en administratielasten	1.903.000	1.787.140	115.860
Beheerslasten	807.000	650.860	156.140
Mutatie voorziening kredietportefeuille	-	-	-
Totaal lasten	**13.303.000**	**13.031.000**	**272.000**
Saldo van Baten en lasten	-	-	-

Kredietbank Limburg

	2028		
	Begroting	Waarvan	
	Totaal	Structureel	Incidenteel
Baten:			
Preventie, vroegsignalering en educatie	871.000	871.000	
Intake	795.000	795.000	
Sociale kredietverstrekking	171.000	171.000	
Budgetbeheer	1.502.000	1.502.000	
Budgetbeheer maatwerk	603.000	603.000	
Beschermingsbewind	1.330.000	1.330.000	
Schuldenaanpak	2.057.000	2.057.000	
Overige bedrijfsopbrengsten	50.000	50.000	
Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille	-	-	
Rentemarge	475.000	475.000	
Bijzondere baten	115.860	-	115.860
Eigen vermogen t.b.v. resultaat	121.140	-	121.140
Dekking bestaanslasten	5.627.000	5.627.000	
Totaal baten	**13.718.000**	**13.481.000**	**237.000**
Lasten:			
Salarissen	9.497.000	9.497.000	
WW-uitkeringen	23.000	23.000	
Inhuur medewerkers	524.000	524.000	
Overige personeelslasten	176.000	176.000	
Afschrijvingen	298.000	298.000	
Huisvestingslasten	397.000	397.000	
Bureau- en administratielasten	1.970.000	1.854.140	115.860
Beheerslasten	833.000	711.860	121.140
Mutatie voorziening kredietportefeuille	-	-	
Totaal lasten	**13.718.000**	**13.481.000**	**237.000**
Saldo van Baten en lasten	-	-	-

11. Balans per 31 december 2026, 2027 en 2028

Onderstaand wordt de balans voor de jaren 2026 tot en met 2028 gepresenteerd, met als referentiepunt daarnaast ook de balanspositie vanuit de begrotingswijziging 2025:

	Begrotingswijziging 2025	2026	2027	2028
ACTIVA				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Investeringen met economisch nut				
- Verbouwingen	0	0	0	0
- Machines, apparaten en installaties	802.000	742.000	559.000	363.000
Totaal materiële vaste activa met economisch nut	**802.000**	**742.000**	**559.000**	**363.000**
Financiële vaste activa				
Kredieten	5.139.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000
Vlottende Activa				
Uitzettingen	700.000	700.000	700.000	700.000
Liquide Middelen	6.677.000	6.550.000	6.550.000	6.550.000
Overlopende activa	250.000	225.000	200.000	200.000
Totaal vlottende activa	**7.627.000**	**7.475.000**	**7.450.000**	**7.450.000**
Totaal Activa	**13.568.000**	**13.217.000**	**13.009.000**	**12.813.000**
PASSIVA				
Vaste Passiva				
Eigen vermogen	625.000	475.000	319.000	198.000
Voorzieningen	245.000	245.000	245.000	245.000
Vaste Schulden	0	0	0	0
Totaal Vaste Passiva	**870.000**	**720.000**	**564.000**	**443.000**
Vlottende Passiva				
Netto vlottende schulden	12.194.000	12.164.000	12.153.000	12.120.000
Overlopende Passiva	504.000	333.000	292.000	250.000
Totaal vlottende passiva	**12.698.000**	**12.497.000**	**12.445.000**	**12.370.000**
Totaal Passiva	**13.568.000**	**13.217.000**	**13.009.000**	**12.813.000**

Onderstaand volgt een **nadere toelichting op de gepresenteerde balans** voor de meerjarige ontwerpbegroting voor de periode 2026-2028 waarbij relevante uitgangspunten, aannames en eventuele bijzonderheden nader worden geduid:

Activa

Totaal materiële vaste activa met economisch nut

	2026	2027	2028
Boekwaarde begin boekjaar	€ 802.000	€ 742.000	€ 559.000
bij: investeringen	€ 206.000	€ 108.000	€ 102.000
af: afschrijvingen	€ 266.000	€ 291.000	€ 298.000
Boekwaarde einde boekjaar	€ 742.000	€ 559.000	€ 363.000

De materiële vaste activa vertonen een aflopend verloop. De investeringen betreffen met name ICT, incl. telefonie.

Kredieten

	2026	2027	2028
Kredieten	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000

Bovenstaande opstelling geeft de verwachte kredietportefeuille weer onder aftrek van de voorziening voor oninbaarheid.

Uitzettingen

	2026	2027	2028
Vorderingen op openbare lichamen	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000
Overige vorderingen	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit de deelname van GR-gemeenten in de voorziening kredietportefeuille enerzijds en de gefactureerde diensten aan gemeenten per ultimo boekjaar anderzijds.

De overige vorderingen betreffen de van klanten overgedragen liquiditeiten die Kredietbank Limburg beheert voor deze klanten in het kader van beschermingsbewind. Onder de netto vlottende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen (overige schulden).

Passiva

Eigen vermogen

	2026	2027	2028
Eigen vermogen per 1 januari	€ 625.302	€ 475.302	€ 319.162
Exploitatieresultaat boekjaar	€ 150.000-	€ 156.140-	€ 121.140-
	€ 475.302	€ 319.162	€ 198.022
Weerstandsvermogen			
6% van de lasten excl. mutatie voorz.	€ 800.000	€ 798.000	€ 823.000
Af te dragen aan GR-gemeenten	€ -	€ -	€ -
Eigen vermogen per 31 december	€ 475.302	€ 319.162	€ 198.022

De omvang van de post eigen vermogen daalt omdat deze deels wordt aangewend in verband met ontwikkelingen in en rondom het ICT-landschap (en de hiermee samenhangende regelgeving rondom cyberbeveiliging) alsmede in verband met de organisatorische doorontwikkelingen van KBL naar aanleiding van verdere implementatie vanuit het in 2024/2025 doorlopen strategie- en bekostigingstraject.

Voorzieningen

	2026	2027	2028
Voorzieningen	€ 245.000	€ 245.000	€ 245.000

Met ingang van het boekjaar 2020 is een voorziening voor de WW-uitkering opgenomen in de jaarrekening. Kredietbank Limburg is eigenrisicodrager voor de WW-uitkeringen die het UWV uitkeert aan voormalige medewerkers.

Met ingang van het boekjaar 2022 is een voorziening opgenomen voor de bovenwettelijke verlofuren.

Vaste schulden

	2026	2027	2028
Achterstelde leningen GR	€ -	€ -	€ -

De vaste schulden hebben betrekking op de door de diverse gemeenten gestorte achtergestelde leningen. De achtergestelde leningen worden in 2024/2025 afgelost door Kredietbank Limburg aan de GR-deelnemers.

Netto vlottende schulden

	2026	2027	2028
Crediteuren klanten	€ 6.750.000	€ 6.750.000	€ 6.750.000
Verplichtingen liquide middelen klanten	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Schulden aan leveranciers	€ 1.914.000	€ 1.903.000	€ 1.870.000
Bank	€ 3.400.000	€ 3.400.000	€ 3.400.000
	€ 12.164.000	€ 12.153.000	€ 12.120.000
Variabele/ schommelend deel schulden aan leveranciers	€ 164.000-	€ 153.000-	€ 120.000-
	€ 12.000.000	€ 12.000.000	€ 12.000.000

De overige schulden betreffen crediteuren klanten, verplichtingen liquide middelen klanten en schulden aan leveranciers.

Crediteuren klanten
Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze klanten. Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van klanten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen klanten
Dit zijn de gelden van klanten beschermingsbewind waarvan Kredietbank Limburg de bankrekening beheert. Onder overige vorderingen staan de van klanten overgedragen liquiditeiten die Kredietbank Limburg beheert voor hetzelfde bedrag.

Bank
Deze post betreft de bankrekening (negatieve) eigen middelen van Kredietbank Limburg. Met de twee bankrekeningen van de BNG ten behoeve van klanten (zie liquide middelen) maken ze deel uit van hetzelfde rentecompensatiestelsel.

12. Indicatieve facturatie GR gemeenten 2026 – 2028

In februari 2025 is er zoals reeds toegelicht een bestuursbesluit genomen rondom de *gewijzigde KBL-bekostigingsmethodiek*. In de nieuwe KBL-bekostigingsstructuur wordt er een onderscheid gemaakt tussen KBL-bestaanslasten en variabele verbruikslasten. De KBL-bestaanslasten worden conform besluit verdeeld over de vijf GR gemeenten door middel van een vastgestelde verdeelsleutel systematiek, waarbij wordt gekeken naar de problematische schuldenindex (CBS) en de gerealiseerde omzetten van de voorgaande drie kalenderjaren. De variabele verbruikslasten worden op basis van een P x Q methodiek afgerekend middels een vooraf bepaald variabel uurtarief.

Op basis van de voorgaande gegevens kan er voor de vijf GR gemeenten een overzicht worden gepresenteerd qua de te verwachten (deels indicatieve) te facturen bedragen vanuit KBL-zijde aangaande de periode 2026-2028.

Als referentiepunt de resultaten qua indicatieve facturatie 2025 aan de GR-gemeenten vanuit de begrotingswijziging 2025:

2025

GR gemeente	Bestaanslasten 2025	% aandeel (verdeelsleutel '25)	Verbruikslasten 2025 *indicatief*	Totaal 2025	% aandeel
Brunssum	€ 244.803	5,0%	€ 213.959	€ 458.762	4,8%
Kerkrade	€ 1.018.623	20,6%	€ 868.618	€ 1.887.241	19,8%
Landgraaf	€ 319.157	6,5%	€ 290.871	€ 610.028	6,4%
Maastricht	€ 1.620.885	32,8%	€ 1.480.715	€ 3.101.600	32,5%
Sittard-Geleen	€ 1.738.309	35,2%	€ 1.752.137	€ 3.490.447	36,6%
Totaal GR gemeenten	**€ 4.941.778**	**100%**	**€ 4.606.300**	**€ 9.548.079**	**100%**

In de periode 2025/2026 wordt er conform bestuursbesluit gebruik gemaakt van een *ingroeimodel* met betrekking tot de verdeling van de bestaanslasten. Vanaf 2027 wordt de CBS-index problematische schulden en de omzet van de afgelopen 3 jaren beiden voor 50% genomen als grondslag ter verdeling van de KBL-bestaanslasten.

Dit resulteert in onderstaande tabellen qua *indicatieve facturatie* aan de GR gemeenten voor de jaren 2026, 2027 en 2028:

2026

Kredietbank Limburg

GR gemeente	Bestaanslasten 2026	% aandeel (verdeelsleutel '26)	Verbruikslasten 2026 *indicatief*	Totaal 2026	% aandeel
Brunssum	€ 282.592	5,6%	€ 219.993	€ 502.585	5,1%
Kerkrade	€ 1.011.447	20,1%	€ 896.365	€ 1.907.812	19,5%
Landgraaf	€ 369.428	7,3%	€ 298.903	€ 668.331	6,8%
Maastricht	€ 1.655.169	32,9%	€ 1.539.948	€ 3.195.117	32,6%
Sittard-Geleen	€ 1.709.396	34,0%	€ 1.808.457	€ 3.517.853	35,9%
Totaal GR gemeenten	**€ 5.028.031**	**100%**	**€ 4.763.666**	**€ 9.791.697**	**100%**

2027

Kredietbank Limburg

GR gemeente	Bestaanslasten 2027	% aandeel (verdeelsleutel '27)	Verbruikslasten 2027 *indicatief*	Totaal 2027	% aandeel
Brunssum	€ 339.618	6,3%	€ 226.485	€ 566.103	5,5%
Kerkrade	€ 1.059.863	19,6%	€ 922.344	€ 1.982.207	19,2%
Landgraaf	€ 444.929	8,2%	€ 307.446	€ 752.375	7,3%
Maastricht	€ 1.784.714	33,0%	€ 1.589.855	€ 3.374.569	32,7%
Sittard-Geleen	€ 1.772.875	32,8%	€ 1.868.191	€ 3.641.066	35,3%
Totaal GR gemeenten	**€ 5.402.000**	**100%**	**€ 4.914.321**	**€ 10.316.321**	**100%**

2028

Kredietbank Limburg

GR gemeente	Bestaanslasten 2028	% aandeel (verdeelsleutel '28)	Verbruikslasten 2028 *indicatief*	Totaal 2028	% aandeel
Brunssum	€ 353.763	6,3%	€ 233.073	€ 586.836	5,5%
Kerkrade	€ 1.104.008	19,6%	€ 955.806	€ 2.059.814	19,2%
Landgraaf	€ 463.461	8,2%	€ 315.869	€ 779.330	7,3%
Maastricht	€ 1.859.050	33,0%	€ 1.644.930	€ 3.503.980	32,7%
Sittard-Geleen	€ 1.846.718	32,8%	€ 1.928.417	€ 3.775.135	35,3%
Totaal GR gemeenten	**€ 5.627.000**	**100%**	**€ 5.078.095**	**€ 10.705.095**	**100%**

Lijst van gehanteerde afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BBR	Budgetbeheer
BBR MW	Budgetbeheer Maatwerk
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BSBW	Beschermingsbewind
BGS	Besluit Gemeentelijke Schuldhulpverlening
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CBS	Centraal Bureau Statistiek
DB	Dagelijks Bestuur
DFD	Duurzame Financiële Dienstverlening
DNB	De Nederlandse Bank
DK	Doorlopend Krediet
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EMU	Economisch Monetaire Unie
EV	Eigen Vermogen
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FNWL	Project Financiële Nood Waterschade Limburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
I(C)T	Information (Communication) Technology
KBL	Kredietbank Limburg
KOT	Project Kinderopvangtoeslagaffaire
MSNP	Minnelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen
NVVK	Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet
PL	Persoonlijke lening
P&C	Planning & Control
SAAS	Software as a Service
SBN	Sociale Banken Nederland
SHV	Schuldhulpverlening
SB	Schuldbemiddeling
SK	Saneringskrediet
SR	Schuldregelen
UVW	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VPB	Vennootschapsbelasting
VV	Vreemd Vermogen
WGS	Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WW	Werkloosheidswet

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00617

Sector: Burger	**Kerkrade,** 13 mei 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00617

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb039, inzake aan.

In de nota van toelichting, nr. 25Tl037, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb039

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- de bepalingen van de "Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz"

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 25Tl037, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen op de informatieavond voor raads- en commissieleden d.d. 20 mei en in de gezamenlijke commissie d.d. 12 juni 2025.

gelet op,
- **programma:** Burger
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** Wmo 2015/Doelgroepenvervoer
- **wetsartikel:** de artikelen 186 t/m 213 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op de financiën van het openbaar lichaam, voor zover daarvan bij of krachtens de wet niet is afgeweken.

besluit:

I. Een positieve zienswijze af te geven op zowel de Concept begroting 2026 en Meerjarenperspectief 2027-2029, als op de eerste wijziging begroting 2025-1;
II. Kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl037	**Kerkrade, 13 mei 2025**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb039

Onderwerp

Gemeenschappelijke Regeling voor Omnibuzz gewijzigde begroting 2025, Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029

Beslispunten

I. een positieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de Begrotingswijziging 2025-1
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Inleiding
Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan worden gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerking, waarbij een zelfstandige organisatie wordt opgericht die voor verschillende samenwerkende gemeenten taken uitvoert. Deze publiekrechtelijke samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling.
We noemen deze zelfstandige organisatie de GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij. Het gevolg van het overdragen van bevoegdheden naar een publiekrechtelijke samenwerking is dat een gemeentelijk bestuur meer op afstand staat en minder invloed kan uitoefenen dan bij taken in eigen beheer.

Een van de sturingsinstrumenten voor de raad om grip te houden op de GR-en vormt de P&C-cyclus. De gemeenteraad dient inzicht te hebben in de financiën van een Verbonden Partij om daar controle op uit te kunnen oefenen. De Verbonden Partij is verplicht het volgende te doen:

- De kadernota voor het eerstvolgende jaar moet ter kennisname vóór 15 april aan de raad toegezonden worden. In deze kadernota worden de beleidsmatige en financiële kaders geschetst.
- De voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar moet eveneens vóór 15 april ter kennisname aan de raad toegezonden worden. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening. De jaarrekening van de samenwerking laat zien wat het afgelopen jaar in financieel en beleidsmatig opzicht aan de orde is geweest.
  De raad kan hierop geen zienswijze indienen.
- Het samenwerkingsverband moet een ontwerpbegroting aan de raden sturen, voordat deze wordt vastgesteld. De raad heeft hier de wettelijke mogelijkheid om vooraf wensen of bedenkingen kenbaar te maken door het indienen van een zienswijze. De gemeenteraad heeft

geen bevoegdheid om de begroting goed te keuren. In de begroting wordt aangegeven welke activiteiten de Verbonden Partij in het volgende begrotingsjaar gaat uitvoeren en wat de bijdrage per gemeente is.

De begroting is daarmee voor de gemeenteraad een belangrijk document om kaders te stellen. Volgens de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen moet de ontwerpbegroting 12 weken, voordat de begroting aan het Algemeen Bestuur (hierna: AB) wordt aangeboden, aan de gemeenteraden worden toegezonden. Gedurende deze 12 weken kunnen de raden een zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur (hierna: DB). Het DB reageert voor vaststelling door het AB schriftelijk én gemotiveerd op de ingediende zienswijzen door de raad. Het AB stelt vervolgens de begroting vast. De begroting moet binnen 2 weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, door de Verbonden Partij aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden.
De uitvoering van de activiteiten is een verantwoordelijkheid van de Verbonden Partij.
Hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze nota van toelichting ligt de begroting van GR Omnibuzz voor.
Ten eerste zullen de strategische ontwikkelingen geschetst worden, die volgens de gemeenschappelijke regeling van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken.
Verder zijn voor de beoordeling door uw raad van belang de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben op de totale begroting. Tevens betreft dit de financiële gevolgen van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Tot slot is van belang het Totaalbedrag van de Meerjarenraming 2025 Jaarschijf 2026 en het Totaalbedrag van de begroting van de GR en de impact hiervan op onze gemeente.
Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Doelstelling
De raad de gelegenheid te geven zijn zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting 2026 als ook op de gewijzigde begroting 2025-1, zodat deze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het AB van de GR Omnibuzz op 2 juli 2025.

Argumenten
<u>Duiding kerntaken</u>
Omnibuzz zorgt dat klanten (ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben) optimaal kunnen reizen en kunnen blijven deelnemen aan maatschappelijke activiteiten. Wij werken voortdurend aan kwaliteitsverbeteringen en beheersbaarheid van vervoer.
Omnibuzz vervoert klanten met een Wmo-indicatie. Omnibuzz zorgt voor het vervoer, de vervoerspas, het goed functioneren van de taxipoints en de afhandeling van eventuele klachten.
Daarnaast controleert Omnibuzz de uitvoering van het vervoer voor 30 gemeenten in Limburg.

<u>De strategische ontwikkelingen.</u>
Drie pijlers waarop alle ambities gebaseerd zijn, borgen de visie op de lange termijn.
Pijler 1 - Minder doelgroepenvervoer door toeleiding naar voorliggende voorzieningen
Pijler 2 - Efficiënt doelgroepenvervoer en bundeling van vervoer
Pijler 3 - Investeren in een slimme organisatie

Taakstelling

N.a.v. de oproep in 2024 van de gemeente Kerkrade heeft Omnibuzz een aantal maatregelen genomen om de taakstelling te realiseren. Dit heeft ertoe geleid dat de bijdrage van de gemeente Kerkrade (ten opzichte van de meerjarenraming 2026-2028) in deze jaren lager is.

Er is een uitwerkingsplan gemaakt dat fasegewijs is opgezet.
Stap 1: Niet verlengen addendum vervoerders
In verband met Corona zijn in 2022 continuïteitsafspraken vastgelegd in een addendum. Dat hield in dat de vervoerders gecompenseerd konden worden indien het vervoersvolume tussen de 40% en 80% lag. Momenteel zijn de vervoersvolumes weer passend binnen de oorspronkelijke raamovereenkomst en wordt het addendum niet meer verlengd per 1 januari 2025.
Stap 2: Focus op instroom, alternatief vervoer en publieke mobiliteit
Om het vervoerssysteem toekomstbestendig en beheersbaar te houden, worden de volgende structurele maatregelen ingezet:

- Gemeenteadvies op maat: Gericht op indicatiestelling, toegang tot vervoer en beperking van uitzonderingen. Maatwerk op klantniveau loont, omdat een kleine groep gebruikers een groot deel van het vervoer claimt.
- Stimuleren van alternatief vervoer: Zoals Wensbus, Automaatje of scootmobiel, zodat reizigers minder afhankelijk worden van Omnibuzz zonder dat hun mobiliteit afneemt.
- Projecten publieke mobiliteit: Gericht op het verbeteren van toegang tot het openbaar vervoer. Deze inspanningen zijn structureel en krijgen blijvende aandacht.

Stap 3: Aanpassing van systeemeisen en kwaliteitsnormen (indien nodig).
Mocht stap 2 onvoldoende effect hebben, dan worden aanvullende maatregelen overwogen:

- Inperking van telefonische bereikbaarheid, bedieningstijden en serviceniveaus.
- Tariefdifferentiatie en aanpassing systeemvoorwaarden.
- Beperken reisopties, aanpassen indicaties, en stimuleren van OV-gebruik via reisadvies.

Met de maatregelen van stap 1 heeft Omniuzz de taakstelling kunnen realiseren.

Kanttekeningen

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.
De gemeenschappelijke regelingen zijn in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. Uw gemeenteraad heeft in de zienswijzebrieven ten aanzien van de ontwerpbegrotingen 2025 van alle gemeenschappelijke regelingen al een passage gewijd aan dit uitgangspunt.

Financiën

Begrotingswijziging 2025-1

De begrotingswijziging heeft een positief/ ~~negatief~~ resultaat van €854.320 (totaal GR), te weten:
Directe vervoerskosten

- De indexering van het vervoerstarief is vastgesteld op 1,5%, in plaats van de eerdere begrote 3,4%. Per saldo heeft dit tot een verlaging van het resultaat van €400.000 geleid.

- De addendum afspraken, opgesteld n.a.v. Corona, zijn vervallen. Dit leidt per saldo tot een daling aan kosten van ca. €1,3 mln.
- Het generiek opslagpercentage van 5% van het vervoersvolume is toegepast. Dit bedraagt een plus van €370.000 aan resultaat.

Overheadkosten

- De overheadkosten stijgen als gevolg van de cao-afspraken. Daarnaast zijn er onder andere prijsstijgingen van diverse leveranciers. Dit leidt tot een stijging van €244.000 aan kosten.

WMO indirecte vervoerskosten

- De indirecte vervoerskosten laten een stijging zien van €206.000 ten opzichte van de eerste begroting 2025. Deze stijging is grotendeels toe te schrijven aan de aanstaande cao-verhogingen bij vervoerders.

De begrotingswijziging heeft wel structurele consequenties.

<u>Begroting 2026:</u>
De begroting 2026 is € 704.554 hoger/ lager dan de (vastgestelde) begroting 2025 (totaal GR), te weten:

Directe vervoerskosten

- Geen sprake meer van het addendum (reeds toegepast, zie Begrotingswijziging 2025-1)
- Om de verwachte groei in de vervoersvraag binnen de begroting op te kunnen vangen is een opslag van 2,5% meegenomen.
- Op totaalnivo leidt dit tot een verlaging van de kosten van €1,25mln.

Overheadkosten

- Indexaties leveranciers zorgen voor een verwachte stijging €280.000.

Indirecte vervoerskosten

- Doorwerking coa-verhoging zorgt voor een verwachte stijging van €260.000.

<u>MJB 2027-2029</u>
Het vervoersvolume van de begroting 2026 geldt ook als uitgangspunt voor de jaren van de meerjarenbegroting. Er wordt daarbij uitgegaan van een jaarlijkse stijging van het vervoervolume van 1% voor de jaren 2027-2029. De vervoerstarieven stijgen met 2,5%. Voor indexatie overhead bedraagt de indexatie 2,4% voor 2027 en 2,3% voor 2028 en 2029.

Samengevat hebben de begrotingswijziging 2025 en de ontwerpbegroting 2026 e.v. voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

	2025	2026	2027	2028	2029
Gr Omnibuzz					
Begroting 2026		€ 1.983.438	€ 2.043.833	€ 2.099.699	€ 2.165.946
Begrotings-wijziging 2025-1	€ 1.911.046				
Eigen bijdragen *	€ - 240.875	€ - 246.897	€ - 246.897	€ - 246.897	€ - 246.897

Saldo	**€ 1.670.171**	**€ 1.736.541**	**€ 1.796.936**	**€ 1.852.802**	**€ 1.919.049**
Primaire begroting 2025 gemeente Kerkrade					
Bijdrage aan GR Omnibuzz	€ 1.926.000	€ 1.922.800	€ 1.927.600	€ 1.927.600	€ 1.927.600
Ontvangen eigen bijdragen	€ - 230.000	€ - 230.000	€ - 230.000	€ - 230.000	€ - 230.000
Saldo	**€ 1.696.000**	**€ 1.692.800**	**€ 1.697.600**	**€ 1.697.600**	**€ 1.697.600**
Verschil	**€ 25.829**	**€ - 43.741**	**€ - 99.336**	**€ - 155.202**	**€ - 221.449**
* Uitgaande van een vervoersgroei van 2,5%. De indexering van de hoogte van de eigen bijdragen geschiedt op basis van de Lti (Landelijke tarieven index) welke nog dient te worden vastgesteld.					

Omnibuzz haalt taakstelling van 5% in grote mate in hun eigen begroting, ten opzichte van de meerjarenraming in de begroting 2025.
In de meerjarenraming van de gemeente Kerkrade dient de door Omnibuzz begrote bijdrage en de te ontvangen eigen bijdrage te worden verwerkt.

Communicatie
In een gezamenlijke commissievergadering worden de financiële gevolgen van de begrotingen van de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen inzichtelijk gemaakt.

Uitvoering
De begroting 2026 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 31 maart 2025 behandeld. De aanbiedingsbrief is ontvangen op 31 maart 2025 De wettelijke termijn die hieruit voortvloeit is 23 juni 2025 .
De jaarrekening 2024 is ter kennisname.
De vaststelling van de Ontwerpbegroting 2025 door het AB vindt plaats op 2 juli 2025.

Gezondheid en Vitaliteit
In de GR Omnibuzz werken 30 gemeenten samen op het vlak van het doelgroepenvervoer. Dit draagt bij aan de mobiliteit van mensen en hun mogelijkheden om te participeren in de maatschappij. In relatie tot ons programma VIE wordt hier dan ook expliciet invulling aan gegeven aansluitend op de visie van Positieve Gezondheid waarin centraal staat een bredere kijk op gezondheid, namelijk het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en gelijktijdig zo veel mogelijk eigen regie te voeren. Het kunnen beschikken over passend vervoer is hierin een wezenlijk punt.

Burgerparticipatie
De begroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Domein Burger

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
Saccol
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

Dagelijks bestuur van Omnibuzz
de heer G. Vreuls
Geleenbeeklaan 2
6166 GR GELEEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
31 maart 2025		25u0004705	

Onderwerp
Zienswijze begrotingswijziging 2025 en begroting 2026

Bijlage(n)
0

Geachte heer Vreuls,

Ten aanzien van de door u aan onze raad aangeboden gewijzigde begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz wil onze raad een positieve zienswijze afgeven.

De taakstelling is opgenomen in beide begrotingen en leiden tot een reductie aan kosten voor de gemeente Kerkrade.

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.

Wij gaan ervanuit dat u oog heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en is ook met de verschillende deelnemende gemeenten gedeeld.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2025**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2026**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	GR Omnibuzz WMO 27.453	Directe Vervoerskosten: 814 Indirecte vervoerskosten: 105 Overheadkosten: 35		Vervoersvolume gebaseerd op de realisatie op gemeenteniveau in het jaar ervoor (2024)	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	nvt		28.407	3,5%
Toelichting									

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade toe met:			44k
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:	59	Deze is wel/~~niet~~ gerealiseerd door GR	Impact niet (volledig) realiseren taakstelling	0
			Totale impact op begroting Kerkrade	-44k

Zienswijze vorig jaar	positief

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	Is op basis van gelijkblijvende vervoersvolumes over 2025. Uitwerkingsrichting voorgesteld door Omnibuzz waarmee de taakstelling in 2026 gehaald kan worden: 1e stap – niet verlengen addendum vervoerders. 2e stap – focus op instroom, alternatief vervoer en publieke mobiliteit 3e stap – draaien aan de systeemeisen en kwaliteitsnormen Het beheersbaar houden van het vervoer is een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeenten en Omnibuzz.	

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Begroting
2025-1

Inhoud

1. Inleiding 3

2. Omnibuzz 6

2.1 Wie is Omnibuzz 6
2.2 Relevante ontwikkelingen 7
2.3 Pijler 1: Kantelen van vervoer en OV-gebruik stimuleren 8
2.4 Pijler 2: Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer 10
2.5 Pijler 3: Omnibuzz als slimme organisatie 12
2.6 Uitvoering leerlingenvervoer Midden-Limburgse gemeenten 14
2.7 Uitvoering Jeugdwet vervoer 16

3. De beleidsbegroting 20

3.1 Programma Omnibuzz-vervoer 20

4. Financiële begroting 36

4.1 Financiële kaders 36
4.2 Toelichting op de baten en lasten Wmo 39
4.3 Analyse tweede begrotingswijziging 2025-1 ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2025-0 (Wmo) 47
4.4 Toelichting op de baten en lasten (GGZ-vervoer) 49
4.5 Toelichting op de baten en lasten (leerlingenvervoer) 52

5. Bijlagen 56

5.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2025-1 56
5.2 Staat van reserves 2025-1 56
5.3 Opbouw algemene reserve 57

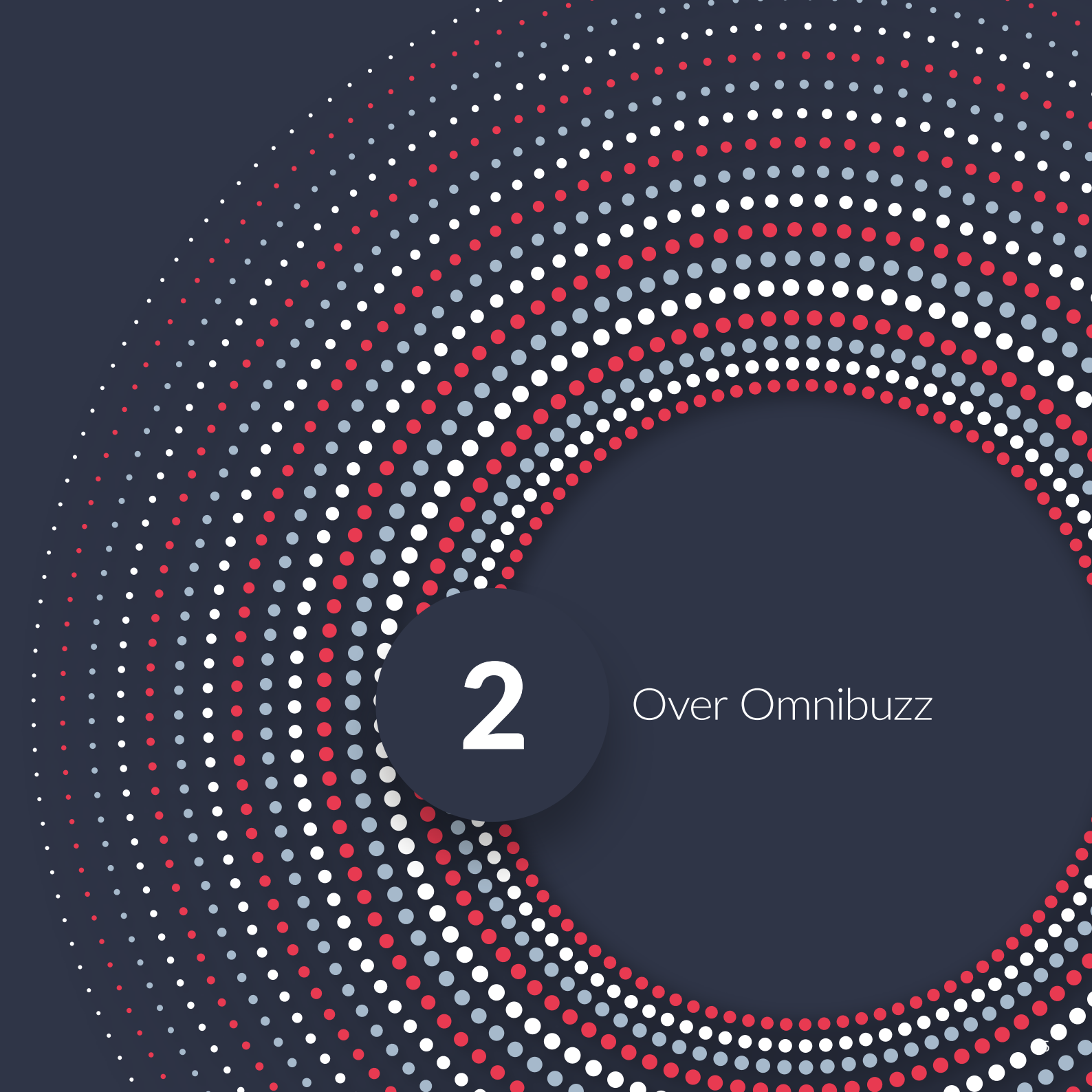
Vormgeving: bartistiek Design
Foto's: De Fotovakvrouw

1. Inleiding

Voor u ligt de eerste wijziging programmabegroting 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omnibuzz (begroting 2025-1). In voorliggende begrotingswijziging is een aantal nieuwe inzichten en ontwikkelingen verwerkt, die tot een bijstelling van de begroting 2025 leiden. Ten opzichte van de eerste begroting 2025 valt deze begroting lager uit. Voor een toelichting hierop verwijzen we naar de financiële begroting, vanaf pagina 36

Omnibuzz is verantwoordelijk voor het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) voor klanten met een Wmo-indicatie. De uitgangspunten en kaders waarbinnen Omnibuzz dit doet, zijn vastgelegd in het bedrijfsplan (5 januari 2016, actualisatie 2019), de GR Omnibuzz en de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de gemeenten. De DVO's voor het collectief vraagafhankelijk vervoer zijn met alle deelnemende gemeenten afgesloten. Met zes gemeenten uit Midden-Limburg zijn aanvullende DVO's afgesloten voor het leerlingenvervoer en voor Roermond ook voor het gym- en zwemvervoer. Voor de leesbaarheid wordt dit vervoer in een apart hoofdstuk separaat toegelicht en richten de komende hoofdstukken zich op het CVV. De vertaling van deze kaders naar de jaarlijkse begrotings- en verantwoordingsstukken gebeurt conform het 'Besluit begroting en verantwoording' (BBV). Rekening houdend met de dynamiek en voortdurende ontwikkelingen wordt de begroting, indien nodig, jaarlijks geactualiseerd en bijgesteld.

omnibuzz
G-210-RR

2
Over Omnibuzz

2. Omnibuzz

2.1 Wie is Omnibuzz

Omnibuzz is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van het CVV in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) voor 30 Limburgse gemeenten.

Onze ruim 40.000 klanten in dit vervoer hebben van hun gemeente een indicatie voor ons vervoer gekregen. Omnibuzz neemt de administratie en andere uitvoerende en controlerende taken over. Afstemming en overleg tussen betrokken partijen en deelnemende gemeenten zijn hierin geborgd. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor de reizigers en de deelnemende gemeenten.

Het doel van Omnibuzz is: 'Het bieden van de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer.' Hierbij ligt een sterke focus op het bieden van (maatwerk-)oplossingen voor vervoersvragen van klanten.

Omnibuzz zorgt dat klanten - ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben - optimaal gebruik kunnen maken van het vervoer en daardoor kunnen blijven participeren.

De uitdaging is deze functie binnen de financiële kaders te blijven vervullen. Hiervoor wordt ingezet op efficiënt vervoer en de eigen kracht van klanten.

Omnibuzz staat voor de volgende kernwaarden:

- Klantgericht en betrouwbaar.
- Kostenefficiënt en duurzaam.
- Innovatief en flexibel.
- Kwaliteit en deskundigheid.
- Integriteit.

Missie

De missie van Omnibuzz is:

> "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later."

Uit onze missie blijkt een sterke focus op duurzaam en kwalitatief hoogwaardig vervoer. De missie is verbonden aan een motto dat centraal staat in de dienstverlening:

> "Via slim vervoer maatschappelijk blijven verbinden."

Slim vervoer

Met het aanbieden van doelgroepenvervoer zorgt Omnibuzz voor een belangrijk netwerk van reizigers, gemeenten en uitvoerders in Limburg. Omnibuzz kan terugvallen op inhoudelijke expertise, gedetailleerde data en een proactieve houding om het vervoer voortdurend te optimaliseren. Hierbij wegen wij alle belangen van gemeenten, klanten en vervoerders af en zorgen voor een optimale onderlinge afstemming. Dit is noodzakelijk om het vervoer voor de reizigers passend uit te blijven voeren, voor gemeenten betaalbaar te houden en voor vervoerders uitvoerbaar te houden.

Maatschappelijk verbinden

Maatschappelijk verbinden tekent de rol van Omnibuzz in het maatschappelijk veld. Vervoer is de verbinding tussen het sociale leven, maatschappelijke activiteiten en de gebruikers ervan. Regelmatig heeft dit geleid tot het bieden van noodoplossingen voor acute vervoersvragen, zoals het vaccinatievervoer of ondersteuning bij evacuaties door de wateroverlast.

Regiemodel

Omnibuzz is opgericht om de doelstellingen voor de 30 Limburgse gemeenten te realiseren. Hiermee dragen de Limburgse gemeenten zorg voor toekomstbestendig doelgroepenvervoer. Om te sturen op deze ambities is gekozen voor een mobiliteitscentrale volgens het regiemodel. Dit betekent een scheiding tussen regie en de uitvoering van het vervoer.

Wij optimaliseren het vervoer doordat beleidsmatige aspecten, contractbeheer en het operationele proces samenkomen binnen de organisatie zonder inmenging van private belangen. Hierdoor kunnen wij het vervoerssysteem passend, betaalbaar en toekomstbestendig inrichten. Eventueel kunnen andere vervoersvormen instromen, zoals intussen regionaal al het geval is voor leerlingenvervoer en jeugdwetvervoer. Dit is echter niet noodzakelijk. De wijze en termijn waarop de ambities gerealiseerd worden is namelijk dynamisch.

De drie pijlers waarop alle ambities gebaseerd zijn, borgen de visie op de lange termijn:

- Het kantelen van vervoer en het OV-gebruik stimuleren.
- Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer.
- Omnibuzz als slimme organisatie.

Na een korte omschrijving van de relevante ontwikkelingen voor het Omnibuzz-vervoer, worden de uitgangspunten per pijler toegelicht.

2.2 Relevante ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen die relevant zijn voor ons vervoer en/of waarop wij moeten anticiperen in deze periode, worden hieronder kort benoemd.

De grillige ontwikkeling van de vervoersvraag

De vraag naar het Omnibuzz vervoer is nog steeds lager dan voor COVID-19. Bovendien nemen de verschillen tussen gemeenten toe en de voorspelbaarheid neemt af. Wij constateren dat de begroting op totaalniveau overigens vrij nauwkeurig blijkt. Afzonderlijke gemeenten wel degelijk (forse) over- en onderschrijdingen laten zien. Hoewel het een uitdaging is de oorzaken van die verschillen te duiden en verklaren, proberen wij dit wel. Daarover later meer.

Tekorten aan personeel in de vervoerssector

De problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde chauffeurs houden aan en kan serieuzere vormen aannemen als het vervoersvolume verder aantrekt, iets wat wij in een aantal gemeenten al constateren. Dit onderwerp krijgt onze volledige aandacht en vraagt vanwege de omvang en impact ook aanpassingen aan de systeemkant, zoals de toepassing van piekspreiding.

Vervoersresultaat

In de begrotingen nemen wij de realisatie van voorgaand jaar als basis. Voor deze begroting betekent dit het gerealiseerde volume van 2024 verhoogd wordt met een generieke opslag van 5% voor 2025. Voor 2026 bedraagt de opslag 2,5% en voor de jaren 2027-2028 jaarlijks 1%. Individuele gemeenten hebben de mogelijkheid een afwijkend percentage toe te passen. Dit doen wij uitsluitend als een individuele gemeente dit specifiek aangeeft.

In deze begroting gaan wij uit van het nacalculatorisch tarief over 2024, dat wordt verhoogd met de NEA-index voor 2025 (1,5%). Voor de hierop volgende jaren rekenen wij met een gemiddelde NEA-index over 2024 en 2025 (2,5%). De uiteindelijke afrekening met betrekking tot het vervoerstarief met de vervoerders en gemeenten is pas achteraf duidelijk aan de hand van het nacalculatorisch gemiddelde. De flexibele tarieven zoals overeengekomen in het addendum zijn per 1 januari 2025 beëindigd. In plaats hiervan komt een nieuw addendum ‘light’, dat voorziet in een compensatie uitsluitend voor vervoerders die onder de 80% vervoersvolume realiseren (ten opzichte van 2019). Deze effecten zijn in deze begrotingswijziging 2025-1 verwerkt.

Ontwikkelingen in het openbaar vervoer

Aanpassingen in de lijnvoering in Limburg leiden tot steeds meer gebieden waar de afstand tussen het OV en de voordeur toeneemt. Hier biedt het OV in afnemende mate een passend en/of aantrekkelijk alternatief voor mensen met een beperking. Deze ontwikkeling hindert onze gezamenlijke ambitie om OV-gebruik onder klanten juist te stimuleren en de instroom van nieuwe klanten te beperken. Wij spannen ons daarom optimaal in de integratie met het OV te bevorderen en het OV aantrekkelijk te maken voor onze klanten.

Groeiende zorgbehoefte bij klanten

De toename van dementie of verward gedrag bij de doelgroep heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening via de telefoon. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kost hierdoor gemiddeld meer tijd. Dit zien wij terug in de oplopende gemiddelde gesprekstijd. Een daling in het aantal telefonische contacten leidt hierdoor niet noodzakelijk tot minder bezetting aan de telefoon.

Ook zijn er steeds meer klanten die heel vaak contact opnemen voor dezelfde rit, bijvoorbeeld ter controle van de juiste registratie. Aangezien deze tendens voorlopig doorzet, zetten wij nog nadrukkelijker in op het gebruik van digitale kanalen, zoals MijnOmnibuzz, om de druk op de telefonische dienstverlening te beperken. Wij volgen het landelijke uitgangspunt: digitaal waar het kan. Uiteraard houden wij hierbij altijd rekening met de (on-)mogelijkheden van onze klanten.

Er zijn aanvullende vervoersspecificaties die bijdragen aan passend vervoer voor deze groep klanten. De chauffeur krijgt bijvoorbeeld extra tijd voor deze ritten of mag pas vertrekken als de klant door een ander persoon is opgevangen. Wij ondersteunen gemeenten hierin en helpen bij de vroegsignalering van verward gedrag door de signalen die wij van onze vervoerders krijgen te delen met de desbetreffende gemeente. Vanwege de beperkte ervaringscijfers zijn de kosten van deze toeslagen niet begroot.

Compliance en wettelijke verplichtingen

Als lokale overheid is Omnibuzz aan een toenemend aantal wettelijke verplichtingen gehouden. Dit leidt tot uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie en stijgende overheadkosten. Momenteel vragen vooral de Wet open overheid (Woo) en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv) de nodige aandacht. Omnibuzz volgt hierbij de landelijke fasering en voldoet momenteel aan de vereisten vanuit beide wetten. De wettelijke eisen zullen gedurende 2025 worden uitgebreid en wij zullen de noodzakelijke werkzaamheden verrichten om hieraan te blijven voldoen.

Voor een aantal andere wetten, zoals de Archiefwet en het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid, werken wij stapsgewijs aan de compliance. Stelposten houden de bijbehorende kosten per jaar beheersbaar, maar bieden tevens financiële ruimte om de nodige stappen te blijven zetten richting volledige compliance.

Deze wettelijke verplichtingen hebben veelal betrekking op de digitale processen. Wij benaderen deze taken dan ook niet als wettelijke verplichtingen, maar als voorwaarde om te voldoen aan onze kernwaarden en ambities.

Vanwege het structurele karakter pakken wij dit grotendeels intern op. Wij merken echter ook dat wij als uitvoeringsorganisatie niet altijd over de vereiste capaciteit en deskundigheid beschikken om dit volledig zelfstandig te doen. Omdat bij de deelnemende gemeenten evenmin ondersteuning beschikbaar is, hebben wij de rollen van functionaris gegevensbescherming, privacy officer en security officer bij Daadkracht ondergebracht. Bovendien ondersteunen zij bij het opvolgen van de aanbevelingen van de toezichthouder met betrekking tot het digitaal archief.

2.3 Pijler 1: Kantelen van vervoer en OV-gebruik stimuleren

Een belangrijke ambitie is het optimaliseren van het gebruik van het reguliere OV of andere voorliggende vervoersvoorzieningen. In voorgaand hoofdstuk is al beschreven dat een

aantal ontwikkelingen de realisatie van deze ambitie in de weg zit. Toch blijft dit een centrale pijler in de visie van Omnibuzz, omdat alternatief vervoer de enige oplossing is om de maatschappelijke participatie van de (potentiële) klanten te behouden en bevorderen, zonder dat het vervoersvolume van Omnibuzz stijgt.

Integratie OV en doelgroepenvervoer

In 2024 zagen wij, zowel in de provinciale als landelijke politiek, een kentering in de tendens van terugtrekkend OV en verschraling van het OV-aanbod. De opbouw van het aanbod is echter niet in een week geregeld. Onze focus zal daarom blijven liggen op de integratie van OV en doelgroepenvervoer, het optimaliseren van het gebruik van OV en andere voorliggende voorzieningen. Dit is harder nodig dan ooit, gezien de grote druk op het Wmo-vervoer en de toenemende vergrijzing.

In het kader van bovenstaande, zijn wij met diverse werkzaamheden bezig die hieraan bijdragen. In samenwerking met de Provincie Limburg, Arriva en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat werkt Omnibuzz aan mogelijkheden voor publieke mobiliteit in Limburg (HUB's, servicelijn, first-and-last mile, één vervoerskenmerk). Het doel is de mobiliteitsmogelijkheden en integratie op provinciaal niveau te optimaliseren. In 2025-2026 wordt ingezet op het uitvoeren van pilots.

Samen met de regio Noord-Limburg, de Provincie Limburg en Arriva streeft Omnibuzz naar deelname aan de Regiodeal Noord-Limburg voor financiële ondersteuning, waardoor een concrete uitwerking mogelijk is voor publieke mobiliteit. Het proces voor een eventueel akkoord binnen de Regiodeal Noord-Limburg strekt tot ongeveer september 2025. Daarna zal het onderzoek naar publieke mobiliteit in Limburg en de uitvoering hiervan waarschijnlijk eind 2025 starten.

De Voor Elkaar Pas (VEP) geldt als belangrijk instrument voor toeleiding naar OV. Binnen de samenwerking wordt gekeken naar mogelijkheden dit product nog beter af te stemmen op onze doelgroep en het gebruik te stimuleren. De komende periode gebruiken wij om het inzicht in de VEP als voorliggende of aanvullende voorziening te vergroten. Dit doen wij middels data-analyse en door de voorwaarden meer in lijn te brengen met de visie rondom publieke mobiliteit. Wij zoeken hierbij aansluiting bij innovaties in het OV. Met de komst van OV-pay is bovendien een aanpassing van de VEP noodzakelijk. Deze zal Omnibuzz implementeren.

Vanuit deze ambitie leggen wij de verbinding met initiatieven zoals het project 'Kommee' van Trendsportal. Hiermee kunnen wij actief sturen op het gebruik van alternatief vervoer en het vergroten van duurzaamheid door het organiseren van informatie-, mobiliteits- en praktijkdagen in pilotgemeenten in Noord-Limburg. Daarnaast wordt in 2025 ingezet op de werving van OV-ambassadeurs ter ondersteuning van de reiziger. In de komende jaren willen wij de opgedane ervaringen in Noord-Limburg gebruiken om deze in heel Limburg op structurele basis uit te rollen.

Toeleiding naar ander vervoer en gebruik voorliggende voorzieningen

Daar waar voornoemde middelen zich vooral richten op het OV, optimaliseren wij de informatieverstrekking over andere vervoersinitiatieven aan individuele gemeenten. Het doel hiervan is dat deze informatie gemakkelijker beschikbaar is voor Wmo-consulenten en dat het gebruik van alternatief vervoer en lokale vervoersvoorzieningen toeneemt. Afgelopen jaren werd hiervoor de website www.ikwilvervoer.nl gebruikt.

Vanaf 2025 is het contract van deze website opgezegd. Wij hebben een nieuwe toegankelijke Omnibuzz-website ontwikkeld: De ReisWijzer (www.omnibuzz.nl/reiswijzer). Hier is de informatie van alle vervoersinitiatieven in de Limburgse gemeenten te vinden. Wij hebben deze pagina in eigen beheer en alle informatie geactualiseerd. Daarom kunnen wij deze website inzetten als betrouwbaar instrument om dit vervoer als alternatief te promoten, zowel bij gebruikers/klanten als consulenten en medewerkers van gemeenten. Bovendien hebben wij ideeën om dit vervoersaanbod te

koppelen aan het reisgedrag van een kleine groep grootgebruikers. Omdat deze kleine groep veel impact kan hebben op de vervoerskosten, gaan wij met de gemeenten hierover in overleg.

2.4 Pijler 2: Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer

Binnen het huidige Omnibuzz-vervoer streven wij op verschillende manier optimale efficiëntie na. Op de eerste plaats streven wij dit na binnen dit vervoer. Maar de combinatie van vervoersvormen kan ook een gunstig effect hebben op de efficiëntie. Op het gebied van instroom van ander vervoer zijn er interessante ontwikkelingen.

Efficiënt Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)

De huidige contracten voor het CVV-vervoer lopen tot 1 januari 2028. Door een tussentijdse verlenging bedraagt de totale looptijd 8 jaar. Een lange looptijd draagt bij aan de continuïteit van het vervoer en bevordert dat de opdrachtnemer duurzame arbeidsrelaties aangaat en dat er wordt geïnvesteerd in duurzame voertuigen. Dit past binnen onze ambities op het gebied van duurzaamheid en goed werkgeverschap, dat weer een positief effect heeft op de personele capaciteit.

Onderliggend bestek is destijds door het Aanbesteding Instituut Mobiliteit (AIM) en Koninklijk Nederlands Vervoer (KNV) genoemd als een 'bijna perfect bestek'. De aanbesteding is opgedeeld in 8 percelen die aan zes taxibedrijven is gegund. Twee bedrijven hebben twee percelen. De bedrijven die momenteel het Omnibuzz-vervoer uitvoeren zijn:

- Taxi Nelissen - regio Maastricht.
- Taxi Van Loo - regio Heuvelland.
- Taxi Hanneman - regio Parkstad, regio Westelijke Mijnstreek.
- Personenvervoer Midden-Limburg (PML) - regio Roermond.
- Taxi Van Driel - regio Weert, regio Venray/Noord Limburg.
- Taxi De Leeuw - regio Venlo/Peel en Maas.

Binnen de lopende contracten zijn wij volop bezig met het efficiënter maken van het vervoer. Zo zijn er geen contante betalingen in het voertuig mogelijk. Belangrijke instrumenten voor efficiënt vervoer zijn piekspreiding en actief sturen op groepsritten en vast werk. De mogelijkheden tot het reserveren van ritten maken wij zo klantvriendelijk en efficiënt mogelijk via moderne taxipoints in de ziekenhuizen en de (door-) ontwikkeling van MijnOmnibuzz.

Het gebruik van MijnOmnibuzz wordt structureel aangemoedigd en – indien nodig - bieden wij ondersteuning bij het vergroten van de digitale vaardigheden van gebruikers. MijnOmnibuzz wordt de komende jaren doorontwikkeld om de verdere digitalisering van onze dienstverlening te ondersteunen. Intussen wordt bijna een kwart van de ritten gereserveerd zonder telefonische tussenkomst.

De piekspreiding wordt in alle percelen toegepast. Hiermee geven wij sturing aan het gewenste vertrek- en ophaalmoment. Dit levert een efficiëntere planning en inzet van vervoer op en borgt tevens de kwaliteit van de uitvoering, omdat ritten worden verschoven van tijdstippen waar het knelt naar andere rustigere momenten.

In november 2023 zijn wij gestart met 1 vervoerder en in 2024 is dit over alle percelen uitgerold. Sinds eind 2024 genereren wij specifieke data over de vraagspreiding. Hiermee kunnen wij de effecten in 2025 goed monitoren en evalueren.

In de advisering aan gemeenten blijven wij inzetten op bewustwording en signalering. Het is complex om een goede balans te vinden tussen maatwerk, zodat vervoerspecificaties enerzijds passend zijn en anderzijds het vervoer beheersbaar blijft. Samen kijken wij kritisch naar de noodzaak van (individuele) vervoersspecificaties.

Wij ondersteunen gemeenten bij het nemen van beheersmaatregelen via bewustzijn van de kosteneffecten van deze specificaties en het toekennen van een (gelimiteerd) budget. Tegelijkertijd intensiveren wij het meldpunt beperkte zelfregie, waardoor de advisering zo goed mogelijk aansluit bij de behoeften van klant en vervoerder. Wij blijven dus inzetten

op zowel bewustwording als signalering, zodat maatwerk mogelijk blijft en het vervoer toch ook beheersbaar blijft. Dit is in 2024 geïntensiveerd door middel van presentaties bij individuele gemeenten. Dit initiatief zetten wij in 2025 door.

Tenslotte hebben wij een aantal data (gedreven) onderzoeken uitgevoerd om de achterblijvende vervoersvraag te verklaren. Bovendien hebben wij een klantonderzoek naar het reisgedrag uitgevoerd. De resultaten zijn omvangrijk, gedeeld met gemeenten en vormen de basis voor onze verdere advisering. Daarnaast heeft Omnibuzz op verzoek van een gemeente onlangs een dashboard in PowerBI ontwikkeld met specifieke data voor de gemeente.

In 2025 wordt voor elke gemeente een dashboard ontwikkeld, waarbij de gemeente zelf bepaalt welke data in het dashboard worden opgenomen. Op deze manier maken wij de inzichten op basis van de data makkelijker toegankelijk voor de gemeenten, waardoor zij beter hierop kunnen inspelen in de beleidsvorming.

Instroom ander doelgroepenvervoer

De huidige contracten in het Omnibuzz-vervoer bieden mogelijkheden om ander vervoer uit te voeren, zonder dat altijd een aanbesteding nodig is. De invulling hiervan is flexibel en afhankelijk van de behoefte bij de desbetreffende gemeente. Deze taak is als zodanig niet ingerekend in de begrotingen, maar als er een concreet verzoek vanuit een gemeente komt, bekijken wij samen de mogelijkheden. Als resultaat hiervan voert Omnibuzz (op geringe schaal) een deel van het jeugdwetvervoer uit voor de gemeenten Roermond en Nederweert.

De instroom van het leerlingenvervoer van zes gemeenten in Midden-Limburg was te omvangrijk om op die manier uit te voeren. Hiervoor was een aparte aanbesteding noodzakelijk. De uitvoering van dit vervoer is gestart in augustus 2024. Dit wordt in een apart hoofdstuk toegelicht.

Kostenverdeling verschillende vervoersvormen

Voorlopig wordt voor deze instroom geen extra capaciteit ingezet op de overhead. Veel onderwerpen en thema's zijn overkoepelend relevant en veel ondersteunende/facilitaire taken, zoals huisvesting en management zullen niet wezenlijk toenemen door het leerlingenvervoer. Zaken als compliance met allerlei wetten (zie de paragraaf over kruimelfuncties) of een wijziging van de GR hebben betrekking op de organisatie Omnibuzz als geheel, los van de vervoersvorm.

De ontschotting van verschillende vervoersvormen en een integrale benadering van het vervoer is bovendien een belangrijk aspect in de visie van Omnibuzz. De uitvoering van leerlingenvervoer is hierin een belangrijke stap, waarbij wij in de bedrijfsvoering geen harde splitsing tussen de vervoersvormen hanteren. Daarom is gekozen om een deel van de overheadkosten voor leerlingenvervoer intern door te belasten vanuit de Wmo. De kosten worden dus verrekend met de overhead van alle 30 deelnemende gemeenten op de Wmo. Op die manier leidt het onderbrengen van het leerlingenvervoer tot een voordeel voor alle deelnemende gemeenten op het Wmo-vervoer.

Zodra andere gemeenten besluiten het leerlingenvervoer aan Omnibuzz op te dragen, zullen de kosten opnieuw verdeeld worden over de deelnemende gemeenten, waarbij naar verwachting schaalvoordelen optreden in de uitvoeringsorganisatie. Hiervan hebben alle gemeenten voordelen. Hetzelfde geldt voor de aanbesteding.

Invulling andere vervoersbehoeften

Vanuit het sterke partnership met vervoerders kan Omnibuzz flexibel worden ingezet bij maatschappelijke behoeften aan vervoer. Op deze wijze kan het beschikbare vervoersysteem worden ingezet ten behoeve van (urgente) maatschappelijke doelen en/of als acute noodoplossing. In de afgelopen jaren is hiervan vanuit uiteenlopende behoeften regelmatig gebruikgemaakt. Dit vervoer wordt niet begroot en kan in opdracht van de gemeenten snel opgepakt worden, mits dit mogelijk is binnen het systeem. Zo voert Omnibuzz vervoer uit voor dagbestedingslocaties van Zuyderland, SGL en Bella Vita.

In 2025 zal dit vervoer uitgerold worden bij de overige deelnemende gemeenten.

2.5 Pijler 3: Omnibuzz als slimme organisatie

Omnibuzz als kennisorganisatie

Omnibuzz is op de eerste plaats een uitvoeringsorganisatie met uitvoerende taken als ritaanname, klantenadministratie, klachtafhandeling, facturering etc. Bovendien is Omnibuzz een kennisorganisatie die op basis van inhoudelijke kennis nieuwe ideeën ontwikkelt en deelnemende gemeenten adviseert in de beleidsontwikkeling. Als inhoudsdeskundig adviseur voor gemeenten voert Omnibuzz veel werk binnen de andere twee pijlers (grotendeels) zelfstandig uit.

Een belangrijke taak voor Omnibuzz is het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop het vervoer zich verder zal ontwikkelen. Dit is van groot belang voor goede contractuele afspraken met vervoerders, de eigen bedrijfsvoering en de vertaling daarvan naar de komende begrotingen.

Met betrekking tot de beperkte zelfregie implementeren wij onze kennis op het gebied van gedragsverandering binnen Omnibuzz, zodat wij via meer begrip in gedrag en persoonseigenschappen van klanten krijgen. Dit is een belangrijke factor binnen publieke mobiliteit. Interventies hebben immers meer effect, als deze beter aansluiten op de doelgroep.

Om de ondersteuning van de werkzaamheden en advisering voor gemeenten op niveau te houden, houdt Omnibuzz zich voortdurend bezig met informatie- en kennismanagement, kwaliteitsbeheer en rapportage-instrumenten. In de volgende paragrafen worden enkele belangrijke facetten genoemd die ons helpen deze werkzaamheden goed uit te voeren.

Interne organisatie en kwaliteit

De nieuwe realiteit van hybride werken heeft gevolgen voor zaken als de interne organisatie, de invulling van werkgeverschap, doelmatig werken en de huisvestigingssituatie. Onze medewerkers hebben alle benodigde faciliteiten om (deels) vanuit thuis te werken. Ook het hybride vergaderen vanaf kantoor is goed gefaciliteerd. Omdat er geen negatieve effecten over het dienstverleningsniveau richting klanten en gemeenten bekend zijn, onderzoeken wij de mogelijkheden om de huisvesting anders (goedkoper) te organiseren.

Wij zorgen voor een integraal en duidelijk personeelsbeleid, uitbreiding van het vitaliteitsbeleid en structureel aandacht voor integriteitsbeleid. Via het integriteitsbeleid borgen wij goed werkgeverschap en het vertrouwen van de burger in Omnibuzz als onderdeel van de overheid. Dit doen wij binnen een open verbetercultuur met directe betrokkenheid van medewerkers via onder andere een medewerkerstevredenheidsonderzoek.

Wij borgen het kwaliteitsbeheer via interne audits en het in kaart brengen van de bedrijfsprocessen en bijbehorende risico's. Wij werken voortdurend aan optimalisatie van de financiële (digitale) administratie en klantenservice, ook met het oog op de verdeling van de werkzaamheden over de verschillende vervoersvormen. Zo vergroten wij de onderlinge uitwisselbaarheid. De budgetbewaking is geoptimaliseerd en er zijn stappen gezet in de digitalisering en verbetering van interne rapportages. Een schrijftraining, waarin specifiek aandacht is besteed aan begrijpelijke taal, is onderdeel van het verbeteren van de klantcommunicatie. Naast een interne focus hechten wij ook veel waarde aan de kwaliteit van onze dienstverlening en hoe deze door onze partners wordt ervaren. Daarom hebben wij een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder de vervoerders. Dit alles draagt bij aan een bestendige cyclus van continue verbetering.

Contractbeheer

Wij passen de overeenkomsten met vervoerders optimaal aan de nieuwe werkelijkheid aan zodat de continuïteit voor de lange termijn geborgd is. In deze onzekere tijden vraagt dit het nodige innovatief vermogen. Hierdoor is de organisatie gegroeid in flexibiliteit en beter voorbereid op schommelingen in het vervoersvolume, afwijkende uitvoeringsregels of nieuwe (acute) mobiliteitsbehoeften. Op dit

moment wordt er gewerkt aan contractuele afspraken die recht doen aan de realiteit op de weg passen binnen de geldende wetgeving voor aanbestedingen én de juiste mate van verantwoordelijkheid bij de vervoerders neerlegt. Dit is een complexe exercitie die de nodige expertise vraagt.

Aanpassing afrekensystematiek klanten

Gemeenten rekenen met ingang van 2023 het vervoer af op basis van kilometers. De komende jaren gaan wij, samen met de gemeenten, aan de slag met deze afrekensystematiek voor onze klanten. Het omzetten van het klanttarief naar kilometers heeft echter consequenties voor een aantal systeemvoorwaarden die momenteel in zones zijn gedefinieerd. Het in kaart brengen van de gevolgen van een dergelijke aanpassing vraagt veel voorbereiding en expertise van Omnibuzz. Vanwege de gevolgen op klantniveau vraagt dit tevens intensief overleg met gemeenten en het cliëntenpanel. De intentie is klanten per 1 januari 2028 ook in kilometers te laten afrekenen omdat dan ook de nieuwe vervoerscontracten die in kilometers worden uitgevraagd, ingaan.

Relatiebeheer gemeenten

Via overleg, bijeenkomsten, bestuursinformatiebrieven en periodieke rapportages informeren wij bestuurders, ambtenaren en ook raadsleden over belangrijke onderwerpen en betrekken hen vroegtijdig bij belangrijke keuzes. Dit leidt tot gedragen voorstellen die wij met zorg uitwerken en voorleggen ter besluitvorming. Op deze wijze proberen wij de samenwerking zo goed en transparant mogelijk vorm te geven. Wij investeren in de relatie met individuele gemeenten door bijvoorbeeld nieuwe bestuurders en contactambtenaren uit te nodigen voor een kennismakingsgesprek. Zo blijft de continuïteit bij de gemeente geborgd en blijven de lijnen met Omnibuzz kort. Door deze werkwijze te hanteren, merken wij dat Omnibuzz steeds vaker en sneller door gemeenten wordt benaderd met vragen, verzoeken of suggesties. Dit versterkt het besef dat het vervoer het beste aangestuurd wordt vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het bevordert de onderlinge uitwisseling van ideeën en zorgt ervoor dat gemeenten de meerwaarde van Omnibuzz in toenemende mate kunnen benutten.

Digitalisering en compliance

De ‘Nota reserves, voorzieningen en risicomanagement’ is in 2023 in overeenstemming met de wettelijke bepalingen uit het BBV geactualiseerd. De Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz is in 2024 aangepast aan de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) en voldoet aan de wettelijke eisen. Bovendien is de paragraaf met betrekking tot de archivering hierbij direct geactualiseerd conform de wettelijke eisen. In het kader van het voldoen aan de eisen voor het digitale archief heeft Daadkracht in 2024 de opdracht ‘Informatie op Orde’ afgerond. Dit bevat het inrichten van processen voor het bewaren, anonimiseren en vernietigen van de digitale rit- en klantgegevens op totaal- en klantniveau. Vanaf 2025 worden de adviezen uit deze opdracht stapsgewijs opgevolgd en toegepast. Als direct resultaat zal in 2025 ook het informatiebeleid aan het bestuur worden voorgelegd. De archiefinspecteur en het Interbestuurlijk Toezichthouder Archief- en Informatiebeheer (IBT) worden hiervoor periodiek geïnformeerd in overeenstemming met de lopende afspraken.

In 2022 is het toegankelijkheidsbeleid vastgesteld. Hierin is de implementatie van de digitalisering en openbaarheid stapsgewijs uitgewerkt. Digitalisering is vanuit klantperspectief, kostenoogpunt en duurzaamheid van groot belang. Het dagelijks bestuur wordt jaarlijks geïnformeerd over de (financiële) voortgang. Per 1 november 2024 zijn de eerste vijf informatiecategorieën van de Wet open overheid (Woo) van kracht en daaraan voldoet Omnibuzz volledig. De implementatie van de overige eisen wordt uitgerold in 2025 volgens een stappenplan op advies van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Intern zijn alle processen dusdanig ingericht dat documenten die onder deze verplichting vallen, structureel toegankelijk gemaakt worden. Uitgangspunt is dat alle vergaderstukken in de loop van 2025 aan deze wetgeving gaan voldoen. Naast compliance aan diverse relevante wetgeving

leidt dit tot verbetering van de vindbaarheid, leesbaarheid en bruikbaarheid van aangeboden digitale informatie en optimaal gebruikersgemak.

MijnOmnibuzz is in februari getoetst en voldoet volledig aan de toegankelijkheidseisen. Dit gold ook voor onze website, maar omdat wij werken aan een volledig nieuwe website, is de oude website in oktober 2024 niet meer geïnspecteerd. De inspectie van de nieuwe website zal in 2025 plaatsvinden. In 2025 zijn wij bovendien van plan om de om de digitale documenten uit ons klantadministratiesysteem toegankelijk te maken.

De digitale dienstverlening wordt in lijn gebracht met de eisen uit de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Omdat Omnibuzz in 2024 de zorgplicht heeft vastgesteld, voldoen wij aan de actuele wettelijke verplichting. In 2025 wordt de wet verder geïmplementeerd. Uitgangspunt is te voldoen aan alle eisen uit de Wmebv die op 1 januari 2026 volledig van kracht wordt.

Deze verplichtingen vragen structureel inspanning, maar wij voldoen nog niet op alle vlakken volledig. Wij organiseren dit in eerste instantie zoveel mogelijk intern, maar vanwege de benodigde specifieke expertise op deze uiteenlopende dossiers, maken wij hierbij tevens gebruik van externe adviseurs. Wij informeren ons bestuur periodiek over de voortgang. Wij merken dat wettelijke voorschriften regelmatig uitgebreid en/of aangescherpt worden en houden rekening met een structurele taakverzwaring op het gebied van compliance. Tegelijkertijd dragen toegankelijke en goede digitale processen bij aan klanttevredenheid en kostenbesparing omdat postverzending en telefonisch klantcontact minder worden

Het applicatielandschap als basis

Vanwege het toenemend belang van digitalisering is het van groot belang ons applicatielandschap goed te onderhouden en toekomstbestendig in te richten. Citrix zal in 2025 worden uitgefaseerd en vervangen door een alternatieve omgeving die de continuïteit en stabiliteit optimaliseert. Daarnaast zullen er dit jaar optimalisaties worden doorgevoerd ten aanzien van de uitwijkfaciliteiten in de datacenters, die tot structurele besparingen zullen leiden. Het ISMS (information securitymanagement system) wordt (verder) geïmplementeerd om de informatieveiligheid verder te vergroten. Ons applicatielandschap vormt daarmee een stevig fundament voor functionele uitbreiding, zoals de verdere doorontwikkeling van MijnOmnibuzz. Hiermee vergroten wij de zelfredzaamheid bij klanten en kunnen wij drukte van de telefonie bij de klantenservice en ritreservering beperken.

De website van Omnibuzz wordt mede vanwege een verouderd content managementsysteem (CMS) volledig vernieuwd. De Reiswijzer is de eerste nieuwe pagina die vóór 1 januari opgeleverd is. In de eerste maanden van 2025 wordt ook de overige informatie op deze nieuwe website ingericht. Deze modernisering heeft een aantal voordelen, zoals het verhogen van de veiligheid van de website. Ook is het aanpassen van content en voldoen aan toegankelijkheidseisen eenvoudiger en kost minder tijd. Na oplevering van de volledige website, zal deze geïnspecteerd worden op toegankelijkheid. Bovendien gaat de website fungeren als platform voor de publicaties in het kader van de Woo en toegang tot MijnOmnibuzz.

2.6 Uitvoering leerlingenvervoer Midden-Limburgse gemeenten

De doelen, kernwaarden en missie van Omnibuzz gelden voor alle vervoersvormen waarvan de gemeenten de uitvoering opdragen aan Omnibuzz. Hiervoor verwijzen wij naar het hoofdstuk ‘Over Omnibuzz’.

Leerlingenvervoer Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling en vanaf 1 augustus 2024 ook verantwoordelijk voor de uitvoering van het leerlingenvervoer in de Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Voor de gemeente Roermond regelen wij vanaf diezelfde datum ook het gym- en zwemvervoer.

Met deze gemeenten is voor dit vervoer een aparte Dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten Op hoofdlijnen is de DVO voor alle vervoersvormen gelijk. De invulling van een aantal details, zoals de definitie van het vervoer of de ingangsdatum, is wel maatwerk.

De taakverdeling tussen gemeente en Omnibuzz is vergelijkbaar als die voor het CVV. Omnibuzz is verantwoordelijk voor de aanbesteding van het vervoer. De indicering en aanmelding van de leerlingen wordt door de gemeente gedaan. Omnibuzz neemt vervolgens de administratie over, zorgt voor een goede uitvoering van het vervoer en voert hier contract- en kwaliteitsbeheer op uit. Wij zorgen voor de ritaanname en controle of de route conform afspraak is gepland, factuurcontrole, klachtafhandeling, informatievoorziening, communicatie en rapportage. Tevens organiseren en faciliteren wij het bestuurlijk gremium, zodat besluitvorming over het leerlingenvervoer zorgvuldig kan plaatsvinden. Tenslotte stellen wij jaarlijks de begroting en jaarrekening op en regelen de accountantscontrole.

Inmiddels maken 723 leerlingen gebruik van dit vervoer en ongeveer 1.026 leerlingen van het gym- en zwemvervoer. Dit vervoer betreft geregeld vervoer met vaste routes en vraagt derhalve een totaal andere aansturing. De investeringen met betrekking tot ritbeheersoftware, klantsysteem, rapportagetools en boekhouding zijn op basis van inwoneraantal doorberekend aan de betreffende gemeenten.

Voor een aantal ontwikkelingen, zoals het personeelstekort en de duurzaamheidseisen zien wij mogelijkheden deze risico's te mitigeren omdat onze expertise en ervaring beter benut kunnen worden als wij meerdere vervoersvormen gezamenlijk vanuit Omnibuzz kunnen aansturen. Bovendien vergroten wij door deze bundeling de kansen op realisatie van deze duurzaamheidsambities.

Structureel vraagt leerlingenvervoer relatief weinig beleidsmatige advisering. Hiermee houden wij rekening in de verdeling van de kosten. Binnen twee jaar na aanvang zullen wij deze verhoudingen samen evalueren. Het is denkbaar dat tijdens de looptijd van de contracten de behoefte aan advisering of beleidsontwikkeling op het leerlingenvervoer toeneemt. Voorlopig zijn de uitgangspunten voor onze advisering en beleidsondersteuning nog voornamelijk gericht op het vraagafhankelijk vervoer.

Bedrijfsvoering en verdeelsystematiek kosten

De basis voor de begrotingen van het leerlingenvervoer is de businesscase die aan de besluitvorming tot instroom ten grondslag lag. Voor een consistente begroting houden wij het boekjaar gelijk aan het kalenderjaar; dit loopt dus niet gelijk met een schooljaar. Zo kunnen wij alle vervoersvormen over dezelfde periode verantwoorden in financiële stukken.

De opstartkosten zijn voorlopig gefinancierd door de zes gemeenten die vanaf de start deelnemen. Bij eventuele instroom van nieuwe gemeenten worden deze kosten herverdeeld over alle deelnemende gemeenten. De (deels variabele) structurele kosten worden over dezelfde zes gemeenten verdeeld. Voor het leerlingenvervoer is geen klantbijdrage van toepassing; gemeenten financieren dit vervoer volledig zelf.

Het uitgangspunt is dat de uitvoering van het leerlingenvervoer geen negatief effect heeft op de bestaande dienstverlening voor de 30 deelnemende gemeenten voor de Wmo. De uitvoerende taken in de interne bedrijfsvoering zijn voor Wmo- en leerlingenvervoer apart van elkaar ingericht. Voor de overhead geldt dit niet. Veel ondersteunende/facilitaire taken, zoals huisvesting en management en ook compliance of een wijziging van de GR hebben betrekking op de organisatie Omnibuzz als geheel. Dit staat los van de vervoersvorm. De overheadkosten, die ongeveer 10% van de totale begroting bedragen, worden daarom voor het Wmo- en leerlingenvervoer opgeteld en vervolgens via de vaste verdeelsleutel verdeeld. De overheadkosten voor leerlingenvervoer worden dus verrekend met de overhead van alle 30 deelnemende gemeenten op de Wmo. Op die manier leidt het onderbrengen van het leerlingenvervoer tot een voordeel voor alle deelnemende gemeenten op het Wmo-vervoer.

De ontschotting van verschillende vervoersvormen en een

integrale benadering van het vervoer is bovendien een belangrijk aspect in de visie van Omnibuzz. De uitvoering van leerlingenvervoer kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Bij een uitbreiding van leerlingenvervoer naar andere regio's hebben alle gemeenten (schaal-) voordelen van de investeringen en expertise die hiervoor al (op-) gedaan zijn door Omnibuzz.

Vervoerskosten

De vervoerkosten worden op basis van daadwerkelijk gebruik, middels een gewogen gemiddeld tarief, afgerekend met de gemeenten. Dit gewogen gemiddeld tarief (prijs) is gebaseerd op de middeling van alle perceeltarieven samen.

2.7 Uitvoering jeugdwetvervoer

Jeugdwet vervoer Omnibuzz

De gemeente Weert heeft de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz opdracht verstrekt om per 1 augustus 2024 het opdrachtgeverschap, contractering en contractmanagement van het vervoer in het kader van de Jeugdwet als onderdeel van het doelgroepenvervoer aan de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz uit te voeren. Deze opdracht is weggezet middels een meervoudig onderhandse procedure en gegund op prijs. In deze opdracht is tevens aangegeven dat Omnibuzz samen met de overige Midden-Limburgse gemeenten voorbereidingen zullen treffen voor een Europese aanbesteding van het vervoer in het kader van de Jeugdwet per 1 augustus 2025.

De gemeenten Weert, Nederweert, Roermond, Maasgouw en Echt-Susteren hebben Omnibuzz in dit kader gevraagd een aantal aspecten inzichtelijk te maken, zodat zij het college kunnen adviseren over het al dan niet opdragen van dit vervoer aan Omnibuzz. Het doel is het jeugdwetvervoer op te dragen aan Omnibuzz. Hiervoor is een businesscase uitgewerkt, die gebaseerd is op het verzoek van gemeente Weert en op de businesscase voor het leerlingenvervoer in 2023 omdat het leerlingenvervoer veel lijkt op het jeugdwetvervoer.

Eind 2024 hebben de colleges van de betreffende gemeenten een besluit hierover genomen. De gemeenten Weert, Nederweert, Maasgouw en Echt-Susteren hebben het jeugdwetvervoer opdragen aan Omnibuzz en besloten tot het aangaan van de DVO. Dit DVO zal begin 2025 worden afgesloten. Tevens is besloten in de aanbesteding ruimte te houden voor mogelijke instroom in een later stadium van de gemeenten Roerdalen en Roermond.

De DVO is vormgegeven volgens de door het algemeen bestuur vastgestelde uitgangspunten. In de basis komt dit grotendeels overeen met de DVO's voor de andere vervoersvormen. De taakverdeling tussen gemeente en Omnibuzz is immers ook in grote mate vergelijkbaar met de andere vervoersvormen. Dat betekent dat Omnibuzz verantwoordelijk is voor de aanbesteding van het vervoer. De indicering en aanmelding van de leerlingen wordt door de gemeente gedaan. Omnibuzz neemt vervolgens de administratie over, zorgt voor een goede uitvoering van het vervoer en voert hier contract- en kwaliteitsbeheer op uit. Wij zorgen tevens voor de ritaanname en controle op de routeplanning, factuurcontrole, klachtafhandeling, informatievoorziening, communicatie en rapportage. Tenslotte stellen wij jaarlijks de begroting en jaarrekening op en regelen de accountantscontrole.

Omnibuzz organiseert en faciliteert een apart bestuurlijk gremium, zodat besluitvorming over het jeugdwetvervoer zorgvuldig kan plaatsvinden. Aangezien het jeugdwetvervoer bij (sommige gemeenten bij) andere bestuurders is belegd dan het leerlingenvervoer, zullen wij voor het jeugdwetvervoer een aparte bestuurlijke commissie instellen. Dit zal na besluitvorming in de verschillende colleges in de loop van 2025 plaatsvinden.

De eerste helft van 2025 staat in het teken van de aanbesteding en de voorbereiding op de implementatie van het jeugdwetvervoer. In augustus 2025 starten wij met de daadwerkelijke uitvoering van dit vervoer. Naar verwachting ligt het aantal jeugdigen tussen de 20 en de 30. De verwachting is dat het jeugdwetvervoer structureel relatief weinig beleidsmatige advisering vraagt. Voorlopig zijn de uitgangspunten

voor onze advisering en beleidsondersteuning dus nog voornamelijk gericht op het vraagafhankelijk vervoer.

Bedrijfsvoering en verdeelsystematiek kosten

Het centraal aansturen van meerdere vormen van doelgroepenvervoer vormt een belangrijke pijler voor de oprichting van Omnibuzz. Het jeugdwetvervoer is een logisch vervolg op het onderbrengen van het leerlingenvervoer en gym- en zwemvervoer, waarvan de uitvoering in augustus 2024 is gestart. Het jeugdwetvervoer kan goed gecombineerd worden met de uitvoering van het leerlingenvervoer. Beide vervoersvormen zijn routegebonden vervoer voor jeugdigen. Vaak maakt een jeugdige zowel gebruik van jeugdwetvervoer als van het leerlingenvervoer. Er zijn echter ook verschillen; de 35 jeugdigen in het jeugdwetvervoer zijn niet te vergelijken met de 650 leerlingen in het leerlingenvervoer.

De instroom van dit vervoer levert alle deelnemende gemeenten een schaalvoordeel op. Vanwege het beperkte vervoersvolume is dit voordeel overigens zeer gering. Voor de kostenverdeling van deze taken onder de deelnemende gemeenten, worden in principe dezelfde uitgangspunten aangehouden als in het leerlingenvervoer.

De doelen, kernwaarden en missie van Omnibuzz gelden voor alle vervoersvormen waarvan de gemeenten de uitvoering opdragen aan Omnibuzz. Hiervoor verwijzen wij naar het hoofdstuk ‘Over Omnibuzz’.

Vervoerskosten

De vervoerkosten worden op basis van daadwerkelijk gebruik, middels een gewogen gemiddelde tarief vervoerders oftewel één gemeentelijk tarief, afgerekend met de gemeenten. Alle perceeltarieven samen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief (prijs) voor de gemeenten waarbij per gemeente op basis van realisatie en toeslagen (hoeveelheid) wordt afgerekend. De gunning verwachten wij in april af te ronden. Na definitieve gunning kan dit tarief berekend worden.

3 De beleidsbegroting

3. De beleidsbegroting

3.1 Programma Omnibuzz-vervoer

Wat willen wij bereiken?

Omnibuzz heeft haar missie vertaald in enkele concrete doelstellingen. De doelstellingen zijn:

- Iedere doelgroep passend en tijdig vervoer bieden.
- Continu werken aan kwaliteitsverbetering.
- Het bevorderen van de zelfredzaamheid van de burger en het zo veel als mogelijk gebruikmaken van algemeen toegankelijke (voorliggende) voorzieningen.
- Vervoersuitgaven beheersbaar houden en vervoer blijven uitvoeren binnen de gemeentelijke begrotingen.
- Grip op de interne organisatie, ondanks de toenemende (wettelijke) verplichtingen.

Wat gaan wij ervoor doen in het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer?

Voor de deelnemende gemeenten staat het bieden van passend en tijdig vervoer voorop. Dat vervoer moet voor gemeenten en klanten betaalbaar blijven. Door samenwerking binnen Omnibuzz wordt efficiënt met de middelen omgegaan en ontwikkelen wij samen vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid. Door deze manier van (samen-)werken gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de klant. Samengevat zal Omnibuzz in 2025 de volgende taken uitvoeren of ontwikkelen:

- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Uitvoeren van concrete onderzoeken op basis van de verschillende aspecten uit het onderzoeksrapport over de integratie tussen OV en doelgroepenvervoer.
- Doorontwikkelen van de VEP om het gebruik van OV te optimaliseren.
- Doorontwikkelen mogelijkheden voor maatwerk naar aanleiding van de groeiende zorgbehoefte, met oog voor kwaliteit en binnen de beheersbaarheid en de realiteit in de vervoerssector (chauffeurstekorten).
- (Data gedreven) onderzoek naar klant- en vervoersontwikkeling en eventuele prognoses.
- Doorontwikkelen van concepten om een efficiënte planning en uitvoering te bevorderen, met specifieke aandacht voor piekspreiding.
- Doorontwikkeling MijnOmnibuzz dat het reizen gemakkelijker maakt en de efficiëntie van de bedrijfsvoering bevordert.
- Het organiseren en faciliteren van instroom van ander vervoer, indien wenselijk.
- Advisering en uitwerking voorstellen voor omzetting vervoerssysteem voor klanten en vervoerders van zones naar kilometers.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.
- Oplevering van de volledige nieuwe website en inspectie op toegankelijkheidseisen.

Wat gaan wij ervoor doen in het leerlingenvervoer?

Voor de deelnemende gemeenten staat het bieden van passend en tijdig vervoer voorop. Dat vervoer moet betaalbaar blijven. Door samenwerking binnen Omnibuzz wordt efficiënt met de middelen omgegaan en ontwikkelen wij samen vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid.

Door deze manier van (samen-)werken gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de gebruikers van het vervoer. Samengevat zal Omnibuzz in 2026-2029 de volgende taken uitvoeren of ontwikkelen:

- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.

Wat gaan wij ervoor doen in het Jeugdwet vervoer?

Voor de deelnemende gemeenten staat het bieden van passend en tijdig vervoer voorop. Dat vervoer moet betaalbaar blijven. Door samenwerking binnen Omnibuzz wordt efficiënt met de middelen omgegaan en ontwikkelen wij samen vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid. Door deze manier van (samen-)werken gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de gebruiker van het vervoer. Samengevat zal Omnibuzz in 2026-2029 de volgende taken uitvoeren of ontwikkelen:

- Afronding aanbesteding en gunning van het vervoer.
- Implementatie van het vervoer en de eigen organisatie gereed maken om deze nieuwe taak uit te kunnen voeren.
- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.

Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?

De programma-indeling voor Omnibuzz is weergegeven in “‘Tabel Begroting 2025-1’”.

Tabel Begroting 2025-1

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 4.665.223	€ 4.665.223
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 24.561.752	€ 24.561.752
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 623.030	€ 623.030
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 125.000	€ 18.576	€ -106.424
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 4.665.223	€ -	€ -4.665.223
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -24.499.203	€ -	€ -24.499.203
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 623.030	€ -	€ -623.030
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 3.207.932	€ 3.207.932	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 8.137	€ 8.137	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 58.441	€ 58.441	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Bestemmingsreserve ICT			
0.10 mutaties reserve		€ -6.125	
Structureel saldo van baten en lasten	€ 33.186.965	€ 33.186.965	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ -	€ -	€ -
Structureel en reëel evenwicht	€ 33.186.965	€ 33.186.965	€ -

Voor de verdeling van baten en lasten naar taakvelden is aansluiting gezocht bij hetgeen het BBV hieromtrent voorschrijft (IV3). Uitgangspunt is dat baten en lasten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan taken/activiteiten/producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd.

Voor de splitsing van de structurele en incidentele baten en lasten en het daarbij behorend structureel evenwicht wordt verwezen naar de tabel ‘Rekening per programma’.

Omnibuzz kent slechts een beperkt aantal taakvelden. Onder het taakveld ‘Overhead’ zijn, conform de ‘notitie Overhead’ in het kader van het BBV, alle kosten opgenomen die betrekking hebben op sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Tot de kosten van overhead worden in ieder geval de volgende zaken gerekend:

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
- Personeel en organisatie.
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
- In- en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie.
- Juridische zaken.
- Bestuurszaken en -ondersteuning.
- Informatievoorziening en automatisering.
- Facilitaire zaken en huisvesting.
- Documentaire informatievoorziening.
- Managementondersteuning van het primaire proces.
- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).

Onder 0.5 'Treasury' zijn de rente- en bankkosten opgenomen. Voor de begroting 2025-1 bestaat dit bedrag uit bankkosten en te ontvangen rente. Op basis van het gestegen rentetarief verwachten wij renteopbrengsten van € 125.000,- voor 2025. Met kosten van eventuele externe financiering is geen rekening gehouden.

De kosten die direct toe te rekenen zijn aan het Wmo-doelgroepenvervoer zijn opgenomen onder het taakveld 6.6 'Maatwerkvoorzieningen (Wmo)'. Dit zijn de vervoerslasten en de lasten van de afdeling uitvoering (ritreservering), exclusief de lasten van de manager uitvoering, die conform definitie overhead toegerekend worden aan de overhead. Ook zijn hierin de lasten meegenomen van de afdeling klantenservice en de lasten gekoppeld aan klachtenmanagement, klanttevredenheid, de bonus/malus regeling en dergelijke.

De hieronder opgenomen lasten bestaan wederom uit loon- en beheerkosten. Daarnaast nemen wij het GGZ-vervoer weer op in onze begroting. Dit doen wij onder taakveld '6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)'. Hiermee zijn wij gedurende 2022 gestart voor de gemeente Roermond. Inmiddels verzorgen wij dit vervoer ook voor de gemeenten Nederweert en Weert. Daarnaast zijn wij ook gestart met een nieuwe aanbesteding voor dit vervoer voor de gemeenten Echt-Susteren en Maasgouw. Met het vervoer voor deze gemeenten starten wij op 1 augustus 2025.

Ook nemen wij dit jaar weer het leerlingenvervoer (LLV) op in onze begroting. Hiermee zijn wij in augustus 2024 gestart voor de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Dit doen wij onder taakveld 4.3 'Onderwijs en leerlingenzaken'. Wij maken daarom ook wederom een splitsing in de overheadkosten tussen het Wmo-vervoer, het GGZ-vervoer en het LLV. Dit is terug te vinden in de tabel onder 0.4 'Overhead Wmo', 0.4 'Overhead GGZ' en 0.4 'Overhead LLV'. Er vindt ook een interne doorbelasting plaats van indirecte vervoerskosten en overheadskosten van het Wmo-vervoer naar het GGZ-vervoer, een interne doorbelasting van de overheadkosten van het Wmo-vervoer naar het LLV én een interne doorbelasting van de indirecte vervoerskosten van het LLV naar het GGZ-vervoer.

De baten voor taakveld 0.4 bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen. De baten voor taakvelden 4.3, 6.6 en 6.72c bestaan eveneens uit gemeentelijke bijdragen. De financiële uitgangspunten voor deze begroting staan vermeld in paragraaf 4.1 'Financiële kaders' op pagina 36.

Beleidsindicatoren

Met de invoering van het vernieuwde 'Besluit begroting en verantwoording' dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Met deze beleidsindicatoren worden de effecten van het beleid toegelicht. In de tabel zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren opgenomen.

Indicator	2025-1	Eenheid	Bron
Formatie	0,056	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezetting	0,056	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,95	kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	0,6%	kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting
Overhead	9,87%	% van totale lasten	Eigen begroting

Op basis van de onder 'Overhead' opgenomen lasten bedraagt de overhead 9,87% van de totale lasten. Omnibuzz streeft ernaar deze factor in de komende jaren van groei van activiteiten zo stabiel mogelijk te houden.

Paragrafen

In het kader van artikel 9 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement.
- Financiering.
- Bedrijfsvoering.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als het vermogen dat nodig is om incidentele niet voorziene tegenvallers te kunnen opvangen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties schrijft in artikel 11 van het nieuwe 'Besluit begroting en verantwoording' het volgende voor:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandsratio is een verhoudingsgetal tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het op basis van de risicoanalyse bepaalde benodigde weerstandsvermogen.

Onderstaand wordt de weerstandsratio aangegeven als de verhouding tussen de algemene reserve (het weerstandsvermogen) en de benodigde weerstandscapaciteit gebaseerd op de totale risico's. Als onverhoopt veel risico's optreden, kan dit betekenen dat de deelnemende gemeenten rekening moeten houden met aanvullende bijdragen om tekorten en risico's te dekken.

Algemene reserve	Benodigde weerstandscapaciteit totaal risico	Weerstandsratio
€ 725.949	€ 760.000	0,96

De minimale omvang van de algemene reserve is op 20 december 2023 vastgesteld op € 550.000,-. Met dit minimum wordt met name het risico dat een van de vervoerders (taxibedrijven) failliet gaat alsmede de risico's van digitale dreigingen afgedekt. Daarnaast biedt dit minimum voldoende dekking voor de financiering van eventuele investeringen.

Risicomanagement

Het beleid van Omnibuzz is zodanig ingericht dat minimaal één keer per 5 jaar de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd dient te worden. Medio 2023 is de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd en op 20 december 2023 vastgesteld door het algemeen bestuur. Hierbij is ook de inventarisatie van de belangrijkste risico's waarmee Omnibuzz kan worden geconfronteerd geactualiseerd.

Op basis van deze risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen is een inschatting gemaakt van de financiële impact en de kans dat de risico's zich voordoen. Dit vormt de basis voor het bepalen van het weerstandvermogen.

De belangrijkste geïdentificeerde risico's zijn:

Risico's	Politiek	Strategisch	Proces	Personeel	ICT	Financieel	Kwaliteit
Economische kwetsbaarheid taxibedrijven		✔					
Gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer			✔	✔			✔
Afhankelijkheid leveranciers ICT							
Digitale dreigingen					✔		
Continuiteit risico tgv serverbeheer					✔		

Rekening houdende met de beheersmaatregelen die beschikbaar zijn om deze risico's te mitigeren en de mate waarin de risico's reeds in de eerdere begroting zijn doorgerekend, wordt de maximale impact geschat op € 760.000,-.

Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de planning & control cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz geconfronteerd wordt af te dekken. Een overzicht van de kernrisico's is opgenomen in de bijlagen vanaf pagina 56. De vaststelling is geldend totdat de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' opnieuw zal worden geactualiseerd.

Primo 2024 was het saldo van de algemene reserve € 900.000,–. Na akkoord van het algemeen bestuur op 18 december

2024 is € 174.051,– onttrokken aan de algemene reserve, ter compensatie van de misgelopen klantopbrengsten als gevolg van het niet toepassen van de LTI. Na onttrekking en uitbetaling hiervan aan de gemeenten, resteert ultimo 2024 een saldo ad € 725.949,–. Het saldo van de algemene reserve ligt hiermee binnen de in december 2023 vastgestelde bandbreedte.

Geprognosticeerde balans 2025-1

Activa	31-dec-2024	31-dec-2025	Passiva	31-dec-2024	31-dec-2025
Vaste activa	€	€	Vaste passiva	€	€
Materiële vaste activa:			Algemene reserve	725.949	725.949
Investeringen met een economisch nut	325.801	264.054	Egalisatiereserve	-	-
			Bestemmingsreserve	65.691	59.566
Financiële vaste activa	-	-	Resultaat voor bestemming Wmo	279.359	-
			Resultaat voor bestemming GGZ	15.256	-
			Resultaat voor bestemming LLV	336.489	-
Totaal vaste activa	325.801	264.054	Totaal vaste passiva	1.422.744	785.515
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:			Netto-vlottende schulden:		
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	7.178.230	5.868.396	Overige schulden	2.324.543	1.569.615
			Overlopende passiva:		
Overige vorderingen	427.275	459.346	Te betalen verplichtingen	973.622	621.136
Liquide middelen	897.271	652.652	Voorschotbedragen:		
Overlopende activa	202.276	263.387	Overige Nederlandse overheidslichamen	4.309.945	4.531.569
Totaal vlottende activa	8.705.052	7.243.782	Totaal vlottende passiva	7.608.110	6.722.320
Totaal generaal	9.030.854	7.507.836	Totaal generaal	9.030.854	7.507.836

De vergelijkende cijfers per 31 december 2024 zijn overgenomen uit de concept jaarrekening 2024. Voor 2025 hebben wij voor de vlottende activa en vlottende passiva de cijfers begroot door een zo accuraat mogelijke inschatting van de balanspost te maken. Waar dit niet mogelijk was, zijn de cijfers begroot door het gemiddelde van de afgelopen drie jaren te nemen (exclusief incidentele posten).

Voor de gewijzigde begroting 2025-1 is het positieve resultaat 2024 € 631.104,- als incidenteel gezien en uit het gewogen gemiddelde van de afgelopen drie jaar gehaald. Het positieve resultaat vloeit via het resultaatvoorstel terug naar de gemeenten of wordt toegevoegd aan de algemene reserve of bestemmingsreserves. Het voorstel resultaatbestemming

2024 wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het algemeen bestuur op 2 juli 2025 en zal in de gewijzigde begroting 2026 worden verwerkt.

Het eigen vermogen is begroot door een zo goed mogelijke inschatting te geven van de reserves en voorzieningen op basis van de nu bekende risico's. Hierbij is rekening gehouden met de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' die is vastgesteld door het algemeen bestuur en met de huidige weerstandscapaciteit.

Kengetallen

In het kader van artikel 11 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende kengetallen opgenomen:

- Netto schuldquote.
- Solvabiliteitsratio.
- Structurele exploitatieruimte.
- Grondexploitatie.
- Belastingcapaciteit.

Kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Onderstaand volgt een korte toelichting op de voorgeschreven kengetallen:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan.
- De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te kunnen dragen of welke structurele stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is.
- De grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten (niet van toepassing voor Omnibuzz).
- De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde (niet van toepassing voor Omnibuzz).

De uitkomsten van deze vijf kengetallen worden voor het begrotingsjaar 2024 (t) weergegeven in de volgende tabel.

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	2023	2024	2025-1
Netto schuldquote	-9%	2%	0,59%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-9%	2%	0,59%
Solvabiliteitsratio	40%	14%	10,46%
Structurele exploitatieruimte	7%	-0,04%	0,00%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	0	nvt	nvt

Om de kengetallen voor 2025-1 te bereken is de geprognosticeerde balans van 2025 als basis gebruikt. Voor 2023 (t-2) zijn de gerealiseerde cijfers uit de vastgestelde jaarrekening gebruikt. Voor 2024 zijn de cijfers uit de concept jaarrekening overgenomen.

Omdat in 2024 de resultaatbestemming nog is opgenomen, ontstaat er een vertekend beeld, waardoor het verschil tussen de solvabiliteitsratio's van 2024 en 2025-1 groter lijkt dan het daadwerkelijk is. De solvabiliteitsratio voor 2025-1 is 10,46%. Dit betekent dat voor 2025-1 10,46% van het totale vermogen uit eigen vermogen bestaat. Hoe hoger dit percentage, hoe beter.

De uitkomst van de netto schuldquote is 0,59%. Dit komt omdat Omnibuzz relatief weinig vreemd vermogen heeft.

De structurele exploitatieruimte bedraagt voor 2025-1 – 0,02%. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Omnibuzz niet van toepassing.

Financiering

Treasury

De financiering van Omnibuzz bestaat uit bijdragen van de deelnemende gemeenten. Omnibuzz maakt op dit moment geen gebruik van een kortlopende kasgeldlening. Indien er in de toekomst gebruik wordt gemaakt van een kortlopende kasgeldlening, zullen de hieraan eventueel verbonden kosten in de jaarrekening opgenomen worden als kapitaallasten.

Vanuit de in 2018 gevormde bestemmingsreserve 'ICT' valt elke jaar het afschrijvingsdeel voor de in het jaar 2018 en 2019 geïnvesteerde activa vrij ter financiering van de afschrijvingslasten. In de gewijzigde begroting 2025-1 bedraagt dit afschrijvingsdeel € 6.125,-.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan tot welk bedrag korte financiering mogelijk is. Onder korte financiering wordt in de Wet FIDO verstaan

leningen met een rente typische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald als een percentage van het begrotingstotaal. Bij ministeriële regeling is dit percentage voor Omnibuzz vastgesteld op 8,2%. Concreet betekent dit dat de netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden. Omnibuzz zal naar verwachting binnen de kasgeldlimiet blijven.

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottende schuld
Kwartaal 1	€ 1.559.173	€ 4.691.649	€ -3.132.476
Kwartaal 2	€ 1.759.672	€ 4.023.568	€ -2.263.897
Kwartaal 3	€ 2.147.453	€ 4.430.286	€ -2.282.833
Kwartaal 4	€ 7.608.110	€ 8.705.053	€ -1.096.942
(4) Gemiddelde van kwartalen	€ 3.268.602	€ 5.462.639	€ -2.194.037
(6) Ruimte onder kasgeldlimiet	€ 2.194.037		
(5) Berekening kasgeldlimiet			
(7) Omvang begroting per 1 januari 2025		€ 33.186.965	
(8) in procenten van de grondslag		8,2%	
(5) = (7) x (8) Kasgeldlimiet:		€ 2.721.331	
Ruimte (+) / overschrijding (-) (6) + (5)		€ 4.915.368	

De (verwachte) netto vlottende schuld per kwartaal voor de kasgeldlimiet 2025 is berekend op basis van de realisatie Q1 t/m Q4 2025.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is direct gerelateerd aan het budgettaire risico en heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat overtollige publieke middelen worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Decentrale overheden zullen op de deposito's een rente vergoed krijgen die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt bij leningen die ze op de markt aangaat.

Voor decentrale overheden is het gevolg hiervan dat uitstaande beleggingen bij het vrijvallen niet kunnen worden herbelegd maar naar de rekening courant gaan. Daar kunnen ze hoogstens als deposito worden weggezet tegen de dan geldende rente op Nederlandse staatsobligaties. Er is sprake van een drempelbedrag dat Omnibuzz buiten de schatkist mag aanhouden. Voor Omnibuzz is het drempelbedrag vastgesteld op maximaal € 1.000.000,-. Het feitelijke bedrag is voor Omnibuzz rond de € 900.000,-. Dit saldo wordt daarmee niet als overtollig beschouwd.

De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de Wet Hof. De middellange termijndoelstelling is het op termijn verkrijgen van begrotingsevenwicht in stappen van 0,5% bbp per jaar.

Omdat ook gemeenten, provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact

Het EMU-saldo volgt uit de tabel:

	Omschrijving	2024 Jaarrekening x € 1.000	2025-1 Begroting x € 1.000	2026 Begroting x € 1.000
		Vorig verslagjaar	Huidig begrotings-jaar	Volgend begrotings-jaar
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	587	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	50	56	56
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	42	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:			
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:			
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	595	56	56

Het EMU-saldo wordt berekend door op het exploitatiesaldo de afschrijvingen, investeringen en mutaties van reserves te corrigeren. Omdat Omnibuzz kostenneutraal begroot, leiden eventuele investeringen in 2025 in materiele vaste activa tot een mutatie in het EMU-saldo. Tevens drukken de afschrijvingen op de exploitatie, die conform de financiële uitgangspunten niet gedekt worden door de algemene reserve. Per saldo wordt hierdoor voor 2025 een EMU-saldo ad € 56.000,- begroot.

Bedrijfsvoering

Sturingsprincipes

Sinds de totstandkoming van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz heeft Omnibuzz zich ontwikkeld tot een compacte en doelmatige organisatie. De organisatie is hierbij ingericht op basis van een aantal sturingsprincipes die behouden blijven. Daarnaast vraagt de groei en ontwikkeling van de organisatie om een aantal nieuwe sturingsprincipes.

De volgende principes worden door Omnibuzz bij de keuzes omtrent inrichting van de werkorganisatie gehanteerd:

Kwaliteit en klantgerichtheid

Kwaliteit en klantgerichtheid staan voorop bij alle inrichtingsvraagstukken. Dit uit zich naar alle betrokkenen, van klanten tot vervoerders en van gemeenten tot de Provincie Limburg.

Professionaliteit

Omnibuzz organiseert haar werkorganisatie op een professionele manier. Uitgangspunt hierbij is dat de organisatie-inrichting en -sturing faciliterend moeten zijn voor de medewerkers.

Doelmatigheid

De werkorganisatie wordt doelmatig ingericht. Dat wil zeggen dat binnen de geldende kwaliteitskaders en taakstelling een zo efficiënt mogelijke organisatie wordt ingericht.

Lerende organisatie

Omnibuzz is een organisatie in groei en in ontwikkeling. Dit betekent dat processen, systemen en werkwijzen voortdurend worden geoptimaliseerd. Omnibuzz stimuleert haar medewerkers bij te dragen aan het principe van een lerende organisatie.

Good governance

De organisatie wordt ingericht op basis van de principes van good governance en met inachtneming van de bepalingen van de Wet 'Gemeenschappelijke Regelingen'.

Belastingdienst

In 2017 heeft de Belastingdienst Omnibuzz vrijgesteld van de vennootschapsbelasting op basis van de dienstverleningsovereenkomsten-vrijstelling.

In 2018 heeft de Belastingdienst het standpunt ingenomen dat Omnibuzz btw in rekening dient te brengen over de gemeentelijke bijdrage (vervoer 9%, overige kosten 21%). Dit heeft tot gevolg gehad dat de fiscale afhandeling van het ondernemershandelen in het kader van de vervoersbeweging van Omnibuzz per 1 april 2019 is teruggevallen naar de individuele gemeenten.

Bestuurlijke structuur

De bestuurlijke structuur wordt gevormd door een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 30 leden met 38 stemmen.

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door een zevental leden:

- 4 leden vanuit Zuid-Limburg.
- 3 leden vanuit Noord- en Midden-Limburg.

De directeur van Omnibuzz legt verantwoording af aan het dagelijks bestuur (DB) en het algemeen bestuur (AB). In de nadere uitwerking van de verordeningen van DB en AB alsmede de organisatie- en directieverordening is de relatie nader geregeld.

Structuur werkorganisatie

Omnibuzz staat onder aansturing van een éénhoofdige directie. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur en geeft leiding aan de werkorganisatie.

Binnen de werkorganisatie worden twee afdelingen onderscheiden die elk onder aansturing staan van een manager:

- Uitvoering, waaronder ritreservering en tactische regievoering.
- Bedrijfsvoering, waaronder ICT, financiële administratie, finance & control en klantenservice.

Naast deze afdelingen wordt een aantal staffuncties onderscheiden die onder aansturing van de directeur vallen. De afdelingsmanagers vormen samen met de directeur het managementteam.

Het formatieoverzicht is in 2024 geactualiseerd en op 13 november 2024 door het dagelijks bestuur vastgesteld. Deze actualisatie heeft de hiernavolgende verwachte bezettingen tot gevolg.

Afdeling uitvoering

De afdeling uitvoering kent de volgende verwachte bezetting:

Functie	Fte
Manager uitvoering	1,00
Teamleider ritreservering	4
Medewerkers ritreservering	22,45
Regiemedewerkers	3,56
Consulent klantcontact	0,67
Afdeling uitvoering totaal	31,68

Afdeling bedrijfsvoering

De afdeling bedrijfsvoering zal naar verwachting de volgende bezetting in 2025 kennen:

Functie	Fte
Manager bedrijfsvoering	0,9
Teamleider financiële Administratie	1,00
Financieel medewerkers A	2,82
Financieel medewerkers B	0,83
Teamleider klantenservice	1,00
Medewerker klantenservice	7,10
Medewerker applicatiebeheer	0,67
Medewerker ICT	0,90
Medewerker LLV	1,33
Medewerker MijnOmnibuzz/KTO/projecten	1,00
Medewerker finance & control	0,90
Afdeling bedrijfsvoering totaal	18,45

Staffuncties

De staffuncties zien er naar verwachting als volgt uit:

Functie	Fte
Directeur	1,00
HR beleidsadviseur	1,00
HR consulent	0,78
HR assistent	0,16
Adviseur projecten	4,80
Medewerker Officemanagement/Directiesecretaresse	0,72
Management assistent	0,67
Communicatieadviseur	0,50
Coördinator klachtenafhandeling	1,00
Medewerker klachtenafhandeling	0,89
Preventiemedewerker	0,10
Medewerker databeheer en -analyse	0,67
Afdeling staf totaal	12,29

De totale structurele bezetting van Omnibuzz is 62,72 fte. Hierin is 0,30 fte opgenomen voor invulling van de OR-activiteiten. Dit is een toename van 2,69 fte ten opzichte van hetgeen is begroot in 2024.

Het verloop van de bezetting over de jaren is als volgt:

Afdeling	2025	2026	2027	2028	2029
Uitvoering	31,68	31,68	31,68	31,68	31,68
Bedrijfsvoering	18,45	18,45	18,45	18,45	18,45
Staf	12,29	12,29	12,29	12,29	12,29
OR	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Externe expertise	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	62,72	62,72	62,72	62,72	62,72

4 Financiële begroting

4. Financiële begroting

4.1 Financiële kaders

Ten opzichte van de begroting 2025-0 (goedgekeurd door het algemeen bestuur op 3 juli 2024) doet zich een aantal wijzigingen voor. Enerzijds vloeien deze wijzigingen voort uit het feit dat de financiële uitgangspunten kunnen worden ingevuld met meer recent cijfermateriaal. Anderzijds is er ook een aantal beleidsmatige wijzigingen die hun effect hebben op de begroting 2025-0.

De financiële uitgangspunten voor de gewijzigde begroting 2025-1 zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 november 2024 en hieronder weergegeven:

1. Als uitgangspunt worden de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (t-1) genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal ritten en kilometers per gemeente. Voor de begroting 2025-1 is het uitgangspunt het gerealiseerde vervoersvolume in 2024 op gemeenteniveau.
2. Op de vervoerscijfers zoals genoemd bij 1) wordt een generieke opslag van 5% toegepast om de toekomstige groei in de vervoersvraag binnen de begroting op te vangen.
3. De individuele gemeentes hebben de mogelijkheid naar wens een alternatief opslagpercentage toe te passen om een hogere (of lagere) verwachte stijging van het vervoersvolume op gemeenteniveau (zie 2) op te vangen: dit individueel opslagpercentage kan op maat worden ingerekend.
4. Het vervoerstarief wordt geïndexeerd met de NEA-index voor 2025 (vastgesteld op 1,5%). Voor het vervoerstarief wordt gerekend met het voorcalculatorisch tarief 2025 op basis van de afgegeven tarieven in de vervoerscontracten verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2025.
5. Het voorcalculatorisch tarief 2025 wordt bepaald op basis van het na-calculatorisch tarief voor 2024, voor het gerealiseerde deel van het vervoer 2024. Deze wordt verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2025 (1,5%).
6. Voor de salaris- en loonkosten wordt een nieuwe inschatting gemaakt van de diverse kostencomponenten op basis van de meest actuele informatie. In de begroting 2025-1 zal gebruik worden gemaakt van het meest recente formatieplan. Indexatie van de salariscomponent gebeurt op basis van de meest actuele cao-informatie. De recente cao SGO 2024-2025 loopt tot 31 maart 2025 en er valt te verwachten dat de loonontwikkeling opnieuw een centraal thema in de onderhandelingen wordt. Op basis van de septembercirculaire van het gemeentefonds achten wij een stijging van 3,5% op jaarbasis reëel. Deze zullen wij inrekenen in onze begroting. Indien er echter tijdig nog nieuwe afspraken overeengekomen worden tussen werkgevers en vakbonden, zal voor de begroting 2025-1 aansluiting worden gezocht bij deze gemaakte afspraken.
7. De overheadkosten 2025 zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke nieuwe inschatting van de diverse kostencomponenten. Er wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de MEV 2025 middellange termijnplanning van het Centraal Plan Bureau (CPB) zijnde 3,2%.
8. Alle vervoerskosten worden conform uitgangspunt uit de notitie ‘Afrekensystematiek’ op basis van daadwerkelijk gebruik met de deelnemende gemeenten afgerekend.
9. De afrekensystematiek voor de indirecte vervoerskosten (zoals loonkosten ritreservering en klantenservice) gebeurt op basis van het aantal ritten. In de begroting zal het aantal ritten uit 2024 opgenomen worden. Bij de afrekening wordt het gerealiseerde aantal ritten 2025 als basis genomen.
10. De afrekensystematiek voor de overheadkosten conform ‘notitie ‘overhead Commissie’ BBV/IV3)

(bijvoorbeeld loonkosten staf en directie, facilitaire zaken) gebeurt op basis van het aantal inwoners (gebaseerd op CBS-gegevens peildatum 1-1-2025).

11 In de begroting wordt ervan uitgegaan dat de algemene reserve minimaal € 550.000,- bedraagt, conform de vastgestelde 'Nota Reserves, Voorzieningen en Risicomanagement 2023'.

12 In de overheadkosten is een post onvoorzien opgenomen conform voorschrift BBV. Deze post wordt gesteld op € 50.000,-.

13 Alle bedragen zijn weergegeven exclusief btw.

Additionele uitgangspunten GGZ-vervoer (alleen voor gemeenten waarvoor dit van toepassing is):

14 Investeringen worden doorbelast middels de verdeelsleutel Wmo – GGZ, op basis van het aantal geïndiceerde reizigers op 1 januari van het begrotingsjaar.

15 Vervoerkosten worden bepaald middels gewogen gemiddelde tarief vervoerders: 1 gemeentelijk tarief per contractsoort. Alle perceeltarieven tezamen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief (prijs) voor de gemeenten, waarbij per gemeente op basis van realisatie en toeslagen (hoeveelheid) wordt afgerekend.

16 Verdeelsleutel interne doorbelasting Wmo – GGZ: overheadkosten worden verdeeld op basis van het aantal geïndiceerde reizigers op 1 januari van het begrotingsjaar.

17 Verdeelsleutel interne doorbelasting LLV - GGZ: indirecte vervoerskosten worden, alleen voor noodzakelijke gezamenlijke kosten GGZ en LLV (Bijvoorbeeld Smartwheels en klantenservice jeugdwetvervoer) op basis van het aantal ritten verdeeld.

18 Binnen het GGZ-vervoer worden de volgende variabelen gebruikt om de kosten tussen de deelnemende gemeenten te verdelen: het aantal kilometers voor de directe vervoerskosten; het aantal ritten voor de indirecte vervoerkosten en het aantal inwoners voor de overheadkosten.

19 Als uitgangspunt worden de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (t-1) genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal ritten en kilometers per gemeente. Voor de begroting 2025-1 is het uitgangspunt het gerealiseerde vervoersvolume in 2024 op gemeenteniveau.

Additionele uitgangspunten leerlingenvervoer (LLV) (alleen voor gemeenten waarvoor dit van toepassing is):

20 Verdeelsleutel interne doorbelasting WMO - LLV: overhead op basis van het aantal geïndiceerde reizigers op 1 januari van het begrotingsjaar.

21 Verdeelsleutel gemeenten binnen LLV-vervoer: kilometers voor directe vervoerskosten, inwoners voor overheadkosten en aantal ritten voor indirecte vervoerkosten.

22 Vervoerkosten middels gewogen gemiddelde tarief vervoerders: 1 gemeentelijk tarief. Alle perceeltarieven tezamen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief voor de gemeenten (dit geldt ook voor de toeslagen). Op basis van realisatie en toeslagen worden deze per gemeente afgerekend.

23 Als uitgangspunt worden de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (t-1) genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal ritten en kilometers per gemeente. Voor de begroting 2025-1 is het uitgangspunt het gerealiseerde vervoersvolume in 2024 op gemeenteniveau.

Beleidsindicatoren

Indicator	2025-1	Eenheid	Bron
Formatie	0,056	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezetting	0,056	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,95	kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	0,6%	kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting
Overhead	9,87%	% van totale lasten	Eigen begroting

Voor een toelichting op de beleidsindicatoren wordt verwezen naar ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 22.

Tabel overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 4.665.223	€ 4.665.223
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 24.561.752	€ 24.561.752
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 623.030	€ 623.030
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 125.000	€ 18.576	€ -106.424
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 4.665.223	€ -	€ -4.665.223
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -24.499.203	€ -	€ -24.499.203
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 623.030	€ -	€ -623.030
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 3.207.932	€ 3.207.932	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 8.137	€ 8.137	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 58.441	€ 58.441	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Bestemmingsreserve ICT			
0.10 mutaties reserve		€ -6.125	
Structureel saldo van baten en lasten	€ 33.186.965	€ 33.186.965	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ -	€ -	€ -
Structureel en reëel evenwicht	€ 33.186.965	€ 33.186.965	€ -

Voor een toelichting op de baten en lasten per taakveld wordt verwezen naar ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 22.

4.2 Toelichting op de baten en lasten Wmo

Vervoerskosten en baten

Het vervoersvolume 2025-1 is gebaseerd op de gerealiseerde kilometers, de toeslagen laag en hoog en de meereizend OV-er in de periode 1 januari tot en met 31 december 2024, vermeerderd met een opslag van 5%, behalve voor de gemeenten Landgraaf (0%) en Maastricht (2%).

Tabel Vervoersvolume 2025-1

Gemeente	Kilometers 2024	Opslag	Totaal aantal kilometers 2025-1 (+ opslag)	Toeslagen km hoog (+ opslag)	Toeslagen km laag (+ opslag)	Meereizend OV-er (+ opslag)	Totaal aantal ritten 2025-1
Beek	82.164	5%	86.272	3.676	22.200	921	10.459
Beekdaelen	241.688	5%	253.772	2.254	53.282	1.610	32.255
Beesel	69.613	5%	73.094	2.728	19.703	455	8.146
Bergen	65.269	5%	68.533	833	12.550	229	5.907
Brunssum	254.533	5%	267.260	2.340	76.856	1.755	38.601
Echt-Susteren	233.545	5%	245.222	9.616	64.808	1.473	29.712
Eijsden-Margraten	213.796	5%	224.486	3.639	60.588	938	28.484
Gennep	85.162	5%	89.420	4.143	23.070	748	13.520
Gulpen-Wittem	126.277	5%	132.591	7.369	35.315	1.031	14.947
Heerlen	703.107	5%	738.263	18.351	169.621	5.327	122.150
Horst aan de Maas	178.571	5%	187.500	4.340	46.062	869	20.859
Kerkrade	468.549	5%	491.977	23.063	127.659	4.163	84.914
Landgraaf	360.401	0%	360.401	20.207	114.942	2.780	56.881
Leudal	174.483	5%	183.207	3.087	50.209	733	19.203
Maasgouw	153.149	5%	160.807	5.040	36.448	1.087	17.617
Maastricht	864.616	2%	881.909	44.626	290.537	7.489	174.577
Meerssen	170.095	5%	178.600	10.286	42.461	1.246	24.050
Nederweert	50.013	5%	52.514	289	10.783	222	7.004
Peel en Maas	170.071	5%	178.574	7.320	48.383	856	17.630
Roerdalen	89.409	5%	93.879	2.599	22.077	714	10.691
Roermond	202.972	5%	213.121	1.268	49.081	1.906	42.351
Simpelveld	52.635	5%	55.267	765	13.745	505	7.065
Sittard-Geleen	729.425	5%	765.896	38.987	192.453	6.150	116.071
Stein	103.289	5%	108.453	4.365	32.251	1.550	13.614
Vaals	79.591	5%	83.571	1.068	30.735	576	9.106
Valkenburg aan de Geul	178.369	5%	187.288	10.704	60.001	918	23.854
Venlo	330.148	5%	346.656	19.545	79.306	2.848	66.350
Venray	147.806	5%	155.196	3.837	44.455	1.279	24.505
Voerendaal	66.713	5%	70.049	1.184	17.943	668	8.766
Weert	122.681	5%	128.816	5.164	38.772	900	26.426
Totaal	6.768.144		7.062.592	262.695	1.886.296	51.942	1.075.715

In de tabel 'Vervoersvolume 2025-1' zijn de aantallen vervoersvolumes, opslagpercentages, toeslagen laag en hoog en de meereizend OV-er, waarmee in deze begroting wordt gerekend, weergegeven. Deze tabel vormt dan ook de basis voor de tabellen die op de volgende pagina's staan.

De basis voor de vervoerskosten bestaat uit het opstarttarief en het kilometertarief. Het voorcalculatorisch opstarttarief is vastgesteld op € 5,58 (afgerond) en het voorcalculatorisch kilometertarief is € 1,92 (afgerond). De financiële kaders worden in 4.1 'Financiële kaders' op pagina 36 toegelicht. De tarieven worden vermenigvuldigd met het vervoersvolume uit 'Tabel Vervoersvolume 2025-1' op pagina 39.

De eigen bijdrage voor klanten per 1 januari 2025 zijn per regio verdeeld.

Onderstaand het overzicht van de tarieven per regio per zone:

- € 0,95: Gemeente Maastricht, gemeente Meerssen, gemeente Vaals en gemeente Valkenburg aan de Geul.
- € 1,05: Gemeente Stein.
- € 0,94: Overige gemeenten.

Omnibuzz ontvangt de eigen bijdrage van de klanten middels facturatie. De ontvangen bijdrage van de klanten zal per kwartaal uitbetaald worden aan de gemeenten. Deze eigen bijdrage wordt sinds april 2019 niet meer via de begroting en jaarrekening van Omnibuzz verantwoord. De eigen bijdrage voor de meereizende OV-er bedraagt € 2,81/zone, exclusief btw. Deze bijdrage is kostenneutraal voor de gemeenten.

Aangezien de gemeenten de opbrengsten begroten, worden de kosten niet door de begroting van Omnibuzz gedekt maar door de begroting van de gemeenten. Op de toeslagen is geen eigen bijdrage van toepassing.

Tabel directe vervoerskosten 2025-1

Gemeente	Kilometerkosten 2025-1	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV-er	Totaal excl. flexibel tarief	Flexibel tarief	Totaal incl. flexibel tarief
Beek	€ 224.004	€ 1.765	€ 4.218	€ 2.588	€ 232.575	€ 3.180	€ 235.755
Beekdaelen	€ 667.225	€ 1.082	€ 10.124	€ 4.523	€ 682.954	€ 9.339	€ 692.292
Beesel	€ 185.794	€ 1.309	€ 3.744	€ 1.278	€ 192.125	€ 2.627	€ 194.752
Bergen	€ 164.545	€ 400	€ 2.385	€ 643	€ 167.973	€ 2.297	€ 170.270
Brunssum	€ 728.533	€ 1.123	€ 14.603	€ 4.930	€ 749.189	€ 10.245	€ 759.434
Echt-Susteren	€ 636.619	€ 4.616	€ 12.314	€ 4.140	€ 657.688	€ 8.993	€ 666.681
Eijsden-Margraten	€ 589.956	€ 1.747	€ 11.512	€ 2.635	€ 605.850	€ 8.285	€ 614.134
Gennep	€ 247.126	€ 1.989	€ 4.383	€ 2.101	€ 255.599	€ 3.495	€ 259.094
Gulpen-Wittem	€ 337.978	€ 3.537	€ 6.710	€ 2.897	€ 351.122	€ 4.801	€ 355.923
Heerlen	€ 2.099.059	€ 8.809	€ 32.228	€ 14.968	€ 2.155.064	€ 29.469	€ 2.184.533
Horst aan de Maas	€ 476.395	€ 2.083	€ 8.752	€ 2.443	€ 489.673	€ 6.696	€ 496.369
Kerkrade	€ 1.418.413	€ 11.070	€ 24.255	€ 11.699	€ 1.465.438	€ 20.039	€ 1.485.476
Landgraaf	€ 1.009.365	€ 9.699	€ 21.839	€ 7.813	€ 1.048.717	€ 14.340	€ 1.063.057
Leudal	€ 458.914	€ 1.482	€ 9.540	€ 2.059	€ 471.995	€ 6.454	€ 478.449
Maasgouw	€ 407.051	€ 2.419	€ 6.925	€ 3.054	€ 419.449	€ 5.736	€ 425.185
Maastricht	€ 2.667.405	€ 21.420	€ 55.202	€ 21.043	€ 2.765.070	€ 37.810	€ 2.802.880
Meerssen	€ 477.112	€ 4.937	€ 8.068	€ 3.502	€ 493.620	€ 6.750	€ 500.370
Nederweert	€ 139.907	€ 139	€ 2.049	€ 623	€ 142.716	€ 1.952	€ 144.668
Peel en Maas	€ 441.235	€ 3.514	€ 9.193	€ 2.405	€ 456.346	€ 6.240	€ 462.586
Roerdalen	€ 239.905	€ 1.248	€ 4.195	€ 2.006	€ 247.353	€ 3.382	€ 250.736
Roermond	€ 645.509	€ 608	€ 9.325	€ 5.355	€ 660.797	€ 9.036	€ 669.833
Simpelveld	€ 145.538	€ 367	€ 2.612	€ 1.419	€ 149.936	€ 2.050	€ 151.986
Sittard-Geleen	€ 2.118.198	€ 18.714	€ 36.566	€ 17.281	€ 2.190.759	€ 29.957	€ 2.220.716
Stein	€ 284.198	€ 2.095	€ 6.128	€ 4.355	€ 296.776	€ 4.058	€ 300.834
Vaals	€ 211.266	€ 512	€ 5.840	€ 1.620	€ 219.238	€ 2.998	€ 222.235
Valkenburg aan de Geul	€ 492.697	€ 5.138	€ 11.400	€ 2.579	€ 511.814	€ 6.999	€ 518.813
Venlo	€ 1.035.809	€ 9.382	€ 15.068	€ 8.002	€ 1.068.261	€ 14.608	€ 1.082.869
Venray	€ 434.714	€ 1.842	€ 8.447	€ 3.594	€ 448.596	€ 6.134	€ 454.731
Voerendaal	€ 183.410	€ 568	€ 3.409	€ 1.877	€ 189.264	€ 2.588	€ 191.852
Weert	€ 394.785	€ 2.479	€ 7.367	€ 2.529	€ 407.159	€ 5.568	€ 412.727
Totaal	€ 19.562.666	€ 126.093	€ 358.396	€ 145.958	€ 20.193.114	€ 276.126	€ 20.469.240

In de tabel 'Vervoersvolume 2024-1' zijn de aantallen vervoersvolumes, opslagpercentages, toeslagen laag en hoog en de meereizend OV-er, waarmee in deze begroting wordt gerekend, weergegeven. Deze vormt dan ook de basis voor de tabellen die op de volgende pagina's staan.

Indirecte vervoerskosten

De indirecte vervoerskosten zijn alle kosten die verband houden met de uitvoering van het vervoer door Omnibuzz. De indirecte vervoerskosten bestaan bijvoorbeeld uit de loonkosten van de medewerkers van de ritreservering en van de klantenservice.

Deze kosten worden tussen de gemeenten verdeeld op basis van het begrote aantal ritten.

Tabel indirecte vervoerskosten 2025-1

Gemeente	Aantal ritten	Verhouding ritten	Totaal
Beek	10.459	0,97%	€ 36.229
Beekdaelen	32.255	3,00%	€ 111.727
Beesel	8.146	0,76%	€ 28.216
Bergen	5.907	0,55%	€ 20.462
Brunssum	38.601	3,59%	€ 133.709
Echt-Susteren	29.712	2,76%	€ 102.918
Eijsden-Margraten	28.484	2,65%	€ 98.666
Gennep	13.520	1,26%	€ 46.831
Gulpen-Wittem	14.947	1,39%	€ 51.773
Heerlen	122.150	11,36%	€ 423.110
Horst aan de Maas	20.859	1,94%	€ 72.254
Kerkrade	84.914	7,89%	€ 294.129
Landgraaf	56.881	5,29%	€ 197.028
Leudal	19.203	1,79%	€ 66.518
Maasgouw	17.617	1,64%	€ 61.023
Maastricht	174.577	16,23%	€ 604.711
Meerssen	24.050	2,24%	€ 83.307
Nederweert	7.004	0,65%	€ 24.259
Peel en Maas	17.630	1,64%	€ 61.066
Roerdalen	10.691	0,99%	€ 37.032
Roermond	42.351	3,94%	€ 146.697
Simpelveld	7.065	0,66%	€ 24.474
Sittard-Geleen	116.071	10,79%	€ 402.055
Stein	13.614	1,27%	€ 47.158
Vaals	9.106	0,85%	€ 31.541
Valkenburg aan de Geul	23.854	2,22%	€ 82.627
Venlo	66.350	6,17%	€ 229.826
Venray	24.505	2,28%	€ 84.882
Voerendaal	8.766	0,81%	€ 30.366
Weert	26.426	2,46%	€ 91.537
Totaal	1.075.715	100,00%	€ 3.726.127

Overheadkosten

De totale overheadkosten, conform de definities van de 'Notitie Overhead Commissie BBV/IV3 systematiek', worden, naar rato van het aantal inwoners per gemeente, gedragen door de gemeenten. Het aantal inwoners wordt bepaald op basis van de cijfers van het CBS.

Overheadkosten bestaan onder andere uit de loonkosten directie, management en staf, automatisering en facilitaire kosten.

Tabel overheadkosten 2025-1

Gemeente	Aantal inwoners	Verhouding inwoners	Totaal
Beek	16.245	1,44%	€ 46.944
Beekdaelen	35.817	3,18%	€ 103.503
Beesel	13.525	1,20%	€ 39.084
Bergen	13.063	1,16%	€ 37.749
Brunssum	27.531	2,44%	€ 79.558
Echt-Susteren	32.273	2,86%	€ 93.261
Eijsden-Margraten	26.180	2,32%	€ 75.654
Gennep	17.783	1,58%	€ 51.389
Gulpen-Wittem	14.016	1,24%	€ 40.503
Heerlen	87.514	7,76%	€ 252.895
Horst aan de Maas	44.276	3,93%	€ 127.947
Kerkrade	45.485	4,03%	€ 131.441
Landgraaf	36.850	3,27%	€ 106.488
Leudal	36.108	3,20%	€ 104.344
Maasgouw	24.501	2,17%	€ 70.802
Maastricht	125.666	11,15%	€ 363.145
Meerssen	18.459	1,64%	€ 53.342
Nederweert	17.516	1,55%	€ 50.617
Peel en Maas	45.899	4,07%	€ 132.637
Roerdalen	20.830	1,85%	€ 60.194
Roermond	61.227	5,43%	€ 176.932
Simpelveld	10.272	0,91%	€ 29.684
Sittard-Geleen	92.487	8,20%	€ 267.266
Stein	24.652	2,19%	€ 71.239
Vaals	10.015	0,89%	€ 28.941
Valkenburg aan de Geul	16.460	1,46%	€ 47.566
Venlo	103.982	9,22%	€ 300.484
Venray	44.810	3,97%	€ 129.490
Voerendaal	12.583	1,12%	€ 36.362
Weert	51.378	4,56%	€ 148.470
Totaal	1.127.403	100,00%	€ 3.257.932

In de begrotingswijziging 2025-1 zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot benodigde mensen en middelen verwerkt in de bedrijfsvoeringkosten. In paragraaf 4.3 ‘Analyse tweede begrotingswijziging 2025-1 ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2025-0 (Wmo)’ op pagina 47 zal een toelichting gegeven worden op de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2025.

Tabel Eindresultaat

Gemeente	2025-1	
Beek	€	318.928
Beekdaelen	€	907.522
Beesel	€	262.053
Bergen	€	228.481
Brunssum	€	972.701
Echt-Susteren	€	862.860
Eijsden-Margraten	€	788.454
Gennep	€	357.313
Gulpen-Wittem	€	448.200
Heerlen	€	2.860.537
Horst aan de Maas	€	696.570
Kerkrade	€	1.911.046
Landgraaf	€	1.366.573
Leudal	€	649.311
Maasgouw	€	557.009
Maastricht	€	3.770.737
Meerssen	€	637.019
Nederweert	€	219.544
Peel en Maas	€	656.290
Roerdalen	€	347.962
Roermond	€	993.462
Simpelveld	€	206.143
Sittard-Geleen	€	2.890.037
Stein	€	419.231
Vaals	€	282.717
Valkenburg aan de Geul	€	649.005
Venlo	€	1.613.178
Venray	€	669.103
Voerendaal	€	258.580
Weert	€	652.735
Totaal	€	27.453.299

De tabel geeft het resultaat weer van de totale kosten en baten voor de gewijzigde begroting 2025-1 omtrent het Wmo- gedeelte. Het geeft per gemeente inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2025-1 gevraagd wordt.

Eindresultaat IV3

Tabel IV3 - 2025-1

Gemeente	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien)	Eindresultaat begroting 2025-1
Beek	€ 271.984	€ 46.944	€ 318.928
Beekdaelen	€ 804.019	€ 103.503	€ 907.522
Beesel	€ 222.969	€ 39.084	€ 262.053
Bergen	€ 190.732	€ 37.749	€ 228.481
Brunssum	€ 893.143	€ 79.558	€ 972.701
Echt-Susteren	€ 769.599	€ 93.261	€ 862.860
Eijsden-Margraten	€ 712.800	€ 75.654	€ 788.454
Gennep	€ 305.925	€ 51.389	€ 357.313
Gulpen-Wittem	€ 407.697	€ 40.503	€ 448.200
Heerlen	€ 2.607.642	€ 252.895	€ 2.860.537
Horst aan de Maas	€ 568.622	€ 127.947	€ 696.570
Kerkrade	€ 1.779.605	€ 131.441	€ 1.911.046
Landgraaf	€ 1.260.085	€ 106.488	€ 1.366.573
Leudal	€ 544.967	€ 104.344	€ 649.311
Maasgouw	€ 486.207	€ 70.802	€ 557.009
Maastricht	€ 3.407.591	€ 363.145	€ 3.770.737
Meerssen	€ 583.676	€ 53.342	€ 637.019
Nederweert	€ 168.927	€ 50.617	€ 219.544
Peel en Maas	€ 523.652	€ 132.637	€ 656.290
Roerdalen	€ 287.768	€ 60.194	€ 347.962
Roermond	€ 816.530	€ 176.932	€ 993.462
Simpelveld	€ 176.460	€ 29.684	€ 206.143
Sittard-Geleen	€ 2.622.771	€ 267.266	€ 2.890.037
Stein	€ 347.992	€ 71.239	€ 419.231
Vaals	€ 253.776	€ 28.941	€ 282.717
Valkenburg aan de Geul	€ 601.440	€ 47.566	€ 649.005
Venlo	€ 1.312.694	€ 300.484	€ 1.613.178
Venray	€ 539.612	€ 129.490	€ 669.103
Voerendaal	€ 222.218	€ 36.362	€ 258.580
Weert	€ 504.264	€ 148.470	€ 652.735
Totaal	€ 24.195.367	**€ 3.257.932**	**€ 27.453.299**

Bovenstaande tabel geeft het resultaat weer van de totale Wmo-kosten en opbrengsten voor de gewijzigde begroting 2025-1. Het resulterende saldo per gemeente geeft inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2025-1 gevraagd wordt, uitgesplitst naar het programma Wmo-vervoer en het programma Wmo-vervoer overige kosten (overhead, onvoorzien) conform paragraaf ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 22.

Vergelijking eindresultaat IV3

Tabel vergelijking IV3

Gemeente	Eindresultaat begroting 2025-1	Eindresultaat begroting 2025-0	Verschil	6.6 Maatwerkvoorzie-ningen (Wmo)	Programma Wmo vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien)
Beek	€ 318.928	€ 329.594	€ -10.667	€ -13.915	€ 3.248
Beekdaelen	€ 907.522	€ 949.584	€ -42.062	€ -48.832	€ 6.770
Beesel	€ 262.053	€ 237.071	€ 24.982	€ 21.992	€ 2.990
Bergen	€ 228.481	€ 209.118	€ 19.363	€ 17.061	€ 2.302
Brunssum	€ 972.701	€ 1.022.160	€ -49.460	€ -54.183	€ 4.724
Echt-Susteren	€ 862.860	€ 841.103	€ 21.757	€ 14.840	€ 6.918
Eijsden-Margraten	€ 788.454	€ 783.444	€ 5.010	€ -488	€ 5.498
Gennep	€ 357.313	€ 379.132	€ -21.818	€ -25.269	€ 3.451
Gulpen-Wittem	€ 448.200	€ 440.789	€ 7.411	€ 4.781	€ 2.630
Heerlen	€ 2.860.537	€ 2.839.395	€ 21.143	€ 3.937	€ 17.206
Horst aan de Maas	€ 696.570	€ 721.863	€ -25.294	€ -34.894	€ 9.600
Kerkrade	€ 1.911.046	€ 1.964.839	€ -53.793	€ -63.130	€ 9.337
Landgraaf	€ 1.366.573	€ 1.467.267	€ -100.694	€ -107.173	€ 6.479
Leudal	€ 649.311	€ 648.369	€ 942	€ -6.373	€ 7.315
Maasgouw	€ 557.009	€ 611.626	€ -54.617	€ -59.650	€ 5.033
Maastricht	€ 3.770.737	€ 4.105.112	€ -334.375	€ -359.904	€ 25.528
Meerssen	€ 637.019	€ 669.231	€ -32.212	€ -35.496	€ 3.284
Nederweert	€ 219.544	€ 245.672	€ -26.127	€ -29.607	€ 3.480
Peel en Maas	€ 656.290	€ 651.591	€ 4.698	€ -5.234	€ 9.933
Roerdalen	€ 347.962	€ 329.739	€ 18.223	€ 14.097	€ 4.126
Roermond	€ 993.462	€ 987.478	€ 5.984	€ -7.258	€ 13.242
Simpelveld	€ 206.143	€ 202.999	€ 3.144	€ 1.096	€ 2.049
Sittard-Geleen	€ 2.890.037	€ 2.978.093	€ -88.057	€ -105.650	€ 17.593
Stein	€ 419.231	€ 422.311	€ -3.080	€ -7.639	€ 4.559
Vaals	€ 282.717	€ 318.521	€ -35.804	€ -37.471	€ 1.667
Valkenburg aan de Geul	€ 649.005	€ 698.144	€ -49.138	€ -52.426	€ 3.287
Venlo	€ 1.613.178	€ 1.666.998	€ -53.820	€ -74.614	€ 20.794
Venray	€ 669.103	€ 692.078	€ -22.975	€ -32.111	€ 9.136
Voerendaal	€ 258.580	€ 250.299	€ 8.281	€ 5.268	€ 3.014
Weert	€ 652.735	€ 643.999	€ 8.736	€ -2.087	€ 10.823
Totaal	€ 27.453.299	€ 28.307.618	€ -854.320	€ -1.080.333	€ 226.014

4.3 Analyse tweede begrotingswijziging 2025-1 ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2025-0 (Wmo)

Analyse directe vervoerskosten

Tabel analyse directe vervoerskosten

	2025-1	2025-0				
Gemeente	Totaal	Totaal	Verschil	Begroting baseren op realisatie 2024 i.c.m. addendum aanpassingen	Aangepast op-slag-%	Prijseffect NEA-in-dex (1,5% i.p.v. 3,4%)
Beek	€ 235.755	€ 250.932	€ -15.177	€ -16.373	€ 5.807	€ -4.611
Beekdaelen	€ 692.292	€ 747.351	€ -55.058	€ -58.377	€ 17.052	€ -13.733
Beesel	€ 194.752	€ 178.030	€ 16.722	€ 15.196	€ 4.797	€ -3.271
Bergen	€ 170.270	€ 157.710	€ 12.560	€ 11.265	€ 4.194	€ -2.898
Brunssum	€ 759.434	€ 821.901	€ -62.467	€ -66.070	€ 18.705	€ -15.103
Echt-Susteren	€ 666.681	€ 665.572	€ 1.109	€ -3.081	€ 16.421	€ -12.230
Eijsden-Margraten	€ 614.134	€ 622.635	€ -8.501	€ -12.186	€ 15.126	€ -11.441
Gennep	€ 259.094	€ 286.516	€ -27.422	€ -28.539	€ 6.382	€ -5.265
Gulpen-Wittem	€ 355.923	€ 356.480	€ -557	€ -2.773	€ 8.767	€ -6.550
Heerlen	€ 2.184.533	€ 2.223.316	€ -38.783	€ -51.735	€ 53.806	€ -40.854
Horst aan de Maas	€ 496.369	€ 535.778	€ -39.410	€ -41.790	€ 12.226	€ -9.845
Kerkrade	€ 1.485.476	€ 1.571.662	€ -86.185	€ -93.894	€ 36.588	€ -28.880
Landgraaf	€ 1.063.057	€ 1.170.682	€ -107.625	€ -59.930	€ -26.184	€ -21.512
Leudal	€ 478.449	€ 493.011	€ -14.563	€ -17.288	€ 11.784	€ -9.059
Maasgouw	€ 425.185	€ 486.063	€ -60.879	€ -62.420	€ 10.473	€ -8.932
Maastricht	€ 2.802.880	€ 3.161.883	€ -359.002	€ -287.095	€ -13.807	€ -58.100
Meerssen	€ 500.370	€ 540.296	€ -39.926	€ -42.322	€ 12.324	€ -9.928
Nederweert	€ 144.668	€ 174.214	€ -29.546	€ -29.908	€ 3.563	€ -3.201
Peel en Maas	€ 462.586	€ 473.422	€ -10.836	€ -13.531	€ 11.394	€ -8.699
Roerdalen	€ 250.736	€ 241.593	€ 9.142	€ 7.406	€ 6.176	€ -4.439
Roermond	€ 669.833	€ 693.565	€ -23.732	€ -27.486	€ 16.498	€ -12.744
Simpelveld	€ 151.986	€ 153.277	€ -1.291	€ -2.218	€ 3.743	€ -2.817
Sittard-Geleen	€ 2.220.716	€ 2.351.631	€ -130.915	€ -142.401	€ 54.697	€ -43.212
Stein	€ 300.834	€ 310.329	€ -9.495	€ -11.202	€ 7.410	€ -5.702
Vaals	€ 222.235	€ 259.251	€ -37.015	€ -37.725	€ 5.474	€ -4.764
Valkenburg aan de Geul	€ 518.813	€ 573.654	€ -54.841	€ -57.079	€ 12.779	€ -10.541
Venlo	€ 1.082.869	€ 1.166.717	€ -83.849	€ -89.082	€ 26.672	€ -21.439
Venray	€ 454.731	€ 493.748	€ -39.018	€ -41.145	€ 11.200	€ -9.073
Voerendaal	€ 191.852	€ 189.636	€ 2.217	€ 976	€ 4.725	€ -3.485
Weert	€ 412.727	€ 423.400	€ -10.673	€ -13.058	€ 10.166	€ -7.780
Totaal	€ 20.469.240	€ 21.774.255	€ -1.305.015	€ -1.273.865	€ 368.957	€ -400.107

Voor de begroting 2025-1 baseren wij het vervoersvolume op de realisatie van het voorgaande jaar (2024). Door deze systematiek te hanteren, sluit de begroting beter aan op de actualiteit op gemeenteniveau.

Het totale vervoersresultaat is gedaald ten opzichte van de originele begroting 2025-0. Deze daling is voor een deel te wijten aan de lagere NEA-index (1,5%) dan gehanteerd in begroting 2025-0 (3,4%). Het grootste deel van de daling ontstaat door de aanpassingen aan de afspraken in het addendum en de daarmee gepaard gaande daling van het uit te betalen flexibel tarief. Tenslotte zorgt de opslag van 5% die wij hanteren voor een stijging van € 368.957,-.

Het eindresultaat is een daling van € 1.305.015,- op totaalniveau. Op gemeenteniveau zijn er echter nog verschillen te zien. Voor sommige gemeenten heeft deze begrotingswijziging een stijging tot gevolg omdat de vervoersvraag zich de afgelopen jaren zeer divers heeft ontwikkeld.

Totaalanalyse (Wmo)

Op totaalniveau dalen de kosten voor het Wmo-vervoer ten opzichte van de begroting 2025 met € 854.320,- naar € 27.453.299,-.

Tegenover de eerdergenoemde daling van het vervoersresultaat ad € 1.305.015,- stijgen de overheadkosten met € 244.518,- en de indirecte vervoerskosten met € 206.177,-.

De overheadkosten stijgen per saldo met € 244.518,-.

Dit is onder andere door de volgende punten te verklaren:

1. De loonstijging voor 2025, die in begroting 2025-1 verwerkt zit, hebben wij volgens de financiële uitgangspunten geschat op 3,5% op jaarbasis. Voor begroting 2025-0 was een stijging van 2% ingerekend.
2. Voor de begroting 2025-0 hebben wij voor onze overheadkosten, met uitzondering van de lonen, een gemiddelde indexatie gehanteerd van 2,8%. Voor begroting 2025-1 is deze gemiddelde indexatie op basis van de prijsstijgingen bij onze leveranciers op zo'n 4,3% uitgekomen.
3. De inrekening van het geactualiseerde formatieplan (+ € 82.500,-).
4. De noodzakelijke ontwikkeling en ondersteuning van een nieuwe website voor Omnibuzz (+ € 10.000,-).
5. Vanuit (provinciale en wettelijke) verplichtingen ontstane kosten, zoals kosten verband houdend met digitaal archiveren, informatiebeveiliging en privacywetgeving (+ € 20.000,-).
6. Door de aanbesteding van de transactiemailing zijn de kosten voor deze dienst fors afgenomen (- € 23.000,-).
7. Als gevolg van het hybride werken verwachten wij een forse daling van de woon-werkvergoedingen (- € 8.000,-).
8. Hetzelfde geldt voor de kopieer- en printkosten (- € 1.700,-).

De indirecte vervoerskosten stijgen per saldo met € 206.177,-.

Dit is onder andere door de volgende punten te verklaren:

1. De loonstijging voor 2025, die in begroting 2025-1 verwerkt zit, hebben wij volgens de financiële uitgangspunten

geschat op 3,5% op jaarbasis. Voor begroting 2025-0 was een stijging van 2% ingerekend.

2 Voor de begroting 2025-0 hebben wij voor onze indirecte vervoerskosten, met uitzondering van de lonen, een gemiddelde indexatie gehanteerd van 2,8%. Voor begroting 2025-1 is deze gemiddelde indexatie op basis van de prijsstijgingen bij onze leveranciers op zo'n 4,3% uitgekomen.

3 De inrekening van het geactualiseerde formatieplan (+ € 82.500,-).

4 De te verwachten stijging van het ORT en DOT percentage in de nieuwe cao. Omdat Omnibuzz een callcenter heeft dat ook in de avonden en weekenden open is, zorgt dit voor een flinke kostenstijging (+ € 150.000,-).

5 De bijdrage aan de werkzaamheden voor de Regiodeal (+ € 15.000,-). Met deze werkzaamheden wordt dit jaar gestart. In de komende jaren verwachten wij een toename van deze kosten.

6 De start van een publiciteitscampagne om het Voor Elkaar Pas-vervoer te promoten (+ € 10.000,-).

7 Een toename van de verwachte renteopbrengsten (- € 50.000,-).

8 Als gevolg van een verwachte toename van het aantal GGZ-ritten, neemt de interne doorbelasting van Wmo- naar GGZ-vervoer van de indirecte vervoerskosten toe (- € 9.984,-).

4.4 Toelichting op de baten en lasten (GGZ-vervoer)

In deze begroting wordt het GGZ-vervoer wederom opgenomen. In 2022 zijn wij hiermee voor de gemeente Roermond gestart. In 2023 is de gemeente Nederweert aangesloten en sinds 2024 voeren wij dit vervoer ook voor de gemeente Weert uit. Dit vervoer behelst momenteel het vervoer van jeugdigen en valt daarom onder taakveld 6.72c 'Jeugdhulp dagbesteding'.

Inmiddels zijn wij bezig met een nieuwe aanbesteding van het GGZ-vervoer voor de gemeenten Echt-Susteren en Maasgouw. Met het vervoer voor deze gemeenten starten wij vanaf 1 augustus 2025.

Op basis van de toelichtingen in de financiële uitgangspuntennotitie 2025-1 zullen achtereenvolgens de verdeling van de vervoerskosten en de verdeling van de interne doorbelasting van het Wmo-vervoernaar het GGZ-vervoer aan bod komen.

Verdeling vervoerskosten

Het vervoersvolume wordt gebaseerd op de gerealiseerde kilometers die in 2024 voor dit type vervoer gereden zijn, al dan niet aangevuld met de te verwachten ritten op basis van de door de deelnemende gemeenten aangeleverde informatie.

De begrote vervoerskosten worden verhoogd met de NEA-index van 1,5%. Deze vervoerskosten worden verdeeld conform systematiek Wmo-vervoer.

Dit levert de volgende verdeling op:

Tabel vervoersvolume GGZ

Gemeente	Aantal kilometers	Aantal ritten
Echt-Susteren	36.425	842
Maasgouw	3.640	188
Nederweert	6.887	360
Roermond	44.103	2.202
Weert	49.631	1.980
Totaal	140.686	5.572

Tabel verdeling directe vervoerskosten

Gemeente	Kilometers 2025	Toeslagen individueel	Toeslagen jeugd	Meereizend OV-er	Vervoersresultaat
Echt-Susteren	€ 98.814	€ 13.005	€ 34.585	€ -	€ 146.404
Maasgouw	€ 10.735	€ -	€ 3.757	€ -	€ 14.493
Nederweert	€ 20.347	€ -	€ 7.122	€ -	€ 27.469
Roermond	€ 129.443	€ 25.956	€ 45.305	€ 2.900	€ 203.604
Weert	€ 141.540	€ 15.641	€ 49.539	€ 436	€ 207.156
Totaal	€ 400.879	€ 54.603	€ 140.308	€ 3.335	€ 599.126

Verdeling indirecte vervoerskosten en overheadkosten

Naast de eerdergenoemde vervoerskosten, zijn er ook nog indirecte vervoerskosten en overheadkosten. De indirecte vervoerskosten bestaan voor het grootste deel uit een interne doorbelasting van kosten voor het Wmo-vervoer naar het GGZ-vervoer én vanuit het leerlingenvervoer naar het GGZ-vervoer. Daarnaast worden er nog reguliere indirecte vervoerskosten begroot. De indirecte vervoerskosten worden hierbij verdeeld op basis van het aantal ritten per gemeente ten opzichte van het totaal aantal ritten.

De overheadkosten bestaan uit een interne doorbelasting op basis van het aantal pashouders per gemeente ten opzichte van het totaal aantal pashouders. Deze interne doorbelasting leidt tot een vermindering van de lasten voor het Wmo-vervoer en dus tot een vermindering van de lasten voor de andere gemeenten. Daarnaast worden er nog reguliere overheadkosten begroot in verband met het GGZ-vervoer. Deze overheadkosten worden tussen de GGZ-gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De overheadkosten worden verdeeld op basis van het aantal pashouders per gemeente op 1 januari 2024 ten opzichte van het totaal aantal pashouders. Deze interne doorbelasting leidt tot een vermindering van de lasten voor het Wmo-vervoer en dus tot een vermindering van de lasten voor de andere gemeenten.

Gemeente	Aantal ritten	Indirecte vervoerskosten	Verhouding inwoners	Overheadkosten
Echt-Susteren	15%	€ 3.612	17%	€ 1.405
Maasgouw	3%	€ 807	13%	€ 1.067
Nederweert	6%	€ 1.544	9%	€ 763
Roermond	40%	€ 9.447	33%	€ 2.666
Weert	36%	€ 8.494	27%	€ 2.237
Totaal	100%	€ 23.904	100%	€ 8.137

Bijdrage GGZ-vervoer per gemeente

Bovenstaande kosten leiden tot de volgende totaalbijdragen per gemeente.

Tabel totaalbijdrage per gemeente

Gemeente	Winstopslag	Bijdrage
Echt-Susteren	€ 200	€ 151.622
Maasgouw	€ 200	€ 16.566
Nederweert	€ 200	€ 29.976
Roermond	€ 200	€ 215.916
Weert	€ 200	€ 218.087
Totaal	€ 1.000	€ 632.166

4.5 Toelichting op de baten en lasten (leerlingenvervoer)

In augustus 2024 zijn wij gestart met de uitvoering van het leerlingenvervoer. Dit doen wij voor de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Tevens verzorgen wij voor de gemeente Roermond het gym- en zwemvervoer. Beide typen vervoer vallen onder taakveld 4.3 'Onderwijsbeleid en leerlingzaken'.

Het vervoersvolume voor de begroting 2025-1 wordt gebaseerd op de realisatie van het voorgaande jaar, geëxtrapoleerd naar een heel jaar. In de jaarrekening 2024 zal een herverdelingseffect volgen waarbij de met de businesscase ontstane verschillen als gevolg van het terugtreden van de gemeente Leudal definitief afgerekend worden.

Op basis van de toelichtingen in de financiële uitgangspuntennotitie 2025-1 zullen achtereenvolgens de verdeling van de vervoerskosten, de verdeling van de indirecte vervoerskosten en de verdeling van de overheadkosten aan bod komen.

Verdeling directe vervoerskosten leerlingenvervoer

Het totale vervoersvolume is, zoals gezegd, gebaseerd op het gerealiseerde volume van 2024. Dit volume is hieronder weergegeven.

Tabel Vervoersvolume leerlingenvervoer

Gemeente	Ritten	Verreden kilometers	Opslagen in kilometers	Aantal kilometers boven 50 kilometers	Aantal uren gym- en zwemvervoer
Echt-Susteren	51.185	836.248	18.135	23.989	-
Maasgouw	39.625	508.921	3.160	-	-
Nederweert	24.288	408.810	24.510	20.332	-
Roerdalen	42.765	430.372	10.700	13.645	-
Roermond	52.913	741.654	33.445	45.238	1.112
Weert	37.655	946.829	10.880	20.544	-
Totaal	248.430	3.872.833	100.830	123.748	1.112

Dit leidt tot de volgende vervoerskostentabel. De begrote directe vervoerskosten worden gebaseerd op het gerealiseerde vervoersvolume van 2024 en de afgesproken tarieven en vervolgens verhoogd met de NEA-index van 1,5%.

Tabel Verdeling directe vervoerskosten leerlingenvervoer

Gemeente	Ritten/ kilometers	Opslagen	Additionele kosten boven 50 kilometers	Gym- en zwemvervoer	Totaal
Echt-Susteren	€ 926.480	€ 16.140	€ 9.835	€ -	€ 952.455
Maasgouw	€ 594.004	€ 2.812	€ -	€ -	€ 596.817
Nederweert	€ 450.304	€ 21.814	€ 8.336	€ -	€ 480.454
Roerdalen	€ 535.274	€ 9.523	€ 5.595	€ -	€ 550.392
Roermond	€ 848.440	€ 29.766	€ 18.548	€ 67.591	€ 964.345
Weert	€ 976.729	€ 9.683	€ 8.423	€ -	€ 994.835
Totaal	€ 4.331.232	€ 89.739	€ 50.737	€ 67.591	€ 4.539.298

Verdeling totale kosten leerlingenvervoer

De totale kosten voor het leerlingenvervoer zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel Totale kosten leerlingenvervoer

Gemeente	Directe vervoers-kosten	Directe vervoers-kosten gym- en zwemvervoer	Winstopslag	Indirecte vervoer-kosten	Overheadkosten	Totaal
Echt-Susteren	€ 952.455	€ -	€ 200	€ 25.698	€ 9.080	€ 987.432
Maasgouw	€ 596.817	€ -	€ 200	€ 19.894	€ 6.893	€ 623.804
Nederweert	€ 480.454	€ -	€ 200	€ 12.194	€ 4.928	€ 497.776
Roerdalen	€ 550.392	€ -	€ 200	€ 21.470	€ 5.860	€ 577.922
Roermond	€ 896.754	€ 67.591	€ 200	€ 26.565	€ 17.225	€ 1.008.335
Weert	€ 994.835	€ -	€ 200	€ 18.905	€ 14.455	€ 1.028.395
Totaal	€ 4.471.707	€ 67.591	€ 1.200	€ 124.725	€ 58.441	€ 4.723.664

De indirecte vervoerskosten bestaan voor een groot gedeelte uit een interne doorbelasting van loonkosten vanuit het Wmo-vervoer. In de businesscase was hiervoor 1,0 fte begroot. De realiteit wijst uit dat dit helaas niet afdoende is als gevolg van de chauffeurstekorten bij de vervoerders. Deze verhogen de druk op onze klantenservice. Het aantal fte is momenteel begroot op 1,33. Verder bestaan de indirecte vervoerskosten onder andere uit de kosten voor het gebruik en onderhoud van ritsystemen en een multi-inzetbaar budget van € 25,- per geïndiceerde reiziger. De doorbelasting van indirecte vervoerskosten aan het GGZ-vervoer levert een kleine meevaller op voor het leerlingenvervoer.

De begrote overheadkosten bestaan volledige uit een interne doorbelasting vanuit het Wmo-vervoer, hetgeen per saldo een voordeel oplevert voor het Wmo-vervoer. Deze overheadkosten worden tussen de gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners.

‘Winstopslag’ GGZ-vervoer en leerlingenvervoer

In tegenstelling tot het Wmo-vervoer, waar de gemeenten optreden als een btw-ondernemer met btw-belaste prestaties, treden gemeenten voor het leerlingenvervoer en het GGZ-vervoer niet op als btw-ondernemer. Vanuit deze laatste positie zou Omnibuzz, als zij uitsluitend tegen kostprijs zou werken, btw-vrijgestelde prestaties verrichten voor de gemeenten.

Om ervoor te zorgen dat Omnibuzz te allen tijde haar werkzaamheden met btw kan blijven uitvoeren, werken wij met een ‘winstopslag’.

Dit betekent dat wij geen btw-schade aan de verhuurder hoeven te betalen en dat wij die schade niet als extra kostenpost aan de deelnemers in rekening brengen.

Deze opslag bedraagt € 50,- per kwartaal per gemeente en zal worden toegevoegd aan de algemene reserve.

5 Bijlagen

5. Bijlagen

5.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2025-1

Alle bedragen in €	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschrijvingen of aflossingen) in het dienstjaar	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het einde van het dienstjaar	% Of andere maatstaf van afschrijving	Totaal van de afschrijving/aflossing op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjaar	(Extra) afschrijvingen van het kapitaaluitgaven in het dienstjaar	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekking in het dienstjaar	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar
Programma Wmo-vervoer										
Inventaris	92.572	-	-	92.572	10,00%		24.236	-	92.572	68.336
Hardware	43.464	-	-	43.464	33,33%		17.898	-	43.464	25.566
Inrichting en verbouwing	84.836	-	-	84.836	4,00%		8.266	-	84.836	76.570
Technische installaties	75.462	-	-	75.462	6,67%		4.398	-	75.462	71.064
Software	29.467	-	-	29.467	10,00%		6.949	-	29.467	22.519
Totaal	325.801	-	-	325.801		-	61.747	-	325.801	264.054

5.2 Staat van reserves 2025-1

Naam reserve, alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen wegens bijboeking van de rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen van de reserve	Saldo einde van het dienstjaar	Bestemming van het resultaat tussentijds via begrotingswijziging	Bestemming van het resultaat 2024	Reserves na bestemming ultimo 2024
Reserves								
Algemene reserve	725.949	-	-	-	725.949	-	-	725.949
Bestemmingsreserve Data-analyse	41.192	-	-		41.192	-	-	41.192
Bestemmingsreserve ICT	24.499	-	-	6.125	18.374	-	-	18.374
Totaal Reserves	791.640	-	-	6.125	785.515	-	-	785.515

5.3 Opbouw algemene reserve

Op 20 december 2023 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de geactualiseerde nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement'. De ingeschatte risico's van de GR Omnibuzz zijn als volgt bepaald:

1 Economische kwetsbaarheid taxibedrijven

Het risico dat een van de vervoersbedrijven niet meer aan de vervoersvraag kan voldoen of zelfs failliet gaat waardoor de continuïteit van het vervoer in het gedrang komt. Dit kan ook leiden tot een inkooprisico omdat het vervoer opnieuw moet worden ingekocht.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
650.000	50%	325.000

2 Gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer

Het risico dat binnen Omnibuzz te weinig kennis aanwezig is omtrent de nieuwe activiteiten, zoals het leerlingenvervoer en de hiermee verbonden processen en de kans dat nieuwe medewerkers onvoldoende op de hoogte zijn van reeds bestaande processen en activiteiten. Dit kan leiden tot fouten, verkeerde inschattingen en financiële schade.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
200.000	30%	60.000

3 Afhankelijkheid leveranciers ICT

Binnen onze branche wordt er veel gebruikgemaakt van complexe, op maat gemaakte software, die niet alleen door Omnibuzz gebruikt wordt, maar ook door verscheidene vervoersbedrijven die als leverancier van Omnibuzz optreden. Als een van deze softwareleveranciers failliet gaat, kan dit grote gevolgen hebben, zowel voor onze vervoersbedrijven als voor Omnibuzz.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
750.000	20%	150,000

4 Digitale dreigingen

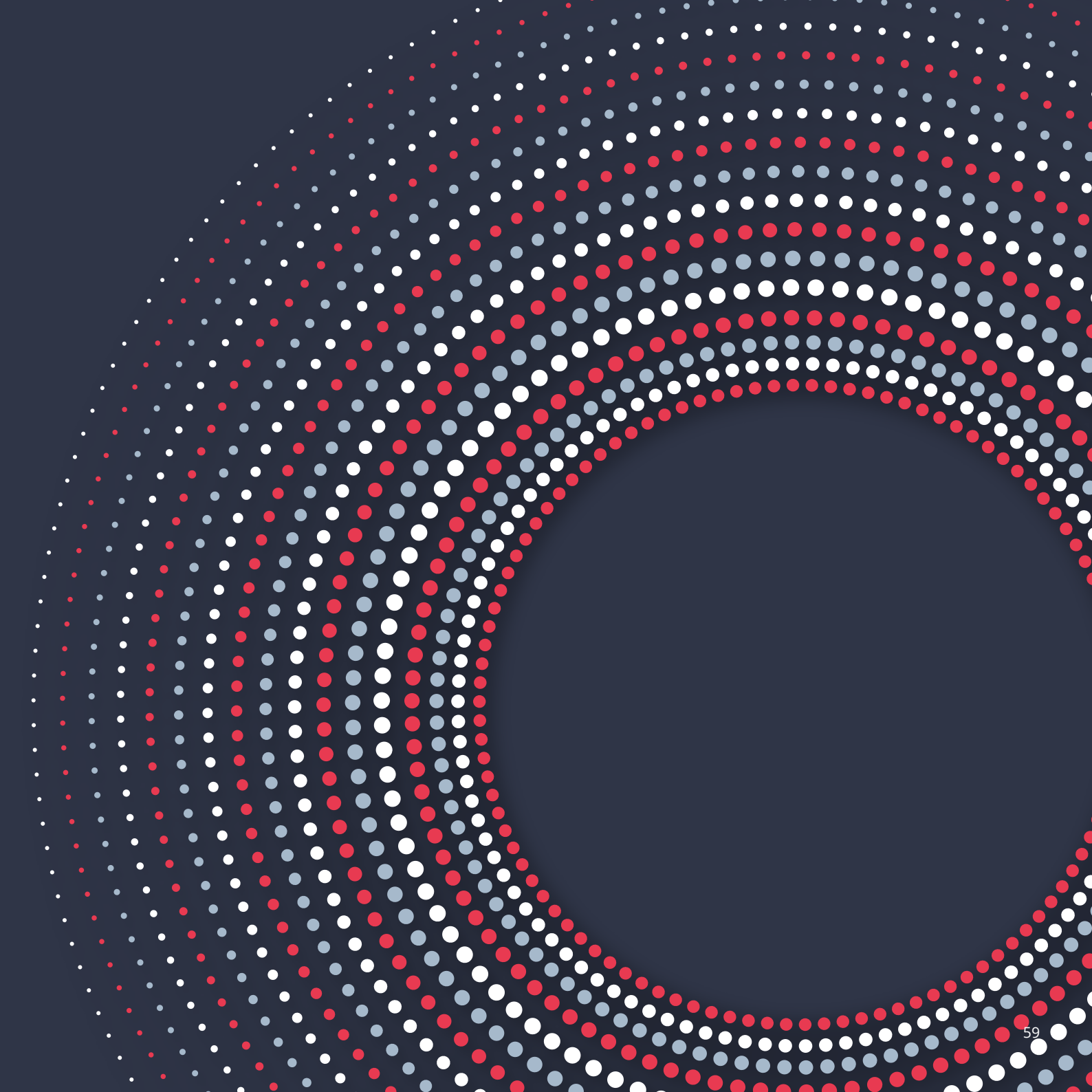
Omnibuzz is, net zoals vrijwel ieder ander bedrijf, in een bepaalde mate vatbaar voor digitale dreigingen van buitenaf. Dit kan in de vorm van phishingmails en virussen zijn of grootschalige hacks. Er zijn helaas talloze recente voorbeelden van bedrijven die slachtoffer zijn geworden en die zelfs losgeld hebben moeten betalen.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
750,000	30%	225.000

Totaal benodigde weerstandcapaciteit	760.000

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt
worden in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch of door
fotokopieën, opname, of op enige
andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van
Omnibuzz.

V1.00 - 202504

omnibuzz

MAATWERK IN VERVOER

Begroting 2026

Meerjarenplan 2027-2029

Inhoud

1. Inleiding 3

2. Omnibuzz 6

2.1 Wie is Omnibuzz 6
2.2 Relevante ontwikkelingen 7
2.3 Pijler 1: Kantelen van vervoer en OV-gebruik stimuleren 9
2.4 Pijler 2: Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer 10
2.5 Pijler 3: Omnibuzz als slimme organisatie 12
2.6 Uitvoering leerlingenvervoer Midden-Limburgse gemeenten 14
2.7 Uitvoering jeugdwetvervoer 16

3. De beleidsbegroting 20

3.1 Programma Omnibuzz-vervoer 20
3.2 Paragrafen 24

4. Financiële begroting 36

4.1 Financiële kaders 36
4.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld 38
4.3 Toelichting op de baten en lasten (Wmo) 38
4.4 Analyse begroting 2026-0 ten opzichte van het jaar 2026 uit het meerjarenperspectief 2026-2028 47
4.5 Meerjarenraming 2027-2029 48
4.6 Toelichting op de baten en lasten (GGZ) 66
4.7 Meerjarenraming GGZ-vervoer 2027-2029 68
4.8 Toelichting op de baten en lasten (leerlingenvervoer) 70

5. Bijlagen 78

5.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 78
5.3 Opbouw algemene reserve 80

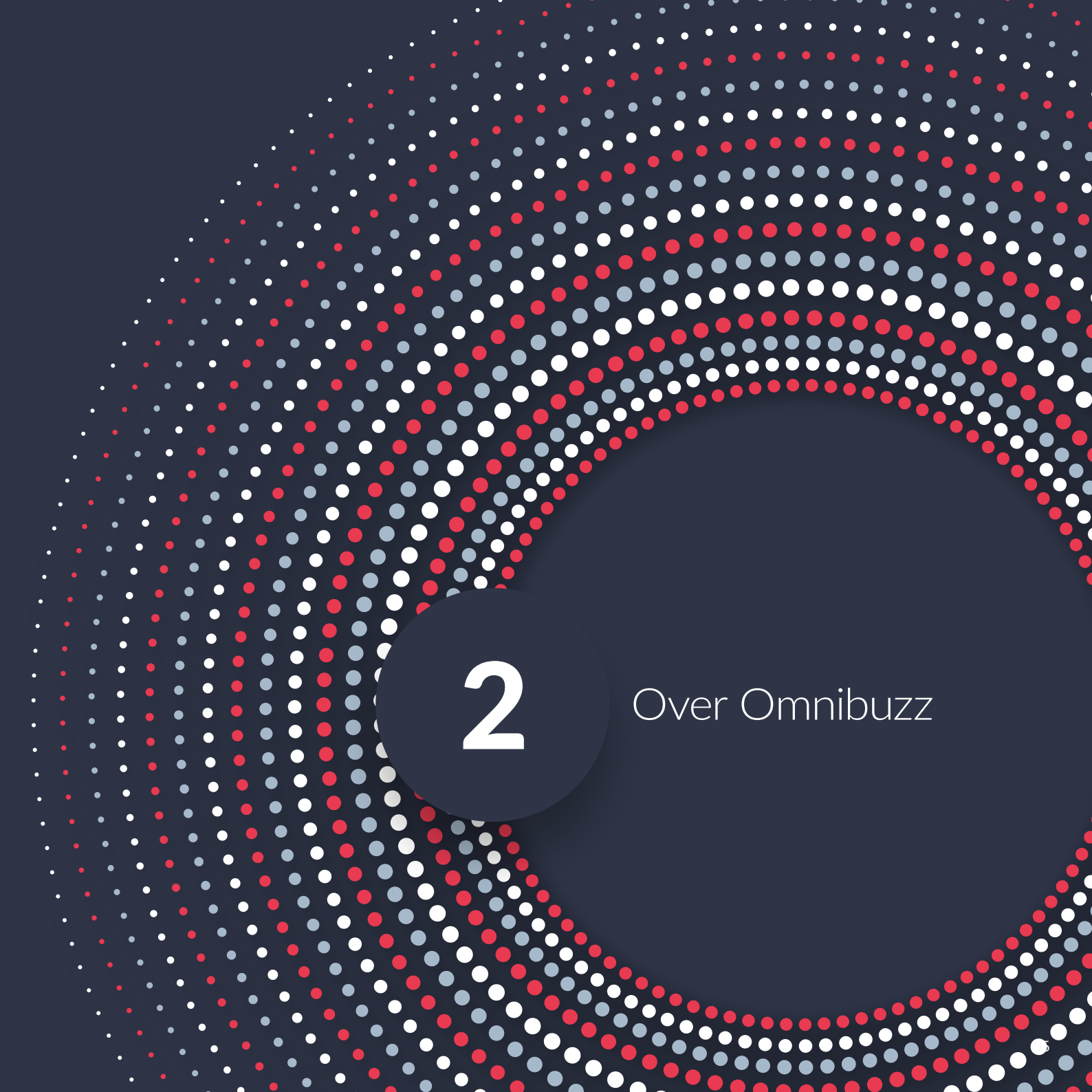
Vormgeving: bartistiek Design
Foto's: De Fotovakvrouw

1. Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2026 & meerjarenperspectief 2027-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omnibuzz. Hierin zijn de actuele inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van het vervoer en de organisatie opgenomen.

Omnibuzz is verantwoordelijk voor het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) voor klanten met een Wmo-indicatie. De uitgangspunten en kaders waarbinnen Omnibuzz dit doet, zijn vastgelegd in het bedrijfsplan (5 januari 2016, actualisatie 2019), de GR Omnibuzz en de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de gemeenten. De DVO's voor het collectief vraagafhankelijk vervoer zijn met alle deelnemende gemeenten afgesloten. Met zes gemeenten uit Midden-Limburg zijn aanvullende DVO's afgesloten voor het leerlingenvervoer en voor Roermond ook voor het gym- en zwemvervoer. Voor de leesbaarheid wordt dit vervoer in een apart hoofdstuk separaat toegelicht en richten de komende hoofdstukken zich op het CVV. De vertaling van deze kaders naar de jaarlijkse begrotings- en verantwoordingsstukken gebeurt conform het 'Besluit begroting en verantwoording' (BBV). Rekening houdend met de dynamiek en voortdurende ontwikkelingen wordt de begroting, indien nodig, jaarlijks geactualiseerd en bijgesteld.

omnibuzz

2
Over Omnibuzz

2. Omnibuzz

2.1 Wie is Omnibuzz

Omnibuzz is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van het CVV in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) voor 30 Limburgse gemeenten.

Onze ruim 40.000 klanten in dit vervoer hebben van hun gemeente een indicatie voor ons vervoer gekregen. Omnibuzz neemt de administratie en andere uitvoerende en controlerende taken over. Afstemming en overleg tussen betrokken partijen en deelnemende gemeenten zijn hierin geborgd.

De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor de reizigers en de deelnemende gemeenten.

Het doel van Omnibuzz is: 'Het bieden van de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer.' Hierbij ligt een sterke focus op het bieden van (maatwerk-)oplossingen voor vervoersvragen van klanten.

Omnibuzz zorgt dat klanten - ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben - optimaal gebruik kunnen maken van het vervoer en daardoor kunnen blijven participeren.

De uitdaging is deze functie binnen de financiële kaders te blijven vervullen. Hiervoor wordt ingezet op efficiënt vervoer en de eigen kracht van klanten.

Omnibuzz staat voor de volgende kernwaarden:

- Klantgericht en betrouwbaar.
- Kostenefficiënt en duurzaam.
- Innovatief en flexibel.
- Kwaliteit en deskundigheid.
- Integriteit.

Missie

De missie van Omnibuzz is:

> "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later."

Uit onze missie blijkt een sterke focus op duurzaam en kwalitatief hoogwaardig vervoer. De missie is verbonden aan een motto dat centraal staat in de dienstverlening:

> "Via slim vervoer maatschappelijk blijven verbinden."

Slim vervoer

Met het aanbieden van doelgroepenvervoer zorgt Omnibuzz voor een belangrijk netwerk van reizigers, gemeenten en uitvoerders in Limburg.

Omnibuzz kan terugvallen op inhoudelijke expertise, gedetailleerde data en een proactieve houding om het vervoer voortdurend te optimaliseren. Hierbij wegen wij alle belangen van gemeenten, klanten en vervoerders af en zorgen voor een optimale onderlinge afstemming. Dit is noodzakelijk om het vervoer voor de reizigers passend uit te blijven voeren, voor gemeenten betaalbaar te houden en voor vervoerders uitvoerbaar te houden.

Maatschappelijk verbinden

Maatschappelijk verbinden tekent de rol van Omnibuzz in het maatschappelijk veld. Vervoer is de verbinding tussen het sociale leven, maatschappelijke activiteiten en de gebruikers ervan.

In de actualiteit leidt dit steeds vaker tot het bieden van noodoplossingen voor acute vervoersvragen, zoals het vaccinatievervoer of ondersteuning bij evacuaties door de wateroverlast.

Regiemodel

Omnibuzz is opgericht om de doelstellingen voor de 30 Limburgse gemeenten te realiseren. Hiermee dragen de Limburgse gemeenten zorg voor toekomstbestendig doelgroepenvervoer.

Om te sturen op deze ambities is gekozen voor een mobiliteitscentrale volgens het regiemodel. Dit betekent een scheiding tussen regie en de uitvoering van het vervoer.

Wij optimaliseren het vervoer omdat beleidsmatige aspecten, contractbeheer en het operationele proces samenkomen binnen de organisatie zonder inmenging van private belangen. Hierdoor kunnen wij het vervoerssysteem passend, betaalbaar en toekomstbestendig inrichten.

Eventueel kunnen andere vervoersvormen instromen, maar dit is niet noodzakelijk.

De wijze en termijn waarop de ambities gerealiseerd worden is namelijk dynamisch. De drie pijlers waarop alle ambities gebaseerd zijn, borgen de visie op de lange termijn:

- Het kantelen van vervoer en het OV-gebruik stimuleren.
- Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer.
- Omnibuzz als slimme organisatie.

Na een korte omschrijving van de relevante ontwikkelingen voor het Omnibuzz-vervoer, worden de uitgangspunten per pijler toegelicht.

2.2 Relevante ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen die relevant zijn voor ons vervoer en/of waarop wij moeten anticiperen in deze periode, worden hieronder kort benoemd.

De grillige ontwikkeling van de vervoersvraag

De vraag naar het Omnibuzz vervoer is nog steeds lager dan voor COVID-19. Bovendien nemen de verschillen tussen gemeenten toe en de voorspelbaarheid neemt af. Wij constateren dat de begroting op totaalniveau overigens vrij nauwkeurig blijkt, maar afzonderlijke gemeenten wel degelijk (forse) over- en onderschrijdingen laten zien. Het is een uitdaging om de oorzaken van die verschillen te duiden en te verklaren, maar dat proberen wij wel te achterhalen. Daarover later meer.

Tekorten aan personeel in de vervoerssector

De problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde chauffeurs houden aan en kan serieuzere vormen aannemen als het vervoersvolume verder aantrekt. Iets wat wij in een aantal gemeenten al constateren. Dit onderwerp krijgt onze volledige aandacht en vraagt vanwege de omvang en impact ook aanpassingen aan de systeemkant, zoals de toepassing van piekspreiding.

Vervoersresultaat

In de begrotingen nemen wij de realisatie van voorgaand jaar als basis. Voor deze begroting betekent dit het gerealiseerde volume van 2024 verhoogd wordt met een generieke opslag van 5% voor 2025. Voor 2026 bedraagt de opslag 2,5% en voor de jaren 2027-2028 jaarlijks 1%. Individuele gemeenten hebben de mogelijkheid een afwijkend percentage toe te passen. Dit doen wij uitsluitend als een individuele gemeente dit specifiek aangeeft.

In deze begroting gaan wij uit van het nacalculatorisch tarief over 2024, dat wordt verhoogd met de NEA-index voor 2025 (1,5%). Voor de hierop volgende jaren rekenen wij met gemiddelde NEA-index over 2024 en 2025 (2,5%). De uiteindelijke afrekening met betrekking tot het vervoerstarief met de vervoerders en gemeenten is pas achteraf duidelijk aan de hand van het nacalculatorisch gemiddelde. De flexibele tarieven zoals overeengekomen in het addendum zijn per 1 januari 2025 beëindigd. In de plaats hiervan komt een

nieuw addendum 'light', dat voorziet in een compensatie uitsluitend voor vervoerders die onder de 80% vervoersvolume realiseren (ten opzichte van 2019). Dit zal in de eerste begrotingswijziging 2025 verwerkt worden.

Ontwikkelingen in het openbaar vervoer

Aanpassingen in de lijnvoering in Limburg leiden tot steeds meer gebieden waar de afstand tussen het OV en de voordeur toeneemt. Hier biedt het OV in afnemende mate een passend en/of aantrekkelijk alternatief voor mensen met een beperking. Deze ontwikkeling hindert onze gezamenlijke ambitie om OV-gebruik onder klanten juist te stimuleren en de instroom van nieuwe klanten te beperken. Wij spannen ons daarom optimaal in de integratie met het OV te bevorderen en het OV aantrekkelijk te maken voor onze klanten.

Groeiende zorgbehoefte bij klanten

De toename van dementie of verward gedrag bij de doelgroep heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening via de telefoon. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kost hierdoor gemiddeld meer tijd. Dit zien wij terug in de oplopende gemiddelde gesprekstijd. Een daling in het aantal telefonische contacten leidt hierdoor niet noodzakelijk tot minder bezetting aan de telefoon. Ook zijn er steeds meer klanten die heel vaak contact opnemen voor dezelfde rit, bijvoorbeeld ter controle van de juiste registratie.

Aangezien deze tendens voorlopig doorzet, zetten wij nog nadrukkelijker in op het gebruik van digitale kanalen, zoals MijnOmnibuzz, om de druk op de telefonische dienstverlening te beperken. Wij volgen het landelijke uitgangspunt: digitaal waar het kan. Uiteraard houden wij hierbij altijd rekening met de (on-)mogelijkheden van onze klanten.

Er zijn aanvullende vervoersspecificaties die bijdragen aan passend vervoer voor deze groep klanten. De chauffeur krijgt bijvoorbeeld extra tijd voor deze ritten of mag pas vertrekken als de klant door een ander persoon is opgevangen. Wij ondersteunen gemeenten hierin en helpen bij de vroegsignalering van verward gedrag door de signalen die wij van onze vervoerders krijgen te delen met de desbetreffende gemeente. Vanwege de beperkte ervaringscijfers zijn de kosten van deze toeslagen niet begroot.

Compliance en wettelijke verplichtingen

Als lokale overheid is Omnibuzz aan een toenemend aantal wettelijke verplichtingen gehouden. Dit leidt tot uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie en stijgende overheadkosten. Momenteel vragen vooral de Wet open overheid (Woo) en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv) de nodige aandacht. Omnibuzz volgt hierbij de landelijke fasering en voldoet momenteel aan de vereisten vanuit beide wetten.

De wettelijke eisen zullen gedurende 2025 worden uitgebreid en wij zullen de noodzakelijke werkzaamheden verrichten om hieraan te blijven voldoen.

Voor een aantal andere wetten, zoals de Archiefwet en het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid, werken wij stapsgewijs aan de compliance. Stelposten houden de bijbehorende kosten per jaar beheersbaar, maar bieden tevens financiële ruimte om de nodige stappen te blijven zetten richting volledige compliance.

Deze wettelijke verplichtingen hebben veelal betrekking op de digitale processen. Wij benaderen deze taken dan ook niet als wettelijke verplichtingen, maar als voorwaarde om te voldoen aan onze kernwaarden en ambities.

Vanwege het structurele karakter pakken wij dit grotendeels intern op. Wij merken echter ook dat wij als uitvoeringsorganisatie niet altijd over de vereiste capaciteit en deskundigheid beschikken om dit volledig zelfstandig te doen. Omdat bij de deelnemende gemeenten evenmin ondersteuning beschikbaar is, hebben wij de rollen van functionaris gegevensbescherming, privacy officer en security officer bij Daadkracht ondergebracht. Bovendien ondersteunen zij bij het opvolgen van de aanbevelingen van de toezichthouder met betrekking tot het digitaal archief.

2.3 Pijler 1: Kantelen van vervoer en OV-gebruik stimuleren

Een belangrijke ambitie is het optimaliseren van het gebruik van het reguliere OV of andere voorliggende vervoersvoorzieningen. In voorgaand hoofdstuk is al beschreven dat een aantal ontwikkelingen de realisatie van deze ambitie in de weg zit. Toch blijft dit een centrale pijler in de visie van Omnibuzz, omdat alternatief vervoer de enige oplossing is om de maatschappelijke participatie van de (potentiële) klanten te behouden en bevorderen, zonder dat het vervoersvolume van Omnibuzz stijgt.

Integratie OV en doelgroepenvervoer

In 2024 zagen wij, zowel in de provinciale als landelijke politiek, een kentering in de tendens van terugtrekkend OV en verschraling van het OV-aanbod. De opbouw van het aanbod is echter niet in een week geregeld. Onze focus zal daarom blijven liggen op de integratie van OV en doelgroepenvervoer, het optimaliseren van het gebruik van OV en andere voorliggende voorzieningen. Dit is harder nodig dan ooit, gezien de grote druk op het Wmo-vervoer en de toenemende vergrijzing.

In het kader van bovenstaande, zijn wij met diverse werkzaamheden bezig die hieraan bijdragen. In samenwerking met de Provincie Limburg, Arriva en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat werkt Omnibuzz aan mogelijkheden voor publieke mobiliteit in Limburg (HUB's, servicelijn, first-and-last mile, één vervoerskenmerk). Het doel is de mobiliteitsmogelijkheden en integratie op provinciaal niveau te optimaliseren. In 2025-2026 wordt ingezet op het uitvoeren van pilots. Samen met de regio Noord-Limburg, de Provincie Limburg en Arriva streeft Omnibuzz naar deelname aan de Regiodeal Noord-Limburg voor financiële ondersteuning, waardoor een concrete uitwerking mogelijk is voor publieke mobiliteit. Het proces voor een eventueel akkoord binnen de Regiodeal Noord-Limburg strekt tot ongeveer september 2025. Daarna zal het onderzoek naar publieke mobiliteit in Limburg en de uitvoering hiervan waarschijnlijk eind 2025 starten.

De Voor Elkaar Pas (VEP) geldt als belangrijk instrument voor toeleiding naar OV. Binnen de samenwerking wordt gekeken naar mogelijkheden dit product nog beter af te stemmen op onze doelgroep en het gebruik te stimuleren. De komende periode gebruiken wij om het inzicht in de VEP als voorliggende of aanvullende voorziening te vergroten. Dit doen wij middels data-analyse en door de voorwaarden meer in lijn te brengen met de visie rondom publieke mobiliteit. Wij zoeken hierbij aansluiting bij innovaties in het OV. Met de komst van OV-pay is bovendien een aanpassing van de VEP noodzakelijk. Deze zal Omnibuzz implementeren.

Vanuit deze ambitie leggen wij de verbinding met initiatieven zoals het project 'Kommee' van Trendsportal. Hiermee kunnen wij actief sturen op het gebruik van alternatief vervoer en het vergroten van duurzaamheid door het organiseren van informatie-, mobiliteits- en praktijkdagen in pilotgemeenten in Noord-Limburg. Daarnaast wordt in 2025 ingezet op de werving van OV-ambassadeurs ter ondersteuning van de reiziger. In de komende jaren willen wij de opgedane ervaringen in Noord-Limburg gebruiken om deze in heel Limburg op structurele basis uit te rollen.

Toeleiding naar ander vervoer en gebruik voorliggende voorzieningen

Daar waar voornoemde middelen zich vooral richten op het OV, optimaliseren wij de informatieverstrekking over andere vervoersinitiatieven aan individuele gemeenten. Het doel hiervan is dat deze informatie gemakkelijker beschikbaar is voor Wmo-consulenten en het gebruik van alternatief vervoer en lokale vervoersvoorzieningen toeneemt. Afgelopen jaren werd hiervoor de website www.ikwilvervoer.nl gebruikt. Vanaf 2025 is het contract van deze website opgezegd. Wij hebben een nieuwe toegankelijke Omnibuzz-website ontwikkeld: De ReisWijzer (www.omnibuzz.nl/reiswijzer). Hier is de iactuele nformatie van alle vervoersinitiatieven in de Limburgse gemeenten te vinden. Wij hebben deze pagina in eigen beheer en alle informatie geactualiseerd. Daarom kunnen wij deze website inzetten als betrouwbaar instrument om dit vervoer als alternatief te promoten, zowel bij gebruikers/klanten als

consulenten en medewerkers van gemeenten. Bovendien hebben wij ideeën om dit vervoersaanbod te koppelen aan het reisgedrag van een kleine groep grootgebruikers. Omdat deze kleine groep veel impact kan hebben op de vervoerskosten, gaan wij met de gemeenten hierover in overleg.

2.4 Pijler 2: Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer

Binnen het huidige Omnibuzz-vervoer streven wij op verschillende manier optimale efficiëntie na. Op de eerste plaats streven wij dit na binnen dit vervoer, maar de combinatie van vervoersvormen kan ook een gunstig effect hebben op de efficiëntie. Op het gebied van instroom van ander vervoer zijn er interessante ontwikkelingen.

Efficiënt Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)

De huidige contracten voor het CVV-vervoer lopen tot 1 januari 2028. Door een tussentijdse verlenging bedraagt de totale looptijd 8 jaar. Een lange looptijd draagt bij aan de continuïteit van het vervoer en bevordert dat de opdrachtnemer duurzame arbeidsrelaties aangaat en dat er wordt geïnvesteerd in duurzame voertuigen. Dit past binnen onze ambities op het gebied van duurzaamheid en goed werkgeverschap, dat weer een positief effect heeft op de personele capaciteit.

Onderliggend bestek is destijds door het Aanbesteding Instituut Mobiliteit (AIM) en Koninklijk Nederlands Vervoer (KNV) genoemd als een 'bijna perfect bestek'. De aanbesteding is opgedeeld in 8 percelen die aan zes taxibedrijven is gegund. Twee bedrijven hebben twee percelen. De bedrijven die momenteel het Omnibuzz-vervoer uitvoeren zijn:

- Taxi Nelissen - regio Maastricht.
- Taxi Van Loo - regio Heuvelland.
- Taxi Hanneman - regio Parkstad, regio Westelijke Mijnstreek.
- Personenvervoer Midden-Limburg (PML) - regio Roermond.
- Taxi Van Driel - regio Weert, regio Venray/Noord Limburg.
- Taxi De Leeuw - regio Venlo/Peel en Maas.

Binnen de lopende contracten zijn wij volop bezig met het efficiënter maken van het vervoer. Zo zijn er geen contante betalingen in het voertuig mogelijk. Belangrijke instrumenten voor efficiënt vervoer zijn piekspreiding en actief sturen op groepsritten en vast werk. De mogelijkheden tot het reserveren van ritten maken wij zo klantvriendelijk en efficiënt mogelijk via moderne taxipoints in de ziekenhuizen en de (door-)ontwikkeling van MijnOmnibuzz. Het gebruik van MijnOmnibuzz wordt structureel aangemoedigd en – indien nodig - bieden wij ondersteuning bij het vergroten van de digitale vaardigheden van gebruikers. MijnOmnibuzz wordt de komende jaren doorontwikkeld om de verdere digitalisering van onze dienstverlening te ondersteunen. Intussen wordt bijna een kwart van de ritten gereserveerd zonder telefonische tussenkomst.

De piekspreiding wordt in alle percelen toegepast. Hiermee geven wij sturing aan het gewenste vertrek- en ophaalmoment. Dit levert een efficiëntere planning en inzet van vervoer op en borgt tevens de kwaliteit van de uitvoering, omdat ritten worden verschoven van tijdstippen waar het knelt naar andere rustigere momenten. In november 2023 zijn wij gestart met 1 vervoerder en in 2024 is dit over alle percelen uitgerold. Sinds eind 2024 genereren wij specifieke data over de vraagspreiding. Hiermee kunnen wij de effecten in 2025 goed monitoren en evalueren.

In de advisering aan gemeenten blijven wij inzetten op bewustwording en signalering. Het is complex om een goede balans te vinden tussen maatwerk, zodat vervoerspecificaties enerzijds passend zijn en anderzijds het vervoer beheersbaar blijft. Samen kijken wij kritisch naar de noodzaak van (individuele) vervoersspecificaties. Wij ondersteunen gemeenten bij het nemen van beheersmaatregelen via bewustzijn van de kosteneffecten van deze specificaties en het toekennen van een (gelimiteerd) budget. Tegelijkertijd intensiveren wij het meldpunt beperkte zelfregie, waardoor de advisering zo goed mogelijk aansluit bij de behoeften van klant en vervoerder.

Wij blijven dus inzetten op zowel bewustwording als

signalering, zodat maatwerk mogelijk blijft en het vervoer toch ook beheersbaar blijft. Dit is in 2024 geïntensiveerd door middel van presentaties bij individuele gemeenten. Dit initiatief zetten wij in 2025 door.

Tenslotte hebben wij een aantal data (gedreven) onderzoeken uitgevoerd om de achterblijvende vervoersvraag te verklaren. Bovendien hebben wij een klantonderzoek naar het reisgedrag uitgevoerd. De resultaten zijn omvangrijk, gedeeld met gemeenten en vormen de basis voor onze verdere advisering. Daarnaast heeft Omnibuzz op verzoek van een gemeente onlangs een dashboard in PowerBI ontwikkeld met specifieke data voor de gemeente.

In 2025 wordt voor elke gemeente een dashboard ontwikkeld, waarbij de gemeente zelf bepaalt welke data in het dashboard worden opgenomen. Op deze manier maken wij de inzichten op basis van de data makkelijker toegankelijk voor de gemeenten, waardoor zij beter hierop kunnen inspelen in de beleidsvorming.

Instroom ander doelgroepenvervoer

De huidige contracten in het Omnibuzz-vervoer bieden mogelijkheden om ander vervoer uit te voeren, zonder dat altijd een aanbesteding nodig is. De invulling hiervan is flexibel en afhankelijk van de behoefte bij de desbetreffende gemeente. Deze taak is als zodanig niet ingerekend in de begrotingen, maar als er een concreet verzoek vanuit een gemeente komt, bekijken wij samen de mogelijkheden. Als resultaat hiervan voert Omnibuzz (op geringe schaal) een deel van het jeugdwetvervoer uit voor de gemeenten Roermond en Nederweert.

De instroom van het leerlingenvervoer van zes gemeenten in Midden-Limburg was te omvangrijk om op die manier uit te voeren. Hiervoor was een aparte aanbesteding noodzakelijk. De uitvoering van dit vervoer is gestart in augustus 2024. Dit wordt in een apart hoofdstuk toegelicht.

Kostenverdeling verschillende vervoersvormen

Voorlopig wordt voor deze instroom geen extra capaciteit ingezet op de overhead. Veel onderwerpen en thema's zijn overkoepelend relevant en veel ondersteunende/facilitaire taken, zoals huisvesting en management zullen niet wezenlijk toenemen door het leerlingenvervoer. Zaken als compliance met allerlei wetten (zie de paragraaf over kruimelfuncties) of een wijziging van de GR hebben betrekking op de organisatie Omnibuzz als geheel, los van de vervoersvorm.

De ontschotting van verschillende vervoersvormen en een integrale benadering van het vervoer is bovendien een belangrijk aspect in de visie van Omnibuzz. De uitvoering van leerlingenvervoer is hierin een belangrijke stap, waarbij wij in de bedrijfsvoering geen harde splitsing tussen de vervoersvormen hanteren. Daarom is gekozen om een deel van de overheadkosten voor leerlingenvervoer intern door te belasten vanuit de Wmo. De kosten worden dus verrekend met de overhead van alle 30 deelnemende gemeenten op de Wmo. Op die manier leidt het onderbrengen van het leerlingenvervoer tot een voordeel voor alle deelnemende gemeenten op het Wmo-vervoer.

Zodra andere gemeenten besluiten het leerlingenvervoer aan Omnibuzz op te dragen, zullen de kosten opnieuw verdeeld worden over de deelnemende gemeenten, waarbij naar verwachting schaalvoordelen optreden in de uitvoeringsorganisatie. Hiervan hebben alle gemeenten voordelen. Hetzelfde geldt voor de aanbesteding.

Invulling andere vervoersbehoeften

Vanuit het sterke partnership met vervoerders kan Omnibuzz flexibel worden ingezet bij maatschappelijke behoeften aan vervoer. Op deze wijze kan het beschikbare vervoersysteem worden ingezet ten behoeve van (urgente) maatschappelijke doelen en/of als acute noodoplossing.

In de afgelopen jaren is hiervan vanuit uiteenlopende behoeften regelmatig gebruikgemaakt. Dit vervoer wordt niet begroot en kan in opdracht van de gemeenten snel opgepakt worden, mits dit mogelijk is binnen het systeem. Zo voert Omnibuzz vervoer uit voor dagbestedingslocaties van

Zuyderland, SGL en Bella Vita. In 2025 zal dit vervoer uitgerold worden bij de overige deelnemende gemeenten.

2.5 Pijler 3: Omnibuzz als slimme organisatie

Omnibuzz als kennisorganisatie

Omnibuzz is op de eerste plaats een uitvoeringsorganisatie met uitvoerende taken als ritaanname, klantenadministratie, klachtafhandeling, facturering etc. Bovendien is Omnibuzz een kennisorganisatie die op basis van inhoudelijke kennis nieuwe ideeën ontwikkelt en deelnemende gemeenten adviseert in de beleidsontwikkeling. Als inhoudsdeskundig adviseur voor gemeenten voert Omnibuzz veel werk binnen de andere twee pijlers (grotendeels) zelfstandig uit.

Een belangrijke taak voor Omnibuzz is het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop het vervoer zich verder zal ontwikkelen. Dit is van groot belang voor goede contractuele afspraken met vervoerders, de eigen bedrijfsvoering en de vertaling daarvan naar de komende begrotingen.

Met betrekking tot de beperkte zelfregie, implementeren wij onze kennis op het gebied van gedragsverandering binnen Omnibuzz, zodat wij via meer inzicht en begrip in gedrag en persoonseigenschappen van klanten krijgen. Dit is een belangrijke factor binnen publieke mobiliteit. Interventies hebben immers meer effect, als deze beter aansluiten op de doelgroep.

Om de ondersteuning van de werkzaamheden en advisering voor gemeenten op niveau te houden, houdt Omnibuzz zich voortdurend bezig met informatie- en kennismanagement, kwaliteitsbeheer en rapportage-instrumenten. In de volgende paragrafen worden enkele belangrijke facetten genoemd die ons helpen deze werkzaamheden goed uit te voeren.

Interne organisatie en kwaliteit

De nieuwe realiteit van hybride werken heeft gevolgen voor zaken als de interne organisatie, de invulling van werkgeverschap, doelmatig werken en de huisvestigingssituatie. Onze medewerkers hebben alle benodigde faciliteiten om (deels) vanuit thuis te werken. Ook het hybride vergaderen vanaf kantoor is goed gefaciliteerd. Omdat er geen negatieve effecten over het dienstverleningsniveau richting klanten en gemeenten bekend zijn, onderzoeken wij de mogelijkheden om de huisvesting anders (goedkoper) te organiseren.

Wij zorgen voor een integraal en duidelijk personeelsbeleid, uitbreiding van het vitaliteitsbeleid en structureel aandacht voor integriteitsbeleid. Via het integriteitsbeleid borgen wij goed werkgeverschap en het vertrouwen van de burger in Omnibuzz als onderdeel van de overheid. Dit doen wij binnen een open verbetercultuur met directe betrokkenheid van medewerkers via onder andere een medewerkerstevredenheidsonderzoek.

Wij borgen het kwaliteitsbeheer via interne audits en het in kaart brengen van de bedrijfsprocessen en bijbehorende risico's. Wij werken voortdurend aan optimalisatie van de financiële (digitale) administratie en klantenservice, ook met het oog op de verdeling van de werkzaamheden over de verschillende vervoersvormen. Zo vergroten wij de onderlinge uitwisselbaarheid. De budgetbewaking is geoptimaliseerd en er zijn stappen gezet in de digitalisering en verbetering van interne rapportages. Een schrijftraining, waarin specifiek aandacht is besteed aan begrijpelijke taal, is onderdeel van het verbeteren van de klantcommunicatie. Naast een interne focus hechten wij ook veel waarde aan de kwaliteit van onze dienstverlening en hoe deze door onze partners wordt ervaren. Daarom hebben wij een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder de vervoerders. Dit alles draagt bij aan een bestendige cyclus van continue verbetering.

Contractbeheer

Wij passen de overeenkomsten met vervoerders optimaal aan de nieuwe werkelijkheid aan zodat de continuïteit voor de lange termijn geborgd is. In deze onzekere tijden vraagt dit het nodige innovatief vermogen.

Op dit moment wordt er gewerkt aan contractuele afspraken die recht doen aan de realiteit op de weg en passen binnen de geldende wetgeving voor aanbestedingen én de juiste mate van verantwoordelijkheid bij de vervoerders neerlegt. Dit is een complexe exercitie die de nodige expertise vraagt.

Aanpassing afrekensystematiek klanten

Gemeenten rekenen met ingang van 2023 het vervoer af op basis van kilometers. De komende jaren gaan wij, samen met de gemeenten, aan de slag met deze afrekensystematiek voor onze klanten. Het omzetten van het klanttarief naar kilometers heeft echter consequenties voor een aantal systeemvoorwaarden die momenteel in zones zijn gedefinieerd. Het in kaart brengen van de gevolgen van een dergelijke aanpassing vraagt veel voorbereiding en expertise van Omnibuzz. Vanwege de gevolgen op klantniveau vraagt dit tevens intensief overleg met gemeenten en het cliëntenpanel. De intentie is klanten per 1 januari 2028 ook in kilometers te laten afrekenen omdat dan ook de nieuwe vervoerscontracten die in kilometers worden uitgevraagd, ingaan.

Relatiebeheer gemeenten

Via overleg, bijeenkomsten, bestuursinformatiebrieven en periodieke rapportages informeren wij bestuurders, ambtenaren en ook raadsleden over belangrijke onderwerpen en betrekken hen vroegtijdig bij belangrijke keuzes. Dit leidt tot gedragen voorstellen die wij met zorg uitwerken en voorleggen ter besluitvorming. Op deze wijze proberen wij de samenwerking zo goed en transparant mogelijk vorm te geven. Wij investeren in de relatie met individuele gemeenten door bijvoorbeeld nieuwe bestuurders en contactambtenaren uit te nodigen voor een kennismakingsgesprek. Zo blijft de continuïteit bij de gemeente geborgd en blijven de lijnen met Omnibuzz kort. Door deze werkwijze te hanteren, merken wij dat Omnibuzz steeds vaker en sneller door gemeenten wordt benaderd met vragen, verzoeken of suggesties. Dit versterkt het besef dat het vervoer het beste aangestuurd wordt vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het bevordert de onderlinge uitwisseling van ideeën en zorgt ervoor dat gemeenten de meerwaarde van Omnibuzz in toenemende mate kunnen benutten.

Digitalisering en compliance

De ‘Nota reserves, voorzieningen en risicomanagement’ is in 2023 in overeenstemming met de wettelijke bepalingen uit het BBV geactualiseerd. De Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz is in 2024 aangepast aan de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) en voldoet aan de wettelijke eisen. Bovendien is de paragraaf met betrekking tot de archivering hierbij direct geactualiseerd conform de wettelijke eisen. In het kader van het voldoen aan de eisen voor het digitale archief heeft Daadkracht in 2024 de opdracht ‘Informatie op Orde’ afgerond. Dit bevat het inrichten van processen voor het bewaren, anonimiseren en vernietigen van de digitale rit- en klantgegevens op totaal- en klantniveau. Vanaf 2025 worden de adviezen uit deze opdracht stapsgewijs opgevolgd en toegepast. Als direct resultaat zal in 2025 ook het informatiebeleid aan het bestuur worden voorgelegd. De archiefinspecteur en het Interbestuurlijk Toezichthouder Archief- en Informatiebeheer (IBT) worden hiervoor periodiek geïnformeerd in overeenstemming met de lopende afspraken.

In 2022 is het toegankelijkheidsbeleid vastgesteld. Hierin is de implementatie van de digitalisering en openbaarheid stapsgewijs uitgewerkt. Digitalisering is vanuit klantperspectief, kostenoogpunt en duurzaamheid van groot belang. Het dagelijks bestuur wordt jaarlijks geïnformeerd over de (financiële) voortgang. Per 1 november 2024 zijn de eerste vijf informatiecategorieën van de Wet Open Overheid (Woo) van kracht en daaraan voldoet Omnibuzz volledig. De implementatie van de overige eisen wordt uitgerold in 2025 volgens een stappenplan op advies van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Intern zijn alle processen dusdanig ingericht dat documenten die onder deze verplichting vallen, structureel toegankelijk gemaakt worden. Uitgangspunt is dat alle

vergaderstukken in de loop van 2025 aan deze wetgeving gaan voldoen. Naast compliance aan diverse relevante wetgeving leidt dit tot verbetering van de vindbaarheid, leesbaarheid en bruikbaarheid van aangeboden digitale informatie en optimaal gebruikersgemak.

MijnOmnibuzz is in februari getoetst en voldoet volledig aan de toegankelijkheidseisen. Dit gold ook voor onze website. Omdat wij werken aan een volledig nieuwe website, is de oude website in oktober 2024 niet meer geïnspecteerd. De inspectie van de nieuwe website zal in 2025 plaatsvinden. In 2025 zijn wij bovendien van plan om de om de digitale documenten uit ons klantadministratiesysteem toegankelijk te maken.

De digitale dienstverlening wordt in lijn gebracht met de eisen uit de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Omdat Omnibuzz in 2024 de zorgplicht heeft vastgesteld, voldoen wij aan de actuele wettelijke verplichting. In 2025 wordt de wet verder geïmplementeerd. Uitgangspunt is te voldoen aan alle eisen uit de Wmebv die op 1 januari 2026 volledig van kracht wordt.

Deze verplichtingen vragen structureel inspanning, maar wij voldoen nog niet op alle vlakken volledig. Wij organiseren dit in eerste instantie zoveel mogelijk intern, maar vanwege de benodigde specifieke expertise op deze uiteenlopende dossiers, maken wij hierbij tevens gebruik van externe adviseurs. Wij informeren ons bestuur periodiek over de voortgang. Wij merken dat wettelijke voorschriften regelmatig uitgebreid en/of aangescherpt worden en houden rekening met een structurele taakverzwaring op het gebied van compliance. Tegelijkertijd dragen toegankelijke en goede digitale processen bij aan klanttevredenheid en kostenbesparing omdat postverzending en telefonisch klantcontact minder worden

Het applicatielandschap als basis

Vanwege het toenemend belang van digitalisering is het van groot belang ons applicatielandschap goed te onderhouden en toekomstbestendig in te richten. Citrix zal in 2025 worden uitgefaseerd en vervangen door een alternatieve omgeving die de continuïteit en stabiliteit optimaliseert. Het ISMS (information securitymanagement system) wordt (verder) geïmplementeerd om de informatieveiligheid verder te vergroten. Ons applicatielandschap vormt daarmee een stevig fundament voor functionele uitbreiding, zoals de verdere doorontwikkeling van MijnOmnibuzz. Hiermee vergroten wij de zelfredzaamheid bij klanten en kunnen wij drukte van de telefonie bij de klantenservice en ritreservering beperken.

De website van Omnibuzz wordt mede vanwege een verouderd content managementsysteem (CMS) volledig vernieuwd. De ReisWijzer is de eerste nieuwe pagina die vóór 1 januari opgeleverd is. In de eerste maanden van 2025 wordt ook de overige informatie op deze nieuwe website ingericht. Deze modernisering heeft een aantal voordelen, zoals het verhogen van de veiligheid van de website. Ook is het aanpassen van content en voldoen aan toegankelijkheidseisen eenvoudiger en kost minder tijd. Na oplevering van de volledige website, zal deze geïnspecteerd worden op toegankelijkheid. Bovendien gaat de website fungeren als platform voor de publicaties in het kader van de Woo en toegang tot MijnOmnibuzz.

2.6 Uitvoering leerlingenvervoer Midden-Limburgse gemeenten

De doelen, kernwaarden en missie van Omnibuzz gelden voor alle vervoersvormen waarvan de gemeenten de uitvoering opdragen aan Omnibuzz. Hiervoor verwijzen wij naar het hoofdstuk ‘Over Omnibuzz’.

Leerlingenvervoer Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling en vanaf 1 augustus 2024 ook verantwoordelijk voor de uitvoering van het leerlingenvervoer in de Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Voor de gemeente Roermond regelen wij vanaf diezelfde datum ook het gym- en zwemvervoer. Met deze gemeenten is voor dit vervoer een aparte

Dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten Op hoofdlijnen is de DVO voor alle vervoersvormen gelijk. De invulling van een aantal details, zoals de definitie van het vervoer of de ingangsdatum, is wel maatwerk.

De taakverdeling tussen gemeente en Omnibuzz is vergelijkbaar als die voor het CVV. Omnibuzz is verantwoordelijk voor de aanbesteding van het vervoer. De indicering en aanmelding van de leerlingen wordt door de gemeente gedaan. Omnibuzz neemt vervolgens de administratie over, zorgt voor een goede uitvoering van het vervoer en voert hier contract- en kwaliteitsbeheer op uit. Wij zorgen voor de ritaanname en controle of de route conform afspraak is gepland, factuurcontrole, klachtafhandeling, informatievoorziening, communicatie en rapportage. Tevens organiseren en faciliteren wij het bestuurlijk gremium, zodat besluitvorming over het leerlingenvervoer zorgvuldig kan plaatsvinden. Tenslotte stellen wij jaarlijks de begroting en jaarrekening op en regelen de accountantscontrole.

Inmiddels maken 723 leerlingen gebruik van dit vervoer en ongeveer 1.026 leerlingen van het gym- en zwemvervoer. Dit vervoer betreft geregeld vervoer met vaste routes en vraagt derhalve een totaal andere aansturing. De investeringen met betrekking tot ritbeheersoftware, klantsysteem, rapportagetools en boekhouding zijn op basis van inwoneraantal doorberekend aan de betreffende gemeenten.

Voor een aantal ontwikkelingen, zoals het personeelstekort en de duurzaamheidseisen zien wij mogelijkheden deze risico's te mitigeren omdat onze expertise en ervaring beter benut kunnen worden als wij meerdere vervoersvormen gezamenlijk vanuit Omnibuzz kunnen aansturen. Bovendien vergroten wij door deze bundeling de kansen op realisatie van deze duurzaamheidsambities.

Structureel vraagt leerlingenvervoer relatief weinig beleidsmatige advisering. Hiermee houden wij rekening in de verdeling van de kosten. Binnen twee jaar na aanvang zullen wij deze verhoudingen samen evalueren. Het is denkbaar dat tijdens de looptijd van de contracten de behoefte aan advisering of beleidsontwikkeling op het leerlingenvervoer toeneemt. Voorlopig zijn de uitgangspunten voor onze advisering en beleidsondersteuning nog voornamelijk gericht op het vraagafhankelijk vervoer.

Bedrijfsvoering en verdeelsystematiek kosten

De basis voor de begrotingen van het leerlingenvervoer is de businesscase die aan de besluitvorming tot instroom ten grondslag lag. Voor een consistente begroting houden wij het boekjaar gelijk aan het kalenderjaar; dit loopt dus niet gelijk met een schooljaar. Zo kunnen wij alle vervoersvormen over dezelfde periode verantwoorden in financiële stukken.

De opstartkosten zijn voorlopig gefinancierd door de zes gemeenten die vanaf de start deelnemen. Bij eventuele instroom van nieuwe gemeenten worden deze kosten herverdeeld over alle deelnemende gemeenten. De (deels variabele) structurele kosten worden over dezelfde zes gemeenten verdeeld. Voor het leerlingenvervoer is geen klantbijdrage van toepassing; gemeenten financieren dit vervoer volledig zelf.

Het uitgangspunt is dat de uitvoering van het leerlingenvervoer geen negatief effect heeft op de bestaande dienstverlening voor de 30 deelnemende gemeenten voor de Wmo. De uitvoerende taken in de interne bedrijfsvoering zijn voor Wmo- en leerlingenvervoer apart van elkaar ingericht. Voor de overhead geldt dit niet. Veel ondersteunende/facilitaire taken, zoals huisvesting en management en ook compliance of een wijziging van de GR hebben betrekking op de organisatie Omnibuzz als geheel. Dit staat los van de vervoersvorm. De overheadkosten, die ongeveer 10% van de totale begroting bedragen, worden daarom voor het Wmo- en leerlingenvervoer opgeteld en vervolgens via de vaste verdeelsleutel verdeeld. De overheadkosten voor leerlingenvervoer worden dus verrekend met de overhead van alle 30 deelnemende gemeenten op de Wmo. Op die manier leidt het onderbrengen van het leerlingenvervoer tot een voordeel voor alle deelnemende gemeenten op het Wmo-vervoer.

De ontschotting van verschillende vervoersvormen en een

integrale benadering van het vervoer is bovendien een belangrijk aspect in de visie van Omnibuzz. De uitvoering van leerlingenvervoer kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Bij een uitbreiding van leerlingenvervoer naar andere regio's hebben alle gemeenten (schaal-) voordelen van de investeringen en expertise die hiervoor al (op-) gedaan zijn door Omnibuzz.

Vervoerskosten

De vervoerskosten worden op basis van daadwerkelijk gebruik, middels een gewogen gemiddeld tarief, afgerekend met de gemeenten. Dit gewogen gemiddeld tarief (prijs) is gebaseerd op de middeling van alle perceeltarieven samen.

2.7 Uitvoering jeugdwetvervoer

Jeugdwetvervoer Omnibuzz

De gemeente Weert heeft de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz opdracht verstrekt om per 1 augustus 2024 het opdrachtgeverschap, contractering en contractmanagement van het vervoer in het kader van de Jeugdwet als onderdeel van het doelgroepenvervoer aan de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz uit te voeren. Deze opdracht is weggezet middels een meervoudig onderhandse procedure en gegund op prijs. In deze opdracht is tevens aangegeven dat Omnibuzz samen met de overige Midden-Limburgse gemeenten voorbereidingen zullen treffen voor een Europese aanbesteding van het vervoer in het kader van de Jeugdwet per 1 augustus 2025.

De gemeenten Weert, Nederweert, Roermond, Maasgouw en Echt-Susteren hebben Omnibuzz in dit kader gevraagd een aantal aspecten inzichtelijk te maken, zodat zij het college kunnen adviseren over het al dan niet opdragen van dit vervoer aan Omnibuzz.

Het doel is het jeugdwetvervoer op te dragen aan Omnibuzz. Hiervoor is een businesscase uitgewerkt, die gebaseerd, is op het verzoek van gemeente Weert en op de businesscase voor het leerlingenvervoer in 2023 omdat het leerlingenvervoer veel lijkt op het jeugdwetvervoer.

Eind 2024 hebben de colleges van de betreffende gemeenten een besluit hierover genomen. De gemeenten Weert, Nederweert, Maasgouw en Echt-Susteren hebben het jeugdwetvervoer opdragen aan Omnibuzz en besloten tot het aangaan van de DVO. Deze DVO zal begin 2025 worden afgesloten. Tevens is besloten in de aanbesteding ruimte te houden voor mogelijke instroom in een later stadium van de gemeenten Roerdalen en Roermond.

De DVO zal worden vormgegeven volgens de door het algemeen bestuur vastgestelde uitgangspunten. In de basis komt dit grotendeels overeen met de DVO's voor de andere vervoersvormen. De taakverdeling tussen gemeente en Omnibuzz is immers ook in grote mate vergelijkbaar met de andere vervoersvormen. Dat betekent dat Omnibuzz verantwoordelijk is voor de aanbesteding van het vervoer. De indicering en aanmelding van de leerlingen wordt door de gemeente gedaan. Omnibuzz neemt vervolgens de administratie over, zorgt voor een goede uitvoering van het vervoer en voert hier contract- en kwaliteitsbeheer op uit. Wij zorgen tevens voor de ritaanname en controle op de routeplanning, factuurcontrole, klachtafhandeling, informatievoorziening, communicatie en rapportage. Tenslotte stellen wij jaarlijks de begroting en jaarrekening op en regelen de accountantscontrole.

Omnibuzz organiseert en faciliteert een apart bestuurlijk gremium, zodat besluitvorming over het jeugdwetvervoer zorgvuldig kan plaatsvinden. Aangezien het jeugdwetvervoer bij (sommige gemeenten bij) andere bestuurders is belegd dan het leerlingenvervoer, zullen wij voor het jeugdwetvervoer een aparte bestuurlijke commissie instellen. Dit zal na besluitvorming in de verschillende colleges in de loop van 2025 plaatsvinden.

De eerste helft van 2025 staat in het teken van de aanbesteding en de voorbereiding op de implementatie van het jeugdwetvervoer. In augustus 2025 starten wij met de daadwerkelijke uitvoering van dit vervoer. Naar verwachting ligt het aantal jeugdigen tussen de 20 en de 30. De verwachting is dat het jeugdwetvervoer structureel relatief weinig beleidsmatige advisering vraagt. Voorlopig zijn de

uitgangspunten voor onze advisering en beleidsondersteuning dus nog voornamelijk gericht op het vraagafhankelijk vervoer.

Bedrijfsvoering en verdeelsystematiek kosten

Het centraal aansturen van meerdere vormen van doelgroepenvervoer vormt een belangrijke pijler voor de oprichting van Omnibuzz. Het jeugdwetvervoer is een logisch vervolg op het onderbrengen van het leerlingenvervoer en gym- en zwemvervoer, waarvan de uitvoering in augustus 2024 is gestart. Het jeugdwetvervoer kan goed gecombineerd worden met de uitvoering van het leerlingenvervoer. Beide vervoersvormen zijn routegebonden vervoer voor jeugdigen. Vaak maakt een jeugdige zowel gebruik van jeugdwetvervoer als van het leerlingenvervoer. Er zijn echter ook verschillen; de 35 jeugdigen in het jeugdwetvervoer zijn niet te vergelijken met de 650 leerlingen in het leerlingenvervoer.

De instroom van dit vervoer levert alle deelnemende gemeenten een schaalvoordeel op. Vanwege het beperkte vervoersvolume is dit voordeel overigens zeer gering. Voor de kostenverdeling van deze taken onder de deelnemende gemeenten, worden in principe dezelfde uitgangspunten aangehouden als in het leerlingenvervoer.

De doelen, kernwaarden en missie van Omnibuzz gelden voor alle vervoersvormen waarvan de gemeenten de uitvoering opdragen aan Omnibuzz. Hiervoor verwijzen wij naar het hoofdstuk ‘Over Omnibuzz’.

Vervoerskosten

De vervoerskosten worden op basis van daadwerkelijk gebruik, middels een gewogen gemiddelde tarief vervoerders oftewel één gemeentelijk tarief, afgerekend met de gemeenten. Alle perceeltarieven samen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief (prijs) voor de gemeenten waarbij per gemeente op basis van realisatie en toeslagen (hoeveelheid) wordt afgerekend. De gunning verwachten wij in april af te ronden. Na definitieve gunning kan dit tarief berekend worden.

3 De beleidsbegroting

3. De beleidsbegroting

3.1 Programma Omnibuzz-vervoer

Wat willen wij bereiken?

Omnibuzz heeft haar missie vertaald in enkele concrete doelstellingen. De doelstellingen zijn:

- Iedere doelgroep passend en tijdig vervoer bieden.
- Continu werken aan kwaliteitsverbetering.
- Het bevorderen van de zelfredzaamheid van de burger en het zo veel als mogelijk gebruikmaken van algemeen toegankelijke (voorliggende) voorzieningen.
- Vervoersuitgaven beheersbaar houden en vervoer blijven uitvoeren binnen de gemeentelijke begrotingen.
- Grip op de interne organisatie, ondanks de toenemende (wettelijke) verplichtingen.

Wat gaan wij ervoor doen in het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer?

Voor de deelnemende gemeenten staat het bieden van passend en tijdig vervoer voorop. Dat vervoer moet voor gemeenten en klanten betaalbaar blijven. Door samenwerking binnen Omnibuzz wordt efficiënt met de middelen omgegaan en ontwikkelen wij samen vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid. Door deze manier van (samen-)werken gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de klant. Samengevat zal Omnibuzz in 2026-2029 de volgende taken uitvoeren of ontwikkelen:

- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Uitvoeren van concrete onderzoeken op basis van de verschillende aspecten uit het onderzoeksrapport over de integratie tussen OV- en doelgroepenvervoer.
- Doorontwikkelen van de VEP om het gebruik van OV te optimaliseren.
- Doorontwikkelen mogelijkheden voor maatwerk naar aanleiding van de groeiende zorgbehoefte, met oog voor kwaliteit en binnen de beheersbaarheid en de realiteit in de vervoerssector (chauffeurstekorten).
- (Data gedreven) onderzoek naar klant- en vervoersontwikkeling en eventuele prognoses.
- Doorontwikkelen van concepten om een efficiënte planning en uitvoering te bevorderen, met specifieke aandacht voor piekspreiding.
- Doorontwikkeling MijnOmnibuzz dat het reizen gemakkelijker maakt en de efficiëntie van de bedrijfsvoering bevordert.
- Het organiseren en faciliteren van instroom van ander vervoer, indien wenselijk.
- Advisering en uitwerking voorstellen voor omzetting vervoerssysteem voor klanten en vervoerders van zones naar kilometers.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.

Wat gaan wij ervoor doen in het leerlingenvervoer?

Voor de deelnemende gemeenten staat het bieden van passend en tijdig vervoer voorop. Dat vervoer moet betaalbaar blijven. Door samenwerking binnen Omnibuzz wordt efficiënt met de middelen omgegaan en ontwikkelen wij samen vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid. Door deze manier van (samen-)werken gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de

gebruikers van het vervoer. Samengevat zal Omnibuzz in 2026-2029 de volgende taken uitvoeren of ontwikkelen:

- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.

Wat gaan wij ervoor doen in het jeugdwetvervoer?

Voor de deelnemende gemeenten staat het bieden van passend en tijdig vervoer voorop. Dat vervoer moet betaalbaar blijven. Door samenwerking binnen Omnibuzz wordt efficiënt met de middelen omgegaan en ontwikkelen wij samen vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid. Door deze manier van (samen-)werken gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de gebruiker van het vervoer. Samengevat zal Omnibuzz in 2026-2029 de volgende taken uitvoeren of ontwikkelen:

- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.

Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?

De programma-indeling voor Omnibuzz is weergegeven in tabel ‘Begroting 2026-0’.

Tabel Begroting 2026-0

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 4.782.447	€ 4.782.447
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 25.480.595	€ 25.480.595
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 869.612	€ 869.612
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 100.000	€ 19.133	€ -80.867
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 4.782.447	€ -	€ -4.782.447
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 25.443.603	€ -	€ -25.443.603
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 869.612	€ -	€ -869.612
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 3.243.024	€ 3.243.024	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 8.381	€ 8.381	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 60.194	€ 60.194	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Bestemmingsreserve ICT			
0.10 mutaties reserve		€ -6.125	
Structureel saldo van baten en lasten	€ 34.507.261	€ 34.507.261	€ -
Incidenteel			
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ -	€ -	€ -
Structureel en reëel evenwicht	€ 34.507.261	€ 34.507.261	€ -

Voor de verdeling van baten en lasten naar taakvelden is aansluiting gezocht bij hetgeen het BBV hieromtrent voorschrijft (IV3). Uitgangspunt is dat baten en lasten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan taken, activiteiten, en producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd.

Voor de splitsing van de structurele en incidentele baten en lasten en het daarbij behorend structureel evenwicht wordt

verwezen naar de tabel ‘Rekening per programma’.

Omnibuzz kent slechts een beperkt aantal taakvelden. Onder het taakveld ‘Overhead’ zijn, conform de ‘Notitie overhead’ in het kader van het BBV, alle kosten opgenomen die betrekking hebben op sturing en ondersteuning van het primaire proces. Omnibuzz kent slechts een beperkt aantal taakvelden. Onder het taakveld ‘Overhead’ zijn, conform de ‘Notitie overhead’ in het kader van het BBV, alle kosten opgenomen die betrekking hebben op sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Tot de kosten van overhead worden in ieder geval de volgende zaken gerekend:

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
- Personeel en organisatie.
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
- In- en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie.
- Juridische zaken.
- Bestuurszaken en -ondersteuning.
- Informatievoorziening en automatisering.
- Facilitaire zaken en huisvesting.
- Documentaire informatievoorziening.
- Managementondersteuning van het primaire proces.
- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).

Onder 0.5 ‘Treasury’ zijn de rente- en bankkosten opgenomen. Voor de begroting 2026-0 bestaat dit bedrag zowel uit renteopbrengsten als bankkosten. Op basis van het gestegen rentetarief verwachten wij renteopbrengsten van € 100.000,- voor 2026. Met kosten van eventuele externe financiering is geen rekening gehouden.

De kosten die direct toe te rekenen zijn aan het Wmo-doelgroepenvervoer zijn opgenomen onder het taakveld 6.6 ‘Maatwerkvoorzieningen (Wmo)’. Dit zijn de vervoerslasten en de lasten van de afdeling uitvoering (ritreservering), exclusief de lasten van de manager uitvoering, die conform definitie overhead toegerekend worden aan de overhead. Ook zijn hierin de lasten meegenomen van de afdeling klantenservice en de lasten gekoppeld aan klachtenmanagement, klanttevredenheid, de bonus/malus regeling en dergelijke. De hieronder opgenomen lasten bestaan wederom uit loon- en beheerkosten. Daarnaast nemen wij het GGZ-vervoer weer op in onze begroting. Dit doen wij onder taakveld ‘6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)’. Hiermee zijn wij gedurende 2022 gestart voor de gemeente Roermond. Inmiddels verzorgen wij dit vervoer ook voor de gemeenten Nederweert en Weert. Daarnaast zijn wij ook gestart met een nieuwe aanbesteding voor dit vervoer voor de gemeenten Echt-Susteren en Maasgouw. Met het vervoer voor deze gemeenten starten wij op 1 augustus 2025.

Ook nemen wij dit jaar weer het leerlingenvervoer (LLV) op in onze begroting. Hiermee zijn wij in augustus 2024 gestart voor de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Dit doen wij onder taakveld 4.3 ‘Onderwijs en leerlingenzaken’.

Wij maken daarom ook wederom een splitsing in de overheadkosten tussen het Wmo-vervoer, het GGZ-vervoer en het LLV. Dit is terug te vinden in de tabel onder 0.4 ‘Overhead Wmo’, 0.4 ‘Overhead GGZ’ en 0.4 ‘Overhead LLV’. Er vindt ook een interne doorbelasting plaats van indirecte vervoerskosten en overheadskosten van het Wmo-vervoer naar het GGZ-vervoer,

een interne doorbelasting van de overheadkosten van het Wmo-vervoer naar het LLV én een interne doorbelasting van de indirecte vervoerskosten van het LLV naar het GGZ-vervoer.

De baten voor taakveld 0.4 bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen. De baten voor taakvelden 4.3, 6.6 en 6.72c bestaan eveneens uit gemeentelijke bijdragen. De financiële uitgangspunten voor deze begroting staan vermeld paragraaf 4.1 'Financiële kaders' op pagina 36.

Beleidsindicatoren

Met de invoering van het vernieuwde 'Besluit begroting en verantwoording', ingaand voor begrotingen en programmaverantwoordingen vanaf 2017, dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Met deze beleidsindicatoren worden de effecten van het beleid toegelicht. In de tabel zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren opgenomen.

Indicator	2026-0	Eenheid	Bron
Formatie	0,056	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezetting	0,056	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,98	kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	0,4%	kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting
Overhead	9,60%	% van totale lasten	Eigen begroting

Op basis van de onder 'Overhead' opgenomen lasten bedraagt deze 9,60% van de totale lasten. Omnibuzz wil deze factor in de komende jaren van groei van activiteiten zo stabiel mogelijk te houden.

3.2 Paragrafen

In het kader van artikel 9 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement.
- Financiering.
- Bedrijfsvoering.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als het vermogen dat nodig is om incidentele niet voorziene tegenvallers te kunnen opvangen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties schrijft in artikel 11 van het nieuwe 'Besluit begroting en verantwoording' het volgende voor:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandsratio is een verhoudingsgetal, tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het op basis van de risicoanalyse bepaalde benodigde weerstandsvermogen.

Onderstaand wordt de weerstandsratio aangegeven als een directe confrontatie tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de risico's. Als onverhoopt veel risico's optreden, kan dit betekenen dat de deelnemende gemeenten rekening moeten houden met aanvullende bijdragen om tekorten en risico's te dekken.

Algemene reserve	Benodigde weerstandscapaciteit totaal risico	Weerstandsratio
€ 725.949	€ 760.000	0,96

De minimale omvang van de algemene reserve is op 20 december 2023 vastgesteld op € 550.000,-. Met dit minimum wordt met name het risico dat een van de vervoerders (taxibedrijven) failliet gaat afgedekt, alsmede de risico's van digitale dreigingen. Daarnaast biedt dit minimum voldoende dekking voor de financiering van eventuele investeringen.

Risicomanagement

Het beleid van Omnibuzz is zodanig ingericht dat minimaal één keer per 5 jaar de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd dient te worden. Medio 2023 is de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd en op 20 december 2023 is deze vastgesteld door het algemeen bestuur. Bij deze actualisatie is ook de inventarisatie van de belangrijkste risico's waarmee Omnibuzz kan worden geconfronteerd geactualiseerd.

Op basis van deze risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen is een inschatting gemaakt van de financiële impact en de kans dat de risico's zich voordoen. Dit vormt de basis voor het bepalen van het weerstandvermogen.

De belangrijkste geïdentificeerde risico's zijn:

Risico's	Politiek	Strategisch	Proces	Personeel	ICT	Financieel	Kwaliteit
Economische kwetsbaarheid taxibedrijven		✔					
Gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer			✔	✔			✔
Afhankelijkheid leveranciers ICT							
Digitale dreigingen					✔		

Rekening houdende met de beheersmaatregelen die beschikbaar zijn om deze risico's te mitigeren en de mate waarin de risico's reeds in de eerdere begroting zijn doorgerekend, wordt de maximale impact geschat op € 760.000,-.

Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de planning & control cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz geconfronteerd wordt af te dekken. Een overzicht van de kernrisico's is opgenomen in de bijlagen vanaf pagina 54. De vaststelling is geldend totdat de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' opnieuw zal worden geactualiseerd.

Primo 2024 was het saldo van de algemene reserve € 900.000,–. Na akkoord van het algemeenbestuur op 18 december 2024 is € 174.051,– onttrokken aan de algemene reserve, ter compensatie van de misgelopen klant opbrengsten als gevolg van het niet toepassen van de LTI. Na onttrekking en uitbetaling hiervan aan de gemeenten, resteert ultimo 2024 een saldo ad € 725.949,–. Het saldo van de algemene reserve ligt hiermee binnen de in december 2023 vastgestelde bandbreedte.

Geprognosticeerde balans 2026-0

Activa	31-dec-2025	31-dec-2026	Passiva	31-dec-2025	31-dec-2026
Vaste activa	€	€	Vaste passiva	€	€
Materiële vaste activa:			Algemene reserve	725.949	725.949
Investeringen met een economisch nut	264.054	228.937	Egalisatiereserve	-	-
			Bestemmingsreserve	59.566	53.442
Financiële vaste activa	-	-	Resultaat voor bestemming Wmo	-	-
			Resultaat voor bestemming GGZ	-	-
			Resultaat voor bestemming LLV	-	-
Totaal vaste activa	264.054	228.937	Totaal vaste passiva	785.515	779.391
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:			Netto-vlottende schulden:		
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.868.396	6.121.294	Overige schulden	1.569.615	1.820.401
			Overlopende passiva:		
Overige vorderingen	459.346	541.412	Te betalen verplichtingen	621.136	828.181
Liquide middelen	652.652	802.925	Voorschotbedragen:		
Overlopende activa	263.387	338.955	Overige Nederlandse overheidslichamen	4.531.569	4.605.550
Totaal vlottende activa	7.243.782	7.804.586	Totaal vlottende passiva	6.722.320	7.254.133
Totaal generaal	7.507.836	8.033.523	Totaal generaal	7.507.836	8.033.523

De balansposten 'Vlottende activa' en 'Vlottende passiva' zijn voor 2026 begroot door het gewogen gemiddelde van de afgelopen drie jaren te nemen (incidentele posten buiten beschouwing gelaten) of, waar mogelijk, een zo accuraat mogelijke inschatting van de balanspost te maken.

Het eigen vermogen is begroot door een zo goed mogelijke inschatting te geven van de reserves en voorzieningen op basis van de nu bekende risico's. Hierbij is rekening gehouden met de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' die in 2023 is vastgesteld door het algemeen bestuur, alsmede met de huidige weerstandscapaciteit.

Kengetallen

In het kader van artikel 11 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende kengetallen opgenomen:

- Netto schuldquote.
- Solvabiliteitsratio.
- Structurele exploitatieruimte.
- Grondexploitatie.
- Belastingcapaciteit.

Kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Onderstaand volgt een korte toelichting op de voorgeschreven kengetallen:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan.
- De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te kunnen dragen of welke structurele stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is.
- De grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten (niet van toepassing voor Omnibuzz).
- De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde (niet van toepassing op Omnibuzz).

De uitkomsten van deze vijf kengetallen worden voor het begrotingsjaar 2026-0 (t) en meerjarenperspectief 2027-2029 weergegeven in de volgende tabellen.

Tabel Begrotingsjaar 2026-0

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	2024	2025-1	2026-0
Netto schuldquote	2%	0,59%	0,4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2%	0,59%	0,4%
Solvabiliteitsratio	14%	10,46%	9,7%
Structurele exploitatieruimte	0%	0,00%	0,00%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Tabel Begrotingsjaar 2027-2029

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	2027	2028	2029
Netto schuldquote	0,68%	0,13%	-0,03%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,68%	0,13%	-0,03%
Solvabiliteitsratio	9,62%	9,65%	9,45%
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0%	0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Voor 2026-0 (t) en meerjarenperspectief 2027-2029 is de geprognosticeerde balans 2025-1 en meerjarenraming of een gemiddelde van de afgelopen drie jaren als basis gebruikt om de kengetallen te berekenen. Voor 2024 (t-2) zijn de gerealiseerde cijfers uit de conceptjaarrekening gebruikt.

Voor 2025-1 zijn de cijfers uit de concept begrotingswijziging overgenomen.

Omdat in 2024 de resultaatbestemming nog is opgenomen, ontstaat er een vertekend beeld. Hierdoor lijkt het verschil tussen de solvabiliteitsratio's van 2024 en de andere jaren groter dan het daadwerkelijk is. De solvabiliteitsratio van 2026 is 9,7%, hetgeen betekent dat voor 2026-0 (t) 9,7% van het totale vermogen uit eigen vermogen bestaat. Hoe hoger dit percentage, hoe beter.

De uitkomst van de netto schuldquote is 0,4%. Dit komt omdat Omnibuzz relatief weinig vreemd vermogen heeft aangetrokken.

De structurele exploitatieruimte bedraagt voor 2026 -0,02%. Voor 2026 zijn geen incidentele baten of lasten voorzien. Tekorten worden aangevuld en overschotten vloeien terug naar de gemeenten.

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Omnibuzz niet van toepassing.

Financiering

Treasury

De financiering van Omnibuzz bestaat uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Omdat inkomsten en uitgaven niet altijd synchroon lopen en verplichtingen zijn aangegaan om op bepaalde tijden kosten te betalen, bestaat de mogelijkheid om geld te lenen middels de bestaande kredietfaciliteit. De hieraan verbonden kosten worden opgenomen als kapitaallasten.

Voor de begroting 2026-0 en het meerjarenperspectief 2027-2029 zijn geen kosten begroot voor kredietfaciliteiten.

Vanuit de in 2018 gevormde bestemmingsreserve 'ICT' valt ieder jaar het afschrijvingsdeel voor de in het jaar 2018 en 2019 geïnvesteerde activa vrij ter financiering van de afschrijvingslasten. In de begroting 2026-0 en het meerjarenperspectief 2027-2029 bedraagt dit afschrijvingsdeel € 6.125,- per jaar.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan tot welk bedrag korte financiering mogelijk is. Onder korte financiering wordt in de Wet FIDO verstaan leningen met een rente typische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald als een percentage van het begrotingstotaal. Bij ministeriële regeling is dit percentage voor Omnibuzz vastgesteld op 8,2%. Concreet betekent dit dat de netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden. Omnibuzz zal naar verwachting binnen de kasgeldlimiet blijven.

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottende schuld
Kwartaal 1	€ 6.855.273	€ 7.383.983	€ -528.709
Kwartaal 2	€ 6.988.226	€ 7.524.184	€ -535.957
Kwartaal 3	€ 7.121.180	€ 7.664.385	€ -543.205
Kwartaal 4	€ 7.254.133	€ 7.804.586	€ -550.453
(4) Gemiddelde van kwartalen	€ 7.054.703	€ 7.594.284	€ -539.581
(6) Ruimte onder kasgeldlimiet	€ 539.581		
(5) Berekening kasgeldlimiet			
(7) Omvang begroting per 1 januari 2024		€ 34.507.261	
(8) in procenten van de grondslag		8,2%	
(5) = (7) x (8) Kasgeldlimiet:		€ 2.829.595	
Ruimte (+) / overschrijding (-) (6) + (5)		€ 3.369.177	

De (verwachte) netto vlottende schuld per kwartaal is gebaseerd op de geprognosticeerde balans.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is direct gerelateerd aan het budgettaire risico en heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat overtollige publieke middelen worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Decentrale overheden krijgen op de deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt bij leningen die ze op de markt aangaat. Voor decentrale overheden is het gevolg hiervan dat uitstaande beleggingen bij het vrijvallen niet kunnen worden herbelegd en naar de rekening courant gaan. Daar kunnen ze hoogstens als deposito worden weggezet tegen de dan geldende rente op Nederlandse staatsobligaties. Er is sprake van een drempelbedrag dat Omnibuzz buiten de schatkist mag aanhouden. Voor Omnibuzz is het drempelbedrag vastgesteld op € 1.000.000,-. Het feitelijke bedrag is voor Omnibuzz rond de € 900.000,-. Dit saldo wordt daarmee niet als overtollig beschouwd.

De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de Wet

HOF. De middellange termijndoelstelling is het op termijn verkrijgen van begrotingsevenwicht in stappen van 0,5% bbp per jaar.

Omdat ook gemeenten, provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact.

Het EMU-saldo volgt uit de tabel:

	Omschrijving	2025-1 Begroting x € 1.000	2026-0 Begroting x € 1.000	2027 Begroting x € 1.000	2028 Begroting x € 1.000	2029 Begroting x € 1.000
		Huidig begro-tingsjaar	Volgend begro-tingsjaar	Volgend begro-tingsjaar t+2	Volgend begro-tingsjaar t+3	t+4
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	0	0	0	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	56	56	62	56	53
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:					
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:					
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten	0	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	56	56	62	56	53

Het EMU-saldo wordt berekend door op het exploitatiesaldo de afschrijvingen, investeringen en mutaties van reserves te corrigeren. Omdat Omnibuzz kostenneutraal begroot, leiden eventuele investeringen in 2026 in materiële vaste activa

tot een mutatie in het EMU-saldo. Tevens drukken de afschrijvingen op de exploitatie die, conform de financiële uitgangspunten, niet gedekt worden door de algemene reserve. Per saldo wordt hierdoor voor 2026-0 een EMU-saldo ad € 56.000,- begroot.

Bedrijfsvoering

Sturingsprincipes

Sinds de totstandkoming van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz, heeft Omnibuzz zich ontwikkeld tot een compacte en doelmatige organisatie. De organisatie is hierbij ingericht op basis van een aantal sturingsprincipes die behouden blijven. Daarnaast vraagt de groei en ontwikkeling van de organisatie om een aantal nieuwe sturingsprincipes.

De volgende principes worden door Omnibuzz bij de keuzes omtrent inrichting van de werkorganisatie gehanteerd:

Kwaliteit en klantgerichtheid

Kwaliteit en klantgerichtheid staan voorop bij alle inrichtingsvraagstukken. Dit uit zich naar alle betrokkenen, van klanten tot vervoerders en van gemeenten tot de Provincie Limburg.

Professionaliteit

Omnibuzz organiseert haar werkorganisatie op een professionele manier. Uitgangspunt hierbij is dat de organisatie-inrichting en -sturing faciliterend moeten zijn voor de medewerkers.

Doelmatigheid

De werkorganisatie wordt doelmatig ingericht. Dat wil zeggen dat binnen de geldende kwaliteitskaders en taakstelling een zo efficiënt mogelijke organisatie wordt ingericht.

Lerende organisatie

Omnibuzz is een organisatie in groei en in ontwikkeling. Dit betekent dat processen, systemen en werkwijzen voortdurend worden geoptimaliseerd. Omnibuzz stimuleert haar medewerkers bij te dragen aan het principe van een lerende organisatie.

Good governance

De organisatie wordt ingericht op basis van de principes van good governance en met inachtneming van de bepalingen van de wet 'Gemeenschappelijke Regelingen'.

Belastingdienst

In 2017 heeft de Belastingdienst Omnibuzz vrijgesteld van de vennootschapsbelasting op basis van de dienstverleningsovereenkomsten-vrijstelling.

In 2018 heeft de Belastingdienst het standpunt ingenomen dat Omnibuzz btw in rekening dient te brengen over de gemeentelijke bijdrage (vervoer 9%, overige kosten 21%). Dit heeft tot gevolg gehad dat de fiscale afhandeling van het ondernemershandelen in het kader van de vervoersbeweging van Omnibuzz per 1 april 2019 is teruggevallen naar de individuele gemeenten.

Bestuurlijke structuur

De bestuurlijke structuur wordt gevormd door een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 30 leden met 38 stemmen.

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door een zevental leden:

- 4 leden vanuit Zuid-Limburg.
- 3 leden vanuit Noord- en Midden-Limburg.

De directeur van Omnibuzz legt verantwoording af aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

In de nadere uitwerking van de verordeningen van dagelijks bestuur en algemeen bestuur, alsmede de organisatie- en directieverordening, is de relatie met het dagelijks bestuur en algemeen bestuur nader geregeld.

Structuur werkorganisatie

Omnibuzz staat onder aansturing van een éénhoofdige directie. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur en geeft leiding aan de werkorganisatie.

Binnen de werkorganisatie worden twee afdelingen onderscheiden die elk onder aansturing staan van een manager:

- Uitvoering, waaronder ritreservering en tactische regievoering.
- Bedrijfsvoering, waaronder ICT, financiële administratie, finance & control en klantenservice.

Naast deze afdelingen wordt een aantal staffuncties onderscheiden, die onder aansturing van de directeur vallen.

De afdelingsmanagers vormen samen met de directeur het managementteam.

Het formatieoverzicht is in 2024 geactualiseerd en op 13 november 2024 door het dagelijks bestuur vastgesteld. Deze actualisatie heeft de hiernavolgende verwachte bezettingen tot gevolg.

Afdeling uitvoering

De afdeling uitvoering kent de volgende verwachte bezetting:

Functie	Fte
Manager uitvoering	1,00
Teamleider ritreservering	4,00
Medewerkers ritreservering	22,45
Regiemedewerkers	3,56
Consulent klantcontact	0,67
Afdeling uitvoering totaal	31,68

Afdeling bedrijfsvoering

De afdeling bedrijfsvoering zal naar verwachting de volgende bezetting kennen in 2025:

Functie	Fte
Manager bedrijfsvoering	0,9
Teamleider financiële Administratie	1,00
Financieel medewerkers A	2,82
Financieel medewerkers B	0,83
Teamleider klantenservice	1,00
Medewerker klantenservice	7,10
Medewerker applicatiebeheer	0,67
Medewerker ICT	0,90
Medewerker LLV	1,33
Medewerker MijnOmnibuzz/KTO/projecten	1,00
Medewerker finance & control	0,90
Afdeling bedrijfsvoering totaal	18,45

Staffuncties

De staffuncties zien er naar verwachting als volgt uit:

Functie	Fte
Directeur	1,00
HR beleidsadviseur	1,00
HR consulent	0,78
HR assistent	0,16
Adviseur projecten	4,80
Medewerker Officemanagement/Directiesecretaresse	0,72
Management assistent	0,67
Communicatieadviseur	0,50
Coördinator klachtenafhandeling	1,00
Medewerker klachtenafhandeling	0,89
Preventiemedewerker	0,10
Medewerker databeheer en -analyse	0,67
Afdeling staf totaal	12,29

De totale structurele bezetting van Omnibuzz is 62,72 fte. Hierin is 0,30 fte opgenomen voor invulling van de OR-activiteiten. Dit is een toename van 2,69 fte ten opzichte van hetgeen is begroot in 2026-0.

Het verloop van de bezetting over de jaren is als volgt:

Afdeling	2025	2026	2027	2028	2029
Uitvoering	31,68	31,68	31,68	31,68	31,68
Bedrijfsvoering	18,45	18,45	18,45	18,45	18,45
Staf	12,29	12,29	12,29	12,29	12,29
OR	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Externe expertise	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	62,72	62,72	62,72	62,72	62,72

4 Financiële begroting

4. Financiële begroting

4.1 Financiële kaders

Aan de begroting 2026-0 ligt een aantal financiële uitgangspunten ten grondslag. Deze uitgangspunten vloeien deels voort uit eerdere besluiten die het bestuur heeft genomen, deels uit gemaakte contractuele afspraken en deels uit het financieel economisch beleid van Omnibuzz.

De financiële uitgangspunten voor de begroting 2026 en het MJP 2027 tot en met 2029 zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 november 2024 en hieronder weergegeven.

Onderstaand lichten wij deze toe:

1. De gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode twee jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (t-2) worden als uitgangspunt genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal ritten en kilometers per gemeente. Voor de begroting 2026 vormt het begrote vervoersvolume 2025 (gebaseerd op realisatie 2024 plus opslagpercentage) op gemeenteniveau het uitgangspunt.
2. Op de vervoerscijfers zoals genoemd onder 1 wordt een generieke opslag van 2,5% toegepast om de toekomstige groei in de vervoersvraag binnen de begroting op te vangen.
3. De individuele gemeenten hebben de mogelijkheid naar wens een alternatief opslagpercentage toe te passen om een hogere (of lagere) verwachte stijging van het vervoersvolume op gemeenteniveau (zie 2) op te vangen. Dit individueel opslagpercentage kan op maat worden ingerekend.
4. Het vervoerstarief 2026 wordt geïndexeerd met het gemiddelde van de twee bekendgemaakte NEA-indexen van 2024 en 2025 (2,5%). Voor het vervoerstarief wordt gerekend met het voorcalculatorisch tarief op basis van de afgegeven tarieven in de vervoerscontracten plus een verhoging van 2,5%.
5. De gehanteerde vervoersprijs is de prijs die voortvloeit uit de aanbesteding, het addendum op vervoerscontracten en de afspraken gemaakt in het kader van de afrekensystematiek. Het tarief voor 2026 wordt gebaseerd op het voorcalculatorisch tarief voor 2025. Dit tarief wordt verhoogd met de NEA-index (zie 5).
6. Indexatie van de salariscomponent gebeurt op basis van de beschikbare meest actuele cao-informatie of een op deze informatie te baseren schatting. Voor 2026 en de hierop volgende jaren wordt gewerkt met een indexpercentage van 2,0%.
7. De overheadkosten 2026 zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke nieuwe inschatting van de diverse kostencomponenten of inflatievolgende ontwikkeling op basis van een geschatte index. Voor 2026 wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de middellange termijnplanning MEV van het CPB, zijnde 3,0%.
8. Alle vervoerskosten worden, conform uitgangspunt uit de notitie afrekensystematiek, op basis van daadwerkelijk gebruik met de deelnemende gemeenten afgerekend.
9. De afrekensystematiek voor de indirecte vervoerskosten (zoals loonkosten ritreservering en klantenservice) gebeurt op basis van het aantal ritten. In de begroting zal het aantal ritten uit 2024 opgenomen worden. Bij de afrekening wordt het gerealiseerd aantal ritten 2026 e.v. als basis genomen.
10. De afrekensystematiek voor de overheadkosten conform ‘Notitie overhead Commissie BBV/IV3)’ (bijvoorbeeld loonkosten staf en directie, facilitaire zaken) gebeurt op basis van het aantal inwoners (gebaseerd op CBS-gegevens peildatum 1-1-2026).
11. In de begroting 2026 wordt ervan uitgegaan dat de algemene reserve minimaal € 550.000,- bedraagt conform de vastgestelde ‘Nota Reserves, Voorzieningen en Risicomanagement 2023’.

12 In de overheadkosten is een post onvoorzien opgenomen conform voorschrift BBV. Deze post wordt gesteld op € 50.000,-.
13 Alle bedragen zijn weergegeven exclusief btw.

Additionele uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2026-2028

14 Het vervoersvolume van de begroting 2026 geldt ook als uitgangspunt voor de jaren van de meerjarenbegroting. Er wordt daarbij uitgegaan van een jaarlijkse stijging van 1% voor de jaren 2027-2029.
15 De vervoerstarieven voor de meerjarenbegroting 2027-2029 worden jaarlijks geïndexeerd met het eerdergenoemde gemiddelde van de twee NEA-indexen van 2024 en 2025 (2,5%).
16 Voor indexatie van de overheadkosten wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de CEP middellange termijnplanning van het CPB. Voor 2027 bedraagt deze 2,4%, voor 2028 en 2029 is dit 2,3%.

Additionele uitgangspunten GGZ-vervoer (alleen voor gemeenten waarvoor dit van toepassing is)

17 Investeringen worden doorbelast middels de verdeelsleutel Wmo-GGZ op basis van het aantal geïndiceerde reizigers op 1 januari van het begrotingsjaar.
18 Vervoerkosten worden bepaald middels gewogen gemiddelde tarief vervoerders: 1 gemeentelijk tarief per contractsoort. Alle perceeltarieven tezamen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief (prijs) voor de gemeenten, waarbij per gemeente op basis van realisatie en toeslagen (hoeveelheid) wordt afgerekend.
19 Verdeelsleutel interne doorbelasting Wmo-GGZ: overheadkosten worden verdeeld op basis van het aantal geïndiceerde reizigers op 1 januari van het begrotingsjaar.
20 Verdeelsleutel interne doorbelasting LLV - GGZ: indirecte vervoerskosten worden alleen voor noodzakelijke gezamenlijke kosten GGZ en LLV (bijvoorbeeld Smartwheels en klantenservice jeugdwetvervoer) op basis van het aantal ritten verdeeld.
21 Binnen het GGZ-vervoer worden de volgende variabelen gebruikt om de kosten tussen de deelnemende gemeenten te verdelen: het aantal kilometers voor de directe vervoerskosten; het aantal ritten voor de indirecte vervoerskosten en het aantal inwoners voor de overheadkosten.
22 Als uitgangspunt worden de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (t-1) genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal ritten en kilometers per gemeente. Voor de begroting 2025-1 is het uitgangspunt het gerealiseerde vervoersvolume in 2024 op gemeenteniveau.

Additionele uitgangspunten leerlingenvervoer (LLV) (alleen voor gemeenten waarvoor dit van toepassing is)

23 Verdeelsleutel interne doorbelasting Wmo-LLV: overhead op basis van het aantal geïndiceerde reizigers op 1 januari van het begrotingsjaar.
24 Verdeelsleutel gemeenten binnen LLV-vervoer: kilometers voor directe vervoerskosten, inwoners voor overheadkosten en aantal ritten voor indirecte vervoerskosten.
25 Vervoerkosten middels gewogen gemiddelde tarief vervoerders: 1 gemeentelijk tarief. Alle perceeltarieven tezamen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief voor de gemeenten (dit geldt ook voor de toeslagen). Op basis van realisatie en toeslagen worden deze per gemeente afgerekend.
26 Als uitgangspunt worden de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (t-1) genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal ritten en kilometers per gemeente. Voor de begroting 2025-1 is het uitgangspunt het gerealiseerde vervoersvolume in 2024 op gemeenteniveau.

4.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 4.782.447	€ 4.782.447
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 25.480.595	€ 25.480.595
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 869.612	€ 869.612
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 100.000	€ 19.133	€ -80.867
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 4.782.447	€ -	€ -4.782.447
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 25.443.603	€ -	€ -25.443.603
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 869.612	€ -	€ -869.612
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 3.243.024	€ 3.243.024	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 8.381	€ 8.381	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 60.194	€ 60.194	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Bestemmingsreserve ICT			
0.10 mutaties reserve		€ -6.125	
Structureel saldo van baten en lasten	€ 34.507.261	€ 34.507.261	€ -
Incidenteel			
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ -	€ -	€ -
Structureel en reëel evenwicht	€ 34.507.261	€ 34.507.261	€ -

Voor een toelichting op de baten en lasten per taakveld wordt verwezen naar 'Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?' op pagina 22.

4.3 Toelichting op de baten en lasten (Wmo)

Vervoerskosten en baten (Wmo)

Het vervoersvolume 2026 is gebaseerd op de begrote kilometers, de toeslagen laag en hoog en de meereizend OV-er voor de periode 1 januari tot en met 31 december 2025, vermeerderd met een opslag van 2,5% (voor Landgraaf 0% en voor Maastricht 2%).

Tabel Vervoersvolume 2026-0

Gemeente	Kilometers 2025-1	Opslag	Kilometers 2026-0 (incl. opslag)	Toeslagen km hoog (incl. opslag)	Toeslagen km laag (incl. opslag)	Meereizend OV-er (incl. opslag)	Aantal ritten
Beek	86.272	2,5%	88.429	3.768	22.755	944	10.721
Beekdaelen	253.772	2,5%	260.116	2.311	54.614	1.650	33.061
Beesel	73.094	2,5%	74.921	2.796	20.196	466	8.350
Bergen	68.533	2,5%	70.246	854	12.864	235	6.055
Brunssum	267.260	2,5%	273.941	2.398	78.777	1.798	39.566
Echt-Susteren	245.222	2,5%	251.353	9.856	66.429	1.510	30.455
Eijsden-Margraten	224.486	2,5%	230.098	3.730	62.103	961	29.197
Gennep	89.420	2,5%	91.655	4.246	23.647	766	13.858
Gulpen-Wittem	132.591	2,5%	135.906	7.553	36.198	1.057	15.320
Heerlen	738.263	2,5%	756.719	18.810	173.862	5.460	125.203
Horst aan de Maas	187.500	2,5%	192.187	4.449	47.214	891	21.381
Kerkrade	491.977	2,5%	504.276	23.640	130.851	4.267	87.036
Landgraaf	360.401	0%	360.401	20.207	114.942	2.780	56.881
Leudal	183.207	2,5%	187.788	3.164	51.464	751	19.684
Maasgouw	160.807	2,5%	164.827	5.166	37.359	1.114	18.057
Maastricht	881.909	2%	899.547	45.518	296.347	7.638	178.069
Meerssen	178.600	2,5%	183.065	10.543	43.523	1.278	24.652
Nederweert	52.514	2,5%	53.827	296	11.052	227	7.179
Peel en Maas	178.574	2,5%	183.038	7.503	49.592	877	18.070
Roerdalen	93.879	2,5%	96.226	2.664	22.629	732	10.958
Roermond	213.121	2,5%	218.449	1.299	50.308	1.953	43.409
Simpelveld	55.267	2,5%	56.649	784	14.089	518	7.242
Sittard-Geleen	765.896	2,5%	785.044	39.961	197.264	6.304	118.973
Stein	108.453	2,5%	111.165	4.474	33.057	1.589	13.955
Vaals	83.571	2,5%	85.660	1.094	31.503	591	9.333
Valkenburg aan de Geul	187.288	2,5%	191.970	10.971	61.501	941	24.450
Venlo	346.656	2,5%	355.322	20.034	81.288	2.919	68.008
Venray	155.196	2,5%	159.076	3.933	45.567	1.311	25.118
Voerendaal	70.049	2,5%	71.800	1.214	18.391	684	8.986
Weert	128.816	2,5%	132.036	5.294	39.742	922	27.087
Totaal	7.062.592		7.225.738	268.534	1.929.127	53.134	1.100.313

In de tabel ‘Vervoersvolume 2026-0’ zijn de aantallen vervoersvolumes, opslagpercentages, toeslagen laag en hoog en de meereizend OV-er, waarmee in deze begroting wordt gerekend, weergegeven. Deze tabel vormt dan ook de basis voor de tabellen die op de volgende pagina’s staan.

Basis voor de vervoerskosten zijn het opstarttarief en het geïndexeerd kilometertarief. Het voorcalculatorisch opstarttarief

2026 is vastgesteld op € 5,72 (afgerond) en het voorcalculatorisch kilometertarief 2026 is € 1,97 (afgerond). Beide tarieven worden jaarlijks met 2,5% geïndexeerd, conform de uitgangspuntennotitie (4.1 ‘Financiële kaders’ op pagina 36). De tarieven worden vermenigvuldigd met het vervoersvolume uit ‘Tabel Vervoersvolume 2026-0’ op pagina 39.

Tabel Vervoerskosten 2026-0

Gemeente	Kilometerkosten 2026-0	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV-er	Totaal excl. flexibel tarief	Flexibel tarief	Totaal incl. flexibel tarief
Beek	€ 235.345	€ 1.854	€ 4.432	€ 2.719	€ 244.349	€ 1.252	€ 245.601
Beekdaelen	€ 701.003	€ 1.137	€ 10.636	€ 4.752	€ 717.528	€ 3.677	€ 721.205
Beesel	€ 195.200	€ 1.376	€ 3.933	€ 1.342	€ 201.851	€ 1.034	€ 202.886
Bergen	€ 172.875	€ 420	€ 2.505	€ 676	€ 176.477	€ 904	€ 177.381
Brunssum	€ 765.415	€ 1.180	€ 15.342	€ 5.180	€ 787.117	€ 4.033	€ 791.150
Echt-Susteren	€ 668.848	€ 4.849	€ 12.937	€ 4.349	€ 690.983	€ 3.541	€ 694.524
Eijsden-Margraten	€ 619.823	€ 1.835	€ 12.095	€ 2.768	€ 636.521	€ 3.261	€ 639.782
Gennep	€ 259.637	€ 2.089	€ 4.605	€ 2.207	€ 268.538	€ 1.376	€ 269.914
Gulpen-Wittem	€ 355.088	€ 3.716	€ 7.049	€ 3.044	€ 368.897	€ 1.890	€ 370.788
Heerlen	€ 2.205.324	€ 9.254	€ 33.860	€ 15.726	€ 2.264.164	€ 11.601	€ 2.275.765
Horst aan de Maas	€ 500.512	€ 2.189	€ 9.195	€ 2.567	€ 514.462	€ 2.636	€ 517.098
Kerkrade	€ 1.490.220	€ 11.631	€ 25.483	€ 12.291	€ 1.539.625	€ 7.889	€ 1.547.514
Landgraaf	€ 1.034.599	€ 9.942	€ 22.385	€ 8.008	€ 1.074.935	€ 5.508	€ 1.080.442
Leudal	€ 482.146	€ 1.557	€ 10.023	€ 2.164	€ 495.889	€ 2.541	€ 498.430
Maasgouw	€ 427.658	€ 2.542	€ 7.276	€ 3.208	€ 440.684	€ 2.258	€ 442.942
Maastricht	€ 2.788.772	€ 22.395	€ 57.714	€ 22.000	€ 2.890.881	€ 14.812	€ 2.905.693
Meerssen	€ 501.266	€ 5.187	€ 8.476	€ 3.680	€ 518.609	€ 2.657	€ 521.267
Nederweert	€ 146.989	€ 146	€ 2.152	€ 654	€ 149.941	€ 768	€ 150.710
Peel en Maas	€ 463.572	€ 3.691	€ 9.658	€ 2.526	€ 479.448	€ 2.457	€ 481.905
Roerdalen	€ 252.050	€ 1.311	€ 4.407	€ 2.108	€ 259.875	€ 1.332	€ 261.207
Roermond	€ 678.187	€ 639	€ 9.797	€ 5.626	€ 694.250	€ 3.557	€ 697.808
Simpelveld	€ 152.905	€ 386	€ 2.744	€ 1.491	€ 157.526	€ 807	€ 158.333
Sittard-Geleen	€ 2.225.432	€ 19.661	€ 38.417	€ 18.156	€ 2.301.666	€ 11.793	€ 2.313.460
Stein	€ 298.586	€ 2.201	€ 6.438	€ 4.575	€ 311.800	€ 1.598	€ 313.398
Vaals	€ 221.961	€ 538	€ 6.135	€ 1.702	€ 230.336	€ 1.180	€ 231.517
Valkenburg aan de Geul	€ 517.640	€ 5.398	€ 11.977	€ 2.709	€ 537.725	€ 2.755	€ 540.480
Venlo	€ 1.088.247	€ 9.857	€ 15.831	€ 8.407	€ 1.122.342	€ 5.751	€ 1.128.092
Venray	€ 456.722	€ 1.935	€ 8.874	€ 3.776	€ 471.307	€ 2.415	€ 473.721
Voerendaal	€ 192.695	€ 597	€ 3.582	€ 1.972	€ 198.846	€ 1.019	€ 199.865
Weert	€ 414.771	€ 2.604	€ 7.740	€ 2.657	€ 427.772	€ 2.192	€ 429.964
Totaal	€ 20.513.490	€ 132.119	€ 375.698	€ 153.039	€ 21.174.346	€ 108.495	€ 21.282.840

Indirecte vervoerskosten

De indirecte vervoerskosten zijn alle kosten die verband houden met de uitvoering van het vervoer door Omnibuzz. De indirecte vervoerskosten bestaan bijvoorbeeld uit de loonkosten van de medewerkers van de ritreservering en van de klantenservice. Deze kosten worden tussen de gemeenten verdeeld op basis van het begrote aantal ritten.

Tabel Indirecte vervoerskosten 2026-0

Gemeente	Aantal ritten	Verhouding ritten	Totaal
Beek	10.721	0,97%	€ 37.330
Beekdaelen	33.061	3,00%	€ 115.122
Beesel	8.350	0,76%	€ 29.074
Bergen	6.055	0,55%	€ 21.084
Brunssum	39.566	3,60%	€ 137.772
Echt-Susteren	30.455	2,77%	€ 106.045
Eijsden-Margraten	29.197	2,65%	€ 101.664
Gennep	13.858	1,26%	€ 48.254
Gulpen-Wittem	15.320	1,39%	€ 53.347
Heerlen	125.203	11,38%	€ 435.967
Horst aan de Maas	21.381	1,94%	€ 74.449
Kerkrade	87.036	7,91%	€ 303.067
Landgraaf	56.881	5,17%	€ 198.064
Leudal	19.684	1,79%	€ 68.540
Maasgouw	18.057	1,64%	€ 62.877
Maastricht	178.069	16,18%	€ 620.048
Meerssen	24.652	2,24%	€ 85.838
Nederweert	7.179	0,65%	€ 24.996
Peel en Maas	18.070	1,64%	€ 62.922
Roerdalen	10.958	1,00%	€ 38.158
Roermond	43.409	3,95%	€ 151.155
Simpelveld	7.242	0,66%	€ 25.217
Sittard-Geleen	118.973	10,81%	€ 414.273
Stein	13.955	1,27%	€ 48.591
Vaals	9.333	0,85%	€ 32.499
Valkenburg aan de Geul	24.450	2,22%	€ 85.138
Venlo	68.008	6,18%	€ 236.810
Venray	25.118	2,28%	€ 87.461
Voerendaal	8.986	0,82%	€ 31.289
Weert	27.087	2,46%	€ 94.319
Totaal	1.100.313	100%	€ 3.831.369

Overheadkosten

De totale overheadkosten, conform de definities van de 'Notitie Overhead Commissie BBV/IV3 systematiek', worden, naar rato van het aantal inwoners per gemeente, op 1 januari van het jaar waarop die kosten betrekking hebben, gedragen door de gemeenten. Het aantal inwoners wordt bepaald op basis van de cijfers van het CBS. Overheadkosten bestaan onder andere uit de loonkosten directie, management en staf, automatisering en facilitaire kosten.

Tabel Overheadkosten 2026-0

Gemeente	Aantal inwoners	Verhouding inwoners	Totaal
Beek	16.245	1,44%	€ 47.450
Beekdaelen	35.817	3,18%	€ 104.618
Beesel	13.525	1,20%	€ 39.505
Bergen	13.063	1,16%	€ 38.156
Brunssum	27.531	2,44%	€ 80.415
Echt-Susteren	32.273	2,86%	€ 94.266
Eijsden-Margraten	26.180	2,32%	€ 76.469
Gennep	17.783	1,58%	€ 51.942
Gulpen-Wittem	14.016	1,24%	€ 40.939
Heerlen	87.514	7,76%	€ 255.619
Horst aan de Maas	44.276	3,93%	€ 129.325
Kerkrade	45.485	4,03%	€ 132.857
Landgraaf	36.850	3,27%	€ 107.635
Leudal	36.108	3,20%	€ 105.468
Maasgouw	24.501	2,17%	€ 71.565
Maastricht	125.666	11,15%	€ 367.057
Meerssen	18.459	1,64%	€ 53.917
Nederweert	17.516	1,55%	€ 51.162
Peel en Maas	45.899	4,07%	€ 134.066
Roerdalen	20.830	1,85%	€ 60.842
Roermond	61.227	5,43%	€ 178.838
Simpelveld	10.272	0,91%	€ 30.003
Sittard-Geleen	92.487	8,20%	€ 270.145
Stein	24.652	2,19%	€ 72.006
Vaals	10.015	0,89%	€ 29.253
Valkenburg aan de Geul	16.460	1,46%	€ 48.078
Venlo	103.982	9,22%	€ 303.720
Venray	44.810	3,97%	€ 130.885
Voerendaal	12.583	1,12%	€ 36.754
Weert	51.378	4,56%	€ 150.070
Totaal	1.127.403	100,00%	€ 3.293.024

In de begroting 2026-0 zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot benodigde mensen en middelen

verwerkt in de bedrijfsvoeringkosten. In paragraaf 4.4 ‘Analyse begroting 2026-0 ten opzichte van het jaar 2026 uit het meerjarenperspectief 2026-2028’ op pagina 47 zal een toelichting gegeven worden op de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de cijfers in het meerjarenplan 2026-2028.

Tabel Eindresultaat

Gemeente	2026-0	
Beek	€	330.380
Beekdaelen	€	940.944
Beesel	€	271.465
Bergen	€	236.620
Brunssum	€	1.009.337
Echt-Susteren	€	894.835
Eijsden-Margraten	€	817.916
Gennep	€	370.110
Gulpen-Wittem	€	465.074
Heerlen	€	2.967.352
Horst aan de Maas	€	720.873
Kerkrade	€	1.983.438
Landgraaf	€	1.386.141
Leudal	€	672.437
Maasgouw	€	577.383
Maastricht	€	3.892.798
Meerssen	€	661.022
Nederweert	€	226.868
Peel en Maas	€	678.893
Roerdalen	€	360.207
Roermond	€	1.027.800
Simpelveld	€	213.554
Sittard-Geleen	€	2.997.877
Stein	€	433.995
Vaals	€	293.268
Valkenburg aan de Geul	€	673.695
Venlo	€	1.668.622
Venray	€	692.068
Voerendaal	€	267.907
Weert	€	674.352
Totaal	€	28.407.233

De tabel geeft het resultaat weer van de totale kosten en baten voor de begroting 2026-0 omtrent het Wmo-gedeelte. Het geeft per gemeente inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2026 gevraagd wordt.

Eindresultaat IV3 2026-0

Tabel IV3

Gemeente	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (overhead, onvoorzien)	Eindresultaat begroting 2026-0
Beek	€ 282.930	€ 47.450	€ 330.380
Beekdaelen	€ 836.327	€ 104.618	€ 940.944
Beesel	€ 231.959	€ 39.505	€ 271.465
Bergen	€ 198.465	€ 38.156	€ 236.620
Brunssum	€ 928.922	€ 80.415	€ 1.009.337
Echt-Susteren	€ 800.569	€ 94.266	€ 894.835
Eijsden-Margraten	€ 741.447	€ 76.469	€ 817.916
Gennep	€ 318.168	€ 51.942	€ 370.110
Gulpen-Wittem	€ 424.134	€ 40.939	€ 465.074
Heerlen	€ 2.711.732	€ 255.619	€ 2.967.352
Horst aan de Maas	€ 591.548	€ 129.325	€ 720.873
Kerkrade	€ 1.850.581	€ 132.857	€ 1.983.438
Landgraaf	€ 1.278.506	€ 107.635	€ 1.386.141
Leudal	€ 566.970	€ 105.468	€ 672.437
Maasgouw	€ 505.819	€ 71.565	€ 577.383
Maastricht	€ 3.525.741	€ 367.057	€ 3.892.798
Meerssen	€ 607.105	€ 53.917	€ 661.022
Nederweert	€ 175.706	€ 51.162	€ 226.868
Peel en Maas	€ 544.827	€ 134.066	€ 678.893
Roerdalen	€ 299.365	€ 60.842	€ 360.207
Roermond	€ 848.963	€ 178.838	€ 1.027.800
Simpelveld	€ 183.551	€ 30.003	€ 213.554
Sittard-Geleen	€ 2.727.732	€ 270.145	€ 2.997.877
Stein	€ 361.989	€ 72.006	€ 433.995
Vaals	€ 264.016	€ 29.253	€ 293.268
Valkenburg aan de Geul	€ 625.618	€ 48.078	€ 673.695
Venlo	€ 1.364.902	€ 303.720	€ 1.668.622
Venray	€ 561.183	€ 130.885	€ 692.068
Voerendaal	€ 231.153	€ 36.754	€ 267.907
Weert	€ 524.283	€ 150.070	€ 674.352
Totaal	€ 25.114.209	€ 3.293.024	€ 28.407.233

Bovenstaande tabel geeft het resultaat weer van de totale Wmo-kosten en -opbrengsten voor de begroting 2026-0. Het resulterende saldo per gemeente geeft inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2026 gevraagd wordt, uitgesplitst naar het programma Wmo-vervoer en het programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, onvoorzien en treasury conform paragraaf ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 22.

Vergelijking eindresultaat IV3

Tabel Vergelijking IV3

Gemeente	Eindresultaat begroting 2026-0	Eindresultaat begroting 2026 MJP	Verschil	6.6 Maatwerkvoorzie-ningen (Wmo)	Programma Wmo vervoer overige kosten (overhead, onvoorzien)
Beek	€ 330.380	€ 338.820	€ -8.440	€ -12.201	€ 3.761
Beekdaelen	€ 940.944	€ 977.077	€ -36.132	€ -44.033	€ 7.900
Beesel	€ 271.465	€ 243.602	€ 27.862	€ 24.446	€ 3.417
Bergen	€ 236.620	€ 214.871	€ 21.750	€ 19.036	€ 2.714
Brunssum	€ 1.009.337	€ 1.052.471	€ -43.134	€ -48.726	€ 5.592
Echt-Susteren	€ 894.835	€ 865.552	€ 29.283	€ 21.348	€ 7.935
Eijsden-Margraten	€ 817.916	€ 806.371	€ 11.544	€ 5.221	€ 6.323
Gennep	€ 370.110	€ 389.702	€ -19.591	€ -23.603	€ 4.012
Gulpen-Wittem	€ 465.074	€ 453.875	€ 11.199	€ 8.126	€ 3.072
Heerlen	€ 2.967.352	€ 2.921.688	€ 45.663	€ 25.698	€ 19.966
Horst aan de Maas	€ 720.873	€ 741.507	€ -20.633	€ -31.630	€ 10.996
Kerkrade	€ 1.983.438	€ 2.023.035	€ -39.598	€ -50.369	€ 10.772
Landgraaf	€ 1.386.141	€ 1.510.575	€ -124.434	€ -132.075	€ 7.641
Leudal	€ 672.437	€ 666.416	€ 6.021	€ -2.432	€ 8.454
Maasgouw	€ 577.383	€ 629.441	€ -52.058	€ -57.864	€ 5.806
Maastricht	€ 3.892.798	€ 4.222.627	€ -329.829	€ -359.320	€ 29.491
Meerssen	€ 661.022	€ 689.129	€ -28.107	€ -31.973	€ 3.866
Nederweert	€ 226.868	€ 252.075	€ -25.206	€ -29.238	€ 4.032
Peel en Maas	€ 678.893	€ 668.913	€ 9.980	€ -1.400	€ 11.380
Roerdalen	€ 360.207	€ 338.607	€ 21.600	€ 16.817	€ 4.783
Roermond	€ 1.027.800	€ 1.013.222	€ 14.578	€ -595	€ 15.173
Simpelveld	€ 213.554	€ 208.640	€ 4.914	€ 2.542	€ 2.373
Sittard-Geleen	€ 2.997.877	€ 3.064.946	€ -67.069	€ -87.579	€ 20.510
Stein	€ 433.995	€ 433.734	€ 261	€ -5.075	€ 5.336
Vaals	€ 293.268	€ 328.025	€ -34.757	€ -36.740	€ 1.983
Valkenburg aan de Geul	€ 673.695	€ 719.245	€ -45.550	€ -49.356	€ 3.807
Venlo	€ 1.668.622	€ 1.710.315	€ -41.693	€ -65.766	€ 24.073
Venray	€ 692.068	€ 710.295	€ -18.227	€ -28.776	€ 10.549
Voerendaal	€ 267.907	€ 257.277	€ 10.629	€ 7.219	€ 3.411
Weert	€ 674.352	€ 659.735	€ 14.617	€ 2.174	€ 12.443
Totaal	€ 28.407.233	€ 29.111.787	€ -704.554	€ -966.124	€ 261.570

4.4 Analyse begroting 2026-0 ten opzichte van het jaar 2026 uit het meerjarenperspectief 2026-2028

De gewijzigde uitgangspunten en inzichten die in deze eerste begrotingswijziging gehanteerd zijn, leiden tot een verandering in de te verwachten kosten en opbrengsten (vervoer, indirecte vervoers- en overheadkosten). Onderstaand worden deze verschillen per onderdeel geanalyseerd en verklaard.

Het totale resultaat is gedaald met € 704.554,– ten opzichte van het meerjarenperspectief 2026-2028. Dit totale resultaat bestaat uit onder andere uit een daling van het vervoersresultaat van € 1.247.021,–.

De daling van het vervoersresultaat is voor een klein deel te wijten aan de lagere NEA-index (1,5%) dan die gehanteerd in het meerjarenperspectief 2026-2028 (3,4%). Het grootste deel van deze daling is echter het gevolg van het aanpassen van het addendum en de daarmee gepaard gaande verlaging van het te betalen flexibele tarief aan de vervoerders.

Tenslotte zorgt de opslag van 2,5%, samen met een stijging van de indirecte vervoers- en overheadkosten, nog voor een stijging van dit resultaat, waardoor de totale daling van de begroting 2026 € 704.554,– bedraagt.

De overheadkosten stijgen per saldo met € 261.570,-.

Dit is onder andere te verklaren door:

1. De loonstijging voor 2025, die in begroting 2025-1 verwerkt zit, hebben wij volgens de financiële uitgangspunten geschat op 3,5% op jaarbasis. Voor begroting 2025-0 was een stijging van 2% ingerekend. Deze stijging werkt versterkt door in de begroting 2026-0 en verder.
2. Het hanteren van een gemiddelde indexatie van 2,8% voor onze overheadkosten, met uitzondering van de lonen, voor de begroting 2025-0. Voor begroting 2025-1 is deze gemiddelde indexatie op basis van de prijsstijgingen bij onze leveranciers op zo'n 4,3% uitgekomen. Ook deze stijging werkt door in de begroting 2026-0 e.v. Daarnaast is ook de gehanteerde algemene indexatie voor 2026-0 hoger; 3,0% in plaats van de initieel gehanteerde 2,7%.
3. De inrekening van het geactualiseerde formatieplan (+ € 85.000,-).
4. De vanuit provinciale en wettelijke verplichtingen ontstane kosten, zoals kosten verband houdend met digitaal archiveren, informatiebeveiliging en privacywetgeving (+ € 10.000,-).
5. De bijdrage aan de regiodeal, in samenwerking met Arriva en de Provincie Limburg, in het kader van publieke mobiliteit (+ € 60.000,-).
6. De aanbesteding van de transactiemailing. Hierdoor zijn de kosten voor deze dienst fors afgenomen (- € 23.000,-).
7. Het hybride werken. Hierdoor verwachten wij een forse daling van de woon-werkvergoedingen (- € 8.000,-).
8. De daling van de kopieer- en printkosten (- € 1.700,-).

De indirecte vervoerskosten stijgen per saldo met € 280.897,-.

Dit is onder andere te verklaren door:

1. De loonstijging voor 2025, die in begroting 2025-1 verwerkt zit. Deze hebben wij volgens de financiële uitgangspunten geschat op 3,5% op jaarbasis. Voor de begroting 2025-0 was een stijging van 2% ingerekend.

2 Het hanteren van een gemiddelde indexatie van 2,8% voor onze indirecte vervoerskosten, met uitzondering van de lonen, voor de begroting 2025-0. Voor de begroting 2025-1 is deze gemiddelde indexatie op basis van de prijsstijgingen bij onze leveranciers op zo'n 4,3% uitgekomen. Ook deze stijging werkt door in de begroting 2026-0 e.v. Daarnaast is ook de gehanteerde algemene indexatie voor 2026-0 hoger; 3,0% in plaats van de initieel gehanteerde 2,7%.
3 De inrekening van het geactualiseerde formatieplan (+ € 85.000,-).
4 De te verwachten stijging van het ORT- (onregelmatigheidstoeslag) en DOT- (derving onregelmatigheidstoeslag) percentage in de nieuwe cao. Omdat Omnibuzz een callcenter heeft dat ook in de avonden en weekenden open is, zorgt dit voor een flinke kostenstijging (+ € 155.000,-).
5 Een toename van de verwachte renteopbrengsten (- € 25.000,-).
6 Een te verwachten toename van het aantal GGZ-ritten. Hierdoor neemt de interne doorbelasting van de indirecte vervoerskosten van Wmo- naar GGZ-vervoer toe (- € 10.610,-).

4.5 Meerjarenraming 2027-2029

Beleidsindicatoren

Met de invoering van het 'Besluit begroting en verantwoording', ingaand voor begrotingen en programmaverantwoordingen, dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Met deze beleidsindicatoren worden de effecten van het beleid toegelicht. Hieronder zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren opgenomen.

Indicator	2027	2028	2029	Eenheid	Bron
Formatie	0,056	0,056	0,056	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,056	0,056	0,056	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 3,04	€ 3,08	€ 3,11	kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	0,4%	0,4%	0,4%	kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting
Overhead	9,51%	9,41%	9,22%	% van totale lasten	Eigen begroting

Op basis van de onder 'Overhead' opgenomen lasten bedraagt de overhead voor de jaren 2027 tot en met 2029 gemiddeld 9.38% van de totale lasten. Omnibuzz streeft ernaar deze factor in de komende jaren van groei van activiteiten zo stabiel mogelijk te houden.

Overzicht baten en lasten per programma

Het meerjarenperspectief 2027-2029 is sluitend door de bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Tabel Begroting 2027

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 4.901.850	€ 4.901.850
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 26.264.882	€ 26.264.882
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 891.328	€ 891.328
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 100.000	€ 19.592	€ -80.408
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 4.901.850	€ -	€ -4.901.850
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 26.228.350	€ -	€ -26.228.350
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 891.328	€ -	€ -891.328
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 3.307.063	€ 3.307.063	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 8.582	€ 8.582	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 60.194	€ 60.194	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Bestemmingsreserve ICT			
0.10 mutaties reserve		€ -6.125	
Structureel saldo van baten en lasten	€ 35.497.366	€ 35.497.366	€ -
Incidenteel			
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ -	€ -	€ -
Structureel en reëel evenwicht	€ 35.497.366	€ 35.497.366	€ -

Tabel Begroting 2028

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 5.024.103	€ 5.024.103
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 27.007.009	€ 27.007.009
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 913.561	€ 913.561
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 100.000	€ 20.043	€ -79.957
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 5.024.103	€ -	€ -5.024.103
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 26.970.928	€ -	€ -26.970.928
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 913.561	€ -	€ -913.561
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 3.355.384	€ 3.355.384	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 8.779	€ 8.779	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 63.056	€ 63.056	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Bestemmingsreserve ICT			
0.10 mutaties reserve		€ -6.125	
Structureel saldo van baten en lasten	€ 36.435.811	€ 36.435.811	€ -
Incidenteel			
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ -	€ -	€ -
Structureel en reëel evenwicht	€ 36.435.811	€ 36.435.811	€ -

Tabel Begroting 2029

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 5.149.407	€ 5.149.407
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 27.895.185	€ 27.895.185
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 936.348	€ 936.348
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 100.000	€ 20.504	€ -79.496
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 5.149.407	€ -	€ -
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 27.859.564	€ -	€ -27.859.564
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 936.348	€ -	€ -936.348
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 3.382.706	€ 3.382.706	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 8.981	€ 8.981	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 64.506	€ 64.506	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Bestemmingsreserve ICT			
0.10 mutaties reserve		€ -6.125	
Structureel saldo van baten en lasten	€ 37.501.513	€ 37.501.513	€ -
Incidenteel			
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ -	€ -	€ -
Structureel en reëel evenwicht	€ 37.501.513	€ 37.501.513	€ -

Meerjarenbalans

Hieronder is de voor Omnibuzz van toepassing zijnde meerjarenbalans 2026-2028 opgenomen.

Activa	31-dec-27	31-dec-28	31-dec-29	Passiva	31-dec-27	31-dec-28	31-dec-29
Vaste activa	€	€	€	Vaste passiva	€	€	€
Materiële vaste activa:				Algemene reserve	725.949	725.949	725.949
Investeringen met een economisch nut	197.227	176.596	155.965	Egalisatiereserve	-	-	-
				Bestemmingsreserve	47.317	41.192	41.192
Financiële vaste activa	-	-		Resultaat voor bestemming Wmo	-	-	-
				Resultaat voor bestemming GGZ	-	-	-
				Resultaat voor bestemming LLV	-	-	-
Totaal vaste activa	197.227	176.596	155.965	Totaal vaste passiva	773.266	767.141	767.141
Vlottende activa				Vlottende passiva			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				Netto-vlottende schulden:			
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.178.939	6.056.210	6.118.814	Overige schulden	1.904.853	1.764.957	1.830.070
Overige vorderingen	612.200	680.078	764.345	Overlopende passiva:			
				Te betalen verplichtingen	807.646	752.321	796.050
Liquide middelen	784.283	746.620	777.943	Voorschotbedragen:			
Overlopende activa	268.206	290.183	299.115	Overige Nederlandse overheidslichamen	4.555.089	4.665.267	4.722.921
Totaal vlottende activa	7.843.628	7.773.090	7.960.217	Totaal vlottende passiva	7.267.588	7.182.545	7.349.041
Totaal generaal	8.040.855	7.949.687	8.116.182	Totaal generaal	8.040.855	7.949.687	8.116.182

Vervoerskosten

Het vervoersvolume voor de jaren 2027 tot en met 2029 is gebaseerd op het begrote aantal kilometers voor de periode 1 januari tot en met 31 december 2026, inclusief toeslagen laag en hoog en de meereizende OV-er, vermeerderd met een jaarlijkse opslag van 1%. De vervoerstarieven voor de jaren 2027 tot en met 2029 worden begroot door deze jaarlijks te indexeren met het gemiddelde van de laatste twee NEA-indexen (2,5%).

Tabel Vervoersvolume 2027

Gemeente	Kilometers 2026	Opslag	Kilometers 2027 (incl. opslag)	Toeslagen km hoog (incl. opslag)	Toeslagen km laag (incl. opslag)	Meereizend OV-er (incl. opslag)	Aantal ritten 2027
Beek	88.429	1%	89.313	3.806	22.983	953	10.828
Beekdaelen	260.116	1%	262.717	2.334	55.160	1.666	33.392
Beesel	74.921	1%	75.670	2.824	20.398	471	8.433
Bergen	70.246	1%	70.948	863	12.993	237	6.116
Brunssum	273.941	1%	276.681	2.422	79.565	1.816	39.962
Echt-Susteren	251.353	1%	253.866	9.955	67.093	1.525	30.759
Eijsden-Margraten	230.098	1%	232.399	3.768	62.724	971	29.488
Gennep	91.655	1%	92.572	4.289	23.883	774	13.996
Gulpen-Wittem	135.906	1%	137.265	7.629	36.560	1.067	15.474
Heerlen	756.719	1%	764.286	18.998	175.600	5.514	126.455
Horst aan de Maas	192.187	1%	194.109	4.493	47.686	900	21.595
Kerkrade	504.276	1%	509.319	23.876	132.159	4.310	87.907
Landgraaf	360.401	1%	364.005	20.409	116.091	2.808	57.450
Leudal	187.788	1%	189.666	3.196	51.979	759	19.880
Maasgouw	164.827	1%	166.475	5.218	37.732	1.125	18.238
Maastricht	899.547	1%	908.542	45.974	299.311	7.715	179.849
Meerssen	183.065	1%	184.896	10.649	43.958	1.290	24.898
Nederweert	53.827	1%	54.365	299	11.163	229	7.250
Peel en Maas	183.038	1%	184.869	7.578	50.088	886	18.251
Roerdalen	96.226	1%	97.189	2.691	22.855	739	11.068
Roermond	218.449	1%	220.633	1.312	50.811	1.973	43.844
Simpelveld	56.649	1%	57.215	792	14.230	523	7.315
Sittard-Geleen	785.044	1%	792.894	40.361	199.237	6.367	120.163
Stein	111.165	1%	112.276	4.518	33.388	1.604	14.094
Vaals	85.660	1%	86.517	1.105	31.818	597	9.427
Valkenburg aan de Geul	191.970	1%	193.890	11.081	62.116	950	24.695
Venlo	355.322	1%	358.875	20.234	82.101	2.948	68.688
Venray	159.076	1%	160.667	3.973	46.022	1.324	25.369
Voerendaal	71.800	1%	72.518	1.226	18.575	691	9.075
Weert	132.036	1%	133.356	5.346	40.139	932	27.358
Totaal	7.225.738		7.297.995	271.219	1.948.418	53.665	1.111.316

Tabel Vervoersvolume 2028

Gemeente	Kilometers 2027	Opslag	Kilometers 2028 (incl. opslag)	Toeslagen km hoog (incl. opslag)	Toeslagen km laag (incl. opslag)	Meereizend OV-er (incl. opslag)	Aantal ritten 2028
Beek	89.313	1%	90.207	3.844	23.213	963	10.936
Beekdaelen	262.717	1%	265.345	2.357	55.712	1.683	33.726
Beesel	75.670	1%	76.427	2.853	20.602	475	8.517
Bergen	70.948	1%	71.658	871	13.123	239	6.177
Brunssum	276.681	1%	279.447	2.446	80.361	1.835	40.361
Echt-Susteren	253.866	1%	256.405	10.054	67.764	1.540	31.067
Eijsden-Margraten	232.399	1%	234.723	3.805	63.351	980	29.783
Gennep	92.572	1%	93.497	4.332	24.122	782	14.136
Gulpen-Wittem	137.265	1%	138.637	7.705	36.925	1.078	15.628
Heerlen	764.286	1%	771.929	19.188	177.356	5.570	127.720
Horst aan de Maas	194.109	1%	196.050	4.538	48.163	909	21.811
Kerkrade	509.319	1%	514.412	24.115	133.481	4.353	88.786
Landgraaf	364.005	1%	367.645	20.613	117.252	2.836	58.024
Leudal	189.666	1%	191.562	3.228	52.499	766	20.079
Maasgouw	166.475	1%	168.140	5.270	38.110	1.136	18.420
Maastricht	908.542	1%	917.628	46.433	302.304	7.792	181.648
Meerssen	184.896	1%	186.745	10.755	44.398	1.303	25.147
Nederweert	54.365	1%	54.909	302	11.274	232	7.323
Peel en Maas	184.869	1%	186.718	7.654	50.589	895	18.433
Roerdalen	97.189	1%	98.160	2.718	23.084	747	11.179
Roermond	220.633	1%	222.839	1.325	51.319	1.993	44.282
Simpelveld	57.215	1%	57.787	800	14.372	528	7.388
Sittard-Geleen	792.894	1%	800.823	40.765	201.229	6.430	121.364
Stein	112.276	1%	113.399	4.564	33.722	1.620	14.235
Vaals	86.517	1%	87.382	1.116	32.136	603	9.521
Valkenburg aan de Geul	193.890	1%	195.829	11.192	62.737	960	24.942
Venlo	358.875	1%	362.464	20.436	82.922	2.977	69.375
Venray	160.667	1%	162.274	4.012	46.483	1.337	25.622
Voerendaal	72.518	1%	73.243	1.238	18.761	698	9.166
Weert	133.356	1%	134.690	5.400	40.541	941	27.632
Totaal	7.297.995		7.370.975	273.931	1.967.903	54.202	1.122.429

Tabel Vervoersvolume 2029

Gemeente	Kilometers 2028	Opslag	Kilometers 2029 (incl. opslag)	Toeslagen km hoog (incl. opslag)	Toeslagen km laag (incl. opslag)	Meereizend OV-er (incl. opslag)	Aantal ritten 2029
Beek	90.207	1%	91.109	3.882	23.445	972	11.045
Beekdaelen	265.345	1%	267.998	2.381	56.269	1.700	34.063
Beesel	76.427	1%	77.191	2.881	20.808	480	8.603
Bergen	71.658	1%	72.374	880	13.254	242	6.238
Brunssum	279.447	1%	282.242	2.471	81.164	1.853	40.765
Echt-Susteren	256.405	1%	258.969	10.155	68.441	1.556	31.377
Eijsden-Margraten	234.723	1%	237.070	3.843	63.985	990	30.081
Gennep	93.497	1%	94.432	4.375	24.363	790	14.278
Gulpen-Wittem	138.637	1%	140.024	7.782	37.294	1.089	15.785
Heerlen	771.929	1%	779.649	19.380	179.130	5.625	128.997
Horst aan de Maas	196.050	1%	198.011	4.584	48.645	918	22.029
Kerkrade	514.412	1%	519.556	24.356	134.815	4.397	89.674
Landgraaf	367.645	1%	371.321	20.820	118.425	2.865	58.605
Leudal	191.562	1%	193.478	3.260	53.024	774	20.280
Maasgouw	168.140	1%	169.821	5.323	38.491	1.148	18.604
Maastricht	917.628	1%	926.804	46.898	305.327	7.870	183.464
Meerssen	186.745	1%	188.612	10.863	44.842	1.316	25.398
Nederweert	54.909	1%	55.458	305	11.387	234	7.396
Peel en Maas	186.718	1%	188.585	7.730	51.095	904	18.618
Roerdalen	98.160	1%	99.142	2.745	23.315	754	11.290
Roermond	222.839	1%	225.068	1.339	51.832	2.013	44.725
Simpelveld	57.787	1%	58.365	808	14.516	533	7.462
Sittard-Geleen	800.823	1%	808.831	41.172	203.242	6.495	122.578
Stein	113.399	1%	114.533	4.609	34.059	1.637	14.377
Vaals	87.382	1%	88.256	1.128	32.458	609	9.616
Valkenburg aan de Geul	195.829	1%	197.787	11.304	63.365	969	25.191
Venlo	362.464	1%	366.089	20.641	83.751	3.007	70.069
Venray	162.274	1%	163.896	4.052	46.948	1.351	25.879
Voerendaal	73.243	1%	73.975	1.251	18.948	705	9.258
Weert	134.690	1%	136.037	5.454	40.946	950	27.908
Totaal	7.370.975		7.444.685	276.671	1.987.582	54.744	1.133.653

In bovenstaande tabellen worden de reisvolumes waarmee in deze meerjarenbegroting is gerekend, gepresenteerd. Deze tabellen vormen tevens de basis voor de volgende tabellen waarin de vervoerskosten weergegeven worden.

Tabel Vervoerskosten 2027

Gemeente	Kilometerkosten	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV-er	Totaal excl. flexibel tarief	Flexibel tarief	Totaal incl. flexibel tarief
Beek	€ 243.641	€ 1.919	€ 4.588	€ 2.814	€ 252.962	€ 272	€ 253.234
Beekdaelen	€ 725.714	€ 1.177	€ 11.011	€ 4.920	€ 742.821	€ 799	€ 743.620
Beesel	€ 202.081	€ 1.424	€ 4.072	€ 1.390	€ 208.967	€ 225	€ 209.192
Bergen	€ 178.969	€ 435	€ 2.594	€ 700	€ 182.698	€ 197	€ 182.894
Brunssum	€ 792.396	€ 1.222	€ 15.883	€ 5.362	€ 814.862	€ 877	€ 815.739
Echt-Susteren	€ 692.425	€ 5.020	€ 13.393	€ 4.502	€ 715.340	€ 770	€ 716.110
Eijsden-Margraten	€ 641.671	€ 1.900	€ 12.521	€ 2.866	€ 658.958	€ 709	€ 659.667
Gennep	€ 268.789	€ 2.163	€ 4.768	€ 2.285	€ 278.004	€ 299	€ 278.304
Gulpen-Wittem	€ 367.604	€ 3.847	€ 7.298	€ 3.151	€ 381.901	€ 411	€ 382.312
Heerlen	€ 2.283.062	€ 9.581	€ 35.053	€ 16.280	€ 2.343.976	€ 2.522	€ 2.346.498
Horst aan de Maas	€ 518.155	€ 2.266	€ 9.519	€ 2.657	€ 532.597	€ 573	€ 533.170
Kerkrade	€ 1.542.751	€ 12.041	€ 26.381	€ 12.724	€ 1.593.897	€ 1.715	€ 1.595.612
Landgraaf	€ 1.071.069	€ 10.292	€ 23.174	€ 8.291	€ 1.112.826	€ 1.197	€ 1.114.023
Leudal	€ 499.142	€ 1.612	€ 10.376	€ 2.240	€ 513.369	€ 552	€ 513.922
Maasgouw	€ 442.733	€ 2.631	€ 7.532	€ 3.321	€ 456.218	€ 491	€ 456.709
Maastricht	€ 2.887.076	€ 23.185	€ 59.748	€ 22.776	€ 2.992.784	€ 3.220	€ 2.996.005
Meerssen	€ 518.936	€ 5.370	€ 8.775	€ 3.809	€ 536.890	€ 578	€ 537.468
Nederweert	€ 152.171	€ 151	€ 2.228	€ 677	€ 155.227	€ 167	€ 155.394
Peel en Maas	€ 479.913	€ 3.822	€ 9.999	€ 2.615	€ 496.349	€ 534	€ 496.883
Roerdalen	€ 260.935	€ 1.357	€ 4.562	€ 2.182	€ 269.036	€ 289	€ 269.326
Roermond	€ 702.094	€ 662	€ 10.143	€ 5.825	€ 718.723	€ 773	€ 719.496
Simpelveld	€ 158.295	€ 399	€ 2.841	€ 1.544	€ 163.079	€ 175	€ 163.254
Sittard-Geleen	€ 2.303.879	€ 20.354	€ 39.771	€ 18.796	€ 2.382.800	€ 2.564	€ 2.385.364
Stein	€ 309.111	€ 2.279	€ 6.665	€ 4.737	€ 322.791	€ 347	€ 323.139
Vaals	€ 229.785	€ 557	€ 6.351	€ 1.762	€ 238.456	€ 257	€ 238.712
Valkenburg aan de Geul	€ 535.887	€ 5.588	€ 12.400	€ 2.805	€ 556.680	€ 599	€ 557.279
Venlo	€ 1.126.608	€ 10.204	€ 16.389	€ 8.703	€ 1.161.904	€ 1.250	€ 1.163.154
Venray	€ 472.821	€ 2.003	€ 9.187	€ 3.909	€ 487.920	€ 525	€ 488.445
Voerendaal	€ 199.488	€ 618	€ 3.708	€ 2.041	€ 205.855	€ 221	€ 206.077
Weert	€ 429.392	€ 2.696	€ 8.013	€ 2.750	€ 442.851	€ 476	€ 443.327
Totaal	€ 21.236.591	€ 136.776	€ 388.941	€ 158.434	€ 21.920.742	€ 23.586	€ 21.944.327

Tabel Vervoerskosten 2028

Gemeente	Kilometerkosten	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV-er	Totaal
Beek	€ 252.229	€ 1.987	€ 4.750	€ 2.914	€ 261.879
Beekdaelen	€ 751.295	€ 1.218	€ 11.399	€ 5.093	€ 769.005
Beesel	€ 209.204	€ 1.474	€ 4.215	€ 1.439	€ 216.333
Bergen	€ 185.278	€ 450	€ 2.685	€ 724	€ 189.138
Brunssum	€ 820.328	€ 1.265	€ 16.443	€ 5.551	€ 843.586
Echt-Susteren	€ 716.833	€ 5.197	€ 13.865	€ 4.661	€ 740.556
Eijsden-Margraten	€ 664.290	€ 1.967	€ 12.962	€ 2.967	€ 682.186
Gennep	€ 278.264	€ 2.239	€ 4.936	€ 2.365	€ 287.804
Gulpen-Wittem	€ 380.563	€ 3.983	€ 7.555	€ 3.262	€ 395.363
Heerlen	€ 2.363.540	€ 9.918	€ 36.289	€ 16.854	€ 2.426.601
Horst aan de Maas	€ 536.420	€ 2.346	€ 9.855	€ 2.751	€ 551.371
Kerkrade	€ 1.597.132	€ 12.465	€ 27.311	€ 13.173	€ 1.650.082
Landgraaf	€ 1.108.824	€ 10.655	€ 23.991	€ 8.583	€ 1.152.053
Leudal	€ 516.736	€ 1.669	€ 10.742	€ 2.319	€ 531.466
Maasgouw	€ 458.339	€ 2.724	€ 7.798	€ 3.439	€ 472.299
Maastricht	€ 2.988.845	€ 24.002	€ 61.854	€ 23.579	€ 3.098.280
Meerssen	€ 537.228	€ 5.560	€ 9.084	€ 3.944	€ 555.816
Nederweert	€ 157.535	€ 156	€ 2.307	€ 701	€ 160.699
Peel en Maas	€ 496.830	€ 3.956	€ 10.351	€ 2.708	€ 513.845
Roerdalen	€ 270.133	€ 1.405	€ 4.723	€ 2.259	€ 278.520
Roermond	€ 726.842	€ 685	€ 10.500	€ 6.030	€ 744.058
Simpelveld	€ 163.875	€ 413	€ 2.941	€ 1.598	€ 168.827
Sittard-Geleen	€ 2.385.090	€ 21.072	€ 41.173	€ 19.458	€ 2.466.794
Stein	€ 320.007	€ 2.359	€ 6.900	€ 4.904	€ 334.170
Vaals	€ 237.885	€ 577	€ 6.575	€ 1.824	€ 246.861
Valkenburg aan de Geul	€ 554.777	€ 5.785	€ 12.837	€ 2.904	€ 576.303
Venlo	€ 1.166.321	€ 10.564	€ 16.967	€ 9.010	€ 1.202.861
Venray	€ 489.488	€ 2.074	€ 9.511	€ 4.047	€ 505.119
Voerendaal	€ 206.520	€ 640	€ 3.839	€ 2.113	€ 213.111
Weert	€ 444.528	€ 2.791	€ 8.295	€ 2.847	€ 458.461
Totaal	€ 21.985.181	€ 141.597	€ 402.651	€ 164.019	€ 22.693.448

Tabel Vervoerskosten 2029

Gemeente	Kilometerkosten	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV-er	Totaal
Beek	€ 261.120	€ 2.057	€ 4.917	€ 3.016	€ 271.110
Beekdaelen	€ 777.778	€ 1.261	€ 11.801	€ 5.273	€ 796.113
Beesel	€ 216.579	€ 1.526	€ 4.364	€ 1.489	€ 223.959
Bergen	€ 191.809	€ 466	€ 2.780	€ 750	€ 195.805
Brunssum	€ 849.244	€ 1.309	€ 17.022	€ 5.747	€ 873.323
Echt-Susteren	€ 742.101	€ 5.380	€ 14.354	€ 4.825	€ 766.661
Eijsden-Margraten	€ 687.707	€ 2.036	€ 13.419	€ 3.071	€ 706.233
Gennep	€ 288.073	€ 2.318	€ 5.110	€ 2.449	€ 297.949
Gulpen-Wittem	€ 393.977	€ 4.123	€ 7.822	€ 3.377	€ 409.300
Heerlen	€ 2.446.855	€ 10.268	€ 37.568	€ 17.448	€ 2.512.138
Horst aan de Maas	€ 555.329	€ 2.429	€ 10.202	€ 2.848	€ 570.807
Kerkrade	€ 1.653.431	€ 12.905	€ 28.274	€ 13.637	€ 1.708.247
Landgraaf	€ 1.147.910	€ 11.031	€ 24.837	€ 8.885	€ 1.192.663
Leudal	€ 534.951	€ 1.727	€ 11.120	€ 2.401	€ 550.200
Maasgouw	€ 474.496	€ 2.820	€ 8.072	€ 3.560	€ 488.948
Maastricht	€ 3.094.202	€ 24.848	€ 64.035	€ 24.410	€ 3.207.494
Meerssen	€ 556.166	€ 5.756	€ 9.404	€ 4.083	€ 575.408
Nederweert	€ 163.088	€ 161	€ 2.388	€ 726	€ 166.363
Peel en Maas	€ 514.344	€ 4.096	€ 10.716	€ 2.803	€ 531.958
Roerdalen	€ 279.655	€ 1.454	€ 4.890	€ 2.339	€ 288.337
Roermond	€ 752.464	€ 709	€ 10.870	€ 6.242	€ 770.286
Simpelveld	€ 169.652	€ 428	€ 3.044	€ 1.654	€ 174.779
Sittard-Geleen	€ 2.469.165	€ 21.814	€ 42.625	€ 20.144	€ 2.553.748
Stein	€ 331.287	€ 2.442	€ 7.143	€ 5.077	€ 345.949
Vaals	€ 246.271	€ 597	€ 6.807	€ 1.888	€ 255.563
Valkenburg aan de Geul	€ 574.333	€ 5.989	€ 13.289	€ 3.006	€ 596.617
Venlo	€ 1.207.434	€ 10.936	€ 17.565	€ 9.328	€ 1.245.262
Venray	€ 506.742	€ 2.147	€ 9.846	€ 4.189	€ 522.925
Voerendaal	€ 213.800	€ 663	€ 3.974	€ 2.187	€ 220.624
Weert	€ 460.197	€ 2.890	€ 8.587	€ 2.948	€ 474.622
Totaal	€ 22.760.158	€ 146.588	€ 416.844	€ 169.800	€ 23.493.392

De tarieven en de toeslagen zoals deze in de uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2027-2029 in paragraaf 4.1 ‘Financiële kaders’ op pagina 32 zijn toegelicht zijn de basis voor de vervoerskosten. Deze tarieven worden vermenigvuldigd met het vervoersvolume uit de tabellen ‘Vervoersvolume 2027 t/m 2029’ op de voorgaande pagina’s. Vanaf het jaar 2028 verwachten wij dat de stijging van het vervoersvolume dusdanig is dat wij geen flexibel tarief meer hoeven te betalen. Daarom ziet u deze kolom vanaf dan ook niet meer terug in de tabellen.

Indirecte vervoerskosten 2027-2029

De indirecte vervoerskosten zijn alle kosten die verband houden met de uitvoering van het vervoer door Omnibuzz. De indirecte vervoerskosten bestaan bijvoorbeeld uit de loonkosten van de medewerkers van de ritreservering en van de klantenservice. Deze kosten worden tussen de gemeenten verdeeld op basis van het begrote aantal ritten.

Tabel Indirecte vervoerskosten 2027

Met betrekking tot ritten vindt er een jaarlijkse stijging van 1% ten opzichte van het voorgaand jaar plaats.

Gemeente	Verhouding ritten	2027	2028	2029
Beek	0,97%	€ 38.526	€ 38.458	€ 39.318
Beekdaelen	3,00%	€ 118.812	€ 118.602	€ 121.253
Beesel	0,76%	€ 30.006	€ 29.953	€ 30.622
Bergen	0,55%	€ 21.760	€ 21.721	€ 22.207
Brunssum	3,60%	€ 142.188	€ 141.937	€ 145.109
Echt-Susteren	2,77%	€ 109.444	€ 109.251	€ 111.693
Eijsden-Margraten	2,65%	€ 104.923	€ 104.737	€ 107.079
Gennep	1,26%	€ 49.800	€ 49.712	€ 50.824
Gulpen-Wittem	1,39%	€ 55.057	€ 54.959	€ 56.188
Heerlen	11,38%	€ 449.941	€ 449.145	€ 459.185
Horst aan de Maas	1,94%	€ 76.836	€ 76.700	€ 78.414
Kerkrade	7,91%	€ 312.781	€ 312.227	€ 319.207
Landgraaf	5,17%	€ 204.412	€ 204.050	€ 208.612
Leudal	1,79%	€ 70.736	€ 70.611	€ 72.190
Maasgouw	1,64%	€ 64.892	€ 64.777	€ 66.225
Maastricht	16,18%	€ 639.921	€ 638.790	€ 653.069
Meerssen	2,24%	€ 88.590	€ 88.433	€ 90.410
Nederweert	0,65%	€ 25.798	€ 25.752	€ 26.328
Peel en Maas	1,64%	€ 64.939	€ 64.824	€ 66.273
Roerdalen	1,00%	€ 39.381	€ 39.311	€ 40.190
Roermond	3,95%	€ 156.000	€ 155.724	€ 159.205
Simpelveld	0,66%	€ 26.026	€ 25.980	€ 26.560
Sittard-Geleen	10,81%	€ 427.551	€ 426.794	€ 436.335
Stein	1,27%	€ 50.149	€ 50.060	€ 51.179
Vaals	0,85%	€ 33.541	€ 33.481	€ 34.230
Valkenburg aan de Geul	2,22%	€ 87.866	€ 87.711	€ 89.672
Venlo	6,18%	€ 244.400	€ 243.967	€ 249.421
Venray	2,28%	€ 90.264	€ 90.105	€ 92.119
Voerendaal	0,82%	€ 32.291	€ 32.234	€ 32.955
Weert	2,46%	€ 97.342	€ 97.170	€ 99.342
Totaal	100%	€ 3.954.170	€ 3.947.176	€ 4.035.408

Overheadkosten

De totale overheadkosten, conform de definities van de 'Notitie Overhead Commissie BBV/IV3 systematiek', worden naar rato van het aantal inwoners per gemeente, gedragen door de gemeenten. Het aantal inwoners wordt bepaald op basis van de cijfers van het CBS.

Tabel Overheadkosten 2027-2029

Gemeente	Verhouding inwoners	2027	2028	2029
Beek	1,44%	€ 48.373	€ 49.069	€ 49.463
Beekdaelen	3,18%	€ 106.652	€ 108.187	€ 109.055
Beesel	1,20%	€ 40.273	€ 40.853	€ 41.181
Bergen	1,16%	€ 38.898	€ 39.458	€ 39.774
Brunssum	2,44%	€ 81.979	€ 83.159	€ 83.826
Echt-Susteren	2,86%	€ 96.099	€ 97.482	€ 98.265
Eijsden-Margraten	2,32%	€ 77.956	€ 79.078	€ 79.713
Gennep	1,58%	€ 52.952	€ 53.715	€ 54.146
Gulpen-Wittem	1,24%	€ 41.735	€ 42.336	€ 42.676
Heerlen	7,76%	€ 260.590	€ 264.341	€ 266.462
Horst aan de Maas	3,93%	€ 131.840	€ 133.738	€ 134.811
Kerkrade	4,03%	€ 135.440	€ 137.390	€ 138.492
Landgraaf	3,27%	€ 109.728	€ 111.308	€ 112.201
Leudal	3,20%	€ 107.519	€ 109.066	€ 109.941
Maasgouw	2,17%	€ 72.957	€ 74.007	€ 74.600
Maastricht	11,15%	€ 374.195	€ 379.581	€ 382.627
Meerssen	1,64%	€ 54.965	€ 55.756	€ 56.204
Nederweert	1,55%	€ 52.157	€ 52.908	€ 53.333
Peel en Maas	4,07%	€ 136.673	€ 138.641	€ 139.753
Roerdalen	1,85%	€ 62.025	€ 62.918	€ 63.423
Roermond	5,43%	€ 182.315	€ 184.940	€ 186.423
Simpelveld	0,91%	€ 30.587	€ 31.027	€ 31.276
Sittard-Geleen	8,20%	€ 275.398	€ 279.362	€ 281.604
Stein	2,19%	€ 73.406	€ 74.463	€ 75.060
Vaals	0,89%	€ 29.822	€ 30.251	€ 30.494
Valkenburg aan de Geul	1,46%	€ 49.013	€ 49.718	€ 50.117
Venlo	9,22%	€ 309.627	€ 314.083	€ 316.603
Venray	3,97%	€ 133.431	€ 135.351	€ 136.437
Voerendaal	1,12%	€ 37.468	€ 38.008	€ 38.313
Weert	4,56%	€ 152.988	€ 155.190	€ 156.435
Totaal	100%	€ 3.357.063	€ 3.405.384	€ 3.432.706

Eindresultaat 2027-2029

Gemeente	2027	2028	2029	Totaal
Beek	€ 340.133	€ 349.406	€ 359.891	€ 1.049.430
Beekdaelen	€ 969.084	€ 995.794	€ 1.026.421	€ 2.991.299
Beesel	€ 279.470	€ 287.138	€ 295.761	€ 862.370
Bergen	€ 243.551	€ 250.316	€ 257.786	€ 751.653
Brunssum	€ 1.039.906	€ 1.068.682	€ 1.102.258	€ 3.210.846
Echt-Susteren	€ 921.653	€ 947.289	€ 976.618	€ 2.845.560
Eijsden-Margraten	€ 842.546	€ 866.002	€ 893.025	€ 2.601.572
Gennep	€ 381.056	€ 391.231	€ 402.918	€ 1.175.206
Gulpen-Wittem	€ 479.104	€ 492.658	€ 508.163	€ 1.479.926
Heerlen	€ 3.057.028	€ 3.140.087	€ 3.237.785	€ 9.434.900
Horst aan de Maas	€ 741.846	€ 761.809	€ 784.033	€ 2.287.688
Kerkrade	€ 2.043.833	€ 2.099.699	€ 2.165.946	€ 6.309.479
Landgraaf	€ 1.428.164	€ 1.467.411	€ 1.513.475	€ 4.409.050
Leudal	€ 692.177	€ 711.143	€ 732.331	€ 2.135.651
Maasgouw	€ 594.557	€ 611.083	€ 629.774	€ 1.835.415
Maastricht	€ 4.010.121	€ 4.116.651	€ 4.243.190	€ 12.369.961
Meerssen	€ 681.023	€ 700.005	€ 722.022	€ 2.103.049
Nederweert	€ 233.349	€ 239.359	€ 246.023	€ 718.730
Peel en Maas	€ 698.495	€ 717.309	€ 737.984	€ 2.153.788
Roerdalen	€ 370.732	€ 380.749	€ 391.950	€ 1.143.431
Roermond	€ 1.057.811	€ 1.084.721	€ 1.115.914	€ 3.258.446
Simpelveld	€ 219.867	€ 225.834	€ 232.615	€ 678.316
Sittard-Geleen	€ 3.088.313	€ 3.172.950	€ 3.271.686	€ 9.532.949
Stein	€ 446.693	€ 458.692	€ 472.188	€ 1.377.574
Vaals	€ 302.075	€ 310.594	€ 320.287	€ 932.955
Valkenburg aan de Geul	€ 694.158	€ 713.732	€ 736.406	€ 2.144.296
Venlo	€ 1.717.181	€ 1.760.912	€ 1.811.286	€ 5.289.379
Venray	€ 712.140	€ 730.575	€ 751.481	€ 2.194.196
Voerendaal	€ 275.836	€ 283.353	€ 291.891	€ 851.081
Weert	€ 693.657	€ 710.821	€ 730.399	€ 2.134.878
Totaal	€ 29.255.560	€ 30.046.008	€ 30.961.506	€ 90.263.074

Eindresultaat IV3

Tabel Begroting 2027

Gemeente	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (overhead, onvoorzien)	Eindresultaat begroting 2027
Beek	€ 291.760	€ 48.373	€ 340.133
Beekdaelen	€ 862.432	€ 106.652	€ 969.084
Beesel	€ 239.197	€ 40.273	€ 279.470
Bergen	€ 204.654	€ 38.898	€ 243.551
Brunssum	€ 957.927	€ 81.979	€ 1.039.906
Echt-Susteren	€ 825.554	€ 96.099	€ 921.653
Eijsden-Margraten	€ 764.590	€ 77.956	€ 842.546
Gennep	€ 328.104	€ 52.952	€ 381.056
Gulpen-Wittem	€ 437.369	€ 41.735	€ 479.104
Heerlen	€ 2.796.438	€ 260.590	€ 3.057.028
Horst aan de Maas	€ 610.006	€ 131.840	€ 741.846
Kerkrade	€ 1.908.393	€ 135.440	€ 2.043.833
Landgraaf	€ 1.318.435	€ 109.728	€ 1.428.164
Leudal	€ 584.658	€ 107.519	€ 692.177
Maasgouw	€ 521.601	€ 72.957	€ 594.557
Maastricht	€ 3.635.926	€ 374.195	€ 4.010.121
Meerssen	€ 626.058	€ 54.965	€ 681.023
Nederweert	€ 181.191	€ 52.157	€ 233.349
Peel en Maas	€ 561.822	€ 136.673	€ 698.495
Roerdalen	€ 308.706	€ 62.025	€ 370.732
Roermond	€ 875.496	€ 182.315	€ 1.057.811
Simpelveld	€ 189.280	€ 30.587	€ 219.867
Sittard-Geleen	€ 2.812.914	€ 275.398	€ 3.088.313
Stein	€ 373.287	€ 73.406	€ 446.693
Vaals	€ 272.253	€ 29.822	€ 302.075
Valkenburg aan de Geul	€ 645.145	€ 49.013	€ 694.158
Venlo	€ 1.407.554	€ 309.627	€ 1.717.181
Venray	€ 578.709	€ 133.431	€ 712.140
Voerendaal	€ 238.368	€ 37.468	€ 275.836
Weert	€ 540.669	€ 152.988	€ 693.657
Totaal	€ 26.080.333	**€ 3.031.454**	**€ 29.111.786**

Tabel Begroting 2028

Gemeente	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (overhead, onvoorzien)	Eindresultaat begroting 2028
Beek	€ 300.337	€ 49.069	€ 349.406
Beekdaelen	€ 887.607	€ 108.187	€ 995.794
Beesel	€ 246.285	€ 40.853	€ 287.138
Bergen	€ 210.859	€ 39.458	€ 250.316
Brunssum	€ 985.523	€ 83.159	€ 1.068.682
Echt-Susteren	€ 849.807	€ 97.482	€ 947.289
Eijsden-Margraten	€ 786.924	€ 79.078	€ 866.002
Gennep	€ 337.516	€ 53.715	€ 391.231
Gulpen-Wittem	€ 450.322	€ 42.336	€ 492.658
Heerlen	€ 2.875.746	€ 264.341	€ 3.140.087
Horst aan de Maas	€ 628.071	€ 133.738	€ 761.809
Kerkrade	€ 1.962.309	€ 137.390	€ 2.099.699
Landgraaf	€ 1.356.104	€ 111.308	€ 1.467.411
Leudal	€ 602.077	€ 109.066	€ 711.143
Maasgouw	€ 537.077	€ 74.007	€ 611.083
Maastricht	€ 3.737.070	€ 379.581	€ 4.116.651
Meerssen	€ 644.249	€ 55.756	€ 700.005
Nederweert	€ 186.450	€ 52.908	€ 239.359
Peel en Maas	€ 578.669	€ 138.641	€ 717.309
Roerdalen	€ 317.831	€ 62.918	€ 380.749
Roermond	€ 899.781	€ 184.940	€ 1.084.721
Simpelveld	€ 194.807	€ 31.027	€ 225.834
Sittard-Geleen	€ 2.893.588	€ 279.362	€ 3.172.950
Stein	€ 384.229	€ 74.463	€ 458.692
Vaals	€ 280.343	€ 30.251	€ 310.594
Valkenburg aan de Geul	€ 664.014	€ 49.718	€ 713.732
Venlo	€ 1.446.829	€ 314.083	€ 1.760.912
Venray	€ 595.224	€ 135.351	€ 730.575
Voerendaal	€ 245.346	€ 38.008	€ 283.353
Weert	€ 555.631	€ 155.190	€ 710.821
Totaal	€ 26.640.624	€ **3.405.384**	€ **30.046.008**

Tabel Begroting 2029

Gemeente	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (overhead, onvoorzien)	Eindresultaat begroting 2029
Beek	€ 310.428	€ 49.463	€ 359.891
Beekdaelen	€ 917.366	€ 109.055	€ 1.026.421
Beesel	€ 254.581	€ 41.181	€ 295.761
Bergen	€ 218.011	€ 39.774	€ 257.786
Brunssum	€ 1.018.432	€ 83.826	€ 1.102.258
Echt-Susteren	€ 878.353	€ 98.265	€ 976.618
Eijsden-Margraten	€ 813.312	€ 79.713	€ 893.025
Gennep	€ 348.773	€ 54.146	€ 402.918
Gulpen-Wittem	€ 465.487	€ 42.676	€ 508.163
Heerlen	€ 2.971.323	€ 266.462	€ 3.237.785
Horst aan de Maas	€ 649.221	€ 134.811	€ 784.033
Kerkrade	€ 2.027.454	€ 138.492	€ 2.165.946
Landgraaf	€ 1.401.275	€ 112.201	€ 1.513.475
Leudal	€ 622.389	€ 109.941	€ 732.331
Maasgouw	€ 555.173	€ 74.600	€ 629.774
Maastricht	€ 3.860.563	€ 382.627	€ 4.243.190
Meerssen	€ 665.818	€ 56.204	€ 722.022
Nederweert	€ 192.691	€ 53.333	€ 246.023
Peel en Maas	€ 598.231	€ 139.753	€ 737.984
Roerdalen	€ 328.527	€ 63.423	€ 391.950
Roermond	€ 929.490	€ 186.423	€ 1.115.914
Simpelveld	€ 201.339	€ 31.276	€ 232.615
Sittard-Geleen	€ 2.990.083	€ 281.604	€ 3.271.686
Stein	€ 397.128	€ 75.060	€ 472.188
Vaals	€ 289.793	€ 30.494	€ 320.287
Valkenburg aan de Geul	€ 686.289	€ 50.117	€ 736.406
Venlo	€ 1.494.683	€ 316.603	€ 1.811.286
Venray	€ 615.044	€ 136.437	€ 751.481
Voerendaal	€ 253.578	€ 38.313	€ 291.891
Weert	€ 573.964	€ 156.435	€ 730.399
Totaal	€ 27.528.800	**€ 3.432.706**	**€ 30.961.506**

4.6 Toelichting op de baten en lasten (GGZ)

In deze begroting wordt het GGZ-vervoer wederom opgenomen. In 2022 zijn wij hiermee voor de gemeente Roermond gestart. In 2023 is de gemeente Nederweert aangesloten en sinds 2024 voeren wij dit vervoer ook voor de gemeente Weert uit. Dit vervoer behelst momenteel het vervoer van jeugdigen en valt daarom onder taakveld 6.72c 'Jeugdhulp dagbesteding'.

Inmiddels wordt door Omnibuzz een nieuwe aanbesteding van het GGZ-vervoer voorbereid omdat vanaf 1 augustus 2025 ook de gemeenten Echt-Susteren en Maasgouw zullen aansluiten.

Op basis van de toelichtingen in de financiële uitgangspuntennotitie 2025-1 zullen achtereenvolgens de verdeling van de vervoerskosten en de verdeling van de interne doorbelasting van het Wmo-vervoer naar het GGZ-vervoer aan bod komen.

Verdeling vervoerskosten 2026

Het vervoersvolume wordt, al dan niet aangevuld met de te verwachten ritten op basis van de door de deelnemende gemeenten aangeleverde informatie, gebaseerd op de gerealiseerde kilometers die in 2024 voor dit type vervoer gereden zijn. De begrote vervoerskosten worden verhoogd met de NEA-index van 2,5%. Deze vervoerskosten worden verdeeld conform systematiek Wmo-vervoer. Dit levert de volgende verdeling op:

Tabel Vervoersvolume GGZ

Gemeente	Aantal kilometers	Aantal ritten
Echt-Susteren	87.420	2.020
Maasgouw	8.736	452
Nederweert	6.887	360
Roermond	44.103	2.202
Weert	49.631	1.495
Totaal	196.777	6.529

Tabel Verdeling vervoerskosten

Gemeente	Kilometers 2026	Toeslagen individueel	Toeslagen jeugd	Meereizend OV-er	Vervoersresultaat
Echt-Susteren	€ 243.083	€ 31.993	€ 85.079	€ -	€ 360.155
Maasgouw	€ 26.409	€ -	€ 9.243	€ -	€ 35.652
Nederweert	€ 20.856	€ -	€ 7.300	€ -	€ 28.155
Roermond	€ 132.679	€ 26.605	€ 46.438	€ 2.972	€ 208.694
Weert	€ 145.079	€ 16.033	€ 50.778	€ 446	€ 212.335
Totaal	€ 568.105	€ 74.631	€ 198.837	€ 3.419	€ 844.991

Verdeling indirecte vervoers- en overheadkosten

Naast de eerdergenoemde vervoerskosten zijn er ook nog indirecte vervoers- en overheadkosten. De indirecte vervoerskosten bestaan voor het grootste deel uit een interne doorbelasting van kosten voor het Wmo-vervoer naar het GGZ-vervoer én vanuit het leerlingenvervoer naar het GGZ-vervoer. Daarnaast worden er nog reguliere indirecte vervoerskosten begroot. De indirecte vervoerskosten worden hierbij verdeeld op basis van het aantal ritten per gemeente ten opzichte van het totaal aantal ritten.

De overheadkosten bestaan uit een interne doorbelasting op basis van het aantal pashouders per gemeente ten opzichte van het totaal aantal pashouders. Deze interne doorbelasting leidt tot een vermindering van de lasten voor het Wmo-vervoer en dus tot een vermindering van de lasten voor de andere gemeenten.

Daarnaast worden er nog reguliere overheadkosten in verband met het GGZ-vervoer begroot. Deze overheadkosten worden tussen de GGZ-gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners.

Tabel Overheadkosten

Gemeente	Aantal ritten	Indirecte vervoerskosten	Verhouding inwoners	Overheadkosten
Echt-Susteren	31%	€ 7.617	17%	€ 1.447
Maasgouw	7%	€ 1.704	13%	€ 1.099
Nederweert	6%	€ 1.358	9%	€ 785
Roermond	34%	€ 8.304	33%	€ 2.746
Weert	23%	€ 5.638	27%	€ 2.304
Totaal	100%	€ 24.621	100%	€ 8.381

Bijdrage GGZ-vervoer per gemeente 2026-0

Bovenstaande kosten leiden tot de volgende totaalbijdragen per gemeente.

Tabel totaalbijdrage per gemeente 2026-0

Gemeente	Winstopslag	Bijdrage
Echt-Susteren	€ 200	€ 369.420
Maasgouw	€ 200	€ 38.655
Nederweert	€ 200	€ 30.498
Roermond	€ 200	€ 219.943
Weert	€ 200	€ 220.477
Totaal	€ 1.000	€ 878.993

4.7 Meerjarenraming GGZ-vervoer 2027-2029

Hieronder staan de tabellen inzake de meerjarenraming GGZ-vervoer van 2027 tot en met 2029.

Verdeling vervoerskosten 2027-2029

Tabel Verdeling vervoerskosten 2027

Gemeente	Kilometers 2027	Toeslagen individueel	Toeslagen jeugd	Meereizend OV-er	Vervoersresultaat
Echt-Susteren	€ 249.160	€ 32.793	€ 87.206	€ -	€ 369.159
Maasgouw	€ 27.069	€ -	€ 9.474	€ -	€ 36.543
Nederweert	€ 21.377	€ -	€ 7.482	€ -	€ 28.859
Roermond	€ 135.996	€ 27.270	€ 47.599	€ 3.047	€ 213.911
Weert	€ 148.706	€ 16.433	€ 52.047	€ 458	€ 217.643
Totaal	€ 582.307	€ 76.497	€ 203.808	€ 3.504	€ 866.116

Tabel Verdeling vervoerskosten 2028

Gemeente	Kilometers 2028	Toeslagen individueel	Toeslagen jeugd	Meereizend OV-er	Vervoersresultaat
Echt-Susteren	€ 255.389	€ 33.613	€ 89.386	€ -	€ 378.388
Maasgouw	€ 27.746	€ -	€ 9.711	€ -	€ 37.457
Nederweert	€ 21.912	€ -	€ 7.669	€ -	€ 29.581
Roermond	€ 139.396	€ 27.952	€ 48.788	€ 3.123	€ 219.259
Weert	€ 152.423	€ 16.844	€ 53.348	€ 469	€ 223.085
Totaal	€ 596.865	€ 78.409	€ 208.903	€ 3.592	€ 887.769

Tabel Verdeling vervoerskosten 2029

Gemeente	Kilometers 2029	Toeslagen individueel	Toeslagen jeugd	Meereizend OV-er	Vervoersresultaat
Echt-Susteren	€ 261.774	€ 34.453	€ 91.621	€ -	€ 387.848
Maasgouw	€ 28.439	€ -	€ 9.954	€ -	€ 38.393
Nederweert	€ 22.459	€ -	€ 7.861	€ -	€ 30.320
Roermond	€ 142.881	€ 28.651	€ 50.008	€ 3.201	€ 224.740
Weert	€ 156.234	€ 17.265	€ 54.682	€ 481	€ 228.662
Totaal	€ 611.787	€ 80.369	€ 214.125	€ 3.682	€ 909.963

Verdeling indirecte vervoers- en overheadkosten 2027-2029

Tabel Verdeling indirecte vervoers- en overheadkosten 2027

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten
Echt-Susteren	€ 7.800	€ 1.482
Maasgouw	€ 1.745	€ 1.125
Nederweert	€ 1.390	€ 804
Roermond	€ 8.503	€ 2.811
Weert	€ 5.773	€ 2.359
Totaal	€ 25.212	€ 8.582

Tabel Verdeling indirecte vervoers- en overheadkosten 2028

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten
Echt-Susteren	€ 7.980	€ 1.516
Maasgouw	€ 1.786	€ 1.151
Nederweert	€ 1.422	€ 823
Roermond	€ 8.699	€ 2.876
Weert	€ 5.906	€ 2.413
Totaal	€ 25.792	€ 8.779

Tabel Verdeling indirecte vervoers- en overheadkosten 2029

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten
Echt-Susteren	€ 8.163	€ 1.551
Maasgouw	€ 1.827	€ 1.177
Nederweert	€ 1.455	€ 842
Roermond	€ 8.899	€ 2.942
Weert	€ 6.042	€ 2.469
Totaal	€ 26.385	€ 8.981

Bijdrage GGZ-vervoer per gemeente 2027-2029

Bovenstaande kosten leiden tot de volgende totaalbijdragen per gemeente.

Tabel Totaalbijdrage per gemeente 2027-2029

Gemeente	2027	2028	2029
Echt-Susteren	€ 378.641	€ 388.084	€ 397.762
Maasgouw	€ 39.614	€ 40.593	€ 41.597
Nederweert	€ 31.254	€ 32.026	€ 32.817
Roermond	€ 225.426	€ 231.034	€ 236.781
Weert	€ 225.976	€ 231.604	€ 237.372
Totaal	€ 900.910	€ 923.340	€ 946.329

4.8 Toelichting op de baten en lasten (leerlingenvervoer)

In augustus 2024 zijn wij gestart met de uitvoering van het leerlingenvervoer. Dit doen wij voor de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Tevens verzorgen wij voor de gemeente Roermond het gym- en zwemvervoer. Beide typen vervoer vallen onder taakveld 4.3 ‘Onderwijsbeleid en leerlingzaken’.

Het vervoersvolume voor de begroting 2026-0 wordt gebaseerd op de realisatie van het jaar 2024, geëxtrapoleerd naar een heel jaar. Op basis van de toelichtingen in de financiële uitgangspuntennotitie 2026-0 zullen achtereenvolgens de verdeling van de vervoerskosten, de verdeling van de indirecte vervoerskosten en de verdeling van de overheadkosten aan bod komen.

Verdeling directe vervoerskosten 2026-0

Het totale vervoersvolume is, zoals genoemd, gebaseerd op het gerealiseerde volume van 2024. Dit volume is hieronder weergegeven. Omdat wij geen opslag ingerekend hebben, is dit volume ook het volume dat wij begroten voor de jaren 2027-2029.

Tabel volumes leerlingenvervoer 2026-0

Gemeente	Ritten	Verreden kilometers	Opslagen in kilometers	Aantal kilometers boven 50 kilometers	Aantal uren gym- en zwemvervoer
Echt-Susteren	51.185	836.248	18.135	23.989	-
Maasgouw	39.625	508.921	3.160	-	-
Nederweert	24.288	408.810	24.510	20.332	-
Roerdalen	42.765	430.372	10.700	13.645	-
Roermond	52.913	741.654	33.445	45.238	1.112
Weert	37.655	946.829	10.880	20.544	-
TOTAAL	248.430	3.872.833	100.830	123.748	1.112

Dit leidt tot de volgende vervoerskostentabel. De begrote directe vervoerskosten worden gebaseerd op het gerealiseerde vervoersvolume van 2024 en de afgesproken tarieven en vervolgens verhoogd met het gemiddelde van de laatste twee NEA-indexen zijnde 2,5%.

Tabel Verdeling vervoerskosten leerlingenvervoer 2026-0

Gemeente	Ritten/ kilometers	Opslagen	Additionele kosten boven 50 kilometers	Gym- en zwemvervoer	Totaal
Echt-Susteren	€ 949.642	€ 16.544	€ 10.081	€ -	€ 976.267
Maasgouw	€ 608.855	€ 2.883	€ -	€ -	€ 611.737
Nederweert	€ 461.562	€ 22.359	€ 8.545	€ -	€ 492.466
Roerdalen	€ 548.656	€ 9.761	€ 5.734	€ -	€ 564.152
Roermond	€ 869.651	€ 30.510	€ 19.011	€ 69.281	€ 988.453
Weert	€ 1.001.147	€ 9.925	€ 8.634	€ -	€ 1.019.706
TOTAAL	€ 4.439.513	€ 91.982	€ 52.005	€ 69.281	€ 4.652.781

Verdeling totale kosten leerlingenvervoer 2026-0

De totale kosten voor het leerlingenvervoer zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel Totale kosten leerlingenvervoer 2026-0

Gemeente	Directe vervoers-kosten	Directe vervoers-kosten gym- en zwemvervoer	Winstopslag	Indirecte vervoers-kosten	Overheadkosten	Totaal
Echt-Susteren	€ 976.267	€ -	€ 200	€ 26.469	€ 9.352	€ 1.012.287
Maasgouw	€ 611.737	€ -	€ 200	€ 20.491	€ 7.100	€ 639.528
Nederweert	€ 492.466	€ -	€ 200	€ 12.559	€ 5.076	€ 510.301
Roerdalen	€ 564.152	€ -	€ 200	€ 22.114	€ 6.036	€ 592.502
Roermond	€ 919.173	€ 69.281	€ 200	€ 27.362	€ 17.742	€ 1.033.757
Weert	€ 1.019.706	€ -	€ 200	€ 19.472	€ 14.888	€ 1.054.266
TOTAAL	€ 4.583.500	€ 69.281	€ 1.200	€ 128.467	€ 60.194	€ 4.842.641

De indirecte vervoerskosten bestaan voor een groot gedeelte uit een interne doorbelasting van loonkosten vanuit het Wmo-vervoer. In de businesscase was hiervoor 1,0 fte begroot. De realiteit wijst uit dat dit helaas niet afdoende is als gevolg van de chauffeurstekorten bij de vervoerders. Deze verhogen de druk op onze klantenservice. Het aantal fte is momenteel begroot op 1,33. Verder bestaan de indirecte vervoerskosten onder andere uit de kosten voor het gebruik en onderhoud van ritsystemen en een multi-inzetbaar budget van € 25,- per geïndiceerde reiziger. De doorbelasting van indirecte vervoerskosten aan het GGZ-vervoer levert een kleine meevaller op voor het leerlingenvervoer.

De begrote overheadkosten bestaan volledige uit een interne doorbelasting vanuit het Wmo-vervoer, hetgeen per saldo

een voordeel oplevert voor het Wmo-vervoer. Deze overheadkosten worden tussen de gemeentes verdeeld op basis van het aantal inwoners.

Verdeling vervoerskosten leerlingenvervoer 2027-2029

Zoals hierboven aangegeven is het begrote vervoersvolume voor 2027-2029 gelijk aan het volume van 2026. De tarieven worden vervolgens jaarlijks geïndexeerd met het gemiddelde van de laatste twee NEA-indexen, zijnde 2,5%. Dit leidt tot de volgende vervoerskosten.

Tabel Verdeling vervoerskosten leerlingenvervoer 2027

Gemeente	Ritten/ kilometers	Opslagen	Additionele kosten boven 50 kilometers	Gym- en zwemvervoer	Totaal
Echt-Susteren	€ 973.383	€ 16.957	€ 10.333	€ -	€ 1.000.673
Maasgouw	€ 624.076	€ 2.955	€ -	€ -	€ 627.031
Nederweert	€ 473.101	€ 22.918	€ 8.758	€ -	€ 504.777
Roerdalen	€ 562.372	€ 10.005	€ 5.878	€ -	€ 578.255
Roermond	€ 891.393	€ 31.273	€ 19.487	€ 71.013	€ 1.013.165
Weert	€ 1.026.176	€ 10.173	€ 8.849	€ -	€ 1.045.199
TOTAAL	€ 4.550.501	€ 94.282	€ 53.305	€ 71.013	€ 4.769.100

Tabel Verdeling vervoerskosten leerlingenvervoer 2028

Gemeente	Ritten/ kilometers	Opslagen	Additionele kosten boven 50 kilometers	Gym- en zwemvervoer	Totaal
Echt-Susteren	€ 997.717	€ 17.381	€ 10.592	€ -	€ 1.025.690
Maasgouw	€ 639.678	€ 3.029	€ -	€ -	€ 642.706
Nederweert	€ 484.928	€ 23.491	€ 8.977	€ -	€ 517.397
Roerdalen	€ 576.432	€ 10.255	€ 6.025	€ -	€ 592.712
Roermond	€ 913.677	€ 32.055	€ 19.974	€ 72.788	€ 1.038.494
Weert	€ 1.051.831	€ 10.428	€ 9.071	€ -	€ 1.071.329
TOTAAL	€ 4.664.263	€ 96.639	€ 54.638	€ 72.788	€ 4.888.328

Tabel Verdeling vervoerskosten leerlingenvervoer 2029

Gemeente	Ritten/ kilometers	Opslagen	Additionele kosten boven 50 kilometers	Gym- en zwemvervoer	Totaal
Echt-Susteren	€ 1.022.660	€ 17.816	€ 10.856	€ -	€ 1.051.332
Maasgouw	€ 655.670	€ 3.104	€ -	€ -	€ 658.774
Nederweert	€ 497.052	€ 24.078	€ 9.202	€ -	€ 530.332
Roerdalen	€ 590.843	€ 10.512	€ 6.175	€ -	€ 607.529
Roermond	€ 936.519	€ 32.856	€ 20.473	€ 74.608	€ 1.064.456
Weert	€ 1.078.126	€ 10.688	€ 9.297	€ -	€ 1.098.112
TOTAAL	€ 4.780.870	€ 99.055	€ 56.004	€ 74.608	€ 5.010.536

Verdeling totale kosten leerlingenvervoer 2027-2029

Tabel Totale kosten leerlingenvervoer 2027

Gemeente	Directe vervoers-kosten	Directe vervoers-kosten gym- en zwemvervoer	Winstopslag	Indirecte vervoers-kosten	Overheadkosten	Totaal
Echt-Susteren	€ 1.000.673	€ -	€ 200	€ 27.104	€ 9.576	€ 1.037.553
Maasgouw	€ 627.031	€ -	€ 200	€ 20.982	€ 7.270	€ 655.483
Nederweert	€ 504.777	€ -	€ 200	€ 12.861	€ 5.198	€ 523.036
Roerdalen	€ 578.255	€ -	€ 200	€ 22.645	€ 6.181	€ 607.281
Roermond	€ 942.152	€ 71.013	€ 200	€ 28.019	€ 18.168	€ 1.059.551
Weert	€ 1.045.199	€ -	€ 200	€ 19.939	€ 15.245	€ 1.080.584
TOTAAL	€ 4.698.087	€ 71.013	€ 1.200	€ 131.550	€ 61.639	€ 4.963.489

Tabel Totale kosten leerlingenvervoer 2028

Gemeente	Directe vervoers-kosten	Directe vervoers-kosten gym- en zwemvervoer	Winstopslag	Indirecte vervoers-kosten	Overheadkosten	Totaal
Echt-Susteren	€ 1.025.690	€ -	€ 200	€ 27.727	€ 9.797	€ 1.063.414
Maasgouw	€ 642.706	€ -	€ 200	€ 21.465	€ 7.437	€ 671.809
Nederweert	€ 517.397	€ -	€ 200	€ 13.157	€ 5.317	€ 536.071
Roerdalen	€ 592.712	€ -	€ 200	€ 23.166	€ 6.323	€ 622.401
Roermond	€ 965.706	€ 72.788	€ 200	€ 28.663	€ 18.586	€ 1.085.943
Weert	€ 1.071.329	€ -	€ 200	€ 20.398	€ 15.596	€ 1.107.523
TOTAAL	€ 4.815.540	€ 72.788	€ 1.200	€ 134.576	€ 63.056	€ 5.087.159

Tabel Totale kosten leerlingenvervoer 2029

Gemeente	Directe vervoers-kosten	Directe vervoers-kosten gym- en zwemvervoer	Winstopslag	Indirecte vervoers-kosten	Overheadkosten	Totaal
Echt-Susteren	€ 1.051.332	€ -	€ 200	€ 28.365	€ 10.022	€ 1.294.130
Maasgouw	€ 658.774	€ -	€ 200	€ 21.959	€ 7.608	€ 665.091
Nederweert	€ 530.332	€ -	€ 200	€ 13.459	€ 5.439	€ 659.038
Roerdalen	€ 607.529	€ -	€ 200	€ 23.699	€ 6.469	€ 745.279
Roermond	€ 989.848	€ 74.608	€ 200	€ 29.322	€ 19.013	€ 1.225.701
Weert	€ 1.098.112	€ -	€ 200	€ 20.867	€ 15.955	€ 1.306.735
TOTAAL	€ 4.935.928	€ 74.608	€ 1.200	€ 137.671	€ 64.506	€ 5.895.974

‘Winstopslag’ GGZ-vervoer en leerlingenvervoer

In tegenstelling tot het Wmo-vervoer, waar de gemeenten optreden als een btw-ondernemer met btw-belaste prestaties, treden gemeenten voor het leerlingenvervoer en het GGZ-vervoer niet op als btw-ondernemer. Vanuit deze laatste positie zou Omnibuzz – als zij uitsluitend tegen kostprijs zou werken – btw-vrijgestelde prestaties verrichten voor de gemeenten. Om ervoor te zorgen dat Omnibuzz te allen tijde haar werkzaamheden met btw kan blijven uitvoeren, werken wij met een ‘winstopslag’. Dit betekent dat wij geen btw-schade aan de verhuurder hoeven te betalen en dat wij die schade niet als extra kostenpost aan de deelnemers in rekening brengen. Deze opslag bedraagt € 50,- per kwartaal per gemeente en zal worden toegevoegd aan de algemene reserve.

JUMBO
163
omnibuzz

5 Bijlagen

5. Bijlagen

5.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven

Tabel Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2026

Alle bedragen in €	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschrijvingen of aflossingen) in het dienstjaar	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het einde van het dienstjaar	% of andere maatstaf van afschrijving	Totaal van de afschrijving/aflossing op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjaar	(Extra) afschrijvingen van het kapitaaluitgaven in het dienstjaar	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekking in het dienstjaar	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar
Programma Wmo-vervoer										
Inventaris	92.572	-	-	92.572	10,00%	24.236	9.257	-	68.336	59.078
Hardware	43.464	-	-	43.464	33,33%	17.898	14.486	-	25.566	11.079
Inrichting en verbouwing	84.836	-	-	84.836	4,00%	8.266	3.393	-	76.570	73.176
Technische installaties	75.462	-	-	75.462	6,67%	4.398	5.033	-	71.064	66.031
Software	29.467	-	-	29.467	10,00%	6.949	2.947	-	22.519	19.572
Totaal Wmo-vervoer	325.801	-	-	325.801		61.747	35.117	-	264.054	228.937

Tabel Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2027-2029

Alle bedragen in €	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar
Programma Wmo-vervoer	2027	2028	2029
Inventaris	49.821	40.564	31.307
Hardware	-	-	-
Inrichting en verbouwing	69.783	66.389	62.996
Technische installaties	60.997	55.964	50.931
Software	16.625	13.679	10.732
Totaal Wmo-vervoer	197.227	176.596	155.965
Totaal-generaal	197.227	176.596	155.965

5.2 Staat van reserves

Tabel Staat van reserves 2026

Naam reserve, alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen wegens bijboeking van de rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen van de reserve	Saldo einde van het dienstjaar	Bestemming van het resultaat tussentijds via begrotingswijziging	Bestemming van het resultaat 2026	Reserves na bestemming ultimo 2026
Reserves								
Algemene reserve	725.949	-	-	-	725.949	-	-	725.949
Bestemmingsreserve Data-Analyse	41.192	-	-		41.192	-	-	41.192
Bestemmingsreserve ICT	18.374	-	-	6.125	12.250	-	-	12.250
Totaal Reserves	785.515	-	-	6.125	779.391	-	-	779.391

Tabel Staat van reserves 2027-2029

Alle bedragen in €	Reserves na bestemming ultimo 2027	Reserves na bestemming ultimo 2028	Reserves na bestemming ultimo 2029
Reserves			
Algemene reserve	725.949	725.949	725.949
Bestemmingsreserve Data-Analyse	41.192	41.192	41.192
Bestemmingsreserve ICT	6.125	0	-
Totaal algemene reserves	773.266	767.141	767.141

5.3 Opbouw algemene reserve

Op 20 december 2023 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de geactualiseerde nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement'. De ingeschatte risico's van de GR Omnibuzz zijn als volgt bepaald:

1 Economische kwetsbaarheid taxibedrijven

Het risico dat een van de vervoersbedrijven die als leverancier van Omnibuzz optreedt niet meer aan de vervoersvraag kan voldoen of zelfs failliet gaat waardoor de continuïteit van het vervoer in het gedrang komt. Dit kan ook leiden tot een inkooprisico omdat het vervoer opnieuw moet worden ingekocht.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
650.000	50%	325.000

2 Gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer

Het risico dat binnen Omnibuzz te weinig kennis aanwezig is omtrent de nieuwe activiteiten, zoals het leerlingenvervoer en de hiermee verbonden processen en de kans dat nieuwe medewerkers onvoldoende op de hoogte zijn van reeds bestaande processen en activiteiten. Dit kan leiden tot fouten, verkeerde inschattingen en financiële schade.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
200.000	30%	60.000

3 Afhankelijkheid leveranciers ICT

Binnen onze branche wordt er veel gebruikgemaakt van complexe, op maat gemaakte software, die niet alleen door Omnibuzz gebruikt wordt, maar ook door verscheidene vervoersbedrijven die als leverancier van Omnibuzz optreden. Als een van deze softwareleveranciers failliet gaat, kan dit grote gevolgen hebben, zowel voor onze vervoersbedrijven als voor Omnibuzz.

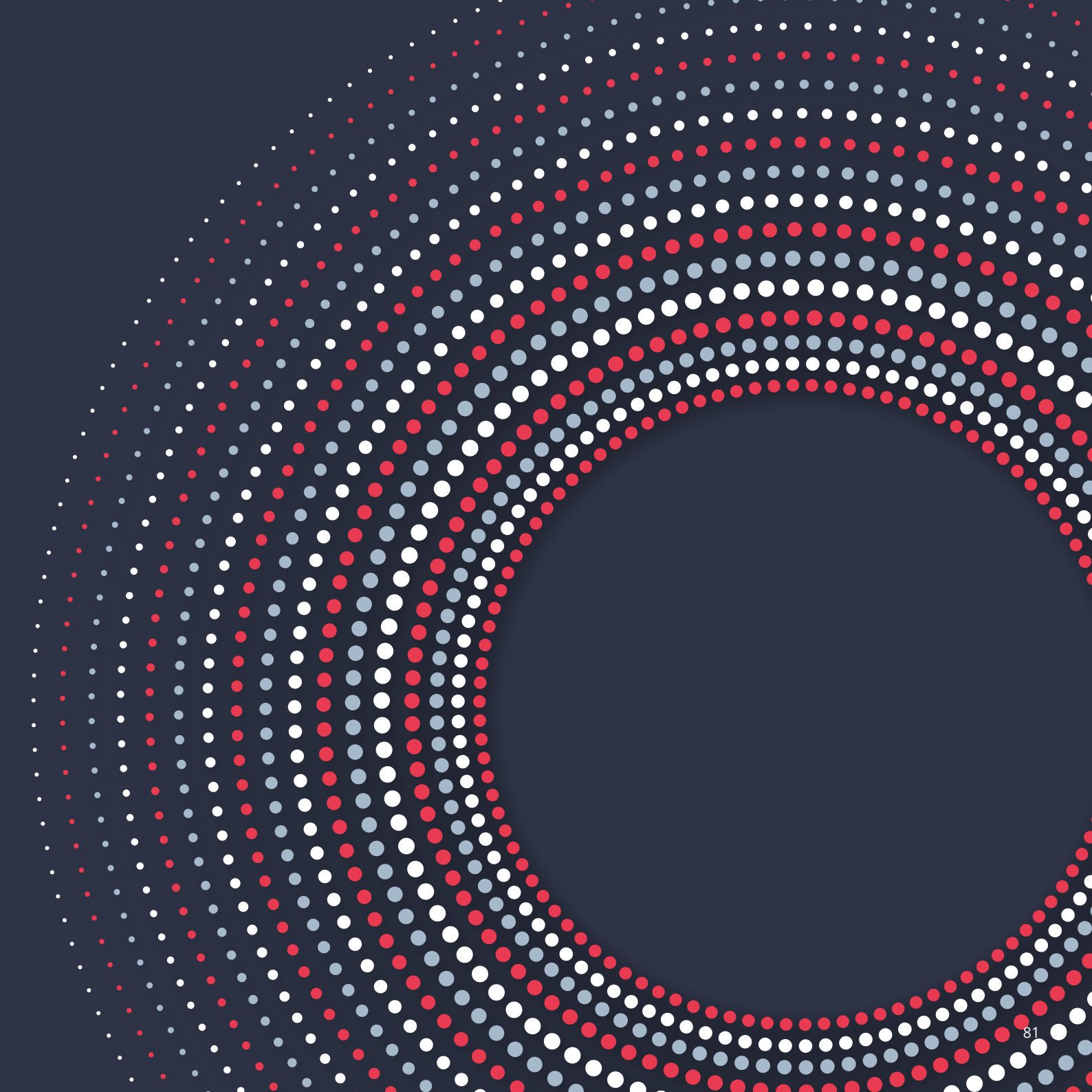
Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
750.000	20%	150,000

4 Digitale dreigingen

Omnibuzz is, net zoals vrijwel ieder ander bedrijf, in een bepaalde mate vatbaar voor digitale dreigingen van buitenaf. Dit kan in de vorm van phishingmails en virussen zijn of grootschalige hacks. Er zijn helaas talloze recente voorbeelden van bedrijven die slachtoffer zijn geworden en die zelfs losgeld hebben moeten betalen.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
750,000	30%	225.000

Totaal benodigde weerstandcapaciteit	760.000

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt
worden in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch of door
fotokopieën, opname, of op enige
andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van
Omnibuzz.

V1.00 - 202504

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Jaarverslag 2024

Jaarverslag

1. Voorwoord 3
2. Omnibuzz 6
3. Omnibuzz in ontwikkeling in 2024 8
4. Pijler 1: Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren 10
5. Pijler 2: Efficiënt organiseren van doelgroepenvervoer 14
6. Pijler 3: Omnibuzz als slimme organisatie 20
7. Compliance 26
8. Omnibuzz in cijfers 32
9. Overlegstructuren 40
10. Personeel 46
11. Communicatie 48
12. Programmaverantwoording 52

Jaarrekening

13. Balans 66
14. De programmarekening 80
15. Overige gegevens 88
16. Rechtmatigheidsverklaring 90
18. Bijlagen 100

Vormgeving: bartistiek Design
Foto's: De Fotovakvrouw

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2024 en de jaarrekening 2024. Ook in 2024 heeft de eerder door ons geconstateerde groei in reizigersvolume doorgezet. Het lijkt erop dat de vervoersdip, die ontstaan is tijdens de COVID-19 pandemie, voorbij is en dat het herstel doorzet. De door ons uitgevoerde data-analyse laat zien dat de groei in het aantal ritten en zones met name voortkomt uit de groep klanten die nieuw instromen.

1.1 Publieke mobiliteit

Deze door ons geconstateerde groei treedt in meerdere regio's op. Het is niet ongemerkt gebleven en heeft geleid tot een thema dat in 2024 landelijk zeer veel aandacht heeft gekregen: publieke mobiliteit. In heel Nederland is sprake van stijgende vergrijzing en slechte(re) bereikbaarheid van bepaalde bestemmingen met openbaar vervoer. Dit resulteert in een toenemende druk op collectieve vervoerssystemen zoals Omnibuzz en zorgen over de houdbaarheid (aanbod, kwaliteit en financiën) van de (openbaar) vervoerssystemen in Nederland.

Meerdere verantwoordelijke Ministeries overleggen, samen met experts en vertegenwoordigers van provincies en vervoerssystemen, over een nieuwe opzet. Het doel is een dusdanig vergaande integratie van het huidige openbaar vervoerssysteem en de collectieve vervoerssystemen, waarmee iedere burger in Nederland kan reizen met het voor hem/haar meest geschikte vervoersmiddel of een combinatie hiervan. Beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid staan hierbij voorop.

Wij zijn, vanwege de unieke positie die Limburg heeft, nauw betrokken bij deze overleggen. Limburg is uniek, omdat de OV-concessie en het Wmo-doelgroepenvervoer op dezelfde schaal zijn georganiseerd. Daarnaast werken Omnibuzz, de Provincie Limburg en Arriva nauw samen en realiseren nieuwe mogelijkheden. In 2025 zullen de gemeenten betrokken worden bij dit thema. Wij zullen (on)mogelijkheden met elkaar verkennen en nagaan op welke wijze publieke mobiliteit kan worden geïntroduceerd in Limburg. De introductie zal zeker leiden tot aanpassingen bij Omnibuzz, de gemeenten en Arriva, en zeker ook gevolgen hebben voor een aantal klantgroepen.

1.2 Vraagspreiding

De introductie van vraagspreiding heeft voor zekerheid gezorgd voor onze klanten. De tijdigheid van ophalen en afzetten is in overeenstemming met de afspraken. Het instrument is echter geen wondermiddel. Een blijvende stijging van de vraag betekent niet dat de vervoerders zomaar kunnen bijschakelen. Het tekort aan kundige chauffeurs blijft een groot probleem (ook in het openbaar vervoer) en stelt de vervoerders voor uitdagingen. De vele klanten met bijzondere indicaties maken de puzzel om iedereen tijdig en kwalitatief verantwoord te vervoeren, steeds complexer. Ondanks deze maatregel en het tekort aan chauffeurs, zijn wij zeer tevreden over de geleverde kwaliteit. Dat geldt ook voor onze klanten, die ons waarderen met een 8,3.

1.3 Ravijnjaar

Naar aanleiding van het ravijnjaar hebben een aantal gemeenten ons – terecht – gevraagd indringend te kijken naar

mogelijkheden om de kosten om te buigen. Omnibuzz is van mening dat dit kan, echter als uitvoerend orgaan kunnen wij niets aan de afgegeven indicaties veranderen. Wij kunnen gemeenten wel wijzen op een andere wijze van het indicatiestellen dan wel het heroverwegen ervan. Meerdere gemeenten staan hier open voor en dat zorgt ervoor dat wij de eerste veranderingen in de indicaties al hebben kunnen zien in 2024.

In het jaarverslag 2023 constateerden wij al dat het ons doel is ervoor te zorgen dat inwoners zoveel mogelijk hun vervoerbehoefte op eigen kracht kunnen realiseren. Het beheersbaar houden van de begrotingen van zowel de Provincie Limburg als de gemeenten staat hierin voorop. Dit doel was ook in 2024 het uitgangspunt en zal ook de komende jaren ons doel blijven.

Er is nog veel meer te vertellen over wat Omnibuzz in 2024 heeft gedaan. Daarom nodigen wij u uit het jaarverslag 2024 te lezen. Dit jaarverslag vindt u ook op onze website: www.omnibuzz.nl. Neem dan ook eens een kijkje op de pagina ReisWijzer https://www.omnibuzz.nl/reiswijzer/. Op deze pagina kan iedere inwoner, klant en indicatiesteller alle beschikbare reismogelijkheden in de eigen gemeente zien. Wij hebben ReisWijzer zelf ontwikkeld, aangezien de website www.ikwilvervoer.nl in 2024 heeft aangekondigd te stoppen. Het resultaat mag er zijn.

Met vriendelijke groeten,

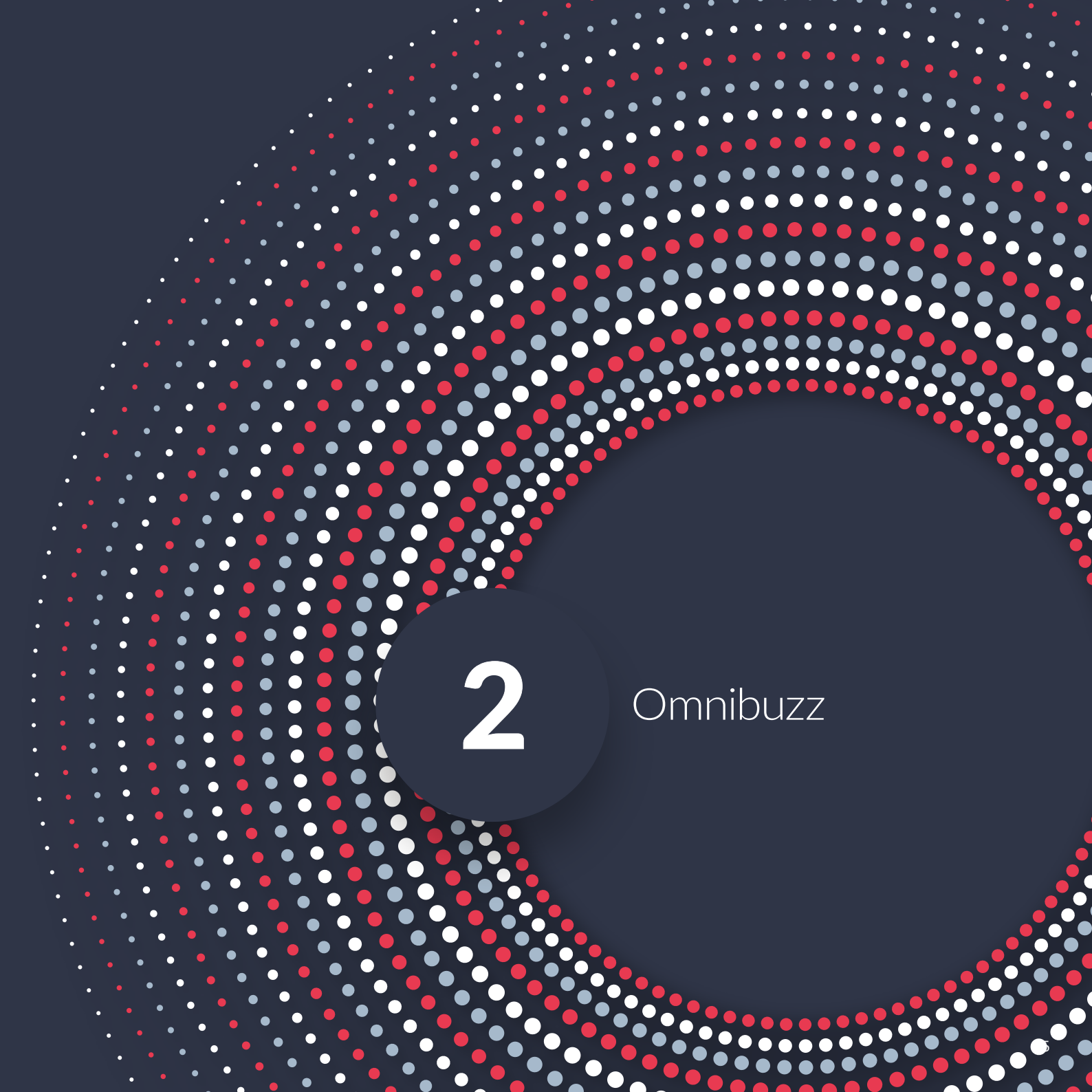
Mr. G.M.F. Vreuls
Directeur Omnibuzz

Drs. V.G.J. Zwijnenberg CBM
Voorzitter algemeen bestuur

2
Omnibuzz

2. Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) die verantwoordelijk is voor hoofdzakelijk de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) voor 30 Limburgse gemeenten. De bijna 40.200 klanten zijn inwoners die van hun gemeente een indicatie voor ons vervoer hebben gekregen. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor zowel de reizigers als de deelnemende gemeenten. Omnibuzz voert tevens in een aantal gemeenten ander kleinschalig vervoer uit in opdracht van die gemeente(n).

2.1 Kernwaarden

Omnibuzz heeft in haar bedrijfsplan een aantal kernwaarden geformuleerd:

- Klantgericht en betrouwbaar.
- Kostenefficiënt en duurzaam.
- Innovatief en flexibel.
- Kwaliteit en deskundigheid.
- Integriteit.

2.2 Missie

Onze missie luidt:

> “Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later.”

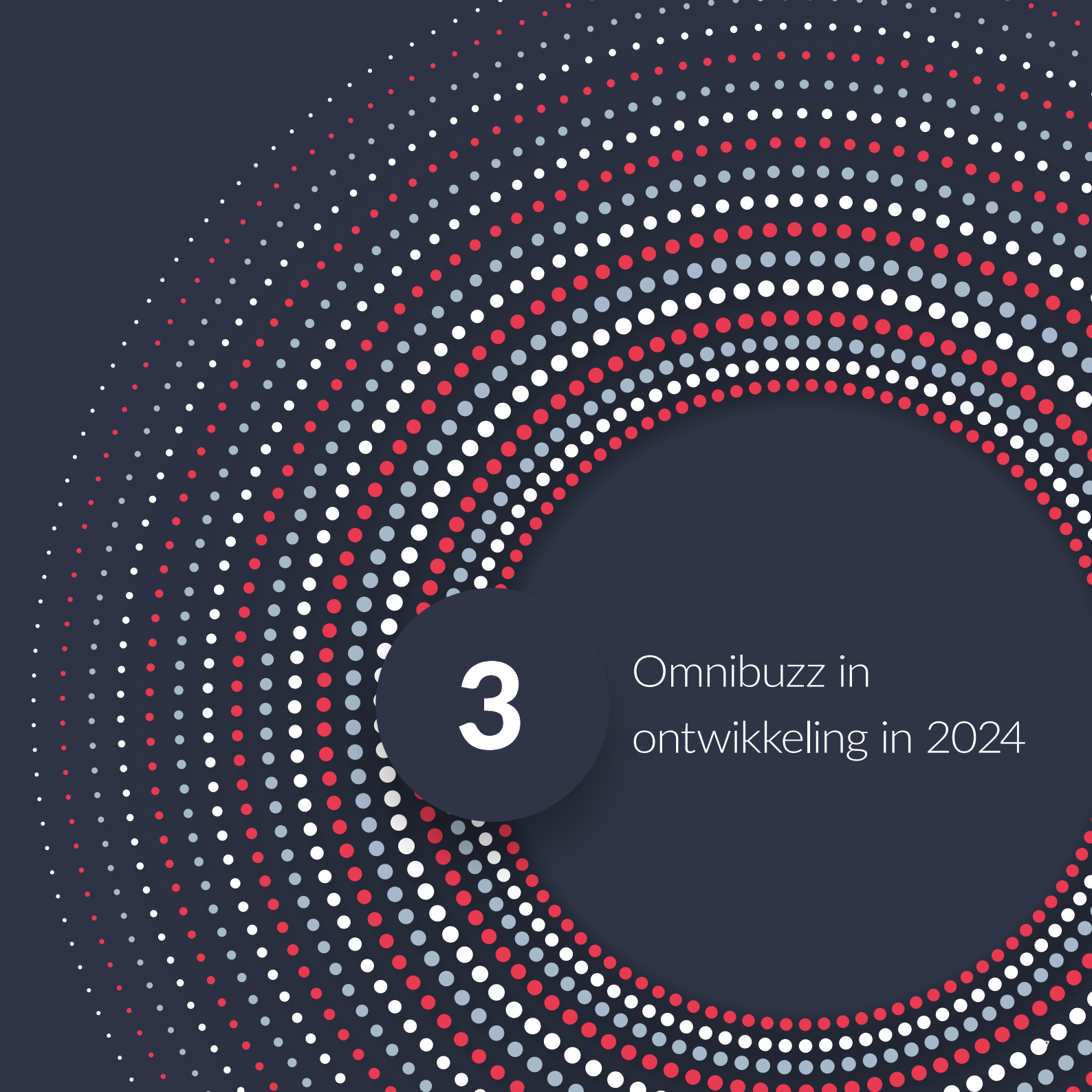
Uit onze missie blijkt een sterke focus op duurzaam en kwalitatief hoogwaardig vervoer. Het doel van Omnibuzz is de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer te bieden.

Omnibuzz zorgt dat klanten - vooral diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben - optimaal gebruik kunnen maken van het vervoer en daardoor kunnen blijven participeren.

Wij blijven voortdurend optimaliseren en ontwikkelen zodat het vervoer, ondanks groeiende uitdagingen, beheersbaar blijft voor de gemeenten.

Wij zetten daarvoor in op het efficiënt organiseren van vervoer en het activeren van de eigen kracht van onze klanten door het gebruik van andere vervoersoplossingen. Daarbij gaan wij uit van drie pijlers:

1. Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren.
2. Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer.
3. Omnibuzz als slimme organisatie.

3
Omnibuzz in
ontwikkeling in 2024

3. Omnibuzz in ontwikkeling in 2024

In 2024 heeft Omnibuzz zich specifiek met drie thema's beziggehouden: publieke mobiliteit, instroom van ander doelgroepenvervoer (leerlingenvervoer) en digitoegankelijkheid. Aan de hand van de drie pijlers van Omnibuzz worden alle relevante ontwikkelingen omschreven en brengen wij de cijfers van Omnibuzz in kaart. Hoe wij hiermee aan de slag zijn gegaan, leest u in dit jaarverslag.

Pijler I

4

Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren

4. Pijler 1: Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren

Omnibuzz overlegt intensief met de Provincie Limburg en andere betrokken partijen en heeft daarnaast een aantal concrete instrumenten ter beschikking om deze ambities te realiseren.

4.1 Publieke mobiliteit

In 2021 is de samenwerking tussen Omnibuzz, Provincie Limburg en Arriva naar aanleiding van het rapport 'Iedereen Mobiel' geïntensiveerd. In de loop van 2023-2024 is in deze samenwerking het thema publieke mobiliteit steeds vaker onderwerp van gesprek geweest, mede door een groeiende landelijke discussie. Landelijk heeft niet alleen het OV, maar ook het doelgroepenvervoer een aantal uitdagingen in de toekomst. Limburg heeft door zijn unieke situatie de aandacht getrokken van onder andere het Ministerie van Infrastructuur en Waterschappen (I&W), dat in 2024 de rol van kartrekker publieke mobiliteit op zich heeft genomen.

Dit heeft tot gevolg gehad dat de Provincie Limburg, Arriva en Omnibuzz het afgelopen jaar meerdere gesprekken hebben gevoerd met het Ministerie van I&W over publieke mobiliteit en de mogelijkheden in Limburg. Er is een concept plan van aanpak 'Publieke mobiliteit in Limburg' opgesteld dat in april is vastgesteld door de Provincie Limburg, Omnibuzz en Arriva. In dit plan van aanpak staat omschreven wat publieke mobiliteit omvat, gerelateerd aan landelijke ontwikkelingen. Ook zijn de opgaven en kansen beschreven die Limburg kent, zoals vergrijzing, personeelscapaciteit, balans tussen stedelijk en landelijk gebied, bereikbaarheid voor iedereen, leefbaarheid, brede welvaart en duurzaamheid. Dit alles komt samen in twee actielijnen:

- Actielijn I: Het creëren van een gedeeld en breed gedragen gezamenlijk perspectief voor publieke mobiliteit met een concreet handelingsperspectief voor betrokken partijen.
- Actielijn II: Aan de slag in Limburg middels proeven, experimenteren en pilots om te leren van lessen en data te verzamelen. Onder andere vervoersarmoede, ontschotten, MaaS-applicaties en flexvervoer zijn onderwerpen waarop in de praktijk wordt ingezet.

Om de komende jaren projecten over bovengenoemde onderwerpen uit te kunnen zetten, is samenwerking tussen de gemeenten, zowel sociaal domein als mobiliteit, de Provincie Limburg, Arriva en Omnibuzz noodzakelijk. Publieke mobiliteit raakt namelijk niet alleen de Wmo-reizigers maar alle inwoners van Limburg. Om hierin een eerste stap te maken, is er eind 2024 een aanvraag ingediend voor financiering van projecten vanuit de Regiodeal Noord-Limburg, zodat wij kunnen starten met experimenteren met publieke mobiliteit. Het experimenteren gebeurt middels een pilot gericht op het combineren van OV en Wmo-vervoer, waarbij ingezet wordt op een servicelijn, het rijden van de first-and-last mile van en naar bediende haltes en één vervoerskenmerk. In 2025 volgt de uiteindelijke beoordeling van de aanvraag van de Regiodeal Noord-Limburg waarna begonnen wordt met de uitrol van een pilot.

4.2 Rapport 'Iedereen Mobiel'

Parallel aan publieke mobiliteit, is gewerkt aan de aanbevelingen uit het 'Iedereen Mobiel' rapport. Een rapport gericht op het reisgedrag, de mobiliteitsbehoeften van 55-plussers in Limburg en de sturingsmogelijkheden voor deze doelgroep, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig gebruik kunnen maken van het OV. De aanbevelingen in dit rapport hebben geleid tot een gezamenlijk actieplan. Alle geprioriteerde aanbevelingen uit dit actieplan zijn vertaald in daadwerkelijke acties en deelprojecten die de komende jaren gaan bijdragen aan een beter integraal mobiliteitsaanbod in Limburg en dus aansluiten bij actielijn II van het plan van aanpak 'Publieke mobiliteit in Limburg'.

In 2024 heeft Omnibuzz, naar aanleiding van actielijn II, mogelijkheden onderzocht die het gebruik van de Voor Elkaar

Pas (VEP) kunnen stimuleren. Tevens is onderzocht welke (medische) ritten mogelijk niet door gemeenten vergoed hoeven te worden. Hieronder leest u een beschrijving van deze projecten.

Onderzoek mogelijkheden gebruik van de Voor Elkaar Pas (VEP) stimuleren

Omnibuzz biedt, in samenwerking met Arriva, de Voor Elkaar Pas (VEP) aan. Deze pas combineert twee vervoersvormen, OV en Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV). Dit product is afgestemd op de doelgroep. Een begeleider kan gratis met de VEP-klant meereizen in het OV van Arriva in Limburg, indien de klant beschikt over een begeleiderspas van Arriva. Eind 2024 heeft 23,5% van onze klanten een VEP en 85,8% daarvan heeft ook een begeleiderspas.

Om het gebruik van de VEP te stimuleren, zet Omnibuzz in op een brede informatieverstrekking over de VEP in de nieuwsbrieven. Daarnaast krijgen nieuwe klanten van Omnibuzz een informatiepakket over de mogelijkheden van de VEP en hoe deze bijdraagt aan de algehele mobiliteitsvrijheid van de klant. Omnibuzz heeft in 2024 het gebruik en de inzet van de VEP onderzocht. Niet alleen is gekeken naar mogelijke kansen om vervoer te bundelen. Ook is gekeken naar hoe bij de doelgroep de drempel om gebruik te maken van het OV verlaagd kan worden. Hiervoor zijn twee pilots uitgerold:

- Pilot gratis Arriva-OV als voorloper op het Wmo-vervoer.
- Pilot aanbieden gratis dagkaarten aan nieuwe VEP-klanten.

Pilot gratis Arriva-OV als voorloper op het Wmo-vervoer

Wij hebben, samen met de Provincie Limburg en Arriva onderzocht hoe de toekomstige/potentiële Wmo-reizigers makkelijker en langer aan het OV kunnen deelnemen. Aanvragers van een Wmo-vervoersindicatie, die hiervoor werden afgewezen, hebben de kans gekregen een jaar lang gratis met Arriva-OV in Limburg te reizen. Er zijn 50 ‘vrij reizen’-kaarten beschikbaar gesteld. De gemeente Sittard-Geleen (stedelijk gebied) en de gemeente Horst aan de Maas (landelijk gebied) waren pilotgemeenten. Omdat het aantal aanmeldingen lager was dan verwacht, is eind 2024 besloten de ‘vrij reizen’-kaarten niet als voorloper aan deze doelgroep te verstrekken. In 2025 wordt verder onderzocht welke voorliggende voorzieningsmogelijkheden wel geschikt zijn voor deze doelgroep.

Pilot aanbieden gratis dagkaarten aan nieuwe VEP-klanten

Arriva heeft begin 2024 een aantal dagkaarten voor het openbaar vervoer van Arriva ter beschikking gesteld aan klanten die vanaf 2023 een VEP hebben aangeschaft en geen gebruik hebben gemaakt van het OV. Het doel hiervan was de drempel te verlagen en de klant te stimuleren om, gebruik te maken van het OV, eventueel gecombineerd met Omnibuzz-vervoer. Deze pilot heeft geen duidelijke resultaten opgeleverd. In 2025 worden andere mogelijkheden om het gebruik van de VEP te stimuleren verder onderzocht.

Onderzoek welke (medische) ritten mogelijk niet door gemeenten hoeven te worden vergoed

Om een duidelijk beeld te krijgen van welke Wmo-ritten mogelijk onder het zittend ziekenvervoer (ZZV) vallen, heeft Omnibuzz de ritdata geanalyseerd. Hieruit is gebleken dat 1% van alle Wmo-ritten mogelijk uitgevoerd kan worden door ZZV. Dat betekent dat gemeenten mogelijk € 200.000,- (afgerond) kunnen besparen als er actief op gestuurd wordt, maar er zijn wel kanttekeningen te maken.

Van de 1% Wmo-ritten die nu onderzocht zijn, kan niet gesteld worden dat deze ritten allemaal vallen onder de voorwaarden van ZZV. Dit heeft ermee te maken dat Omnibuzz, wegens de AVG-wetgeving, niet voor iedere afzonderlijke rit data mag opslaan ten behoeve van het reisdoel. Klanten kunnen namelijk ook reizen naar het ziekenhuis voor ziekenbezoek, vrijwilligerswerk of andere behandelingen die niet vallen binnen de ZZV. Bovendien staat de eigen bijdrage voor de klant van € 118,00 bij gebruik van ZZV voordat tot volledige vergoeding wordt overgegaan, bij een

beperkt gebruik niet in verhouding tot de klantbijdrage van Omnibuzz van € 0,91- € 1,02 per zone.

Samen met het bestuur van Omnibuzz is besloten in 2025 verder onderzoek uit te voeren ten aanzien van ZZV. Denk hierbij aan:

- Nader onderzoek naar klanten die in een Wlz-instelling wonen.
- Richtlijn indicatiestelling met als optie ZZV.
- Dataonderzoek met weergave in Marap ten aanzien van ZZV.
- Actieve informatievoorziening over ZZV.

Als wij meer klanten willen toeleiden naar het ZZV, zullen wij ze moeten attenderen op de mogelijkheid gebruik te maken van ZZV. Wij zullen hiervoor de website en nieuwsbrief van Omnibuzz gebruiken. Daarnaast overlegt Omnibuzz met de drie grootste zorgverzekeraars in Limburg over mogelijkheden om deze vergoedingsregeling (extra) onder de aandacht te brengen.

4.3 Ander (lokaal) vervoer

Mede door de terugtrekkende beweging van het OV groeit het aanbod in aanvullend (lokaal) vervoer. Via initiatieven als Trendsportal en ikwilvervoer.nl, sturen wij actiever op het gebruik van alternatief vervoer in brede zin. Bij deze initiatieven betrekken wij de ontwikkelingen op het gebied van gezamenlijke 'multimodale' samenwerking in reisinformatie (MaaS).

Trendsportal is in 2022 gestart met de pilot 'Kommee'. Aan deze pilot neemt Omnibuzz ook deel. Kommee is een initiatief dat alle vervoersvormen onder de aandacht brengt van inwoners van een gemeente door het organiseren van informatiebijeenkomsten en praktijkdagen.

Het afgelopen jaar is Kommee bezig geweest met het uitbreiden van OV-ambassadeurs. Deze ambassadeurs ondersteunen reizigers met een mobiliteitsbeperking tijdens hun reis met het OV. Het thema vervoersgelijkheid en de leefbaarheid/bereikbaarheid staan centraal bij Trendsportal, evenals het toegankelijk maken en behouden van het algehele vervoersaanbod. In 2023 heeft een themasessie plaatsgevonden omtrent genoemde thema's. De Provincie Limburg, Arriva en Omnibuzz hebben hieraan deelgenomen en hun visies gedeeld.

In 2024 heeft dit een vervolg gekregen, omdat Trendsportal zich heeft aangesloten bij de samenwerking tussen de Provincie Limburg, Arriva en Omnibuzz. De thema's van Trendsportal en het project 'Kommee' sluiten aan bij de doelstelling van publieke mobiliteit. Samen met Trendsportal, Arriva en de Provincie Limburg hebben wij de aanvraag voor de Regiodeal Noord-Limburg opgesteld en ingediend.

Sinds 2017 konden gebruikers van de website en klanten van Omnibuzz op www.ikwilvervoer.nl algemene reisinformatie raadplegen en zien welke vervoersvormen er aangeboden worden in hun gemeente. Denk hierbij aan doelgroepenvervoer, (lokaal) alternatief vervoer en maatwerkvarianten. Deze informatie hebben de Wmo-consulenten gebruikt in hun keukentafelgesprekken door te kijken welke andere vervoersvormen er mogelijk zijn voor mensen die een Wmo-indicatie aanvroegen.

In 2024 heeft Omnibuzz geconstateerd dat de website niet meer up to date was. Daarnaast gaf de aanbieder van de website aan te stoppen met deze website, omdat de website commercieel gezien niet meer interessant was voor de aanbieder.

Omnibuzz heeft toen besloten het contract op te zeggen en zelf een website te bouwen; de ReisWijzer https://www.omnibuzz.nl/reiswijzer/. Vanaf 1 januari 2025 is actuele informatie van alle vervoersinitiatieven op een nieuwe toegankelijke Omnibuzz-website beschikbaar. Wij beheren deze website zelf, zodat hij ook up to date blijft.

Vanaf 2025 zal Omnibuzz de ReisWijzer als een betrouwbaar instrument inzetten bij gebruikers/klanten, Wmo-consulenten en andere medewerkers van gemeenten.

Pijler II

5

Efficiënt organiseren van doelgroepen-vervoer

5. Pijler 2: Efficiënt organiseren van doelgroepenvervoer

Omnibuzz verzorgt het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) zo goed en efficiënt mogelijk. Omdat Omnibuzz is ingericht als mobiliteitscentrale behoren combinaties met ander vervoer tot de mogelijkheid.

5.1 Efficiënt CVV

De aanbesteding van de huidige vervoerscontracten loopt van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2024. Het dagelijks bestuur heeft in 2023 besloten om de vervoerscontracten voor het Wmo-vervoer te verlengen met 3 jaar (1 januari 2025 tot en met 31 december 2027). Met de verlenging van de vervoerscontracten, willen wij bevorderen dat door de opdrachtnemer duurzame arbeidsrelaties kunnen worden aangegaan en dat er geïnvesteerd kan worden in meer duurzame voertuigen. Vervoerders zelf zagen ook liever een verlenging van de huidige overeenkomst dan een nieuwe aanbesteding in deze lastige tijd. Bovendien geeft dit meer ruimte om te onderzoeken hoe bij de nieuwe aanbesteding (start 1 januari 2028) Zero Emissie Doelgroepenvervoer gerealiseerd kan worden. Verder is de verwachting dat opnieuw aanbesteden leidt tot een kostenstijging omdat nieuwe prijsafspraken met vervoerders gemaakt moeten worden. De bedrijven die het Omnibuzz-vervoer momenteel uitvoeren zijn:

- Taxi Nelissen: Regio Maastricht.
- Taxi Van Loo: Regio Heuvelland.
- Taxi Hanneman: Regio Parkstad en Westelijke Mijnstreek (twee percelen).
- Personenvervoer Midden-Limburg: Regio Roermond.
- Taxi Van Driel: Regio Weert en Venray/Noord-Limburg (twee percelen).
- Taxi De Leeuw: Regio Venlo en Peel en Maas.

Efficiënt vervoer is een belangrijk instrument om de kosten van vervoer beheersbaar te houden. Binnen de lopende contracten is Omnibuzz volop bezig met het efficiënter maken van het vervoer. Belangrijke instrumenten voor efficient vervoer zijn piekspreiding, actief sturen op groepsritten en vast werk.

Bij uitzondering wordt bij het bereiken van de maximale capaciteit gebruikgemaakt van een tijdelijke en lokale aannamestop. Omdat Omnibuzz een aannamestop wil voorkomen, is in 2023 de piekspreidingsmodule ontwikkeld voor de ritreserveringssoftware. Met deze module wordt sturing gegeven aan het gewenste vertrek- en ophaalmoment. Dit levert een efficiëntere planning en inzet van vervoer op en borgt tevens de kwaliteit van de uitvoering. Ritten worden tijdens de reservering verschoven van tijdstippen waar het knelt naar andere rustigere momenten. In 2023 hebben wij piekspreiding bij één vervoerder ingezet. Inmiddels wordt deze module door alle vervoerders gebruikt. Sinds eind 2024 genereren wij relevante data waarmee Omnibuzz de effecten in 2025 goed kan monitoren en evalueren.

In de advisering aan gemeenten blijven wij inzetten op bewustwording en signalering. Het is complex om een goede balans te vinden tussen maatwerk, zorgen dat vervoerspecificaties voor klanten passend zijn en het beheersbaar houden van het vervoer. Tevens is er aandacht voor het meldpunt verward gedrag (dementie), de reisbudgetten en de kosten van maatwerk en aanvullende reisspecificaties.

5.2 Online ritten reserveren

De mogelijkheden tot het reserveren van ritten maakt Omnibuzz zo klantvriendelijk en efficiënt mogelijk onder andere via taxipoints in de ziekenhuizen en de (door-) ontwikkeling van MijnOmnibuzz. Het gebruik van MijnOmnibuzz wordt structureel aangemoedigd en daar waar nodig, bieden wij ondersteuning bij het vergroten van de digitale vaardigheden van gebruikers. MijnOmnibuzz wordt de komende jaren verder doorontwikkeld naar meer gebruikersgemak voor de klant en om de digitalisering van onze dienstverlening mogelijk te maken. Ook zijn wij in 2024 met een uitgebreide promotiecampagne gestart. Intussen wordt

ruim 6% van de gereden ritten geboekt via MijnOmnibuzz en daarmee ruim een kwart van de ritten gereserveerd zonder telefonische tussenkomst (vaste planning en taxipoints).

MijnOmnibuzz is de opvolger van ons online klantportaal en is in 2023 gelanceerd. Klanten kunnen:

- Ritten boeken, wijzigen en inzien.
- Klantgegevens inzien en contactgegevens wijzigen.
- Facturen inzien en downloaden.
- Gemakkelijk contact zoeken met onze klantenservice (contactformulier).

In 2024 is de gebruiksvriendelijkheid van MijnOmnibuzz vergroot door:

- Een vereenvoudiging van het aanmaken van een nieuw wachtwoord.
- Zichtbare duidelijkheid over de geldigheid van de vervoersvoorziening en de OV-begeleiderskaart.
- Het instellen van een maximum aan de vooruit te reserveren periode.
- Het tonen van de indicaties doof/slechthorend en blind/slechtziend.
- Het tonen van de eigen bijdrage direct na het reserveren.
- Het starten van een mailcampagne.

In eerste instantie zijn alle gebruikers geïnformeerd over de gebruiksmogelijkheden van MijnOmnibuzz middels een videocampagne. Vanaf september 2024 hebben wij alle nieuwe gebruikers deze videocampagne toegestuurd.

Daarnaast is de functionaliteit intern verbeterd door het zichtbaar maken van het aantal (geslaagde) inlogpogingen van de klant en het bijhouden van de mutaties met betrekking tot de contactgegevens. Een aantal gewenste wijzigingen, zoals aansluiting op de piekspreidingsmodule en het tonen van een alternatief OV-advies hebben wij in 2024 voorbereid en zullen wij in 2025 implementeren.

Het online portaal voldoet aan alle wettelijke eisen qua veiligheid en toegankelijkheid. Deze digitalisering leidt tot grotere efficiëntie bij ritreservering omdat de medewerkers meer aandacht kunnen besteden aan de klanten die dit nodig hebben.

Door het proactief aanmaken van MijnOmnibuzz accounts voor klanten met een e-mailadres, is het aantal accounts in 2024 met 78% gestegen. Het hebben van een account wanneer het e-mailadres bekend is, is nu genormaliseerd. Met de toename van het aantal accounts is het aantal gereden ritten, geboekt via MijnOmnibuzz, ook gestegen. Samen met de vaste ritten (geautomatiseerd proces), de taxipoint-boekingen en de MijnOmnibuzz-reserveringen werden in december meer dan 25% van de ritten buiten het callcenter geboekt.

5.3 Meldpunt beperkte zelfregie

Naar aanleiding van de nieuwe indicaties ten aanzien van beperkte zelfregie, ingevoerd vanaf 1 januari 2019, heeft Omnibuzz een meldpunt beperkte zelfregie ingericht.

Om erop toe te zien dat huidige klanten de juiste begeleiding krijgen en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen deelnemen in het Omnibuzz-vervoer, kunnen chauffeurs of callcentermedewerkers melding maken bij Omnibuzz bij (vroegtijdige) signalen van beperkte zelfregie. Hiervoor worden zowel de chauffeurs als callcentermedewerkers getraind via het TX-keurmerk of Samen Dementievriendelijk. Wij sturen de melding, al dan niet voorzien van een advies, aan de gemeenten. Zij kunnen dan de huidige indicatie van desbetreffende klant heroverwegen dan wel veranderen. In 2023 en 2024 heeft Omnibuzz geïnvesteerd in het efficienter bijhouden van meldingen en de eventuele opvolging hiervan.

Omdat wij merken dat er een groeiende zorgbehoefte is bij onze klanten, is het van belang dat de meldingen juist beoordeeld worden en de adviezen richting gemeenten zorgvuldig worden behandeld.

Daarom zullen wij in 2025 het meldpunt beperkte zelfregie gaan evalueren.

5.4 Data-analyse

Omnibuzz maakt gebruik van vervoerdata die wij gebruiken voor onze rapportage-instrumenten, contractbeheer en (advisering over) kostenbeheersing. Wij hechten waarde aan data-analyse, zodat de kwaliteit en de efficiëntie van het vervoer optimaal blijft, het vervoer beheersbaar en de adviesfunctie richting gemeenten optimaal ingevuld kan worden. Er is ingezet op proactieve analyse van beschikbare data omdat Omnibuzz in de toekomst wil doorgroeien naar een voorspellend vermogen.

In 2023 heeft Innervate in opdracht van Omnibuzz een datagedreven onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling van het vervoer sinds COVID-19. Het doel van het onderzoek is meer inzicht krijgen in de samenstelling van de vervoersvraag en zo een betere inschatting kunnen maken van de toekomstige ontwikkeling van het vervoer. Met datzelfde doel heeft Moventem een klantonderzoek uitgevoerd, waarbij klanten ingedeeld zijn in groepen, zoals bijvoorbeeld nieuwe klanten of klanten die aanmerkelijk minder zijn gaan reizen. Zo krijgen wij zicht op waarom nieuwe pashouders zijn gaan reizen met Omnibuzz en andere pashouders juist minder of helemaal niet meer reizen. De omvangrijke resultaten zijn in 2024 gedeeld met gemeenten en vormen de basis voor onze verdere advisering.

Omdat er behoefte was aan verdieping heeft Pipple Data Science in 2024 een onderzoek uitgevoerd op basis van de beschikbare data van Omnibuzz, gericht op het voorspellende vermogen uit de data. De belangrijkste indicator voor het vervoer is heel simpel gezegd het vervoer in voorgaand jaar. Dit is niet nieuw, maar wordt wel – op Omnibuzz-schaal - bevestigd door de analyse. Daarnaast zijn er individuele klanten die eruit springen. Samen met gemeenten proberen wij deze excessen aan te pakken. In 2025 kijken wij naar een mogelijke voortzetting met Pipple Data Science.

Omnibuzz heeft zich in 2024 ook zelf ontwikkeld op het gebied van data-analyse. Zo heeft Omnibuzz op verzoek van een gemeente een dashboard in PowerBI ontwikkeld met specifieke data voor de gemeente. Gemeenten kunnen hiermee zelf bepaalde data, specifiek voor hun gemeente, analyseren en wellicht sturing geven op beleidsmatig niveau dan wel via de indicatiestelling. In 2025 wordt voor elke gemeente een dashboard ontwikkeld, waarbij de gemeente zelf kan bepalen welke data in het dashboard wordt opgenomen.

5.5 Themasessie Wmo-consulenten

In 2023 is Omnibuzz gestart met het organiseren van themasessies voor Wmo-consulenten. Deze themasessies omvatten belangrijke en relevante thema's ten aanzien van doelgroepenvervoer. Hiermee kan Omnibuzz blijven inzetten in de advisering aan gemeenten op bewustwording en signalering, zodat maatwerk mogelijk blijft en het vervoer toch ook beheersbaar blijft. In 2024 zijn wij begonnen met het frequenter organiseren van deze themasessies bij afzonderlijke gemeenten. Dit zullen wij in 2025 doorzetten.

In deze themasessies worden gemeenten ook meegenomen in relevante thema's die actueel zijn. Zo werd in het rapport 'Iedereen Mobiel' gesteld dat er meer bewustzijn bij de Wmo-consulenten gecreëerd moet worden over de reisbudgetten. In 2024 zijn de Wmo-consulenten tijdens de presentaties bij de individuele gemeenten meegenomen in wat de kosten zijn voor de verschillende vervoersvormen naast het Omnibuzz-vervoer. Ook is besproken wat het effect is voor het toekennen van een (gelimiteerd) budget bij de klant en hoe dit zorgt voor een optimalisatie van de dienstverlening richting de klant.

5.6 Instroom leerlingenvervoer en invulling ander doelgroepenvervoer

De huidige contracten in het Omnibuzz-vervoer bieden mogelijkheden om ander vervoer uit te voeren, zonder dat altijd een aanbesteding nodig is. De invulling hiervan is flexibel en afhankelijk van de behoefte bij de desbetreffende gemeente. Samen met de desbetreffende gemeente bekijkt Omnibuzz of instroom mogelijk en wenselijk is en tegen welke voorwaarden dit kan gebeuren. Elke mobiliteitsbehoefte is bespreekbaar. Dat betekent flexibiliteit en

maatwerk voor de deelnemende gemeenten. Pas nadat een gemeente een nieuwe taak concreet heeft opgedragen aan Omnibuzz, wordt deze als zodanig ingerekend in de begrotingen. Voor het leerlingenvervoer voor zes Midden-Limburgse gemeenten was een aanbesteding noodzakelijk.

Naast instroom van doelgroepenvervoer spelen wij snel in op urgente, maatschappelijke behoeften aan vervoer. Dit is afgelopen jaren ingezet voor vervoer van en naar 'besmette' huisartsenpraktijken, COVID-19 hotels, vaccinatielocaties, vervoer van vluchtelingen en evacuaties gedurende de wateroverlast. Omnibuzz voert ook vervoer uit voor dagbestedingslocaties van Zuyderland, SGL en Bella Vita. In 2025 zal dit verder uitgerold worden bij de overige deelnemende gemeenten. Op deze wijze kan het beschikbare vervoersysteem worden ingezet ten behoeve van (urgente) maatschappelijke doelen. Dit vervoer wordt niet begroot.

Leerlingenvervoer

De Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert hebben Omnibuzz opgedragen de aanbesteding en de uitvoering van het leerlingenvervoer uit te voeren De gemeente Roermond heeft Omnibuzz eveneens opgedragen de aanbesteding en de uitvoering van het gym-zwemvervoer uit te voeren. Voor leerlingenvervoer zijn nieuwe vervoerders gecontracteerd, is er nieuw personeel geworven en worden nieuwe applicaties en processen gebruikt. De optimale afstemming van deze nieuwe aspecten op elkaar, zowel intern als extern, vraagt veel aandacht, tijd en zorgvuldigheid. Om de gemeenten op de hoogte te houden, zullen de beschikbare data met betrekking tot leerlingenvervoer overzichtelijk worden weergegeven in een te ontwikkelen rapportage.

Het algemeen bestuur Omnibuzz heeft op 27 september 2023 onder andere ingestemd met het instellen van een bestuurlijke adviescommissie voor het leerlingenvervoer. Via deze adviescommissie is de betrokkenheid van de bestuurders leerlingenvervoer geborgd voor de eerste fase. Tegelijk is geanticipeerd op eventuele instroom van leerlingenvervoer uit andere gemeenten.

Op 19 augustus 2024 is Omnibuzz daadwerkelijk gestart met de uitvoering van het leerlingenvervoer voor 6 Midden-Limburgse gemeenten en het gym-zwemvervoer voor Roermond. De aanbesteding is middels een Europese aanbestedingsprocedure aangeboden op Tenderned. Begin 2024 is het beoordelingsteam van de aanbestedende dienst Omnibuzz samengekomen om de individuele beoordelingen te bespreken en te komen tot een definitieve beoordeling van de inschrijvingen. Dit beoordelingsteam bestond uit twee personen namens Omnibuzz en twee personen namens de deelnemende gemeenten. De aanbesteding en ook de beoordeling is begeleid door Forseti.

Vanaf start schooljaar 2024-2025 is Omnibuzz verantwoordelijk voor de uitvoering van het leerlingenvervoer en voor het gym-zwemvervoer van gemeente Roermond. Dit betekent concreet in de taakverdeling dat de individuele gemeenten verantwoordelijk zijn voor het indiceren, het besluitvormingsproces, voor het aanleveren van de leerlingengegevens en eventuele mutaties in het systeem SmartWheels.

Inmiddels maken 723 leerlingen gebruik van dit vervoer en ongeveer 1.026 leerlingen van het gym- en zwemvervoer. 723 leerlingen maken 5 dagen in de week gebruik van vervoer naar en van school. Dit komt neer op 7230 ritten per week. Op jaarbasis maken de leerlingen 40 weken gebruik van het leerlingenvervoer, Hiermee staan de huidige 723 leerlingen garant voor 289.200 ritten per jaar.

Omnibuzz is verantwoordelijk voor de uitvoering van het leerlingenvervoer. Wij onderscheiden hierin samengevat de volgende stappen:

- Ritaanname en ritplanning van de vervoerder controleren.
- Contractbeheer.
- Factuurcontrole.
- Kwaliteitsbeheer.
- Klachtafhandeling.

- Informatievoorziening en relatiebeheer.
- Relatiebeheer vervoerders.
- Opstellen van rapportages ten behoeve van bestuur, directie, managementteam en andere belanghebbenden.
- Organiseren van een bestuurlijk gremium leerlingenvervoer.
- Duiding van de kosten van de producten per gemeente.
- Begroting en verantwoording per gemeente.

Omnibuzz hecht veel waarde aan de kwaliteit van het vervoer. Gedurende de contractperiode vindt er structureel overleg plaats tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer. Na verloop van tijd (bij een stabiele uitvoering) wordt dit afgebouwd tot kwartaaloverleggen. Tijdens dit overleg komt de gang van zaken aan bod en worden klachten over of onvolkomenheden van het systeem besproken en afgehandeld. Tevens heeft Omnibuzz structurele overlegmomenten op ambtelijk niveau met de deelnemende gemeenten en met de bestuurlijke commissie leerlingenvervoer, waaraan de wethouders van de deelnemende gemeenten deelnemen.

Jeugdwet vervoer

De gemeente Weert heeft de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz opdracht verstrekt per 1 augustus 2024 het opdrachtgeverschap, contractering en contractmanagement van het vervoer in het kader van de Jeugdwet als onderdeel van het doelgroepenvervoer uit te voeren. In deze opdracht is tevens gevraagd samen met Omnibuzz en de overige Midden-Limburgse gemeenten de voorbereidingen te treffen voor een Europese aanbesteding van het vervoer in het kader van de Jeugdwet per 1 augustus 2025. Voor de gemeente Weert is per 1 augustus 2024 het jeugdwetvervoer weggezet middels een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure. In deze procedure is gekozen voor een eenvoudiger traject omdat het voor de duur van 1 jaar gegund werd in voorbereiding op een Europese aanbestedingsprocedure.

De gemeenten Weert, Nederweert, Roermond, Maasgouw en Echt-Susteren hebben Omnibuzz in dit kader gevraagd een aantal aspecten inzichtelijk te maken, zodat zij het college kunnen adviseren over het al dan niet opdragen van dit vervoer aan Omnibuzz. Het doel is het jeugdwetvervoer op te dragen aan Omnibuzz. Hiervoor is een businesscase uitgewerkt, die gebaseerd is op het verzoek van de gemeente Weert en op de businesscase voor het leerlingenvervoer in 2023. Eind 2024 hebben de gemeenten Weert, Nederweert, Maasgouw en Echt-Susteren het jeugdwetvervoer opgedragen aan Omnibuzz. De dienstverleningsovereenkomst zal begin 2025 worden getekend.

Het jaar 2025 staat in het teken van de aanbesteding en de voorbereiding op de implementatie van het jeugdwetvervoer. In deze aanbesteding is ruimte gelaten voor eventuele instroom van jeugdigen uit de gemeenten Roermond en Roerdalen, mochten zij op een later moment besluiten toch aan te willen sluiten.

In augustus 2025 starten wij met de daadwerkelijke uitvoering van dit vervoer. Het gaat om een beperkt aantal (20-30) unieke jeugdigen. De verwachting is dat jeugdwetvervoer structureel relatief weinig beleidsmatige advisering vraagt. Voorlopig zijn de uitgangspunten voor onze advisering en beleidsondersteuning dus nog voornamelijk gericht op het vraagafhankelijk vervoer.

Pijler III

6

Omnibuzz als slimme organisatie

6. Pijler 3: Omnibuzz als slimme organisatie

Omnibuzz is in de eerste plaats een uitvoeringsorganisatie met reguliere werkzaamheden als ritaanname, klantenadministratie, klachtafhandeling, facturering, klantcommunicatie etc. Om het totale vervoer beheersbaar te houden, is aanvullend beleid nodig. Om adequaat te kunnen reageren op de groeiende uitdagingen in het vervoer en de juiste (landelijke) randvoorwaarden voor een toekomstbestendig vervoerssysteem te creëren, is een sterke, innovatieve en flexibele organisatie nodig. Vanuit inhoudelijke kennis en ontwikkeling van nieuwe ideeën kan Omnibuzz gemeenten optimaal adviseren.

6.1 Ondersteuning pijlers

Het toewerken naar een meer integraal vervoerssysteem vraagt specialistische inhoudelijke kennis die Omnibuzz namens de gemeenten kan inbrengen in het overleg met de Provincie Limburg. Wij gebruiken kennis over gedragsverandering om zo gericht mogelijk te kunnen communiceren en adviseren.

De effecten van de overheidsmaatregelen en het voortdurend monitoren van de continuïteitafspraken vraagt veel van de vervoerders en van het contractbeheer door Omnibuzz. Wij passen de overeenkomsten met vervoerders zo nodig aan en borgen zo de continuïteit voor de lange termijn. Dit vraagt innovatief vermogen. Omnibuzz is hierdoor flexibeler en beter voorbereid op schommelingen in het vervoersvolume, afwijkende uitvoeringsregels/protocollen of nieuwe (acute) mobiliteitsbehoeften. Dit geldt voor de uitvoering van het vervoer, de contractuele inbedding en de afstemming met gemeenten. Deze flexibiliteit maakt de organisatie sterker en beter toekomstbestendig.

6.2 Andere dienstverlening en advisering gemeenten

De dienstverlening van Omnibuzz aan de deelnemende gemeenten is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) en een uitgebreid productenboek als bijlage. Deze bijlage beschrijft gedetailleerd welke taken Omnibuzz voor de gemeenten uitvoert en de kwaliteitseisen die hiervoor gelden. Dit productenboek is in 2021 geactualiseerd. In 2025 zullen wij de DVO en het productenboek evalueren en waar nodig bijstellen.

Informatie, communicatie en relatiebeheer

Omnibuzz streeft naar optimale transparantie en tracht het draagvlak voor belangrijke onderwerpen te vergroten. Gemeenten ontvangen maandelijks een managementrapportage met alle relevante cijfers op gemeenteniveau, inclusief de ontwikkeling van het vervoer ten opzichte van de begroting. Bovendien informeert Omnibuzz de gemeenten per kwartaal via voortgangsrapportages. Hierin worden ook de kostenontwikkelingen op de overige posten ten opzichte van de begroting weergegeven. Zo zijn gemeenten gedurende het hele jaar in staat om bij te sturen.

Naast de verplichte jaarlijkse stukken zoals de jaarrekening, jaarverslag en begroting, stelt Omnibuzz ieder jaar een jaarplan op. Dit plan dient als kompas voor de interne bedrijfsvoering en geeft gemeenten een concreet beeld van alle onderwerpen waarmee Omnibuzz het komend jaar bezig is of geconfronteerd wordt. Aanvullend informeren wij bestuurders periodiek middels bestuursinformatiebrieven over actuele onderwerpen, op basis waarvan zij de gemeenteraad kunnen informeren. Als aanvulling hierop worden 2 à 3 keer per jaar ook raadsinformatie- en themabijeenkomsten gehouden.

Onze relatiebeheerder heeft, zowel via mail als telefonisch, intensief contact met de gemeenten over diverse onderwerpen. Naast inhoudelijke vragen, heeft Omnibuzz in 2024 ook meermaals contact gehad met de gemeenten aangaande klachten die betrekking hebben op verward gedrag of agressie. Om het contact te versterken, heeft Omnibuzz in 2024 kennismakingsgesprekken gevoerd bij gemeenten waar nieuwe contactambtenaren zijn aangesteld. Hierin

zijn actuele thema's, beleidsvraagstukken en overige vragen aan de orde gekomen. Daarnaast sluit Omnibuzz desgewenst aan bij de overleggen voor Wmo-consulenten die een specifieke vraag hebben over een bepaald thema. Denk hierbij aan bewustwording rondom indicaties, beperkte zelfregie of mogelijkheden rondom instroom ander doelgroepenvervoer.

In 2024 heeft Omnibuzz intensieve gesprekken gevoerd met gemeenten in Midden-Limburg over de instroom van ander doelgroepenvervoer, namelijk het leerlingenvervoer. Wij hebben de Midden-Limburgse gemeenten voorzien van alle informatie en geadviseerd in het al dan niet aanbesteden. Omnibuzz adviseert dus niet enkel op het gebied van Wmo-vervoer, maar sinds vorig jaar ook over het leerlingenvervoer en het jeugdwetvervoer om zo efficiënt mogelijk maatwerk vervoer te kunnen bieden.

Omgaan met verward gedrag en dementie

Omnibuzz beschikt over het certificaat 'Samen dementievriendelijk' en werkt intern met een meldpunt voor vervoerders en medewerkers. Hierin bundelen wij de signalen en vertalen deze naar adviezen voor gemeenten. Dit zorgt voor passend vervoer voor deze kwetsbare en groeiende groep klanten. Het levert bovendien een bijdrage aan de verplichting van gemeenten in de (vroeg-)signalering van verward gedrag. Gemeenten kunnen deze signalen gebruiken voor het bieden van een passend zorgaanbod.

De problematiek van beperkte zelfregie is ook merkbaar in de directe dienstverlening van Omnibuzz aan de klanten omdat (telefonische) contactmomenten meer tijd vragen. Daarom trainen wij ons personeel op dit aspect.

De nieuwe indicaties extra zorg, persoonlijke overdracht en verplichte begeleiding zien erop toe dat het vervoer voor klanten met (beginnende) dementie of andere vormen van beperkte zelfregie aansluit op de behoeften van de klant en van de vervoerder. In 2024 hebben 24 klanten de indicatie extra zorg, 44 klanten persoonlijke overdracht en 357 verplichte begeleiding gekregen. In totaal is dat in 2024 nog een heel klein aandeel van het totale aantal pashouders, namelijk 1,06%, hetgeen een stijging is ten opzichte van 2023 (0,98%).

Daarnaast merken wij een groeiende zorgzwaarte bij de Wmo-klanten. Dit is ook veelvuldig aan het licht gekomen bij publieke mobiliteit. Denk hierbij aan het onderzoeken op welke voorwaarden de Wmo-klant beoordeeld wordt om al dan niet gebruik te kunnen maken van het OV. In het kader hiervan is binnen het plan van aanpak 'Publieke mobiliteit in Limburg' gesteld dat in 2025 onderzoek wordt gedaan naar reizigersprofielen zodat een zo goed mogelijk beeld verkregen wordt van welke Wmo-klant mogelijk met het OV zou kunnen reizen en onder welke voorwaarden.

Klachten en agressie

Omnibuzz zet zich intensief in om de klachten te behandelen. Wij hebben in 2024 geconstateerd dat veel klachten betrekking hadden op verward gedrag, agressie of dementie bij de Wmo-klanten. Door het behandelen van de klachten heeft Omnibuzz zicht op de uitvoering van het vervoer vanuit het perspectief van de Wmo-klant. Hierdoor kan een casus leiden tot kwaliteitsverbetering in het vervoer en eventueel in de indicatiestelling.

Samen met de meldingen die binnenkomen via het meldpunt beperkte zelfregie, wordt er actie ondernomen in de afhandeling van de klacht. De afdeling klachten kan onderstaande maatregelen nemen om agressie te voorkomen in het Omnibuzz-vervoer:

Formele waarschuwing
Een schriftelijk bericht aan de klant naar aanleiding van een incident, waarbij de klant gewaarschuwd wordt voor een dreigend vervoersverbod of een andere maatregel bij een volgend incident.

Tijdelijk vervoersverbod
Een tijdelijk vervoersverbod blijft van kracht totdat in overleg met de gemeente wordt bepaald dat het verbod wordt opgeheven.

Tijdelijk belverbod
Indien de klant belt, mag de verbinding worden verbroken, omdat de klant herhaaldelijk agressief gedrag heeft getoond.

Tijdelijk toegangsverbod
De toegang tot het kantoor van Omnibuzz is ontzegd naar aanleiding van fysiek, dan wel verbaal geweld. Dit tijdelijk toegangsverbod betekent dat de klant het gebouw van Omnibuzz tijdelijk niet meer mag betreden.

Omnibuzz behandelt iedere klacht zorgvuldig, waarbij contact met gemeenten en vervoerders erg belangrijk is. Omnibuzz kan gemeenten adviseren in het opleggen van een sanctie, zoals het 'tijdelijk' vervoersverbod. Als het gaat om agressie in het Wmo-vervoer, wordt het agressieprotocol in werking gesteld en nemen wij altijd contact op met de gemeente om de specifieke casus te bespreken. Aangezien dit veel uiteenlopende oorzaken kan hebben, is maatwerk een vereiste. In 2024 heeft met regelmaat contact tussen Omnibuzz, de gemeente en de klant plaatsgevonden om een passende oplossing te bedenken, met als doel dat de klant kan blijven participeren in de samenleving.

6.3 (Digitale) toegankelijkheid als kerntaak

Van de taken die de gemeenten ons hebben opgedragen, is toegankelijkheid een belangrijke. Wij onderschrijven het belang van drempelvrije toegang tot onze informatie en beschouwen het digitaal toegankelijk maken en houden van onze communicatie als kerntaak in de dienstverlening van Omnibuzz.

Omnibuzz werkt continu aan digitalisering van ritreservering, communicatie, facturatie en betalingen. Dit is een verplichting van overheden en levert gunstige effecten voor kosten en duurzaamheid op. In 2022 is het toegankelijkheidsbeleid vastgesteld, waarin de implementatie van de digitalisering en openbaarheid stapsgewijs is uitgewerkt. In 2023 heeft de inspectie van de digitoegankelijkheid van MijnOmnibuzz plaatsgevonden. De verbeterpunten zijn opgepakt in 2024 en dit heeft geresulteerd in het keurmerk Drempelvrij. Vanwege de geldigheid van 3 jaar, zou in 2024 een nieuwe inspectie van de website moeten plaatsvinden. Dit is vanwege de bouw van een nieuwe website voor Omnibuzz niet gebeurd. Er zal een inspectie plaatsvinden voor de nieuwe Omnibuzz-website.

In 2024 zijn stappen gezet om alle vergaderstukken digitoegankelijk op te stellen. Dit betreft ook documenten die in het kader van de Woo gepubliceerd moeten worden. Wij merken dat dit aandacht blijft vragen omdat elk nieuw document steeds weer moet voldoen. Omnibuzz zal zich dan ook structureel blijven inzetten om zoveel mogelijk toegankelijke documenten aan te bieden en hiermee te voldoen aan de wetgeving.

6.4 Nieuwe Omnibuzz-website

Het content managementsysteem (CMS) van de website van Omnibuzz is al 7 jaar oud. Dit betekent dat er in de nabije toekomst geen updates meer kunnen worden uitgevoerd en onze website dan niet meer veilig is. In 2024 is het besluit genomen om een nieuwe website met een nieuw CMS te bouwen. Relevante ontwikkelingen zoals het uitvoeren van leerlingenvervoer en andere vervoersstromen worden meegenomen in de inrichting van de website. In 2024 is de informatie die zichtbaar moet zijn op de nieuwe website geïnventariseerd en zijn de eerste stappen in de bouw van de website genomen. Bovendien is de ReisWijzer, de website die inzicht geeft in andere vervoersstromen in elke Limburgse gemeente, 1 januari live gegaan. In 2025 gaat de nieuwe website volledig live.

6.5 Bedrijfsvoering

Het applicatielandschap als basis

De volledige dienstverlening van Omnibuzz draait op een aantal basisapplicaties. Het is van groot belang dit applicatielandschap goed te onderhouden en toekomstbestendig in te richten. Het opzetten en implementeren van een Information Security Management System (ISMS) zorgt voor de professionalisering van de verdere borging van de infor-

matiebeveiliging. Dit zal in 2025 verder worden uitgewerkt.

Ons applicatielandschap vormt een stevig fundament voor functionele uitbreiding van de informatiebeveiliging. Het klantinformatiesysteem OMA (Omnibuzz Maatwerk Applicatie) en de portaalmodule voor gemeenten OPA (Omnibuzz Portaal Applicatie) zijn recent omgezet naar een .NET omgeving en zodoende toekomstbestendig gemaakt. MijnOmnibuzz wordt de komende jaren verder doorontwikkeld. In die doorontwikkeling staan gebruikersgemak en digitalisering van onze dienstverlening centraal. Daarnaast is in 2024 ook meer gebruikgemaakt van de mogelijkheden van Sharepoint, onder andere voor het centraal opslaan van documenten en het delen van informatie met de medewerkers (een intranetgedeelte).

In het afgelopen jaar is het applicatielandschap van Omnibuzz uitgebreid ten behoeve van het leerlingenvervoer. Zo maakt Omnibuzz nu gebruik van de applicatie SmartWheels, waar alle klantgegevens beheerd worden en de ritpatronen voor de leerlingen in verwerkt worden. In SmartWheels worden de volgende processtappen ondersteund:

- Leerlingen toevoegen (invoer door gemeente).
- Ritpatronen toegevoegen(invoer door gemeente).
- Afmelden van ritten bij ziekte en/of verlof.
- Melden van sluiting scholen bij vakanties.
- Wijzigen ritpatronen bij structurele wijzigingen.
- Accounts aanmaken en rechten toekennen.
- Klachten registeren en behandelen.

De aangegeven ritpatronen worden via SmartWheels verstuurd naar de vervoerder. Onze financiële afdeling haalt hier de gegevens uit om facturen te kunnen versturen.

Kwaliteitsbeleid

Omnibuzz zorgt ervoor dat de kwaliteit binnen het bedrijf goed wordt beheerd. Dit doen wij door interne controles uit te voeren en onze bedrijfsprocessen in kaart te brengen, inclusief de bijbehorende risico's. Wij hanteren hierbij een open verbetercultuur, zodat wij continu kunnen optimaliseren. Ook binnen de financiële administratie werken wij aan verbetering, bijvoorbeeld door digitalisering en betere interne rapportages. Hierdoor wordt informatie sneller en overzichtelijker gepresenteerd, wat helpt bij een strakke bewaking van het budget. Afgelopen jaar hebben wij alle processen rondom kwaliteitsbeheer en -verbetering samengebracht, zodat wij efficiënter en effectiever kunnen werken.

In 2025 wordt deze informatie toegankelijk gemaakt voor alle medewerkers middels een SharePointpagina. Dit is een eerste stap in het voorkomen van dubbel werk en meer inzicht geven in kwaliteitsbeheersing. In afwachting van de nieuwe SharePoint-omgeving is de kwaliteitspagina nog niet gelanceerd in 2024. In het voorjaar van 2024 is het eerste medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) gehouden. Hieruit kunnen wij concluderen dat de medewerkers van Omnibuzz erg tevreden zijn over hun werkgever en Omnibuzz met een 8,4 beoordelen. De afdeling uitvoering heeft als verbeterpunt de vindbaarheid en bekendheid van de arbeidsvoorwaarden en personeelsregeling genoemd. Hieraan zullen wij aandacht schenken.

In het najaar van 2024 is daarnaast een opdrachtnemerstevredenheidsonderzoek (OTO) gehouden onder de vervoerders die minimaal 1 jaar de uitvoering van de ritten voor Omnibuzz verzorgen. Ook dit onderzoek leverde een positief beeld op, ondanks dat er op het moment van het onderzoek problemen waren met een van de onderaannemers. Omnibuzz kreeg gemiddeld een 8.

> "In het voorjaar van 2024 is het eerste medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) gehouden. Hieruit kunnen wij concluderen dat de medewerkers van Omnibuzz erg tevreden zijn over hun werkgever en Omnibuzz met een 8,4 beoordelen"

Maastricht
omnibuzz

7 Compliance

7. Compliance

Zoals beschreven in het productenboek is het van belang dat Omnibuzz voldoet aan gestelde wetten vanuit de overheid. Omnibuzz implementeert de gestelde wijzigingen en/of nieuwe wetten voor het merendeel zelf. Bij complexe onderwerpen met potentieel grote risico's, maken wij, indien nodig, gebruik van juridische toetsing door een externe partij. Zowel in 2023 als in 2024 hebben wij juridisch advies ingeroepen voor de aanbesteding van het leerlingenvervoer.

De stapeling van 'kruimelfuncties', vooral veroorzaakt door wettelijke verplichtingen, zoals de AVG, de archiefwet, digitoegankelijkheid, Wet open overheid (Woo) en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv), leidt tot groeiende uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie. Deze wettelijke verplichtingen hebben veelal betrekking op de digitale processen. Het is dus van groot belang dit goed in te richten en de wettelijke verplichtingen goed te borgen in de processen.

Ten aanzien van de AVG-wetgeving en het digitaal archief heeft Omnibuzz Daadkracht in stelling gebracht om toezicht hierop te houden. Sinds 2023 voeren zij in het kader van de AVG-wetgeving, de functionarisgegevensbescherming en de functie van privacy officer uit voor Omnibuzz. In 2024 is het verwerkersregister onder de loep genomen en heeft Daadkracht advies uitgebracht over verschillende thema's die betrekking hebben op hoe om te gaan met de privacy van de persoonlijke gegevens. Daarnaast werkt Daadkracht met ons aan het digitaal archief. In 2023 en 2024 is een stappenplan uitgewerkt voor het inrichten van de processen voor het bewaren, anonimiseren en vernietigen van de digitale rit- en klantgegevens op totaal- en klantniveau. Afgelopen jaar is ook per afdeling geïnventariseerd welke documenten opgeslagen moeten worden en waar. Deze informatie zal in beleid worden omgezet dat voorgelegd wordt aan het bestuur. Na goedkeuring, zal dit beleid uitgevoerd worden.

In het kader van de implementatie van de Wet Open Overheid (Woo) is Omnibuzz aangesloten op de Woo-index. Wij implementeren deze wet conform een stappenplan op advies van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Om ervoor te zorgen dat documenten die onder deze verplichting vallen ook digitaal toegankelijk zijn, zijn in 2023 de interne processen ingericht om via sjablonen toegankelijke documenten te genereren. Deze sjablonen zijn gebruikt voor alle vergaderstukken zodat deze voldoen aan deze wetgeving. Naast compliance aan diverse relevante wetgeving, leidt dit tot verbetering van de vindbaarheid, leesbaarheid en bruikbaarheid van de aangeboden digitale informatie en optimaal gebruikersgemak.

7.1 Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Het is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Omnibuzz werkt stapsgewijs aan de gestelde eisen van de Woo. Concreet betekent dit, ook voor Omnibuzz, dat alle openbare stukken voor iedereen beschikbaar én leesbaar moeten zijn. Omnibuzz publiceert deze regelingen op www.officielebekendmakingen.nl. Daarnaast plaatsen wij de documenten, die wij wettelijk verplicht zijn te publiceren, op onze website (denk hierbij aan AB-vergaderingen, jaarverslagen etc). Via Woo@omnibuzz.nl kunnen belangstellenden een verzoek om informatie indienen.

7.2 Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv)

Ook aan de implementatie van de Wmebv werkt Omnibuzz stapsgewijs. De Wmebv richt zich op de digitale communicatie met de burger. In 2024 is de zorgplicht in het kader van de Wmebv vastgesteld, waarmee wordt voldaan aan de actuele wettelijke verplichting. In 2025 wordt de wet verder geïmplementeerd. De relevante eisen worden meegenomen in de (door)ontwikkeling van de website, MijnOmnibuzz en toegepast op e-mailverkeer. Ook de aanwijzingsbesluiten worden voorgelegd aan het bestuur. Uitgangspunt is te vol-

doen aan alle eisen van de Wmebv, die op 1 januari 2026 volledig van kracht wordt.

7.3 Privacy en informatiebeveiliging

Omnibuzz werkt met een jaarlijks privacyplan om planbare, projectmatige activiteiten in het kader van privacy op te leveren. Sinds de intrede van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) dient Omnibuzz verantwoording af te leggen aan het bestuur en de Autoriteit Persoonsgegevens. Sinds 2021 ziet Daadkracht voor ons toe op de privacy en informatiebeveiliging en controleert specifiek de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

In het afgelopen jaar heeft Omnibuzz een aantal projecten uitgevoerd ter bevordering van de dienstverlening en bedrijfsvoering. Sommige projecten zijn reeds gestart vóór het verslagjaar, vonden hun doorloop in 2024 en kunnen eveneens doorlopen tot in 2025. Voorbeelden van deze projecten zijn:

- Archivering van informatie en de voorbereiding op de Wet open overheid (Woo) en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv).
- Actualisatie van het verwerkingsregister (2024).
- Opstellen informatiebeleid Omnibuzz.
- Nieuwe verwerkersovereenkomsten in het kader van leerlingenvervoer.
- Opstart van het Information Security Management System (ISMS). Het plan van aanpak is opgesteld en uitvoering vindt plaats in 2025.
- Opstarten van het project ‘Informatie op orde’ (in 2024 opgestart).

Het project 'Informatie op orde' omvat belangrijke stappen ten aanzien van het duurzaam beheren en optimaliseren van informatie- en dossierbeheer, in overeenstemming met de vereisten van wet- en regelgeving zoals de Wet open overheid, de AVG, en de archiefwet. Het project heeft de fundering gelegd voor de verbetering van duurzaam toegankelijk informatiebeheer binnen Omnibuzz en vormt een integraal onderdeel van de informatiestrategie.

Het streven is deze verbetering voort te zetten in 2025 met oog voor de archiefwet die Omnibuzz (in ieder geval jaarlijks) aan zowel de gemeentearchivaris als de Provincie Limburg verstrekt. In 2024 hebben er géén beveiligingsincidenten plaatsgevonden.

7.4 Interne controle

In 2023 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de geactualiseerde nota 'Reserves, voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomanagement'. Deze nota vormt het kader voor de vorming en besteding van reserves en voorzieningen. In deze notitie wordt ook het risicomanagement uitgewerkt en het weerstandsvermogen gekwantificeerd. Daarnaast stellen wij jaarlijks een uitgangspuntennotitie op. Hierdoor zijn deelnemende gemeenten betrokken bij beleidsmatige ontwikkelingen en houden zij zicht op de financiële consequenties hiervan.

De financiële administratie is verantwoordelijk voor een tijdige, juiste en volledig registratie van alle financiële transacties. De afgelopen jaren zijn hierin belangrijke stappen gezet ten aanzien van zelfcontrole en checks and balances.

De adviseur finance en control vervult binnen Omnibuzz een belangrijke rol in de interne controle. Periodiek wordt een managementrapportage opgesteld ten behoeve van de deelnemende gemeenten (vooraps) en vinden gesprekken plaats met budgethouders om een vinger aan de pols te houden. Ook wordt uitvoerig aandacht besteed aan wet- en regelgeving en compliance.

Omnibuzz heeft de rechtmatigheidsverklaring geïncorporeerd in haar bedrijfsvoering. Jaarlijks wordt een intern auditplan vastgesteld dat de basis vormt voor de rechtmatigheidsverklaring. In 2024 is een interne audit uitgevoerd door de adviseur finance en control. Hiervan is een rapportage opgesteld ten behoeve van management en dagelijks bestuur.

7.5 Inkoop en aanbesteding

In het verslagjaar hebben twee aanbestedingen plaatsgevonden. In het kader van de interne audit is hier ook kritisch naar gekeken. Naast een inhoudelijke controle op de aanbestedingen wordt er periodiek een spend-analyse uitgevoerd op crediteur- en opdrachtniveau om de aanbestedingsgrenzen te monitoren.

In het afgelopen jaar is de transactiemail dienstverlening opnieuw aanbesteed (onderhands nationale procedure). Dit heeft geleid tot gunning van de opdracht aan Jetmail. De salarisverwerking van Omnibuzz gebeurt door de gemeente Sittard-Geleen. In 2024 heeft de gemeente de salarisverwerking aanbesteed. Vanaf 2025 zal AFAS de salarissen verwerken.

7.6 Financiële administratie

Implementatie verdeelsleutel

Per 1 januari 2023 zijn de nieuwe verdeelsleutels door het algemeen bestuur van Omnibuzz vastgesteld. Dit heeft ertoe geleid dat de boekhouding ingericht is op basis van de nieuwe verdeelsleutels, om zodoende de directe vervoerskosten, overhead- en indirecte vervoerskosten juist te verantwoorden. In 2024 zijn de rapportages in Power-BI, van zowel Wmo- als GGZ-vervoer en de controles verder geoptimaliseerd om zodoende de controles op de verdeelsleutels efficiënter te kunnen uitvoeren.

Debiteurenbeheer

In 2024 is het debiteurensaldo structureel laag gebleven en is bijna € 3.000,- afgeschreven ten opzichte van een facturatie van meer dan € 3,7 miljoen. Concreet is er 0,07%

afgeschreven aan oninbare vorderingen.

Continuïteitsafspraken

Zoals eerder in het jaarverslag aangegeven, zijn gedurende 2024 wederom de continuïteitsafspraken met de betrokken partijen afgerekend. Vanaf 1 oktober 2022 heeft Omnibuzz een geactualiseerd addendum met de vervoerder opgesteld, waarbij rekening is gehouden met de toekomstbestendigheid van het addendum.

Het addendum is gedurende het volledige boekjaar 2024 van kracht geweest, waarbij de flexibele tariefafspraken inclusief bonus/malus afspraken zijn afgerekend met de betrokken partijen. Daarnaast is in 2024 onderzoek gedaan naar een aangepast addendum in 2025.

Optimalisatie

In 2024 heeft afstemming tussen Arriva en Omnibuzz plaatsgevonden om de facturatie van de VEP-ritten te versnellen. Dit heeft in de praktijk geleid tot een snelheidswinst van een maand. Onze klanten hebben profijt hiervan want zij hebben de kosten van de ritten eerder inzichtelijk.

In 2024 zijn tevens de handleidingen verder geactualiseerd en is aandacht geschonken aan de verdere continuïteit van de werkzaamheden door de kernprocessen breed te delen binnen de afdeling. Daarnaast is de fysieke factuurverzending voor de facturatie klanten aanbesteed en geïmplementeerd bij onze nieuwe transactieverwerker Jetmail.

GGZ-vervoer

Per 1 augustus 2024 heeft de gemeente Weert het jeugdwetvervoer bij Omnibuzz ondergebracht. De gemeente Roermond heeft dit al per 1 januari 2022 gedaan, net als de gemeente Nederweert per 1 januari 2023.

Gezien de instroom van de gemeente Weert en de meervoudig onderhandse aanbesteding hiervoor, zijn de Power BI rapportages en de diverse formats opgebouwd conform de meervoudig onderhandse aanbestedingssystematiek. Daarnaast zijn in 2024 op initiatief van de gemeenten gesprekken gestart over het voor een of meerdere gemeenten onderbrengen van het jeugdwetvervoer bij Omnibuzz. Hiervoor is een businesscase opgesteld en afgestemd met de gemeenten die in 2024 is vastgesteld door de gemeenten.

Leerlingenvervoer

In 2024 is, om alles tijdig en juist te verantwoorden, een groot aantal zaken voor het leerlingenvervoer en gym- en zwemvervoer geïmplementeerd. Te denken valt hierbij aan het inrichten van een leerlingenvervoerboekhouding, inrichting van een inkoopfacturenprogramma leerlingenvervoer, rapportages in Smartwheels voor de afrekeningen met de vervoerders en afstemming met de fiscalist over de btw-systematiek. Daarnaast zijn nieuwe bankrekeningen ingericht bij de BNG en het Ministerie van Financiën, conform de geldende regelgeving hierover. Intern zijn er checklists opgesteld, inclusief de bijbehorende formats, om de werkzaamheden van het leerlingenvervoer structureel vorm te geven.

“In 2024 is, om alles tijdig en juist te verantwoorden, een groot aantal zaken voor het leerlingenvervoer en gym- en zwemvervoer geïmplementeerd.”

Aantal klanten
↑ 1,74%

Aantal ritten
↑ 3,83%

Aantal VEP-klanten
↕ 23,5%

8

Omnibuzz
in cijfers

8. Omnibuzz in cijfers

8.1 Ontwikkeling klantenbestand

In 2024 is het klantenbestand van Omnibuzz toegenomen van 39.432 naar 40.177 klanten (+ 1,74 %). Dit is een grote stijging ten opzichte van 2023. Toen was er sprake van een stijging van 0,9%. Op gemeenteniveau zien wij forse verschillen. In een aantal gemeenten neemt het aantal klanten, soms zelfs vrij sterk, toe. Het betreft de gemeente Beesel (+9,09%) en de gemeente Echt-Susteren (+ 8,35%). Waar de gemeente Valkenburg en de gemeente Voerendaal in 2023 een stijging van ongeveer 10% kenden, is de stijging in 2024 afgenomen naar ongeveer 1%. De gemeente Gulpen-Wittem (- 14,05%) en de gemeente Beekdaelen (- 9,07%) hebben te maken met een daling in hun klantenbestand.

Voor Elkaar Pas

Van onze klanten is 23,5% in het bezit van een Voor Elkaar Pas (VEP) en 85,8% van hen heeft de bijbehorende begeleiderspas. In 2024 zijn er plannen uitgewerkt voor het vergroten van de aantrekkelijkheid en de bekendheid van de VEP. Dit is echter nog niet terug te zien in de cijfers van de VEP. Zo is het aantal klanten met een VEP gedaald met 0,1% en zijn de begeleiderspassen gestegen met een kleine 0,3%. Het percentage VEP-sen varieert van 13,6% in de gemeente Brunssum tot 30,3% in Maastricht. Deze verschillen kunnen veroorzaakt zijn door de ‘dekkingsgraad’ van het OV en actief lokaal beleid om OV-gebruik te stimuleren.

Ontwikkeling vervoersvolume

Vanaf het begin van COVID-19 monitoren wij dagelijks de ontwikkeling van het vervoer door het aantal ritten te vergelijken met 2019 als vergelijkingsjaar. Dit blijven wij voorlopig ook intensief doen. In 2023 hadden onze klanten in totaal 993.972 ritten gemaakt. In 2024 zijn het in totaal 1.032.089 ritten. Dat is een stijging van 3,83 % ten opzichte van voorgaand jaar. Vergeleken met 2019 is dit nog altijd 22,26 % lager.

In 2024 is te zien dat het volume weer iets is toegenomen ten opzichte van 2023, maar de volumes liggen nog steeds onder de volumes die tot 2019 ‘normaal’ waren.

> “ In 2024 is het klantenbestand van Omnibuzz toegenomen van 39.432 naar 40.177 klanten (+1,74 %). Dit is een grote stijging ten opzichte van 2023. ”

Tabel overzicht aantal ritten

Aantal ritten per maand	2024	2023	2024 t.o.v. 2023	2019	2024 t.o.v. 2019
Januari	86.364	80.851	6,82%	116.790	-26,05%
Februari	80.232	73.490	9,17%	110.296	-27,26%
Maart	90.374	89.958	0,46%	111.558	-18,99%
April	86.979	79.939	8,81%	109.974	-20,91%
Mei	88.463	83.465	5,99%	116.307	-23,94%
Juni	85.612	82.111	4,26%	106.959	-19,96%
Juli	82.649	79.899	3,44%	102.638	-19,48%
Augustus	81.251	79.534	2,16%	105.956	-23,32%
September	86.614	83.246	4,05%	110.375	-21,53%
Oktober	91.095	89.071	2,27%	117.244	-22,30%
November	88.521	90.258	-1,92%	113.172	-21,78%
December	83.935	82.150	2,17%	106.367	-21,09%
Totaal	1.032.089	993.972	3,83%	1.327.636	-22,26%

In 2023 is de afrekening niet meer op zones gebaseerd maar op kilometers. Opmerkelijk is dat de procentuele stijging ten opzichte van 2024 in kilometers vrijwel gelijk (4,45%) is aan de procentuele stijging in ritten (3,83%). Omnibuzz beschikt al vanaf 2019 over de verreden kilometersdata. Hierdoor kunnen wij een tabel met vergelijkingen maken van eerdere jaren (in deze dus 2024 ten opzichte van 2023 en 2019).

Tabel overzicht kilometers per maand

Maand	2024	2023	2024 t.o.v. 2023	2019	2024 t.o.v. 2019
Januari	544.907	510.473	6,75%	776.721	-29,85%
Februari	515.603	469.607	9,79%	678.275	-23,98%
Maart	590.824	574.725	2,80%	686.846	-13,98%
April	566.053	530.727	6,66%	687.449	-17,66%
Mei	583.980	552.895	5,62%	723.712	-19,31%
Juni	574.145	540.991	6,13%	664.801	-13,64%
Juli	549.689	525.861	4,53%	637.247	-13,74%
Augustus	542.019	523.903	3,46%	653.160	-17,02%
September	574.542	549.154	4,62%	676.811	-15,11%
Oktober	598.637	583.047	2,67%	706.550	-15,27%
November	575.750	584.353	-1,47%	676.138	-14,85%
December	551.994	534.110	3,35%	649.464	-15,01%
Totaal	6.768.144	6.479.847	4,45%	8.217.174	-17,63%

Tabel overzicht kilometers per gemeente

Gemeente	2023	2024	2024 t.o.v. 2023	2019	2024 t.o.v. 2019
Beek	79.251	82.164	3,68%	104.222	-21,16%
Beekdaelen	237.324	241.688	1,84%	249.860	-3,27%
Beesel	57.016	69.613	22,09%	65.123	6,89%
Bergen	55.012	65.269	18,64%	71.485	-8,70%
Brunssum	250.758	254.533	1,51%	265.051	-3,97%
Echt-Susteren	212.070	233.545	10,13%	267.999	-12,86%
Eijsden-Margraten	193.659	213.796	10,40%	189.577	12,78%
Gennep	85.945	85.162	-0,91%	126.889	-32,89%
Gulpen-Wittem	113.286	126.277	11,47%	134.359	-6,02%
Heerlen	645.482	703.107	8,93%	833.627	-15,66%
Horst ad Maas	176.069	178.571	1,42%	221.485	-19,38%
Kerkrade	450.948	468.549	3,90%	538.218	-12,94%
Landgraaf	341.670	360.401	5,48%	407.795	-11,62%
Leudal	165.142	174.483	5,66%	242.113	-27,93%
Maasgouw	160.213	153.149	-4,41%	208.919	-26,69%
Maastricht	855.397	864.616	1,08%	1.170.965	-26,16%
Meerssen	166.592	170.095	2,10%	230.208	-26,11%
Nederweert	55.495	50.013	-9,88%	85.907	-41,78%
Peel en Maas	157.377	170.071	8,07%	218.690	-22,23%
Roerdalen	77.492	89.409	15,38%	112.369	-20,43%
Roermond	193.752	202.972	4,76%	297.386	-31,75%
Simpelveld	48.156	52.635	9,30%	68.973	-23,69%
Sittard-Geleen	699.304	729.425	4,31%	804.784	-9,36%
Stein	95.930	103.289	7,67%	129.814	-20,43%
Vaals	85.418	79.591	-6,82%	89.973	-11,54%
Valkenburg ad Geul	179.468	178.369	-0,61%	180.485	-1,17%
Venlo	319.635	330.148	3,29%	508.825	-35,12%
Venray	149.024	147.806	-0,82%	161.861	-8,68%
Voerendaal	58.925	66.713	13,22%	76.859	-13,20%
Weert	114.037	122.681	7,58%	153.351	-20,00%
Totaal	6.479.847	6.768.144	4,45%	8.217.173,00	-17,63%

De gemeenten Beesel (22,09%), Bergen (18,64%) en Roerdalen (15,38%) kennen de grootste stijging ten opzichte van 2023. Er is maar bij enkele gemeenten een daling te zien, variërend van 1% tot 10%. Bij de gemeente Valkenburg aan de Geul is zelfs een lichte daling te zien van 0,61%. Deze gemeente kende vorig jaar een flinke stijging van 25,2% in vergelijking met 2022.

8.2 Relatie met vervoerskosten voor gemeenten

De bevoorschotting aan onze vervoerders is gebaseerd op een verwacht vervoersvolume op basis van historische data. De afgesproken werkwijze is dat de vervoerders een wekelijks voorschot van 72% tot 78% van deze omzet ontvangen van Omnibuzz, gebaseerd op het gerealiseerde vervoer in 2019. Aan het einde van elk kwartaal wordt afgerekend op basis van de werkelijk verreden zones. Naar aanleiding van COVID-19 heeft Omnibuzz met de vervoerders aanvullende continuïteitsafspraken gemaakt die zijn vastgelegd in een addendum.

Deze afspraken komen erop neer dat de tariefcorrectie uit de oorspronkelijke raamovereenkomst (die van toepassing is bij een vervoersvraag van 80-90%) is doorgetrokken tot een vraagniveau van 40%. Dat betekent dat er gewerkt wordt met het zogenaamde flexibele tarief. Gedurende heel 2024 is er in alle percelen sprake geweest van dit flexibele tarief. Dit leidt in totaal tot een vervoersresultaat dat zeer dicht bij de begroting 2024-1 ligt. Het negatief vervoersresultaat is ruim € 10.000,-.

Op gemeenteniveau bestaan ook hier weer verschillen, afhankelijk van de ontwikkelingen in de vervoersvraag. Daarnaast hebben wij in de begrotingswijziging 2024-1 reeds rekening gehouden met lagere vervoerskosten (ten opzichte van het niveau 2019). Dit heeft geresulteerd in een neerwaartse bijstelling van de begroting 2024 met € 1,8 miljoen.

De vervoersopbrengsten zijn in lijn met de begin 2024 aangeleverde prognose aan de gemeenten. Alhoewel deze geen invloed hebben op de begroting en jaarrekening van Omnibuzz, zijn deze voor de deelnemende gemeenten wel van belang. De eigen bijdragen zijn gedurende het jaar conform de gebruikelijke procedure aan de gemeenten uitgekeerd. Er zijn, net als bij de vervoerskosten, verschillen op gemeenteniveau te onderkennen, afhankelijk van de vervoersvraag in deze gemeenten. Voor een uitgebreide toelichting op de totale financiële impact verwijzen wij naar de jaarrekening.

8.3 Contractbeheer en kwaliteitsaspecten

Omnibuzz voert op alle relevante aspecten intensief overleg met de vervoerders. Na de uitbraak van COVID-19 hebben wij te maken gehad met diverse maatregelen die hun effect hadden op het vervoer. In 2024 hebben wij geen maatregelen meer gehad, hoewel de gevolgen van COVID-19 nog merkbaar waren. Zo is het vervoersvolume nog niet op het niveau van voor COVID-19. Als gevolg hiervan hebben wij sinds 2022 gewerkt met een addendum. Dit addendum is geëindigd per 31 december 2024. Dit wil overigens niet zeggen dat het vervoersvolume weer op het niveau van voor COVID-19 is. Wel was het addendum in de huidige vorm niet meer aan de orde.

De taxibedrijven kampten ook in 2024 met een chauffeurstekort. Omnibuzz heeft in 2024 geen brede campagne meer opgezet zoals wel is gebeurd in 2023. Wel blijft Omnibuzz ondersteunen bij het vinden van chauffeurs en het afstemmen en eventueel sturen van de vervoersvraag op de beschikbare capaciteit.

8.4 Kwaliteitscontroles vervoerders

Omnibuzz verricht dagelijks kwaliteitscontroles en houdt permanent de belangrijkste kwaliteitsindicatoren bij, zoals klachten, dataterugkoppeling, no shows etc. Afwijkingen van de afgesproken normen signaleren wij tijdig. Naar aanleiding hiervan zetten wij verbetertrajecten met het desbetreffende taxibedrijf in gang.

Punctualiteit

Landelijk is er in diverse branches een ernstig personeelstekort. In de afgelopen jaren zagen wij dit ook sterk terug bij onze vervoerders. Door het gebrek aan chauffeurs, was er sprake van een lage performance. Het lukte de meeste vervoerders niet met het huidige personeelsbestand de ritten tijdig uit te voeren. Omnibuzz heeft in 2022 en 2023, samen met de vervoerders, intensief gezocht naar kansen op de arbeidsmarkt. In 2024 zagen wij gelukkig een steeds gezondere balans terug bij de vervoerders. Vervoerders

gaven steeds vaker aan dat goed personeel nog steeds schaars is, maar dat zij gelukkig wel weer in de positie waren om ook personeel te weigeren en keuzes konden maken bij het aannemen van personeel.

Over 2024 was er sprake van een goede performance bij de vervoerders. Ten aanzien van performance zijn de volgende malussen en bonussen opgelegd:

- Q1: vijfmaal een bonus van 1%.
- Q2: tweemaal een bonus van 1%.
- Q3: viermaal een bonus van 1% en eenmaal een malus van 4%.
- Q4: vijfmaal een bonus van 1%.

Vanaf eind april maken zes percelen gebruik van de piekspreiding. Sinds kort maakt ook één perceel gebruik van de module piekspreiding op de doordeweekse dagen. Wij monitoren de module piekspreiding constant om continu te bepalen of de geleverde capaciteit ook in verhouding staat met de gevraagde ritten.

Klachten Wmo-vervoer

In 2024 zijn in totaal 2.777 klachten ingediend. Dit is een daling van 12,6% ten opzichte van 2023. Van 29 klachten is de status niet duidelijk omdat deze nog niet beoordeeld zijn of niet beoordeeld kunnen worden. In 2022 heeft dit geleid tot het toevoegen van een nieuwe beoordelingscategorie ‘geen oordeel’, die onder andere gebruikt wordt als de klacht betrekking heeft op te nemen COVID-19 maatregelen of interpretaties in het kader van communicatie. In 2024 zijn 237 klachten hierover ingediend. Dit is een daling van bij 9,28% ten opzichte van 2023. Van de 2.511 klachten die wél zijn beoordeeld, zijn er 1643 (deels) gegrond verklaard (65,43%). Op 1.032.089 ritten betekent dit ongeveer 1,6 gegronde klacht per 1.000 ritten. Deze cijfers zijn licht gedaald ten opzichte van 2023. Toen was 67% van de klachten gegrond en betrof het 1,9 gegronde klacht per 1.000 ritten. Ook in 2024 blijven de klachten ruim onder de afgesproken kwaliteitsnorm van (maximaal) 3 gegronde klachten op 1.000 ritten. De klachten richten zich doorgaans op reguliere zaken zoals te laat of niet opgehaald, te lang in het voertuig of opmerkingen over de chauffeur.

Op basis van de soort klachten wordt samen met de vervoerder gekeken naar een eventueel verbeterplan, zodat de klachten zich bij deze klanten niet opstapelen. Zo voorkomen wij groeiende onvrede of escalatie en kunnen wij structurele knelpunten in de dienstverlening minimaliseren. Mede hierdoor is in 2024 maar één enkele keer beroep gedaan op de klachtencommissie. Uit blijk van oprechte excuses of onterecht handelen vanuit de vervoerder of Omnibuzz, hebben wij in 2024 in totaal 34 attenties naar klanten gestuurd.

Ritten zonder data

Het percentage dataterugkoppeling moet minimaal 95% bedragen. Er zijn 4567 ritten waarvan geen data zijn teruggekoppeld, hetgeen overeenkomt met een percentage van 0,44%. Ten opzichte van 2023 is dit percentage gestegen (0,19%). Deze stijging is te wijten aan een storing in de BCT-terminals, waardoor er in totaal vier dagen geen data is verwerkt bij vervoerder Van Driel. Ondanks dit incident kunnen wij zeggen dat in 2024 de dataterugkoppeling bij alle taxibedrijven stabiel is gebleven.

Emissienorm

De vervoerders hebben bij de aanbesteding ingeschreven met de intentie stapsgewijs te groeien naar een volledig emissievrije uitvoering van de ritten. Om het vervoer binnen de protocollen en richtlijnen uit te kunnen voeren, hebben vervoerders in 2022 regelmatig (voertuig-)keuzes moeten maken die bijdragen aan het terugdringen van de verspreiding van het COVID-19 virus. Denk hierbij aan de inzet van bussen in plaats van personenauto’s. Dit ging voor een deel ten koste van de inzet van duurzame auto’s.

In 2022 was er door COVID-19 een forse vertraging op de levering van diverse voertuigen en was er een uitdaging op het gebied van laadinfrastructuur. Denk hierbij aan onvoldoende laadcapaciteit binnen het perceel of het kunnen

uitbreiden met laadpalen. Meerdere vervoerders hadden te maken met een overbelast energienetwerk. Dit was in 2023 ook merkbaar en heeft tot de constatering geleid dat de destijds gemaakte duurzaamheidsafspraken in de aanbesteding niet meer realistisch en haalbaar waren.

Begin 2023 heeft het bestuur ingestemd met nieuwe duurzaamheidsscores die realistischer zijn voor 2023 en 2024. Hiermee is het oorspronkelijke duurzaamheidspercentage van minimaal 35% vervangen voor nieuwe percentages per perceel, namelijk:

- Perceel 1: 27%.
- Perceel 2: 28%.
- Perceel 3: 25%.
- Perceel 4: 31%.
- Perceel 5: 30%.
- Perceel 6: 30%.
- Perceel 7: 20%.
- Perceel 8: 22%.

Hierbij is rekening gehouden met de huidige ontwikkelingen en beschikbaarheid van elektrische (en andere duurzame) voertuigen. In het 'Bestuursakkoord Zero Emissie Doelgroepenvervoer', dat eind 2019 door alle deelnemende gemeenten is ondertekend, hebben de gemeenten afgesproken dat het Omnibuzz-vervoer vanaf 2025 volledig zero emissie zal zijn. Daarmee dragen wij bij aan de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs en helpen wij de luchtkwaliteit te verbeteren. Inmiddels moeten wij echter vaststellen dat 2025 niet realistisch is. Dit komt met name door het achterblijven van de productie van geschikte rolstoelbussen. De huidige – elektrische- rolstoelbussen zijn te beperkt in hun actieradius.

Momenteel streven wij naar zero emissie rijden in 2030. Om het vervoer op basis van alternatieve brandstoffen mogelijk te maken is een bijbehorende infrastructuur van oplaadpunten essentieel. Momenteel zijn de laadmogelijkheden voldoende voor de huidige elektrische voertuigen. Als dit percentage gaat groeien vanwege uitbreiding met rolstoelbussen, dan is de huidige laadinfrastructuur onvoldoende.

Tot en met december 2024 zijn de volgende percentages gerealiseerd door de vervoerders:

- Perceel 1: 43,33 %.
- Perceel 2: 31,81 %.
- Perceel 3: 25,53 %.
- Perceel 4: 31,32 %.
- Perceel 5: 30,42 %.
- Perceel 6: 37,38 %.
- Perceel 7: 32,71 %.
- Perceel 8: 26,04 %.

Hiermee voldoen alle vervoerders aan de afgesproken norm en enkelen ruim boven de afgesproken norm. Wij zullen dit jaar en de komende contractjaren groei in het percentage zero emissie blijven stimuleren.

In sommige gebieden kan de netbeheerder de nieuwe of grotere netaansluiting door netcongestie niet realiseren. Netcongestie is het gebrek aan capaciteit van het elektriciteitsnetwerk; het net is vol. Bedrijven kunnen dan niet aangesloten worden totdat er een netuitbreiding plaats heeft gevonden. In steeds meer gebieden in Nederland is sprake van netcongestie, waardoor het een van de belangrijkste belemmeringen voor de elektrificatie is geworden. Alle huidige vervoerders hebben uitbreiding van de capaciteit aangevraagd.

Omnibuzz blijft toewerken naar 100% zero emissie doelgroepenvervoer. De vraag is echter welke termijn realistisch is en hoe dit gerealiseerd kan worden. Daarnaast vinden gesprekken plaats met gemeenten over hun visie met betrekking tot duurzaamheid en de plannen op het gebied van laadinfra. Er zullen ook in 2025 gesprekken volgen met de Provincie Limburg.

No Show

Ondanks dat Omnibuzz actief klanten benaderd waarvan de ritten frequent zijn loos gemeld, bedraagt het aantal no shows in 2024 in totaal 24.522 ritten. Dit is 2,38% ten opzichte van het streefcijfer 2%. Het percentage loosmeldingen is

iets toegenomen ten opzichte van 2023 (2,3%). De oorzaak voor de loosmeldingen ligt in de meeste gevallen niet bij de vervoerder, maar bij de klant die bijvoorbeeld fouten maakt bij het boeken van ritten of vergeet dat een rit is geboekt. Dit is voor de vervoerders dubbel nadelig, want deze ritten worden niet afgerekend. Er zijn geen significante verschillen tussen de percelen.

Klanttevredenheid

Om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, vraagt Omnibuzz klanten naar hun ervaringen over recent uitgevoerde ritten. Dit levert inzicht op in de klantbeleving en het klantcontact biedt onze klanten de mogelijkheid om laagdrempelig eventuele onvrede (klachten) te uiten, vragen te stellen of informatie op te vragen.

In 2024 zijn 4.628 mensen bevraagd over de ervaringen tijdens hun rit. In 2023 waren dit 4.445 mensen. Dit zorgt nog steeds voor betrouwbare en representatieve resultaten. De gemiddelde waardering van de klanten is een 8,3, net als voorgaand jaar. Dit is voor onze vervoerders en de eigen organisatie een belangrijke graadmeter en bewijs dat klanten in deze roerige periode onze dienstverlening zijn blijven waarderen.

Parallel doen wij steeds meer aan benchmarking en vergelijken wij de resultaten op tevredenheid met andere regio's in Nederland. Dit levert nuttige contacten op en bovendien zien wij hier een bevestiging van de positieve resultaten in ons vervoersgebied.

9 Overlegstructuren

9. Overlegstructuren

9.1 Bestuur

Het algemeen bestuur van Omnibuzz bestaat uit de wethouders van de 30 aangesloten gemeenten. Conform artikel 9 van de Gemeenschappelijke Regeling is een dagelijks bestuur gevormd uit 7 leden; drie uit Noord- en Midden-Limburg en vier uit Zuid-Limburg. De heer Zwijnenberg, wethouder Roermond, is in 2022 als voorzitter benoemd. De volledige samenstelling van beide besturen staan in onderstaande overzichten.

Leden algemeen bestuur

Gemeente	Naam verantwoordelijk wethouder
Beek	Marcel Meurkens
Beesel	Linda Nijssen-van den Beucken
Beekdaelen	Levin de Koster
Bergen	Wouter Bollen
Brunssum	Vérénice Hermans
Echt-Susteren	Geert Frische
Eijsden-Margraten	Chris Piatek
Gennep	Frank Pubben
Gulpen-Wittem	Frans Derksen
Heerlen	Arlette Vrusch (vice-voorzitter)
Horst aan de Maas	Roy Bouten
Kerkrade	Jo Paas
Landgraaf	Alex Schiffeler
Leudal	Huub van Helden
Maasgouw	Rob Cretskens
Maastricht	Jeroen Hoenderkamp
Meerssen	Inge Smeets
Nederweert	Carla Dieteren
Peel en Maas	Thijs van Lierop
Roerdalen	Loes Vestjens
Roermond	Vincent Zwijnenberg (voorzitter)
Simpelveld	Andrea Ernes
Sittard-Geleen	Ivo Tillie
Stein	Joep Ummels
Vaals	Erica Jaegers
Valkenburg	Jef Kleijnen
Venlo	Jacques Smeets
Venray	Martin Leenders
Voerendaal	Harry Coenen
Weert	Michèle Ferrière

Leden dagelijks bestuur Omnibuzz

Plaatsnaam	Naam verantwoordelijk wethouder
Beekdaelen	Levin de Koster
Heerlen	Arlette Vrusch (vice-voorzitter)
Horst aan de Maas	Roy Bouten
Maastricht	Jeroen Hoenderkamp
Roermond	Vincent Zwijnenberg (voorzitter)
Sittard-Geleen	Ivo Tillie
Venlo	Jacques Smeets

Naast de jaarlijks terugkerende vergaderingen van het algemeen bestuur in juli en december heeft er in 2024 geen extra vergadering voor het algemeen bestuur plaatsgevonden.

9.2 Ambtelijk overleg

De deelnemende gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor hun doelgroepenvervoerbeleid. Omnibuzz is beschikbaar voor advies, toelichting, vragen of andere ondersteuningsbehoeften. De bestuursvergaderingen worden telkens voorbereid met alle contactambtenaren. Op deze wijze kunnen deze ambtenaren de bestuurders goed ondersteunen en adviseren. Indien nodig organiseert Omnibuzz aanvullende ambtelijke bijeenkomsten waarvoor, afhankelijk van het onderwerp, ook financiële contactpersonen worden uitgenodigd. Het actief betrekken van ambtenaren bij belangrijke onderwerpen leidt doorgaans tot gedragen voorstellen.

Om de continuïteit van deze kennis en het draagvlak bij gemeenten te borgen, nodigen wij nieuwe contactambtenaren uit voor een kennismakingsgesprek. Dit houdt de lijnen kort en bevordert de uitwisseling van ideeën en de collegialiteit over en weer. Wij merken dat medewerkers van gemeenten Omnibuzz steeds vaker en sneller weten te vinden. Gezien de uitdagingen waar wij samen voor staan, is dit een zeer positieve ontwikkeling.

9.3 Cliëntenpanel

Het cliëntenpanel van Omnibuzz heeft een onafhankelijke status. Veel leden hebben jarenlange ervaring met doelgroepenvervoer. Omdat het panel bestaat uit een vertegenwoordiging van verschillende subgroepen, zoals senioren, jeugdigen, mensen met visuele, lichamelijke, verstandelijke en meervoudige beperkingen, leden uit Wmo-raden en burgeradviesraden houden wij goed contact met de verscheidene klantgroepen. Zij vormen een brug tussen de klanten en Omnibuzz.

Elk afzonderlijk lid levert een actieve bijdrage en communiceert naar de eigen achterban. Dit verloopt voor alle partijen tot dusver voortvarend. De vergaderingen met het cliëntenpanel van Omnibuzz vinden 3 tot 4 keer per jaar plaats.

9.4 Stakeholdermanagement

Omnibuzz organiseert digitale informatiebijeenkomsten voor gemeenteraadsleden. Hierin lichten wij relevante onderwerpen toe en kunnen raadsleden vragen stellen. In 2024 hebben wij echter geconstateerd dat de opkomst voor deze informatiebijeenkomst erg mager is, ondanks dat raadsleden hebben aangegeven dat zij deze laagdrempelige opzet als zeer prettig ervaren.

Bovendien is Omnibuzz, samen met verschillende gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen, aangesloten bij een controllersoverleg dat periodiek plaatsvindt. Hier komen relevante onderwerpen aan bod zoals de rechtmatigheidsverantwoording. Aanvullend voert Omnibuzz desgewenst overleg met zorgorganisaties, instellingen of vertegenwoordigingen van andere subgroepen binnen het klantenbestand. Dit levert veel onderling begrip op en knelpunten worden sneller aangekaart en opgepakt.

Omnibuzz onderhoudt tevens contact met organisaties als de Provincie Limburg, FNV en andere landelijke organisaties en overheden. Wij zoeken proactief (landelijke) sparringpartners op, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, veilig vervoer, elektrisch rijden en laadinfrastructuur om invloed uit te oefenen op de landelijke regelgeving, richtlijnen en protocollen.

In 2023 en 2024 is het onderwerp publieke mobiliteit steeds belangrijker geworden. Hierover is Omnibuzz intensief in gesprek gegaan met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. In 2024 is Trendsportal ook bij dit overleg aangesloten. Op deze manier dragen wij bij aan de financiële continuïteit én een toekomstbestendig vervoerssysteem. Andersom benaderen partijen en samenwerkingsverbanden uit Nederland ons steeds vaker voor advies en ondersteuning. Dit bevestigt dat onze inhoudelijke expertise belangrijk wordt gevonden en dat ons netwerk deze waardevol vindt.

Deelname platform opdrachtgevers in het doelgroepenvervoer (VDVN)

Het platform is een landelijke samenwerking van gemeenten op het gebied van doelgroepenvervoer (Wmo-, leerlingen-, jeugdwet- en dagbestedingsvervoer). Via het platform worden de belangen van gemeenten behartigd. Het is namens gemeenten gesprekspartner voor landelijke partners: de taxisector (KNV) en betrokken Ministeries. Er is een nauwe samenwerking met de VNG. Het is uniek en belangrijk omdat de specifieke belangen van gemeenten op het thema doelgroepenvervoer niet elders landelijk zijn belegd.

Voor Omnibuzz en de deelnemende gemeenten betekent dit platform:

1. Het professioneel delen en beschikbaar maken van kennis en informatie. Het platform is een professioneel georganiseerd platform voor kennis- & informatiedeling tussen zowel de opdrachtgevers onderling, als tussen de opdrachtgevers en bestaande kennisorganisaties (CROW, PIANO, etc.).
2. Coördinatie op thema's waar een landelijke en/of grootschalige aanpak nodig is. Via het platform werken gemeenten samen op landelijke thema's. Denk hierbij aan verduurzaming van het doelgroepenvervoer en integratie van openbaar vervoer en doelgroepenvervoer. Het geeft gecoördineerde (niet-bindende, maar wel dringende) beleidsadviezen. Via dit platform werken gemeenten ook samen als acute aanpak nodig is. Denk hierbij aan concrete maatregelen en afspraken met de taxisector in het kader van de COVID-19 pandemie.
3. Behartiging van gedeelde belangen. Het vertegenwoordigt gemeenten en is gesprekspartner bij landelijke essentiële overleggen met Ministeries en de taxisector. Ze is hierin veel slagvaardiger dan gemeenten afzonderlijk. Denk hierbij aan landelijk beleid met betrekking tot de jaarlijkse NEA-index.

De VDVN heeft in 2024 veel aandacht besteed aan publieke mobiliteit. Dit werd een groot thema binnen de vervoerssector, mede door de invloeden van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Om de belangen van het Wmo-vervoer te behartigen heeft VDVN een standpunt ingenomen ten aanzien van publieke mobiliteit en kenbaar gemaakt wat het belang van maatwerk vervoer is voor de Wmo-klant.

> "In 2023 en 2024 is het onderwerp publieke mobiliteit steeds belangrijker geworden. Hierover is Omnibuzz intensief in gesprek gegaan met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat."

10 Personeel

10. Personeel

10.1 Personeelsbeleid

Begin 2022 heeft de directie de wens uitgesproken het thema ‘integriteit’ binnen Omnibuzz verder te ontwikkelen en te verankeren in de organisatie. Om dit handen en voeten te geven, is in het najaar van 2022 gestart met een aantal interactieve workshops voor alle medewerkers. Begin 2024 heeft de eerste online dilemmatraining plaatsgevonden waarbij medewerkers gevraagd werd hun mening te geven over diverse integriteitskwesties. Dit zal in 2025 een vervolg krijgen.

Daarnaast is gewerkt aan het onderdeel vitaliteit door het organiseren van een vitaliteitsmiddag en de introductie van de leasefiets.

In het kader van Arbo- en vitaliteitsbeleid is er een nieuwe Risico-Inventarisatie & Evaluatie uitgevoerd. Deze heeft geleid tot een concreet plan van aanpak voor de jaren 2024, 2025 en de eerste helft van 2026.

10.2 Opleidingen en ontwikkeling

Ook in 2024 hebben medewerkers weer gebruik kunnen maken van diverse trainingen, waaronder die van de IGOM-academie. Daarnaast heeft er voor de geïnteresseerden een reanimatiecursus plaatsgevonden en is er een uitgebreide, praktisch georiënteerde training geweest voor alle medewerkers met klantcontact.

Er is binnen de organisatie veel aandacht voor de ontwikkeling en, indien mogelijk, doorstroom van medewerkers. Ook in 2024 zijn enkele medewerkers binnen de organisatie van functie veranderd.

10.3 Ziekteverzuim

Na de forse daling van het ziekteverzuim in 2023 ten opzichte van 2022 is het ziekteverzuim in 2024 enigszins gestegen naar 7,9%. Langdurige ziekte van een aantal medewerkers is de hoofdoorzaak van deze stijging.

10.4 Overig

Er is een begin gemaakt met het actualiseren van het personeelshandboek. Dit zal in 2025 een vervolg krijgen.

Daarnaast is er veel aandacht geweest voor de overgang naar een nieuw personeelsinformatie- en salarissysteem. Per 1 januari 2025 schakelt de gemeente Sittard-Geleen om van Visma/Raet naar AFAS. Omdat de salarisadministratie van Omnibuzz door de gemeente Sittard-Geleen uitgevoerd wordt, zal ook Omnibuzz deze switch maken. In eerste instantie zal de overgang plaatsvinden voor een aantal essentiële onderdelen met de verwachting dat dit in 2025 en 2026 wordt uitgebreid met andere modules.

11 Communicatie

11. Communicatie

Begrijpelijke taal en laagdrempelige teksten

Onderstaand statement was ook in 2024 uitgangspunt van onze communicatie.

> “In begrijpelijke taal schrijven en spreken staat bij Omnibuzz op de agenda en heeft onze constante aandacht. Wij letten erop dat onze communicatie(middelen) zo laagdrempelig en begrijpelijk mogelijk zijn voor onze hoofddoelgroep; onze klanten. Gemakkelijke, begrijpelijke en duidelijke teksten op B1-niveau zijn daarbij het uitgangspunt.”

11.1 Sjablonen

De in 2023 ontwikkelde drempelvrije sjablonen voor onder andere beleidsnotities zijn in 2024 herijkt en er zijn enkele nieuwe sjablonen aan toegevoegd.

11.2 Website

Wij zijn gestart met de ontwikkeling van onze nieuwe website. Ook hier is 100% toegankelijkheid het uitgangspunt. De nieuwe website is anders van opzet en bestaat, naast de Omnibuzz website met reguliere Wmo-informatie, uit de ReisWijzer en een website met informatie over het leerlingenvervoer.

De websites ReisWijzer en leerlingenvervoer zijn in 2024 ontwikkeld; de realisatie van de nieuw opgezette Wmo-website staat op de planning voor de eerste helft van 2025.

11.3 ReisWijzer

ReisWijzer is een uniek product van Omnibuzz en is ontwikkeld omdat de website per 1 januari 2025 uit de lucht zou gaan. ReisWijzer is een website met informatie over alternatief vervoer in alle deelnemende gemeenten aan de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz. Klanten en andere geïnteresseerden kunnen heel overzichtelijk, per gemeente, zien welke alternatieve vervoersvoorzieningen voorhanden zijn. De website is in eigen beheer, dus wij kunnen deze snel en gemakkelijk actualiseren en doorontwikkelen.

11.4 Schrijftraining

In 2024 hebben de medewerkers die contact met klanten hebben, deelgenomen aan een schrijf- en grammaticatraining. In deze schrijftraining, die elk jaar herhaald zal worden, staat schrijven en spreken in begrijpelijke en correcte taal centraal.

11.5 Actualisatie folders, klantbrieven en regelingen

Een aantal folders en regelingen is in 2024 herschreven. Ook zijn de klantbrieven van de klantenservice en finance herijkt waarbij ons uitgangspunt ‘begrijpelijke taal’ is gehanteerd.

11.6 Vakgroep digitale dienstverlening

Omdat er veel speelt rondom het thema digitoegankelijkheid, neemt de communicatieadviseur deel aan de vakgroep digitale dienstverlening. Onder het motto: veel weten meer dan één, worden in dit overleg kennis en ervaringen uitgewisseld over dit onderwerp en de consequenties die het heeft voor de communicatie(middelen) van gemeenten.

11.7 Interne communicatie

In 2024 zijn er formats ontwikkeld voor het invullen van de afwezigheidsassistent en voor de mailhandtekeningen van de medewerkers. Er vinden op reguliere basis werkoverleggen plaats tussen directeur, managers, teamleiders en supervisors en de communicatieadviseur. Onze medewerkers zijn geïnformeerd over actuele onderwerpen via directiebrieven en SharePoint (Intranet).

11.8 Externe communicatie

Externe communicatie vindt plaats met:

- Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
- Colleges van B&W van 30 gemeenten.

- De gemeenteraadsleden van 30 gemeenten (raadsinformatiebijeenkomsten)
- De contactambtenaren/coördinatoren van 30 gemeenten.
- De communicatieadviseurs van 30 gemeenten.
- Taxibedrijven.
- Chauffeurs.
- Cliëntenpanel.
- Algemeen publiek.
- Media.

11.9 Raadsinformatiebijeenkomsten

Twee keer per jaar organiseert Omnibuzz voor alle raadsleden een raadsinformatiebijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst praten wij de raadsleden bij over wat wij gedaan hebben, wat onze plannen zijn en over specifieke onderwerpen als daar aanleiding voor is. Deze bijeenkomsten vinden digitaal plaats.

Helaas constateren wij dat het aantal deelnemende raadsleden beperkt is. Wat hiervan de oorzaak is, is niet bekend.

11.10 Reguliere communicatiewerkzaamheden

In 2024 zijn, net als in voorgaande jaren, reguliere communicatiewerkzaamheden (in- en extern) uitgevoerd. Niet alleen uitvoeringstaken, ook (strategisch) communicatieadvies behoort tot deze werkzaamheden.

Hieronder vallen onder andere:

- Nieuwsbrieven aan klanten.
- Klantbrieven.
- Vervangen van onze taxipoints.
- Actueel houden van de website.
- Het maken van nieuw fotomateriaal.
- ‘Omnibuzz in cijfers’ (banner met algemene data over Omnibuzz).
- Onderhouden van mediacontacten (pro- en reactief).

11.11 Nieuwsbrieven

In 2024 zijn drie nieuwsbrieven aan onze klanten verzonden. Inmiddels krijgen ruim 18.000 klanten deze nieuws-

Omnibuzz website	
Aantal bezoekers 2023	Aantal bezoekers 2024
98.300	117.800
Aantal pagina’s 2023	Aantal pagina’s 2024
309.000	338.000

Nieuwsbrief 21	Nieuwsbrief 22	Nieuwsbrief 23
Papieren versie	Papieren versie	Papieren versie
20.461	20.059	20.113
Online versie	Online versie	Online versie
19.174	19.727	20.231

brief via mail. De overige klanten krijgen een papieren versie.

Wij blijven aandacht houden voor het verminderen van de verzendkosten door onze klanten te attenderen op de digitale nieuwsbrief.

De digitale nieuwsbrief is drempelvrij en kan ook via onze website gelezen of voorgelezen worden (Readspeaker).

11.12 ChatGPT

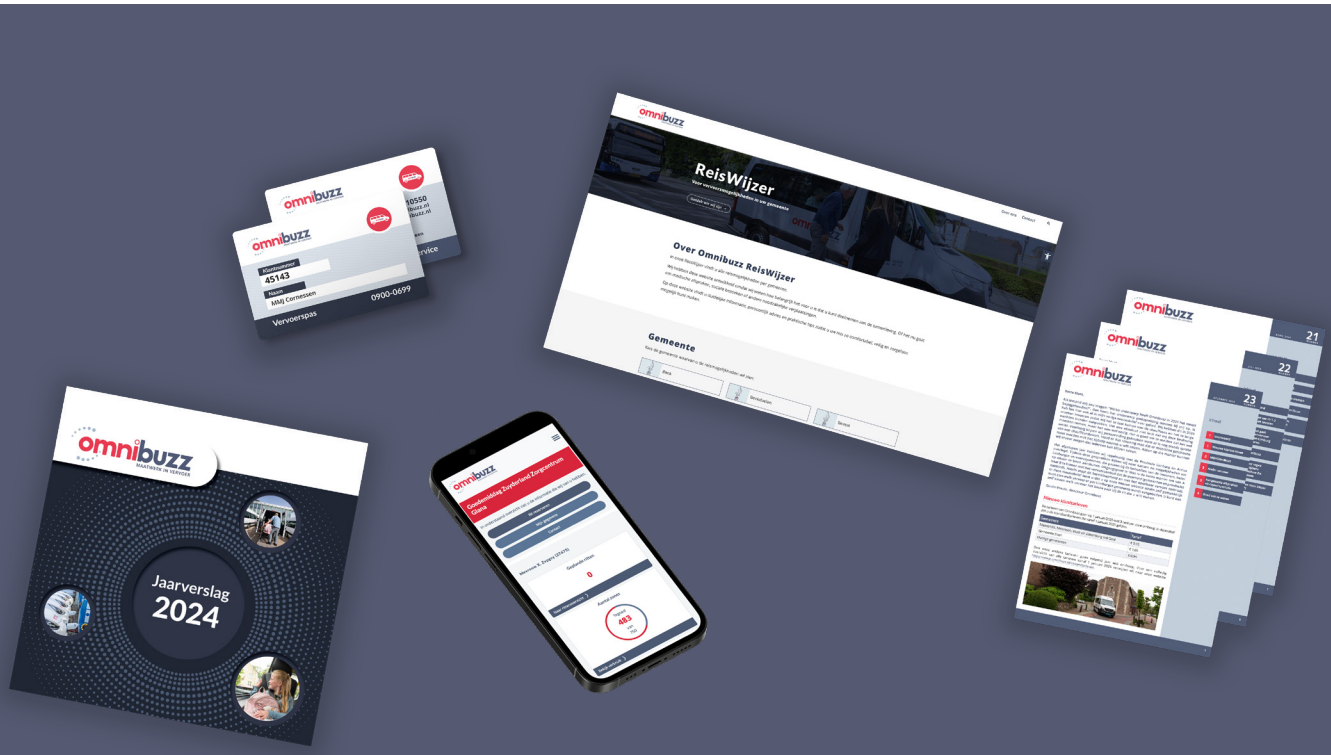
In 2024 is een protocol voor het gebruik van ChatGPT opgesteld voor onze medewerkers. Tevens zijn er tips en adviezen over het gebruik van ChatGPT voor de medewerkers opgesteld. Alle drie de notities zijn vastgesteld in het MT-overleg.

11.13 Projecten

In 2024 is Omnibuzz gestart met een aantal projecten:

- Leerlingenvervoer Midden-Limburg.
- Publieke mobiliteit.
- Doorontwikkeling MijnOmnibuzz; onder andere instructievideo's.
- Zonnebloem jubileumactiviteiten.
- Introductie piekspreiding.

Bij alle projecten speelt communicatie een centrale rol en is er ruimschoots aandacht voor het op de juiste wijze, op het juiste tijdstip, met de juiste middelen communiceren over deze projecten.

12 Programma-verantwoording

12. Programmaverantwoording

12.1 De programmarekening

	Begroting 2024			Begroting 2024-1
	Baten	Lasten	Saldo	Baten
Programma Vervoer				
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ -	€ -	€ -
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 25.940.629	€ 25.940.629	€ -
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 133.547	€ 133.547	€ -
Algemene dekkingsmiddelen				
0.5 Treasury	€ 5.000	€ 14.107	€ 9.107	€ 75.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ -	€ -	€ 2.173.876
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 25.999.735	€ -	€ -25.999.735	€ 24.432.484
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 133.547	€ -	€ -133.547	€ 174.799
Overhead				
0.4 Overhead Wmo	€ 2.783.552	€ 2.783.552	€ -	€ 2.874.675
0.4 Overhead GGZ	€ 6.775	€ 6.775	€ -	€ 6.122
0.4 Overhead LLV	€ -	€ -	€ -	€ 118.314
Onvoorzien				
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ -
Stuctureel saldo van baten en lasten	€ 28.928.610	€ 28.928.610	€ 0	€ 29.855.270
Incidenteel				
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves				
- Algemene reserve	€ -	€ -	€ -	€ -
- Bestemmingsreserve ICT	€ 6.125	€ -	€ -6.125	€ 10.744
- Bestemmingsreserve Data analyse	€ -	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 6.125	€ -	€ -6.125	€ 10.744
Structureel en reëel evenwicht	€ 28.934.735	€ 28.928.610	€ -6.125	€ 29.866.014

Voor de verdeling van baten/lasten naar taakvelden is aansluiting gezocht bij hetgeen het BBV hierover voorschrijft. Uitgangspunt is dat lasten en baten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd. Omnibuzz kent slechts een beperkt aantal taakvelden. Onder het taakveld 0.4 'Overhead' zijn, conform de definitie van overhead volgens het kader van BBV, alle kosten opgenomen die betrekking hebben op sturing en ondersteuning van het primaire proces. Hierbij is onderscheid aangebracht in Wmo, GGZ of LLV gerelateerde overheadkosten.

Tot de kosten van overhead worden in ieder geval de volgende zaken gerekend:

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.

			Realisatie 2024		
Lasten	Saldo		Baten	Lasten	Saldo
€ 2.173.876	€ 2.173.876		€ -	€ 1.857.199	€ 1.857.199
€ 24.439.484	€ 24.439.484		€ 596.465	€ 25.075.545	€ 24.479.080
€ 174.799	€ 174.799		€ -	€ 226.225	€ 226.225
€ 18.000	€ -57.000		€ 271.609	€ 18.728	€ -252.881
€ -	€ -2.173.876		€ 2.175.076	€ -	€ -2.175.076
€ -	€ -24.432.484		€ 24.432.486	€ -	€ -24.432.486
€ -	€ -174.799		€ 240.786	€ -	€ -240.786
€ 2.874.675	€ -		€ 2.874.675	€ 2.825.648	€ -49.027
€ 6.122	€ -		€ 6.122	€ 7.622	€ 1.500
€ 118.314	€ -		€ 118.314	€ 118.014	€ -300
€ 50.000	€ 50.000		€ -	€ -	€ -
€ 29.855.270	€ 0		€ 30.715.533	€ 30.128.982	€ -586.551
€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
€ -	€ -10.744		€ 10.745	€ -	€ -10.745
€ -	€ -		€ 33.808	€ -	€ -33.808
€ -	€ -10.744		€ 44.553	€ -	€ -44.553
€ 29.855.270	€ -10.744		€ 30.760.086	€ 30.128.982	€ -631.104

- Personeel en organisatie.
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
- In- en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie.
- Juridische zaken.
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning.
- Informatievoorziening en automatisering.
- Facilitaire zaken en huisvesting.
- Documentaire informatievoorziening.
- Managementondersteuning van het primaire proces.
- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).

Onder 0.5 'Treasury' zijn de rente– en bankkosten/ opbrengsten opgenomen. Voor het jaar 2024 bestaat dit bedrag uit bankkosten en renteopbrengsten. De kosten direct toe te rekenen aan het Wmo-doelgroepenvervoer zijn opgenomen onder het taakveld 6.6 'Maatwerkvoorzieningen (Wmo)'. Dit

zijn de vervoerslasten inclusief de lasten van de continuïteitafspraken met de vervoerders en de lasten van de afdeling uitvoering (regie), exclusief de manager uitvoering. De lasten van de manager uitvoering worden, conform de definitie overhead, onder overhead opgenomen. Ook zijn hierin de lasten meegenomen van de afdeling klantenservice en de lasten gekoppeld aan klachtenmanagement, klanttevredenheid, de bonus malus en dergelijke. De hieronder opgenomen lasten bestaan uit loon– en beheerkosten.

De baten voor taakveld 0.4 bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen. De baten voor taakveld 6.6 'Maatwerkvoorzieningen (Wmo)' bestaan uit opbrengsten van VEP-ritten, ritten van de klanten boven budget en eveneens als enkele pgb-klanten. De baten voor taakveld 6.6 'Maatwerkvoorzieningen (Wmo)' bestaan daarnaast uit gemeentelijke bijdragen, wat eveneens geldt voor het taakveld 4.3 'Onderwijsbeleid en leerlingzaken' en voor het taakveld 6.72c 'Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)'.

In 2024 zijn er geen toevoegingen aan de reserves gedaan die de exploitatie rechtstreeks raken. In 2024 is een bedrag van € 44.553,– onttrokken aan de bestemmingsreserves 'ICT' en 'Data analyse'. Deze onttrekking is ook in de voorliggende jaarrekening verwerkt. Het algemeen bestuur heeft hiermee ingestemd in haar vergaderingen van 3 juli 2019, 8 december 2021 en 18 december 2024 inzake dekking voor de kosten van MijnOmnibuzz, dekking van de afschrijvingslasten van investeringen uit het verleden en dekking van data gerelateerd onderzoek. Voor de splitsing tussen de structurele en incidentele baten en lasten en het daarbij behorende structureel en reëel evenwicht wordt verwezen naar de tabel 'Rekening per programma'.

Tevens is er in de tabel 'Rekening per programma' een splitsing gemaakt tussen het Wmo-, GGZ-en leerlingenvervoer. Het GGZ-vervoer wordt verantwoord onder de noemer 6.72c ' Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)' en het leerlingenvoer, inclusief gym- en zwemvervoer, wordt verantwoord onder de noemer 4.3 'Onderwijsbeleid en leerlingzaken'.

12.2 Beleidsindicatoren

Conform het 'Besluit begroting en verantwoording' dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Deze beleidsindicatoren lichten de effecten van het beleid toe. Hieronder zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren over het boekjaar 2024 opgenomen.

Indicator	2024	Eenheid	Bron
Formatie	0,053	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,056	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,62	Kosten per inwoner	Eigen jaarrekening
Externe inhuur	0,4%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen jaarrekening
Overhead	9,8%	% van totale lasten	Eigen jaarrekening

12.3 Verplichte paragrafen

In het kader van artikel 9 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement (zie 12.4 op pagina 55).
- Financiering (zie 12.6 op pagina 59).
- Bedrijfsvoering – rechtmatigheidsverantwoording (12.7 op pagina 62).

12.4 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als het vermogen dat nodig is om incidentele niet voorziene tegenvallers te kunnen opvangen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties schrijft in artikel 11 van het nieuwe 'Besluit begroting en verantwoording' het volgende voor:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandsratio is een verhoudingsgetal, tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het op basis van de risicoanalyse bepaalde benodigde weerstandsvermogen. De weerstandscapaciteit, geconfronteerd met de risico's, leidt tot een weerstandsratio van 0,96.

Risicomanagement

Bij het opstellen van het bedrijfsplan is een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste risico's waarmee Omnibuzz kan worden geconfronteerd. Voor deze risico's zijn vervolgens ook maatregelen benoemd om deze zo goed mogelijk te beheersen. Op basis van deze risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen is een inschatting gemaakt van de financiële impact en de kans dat de risico's zich voordoen. Gedurende 2024 is een actualisatie van deze risico-inventarisatie gemaakt waarbij rekening is gehouden met actuele ontwikkelingen. Dit vormt de basis voor het bepalen van het weerstandsvermogen.

De belangrijkste geïdentificeerde risico's zijn:

Risico's	Politiek	Strategisch	Proces	Personeel	ICT	Financieel	Kwaliteit
Economische kwetsbaarheid taxibedrijven		✔					
Gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer			✔	✔			✔
Afhankelijkheid leveranciers ICT					✔		
Digitale dreigingen					✔		

Het beleid van Omnibuzz is zodanig ingericht dat minimaal één keer per 5 jaar de nota 'Reserves en Voorzieningen'

geactualiseerd dient te worden. De meest recente actualisering heeft in 2023 plaatsgevonden en is vastgesteld door het algemeen bestuur van Omnibuzz op 20 december 2023.

Op basis van een risico-inventarisatie en impactanalyse is het minimale (€ 550.000,–) en maximale (€ 760.000,–) benodigde weerstandvermogen en hiermee de hoogte van de algemene reserve berekend. Risicomanagement maakt onderdeel uit van de planning & control cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstands-capaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz geconfronteerd wordt af te dekken.

Primo 2024 was het saldo van de algemene reserve € 900.000,–. Na akkoord van het algemeen bestuur op 18 december 2024 is € 174.051,– onttrokken aan de algemene reserve, ter compensatie van de misgelopen klant opbrengsten als gevolg van het niet toepassen van de Landelijke Tarieven Index (LTI). Na onttrekking en uitbetaling hiervan aan de gemeenten, resteert ultimo 2024 een saldo ad € 725.949,–. Het saldo van de algemene reserve ligt hiermee binnen de in december 2023 vastgestelde bandbreedte.

Naast de algemene reserve is er sprake van de bestemmingsreserve 'ICT' welke primo 2024 € 35.244,– bedroeg. In 2024 heeft geen dotering aan deze reserve plaatsgevonden. Voor het boekjaar 2024 heeft een onttrekking uit de bestemmings-reserve 'ICT' plaatsgevonden ter financiering van hiertoe geoormerkte kosten, die goedgekeurd zijn in het algemeen bestuur van 3 juli 2019 en 8 december 2021:

- Realisatie MijnOmnibuzz.
- Dekking afschrijvingskosten van investeringen.

Hiermee is een bedrag gemoeid van totaal € 10.745,–.

Het resterende saldo ultimo 2024 ad € 24.499,– zal in zijn geheel besteed worden aan de dekking van toekomstige afschrijvingen.

Naast de bestemmingsreserve 'ICT' is er tevens sprake van, na goedkeuring van het voorstel resultaatbestemming door het algemeen bestuur op 3 juli 2024, de bestemmingsreserve 'Data analyse' ad € 75.000,-. Na goedkeuring van het algemeen bestuur op 18 december 2024 zijn de hiertoe geoormerkte kosten onttrokken:

- Onderzoek en rapportering data analyse

Hiermee is een bedrag gemoeid van totaal € 33.808,–.

Het resterende saldo ultimo 2024 ad € 41.192,– zal besteed worden aan toekomstig data gerelateerd onderzoek, denk aan bijvoorbeeld aan onderzoek naar het gebruik van de VEP.

Het verloop van deze verschillende reserves is in bijgevoegde tabel inzichtelijk gemaakt.

Tabel staat van reserves

Alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Bestemming van het resultaat voorgaand boekjaar	Vermeerderingen wegens bijboeking van rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen/ beschikking over de reserve/ voorz.	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Nog te bestemmen resultaat 2024	Bestemming van het resultaat 2024	Reserves na bestemming ultimo 2024
Reserves									
Algemene reserve									
Algemene reserve	900.000	-	-	-	174.051-	725.949	-	-	725.949
Totaal algemene reserve	900.000	-	-	-	174.051-	725.949	-	-	725.949
Bestemmingsreserves Programma Wmo-vervoer									
Bestemmingsreserve									
- Bestemmingsreserve ICT	35.244	-	-	-	10.745-	24.499	-	-	24.499
- Bestemmingsreserve Data analyse	-	75.000	-	-	33.808-	41.192	-	-	41.192
Totaal Bestemmingsreserves	35.244	75.000	-	-	44.553-	65.691	-	-	65.691
Resultaat voor bestemming									
Resultaat boekjaar									
- Te bestemmen resultaat Wmo	2.095.839	-	-	-	2.095.839-	-	279.359	-	279.359
- Te bestemmen resultaat GGZ	25.984-	-	-	-	25.984	-	15.256	-	15.256
- Te bestemmen resultaat LLV	-	-	-	-	-	-	336.489	-	336.489
Totaal Resultaat voor bestemming	2.069.855	-	-	-	2.069.855-	-	631.104	-	631.104
Totaal Reserves	3.005.099	75.000	-	-	2.288.459-	791.640	631.104	-	1.422.744

12.5 Financiële kengetallen

Omnibuzz neemt op grond van het BBV in de paragraaf weerstandsvermogen een zestal financiële kengetallen op. De stand van zaken van deze kengetallen geeft samen met het weerstandsvermogen inzicht in de financiële positie. Het gaat om de volgende financiële kengetallen:

- Netto schuldquote.
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.
- Solvabiliteitsratio.
- Structurele exploitatieruimte.

- Grondexploitatie.
- Belastingcapaciteit.

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente/aflossing) op de eigen middelen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. De gecorrigeerde schuldquote wordt vervolgens berekend door ook rekening te houden met aan derden verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Omnibuzz aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen).

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. De ruimte wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Grondexploitatie (niet van toepassing voor Omnibuzz)

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie is (de totale waarde van de gronden in eigendom) in relatie tot het totaal aan jaarlijkse baten.

Belastingcapaciteit (niet van toepassing voor Omnibuzz)

Met het vaststellen van het opcenten tarief wordt bepaald hoeveel extra ruimte er is om eigen lasten te dragen. Het BBV bevat geen normen voor deze kengetallen.

In bijgevoegde tabel zijn de uitkomsten van de zes kengetallen opgenomen.

	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen	Jaarverslag 2023	Begroting 2024-1	Jaarverslag 2024
Netto schuldquote	-9%	2%	-4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-9%	2%	-4%
Solvabiliteitsratio	40%	14%	16%
Structurele exploitatieruimte	7%	-0,04%	2%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Uit de tabel blijkt dat de netto schuldquote negatief is. Een negatieve uitkomst geeft aan dat Omnibuzz geen schulden heeft.

De solvabiliteitsratio stijgt licht ten opzichte van de begroting 2024-1 als gevolg van een positief resultaat voor de gemeenten qua resultaatbestemming 2024. In 2024 is de structurele exploitatieruimte bij Omnibuzz 2% vanwege het positief gerealiseerde saldo van de structurele baten en lasten. De structurele baten en lasten worden volledig afgedekt door de Omnibuzz-gemeenten. Tekorten worden aangevuld en enige overschotten vloeien terug naar de gemeenten.

De kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor Omnibuzz.

12.6 Financiering

De financiering van Omnibuzz vindt plaats door een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Ten aanzien van de financiering is het kasgeldlimiet en de renterisiconorm van belang. Hieronder komen deze aspecten nader aan de orde.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan tot welk bedrag korte financiering mogelijk is. Onder korte financiering wordt in de Wet FIDO verstaan leningen met een rente typische looptijd korter dan één jaar.

De kasgeldlimiet wordt bepaald als een percentage van het begrotingstotaal. Bij ministeriële regeling is dit percentage voor de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz vastgesteld op 8,2%.

Concreet betekent dit dat de netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden.

De kasgeldlimiet ziet er als volgt uit:

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottende schuld
Kwartaal 1	€ 1.559.173	€ 4.691.649	€ -3.132.476
Kwartaal 2	€ 1.759.672	€ 4.023.568	€ -2.263.897
Kwartaal 3	€ 2.147.453	€ 4.430.286	€ -2.282.833
Kwartaal 4	€ 7.608.110	€ 8.705.053	€ -1.096.942
(4) Gemiddelde van kwartalen	€ 3.268.602	€ 5.462.639	€ -2.194.037
(6) Ruimte onder kasgeldlimiet	€ 2.194.037		
(5) Berekening kasgeldlimiet			
(7) Omvang begroting per 1 januari 2024		€ 29.855.270	
(8) in procenten van de grondslag		8,2%	
(5) = (7) x (8) Kasgeldlimiet:		€ 2.448.132	
Ruimte (+) / overschrijding (-) (6) + (5)		€ 4.642.169	

Omnibuzz is in 2024 ruim binnen de kasgeldlimiet gebleven, omdat Omnibuzz meer vlottende middelen dan vlottende schulden tot haar beschikking had. Daarnaast stijgen de vlottende schuld en vlottende middelen in Q4 2024 grotendeels evenredig in verband met de reeds ontvangen voorschotten Wmo, GGZ en LLV van de gemeenten inzake Q1 2025.

Rente risiconorm

De renterisiconorm is direct gerelateerd aan het budgettaire risico en heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Aangezien Omnibuzz op dit moment geen gebruik maakt van externe financiering, voldoet zij aan deze norm.

Schatkistbankieren

Het wetsvoorstel ‘Verplicht schatkistbankieren’ is op 13 december 2013 in het Staatsblad gepubliceerd. De wet is op 15 december 2013 van kracht geworden en ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen. Schatkistbankieren houdt in dat overtollige publieke middelen worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

Decentrale overheden krijgen op de deposito’s een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Voor decentrale overheden is het gevolg hiervan dat uitstaande beleggingen bij het onttrekken niet kunnen worden herbelegd en naar de rekening courant gaan. Daar kunnen ze hoogstens als deposito worden weggezet tegen de dan geldende rente op Nederlandse staatsobligaties. Omnibuzz mag een drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden van maximaal € 1.000.000,–. Het feitelijke bedrag is voor Omnibuzz rond de € 900.000,–. Dit saldo wordt daarmee niet als overtollig beschouwd.

De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof)

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de Wet Hof. De middellange termijndoelstelling is het op termijn verkrijgen van begrotingsevenwicht in stappen van 0,5% bbp per jaar. Omdat ook gemeenten, provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact.

Het EMU-saldo volgt uit de tabel:

Nr	Omschrijving	2024 x € 1.000 Verslagjaar	2024-1 x € 1.000 Huidig begrotingsjaar (na wijziging)	Begroting 2024 x € 1.000 Huidig begrotingsjaar
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	587	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	50	50	40
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	42	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:			
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:	0	0	0
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	595	50	40

12.7 Bedrijfsvoering - Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf verslagjaar 2023 legt het dagelijks bestuur door middel van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening verantwoording af over het rechtmatig handelen aan het algemeen bestuur.

Om dit te kunnen bewerkstelligen is in 2024 de interne audit geactualiseerd en uitgevoerd en zijn er meerdere verordeningen en protocollen aangepast. Daarnaast zijn dit jaar enkele processen en vormen van informatievoorziening geoptimaliseerd om ook zo de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording te versterken.

Op basis hiervan is het dagelijks bestuur van mening dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn hierbij geen afwijkingen geconstateerd die de verantwoordingsgrens hebben overschreden.

Tevens wordt de rapportagetolerantie (€ 50.000,-) overschreden en is de gemeente Weert bij het jeugdwetvervoer per 01-08-2024 ingestroomd, hetgeen hogere lasten tot gevolg heeft gehad.

In het hoofdstuk rechtmatigheidsverklaring wordt de acceptabele overschrijding op enkele programma onderdelen benoemd. Deze overschrijding is acceptabel gezien het binnen het vastgesteld beleid past. De lasten van bijvoorbeeld de VEP worden gedekt door baten bij de VEP. Daarnaast zijn er diverse baten welke de lasten dekken, te denken valt aan forse rente opbrengsten en opbrengsten klanten welke een budgetoverschrijding hebben gehad.

In onderstaande wordt een overzicht gegeven van de opvolging op de geconstateerde afwijkingen van vorig jaar.

Er is een overkoepelend M&O-beleid opgesteld

Het hebben van een overkoepelend M&O-beleid is niet verplicht, maar het versterkt wel de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. Dit beleid ontbrak nog bij Omnibuzz in 2023.

In 2024 hebben wij daarom de realisatie van dit overkoepelend M&O-beleid opgepakt en laten vaststellen door het dagelijks bestuur. Er is geen sprake geweest van misbruik of oneigenlijk beleid binnen Omnibuzz.

Normenkader geoperationaliseerd in toetsingskader

In 2023 is het normenkader uitgebreid onder de loep genomen en geactualiseerd. Dit normenkader was echter nog niet geoperationaliseerd in een toetsingskader. Ook dit is geen verplichting, maar om de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording verder te versterken, is in 2024 ook het normenkader in een toetsingskader geoperationaliseerd en opgenomen in het opnieuw vastgestelde controleprotocol.

Van Data B. Mailservice naar Jetmail

Vorig jaar werd via de spendanalyse een onzekerheid geconstateerd omtrent de aanbesteding van Data B. Mailservice B.V. Op basis daarvan hebben wij een nieuwe aanbesteding uitgevoerd in 2024. Met als gevolg een nieuwe partij die onze transactiemailing uitvoert, Jetmail, en tevens een forse besparing op de jaarlijkse kosten voor deze dienst.

12.8 Bedrijfsvoering

Ziekteverzuim

Na de forse daling van het ziekteverzuim in 2023 ten opzichte van 2022 is het ziekteverzuim in 2024 enigszins gestegen naar 7,9%. Langdurige ziekte van een aantal medewerkers is de hoofdoorzaak van deze stijging.

Bedrijfsvoering

Voor de realisatie en de stand van zaken omtrent de beleidsvoornemens op het vlak van bedrijfsvoering verwijzen wij naar het jaarverslag.

163
omnibuzz
omnibuzz

13 Balans

13. Balans

Activa	31-dec-2023	31-dec-2024	Passiva	31-dec-2023	31-dec-2024
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiële vaste activa:			Algemene reserve	900.000	725.949
Investeringen met een economisch nut	340.206	325.801	Egalisatiereserve	-	-
Financiële vaste activa	-	-	Bestemmingsreserve	35.244	65.691
			Resultaat voor bestemming Wmo	2.095.839	279.359
			Resultaat voor bestemming GGZ	25.984-	15.256
			Resultaat voor bestemming LLV	-	336.489
			Voorzieningen	-	-
			Langlopende schulden	-	-
Totaal vaste activa	340.206	325.801	Totaal vaste passiva	3.005.099	1.422.744
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:			Netto-vlottende schulden:		
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.948.359	7.178.230	- Overige schulden	2.232.070	2.324.543
- Overige vorderingen	408.568	427.275			
			Overlopende passiva:		
Liquide middelen	568.157	897.271	Te betalen verplichtingen	506.730	973.622
Overlopende activa	229.876	202.276	Voorschotbedragen: Overige Nederlandse overheidslichamen	1.751.267	4.309.945
Totaal vlottende activa	7.154.959	8.705.053	Totaal vlottende passiva	4.490.067	7.608.110
Totaal generaal	7.495.166	9.030.854	Totaal generaal	7.495.166	9.030.854

Tabel Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven - productenrekening 2024

Alle bedragen in €	Huidig dienstjaar									
	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingsw) aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschr. of afl.) in het dienstjr.	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffinsw) aan het einde van het dienstjr. (kol. 2+3-4)	% of andere maatstaf van afschr.	Toaal van de afschrijving / aflossing op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjr.	(Extra) afschrijvingen van kapitaaluitgaven in het dienstjr.	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekkingen in het dienstjr.	Boekwaarde aan het begin van het dienstjr. (kol. 2-7)	Boekwaarde aan het einde van het dienstjr. (kol. 10-8-9)
Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4	Kolom 5	Kolom 6	Kolom 7	Kolom 8	Kolom 9	Kolom 10	Kolom 11
Programma Wmo-vervoer										
Inventaris	110.861	5.407	-	116.268	10,00%	-	23.696	-	110.861	92.572
Hardware	25.727	31.327	-	57.054	33,33%	-	13.590	-	25.727	43.464
Inrichting en verbouwing	83.834	5.400	-	89.234	4,00%	-	4.398	-	83.834	84.836
Technische installaties	83.368	-	-	83.368	6,67%	-	7.906	-	83.368	75.462
Software	36.416	-	-	36.416	10,00%	-	6.949	-	36.416	29.467
Totaal Wmo-vervoer	340.206	42.133	-	382.339		-	56.538	-	340.206	325.801
Totaal-generaal	340.206	42.133	-	382.339		-	56.538	-	340.206	325.801

13.1 Toelichting op de balans

Activa

De debetzijde van de balans bestaat uit de materiële vaste activa en de vlottende activa. Deze posten komen hieronder aan de orde.

Materiële vaste activa (ad € 325.801,–)

De materiële vaste activa hebben primo 2024 een waarde van € 340.206,–. Gedurende 2024 is er voor € 42.133,– geactiveerd, voornamelijk voor de inrichting van een taxipoint, aanschaf inbraakbeveiliging en de aanschaf van hardware. Rekening houdende met de afschrijvingen in 2024 ad € 56.538,– resteert een saldo ultimo 2024 ad € 325.801,–. Bovenstaand is een overzicht opgenomen van de activa. Deze investeringen behoren tot de categorie investeringen met economisch nut.

Financiële vaste activa (ad € 0,–)

Gedurende 2024 zijn geen financiële vaste activa geactiveerd, derhalve bedraagt het saldo € 0,–.

Vlottende activa (ad € 8.705.053,–)

De vlottende activa bestaan uit uitzettingen in ‘s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, overige vorderingen, liquide middelen en overlopende activa.

Deze posten worden hierna verder toegelicht.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (ad € 7.178.230,–)

Dit betreft de gelden welke op de Ministerie van Financiën rekening staan in het kader van Schatkistbankieren. Het positieve saldo op deze rekening wordt verklaard door het positieve resultaat van 2024 (Wmo, GGZ en LLV) en de reeds ontvangen voorschotten van de gemeenten inzake Q1 2025. Daarnaast zijn deze gelden ultimo 2024 tevens om betalingen in 2025 over Q4 2024 af te wikkelen.

Overige vorderingen (ad € 427.275,–)

Dit betreft nog te innen bedragen van debiteuren, hoofdzakelijk klanten. Het merendeel van de vorderingen is in 2025 ontvangen c.q. verwachten wij te ontvangen.

Liquide middelen (ad € 897.271,–)

Het saldo liquide middelen van Omnibuzz ultimo boekjaar 2024 bedraagt in totaal € 897.271,–. De gelden zijn direct opvraagbaar. Het saldo is als volgt opgebouwd:

Type	Saldo	
Betaalrekening BNG WMO	€	502.068
Betaalrekening BNG GGZ	€	88.683
Betaalrekening BNG LLV	€	302.019
Betaalrekening Rabobank	€	4.501
Totaal	€	897.271

Omnibuzz blijft ruim binnen het maximaal toegestane bedrag volgens de regeling inzake Schatkistbankieren (€ 1.000.000,–). In tabel 'Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren' is dit verder weergegeven.

Tabel berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	574	569	687	901
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	426	431	313	99
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar				29.855
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen				29.855
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag				1000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	52.219	51.794	63.161	82.885
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	574	569	687	901

Overlopende activa (ad € 202.276,–)

De overlopende activa betreft voor een groot deel nog te factureren omzet. Dit zijn onder andere nog te ontvangen bijdragen van klanten voor de Voor Elkaar Pas en de rente opbrengsten Q4 2024. Het restant saldo bestaat voornamelijk uit transitorische posten welke in 2025 aflopen.

Passiva

De creditzijde van de balans bestaat uit het eigen vermogen, voorzieningen en (langlopende) schulden. Een toelichting op deze posten is hierna opgenomen.

Eigen vermogen (ad € 1.422.744,–)

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het resultaat voor bestemming. Het resultaat voor bestemming is gesplitst in het resultaat voor bestemming Wmo, resultaat voor bestemming GGZ en resultaat voor bestemming LLV inclusief gym- en zwemvervoer. Een overzicht hiervan is in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel Staat van Reserves - productenrekening 2024

Alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Bestemming van het resultaat voorgaand boekjaar	Vermeerderingen wegens bijboeking van rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen/ beschikking over de reserve/ voorz.	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Nog te bestemmen resultaat 2024	Bestemming van het resultaat 2024	Reserves na bestemming ultimo 2024
Reserves									
Algemene reserve									
Algemene reserve	900.000	-	-	-	174.051-	725.949	-	-	725.949
Totaal algemene reserve	900.000	-	-	-	174.051-	725.949	-	-	725.949
Bestemmingsreserves Programma Wmo-vervoer									
Bestemmingsreserve									
- Bestemmingsreserve ICT	35.244	-	-	-	10.745-	24.499	-	-	24.499
- Bestemmingsreserve Data analyse	-	75.000	-	-	33.808-	41.192	-	-	41.192
Totaal Bestemmingsreserves	35.244	75.000	-	-	44.553-	65.691	-	-	65.691
Resultaat voor bestemming									
Resultaat boekjaar									
- Te bestemmen resultaat Wmo	2.095.839	-	-	-	2.095.839-	-	279.359	-	279.359
- Te bestemmen resultaat GGZ	25.984-	-	-	-	25.984	-	15.256	-	15.256
- Te bestemmen resultaat LLV	-	-	-	-	-	-	336.489	-	336.489
Totaal Resultaat voor bestemming	2.069.855	-	-	-	2.069.855-	-	631.104	-	631.104
Totaal Reserves	3.005.099	75.000	-	-	2.288.459-	791.640	631.104	-	1.422.744

Algemene reserve (ad € 725.949,–)

Primo 2024 was het saldo van de algemene reserve € 900.000,–. Na akkoord van het algemeen bestuur op 18 december 2024 is € 174.051,– onttrokken aan de algemene reserve, ter compensatie van de misgelopen klant opbrengsten als gevolg van het niet toepassen van de LTI. Na onttrekking en uitbetaling hiervan aan de gemeenten, resteert ultimo 2024 een saldo ad € 725.949,–. Het saldo van de algemene reserve ligt hiermee binnen de in december 2023 vastgestelde bandbreedte.

Bestemmingsreserve 'ICT' (ad € 24.499,–)

De bestemmingsreserve 'ICT' bedroeg primo 2024 € 35.244,–. Voor het boekjaar 2024 was één mutatie. Dit betreft een onttrekking uit de bestemmingsreserve 'ICT' ter financiering van hiertoe geoormerkte kosten, die goedgekeurd zijn in het algemeen bestuur van 3 juli 2019 en 8 december 2021:

- Realisatie MijnOmnibuzz.
- Dekking afschrijvingskosten van investeringen.

Hiermee is een bedrag gemoeid van totaal € 10.745,–.

Het resterende saldo ultimo 2024 ad € 24.499,– zal in zijn geheel aangewend worden ter dekking van toekomstige afschrijvingen.

Bestemmingsreserve 'Data analyse' (ad € 41.192,–)

Na goedkeuring van het voorstel resultaatbestemming door het algemeen bestuur op 3 juli 2024 is de bestemmingsreserve 'Data analyse' gevormd ad € 75.000,-. Na goedkeuring van het algemeen bestuur op 18 december 2024 zijn in het verslagjaar de hiertoe geoormerkte kosten onttrokken:

- Onderzoek en rapportering data analyse

Hiermee is een bedrag gemoeid van totaal € 33.808,–.

Het resterende saldo ultimo 2024 ad € 41.192,–. zal besteed worden aan toekomstig data gerelateerd onderzoek, denk aan bijvoorbeeld aan onderzoek naar het gebruik van de VEP.

Gerealiseerd resultaat voor bestemming Wmo (ad € 279.359,–)

Het resultaat over 2024 bedraagt, mede als gevolg van gestegen rente opbrengsten, een positief bedrag ad € 279.359,–. De bestemming van het resultaat wordt ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur. Voor het resultaat per gemeente wordt verwezen naar pagina 100.

Gerealiseerd resultaat voor bestemming GGZ (ad € 15.256,–)

Het resultaat over 2024 bedraagt voor het GGZ-vervoer een positief bedrag van € 15.256,–. Deze gelden hebben betrekking op het GGZ-vervoer van de gemeente Nederweert, Roermond en Weert en dit resultaat wordt veroorzaakt door een lagere vervoersvraag. Voor het resultaat per gemeente wordt verwezen naar pagina 110.

Gerealiseerd resultaat voor bestemming LLV (ad € 336.489,–)

Het resultaat over 2024 bedraagt voor het LLV-vervoer, inclusief het gym- en zwemvervoer van de gemeente Roermond, een positief bedrag van € 336.489,–. Deze gelden hebben betrekking op 6 Midden-Limburgse gemeenten en dit resultaat wordt veroorzaakt door een lagere vervoersvraag dan de geprognosticeerde data conform de Europese aanbesteding. Voor het resultaat per gemeente wordt verwezen naar pagina 114.

De bestemming van het resultaat wordt ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Langlopende schulden (ad € 0,–)

Omdat in 2024 geen langlopende schulden zijn aangegaan, bedraagt het saldo € 0,–.

Vlottende passiva (ad € 7.608.110,–)

De vlottende passiva bestaan uit de overige schulden, te betalen verplichtingen en voorschotbedragen van overige Nederlandse overheidslichamen.

Overige schulden (ad € 2.324.543,–)

De overige schulden bedragen ultimo 2024 € 2.324.543,– en betreffen de eigen bijdrage klanten Wmo ontvangen namens de gemeenten Q4 2024 ad € 827.922,–. Daarnaast is het saldo van de crediteurenpost opgenomen onder de

overige schulden. Deze heeft voornamelijk betrekking op de afrekening vervoerders Q4 2024. Zowel de uitbetaling eigen bijdrage klanten aan de gemeenten als de afrekening vervoerders zijn begin 2025 uitbetaald.

Te betalen verplichtingen (ad € 973.622,–)

De te betalen verplichtingen bestaan uit nog te betalen facturen en de tussenrekening vervoerders. Deze lopen in 2025 af vanwege de betaaldatum begin 2025.

Voorschotbedragen van overige Nederlandse overheidslichamen (ad € 4.309.945,–)

Dit betreft reeds ontvangen voorschotbedragen over Q1 2025 van zowel Wmo, GGZ als LLV gemeenten.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Met ingang van 12 juni 2017 is Omnibuzz een huurcontract met Buval BV aangegaan voor het pand Geerweg 3 in Sittard-Geleen (eind 2017 is het pand en de huurovereenkomst overgenomen door Two Guys Estate BV). Dit contract heeft een looptijd van 10 jaar met een mogelijke verlenging met 5 jaar. De opzegtermijn voor dit contract bedraagt 12 maanden.

Eind 2021 is een nieuwe overeenkomst aangegaan met Detron Business Communications BV voor het onderhoud en support van de telefooncentrale voor de duur van 3 jaar, welke stilzwijgend verlengd is.

In 2017 heeft Omnibuzz ook een contract afgesloten met Arriva inzake de Voor Elkaar Pas. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege op 13 december 2031.

Vanaf 1 december 2018 heeft Omnibuzz de ritreserveringssoftware Tamis geïmplementeerd. Hiertoe is met Neone Nederland BV een contract aangegaan voor de duur van 3 jaar. Deze is stilzwijgend verlengd.

Daarnaast is met Neone Nederland BV per 1 februari 2019 een service level agreement voor de duur van 3 jaar afgesloten. Dit is stilzwijgend verlengd.

In 2018 is Omnibuzz met Toshiba Tec Netherlands BV een copyrent overeenkomst aangegaan voor een multifunctional voor de duur van 5 jaar. In 2021 is een copyrent overeenkomst aangegaan voor een andere multifunctional met Sharp Electronics Benelux BV voor de duur van 5 jaar.

In 2019 heeft Omnibuzz het collectief vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wmo aanbesteed voor de 30 Limburgse gemeenten. Als resultaat van deze aanbesteding zijn rechtstreeks contracten afgesloten met zes taxibedrijven die per 1 januari 2020 zijn ingegaan. Deze overeenkomsten hebben een looptijd van vijf jaar tot en met 31 december 2024 met een mogelijke verlenging van nog drie jaar (einddatum 31 december 2027). Deze mogelijk verlenging is in 2023 bekrachtigd door het dagelijks bestuur van Omnibuzz wat betekent dat de contracten tot en met 31 december 2027 doorlopen.

Gedurende de COVID-19 periode heeft Omnibuzz continuiteitsafspraken met de vervoerders gemaakt die in een addendum met de vervoerders zijn vastgelegd. Dit addendum had een looptijd tot en met 31-12-2024. Per 01-01-2025 zijn hernieuwde addendum afspraken gemaakt, welke beperkter in kosten zijn vanuit gemeentelijk perspectief ten opzichte van voorgaande addenda. De looptijd van dit hernieuwde addendum is tot en met 31-12-2027.

In juli 2022 is met Detron ICT Beheer BV een raamovereenkomst ten behoeve van levering van diensten ICT-beheer en -onderhoud afgesloten voor de duur van 4 jaar, met 2 keer 1 jaar optie tot verlenging.

WNT-verantwoording 2024 Omnibuzz

Sinds 1 januari 2013 is de ‘Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector’ (WNT) van kracht. De WNT is op Omnibuzz van toepassing. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van

hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens, ongeacht de hoogte, gepubliceerd. Voor het jaar 2024 is de generieke maximum bezoldigingsnorm voor Omnibuzz vastgesteld op € 233.000,–. Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen, pensioen en de werkgeverslast.

Publicatie van bezoldigingsgegevens dienen onder meer openbaar te worden gemaakt via het financieel jaarverslag. Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling zijn. Hieronder vallen de leden van het algemeen en dagelijks bestuur en de functionarissen die formeel lid zijn van een (centraal) management- of directieteam.

Op basis van de Wet normering topinkomens (WNT) publiceren wij de bezoldiging aan topfunctionarissen. Binnen Omnibuzz gelden de volgende personen als topfunctionaris: de directeur en de bestuursleden. We kennen geen toezichthouders (RvC/RvT) zoals in de WNT omschreven. Onze bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Tabel WNT-verantwoording

Naam	Functie	Fte	Periode	Bezoldiging
Dhr. G.M.F. Vreuls	Directeur	1,0	2024	€ 169.923

De bezoldiging bestaat uit de volgende componenten:

Component	2024	2023
Beloning	€ 134.554	€ 128.044
Belastbare en variabele onkostenvergoedingen	€ 12.061	€ 11.452
Voorzieningen (pensioen)	€ 23.308	€ 21.597
Totale bezoldiging	€ 169.923	€ 161.093

Bedragen x € 1		Dhr G.M.F. Vreuls
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024		01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	146.616
Beloningen betaalbaar op termijn	€	23.308
Subtotaal	€	169.923
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	233.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t
Totale bezoldiging 2024	€	169.923
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t
Gegevens 2023		
Aanvang en einde functievervulling in 2021		01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	139.496
Beloningen betaalbaar op termijn	€	21.597
Bezoldiging 2023	€	161.093
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	223.000
Totaal bezoldiging 2023	€	161.093

Uit bovenstaande blijkt dat de topfunctionarissen binnen Omnibuzz het bezoldigingsmaximum van de WNT niet overschreden hebben. Alle leden die in 2024 zitting hebben gehad in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van Omnibuzz zijn onbezoldigd geweest.

Leden algemeen bestuur

Gemeente	Naam verantwoordelijk wethouder
Beek	Marcel Meurkens
Beesel	Linda Nijssen-van den Beucken
Beekdaelen	Levin de Koster
Bergen	Martijn Buijsse
Brunssum	Vérénice Hermans
Echt-Susteren	Geert Frische
Eijsden-Margraten	Chris Piatek
Gennep	Frank Pubben
Gulpen-Wittem	Frans Derksen
Heerlen	Arlette Vrusch (vice-voorzitter)
Horst aan de Maas	Roy Bouten
Kerkrade	Jo Paas
Landgraaf	Ales Schiffelers
Leudal	Huub van Helden
Maasgouw	Math Wilms
Maastricht	Anita Bastiaans
Meerssen	Inge Smeets
Nederweert	Carla Dieteren
Peel en Maas	Thijs van Lierop
Roerdalen	Loes Vestjens
Roermond	Vincent Zwijnenberg (voorzitter)
Simpelveld	Andrea Ernes
Sittard-Geleen	Ivo Tillie
Stein	Joep Ummels
Vaals	Erica Jaegers
Valkenburg	Jef Kleijnen
Venlo	Jacques Smeets
Venray	Martin Leenders
Voerendaal	Harry Coenen
Weert	Michèle Ferrière

Leden dagelijks bestuur Omnibuzz

Plaatsnaam	Naam verantwoordelijk wethouder
Beekdaelen	Levin de Koster
Heerlen	Arlette Vrusch (vice-voorzitter)
Horst aan de Maas	Roy Bouten
Maastricht	Jeroen Hoenderkamp
Roermond	Vincent Zwijnenberg (voorzitter)
Sittard-Geleen	Ivo Tillie
Venlo	Jacques Smeets

LLV

GGZ

Wmo

14 De programma-rekening

14. De programmarekening

14.1 Algemeen

Het algemeen bestuur heeft op 5 juli 2023 de eerste begroting 2024 en op 3 juli 2024 de eerste begrotingswijziging 2024-1 vastgesteld.

Grondslagen voor resultaatbepaling en waardering

De verslaggevingsvoorschriften die voor een Gemeenschappelijke Regeling gelden zijn weergegeven in het 'Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten'. Voor de resultaatbepaling wordt het 'raamwerk BBV' gehanteerd.

De activa zijn gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs, zijnde de inkoopprijs met eventuele bijkomende kosten, minus de lineaire afschrijvingen. Deze lineaire afschrijvingen zijn conform de vastgestelde financiële verordening van Omnibuzz. De passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Controleverordening

	Begroting 2024			Begroting 2024-1
	Baten	Lasten	Saldo	Baten
Programma Vervoer				
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ -	€ -	€ -
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 25.940.629	€ 25.940.629	€ -
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 133.547	€ 133.547	€ -
Algemene dekkingsmiddelen				
0.5 Treasury	€ 5.000	€ 14.107	€ 9.107	€ 75.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ -	€ -	€ 2.173.876
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 25.999.735	€ -	€ -25.999.735	€ 24.432.484
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 133.547	€ -	€ -133.547	€ 174.799
Overhead				
0.4 Overhead Wmo	€ 2.783.552	€ 2.783.552	€ -	€ 2.874.675
0.4 Overhead GGZ	€ 6.775	€ 6.775	€ -	€ 6.122
0.4 Overhead LLV	€ -	€ -	€ -	€ 118.314
Onvoorzien				
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ -
Stuctureel saldo van baten en lasten	€ 28.928.610	€ 28.928.610	€ 0	€ 29.855.270
Incidenteel				
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves				
- Algemene reserve	€ -	€ -	€ -	€ -
- Bestemmingsreserve ICT	€ 6.125	€ -	€ -6.125	€ 10.744
- Bestemmingsreserve Data analyse	€ -	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 6.125	€ -	€ -6.125	€ 10.744
Structureel en reëel evenwicht	€ 28.934.735	€ 28.928.610	€ -6.125	€ 29.866.014

De controleverordening Omnibuzz 2023 e.v. is op 20 december 2023 vastgesteld door het algemeen bestuur. In de vergadering van het dagelijks bestuur van 25 september 2024 is het controleprotocol 2024 e.v. vastgesteld. Beide verordeningen dienen als referentiekader voor de controle van de accountant.

Nota reserves en voorzieningen

In de vergadering van het algemeen bestuur van 20 december 2023 is de maximum omvang van de weerstandscapaciteit vastgesteld op € 760.000,– en de minimum omvang op € 550.000,–.

Daarnaast is voor diverse ICT-gerelateerde projecten een bestemmingsereserve 'ICT' gevormd en voor onderzoek en rapportering qua data een bestemmingsreserve 'Data analyse'.

		Realisatie 2024		
Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
€ 2.173.876	€ 2.173.876	€ -	€ 1.857.199	€ 1.857.199
€ 24.439.484	€ 24.439.484	€ 596.465	€ 25.075.545	€ 24.479.080
€ 174.799	€ 174.799	€ -	€ 226.225	€ 226.225
€ 18.000	€ -57.000	€ 271.609	€ 18.728	€ -252.881
€ -	€ -2.173.876	€ 2.175.076	€ -	€ -2.175.076
€ -	€ -24.432.484	€ 24.432.486	€ -	€ -24.432.486
€ -	€ -174.799	€ 240.786	€ -	€ -240.786
€ 2.874.675	€ -	€ 2.874.675	€ 2.825.648	€ -49.027
€ 6.122	€ -	€ 6.122	€ 7.622	€ 1.500
€ 118.314	€ -	€ 118.314	€ 118.014	€ -300
€ 50.000	€ 50.000	€ -	€ -	€ -
€ 29.855.270	€ 0	€ 30.715.533	€ 30.128.982	€ -586.551
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ -	€ -10.744	€ 10.745	€ -	€ -10.745
€ -	€ -	€ 33.808	€ -	€ -33.808
€ -	€ -10.744	€ 44.553	€ -	€ -44.553
€ 29.855.270	€ -10.744	€ 30.760.086	€ 30.128.982	€ -631.104

14.2 Toelichting op de rekening

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste afwijkingen c.q. incidentele baten en lasten ten opzichte van de gewijzigde begroting opgenomen.

Afwijkingen ten opzichte van de begrotingswijziging 2024-1		
Lasten Wmo		
Loonkosten	€	54.602
Beheerskosten	€	10.284
Kosten VEP	€	366.385
Kapitaallasten	€	-1.455
Directe vervoerskosten Wmo	€	13.729
BonusMalus	€	24.375
Totaal afwijking lasten Wmo	€	467.921
Baten Wmo		
Klantbijdrage Vervoer Wmo	€	-106.383
Bijdrage VEP	€	-355.300
Bijdrage overig	€	-241.044
Totaal afwijking baten Wmo	€	-702.727
Last Tussentijdse afrekening gemeenten	€	-
Baat Onttrekking Algemen reserve	€	-
Vrijval bestemmingsreserve ICT	€	-10.745
Vrijval bestemmingsreserve Data analyse	€	-33.808
Totaal afwijking batig saldo Wmo	€	-279.359
Lasten GGZ		
Overheadkosten	€	120
Indirecte vervoerskosten	€	-1.697
Directe vervoerkosten GGZ	€	-11.484
Totaal afwijking lasten GGZ	€	-13.061
Baten GGZ		
Bijdrage overig	€	-2.195
Totaal afwijking baten GGZ	€	-2.195
Totaal afwijking batig saldo GGZ	€	-15.256
Lasten LLV		
Overheadkosten	€	-1.500
Indirecte vervoerskosten	€	16.415
Directe vervoerkosten LLV + Gym- en zwemvervoer	€	-333.090
Totaal afwijking lasten LLV	€	-318.175
Baten LLV		
Bijdrage overig	€	-18.312
Totaal afwijking baten LLV	€	-18.312
Totaal afwijking batig saldo LLV	€	-336.489
Totaal afwijking batig saldo WMO + GGZ + LLV	€	-631.104

De totale afwijking batig saldo van € 631.104,– wordt veroorzaakt door enerzijds Wmo-gerelateerde kosten en opbrengsten:

- De overschrijding van de gerealiseerde loonkosten ad € 54.602,–.
- De overschrijding van de beheerkosten ad € 10.284,–.
- De kosten van de Voor Elkaar Pas (VEP) die niet zijn begroot € 366.385,–.
- De lager uitgevallen kapitaallasten ad € 1.455,–.
- De stijging van de vervoerskosten ad € 13.729,– ten opzichte van de begroting.
- De hoger uitgevallen bonus-malus ten opzichte van de begroting met € 24.375,–.
- De stijging in de klantbijdrage vervoer ad € 106.383,–.
- De baten van de Voor Elkaar Pas (VEP) die niet zijn begroot € 355.300–.
- De baten van overige bijdrage € 241.044,–.
- De onttrekking vanuit de bestemmingsreserve 'ICT' ad € 10.745,–.
- De onttrekking vanuit de bestemmingsreserve 'Data analyse' ad € 33.808,–.

Anderzijds wordt dit batig saldo veroorzaakt door GGZ-gerelateerde kosten en opbrengsten:

- De overschrijding van de overheadkosten ad € 120,–.
- De onderschrijding van de indirecte vervoerkosten ad € 1.697,–.
- De onderschrijding van de directe vervoerkosten ad € 11.484,–.
- De baten van overige bijdrage ad € 2.195,–.

Daarnaast wordt dit batig saldo veroorzaakt door LLV-gerelateerde kosten en opbrengsten:

- De onderschrijding van de overheadkosten ad € 1.500,–.
- De overschrijding van de indirecte vervoerkosten ad € 16.415,–.
- De onderschrijding van de directe vervoerkosten van het leerlingenvervoer en gym- en zwemvervoer ad € 333.090,–.
- De baten van overige bijdrage ad € 18.312,–.

De belangrijkste afwijkingen van lasten en baten ten opzichte van de begroting 2024-1 worden per post op de volgende pagina's toegelicht.

14.3 Toelichting lasten Wmo

Loonkosten (ad € 54.602,–)

De hoger uitgevallen loonkosten worden met name veroorzaakt door hogere inhuur bij het callcenter. Daartegenover staat dat de studiekosten lager uitvallen dan begroot.

Voorgaande zorgt gezamenlijk voor een overschrijding van de loonkosten van€ 54.602,–.

Beheerkosten (ad € 10.284,–)

De post beheerkosten is € 10.284,– hoger dan begroot. Deze post dient echter in samenhang gezien te worden met de onttrekking aan de bestemmingsreserves 'ICT' en 'Data analyse' ad € 44.553,–. Dit betekent per saldo een onderschrijding op deze posten van € 34.269,–.

De onderschrijding van de kosten betreft de volgende zaken:

- Lagere kopieer- en printkosten.
- Lagere kosten transactiemailing als gevolg van de aanbesteding.
- Lagere kosten inrichting thuiswerkplekken.
- De overschrijding van de kosten betreft de volgende zaken:
- Extra kosten beheer en onderhoud MijnOmnibuzz.
- Additioneel onderhoud pand.
- Data gerelateerd onderzoek en afschrijving van investeringen uit het verleden. Deze zaken worden middels de bestemmingsreserve 'ICT' en 'Data analyse' gedekt en niet middels de begroting.

Voorgaande zorgt gezamenlijk voor een overschrijding op de beheerkosten van € 10.284–, vóór onttrekking aan de bestemmingsreserves.

Kosten Voor Elkaar Pas (VEP) (ad € 366.385,–)

Deze post heeft betrekking op de kosten voor het aanmaken van de Voor Elkaar Pas en het vervoer dat hieruit voortvloeit. Omnibuzz draagt zorg voor betaling aan de leverancier en verrekent vervolgens deze kosten met de klant (zie ook 'Bijdrage VEP' bij baten). Het betreft hier vervoer-, pas- en servicekosten.

Kapitaallasten (ad -€ 1.455,–)

De kapitaallasten zijn lager dan begroot. De bankkosten zijn in lijn met de begroting. De kapitaallasten zijn daarentegen gedaald als gevolg van lagere afschrijvingen dubieuze debiteuren. Dit als gevolg van doelmatig debiteurenbeheer.

Directe vervoerskosten Wmo (ad € 13.729,–)

De vervoerskosten zijn € 13.729,– hoger dan opgenomen in de begroting 2024-1.

De begroting 2024-1 is gebaseerd op het vervoersvolume van 2023, rekening houdend met een opslag van 5% en begrote continuïteitsafspraken.

De kosten van 2024 zijn gebaseerd op de gerealiseerde vervoersvraag 2024 inclusief de kosten van het flexibel tarief (continuïteitsafspraken vervoerders).

Dit afsprakenkader, in combinatie met de vervoersvraag, heeft tot een realisatie geleid welke nagenoeg gelijk is aan de begroting waarbij verschillen te onderkennen zijn op gemeenteniveau, zowel in positieve als negatieve zin. Concreet hebben 14 gemeenten minder directe vervoerskosten dan de begroting 2024-1 en 16 gemeenten hebben meer directe vervoerskosten dan begroot in de begroting 2024-1.

Voor een aanvullende specificatie van het gerealiseerde vervoer, de verdeling in kilometers en de bijbehorende kosten op gemeenteniveau wordt verwezen naar paragraaf 18.1 'Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten Wmo' op pagina 100 en paragraaf 18.2 'Bijlage 2: Gerealiseerde versus gebudgetteerde vervoer Wmo' op pagina 107.

Bonus-malus (ad € 24.375,–)

Zoals toegelicht in de eerde paragraaf 'Kwaliteitscontrole vervoerders' hebben de diverse bonussen (verdeeld over de kwartalen en percelen) en een enkele malus, geleid tot een overschrijding van de bonus-malus post ad € 24.375,–. Deze post wordt volledig veroorzaakt door de kwaliteit van het vervoer.

14.4 Toelichting baten Wmo

Klantbijdrage vervoer Wmo (ad € 106.383,–)

De ontvangen klantbijdrage is € 106.383,– hoger dan de begrote klantbijdrage. Dit betreft voornamelijk de commerciële ritten door Omnibuzz-klanten waarvan het budget overschreden is en enkele pgb-klanten. De reguliere klantbijdragen die Omnibuzz namens de gemeenten ontvangt zijn per kwartaal teruggestort aan de deelnemende gemeenten en worden om fiscale redenen niet verwerkt in de begroting en jaarrekening van Omnibuzz.

Bijdrage Voor Elkaar Pas (VEP) (ad € 355.300,–)

Dit betreft de bijdrage van klanten voor de Voor Elkaar Pas; zowel de bijdrage voor de ritten als de bijdrage voor de abonnementskosten. De vaste bijdrage per jaar van de klant is gebaseerd op 1/5e deel van de kostprijs van de kaart plus de kostprijs voor de servicekosten. Het verschil tussen kosten en de lagere opbrengsten ad € 11.085,– komt voort uit de systematiek van afboeking omtrent voortijdige pasopzegging.

Bijdrage overig (ad € 241.044,–)

Het merendeel van de € 241.044,– heeft betrekking op renteopbrengsten die Omnibuzz heeft ontvangen over gelden inzake Schatkistbankieren naar aanleiding van de rentepercentages. Het resterende deel betreft de interne

doorbelasting van Wmo naar GGZ en van Wmo naar LLV.

Onttrekking bestemmingsreserve 'ICT' (€ 10.745,–)

Voor het boekjaar 2024 heeft deze onttrekking uit de bestemmingsreserve 'ICT' plaatsgevonden ter financiering van hiertoe geoormerkte kosten:

- Realisatie MijnOmnibuzz.
- Dekking afschrijvingskosten van investeringen.

Hiermee is een bedrag gemoeid van totaal€ 10.745,–.

Onttrekking bestemmingsreserve 'Data analyse' (€ 33.808,–)

Voor het boekjaar 2024 heeft deze onttrekking uit de bestemmingsreserve 'Data analyse' plaatsgevonden ter financiering van hiertoe geoormerkte kosten:

- Onderzoek en rapportering data analyse

Hiermee is een bedrag gemoeid van totaal € 33.808,–.

14.5 Toelichting lasten GGZ

Overheadkosten (ad € 120,–)

De begrote algemene post voor de overheadkosten is volledig gerealiseerd conform begroting 2024-1, wat leidt tot een lichte overschrijding ad € 120,–. In de jaarrekening 2024 zijn daarnaast de investeringskosten verrekend tussen Nederweert, Roermond en Weert, welke Roermond en Nederweert in 2022 en 2023 hebben gemaakt.

Indirecte vervoerkosten (ad -€ 1.697,–)

De indirecte vervoerskosten zijn € 1.697,– lager uitgevallen dan begroot aangezien er minder indirecte vervoerskosten zijn gerealiseerd in de Wmo-administratie wat tot een lagere interne doorbelasting aan de GGZ-administratie heeft geleid. Als gevolg van de instroom van de gemeente Weert verandert de verhouding qua verdeelsleutel ritten tussen de gemeenten.

Directe vervoerkosten (ad -€ 11.484,–)

Per 01-08-2024 is de gemeente Weert ingestroomd in het GGZ-vervoer. Op basis van de reisdata van Weert is de bevoorschotting gefactureerd. In de praktijk is de realisatie lager bij de gemeente Weert dan deze bevoorschotting wat grotendeels het positieve resultaat op de directe vervoerskosten verklaart. Voor de gemeente Nederweert en Roermond heeft er een lichte stijging op de directe vervoerskosten plaatsgevonden als gevolg van een hogere realisatie dan in 2023, naast het solidaire gewogen gemiddelde tarief.

14.6 Toelichting baten GGZ

Bijdrage overig (ad € 2.195,–)

Het bedrag heeft betrekking op renteopbrengsten die Omnibuzz heeft ontvangen over gelden naar aanleiding van de gestegen rentepercentages..

14.7 Toelichting lasten LLV

In de jaarrekening 2024 zitten de herverdelingseffecten van de overgang van 7 (Conform businesscase) naar 6 (Conform jaarrekening 2024) Midden-Limburgse gemeenten verwerkt, conform afstemming met de gemeenten.

Overheadkosten (ad -€ 1.500,–)

De begrote algemene post voor de overheadkosten is volledig gerealiseerd conform begroting 2024-1, wat leidt tot een lichte onderschrijding ad € 1.500,–. De post overheadkosten is inclusief de investeringskosten om het LLV te implementeren.

Indirecte vervoerkosten (ad € 16.415,–)

De indirecte vervoerskosten zijn € 16.415,– hoger uitgeval-

len dan begroot aangezien er conform businesscase 7 gemeenten waren waarover de loonkosten van de klantenservice LLV verdeeld konden worden. In de praktijk zijn dit nu 6 gemeenten om de loonkosten over te verdelen. De post indirecte vervoerskosten dient in samenhang met baten van de 'Bijdrage overig' gezien te worden, wat deze overschrijding volledig compenseert.

Directe vervoerkosten (ad -€ 333.090,–)

Per 01-08-2024 is het LLV en gym- en zwemvervoer operationeel. De begroting 2024-1 is voor de directe vervoerskosten gebaseerd op de door de gemeenten aangeleverde data (hoeveelheid component) voor de Europese aanbesteding en op basis van het gemiddeld gewogen tarief, welke is berekend op basis van de afgegeven inschrijfprijzen van de winnende percelen (prijs component). In de praktijk blijkt dat hoofdzakelijk het hoeveelheidscomponent lager is uitgevallen bij 5 van de 6 gemeenten. De data van de gemeente Maasgouw is nagenoeg gelijk aan de begroting 2024-1.

Het gym- en zwemvervoer laat een kostenpost van 84% ten opzichte van de begroting 2024-1 zien.

14.8 Toelichting baten LLV

Bijdrage overig (ad -€ 18.312,–)

Het bedrag heeft betrekking op renteopbrengsten die Omnibuzz heeft ontvangen over gelden naar aanleiding van de rentepercentages welke vergoed worden.

NB: De Wmo-kosten en -opbrengsten voor de 30 Omnibuzz gemeenten worden in paragraaf 18.1 'Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten Wmo' op pagina 100 verantwoord.

De GGZ-kosten en -opbrengsten worden in paragraaf 17.3 'Bijlage 3: Bijdrage deelnemende gemeente GGZ' op pagina 104 verantwoord voor de gemeenten Nederweert, Roermond en Weert. De LLV-kosten en -opbrengsten worden in paragraaf 18.5 'Bijlage 5: Deelnemende gemeenten LLV' op pagina 114 voor de 6 Midden-Limburgse gemeenten verantwoord. Alle drie de vervoersvormen worden door Omnibuzz in separate administraties verantwoord.

Voorgaande kosten worden verdeeld over de gemeenten, conform de afgesproken verdeelsleutels in kilometers, ritten en inwoners. Hiervoor wordt eveneens naar de bijlagen verwezen.

14.9 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

De bijgestelde bijdrage van de gemeenten in de eerste begrotingswijziging 2024-1 en de onttrekking uit de bestemmingsreserve 'ICT' en 'Data analyse' blijken voldoende te zijn voor de dekking van de werkelijke kosten. Voorgesteld wordt het totale positieve resultaat over 2024 te verdelen conform paragraaf 15.1 'Voorstel resultaatbestemming 2024' op pagina 88.

15 Overige gegevens

15. Overige gegevens

15.1 Voorstel resultaatbestemming 2024

Het dagelijks bestuur stelt voor om het resultaat 2024 ad € 631.104,– als volgt te bestemmen:

- Terugbetaling aan de deelnemende gemeenten € 629.404,–.
- Dotering aan de algemene reserve € 1.700,–.

De onderverdeling van het resultaat naar de individuele gemeenten is terug te vinden in 18.1 ‘Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten Wmo’ op pagina 100, in 18.3 ‘Bijlage 3: Bijdrage deelnemende gemeente GGZ’ op pagina 110 en in 18.5 ‘Bijlage 5: Deelnemende gemeenten LLV’ op pagina 114, waarbij qua terugbetaling rekening wordt gehouden met het onderscheid tussen het Wmo-, GGZ, LLV en gym- en zwemvervoer. Daarnaast dient opgemerkt te worden dat er ook gemeenten zijn welke naar aanleiding van het resultaat 2024 aan Omnibuzz moeten betalen.

15.2 Reserves

Er wordt een voorstel ter dotering aan de algemene reserve ten gunste van de 30 gemeenten gedaan op basis van fiscale advisering inzake het GGZ en LLV. Deze dotering vindt plaats op basis van de reeds gefactureerde winstopslag om zodoende de btw-systematiek te optimaliseren.

Er wordt geen voorstel gedaan ter wijziging van de huidige bestemmingsreserves naar aanleiding van het resultaat in de jaarrekening 2024.

Het algemeen bestuur van Omnibuzz zal hierover op 2 juli 2025 een besluit nemen.

16 Rechtmatigheids-verklaring

16. Rechtmatigheidsverklaring

16.1 Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording betrekking heeft op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, en de baten en lasten met betrekking tot de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium vallen, omvat:

  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 25-9-2024 door het DB is vastgesteld. Voorwaarden die direct van invloed zijn op de verslaggeving en dus op het getrouwe beeld van de jaarrekening worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Deze zijn onderdeel van de accountantscontrole;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het AB zijn gemeld (de afspraken over tijdigheid zijn opgenomen in financiële verordening welk door de het AB is vastgesteld op 3-7-2024).
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV en onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten inclusief mutaties reserves is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

16.2 Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt

in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het dagelijks bestuur op 25 september 2024 vastgestelde normen- en toetsingskader (onderdeel van het Controleprotocol 2024 e.v.) van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 903.869,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

16.3 Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 689.715,- bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 903.869,-. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 689.715,- acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken en ziet toe op lastenoverschrijdingen op enkele programmaonderdelen.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

17 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz te Geleen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024 van gemeenschappelijke regeling Omnibuzz te Geleen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz op 31 december 2024 en het resultaat over 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2024.
- Het overzicht van baten en lasten over 2024.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Omnibuzz d.d. 25 september 2024 en de Regeling controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €301.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% bedraagt en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met bestuursbesluit d.d. 25 september 2024.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde materiele afwijkingen boven de € 301.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz en haar omgeving, de componenten van het interne-beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne-beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij constateren dat het dagelijks bestuur beschikt over een actuele frauderisicoanalyse.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne-beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne-beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Op basis van deze werkzaamheden en het in de controlestandaarden veronderstelde risico, hebben wij de veronderstelde frauderisico's overwogen met betrekking tot het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management, inclusief of

er indicaties zijn voor tendentie bij het management van de entiteit die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management:

- Het toetsen of specifieke journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het toetsen of specifiek (op basis van fraudekarakteristieken) journaalboekingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van het financiële overzicht zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz.

In onze controle bouwen wij daarnaast een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, management en het algemeen bestuur.

Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmarekening en de paragrafen.
- Overige gegevens.
- Bijlage 1 tot en met 6.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV voor het jaarverslag is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 25 september 2024 door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze

jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol inclusief het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op d.d. 25 september 2024, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rosmalen, 28 maart 2025
WHS Registeraccountants

H.H. van Santvoort MSc RA

18 Bijlagen

18. Bijlagen

18.1 Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten Wmo

Totaal bijdrage deelnemende gemeenten

Gemeente	Begroting 2024	Begroting 2024-1 Voorschot gemeenten	Totaal betaalde voorschotten gemeenten inclusief afrekening vervoer
			A
Beek	€ 353.096	€ 317.786	€ 317.786
Beekdaelen	€ 827.643	€ 915.600	€ 915.600
Beesel	€ 231.522	€ 228.529	€ 228.529
Bergen	€ 212.648	€ 201.455	€ 201.455
Brunssum	€ 927.802	€ 985.842	€ 985.842
Echt-Susteren	€ 840.505	€ 810.861	€ 810.861
Eijsden-Margraten	€ 607.564	€ 755.482	€ 755.482
Gennep	€ 452.598	€ 365.691	€ 365.691
Gulpen-Wittem	€ 411.798	€ 424.896	€ 424.896
Heerlen	€ 2.911.073	€ 2.739.706	€ 2.739.706
Horst aan de Maas	€ 723.172	€ 695.817	€ 695.817
Kerkrade	€ 1.878.083	€ 1.895.930	€ 1.895.930
Landgraaf	€ 1.398.049	€ 1.415.653	€ 1.415.653
Leudal	€ 726.620	€ 624.848	€ 624.848
Maasgouw	€ 643.507	€ 589.479	€ 589.479
Maastricht	€ 4.448.544	€ 3.962.841	€ 3.962.841
Meerssen	€ 726.625	€ 645.347	€ 645.347
Nederweert	€ 282.539	€ 236.882	€ 236.882
Peel en Maas	€ 717.114	€ 627.963	€ 627.963
Roerdalen	€ 374.207	€ 317.888	€ 317.888
Roermond	€ 1.160.849	€ 953.117	€ 953.117
Simpelveld	€ 224.626	€ 195.750	€ 195.750
Sittard-Geleen	€ 2.821.793	€ 2.872.803	€ 2.872.803
Stein	€ 447.724	€ 407.252	€ 407.252
Vaals	€ 280.544	€ 306.984	€ 306.984
Valkenburg aan de Geul	€ 559.540	€ 673.122	€ 673.122
Venlo	€ 2.007.958	€ 1.609.032	€ 1.609.032
Venray	€ 642.795	€ 667.577	€ 667.577
Voerendaal	€ 269.567	€ 241.360	€ 241.360
Weert	€ 673.057	€ 621.667	€ 621.667
TOTAAL	€ 28.783.163	€ 27.307.159	€ 27.307.159

Kosten 2024	Onttrekking bestemmingsreserve ICT	Onttrekking bestemmingsreserve Data analyse	Te bestemmen resultaat 2024
B	C	D	E = A-(B-C-D)
€ 312.570	€ 88	€ 371	€ 5.675
€ 888.739	€ 195	€ 1.144	€ 28.200
€ 255.969	€ 73	€ 289	€ 27.078-
€ 222.952	€ 72	€ 209	€ 21.216-
€ 958.177	€ 151	€ 1.369	€ 29.185
€ 847.374	€ 174	€ 1.054	€ 35.285-
€ 776.437	€ 142	€ 1.010	€ 19.802-
€ 349.285	€ 97	€ 479	€ 16.983
€ 442.319	€ 77	€ 530	€ 16.816-
€ 2.809.285	€ 476	€ 4.331	€ 64.771-
€ 678.358	€ 239	€ 740	€ 18.438
€ 1.884.049	€ 247	€ 3.011	€ 15.138
€ 1.412.237	€ 202	€ 2.118	€ 5.736
€ 633.692	€ 196	€ 681	€ 7.967-
€ 545.713	€ 133	€ 625	€ 44.524
€ 3.803.045	€ 682	€ 6.373	€ 166.850
€ 629.000	€ 101	€ 853	€ 17.300
€ 211.619	€ 95	€ 248	€ 25.606
€ 637.827	€ 248	€ 625	€ 8.991-
€ 340.617	€ 113	€ 379	€ 22.236-
€ 962.121	€ 331	€ 1.502	€ 7.171-
€ 201.044	€ 56	€ 251	€ 4.988-
€ 2.842.690	€ 504	€ 4.116	€ 34.733
€ 409.418	€ 135	€ 483	€ 1.549-
€ 279.150	€ 55	€ 323	€ 28.212
€ 641.763	€ 89	€ 846	€ 32.294
€ 1.564.930	€ 565	€ 2.353	€ 47.020
€ 649.230	€ 243	€ 869	€ 19.458
€ 252.315	€ 67	€ 311	€ 10.577-
€ 630.428	€ 278	€ 937	€ 7.546-
€ 27.072.354	€ 6.125	€ 38.428	€ 279.359

Uitsplitsing directe vervoerskosten

Gemeente	Begroting 2024	Begroting 2024-1 voorschot gemeenten	Afrekening vervoer 2024 voorschot gemeenten	Totaal betaal-de voorschot gemeenten	Kosten regulier vervoer 2024	Kosten flexibel tarief -Nacalcu-latorisch tarief	Saldo directe vervoerskosten 2024
		A	B	C = A - B	D	E	F = C-D-E
Beek	€ 276.772	€ 240.958	€ -	€ 240.958	€ 221.492	€ 18.279	€ 1.186
Beekdaelen	€ 654.132	€ 717.646	€ -	€ 717.646	€ 646.329	€ 53.339	€ 17.977
Beesel	€ 175.572	€ 170.950	€ -	€ 170.950	€ 182.304	€ 15.045	€ 26.398-
Bergen	€ 164.932	€ 151.430	€ -	€ 151.430	€ 158.703	€ 13.097	€ 20.370-
Brunssum	€ 748.154	€ 789.249	€ -	€ 789.249	€ 711.348	€ 58.705	€ 19.196
Echt-Susteren	€ 680.742	€ 639.109	€ -	€ 639.109	€ 624.266	€ 51.518	€ 36.675-
Eijsden-Margraten	€ 485.425	€ 597.892	€ -	€ 597.892	€ 576.150	€ 47.547	€ 25.806-
Gennep	€ 356.862	€ 275.135	€ -	€ 275.135	€ 243.085	€ 20.061	€ 11.989
Gulpen-Wittem	€ 340.795	€ 342.304	€ -	€ 342.304	€ 333.649	€ 27.535	€ 18.880-
Heerlen	€ 2.336.873	€ 2.135.059	€ -	€ 2.135.059	€ 2.046.162	€ 168.862	€ 79.964-
Horst aan de Maas	€ 553.376	€ 514.469	€ -	€ 514.469	€ 465.662	€ 38.429	€ 10.378
Kerkrade	€ 1.529.218	€ 1.509.277	€ -	€ 1.509.277	€ 1.394.739	€ 115.102	€ 564-
Landgraaf	€ 1.137.203	€ 1.124.204	€ -	€ 1.124.204	€ 1.049.275	€ 86.593	€ 11.664-
Leudal	€ 577.450	€ 473.396	€ -	€ 473.396	€ 447.445	€ 36.926	€ 10.975-
Maasgouw	€ 523.195	€ 466.728	€ -	€ 466.728	€ 397.580	€ 32.811	€ 36.338
Maastricht	€ 3.552.071	€ 3.036.480	€ -	€ 3.036.480	€ 2.713.338	€ 223.921	€ 99.220
Meerssen	€ 605.854	€ 518.825	€ -	€ 518.825	€ 469.818	€ 38.772	€ 10.235
Nederweert	€ 213.202	€ 167.289	€ -	€ 167.289	€ 135.064	€ 11.146	€ 21.078
Peel en Maas	€ 545.033	€ 454.585	€ -	€ 454.585	€ 433.619	€ 35.785	€ 14.819-
Roerdalen	€ 288.010	€ 231.987	€ -	€ 231.987	€ 236.093	€ 19.484	€ 23.589-
Roermond	€ 865.692	€ 666.053	€ -	€ 666.053	€ 627.871	€ 51.816	€ 13.634-
Simpelveld	€ 177.423	€ 147.185	€ -	€ 147.185	€ 141.910	€ 11.711	€ 6.436-
Sittard-Geleen	€ 2.265.565	€ 2.258.237	€ -	€ 2.258.237	€ 2.082.202	€ 171.836	€ 4.199
Stein	€ 342.781	€ 297.997	€ -	€ 297.997	€ 282.231	€ 23.291	€ 7.525-
Vaals	€ 228.622	€ 248.938	€ -	€ 248.938	€ 208.593	€ 17.214	€ 23.131
Valkenburg aan de Geul	€ 463.565	€ 550.851	€ -	€ 550.851	€ 487.141	€ 40.202	€ 23.509
Venlo	€ 1.502.810	€ 1.120.439	€ -	€ 1.120.439	€ 1.016.870	€ 83.918	€ 19.651
Venray	€ 458.928	€ 474.137	€ -	€ 474.137	€ 426.699	€ 35.214	€ 12.225
Voerendaal	€ 208.614	€ 182.099	€ -	€ 182.099	€ 179.535	€ 14.816	€ 12.252-
Weert	€ 463.901	€ 406.611	€ -	€ 406.611	€ 388.998	€ 32.103	€ 14.490-
TOTAAL	€ 22.722.773	€ 20.909.522	€ -	€ 20.909.522	€ 19.328.171	€ 1.595.080	€ -13.729

Uitsplitsing indirecte vervoerskosten

Gemeente	Begroting 2024	Begroting 2024-1 voorschot gemeenten	Indirecte vervoerkosten 2024	Resultaat indirecte vervoerskosten
		A	B	C = A - B
Beek	€ 35.389	€ 34.682	€ 32.076	€ 2.606
Beekdaelen	€ 82.271	€ 104.643	€ 98.919	€ 5.724
Beesel	€ 21.826	€ 22.760	€ 24.982	€ 2.222-
Bergen	€ 14.429	€ 15.831	€ 18.116	€ 2.285-
Brunssum	€ 109.423	€ 124.405	€ 118.381	€ 6.023
Echt-Susteren	€ 78.632	€ 88.462	€ 91.120	€ 2.658-
Eijsden-Margraten	€ 56.202	€ 89.915	€ 87.356	€ 2.560
Gennep	€ 50.666	€ 44.315	€ 41.462	€ 2.852
Gulpen-Wittem	€ 34.963	€ 46.058	€ 45.838	€ 220
Heerlen	€ 353.181	€ 377.295	€ 374.607	€ 2.689
Horst aan de Maas	€ 59.039	€ 67.187	€ 63.971	€ 3.216
Kerkrade	€ 233.072	€ 268.869	€ 260.411	€ 8.457
Landgraaf	€ 166.473	€ 194.977	€ 183.164	€ 11.813
Leudal	€ 57.489	€ 57.854	€ 58.893	€ 1.039-
Maasgouw	€ 58.647	€ 59.308	€ 54.027	€ 5.280
Maastricht	€ 585.316	€ 600.686	€ 551.137	€ 49.549
Meerssen	€ 73.577	€ 78.235	€ 73.757	€ 4.478
Nederweert	€ 24.931	€ 24.123	€ 21.478	€ 2.645
Peel En Maas	€ 57.183	€ 55.013	€ 54.066	€ 948
Roerdalen	€ 33.662	€ 31.817	€ 32.787	€ 971-
Roermond	€ 143.006	€ 129.164	€ 129.880	€ 717-
Simpelveld	€ 20.820	€ 21.908	€ 21.668	€ 239
Sittard-Geleen	€ 322.206	€ 373.724	€ 355.965	€ 17.759
Stein	€ 42.088	€ 44.933	€ 41.752	€ 3.181
Vaals	€ 26.034	€ 31.736	€ 27.925	€ 3.811
Valkenburg aan de Geul	€ 54.294	€ 79.559	€ 73.155	€ 6.404
Venlo	€ 242.969	€ 218.796	€ 203.480	€ 15.316
Venray	€ 70.619	€ 77.340	€ 75.151	€ 2.189
Voerendaal	€ 29.480	€ 27.093	€ 26.885	€ 208
Weert	€ 79.968	€ 82.277	€ 81.044	€ 1.233
TOTAAL	€ 3.217.856	€ 3.472.963	€ 3.323.455	€ 149.508

Uitsplitsing overheadkosten

Gemeente	Begroting 2024	Begroting 2024-1 voorschot gemeenten	Overheadkosten 2024	Resultaat overheadkosten
		A	B	C=A-B
Beek	€ 40.935	€ 42.150	€ 40.723	€ 1.427
Beekdaelen	€ 91.240	€ 93.311	€ 90.151	€ 3.159
Beesel	€ 34.124	€ 34.817	€ 33.638	€ 1.179
Bergen	€ 33.287	€ 34.194	€ 33.036	€ 1.158
Brunssum	€ 70.225	€ 72.187	€ 69.743	€ 2.444
Echt-Susteren	€ 81.131	€ 83.290	€ 80.470	€ 2.820
Eijsden-Margraten	€ 65.937	€ 67.675	€ 65.383	€ 2.291
Gennep	€ 45.070	€ 46.242	€ 44.676	€ 1.566
Gulpen-Wittem	€ 36.040	€ 36.533	€ 35.296	€ 1.237
Heerlen	€ 221.019	€ 227.353	€ 219.655	€ 7.698
Horst aan de Maas	€ 110.757	€ 114.161	€ 110.296	€ 3.865
Kerkrade	€ 115.793	€ 117.785	€ 113.797	€ 3.988
Landgraaf	€ 94.373	€ 96.472	€ 93.205	€ 3.266
Leudal	€ 91.681	€ 93.597	€ 90.428	€ 3.169
Maasgouw	€ 61.665	€ 63.443	€ 61.295	€ 2.148
Maastricht	€ 311.157	€ 325.675	€ 314.648	€ 11.027
Meerssen	€ 47.194	€ 48.288	€ 46.653	€ 1.635
Nederweert	€ 44.406	€ 45.470	€ 43.930	€ 1.540
Peel En Maas	€ 114.898	€ 118.365	€ 114.357	€ 4.008
Roerdalen	€ 52.535	€ 54.085	€ 52.253	€ 1.831
Roermond	€ 152.151	€ 157.900	€ 152.554	€ 5.346
Simpelveld	€ 26.383	€ 26.658	€ 25.755	€ 903
Sittard-Geleen	€ 234.022	€ 240.841	€ 232.687	€ 8.155
Stein	€ 62.855	€ 64.321	€ 62.144	€ 2.178
Vaals	€ 25.888	€ 26.309	€ 25.418	€ 891
Valkenburg aan de Geul	€ 41.681	€ 42.712	€ 41.266	€ 1.446
Venlo	€ 262.179	€ 269.797	€ 260.662	€ 9.135
Venray	€ 113.248	€ 116.098	€ 112.167	€ 3.931
Voerendaal	€ 31.473	€ 32.169	€ 31.079	€ 1.089
Weert	€ 129.188	€ 132.779	€ 128.283	€ 4.496
TOTAAL	€ 2.842.534	€ 2.924.675	€ 2.825.648	€ 99.027

Geusselbad
161
omnibuzz
omnibuzz
PZ206-RR

18.2 Bijlage 2: Gerealiseerde versus gebudgetteerde vervoer Wmo

Tabel vervoersvolume

	Vervoersvolume BBV 2024-1						Vervoersvolume realisatie 2024		
Gemeente	Ritten	Kilometers	Toeslagen km hoog	Toeslagen km laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Ritten	Kilometers	Toeslagen km hoog
Beek	10.422	83.214	2.498	20.563	491	-	9.961	82.164	3.501
Beekdaelen	31.446	249.190	1.019	49.989	1.615	-	30.719	241.688	2.147
Beesel	6.840	59.867	2.416	17.295	582	-	7.758	69.613	2.598
Bergen	4.758	57.763	2.038	9.606	259	-	5.626	65.269	794
Brunssum	37.385	263.296	3.399	75.203	1.818	-	36.763	254.533	2.228
Echt-Susteren	26.584	222.673	7.629	56.257	1.769	-	28.297	233.545	9.158
Eijsden-Margraten	27.021	203.341	2.711	57.769	1.214	-	27.128	213.796	3.466
Gennep	13.317	90.242	5.760	20.558	723	-	12.876	85.162	3.946
Gulpen-Wittem	13.841	118.950	8.296	33.038	1.021	-	14.235	126.277	7.018
Heerlen	113.382	677.756	23.396	140.168	6.177	-	116.333	703.107	17.477
Horst aan de Maas	20.190	184.873	3.169	42.074	698	-	19.866	178.571	4.134
Kerkrade	80.799	473.495	20.448	114.402	5.202	-	80.870	468.549	21.965
Landgraaf	58.593	358.753	16.175	88.780	2.461	-	56.881	360.401	19.245
Leudal	17.386	173.399	2.229	40.941	720	-	18.289	174.483	2.940
Maasgouw	17.823	168.224	4.097	37.296	1.114	-	16.778	153.149	4.800
Maastricht	180.514	898.167	44.669	279.881	8.183	-	171.154	864.616	42.501
Meerssen	23.511	174.922	10.279	38.921	1.372	-	22.905	170.095	9.797
Nederweert	7.249	58.269	135	13.219	323	-	6.670	50.013	275
Peel En Maas	16.532	165.246	5.130	43.840	1.052	-	16.790	170.071	6.971
Roerdalen	9.561	81.367	2.553	17.930	655	-	10.182	89.409	2.475
Roermond	38.815	203.440	687	44.504	1.672	-	40.334	202.972	1.207
Simpelveld	6.584	50.564	904	7.137	531	-	6.729	52.635	728
Sittard-Geleen	112.309	734.269	38.068	175.042	5.544	-	110.544	729.425	37.130
Stein	13.503	100.727	3.542	25.737	791	-	12.966	103.289	4.157
Vaals	9.537	89.689	536	24.830	505	-	8.672	79.591	1.017
Valkenburg aan de Geul	23.909	188.441	8.244	58.976	930	-	22.718	178.369	10.194
Venlo	65.751	335.617	17.346	75.420	3.599	-	63.190	330.148	18.614
Venray	23.242	156.475	2.866	36.839	1.134	-	23.338	147.806	3.655
Voerendaal	8.142	61.871	1.178	18.671	450	-	8.349	66.713	1.128
Weert	24.725	119.739	3.476	36.065	896	-	25.168	122.681	4.919
TOTAAL	1.043.671	6.803.840	244.894	1.700.951	53.503	-	1.032.089	6.768.144	250.185

			Afwijking Realisatie tov BBV 2024-1					
Toeslagen km laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Ritten	Kilometers	Toeslagen km hoog	Toeslagen km laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht
21.143	877	6	461-	1.049-	1.003	580	386	6
50.745	1.533	-	727-	7.502-	1.128	756	82-	-
18.765	433	-	918	9.746	182	1.470	149-	-
11.953	218	-	868	7.506	1.244-	2.347	41-	-
73.196	1.671	-	622-	8.763-	1.171-	2.007-	147-	-
61.722	1.403	-	1.713	10.872	1.529	5.466	366-	-
57.703	893	1.634	107	10.455	755	65-	321-	1.634
21.971	712	-	441-	5.081-	1.815-	1.414	11-	-
33.633	982	-	394	7.327	1.278-	596	39-	-
161.544	5.073	-	2.951	25.351	5.919-	21.375	1.104-	-
43.869	828	2.232	324-	6.302-	965	1.795	130	2.232
121.580	3.965	2.171	71	4.946-	1.517	7.178	1.237-	2.171
109.469	2.648	3.974	1.712-	1.648	3.070	20.689	187	3.974
47.818	698	267	903	1.085	712	6.877	22-	267
34.712	1.035	-	1.045-	15.075-	703	2.584-	79-	-
276.702	7.132	1.626	9.360-	33.550-	2.168-	3.180-	1.051-	1.626
40.439	1.187	376	606-	4.826-	482-	1.518	185-	376
10.269	211	-	579-	8.256-	140	2.950-	112-	-
46.079	815	-	258	4.825	1.841	2.238	237-	-
21.026	680	4.038	621	8.042	78-	3.096	25	4.038
46.743	1.815	1.439	1.519	468-	520	2.239	143	1.439
13.091	481	-	146	2.071	176-	5.954	50-	-
183.288	5.857	932	1.765-	4.844-	938-	8.247	313	932
30.715	1.476	-	537-	2.562	615	4.978	685	-
29.271	549	-	865-	10.097-	481	4.441	44	-
57.144	874	50	1.191-	10.072-	1.950	1.832-	56-	50
75.529	2.712	35	2.561-	5.469-	1.268	109	887-	35
42.338	1.218	108	96	8.669-	788	5.499	84	108
17.088	636	-	207	4.842	50-	1.583-	186	-
36.926	857	1.447	443	2.942	1.442	861	39-	1.447
1.796.472	49.469	20.335	-11.582	-35.696	5.291	95.521	-4.034	20.335

Tabel directe vervoerskosten in euro's

	Vervoersvolume BBV 2024-1 in €						Vervoerszones realisatie 2024 in €		
Gemeente	Ritten / kilometers	Toeslagen km hoog	Toeslagen km laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht		Ritten / kilometers	Toeslagen km hoog	Toeslagen km laag
Beek	€ 215.352	€ 1.199	€ 3.907	€ 1.361	€ -		€ 210.798	€ 2.679	€ 5.583
Beekdaelen	€ 646.187	€ 489	€ 9.498	€ 4.473	€ -		€ 627.854	€ 1.250	€ 12.979
Beesel	€ 151.315	€ 1.160	€ 3.286	€ 1.611	€ -		€ 174.857	€ 1.609	€ 4.639
Bergen	€ 135.881	€ 978	€ 1.825	€ 718	€ -		€ 154.898	€ 433	€ 2.768
Brunssum	€ 705.608	€ 1.632	€ 14.289	€ 5.035	€ -		€ 685.442	€ 1.609	€ 19.668
Echt-Susteren	€ 569.097	€ 3.662	€ 10.689	€ 4.901	€ -		€ 599.086	€ 5.633	€ 15.661
Eijsden-Margraten	€ 534.765	€ 1.301	€ 10.976	€ 3.362	€ -		€ 555.146	€ 2.643	€ 15.081
Gennep	€ 244.608	€ 2.765	€ 3.906	€ 2.004	€ -		€ 232.496	€ 2.757	€ 5.860
Gulpen-Wittem	€ 302.031	€ 3.982	€ 6.277	€ 2.827	€ -		€ 318.077	€ 4.347	€ 8.506
Heerlen	€ 1.910.511	€ 11.230	€ 26.632	€ 17.111	€ -		€ 1.974.572	€ 12.499	€ 45.038
Horst aan de Maas	€ 462.158	€ 1.521	€ 7.994	€ 1.934	€ -		€ 448.350	€ 2.747	€ 11.237
Kerkrade	€ 1.343.443	€ 9.815	€ 21.736	€ 14.409	€ -		€ 1.334.220	€ 15.582	€ 32.878
Landgraaf	€ 1.003.465	€ 7.764	€ 16.868	€ 6.818	€ -		€ 997.038	€ 13.138	€ 29.923
Leudal	€ 424.953	€ 1.070	€ 7.779	€ 1.995	€ -		€ 431.925	€ 1.774	€ 11.674
Maasgouw	€ 417.520	€ 1.967	€ 7.086	€ 3.086	€ -		€ 383.095	€ 2.996	€ 8.623
Maastricht	€ 2.698.025	€ 21.441	€ 53.177	€ 22.666	€ -		€ 2.582.407	€ 28.949	€ 81.408
Meerssen	€ 461.487	€ 4.934	€ 7.395	€ 3.801	€ -		€ 448.929	€ 6.627	€ 10.772
Nederweert	€ 150.529	€ 65	€ 2.512	€ 896	€ -		€ 131.644	€ 187	€ 2.649
Peel En Maas	€ 404.774	€ 2.462	€ 8.330	€ 2.914	€ -		€ 415.311	€ 4.481	€ 11.570
Roerdalen	€ 207.115	€ 1.225	€ 3.407	€ 1.815	€ -		€ 225.776	€ 1.535	€ 5.152
Roermond	€ 599.736	€ 330	€ 8.456	€ 4.630	€ -		€ 607.081	€ 1.022	€ 13.815
Simpelveld	€ 132.233	€ 434	€ 1.356	€ 1.472	€ -		€ 136.949	€ 437	€ 3.191
Sittard-Geleen	€ 2.011.991	€ 18.273	€ 33.258	€ 15.357	€ -		€ 1.992.794	€ 23.771	€ 49.003
Stein	€ 265.549	€ 1.700	€ 4.890	€ 2.190	€ -		€ 267.432	€ 2.587	€ 8.123
Vaals	€ 222.793	€ 257	€ 4.718	€ 1.399	€ -		€ 198.833	€ 1.087	€ 7.152
Valkenburg aan de Geul	€ 489.361	€ 3.957	€ 11.205	€ 2.577	€ -		€ 463.624	€ 6.523	€ 14.547
Venlo	€ 998.823	€ 8.326	€ 14.330	€ 9.970	€ -		€ 974.195	€ 12.738	€ 22.407
Venray	€ 424.963	€ 1.376	€ 6.999	€ 3.141	€ -		€ 408.957	€ 2.798	€ 11.510
Voerendaal	€ 162.275	€ 565	€ 3.548	€ 1.248	€ -		€ 172.591	€ 785	€ 4.397
Weert	€ 363.314	€ 1.669	€ 6.852	€ 2.481	€ -		€ 371.267	€ 3.275	€ 11.351
TOTAAL	€ 18.659.861	€ 117.549	€ 323.181	€ 148.203	€ -		€ 18.525.642	€ 168.499	€ 487.163

			Afwijking Realisatie t.o.v. BBV 2024-1 in €					
Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht		Ritten / kilometers	Toeslagen km hoog	Toeslagen km laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Totaal
€ 2.429	€ 3		€ 4.554-	€ 1.480	€ 1.676	€ 1.068	€ 3	€ 327-
€ 4.246	€ -		€ 18.333-	€ 761	€ 3.482	€ 227-	€ -	€ 14.318-
€ 1.199	€ -		€ 23.541	€ 449	€ 1.353	€ 412-	€ -	€ 24.931
€ 604	€ -		€ 19.017	€ 545-	€ 943	€ 115-	€ -	€ 19.300
€ 4.629	€ -		€ 20.167-	€ 22-	€ 5.379	€ 406-	€ -	€ 15.215-
€ 3.886	€ -		€ 29.990	€ 1.971	€ 4.972	€ 1.015-	€ -	€ 35.918
€ 2.474	€ 807		€ 20.380	€ 1.342	€ 4.105	€ 889-	€ 807	€ 25.746
€ 1.972	€ -		€ 12.111-	€ 8-	€ 1.954	€ 32-	€ -	€ 10.197-
€ 2.720	€ -		€ 16.046	€ 365	€ 2.228	€ 107-	€ -	€ 18.532
€ 14.052	€ -		€ 64.061	€ 1.269	€ 18.406	€ 3.058-	€ -	€ 80.678
€ 2.294	€ 1.034		€ 13.809-	€ 1.226	€ 3.243	€ 359	€ 1.034	€ 7.946-
€ 10.983	€ 1.076		€ 9.223-	€ 5.767	€ 11.141	€ 3.426-	€ 1.076	€ 5.335
€ 7.335	€ 1.841		€ 6.427-	€ 5.374	€ 13.055	€ 517	€ 1.841	€ 14.360
€ 1.933	€ 139		€ 6.972	€ 705	€ 3.895	€ 62-	€ 139	€ 11.649
€ 2.867	€ -		€ 34.425-	€ 1.029	€ 1.536	€ 219-	€ -	€ 32.079-
€ 19.756	€ 819		€ 115.618-	€ 7.508	€ 28.230	€ 2.910-	€ 819	€ 81.971-
€ 3.288	€ 201		€ 12.558-	€ 1.693	€ 3.377	€ 513-	€ 201	€ 7.800-
€ 584	€ -		€ 18.886-	€ 122	€ 137	€ 311-	€ -	€ 18.938-
€ 2.258	€ -		€ 10.538	€ 2.018	€ 3.240	€ 657-	€ -	€ 15.139
€ 1.884	€ 1.747		€ 18.661	€ 309	€ 1.745	€ 69	€ 1.747	€ 22.531
€ 5.028	€ 926		€ 7.344	€ 692	€ 5.359	€ 397	€ 926	€ 14.719
€ 1.332	€ -		€ 4.716	€ 3	€ 1.835	€ 139-	€ -	€ 6.415
€ 16.224	€ 410		€ 19.196-	€ 5.499	€ 15.745	€ 867	€ 410	€ 3.324
€ 4.089	€ -		€ 1.884	€ 887	€ 3.233	€ 1.898	€ -	€ 7.902
€ 1.521	€ -		€ 23.960-	€ 830	€ 2.434	€ 122	€ -	€ 20.574-
€ 2.421	€ 26		€ 25.737-	€ 2.566	€ 3.341	€ 156-	€ 26	€ 19.960-
€ 7.512	€ 18		€ 24.628-	€ 4.412	€ 8.078	€ 2.458-	€ 18	€ 14.579-
€ 3.374	€ 60		€ 16.006-	€ 1.422	€ 4.510	€ 233	€ 60	€ 9.781-
€ 1.762	€ -		€ 10.315	€ 220	€ 850	€ 514	€ -	€ 11.899
€ 2.374	€ 731		€ 7.953	€ 1.606	€ 4.499	€ 107-	€ 731	€ 14.682
€ 137.029	€ 9.838		€ 134.220-	€ 50.950	€ 163.982	€ 11.173-	€ 9.838	€ 79.377

18.3 Bijlage 3: Bijdrage deelnemende gemeente GGZ

Totaal bijdrage deelnemende gemeenten

Gemeente	Begroting 2024	Begroting 2024-1 voorschot gemeenten	Additioneel voorschot 2024	Totaal betaald voorschot gemeenten	Kosten 2024	Te bestemmen resultaat 2024
		A	B	C=A+B	D	E = C-D
Nederweert	€ 58.471	€ 35.172	€ 200	€ 35.372	€ 37.811	€ 2.439-
Roermond	€ 81.851	€ 145.749	€ 200	€ 145.949	€ 147.908	€ 1.958-
Weert	€ -	€ -	€ 65.585	€ 65.585	€ 45.933	€ 19.653
TOTAAL	€ 140.322	€ 180.921	€ 65.985	€ 246.907	€ 231.652	€ 15.256

Uitsplitsing directe vervoerskosten

Gemeente	Begroting 2024	Begroting 2024-1 voorschot gemeenten	Additioneel voorschot 2024	Totaal betaald voorschot gemeenten	Kosten regulier vervoer 2024	Nacalculatorisch tarief	Saldo directe vervoerskosten 2024
		A	B	C = A - B	D	E	F = C- D - E
Nederweert	€ 56.181	€ 32.764	€ -	€ 32.764	€ 34.337	€ 1.685	€ 3.258-
Roermond	€ 70.670	€ 131.990	€ -	€ 131.990	€ 134.356	€ 6.593	€ 8.959-
Weert	€ -	€ -	€ 61.125	€ 61.125	€ 35.674	€ 1.750	€ 23.701
TOTAAL	€ 126.851	€ 164.754	€ 61.125	€ 225.879	€ 204.367	€ 10.028	€ 11.484

Uitsplitsing indirecte vervoerskosten

Gemeente	Begroting 2024	Begroting 2024-1 voorschot gemeenten	Additioneel voorschot 2024	Indirecte vervoerskosten 2024	Resultaat indirecte vervoerskosten
		A	B	C	C = A+B-C
Nederweert	€ 1.048	€ 1.129	€ -	€ 1.648	€ -520
Roermond	€ 5.648	€ 8.917	€ -	€ 6.482	€ 2.435
Weert	€ -	€ -	€ 3.480	€ 1.504	€ 1.976
TOTAAL	€ 6.696	€ 10.046	€ 3.480	€ 9.635	€ 3.891

Uitsplitsing overheadkosten

Gemeente	Begroting 2024	Begroting 2024-1 voorschot gemeenten	Additioneel voorschot 2024 inclusief winstopslag	Overheadkosten 2024 inclusief herverdeling investeringskosten	Resultaat overheadkosten
		A	B	C	C = A+B-C
Nederweert	€ 1.242	€ 1.279	€ 200	€ 141	€ 1.338
Roermond	€ 5.533	€ 4.843	€ 200	€ 477	€ 4.566
Weert	€ -	€ -	€ 980	€ 7.004	€ -6.024
TOTAAL	€ 6.775	€ 6.122	€ 1.380	€ 7.622	€ -120

18.4 Bijlage 4: Gerealiseerde versus gebudgetteerde vervoer GGZ

Tabel vervoersvolume

	Vervoersvolume BBV 2024-1				Vervoersvolume realisatie 2024	
Gemeente	Ritten	Kilometers			Ritten	Kilometers
Nederweert	326	11.730			560	13.638
Roermond	2.575	42.529			2.202	44.103
Weert	-	-			511	13.112
TOTAAL	2.901	54.258			3.273	70.853

Tabel directe vervoerskosten in euro's

	Vervoersvolume BBV 2024-1 in €				Vervoersvolume realisatie 2024 in €	
Gemeente	Ritten/ kilometers	Toeslag individueel	Toeslag jeudgwet	Meereizend OV'er	Ritten/ kilometers	Toeslag individueel
Nederweert	€ 20.559	€ 4.999	€ 7.207	€ -	€ 24.916	€ 652
Roermond	€ 82.578	€ 19.618	€ 28.938	€ 856	€ 82.829	€ 19.523
Weert	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 23.796	€ 3.073
TOTAAL	€ 103.137	€ 24.616	€ 36.145	€ 856	€ 131.541	€ 23.248

		Afwijking Realisatie t.o.v. BBV 2024-1			
		Ritten	Kilometers		
		234	1.909		
		373-	1.574		
		511	13.112		
		372	16.594		

		Afwijking Realisatie t.o.v. BBV 2024-1 in €				
Toeslag jeugdwet	Meereizend OV'er	Ritten/ kilometers	Toeslag individueel	Toeslag jeudgwet	Meereizend OV'er	Totaal
€ 8.769	€ -	€ 4.358	€ -4.347	€ 1.562	€ -	€ 1.573
€ 29.145	€ 2.859	€ 251	€ -94	€ 207	€ 2.003	€ 2.367
€ 8.375	€ 431	€ 23.796	€ 3.073	€ 8.375	€ 431	€ 35.674
€ 46.289	€ 3.290	€ 28.404	€ 1.368-	€ 10.144	€ 2.434	€ 39.614

18.5 Bijlage 5: Deelnemende gemeenten LLV

Totaal bijdrage deelnemende gemeenten

Gemeente	Begroting 2024-1 Voorschot gemeenten inclusief winstopslag	Kosten 2024	Te bestemmen resultaat 2024
	A	B	C = A - B
Echt-Susteren	€ 496.636	€ 403.761	€ 92.876
Maasgouw	€ 260.158	€ 257.914	€ 2.244
Nederweert	€ 254.463	€ 203.925	€ 50.538
Roerdalen	€ 287.657	€ 238.836	€ 48.821
Roermond	€ 487.597	€ 425.711	€ 61.887
Weert	€ 506.878	€ 426.755	€ 80.123
TOTAAL	€ 2.293.390	€ 1.956.901	€ 336.489

Uitsplitsing directe vervoerskosten

Gemeente	Begroting 2024-1 Voorschot gemeenten LLV	Begroting 2024-1 Voorschot gemeente Gym- en zwemvervoer	Kosten regulier vervoer 2024 LLV	Kosten regulier vervoer 2024 Gym- en zwemvervoer	Nacalculatorisch tarief	Saldo directe vervoerskosten 2024
	A	B	C	D	E	E = A+B-C-D-E
Echt-Susteren	€ 461.280	€ -	€ 376.650	€ -	€ 7.525-	€ 92.155
Maasgouw	€ 235.350	€ -	€ 236.044	€ -	€ 4.716-	€ 4.021
Nederweert	€ 234.163	€ -	€ 189.979	€ -	€ 3.795-	€ 47.980
Roerdalen	€ 265.040	€ -	€ 217.654	€ -	€ 4.348-	€ 51.735
Roermond	€ 399.547	€ 31.542	€ 354.574	€ 26.636	€ 7.084-	€ 56.963
Weert	€ 465.795	€ -	€ 393.419	€ -	€ 7.860-	€ 80.236
TOTAAL	€ 2.061.175	€ 31.542	€ 1.768.318	€ 26.636	€ -35.327	€ 333.090

Uitsplitsing indirecte vervoerskosten

Gemeente	Begroting 2024-1 Voorschot gemeenten	Indirecte vervoerskosten 2024	Resultaat indirecte vervoerskosten
	A	B	C = A-B
Echt-Susteren	€ 16.735	€ 16.330	€ 405
Maasgouw	€ 10.607	€ 12.642	€ -2.035
Nederweert	€ 10.017	€ 7.749	€ 2.269
Roerdalen	€ 10.489	€ 13.644	€ -3.155
Roermond	€ 21.761	€ 16.881	€ 4.880
Weert	€ 11.550	€ 12.014	€ -464
TOTAAL	€ 81.159	€ 79.260	€ 1.899

Uitsplitsing overheadkosten inclusief investeringskosten

Gemeente	Begroting 2024-1 Voorschot gemeenten	Additioneel voorschot 2024 winstopslag	Overheadkosten 2024	Resultaat overheadkosten
	A	B	C	D = A+B-C
Echt-Susteren	€ 18.421	€ 200	€ 18.305	€ 316
Maasgouw	€ 14.001	€ 200	€ 13.943	€ 258
Nederweert	€ 10.083	€ 200	€ 9.993	€ 289
Roerdalen	€ 11.929	€ 200	€ 11.887	€ 242
Roermond	€ 34.547	€ 200	€ 34.703	€ 44
Weert	€ 29.333	€ 200	€ 29.182	€ 351
TOTAAL	€ 118.314	€ 1.200	€ 118.014	€ 1.500

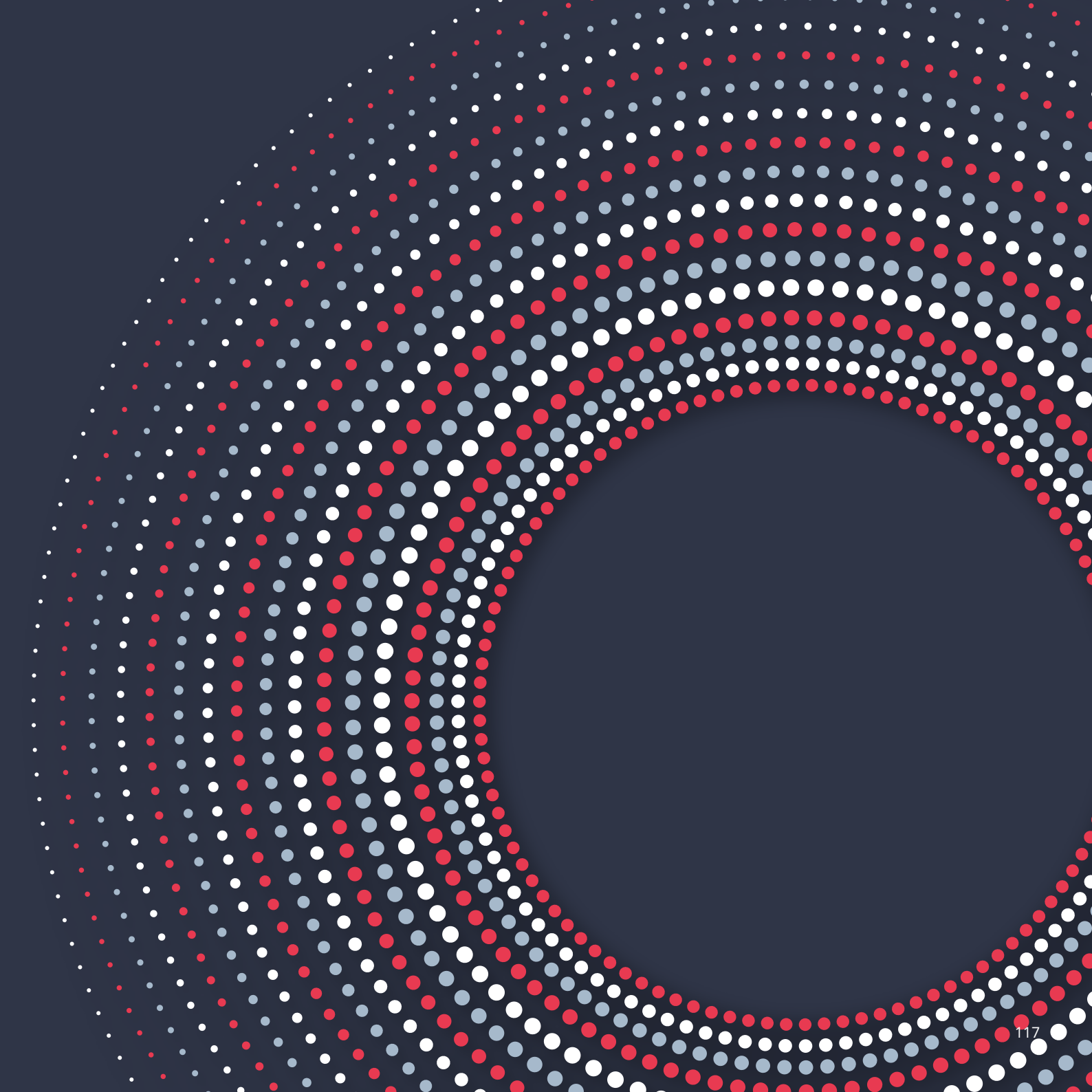
18.6 Bijlage 6: Gerealiseerd vervoer LLV

Tabel vervoersvolume

	Vervoersvolume realisatie 2024				
Gemeente	Ritten	Verreden kilometers	Opslagen in kilometers	Aantal kilometers boven 50 kilometers	Aantal uren gym- en zwemvervoer
Echt-Susteren	20.474	334.499	7.254	9.595	-
Maasgouw	15.850	203.568	1.264	-	-
Nederweert	9.715	163.524	9.804	8.133	-
Roerdalen	17.106	172.149	4.280	5.458	-
Roermond	21.165	296.661	13.378	18.095	445
Weert	15.062	378.731	4.352	8.217	-
TOTAAL	99.372	1.549.133	40.332	49.499	445

Tabel directe vervoerskosten in euro's

	Vervoersvolume realisatie 2024 in €				
Gemeente	Ritten/ kilometers LLV	Opslagen LLV	Additionele kosten boven 50 kilometers	Gym- en zwemvervoer	Totaal
Echt-Susteren	€ 366.428	€ 6.384	€ 3.838	€ -	€ 376.650
Maasgouw	€ 234.932	€ 1.112	€ -	€ -	€ 236.044
Nederweert	€ 178.098	€ 8.628	€ 3.253	€ -	€ 189.979
Roerdalen	€ 211.704	€ 3.766	€ 2.183	€ -	€ 217.654
Roermond	€ 335.563	€ 11.773	€ 7.238	€ 26.636	€ 381.210
Weert	€ 386.302	€ 3.830	€ 3.287	€ -	€ 393.419
TOTAAL	€ 1.713.027	€ 35.492	€ 19.800	€ 26.636	€ 1.794.954

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt
worden in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch of door
fotokopieën, opname, of op enige
andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van
Omnibuzz.

V1.00 - 202504

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00602

Sector: Burger	**Kerkrade,** 28 april 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00602

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb036, inzake zienswijze Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de eerste Begrotingswijziging 2025 GR WOZL/GR WSP Parkstad aan.

In de nota van toelichting, nr. 25TI032, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb036

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- dat aan de gemeente Kerkrade is aangeboden de 1ste Begrotingswijzigingen 2025, Ontwerpbegrotingen 2026 en Meerjarenramingen 2027 - 2029 van de GR WOZL en GR WSP Parkstad voor het geven van een zienswijze;
- dat de gehanteerde begrotingssystematiek van de GR'en structureel leidt tot een aanvankelijk hogere gemeentelijke bijdrage;
- dat vanaf 2027 de meerjarenramingen van de GR'en een gunstiger beeld laten zien dan initieel begroot.

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 25Tl032, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de gezamenlijke commissie d.d. 12 juni 2025

gelet op,

- **programma:** Werk & Inkomen
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet.
- **wetsartikel:** Besluit Begrotingen Verantwoording, diverse artikelen.

besluit:

I. Een negatieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de eerste Begrotingswijziging 2025 GR WOZL;
II. Een negatieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de eerste Begrotingswijziging 2025 GR WSP Parkstad;
III. Een begrotingsbijstelling door te voeren waarbij het verschil vanaf 2027 tot en met 2029 op de
begrotingspost Wsw wordt toegevoegd aan de begrotingspost BUIG;
IV. Kennis te nemen van de jaarrekeningen 2024.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

Gemeente Kerkrade

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl032	**Kerkrade, 28 april 2025**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb036

Onderwerp
GR WOZL en GR WSP Parkstad eerste begrotingswijzigingen 2025, ontwerpbegrotingen 2026, meerjarenramingen 2027 – 2029, én jaarrekeningen 2024.

Beslispunten

I. Een negatieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de eerste Begrotingswijziging 2025 GR WOZL;
II. Een negatieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029, als op de eerste Begrotingswijziging 2025 GR WSP Parkstad;
III. Een begrotingsbijstelling door te voeren waarbij het verschil vanaf 2027 tot en met 2029 op de begrotingspost Wsw wordt verwerkt bij de begroting 2026 van de gemeente;
IV. Kennis te nemen van de jaarrekeningen 2024.

Inleiding
Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan worden gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerking, waarbij een zelfstandige organisatie wordt opgericht die voor verschillende samenwerkende gemeenten taken uitvoert. Deze publiekrechtelijke samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling. We noemen deze zelfstandige organisatie de GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij.
Het gevolg van het overdragen van bevoegdheden naar een publiekrechtelijke samenwerking is dat een gemeentelijk bestuur meer op afstand staat en minder invloed kan uitoefenen dan bij taken in eigen beheer.

Een van de sturingsinstrumenten voor de raad om grip te houden op de GR-en vormt de P&C-cyclus. De gemeenteraad dient inzicht te hebben in de financiën van een Verbonden Partij om daar controle op uit te kunnen oefenen. De Verbonden Partij is verplicht het volgende te doen:

- De kadernota voor het eerstvolgende jaar moet ter kennisname vóór 15 april aan de raad toegezonden worden. In deze kadernota worden de beleidsmatige en financiële kaders geschetst.
- De voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar moet eveneens vóór 15 april ter kennisname aan de raad toegezonden worden. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening. De jaarrekening van de samenwerking laat zien wat het afgelopen jaar in financieel en beleidsmatig opzicht aan de orde is geweest.
  De raad kan hierop geen zienswijze indienen.
- Het samenwerkingsverband moet een ontwerpbegroting aan de raden sturen, voordat deze wordt vastgesteld. De raad heeft hier de wettelijke mogelijkheid om vooraf wensen of bedenkingen kenbaar te maken door het indienen van een zienswijze. De gemeenteraad heeft geen bevoegdheid om de begroting goed te keuren. In de begroting wordt aangegeven welke activiteiten de Verbonden Partij in het volgende begrotingsjaar gaat uitvoeren en wat de bijdrage per gemeente is.

De begroting is daarmee voor de gemeenteraad een belangrijk document om kaders te stellen. Volgens de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen moet de ontwerpbegroting 12 weken, voordat de begroting aan het Algemeen Bestuur (hierna: AB) wordt aangeboden, aan de gemeenteraden worden toegezonden. Gedurende deze 12 weken kunnen de raden een zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur (hierna: DB). Het DB reageert voor vaststelling door het AB schriftelijk én gemotiveerd op de ingediende zienswijzen door de raad. Het AB stelt vervolgens de begroting vast. De begroting moet binnen 2 weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, door de Verbonden Partij aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden. De

uitvoering van de activiteiten is een verantwoordelijkheid van de Verbonden Partij. Hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze nota van toelichting ligt de begroting van de GR WOZL en GR WSP Parkstad voor.
Ten eerste zullen de strategische ontwikkelingen geschetst worden, die volgens de gemeenschappelijke regeling van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken. Verder zijn voor de beoordeling door uw raad van belang de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben op de totale begroting. Tevens betreft dit de financiële gevolgen van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Tot slot is van belang het Totaalbedrag van de Meerjarenraming 2025 Jaarschijf 2026 en het Totaalbedrag van de begroting van de GR en de impact hiervan op onze gemeente.
Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Doelstelling
De raad de gelegenheid te geven zijn zienswijze te geven op de ontwerpbegrotingen 2026, meerjarenramingen 2027 – 2029 en eerste begrotingswijzigingen 2025, zodat deze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het AB van de GR WOZL en GR WSP Parkstad op 26 juni 2025.

Argumenten
Eerste begrotingswijzigingen 2025
De eerste begrotingswijzigingen 2025 van de GR WOZL en de GR WSP Parkstad worden aangeboden vanwege de
volgende redenen:

- De mei- en septembercirculaire 2024 van het Ministerie van BZK;
- De verwachte realisatie van de arbeidsjaren in 2025;
- De verwachte operationele realisatie van de verbonden partijen WOZL Beschut 2.0 en WSP Parkstad Detachering.

Voor 2025 is er nog geen ondernemingsplan opgesteld in afwachting van de beleidsmatige en bestuurlijke standpunten omtrent de toekomstige koers. Derhalve zijn er géén nieuwe ambities opgenomen in de 1ste begrotingswijzigingen ten opzichte van de begroting 2025.

Op hoofdlijnen zijn er de volgende ontwikkelingen bij de begrotingen:

- De mei- en septembercirculaire 2024 van het Ministerie van BZK: deze circulaires hebben voor 2025 een positief effect voor zowel de gemeenten als de GR WOZL. De subsidie per arbeidsjaar stijgt met €2.780 ten opzichte van de originele begroting 2025.
- De verwachte realisatie van de arbeidsjaren in 2025: de verwachte arbeidsjaren zijn voor 2025 met -23,6 bijgesteld ten opzichte van de originele begroting. De uitstroom is gebaseerd op de werkelijk verwachte pensioneringen en 3% overig verloop. In Kerkrade zijn er 7,40 arbeidsjaren minder dan opgenomen in de begroting.
- De verwachte operationele realisatie van de verbonden partij WOZL Beschut 2.0: er wordt voor 2025 een nettoresultaat verwacht dat in lijn ligt met de oorspronkelijke begroting. Per saldo is er voor de gemeente Kerkrade een positief resultaat à €120.344 (lagere bijdrage).
- De verwachte operationele realisatie van de verbonden partij WSP Parkstad Detachering: het begroot verlies is beter dan oorspronkelijk begroot voor 2025. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een beter subsidieresultaat en ten dele tenietgedaan door een slechter operationeel resultaat. Dit resultaat wordt veroorzaakt door een dalende omzet bij een krimpende Sw formatie, hogere ICT kosten door kostenverschuivingen vanuit GR WOZL en inrichtingseisen volgend uit de archiefwetgeving.

Ondanks eerdergenoemde ontwikkelingen en onvermijdelijke financiële veranderingen wordt voorgesteld om een
negatieve zienswijze af te geven op de eerste begrotingswijzigingen van de GR WOZL en GR WSP Parkstad. De gehanteerde begrotingssystematiek van de GR'en leidt structureel tot een aanvankelijk hogere gemeentelijke bijdrage. Met het oog op het naderende ravijnjaar willen wij de GR'en hiermee een signaal geven om kritischer te begroten.

Ontwerpbegrotingen 2026 en meerjarenramingen 2027 – 2029
De ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027 – 2029 sluiten volledig aan op de uitgangspunten zoals deze
zijn opgenomen in de 1ste begrotingswijzigingen 2025. Deze begroting volgt de koers die eerder is vastgesteld door de deelnemende gemeenten en de beleidskaders van Parkstad Limburg 2016-2020. De begroting is
gebaseerd op de nieuwste cao voor Wsw-medewerkers en de gemeentefondsen van 2024. Veranderingen in loonontwikkeling en subsidies kunnen invloed hebben op de resultaten van 2026-2029 en de bijdragen van de
gemeenten. Het betreffen derhalve technische begrotingen. Dit kan zowel positief als negatief uitwerken. In december 2025 wordt er een doorrekening verwacht op basis van de septembercirculaire met daarin de actuele
ontwikkelingen.

Er wordt voorgesteld om een negatieve zienswijze af te geven op de ontwerpbegrotingen en meerjarenramingen
van de GR WOZL en GR WSP Parkstad. Ook hier geldt dat de gehanteerde wijze van begroten leidt tot een aanvankelijk hogere gemeentelijke bijdrage. Met het oog op het naderende ravijnjaar willen wij de GR'en hiermee een signaal geven om kritischer te begroten.

Bezuinigingsopgaven GR'en
Met de oorspronkelijke begroting 2025 en meerjarenraming 2026 – 2028 als vertrekpunt heeft de GR WOZL aan de kostenkant van de begroting 2026 een structurele verlaging van 3,6% gerealiseerd. De GR WSP Parkstad heeft in deze begroting een besparing berekend van 32,1% tegenover de begroting over 2026 die vorig jaar is opgesteld. Deze besparing is aanzienlijk en wordt op hoofdlijnen gerealiseerd door een aantal effecten welke in de voorgaande begroting niet voorzien konden worden. Zo zijn er substantiële stijgingen in de subsidiebedragen als gevolg van een volume-effect (landelijk zijn er minder Sw-medewerkers terwijl het macrobudget gelijk blijft) en onvoorziene compensatie voor het vervallen van het lage inkomensvoordeel (LIV). Daarnaast is door een succesvolle regeling vervroegde uittreding sprake van een lagere bezetting. In de wetenschap dat iedere werkzame Sw-medewerker per saldo geld kost is ook dit een onvoorziene besparing. Dit uit zich tevens in een afname van bijkomende kosten als begeleiding en medisch vervoer. Tot slot is er sprake van tariefverbeteringen die bereikt zijn na de vorige begrotingscyclus die een positief effect hebben op de omzet, hetgeen ook leidt tot kostenbesparing voor de deelnemende gemeenten.

Kanttekeningen
Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. De gemeenschappelijke regelingen zijn in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. Uw gemeenteraad heeft in de zienswijzebrieven ten aanzien van de ontwerpbegrotingen 2025 van alle gemeenschappelijke regelingen al een passage gewijd aan dit uitgangspunt.

De belangrijkste risico's in de begroting zijn de ontwikkeling van lonen, subsidieontwikkelingen en de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (WAADI). De WAADI regelt de voorwaarden waaronder een werkgever arbeidskrachten tegen betaling mag uitlenen. Flexwerkers hebben daarbij recht op dezelfde beloning als
werknemers in een vergelijkbare functie bij de inlener. De verplichting van gelijke beloning zou grote gevolgen
hebben voor de uitvoering van de Wsw. Tot nu toe was de Wsw vrijgesteld van deze verplichting en werd de cao
Wsw gevolgd. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wil deze uitzondering laten vervallen. Dit kan grote gevolgen hebben voor GR WOZL en GR WSP Parkstad, vooral op het gebied van

personeelskosten. Gelet op de politieke onzekerheid is het lastig om de waarschijnlijkheid en de preciezere gevolgen op dit moment in te schatten.

De gemeenschappelijke regelingen WOZL en WSP Parkstad vragen om kritischer te begroten heeft als kanttekening dat dit bepaalde risico's met zich mee kan brengen, met name op het gebied van arbeidsjaren, loonprijs- en subsidieontwikkelingen. Deze onzekerheden kunnen ertoe leiden dat ondanks een aangescherpte begroting, alsnog een aanvullende bijdrage noodzakelijk kan zijn. Tegelijkertijd constateren we op basis van de afgelopen jaren dat de ramingen structureel aan de hoge kant waren, waardoor wij ervan uitgaan dat er nog ruimte is om zonder extra bijdragen tot een reëlere begroting te komen. Het is van belang dat zowel de risico's als de ruimte bekend zijn bij de raad.

Financiën

Jaarrekeningen 2024

De jaarrekeningen 2024 leiden tot een door de gemeente Kerkrade over 2024 terug te ontvangen bedrag van in totaal €852.229 (€646.452 GR WOZL en €205.777 GR WSP Parkstad). Dit komt met name door een beter resultaat van de verbonden partijen én de incidentele subsidie (€613.101) ten behoeve van de doorontwikkeling van de sociaal ontwikkelbedrijven. De gemeenteraad heeft reeds op 12 juni 2024 besloten om de subsidie te alloceren binnen het Participatiebudget[1]. Het overige deel van het resultaat (€239.128 (€852.229 – €613.101)) komt ten goede aan het gemeenteresultaat 2024.

Eerste begrotingswijzigingen 2025

De financiering van de GR WOZL bestaat hoofdzakelijk uit rijkssubsidie, aangevuld met een tekortbijdrage (oftewel eigen financiering) van de deelnemende gemeenten. De rijkssubsidie wordt door het rijk verstrekt aan de gemeenten en conform de huidige afspraken direct doorgeleid naar de GR WOZL. Ten aanzien van de GR WOZL stijgt deze rijkssubsidie met €1.010.968 (voor Kerkrade) ten opzichte van de primaire begroting 2025, waardoor de tekortbijdrage (eigen financiering) van de gemeente Kerkrade daalt met €120.344. Per saldo betekent dit dat de totaalbijdrage van de gemeente Kerkrade aan de GR WOZL stijgt met €890.625 (€1.010.968 - €120.344).

Daartegenover staat dat de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan de GR WSP Parkstad daalt met €461.574 ten opzichte van de primaire begroting 2025. De hogere rijkssubsidie per arbeidsjaar betekent namelijk dat bij de GR WSP Parkstad het resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen beter is dan oorspronkelijk begroot.
Samengevat heeft de eerste begrotingswijziging 2025 GR WOZL en GR WSP Parkstad dus een negatief begrotingsresultaat van €429.051 (€890.625 - €461.574) aan totaalbijdragen voor beide GR'en, te weten:

1. De totaalbijdrage aan GR WOZL stijgt met €890.625,-
2. De totaalbijdrage aan GR WSP daalt met €461.574,-

Ontwerpbegrotingen 2026 en meerjarenramingen 2027 – 2029

Binnen de primaire begroting GR WOZL 2026 bedraagt de totaalbijdrage van Gemeente Kerkrade €16.578.877. Dit is een stijging van €954.330 ten opzichte van de begroting die voor jaarschijf 2026 was opgesteld in de primaire begroting 2025. Deze stijging is een primair gevolg van een stijging in de rijkssubsidie. De rijkssubsidie neemt namelijk toe met €970.548, terwijl de tekortbijdrage (eigen financiering) lichtelijk daalt met €16.218. Binnen de primaire begroting GR WSP 2026 bedraagt de totaalbijdrage van Gemeente Kerkrade €753.584. Dit is een daling van €430.610 ten opzichte van de begroting die eerder voor 2026 was opgesteld. Samen leidt dit tot een toename in de totaalbijdrage van de gemeente Kerkrade aan beide gemeenschappelijke regelingen van €523.720 (€954.330 - €430.610) vergeleken met de begroting die eerder voor 2026 was opgesteld, te weten:

1. De totaalbijdrage aan GR WOZL stijgt met €954.330,-

[1] 24Rb024. Ontwerpbesluit inzake 1ste begrotingswijzigingen 2024, ontwerpbegrotingen 2025, meerjarenramingen 2026 - 2028 én jaarrekeningen 2023 GR WOZL en GR WSP Parkstad.

2. De totaalbijdrage aan GR WSP daalt met €430.610,-

Samengevat hebben de 1ste begrotingswijzigingen 2025, de ontwerpbegrotingen 2026 en de meerjarenramingen
2027-2029 voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

Begroting gemeente Kerkrade					
	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Begroting GR WOZL	17.734.192	16.578.877	15.530.985	14.925.116	13.962.228
Begroting GR WSP	927.883	753.584	551.425	518.678	597.401
Totaal begrotingen GR WOZL en WSP-aandeel gemeente Kerkrade	**18.662.075**	**17.332.461**	**16.082.410**	**15.443.794**	**14.559.629**
Begroting gemeente Kerkrade t.b.v. GR WOZL en GR WSP Parkstad	**18.662.300**	**16.976.200**	**16.976.200**	**16.976.200**	**16.976.200**
Verschil	-225	- 356.261	893.790	1.532.406	2.416.571

Uit de ontwerpbegroting 2026 van WOZL/WSP blijkt dat de totaalbijdrage van de gemeente Kerkrade in 2026 hoger is dan het bedrag dat intern is begroot door de gemeente, wat leidt tot een negatief begrotingsresultaat van €356.261. De wijze waarop WOZL/WSP in het verleden haar begrotingen heeft opgebouwd, doorgaans met ruime marges en een voorzichtige inschatting van risico's, biedt aanleiding om dit resultaat vooralsnog over te nemen in de gemeentelijke begroting.

In de meerjarenramingen van WOZL/WSP is een structurele daling opgenomen, omdat het aantal mensen in de Sw (sociale werkvoorziening) afneemt en er geen Sw medewerkers instromen. Het aantal Sw-medewerkers is een belangrijke factor bij de berekening van de rijksbijdrage voor de Sw. Hierdoor zal de bijdrage aan WOZL/WSP dalen, wat ook zal doorwerken in de hoogte van de algemene uitkering aan de gemeente. Dit heeft gevolgen voor de positieve marge die nu in de tabel is opgenomen. Deze positieve marge ten opzichte van de huidige gemeentelijke begroting moet daarom met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Er wordt voorgesteld om een begrotingsbijstelling door te voeren, waarbij het verschil op de begrotingspost Wsw vanaf 2027 tot en met 2029 wordt verwerkt bij de begroting 2026 van de gemeente.

Communicatie
In een gezamenlijke commissievergadering worden de financiële gevolgen van de begrotingen van de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen inzichtelijk gemaakt.

Burgerparticipatie
De begroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Uitvoering
De begroting 2026 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 20 februari behandeld. De aanbiedingsbrief is ontvangen op 26 februari. De zienswijzetermijn voor deelnemers loopt tot 12 juni 2025. De jaarrekening 2024 is ter kennisname. De vaststelling van de Ontwerpbegroting 2026 door het AB vindt plaats op 26 juni 2025. Na behandeling in de commissie op 12 juni wordt direct de concept zienswijze gedeeld met de GR WOZL en GR WSP Parkstad. Dit is kenbaar gemaakt bij de GR WOZL en GR WSP Parkstad.

Gezondheid en Vitaliteit
SW-bedrijven kennen specifieke uitdagingen op het gebied van de inzetbaarheid (en dus de gezondheid en vitaliteit) van hun werknemers. Werknemers kampen in hogere mate met laaggeletterdheid, psychosociale problematiek en leefstijluitdagingen. GR WOZL heeft - mede gelet hier op - de afgelopen jären veel werk verzet. Zo biedt WOZL taalcursussen aan haar medewerkers aan en is er in samenwerking met de

Kredietbank Limburg een spreekuur ingericht voor medewerkers met (dreigende) schulden en financiële problemen. Deze proactieve aanpak leidt mede tot een verlaging van de druk op de lokale voorzieningen omdat eventuele problemen in een
vroegtijdiger stadium kunnen worden aangepakt en komt de (zowel mentale alsook fysieke) gezondheid en vitaliteit ten goede.

Gemeente Kerkrade

Domein Burger

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
C. Saadan
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

WSP Parkstad
Postbus 330
6400 AH HEERLEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
Nee		25u0004334	

Onderwerp
Zienswijze eerste begrotingswijziging 2025, ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027 – 2029 GR WSP Parkstad

Bijlage(n)
0

Geachte voorzitter,

Ten aanzien van de door u aan onze raad aangeboden eerste begrotingswijziging 2025 en ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling WSP Parkstad wil onze raad een negatieve zienswijze afgeven.

De gehanteerde begrotingssystematiek van de GR leidt structureel tot een aanvankelijk hogere gemeentelijke bijdrage. Met het oog op de naderende ravijnjaren zien wij aanleiding om middels deze zienswijze een signaal af te geven om kritisch naar de begroting te kijken. We willen immers voorkomen dat middelen onnodig beklemd worden binnen de GR en hierdoor achteraf niet ingezet kunnen worden voor andere gemeentelijke prioriteiten.

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij gaan ervanuit dat u oog heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en is ook met de verschillende deelnemende gemeenten gedeeld.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP **Email** gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 045 5676767 **IBAN** NL49 BNGH 0285 0044 84
Telefax 045 5676395 **BIC** BNGHNL2G

Gemeente Kerkrade

Domein Burger

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
C. Saadan
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

WOZL, Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
Postbus 330
6400 AH HEERLEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
Nee		25u0004335	

Onderwerp
Zienswijze eerste begrotingswijziging 2025, ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027 - 2029 GR WOZL

Bijlage(n)
0

Geachte voorzitter,

Ten aanzien van de door u aan onze raad aangeboden eerste begrotingswijziging 2025 en ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg wil onze raad een negatieve zienswijze afgeven.

De gehanteerde begrotingssystematiek van de GR leidt structureel tot een aanvankelijk hogere gemeentelijke bijdrage. Met het oog op de naderende ravijnjaren zien wij aanleiding om middels deze zienswijze een signaal af te geven om kritisch naar de begroting te kijken. We willen immers voorkomen dat middelen onnodig beklemd worden binnen de GR en hierdoor achteraf niet ingezet kunnen worden voor andere gemeentelijke prioriteiten.

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij gaan ervanuit dat u oog heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en is ook met de verschillende deelnemende gemeenten gedeeld.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Gemeenschappelijke Regeling GR WOZL en GR WSP Parkstad

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2025**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2026**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	WOZL: 67.796 WSP: 5.492 **Totaal**: **73.288**	WOZL: -203 WSP: -1.761 **Totaal**: **-1.964**	N.v.t.	N.v.t.	WOZL: 4.466 WSP: N.v.t. **Totaal**: 4.466	N.v.t.	N.v.t.	WOZL: 72.059 WSP: 3.731 **Totaal**: **75.790**	WOZL: 6,29% WSP: -32,07% **Totaal**: **3,41%**
Toelichting		WOZL: -0,30% WSP: -32,07% **Totaal**: **-2,68%**	N.v.t.	N.v.t.	WOZL: 6,59% WSP: N.v.t. **Totaal**: **6,59%**	N.v.t.	N.v.t.		

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade toe met:			356
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:	0	Deze is wel/niet (volledig) gerealiseerd door GR	Impact niet (volledig) realiseren taakstelling	n.v.t.
			Totale impact op begroting Kerkrade	356

Zienswijze vorig jaar	WOZL: Positief WSP: Neutraal

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	De GR WOZL heeft aan de kostenkant van de begroting 2026 een structurele verlaging van 3,6% gerealiseerd. GR WSP Parkstad heeft een verlaging van 32,1% gerealiseerd. De besparing komt o.a. door een vergoeding van het lage-inkomensvoordeel, een verbetering van detacheringstarieven en doordat de vacatures van medewerkers die met pensioen gaan met heroverweging worden ingevuld.	

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

Factsheet

1ste Begrotingswijziging 2025 GR WOZL

Aanleiding

De 1ste begrotingswijziging 2025 van het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (GR WOZL) wordt aangeboden vanwege de volgende redenen:

- *Mei- en septembercirculaire 2024 van het Ministerie van BZK;*
- *De verwachte realisatie van de arbeidsjaren in 2025;*
- *De verwachte operationele realisatie van de verbonden partij WOZL Beschut 2.0.*

Gevolgen mei- en septembercirculaire 2024

De mei- en septembercirculaire 2024 van het Ministerie van BZK hebben een positief effect voor zowel de deelnemende gemeenten als de GR WOZL. De subsidie per arbeidsjaar stijgt met €2.780 ten opzichte van de originele begroting 2025. De positieve effecten worden 1 op 1 doorgegeven aan de uitvoeringsorganisaties GR WSP Parkstad, de Werkmeester en de verbonden partij WOZL Beschut 2.0 hetgeen als gevolg daarvan leidt tot lagere tekortbijdragen van de deelnemende gemeenten.

GR WOZL	begroting 2025	1ste begrotings wijziging 2025	verschil
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	-€2.047.000	-€1.555.000	€492.000
Arbeidsjaren Wsw	1992,21	1968,65	-23,56

Beschut 2.0	begroting 2025	1ste begrotings wijziging 2025	verschil
Nettoresultaat	-€2.874.000	-€3.047.000	-€173.000
Operationeel resultaat	-€2.538.000	-€2.665.000	-€127.000
Gemiddelde toegevoegde waarde per fte	€2.753	€2.314	-€439
Ziekteverzuim	20%	20%	0%

Toelichting op de arbeidsjaren

De 1ste begrotingswijziging 2025 is gebaseerd op gemiddeld 1.968,65 arbeidsjaren (AJ). Dit is 23,56 minder dan in de begroting 2025. Het verwachte verloop in arbeidsjaren is gebaseerd op de medewerkers uit dienst in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en een aanname van overig verloop zoals ziek uit dienst en overlijden (3%).

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	**2025 begroting**	**2025 1ste begrotings-wijziging**	**verschil**
Beekdaelen	*105,62*	*101,16*	*-4,46*
Brunssum	*249,61*	*246,44*	*-3,18*
Gulpen-Wittem	*48,10*	*46,28*	*-1,82*
Heerlen	*706,21*	*702,84*	*-3,37*
Kerkrade	*464,79*	*457,40*	*-7,40*
Landgraaf	*257,88*	*258,64*	*0,76*
Simpelveld	*51,44*	*50,46*	*-0,98*
Vaals	*42,71*	*42,82*	*0,11*
Valkenburg	*38,75*	*36,02*	*-2,73*
Voerendaal	*27,09*	*26,60*	*-0,48*
Totaal	***1.992,21***	***1.968,65***	***-23,56***
Financiële gegevens			
Rijkssubsidie per arbeidsjaar	*€ 35.209*	*€ 37.989*	*€ 2.780*

Toelichting op het financiële resultaat

In onderstaande tabel worden de financiële afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting per begrotingslijn toegelicht waarbij negatieve resultaateffecten worden geduid met een min-bedrag.

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop GR WOZL 1ste begrotingswijziging 2025		
Resultaat cf. begroting 2025		**-2.047**
beter resultaat in de bedrijfsvoering	286	
Beter resultaat uitvoering Wsw	395	
slechter netto resulaat verbonden partijen	-173	
slechter resultaat personeelskosten Wsw	-15	
		492
Resultaat voor financiering en alg. dekkingsmiddelen cf. 1ste begr. wijz. 2025		**-1.555**

Bijdragen deelnemende gemeenten

De in de 1ste begrotingswijziging verwachte financiële resultaten worden op de volgende wijze verrekend met de deelnemende gemeenten:

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten 1ste begr. wijz. 2025

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	uitvoering Wsw	resultaat Beschut 2.0	totaal financiering	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	subsidie	totaal bijdragen
Beekdaelen	16.788	-96.500	160.627	**80.916**	-	3.842.829	**3.923.745**
Brunssum	39.967	-229.730	382.394	**192.631**	-	9.361.890	**9.554.522**
Gulpen-Wittem	7.434	-42.732	71.130	**35.832**	42.135	1.758.067	**1.836.034**
Heerlen	112.361	-645.852	1.075.046	**541.555**	-	26.700.146	**27.241.701**
Kerkrade	74.320	-427.190	711.074	**358.204**	-	17.375.988	**17.734.192**
Landgraaf	42.305	-243.168	404.762	**203.899**	-	9.825.404	**10.029.303**
Simpelveld	8.157	-46.887	78.046	**39.316**	-	1.916.962	**1.956.278**
Vaals	6.807	-39.129	65.132	**32.810**	38.582	1.626.868	**1.698.260**
Valkenburg	5.873	-33.760	56.195	**28.308**	33.288	1.368.289	**1.429.885**
Voerendaal	4.452	-25.589	42.594	**21.457**	-	1.010.612	**1.032.068**
totaal	**318.465**	**-1.830.536**	**3.047.000**	**1.534.930**	**114.005**	**74.787.055**	**76.435.989**

Risico's

Loonprijsontwikkeling 2025

Subsidieontwikkeling

Terugstroom van Detachering naar Beschut 2.0

Aantal arbeidsjaren

Indexeringen

1ste Begrotingswijziging 2025

GR WOZL

wozl

1ste Begrotingswijziging 2025 GR WOZL

Goedgekeurd door het Algemeen Bestuur d.d. 12 december 2024.

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 24 april 2025.

De Algemeen directeur/ Secretaris	**De voorzitter**
F. Dijk	M.E.E. de Beer

Leeswijzer

Bekijk je dit plan digitaal?
Dan kun je hier navigeren

Hier kun je zien in welk
hoofdstuk je bent

Download onze app

Samenvatting

De begroting 2025 is door het Algemeen Bestuur op 27 juni 2025 vastgesteld. De 1ste begrotingswijziging 2025 van het Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (GR WOZL) wordt aangeboden vanwege de volgende redenen:

- ***Mei- en septembercirculaire 2024 van het Ministerie van BZK;***
- ***De verwachte realisatie van de arbeidsjaren in 2025;***
- ***De verwachte operationele realisatie van de verbonden partij WOZL Beschut 2.0.***

Het tekort voor financiering en algemene dekkingsmiddelen is in de begroting 2025 gesteld op -€2.047.000. In de 1ste begrotingswijziging 2025 wordt een tekort voor financiering en algemene dekkingsmiddelen verwacht van -€1.555.000 en is daarmee €492.000 beter dan begroot.

In 2024 is door het Ministerie van BZK de mei- en septembercirculaire 2024 gepubliceerd. Deze circulaires hebben voor 2025 een positief effect voor zowel de deelnemende gemeenten als de GR WOZL. De subsidie per arbeidsjaar stijgt met €2.780 ten opzichte van de originele begroting 2025 (zie ook de toelichting bij Hoofdstuk 3, Mei- en septembercirculaire 2025). De rijkssubsidie wordt doorgegeven aan de uitvoeringsorganisaties WSP Parkstad Detachering B.V., de Werkmeester en de verbonden partij WOZL Beschut 2.0 B.V.

In de 1ste begrotingswijziging is voor 2025 kritisch gekeken naar de verwachte uitstroom van Sw-medewerkers. Hierbij is de uitstroom gebaseerd op de werkelijk verwachte pensioneringen en 3% overig verloop. De verwachte arbeidsjaren zijn voor 2025 met -23,6 bijgesteld ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Dit als gevolg van de werkelijk verwachte arbeidsjaren over 2025 die door een hogere uitstroom aanzienlijk lager zijn dan oorspronkelijk in de meerjarenraming als uitgangspunt aangenomen.

Voor de uitvoeringsorganisatie WOZL Beschut 2.0 B.V. wordt voor 2025 een nettoresultaat verwacht dat in lijn ligt met de oorspronkelijke begroting. De hogere subsidie wordt nagenoeg volledig benut ter dekking van de hogere personele kosten als gevolg van cao-effecten (stijging van lonen en reiskostenvergoeding).

In afwachting van nieuwe beleidskaders heeft WSP Parkstad/WOZL nog geen nieuw ondernemingsplan opgesteld voor 2025. Daarom zijn géén nieuwe ambities opgenomen in deze 1ste begrotingswijziging ten opzichte van de begroting 2025.

Fred Dijk
Algemeen directeur / Secretaris

Inhoud

1 KPI's 6

2 Verloop van de arbeids-jaren Wsw 7

3 Meicirculaire 2024 8

4 Finance 9

5 Beschut 2.0 12

6 Beïnvloedbare factoren 14

7 Risico-analyse 15

7 Bijlagen 17

naar vorige pagina

naar volgende pagina

naar inhoudsopgave

1 KPI's

GR WOZL	begroting 2025	1ste begrotingswijziging 2025	Verschil
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen (incl. incidentele baten)	-€2.047.000	-€1.555.000	€492.000
Arbeidsjaren Wsw	1992,21	1968,65	-23,56

Beschut 2.0	begroting 2025	1ste begrotingswijziging 2025	Verschil
Nettoresultaat	-€2.874.000	-€3.047.000	-€173.000
Operationeel resultaat	-€2.538.000	-€2.665.000	-€127.000
Gemiddelde toegevoegde waarde per fte	€2.753	€2.314	-€439
Ziekteverzuim	20%	20%	0%

Figuur 1: KPI´s

2 Verloop van de arbeidsjaren Wsw

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	2025 begroting	2025 1ste begrotings-wijziging	verschil
Regulier	*1.848,42*	*1.780,64*	*-67,78*
Begeleid werken	*69,21*	*67,05*	*-2,17*
Beschut werken	*69,62*	*72,52*	*2,89*
RVU	*4,97*	*48,44*	*43,48*
Totaal	***1.992,21***	***1.968,65***	***-23,56***

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	2025 begroting	2025 1ste begrotings-wijziging	verschil
Beekdaelen	*105,62*	*101,16*	*-4,46*
Brunssum	*249,61*	*246,44*	*-3,18*
Gulpen-Wittem	*48,10*	*46,28*	*-1,82*
Heerlen	*706,21*	*702,84*	*-3,37*
Kerkrade	*464,79*	*457,40*	*-7,40*
Landgraaf	*257,88*	*258,64*	*0,76*
Simpelveld	*51,44*	*50,46*	*-0,98*
Vaals	*42,71*	*42,82*	*0,11*
Valkenburg	*38,75*	*36,02*	*-2,73*
Voerendaal	*27,09*	*26,60*	*-0,48*
Totaal	***1.992,21***	***1.968,65***	***-23,56***
Financiële gegevens			
Rijkssubsidie per arbeidsjaar	*€ 35.209*	*€ 37.989*	*€ 2.780*

Figuur 2: Aantal Sw-medewerkers in arbeidsjaren

Het aantal medewerkers bij de verbonden partijen heeft betrekking op de geplaatste medewerkers bij uitvoeringsorganisaties GR WSP Parkstad en WOZL Beschut 2.0 B.V. Het aantal medewerkers begeleid werken betreft medewerkers met een Wsw-indicatie werkzaam onder contract van reguliere werkgevers. GR WOZL ontvangt hiervoor de rijkssubsidie en betaalt deze naar rato van de arbeidshandicap door aan de werkgever.

Het aantal medewerkers bij Beschut werken heeft betrekking op de geplaatste medewerkers bij de uitvoeringsorganisaties Relim en de Werkmeester.

De 1ste begrotingswijziging 2025 is gebaseerd op gemiddeld 1.968,65 arbeidsjaren (AJ). Dit is 23,56 minder dan in de begroting 2025.

Het verwachte verloop in arbeidsjaren is gebaseerd op de medewerkers uit dienst in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en een aanname van overig verloop zoals langdurig ziek, uit dienst en overlijden.

3 Mei- en septembercirculaire 2024

In de initiële begroting 2025 is het subsidiebedrag gebaseerd op de mei- en septembercirculaire van 2023. In 2024 heeft het Ministerie van BZK een mei- en septembercirculaire gepubliceerd dat een positief effect heeft op het subsidiebedrag.

Het subsidiebedrag per arbeidsjaar bedraagt in de begroting 2025 €35.209. In de 1ste begrotingswijziging 2025 wordt dit bedrag €37.989 per arbeidsjaar. Deze verhoging bestaat voor €2.163 uit de compensatie van de stijgende lonen (LPO) en voor €377 wordt er rekening gehouden met een snellere verwachte uitstroom van Wsw-ers. Daarnaast is er in de septembercirculaire een toevoeging ten bedrage van €240 opgenomen ter compensatie voor het vervallen van het Lage Inkomens Voordeel (LIV).

Subsidie ontwikkeling per arbeidsjaar	2025
1ste begrotingswijziging 2025	
Cf. begroting 2025	€35.209
Indexering LPO	€2.163
Minder arbeidsjaren	€377
Compensatie vervallen Lage Inkomens Voordeel (LIV)	€240
	€2.780
Subsidiebedrag cf. 1ste begrotingswijziging 2025	€37.989

Figuur 3: Subsidie ontwikkeling per AJ

4 Finance

GR WOZL

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	begroting 2025	1ste begrotings-wijziging 2025	Verschil
Bedrijfsvoering (overhead)			
baten	98	102	4
lasten	-702	-421	281
	-604	-318	286
Uitvoering Wsw			
baten	70.144	74.787	4.643
lasten	-68.708	-72.957	-4.249
	1.436	1.831	395
Beschut 2.0			
baten	-	-	-
lasten	-2.874	-3.047	-173
	-2.874	-3.047	-173
Personeelskosten Wsw			
baten	76.804	78.701	1.897
lasten	-76.809	-78.721	-1.912
	-5	-20	-15
Uitvoering Wsw heuvellandgemeenten in GR WSP Parkstad			
baten	244	114	-130
lasten	-244	-114	130
	-	-	-
Incidentele baten en lasten			
baten	-		-
lasten	-	-	-
	-	-	-
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	**-2.047**	**-1.555**	**492**

Figuur 4: Overzicht van baten en lasten GR WOZL 1/2

GR WOZL

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	begroting 2025	1ste begrotings-wijziging 2025	Verschil
Financiering en alg. dekkingsmiddelen			
Bedrijfsvoering	604	318	-286
Uitvoering Wsw	-1.436	-1.831	-395
Beschut 2.0	2.874	3.047	173
	2.042	1.535	-507
Vennootschapsbelasting	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	-5	-20	-
Gerealiseerd saldo van baten en laste	**-5**	**-20**	**-15**
Mutaties in reserves	5	20	15
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**

Figuur 5: Overzicht van baten en lasten GR WOZL 2/2

Toelichting op het overzicht baten en lasten

In de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt het resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen €1.555.000 negatief. Dat is €492.000 beter dan in de begroting 2025 is aangegeven.

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop GR WOZL 1ste begrotingswijziging 2025		
Resultaat cf. begroting 2025		**-2.047**
beter resultaat in de bedrijfsvoering	286	
Beter resultaat uitvoering Wsw	395	
slechter netto resulaat verbonden partijen	-173	
slechter resultaat personeelskosten Wsw	-15	
		492
Resultaat voor financiering en alg. dekkingsmiddelen cf. 1ste begr. wijz. 2025		**-1.555**

Figuur 6: Resultaatverloop GR WOZL

Bedrijfsvoering

In figuur 7 worden de baten en lasten weergegeven voor de bedrijfsvoering.

Het saldo van de bedrijfsvoering bedraagt €318.000 negatief. Dit is €286.000 beter dan in de begroting 2025 is vermeld. De oorzaak van dit verschil is grotendeels te verklaren door een herrubricering in de personeelskosten m.b.t. het personeel op het gebied van archief- en informatiebeheer. Deze lasten worden vanaf 2025 geheel ondergebracht in de verbonden partijen

Specificatie baten en lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

	2025		
	begroting	**1ste begr. wijz.**	verschil
Baten			
Dekking uitvoeringskosten WOZL	98	**102**	4
Totaal	98	**102**	4
Lasten			
Personeelskosten	-578	**-273**	304
Organisatiekosten	-82	**-82**	0
Accountants- en advieskosten	-33	**-43**	-10
Rente en financieringskosten	-9	**-23**	-13
Totaal	-702	**-421**	281
Saldo van baten en lasten	-604	**-318**	286

Figuur 7: Overzicht baten en lasten bedrijfsvoering

Uitvoering Wsw

In de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt het resultaat €1.831.000 positief. Dit is €395.000 beter dan in de begroting 2025 is opgenomen.

Rijksbedragen

De positieve effecten van de mei- en september circulaire 2024 zijn opgenomen in de 1ste begrotingswijziging 2025. Dit leidt tot een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten van €4.643.000.

Specificatie baten

	2025		
	begroting	**1ste begr. wijz.**	verschil
Aantal AJ	1.992,21	**1.968,65**	-23,56
Subsidie per AJ (x €1) *	35.209	**37.989**	2.780
Totaal rijksbijdragen (x €1.000)	70.144	**74.787**	4.643

Figuur 8: Overzicht rijksbedragen

Lasten

De lasten stijgen ten opzichte van de begroting 2025 met €4.249.000. Dit verschil bestaat voornamelijk uit een prijsverschil als gevolg van de hogere bijdrage die wordt doorbetaald aan de uitvoeringsorganisaties.

Specificatie lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

	2025		
	begroting	**1ste begr. wijz.**	verschil
Regulier	-64.628	**-67.209**	-2.580
Begeleid werken	-1.246	**-1.207**	39
Beschut werken	-2.585	**-2.883**	-298
RVU	-151	**-1.559**	-1.408
Uitvoeringskosten	-98	**-98**	-1
Totaal	-68.708	**-72.957**	-4.249

Figuur 9: Specifiactie lasten

Beschut 2.0

Voor geheel 2025 wordt in de 1ste begrotingswijziging 2025 een nettoresultaat verwacht dat €173.000 slechter is dan vermeld in de begroting 2025. Dit resultaat bestaat uit een operationeel resultaat dat €127.000 slechter is en een subsidieresultaat dat €46.000 slechter is dan de begroting 2025.

Voor de toelichting op het resultaat wordt verwezen naar de Toelichting Beschut 2.0.

Personeelskosten Wsw

De personeelskosten stijgen ten opzichte van de begroting met 1.912.000. Dit verschil is grotendeels te verklaren doordat er een verschuiving heeft plaatsgevonden in het aantal fte van verbonden partijen naar de RVU. Daarnaast stijgen de loonkosten als gevolg van de cao-stijging. In onderstaande tabel zijn de kosten per groep weergegeven:

Specificatie lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

	2025		
	begroting	**1ste begr. wijz.**	verschil
Loonkosten WSP/Deta	-66.127	**-65.148**	979
Loonkosten Beschut 2.0	-7.546	**-8.810**	-1.264
Overige personeelskosten Wsw	-1.333	**-1.332**	1
Loonkosten Relim	-1.649	**-1.874**	-225
Loonkosten RVU	-149	**-1.538**	-1.389
Kosten ASB	-5	**-20**	-15
Totaal	-76.809	**-78.721**	-1.912

Figuur 10: Personeelskosten per uitvoeringsorg.

Uitvoering Wsw Heuvellandgemeenten in GR WSP Parkstad

Het tekort in de bedrijfsvoering en de verbonden partijen van de GR WSP Parkstad wordt via de GR WOZL in rekening gebracht bij de Heuvellandgemeenten.

Incidentele baten en lasten

De verwachting voor 2025 is dat er geen incidentele baten en lasten zullen plaatsvinden.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen (incl. reserves)

De tekorten bij de GR WOZL worden volledig gedekt door een bijdragen van de deelnemende gemeenten.

In de volgende tabel worden de baten per rubriek weergegeven:

Financiering- en algemene dekkingsmiddelen *(bedragen x € 1.000,-)*

	2025		
	begroting	**begr. wijz.**	verschil
Bedrijfsvoering	604	**318**	-286
Uitvoering Wsw	-1.436	**-1.831**	-395
Beschut 2.0	2.874	**3.047**	173
Mutaties in reserve	5	**20**	15
Totaal	2.047	**1.555**	-492

Figuur 11: Overzicht baten per rubriek

Vennootschapsbelasting

De activiteiten binnen de GR WOZL zijn vrijgesteld van de vennootschapsbelasting en is derhalve nihil.

Onvoorzien

De verwachting voor 2025 is dat er geen onvoorziene activiteiten zullen plaatsvinden.

Mutaties in reserve

De verwachting voor 2025 is dat er een mutatie zal plaatsvinden van €20.000. Dit bestaat uit een onttrekking uit de reserve om het uitbetaalde verlof van de oude groep ASB te financieren.

Gerealiseerd resultaat

De verwachting voor 2025 is dat het gerealiseerd resultaat nihil zal zijn.

5 Beschut 2.0

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	1ste begrotings wijziging 2025	begroting 2025	verschil
Omzetwaarde	500	551	-51
Verbruik grondstoffen, inhuur, uitbesteed	0	0	0
Toegevoegde waarde	**500**	**551**	**-51**
Personeelskosten			
Lonen n-SW	-888	-872	-16
Opleidingen	0	0	0
Inhuur derden	0	0	0
Overige personeelskosten SW	-649	-543	-106
Overige personeelskosten n-SW	0	0	0
personele kosten SW	*-649*	*-543*	-106
personele kosten n-SW	*-888*	*-872*	-16
Totaal Personeelskosten	**-1.537**	**-1.415**	**-122**
Totaal Bedrijfskosten	**-1.628**	**-1.674**	**46**
Operationeel resultaat	***-2.665***	***-2.538***	***-127***
Lonen SW	-8.810	-7.606	-1.204
Rijkssubsidie SW	8.428	7.270	1.158
Subsidieresultaat	***-382***	***-336***	***-46***
Netto resultaat	**-3.047**	**-2.874**	**-173**
Aantal FTE Wsw	216,06	200,11	15,95
Aantal FTE N-Wsw	12,25	12,25	0,00
Aantal AJ Wsw	223,29	207,92	15,37

Figuur 12: Financieel overzicht verbonden partij Beschut 2.0

Toelichting Beschut 2.0

Financieel resultaat

Het financiële resultaat is naar verwachting €173.000 slechter dan de 1ste begrotingswijziging. Dit met name het gevolg van:

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop verbonden partijen cf. 1ste begrotingswijziging 2025		
Resultaat verbonden partijen cf. begroting 2025		**-2.874**
Lagere omzetwaarde	-51	
Hogere personele kosten niet- Sw	-16	
Hogere personele kosten Sw	-106	
Lagere bedrijfskosten	46	
Lager subsidieresultaat	-46	
		-173
Resultaat verbonden partijen cf. 1ste begrotingswijziging 2025		**-3.047**

Figuur 13: Financieel overzicht verbonden partij Beschut 2.0

Omzetwaarde en brutomarge

De omzet is in de 1ste begrotingswijziging €51.000 lager dan in de begroting 2025 i.v.m. het wegvallen van een grote opdrachtgever en het automatiseren van werkzaamheden door opdrachtgevers. Er is nog onvoldoende zekerheid of hiervoor vervangende werkzaamheden kunnen worden binnengehaald.

Personeelskosten

De overige personeelskosten vallen hoger uit door de cao n-Sw voor €16.000 en doordat er door de hogere overige personeelskosten Sw voor €106.000 als gevolg van de hogere bezetting en omdat er rekening is gehouden met prijsstijgingen en hogere uitbetalingen van verlof bij ontslag.

Bedrijfskosten

Voor de bedrijfskosten worden eveneens prijsstijgingen verwacht, maar de energielasten vallen naar verwachting lager uit, waardoor uiteindelijk een besparing van €46.000 op de overige bedrijfskosten wordt verwacht.

Operationeel resultaat

Het operationeel resultaat bedraagt €2.665.000. Dit is €127.000 slechter dan is opgenomen in de begroting 2025.

Subsidieresultaat

De bezetting Sw is 15,95 fte hoger dan begroot met name door een hogere terugstroom naar Beschut 2.0 vanuit detacheringsplekken. Door de opgenomen cao-stijging per 1 januari 2025 en de hogere bezetting stijgen de lonen Sw. De rijkssubsidie stijgt als gevolg van de aangepaste subsidiebedragen uit de meicirculaire, waardoor het subsidieresultaat met €46.000 daalt.

Ziekteverzuim

Ten aanzien van het ziekteverzuim kent Beschut 2.0 de target van maximaal 20%.

Nettoresultaat

Voor 2025 wordt in de 1ste begrotingswijziging een nettoresultaat verwacht dat €173.000 slechter is dan is opgenomen in de begroting 2025. Dit bestaat uit een slechter operationeel resultaat van €127.000 en een slechter subsidieresultaat van €46.000.

6 Beïnvloedbare factoren

In onderstaand overzicht zijn de beïnvloedbare factoren op het tekort van de GR WOZL en het operationeel resultaat van Beschut 2.0 opgenomen. Als gevolg van het ontbreken van een nieuw Ondernemingsplan 2025 zijn deze ongewijzigd ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.

Kandidaat duurzaam naar Werk

- *Stimuleren duurzame inzetbaarheid Sw-medewerkers door middels diverse maatregelen te investeren in vitaliteit.*
- *Adequate begeleiding voor Sw en PW met een optimale verbinding naar maatschappelijk werk.*

Voorzien in werkgeversbehoefte

- *Acquisitiegesprek bestaande en nieuwe klanten, van accountmanagersperspectief naar werkgeversadviseur.*
- *Verhogen MVO-bereidheid bij werkgevers met behulp van gerichte communicatie met een treffende verhaallijn.*

Beheersen uitvoeringskosten

- *Binnenhalen passend werk voor de interne werkplaatsen tegen zo hoog mogelijke tarieven.*
- *Uitvoeren van duurzame investeringen met een gunstige terugverdientijd.*
- *Voorkomen van een oplopend ziekteverzuim bij een ouder wordende populatie.*

Figuur 14: Beïnvloedbare factoren 1ste begr. wijz.2025

7 Risico-analyse

In de onderstaande tabel is de status van de risico's, zoals in de 1ste begrotingswijziging 2025 mee rekening is gehouden, nader toegelicht.

Risico in begroting	Toelichting op risico
Loonprijsontwikkeling	In de 1ste begrotingswijziging 2025 is rekening gehouden met de subsidiebedragen conform de mei- en septembercirculaire 2024. Hierin is een LPO toegekend voor 2024 ad 6,08%. Tevens is in de septembercirculaire een compensatie toegezegd voor het wegvallen van het lage inkomen voordeel (LIV) ter hoogte van €240 per arbeidsjaar. In de 1ste begrotingswijziging is voor de Sw-medewerkers rekening gehouden met een cao-stijging van 3,5%. Ten tijde van het opstellen van deze 1ste begrotingswijziging is dit percentage echter nog niet definitief vastgesteld waardoor dit een risico van afwijking kent (positief of negatief). Voor niet Sw-medewerkers loopt de cao nog t/m maart 2025 en is nog geen zicht op een nieuwe onderhandelingsakkoord. Daarom is in de 1ste begrotingswijziging geen rekening gehouden met een stijging van als gevolg van cao-effecten. Gelet op het naar verhouding lage aandeel van de niet Sw-lonen in de totale kostenstructuur van GR WOZL en WSP Parkstad is dit risico naar verwachting relatief laag te noemen. Uiteraard is wel rekening gehouden met de reguliere stijging van de loonperiodieken. De LPO 2025 is nog niet door het Ministerie van BZK vastgesteld. Deze zal pas worden vastgesteld in de meicirculaire 2025.
Subsidieontwikkelingen	Ten tijde van het opstellen van deze 1ste begrotingswijziging is nog geen zicht op de verwachtte LPO 2025 en de hieruit voortvloeiende subsidieontwikkeling. Volgend uit bestuurlijke besluitvorming wordt in de begrotingen van GR WOZL en GR WSP Parkstad géén voorschot genomen op niet bekend zijnde positieve of negatieve ontwikkelingen zonder dat hierover een betrouwbare verwachting is uit te spreken. Dit is op het moment van opstellen van de begroting een niet te kwantificeren risico/kans voor het subsidieresultaat welke door de GR WOZL/GR WSP Parkstad niet is te beïnvloeden. Op basis van de positieve effecten in de afgelopen jaren is de verwachting dat dit een positief effect zal hebben en dus als kans gezien kan worden. Zekerheid hierover (incl. de hoogte van het effect) ontstaat echter pas bij publicatie van de mei- en septembercirculaire 2025.
Terugstroom van Detachering naar Beschut 2.0	In de 1ste begrotingswijziging 2025 is er rekening gehouden met een terugstroom naar Beschut 2.0 vanuit Detachering van 10 fte. Er is sprake van toenemende fysieke en/of psychische klachten van medewerkers waardoor zij zijn aangewezen op de beschutte werkomgeving. De verwachting is dat de terugstroom naar Beschut 2.0 in ieder geval niet zal afnemen. Mogelijk zal gedurende het jaar blijken dat plaatsing binnen de Beschut 2.0 omgeving voor meer medewerkers noodzakelijk is dan verwacht. Het financiële risico per extra fte is naar verwachting beperkt zolang dit binnen de bestaande voorziening geabsorbeerd kan worden (max circa €5.000 per fte).

Figuur 15: Risico-analyse 1ste begr. wijz.2024 1/2

Risico in begroting	Toelichting op risico
Aantal arbeidsjaren	In de bepaling van het aantal arbeidsjaren wordt uitgegaan van de werkelijk verwachte pensioendata en een overige uitstroom van 3% als gevolg van met name ziek uit dienst en overlijden. Dit percentage is een verwachting op basis van historische uitstroom. De werkelijke, overige uitstroom kan hiervan in zowel positieve als negatieve zin afwijken. Dit is voor WOZL/WSP Parkstad een niet te beïnvloeden risico.
Indexeringen	WSP Parkstad werd net als alle ondernemingen in Nederland de laatste jaren geconfronteerd met hoge kostenstijgingen als gevolg van inflatie en de ontwikkeling van indexcijfers als gevolg hiervan. Hoewel de indexeringen in 2024 grotendeels gedempt zijn bestaat er een zekere mate van onzekerheid bij een onrustige economie als gevolg van (inter)nationele conflicten en politieke en economische instabiliteit. Daarom vormen deze nog steeds een risico voor de kosten in 2025. In deze 1ste begrotingswijziging is in de bedrijfskosten naar best mogelijk inzicht rekening gehouden met indexeringen van leveranciers (bijvoorbeeld huur, onderhoud en energie).

Figuur 16: Risico-analyse 1ste begr. wijz.2025 2/2

8 Bijlagen

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2025

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	uitvoering Wsw	resultaat Beschut 2.0	totaal financiering	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	subsidie	totaal bijdragen
Beekdaelen	32.768	-77.889	155.892	**110.771**	-	3.718.723	**3.829.494**
Brunssum	75.877	-180.359	360.983	**256.500**	-	8.788.757	**9.045.257**
Gulpen-Wittem	14.466	-34.384	68.819	**48.900**	90.692	1.693.614	**1.833.207**
Heerlen	211.845	-503.553	1.007.842	**716.134**	-	24.864.668	**25.580.802**
Kerkrade	141.563	-336.493	673.478	**478.548**	-	16.365.020	**16.843.569**
Landgraaf	79.074	-187.959	376.192	**267.308**	-	9.079.798	**9.347.106**
Simpelveld	15.573	-37.016	74.086	**52.642**	-	1.811.324	**1.863.967**
Vaals	12.721	-30.237	60.518	**43.001**	79.752	1.503.842	**1.626.595**
Valkenburg	11.809	-28.071	56.183	**39.921**	74.039	1.364.434	**1.478.395**
Voerendaal	8.409	-19.989	40.007	**28.427**	-	953.666	**982.093**
totaal	**604.103**	**-1.435.949**	**2.874.000**	**2.042.156**	**244.484**	**70.143.846**	**72.430.486**

Figuur 17: Totale bijdragen deelnemende gemeenten cf. begroting 2025

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten 1ste begr. wijz. 2025

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	uitvoering Wsw	resultaat Beschut 2.0	totaal financiering	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	subsidie	totaal bijdragen
Beekdaelen	16.788	-96.500	160.627	**80.916**	-	3.842.829	**3.923.745**
Brunssum	39.967	-229.730	382.394	**192.631**	-	9.361.890	**9.554.522**
Gulpen-Wittem	7.434	-42.732	71.130	**35.832**	42.135	1.758.067	**1.836.034**
Heerlen	112.361	-645.852	1.075.046	**541.555**	-	26.700.146	**27.241.701**
Kerkrade	74.320	-427.190	711.074	**358.204**	-	17.375.988	**17.734.192**
Landgraaf	42.305	-243.168	404.762	**203.899**	-	9.825.404	**10.029.303**
Simpelveld	8.157	-46.887	78.046	**39.316**	-	1.916.962	**1.956.278**
Vaals	6.807	-39.129	65.132	**32.810**	38.582	1.626.868	**1.698.260**
Valkenburg	5.873	-33.760	56.195	**28.308**	33.288	1.368.289	**1.429.885**
Voerendaal	4.452	-25.589	42.594	**21.457**	-	1.010.612	**1.032.068**
totaal	**318.465**	**-1.830.536**	**3.047.000**	**1.534.930**	**114.005**	**74.787.055**	**76.435.989**

Figuur 18: Totale bijdragen deelnemende gemeenten cf. 1ste begr. wijz.2025

Verschil in bijdragen GR WOZL begroting -/- 1ste begrotingswijziging							
Deelnemende gemeente	**bedrijfs-voering**	**uitvoering Wsw**	**resultaat Beschut 2.0**	**totaal financiering**	**Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP**	**subsidie**	**totaal bijdragen**
Beekdaelen	-15.980	-18.610	4.735	**-29.855**	0	124.106	**94.251**
Brunssum	-35.910	-49.370	21.411	**-63.869**	0	573.133	**509.264**
Gulpen-Wittem	-7.031	-8.348	2.311	**-13.069**	-48.557	64.453	**2.827**
Heerlen	-99.483	-142.299	67.204	**-174.579**	0	1.835.478	**1.660.899**
Kerkrade	-67.243	-90.697	37.596	**-120.344**	0	1.010.968	**890.625**
Landgraaf	-36.769	-55.209	28.570	**-63.408**	0	745.606	**682.197**
Simpelveld	-7.415	-9.872	3.960	**-13.327**	0	105.638	**92.311**
Vaals	-5.913	-8.892	4.614	**-10.191**	-41.170	123.026	**71.664**
Valkenburg	-5.936	-5.689	12	**-11.613**	-40.751	3.855	**-48.510**
Voerendaal	-3.957	-5.600	2.587	**-6.970**	0	56.946	**49.975**
totaal	**-285.639**	**-394.587**	**173.000**	**-507.225**	**-130.477**	**4.643.209**	**4.005.506**

Figuur 19: Verschil bijdragen deelnemende gemeenten voor geheel 2025

Deelnemende gemeenten	Stand per einde maand												Gem.
	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	2025
Beekdaelen	108,26	106,99	106,21	105,94	103,67	103,40	101,13	98,00	96,23	94,95	94,68	94,41	101,16
Brunssum	257,72	252,08	250,43	249,78	249,14	245,49	244,85	243,64	243,00	241,35	240,71	239,06	246,44
Gulpen-Wittem	47,94	46,82	46,70	46,58	46,46	46,34	46,22	46,10	45,98	45,86	45,74	44,62	46,28
Heerlen	722,59	716,87	714,05	711,24	709,42	706,61	700,79	697,97	695,16	691,44	687,13	680,81	702,84
Kerkrade	476,74	475,54	473,84	470,64	465,54	461,22	456,52	451,82	448,34	442,64	435,55	430,35	457,40
Landgraaf	272,80	268,44	267,08	264,40	261,71	260,23	256,54	254,86	252,18	250,49	248,81	246,13	258,64
Simpelveld	52,60	51,47	51,34	51,20	51,07	50,94	50,81	49,68	49,55	49,41	48,80	48,66	50,46
Vaals	43,90	43,79	43,68	43,57	42,96	42,85	42,74	42,63	42,52	42,41	41,50	41,39	42,82
Valkenburg aan de Geul	37,87	37,78	37,68	37,59	35,49	35,40	35,30	35,21	35,11	35,02	34,92	34,83	36,02
Voerendaal	28,71	28,63	28,56	28,49	28,42	26,35	25,28	25,20	25,13	25,06	24,99	24,42	26,60
Totaal	**2.049,12**	**2.028,39**	**2.019,57**	**2.009,43**	**1.993,88**	**1.978,82**	**1.960,17**	**1.945,11**	**1.933,19**	**1.918,64**	**1.902,82**	**1.884,67**	**1.968,65**

Figuur 20: Verloop AJ per gemeente

1ste begrotingswijziging 2025

bedragen x €1,-

Omschrijving	AJ	verg. uitv, per aj/fte *	subsidie-lasten	uitv. kosten WOZL	totaal kosten	€	** rijksbijdrage 37.989	resultaat
Regulier								
Verbonden partijen GR WSP	1.544,35	37.744	58.290.117	0	58.290.117		58.668.484	378.367
Verbonden partijen Beschut 2.0	223,29	37.744	8.427.780	0	8.427.780		8.482.485	54.706
GR WOZL: informatiebeheer	0,00	37.744	0		0		0	0
Werkmeester	13,00	37.744	490.672	0	490.672		493.857	3.185
Totaal Regulier	**1.780,64**		**67.208.569**	**0**	**67.208.569**		**67.644.826**	**436.257**
Begeleid werken	**67,05**	18.000	**1.206.834**	**83.808**	**1.290.641**		**2.547.022**	**1.256.381**
Beschut Werken: Relim								
Loonkosten			1.873.681					
Begeleidingskosten Relim			432.625					
	56,93		**2.306.306**	**11.385**	**2.317.691**		**2.162.589**	**-155.103**
Beschut werken: Werkmeester	**15,59**	47.180	**577.000**	**3.118**	**580.118**		**592.291**	**12.173**
RVU								
Loonkosten RVU			1.538.499					
Overige kosten RVU			21.000					
	48,44		**1.559.499**	0	**1.559.499**		**1.840.327**	**280.828**
Totaal Arbeidsjaren (AJ)	**1.968,65**		**72.858.207**	**98.311**	**72.956.518**		**74.787.055**	**1.830.536**

* bij beschut werken wordt subsidie verstrekt op basis van fte
** rijkssubsidie cf. september circulaire 2024

Figuur 21: Specificatie van de uitvoering Wsw 2025

Hoofdlocatie
Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie BVS
Diepenbrockstraat 15
6411 TJ Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie Beschut 2.0
Sourethweg 2
6422 PC Heerlen
Postbus 6001
6401 SB Heerlen
045 566 63 00

KANS-locatie
Wenckebachstraat 2C
6466 NC Kerkrade
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 58 00

wozl

Factsheet

1ste Begrotingswijziging 2025 GR WSP Parkstad

Aanleiding

De 1ste begrotingswijziging 2025 van de GR WSP Parkstad wordt aangeboden vanwege de volgende redenen:

- *Mei- en septembercirculairen 2024 van het Ministerie van BZK;*
- *De verwachte realisatie van de arbeidsjaren in 2025;*
- *De verwachte operationele realisatie van de verbonden partij WSP Parkstad Detachering.*

Gevolgen mei- en septembercirculaire 2024

De mei- en septembercirculaire 2024 van het Ministerie van BZK hebben een positief effect voor zowel de deelnemende gemeenten als de GR WOZL. De subsidie per arbeidsjaar stijgt met €2.780 ten opzichte van de initële begroting 2025. De positieve effecten worden één op één doorgegeven aan de uitvoeringsorganisaties GR WSP Parkstad, de Werkmeester en de verbonden partij WSP Parkstad Detacheringen BV hetgeen als gevolg daarvan leidt tot lagere tekortbijdragen van de deelnemende gemeenten.

Resultaten

GR WSP Parkstad	begroting 2025	1ste begrotings wijziging 2025	verschil
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	-€6.297.000	-€4.419.000	€1.878.000

Verbonden partijen	begroting 2025	1ste begrotings wijziging 2025	verschil
Nettoresultaat	-€3.673.000	-€1.690.000	€1.984.000
Operationeel resultaat	€5.758.000	€5.168.000	-€589.000
Subsidieresultaat	-€9.431.000	-€6.858.000	€2.573

Toelichting op het financiële resultaat

In de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt het begroot verlies voor financiering en algemene dekkingsmiddelen -€4.419.000. Dit is €1.878.000 beter dan oorspronkelijk begroot voor 2025. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt binnen WSP Parkstad Detacheringen BV door een beter subsidieresultaat (+€2.573.000 door minder arbeidsjaren en een hoger subsidiebedrag) en ten dele tenietgedaan door een slechter operationeel resultaat (-€589k). Dit slechtere operationeel resultaat is vooral het gevolg door een dalende omzet bij een krimpende Sw formatie en hogere ICT-kosten door kostenverschuivingen vanuit GR WOZL en inrichtingseisen met betrekking tot de verplichtingen volgend uit de archiefwetgeving.

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop GR WSP cf. 1ste begrotingswijziging 2025		
Resultaat voor financiering en alg. dekkingsmiddelen GR WSP cf. begroting 2025		**-6.297**
Hogere lasten in bedrijfsvoering	-1	
Beter netto resulaat verbonden partijen	1.983	
Slechter resultaat uitvoering Participatiewet	-104	
		1.878
Resultaat voor financiering en alg. dekkingsmiddelen GR WSP cf. 1ste begrotingswijziging 2025		**-4.419**

In deze 1ste begrotingswijziging is nog geen rekening gehouden met een doorgaans te verwachten stijging van de rijkssubsidie als gevolg van de meicirculaire. Dit heeft naar verwachting een nog niet te kwantificeren positief effect op het subsidie- en nettoresultaat.

Bijdragen deelnemende gemeenten

De in de 1ste begrotingswijziging verwachte financiële resultaten worden op de volgende wijze verrekend met de deelnemende gemeenten:

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten 1ste begr. wijz. 2025 GR WSP

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	verbonden partijen	participatie wet	totaal financiering
Beekdaelen	6.060	89.091	96.266	**191.417**
Brunssum	14.426	212.093	245.537	**472.056**
Gulpen-Wittem	2.683	39.452	0	**42.135**
Heerlen	40.556	596.268	1.329.020	**1.965.844**
Kerkrade	26.825	394.393	506.665	**927.883**
Landgraaf	15.270	224.499	354.665	**594.434**
Simpelveld	2.944	43.288	42.872	**89.104**
Vaals	2.457	36.125	0	**38.582**
Valkenburg	2.120	31.168	0	**33.288**
Voerendaal	1.607	23.624	38.974	**64.205**
totaal	**114.947**	**1.690.000**	**2.614.000**	**4.418.947**

Risico's

Loonprijsontwikkeling 2025

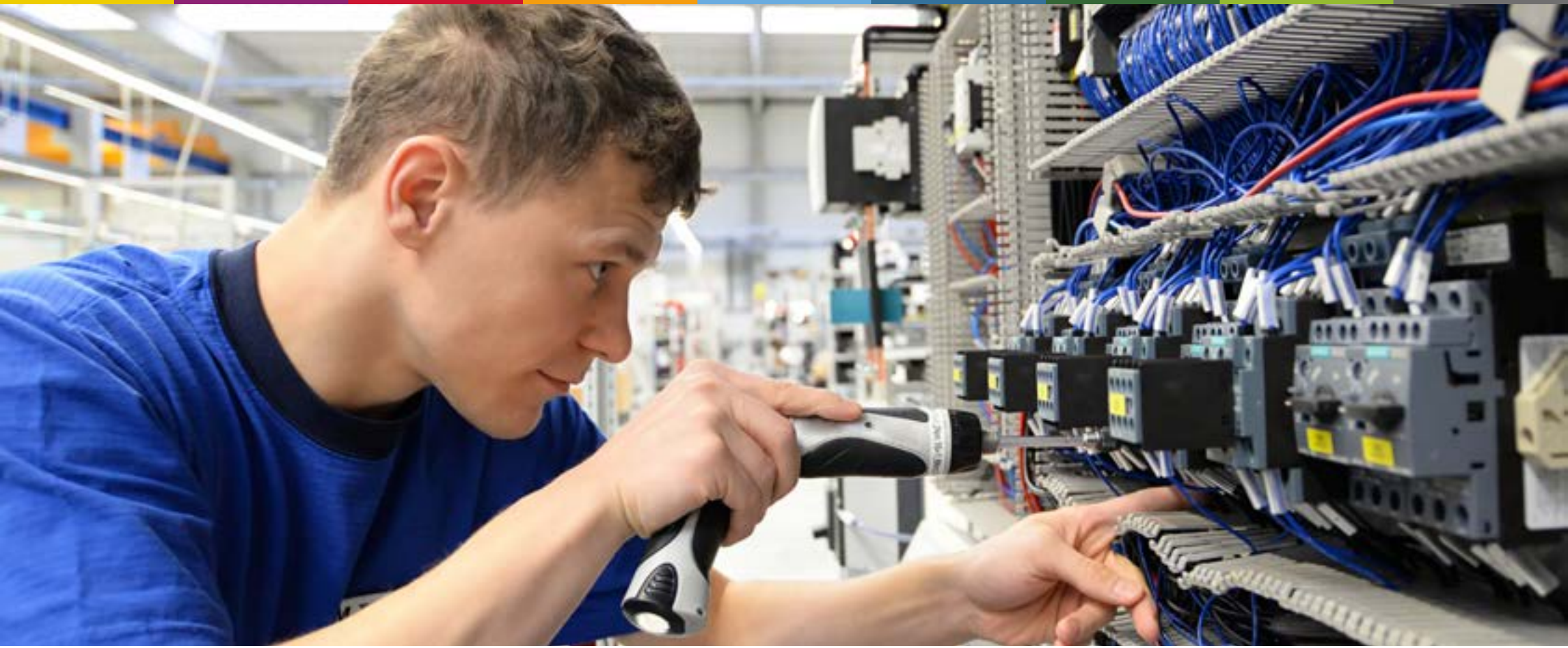
Subsidieontwikkeling

Beschikbaarheid van passend werk

Aantal arbeidsjaren

Indexeringen

wsp parkstad www.wspparkstad.nl

1ste Begrotingswijziging 2025

GR WSP Parkstad

wsp parkstad

1ste Begrotingswijziging 2025 GR WSP Parkstad

Goedgekeurd door het Algemeen Bestuur d.d. 12 december 2024.

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 24 april 2025.

De Algemeen directeur/ Secretaris
F. Dijk

De voorzitter
M.E.E. de Beer

wsp parkstad

Leeswijzer

Bekijk je dit plan digitaal?
Dan kun je hier navigeren

Hier kun je zien in welk
hoofdstuk je bent

Download onze app

Samenvatting

De begroting 2025 is door het Algemeen Bestuur op 27 juni 2025 vastgesteld. De 1ste begrotingswijziging 2025 van GR WSP Parkstad wordt aangeboden vanwege de volgende redenen:

- ***Mei- en septembercirculaire 2024 van het Ministerie van BZK;***
- ***De verwachte realisatie van de arbeidsjaren in 2025;***
- ***De verwachte operationele realisatie van de verbonden partij WSP Parkstad BV.***

In de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt het begroot verlies voor financiering en algemene dekkingsmiddelen -€4.419.000. Dit is €1.878.000 beter dan oorspronkelijk begroot voor 2025. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt binnen WSP Parkstad Detacheringen BV door een beter subsidieresultaat (+€2.573.000 door minder arbeidsjaren en een hoger subsidiebedrag) en ten dele tenietgedaan door een slechter operationeel resultaat (-€589k). Dit slechtere operationeel resultaat is vooral het gevolg door een dalende omzet bij een krimpende Sw formatie en hogere ICT door kostenverschuivingen vanuit GR WOZL en inrichtingseisen met betrekking tot de verplichtingen volgend uit de archiefwetgeving.

Door onze niet aflatende aandacht voor omzetmaximalisatie (passende tarieven voor onze geleverde detacheringsdiensten) stijgt de omzet per fte ook dit jaar met 4,4% ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Een resultaat waar we trots op zijn en wat ons stimuleert ook in 2025 kansen af te dwingen én te benutten waar de markt dit toelaat.

In de 1ste begrotingswijziging 2025 is rekening gehouden met het hogere subsidiebedrag van €2.780 per arbeidsjaar. De LPO 2025 voor de indexatie van de cao-lonen voor Sw-medewerkers volgend uit de mei- en septembercirculaire 2025 vormen op het moment van opstellen van de begroting een niet te kwantificeren kans/risico voor het subsidieresultaat welke door de GR WSP Parkstad niet is te beïnvloeden.

In afwachting van nieuwe beleidskaders heeft WSP Parkstad nog geen nieuw ondernemingsplan opgesteld 2025. Daarom zijn géén nieuwe ambities opgenomen in deze 1ste begrotingswijziging ten opzichte van de begroting 2025.

Fred Dijk
Algemeen directeur / Secretaris

Inhoud

1 KPI's 6

2 Mei- en septembercirculaire 2024 7

3 Finance 8

4 Beïnvloedbare factoren 14

5 Risico-analyse 15

6 Bijlagen 17

naar vorige pagina

naar volgende pagina

naar inhoudsopgave

1 KPI's

GR WSP Parkstad	begroting 2025	1ste begrotingswijziging 2025	Verschil
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	-€6.297.000	-€4.419.000	€1.878.000

Verbonden partijen	begroting 2025	1ste begrotingswijziging 2025	Verschil
Nettoresultaat	-€3.673.000	-€1.690.000	€1.984.000
Operationeel resultaat	€5.758.000	€5.168.000	-€589.000
Subsidieresultaat	-€9.431.000	-€6.858.000	€2.573.000

Figuur 1: KPI's

2 Mei- en septembercirculaire 2024

In de initiële begroting 2025 is het subsidiebedrag gebaseerd op de mei- en septembercirculaire van 2023. In 2024 heeft het Ministerie van BZK een mei- en septembercirculaire gepubliceerd dat een positief effect heeft op het subsidiebedrag.

Het subsidiebedrag per arbeidsjaar bedraagt in de begroting 2025 €35.209. In de 1ste begrotingswijziging 2025 wordt dit bedrag €37.989 per arbeidsjaar. Deze verhoging bestaat voor €2.163 uit de compensatie van de stijgende lonen (LPO) en voor €377 wordt er rekening gehouden met een snellere verwachte uitstroom van Wsw-ers. Daarnaast is er in de septembercirculaire een toevoeging ten bedrage van €240 opgenomen ter compensatie voor het vervallen van het Lage Inkomens Voordeel (LIV).

Subsidie ontwikkeling per arbeidsjaar	2025
1ste begrotingswijziging 2025	
Cf. begroting 2025	€35.209
Indexering LPO	€2.163
Minder arbeidsjaren	€377
Compensatie vervallen Lage Inkomens Voordeel (LIV)	€240
	€2.780
Subsidiebedrag cf. 1ste begrotingswijziging 2025	€37.989

Figuur 2: Subsidie ontwikkeling per AJ

3 Finance

GR WSP Parkstad

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	begroting 2025	1ste begrotings-wijziging 2025	verschil
Bedrijfsvoering			
baten	-	-	-
lasten	-114	-115	-1
	-114	-115	-1
Resultaat verbonden partijen			
baten	-	-	-
lasten	-3.673	-1.690	1.983
	-3.673	-1.690	1.983
Uitvoering Participatiewet (incl. bedrijfsvoering)			
baten	-	-	-
lasten	-2.510	-2.614	-104
	-2.510	-2.614	-104
Duale Poort Heerlen			
baten	1.088	1.103	15
lasten	-1.088	-1.103	-15
	-	-	-
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	**-6.297**	**-4.419**	**1.878**

Figuur 3: Overzicht van baten en lasten GR WSP Parkstad 1/2

GR WSP Parkstad

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	begroting 2025	1ste begrotings-wijziging 2025	verschil
Financiering en alg. dekkingsmiddelen			
Bedrijfsvoering	114	115	1
Verbonden partijen	3.673	1.690	-1.983
Uitvoering Participatiewet	2.510	2.614	104
	6.297	4.419	-1.878
Vennootschapsbelasting	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-
	-	-	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-**	**-**	**-**
Mutaties in reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**-**

Figuur 4: Overzicht van baten en lasten GR WSP Parkstad 2/2

Toelichting op het overzicht baten en lasten

In de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt het resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen €4.419.000. Dat is €1.878.000 beter dan in de begroting 2025 is aangegeven.

Bedrijfsvoering

Het saldo van de bedrijfsvoering bedraagt €115.000.

In onderstaande tabel worden de baten en lasten weergegeven voor de bedrijfsvoering.

Bedrijfsvoering *(bedragen x € 1.000,-)*

	2025		
	begroting	**1ste begr. wijz.**	verschil
Baten			
-	0	**0**	0
Totaal	0	**0**	0
Lasten			
Personeelskosten	65	**65**	0
Organisatiekosten	12	**15**	3
Accountants- en advieskosten	36	**33**	-3
Rente en financieringskosten	1	**2**	1
Totaal	114	**115**	1
Saldo van baten en lasten	114	**115**	1

Figuur 5: Overzicht baten en lasten bedrijfsvoering

Verbonden partijen

Het nettoresultaat in de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt €1.690.000 negatief. Dat is €1.984.000 beter dan in de begroting 2025. Dit komt door een slechter operationeel resultaat van €589.000 en een beter subsidieresultaat van €2.573.000.

Voor de toelichting wordt verwezen naar pagina 11.

Uitvoering Participatiewet

De kosten voor de uitvoering Participatiewet bedragen €2.614.000. Dit is €104.000 slechter ten opzichte van de begroting 2025.

Voor de toelichting wordt verwezen naar pagina 13.

Duale Poort Heerlen

De activiteiten rondom de Duale Poort worden specifiek in opdracht van de gemeente Heerlen uitgevoerd. De kosten worden 1-op-1 doorbelast.

Lasten

In de 1ste begrotingswijziging 2025 worden de lasten begroot op €1.103.000. Een verschil van €15.000 dat wordt verklaard door hogere ICT-kosten.

Het aantal fte voor 2025 blijft gelijk aan de begroting 2025 (11,92 fte).

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop GR WSP cf. 1ste begrotingswijziging 2025		
Resultaat voor financiering en alg. dekkingsmiddelen GR WSP cf. begroting 2025		**-6.297**
Hogere lasten in bedrijfsvoering	-1	
Beter netto resulaat verbonden partijen	1.983	
Slechter resultaat uitvoering Participatiewet	-104	
		1.878
Resultaat voor financiering en alg. dekkingsmiddelen GR WSP cf. 1ste begrotingswijziging 2025		**-4.419**

Figuur 6: Resultaatverloop GR WSP Parkstad

Financiering en algemene dekkingsmiddelen (incl. reserves)

De tekorten bij de GR WSP Parkstad worden volledig gedekt door een bijdragen van de deelnemende gemeenten.

In de volgende tabel worden de baten per rubriek weergegeven:

Financiering- en algemene dekkingsmiddelen *(bedragen x € 1.000,-)*

	2025		
	begroting	**1ste begr. wijz.**	verschil
Bedrijfsvoering	-114	**-115**	-1
Verbonden Partijen	-3.673	**-1.690**	1.983
Uitvoering Participatiewet	-2.510	**-2.614**	-104
Duale Poort	0	**0**	0
Mutaties in reserve	0	**0**	0
Totaal	-6.297	**-4.419**	1.878

Figuur 7: Overzicht baten per rubriek

Vennootschapsbelasting

De activiteiten binnen de GR WSP Parkstad zijn vrijgesteld van de vennootschapsbelasting en is derhalve nihil.

Onvoorzien

De verwachting voor 2025 is dat er geen onvoorziene activiteiten zullen plaatsvinden.

Incidentele baten en lasten

De verwachting voor 2025 is dat er geen incidentele baten en lasten zullen plaatsvinden.

Mutaties in reserve

De verwachting voor 2025 is dat er geen mutaties in reserve zullen plaatsvinden.

Gerealiseerd resultaat

De verwachting voor 2025 is dat het gerealiseerd resultaat nihil zal zijn.

Toelichting op 1ste begrotingswijziging 2025 van de verbonden partijen versus de begroting 2025

Financieel resultaat

Het nettoresultaat voor WSP Parkstad Detacheringen is naar verwachting €1.984.000 beter de de 1ste begrotingswijziging. Op hoofdlijnen is dit het gevolg van:

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop verbonden partijen cf. 1ste begrotingswijziging 2025		
Resultaat verbonden partijen cf. begroting 2025		**-3.673**
Lagere brutomarge	-132	
Hogere personeelskosten	-33	
Hogere bedrijfskosten	-424	
Beter subsidie resultaat	2.573	
		1.984
Resultaat verbonden partijen cf. 1ste begrotingswijziging 2025		**-1.690**

Figuur 8: Resultaatverloop verbonden partijen GR WSP Parkstad

Omzetwaarde en brutomarge 1ste begrotingswijziging 2025

De omzetwaarde in de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt €18.144.000 en is daarmee €159.000 lager dan de begroting 2025. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een snellere terugloop van het aantal beschikbare fte's Wsw dan begroot.

Personeelskosten

De totale personeelskosten bedragen €9.219.000 en zijn daarmee €33.000 hoger dan in de begroting 2025. Er is sprake van terugloop in de populatie Wsw, maar dit wordt grotendeels teniet gedaan voor loonkostenstijgingen die hoger zijn dan begroot.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten bedragen in de 1ste begrotingswijziging 2025 €3.652.000 en zijn daarmee €424.000 hoger dan is opgenomen in de begroting 2025. De stijging wordt grotendeels veroorzaakt door toegenomen kosten voor ICT, waarbij met name de prijsstijgingen bij licenties en uitgaven voor beveiliging voor deze toename zorgdragen.

Operationeel resultaat

Het operationeel resultaat in de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt € 5.168.000 en is daarmee €589.000 negatiever dan in de begroting 2025.

Subsidieresultaat

In de 1ste begrotingswijziging 2025 is in het subsidieresultaat rekening gehouden met het onderhandelaarsakkoord cao-Sw en de septembercirculaire 2024.

In het kader van de LPO bedraagt de (voorlopige) loonsverhoging per 1 januari 2025 6,08%. Het subsidiebedrag per arbeidsjaar in de septembercirculaire bedraagt, na €245 afroming door de GR WOZL, €37.744. In de begroting 2025 bedroeg dit, conform de septembercirculaire 2023, €34.964 per arbeidsjaar.

Het subsidieresultaat in de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt €6.858.000 en is daarmee €2.573.000 beter dan is opgenomen in de begroting 2025.

Enerzijds door minder loonkosten Sw vanwege een snellere terugloop in het aantal fte's dan begroot en anderzijds wordt er meer rijkssubsidie ontvangen.

Lonen Sw

De lagere loonkosten ten bedrage van €979.000 bestaan uit een positief hoeveelheidseffect van €3.236.000 als gevolg van een daling in de bezetting van 77,6 fte ten opzichte van de initiële begroting. Daarnaast is er sprake van een negatief prijseffect in de lonen van €2.257.000 ten opzichte van de begroting.

Rijkssubsidie

De rijkssubsidie die via de GR WOZL wordt ontvangen stijgt in de 1ste begrotingswijziging 2025 met €1.594.000 ten opzichte van de begroting 2025. Hierin zit een negatief bezettingsverschil van €2.700.000 (77,22 arbeidsjaren) en een positief prijseffect (LPO en macrovolume-effect) van €4.294.000 als gevolg van de septembercirculaire 2024.

Nettoresultaat

Het nettoresultaat in de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt €1.690.000 negatief en is daarmee €1.984.000 beter dan in de begroting 2025 is opgenomen.

1ste Begrotings- wijziging 2025	bedragen x € 1.000,-		
Omschrijving	**begroting 2025**	**1ste Begrotings-wijziging 2025**	**verschil**
Externe omzet	18.303	18.144	-159
Interne omzet	0	0	0
Mutatie gereed prod./onderh. werken	0	0	0
Omzetwaarde	**18.303**	**18.144**	**-159**
Verbruik grondstoffen, inhuur, uitbesteed	**-132**	**-105**	**27**
Bruto marge	**18.171**	**18.039**	**-132**
Personeelskosten			
personele kosten SW	-2.721	-2.163	558
personele kosten n-SW	-6.465	-7.056	-591
Totaal Personeelskosten	**-9.186**	**-9.219**	**-33**
Facilitaire kosten (incl. huisvesting)	-1.499	-1.460	39
Dienstverlening derden	-30	-76	-46
Dienstverlening ICT en telecommunicatie	-807	-1.190	-383
Dienstverlening Arbo	-696	-694	2
Dienstverlening	-110	-119	-9
Overige bedrijfskosten	-86	-113	-27
Totaal Bedrijfskosten	**-3.227**	**-3.652**	**-424**
Operationeel resultaat	***5.758***	***5.168***	**-589**
Lonen SW	-66.127	-65.148	979
Wet Liv	0	0	0
Rijkssubsidie SW	56.696	58.290	1.594
Subsidieresultaat	***-9.431***	***-6.858***	**2.573**
Netto resultaat	**-3.673**	**-1.690**	**1.984**
Aantal FTE Wsw	1.586,55	1.508,91	-77,64
Aantal FTE N-Wsw	65,88	72,85	6,97
Aantal AJ Wsw	1.621,58	1.544,35	-77,22

Figuur 9: Financieel overzicht van de verbonden partijen

Toelichting uitvoering Participatie-wet 1ste begrotingswijziging versus de begroting 2025

Personele kosten

De personele kosten in de 1ste begrotingswijziging 2025 bedragen €2.373.000 en zijn daarmee €224.000 hoger dan is opgenomen in de begroting 2025. Hiervan is €140.000 afgedekt door subsidie (zie omzet).

De stijging wordt veroorzaakt door een hogere stijging van de lonen dan in eerste instantie verwacht en door het inzetten van 2 additionele jobcoaches.

Bedrijfskosten

In de 1ste begrotingswijziging 2025 bedragen de bedrijfskosten €382.000 hetgeen €20.000 hoger is ten opzichte van de begroting 2025.

Nettoresultaat

Het nettoresultaat in de 1ste begrotingswijziging 2025 bedraagt €2.614.000 negatief en is daarmee €104.000 slechter dan in de begroting 2025.

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Begroting 2025	1ste begrotings-wijziging 2025	verschil
Externe omzet	0	140	*140*
Omzetwaarde	0	140	*140*
	0		
Bruto marge	**0**	**140**	***140***
Personeelskosten			
	0		
Lonen n-SW	-2.131	-2.347	*-216*
Opleidingen	-15	-23	*-8*
Inhuur derden	0	0	*0*
Overige personeelskosten n-SW	-3	-3	*0*
Totaal Personeelskosten	**-2.149**	**-2.373**	***-224***
Facilitaire kosten (incl. huisvesting)	-22	-22	*0*
Dienstverlening	-82	-92	*-10*
Overige bedrijfskosten	-40	-50	*-10*
Doorbelasting bedrijfsvoering GR WOZL	-218	-218	*0*
Totaal Bedrijfskosten	**-362**	**-382**	***-20***
Operationeel resultaat	***-2.510***	***-2.614***	***-104***
Netto resultaat	***-2.510***	**-2.614**	***-104***
Aantal FTE N-Wsw	*22,24*	24,24	*2,00*

Figuur 10: GR WSP Parkstad uitvoering Participatiewet 2025

4 Beïnvloedbare factoren

In onderstaand overzicht zijn de beïnvloedbare factoren op het tekort van de GR WSP Parkstad en het operationeel resultaat van WSP Parkstad Detacheringen opgenomen. Als gevolg van het ontbreken van een nieuw Ondernemingsplan 2025 zijn deze ongewijzigd ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.

Kandidaat duurzaam naar werk

- *Stimuleren duurzame inzetbaarheid Sw-medewerkers door middels diverse maatregelen te investeren in vitaliteit.*
- *Detacheringsfitheid van Sw-medewerkers wordt gestimuleerd middels inzet van de KANS-locatie en ondersteund door methodische aanpak van IDU binnen deze locatie op weg naar detachering.*
- *Borgen van langdurige groepsdetacheringen bij verloop van Sw-medewerkers.*
- *Borgen van duurzame plaatsingen d.m.v. het bieden van (ondersteuning bij) adequate nazorg.*

Voorzien in werkgeversbehoefte

- *Acquisitiegesprek bestaande en nieuwe klanten, van accountmanagersperspectief naar werkgeversadviseur.*
- *Ontwikkelen werk-leerlijnen en ontwikkelplekken gebaseerd op marktbehoefte.*
- *Passend aanbod van PW-kandidaten ter vervanging van uitstromende Sw-medewerkers (als gevolg van pensioenering) optimaal gebruik makend van stimuleringsmaatregelen (zoals begeleidingscontructie of inzet LKS).*
- *Bevorderen van kennis en kunde omtrent PW bij Sw-jobcoaches om zodoende werkgevers beter te kunnen adviseren en begeleiden (in samenwerking met werkgeversadviseurs).*

Beheersen uitvoeringskosten

- *Binnenhalen passend werk voor de interne werkplaatsen tegen zo hoog mogelijke tarieven.*
- *Uitvoeren van duurzame investeringen met een gunstige terugverdientijd.*
- *Gerichte acquisitie in samenwerking met het team werkgeversdienstverlening ten behoeve van maximeren aantal plaatsingen Sw-medewerkers.*
- *Voorkomen van een oplopend ziekteverzuim bij een ouder wordende populatie.*

Figuur 11: Beïnvloedbare factoren 1ste begr. wijz.2025

5 Risico-analyse

In de onderstaande tabel is de status van de risico's, zoals in de 1ste begrotingswijziging 2025 mee rekening is gehouden, nader toegelicht.

Risico in begroting	Toelichting op risico
Loonprijsontwikkeling	In de 1ste begrotingswijziging 2025 is rekening gehouden met de subsidiebedragen conform de mei- en septembercirculaire 2024. Hierin is een LPO toegekend voor 2024 ad 6,08%. Tevens is in de septembercirculaire een compensatie toegezegd voor het wegvallen van het lage inkomen voordeel (LIV) ter hoogte van €240 per arbeidsjaar. In de 1ste begrotingswijziging is voor de Sw-medewerkers rekening gehouden met een cao-stijging van 3,5%. Ten tijde van het opstellen van deze 1ste begrotingswijziging is dit percentage echter nog niet definitief vastgesteld waardoor dit een risico van afwijking kent (positief of negatief). Voor niet Sw-medewerkers loopt de cao nog t/m maart 2025 en is nog geen zicht op een nieuwe onderhandelingsakkoord. Derhalve is in de 1ste begrotingswijziging geen rekening gehouden met een stijging van als gevolg van cao-effecten. Gelet op het naar verhouding lage aandeel van de niet Sw-lonen in de totale kostenstructuur van GR WOZL en GR WSP Parkstad is dit risico naar verwachting relatief laag te noemen. Uiteraard is wel rekening gehouden met de reguliere stijging van de loonperiodieken. De LPO 2025 is nog niet door het Ministerie van BZK vastgesteld. Deze zal pas worden vastgesteld in de meicirculaire 2024.
Subsidieontwikkeling	Ten tijde van het opstellen van deze 1ste begrotingswijziging is nog geen zicht op de verwachte LPO 2025 en de hieruit voortvloeiende subsidieontwikkeling. Volgend uit bestuurlijke besluitvorming wordt in de begrotingen van GR WOZL en GR WSP Parkstad géén voorschot genomen op niet bekend zijnde positieve of negatieve ontwikkelingen zonder dat hierover een betrouwbare verwachting is uit te spreken. Dit is op het moment van opstellen van de begroting een niet te kwantificeren risico/kans voor het subsidieresultaat welke door de GR WOZL/GR WSP Parkstad niet is te beïnvloeden. Op basis van de positieve effecten in de afgelopen jaren is de verwachting dat dit een positief effect zal hebben en dus als kans gezien kan worden. Zekerheid hierover (incl. de hoogte van het effect) ontstaat echter pas bij publicatie van de mei- en septembercirculaire 2025.
Aantal arbeidsjaren	In de bepaling van het aantal arbeidsjaren wordt uitgegaan van de werkelijk verwachte pensioendata en een overige uitstroom van 3% als gevolg van met name ziek uit dienst en overlijden. Dit percentage is een verwachting op basis van historische uitstroom. De werkelijke, overige uitstroom kan hiervan in zowel positieve als negatieve zin afwijken. Dit is voor WOZL/WSP Parkstad een niet te beïnvloeden risico.

Figuur 12: Risico-analyse 1ste begr. wijz.2025 1/2

Risico in begroting	Toelichting op risico
Beschikbaarheid van passend werk	De vraag naar passend werk zal blijvend ontwikkeld moeten worden. WSP Parkstad is hierin zeer actief en bedreven door inzet van jobcarving. Hierbij wordt middels een specialistische analyse een praktisch voorstel gedaan aan werkgevers hoe bestaande arbeid aangepast kan worden aan de mogelijkheden die inzet van Sw- of PW-kandidaten biedt. De vraag blijft of er in de Parkstadregio voldoende passende werkgelegenheid voorhanden is. Om passend werk beschikbaar te maken voor de burgers van de Parkstadgemeenten die dit nodig hebben is een sluitende en effectieve ketensamenwerking in de arbeidsmarktregio noodzakelijk. Het uitblijven van een nieuw en doelgericht arbeidsmarktbeleid vormt een risico voor de gezamenlijke doelstelling op dit vlak. Wanneer we onvoldoende in staat kunnen zijn om arbeidskrachten uit de Wsw en PW geïntegreerd aan te bieden aan de arbeidsmarkt vormt dit voor WSP Parkstad in toenemende mate een concreet risico voor de continuïteit van enkele kwetsbare groepsdetacheringen. Deze kwetsbaarheden en de consequenties hiervan worden begin 2025 nader uitgewerkt.
Indexeringen	WSP Parkstad werd net als alle ondernemingen in Nederland de laatste jaren geconfronteerd met hoge kostenstijgingen als gevolg van inflatie en de ontwikkeling van indexcijfers als gevolg hiervan. Hoewel de indexeringen in 2024 grotendeels gedempt zijn, bestaat er een zeker mate van onzekerheid bij een onrustige economie als gevolg van (inter)nationele conflicten en politieke en economische instabiliteit. Daarom vormen deze nog steeds een risico voor de kosten in 2025. In deze 1ste begrotingswijziging is in de bedrijfskosten naar best mogelijk inzicht rekening gehouden met indexeringen van leveranciers (bijvoorbeeld huur, onderhoud en energie).

Figuur 13: Risico-analyse 1ste begr. wijz.2025 2/2

6 Bijlagen

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten cf. begroting 2025 GR WSP

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	verbonden partijen	participatie wet	totaal financiering
Beekdaelen	6.208	199.232	88.944	**294.384**
Brunssum	14.375	461.339	225.129	**700.843**
Gulpen-Wittem	2.740	87.952	0	**90.692**
Heerlen	40.133	1.288.032	1.291.722	**2.619.887**
Kerkrade	26.818	860.712	501.926	**1.389.457**
Landgraaf	14.980	480.777	328.466	**824.224**
Simpelveld	2.950	94.682	36.906	**134.539**
Vaals	2.410	77.342	0	**79.752**
Valkenburg	2.237	71.802	0	**74.039**
Voerendaal	1.593	51.129	36.906	**89.628**
totaal	**114.445**	**3.673.000**	**2.510.000**	**6.297.445**

Figuur 14: Totale bijdragen deelnemende gemeenten cf. 1ste begr. wijz.2024

Verschil in bijdragen GR WSP begroting -/- 1ste begrotingswijziging 2025

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	verbonden partijen	participatie wet	totaal financiering
Beekdaelen	-148	-110.141	7.322	**-102.967**
Brunssum	51	-249.247	20.409	**-228.787**
Gulpen-Wittem	-57	-48.500	0	**-48.557**
Heerlen	423	-691.765	37.299	**-654.043**
Kerkrade	7	-466.319	4.738	**-461.574**
Landgraaf	289	-256.278	26.199	**-229.790**
Simpelveld	-6	-51.395	5.965	**-45.435**
Vaals	47	-41.217	0	**-41.170**
Valkenburg	-117	-40.634	0	**-40.751**
Voerendaal	14	-27.504	2.068	**-25.423**
totaal	**502**	**-1.983.000**	**104.000**	**-1.878.497**

Figuur 15: Verschil bijdragen deelnemende gemeenten voor geheel 2024

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten 1ste begr. wijz. 2025 GR WSP

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	verbonden partijen	participatie wet	totaal financiering
Beekdaelen	6.060	89.091	96.266	**191.417**
Brunssum	14.426	212.093	245.537	**472.056**
Gulpen-Wittem	2.683	39.452	0	**42.135**
Heerlen	40.556	596.268	1.329.020	**1.965.844**
Kerkrade	26.825	394.393	506.665	**927.883**
Landgraaf	15.270	224.499	354.665	**594.434**
Simpelveld	2.944	43.288	42.872	**89.104**
Vaals	2.457	36.125	0	**38.582**
Valkenburg	2.120	31.168	0	**33.288**
Voerendaal	1.607	23.624	38.974	**64.205**
totaal	**114.947**	**1.690.000**	**2.614.000**	**4.418.947**

Figuur 16: Totale bijdragen deelnemende gemeenten cf. 2de begr. wijz.2024

Hoofdlocatie
Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie BVS
Diepenbrockstraat 15
6411 TJ Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie Beschut 2.0
Sourethweg 2
6422 PC Heerlen
Postbus 6001
6401 SB Heerlen
045 566 63 00

KANS-locatie
Wenckebachstraat 2C
6466 NC Kerkrade
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 58 00

wsp parkstad

Gemeenschappelijke Regeling
Werkvoorzieningschap
Oostelijk Zuid Limburg

Jaarstukken 2024

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 26 maart 2025

De algemeen directeur/secretaris	**De voorzitter**
F. Dijk	**M.E.E. de Beer**

Inhoud

1. Jaarverslag 3
1.1 Bestuurlijke organisatie GR WOZL 3
1.2 Structuur en governance 4
1.3 Structurele verbinding met GR WSP Parkstad 4
1.4 Organogram GR en Verbonden Partijen: 5
1.5 Programmaverantwoording 5
1.5.1 Gerealiseerd resultaat 5
1.5.2 Uitvoering Wsw 6
1.5.3 Verbonden partijen 7
1.6 Financiële paragrafen 8
1.6.1 Reserves, het risicomanagement en het weerstandsvermogen 8
1.6.2 Bedrijfsvoering 11
1.6.3 Financiering 14
1.6.4 Verbonden partijen 17

2. Jaarrekening 2024 19
2.1 Balans per 31 december 2024 20
2.2 Overzicht baten en lasten 2024 22
2.3 Toelichting 24
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 24
2.3.2 Toelichting op de balans per 31-12-2024 28
2.3.3 Toelichting op het overzicht baten en lasten over 2024 35
2.4 Overzicht taakvelden 47
2.5 Rechtmatigheidsverantwoording 48

3. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 49

Bijlagen 50
Bijlage I Realisatie subsidieverantwoording 50
Bijlage II Afrekening AJ 51
Bijlage III Te verrekenen met gemeenten 52

1. Jaarverslag

Voor u ligt de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Oostelijk Zuid Limburg (WOZL). In deze jaarrekening is onderstaand een beknopt jaarverslag opgenomen met daarin opgenomen de in de BBV verplichte voorgeschreven onderwerpen. Voor een uitgebreid jaarverslag wordt verwezen naar het separaat opgestelde jaarverslag 2024.

1.1 Bestuurlijke organisatie GR WOZL

Het Algemeen Bestuur bestaat in 2024 uit de volgende afgevaardigden van de deelnemende gemeenten:

Voorzitter:	Dhr. M.E.E. de Beer, wethouder gemeente Heerlen
Vicevoorzitter:	Dhr. C. Wilbach, wethouder gemeente Landgraaf
Leden:	Dhr. L. de Koster, wethouden gemeente Beekdaelen
	Mevr. M.Y. Brüning, wethouder gemeente Brunssum
	Dhr. F. Derksen, wethouder Gulpen-Wittem
	Dhr. J. Roland, wethouder gemeente Kerkrade
	Dhr. M.J.J.M. Gulpen, wethouder gemeente Simpelveld
	Dhr. J.P.M.H. Kompier, wethouder gemeente Vaals
	Dhr. J.I.M. Kleijnen, wethouder gemeente Valkenburg
	Dhr. H.A.J. Coenen, wethouder gemeente Voerendaal

Het Dagelijks Bestuur bestaat in 2023 uit:

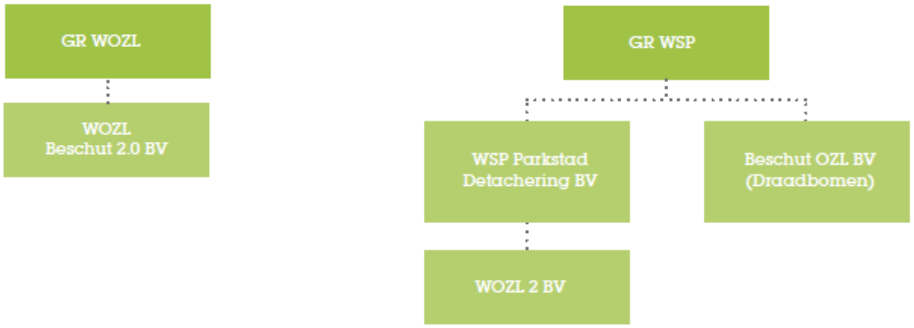
Voorzitter:	Dhr. M.E.E. de Beer, wethouder gemeente Heerlen
Vicevoorzitter:	Dhr. C. Wilbach, wethouder gemeente Landgraaf
Lid:	Dhr. J. Roland, wethouder gemeente Kerkrade

Algemeen directeur/secretaris: Dhr. F.H. Dijk

1.2 Structuur en governance

Sinds 2018 is de organisatie van WSP Parkstad verdeeld over twee gemeenschappelijke regelingen namelijk de GR WOZL en de GR WSP Parkstad.

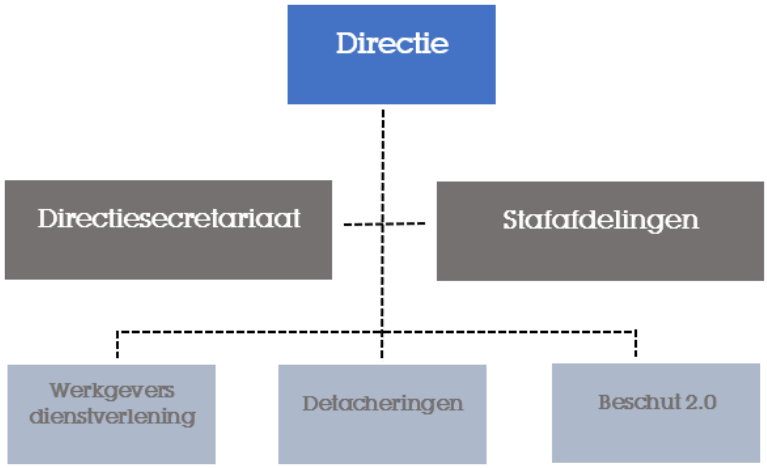
Na een juridische herstructurering in 2020 ziet de vereenvoudigde structuur er als volgt uit:

1.3 Structurele verbinding met GR WSP Parkstad

In december 2017 is de GR WSP Parkstad opgericht, waardoor de werkgeversdienstverlening structureel is verankerd in de regio Parkstad. Mede op basis van de beleidskaders 2016-2021 is besloten om de organisatie GR WOZL en GR WSP Parkstad als één organisatie te managen.

Het organogram van de organisatie:

Onder de stafafdelingen wordt verstaan: Personeel & Organisatie, Juridische zaken Finance, Facilitair & Huisvesting, Inkoop, ICT en Communicatie.

1.4 Organogram GR en Verbonden Partijen:

De verbonden partijen onder GR WOZL bestaat enkel uit WOZL Beschut 2.0 B.V.
De bestuurder van deze BV is de GR WOZL waarbij de algemeen directeur/ secretaris volledig gevolmachtigd is om namens het bestuur te handelen.

1.5 Programmaverantwoording

1.5.1 Gerealiseerd resultaat

In 2024 bedraagt het gerealiseerd resultaat €2.776K. Conform de bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid Limburg (GR WOZL) wordt voorgesteld om het gerealiseerd resultaat uit te keren aan de deelnemende gemeenten. In bijlage III is een tabel opgenomen met de verdeling van het resultaat per gemeente.

De specificatie op hoofdlijnen van het gerealiseerd resultaat luidt als volgt:

Gerealiseerd resultaat

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	Resultaat voor fin. en alg. dekkingsmid delen	Financiering	Gerealiseerd saldo van baten en lasten	Mutaties in reserve	Gerealiseerd resultaat
Bedrijfsvoering	-359	449	90	0	90
Uitvoering Wsw	1.960	-2.011	-52	0	-52
Beschut 2.0	-2.597	2.695	98	0	98
Personeelskosten Wsw	-11	0	-11	13	2
Heuvelland gemeente WSP	0	0	0	0	0
Incidentele baten/lasten	2.637	0	2.637	0	2.637
Totaal	1.629	1.133	2.763	13	2.776

2de begrotingswijziging 2024
De 2de begrotingswijziging 2024 is door het Algemeen Bestuur vastgesteld in de bestuursvergadering van 23 januari 2025.

1.5.2 Uitvoering Wsw

In de 2de begrotingswijziging 2024 is de taakstelling voor uitvoering van de Sw vastgesteld op 2.141,27 AJ met een subsidiebedrag van €37.945 per AJ. De totale realisatie bedraagt 2.141, 86 AJ met een bijbehorende subsidie van €37.945 per AJ.

Onderstaande tabel met kerngegevens arbeidsjaren van de GR WOZL geeft weer waar de Sw-medewerkers (gemiddelde AJ's gedurende 2024) woonachtig waren.

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	**2023** **cf. jaar rekening**	**2024** **cf. 2de begrotings-wijziging**	**2024** **realisatie**	**verschil**
Verbonden partijen / regulier	*2.099,54*	*1.913,53*	*1.909,72*	*-3,80*
Begeleid werken	*75,38*	*71,66*	*71,95*	*0,29*
Beschut werken	*79,06*	*76,16*	*75,45*	*-0,71*
RVU	*62,77*	*79,92*	*84,73*	*4,82*
Buitenregionale uitvoeringsorganisaties	*1,06*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Totaal	***2.317,82***	***2.141,27***	***2.141,86***	***0,59***

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	**2023** **cf. jaar rekening**	**2024** **cf. 2de begrotings-wijziging**	**2024** **realisatie**	**verschil**
Beekdalen	*126,59*	*114,57*	*114,76*	*0,19*
Brunssum	*289,73*	*272,71*	*271,39*	*-1,33*
Gulpen-Wittem	*58,94*	*49,86*	*50,14*	*0,28*
Heerlen	*802,73*	*750,97*	*751,42*	*0,45*
Kerkrade	*548,19*	*498,05*	*498,70*	*0,65*
Landgraaf	*301,45*	*283,92*	*283,85*	*-0,06*
Simpelveld	*69,14*	*61,85*	*61,81*	*-0,04*
Vaals	*45,39*	*42,93*	*42,49*	*-0,44*
Valkenburg	*42,31*	*39,38*	*39,50*	*0,12*
Voerendaal	*33,17*	*27,04*	*27,13*	*0,09*
Niet deelnemende gemeenten	*0,17*	*0,00*	*0,67*	*0,67*
Totaal	***2.317,83***	***2.141,28***	***2.141,86***	***0,59***
Financiële gegevens				
Rijkssubsidie per arbeidsjaar (inclusief eenmalige toevoeging van €1.231)	*€ 33.596*	*€ 37.945*	*€ 37.945*	*€ 0*

1.5.3 Verbonden partijen

GR WOZL kent enkel WOZL Beschut 2.0 B.V. als verbonden partij.

WOZL Beschut 2.0 B.V.

De werknemers uit de doelgroep geplaatst bij de WOZL Beschut 2.0 B.V. zijn voornamelijk werkzaam op handmatig of machinaal verpakken van (vaak) grote hoeveelheden food- en non-foodproducten. Het accent ligt op procesmatige activiteiten met een hoge arbeidsintensiteit, grote routine en grote volumes. Tevens verzorgt WOZL Beschut 2.0 B.V. voor diverse klanten de hierbij behorende logistieke dienstverlening. De werkzaamheden vinden zowel plaats onder 'eigen regie' en op eigen locaties als in groepsgewijze detacheringen.

Het netto resultaat over het boekjaar 2024 is uitgekomen op €2.597K negatief. In de 2de begrotingswijziging 2024 is uitgegaan van €2.695K negatief. Het netto resultaat is €98K beter dan begroot in de 2de begrotingswijziging 2024.

Het nettoresultaat bestaat uit het operationeel resultaat en uit het subsidieresultaat. Het nettoresultaat 2024 ziet er als volgt uit:

Beschut 2.0	*(bedragen x € 1.000,-)*		
		2024	
	2de begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Bruto marge	574	**592**	18
Overige personeelskosten Sw	-640	**-604**	36
Personeelskosten n-Sw	-875	**-884**	-9
Afschrijvingen	-76	**-78**	-2
Bedrijfskosten	-1.499	**-1.408**	91
Operationaal resultaat	-2.516	**-2.382**	134
Wsw-lonen	-8.469	-8.575	-106
LIV	50	51	1
Wsw Rijkssubsidies	8.240	8.309	69
Subsidieresultaat	**-179**	**-215**	-36
Netto resultaat	**-2.695**	**-2.597**	98

1.6 Financiële paragrafen

De financiële verordening ex artikel 212 van de gemeentewet schrijft voor dat de begroting en de jaarrekening voor de GR WOZL de volgende paragrafen moet bevatten:

- De reserves, het risicomanagement en het weerstandsvermogen;
- de bedrijfsvoering;
- de financiering;
- verbonden partijen.

Dit komt overeen met wat in artikel 9, lid 2 van het Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten (BBV) over paragrafen wordt genoemd.

1.6.1 Reserves, het risicomanagement en het weerstandsvermogen

Reserves

Op de balans is het gerealiseerd resultaat van €2.776K opgenomen onder het eigen vermogen. De bestemming van het gerealiseerd resultaat is de bevoegdheid van het Algemeen Bestuur.

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat over 2024 verantwoord. Het resultaat vorig boekjaar is na onttrekking nihil. Voor de resultaatsbestemming over 2024 wordt verwezen naar het voorstel in hoofdstuk 3.3.3.

De ontwikkeling van de reserves in 2024 zijn hieronder weergegeven:

Reserves *(bedragen x € 1.000,-)*

	31-12-2023	bestemming 2023		1-1-2024	mutaties 2024		31-12-2024
	saldo	toe-voeging	ont-trekking	saldo	toe-voeging	ont-trekking	saldo
Algemene Reserve							
Resultaat vorig boekjr	0	907		907		907	0
Bestemmingsreserve							
Verlofrechten ASB	35			35		13	22
Totaal	**35**	**907**	**0**	**942**	**0**	**920**	**22**
Gerealiseerd resultaat 2024							**2.776**
Stand eigen vermogen ultimo 2024							**2.798**

Algemene reserve

Het positief resultaat 2023 van de GR WOZL is als ‘Resultaat vorig boekjaar’ toegevoegd aan de algemene reserve en vervolgens in het begrotingsjaar 2024 onttrokken nadat dit resultaat is teruggestort aan de deelnemende gemeenten. Dit is conform besluit Algemeen Bestuur van 21 maart 2024.

Bestemmingsreserves
De bestemmingsreserve heeft een omvang van €22K per 31 december 2024. Het instellen van reserves en het toevoegen aan en het onttrekken van middelen aan reserves is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur. Bij het instellen van (en het toevoegen van middelen aan) een bestemmingsreserve besluit het Algemeen Bestuur een deel van het eigen vermogen af te zonderen voor de dekking van toekomstige uitgaven voor een bepaald doel. Deze voorgenomen besluiten worden voorgelegd hetzij via de begroting, de tertiaire rapportages en de resultaatbestemming van de jaarrekening of via afzonderlijke besluiten.

Verlofrechten ASB
Deze reserve heeft betrekking op de bovenmatige verlofsaldi van de ASB medewerkers, zoals die in een verleden zijn opgebouwd en destijds met het faillissement van Maecon mee zijn overgekomen in de GR. Het beleid is erop gericht om middels diverse maatregelen de betreffende bovenmatige rechten op verlof van deze Sw-medewerkers terug te dringen. In 2024 bedragen de kosten voor het verlof €13K dat geheel wordt gefinancierd uit de reserve. Het saldo van de reserve bedraagt per 31-12-2024 €22K.

Functies reserves
De bestemmingsreserves vervullen, naast de bestemming waarvoor ze aangewend zijn of worden, nog een aantal andere functies:

- Bestemmingsreserves worden gerekend tot het weerstandsvermogen van een organisatie. In het uiterste geval kunnen deze reserves in komende jaren (gedeeltelijk) worden ingezet voor het afdekken van tegenvallers;
- de reserves dragen bij aan een betere liquiditeitspositie van de GR WOZL.

Risicomanagement
De risico’s worden periodiek gerapporteerd aan het Algemeen Bestuur middels de tertiaire rapportage, de begroting en de begrotingswijzigingen. Specifieke risico’s zijn de loon- prijsontwikkeling, de hoogte van het subsidiebedrag per AJ, de terugstroom van detachering naar Beschut 2.0 en de beschikbaarheid van voldoende Sw-personeel op kritische functies van afdelingshoofd en voorman. Daarnaast moet er ook voldoende passend werk beschikbaar zijn.

Het weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve, de vrij aanwendbare bestemmingsreserves en de post onvoorzien in de begroting.

Kengetallen	
Netto schuld quote	1,72%
Netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1,72%
Solvabiliteitsratio	25,27%
Grondexploitatie	0,00%
Structuele exploitatieruimte	0,08%
Belastingcapaciteit	n.v.t.

De GR WOZL hanteert het uitgangspunt dat het niet over een eigen weerstandsvermogen hoeft te beschikken om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen om zijn taken te kunnen voortzetten. Dit risico wordt, op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, gedragen door de deelnemende gemeenten.

1.6.2 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken ten aanzien van de bedrijfsvoering. Er wordt ingegaan op de rechtmatigheidsverantwoording, planning en control en het personeel.

Namens de deelnemende gemeenten wordt de Wet sociale werkvoorziening uitgevoerd. Daartoe wordt circa €79 miljoen subsidiegeld omgezet in werkgelegenheid voor Sw-medewerkers via opdrachtverlening aan de uitvoeringsorganisaties.

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording
Om de rechtmatigheidsverantwoording te kunnen afgeven dienen er interne controlewerkzaamheden te worden uitgevoerd die de basis zijn voor de verantwoording. Hieronder worden de werkzaamheden en bevindingen in dit kader beschreven.

Begrotingscriterium
In de Kadernota 2018 van de Commissie BBV is het begrotingscriterium verder uitgewerkt en verfijnd. De begrotingsrechtmatigheid komt er op neer dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld zodat zij hier tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit over hebben kunnen nemen. Daarbij wordt rekening gehouden met de controleprotocol uit het rechtmatigheidsprotocol dat 16 november 2023 door het Algemeen Bestuur van GR WOZL is vastgesteld. Als verantwoordingsgrens wordt 3% van de gerealiseerde lasten inclusief dotaties aan de reserves gehanteerd. Als rapporteringsgrens wordt 25K gehanteerd. In onderstaand overzicht worden de begrotings- over en onderschrijdingen van 25K weergegeven.

	Lasten		
Rubriek	2de begr. wijz.	realisatie	verschil
Bedrijfsvoering	-591	-546	46
Uitvoering Wsw	-76.603	-76.677	-73
Beschut 2.0	-2.695	-2.597	98
Personeelskosten Wsw	-82.582	-83.967	-1.385
Heuvelland gemeente WSP	-20	-69	-49
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal	-162.492	-163.856	-1.364

De begrotingsrechtmatigheid dient weergegeven te worden zoals bovenstaand is weergegeven. Dit is conform de financiële verordening van de GR WOZL. De begrotingsonrechtmatigheden blijven allen beneden de gestelde verantwoordingsgrens van 3% van de gerealiseerde lasten inclusief dotaties aan reserves.

Onderstaand worden de begrotings- over en onderschrijdingen van €25K nader toegelicht.

Bedrijfsvoering
De onderschrijding bij de bedrijfsvoering is met name het gevolg van lagere kosten in de organisatie. Hierbij kan gedacht worden aan automatisering- en huisvestingskosten. Daarnaast is de post onvoorzien niet benut.

Uitvoering Wsw
De overschrijding bij de uitvoering Wsw heeft grotendeels te maken met de hogere gemiddelde kosten bij het onderdeel begeleid werken en de RVU. Deze zijn hoger dan begroot.

Beschut 2.0
Het nettoresultaat van Beschut 2.0 bestaat uit het operationeel resultaat en uit het subsidieresultaat. Het operationeel resultaat is €134K beter dan begroot en het subsidieresultaat is €36 slechter dan begroot.

Personeelskosten Wsw
De overschrijding van de personeelskosten Wsw is het gevolg van uitbetaling van verlof bij ontslag en de fiscale uitruil.

Heuvellandgemeenten
De overschrijding in de lasten bij de heuvellandgemeenten worden gecompenseerd voor eenzelfde bedrag bij de baten.

Voorwaardencriterium
Tijdens de interimcontrole en over het hele boekjaar is een inkoopanalyse uitgevoerd, hieruit is gebleken dat diverse contracten Europees aanbesteedt zijn. Er zijn geen afwijkingen op de wettelijke voorschriften en het beleid geconstateerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Er is geen aanleiding geweest om te constateren dat er fraude zou hebben plaatsgevonden binnen de organisatie. De fraude risicoanalyse is dan ook ongewijzigd. Uit het in werking zijnde stelsel van interne controle, functiescheidingen en andere maatregelen zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Op de wijzigingen in de Iban-nummers van crediteuren gedurende het boekjaar 2024 heeft een analyse plaatsgevonden en zijn tevens detailcontroles op de wijzigingen uitgevoerd. Er zijn geen onjuiste wijzigingen geconstateerd. Tevens is vastgesteld dat de wijzigingen door bevoegde medewerkers zijn uitgevoerd.

Planning en control
Het Algemeen Bestuur is gedurende het jaar 2024 via begrotingswijzigingen op de hoogte gehouden van de financiële ontwikkelingen binnen de GR WOZL en de verbonden partijen. De 1ste begrotingswijziging 2024 is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 27 juni 2024 en de 2de begrotingswijziging 2024 is vastgesteld op 23 januari 2025. De begrotingswijzigingen zijn vooraf besproken in het bestuur waarna deze ter zienswijze is aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

In 2024 is het Algemeen Bestuur middels een tertiaire rapportage geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen. Tevens worden Colleges en raden van de deelnemende gemeenten tussentijds geïnformeerd over de financiële ontwikkeling met de tertiaire rapportage.

Personeel

Het personeel van de GR WOZL bestaat ultimo 2024 uit de volgende formatie:

GR WOZL

	2de begr. wijz. 2024		ultimo 2024		Dienstverband
	aantal	**fte**	**aantal**	**fte**	
Algemeen directeur/secretaris	1	1,00	1	0,50	GR WOZL
Secretariaat	1	1,00	1	0,50	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Concerncontroller	1	0,50	1	0,25	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Financiën	3	1,75	3	1,75	GR WOZL en WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Cliëntbeheer	1	1,00	1	1,00	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Totaal	**7**	**5,25**	**7**	**4,00**	

Van de zeven personen zijn er twee in dienst van de GR WOZL en vijf aangenomen op detacheringsbasis. In totaal betreft dit 5,25 fte waarvan er 2,13 fte wordt doorbelast aan de GR WSP en de uitvoering van de Participatiewet.

1.6.3 Financiering

Voor de inrichting en uitvoering van de treasury functie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Onder de treasury functie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. De GR WOZL heeft twee instrumenten op het gebied van treasury, te weten een treasury statuut en een financieringsparagraaf in de begroting.

In het Algemeen Bestuur van 21 februari 2019 zijn de financiële verordening en het treasury statuut vastgesteld.

De kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandsche Gemeenten bedraagt circa €11,3 miljoen. Het Algemeen Bestuur heeft in 2014 besloten dat de GR WOZL gebruik mag maken van €5 miljoen kredietfaciliteit. Bij overschrijding hiervan dient dit voorafgaand voorgelegd te worden aan het Algemeen Bestuur. Dit besluit is tevens door het Algemeen Bestuur bevestigd en vastgesteld. In 2024 heeft geen overschrijding plaatsgevonden van de kredietfaciliteit van €5 miljoen.

Kasgeldlimiet
Met de kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarmee de gemeenschappelijke regeling haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van stortingen in reserves. Bij de bepaling van de omvang van het totaal aan lasten in de begroting is uitgegaan van de totale lasten exclusief de lasten bij de rubriek personeelskosten Sw. Dit ligt in lijn met eerdere jaren en is ter voorkoming van dubbeltellingen. De GR WOZL voert een beleid om binnen de kasgeldlimiet te opereren.

De kasgeldlimiet over 2024 bedraagt: 8,2% van €79,6 miljoen (originele begroting 2024), ofwel €6,5 miljoen. In 2024 is van de kasgeldlimiet geen gebruik gemaakt.

(x € 1.000)

Kasgeldlimiet	**2024**
omvang begroting in €	79.695
toegestane kasgeldlimiet in %	8,20%
toegestane kasgeldlimiet in €	6.535

Schatkistbankieren
Op 13 december 2013 is het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren in het Staatsblad gepubliceerd. De wet is op 15 december 2013 van kracht geworden. Tegelijkertijd met de wet is een ministeriële regeling van kracht geworden. Onderdeel van die regeling is de rekening-courantovereenkomst die iedere decentrale overheid krijgt met de Staat der Nederlanden. De regeling bevat verder onder meer de verplichting een tussenrekening te openen bij een of meerdere banken, zodat aan de verplichting tot deelname aan schatkistbankieren kan worden voldaan. De GR WOZL heeft deze tussenrekening geopend bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord ‘overtollig’ verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Een decentrale overheid behoudt, op basis van de wet Fido, de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten uit hoofde van de publieke taak. Deelname aan schatkistbankieren verandert daar niets aan.
Bij de bepaling van de hoogte van de ‘overtollige’ middelen is het decentrale overheden toegestaan een drempelbedrag aan te houden buiten de schatkist. In 2024 is het drempelbedrag gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal €1 miljoen bedraagt. Voor de GR WOZL is het drempelbedrag per 31-12-2024 als volgt bepaald:

(x € 1.000)

Toegestaan saldo schatkistbankieren	**2024**
omvang begroting in €	79.695
toegestane saldo in %	2,00%
toegestane saldo in €	1.594

In onderstaande tabel is de naleving van het schatkistbankieren over 2024 weergegeven. In 2024 heeft geen overschrijding plaatsgevonden van het drempelbedrag.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1594**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**288**	**252**	**163**	**106**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.306	1.342	1.431	1.488
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	79.695			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	79.695			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1594			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	26.170	22.901	15.002	9.717
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	288	252	163	106

Renterisiconorm

Bij de renterisiconorm gaat het om het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. De GR WOZL en de verbonden partijen beschikken in 2024 niet over langlopende leningen waardoor het renterisico minimaal is.

1.6.4 Verbonden partijen

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de financiële mate van betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin de GR WOZL in financieel opzicht participeert en (tevens) een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen. In het Besluit Begroting en Verantwoording wordt hiervoor het begrip “Verbonden partijen” gehanteerd:

Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft (artikel 1 lid b BBV).

De wetgever schrijft voor:
De paragraaf verbonden partijen bevat tenminste de visie die de Gemeenschappelijke Regeling heeft op de verbonden partijen en dat in relatie tot de uitvoering van de gemeentelijke doelstellingen en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen (artikel 15 BBV).

De GR WOZL is met Beschut 2.0 verbonden:

Het eigen vermogen van Beschut 2.0 bedraagt per 31 december 2024 €1. Het resultaat bedraagt over 2024 €0 na de bijdragen van de GR WOZL.

De verbonden partij wordt als volgt nader toegelicht:

Verbonden partij:	WOZL Beschut 2.0 BV
Verstigingsplaats:	Heerlen
Financieel belang:	1 aandeel ad €1,-
Risico's:	Beperkt, tot deelname aandelen kapitaal
Visie/Doelstelling:	Het voorzien in passende werkgelegenheid en in arbeidsrevalidatie van personen die door het openbaar lichaam Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg bij hun gedetacheerd worden of anderszins aan hun worden toevertrouwd.

Bestuur
De bestuurders van de verbonden partijen zijn benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA). Gedurende het boekjaar 2024 werd het bestuur gevormd door de heer F. Dijk algemeen directeur/secretaris.

Opdracht
WOZL Beschut 2.0 B.V. staat, als uitvoeringsorganisatie van de GR WOZL, voor de opdracht om uitvoering te geven aan de Sw. De opdracht wordt verder vormgegeven in een uitvoeringsovereenkomst tussen de GR WOZL en de WOZL Beschut 2.0 B.V.

Hieruit voortvloeiend zijn voor Beschut 2.0 de volgende doelstelling beschreven:

- Zorgdragen voor voldoende passend werk voor de doelgroep;
- garanderen van de juiste begeleiding van medewerkers op de werkvloer;
- faciliteren van een geschikte omgeving waarbinnen de werkzaamheden kunnen worden verricht met als uitgangspunt dat er sprake is van één locatie voor Beschut 2.0;
- lean & mean inrichten van de organisatie;
- reductie en beheersing van verzuim;
- zorgdragen dat flexibel (lees: vooral financieel) meebewogen kan worden met personele ontwikkelingen in positieve en negatieve zin (terugstroom en natuurlijk verloop);
- zorgdragen dat klanten via commercie WSP Parkstad B.V. de juiste prijzen betalen voor het door Beschut 2.0 verrichte werk (streven naar hogere opbrengsten per uur);
- slim meeprofiteren van synergie-effecten die via WOZL/WSP Parkstad door schaalgrootte gerealiseerd kunnen worden (bijv. inkoop, ICT systemen enz.);
- momenteel is Beschut 2.0 nog niet georganiseerd voor de doelgroep Participatie-wet. Middels het plug & play principe kan echter snel worden gereageerd op verzoeken van gemeenten om beschutte trajecten vanuit de doelgroep Participatie-wet in te vullen.

Visie en strategie

Daar Beschut 2.0 een onderdeel vormt van GR WOZL wordt vastgehouden aan de daarvoor geldende beleidskaders en geldt onverkort de missie van WOZL:
“WOZL is een uitvoeringsorganisatie die, in opdracht van en in samenwerking met de deelnemende gemeenten, op doelmatige en efficiënte wijze trajecten uitvoert voor mensen, in eerste instantie behorende tot de huidige doelgroep Sw, waarbij deze groep wordt ondersteund om zo regulier mogelijk passende arbeid te verrichten waarvoor betaald wordt door opdrachtgevers.”

Uitgaande van bovenstaande missie is de visie voor Beschut 2.0 de volgende:
Binnen de context van de geformuleerde missie is het adagium voor Beschut 2.0 “werken is participeren”. Door te werken (en hierbij waar nodig ondersteuning te ontvangen) participeert de betreffende medewerker, op zijn eigen manier en op zijn eigen niveau.

Risicomanagement

De risico’s worden periodiek gerapporteerd aan het Algemeen Bestuur middels de kwartaalrapportage, de begroting en de Begrotingswijzigingen. Specifieke risico’s zijn de loon- prijsontwikkeling, de hoogte van het subsidiebedrag per AJ, de terugstroom van detachering naar Beschut 2.0 en de beschikbaarheid van voldoende Sw personeel op kritische functies van afdelingshoofd en voorman.

2. Jaarrekening 2024

De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2024, het overzicht baten en lasten over 2024 alsmede de toelichtingen daarop. Tevens wordt een totaal overzicht verstrekt van de resultaten per rubriek.

De jaarrekening is in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten (BBV).

2.1 Balans per 31 december 2024

Balans per 31 december 2024

(bedragen x € 1.000,-)

Activa	*Toelichting 3.3.2*		**2024**		2023
Vaste Activa					
Financiële Vaste Activa	*1*				
Leningen aan woningcorporaties		**52**		103	
Totaal financiële vaste activa			***52***		*103*
Totaal Vaste Activa			**52**		103
Vlottende Activa					
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	*2*				
Vorderingen op openbare lichamen		**6.421**		2.434	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**875**		970	
Rekening courant verhoudingen met niet-financiële insteliingen		**119**		1.129	
Overige vorderingen		**2.527**		1.679	
Totaal uitzettingen looptijd < 1 jaar			***9.943***		*6.212*
Liquide middelen	*3*				
Banksaldi		**0**		0	
Totaal liquide middelen			***0***		*0*
Overlopende activa	*4*				
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		**575**		2.166	
Overig nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		**503**		275	
Totaal overlopende activa			***1.078***		*2.441*
Totaal Vlottende Activa			**11.020**		8.653
Totaal Activa			**11.070**		**8.755**

Balans per 31 december 2024

(bedragen x € 1.000,-)

Passiva	*Toelichting*		**2024**		2023
	3.3.2				
Vaste Passiva					
Eigen Vermogen	*5*				
Algemene reserve		**0**			
Bestemmingsreserve		**22**		34	
Gerealiseerd resultaat		**2.776**		907	
Totaal eigen vermogen			***2.797***		*942*
Voorzieningen	*6*				
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden		**72**		81	
Totaal voorzieningen			***72***		*81*
Totaal Vaste Passiva			**2.869**		1.023
Vlottende Passiva					
Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar	*7*				
Banksaldi		**3.252**		1.310	
Overige schulden		**485**		979	
Rekening courant verhoudingen met niet-financiële insteliingen		**1.544**		1.813	
Totaal netto vlottende schuld			***5.281***		*4.102*
Overlopende passiva	*8*				
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		**2.921**		3.630	
Totaal overlopende passiva			***2.921***		*3.630*
Totaal Vlottende Passiva			**8.202**		7.732
Totaal Passiva			**11.070**		**8.755**

2.2 Overzicht baten en lasten 2024

Overzicht baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	***Toelichting***	***2024***				**2023**
	3.3.3	begroting origineel	1ste begrotings-wijziging	2de begrotings-wijziging	**realisatie**	realisatie
Bedrijfsvoering (overhead)						
baten	*9*	104	103	142	**187**	199
lasten	*10*	-515	-714	-591	**-546**	-434
		-411	-611	-449	**-359**	-234
Uitvoering Wsw						
baten	*11*	67.687	74.133	78.615	**78.636**	77.869
lasten	*12*	-66.567	-72.549	-76.603	**-76.677**	-75.985
		1.120	1.584	2.011	**1.960**	1.884
Beschut 2.0						
baten		-	-	-	**-**	-
lasten	*14*	-3.050	-3.040	-2.695	**-2.597**	-2.449
		-3.050	-3.040	-2.695	**-2.597**	-2.449
Personeelskosten Wsw						
baten	*15*	76.100	82.898	82.552	**83.956**	84.555
lasten	*15*	-76.130	-82.928	-82.582	**-83.967**	-84.460
		-30	-30	-30	**-11**	95
Uitvoering Wsw heuvellandgemeenten in GR WSP Parkstad						
baten	*16*	169	290	20	**69**	-81
lasten	*16*	-169	-290	-20	**-69**	81
		-	-	-	**-**	-
Incidentele baten en lasten						
baten	*17*	-	-	2.636	**2.637**	-
lasten	*17*	-	-	-	**-**	-
		-	-	2.636	**2.637**	-
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen		**-2.371**	**-2.097**	**1.473**	**1.629**	**-705**

Overzicht baten en lasten (vervolg)

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	***Toelichting***	***2024***				***2023***
	3.3.3	begroting origineel	1ste begrotings-wijziging	2de begrotings-wijziging	**realisatie**	realisatie
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen		**-2.371**	**-2.097**	**1.473**	**1.629**	**-705**
Financiering en alg. dekkingsmiddelen						
Bedrijfsvoering (overhead)		411	611	449	**449**	333
Uitvoering Wsw		-1.120	-1.584	-2.011	**-2.011**	-1.439
Beschut 2.0		3.050	3.040	2.695	**2.695**	2.656
Personeelskosten Wsw				-	**-**	20
Incidentele baten en lasten		-	-	-	**-**	-
	18	2.341	2.067	1.133	**1.133**	1.570
Vennootschapsbelasting	*19*	-	-	-	**-**	-
Onvoorzien	*20*	-	-	-	**-**	-
Gerealiseerd saldo van basten en lasten		**-30**	**-30**	**2.606**	**2.763**	**866**
Mutaties in reserves	*21*					
onttrekking reserve ASB		30	30	30	**13**	41
Gerealiseerd resultaat		**-**	**-**	**2.636**	**2.776**	**907**

2.3 Toelichting

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. De jaarrekening biedt inzicht in de financiële positie per 31 december 2024 en in de resultaten over het boekjaar 2024.
Per jaareinde 2024 is het eigen vermogen van de GR WOZL €2.776K. Een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd, aangezien de deelnemende gemeenten hebben toegezegd de GR WOZL financieel te steunen. Dientengevolge zijn de in de jaarrekening toegepaste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De bijdragen van de gemeenten is vastgesteld in de begroting en o.b.v. het resultaat in de jaarrekening zal worden afgerekend met de gemeenten.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate opgenomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld. Subsidie in het kader van projectfinanciering worden als bate opgenomen op het moment waarop de subsidie is ontvangen en er voldoende zekerheid is dat de subsidie wordt vastgesteld conform het ontvangen bedrag.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

De programmaverantwoording bestaat ten minste uit (BBV artikel 25 lid 1):
- De verantwoording over de realisatie van de programma's;
- het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
- het overzicht van de kosten van overhead;
- het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting;
- een toelichting op het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.

De activiteiten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2024. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties;
- de financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 16 november 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
  - voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld;
  - ten aanzien van het M&O criterium is de kadernota geldend. Er is geen eigen nota M&O beleid binnen de organisatie. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen rechtmatigheidsprotocol financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van €2.613K is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - een rapporteringstolerantie van €25K is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Balans

Activa

Financiële vaste activa
Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de GR WOZL Parkstad participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

De onder financiële vaste activa opgenomen verstrekte leningen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Vlottende activa
Voorraden
De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde.

Vorderingen en overlopende activa
De openstaande vorderingen, waaronder de vorderingen op openbare lichamen, worden onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid, gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva

Vaste passiva
Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn de algemene reserve en de bestemmingsreserves opgenomen alsmede het nog te bestemmen saldo van het overzicht baten en lasten.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd wegens:
- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen.

De voorzieningen zijn gewaardeerd op nominale waarde.

Vaste schulden
De GR WOZL heeft geen langlopende schulden (> 1 jaar).

Vlottende passiva
De posten opgenomen onder vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatsbepaling
In de jaarrekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (stelsel van baten en lasten). Daarbij worden baten en lasten van het begrotingsjaar in de rekening opgenomen, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar leiden, of hebben geleid. Als baten en lasten worden niet aangemerkt de neutrale uitgaven en inkomsten. Het verschil tussen de verantwoorde lasten en baten is het resultaat. Het Algemeen Bestuur dient in het kader van de vaststelling van de jaarrekening een besluit te nemen over de bestemming van het resultaat. Een voorstel daartoe is opgenomen in hoofdstuk 3.3.3.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31-12-2024

Activa

Vaste Activa: €52K (31-12-2023: €103K)

1. Financiële Vaste Activa leningen aan woningcorporaties: €103K (31-12-2023: €153K)

GR WOZL heeft in 2019 met Bertram Onroerend Goed (woningcorporatie) een annuïteiten lening afgesloten ten bedrage van € 350K. Deze lening is gebruikt ter algehele verbetering van het pand aan de Sourethweg 2 en zal in 84 maanden worden afgelost.
In 2024 is er €1K bijgeschreven aan rente (1%) en €52K afgelost waardoor de lening per 31-12-2024 €52K bedraagt.

Specificatie

(bedragen x € 1.000,-)

	Boek waarde 31-12-2023	Investe-ringen	Des investe-ringen	Afschrij-ving/ Alfossing	Rente	Af-waar-dering	Boek waarde 31-12-2024
Leningen aan:							
- woningbouwcorporaties	103	0	0	-52	1	0	52
Totaal financiële vaste activa	**103**	**0**	**0**	**-52**	**1**	**0**	**52**

Vlottende Activa: €11.020 (31-12-2024: €8.653K)

2. Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar: €9.943K (31-12-2023: €6.212K)

Specificatie

(bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2024		31-12-2023	
Vorderingen op openbare lichamen		6.421		2.434
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar		875		970
Rekening courant met niet financiële instellingen		119		1.129
Overige vorderingen	2.527		1.679	
Voorziening dubieuze debiteuren	0		0	
		2.527		1.679
Totaal uitzettingen met een rentetyp. looptijd < 1 jaar		**9.943**		**6.212**

Vorderingen op openbare lichamen €6.421K (31-12-2023: €2.434K)
Dit betreft vorderingen op openbare lichamen zoals gemeenten, provincies en de rijksoverheid. Het openstaande bedrag ten bedrage van €6.421K bevat grotendeels de bijdragen van de gemeenten. Eind 2024 zijn de bijdragen van de gemeenten vastgesteld in de 2de begrotingswijziging 2024. Ten opzichte van de reeds gedane financiering o.b.v. de 1ste begrotingswijziging 2024 leidt dit per 31-12-2023 tot een nabetaling door de aangesloten gemeenten.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar €875K (31-12-2023: €970)
Dit betreft een vordering die de GR WOZL heeft uitstaan bij het Rijk ten bedrage van €875K.

Rekening courant verhoudingen met niet financiële instellingen €119K (31-12-2023: €1.129K)
Dit betreft vorderingen die bestaan uit ter beschikking gestelde liquide middelen vanuit de GR WOZL aan niet financiële instellingen.

Overige vorderingen: €2.527K (31-12-2023: €1.679K)
Dit betreft vorderingen die betrekking hebben op partijen die geen openbaar lichaam zijn onder aftrek van de voorziening dubieuze debiteuren.
Het saldo van de overige vorderingen bestaat voornamelijk uit vorderingen op de verbonden partij WSP Parkstad Detacheringen B.V. Dit betreft de doorbelastingen van lonen uit de GR WOZL en overige doorbelaste kosten die vanuit de GR WOZL ten behoeve van de verbonden partijen zijn betaald.

3. Liquide Middelen: €0K (31-12-2023: €0K)

Het saldi van de liquide middelen bedraagt per 31-12-2024 negatief en is derhalve opgenomen aan de passiva kant.

4. Overlopende activa €1.078K (31-12-2023: €2.441K)

Het saldo van de overlopende activa bedraagt per 31-12-2024 €1.078K en bestaat uit:
- Te ontvangen van gemeenten (€93K);
- te ontvangen van GR WSP (€49K);
- te ontvangen van het Uwv m.b.t transitievergoedingen (€460K);
- te ontvangen van de Belastingdienst m.b.t. LIV en BTW (€433K);
- te ontvangen rente Q4 (€16K);
- vooruitbetaalde bedragen (€3K);
- overig (€24K).

Specificatie *(bedragen x € 1.000,-)*

	31-12-2024		31-12-2023	
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voor-financiering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		575		2.166
Overig nog te onvangen- en vooruitbetaalde be-dragen ten laste van volgende begrotingsjaren	503		275	
Voorziening oninbaarheid	0		0	
		503		275
Totaal overlopende activa		**1.078**		**2.441**

Passiva

Vaste Passiva: €2.869K (31-12-2023: €1.023K)

5. Eigen vermogen: €2.797 (31-12-2023: €942K)

Op de balans is het gerealiseerd resultaat over 2024 opgenomen onder het eigen vermogen. Het gerealiseerd resultaat over 2024 bedraagt €2.776K. De bestemming van het gerealiseerd resultaat is de bevoegdheid van het Algemeen Bestuur. In de toelichting op de rekening van baten en lasten wordt nader ingegaan op het gerealiseerd resultaat en is een voorstel geformuleerd over de resultaatbestemming.

Reserves *(bedragen x € 1.000,-)*

	31-12-2023	bestemming 2023		1-1-2024	mutaties 2024		31-12-2024
	saldo	toe-voeging	ont-trekking	saldo	toe-voeging	ont-trekking	saldo
Algemene Reserve							
Resultaat vorig boekjr	0	907		907		907	0
Bestemmingsreserve							
Verlofrechten ASB	35			35		13	22
Totaal	**35**	**907**	**0**	**942**	**0**	**920**	**22**
Gerealiseerd resultaat 2024							**2.776**
Stand eigen vermogen ultimo 2024							**2.798**

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat over 2024 verantwoord.

Algemene reserve
Het positief resultaat 2023 van de GR WOZL is als 'Resultaat vorig boekjaar' toegevoegd aan de algemene reserve en vervolgens in het begrotingsjaar 2024 onttrokken nadat dit resultaat is teruggestort aan de deelnemende gemeenten.

Verlofrechten ASB
Deze reserve heeft betrekking op de bovenmatige verlofsaldi van de ASB medewerkers, zoals die in een verleden ooit zijn opgebouwd en destijds met het faillissement van Maecon mee zijn overgekomen in de GR. Het beleid is erop gericht om middels diverse maatregelen de betreffende bovenmatige rechten op verlof van deze Sw-medewerkers terug te dringen. In 2024 bedragen de kosten voor het verlof €13K dat geheel wordt gefinancierd uit de reserve. Het saldo van de reserve bedraagt per 31-12-2024 €22K.

6. Voorzieningen: €72K (31-12-2023: €81K)

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden €72K (31-12-2023: €81K)

Specificatie				*(bedragen x € 1.000,-)*
	31-12-2023	**2024**		**31-12-2024**
Voorziening:	**saldo**	**toe-voeging**	**ont-trokken**	**saldo**
Afkoop DSM toeslagen tbv. oud ASB-ers	81		9	72
Totaal	**81**	**0**	**9**	**72**

Voorzienig afkoop DSM toeslagen t.b.v. oud ASB-ers
In 2016 heeft DSM de toeslagen die aan de oude ASB-ers worden betaald afgekocht. Dit bedrag (oorspronkelijk €277K) is opgenomen als een voorziening. In de loop van de volgende jaren zal dit bedrag worden aangewend om de salariskosten van de oud- ASB-ers gedeeltelijk te dekken. In 2024 is er €9K onttrokken aan de voorziening.

Vlottende Passiva: €8.202K (31-12-2023: €7.732K)

7. Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar: €5.281K (31-12-2023: €4.102)

Specificatie		*(bedragen x € 1.000,-)*
	31-12-2024	**31-12-2023**
Banksaldi	3.252	1.310
Overige schulden	485	979
Rekening courant met niet financiële instellingen	1.544	1.813
Totaal uitzettingen met een rentetyp. looptijd < 1 jaar	**5.281**	**4.102**

Banksaldi
Het saldi van de liquide middelen bedraagt per 31-12-2024 €3.252K negatief en is derhalve opgenomen aan de passiva kant. Dit negatieve saldo heeft met name te maken met de financiering van de gemeenten die gedurende het jaar is gefactureerd o.b.v. de 1ste begrotingswijziging 2024. In december zijn de bijdragen in rekening gebracht o.b.v. de 2de begrotingswijziging 2024.

Overige schulden
Het saldo van de overige schulden bestaat o.a. uit verplichtingen die de GR WOZL heeft in het kader van de uitvoering Sw en de bedrijfsvoering. De post crediteuren vertoont een normaal verloop.

Rekening courant met niet financiële instellingen
Het saldo van de rekening courant verhoudingen met niet – financiële instellingen bedraagt €1.544K. Dit betreft grotendeels het bedrag dat de GR WOZL moet betalen aan de GR WSP.

8. Overlopende passiva: €2.921K (31-12-2023: €3.630K)

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die een volgend begrotingsjaar tot betaling komen:

Specificatie *(bedragen x € 1.000,-)*

	31-12-2024	31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgends begrotingsjaar tot betaling komen	2.921	3.630
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	0	0
Totaal overlopende passiva	**2.921**	**3.630**

Deze post heeft betrekking op:

- Tussenrekening salarissen Sw-medewerkers en ambtenaren m.b.t. de inhoudingen en afdrachten loonheffing, pensioen, nettolonen en UWV gelden (€2.278K);
- te betalen aan de heuvellandgemeenten i.v.m. verrekening resultaat GR WSP (€49K);
- te betalen aan deelnemende gemeenten en gemeenschappelijke regeling (€90K)
- de eindafrekening subsidies en begeleidingskosten met betrekking tot de arbeidsjaren van de verschillende uitvoeringsorganisaties (€139K);
- facturen die betrekking hebben op 2024 en in 2025 worden betaald (65K);
- te betalen in het kader van het opgerichte Sociaal Fonds (€81K);
- te betalen LIV gelden aan verbonden partijen (€219K).

Niet in balans opgenomen verplichtingen en vorderingen

Kredietfaciliteit BNG
De kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandsche Gemeenten bedraagt circa €11,3 miljoen. Het Algemeen Bestuur heeft in 2014 besloten dat de GR WOZL gebruik mag maken van €5 miljoen kredietfaciliteit. Bij overschrijding hiervan dient dit voorafgaand voorgelegd te worden aan het Algemeen Bestuur. Dit besluit is tevens door het Algemeen Bestuur bevestigd en vastgesteld. In 2023 heeft geen overschrijding plaatsgevonden van de kredietfaciliteit van €5 miljoen.

Vanaf 1 maart 2025 zal de kredietlimiet bij de Bank Nederlandsche Gemeente 8 miljoen bedragen. Hiervoor is in januari 2025 een nieuwe overeenkomst getekend met de BNG.

Huurverplichtingen
GR WOZL en de in de consolidatie opgenomen groepsmaatschappijen hebben als lessee operationele leasecontracten en huurcontracten. In totaal voor:

WOZL GR	tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Huur Sourethweg	€ 316.375	€ -	€ -	€ 316.375
Huur Wenckebachstraat	€ 432.204	€ 1.548.731	€ -	€ 1.980.935
Huur Kloosterweg	€ 261.984	€ 152.824	€ -	€ 414.808
Huur Nieuw Eyckholt	€ 35.456	€ 989.550	€ 413.963	€ 1.438.969
	€ 1.046.019	**€ 2.691.105**	**€ 413.963**	**€ 4.151.087**

Huur Sourethweg

Het huurcontract voor de Sourethweg loopt tot en met 31-12-2025 en kan daarna steeds met een termijn van 5 jaar worden verlengd.

Huur Wenckebachstraat

Het huurcontract voor de Wenckebachstraat loopt tot en met 01-08-2029 en kan daarna kan met een termijn van 3 jaar worden verlengd en daaropvolgende steeds met een periode van 1 jaar.

Huur Kloosterweg

Het huurcontract voor de Kloosterweg loopt tot en met 31-07-2026 en zal daarna niet meer worden verlengd.

Huur Nieuw Eyckholt

Het huurcontract voor Nieuw Eyckholt gaat in op 01-04-2025. Voor 2025 worden alleen servicekosten betaald, vanaf 01-01-2026 starten tevens de huurtermijnen. Het contract loopt tot en met 30-06-2026 en kan daarna met een termijn van 5 jaar worden verlengd.

Vakantiegeld Wsw
De GR WOZL kent geen reserve vakantiegeld. De Wsw- medewerkers hebben over de periode juni 2024 tot en met december 2024 in totaal per saldo €3,1 mln. aan recht op vakantiegeld opgebouwd (dit is inclusief opslag sociale lasten). Deze bedragen zullen in mei 2025 of eerder bij beëindiging van het recht worden uitbetaald.

Fiscale eenheid
De GR WOZL is onderdeel van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond van de standaardvoorwaarden is de GR WOZL hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

Beschut 2.0 maakt samen met de GR WOZL deel uit van deze fiscale eenheid.

Gebeurtenissen na balansdatum
Binnen de GR WOZL hebben zich verder geen te benoemen gebeurtenissen voorgedaan na balansdatum.

2.3.3 Toelichting op het overzicht baten en lasten over 2024

In 2024 is er sprake van een voordelig gerealiseerd resultaat van €2.776K. De specificatie op hoofdlijnen van het resultaat luidt als volgt:

Gerealiseerd resultaat

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	Resultaat voor fin. en alg. dekkingsmid delen	Financiering	Gerealiseerd saldo van baten en lasten	Mutaties in reserve	Gerealiseerd resultaat
Bedrijfsvoering	-359	449	90	0	90
Uitvoering Wsw	1.960	-2.011	-52	0	-52
Beschut 2.0	-2.597	2.695	98	0	98
Personeelskosten Wsw	-11	0	-11	13	2
Heuvelland gemeente WSP	0	0	0	0	0
Incidentele baten/lasten	2.637	0	2.637	0	2.637
Totaal	1.629	1.133	2.763	13	2.776

Gerealiseerd resultaat en resultaatsbestemming
Analyse van het gerealiseerd resultaat

Bedrijfsvoering
Het resultaat van de bedrijfsvoering is €90K lager dan begroot.

Uitvoering Wsw: Subsidieverantwoording
In 2024 komt het resultaat van de subsidieverantwoording uit op €1.960K positief. Hiervan is reeds in lijn met de 2de begrotingswijziging 2024 in totaal €2.011K gefinancierd aan de deelnemende gemeenten. Het positief resultaat na financiering bedraagt daardoor €52K. Voor een toelichting en gedetailleerd overzicht per uitvoeringsorganisatie wordt verwezen naar de baten en lasten van de rubriek uitvoering Wsw en naar de bijlagen I en II.

Beschut 2.0
Het netto resultaat bedraagt -/- €2.597K en is €98K beter dan begroot in de 2de begrotingswijziging 2024.

Personeelskosten Sw
Op basis van de uitvoeringsovereenkomst worden personeelskosten Sw één op één doorbelast aan de verbonden partijen. Het resultaat van de personeelskosten Sw komt op een negatief resultaat van €11K. Dit negatieve resultaat wordt grotendeels gedekt door een onttrekking uit de reserve.

Incidentele baten en lasten
Het resultaat van de incidentele baten en lasten bedraagt €2.637. Deze baat is gebaseerd op de eenmalige toekenning van het subsidiebedrag door het Rijk van €1.231 per arbeidsjaar. Deze bijzondere verhoging is door het Rijk toegekend ten behoeve van de bouw en versterking van de infrastructuur van het sociaal ontwikkelingsbedrijf.

Voorstel resultaatsbestemming
In 2024 bedraagt het gerealiseerd resultaat €2.776K. Voorgesteld wordt om het gerealiseerd resultaat uit te keren aan de deelnemende gemeenten. In bijlage III is een tabel opgenomen met de verdeling van het resultaat per gemeente.

Baten en lasten per rubriek

Resultaat bedrijfsvoering (overhead) -/- €359K (2023: -/- €234K)

De bedrijfsvoering (overhead) betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Het negatieve resultaat van de bedrijfsvoering is €90K lager dan begroot. Dit komt enerzijds doordat er lagere kosten zijn gerealiseerd en anderzijds zijn de baten hoger dan verwacht.

9. Baten bedrijfsvoering €187K (2023: €199K)

De baten van de bedrijfsvoering zijn €45K hoger dan is opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024. De onderverdeling van deze baten luidt als volgt:

Specificatie baten		*(bedragen x € 1.000,-)*	
		2024	
	2de begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Rentebaten	0	**85**	85
Dekking uitvoeringskosten WOZL	142	**102**	-40
Overige baten	0	**0**	0
Totaal	142	**187**	45

Dekking uitvoeringskosten GR WOZL
De kosten van de bedrijfsvoering worden gedeeltelijk gedekt door een bedrag aan uitvoeringskosten toe te rekenen aan de rubriek uitvoering Sw. Het bedrag is conform begroting per fte vastgesteld op €0,2K bij beschut werken en €1,25K bij begeleid werken. Voor 2024 komt dit neer op €102K.

Rentebaten
In 2024 is er in de 2de begrotingswijziging 2024 geen rekening gehouden met rentebaten. Per jaareinde bedragen de ontvangsten in totaal €85K.

10. Lasten bedrijfsvoering -/- €546K (2023: -/- €434K)

De lasten van de bedrijfsvoering zijn €46K lager dan is gesteld in de 2de begrotingswijziging 2024. De onderverdeling van deze lasten luidt als volgt:

Specificatie lasten			*(bedragen x € 1.000,-)*
		2024	
	2de begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Personeelskosten	-455	**-461**	-7
Organisatiekosten	-56	**-21**	35
Accountants- en advieskosten	-39	**-25**	14
Rente en financieringskosten	-41	**-38**	3
Totaal	-591	**-546**	46

Personeelskosten

Het personeel van de GR WOZL bestaat ultimo 2024 uit de volgende formatie:

GR WOZL

	2de begr. wijz. 2024		**ultimo 2024**		**Dienstverband**
	aantal	**fte**	**aantal**	**fte**	
Algemeen directeur/secretaris	1	1,00	1	0,50	GR WOZL
Secretariaat	1	1,00	1	0,50	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Concerncontroller	1	0,50	1	0,25	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Financiën	3	1,75	3	1,75	GR WOZL en WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Cliëntbeheer	1	1,00	1	1,00	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Totaal	**7**	**5,25**	**7**	**4,00**	

Van de zeven personen zijn er twee in dienst van de GR WOZL en vijf aangenomen op detacheringsbasis. In totaal betreft dit 5,25 fte waarvan er 2,13 fte wordt doorbelast aan de GR WSP en de uitvoering van de Participatiewet.

De personeelskosten bestaan o.a. uit de werkgeverslasten van het personeel, de ingehuurde medewerkers en de overige personeelskosten.

Organisatiekosten

Deze post bestaat o.a. uit kantoor-, huisvestings- en automatiseringskosten. Tevens zijn hieronder de kosten opgenomen van het archief- en informatiebeheer. In totaal komen de kosten €35K lager uit dan is opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024.

Rente en financieringskosten

De rente en financieringskosten zijn nagenoeg gelijk als is opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024.

Resultaat uitvoering Wsw: €1.960 (2023: €1.884K)

Het resultaat uitvoering Wsw is €52 slechter dan begroot.

11. Baten uitvoering Sw €78.636K (2023: €77.869K)

De baten betreffen de ontvangen rijkssubsidie van de deelnemende gemeenten. In totaal zijn de baten €22K hoger dan in de 2de begrotingswijziging 2024.

Het aantal gerealiseerde arbeidsjaren is nagenoeg gelijk als is opgenomen in de 2de begrotingswijziging, namelijk 2.141 AJ.

De rijkssubsidie in de 2de begrotingswijziging 2024 bedraagt €37.945. Dit is inclusief de eenmalige toevoeging van €1.231 per arbeidsjaar. Deze verhoging van €1.231 is verantwoord onder incidentele baten en lasten. Het subsidiebedrag binnen de uitvoering Wsw bedraagt daardoor €36.714.

Subsidieontwikkeling per arbeidsjaar			
Subsidiebedrag cf. 1ste begr. wijz. 2024		€	34.260
LPO	€ 2.115		
volume	€ 338		
eenmalige toevoeging	€ 1.231		
		€	3.684
Subsidiebedrag cf. mei en september ciruclaire 2024		**€**	**37.945**

De totaal te ontvangen rijkssubsidie (exclusief de eenmalige toevoeging) bedraagt:

Specificatie baten			*(bedragen x € 1.000,-)*
	Aantal AJ	Subsidie per AJ	**realisatie**
Rijkssubsidie	2.141,86	€ 36.714	**78.636**

12. Lasten uitvoering Wsw -/- €76.677K (2023: -/- €75.985K)

De lasten uitvoering Sw zijn €73K hoger dan begroot. De onderverdeling van deze lasten luidt als volgt:

Specificatie lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

	2024		
	2de begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Regulier	-69.782	**-69.647**	136
Begeleid werken	-1.290	**-1.338**	-48
Beschut werken: Relim	-2.295	**-2.266**	29
Beschut werken: Werkmeester	-648	**-665**	-18
RVU	-2.484	**-2.659**	-175
Buitenregionale uitvoeringsorganisaties	0	**0**	0
Uitvoeringskosten	-105	**-102**	3
Totaal	-76.603	**-76.677**	-73

Regulier
Deze post heeft betrekking op de doorbetaalde Rijkssubsidie voor de Sw-medewerkers die werkzaam zijn bij de verbonden partijen en de uitvoeringsorganisatie Werkmeester. De lasten zijn €136K lager dan is opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024.

Begeleid werken
Deze post heeft betrekking op begeleidingskosten en verstrekte loonkostensubsidie voor de Sw-medewerkers die vallen onder de categorie begeleid werken. De gemiddelde subsidie per AJ bedraagt €18,5K, terwijl dit in de 2de begrotingswijziging €18K is. Dit leidt tot een verschil van €48K.

Beschut werken Relim
De loonkosten van de groep Sw-medewerkers die bij Relim te werk zijn gesteld komen volledig ten laste van de GR WOZL. Voor 2024 bedragen deze loonkosten €1.846K. De overige kosten, die onder andere bestaan uit een vergoeding die aan Relim wordt verstrekt, komen voor 2024 neer op €420K. In totaal komen de totale kosten €29K lager uit dan is begroot.

Beschut werken: Werkmeester
Bij deze groep gaat het om Sw-medewerkers die voor een passende tewerkstelling zijn overgedragen aan de Werkmeester. De verstrekte subsidie bij deze categorie ligt per fte op €46K.

Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)
De loonkosten van de medewerkers die hebben gekozen voor de Vervroegde Uittreding zijn in 2024 niet doorberekend aan de uitvoeringsorganisaties, maar worden samen met de subsidie verantwoord binnen de GR WOZL. De kosten bedragen €2.659K en zijn daarmee €175K hoger dan begroot. Dit is grotendeels toe te schrijven doordat er in 2024 meer medewerkers gebruik hebben gemaakt van deze regeling dan is begroot.

Buitenregionale uitvoeringsorganisaties
In 2024 heeft er geen overname plaatsgevonden door buiten regionale uitvoeringsorganisaties.

Uitvoeringskosten
Deze post heeft betrekking op de uitvoeringskosten voor de bedrijfsvoering. Het bedrag is conform begroting per fte vastgesteld op €0,2K bij beschut werken en €1,25K bij begeleid werken. Voor 2024 bedraagt dit €102K.

Resultaat Beschut 2.0 -/- €2.597K (2023: -/- €2.449)

13. Lasten Beschut 2.0: -/- €2.597K (2023: -/- €2.449K)

Het netto resultaat over het boekjaar 2024 is uitgekomen op €2.597K negatief. In de 2de begrotingswijziging 2024 is uitgegaan van €2.695K negatief. Het netto resultaat is €98K beter dan begroot in de 2de begrotingswijziging 2024.

Het nettoresultaat bestaat uit het operationeel resultaat en uit het subsidieresultaat. Het nettoresultaat 2024 ziet er als volgt uit:

Beschut 2.0	*(bedragen x € 1.000,-)*		
	2024		
	2de begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Bruto marge	574	**592**	18
Overige personeelskosten Sw	-640	**-604**	36
Personeelskosten n-Sw	-875	**-884**	-9
Afschrijvingen	-76	**-78**	-2
Bedrijfskosten	-1.499	**-1.408**	91
Operationaal resultaat	-2.516	**-2.382**	134
Wsw-lonen	-8.469	-8.575	-106
LIV	50	51	1
Wsw Rijkssubsidies	8.240	8.309	69
Subsidieresultaat	**-179**	**-215**	-36
Netto resultaat	**-2.695**	**-2.597**	98

Resultaat personeelskosten Sw -/- 11K (2023: €95K)

14. Baten en laten personeelskosten Sw -/- €11K (2023:€95K)

De GR WOZL is juridisch werkgever van de Sw-medewerkers die zijn tewerkgesteld bij de verbonden partijen. Vanuit die hoedanigheid worden de personeelskosten van de Sw-medewerkers bij de verbonden partijen betaald door de GR WOZL. Hierbij valt o.a. te denken aan posten als loon, reiskosten en kosten voor opleidingen. Deze kosten worden doorbelast aan de WOZL B.V.'s. De loonkosten van Relim en de RVU blijven in de GR WOZL. Het resultaat op de personeelskosten bedraagt in 2024 -/- €11K. Dit negatieve resultaat wordt grotendeels gedekt door een onttrekking in de reserve.

Specificatie baten en lasten			*(bedragen x € 1.000,-)*
	2024		
	2de begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Baten	**82.552**	**83.956**	1.404
Lasten			
Loonkosten Wsw	-82.552	**-83.956**	-1.404
Kosten ASB	-30	**-13**	17
Overig	0	**2**	2
Totaal	**-82.581**	**-83.968**	-1.385
Saldo	-30	**-11**	19

Het totaal aan kosten heeft betrekking op de volgende groepen:

Specificatie lasten			*(bedragen x € 1.000,-)*
	2024		
	2de begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Verbonden Partij WSP Parkstad Deta	-69.663	**-70.476**	-813
Verbonden Partij Beschut 2.0	-8.572	**-8.941**	-369
Relim	-1.866	**-1.907**	-41
ASB	-30	**-13**	17
RVU	-2.452	**-2.633**	-181
Overig	0	**2**	2
Totaal	-82.581	**-83.968**	-1.385

De loonkosten van Detacheringen B.V. en Beschut 2.0 komen ten laste van het resultaat van deze partijen. De kosten van Relim en de RVU worden gedragen door de GR WOZL (zie onderdeel subsidieverantwoording).

De overschrijding van de personeelskosten Wsw t.b.v. €1.385K is het gevolg van uitbetaling van verlof bij ontslag en de fiscale uitruil. De hogere lasten worden echter gecompenseerd voor eenzelfde bedrag aan baten.

Het totaal aan fte is nagenoeg gelijk aan de 2de begrotingswijziging, namelijk 1.986 fte.

Resultaat heuvelland gemeente WSP €0K (2023: -/- €0K)

15. Lasten heuvelland gemeente WSP €0K (2023: 0K)

Het positief resultaat in de bedrijfsvoering en de verbonden partijen van de GR WSP Parkstad wordt via de GR WOZL terugbetaald aan de Heuvellandgemeenten. Het resultaat van deze post is nihil.

Uitvoering Wsw
Heuvelland gemeenten in GR WSP Parkstad *(bedragen x € 1.000,-)*

	2024		
	2de begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Gulpen - Wittem	8	**27**	19
Vaals	6	**22**	16
Valkenburg	6	**20**	14
Totaal	20	**69**	49

Resultaat incidentele baten en lasten €2.637K (2023: €0K)

16. Incidentele baten en lasten €2.637K (2023: €0K)

In 2023 is er een positief resultaat van €2.673. Dit betreft de eenmalige toekenning van het subsidiebedrag door het Rijk van €1.231 per arbeidsjaar. Deze bijzondere verhoging is door het Rijk toegekend ten behoeve van de bouw en versterking van de infrastructuur van het sociaal ontwikkelingsbedrijf.

Financieringsmiddelen €1.133K (2023: €1.570)

17. Financieringsmiddelen €1.133K (2023: €1.570K)

Op basis van de goedgekeurde 2de begrotingswijziging 2024 dragen de deelnemende gemeenten bij aan de tekorten in de verschillende rubrieken bij de GR WOZL. De bijdragen luiden als volgt:

Financieringsmiddelen			*(bedragen x € 1.000,-)*
		2024	
	2de begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Bedrijfsvoering	449	**449**	0
Uitvoering Wsw	-2.011	**-2.011**	0
Beschut 2.0	2.695	**2.695**	0
Personeelkosen Wsw	0	**0**	0
Incidentele baten - lasten	0	**0**	0
Totaal	1.133	**1.133**	0

Vennootschapsbelasting €0K (2023: €0K)

18. Vennootschapsbelasting €0K (2023: €0K)

De activiteiten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting en is derhalve nihil.

Onvoorzien €0K (2023 €0K)

19. Onvoorzien €0K (2023: €0K)

Er hebben geen onvoorziene activiteiten plaatsgevonden in 2024.

Mutaties in reserve €13K (2024: €41K)

20. Mutaties in reserve €13K (2023: €41K)

De mutaties in reserve hebben betrekking op een onttrekking de in de reserve ASB. Zie ook de toelichting bij de balans.

Structurele en incidentele basten en lasten
De structurele en incidentele baten en lasten over 2024 zijn als volgt opgebouwd:

Structurele en incidentele baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	baten	lasten	Saldo
Structurele baten en lasten			
Bedrijfsvoering	636	-546	90
Uitvoering Wsw	76.625	-76.677	-52
Beschut 2.0	2.695	-2.597	98
Perrsoneelskosten Wsw	83.956	-83.967	-11
Heuvelland gemeente WSP	69	-69	0
	163.981	**-163.856**	**126**
Incidentele baten en lasten			
Incidentele basten en lasten	2.637	0	2.637
Onttrekking reserves	13	0	13
Totaal incidentele basten en lasten	**2.650**	**0**	**2.650**
Saldo baten en lasten			**2.776**

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
De WNT is op 6 december 2011 door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT kent naast een openbaarmakingsregime voor de (semi-) publieke sector een maximale bezoldigingsnorm als opgenomen in artikel 2.1. e.v. WNT. Op grond van de WNT mag in 2016 het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke sector behoudens overgangsrecht maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Dat komt in 2024 neer op €233K inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.

Voor de GR WOZL luidt de publicatie in het kader van de WNT voor 2024 als volgt:

1A

Leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking *Bedragen * € 1,-*

	2024	**2023**
Naam:	F.H. Dijk	
Functiegegevens	**Algemeen directeur/secretaris**	
Aanvang en einde functievervulling	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1,0*	1,0*
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 150.855	€ 143.879
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.346	€ 22.514
Subtotaal	€ 174.201	€ 166.393
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 174.201	€ 166.393
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t	n.v.t

* waarvan 50% van de tijd is gedetacheerd als bestuurssecretaris bij GR WSP en de uitvoering Participatiewet

50% van hierboven verantwoorde bezoldiging wordt doorbelast naar GR WSP en de uitvoering Participatiewet en is derhalve in de jaarrekening van deze organisatie ook opgenomen.

In 2024 is de maximale bezoldigingsnorm niet overschreden.

In 2024 is de onderstaande bestuurssamenstelling verantwoordelijk geweest voor de GR WOZL:

1D

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gemeente	**Naam**	**Functie**
Beekdaelen	dhr. L.C.J. de Koster	bestuurder
Brunssum	mw. M. Y. Brüning	bestuurder
Gulpen - Wittem	dhr. F.J.E. Derksen	bestuurder
Heerlen	dhr. M.E.E. de Beer	voorzitter
Kerkrade	dhr. J. Roland	bestuurder
Landgraaf	dhr. C. Wilbach	vice voorzitter
Simpelveld	dhr. M.J.J.M. Gulpen	bestuurder
Vaals	dhr. J.P.M.H. Kompier	bestuurder
Valkenburg	dhr. J.I.M Kleijnen	bestuurder
Voerendaal	dhr. H.A.J. Coenen	bestuurder

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2.4 Overzicht taakvelden

Taakvelden

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	***Toelichting***	***2024***				
		begroting origineel	1ste begrotings-wijziging	2de begrotings-wijziging	**realisatie**	Verschil realisatie -/- 2de begr. wijz. 2024
0.0 Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead						
baten		515	714	591	**636**	45
lasten		-515	-714	-591	**-546**	46
		-	-	-	**90**	90
0.9 Vennootschapsbelasting						
baten		-	-	-	**-**	-
lasten		-	-	-	**-**	-
		-	-	-	**-**	-
0.10 Mutaties reserves						
baten		30	30	30	**13**	-17
lasten		-	-	-	**-**	-
		30	30	30	**13**	-17
0.11 Resultaat van de rekening van basten en lasten						
baten		-	-	-	**2.776**	2.776
lasten		-	-	-	**-**	-
		-	-	-	**2.776**	2.776
6.0 Sociaal domein						
6.4 Begeleide participatie						
baten		145.885	158.777	164.507	**165.982**	1.475
lasten		-145.915	-158.807	-161.900	**-163.310**	-1.409
		-30	-30	2.607	**2.672**	65

2.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 16 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €2.613K. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen beneden de grens van €2.613K blijven. Derhalve is voorgenoemde overschrijding acceptabel o.b.v. van de door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

3. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Deze wordt later toegevoegd.

Bijlagen

Bijlage I Realisatie subsidieverantwoording

Omschrijving	AJ	verg. uitv, per aj/fte *	subsidie-lasten	uitv. kosten WOZL	totaal kosten	rijksbijdrage € 36.714	resultaat
Regulier							
Verbonden partijen GR WSP	1.669,76	36.468	60.893.026	0	60.893.026	61.303.706	410.680
Verbonden partijen Beschut 2.0	227,83	36.468	8.308.504	0	8.308.504	8.364.551	56.046
Werkmeester	12,13	36.468	445.315	0	445.315	445.259	-56
Totaal Regulier	**1.909,72**		**69.646.846**	**0**	**69.646.846**	**70.113.516**	**466.670**
Begeleid werken	**71,95**	18.593	**1.337.752**	**89.938**	**1.427.690**	**2.641.581**	**1.213.892**
Beschut Werken: Relim							
Loonkosten			1.845.920				
Dienstverlening derden			419.923				
	57,73		**2.265.843**	**9.467**	**2.275.310**	**2.119.351**	**-155.959**
Beschut werken: Werkmeester	**17,73**	45.585	**665.420**	**2.836**	**668.256**	**650.782**	**-17.475**
RVU							
Loonkosten RVU			2.629.820				
Overige kosten RVU			28.690				
	84,73		**2.658.511**	0	**2.658.511**	**3.110.917**	**452.407**
Buitenregionale uitvoeringsorganisaties	**0,00**		**0**	0	**0**	**0**	**0**
Totaal Arbeidsjaren (AJ)	**2.141,86**		**76.574.372**	**102.241**	**76.676.613**	**78.636.148**	**1.959.535**

* bij beschut werken wordt subsidie verstrekt op basis van FTE

Bijlage II Afrekening AJ

Onderstaande tabel geeft weer bij welke gemeenten de subsidiebedragen in 2024 in rekening worden gebracht.

Afrekening rijkssubdidie 2024 (inclusief eenmalige toevoeging)

	cf. 2de begr. wijz.			cf. realisatie			verschil		
Deelnemende gemeente	**AJ**	**subsidie**	**eenmalige subsidie**	**AJ**	**subsidie**	**eenmalige subsidie**	**AJ**	**subsidie**	**eenmalige subsidie**
Beekdaelen	114,57	€ 4.206.210	€ 141.032	114,76	€ 4.213.354	€ 141.271	0,19	€ 7.144	€ 240
Brunssum	272,71	€ 10.012.412	€ 335.711	271,39	€ 9.963.661	€ 334.076	-1,33	€ -48.751	€ -1.635
Gulpen-Wittem	49,86	€ 1.830.434	€ 61.373	50,14	€ 1.840.870	€ 61.723	0,28	€ 10.436	€ 350
Heerlen	750,97	€ 27.571.105	€ 924.444	751,42	€ 27.587.714	€ 925.814	0,45	€ 16.609	€ 1.370
Kerkrade	498,05	€ 18.285.443	€ 613.101	498,70	€ 18.309.292	€ 613.900	0,65	€ 23.849	€ 800
Landgraaf	283,92	€ 10.423.662	€ 349.500	283,85	€ 10.421.289	€ 349.420	-0,06	€ -2.374	€ -80
Simpelveld	61,85	€ 2.270.607	€ 76.132	61,81	€ 2.269.197	€ 76.085	-0,04	€ -1.410	€ -47
Vaals	42,93	€ 1.576.207	€ 52.849	42,49	€ 1.560.124	€ 52.310	-0,44	€ -16.083	€ -539
Valkenburg	39,38	€ 1.445.617	€ 48.471	39,50	€ 1.450.152	€ 48.623	0,12	€ 4.534	€ 152
Voerendaal	27,04	€ 992.925	€ 33.292	27,13	€ 996.173	€ 33.401	0,09	€ 3.249	€ 109
Niet deelnemende gemeenter		€ -		0,67	€ 24.324		0,67	€ 24.324	
totaal	**2.141,27**	**€ 78.614.621**	**€ 2.635.904**	**2.141,86**	**€ 78.636.148**	**€ 2.636.624**	**0,58**	**€ 21.527**	**€ 719**

Bijlage III Te verrekenen met gemeenten

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten 2de begrotingswijziging 2024

Deelnemende gemeente	Bedrijfs-voering	Uitvoering Wsw	Resultaat Beschut 2.0	Personeels-kosten Wsw	Totaal financiering	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	Rijks-subsidie	Rijks-subsidie (incidenteel)	Totaal bijdragen
Beekdaelen	24.623	-110.248	147.737	-	**62.112**	-	4.206.210	141.032	**4.409.354**
Brunssum	57.022	-255.312	342.129	-	**143.840**	-	10.012.412	335.711	**10.491.962**
Gulpen-Wittem	10.849	-48.573	65.091	-	**27.366**	-7.647	1.830.434	61.373	**1.911.526**
Heerlen	156.827	-702.176	940.947	-	**395.598**	-	27.571.105	924.444	**28.891.146**
Kerkrade	105.045	-470.327	630.260	-	**264.977**	-	18.285.443	613.101	**19.163.521**
Landgraaf	58.736	-262.984	352.410	-	**148.162**	-	10.423.662	349.500	**10.921.324**
Simpelveld	13.412	-60.050	80.470	-	**33.832**	-	2.270.607	76.132	**2.380.570**
Vaals	8.849	-39.622	53.095	-	**22.323**	-6.238	1.576.207	52.849	**1.645.141**
Valkenburg	8.064	-36.105	48.383	-	**20.341**	-5.684	1.445.617	48.471	**1.508.745**
Voerendaal	5.747	-25.730	34.479	-	**14.496**	-	992.925	33.292	**1.040.713**
totaal	**449.174**	**-2.011.127**	**2.695.000**	**0**	**1.133.047**	**-19.569**	**78.614.621**	**2.635.904**	**82.364.004**

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten realisatie 2024

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	uitvoering Wsw	resultaat Beschut 2.0	Personeels-kosten Wsw	totaal financiering	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	subsidie regulier	incidentele subsidie	totaal bijdragen
Beekdaelen	19.672	-107.419	142.365	-135	**54.482**	-	4.213.354	141.271	**4.409.107**
Brunssum	45.557	-248.762	329.688	-313	**126.170**	-	9.963.661	334.076	**10.423.907**
Gulpen-Wittem	8.667	-47.327	62.724	-60	**24.004**	-26.875	1.840.870	61.723	**1.899.722**
Heerlen	125.294	-684.163	906.730	-861	**347.000**	-	27.587.714	925.814	**28.860.528**
Kerkrade	83.924	-458.262	607.341	-577	**232.426**	-	18.309.292	613.900	**19.155.618**
Landgraaf	46.926	-256.237	339.595	-323	**129.961**	-	10.421.289	349.420	**10.900.670**
Simpelveld	10.715	-58.510	77.544	-74	**29.675**	-	2.269.197	76.085	**2.374.958**
Vaals	7.070	-38.606	51.165	-49	**19.580**	-21.922	1.560.124	52.310	**1.610.092**
Valkenburg	6.443	-35.179	46.623	-44	**17.842**	-19.976	1.450.152	48.623	**1.496.641**
Voerendaal	4.591	-25.070	33.226	-32	**12.715**	-	996.173	33.401	**1.042.289**
totaal	**358.858**	**-1.959.535**	**2.597.000**	**-2.467**	**993.856**	**-68.773**	**78.611.824**	**2.636.624**	**82.173.532**

Te verrekenen met de deelnemende gemeenten 2024

Deelnemende gemeente	Bedrijfs-voering	Uitvoering Wsw	Resultaat Beschut 2.0	Personeels-kosten Wsw	Incidentele baten - lasten	Totaal (resultaat)
Beekdaelen	-4.951	2.828	-5.372	-135	-141.271	**-148.902**
Brunssum	-11.465	6.550	-12.441	-313	-334.076	**-351.746**
Gulpen-Wittem	-2.181	1.246	-2.367	-60	-61.723	**-65.085**
Heerlen	-31.533	18.013	-34.216	-861	-925.814	**-974.411**
Kerkrade	-21.121	12.066	-22.919	-577	-613.900	**-646.452**
Landgraaf	-11.810	6.746	-12.815	-323	-349.420	**-367.621**
Simpelveld	-2.697	1.540	-2.926	-74	-76.085	**-80.241**
Vaals	-1.779	1.016	-1.931	-49	-52.310	**-55.052**
Valkenburg	-1.621	926	-1.759	-44	-48.623	**-51.122**
Voerendaal	-1.155	660	-1.254	-32	-33.401	**-35.182**
totaal	**-90.315**	**51.593**	**-98.000**	**-2.467**	**-2.636.624**	**-2.775.814**

-/- bedrag is terug te betalen aan gemeenten door GR WOZL
+ bedrag is te vorderen van gemeenten door GR WOZL

Te verrekenen met de deelnemende gemeenten 2024

Deelnemende gemeente	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	Rijks-subsidie	Rijks-subsidie (incidenteel)	Totaal (balans)	Totaal te verrekenen
Beekdaelen	-	7.144	240	**7.383**	**-141.518**
Brunssum	-	-48.751	-1.635	**-50.385**	**-402.131**
Gulpen-Wittem	-19.228	10.436	350	**-8.442**	**-73.527**
Heerlen	-	16.609	1.370	**17.979**	**-956.433**
Kerkrade	-	23.849	800	**24.649**	**-621.803**
Landgraaf	-	-2.374	-80	**-2.453**	**-370.074**
Simpelveld	-	-1.410	-47	**-1.457**	**-81.698**
Vaals	-15.685	-16.083	-539	**-32.307**	**-87.359**
Valkenburg	-14.292	4.534	152	**-9.606**	**-60.727**
Voerendaal	-	3.249	109	**3.357**	**-31.824**
totaal	**-49.205**	**-2.797**	**719**	**-51.281**	**-2.827.095**

-/- bedrag is terug te betalen aan gemeenten door GR WOZL
+ bedrag is te vorderen van gemeenten door GR WOZL

In totaal dient er door GR WOZL €2.827K terugbetaald te worden aan de deelnemende gemeenten.
Dit betreft het resultaat van €2.776 en €51K dat via de balans loopt.
Na de vaststelling van de jaarrekening zal dit worden afgehandeld.

Jaarverslag 2024

GR WSP Parkstad en GR WOZL

wsp parkstad wozl

Jaarverslag 2024

Dit verslag hoort bij de jaarverantwoording van de GR WSP Parkstad en de GR WOZL.
Maar is geen onderdeel van de jaarrekeningcontrole die Crowe Foederer heeft uitgevoerd.

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 28 maart 2024.

De Algemeen directeur/ Secretaris
F. Dijk

De voorzitter
M.E.E. de Beer

wsp parkstad

wozl

Leeswijzer

Woordenlijst

Bekijk je dit jaarverslag digitaal?
Klik dan hier om te bladeren.

Hier zie je in welk
hoofdstuk je bent.

Download onze app

Inhoud

1 Bestuursverslag 2024 5

2 Kandidaat duurzaam naar werk 8

3 Voorzien in werkgevers behoefte 12

4 Ketenverantwoordelijkheid 15

5 Professionele organisatie 16

6 Financieel jaarverslag GR WOZL 21

7 Financieel jaarverslag GR WSP Parkstad 24

naar vorige pagina

naar volgende pagina

naar inhoudsopgave

1 Bestuursverslag 2024

Met trots presenteren we ons jaarverslag in **heldere en toegankelijke taal**. Ons verslag heeft een flinke ontwikkeling doorgemaakt: in 2012 was het nog zwart-wit, in 2023 werd het kleurrijk met links naar praktijkverhalen. Nu zetten we de volgende stap met begrijpelijke taal. In dit Bestuursverslag staan de belangrijkste uitdagingen en ontwikkelingen van het afgelopen jaar.

2024: Een jaar van successen en uitdagingen

In 2024 hebben we **mooie resultaten** behaald, maar ook tegenslagen gekend. In dit verslag leggen we verantwoording af over onze prestaties. De belangrijkste thema's:

- *Kandidaat duurzaam naar werk;*
- *Voorzien in werkgeversbehoefte;*
- *Ketenverantwoordelijkheid;*
- *Professionele organisatie;*
- *Financieel jaarverslag GR WOZL;*
- *Financieel jaarverslag GR WSP Parkstad.*

Belangrijke ontwikkelingen

Daling van Sw-medewerkers

Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 neemt het aantal Sw-medewerkers jaarlijks af. In 2024 was de **daling extra groot** door de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU), wat invloed had op onze omzet uit detacheringen.

Verandering in opdrachten

Sommige vaste opdrachtgevers gaven minder werk, waardoor we na de zomer nieuwe opdrachtgevers moesten vinden. Dat is gelukt, maar de opdrachten waren kleiner en gevarieerder. Op locatie Sourethweg leidde dit tot meer verzuim, omdat niet iedereen met deze veranderingen kon omgaan. Ook in 2025 blijft het werkaanbod een **aandachtspunt**.

Nieuwe locatie: Wenckebachstraat 2c

In 2024 openden we feestelijk onze **nieuwe KANS-locatie** aan de Wenckebachstraat 2c. Hier bereiden we Sw-medewerkers voor op hun nieuwe baan. En bieden we hen een plek om na ziekte weer in het werkritme te komen.

Grote vraag naar medewerkers

De vraag naar medewerkers in de regio blijft groot. In 2024 realiseerden onze ketenpartners – de sociale diensten, mensontwikkelbedrijven en WSP Parkstad – samen **602 plaatsingen**. Dit vraagt steeds meer maatwerk. Een baan moet goed aansluiten bij de kandidaat, met de juiste werktijden, taken, begeleiding en nazorg.

Begeleiding op de werkvloer met Buddy's

We hebben **134 buddy's** getraind. Het is steeds belangrijker om kandidaten goed te begeleiden op de werkvloer. Dat doen we door buddy's op te leiden, die de nieuwe medewerkers helpen wennen aan het werk. Dankzij deze begeleiding is de kans groter dat nieuwe medewerkers hun baan behouden.

Initiatieven door Social return

Social return heeft **mooie initiatieven** mogelijk gemaakt. In hoofdstuk 3, beschrijven we hoe dat bijdraagt aan de toekomst van mensen.
Met dit jaarverslag laten we zien hoe we werken aan **duurzame werkgelegenheid** en blijven inspelen op veranderingen. Samen bouwen we aan een sterke en inclusieve arbeidsmarkt!

Huurovereenkomst Sourethweg en Kloosterweg

De huurovereenkomsten liepen af. Na het vergelijken van de markt en het aanvragen van offertes hebben we **de volgende keuzes** gemaakt:

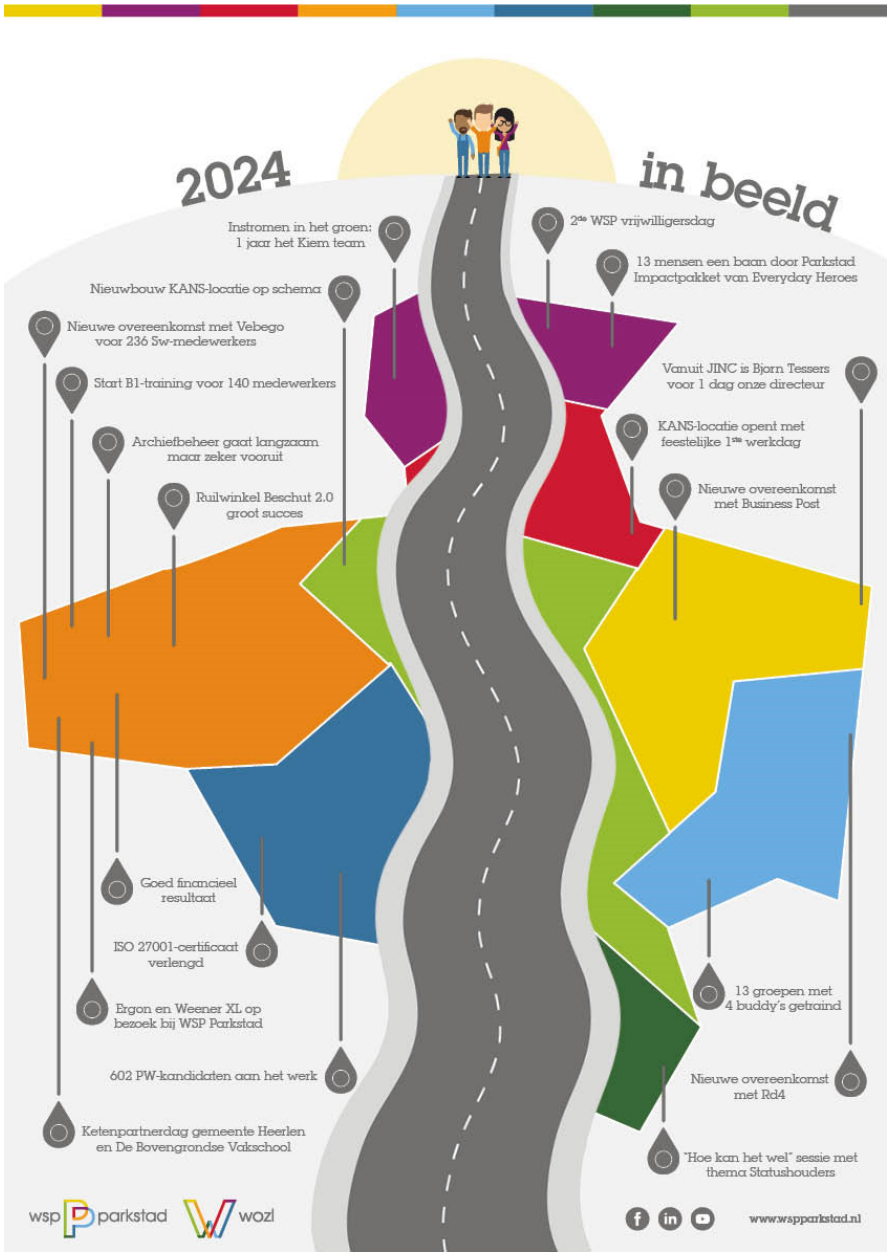
- *We verlengen de huurovereenkomst voor de locatie Sourethweg met 5 jaar.*
- *We verhuizen de hoofdlocatie van de Kloosterweg 1 naar Nieuw Eyckholt 208 in Heerlen. Deze locatie bood de beste prijs-kwaliteit verhouding. De precieze verhuisdatum bepalen we nog.*

Financieel resultaat

Tot slot is het financiële resultaat goed. De bijdrage van de gemeente is opnieuw lager dan begroot. We hebben de omzet **op peil gehouden**, ondanks de daling van het aantal Sw-medewerkers. Dit is een mooi resultaat.

Bekijk hier het jaaroverzicht in een oogopslag

Bekijken

Figuur 1: Jaaroverzicht 2024 in één oogopslag

2 Kandidaat duurzaam naar werk

Lorenzo

Sven

Arlinda

Maarten

Paul

Desi

Raf

Marcel, Alex, René

Asmaa

Firoozeh

Eric

Stefan

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe WSP Parkstad mensen naar werk begeleid. En laten we zien wat de uitdadingen zijn binnen detachering.

Participatiewet

Plaatsingen PW-kandidaten

In 2024 zijn (zoals nu bekend) **602 kandidaten** aan het werk gegaan. Dit zijn de cijfers per ketenpartner:

- *SD Heerlen: 279 plaatsingen*
- *SD Kerkrade: 85 plaatsingen*
- *ISD Kompas: 63 plaatsingen*
- *MOB Landgraaf: 95 plaatsingen*
- *Betere Buren: 70 plaatsingen*

Ontwikkeling PW-kandidaten

De vraag naar personeel was in 2024 nog steeds groot, maar minder dan in voorgaande jaren. De spanningsindicator is van zeer krap naar krap gegaan. Er is nog steeds veel vraag naar vakmensen zoals verpleegkundigen, monteurs en stukadoors. Maar minder naar **instapfuncties** zoals assistent-monteur of zorgassistent. Vooral het aantal banen voor lager geschoolde medewerkers is afgenomen.

De instroom van kandidaten veranderde ook. De mensen die we de afgelopen jaren aan werk hielpen, waren makkelijker te plaatsen. Nu zien we vooral kandidaten die **meer tijd en begeleiding nodig** hebben voordat ze kunnen werken. Toch hebben we ook in 2024 veel kandidaten geplaatst. Dit vraagt steeds vaker om maatwerk: de werkplek moet precies aansluiten bij de kandidaat. Dit geldt voor werktijden, taken, begeleiding en ondersteuning. Ook na plaatsing is veel aandacht nodig om ervoor te zorgen dat de kandidaat goed blijft functioneren. Alleen zo wordt de **plaatsing duurzaam**. Dit doen we met de inzet van social coaches en nazorg coaches. Duurzaam betekent voor ons dat een medewerker langer dan 6 maanden werk heeft.

Het grootste probleem blijft het tekort aan kandidaten die klaar/ontwikkeld zijn om te plaatsen.

Laagdrempelige ontmoetingen

Om kandidaten op een **eenvoudige manier** kennis te laten maken met werk, hebben we in 2024 extra veel ontmoetingen georganiseerd. Dit helpt om kandidaten te enthousiasmeren, te informeren over sectoren en hen direct of indirect te plaatsen.

Voorbeelden uit verschillende sectoren:

- *MedTech (CEVA en DocMorris): vaste rondleidingen en mini-stages (een halve of hele dag meelopen).*
- *Zorg: speeddates zodat kandidaten vrijblijvend kennis kunnen maken met werkgevers.*
- *Techniek en industrie: wekelijkse inloopmomenten op maandagochtend in Werkcentrum Geleen. Daar krijgen kandidaten informatie over werk en opleidingen in de installatie- en elektrotechniek, bouw, metaal en industrie.*
- *Andere bedrijven (zoals TCMS, 24Rosa, Zuyderland, IKEA, BMM Groen en PostNL): ontmoetingen om te ontdekken of een sector past bij een kandidaat.*

Detacheringen

In 2024 werkten 1.633,48 fte binnen de verbonden partijen van Detachering B.V. Dat is 6,54 fte minder dan verwacht in de 2de begrotingswijziging. Dit komt vooral door vervroegd pensioen en langdurige ziekte.

In 2024 had maar 1,3% van onze medewerkers geen werkplek, **ruim binnen** de doelstelling van 3,5%. Daarnaast werkt 95,2% langer dan 6 maanden bij een werkgever. Dat is beter dan de gewenste 90%.

Uitdagingen

We merken dat het moeilijker wordt om medewerkers een vaste werkplek te bieden. Dit komt onder andere omdat:

- *Meer leidinggevenden stoppen door ziekte of pensioen.*
- *Vervanging is lastig omdat er minder doorstroom is vanuit de Sw.*
- *Medewerkers bereiken sneller hun maximale niveau.*

- *Niet alle inleners kunnen of willen zelf begeleiding bieden, waardoor jobcoaches vaker moeten bijspringen.*

Toekomstplannen

Om medewerkers goed te begeleiden, willen we meer werkplekken waar wij zelf de leiding hebben. Dit betekent dat we extra leidinggevend personeel nodig hebben via een cao-gemeenten dienstverband. Als dit niet lukt, kunnen we op minder plekken begeleiding bieden en moeten we sneller stoppen met sommige inleners.

We bereiden ons hierop voor door medewerkers zoveel mogelijk bij duurzame klanten te plaatsen die openstaan voor Participatiewet-kandidaten.

Financiën

In 2024 hadden we €153.000 meer omzet dan verwacht in de 2de begrotingswijziging 2024. Dit komt vooral doordat we **hogere detacheringstarieven** konden vragen door de personeelstekorten. Ons financiële resultaat is ook beter. We hebben €723.000 meer overgehouden dan verwacht in de 2de begrotingswijziging 2024. Dit komt door:

- *Hogere detacheringstarieven*
- *Een beter subsidieresultaat*

Verschillen per sector

We merken dat productiebedrijven voorzichtig blijven. Sommige productiebedrijven verplaatsen de productie naar het buitenland, waardoor **groepsdetacheringen stoppen**.

Groenbedrijven vragen juist meer personeel, door een hoger ziekteverzuim en minder instroom van Sw-medewerkers. Toch kiezen sommige gemeenten voor aannemers in plaats van Sw-medewerkers. Daardoor wordt de groep Sw-medewerkers kleiner.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim blijft een **belangrijk aandachtspunt**. In 2024 was het ziekteverzuim 17,57%, hoger dan de doelstelling van 15,5%.

Het kort verzuim (5,56%) is de afgelopen jaren flink gedaald door goede begeleiding en duidelijke afspraken.

Het langdurig verzuim (12,01%) blijft hoog door vergrijzing en de beperkingen van onze medewerkers. We verwachten dat dit de komende jaren verder toeneemt.

Ook speelt **financiële stress** bij sommige medewerkers een rol. Zij hebben moeite om rond te komen. Onze sociaal begeleiders helpen hen hierbij. Hun inzet is van grote waarde voor onze organisatie.

WOZL Beschut 2.0

In 2024 kreeg Beschut 2.0 minder opdrachten voor in-, om- en herverpakkingswerk. Hierdoor daalde de vraag naar onze diensten. Een taskforce zette verschillende acties in om nieuwe opdrachten te krijgen. Dit zorgde ervoor dat het aantal uren zonder werk beperkt bleef tot 14.000. Om stilstand te voorkomen en de omzet te ondersteunen, zijn er kortlopende projecten gestart. Deze projecten zorgden echter voor onrust. De werkleiding moest meer tijd besteden aan instructie en controle, waardoor er minder aandacht was voor begeleiding van medewerkers. De wisselende opdrachten zorgden ook voor onzekerheid en meer ziekteverzuim.

Pilot “Nieuw Beschut”

Naast het gewone werk heeft Beschut 2.0 in 2024 ook de pilot “Nieuw Beschut” uitgevoerd voor verschillende gemeenten. 6 Kandidaten begonnen aan dit traject. Twee van hen stroomden succesvol door naar een groepsdetachering. Twee anderen stopten voortijdig door persoonlijke redenen. De trajecten van de andere twee kandidaten lopen nog. De pilot richtte zich vooral op basisvaardigheden zoals op tijd komen en werkafspraken nakomen. Deze vaardigheden bleken belangrijk voor een duurzame plek op de arbeidsmarkt.

KANS-locatie

Sinds 19 augustus 2024 is er een nieuwe KANS-locatie. Hier krijgen medewerkers de kans om zich te ontwikkelen en een passende werkplek te vinden.

Wat is de KANS-locatie?

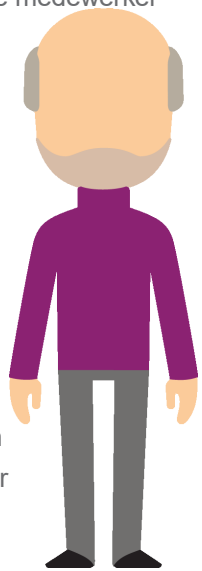
Soms kan een medewerker zijn werk niet meer doen, bijvoorbeeld door ziekte of omdat het te zwaar wordt.

Bij de KANS-locatie kijken we wat iemand nog wél kan. We helpen medewerkers om zich te ontwikkelen en zoeken een nieuwe, passende werkplek.

Zo werkt het

Voordat een medewerker start, brengen we in kaart welke mogelijkheden er zijn. Daarna werkt de medewerker 4 tot 6 weken mee. De werkleiding kijkt in deze periode naar wat goed gaat en wat lastig is. Na deze weken bespreken we de voortgang en maken we een plan op maat. Elke 6 weken bespreken de medewerker en werkleiding of het plan nog past. Als het nodig is, bieden we extra hulp of passen we het plan aan.

Tijdens het traject zoeken we al naar een nieuwe werkplek. Is de medewerker klaar en is er een geschikte plek gevonden? Dan kan de medewerker daar aan de slag. Een ontwikkelcoach begeleidt het hele proces.

Doel: een nieuwe, passende werkplek

Het doel is om medewerkers te begeleiden naar een reguliere werkplek. Daarom bootsen we op de KANS-locatie een echte werkomgeving na. Daarnaast zoeken we actief naar passend werk door samen te werken met werkgevers, zowel voor individuele als groepsdetacheringen.

Lees hier het nieuwsbericht over de feestelijke start

Nieuwsbericht

3 Voorzien in werkgeversbehoefte

In dit hoofdstuk staat uitgelegd hoe WSP Parkstad in contact blijft met werkgevers en welke begeleiding we werkgevers kunnen bieden.

Verbinding met werkgevers

We richten ons niet langer alleen op het ontwikkelen van arrangementen. Vooruitlopend op de 'Werkhub-gedachte' richten we ons nu vooral op het verbinden van werkgevers met ontwikkelbedrijven. Dit betekent dat we:

- *Laagdrempelige ontmoetingen organiseren tussen werkgevers en kandidaten.*
- *Werkgevers ondersteunen bij de begeleiding van kandidaten met hulp van Nazorgcoaches, Social Coaches, Jongerencoaches en Buddytrainingen.*

Bijna alle kandidaten hebben **maatwerk en extra begeleiding** nodig om aan het werk te blijven. Vaak is daarom extra ontwikkeling nodig via ontwikkelbedrijven, sámen met werkgevers. Ook is extra begeleiding nodig voordat een kandidaat goed functioneert. In 2025 gaan we hier nog meer op inzetten.

Eind 2024 organiseerden we een 'Hoe kan het wel'-sessie speciaal over statushouders. Werkgevers en ketenpartners zochten samen naar oplossingen om meer statushouders aan het werk te helpen. Dit werd door de deelnemers als erg verhelderend en waardevol ervaren.De deelnemers hebben ons gevraagd deze sessie **elke 3 maanden** te herhalen.

Duurzaamheid plaatsingen

Ook na hun plaatsing hebben bijna alle kandidaten maatwerk en extra begeleiding nodig. Werkgevers doen hun best, maar kunnen niet altijd omgaan met de persoonlijke problemen van kandidaten. Daarom kunnen zij rekenen op ondersteuning van:

- *Nazorgcoaches: begeleiding na plaatsing.*
- *Jongerenjobcoaches: voor jonge kandidaten.*
- *Social Coaches: voor Medtech-kandidaten.*
- *Jobcoaches Jobstap/Werkmeester: voor kandidaten met grotere hulpvragen.*

Werkgevers, kandidaten en ketenpartners hebben aangegeven dat de begeleiding **erg waardevol** is.

Buddytrainingen

Om te zorgen dat kandidaten goed begeleid worden op de werkvloer, is de buddytraining steeds belangrijker geworden. Een buddy is een ervaren werknemer die nieuwe medewerkers helpt wennen aan het werk.

De buddytraining van WSP Parkstad is verder ontwikkeld en de trainingen zijn inmiddels een begrip geworden. Werkgevers maken hier veel gebruik van.

- *In 2024 hebben we 13 groepen getraind, met in totaal* **134 buddy's**.
- *Er zijn nu 174 buddy's opgeleid bij in totaal* **34 werkgevers**.
- *Twee keer per jaar organiseren we terugkomdagen om kennis op te frissen.*
- *De training krijgt gemiddeld een 8,9 als beoordeling!*

Dankzij de buddy's krijgen kandidaten betere begeleiding en is de kans groter dat ze hun **baan behouden**.

Social return

Moeilijker geschikte kandidaten te vinden

Vooral in de bouw en infra is het steeds lastiger om kandidaten te vinden. Bedrijven zoeken daarom naar andere oplossingen, zoals samenwerking met sociale ondernemingen en vakscholen. WSP Parkstad ondersteunt met slimme personeels-oplossingen, zoals het creëren van banen en het verbinden van werkgevers en kandidaten. Hieronder enkele voorbeelden:

- *Vakschool Wegenbouw*
  Gesprekken met Heijmans Infra BV, Besix Infra BV en Wegenbouw van de Kreeke leidden niet tot een samenwerking met de Bovengrondse Vakschool. Gemeente Kerkrade onderzoekt nu andere opties.
- *Werkleerlijn Wijken in het Groen*
  In Heerlen startte een leerwerktraject waarin kandidaten 3 maanden leren en daarna een contract van minstens 6 maanden krijgen bij BMM Groen B.V.
- *Vakschool Installatietechniek*
  Samen met gemeente Kerkrade wordt gewerkt aan een vakschool voor installatietechniek. Zo bereiden we kandidaten voor op werk of een MBO 2-opleiding. Uitwerking volgt in 2025.

Evaluatie beleid Social return Zuid-Limburg

WSP Parkstad besprak met beleidsadviseurs van Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen de gewenste aanpassingen in het Social return-beleid Zuid-Limburg. Belangrijke punten zijn **duidelijkere regels** voor sociale ondernemingen en **maatwerkprojecten** voor bedrijven met een Social return verplichting die duidelijkheid geven over de invulling.

Gemeentelijke rapportages Social return

Eind 2024 is **per gemeente een rapportage gepresenteerd.** De rapportages gegeven inzicht in contracten, doelgroepverdeling, sociale inkoop en maatwerkprojecten. De coördinator Social return van WSP Parkstad heeft per gemeente de verbeterpunten en kansen besproken.

Resultaten in cijfers	Totaal
Aanbestedingen in monitoring	245
- daarvan nog niet gegund	14
Totale social return waarde*	**€18.987.980**
Verantwoorde kandidaten**	**1181**
- Parkstad	785
- Maastricht - Heuvelland	90
- Westelijke Mijnstreek	104
- Overig NL	202

**Waarvan 68,9% is gerealiseerd.*
*** Van 2018 t/m 2024.*

Figuur 2: Resultaten in cijfers Social return

Alternatieve invullingen	Bedrag
Diensten of leveringen door sociaal werkbedrijf (SW) of sociale onderneming	€4.219.446
(Groeps)detacheringen o.b.v. factuur	€2.988.598
Werk onderbrengen bij Sociale Werkbedrijven/ gemeentelijke instelling	€322.019
Overwaarde SR Realisatie	€83.564
Maatschappelijke projecten	€169.479
Totaal ingevuld	**€7.783.106**

Figuur 3: invullingsopties Social return

Actieplan Social return

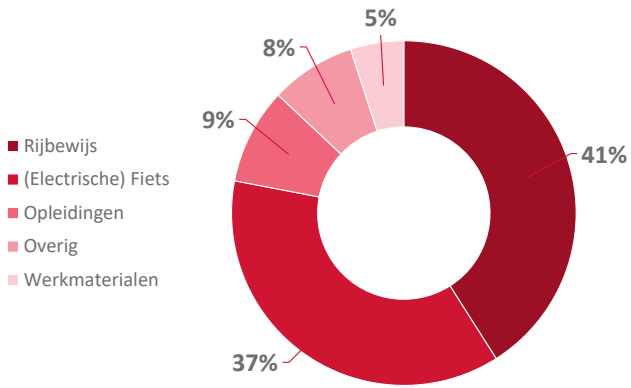
Met de ervaringen van 2024 is een actieplan opgesteld om beter samen te werken met gemeenten en opdrachtnemers om meer uit Social return te halen. De voortgang van de acties wordt in 2025 gerapporteerd.

Parkstad Impactpakket via Everyday Heroes

Bedrijven met een Social return verplichting kunnen investeren in het Parkstad Impactpakket van Stichting Everyday Heroes. Met die investeringen betalen wij de laatste stap naar duurzaam werk voor kandidaten. Er zijn al **22 mensen geholpen** met een financiering, waardoor ze nu aan het werk zijn. Het Parkstad Impactpakket wordt steeds bekender bij gemeenten, consulenten en opdrachtnemers. Grote softwarebedrijven zoals AFAS en Visma Roxit zijn de grootste investeerders, waarschijnlijk vanwege hun ervaring met deze pakketten.

Resultaten Everyday Heroes	
Lopende aanvragen	2
Afgeronde aanvragen	22
Financiele gegevens fonds	
Totale bijdragen in fonds	€57.445
Besteed budget	€35.077
Beschikbaar budget	€16.909
Gemiddelde besteding	€5.458
Over de geholpen kandidaten	
Contractduur (gemiddeld)	9,5 maanden
Werkuren per week (gemiddeld)	27 uur
Gemiddelde leeftijd	29 jaar

Figuur 4: Resultaten Everyday Heroes Social return

Figuur 5 Verdeling aanvragen Social return

12 mensen in beeld die geholpen zijn met het Parkstad Impactpakket

EVERYDAY
HEROES

Jasper

Stefan

Jeffrey

Hafsa

Felicia

Roger

Ken

Feliciano

Sebastiaan

Barry

Aziz

Milo

4 Ketenverantwoordelijkheid

In dit hoofdstuk leggen we uit hoe WSP Parkstad samenwerkt met ketenpartners in het sociaal domein binnen Parkstad.

Taskforce Onbenut Arbeids-potentieel (TOA)

In 2023 bleek dat niet iedereen in de bijstand meteen aan het werk kan. Deze groep wordt **steeds groter**. Voor deze mensen is meer hulp nodig. Zonder deze hulp kunnen zij geen werk vinden. De hulp moet op verschillende gebieden worden gegeven. Denk aan schulden, gezondheid en huisvesting.

Wat heeft de TOA bereikt?

De TOA heeft ervoor gezorgd dat verschillende organisaties meer gaan **samenwerken**. Ze helpen elkaar om mensen naar de juiste hulpverlening te sturen. Deze samenwerking helpt mensen sneller aan een baan.

Welke oplossingen zijn er bedacht voor 2024?

De TOA wil meer mensen aan het werk helpen. Daarom zijn er in de laatste 4 maanden van 2024 een aantal **nieuwe acties** bedacht. Er zijn minder acties, maar per actie wordt er meer tijd genomen. Zo wordt de kans op succes groter. 3 nieuwe acties zijn:

- *Statushouders: Op 29 oktober werd de bijeenkomst "Hoe kan het wel?" gehouden.*
- *Mensen met psychische problemen: Deze actie start in 2025.*
- *Jongeren: In 2025 start een samenwerking met Sprinc en Roda JC.*

De volgende oude acties blijven doorgaan:

- *Directe ontmoetingen tussen werkgevers en werkzoekenden.*
- *Opleidingen voor mensen uit verschillende gemeenten.*
- *Bezoeken aan bedrijven en organisaties die helpen om meer mensen uit de bijstand aan werk te helpen. Ze delen nieuwe ideeën over hoe ze dit kunnen doen.*

Uitleg over één actie:

De eerste stap is gezet met de “hoe kan het wel” sessie van de TOA, ketenpartners en werkgevers. Tijdens deze bijeenkomst werden **3 problemen** duidelijk:

- *Vervoer naar werk.*
- *Nederlandse taal.*
- *Kinderopvang.*

Er werd een opleiding voor personenvervoer gestart. TOA-leden, taxibedrijven en andere organisaties werken goed samen om deze problemen op te lossen.

Duale Poort gemeente Heerlen

WSP Parkstad voert voor de gemeente Heerlen de dienstverlening uit in het kader van de duale poort. Dit is gericht op het **versnellen** van de route naar werk voor werkzoekenden. Wanneer iemand zich aanmeldt voor een uitkering, wordt tegelijkertijd een traject naar werk gestart. Tijdens een intakegesprek met WSP Parkstad wordt een diagnose gesteld om te bepalen wat de beste weg naar werk is. Directe plaatsing via WSP Parkstad of een ontwikkeltraject via WerkvoorHeerlen. De Duale Poort wordt dan ook uitgevoerd in nauwe samenwerking met WerkvoorHeerlen. Het team is gevestigd op de Bovengrondse Vakschool in Heerlen.

Het Duale Poort-team bestaat uit werkcoaches, nazorgcoaches en ontwikkelcoaches die nauw samenwerken om werkzoekenden te begeleiden. Zij bieden **persoonlijke aandacht en begeleiding** aan kandidaten. Het doel is om de route naar werk zo kort mogelijk te maken. Dat is zowel in het belang van de werkzoekenden als van de werkgevers, gezien de krapte op de arbeidsmarkt.

5 Professionele organisatie

In dit hoofdstuk benoemen de hoofdpunten in 2024 voor onze stafafdelingen. We laten zien hoe we ook afgelopen jaar weer gewerkt hebben aan de kwaliteit van onze organisatie.

ICT, automatisering en proces-inrichting

2024 was een belangrijk jaar. We hebben grote stappen gezet in onze informatiehuishouding. Onze organisatie beheert veel informatie en privacy-gevoelige gegevens van medewerkers. Als publieke organisatie beheren we ook informatie over onze organisatie en bestuursbesluiten. WSP Parkstad heeft **hoge standaarden** in de uitvoering van taken. Daarom nemen wij informatiebeheer en -beveiliging serieus.

Informatie en archiefbeheer

De Archiefwet geldt ook voor WSP Parkstad/WOZL. In 2023 stelden we een plan op om hieraan te voldoen, met als doel dit in **2026 te bereiken**. In 2024 hebben we:

- *Hard gewerkt aan het verbeteren van onze archieven.*
- *De post wordt nu meer digitaal verwerkt.*
- *Voorbereidingen getroffen om archiefbeheer via Microsoft Teams te doen.*

Door te stoppen met papieren archieven, zorgen we voor beter beheer, meer transparantie en naleving van wettelijke regels. We weten nu precies welke informatie bewaard of vernietigd moet worden.

In het najaar van 2024 vond een tussentijdse controle plaats door de Provincie Limburg en de archivaris van het Historisch Centrum Limburg (HCL). De feedback was positief. **We kregen complimenten** over ons verbeterplan en de resultaten. Hier zijn we trots op.

Informatiebeveiliging

Met de toenemende dreiging van hacking en IT-fraude is informatiebeveiliging heel belangrijk voor WSP Parkstad. WSP Parkstad ziet de risico's en onderschat deze niet. Daarom werken we sinds 2020 met een gecertificeerd kwaliteitssysteem volgens ISO 27001. In 2024 zijn we opnieuw gecertificeerd, wat aantoont dat we **voldoen aan de strengste normen**. Er zijn ook aanknopingspunten om te blijven verbeteren.

We blijven alert op cyberdreigingen en zetten ons in om risico's te beheersen en te verkleinen. Veilig omgaan met gegevens is en blijft een **kernwaarde** van onze organisatie.

Privacywetgeving (AVG)

Het beschermen van privacygevoelige gegevens is een belangrijke verantwoordelijkheid, ook bij WSP Parkstad. **Elk half jaar** wordt een Privacy Self Assessment uitgevoerd om te controleren of wij voldoen aan de wettelijke eisen.

In 2024 scoorde WSP Parkstad 3,7 op een schaal van 5. We blijven de manier waarop we persoonsgegevens beheren en beveiligen steeds verder verbeteren. Elke 6 maanden wordt een rapportage gemaakt om de voortgang te delen en verbeteracties te bespreken.

Marketing & Communicatie

Net als in 2023 heeft Marketing & Communicatie (M&C) ook in 2024 grote stappen gezet om de **interne communicatie** te verbeteren. Doel: sneller en duidelijker informeren. De 4 bijeenkomsten voor ondersteunend personeel werden interactiever en inhoudelijk sterker. Dit werpt zijn vruchten af: steeds meer medewerkers nemen deel.

Focus op het intranet

Het nieuwe SharePoint-intranet kreeg volop aandacht. In 2024 publiceerden we **107 nieuwsberichten** en 12 interne nieuwsbrieven. Daarnaast ontwikkelden we een speciaal extranet voor de Sw-mederwerkers, waar zij gemakkelijk belangrijk nieuws over WSP Parkstad kunnen vinden.

Grootste project: nieuwe KANS-locatie

Het belangrijkste project van 2024 was de inrichting van de nieuwe KANS-locatie. Vanuit een heldere visie, vastgelegd in een moodboard, is de locatie volledig in **deze stijl** ingericht.

Andere belangrijke mijlpalen

- *Nieuwe HR-gesprekscyclus – vormgegeven als een reisverslag*

- *Groot B1-project – 60 standaardbrieven herschreven,* **140 medewerkers** *getraind in B1-schrijven*
- *Bijdrage aan belangrijke documenten voor het Bestuur (P&C-cyclus) zoals het jaarverslag, rapportages en begrotingen*
- *Promotie van werkplaatsen – met een promovideo en aandacht voor Social Return, de Buddytraining, opleidingen, sociaal begeleiders en Kredietbank Limburg.*
- *Organisatie van 4 Sprinc-events – inclusief de uitreiking van de* **MVO-award**

Deze factsheet geeft een compleet overzicht van de M&C-activiteiten in 2024 en hoe deze bijdragen aan de doelen van WSP Parkstad.

HRM

Ziekteverzuim

In 2024 is het ziekteverzuim in onze organisatie gestegen naar 17,7% (in 2023 was dit 16,7%). We maken onderscheid tussen:

- *Sw-medewerkers: 18,6% verzuim.*
- *Cao-medewerkers: 3,9% verzuim.*

De stijging komt **volledig** door het hogere verzuim bij Sw-medewerkers. De cijfers voor 2024 zijn nog niet landelijk vergeleken, maar het verzuim lijkt minder dan 1%-punt hoger te liggen dan het gemiddelde.

Waarom stijgt het verzuim?

- *De* **gemiddelde leeftijd** *van medewerkers stijgt (54,5 jaar eind 2024).*
- *De meeste medewerkers zijn aangenomen onder strengere instroom-regels sinds 1998 en hebben* **toenemende beperkingen**.

Opvallend is het lage verzuim bij cao-medewerkers (3,9%). Dit is al jaren veel lager dan het branchegemiddelde (7,9% in 2023).

Vitaliteit

Medewerkers worden ouder en dat vraagt om extra aandacht voor gezondheid en vitaliteit. Na het Preventief Medisch Onderzoek (PMO) in 2023, kozen medewerkers in 2024 voor **fruit op de werkvloer**:

- *Stimuleert een gezonde leefstijl.*
- *Verbetert de weerstand en verlaagt ziekteverzuim.*
- *Geeft aan dat de werkgever zorgt voor de medewerkers.*

Het fruit is zeer **positief ontvangen** door medewerkers!

Nieuwe HR-gesprekscyclus

De HR-gesprekscyclus is vernieuwd en sluit beter aan bij modern personeelsbeleid. De oude cyclus bestond uit 2 gesprekken: een functioneringsgesprek en een beoordelingsgesprek. In deze gesprekken ging het vooral over hoe de medewerker zijn werk doet.

In de nieuwe cyclus staat de groei en ontwikkeling van de medewerker centraal. Medewerkers krijgen de ruimte om terug te kijken op hun prestaties, successen en uitdagingen. Ook kijken ze vooruit naar hun toekomst. Door deze aanpak staat niet alleen het werk, maar ook de persoon achter de medewerker centraal.

Sociaal begeleiders

Soms hebben medewerkers **problemen in hun leven** die werken moeilijk maken. Onze 3 ervaren sociaal begeleiders (2 fte) helpen bij:

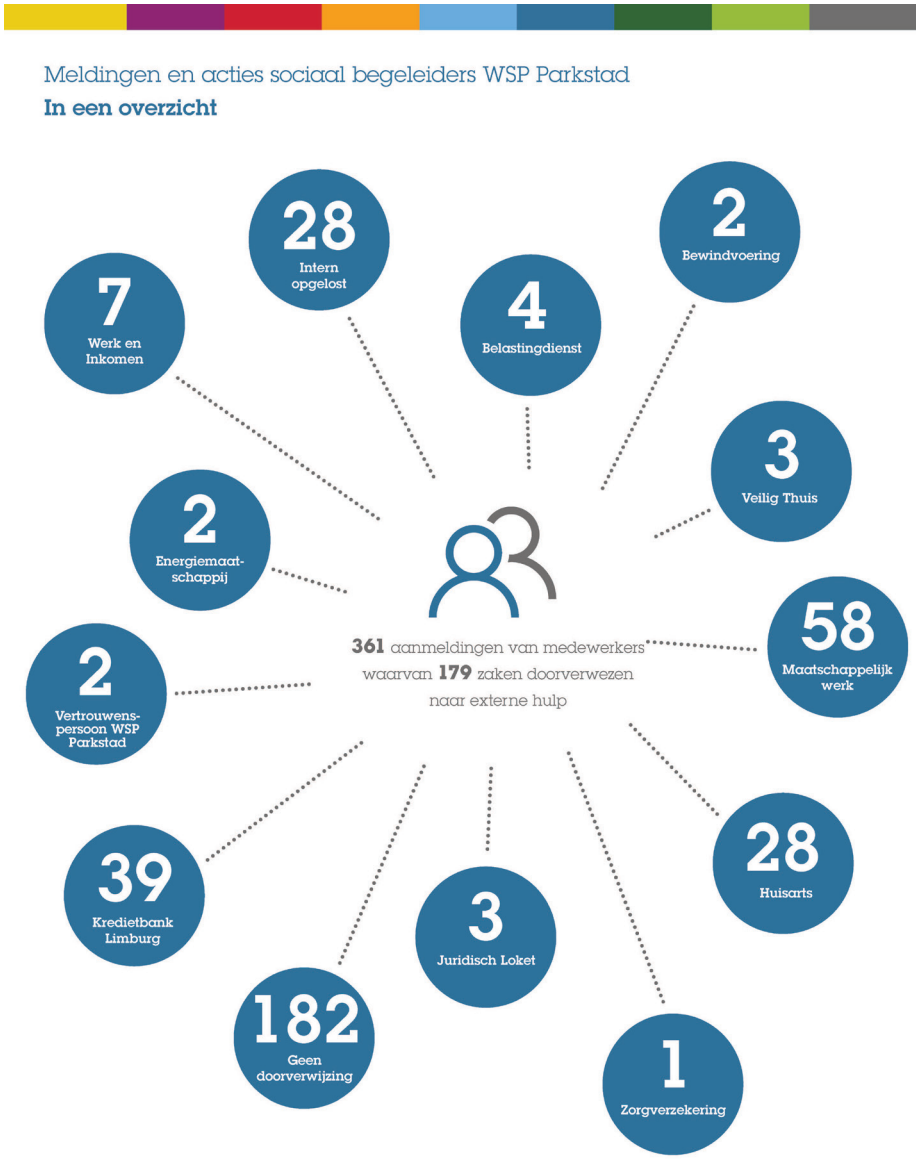
- *Problemen die kunnen leiden tot verzuim of minder productiviteit.*
- *Doorverwijzing naar hulpinstanties zoals Kredietbank Limburg, maatschappelijk werk, huisarts of ggz.*

Resultaten 2024 (zie figuur 6):

- *361 aanmeldingen.*
- *179 medewerkers werden doorverwezen naar externe hulp.*
- *De overige problemen zijn intern opgelost.*

Dankzij de sociaal begeleiders kunnen medewerkers blijven werken, **langer inzetbaar blijven** en actief meedoen in de samenleving.

Figuur 6: Meldingen en acties sociaal begeleiders

Vertrouwenspersonen

Een **veilige werkomgeving** is de verantwoordelijkheid van de directie, het management en leidinggevenden. Vertrouwenspersonen spelen hierbij een belangrijke rol als laatste vangnet. Medewerkers kunnen bij onze vertrouwenspersonen terecht als ze zich onjuist behandeld voelen. Zij luisteren en geven advies in vertrouwen.

WSP Parkstad heeft 4 interne en 1 externe vertrouwenspersoon. Ze zijn gecertificeerd en werken onafhankelijk en vertrouwelijk. Hieronder staan de meldingen van 2024.

Aard van de melding	Aantal
Ongewenste omgangsvormen	
- *Seksuele intimidatie*	1
- *Discriminatie*	1
- *Pesten*	6
- *Onveilig gevoel*	1
Niet gehoord door organisatie	1
Arbeidsvoorwaardelijke gesprekken	5
Rouwverwerking	8
Overig	1
Totaal	**24**

Figuur 7: Meldingen vertrouwenspersonen

Commissie ongewenst gedrag

Medewerkers die ongewenst gedrag ervaren, kunnen dit bespreken met hun leidinggevende of vertrouwenspersoon. Ze kunnen ook een klacht indienen bij de commissie ongewenst gedrag. De commissie onderzoekt de klachten, geeft advies en helpt bij oplossingen.

In 2024 zijn **3 meldingen** gedaan. Daarvan zijn 2 meldingen na een gesprek ingetrokken. De andere melding is ongegrond verklaard.

Klokkenluidersregeling

De klokkenluidersregeling geeft medewerkers de mogelijkheid om misstanden of problemen te melden. Hiervoor hebben wij een speciale vertrouwenspersoon. In 2024 hebben we **geen meldingen** gekregen.

Geschillencommissie

Volgens de cao moet er een commissie zijn die conflicten tussen werkgever en werknemer behandelt. De commissie bestaat uit medewerkers en een externe voorzitter. Ze helpen bij het oplossen van conflicten. In 2024 hebben we **geen meldingen** gekregen.

Bedrijfsongevallen

In 2024 zijn er **11 bedrijfsongevallen** gemeld. 10 ongevallen gebeurden bij externe inleners. 1 ongeval gebeurde op een locatie van WSP Parkstad.

Gevolgen van de ongevallen:

- *8 keer kort verzuim.*
- *1 keer langdurig verzuim.*
- *Meestal ging het om kleine ongelukjes.*
- *1 ernstig ongeval is gemeld bij de Arbeidsinspectie vanwege een ernstige verwonding door struikelen.*
- *2 keer zonder verzuim*

Regeling eerder stoppen met werken

Sinds januari 2022 kunnen medewerkers in de sociale werkvoorziening maximaal 2 jaar voor hun AOW-leeftijd stoppen met werken. Dit is een **populaire regeling**. Eind 2024 maakten 97 medewerkers hier gebruik van.

338
Opleiding & training

Basisvaardigheden	16
PC-vaardigheden	15
Persoonlijkheidsvaardigheden	156
Leidinggevende vaardigheden	15
Vakvaardigheden	17
Veiligheidsvaardigheden	89
Rijvaardigheden	22
Diagnostische test	8
E-learnings	1990

349
Deelnemers collectieve zorgverzekering

163
Deelnemers sportfaciliteit ODS

23
Vrijwillige inhoudingen

Huur | Energie | Zorgverzekering | Diversen

26
Verplichte inhoudingen

Belastingdienst | Sociale Dienst | Deurwaarders | Zorgverzekering | Diversen

AVG	Aantal
Informatie Beveiligingsmeldingen (niet incidenten)	222*
Datalekken**	19
Bij Autoriteit Persoonsgegevens gemelde Datalekken	0
Geregistreerde verwerkingen	101

** Betreft meldingen van onder andere mogelijke phishing, spam, blokkeringen, nieuwe wachtwoorden etc.*

376
Loonwaardebepalingen

342 Participatiewet | 34 Sw

Mannen (1588)

96% Sw
4% cao

Vrouwen (638)

91% Sw
9% cao

17,7%
Verzuimpercentage WSP Parkstad/WOZL

Organisatie onderdeel	Verzuim percentage
Detachering	17,55%
Beschut 2.0	19,56%
Cao personeel	3,89%
Sw personeel	18,55%

673
Deelnemers seniorenregelingen Sw

77 RVU | 574 seniorenverlof

11
Bedrijfsongevallen

9 met verzuim | 2 zonder verzuim

3
Meldingen
commissie ongewenst gedrag

0
Meldingen
klachtencommissie

0
Meldingen
klokkenluidersregeling

6 Financieel jaarverslag GR WOZL

Dit hoofdstuk is een samenvatting van de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) WOZL. Hierin beschrijven we in het kort de financiële resultaten van de GR WOZL.

Doelstelling en opdracht

De GR WOZL heeft **twee doelen**:

1. *Passende werkgelegenheid en arbeidsreïntegratie bieden aan inwoners met een UWV-indicatie.*
2. *Uitvoering geven aan taken van deelnemende gemeenten volgens de Participatiewet.*

Werkzaamheden

De GR WOZL werkt voor de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal. De opdracht is beschreven in de beleidskaders Arbeidsmarktbeleid 2016-2020 met deze uitgangspunten:

- *Maximaal detacheren.*
- *Kleine beschutte werkomgeving.*
- *Marktbenadering met WSP Parkstad.*
- *Geen risicovolle en kapitaalintensieve activiteiten.*
- *Naadloze integratie van detacheringsactiviteiten in WSP Parkstad.*
- *Duurzame plaatsingen op passend werk.*
- *Beperking van tekortfinanciering voor gemeenten.*

Samenstelling bestuur GR WOZL

De samenstelling van het bestuur van de GR WOZL in 2024 staat in figuur 8 en 9:

Gemeente	Wethouder
Beekdaelen	dhr. L.C.J. de Koster
Brunssum	mw. M.Y. Brüning
Heerlen	dhr. M.E.E. de Beer
Kerkrade	dhr. J. Roland
Landgraaf	dhr. C. Wilbach
Simpelveld	dhr. M.J.J.M. Gulpen
Voerendaal	dhr. H.A.J. Coenen
Gulpen-Wittem	dhr. F.J.E. Derksen
Vaals	dhr. J.P.M.H. Kompier
Valkenburg	dhr. J.I.M. Kleijnen

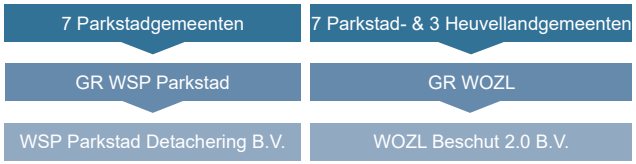
Figuur 8: Samenstelling Algemeen Bestuur

Dagelijks Bestuur	Wethouder
Voorzitter	dhr. M.E.E. de Beer
Vice-voorzitter	dhr. C. Wilbach
Bestuurslid	dhr. J. Roland

Figuur 9: Samenstelling Dagelijks Bestuur

Structuur, governance en bedrijfsvoering

In 2024 bleef de **juridische structuur hetzelfde** als vorig jaar. Dit was de structuur voor de GR WOZL en de GR WSP Parkstad:

Figuur 10: Governance structuur

Verbonden partijen en aansturing

De verbonden partij onder de GR WOZL is WOZL Beschut 2.0 B.V. Het bestuur van deze B.V. heeft volmacht van de aandeelhoudende gemeenten aan de algemeen directeur/secretaris. De GR WOZL en de GR WSP Parkstad worden als **één organisatie** aangestuurd.

Directiefunctie	Naam
Algemeen Directeur/secretaris GR WOZL	dhr. Fred Dijk
Algemeen Directeur/secretaris (eindverantwoordelijke) WSP Parkstad	dhr. Fred Dijk
Directeur Dienstverlening WSP Parkstad	dhr. Gert-Jan van Westerveld

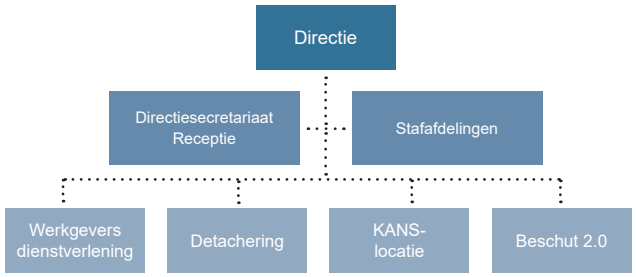
Figuur 11: Samenstelling directie

Naast de directie bestond in 2024 het directieteam uit:

Leden directie	Naam
Manager HRM	dhr. R. Dackus
Concerncontroller	dhr. L. Meijs
Concernjurist	dhr. M. Erbel

Figuur 12: Samenstelling directieteam

Hieronder staat het organogram van de organisatie. De stafafdelingen zijn: Personeel & Organisatie, Juridische zaken, Finance, Facilitair & Huisvesting, Inkoop, ICT, Bedrijfsbureau en Communicatie.

Figuur 13: Organogram organisatie

Financiën GR WOZL

2de begrotingswijziging 2024

De 2de begrotingswijziging 2024 is door het Algemeen Bestuur vastgesteld in de bestuursvergadering van 23 januari 2025.

Gerealiseerd resultaat GR WOZL

Het gerealiseerd resultaat 2024 voor de GR WOZL is €2.776.000. Dit komt door **besparingen** op bedrijfsvoeringskosten en een **hogere subsidie** per arbeidsjaar. Deze subsidie was nog niet opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024. Een uitleg staat in figuur 14.

Omschrijving	Gerealiseerd resultaat 2024
Bedrijfsvoering	90
Uitvoering Wsw	-52
Beschut 2.0	98
Personeelskosten Wsw	2
Bijdrage WSP door Heuvelland-gemeenten	0
Incidentele baten en lasten	2.637
Totaal	**2.776**

Figuur 14: Gerealiseerd resultaat GR WOZL (bedragen x €1000,-)

Werkzaamheden en resultaat WOZL Beschut 2.0 B.V.

Medewerkers bij WOZL Beschut 2.0 verpakken handmatig of machinaal grote hoeveelheden food- en non-foodproducten. De nadruk ligt op procesmatige, arbeidsintensieve activiteiten met grote routine en volumes. WOZL Beschut 2.0 verzorgt ook logistieke dienstverlening voor diverse klanten.

Het nettoresultaat over 2024 is -€2.597.000, wat €98.000 **beter is dan verwacht** in de 2de begrotingswijziging 2024. Het nettoresultaat bestaat uit het operationeel resultaat en het subsidieresultaat. Een uitleg staat in figuur 15.

Omschrijving	2de begrotingswijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil
Bruto marge	574	592	18
Overige personeelskosten Sw	-640	-604	36
Personeelskosten n-Sw	-875	-884	-9
Afschrijvingen	-76	-78	-2
Bedrijfskosten	-1.499	-1.408	91
Financiële baten en lasten	0	0	0
Operationeel resultaat	-2.516	-2.382	134
Subsidie resultaat	-179	-215	-36
Nettoresultaat	**-2.695**	**-2.597**	**98**

Figuur 15: Nettoresultaat verbonden partij Beschut 2.0 BV (bedragen x €1000,-)

Aantal arbeidsjaren

Het aantal medewerkers bij de verbonden partijen gaat over de geplaatste medewerkers bij de GR WSP Parkstad en WOZL Beschut 2.0 B.V. Bij Beschut Werken gaat het om medewerkers bij Relim en De Werkmeester.

De 2de begrotingswijziging 2024 was gebaseerd op 2.141 arbeidsjaren. Het aantal gerealiseerde arbeidsjaren in 2024 is 2.142. Dat is **in lijn met de begroting**. Het aantal medewerkers dat gebruikmaakt van de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU) is **hoger dan verwacht**. Het is namelijk een aantrekkelijke regeling voor onze ouder wordende medewerkers. Dit is verwerkt in de resultaten van Beschut 2.0 en WSP Parkstad Detachering B.V.

Het subsidiebedrag per arbeidsjaar is volgens de septembercirculaire €37.945.

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	2023 cf. jaar rekening	2024 cf. 2de begrotings-wijziging	2024 realisatie	verschil
Verbonden partijen / regulier	*2.099,54*	*1.913,53*	*1.909,72*	*-3,80*
Begeleid werken	*75,38*	*71,66*	*71,95*	*0,29*
Beschut werken	*79,06*	*76,16*	*75,45*	*-0,71*
RVU	*62,77*	*79,92*	*84,73*	*4,82*
Buitenregionale uitvoeringsorganisaties	*1,06*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Totaal	***2.317,82***	***2.141,27***	***2.141,86***	***0,59***

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	2023 cf. jaar rekening	2024 cf. 2de begrotings-wijziging	2024 realisatie	verschil
Beekdalen	*126,59*	*114,57*	*114,76*	*0,19*
Brunssum	*289,73*	*272,71*	*271,39*	*-1,33*
Gulpen-Wittem	*58,94*	*49,86*	*50,14*	*0,28*
Heerlen	*802,73*	*750,97*	*751,42*	*0,45*
Kerkrade	*548,19*	*498,05*	*498,70*	*0,65*
Landgraaf	*301,45*	*283,92*	*283,85*	*-0,06*
Simpelveld	*69,14*	*61,85*	*61,81*	*-0,04*
Vaals	*45,39*	*42,93*	*42,49*	*-0,44*
Valkenburg	*42,31*	*39,38*	*39,50*	*0,12*
Voerendaal	*33,17*	*27,04*	*27,13*	*0,09*
Niet deelnemende gemeenten	*0,17*	*0,00*	*0,67*	*0,67*
Totaal	***2.317,83***	***2.141,28***	***2.141,86***	***0,59***
Financiële gegevens				
Rijkssubsidie per arbeidsjaar (inclusief eenmalige toevoeging van €1.231)	*€ 33.596*	*€ 37.945*	*€ 37.945*	*€ 0*

Figuur 16: Aantal arbeidsjaren

7 Financieel jaarverslag GR WSP Parkstad

Dit hoofdstuk is een samenvatting van de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) WSP Parkstad. Hierin beschrijven we in het kort de financiële resultaten van de GR WSP Parkstad.

Doelstelling en opdracht

WSP Parkstad biedt passende werkgelegenheid en arbeidsreïntegratie. Dit doen wij door het zorgen voor werkplekken bij WSP Parkstad Detachering B.V. of externe bedrijven met passende begeleiding van de medewerkers. Dit doen wij voor de regionale werkbedrijven inclusief voormalige Wsw toegewezen via GR WOZL.

WSP Parkstad heeft daarom de **volgende doelen**:

- *Gemeenten ondersteunen bij arbeidsinschakeling en uniform arbeidsmarktbeleid.*
- *Een optimaal functionerende arbeidsmarkt realiseren met hogere participatie en minder werkloosheid.*
- *Aanspreekpunt zijn voor werkgevers voor arbeidsbemiddeling.*
- *Uitvoering geven aan de voormalige Wet sociale werkvoorziening, zonder formeel werkgeverschap*

Werkzaamheden

WSP Parkstad werkt voor de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal. De opdracht is beschreven in de beleidskaders Arbeidsmarktbeleid 2016-2020. Wij werken aan specifieke thema's die in het laatste Ondernemingsplan WSP Parkstad zijn vastgelegd:

- *Werkgeversservicepunt voor Parkstad en platform voor arbeidsmarktpartijen.*
- *Maximale doorstroom en uitstroom van Sw-medewerkers.*
- *Maximaliseren van uitstroomwinst door duurzame plaatsingen PW.*
- *Maximaliseren van duurzame plaatsingen Sw.*
- *Digitale ontsluiting van vraag en aanbod.*
- *Lagere maatschappelijke kosten.*

Samenstelling bestuur GR WSP Parkstad

De samenstelling van het bestuur van de GR WSP Parkstad in 2024 staat in figuur 17 en 18:

Gemeente	Wethouder
Beekdaelen	dhr. L.C.J. de Koster
Brunssum	mw. M.Y. Brüning
Heerlen	dhr. M.E.E. de Beer
Kerkrade	dhr. J. Roland
Landgraaf	dhr. C. Wilbach
Simpelveld	dhr. M.J.J.M. Gulpen
Voerendaal	dhr. H.A.J. Coenen

Figuur 17: Samenstelling Algemeen Bestuur

Dagelijks Bestuur	Wethouder
Voorzitter	dhr. M.E.E. de Beer
Vice-voorzitter	dhr. C. Wilbach
Bestuurslid	dhr. H.A.J. Coenen

Figuur 18: Samenstelling Dagelijks Bestuur

Structuur, goverance en bedrijfsvoering

De GR WOZL en de GR WSP Parkstad worden als **één organisatie** aangestuurd. De structuur, governance en bedrijfsvoering is voor beide organisaties gelijk en is hier beschreven.

Financiën GR WSP Parkstad

2de begrotingswijziging 2024

De 2de begrotingswijziging 2024 is door het Algemeen Bestuur vastgesteld in de bestuursvergadering van 23 januari 2025.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerd resultaat 2024 voor de GR WSP Parkstad is €894.000. Dit komt door een **beter resultaat** van WSP Parkstad Detachering B.V., dankzij **hogere omzet en beter subsidieresultaat**. Ook zijn de kosten voor bedrijfsvoering en de uitvoering van de Participatiewet lager. Een uitleg staat in figuur 19.

Gerealiseerd resultaat verbonden partij: WSP Parkstad Detachering B.V.

WSP Parkstad is de belangrijkste uitvoeringsorgani-

satie voor de GR WOZL in de uitvoering van de Wsw. Vanuit het uitgangspunt "detacheren tenzij" worden detacheringen bij reguliere marktpartijen vormgegeven.

Het nettoresultaat over 2024 is €1.153.000. Dat is €723.000 **beter dan verwacht** in de 2de begrotingswijziging 2024. Het nettoresultaat bestaat uit het operationeel resultaat en het subsidieresultaat. Een uitleg staat in figuur 20.

Omschrijving	Gerealiseerd resultaat 2024
Bedrijfsvoering	73
Verbonden partijen	723
Uitvoering Participatiewet	98
Duale Poort	0
Totaal	**894**

Figuur 19: Gerealiseerd resultaat GR WSP Parkstad (bedragen x €1.000)

Omschrijving	2de begrotingswijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil
Omzet	20.031	20.184	153
Bruto marge	19.904	20.069	165
Overige personeelskosten Sw	-2.833	-2.527	-306
Personeelskosten n-Sw	-6.243	-6.474	-231
Afschrijvingen	-149	-123	26
Bedrijfskosten	-2.926	-2.816	110
Operationeel resultaat	7.753	8.128	375
Subsidie resultaat	-7.323	-6.975	348
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Nettoresultaat	**430**	**1.153**	**723**

Figuur 20: Nettoresultaat aandeel Sw WSP Parkstad Detachering B.V. en Beschut OZL B.V. (bedragen x €1.000)

8 Woordenlijst

Hieronder leggen we een aantal woorden uit.

Arbeidsjaar

Een manier om te laten zien hoeveel een medewerker werkt in een jaar. Hierbij wordt rekening gehouden met de handicap voor werk van de medewerker.

Bedrijfsvoering

Het runnen van een bedrijf.

Bezetting

Het aantal mensen dat ergens werkt.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Geldbronnen die gebruikt worden om uitgaven te betalen.

Gemeenschappelijke regeling

Een samenwerkingsvorm tussen gemeenten

Indexeren / indexering / indexatie

Het aanpassen van bedragen aan de inflatie.

Inlener

Een inlener is een bedrijf of organisatie die personeel inhuurt.

Meerjarenraming

Een financiële planning voor meerdere jaren.

Mei- en septembercirculaire

Brieven van de overheid met informatie over geld voor gemeenten.

Nettoresultaat

Het bedrag dat overblijft na aftrek van alle kosten.

Operationeel resultaat

De winst of het verlies uit de normale dagelijkse activiteiten van een bedrijf.

Prijseffect

Verandering in het bedrag per arbeidsjaar dat we krijgen van de overheid voor de verandering in de prijs van onze inkoop en lonen.

Subsidiebedrag

Het geld dat we van de overheid krijgen voor een bepaald doel.

Verbonden partijen

Bedrijven die samenwerken met onze organisatie.

Volume effect

Verandering in het bedrag per arbeidsjaar dat we krijgen van de overheid door verandering in de totale hoeveelheid Sw medewerkers in Nederland.

Locatie Carbon 6
Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie BVS
Passartweg 150
6413 NZ Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie Beschut 2.0
Sourethweg 2
6422 PC Heerlen
Postbus 6001
6401 SB Heerlen
045 566 63 00

KANS-locatie
Wenckebachstraat 2c
6466 NC Kerkrade
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 58 00

wsp parkstad

wozl

Gemeenschappelijke Regeling
WSP Parkstad

Jaarstukken 2024

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 26 maart 2025

De secretaris	**De voorzitter**
F. Dijk	**M.E.E. de Beer**

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag 3
1.1 Bestuurlijke organisatie GR WSP Parkstad 3
1.2 Structuur en governance 3
1.3 Structurele verbinding met GR WSP Parkstad 4
1.4 Financiën 4
1.5 Financiële paragrafen 6

2. Jaarrekening 2024 16
2.1 Balans per 31 december 2024 17
2.2 Overzicht baten en lasten 2024 19
2.3 Toelichting 20
2.4 Overzicht taakvelden 35
2.5 Rechtmatigheidsverantwoording 36

3. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 37

Bijlagen 38

1. Jaarverslag

Voor u ligt de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkgeverservicepunt Parkstad (WSP Parkstad). In deze jaarrekening is onderstaand een beknopt jaarverslag opgenomen met daarin opgenomen de in de BBV verplicht voorgeschreven onderwerpen. Voor een uitgebreid jaarverslag wordt verwezen naar het separaat opgestelde jaarverslag 2024 GR WSP Parkstad.

1.1 Bestuurlijke organisatie GR WSP Parkstad

Het Algemeen Bestuur bestaat in 2024 uit de volgende afgevaardigden van de deelnemende gemeenten:

Voorzitter:	Dhr. M.E.E. de Beer, wethouder gemeente Heerlen
Vicevoorzitter:	Dhr. C. Wilbach, wethouder gemeente Landgraaf
Leden:	Dhr. L. de Koster, wethouden gemeente Beekdaelen
	Mevr. M.Y. Brüning, wethouder gemeente Brunssum
	Dhr. J. Roland, wethouder gemeente Kerkrade
	Dhr. M.J.J.M. Gulpen, wethouder gemeente Simpelveld
	Dhr. H.A.J. Coenen, wethouder gemeente Voerendaal

Het Dagelijks Bestuur bestaat in 2024 uit:

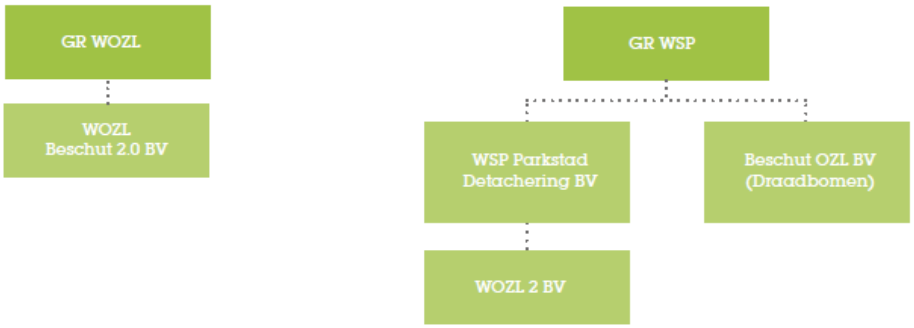
Voorzitter:	Dhr. M.E.E. de Beer, wethouder gemeente Heerlen
Vicevoorzitter:	Dhr. C. Wilbach, wethouder gemeente Landgraaf
Lid:	Dhr. H.A.J. Coenen, wethouder gemeente Voerendaal

In 2024 bestaat de directie uit Fred Dijk als algemeen directeur/secretaris en Gert-Jan van Westerveld als directeur dienstverlening.

1.2 Structuur en governance

Sinds 2018 is de organisatie van WSP Parkstad verdeeld over twee gemeenschappelijke regelingen namelijk de GR WOZL en GR WSP Parkstad.

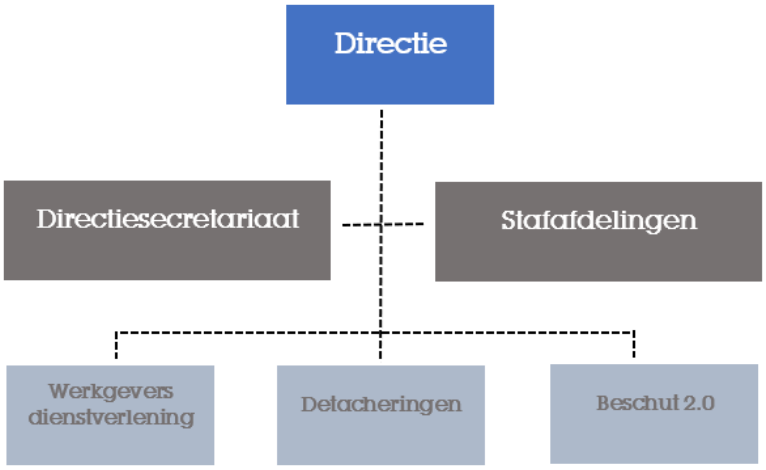
Na een juridische herstructurering in 2020 ziet de vereenvoudigde structuur er als volgt uit:

1.3 Structurele verbinding met GR WSP Parkstad

In december 2017 is de GR WSP Parkstad opgericht, waardoor de werkgeversdienstverlening structureel is verankerd in de regio Parkstad. Mede op basis van het beleidskader 2016 – 2021 is besloten om de organisatie GR WOZL en GR WSP Parkstad als één organisatie te managen.

Het organogram van de organisatie:

Onder de stafafdelingen wordt verstaan: Personeel & organisatie, Juridische zaken Finance, Facilitair & Huisvesting, Inkoop, ICT en Communicatie.

1.4 Financiën

Gerealiseerd resultaat
In 2024 bedraagt het gerealiseerd resultaat €894K. Voorgesteld wordt om het gerealiseerd resultaat uit te keren aan de deelnemende gemeenten. In de bijlage is een tabel opgenomen met de verdeling van het resultaat per gemeente.

De specificatie op hoofdlijnen van het gerealiseerd resultaat luidt als volgt:

Gerealiseerd resultaat

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	Resultaat voor fin. en alg. dekkingsmiddelen	Financiering	Gerealiseerd saldo van baten en lasten	Mutaties in reserve	Gerealiseerd resultaat
Bedrijfsvoering	-40	113	73	0	73
Verbonden partijen	1.153	-430	723	0	723
Uitvoering Participatiewet	-2.312	2.410	98	0	98
Duale Poort	0	0	0	0	0
Totaal	-1.199	2.093	894		894

2de begrotingswijziging 2024

De 2de begrotingswijziging 2024 is door het Algemeen Bestuur vastgesteld in de bestuursvergadering van 23 januari 2025.

1.5 Financiële paragrafen

De financiële verordening ex artikel 212 van de gemeentewet schrijft voor dat de begroting en de jaarrekening voor de GR WSP Parkstad de volgende paragrafen moet bevatten:

- De reserves, het risicomanagement en het weerstandsvermogen;
- de bedrijfsvoering;
- de financiering;
- verbonden partijen.

Dit komt overeen met wat in artikel 9, lid 2 van het Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten (BBV) over paragrafen wordt genoemd.

1.5.1 Reserves, het risicomanagement en het weerstandsvermogen

Reserves
Op de balans is het gerealiseerd resultaat over 2024 opgenomen onder het eigen vermogen. Het gerealiseerd resultaat over 2024 bedraagt €894K. De bestemming van het gerealiseerd resultaat is de bevoegdheid van het Algemeen Bestuur.

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserve en het gerealiseerd resultaat over 2024 verantwoord. Voor de resultaatsbestemming over 2024 wordt verwezen naar het voorstel in hoofdstuk 3.3.3.

De ontwikkeling van de reserves in 2024 zijn hieronder weergegeven:

Reserves *(bedragen x € 1.000,-)*

	31-12-2023	bestemming 2023		1-1-2024	mutaties 2024		31-12-2024
	saldo	toe-voeging	ont-trekking	saldo	toe-voeging	ont-trekking	saldo
Algemene Reserve							
Resultaat vorig boekjr	0	973	0	973	0	973	0
Totaal Reserves	**0**	**973**	**0**	**973**	**0**	**973**	**0**
Gerealiseerd resultaat 2024							**894**
Stand eigen vermogen ultimo 2024							**894**

De onttrekking aan de reserve van €973K is in 2024 uitbetaald aan de gemeenten.

Risicomanagement
De risico's worden periodiek gerapporteerd aan het algemeen bestuur middels de kwartaalrapportage, de begroting en de begrotingswijzigingen.

Het weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve, de vrij aanwendbare bestemmingsreserves en de post onvoorzien in de begroting.

Kengetallen	
Netto schuld quote	20,18%
Netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	20,18%
Solvabiliteitsratio	14,76%
Grondexploitatie	n.v.t.
Structuele exploitatieruimte	20,47%
Belastingcapaciteit	n.v.t.

De GR WSP hanteert het uitgangspunt dat het niet over een eigen weerstandsvermogen hoeft te beschikken om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen om zijn taken te kunnen voortzetten. Dit risico wordt, op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, gedragen door de deelnemende gemeenten.

1.5.2 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken ten aanzien van de bedrijfsvoering. Er wordt ingegaan op de rechtmatigheidsverantwoording, de planning en control en het personeel.

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Om de rechtmatigheidsverantwoording te kunnen afgeven dienen er interne controlewerkzaamheden te worden uitgevoerd die de basis zijn voor de verantwoording. Hieronder worden de werkzaamheden en bevindingen in dit kader beschreven.

Begrotingsrechtmatigheid

In de Kadernota 2018 van de Commissie BBV is het begrotingscriterium verder uitgewerkt en verfijnd. De begrotingsrechtmatigheid komt er op neer dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld zodat zij hier tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit over hebben kunnen nemen. Daarbij wordt rekening gehouden met de controletoleranties uit het rechtmatigheidsprotocol dat op 16 november 2023 door het Algemeen Bestuur van GR WSP is vastgesteld. Als verantwoordingsgrens wordt 3% van de gerealiseerde lasten inclusief dotaties aan de reserves gehanteerd. Als rapporteringsgrens wordt 25K gehanteerd. In onderstaand overzicht worden de begrotings- over en onderschrijdingen van 25K weergegeven.

Lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	Lasten		
Rubriek	2de begr. wijz.	realisatie	verschil
Bedrijfsvoering	-113	-103	-11
Verbonden partijen	-	-	-
Uitvoering Participatiewet	-2.410	-2.312	-98
Duale Poort Heerlen	-1.071	-1.060	-11
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal	-3.594	-3.475	-120

De begrotingsrechtmatigheid dient weergegeven te worden zoals bovenstaand is weergegeven. Dit is conform de financiële verordening van de GR WOZL. De begrotingsonrechtmatigheden blijven allen beneden de gestelde verantwoordingsgrens van 3% van de gerealiseerde lasten inclusief dotaties aan reserves.

In de rubriek uitvoering Participatiewet is er sprake van een onderschrijding van €98K. De onderschrijding komt met name omdat er minder personele kosten zijn gemaakt van het CAO personeel en de inhuur van derden. Daarnaast zijn de bedrijfskosten ook een stuk lager dan is opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024.

Voorwaardencriterium
Tijdens de interimcontrole en over het hele boekjaar is een inkoopanalyse uitgevoerd, hieruit is gebleken dat diverse contracten Europees aanbesteedt zijn. Er zijn geen afwijkingen op de wettelijke voorschriften en het beleid geconstateerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Er is geen aanleiding geweest om te constateren dat er fraude zou hebben plaatsgevonden binnen de organisatie. De fraude risicoanalyse is dan ook ongewijzigd. Uit het in werking zijnde stelsel van interne controle, functiescheidingen en andere maatregelen zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Op de wijzigingen in de Iban-nummers van crediteuren gedurende het boekjaar 2024 heeft een analyse plaatsgevonden en zijn tevens detailcontroles op de wijzigingen uitgevoerd. Er zijn geen onjuiste wijzigingen geconstateerd. Tevens is vastgesteld dat de wijzigingen door bevoegde medewerkers zijn uitgevoerd.

Planning en control
Het Algemeen Bestuur is gedurende het jaar 2024 via een begrotingswijziging op de hoogte gehouden van de financiële ontwikkelingen binnen de GR WSP Parkstad en de verbonden partijen. De 2de begrotingswijziging 2024 is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 23 januari 2025. De begrotingswijzigingen zijn vooraf besproken in het Bestuur waarna deze ter zienswijze is aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.
In 2024 is het Algemeen Bestuur middels een tertiaire rapportage geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen. Tevens worden Colleges en raden van de deelnemende gemeenten tussentijds geïnformeerd over de financiële ontwikkeling met de tertiaire rapportages.

Personeel
Er is geen vast personeel in dienst van de GR WSP Parkstad.
Per 31-12-2024 zijn er zes personen (2,13 fte) werkzaam op detacheringsbasis. Deze personen worden doorbelast vanuit de GR WOZL.

GR WSP

	2de begr. wijz. 2024		ultimo 2024		Dienstverband
	aantal	**fte**	**aantal**	**fte**	
Algemeen directeur/secretaris	1	0,50	1	0,50	GR WOZL
Concerncontroller	1	0,25	1	0,25	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Secretariaat	1	0,50	1	0,50	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Financiën	1	0,38	1	0,38	GR WOZL
Financiën	2	0,50	2	0,50	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Totaal	**6**	**2,13**	**6**	**2,13**	

1.5.3 Financiering

Voor de inrichting en uitvoering van de treasury functie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Onder de treasury functie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. De GR WSP Parkstad heeft twee instrumenten op het gebied van treasury, te weten een treasury statuut en een financieringsparagraaf in de begroting.

In het Algemeen Bestuur van 21 februari 2019 zijn de financiële verordening en het treasury statuut vastgesteld.

De kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandsche Gemeenten is vanaf december 2018 €1 miljoen. In 2024 heeft geen overschrijding plaatsgevonden.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarmee de gemeenschappelijke regeling haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2 procent van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van stortingen in reserves. De GR WSP Parkstad voert een beleid om binnen de kasgeldlimiet (minimaal 300K) te opereren.

De kasgeldlimiet over 2024 bedraagt: 8,2 procent van €4,7 miljoen (originele begroting 2024), ofwel €389K. In 2024 is van de kasgeldlimiet geen gebruik gemaakt.

(x € 1.000)

Kasgeldlimiet	**begroting 2024**
omvang begroting in €	4.741
toegestane kasgeldlimiet in %	8,20%
toegestane kasgeldlimiet in €	389

Schatkistbankieren
Op 13 december 2013 is het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren in het Staatsblad gepubliceerd. De wet is op 15 december 2013 van kracht geworden. Tegelijkertijd met de wet is een ministeriële regeling van kracht geworden. Onderdeel van die regeling is de rekening-courantovereenkomst die iedere decentrale overheid krijgt met de Staat der Nederlanden. De regeling bevat verder onder meer de verplichting een tussenrekening te openen bij een of meerdere banken, zodat aan de verplichting tot deelname aan schatkistbankieren kan worden voldaan. De GR WSP Parkstad heeft deze tussenrekening geopend bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord ‘overtollig’ verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Een decentrale overheid behoudt, op basis van de wet Fido, de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten uit hoofde van de publieke taak. Deelname aan schatkistbankieren verandert daar niets aan.
Bij de bepaling van de hoogte van de ‘overtollige’ middelen is het decentrale overheden toegestaan een drempelbedrag aan te houden buiten de schatkist. Het drempelbedrag in 2024 is gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal €1 miljoen bedraagt. Voor de GR WSP Parkstad geldt per 31-12-2024:

(x € 1.000)

Toegestaan saldo schatkistbankieren	**31-12-2024**
omvang begroting in €	4.741
toegestane saldo in %	2,00%
toegestane saldo in €	1.000

In 2024 is de GR WSP binnen het drempelbedrag gebleven. Het verloop is als volgt:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**136**	**219**	**184**	**193**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	864	781	816	807
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	4.741			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	4.741			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	12.402	19.963	16.912	17.743
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	136	219	184	193

Renterisiconorm

Bij de renterisiconorm gaat het om het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. De GR WSP Parkstad en de verbonden partijen beschikken in 2024 niet over langlopende leningen waardoor het renterisico minimaal is.

1.5.4 Verbonden partijen

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de financiële mate van betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin de GR WSP Parkstad in financieel opzicht participeert en (tevens) een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen. In het Besluit Begroting en Verantwoording wordt hiervoor het begrip “Verbonden partijen” gehanteerd:

Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft (artikel 1 lid b BBV).

De wetgever schrijft voor:
De paragraaf verbonden partijen bevat tenminste de visie die de Gemeenschappelijke Regeling heeft op de verbonden partijen en dat in relatie tot de uitvoering van de gemeentelijke doelstellingen en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen (artikel 15 BBV).

De GR WSP Parkstad is met de volgende partijen verbonden:

Deelnemingen in Vennootschappen
WSP Parkstad Detacheringen BV
Beschut OZL BV

Het eigen vermogen van WSP Parkstad Detacheringen BV en Beschut OZL BV bedraagt per 31 december 2024 €1. Het resultaat bedraagt over 2024 €0 na de bijdragen van de GR WSP Parkstad.

De verbonden partijen worden als volgt nader toegelicht:

Deelnemingen in Vennootschappen	
Verbonden partij:	WSP Parkstad Detacheringen BV
Vestigingsplaats:	Heerlen
Financieel belang:	1 aandeel ad €1,-
Risico's:	Beperkt, tot deelname aandelen kapitaal
Visie/doelstelling:	Het voorzien in passende werkgelegenheid en in arbeidsrevalidatie van personen die door het openbaar lichaam WOZL bij hun gedetacheerd worden of anderszins aan hun worden toevertrouwd.

Deelnemingen in Vennootschappen

Verbonden partij:	Beschut OZL BV
Vestigingsplaats:	Heerlen
Financieel belang:	1 aandeel ad €1,-
Risico's:	Beperkt, tot deelname aandelen kapitaal
Visie/doelstelling:	Het voorzien in passende werkgelegenheid en in arbeidsrevalidatie van personen die door het openbaar lichaam WOZL bij hun gedetacheerd worden of anderszins aan hun worden toevertrouwd.

De verbonden partijen bestaan uit de volgende BV's die onder de GR WSP Parkstad vallen: WSP Parkstad Detacheringen BV, Beschut OZL BV en WOZL 2 BV.

Bestuur
De bestuurders van de verbonden partijen zijn benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA). De heer F. Dijk is gedurende het jaar 2024 algemeen directeur/secretaris.

Opdracht
WSP Parkstad Detacheringen BV staat, als een van de uitvoeringsorganisaties van de GR WSP Parkstad, voor de opdracht om uitvoering te geven aan de Wsw. De opdracht wordt verder vormgegeven in een uitvoeringsovereenkomst tussen de GR WOZL en de GR WSP Parkstad (incl. daaronder ressorterende vennootschappen).

Als basis voor verdere strategische doorontwikkeling van WOZL dient onverkort de koers, waartoe de 10 deelnemende gemeenten met betrekking tot de uitvoering van de Wsw hebben besloten, gevolgd te blijven worden.

Hiermee is de koers voor de komende jaren geduid:
De regie op de uitvoering van de Wsw ligt bij de deelnemende gemeenten. Deze regie reikt tot op klantniveau en is gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de werknemer in plaats van de continuïteit van een bedrijf;

- De primaire doelgroep is Wsw 'oud'. WOZL richt zich op de doelgroep Wsw beschut;
- een zo klein mogelijk beschutte werkomgeving voor die Wsw-medewerkers die (ook niet via groepsdetachering) naar buiten zijn te plaatsen waarna deze afdeling teruggaat naar het publieke domein;
- het zo maximaal mogelijk detacheren van Wsw medewerkers via groeps- of individuele detachering bij reguliere werkgevers / externe opdrachtgevers;
- geen eigen risicovolle en kapitaalintensieve activiteiten;
- de marktbenadering in volledige afstemming met het Werkgeversservicepunt (WSP) Parkstad.

Deze koers wordt uitgevoerd binnen de financiële kaders van gemeenten, waarbij dient te worden aangegeven dat de beleidskeuzes in het verleden en het vigerende landelijke beleid beperkend zijn met betrekking tot de mogelijkheden om de schadelast voor de gemeenten verder te verlagen.

Visie en strategie
De missie van WSP Parkstad Detacheringen BV luidt:
“WOZL is een uitvoeringsorganisatie die, in opdracht van en in samenwerking met de deelnemende gemeenten, op doelmatige en efficiënte wijze trajecten uitvoert voor mensen, in eerste instantie behorende tot de huidige doelgroep Wsw; waarbij deze groep wordt ondersteund om zo regulier mogelijk passende arbeid te verrichten waarvoor betaald wordt door opdrachtgevers.”

WOZL gaat binnen de context voor de Wsw doelgroep uit van het adagium: ‘werken is ontwikkelen en participeren’. Door te werken (en hierbij de benodigde ondersteuning te ontvangen) ontwikkelt ieder mens zich, ieder op zijn eigen manier en op zijn eigen niveau. Ontwikkelen is geen aparte (scholings) activiteit; werken zorgt ervoor dat mensen zich ontwikkelen. De focus voor WOZL ligt, gegeven de opdracht en het afbouwscenario, uitsluitend op de doelgroep Wsw. Door samenwerking en co-creatie zal kennis en kunde met gemeenten worden gedeeld ten behoeve van andere doelgroepen waarvoor de aanpak niet verschilt. De strategie geeft invulling aan de wijze waarop WOZL de eerdergenoemde opdracht van de GR WOZL en daarmee de gemeenten zal gaan realiseren. Van belang is dat in nauwe samenwerking met gemeenten en het WSP Parkstad de transitie gemaakt wordt van het oude denken naar het nieuwe denken en dat daardoor de beweging van binnen naar buiten duurzaam gaat plaatsvinden.

Op die manier kan WOZL succesvol zijn in het duurzaam plaatsen van Wsw medewerkers en het in samenwerking met het WSP Parkstad ondersteunen van werkgevers naar inclusieve organisaties; organisaties die ook werk bieden aan mensen met een arbeidsbeperking.

Om het nieuwe denken verder te faciliteren moet de interne organisatie worden vormgeven rondom het primaire IDU-proces en moet WOZL regionaal gezien, in lijn met de opdracht, de samenwerking en de verbinding zoeken met het WSP Parkstad. Het WSP Parkstad verzorgt in deze waardeketen het uitstroom onderdeel.

De strategische keuzes dragen ertoe bij dat, waar mogelijk, medewerkers tegen hogere tarieven kunnen worden gedetacheerd en waarbij de kosten worden geminimaliseerd. Het financiële resultaat wordt daardoor verbeterd en de kans op duurzame participatie wordt vergroot. Daardoor dragen de strategische keuzes bij aan het verbeteren van het maatschappelijke, economische en sociale rendement.

Risico management
De risico’s worden periodiek gerapporteerd aan de aandeelhouders middels de kwartaalrapportage, de begroting en de begrotingswijzigingen. Indien deze risico’s zich voor doen, zal dit via het resultaat van de verbonden partijen in de exploitatie van GR WSP Parkstad verantwoord worden. Specifieke risico’s zijn de loon- prijsontwikkeling, de subsidie korting per AJ, de doorstroom van de interne beschut omgeving naar de groepsdetachering, ziekteverzuim en het beschikbaar zijn van passend werk.

2. Jaarrekening 2024

De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2024, het overzicht baten en lasten over 2024 alsmede de toelichtingen daarop. Tevens wordt een totaal overzicht verstrekt van de resultaten per rubriek.

De jaarrekening is in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten (BBV).

2.1 Balans per 31 december 2024

Balans per 31 december 2024

(bedragen x € 1.000,-)

Activa	*Toelichting 2.3.2*	**2024**		2023	
Vaste Activa					
Materiële vaste activa					
Investeringen met een economisch nut	*1*	**12**		12	
Totaal materiële vaste activa			***12***		*12*
Totaal Vaste Activa			**12**		12
Vlottende Activa					
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	*2*				
Vorderingen op openbare lichamen		**46**		55	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**2.637**		1.896	
Rekening courant verhoudingen met niet-financiële insteliingen		**3.257**		3.179	
Overige vorderingen		**0**		1	
Totaal uitzettingen looptijd < 1 jaar			***5.940***		*5.132*
Liquide middelen	*3*				
Kas		**0**		0	
Banksaldi		**105**		74	
Totaal liquide middelen			***105***		*74*
Overlopende activa	*4*				
Overig nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		**0**		0	
Totaal overlopende activa			***0***		*0*
Totaal Vlottende Activa			**6.045**		5.206
Totaal Activa			**6.057**		**5.218**

Balans per 31 december 2024

(bedragen x € 1.000,-)

Passiva	*Toelichting*	**2024**		2023	
	2.3.2				
Vaste Passiva					
Eigen Vermogen	*5*				
Algemene reserve		**0**		0	
Bestemmingsreserve		**0**		0	
Gerealiseerd resultaat		**894**		973	
Totaal eigen vermogen			***894***		*973*
Totaal Vaste Passiva			**894**		973
Vlottende Passiva					
Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar	*6*				
Overige schulden		**4.666**		3.513	
Rekening courant verhoudingen met niet-financiële insteliingen		**497**		732	
Totaal netto vlottende schuld			***5.163***		*4.245*
Overlopende passiva	*7*				
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		**0**		0	
Totaal overlopende passiva			***0***		*0*
Totaal Vlottende Passiva			**5.163**		4.245
Totaal Passiva			**6.057**		**5.218**

2.2 Overzicht baten en lasten 2024

Het resultaat per rubriek is als volgt:

Overzicht baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	*Toelichting*	*2024*				*2023*
	3.3.3	begroting origineel	1ste begrotings-wijziging	2e begrotings-wijziging	**realisatie**	jaarrekening
Bedrijfsvoering	*8*					
baten		-	-	-	**62**	48
lasten		-107	-113	-113	**-103**	-103
		-107	-113	-113	**-40**	-55
Verbonden Partijen	*9*					
baten		-	-	430	**1.153**	-
lasten		-2.587	-4.421	-	**-**	1.321
		-2.587	-4.421	430	**1.153**	1.321
Uitvoering Participatiewet	*10*					
baten		-	-	-	**-**	-
lasten		-2.047	-2.359	-2.410	**-2.312**	-2.048
		-2.047	-2.359	-2.410	**-2.312**	-2.048
Duale Poort Heerlen	*11*					
baten		-	1.067	1.071	**1.060**	948
lasten		-	-1.067	-1.071	**-1.060**	-948
		-	-	-	**-**	-
Incidentele baten en lasten	*12*					
baten		-	-	-	**-**	-
lasten		-	-	-	**-**	-
		-	-	-	**-**	-
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen		**-4.741**	**-6.893**	**-2.093**	**-1.199**	**-782**
Financiering en alg. dekkingsm	12					
Bedrijfsvoering		107	113	113	**113**	106
Verbonden partijen		2.587	4.421	-430	**-430**	-430
Uitvoering Participatiewet		2.047	2.359	2.410	**2.410**	2.079
		4.741	6.893	2.093	**2.093**	1.755
Vennootschapsbelasting	13	-	-	-	**-**	-
Onvoorzien	14	-	-	-	**-**	-
Gerealiseerd saldo van basten en lasten		**-**	**-**	**-**	**894**	**973**
Mutaties in reserves	15					
onttrekking bestemmingsreserve		-	-	-	**-**	-
Gerealiseerd resultaat		**-**	**-**	**-**	**894**	**973**

2.3 Toelichting

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. De jaarrekening biedt inzicht in de financiële positie per 31 december 2024 en in de resultaten over het boekjaar 2024.
Per jaareinde 2024 is het eigen vermogen van de GR WSP Parkstad €894K. Een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd, aangezien de deelnemende gemeenten hebben toegezegd de GR WSP Parkstad financieel te steunen. Dientengevolge zijn de in de jaarrekening toegepaste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening:

De bijdragen van de gemeenten zijn vastgesteld in de begroting en o.b.v. het resultaat in de jaarrekening zal worden afgerekend met de gemeenten.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

De activiteiten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2024. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties;
- de financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 16 november 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
  - voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld;
  - ten aanzien van het M&O criterium is de kadernota geldend. Er is geen eigen nota M&O beleid binnen de organisatie. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen rechtmatigheidsprotocol financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van €104K is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - een rapporteringstolerantie van €25K is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Balans

Activa

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de GR WSP Parkstad participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De openstaande vorderingen, waaronder de vorderingen op openbare lichamen, worden onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid, gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan ter vrije beschikking van de gemeenschappelijke regeling.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn de algemene reserve en de bestemmingsreserves opgenomen alsmede het nog te bestemmen saldo van het overzicht baten en lasten.

Vaste schulden

De GR WSP Parkstad heeft geen langlopende schulden (> 1 jaar).

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatsbepaling

In de jaarrekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (stelsel van baten en lasten). Daarbij worden baten en lasten van het begrotingsjaar in de rekening opgenomen, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar leiden, of hebben geleid. Als baten en lasten worden niet aangemerkt de neutrale uitgaven en inkomsten. Het verschil tussen de verantwoorde lasten en baten is het resultaat. Het Algemeen Bestuur dient in het kader van de vaststelling van de jaarrekening een besluit te nemen over de bestemming van het resultaat. Een voorstel daartoe is opgenomen in hoofdstuk 2.3.3.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31-12-2024

Activa

Vaste Activa: €12K (31-12-2023: €12K)

1. Materiële vaste activa €12K (31-12-2023 €12K)

Investeringen met een economisch nut €12K (31-12-2023 €12K)
De investeringen worden maandelijks afgeschreven in gelijke termijnen gedurende drie jaar.

Vlottende Activa: €6.045K (31-12-2023: €5.206K)

2. Uitzettingen met een rent typische looptijd korter dan één jaar: €5.940K (31-12-2023: €5.132K)

uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Specificatie	*(bedragen x € 1.000,-)*	
	31-12-2024	**31-12-2023**
Vorderingen op openbare lichamen	46	55
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.637	1.896
Rekening courant met niet financiële instellingen	3.257	3.179
Overige vorderingen	0	1
Totaal uitz. met een rentetyp. looptijd < 1 jaar	**5.940**	**5.132**

Vorderingen op openbare lichamen €46K (31-12-2023: €55K)
Dit betreft vorderingen op openbare lichamen zoals gemeenten, provincies en de rijksoverheid.
Per 31-12-2024 bedraagt het saldo €46K.

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar €2.637K (31-12-2023: €1.896K)
Dit betreft een vordering die de GR WSP heeft uitstaan bij het Rijk ten bedrage van €2.637K.

Rekening courant verhoudingen met niet financiële instellingen €3.257K (31-12-2023: €3.179K)
Dit betreft vorderingen die voornamelijk bestaan uit ter beschikking gestelde liquide middelen vanuit de GR WSP Parkstad aan de GR WOZL en de verbonden partijen.

Overige vorderingen €0K (31-12-2023: €1K)
Per 31-12-2024 bedragen de overige vorderingen €0K.

3. Liquide Middelen: €105K (31-12-2023: €74K)

Het saldi van de liquide middelen bedraagt per 31-12-2024 €105K.

Specificatie		*(bedragen x € 1.000,-)*
	31-12-2024	**31-12-2023**
Kas	0	0
Bank Nederlandse Gemeenten	105	74
Totaal liquide middelen	**105**	**74**

4. Overlopende activa €0K (31-12-2023: €0K)

Het saldo van de overlopende activa is per 31-12-2024 nihil.

Passiva

Vaste Passiva: €894 (31-12-2023: €973K)

5. Eigen vermogen: €894K (31-12-2023 €973K)

Op de balans is het gerealiseerd resultaat over 2024 opgenomen onder het eigen vermogen. Het gerealiseerd resultaat over 2024 bedraagt €894K. De bestemming van het gerealiseerd resultaat is de bevoegdheid van het Algemeen Bestuur. In de toelichting op de rekening van baten en lasten wordt nader ingegaan op het gerealiseerd resultaat en is een voorstel geformuleerd over de resultaatbestemming.

Reserves *(bedragen x € 1.000,-)*

	31-12-2023	bestemming 2023		1-1-2024	mutaties 2024		31-12-2024
	saldo	toe-voeging	ont-trekking	saldo	toe-voeging	ont-trekking	saldo
Algemene Reserve							
Resultaat vorig boekjr	0	973	0	973	0	973	0
Totaal Reserves	**0**	**973**	**0**	**973**	**0**	**973**	**0**
Gerealiseerd resultaat 2024							**894**
Stand eigen vermogen ultimo 2024							**894**

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserve en het gerealiseerd resultaat over 2024 verantwoord.

Vlottende Passiva: €5.163K (31-12-2023: €4.245K)

6. Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar: €5.163K (31-12-2023: €4.245K)

Overige schulden €4.666K (31-12-2023: €3.513K)
Het saldo van de overige schulden bestaat grotendeels uit een terugbetalingsverplichting die de GR WSP Parkstad heeft aan de aangesloten gemeenten. Eind 2024 zijn de bijdragen van de gemeenten vastgesteld in de 2de begrotingswijziging 2024. Ten opzichte van de reeds gedane financiering o.b.v. de 1ste begrotingswijziging 2024 leidt dit per 31-12-2024 tot een terugbetaling door de GR WSP Parkstad.

Rekening courant verhoudingen met niet financiële instellingen €497K (31-12-2023: €732K)
Dit betreft een schuld die de GR WSP Parkstad heeft aan de verbonden partij Detacheringen B.V.

7. Overlopende passiva: €0 (31-12-2023: €0)

Het saldo van de overlopende passiva is per 31-12-2024 nihil.

Niet in balans opgenomen verplichtingen en vorderingen

Kredietfaciliteit BNG
De kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandsche Gemeenten bedraagt per december 2024 €1 miljoen. In 2024 heeft geen overschrijding plaatsgevonden.

Fiscale eenheid
De GR WSP is onderdeel van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond van de standaardvoorwaarden is de GR WSP hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

Van deze fiscale eenheid maken verder deel uit:

- Beschut OZL BV;
- WSP Parkstad Detachering BV.

Gebeurtenissen na balansdatum
Binnen de GR WSP Parkstad hebben zich verder geen te benoemen gebeurtenissen voorgedaan na balansdatum.

2.3.3 Toelichting op het overzicht baten en lasten over 2024

In 2023 is er sprake van een positief gerealiseerd resultaat van €894K. De specificatie op hoofdlijnen van het resultaat luidt als volgt:

Gerealiseerd resultaat

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	Resultaat voor fin. en alg. dekkingsmid delen	Financiering	Gerealiseerd saldo van baten en lasten	Mutaties in reserve	Gerealiseerd resultaat
Bedrijfsvoering	-40	113	73	0	73
Verbonden partijen	1.153	-430	723	0	723
Uitvoering Participatiewet	-2.312	2.410	98	0	98
Duale Poort	0	0	0	0	0
Totaal	-1.199	2.093	894		894

Gerealiseerd resultaat en resultaatsbestemming

Analyse van het gerealiseerd resultaat

Bedrijfsvoering

Het resultaat van de bedrijfsvoering is €73K hoger dan begroot. Dit komt enerzijds door een hogere realisatie van de rentebaten (€62K) en anderzijds een lagere realisatie in met name de personeelskosten (€11K).

Verbonden Partijen

Het netto resultaat bedraagt €1.153K positief en is daardoor €723K beter dan begroot in de 2de begrotingswijziging 2024.

Het operationeel resultaat bedraagt €8.128K en is €375K beter dan in de 2de begrotingswijziging 2024.

Het subsidieresultaat valt €348K beter uit dan de 2de begrotingswijziging 2024. Oorzaken zijn een positief verschil in de lonen van €565K, een negatief verschil in de te verwachten LIV van €5K en een negatief verschil in de subsidie van €212K als gevolg van minder AJ's dan begroot.

Uitvoering Participatiewet

Het resultaat van de uitvoering Participatiewet bedraagt -/- €2.312K en is daardoor €98K beter dan is opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024.

Duale Poort Heerlen

De kosten die worden gemaakt voor de Duale Poort worden één op één doorbelast aan de gemeente Heerlen. Het saldo op deze post bedraagt €0.

Voorstel resultaatsbestemming

In 2024 bedraagt het gerealiseerd resultaat €894K. Voorgesteld wordt om het gerealiseerd resultaat uit te keren aan de deelnemende gemeenten. In de bijlagen is een tabel opgenomen met de verdeling van het resultaat per gemeente.

Baten en lasten per rubriek

8. Resultaat bedrijfsvoering: -/- €40K (2023: -/- €55K)

Het resultaat van de bedrijfsvoering is €73K beter dan begroot. De onderverdeling van de baten en lasten luidt als volgt:

Bedrijfsvoering			*(bedragen x € 1.000,-)*
		2024	
	2e begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Lasten			
Personeelskosten	-64	**-53**	11
Organisatiekosten	-15	**-10**	4
Accountants- en advieskosten	-33	**-35**	-2
Rente en financieringskosten	-2	**-4**	-2
	-113	**-103**	11
Baten			
Rentebaten	0	**62**	62
	0	**62**	62
Totaal	-113	**-40**	73

Personeelskosten
Er is geen vast personeel in dienst van de GR WSP Parkstad.
Per 31-12-2024 zijn er zes personen (2,13 fte) werkzaam op detacheringsbasis. Deze personen worden doorbelast vanuit de GR WOZL. De gerealiseerde kosten zijn €11K lager dan in de 2de begrotingswijziging 2024 is opgenomen.

Organisatiekosten
Deze post bestaat o.a. uit kantoor-, huisvestings- en automatiseringskosten. De gerealiseerde kosten zijn €4K lager dan in de 2de begrotingswijziging 2024 is opgenomen.

Accountants- en advieskosten
De gerealiseerde kosten zijn €2K hoger dan is opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024.

Rente en financieringskosten
De rente en financieringskosten zijn in 2024 €2K hoger dan is opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024.

Rentebaten
De rentebaten over 2024 bedragen 62K. In de 2de begrotingswijziging 2024 waren deze niet begroot.

9. Resultaat verbonden partijen: €1.153K (2023: + €1.321K)

Het nettoresultaat bestaat uit het operationeel resultaat en uit het subsidieresultaat. Het nettoresultaat 2024 ziet er als volgt uit:

Verbonden Partijen			*(bedragen x € 1.000,-)*
	2024		
	2de begr. wijz.	**realisatie**	**verschil**
Omzet	20.031	**20.184**	153
Bruto marge	19.904	**20.069**	165
Overige personeelskosten sw	-2.833	**-2.527**	306
Personeelskosten n-sw	-6.243	**-6.474**	-231
Afschrijvingen	-149	**-123**	26
Bedrijfskosten	-2.926	**-2.816**	110
Operationeel resultaat	**7.753**	**8.128**	375
WSW lonen	-68.588	**-68.023**	565
LIV	160	**155**	-5
WSW Rijkssubsidies	61.105	**60.893**	-212
Subsidieresultaat	**-7.323**	**-6.975**	348
Vennootschapsbelasting	**-**	**-**	**-**
Netto resultaat	**430**	**1.153**	723

Omzet en brutomarge

De omzet komt €153K hoger uit dan in de 2de begrotingswijziging 2024. Oorzaak is met name de hogere opbrengsten bij de detacheringen. De brutomarge ontwikkelt zich parallel aan de hogere omzet.

Personele kosten Sw en n-Sw

Bij de personele kosten Sw is er een positieve afwijking van €565K door lagere overige personele kosten en minder Sw personeel dan begroot. De personele kosten n-Sw vallen €231K hoger uit als gevolg van een hogere bezetting dan in de 2e begrotingswijzing 2024 en door meer overige personeelskosten dan voorzien.

Operationeel resultaat
Het operationeel resultaat over 2024 bedraagt €8.128 en is daarmee €375K beter dan de 2de begrotingswijziging 2024.

Subsidieresultaat
Het subsidieresultaat valt €348K beter uit dan de 2de begrotingswijziging 2024. Oorzaken zijn een positief verschil in de lonen van €565K, een negatief verschil in de LIV van €5K en een negatief verschil in de subsidie van €212K als gevolg van een sterkere terugloop van het aantal AJ's dan opgenomen in de 2e begrotingswijziging 2024.

Nettoresultaat
Het nettoresultaat over 2024 bedraagt €1.153K en is daarmee €723K beter dan de 2de begrotingswijziging 2024.

10. Uitvoering Participatiewet -/-€2.312K (2023: -/- €2.048K)

In dit jaarverslag worden de resultaten van de uitvoering Participatiewet gerapporteerd als een aparte entiteit zijnde niet onder de verbonden partijen. In de bedrijfskosten is tevens opgenomen de causale toerekening van de kosten bedrijfsvoering vanuit de WOZL GR.

De kosten voor de uitvoering Participatiewet bedragen in 2024 -/- €2.312K, waarvan €2.111K personeelskosten en €345K bedrijfskosten. De omzet bedraagt €144K.

De kosten worden gefinancierd door de Parkstad gemeenten op basis van het aandeel uitkeringsgerechtigden.

11. Duale Poort Heerlen €0K (2023: €0K)

De activiteiten rondom de Duale Poort worden specifiek in opdracht van de gemeente Heerlen uitgevoerd. De kosten worden dan ook 1-op-1 doorbelast. Voor 2024 komen de lasten uit op €1.060K. Dit is €11K beter dan is opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024. Het aantal fte is 11,92.

Duale Poort	*(bedragen x € 1.000,-)*		
	2024		
	2e begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Lasten			
Personeelskosten	-998	**-945**	53
ICT- kosten	-34	**-34**	0
Communicatiekosten	-5	**0**	5
Overhead	-14	**-81**	-67
Overige kosten	-20	**0**	20
	-1.071	**-1.060**	11
Baten			
gemeente Heerlen	1.071	**1.060**	-11
	1.071	**1.060**	-11
Totaal	0	**0**	0

12. Incidentele baten en lasten €0 (2023: €0)

Er hebben geen incidentele baten en lasten plaatsgevonden in 2024.

13. Financiering en algemene dekkingsmiddelen €2.093K (2023: €1.755K)

Op basis van de 2de begrotingswijziging 2024 dragen de deelnemende gemeenten bij aan de tekorten in de verschillende rubrieken bij de GR WSP Parkstad. De bijdragen luiden als volgt:

Financieringsmiddelen		*(bedragen x € 1.000,-)*	
		2024	
	2de begr. wijz.	**realisatie**	verschil
Bedrijfsvoering	113	**113**	0
Verbonden partijen	-430	**-430**	0
Uitvoering Particpatiewet	2.410	**2.410**	0
Totaal	2.093	**2.093**	0

14. Vennootschapsbelasting €0 (2023: €0)

De activiteiten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting en is derhalve nihil.

15. Onvoorzien €0 (2023: €0)

Er hebben geen onvoorziene activiteiten plaatsgevonden in 2024.

16. Mutaties in reserves €0 (2023: € 0)

Er hebben geen mutaties in reserve plaatsgevonden in 2024.

Structurele en incidentele basten en lasten

De structurele en incidentele baten en lasten over 2024 zijn als volgt opgebouwd: tabel bij verbonden partijen

Structurele incidentele baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	baten	lasten	saldo
Structurele baten en lasten			
Bedrijfsvoering	176	-103	73
Verbonden partijen	723	0	723
Uitvoering Participatiewet	2.410	-2.312	98
Duale Poort Heerlen	1.060	-1.060	0
	4.369	**-3.475**	**894**
Incidentele baten en lasten			
Incidentele basten en lasten	0	0	
onttrekking reserves	0	0	
Totaal incidentele basten en lasten	**0**	**0**	**0**
Saldo baten en lasten			**894**

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
De WNT is op 6 december 2011 door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT kent naast een openbaarmakingsregime voor de (semi-) publieke sector een maximale bezoldigingsnorm als opgenomen in artikel 2.1. e.v. WNT. Op grond van de WNT mag in 2016 het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke sector behoudens overgangsrecht maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Dat komt in 2024 neer op € 233K inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.

De topfunctionaris binnen de GR WSP is niet in dienst, maar wordt gedetacheerd vanuit de GR WOZL.

De publicatie in het kader van de WNT voor de GR WSP luidt in 2024 als volgt:

1A

Leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking *Bedragen * € 1,-*

	2024	**2023**
Naam:	F.H. Dijk	
Functiegegevens	**Algemeen directeur/secretaris**	
Aanvang en einde functievervulling	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1,0*	1,0*
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 150.855	€ 143.879
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.346	€ 22.514
Subtotaal	€ 174.201	€ 166.393
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 174.201	€ 166.393
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t	n.v.t

* waarvan 50% van de tijd is gedetacheerd als bestuurssecretaris bij GR WSP en de uitvoering Participatiewet

In 2024 is de maximale bezoldigingsnorm niet overschreden.

In 2024 is de onderstaande bestuurssamenstelling verantwoordelijk geweest voor de GR WSP Parkstad:

1D

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gemeente	**Naam**	**Functie**
Beekdaelen	dhr. L.C.J. de Koster	bestuurder
Brunssum	mw. M. Y. Brüning	bestuurder
Heerlen	dhr. M.E.E. de Beer	voorzitter
Kerkrade	dhr. J. Roland	bestuurder
Landgraaf	dhr. C. Wilbach	vice voorzitter
Simpelveld	dhr. M.J.J.M. Gulpen	bestuurder
Voerendaal	dhr. H. Coenen	bestuurder

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2.4 Overzicht taakvelden

Taakvelden

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	*Toelichting*	*2024*				
		begroting origineel	1ste begrotings-wijziging	2e begrotings-wijziging	**realisatie**	Verschil 2e begrotings-wijziging met realisatie
o.o Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead						
baten		107	113	113	**176**	62
lasten		-107	-113	-113	**-103**	11
		-	-	-	**73**	73
0.9 Vennootschapsbelasting						
baten		-	-	-	**-**	-
lasten		-	-	-	**-**	-
		-	-	-	**-**	-
0.10 Mutaties reserves						
baten		-	-	-	**-**	-
lasten		-	-	-	**-**	-
		-	-	-	**-**	-
0.11 Resultaat van de rekening van basten en lasten						
baten		-	-	-	**894**	894
lasten		-	-	-	**-**	-
		-	-	-	**894**	894
6.0 Sociaal domein						
6.4 Begeleide participatie						
baten		4.634	7.847	3.051	**4.193**	1.142
lasten		-4.634	-7.847	-3.051	**-3.372**	-321
		-	-	-	**821**	821

2.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 16 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €104K. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen beneden de grens van €104K blijven. Derhalve is voorgenoemde overschrijding acceptabel o.b.v. van de door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

3. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Deze wordt later toegevoegd.

Bijlagen

Totaal bijdragen gemeenten cf. 2e begr. wijz. 2024

(bedragen x € 1,-)

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	Verbonden partijen	Uitvoering Participatiet	Totaal bijdragen
Beekdaelen	€ 6.216	€ -23.572	€ 85.401	**€ 68.044**
Brunssum	€ 14.395	€ -54.588	€ 216.159	**€ 175.966**
Gulpen-Wittem	€ 2.739	€ -10.386	€ -	**€ -7.647**
Heerlen	€ 39.589	€ -150.133	€ 1.240.259	**€ 1.129.715**
Kerkrade	€ 26.517	€ -100.561	€ 481.929	**€ 407.886**
Landgraaf	€ 14.827	€ -56.229	€ 315.380	**€ 273.979**
Simpelveld	€ 3.386	€ -12.839	€ 35.436	**€ 25.982**
Vaals	€ 2.234	€ -8.472	€ -	**€ -6.238**
Valkenburg	€ 2.036	€ -7.720	€ -	**€ -5.684**
Voerendaal	€ 1.451	€ -5.501	€ 35.436	**€ 31.385**
Totaal	**€ 113.389**	**€ -430.000**	**€ 2.410.000**	**€ 2.093.389**

* De bijdragen voor de heuvellandgemeenten worden via de GR WOZL verrekend

Totaal bijdragen gemeenten cf. realisatie 2024

(bedragen x € 1,-)

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	Verbonden partijen	Uitvoering Participatiet	Totaal bijdragen
Beekdaelen	€ 2.208	€ -63.206	€ 81.928	**€ 20.930**
Brunssum	€ 5.114	€ -146.373	€ 207.370	**€ 66.110**
Gulpen-Wittem*	€ 973	€ -27.848	€ -	**€ -26.875**
Heerlen	€ 14.064	€ -402.565	€ 1.189.825	**€ 801.324**
Kerkrade	€ 9.420	€ -269.644	€ 462.332	**€ 202.108**
Landgraaf	€ 5.267	€ -150.771	€ 302.556	**€ 157.051**
Simpelveld	€ 1.203	€ -34.427	€ 33.995	**€ 770**
Vaals *	€ 794	€ -22.716	€ -	**€ -21.922**
Valkenburg*	€ 723	€ -20.700	€ -	**€ -19.976**
Voerendaal	€ 515	€ -14.751	€ 33.995	**€ 19.759**
Totaal	**€ 40.280**	**€ -1.153.000**	**€ 2.312.000**	**€ 1.199.280**

* De bijdragen voor de heuvellandgemeenten worden via de GR WOZL verrekend

Totaal te verrekenen resultaten

(bedragen x € 1,-)

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	Verbonden partijen	Uitvoering Participatiewet	te verrekenen met gemeenten
Beekdaelen	€ -4.008	€ -39.634	€ -3.473	**€ -47.114**
Brunssum	€ -9.281	€ -91.785	€ -8.790	**€ -109.856**
Gulpen-Wittem*	€ -1.766	€ -17.462	€ -	**€ -19.228**
Heerlen	€ -25.526	€ -252.432	€ -50.434	**€ -328.391**
Kerkrade	€ -17.097	€ -169.083	€ -19.597	**€ -205.777**
Landgraaf	€ -9.560	€ -94.543	€ -12.825	**€ -116.927**
Simpelveld	€ -2.183	€ -21.588	€ -1.441	**€ -25.212**
Vaals *	€ -1.440	€ -14.244	€ -	**€ -15.685**
Valkenburg*	€ -1.313	€ -12.980	€ -	**€ -14.292**
Voerendaal	€ -935	€ -9.250	€ -1.441	**€ -11.626**
Totaal	**€ -73.109**	**€ -723.000**	**€ -98.000**	**€ -894.109**

* De bijdragen voor de heuvellandgemeenten worden via de GR WOZL verrekend

De te verrekenen resultaten worden uitgekeerd nadat de jaarrekening is vastgesteld.

JAARSTUKKEN 2024

WSP Parkstad Detachering BV

K.v.k. 56317220

Goedkeuring door de aandeelhouders d.d. 26 maart 2025

Bestuurder	**Aandeelhouder**
De heer F.H. Dijk	De heer M.E.E de Beer

Werkgeversservicepunt Parkstad
vertegenwoordigd door de heer F.H. Dijk

WSP Parkstad Detachering BV
Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen
Tel 045-566 66 00
Fax 045-566 64 01

INHOUDSOPGAVE

Bestuursverslag	3
Geconsolideerde balans per 31 december 2024 (na resultaatbestemming)	6
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2024	8
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2024	9
Toelichting behorende tot de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening	10
Enkelvoudige balans per 31 december 2024 (na resultaatbestemming)	19
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2024	21
Toelichting op de enkelvoudige balans en winst-en-verliesrekening	22
Overige gegevens	27

Bestuursverslag

Met trots presenteren we het jaarverslag in begrijpelijk taal. In 2012 was het verslag nog zwart/wit. In 2023 was het jaarverslag kleurrijk met linkjes naar praktijk verhalen. Begrijpelijke taal is de volgende stap in de ontwikkeling van ons jaarverslag.

2024 was een jaar met mooie resultaten. Maar we kregen ook te maken met tegenslagen. In dit verslag leggen we verantwoording af over de bereikte resultaten.Met de komst van de Participatiewet in 2015 daalt het aantal Sw-medewerkers elk jaar. In 2024 daalde het aantal werkzame medewerkers extra door deelname aan de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). Dit heeft natuurlijk effect gehad op de omzet van de detacheringen.

Enkele vaste opdrachtgevers melde een verkleining van de opdrachten. Om na de zomer voldoende werk te houden zijn nieuwe opdrachtgevers gezocht. Die zijn gevonden. Maar het waren kleinere opdrachten. Dat betekende veel afwisseling van werkzaamheden. Niet iedere medewerker kon hier goed mee omgaan op de locatie Sourethweg. Hierdoor waren er op die locatie meer zieken. Het werkaanbod blijft een aandachtspunt ook in 2025.
Medio 2024 hebben we de nieuwe locatie Wenckebachstraat 2c feestelijk geopend. Op deze locatie bereiden we Sw-medewerkers voor op hun nieuwe werkplek. Ook kunnen Sw-medewerkers na een lange ziekteperiode op deze plek weer in hun werkritme komen.
De vraag naar medewerkers is in de regio nog steeds groot. In 2024 hebben de ketenpartners samen 602 plaatsingen gerealiseerd. De ketenpartners zijn de sociale diensten, mensontwikkelbedrijven en WSP in Parkstad. Het plaatsen kost steeds meer maatwerk. De baan moet precies passen bij de kandidaat. Het gaat dan om de werktijden, de taken, begeleiding op de werkvloer en nazorg.
WSP Parkstad zet 170 Buddytraining in. Begrip voor en begeleiding van kandidaten op de werkvloer wordt steeds belangrijker. De buddy is een ervaren medewerker, die de nieuwe medewerker helpt wennen aan het werk. Met tips en handigheidjes leert de nieuwe medewerker het vak en valt de medewerker minder snel uit.
Door social return of investment zijn mooie initiatieven mogelijk gemaakt.

De huurovereenkomsten liepen af. Na een markoriëntatie en offerte traject hebben we de volgende keuzes gemaakt. De huurovereenkomst locatie Sourethweg wordt verlengd met 5 jaar.
Het stafkantoor gaat verhuizen van de Kloosterweg 1 naar Nieuw Eyckholt 208 te Heerlen. Deze verhuurder had kwalitatief en financieel het beste aanbod. Het precieze verhuismoment gaan we nog bepalen.

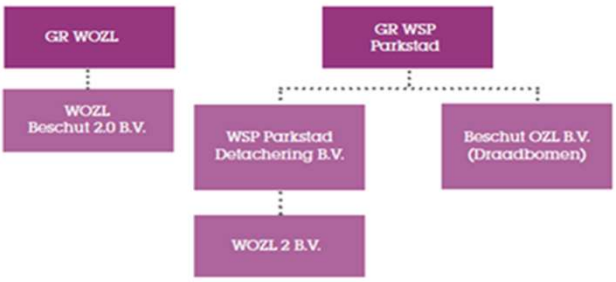
Tot slot is het financieel resultaat goed te noemen. De bijdrage van de gemeente is opnieuw lager dan begroot. De omzet hebben we stabiel weten te houden ondanks de afname van het aantal Sw-medewerkers. Toch een mooi resultaat.

Bestuur

De bestuurder van de verbonden partijen is benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA). De heer F. Dijk is gedurende het jaar 2024 namens de GR WSP Parkstad algemeen directeur/secretaris geweest. Het bestuur van de vennootschap legt via een planning en control cyclus, via sturings- en verantwoordingsdocumenten, periodiek verantwoording af aan de AVA. Binnen dit jaarverslag wordt dan ook uitsluitend ingegaan op de hoofdlijnen van de belangrijkste ontwikkelingen van het verslagjaar. Voor een meer gedetailleerde rapportage verwijzen wij u naar de P&C documenten en kwartaalrapportages.

Structuur en governance

In 2024 is de juridische structuur ongewijzigd gebleven en zag deze er voor GR WOZL en GR WSP Parkstad (incl. WSP Parkstad Detacheringen BV) als volgt uit:

Opdracht

WSP Parkstad Detachering BV staat, als een van de uitvoeringsorganisaties van de GR WSP Parkstad, voor de opdracht om uitvoering te geven aan de Wsw. De opdracht wordt verder vormgegeven in een uitvoeringsovereenkomst tussen de GR WOZL en de GR WSP Parkstad (incl. daaronder ressorterende vennootschappen). Als basis voor verdere strategie van WSP Parkstad Detachering BV dient onverkort de koers, waartoe de 10 deelnemende gemeenten met betrekking tot de uitvoering van de Wsw hebben besloten, gevolgd te blijven worden.

•De regie op de uitvoering van de Wsw ligt bij de deelnemende gemeenten. Deze regie reikt tot op klantniveau en is gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de werknemer in plaats van de continuïteit van een bedrijf;
•De primaire doelgroep is detacheerbare Wsw-medewerkers. WOZL richt zich op de doelgroep Wsw beschut;
•Een zo klein mogelijk beschutte werkomgeving voor die Wsw-medewerkers die (ook niet via groepsdetachering) naar buiten zijn te plaatsen waarna deze afdeling teruggaat naar het publieke domein;
•Het zo maximaal mogelijk detacheren van Wsw medewerkers via groeps- of individuele detachering bij reguliere werkgevers / externe opdrachtgevers;
•Geen eigen risicovolle en kapitaalintensieve activiteiten;
•De marktbenadering vindt plaats onder regie en branding van WSP Parkstad.

Deze koers wordt uitgevoerd binnen de financiële kaders van gemeenten, waarbij dient te worden aangegeven dat de beleidskeuzes in het verleden en het vigerende landelijke beleid beperkend zijn met betrekking tot de mogelijkheden om de schadelast voor de gemeenten verder te verlagen.

Visie en strategie

De missie van WSP Parkstad Detachering BV luidt: "WSP Parkstad Detachering BV is een uitvoeringsorganisatie die, in opdracht van en in samenwerking met de deelnemende gemeenten, op doelmatige en efficiënte wijze trajecten uitvoert voor mensen, in eerste instantie behorende tot de huidige doelgroep Wsw; waarbij deze groep wordt ondersteund om zo regulier mogelijk passende arbeid te verrichten waarvoor betaald wordt door opdrachtgevers." WSP Parkstad Detachering BV gaat binnen de context voor de Wsw doelgroep uit van het adagium: 'werken is ontwikkelen en participeren'. Door te werken (en hierbij de benodigde ondersteuning te ontvangen) ontwikkelt ieder mens zich, ieder op zijn eigen manier en op zijn eigen niveau. Ontwikkelen is geen aparte (scholings) activiteit; werken zorgt ervoor dat mensen zich ontwikkelen. De focus ligt, gegeven de opdracht en het afbouwscenario, uitsluitend op de doelgroep Wsw. Door samenwerking en co-creatie zal kennis en kunde met gemeenten worden gedeeld ten behoeve van andere doelgroepen waarvoor de aanpak niet verschilt. De strategie geeft invulling aan de wijze waarop WSP Parkstad Detachering BV de eerdergenoemde opdracht van de GR WOZL en daarmee de gemeenten zal gaan realiseren. Van belang is dat in nauwe samenwerking met gemeenten en het WSP Parkstad de transitie gemaakt wordt van het oude denken naar het nieuwe denken en dat daardoor de beweging van binnen naar buiten duurzaam gaat plaatsvinden. Op die manier kan WSP Parkstad Detachering BV succesvol zijn in het duurzaam plaatsen van Wsw medewerkers en het in samenwerking met het WSP Parkstad ondersteunen van werkgevers naar inclusieve organisaties; organisaties die ook werk bieden aan mensen met een arbeidsbeperking.

Risico management

De risico's worden periodiek gerapporteerd aan de aandeelhouders middels de kwartaalrapportage, de begroting en de begrotingswijzigingen. Indien deze risico's zich voor doen, zal dit via het resultaat van de verbonden partijen in de exploitatie van GR WSP Parkstad verantwoord worden. Specifieke risico's zijn de loon- prijsontwikkeling, de subsidie per arbeidsjaar, de terugstroom van gedetacheerde medewerkers naar de interne beschut omgeving, ziekteverzuim en het beschikbaar zijn van passend werk.

Duurzame plaatsingen op passend werk met bijpassend rendement

De organisatie heeft samen met GR WOZL en GR WSP Parkstad hard gewerkt om de werkgelegenheid van gemiddeld ruim 2.100 arbeidsjaren te borgen. Hierbij zijn onze activiteiten en begeleiding gericht op continuïteit van de plaatsingen. Het doel is duurzame werkgelegenheid voor onze Sw-medewerkers.

Financiële resultaten

Het netto resultaat bedraagt -€ 1.159K en is daarmee € 821K beter dan begroot in de 2e begrotingswijziging 2024. Het operationeel resultaat bedraagt € 5.816K en is € 473K beter dan het operationeel resultaat van € 5.343K in de 2e begrotingswijziging 2024. Het subsidieresultaat (Rijkssubsidie minus de loonkosten) bedraagt -/- € 6.975K en is € 348K beter dan het subsidieresultaat van -/- € 7.323K in de 2e begrotingswijziging 2024.

Financiering

Voor de inrichting en uitvoering van de treasury functie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Onder de treasury functie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. De GR WSP Parkstad heeft twee instrumenten op het gebied van treasury, te weten een treasury statuut en een financieringsparagraaf in de begroting. In het Algemeen Bestuur van 21 februari 2019 zijn de financiële verordening en het treasury statuut vastgesteld voor GR WSP Parkstad waaraan ook WSP Parkstad Detacheringen BV onderhevig is. De kredietfaciliteit van GR WSP Parkstad bij de Bank Nederlandsche Gemeenten is gedurende 2024 € 1 miljoen. In 2024 heeft geen overschrijding plaatsgevonden. Van de deelnemende gemeenten ontvangt het GR WSP Parkstad exploitatiebijdragen die tot maximaal het begrote exploitatietekort ter beschikking wordt gesteld aan WSP Parkstad Detacheringen BV.

Kasstromen

Voor het kasstroomoverzicht verwijzen wij naar pagina 9 van dit document.

Financiële instrumenten

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken. Op pagina 16 van dit document wordt hierop nog een nadere toelichting gegeven.

Toekomstparagraaf

In de zomer van 2024 verhuist het personeel van de locatie Kloosterweg naar Nieuw Eyckholt. De huurovereenkomst met verhuurder is reeds getekend door GR WOZL.

Zoals eerder vermeld in dit Bestuursverslag vindt er geen nieuwe instroom meer plaats van Wsw-kandidaten. In 2025 zal er een pilot worden opgestart met een bredere doelgroep uit de huidige Participatiewet.

Bestuur

Het algemeen bestuur en dagelijks bestuur van de GR WSP Parkstad wordt gevormd door de deelnemende gemeenten. De organisatie heeft geen enkele invloed op de samenstelling van dit bestuur en op de verdeling tussen mannen en vrouwen.

Directie / bestuur WSP Parkstad Detacheringen BV

F. Dijk

Algemeen directeur / Secretaris

GECONSOLIDEERDE BALANS (NA RESULTAATBESTEMMING)
(in euro's)

ACTIVA	**31-12-2024**	**31-12-2023**
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa (1)		
Machines en installaties	517.209	1.225
Andere vaste bedrijfsmiddelen	488.531	201.822
	1.005.740	203.047
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen op groepsmaatschapppijen (2)	246.369	120.268
Handelsdebiteuren (3)	2.513.684	2.663.534
Van aandeelhouders opgevraagde stortingen	1	1
Overige vorderingen en overlopende activa (4)	581.410	991.436
	3.341.464	3.775.239
Liquide middelen (5)	2.091.753	1.307.879
	5.433.217	5.083.118
TOTAAL ACTIVA	**6.438.957**	**5.286.165**

GECONSOLIDEERDE BALANS (NA RESULTAATBESTEMMING)
(in euro's)

PASSIVA	**31-12-2024**	**31-12-2023**
GROEPSVERMOGEN		
Aandeel rechtspersoon in het groepsvermogen (6)	1	1
	1	1
KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA		
Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen (7)	1.359.487	1.041.237
Schulden aan leveranciers en handelskredieten (8)	3.252.732	2.273.811
Belastingen en premies sociale verzekeringen (9)	1.260.280	1.319.300
Overige schulden en overlopende passiva (10)	566.457	651.816
	6.438.956	5.286.164
TOTAAL PASSIVA	**6.438.957**	**5.286.165**

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2024

(in euro's)

	2024	2023
Netto omzet (11)	20.186.090	19.923.861
Overige bedrijfsopbrengsten (12)	62.386.511	63.735.467
Som der bedrijfsopbrengsten	**82.572.601**	**83.659.328**
Kosten van grond- en hulpstoffen	27.047	9.263
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	99.216	123.270
Lonen en salarissen en sociale lasten (13)	79.769.600	81.035.811
Afschrijvingen op materiële vaste activa (14)	122.191	100.969
Overige bedrijfskosten (15)	2.572.566	2.398.764
Som der bedrijfslasten	**82.590.620**	**83.668.077**
Bedrijfsresultaat	**-18.019**	**-8.749**
Financiële baten en lasten (16)	18.019	8.749
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	**-**	**-**
Belastingen resultaat uit gewone bedijfsuitoefening	**-**	**-**
Resultaat na belastingen	**-**	**-**

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2024

Volgens de indirecte methode

	2024 €	2023 €
BEDRIJFSOPERATIES		
Bedrijfsresultaat	-18.019	-8.749
aanpassingen voor:		
- afschrijvingen materiële vaste activa (1)	123.891	104.068
- mutatie werkkapitaal	1.586.567	-111.345
kasstroom uit bedrijfsoperaties	**1.692.439**	**-16.026**
- betaalde rente en bankkosten (16)	18.019	8.749
- bijzondere baten en lasten	-	-
kasstroom uit operationele activiteiten	**1.710.458**	**-7.277**
INVESTERINGSACTIVITEITEN		
investeringen in:		
- materiële vaste activa (1)	-928.037	-70.947
	-928.037	-70.947
desinvesteringen in:		
- materiële vaste activa (1)	1.453	9.000
	1.453	9.000
kasstroom uit investeringsactiviteiten	**-926.584**	**-61.947**
mutatie liquide middelen	**783.874**	**-69.224**
Stand liquide middelen 1 januari (6)	1.307.879	1.377.103
Stand liquide middelen 31 december (6)	2.091.753	1.307.879
mutatie liquide middelen	**783.874**	**-69.224**

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE GECONSOLIDEERDE BALANS EN DE WINST- EN - VERLIESREKENING

Algemene grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Oprichting
De besloten vennootschap 'WSP Parkstad Dertachering BV' is opgericht op 22 oktober 2012 en is gevestigd te Heerlen. De vennootschap is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel Zuid-Limburg onder nummer 56317220.

Doelstelling
De vennootschap heeft ten doel:

Voorzien in passende werkgelegenheid en in arbeidsrevalidatie van personen die door het openbaar lichaam Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg bij hun gedetacheerd worden of anderszins aan hun worden toevertrouwd.

Fiscale positie
WSP Parkstad Detachering BV is vrijgesteld van Vennootschapsbelasting als gevolg van artikel 5, lid 2 sub c, Wet Vpb 1969. Derhalve is er geen fiscale positie opgenomen.

Algemeen
Groepsverhoudingen en relatie met moedermaatschappij

De vennootschap staat aan het hoofd van de groep. De aandelen van WSP Parkstad Detachering BV worden voor 100% gehouden door Werkgeversservicepunt Parkstad. De statutaire vestigingsplaats van WSP Parkstad Detachering BV is Heerlen. De activiteiten van WSP Parkstad Detachering BV vinden plaats op Kloosterweg 1, 6412 CN te Heerlen.

Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW is onderstaand opgenomen:

Geconsolideerde maatschappijen:

Naam	**Statutaire zetel**	**Deelname in %**
WOZL 2 BV	Heerlen	100

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

Waardering

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Boekjaar

De jaarrekening 2024 is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Activiteiten

Voorzien in passende werkgelegenheid en in arbeidsrevalidatie van personen die door het openbaar lichaam Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg bij hun gedetacheerd worden of anderszins aan hun worden toevertrouwd.

Grondslagen voor de consolidatie
In de geconsolideerde jaarrekening van WSP Parkstad Detachering BV zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van WSP Parkstad Detachering BV.
De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de verkregen activa en verplichtingen gewaardeerd tegen de reële waarden. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

Toepassing van artikel 402 Boek 2 BW

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de enkelvoudige winst-en-verliesrekening conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Continuïteit
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Verbonden partijen
Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Schattingen
Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekeningen te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van WSP Parkstad Detachering BV zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de "Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen".

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de "grondslagen voor de waardering van activa en passiva".

De groep maakt geen gebruik van derivaten.

Omrekening buitenlandse valuta
Commerciële transacties luidende in vreemde valuta worden in de administratie opgenomen tegen de geldende dagkoersen. Balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Koersverschillen worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de over dit bedrag op lineaire basis berekende afschrijvingen, rekening houdende met eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. In het algemeen worden gebouwen afgeschreven in 10 jaar, machines en installaties in 5 of 10 jaar en overige bedrijfsmiddelen in 3-10 jaar. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering van materiële vaste activa wordt rekening gehouden met waardedalingen indien deze duurzaam zijn.

Groot onderhoud wordt geactiveerd onder de post gebouwen en vervolgens verminderd met de over dit bedrag op lineaire basis berekende afschrijvingen. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen vermogen
Indien WSP Parkstad Detachering BV eigen aandelen inkoopt, wordt de verkrijgingsprijs van de ingekochte aandelen in mindering gebracht op de overige reserves, of op andere reserves mits de statuten dit toestaan, totdat deze aandelen worden ingetrokken of worden verkocht. Indien ingekochte aandelen worden verkocht, komt de opbrengst uit verkoop ten gunste van de overige reserves, of andere reserves in het eigen vermogen. De opbrengst komt ten gunste van de reserve waarop eerder de inkoop van deze aandelen in mindering is gebracht.
Kosten die direct samenhangen met de inkoop, verkoop en/of uitgifte van nieuwe aandelen worden rechtstreeks ten laste gebracht van het eigen vermogen.

Voorzieningen
Voorzieningen worden slechts opgenomen indien de rechtspersoon een verplichting heeft, er voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is en een betrouwbare schating kan worden gemaakt van deze uitstroom van middelen.

Voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Het bedrag dat als voorziening is opgenomen, is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de om de verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Hierbij is rekening gehouden met de risico's en onzekerheden die onvermijdelijk samenhangen met de vele gebeurtenissen en omstandigheden.

Kortlopende schulden en overlopende passiva
De kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financiële activiteiten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd; verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn.

Netto omzet
Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Rijkssubsidie
Van het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg ontvangt WSP Parkstad Detachering BV rijksubsidie op basis van de gerealiseerde Arbeidsjaren SW. De rijkssubsidie wordt verantwoord onder de overige bedrijfsopbrengsten.

Kosten van grond- en hulpstoffen

Onder kosten van grond- en hulpstoffen wordt verstaan de aan de omzet toe te rekenen directe kosten van grond- en hulpstoffen.

Personeelsbeloningen/pensioenen
De groep (WSP Parkstad Detachering BV) heeft een pensioenregeling, voor niet-SW personeel. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder, te weten ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord.
Deze regeling wordt onder het Nederlandse pensioenstelsel gefinancierd door afdrachten aan een bedrijfstakpensioenfonds. Deelname aan het bedrijfstakpensioenfonds is verplicht gesteld in de collectieve arbeidsovereenkomst waaronder de groep valt.

De opbouw van de pensioenaanspraken wordt steeds in het betreffende kalenderjaar afgefinancierd door middel van (tenminste) kostendekkende premiebetalingen. De pensioenregeling is een middelloonregeling met – voor zowel actieve als inactieve deelnemers (slapers en gepensioneerden) - voorwaardelijke toeslagverlening. De toeslagverlening is afhankelijk van het beleggingsrendement.

De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise van € 17.550. Het pensioengevend salaris is met ingang van 1 januari 2024 gemaximeerd op € 137.800. De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt tenminste 18,9% van het pensioengevend salaris. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen.

Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor de groep en worden in de balans opgenomen in een voorziening.
De waardering van de verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om deze per balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is wordt de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde. Discontering vindt plaats op basis van rentetarieven van hoogwaardige ondernemingsobligaties.
Toevoegingen aan en vrijval van de verplichtingen komen ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening.

Een pensioenvordering wordt in de balans opgenomen wanneer de groep beschikkingsmacht heeft over de pensioenvordering, wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die de pensioenvordering in zich bergt, zullen toekomen aan de groep, en wanneer de pensioenvordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan er geen additionele verplichtingen welke kunnen leiden tot een last voor de groep. De dekkingsgraad van het betrokken bedrijfstakpensioenfonds bedraagt ultimo 2024 volgens opgave van het fonds 111,9%. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft de groep bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

De verplichte pensioenregeling voor Sw-personeel wordt door Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg voldaan, de premies worden echter doorberekend aan de groep.

Leasing
De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereen-komst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm

Financiële leases
De groep is geen financiële leasecontracten aangegaan.

Operationele leases
Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Vennootschapsbelasting
WSP Parkstad Detachering BV is vrijgesteld van Vennootschapsbelasting als gevolg van artikel 5, lid 2 sub c, Wet Vpb 1969. Derhalve is er geen fiscale positie opgenomen.

Grondslagen voor het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Kasstromen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen, zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS
(in euro's)

ACTIVA	**31-12-2024**	**31-12-2023**
VASTE ACTIVA		
(1) Materiële vaste activa		
Machines en installaties		
Stand per 1 januari	1.225	2.909
Mutaties:		
Investeringen	505.123	-
Huurdersinvesteringen nieuwbouw	28.397	-
Aanschafwaarde desinvesteringen	-7.750	-
Afschrijvingen	-17.536	-1.684
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	7.750	-
Bijzondere waardeverminderingen	-	-
Stand per 31 december	**517.209**	**1.225**
Aanschafprijs	655.731	129.961
Cumulatieve afschrijvingen	-138.522	-128.736
Boekwaarde	**517.209**	**1.225**
Andere vaste bedrijfsmiddelen		
Stand per 1 januari	201.822	242.259
Mutaties:		
Investeringen	204.077	70.947
Huurdersinvesteringen nieuwbouw	190.440	
Aanschafwaarde desinvesteringen	-45.792	-38.632
Afschrijvingen	-106.355	-102.384
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	44.339	29.632
Bijzondere waardeverminderingen	-	-
Stand per 31 december	**488.531**	**201.822**
Aanschafprijs		
Cumulatieve afschrijvingen	1.188.834	840.109
	-700.303	-638.287
Boekwaarde	**488.531**	**201.822**

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS
(in euro's)

VLOTTENDE ACTIVA	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Vorderingen en overlopende activa		
(2) Vorderingen op groepsmaatschappijen		
Rekening courant GR Werkgeversservicepunt Parkstad	89.213	120.268
Rekening courant GR Werkvoorzieningschap OZL	157.156	-
Totaal	**246.369**	**120.268**

Dit betreft o.a. een rekening courant met een participant. Over deze schuld wordt geen rente berekend. Over aflossing zijn geen verdere afspraken gemaakt en er zijn geen zekerheden gesteld.

(3) Handelsdebiteuren

Handelsdebiteuren	2.538.684	2.688.534
Voorziening dubieuze debiteuren	-25.000	-25.000
Totaal	**2.513.684**	**2.663.534**

De handelsdebiteuren betreffen reguliere handelsdebiteuren, onder de debiteuren zijn geen posten opgenomen met een looptijd langer dan een jaar. De voorziening dubieuze debiteuren wordt voldoende geacht om het risico af te dekken.

(4) Overige vorderingen en overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten	314.826	149.691
Vooruitbetaalde huur	92.500	165.361
Waarborgsommen	2.078	812
Lage inkomensvoordeel	154.999	667.213
Nog te factureren opbrengsten	11.139	1.134
Overige vorderingen	5.868	7.225
Totaal	**581.410**	**991.436**

(5) Liquide middelen

Kas	842	2.692
Banken	2.090.911	1.305.187
Totaal	**2.091.753**	**1.307.879**

De kas- en banktegoeden staan ter vrije beschikking van de onderneming.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS
(in euro's)

PASSIVA	**31-12-2024**	**31-12-2023**

GROEPSVERMOGEN

(6) Aandeel rechtspersoon in het groepsvermogen
Voor een toelichting op het aandeel van de rechtspersoon in het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening.

KORTLOPENDE SCHULDEN

(7) Schulden aan groepsmaatschappijen

Rekening courant GR Werkgeversservicepunt Parkstad	1.359.487	620.532
Rekening courant GR Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg	-	420.705
Totaal	**1.359.487**	**1.041.237**

Dit betreft o.a. een rekening courant met een participant. Over deze schuld wordt geen rente berekend. Over aflossing zijn geen verdere afspraken gemaakt en er zijn geen zekerheden gesteld.

(8) Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Handelscrediteuren	3.252.732	2.273.811
Totaal	**3.252.732**	**2.273.811**

Onder de handelscrediteuren zijn geen bedragen opgenomen met een looptijd langer dan een jaar.

(9) Belasting en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	811.812	901.337
Loonbelasting	448.468	417.963
Totaal	**1.260.280**	**1.319.300**

(10) Overige schulden overlopende passiva

Te betalen nettolonen/-salarissen	-	2.993
Te betalen verlof	418.442	317.934
Accountantskosten	13.200	25.000
Energiekosten	3.700	5.091
Subsidies/fiscale regelingen	47.329	195.649
Overige schulden en nog te betalen kosten	83.786	105.149
Totaal	**566.457**	**651.816**

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS
(in euro's)

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

WSP Parkstad Detachering BV en de in de consolidatie opgenomen groepsmaatschappijen hebben als lessee operationele lease-contracten voor auto's en een heftruck afgesloten. De toekomstige minimale betalingen daarvan zijn als volgt te specificeren:

(in euro's)	**31-12-2024**	**31-12-2023**
periode < 1 jaar	25.197	199.415
1 jaar < periode < 5 jaar	-	127.123
periode > 5 jaar	-	-
Totaal	**25.197**	**326.538**

Er is geen sprake van te ontvangen sub-lease betalingen.

De lease- overeenkomsten hebben een variërende looptijd waarbij de leasebetaling een vast bedrag per jaar is. Na afloop van de contracten hebben de groepsmaatschappijen de optie de lease-objecten te kopen tegen de op dat moment geldende marktwaarde. Er zijn geen restricties voortvloeiende uit deze lease-overeenkomsten.

Financiële instrumenten

Algemeen

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

De onderneming maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Kredietrisico

De onderneming loopt kredietrisico over vorderingen opgenomen onder de handelsdebiteuren. Het kredietrisico is geconcentreerd bij 3 relaties voor een totaalbedrag van € 645.852 . De hoogste vordering bedraagt € 273.234. Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie, zij hebben altijd tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

De blootstelling aan kredietrisico van de onderneming wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Als onderdeel van het door de directie geformuleerde kredietbeleid wordt iedere nieuwe klant afzonderlijk op kredietwaardigheid beoordeeld voordat de standaardbetalings- en leveringsvoorwaarden van WOZL worden aangeboden. In die beoordeling worden, indien voorhanden, externe kredietbeoordelingen meegenomen en in sommige gevallen ook bank-referenties.

Met de meeste afnemers wordt al geruime tijd zaken gedaan en er is slechts in incidentele gevallen sprake geweest van verliezen.

Renterisico en kasstroomrisico

De onderneming heeft geen langlopende of kortlopende (vast)rentende schulden of vorderingen. Derhalve is het renterisico en kasstroomrisico voor de entiteit gering.

Liquiditeitsrisico

De onderneming bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

(in euro's)

	2024	2023
(11) Netto omzet		
Industrie en assemblage	695.733	737.664
Detachering	19.490.357	19.186.197
Totaal	**20.186.090**	**19.923.861**
(12) Overige opbrengsten		
Rijkssubsidie	60.892.991	61.992.416
Bijdragen gemeenten	1.158.856	730.802
Lage inkomens voordeel	154.999	674.531
Overige	179.665	337.718
Totaal	**62.386.511**	**63.735.467**

Onder de overige opbrengsten zijn voor een bedrag van € 24.549 aan baten opgenomen die betrekking hebben op voorgaande boekjaren. Dit betreft o.a. gereserveerde kosten die niet tot een betaling geleid hebben en afrekeningen uit voorgaande jaren.

(13) Lonen en salarissen		
Personeelskosten ingehuurd personeel	71.258.939	73.458.835
Lonen en salarissen niet SW-personeel	6.249.419	5.582.015
Pensioenlasten niet SW-personeel	1.090.020	919.651
Sociale lasten niet SW-personeel	913.888	835.265
Overige personeelskosten niet SW-personeel	257.334	240.045
Totaal	**79.769.600**	**81.035.811**
Overige personeelskosten niet SW-personeel		
Opleidingskosten	96.738	135.020
Inhuur niet SW-personeel	127.841	75.320
Overige personeelskosten	32.755	29.705
Totaal	**257.334**	**240.045**
(14) Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa		
Afschrijvingen machines en installaties	17.536	1.684
Afschrijvingen andere vaste bedrijfsmiddelen	106.355	102.384
Boekresultaat desinvesteringen	-1.700	-3.099
Afschrijvingen op materiële vaste activa	122.191	100.969
Totaal	**122.191**	**100.969**
(15) Overige bedrijfskosten		
Huisvestingskosten	930.605	891.681
Kantoorkosten	135.830	150.985
Auto- en machinekosten	102.934	115.612
Algemene kosten	1.403.197	1.240.486
Totaal	**2.572.566**	**2.398.764**

Onder de algemene kosten zijn voor een bedrag van € 19.491 aan kosten opgenomen die betrekking hebben op voorgaande boekjaren.

(16) Financiële baten en lasten		
Kosten betalingsverkeer	-1.405	-1.585
Rente	19.424	10.334
Totaal	**18.019**	**8.749**

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING
(in euro's)

Toelichting van transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.
Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Bij de groep zijn vanuit het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL), gemiddeld over het boekjaar 2024 1.633,39 fte (2023 1.820,49 fte) geplaatst , tegen de loonkosten, zoals opgenomen onder de lonen en salarissen, personeelskosten ingehuurd personeel. Tevens heeft WOZL de Rijkssubsidie ter beschikking gesteld zoals vermeld onder de overige opbrengsten.

Van de deelnemende gemeenten ontvangt het Werkgeversservicepunt Parkstad exploitatiebijdragen die tot het gerealiseerd exploitatietekort van WSP Parkstad Detachering BV ter beschikking wordt gesteld.
De bezoldiging van de bestuurders en commissarissen is opgenomen in de jaarrekening van Werkvoozieningschap Oostelijk Zuid-Limburg.

OVERIGE TOELICHTINGEN

De lonen en salarissen hebben betrekking op het volgende gemiddeld aantal fte's per activiteitengebied:

Activiteit	**2024** **fte's**	**2023** **fte's**
Detachering	47,3	42,8
Overige	44,7	41,0
	92,0	**83,8**

Het gemiddeld personeelsbestand bedroeg in 2024 92,0 FTE in 2023 83,8 FTE (niet SW-personeel).

Bezoldiging bestuur

In gevolge de vrijstelling vermeld in artikel 2:383 lid 1 BW wordt de bezoldiging van de bestuurders niet opgenomen.

ENKELVOUDIGE BALANS (NA RESULTAATBESTEMMING)

(in euro's)

ACTIEF	**31-12-2024**	**31-12-2023**
VASTE ACTIVA		
Financiële vaste activa		
Deelnemingen (1)	1	1
Materiële vaste activa (2)		
Machines en installaties	517.209	1.225
Andere vaste bedrijfsmiddelen	488.531	201.822
	1.005.740	203.047
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen op groepsmaatschapppijen (3)	158.396	1.240
Handelsdebiteuren (4)	2.513.684	2.696.571
Van aandeelhouders opgevraagde stortingen	1	1
Overige vorderingen en overlopende activa (5)	670.623	1.078.668
	3.342.704	3.776.480
Liquide middelen (6)	2.090.679	1.306.821
	5.433.383	5.083.301
TOTAAL ACTIVA	**6.439.124**	**5.286.349**

ENKELVOUDIGE BALANS (NA RESULTAATBESTEMMING)

(in euro's)

PASSIEF	**31-12-2024**	**31-12-2023**
EIGEN VERMOGEN		
Gestort en geplaatst kapitaal (7)	1	1
Overige reserves (8)	-	-
	1	1
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen (9)	1.359.655	1.041.420
Schulden aan leveranciers en handelskredieten (10)	3.252.732	2.273.811
Belastingen en premies sociale verzekeringen (11)	1.260.280	1.319.300
Overige schulden en overlopende passiva (12)	566.456	651.817
	6.439.123	5.286.348
TOTAAL PASSIVA	**6.439.124**	**5.286.349**

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2024

(in euro's)

	2024	2023
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	16	-183
Overige baten en lasten na belastingen	-16	183
Resultaat na belastingen	**-**	**-**

De overige baten en lasten hebben betrekking op afschrijvingskosten, accountantskosten en de ontvangen en doorgestorte bijdrage van de gemeenten.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Algemene grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen
De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.
De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.
Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening voorzover hierna niets anders is vermeld.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van WSP Parkstad Detachering BV.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS
(in euro's)

ACTIVA	**31-12-2024**	**31-12-2023**
(1) Deelnemingen		
Stand per 1 januari	1	1
Mutaties:		
Verwerving	-	-
Resultaat deelnemingen	-	-
Dividenduitkering	-	-
Stand per 31 december	1	1

(2) Materiële vaste activa

Voor het verloopoverzicht van de materiële vaste activa wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder punt 1.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

(3) Vorderingen op groepsmaatschappijen

Rekening courant WOZL 2 BV	1.240	1.240
Rekening courant Werkvoorzieningschap OZL	157.156	-
Totaal	**158.396**	**1.240**

Dit betreft rekening couranten met de participant en met een deelneming. Over deze vorderingen wordt geen rente berekend. Over aflossing zijn geen verdere afspraken gemaakt en er zijn geen zekerheden gesteld.

(4) Handelsdebiteuren

Handelsdebiteuren	2.538.684	2.721.571
Voorziening dubieuze debiteuren	-25.000	-25.000
Totaal	**2.513.684**	**2.696.571**

De handelsdebiteuren betreffen reguliere handelsdebiteuren, onder de debiteuren zijn geen posten opgenomen met een looptijd langer dan een jaar.

(5) Overige vorderingen en overlopende activa

Debiteuren groepsmaatschappijen	89.213	87.231
Vooruitbetaalde kosten	314.826	149.691
Vooruitbetaalde huur	92.500	165.361
Waarborgsommen	2.078	812
Lage inkomensvoordeel	154.999	667.213
Nog te factureren opbrengsten	11.139	1.134
Overige vorderingen	5.868	7.226
Totaal	**670.623**	**1.078.668**

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS
(in euro's)

	31-12-2024	31-12-2023
(6) Liquide middelen		
Kas	842	2.692
Banken	2.089.837	1.304.129
Totaal	**2.090.679**	**1.306.821**

De kas- en banktegoeden staan ter vrije beschikking van de onderneming.

PASSIVA	31-12-2024	31-12-2023
(7) Gestort en geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	1	1
Kapitaalvermindering	-	-
Stand per 31 december	**1**	**1**

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 1 verdeeld in 1 aandeel van € 1 elk, waarvan opgevraagd 1 aandeel.

Het aandelenkapitaal bij datum oprichting bedroeg € 10.000. Bij akte van notaris d.d. 30 december 2013 is het kapitaal verminderd. De aandelen van WSP Parkstad Detachering BV worden voor 100% gehouden door GR Werkgeversservicepunt Parkstad.

(8) Overige reserves		
Stand per 1 januari	-	-
Resultaat boekjaar	-	-
Stand per 31 december	**-**	**-**

Van de deelnemende gemeenten ontvangt het Werkgeversservicepunt Parkstad exploitatiebijdragen die tot het gerealiseerde exploitatietekort ter beschikking wordt gesteld aan WSP Parkstad Detachering BV. Hierdoor is het resultaat over het boekjaar nihil. In het boekjaar 2024 bedroeg deze bijdrage € 1.158.856.

(9) Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen		
Rekening courant GR Werkgeversservicepunt Parkstad	1.359.655	620.715
Rekening courant Werkvoorzieningschap OZL	-	420.705
Totaal	**1.359.655**	**1.041.420**

Dit betreft o.a. een rekening courant met een participant. Over deze schuld wordt geen rente berekend. Over aflossing zijn geen verdere afspraken gemaakt en er zijn geen zekerheden gesteld.

(10) Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Handelscrediteuren	3.252.732	2.273.811
Totaal	**3.252.732**	**2.273.811**

Onder de handelscrediteuren zijn geen bedragen opgenomen met een looptijd langer dan een jaar.

(11) Belasting en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	811.812	901.337
Loonbelasting	448.468	417.963
Totaal	**1.260.280**	**1.319.300**

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS
(in euro's)

	31-12-2024	31-12-2023
(12) Overige schulden overlopende passiva		
Te betalen nettolonen/-salarissen	-	2.993
Te betalen verlof	418.442	317.934
Accountantskosten	13.200	25.000
Energiekosten	3.700	5.091
Subsidies/fiscale regelingen	47.329	195.649
Overige schulden en nog te betalen kosten	83.785	105.150
Totaal	**566.456**	**651.817**

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

WSP Parkstad Detachering BV is onderdeel van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond van de standaardvoorwaarden is de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

WSP Parkstad Detachering BV en de in de consolidatie opgenomen groepsmaatschappijen hebben als lessee operationele lease-contracten voor auto's en een heftruck afgesloten. De toekomstige minimale betalingen daarvan zijn als volgt te specificeren:

(in euro's)	31-12-2024	31-12-2023
periode < 1 jaar	25.197	199.415
1 jaar < periode < 5 jaar		12.712
periode > 5 jaar	-	-
Totaal	**25.197**	**212.127**

Er is geen sprake van te ontvangen sub-lease betalingen.

De lease- overeenkomsten hebben een variërende looptijd waarbij de leasebetaling een vast bedrag per jaar is. Na afloop van de contracten hebben de groepsmaatschappijen de optie de lease-objecten te kopen tegen de op dat moment geldende marktwaarde. Er zijn geen restricties voortvloeiende uit deze lease-overeenkomsten.

OVERIGE TOELICHTINGEN
De lonen en salarissen hebben betrekking op het volgende gemiddeld aantal fte's per activiteitengebied:

Activiteit	**fte's**	**fte's**
Detachering	47,3	42,8
Overige	44,7	41,0
	92,0	**83,8**

Het gemiddeld personeelsbestand bedroeg in 2024 92,0 FTE in 2023 83,8 FTE (niet SW-personeel).

Bezoldiging bestuur

In gevolge de vijstelling vermeld in artikel 2:383 lid 1 BW wordt de bezoldiging van de bestuurders niet opgenomen.

Resultaatbestemming

Het resultaat voor bestemming bedraagt ten gevolge van de bijdrage van de gemeenten € 0,-, er vindt dan ook geen toevoeging aan de reserves, dan wel een uitkering van dividend plaats.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die toelichting behoeven.

Opgemaakt maart 2025

Ondertekening van de jaarrekening d.d. 20 maart 2025.
Bestuurders, WSP Parkstad Detachering BV

Werkgeversservicepunt Parkstad,
vertegenwoordigd door Dhr. F.H. Dijk

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire bepalingen omtrent resultaatbestemming

Artikel 20 statuten

1. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet of deze statuten moeten worden aangehouden.

2. Bij de berekening van het bedrag dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd deelt elk aandeel in een gelijk deel van de uitkering. Van de vorige zin kan met instemming van alle aandelhouders worden afgeweken.

3. Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang het bestuur geen goedkeuring heeft verleend. Het bestuur weigert slechts de goedkeuring indien het weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.

4. Indien de vennootschap na een uitkering niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de bestuurders die dat ten tijde van de uitkering wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden voor het tekort dat door de uitkering is ontstaan met de wettelijke rente vanaf de dag van uitkering. Artikel 2:248 lid 5 Burgerlijk Wetboek is van overeenkomstige toepassing. Niet verbonden is de bestuurder die bewijst dat het niet aan hem te wijten is dat de vennootschap de uitkering heeft gedaan en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden. Degene die de uitkering ontving terwijl hij wist of redelijkewijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zou kunnen voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden is gehouden tot vergoeding van het tekort dat door de uitkering is ontstaan, ieder voor ten hoogste het bedrag of de waarde van de door hem ontvangen uitkering. Indien de bestuurders de vordering uit hoofde van de eerste zin hebben voldaan, geschiedt de in de derde zin bedoelde vergoeding aan de bestuurders naar evenredigheid van het gedeelte dat door ieder der bestuurders is voldaan. Ten aanzien van een schuld uit hoofde van de eerste of de derde zin is de schuldenaar niet bevoegd tot verrekening. Het bepaalde in dit lid is niet van toepassing op uitkering in de vorm van aandelen in het kapitaal van de vennootschap of bijschrijvingen op niet volgestorte aandelen.

5. Met een bestuurder wordt voor de toepassing van lid 3 gelijkgesteld degene die het beleid van de vennootschap heeft bepaald of mede heeft bepaald, als ware hij bestuurder. De vordering kan niet worden ingesteld tegen een door de rechter benoemde bewindvoerder.

6. Bij de berekening van iedere uitkering tellen de aandelen, die de vennootschap in haar kapitaal houdt dan wel waarvan zij certificaten van aandelen houdt niet mede, tenzij deze aandelen of certificaten van aandelen belast zijn met een vruchtgebruik of pandrecht of van aandelen certificaten zijn uitgegeven ten gevolge waarvan het winstrecht toekomt aan de vruchtgebruiker, de pandhouder of de houder van die certificaten.

7. Bij de berekening van het bedrag, dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd komt slechts het bedrag van de verplichte stortingen op het nominale bedrag van de aandelen in aanmerking. Van de vorige zin kan telkens met instemming van alle aandeelhouders worden afgeweken.

8. De vennootschap mag ook tussentijdse uitkeringen doen. Het in dit artikel bepaalde is dan van overeenkomstige toepassing.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Begroting 2026

Meerjarenraming 2027-2029
GR WOZL

wozl

Begroting 2026 GR WOZL

Goedgekeurd door het Algemeen Bestuur d.d. 20 februari 2025.

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 26 juni 2025.

De Algemeen directeur/ Secretaris
F. Dijk

De voorzitter
M.E.E. de Beer

wozl

Leeswijzer

Woordenlijst

Bekijk je dit plan digitaal?
Dan kun je hier navigeren

Hier kun je zien in welk
hoofdstuk je bent

Download onze app

Voorwoord

Begroting 2026

Dit is de begroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (GR WOZL). Het is een technische begroting, gebaseerd op de 1ste begrotingswijziging van 2025. In december 2025 maken we een aanpassing op deze begroting en maken we een nieuwe begrotingswijziging voor 2026. In deze wijziging worden dan de doelen uit het Ondernemingsplan 2026 verwerkt.

Wat is het doel van de GR WOZL?

De Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (GR WOZL) helpt mensen met een arbeidsbeperking aan passend werk en arbeidsrevalidatie. Dit gebeurt op basis van een indicatie van het UWV. GR WOZL werkt samen met het Werkgeversservicepunt Parkstad (WSP Parkstad).

Wat is het werkgebied?

De GR WOZL werkt voor de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal. Deze gemeenten hebben afspraken gemaakt over hoe de GR WOZL moet werken.

Wat zijn de belangrijkste taken?

De belangrijkste taken van de GR WOZL zijn:

- *Zo min mogelijk beschutte werkplekken.*
- *Zo veel mogelijk mensen detacheren.*
- *Bewerking van de markt in samenwerking met WSP Parkstad.*
- *Geen risicovolle en dure eigen bedrijfsactiviteiten.*
- *Duurzame plaatsingen op passend werk voor een eerlijk tarief.*
- *De kosten voor gemeenten zo laag mogelijk houden.*

Met wie werkt de GR WOZL samen?

De GR WOZL werkt samen met WOZL Beschut 2.0 BV, WSP Parkstad Detachering B.V., Relim en De Werkmeester. Deze begroting 2026 gaat hierover. In de toekomst blijft de GR WOZL ook werkgever voor mensen met een Wsw-dienstverband.

Fred Dijk
Algemeen directeur/Secretaris

Inhoud

1 Samenvatting 6

2 Verloop van de Sw-bezetting 8

3 Ontwikkeling subsidie-bedrag 2025-2029 10

4 Begroting GR WOZL 2026 11

5 Beschut 2.0 15

6 Financiële paragraaf 17

7 Meerjarenraming 25

8 Bijlagen 26

naar vorige pagina

naar volgende pagina

naar inhoudsopgave

1 Samenvatting

1.1 Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029

De begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 zijn gebaseerd op de 1ste begrotingswijziging 2025. In december 2024 was er geen nieuwe informatie die de inkomsten en uitgaven zou veranderen.

1.2 Goedkeuring en vaststelling

Het Algemeen Bestuur heeft de 1ste begrotingswijziging 2025 goedgekeurd op 12 december 2024. De definitieve vaststelling van deze wijziging is gepland voor de bestuursvergadeirng op 26 juni 2025.

1.3 Richtlijnen

De begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 voldoen aan de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

1.4 Bijdragen door de gemeenten

De bijdragen van de deelnemende gemeenten stijgen van €1.535.000 in 2025 naar €1.771.000 in 2026. Dit is een stijging van €236.000. In 2029 daalt deze bijdrage weer naar €1.654.000. Vergeleken met de eerdere meerjarenraming voor 2026 zijn de kosten voor de gemeenten lager. Dit wordt uitgelegd in paragraaf 1.5.

Ontwikkeling financieel resultaat GR WOZL 2026 - 2029 *(bedragen x € 1.000,-)*

	1st begr. wijz 2025	begroting 2026	2027	2028	2029
Bedrijfsvoering	-318	-337	-359	-374	-388
Uitvoering Wsw	1.831	1.536	1.395	1.327	1.295
Beschut 2.0	-3.047	-2.971	-2.810	-2.690	-2.561
Personeelskosten Wsw	-20	-8	0	0	0
Uitvoering heuvellandgemeenten in GR WSP Parkstad	0	0	0	0	0
Financiering- en algemene dekkingsmiddelen	1.535	1.771	1.773	1.736	1.654
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-20**	**-8**	**0**	**0**	**0**

Figuur 1: Overzicht van de financiële resultaten GR WOZL 2026-2029

1.5 Kostenbesparing 2026

Gemeenten ontvangen in 2026 een stuk minder geld per inwoner van het Rijk. Dit wordt het ravijnjaar genoemd.

De gemeenten hebben daarom de gemeenschappelijke regelingen WOZL en WSP Parkstad gevraagd om in 2026 minstens 5% te besparen op de kosten voor de gemeenten.

De GR WOZL heeft in deze begroting een besparing berekend van 3,6% tegenover de begroting die vorig jaar is opgesteld. In figuur 2 zie je dit in cijfers per onderdeel. De besparing binnen de begroting van WSP Parkstad (32,1%) wordt in de begroting van die GR verder uitgelegd.

De besparing bij de GR WOZL en de GR WSP Parkstad komt o.a. door:

- *vergoeding voor het feit dat het lage inkomens voordeel stopt (LIV, structureel);*
- *vacatures door pensionering van medewerkers (met heroverweging invulling);*
- *verbetering van detacheringstarieven bij het opnieuw vastleggen van contracten.*

1.6 Resultaat Beschut 2.0

Het nettoresultaat van Beschut 2.0 verbetert vergeleken met de 1ste begrotingswijziging 2025. Het verlies gaat van €3.047.000 naar €2.971.000. Het operationeel resultaat verslechtert met €130.000, maar het subsidieresultaat verbetert met €206.000.

In figuur 3 staat de ontwikkeling van de resultaten van de verbonden partijen.

Financierings- en algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000,-)

	Gemeentelijke bijdrage cf meerjaren raming	**Gemeentelijke bijdrage cf begroting 2026**	verschil	in %
Bedrijfsvoering	623	**337**	-286	-46,0%
Uitvoering Wsw	-1.445	**-1.536**	-91	6,3%
Beschut 2.0	2.659	**2.971**	312	11,7%
Totaal	1.837	**1.771**	**-66**	**-3,6%**

Figuur 2: Overzicht van de kostenbesparing vergeleken met de eerder opgfestelde meerjarenraming voor 2026

Ontwikkeling van de resultaten van Beschut 2.0 *(bedragen x € 1.000,-)*

	1st begr. wijz 2025	**begroting 2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Lonen Wsw Beschut 2.0	-8.810	-8.726	-8.402	-8.261	-7.837
Subsidies vanuit de GR WOZL	8.428	8.550	8.448	8.493	8.260
Subsidieresultaat	-382	-176	46	232	423
Operationeel resultaat	-2.665	-2.795	-2.856	-2.922	-2.984
Netto resultaat	**-3.047**	**-2.971**	**-2.810**	**-2.690**	**-2.561**

Figuur 3: Overzicht van de resultaten van Beschut 2.0 2026-2029

2 Verloop van de Sw-bezetting

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	2025 1ste begrotings-wijzing	2026 begroting	verschil
Verbonden partijen	*1.780,64*	*1.655,16*	*-125,48*
Begeleid werken	*67,05*	*62,39*	*-4,65*
Beschut werken	*72,52*	*69,94*	*-2,58*
RVU	*48,44*	*7,91*	*-40,54*
Totaal	***1.968,65***	***1.795,40***	***-173,26***

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	2025 1ste begrotings-wijzing	2026 begroting	verschil
Beekdaelen	*101,16*	*90,70*	*-10,46*
Brunssum	*246,44*	*228,63*	*-17,79*
Gulpen-Wittem	*46,28*	*43,29*	*-2,99*
Heerlen	*702,84*	*646,53*	*-56,31*
Kerkrade	*457,40*	*413,49*	*-43,91*
Landgraaf	*258,64*	*230,87*	*-27,76*
Simpelveld	*50,46*	*46,34*	*-4,12*
Vaals	*42,82*	*38,39*	*-4,44*
Valkenburg	*36,02*	*33,11*	*-2,90*
Voerendaal	*26,60*	*24,04*	*-2,57*
Totaal	***1.968,65***	***1.795,40***	***-173,26***
Financiële gegevens			
Rijkssubsidie per arbeidsjaar	*€ 37.989*	*€ 39.117*	*€ 1.128*

Figuur 4: Aantal Sw-medewerkers in arbeidsjaren

Arbeidsjaren

Het personeelsbestand in deze begroting leggen we uit in het aantal arbeidsjaren. Bij de berekening van de arbeidsjaren houden we rekening met de arbeids-handicap van de medewerker. 1 fulltime medewerker (1 fte) met een arbeidshandicap “matig” staat gelijk aan 1 arbeidsjaar. 1 fte met een arbeidshandicap “zwaar” staat gelijk aan 1,25 arbeidsjaar. De subsidie die de GR WOZL krijgt van het Rijk hangt af van het aantal arbeidsjaren.

In figuur 4 staat het aantal arbeidsjaren per gemeente.

Realisatie arbeidsjaren

De begroting 2026 is gebaseerd op gemiddeld 1.795,40 arbeidsjaren (AJ). Dit is een daling van 173,26 arbeidsjaren vergeleken met de 1ste begrotings-wijziging 2025.

Het aantal arbeidsjaren wordt ieder jaar minder. Dit komt doordat medewerkers met pensioen gaan en andere redenen zoals langdurige ziekte, ontslag en overlijden. Sinds een wijziging in de wet in 2015 komen er geen nieuwe Sw-collega’s meer bij.

Het aantal medewerkers bij de verbonden partijen gaat over de mensen die werken bij de GR WSP Parkstad en WOZL Beschut 2.0 B.V.

Het aantal medewerkers dat beschut werkt, gaat over de mensen die werken bij Relim en de Werkmeester.

Het aantal medewerkers begeleid werken gaat over mensen met een Sw-indicatie die een contract hebben bij gewone werkgevers.

3 Ontwikkeling subsidiebedrag 2025-2029

Subsidiebedrag 2026

De Rijksoverheid heeft in 2024 een mei- en septembercirculaire uitgegeven. Hierdoor stijgt de subsidie In de begroting 2026 is het subsidiebedrag per arbeidsjaar €39.117.

Verhoging subsidiebedrag

Het subsidiebedrag in de eerdere meerjarenraming kwam nog uit de meicirculaire 2023. In de meicirculaire 2023 was het subsidiebedrag voor 2026 €36.259. In 2024 is dit bedrag voor 2026 verhoogd met €2.858. Dit komt door:

- *Vergoeding voor stijgende lonen (LPO).*
- *Rekening houden met een snellere daling van het aantal medewerkers met een Sw-indicatie.*
- *Vergoeding voor het stoppen van de vergoeding voor het Lage-inkomensvoordeel (LIV).*

Ontwikkeling subsidiebedrag

Figuur 5 grafiek laat de ontwikkeling van het subsidiebedrag van 2025 tot 2029 zien.

Ontwikkeling subsidie per arbeidsjaar

	2025	2026	2027	2028	2029
Subsidie cf. mei circulaire 2023	€ 35.209	€ 36.259	€ 37.419	€ 38.537	€ 42.654
Ontwikkeling cf. mei en septembercirulaire 2024					
- indexering LPO	€ 2.163	€ 2.228	€ 2.299	€ 2.368	
- minder arbeidsjaren	€ 377	€ 390	€ 411	€ 416	
-compensatie LIV	€ 240	€ 240	€ 240	€ 240	€ 240
	€ 2.780	€ 2.858	€ 2.950	€ 3.024	€ 240
Subsidiebedrag begroting 2026	**€ 37.989**	**€ 39.117**	**€ 40.369**	**€ 41.561**	**€ 42.894**

Figuur 5: Opbouw subsidie per arbeidsjaar

4 Begroting GR WOZL 2026

GR WOZL

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	1ste begrotings-wijziging 2025	begroting 2026	Verschil
Bedrijfsvoering (overhead)			
baten	102	93	-8
lasten	-421	-430	-10
	-318	-337	-18
Uitvoering Wsw			
baten	74.787	70.230	-4.557
lasten	-72.957	-68.694	4.262
	1.831	1.536	-294
Beschut 2.0			
baten	-	-	-
lasten	-3.047	-2.971	76
	-3.047	-2.971	76
Personeelskosten Wsw			
baten	78.701	72.261	-6.440
lasten	-78.721	-72.269	6.452
	-20	-8	12
Uitvoering Wsw heuvellandgemeenten in GR WSP Parkstad			
baten	114	57	-57
lasten	-114	-57	57
	-	-	-
Incidentele baten en lasten			
baten	-		-
lasten	-		-
	-	-	-
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	**-1.555**	**-1.779**	**-224**

Figuur 6: Overzicht van inkomsten en uitgaven GR WOZL 1/2

GR WOZL

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	1ste begrotings-wijziging 2025	begroting 2026	Verschil
Financiering en alg. dekkingsmiddelen			
Bedrijfsvoering	318	337	18
Uitvoering Wsw	-1.831	-1.536	294
Beschut 2.0	3.047	2.971	-76
	1.535	1.771	236
Vennootschapsbelasting	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-
	-	-	-
Gerealiseerd saldo van baten en	**-20**	**-8**	**12**
Mutaties in reserves	20	8	-12
Gerelaliseerd resultaat	**0**	**0**	**0**

Figuur 7: Overzicht van inkomsten en uitgaven GR WOZL 2/2

De GR WOZL verwacht dat de deelnemende gemeenten in 2026 €1.771.000 moeten bijdragen aan het tekort van GR WOZL. In dit hoofdstuk laten we per onderdeel zien waarom.

4.1 Bedrijfsvoering

In de tabel hieronder staan de inkomsten en uitgaven voor de bedrijfsvoering van GR WOZL.

Specificatie baten en lasten	*(bedragen x € 1.000,-)*	
	2025	**2026**
	1ste begr. wijz.	**begroting**
Baten		
Dekking uitvoeringskosten WOZL	102	**93**
Totaal	102	**93**
Lasten		
Personeelskosten	-273	**-281**
Organisatiekosten	-82	**-83**
Accountants- en advieskosten	-43	**-43**
Rente en financieringskosten	-23	**-23**
Totaal	-421	**-430**
Saldo van baten en lasten	-318	**-337**

Figuur 8: Overzicht inkomsten en uitgaven bedrijfsvoering

4.2 Uitvoering Wsw

In de begroting 2026 is het resultaat voor de uitvoering van de Wsw positief met €1.536.000. Dit bedrag wordt terugbetaald aan de gemeenten.

Rijksbijdragen

De positieve gevolgen van de mei- en september-circulaire 2024 hebben we verwerkt in de begroting 2026. Dit zorgt voor een bijdrage van de deelnemende gemeenten van €70.230.000. In de tabel hieronder staat de berekening van dit bedrag.

Specificatie baten	*(bedragen x € 1.000,-)*		
	aantal AJ	subsidie per AJ	**begroting 2026**
Rijkssubsidie deelnemende gemeenten	1.795,40	€ 39.117	**70.230**

Figuur 9: Overzicht inkomsten rijkssubsidie

Lasten

De totale uitgaven bedragen €68.694.000. In de tabel hieronder staan de uitgaven per onderdeel.

Specificatie lasten	*(bedragen x € 1.000,-)*	
	2025	**2026**
	1ste begr. wijz.	**begroting**
Regulier	-67.209	**-64.340**
Begeleid werken	-1.207	**-1.123**
Beschut werken	-2.884	**-2.881**
RVU	-1.559	**-261**
Uitvoeringskosten	-98	**-89**
Loonkosten jobcoach		
Totaal	-72.957	**-68.694**

Figuur 10: Overzicht uitgaven uitvoering Sw

Regulier

Dit gaat vooral over de loonkostensubsidies voor Wsw-medewerkers die werken bij WOZL Beschut 2.0 BV en GR WSP. De doorbetaalde subsidie is €38.872 per arbeidsjaar.

Begeleid werken

Deze post gaat over de kosten voor begeleiding en de loonkostensubsidie voor begeleid werken. De gemiddelde subsidie per arbeidsjaar (AJ) is €18.000.

Beschut werken

Deze groep gaat over Sw-medewerkers die werken bij andere organisaties zoals Relim en Werkmeester.

Wij plaatsen medewerkers bij deze organisaties omdat we nog twijfelen over hun mogelijkheden om binnen WSP Parkstad zelf ingezet te worden. Bij Relim en Werkmeester worden ze beoordeeld en ontwikkeld. Als ze klaar zijn, kunnen zij doorstromen naar beschut werk bij Beschut 2.0.

De vergoeding voor de Werkmeester is de subsidie per arbeidsjaar min een administratieve vergoeding van €245.

De vergoeding aan Relim is gebaseerd op de werkzaamheden voor de groep Sw-medewerkers. De loonkosten en de subsidie blijven voor deze groep medewerkers bij de GR WOZL.

RVU (Regeling Vervroegde Uittreding)

De loonkosten voor de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU) zijn helemaal voor rekening van de GR WOZL. We schatten de kosten voor 2026 op €261.000 voor 7,91 arbeidsjaren (AJ).

Uitvoeringskosten

Deze post geeft aan welke kosten wij maken voor de uitvoering van de Wsw. Het bedrag per arbeidsjaar is €200 voor beschut werken en €1.250 voor begeleid werken.

4.3 Verbonden partij Beschut 2.0

Voor 2026 verwachten we een tekort van €2.971.000. Dit bestaat uit een negatief operationeel resultaat van €2.795.000 en een negatief subsidieresultaat van €176.000. Het resultaat van Beschut 2.0 leggen we verder uit in hoofdstuk 5.

4.4 Personeelskosten Sw

De personeelskosten voor de Sw dalen met €6.452.000 vergeleken met 2025. Dit komt door een verlaging van het aantal fulltime medewerkers (fte). Figuur 11 geeft een overzicht van de personeels-kosten Sw.

4.5 Uitvoering Sw Heuvelland gemeenten in GR WSP Parkstad

De Heuvellandgemeenten Vaals, Gulpen-Wittem en Valkenburg in de Geul nemen geen deel in de GR WSP Parkstad. De GR WSP Parkstad maakt voor deze gemeenten wel kosten voor de bedrijfsvoering en de detacheringen. Die kosten brengen we via de GR WOZL in rekening bij de Heuvellandgemeenten.

Specificatie lasten	*(bedragen x € 1.000,-)*	
	2025	**2026**
	1ste begr. wijz.	**begroting**
Loonkosten WSP/Deta	-65.148	**-60.291**
Loonkosten Beschut 2.0	-8.810	**-8.666**
Overige personeelskostei	-1.331	**-1.242**
Loonkosten Relim	-1.874	**-1.803**
Loonkosten RVU	-1.538	**-259**
Kosten ASB	-20	**-8**
Totaal	-78.721	**-72.269**

Figuur 11: Uitleg personeelskosten Sw

Financiering- en algemene dekkingsmiddelen		
	(bedragen x € 1.000,-)	
	2025	**2026**
	1ste begr. wijz.	**begroting**
Bedrijfsvoering	318	**337**
Uitvoering Wsw	-1.831	**-1.536**
Beschut 2.0	3.047	**2.971**
Mutaties in reserve	20	**8**
Totaal	1.555	**1.779**

Figuur 12: Overzicht bijdragen

4.6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Het tekort van de GR WOZL wordt helemaal gedekt door bijdragen van de deelnemende gemeenten en de reserve.

In 2026 vragen wij een bijdrage van €1.771.000 aan de deelnemende gemeenten. In figuur 12 staat een overzicht van deze inkomsten per onderdeel van de begroting.

4.7 Vennootschapsbelasting

Over de activiteiten van de GR WOZL hoeven wij geen vennootschapsbelasting te betalen.

4.8 Onvoorzien

Voor 2026 verwachten we geen onverwachte kosten.

4.9 Incidentele baten en lasten

Voor 2026 verwachten we geen eenmalige inkomsten of uitgaven.

4.10 Wijzigingen in reserve

Voor 2026 verwachten we €8.000 aan kosten voor ASB-medewerkers te betalen uit de reserve die hier-voor wordt aangehouden.

4.11 Gerealiseerd resultaat

Alle uitgaven van de GR WOZL betalen we met de bijdragen die we krijgen van de gemeenten. Daarom verwachten we voor 2026 dat ons resultaat nul zal zijn.

4.12 Overzicht taakvelden

Volgens de BBV-regels (Besluit Begroting en Verantwoording) laat we in figuur 13 de inkomsten en uitgaven per taak zien.

Taakvelden

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	**1ste begrotings-wijziging 2025**	**begroting 2026**
o.o Bestuur en ondersteuning		
0.4 Overhead		
baten	421	430
lasten	-421	-430
	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting		
baten	-	-
lasten	-	-
	-	-
0.10 Mutaties reserves		
baten	20	8
lasten	-	-
	20	8
0.11 Resultaat van de rekening van basten en lasten		
baten	-	-
lasten	-20	-8
	20	-8
6.0 Sociaal domein		
6.4 Begeleide participatie		
baten	154.819	143.998
lasten	-154.839	-143.990
	-20	8

Figuur 13: Overzicht inkomsten en uitgaven per taak

5 Beschut 2.0

Financieel overzicht Beschut 2.0

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	1ste begrotings-wijziging 2025	begroting 2026	verschil
Omzetwaarde	500	505	5
Verbruik grondstoffen, inhuur, uitbesteed	0	0	0
Toegevoegde waarde	**500**	**505**	**5**
Personeelskosten			
Lonen n-SW	-888	-911	-23
Opleidingen	0	0	0
Inhuur derden	0	0	0
Overige personeelskosten SW	-649	-656	-7
Overige personeelskosten n-SW	0	0	0
personele kosten SW	*-649*	*-656*	-7
personele kosten n-SW	*-888*	*-911*	-23
Totaal Personeelskosten	**-1.537**	**-1.567**	**-30**
Totaal Bedrijfskosten	**-1.628**	**-1.733**	**-105**
Operationeel resultaat	***-2.665***	***-2.795***	***-130***
Lonen SW	-8.810	-8.726	84
Rijkssubsidie SW	8.428	8.550	122
Subsidieresultaat	***-382***	***-176***	***206***
Netto resultaat	**-3.047**	**-2.971**	**76**
Aantal FTE Wsw	216,06	212,94	-3,12
Aantal FTE N-Wsw	12,10	12,10	0,00
Aantal AJ Wsw	223,29	219,95	-3,34

Figuur 14: Financieel overzicht van de verbonden partij Beschut 2.0

Toelichting Beschut 2.0

Voor 2026 verwachten we een nettoresultaat dat €76.000 beter is dan de 1ste begrotingswijziging 2025. Dit komt door een slechter operationeel resultaat van €130.000 en een beter subsidieresultaat van €206.000.

Omzet

De omzet in 2026 is €5.000 hoger en daardoor bijna gelijk aan de omzet in 2025.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn €7.000 lager dan in de 1ste begrotingswijziging van 2025. Dit komt doordat het aantal medewerkers daalt met 3 fte. Beschut 2.0 heeft een ziekteverzuimdoel van maximaal 20%. Door indexering stijgen de lonen niet-Sw met €23.000 bij een gelijkblijvende bezetting.

Bedrijfskosten en operationeel resultaat

De bedrijfskosten zijn €105.000 hoger dan in de 1ste begrotingswijziging 2025. Dat zorgt voor een daling van het operationeel resultaat.

Subsidieresultaat

Het subsidieresultaat in 2026 is €206.000 beter dan in de 1ste begrotingswijziging 2025. Dit komt door een positief volume-effect van €1.000 en een positief prijseffect van €205.000.

Nettoresultaat

Het eindresultaat in de begroting van 2026 is €2.971.000 negatief, wat €76.000 beter is dan de 1ste begrotingswijziging 2025.

6 Financiële paragraaf

Dit hoofdstuk geeft uitleg over de financiële positie en het financiële beheer van de GR WOZL.

6.1 Reserves en voorzieningen

Reserves

Het Algemeen Bestuur beslist over het instellen van reserves en het verhogen of verlagen van de reserves. Zij beslissen of wij een deel van ons geld apart zetten voor toekomstige uitgaven. Deze beslissingen nemen zij op basis van de begroting, begrotingswijzigingen, de jaarrekening of aparte besluiten.

De reserves van de GR WOZL zijn een algemene reserve en een bestemmingsreserve. In de tabel hieronder staat het verloop van 31 december 2024 tot en met 31 december 2029.

De algemene reserve is voor 2026 t/m 2029 geschat op €0. Als er in een jaar geld overblijft, gaat dit naar de algemene reserve. Het jaar daarna verdelen we dit geld weer onder de deelnemende gemeenten.

De enige bestemmingsreserve die de GR WOZL heeft, is de reserve voor de ASB-medewerkers. ASB was een oud sociaal werkbedrijf dat in 2012 is opgegaan in GR WOZL. Uit deze reserve betalen we de kosten als deze ASB-medewerkers verlof opnemen dat zij in het verleden hebben opgebouwd. We verwachten voor 2026 dat dit €8.000 kost. Per 31 december 2026 zal het saldo €0 zijn

Reserves *(bedragen x € 1.000,-)*

	31-12 2024	mutaties	2025	31-12 2025	mutaties 2026		31-12 2026	mutaties 2027		31-12 2027	mutaties 2028		31-12 2028	mutaties 2029		31-12 2029
	saldo	toe-voe-ging	ont-trek-king	saldo	toe-voe-ging	ont-trek-king	saldo	toe-voe-ging	ont-trek-king	saldo	toe-voe-ging	ont-trek-king	saldo	toe-voe-ging	ont-trek-king	saldo
Algemene Reserve																
Resultaat vorig boekjr	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0
Bestemmingsreserve																
Verlofrechten ASB	28	-	20	8	-	8	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0
Totaal Reserves	**28**	**-**	**20**	**8**	**-**	**8**	**0**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**

Figuur 15: Overzicht reserves

Specificatie *(bedragen x € 1.000,-)*

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Voorziening:						
Afkoop DSM toeslagen tbv. oud ASB-ers						
Saldo 1 januari	81	67	53	39	25	11
toevoeging	-	-	-	-	-	-
aanwending	14	14	14	14	14	11
vrijval	-	-	-	-	-	-
Saldo 31 december	**67**	**53**	**39**	**25**	**11**	**-0**

Figuur 16: Overzicht voorzieningen

Voorzieningen

De GR WOZL heeft één voorziening en die is voor de ASB- medewerkers. Deze voorziening dekt een deel van de loonkosten van deze groep. Figuur 16 laat het verloop zien van 31 december 2024 tot en met 31 december 2029.

6.2 Risico's en factoren die we kunnen beïnvloeden

Bij de GR WOZL kunnen risico's ontstaan die invloed hebben op de resultaten van de deelnemende gemeenten. Daarom is het belangrijk dat deze risico's worden opgespoord en gemeten. Zo kunnen de gemeenten deze risico's meenemen in hun eigen begroting. Dit is extra belangrijk omdat de GR WOZL geen eigen geldreserve heeft.

Op de volgende pagina staat een tabel met de risico's van de GR WOZL.

Risico in begroting	Toelichting op risico
Loonprijsontwikkeling	In deze begroting is rekening gehouden met de subsidiebedragen volgens de mei- en septembercirculaire van 2024. Voor Sw-medewerkers is in deze begroting geen rekening gehouden met cao-stijgingen omdat deze niet bekend zijn. Voor niet-Sw-medewerkers loopt de cao nog tot en met maart 2025 en is er nog geen nieuw onderhandelingsakkoord. Dit brengt een risico op afwijking (positief of negatief) met zich mee. **Mogelijke gevolgen** De mogelijke gevolgen laten zich niet goed inschatten. Daarom doen we in deze begroting geen uitspraak over een te verwachten financieel effect.
Subsudieontwikkelingen	Bij het opstellen van deze 1ste begrotingswijziging is er nog geen duidelijkheid over de verwachte LPO 2025 en de bijbehorende subsidies. Daarom nemen GR WOZL en GR WSP Parkstad geen voorschot op mogelijke positieve of negatieve ontwikkelingen zonder betrouwbare verwachtingen. Dit is een risico of kans voor het subsidieresultaat, waar GR WOZL en GR WSP Parkstad geen invloed op hebben. Op basis van de positieve resultaten in de afgelopen jaren verwachten we een positief effect. Zekerheid hierover krijgen we pas bij de publicatie van de mei- en septembercirculaire 2025. **Mogelijke gevolgen** De mogelijke gevolgen laten zich niet goed inschatten. Daarom doen we in deze begroting geen uitspraak over een te verwachten financieel effect.
Terugstroom Detachering naar Beschut 2.0	In de begroting wordt rekening gehouden met een terugstroom van 10 fte vanuit Detacheringen BV naar Beschut 2.0. Er zijn steeds meer medewerkers met fysieke of psychische klachten die een beschutte werkomgeving nodig hebben. We verwachten dat het aantal medewerkers dat terugkeert naar Beschut 2.0 niet vanzelf zal afnemen. Door de komst van de KANS-locatie en de inspanningen gericht op ontwikkelingen daar, kan voorkomen worden dat mensen terug moeten vallen op Beschut 2.0. **Mogelijke gevolgen** Wanneer door een hogere terugstroom de bezetting binnen Beschut 2.0 stijgt dan heeft dit een negatief effect van ongeveer €5.000. Hierbij houden we rekening met de kosten van extra begeleiding.
Aantal arbeidsjaren	Bij het bepalen van het aantal arbeidsjaren wordt gekeken naar de verwachte pensioendata en een uitstroom van 3% door ziekte of overlijden. Dit percentage is gebaseerd op historische gegevens. De werkelijke uitstroom kan hoger of lager zijn. Dit is een risico waar WOZL/WSP Parkstad geen invloed op heeft. **Mogelijke gevolgen** Binnen Beschut 2.0 is het gevolg van een hogere uitstroom positief maar beperkt. Een hogere uitstroom per arbeidsjaar heeft hier een positief effect van ongeveer €3.500 per arbeidsjaar.

Figuur 17: Risico's in begroting GR WOZL 1/2

Risico in begroting	Toelichting op risico
Indexeringen	WSP Parkstad heeft, net als andere bedrijven in Nederland, de afgelopen jaren te maken gehad met hoge kostenstijgingen door inflatie en stijgende indexcijfers. Hoewel de indexeringen in 2024 grotendeels zijn afgezwakt, blijft er onzekerheid door economische onrust, internationale conflicten en politieke instabiliteit. Dit blijft een risico voor de kosten in 2025. **Mogelijke gevolgen** In deze begroting is geprobeerd om de bedrijfskosten zo goed mogelijk in te schatten, rekening houdend met prijsstijgingen (3%) van leveranciers, zoals huur, onderhoud en energie. Een afwijking van 1% in de indexeringen van de kosten (niet de lonen) heeft een impact van ongeveer €30.000.
Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (WAADI)	De WAADI regelt de voorwaarden waaronder een werkgever arbeidskrachten tegen betaling mag uitlenen. Belangrijke punten zijn: • *De uitlener moet geregistreerd staan in het handelsregister van de Kamer van Koophandel;* • *Uitzendkrachten moeten gelijk behandeld worden als werknemers die direct in dienst zijn bij de inlener;* • *Flexwerkers hebben recht op dezelfde beloning als werknemers in een vergelijkbare functie bij de inlener.* De verplichting van gelijke beloning zou grote gevolgen hebben voor de uitvoering van de Wsw. Tot nu toe was de Wsw vrijgesteld van deze verplichting en werd de cao Wsw gevolgd. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wil deze uitzondering laten vervallen. Dit kan grote gevolgen hebben voor WOZL/WSP Parkstad, vooral op het gebied van personeelskosten. **Mogelijke gevolgen** • *De personeelskosten kunnen stijgen tussen 12% en 48%;* • *De administratieve lasten nemen toe, omdat alle cao's moeten worden toegepast op basis van looncomponenten, inclusief verlof en feestdagen;* • *Beheerslasten nemen toe omdat elke medewerker vergeleken moet worden met een gelijkwaardige functie bij de inlener. Ook zijn tussentijdse aanpassingen zijn nodig als een medewerker terugkomt en opnieuw geplaatst wordt;* • *Inhuur van Sw-personeel wordt significant duurder voor inleners. Hierdoor wordt het risico groter dat detacheringen beëindigd worden.* Gelet op de politieke onzekerheid is het lastig om de waarschijnlijkheid en de preciezere gevolgen op dit moment in te schatten.

Figuur 18: Risico's in begroting GR WOZL 2/2

In de tabel hieronder staan zaken die invloed hebben op het tekort van de GR WOZL en het resultaat van Beschut 2.0. Goede bedrijfsvoering kan in de toekomst een positief effect hebben op de begroting.

Kandidaat duurzaam naar Werk

- *Zorgen dat Sw-medewerkers duurzaam aan het werk kunnen blijven door te investeren in hun gezondheid met verschillende maatregelen.*
- *Goede begeleiding geven aan Sw-medewerkers en kandidaten uit de Participatiewet. En zorgen voor een goede verbinding met maatschappelijk werk.*

Voorzien in werkgeversbehoefte

- *Gesprekken voeren met bestaande en nieuwe klanten. Vanuit het perspectief van een werkgevers-adviseur in plaats van een accountmanager.*
- *De bereidheid van werkgevers om maatschappelijk verantwoord te ondernemen (MVO) verhogen door gerichte communicatie met een duidelijke verhaallijn.*

Beheersen uitvoeringskosten

- *Geschikt werk binnenhalen voor de interne werk-plaatsen tegen de hoogste mogelijke tarieven.*
- *Duurzame investeringen doen die snel terug-verdiend kunnen worden.*
- *Voorkomen dat ziekteverzuim toeneemt bij een ouder wordende groep medewerkers.*

Figuur 19: Zaken die invloed hebben op het tekort van GR WOZL

6.3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve, de vrij te gebruiken bestemmingsreserves en de post onvoorzien in de begroting. De GR WOZL vindt dat het geen eigen weerstandsvermogen nodig heeft om onverwachte financiële risico's op te vangen. Dit risico wordt gedragen door de deelnemende gemeenten volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Of de GR WOZL financieel gezond is, wordt uitgedrukt in kengetallen. De belangrijkste staan in figuur 20.

Netto schuldquote

Dit getal geeft aan hoeveel schulden er zijn. Het percentage voor 2025 t/m 2029 is tussen de 0% en 1%. Dit is vrij laag en betekent dat de GR WOZL minder risico loopt om in de financiële problemen te komen.

Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio laat zien of een organisatie genoeg eigen vermogen heeft om haar schulden te betalen. Omdat de GR WOZL geen reserves heeft en wij al het geld dat overblijft teruggeven aan de deelnemende gemeenten is de solvabiliteitsratio 0%.

6.4 Financiering

De wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) stelt regels voor de treasuryfunctie van decentrale overheden. De treasuryfunctie omvat onder andere het beheer van geldstromen, saldi, liquiditeit, financiering, uitzetting van gelden en renterisico's. De GR WOZL gebruikt twee instrumenten voor treasury: een treasurystatuut en een financieringsparagraaf in de begroting.

Op 21 februari 2019 heeft het Algemeen Bestuur de financiële verordening en het treasurystatuut vastgesteld.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet in de Wet Fido stelt een maximum aan het bedrag dat een gemeenschappelijke regeling mag lenen binnen een jaar. De grens is 8,20% van het totale begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming, dus zonder stortingen in reserves. De GR WOZL zorgt ervoor dat ze binnen deze grens blijft.

Kengetallen	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuld quote	0,60%	0,61%	0,69%	0,77%	0,87%
Netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,53%	0,61%	0,69%	0,77%	0,87%
Solvabiliteitsratio	0,21%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Grondexploitatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Structuele exploitatieruimte	-0,02%	-0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Figuur 20: Overzicht kengetallen GR WOZL

(x € 1.000)

Kasgeldlimiet	2025	2026	2027	2028	2029
omvang begroting in €	82.189	75.669	68.849	63.692	57.518
toegestane kasgeldlimiet in %	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
toegestane kasgeldlimiet in €	6.739	6.205	5.646	5.223	4.716

Figuur 21: Overzicht kasgeldlimiet

Schatkistbankieren

De Wet Schatkistbankieren verplicht GR WOZL om al het geld van de overheid (ook van GR WOZL) dat niet direct gebruikt hoeft te worden in de schatkist te bewaren. Dit geld wordt op een tussenrekening gezet bij de Bank Nederlandse Bank.

Hoeveel geld wij naar de schatkist moeten overmaken, hangt af van het drempelbedrag. De hoogte van de begroting bepaalt het drempelbedrag. De hoogte van begroting van de GR WOZL is lager dan 500 miljoen. Daarom is de drempel 2% van de begroting en dat is een minimaal bedrag van 1 miljoen.

Voor 2025 t/m 2029 is dit de berekening:

(x € 1.000)

Toegestaan saldo schatkistbankieren	2025	2026	2027	2028	2029
omvang begroting in €	82.189	75.669	68.849	63.692	57.518
toegestane saldo in %	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
toegestane saldo in €	1.644	1.513	1.377	1.274	1.150

Figuur 22: Overzicht toegestaan saldo schatkistbankieren

Figuur 23 laat de ontwikkeling zien van het geld binnen de GR WOZL in 2026. De conclusie is dat de GR WOZL zich heeft gehouden aan de Wet van Schatkistbankieren.

6.5 Renterisiconorm

De renterisiconorm helpt om de gevolgen van een stijgende rente op de kapitaalmarkt te beperken. De GR WOZL heeft geen langlopende leningen waardoor het renterisico klein is.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1594**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**288**	**252**	**163**	**106**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.306	1.342	1.431	1.488
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	79.695			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	79.695			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1594			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	26.170	22.901	15.002	9.717
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	288	252	163	106

Figuur 23: Overzicht naleving schatkistbankieren over 2026

6.6 EMU-Saldo

Het EMU-saldo (begrotingssaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid in een bepaald jaar. Dit saldo is belangrijk voor landen in de Europese Unie. Als de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten, heeft het land een tekort. Dit tekort mag niet hoger zijn dan 3% van alles wat het land in een jaar verdient (het bruto binnenlands product, of BBP).

GR WOZL moet het EMU-saldo te berekenen, zodat we dit kunnen meenemen in de berekening van het EMU-saldo op landelijk niveau.

In de tabel hiernaast staat de berekening van het EMU-saldo van de GR WOZL voor 2026 en de meerjarenraming 2027-2029.

	EMU Saldo (x € 1.000)	1ste begrotings-wijziging 2025	2026	2027	2028	2029
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	-20	-8	0	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	0	0	0	0	0
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	0	0	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0	0	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
Berekend EMU saldo		**-20**	**-8**	**0**	**0**	**0**

Figuur 24: Overzicht EMU-saldo

6.7 Bedrijfsvoering

Planning en control

Via begrotingswijzigingen houden we het Algemeen Bestuur op de hoogte van de financiële ontwikkelingen binnen de GR WOZL en de verbonden partijen. Wij bespreken de begrotingswijzigingen in het Bestuur en daarna sturen wij ze voor zienswijze naar de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Daarnaast worden de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten geïnformeerd over de financiële ontwikkeling met tussentijdse rapportages.

Personeel

Figuur 25 is een overzicht van het personeel van de GR WOZL. Van de 7 personen zijn er 2 in dienst van de GR WOZL en zijn 5 aangenomen via detachering. In totaal betreft dit 3,13 fte

6.8 Verbonden partijen

Dit onderdeel gaat over de doelen, activiteiten en de financiële betrokkenheid van de samenwerkingen waaraan de GR WOZL meedoet. In artikel 1 lid b van het Besluit Begroting en Verantwoording wordt dit “Verbonden partijen” genoemd. De GR WOZL heeft bij deze organisaties een bestuurlijk en een financieel belang.

De GR WOZL is met de volgende partijen verbonden:

- *WOZL Beschut 2.0 B.V.*

Bestuurlijk belang

De bestuurders van de verbonden partijen zijn benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA). De heer F. Dijk is de algemeen directeur/secretaris voor de GR WOZL.

GR WOZL

	1ste begr. wijz. 2025		begroting 2026		Dienstverband
Algemeen directeur/secretaris	1	0,50	1	0,50	GR WOZL
Concerncontroller	1	0,25	1	0,25	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Secretariaat	1	0,50	1	0,50	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Financiën	1	0,38	1	0,38	GR WOZL
Financiën	2	0,50	2	0,50	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Cliëntbeheer	1	1,00	1	1,00	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Totaal	**7**	**3,13**	**7**	**3,13**	

Figuur 25: Overzicht formatie GR WOZL

7 Meerjarenraming

GR WOZL

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	1ste begrotings-wijziging 2025	begroting 2026	Meerjarenraming 2027	2028	2029
Bedrijfsvoering (overhead)					
baten	102	93	80	73	68
lasten	-421	-430	-438	-447	-456
	-318	-337	-359	-374	-388
Uitvoering Wsw					
baten	74.787	70.230	65.410	61.978	57.478
lasten	-72.957	-68.694	-64.015	-60.651	-56.183
	1.831	1.536	1.395	1.327	1.295
Beschut 2.0					
baten	-	-	-	-	-
lasten	-3.047	-2.971	-2.810	-2.690	-2.561
	-3.047	-2.971	-2.810	-2.690	-2.561
Personeelskosten Wsw					
baten	78.701	72.261	65.600	60.555	54.501
lasten	-78.721	-72.269	-65.600	-60.555	-54.501
	-20	-8	-	-	-
Uitvoering Wsw heuvellandgemeenten in GR WSP Parkstad					
baten	114	57	1	-10	7
lasten	-114	-57	-1	10	-7
	-	-	-	-	-
Incidentele baten en lasten					
baten	-	-	-	-	-
lasten	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	**-1.555**	**-1.779**	**-1.773**	**-1.736**	**-1.654**
Financiering en alg. dekkingsmiddelen					
Bedrijfsvoering	318	337	359	374	388
Uitvoering Wsw	-1.831	-1.536	-1.395	-1.327	-1.295
Beschut 2.0	3.047	2.971	2.810	2.690	2.561
	1.535	1.771	1.773	1.736	1.654
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-20**	**8**	**-**	**-**	**-**
Mutaties in reserves	20	-8	-	-	-
Gerelaliseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Figuur 26: Meerjarenraming GR WOZL

Uitgangspunten meerjarenraming bedrijfsvoering

De uitgaven stijgen in de bedrijfsvoering met 2%.

Uitgangspunten meerjarenraming uitvoering Sw

- *De ontwikkeling van de AJ zit in de bijlage;*
- *Subsidie per arbeidsjaar op basis van de mei- en septembercirculaires 2024.*

Uitgangspunten meerjarenraming Beschut 2.0

- *Het operationeel resultaat wordt slechter door een lagere omzet in verband met een lagere Sw-bezetting en stijgende kosten;*
- *Cao-Sw afgelopen per 1 januari 2025, er is geen structurele cao-verhoging berekend;*
- *Rijkssubsidies op basis van de circulaires in mei- en september 2024.*

Uitgangspunten personeelskosten Sw

De cao-Sw is afgelopen per 1 januari 2023. Er is geen verdere cao-stijgingen opgenomen.

8 Bijlagen

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten 1ste begr. wijz. 2025

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	uitvoering Wsw	resultaat Beschut 2.0	totaal financiering	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	subsidie	totaal bijdragen
Beekdaelen	16.788	-96.500	160.627	**80.916**	-	3.842.829	**3.923.745**
Brunssum	39.967	-229.730	382.394	**192.631**	-	9.361.890	**9.554.522**
Gulpen-Wittem	7.434	-42.732	71.130	**35.832**	42.135	1.758.067	**1.836.034**
Heerlen	112.361	-645.852	1.075.046	**541.555**	-	26.700.146	**27.241.701**
Kerkrade	74.320	-427.190	711.074	**358.204**	-	17.375.988	**17.734.192**
Landgraaf	42.305	-243.168	404.762	**203.899**	-	9.825.404	**10.029.303**
Simpelveld	8.157	-46.887	78.046	**39.316**	-	1.916.962	**1.956.278**
Vaals	6.807	-39.129	65.132	**32.810**	38.582	1.626.868	**1.698.260**
Valkenburg	5.873	-33.760	56.195	**28.308**	33.288	1.368.289	**1.429.885**
Voerendaal	4.452	-25.589	42.594	**21.457**	-	1.010.612	**1.032.068**
totaal	**318.465**	**-1.830.536**	**3.047.000**	**1.534.930**	**114.005**	**74.787.055**	**76.435.989**

Figuur 28: Overzicht bijdrage per deelnemende gemeenten voor 1ste begrotingswijziging 2025

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2026 GR WOZL

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	uitvoering Wsw	resultaat Beschut 2.0	totaal financiering	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	subsidie	totaal bijdragen
Beekdaelen	16.858	-76.953	148.831	**88.736**	0	3.547.901	**3.636.637**
Brunssum	42.686	-194.854	376.855	**224.688**	0	8.943.486	**9.168.174**
Gulpen-Wittem	7.967	-36.367	70.335	**41.935**	20.898	1.693.328	**1.756.161**
Heerlen	121.565	-554.916	1.073.230	**639.878**	0	25.290.423	**25.930.301**
Kerkrade	76.843	-350.771	678.406	**404.477**	0	16.174.398	**16.578.877**
Landgraaf	43.948	-200.613	387.993	**231.328**	0	9.031.109	**9.262.438**
Simpelveld	8.689	-39.665	76.714	**45.738**	0	1.812.687	**1.858.425**
Vaals	7.390	-33.733	65.241	**38.898**	19.384	1.501.656	**1.559.938**
Valkenburg	6.219	-28.389	54.905	**32.735**	16.313	1.295.295	**1.344.344**
Voerendaal	4.360	-19.901	38.488	**22.947**	0	940.189	**963.137**
totaal	**336.525**	**-1.536.163**	**2.971.000**	**1.771.363**	**56.595**	**70.230.473**	**72.058.431**

Figuur 29: Overzicht bijdragen deelnemende gemeenten 2026

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2027 GR WOZL							
Deelnemende gemeente	**bedrijfs-voering**	**uitvoering Wsw**	**resultaat Beschut 2.0**	**totaal financiering**	**Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP**	**subsidie**	**totaal bijdragen**
Beekdaelen	17.837	-69.408	139.800	**88.228**	0	3.413.807	**3.502.035**
Brunssum	46.356	-180.388	363.331	**229.299**	0	8.315.489	**8.544.788**
Gulpen-Wittem	8.738	-34.002	68.486	**43.222**	367	1.624.454	**1.668.043**
Heerlen	129.109	-502.411	1.011.937	**638.636**	0	23.395.608	**24.034.243**
Kerkrade	82.723	-321.904	648.367	**409.186**	0	15.121.798	**15.530.985**
Landgraaf	45.917	-178.680	359.891	**227.128**	0	8.288.197	**8.515.325**
Simpelveld	8.889	-34.590	69.670	**43.969**	0	1.702.552	**1.746.521**
Vaals	7.462	-29.039	58.488	**36.912**	313	1.366.263	**1.403.488**
Valkenburg	6.536	-25.435	51.231	**32.332**	275	1.289.332	**1.321.939**
Voerendaal	4.950	-19.263	38.798	**24.486**	0	892.157	**916.642**
totaal	**358.518**	**-1.395.120**	**2.810.000**	**1.773.399**	**955**	**65.409.656**	**67.184.011**

Figuur 30: Overzicht bijdragen deelnemende gemeenten 2027

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2028 GR WOZL							
Deelnemende gemeente	**bedrijfs-voering**	**uitvoering Wsw**	**resultaat Beschut 2.0**	**totaal financiering**	**Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP**	**subsidie**	**totaal bijdragen**
Beekdaelen	18.317	-65.073	131.908	**85.152**	0	3.150.260	**3.235.412**
Brunssum	47.735	-169.584	343.759	**221.910**	0	7.847.324	**8.069.233**
Gulpen-Wittem	8.564	-30.425	61.674	**39.813**	-3.956	1.491.938	**1.527.795**
Heerlen	135.148	-480.130	973.255	**628.274**	0	22.291.553	**22.919.826**
Kerkrade	87.282	-310.079	628.551	**405.754**	0	14.519.362	**14.925.116**
Landgraaf	48.138	-171.014	346.658	**223.781**	0	7.811.067	**8.034.848**
Simpelveld	8.764	-31.134	63.111	**40.740**	0	1.517.765	**1.558.505**
Vaals	7.405	-26.306	53.325	**34.423**	-3.421	1.199.239	**1.230.242**
Valkenburg	6.634	-23.569	47.776	**30.842**	-3.065	1.238.709	**1.266.486**
Voerendaal	5.552	-19.725	39.984	**25.811**	0	910.466	**936.277**
totaal	**373.538**	**-1.327.040**	**2.690.000**	**1.736.499**	**-10.442**	**61.977.683**	**63.703.741**

Figuur 31: Overzicht bijdragen deelnemende gemeenten 2028

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2029 GR WOZL							
Deelnemende gemeente	**bedrijfs-voering**	**uitvoering Wsw**	**resultaat Beschut 2.0**	**totaal financiering**	**Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP**	**subsidie**	**totaal bijdragen**
Beekdaelen	20.056	-67.006	132.502	**85.553**	0	2.892.916	**2.978.469**
Brunssum	47.834	-159.808	316.016	**204.042**	0	7.313.761	**7.517.803**
Gulpen-Wittem	9.135	-30.520	60.352	**38.967**	2.707	1.342.014	**1.383.688**
Heerlen	140.918	-470.792	930.979	**601.106**	0	20.636.065	**21.237.171**
Kerkrade	90.349	-301.846	596.893	**385.396**	0	13.576.831	**13.962.228**
Landgraaf	50.758	-169.578	335.336	**216.517**	0	7.340.370	**7.556.887**
Simpelveld	9.051	-30.239	59.796	**38.609**	0	1.358.450	**1.397.059**
Vaals	7.563	-25.268	49.966	**32.262**	2.241	1.062.834	**1.097.337**
Valkenburg	5.902	-19.719	38.994	**25.177**	1.749	1.063.033	**1.089.959**
Voerendaal	6.079	-20.311	40.164	**25.933**	0	891.394	**917.326**
totaal	**387.647**	**-1.295.086**	**2.561.000**	**1.653.563**	**6.697**	**57.477.667**	**59.137.928**

Figuur 32: Overzicht bijdragen deelnemende gemeenten 2029

Deelnemende gemeenten	Stand arbeidsjaren per 31-12					Gemiddelde arbeidsjaren				
	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028	2029
Beekdaelen	94,41	85,47	75,91	73,63	63,42	101,16	90,70	80,17	74,68	67,27
Brunssum	239,06	222,14	197,83	175,61	161,50	246,44	228,63	205,14	188,17	168,64
Gulpen-Wittem	44,62	41,87	35,49	33,54	27,03	46,28	43,29	37,81	34,40	29,94
Heerlen	680,81	618,70	560,09	517,36	478,04	702,84	646,53	587,54	539,84	495,74
Kerkrade	430,35	396,42	361,72	331,70	288,14	457,40	413,49	376,75	348,85	307,80
Landgraaf	246,13	220,04	199,49	186,35	162,83	258,64	230,87	207,77	193,20	173,28
Simpelveld	48,66	42,60	36,32	33,23	28,68	50,46	46,34	39,32	34,81	30,31
Vaals	41,39	35,76	30,69	27,77	25,93	42,82	38,39	32,35	29,36	26,32
Valkenburg aan de Geul	34,83	31,32	27,49	21,67	18,08	36,02	33,11	30,11	25,30	19,82
Voerendaal	24,42	23,72	23,01	22,32	19,65	26,60	24,04	23,34	22,64	20,87
Totaal	**1.884,67**	**1.718,05**	**1.548,04**	**1.423,18**	**1.273,30**	**1.968,65**	**1.795,40**	**1.620,29**	**1.491,25**	**1.339,99**

Figuur 33: Overzicht verloop van de arbeidsjaren 2025-2029 op basis van het aantal arbeidsjaren op het begin van het jaar

2026 *bedragen x €1,-*

Omschrijving	AJ	verg. uitv, per aj/fte *	subsidie-lasten	uitv. kosten WOZL	totaal kosten	rijksbijdrage € 39.117	resultaat
Regulier							
Verbonden partijen GR WSP	1.424,22	38.872	55.362.098	0	55.362.098	55.711.031	348.933
Verbonden partijen Beschut 2.0	219,95	38.872	8.549.824	0	8.549.824	8.603.711	53.887
GR WOZL: informatiebeheer	0,00	38.872	0	0	0	0	0
Werkmeester	11,00	38.872	427.592	0	427.592	430.287	2.695
Totaal Regulier	**1.655,16**		**64.339.514**	**0**	**64.339.514**	**64.745.029**	**405.515**
Begeleid werken	**62,39**	18.000	**1.122.973**	**77.984**	**1.200.957**	**2.440.407**	**1.239.450**
Beschut Werken: Relim							
Loon- en personeelskosten			1.822.547				
Begeleidingskosten			428.342				
	53,70		**2.250.889**	**8.815**	**2.259.704**	**2.100.688**	**-159.016**
Beschut werken: Werkmeester	**16,23**	48.590	**630.352**	**2.595**	**632.946**	**635.001**	**2.055**
RVU							
Loonkosten RVU			258.688				
Overige kosten RVU			2.500				
	7,91		**261.188**	0	**261.188**	**309.348**	**48.159**
Totaal Arbeidsjaren (AJ)	**1.795,40**		**68.604.916**	**89.394**	**68.694.310**	**70.230.473**	**1.536.163**

Figuur 34: Overzicht van de uitvoering Sw 2025

9 Woordenlijst

Hieronder leggen we een aantal financiële woorden uit.

Arbeidsjaar

Een manier om te laten zien hoeveel een medewerker werkt in een jaar. Hierbij wordt rekening gehouden met de handicap voor werk van de medewerker.

Bedrijfsvoering

Het runnen van een bedrijf.

Bezetting

Het aantal mensen dat ergens werkt.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Geldbronnen die gebruikt worden om uitgaven te betalen.

Indexeren / indexering / indexatie

Het aanpassen van bedragen aan de inflatie.

Meerjarenraming

Een financiële planning voor meerdere jaren.

Mei- en septembercirculaire

Brieven van de overheid met informatie over geld voor gemeenten.

Nettoresultaat

Het bedrag dat overblijft na aftrek van alle kosten.

Operationeel resultaat

De winst of het verlies uit de normale dagelijkse activiteiten van een bedrijf.

Prijseffect

Verandering in het bedrag per arbeidsjaar dat we krijgen van de overheid voor de verandering in de prijs van onze inkoop en lonen.

Subsidiebedrag

Het geld dat we van de overheid krijgen voor een bepaald doel.

Verbonden partijen

Bedrijven die samenwerken met onze organisatie.

Volume effect

Verandering in het bedrag per arbeidsjaar dat we krijgen van de overheid door verandering in de totale hoeveelheid Sw medewerkers in Nederland.

Locatie Carbon 6
Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie BVS
Passartweg 150
6413 NZ Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie Beschut 2.0
Sourethweg 2
6422 PC Heerlen
Postbus 6001
6401 SB Heerlen
045 566 63 00

Locatie Wenckebachstraat
Wenckebachstraat 2C
6466 NC Kerkrade
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 58 00

wozl

Begroting 2026

Meerjarenraming 2027-2029
GR WSP Parkstad

wsp parkstad

Begroting 2026 GR WSP Parkstad

Goedgekeurd door het Algemeen Bestuur d.d. 20 februari 2025.

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 26 juni 2025.

De Algemeen directeur/ Secretaris
F. Dijk

De voorzitter
M.E.E. de Beer

wsp parkstad

Leeswijzer

Woordenlijst

Bekijk je dit plan digitaal?
Dan kun je hier navigeren

Hier kun je zien in welk
hoofdstuk je bent

Download onze app

Voorwoord

Begroting 2026

Dit is de begroting voor 2026 en de plannen voor 2027-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkgeversservicepunt Parkstad (GR WSP Parkstad). GR WSP Parkstad helpt mensen aan passend werk. Deze mensen komen via de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg of via de gemeenten die meedoen.

De GR WSP Parkstad zorgt voor werkplekken bij andere bedrijven, opdrachten voor regionale werkbedrijven (inclusief de sociale werkplaatsen) en trajecten voor re-integratie naar werk.

Deze begroting is technisch en gebaseerd op de 1ste begrotingswijziging van 2025. In december 2025 komt er een aanpassing op deze begroting met de doelen uit het Ondernemingsplan 2026.

Wat zijn de doelen van GR WSP Parkstad?

- *Gemeenten helpen bij de uitvoering de Participatiewet door mensen te helpen om werk te vinden. Ook helpen we gemeenten om een goed en uniform arbeidsmarktbeleid op te stellen.*
- *Een goed werkende arbeidsmarkt in de regio waardoor veel mensen aan het werk kunnen en de werkloosheid daalt.*
- *Aanspreekpunt voor werkgevers die op zoek zijn naar personeel in de regio.*
- *Uitvoeren van de oude Wet sociale werkvoorziening zonder zelf werkgever te zijn.*

Wat is het werkgebied van WSP Parkstad?

WSP Parkstad werkt voor de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal. Voor 2025 hebben we nog geen nieuw ondernemingsplan. Dat komt omdat er nog beslist moet worden over de opdracht van WSP Parkstad. Daarom is deze begroting, net als de 1ste begrotingswijziging van 2025, gebaseerd op het laatste ondernemingsplan van 2023.

Wat zijn de belangrijkste taken?

WSP Parkstad is het servicepunt voor werkgevers in Parkstad. Hier werken alle belangrijke partijen samen voor een inclusieve en duurzame arbeidsmarkt:

- *Doorstroom en uitstroom van Sw-medewerkers;*
- *Maximaliseren van duurzame plaatsingen;*
  - *-Voor mensen met een Participatiewet-uitkering;*
  - *-Voor Sw-medewerkers;*
  - *-Digitale koppeling van vraag en aanbod via de CompetenSYS-omgeving voor Parkstad;*
- *Samen met sociale diensten en mensontwikkelbedrijven informatie verbeteren over kandidaten en diagnoses;*
- *Lagere maatschappelijke kosten door besparing op uitkeringen;*
- *Beschutte werkplekken voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;*
- *Locaties voor leerwerktrajecten en Sw-medewerkers op weg naar een detachering;*
- *Verbeteren van samenwerking tussen en met sociale diensten en mensontwikkelbedrijven;*
- *Een toekomstbestendige en professionele organisatie tegen zo laag mogelijke kosten.*

Fred Dijk
Algemeen directeur/Secretaris

Gert-Jan van Westerveld
Directeur dienstverlening

Inhoud

1 Samenvatting 6

2 Ontwikkeling subsidie bedrag 8

3 Begroting GR WSP Parkstad 2026 9

4 Verbonden partijen 12

5 Participatiewet 14

6 Financiële paragraaf 16

7 Meerjarenraming 24

8 Bijlagen 25

naar vorige pagina

naar volgende pagina

naar inhoudsopgave

1 Samenvatting

1.1 Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029

De begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 zijn gebaseerd op de 1ste begrotingswijziging 2025. In december 2024 was er geen nieuwe informatie die de inkomsten en uitgaven zou veranderen.

1.2 Goedkeuring en vaststelling

Het Algemeen Bestuur heeft de 1ste begrotingswijziging 2025 goedgekeurd op 12 december 2024. De definitieve vaststelling van deze wijziging is gepland voor de bestuursvergadeirng op 26 juni 2025.

1.3 Richtlijnen

De begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 voldoen aan de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

1.4 Bijdragen door de gemeenten

De bijdragen van de deelnemende gemeenten dalen van €4.419.000 in 2025 naar €3.731.000 in 2026. Dit is een daling van €688.000. In 2029 daalt deze bijdrage naar €3.059.000. Ook vergeleken met de eerdere meerjarenraming voor 2026 zijn de kosten voor de gemeenten lager. Dit wordt uitgelegd in paragraaf 1.5.

Ontwikkeling financieel resultaat GR WSP 2025 - 2029 *(bedragen x € 1.000,-)*

	1st begr. wijz 2025	begroting 2026	2027	2028	2029
Bedrijfsvoering	-115	-117	-119	-122	-124
Verbonden Partijen	-1.690	-766	104	294	9
Uitvoering Participatiewet	-2.614	-2.848	-2.827	-2.884	-2.944
Duale Poort Heerlen	0	0	0	0	0
Financiering- en algemene dekkingsmiddelen	4.419	3.731	2.842	2.712	3.059
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Figuur 1: Overzicht van de financiële resultaten 2025-2029

1.5 Kostenbesparing voor 2026

Gemeenten ontvangen in 2026 een stuk minder geld per inwoner van het Rijk. Dit wordt het ravijnjaar genoemd.

De gemeenten hebben daarom de gemeenschappelijke regelingen WOZL en WSP Parkstad gevraagd om in 2026 minstens 5% te besparen op de kosten voor de gemeenten.

De GR WSP Parkstad heeft in deze begroting een besparing berekend van 32,1% tegenover de begroting die vorig jaar is opgesteld. In figuur 2 zie je dit in cijfers per onderdeel. De besparing binnen de begroting van GR WOZL (3,6%) wordt in de begroting van die GR verder uitgelegd.

De besparing bij de GR WOZL en de GR WSP Parkstad komt o.a. door:

- *vergoeding voor het feit dat het lage inkomens voordeel stopt (LIV, structureel);*
- *vacatures door pensionering van medewerkers (met heroverweging invulling);*
- *verbetering van detacheringstarieven bij het opnieuw vastleggen van contracten.*

1.6 Resultaat verbonden partijen

Het nettoresultaat van de verbonden partijen verbetert vergeleken met de 1ste begrotingswijziging 2025. Het verlies gaat van €1.690.000 naar €766.000. Het operationeel resultaat verslechtert met €1.005.000, maar het subsidieresultaat verbetert met €1.929.000.

Figuuur 3 laat de ontwikkeling van de resultaten van de verbonden partijen zien.

Financiering- en algemene dekkingsmiddelen *(bedragen x € 1.000,-)*

	begroting 2025	**begroting 2026**	verschil	in %
Bedrijfsvoering	117	**117**	0	-0,2%
Verbonden Partijen	2.842	**766**	-2.076	-73,0%
Uitvoering Participatiewet	2.533	**2.848**	315	12,4%
Totaal	5.492	**3.731**	**-1.761**	**-32,1%**

Figuur 2: Overzicht van de kostenbesparing vergeleken met de begroting 2025

Ontwikkeling resultaten van Verbonden Partijen *(bedragen x € 1.000,-)*

	1st begr. wijz 2025	**begroting 2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Personeelskosten Wsw vanuit de GR WOZL	-65.148	-60.291	-54.354	-49.580	-44.158
Subsidies vanuit de GR WOZL	58.290	55.362	51.374	48.121	44.149
Subsidieresultaat	-6.858	-4.929	-2.981	-1.459	-9
Operationeel resultaat	5.168	4.163	3.085	1.754	18
Netto resultaat	**-1.690**	**-766**	**104**	**294**	**9**

Figuur 3: Overzicht van de resultaten van verbonden partijen 2026-2029

2 Ontwikkeling subsidiebedrag

Ontwikkeling subsidie per arbeidsjaar	2025	2026	2027	2028	2029
Subsidie cf. mei circulaire 2023	€ 35.209	€ 36.259	€ 37.419	€ 38.537	€ 42.654
Ontwikkeling cf. mei en septembercirulaire 2024					
- indexering LPO	€ 2.163	€ 2.228	€ 2.299	€ 2.368	
- minder arbeidsjaren	€ 377	€ 390	€ 411	€ 416	
-compensatie LIV	€ 240	€ 240	€ 240	€ 240	€ 240
	€ 2.780	€ 2.858	€ 2.950	€ 3.024	€ 240
Subsidiebedrag begroting 2026	**€ 37.989**	**€ 39.117**	**€ 40.369**	**€ 41.561**	**€ 42.894**

Figuur 4: Opbouw subsidie per arbeidsjaar

Subsidiebedrag 2026

De Rijksoverheid heeft in 2024 een mei- en septembercirculaire uitgegeven. Hierdoor stijgt de subsidie. In de begroting 2026 is het subsidiebedrag per arbeidsjaar €39.117.

Verhoging Subsidiebedrag

Het subsidiebedrag in de eerdere meerjarenraming kwam nog uit de meicirculaire 2023. In de meicirculaire 2023 was het subsidiebedrag voor 2026 €36.259. In 2024 is dit bedrag voor 2026 verhoogd met €2.858. Dit komt door:

- *Vergoeding voor stijgende lonen (LPO).*
- *Rekening houden met een snellere daling van het aantal medewerkers met een Sw-indicatie.*
- *Vergoeding voor het stoppen van de vergoeding voor het Lage-inkomensvoordeel (LIV).*

Ontwikkeling Subsidiebedrag

Figuur 4 laat de ontwikkeling van het subsidiebedrag van 2025 tot 2029 zien.

3 Begroting GR WSP Parkstad 2026

GR WSP Parkstad

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	1ste begr. wijz. 2025	begroting 2026	verschil
Bedrijfsvoering			
baten	-	-	-
lasten	-115	-117	-2
	-115	-117	-2
Resultaat verbonden partijen			
baten	-	-	-
lasten	-1.690	-766	924
	-1.690	-766	924
Uitvoering Participatiewet (incl. bedrijfsvoering)			
baten	-	-	-
lasten	-2.614	-2.848	-234
	-2.614	-2.848	-234
Duale Poort Heerlen			
baten	1.103	1.125	22
lasten	-1.103	-1.125	-22
	-	-	-
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	**-4.419**	**-3.731**	**688**

Figuur 5: Overzicht van inkomsten en uitgaven GR WSP Parkstad 1/2

GR WSP Parkstad

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	1ste begr. wijz. 2025	begroting 2026	verschil
Financiering en alg. dekkingsmiddelen			
Bedrijfsvoering	115	117	2
Verbonden partijen	1.690	766	-924
Uitvoering Participatiewet	2.614	2.848	234
	4.419	3.731	-688
Vennootschapsbelasting	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-
	-	-	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-**	**-**	**-**
Mutaties in reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**-**

Figuur 6: Overzicht van inkomsten en uitgaven GR WSP Parkstad 2/2

We verwachten dat de deelnemende gemeenten in 2026 €3.731.000 moeten bijdragen aan het tekort van de GR WSP Parkstad. In dit hoofdstuk laten we per onderdeel zien waarom.

3.1 Bedrijfsvoering

In de tabel hieronder staan de inkomsten en uitgaven voor de bedrijfsvoering van de GR WSP Parkstad:

Specificatie baten en lasten	*(bedragen x € 1.000,-)*	
	2025	**2026**
	1ste begr. wijz.	**begroting**
Baten		
-	0	**0**
Totaal	0	**0**
Lasten		
Personeelskosten	64	**67**
Organisatiekosten	15	**15**
Accountants- en advieskosten	33	**33**
Rente en financieringskosten	2	**2**
Totaal	115	**117**
Saldo van baten en lasten	115	**117**

Figuur 7: Overzicht inkomsten en uitgaven

3.2 Verbonden partijen

Voor 2026 verwachten we een tekort van €766.000. Dat komt door een positief operationeel resultaat van €4.163.000 en een negatief subsidieresultaat van €4.929.000. Meer informatie over het resultaat van de verbonden partijen staat in hoofdstuk 5.

3.3 Participatiewet

Voor 2026 verwachten we dat de uitvoering van de Participatiewet onze organisatie €2.848.000 kost. Meer informatie over deze kosten staat in hoofdstuk 5.

3.4 Duale Poort Heerlen

De Duale Poort voeren wij uit voor de gemeente Heerlen. De kosten voor de uitvoering van de Duale Poort brengen we dan ook alleen in rekening bij de gemeente Heerlen. Voor 2026 worden de kosten geschat op €1.125.000.

3.5 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

De tekorten bij de GR WSP Parkstad worden helemaal gedekt door bijdragen van de deelnemende gemeenten.

In 2026 vragen we bijdrage van €3.731.000 aan de deelnemende gemeenten. In figuur 9 staan deze inkomsten per onderdeel van de begroting.

(bedragen x € 1.000,-)

Financiering- en algemene dekkingsmiddelen		
	2025	**2026**
	1ste begr. wijz.	**begroting**
Bedrijfsvoering	115	**117**
Verbonden Partijen	1.690	**766**
Uitvoering Participatiewet	2.614	**2.848**
Duale Poort	0	**0**
Mutaties in reserve	0	**0**
Totaal	4.419	**3.731**

Figuur 8:Overzicht bijdragen

3.6 Vennootschapsbelasting

Over de activiteiten van de GR WSP Parkstad hoeft geen vennootschapsbelasting te worden betaald.

3.7 Onvoorzien

Voor 2026 verwachten wij geen onverwachte kosten.

3.8 Incidentele baten en lasten

Voor 2026 verwachten wij geen eenmalige inkomsten of uitgaven.

3.9 Mutaties in reserve

Voor 2026 verwachten wij geen wijziging in de reserves.

3.10 Gerealiseerd resultaat

Alle kosten van de GR WSP Parkstad betalen we met bijdragen die we krijgen van de gemeenten. Daarom verwachten we voor 2026 dat ons resultaat nul zal zijn.

3.11 Overzicht taakvelden

Volgens de BBV-regels (Besluit Begroting en Verantwoording) laten we in figuur 10 de inkomsten en uitgaven per taak zien.

Taakvelden *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	**1ste begrotings-wijziging 2025**	**begroting 2026**
o.o Bestuur en ondersteuning		
0.4 Overhead		
baten	115	117
lasten	-115	-117
	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting		
baten	-	-
lasten	-	-
	-	-
0.10 Mutaties reserves		
baten	-	-
lasten	-	-
	-	-
0.11 Resultaat van de rekening van basten en lasten		
baten	-	-
lasten	-	-
	-	-
6.0 Sociaal domein		
6.4 Begeleide participatie		
baten	5.407	4.739
lasten	-5.407	-4.739
	-	-

Figuur 9: Overzicht inkomsten en uitgaven per taak

4 Verbonden partij WSP Parkstad Detachering BV

Verbonden Partijen

Overzicht baten & lasten *bedragen x €1.000,-*

Omschrijving	1ste begr. wijz. 2025	begroting 2026	verschil
Externe omzet	18.144	17.415	-729
Interne omzet	0	0	0
Mutatie gereed prod./onderh. werken	0	0	0
Omzetwaarde	**18.144**	**17.415**	**-729**
Verbruik grondstoffen, inhuur, uitbesteed	**-105**	**-105**	**0**
Bruto marge	**18.039**	**17.310**	**-729**
Personeelskosten			
Lonen n-SW	-6.665	-6.870	-205
Opleidingen	-150	-150	0
Inhuur derden	0	0	0
Overige personeelskosten SW	-2.163	-2.018	145
Overige personeelskosten n-SW	-241	-228	13
personele kosten SW	*-2.163*	*-2.006*	*157*
personele kosten n-SW	*-7.056*	*-7.261*	*-205*
Totaal Personeelskosten	**-9.219**	**-9.266**	**-47**
Facilitaire kosten (incl. huisvesting)	***-1.460***	***-1.532***	***-72***
Dienstverlening	***-2.079***	***-2.234***	***-155***
Overige bedrijfskosten	***-113***	***-115***	***-2***
Totaal Bedrijfskosten	**-3.652**	***-3.881***	***-229***
Operationeel resultaat	***5.168***	***4.163***	**-1.005**
Lonen SW	-65.148	-60.291	4.857
Wet Liv	0	0	0
Rijkssubsidie SW	58.290	55.362	-2.928
Subsidieresultaat	***-6.858***	***-4.929***	**1.929**
Netto resultaat	**-1.690**	**-766**	**924**
Aantal FTE Wsw	1.508,92	1.389,95	-118,97
Aantal FTE N-Wsw	72,85	72,85	0,00
Aantal AJ Wsw	1.544,36	1.424,23	-120,14

Figuur 10: Financieel overzicht van de verbonden partijen

Toelichting verbonden partijen

Voor 2026 verwachten we een nettoresultaat dat €924.000 beter is dan in 2025. Dit komt door een slechter operationeel resultaat van €1.005.000 en een beter subsidieresultaat van €1.929.000.

Omzet

De omzet in 2026 is €729.000 lager dan de omzet in 2025. Deze daling komt vooral doordat minder Sw-collega's aan het werk zijn. Voor de lopende detacheringen wordt wel rekening gehouden met betere tarieven. Dit komt door betere afspraken met inleners en prijsindexeringen.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn €47.000 hoger dan in 2025. Dit komt doordat we rekening hebben gehouden in de lonen voor de groep niet Sw met een indexering van 2,5% en een stijging van 0,5% door periodieken (stappen in de salarisschaal).

De personeelskosten van de Sw dalen met €157.000. Deze daling van de kosten komt doordat het aantal Sw-medewerkers jaarlijks minder wordt.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten zijn €229.000 hoger dan in de 1ste begrotingswijziging van 2025. Dit komt door een stijging van de kosten van de ICT en de huisvesting.

Subsidieresultaat

Het subsidieresultaat is het verschil in de loonkosten van de Sw en de subsidie die wij hiervoor krijgen van de overheid. In 2026 verbetert dit subsidieresultaat met €1.929.000 vergeleken met de 1ste begrotingswijziging 2025.

Loonkosten Sw

De loonkosten Sw dalen met €4.857.000 vergeleken met de 1ste begrotingswijziging 2025. Dit komt doordat het aantal medewerkers daalt en we dus minder loon uitbetalen. Dat zorgt voor een besparing van €5.136.000. Van die besparing gaat €279.000 af omdat de Sw medewerkers een hoger loon krijgen, omdat zij in een hogere schaal komen. In deze begroting is geen rekening gehouden met een eventuele cao-loonsverhoging. De laatste verhoging vond plaats per 1 januari 2025.

Subsidie

Voor de subsidie is gerekend met het bedrag per arbeidsjaar uit de meicirculaire 2024. Dit is €39.117 -/- €245 = 38.872. De €245 blijft bij de GR WOZL, omdat zij hier haar administratiekosten mee kan dekken.

In totaal daalt de subsidie met €2.928.000. Hiervan heeft €4.596.000 te maken met een daling in het aantal medewerkers waardoor we minder subsidie krijgen. Daarnaast is het subsidiebedrag hoger dan waarmee we hebben gerekend in de 1ste begrotingswijziging 2025. Dit heeft een positief gevolgvan €1.668.000.

Nettoresultaat

Het eindresultaat in de begroting van 2026 is €766.000 negatief. Dat wil zeggen €924.000 beter dan in 2025.

5 Participatiewet

Participatiewet

Overzicht baten & lasten *bedragen x €1.000,-*

Omschrijving	1ste begr. wijz. 2025	begroting 2026	verschil
Externe omzet	140	0	*-140*
Omzetwaarde	140	0	*-140*
Grondstoffenverbruik	0		*0*
Uitbesteed werk	0		*0*
Inhuur derden t.b.v. van productie			*0*
Bruto marge	**140**	**0**	***-140***
Personeelskosten			
	0		
Lonen n-SW	-2.347	-2.418	*-71*
Opleidingen	-23	-24	*-1*
Inhuur derden	0	0	*0*
Overige personeelskosten n-SW	-3	-3	*0*
Totaal Personeelskosten	**-2.373**	**-2.445**	***-72***
Afschrijvingskosten	0	0	*0*
Facilitaire kosten (incl. huisvesting)	-22	-23	*-1*
Dienstverlening	-92	-94	*-2*
Overige bedrijfskosten	-50	-51	*-1*
Doorbelasting bedrijfsvoering GR WOZL	-218	-236	*-18*
Totaal Bedrijfskosten	**-382**	**-404**	***-22***
Bedrijfsresultaat	***-2.614***	***-2.849***	***-234***
Operationeel resultaat	***-2.614***	***-2.848***	***-234***
Netto resultaat	***-2.614***	***-2.848***	***-234***
Aantal FTE N-Wsw	*24,24*	22,24	*-2,00*

Figuur 11: Overzicht uitvoering Participatiewet

Toelichting Participatiewet

Taken

De opdracht van WSP Parkstad is in hoofdlijnen beschreven in de samenvatting. In het bijzonder voor de Participatiewet voeren we ook nog de volgende taken uit:

- *Werkgeversdienstverlening*
- *Jongerenjobcoaching*
- *Nazorgcoaching*
- *SROI monitoring en advisering*
- *Buddytrainingen*
- *Functiecreatie*
- *Loonwaardemetingen*

Omzet

In 2026 is er geen omzet. Dit komt omdat de subsidie die we ontvangen voor de jongerencoaches per 2026 stopt.

Personeelskosten

De hogere salariskosten komt vooral door hogere periodieken. Daarnaast loopt er een traject dat de functies opnieuw gaat waarderen. Het is nog niet duidelijk welk gevolg dit heeft op de salariskosten.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten stijgen alleen door indexatie en/of inflatie.

Nettoresultaat

Het nettoresultaat is €2.848.000 negatief en dus €234.000 lager dan de 1ste begrotingswijziging 2025.

Formatie

In de tabel hiernaast staat hoeveel medewerkers in welke functies werken om de taken voor de Participatiewet uit te voeren.

Formatie Participatiewet

	1ste begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026
	FTE	**FTE**
Management	0,75	0,75
Projectmanagement	0,80	0,80
Accountmanagement	8,28	8,28
Arbeidsmakelaar	1,00	1,00
Jobcarver	1,00	1,00
SROI	1,00	1,00
SGA	0,89	0,89
Projectondersteuner SROI	1,00	1,00
Nazorg coördinator	0,80	0,80
Nazorg coach	1,00	1,00
Subtotaal	**16,52**	**16,52**
Comm. Directeur	0,50	0,50
Communicatie	1,00	1,00
Applicatiebeheer	0,50	0,50
Subtotaal	**2,00**	**2,00**
Jongerenjobcoaches	3,72	1,72
Jobcoach jongerenwerkloo	1,00	1,00
Coördinator jongerenwerkl	1,00	1,00
Subtotaal	**5,72**	**3,72**
Algeheel totaal	**24,24**	**22,24**

6 Financiële paragraaf

Dit hoofdstuk geeft uitleg over de financiële positie en het financiële beheer van de GR WSP Parkstad.

6.1 Reserves en voorzieningen

Reserves

Het Algemeen Bestuur beslist over het vormen van reserves en het verhogen of verlagen van de reserves. Zij beslissen of wij een deel van ons geld apart zetten voor toekomstige uitgaven. Deze beslissingen nemen zij op basis van de begroting, begrotingswijzigingen, de jaarrekening of aparte besluiten.

Bij de GR WSP Parkstad zijn er geen speciale reserves. Er is alleen een algemene reserve, die op €0 is geschat voor 2026 tot en met 2029. Als er in een jaar geld overblijft, gaat dit naar de algemene reserve. Het jaar daarna verdelen we dit geld weer onder de deelnemende gemeenten.

Voorzieningen

Binnen de GR WSP Parkstad zijn er geen voorzieningen.

6.2 Risico's en factoren die we kunnen beïnvloeden

Bij de GR WSP Parkstad kunnen risico's ontstaan die invloed hebben op de resultaten van de deelnemende gemeenten. Daarom is het belangrijk dat deze risico's worden opgespoord en gemeten. Zo kunnen de gemeenten deze risico's meenemen in hun eigen begroting. Dit is extra belangrijk omdat GR WSP Parkstad geen eigen geldreserve heeft.

Op de volgende pagina staat een tabel met de risico's van de GR WSP Parkstad.

Risico in begroting	Toelichting op risico
Loonprijsontwikkeling	In deze begroting is rekening gehouden met de subsidiebedragen volgens de mei- en septembercirculaire van 2024. Voor Sw-medewerkers is in deze begroting geen rekening gehouden met cao-stijgingen omdat deze niet bekend zijn. Voor niet-Sw-medewerkers loopt de cao nog tot en met maart 2025 en is er nog geen nieuw onderhandelingsakkoord. Dit brengt een risico op afwijking (positief of negatief) met zich mee. **Mogelijke gevolgen** De mogelijke gevolgen laten zich niet goed inschatten. Daarom doen we in deze begroting geen uitspraak over een te verwachten financieel effect.
Subsidieontwikkeling	Bij het opstellen van deze 1ste begrotingswijziging is er nog geen duidelijkheid over de verwachte LPO 2025 en de bijbehorende subsidies. Daarom nemen GR WOZL en GR WSP Parkstad geen voorschot op mogelijke positieve of negatieve ontwikkelingen zonder betrouwbare verwachtingen. Dit is een risico of kans voor het subsidieresultaat, waar GR WOZL en GR WSP Parkstad geen invloed op hebben. Op basis van de positieve resultaten in de afgelopen jaren verwachten we een positief effect. Zekerheid hierover krijgen we pas bij de publicatie van de mei- en septembercirculaire 2025. **Mogelijke gevolgen** De mogelijke gevolgen laten zich niet goed inschatten. Daarom doen we in deze begroting geen uitspraak over een te verwachten financieel effect.
Aantal arbeidsjaren	Bij het bepalen van het aantal arbeidsjaren wordt gekeken naar de verwachte pensioendata en een uitstroom van 3% door ziekte of overlijden. Dit percentage is gebaseerd op historische gegevens. De werkelijke uitstroom kan hoger of lager zijn. Dit is een risico waar WOZL/WSP Parkstad geen invloed op heeft. **Mogelijke gevolgen** Binnen WSP Parkstad Detacheringen BV is het gevolg van een hogere uitstroom negatief. Hoe negatief hangt heel erg af van hoeveel omzet de medewerker oplevert voor de organisatie. Gemiddeld genomen verslechtert het resultaat binnen Detacheringen met €7.500 per fte.
Indexeringen	WSP Parkstad heeft, net als andere bedrijven in Nederland, de afgelopen jaren te maken gehad met hoge kostenstijgingen door inflatie en stijgende indexcijfers. Hoewel de indexeringen in 2024 grotendeels zijn afgezwakt, blijft er onzekerheid door economische onrust, internationale conflicten en politieke instabiliteit. Dit blijft een risico voor de kosten in de toekomst. **Mogelijke gevolgen** In deze begroting is geprobeerd om de bedrijfskosten zo goed mogelijk in te schatten, rekening houdend met prijsstijgingen (3%) van leveranciers, zoals huur, onderhoud en energie. Een afwijking van 1% in de indexeringen van de kosten (niet de lonen) heeft een impact van ongeveer €60.000.

Figuur 12: Risico's in begroting WSP Parkstad 1/2

Risico in begroting	Toelichting op risico
Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (WAADI)	De WAADI regelt de voorwaarden waaronder een werkgever arbeidskrachten tegen betaling mag uitlenen. Belangrijke punten zijn: • *De uitlener moet geregistreerd staan in het handelsregister van de Kamer van Koophandel;* • *Uitzendkrachten moeten gelijk behandeld worden als werknemers die direct in dienst zijn bij de inlener;* • *Flexwerkers hebben recht op dezelfde beloning als werknemers in een vergelijkbare functie bij de inlener.* De verplichting van gelijke beloning zou grote gevolgen hebben voor de uitvoering van de Wsw. Tot nu toe was de Wsw vrijgesteld van deze verplichting en werd de cao Wsw gevolgd. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wil deze uitzondering laten vervallen. Dit kan grote gevolgen hebben voor WOZL/WSP Parkstad, vooral op het gebied van personeelskosten. **Mogelijke gevolgen** • *De personeelskosten kunnen stijgen tussen 12% en 48%;* • *De administratieve lasten nemen toe, omdat alle cao's moeten worden toegepast op basis van looncomponenten, inclusief verlof en feestdagen;* • *Beheerslasten nemen toe omdat elke medewerker vergeleken moet worden met een gelijkwaardige functie bij de inlener. Ook zijn tussentijdse aanpassingen nodig als een medewerker terugkomt en opnieuw geplaatst wordt;* • *Inhuur van Sw-personeel wordt significant duurder voor inleners. Hierdoor wordt het risico groter dat detacheringen beëindigd worden.* Gelet op de politieke onzekerheid is het lastig om de waarschijnlijkheid en de preciezere gevolgen op dit moment in te schatten.

Figuur 13: Risico's in begroting WSP Parkstad 2/2

Kansen op positieve effecten in deze begroting:

- *Meer geld van de overheid: Door positieve veranderingen in indexering voor prijsstijgingen of hoeveelheden.*
- *Hogere inkomsten: Door hogere tarieven voor detacheringen.*
- *Meer duurzame detacheringen: Door goede inzet van jobcoaching en de KANS-locatie.*

In onderstaand overzicht zijn de beïnvloedbare factoren opgenomen.

Kandidaat duurzaam naar werk

- *Zorgen dat Sw-medewerkers duurzaam inzetbaar blijven door te investeren in hun gezondheid met verschillende maatregelen.*
- *Verbeteren van de detacheringskansen van Sw-medewerkers. Dit door gebruik te maken van de KANS-locatie en een goede aanpak van ontwikkeling om hen voor te bereiden op detachering.*
- *Zorg voor het behouden van langdurige groepsdetacheringen als Sw-medewerkers vertrekken.*
- *Zorg voor duurzame plaatsingen door goede nazorg te bieden aan werkgevers.*

Voorzien in werkgeversbehoefte

- *Gesprekken voeren met bestaande en nieuwe klanten, vanuit het perspectief van een werkgeversadviseur in plaats van een accountmanager.*
- *Werk-leerlijnen en ontwikkelplekken inrichten op basis van wat de markt nodig heeft.*
- *Geschikte kandidaten uit de Participatiewet aanbieden om vertrekkende Sw-medewerkers (door pensioen) te vervangen. Hierbij goed gebruikmaken van hulpmiddelen zoals goede begeleiding of inzet van loonkostensubsidie.*
- *Kennis en vaardigheden over de Participatiewet bij Sw-jobcoaches verbeteren. Zodat ze werkgevers beter kunnen adviseren en begeleiden (samen met de werkgeversadviseur).*

Beheersen uitvoeringskosten

- *Geschikt werk binnenhalen voor de interne werkplaatsen tegen de hoogste mogelijke tarieven.*
- *Duurzame investeringen doen die snel terugverdiend kunnen worden.*
- *Het aantal deelnemers aan medisch vervoer verminderen.*
- *Gericht nieuwe klanten werven samen met het team werkgeversdienstverlening om zoveel mogelijk Sw-medewerkers te plaatsen.*
- *Voorkomen dat ziekteverzuim toeneemt bij een ouder wordende groep medewerkers.*

Figuur 14: Beïnvloedbare factoren GR WSP Parkstad

6.3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve, de vrij te gebruiken bestemmingsreserves en de post onvoorzien in de begroting. De GR WOZL vindt dat het geen eigen weerstandsvermogen nodig heeft om onverwachte financiële risico's op te vangen. Dit risico wordt gedragen door de deelnemende gemeenten volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Of de GR WSP Parkstad financieel gezond is, wordt uitgedrukt in kengetallen. De belangrijkste staan in figuur 15.

Netto schuldquote

Dit getal geeft aan hoeveel schulden er zijn. Het percentage voor 2025 t/m 2029 is tussen de 4,7% en 6,2%. Dit is vrij laag en betekent dat de GR WSP Parkstad minder risico loopt om in de financiële problemen te komen.

Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio laat zien of een organisatie genoeg eigen vermogen heeft om haar schulden te betalen. Omdat de GR WSP Parkstad geen reserves heeft en wij al het geld dat overblijft teruggeven aan de deelnemende gemeenten is de solvabiliteitsratio 0%.

6.4 Financiering

De wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) stelt regels voor de treasuryfunctie van decentrale overheden. De treasuryfunctie gaat bijvoorbeeld over het beheer van geldstromen, saldi, liquiditeit, financiering, uitzetting van gelden en renterisico's. De GR WSP Parkstad gebruikt twee instrumenten voor treasury: een treasurystatuut en een financieringsparagraaf in de begroting.

Op 21 februari 2019 heeft het Algemeen Bestuur de financiële verordening en het treasurystatuut vastgesteld.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet in de Wet Fido stelt een maximum aan het bedrag dat een gemeenschappelijke regeling mag lenen binnen een jaar. De grens is 8,20% van het totale begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming, dus zonder stortingen in reserves. De GR WSP Parkstad zorgt ervoor dat ze binnen deze grens blijft.

Kengetallen	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuld quote	4,71%	5,40%	6,57%	6,75%	6,16%
Netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	4,71%	5,40%	6,57%	6,75%	6,16%
Solvabiliteitsratio	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structuele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Figuur 15: Overzicht kengetallen GR WSP Parkstad

Kasgeldlimiet	2025	2026	2027	2028	2029
omvang begroting in €	5.522	4.856	3.990	3.882	4.253
toegestane kasgeldlimiet in %	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
toegestane kasgeldlimiet in €	453	398	327	318	349

Figuur 16: Overzicht kasgeldlimiet

Schatkistbankieren

De Wet Schatkistbankieren verplicht GR WOZL om al het geld van de overheid (ook van GR WOZL) dat niet direct gebruikt hoeft te worden in de schatkist te bewaren. Dit geld wordt op een tussenrekening gezet bij de Bank Nederlandse Bank.

Hoeveel geld wij naar de schatkist moet overmaken, hangt af van het drempelbedrag. De hoogte van de begroting bepaalt het drempelbedrag. De hoogte van begroting van de GR WSP Parkstad is lager dan 500 miljoen. Daarom is de drempel 2% van de begroting en dat is een minimaal bedrag van 1 miljoen.

Voor 2025 t/m 2029 is dit de berekening:

Figuur 18 laat zien dat de GR WSP Parkstad €1 miljoen op haar lopende rekening mag laten staan. Dit hoeft niet overgemaakt te worden naar de schatkist.

Figuur 19 laat de ontwikkeling zien van het geld binnen de GR WSP Parkstad in 2026. De conclusie is dat de GR WSP Parkstad zich heeft gehouden aan de Wet van Schatkistbankieren.

Toegestaan saldo schatkistbankieren	2025	2026	2027	2028	2029
omvang begroting in €	5.522	4.856	3.990	3.882	4.253
toegestane saldo in %	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
toegestane saldo in €	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Figuur 17: Overzicht toegestaan saldo schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**136**	**219**	**184**	**193**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	864	781	816	807
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	4.741			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	4.741			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	12.402	19.963	16.912	17.743
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	136	219	184	193

Figuur 18: Overzicht naleving schatkistbankieren over 2026

6.5 Renterisiconorm

De renterisiconorm helpt om de gevolgen van een stijgende rente op de kapitaalmarkt te beperken. De GR WSP Parkstad heeft geen langlopende leningen en daarom is het renterisico klein.

6.6 EMU-Saldo

Het EMU-saldo (begrotingssaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid in een bepaald jaar. Dit saldo is belangrijk voor landen in de Europese Unie. Als de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten, heeft het land een tekort. Dit tekort mag niet hoger zijn dan 3% van alles wat het land in een jaar verdient (het bruto binnenlands product, of BBP).

GR WSP Parkstad moet het EMU-saldo te berekenen, zodat we dit kunnen meenemen in de berekening van het EMU-saldo op landelijk niveau.

Figuur 20 laat de berekening zien van het EMU-saldo van de GR WSP Parkstad voor 2026 en de meerjaren-raming 2027-2029.

	EMU Saldo (x € 1.000)	1ste begrotings wijziging 2025	2026	2027	2028	2029
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	0	0	0	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	0	0	0	0	0
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	0	0	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0	0	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
Berekend EMU saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Figuur 19: Overzicht EMU-saldo

6.7 Bedrijfsvoering

Planning en control

Via begrotingswijzigingen houden we het Algemeen Bestuur op de hoogte van de financiële ontwikkelingen binnen de GR WSP Parkstad en de verbonden partijen. Wij bespreken de begrotingswijzigingen in het Bestuur en daarna sturen wij ze voor zienswijze naar de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Daarnaast informeren wij de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten over de financiële ontwikkeling in de tussentijd met rapportages.

Personeel

Figuur 21 is een overzicht van het personeel van de GR WSP Parkstad.

Van de 6 personen zijn er 2 in dienst van de GR WOZL en zijn er 4 aangenomen via detachering. In totaal zijn dit 2,13 fte.

6.8 Verbonden Partijen

Dit onderdeel gaat over de doelen, activiteiten en de financiële betrokkenheid van de samenwerkingen waaraan de GR WSP Parkstad meedoet. In artikel 1 lid b van het Besluit Begroting en Verantwoording wordt dit “Verbonden partijen” genoemd. De GR WSP Parkstad heeft bij deze organisaties een bestuurlijk en een financieel belang.

De GR WSP Parkstad is met de volgende partijen verbonden:

- *WSP Parkstad Detachering B.V.;*
- *Beschut OZL B.V.*

Bestuurlijk belang

De bestuurders van de verbonden partijen zijn benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA). De heer F. Dijk is voor de GR WSP Parkstad de algemeen directeur/secretaris. De heer G.J van Westerveld is de directeur dienstverlening.

GR WSP

	1ste begr. wijz. 2025		begroting 2026		dienstverband
	aantal	fte	aantal	fte	
Algemeen directeur/secretaris	1	0,50	1	0,50	GR WOZL
Concerncontroller	1	0,25	1	0,25	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Secretariaat	1	0,50	1	0,50	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Financiën	1	0,38	1	0,38	GR WOZL
Financiën	2	0,50	2	0,50	WSP Parkstad Detacheringen B.V.
Totaal	**6**	**2,13**	**6**	**2,13**	

Figuur 20: Overzicht personeel GR WSP Parkstad

7 Meerjarenraming

GR WSP Parkstad

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	1ste begr. wijz. 2025	begroting 2026	2027	2028	2029
Bedrijfsvoering					
baten	-	-	-	-	-
lasten	-115	-117	-119	-121	-124
	-115	-117	-119	-121	-124
Resultaat verbonden partijen					
baten	-	-	-	-	-
lasten	-1.690	-766	104	294	9
	-1.690	-766	104	294	9
Uitvoering Participatiewet (incl. bedrijfsvoering)					
baten	-	-	-	-	-
lasten	-2.614	-2.848	-2.827	-2.884	-2.944
	-2.614	-2.848	-2.827	-2.884	-2.944
Duale Poort Heerlen					
baten	1.103	1.125	1.148	1.171	1.194
lasten	-1.103	-1.125	-1.148	-1.171	-1.194
	-	-	-	-	-
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	**-4.419**	**-3.731**	**-2.842**	**-2.711**	**-3.059**
Financiering en alg. dekkingsmiddelen					
Bedrijfsvoering	115	117	119	121	124
Verbonden partijen	1.690	766	-104	-294	-9
Uitvoering Participatiewet	2.614	2.848	2.827	2.884	2.944
	4.419	3.731	2.842	2.711	3.059
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Mutaties in reserves	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Figuur 21: Meerjarenraming GR WSP Parkstad

Uitgangspunten bedrijfsvoering

De uitgaven stijgen in de bedrijfsvoering met 2%.

Uitgangspunten Wsw

- *Het operationeel resultaat daalt t.o.v. de 1ste begrotingswijziging 2025 in de jaren 2026-2029. Het nettoresultaat wordt beter door een daling van het subsidieresultaat;*
- *De looneffecten binnen de cao-Sw zijn na 1 januari 2025 niet bekend, daarom zijn er geen verdere cao-stijgingen opgenomen;*
- *De bedrijfskosten stijgen vooral door een stijging van de ICT en facilitaire kosten;*
- *De rijkssubsidie per arbeidsjaar is opgenomen op basis van circulaires mei- en september 2024.*

Uitgangspunten Participatiewet

- *De bedrijfskosten stijgen in jaren 2026-2029 door inflatie;*
- *De salariskosten stijgen in de jaren 2026-2029 met ongeveer 2% door periodieken;*
- *De bezetting blijft in de jaren 2026-2029 gelijk op 22,24 fte.*

Uitgangspunten Duale Poort

- *De bedrijfskosten blijven in de jaren 2026-2029 ongeveer gelijk;*
- *De salariskosten stijgen in de jaren 2026-2029 met 2% door periodieken;*
- *De bezetting blijft in de jaren 2026-2029 op 11,92 fte.*

8 Bijlagen

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten 1ste begr. wijz. 2025 GR WSP				
Deelnemende gemeente	**bedrijfs-voering**	**verbonden partijen**	**participatie wet**	**totaal financiering**
Beekdaelen	6.060	89.091	96.266	**191.417**
Brunssum	14.426	212.093	245.537	**472.056**
Gulpen-Wittem	2.683	39.452	0	**42.135**
Heerlen	40.556	596.268	1.329.020	**1.965.844**
Kerkrade	26.825	394.393	506.665	**927.883**
Landgraaf	15.270	224.499	354.665	**594.434**
Simpelveld	2.944	43.288	42.872	**89.104**
Vaals	2.457	36.125	0	**38.582**
Valkenburg	2.120	31.168	0	**33.288**
Voerendaal	1.607	23.624	38.974	**64.205**
totaal	**114.947**	**1.690.000**	**2.614.000**	**4.418.947**

Figuur 22: Overzicht bijdrage per deelnemende gemeenten voor 1ste begrotingswijziging 2025

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2026 GR				
Deelnemende gemeente	**bedrijfs-voering**	**verbonden partijen**	**Participatie wet**	**totaal bijdragen**
Beekdaelen	5.847	38.372	104.884	**149.104**
Brunssum	14.806	97.163	267.518	**379.487**
Gulpen-Wittem	2.763	18.134	0	**20.898**
Heerlen	42.166	276.706	1.447.992	**1.766.864**
Kerkrade	26.654	174.910	552.020	**753.584**
Landgraaf	15.244	100.035	386.414	**501.693**
Simpelveld	3.014	19.779	46.709	**69.502**
Vaals	2.563	16.821	0	**19.384**
Valkenburg	2.157	14.156	0	**16.313**
Voerendaal	1.512	9.923	42.463	**53.899**
totaal	**116.726**	**766.000**	**2.848.000**	**3.730.726**

Figuur 23: Overzicht bijdragen deelnemende gemeenten 2026

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2027 GR				
Deelnemende gemeente	**bedrijfs-voering**	**verbonden partijen**	**Participatie wet**	**totaal bijdragen**
Beekdaelen	5.923	-5.174	104.110	**104.860**
Brunssum	15.395	-13.447	265.545	**267.492**
Gulpen-Wittem	2.902	-2.535	0	**367**
Heerlen	42.876	-37.452	1.437.315	**1.442.739**
Kerkrade	27.472	-23.997	547.950	**551.425**
Landgraaf	15.249	-13.320	383.565	**385.494**
Simpelveld	2.952	-2.579	46.365	**46.738**
Vaals	2.478	-2.165	0	**313**
Valkenburg	2.171	-1.896	0	**275**
Voerendaal	1.644	-1.436	42.150	**42.358**
totaal	**119.061**	**-104.000**	**2.827.000**	**2.842.061**

Figuur 24: Overzicht bijdragen deelnemende gemeenten 2027

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2028 GR				
Deelnemende gemeente	**bedrijfs-voering**	**verbonden partijen**	**Participatie wet**	**totaal bijdragen**
Beekdaelen	5.955	-14.417	106.210	**97.748**
Brunssum	15.519	-37.571	270.899	**248.848**
Gulpen-Wittem	2.784	-6.741	0	**-3.956**
Heerlen	43.938	-106.371	1.466.295	**1.403.863**
Kerkrade	28.376	-68.697	558.998	**518.678**
Landgraaf	15.650	-37.888	391.299	**369.061**
Simpelveld	2.849	-6.898	47.300	**43.251**
Vaals	2.407	-5.828	0	**-3.421**
Valkenburg	2.157	-5.222	0	**-3.065**
Voerendaal	1.805	-4.370	43.000	**40.435**
totaal	**121.442**	**-294.000**	**2.884.000**	**2.711.442**

Figuur 25: Overzicht bijdragen deelnemende gemeenten 2028

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2029 GR

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	verbonden partijen	Participatie wet	totaal bijdragen
Beekdaelen	6.409	-466	108.419	**114.363**
Brunssum	15.285	-1.111	276.535	**290.710**
Gulpen-Wittem	2.919	-212	0	**2.707**
Heerlen	45.030	-3.272	1.496.800	**1.538.558**
Kerkrade	28.871	-2.098	570.628	**597.401**
Landgraaf	16.220	-1.178	399.439	**414.481**
Simpelveld	2.892	-210	48.284	**50.966**
Vaals	2.417	-176	0	**2.241**
Valkenburg	1.886	-137	0	**1.749**
Voerendaal	1.943	-141	43.894	**45.696**
totaal	**123.871**	**-9.000**	**2.944.000**	**3.058.871**

Figuur 26: Overzicht bijdragen deelnemende gemeenten 2029

9 Woordenlijst

Hieronder leggen we een aantal financiële woorden uit.

Arbeidsjaar

Een manier om te laten zien hoeveel een medewerker werkt in een jaar. Hierbij wordt rekening gehouden met de handicap voor werk van de medewerker.

Bedrijfsvoering

Het runnen van een bedrijf.

Bezetting

Het aantal mensen dat ergens werkt.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Geldbronnen die gebruikt worden om uitgaven te betalen.

Indexeren / indexering / indexatie

Het aanpassen van bedragen aan de inflatie.

Meerjarenraming

Een financiële planning voor meerdere jaren.

Mei- en septembercirculaire

Brieven van de overheid met informatie over geld voor gemeenten.

Nettoresultaat

Het bedrag dat overblijft na aftrek van alle kosten.

Operationeel resultaat:

De winst of het verlies uit de normale dagelijkse activiteiten van een bedrijf.

Prijseffect

Verandering in het bedrag per arbeidsjaar dat we krijgen van de overheid voor de verandering in de prijs van onze inkoop en lonen.

Subsidiebedrag

Het geld dat we van de overheid krijgen voor een bepaald doel.

Verbonden partijen

Bedrijven die samenwerken met onze organisatie.

Volume effect

Verandering in het bedrag per arbeidsjaar dat we krijgen van de overheid door verandering in de totale hoeveelheid Sw medewerkers in Nederland.

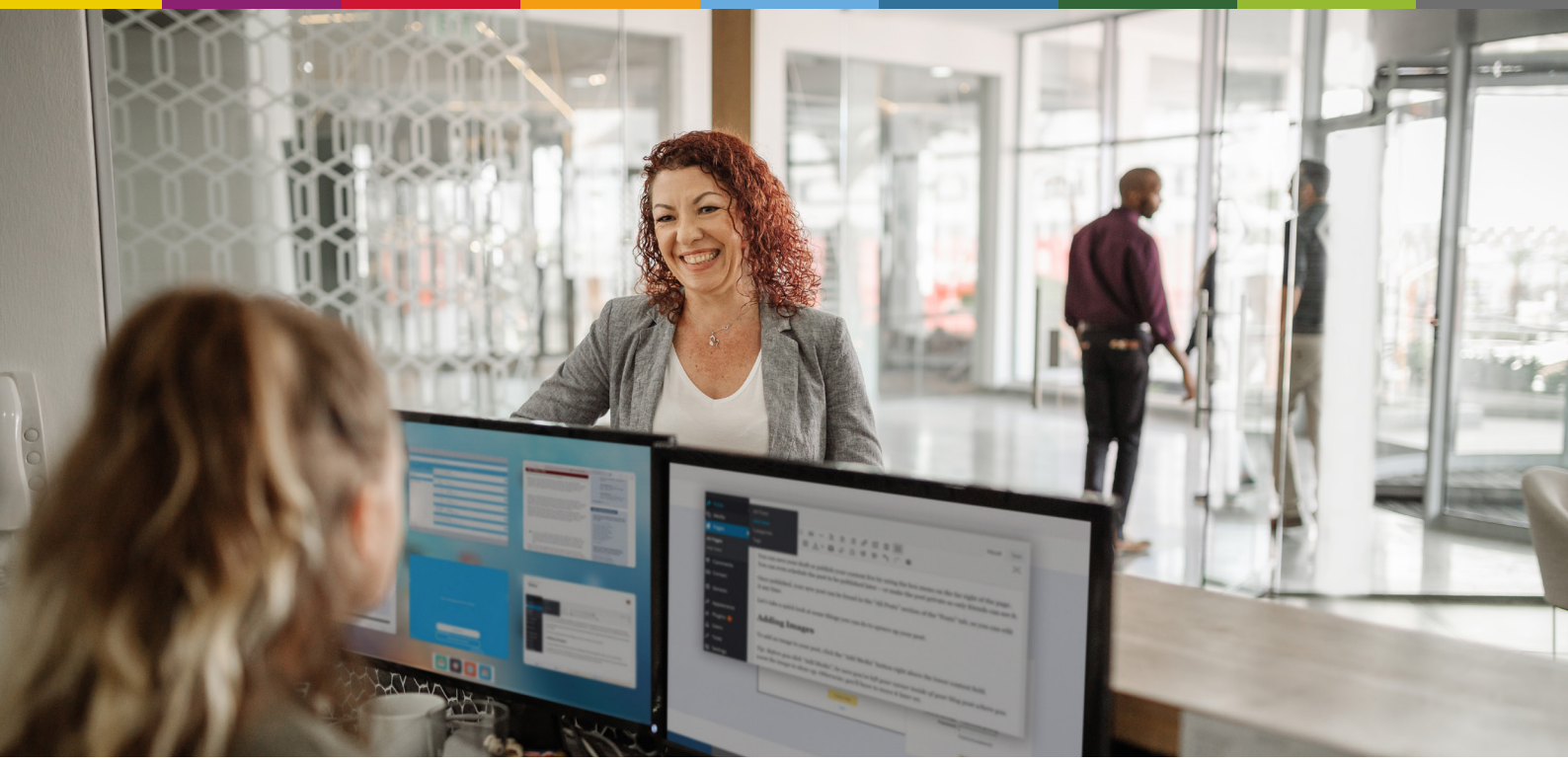
Locatie Carbon 6
Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie BVS
Passartweg 150
6413 NZ Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie Beschut 2.0
Sourethweg 2
6422 PC Heerlen
Postbus 6001
6401 SB Heerlen
045 566 63 00

Locatie Wenckebachstraat
Wenckebachstraat 2C
6466 NC Kerkrade
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 58 00

wsp parkstad

Factsheet

Begroting 2026 GR WOZL

Uitgangspunten

Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029

- *Deze sluiten aan op de uitgangspunten van de 1ste begrotingswijziging 2025. Er is geen nieuwe informatie die de inkomsten en uitgaven zou veranderen.*

Goedkeuring door Algemeen Bestuur

- *De 1ste begrotingswijziging 2025 is goedgekeurd op 12 december 2024. De definitieve vaststelling staat gepland voor de bestuursvergadering van 26 juni 2025.*

Betrokken organisaties

- *De begroting 2026 gaat over GR WOZL en de verbonden partij Beschut 2.0 BV.*

Subsidiebedragen

- *In de begroting 2026 is rekening gehouden met de subsidiebedragen volgens de mei- en septembercirculaire 2024.*

De kosten voor de gemeenten

De bijdrage van de deelnemende gemeenten stijgt van €1.535.000 in 2025 naar €1.771.000 in 2026. Dit is een stijging van €236.000. In 2029 daalt deze bijdrage weer tot €1.654.000.

Ontwikkeling financieel resultaat GR WOZL 2026 - 2029 *(bedragen x € 1.000,-)*

	1st begr. wijz 2025	begroting 2026	2027	2028	2029
Bedrijfsvoering	-318	-337	-359	-374	-388
Uitvoering Wsw	1.831	1.536	1.395	1.327	1.295
Beschut 2.0	-3.047	-2.971	-2.810	-2.690	-2.561
Personeelskosten Wsw	-20	-8	0	0	0
Uitvoering heuvellandgemeenten in GR WSP Parkstad	0	0	0	0	0
Financiering- en algemene dekkingsmiddelen	1.535	1.771	1.773	1.736	1.654
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-20**	**-8**	**0**	**0**	**0**

Gemeenten ontvangen in 2026 een stuk minder geld per inwoner van het Rijk. Dit wordt het ravijnjaar genoemd. De gemeenten hebben daarom de gemeenschappelijke regelingen WOZL en WSP Parkstad gevraagd om in 2026 minstens 5% te besparen op haar kosten.

De GR WOZL heeft in deze begroting een besparing berekend van 3,6% tegenover de begroting die vorig jaar is opgesteld. In figuur 2 zie je dit in cijfers per onderdeel. De besparing binnen de begroting van WSP Parkstad (32,1%) wordt in de begroting van die GR verder uitgelegd.

Resultaat van Beschut 2.0

Het nettoresultaat van Beschut 2.0 verbetert in 2026 van een verlies van -€3.047.000 naar -€2.971.000. In 2029 is het resultaat verbetert tot -€2.561.000.

Ontwikkeling van de resultaten van Beschut 2.0 *(bedragen x € 1.000,-)*

	1st begr. wijz 2025	begroting 2026	2027	2028	2029
Lonen Wsw Beschut 2.0	-8.810	-8.726	-8.402	-8.261	-7.837
Subsidies vanuit de GR WOZL	8.428	8.550	8.448	8.493	8.260
Subsidieresultaat	-382	-176	46	232	423
Operationeel resultaat	-2.665	-2.795	-2.856	-2.922	-2.984
Netto resultaat	**-3.047**	**-2.971**	**-2.810**	**-2.690**	**-2.561**

Opbouw subsidie per arbeidsjaar

Ontwikkeling subsidie per arbeidsjaar

	2025	2026	2027	2028	2029
Subsidie cf. mei circulaire 2023	€ 35.209	€ 36.259	€ 37.419	€ 38.537	€ 42.654
Ontwikkeling cf. mei en septembercirulaire 2024					
- indexering LPO	€ 2.163	€ 2.228	€ 2.299	€ 2.368	
- minder arbeidsjaren	€ 377	€ 390	€ 411	€ 416	
-compensatie LIV	€ 240	€ 240	€ 240	€ 240	€ 240
	€ 2.780	€ 2.858	€ 2.950	€ 3.024	€ 240
Subsidiebedrag begroting 2026	**€ 37.989**	**€ 39.117**	**€ 40.369**	**€ 41.561**	**€ 42.894**

Gemeentelijke bijdragen GR WOZL 2026

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2026 GR WOZL

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	uitvoering Wsw	resultaat Beschut 2.0	totaal financiering	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	subsidie	totaal bijdragen
Beekdaelen	16.858	-76.953	148.831	**88.736**	0	3.547.901	**3.636.637**
Brunssum	42.686	-194.854	376.855	**224.688**	0	8.943.486	**9.168.174**
Gulpen-Wittem	7.967	-36.367	70.335	**41.935**	20.898	1.693.328	**1.756.161**
Heerlen	121.565	-554.916	1.073.230	**639.878**	0	25.290.423	**25.930.301**
Kerkrade	76.843	-350.771	678.406	**404.477**	0	16.174.398	**16.578.877**
Landgraaf	43.948	-200.613	387.993	**231.328**	0	9.031.109	**9.262.438**
Simpelveld	8.689	-39.665	76.714	**45.738**	0	1.812.687	**1.858.425**
Vaals	7.390	-33.733	65.241	**38.898**	19.384	1.501.656	**1.559.938**
Valkenburg	6.219	-28.389	54.905	**32.735**	16.313	1.295.295	**1.344.344**
Voerendaal	4.360	-19.901	38.488	**22.947**	0	940.189	**963.137**
totaal	**336.525**	**-1.536.163**	**2.971.000**	**1.771.363**	**56.595**	**70.230.473**	**72.058.431**

Risico's

Loonprijsontwikkeling

Subsidieontwikkeling

Aantal arbeidsjaren

Indexeringen

Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (WAADI)

Kansen

Meer geld van de overheid
Door positieve veranderingen in indexering voor prijsstijgingen of hoeveelheden.

Hogere inkomsten
Door hogere tarieven voor detacheringen.

Meer duurzame detacheringen
Door goede inzet van jobcoaching en de KANS-locatie.

Factsheet

Begroting 2026 GR WSP Parkstad

Uitgangspunten

Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029

- *Deze sluiten aan op de uitgangspunten van de 1ste begrotingswijziging 2025. Er is geen nieuwe informatie die de inkomsten en uitgaven zou veranderen.*

Goedkeuring door Algemeen Bestuur

- *De 1ste begrotingswijziging 2025 is goedgekeurd op 12 december 2024. De definitieve vaststelling staat gepland voor de bestuursvergadering van 26 juni 2025.*

Betrokken organisaties

- *De begroting 2026 gaat over GR WSP Parkstad en haar dochtermaatschappij WSP Parkstad Detacheringen B.V.*

Subsidiebedragen

- *In de begroting 2026 is rekening gehouden met de subsidiebedragen volgens de mei- en septembercirculaire 2024.*

De kosten voor de gemeenten

De bijdrage van de deelnemende gemeenten daalt van €4.419.000 in 2025 naar €3.731.000 in 2026. Dit is een daling van €688.000. In 2029 daalt deze bijdrage verder tot €3.059.000.

Ontwikkeling financieel resultaat GR WSP 2025 - 2029 *(bedragen x € 1.000,-)*

	1st begr. wijz 2025	begroting 2026	2027	2028	2029
Bedrijfsvoering	-115	-117	-119	-122	-124
Verbonden Partijen	-1.690	-766	104	294	9
Uitvoering Participatiewet	-2.614	-2.848	-2.827	-2.884	-2.944
Duale Poort Heerlen	0	0	0	0	0
Financiering- en algemene dekkingsmiddelen	4.419	3.731	2.842	2.712	3.059
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Gemeenten ontvangen in 2026 een stuk minder geld per inwoner van het Rijk. Dit wordt het ravijnjaar genoemd. De gemeenten hebben daarom de gemeenschappelijke regelingen WOZL en WSP Parkstad gevraagd om in 2026 minstens 5% te besparen op haar kosten. De GR WSP Parkstad heeft in deze begroting een besparing berekend van 32,1% tegenover de begroting van vorig jaar. Aanvullend hierop wordt in de begroting van GR WOZL rekening gehouden met een besparing van 3,6%.

Resultaat van WSP Parkstad Detachering B.V.

Het nettoresultaat van WSP Parkstad Detacheringen verbetert in 2026 van een verlies van -€1.690.000 naar -€766.000. In 2029 is het resultaat naar verwachting licht positief.

Ontwikkeling resultaten van Verbonden Partijen *(bedragen x € 1.000,-)*

	1st begr. wijz 2025	begroting 2026	2027	2028	2029
Personeelskosten Wsw vanuit de GR WOZL	-65.148	-60.291	-54.354	-49.580	-44.158
Subsidies vanuit de GR WOZL	58.290	55.362	51.374	48.121	44.149
Subsidieresultaat	-6.858	-4.929	-2.981	-1.459	-9
Operationeel resultaat	5.168	4.163	3.085	1.754	18
Netto resultaat	**-1.690**	**-766**	**104**	**294**	**9**

Opbouw subsidie per arbeidsjaar

Ontwikkeling subsidie per arbeidsjaar

	2025	2026	2027	2028	2029
Subsidie cf. mei circulaire 2023	€ 35.209	€ 36.259	€ 37.419	€ 38.537	€ 42.654
Ontwikkeling cf. mei en septembercirulaire 2024					
- indexering LPO	€ 2.163	€ 2.228	€ 2.299	€ 2.368	
- minder arbeidsjaren	€ 377	€ 390	€ 411	€ 416	
-compensatie LIV	€ 240	€ 240	€ 240	€ 240	€ 240
	€ 2.780	€ 2.858	€ 2.950	€ 3.024	€ 240
Subsidiebedrag begroting 2026	**€ 37.989**	**€ 39.117**	**€ 40.369**	**€ 41.561**	**€ 42.894**

Gemeentelijke bijdragen GR WSP Parkstad 2026

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten begroting 2026 GR

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	verbonden partijen	Participatie wet	totaal bijdragen
Beekdaelen	5.847	38.372	104.884	**149.104**
Brunssum	14.806	97.163	267.518	**379.487**
Gulpen-Wittem	2.763	18.134	0	**20.898**
Heerlen	42.166	276.706	1.447.992	**1.766.864**
Kerkrade	26.654	174.910	552.020	**753.584**
Landgraaf	15.244	100.035	386.414	**501.693**
Simpelveld	3.014	19.779	46.709	**69.502**
Vaals	2.563	16.821	0	**19.384**
Valkenburg	2.157	14.156	0	**16.313**
Voerendaal	1.512	9.923	42.463	**53.899**
totaal	**116.726**	**766.000**	**2.848.000**	**3.730.726**

Risico's

Loonprijsontwikkeling

Subsidieontwikkeling

Aantal arbeidsjaren

Indexeringen

Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (WAADI)

Kansen

Meer geld van de overheid
Door positieve veranderingen in indexering voor prijsstijgingen of hoeveelheden.

Hogere inkomsten
Door hogere tarieven voor detacheringen.

Meer duurzame detacheringen
Door goede inzet van jobcoaching en de KANS-locatie.

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00631

Sector: Bestuur	**Kerkrade,** 2 juli 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00631

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb043, inzake zienswijze op de begroting 2026 voor de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad aan.

In de nota van toelichting, nr. 25Tl040, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb043

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- dat aan de gemeente Kerkrade is aangeboden de Ontwerpbegroting 2026 en MJR 2027-2029 van de GR Stadsregio Parkstad voor het geven van een zienswijze;

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 25Tl040, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de • de nota van toelichting, nr. 25Tl040 , behorende bij dit besluit; • de beraadslagingen in de gezamenlijke commissie van 12 juni 2025

gelet op,
- **programma:** 0
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** artikel 20/21 Parkstad
- **wetsartikel:** 34/35

besluit:

I. Een positieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl040	**Kerkrade, 2 juli 2025**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb043

Onderwerp

GR Stadsregio Parkstad Limburg Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029

Beslispunten

I. Een positieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029;
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Inleiding

Elk jaar sturen de gemeenschappelijke regelingen hun begroting voor het komende jaar en de meerjarenbegrotingen toe aan de deelnemende gemeenten. Op grond van de gemeenschappelijke regelingen dienen de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld te worden hierover hun zienswijzen kenbaar te maken alvorens de Algemene Besturen van de GR'en hun begrotingen definitief kunnen vaststellen. De deelnemende gemeente wordt door iedere GR verzocht tijdig een zienswijze kenbaar te maken.

In 2024 is gestart met een eenduidig en integraal proces om de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen aan de raad voor te leggen. Deze werkwijze is door de raad positief ontvangen. De feedback van zowel betrokken contactambtenaren als griffie heeft geresulteerd in een verfijning van het proces en de gebruikte documenten. Voor de komende cyclus wordt weer gebruik gemaakt van een dashboard om de informatievoorziening over de begrotingen voor de raad duidelijk weer te geven. De nota van toelichting en de zienswijzenbrieven zijn volgens een eenduidige opzet voor de raad opgesteld. De begrotingen van de GR'en worden tijdens één commissievergadering behandeld.

In deze nota van toelichting ligt voor de begroting van Stadsregio Parkstad Limburg (hierna: SPL.) De SPL is een gemeenschappelijk regeling van de 7 Parkstadgemeenten.
De SPL is het bestuurlijk samenwerkingsverband van de Parkstadgemeenten (volgens de Wet Gemeenschappelijke Regeling - WGR)
De betrokken gemeenten zijn: Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal die samen de Stadsregio Parkstad Limburg vormen.
De GR SPL kent een dagelijks bestuur, een algemeen bestuur en vijf bestuurscommissies.
De gemeenten worden ondersteund door een onafhankelijk projectbureau waar een team van medewerkers werkt aan de transformatie en de toekomst van de Parkstadregio en de mensen die er wonen.

Doelstelling van de GR SPL is:
Samenwerken tussen de aangesloten gemeenten om op regionaal niveau beleid te ontwikkelen en uit te voeren. Vooral op terreinen waar de schaal van een gemeente te klein is, maar waar samenwerking tussen de diverse gemeenten meerwaarde heeft.

Specifiek richt de GR SPL zich op:
- Ruimtelijke ordening en regionale ontwikkeling
- Economische structuurversterking
- Duurzaamheid en energietransitie
- Mobiliteit en Verkeer
- Leefbaarheid en sociaal beleid
- Afstemming van gemeentelijke visies en het efficiënt bundelen van middelen.

Kortom: het realiseren van een brede welvaart in Parkstad!

Daarnaast ligt een positieve zienswijze voor. De GR SPL heeft op het verzoek van de gemeenten een taakstellende bezuiniging gerealiseerd van 5%. Dit ook om de gevolgen van het zogenaamde ravijnjaar 2026 voor de deelnemende gemeenten te beheersen.

In het vervolg van deze nota van toelichting worden de ontwikkelingen geschetst die volgens de GR van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken door de GR. Verder worden eventuele voor de beoordeling door de raad van belang zijnde beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben geschetst. Daartoe behoren ook de financiële gevolgen van Cao-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Doelstelling

Gebruik maken van de bevoegdheid van de gemeenteraad om een zienswijze af te geven met betrekking tot de ontwerpbegroting 2026 en het gedane voorstel tot bezuinigingsmaatregelen van de SPL en het ter kennisname aanbieden van de jaarrekening en het jaarverslag 2024 van voornoemde gemeenschappelijke regeling.

Argumenten

Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen sturen de gemeenschappelijke regelingen elk jaar hun begroting voor het komende jaar en de meerjarenbegrotingen toe aan de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijzen kenbaar te maken. Door een zienswijze kenbaar te maken kan de raad gebruik maken van zijn controle – en sturingsbevoegdheid ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling.
De raad heeft eerder te kennen gegeven dat hij behoefte heeft aan meer grip op de zogenaamde verbonden partijen. Die grip kan aan de raad worden gegeven door een heldere weergave van de belangrijkste financiële en beleidsmatige begrotingswijzigingen per gemeenschappelijke regeling aan te bieden, in de vorm van een dashboard.

In het dashboard wordt een onderscheid gemaakt tussen voorgestelde wijzigingen waar niets tot weinig aan te veranderen valt, zoals CAO-wijzigingen voor personeel, indexeringen van kostprijzen, reeds besloten beleidsaanpassingen en verplichtingen op grond van gewijzigde wetgeving. Daarnaast zijn er begrotingswijzigingen waar de raad meer ruimte heeft om een zienswijze over af te geven, met name nieuwe beleidsaanpassingen die kostenstijgingen met zich mee brengen.

De raad kan het dashboard gebruiken om te bepalen op welke begroting hij nader wil inzoomen en waar een inhoudelijke behandeling en het afgeven van een zienswijze nodig zijn.

Ontwerpbegroting SPL 2026

De begroting van 2025 is het uitgangspunt geweest voor het opstellen van de ontwerpbegroting 2026, met dien verstand dat er – zoals gebruikelijk – een indexering voor lonen en prijzen plaats heeft gevonden. De ontwerpbegroting 2026 van de SPL kent geen noemenswaardige beleidsmatige wijzigingen die afwijken van het eerder vastgestelde Meerjarenbeleidsplan 2024 tot en met 2027 of de begroting 2025. De Raad van de gemeente Kerkrade heeft destijds ingestemd met de inhoud van dit meerjarenbeleidsplan.

In financiële zin zijn er veel zaken “in beweging.” In de eerste plaats is het zogenaamde ravijnjaar in aantocht, waarbij gemeenten geconfronteerd worden met een herverdeling van de bijdragen uit het gemeentefonds en daardoor minder middelen beschikbaar zullen hebben.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdragen heeft de SPL van haar bestuur de opdracht gekregen om te kijken wat de bijdrage aan de gemeentelijke uitdagingen in het ravijnjaar zou kunnen zijn. Daarbij is afgesproken dat er geen takendiscussie gevoerd zal worden maar op basis van efficiëntere bedrijfsvoering bezuinigingen gerealiseerd worden. Naar aanleiding daarvan heeft SPL besloten om een 5% taakstellende bezuiniging door te voeren.

De voorgenomen bezuinigingen:

Tabel: Invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Verlaging regiobijdrage ringwegen	200	200	200	200
Onvoorzien verlagen tot € 1.000 (momenteel voor 2026: 50K)	49	49	49	49
Vermindering bedrijfsvoeringkosten (momenteel voor 2026: 555K)	1	12	21	30
	---	---	---	---
Totaal invulling taakstelling (bedrag)	250	261	270	279
Totaal invulling taakstelling (%)	5 %	5 %	5 %	5 %
Verwacht begrotingsresultaat na volledige invulling van de 5%-bezuinigingstaakstelling	0	0	0	0

	2025	2026	2027	2028	2029
Begrotiing SPL was		974	1.017	1052	1085
Bezuiniging		48	51	52	54
Begroting SPL is		926	966	1000	1031
door gemeente Kerkrade reeds ingeboekt voor 2026		28	57	57	57
Extra opbrengst/uitgaven per jaar voor de gemeente Kerkrade		**20**	**-6**	**-5**	**-3**

Voorstel inhoud zienswijze

Voorgesteld wordt om een positieve zienswijze af te geven op de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. De omvang van de SPL voorgestelde bezuinigingsmaatregelen die door de raad in voornoemde brief opgenomen minimale omvang van 5% wordt met de maatregelen die zijn benoemd gehaald.

De SPL heeft in 2024 alle taken uitgevoerd waar men normaliter voor aan de lat staat.

De SPL zal met de 5% bezuiniging over 2026 een extra positief resultaat genereren van € 48.000
Daarvan is door de gemeente Kerkrade al een bezuiniging ingeboekt voor 2026 van €28.000 wat een extra in te boeken positief resultaat van € 20.000 euro oplevert.

Kanttekeningen

Externe factoren zoals cyberaanvallen, ziekteverzuim etc, welke niet zijn te beïnvloeden en vaak acuut en spontaan kunnen ontstaan kunnen invloed hebben op de uitgaven voor 2026.

Financiën

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor wordt ook gemeente Kerkrade gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. De gemeenschappelijke regelingen zijn in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen.

De gemeenteraad heeft in de zienswijzebrieven ten aanzien van de ontwerpbegrotingen 2025 van alle gemeenschappelijke regelingen een passage gewijd aan dit uitgangspunt.

De in het navolgende tabellen weergegeven financiële consequenties hebben enkel betrekking op de ontwerpbegroting 2026 en de parallel daaraan door de SPL voorgestelde bezuinigingsmaatregelen.

Ontwerpbegroting SPL 2026

De ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 heeft het volgende effect voor de begroting van Kerkrade:

Bedragen x € 1.000

	2025	2026	2027	2028	2029
Gewijzigde bijdrage Kerkrade		20	-6	-5	-3

De oorspronkelijk geraamde loonkostenstijging en indexaties zijn gehandhaafd c.q. ongewijzigd ten opzichte van de Begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.
De bezuinigingsopgave is volledig ingevuld op de bedrijfskosten ten behoeve van de reguliere bijdrage.

Communicatie

Na vaststelling door de gemeenteraad zal de zienswijze kenbaar worden gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling die de ontwerpbegroting voorzien van de van de gemeenten ontvangen zienswijzen en ter vaststelling voorlegt aan het Algemeen Bestuur.

De gemeenschappelijke regeling is verplicht te reageren op de door de raden ingediende zienswijzen. Het Dagelijks Bestuur moet schriftelijk én gemotiveerd aan de gemeenteraden laten weten wat het van de zienswijzen vindt en tot welke conclusie dat heeft geleid. Die 'terugkoppeling' moet aan de raden worden gegeven vóórdat het Algemeen Bestuur de begroting vaststelt.

Burgerparticipatie

De (indien van toepassing: bijgestelde) begroting en de daarover door onze gemeenteraad gegeven zienswijzen, evenals de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling zal via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden kunnen worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Uitvoering

Na besluitvorming door de gemeenteraad zal de zienswijze middels bijgevoegde concept zienswijzenbrief kenbaar worden gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling die de ontwerpbegroting voorzien van de van de gemeenten ontvangen zienswijzen en ter vaststelling voorlegt aan het Algemeen Bestuur. Na behandeling in de raadsvergadering van 2 juli 2025 wordt het Algemeen Bestuur van de SPL schriftelijk bericht over de door de raad in te dienen zienswijze. Indien in de Commissie AZM wordt besloten om deze kwestie als akkoordstuk naar de raad door te geleiden, dan wordt de SPL na de commissievergadering van 12 juni 2025 al in kennis gesteld van de door de raad voorgenomen beslispunten. De gemeenschappelijke regeling is verplicht te reageren op de door de raden ingediende zienswijzen. Het dagelijks bestuur moet schriftelijk én gemotiveerd aan de gemeenteraden laten weten wat het van de zienswijzen vindt en tot welke conclusie dat heeft geleid. Die 'terugkoppeling' moet aan de raden worden gegeven vóórdat het algemeen bestuur de begroting vaststelt. Definitieve besluitvorming zal plaats vinden in de vergadering van het Algemeen bestuur van de SPL van 4 juli aanstaande.

Gezondheid en Vitaliteit

Niet van toepassing

Domein Bestuur

Bezoekadres
Markt 1
Ambtenaar
A. Janssen
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

Stadsregio Parkstad Limburg
Dhr P. Bertholet
Postbus 200
6400 AE HEERLEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		25u0004771	2 juli 2025

Onderwerp
Zienswijze op begroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029 Stadsregio Parkstad Limburg

Bijlage(n)
0

Geachte heer Bertholet,

U heeft ons de Ontwerpbegroting 2026 en de Meerjarenraming 2027-2029 van de Stadsregio Parkstad Limburg toegezonden.
De gemeente Kerkrade wordt in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze met betrekking tot deze conceptbegroting kenbaar te maken.

Onze raad wenst graag de volgende zienswijze af te geven ten aanzien van de ontwerpbegroting:

Allereerst willen wij u complimenteren over de voortvarendheid waarmee de GR de oproep van de Parkstad gemeenten heeft opgepakt -zoals verwoord in de brief die in juli 2024 is verstuurd aan uw gemeenschappelijke regeling- om een taakstellende bezuiniging van 5% in de begroting van 2026 en verder mee te nemen en dat daarnaast deze bezuinigingstaakstelling is verwerkt in de ontwerpbegroting 2026.

Wij delen u dan ook via deze brief mede dat de raad op de Ontwerpbegroting 2026 een positieve zienswijze afgeeft.

De raad onderschrijft daarnaast het belang van de strategische ontwikkelingen, zoals het Nieuwe Narratief. Dit zal in de toekomst veel impulsen voor Kerkrade en de regio opleveren. Wel vragen wij u uiterlijk in de begroting 2027 inzichtelijk te maken op welke wijze deze algemene taakstelling van 5 % verder concreet wordt ingevuld.

In de loop van 2025 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2026 en de jaren erna voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Uiteraard houden wij u hiervan op de hoogte.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De burgemeester van Kerkrade, **De griffier van Kerkrade,**

dr. T.P. Dassen Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2025**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2026**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	5.955						-50	5.905	-1%
Toelichting		%	%				Post onvoorzien verminderd met 49K, bedrijfsvoering verminderd met 1K	(Rest vd bezuinigingsopgave ingevuld dmv lagere storting reserve kerntaken (200K)).	

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade ~~toe /~~ af met:			48
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:	28	Deze is wel/niet (volledig) gerealiseerd door GR	Impact niet (volledig) realiseren taakstelling	-
			Totale impact op begroting Kerkrade	**+20**

Zienswijze vorig jaar	positief ~~/ neutraal / negatief~~

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave		

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

Stadsregio Parkstad.
Het werkt!

Aan de gemeenteraden van de gemeenten
van de Stadsregio Parkstad Limburg

Datum
26 maart 2025

Ons kenmerk
DB 20250326-51

Uw kenmerk
--

Betreft
Ontwerpbegroting 2026 incl meerjarenraming 2027-2029 SPL

Bijlagen
1. Ontwerpbegroting 2026 incl meerjarenraming 2027-2029 SPL

STADSREGIO PARKSTAD LIMBURG

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 0285006649

Afdeling
Financiën

Behandeld door
Dhr. S. Amkreutz

Doorkiesnummer
06 - 42 39 07 80

E-mail
s.amkreutz@parkstad-limburg.nl

Via E-mail aan
de griffies van de PL-gemeenten

Geachte leden van de gemeenteraad,

Ontwerpbegroting 2026 inclusief de meerjarenramingen 2027-2029
Op 26 maart 2025 heeft de Ontwerpbegroting 2026 inclusief de meerjarenramingen 2027-2029 in de vergadering van het Dagelijks Bestuur voorgelegen.
U ontvangt deze hierbij (uitsluitend digitaal) ter eventuele indiening van zienswijzen.
De toezending van de Ontwerpbegroting 2026 gebeurt op basis van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Indienen eventuele zienswijzen
Uw eventuele zienswijze(n) op de Ontwerpbegroting 2026 inclusief de meerjarenramingen 2027-2029 dient u binnen twaalf weken aan het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken. Dit betekent dat de indieningstermijn hiervoor loopt tot en met woensdag 18 juni 2025.

De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten worden voorafgaand aan het vaststellen van de begroting door het Algemeen Bestuur (voorzien op 2 juli 2025) schriftelijk en gemotiveerd in kennis gesteld van het oordeel van het Dagelijks Bestuur over de ontvangen zienswijzen en de eventuele conclusies die hieraan worden verbonden.

Krap tijdspad en dringend verzoek
Net als voorafgaande jaren streven wij naar vaststelling van de begroting in de laatste vergadering van het Algemeen Bestuur (zijnde 2 juli 2025) voor het zomerreces.
Dit betekent dat de tijd tussen het laatst kunnen ontvangen van zienswijzen, het opstellen van een schriftelijke reactie hierop, het toesturen hiervan aan de gemeenteraden en het daadwerkelijk kunnen vaststellen van de begroting 2026 krap is.

Vandaar het dringende verzoek de betreffende zienswijzen zo snel als, volgend op de betreffende raadsvergadering, mogelijk is bij het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken.

Samenvattend en adresgegevens
Het indienen van zienswijzen op de Ontwerpbegroting 2026 en de meerjarenramingen 2027-2029 kan uiterlijk tot en met woensdag 18 juni 2025, bij voorkeur graag eerder.

De betreffende brief met zienswijze(n) dient zowel per mail alsook per post naar het Dagelijks Bestuur te worden gezonden.

De mail richten aan het Dagelijks Bestuur, maar indienen via het mailadres van het hoofd bedrijfsvoering en concerncontrol: s.amkreutz@parkstad-limburg.nl (met een cc naar m.schanzer@parkstad-limburg.nl en i.demandt@parkstad-limburg.nl).

Post richten aan: Stadsregio Parkstad Limburg
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
contactpersoon dhr. S. Amkreutz
Postbus 200
6400 AE Heerlen

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur,

Sven Amkreutz,
Hoofd bedrijfsvoering en concerncontrol

Stadsregio Parkstad.
Het werkt!

Aan de gemeenteraden van de gemeenten
van de Stadsregio Parkstad Limburg

Datum
23 april 2025

Ons kenmerk
DB 20250423-96

Uw kenmerk
--

Betreft
Concept jaarstukken 2024

Bijlagen
1. Concept jaarstukken 2024

STADSREGIO PARKSTAD LIMBURG

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 0285006649

Afdeling
Financiën

Behandeld door
Dhr. S. Amkreutz

Doorkiesnummer
06 - 42 39 07 80

E-mail
s.amkreutz@parkstad-limburg.nl

Via E-mail aan
de griffies van de PL-gemeenten

Geachte leden van de gemeenteraad,

In navolging op mijn brief van woensdag 26 maart jongstleden waarin de ontwerpbegroting 2026 (inclusief meerjarenramingen 2027-2029) reeds aan u is aangeboden, treft u bijgaand ter kennisname de concept jaarstukken 2024 van de Stadsregio Parkstad Limburg aan.

De toezending van de concept jaarstukken 2024 gebeurt op basis van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en biedt u de gelegenheid deze te betrekken bij het uitbrengen van uw (eventuele) zienswijzen op de ontwerpbegroting 2026.

De concept jaarstukken 2024 zijn besproken in het Portefeuillehoudersoverleg Financiën van 9 april 2025 en van een positief advies voorzien. In deze begeleidende brief wordt nu melding gemaakt van het unaniem advies van de portefeuillehouders financiën om de resultaatbestemming te handhaven zoals voorgesteld.

Het voorlopig voorstel resultaatbestemming is als volgt:

- Het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 49.000 toe te voegen aan de reserve werkbudget DB (programmaoverstijgende activiteiten) conform het vigerende beleid.
- € 360.000 terug te laten vloeien naar de Parkstadgemeenten.

De jaarcijfers worden nog door de accountant gecontroleerd en kunnen nog wijzigen.
De jaarcijfers en daarvan afgeleid de teruggave van het jaarresultaat zijn pas definitief na vaststelling van de jaarstukken door het AB op woensdag 2 juli 2025.

Indien het totaal terug te laten vloeien bedrag van € 360.000 aan de afzonderlijke gemeenten uitbetaald wordt, zal dit per gemeente onderstaand bedrag inhouden:

parkstad stadsregio limburg

Gemeente	Verdeelsleutel 2024		Voorlopige teruggave 2024
	AU 2020 Basis	Aandeel gemeente	
Beekdaelen	€ 30.939	10,54%	€ 37.940
Brunssum	€ 31.577	10,76%	€ 38.723
Heerlen	€ 115.693	39,41%	€ 141.875
Kerkrade	€ 54.738	18,65%	€ 67.126
Landgraaf	€ 40.613	13,83%	€ 49.804
Simpelveld	€ 9.638	3,28%	€ 11.819
Voerendaal	€ 10.368	3,53%	€ 12.714
Totaal	**€ 293.567**	100,00%	**€ 360.000**

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur,

Sven Amkreutz,
Hoofd bedrijfsvoering en concerncontrol

Behandeld in DB van
26 maart 2025

Concept Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027 - 2029

Inhoudsopgave

1. *Inleiding* 3
2. *Financieel Beeld 2026-2029* 8
3. *Programma Kerntaken* 13
4. *Programma Flexibele Schil* 17
5. *Algemene Dekkingsmiddelen* 18
6. *Bedrag heffing vennootschapsbelasting* 21
7. *Onvoorzien* 21
8. *Mutatie reserves & voorzieningen* 21
9. *Paragrafen* 23
   - *9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing* 23
   - *9.2 Financiering* 25
   - *9.3 Openbaarheidsparagraaf* 27
10. *Geconsolideerde begroting* 28
    - *10.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans* 28
    - *10.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening* 30
    - *10.3 Overzicht incidentele baten en lasten* 31
11. *Besluit inzake vaststelling begroting* 32

Bijlage 1 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2025-2029 33

Bijlage 2 Lijst van Afkortingen 38

1. Inleiding

Algemeen
De begroting van Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) is een sterk financieel-beleidsmatig getint document. Het vormt het financiële kader voor het jaarplan dat rond de jaarwisseling op basis van inhoudelijke bijdragen van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld. Centraal in de begroting staat het streven naar een structureel sluitend financieel meerjarenperspectief.

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 34b) is het bestuur van SPL verplicht om voor 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, algemene financiële en beleidsmatige kaders ten behoeve van de begroting op te stellen, de zogenaamde kadernota. Het doel van de Kadernota is de betrokken gemeenteraden over deze kaders tijdig (vóór 30 april) te informeren, zodat raden ook tijdig (afzonderlijk of gezamenlijk) kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de begroting.

De Kadernota 2026 is in het Dagelijks Bestuur van 26 maart 2025 besproken en geaccordeerd. Aansluitend daarop is de Kadernota ter kennisneming aangeboden aan de gemeenteraden. Daarbij is aangegeven dat de Kadernota voor de raden primair een informatief document is. En dat daarom ook op dat moment van de raden nog geen zienswijze wordt gevraagd. Ook is aangegeven dat het de gemeenteraden vrijstaat om aan de hand van de Kadernota te beraadslagen en de resultaten daarvan als richtlijn mee te geven aan de vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur c.q. kenbaar te maken bij het bestuur van SPL. De Kadernota geeft een indicatie over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie en is het startpunt voor de begroting.

De samenwerking en governance binnen Stadsregio Parkstad Limburg

Samenwerking
De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in mei/juni 2024 (laatste wijziging van de gemeenschappelijke regeling).

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking betreffen de vigerende strategische agenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. De samenwerking verloopt via twee sporen, namelijk via de kernagenda samenwerking en via de flexibele samenwerking (flexibele schil), waarmee uiting wordt gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de "coalition of willing".

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverstijgende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de zes kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme
- Sociaal Economische Structuurversterking
- Grensoverstijgende Samenwerking (ressorterende onder het Dagelijks Bestuur).

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor bestuurlijke afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programma ontwikkeling
4. Monitoring en instrumentontwikkeling

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de taakopdracht aan Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) in 2026

1. Het Nieuw Narratief van Parkstad
2. "Elke Regio Telt" en het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)
3. De regio als schaalniveau voor overheidsdenken en handelen
4. De Zuid-Limburgs niveau
5. Fondsenwerving en Programmamanagement: accentverschuiving in het takenpakket
6. Uitvoeringskracht
7. De toekomst van het Parkstad bureau

1. Het Nieuw Narratief van Parkstad

Parkstad is na de sluiting van de mijnen door een diep dal gegaan. Jaar op jaar vertrok talent uit Parkstad en kwam niet terug. Liefst 25 jaar lang nam de bevolking af. Dit leverde uitdagingen op, waar we niet direct antwoorden op hadden: grote sociaal-economische en gezondheidsachterstanden, veiligheidsproblemen en een overschot aan scholen, woningen en winkels. Dit beeld lijkt te kantelen. De bevolkingsdaling is afgevlakt en economisch gaat het beter. De ontwikkelingen op de bedrijventerreinen bieden werkgelegenheid voor de nieuwe generatie Parkstedelingen. Ook de komst van kennisinstellingen, zoals de RWTH en de Universiteit Maastricht en de samenwerking met de al aanwezige instituten als de Open Universiteit, de Zuyd Hogeschool en Vista kunnen flinke impulsen geven voor de vernieuwing van de regio. Daarbij is een geweldig voordeel, dat Parkstad binnen haar stedelijk gebied de ruimte heeft om uit te breiden en te vernieuwen. Daarnaast biedt in toenemende mate de ligging aan de grens ook kansen. Bij deze vernieuwing hoort ook een ander verhaal: "het Nieuwe Toekomstverhaal van Parkstad". Dit verhaal is nodig om sturing te geven, om draagvlak te creëren en om mensen en partijen te binden. Immers de overheid kan dit niet alleen. Gezamenlijk optrekken van bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld, burgers en overheid is cruciaal voor het realiseren van deze ambitie.

Op 30 augustus 2024, bij de viering van het 25 jarig bestaan van Parkstad, is dit toekomstverhaal van Parkstad gepresenteerd door Roel Wever. Vanaf dat moment is gewerkt aan de voorbereiding van de uitvoering. In de zin van inhoudelijke uitwerking naar strategie en programma's en fondsenwerving (o.a. de derde Regio Deal Parkstad). In 2026 zullen vervolgstappen worden gezet in de uitvoering. Sturing op inhoud en proces van het tot stand brengen van dit nieuwe verhaal en het bouwen van de coalities rondom het narratief en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma, zal in 2026 veel vragen van de Parkstadorganisatie, waar de overkoepelende regie voor dit alles ligt.

2. **"Elke Regio Telt' en het Nationaal Programma Vitale Regio's**

In maart 2023 werd het rapport "Elke Regio Telt**"** van drie belangrijke adviesraden van de regering, de ROB, de RLI en de RVS, gepresenteerd. Een bezoek van die drie raden aan onze regio in september 2021 stond aan de basis van dit onderzoek. Parkstad was dan ook één van de vijf regio's, die onderzocht zijn. In het rapport werd geconstateerd dat er in Nederland ongewenste verschillen in brede welvaart tussen regio's bestaan en

dat die vaak worden veroorzaakt of versterkt door Rijksbeleid. Daarom concluderen de raden, dat het regio beleid anders moet. Belangrijk advies was dat voor dergelijke regio's, zogenaamde Kansenagenda's moeten worden opgesteld, die als basis moeten dienen voor lange termijn afspraken tussen Rijk en regio. De uitwerking van de kansenagenda voor Parkstad is vooral de programmatische uitwerking van het 'Nieuwe Narratief'.
In Eerste instantie kreeg de Minister van BZK in het najaar van 2023 de opdracht van de Tweede Kamer om met de 5, i.h.k.v. ERT onderzochte regio's, waaronder Parkstad, aan de slag te gaan voor de verdere uitwerking van het rapport. In maart 2024 stuurde de toenmalige Minister van BZK, de Jonge, een brief naar de Tweede Kamer, waarin hij het aantal regio's verruimde tot 10. Parkstad werd daarbij onderdeel van de regio Zuid-Limburg. Eind 2024 kwam een nieuwe brief, waarin 11 regio's werden benoemd en de totale aanpak onder de noemer Nationaal Programma Vitale Regio's werd gebracht. Er was geen uitvoeringsgeld gekoppeld aan dit programma, wel ruim één miljoen procesgeld. Sinds het voorjaar van 2024 zijn we als Zuid-Limburg betrokken bij het proces rondom ERT/NPVR. Dit programma krijgt in 2025 en 2026 een vervolg. Dit zal, net zoals de voorbereiding op de Regio Deal aanvragen, een intensief en langlopend proces zijn. Dit vraag t ook voor een verdere intensivering van de samenwerking op Zuid-Limburgs niveau.

3. **De regio als schaalniveau voor overheidsdenken en doen: verbreding van het takenpakket**
De regio wordt steeds belangrijker als schaalniveau, waar beleid maar ook de programmatische uitwerking en uitvoering, vorm krijgt. Duidelijke voorbeelden daarvan zijn de Regio Deals en een rapport als 'Elke Regio Telt', maar ook NOVEX, de woondeals en het gebiedsgerichte mobiliteitsbeleid van het Ministerie van I&W. Door die ontwikkeling hebben de Parkstad gemeenten de afgelopen jaren in toenemende mate profijt gehad van de investering, die zij al decennia lang doen in regionale samenwerking. Voor de Stadsregio Parkstad heeft dat ook heel nadrukkelijk consequenties gehad. Het takenpakket is op verzoek van de Minister van BZK verbreed met de werkvelden Sociaal Economische structuurversterking, Duurzaamheid en Grensoverschrijdende samenwerking (Brief van de Minister van BZK aan de stadsregio d.d. 19 november 2018). Die verbreding van het takenpakket van de regionale samenwerking zet verder door. Voorbeelden daarvan zijn de ontwikkelingen rondom water- en klimaatadaptatie. De komende jaren zal het samenspel van Parkstad met Zuid-Limburg veel meer aandacht gaan vragen, omdat vanuit het Rijk dit schaalniveau steeds vaker wordt gehanteerd.

4. **Zuid-Limburgs niveau**
Op dit moment is veel aandacht voor de opschaling naar het Zuid-Limburgs niveau. In toenemende mate vindt beleidsontwikkeling plaats op deze schaal. Met de structuurvisies Wonen en Ruimtelijke Economie is daar enkele jaren geleden al een begin mee gemaakt. Parkstad heeft daar vaak een trekkende rol bij gespeeld. Ook het arbeidsmarktbeleid krijgt steeds meer gestalte op dit niveau. De afgelopen jaren heeft het Novex-gebied Zuid-Limburg als vehikel voor beleidsontwikkeling gediend. De Zuid-Limburg agenda en Panorama Zuid-Limburg zijn daar goede voorbeelden van. Ook bij de regio deals en het vervolgtraject van Élke Regio Telt' wordt vanuit het Rijk steeds meerde verbinding op Zuid-Limburgs niveau gezocht. Dit levert niet alleen iets op maar kost ook veel tijd en capaciteit. Dat komt ook omdat er op deze schaal een goede governancestructuur en werkorganisatie ontbreekt. Parkstad wordt in toenemende mate gevraagd om dit gat te vullen.
Daarnaast hebben opgaves hun eigen schaalniveau waarop het beste beleidscoördinatie kan plaatsvinden. Bij de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken stuur je meer op buurt- en wijkniveau, terwijl bij mobiliteit naar de regio of vaak zelfs naar het hele land wordt gekeken. Zuid-Limburg lijkt met name geschikt om de economische ontwikkeling te coördineren en af te stemmen.

5. **Fondsenwerving en Programmamanagement: accentverschuiving in het takenpakket**
De werkzaamheden van de Parkstadorganisatie zijn de afgelopen jaren vrij sterk gewijzigd. Lag de nadruk in de periode 2014 tot en met 2017 op beleidsontwikkeling en de platformfunctie, vanaf 2018 met het starten van de voorbereiding van de Regio Deals in Den Haag, is steeds meer nadruk komen te liggen op lobby en fondsenwerving. Maar ook de 'programmatische handling' van subsidiestromen vraagt steeds meer capaciteit, zoals bij de Regio Deals 1.0 en 2.0 en het Volkshuisvestingsfonds. Deze ontwikkelingen zetten in 2025 door en zullen ook in 2026 impact hebben op de werkzaamheden van de Stadsregio Parkstad. In dat licht is het belangrijk, dat de gemeenten de vraag naar iets meer programma overstijgende capaciteit om

juist deze taken op te pakken, is gehonoreerd. De hoeveelheid werk, die de handling van deze subsidiestromen met zich meebrengt, wordt nog eens vergroot door:

1. de 'multiplier'
   De cofinanciering en aanvullende investeringen in projecten zorgen ervoor dat de omvang van het volledige programma, meestal een veelvoud is van de oorspronkelijke subsidie. Een goed voorbeeld daarvan is de eerste Regio Deal Parkstad. De 40 miljoen subsidie heeft een totaal programma van 611 miljoen op gang gebracht.
2. Zowel lopende programma's als nieuwe aanvragen
   De werkzaamheden hebben betrekking op zowel lopende programma's (financiële afwikkeling, rapportages, monitoring), als nieuwe aanvragen en lobby.
3. Financial engineering
   De cofinanciering van de subsidies die in bepaalde gevallen geleverd wordt door andere subsidiestromen, waar weer allerlei voorwaarden en verantwoordingseisen aan vastzitten. Voorbeeld daarvan is het Velocity project, waarbij de cofinanciering via een Interreg subsidie is verkregen.
4. De Spuk
   Bijna alle Rijks subsidies worden op dit moment in de vorm van een zogenaamde specifieke uitkering (Spuk) verstrekt. Een dergelijke uitkering vraagt veel meer handling dan de Decentralisatie Uitkering (DU), de vorm waarin subsidies in het verleden werden uitgekeerd. Vooral de zogenaamde Sisa verantwoording vraagt specialistische aandacht.

6. **Uitvoering en Uitvoeringskracht**
   Parkstad is de afgelopen jaren zeer succesvol geweest in het binnenhalen van subsidies, die als motor voor de uitvoering van de strategische agenda hebben gediend. De periode 2018 tot 2025 heeft € 152 miljoen opgeleverd, bestaande uit € 80 miljoen vanuit de 3 Regio Deals en € 72 miljoen aan subsidies voor Wonen vanuit diverse Rijksregelingen. Op dit moment wordt volop gewerkt aan de uitvoering van de programma's, die met deze gelden zijn geïnitieerd. Dit gaat om een veelvoud van de subsidies, ergens tussen de 1,5 en 2 miljard. Dit vraagt ook veel van alle betrokken partijen. Voor het Parkstad Bureau betekent dit dat sturing op de uitvoering van alle lopende programma's de komende jaren een topprioriteit is en blijft.
   De uitvoering van de lopende programma's is dus een belangrijke uitdaging voor Parkstad, de gemeenten en alle stakeholders. Het Nieuwe Narratief zal echter zorgen voor een verdere intensivering. Dat roept de vraag op of de regio in de breedste zin van woord voldoende is toegerust voor die opgave. Het vergroten van de uitvoeringskracht van de Regio Parkstad met al haar stakeholders kan een grote impuls voor het gebied betekenen. Investeren in uitvoeringskracht is een belangrijke randvoorwaarde voor het versterken van de brede welvaart van Parkstad.

7. **De toekomst van het Parkstad bureau**
   Al deze ontwikkelingen hebben ook invloed op het takenpakket en de prioriteiten van het Parkstad Bureau. Daarom is het goed om regelmatig de discussie te voeren over de opgave van de regionale samenwerking en welk bureau daar bij hoort. Willen we de bovenstaande ontwikkelingen op een goede manier kunnen sturen en (laten) uitvoeren, zal dit wederom veel van de medewerkers van het bureau vragen.

De indeling van de begroting 2026 is in overeenstemming met de BBV en bestaat uit de volgende programma's / onderdelen:

1. Inleiding
2. Financieel Beeld 2026-2029
3. Programma Kerntaken
4. Programma Flexibele schil
5. Algemene Dekkingsmiddelen
6. Overhead en bedrijfsvoering
7. Bedrag heffing vennootschapsbelasting
8. Onvoorzien
9. Mutaties reserves & voorzieningen

10. Paragrafen
11. Geconsolideerde begroting
12. Besluit

Aanvullend op deze programma's / onderdelen zijn twee bijlagen opgenomen:
1. Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2025-2029
2. Lijst met afkortingen

2. Financieel Beeld 2026-2029

Samenvatting beleidsmatige en financiële Kaders 2026-2029

De Kadernota 2026 bevat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting 2026 en meerjarenramingen 2027-2029 voor Stadsregio Parkstad Limburg. De begroting 2026 sluit aan op de Kadernota 2026.

De begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 zijn structureel en reëel in evenwicht.

*Algemene **beleidsmatige** kaders 2026 - 2029*
Voor de begroting 2026 en de daarop volgende jaren worden de volgende algemene beleidsmatige kaders gehanteerd:

1. Activiteiten van Parkstad gericht op de realisering van de speerpunten die zijn ontleend aan de Strategische agenda.
2. Voor het Regiobureau is het een topprioriteit om – naast het beleidsinhoudelijk uitvoering geven aan de kernthema's - de Bestuurscommissies te ondersteunen en de samenwerking binnen en buiten Parkstad te faciliteren.
3. Het Regiobureau wordt in toenemende mate gevraagd de uitvoering van Parkstadbeleid voor te bereiden en te faciliteren. Dit past in de visie van Parkstad om van beleid een succes te maken. Bij de uitvoering van beleid wordt nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden van cofinanciering.
4. Veranderingen van buitenaf die relevant zijn voor de kerntaken van Parkstad worden door het Regiobureau met de beschikbare capaciteit opgepakt en door vertaald in de ondersteuning aan de Bestuurscommissies, het Dagelijks Bestuur en aan de gemeenten. Deze ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op en hebben veel impact.

*De algemene **financiële** kaders 2026 - 2029*

Bezuinigingsopgave GR Stadsregio Parkstad Limburg
Gemeenten krijgen vanaf 2026, in de media ook wel bekend staand als het 'financieel ravijnjaar', naar alle waarschijnlijkheid te maken met aanzienlijke begrotingstekorten. De bijdrage uit het Gemeentefonds valt vanaf 2026 naar verwachting structureel fors lager uit. Dit heeft tot gevolg dat voor vrijwel elke gemeente in Nederland de financiële draagkracht onder druk komt te staan. Daarom zijn in 2024 de gemeenschappelijke regelingen vanuit deelnemende gemeenten verzocht om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' vanaf 2026 hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. De bijdragen aan elke gemeenschappelijke regeling en aan alle gemeenschappelijke regelingen samen hebben een beduidende impact op de gemeentelijke begroting(en). De opdracht dan wel taakstelling aan de Stadsregio Parkstad Limburg (en de andere gemeenschappelijke regelingen) komt neer op een verlaging van de reguliere gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij uitgaan moet worden van een structurele taakstelling van (minimaal) 5% en de eigen expertise van de gemeenschappelijke regeling om maatregelen te nemen waardoor deze taakstelling daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

Tabel: Bedrag van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Reguliere bijdrage gemeenten waarop de 5%-taakstelling van toepassing is	5.002	5.223	5.399	5.568
Bedrag 5%-taakstelling	250	261	270	279

De eigen expertise om verantwoorde maatregelen te kunnen nemen waardoor de genoemde 5%-taakstelling uiteindelijk ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden, heeft geleid tot onderstaande invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029.

Tabel: Invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Verlaging regiobijdrage ringwegen	200	200	200	200
Onvoorzien verlagen tot € 1.000 (momenteel voor 2026: 50K)	49	49	49	49
Vermindering bedrijfsvoeringkosten (momenteel voor 2026: 555K)	1	12	21	30
	---	---	---	---
Totaal invulling taakstelling (bedrag)	250	261	270	279
Totaal invulling taakstelling (%)	5 %	5 %	5 %	5 %
Verwacht begrotingsresultaat na volledige invulling van de 5%-bezuinigingstaakstelling	0	0	0	0

Onderstaand worden de drie bezuinigingsposten afzonderlijk toegelicht.

Verlaging regiobijdrage ringwegen
Door de onderstaande verlaging c.q. temporisering van de regiobijdrage ringwegen kan voor de jaren 2026 t/m 2029 een besparing van jaarlijks € 200.000 gerealiseerd worden.

Tabel: Verlaging van de regiobijdrage ringwegen

Jaar	Huidige regiobijdrage ringwegen	Nieuwe regiobijdrage ringwegen
2026	€ 400.000	€ 200.000
2027	€ 400.000	€200.000
2028	€ 400.000	€ 200.000
2029	€ 400.000	€ 200.000
2030	€ 202.648	€ 200.000
2031	€ 0	€ 200.000
2032	€ 0	€ 200.000
2033	€ 0	€ 200.000
2034	€ 0	€ 202.648
2035 e.v.	€ 0	€ 0
	---	---
Totaal	€ 1.802.648	€ 1.802.648

Onvoorzien verlagen tot € 1.000
Het PoHo Financiën heeft tijdens de vergadering van 27 november 2023 bij de bespreking van de Financiële Verordening een positief advies afgegeven voor de DB-vergadering van 13 december 2023. Op basis van het desbetreffende PoHo-advies is de mogelijkheid tot het opnemen van een post onvoorzien in de definitief vastgestelde Financiële Verordening gemaximaliseerd tot € 50.000 in plaats van 1% van de baten. Artikel 4 (Kaders begroting en meerjarenraming) Lid 2 van de Financiële Verordening luidt zodoende als volgt: "In de begroting kan een post onvoorzien van maximaal € 50.000 van de lasten worden opgenomen." De jaarrekening 2023 bevat op pagina 46 de volgende passage: "In de begroting en meerjarenraming is vanaf 2025 een post onvoorzien structureel opgenomen van € 50.000 per jaar." Terwijl het overeenkomstig BBV wettelijk voorgeschreven is dat er een post onvoorzien in de begroting wordt opgenomen, wordt een structurele verlaging van de post onvoorzien tot € 1.000 met ingang van 2026 (gelet op de 5%-taakstelling) als een onoverkomelijke keuze beschouwd.

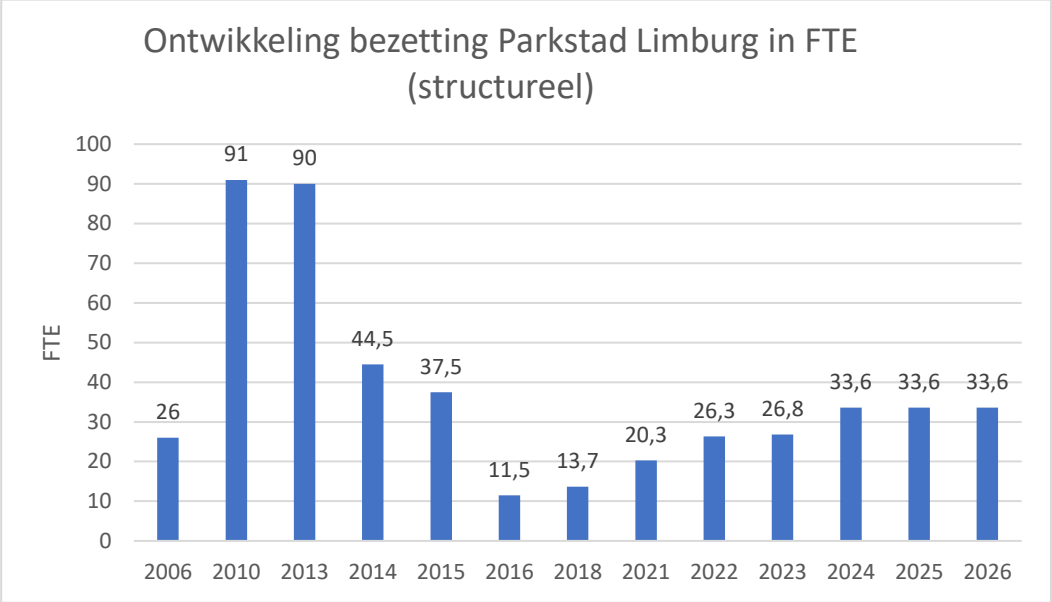
Vermindering bedrijfsvoeringkosten
Om volledig aan de Invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029 te kunnen voldoen, vindt voor de komende jaren een taakstellende vermindering van de bedrijfsvoeringkosten plaats.

Tabel: Verlaging van de (raming) bedrijfsvoeringskosten

Jaar	Huidige raming bedrijfsvoeringskosten	Nieuwe raming bedrijfsvoeringskosten
2026	€ 555.000	€ 554.000
2027	€ 564.000	€ 552.000
2028	€ 573.000	€ 552.000
2029	€ 582.000	€ 552.000

Omvang van het Bureau

Tabel: Ontwikkeling bezetting Parkstad Limburg in fte (structureel)

Van 2010 tot en met 2013 maakten de GBRD en BAG/GEO onderdeel uit van de Parkstad Limburg formatie. Vanaf 2014 alleen nog BAG/GEO. Vanaf 2016 bestaat de bezetting enkel uit Parkstad Limburg. Sinds dat jaar is de bezetting gestaag gegroeid als gevolg van het toegenomen werkpakket. Vanaf 2024 is de bezetting verder toegenomen met 6,84 fte tot 33,6fte.

De toename van 6,84fte komt als volgt tot stand:
- 1,34 fte als gevolg van de overname van de activiteiten van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en de aanstelling van twee medewerkers duurzaamheid o.a. ter ondersteuning van de realisatie van PALET en RES (Regionale Energie Strategie).
- de langdurige inhuur van een medewerker van het programma Wonen is per 1 januari 2024 omgezet in een vast contract.
- het AB heeft goedgekeurd om de bezetting in 2024 structureel met 2,5 fte uit te breiden om de sterk toegenomen werkbelasting als gevolg van de toegenomen subsidiestroom op te vangen. Afspraak is dat de hiermee samenhangende kosten voor 2024 en 2025 bekostigd werden uit eigen middelen: rentebaten en de VAT-uitkering van de regiodeal II en indien nodig nog via de resultaatbestemming of de frictiereserve. De kosten betreffen zowel directe personeelskosten alsook materiële bedrijfsvoeringkosten. Vanaf 2026 worden deze structureel via de regiobijdrage van de deelnemende gemeenten gefinancierd.

Parkstadbegroting financieel en uitgangspunten

Tabel: Parkstadbegroting financieel: in € 1 miljoen.

Uitgangspunten Parkstadbegroting:

1. Voor de uitvoering van de kerntaken is werkbudget beschikbaar. In deze kadernota is een lichte inflatiecorrectie van € 13.000 opgenomen ten opzichte van het werkbudget van 2025 om de inflatie enigszins te compenseren.
2. In de begroting is een bedrag van € 40.000 per jaar voor lobby inzake subsidieverwerving opgenomen.
3. Vanaf september 2022 ontvangt SPL rente op het uitstaande saldo bij schatkistbankieren. Deze rente bedraagt per 01-02-2025 2,66%. De verwachting is dat de rente in de loop van 2025 verder zal gaan dalen. Voor de jaren daarna blijft de aanname gehandhaafd dat de rente geleidelijk daalt tot 0,25% in 2028. In de financiële verordening is vastgelegd dat 90% van die rentebaten verband houden met overschotten op programmagelden. Dat deel van de rentebaten wordt toegevoegd aan de programmagelden. Deze bedragen zijn in de tabel op pagina 8 opgenomen op de regel "Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten". Het resterende deel van de rentebaten van 10% wordt (transparant) in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdragen.
4. De langlopende verplichting Buitenring van structureel € 200.000 (verlaagd van € 400.000 naar € 200.000) per jaar maakt deel uit van de begroting. Deze verplichting loopt door tot en met 2034. In lijn met de "Notitie materiële vaste activa 2017" van de Commissie BBV wordt dit bedrag in vier afzonderlijke posten in de begroting opgenomen: de afschrijving van de buitenring, de financieringskosten buitenring, een storting in de reserve ringwegen en een onttrekking aan de reserve ringwegen. De reserve is in 2034 hoog genoeg om de toekomstige afschrijvingen te dekken.
5. Het Regiobureau is belast met de voorbereiding en uitvoering van de kerntaken. Voor de uitvoering van kerntaken beschikt het Regiobureau in 2024 over een vaste bezetting van 33,6 fte. De aangroei van de vaste bezetting is in het voorgaande reeds toegelicht.
6. In 2023 is het functiewaarderingstraject (HR 21) afgerond en goedgekeurd door het AB.
   Dit heeft voor verschillende functies geleid tot een opwaardering. De ingroei (tot en met 2027) van de betreffende functiehouders naar het maximum van hun nieuwe functieschaal is opgenomen in de personeelskosten.
7. Voor personele capaciteit die nodig is voor de uitvoering van projecten met een tijdelijke (co)financiering wordt (beperkt) gebruik gemaakt flexibele contracten.
8. Bij de materiële kosten is in 2026 een bezuinigingstaakstelling van € 1.000 opgenomen en vindt zodoende geen prijsindexering plaats.

9. De actuele prognose van de loonkosten formatie in de Begroting 2026 is ongewijzigd ten opzichte van de prognose van de loonkosten formatie in de jaarschijf 2026 van de meerjarenbegroting 2026-2028 zoals vorig jaar opgenomen bij de Begroting 2025.
10. In lijn met het advies van het ambtelijk overleg en de nieuwe financiële verordening was oorspronkelijk een post onvoorzien opgenomen van € 50.000. Een structurele verlaging van de post onvoorzien tot € 1.000 met ingang van 2026 (gelet op de 5%-taakstelling) wordt als een noodzakelijke keuze beschouwd.
11. Parkstad heeft een sluitende begroting.
    De bijdragen van de gemeenten daarin zijn in de basis opgebouwd uit twee delen; deze zijn voor 2026:
    a. - een regulier bedrag van € 4.752.000 voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering;
    - aangevuld door de bijdrage van de Gemeente Heerlen naar aanleiding van de taken discussie ad € 450.000;
    - aangevuld door 10% van de rentebaten die via een korting op de bijdrage wordt doorgegeven aan de gemeenten, hetgeen in 2026 overeenkomt met een bedrag van € 52.000.
    - aangevuld door de bijdragen van de deelnemende gemeenten aan water en klimaatadaptatie en de uitbreiding van duurzaamheid ad € 385.000; de bijdrage voor de uitbreiding van duurzaamheid wordt gelijkelijk verdeeld tussen de gemeenten en de RES. Beiden € 140.000 voor 2026; de financiering van water komt via de overname van het budget van SWPL. Er is dus geen sprake van een verhoging van de gemeentelijke uitgaven, maar in plaats van dat deze bijdragen naar de gemeente Beekdaelen worden overgeboekt, worden de gemeentelijke bijdragen nu overgeboekt naar Parkstad (€ 245.000 voor 2026).
    b. een nog nader te bepalen bedrag voor Regionale Initiatieven naar aanleiding van de taakstellende bezuiniging die de diverse Regionale Initiatieven opgelegd hebben gekregen en op dit moment nog nadere invulling behoeven.

Samenvatting financieel beeld 2026-2029

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Initiële begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Werkbudget kernactiviteiten	806	819	832	846	860
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten (90% rentebaten)	685	469	252	72	72
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	69	55	42	27	12
Loonkosten formatie	3.941	4.165	4.375	4.545	4.727
Onvoorzien	50	1	1	1	1
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	546	554	552	552	552
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7
Totaal materiële kosten bedrijfsvoering	*553*	*561*	*559*	*559*	*559*
Totaal lasten	**6.408**	**6.374**	**6.365**	**6.354**	**6.535**
Bijdragen regulier deelnemende gemeenten	4.525	4.752	4.962	5.129	5.289
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	430	450	467	485	502
10% rentebaten	76	52	28	8	8
Bijdrage uitbreiding duurzaamheid	134	140	145	151	157
Bijdrage gemeenten water en klimaatadaptatie	237	245	252	260	268
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	*5.402*	*5.639*	*5.854*	*6.033*	*6.224*
Bijdrage RES	*134*	140	145	151	157
VAT Regiodeal	*216*	0			
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverstijgende samenwerking	0	0	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	pm	pm	pm	pm
90% Rentebaten	685	469	252	72	72
Totaal baten	**6.437**	**6.248**	**6.251**	**6.256**	**6.453**
Exploitatieresultaat	**28,85**	**-126**	**-114**	**-98**	**-82**
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	241	66	83	102	123
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	174	186	189	193	199
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	7
Organisatie Op Orde	0				
Frictiereserve/resultaatbestemming 2023	32	0	0	0	0
Begrotingsresultaat	1	1	-1	0	1

3. Programma Kerntaken

De regionale samenwerking verloopt via twee sporen: de kernsamenwerking waar elke gemeente aan meedoet en de flexibele samenwerking (flexibele schil). Hiermee wordt uiting gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de coalition of willing. Dit leidt tot een kernagenda en een keuze agenda.

De Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg is een regeling tussen colleges van burgemeester en wethouders.

Naast het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur fungeren binnen Parkstad Bestuurscommissies, bestaande uit portefeuillehouders. De Bestuurscommissies hebben het bestuurlijk primaat en de budgetverantwoordelijkheid binnen de door het Algemeen Bestuur toebedeelde taken en budgetten.

De betrokkenheid van de gemeenteraden en colleges krijgt gestalte via Regionale Raadsinformatiebijeenkomsten en College-Regiodagen.

De regionale samenwerking wordt ondersteund door het Regiobureau. Het Regiobureau faciliteert de inhoud en de processen van de Bestuurscommissies en de andere gremia en activiteiten rondom die samenwerking: het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur, de Regiodagen en informatiebijeenkomsten. Het uitgangspunt is een "mean and lean" bureau van een voldoende kaliber om te kunnen voldoen aan de eisen van onafhankelijke bestuurlijke ondersteuning, strategische programmabewaking en procesmanagement en –coördinatie.

Indeling programma in deelactiviteiten en deelbudgetten

Het programma Kerntaken is onderverdeeld in 6 deelactiviteiten;

1. Activiteiten gerelateerd aan de Kernagenda die gedekt worden uit het werkbudget.
2. Regionale initiatieven.
3. Cofinanciering van kernactiviteiten en fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies, zoals de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds dan wel 90% rentebaten
4. Kernformatie.
5. Financieringskosten en afschrijvingskosten Buitenring.

Het bijbehorend financieel beeld is weergegeven in onderstaand overzicht.

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Initiële begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Werkbudget kernactiviteiten	806	819	832	846	860
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten (90% rentebaten)	685	469	252	72	72
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	69	55	42	27	12
Loonkosten formatie	2.521	2.664	2.798	2.907	3.023
Totale lasten Kerntaken	**4.385**	**4.311**	**4.228**	**4.156**	**4.271**
90% Rentebaten	685	469	252	72	72
Totaal baten	**685**	**469**	**252**	**72**	**72**
Totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-3.700,15**	**-3.842**	**-3.976**	**-4.084**	**-4.199**
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	241	66	83	102	123
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	174	186	189	193	199
Reseve werkbudget Algemeen Besuur	0	0	0	0	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Frictiereserve	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves kerntaken	67	-120	-106	-91	-76
Gerealiseerd resultaat Kerntaken	-3.767	-3.722	-3.870	-3.993	-4.123

Verdeling van middelen (via balans)	**2.025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Regionale initiatieven	1.187	NNTB	NNTB	NNTB	NNTB
Bijdragen regionale initiatieven	1.187	NNTB	NNTB	NNTB	NNTB
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Werkbudget kernactiviteiten

Voor de uitvoering van de kernthema's is in de begroting 2026 een werkbudget opgenomen van € 819.000. Dit werkbudget bestaat feitelijk uit twee delen.
Enerzijds betreft dit een bedrag van € 744.000 dat sinds 2025 jaarlijks wordt geïndexeerd.
Anderzijds is besloten is om het thema water toe te voegen aan het takenpakket van de stadsregio en onder te brengen bij de BC RuMo en het thema klimaat adaptatie over te hevelen van de BC Duurzaamheid naar de BC RuMo. Voor de gemeenten gebeurt dit budget neutraal omdat het budget wordt overgenomen van het SWPL. Onderdeel van het overgehevelde budget is een werkbudget. Voor 2026 bedraagt dit € 75.000.
Van het bedrag van € 744.000 is € 20.000 geoormerkt voor de contributie van AG Charlemagne.
Het werkbudget is bedoeld ter dekking van activiteiten: voorbereidingskosten van beleid en programmering, monitoring, ondersteuning, instrumentontwikkeling et cetera, passend binnen de Kernagenda. De activiteiten zijn zowel inhoudelijk als proces ondersteunend van aard.
In de begroting is het werkbudget een ongesplitst bedrag. Op basis van het jaarplan 2026 zal het Algemeen Bestuur dit werkbudget (groot zijnde € 724.000 = € 819.000 minus € 20.000 bijdrage AG Charlemagne en minus € 75.000 overgeheveld van 'water/SWPL') verdelen over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur. Bij de verdeling wordt rekening gehouden met de plannen die de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur aandragen in het kader van het jaarplan 2026.

Regionale initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de uitbetaling daarvan via Stadsregio Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Routebureau, Vestigingenregister, Visit Zuid-Limburg (voormalige VVV) en het Starterscentrum. Stadsregio Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert deze gebundeld door naar de gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme. In de begroting 2026 worden op basis van de vigerende afspraken ramingen opgenomen. De daadwerkelijk gefactureerde bedragen zullen aan de gemeenten worden doorberekend.

Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten en fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies

Deze post bestaat in deze begroting uit twee delen:

- In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. Ook wordt gezocht naar fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten verloopt via deze post. Indien middelen beschikbaar komen worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door deze wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn en staat op deze regel daarom normaliter de tekst "P.M.".
- Sinds 2022 krijgt SPL, na een periode van zeven jaar, weer rente op de rekening van het schatkistbankieren. In de financiële verordening is vastgelegd dat "90% van die rentebaten verband houden met overschotten op programmagelden. Dat deel van de rentebaten wordt toegevoegd aan de programmagelden." Deze bedragen zijn opgenomen op de regel "Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten".

Kernformatie

Totaal kernformatie	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
FTE kernformatie programma's	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
FTE kernformatie overhead	13,60	13,60	13,60	13,60	13,60
FTE kernformatie	33,60	33,60	33,60	33,60	33,60

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
loonkosten kernformatie programma activiteiten	2521	2664	2798	2907	3023
loonkosten kernformatie overhead	1421	1501	1577	1638	1704
Totaal	3941	4165	4375	4545	4727

De kernformatie bestaat per 1 januari 2026 uit 33,6 fte. Dit is gelijk aan de begroting van 2025.

In lijn met de BBV is de totale formatie van Parkstad gesplitst in een programmadeel en een overheaddeel (zie hoofdstuk bedrijfsvoering).

In de berekening van de loonkosten blijft voor 2026 de oorspronkelijk geraamde loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie gehandhaafd c.q. ongewijzigd ten opzichte van de Begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Financiering en afschrijving Buitenring
Deze lasten hebben betrekking op de afschrijvingen en rentekosten van de lening voor het aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring.
Het bedrag van € 7,2 miljoen wordt afgeschreven in lijn met de afschrijvingstermijnen van de Provincie. Het asfaltgedeelte wordt afgeschreven in 15 jaar en het funderingsgedeelte in 40 jaar. De afschrijving is gestart in het jaar na ingebruikname van de Buitenring; 2020. De afschrijvingskosten zijn € 264.000 per jaar. De rentekosten, als onderdeel van de annuïteit, bedragen in 2026 € 55.000.

Aan de reserve Ringwegen wordt, conform BBV, naar rato van de verhouding reserve/vast actief in 2026 ongeveer € 186.000 onttrokken. In de reserve Ringwegen wordt in 2026 ongeveer € 66.000 gestort. Gelet op de bijdragen van de Parkstad gemeenten (€ 200.000 per jaar vanaf 2026) is in 2034 de reserve voldoende groot om de resterende afschrijvingslasten te dekken. De bijdrage van de gemeenten voor de Buitenring is in het verleden gekort op het werkbudget.

Investeringsreserve verbouwing
Voor 2026 zal € 7.000 onttrokken worden voor de afschrijvingskosten van de verbouwing van de tweede en derde verdieping van het kantoorgebouw.

4. *Programma Flexibele Schil*

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil, waarbij partijen elkaar kunnen vinden via de coalition of willing.

Administratieve ontzorging zonnepanelen.
Dit betreft de administratieve eenheid die centraal bij Parkstad is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW teruggaaf voor de deelnemers. De beschikbaar gestelde middelen en de toevoeging aan de projectbudgetten worden via tussentijdse begrotingswijzigingen opgenomen in de begroting.

Programma Flexibele schil (* € 1.000)	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
Administratie zonnepanelen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totale lasten Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Bijdragen gemeenten aan administratie zonnepanelen	p.m.	p.m.	Pm	p.m.	p.m.
Totale baten Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Stortingen in reserves					
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Onttrekkingen aan reserves					
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**

5. Algemene Dekkingsmiddelen

Gemeentelijke bijdragen kerntaken

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg - plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, nadat eerst de extra bijdrage voor de takendiscussie en het "Bod Heerlen" is verrekend. Voor de begroting 2026 is de Algemene Uitkering 2022 gehanteerd.

Detail overzicht per gemeente

Onderstaand is de reguliere bijdrage van de gemeenten opgenomen:

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Meerjarenraming 2026-2029 (* € 1.000)			
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2026	2027	2028	2029
Beekdaelen	33.926	10,34%	522	544	563	580
Brunssum	35.019	10,68%	531	555	573	591
Heerlen	130.769	39,86%	1.758	1.837	1.898	1.956
Kerkrade	61.344	18,70%	926	966	1.000	1.031
Landgraaf	45.177	13,77%	681	711	735	759
Simpelveld	10.475	3,19%	160	167	172	178
Voerendaal	11.329	3,45%	174	182	188	194
Totaal	**328.040**	**100,00%**	**4.752**	**4.962**	**5.129**	**5.289**
Bod Heerlen *			**450**	**467**	**485**	**502**
Totaal			**5.202**	**5.429**	**5.614**	**5.791**

De onderverdeling per gemeente per jaar is als volgt:

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2026 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2026 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2026 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	549	27,43	522,14
Brunssum	35.019	10,68%	559	27,95	531,12
Heerlen	130.769	39,86%	1.851	92,53	1.757,99
Kerkrade	61.344	18,70%	974	48,72	925,66
Landgraaf	45.177	13,77%	717	35,85	681,13
Simpelveld	10.475	3,19%	168	8,40	159,69
Voerendaal	11.329	3,45%	183	9,17	174,22
Totaal	**328.040**	**100,00%**	**5.002**	**250**	**4.752**
Bod Heerlen *			**450**		**450**
Totaal			**5.452**	**250**	**5.202**

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2027 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2027 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2027 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	573	29	544
Brunssum	35.019	10,68%	584	29	555
Heerlen	130.769	39,86%	1.933	97	1.837
Kerkrade	61.344	18,70%	1.017	51	966
Landgraaf	45.177	13,77%	749	37	711
Simpelveld	10.475	3,19%	176	9	167
Voerendaal	11.329	3,45%	192	10	182
Totaal	**328.040**	**100,00%**	**5.223**	**261**	**4.962**
Bod Heerlen *			**467**		**467**
Totaal			**5.690**	**261**	**5.429**

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2028 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2028 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2028 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	592	30	563
Brunssum	35.019	10,68%	604	30	573
Heerlen	130.769	39,86%	1.998	100	1.898
Kerkrade	61.344	18,70%	1.052	53	1.000
Landgraaf	45.177	13,77%	774	39	735
Simpelveld	10.475	3,19%	181	9	172
Voerendaal	11.329	3,45%	198	10	188
Totaal	**328.040**	**100,00%**	**5.399**	**270**	**5.129**
Bod Heerlen *			**485**		**485**
Totaal			**5.884**	**270**	**5.614**

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2029 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2029 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2029 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	611	31	580
Brunssum	35.019	10,68%	623	32	591
Heerlen	130.769	39,86%	2.059	103	1.956
Kerkrade	61.344	18,70%	1.085	54	1.031
Landgraaf	45.177	13,77%	799	40	759
Simpelveld	10.475	3,19%	187	9	178
Voerendaal	11.329	3,45%	204	10	194
Totaal	**328.040**	**100,00%**	**5.568**	**279**	**5.289**
Bod Heerlen *			**502**		**502**
Totaal			**6.070**	**279**	**5.791**

Totaal overzicht

De algemene dekkingsmiddelen (is reguliere bijdrage plus bod Heerlen) zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.955	5.202	5.429	5.614	5.791
Totale baten	**4.955**	**5.202**	**5.429**	**5.614**	**5.791**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkingsmiddelen	**4.955**	**5.202**	**5.429**	**5.614**	**5.791**
Stortingen in reserves					
Onttrekkingen aan reserves					
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**4.955**	**5.202**	**5.429**	**5.614**	**5.791**

Overhead en Bedrijfsvoering

In dit onderdeel worden de kosten verantwoord van de personele overhead en de kosten voor de bedrijfsvoering, bestaande uit de materiële kosten voor huisvesting, ICT, facilitaire zaken, financiën en personele zaken.

Overhead

In de nota van toelichting bij het besluit van 6 maart 2017 inzake de wijziging van de BBV wordt uiteengezet welke kosten worden gerekend tot de overhead:

- Financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie
- Personeelszaken en organisatie
- Inkoop

- Interne en externe communicatie
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorziening en automatisering
- Facilitaire zaken en huisvesting
- Documentaire informatievoorziening
- Managementondersteuning primair proces

Personele overhead
De formatie van het onderdeel overhead bestaat in 2026 uit 13,6 fte.

In de begroting 2026 is een bedrag aan loonkosten formatie overhead opgenomen van € 1.501.000.

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
loonkosten kernformatie programma activiteiten	2521	2664	2798	2907	3023
loonkosten kernformatie overhead	1421	1501	1577	1638	1704
Totaal	3941	4165	4375	4545	4727

Totaal kernformatie	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
FTE kernformatie programma's	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
FTE kernformatie overhead	13,60	13,60	13,60	13,60	13,60
FTE kernformatie	33,60	33,60	33,60	33,60	33,60

Indexering loonkosten
In de berekening van de loonkosten blijft voor 2026 de oorspronkelijk geraamde loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie gehandhaafd c.q. ongewijzigd ten opzichte van de Begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Bedrijfsvoering

Materiële kosten bedrijfsvoering (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000	Begroting 2027 x € 1.000	Begroting 2028 x € 1.000	Begroting 2029 x € 1.000
Basis materiële kosten bedrijfsvoering begroting	546	554	552	552	552
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7
Totaal budget materiële kosten bedrijfsvoering begroting	553	561	559	559	559

Om volledig aan de Invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029 te kunnen voldoen, vindt voor de komende jaren een taakstellende vermindering van de bedrijfsvoeringkosten plaats.

Tabel: Verlaging van de (raming) materiële bedrijfsvoeringskosten

Jaar	Oorspronkelijke raming materiële bedrijfsvoeringskosten	Nieuwe raming materiële bedrijfsvoeringskosten
2026	€ 555.000	€ 554.000
2027	€ 564.000	€ 552.000
2028	€ 573.000	€ 552.000
2029	€ 582.000	€ 552.000

Voor het onderdeel personele overhead en bedrijfsvoering ziet de totale raming er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

Overhead (Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Exploitatielasten					
Kosten formatie	1.421	1.501	1.577	1.638	1.704
Bedrijfsvoering	553	561	559	559	559
Totale lasten Kerntaken	**1.974**	**2.062**	**2.136**	**2.197**	**2.263**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-1.974,00**	**-2.062**	**-2.136**	**-2.197**	**-2.263**
Stortingen in reserves:					
Onttrekkingen aan reserves:					
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	7
Frictiereserve	32	0	0	0	0
Saldo mutaties reserve Overhead	39	7	7	7	7
Gerealiseerd resultaat Overhead	-1.935	-2.055	-2.129	-2.190	-2.256

6. *Bedrag heffing vennootschapsbelasting*

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Stadsregio Parkstad Limburg niet VPB-plichtig is. Dit is bevestigd door de Belastingdienst.

7. *Onvoorzien*

Voor de begroting in zijn geheel is vanaf 2026 een post begroot voor onvoorziene uitgaven van € 1.000.

Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve ad € 115.000 als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

8. *Mutatie reserves & voorzieningen*

In deze paragraaf wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Mutatie reserves (bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stortingen in reserves:					
- Reserve Ringwegen	241	66	83	102	123
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totale stortingen	**241**	**66**	**83**	**102**	**123**
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	174	186	189	193	199
Reserve werkbudgetten Algemeen Besuur	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	7
Organisatie op orde	0	0	0	0	0
Frictiereserve	32	0	0	0	0
Totale onttrekkingen	213	186	189	193	199
Saldo van onttrekkingen en stortingen	28	-120	-106	-91	-76

In bijlage 2 zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2025 tot en met 2029 (bedragen x € 1.000).

Reserve Ringwegen
Deze reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. Jaarlijks wordt vanaf 2026 € 0,2 miljoen bijdrage van de Parkstad gemeentes ontvangen voor de afschrijvingskosten (€ 264.000 per jaar) en de rentekosten van de daarvoor aangegane lening (€ 55.000 voor 2026). Het verschil tussen enerzijds de bijdragen van de Parkstad gemeenten en de onttrekking aan de reserve en anderzijds de afschrijvingskosten en rentelasten wordt per saldo aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2034. De reserve is daarmee in 2034 voldoende om de resterende afschrijvingslasten te dekken.

Frictiereserve
De stand van de reserve per ultimo 2025 is naar verwachting € 31.000. In 2026 is thans geen onttrekking begroot.

Reserve werkbudget Algemeen Bestuur
Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden.

Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies en Dagelijks Bestuur
De werkbudgetten van de Bestuurscommissies worden allen bestemd op basis van het jaarplan. Om aansluiting te vinden met de BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve "Werkbudgetten Bestuurscommissies" c.q. Dagelijks Bestuur. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Grensoverstijgende samenwerking/Reserve Städte Region Aachen / EGTS
In 2024 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De hoogte van de reserve bedraagt eind 2024 € 7.668. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst, maar vooralsnog is een onttrekking niet begroot.

Meerjarige ontwikkeling reserves
De toename van de reservepositie na 2024 is vrijwel volledig toe te schrijven aan de netto toevoeging aan de reserve ringwegen. De mutatie in de reserve werkbudgetten is als p.m. opgenomen.

Voorzieningen
In 2022 is een voorziening voor verlofsparen gevormd. Jaarlijks wordt deze geactualiseerd.

9. Paragrafen

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verwachte ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de voorgeschreven financiële kengetallen.

Op 18 december 2024 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met het 'Beleid Weerstandsvermogen en risicobeheersing'. Deze beleidsnotitie vormt de basis voor de risicobeheersing.

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. De door beheersmaatregelen afgedekte risico's (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit.
De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte. Aangezien SPL geen stille reserves, geen incidentele begrotingsruimte en geen structurele begrotingsruimte heeft, bestaat de weerstandscapaciteit vanaf 2025 uit de algemene reserve en onvoorzien structureel.

De post onvoorzien structureel is jaarlijks op € 1.000 bepaald met ingang van Begroting(sjaar) 2026. Deze post wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven met een structureel karakter. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de post onvoorzien als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een structureel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Wanneer het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven met een incidenteel karakter. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Wanneer het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

De Stadsregio Parkstad Limburg houdt geen verder eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling. Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Stadsregio Parkstad Limburg slechts dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium. Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequate risicobeheersing om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Risicobeheersing handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's worden thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyberrisico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een revolverend fonds, het grensoverstijgende project Velocity en de toenemende SISA verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds en Regio Deal II. Waar nodig wordt hiervoor specialistische kennis ingehuurd. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat, is dat niet gedekt door de begroting
Onrechtmatige betaling van facturen	0,25	10.000	2.500	De kans op onrechtmatige betaling van facturen, waaronder het opzettelijk niet volgen van het inkoop en aanbestedingsbeleid om zelf onrechtmatig voordeel te verkrijgen', wordt als laag ingeschat. Zaken worden binnen SPL breed gedeeld en er zijn veel dwars-verbanden. Materiële onterechte betalingen zouden gelijk opvallen.

De totaal berekende omvang van de risico's bedraagt € 77.500. De weerstandscapaciteit bedraagt € 115.000. Dit leidt tot een weerstandsratio van nagenoeg/afgerond 1,5. SPL streeft in principe naar een minimale weerstandsratio van 1,0. Dit vooral door de risico's zoveel mogelijk te mitigeren. Zoals in bovenstaand relaas aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde weerstandsratio van 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm. In de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 is daarnaast vanaf 2026 een post onvoorzien structureel opgenomen van € 1.000 per jaar.

Financiële kengetallen

In de paragraaf weerstandsvermogen / reserves en voorzieningen en risicobeheersing dient een set van financiële kengetallen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn:

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Structurele exploitatieruimte;
4. Grondexploitatie (nvt bij SPL);
5. Belastingcapaciteit (nvt bij SPL).

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Stadsregio Parkstad Limburg niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven op basis van de verwachte balansposities en de voorliggende begroting.

Kengetal	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Norm
Netto schuldquote	22,3%	17,6%	11,9%	6,1%	0,0%	<100%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	22,3%	17,6%	11,9%	6,1%	0,0%	<100%
Solvabiliteitsratio *	90,9%	92,8%	95,0%	97,7%	100,0%	>=20%
Structurele exploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	>=0

*Gecorrigeerd voor schatkistbankieren. Een groot deel van de kortlopende schulden betreft vooruit ontvangen projectgelden. Deze staan nog op de bankrekening van het schatkistbankieren.

Netto Schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de jaarlijkse baten. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. Bij SPL daalt de netto schuldquote de komende jaren als gevolg van de periodieke aflossing op de langlopende lening inzake deelname in de financiering van de Buitenring. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin SPL in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. De solvabiliteitsratio van SPL neemt de komende jaren toe omdat de langlopende schuld periodiek wordt afgelost en de verwachting is dat er verder geen vreemd vermogen aangetrokken hoeft te worden.

Structurele exploitatie

Bij de structurele exploitatieruimte wordt het financiële resultaat gecorrigeerd voor incidentele baten, lasten of mutaties in de reserves. Dit geeft inzicht in de mate waarin de reguliere/ structurele baten de reguliere/ structurele lasten dekken. De structurele exploitatieruimte wordt uitgedrukt als een percentage van de omzet. De begroting van SPL is exact structureel en reëel in evenwicht.

9.2 Financiering

Voor de inrichting en uitvoering van de treasury functie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasury functie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Stadsregio Parkstad Limburg heeft de volgende instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasury statuut en de financieringsparagraaf in de begroting en het jaarverslag. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financieringsvraagstukken van de lokale overheid.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm bedraagt 8,2 % van het begrotingstotaal volgens de primaire begroting. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan reserves.

Berekening Kasgeldlimiet per kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Begrotingstotaal lasten	6.440	6.440	6.440	6.440
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000	528	528	528	528
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	528	528	528	528
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-78.208	-78.208	-78.208	-78.208
Ruimte (+) / overschrijding (-)	78.736	78.736	78.736	78.736

Gelet op de liquiditeitspositie van Parkstad zal geen beroep worden gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In de periode van 2026 tot en met 2029 worden geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen dan wel nieuwe financieringen verwacht. SPL zal in 2026 en de daaropvolgende jaren de renterisiconorm dus niet overschrijden.
De vaste schuld van SPL heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring. De omvang van de lening is per 1-1-2026 € 1,434 miljoen en daalt in de periode tot ultimo 2029 tot nihil. De renterisiconorm wordt berekend over de vaste schuld.

Berekening Renterisiconorm (€m)	2025	2026	2027	2028	2029
Renteherzieningen (€m)	0	0	0	0	0
Herfinanciering	0	0	0	0	0
Totaal renterisico	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	**1,3**	**1,3**	**1,3**	**1,3**	**1,3**

Gelet op het feit dat geen sprake is van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad niet van belang.

Schatkistbankieren

SPL maakt verplicht gebruik van Schatkistbankieren. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasurystatuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren.
Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet.

Rentebaten

Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is voor 2026 een rentebaat opgenomen van € 520.000. De verwachting in de markt (bron Financieel Dagblad) is dat de rente de jaren daarna verder daalt.

EMU-Saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de begroting 2026 is in het volgende overzicht berekend.

	EMU Saldo (bedragen x € 1,000)	2025	2026	2027	2028	2029
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	29	-126	-114	-98	-82
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	5	0	0	0	0
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	0	0	0	0	0
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0	0	0	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**34**	**-126**	**-114**	**-98**	**-82**

9.3 Openbaarheidsparagraaf

De Wet Open Overheid (WOO) vergroot voor iedereen de toegang tot overheidsinformatie, bevordert de actieve openbaarmaking, actualiseert de regels voor openheid en openbaarheid en heeft de verplichting om de informatiehuishouding van bestuursorganen op orde te brengen.

SPL zal het aantal document- en informatiecategorieën, dat actief openbaar dient te worden gemaakt in lijn met de gefaseerde invoering van verplichte actieve openbaarmaking doorvoeren.
Zo zijn de 5 per 1 november 2024 verplichte informatiecategorieën openbaar gemaakt via onze website.

SPL heeft de optimalisatie van haar informatiehuishouding vastgelegd in het op 12 april 2023 door DB vastgestelde beleidsplan Beleid Informatiebeheer 2023 – 2026. Het doel is om het informatiebeheer in brede zin binnen SPL te digitaliseren, optimaliseren, transparanter te maken, om het bewustzijn van de omgang met informatie bij medewerkers te vergroten en in werkprocessen van SPL te verankeren.

De implementatie in 2024 van iBabs voor "digitaal vergaderen" en het vervolg van de in 2024 gestarte implementatie van Decos-JOIN zal bijdragen aan de verbetering van de informatiehuishouding en zal het actief openbaar maken van documenten nog beter ondersteunen.

10. Geconsolideerde begroting

10.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans

Activa	31/12/2024	31/01/2025	31/12/2026	31/12/2027	31/12/2028	31/12/2029
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Activa	**5.923**	**5.647**	**5.375**	**5.104**	**4.833**	**4.562**
Immateriële Vaste activa	**5.883**	**5.619**	**5.354**	**5.090**	**4.826**	**4.562**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	5.883	5.619	5.354	5.090	4.826	4.562
Materiële Vaste activa	**40**	**28**	**21**	**14**	**7**	**0**
Investeringen met een economisch nut	40	28	21	14	7	0
Vlottende Activa	**79.467**	**79.448**	**79.256**	**79.063**	**78.871**	**78.678**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**78.877**	**78.858**	**78.666**	**78.473**	**78.281**	**78.088**
Vorderingen op openbare lichamen	462	462	462	462	462	462
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	78.415	78.396	78.204	78.011	77.819	77.626
Overige vorderingen	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**
Kassaldi	1	1	1	1	1	1
Banksaldi	7	7	7	7	7	7
Overlopende activa	**582**	**582**	**582**	**582**	**582**	**582**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:	19	19	19	19	19	19
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0	0	0	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	563	563	563	563	563	563
Totaal Activa	**85.390**	**85.094**	**84.632**	**84.167**	**83.704**	**83.240**

Passiva	31/12/2024	31/01/2025	31/12/2026	31/12/2027	31/12/2028	31/12/2029
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Passiva	**7.851**	**7.556**	**7.093**	**6.628**	**6.166**	**5.702**
Eigen vermogen	**6.062**	**6.090**	**5.964**	**5.850**	**5.753**	**5.670**
Algemene Reserve	115	115	115	115	115	115
Bestemmingsreserves	5.947	5.975	5.849	5.735	5.638	5.555
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	**33**	**33**	**33**	**33**	**33**	**33**
Voorziening verlofsparen	33	33	33	33	33	33
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**1.757**	**1.434**	**1.097**	**746**	**381**	**0**
Onderhandse leningen van:						
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.757	1.434	1.097	746	381	0
Vlottende Passiva	**77.538**	**77.538**	**77.538**	**77.538**	**77.538**	**77.538**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**393**	**393**	**393**	***393***	***393***	***393***
Banksaldi	196	196	196	196	196	196
Overige schulden	196	196	196	196	196	196
Overlopende Passiva	**77.145**	**77.145**	**77.145**	**77.145**	**77.145**	**77.145**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	332	332	332	332	332	332
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:						
- Europese Overheidslichamen	9	9	9	9	9	9
- Het Rijk	499	499	499	499	499	499
- Overige Nederlandse overheidslichamen	471	471	471	471	471	471
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	75.834	75.834	75.834	75.834	75.834	75.834
Totaal Passiva	**85.390**	**85.094**	**84.632**	**84.167**	**83.704**	**83.240**

10.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening

De programma's en onderdelen bij elkaar opgeteld geeft de geconsolideerde begroting 2026 en de meerjarenramingen voor 2027-2029. De geconsolideerde begroting 2026 is het budgetniveau dat het Algemeen Bestuur vaststelt bij de vaststelling van de begroting 2026.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten programma's					
Programma kerntaken	4.385	4.311	4.228	4.156	4.271
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm
Totale lasten programma's	**4.385**	**4.311**	**4.228**	**4.156**	**4.271**
Baten programma's					
Programma kerntaken	685	469	252	72	72
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm
Totale baten programma's	**685**	**469**	**252**	**72**	**72**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten op de programma's	**-3.700**	**-3.842**	**-3.976**	**-4.084**	**-4.199**
Lasten divers:					
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Overhead	1.974	2.062	2.136	2.197	2.263
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	50	1	1	1	1
Totale lasten divers	**2.024**	**2.063**	**2.137**	**2.198**	**2.264**
Baten divers:					
Algemene dekkingsmiddelen	4.955	5.202	5.429	5.614	5.791
10% rentebaten	76	52	28	8	8
Bijdrage uitbreiding duurzaamheid	134	140	145	151	157
Bijdrage gemeenten water en klimaatadaptatie	237	245	252	260	268
Bijdrage RES	134	140	145	151	157
VAT Regiodeal	216	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0
Totale baten divers	**5.753**	**5.779**	**5.999**	**6.184**	**6.381**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten divers	**3.729**	**3.716**	**3.862**	**3.986**	**4.117**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**28**	**-126**	**-114**	**-98**	**-82**
Stortingen in reserves kerntaken:					
Reserve Ringwegen	241	66	83	102	123
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Totale storting in de reserves (last)	**241**	**66**	**83**	**102**	**123**
Onttrekkingen aan reserves kerntaken:					
Reserve Ringwegen	174	186	189	193	199
Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Frictiereserve	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves overhead:					
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	7
Organisatie Op Orde	0	0	0	0	0
Frictiereserve	32	0	0	0	0
Totale onttrekking aan de reserves (baten)	**213**	**193**	**196**	**200**	**206**
Saldo mutaties reserves	**-28**	**127**	**113**	**98**	**83**
Gerealiseerde resultaat	**-0**	**1**	**-1**	**0**	**1**

10.3 Overzicht incidentele baten en lasten

De begroting van SPL is structureel in evenwicht.

Presentatie structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1000)	B2025	2026	2027	2028	2029
Saldo baten en lasten	29	-126	-114	-98	-82
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-28	127	113	98	83
Begrotingssaldo	**1**	**1**	**-1**	**0**	**1**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**1**	**1**	**-1**	**0**	**1**

De commissie BBV heeft in 2018 de "Notitie structurele en incidentele baten en lasten' gepubliceerd.
De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten.
In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten.
Voor elke post is een toelichting vereist.

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn dus incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Parkstad. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij de bestuursrapportage of bij de slotwijziging) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Overzicht incidentele lasten en baten (bedragen x 1000)	B2025	2026	2027	2028	2029
Ontrekking frictiereserve en reserve organisatie op orde	-32	0	0	0	0
Incidentele baten	**-32**	**0**	**0**	**0**	**0**
Eenmalige financiering 2,5 fte extra	32	0	0	0	0
Incidentele lasten	**32**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal overzicht incidentelen laste en baten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

De incidentele baten en lasten die niet samenhangen met projecten betreffen:
- Onttrekking frictiereserve. De onttrekking van de frictiereserve ad € 32.000 is in 2025 eenmalig gebruikt voor de financiering van de kosten van de 2,5 fte extra. Indien de jaarcontracten worden omgezet in vaste dienstverbanden worden de kosten vanaf 2026 gedragen door de deelnemende gemeenten.

SPL maakt gebruik van twee bestemmingsreserve ter dekking van kapitaalslasten die uit de activering van de investering voor de Ringwegen en de verbouwing van de tweede verdieping voorkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele reservemutaties	B2025	2026	2027	2028	2029
Reserve Ringwegen	241	66	83	102	123
Investeringsreserve verbouwing					
Totaal stortingen	241	66	83	102	123
Reserve Ringewegen	174	186	189	193	199
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	7
Totaal onttrekkingen	174	193	196	200	206
Totaal reservemutaties	**67**	**-127**	**-113**	**-98**	**-83**

11. Besluit inzake vaststelling begroting

Het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg in samenhang met de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet;

besluit:

De begroting 2026 en de meerjarenramingen 2027-2029 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2025.

drs. P.M. Bertholet
directeur/secretaris

drs. R. Wever
voorzitter.

Bijlage 1 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2025-2029

In onderstaande tabel zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2025 tot en met 2029 (bedragen x € 1.000) voor resultaatbepaling en -bestemming 2024.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	35		7			28
Egalisatie frictiekosten Parkstad	63		32			31
Ringwegen	3.885	241			174	3.952
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.947**	**241**	**39**	**0**	**174**	**5.975**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.062**	**241**	**39**	**-**	**174**	**6.090**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2025	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2026
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	28		7			21
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	3.952	66			186	3.832
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.975**	**66**	**7**	**0**	**186**	**5.849**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.090**	**66**	**7**	**-**	**186**	**5.963**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2026	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2027
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	21		7			14
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	3.832	83			189	3.726
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.849**	**83**	**7**	**0**	**189**	**5.735**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**5.963**	**83**	**7**	**-**	**189**	**5.850**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2027	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2028
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	14		7			7
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	3.726	102			193	3.635
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.735**	**102**	**7**	**0**	**193**	**5.638**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**5.850**	**102**	**7**	**-**	**193**	**5.753**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2028	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2029
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	7		7			0
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	3.635	123			199	3.559
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**5.638**	**123**	**7**	**0**	**199**	**5.555**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**5.753**	**123**	**7**	**-**	**199**	**5.670**

Bijlage 2 Lijst van Afkortingen

AB	*Algemeen Bestuur*
AG	*Arbeitsgemeinschaft*
BBV	*Besluit Begroting en Verantwoording*
BC	*Bestuurscommissie*
BDU	*Brede Doeluitkering*
BNG	*Bank Nederlandse Gemeenten*
BTM	*Stichting Bedrijventerreinmanagement*
BTW	*Belasting Toegevoegde Waarde*
BV	*Besloten Vennootschap*
BZK	*Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties*
DU	*Decentralisatie Uitkering*
DB	*Dagelijks Bestuur*
EFRO	*Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling*
EGTS	*Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking*
EU	*Europese unie*
EZ	*Ministerie van Economische Zaken*
FIDO	*Wet Financiering Decentrale Overheden*
GBRD	*Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst*
GR	*Gemeenschappelijke regeling*
GROS	*Grensoverstijgende samenwerking*
IBA	*Internationale Bau Ausstellung*
ICT	*Informatie en communicatie technologie*
LED	*Limburg Economic Development*
LIOF	*Limburgse Ontwikkelings- en Investeringsmaatschappij*
MKB	*Midden- en kleinbedrijf*
NEIMED	*Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp*
PALET	*Parkstad Limburg Energie Transitie*
PROVADA	*Professionele Vastgoed Dagen*
RCE	*Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed*
RLI	*Raad voor de leefomgeving en infrastructuur*
ROB	*Raad voor Openbaar Bestuur*
ROCK	*Regions of Connected Knowledge*
ROW	*Regionaal Overlegplatform Wonen*
RvS	*Raad van State*
RVVP	*Regionaal Verkeer- en Vervoer Plan*
RWTH	*Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen*
SES	*Sociaal Economische Structuurversterking*
SiSa	*Single information Single audit*
SPL	*Stadsregio Parkstad Limburg*
SPUK	*Specifieke uitkering*
SVWZL	*Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg*
SVREZL	*Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg*
SWPL	*Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg*
VAT	*Voorbereiding, Administratie en Toezicht*
VNG	*Vereniging van Nederlandse Gemeenten*
WNT	*Wet Normering Topinkomens*
WOO	*Wet Open Overheid*

DB 23 april 2025
Bijlage 4.1.1

parkstad
stadsregio limburg

(Voorlopige)
Jaarstukken 2024

Inhoud

Jaarverslag

1. Inleiding en samenvatting 4

1.2 Kernagenda 4

1.2 Speerpunten 5

1.3 Samenvatting van de financiën in 2024 6

1.4 Voorstel resultaatbestemming 2024 8

2. Programma Kerntaken 9

2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2024 9

2.1.1 BC Ruimte en Mobiliteit 9

2.1.2 BC Duurzaamheid 13

2.1.3 BC Economie en Toerisme 16

2.1.4 BC Wonen en Herstructurering 22

2.1.5 BC Sociaaleconomische Structuurversterking 35

2.1.6 Grensoverschrijdende Samenwerking 39

2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken 41

2.2.1 Werkbudgetten 42

2.2.2 Regionale Initiatieven 43

2.2.3 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten 43

2.2.4 Formatie en bezetting programma activiteiten 43

2.2.5 Financiering en afschrijving buitenring 43

3. Programma Flexibele Schil 44

3.1 Administratie zonnepanelen 44

4. Algemene dekkingsmiddelen 45

4.1 Gemeentelijke bijdrage Kerntaken 45

5. Overhead, bedrijfsvoering en frictiebudget 46

5.1 Ontwikkeling bedrijfsvoering 46

5.2 Loonkosten, formatie en bezetting 47

5.3 Frictiebudget 48

6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting 48

7. Onvoorzien 48

8. Mutatie reserves 49

9. Paragrafen 49

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 49

9.2 Financiering 51

9.3 Bedrijfsvoering 52
9.4 Verbonden Partijen 52
9.5 Wet Open Overheid 53
9.6 Rechtmatigheidsverklaring 54
9.7 Ondernemingsraad 55
10. Balans 56
11. Overzicht baten en lasten 2024 58
12. Toelichtingen 59
12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 59
12.2 Toelichtingen op de balans per 31 december 2024 61
12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 98
12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 105
12.5 Gebeurtenissen na balansdatum 106
13. SiSa (volgt nog) 106
14. Taakvelden (volgt nog) 106
15. Rechtmatigheidsverklaring 107

1. Inleiding en samenvatting

1.2 Kernagenda

Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) is een bestuurlijk samenwerkingsverband (volgens de Wet Gemeenschappelijke Regeling – WGR) van de zeven gemeenten die samen de regio Parkstad Limburg vormen). SPL is een onafhankelijk bureau waar een team van gedreven medewerkers werkt aan de transformatie en de toekomst van (mensen in) de regio. Het belang en de toegevoegde waarde van de intergemeentelijke samenwerking wordt landelijk breed onderschreven en werpt nadrukkelijk z'n vruchten af. We zijn trots op de positie die we hebben veroverd en zijn gedreven om deze verder te verstevigen. Het takenpakket en de bezetting van ons bureau is de afgelopen jaren fors gegroeid naar momenteel zo'n 35 personen die één generieke noemer delen; "hart voor de regio". Iedereen binnen het team draagt direct of indirect bij aan de toekomst van Parkstad als vitale regio met een krachtig economisch, fysiek en sociaal profiel waar het fijn en gezond leven, werken en verblijven is.

Op 1 juli 2024 was het exact 25 jaar geleden dat de intergemeentelijke samenwerking in de regio, die tot 1 juli 1999 on de naam "Oostelijke Mijnstreek" en "Oostelijk Zuid Limburg" georganiseerd was, werd gewijzigd naar "Stadsregio Parkstad Limburg". Onder de titel "Samenwerken loont!" werd op 31 augustus 2024 op een symposium met een keur aan gasten teruggeblikt op 25 jaar intergemeentelijke samenwerking en werd vooral ook vooruit gekeken naar de Parkstad in 2040 en welke ontwikkelingen er nodig zijn om als regio aantrekkelijk te zijn en te blijven om te wonen en te ondernemen.

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers o.a. verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, Financiën en Organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverschrijdende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de inhoudelijke bestuurs-commissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de zes kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme
- Sociaal Economische Structuurversterking
- Grensoverschrijdende Samenwerking (DB)

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor (bestuurlijke) afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programmasturing
4. Monitoring en instrumentontwikkeling
5. Lobby & fondsvorming

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur, Algemeen Bestuur en de bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

In de jaarstukken wordt verslag gedaan van de in 2024 uitgevoerde activiteiten in relatie tot de in 2024 beschikbaar gestelde middelen. De jaarstukken bestaan uit 2 delen:

1. Het jaarverslag 2024 met een inhoudelijke en financiële verantwoording ingedeeld naar de in de begroting 2024 opgenomen programmastructuur en aangevuld met de verplichte paragrafen.
2. De jaarrekening 2024 ingedeeld in de balans en het overzicht van baten en lasten, inclusief toelichtingen en de verplichte bijlagen Sisa en het taakveldenoverzicht.

1.2 Speerpunten

In het jaarplan van Stadsregio Parkstad Limburg wordt elk jaar een aantal speerpunten benoemd, als focus binnen het takenpakket. Deze speerpunten zijn bureaubreed en worden elk jaar door zowel het Dagelijks Bestuur als de bestuurscommissies geselecteerd.

1. **De Regio Deal Parkstad 2.0**
   Een belangrijk streven van het Dagelijks Bestuur was om de besluitvorming over de inzet van de middelen uit de tweede Regio Deal ad. €25 miljoen vóór 1 januari 2025 af te ronden. Dit is gelukt, middels een tweetal besluitvormingsmomenten in 2024. Op 28 augustus 2024 en op 18 december 2024 heeft besluitvorming plaatsgevonden door het DB over de verdeling van de gelden uit de tweede Regio Deal. In 2025 zal de focus liggen op de uitvoering van deze besluitvorming.

2. **Het Nieuwe Narratief en 25 jaar Parkstad**
   Medio 2023 is tijdens een heisessie van het DB besloten om het zogenaamde Nieuwe Narratief van Parkstad op te stellen. Inmiddels is dit nieuwe narratief uitgegroeid tot het Nieuwe Toekomstverhaal van Parkstad. Dit nieuwe verhaal is op 31 augustus 2024 gepresenteerd tijdens een succesvolle bijeenkomst '25 jaar Parkstad' tijdens Cultura Nova in de Spiegeltent. In het najaar van 2024 is met de brede maatschappelijke coalitie gebrainstormd over het vervolg, waarna door het DB een agenda van een zestal thema's zijn benoemd voor het vervolg:
   1. het behouden van aanwezig en het aantrekken van nieuw talent
   2. een robuuste economie
   3. een aantrekkelijke woon- en leefomgeving
   4. de integrale aanpak van kwetsbare wijken: sociaal, fysiek, duurzaam en veilig
   5. een gezonde regio
   6. Parkstad als draaischijf in de economische corridor Brainport Eindhoven, Zuid-Limburg, Aken, Keulen-Bonn

3. **Elke Regio Telt / Kansen agenda / Het Parkstad Plan en de Zuid-Limburgagenda**
   Een Kamerbrief van (demissionair) Minister de Jonge over Elke Regio Telt heeft roet in het eten gegooid om de voornemens uit het Jaarplan 2024 uit te kunnen voeren, zijnde te werken aan een Kansenagenda voor Parkstad. Er is immers besloten om niet Parkstad, maar Zuid-Limburg als geografisch gebied te selecteren voor de uitwerking van Elke Regio Telt. In december 2024 heeft de nieuwe Minister Uitermark besloten dat de Elke Regio Telt-aanpak opgaat in het nieuwe Nationaal Programma Vitale Regio's. Voor Zuid-Limburg is afgesproken dat de 'Zuid-Limburg'-agenda leidend wordt voor de uit te werken gebiedsagenda in het kader van dit NPVR en dat Zuid-Limburg bestuurlijk wordt vertegenwoordigd door de deelnemers vanuit de bestuurlijke begeleidingsgroepen Regio Deal vanuit Parkstad en vanuit Zuid-Limburg west. Deze 'Zuid-Limburg'-agenda is begin 2024 vastgesteld door de colleges van B&W van de Zuid-Limburgse gemeenten én door het college van GS.

4. **Regio Deal 1.0**
   In 2024 liepen een aantal projecten uit de eerste Regio Deal nog door. In 2024 stond de focus binnen de eerste Regio Deal gericht op de monitoring en de evaluatie van de eerste Regio Deal.

5. **Aanvraag Regio Deal 3.0**
   Een van de belangrijkste speerpunten van 2024 was de indiening van de aanvraag voor een derde Regio Deal. In april heeft het DB de opdracht gegeven om een aparte aanvraag voor een derde Regio Deal voor Parkstad Limburg uit te werken. Uiteindelijk is het voorstel voor een derde Regio Deal eind oktober unaniem gesteund door de colleges van B&W én door het Dagelijks Bestuur ingediend. Begin oktober is afgesproken met de bestuurlijke aanspreekpunten voor de aanvraag van een Regio Deal in westelijke Zuid-Limburg, om de hoofdstuk-indeling van de Zuid-Limburg agenda aan te houden en in de propositie van de nieuwe Regio Deals aan te geven dan de lijn 'grensoverstijgende kenniseconomie' gezamenlijk wordt vormgegeven op de schaal van Zuid-Limburg.

De concrete activiteiten en resultaten van de bestuurscommissies in 2024 zijn nader uitgewerkt in paragraaf 2.1.

1.3 Samenvatting van de financiën in 2024

Begrote kosten

De begroting 2024 (na de 3e begrotingswijziging) is gebaseerd op de uitgangspunten van de regionale samenwerking met een beperkt activiteitenbudget (€ 720.000 per jaar) voor de Kernagenda. Daarnaast was € 40.000 structureel werkbudget beschikbaar voor de lobby subsidieverwerver. Naast de thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via bijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een Flexibele Schil (Administratie zonnepanelen). Daarnaast werd rekening gehouden met verplichtingen van de Buitenring, loonkosten en kosten voor bedrijfsvoering. Stadsregio Parkstad Limburg is niet vennootschapsbelasting plichtig en kent in 2024 geen post onvoorzien.

Begrote dekking

De activiteiten werden gedekt door de gemeentelijke bijdragen aan Stadsregio Parkstad Limburg die in 2024 uitkwamen op € 5 miljoen inclusief het deel van € 50.000 van AG Charlemagne (Grensoverschrijdende samenwerking), bijdragen uitbreiding Duurzaamheid (€ 141.000) en bijdragen Water en klimaatadaptatie (€ 228.000). Daarnaast was er dekking uit de inzet van reserves, rentebaten en door inkomsten als gevolg van bijdragen van derden/gemeenten voor projecten. Naast bovenstaande is er nog sprake van verdeling van middelen via de balans, dit betreft de Regionale Initiatieven.

Resultaat 2024

In onderstaand overzicht wordt de begroting (zowel de initiële begroting als ook de begroting na verwerking van de 3e begrotingswijziging) weergegeven. Ook de realisatie 2024 is hierin opgenomen.

Overzicht van baten en lasten: *

Bedragen x € 1 miljoen

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	720	720	671	-49
Flexibele schil administratieve eenheid zonnepanelen	pm	30	20	-10
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	pm	1,371	1,292	-79
Afschrijving buitenring	264	264	264	0
Financieringskosten buitenring	82	82	82	0
Loonkosten formatie	3,032	3,569	3,330	-239
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	495	549	491	-58
Totaal lasten	**4,633**	**6,625**	**6,188**	**-437**
Bijdragen deelnemende gemeenten	4,244	4,244	4,243	-1
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	408	408	408	0
Reguliere bijdrage Gemeenten	4,652	4,652	4,651	-1
Bijdragen gemeenten uitbreiding Duurzaamheid		141	141	0
Bijdragen gemeenten Water en klimaatadaptatie		228	228	0
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	4,652	5,021	5,020	-1
Bijdrage RES uitbreiding Duurzaamheid		101	101	0
Bijdragen gemeenten flexibele schil	pm	135	125	-10
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	pm	1,950	1,598	-352
Rentebaten	0	2,800	2,830	30
Totaal baten	**4,652**	**10,007**	**9,675**	**-332**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**19**	**3,382**	**3,487**	**105**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	219	219	219	0
- Investeringsreserve verbouwing	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	105	105	0
- Reserve werkbudgetten	0	4,978	4,512	-466
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	165	165	165	0
- Organisatie op Orde	27			0
- Frictiereserve	7	27	0	-27
- Investeringsreserve verbouwing	0	7	7	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten	0	1,900	1,585	-315
Saldo mutatie reserves	**-20**	**-3,203**	**-3,080**	**123**
Gerealiseerd resultaat	**-1**	**180**	**409**	**228**

* Het overzicht van baten en lasten gerangschikt naar programma's is opgenomen op pagina 58 e.v.

Gerealiseerd resultaat

Volgens de jaarrekening komt het financiële resultaat in 2024 uit op € 409.000 positief. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

Herkomst van resultaat 2024	Bedrag
Onderuitputting werkbudget DB inzake bestuurskosten, communicatie en lobby	49
Rentebaten bedrijfsvoering (10%)	283
Onderuitputting bedrijfsvoering en loonkosten	104
Niet onttrokken frictiereserve	-27
Gerealiseerd resultaat 2024	**409**

Onderuitputting werkbudget

Voor activiteiten passend binnen de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur was in totaal € 720.000 beschikbaar. Hiervan was in 2024 op basis van het jaarplan € 625.000 bestemd voor de bestuurscommissies en € 95.000 voor het Dagelijks Bestuur. Het gedeelte van de werkbudgetten bestuurscommissies is volledig ingezet. Het werkbudget van het DB met betrekking tot communicatie, bestuurskosten en lobby is € 49.000 lager uitgekomen dan begroot.

Rentebaten Bedrijfsvoering

De totale rentebaten 2024 hebben een omvang van in totaal € 2.830.000. Van de totale rentebaten 2024 is conform de financiële verordening 90% beschikbaar gesteld voor programmagelden. De resterende 10% (€ 283.000) kan ingezet worden voor de financiering van specifieke kosten van de bedrijfsvoering of vloeit terug naar de Parkstad gemeenten.

Onderuitputting bedrijfsvoering en loonkosten

Dit betreft met name niet ingevulde vacatures.

Niet onttrokken frictiereserve

In 2024 is er geen beroep gedaan op de frictiereserve.

1.4 Voorstel resultaatbestemming 2024

Het voorstel is om – uitgaande van de herkomst van de onderdelen van het resultaat – hieraan een bestemming te geven. Dit leidt tot het volgende voorstel:

Voorstel bestemming	Bedragen
Toevoegen aan reserve werkbudget DB programmaoverstijgende activiteiten	49
Terug te laten vloeien rente naar de Parkstad gemeenten	283
Terug te laten vloeien naar de Parkstad gemeenten	77
	409

Het voorstel resultaatbestemming is als volgt:

- Het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 49.000 toe te voegen aan de reserve werkbudget DB (programmaoverstijgende activiteiten) conform het vigerende beleid.
- € 360.000 (€ 283.000 en € 77.000) terug te laten vloeien naar de Parkstadgemeenten.

2. Programma Kerntaken

2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2024

Binnen Stadsregio Parkstad Limburg is in 2024 een veelvoud aan activiteiten uitgevoerd binnen de kernthema's.

Hierna volgt een overzicht waarbij de activiteiten en resultaten zijn ingedeeld naar de hoofdfuncties per bestuurscommissie:

- Inleiding
- Speerpunten
- Platform
- Beleid
- Programmering
- Monitoring
- Advisering
- Instrumentontwikkeling
- Lobby & fondsvorming

2.1.1 BC Ruimte en Mobiliteit

Inleiding

Per 1 januari 2024 is sprake de Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit uitgebreid met het thema 'Water en Klimaatadaptatie'. Op verzoek van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en na besluitvorming door het Dagelijks Bestuur en de zeven colleges van B&W is dit thema aan de bestuurscommissie toegevoegd. Naast een inhoudelijke uitbreiding, betreft dit ook een uitbreiding met 1,0 fte en een specifiek gelabeld werkbudget. Voor gemeenten is de uitbreiding budgetneutraal, omdat het bedrag dat zij jaarlijks aan SWPL betaalden (kassier gemeente Beekdaelen) één op één is overgeheveld naar de Stadsregio. Het budget wordt jaarlijks geïndexeerd.

Speerpunten

<u>Ruimte</u>

Het programmaonderdeel Ruimte is in 2024 net als in voorgaande jaren in belangrijke mate bepaald door de positionering van de regionale opgaven in Parkstad in het beleid en programma's van hogere overheden en de doorvertaling daarvan in de instrumentaria van de gemeenten. Er is inhoudelijke, bestuurlijke en ambtelijke inzet geweest op het programma NOVEX (NOVEX-gebied Zuid-Limburg en Ruimtelijk Voorstel Limburg), het traject van de Nota Ruimte en de voorbereiding van bovenregionale overleggen zoals BO MIRT, BO Leefomgeving en BKO. Tevens is, mede via het AO Ruimte en het Kernteam Regionaal Afstemmingskader, de verbinding gelegd met het lokale omgevingsbeleid (met name de gemeentelijke omgevingsvisie). Zo zijn in 2024 al de eerste voorbereidingen getroffen om het afstemmingskader te actualiseren.

Beoogd was om ook door te pakken met de gebiedsgerichte aanpak in het kader van de transitie van het landelijk gebied. Voorzien was een actieve aanhaking bij het Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG), waarvoor in de 2^{e} helft van 2024 een nieuwe versie opgeleverd diende te worden. Met het aantreden van het nieuwe Kabinet is deze verplichting alsmede het bijbehorende transitiefonds echter komen te vervallen. Door de onzekerheid die dit met zich meebrengt, zijn er wel diverse gesprekken gevoerd met gemeenten, provincie en LVVN, maar geen concrete stappen gezet.

Ook zijn stappen gezet met de verdere uitbouw van de kaartviewer en geodataportaal. Dit is niet alleen een belangrijke (ruimtelijke) informatievoorziening, maar levert in potentie ook een grote bijdrage aan de integraliteit tussen de verschillende programma's in Parkstad.

Mobiliteit

Het programmaonderdeel Mobiliteit heeft in 2024 ingezet op het versterken van de positie van de regio Parkstad binnen de corridor Eindhoven – Zuid-Limburg – Aken – Keulen en op het verbeteren van de bereikbaarheid *van* en *binnen* de regio (het grensoverstijgende daily urban system). De mobiliteitsvisie Zuid-Limburg en de SUMP zijn daarbij kaderstellend, maar ook nieuwe inzichten vanuit bijvoorbeeld ontwerpende onderzoeken als Zuid-Limburg in Euregionale Context (ZL'EU) en studies naar vervoersarmoede worden omarmd. Voor het versterken van de corridor wordt een sterke lobby gevoerd (i.s.m. de programma's GROS en E&T en samen met diverse Duitse, Limburgse en Brabantse partners). Door een organisatiediscussie op het schaalniveau Zuid-Limburg en het plotselinge dreigende faillissement van Velocity Limburg/Aachen is veel tijd in deze twee trajecten gaan zitten. De Stadsregio was daarnaast ook een van de pilotgebieden van het traject 'Bereikbaarheidsdoelen' van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, waarvan het rapport in 2025 verschijnt als input voor de landelijke Mobiliteitsvisie 2050.

Water en klimaatadaptatie

Het programmaonderdeel Water en Klimaatadaptatie is per 1 januari 2024 van start gegaan. Hierbij kon worden voortgebouwd op de lopende activiteiten en resultaten van het voormalige SWPL. De eerste helft van 2024 heeft zich gekenmerkt als overgangsperiode, waarbij per 1 juni 2024 een vaste programma-adviseur is aangesteld en deze vervolgens is ingewerkt door de aan SWPL verbonden coördinator. Met de 'waterpartijen' (Waterschap Limburg, Waterschapsbedrijf Limburg en Waterleidingmaatschappij Limburg) is een programma plan opgesteld en uitgevoerd. Hiervoor is een speciaal gelabeld werkbudget beschikbaar, welke buiten de scope van dit jaarplan valt en volgens afspraak separaat wordt gefactureerd aan de deelnemende gemeenten en waterpartijen. Inzet is gericht op een goede aanhaking op het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) en het verbinden van de thema's water, klimaatadaptatie en ruimte. Ook is gestart met de voorbereidingen voor een programma onder de Omgevingswet en een plan voor 'groenblauwe schoolpleinen'.

Platform

Rijk:

- (Regionaal) Bestuurlijk Overleg Leefomgeving
- (Regionaal) Bestuurlijk Overleg MIRT
- (Regionaal) Bestuurlijk Overleg Goederenvervoer
- Spoortafel Zuid-Nederland
- VNG-commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit

Provincie:

- Mobiliteitsberaad Limburg
- Bestuurlijk Regio Overleg Limburg (BROL)
- Bestuurlijke Klimaatadaptatietafel Limburg (BKAL)
- Regionale actietafel (WRL)

Zuid-Limburg:

- Bestuurlijk Kern Overleg (BKO) Zuid-Limburg
- Bestuurlijk Overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg (in de loop van 2024 opgegaan in het BKO)
- Bestuurlijk RMO Zuid-Limburg
- Stuurgroep Zuid-Limburg Bereikbaar

Parkstad:

- Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit
- Stuurgroep Waterwerkregio Parkstad

Beleid

Ruimte

- In het kader van het NOVEX-gebied Zuid-Limburg is samen met het Rijk, Provincie Limburg, Waterschap en de Zuid-Limburgse gemeenten het *NOVEX Ontwikkelperspectief Zuid-Limburg* opgesteld. Het ontwikkelperspectief bouwt voort op de *Zuid-Limburg Agenda* en het ontwerpend onderzoek *Panorama Zuid*-Limburg. Zowel het Ontwikkelperspectief als de Agenda zijn in juni 2024 bestuurlijk vastgesteld in de regio. Het Ontwikkelperspectief is in november 2024 tevens door het Rijk vastgesteld in het BO Leefomgeving en vormt de basis voor een Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda, waarvoor eind 2024 een eerste generatie is opgeleverd.
- Het *Regionaal Afstemmingskader voor de Gemeentelijke Omgevingsvisies* is in het voorjaar van 2024 vastgesteld door de zeven gemeenteraden. Met dit kader als regionale bouwsteen stellen gemeenten hun gemeentelijke Omgevingsvisie op, waarover periodiek afstemming plaatsvindt in Parkstadverband. Het kader is een dynamisch document, waardoor eind 2024 al eerste voorbereidingen zijn getroffen voor actualisatie en doorontwikkeling.

Mobiliteit

- Het vigerende beleidskader is de Mobilteitsvisie Zuid-Limburg en SUMP Parkstad met een focus op:
    - Inzet op meer fietsgebruik
    - Verruiming van het aanbod van deelvervoer (deelfiets en deelauto)
    - Inzet op elektrisch vervoer
    - Verbetering van de leefbaarheid door omgevingen die fietsen en lopen stimuleren
    - Verbetering van de verkeersveiligheid
    - Verbetering van de bereikbaarheid (binnen de regio, in omgeving en over de grens).

Water en klimaatadaptatie

- Het vigerende beleidskader voor klimaatadaptatie is de Klimaatadaptatiestrategie Parkstad Limburg, zoals vastgesteld door de Bestuurscommissie Duurzaamheid en de Stuurgroep Waterwerkregio Parkstad in 2022.
- Het vigerende beleidskader voor water is het Integraal Waterplan 2020-2024, zoals vastgesteld door de zeven gemeenteraden, Waterschap Limburg, Waterschapsbedrijf Limburg en WML.
- In 2024 zijn de eerste voorbereidingen getroffen om beide beleidskaders te combineren tot een programma onder de Omgevingswet. Dit traject wordt in de periode 2025-2026 uitgevoerd.

Programmering

Ruimte

- De voorgenomen uitwerking van de gebiedsgerichte aanpak (GGA) voor het landelijke gebied - in samenwerking met gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal, Provincie, Rijk en stakeholders – is in 2024 gepauzeerd (zie inleiding). Wel zijn diverse gesprekken gevoerd met gemeenten, Provincie en LVVN om te bezien waar mogelijkheden liggen vanuit andere financieringsbronnen. De bedoeling is om hier in 2025 een vervolg aan te geven.

Mobiliteit

- De voorgenomen uitwerking van de SUMP in een visie op deelmobilteit en mobiliteitshubs is in 2024 gepauzeerd vanwege onzekerheden bij e-bikedeelaanbieder Velocity Limburg (dreigend faillissement) en een organisatiediscussie rondom Zuid-Limburg Bereikbaar. In plaats daarvan zijn veel inspanningen verricht om Velocity overeind te houden en de samenwerking in Zuid-Limburg te verbeteren. Zodra in 2025 meer duidelijkheid is omtrent deze ontwikkelingen wordt een actualisatie van de SUMP voorgesteld.

- Er zijn concrete stappen gezet in het verbeteren van de bereikbaarheid van bedrijventerreinen (waaronder de fietsbereikbaarheid van Avantis/Trilandis en via de werkgeversaanpak van Zuid-Limburg Bereikbaar).
- Er zijn voorbereidingen getroffen voor een betere fietsverbinding tussen Parkstad-Noord en de Westelijke Mijnstreek en een nieuwe fietsverbinding tussen Kerkrade Centrum en Herzogenrath Bahnhof.
- Het Velocitynetwerk is in 2024 uitgebreid (dit besluit was reeds genomen voordat het dreigende faillissement van Velocity bekend was).

Water en klimaatadaptatie

- Samen met gemeenten, Waterschap en WML is een programmaplan opgesteld en uitgevoerd.
- De bestuurscommissie heeft een coördinerende rol bij het gezamenlijk opstellen van de gemeentelijke watertakenplannen, regenwaterstructuurkaarten en bij regionale stresstesten (wateroverlast, overstromingen, droogte en hitte) en coördineert regionale activiteiten in het kader van 'Waterklaar'.
- In het kader van het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) is een bijdrage geleverd aan het opstellen van het stroomgebiedsplan voor de Geleenbeek.
- Er zijn voorbereidingen getroffen om het concept 'groenblauwe schoolpleinen' verder uit te rollen.

Monitoring

Ruimte

- In januari 2024 is in opdracht van de bestuurscommissie door het Gegevenshuis een organisatie brede Kaartviewer opgeleverd. Deze is in 2024 verder doorontwikkeld.

Mobiliteit

- Onderweg in Nederland (ODiN), dat uitgevoerd wordt door het CBS geeft inzicht op één van de belangrijkste basisvragen voor het regionale mobiliteitsbeleid: met welk vervoermiddel en met welk motief verplaatsen onze inwoners zich?
- Tweejaarlijkse burgeronderzoek (Parkstad monitor) met informatie over de ervaren verkeerssituatie in de buurt, de verkeersveiligheid, de ervaren parkeerdruk, schoolroutes etc..
- In ontwikkeling: O&S in samenwerking met het Urban Data Center (UDC) gaat de verschillende databronnen verenigen om te komen tot een digitaal te ontsluiten mobiliteitsmonitor Parkstad Limburg.
- Deelgenomen aan de pilot 'Bereikbaarheidsdoelen' van het Ministerie van IenW.

Water en klimaatadaptatie

- Klimaatatlas Parkstad

Instrumentontwikkeling

- In 2024 is het instrument 'facetbestemmingsplan reductie plancapaciteit detailhandel' ter vaststelling aan de gemeenteraden voorgelegd. Het voorontwerp en ontwerp hiervoor zijn in 2023 per gemeente ter inzage gelegd. Dit plan heeft een focus op de bestemmingen 'bedrijf en bedrijventerrein' met onderliggende onbenutte detailhandelsmogelijkheden.

Lobby & fondsvorming

- Positionering van Parkstad en de (Eu)regio in de nieuwe Nota Ruimte (Rijk)
- 1e generatie Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda NOVEX-gebied Zuid-Limburg
- Intercity Randstad – Eindhoven – Heerlen – Aken
- Lobby middelen en maatregelen Waterveiligheid en Ruimte Limburg
- Deltaprogramma Hoge Zandgrond (DHZ-tranche 2024-2027)
- Provinciale middelen klimaatadaptatie.

2.1.2 BC Duurzaamheid

Inleiding

Voor het thema duurzaamheid stond 2023 in het teken van enkele belangrijke beleidsstukken (o.a. evaluatie PALET 3.0, Transitievisie Warmte 2.0 en het Isolatie- en Verduurzamingsprogramma). In 2024 is gewerkt aan de vertaling van de ambities naar concrete projecten. Daarnaast is ingezet op het continueren van al in uitvoering zijnde projecten.

In 2023 hebben de colleges van B&W van de Parkstad-gemeenten besloten om rijksmiddelen ter uitvoering van het klimaat- en energiebeleid (de zgn. CDOKE-middelen) regionaal in te zetten. In 2024 is verder vorm en invulling gegeven aan deze samenwerking onder vlag van het Publiek-Coöperatief Energiebedrijf, WoonWijzerWinkel Limburg en netcongestie.

Platform

De platforms vanuit de Bestuurscommissie zijn:

- Bestuurscommissie Duurzaamheid
- Stuurgroep Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg
- Stuurgroep Warmtenet Zuid-Limburg (WZL)

BC Duurzaamheid

Het platform voor het thema Duurzaamheid is de bestuurscommissie Duurzaamheid. Dit overleg wordt voorbereid door het AO Duurzaamheid en de ambtelijke werkgroepen voor energietransitie (incl. grootschalige opwek), warmtetransitie (incl. energiebesparing) en circulariteit. Ook is in 2024 een aparte werkgroep ingericht in het kader van de stimuleringsaanpak zon-op-dak.

RES Zuid-Limburg

Als sub-regio binnen de RES Zuid-Limburg neemt Parkstad zitting in de Stuurgroep RES Zuid-Limburg. De wethouders van gemeente Heerlen (wethouder de Beer, voorzitter Stuurgroep) en Voerendaal (wethouder Braun) nemen namens regio Parkstad deel aan dit overleg. Wethouder Braun neemt samen met wethouder Mackus (Maastricht) deel aan het Bestuurlijk Overleg Energie en Verduurzaming Industrie Limburg (EVI, voorheen PMIEK). Ambtelijk neemt Parkstad zitting in het programmateam RES Zuid-Limburg en de werkgroep Regionale Structuur Warmte.

Stuurgroep Warmtenet Zuid-Limburg

In december 2022 is een aparte Stuurgroep ingericht voor het traject om te komen tot een regionaal warmtenet op basis van beschikbare restwarmte van industriecluster Chemelot op de schaal van Zuid-Limburg. Na ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst in najaar 2023 nemen de wethouders van gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade en Landgraaf deel aan dit overleg.

Beleid

De vigerende beleidskaders voor de bestuurscommissie zijn:

- Parkstad Limburg Energie Transitie – regionaal ambitiedocument PALET 1.0
- Parkstad Limburg Energie Transitie – gemeentelijke verdiepingsstudies PALET 2.0
- Parkstad Limburg Energie Transitie – regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0
- RES Zuid-Limburg – regionaal visiedocument RES 1.0 Zuid-Limburg
- Parkstad Circulair.

PALET: Parkstad Limburg Energie Transitie

In 2015 hebben de (toen nog) acht gemeenteraden in Parkstad unaniem het kaderstellende energietransitiebeleid (Parkstad Limburg Energietransitie: PALET 1.0 en 2.0) vastgesteld. In 2016 is dit beleid omgezet in een regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0, waarbij de ambitie om in 2040 een energieneutrale regio te zijn is vertaald in concrete acties en projecten voor de eerste periode 2016-2020 en waarbij in 2020 minimaal 8% van de doelstelling tot 2040 moet zijn gerealiseerd. In 2023 is het eerste uitvoeringsprogramma geëvalueerd in PALET 4.0 (monitoring). In 2024 was een actualisatie van het uitvoeringsprogramma voor de komende periode voorzien.

RES Zuid-Limburg

In het kader van het Klimaatakkoord is ervoor gekozen de energietransitie in Nederland te versnellen via de regio. Zuid-Limburg is één van deze regio's. In 2024 is verder invulling gegeven aan deze samenwerking, o.a. door middel van regionale uitvoeringscapaciteit voor zon-op-dak in regio Parkstad.

Parkstad Circulair

In 2023 hebben alle Bestuurscommissies het position paper Parkstad Circulair vastgesteld. Met dit document is de strategische keuze gemaakt om in 2050 een circulaire regio te zijn. In 2024 is dit beleid vertaalt naar een Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair (zie programmering), met een focus op de thema's Circulaire Bouw en het Circulair Landelijk Gebied (CLG) en een verkenning naar de circulaire koppelkansen binnen bestaande beleidsprogramma's.

Programmering

De speerpunten in 2024 waren de actualisatie het Uitvoeringsprogramma Parkstad Limburg Energietransitie (PALET), Grootschalige Opwek (op daken, land, en multifunctioneel ruimtegebruik), regionale ondersteuning in de warmtetransitie (incl. wijkuitvoeringsplannen en het isolatie- en verduurzamings-programma), en de realisatie) van het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair.

Uitvoeringsprogramma Parkstad Limburg Energietransitie

In 2024 is verder invulling gegeven aan diverse activiteiten in het kader van het uitvoeringsprogramma PALET. Ten aanzien van het Zonnepanelenproject Parkstad is in overleg met Volta Limburg verder uitvoering gegeven aan de dienstverlening van het project, conform afspraken in de vaststellingsovereenkomst uit 2023.

Ten aanzien van de actualisatie van het uitvoeringsprogramma voor de komende periode, zijn in 2024 enkel de eerste voorbereidende stappen gezet. Dit mede als gevolg van discussies rondom de inzet van de regionale CDOKE-middelen en grote sturingsbehoefte bij WoonWijzerWinkel Limburg. In 2025 zal verder invulling worden gegeven aan het opstellen van een nieuw uitvoeringsprogramma. Besluitvorming hieromtrent heeft in 2024 plaatsgevonden.

Grootschalige opwek

Het ontwikkelen van programmering en beleid om grootschalige opwek op daken te versnellen was een kritiek aandachtspunt voor 2024. In afstemming met de ambtelijke werkgroep heeft in 2024 besluitvorming plaatsgevonden omtrent een stimuleringsaanpak zon-op-dak bij VvE's. In samenwerking met de Bestuurscommissie Economie & Toerisme zijn de mogelijkheden voor de verduurzaming van bedrijventerreinen en innovatieve oplossingen voor netcongestie verkend. In 2024 is een kwartiermaker voor

het Publiek-Coöperatief Energiebedrijf Parkstad Limburg geworven. In opdracht van gemeenten en energiecoöperaties in regio Parkstad is in 2024 gestart met het opstellen van een businesscase en governance-model. Deze fase dient uiterlijk 31 december 2025 te zijn afgerond.

Met het opnemen van een beschermingsgebied Einstein Telescope in de omgevingsverordening van Provincie Limburg, resulterend in een uitsluitingsgebied voor windturbines voor wat betreft Zuid-Limburg voor de gehele zone tot 10 km rond het zoekgebied voor de Einstein Telescope, zijn in 2024 slechts beperkte stappen gezet in het kader van het project Windenergie Parkstad-Zuid.

Regionale ondersteuning warmtetransitie
In 2023 is de TVW 2.0 vastgesteld door de gemeenteraden. Hierin wordt beschreven in welke buurt de gemeente start en hoe het proces samen met de buurt wordt georganiseerd. In 2024 zijn gemeenten aan de slag gegaan met de uitvoering van de warmtetransitie, bijvoorbeeld door middel van een gemeentebrede en/of wijkgerichte aanpak. Vanuit de Stadsregio is in 2024 de kennisopbouw en -uitwisseling gefaciliteerd. Gemeenten en Stadsregio zijn in 2024 gezamenlijk opgetrokken v.w.b. soortenmanagementplannen (SMP) en een aanpak voor natuurinclusief isoleren. In het kader van het regionale isolatie- en verduurzamingsprogramma Parkstad Limburg is in 2024 onder regie van een regionale projectleider gestart met pilots in het kader van de Lokale Aanpak Isolatie. Daarbij is intensief geïnvesteerd in de samenwerking met WoonWijzerWinkel Limburg.

Vanuit Stadsregio Parkstad is daarnaast de samenwerking gecontinueerd in projecten om de industriële restwarmte van Chemelot en Saint Gobain voor duurzame verwarming van woningen aan te wenden. In 2024 is voor het project Energiepark Herzogenrath een nieuwe Regio Deal-aanvraag toegekend en een Interreg-aanvraag ingediend.

Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair
In 2024 is het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair verder uitgewerkt. Binnen het thema circulaire bouw is in 2024 verder gewerkt aan de projecten Urban Mine Parkstad, de CEL4LIFE aanvraag en de oprichting van het Europees Centrum voor Circulair Bouwen en Transformeren (ECCBT). In het kader van de Regio Deal zijn met ondersteuning vanuit het regiobureau een viertal succesvolle aanvragen ingediend voor het Circulair Ambachtscentrum Parkstad, het Europees Centrum voor Circulair Bouwen en Transformeren (i.s.m. GROS), circulaire sloop van het Eickhagencollege (Landgraaf) en circulaire en modulaire woningbouw (Heerlen). Verder is in 2024 uitvoering gegeven aan het Kennisprogramma Parkstad Circulair en is op initiatief van Stadsregio Parkstad, gemeente Maastricht en Universiteit Maastricht gestart met een provinciaal intergemeentelijk traject Circulaire Economie.

Monitoring

In 2023 is het Uitvoeringsprogramma PALET 2016-2020 in samenwerking met bureau Over Morgen geëvalueerd als onderdeel van PALET 4.0. In 2024 zijn eerste stappen gezet om de (monitoring van de) voortgang op deze indicatoren mee te nemen als onderdeel van de actualisatie van het uitvoeringsprogramma PALET. Dit wordt in 2025 verder uitgewerkt. Daarnaast hebben eerste verkennende gesprekken met RES Zuid-Limburg plaatsgevonden om monitoring RES-breed op een uniforme wijze op te pakken.

Naast deze data zijn enkele indicatoren op het thema Duurzaamheid opgenomen in de tweejaarlijkse RegioDeal-meting door bureau RIGO. De laatste meting is in 2024 opgeleverd. Deze data worden periodiek geüpdatet (tweejaarlijks).

Instrumentontwikkeling

Energietransitie
In het kader van de stimuleringsaanpak zon-op-dak is in 2024 een aanbod van collectieve leersessies ontwikkeld i.sm. Limburgse Verenigingen van Eigenaren met Energie (LVME). Hieraan zal in 2025 uitvoering worden gegeven.

Warmtetransitie
Onder regie van coördinatie van een regionale projectleider is een Lokale Aanpak Isolatie opgesteld, die in 2024 is gestart met pilots in diverse Parkstad-gemeenten. Deze regeling is gefinancierd vanuit Rijksmiddelen. De regeling heeft als doel om slecht-geïsoleerde woningen met een lage WOZ-waarde te verduurzamen. Daarbij is extra aandacht voor de doelgroep energiearmoede.

Circulariteit
In 2024 is het vervolg van de uitvoering van het kennisprogramma Parkstad Circulair ontwikkeld met als doel om het kennisniveau binnen de gemeentelijke organisaties, als ook het draagvlak en commitment voor het onderwerp circulariteit te vergroten.

Lobby & fondsvorming

In december 2024 heeft in Abdij Rolduc een kennisuitwisseling tussen het Ministerie van KGG, gemeenten en Stadsregio Parkstad plaatsgevonden, waarbij aandacht is gevraagd voor de uitdagingen en kansen voor grensregio's in de energietransitie. Ook is i.s.m. met GROS verder ingezet op de lobby rondom de uitbreiding van de Delta-Rhine Corridor naar Duitsland.

In 2024 zijn diverse Interreg-projecten toegekend (EMR RE-USE, NWE Building Convert) of aangevraagd (CROSS_HEAT). Als onderdeel van het project Warmtenet Zuid-Limburg zijn diverse (Europese) subsidies aangevraagd. Tot slot is in 2024 i.s.m. Provincie Limburg, LIOF en Stichting Chemelot een CEL4LIFE-aanvraag voorbereid.

2.1.3 BC Economie en Toerisme

Inleiding
De centrale doelstelling van de bestuurscommissie Economie & Toerisme is om de economische structuur in Parkstad Limburg te versterken. Het vastgestelde beleid voor thema's als detailhandel, bedrijventerreinen, kantoren en toerisme vormt het fundament van de aanpak en de programmering. Daarbij staat samenwerking voorop, met name met de Parkstadgemeenten en de regionale stakeholders zoals (kennis)-instellingen en het bedrijfsleven. Waar dat meerwaarde heeft wordt de samenwerking op de schaal van Zuid-Limburg opgezocht.

In 2024 is verder voortgebouwd op de regionale economische analyse, dat een objectief fundament heeft gelegd onder de meerjarige economische agenda van de regio. De Regio Deal II (themalijn economie) vervulde daarbij een aanjaagrol, onder meer in de samenwerking met en binnen Medlands Parkstad, de Brightlands Smart Services Campus en de kennisinstellingen. Ook de dynamiek op de bedrijventerreinen ging gestaag door: op dit moment is ca. 90 hectare in herontwikkeling waarbij het overgrote deel onder private regie gebeurt. Aanvullend daaraan wordt onder regie van de publieke partijen, de herontwikkeling van de groeve Mourik op de Oostflank Brunssum voorbereid. Hierdoor ontstaat er maximale maatschappelijke en economische waardecreatie, en nieuwe ruimte voor investeringen in de economie en de werkgelegenheid.

De langjarige programmatische retailaanpak, met als doel de winkelstructuur in de regio te versterken, werpt zijn vruchten af. In 2024 zijn gebiedsontwikkelingen met financiële ondersteuning vanuit de Regio Deal II en de Rijksregeling Impulsaanpak Winkelgebieden geprogrammeerd. Naast de focus op de centra, waarbij ook Streetwise weer een belangrijke bijdrage levert, is de transformatie van overtollige winkelmeters verder opgepakt, onder meer via een grootschalige planologische veegactie maar ook via concrete projecten zoals de Stratenaanpak Parkstad Limburg. Op het vlak van toerisme heeft in 2024 de lancering van de toeristische campagne 'Das ist Parkstad' plaatsgevonden, aanvullend aan de Nederlandstalige campagne die al was gestart. Daarbij slaan gemeenten, Stadsregio Parkstad Limburg, Visit Zuid-Limburg en ondernemers de handen ineen om Parkstad als aantrekkelijke toeristische regio beter en meer in onderlinge samenhang op de kaart te zetten, ook in het Duitse achterland.

Speerpunten

In een notendop zijn dit de belangrijkste resultaten in 2024:

- In samenwerking met de gemeenten zijn er (naast 2 eerder toegekende projecten) wederom 2 succesvolle aanvragen ingediend bij de Rijksregeling Impulsaanpak Winkelgebieden (Heerlen-Centrum en Kerkrade-Centrum), met als doel de vitaliteit en leefbaarheid in de centra te verbeteren. Waar er voor deze regeling op nationale schaal € 88 miljoen beschikbaar was, landt er voor de 4 toegekende projecten in Parkstad samen, ruim € 10 miljoen in onze regio (ca. 12%).
- De samenwerking tussen de bedrijven, kennisinstellingen en overheden in 'Medlands Parkstad' is verankerd in een stichting, vanuit waar de thema's imago/branding, arbeidsmarkt, onderwijs en infrastructuur programmatisch en meerjarig worden aangepakt.
- Op het vlak van vrijetijdseconomie/toerisme is de campagne 'Dit is Parkstad' gelanceerd in de aangrenzende Duitse regio, en is de grensoverstijgende samenwerking en het netwerk versterkt door gezamenlijke EU-projecten als 'Via Via' (gericht op het Romeins verleden) waaraan ruim € 2 miljoen EFRO is toegekend.
- De groeve Mourik op de Oostflank Brunssum is definitief aangekocht door de Provincie Limburg, met als doel deze samen met de gemeente Brunssum, de Stadsregio Parkstad en Trilandis Ontwikkelingsmaatschappij te herontwikkelen tot duurzame bedrijfslocatie.
- De programmering van de Regio Deal II: voor de themalijn economie ligt de focus op de projecten 'Fundament onder UM-onderwijs in Heerlen/Parkstad', 'Medlands Parkstad', 'Actieagenda MKB Parkstad' en 'Innovation Power House MKB', en voor de themalijn retail bij projecten in Schinveld, Kerkrade-Oost, Simpelveld-Centrum, Hoensbroek en Nuth.

Platform

<u>Samenwerking binnen Parkstad</u>

Het bestuurlijke platform voor de thema's Economie & Toerisme is de bestuurscommissie Economie & Toerisme. Dit overleg wordt mede voorbereid door enerzijds het Ambtelijk Overleg Economie en anderzijds het Ambtelijk Overleg Toerisme. Daarnaast zijn er aparte ambtelijke overleggen ingericht met het Promotie- en Acquisitieoverleg (Promac) en voor specifieke projecten als de Stratenaanpak. In het kader van de provinciale POVI-uitwerkingen nemen drie leden van de bestuurscommissie vanuit die rol deel aan het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie (BORE) Zuid-Limburg en één lid, de portefeuillehouder Toerisme, aan de Bestuurlijke Kopgroep Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg. Daarnaast nemen twee leden van de bestuurscommissie vanuit die rol deel als adviseurs aan de bestuursvergadering van Visit Zuid-Limburg.

<u>Samenwerking en externe oriëntatie:</u>

- *Ministerie van Economische Zaken & Klimaat*
  In het kader van de Regio Deals, de aanvraag voor een 3e Regio Deal en 'Elke Regio Telt' is ook in 2024 de afstemming met het ministerie over economische ontwikkelingen in de regio voortgezet. Er vindt periodiek overleg plaats over onder meer centrumontwikkelingen, de dynamiek op de bedrijventerreinen, de versterking van het MKB, de doorontwikkeling van de medisch-technologische sector en de Brightlands Smart Services Campus.

- *Retail-Deal*
  In het kader van de regionale retailaanpak wordt meerjarig samen gewerkt met de Nationale Retailagenda waaraan diverse gemeenten in Nederland, vakorganisaties waaronder InRetail en het ministerie van Economische Zaken & Klimaat deelnemen. Kennisuitwisseling staat hierbij centraal, daarbij is in 2024 met name het proces in Parkstad inzake het facetbestemmingsplan voor detailhandel gedeeld in het nationale netwerk.

- *Kennisinstellingen / Onderwijs*
  Samen met de BC SES, het voortgezet onderwijs en een aantal vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven wordt gewerkt aan een programmatische aanpak voor loopbaan- en beroepsoriëntatie. Met name om talent uit de regio maximaal te binden en te boeien, en tijdig te ontsluiten welke carrière- en ontwikkelkansen de regio te bieden heeft. Ook is in brede zin, in het kader van de Regio Deal II en diverse elementen uit de economische agenda, overleg gevoerd met Zuyd Hogeschool, Vista College, Universiteit Maastricht en RWTH Aachen, met name over de mogelijkheden tot samenwerking tussen deze kennisinstellingen en de afstemming met het bedrijfsleven.

- *MKB Parkstad*
  De afstemming met MKB Parkstad is gecontinueerd op diverse fronten. Het structurele overleg tussen Parkstad en de Commissie Retail van MKB Parkstad is voortgezet, onder meer over de actualisatie van de uitvoeringsafspraken SVREZL. De samenwerking is verbreed naar aanleiding van de regionale economische analyse en de constateringen die in dat kader zijn gedaan over het MKB in de regio, en het MKB is betrokken bij het opstellen van een Actieagenda MKB Parkstad. De versterking van het MKB in brede zin is gepositioneerd in de Regio Deal. Ook zijn belangrijke netwerkbijeenkomsten van het MKB in Parkstad, zoals de Parkstad Limburg Economy Award en de Dag van het MKB ondersteund, samen met gemeenten Heerlen en Kerkrade.

- *Supermarktketens*
  In navolging op eerdere jaren is op regionaal niveau het overleg met verschillende supermarktketens voortgezet. De supermarkten vormen de ruggengraat van de winkelstructuur in Parkstad (voorzieningenstructuur en leefbaarheid), en in overleg met deze supermarkten en de gemeenten wordt geprobeerd om enerzijds invulling te geven aan het maatschappelijk belang (een gezonde winkelstructuur) en anderzijds een vanuit het perspectief van de supermarkten gezonde bedrijfsexploitatie.

- *Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL) en portefeuillehoudersoverleg Economie Zuid-Limburg*
  De gemeente Heerlen neemt samen met de gemeenten Sittard-Geleen en Maastricht zitting in het bestuur van ESZL en koppelt hierover terug in de BC. Vanaf 2024 is het thema vrijetijdseconomie, op basis van een aantal specifieke thema's en opgaven, toegevoegd aan de ESZL-agenda. Voor dit onderdeel vindt de voorbereiding plaats via de bestuurlijke Kopgroep Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg.

- *Grensoverstijgende samenwerking*
  In 2024 heeft de samenwerking met partners over de grens verder vorm gekregen op basis van enkele inhoudelijke dossiers en kansen, mede aangejaagd door de gezamenlijke workshops met de Stadt Aachen, de Städteregion Aachen en andere partners. Goede voorbeelden daarvan zijn het project Via Via (Romeins verleden), het verbinden van Brainport Eindhoven met Aken en de kennisuitwisseling rondom binnenstadontwikkelingen.

- *Platform Toerisme*
  Ook in 2024 is er een aantal bijeenkomsten georganiseerd met toeristische ondernemers uit de regio, waaronder zowel verblijfsaccommodaties als (dag)attracties. Diverse toeristische ontwikkelingen worden gedeeld en besproken, zoals de Parkstad Route en de toeristische campagne 'Dit is Parkstad'. De toeristische marketing van de gemeenten wordt gezamenlijk via Visit Zuid-Limburg georganiseerd. Twee leden van de bestuurscommissie hebben een adviserende rol bij het bestuur van Visit Zuid-Limburg.

Beleid

Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL)
In 2017 is de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg vastgesteld door alle Zuid-Limburgse gemeenteraden. In de SVREZL is de hoofdstructuur van de winkel-, kantoren- en bedrijventerreinenmarkt vastgelegd. Ook zijn afspraken gemaakt over hoe om te gaan met nieuwe initiatieven, waarbij de afstemming plaatsvindt op Zuid-Limburgse schaal danwel op de schaal van Parkstad. De SVREZL is in 2022 tussentijds geëvalueerd door een extern bureau. Op basis daarvan is onder regie van het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg een actualisatie van de uitvoeringsafspraken van de SVREZL voorbereid, dat najaar 2024 door alle colleges van b&w in Zuid-Limburg is vastgesteld en inmiddels gepubliceerd. In Parkstad heeft deze vaststelling plaatsgevonden via de BC.

Regionale economische analyse
In 2023 is in opdracht van de bestuurscommissie een kwalitatieve en kwantitatieve analyse uitgevoerd van de gehele regionale economie. Er zijn drie ecosystemen benoemd die het meest kansrijk zijn voor verdere doorontwikkeling, zijnde de medisch-technologische sector, de admin-tech (o.a. financieel-administratief) en de (ouderen)zorg. Ook het belang van het toerisme is onderkend. Met de Regio Deal II en meer concreet de medefinanciering van Medlands Parkstad worden eerste belangrijke stappen gezet. Ook is, samen met het voortgezet onderwijs en de bedrijven en de BC SES, een regionale aanpak voor loopbaan- en beroepsoriëntatie in voorbereiding.

Programmering

Uitvoeringsprogramma Retail
In 2024 is vanuit het Uitvoeringsprogramma Retail ingezet op de verdere uitvoering van de projecten binnen de themalijn 'Voorzieningen & Retail' uit de eerste Regio Deal en zijn aanvullend, gebiedsontwikkelingen in het kader van de Regio Deal II en de Impulsaanpak Winkelgebieden geprogrammeerd. Het Uitvoeringsprogramma focust op drie doelstellingen, namelijk het versterken van de winkelclusters, het onttrekken/ transformeren van overtollige winkelmeters en het stimuleren van nieuw ondernemerschap in de centra.

Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen
De afgelopen jaren is er een grote marktdynamiek zichtbaar op de bedrijventerreinen in Parkstad. Uit onderzoeken is gebleken dat tot 2030 een extra ruimtevraag van 70 tot 100 hectare op de bedrijventerreinen wordt verwacht (met een verwachte netto toename in de werkgelegenheid van ca. 4.000-6.000 arbeidsplaatsen). Samen met de gemeenten wordt het faciliteren van de ruimtevraag regionaal afgestemd en lokaal opgepakt, met als doel de economische versterking van de regio. De herontwikkeling van de groeve op de Oostflank kan in een deel van die opgave voorzien, maar ook vinden op veel van de bestaande bedrijventerreinen volop herontwikkelingen plaats. Opgaven op het vlak van stikstof en netcongestie brengen nieuwe uitdagingen met zich mee om de herstructurering verder vorm te kunnen geven.

Oostflank Brunssum
Op basis van een gezamenlijk ambitiedocument voor de Oostflank Brunssum is in 2022 al besloten tot de strategische verwerving van de Groeve Mourik. Stadsregio Parkstad Limburg neemt voor € 400.000 deel in de verwerving van de gronden. Met de Provincie Limburg, de gemeente Brunssum en de Ontwikkelmaatschappij Trilandis wordt ingezet op het realiseren van maximale maatschappelijke en economische waarde in de herontwikkeling van de groeve tot duurzame werklocatie. In 2024 is de aankoop definitief geworden. Ook zijn er verdere stappen gezet in de voorbereiding van de herontwikkeling, waaronder het verankeren van de samenwerking tussen partijen en de uitwerking van een ontwikkelstrategie.

Regionaal ecosysteem Digitalisering
In navolging van de regionale economische analyse is de samenwerking met de Brightlands Smart Services Campus in 2024 versterkt, onder meer door een met vele partijen samen uitgevoerde gebiedsstudie van het

campusgebied en de concrete Regio Deal voorstellen gericht op de innovatie van het MKB en de grensoverstijgende samenwerking met de campussen in Hasselt en Aken.

Medlands Parkstad

In 2024 is de publiek-private samenwerking in Medlands Parkstad verankerd in een stichting: de bedrijven Medtronic, Abbott, Boston Scientific en DocMorris, de kennisinstellingen Zuyd Hogeschool, Vista College en Universiteit Maastricht, en de overheden gemeente Heerlen, gemeente Kerkrade en de Stadsregio Parkstad werken samen aan de uitvoering van een meerjarig programma. Met als doel de medisch-technologische sector in de regio, en daarmee de regionale economie te versterken. De sector is in 20 jaar tijd gegroeid van ca. 1.000 naar bijna 6.000 arbeidsplaatsen, is relatief energie-extensief en nagenoeg niet conjunctuurgevoelig. De thema's waarop de samenwerking is gestoeld zijn imago, arbeidsmarkt, onderwijs en infrastructuur. Medlands Parkstad is in communicatieve zin gelanceerd tijdens een bijeenkomst in december 2024.

Promotie en acquisitie

De Parkstadgemeenten werken intensief samen bij de promotie en acquisitie voor bedrijven in de regio. Gezamenlijk wordt via het ambtelijke Promac-overleg gekeken waar nieuwe bedrijven het best kunnen landen en waar bedrijven, die uit hun jasje groeien op hun huidige locatie, binnen de regio naar toe kunnen verplaatsen om de werkgelegenheid voor de regio te behouden. Ook in 2024 is onder de vlag van Zuid-Limburg deelgenomen aan de nationale vastgoedbeurs Provada waarbij enkele aanstaande projecten in de regio zijn toegelicht aan vastgoedontwikkelaars. De Stadsregio Parkstad vervult al jaren, naast de inhoudelijke voorbereiding, een sleutelrol in de facilitaire zaken rondom de Provada. Daarnaast is in 2024, net als eerdere jaren, deelgenomen aan de Expo Real in München, als onderdeel van de stand van de regio Aken en waar met name is geïnvesteerd in het verbinden van Brainport Eindhoven en Aken.

Dit is Parkstad: toeristische campagne

Op verzoek van toeristisch-recreatieve ondernemers uit Parkstad is in 2023 de toeristische campagne 'Dit is Parkstad' gelanceerd op Kasteel Amstenrade. Naast een algemene campagne, gericht op de Nederlandse markt, is in 2024 een campagne specifiek gericht op het Duitse achterland (Noordrijn-Westfalen) gelanceerd. Samen met ondernemers uit de regio zijn acties binnen de campagne vormgegeven, zoals de 'Toren van Gaia' en de in campagnestijl ontworpen lijnbus in de regio Aken. De BC heeft, op verzoek van de gemeenten, samen met Visit Zuid-Limburg, de basis gelegd voor de marketingstrategie van de in aanleg zijnde Parkstad-Route. Ook is eind 2024, samen met de BC RUMO, een start gemaakt met een gebiedsgerichte aanpak voor de thema's landschap, toerisme, cultureel erfgoed, klimaat en water.

Monitoring

Vestigingenregister

Met het Vestigingenregister worden de ontwikkelingen van het aantal vestigingen en de werkgelegenheid in de regio gemonitord, om daarmee de bedrijven- en werkgelegenheidsdynamiek in kaart te brengen. Dit vindt plaats op basis van een meerjarige samenwerking met bureau Etil. Op 1 januari 2024 (meest recente datum) was de werkgelegenheid in Parkstad toegenomen tot 114.575 arbeidsplaatsen, een toename van 2,3% (2.536 arbeidsplaatsen) in 2023.

Locatus

Via het jaarlijkse Locatus-abonnement wordt de ontwikkeling van de winkelvoorraad (zowel in de centra als daarbuiten) in Parkstad structureel gemonitord. Dit is aanvullend op het Vestigingenregister. De leegstand in 2024 in Parkstad bedraagt 13,8% (qua oppervlakte staat 10,4% leeg).

Toeristische bestedingen

Elke 4 jaar onderzoekt ZKA Leisure Consultants in opdracht van Visit Zuid-Limburg, de omvang van de toeristische bestedingen in Zuid-Limburg. De eerstvolgende keer is in 2025. In Limburgs verband is afgesproken dat er voor toerisme een dataportaal wordt ingericht om meer inzicht te krijgen in de toeristische ontwikkelingen in de regio, en dit ook breed inzichtelijk te maken.

Projecten Krimpgelden, Regio Deals en Impulsaanpak Winkelgebieden
In 2024 hebben er voortgangsgesprekken plaatsgevonden met de projectpartners en -eigenaren van economie en/of retailgerelateerde projecten waaraan ofwel door de Stadsregio financiële middelen ter beschikking zijn gesteld , dan wel waar er op programmatisch vlak inhoudelijke verbindingen zijn. Op basis daarvan wordt tussentijds bijgestuurd en worden evt. additionele financieringsmogelijkheden verkend.

Instrumentontwikkeling

MKB Innovatieregeling (voucherregeling)
De MKB Innovatieregeling "Duurzaam en Sociaal Ondernemerschap in Parkstad Limburg" is in 2023 wegens vroegtijdige uitputting van het budget stopgezet. Deze regeling is mede gefinancierd door de Provincie Limburg. De innovatieregeling had tot doel om het sociale en duurzame ondernemerschap van het MKB te versterken (totaal 51 ondernemers). In 2024 is de afronding van de MKB-projecten en de regeling als geheel voorbereid, en hebben enkele follow up sessies met MKB ondernemers plaatsgevonden.

Streetwise
De inzet van Stichting Streetwise Parkstad is al jaren een cruciale pijler in het Uitvoeringsprogramma Retail, in de uitvoering van het SVREZL-beleid en de stimulering van ondernemerschap in de regio. De resultaten in 2024 worden op korte termijn verwacht en hierover zal via een raadsinformatiebrief worden gecommuniceerd waarbij dit wordt uitgedrukt in het aantal nieuwe ondernemers, het aantal daardoor gecreëerde nieuwe banen, het aantal ingevulde metrage en de totale investeringen die hiermee gemoeid zijn gegaan.

Instrumentarium Uitvoeringsprogramma Retail
De afgelopen jaren is werk gemaakt van het 'dichtdraaien van de kraan' in de bestemmingsplannen, in die zin dat er volgens één methode is gewerkt aan het onttrekken van detailhandelsbestemmingen op plekken die volgens het door de gemeenteraden vastgestelde SVREZL-beleid, niet meer wenselijk worden geacht voor die functie. Dit heeft in 2024 geleid tot vastgestelde bestemmingsplannen waarmee ruim 3,5 miljoen vierkante meter detailhandel in planologisch-juridische zin is geschrapt.

Ook in 2024 was het Regio Deal-project 'Stratenaanpak Parkstad Limburg' in uitvoering, dat tot doel heeft om in (voormalige) aanloopstraten de transformatie van leegstaande winkels te stimuleren en te faciliteren. Vastgoedeigenaren kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de kosten die gemoeid zijn met de functiewijziging van het pand. Tot nu toe zijn er zeventien aanvragen van vastgoedeigenaren toegekend, met een totale subsidiewaarde van € 279.785, op een totaal van €2,07 miljoen aan transformatiekosten voor deze 17 panden. Hiermee worden 17 leegstaande panden met een nieuwe functie (meestal wonen) ingevuld en is iets meer dan 3.000 m2 detailhandel aan de markt onttrokken.

Knopen Lopen
In 2024 hebben de voorbereidende werkzaamheden, waaronder het bepalen van de routestructuur en locaties, van een nieuw wandelknooppuntensysteem voor heel Zuid-Limburg plaats gevonden. Dit nieuwe systeem is vergelijkbaar met het bestaande fietsknooppuntensysteem. Komend jaar zal de aanleg (plaatsen van de bordjes) plaats vinden. Gestart wordt met de Westelijke Mijnstreek, vervolgens Parkstad en daarna in het Heuvelland en Maastricht. Dit zorgt in Parkstad voor het eerst voor een over gemeente- en landsgrenzen heen, dekkende wandelstructuur, afgestemd op belangwekkende locaties in de regio op het vlak van natuur en landschap, cultuurhistorie en horeca.

Regionale initiatieven
Via Stadsregio Parkstad Limburg hebben de Parkstadgemeenten ook in 2024 samen diensten afgenomen behorende tot de 'regionale initiatieven', zijnde Starterscentrum Limburg, Vestigingenregister, het Routebureau, Visit Zuid-Limburg en Bedrijventerreinmanagement (BTM) Parkstad. Eind 2024 zijn de voorbereidingen getroffen voor het wijzigen van het parkmanagement bij BTM.

Lobby & fondsvorming

Impulsaanpak Winkelgebieden
Deze Rijksregeling beoogde om gemeenten financieel en inhoudelijk te ondersteunen bij de verbetering van de leefbaarheid van binnensteden en winkelgebieden. In 2024 zijn de aanvragen voor Heerlen-Centrum en Kerkrade-Centrum (als onderdeel van de 4e tranche) toegekend. De aanvragen voor Brunssum-Centrum (3e tranche) en Simpelveld-Centrum (4e tranche) zijn helaas afgewezen.

Interreg EMR
In het kader van het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie en in het bijzonder het Romeins verleden, is er in 2024 met succes een aanvraag ingediend voor het project Via Via, dat ook onderdeel uit maakt van de Regio Deal.

2.1.4 BC Wonen en Herstructurering

Inleiding

In 2024 heeft de woningmarktopgave in Parkstad opnieuw een centrale rol gespeeld in belangrijke regionale ontwikkelingen en zijn er beduidende mijlpalen bereikt:

1. In 2024 werden diverse nieuwe aanvragen voor Rijks- en andere bijdragen ingediend om werk te kunnen maken van de speerpunten:
    a. In het 1e kwartaal van 2024 werd een regionale aanvraag ingediend voor de 6e tranche van de Woningbouwimpuls. Er is een bedrag van € 888.525 toegekend.
    b. In het 1e kwartaal van 2024 werd een regionale aanvraag voor de 3e tranche van het Volkshuisvestingsfonds bij het ministerie ingediend. Er is een bedrag toegekend van € 4.996.423.
    c. In het 4e kwartaal van 2024 werd een regionale aanvraag voor de 4e tranche van het Volkshuisvestingsfonds bij het ministerie ingediend. Er is een bedrag toegekend van € 7.830.435.
    d. In het 4e kwartaal van 2024 werd een regionale aanvraag Standaardisering/certificering van repeterende woningbouw bij de VNG ingediend. Er is een bedrag toegekend van € 100.000.
    e. In het 4e kwartaal van 2024 werd een regionale aanvraag Expertpool Woningbouw bij de VNG ingediend. Er is geen bedrag toegekend, maar de Bestuurscommissie vindt het van belang om toch de meerwaarde ervan te verkennen.
    f. In het 4e kwartaal van 2024 zijn op de schaal van Zuid Limburg de voorbereidingen gestart voor een aanvraag t.a.v. een nieuwe regeling uit het versnellingsmenu van de Provincie.
    g. Eind 2024 kwam de teller van subsidies die onder regie van de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering worden ingezet, in totaal neer op bijna €110 miljoen. Dit is exclusief de subsidies die de gemeente Heerlen rechtstreeks bij het Rijk aangevraagd heeft.
2. In 2024 zijn vanuit de 2e Regio Deal 3 herstructureringsprojecten in mijnkolonieën van corporaties gesubsidieerd, is de Voorzieningenwijzer verlengd en werd het WOM-traject Heerlen Noord financieel ondersteund.
3. Op 9 maart 2023 is de 'Woondeal Limburg' gesloten tussen het Rijk, Provincie Limburg, Stadsregio Parkstad Limburg, de gemeenten in Limburg én de woningcorporaties.
    a. In deze Woondeal Limburg heeft de Regionale Woonvisie en de aanpak van Parkstad van de herstructureringsopgaven, de nieuwbouwambities en de maatregelen ter verbetering van leefbaarheid en veerkracht van de wijken een zelfstandige plek gekregen, waardoor aandacht van het Rijk voor de schaal van Parkstad zo optimaal mogelijk geborgd blijft.
    b. Vervolgens heeft de provincie in 2024 met het opstarten van het traject Limburg Centraal de lobby op het Rijk ingezet om tot grootschalige woningbouwlocaties te worden benoemd. De gemeente Heerlen maakt hiervan deel uit. Eind 2024 is n.a.v. Limburg Centraal een herijking van de Woondeal in

gang gezet om de nieuwbouwambitie Limburg breed te verhogen met 3.000 woningen. Het Rijk heeft nog geen standpunt ingenomen.

c. Wat betreft de nieuwbouwopgave van Parkstad in de Woondeal Limburg: de nieuwbouwambitie tot 2030 bedroeg in 2023 in Parkstad minimaal 6.775 woningen.

d. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering heeft haar ambitie in 2024 verder verhoogd naar 13.000 woningen, zodat niet alleen nieuwbouw ter vervanging plaatsvindt, maar ook om nieuwe doelgroepen aan te trekken die bijdragen aan een gezonde bevolkingssamenstelling en de veerkracht in de regio.

4. Op 10 mei vond een werkbezoek van Kuijpers, DG Volkshuisvesting en Bouwen van BZK plaats.
5. In juni vond de Provada plaats, waarbij de kansen van de woningmarkt van Parkstad met ontwikkelaars en beleggers verkend werden.
6. In augustus heeft de minister van VRO een werkbezoek gebracht aan Heerlen Noord en aan Brunssum. Daarbij werden de opgaven in de sociale en de particuliere woningvoorraad toegelicht en het belang van impulsen voor nieuwbouw in de regio.
7. De Bestuurscommissie heeft in 2024 ingezet op meer nieuwbouwlocaties en op het versnellen van de bouwproductie door
    a. Het opstellen van een ontwikkelkaart die zal ondersteunen bij het doen van proposities aan de markt en aan de provincie.
    b. het gesprek aan te gaan over een regionale grondstrategie, over de samenwerking met marktpartijen en corporaties en over interne gemeentelijke procedures om de time tot market te verkorten en daarmee de stijging van kosten te dempen.
8. In december 2024 heeft de 1e Woontop plaatsgevonden.
    a. Er zijn afspraken tussen het Rijk en de focusgebieden NPLV gemaakt over de nieuwbouw. Het betreft 5.000 woningen in Parkstad, waarvan 1.500 in Heerlen Noord. Aan deze afspraken wordt een stimuleringsregeling voor nieuwbouw verbonden.
    b. Verder is gedurende de Woontop een afspraak gemaakt tussen het Rijk en de provincie Limburg over de Bouwstroom Limburg.
9. Het ministerie van VRO heeft in 2024 met het aanstaande Wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting, dat vertraagd in 2025 ingaat, de regionale aanpak beïnvloed door nieuwe verantwoordelijkheden en mogelijkheden voor gemeenten, regio's en de provincies. Regionaal is daarom in 2024 verkend wat de impact van de wet zal zijn en is een voorzichtig begin gemaakt met voorbereidingen om te voldoen aan de nieuwe eisen.
10. De wijzigingen in de wetgeving zijn ook van invloed op de regionale prestatieafspraken die sinds 2019 jaarlijks worden geüpdate. Daarin zijn de uitgangspunten en aspecten opgenomen van de Regionale Woonvisie, van de Woondeal Limburg, van de Nationale Prestatieafspraken van de corporaties met het Rijk en van landelijke wet- en regelgevingen en rijksregelingen.
11. Het Woonberaad Parkstad (coalitie tussen de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering, de corporaties en de marktpartijen) wierp ook in 2024 haar vruchten af. Met deze samenwerking wordt ingezet op de versnelling van woningbouw, het uitstippelen van de koers en het grijpen van kansen in de woningmarkt.
    a. Er is inmiddels grote betrokkenheid en inzet van marktpartijen bij de toekomstige integrale (her)ontwikkeling van kansrijke en minder kansrijke locaties. Naar het voorbeeld van de samenwerking met BPD en JPO waarbij de opgaven van herstructurering en de kansen voor nieuwbouw gecombineerd worden, geven meer partijen aan hiervan werk te willen maken.
    b. Op 12 oktober werd het 1e Woonevent Parkstad georganiseerd. 600 particulieren bezochten deze 'beurs' met woningbouwprojecten in de koopsector.
12. Een Masterclass 'grondbeleid voor woningbouw' van december 2023 voor bestuurders en ambtenaren is in opdracht van de Bestuurscommissie in 2024 opgewerkt naar een uitvoeringsplan van Fakton voor een Regionale grondstrategie. Het plan krijgt zijn vervolg in 2025.

Speerpunten

In het jaarplan van 2024 heeft de bestuurscommissie de volgende speerpunten geformuleerd:

1. Regie op de Volkshuisvesting
2. Aanpak Particulier Bezit
3. Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen
4. Innovatie in samenwerking op de woningmarkt
5. Herstructureringsopgaven in mijnkoloniën

Om de ambities uit die speerpunten waar te maken, kon de Bestuurscommissie in 2024 beschikken over een werkbudget van €291.000 voor reguliere taken. Bij het Jaarplan van 2024 werd geadresseerd, dat er extra financiële middelen nodig zouden zijn om de coördinatie van subsidiestromen zoals de Woningbouwimpuls, de Startbouwimpuls en het Volkshuisvestingsfonds te kunnen dekken. Daar is later regiobreed ook nog de handling van Regio Dealprojecten aan toegevoegd. Dit heeft in april 2024 geleid tot een positief advies van het Dagelijks Bestuur voor de op dat moment ontvangen rijkssubsidies aan het Algemeen Bestuur, dat daarmee in juli 2024 heeft ingestemd.

Toelichting op de speerpunten

1. *Regie op de Volkshuisvesting*

Het Rijk voert meer regie op de woningmarkt, maar legt ook meer verantwoordelijkheden bij provincies, gemeenten en daarmee in geval van Parkstad op bepaalde onderdelen ook bij de regio.
De Regionale Woonvisie 2023-2028 is sinds 2023 het belangrijkste regionale beleidskader waarmee koers bepaald is om tot versterking van de veerkracht te komen. 2023 was tevens het jaar, dat het ministerie van BZK de eerste voorbereidingen trof voor het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting. In de Regionale Woonvisie werden de zelfde aspecten geadresseerd die in het wetsvoorstel werden voorbereid.

Ten aanzien van het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting heeft Parkstad herhaaldelijk deelgenomen aan botsproeven van het Rijk en daarmee de toepasbaarheid (voor Parkstad) kunnen valideren. In de Woonvisie is voor zover mogelijk reeds geanticipeerd op de nieuwe wet. En ondanks dat het Wetsvoorstel in 2024 nog niet was aangenomen, ontstond in 2024 wel al de behoefte om bepaalde zaken concreet te maken.
De Woonvisie werd vastgesteld als bouwsteen voor het door het Rijk voorgeschreven Volkshuisvestings-programma. Dit volgens de richtlijnen van de aanstaande Wet, waarvan de behandeling in de Tweede Kamer is uitgesteld naar 2025. De Woonvisie vormt verder de basis voor de samenwerking met andere domeinen, de doorvertaling van de Programmalijnen Woningbouw van het ministerie en voor de Toekomstvisie Wonen, Zorg en Welzijn die de gemeenten in 2024 samen met corporaties en zorgpartijen hebben opgesteld en in 2025 voorligt bij de gemeenteraden. Jaarlijks vormt de Woonvisie de basis voor de Regionale Prestatieafspraken.

De regio gaat dan ook niet geheel onvoorbereid de nieuwe wet tegemoet. Ook in 2024 werden voorbereidingen getroffen voor meer concrete afspraken. Sinds de eerste voorbereidingen van de Regionale Woonvisie in het najaar van 2021, is in 2022 maar ook in 2024 een Regionaal Woonbehoefteonderzoek uitgevoerd. In 2022 en in 2024 werd ook een Veerkrachtanalyse uitgevoerd. Vanuit bestuurlijke bijeenkomsten tussen de Bestuurscommissie, het ROW en het ROH zijn verstrekkendere afspraken vastgelegd in de Regionale Prestatieafspraken om de instroom in kwetsbare gebieden tegen te gaan. Vanuit de Woondeal Limburg moet de Provincie toezien op het provinciebreed nakomen van de rijkskaders over betaalbare

woningen. Dat heeft nog niet plaatsgevonden. In het belang van Parkstad is daar wel nadrukkelijk op aangedrongen.

2. *De aanpak particulier bezit (o.a. aanvragen Volkshuisvestingsfonds 2.0).*

De aanpak van kwetsbare particuliere woningen is in de afgelopen 10 jaren uitgegroeid van kleinschalige experimenten naar een breed gedragen, grootschalige benadering. In lijn met de koers die de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering eerder heeft ingezet, werd de uitvoering van de herstructureringsaanpak ook in 2024 centraal gezet. Gezien de politieke situatie op nationaal niveau was het essentieel om de opgaven in de particuliere woningvoorraad op de agenda te houden. Dankzij de samenwerking met zowel woningcorporaties als marktpartijen konden we dieper en breder ingrijpen in de wijken, hetgeen zal bijdragen aan de versterking en een verbeterde opbouw van de wijken. Bij de regionale aanpak van de problemen in de particuliere voorraad is vanuit het rijk via de Regio Deal en het Volkshuis-vestingsfonds een belangrijke impuls gegeven. Nationaal werd de noodzaak voor de aanpak geagendeerd en erkend.

In 2022 heeft het Rijk in ruil voor de afschaffing van de verhuurderheffing, bindende nationale prestatie-afspraken met corporaties gemaakt over verduurzaming en vernieuwing van de sociale woningvoorraad. Het belang van de aanpak van particulier bezit tussen corporatiewoningen (gespikkeld bezit) nam hierdoor ook toe, mede door de stijging van de energieprijzen.

Het programma voor de aanpak van de kwetsbare particuliere woningvoorraad is ook in 2024 verder gegroeid door de toekenning van de 3e en 4e tranche van het Volkshuisvestingsfonds in 2024. De combinatie met de aanpak van de sociale huurwoningvoorraad door de woningcorporaties werd na de 1e tranche van het Volkshuisvestingsfonds echter bemoeilijkt. Desalniettemin werden in maart en oktober 2024 aanvragen voor twee tranches van het Volkshuisvestingsfonds ingediend, waarmee weer extra werk kon worden gemaakt van de opgaven in de particuliere woningvoorraad. Daarnaast kunnen met dat fonds gerichte investeringen worden gedaan in leefbaarheid, veiligheid en de openbare ruimte. Met de Voorzieningenwijzer die met de 2e Regio Deal verlengd is tot en met 2025, werden gezinnen financieel bijgestaan. Deze is tevens meegenomen in de propositie voor de 6e tranche van de Regio Deals.

Vanuit Citydeal Energieke wijken heeft Parkstad wettelijke belemmeringen voor corporaties bij de aanpak van problematische particuliere voorraad weten te agenderen, hetgeen heeft geresulteerd in een pilot met BZK waarbij corporaties meer ruimte krijgen om particuliere eigenaren te begeleiden/ontzorgen.

Tegelijk willen ook meer marktpartijen participeren in gebiedsontwikkelingen en nemen corporaties ook veel initiatief om particuliere woningen te herstructureren. Dit als resultaat van de consistente lijn van de Bestuurscommissie.

3. *Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen (o.a. aanvragen Woningbouwimpuls 4e tranche)*

Sinds 2023 staat echter ook nieuwbouw steeds prominenter op de agenda van de Bestuurscommissie om de regio te versterken. Er zijn diverse dwarsverbanden gelegd tussen de herstructurering van de kwetsbare woningvoorraad enerzijds en de kansen die de regio aangrijpt op het gebied van nieuwbouw anderzijds. Dit gebeurt zowel financieel als inhoudelijk.

In 2021 is gestart met de ontwikkeling van een regionaal aanvalsplan voor nieuwe woningbouw. Begin 2022 is een nieuwe bestuurlijke koers vastgesteld, waarbij bovenop de (kwalitatieve) behoefte aan 4500 tot 7500 nieuwe woningen ook een plusambitie voor nieuwbouw is geformuleerd om meer mensen van buiten aan te trekken. Deze nieuwbouwambitie van de bestuurscommissie is sindsdien stevig uitgedragen, meegegeven aan de Provincie in haar bod aan het Rijk in het kader van het Programma Woningbouw en opgenomen in de Woondeal Limburg (9 maart 2023). Verder is deze ambitie ingebed in de Regionale Woonvisie 2023-2028 die

in de eerste helft van 2023 door de gemeenteraden vastgesteld is. De bestuurscommissie heeft eind 2023 besloten in te zetten op de verdere concretisering van deze woningbouwambitie. Dit heeft in 2024 geresulteerd in een nieuw woonbehoefteonderzoek (december 2024), waarbij de link gelegd is met het nieuwe narratief. De Bestuurscommissie heeft vervolgens in december een nieuwbouwambitie van 13.000 woningen vastgesteld. Binnen een deel van de reeds bestaande programmering zal nieuwbouw plaatsvinden door herstructurering van bestaande wijken. Sinds 2023 wordt met marktpartijen, corporaties en gemeenten verkend welke locaties in potentie ontwikkelperspectief kennen en hoe dit programmatisch kan worden omgezet, zodat niet alleen de kansrijke, maar ook de meer uitdagende locaties tot ontwikkeling kunnen komen. Verkennende gesprekken tussen regio, marktpartijen, gemeenten en corporaties zijn in mei 2022 onder begeleiding van de Rebel Group opgestart en in 2023 is bureau CB5 in de arm genomen voor 14 gebiedsstudies van potentiële ontwikkellocaties. Deze nieuwbouwpropositie heeft inmiddels in 2023 geleid tot een concrete business case, die ook is gehonoreerd vanuit de 2e tranche van het Volkshuisvestingsfonds. In 2023 heeft de bestuurscommissie besloten dat er een ontwikkelkaart voor Parkstad wordt opgesteld. De eerste verkenning daarvan is in Q4 van 2024 opgeleverd. Vanuit wonen wordt daarmee een bijdrage geleverd aan het Toekomstperspectief van Stadsregio Parkstad Limburg dat sinds 2024 wordt uitgewerkt. Het Woonbehoefteonderzoek toont in potentie ook kansen aan in de woningmarkt vanuit economische ontwikkelingen en vise versa.

Verder wordt er steeds meer ingezet op realisatiekracht in de regio (marktpartijen, corporaties en gemeenten).

- In juli 2013 is het Woonberaad van start gegaan. Daarbinnen worden kansen en belemmeringen in het algemeen besproken met marktpartijen en corporaties.
- In december 2023 is een begin gemaakt met het traject Regionale Grondstrategie.
- In 2024 heeft de Bestuurscommissie op de PROVADA voor de 2e keer een dag over de kansen in de woningmarkt van Parkstad georganiseerd en zijn contacten met marktpartijen aangeknoopt.
- De Bestuurscommissie heeft in 2024 ingestemd met het indienen van twee subsidieaanvragen in oktober bij de VNG ter versterking van de uitvoeringskracht van de woningbouw:
    - Standaardisering/ certificering van repeterende woningbouw. Deze is met €100.000,- gehonoreerd.
    - De inrichting van een expertpool woningbouw: deze aanvraag is nog niet gehonoreerd, maar wordt in samenwerking met de VNG en het Rijk verder verkend vanuit het programma Innovatie en Opschaling Woningbouw van het Rijk.
- De alliantie Nationaal Programma Heerlen Noord is als één van de focusgebieden van het NPLV op de 1e Woontop van 11 december 2024 bestuurlijke afspraken aangegaan met het Rijk over de bouw van 5.000 woningen in Parkstad, waarvan 1.500 in Heerlen Noord. Het Rijk verbindt hieraan een realisatiestimulans voor nieuwbouw.
- De Limburgse gemeenten hebben via de regio's ingestemd met het aangaan van bestuurlijke afspraken tussen het Rijk en de Provincie Limburg over de Bouwstroom Limburg op die zelfde Woontop van 11 december 2024.
- In de Woondeal Limburg zijn op grond van het Woonbehoefteonderzoek van 2022 het aantal te bouwen woningen per gemeente vastgelegd, maar zijn ook belemmeringen benoemd die de nieuwbouw in de weg zitten. Parkstad heeft een zogenaamde subregionale versnellingstafel ingericht waarbij nieuwbouwprojecten met inzet van het Expertteam Woningbouw van het Rijk vlot getrokken worden. Deze aanpak heeft als voorbeeld gediend voor de versnellingstafel die de Provincie in het kader van de Woondeal Limburg georganiseerd heeft en heeft er tevens toe geleid dat alle subregio's dergelijke versnellingstafels moeten gaan inrichten.
- De Regionale Woonvisie heeft stakeholders gemobiliseerd.

- In juni 2023 is een bedrag van € 1.252.696 toegekend uit de 5e tranche Woningbouwimpuls voor een drietal projecten (244 nieuwe woningen) en in december 2023 is voor € 5.727.756 aan Stadsregio Parkstad Limburg toegekend uit de Startbouwimpuls voor 23 projecten (835 nieuwe woningen). In februari 2024 is een aanvraag voor de 6e tranche ingediend. Deze is toegekend met €888.525 voor nieuwe woningen. Met de subsidies van de 1e t/m de 4e tranche van het Volkshuisvestingsfonds worden ook nieuwe woningen gebouwd.

4. Innovatie in samenwerking in de woningmarkt

Dankzij de aantrekkende samenwerking met marktpartijen en corporaties (in het Woonberaad en bij de Regionale Prestatieafspraken), trajecten met de gemeenten zoals de inzet op de Regionale Grondstrategie, de versterking van de uitvoeringskracht en de aanhoudende lobby richting het Rijk, de substantiële bijdragen uit het Volkshuisvestingsfonds, de Regio Deal, de Woningbouwimpuls en de Startbouwimpuls hebben we ook in 2024 de beoogde koers goed kunnen vasthouden en meer gerealiseerd dan wat de Bestuurscommissie in het Jaarplan voor ogen had.

Innovatie en sturing op de woningmarkt is door het Rijksprogramma, maar vooral door het traject van de Regionale Woonvisie, in 2023 en 2024 echt op de kaart gezet. Verschillende doelgroepen vragen om verschillende oplossingen en de nieuwbouwambitie van de bestuurders is groot. De bestuurscommissie heeft de ambitie voor nieuwbouw in 2024 nog verder opgeschroefd dan de afspraken in de Woondeal Limburg. Dit vraagt van alle betrokken partijen een andere benadering van woningbouwplannen door meer samen te werken tussen de stadsregio, gemeenten, marktpartijen en woningcorporaties. Op grond van de ervaringen in de Regio Deal projecten en de projecten van het VHF (organisatorisch, kennis, kunde, regelingen en middelen) is in 2022 ook een belangrijk begin gemaakt met onderzoek naar samenwerking. Zo zijn de geesten in 2022 rijp gemaakt voor structuren die de slagkracht op gebiedsniveau, de reikwijdte van ingrepen en de fiscale omstandigheden kunnen verbeteren. De bestuurscommissie heeft in 2021 ingestemd met het verkennen van het vehicle wijkontwikkelingsmaatschappij (WOM) via twee pilots (in Heerlen en Kerkrade), zodat het op 'kleine schaal' (niet Parkstadbreed) kan worden uitgetest. In opdracht van de bestuurscommissie is de Rebel Group in 2022 gestart met vooronderzoek en eerste verkennende gesprekken gevoerd met gemeenten en corporaties en een eerste pre-advies voor een pilotgebied in Heerlen-Noord en in Kerkrade Oost opgesteld. Op verzoek van Beekdaelen zijn ook de kansen voor een project in die gemeente onderzocht. In 2023 kreeg het onderzoek in Heerlen en Kerkrade een boost toen de regeling voor de 2e tranche van het Volkshuisvestingsfonds beschikbaar kwam. In 2024 heeft de alliantie Heerlen Noord akkoord gegeven voor het voorbereiden van de oprichting van een WOM voor Heerlen Noord. In Kerkrade zijn de mogelijkheden voor een WOM nog niet nader verkend.

5. Herstructurering Mijnkoloniën

De woningcorporaties hebben in 2023 een traject opgestart om de herstructureringsopgaven in de mijnkoloniën te agenderen en de lobby richting het rijk voor te bereiden. Dit heeft in 2024 onder meer geleid tot inzet van middelen uit de 2e Regio Deal en het opnemen van een aantal mijnkoloniën met herstructureringsopgaven in de propositie voor de 6e tranche van de Regio Deal. Daarnaast vinden ook al ingrepen in mijnkoloniën plaats vanuit de 3e en 4e tranche van het Volkshuisvestingsfonds.

Platform

In 2024 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering haar rol als platform voor de samenwerking tussen de zeven Parkstadgemeenten op het gebied van wonen en herstructurering effectief uitgevoerd.

Ook in 2024 was de Woondeal Limburg een belangrijk aandachtspunt voor de commissie en nam deze veel tijd in beslag. De Bestuurscommissie heeft haar platformfunctie optimaal benut door naast gemeenten,

woningcorporaties en huurdersorganisaties, ook samen te werken met marktpartijen, beleggers, zorgpartijen en andere stakeholders zoals banken en de SVn. In het Woonberaad brengt Parkstad partijen samen, zodat er meer intensief samen wordt opgetrokken, waardoor er eerder kansen en belemmeringen in de woningbouw gesignaleerd kunnen worden en partijen zich sneller vinden. Deelname aan de Provada bevordert die samenwerking ook.

Voor de uitvoering van het regionaal beleid is de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering mede afhankelijk van andere overheden, woningcorporaties, marktpartijen en andere stakeholders. Daarom is het belangrijk om op regionaal, provinciaal en (inter)nationaal niveau tussen overheden en marktpartijen coalities te smeden, om ervoor te zorgen dat beleid kan worden uitgevoerd. Dat heeft in 2024 tot veel resultaat en tot nog meer draagvlak voor onze aanpak geleid. Er hebben diverse bijeenkomsten en initiatieven plaatsgevonden. Hieronder een indicatie:

- werkbezoeken van de minister van VRO, medewerkers van de ministeries van VRO en BZK
- botsproeven in het kader van nieuwe wetgeving en regelingen zoals de realisatiestimulans woningbouw
- verdiepingssessies inzake regionale grondstrategie met medewerkers wonen en grondbeleid en planeconomen
- deelname de Provada
- diverse bestuurlijke visiedagen van de Bestuurscommissie met het ROW en het ROH
- het Woonberaad met wethouders en ambtenaren, bestuurders en medewerkers van corporaties, het ROH en marktpartijen
- werkgroepen met gemeenten, corporaties en het ROH in het kader van de Regionale Prestatieafspraken
- werkgroepen van het Rijk
- deelname aan het bestuurlijk overleg van het ROW
- werkgroepen met corporaties over herstructurering van mijnkoloniën
- werkgroepen en bestuurlijke bijeenkomsten in het kader van de regionale grondstrategie
- projectgroepen subsidies 1e t/m 4e tranche Volkshuisvestingsfonds en van de 1e en 2e Regio Deal
- aanjagen van gebiedsgerichte aanpak bij gemeenten
- afstemming met steden Eindhoven, Breda en Tilburg over Volkshuisvestingsfonds
- coördinatieoverleg Heerlen Noord
- bijeenkomsten in het kader van de Woondeal Limburg (kernteam, versnellingstafels, Woonkeuken, Woonkamer)
- bestuurlijk overleg Wonen Zuid Limburg
- voorzittersoverleg subregio's Zuid Limburg
- coördinatorenoverleg Zuid Limburg
- werkgroep Wonen Zuid Limburg
- deelname ambtelijke bijeenkomsten Toekomstvisie Wonen, Zorg en Welzijn
- participatie aan Citydeal Energieke Wijken
- samenwerking met SVn
- verkenning van de inzet van de Woonwijzerwinkel bij VHF-projecten

De Bestuurscommissie had ook raakvlakken met domeinen over thema's die niet tot haar kerntaken behoren en waarvoor zij niet verantwoordelijk is:

- wonen en Zorg, met een focus op de samenwerking tussen gemeenten, woningcorporaties en zorgpartijen (op zowel regionaal als lokaal niveau).
- de huisvesting van aandachtsgroepen op de schaal Parkstad, waaraan eerst aandacht besteed werd via het Koploperproject en vervolgens met de Toekomstvisie Wonen, Zorg en Welzijn; dit onder leiding van de gemeente Heerlen, in afstemming met woningcorporaties en de provincie.

- de huisvesting van internationale werknemers (op schaal Zuid-Limburg).
- De huisvesting van statushouders

Beleid

Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016) en bouwen naar behoefte (2021)
De in 2016 vastgestelde Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg is nog steeds vigerend. Hierop zijn in de loop van de jaren wel enkele nuances aangebracht. Eind 2020, begin 2021 heeft de meest recente en verstrekkende wijziging plaatsgevonden met de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen'. De evaluatie van de Structuurvisie in 2020 bevat nog aanbevelingen waarvan in 2022 bezien werd of en zo ja hoe die moesten worden opgepakt. Er is een Jaarplan Wonen Zuid-Limburg opgesteld waarin deze punten onder meer zijn ondergebracht. Dit jaarplan is in 2023 op grond van de Woondeal Limburg (9 maart 2023) aangepast.

Daarnaast is in 2022 juridisch advies ingewonnen en zijn de gevolgen van de Omgevingswet voor wonen en dan specifiek voor de SVWZL in beeld gebracht. Op grond daarvan is door Parkstad mede namens de twee andere subregio's in ZL een reactie op de consultatieversie van de Verzamelwet Omgevingswet 20xx uitgebracht om de huidige 'positie' en werking van de vigerende Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg te kunnen borgen. Dit heeft ertoe geleid (2023), dat de SVWZL in het kader van overgangsrecht behouden blijft als status van 'programma'. De provinciale verordening is weer geactualiseerd. Vanwege gewijzigde ambities en beleid (nationaal en regionaal) uit 2023 en 2024 is de vraag wederom de vraag actualisatie van de Structuurvisie ontstaan. Inmiddels heeft ook de provincie een nieuwe ontwerp van de POVI in procedure gebracht.

Regionale Woonvisie
In september 2021 heeft de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering de opdracht gegeven om een nieuwe regionale woonvisie voor te bereiden door het opleveren van een aantal bouwstenen (behoefteonderzoek en synopsis). Stec Groep heeft een regionaal woonbehoefteonderzoek uitgevoerd.
In 2022 hebben verdiepingsonderzoeken van het Woonbehoefteonderzoek voor Heerlen Centrum, Kerkrade Centrum en Heerlen Noord plaatsgevonden. Daarnaast heeft er intensief afstemming plaatsgevonden met alle stakeholders (keyplayers maar ook stakeholders die wat verder van het thema volkshuisvesting afstaan). Bureau Circusvis is heeft een koersdocument voor de nieuwe visie opgesteld. Verder is samen met de negen corporaties en de zeven gemeenten verkend hoe om te gaan met de volkshuisvestelijke en andere vraagstukken rond bijzondere doelgroepen en waaronder specifieke aandachtsgroepen. Aanvullend heeft Circusvis onderzoek naar de Veerkracht van de wijken verricht en is een contourennotitie voor de woonvisie opgesteld. Daarin zijn ook de raakvlakken met andere beleidsterreinen benoemd en demarcatielijnen getrokken. De Regionale Woonvisie is in februari 2023 door de bestuurscommissie vastgesteld en sindsdien wordt hieraan invulling gegeven. Onder meer met de Regionale Prestatieafspraken tussen Parkstad, de negen corporaties (het ROW) en huurdersbelangenorganisaties (het ROH). De Regionale Prestatieafspraken worden jaarlijks geüpdate en vastgesteld. De Woonvisie vastgesteld als bouwsteen voor het Volkshuisvestingsprogramma, zodat het voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. In 2024 heeft een nieuw Woonbehoefteonderzoek en een nieuwe analyse van de Veerkracht plaatsgevonden en is gestart met het opstellen van een ontwikkelkaart met nieuwe woningbouwlocaties om de gewenste ontwikkelingen in de wijken op gang te krijgen. Dit ter ondersteuning van de uitvoering van de woonvisie.

Woondeal Limburg
Op 9 maart 2023 is de Woondeal Limburg vastgesteld en getekend. Sinds november 2023 stuurt de minister bovenop de reeds in de Woondeals gemaakte afspraken, binnen het zelfde tijdsbestek op nog meer bouwambitie in Nederland. Er worden 3.000 woningen toegevoegd aan de nieuwbouwopgave van Limburg. Daarnaast zijn gedurende de Woontop afspraken gemaakt, waarvan enkele ook betrekking hebben op de

regio Parkstad. Het betreft de afspraken over de woningbouwproductie in de focusgebieden van het NPLV en afspraken over de Bouwstroom Limburg. De Woondeal wordt naar aanleiding hiervan herijkt.

Regionale grondstrategie voor woningbouw
De Bestuurscommissie heeft op 14 december 2023 besloten om in 2024 de mogelijkheden voor een (gezamenlijke) regionale grondstrategie voor woningbouw te verkennen die moet leiden tot meer handelingsperspectief op lokaal en regionaal gebied. In 2024 heeft een bestuurlijk en ambtelijk traject met bureau Fakton plaatsgevonden. Fakton heeft een uitvoeringsplan opgesteld, dat in 2025 aan de Bestuurscommissie wordt voorgelegd voor een vervolg.

Uitwerking plusambitie woningbouw
De Bestuurscommissie heeft op 16 november 2023 besloten om de plusambitie voor de woningbouwambitie regionaal uit te werken. In 2024 zijn daarom onder meer opnieuw een Woonbehoefteonderzoek en een Veerkrachtanalayse uitgevoerd.

Regionale ontwikkelkaart woningbouw
Om concreet duiding te geven aan de bestuurlijke keuzes en prioriteiten van de Bestuurscommissie en om sturing te geven aan de dialoog over het woningbouwprogramma van Parkstad met het ommeveld (marktpartijen, corporaties, provincie en Rijk) heeft de Bestuurscommissie in 2023 besloten om zelf het initiatief te houden en een voorstel uit te werken voor woningbouw aan de randen van kernen en dorpen en om de mogelijkheden van grootschalige woningbouw in Parkstad in kaart te brengen.
In 2024 is gestart met het opstellen van de Regionale Ontwikkelkaart met nieuwe woningbouwlocaties die als bouwsteen wordt opgenomen in een nieuw afstemmingskader voor de gemeentelijke omgevingsvisies. De kaart wordt in 2025 opgeleverd.

Programmering

Regionale Woningmarktprogrammering
De beleidskaders geven sturing aan de woningmarkt. De Regionale Woningmarktprogrammering gaat specifiek over de programmering van nieuwbouw en staat in het teken van de juiste woning voor de juiste doelgroep op de juiste plek. Parkstad stuurt samen met de gemeenten op de kwaliteit en de (versnelling van de) realisatie van de geprogrammeerde plannen.
De programmering is in 2019 geactualiseerd en wordt normaal jaarlijks gemonitord en geüpdatet. Dit heeft grootschalig plaatsgevonden in 2022 om goed aan te sluiten bij de uitgangspunten van het Woonbehoefteonderzoek en de plusambities waartoe de bestuurscommissie op dat moment besloten had. In 2023 en 2024 is vanwege gebrek aan middelen en capaciteit geen update uitgevoerd. In 2022 is advies (Snel en proactief programmeren) uitgebracht door de Stec Groep n.a.v. de aanbevelingen uit het Woonbehoefteonderzoek uit 2022. Naar aanleiding daarvan heeft Parkstad versnellingstafels in het leven geroepen.

De Regionale Programmering is in het kader van de Woondeal tegen het licht van de eisen van het Rijk gehouden (2/3 van de nieuwbouw moet betaalbaar zijn en de woningmarkt moet voor 30% uit sociale huur bestaan). Parkstad voldoet als enige regio binnen Limburg aan deze richtlijn. In 2024 heeft geen bijsturing plaatsgevonden. Het Wetsvoorstel Versterking Regie Volkshuisvesting wordt pas in 2025 naar de Kamer gebracht. Deze had in 2024 nog geen gevolgen voor de programmering.
Met de Regionale Ontwikkelkaart zal een substantieel aantal woningbouwlocaties worden toegevoegd aan de regionale programmering. Dat is in 2025 en verder voorzien.

Regionale Prestatieafspraken en regionale meerjarenprogrammering wonen en leefbaarheid
De Regionale Prestatieafspraken zijn in 2019 van de grond gekomen en bevatten een meerjaren-programmering met projecten. Jaarlijks vindt een update plaats van de afspraken en van de meerjaren-programmering en worden ze door het ROW, het ROH en de bestuurscommissie vastgesteld. Zo ook eind 2024.

Regionale programmatische aanpak particulier bezit
Hierop wordt sinds 2015 door de Bestuurscommissie ingezet. In 2024 is conform Jaarplan ingezet op de volgende acties om de aanpak van kwetsbaar particulier bezit verder op te schalen:

- Nieuwe aanvragen voor een bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds (3e en 4e tranche)
- Aanjagen van een experiment met het ministerie van BZK in het kader van de Regio Deal II en de Citydeal Energieke wijken, duurzaam en sociaal, zodat woningcorporaties verregaander kunnen handelen bij de renovatie en de verduurzaming van kwetsbare koopwoningen dan wettelijke toegestaan is (experiment Woningwet).
- In het kader van de Regio Deal II wordt een programma gestart, dat gericht is op de herstructurering van particuliere woningen in mijnwerkerswijken (erfgoed).
- Het optuigen en uitvoeren van (nieuwe) gebiedsontwikkelingen, waarbij herstructurering van de particuliere woningmarkt een centrale positie heeft;
- Het voorbereiden van de inrichting van Wijkontwikkelingsmaatschappijen zodat gemeenschapsgeld zo efficiënt mogelijk worden aangewend.
- Het vergroten van de huursector en het verkleinen van de koopsector via inponden en daarmee de scheefgroei en mismatch in het aanbod i.r.t. de behoeften, recht te trekken;
- Verdere ontwikkeling van nieuwe businessmodellen gericht op transformatie, renovatie en/of de vernieuwing van de woningvoorraad in zowel de huur- als in de koopsector;
- Inzet van het restant van de regionaal sloop- en transformatiefonds bij herstructureringsmaatregelen.

Regio Deal Programma Wonen
Op basis van de ervaringen uit de Regio Deal blijkt dat de aanpak van de kwetsbare particuliere woningvoorraad een katalysator is voor méér investeringen in de sociaal-fysieke leefbaarheid: in de herontwikkeling van openbare ruimte, om de leefbaarheid en veiligheid in de buurten te verbeteren én door koppelkansen te realiseren op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en klimaatadaptatie, besteedbaar inkomen, veiligheid, onderwijs en zorg in kwetsbare wijken. In 2020 is gestart met de 1e Regio Deal met uiteindelijk €20 mio voor Wonen. In november 2022 is de 2e Regio Deal gestart (2023-2025) met €4 mio. In november 2024 is de propositie voor een 2e Regio Deal ingediend met wederom een onderdeel voor wonen. Uitkomst van die aanvraag wordt in 2025 verwacht. Het programma dat met de 1e en 2e Regio Deal georganiseerd is, staat in tabel 1.

Regionaal herstructureringsprogramma vanuit het Volkshuisvestingsfonds
Inmiddels zijn alle 4 tranches van het Volkshuisvestingsfonds regionaal aangevraagd en geheel of gedeeltelijk toegekend, waarvan de laatste 2 tranches in 2024. Het programma dat met de 1e t/m de 4e tranche Volkshuisvestingsfonds georganiseerd is, staat in tabel 1.
Voor de deelplannen uit de 1e tranche zijn overeenkomsten met de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf en met de corporaties gesloten. Voor de latere tranches heeft dit nog niet plaatsgevonden, in afwachting van de uitkomst van de 4e en laatste aanvraag in oktober 2024. Toekenning heeft in december plaatsgevonden. De overeenkomsten worden in 2025 opgesteld. Beschikkingen zijn deels verstrekt. Alleen voor die projecten die een beschikking hebben ontvangen, gaat de Sisa verantwoording van start. Gemeenten met subsidies aan particulieren zijn ondersteund bij het opstellen van een verordening.

Over 3 projecten in Brunssum, Beekdaelen en Kerkrade heeft in 2024 overleg met het ministerie van BZK plaatsgevonden in het kader van (mogelijke) afwijkingen. In 2024 is in de BO's VHF van Brunssum en Kerkrade aan Parkstad het verzoek gedaan om een wijzigingsverzoek voor te bereiden en in te dienen. Dit vindt plaats in 2025.

In 2024 heeft het AB besloten om rentebaten uit de 1e tranche van het Volkshuisvestingsfonds deels in te zetten ter dekking van nieuwe tekorten in de business cases door onvoorziene zaken ten tijde van de aanvraag.

Regionaal nieuwbouwprogramma vanuit het Woningbouwimpuls
De 5e tranche WBI is nog niet uitbetaald omdat er nog een arrangement voor de 3 projecten moet worden opgesteld (verdeling van middelen en risicoarrangement). Eind 2024 heeft de Bestuurscommissie besloten opdracht te verstrekken voor de ontvlechting van de 5e tranche.

In februari 2024 is ook de 6e tranche WBI aangevraagd en vervolgens ontvangen. Deze projecten zijn nog niet in uitvoering. De beschikkingen zijn nog niet uitgeschreven en de subsidies zijn nog niet uitbetaald. Het programma dat met de 5e t/m de 6e tranche van de Woningbouwimpuls georganiseerd is, staat in tabel 1.

Regionaal nieuwbouwprogramma van de Startbouwimpuls
In 2023 is voor 23 projecten subsidie toegekend uit de Startbouwimpuls. Rondom de staatssteuntoets is een zorgvuldig proces uitgerold. Dit heeft tot 2024 geduurd. In 2024 is gestart met het afgeven van beschikkingen en het doen van uitbetalen. De vertraging bij 2 projecten is bij het ministerie gemeld. De projecteigenaren zijn middels schrijven van het ministerie op de hoogte van het gevaar dat de subsidie loopt.
Het programma dat met de Startbouwimpuls georganiseerd is, staat in tabel 1.

Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg
Voor de uitrol van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg is in 2017 met alle Zuid-Limburgse gemeenten gezamenlijk een Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg opgesteld. Dit actieprogramma is in 2021 vernieuwd op grond van de evaluatie van de SVWZL. Eind 2021 is een meerjarenplan opgesteld dat vervolgens n.a.v. de Woondeal Limburg aangepast is. Het BO Wonen Zuid Limburg is bestuurlijk verantwoordelijk. De bestuurscommissie heeft zitting in het BO. Door de werkdruk van de Woondeal, is de laatste jaren in Zuid Limburg weinig energie gestoken in het actieprogramma.

Monitoring

Woonmonitor
In 2024 is wederom opdracht verstrekt aan Etil voor de Woonmonitor Parkstad (2023).

Woonatlas
Sinds 2021 beschikt Parkstad over een gezamenlijk monitorings- en sturingssysteem met corporaties (Woonatlas), met onder meer leegstand, zorg en sociale kernvoorraad. Dit om beter en sneller te kunnen bijsturen op beleid en op uitvoering. Het betreft een meerjarige afspraak met het ROW.

Calcasa
In 2024 is gestart met de monitoring van de koop- en huurmarkt.

Wederzijdse informatie-uitwisseling met woningcorporaties/ROW
De samenwerking tussen de bestuurscommissie en het Regionaal Overleg Woningcorporaties Parkstad is essentieel in het oplossen van hardnekkige knelpunten. Vanwege de maatschappelijke rol van de corporaties en de impact van beleidskeuzen (Rijk, provinciaal, regionaal en lokaal) binnen wonen op de leefbaarheid in de wijken, nemen de vraagstukken die samen worden aangepakt, hand over hand toe. Dat is in 2023 nog verder

toegenomen door de Regionale Woonvisie 2023-2028, de Bouwprogramma's die in 2022 onder Minister de Jonge zijn uitgerold, door de Nationale Prestatieafspraken Corporaties die het rijk met de corporaties (Aedes) en VNG gesloten heeft, de Woondeal Limburg tussen Rijk, Provincie, regio's, gemeenten en corporaties en door de diverse rijksregelingen waarvan we in de regio gebruik maken en de toenemende huisvestingsvraagstukken van reguliere en meer kwetsbare doelgroepen. In 2024 is door het ROW, mede namens Parkstad opdracht verleend aan Finance Ideas. Daarvoor heeft Parkstad een bijdrage van €25.000 gedaan. Het onderzoek heeft vertraging opgelopen en zal pas in 2025 worden opgeleverd.

Woonbehoefteonderzoek
In 2024 heeft wederom een Woonbehoefteonderzoek plaatsgevonden.

Veerkrachtanalyse
In 2024 heeft wederom een Woonbehoefteonderzoek plaatsgevonden.

Instrumentontwikkeling

WOM
De alliantie Heerlen Noord heeft in 2024 werk gemaakt van de voorbereidingen van een WOM. Hiervoor heeft de gemeente Heerlen in 2024 een beperkte bijdrage uit de 2e Regio Deal ontvangen.

Commerciële herstructurering
In de 1e Regio Deal is afgesproken dat het Ministerie van BZK en Stadsregio Parkstad Limburg onderzoek doen naar de mogelijke bijdrage van marktpartijen aan de herstructureringsopgave in Parkstad. In 2021 is de Rebel Groep gestart met een onderzoek. In 2022 is verder onderzoek verricht en is geconstateerd, dat de huidige aanpak met corporaties, verbreed moet worden met commerciële ontwikkelaars en beleggers. Het Rijks-vastgoedbedrijf is vooralsnog geen optie gebleken. De resultaten van dit traject staan verwoord onder het speerpunt Regionaal aanvalsplan voor nieuwe woningbouw onder zoet/zuur en ontwikkelkaart. De in de Regionale Woonvisie beoogde mix in de wijken en herstructurering is in 2023 en 2024 dichter bij gekomen door de aantrekkende samenwerking met de marktpartijen.

Inpondmakelaar
Het was de bedoeling om het project in 2022 op te schalen. In 2021 was in alle gemeenteraden een Verordening vastgesteld. Via de Regio Deal kwam in totaal € 750.000,- beschikbaar voor het verstrekken van leningen voor het doen aankopen en renoveren van woningen. De uitvoering van de Regeling werd bij SVn belegd. En het pilotproject uit 2016 is in 2022 geëvalueerd en zeer positief beoordeeld. Door de sterke vraag naar woningen (ook in Parkstad) en de gestegen woningmarktprijzen in 2021 en in 2022, was het direct na de besluitvorming in de gemeenteraden, in de eerste helft van 2022 niet meer het geschikte klimaat om aankopen te doen, aangezien de woningprijzen de woningwaarden zwaar overschreden en de aankoop en verkoop aan corporaties na renovatie daardoor niet meer realiseerbaar waren. Desalniettemin is het belang van inponden door corporaties toegenomen door de nationale prestatieafspraken tussen de corporaties en het Rijk en voor de aanpak van leefbaarheidsproblemen met inzet van rijksmiddelen. De middelen zijn derhalve nog steeds beschikbaar.

Financieringsinstrument particuliere eigenaren
- De businesscase modellen voor aanpak particulier bezit (hoogbouw, commerciële herstructurering, inponden, woningverbetering) waren de basis voor diverse projecten in Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds.
- Op 30 september 2021 is de verordening Stimuleringsregeling Parkstad Limburg (inpondmakelaar) en in 2021 en 2022 in alle gemeenten vastgesteld.
- In 2021 is onderzoek naar 'Kluswoningen' verricht.

- SVn heeft in het kader van het Volkshuisvestingsfonds eind 2022 vrijstelling voor het verlenen van betaalde dienstverlening verkregen van DNB voor het verstrekken van subsidies aan particulieren (tot een max van € 36 miljoen per jaar voor heel Nederland).
- In 2022 is de doorstart van de Renovatiemakelaar onderzocht als flankerend instrument voor de projecten van het Volkshuisvestingsfonds. Het Kadaster kon deze rol wettelijk niet langer voortzetten.
- In 2023 zijn regio en gemeenten met de Woonwijzerwinkel in gesprek gegaan.

Experiment Rolneming woningcorporaties bij verduurzaming particuliere woningen.
Dit is een resultaat van lobby van Parkstad via de Citydeal Energieke Wijken. Het ministerie van BZK heeft in december 2024 de concept-experimenteerregeling gepresenteerd,

Middenhuur
Sinds 2021 wordt onderzoek verricht naar de behoefte aan middenhuur. Voor corporaties werd sinds 2022 wettelijk meer ruimte gecreëerd. Middenhuur is in maart 2023 vastgelegd in de Woondeal Limburg en in de Regionale Prestatieafspraken. Door het Woonberaad lijkt het nu meer bespreekbaar. Marktpartijen en corporaties zoeken elkaar op.

Proactief programmeren
In 2022 werd in het kader van de Woondeal Limburg duidelijk, wat het aandeel sociale huur in de bestaande voorraad moet worden en het aandeel betaalbare woningen in nieuwbouwprogrammering. Parkstad ligt regionaal gemiddeld op koers, maar dat geldt niet voor een beperkt aantal Parkstadgemeenten. Voor de jaarschijven 2025 en later zal meer gestuurd moeten worden op het bereiken van deze verhoudingen die eind 2022 ook in het Wetsvoorstel Regie Volkshuisvesting zijn opgenomen.

Eind 2023 heeft de bestuurscommissie besloten dat er een voorstel voor een woningbouwprogramma moet worden uitgewerkt op basis van de ambitie uit de Woonvisie, met meer ruimte voor nieuwe woningbouw op korte termijn ('praktijkbehoefte'). In 2024 is er meer visie ontwikkeld over de richting die met de nieuwbouw moet worden ingeslagen (versterking van de wijken), waar opschaling en versnelling van de bouwproductie kan worden bereikt (mandjes, ontwikkelkaart, standaardisering, expertpool, parallel plannen)

Aanpak 'Proactief en Snel'
Stec Groep heeft in 2022 een advies Snel en proactief programmeren uitgebracht om sneller en meer ruimte te creëren voor nieuwe woningbouw op korte termijn ('praktijkbehoefte'), maar ook met oog voor (gevolgen voor) de transformatieopgaven op de lange termijnstrategie. Dit advies gaat nog steeds op.
Regionaal is in 2023 werk gemaakt van de versnelling van prioritaire woningbouwprojecten die vastgelopen waren. Gemeenten gaan over hun eigen capaciteit en de prioritering van projecten.
In 2023 is de aanpak verder uitgewerkt met focus op de regionale visie op nieuwbouw in de Woonvisie, bouwstromen, prioritering van projecten en massa op de schaal van Parkstad (onder meer middels ontwikkelkaart die in 2024 voorzien is).

Flexibele woonvormen
In de Regio Deal is afgesproken dat het thema 'flexwonen' zou worden onderzocht. In de Woondeal Limburg is de ambitie voor 375 flexwoningen opgetekend. In 2023 hebben gemeenten vooral zelf werk gemaakt van haalbaarheidsonderzoeken. Vanuit Parkstad zijn in 2023 de eerste voorzichtige voorbereidingen opgestart voor een convenant flexwonen met corporaties. In 2024 verschoof de aandacht van tijdelijke flexwoningen naar conceptbouw.

Uitwerking van Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting
Het Wetsvoorstel gaat in 2025 naar de Kamer. Compaenen heeft in 2023 een eerste advies uitgebracht over de mogelijke gevolgen van de aanstaande wet. In afwachting van de Wet is pas in de tweede helft van 2024 meer verkend wat de impact zal zijn. De Wet Opkoopbescherming heeft wel aandacht gehad.

Pilotprojecten Wonen en Zorg
In 2024 stonden er geen projecten meer op de agenda.

Lobby

Er wordt nationale prioriteit gegeven aan de woningmarktopgaven. Ondanks dat in de Nationale Woon- en Bouwagenda (2022) duidelijk een verband wordt gelegd tussen leefbaarheid en de aanpak van kwetsbaar particulier bezit, wordt er in het Regeerakkoord van 2024 minder draagvlak ervaren voor de opgaven in de particuliere voorraad. Er kon in 2024 wel nog gerekend worden op oude middelen die reeds in de begroting stonden.

Nieuwbouw is tegenwoordig het adagium. Het ministerie van VRO heeft een aantal regelingen in voorbereiding die in het Regeerakkoord aangekondigd zijn om nieuwbouw te stimuleren. De afspraken op de Woontop van 11 december 2024 zijn een resultaat van goede lobby vanuit de partners in het Nationaal Programma Heerlen Noord.

Fondsvorming

Per 31 december 2024 stuurt de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering een programma van € 109.697.653 miljoen aan rijks- en andere middelen aan.

- Sloop- en transformatiefonds: € 303.089,- Het fonds wordt ingezet voor herstructureringsprojecten. Zo is het eerder ingezet als cofinanciering.
- DU bevolkingsdaling / restantbudget Wijkenaanpak: €6.273.000. Hiervan is in ieder geval € 5.094.800 ingezet als cofinanciering Regio Deal (en Aurora) en € 225.000 als cofinanciering voor het Volkshuisvestingsfonds (tegenover de rijksbijdrage van € 525.000).
- Regio Deal 2019-2022 en 2023-2025: € 24.000.000
- Volkshuisvestingsfonds 1e t/m 4e tranche € 59.905.476.
- Startbouwimpuls: € 5.727.756
- Woningbouwimpuls 5e en 6 e tranche: € 1.252.696
- Restant Wijkenaanpak: € 495.496

De gemeente Heerlen heeft additioneel ook nog de beschikking over € 72.720.771 aan rijksmiddelen die zij heeft aangevraagd voor het Volkshuisvestingsfonds (€ 64.240.940) en de Woningbouwimpuls (€ 8.479.831).

2.1.5 BC Sociaaleconomische Structuurversterking

Inleiding

In 2024 is de SES- agenda als belangrijke bouwsteen in de Regiodeal aanvraag 2023-2026 nader uitgewerkt tot in totaliteit 19 aanvragen en is het bedrag van € 7.750.000 uit themalijn 1 voor de actielijn SES volledig ingezet.

Een terugblik op 2024 geeft op hoofdlijnen het volgende beeld:
Als een van de hoofdopgaven uit de regionale werkagenda Onderwijs en Kindontwikkeling is in juli 2024 een

gezamenlijke Educatieve Agenda Parkstad 2024-2026 (EAP) vastgesteld door onderwijs en kindpartners en de Colleges van B&W van de Parkstadgemeenten. Elk kind is uniek en moet de gelegenheid hebben de eigen talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Vanuit de regionaal afgestemde aanpak voor onderwijs wordt hier dan ook vol op ingezet.

Eind van het jaar werd aan onderzoeks- en adviesbureau ABF de opdracht verleend om te komen tot een eerste versie van een monitoringsinstrument in relatie tot deze EAP.

Gedurende het hele jaar lag de focus daarnaast op de voorbereiding van nieuwe projectaanvragen voor de tweede Regio Deal, het voorbereiden van besluitvorming hieromtrent en het formaliseren van deze besluitvorming. Enkele activiteiten hieromtrent lichten we hieronder nader toe.

Vanuit het programmabureau is er samen met een projectleider en de diverse gemeentes veel tijd geïnvesteerd in de voorbereidingen voor de Regio Deal aanvraag van de Regionale Werkhubs. Deze projectleider is gefinancierd uit het Parkstad Participatiefonds. Nadat de besluitvorming over deze aanvraag medio 2024 is afgerond is er samen met een klein kernteam gewerkt aan de voorbereiding van de uitvoering. Eind 2024 is er door de gemeenten vanuit het Regio Deal budget een programmaleider aangesteld die de uitvoering gaat coördineren.

Samen met partners organiseerden we opnieuw verschillende inspirerende bijeenkomsten samenhangend met de Regiodeal, gericht op regionale beleidsontwikkeling en versterking van de samenwerking. Voorbeelden hiervan zijn de bijeenkomsten in het kader van de voorbereidingen om te komen tot een regionale aanpak voor Loopbaanoriëntatie in februari en april. En de succesvolle bijeenkomst Vrijwillige Energie, in december '24, die ruim 100 deelnemers op de been bracht. Via de aanpak Vrijwillige Energie (een initiatief van Welzijnsgroep Parkstad) worden inwoners op een praktische en oplossingsgerichte manier ondersteund bij hun initiatieven.

Ook werd in 2024 een vervolg gegeven aan de bijeenkomsten die de Stadsregio Parkstad Limburg samen met VIE organiseert voor medewerkers van de Parkstadgemeenten die werken aan een integrale gebiedsgerichte aanpak (IWA). Deze bijeenkomst vond plaats op 3 oktober, waarbij de gemeente Brunssum gastheer was. Deze bijeenkomst had als doel kennis uit te wisselen over de verschillende aanpakken en initiatieven van gemeenten om burgers (meer) te betrekken in relatie tot de integrale wijkaanpakken in de verschillende focusgebieden.

Platform

Het programma SES heeft in toenemende mate een rol als platform, dat op regionaal niveau verschillende initiatieven organiseert en faciliteert. Dit met als doel de samenwerking te versterken en de effectiviteit van interventies en beleid gericht op sociaal economische structuurversterking te vergroten. In 2024 zijn de volgende zaken te benoemen:

- Begin 2024 heeft er, op initiatief van het SES-programma, een ambtelijke sessie plaatsgevonden met de GGD ZL, VIE en Provincie Limburg om de raakvlakken met de Provinciale Kaders nader af te stemmen. In het najaar heeft de Provincie bijeenkomsten gehouden over de diverse uitwerkingen. Onder andere geletterdheid en het actieplan armoede, waarbij de Stadsregio vanuit het programma SES vertegenwoordigd was en de relatie heeft gelegd met onze regio.
- Follow- up sessie LEEF in april '24. LEEF is een fonds dat ideeën voor gezondheidsbevordering ondersteunt en financiert. De innovatievouchers "sociaal ondernemerschap" van Stadsregio Parkstad (mede gefinancierd door Provincie Limburg) hebben de pitchers van LEEF hierbij een extra impuls gegeven. MKB-ondernemers die gebruik hebben gemaakt van de vouchers deelden ervaringen en er werd gesproken over de mogelijkheden voor ondersteuning van nieuwe en bestaande initiatieven.
- Met het Ministerie van VWS is op ambtelijk niveau overleg gevoerd over de toekomstplannen voor zorg en welzijn in de regio. Er is gesproken over de IZA- transformatieplannen Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn en over het plan voor de PlusWIJken.

- Daarnaast hebben we in het najaar drie bijeenkomsten georganiseerd, gericht op het benutten van de kennis en kracht van ervaringswerkers in de regio. Dit met als doel de leef- en systeemwereld meer- en beter op elkaar te laten aansluiten en daarmee de effectiviteit van interventies en beleid te vergroten.
- Bijeenkomsten van landelijke netwerken (vanuit Ministerie BZK/ VWS/ SZW): Onderwijsnetwerk VNG, Regio's aan de Grens en City Deal Energieke Wijken. In december bezochten zo'n 40 deelnemers aan de City Deal Energieke Wijken Parkstad, waarbij ook een bezoek werd gebracht aan de Bovengrondse Vakschool (BVS) in Heerlen. De BVS aanpak werd toegelicht waarbij de link naar de regionale werkhubs werd gelegd. Daarnaast lichten enkele onderzoekers voorbeelden toe over hoe via leerwerktrajecten statushouders kunnen worden begeleid naar werk in de energietransitie. Dit voorbeeld wordt meegenomen in de uitwerking van de werkhubs.
  Het netwerk Regio's aan de Grens is gericht op kennisuitwisseling over het aanpakken van energiearmoede en gezondheidsachterstanden in de Nederlandse grensregio's. Dit netwerk is begin 2025 opgegaan in het nieuwe Nationaal Programma Vitale Regio's.

Beleid

De Intensivering van Kansrijke Start in Parkstad wordt vanaf 2024 voortgezet via inzet van nieuwe Regiodeal-middelen. In 2024 is er binnen een aparte werkgroep van het programmateam Kansrijke Start gewerkt aan een aanpak op taalvaardigheid in de vroege kindontwikkeling. Middelen die zijn teruggevloeid uit de eerste Regio Deal, zijn opnieuw ingezet voor de uitvoering van deze aanpak, een aanpak die nauw aansluit bij de gezins-gerichte aanpak geletterdheid.

Zoals beschreven in de inleiding, is de Educatieve Agenda Parkstad 2024-2026 (EAP) in juli 2024 vastgesteld door onderwijs en kindpartners en de Colleges van B&W van de Parkstadgemeenten.

Middels de toegekende Regio Deal bijdrage voor de doorontwikkeling van de Regionale Werkhubs geven we een extra impuls aan het regionaal arbeidsmarktbeleid in Parkstad. Dit is een regionale aanpak met als doel een collectieve ontwikkelinfrastructuur in Parkstad te realiseren die bijdraagt aan het oplossen van vier grote uitdagingen:
1. vergroten bereik onder de doelgroep;
2. bredere variatie aan ontwikkelmogelijkheden bieden;
3. vergroten van de opnamecapaciteit;
4. de structurele betrokkenheid van werkgevers en onderwijs realiseren.

Via VIE verbinden we de preventie en gezondheidsaanpak met de integrale wijkaanpak, specifiek de aan-sluiting van medisch en sociaal domein. In september is het Regionale Uitvoeringsprogramma VIE geactualiseerd.

Programmering

<u>Kansrijke start:</u>
In de periode 2024-2026 is middels de Regio Deal ingezet op extra capaciteit voor de projectleider Kansrijke start voor Parkstad en daarnaast het voortzetten en opstarten van nieuwe initiatieven.
- Lokale coalities hebben een eigen werkbudget. Binnen de gemeente Heerlen wordt hier al volop mee geëxperimenteerd.
- Binnen Parkstad wordt Centering Zwangerschap nu uitgevoerd in 10 praktijken en is er een plan ontwikkeld (inclusief financiële onderlegger) om Centering Ouderschap te starten
- Middels de Regio Deal bijdrage zijn er extra aandacht functionarissen Nu Niet Zwanger en kunnen er meer cliënten in Parkstad worden ondersteund
- Er wordt eind 2024 verkend of de aanpak Niet of wel Zwanger (preconceptie MBO) kan worden ingezet.

Rijke Schooldagen en Onderwijs- kindontwikkeling:

- Naast de vaststelling van de EAP is in 2024 een start gemaakt om te komen tot uitvoering van de EAP en is geïnventariseerd welke deelnemers gaan deelnemen aan de verschillende werkgroepen.
- Via de Regiodeal 2023-2026 draagt de BC SES bij aan het voortzetten en opschalen van de GBT's naar 10 scholen en de continuering van de Rijke schooldagen.

Aansluiting Onderwijs- arbeidsmarkt:

- De doorontwikkeling van de huidige mensontwikkelbedrijven tot regionale werkhubs is eind 2024 van start gegaan, nadat de Regio Deal aanvraag op 28 augustus is goedgekeurd.
- In q3 2024 is er vanuit het programma bureau extra inzet gecreëerd om te komen tot een regionale aanpak voor loopbaan- en beroepsoriëntatie (LOB) middels de inzet van een stagiaire.

VIE- gezondheid en vitaliteit van inwoners en wijken

Via verschillende projecten is uitvoering gegeven aan het Regionaal Uitvoeringsprogramma. Het Regionaal uitvoeringsprogramma is in september geactualiseerd. In 2024 is er een vervolg bijeenkomst georganiseerd over de Integrale Wijkaanpak. Het programma SES ondersteunt via de Regiodeal gemeenten bovendien bij het organiseren en vormgeven van de integrale aanpak in de focusgebieden, met als doel de invloed van en opbrengst voor inwoners te vergroten.

Coördinatie- en organisatievraagstukken bij doorontwikkeling programmalijnen

Bij alle SES programmalijnen zijn er, zodra het gaat over opschaling en doorontwikkeling, organisatie- en coördinatievraagstukken aan de orde. De rol van de Stadsregio hierbij wordt in overleg met de stakeholders ingevuld. In 2024 heeft het programma hierin vooral een rol gespeeld bij de Educatieve Agenda Parkstad en bij de voorbereidingen van de implementatie van de Regionale Werkhubs.

In de tweede helft van 2024 is er opnieuw aandacht uitgegaan naar het stevig verankeren van de sociaal economische elementen in de aanvraag voor de 3e Regio Deal. Deze elementen moeten ook een plek krijgen in een langjarig structureel programma (Elke Regio Telt/ Vitale Wijken) in actielijn 3: het inlopen van achterstanden.

Monitoring

In oktober 2024 vond het beleidsoverleg Onderwijs en Kindontwikkeling plaats, waarin het draagvlak is getoetst voor de ontwikkeling van een Onderwijs en Kindmonitor. Vervolgens is (conform besluitvorming van de Stuurgroep Onderwijs-VSV en de BC SES), onderzoeks- / adviesbureau ABF Research de opdracht verleend tot het realiseren van een eerste versie van een digitaal monitoringsinstrument EAP.
De monitor wordt ontwikkeld vanuit de behoefte om inzicht te krijgen en te houden in de voortgang van de impact en uitvoering van de EAP en zal gereed zijn in het voorjaar van 2025. De Monitor zal aansluiten bij reeds bestaande Parkstad Monitor (om te voorkomen dat er meerdere dashboards ontstaan met overlappende data) en wordt jaarlijks geüpdatet. De Monitor zal niet alleen kwantitatieve gegevens aanbieden, maar ook kwalitatieve data.

De ontwikkeling van de Monitor wordt opgepakt door een werkgroep, bestaande uit ABF, de GGD ZL, UM, enkele directeuren en bestuurders uit het onderwijs en de Stadsregio Parkstad. Voor deze eerste versie zijn de benodigde indicatoren afkomstig uit twee databronnen; De Gezondheidsatlas (GGD ZL) en de Onderwijsmonitor Limburg (UM).

Advisering

- In 2024 is in de eerste helft van het jaar een projectleider ingehuurd om te komen tot een regionale Regio Deal aanvraag voor regionale werkhubs.
- Daarnaast is de expertise van de UM ingehuurd om te komen tot nadere resultaatsdoelstellingen in de EAP.

- Met betrekking tot de versterking van de gebiedsgerichte aanpak is een vervolg op de IWA bijeenkomsten georganiseerd.

Instrumentontwikkeling

Binnen de regionale werkagenda onderwijs en kindontwikkeling is er namens Innovo en Movare een verkenning gedaan naar het instrument/werkwijze Niet Stapelen, maar Vervangen (NSMV). Deze verkenning heeft opgeleverd dat men in een werkgroep gericht op brede talentontwikkeling een collectieve ambitie heeft uitgesproken om te komen tot een kwalitatief (vanuit pedagogische didactische aanpak en behoefte passende bij de doelgroep en populatie en mogelijk afgestemd op de SLO leerdoelen) en duurzaam aanbod (duurzame interventies en effectieve coördinatie) voor de pijlers sport & gezondheid, cultuur, Wetenschap en Techniek en taal. Dit krijgt een vervolg in 2025.

De reeds eerder genoemde Monitor Onderwijs & Kindontwikkeling is eind 2024/ begin 2025 in ontwikkeling.

2.1.6 Grensoverschrijdende Samenwerking

Platformfunctie GROS
In 2024 is de platformfunctie GROS binnen Parkstad Limburg verder versterkt. Door de AO's GROS wordt de samenwerking tussen het regiobureau en de gemeenten steeds vanzelfsprekender en wordt een gezamenlijk GROS-beleid ontwikkeld. Portefeuillehouder GROS, Petra Dassen, speelt binnen de VNG een actieve rol in het grensdossier en is bestuurlijk trekker. Doordat Parkstad actief deelneemt in de zogenaamde grensoverleggen van de VNG, heeft het direct invloed in de lobby in Den Haag. Daarnaast speelt Parkstad ook in het Interreg Maas-Rijn een actieve rol, door als regionaal vertegenwoordiger zitting te nemen in het monitoringcomité. Hierdoor heeft Parkstad direct invloed op de spelregels van het Interreg-programma.

EXPO Real 2024
De EXPO Real 2024 in München was voor Parkstad Limburg een succesvol evenement, waarbij de regio opnieuw haar groeiende rol binnen de Aachen 1a-stand onderstreepte. Met een grotere delegatie dan ooit profileerde Parkstad zich steeds nadrukkelijker als de verbinder tussen Nederlandse en Duitse partijen, met sterke connecties naar steden als Eindhoven en Utrecht aan de ene kant en Aken, het Rheinisches Revier, Rijnland, Keulen/Bonn en München aan de andere kant. De regio wordt steeds vaker gezien als een schakel voor grensoverschrijdende samenwerking en economische ontwikkeling. Dit kwam tot uiting in diverse netwerkbijeenkomsten en gesprekken met investeerders en beleidsmakers. Vooral de strategische ligging van Parkstad en onze actieve focus op de euregio maakt ons interessant. De samenwerking met Duitse partners werd verder verdiept, wat nieuwe kansen biedt voor bedrijvigheid en infrastructuur. De EXPO Real 2024 bevestigde dat de verbindingen tussen Nederland en Duitsland steeds vaker via Parkstad lopen, waardoor de regio haar internationale positie blijft versterken.

Ontwikkeling visie met Aken: Organisatie van themaworkshops en concrete projecten
In 2024 hebben we de beleidssamenwerking met Aken geïntensiveerd door middel van het organiseren van themaworkshops op het gebied van energie, circulariteit, mobiliteit en wonen. Deze workshops, die telkens door ruim 70 beleidsmedewerkers en bestuurders zijn bezocht, waren niet alleen gericht op het delen van kennis en ervaring maar ook op het ontwikkelen van concrete gezamenlijke projecten. Deze verbreding en verdieping van de samenwerking zijn een concrete invulling van onze ambitie om samen met Aken een grensoverschrijdend daily urban system te vormen. In totaal zijn dit jaar maar liefst 6 Interreg-projecten vanuit Parkstad opgezet, die elk tijdens deze workshop zijn ontwikkeld of aan tractie wonnen.

Interreg

In 2024 is de rol van Parkstad binnen het Interreg Maas-Rijn programma aanzienlijk gegroeid. De regio is als adviserend lid toegetreden tot het Monitoringcomité, waardoor zij invloed heeft op de spelregels en prioritering binnen het programma. Dit biedt Parkstad de kans om strategisch mee te denken over grensoverschrijdende samenwerking en financieringsmogelijkheden. In 2024 zijn maar liefst zes Interreg-projecten ingediend waarbij Parkstad een actieve rol speelt. Van deze zes projecten zijn er drie al van start gegaan, terwijl de andere drie nog in het aanvraagproces zitten. Door deze betrokkenheid verstevigt Parkstad haar positie als een betrouwbare projectpartner binnen de Euregio. Gemeenten en partners uit zowel Nederland, België als Duitsland werken steeds vaker samen met Parkstad aan innovatieve grensoverschrijdende initiatieven. De opgebouwde expertise en netwerken zorgen ervoor dat Parkstad een steeds grotere rol speelt in regionale samenwerking. Dit versterkt niet alleen de internationale positie van Parkstad, maar ook de economische en sociale samenhang binnen de Euregio. Dankzij deze groeiende invloed kan de regio zich verder ontwikkelen als een onmisbare schakel in Interreg-projecten.

Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio

De Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio (opgericht in 2011) is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen Stadsregio Parkstad Limburg, Stadt Aachen, Städteregion Aachen, gemeente Heerlen, de Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens en de gemeente Vaals. Per 1 januari 2021 heeft de Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio zich na een unaniem besluit in 2020 van de Vorstand aangesloten bij de EGTS-EMR.

De structurele bijdrage van Stadsregio Parkstad Limburg aan de grensoverschrijdende samenwerking bedraagt jaarlijks € 50.000 en wordt conform de afspraken doorberekend aan de gemeenten volgens de gebruikelijke verdeelsleutel.

2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken

In onderstaande 'Staat van baten en lasten programma Kerntaken' wordt de begroting na verwerking van de 3e wijziging weergegeven. Ook de realisatie 2024 is hierin opgenomen.
Bedragen x € 1 miljoen

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Werkbudget	720	720	671	-49
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	pm	1,371	1,292	-79
Afschrijving buitenring	264	264	264	0
Financieringskosten buitenring	82	82	82	0
Loonkosten formatie	1,937	2,202	2,055	-147
Totaal lasten Kerntaken	**3,043**	**4,679**	**4,402**	**-277**
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	pm	1,950	1,598	-352
Rentebaten	0	2,800	2,830	30
Totaal baten Kerntaken	**0**	**4,750**	**4,429**	**-321**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-3,043**	**71**	**27**	**-45**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	219	219	219	0
- Reserve werkbudgetten	0	4,978	4,512	-466
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	165	165	165	0
- Frictiereserve	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten	0	1,900	1,585	-315
Saldo mutatie reserves Kerntaken	**-54**	**-3,132**	**-2,982**	**150**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-3,097**	**-3,061**	**-2,955**	**105**

Verdeling van middelen (via balans)	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Regionale initiatieven	1.095	1.160	1.160	0
Bijdragen regionale initiatieven	1.095	1.160	1.160	0
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

2.2.1 Werkbudgetten

In 2024 is aan werkbudgetten een bedrag van € 720.000 beschikbaar. In het jaarplan 2024 hebben de bestuurscommissies voorstellen ingediend voor € 1.000.000. Alle gremia zijn nagegaan waar "verminderd" zou kunnen worden, enerzijds door externe financiering te vinden, anderzijds door activiteiten op te schuiven c.q. uit te stellen of op een andere manier vorm te geven. Dit heeft geleid tot onderstaande aanpassing in het gevraagde werkbudget 2024:

Bestuursorgaan	Voorstellen 2024 conform jaarplan	Werkbudget na taakstelling
Wonen en Herstructurering	291	200
RUMO	100	85
Duurzaamheid	170	95
Economie en Toerisme	160	120
SES	79	45
GROS	90	80
Subtotaal bestuurscommissies	**890**	**625**
Dagelijks Bestuur	110	95
TOTAAL	**1.000**	**720**

Realisatie werkbudget Dagelijks Bestuur

Van het totale werkbudget 2024 is in het jaarplan een bedrag van € 95.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur; dit budget is voor 46.000 besteed. De besteding was als volgt:

Activiteiten Dagelijks Bestuur	Begroting 2024 (bijgesteld jaarplan)	Besteed in 2024	Verschil
Communicatie en regiobranding	39	19	20
Bestuurscommunicatie/ Regiodagen / Raadsinformatiebijeenkomsten / Bestuurskosten	52	10	42
Strategische lobby/ Tweede kamer / Limburgs Parlement	4	17	-13
Werkbudget	**95**	**46**	**49**
Lobby subsidieverwerving	**40**	**38**	**2**
Totaal	**135**	**84**	**51**

Van het totale werkbudget 2024 is in het jaarplan een bedrag van €95.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Het werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 49.000 achtergebleven bij het budget van € 95.000. Dit komt doordat er in 2024 veel energie, aandacht, tijd en middelen zijn geïnvesteerd in extra activiteiten en communicatie naast de reguliere werkzaamheden. Denk hierbij onder meer aan activiteiten rondom het 25-jarig jubileum van Stadsregio Parkstad Limburg met o.a. een symposium én aan (communicatie rondom) de ontwikkeling van het nieuw narratief van de regio, 'het nieuwe toekomstverhaal voor Parkstad 2040; Parkstad Limburg biedt ruimte!'. Hierdoor zijn met name minder (nieuwe) middelen in de

vorm van drukwerk, video's e.d. vanuit dit budget ontwikkeld. Daarnaast is met betrekking tot de regiodagen een twee daagse college regioreis uitgesteld naar 2025. Hier was € 25.000 voor begroot.

2.2.2 Regionale Initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de financiering daarvan via Stadsregio Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Starterscentrum, het Routebureau, Visit Zuid-Limburg en het Vestigingenregister. Stadsregio Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert dit gebundeld door naar de verschillende gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme.

2.2.3 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten

Stadsregio Parkstad Limburg zoekt actief naar cofinanciering voor projecten/activiteiten van de kernagenda. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten alsmede de besteding van deze middelen verloopt via deze post.

2.2.4 Formatie en bezetting programma activiteiten

De kernformatie programma in de begroting 2024 bedroeg 16,2 fte en na 3^{e} begrotingswijziging 21,5 fte met een bijbehorend bedrag van € 2.055.000 voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden.
De bijbehorende tabellen staan op pag. 47.

2.2.5 Financiering en afschrijving buitenring

Deze lasten hebben betrekking op de afschrijving en rentekosten van de lening voor het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring. Deze afschrijvingskosten bedragen in 2024 € 264.147 en de rentekosten € 81.810.

3. Programma Flexibele Schil

Naast de Kernagenda, waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten, is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil. Hierin is in 2024 alleen het project 'Administratie zonnepanelen' opgenomen.

3.1 Administratie zonnepanelen

Het project Administratie Zonnepanelen behelst de administratieve eenheid die bij Stadsregio Parkstad Limburg is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW-teruggaaf voor de deelnemers. Het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma in 2024 is nihil.

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Administratie zonnepanelen	pm	30	20	-10
Totaal lasten Flexibele schil	**0**	**30**	**20**	**-10**
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	pm	135	125	-10
Totaal baten Flexibele schil	**0**	**135**	**125**	**-10**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**105**	**105**	**0**
Stortingen in reserves				
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	105	105	0
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0
Saldo mutatie reserves Flexibele schil	**0**	**-105**	**-105**	**0**
Gerealiseerd resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**0**

4. Algemene dekkingsmiddelen

4.1 Gemeentelijke bijdrage Kerntaken

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg – plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, zijnde 2020 en luidt als volgt:

Gemeente	Verdeelsleutel 2024		Begroting 2024	Bijdrage gemeente Heerlen n.a.v. Takendiscussie	GROS/ AG Charlemagne	Realisatie 2024
	AU 2020 Basis	Aandeel gemeente				
Beekdaelen	30.939	10,54%	470		5	475
Brunssum	31.577	10,76%	474		5	479
Heerlen	115.693	39,41%	1.525	408	20	1.953
Kerkrade	54.738	18,65%	818		9	827
Landgraaf	40.613	13,83%	605		7	612
Simpelveld	9.638	3,28%	144		2	146
Voerendaal	10.368	3,53%	157		2	159
Totaal	**293.567**	**100,00%**	**4.194**	**408**	**50**	**4.652**

Totaaloverzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.652	4.652	4.652	0
Totale baten	**4.652**	**4.652**	**4.652**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkingsmiddelen	**4.652**	**4.652**	**4.652**	**0**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**4.652**	**4.652**	**4.652**	**0**

5. Overhead, bedrijfsvoering en frictiebudget

5.1 Ontwikkeling bedrijfsvoering

Naar aanleiding van de bevindingen uit het jaarlijkse IBT (Inter Bestuurlijk Toezicht) van de provincie Limburg in 2021 en de daaropvolgend uitgevoerde KPI-nulmeting op uitvoering van de archiefwet 1995 door het Historisch Centrum Limburg is door IDMAdvies een plan van aanpak opgesteld voor het uitvoeren van het "verbetertraject informatiehuishouding" dat op 6 juli 2022 door het DB is vastgesteld. Het doel hiervan is om het informatiebeheer te digitaliseren, verbeteren, transparanter te maken en om het bewustzijn van het omgaan met informatie bij medewerkers te vergroten en in de werkprocessen te verankeren. Het traject is in oktober 2022 gestart en heeft in 2023 verder vorm gekregen met het op 12 april 2023 door het DB vastgestelde beleidsplan "Beleid Informatiebeheer 2023 – 2026" met bijbehorende routekaart.

Met de wijziging van de GR per 1 juli 2024 is ook artikel 26 (hoofdstuk 6) van de GR geactualiseerd en is op basis hiervan een met het Historisch Centrum Limburg (HCL) dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor het beheer van overgebrachte en toezicht (archivaris) op niet overgebrachte archieven.

Overeenkomstig het beleids- en routeplan is in de tweede helft van 2023 de selectie van een Document Management Systeem (DMS-Zaaksysteem) uitgevoerd. Hierbij is de keuze gemaakt voor Decos-JOIN voor het digitaal beheer van archiefbescheiden. Het implementatietraject van Decos-JOIN is in 2024 gestart. Dit DMS-Zaaksysteem gaat SPL in staat stellen om documenten efficiënt en effectief digitaal te beheren gedurende hun hele levenscyclus (documenten veilig, digitaal opslaan, gemakkelijk vinden, delen, bewerken en archiveren). In 2024 is voor de vergaderingen van o.a. AB/DB en Bestuurscommissies organisatie-breed iBabs in gebruik genomen. Met iBabs worden vergaderstukken (agenda's en onderliggende stukken) digitaal beschikbaar gesteld.

Op het gebied van ICT is in 2024 gestart met het in kaart brengen van de implementatie van NIS2 waarvoor nog nadere wet- en regelgeving volgt. Verder is ook in 2024 aandacht geschonken aan GDPR/AVG en cybersecurity door gebruikers regelmatig te voorzien van informatie over naleving van wet en regelgeving en risico's van spam/phishing etc.

Op het gebied van financiën zijn diverse ontwikkelingen te melden. De afdeling financiën heeft niet alleen de salarisadministratie overgenomen, maar ook de implementatie van Exact Online in 2024 succesvol afgerond. Daarnaast is enerzijds het Interne Controleplan 2024 opgesteld waarmee de aanvullende interne controles als basis kunnen blijven dienen voor de rechtmatigheidsverantwoording en anderzijds het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2024 vervaardigd om de reikwijdte van de accountantscontrole vooraf transparant vast te leggen. Er zijn tevens diverse verordeningen vastgesteld: M(isbruik) & O(neigenlijk gebruik)-beleid, Beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing en een actualisatie van de Financiële Verordening. Hiermee wordt eveneens opvolging gegeven aan de adviezen van de accountant.

Op het gebied van HR zijn in 2024 stappen gezet zoals het ter hand nemen van vitaliteit binnen de organisatie naar aanleiding van de CAO-verplichting om een beleidsplan vitaliteit op te stellen en een nieuw opleidingsbeleid. In samenwerking met de Parkstadgemeenten is wederom het arbeidsmarktevent 'Parkstad werkt' georganiseerd. Deze netwerkbijeenkomst had onder andere wederom als doel om mensen kennis te laten maken met de werkzaamheden bij de deelnemende gemeenten en de Stadsregio Parkstad Limburg.

Huisvesting en Bedrijfsvoering	Begroting 2024	Begroting na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Huisvesting		137	132	5
ICT		132	111	21
Facilities		67	66	3
Administratie en planning en control		95	89	6
Personeelskosten en hrm		118	93	25
Totaal bedrijfsvoeringskosten	**495**	**549**	**491**	**58**

Toelichting
In de begroting 2024 is een bedrag van € 495.000 voor bedrijfsvoering en huisvesting opgenomen. Na de 3e begrotingswijziging 2024 is voor bedrijfsvoering en huisvesting een totaalbedrag van € 549.000 opgenomen. Ultimo 2024 bedroegen de lasten € 491.000, € 58.000 lager dan begroot. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt doordat er minder besteed is aan opleidingskosten (€ 18.000 minder dan begroot) en juridische ondersteuning (7.000 minder dan begroot) en software (24.000).

5.2 Loonkosten, formatie en bezetting

Kernformatie en bezetting
De loonkosten van de kernformatie moeten als één geheel gezien worden. De onderverdeling naar programma's en overhead is op last van het BBV gemaakt.

Loonkosten totaal	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.937	2.202	2.055	- 147
Loonkosten kernformatie overhead	1.095	1.367	1.275	- 92
Totaal	**3.032**	**3.569**	**3.330**	**- 239**

De realisatie is lager dan begroot. Het nog niet invullen van 2 fte subsidieafhandeling is hier de oorzaak van. Bij overhead is de begrote vacature van 0,5 fte pas 18 november structureel ingevuld. Tot die tijd is er gebruik gemaakt van externe inhuur.

Totaal kernformatie	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie ultimo 2024	Verschil
FTE kernformatie programma's	16,2	21,5	19,5	-2,0
FTE kernformatie overhead	10,6	12,1	12,2	0,1
FTE kernformatie	**26,8**	**33,6**	**31,7**	**-1,9**

Het aantal medewerkers kernformatie per 31 december 2024 is 31,7 fte. De In 2024 heeft er 1 uitdiensttreding (pensioen) en 2 indiensttredingen plaatsgevonden. De initiële begroting ging uit van 26,8 fte. De uitbreiding betreft 1,34 fte als gevolg van de overname van de activiteiten van het samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en de aanstelling van twee medewerkers duurzaamheid o.a. ter ondersteuning van de realisatie van PALET en RES (Regionale Energie Strategie). Daarnaast is de langdurige inhuur van een medewerker van het programma Wonen per 1 januari omgezet in een vast dienstverband. Ook heeft het Algemeen Bestuur goedgekeurd om de bezetting vanaf 2024 met 2,5 fte uit te breiden om de sterk toegenomen werkbelasting als gevolg van de toegenomen subsidiestroom op te vangen. Deze posities zijn

echter nog niet ingevuld. Tenslotte is er per half november 2024 een parttime coördinator jaarrekening aangesteld ter vervanging van een extern ingehuurde medewerker.

5.3 Frictiebudget

In 2024 was er geen beroep op de frictiekosten.

Inzet frictiegelden	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024
Herinrichting Bedrijfsvoering: inhuur deskundigheid voor inrichten digitale handtekening, implementatie archiefsysteem en uitbreiding financieel systeem met inkoopmanagement	27	27	0
Totaal	**27**	**27**	**0**

Voor 2024 waren eenmalig € 27.000 gebudgetteerd voor het inrichten van systemen voor digitale handtekening en inkoopmanagement en het op orde brengen van het archief. De kosten voor het archief zijn bekostigd uit de reguliere begroting en de andere posten worden doorgeschoven naar 2025.

Inzet frictiegelden	Beschikbaar 31-12-2024	Verwachte uitgaven na 2024
Herinrichting Bedrijfsvoering: inhuur deskundigheid voor inrichten digitale handtekening, implementatie archiefsysteem en uitbreiding financieel systeem met inkoopmanagement	123	123
Totaal	**123**	**123**

6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Stadsregio Parkstad Limburg niet vpb-plichtig is. Dit is bevestigd door de belastingdienst.

7. Onvoorzien

In 2024 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

8. Mutatie reserves

Mutatie reserves	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Stortingen in reserves:				
- Reserve Ringwegen	219	219	219	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	105	105	0
- Reserve werkbudgetten	0	4.987	4.512	-466
Totale stortingen	**219**	**5.302**	**4.836**	**-466**
Onttrekkingen aan reserves				
- Organisatie op orde	0	0	0	0
- Reserve Ringwegen	165	165	165	0
- Frictiereserve	7	27	0	-27
- Investeringsreserve verbouwing	0	7	7	0
- Reserve werkbudgetten	0	1.900	1.585	-315
Totale onttrekkingen	**172**	**2.099**	**1.757**	**-342**
Saldo van onttrekkingen en stortingen	**-20**	**-3.203**	**-3.080**	**123**

9. Paragrafen

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Op 30 november 2011 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met de notitie 'Risico's en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg'. Op 19 december 2011 heeft de Parkstadraad de notitie voor kennisgeving aangenomen. De risiconotitie vormt de basis voor de risicobeheersing. In 2023 is een geactualiseerde concept notitie "Risico's en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg" opgesteld. Het "Beleid Weerstandsvermogen en risicobeheersing" is in 2024 vastgesteld na afstemming met de accountant.
Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Door beheersmaatregelen afgedekte risico's (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit.
De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte. Aangezien SPL geen stille reserves, geen incidentele begrotingsruimte, en geen structurele begrotingsruimte heeft, bestaat de weerstandscapaciteit vanaf 2025 uit de algemene reserve en onvoorzien structureel. De post onvoorzien structureel werd tot en met 2024 op nihil ingeschat. In 2025 wordt een post onvoorzien van € 50.000 meegenomen. Deze post wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven met een structureel karakter.

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Wanneer het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

Stadsregio Parkstad Limburg houdt geen verder eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling.
Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Stadsregio Parkstad Limburg alleen dient te beschikken over enige financiële

ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium. Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequaat risicomanagement om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Risicomanagement handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's zijn thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyberrisico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een revolverend fonds, het grensoverstijgende project Velocity en de toenemende SISA verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds en Regio Deal II. Waar nodig wordt hiervoor specialistische kennis ingehuurd. In de begroting 2024 en 2025 is hiervoor budget opgenomen. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat, is dat niet gedekt door de begroting
Onrechtmatige betaling van facturen	0,25	10.000	2.500	De kans op onrechtmatige betaling van facturen, waaronder het opzettelijk niet volgen van het inkoop en aanbestedingsbeleid om zelf onrechtmatig voordeel te verkrijgen', wordt als laag ingeschat. Zaken worden binnen SPL breed gedeeld en er zijn veel dwars-verbanden. Materiële onterechte betalingen zouden gelijk opvallen.

De totaal berekende omvang van de risico's bedraagt € 77.500. De weerstandscapaciteit bedraagt € 115.000. Dit leidt tot een weerstandsratio van nagenoeg/afgerond 1,5. SPL streeft in principe naar een minimale weerstandsratio van 1,0. Dit vooral door de risico's zoveel mogelijk te mitigeren. Zoals in bovenstaand relaas aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm. In de begroting 2025 is daarnaast voor 2025 een post onvoorzien opgenomen van € 50.000.

Financiële kengetallen

Netto Schuldquote
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Stadsregio Parkstad Limburg ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. Het kengetal 'netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen' wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio
Dit is verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal en geeft inzicht in de mate waarin Stadsregio Parkstad Limburg in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. Als signaalwaarde geldt een percentage van 20%.

Structurele exploitatieruimte
Om te bepalen of er sprake is van een structureel sluitende begroting worden in dit kengetal de structurele lasten uitgedrukt als percentage van de totale structurele baten (voor mutaties reserves) van een jaar. Een percentage kleiner dan 0% betekent dat de structurele baten ontoereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Kengetal	*Realisatie 2023*	*Begroting 2024*	*Realisatie 2024*	*Norm*
Netto schuldquote	*29%*	*44%*	*18%*	*<100%*
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	*29%*	*44%*	*18%*	*<100%*
Solvabiliteitsratio	*88%*	*89%*	*77%*	*>=20%*
Structurele exploitatie	*24%*	*0%*	*38%*	*>=0*

De netto schuldquote 2024 is ten opzichte van 2023 gedaald als gevolg van aflossing op de langlopende lening en lager dan de begroting doordat de verwerking van de cofinanciering op projecten als pm post in de begroting is opgenomen. De solvabiliteitsratio heeft een evenwichtig karakter. Het verschil tussen de realisatie van de structurele exploitatie ten opzichte van de begroting ontstaat met name doordat de rentebaten niet in de initiële begroting zijn opgenomen. De kengetallen van Stadsregio Parkstad Limburg vertonen een positief financieel beeld ten opzichte van de gebruikelijke normen.

9.2 Financiering

De wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) geeft kaders voor de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden zoals voor liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. SPL heeft de navolgende instrumenten op het gebied van treasury: het treasurystatuut, de financieringsparagraaf in de begroting, de bestuursrapportages en het jaarverslag. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer.

Financiering Stadsregio Parkstad Limburg
SPL beschikt over één langlopende annuïteitenlening met een oorspronkelijke hoofdsom van € 5.800.000 met een resterende hoofdsom per 31 december 2024 van € 2.067.355. De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en is met een resterende looptijd van 5 jaar in 2029 geheel afgelost.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee SPL de bedrijfsvoering met kortlopende middelen mag financieren. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan de reserves.

Berekening Kasgeldlimiet per kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Begrotingstotaal lasten	4.852	4.852	4.852	4.852
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000	398	398	398	398
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	398	398	398	398
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-71.045	-74.154	-74.503	-93.699
Ruimte (+) / overschrijding (-)	71.443	74.552	74.901	94.098

De liquiditeitspositie van Stadsregio Parkstad Limburg is zodanig dat in 2024 geen beroep is gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beoogt het risico van rentewijziging bij herfinanciering te beheersen. Er worden geen renteherziening, herfinanciering van bestaande leningen dan wel nieuwe financieringen verwacht.
De langlopende lening van SPL heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring. De renterisiconorm is dan ook niet overschreden in 2024.

Berekening Renterisiconorm	2024
Renteherzieningen	€ 0,0 miljoen
Aflossingen	€ 0,3 miljoen
Totaal renterisico	€ 0,3 miljoen
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	€ 1,0 miljoen
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	€ 0,7 miljoen

Schatkistbankieren
Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasury statuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Stadsregio Parkstad Limburg is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet. Het 'spaarsaldo' bij de schatkist is vanaf Q3-2022 weer rentegevend.

9.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan zoals secretariaat, communicatie, officemanagement, hrm, administratie en controlling. Het budget voor de bedrijfsvoering bedroeg in de oorspronkelijke begroting 2024 € 495.000. Voor onvoorzienbare en onvermijdbare uitgaven is een algemene reserve van € 115.000 in de cijfers van SPL opgenomen. De gemeenten dragen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het financiële risico van niet structurele financiële risico's van de GR SPL.

9.4 Verbonden Partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

9.5 Wet Open Overheid

De Wet Open Overheid (Woo) vergroot voor iedereen de toegang tot overheidsinformatie, bevordert de actieve openbaarmaking, actualiseert de regels voor openheid en openbaarheid en heeft de verplichting om de informatiehuishouding van bestuursorganen op orde te brengen.

De Woo stelt o.a. de verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën actief openbaar te maken. Deze verplichting zal gefaseerd (per informatiecategorie) in werking treden om organisaties (waaronder ook de Stadsregio Parkstad Limburg) de tijd te geven om de openbaarmaking van de verschillende categorieën voor te bereiden en in te richten. Per 1 november 2024 zijn de eerste vijf informatiecategorieën van de Wet open overheid verplicht om openbaar te maken, het gaat om de volgende categorieën:

- Wetten en algemeen verbindende voorschriften (art. 3.3, eerste lid, onderdeel a);
- Overige besluiten van algemene strekking (art. 3.3, eerste lid, onderdeel b);
- Organisatie en werkwijze (art. 3.3, eerste lid, onderdeel d);
- Bereikbaarheidsgegevens (art. 3.3, eerste lid, onderdeel e);
- Vergaderstukken Staten-Generaal (art. 3.3, tweede lid, onderdeel b)

In de Woo-index is, naast algemene informatie over en contactgegevens van de Stadsregio Parkstad Limburg, de locatie te vinden van de openbaar gemaakte en te maken informatiecategorieën. Voor SPL betreft deze tot op heden de eigen website.

SPL streeft ernaar te voldoen aan de Woo door in ieder geval de op dat moment verplichte informatie-categorieën actief openbaar te maken. SPL maakt voorgaande informatiecategorieën per 1 november 2024 openbaar in de Woo-index onder verwijzing naar de locatie op de website van SPL.

Omdat de website van SPL niet is toegerust op de publicatie van alle actief te openbaren informatie is in 2024 onderzoek gedaan naar een publicatie-platform. De keuze voor een dergelijk publicatie-platform zal op korte termijn in 2025 worden gemaakt.

De actieve openbaarmakingsplicht vergt ook een aanpassing van de interne informatiehuishouding en de administratieve processen binnen de organisatie. Hiermee is in 2023 gestart en heeft de implementatie in 2024 verder vorm gekregen zoals vastgelegd in het op 12 april 2023 door het DB vastgestelde beleidsplan Beleid Informatiebeheer 2023 – 2026.

Het doel is om het informatiebeheer in brede zin binnen SPL te verbeteren, transparanter te maken en om het bewustzijn van de omgang met informatie bij medewerkers te vergroten en in het werk van SPL te verankeren. Er wordt gestreefd om de kloof tussen het beheren van papieren- en digitale informatie, alsook de kloof tussen gestructureerde (gericht op database beheer) en ongestructureerde informatie (gericht op documentbeheer) te dichten.

Het implementatietraject van Decos-JOIN als Document Management Systeem voor het digitaal beheer van archiefbescheiden is in 2024 gestart en zal nog in 2025 voortduren. Dit systeem gaat SPL in staat stellen om documenten efficiënt en effectief digitaal te beheren gedurende hun hele levenscyclus (documenten veilig, digitaal opslaan, gemakkelijk vinden, delen, bewerken en archiveren).
Ook is in 2024 iBabs organisatie-breed in gebruik genomen voor de vergaderingen van o.a. AB/DB en Bestuurscommissies, waarmee de vergaderstukken (agenda's en onderliggende stukken) digitaal beschikbaar worden gesteld. .
Uiteindelijk zullen Decos-JOIN en iBabs geïntegreerd worden, waarmee de openbaarmaking van documenten wordt bevorderd. Dit gaat bijdragen aan het actief openbaar maken van informatie.

9.6 Rechtmatigheidsverklaring

In de rechtmatigheidsverantwoording (hoofdstuk 15) worden fouten en/of onduidelijkheden opgenomen welke de verantwoordingsgrens van 3% overschrijden. Daarnaast geldt de rapportagegrens van €50.000 voor de paragraaf bedrijfsvoering. Dit houdt in dat alle fouten en/of onduidelijkheden gelijk aan of groter dan €50.000 gerapporteerd worden in de paragraaf bedrijfsvoering.

Begrotingscriterium
Het Dagelijks Bestuur heeft de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet welke onder andere nader geduid zijn in de financiële verordening van Stadsregio Parkstad Limburg. De financiële beheershandelingen van Stadsregio Parkstad Limburg dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. De lastenoverschrijdingen zijn per programma in de jaarrekening opgenomen. Bij de rechtmatigheidscontrole van de begroting door het Dagelijks Bestuur zijn geen fouten of onduidelijkheden vastgesteld die groter of gelijk aan de rapportagegrens van € 50.000 zijn.

Voorwaardencriterium
Het Dagelijks Bestuur heeft op basis van het voorwaardencriterium de rechtmatigheid gecontroleerd. Daarbij zijn de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen van Stadsregio Parkstad Limburg in acht genomen. In het kader van het proces inkopen betrekken wij de naleving van de Europese aanbestedingsregels in onze controle. De interne aanbestedingsregels maken geen deel uit van de rechtmatigheidscontrole. De rechtmatigheidscontrole van het proces inkopen heeft in 2024 geen onrechtmatigheden opgeleverd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
De commissie BBV adviseert in de kadernota rechtmatigheid 2023 om een overkoepelende beleidsnotitie op te stellen ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik. In het vierde kwartaal van 2024 is deze beleidsnotitie opgesteld en afgestemd met de accountant. In december 2024 is deze notitie geaccordeerd door het Algemeen Bestuur.

9.7 Ondernemingsraad

Na jarenlang binnen de organisatie gewerkt te hebben met een personeelsvertegenwoordiging, is in maart 2024 omwille van de groei en professionalisering van de organisatie een OR opgericht waarin 3 werknemers zitting hebben. In de zomer hebben deze werknemers een in house cursus gevolgd t.b.v. deze nieuwe rol. In december heeft ook het MT een in house cursus gevolgd om weet te hebben van de rechten en plichten van de OR en deze op een juiste wijze te borgen binnen de organisatie.

In het OR Convenant zijn de onderlinge werkafspraken vastgelegd over onder meer de wijze waarop de OR betrokken wordt bij beleidsontwikkelingen die invloed hebben op de bedrijfsvoering. Daarnaast heeft de OR een Reglement vastgesteld over de interne werkprocessen van de OR en is er een werkplan gemaakt, waarin kort onder meer missie, speerpunten en doelstellingen te lezen zijn.

De OR en de WOR-bestuurder zijn een vergaderschema overeengekomen waarbij het streven is om ongeveer iedere zes weken gezamenlijk te overleggen. Op deze momenten in 2024 heeft een overlegvergadering plaatsgevonden; 4 april, 11 juli, 16 september en 9 december. Naast deze gezamenlijke overleggen, heeft de OR ook regelmatig intern overleg. De vastgestelde verslagen kunnen intern worden geraadpleegd.

Inmiddels heeft de OR één instemmingstraject doorlopen inzake het opleidingsbeleid van de organisatie, naar verwachting wordt dit in 2025 vastgesteld.

Volgens artikel 8.8 van de cao SGO is de organisatie verplicht om, in overleg met de OR, een beleidsplan vitaliteit op te stellen. In samenspraak met HR heeft de OR het initiatief genomen om hier samen met het MT invulling aan te geven en is er in december een vragenlijst uitgezet als eerste verkenning van ervaringen en behoeften van medewerkers ten aanzien van vitaliteit. Op basis van de opgedane inzichten worden prioriteiten bepaald en doelstellingen geformuleerd voor het beleidsplan vitaliteit.

10. Balans

(bedragen x € 1miljoen)

Activa	31-12-2024	31-12-2023
Vaste Activa	**5,941**	**6,199**
Immateriële Vaste activa	**5,883**	**6,147**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	5,883	6,147
Materiële Vaste activa	**58**	**52**
Investeringen met een economisch nut	58	52
Vlottende Activa	**95,195**	**79,547**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**94,454**	**78,946**
Vorderingen op openbare lichamen	753	462
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	93,697	78,484
Overige vorderingen	4	0
Liquide middelen	**2**	**8**
Kassaldi	1	1
Banksaldi	2	7
Overlopende activa	**739**	**593**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Europese Overheidslichamen (EU)	0	19
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	739	574
Totaal Activa	**101,136**	**85,746**

Passiva	31-12-2024	31-12-2023
Vaste Passiva	**13,245**	**10,085**
Eigen vermogen	**11,359**	**7,971**
Algemene Reserve	115	115
Bestemmingsreserves	10,837	7,706
Gerealiseerde resultaat	409	150
Voorzieningen	**128**	**47**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	128	47
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**1,757**	**2,067**
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1,757	2,067
Vlottende Passiva	**87,891**	**75,662**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	***509***	***517***
Banksaldi	0	196
Overige schulden	509	321
Overlopende Passiva	**87,381**	**75,145**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	110	220
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
- Europese Overheidslichamen	16	9
- Het Rijk	612	499
- Overige Nederlandse overheidslichamen	741	445
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	85,902	73,972
Totaal Passiva	**101,136**	**85,746**

11. Overzicht baten en lasten 2024

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Lasten programma's				
- Programma kerntaken	3,043	4,679	4,402	-277
- Programma fexibele schil	0	30	20	-10
Totale lasten programma's	**3,043**	**4,709**	**4,422**	**-287**
Baten programma's				
- Programma kerntaken	0	4,750	4,429	-321
- Programma fexibele schil	0	135	125	-10
Totale baten programma's	**0**	**4,885**	**4,554**	**-331**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten programma's	**-3,043**	**176**	**132**	**-44**
Lasten divers:				
- Algemene dekkingsmiddelen				0
- Overhead	1,590	1,916	1,766	-150
- Vennootschapsbelasting				0
Totale lasten divers	**1,590**	1,916	1,766	-150
Baten divers:				
- Algemene dekkingsmiddelen	4,652	4,652	4,651	-1
- Bijdragen gemeenten uitbreiding Duurzaamheid		141	141	0
- Bijdragen gemeenten Water en klimaatadaptatie		228	228	0
- Bijdrage RES uitbreiding Duurzaamheid		101	101	0
- Overhead				0
- Vennootschapsbelasting				0
Totale baten divers	**4,652**	5,122	5,121	-1
Gerealiseerd saldo van baten en lasten divers	**3,062**	**3,206**	**3,355**	**149**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**19**	**3,382**	**3,487**	**105**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	219	219	219	0
- Investeringsreserve verbouwing	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	105	105	0
- Reserve werkbudgetten	0	4,978	4,512	-466
Totaal stortingen in reserves	**219**	**5,302**	**4,836**	**-466**
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	165	165	165	0
- Organisatie op Orde	27	0	0	0
- Frictiereserve	7	27	0	-27
- Investeringsreserve verbouwing	0	7	7	0
- Reserve werkbudgetten	0	1,900	1,585	-315
Totaal onttrekkingen aan reserves	**199**	**2,099**	**1,756**	**-343**
Saldo stortingen en onttrekkingen aan reserves	**-20**	**-3,203**	**-3,080**	**123**
Resultaat	**-1**	**180**	**409**	**228**

12. Toelichtingen

12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording Provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Alle bedragen in de jaarrekening, tabellen en de toelichtingen daarop zijn genoteerd in duizendtallen tenzij anders vermeld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.
Met betrekking tot de werkbudgetten, projectlasten, projectbaten en bestemmingsreserves van de bestuurscommissies geldt het volgende: baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat -net als in de begroting- nihil.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Bijdragen aan activa van derden worden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden, worden geactiveerd in overeenstemming met art. 61 BBV als:
- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de derde anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Alleen als de bijdrage aan alle voorwaarden voldoet wordt deze verantwoord onder de immateriële vaste activa (art. 36 BBV).
De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de Provincie Limburg gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Na afstemming met de Provincie Limburg bedragen de gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren:

- Asfaltconstructie 15
- Funderingsconstructie 40

Het totale bedrag van de afschrijving van de Buitenring is door de Provincie verdeeld op basis van percentages:
- Asfaltconstructie 28%
- Funderingsconstructie 72%

Materiële vaste activa

Algemeen
De materiële activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten.

Materiële activa kleiner dan € 15.000 zijn niet geactiveerd, maar direct verantwoord als lasten in het lopende boekjaar. Dit is conform het Besluit van het Dagelijks Bestuur van 15 december 2021.

Het startmoment van de afschrijvingen is vastgelegd in de door het Dagelijks Bestuur vastgestelde Financiële verordening Stadsregio Parkstad Limburg 2011 d.d. 21 februari 2011. De verbouwing (bedrijfsgebouwen) wordt vanaf 2022 lineair in 8 jaar afgeschreven zonder restwaarde.
De afschrijvingen starten in het boekjaar volgend op het jaar van ingebruikname.

Investering met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Bij de waardering is, waar nodig, rekening gehouden met een (verwachte) duurzame waardevermindering.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen
De vorderingen (waaronder debiteuren) worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat van de jaarrekening. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Voorzieningen
Voorzieningen zijn de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

12.2 Toelichtingen op de balans per 31 december 2024

Activa

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	5.883	6.147
Totaal	**5.883**	**6.147**

Het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de buitenring bedraagt € 7.204.000. Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven vanaf 2020, een jaar nadat de Buitenring gereed is.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Boek-waarde 31-12-2023	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2024
Buitenring asfaltconstructie	1.480	0	0	134	0	0	1.345
Buitenring funderingsconstructie	4.667	0	0	130	0	0	4.539
Totaal	**6.147**	**0**	**0**	**264**	**0**	**0**	**5.883**

Materiële vaste activa

Investeringen met een economisch nut	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Bedrijfsgebouwen	36	43
Machines, apparaten en installaties	22	9
Totaal	**58**	**52**

Investeringen met een economisch nut	Boek-waarde 31-12-2023	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2024
Bedrijfsgebouwen	43	0	0	7	0	0	36
Machines, apparaten en installaties	9	17	0	5	0	0	22
Totaal	**52**	**17**	**0**	**12**	**0**	**0**	**58**

Omschrijving	Besteed t/m 2023	Werkelijk besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 2024
Bedrijfsgebouwen (Verbouwing C200 en J300)	56	0	56
Printer	19	0	19
Belcellen	0	17	17
Totaal	**75**	**17**	**92**

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Voorziening	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	753	0	753	462
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	93.697	0	93.697	78.484
Overige vorderingen	4	0	4	0
Totaal	**94.454**	**0**	**94.454**	**78.946**

Vorderingen op openbare lichamen

Openstaande debiteuren op openbare lichamen
Dit betreffen vorderingen op openbare lichamen, zoals gemeenten en de Provincie. Deze vorderingen hebben in het algemeen een ander risicoprofiel dan de privaatrechtelijke vorderingen en zijn nagenoeg geheel begin 2025 ontvangen. Op basis van individuele beoordeling is er geen voorziening debiteuren benodigd per 31 december 2024.

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Openstaande debiteuren	344	58
Voorziening dubieuze debiteuren	0	0
Te vorderen BTW	409	404
Totaal	**753**	**462**

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Te vorderen personeelskosten	4	0
Totaal	**4**	**0**

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar

Het verplichte schatkistbankieren schrijft voor dat (tijdelijke) kasoverschotten boven het drempelbedrag moeten worden aangehouden bij het Rijk. Het drempelbedrag voor Stadsregio Parkstad Limburg is € 1.000.000. De toetsing hierop vindt plaats op basis van de gemiddelde banksaldi per kwartaal. In 2024 is de norm voor schatkistbankieren niet overschreden zoals blijkt uit het volgende overzicht.

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2024	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	6	5	5	3
Drempelbedrag	1000	1000	1000	1000
Ruimte onder drempelbedrag	994	995	995	997
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
Berekening drempelbedrag				
Begrotingstotaal verslagjaar	4.851			
Het deel van het begrotingsjaar kleiner of gelijk aan € 500 miljoen	4.851			
Het deel van het begrotingsjaar dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
Drempelbedrag 2024	1000	1000	1000	1000

Liquide middelen

De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Parkstad Bureau banksaldi	2	7
Parkstad Bureau kassaldi	1	1
Totaal	**2**	**8**

EMU-saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de jaarrekening 2024 is in het volgende overzicht weergegeven.

EMU Saldo	2023	2024	2025	2026	2027
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	1.569	3.487	60	73	87
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	5	5	5	0	0
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	34	82	13	13	13
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0	0	0
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0	0	0	0	0
Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
Berekend EMU saldo	**1.607**	**3.574**	**78**	**86**	**100**

Overlopende activa

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Europese Overheidslichamen (EU)	0	19
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	739	575
Totaal	**739**	**593**

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Europese Overheidslichamen (EU)

Omschrijving	31-12-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Balans-verschuiving	31-12-2023
Digital DeConstruction (project) *	0	0	0	-19	19
Totaal	**0**	**0**	**0**	**-19**	**19**

* Project omgeslagen naar overlopende passiva

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Overige nog te ontvangen bedragen	679	564
Overige vooruitbetaalde bedragen	60	7
MoNUment	0	4
Totaal	**739**	**575**

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het overzicht van het eigen vermogen luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Algemene reserve	115	115
Bestemmingsreserves	10.837	7.706
Gerealiseerde resultaat	409	150
Totaal	**11.359**	**7.971**

In onderstaand overzicht zijn de mutaties van de reserves weergegeven.

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2023	Balans-ver-schuiving	Toe-voeging	Ont-trekking	Bestem-ming resultaat vorig boekjaar	Vermin-dering ter dekking van afschrijving	Boek-waarde 31-12-2024
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	21	21	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	43	0	0	7	0	0	36
Egalisatie frictiekosten	123	0	0	0	0	0	123
Ringwegen	3,831	0	219	0	0	165	3,885
Städte Region Aachen / EGTS	8	0	0	0	0	0	8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15	0	0	0	0	0	15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	2,177	-368	1,334	30	99	0	3,211
Werkbudget BC SES	48	0	16	4	0	0	60
Werkbudget GROS	64	0	42	0	0	0	106
Werkbudget BC Duurzaamheid	273	0	400	159	0	0	513
Werkbudget BC RuMo	186	76	215	12	0	0	464
Werkbudget BC Wonen en Herstructurering	431	0	1,479	27	30	0	1,912
Werkbudget BC Economie en Toerisme	443	0	108	113	0	0	438
Werkbudget Organisatie Op Orde	65	0	0	0	0	0	65
Totaal bestemmingsreserve	**7,706**	**-292**	**3,812**	**354**	**129**	**165**	**10,837**
Gerealiseerd resultaat	150	0	409	0	-150	0	409
Totaal gerealiseerde resultaat	**150**	**0**	**409**	**0**	**-150**	**0**	**409**
Totaal	**7,971**	**-292**	**4,220**	**375**	**0**	**165**	**11,359**

Algemene Reserve

Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor onvoorziene en onvermijdbare uitgaven met een incidenteel karakter. In 2024 is van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt.

Balansverschuivingen
In 2024 zijn twee balansverschuivingen verwerkt . De post van € 368.000 wordt onderstaand toegelicht bij de betreffende reserve. De tweede verschuiving betreft een bedrag van € 76.000. In 2024 heeft er een uitbreiding plaatsgevonden bij de Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit. Op verzoek van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en na besluitvorming door het Dagelijks Bestuur en de zeven colleges van B&W is het thema "water en klimaatadaptatie" aan de bestuurscommissie toegevoegd.

Reserve Egalisatie frictiekosten
In 2024 en latere jaren is er nog sprake van frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 123.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2024 ad € 123.000 is volledig benodigd.

Investeringsreserve verbouwing
De Investeringsreserve verbouwing dient ter afdekking van de afschrijvingskosten van de verbouwing van de locaties C200 en J300. De jaarlijkse afschrijvingskosten zijn € 7.016.

Reserve Ringwegen
De reserve ringwegen dient ter afdekking van de afschrijvingskosten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Stadsregio Parkstad Limburg op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. De afschrijvingen lopen door tot 2060. Tot en met 2034 dragen de Parkstad-gemeenten bij aan de afschrijvingskosten van de Buitenring en de rentelasten van de daarvoor aangegane lening. Voor 2025 is de bijdrage € 400.000. In de periode 2026-2034 is de jaarlijkse bijdrage € 200.000. De lening loopt tot 2030. In 2035 volgt nog een restbijdrage van € 2.648. Het verschil tussen de bijdrage van de Parkstadgemeenten en de afschrijvingskosten en rentelasten wordt aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2034.

Reserve Städte Region Aachen / EGTS)
Deze reserve is door de resultaatbestemming jaarrekening 2009 en 2010 gevormd uit budgetoverschotten van de AG Charlemagne (de voorloper naar een EGTS). Het doel is de aanloop naar de vorming van een EGTS mogelijk te maken. In 2024 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst.

Reserve Werkbudget Algemeen Bestuur
Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden. In de jaarrekening 2023 is een incidenteel budget/reserve budget DB van € 368.000 opgenomen uit de vrijval van het restant budget "Super Local"(€ 256.000), de vrijval van de reserve stortplaatsen € 65.000), de reserve werkbudget voorgaande jaren (€ 6.000) en winstbestemming 2022 (€ 41.000). In 2024 is besloten dat deze middelen zullen worden ingezet voor programma overstijgende activiteiten zoals het Nieuw narratief, Elke Regio Telt en uitvoering van Regio Deal II.

Reserves Werkbudgetten Dagelijks Bestuur en bestuurscommissies
Om aansluiting te vinden met het BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve "Werkbudgetten bestuurscommissies".

Organisatie op orde
Per 31 december 2023 is het restant van de reserve organisatie op orde, afgerond € 65.000. De reserve is in 2024 niet gewijzigd en het restant bedraagt per 31-12-2024 eveneens € 65.000. De verwachting is dat deze middelen in 2025 en verder benodigd zullen zijn.

Werkbudget Dagelijks Bestuur

Werkbudget Dagelijks Bestuur	Boekwaarde 31-12-2023	Balans-verschuiving	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2024
Werkbudget voorgaande jaren	6	-6	0	0	0	0
Winstbestemming 2022 en 2023	231	-41	0	0	43	233
Project Symposium Brede Welvaart	9	0	0	0	0	9
Project Veiligheid	5	0	0	0	0	5
AG Charlemange	0	0	0	0	0	0
25 jaar Parkstad	0	0		30	56	26
Vrijval project Super Circular Estate	256	-256	0	0	0	0
Vriijval reserve stortplaats Nieuwenhagen	65	-65	0	0	0	0
Handlingskosten Regio Deal	0	0	79	0	0	79
Programma overstijgende activiteiten/voorheen werkbudget RD fase 1	3	0	253	0	0	256
Cofinanciering rente 2023	1,603	0	-1,157	0	0	446
Cofinanciering rente 2024	0	0	2,158	0	0	2,158
Dagelijks Bestuur	**2,177**	**-368**	**1,334**	**30**	**99**	**3,212**

De kolom balansverschuiving is toegelicht op pagina 67.

Cofinanciering rente 2023/2024 € 446 en€ 2.158 (€ 1.603)

Sinds Q4 2022 ontvangt Stadsregio Parkstad Limburg rente over de uitstaande gelden in de schatkist. In diverse overleggen is deze ontwikkeling aan bod gekomen en het Algemeen Bestuur heeft op 13 december 2023 besloten om 90% van de rentebaten, in zijn geheel in te zetten om de kostenstijgingen van projecten van de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds (gedeeltelijk) te dekken. In de loop van 2025 zal een besluit voorbereid worden om deze rentebaten aan specifieke projecten toe te rekenen.

25 jaar Parkstad € 26 (€ 0)

In 2024 bestond SPL 25 jaar. Daarvoor zijn diverse activiteiten georganiseerd om hier op gepaste wijze aandacht aan te geven.

Werkbudget bestuurscommissie SES

Projecten SES	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2024
Platformfunctie SES	48	0	4	44
Onderwijs Arbeidsmarkt	0	11	0	11
Rijke Schooldagen	0	0	0	0
Onderzoek en monitoringeffecten SES aanpak	0	3	0	3
Gezondheid en Vitaliteit ism VIE	0	2	0	2
Projecten SES	**48**	**16**	**4**	**60**

Platformfunctie SES € 44 (€ 48)
Binnen de post Platformfunctie zijn er middelen ingezet ten behoeve van de bijeenkomsten "De Kracht van Ervaringswerk", gericht op het bevorderen van de ingezet van ervaringswerkers in de regio, voor drukwerk voor de Educatieve agenda Parkstad en een bijdrage aan de City Deal Energieke Wijken.

Rijke schooldagen € 0 (€ 0)
Ten aanzien van de post Rijke schooldagen zijn er middelen ingezet t.b.v. de resultaatsdoelstellingen bij de actielijnen uit de EAP.

Onderzoek en Monitoring effecten SES en aanpak € 3 (€ 0)
Op de post Onderzoek en Monitoring effecten SES aanpak zijn er middelen besteed aan de ontwikkeling van de Onderwijs en Kindmonitor middels opdrachtverlening aan ABF en de UM en is er een eenmalige stimuleringsbijdrage verstrekt ten behoeve van de pilot Schooltoer van Gezond In Mijn Streek. De resterende middelen op deze post zijn gereserveerd voor een verplichting die in 2024 is aangegaan ten behoeve van de ontwikkeling van de Onderwijs en Kindmonitor, waarvan de prestatie pas in 2025 wordt afgerond.

Gezondheid en vitaliteit in samenwerking met VIE €2 (€ 0)
Tot slot zijn er middelen besteed aan de voorbereiding van de Regio Deal aanvraag Vrijwillige energie, waarvoor de Welzijnsgroep een bijdrage heeft ontvangen uit de post Gezondheid en Vitaliteit in samenwerking met VIE.

Werkbudget bestuurscommissie GROS

Projecten GROS	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2024
Platformfunctie GROS	8	5	0	13
Kosten uitwerking 3e termijn Regio Deal	5	0	0	5
Ontwikkeling GIS	15	0	0	15
Expo Real Munchen 2023	11	-11	0	0
Uitwerking Visie Aken - Parkstad	10	0	0	10
Voorbereiding Interreg projecten	15	15	0	30
Expo Real Munchen 2024	0	18	0	18
Samenwerking met Aken en Heinsberg	0	15	0	15
Projecten GROS	**64**	**42**	**0**	**106**

Platfomfunctie GROS € 13 (€ 8)
In 2024 is de platformfunctie GROS binnen Parkstad Limburg verder versterkt. Door de AO's GROS wordt de samenwerking tussen het regiobureau en de gemeenten steeds vanzelfsprekender en wordt een gezamenlijk GROS-beleid ontwikkeld. Portefeuillehouder GROS, Petra Dassen, speelt binnen de VNG een actieve rol in het grensdossier en is bestuurlijk trekker. Doordat Parkstad actief deelneemt in de zogenaamde grensoverleggen van de VNG, heeft het direct invloed in de lobby in Den Haag. Daarnaast speelt Parkstad ook in het Interreg Maas-Rijn een actieve rol, door als regionaal vertegenwoordiger zitting te nemen in het monitoringcomité. Hierdoor heeft Parkstad direct invloed op de spelregels van het Interreg-programma.

Kosten uitwerking 3e termijn Regio Deal € 5 (€ 5)

Expo Real München 2023 € 0 € 11)
Het resterende saldo van € 11.000 is overgeboekt naar Expo Real München 2024.

Uitwerking Visie Aken – Parkstad € 10 (€10)
In 2024 hebben we de beleidssamenwerking met Aken geïntensiveerd door middel van het organiseren van themaworkshops op het gebied van energie, circulariteit, mobiliteit en wonen. Deze workshops, die telkens door ruim 70 beleidsmedewerkers en bestuurders zijn bezocht, waren niet alleen gericht op het delen van kennis en ervaring maar ook op het ontwikkelen van concrete gezamenlijke projecten. Deze verbreding en verdieping van de samenwerking zijn een concrete invulling van onze ambitie om samen met Aken een grensoverschrijdend daily urban system te vormen. In totaal zijn dit jaar maar liefst 6 Interreg-projecten vanuit Parkstad opgezet, die elk tijdens deze workshop zijn ontwikkeld of aan tractie wonnen.

Voorbereiding Interreg projecten € 30 (€15)
In 2024 is de rol van Parkstad binnen het Interreg Maas-Rijn programma aanzienlijk gegroeid. De regio is als adviserend lid toegetreden tot het Monitoringcomité, waardoor zij invloed heeft op de spelregels en prioritering binnen het programma. Dit biedt Parkstad de kans om strategisch mee te denken over grensoverschrijdende samenwerking en financieringsmogelijkheden. In 2024 zijn maar liefst zes Interreg-projecten ingediend waarbij Parkstad een actieve rol speelt. Van deze zes projecten zijn er drie al van start gegaan, terwijl de andere drie nog in het aanvraagproces zitten. Door deze betrokkenheid verstevigt Parkstad haar positie als een betrouwbare projectpartner binnen de Euregio. Gemeenten en partners uit zowel Nederland, België als Duitsland werken steeds vaker samen met Parkstad aan innovatieve grensoverschrijdende initiatieven. De opgebouwde expertise en netwerken zorgen ervoor dat Parkstad een steeds grotere rol speelt in regionale samenwerking. Dit versterkt niet alleen de internationale positie van Parkstad, maar ook de economische en sociale samenhang binnen de Euregio. Dankzij deze groeiende invloed kan de regio zich verder ontwikkelen als een onmisbare schakel in Interreg-projecten.

Expo Real München 2024 € 18 (€ 0)
De EXPO Real 2024 in München was voor Parkstad Limburg een succesvol evenement, waarbij de regio opnieuw haar groeiende rol binnen de Aachen 1a-stand onderstreepte. Met een grotere delegatie dan ooit profileerde Parkstad zich steeds nadrukkelijker als de verbinder tussen Nederlandse en Duitse partijen, met sterke connecties naar steden als Eindhoven en Utrecht aan de ene kant en Aken, het Rheinisches Revier, Rijnland, Keulen/Bonn en München aan de andere kant. De regio wordt steeds vaker gezien als een schakel voor grensoverschrijdende samenwerking en economische ontwikkeling. Dit kwam tot uiting in diverse netwerkbijeenkomsten en gesprekken met investeerders en beleidsmakers. Vooral de strategische ligging van Parkstad en onze actieve focus op de euregio maakt ons interessant. De samenwerking met Duitse partners werd verder verdiept, wat nieuwe kansen biedt voor bedrijvigheid en infrastructuur. De EXPO Real 2024 bevestigde dat de verbindingen tussen Nederland en Duitsland steeds vaker via Parkstad lopen, waardoor de regio haar internationale positie blijft versterken.

Samenwerking met Aken en Heinsberg € 15 (€ 0)
Betreft de bijdrage uit de verdeling jaarplan 2024.

Werkbudget bestuurscommissie Duurzaamheid

Projecten BC Duurzaamheid	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2024
Palet Zonnepanelenproject	-5	5	0	0
Isolatie en verduurzamingsprogramma	40	0	0	40
Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET)	16	3	0	19
Administratieve eenheid Zonnepanelen	-105	105	0	0
Palet Regionale Coördinator Windenergie	-44	44	0	0
Palet Coördinator Warmte	62	0	61	1
Palet 3.0 Pilot Verduurzaming VvE	2	0	0	2
RESZL (Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg)	54	40	0	94
Woonwijzerwinkel	9	0	8	1
Warmtetransitie	76	51	0	127
Circulariteit	92	0	58	34
Energiebedrijf	27	0	9	18
Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair	23	77	0	100
Kennisdelingsprogramma Parkstad Circulair	26	0	23	3
Uitvoeringsprogramma PALET 3.1	0	30	0	30
Doelgroepenaanpak Zon-op-Dak	0	45	0	45
Projecten BC Duurzaamheid	**273**	**400**	**159**	**513**

PALET Zonnepanelenproject € 0 (€ -5)
Voor de uitvoering van het PALET Zonnepanelenproject zijn een aantal algemene projectkosten voorzien buiten de administratieve eenheid. De boekwaarde per 31 december 2023 was € -5 en bedraagt na toevoegingen € 0 per 31 december 2024, als gevolg van een bijdrage van gemeente Heerlen n.a.v. de juridische kosten van RRA Advocaten uit het voorgaande kalenderjaar.

Parkstad Limburg Energietransitie € 19 (€ 16)
Vanaf de start van de energietransitie-aanpak in Parkstad, in 2013, is een bedrag toegekend van € 400 voor het project Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET). De boekwaarde per 31 december 2023 was €16 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen, € 18 per 31 december 2024. Uit dit budget zijn algemene kosten gedekt die aan de orde zijn bij de voorbereiding van PALET-projecten of –trajecten voordat aan de Bestuurscommissie een concreet projectvoorstel wordt voorgelegd.

Administratieve eenheid zonnepanelen € 0 (€ -105)
Voor het Zonnepanelenproject Parkstad is vanaf 2017 een bedrag van € 742 opgenomen voor de administratieve ontzorging die centraal bij Parkstad is georganiseerd. Dit bedrag is gebaseerd op de deelname van zeven Parkstad-gemeenten. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2023 € -105. In 2024 zijn de administratieve tekorten gedekt door individuele bijdragen vanuit bijdragen per gemeente. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 0.

PALET regionale coördinator windenergie € 0 (€ -44)
In 2019 is op de regionale schaal gestart met een coördinator windenergie. Het projectbudget is bijeen gebracht door Parkstad-gemeenten en wordt verdubbeld via een provinciale subsidie. Na afwikkeling van de subsidie bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 0 in plaats van € -44 per 31 december 2021.

PALET warmtecoördinator € 1 (€ 62)
Vanwege de complexiteit en samenhang is in 2018 op regionale schaal specialistische kennis georganiseerd middels een warmtecoördinator. Het projectbudget is bijeen gebracht door Parkstad-gemeenten (o.a. vanuit de decembercirculaire 2019) en via een provinciale subsidie. In totaal is 564 ter beschikking gesteld. Na afwikkeling van de

provinciale subsidie zijn restantmiddelen toegevoegd aan het werkbudget warmtetransitie. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2023 €61. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 0.

RESZL Startnotitie RESZL € 94 (€ 54)
Voor en na het vaststellen van de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg is door de RES ZL budget ter beschikking gesteld voor regionale uitvoering van de RES ambitie. Na toevoegingen vanuit gemeente Heerlen (kosten fte zon-op dak, doorbelasting kosten Act Right) was de boekwaarde van dit project per 31 december 2024 € 94 in plaats van € 55 per 31 december 2023.

WoonWijzerWinkel € 1 (€ 9)
Voor het oprichten van de WoonWijzerWinkel is door de Bestuurscommissie € 141 ter beschikking gesteld. Op 31 december 2023 bedroeg de boekwaarde van dit project € 10. In 2024 is opdracht gegeven aan Equipe voor begeleiding voor de werving van een nieuwe algemeen directeur van WoonWijzerWinkel Limburg. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 2.

Warmtetransitie € 127 (€ 76)
Middelen die uit de decembercirculaire 2019 ter beschikking zijn gesteld voor de bredere warmtetransitie, zijn toegekend aan dit project. Op 31 december 2023 bedroeg de boekwaarde van dit project € 76. In 2024 zijn de restantmiddelen van de PALET warmtecoördinator zijn aan dit werkbudget toegevoegd. Na onttrekkingen voor het HIER Klimaatabonnement, deelname aan de City Deal Energieke Wijken en opdrachtverlening aan Hiemstra en de Vries bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 127.

Circulariteit € 34 (€ 92)
In 2020 is het thema circulariteit aan het taakveld van de Bestuurscommissie Duurzaamheid toegevoegd. Na toevoeging vanuit het jaarplan 2024, overboeking naar het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair en opdrachtverlening aan Coöperatie Cirkelstad was per 31 december 2024 de boekwaarde van dit project € 34 waar deze op 31 december 2023 nog € 92 bedroeg.

Energiebedrijf € 18 (€ 27)
In 2023 hebben de Parkstad-gemeenten de ambitie uitgesproken om te komen tot een Publiek-Coöperatief Energiebedrijf in Parkstad. In 2024 is opdracht gegeven aan Step2Eco en energiecoöperatie Heerlen Duurzaam voor de begeleiding in het werven van een kwartiermaker. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 €17

Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair € 100 (€ 23)
In 2023 heeft de Bestuurscommissie Duurzaamheid ingestemd met het opstellen van het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair. De middelen zijn georganiseerd door middel van een bijdrage per gemeente. Aan Arcadis | Over Morgen is opdracht gegeven voor het opstellen van dit uitvoeringsprogramma. Na toevoegingen on onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 100.

Kennisdelingsprogramma Parkstad Circulair € 3 (€ 26)
In 2023 is het Kennisdelingsprogramma Parkstad Circulair vastgesteld. In 2024 is dit programma met inzet van Stantec uitgevoerd. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 3 in plaats van €27 per 31 december 2023.

Uitvoeringsprogramma PALET 3.1 € 30 (€ 0)
Het Uitvoeringsprogramma PALET 3.0 (2016-2020) was het kompas waarlangs de regionale uitwerking, uitvoering en coördinatie van energietransitie-projecten heeft plaatsgevonden. In 2024 is opdracht gegeven om een nieuw uitvoeringsprogramma voor de komende periode (t/m 2030) uit te werken. Na toevoeging vanuit het jaarplan 2024 bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 30.

Doelgroepenaanpak zon-op-dak € 45 (€ 0)
Het ontwikkelen van programmering en beleid om grootschalige opwek op daken te versnellen was een kritiek aandachtspunt voor 2024. Om de ruimtelijke impact van de energietransitie te beperken en het landschap

zoveel mogelijk te ontzien is in 2024 ingezet op het ontwikkelen van een doelgroepenaanpak zon-op-dak. Na toevoeging vanuit het jaarplan bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 45.

Werkbudget bestuurscommissie RUMO

Projecten BC RuMo	Boekwaarde 31-12-2023	Balans-verschuiving	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2024
Omgevingsvisie / Novi	57	0	21	0	78
Leegstandskaart	3	0	0	3	0
Mobiliteit algemeen	8	0	2	0	10
SUMP	65	0	25	0	90
Parkstad Bereikbaar	10	0	0	0	10
Zuid-Limburg Bereikbaar	15	0	0	0	15
CBS data-onderzoek ODiN	3	0	0	3	0
Klimaatadaptatie Parkstad Limburg	0	76	42	0	118
Landbouw en landschap	7	0	15	0	22
Geoinformatie	10	0	0	5	5
Facetbestemmingsplan	8	0	0	2	6
Bestemmingsreserve Water en Klimaatadaptatie	0	0	109	0	109
Projecten BC RuMo	**186**	**76**	**215**	**12**	**464**

Omgevingsvisie (NOVI) € 78 (€ 57)
Betreft kosten (€ 2) KuiperCompagnons t.b.v. opleveren Regionaal Afstemmingskader en ophoging jaarplan 2024 (€ 23) (kosten volgen in 2025).
Leegstandskaart € 0 (€ 3)
Het resterende bedrag is overgeheveld naar Geoinformatie.

Mobiliteit Algemeen € 10 (€ 8)

SUMP € 90 (€ 65)
Betreft ophoging jaarplan 2024. De uitgaven volgen in 2025.

CBS data-onderzoek ODIN € 0 (€3)
Op dit budget stond nog een restant bedrag van het onderzoek "Onderweg in Nederland". Omdat dit tijdens de Coronapandemie heeft plaatsgevonden, is het onderzoek minder uitgebreid uitgevoerd en waren de kosten dus lager. Het restant is naar het SUMP-budget overgeheveld.

Gebiedsgerichte aanpak landelijk gebied € 22 (€ 7)
Betreft ophoging jaarplan 2024. Er zijn geen kosten gemaakt.

Geoinformatie € 5 (€ 10)
In 2024 zijn er beheers en ontwikkelkosten gemaakt ten behoeve van Kaartviewer.

Facetbestemmingsplan € 6 (€ 8)
Betreft kosten BRO i.k.v. aanpassingen facetplan t.b.v. besluitvorming gemeenteraden.

Bestemmingsreserve Water en Klimaatadaptatie € 109 (€ 0)
Betreft overgehevelde reserve van SWPL (kassier gemeente Beekdaelen) naar Stadsregio in het kader van uitbreiding bestuurscommissie.

Klimaatadaptatie € 118 (€ 76)
Betreft specifiek gelabeld werkbudget (kosten volgen in 2025).

Werkbudget bestuurscommissie Wonen en Herstructurering

Projecten BC Wonen en Herstucturering	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Ont-trekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boek-waarde 31-12-2024
Aanpak Particulier Bezit	26	0	0	0	26
Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie	44	0	0	0	44
Woonmonitor Parkstad Gemeenten	1	0	0	0	1
Integrale monitoring wijken (Parkstad Breed)	8	0	0	0	8
Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen	17	0	0	0	17
Actieplan Wonen Zuid-Limburg	30	0	0	0	30
Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars	1	0	0	0	1
Regionale Prestatieafspraken/ Samenwerkingsagenda	41	16	0	0	57
Actualisering transformatieopgave	1	0	0	0	1
Wensportefeuille/ strat. voorraadbeheer huur/ koop	3	0	0	0	3
Assistentie	100	0	0	0	100
Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep	11	0	3	0	8
Instrumenten Wonen en zorg	7	0	7	0	0
RD Voorzieningenwijzer	16	0	0	0	16
Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg	5	0	0	0	5
Ondersteuningsteam Wonen en Zorg	1	0	0	0	1
Commerciële herstructurering	9	0	0	30	39
Regionaal Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen	51	0	0	0	51
Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen	17	0	0	0	17
Verkenning RIA regionale investeringsagenda	5	0	0	0	5
Begeleiding uitrol pilotprojecten wonen/zorg in de wijken	6	0	0	0	6
Wonenatlas	0	0	0	0	0
Innovatie in de woningmarkt	1	0	6	0	-5
Volkshuisvestingsfonds	2	0	0	0	2
Rondetafelgesprek	3	0	0	0	3
Communicatie wijkenaanpak	5	0	0	0	5
Dronefoto's VHF	4	0	0	0	4
Opvolging uitk Rondetafelgesprek	3	0	0	0	3
Regionale prestatieafspraken	10	0	0	0	10
Adaptief programmeren & update regionale woningmarktprogrammering	3	0	0	0	3
Grondbeleid	0	0	3	0	-3
Voorbereiding aanvraag WBI 6.0	0	0	2	0	-2
Calcasa	0	0	0	0	0
Voorbereiding aanvraag VHF 4.0	0	13	0	0	13

Behoefteonderzoek Plusambitie 2024	0	0	3	0	-3
Instrumentontwikkeling	0	0	3	0	-3
Juridisch advies bij aanvraag SBI	0	4	0	0	4
Woningbouwimpuls Schimmert Centrum	0	7	0	0	7
Woningbouwimpuls Victoriapark	0	5	0	0	5
Woningbouwimpuls D'r Pool	0	3	0	0	3
VHF Deelproject Beekdaelen - Beekstraat Schinveld	0	32	0	0	32
VHF Deelproject Beekdaelen - Nuinhof Nuth	0	119	0	0	119
VHF Deelproject Brunssum - Schuttersveld	0	346	0	0	346
VHF Deelproject Kerkrade - Bleijerheide	0	91	0	0	91
VHF Deelproject Kerkrade - Mucherveld	0	17	0	0	17
VHF Deelproject Kerkrade - Zonstraat/ Versnelling Rold.	0	255	0	0	255
VHF Deelproject Kerkrade - Kremerstraat	0	69	0	0	69
VHF Deelproject Landgraaf - Romeinenplein	0	206	0	0	206
VHF Deelproject Landgraaf - Ruitersstraat/Streeperstraat	0	6	0	0	6
Handlingskosten grote subsidies Wonen	0	289	0	0	289
Projecten BC Wonen en Herstucturering	**431**	**1,479**	**27**	**30**	**1,913**

Regionale Prestatieafspraken en Strategische Samenwerkingsagenda € 57 (€ 41)
Er is € 25.000 toegekend aan het werkbudget. €290 is besteed aan fotografie en €5.596 aan de Woonatlas. Dit betreft een meerjarige verplichting (abonnementskosten). Het ROH heeft €2.656 in rekening gebracht voor de bijeenkomst van 14 november 2024 . Een bijdrage van de BC W&H ad € 25.000 voor het onderzoek van Finance Ideas in opdracht van ROW is nog niet in rekening gebracht. Die rekening moet nog op de Regionale Prestatie afspraken worden geboekt.

Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep € 8 (€ 11)
Companen heeft een opdracht uitgevoerd. De kosten over 2024 bedroegen €2.800.

Instrumenten Wonen en Zorg, Middenhuursegment, Verduurzaming Kwetsbare Wijken € 0 (€ 7)
Er hebben geen toevoegingen plaatsgevonden. Vanuit RVO zijn opdrachten uitgevoerd ter ondersteuning van zorginitiatieven in Beekdaelen en Kerkrade. De kosten over 2024 bedroegen €6.611.

Commerciële herstructurering € 39 (€ 9)
Er is € 30.000 toegevoegd aan het budget vanuit de resultaatsbestemming 2023.

Innovatie in de woningmarkt € -5 (€1)
Er hebben geen toevoegingen plaatsgevonden. Er is €2.700 ingezet voor advies van de Rebel Group. En €3.333 voor het lidmaatschap City Deal Energieke wijken.

Grondbeleid €-3 (€0)
In 2024 is € 49.000 werkbudget toegevoegd en € 51.917 uitgegeven aan kosten voor de inzet van Bureau Fakton. plaatsgevonden.

Voorbereiding aanvraag WBI 6.0 € -2 (€0)
In 2024 is €25.000 werkbudget toegevoegd en onttrokken is er € 27.451 (€ 13.938 voor de inzet van Bureau Linde Vastgoed en € 13.513 voor Bureau Gloudemans).

Calcasa €0 (€0)
Er is voor €5.410 aan budget toegevoegd voor de dekking van de abonnementskosten van Calcasa zijnde €5.409.

Voorbereiding aanvraag VHF 4.0 €13 (€0)
Er is € 14.690 aan budget toegekend. Er is €1.412 onttrokken. Geoffreerde kosten zijn nog niet geheel gefactureerd
- De kosten van Smart waren geoffreerd voor €2.500; Er is € 60 in rekening gebracht
- Een opdracht aan Linde Vastgoed BV is in rekening gebracht voor €800
- De opdracht aan Linde Vastgoed BV is verstrekt voor de aanvraag via de gemeente Heerlen. Hiervoor was een bedrag van €2.500geraamd. De kosten zijn nog niet door Heerlen in rekening gebracht bij Parkstad.

Behoefteonderzoek Plusambitie € -3 (€0)
Er is voor € 39.500 aan werkbudget toegevoegd en voor € 42.100 onttrokken voor advies van de Stec Groep.

Instrumentontwikkeling € -3 (€ 0)
Er is € 15.400 budget toegekend. Daarnaast hebben deelnemers van het Woonevent, Rabobank Nederland en De Provincie Limburg gezamenlijk een bijdrage van €8.500 in de kosten van het Woonevent gedaan.
De kosten bedroegen
- Provada €7.339
- Veerkrachtkaart kosten €4.500 en meerkosten €1.400
- Woonevent €11.774: advertentiekosten, fotografie, kopieer -en drukwerk, zaalhuur Parkstad Limburg Theater
- Woonberaad: De Twee Gezusters €95
- Masterclass wetgeving door Bregman €2.000.

Juridisch advies bij aanvraag SBI € 4 (€ 0)
Er is € 4.000 budget toegevoegd en € 371 aan kosten gemaakt door Thuis Partners.

Woonbouwimpuls Schimmert centrum € 7 (€ 0) tot en met VHF deelproject Landgraaf – Ruitersstraat € 6 (0).
Deze projecten hebben een bijdrage ontvangen vanuit de rentebaten 2023.

Handlingskosten grote subsidies Wonen € 289 (€ 0)
Vanuit de rentebaten 2024 is €300.000 budget toegekend en €11.239 aan kosten gemaakt door Thuis Partners.
In 2025 vindt vanuit het budget onder meer de ontvlechting van de businesscases van WBI 5 en 6 plaats. Het betreft een opdracht op regiebasis voor maximaal €45.000 bestaande uit €25.000 voor 2025 en additioneel de jaarlijkse begeleiding voor €5.200. Dit is akkoord bevonden in de BC van 12 december 2024.

Bestuurscommissie Economie & Toerisme

Projecten BC Economie en Toerisme	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2024
Uitvoeringsprogramma Retail	20	0	11	9
Economisch Profiel	14	0	6	8
Provada	0	1	0	1
Promotie & Acquisitie	43	29	0	72
Bedrijventerreinen visie en programma	23	10	0	33
Platform	6	2	0	8
Gebiedsontwikkeling Oostflank Brunssum	22	13	0	35
Ontwikkelprogramma Toerisme	29	26	0	55
Samenwerking MKB Parkstad	15	3	0	18
Dit is Parkstad	19	7	0	26
Evaluatie SVREZL	6	8	0	14
Stratenaanpak Parkstad Limburg	133	0	30	103
Aanpak Plancapaciteit Detailhandel	1	0	0	1
Digitalisering	10	5	0	15
Medlands	102	0	67	35
Monitoring	0	5	0	5
Projecten BC Economie en Toerisme	**443**	**108**	**113**	**438**

Uitvoeringsprogramma Retail € 9 (€ 20)
De kosten hebben betrekking op de monitoring (de ontwikkeling van het aanbod, verkooppunten en leegstand), de aansluiting bij een nationaal kennisportaal (De Nieuwe Winkelstraat), en externe ondersteuning bij de door enkele gemeenten ingediende aanvragen bij de Impulsaanpak Winkelgebieden (Min. EZ) en de voorbereiding van de Stratenaanpak in Simpelveld.
Economisch Profiel € 8 (€14)
Als onderdeel van het versterken van het vestigingsklimaat in de regio, in euregionale context, zijn er kosten gemaakt om met behulp van externe ondersteuning meer inzicht te krijgen in de grensoverstijgende arbeidsmarktinitiatieven en het draagvlak in de regio voor deze dienstverlening te vergroten.

Provada € 1 (€ 0)
De Stadsregio Parkstad vervult niet alleen een inhoudelijke rol bij de nationale vastgoedbeurs Provada, maar vervult ook al jaren een coördinerende rol vanuit Zuid-Limburg. Daartoe worden alle bijdragen bij de gemeenten gefactureerd en worden vervolgens alle noodzakelijke kosten voor de Provada gefinancierd.

Promotie en Acquisitie € 72 (€ 43)
In 2024 is € 25.000 toegevoegd op grond van het jaarplan. In 2024 is aangesloten bij het nationale kennisplatform SKBN inzake bedrijventerreinenontwikkelingen. Ook zijn er specifieke kosten voor de Provada gemaakt, die specifiek betrekking hadden op Parkstad.

Bedrijventerreinen visie en programma € 33 (€ 23)
In 2024 is € 10.000 toegevoegd op grond van het jaarplan. In 2024 zijn er geen kosten gemaakt.

Platform € 8 (€ 6)
In 2024 is € 5.000 toegevoegd op grond van het jaarplan. Dit werkbudget wordt aangewend voor programma-brede kosten waarbij in 2024 kosten zijn gemaakt voor enkele werkbezoeken, o.a. aan de in aanleg zijnde Parkstad Route en diverse kernwinkelgebieden. Ook zijn er kosten gemaakt voor de moderatie van diverse bijeenkomsten, onder meer met toeristische ondernemers uit de regio.

Gebiedsontwikkeling Oostflank Brunssum € 35 (€ 22)
In 2024 is € 20.000 toegevoegd op grond van het jaarplan. Bij het proces tot herontwikkeling van de groeve op de Oostflank Brunssum trekken de gemeente Brunssum, de Stadsregio Parkstad, de Provincie Limburg en de Trilandis Ontwikkelingsmaatschappij samen op. Daarbij is afgesproken om, ter voorbereiding op de herontwikkeling, proceskosten gezamenlijk te dragen.

Ontwikkelprogramma Toerisme / Vrijetijdseconomie € 55 (€ 29)
In 2024 is € 20.000 toegevoegd op grond van het jaarplan. Vanwege de focus op de campagne Dit is Parkstad in 2024, zijn er voor dit budget slechts beperkte kosten gemaakt. Concreet is er met behulp van externe, specialistische ondersteuning een eerste aanzet gemaakt voor een Interreg-aanvraag voor de Parkstad Route.

Samenwerking MKB Parkstad € 18 (€ 15)
In 2024 is € 15.000 toegevoegd op grond van het jaarplan. In het kader van de samenwerking met het MKB is in 2024 financieel bijgedragen aan de Dag van het MKB en de Parkstad Limburg Economy Award. Daartoe dragen de Stadsregio Parkstad, en de gemeenten Heerlen en Kerkrade financieel bij.

Dit is Parkstad € 26 (€ 19)
Ook in 2024 zijn er kosten gemaakt ter uitvoering van de toeristische campagne 'Dit is Parkstad', onder meer voor de extra ondersteuning die Visit Zuid-Limburg in dat kader biedt. Ook is er samengewerkt met Kirchroa Tropical, en zijn er kosten gemaakt voor promotiemateriaal, content op sociale media en is er in samenwerking met ondernemers een bus van de Akense vervoersmaatschappij in campagnestijl ontwikkeld.

Evaluatie SVREZL € 14 (€ 6)
De Stadsregio Parkstad heeft in het kader van de actualisatie van de uitvoeringsafspraken van de SVREZL de rol van penvoerder vervuld bij een externe opdracht voor juridisch en inhoudelijk advies. Deze kosten zijn vervolgens doorgelegd aan de Provincie Limburg.

Stratenaanpak Parkstad Limburg € 103 (€ 133)
Dit project is onderdeel van de Regio Deal Parkstad Limburg. Zes Parkstad-gemeenten nemen deel aan dit regionale project. In 2024 zijn er wederom kosten gemaakt voor de inzet van transitiecoaches, die in opdracht van de Stadsregio in overleg met de vastgoedeigenaren de transformatie van panden verkennen en begeleiden.

Aanpak plancapaciteit detailhandel € 1 (€ 1)
Er zijn in 2024 geen kosten gemaakt. In 2024 heeft besluitvorming over de bestemmingsplannen in diverse gemeenteraden plaatsgevonden.

Digitalisering € 15 (€ 10)
In 2024 is € 10.000 toegevoegd op grond van het jaarplan. In 2024 hebben een aantal partijen waaronder de Stadsregio procesgeld ter beschikking gesteld voor een ruimtelijke-landschappelijke studie naar het gebied waar o.a. APG en de Brightlands Smart Services Campus zijn gelegen.

Medlands Parkstad € 35 (€ 102)
In 2024 is € 10.000 toegevoegd op grond van het jaarplan. De Stadsregio Parkstad heeft vanaf de start van Medlands Parkstad de rol van penvoerder vervuld voor diverse externe opdrachten en de tijdelijke inhuur van een kwartiermaker, mede gefinancierd uit bijdragen van de gemeenten Heerlen en Kerkrade en de deelnemende bedrijven. In 2024 hebben de kosten met name betrekking op de inhuur van de kwartiermaker, kosten voor een marketing- en communicatiestrategie en beperkte juridische kosten.

Monitoring € 5 (€ 0)
In 2024 is € 5.000 toegevoegd op grond van het jaarplan. In 2024 zijn er geen kosten gemaakt. De specifiek voor retail gemaakte monitoringskosten zijn gedekt op het bovengenoemde werkbudget 'uitvoeringsprogramma retail'.

Resultaat na bestemming 2023
Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 3 juli 2024 is er € 2.000 toegevoegd aan de reserve Werkbudget Dagelijks Bestuur.
€ 41.000 is bestemd voor de te werven 2,5 fte subsidieafhandeling.
€ 56.000 is bestemd voor de financiering van activiteiten in het kader van de viering van 25 jaar Parkstad.
€ 30.000 is bestemd voor de financiering van het Zoet-zuur traject.
€ 21.000 is bestemd om terug te vloeien naar de Parkstadgemeenten.

Resultaat voor bestemming 2024
Het resultaat voor bestemming 2024 volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen. Na het besluit van de vaststelling van de jaarrekening en de bestemming van dit nog niet bestemde resultaat door het Algemeen Bestuur, wordt het besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in een begrotingswijziging 2025. Het voorstel inzake de resultaatbestemming 2024 treft u aan in paragraaf 1.4 van het jaarverslag.

Voorzieningen

Omschrijving	31-12-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2024
Voorziening verlofsparen	33	91	0	0	124
Voorziening personeelsverplichtingen	14	0	10	0	4
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**47**	**91**	**10**	**0**	**128**

Voorziening verlofsparen
In 2024 heeft geen opname van spaarverlofuren plaatsgevonden. Op basis van de uitvraag in 2024 hebben 17 medewerkers aangegeven (een gedeelte) van hun bovenwettelijk verlofsaldo te willen sparen. Het totaal van de voorziening verlofsparen komt hiermee uit op € 124.000 per 31-12-2024.

Voorziening personeelsverplichtingen
Op basis van de verlof- en werktijdenregeling is er bij een aantal medewerkers sprake van een overmatig (bovenwettelijk) verlofsaldo. In de regeling is opgenomen dat een medewerker maximaal 2 maal zijn feitelijke arbeidsomvang per week mag meenemen naar een volgend jaar. Het verlofsaldo dat deze grens overschrijdt is overmatig en daardoor ontstaat een arbeidskostengerelateerde verplichting van niet-gelijke omvang waarvoor deze voorziening is ingesteld. Het betreft twee medewerkers die in 2025 de pensioengerechtigde leeftijd bereiken.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.757	2.067
Totaal	**1.757**	**2.067**

Onderhandse leningen	Saldo 31-12-2023	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2024
Lening BNG	2.067	0	310	1.757
Totaal onderhandse leningen	**2.067**	**0**	**310**	**1.757**

Lening BNG
Deze annuïteitenlening van aanvankelijk € 5.800.000 dient ter gedeeltelijke financiering van het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring (€ 7.200.000). De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en zal in 2029 in zijn geheel zijn terugbetaald. De investering is voor € 5.800.000 via de bank en voor € 1.400.000 intern gefinancierd. In 2024 heeft er een aflossing plaatsgevonden van € 310.398 (2023: € 298.137). De rentekosten van deze lening waren in 2024 € 81.810 (2023: € 94.187).

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden, rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Banksaldi	0	196
Overige schulden	509	321
Totaal:	**509**	**517**

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	227	184
Loonheffing	165	125
Pensioen/PAWW	56	12
Te betalen BTW	4	0
Overige te betalen bedragen	57	0
Totaal:	**509**	**321**

Overlopende passiva

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	110	220
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Europese Overheidslichamen (EU)	16	9
- Rijk	612	499
- Overige Nederlandse overheidslichamen	741	445
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	85,902	73,972
Totaal:	**87,381**	**75,145**

Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Bedrijfsvoering	90	200
Programma's	20	20
Totaal	**110**	**220**

De van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

Onderstaand het verloopoverzicht van de van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Hier is per type lichaam het projecttotaal aangegeven en per project het verloop daarvan. Middels de opname van de kolom "bijdrage" per projectsoort, is op de navolgende pagina's de link te maken met de totalen van onderstaande totalen.

Bijdrage	31-12-2023	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
EU *	9	-19	3	28	16
Rijk**	499	30	16	99	612
Ov. Nederlandse Overheidslichamen - Provincie	367	0	399	212	180
Ov. Nederlandse Overheidslichamen – Gemeenten***	78	-76	83	642	561
Totaal	**953**	**-65**	**499**	**980**	**1,369**

* Het saldo van project Digital Deconstruction was vorig jaar opgenomen onder de overlopende activa. Door de uitbetaling van een declaratie door de provincie is het saldo in 2024 omgeslagen naar overlopende passiva.
** classificatie is gewijzigd van A3 naar A2 (conferentie Gros)
** Het saldo van klimaatadaptatie is verschoven naar het BC RuMo.

Voorgaande tabel bestaat uit de volgende projectcategorieën.

Omschrijving	31-12-2023	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Projecten BC Duurzaamheid *	219	-95	377	808	555
Projecten BC RuMo **	2	0	0	26	28
Projecten BC SES	0	0	47	47	0
Projecten BC Wonen en herstructurering	499	0	0	0	499
Projecten Economie & Toerisme	0	0	0	99	99
Projecten GROS	0	30	16	0	14
Projecten Regiofonds	233	0	60	0	173
Totaal	**953**	**-65**	**499**	**980**	**1,369**

Per onderdeel worden de projecten toegelicht.

Projecten BC Duurzaamheid	Bijdrage	31-12-2023	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Klimaatadaptatie Parkstad Limburg	Gemeenten	76	-76	0	0	0
Digital DeConstruction (project)	EU	0	-19	0	28	9
Cel4Life	EU	9	0	3	0	7
Urban Mine	Provincie	88	0	64	0	24
Isolatie en verduurzamingsprogramma	Provincie	46	0	75	12	-17
SpUk Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW)	Rijk	0	0	199	199	0
Europees Centrum Circulaire Bouw en Transform (ECCBT)	Gemeenten	0	0	4	18	13
Publiek-Coöperatief Energiebedrijf	Gemeenten	0	0	31	551	520
Totaal		**219**	**-95**	**377**	**808**	**555**

Klimaatadaptatie Parkstad Limburg €0 (€ 76)
Per 1 januari 2024 zijn de thema's water en klimaatadaptatie toegevoegd aan het werkbudget RuMo.

Digital Deconstruction € 9 (€ -19)
Digital Deconstruction (DDC) is een Interreg North West Europe (NWE) project waarin slimme digitale diensten worden ontwikkeld om circulair bouwen mogelijk te maken. Het tekort van 2023 is aangevuld vanuit de Europese subsidie. De declaratie van de kosten heeft een langere doorlooptijd.

CEL4LIFE € 7 (€9)
In 2023 heeft de Bestuurscommissie Duurzaamheid ingestemd met de participatie voor het voorbereiden van een Europese aanvraag aan het LIFE programma. Via de Provincie Limburg heeft Parkstad een vergoeding ontvangen voor de inzet vanuit Parkstad. Na een onttrekking voor de deelname van LIOF aan CEL4LIFE bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 6.

Urban Mine Parkstad € 24 (€ 88)
Voor circulaire bouw is in 2022 gestart met het project Urban Mine Parkstad om zicht te krijgen op een mogelijke businesscase voor het oogsten en hergebruiken van materialen bij de ontmanteling van gebouwen. Het projectbudget is bijeen gebracht door bijdragen van de Parkstad-gemeenten en een provinciale subsidie. Op 31 december 2024 resteert na opdrachtverlening aan diverse partijen € 24.

Isolatie- en Verduurzamingsprogramma €- 17 (€ 46)
Met vaststelling van de Transitievisie Warmte 1.0 hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma op te willen stellen voor (particuliere) huishoudens in Parkstad. Het budget wordt gerealiseerd met cofinanciering vanuit een provinciale subsidie. Na toevoeging van de resterende provinciale cofinanciering en verrekening van de kosten door de Parkstad-gemeenten bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € -17 in plaats van € 46 per 31 december 2023. Dit tekort wordt gedekt door de dekking op het werkbudget isolatie en verduurzamingsprogramma.

ECCBT € 0 (€ 13)
In 2024 is gestart met de oprichting van het Europees Centrum voor Circulair Bouwen en Transformeren (ECCBT). Na toevoeging door een bijdrage vanuit gemeente Heerlen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 13.

Publiek-Coöperatief Energiebedrijf € 520 (€ 0)
Per 1 juli 2024 is een kwartiermaker geworven door Stadsregio Parkstad Limburg tot uiterlijk 31 december 2025. Stadsregio Parkstad acteert als penvoerder namens de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal; en diverse energiecoöperaties. Gemeenten hebben het procesbudget vanuit de CDOKE-gelden voor de kwartiermakerfase van het Publiek-Coöperatief Energiebedrijf centraal ondergebracht bij Stadsregio Parkstad Limburg. In 2024 zijn kosten gemaakt voor Berix Consultancy (kwartiermaker). Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2024 € 519.

Projecten Bestuurscommissie RuMo	Bijdrage	31-12-2023	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Velocity	Gemeenten	2	0	0	26	28
Totaal		**2**	**0**	**0**	**26**	**28**

Velocity Station (emr) € 28 (€ 2)
Het e-bike deelsysteem Velocity Limburg verkeert momenteel in een onzekere periode. Afgelopen jaar is een dreigend faillissement afgewend dankzij inspanningen van onder anderen SPL, Stadt Aachen, curator en investeerders. Momenteel wordt het Akense deel van het systeem voor een nieuwe periode (per 1 juli 2025) aanbesteed door de Stadt Aachen. Afhankelijk van de uitkomst hiervan kan dit een nieuwe uitdaging vormen. Er zijn geen financiële risico's voor SPL omdat het project voor een totale periode van vijf jaar reeds volledig is gefinancierd vanuit Europese middelen, Regio Deal budget en voor een klein deel gemeentelijk en provinciale cofinanciering. Hier geldt geen terugbetalingsverplichting voor naar Provincie, Rijk of Europa. Wel is het zodat als het systeem voortijdig wordt beëindigd, de reeds gedane investeringen voor de resterende periode waarschijnlijk verloren gaan.

Projecten BC SES	Bijdrage	31-12-2023	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
PM RD aanvr. 2e tranche inz. doorontw. Reg. werkhubs	Gemeenten	0	0	47	47	0
Totaal		**0**	**0**	**47**	**47**	**0**

PM RD aanvr. 2e tranche inz. doorontw. Reg. Werkhubs (€ 0 (€ 0)
Vanuit het Parkstad Participatiefonds zijn middelen ontvangen en besteed aan de inhuur van een projectleider die de Regio Deal aanvraag voor de Regionale Werkhubs heeft voorbereid in de eerste helft van 2024.

Projecten BC Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2023	Vrijgevallen bedragen	Balans - verschuiving	Ontvangen bedragen	31-12-2024
VHF Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	499	0	0	0	499
Totaal		**499**	**0**	**0**	**0**	**499**

Volkshuisvestingsfonds Uitvoeringsmiddelen Parkstad € 499 (€ 499)
In de toegekende subsidie voor het Volkshuisvestingsfonds zitten zowel project- als uitvoeringsmiddelen voor gemeenten en corporaties voor Parkstad. Deze subsidie is nog niet aangesproken. Het betreft projectgelden met resultaatsverplichting aan BZK.

Projecten BC Economie & Toerisme	Bijdrage	31-12-2023	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
MKB Aanvraag	Rijk	0	0	0	99	99
Totaal		**0**	**0**	**0**	**99**	**99**

RD-2 MKB-aanvraag € 99 (€ 0)
In december 2024 zijn in het kader van de Regio Deal II middelen beschikbaar gesteld voor een Actieagenda MKB Parkstad. Er zijn tot heden nog geen kosten gemaakt.

Projecten BC GROS	Bijdrage	31-12-2023	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Conferentie GROS	Rijk	0	30	16	0	14
Totaal		**0**	**30**	**16**	**0**	**14**

De classificatie is gewijzigd van A3 naar A2.

Projecten Regiofonds	Bijdrage	31-12-2023	Vrijgevallen bedragen / uit-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
BIHTS	Provincie	4	0	0	4
Voucherregeling	Provincie	229	60	0	169
Totaal		**233**	**60**	**0**	**173**

Voucherregeling € 169 (€ 229)
De Voucherregeling is in maart 2023 stop gezet voor nieuwe aanvragen wegens uitputting van het voucherbudget. De in 2024 gemaakte kosten zijn ingezet voor de uitbetaling van vouchers aan MKB-ondernemers in de regio.

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Businesscases Herstructurering	5	5
Projecten Duurzaamheid	0	37
Projecten RuMo	10	50
Projecten Wonen en Herstructurering	51,338	47,056
Projecten DU Bevolkingsdaling/ Regio Deal	32,898	25,135
Projecten Economie & Toerisme	157	157
Projecten GROS	151	1,484
Projecten DB	898	0
Projecten BDU	16	16
Af te dragen BDU aan gemeentes	33	32
Overige vooruitontvangen bedragen	397	0
Totaal	**85,902**	**73,972**

Businesscases Herstructurering	Bijdrage	31-12-2023	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Businesscase Hoensbroek Passart	Provincie	5	0	0	5
Businesscases Herstructurering		**5**	**0**	**0**	**5**

Businesscase Hoensbroek-Passart € 5 (€ 5)
Het bedrag van € 5.000 is gelabeld voor communicatie rond de wijkenaanpak. Dit budget is nog niet aangesproken.

Projecten BC Duurzaamheid	Bijdrage	31-12-2023	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Windenergie Parkstad Zuid	Gemeenten	37	0	-37	0
Totaal		**37**	**0**	**-37**	**0**

Windenergie Parkstad-Zuid € 0 (€ 37)
In het Uitvoeringsprogramma hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven de mogelijkheden voor windenergie te onderzoeken. De samenwerkende gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld verkennen onder coördinatie van Parkstad Limburg de mogelijkheden voor windenergie in Parkstad-Zuid. Na afronding van dit project zijn de restantmiddelen verrekend met het werkbudget regionale coördinator windenergie. Na onttrekkingen bedraagt de boekwaarde per 31 december 2024 € 0.

Projecten BC RuMo	Bijdrage	31-12-2023	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019	Provincie	6	0	0	6
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020	Provincie	44	0	-40	4
Projecten BC RuMo		**50**	**0**	**-40**	**10**

Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019 € 6 (€ 6)
Geen ontwikkelingen.

Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020 € 4 (€ 44)
Deze provinciale subsidie, die gaat over schooljaar 2020-2021, gaat over diverse acties/projecten m.b.t. verkeersveiligheid in Parkstad is in 2024 uitbetaald.

Projecten BC Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2023	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Sloop/transformatie fonds	Gemeenten	222	0	5	86	303
Programmatische aanpak particulier bezit DU	Rijk	969	0	0	0	969
Regiodeal Rolduckerveld	Rijk	150	0	85	0	65
Kosten Gebiedsontwikkeling Victoriapark	Rijk	518	0	0	0	518

VHF Deelproject Beekdaelen -Beekstraat Schinveld	Rijk	1,160	0	0	0	1,160
VHF Deelproject Beekdaelen - Bloemenbuurt Schinveld	Rijk	888	0	0	0	888
VHF Deelproject Beekdaelen - Nuinhof Nuth	Rijk	2,388	0	0	0	2,388
VHF Deelproject Beekdaelen - Uitvoeringskosten Beekdaelen	Rijk	380	0	0	0	380
VHF Deelproject Brunssum - Schuttersveld	Rijk	1,096	0	0	0	1,096
VHF Deelproject Brunssum - Lemmender/Brunssum Noord	Rijk	4,643	0	0	0	4,643
VHF Deelproject Brunssum - Uitvoeringskosten Brunssum	Rijk	637	0	0	0	637
VHF Deelproject Kerkrade - Bleijerheide	Rijk	4,488	0	4,488	0	0
VHF Deelproject Kerkrade - Mucherveld	Rijk	1,673	0	1,673	0	0
VHF Deelproject Kerkrade - Zonstraat/ Versnelling Rold.	Rijk	129	0	0	0	129
VHF Deelproject Kerkrade - Hopel / Ehrensteinerveld	Rijk	1,732	0	0	0	1,732
VHF Deelproject Kerkrade - Kremerstraat	Rijk	1,914	0	1,915	0	-1
VHF Deelproject Kerkrade - Uitvoeringskosten Kerkrade	Rijk	798	0	0	0	798
VHF Deelproject Landgraaf - Oud Nieuwenhagen fase 2	Rijk	1,008	0	0	0	1,008
VHF Deelproject Landgraaf - Romeinenplein	Rijk	4,549	0	0	0	4,549
VHF Deelproject Landgraaf - Ruitersstraat/Streeperstraat	Rijk	1,043	0	0	0	1,043
VHF Deelproject Landgraaf - Uitvoeringskosten Landgraaf	Rijk	140	0	0	0	140
VHF2 Bleijerheide 2	Rijk	692	0	0	0	692
VHF2 Bleijerheide 3	Rijk	453	0	0	0	453
VHF2 Bloemenbuurt fase 2	Rijk	638	0	0	0	638
VHF2 Driehoek SRH	Rijk	2,322	0	0	0	2,322
VHF2 Gebiedsontwikkeling Rumpenerstraat	Rijk	2,446	0	0	0	2,446
VHF2 Mucherveld	Rijk	1,661	0	0	0	1,661
VHF2 Revitalisering Beekstraat/Beekplaats	Rijk	592	0	0	0	592
VHF2 Spekholzerheide	Rijk	775	0	0	0	775
VHF3 De Baan	Rijk	0	0	0	1,270	1,270
VHF3 Schuttersveld fase 2	Rijk	0	0	0	3,420	3,420

VHF Tranche 4	Rijk	0	0	0	7,335	7,335
Woningbouwimpuls Schimmert Centrum	Rijk	580	0	0	0	580
Woningbouwimpuls Victoriapark	Rijk	421	0	0	0	421
Woningbouwimpuls D'r Pool	Rijk	252	0	0	0	252
WBI-6 GTD-locatie	Rijk	0	0	0	261	261
WBI-6 Kloosterstraat Brunssum	Rijk	0	0	0	151	151
WBI-6 DSM	Rijk	0	0	0	935	935
WBI-6 Industriestraat	Rijk	0	0	0	116	116
WBI-6 Kloosterstraat Landgraaf	Rijk	0	0	0	70	70
WBI-6 Schilterstraat	Rijk	0	0	0	290	290
SBI Tiny Houses Beekdaelen	Rijk	60	0	0	0	60
SBI Holikiday Nuth	Rijk	134	0	0	0	134
SBI Emma Brunssum	Rijk	560	0	0	0	560
SBI Entree Dorpsstraat	Rijk	323	0	0	0	323
SBI Raadhuisstraat	Rijk	359	0	0	0	359
SBI Bristollocatie Rumpenerstraat	Rijk	100	0	0	0	100
SBI Aldenhofpark Beemdenborg	Rijk	180	0	0	0	180
SBI Burg. Gijzelslaan	Rijk	178	0	0	0	178
SBI Dr. Jaegerstraat	Rijk	123	0	0	0	123
SBI High Tech Campus	Rijk	230	0	207	0	23
SBI Putgraaf 210	Rijk	154	0	0	0	154
SBI Rector Driessenweg Live & Be	Rijk	1,442	0	1,000	0	442
SBI Spoorsingel	Rijk	102	0	0	0	102
SBI Vossepark	Rijk	105	0	0	0	105
SBI De Componist	Rijk	225	0	0	0	225
SBI Centro Meta	Rijk	161	0	0	0	161
SBI Rolduckerveld I: A&B	Rijk	308	0	0	0	308
SBI Rolduckerveld II: C&D	Rijk	364	0	0	0	364
SBI Vlinderheide	Rijk	139	0	0	0	139
SBI C'haseberg Lofts	Rijk	90	0	81	0	9
SBI De Wendelwiek	Rijk	87	0	78	0	9
SBI Andermaat	Rijk	134	0	120	0	14
SBI Open Club Klimmen	Rijk	141	0	0	0	141
Totaal		**47,056**	**0**	**9,652**	**13,934**	**51,338**

In 2024 stuurde de Bestuurscommissie de volgende subsidies aan: de Startbouwimpuls (SBI), de 5e en 6e tranche Woningbouwimpuls (WBI), het Sloopfonds, restantmiddelen Wijkenaanpak, DU Bevolkingsdaling, de 1e t/m/ 4e tranche Volkshuisvestingsfonds, de 1e en 2e Regio Deal. In 2024 is voor 18.153.789,19 aan rijkssubsidies ontvangen (dit is excl. de 100.000,- Versterking Uitvoeringskracht Woningbouw via de VNG).

Bij een aantal A3 projecten is in 2024 overgegaan tot het uitbetalen van voorschotten. Toevoegingen aan het Sloopfonds komen voort uit de sloop- en compensatieregeling. Onttrekking heeft plaatsgevonden i.v.m. restitutie van teveel ontvangen bijdragen aan het Sloopfonds.

Projecten DU-Bevolkingsdaling/ Regio Deal	Bijdrage	31-12-2023	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Projecten Krimpgelden						
Leisure-Ring	Rijk	43	0	0	0	43
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	Rijk	213	0	0	0	213
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	Rijk	400	0	0	0	400
Slot Schaesberg	Rijk	31	0	30	0	1
Integraal dorpontwikkelingsplan Bocholtz	Rijk	337	0	337	0	0
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	Rijk	60	0	0	0	60
Landschapspark Hulsveld	Rijk	330	0	0	0	330
Open Club Klimmen	Rijk	85	0	0	0	85
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	Rijk	60	0	0	0	60
Herinrichting Dentgenbach	Rijk	5	0	0	0	5
SES Versterking Nuinhofwijk	Rijk	20	0	0	0	20
Organisatiekracht	Rijk	53	0	0	0	53
Projecten Regio Deal						
Heerlen Centrum Urban Living / Urban Heritage	Provincie	2,731	0	1,250	0	1,481
Kwartiermaker (kansrijke start)	Provincie	17	0	17	0	0
Gemeente Heerlen Verlengde schooldag Schooljaar 2023-2024	Provincie	9	0	0	0	9
Onderwijs Arbeidsmarkt Projecten	Provincie	70	0	0	49	119
Projectleider (kansrijke start)	Provincie	43	0	0	-43	0
Terugvloeiende middelen RD I Kansrijke Start	Provincie	0	0	0	94	94
Gemeente Heerlen Verlengde schooldag schooljaren 2021-2022/ 2022-2023	Provincie	20	0	20	0	0
Tekort GBT	Provincie	155	0	0	0	155
Route Praktijkverklaring	Provincie	74	0	0	0	74
Mini-Saffiertjes	Provincie	1,459	0	0	0	1,459
Transformatie Brunssum-Centrum, deelprojecten Kerkstraat Noord en Victoriapark	Provincie	1,000	0	0	0	1,000
Integrale aanpak Vrieheide-Stack	Provincie	145	0	0	0	145
Aankoop en sloop 5 particuliere woningen Schilterstraat	Provincie	8	0	0	0	8
Buurtontwikkeling Oud Nieuwenhagen en Winkelcentrum Op de Kamp	Provincie	312	0	0	0	312

Parkstad-Aken leerlingen ontdekken de kansen bij de buren	Provincie	7	0	0	0	7
GROS NL/D op het gebied van Digitalisering	Provincie	7	0	0	0	7
Destinatiemarketingplan 'Dit is Parkstad: Duitse markt'	Provincie	149	0	31	4	122
International Deal MKB Parkstad	Provincie	6	0	0	0	6
Center Court / Vie	Provincie	401	0	0	0	401
Cultuurapp C-US	Provincie	7	0	0	0	7
Cross-border Studio	Provincie	2	0	40	40	2
Uitbreiding E-bike deelsysteem	Provincie	0	0	85	23	-62
Via Belgica	Provincie	5	0	5	0	0
L'EAU/Zuid-Limburg in euregionale context	Provincie	50	0	25	0	25
Inrichting grensoverschrijdend geografisch informatiesysteem	Provincie	1	0	0	0	1
RWTH Aken- Campus Heerlen	Provincie	200	0	180	0	20
Green Solar Herzogenrath	Provincie	7	0	0	-6	1
Energiepark Herzogenrath	Provincie	10	0	0	-10	0
Verbetering van de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling	Provincie	28	0	20	14	22
Lokale aanpak ondermijning Parkstad Limburg	Provincie	10	0	0	0	10
Werk in de Wijk	Provincie	15	0	0	-15	0
WIJ(K) dat zijn wij!	Provincie	15	0	0	0	15
Leren Locatie Holz	Provincie	9	0	0	-9	0
Woonarrangement woningverbetering Lauradorp	Provincie	1,330	0	0	0	1,330
Inpondmakelaar	Provincie	900	0	0	0	900
Theathergrenzen overwinnen	Provincie	27	0	27	0	0
Velocity (e-bike deelsysteem)	Provincie	45	0	0	5	50
Kastelenbuurt/ Hoofdstraat	Provincie	200	0	0	0	200
Stratenaanpak Parkstad Limburg	Provincie	478	0	132	25	371
Go-kit	Provincie	10	0	0	0	10
<u>Projecten Regio Deal II</u>						
Revitalisering kern Schinveld	Rijk	1,650	0	0	-1,050	600
Rumpenerstraat Brunssum	Rijk	225	0	0	0	225
Aanpak jeugdcriminaliteit Parkstad (Preventie met gezag)	Rijk	1,259	0	944	0	315
Sociaal Veilig Uitbreiding Heerlen-Noord	Rijk	636	0	0	516	1,152
CIV Veiligheid	Rijk	100	0	0	0	100
Lerende gemeenschap / van participatie naar eigenaarschap (Ubachsberg)	Rijk	198	0	178	0	20
Voorzieningenwijzer	Rijk	190	0	171	0	19
Kansrijke Start	Rijk	700	0	525	0	175
Implementatie CPTED	Rijk	121	0	0	0	121

Hyperloop Aken - Parkstad	Rijk	25	0	0	-25	0
Conferentie GROS	Rijk	30	-30	0	0	0
Herstructurering mijnkolonie Versilienbosch	Rijk	0	0	0	1,802	1,802
Verduurzaming mijnkolonie Grasbroek	Rijk	0	0	0	720	720
Herstructurering mijnkolonie Schuttersveld	Rijk	0	0	0	1,242	1,242
WOM Heerlen	Rijk	0	0	0	46	46
Landgraaf: Schaesberg (transformatie voormalige AH)	Rijk	0	0	0	370	370
Fase 1 retailcluster Kerkrade-Oost / Rolduckerveld	Rijk	0	0	0	318	318
Heerlen Noord: Hoensbroek-Centrum	Rijk	0	0	0	500	500
Simpelveld-Centrum	Rijk	0	0	0	675	675
Same veur Elkaar E&T	Rijk	0	0	0	103	103
Same veur Elkaar SES	Rijk	0	0	0	150	150
Medlands Parkstad	Rijk	0	0	0	620	620
Fundament onder UM-onderwijs Heerlen (T2 reservering)	Rijk	0	0	0	2,647	2,647
BSSC Innovation Powerhouse (pilot 2025)	Rijk	0	0	0	135	135
Europees Centrum Circulaire Bouw & Transformatie (ECCBT) Wonen	Rijk	0	0	0	540	540
Europees Centrum Circulaire Bouw & Transformatie (ECCBT) Gros	Rijk	0	0	0	150	150
Circulovallum Ambachtscentrum, werkhub & leeromgeving	Rijk	0	0	0	356	356
Circulaire sloop Eijkhagen-college	Rijk	0	0	0	52	52
Cube Block Home (circulaire en modulaire woningbouw)	Rijk	0	0	0	52	52
Investeren in wortels van de wijk plus Sociaal Veilig Brunssum DB	Rijk	0	0	0	200	200
Investeren in wortels van de wijk plus Sociaal Veilig Brunssum SES	Rijk	0	0	0	345	345
Regionale werkhubs	Rijk	0	0	0	1,800	1,800
Bewonerskrachten	Rijk	0	0	0	161	161
Onderdeel Gezondheid+vital inwoners+wijken	Rijk	0	0	0	300	300
Versterken Basisvaardigheden	Rijk	0	0	0	43	43
Gemeenschapshuizen	Rijk	0	0	0	130	130
IKC Centrum/Bleijerheide e.o	Rijk	0	0	0	95	95
Versterken samenhang + participatie uitwerking Ambitieplan Kerkrade-Oost	Rijk	0	0	0	93	93
Via Via - Romeins verleden (Heerlen/Simpelveld/Voerendaal)	Rijk	0	0	0	150	150

Buurtbatterij Bleijerheide-Nulland	Rijk	0	0	0	55	55
Aansluiting Rolduc Duits energienet	Rijk	0	0	0	125	125
Haalbaarheidsstudie GROS - Kreis Heinsberg	Rijk	0	0	0	25	25
TRANSIT (Interreg Maas/Rijn-project)	Rijk	0	0	0	24	24
Conceptontwerp Grensoverschrijdend Warmtenet Saint-Gobain	Rijk	0	0	0	285	285
New Regional Bauhaus/Education Landscapes	Rijk	0	0	0	300	300
BSSC Startups GROS	Rijk	0	0	0	300	300
Instroommodel mentale gezondheid	Rijk	0	0	0	296	296
Vrijwillige energie Parkstad	Rijk	0	0	0	150	150
Rijke schooldagen Brunssum '24-'25	Rijk	0	0	0	62	62
Rijke schooldagen. Kerkrade 24-25+25-26	Rijk	0	0	0	377	377
Rijke schooldagen. Landgraaf 24-25+25-26	Rijk	0	0	0	829	829
Rijke schooldagen Simpelveld '24-'25 en '25-'26	Rijk	0	0	0	372	372
Rijke schooldagen Franciscus Brunssum '24-'25+ '25-'26	Rijk	0	0	0	47	47
Revitalisering kern Schinveld E&T	Rijk	0	0	0	525	525
Revitalisering kern Schinveld DB	Rijk	0	0	0	525	525
ACT! Interventieteam Parkstad	Rijk	0	0	0	319	319
Sociaal Veilig Kerkrade	Rijk	0	0	0	576	576
Preventive aanpak jeugdcriminaliteit Landgraaf	Rijk	0	0	0	625	625
Nog toe te kennen Regio Deal	Rijk	8,402	0	0	-7,413	989
Totaal		**25,135**	**-30**	**4,016**	**11,809**	**32,898**

Van 2016 t/m 2020 kregen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar (75%) regionaal in te zetten. Ten aanzien van de programmering van de inzet van deze middelen zijn in juli 2016 procesafspraken vastgelegd. Ieder jaar zijn deze middelen door het Dagelijks Bestuur op basis van het advies van de bestuurscommissies toegewezen aan de projecten. Naar aanleiding van een uitspraak van de algemene rekenkamer is er vanaf 2022 geen sprake meer van Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling maar zal het geld ontvangen worden als een Specifieke Uitkering. 2022 is vooralsnog de laatste keer dat deze uitkering is ontvangen.

<u>Projecten krimpgelden</u>

Krimpgelden: Leisure Ring € 43 (€ 43)
In 2024 zijn er geen kosten gemaakt.

Krimpgelden: Bedrijventerrein Oostflank Brunssum € 400 (€ 400)
Deze middelen zijn gereserveerd als inbreng van de Stadsregio in de gezamenlijke verwerving van de groeve Mourik op de Oostflank Brunssum, samen met de gemeente Brunssum en de Provincie Limburg.

Krimpgelden: Randsdaal toekomstbestendig € 0 (€ 0)
Het project is afgerond en financieel afgewikkeld. Derhalve bedraagt het actuele saldo € 0.

Krimpgelden: Slot Schaesberg € 0 (€ 30)
Het project is afgerond en financieel afgewikkeld. Derhalve bedraagt het actuele saldo € 0.

Krimpgelden & RD 1: Integraal Dorpsontwikkelingsplan Bocholtz € 0 (€ 337)
Het project is afgerond en financieel afgewikkeld. Derhalve bedraagt het actuele saldo € 0.

Krimpgelden: Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia € 60 (€ 60)
In 2024 zijn er geen kosten gemaakt. Het restant bedrag wordt aan de gemeente uitgekeerd na de afronding van het project.

Krimpgelden: Landschapspark Hulsveld € 330 (€ 330)
De middelen zijn nog niet uitgekeerd omdat de realisatie van het project afhankelijk is van een nog te verwachten uitspraak van de Raad van State.

Open Club Klimmen (SES) €85 (€85)
Het project Open Club Klimmen is een project van de gemeente Voerendaal, waarvoor meerdere keren middelen uit de Decentralisatie Uitkering zijn toegekend. In 2023 is uitvoering gegeven aan het DB besluit d.d. 22 maart 2023 en is een bedrag van €400.000 uitbetaald

Krimpgelden: Herontwikkeling Giessen-Bautsch € 60 (€ 60)
In 2024 zijn er geen kosten gemaakt. Het restant bedrag wordt aan de gemeente uitgekeerd na de afronding van het project.

Krimpgelden: Herinrichting Dentgenbach € 5 (€ 5)
In 2024 zijn er geen kosten gemaakt. Het restant bedrag wordt aan de gemeente uitgekeerd na de afronding van het project.

SES Versterking Nuinhofwijk (DU) €20 (€20)
Geen mutaties. Resterend bedrag ten behoeve van definitieve subsidievaststelling (10%).

<u>Projecten Regio Deal</u>

RD 1: Heerlen Centrum € 1.481 (€ 2.731)
Dit project is onderdeel van de Regio Deal 1.0. Op grond van de beschikking ontvangt de gemeente de Regio Deal middelen op basis van een bevoorschottingsschema.

RD De Kwartiermaker (kansrijke start) (SES) €0 (€17)
Het DB heeft op 3 juli 2024 de subsidie vastgesteld op €16.969,70. Dit is bijna het volledige bedrag van de eerder toegekende subsidie en daarbij is overgegaan tot uitbetaling van de eerder toegekende resterende middelen (10%). Een bedrag van €30,30 is overgeheveld naar de post 'terugvloeiende middelen Kansrijke Start'.

RD Verlengde schooldag Schooljaar -2023 2024 Gem Heerlen (SES) €9 (€9)
Geen mutaties. Resterend bedrag ten behoeve van definitieve subsidievaststelling (10%).

Onderwijs Arbeidsmarkt Projecten (SES) €119 (€70)
Het DB heeft op 28 februari 2024 de subsidie van de projecten Leren Locatie Holz en Werk in de Wijk vastgesteld. Beide subsidievaststellingen waren lager dan de oorspronkelijke beschikking en reeds betaald voorschot. De teruggevloeide middelen en de niet uitbetaalde 10% zijn vervolgens overgeheveld naar de post 'Onderwijs Arbeidsmarkt Projecten'. Dit project is aangemaakt als voorziening voor toekomstige onderwijs

arbeidsmarktprojecten, waarbinnen terugvloeiende middelen uit deze lijn in afstemming met het DB opnieuw kunnen worden ingezet voor dit doel.

RD De Projectleider (kansrijke start) (SES) €0 (€43)
Het DB heeft op 3 juli 2024 de subsidie vastgesteld op €335.546,84. Dit bedrag is lager dan de oorspronkelijke beschikking en het reeds betaald voorschot. Er is een bedrag van €51.453,16 terug betaald, dat samen met het nog niet uitbetaalde bedrag van €43.000 (10%) is overgeheveld naar de post 'Terugvloeiende middelen RD I Kansrijke Start'.

Terrugvloeiende middelen RD I Kansrijke Start (SES) €94 (€0)
Het DB heeft op 3 juli 2024 de subsidie voor de Projectleider Kansrijke Start vastgesteld op €335.546,84. Dit bedrag is lager dan de oorspronkelijke beschikking en het reeds betaald voorschot. Er is een bedrag van €51.453,16 terug betaald, dat samen met het nog niet uitbetaalde bedrag van €43.000 (10%) is overgeheveld naar de post 'Terugvloeiende middelen RD I Kansrijke Start' evenals de resterende €30,30 na subsidievaststelling van de Kwartiermaker Kansrijke Start. Dit project is aangemaakt als voorziening voor toekomstige Kansrijke Start projecten, waarbinnen terugvloeiende middelen uit deze lijn in afstemming met het DB opnieuw kunnen worden ingezet voor dit doel. Inmiddels heeft het DB op 18 december 2024 besloten deze middelen toe te kennen aan Taalrijke Start.

RD Verlengde Schooldag schooljaar 2021-2022/2022-2023 Gem Heerlen (SES) €0 (€20)
Het DB heeft op 27 maart 2024 de subsidie vastgesteld op €200.000. Dit is het volledige bedrag van de eerder toegekende subsidie en daarbij is overgegaan tot uitbetaling van de eerder toegekende resterende middelen (10%).

RD Tekort GBT (SES) €155 (€155)
Dit project is aangemaakt als voorziening voor de dekking van de resterende 10% van de diverse GBT projecten in schooljaar 22-23 en 23-24. Definitieve subsidievaststelling moet nog plaatsvinden. Geen mutaties.

RD Route Praktijkverklaring (SES) €74 (€74)
Geen mutaties. Resterend bedrag ten behoeve van definitieve subsidievaststelling

RD 1: Buurtontwikkeling Oud Nieuwenhagen en Winkelcentrum Op de Kamp € 312 (€ 312)
Dit project is onderdeel van de Regio Deal 1.0. Het restant bedrag wordt aan de gemeente uitgekeerd na de afronding van het project.

RD Vie (was CenterCourt) (SES) €401 (€401)
Geen mutaties. Resterend bedrag ten behoeve van definitieve subsidievaststelling (10%).

RD Werk in de Wijk (SES) €0 (€15)
Het DB heeft op 28 februari 2024 de subsidie vastgesteld op €116.270. Dit bedrag is lager dan de oorspronkelijke beschikking en het reeds betaald voorschot. Er is een bedrag van €18.730 terug betaald, dat samen met het nog niet uitbetaalde bedrag van €15.000 (10%) is overgeheveld naar de post 'Onderwijs Arbeidsmarkt Projecten'.

RD WIJ(K) dat zijn wij! (SES) €15 (€15)
Geen mutaties. Resterend bedrag ten behoeve van definitieve subsidievaststelling (10%).

RD Leren Locatie Holz (SES) €0 (€9)
Het DB heeft op 28 februari 2024 de subsidie vastgesteld op €76.128. Dit bedrag is lager dan de oorspronkelijke beschikking en het reeds betaald voorschot. Er is een bedrag van €5.952 terug betaald, dat samen met het nog niet uitbetaalde bedrag van €9.120 (10%) is overgeheveld naar de post 'Onderwijs Arbeidsmarkt Projecten'.

RD 1: Stratenaanpak Parkstad Limburg € 371 (€ 448)
Dit project is onderdeel van de Regio Deal 1.0. In 2024 zijn er kosten gemaakt in het kader van het transformatiefonds dat onderdeel is van het project, waarbij er uitkeringen hebben plaatsgevonden aan vastgoedeigenaren die voormalige winkelpanden transformeren naar andere functies.

RD-2 Revitalisering kern Schinveld (SES) €600 (€1650)
Het DB heeft op 13 december 2023 besloten een bedrag van €1.650.000 toe te kennen vanuit actielijn 1, vervolgens is de dekking in 2024 verdeeld over diverse themalijnen, waarvan een bedrag van €600.000 voor SES ten behoeve van de revitalisering Kern Schinveld. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening is de beschikking afgegeven. Uitbetaling van het voorschot vindt in 2025 plaats.

RD-2 Lerende gemeenschap (Ubachsberg) (SES) €20 (€198)
Het DB heeft op 13 december 2023 besloten een bedrag van €197.500 toe te kennen vanuit actielijn 1, Thema SES toe te kennen aan de integrale gebiedsgerichte aanpak van het focusgebied Ubachsberg ten behoeve van een bijdrage aan de projecten 'Lerende gemeenschap' en van 'Participatie naar Eigenaarschap'. Per beschikking d.d. 3 juli 2024 is er een voorschot van 90% uitgekeerd, zijnde een bedrag van €177.750 euro en resteert een bedrag van €19.750 ten behoeve van de definitieve subsidievaststelling.

RD-2 Kansrijke Start (SES) €175 (€700)
Het DB heeft op 13 december 2023 besloten een bedrag van €700.000 toe te kennen aan de borging en voorzetting van de intensivering van het Kansrijke Start programma in Parkstad, door een bijdrage ter beschikking te stellen voor de inzet van een projectleider en extra werkbudget. Per beschikking d.d. 27 maart 2024 is er een voorschot van 90% uitgekeerd, zijnde een bedrag van €525.000 euro en resteert een bedrag van €175.000 ten behoeve van de definitieve subsidievaststelling.

Conferentie Gros € 0 (€ 30)
De classificatie van dit project is gewijzigd van A3 naar A2

RD 2: Landgraaf Schaesberg Transformatie voormalige AH € 370 (€ 0)
Aan dit Regio Deal II project is medio 2024 een bedrag van € 370.000 toegekend vanuit de themalijn Retail. Er zijn nog geen kosten gemaakt.

RD-2 Kerkrade Fase 1 Retailcluster Kerkrade Oost / Rolduckerveld € 318 (€ 0)
Aan dit Regio Deal II project is medio 2024 een bedrag van € 317.935 toegekend vanuit de themalijn Retail. Er zijn nog geen kosten gemaakt.

RD-2 Heerlen Noord: Hoensbroek Centrum € 500 (€ 0)
Aan dit Regio Deal II project is medio 2024 een bedrag van € 500.000 toegekend vanuit de themalijn Retail. Er zijn nog geen kosten gemaakt.

RD-2 Simpelveld Centrum € 675 (€ 0)
Aan dit Regio Deal II project is medio 2024 een bedrag van € 675.000 toegekend vanuit de themalijn Retail. Er zijn nog geen kosten gemaakt.

RD-2: Same veur Elkaar (Nuth) € 103 (€ 0)
Aan dit Regio Deal II project is eind 2024 een bedrag van € 103.067 toegekend vanuit de themalijn Retail. Er zijn nog geen kosten gemaakt.

RD-2 Medlands Parkstad € 620 (€ 0)
Aan dit Regio Deal II project is eind 2024 een bedrag van € 620.000 toegekend vanuit de themalijn Economie. Er vindt nog een financiële verrekening plaats met de kosten die voor Medlands Parkstad zijn gemaakt vanuit het werkbudget.

RD-2 Fundament onder UM onderwijs in Heerlen/Parkstad € 2647 (€ 0)
Aan dit Regio Deal II project is eind 2024 een bedrag van ruim € 2,6 miljoen toegekend vanuit de themalijn Economie. Er zijn nog geen kosten gemaakt.

RD-2: BSSC Innovation Power House MKB € 135 (€ 0)
Aan dit Regio Deal II project is eind 2024 een bedrag van € 135.000 toegekend vanuit de themalijn Economie. Er zijn nog geen kosten gemaakt.
RD-2 Investeren in de wortels van de wijk plus Soc Veilig Brunssum SES (SES) €345 (€0)
Het DB heeft op 28 augustus besloten een bedrag van €285.000 toe te kennen voor themalijn 1, actielijn SES ten behoeve van de integrale gebiedsgerichte aanpak in het focusgebied Brunssum Noord-Oost. De dekking hiervoor is op dit project geboekt. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening is de beschikking afgegeven. Uitbetaling van het voorschot vindt in 2025 plaats.

RD-2 Regionale werkhubs (SES) €1800 (€0)
Het DB heeft op 28 augustus besloten een bedrag van €1.800.000 toe te kennen aan de ontwikkeling van de Regionale Werkhubs. De dekking hiervoor is op dit project geboekt. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening is de beschikking afgegeven. Uitbetaling van het voorschot vindt in 2025 plaats.

RD-2 Bewonerskrachten (SES) €161 (€0)
Het DB heeft op 28 augustus besloten een bedrag van €161.077 toe te kennen voor themalijn 1, actielijn SES ten behoeve van het project bewonerskrachten als onderdeel van de integrale gebiedsgerichte aanpak in het focusgebied Heerlen-Noord. De dekking hiervoor is op dit project geboekt.

RD-2 Onderd Gezndhd+vital v inwnrs+wijken (deelprj.4t/m7) (SES) €300 (€0)
Het DB heeft op 28 augustus besloten een bedrag van €300.000 toe te kennen voor themalijn 1, actielijn SES ten behoeve van de integrale gebiedsgerichte aanpak in het focusgebied Ruggengraat Landgraaf. De dekking hiervoor is op dit project geboekt. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening is de beschikking afgegeven. Uitbetaling van het voorschot vindt in 2025 plaats.

RD-2 Versterken Basisvaardigheden (SES) €43 (€0)
Het DB heeft op 28 augustus besloten een bedrag van €43.097 toe te kennen aan het project versterken basisvaardigheden ten behoeve van de integrale gebiedsgerichte aanpak in het focusgebied Kerkrade-Oost. De dekking hiervoor is op dit project geboekt. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening is de beschikking afgegeven. Uitbetaling van het voorschot vindt in 2025 plaats.

RD-2 Gemeenschapshuizen (SES) €130 (€0)
Het DB heeft op 28 augustus besloten een bedrag van €130.000 toe te kennen aan het project Gemeenschapshuizen ten behoeve van de integrale gebiedsgerichte aanpak in het focusgebied Kerkrade-Oost. De dekking hiervoor is op dit project geboekt. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening is de beschikking afgegeven. Uitbetaling van het voorschot vindt in 2025 plaats.

RD-2 IKC Centrum/Bleijerheide e.o (SES) €95 (€0)
Het DB heeft op 28 augustus besloten een bedrag van €95.000 toe te kennen aan het project IKC Centrum/Bleijerheide ten behoeve van de integrale gebiedsaanspraak in het focusgebied Kerkrade-Oost. De dekking hiervoor is op dit project geboekt. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening is de beschikking afgegeven. Uitbetaling van het voorschot vindt in 2025 plaats.

Rd-2 Versterk samenh + particip. uitw. Ambitiepl. Krkd-Oo (SES) €93 (€0)
Het DB heeft op 28 augustus besloten een bedrag van €93.000 toe te kennen aan het project versterking samenhang en participatie ten behoeve van de integrale gebiedsgerichte aanpak in het focusgebied Kerkrade-Oost. De dekking hiervoor is op dit project geboekt. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening is de beschikking afgegeven. Uitbetaling van het voorschot vindt in 2025 plaats.

RD-2: Revitalisering kern Schinveld € 525 (€ 0)
Aan dit Regio Deal II project is eind 2023 een bedrag van € 525.000 toegekend vanuit de themalijn Retail. Er zijn nog geen kosten gemaakt, wel is de beschikking afgegeven.

Projecten BC Economie en Toerisme/ Dagelijks Bestuur	Bijdrage	31-12-2023	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Streetwise	Gemeenten	22	210	210	22
Elsa Lab	Gemeenten	135	0	0	135
Totaal		**157**	**210**	**210**	**157**

Subsidie Streetwise €22 (€ 22)
De regionale inzet van Stichting Streetwise Parkstad vloeit voort uit de regionale retailaanpak zoals vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma Retail, De Stadsregio Parkstad vervult een coördinerende rol. De gemeenten dragen zorg voor de financiering. In 2024 hebben zij € 210.000 beschikbaar gesteld. Conform de subsidiebeschikking aan Streetwise op basis van het Activiteitenplan 2023 zijn deze middelen in 2024 periodiek uitgekeerd.

Elsa Lab € 135 (€ 135)
Deze middelen zijn bedoeld als cofinanciering voor een project 'ELSA-lab' van de Brightlands Smart Services Campus, dat door de Campus tevergeefs is ingediend bij NWE (EU-financiering). In 2024 zijn er geen kosten gemaakt. Dit budget is eind 2024 gereserveerd voor de Actieagenda MKB Parkstad, als onderdeel van de Regio Deal II.

Projecten BC GROS	Bijdrage	31-12-2023	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Cofinanciering GROS Regio Deal	Rijk	1.484	90	-1.243	151
Projecten BC GROS		**1.484**	**90**	**-1.243**	**151**

Cofinanciering GROS Regio Deal € 151 (€ 1.484)
In 2024 is voor een aantal projecten cofinanciering georganiseerd. € 90.000 is uitbetaald aan RWTH Aachen als bijdrage aan het project "Neu Regional Bauhaus".

Projecten BDU	Bijdrage	31-12-2023	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Bewegwijzering	Provincie	16	0	0	16
Projecten BDU		**16**	**0**	**0**	**16**

Bewegwijzering € 16 (€ 16)
De bewegwijzering is een onderdeel van het BDU project Benutting onderliggend wegennet regio Parkstad. De afrekening van de totale BDU-subsidie moet nog plaatsvinden, waarin dus ook de door ons opgevoerde middelen voor de toeristische bewegwijzering worden verantwoord.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Huurovereenkomst

In 2021 is een langdurige overeenkomst aangegaan met Walas Projects BV voor huur van kantoor- en vergaderruimte aan de Kloosterweg 1 te Heerlen. Het huurcontract heeft per einde boekjaar nog een resterende looptijd van 0,3 jaar. De huurverplichting bedraagt € 90.000 per jaar. De totale huurverplichting conform de resterende looptijd van het contract bedraagt daarmee € 30.000.
In 2023 is een aanvullende langdurige overeenkomst aangegaan met Walas Projects BV voor huur van extra kantoor- en vergaderruimte aan de Kloosterweg 1 te Heerlen. Het huurcontract heeft per einde boekjaar nog een resterende looptijd van 0,3 jaar. De huurverplichting bedraagt € 15.000 per jaar. De totale huurverplichting conform de resterende looptijd van het contract bedraagt daarmee € 5.000.In februari 2025 zijn de onderhandelingen gestart over een verlenging van het huurcontract.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen: verlofrechten

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Denk hierbij aan (overlopende) verlofaanspraken. De verplichting wegens niet opgenomen verlofuren bedraagt per 31-12-2024 € 117.000 (2023: € 79.000).

12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1 miljoen

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	720	720	671	-49
Flexibele schil administratieve eenheid zonnepanelen	pm	30	20	-10
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	pm	1,371	1,292	-79
Afschrijving buitenring	264	264	264	0
Financieringskosten buitenring	82	82	82	0
Loonkosten formatie	3,032	3,569	3,330	-239
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	495	549	491	-58
Totaal lasten	**4,633**	**6,625**	**6,188**	**-437**
Bijdragen deelnemende gemeenten	4,244	4,244	4,243	-1
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	408	408	408	0
Reguliere bijdrage Gemeenten	4,652	4,652	4,651	-1
Bijdragen gemeenten uitbreiding Duurzaamheid		141	141	0
Bijdragen gemeenten Water en klimaatadaptatie		228	228	0
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	4,652	5,021	5,020	-1
Bijdrage RES uitbreiding Duurzaamheid		101	101	0
Bijdragen gemeenten flexibele schil	pm	135	125	-10
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	pm	1,950	1,598	-352
Rentebaten	0	2,800	2,830	30
Totaal baten	**4,652**	**10,007**	**9,675**	**-332**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**19**	**3,382**	**3,487**	**105**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	219	219	219	0
- Investeringsreserve verbouwing	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	105	105	0
- Reserve werkbudgetten	0	4,978	4,512	-466
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	165	165	165	0
- Organisatie op Orde	27			0
- Frictiereserve	7	27	0	-27
- Investeringsreserve verbouwing	0	7	7	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten	0	1,900	1,585	-315
Saldo mutatie reserves	**-20**	**-3,203**	**-3,080**	**123**
Gerealiseerd resultaat	**-1**	**180**	**409**	**228**

Programma Kerntaken

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Werkbudget	720	720	671	-49
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	pm	1,371	1,292	-79
Afschrijving buitenring	264	264	264	0
Financieringskosten buitenring	82	82	82	0
Loonkosten formatie	1,937	2,202	2,055	-147
Totaal lasten Kerntaken	**3,043**	**4,679**	**4,402**	**-277**
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	pm	1,950	1,598	-352
Rentebaten	0	2,800	2,830	30
Totaal baten Kerntaken	**0**	**4,750**	**4,429**	**-321**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-3,043**	**71**	**27**	**-44**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	219	219	219	0
- Reserve werkbudgetten	0	4,978	4,512	-466
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	165	165	165	0
- Frictiereserve	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	1,900	1,585	-315
Saldo mutatie reserves Kerntaken	**-54**	**-3,132**	**-2,982**	**150**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-3,097**	**-3,061**	**-2,955**	**106**

- Werkbudgetten bestuurscommissies

In 2024 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL € 625.000 (subtotaal BC's minus DB) zijn volledig ingezet.

- Werkbudget Dagelijks Bestuur

Van het totale werkbudget 2024 is in het jaarplan een bedrag van €95.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Het werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 49.000 achtergebleven bij het budget van € 95.000. Dit komt doordat er in 2024 veel energie, aandacht, tijd en middelen zijn geïnvesteerd in extra activiteiten en communicatie naast de reguliere werkzaamheden. Denk hierbij onder meer aan activiteiten rondom het 25-jarig jubileum van Stadsregio Parkstad Limburg met o.a. een symposium én aan (communicatie rondom) de ontwikkeling van het nieuw narratief van de regio, 'het nieuwe toekomstverhaal voor Parkstad 2040; Parkstad Limburg biedt ruimte!'. Hierdoor zijn met name minder (nieuwe) middelen in de vorm van drukwerk, video's e.d. vanuit dit budget ontwikkeld. Daarnaast is met betrekking tot de regiodagen een twee daagse college regioreis uitgesteld naar 2025. Hier was € 25.000 voor begroot.

Verder is € 40.000 beschikbaar gesteld voor de lobby subsidieverwerving. Dit budget is nagenoeg geheel aangewend.

Bij overschotten is het vigerende beleid dat programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur toe te voegen aan het werkbudget van 2025.

Met betrekking tot de verschillen inzake cofinanciering door derden kernactiviteiten/projectlasten, cofinanciering door derden kernactiviteiten/projectbaten, en de reserve werkbudgetten bestuurscommissies geldt het volgende: baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Programma Flexibele schil

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Administratie zonnepanelen	pm	30	20	-10
Totaal lasten Flexibele schil	**0**	**30**	**20**	**-10**
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	pm	135	125	-10
Totaal baten Flexibele schil	**0**	**135**	**125**	**-10**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**105**	**105**	**0**
Stortingen in reserves				
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	105	105	0
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0
Saldo mutatie reserves Flexibele schil	**0**	**-105**	**-105**	**0**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**0**

De Flexibele Schil omvat enkel het project administratie zonnepanelen. Tot 2030 zullen de operationele kosten gefactureerd worden aan de betreffende gemeenten conform de verdeelsleutel vastgesteld door de Bestuurscommissie Duurzaamheid in 2022.

Overhead

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Exploitatielasten:				
Kosten formatie	1.095	1.367	1.275	-92
Bedrijfsvoering	495	549	491	-58
Totale lasten Overhead	**1.590**	**1.916**	**1.766**	**-150**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-1.590**	**-1.916**	**-1.766**	**150**
Stortingen in reserves				
Investeringsreserve verbouwing	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:				0
Investeringsreserve verbouwing	0	7	7	0
Frictiereserve	7	27	0	-27
Saldo mutaties reserves Overhead	**7**	**34**	**7**	**-27**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-1.583**	**-1.882**	**-1.759**	**123**

Algemene dekkingsmiddelen
De tabel met betrekking tot de algemene dekkingsmiddelen is opgenomen op pagina 45.

Vennootschapsbelasting
In 2018 heeft de belastingdienst bevestigd dat Stadsregio Parkstad Limburg vrijgesteld is voor VPB. Over 2024 hoeft derhalve geen aangifte te worden ingediend.

Onvoorzien
In 2024 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

Overzicht incidentele baten en lasten

De commissie BBV heeft in 2018 de 'Notitie structurele en incidentele baten en lasten' gepubliceerd, welke In 2024 is aangevuld. De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten.

In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten. Voor elke post is een toelichting vereist.

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Stadsregio Parkstad Limburg. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn. Deze posten worden verder niet meer apart toegelicht.

Onderstaand een overzicht van het structureel begrotingssaldo. In 2024 bedraagt het structureel begrotingssaldo € 409.000 vooral als gevolg van hogere rentebaten en lagere bestuurs- en salariskosten dan begroot. Onderstaand is ook een overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen.

Presentatie structureel begrotingssaldo	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Saldo baten en lasten	20	3.383	3.489	106
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-20	-3.203	-3.080	123
Begrotingssaldo	**0**	**180**	**409**	**229**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**0**	**180**	**409**	**229**

Overzicht incidentele baten en lasten	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Onttrekking organisatie op orde/frictiereserve	27	27	0	-27
Incidentele baten	27	27	0	-27
Herinrichting bedrijfsvoering	27	27	0	27
Incidentele lasten	27	27	0	27
Totaal overzicht incidentele baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**

De incidentele baten en lasten die niet samenhangen met projecten betreffen:

- Onttrekking frictiereserve herinrichting bedrijfsvoering. De begrote onttrekking van de frictiereserve voor de herinrichting bedrijfsvoering (€ 27.000) is in lijn met de begrote incidentele implementatiekosten herinrichting bedrijfsvoering. De begrote onttrekking heeft niet in 2024 plaatsgevonden en naar verwachting wordt deze in 2025 aangesproken.
- Herinrichting bedrijfsvoering (€ 27.000). Eenmalige lasten voor inhuur deskundigheid voor inrichten digitale handtekening, implementatie archiefsysteem in lijn met de archiefwet en uitbreiding financieel systeem met inkoopmanagement zullen naar verwachting in 2025 gerealiseerd worden. Deze implementatiekosten zijn tijdelijk. De lasten na implementatie worden als structureel aangemerkt.

SPL maakt gebruik van bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten die uit activering van de investering voor de Ringwegen en de investering in de verbouwing voortkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Overzicht structurele reservemutaties	Begroting 2024	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Reserve Ringwegen	-219	-219	-219	0
Totaal stortingen	-219	-219	-219	0
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	0
Reserve Ringwegen	165	165	165	0
Totaal onttrekkingen	172	172	172	0
Totaal reservemutaties	**-47**	**-47**	**-47**	**0**

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Volgens de Wet normering topinkomens dient de bezoldiging van topfunctionarissen te worden gepubliceerd.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder (in 2024):

Naam topfunctionaris	Functie
Burgemeester R. Wever (Heerlen)	lid DB/AB
Burgemeester S. Scheepers (Simpelveld)	lid DB/AB
Burgemeester E. Geurts (Beekdaelen)	lid DB/AB
Burgemeester R. de Boer (Landgraaf)	lid DB/AB
Burgemeester W. van der Rijt (Brunssum)	lid DB/AB
Burgemeester P. Dassen-Housen (Kerkrade)	lid DB/AB
Burgemeester W. Houben (Voerendaal)	lid DB/AB
Burgemeester D. Joppe (Voerendaal)	lid DB/AB
Wethouder M. Peters (Heerlen)	lid AB
Wethouder W. Schleijpen (Simpelveld)	lid AB
Wethouder P. Spirk (Simpelveld)	lid AB
Wethouder H. Reijnders (Beekdaelen)	lid AB
Wethouder H. Janssen (Brunssum)	lid AB
Wethouder T. Weijers (Kerkrade)	lid AB
Wethouder A. Geers (Kerkrade)	lid AB
Wethouder S. Kropman (Landgraaf)	lid AB
Wethouder G. Delsing (Voerendaal)	lid AB

De functie van bestuurslid is onbezoldigd.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking:

Gegevens 2024 **bedragen x € 1,-**	**De heer P.M. Bertholet**
Functiegegevens	**Secretaris / Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 125.291,52
Beloningen belastbaar op termijn	€ 23.208,00
Subtotaal	€ 148.499,52
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 233.000,00
-/- Onverschuldigd bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 148.499,
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2023 bedragen x € 1,-	De heer P.M. Bertholet
Functiegegevens	**Secretaris / Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 132.373,76
Beloningen belastbaar op termijn	€ 22.516,56
Subtotaal	€ 154.890,32
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 223.000,00
-/- Onverschuldigd bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 154.890,32
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen. De toets op de begrotingsrechtmatigheid richt zich op de gerealiseerde baten en lasten in relatie tot de geraamde baten en lasten (exclusief reserves) volgens de bijgestelde begroting. Deze toets vindt in deze jaarrekening op programmaniveau plaats, omdat het budgetrecht van het Algemeen Bestuur ook op programmaniveau is vastgelegd in de besluitvorming van de vastgestelde begroting 2024. Hieronder is een verkorte tabel opgenomen met alleen de relevante gegevens voor de analyse. Dit zijn de baten- en lastencategorieën begroting na wijziging, realisatie en het verschil:

Omschrijving	Begroting 2024 na 3e wijziging	Realisatie 2024	Verschil
Lasten programma's			
• Programma kerntaken	4.679	4.402	-277
• Programma flexibele schil	30	20	-10
Totale lasten programma's	**4.709**	**4.422**	**-287**
Lasten divers:			
• Overhead	1.916	1.766	-150
Totale lasten divers	**1.916**	**1.766**	**-150**
Baten programma's			
• Programma kerntaken	4.750	4.429	-321
• Programma flexibele schil	135	125	-10
Totale baten programma's	**4.885**	**4.554**	**-331**
Baten divers:			
• Algemene dekkingsmiddelen	4.652	4.652	0
• Bijdragen gemeenten uitbreiding duurzaamheid	141	141	0
• Bijdragen gemeenten water en klimaatadaptatie	228	228	0
• Bijdragen RES uitbreiding duurzaamheid	101	101	0
• Overhead	0	0	0
Totale baten divers	**5.122**	**5.122**	**0**

Lasten

Er is geen sprake van lastenoverschrijding bij de programma's Kerntaken, Flexibele schil en Overhead. De onderschrijding van de lasten programma Kerntaken wordt met name veroorzaakt door de niet gerealiseerde lasten cofinanciering rente en cofinanciering door derden. De onderschrijding op de lasten van het programma Flexibele Schil ontstaat door lagere gerealiseerde kosten dan voorzien in de 3e begrotingswijziging. De onderschrijding op het programma Overhead wordt met name veroorzaakt door de niet bestede lasten bedrijfsvoering zoals toegelicht op pagina 47 en 101.

Baten

Er is geen sprake van een overschrijding van de baten op programma niveau. De onderschrijding op de baten wordt met name veroorzaakt door de niet gerealiseerde cofinanciering door derden.

12.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

13. SiSa (volgt nog)

14. Taakvelden (volgt nog)

15. Rechtmatigheidsverklaring

Verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Het Algemeen Bestuur heeft op 18 december 2024 het normenkader vastgesteld waarin de relevante wet- en regelgeving wordt toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 330.715.

Bevindingen

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Samengevat leidt dit tot onderstaand overzicht:

Begrotingscriterium	**Omvang**
1A. Overschrijding lasten programma's	€ -
1B. Overschrijding investeringsbudgetten	€ -
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ -
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld	€ -
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ -
4. Totaal aan begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid	€ -
5. Resterend saldo aan begrotingsrechtmatigheden	€ -
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ -
M&O criterium	
Volgt nog	

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf beschrijft het Dagelijks Bestuur ook welke actie ondernomen wordt om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Stadsregio Parkstad.
Het werkt!

Aan de colleges van burgemeester en wethouders
en de gemeenteraden van de gemeenten
van de Stadsregio Parkstad Limburg

Datum
26 maart 2025

Ons kenmerk
AB 20250326-49

Uw kenmerk
--

Betreft
Bezuinigingsopgave GR Stadsregio Parkstad Limburg

Bijlagen
--

STADSREGIO PARKSTAD LIMBURG

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23

Afdeling
Financiën

Behandeld door

Doorkiesnummer

E-mail

In afschrift aan
--

Geachte leden van het college van burgemeester en wethouders,
geachte leden van de gemeenteraad,

Tegen de achtergrond van de verwachte inkomensdaling in 2026, het zogenaamde ravijnjaar, hebben vrijwel alle deelnemers van de Stadsregio Parkstad Limburg opgeroepen tot bezuinigingen en in een aantal gevallen zijn bezuinigingssuggesties gedaan door colleges van burgemeester en wethouders.

Het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg heeft het Dagelijks Bestuur verzocht om zorgvuldig de bezuinigingsmogelijkheden in dit kader na te gaan. De volgende bevindingen willen we graag met alle deelnemers van de Stadsregio Parkstad Limburg delen als reactie op de bezuinigingsopgave GR Stadsregio Parkstad Limburg.

Bezuinigingsopgave GR Stadsregio Parkstad Limburg

Gemeenten krijgen vanaf 2026, in de media ook wel bekend staand als het 'financieel ravijnjaar', naar alle waarschijnlijkheid te maken met aanzienlijke begrotingstekorten. De bijdrage uit het Gemeentefonds valt vanaf 2026 naar verwachting structureel fors lager uit. Dit heeft tot gevolg dat voor vrijwel elke gemeente in Nederland de financiële draagkracht onder druk komt te staan. Daarom zijn in 2024 vanuit deelnemende gemeenten gemeenschappelijke regelingen verzocht om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' vanaf 2026 hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. De bijdragen aan elke gemeenschappelijke regeling en aan alle gemeenschappelijke regelingen samen hebben een beduidende impact op de gemeentelijke begroting(en). De opdracht dan wel taakstelling aan de Stadsregio Parkstad Limburg (en de andere gemeenschappelijke regelingen) komt neer op een verlaging van de reguliere gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij uitgegaan moet worden van een structurele taakstelling van (minimaal) 5% en de eigen expertise van de gemeenschappelijke regeling om maatregelen te nemen waardoor deze taakstelling daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

Tabel: Bedrag van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Reguliere bijdrage gemeenten waarop de 5%-taakstelling van toepassing is	5.002	5.223	5.399	5.568
Bedrag 5%-taakstelling	250	261	270	279

Tabel: Invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Verlaging regiobijdrage ringwegen	200	200	200	200
Onvoorzien verlagen tot € 1.000 (momenteel voor 2026: 50K)	49	49	49	49
Vermindering bedrijfsvoeringkosten (momenteel voor 2026: 555)	1	12	21	30
	---	---	---	---
Totaal invulling taakstelling (bedrag) Totaal invulling taakstelling (%)	250 5 %	261 5 %	270 5 %	279 5 %
Verwacht begrotingsresultaat na volledige invulling van de 5%-bezuinigingstaakstelling	0	0	0	0

Onderstaand worden de drie bezuinigingsposten afzonderlijk toegelicht.

Verlaging regiobijdrage ringwegen
Door de onderstaande verlaging c.q. temporisering van de regiobijdrage ringwegen kan voor de jaren 2026 t/m 2029 een besparing van jaarlijks € 200.000 gerealiseerd worden.

Tabel: Verlaging van de regiobijdrage ringwegen

Jaar	Huidige regiobijdrage ringwegen	Nieuwe regiobijdrage ringwegen
2026	€ 400.000	€ 200.000
2027	€ 400.000	€ 200.000
2028	€ 400.000	€ 200.000
2029	€ 400.000	€ 200.000
2030	€ 202.648	€ 200.000
2031	€ 0	€ 200.000
2032	€ 0	€ 200.000
2033	€ 0	€ 200.000
2034	€ 0	€ 202.648
2035 e.v.	€ 0	€ 0
	---	---
Totaal	€ 1.802.648	€ 1.802.648

Onvoorzien verlagen tot € 1.000
In de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 is structureel een post onvoorzien opgenomen van € 50.000 per jaar. Terwijl conform het BBV een post onvoorzien opgenomen moet worden, ligt de omvang niet wettelijk vast. In de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 wordt de post onvoorzien structureel verlaagd tot € 1.000.

Vermindering bedrijfsvoeringskosten
Om volledig aan de Invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029 te kunnen voldoen, vindt voor de komende jaren een vermindering van de bedrijfsvoeringskosten plaats.

Tabel: Verlaging van de (raming) bedrijfsvoeringskosten

Jaar	Huidige raming bedrijfsvoeringskosten	Nieuwe raming bedrijfsvoeringskosten
2026	€ 555.000	€ 554.000
2027	€ 564.000	€ 552.000
2028	€ 573.000	€ 552.000
2029	€ 582.000	€ 552.000

Gevolgen van de invulling bezuinigingsopgave door de GR Stadsregio Parkstad Limburg
Het negatieve gevolg van de invulling bezuinigingsopgave GR Stadsregio Parkstad Limburg door middel van de verlaging regiobijdrage ringwegen, de verlaging van de post Onvoorzien tot € 1.000 en de vermindering bedrijfsvoeringkosten blijft beperkt tot de enigszins beperkte directe financiële slagkracht vanwege de verlaging van de post Onvoorzien tot € 1.000. Dit laat onverlet het beroep dat bij overschrijdingen gedaan kan worden op de deelnemers zoals dat expliciet verwoord is in het schrijven waarin vrijwel alle deelnemers van de Stadsregio Parkstad Limburg opgeroepen hebben tot bezuinigingen en waarbij in een aantal gevallen bezuinigingssuggesties zijn gedaan door colleges van burgemeester en wethouders.

Tegenover bovenstaand genoemd beperkt negatief gevolg staan zowel het beoogde en gerealiseerde positieve gevolg dat voor elke individuele Parkstadgemeente vanaf 2026 elk jaar sprake is van een 5% lagere bijdrage ten opzichte van het oorspronkelijk begrote bedrag alsook de onverminderde inzet van en volledig gecontinueerde dienstverlening door de Stadsregio Parkstad Limburg aan de 7 Parkstadgemeenten.

Gemeentelijke reguliere bijdrage na invulling bezuinigingsopgave GR Stadsregio Parkstad Limburg
De onderstaande tabellen geven de nieuwe reguliere bijdragen per gemeente voor de jaren 2026 t/m 2029 weer. Per gemeente is vanaf 2026 elk jaar sprake van een 5% lagere bijdrage ten opzichte van het oorspronkelijk begrote bedrag. Als oorspronkelijk begrote bedragen zijn de bedragen ongewijzigd toegepast zoals deze vorig jaar begroot en verwerkt zijn in de Begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2026 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2026 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2026 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	549	27,43	522,14
Brunssum	35.019	10,68%	559	27,95	531,12
Heerlen	130.769	39,86%	1.851	92,53	1.757,99
Kerkrade	61.344	18,70%	974	48,72	925,66
Landgraaf	45.177	13,77%	717	35,85	681,13
Simpelveld	10.475	3,19%	168	8,40	159,69
Voerendaal	11.329	3,45%	183	9,17	174,22
Totaal	328.040	100,00%	5.002	250	4.752
Bod Heerlen			450		450
Totaal			5.452	250	5.202

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2027 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2027 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2027 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	573	29	544
Brunssum	35.019	10,68%	584	29	555
Heerlen	130.769	39,86%	1.933	97	1.837
Kerkrade	61.344	18,70%	1.017	51	966
Landgraaf	45.177	13,77%	749	37	711
Simpelveld	10.475	3,19%	176	9	167
Voerendaal	11.329	3,45%	192	10	182
Totaal	328.040	100,00%	5.223	261	4.962
Bod Heerlen			**467**		**467**
Totaal			**5.690**	**261**	**5.429**

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2027 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2027 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2027 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	573	29	544
Brunssum	35.019	10,68%	584	29	555
Heerlen	130.769	39,86%	1.933	97	1.837
Kerkrade	61.344	18,70%	1.017	51	966
Landgraaf	45.177	13,77%	749	37	711
Simpelveld	10.475	3,19%	176	9	167
Voerendaal	11.329	3,45%	192	10	182
Totaal	328.040	100,00%	5.223	261	4.962
Bod Heerlen			**467**		**467**
Totaal			**5.690**	**261**	**5.429**

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2029 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2029 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2029 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	611	31	580
Brunssum	35.019	10,68%	623	32	591
Heerlen	130.769	39,86%	2.059	103	1.956
Kerkrade	61.344	18,70%	1.085	54	1.031
Landgraaf	45.177	13,77%	799	40	759
Simpelveld	10.475	3,19%	187	9	178
Voerendaal	11.329	3,45%	204	10	194
Totaal	328.040	100,00%	5.568	279	5.289
Bod Heerlen			**502**		**502**
Totaal			**6.070**	**279**	**5.791**

Vervolg op c.q. verwerking van bovenstaande bevindingen

Zowel de verlaging regiobijdrage ringwegen, de verlaging van de post Onvoorzien tot € 1.000 en de vermindering bedrijfsvoeringskosten alsook de elk jaar 5%-lagere reguliere bijdrage voor elke individuele Parkstadgemeente vanaf 2026 worden 1-op-1 verwerkt in enerzijds de Kadernota 2026 en anderzijds de Begroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029. De Kadernota 2026 en de Begroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029 zullen binnenkort afzonderlijk aan de gemeenteraden van de Stadsregio Parkstad Limburg aangeboden worden.

De kadernota is voor de gemeenteraad primair een informatief document. Er wordt dan ook geen zienswijze van de gemeenteraad gevraagd. Een eventuele zienswijze(n) op de Ontwerpbegroting 2026 inclusief de meerjarenramingen 2027-2029 kan de gemeenteraad aan het Dagelijks Bestuur kenbaar maken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het Algemeen Bestuur,

Roel Wever,
voorzitter

Peter M. Berthelet,
directeur/secretaris

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00459

Sector: Stad	**Kerkrade,** 27 maart 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00459

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb025, inzake wijziging begroting 2025 en ontwerpbegroting 2026 GR Het Gegevenshuis aan.

In de nota van toelichting, nr. 25Tl023, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb025

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- De bepalingen van de Gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 25Tl023, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de gezamenlijke commissie d.d. 12 juni 2025;
- de door de GR aangeboden stukken;

gelet op,
- **programma:** Geo
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:**
- **wetsartikel:**

besluit:

I. Op de gewijzigde begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 een positieve zienswijze af te geven zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Dagelijks Bestuur van Het Gegevenshuis.
II. Kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl023	**Kerkrade, 27 maart 2025**

(voor deze GR specifieke tekst in blauw, uniforme tekst alle GR'en in zwart)

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb025

Onderwerp
Het Gegevenshuis bijgestelde Begroting 2025, Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029

Beslispunten

I. een positieve zienswijze af te geven op zowel de bijgestelde Begroting 2025, de Ontwerpbegroting 2026 als de Meerjarenraming 2027-2029;
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Inleiding
Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan worden gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerking, waarbij een zelfstandige organisatie wordt opgericht die voor verschillende samenwerkende gemeenten taken uitvoert. Deze publiekrechtelijke samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling. We noemen deze zelfstandige organisatie de GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij. Het gevolg van het overdragen van bevoegdheden naar een publiekrechtelijke samenwerking is dat een gemeentelijk bestuur meer op afstand staat en minder invloed kan uitoefenen dan bij taken in eigen beheer.

Een van de sturingsinstrumenten voor de raad om grip te houden op de GR-en vormt de P&C-cyclus. De gemeenteraad dient inzicht te hebben in de financiën van een Verbonden Partij om daar controle op uit te kunnen oefenen. De Verbonden Partij is verplicht het volgende te doen:

- De kadernota voor het eerstvolgende jaar moet ter kennisname vóór 15 april aan de raad toegezonden worden. In deze kadernota worden de beleidsmatige en financiële kaders geschetst.
- De voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar moet eveneens vóór 15 april ter kennisname aan de raad toegezonden worden. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening. De jaarrekening van de samenwerking laat zien wat het afgelopen jaar in financieel en beleidsmatig opzicht aan de orde is geweest.
  De raad kan hierop geen zienswijze indienen.
- Het samenwerkingsverband moet een ontwerpbegroting aan de raden sturen, voordat deze wordt vastgesteld. De raad heeft hier de wettelijke mogelijkheid om vooraf wensen of bedenkingen kenbaar te maken door het indienen van een zienswijze. De gemeenteraad heeft geen bevoegdheid om de begroting goed te keuren. In de begroting wordt aangegeven welke activiteiten de Verbonden Partij in het volgende begrotingsjaar gaat uitvoeren en wat de bijdrage per gemeente is.

De begroting is daarmee voor de gemeenteraad een belangrijk document om kaders te stellen. Volgens de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen moet de ontwerpbegroting 12 weken, voordat de begroting aan het Algemeen Bestuur (hierna: AB) wordt aangeboden, aan de gemeenteraden worden toegezonden.
Gedurende deze 12 weken kunnen de raden een zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur (hierna: DB). Het DB reageert voor vaststelling door het AB schriftelijk én gemotiveerd op de ingediende zienswijzen door de raad. Het AB stelt vervolgens de begroting vast. De begroting moet binnen 2 weken na vaststelling, maar

uiterlijk 15 september, door de Verbonden Partij aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden. De uitvoering van de activiteiten is een verantwoordelijkheid van de Verbonden Partij.
Hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze nota van toelichting ligt de begroting van Het Gegevenshuis voor.
Ten eerste zullen de strategische ontwikkelingen geschetst worden, die volgens de gemeenschappelijke regeling van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken. Verder zijn voor de beoordeling door uw raad van belang de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben op de totale begroting. Tevens betreft dit de financiële gevolgen van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Tot slot is van belang het Totaalbedrag van de Meerjarenraming 2025 Jaarschijf 2026 en het Totaalbedrag van de begroting van de GR en de impact hiervan op onze gemeente.
Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Doelstelling
De raad de gelegenheid te geven zijn zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting, zodat deze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het AB van de GR Het Gegevenshuis. De GR verzoekt uiterlijk 25 juni 2025 de reactie van de raad te mogen ontvangen.

Argumenten
Bijstelling Begroting 2025
Op pagina 4 van de Bijgestelde begroting 2025 worden drie punten beschreven (*organisatieontwikkelingstraject, uitstroom van personeel en migratie van Parkstad IT naar Solido*) die maken dat er een begrotingstechnische verschuiving van posten plaatsvindt en dat de kostentoename gedekt wordt uit een bestemmingsreserve gevormd uit het batig saldo 2024. Een en ander maakt dat de begrootte bijdrage van de gemeente in de bijgestelde Begroting 2025 gelijk blijft aan de begrootte bijdrage in de primaire begroting 2025. De bijstelling heeft daarmee geen gevolg voor de verwachte kosten voor de gemeente over het jaar 2025.

Ontwerpbegroting 2026
Het grootste deel van de kosten van de GR Het Gegevenshuis bestaan uit salariskosten. De invloed van Cao-akkoorden bepaalt daardoor in hoge mate de toename van de kosten.

Kanttekeningen
Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. De gemeenschappelijke regelingen zijn in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als ‘verlengd lokaal bestuur’ hun verantwoordelijkheid hierin te nemen.
Uw gemeenteraad heeft in de zienswijzebrieven ten aanzien van de ontwerpbegrotingen 2025 van alle gemeenschappelijke regelingen al een passage gewijd aan dit uitgangspunt.

Financiën
Het Gegevenshuis heeft uw college en de raad op 18 november 2024 een brief gestuurd waarin uitgebreid ingegaan wordt op de vraag om te komen tot structurele vermindering van kosten.
Essentie van de brief is de volgende passage:

Bezuiniging 5-10%
Enkele deelnemers hebben gevraagd om met voorstellen te komen die moeten leiden tot een bezuiniging van 5-10%. Ten aanzien van de suggesties die hiertoe zijn gedaan, hebben wij met vorenstaande onze bevindingen verwoord. Hieruit mag de conclusie worden getrokken dat er geen middelen, reserves of anderszins mogelijkheden in de organisatie zijn die concreet tot een resultaat van een bezuiniging van 5% of meer zou kunnen leiden. Dit laat onverlet dat het streven naar efficiency in de huidige processen of efficiencywinst door groei steeds voorop staat.

Rekening 2024:
Het overschot 2024 bedraagt **127.811 euro**. De GR is voornemens dit overschot te bestemmen als voorziening voor de ICT-migratie in 2025. De teruggave over 2024 bedraagt daarmee 0 euro.

Bijgestelde begroting 2025:
De bijgestelde begroting 2025 heeft voor de gemeente Kerkrade geen financiële gevolgen. De primair geraamde bijdrage ad **173.073 euro** is niet gewijzigd.

Begroting 2026:
De bedragen in de ontwerpbegroting zijn gebaseerd op indexering van de bedragen uit de bijgestelde begroting 2025. Voor Kerkrade betekent in 2026 een toename van de begrootte kosten met 5% ten opzichte van de begroting 2025 zijnde **8.689 euro** naar **181.762 euro**. Deze stijging kan binnen het aanwezige budget ad **€ 183.800** (*rekeningnummer 9020113.4433*) van de gemeente Kerkrade worden opgevangen.

Meerjarenraming 2027-2029
Financieel effect van wijzigingen (totaal GR).

Samengevat hebben de begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 e.v. voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

(alle bedragen X 1000 euro)	*2025*	*2026*	***2027***	***2028***	***2029***
Begroting - Raming	5.441	5.340	5.515	5.696	5.882
Bijdrage Kerkrade	173	181	187	193	199

Communicatie
In een gezamenlijke commissievergadering worden de financiële gevolgen van de begrotingen van de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen inzichtelijk gemaakt.

Uitvoering
De begroting 2026 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 27 maart 2025 behandeld. De aanbiedingsbrief is ontvangen op 28 maart 2025. De wettelijke reactietermijn die hieruit voortvloeit is 25 juni 2025. De jaarrekening 2024 is ter kennisname.

Gezondheid en Vitaliteit
n.v.t.

Burgerparticipatie
De begroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Gemeente Kerkrade

Domein Stad

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
M. Stevens
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

Het Gegevenshuis
Voorzitter DB
Postbus 31300
6370 AH LANDGRAAF

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
28 maart 2025		25u0003711	

Onderwerp
Zienswijze begrotingen

Bijlage(n)
0

Geachte voorzitter,

Ten aanzien van de door u aan onze raad aangeboden gewijzigde begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Het Gegevenshuis wil onze raad een positieve zienswijze afgeven.

De bijstelling begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 hebben ten opzichte van de primaire begroting 2025 geen relevante financiële, maatschappelijke en bestuurlijke gevolgen voor Kerkrade. De kosten binnen uw GR worden in hoge bepaald door de ontwikkeling van de loonkosten zoals overgekomen in Cao's. Deze zijn niet door uw GR te beïnvloeden. Dit geldt ook voor de bijstelling van de begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026. De leidt er toe dat de onze raad een positieve zienswijze afgeeft op beide begrotingen.

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij gaan ervanuit dat u oog heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en is ook met de verschillende deelnemende gemeenten gedeeld.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP Kerkrade
Telefoon 14 045
Telefax 0455676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Gemeenschappelijke Regeling Het Gegevenshuis

1.

	Totaalbedrag GR bijgestelde begroting **2025**	Index	CAO/inhuur	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag GR begroting **2026**	% t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	5.441		+46	-148				5.340	2% daling
Toelichting			Saldo Cao minus minder inhuur	Minderkosten ICT					

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade toe met:		**8.689 euro**
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:		Deze is niet gerealiseerd door GR	Impact realiseren taakstelling via uitkering overschot
			Totale impact op begroting Kerkrade

Zienswijze vorig jaar	**neutraal**

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	**Bezuiniging 5-10%** Enkele deelnemers hebben gevraagd om met voorstellen te komen die moeten leiden tot een bezuiniging van 5-10%. Ten aanzien van de suggesties die hiertoe zijn gedaan, hebben wij met vorenstaande onze bevindingen verwoord. Hieruit mag de conclusie worden getrokken dat er geen middelen, reserves of anderszins mogelijkheden in de organisatie zijn die concreet tot een resultaat van een bezuiniging van 5% of meer zou kunnen leiden. Dit laat onverlet dat het streven naar efficiency in de huidige processen of efficiencywinst door groei steeds voorop staat.

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Bezoekadres
Emile Erensplein 55
6371 GH Landgraaf

Postadres
Postbus 31300
6370 AH Landgraaf

Telefoonnummer
045-5695600

Emailadres
info@gegevenshuis.nl

Website
www.gegevenshuis.nl

Datum
Landgraaf, 28-03-2025

Betreft
Financiële documenten
Het Gegevenshuis

Bijlagen
-3-

Aan:
De raad van de gemeente Kerkrade
Postbus 600
6460 AP KERKRADE

Geachte leden van de Raad,

Hierbij ontvangt u de voorlopige jaarrekening 2024, bijgestelde begroting 2025, ontwerp-begroting 2026 & meerjarenraming 2026-2029 van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

Uw mogelijke zienswijzen, op- of aanmerkingen ontvangen wij graag binnen de wettelijke termijn van 12 weken, doch uiterlijk 25 juni 2025.

Met vriendelijke groet,

Het dagelijks bestuur van Het Gegevenshuis,

de voorzitter,

mr. R. de Boer.

de secretaris,

mr. J.M.M. Leenen MFM.

IBAN
NL42BNGH0285166697

BIC
BNGHNL2G

KvK-nummer
63720787

BTW-nummer
NL855370944B01

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Jaarrekening 2024

Concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het algemeen bestuur op 27 maart 2025.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg per 28 maart 2025.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het algemeen bestuur op 3 juli 2025.

Inhoudsopgave

VOORWOORD 4
Inleiding / samenvatting resultaten 6
1. Paragrafen 8
1.1 Lokale heffingen 8
1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 8
1.3 Indicatoren 9
1.4 Onderhoud kapitaalgoederen 11
1.5 Financiering 12
1.6 Bedrijfsvoering 15
1.7 Verbonden partijen 15
1.8 Grondbeleid 16
1.9 Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen 16
1.10 Openbaarheidsparagraaf 16
2. Jaarrekening 17
2.1 Balans per 31 december 2024 17
2.2 Exploitatierekening 2024 18
2.2.1 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 23
2.3 Waarderingsgrondslagen 24
2.3.1 Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording 25
2.4 Toelichting op de balans 26
2.5 Gegevens in kader WNT 30
2.6 Rechtmatigheidsverantwoording 32
2.7 Klachtbehandeling 33
BIJLAGE A | overzicht realisatie per product 34
BIJLAGE B | overzicht realisatie ad hoc opdrachten 38
VASTSTELLINGSPROTOCOL 40
Lijst afkortingen 41

VOORWOORD

Op 1 juli 2015 werd Het Gegevenshuis opgericht en hoewel het 2e lustrum pas op 1 juli 2025 aan de orde is, leveren we wel inmiddels de 10e jaarrekening op. En voor de 10e keer op rij kleuren de cijfers zwart, terwijl de productprijzen, op de gebruikelijke inflaties na, nauwelijks zijn gestegen. En dat terwijl in die 10 jaar sterk is ingezet op/ geïnvesteerd in het professionaliseren van de dienstverlening met de ISO 9001- en ISO 27001-certificaten als uithangbord. Een en ander is gerealiseerd door een scherpe focus op de strategische pijlers groei en innovatie waardoor efficiencyvoordelen ontstonden. Groei door nieuwe toetreders, uitbreiding van het productportfolio en doordat deelnemers meer producten zijn gaan afnemen met alle voordelen van schaalvergroting als gevolg. Innovatie met inzet van moderne technieken en software heeft bijgedragen aan efficiencywinst en kwaliteitsverhoging. Ik zie Het Gegevenshuis dan ook als een schoolvoorbeeld van 'samenwerking in uitvoering loont'.

Een Japanse auteur, Ryunosuke Satoro, verwoordde de voordelen van samenwerking als volgt:
'Alleen zijn we een druppel. Samen zijn we een oceaan'. Ik geef toe, de omvang van de dimensies van dit citaat maakt het wellicht minder geschikt om het te plakken op een samenwerkingsverband als Het Gegevenshuis. Maar als we sleutelen aan de dimensie en bijvoorbeeld 'een oceaan' vervangen door 'een glas water', dan geeft dit wel treffend weer wat we met samenwerking kunnen bereiken.

Door de raden van de deelnemers zijn bij de begroting 2025 zienswijze ingediend die betrekking hebben op bezuinigingen tegen de achtergrond van het ravijnjaar. Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis heeft hier serieus naar gekeken en daar antwoord op gegeven. Dit antwoord wil ik hier niet herhalen, maar ik doe wel de oproep vanuit 'samenwerking in uitvoering loont': neem de productportfolio van Het Gegevenshuis en kijk nog eens kritisch in de eigen organisatie welke producten of diensten nog meer bij Het Gegevenshuis belegd kunnen worden.

Onder andere vanwege de strategische agenda en de financiële stabiliteit heeft in 2024 de Europese aanbesteding van de ICT-dienstverlening plaatsgevonden. Uiteindelijk is het nieuwe openbaar lichaam Solido als beste uit de bus gekomen. Ook al is Solido de rechtsopvolger van Parkstad-IT, de dienstverlening zal volledig anders worden ingericht. Het Gegevenshuis krijgt een eigen autonome omgeving en een eigen dataplatform. In 2025 zal de implementatie plaatsvinden. In 2024 is gestart met de aanbesteding van de applicatie voor het databeheer van riool, grijs en groen. In de 1e helft van 2025 is de implementatie voorzien. Allemaal stappen die gezet worden om de dienstverlening voor de deelnemers nog verder te verbeteren en toekomstbestendig te houden.

Het grote aantal vacatures werd in de eerste helft van 2024 succesvol ingevuld. Vacatureruimte betekent dat op de post personeel minder wordt uitgegeven dan begroot, maar omdat de met de deelnemers afgesproken dienstverlening steeds de hoogste prioriteit heeft, is wel inhuur vanuit de externe flexibele schil noodzakelijk. Hiermee hebben we ook gelijk de grootste afwijking te pakken in deze jaarrekening ten opzichte van de begroting: onderuitputting bij de post personeel, overschrijding bij de post inhuur derden. Het saldo van die twee posten is batig. Dit komt onder andere doordat niet bij alle vacatureruimte één op één wordt ingehuurd. Dit is bijvoorbeeld bij de functie van afdelingshoofd het geval. Dit gegeven in combinatie met het feit dat de post onvoorzien niet werd aangesproken, levert een totaal batig saldo van ruim € 127.000. In deze jaarrekening treft u de details aan.

In de kern is deze jaarrekening de samenvatting van de conclusie dat de vooraf afgesproken dienstverlening richting deelnemers werd uitgevoerd binnen de hiervoor beschikbare budgetten. Het lijkt daarbij steeds over cijfers en euro's te gaan. Maar, om Johan Cruijff er maar bij te halen, 'Ik heb nog nooit een zak met geld een doelpunt zien maken'. Ofwel, het zijn de mensen, de medewerkers van Het Gegevenshuis, die voor de eindscore van 2024 hebben gezorgd.

Het zijn die mensen die ik wil bedanken voor hun inzet en feliciteren met het resultaat. En de deelnemers? Die kunnen genieten van een lekker glas water; dat smaakt toch anders dan enkel een druppeltje op de tong.

Ik wens u veel leesplezier bij deze jaarrekening 2024.

mr. R. (Richard) de Boer, voorzitter.

Inleiding / samenvatting resultaten

Algemeen

De te behalen resultaten door Het Gegevenshuis zijn helder en transparant vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen, waarbij de kwaliteitsindicatoren en bijbehorende normen, doorlooptijden en hoeveelheden in meetbare getallen zijn vastgelegd. Over de geleverde prestaties legt Het Gegevenshuis per kwartaal verantwoording af aan de opdrachtgevende gemeenten en het Waterschap Limburg door de overeengekomen prestaties af te zetten tegen de feitelijk geleverde prestaties. De opdrachtgever kan dus het hele jaar door de rol van regievoerder op de output waarmaken aan de hand van objectieve, meetbare criteria. De resultaten van een jaarrekening op het gebied van de geleverde output en kwaliteit zijn als zodanig dan ook geen verrassing voor de opdrachtgever. Samen met de contractmanagers zijn dienstverleningsovereenkomsten en product-bladen vastgelegd.

In deze jaarrekening kunnen we ten aanzien van de geleverde prestaties, waarover in de kwartaalrapportages reeds verantwoording werd afgelegd, kort zijn. De overeengekomen prestaties werden of geheel behaald of er was incidenteel sprake van een logisch verklaarbare afwijking. Om de afgesproken prestaties te leveren, waren kort door de bocht die middelen nodig die ook vooraf waren gecalculeerd. Door een in verhouding grote uitstroom van personeel ontstond veel vacatureruimte die pas na afloop van het eerste kwartaal 2024 geleidelijk aan kon worden ingevuld. Dit heeft ertoe geleid dat extra personeel werd ingehuurd uit de flexibele schil bij externen. De besparing in personeelskosten was groter dan de meerkosten voor inhuur van personeel. Dit komt omdat een aantal activiteiten die niet direct van invloed zijn op de te leveren prestaties na afweging van de risico's werden getemporiseerd of niet konden worden uitgevoerd.

Kort samengevat: Het Gegevenshuis heeft geleverd wat vooraf is afgesproken met de deelnemers tegen lagere lasten als geprognosticeerd in de begroting. Overall ontstaat er een batig saldo van € 127.811,- waarbij voorgesteld wordt om het batig saldo van 2024 te bestemmen als voorziening voor de ICT-migratie in 2025.

Taakvelden in de jaarrekening

In feite wordt de programmabegroting bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverlenings-overeenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie.
Als groei- en innovatie-ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

De bijgestelde begroting van 2024 is gebaseerd op het BBV waarbij sprake is van een indeling in taakvelden. Zo is de bijgestelde begroting van 2024 gesplitst in de taakvelden 040 Overhead, 210 Verkeer en Vervoer, 570 Openbaar Groen, 720 Riolering, 810 Ruimtelijke Ordening en 830 Bouwen en Wonen. De taakvelden zijn terug te vinden in deze jaarrekening.

Financiële resultaten

De exploitatierekening laat een batig saldo zien van € 127.811,- Op hoofdlijnen wordt dit batig saldo veroorzaakt door het volgende: Met name door vacatureruimte werd op het gebied van salarissen fors minder uitgegeven dan begroot en dit leidde door onder meer temporisering op niet-productieactiviteiten niet tot een evenredig post aan uitgaven voor externe inhuur. In onderling verband bezien droeg dit voor ca. € 81.000,- bij aan het batig saldo. Daarnaast werd meer aan rente-inkomsten ca. € 4.000,- schatkistbankieren ontvangen en hoefde de post onvoorzien ca. € 37.000,- niet te worden aangewend. Dit zijn hoofdpunten voor wat betreft het resultaat. In hoofdstuk 2.2 wordt verder ingezoomd op alle cijfers van de exploitatie.

Bij de opstart van Het Gegevenshuis werd geen weerstandsvermogen vastgesteld. Voor wat betreft het weerstandsvermogen kan gesteld worden dat dit voor een organisatie als Het Gegevenshuis ook niet nodig is omdat positieve of negatieve resultaten ten gunste/ten laste komen van de deelnemers naar rato van de bijdrage. Bovendien hangen deze resultaten altijd samen met producten of diensten die onderdeel zijn van de dienstverleningsovereenkomst en zijn de risico's in verhouding klein.

Het algemeen bestuur heeft bij de bijgestelde begroting van 2018 besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve is afgebouwd en de lasten die samenhangen met software en apparatuur zullen direct ten laste worden gebracht van producten en diensten.

Het resultaat in hoofdlijnen:

	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 376.281	€ 296.812
Vreemd vermogen	€ 403.217	€ 1.682.532
Resultaat	**€ 200.509**	**€ 127.811**

	Begroting 2024	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie
Lasten totaal	€ 4.756.970	€ 5.007.970	€ 4.885.127
Baten totaal	€ 4.750.198	€ 5.001.198	€ 5.006.166
Totaal	**€ -6.772**	**€ -6.772**	**€ 121.039**
Aanwenden reserve ICT	€ 6.772	€ 6.772	€ 6.772
Gerealiseerd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ 127.811**

Voorstel resultaatbestemming	
Bestemmingsreserve	€ 127.811

Voorgesteld wordt om het batig saldo van 2024 te bestemmen als voorziening voor de ICT-migratie in 2025. Niet aangewende middelen uit deze voorziening in 2025 zullen worden toegevoegd aan het saldo van de jaarrekening 2025. De voorziening wordt dan opgeheven. In paragraaf 2.4 wordt de resultaatbestemming toegelicht.

1. Paragrafen

Niet alle verplichte paragrafen uit het BBV zijn van toepassing op de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis int geen belastingen en heffingen en bezit geen grondposities.

1.1 Lokale heffingen

Niet van toepassing.

1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico's rekening worden gehouden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties en andere administratieve en geometrische activiteiten die te maken hebben met ruimte en gebouwen: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico's waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle kosten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene kosten (risico's) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene kosten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten. Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit. Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het algemeen bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.

Reserve ICT-investeringen
De reserve ICT-voorziening is ooit gevormd bij de overgang van Parkstad naar Het Gegevenshuis en was bedoeld voor het kunnen voldoen van de kosten van rente en afschrijving van de landmeetapparatuur en software. Als er nieuwe software of apparatuur werd aangeschaft, meestal samenhangende met de invoering van nieuwe producten of diensten of uitbreiding daarvan, werden de incidentele kosten voor aanschaf incidenteel bij de afnemers in rekening gebracht en deze gestort in de reserve ICT-investeringen zodat vanuit die reserve in meerjarenperspectief de rente en afschrijving kon worden voldaan.

In 2018 heeft het algemeen bestuur bij de bijgestelde begroting besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de kosten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gelegd van producten en diensten.

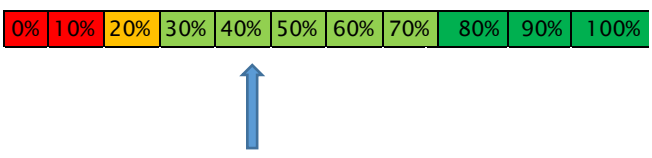
Bestemmingsreserve Migratie/implementatie ICT
Van het batig saldo bij de jaarrekening 2022 heeft het algemeen bestuur besloten om € 169.000 te bestemmen voor het uitvoeren van een aanbesteding en het realiseren van een overgang voor de ICT-dienstverlening van Parkstad-IT naar een marktpartij. Dit bedrag is bedoeld voor inhuur externe know how voor de migratie van Parkstad-IT naar een marktpartij. Het bedrag is berekend bij een in 2022 uitgevoerde marktconsultatie. Op 7 december 2023 heeft het algemeen bestuur definitief besloten om de bedoelde aanbesteding uit te voeren. De aanbesteding is in 2024 uitgevoerd. Medio januari 2025 is op bestuurlijk niveau het nieuwe contract met Solido door beide partijen ondertekend. De bestemmingsreserve zal in 2025 worden aangewend voor de migratie van Parkstad-IT naar Solido.

1.3 Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio		**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	(A)	€ 376.281,49	€ 296.811,64
Totaal vermogen	(B)	€ 779.498,27	€ 1.979.343,39
Solvabiliteitsratio	**(A / B)**	**48,27%**	**15,00%**

Solvabiliteitsratio

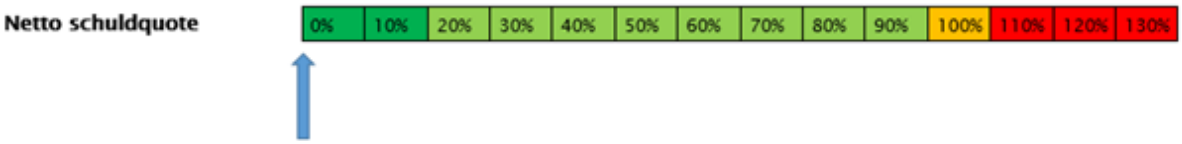

De ratio per 31-12-2024 geeft een vertekend beeld omdat in december 2024 ruim € 1 miljoen is ontvangen van deelnemende gemeenten als voorschot (bijdrage) in de kosten van 2025. Deze vooruit ontvangen bedragen behoren tot het vreemde vermogen en beïnvloeden de solvabiliteitsratio in negatieve zin. De solvabiliteitsratio zou 41,31% bedragen indien de vooruit ontvangen bedragen buiten de berekening zouden blijven.

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak. Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken.
De hoogte van de inkomsten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Schuldratio		**01-01-2024**	**31-12-2024**
Schulden:	Langlopende schulden	€ -	€ -
	Vlottende passiva	€ 329.433,84	€ 382.182,14
	Overlopende passiva	€ 73.783,64	€ 1.300.349,61
Vorderingen:	Vorderingen	€ -360.640,04	€ -448.733,97
	Liquide middelen	€ - 386.301,02	€ -1.501.313,51
	Overlopende activa	€ -22.570,41	€ -29.295,91
Schulden -/- vorderingen	(A)	€ -366.293,99	€ -296.811,64
Inkomsten voor bestemming reserves	(B)	€ 4.699.487,12	€ 5.016.901,75
Netto schuldquote	**(A / B)**	**-7,79%**	**-5,92%**

Voor een organisatie geldt dat het licht op rood springt als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt. Er is dan sprake van een zeer hoge schuld. Al bij een netto schuldquote boven de 100% springt het licht voor een organisatie op oranje. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om de gevolgen van financiële tegenvallers door bijvoorbeeld een economische recessie op te vangen. Normaal bevindt de netto schuldquote van een organisatie zich ergens tussen de 0% en 100%.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen (NSQ)
Omdat Het Gegevenshuis géén leningen verstrekt, is een gecorrigeerde netto schuldquote niet aan de orde.

Grondexploitatie
Het Gegevenshuis exploiteert noch bouwgrond, noch grond op industrieterreinen. De indicator “grondexploitatie” kan daarom ook niet verstrekt worden.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Voor Het Gegevenshuis dat begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten, is dit lastig om in deze definitie te vatten.

De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Vanuit die insteek kan de structurele exploitatieruimte 2024 als volgt worden berekend:
((€ 4.907.433 - € 4.779.622) + (€ 6.772 - € 0)) / € 5.006.166 * 100% = 2,69%

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De incidentele lasten en baten in 2024 bestonden uit:

Incidentele lasten en baten	2024 bijgesteld	realisatie
Lasten		
Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000
Afschrijvingen	€ 6.772	€ 6.772
Inhuur productie regulier voor incidentele opdracht Simpelveld	€ 17.733	€ 17.733
Totaal	**€ 105.505**	**€ 105.505**
Baten		
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000
Vergoeding Simpelveld voor incidentele opdracht	€ 17.733	€ 17.733
Totaal	**€ 98.733**	**€ 98.733**
Saldo incidentele baten en lasten	€ - 6.772	€ -6.772
Aanwenden reserve ICT	€ 6.772	€ 6.772
Structureel en reëel evenwicht	**€ 0**	**€ 0**

De structurele lasten en baten worden berekend door de incidentele lasten en baten van het gerealiseerd totaal van lasten en baten af te halen.
Alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves vallen onder incidenteel en worden in de berekening voor de structurele exploitatieruimte daarom niet meegenomen. Mutaties in de reserve dekking kapitaallasten zijn wel structureel.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen.
De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

1.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto’s via een leaseconstructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Parkstad IT waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties.

1.5 Financiering

Algemeen

De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Sinds 2022 werkt Het Gegevenshuis op basis van voorschotnota's, om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken. De hoogte van de voorschotnota's en de datum van verzending is gericht op het steeds over voldoende liquide middelen te kunnen beschikken.

Risicobeheer

Met risico's worden bedoeld renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitenrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico's komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld

Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.
Voor 2024 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a. Omvang van de programmabegroting per 01-01-2024: € 5.007.970,-
b. Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage: 8,20%

Toegestane kasgeldlimiet voor 2024 (a) x (b): € 410.654,-

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar. De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2021	€ 345.867
2022	€ 360.331
2023	€ 384.663
2024	€ 410.654

Elk kwartaal toetsen we de werkelijke liquiditeitspositie aan de kasgeldlimiet. Als meer dan twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (Provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld.
Overschrijden we de kasgeldlimiet drie kwartalen op rij dan moeten we via een plan van aanpak aantonen dat we de korte financiering terugbrengen binnen de norm van de kasgeldlimit. Uit dit plan kan blijken dat de overschrijding maar tijdelijk is, zodat we de overschrijding zonder maatregelen kunnen oplossen.
Is de overschrijding echter structureel dan zal dit moeten leiden tot het aflossen van kort geld c.q. het consolideren door middel van het aantrekken van vaste geldleningen.
De werkelijke ruimte c.q. overschrijding van de kasgeldlimiet in 2024 was als volgt:

Jaar	Gemiddelde netto vlottende schuld (- = overschot)	Kasgeldlimiet	Ruimte binnen de kasgeldlimiet (- = overschrijding)
1e kwartaal 2024	€ -662.383	€ 410.654	€ 1.073.036
2e kwartaal 2024	€ -826.649	€ 410.654	€ 1.237.303
3e kwartaal 2024	€ -521.774	€ 410.654	€ 932.428
4e kwartaal 2024	€ -914.685	€ 410.654	€ 1.325.339

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemiddelde netto vlottende schuld alle kwartalen van 2024 binnen de kasgeldlimiet is gebleven. Een minusteken betekent in deze tabel een overschot. Het aantrekken van vaste geldleningen was daarom dan ook niet aan de orde.

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico's
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleent aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Als uitgangspunt geldt verder dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd. Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden. Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3%) maximaal 0,4% van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen.
Dit kan aan de hand van de zogenaamde EMU-enquête.

	Omschrijving	Werkelijke cijfers 2024
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	127.811
+/+	Saldo stortingen in reserves	0
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	-6.772
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.988
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	0
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	0
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	0
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0
-/-	Aankoop/ uitgaven grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	0
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	0
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	0
EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)		**131.027**

Uit de berekening blijkt dat over 2024 sprake is van een overschot op het EMU-saldo.

Omschrijving		2024	2025	2026	2027
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	127.811	0	0	0
+/+	Saldo stortingen in reserves	0	0	0	0
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	-6.772	0	0	0
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.988	0	0	0
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	0	0	0	0
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	0	0	0	0
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	0	0	0	0
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	0	0	0	0
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	0	0	0	0
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	0	0	0	0
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**131.027**	**0**	**0**	**0**

In 2024 zit in de reserve ICT € 3.216,- te weinig om de gehele afschrijving van de landmeetapparatuur te dekken. Voor het EMU-saldo betekent dit een overschot in 2024.
Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

1.6 Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering werd afgenomen bij Parkstad IT. Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlof-registratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

1.7 Verbonden partijen

Parkstad-IT is in 2024 de gemeenschappelijke regeling waarbij de gemeente Heerlen de rol van centrumgemeente vervult. In materiële zin is Het Gegevenshuis sinds de oprichting deelnemer in deze gemeenschappelijke regeling. Formele besluitvorming is door allerlei ontwikkelingen steeds vooruitgeschoven. Op het moment dat het AB had besloten tot formele toetreding, bleek Het Gegevenshuis op basis van de regeling Parkstad-IT niet te kunnen toetreden. Dit en gelet op de ontwikkelingen binnen Parkstad-IT om toe te groeien naar een nieuwe gemeenschappelijke regeling met een nieuwe koers, was voor het AB aanleiding om een marktconsultatie te laten uitvoeren.

Het algemeen bestuur heeft op 7 december 2023 besloten om de ICT-dienstverlening via PIT te beëindigen per uiterlijk 01-10-2025 en een Europese aanbesteding uit te voeren in 2024. De belangrijkste redenen hiervoor waren:

1. De karakteristieken van Het Gegevenshuis komen korter in de buurt van een ingenieurs- of architectenbureau dan een gemeentelijke organisatie waardoor, gelet op de strategische agenda van Het Gegevenshuis, de ICT-dienstverlening door een marktpartij beter aansluit dan de ICT-dienstverlening door Parkstad-IT.
2. De juridische inbedding en strategie van Parkstad-IT is nog ongewis, waardoor toekomstige risico's moeilijk te duiden zijn.
3. De enorme stijging van de bijdrage aan PIT voor 2024, onder meer veroorzaakt door een stijging van de storage-kosten en waarbij een grote mate van ongewisheid geldt welke stijgingen in de volgende jaren Het Gegevenshuis kan verwachten. Een en ander verhoogt de financiële prikkel om een aanbesteding te houden.

Met inachtneming van het bovenstaande werd een aanbestedingsleidraad en een programma van eisen samengesteld als basis voor de Europese aanbesteding ICT. Eind 2024 werd de voorlopige gunning toegekend aan de inschrijver met de hoogste scores, Solido te Heerlen. Solido is per 1 januari 2025 ontstaan als opvolging van de gemeenschappelijke regeling Parkstad IT te Heerlen. Het Gegevenshuis heeft medio januari 2025 een meerjarige overeenkomst gesloten met Solido. Deze overeenkomst vloeit voort uit de afgeronde Europese aanbesteding waarbij definitief gegund is op basis van de geldende aanbestedingscriteria.

Naam verbonden partij	Bijdrage 2024	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027
Parkstad-IT / Solido	€ 448.358	€ 780.749	€ 551.152	€ 575.017

1.8 Grondbeleid

Niet van toepassing.

1.9 Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen

Er is geen sprake van taakstellingen, ombuigingen of bezuinigingen. Het Gegevenshuis factureert aan de hand van een voorcalculatie en op basis van productbladen.

1.10 Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Gegevenshuis werkt aan de actieve openbaarmakingsplicht. Zo worden onder meer alle stukken van het Algemeen Bestuur openbaar gemaakt door middel van plaatsing op de website en is er een protocol ter uitvoering van de WOO vastgesteld.

2. Jaarrekening

In overeenstemming met de eisen die gesteld worden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de jaarrekening uit een balans, het overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

2.1 Balans per 31 december 2024

ACTIVA	Saldo 01.01.2024	Saldo 31.12.2024	PASSIVA	Saldo 01.01.2024	Saldo 31.12.2024
Vaste activa	**9.988**	**0**	**Vaste passiva**	**376.281**	**296.812**
Materiële vaste activa	9.988	0	**Eigen vermogen**	**376.281**	**296.812**
Investeringen met een economisch nut	9.988	0	Algemene reserve	0	0
			Bestemmingsreserves	175.772	169.001
			Saldo van baten en lasten 2023	200.509	
			Saldo van baten en lasten 2024		127.811
			Voorzieningen	**0**	**0**
Vlottende activa	**769.511**	**1.979.343**	**Vlottende passiva**	**403.217**	**1.682.532**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**360.640**	**448.734**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**329.434**	**382.182**
Vorderingen op openbare lichamen	360.239	439.831			
Overige vorderingen	401	8.903	Overige schulden	329.434	382.182
Liquide middelen	**37.195**	**252.861**			
Uitzettingen 's Rijks schatkist	**349.106**	**1.248.453**			
Overlopende activa	**22.570**	**29.296**	**Overlopende passiva**	**73.784**	**1.300.350**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	8.583	5.634	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	47.448	1.260.771
Overige overlopende activa	13.988	23.662	Overige overlopende passiva	26.336	39.579
Totaal activa	**779.499**	**1.979.343**	**Totaal passiva**	**779.499**	**1.979.343**

2.2 Exploitatierekening 2024

In totaliteit laat de exploitatie een batig saldo zien van € 127.811,-.

Lasten Het Gegevenshuis 2024		2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Personeel				
	salarissen, opleiding, vervoer, overig	**€ 3.367.221**	**€ 3.367.221**	**€ 2.974.130**
Bedrijfsvoering				
	huisvesting, facilities, ICT, bedrijfsvoeringsapplicaties	**€ 572.373**	**€ 722.373**	**€ 737.939**
Software				
	licenties en onderhoud applicaties; innovatie	**€ 418.617**	**€ 438.617**	**€ 488.958**
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 45.000	€ 45.000	€ 245.022
	Productie (privacy en informatie iso-certificering)	€ 8.392	€ 8.392	€ 13.691
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 45.000	€ 45.000	€ 69.406
	Inhuur trainees en detachering	€ 169.520	€ 169.520	€ 189.371
	Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning *(incidenteel)*	€ 0	€ 81.000	€ 78.520
	Accountant	€ 17.759	€ 17.759	€ 18.175
	P&O/Boekhouding	€ 59.074	€ 59.074	€ 59.679
	Archivering	€ 15.667	€ 15.667	€ 8.893
	Totaal inhuur derden	**€ 360.411**	**€ 441.411**	**€ 682.757**
Onvoorzien		**€ 38.348**	**€ 38.348**	**€ 1.343**
Totaal		**€ 4.756.970**	**€ 5.007.970**	**€ 4.885.127**

Toelichting

In overeenstemming met de eisen die gesteld worden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de jaarrekening uit een balans, het overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld. De jaarrekening 2024 van Het Gegevenshuis sluit met een positief resultaat van € 127.811,-. Voor alle duidelijkheid dit is inclusief stortingen en onttrekkingen aan de reserves (zie ook 2.4).

Lasten
Over het geheel genomen zien we dat de lasten € 122.843 lager zijn dan de bijgestelde begroting.

Personeel
In 2024 heeft voor de omvang van Het Gegevenshuis wederom een uitstroom van personeel plaatsgevonden. Een vacature (1) kon redelijk snel worden ingevuld en een aantal vacatures (4) na afloop van het eerste kwartaal. De invulling van de vacature afdelingshoofd vond later, per 1-8-2024 plaats. Per 1-12-2024 heeft het afdelingshoofd/plaatsvervangend directeur Het Gegevenshuis verlaten. Deze functie is vooralsnog niet ingevuld. Daarnaast zijn er vergoedingen ontvangen van het UWV vanwege uitval medewerker (ziekte en zwangerschap). In financiële zin betekent dit dat er minder aan salarislasten werd uitgegeven dan begroot (€ 386.124). Daar staat tegenover dat vanuit de flexibele schil meer inhuur derden noodzakelijk was dan begroot. Het realiseren van de overeengekomen dienstverlening met de deelnemers heeft de hoogste prioriteit en als er op enig moment onvoldoende medewerkers zijn in eigen dienst, dan is inhuur noodzakelijk.

Salarislasten in verhouding tot inhuur derden		2024 bijgesteld	2024 realisatie	2024 verschil
Personeel				
	Salarissen	€ 3.213.857	€ 2.827.733	**€ 386.124**
Inhuur derden				
	Inhuur regulier	€ 441.411	€ 682.757	**- € 241.346**
	Inhuur FME (software)		€ 63.840	**- € 63.840**
Aandeel batig saldo 2024 salarislasten minus overschrijding inhuur derden				**€ 80.938**

In andere gevallen die niet rechtstreeks de resultaten van de dienstverleningsovereenkomsten raken, wordt steeds een afweging gemaakt of temporiseren van activiteiten verantwoord is teneinde de inhuur zo beperkt mogelijk te houden. Naast regulier inhuur was er meer ondersteuning nodig op het vlak van FME-specialisatie wegens het tekort aan eigen gespecialiseerd personeel.
Dit is een van de belangrijkste redenen weshalve er minder aan inhuur derden werd uitgegeven dan de niet uitgegeven salarislasten en wat het resultaat van deze jaarrekening voor wat betreft batig saldo beïnvloedt.
Vacatureruimte heeft niet alleen invloed op de hoogte van de salarissom, het werkt ook door in andere posten, zoals opleidingskosten, vervoerskosten, verstrekkingen in het kader van de werkkostenregeling. In totaal gaat het hierbij om ruim € 7.000 dat minder werd uitgegeven dan begroot.
Dat aan salarislasten minder werd uitgegeven dan begroot, komt voor een deel ook doordat de inzet van medewerkers t.b.v. het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkoolwinnen uit de provinciale subsidie kon worden voldaan.

Ondersteuning bedrijfsvoering
Op de verschillende onderdelen bij deze post die door de gemeente Landgraaf en Parkstad-IT worden geleverd, zoals huur, facilities en ICT zien we dat begroting en realisatie net niet in evenwicht zijn. Het negatief resultaat van € 15.556,- wordt veroorzaakt doordat er meer aan facilitaire dienstverlening (gemeente Landgraaf) werd uitgegeven. Enerzijds door een late afrekening werkelijke facilitaire kosten over 2023 waarbij deze kosten voor het jaar 2024 werden opgenomen en de balanspost 2024 (zijnde de nog te betalen facilitaire kosten/eindafrekening 2024). In afwachting van de uitkomsten van het huisvestings-/werkplekconcept werd de aanschaf van nieuwe voorzieningen zoveel mogelijk uitgesteld.

Software en innovatie
De lasten van software en innovatie liggen € 50.341 hoger dan de bijgestelde begroting. Voor het grootste gedeelte wordt dit veroorzaakt doordat er meer ondersteuning van de leverancier nodig was op het vlak van FME-specialisatie wegens het tekort aan gespecialiseerd eigen personeel. Deze ondersteuning is onder “inhuur FME (software)” meegenomen in de tabel “salarislasten in verhouding tot in huur derden”. De licentiekosten software etc. zijn daartegen iets lager dan vooraf ingecalculeerd. Dit wordt o.a. veroorzaakt door hernieuwing van bestaande overeenkomsten met leveranciers in relatie tot het primaire proces.

Inhuur derden
De post inhuur derden is met € 241.346,- overschreden. Zoals reeds onder de post personeel werd toegelicht komt deze overschrijding door de inzet van externe inhuur en door detacheringen van medewerkers van deelnemers. In het cluster datamanagement werd expertise ingehuurd. In totaal is de totale overschrijding van externe inhuur minder dan het overschot op de post personeel.
De hogere uitgaven voor inhuur productie regulier, hangt een op een samen met de inhuur van medewerkers uit de flexibele schil bij bedrijven. Dit geldt met name voor het continueren van het rioolbeheer begin 2024, extra inzet bij de landmeters in het najaar en tijdelijke formatie bij de BGT.
Onder de post inhuur productie (privacy en informatie, ISO-certificering) vallen de periodieke externe inzet functionaris gegevensbescherming en de extra kosten die gemaakt zijn voor de driejaarlijkse hercertificering (ISO) van Het Gegevenshuis door de KIWA. De inhuur in verband met de uitvoering van de strategische agenda is hoger uitgevallen door extra kosten GEO-onderzoek o.a. door de HAS en inzet expertise op het gebied van inwinning op basis van puntenwolken die in de driedimensionale ruimte de oppervlakken van objecten in de omgeving weergeven.
Aan inhuur voor trainees, detachering etc. werd meer uitgegeven dan begroot. In 2024 gaat het om de inzet van expertise voor het in kaart brengen van de ontvlechtingskosten bij Parkstad-IT en voor de begeleiding van de Europese aanbesteding ICT. Voor een gedeelte heeft dit ook te maken met vacatureruimte, voor een gedeelte betreft dit specialistische know how (juridsche aspecten inkooptraject Europese aanbesteding) die niet bij het management en het bedrijfsbureau voorhanden is.
De post inhuur expertise-na-ijlende effecten steenkolenwinning geeft op zich een vertekend beeld. Het gaat deels om inhuur van externe expertise en deels om kosten die Het Gegevenshuis maakt op het gebied van software, inzet eigen personeel, beschikbaarstelling van faciliteiten. Deze kosten worden volledig voldaan uit provinciale subsidies die voor een periode van vier jaar zijn verstrekt (tot 1-9-2023) en inmiddels met twee jaar zijn verlengd (tot 1-9-2025). Dat betekent dat de inkomsten en uitgaven niet gelijk lopen met het kalenderjaar.

De post Accountant is redelijk in overeenstemming met de begroting. De post P&O/Boekhouding loopt in de pas met de begroting. Daarnaast werd nauwelijks een P-adviseur ingehuurd doordat deze taken met name door MT-leden werden uitgevoerd.
Tenslotte zien we minder uitgaven dan begroot op de post archivering (ca. € 6.775). Dit is een typisch voorbeeld van geplande activiteiten die getemporiseerd werden wegens vacatureruimte en waarbij geplande activiteiten gefaseerd worden opgepakt.

Onvoorzien
De aanwending van deze post was nagenoeg niet aan de orde. De geboekte lasten hebben te maken met de voorschotten kas voor kleinere uitgaven.

Baten

Baten	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Bijdrage Beekdaelen	€ 492.902	€ 511.113	€ 511.113
Bijdrage Brunssum	€ 147.995	€ 153.463	€ 153.463
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 299.368	€ 310.429	€ 310.429
Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 190.115	€ 172.190	€ 172.190
Bijdrage Heerlen	€ 1.392.293	€ 1.443.734	€ 1.380.989
Bijdrage Kerkrade	€ 160.796	€ 166.737	€ 166.737
Bijdrage Landgraaf	€ 279.614	€ 289.945	€ 289.945
Bijdrage Simpelveld	€ 161.916	€ 167.899	€ 167.899
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.022.895	€ 1.060.688	€ 1.060.688
Bijdrage Vaals	€ 133.948	€ 138.897	€ 138.897
Bijdrage Voerendaal	€ 192.601	€ 199.717	€ 199.717
Bijdrage Waterschap*	€ 125.447	€ 130.082	€ 130.082
Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 101.449	€ 101.449	€ 167.174
Totaal bijdrage deelnemers	**€ 4.701.340**	**€ 4.846.340**	**€ 4.849.323**
Bijdragen derden	€ 48.857	€ 48.857	€ 46.558
Renteopbrengst schatkistbankieren	0	€ 25.000	€ 29.285
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	0	€ 81.000	€ 81.000
Baten totaal	**€ 4.750.198**	**€ 5.001.198**	**€ 5.006.166**

* Bij het Waterschap Limburg geldt een bedrag inclusief btw van € 130.053,- in de primaire begroting en een bedrag inclusief btw van € 134.856,- in de bijgestelde begroting en de realisatie.

	Begroting 2024	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie
Lasten totaal	€ 4.756.970	€ 5.007.970	€ 4.885.127
Baten totaal	€ 4.750.198	€ 5.001.198	€ 5.006.166
Totaal	**€ -6.772**	**€ -6.772**	**€ 121.039**
Aanwenden reserve ICT	€ 6.772	€ 6.772	€ 6.772
Gerealiseerd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ 127.811**

Toelichting

Bijdragen deelnemers
In de bijdrage van de deelnemers zien we in totaal twee afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de begroting.

Bij Heerlen is de realisatie lager omdat de doorbelasting van software (€ 62.745) die enkel voor Heerlen wordt gebruikt in tegenstelling tot de bijgestelde begroting niet in de deelnemersbijdrage is meegenomen, maar apart is gedeclareerd.
Dit verklaart meteen de afwijking van de bijdrage van deelnemers voor ad hoc opdrachten, omdat op deze post de doorbelasting van de software voor Heerlen is meegenomen en daardoor ruim € 60.000,- hoger is dan begroot.
Deze extra (ad hoc) opdrachten hebben te maken met landmeten, met huisaansluitingen riool en advisering naar aanleiding van rioolinspecties. Daarnaast betreft het de doorbelasting van facturen van het Kadaster aan de deelnemers die deze bevragingen afnemen.

Onderstaand het overzicht van de ad hoc opdrachten door de deelnemers. In de bijlage is dit op productniveau uitgewerkt.

Bijdrage deelnemers ad hoc		2024 realisatie
Bijdrage Beekdaelen (ad hoc)	€	32.920
Bijdrage Brunssum (ad hoc)	€	5.176
Bijdrage Eijsden-Margraten (ad hoc)	€	3.862
Bijdrage Heerlen (ad hoc)	€	70.011
Bijdrage Kerkrade (ad hoc)	€	12.886
Bijdrage Landgraaf (ad hoc)	€	17.754
Bijdrage Simpelveld (ad hoc)	€	2.486
Bijdrage Sittard-Geleen (ad hoc)	€	12.823
Bijdrage Vaals (ad hoc)	€	8.832
Bijdrage Voerendaal (ad hoc)	€	424
Baten totaal	**€**	**167.174**

De bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten is hoger dan begroot. De post heeft te maken met extra opdrachten boven op de dienstverleningsovereenkomsten. Zoals eerder vermeld ook de software die enkel voor Heerlen wordt gebruikt.
Een totaaloverzicht ‘realisatie per product’ per deelnemer en van de ad hoc opdrachten is als bijlage A en B toegevoegd. Onderstaand is het totaaloverzicht van de ad hoc opdrachten per deelnemer opgenomen.

Bijdrage derden		2024 primair		2024 bijgesteld		2024 realisatie
Brandweer	€	3.369	€	3.369	€	3.501
Parkstad	€	1.687	€	13.500	€	29.820
Mijnwater	€	2.654	€	2.654	€	2.757
BSGW	€	18.608	€	0	€	0
Gemeente Sittard-Geleen	€	-	€	-	€	8.280
Overige opdrachtgevers	€	15.042	€	15.067	€	2.200
Totaal bijdrage derden	**€**	**48.857**	**€**	**48.857**	**€**	**46.558**

Bijdragen derden
Vooral bij Parkstad Limburg zijn veel meer opdrachten gerealiseerd. De bijdrage van gemeente Sittard-Geleen betreft geen dienstverlening, maar heeft te maken met afspraken met voormalig personeel. De baten bij overige opdrachtgevers (externe afnemers) bleven achter. Er zijn minder opdrachten, met name verzoeken om thematische tekeningen, ontvangen in 2024.

Renteopbrengst schatkistbankieren
Bij het schatkistbankieren werden renteopbrengsten gerealiseerd ad € 29.285,-. Vanaf 2024 zijn de renteopbrengsten meegenomen in de (bijgestelde) begroting.

Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning
Zoals reeds bij de lasten werd opgemerkt, gaat het hierbij om een subsidie die over een periode van vier jaar jaarlijks werd verstrekt tot 01-09-2023.
Deze is verlengd met een periode van twee jaar, tot 01-09-2025. De jaarschijven lopen dus niet parallel aan de kalenderjaren. De afwijking ten opzichte van de begroting heeft ermee te maken dat voor het oorspronkelijk bedoelde laatste jaar van de subsidietermijn 90% als voorschot wordt uitbetaald. Indien nodig wordt dit tot 100% aangevuld bij de afrekening die dus vanwege de verlenging nog niet aan de orde is.

Reserve ICT en bestemmingsreserve Migratie/implementatie ICT
Bij de vaststelling van de begroting 2018 heeft het algemeen bestuur bepaald dat in 2018 de laatste storting in de reserve ICT zal plaatsvinden. Het is de bedoeling dat op termijn alle kosten van rente en afschrijvingen direct op de desbetreffende producten drukken en niet meer met een reserve ICT gewerkt wordt.
De aanwending van de reserve hangt uiteraard samen met de kosten voor rente en afschrijving van software die hieruit voldaan wordt.

Van het batig saldo bij de jaarrekening 2022 heeft het algemeen bestuur besloten om € 169.000 te bestemmen voor het realiseren van een overgang voor de ICT-dienstverlening van Parkstad-IT naar een marktpartij. Dit bedrag is bedoeld voor inhuur externe know how voor de migratie van Parkstad-IT naar een marktpartij tot maximaal 1 oktober 2025. De aanbesteding ICT heeft plaatsgevonden en is aan Solido als beste aanbieding gegund. De migratie (naar een autonome omgeving) zal vanaf begin 2025 plaatsvinden. Dit betekent dat deze bestemmingsreserve in 2025 zal worden aangewend.

Mutaties reserve	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Aanwenden reserve ICT	€ 6.772	€ 6.772	€ 6.772
Totaal	**€ 6.772**	**€ 6.772**	**€ 6.772**

Mutaties reserve	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Bestemmingsreserve Migratie/implementatie ICT	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

2.2.1 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
lasten	€ 4.756.970	€ 5.007.970	€ 4.885.127
baten	€ 4.750.198	€ 5.001.198	€ 5.006.166
totaal saldo	**€ -6.772**	**€ -6.772**	**€ 121.039**
onttrekkingen aan reserves	€ 6.772	€ 6.772	€ 6.772
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 127.811**

Taakveld 040 Overhead	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
lasten	€ 1.113.054	€ 1.233.831	€ 1.143.041
baten	€ 1.113.054	€ 1.233.831	€ 1.172.946
totaal saldo	**€**	**€**	**€ 29.906**
onttrekkingen aan reserves	€	€	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 29.906**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 Realisatie
lasten	€ 179.366	€ 179.366	€ 184.198
baten	€ 179.366	€ 179.366	€ 189.017
totaal saldo	**€**	**€**	**€ 4.819**
onttrekkingen aan reserves	€	€	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 4.819**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 Realisatie
lasten	€ 167.882	€ 173.882	€ 172.405
baten	€ 167.882	€ 173.882	€ 176.916
totaal saldo	**€**	**€**	**€ 4.511**
onttrekkingen aan reserves	€	€	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 4.511**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
lasten	€ 584.502	€ 605.390	€ 600.249
baten	€ 581.116	€ 602.004	€ 615.954
totaal saldo	**€ -3.386**	**€ -3.386**	**€ 15.704**
onttrekkingen aan reserves	€ 3.386	€ 3.386	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 15.704**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 realisatie
lasten	€ 1.472.283	€ 1.524.898	€ 1.511.948
baten	€ 1.468.897	€ 1.521.512	€ 1.551.505
totaal saldo	**€ -3.886**	**€ -3.886**	**€ 39.558**
onttrekkingen aan reserves	€ 3.886	€ 3.886	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 39.558**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)	2024 primair	2024 bijgesteld	2024 Realisatie
lasten	€ 1.239.884	€ 1.284.194	€ 1.273.286
baten	€ 1.239.884	€ 1.284.194	€ 1.306.600
totaal saldo	**€**	**€**	**€ 33.313**
onttrekkingen aan reserves			
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 33.313**

2.3 Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeente wet, waarin door het algemeen bestuur op 27 maart 2025 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeenschappelijke regeling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en Lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

ACTIVA

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van aanschafwaarde of vervaardigingprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen.
Activa met een verkrijgingprijs of vervaardigingkosten van minder dan € 2.500,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen; deze worden altijd geactiveerd, maar dit is bij Het Gegevenshuis niet van toepassing. Afschrijving vindt voor de eerste keer plaats in het jaar volgend op het jaar waarin de investering heeft plaatsgevonden.
De materiële vaste activa met een economisch of maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:
a. 40 jaar: kantoren en gebouwen;
b. 10 jaar: uitbreidingen c.q. verbouwingen aan bestaande panden;
c. 10 jaar: technische installaties en apparatuur in bedrijfsgebouwen;
d. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair;
e. 5 jaar: transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's;
f. 4 jaar: software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties.

Vorderingen
De debiteuren worden, onder aftrek van de voorziening wegens oninbaarheid, gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij Het Gegevenshuis is geen voorziening wegens oninbaarheid gevormd. De debiteuren zijn in hoofdzaak de deelnemende gemeenten en het Waterschap. Andere debiteuren zijn overheidsorganisaties die geen lid zijn van de GR. Sedert haar oprichting is nimmer sprake geweest van een oninbare vordering.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

PASSIVA
Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het algemeen bestuur over de resultaatsbestemming wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Vlottende passiva
De posten opgenomen onder vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden opgenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2.3.1 Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2024. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 27 maart 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 97.702,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 25.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

2.4 Toelichting op de balans

In deze toelichting wordt per balanspost het saldo per 31 december 2024 genoemd met tussen haakjes het vergelijkende cijfer per 1 januari 2024. Vervolgens wordt ingegaan op relevante bijzonderheden in 2024.
Het resultaat over het jaar 2024 bedraagt € 127.811,- voordelig en is op de balans opgenomen onder het eigen vermogen bij de algemene reserve, in afwachting van het besluit van het algemeen bestuur over de resultaatsbestemming.

ACTIVA

Vaste Activa € 0 (2023: € 9.988)

Materiële vaste activa € 0 (2023: € 9.988)

Investeringen met economisch nut € 0 (2023: € 9.988)
Het verloop van de boekwaarde in 2024 is als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Afschrijvingen 2024	Investeringen 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Landmeetapparatuur	€ 9.988	€ 9.988	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 9.988**	**€ 9.988**	**€ 0**	**€ 0**

De afschrijvingslasten 2024 hebben betrekking op investeringen (landmeetapparatuur) van voorgaande jaren. Door de groei van Het Gegevenshuis is in 2020 nieuwe landmeetapparatuur aangeschaft.

Vlottende activa € 1.979.343 (2023: € 769.511)
Het overzicht van de vlottende activa luidt als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 360.640	€ 448.734
Liquide middelen	€ 37.195	€ 252.861
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist	€ 349.106	€ 1.248.453
Overlopende activa	€ 22.570	€ 29.296
Totaal	**€ 769.511**	**€ 1.979.343**

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < dan 1 jaar, € 448.734 (2023: € 360.640)
De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	€ 360.239	€ 439.831
Overige vorderingen	€ 401	€ 8.903
Totaal	**€ 360.640**	**€ 448.734**

Dit betreft met name vorderingen op openbare lichamen zoals gemeenten, het waterschap en de brandweer. De verwachting is dat deze vorderingen volledig door de deelnemers worden voldaan c.q. inmiddels al volledig zijn voldaan. De voorziening tot oninbaarheid van vorderingen op openbare lichamen is niet noodzakelijk.

Liquide middelen € 1.501.314 (2023: € 386.301)
De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Kas	€ 1.604	€ 2.261
BNG bankrekening	€ 35.591	€ 250.599
Totaal	**€ 37.195**	**€ 252.861**

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi.

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist

Omschrijving	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist	€ 349.106	€ 1.248.453
Totaal	**€ 349.106**	**€ 1.248.453**

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar.

Overlopende activa € 29.296 (2023: € 22.570)

Omschrijving	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	€ 8.583	€ 5.634
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	€ 0	€ 0
Overige overlopende activa	€ 13.988	€ 23.296
Totaal	**€ 22.570**	**€ 29.296**

De overlopende activa zijn de nog te ontvangen bijdragen van het Rijk en overige overheid. De nog te ontvangen bijdragen van overige overheid was de subsidie voor de het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning van de Provincie.

PASSIVA

Vaste Passiva € 296.812 (2023: € 376.281)
De vaste passiva bestaan uit de reserves en de voorzieningen. Hieronder worden de mutaties en de stand van de reserves en voorzieningen nader toegelicht.

Omschrijving		Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Algemene reserve			
Algemene reserve (1)	Saldo van de algemene reserve op 01-01-2024	0,00	0,00
	Bestemming van het rekeningresultaat 2023		
	Stortingen in algemene reserve in 2024		
	Aanwendingen van de algemene reserve in 2024		
	Saldo van de algemene reserve op 31-12-2024	0,00	0,00
Bestemmingsreserves			
Reserve ICT (2)	Saldo van de reserve ICT op 01-01-2024	6.771,66	6.771,66
	Bestemming van het rekeningresultaat 2023		
	Stortingen in reserve ICT in 2024		
	Aanwendingen van de reserve ICT in 2024	-6.771,66	-6.771,66
	Saldo van de reserve ICT op 31-12-2024	0,00	0,00
Reserve migratie/impl. ICT (3)	Saldo van de reserve migratie / implementatie ICT op 01-01-2024	0,00	0,00
	Bestemming van het rekeningresultaat 2022	169.000,50	169.000,50
	Stortingen in reserve innovatie in 2024	0,00	0,00
	Aanwendingen van de reserve innovatie in 2024	0,00	0,00
	Saldo van de reserve migratie / implementatie ICT op 31-12-2024	169.000,50	169.000,50
Eigen vermogen			
Totaal reserves (1 t/m 3)	Saldo van alle reserves op 01-01-2024	175.772,16	175.772,16
	Bestemming van het rekeningresultaat 2023	169.000,50	169.000,50
	Stortingen in reserves in 2024	0,00	0,00
	Aanwendingen van reserves in 2024	-6.771,66	-6.771,66
	Saldo van alle reserves op 31-12-2024	169.000,50	169.000,50
Resultaat 2024		0,00	127.811,14
Eigen vermogen		**169.000,50**	**296.811,64**
Voorzieningen			
Voorzieningen	Saldo van alle voorzieningen op 01-01-2024	0,00	0,00
	Stortingen in voorzieningen in 2024		
	Aanwendingen van voorzieningen in 2024		
	Saldo van alle voorzieningen op 31-12-2024		0,00

Eigen vermogen € 296.812 (2023: € 376.281)
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve en het nog te bestemmen resultaat conform het hierna volgende overzicht. Het Gegevenshuis kent evenwel geen algemene reserve.

Gerealiseerd resultaat 2024 € 127.811 (2023: € 200.509)
Het gerealiseerd resultaat volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen.

Na het besluit van de vaststelling van de jaarrekening wordt het batig saldo van 2024 bestemd als voorziening voor de ICT-migratie in 2025. Niet aangewende middelen uit deze voorziening in 2025 zullen worden toegevoegd aan het saldo van de jaarrekening 2025. De voorziening wordt dan opgeheven. De migratie van Parkstad IT naar Solido zal per 1 oktober 2025 zijn afgerond.

Ten opzichte van de primaire begroting 2025 betekent de totale migratie/overgang dat de post ICT met het bedrag ad € 271.724,- zal worden overschreden. Dit als gevolg van eenmalige migratiekosten, kosten ontvlechting en de ICT kosten voor de reguliere dienstverlening. Tot 1 oktober 2025 geldt nog de bijdrage als ware Het Gegevenshuis deelnemer van Solido, waarvoor een hoger bedrag geldt als het resultaat van de aanbesteding (ca. € 75.000 op jaarbasis).

Tegenover deze hogere lasten op de ICT kosten staat het aanwenden van de bestemmingsreserve ICT met het bedrag ad € 169.000,-. Het verschil tussen de hogere lasten ICT kosten met het bedrag ad € 271.724 en de vrijval van de bestemmingsreserve ad € 169.000,- bedraagt € 102.724.

Het gaat hierbij dus om incidentele hogere lasten die alleen in 2025 aan de orde zijn en die niet op te vangen zijn in de eigen begroting. Door het batig saldo van 2024, € 127.811,- te bestemmen als voorziening voor de implementatie van de ICT kan de begroting van 2025 op de post ICT worden bijgesteld, zonder dat bijstelling aan de batenkant nodig is. Dit betekent dat de bijdragen van de deelnemers in 2025 gelijk blijven aan de bijdragen als geraamd in de primaire begroting en geen eenmalige bijstelling behoeven.

Ten opzichte van het over alle deelnemers verdelen en uitbetalen van het batig saldo, het tijdelijk opplussen van de begroting en de bijdrage van de deelnemers leidt de voorziening voor de ICT-migratie tot aanzienlijk minder administratieve belasting.

Vlottende passiva € 1.682.532 (2023: € 403.217)
Onder vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid valt de subsidie van de Provincie Limburg voor het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning.

Netto vlottende schulden, rente-typische looptijd < 1 jaar € 382.182 (2023: € 329.434)

Overige schulden € 382.182 (2023: € 329.434)

De samenstelling van de post overige schulden per 01-01-2024 en 31-12-2024 is als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Rekening courant gemeente Landgraaf	0	0
Crediteuren	€ 329.434	€ 382.182
Totaal	**€ 320.434**	**€ 382.182**

De rekening courant positie met de gemeente Landgraaf is in 2022 volledig afgebouwd.

Overlopende passiva € 1.300.350 (2023: € 73.784)
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten en daaraan gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Omschrijving	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	€ 47.448	€ 1.260.771
Overige overlopende passiva	€ 26.336	€ 39.579
Totaal	**€ 73.784**	**€ 1.300.350**

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeenschappelijke regeling voor toekomstige jaren is verbonden.
Op grond van artikel 53 BBV worden in de toelichting bij de balans opgenomen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeenschappelijke regeling voor toekomstige jaren is verbonden. Voor Het Gegevenshuis zijn dit de lopende overeenkomsten met de gemeente Landgraaf, zijnde de huurovereenkomst (€ 87.577) en facilitaire dienstverlening (€ 108.780), de financiële administratie (€ 15.841) en de salarisadministratie (€ 30.800).
De ICT wordt afgenomen via Parkstad-IT (€ 448.358). Vanaf 2025 wordt de ICT afgenomen via Solido.

2.5 Gegevens in kader WNT

Sinds 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens ongeacht de hoogte gepubliceerd.

Voor het jaar 2024 is de generieke maximum bezoldigingsnorm vastgesteld op € 233.000,-. Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioen.

De WNT is op Het Gegevenshuis van toepassing. Publicatie van bezoldigingsgegevens dient onder meer openbaar te worden gemaakt via het financieel jaarverslag.

Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling. Hieronder vallen de leden van het algemeen en dagelijks bestuur en de functionarissen die formeel lid zijn van een (centraal) management- of directieteam.
Bij Het Gegevenshuis betreft dit de directeur/secretaris. Onderstaand volgen de gegevens van 2024 m.b.t. de directeur/secretaris.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024 **bedragen x € 1**	**J.M.M. Leenen**
Functiegegevens	**Directeur/Secretaris**
Aanvang en einde functie-vervulling in 2024	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 122.458
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.550
Subtotaal	*€ 143.009*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 143.009**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. en n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2023	
Aanvang en einde functie-vervulling in 2023	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 116.594
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.566
Subtotaal	*€ 136.160*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 223.000
Bezoldiging 2023	**€ 136.160**

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100,- of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100,- of minder.

Onderstaand volgen de gegevens van de leden van het algemeen bestuur in 2024, het dagelijks bestuur en de (plv.) voorzitter.

Naam	Bezoldiging	Functie
De heer J. Hermans (tot 17-09-2024)	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer H. van de Laar (vanaf 17-9-2024)	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
Mevrouw V. Hermans	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer J. Weling	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
Mevrouw N.H.C. Ramaekers-Rutjens	Onbezoldigd	Lid dagelijks bestuur (plv. voorzitter) Lid algemeen bestuur
De heer C. Gelderblom	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer J. Schlangen (tot 01-12-2024)	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer R. Vinken (vanaf 01-12-2024)	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer mr. R. de Boer	Onbezoldigd	Lid dagelijks bestuur (voorzitter) Lid algemeen bestuur
Mevrouw S.C.J. Scheepers	Onbezoldigd	Lid dagelijks bestuur Lid algemeen bestuur
Mevrouw J. Bühler	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer J. Kompier	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer W. Houben (tot 01-12-2024)	Onbezoldigd	Lid dagelijks bestuur Lid algemeen bestuur
De heer D. Joppe (vanaf 01-12-2024)	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer ir. M.A.M. Breugelmans	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2.6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur Gemeenschappelijke Regeling
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 27 maart 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 97.702,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Er zijn weliswaar aan de lastenkant afwijkingen geconstateerd tussen de bijgestelde begroting en de rekening die de hiervoor bedoelde grenswaarden overschrijden, maar deze leiden tot lagere lasten en daarmee tot een batig saldo. Kortheidshalve wordt derhalve in deze verantwoording verwezen naar hoofdstuk 2.2, Exploitatierekening 2024, waar alle afwijkingen zijn benoemd en toegelicht. Op basis van deze toelichting acht het dagelijks bestuur deze begrotingsafwijkingen als acceptabel.

In hoofdstuk 2.2 is dan ook op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In voorkomende gevallen zal in deze paragraaf het bestuur ook beschrijven of en zo ja welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Voor het jaar 2024 is dit niet aan de orde.

Deze rechtmatigheidsverantwoording werd vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur d.d. 13 maart 2025.

2.7 Klachtbehandeling

De organisatie en behandeling van in- en externe klachten is bij Het Gegevenshuis geheel conform ISO 9001 ingericht en maakt daarmee ook onderdeel uit van de (externe) audits in het kader van de certificering. In het jaar 2024 werd geen enkele in- of externe klacht ingediend.

BIJLAGE A | overzicht realisatie per product

Bijdragen deelnemers	2024 bijgesteld	2024 realisatie
Bijdrage Beekdaelen		
BAG	€ 124.835	€ 124.835
BGT/Imgeo	€ 170.873	€ 170.873
BOR grijs	€ 33.062	€ 33.062
BOR groen	€ 43.598	€ 43.598
BRK-Wkpb	€ 5.757	€ 5.757
GEO-info	€ 33.997	€ 33.997
Landmeten	€ 13.072	€ 13.734
Huisaansluitingen		€ 20.938
Riool	€ 60.344	€ 60.780
Thematische tekeningen	€ 10.571	€ 10.571
Wibon/KlicWin	€ 3.413	€ 3.413
Doorberekening kosten Kadaster		€ 10.884
Mutatiedetectie	€ 11.591	€ 11.591
Totaal	**€ 511.113**	**€ 544.033**
Bijdrage Brunssum		
BGT/Imgeo	€ 89.198	€ 89.198
Landmeten		€ 5.176
Riool	€ 52.036	€ 52.037
Thematische tekeningen		€ 0
Wibon/KlicWin	€ 3.413	€ 3.413
Mutatiedetectie	€ 8.815	€ 8.814
Totaal	**€ 153.463**	**€ 158.638**
Bijdrage Eijsden-Margraten		
BAG	€ 92.123	€ 92.123
BGT/Imgeo	€ 91.758	€ 91.759
BOR grijs	€ 18.846	€ 18.845
BOR groen	€ 23.412	€ 23.412
BRK-Wkpb	€ 1.982	€ 1.982
GEO-info	€ 28.993	€ 28.992
Landmeten		€ 774
Riool	€ 39.698	€ 41.706
Thematische tekeningen		€ 1.080
Wibon/KlicWin jaarlijks	€ 3.413	€ 3.414
Mutatiedetectie	€ 10.203	€ 10.203
Totaal	**€ 310.429**	**€ 314.290**

Bijdrage Gulpen-Wittem			
BAG	€ 56.611	€	56.610
BGT/Imgeo	€ 51.601	€	51.601
BOR grijs	€ 12.378	€	12.378
BOR groen	€ 13.042	€	13.041
BRK-Wkpb	€ 1.985	€	1.985
GEO-info	€ 25.274	€	25.273
Thematische tekeningen			
Wibon/KlicWin jaarlijks	€ 3.480	€	3.482
Mutatiedetectie	€ 7.819	€	7.820
Totaal	**€ 172.190**	**€**	**172.190**
Bijdrage Heerlen			
BAG	€ 372.586	€	372.585
BGT/Imgeo	€ 247.660	€	247.659
BOR grijs	€ 34.766	€	34.767
BRK-Wkpb	€ 11.374	€	11.374
GEO-info	€ 57.016	€	57.017
Landmeten	€ 274.144	€	274.539
Huisaansluitingen	€ 41.614	€	41.613
Riool	€ 133.759	€	133.759
Thematische tekeningen	€ 170.299	€	170.299
Onroerend goed/transacties	€ 24.346	€	24.346
Sweco (*) doorbelasting	€ 62.745	€	60.890
Doorberekening Kadaster		€	8.726
Mutatiedetectie	€ 13.425	€	13.426
Totaal	**€ 1.443.734**	**€**	**1.451.000**
(*) Bij de facturatie bijdrage 2024 Heerlen is Sweco niet meegenomen maar seperaat doorbelast.			
Bijdrage Kerkrade			
BGT/Imgeo	€ 123.714	€	135.184
BRK-Wkpb	€ 4.424	€	4.424
GEO-info	€ 38.599	€	38.599
Landmeten		€	1.416
Totaal	**€ 166.737**	**€**	**179.623**

Bijdrage Landgraaf			
BAG	€ 140.578	€	140.577
BGT/Imgeo	€ 104.401	€	104.400
GEO-info	€ 34.491	€	34.491
Landmeten		€	17.718
Thematische tekeningen		€	36
Mutatiedetectie	€ 10.476	€	10.477
Totaal	**€ 289.945**	**€**	**307.699**
Bijdrage Simpelveld			
BAG	€ 42.414	€	42.414
BGT/Imgeo	€ 40.333	€	40.333
BOR grijs	€ 7.986	€	7.986
BOR groen	€ 10.291	€	10.291
Incidenteel actualiseren grijs/groen	€ 17.733	€	17.733
BRK-Wkpb	€ 1.926	€	1.927
GEO-info	€ 22.628	€	22.627
Huisaansluitingen		€	1.664
Thematische tekeningen		€	324
Riool	€ 14.934	€	15.432
Wibon/KlicWin	€ 3.413	€	3.414
Mutatiedetectie	€ 6.240	€	6.240
Totaal	**€ 167.899**	**€**	**170.385**
Bijdrage Sittard-Geleen			
BAG	€ 371.050	€	371.050
BGT/Imgeo	€ 330.653	€	330.653
BRK-Wkpb	€ 8.008	€	8.008
GEO-info	€ 59.333	€	59.333
Landmeten	€ 145.017	€	145.017
Thematische tekeningen	€ 104.137	€	104.137
Doorberekening Kadaster		€	12.823
Mutatiedetectie	€ 17.076	€	17.076
Extra werkzaamheden S-G	€ 25.414	€	25.414
Totaal	**€ 1.060.688**	**€**	**1.073.511**

Bijdrage Vaals					
	BAG	€	46.126	€	46.126
	BGT/Imgeo	€	26.372	€	26.372
	BOR grijs	€	9.024	€	16.368
	BOR groen	€	6.729	€	6.729
	BRK-Wkpb	€	1.983	€	1.983
	GEO-info	€	22.133	€	22.132
	Landmeten			€	984
	Riool	€	20.608	€	20.608
	Thematische tekeningen			€	504
	Mutatiedetectie	€	5.923	€	5.923
	Totaal	**€**	**138.897**	**€**	**147.729**
Bijdrage Voerendaal					
	BAG	€	43.963	€	43.963
	BGT/Imgeo	€	55.225	€	55.225
	BOR grijs	€	12.379	€	12.378
	BOR groen	€	14.091	€	14.091
	BRK-Wkpb	€	2.004	€	2.005
	GEO-info	€	23.340	€	23.341
	Landmeten	€	5.310	€	5.309
	Huisaansluitingen	€	5.143	€	5.142
	Riool	€	19.887	€	20.192
	Thematische tekeningen	€	7.830	€	7.831
	Wibon/KlicWin	€	3.413	€	3.414
	Doorberekening Kadaster			€	119
	Mutatiedetectie	€	7.131	€	7.131
	Totaal	**€**	**199.717**	**€**	**200.141**
Bijdrage Waterschap					
	BGT Waterschap	€	130.082	€	130.082
	Totaal	**€**	**130.082**	**€**	**130.082**

*Bij het Waterschap Limburg geldt een bedrag inclusief btw van € 134.856,-.

BIJLAGE B | overzicht realisatie ad hoc opdrachten

Overzicht bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	Bedrag
Bijdrage Beekdaelen (ad hoc)	
Huisaansluitingen riool	€ 20.938
Doorberekening kosten Kadaster	€ 10.884
Landmeten	€ 662
Riool	€ 436
Totaal	**€ 32.920**
Bijdrage Brunssum (ad hoc)	
Huisaansluitingen riool	
Landmeten	€ 5.176
Thematische tekeningen	
Totaal	**€ 5.176**
Bijdrage Eijsden-Margraten (ad hoc)	
Landmeten	€ 774
Riool	€ 2.008
Thematische tekeningen	€ 1.080
Totaal	**€ 3.862**
Bijdrage Heerlen (ad hoc)	
Doorberekening kosten Kadaster	€ 8.726
Doorberekening kosten Sweco	€ 60.890
Landmeten	€ 395
Riool	
Totaal	**€ 70.011**
Bijdrage Kerkrade (ad hoc)	
BGT/Imgeo	€ 11.470
Landmeten	€ 1.416
Totaal	**€ 12.886**
Bijdrage Landgraaf (ad hoc)	
Landmeten	€ 17.718
Thematische tekeningen	€ 36
Totaal	**€ 17.754**
Bijdrage Simpelveld (ad hoc)	
Huisaansluitingen riool	€ 1.664
Thematische tekeningen	€ 324
Riool	€ 498
Totaal	**€ 2.486**

Bijdrage Sittard-Geleen (ad hoc)		
	Doorberekening kosten Kadaster	€ 12.823
	BGT/Imgeo (inwinning additionele puntobjecten)	
	Riool	
	Totaal	**€ 12.823**
Bijdrage Vaals (ad hoc)		
	Landmeten	€ 984
	BOR grijs	€ 7.344
	Thematische tekeningen	€ 504
	Totaal	**€ 8.832**
Bijdrage Voerendaal (ad hoc)		
	Doorberekening kosten Kadaster	€ 119
	Riool	€ 305
	Totaal	**€ 424**
Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten		**€ 167.174**

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het algemeen bestuur;

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur;

gelet op het feit dat de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg een positieve zienswijze hebben ingebracht op de toegezonden voorlopige jaarrekening 2024;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis in samenhang met de Gemeentewet;

besluit:

tot definitieve vaststelling van de jaarstukken 2024 van Het Gegevenshuis en deze stukken toe te zenden aan het college van Gedeputeerde Staten.

Aldus besloten op 3 juli 2025.

mr. R. de Boer	mr. J.M.M. Leenen MFM
voorzitter.	directeur/secretaris.

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
FME	Feature Manipulation Engine
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel BGT
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

Bijstelling

begroting 2025

Concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het algemeen bestuur op 27 maart 2025.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg per 28 maart 2025.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het algemeen bestuur op 3 juli 2025.

Inhoudsopgave

A. Inleiding 4
1. Algemeen 4
2. Het Gegevenshuis, missie en visie 5
3. Organisatie 5
4. Ontwikkelingen 6
B. Beheer van Het Gegevenshuis 8
Taakvelden ingevolge het BBV 8
Controle en verantwoording 8
C. Financieel 9
1. De bijgestelde begroting 2025 9
1.1 Toelichting op de lasten van de bijgestelde begroting 2025 11
1.2 Toelichting op de baten in de bijgestelde begroting 2025 13
1.3 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 15
1.4 Risico's 18
D. Verplichte paragrafen 19
Ad 1. Lokale heffingen 19
Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 19
Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen 22
Ad 4. Financiering 22
Ad 5. Bedrijfsvoering 28
Ad 6. Verbonden partijen 28
Ad 7. Grondbeleid 28
Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen 28
Ad 9. Openbaarheidsparagraaf 28
Bijlage A 29
Bijlage B 34
Bijlage C 35
Lijst afkortingen 36

A. Inleiding

1. Algemeen

Voor 2025 werd de begroting vastgesteld op basis van voorcalculatie met behulp van de toen bekende gegevens en cijfers (februari 2024). Voor de indexering werd gebruik gemaakt van het bij de opmaak laatst bekende prijsindexpercentage bruto binnenlands product (3,8%). De totale lasten van Het Gegevenshuis worden voor drie kwart gedeelte veroorzaakt door het benodigde budget voor salarissen. Op moment van de opmaak van deze begrotingswijziging zijn de CAO-onderhandelingen nog niet afgerond en is er nog geen akkoord over de nieuwe CAO. Omdat de indexering over het hele jaar geldt en de nieuwe CAO per 1 april 2025 van kracht zal gaan, is een salarisstijging tot 5,7% binnen de huidige begroting op te vangen.

Over de hele linie zien we dat de gehanteerde uitgangspunten bij de primaire begroting 2025 nog steeds valide zijn. Er zijn echter een aantal ontwikkelingen buiten de invloedssfeer van Het Gegevenshuis die tot bijstelling van de begroting 2025 aanleiding geven.

Enerzijds vanuit het oogpunt om de organisatie toekomstbestendig te maken en te houden, anderzijds vanuit het permanente streven om zo efficiënt mogelijk de diensten te kunnen leveren (ook tegen de achtergrond van het ravijnjaar), is gestart met een organisatieontwikkeltraject waarbij de klantvraag van de gemeenten en het waterschap centraal staat. Verdergaande integrale benadering van de interne processen met zelforganiserende klantteams moeten op termijn efficiencyvoordeel opleveren. Dit betekent een forse investering in opleiding, coaching en begeleiding van personeel en het herinrichten van de HRM-functie met passende HRM-instrumenten voor instroom, doorstroom en uitstroom. Deze investering wordt opgevangen binnen de bestaande budgetten doordat vacatureruimte met het oog op de toekomst niet wordt opgevuld. Voorbeeld daarvan is het niet invullen van de functie van tweede afdelingshoofd. Begrotingstechnisch betekent dit voor 2025 een verschuiving van € 100.000,- van de post salarissen naar de post inhuur derden. Op de langere termijn (vanaf 2027) moet dit tot een structurele besparing leiden op de totale kosten.

Naast het organisatieontwikkeltraject is in 2025 en 2026 sprake van uitstroom van personeel wegens (prépensioen). Het gaat daarbij om 6 fte die in de transitie van de WNRA als gevolg van overgangsrecht hun leeftijds- en schaaldagen zijn blijven behouden en daarmee conform de rechtspositie grote hoeveelheden bovenwettelijk verlof hebben opgebouwd welke dagen aangewend worden om eerder te stoppen met werken. Dit betekent dat er per fte maanden hiaten ontstaan tussen het feitelijk vertrek van de medewerker en het invullen van de vacature, danwel een overlap van salarislasten. Voor 2025 is de verwachting dat dit binnen de begroting kan worden opgevangen c.q. temporisering van de invulling van vacatures mogelijk is. Voor 2026 is dit in deze fase nog niet te berekenen. Dit heeft met name te maken met de omvang en snelheid waarmee efficiencywinst te realiseren is bij het organisatieontwikkeltraject alsmede efficiencywinst door een potentiële nieuwe deelnemer.

De migratie van Parkstad IT naar Solido zal per 1 oktober 2025 zijn afgerond. Dit betekent evenwel dat tot oktober 2025 de bijdrage moet worden betaald als ware Het Gegevenshuis deelnemer bij Solido. Na 1 oktober zakt de bijdrage conform het resultaat van de aanbesteding. Ten opzichte van de primaire begroting betekent dit totaal over 2025 dit een stijging van ca € 105.000,-. Daarbovenop komen de migratiekosten sec, maar hiervoor is de bestemmingsreserve ICT migratie ad 169.000,- voldoende om deze kosten te dekken.
Deze eenmalige hogere kosten voor ICT in 2025 kunnen worden voldaan door het aanwenden van de voorziening die gevuld is door het batig saldo van de jaarrekening 2024. Dit betekent dat de bijdrage van de deelnemers niet (eenmalig) hoeft te worden bijgesteld.

Dit betekent dat de begroting 2025 aan de lastenkant dient te worden bijgesteld op de hiervoor genoemde 3 onderdelen. Verder zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting.

Voor een begrotingswijziging geldt net als bij de primaire begroting dat deze ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen aan de Gemeenteraden en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg dient te worden gezonden voor hun zienswijze, waarvoor op basis van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen een termijn van 12 weken geldt.

Het besluitvormingstraject bij Het Gegevenshuis is zodanig opgezet dat feitelijk 12 weken ruimte is tussen de voorlopige vaststelling door het algemeen bestuur en de definitieve vaststelling. Door strikte planning kan dit voor het zomerreces gebeuren. Daarna wordt de begrotingswijziging gezonden aan GS.

De begroting van Het Gegevenshuis moet in totaliteit als een éénprogrammabegroting worden gezien. Er is bij deze uitvoeringsorganisatie geen sprake van verschillende programma's die verschillende maatschappelijke, economische, sociale of culturele effecten beogen.
De sturing op dit soort programma's berust bij de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert een bijdrage aan de verantwoordelijken voor programma's van de in de vorm van wettelijke uitvoeringstaken of het leveren van geo-data. Vanuit die optiek zijn de lasten en baten wel verdeeld naar de taakvelden als bedoeld in het BBV.

2. Het Gegevenshuis, missie en visie

Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd.
Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimtegerelateerde data in het publieke domein, waardoor Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid.
Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en lasten te reduceren.

Het Gegevenshuis is een kwalitatief hoogwaardige en innovatieve uitvoeringsorganisatie die werkt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen met duidelijk gedefinieerde kwaliteiten en kwantiteiten. Een en ander wordt onderstreept door het feit dat Het Gegevenshuis zowel ISO 9001 als ISO 27.001 gecertificeerd is.

Het onderscheidend vermogen van Het Gegevenshuis zit enerzijds in de integrale benadering van (basis)registraties in administratieve en geometrische zin en waar mogelijk en relevant bij te dragen aan datagestuurd beleid, - uitvoering en – dienstverlening door de deelnemers, anderzijds in het vermogen om nieuwe ontwikkelingen, nieuwe technologieën, nieuwe bedrijfsvoeringconcepten van lagere overheden en nieuwe vormen van (publieke) dienstverlening toepasbaar aan te bieden (uiteraard via de gemeentelijke portal). Nieuwe producten, nieuwe diensten en nieuwe afnemers vloeien hieruit voort. Voor alles geldt dat de levering van producten en diensten de marktconformiteitstoets moet doorstaan.

Het Gegevenshuis fungeert als ware het in een profit-organisatie, solide en betrouwbaar. Hierbij staat evenwel de status, verplichtingen en (wettelijke) verantwoording als openbaar lichaam voorop.

3. Organisatie

Per 1 juli 2015 hebben de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal de gebiedsonafhankelijke gemeenschappelijke regeling opgericht en per die datum werden alle rechten, plichten, goederen en personeel overgenomen van de GBRD/BAG-Geo, onderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg.
Per 1 januari 2016 is de gemeente Schinnen toegetreden, per 1 januari 2017 het Waterschap Limburg en per 1 januari 2018 de gemeente Eijsden-Margraten.
Per 1 januari 2019 is de gemeente Vaals toegetreden en als gevolg van de gemeentelijke herindeling de gemeente Beekdaelen. Per 1 april 2020 is de gemeente Sittard-Geleen toegetreden. Per 1 januari 2023 is de gemeente Gulpen-Wittem toegetreden.

Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis wordt gevormd door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg.

Het aantal stemmen is gerelateerd aan de bijdrage aan Het Gegevenshuis en de bijdrage is gebaseerd op de afname van producten en diensten. Hiertoe wordt jaarlijks een dienstverleningsovereenkomst met iedere deelnemer apart afgesloten met daarbij behorende productbladen waarin per product de te leveren kwaliteiten, doorlooptijden en lasten zijn bepaald. Het aantal stemmen per deelnemer is terug te vinden in de bijlage.

Het Gegevenshuis is dan ook een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij de deelnemers de rol van opdrachtgever en Het Gegevenshuis de rol van opdrachtnemer vervult. Behoudens de uitvoering van de BGT staat het de deelnemers vrij om de soort en omvang van de af te nemen producten te bepalen. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur jaarlijks over de voortgang en legt verantwoording af over de bestede middelen.

De directeur van Het Gegevenshuis is onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur belast met de leiding van de uitvoeringsorganisatie en met de zorg over de juiste taakvervulling. In de formatie zijn twee afdelingshoofden opgenomen die voor de operationele sturing zorgen, waarvan één formatie tegen de achtergrond van de organisatieontwikkeling niet is ingevuld en het de bedoeling is dat deze formatie wordt geschrapt.

Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een belangrijk deel belegd bij de deelnemende gemeente dan wel worden op ad hoc basis ingehuurd. Voor financiën, informatiemanagement en privacy alsmede ICT zijn 2,8 fte in eigen dienst. Daar waar bedrijfsvoeringstaken zijn uitbesteed, hebben deze medewerkers een regierol.

4. Ontwikkelingen

Organisatieontwikkelingstraject
Het kunnen realiseren van de overeengekomen dienstverlening aan de deelnemers van Het Gegevenshuis heeft altijd de hoogste prioriteit. Het organisatieontwikkeltraject dat is ingezet en onder andere dient om de dienstverlening naar de deelnemers efficiënter en tegelijkertijd kwalitatief hoogwaardiger te kunnen uitvoeren, heeft impact op de snelheid waarmee onderwerpen als digital twin of professionalisering van de archivering kunnen worden opgepakt.
In het ontwikkeltraject behoeven medewerkers veel begeleiding door coaching, opleiding e.d. om goed te kunnen functioneren in een soort platformorganisatie die multidisciplinair functioneert rondom de klantvraag van de deelnemers. Niet iedereen zal even snel zelfstandig in deze nieuwe rol kunnen functioneren. Niet uit te sluiten is dat niet iedere medewerker zal kunnen functioneren in deze nieuwe setting. In 2025 zal met name via pilots ervoor gezorgd worden voor een soepele overgang met soms op individueel niveau maatwerk.
Uiteindelijk is het tevens de bedoeling dat voor de huidige producten en diensten een besparing wordt gerealiseerd op de bijdrage van de deelnemers vanaf 2027. De omvang daarvan is nu nog niet te duiden en de verwachting is dat begin 2026 dit wel meegenomen kan worden in de financiële jaarstukken.

Samenwerking PIOFACH-functies GR-en
Mede tegen de achtergrond van de oproep van de deelnemers tot bezuinigingen in het kader van het ravijnjaar door het samenwerken van gemeenschappelijke regelingen op het gebied van de PIOFACH-taken, heeft Het Gegevenshuis samen met het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad een eerste vingeroefening gedaan. Het resultaat daarvan is dat samenwerking bijdraagt aan continuïteit en kwaliteit, maar dat op deze schaal geen financieel voordeel is te behalen. Naar aanleiding daarvan heeft het algemeen bestuur opgedragen om verder onderzoek te doen met gemeenschappelijke regelingen die een uitvoeringskarakter hebben en van vergelijkebare omvang zijn. Tegen deze achtergrond zijn genoemd Het Gegevenshuis, Solido en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Het is de bedoeling dat de resultaten in 2025 worden voorgelegd aan het algemeen bestuur dat dan beslist of er een vervolg aan de orde zal zijn en welke uitgangspunten en kaders dan daarbij gelden.

Strategische pijler groei
Groei blijft één van de pijlers van de strategische agenda. Groei dient verantwoord te zijn. Het uitgangspunt is en blijft dat de overeengekomen dienstverlening met de huidige deelnemers nimmer in het gedrang mag komen. Groei wordt nagestreefd door primair nieuwe toetreders en secundair uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers.

Er is op dit moment sprake van een potentiële nieuwe toetreder en daarnaast overwegen huidige deelnemers om meer producten te gaan afnemen bij Het Gegevenshuis. Verder heeft er een eerste verkenning plaatsgevonden door het Ministerie van BZK met het oog op het beheer van de BAG en de BGT voor Bonaire, St. Eustatius en Saba door Het Gegevenshuis.

Strategische pijler innovatie

Zoals eerder aangegeven noopt de organisatieontwikkeling tot aanpassing van de snelheid van innovatie. Dat wil niet zeggen dat er niets gebeurt. Zo is het ketenproces van inwinning tot beheer heringericht en wordt incidenteel via lasers puntenwolken ingewonnen en verwerkt in de digital twin. Ook de verwerking van getekende 3D modellen werd ter hand genomen. In 2025 zal een nader onderzoek plaatsvinden door de toepassing van datascience in het totale ketenproces. Onderzocht zal worden in hoeverre automatisering van processtappen mogelijk is.
In het organisatieontwikkelingstraject zal tevens worden meegenomen hoe innovatie toekomstbestendig in positie kan worden gebracht.

B. Beheer van Het Gegevenshuis

Taakvelden ingevolge het BBV
Een gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de eisen van het BBV. In een programmabegroting geeft de gemeente of de gemeenschappelijke regeling aan wat ze willen bereiken, hoe ze dat gaan doen en hoeveel geld daarvoor wordt uitgetrokken. Bij hetgeen men wil bereiken gaat het om maatschappelijke, economische, sociale, of culturele effecten.
In zoverre zou een programmabegroting voor een organisatie als Het Gegevenshuis enigszins gekunsteld overkomen. Het is immers een uitvoeringsorganisatie die levert aan de gemeentelijke afdelingen en functionarissen die sturing geven aan de programma's als hiervoor bedoeld. Het is niet aan Het Gegevenshuis om te bepalen welke maatschappelijke of economisch effecten worden beoogd noch om verantwoording te nemen voor de uitvoering daarvan.
Dit is en blijft de exclusieve verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert hiervoor ondersteuning.

In feite wordt de programmabegroting bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverlenings-overeenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie. In de inleiding zijn de ontwikkelingen in dit kader opgenomen. Als deze ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimtegerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, Wkpb) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken, zoals grijs, groen en riool. In het nieuwe BBV is sprake van een verdeling in taakvelden. De BAG en de BGT zijn één op één te koppelen aan taakvelden, maar dat geldt niet voor alle basisregistraties. Het geo-databeheer is volgens de beschrijvingen te koppelen aan het taakveld 040 Overhead. Dit betekent dan ook dat alle uitvoeringstaken die Het Gegevenshuis behartigt en niet rechtstreeks aan een taakveld te koppelen zijn, worden ondergebracht in het taakveld 040.

De (bijgestelde) begroting kent de volgende taakvelden:
040 Overhead
210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570 Openbaar groen (databeheer groen)
720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810 Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830 Wonen en bouwen (beheer BAG)

Voor de uitvoering van deze taken worden 3 hoofdactiviteiten onderscheiden: het inwinnen, het beheren en het uitleveren/informeren. Kernkwaliteit van Het Gegevenshuis is de integrale benadering van deze hoofdactiviteiten. Als een landmeter een gebied, gebouw of objecten gaat inmeten of als er sprake is van een bouwvergunning, dan is die inwinning zodanig opgezet dat meteen de data voor alle (basis-)registraties beschikbaar komen. Dit is uiteraard efficiënt, maar belangrijk is dat met deze kernkwaliteit tevens de belangrijke uitgangspunten gerealiseerd kunnen worden: actuele, juiste en volledige geo-data in de bestanden. De kans dat in 2 (basis-)registraties verschillende data voorkomen (toch een behoorlijk probleem in Nederland) wordt hiermee sterk gereduceerd. Met het toewerken naar een integrale objectenregistratie zet Het Gegevenshuis sterk in op uniforme en actuele data in alle registraties. Voor wat betreft het betrekken van de WOZ wordt nauw samengewerkt met BsGW.

Controle en verantwoording
Zoals eerder aangegeven, vormen de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen de kern van de relatie opdrachtgever – opdrachtnemer. Deze kern heeft alleen maar zin als opdrachtnemer periodiek en transparant over de overeengekomen prestaties en aantallen rapporteert.
Afgesproken is om deze dienstverleningsovereenkomsten en de productbladen twee keer per jaar met de contractmanagers te evalueren en te actualiseren.

C. Financieel

Algemeen

De begroting 2025 is vastgesteld en gebaseerd op voorcalculatie op basis van de feitelijk in te zetten middelen behorende bij de eigen ontwikkelde kengetallen op het moment van de opmaak van de begroting.

De ontwikkelingen in hoofdlijnen die nopen tot bijstelling van de begroting 2025 zijn in hoofdstuk A.1 benoemd. Voor de leesbaarheid worden ze hier nog eens opgenomen:

- Dit betreft op de eerste plaats de bijstelling van de post personeel, onderdeel salarissen totaal met het bedrag ad -/- € 100.000,- wegens het niet invullen van de tweede functie van afdelingshoofd bij Het Gegevenshuis.
- Verder is er tegelijkertijd een bijstelling noodzakelijk van € 100.000,- bij de post inhuur derden, onderdeel inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda. Dit vanwege inhuur expertise HRM en inhuur ten behoeve van de nieuwe ontwikkelingen in relatie tot een toekomstbestendig organisatie.
- Als laatste de bijstelling van de post ondersteuning bedrijfsvoering, onderdeel huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA met het bedrag ad € 271.724,- door eenmalige migratiekosten, kosten ontvlechting en overige ICT kosten. Dit als gevolg van de migratie van Parkstad IT naar Solido.
- Tegenover deze hoger lasten op de ICT kosten staat het aanwenden van de bestemmingsreserve met het bedrag ad € 169.000,-.
- Het verschil tussen de hogere lasten ICT kosten met het bedrag ad € 271.724 en de vrijval van de bestemmingsreserve ad € 169.000,- bedraagt € 102.724. Daarnaast zijn er nog pm-posten die te maken hebben met kosten van leveranciers van alle software voor het migreren van de huidige omgeving naar de nieuwe autonome omgeving. Het is lastig om op voorhand deze kosten te berekenen, maar een inschatting van ca € 20.000,- lijkt reëel. Om de bijdragen deelnemers voor 2025 niet incidenteel te verhogen en de primaire begroting aan te houden zal de dekking van deze hogere lasten voldaan worden uit het batig saldo van het resultaat jaarrekening 2024.

Verder zijn ook kleine wijzigingen in de voorcalculatie meegenomen die niet tot aanpassing van de begrotingsposten hebben geleid. Een en ander betekent dat de begroting aan zowel de lasten- als de batenkant moet worden aangepast op de onderdelen personeel, inhuur derden, ondersteuning bedrijfsvoering en aan batenkant via dekking door het aanwenden van de bestemmingsreserve ICT en een aandeel uit het batig saldo van het resultaat jaarrekening 2024.

1. De bijgestelde begroting 2025

Begroting	2025 primair	2025 bijgesteld
Lasten		
Personeel, PIOFAH, Software, Inhuur	€ 5.169.764	€ 5.441.488
Totaal	**€ 5.169.764**	**€ 5.441.488**
Baten		
Bijdragen deelnemers	€ 5.012.101	€ 5.012.101
Bijdragen derden	€ 50.713	€ 50.713
Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.950	€ 25.950
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000
Totaal	**€ 5.169.764**	**€ 5.169.764**
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	€	€ -271.724
Aanwenden bestemmingsreserve ICT	€	€ 169.000
Aanwenden resultaatbestemming 2024		€ 102.724
Structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**

Incidentele lasten en baten
Incidentele lasten zijn ervoor inhuur derden voor de na-ijlende effecten steenkolenwinning in het kader van het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning. Incidenteel omdat dit een project is met een oorspronkelijke doorlooptijd van vier jaren, gestart in 2019, aflopende op 1 september 2023 en inmiddels verlengd tot 1 september 2025. De kosten van Het Gegevenshuis worden volledig via subsidie gedekt. Dus tegenover de lasten staat hetzelfde bedrag als baat wegens de subsidie van de provincie. Voor 1 september 2025 zal een besluit genomen moeten worden over een vervolg van het informatiecentrum. De Provincie heeft de subsidie voor het project informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning verlengd tot 1 september 2025.

Verder volgen in 2025 de eenmalige implementatiekosten, kosten ontvlechting en overige kosten ICT in relatie tot de overgang van Parkstad IT naar Solido. De incidentele kosten worden gedekt door het aanwenden van de bestemmingsreserve en een deel van het resultaat van 2024.

Incidentele lasten en baten	2025 bijgesteld
Lasten	
Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000
Eenmalige implementatiekosten ICT en overige kosten ontvlechting	€ 271.724
Totaal	**€ 352.724**
Baten	
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000
Totaal	**€ 81.000**
Saldo incidentele baten en lasten	€ - 271.724
Aanwenden reserve ICT	€ 169.000
Aanwenden resultaatbestemming 2024	€ 102.724
Structureel en reëel evenwicht	**€ -**

1.1 Toelichting op de lasten van de bijgestelde begroting 2025

Lasten Het Gegevenshuis		2025 primair	2025 bijgesteld
Personeel			
	Salarissen totaal	€ 3.335.984	€ 3.235.984
	Vorming opleiding	€ 76.835	€ 76.835
	Wagenpark/reiskosten	€ 44.491	€ 44.491
	Overige personeelskosten	€ 25.770	€ 25.770
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.457	€ 3.457
	Kosten medezeggenschap	€ 8.640	€ 8.640
	Totaal personeel	**€ 3.495.176**	**€ 3.395.176**
Ondersteuning bedrijfsvoering			
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 685.288	€ 957.012
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 32.480	€ 32.480
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 33.515	€ 33.515
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 751.283**	**€ 1.023.007**
Software			
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 405.507	€ 405.507
	Afschrijvingen	€ -	€ -
	Stelpost innovatie	€ 42.748	€ 42.748
	Totaal software	**€ 448.255**	**€ 448.255**
Inhuur derden			
	Productie (regulier)	€ 28.304	€ 28.304
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.711	€ 8.711
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 46.710	€ 146.710
	Inhuur trainees en detachering	€ 175.962	€ 175.962
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)	€ 81.000	€ 81.000
	Accountant	€ 18.434	€ 18.434
	P&O/Boekhouding	€ 61.319	€ 61.319
	Archivering	€ 16.262	€ 16.262
	Totaal inhuur derden	**€ 436.702**	**€ 536.702**
Onvoorzien		**€ 38.348**	**€ 38.348**
Totaal		**€ 5.169.764**	**€ 5.441.488**

Personeel

Lasten Het Gegevenshuis		2025 primair	2025 bijgesteld	Verschil
Personeel				
	Salarissen totaal	€ 3.335.984	€ 3.235.984	€ - 100.000
	Vorming opleiding	€ 76.835	€ 76.835	€ -
	Wagenpark/reiskosten	€ 44.491	€ 44.491	€ -
	Overige personeelskosten	€ 25.770	€ 25.770	€ -
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.457	€ 3.457	€ -
	Kosten medezeggenschap	€ 8.640	€ 8.640	€ -
	Totaal personeel	**€ 3.495.176**	**€ 3.395.176**	**€ - 100.000**

De post personeel is aangepast. De vacature afdelingshoofd als gevolg van einde dienstverband wordt niet ingevuld. Verder is de verwachting dat de te verwachte stijging van de salarissen door de CAO ten opzichte van het oorspronkelijk gehanteerde indexpercentage in de primaire begroting vooralsnog verwaarloosbaar is.

Ondersteuning bedrijfsvoering

Lasten Het Gegevenshuis		2025 primair	2025 bijgesteld	Verschil
Ondersteuning bedrijfsvoering				
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 685.288	€ 957.012	€ 271.724
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 32.480	€ 32.480	€ -
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 33.515	€ 33.515	€ -
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 751.283**	**€ 1.023.007**	**€ 271.724**

De post ondersteuning bedrijfsvoering is begroot op basis van voorcalculatie. De lasten voor de ICT zijn verhoogd met € 271.724,- door eenmalige migratiekosten, kosten ontvlechting en overige ICT-kosten in relatie tot de migratie van Parkstad IT naar Solido.

Software

Lasten Het Gegevenshuis		2025 primair	2025 bijgesteld	Verschil
Software				
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 405.507	€ 405.507	€ -
	Afschrijvingen	€ -	€ -	€ -
	Stelpost innovatie	€ 42.748	€ 42.748	€ -
	Totaal software	**€ 448.255**	**€ 448.255**	**€ -**

De licentiekosten zijn ten opzichte van de primaire begroting ongewijzigd.

Inhuur derden

Lasten Het Gegevenshuis		2025 primair	2025 bijgesteld	Verschil
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 28.304	€ 28.304	€ -
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.711	€ 8.711	€ -
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 46.710	€ 146.710	€ 100.000
	Inhuur trainees en detachering	€ 175.962	€ 175.962	€ -
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)	€ 81.000	€ 81.000	€ -
	Accountant	€ 18.434	€ 18.434	€ -
	P&O/Boekhouding	€ 61.319	€ 61.319	€ -
	Archivering	€ 16.262	€ 16.262	€ -
	Totaal inhuur derden	**€ 436.702**	**€ 536.702**	**€ 100.000**

Bij inhuur derden is als gevolg van externe expertise inhuur o.a. op het gebied van HRM en migratiekosten software etc. de inhuur bijgesteld.

Onvoorzien
De post onvoorzien is niet bijgesteld en blijft op € 38.348,-.

1.2 Toelichting op de baten in de bijgestelde begroting 2025

Baten Het Gegevenshuis		2025 primair	2025 bijgesteld	Verschil
Bijdrage deelnemers				
	Bijdrage Beekdaelen	€ 530.537	€ 541.549	€ 11.012
	Bijdrage Brunssum	€ 159.295	€ 159.295	€ -
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 322.225	€ 322.225	€ -
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 178.734	€ 178.734	€ -
	Bijdrage Heerlen	€ 1.498.596	€ 1.498.596	€ -
	Bijdrage Kerkrade	€ 173.073	€ 173.073	€ -
	Bijdrage Landgraaf	€ 300.964	€ 300.964	€ -
	Bijdrage Simpelveld	€ 155.873	€ 155.873	€ -
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.100.994	€ 1.100.994	€ -
	Bijdrage Vaals	€ 144.175	€ 144.175	€ -
	Bijdrage Voerendaal	€ 207.306	€ 207.306	€ -
	Bijdrage Waterschap*	€ 135.025	€ 135.025	€ -
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 105.304	€ 94.292	€ -/- 11.012
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 5.012.101**	**€ 5.012.101**	**€ -**

Omdat in de praktijk is gebleken dat eerdere ad hoc opdrachten van Beekdaelen voor het landmeten een structureel karakter hebben gekregen en op verzoek van Beekdaelen het productblad dienovereenkomstig is aangepast, verschuiven in de bijgestelde begroting de baten die daarmee samenhangen van bijdrage ad hoc opdrachten naar bijdrage Beekdaelen.

Bijdrage deelnemers

Bijdrage deelnemers		2025 primair	Aandeel primair	2025 bijgesteld
	Bijdrage Beekdaelen	€ 530.537	11%	€ 541.549
	Bijdrage Brunssum	€ 159.295	3%	€ 159.295
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 322.225	7%	€ 322.225
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 178.734	4%	€ 178.734
	Bijdrage Heerlen	€ 1.498.596	31%	€ 1.498.596
	Bijdrage Kerkrade	€ 173.073	4%	€ 173.073
	Bijdrage Landgraaf	€ 300.964	6%	€ 300.964
	Bijdrage Simpelveld	€ 155.873	3%	€ 155.873
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.100.994	22%	€ 1.100.994
	Bijdrage Vaals	€ 144.175	3%	€ 144.175
	Bijdrage Voerendaal	€ 207.306	4%	€ 207.306
	Bijdrage Waterschap*	€ 135.025	3%	€ 135.025
Bijdrage deelnemers		**€ 4.906.797**	**100%**	**€ 4.917.809**
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 105.304		€ 94.292
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 5.012.101**		**€ 5.012.101**

***Let op:** voor het Waterschap Limburg is in deze bijgestelde begroting het bedrag opgenomen exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de primaire begroting en de bijgestelde begroting € 139.980,-

Alle structurele lasten worden toegerekend naar de producten en diensten waarvoor voor elk product/dienst een apart productblad is opgesteld. Sommige lasten, zoals personeel primaire proces en software- of licentiekosten zijn rechtstreeks toe te rekenen aan een product of dienst. Sommige lasten, met name de lasten voor ondersteuning bedrijfsvoering worden via een verrekensleutel toebedeeld aan de producten en diensten. Incidentele lasten worden niet in de kostprijs van de producten en diensten meegenomen.
Per product of dienst zijn met de deelnemers afspraken gemaakt over de te hanteren onderlinge verdeelsleutel. Zo worden bijvoorbeeld de lasten van het product BAG tussen de deelnemers die dit product afnemen, verdeeld op basis van het aantal verblijfsobjecten en de BGT op basis van het aantal hectaren bebouwd.
Voor het Waterschap Limburg is een apart productblad gemaakt omdat de te maken lasten voor het beheer van de BGT voor het waterschap een andere dimensie kent dan voor het gemeentelijk beheer van de BGT.

Met name door de verhoogde bijdrage aan Solido (migratie van Parkstad IT naar Solido) en in beperkte mate de hogere licentiekosten dient de bijdrage van de deelnemers te worden bijgesteld. Omdat de bijdrage aan Solido verrekend zit in de productprijs, is de stijging per product en per deelnemer gelijk.

Tegenover deze hoger lasten op de ICT kosten staat het aanwenden van de bestemmingsreserve met het bedrag ad € 169.000,-.
Het verschil tussen de hogere lasten ICT kosten met het bedrag ad € 271.724 en de vrijval van de bestemmingsreserve ad € 169.000,- bedraagt € 102.724. Om de bijdragen deelnemers voor 2025 niet te verhogen en de primaire begroting aan te houden zal de dekking van deze hogere lasten volgen uit het batig saldo van het resultaat jaarrekening 2024

Bijdrage ad hoc opdrachten deelnemers
Deelnemers die niet structureel een bepaald product of bepaalde dienst afnemen, geven wel soms op ad hoc basis opdracht voor een dergelijk product of dienst. Hierbij gaat het veelal om incidentele landmeetopdrachten, het inmeten van huisaansluitingen riool, het vervaardigen van thematische kaarten, het laten uitvoeren van GIS-analyses, of het laten actualiseren en opwerken van bepaalde bestanden.

Overige baten

Overige baten	2025 primair	2025 bijgesteld
Bijdragen derden	€ 50.713	€ 50.713
Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.950	€ 25.950
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000
Totaal overige baten	**€ 154.857**	**€ 154.857**

Bij de overige baten is een prognose van de rentebaten uit het schatkistbankieren opgenomen. De Provincie heeft de subsidie voor het project informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning verlengd tot 1 september 2025.

Bijdragen derden

Bijdrage derden	2025 primair	2025 bijgesteld
Brandweer	€ 3.497	€ 3.497
Parkstad	€ 14.012	€ 14.012
Mijnwater	€ 2.755	€ 2.755
Overige opdrachtgevers	€ 30.449	€ 30.449
Totaal bijdrage derden	**€ 50.713**	**€ 50.713**

Aanwending bestemmingsreserve ICT

Mutaties reserve	2025 primair	2025 bijgesteld
Aanwenden bestemmingsreserve ICT	€ 169.000	€ 169.000
Totaal	**€ 169.000**	**€ 169.000**

In 2025 volgen de eenmalige implementatiekosten, kosten ontvlechting en overige kosten ICT in relatie tot de overgang van Parkstad IT naar Solido. De incidentele kosten worden gedekt door het aanwenden van de bestemmingsreserve en een deel van het batig saldo resultaat jaarrekening van 2024.

1.3 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2025 primair	2025 bijgesteld
lasten	€ 5.169.764	€ 5.441.488
baten	€ 5.169.764	€ 5.169.764
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ - 271.724**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ 169.000
aanwenden resultaatbestemming	€ -	€ 102.724
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**

Taakveld 040 Overhead		2025 primair		2025 bijgesteld
lasten	€	1.265.179	€	1.536.903
baten	€	1.265.179	€	1.265.179
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**- 271.724**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	271.724
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)		2025 Primair		2025 bijgesteld
lasten	€	183.899	€	183.899
baten	€	183.899	€	183.899
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)		2025 primair		2025 bijgesteld
lasten	€	171.537	€	171.537
baten	€	171.537	€	171.537
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)		2025 Primair		2025 bijgesteld
lasten	€	629.267	€	629.267
baten	€	629.267	€	629.267
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)		2025 primair		2025 bijgesteld
lasten	€	1.585.040	€	1.585.040
baten	€	1.585.040	€	1.585.040
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)		2025 primair		2025 Bijgesteld
lasten	€	1.334.842	€	1.334.842
baten	€	1.334.842	€	1.334.842
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

1.4 Risico's

Huisvesting
Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 4 november 2022 besloten dat het huidig huisvestings- en kantoorconcept niet past bij een innovatieve geodata-organisatie en contraproductief werkt om invulling te geven aan de strategische agenda. Bovendien heeft in het kader van het hybride werken en de krapte op de arbeidsmarkt het belang van een inspirerende werkomgeving aan kracht toegenomen.

Het was de bedoeling van 2024 om plannen met bijbehorende financiële consequenties op te maken op basis waarvan het algemeen bestuur een besluit kan nemen en de financiële consequenties via begrotingswijziging voor zienswijze kan voorleggen aan de raden van de deelnemende gemeenten c.q. het algemeen bestuur van het waterschap.

Evenwel de huisvestingsplannen zijn onlosmakelijk ook verbonden met geplande onderhoudsplannen en de verduurzaming waarvoor de gebouweigenaar, de gemeente Landgraaf, aan zet is. Een en ander vereist meer onderzoek en de verwachting is dat een totaal plan in de eerste helft van 2025 kan worden opgeleverd en aan het algemeen bestuur kan worden voorgelegd.

Pensionadogat
In 2025 en 2026 verlaten 6 medewerkers de organisatie wegens (pré)pensioen. Het gaat daarbij om 6 fte die in de transitie van de WNRA als gevolg van overgangsrecht hun leeftijds- en schaaldagen zijn blijven behouden en daarmee conform de rechtspositie grote hoeveelheden bovenwettelijk verlof hebben opgebouwd welke verlofdagen aangewend worden om eerder te stoppen met werken. Hierdoor ontstaat een zogenaamd pensionadogat. Dit betekent dat er per fte maanden hiaten ontstaan tussen het feitelijk vertrek van de medewerker en het invullen van de vacature, danwel een overlap van salarislasten. Voor 2025 is de verwachting dat dit binnen de begroting kan worden opgevangen c.q. temporisering van de invulling van vacatures mogelijk is. Voor 2026 is dit in deze fase nog niet te berekenen. Dit heeft met name te maken met de omvang en snelheid waarmee efficiencywinst te realiseren is bij het organisatieontwikkeltraject alsmede efficiencywinst door een potentiële nieuwe deelnemer.

Organisatieontwikkeltraject
Het eerder omschreven organisatieontwikkeltraject zou, zoals bij iedere verandering, kunnen leiden tot langdurige uitval van individuele medewerkers. Hoewel daar op dit moment geen aanleiding toe is om dit te veronderstellen, is dit risico ook niet geheel uit te sluiten. Ter voorkomen wordt sterk ingezet op externe begeleiding en coaching van personeel.

D. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen” en “grondbeleid” zijn op Het Gegevenshuis niet van toepassing, omdat Het Gegevenshuis niet wordt gefinancierd door heffingen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

Ad 1. Lokale heffingen

Niet van toepassing.

Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico’s te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico’s rekening worden gehouden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico’s waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene lasten (risico’s) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene lasten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten.

Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit.
Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het algemeen bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.

Reserve ICT-investeringen
De reserve ICT-voorziening is ooit gevormd bij de overgang van Parkstad naar Het Gegevenshuis en was bedoeld voor het kunnen voldoen van de kosten van rente en afschrijving van de landmeetapparatuur en software. Als er nieuwe software of apparatuur werd aangeschaft, meestal samenhangende met de invoering van nieuwe producten of diensten of uitbreiding daarvan, werden de incidentele kosten voor aanschaf incidenteel bij de afnemers in rekening gebracht en deze gestort in de reserve ICT-investeringen zodat vanuit die reserve in meerjarenperspectief de rente en afschrijving kon worden voldaan.
In 2018 heeft het Algemeen Bestuur bij de bijgestelde begroting besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de kosten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gelegd van producten en diensten.

Reserve aanbesteding, migratie en implementatie ICT
Voor incidentele kosten voortvloeiend uit het besluit om over te gaan tot een Europese aanbesteding om te komen tot een nieuwe ICT leverancier werd bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 een bestemmingsreserve ad € 169.000,- gevormd. De aanbesteding is in 2024 uitgevoerd en de implementatie van Parkstad IT naar Solido zal plaatsvinden in 2025. Ter dekking van de eenmalige implementatie- en ontvlechtingskosten als gevolg van de overgang van Parkstad-IT naar Solido wordt de bestemmingsreserve van 2022 voor een bedrag van € 169.000,- in zijn geheel aangewend in 2025.

Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio

	01-01-2025	01-01-2026	01-01-2027	01-01-2028
Eigen vermogen	€ 296.812,-	€ 296.812,-	€ 296.812,-	€ 296.812,-
Totaal vermogen	€ 1.979.343,-	€ 1.979.343,-	€ 1.979.343,-	€ 1.979.343,-
Solvabiliteitsratio	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%

Vanaf 1 januari 2024 wordt er gefactureerd op basis van voorschotten om de liquiditeit te verhogen. Doordat Het Gegevenshuis geen algemene reserves kent zal het eigen vermogen van Het Gegevenshuis echter niet toenemen. De ratio geeft per 01-01-2025 een vertekend beeld omdat in de kalendermaand voorafgaand ruim 1 miljoen is ontvangen als voorschot (bijdrage) is ontvangen. Dit beïnvloedt de solvabiliteitsratio in negatieve zin. Dit buiten beschouwing laten geeft een ratio van 41,31%.

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de baten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak.
Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken. De hoogte van de baten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan.
Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Netto schuldquote

	01-01-2025	01-01-2026	01-01-2027	01-01-2028
Schulden -/- vorderingen	€ -517.774	€ -517.774	€ -517.774	€ -517.774
Baten voor bestemming reserves	€ 5.272.488	€ 5.339.850	€ 5.514.799	€ 5.695.522
Netto schuldquote	9,82%	9,70%	9,39%	9,09%

In meerjarig perspectief wordt niet verwacht dat de netto schuldquote toeneemt, aangezien Het Gegevenshuis geen langlopende leningen gaat afsluiten.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Het Gegevenshuis begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten en productbladen. Elk jaar vindt een afrekening plaats met de deelnemers, waardoor Het Gegevenshuis weinig reserves kent.

De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Structurele exploitatieruimte

	2025	2026	2027	2028
structurele lasten	€ 5.272.488,-	€ 5.339.850	€ 5.514.799	€ 5.695.522
structurele baten	€ 5.272.488,-	€ 5.339.850	€ 5.514.799	€ 5.695.522
totaal structurele toevoegingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
totaal structurele onttrekkingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
gerealiseerd totaal van de baten	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%

Voor de jaren 2025 t/m 2028 worden verder weinig incidentele lasten en/of baten verwacht.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen. De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen
Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto’s via een leaseconstructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Solido waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties. In de toekomst zullen de afschrijvingskosten rechtstreeks aan de producten en diensten worden toegerekend
Alle kosten die Het Gegevenshuis maakt, worden toegerekend naar de te leveren producten en diensten conform dienstverleningsovereenkomst en bijbehorende productbladen. Dit geldt ook voor de kapitaalgoederen. Zo worden de kosten voor apparatuur en het wagenpark volledig toegerekend.

Hiermee wordt dus steeds voorzien in de onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Bij verandering in de omvang b.v. bij uitbreiding of de hoogte van de kosten b.v. bij vervanging, verandert dus naar evenredigheid ook de bijdrage voor de afnemers. Vandaar dat ook jaarlijks de dienstverlenings-overeenkomst en bijbehorende productbladen worden vastgesteld alvorens de begroting kan worden opgemaakt.

Ad 4. Financiering
Algemeen
De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Betalingen werden tot 2022 verricht door de gemeente Landgraaf, aan welke gemeente de financiële- en salarisadministratie en het uitvoeren van het betalingsverkeer is uitbesteed. Hiervoor is destijds een rekening courant verhouding ontstaan tussen Het Gegevenshuis en de gemeente Landgraaf.

Sinds 2022 werkt Het Gegevenshuis op basis van voorschotnota’s, om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken. De hoogte van de voorschotnota’s en de datum van verzending is gericht op het steeds over voldoende liquide middelen te kunnen beschikken. Hierdoor is de rekening courantpositie met de gemeente Landgraaf volledig vereffend.

Risicobeheer
Met risico’s worden bedoeld renterisico’s, kredietrisico’s, liquiditeitenrisico’s, koersrisico’s en debiteurenrisico’s. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico’s komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld
Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.
Voor 2024 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a.	Omvang van de programmabegroting per 01-01-2025:	€ 5.272.488
b.	Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage:	8,20%
Toegestane kasgeldlimiet voor 2025 (a) x (b):		€ 423.344

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar.
De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2021	€ 345.867
2022	€ 360.331
2023	€ 384.663
2024	€ 410.654

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico’s op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico’s
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico’s die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico’s die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico’s
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleend aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.
Als uitgangspunt geldt verder, dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd.

Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden.
Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen. Voor de meerjarenbegroting gebeurt dit tevens door middel van de geprognosticeerde balans.

	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
+/+	Saldo stortingen in reserves	169.000	-	-	-
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	169.000	-	-	-
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie		-	-	-
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	-	-	-	-
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	-	-	-	-
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	-	-	-	-
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	-	-	-	-
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	-	-	-	-
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	-	-	-	-
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**0**			

In 2023 werd € 169.000,- gestort in een nieuwe bestemmingsreserve voor de aanbesteding, migratie en implementatie ICT met een deel van het positieve resultaat uit 2022.
In 2025 volgen de eenmalige implementatiekosten, kosten ontvlechting en overige kosten ICT in relatie tot de overgang van Parkstad IT naar Solido. De incidentele kosten worden gedekt door het aanwenden van de bestemmingsreserve van € 169.000,- en een deel van het resultaat van 2024.

ACTIVA	Saldo 1-1-2025	Mutatie 2025	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2026	PASSIVA	Saldo 1-1-2025	Mutatie 2025	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2026
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**296.812**	**-271.725**	**25.087**	**-25.087**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**296.812**	**-271.725**	**25.087**	**-25.087**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	169.001	-169.001	0	0
					Saldo van baten en lasten 2024	127.811	-102.724	25.087	-25.087
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**1.979.343**	**-752.585**	**1.226.758**	**0**	**Vlottende passiva**	**1.682.532**	**-480.861**	**1.201.671**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**448.734**	**- 448.734**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**382.182**	**135.592**	**517.774**	**0**
Vorderingen op openbare lichamen	439.831	-439.831	0	0					
Overige vorderingen	8.903	-8.903	0	0	Overige schulden	382.182	135.592	517.774	0
Liquide middelen	**252.861**	**0**	**252.861**	**0**					
Uitzettingen 's Rijks schatkist	**1.248.453**	**-305.850**	**942.603**	0					
Overlopende activa	**29.296**	**1.998**	**31.294**	**0**	**Overlopende passiva**	**1.300.350**	**-616.453**	**683.897**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	5.634	-5.634	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	1.260.771	-590.587	670.184	0
Overige overlopende activa	23.662	7.632	31.294	0	Overige overlopende passiva	39.579	-25.866	13.713	0
Totaal activa	**1.979.343**	**-752.585**	**1.226.758**	**0**	**Totaal passiva**	**1.979.343**	**-752.585**	**1.226.758**	**0**

ACTIVA	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2028	Saldo 1-1-2028	Mutatie 2028	PASSIVA	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2028	Saldo 1-1-2028	Mutatie 2028
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**0**	**0**	**0**	**0**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**0**	**0**	**0**	**0**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	0	0	0	0
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**Vlottende passiva**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**517.774**	**0**	**517.774**	**0**
Vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0					
Overige vorderingen	0	0	0	0	Overige schulden	517.774	0	517.774	0
Liquide middelen	**1.195.464**	**0**	**1.195.464**	**0**					
Overlopende activa	**31.294**	**0**	**31.294**	**0**	**Overlopende passiva**	**708.984**	**0**	**708.984**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	695.271	0	695.271	0
Overige overlopende activa	31.294	0	31.294	0	Overige overlopende passiva	13.713	0	13.713	0
Totaal activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**Totaal passiva**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**

Uit deze geprognosticeerde balans blijkt dat het saldo van liquide middelen niet negatief wordt. Een EMU-tekort wordt derhalve niet verwacht. Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

Ad 5. Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

Voor financiën, informatiemanagement, privacy, procesmanagement heeft Het Gegevenshuis aan eigen formatie 1,8 fte.
De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Solido.
Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlofregistratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd op het gebied van financiën een verplichtingenadministratie ingevoerd en werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

Ad 6. Verbonden partijen

Solido is de huidige leverancier voor de dienstverlening ICT. Solido is per 1 januari 2025 ontstaan als opvolging van de gemeenschappelijke regeling Parkstad IT te Heerlen. Het Gegevenshuis heeft medio januari 2025 een meerjarige overeenkomst gesloten met Solido. Deze overeenkomst vloeit voort uit de afgeronde Europese aanbesteding waarbij de opdracht aan Solido is gegund op basis van de geldende aanbestedingscriteria.

Naam verbonden partij	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028
Solido	€ 780.749	€ 551.152	€ 575.017	€ 597.960

Ad 7. Grondbeleid

Niet van toepassing.

Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen

In het kader van het ravijnjaar is door diverse gemeenteraden bij de zienswijze bij de begroting 2025 aangegeven aan de verbonden partijen om te onderzoeken op welke manier kan worden bijgedragen aan een taakstelling. Een aantal colleges heeft dit verder aangevuld met concrete voorbeelden.
Het Gegevenshuis heeft dit in 2024 opgepakt en dit heeft geleid tot een antwoord van het algemeen bestuur aan alle deelnemers. Hierbij is aangegeven dat Het Gegevenshuis reeds invulling geeft aan een aantal suggesties van de colleges. Omdat Het Gegevenshuis enkel taken uitvoert in opdracht van de deelnemers, kan een eigen taakstelling niet aan de orde zijn. Voor de verdere uitwerking van een en ander wordt hier kortheidshalve naar deze brief van het algemeen bestuur van 18-11-2024 verwezen.

Ad 9. Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Gegevenshuis werkt aan de actieve openbaarmakingsplicht. Zo worden onder meer alle stukken van het algemeen bestuur openbaar gemaakt door middel van plaatsing op de website en is er een protocol ter uitvoering van de WOO vastgesteld.

Bijlage A

Bijdragen deelnemers		2025 primair	2025 bijgesteld
Bijdrage Beekdaelen			
	BAG	€ 129.579	€ 129.579
	BGT/Imgeo	€ 177.366	€ 177.366
	BOR grijs	€ 34.319	€ 34.319
	BOR groen	€ 45.255	€ 45.255
	Wkpb (BRK-PB)	€ 5.976	€ 5.976
	GEO-info	€ 35.289	€ 35.289
	Landmeten	€ 13.568	€ 24.580
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 62.638	€ 62.638
	Thematische tekeningen	€ 10.973	€ 10.973
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.543
	Mutatiedetectie	€ 12.032	€ 12.032
	Totaal	**€ 530.537**	**€ 541.549**
Bijdrage Brunssum			
	BAG	€ -	€ -
	BGT/Imgeo	€ 92.588	€ 92.588
	BOR	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ -	€ -
	GEO-info	€ -	€ -
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 54.014	€ 54.014
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.543
	Mutatiedetectie	€ 9.150	€ 9.150
	Totaal	**€ 159.295**	**€ 159.295**

Bijdrage Eijsden-Margraten			
	BAG	€ 95.624	€ 95.624
	BGT/Imgeo	€ 95.245	€ 95.245
	BOR grijs	€ 19.563	€ 19.563
	BOR groen	€ 24.301	€ 24.301
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.057	€ 2.057
	GEO-info	€ 30.095	€ 30.095
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 41.206	€ 41.206
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.543
	Mutatiedetectie	€ 10.591	€ 10.591
	Totaal	**€ 322.225**	**€ 322.225**
Bijdrage Gulpen-Wittem			
	BAG	€ 58.762	€ 58.762
	BGT/Imgeo	€ 53.562	€ 53.562
	BOR grijs	€ 12.849	€ 12.849
	BOR groen	€ 13.538	€ 13.538
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.061	€ 2.061
	GEO-info	€ 26.234	€ 26.234
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€	€ -
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.612	€ 3.612
	Mutatiedetectie	€ 8.116	€ 8.116
	Totaal	**€ 178.734**	**€ 178.734**

Bijdrage Heerlen			
	BAG	€ 386.745	€ 386.745
	BGT/Imgeo	€ 257.071	€ 257.071
	BOR grijs	€ 36.087	€ 36.087
	Wkpb (BRK-PB)	€ 11.806	€ 11.806
	GEO-info	€ 59.182	€ 59.182
	Landmeten	€ 284.562	€ 284.562
	Huisaansluitingen	€ 43.196	€ 43.196
	Riool	€ 138.842	€ 138.842
	Thematische tekeningen	€ 176.771	€ 176.771
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Onroerend goed/transacties	€ 25.271	€ 25.271
	Sweco **	*€ 65.128*	*€ 65.128*
	Mutatiedetectie	€ 13.935	€ 13.934
	Totaal	**€ 1.498.596**	**€ 1.498.596**
Bijdrage Kerkrade			
	BAG	€ -	€ -
	BGT/Imgeo	€ 128.415	€ 128.415
	BOR	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ 4.592	€ 4.592
	GEO-info	€ 40.066	€ 40.066
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ -	€ -
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Mutatiedetectie	€ -	€ -
	Totaal	**€ 173.073**	**€ 173.073**

Bijdrage Landgraaf			
	BAG	€ 145.920	€ 145.920
	BGT/Imgeo	€ 108.368	€ 108.368
	BOR	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ -	€ -
	GEO-info	€ 35.801	€ 35.801
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ -	€ -
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Mutatiedetectie	€ 10.874	€ 10.874
	Totaal	**€ 300.964**	**€ 300.964**
Bijdrage Simpelveld			
	BAG	€ 44.026	€ 44.026
	BGT/Imgeo	€ 41.866	€ 41.866
	BOR grijs	€ 8.290	€ 8.290
	BOR groen	€ 10.682	€ 10.682
	Incidenteel actualiseren grijs/groen	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.000	€ 2.000
	GEO-info	€ 23.487	€ 23.487
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 15.501	€ 15.501
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.543
	Mutatiedetectie	€ 6.478	€ 6.478
	Totaal	**€ 155.873**	**€ 155.873**
Bijdrage Sittard-Geleen			
	BAG	€ 385.150	€ 385.150
	BGT/Imgeo	€ 343.218	€ 343.218
	BOR grijs	€ -	€ -
	BOR groen	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ 8.312	€ 8.312
	GEO-info	€ 61.587	€ 61.587
	Landmeten	€ 150.527	€ 150.527
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ -	€ -
	Thematische tekeningen	€ 108.095	€ 108.095
	Mutatiedetectie	€ 17.724	€ 17.724
	Extra werkzaamheden S-G	€ 26.380	€ 26.380
	Totaal	**€ 1.100.994**	**€ 1.100.994**

Bijdrage Vaals			
	BAG	€ 47.879	€ 47.879
	BGT/Imgeo	€ 27.374	€ 27.374
	BOR grijs	€ 9.367	€ 9.367
	BOR groen	€ 6.985	€ 6.985
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.058	€ 2.058
	GEO-info	€ 22.974	€ 22.974
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 21.391	€ 21.391
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Mutatiedetectie	€ 6.148	€ 6.148
	Totaal	**€ 144.175**	**€ 144.175**
Bijdrage Voerendaal			
	BAG	€ 45.633	€ 45.633
	BGT/Imgeo	€ 57.324	€ 57.324
	BOR grijs	€ 12.849	€ 12.849
	BOR groen	€ 14.626	€ 14.626
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.080	€ 2.080
	GEO-info	€ 24.227	€ 24.227
	Landmeten	€ 5.512	€ 5.512
	Huisaansluitingen	€ 5.338	€ 5.338
	Riool	€ 20.643	€ 20.643
	Thematische tekeningen	€ 8.127	€ 8.127
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.543
	Mutatiedetectie	€ 7.402	€ 7.402
	Totaal	**€ 207.306**	**€ 207.306**
Bijdrage Waterschap			
	BGT Waterschap	€ 135.025	€ 135.025
	Totaal	**€ 135.025**	**€ 135.025**

** De kosten van Obsurv Hosting Sweco worden rechtstreeks doorbelast aan Heerlen.

Let op: Het bedrag bij het Waterschap Limburg is exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de primaire begroting en de bijgestelde begroting € 139.980,-

Bijlage B

Bestuursnotitie

Datum 3 juli 2025
Onderwerp Zienswijze bijgestelde begroting 2025

De bijgestelde begroting 2025 van Het Gegevenshuis is op 28 maart 2025 overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg voor het geven van de zienswijze.

Overzicht reacties

De bijgestelde begroting is in de raden van de deelnemende gemeenten en in het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg behandeld. Zienswijzen met eventueel aanvullende vragen zijn beantwoord.

De ontvangen zienswijzen zijn positief waardoor er geen aanleiding is tot aanpassing van de bijgestelde begroting 2025.

Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis,

mr. R. de Boer — mr. J.M.M. Leenen MFM

Voorzitter. — Directeur/secretaris.

Bijlage C

Aantal stemmen deelnemers bijgestelde begroting 2025

Bijdrage deelnemers 2025		Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€ 541.549	1	1	5	7
Bijdrage Brunssum	€ 159.295	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 322.225	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 178.734	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€ 1.498.597	1	1	14	16
Bijdrage Kerkrade	€ 173.073	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€ 300.964	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€ 155.873	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.100.995	1	0	11	12
Bijdrage Vaals	€ 144.175	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€ 207.306	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€ 135.025	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€ 4.917.811**	**12**	**7**	**44**	**63**

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BAM	Beter Anders Minder
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel bgt
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WOO	Wet Open Overheid
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Begroting 2026

Meerjarenraming 2026-2029

Concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het algemeen bestuur op 27 maart 2025.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg per 28 maart 2025.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het algemeen bestuur op 3 juli 2025.

Inhoudsopgave

A. Inleiding 4
1. Algemeen 4
2. Het Gegevenshuis, missie en visie 4
3. De organisatie 5
4. Ontwikkelingen 5
B. Beheer van Het Gegevenshuis 7
Taakvelden ingevolge het BBV 7
Controle en verantwoording 7
C. Financieel 8
1. De begroting 2026 8
1.1 Toelichting lasten begroting 2026 10
1.2 Toelichting baten begroting 2026 13
2. De meerjarenraming 2026-2029 15
2.1 Specificatie lasten meerjarenraming 2026-2029 16
2.2 Specificatie baten meerjarenraming 2026-2029 17
3. Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 18
4. Incidentele en structurele lasten en baten 20
5. Bestaand en nieuw beleid 20
6. Reserves 20
7. Risico's 20
D. Verplichte paragrafen 22
Ad 1. Lokale heffingen 22
Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 22
Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen 24
Ad 4. Financiering 25
Ad 5. Bedrijfsvoering 30
Ad 6. Verbonden partijen 30
Ad 7. Grondbeleid 30
Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen 30
Ad 9. Openbaarheidsparagraaf 30
Bijlage A 31
Bijlage B 35
Bijlage C 36
Lijst afkortingen 38

A. Inleiding

1. Algemeen

Op basis van de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden en de jaarrekening 2024 kon de begrotingswijziging 2025 worden opgemaakt en ligt deze samen met deze begroting 2026 en meerjarenraming voor.
Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen, dient vóór 15 april de ontwerpbegroting voor het volgend jaar door het dagelijks bestuur aan de Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg te worden voorgelegd. De raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap kunnen hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het algemeen bestuur kan na ommekomst van twaalf weken na verzending van de ontwerpbegroting aan de Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap de begroting vaststellen. Binnen 2 weken na vaststelling door het algemeen bestuur, maar in ieder geval voor 15 december, dient het dagelijks bestuur de begroting te sturen aan Gedeputeerde Staten. Het Gegevenshuis koerst steeds op afronding voor het zomerreces.

Er is bij deze uitvoeringsorganisatie geen sprake van verschillende programma's die verschillende maatschappelijke, economische, sociale of culturele effecten beogen. De sturing op dit soort programma's berust bij de deelnemers. Het Gegevenshuis levert een bijdrage aan de verantwoordelijken voor programma's bij de deelnemers in de vorm van wettelijke uitvoeringstaken of het leveren van geo-data.
Volgens het nieuwe BBV dienen de geraamde lasten en baten te worden gerubriceerd volgens de taakveldindeling. Voor Het Gegevenshuis onderscheiden we thans de volgende taakgebieden:

040 Overhead
210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570 Openbaar groen (databeheer groen)
720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810 Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830 Wonen en bouwen (beheer BAG)

2. Het Gegevenshuis, missie en visie

Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd. Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimtegerelateerde data in het publieke domein, waardoor Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid.
Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en lasten te reduceren.

Het Gegevenshuis is een kwalitatief hoogwaardige en innovatieve uitvoeringsorganisatie die werkt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen met duidelijk gedefinieerde kwaliteiten en kwantiteiten.
Het onderscheidend vermogen van Het Gegevenshuis zit enerzijds in de integrale benadering van (basis)registraties in administratieve en geometrische zin en waar mogelijk en relevant bij te dragen aan datagestuurd beleid, - uitvoering en – dienstverlening door de deelnemers, anderzijds in het vermogen om nieuwe ontwikkelingen, nieuwe technologieën, nieuwe bedrijfs-voeringconcepten van lagere overheden en nieuwe vormen van (publieke) dienstverlening toepasbaar aan te bieden (uiteraard via de gemeentelijke portal). Nieuwe producten, nieuwe diensten en nieuwe afnemers vloeien hieruit voort. Voor alles geldt dat de levering van producten en diensten de marktconformiteitstoets moet doorstaan. Het Gegevenshuis fungeert als ware het een profit-organisatie, solide en betrouwbaar. Hierbij staat evenwel de status, verplichtingen en (wettelijke) verantwoording als openbaar lichaam voorop.

3. De organisatie

Per 1 juli 2015 hebben de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal de gebiedsonafhankelijke gemeenschappelijke regeling opgericht en per die datum werden alle rechten, plichten, goederen en personeel overgenomen van de GBRD/BAG-Geo, onderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg.
Per 1 januari 2016 is de gemeente Schinnen toegetreden, per 1 januari 2017 het Waterschap Limburg en per 1 januari 2018 de gemeente Eijsden-Margraten.
Per 1 januari 2019 is de gemeente Vaals toegetreden en als gevolg van de gemeentelijke herindeling de gemeente Beekdaelen. Per 1 april 2020 is de gemeente Sittard-Geleen toegetreden en per 1 januari 2023 de gemeente Gulpen-Wittem.

Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis wordt gevormd door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het aantal stemmen is gerelateerd aan de bijdrage aan Het Gegevenshuis en de bijdrage is gebaseerd op de afname van producten en diensten. Hiertoe wordt jaarlijks een dienstverleningsovereenkomst met iedere deelnemer apart afgesloten met daarbij behorende productbladen waarin per product de te leveren kwaliteiten, doorlooptijden en lasten zijn bepaald. Het aantal stemmen per deelnemer is terug te vinden in de bijlage.

Het Gegevenshuis is dan ook een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij de deelnemers de rol van opdrachtgever en Het Gegevenshuis de rol van opdrachtnemer vervult. Behoudens de uitvoering van de BGT staat het de deelnemers vrij om de soort en omvang van de af te nemen producten te bepalen. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur jaarlijks over de voortgang en legt verantwoording af over de bestede middelen.

De directeur van Het Gegevenshuis is onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur belast met De leiding van de uitvoeringsorganisatie en met de zorg over de juiste taakvervulling. Er is één afdelingshoofd die voor de operationele sturing zorgt. Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een belangrijk deel belegd bij de deelnemende gemeente dan wel worden op ad hoc basis ingehuurd. Voor financiën, informatiemanagement en privacy zijn 1,8 fte in eigen dienst. Daar waar bedrijfsvoeringstaken zijn uitbesteed, hebben deze medewerkers een regierol. Op het gebied van financiën, privacy, beveiliging, informatiemanagement en archivering is professionalisering verankerd via kwaliteitsmanagementsystemen. Het Gegevenshuis is ISO 9001 en ISO 270001 gecertificeerd.

4. Ontwikkelingen

Organisatieontwikkelingstraject

Het kunnen realiseren van de overeengekomen dienstverlening aan de deelnemers van Het Gegevenshuis heeft altijd de hoogste prioriteit. Het organisatie-ontwikkeltraject dat is ingezet en onder andere dient om de dienstverlening naar de deelnemers efficiënter en tegelijkertijd kwalitatief hoogwaardiger te kunnen uitvoeren, heeft impact op de snelheid waarmee onderwerpen als digital twin of professionalisering van de archivering kunnen worden opgepakt.
In het ontwikkeltraject behoeven medewerkers veel begeleiding door coaching, opleiding e.d. om goed te kunnen functioneren in een soort platvormorganisatie die multidisciplinair functioneert rondom de klantvraag van de deelnemers. Niet iedereen zal even snel zelfstandig in deze nieuwe rol kunnen functioneren. Niet uit te sluiten is dat niet iedere medewerker zal kunnen functioneren in deze nieuwe setting. In 2025 zal met name via pilots ervoor gezorgd worden voor een soepele overgang met soms op individueel niveau maatwerk.
Uiteindelijk is het tevens de bedoeling dat voor de huidige producten en diensten een besparing wordt gerealiseerd op de bijdrage van de deelnemers vanaf 2027. De omvang daarvan is nu nog niet te duiden en de verwachting is dat begin 2026 dit wel meegenomen kan worden in de financiële jaarstukken.

Samenwerking PIOFACH-functies GR-en

Mede tegen de achtergrond van de oproep van de deelnemers tot bezuinigingen in het kader van het ravijnjaar door het samenwerken van gemeenschappelijke regelingen op het gebied van de PIOFACH-taken, heeft Het Gegevenshuis samen met het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad een eerste vingeroefening gedaan. Het resultaat daarvan is dat samenwerking bijdraagt aan continuïteit en kwaliteit, maar dat op deze schaal geen financieel voordeel is te behalen.

Naar aanleiding daarvan heeft het algemeen bestuur opgedragen om verder onderzoek te doen met gemeenschappelijke regelingen die een uitvoeringskarakter hebben en van vergelijkebare omvang zijn. Tegen deze achtergrond zijn genoemd Het Gegevenshuis, Solido en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Het is de bedoeling dat de resultaten in 2025 worden voorgelegd aan het algemeen bestuur dat dan beslist of er een vervolg aan de orde zal zijn en welke uitgangspunten en kaders dan daarbij gelden.

Strategische pijler groei

Groei blijft één van de pijlers van de strategische agenda. Groei dient verantwoord te zijn. Het uitgangspunt is en blijft dat de overeengekomen dienstverlening met de huidige deelnemers nimmer in het gedrang mag komen. Groei wordt nagestreefd door primair nieuwe toetreders en secundair uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Er is op dit moment sprake van een potentiële nieuwe toetreder en daarnaast overwegen huidige deelnemers om meer producten te gaan afnemen bij Het Gegevenshuis. Verder heeft er een eerste verkenning plaatsgevonden door het Ministerie van BZK met het oog op het beheer van de BAG en de BGT voor Bonaire, St. Eustatius en Saba door Het Gegevenshuis.

Strategische pijler innovatie

Zoals eerder aangegeven noopt de organisatieontwikkeling tot aanpassing van de snelheid van innovatie. Dat wil niet zeggen dat er niets gebeurt. Zo is het ketenproces van inwinning tot beheer heringericht en wordt incidenteel via lasers puntenwolken ingewonnen en verwerkt in de digital twin. Ook de verwerking van getekende 3D modellen werd ter hand genomen. In 2025 zal een nader onderzoek plaatsvinden door de toepassing van datascience in het totale ketenproces.
In het organisatieontwikkelingstraject zal tevens worden meegenomen hoe innovatie toekomstbestendig in positie kan worden gebracht.

B. Beheer van Het Gegevenshuis

Taakvelden ingevolge het BBV

Een gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de eisen van het BBV. In een programmabegroting geeft de gemeente of de gemeenschappelijke regeling aan wat ze willen bereiken, hoe ze dat gaan doen en hoeveel geld daarvoor wordt uitgetrokken. Bij hetgeen men wil bereiken gaat het om maatschappelijke, economische, sociale, of culturele effecten.
In zoverre zou een programmabegroting voor een organisatie als Het Gegevenshuis enigszins gekunsteld overkomen. Het is immers een uitvoeringsorganisatie die levert aan de gemeentelijke afdelingen en functionarissen die sturing geven aan de programma's als hiervoor bedoeld. Het is niet aan Het Gegevenshuis om te bepalen welke maatschappelijke of economisch effecten worden beoogd noch om verantwoording te nemen voor de uitvoering daarvan.
Dit is en blijft de exclusieve verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert hiervoor ondersteuning.

De begroting van Het Gegevenshuis wordt in feite bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie. In de inleiding zijn de ontwikkelingen in dit kader opgenomen. Als deze ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimtegerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, Wkpb) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken, zoals grijs, groen en riool. De BAG en de BGT zijn één op één te koppelen aan taakvelden, maar dat geldt niet voor alle basisregistraties. Het geo-databeheer is volgens de beschrijvingen te koppelen aan het taakveld 040 Overhead. Dit betekent dan ook dat alle uitvoeringstaken die Het Gegevenshuis behartigt en niet rechtstreeks aan een taakveld te koppelen zijn, worden ondergebracht in het taakveld 040.
De begroting kent de volgende taakvelden:

040	Overhead
210	Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570	Openbaar groen (databeheer groen)
720	Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810	Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830	Wonen en bouwen (beheer BAG)

Voor de uitvoering van deze taken worden 3 hoofdactiviteiten onderscheiden: het inwinnen, het beheren en het uitleveren/informeren. Kernkwaliteit van Het Gegevenshuis is de integrale benadering van deze hoofdactiviteiten. Als een landmeter een gebied, gebouw of objecten gaat inmeten of als er sprake is van een bouwvergunning, dan is die inwinning zodanig opgezet dat meteen de data voor alle (basis-)registraties beschikbaar komen. Dit is uiteraard efficiënt, maar belangrijk is dat met deze kernkwaliteit tevens de belangrijke uitgangspunten gerealiseerd kunnen worden: actuele, juiste en volledige geo-data in de bestanden. De kans dat in 2 (basis-)registraties verschillende data voorkomen (toch een behoorlijk probleem in Nederland) wordt hiermee sterk gereduceerd. Met het toewerken naar een integrale objectenregistratie zet Het Gegevenshuis sterk in op uniforme en actuele data in alle registraties. Voor wat betreft het betrekken van de WOZ wordt nauw samengewerkt met BsGW.

Controle en verantwoording

Zoals eerder aangegeven, vormen de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen de kern van de relatie opdrachtgever – opdrachtnemer. Deze kern heeft alleen maar zin als opdrachtnemer periodiek en transparant over de overeengekomen prestaties en aantallen rapporteert.
Afgesproken is om deze dienstverleningsovereenkomsten en de productbladen twee keer per jaar met de contractmanagers te evalueren en te actualiseren.

C. Financieel

Algemeen

De begroting 2026 is gebaseerd op de feitelijke situatie bij de opmaak ervan en borduurt dan ook voor op de bijgestelde begroting 2025 die samen met deze begroting in het proces van besluitvorming is gebracht. Dit uiteraard voor zover deze situatie van structurele aard is. Voor een organisatie als Het Gegevenshuis die zo sterk in ontwikkeling is, kan het zijn dat alvorens het jaar 2026 van start gaat dat de feitelijke situatie weer heel anders is door besluitvorming inzake toetreding van nieuwe deelnemers of inzake uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Maar bij de opmaak van deze begroting kunnen we alleen die aspecten meenemen waarover ook feitelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden.

1. De begroting 2026

De begroting 2026 is gebaseerd op voorcalculatie op basis van de feitelijke situatie met daaraan toegevoegd de ontwikkeling die tot bijstelling van de begroting 2025 hebben geleid en een structureel karakter hebben. De uit de afgeronde Europese aanbesteding ICT vastgestelde en geldende (nieuwe) jaarlijkse tarieven (van Solido) zijn voor de begroting 2026 en de meerjarenraming meegenomen.

Indexering volgens het laatst bekende indexcijfer Prijs Bruto Binnenlands Product

In de begroting is rekening gehouden met een indexering van 3,3%. Op verzoek van het algemeen bestuur is net als voorgaande jaren een actueel indexcijfer gehanteerd, zoals gemeenten dit ook doen. Hierbij is gekozen voor het indexcijfer behorende bij Prijs Bruto Binnenlands Product. Bij de opmaak van deze begroting en meerjarenraming was het laatst bekende cijfer van de maand januari 2025: 3,3% (Macro Economische Verkenning - Verdieping (cpb.nl)

Begroting	2024 jaarrekening	2025 bijgesteld	2026
Lasten			
Personeel, PIOFAH, Software, Inhuur	€ 4.885.127	€ 5.441.488	€ 5.339.850
Totaal	**€ 4.885.127**	**€ 5.441.488**	**€ 5.339.850**
Baten			
Bijdragen deelnemers	€ 4.849.323	€ 5.012.101	€ 5.261.921
Bijdragen derden	€ 46.558	€ 50.713	€ 52.387
Renteopbrengst schatkistbankieren	€ 29.285	€ 25.950	€ 25.542
Mutatie reserve	€ 0	€ 0	
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000	€
Totaal	**€ 5.006.166**	**€ 5.169.764**	**€ 5.339.850**
(Geraamd) saldo van baten en lasten	€ 121.039	€ -271.724	€ -
Aanwenden reserve ICT	€ 6.772	€ 169.000	€ -
Aanwenden resultaatbestemming 2024		€ 102.724	
Structureel en reëel evenwicht	**€ 127.811**	**€ -**	**€ -**

Incidentele lasten zijn ervoor inhuur derden voor de na-ijlende effecten steenkolenwinning in het kader van het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning. Incidenteel omdat dit een project is met een oorspronkelijke doorlooptijd van vier jaren, gestart in 2019, aflopende op 1 september 2023 en inmiddels verlengd tot 1 september 2025. Hierna eindigt dit project. Vanaf 2026 en verder zijn er vooralsnog geen incidentele baten en lasten

Incidentele lasten en baten	2025 bijgesteld	2026
Lasten		
Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ -
Eenmalige implementatiekosten ICT en overige kosten ontvlechting	€ 271.724	€ -
Totaal	**€ 352.724**	**€ -**
Baten		
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ -
Totaal	**€ 81.000**	**€ -**
Saldo incidentele baten en lasten	€ -271.724	€ -
Aanwenden bestemmingsreserve ICT	€ 169.000	€ -
Aanwenden resultaatbestemming 2024	€ 102.724	
Structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**

1.1 Toelichting lasten begroting 2026

Lasten Het Gegevenshuis		2025 bijgesteld	2026
Personeel			
	Salarissen totaal	€ 3.235.984	€ 3.342.771
	Vorming opleiding	€ 76.835	€ 79.371
	Wagenpark/reiskosten	€ 44.491	€ 45.959
	Overige personeelskosten	€ 25.770	€ 26.620
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.457	€ 3.571
	Kosten medezeggenschap	€ 8.640	€ 8.925
	Totaal personeel	**€ 3.395.176**	**€ 3.507.218**
Ondersteuning bedrijfsvoering			
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 957.012	€ 792.323
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 32.480	€ 33.552
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 33.515	€ 34.621
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 1.023.007**	**€ 860.496**
Software			
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 405.507	€ 418.889
	Afschrijvingen	€ 0	€ 0
	Stelpost innovatie	€ 42.748	€ 44.159
	Totaal software	**€ 448.255**	**€ 463.047**
Inhuur derden			
	Productie (regulier)	€ 28.304	€ 29.238
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.711	€ 8.998
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ 146.710	€ 151.551
	Inhuur trainees en detachering	€ 175.962	€ 181.769
	Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 0
	Accountant	€ 18.434	€ 19.042
	P&O/Boekhouding	€ 61.319	€ 63.343
	Archivering	€ 16.262	€ 16.799
	Totaal inhuur derden	**€ 536.702**	**€ 470.740**
Onvoorzien		**€ 38.348**	**€ 38.348**
Totaal		**€ 5.441.488**	**€ 5.339.850**

Personeel

Lasten Het Gegevenshuis		2024 jaarrekening	2025 bijgesteld	2026
Personeel				
	Salarissen totaal	€ 2.870.256	€ 3.235.984	€ 3.342.771
	Vorming opleiding	€ 85.130	€ 76.835	€ 79.371
	Wagenpark/reiskosten	€ 26.296	€ 44.491	€ 45.959
	Overige personeelskosten	€ 19.666	€ 25.770	€ 26.620
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 2.086	€ 3.457	€ 3.571
	Kosten medezeggenschap	€ 13.219	€ 8.640	€ 8.925
	Totaal personeel	**€ 2.974.130**	**€ 3.395.176**	**€ 3.507.218**

De lasten voor het personeel zijn gebaseerd op het daadwerkelijke salaris dat de medewerkers ontvangen. Er wordt dus niet begroot op schaalmaximum of maximum-1, maar op het feitelijk salaris per medewerker. Verder is de indexering conform bruto binnenlands product meegenomen. De indexering is ook in het meerjarenperspectief mee berekend. Bij de post salaris zien we in de werkelijkheid in de jaarrekening(en) een beduidend lagere besteding dan begroot. Dit heeft ermee te maken dat formatieruimte waarop de post salarissen is gebaseerd deels wordt ingevuld met detacheringen van personeel van de deelnemers, trainees of andere inhuur. In de jaarrekening komen deze lasten dan terecht op de post inhuur derden.

Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 kunnen de lasten voor vorming opleiding en het wagenpark in 2026 worden doorgetrokken, rekening houdende met de indexering.
Bij de overige personeelskosten gaat het in hoofdzaak om de lasten die samenhangen met de werkkostenregeling. Deze landelijk geldende regeling bepaalt dat maximaal 1,18% van het totale fiscale loon belastingvrij kan worden ingezet voor vergoedingen aan medewerkers, zoals bijdrage vakbondscontributie, kerstpakketten, afdelingsuitstapjes, vitaliteitsactiviteiten, etentjes e.d.

Arbo-verstrekkingen personeel heeft te maken met verstrekkingen voor bijvoorbeeld een computerbril voor het personeel. In de post kosten medezeggenschap worden lasten begroot voor de ondernemingsraad en het lokaal overleg, zoals training en opleiding. De ondernemingsraad is weer op volle sterkte. De lasten voor deze twee posten zijn eveneens doorgetrokken, rekening houdende met de indexering.

Ondersteuning bedrijfsvoering

Lasten Het Gegevenshuis		2024 jaarrekening	2025 bijgesteld	2026
Ondersteuning bedrijfsvoering				
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 698.035	€ 957.012	€ 792.323
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 38.226	€ 32.480	€ 33.552
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 1.677	€ 33.515	€ 34.621
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 737.938**	**€ 1.023.007**	**€ 860.496**

Huisvesting, facilities, ICT/KA
Deze post betreft de huur van het kantoorpand en alle uitbestede facilitaire diensten aan de gemeente Landgraaf en de ondersteuning op het gebied van ICT-kantoorautomatisering door Solido. Hier zijn de vastgesteld tarieven van Solido (aanbesteding ICT) meegenomen.
Behalve indexering zijn er verder geen afwijkingen te verwachten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025.

Applicaties bedrijfsvoering
Het Gegevenshuis heeft applicaties voor uren/verlof/ziekteregistratie, voor het genereren van managementinformatie en procesbeschrijvingen, voor het toegankelijk maken van documenten (o.m. voor ISO-conform te werken) en voor het papierloos vergaderen. Ten opzichte van 2025 valt hier geen verandering te verwachten behalve de indexering.

Facilities, randapparatuur buiten contracten
Dit betreft de lasten die gemaakt moeten worden buiten de dienstverleningsovereenkomst van Landgraaf en buiten de facilitering door Solido. Concreet gaat het dan om drukwerk, presentatiehulpmiddelen, haal- en brengservice post, onderhoud plotter e.d. Ook voor deze post geldt dat er geen afwijkingen zijn ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025.

Software

Lasten Het Gegevenshuis		2024 jaarrekening	2025 bijgesteld	2026
Software				
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 374.595	€ 405.507	€ 418.889
	Afschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0
	Innovatie	€ 114.362	€ 42.748	€ 44.159
	Totaal software	**€ 488.957**	**€ 448.255**	**€ 463.047**

Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 worden in 2026 geen afwijkingen verwacht.
Het bedrag in de jaarrekening voor innovatie was incidenteel van die omvang. Voor het grootste gedeelte werd dit veroorzaakt doordat er meer ondersteuning van de leverancier nodig was op het vlak van FME-specialisatie wegens het tekort aan gespecialiseerd eigen personeel. Daar stonden extra inkomsten onder meer wegens mutatiedetectie tegenover.

Inhuur derden

Lasten Het Gegevenshuis		2024 jaarrekening	2025 bijgesteld	2026
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 245.022	€ 28.304	€ 29.238
	Productie (privacy en informatie ISO-certificering)	€ 13.691	€ 8.711	€ 8.998
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ 69.406	€ 146.710	€ 151.551
	Inhuur trainees en detacheringen	€ 189.371	€ 175.962	€ 181.769
	Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 78.520	€ 81.000	€ 0
	Accountant	€ 18.175	€ 18.434	€ 19.042
	P&O/Boekhouding	€ 59.679	€ 61.319	€ 63.343
	Archivering	€ 8.893	€ 16.262	€ 16.799
	Totaal inhuur derden	**€ 682.757**	**€ 536.702**	**€ 470.740**

De inhuur van derden dient steeds in verband met de post personeel worden bezien. Zijn er veel vacatures dan zal de post inhuur stijgen en de post personeel dalen. Dit zagen we met name in 2024 waarbij bovendien sprake was van een groot project waarvoor inhuur nodig was (en waar extra baten tegenover staan).

De inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning is een post die volledig gesubsidieerd wordt door de provincie. Aan de batenkant is deze subsidie verantwoord. Dit project eindigt in 2025.

De overige inhuur heeft te maken met het uitbesteden van accountantscontroles, de financiële- en de salarisadministratie, archivering, alsmede de inhuur van P&O expertise, bedrijfsarts en vertrouwens-persoon.

Bij al deze posten geldt dat er geen ontwikkelingen te melden zijn die afwijkingen van eerdere jaren veroorzaken. De bedragen worden voor 2026 geïndexeerd ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025.

Onvoorzien

Gelet op inmiddels acht jaren ervaring hoeft de post onvoorzien niet ieder jaar te worden geïndexeerd en wordt deze ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 bevroren en bedraagt € 38.348,-.

1.2 Toelichting baten begroting 2026

Bijdrage deelnemers

Baten Het Gegevenshuis		2024 jaarrekening	2025 bijgesteld	2026
Bijdrage deelnemers				
	Bijdrage Beekdaelen	€ 511.113	€ 541.549	€ 568.186
	Bijdrage Brunssum	€ 153.463	€ 159.295	€ 167.292
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 310.429	€ 322.225	€ 338.402
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 172.190	€ 178.734	€ 187.707
	Bijdrage Heerlen	€ 1.380.989	€ 1.498.596	€ 1.573.834
	Bijdrage Kerkrade	€ 166.737	€ 173.073	€ 181.762
	Bijdrage Landgraaf	€ 289.945	€ 300.964	€ 316.073
	Bijdrage Simpelveld	€ 167.899	€ 155.873	€ 163.700
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.060.688	€ 1.100.994	€ 1.156.268
	Bijdrage Vaals	€ 138.897	€ 144.175	€ 151.414
	Bijdrage Voerendaal	€ 199.717	€ 207.306	€ 217.712
	Bijdrage Waterschap*	€ 130.082	€ 135.025	€ 141.804
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 167.174	€ 94.292	€ 97.767
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 4.849.323**	**€ 5.012.101**	**€ 5.261.921**

* Let op: voor het Waterschap Limburg is in deze bijgestelde begroting het bedrag opgenomen exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de jaarrekening 2024 € 134.856,- in de bijgestelde begroting 2025 € 139.980,- en in de begroting 2026 € 147.008,-.

Overall zien we dat de bijdragen van deelnemers zeer stabiel zijn (uitgezonderd incidentele kosten voor een nieuwe toetreder of bij een nieuw product). In de bijdrage 2026 zijn de nieuwe tarieven als gevolg van de ICT-aanbesteding meegenomen en verder de indexering ten opzichte van 2025. Door groei van het aantal deelnemers of door meer afname van producten en diensten van de huidige deelnemers kan de bijdrage nog verlagen. Dit is niet onreëel gelet op het feit dat er sprake is van een potentiële nieuwe toetreder, maar uiteraard pas verwerkt kan worden als er formele besluitvorming plaats heeft gevonden.

De post bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten heeft betrekking op allerlei opdrachten die door diverse deelnemers worden verstrekt, maar die niet geprognosticeerd zijn in de dienstverlenings-overeenkomsten. Als de incidentele afname van producten leidt tot een structurele afname wordt de dienst-verleningsovereenkomst bijgesteld en de bijdrage van de deelnemer structureel verhoogd. Bij de incidentele opdrachten kan vooral gedacht worden aan landmeetwerkzaamheden, thematische kaarten, gis-analyses, riooladviezen en dergelijke. De bijdragen op productniveau zijn in de bijlage opgenomen.

Bijdrage derden

Bijdrage derden	2025 bijgesteld	2026
Brandweer	€ 3.497	€ 3.612
Parkstad	€ 14.012	€ 14.475
Mijnwater	€ 2.755	€ 2.846
Overige opdrachtgevers	€ 30.449	€ 31.453
Totaal bijdrage derden	**€ 50.713**	**€ 52.387**

De bijdrage derden bestaat uit structurele afnemers van producten/diensten die geen deelnemer zijn, zoals de Brandweer, Parkstad Limburg en Mijnwater B.V. De bijdragen hebben veelal te maken met gebruik het product Geo-info en het gebruik van de KaartViewer. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 zijn deze cijfers met indexering doorgetrokken.

Overige baten

Baten schatkistbankieren	2025 bijgesteld	2026
Renteopbrengst schatkistbankieren	€ 25.950	€ 25.542
Totaal	**€ 25.950**	**€ 25.542**

Bij de overige baten is een prognose van de rentebaten uit het schatkistbankieren opgenomen. Een prognose omdat nog niet op voorhand is vast te stellen wat de rentepercentages zullen zijn.

Baten subsidie Provincie	2025 bijgesteld	2026
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 0
Totaal	**€ 81.000**	**€ 0**

In het kader van het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning bedragen de incidentele baten € 81.000,-. Incidenteel omdat dit een project is met een oorspronkelijke doorlooptijd van vier jaren, gestart in 2019, aflopende op 1 september 2023 en inmiddels verlengd tot 1 september 2025. De lasten van dit project van worden volledig via deze subsidie gedekt. Tegenover de lasten staat hetzelfde bedrag als baten wegens subsidie van de provincie. Het project eindigt in 2025.

Mutaties reserves

Mutaties reserve	2025 bijgesteld	2026
Aanwenden reserve ICT	€ 169.000	€ 0
Totaal	**€ 169.000**	**€ 0**

Aanwending reserve ICT (bestemmingsreserve)

Ter dekking van de eenmalige implementatie- en ontvlechtingskosten als gevolg van de overgang van Parkstad-IT naar Solido wordt de bestemmingsreserve van 2022 voor een bedrag van € 169.000,- in zijn geheel aangewend.

2. De meerjarenraming 2026-2029

Voor de meerjarenraming is op dit moment niet meer te voorzien dan op dit moment bekend is. In hoofdzaak bestaat de meerjarenraming dan ook uit doortrekking van de bijgestelde begroting 2024 met indexering met de laatst bekende index bruto binnenlands product.
De salarissen werden in meerjarenperspectief opgenomen op basis van voorcalculatie, rekening houdende met indexering en rekening houdende met periodieke verhogingen.

Meerjarenraming Het Gegevenshuis		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Lasten					
	Personeel, PIOFAH, software inhuur	€ 5.339.850	€ 5.514.799	€ 5.695.522	€ 5.882.208
	Totaal	**€ 5.339.850**	**€ 5.514.799**	**€ 5.695.522**	**€ 5.882.208**
Baten					
	Bijdrage deelnemers	€ 5.261.921	€ 5.435.564	€ 5.614.937	€ 5.800.230
	Bijdrage derden	€ 52.387	€ 54.116	€ 55.902	€ 57.746
	Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.542	€ 25.119	€ 24.683	€ 24.232
	Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Totaal	**€ 5.339.850**	**€ 5.514.799**	**€ 5.695.522**	**€ 5.882.208**
	Saldo baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Onttrekking reserve ICT	€ -	€ -	€ -	€ -

2.1 Specificatie lasten meerjarenraming 2026-2029

Ten behoeve van deze meerjarenraming volgt onderstaand een specificatie van de lasten op de onderdelen.

Lasten Het Gegevenshuis		2026	2027	2028	2029
Personeel					
	Salarissen totaal	€ 3.342.771	€ 3.453.083	€ 3.567.035	€ 3.684.747
	Vorming opleiding	€ 79.371	€ 81.990	€ 84.695	€ 87.490
	Wagenpark/reiskosten	€ 45.959	€ 47.476	€ 49.043	€ 50.661
	Overige personeelskosten	€ 26.620	€ 27.499	€ 28.406	€ 29.344
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.571	€ 3.689	€ 3.811	€ 3.936
	Kosten medezeggenschap	€ 8.925	€ 9.220	€ 9.524	€ 9.838
	Totaal personeel	**€ 3.507.218**	**€ 3.622.956**	**€ 3.742.514**	**€ 3.866.017**
Ondersteuning bedrijfsvoering					
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 792.323	€ 818.470	€ 845.480	€ 873.380
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 33.552	€ 34.659	€ 35.803	€ 36.984
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 34.621	€ 35.763	€ 36.944	€ 38.163
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 860.496**	**€ 888.893**	**€ 918.226**	**€ 948.528**
Software					
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 418.889	€ 432.712	€ 466.992	€ 461.742
	Afschrijvingen	€ -	€ -	€ -	€ -
	Innovatie	€ 44.159	€ 45.616	€ 47.121	€ 48.676
	Totaal software	**€ 463.047**	**€ 478.328**	**€ 494.113**	**€ 510.419**
Inhuur derden					
	Productie (regulier)	€ 29.238	€ 30.203	€ 31.200	€ 32.229
	Productie (privacy en informatie ISO-certificering)	€ 8.998	€ 9.925	€ 9.602	€ 9.919
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 151.551	€ 156.553	€ 161.719	€ 167.056
	Inhuur trainees en detacheringen	€ 181.769	€ 187.767	€ 193.963	€ 200.364
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)				
	Accountant	€ 19.042	€ 19.671	€ 20.320	€ 20.990
	P&O/Boekhouding	€ 63.343	€ 65.433	€ 67.592	€ 69.823
	Archivering	€ 16.799	€ 17.353	€ 17.926	€ 18.517
	Totaal inhuur derden	**€ 470.740**	**€ 486.275**	**€ 502.322**	**€ 518.898**
Onvoorzien		**€ 38.348**	**€ 38.348**	**€ 38.348**	**€ 38.348**
Totaal lasten		**€ 5.339.850**	**€ 5.514.799**	**€ 5.695.522**	**€ 5.882.208**

2.2 Specificatie baten meerjarenraming 2026-2029

Aan de batenkant in meerjarenperspectief zien we dat de bijdrage van deelnemers nagenoeg gelijk op loopt met de gehanteerde index per jaar bruto binnenlands product.
Bij de overige baten zijn de bijdragen derden behoudens indexering gelijk gehouden.

Baten Het Gegevenshuis		2026	2027	2028	2029
Bijdrage deelnemers					
	Bijdrage Beekdaelen	€ 568.186	€ 586.572	€ 605.566	€ 625.186
	Bijdrage Brunssum	€ 167.292	€ 172.813	€ 178.516	€ 184.407
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 338.402	€ 349.570	€ 361.105	€ 373.022
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 187.707	€ 193.902	€ 200.300	€ 206.910
	Bijdrage Heerlen	€ 1.573.834	€ 1.625.770	€ 1.679.421	€ 1.734.842
	Bijdrage Kerkrade	€ 181.762	€ 187.760	€ 193.956	€ 200.357
	Bijdrage Landgraaf	€ 316.073	€ 326.503	€ 337.278	€ 348.408
	Bijdrage Simpelveld	€ 163.700	€ 169.101	€ 174.681	€ 180.445
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.156.268	€ 1.194.425	€ 1.233.841	€ 1.274.558
	Bijdrage Vaals	€ 151.414	€ 156.411	€ 161.573	€ 166.904
	Bijdrage Voerendaal	€ 217.712	€ 224.896	€ 232.318	€ 239.984
	Bijdrage Waterschap	€ 141.804	€ 146.483	€ 151.317	€ 156.311
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 97.767	€ 101.357	€ 105.065	€ 108.895
	Totaal bijdrage deelnemers	**€ 5.261.921**	**€ 5.435.564**	**€ 5.614.937**	**€ 5.800.230**
Overige baten					
	Bijdragen derden	€ 52.387	€ 54.116	€ 55.902	€ 57.746
	Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.542	€ 25.119	€ 24.683	€ 24.232
	Subsidie Provincie na-ijleffecten (incidenteel)				
	Totaal overige baten	**€ 77.929**	**€ 79.235**	**€ 80.585**	**€ 81.978**
Totaal baten		**€ 5.339.850**	**€ 5.514.799**	**€ 5.695.522**	**€ 5.882.208**

* Let op: De bedragen bij het Waterschap Limburg zijn exclusief btw. Bij het Waterschap Limburg gelden de volgende bedrag inclusief btw:

	2026	2027	2028	2029
BGT Waterschap incl. btw	€ 147.008	€ 151.859	€ 156.870	€ 162.048

Mutaties reserves

Reserve ICT	2026	2027	2028	2029
Boekwaarde per 1 januari	0	0	0	0
Aanwending	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	0	0	0	0

Bij de mutaties reserves zien we dat de aanwending reserve ICT is afgelopen.

3. Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2026	2027	2028	2029
lasten	€ 5.339.850	€ 5.514.799	€ 5.695.522	€ 5.882.208
baten	€ 5.339.850	€ 5.514.799	€ 5.695.522	€ 5.882.208
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 040 Overhead	2026	2027	2028	2029
lasten	€ 1.238.129	€ 1.278.694	€ 1.320.597	€ 1.363.883
baten	€ 1.238.129	€ 1.278.694	€ 1.320.597	€ 1.363.883
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)	2026	2027	2028	2029
lasten	€ 201.900	€ 208.515	€ 215.348	€ 222.406
baten	€ 201.900	€ 208.515	€ 215.348	€ 222.406
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)	2026	2027	2028	2029
lasten	€ 188.974	€ 195.166	€ 201.561	€ 208.168
baten	€ 188.974	€ 195.166	€ 201.561	€ 208.168
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)	2026	2027	2028	2029
lasten	€ 657.936	€ 679.492	€ 701.760	€ 724.762
baten	€ 657.936	€ 679.492	€ 701.760	€ 724.762
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)	2026	2027	2028	2029
lasten	€ 1.657.253	€ 1.711.550	€ 1.767.638	€ 1.825.577
baten	€ 1.657.253	€ 1.711.550	€ 1.767.638	€ 1.825.577
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)	2026	2027	2028	2029
lasten	€ 1.395.657	€ 1.441.383	€ 1.488.618	€ 1.537.411
baten	€ 1.395.657	€ 1.441.383	€ 1.488.618	€ 1.537.411
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

4. Incidentele en structurele lasten en baten

Voor de jaren 2026 - 2029 zijn er geen incidentele lasten.
De lasten en baten zijn structureel van aard.

5. Bestaand en nieuw beleid

Voor de jaren 2026 - 2029 zijn alle lasten en baten gebaseerd op bestaand beleid. Er is geen nieuw beleid waarover nog besluitvorming dient plaats te vinden, in de ramingen verwerkt.

6. Reserves

Navolgende tabel biedt inzicht in het verloop van de reserves. Gestart wordt met het jaar 2025. Vervolgens wordt het begrote verloop per 1 januari tot en met het jaar 2029 weergegeven.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Reserve ICT	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve aanbesteding/ migratie/implementatie ICT	€ 169.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	**€ 169.000**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Bij de jaarrekening 2022 werd de reserve aanbesteding, migratie en implementatie ICT gevormd. Het onderzoek naar de toetreding tot Parkstad IT in relatie tot de nog onzekere koers van Parkstad IT naar een nieuwe rechtsvorm en het dienstverleningsconcept, was voor het algemeen bestuur aanleiding geweest om onderzoek te doen naar mogelijke ICT dienstverlening door andere partijen. Hiertoe werd een markconsultatie uitgevoerd. In 2024 werd vervolgens een Europese aanbesteding in gang gezet. uitgevoerd. De aanbesteding heeft geresulteerd in een overeenkomst met Solido (opvolging Parkstad IT). Ter dekking van de eenmalige implementatie- en ontvlechtingskosten als gevolg van de overgang van Parkstad-IT naar Solido wordt de bestemmingsreserve van 2022 voor een bedrag van € 169.000,- in zijn geheel aangewend in 2025.

7. Risico's

Huisvesting

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 4 november 2022 besloten dat het huidig huisvestings- en kantoorconcept niet past bij een innovatieve geodata-organisatie en contraproductief werkt om invulling te geven aan de strategische agenda. Bovendien heeft in het kader van het hybride werken en de krapte op de arbeidsmarkt het belang van een inspirerende werkomgeving aan kracht toegenomen.

Het was de bedoeling van 2024 om plannen met bijbehorende financiële consequenties op te maken op basis waarvan het algemeen bestuur een besluit kan nemen en de financiële consequenties via begrotingswijziging voor zienswijze kan voorleggen aan de raden van de deelnemende gemeenten c.q. het algemeen bestuur van het waterschap.

Evenwel de huisvestingsplannen zijn onlosmakelijk ook verbonden met geplande onderhoudsplannen en de verduurzaming waarvoor de gebouweigenaar, de gemeente Landgraaf, aan zet is. Een en ander vereist meer onderzoek en de verwachting is dat een totaal plan in de eerste helft van 2025 kan worden opgeleverd en aan het algemeen bestuur kan worden voorgelegd.

Pensionadogat

In 2025 en 2026 verlaten 6 medewerkers de organisatie wegens (pré)pensioen. Het gaat daarbij om 6 fte die in de transitie van de WNRA als gevolg van overgangsrecht hun leeftijds- en schaaldagen zijn blijven behouden en daarmee conform de rechtspositie grote hoeveelheden bovenwettelijk verlof hebben opgebouwd welke verlofdagen aangewend worden om eerder te stoppen met werken.

Hierdoor ontstaat een zogenaamd pensionadogat. Dit betekent dat er per fte maanden hiaten ontstaan tussen het feitelijk vertrek van de medewerker en het invullen van de vacature, danwel een overlap van salarislasten.
Voor 2025 is de verwachting dat dit binnen de begroting kan worden opgevangen c.q. temporisering van de invulling van vacatures mogelijk is. Voor 2026 is dit in deze fase nog niet te berekenen. Dit heeft met name te maken met de omvang en snelheid waarmee efficiencywinst te realiseren is bij het organisatieontwikkeltraject alsmede efficiencywinst door een potentiële nieuwe deelnemer.

Organisatieontwikkeltraject
Het eerder omschreven organisatieontwikkeltraject zou, zoals bij iedere verandering, kunnen leiden tot langdurige uitval van individuele medewerkers. Hoewel daar op dit moment geen aanleiding toe is om dit te veronderstellen, is dit risico ook niet geheel uit te sluiten. Ter voorkomen wordt sterk ingezet op externe begeleiding en coaching van personeel.

D. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen” en “grondbeleid” zijn op Het Gegevenshuis niet van toepassing, omdat Het Gegevenshuis niet wordt gefinancierd door heffingen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

Ad 1. Lokale heffingen

Niet van toepassing.

Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico’s te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico’s rekening worden gehouden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico’s waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene lasten (risico’s) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene lasten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten.

Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit.
Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het algemeen bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.

Reserve aanbesteding, migratie en implementatie ICT
Voor de incidentele kosten voortvloeiend uit het besluit om over te gaan tot een Europese aanbesteding om te komen tot een nieuwe ICT leverancier werd bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 een bestemmingsreserve ad € 169.000,- gevormd. De aanbesteding is in 2024 uitgevoerd en de implementatie van Parkstad IT naar Solido zal plaatsvinden in 2025. Ter dekking van de eenmalige implementatie- en ontvlechtingskosten als gevolg van de overgang van Parkstad-IT naar Solido wordt de bestemmingsreserve van 2022 voor een bedrag van € 169.000,- in zijn geheel aangewend in 2025.

Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio

	01-01-2026	01-01-2027	01-01-2028	01-01-2029
Eigen vermogen	€ 165.784,-	€ 165.784,-	€ 165.784,-	€ 165.784,-
Totaal vermogen	€ 1.226.758,-	€ 1.226.758,-	€ 1.226.758,-	€ 1.226.758,-
Solvabiliteitsratio	13,51%	13,51%	13,51%	13,51%

Vanaf 1 januari 2024 wordt er gefactureerd op basis van voorschotten om de liquiditeit te verhogen. Doordat Het Gegevenshuis geen algemene reserves kent en door het afbouwen van de reserves ICT zal het eigen vermogen van Het Gegevenshuis echter niet toenemen. Dit is een bestuurlijk besluit.

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de baten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak.
Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken.
De hoogte van de baten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Netto schuldquote

	01-01-2026	01-01-2027	01-01-2028	01-01-2029
Schulden -/- vorderingen	€ -517.774	€ -517.774	€ -517.774	€ -517.774
Baten voor bestemming reserves	€ 5.339.850	€ 5.514.799	€ 5.695.522	€ 5.882.208
Netto schuldquote	9,70%	9,39%	9,09%	8,80%

In meerjarig perspectief wordt niet verwacht dat de netto schuldquote toeneemt, aangezien Het Gegevenshuis geen langlopende leningen gaat afsluiten.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Het Gegevenshuis begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten en productbladen. Elk jaar vindt een afrekening plaats met de deelnemers, waardoor Het Gegevenshuis weinig reserves kent.

De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Structurele exploitatieruimte

	2026	2027	2028	2029
structurele lasten	€ 5.339.850	€ 5.514.799	€ 5.695.522	€ 5.882.208
structurele baten	€ 5.339.850	€ 5.514.799	€ 5.695.522	€ 5.882.208
totaal structurele toevoegingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
totaal structurele onttrekkingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
gerealiseerd totaal van de baten	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%

Voor de jaren 2026 t/m 2029 worden verder weinig incidentele lasten en/of baten verwacht.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen. De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto’s via een leaseconstructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Parkstad IT waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties. Hiervoor is een reserve opgenomen (zie ook resultaat ICT-reserve). In de toekomst zullen de afschrijvingskosten rechtstreeks aan de producten en diensten worden toegerekend en zal afbouw van de ICT-reserve plaatsvinden.
Alle kosten die Het Gegevenshuis maakt, worden toegerekend naar de te leveren producten en diensten conform dienstverleningsovereenkomst en bijbehorende productbladen. Dit geldt ook voor de kapitaalgoederen. Zo worden de kosten voor apparatuur en het wagenpark volledig toegerekend.

Hiermee wordt dus steeds voorzien in de onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Bij verandering in de omvang b.v. bij uitbreiding of de hoogte van de kosten b.v. bij vervanging, verandert dus naar evenredigheid ook de bijdrage voor de afnemers. Vandaar dat ook jaarlijks de dienstverlenings-overeenkomst en bijbehorende productbladen worden vastgesteld alvorens de begroting kan worden opgemaakt.

Ad 4. Financiering

Algemeen
De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Betalingen werden tot 2022 verricht door de gemeente Landgraaf, aan welke gemeente de financiële- en salarisadministratie en het uitvoeren van het betalingsverkeer is uitbesteed. Hiervoor is destijds een rekening courant verhouding ontstaan tussen Het Gegevenshuis en de gemeente Landgraaf.

Sinds 2022 werkt Het Gegevenshuis op basis van voorschotnota's, om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken. De hoogte van de voorschotnota's en de datum van verzending is gericht op het steeds over voldoende liquide middelen te kunnen beschikken. Hierdoor is de rekening courantpositie met de gemeente Landgraaf volledig vereffend.

Risicobeheer
Met risico's worden bedoeld renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitenrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico's komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld
Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.

Voor 2026 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a.	Omvang van de programmabegroting per 01-01-2026:	€ 5.339.850
b.	Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage:	8,20%

Toegestane kasgeldlimiet voor 2026 (a) x (b): € 437.868

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar. De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2022	€ 360.331
2023	€ 384.663
2024	€ 410.654
2025	€ 433.135

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico's
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleend aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Als uitgangspunt geldt verder, dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd.
Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden.
Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen. Voor de meerjarenbegroting gebeurt dit tevens door middel van de geprognosticeerde balans.

Omschrijving		2026	2027	2028	2029
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
+/+	Saldo stortingen in reserves	-	-	-	-
-/-	Saldo aanwendingen van reserves		-	-	-
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie		-	-	-
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	-	-	-	-
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	-	-	-	-
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	-	-	-	-
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	-	-	-	-
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	-	-	-	-
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	-	-	-	-
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**-**	**-**	**-**	**-**

ACTIVA	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2026	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2027	PASSIVA	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2026	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2027
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**0**	**0**	**0**	**0**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**0**	**0**	**0**	**0**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	0	0	0	0
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**Vlottende passiva**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**517.774**	**0**	**517.774**	**0**
Vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0					
Overige vorderingen	0	0	0	0	Overige schulden	517.774	0	517.774	0
Liquide middelen	**1.195.464**	**0**	**1.195.464**	**0**					
Overlopende activa	**31.294**	**0**	**31.294**	**0**	**Overlopende passiva**	**709.984**	**0**	**709.984**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	695.271	0	695.271	0
Overige overlopende activa	31.294	0	31.294	0	Overige overlopende passiva	13.713	0	13.713	0
Totaal activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**Totaal passiva**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**

ACTIVA	Saldo 1-1-2028	Mutatie 2028	Saldo 1-1-2029	Mutatie 2029	Saldo 1-1-2030	PASSIVA	Saldo 1-1-2028	Mutatie 2028	Saldo 1-1-2029	Mutatie 2029	Saldo 1-1-2030
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	0	0	0	0	0
						Voorzieningen	0	0	0	0	0
						Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0	0
Vlottende activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**Vlottende passiva**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**517.774**	**0**	**517.774**	**0**	**517.774**
Vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0	0						
Overige vorderingen	0	0	0	0	0	Overige schulden	517.774	0	517.774	0	517.774
Liquide middelen	**1.195.464**	**0**	**1.195.464**	**0**	**1.995.464**						
Overlopende activa	**31.294**	**0**	**31.294**	**0**	**31.294**	**Overlopende passiva**	**708.984**	**0**	**708.984**	**0**	**708.984**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	695.271	0	695.271	0	695.271
Overige overlopende activa	31.294	0	31.294	0	31.294	Overige overlopende passiva	13.713	0	13.713	0	13.713
Totaal activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**Totaal passiva**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**

Uit deze geprognosticeerde balans blijkt dat het saldo van liquide middelen niet negatief wordt. Een EMU-tekort wordt derhalve niet verwacht. Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

Ad 5. Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

Voor financiën, informatiemanagement, privacy, procesmanagement heeft Het Gegevenshuis aan eigen formatie 1,8 fte.
De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Parkstad IT.
Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlofregistratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd op het gebied van financiën een verplichtingenadministratie ingevoerd en werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

Ad 6. Verbonden partijen

Solido is de huidige leverancier voor de dienstverlening ICT. Solido is per 1 januari 2025 ontstaan als opvolging van de gemeenschappelijke regeling Parkstad IT te Heerlen. Het Gegevenshuis heeft medio januari 2025 een meerjarige overeenkomst gesloten met Solido. Deze overeenkomst vloeit voort uit de afgeronde Europese aanbesteding waarbij de opdracht aan Solido is gegund op basis van de geldende aanbestedingscriteria.

Naam verbonden partij	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028	Bijdrage 2029
Solido	551.152	575.017	597.960	621.400

Ad 7. Grondbeleid

Niet van toepassing.

Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen

In het kader van het ravijnjaar is door diverse gemeenteraden bij de zienswijze bij de begroting 2025 aangegeven aan de verbonden partijen om te onderzoeken op welke manier kan worden bijgedragen aan een taakstelling. Een aantal colleges heeft dit verder aangevuld met concrete voorbeelden. Het Gegevenshuis heeft dit in 2024 opgepakt en dit heeft geleid tot een antwoord van het algemeen bestuur aan alle deelnemers. Hierbij is aangegeven dat Het Gegevenshuis reeds invulling geeft aan een aantal suggesties van de colleges. Omdat Het Gegevenshuis enkel taken uitvoert in opdracht van de deelnemers, kan een eigen taakstelling niet aan de orde zijn. Voor de verdere uitwerking van een en ander wordt hier kortheidshalve naar deze brief van het algemeen bestuur van 18-11-2024 verwezen.

Ad 9. Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Gegevenshuis werkt aan de actieve openbaarmakingsplicht. Zo worden onder meer alle stukken van het algemeen bestuur openbaar gemaakt door middel van plaatsing op de website en is er een protocol ter uitvoering van de WOO vastgesteld.

Bijlage A

Bijdrage deelnemers op productniveau

Bijdragen deelnemers		2026	2027	2028	2029
Bijdrage Beekdaelen					
	BAG	€ 136.084	€ 140.575	€ 145.214	€ 150.006
	BGT/Imgeo	€ 186.271	€ 192.418	€ 198.767	€ 205.327
	BOR grijs	€ 36.042	€ 37.231	€ 38.460	€ 39.729
	BOR groen	€ 47.527	€ 49.095	€ 50.716	€ 52.389
	Wkpb (BRK-PB)	€ 6.276	€ 6.483	€ 6.697	€ 6.918
	GEO-info	€ 37.061	€ 38.284	€ 39.547	€ 40.852
	Landmeten	€ 25.261	€ 25.731	€ 26.217	€ 26.719
	Riool	€ 65.783	€ 67.954	€ 70.196	€ 72.513
	Thematische tekeningen	€ 11.524	€ 11.904	€ 12.297	€ 12.703
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.721	€ 3.844	€ 3.971	€ 4.102
	Mutatiedetectie	€ 12.636	€ 13.053	€ 12.963	€ 13.456
	Totaal	**€ 568.186**	**€ 586.572**	**€ 605.566**	**€ 625.186**
Bijdrage Brunssum					
	BGT/Imgeo	€ 97.236	€ 100.445	€ 103.760	€ 107.184
	Riool	€ 56.726	€ 58.598	€ 60.531	€ 62.529
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.721	€ 3.844	€ 3.971	€ 4.102
	Mutatiedetectie	€ 9.609	€ 9.926	€ 10.254	€ 10.592
	Totaal	**€ 167.292**	**€ 172.813**	**€ 178.516**	**€ 184.407**
Bijdrage Eijsden-Margraten					
	BAG	€ 100.425	€ 103.739	€ 107.162	€ 110.699
	BGT/Imgeo	€ 100.027	€ 103.328	€ 106.737	€ 110.260
	BOR grijs	€ 20.545	€ 21.223	€ 21.924	€ 22.647
	BOR groen	€ 25.521	€ 26.363	€ 27.233	€ 28.132
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.160	€ 2.232	€ 2.305	€ 2.381
	GEO-info	€ 31.606	€ 32.649	€ 33.726	€ 34.839
	Riool	€ 43.275	€ 44.703	€ 46.178	€ 47.702
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.721	€ 3.844	€ 3.971	€ 4.102
	Mutatiedetectie	€ 11.123	€ 11.490	€ 11.869	€ 12.261
	Totaal	**€ 338.402**	**€ 349.570**	**€ 361.105**	**€ 373.022**

Bijdrage Gulpen-Wittem					
	BAG	€ 61.712	€ 63.749	€ 65.852	€ 68.025
	BGT/Imgeo	€ 56.251	€ 58.107	€ 60.025	€ 62.006
	BOR grijs	€ 13.494	€ 13.939	€ 14.399	€ 14.875
	BOR groen	€ 14.218	€ 14.687	€ 15.172	€ 15.672
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.164	€ 2.236	€ 2.310	€ 2.386
	GEO-info	€ 27.551	€ 28.460	€ 29.399	€ 30.370
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.793	€ 3.919	€ 4.048	€ 4.181
	Mutatiedetectie	€ 8.523	€ 8.805	€ 9.095	€ 9.395
	Totaal	**€ 187.707**	**€ 193.902**	**€ 200.300**	**€ 206.910**
Bijdrage Heerlen					
	BAG	€ 406.161	€ 419.565	€ 433.410	€ 447.713
	BGT/Imgeo	€ 269.977	€ 278.886	€ 288.090	€ 297.597
	BOR grijs	€ 37.899	€ 39.149	€ 40.441	€ 41.776
	Wkpb (BRK-PB)	€ 12.399	€ 12.808	€ 13.231	€ 13.667
	GEO-info	€ 62.153	€ 64.204	€ 66.323	€ 68.512
	Landmeten	€ 298.848	€ 308.898	€ 318.898	€ 329.421
	Huisaansluitingen	€ 45.365	€ 46.862	€ 48.408	€ 50.006
	Riool	€ 145.813	€ 150.624	€ 155.595	€ 160.730
	Thematische tekeningen	€ 185.646	€ 191.772	€ 198.101	€ 204.638
	Onroerend goed/transacties	€ 26.540	€ 27.416	€ 28.320	€ 29.255
	*Sweco**	*€ 68.399*	*€ 70.656*	*€ 72.988*	*€ 75.396*
	Mutatiedetectie	€ 14.635	€ 15.118	€ 15.616	€ 16.132
	Totaal	**€1.573.834**	**€1.625.770**	**€1.679.421**	**€1.734.842**
Bijdrage Kerkrade					
	BGT/Imgeo	€ 134.862	€ 139.313	€ 143.910	€ 148.659
	Wkpb (BRK-PB)	€ 4.823	€ 4.982	€ 5.146	€ 5.316
	GEO-info	€ 42.078	€ 43.466	€ 44.900	€ 46.382
	Totaal	**€ 181.762**	**€ 187.760**	**€ 193.956**	**€ 200.357**
Bijdrage Landgraaf					
	BAG	€ 153.246	€ 158.303	€ 163.527	€ 168.923
	BGT/Imgeo	€ 113.809	€ 117.564	€ 121.444	€ 125.452
	GEO-info	€ 37.598	€ 38.839	€ 40.121	€ 41.445
	Mutatiedetectie	€ 11.420	€ 11.797	€ 12.186	€ 12.588
	Totaal	**€ 316.073**	**€ 326.503**	**€ 337.278**	**€ 348.408**

Bijdrage Simpelveld					
	BAG	€ 46.236	€ 47.762	€ 49.338	€ 50.966
	BGT/Imgeo	€ 43.968	€ 45.419	€ 46.918	€ 48.466
	BOR grijs	€ 8.706	€ 8.994	€ 9.290	€ 9.597
	BOR groen	€ 11.218	€ 11.588	€ 11.971	€ 12.366
	Incidenteel actualiseren grijs/groen	€ -	€ -	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.100	€ 2.170	€ 2.241	€ 2.315
	GEO-info	€ 24.666	€ 25.480	€ 26.321	€ 27.190
	Riool	€ 16.279	€ 16.816	€ 17.371	€ 17.945
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.721	€ 3.844	€ 3.971	€ 4.102
	Mutatiedetectie	€ 6.803	€ 7.028	€ 7.260	€ 7.499
	Totaal	**€ 163.700**	**€ 169.101**	**€ 174.681**	**€ 180.445**
Bijdrage Sittard-Geleen					
	BAG	€ 404.486	€ 417.834	€ 431.623	€ 445.867
	BGT/Imgeo	€ 360.449	€ 373.344	€ 384.631	€ 397.324
	Wkpb (BRK-PB)	€ 8.729	€ 9.017	€ 9.315	€ 9.622
	GEO-info	€ 64.679	€ 66.813	€ 69.018	€ 71.296
	Landmeten	€ 158.084	€ 163.301	€ 168.690	€ 174.257
	Thematische tekeningen	€ 113.522	€ 117.268	€ 121.138	€ 125.136
	Mutatiedetectie	€ 18.614	€ 19.228	€ 19.863	€ 20.518
	Extra werkzaamheden S-G	€ 27.704	€ 28.619	€ 29.563	€ 30.539
	Totaal	**€1.156.268**	**€1.194.425**	**€1.233.841**	**€1.274.558**
Bijdrage Vaals					
	BAG	€ 50.283	€ 51.942	€ 53.656	€ 55.427
	BGT/Imgeo	€ 28.748	€ 29.697	€ 30.677	€ 31.689
	BOR grijs	€ 9.837	€ 10.162	€ 10.497	€ 10.844
	BOR groen	€ 7.336	€ 7.578	€ 7.828	€ 8.086
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.161	€ 2.233	€ 2.306	€ 2.382
	GEO-info	€ 24.127	€ 24.924	€ 25.746	€ 26.596
	Riool	€ 22.465	€ 23.206	€ 23.972	€ 24.763
	Mutatiedetectie	€ 6.457	€ 6.670	€ 6.890	€ 7.117
	Totaal	**€ 151.414**	**€ 156.411**	**€ 161.573**	**€ 166.904**

Bijdrage Voerendaal					
	BAG	€ 47.924	€ 49.505	€ 51.139	€ 52.827
	BGT/Imgeo	€ 60.202	€ 62.189	€ 64.241	€ 66.361
	BOR grijs	€ 13.494	€ 13.939	€ 14.399	€ 14.875
	BOR groen	€ 15.360	€ 15.867	€ 16.391	€ 16.932
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.184	€ 2.257	€ 2.331	€ 2.408
	GEO-info	€ 25.443	€ 26.283	€ 27.150	€ 28.046
	Landmeten	€ 5.789	€ 5.980	€ 6.177	€ 6.381
	Huisaansluitingen	€ 5.606	€ 5.791	€ 5.982	€ 6.180
	Riool	€ 21.679	€ 22.395	€ 23.134	€ 23.897
	Thematische tekeningen	€ 8.535	€ 8.817	€ 9.108	€ 9.408
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.721	€ 3.844	€ 3.971	€ 4.102
	Mutatiedetectie	€ 7.774	€ 8.030	€ 8.295	€ 8.569
	Totaal	**€ 217.712**	**€ 224.896**	**€ 232.318**	**€ 239.984**
Bijdrage Waterschap					
	BGT Waterschap**	€ 141.804	€ 146.483	€ 151.317	€ 156.311
	Totaal	**€ 141.804**	**€ 146.483**	**€ 151.317**	**€ 156.311**

* De kosten van Obsurv Hosting Sweco worden rechtstreeks doorbelast aan Heerlen.

** Let op: De bedragen bij het Waterschap Limburg zijn exclusief btw. Bij het Waterschap Limburg gelden de volgende bedrag inclusief btw:

	2026	2027	2028	2029
BGT Waterschap incl. btw	€ 147.008	€ 151.859	€ 156.870	€ 162.048

Bijlage B

Bestuursnotitie

Datum 3 juli 2025
Onderwerp Zienswijzen begroting 2026 en meerjarenraming 2026-2029

De ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2026-2029 van Het Gegevenshuis zijn op 28 maart 2025 overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg voor het geven van de zienswijze.

Overzicht reacties

De ontwerpbegroting en de meerjarenraming zijn in de raden van de deelnemende gemeenten en in het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg behandeld. Zienswijzen met eventueel aanvullende vragen zijn beantwoord.

De ontvangen zienswijzen zijn positief waardoor er geen aanleiding is tot aanpassing van de ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028.

Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis,

mr. R. de Boer — Voorzitter.

mr. J.M.M. Leenen MFM — Directeur/secretaris.

Bijlage C

Aantal stemmen deelnemers begroting 2026 t/m 2029

Bijdrage deelnemers 2026			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€	586.186	1	1	5	7
Bijdrage Brunssum	€	167.292	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	338.402	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	187.707	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€	1.573.834	1	1	15	17
Bijdrage Kerkrade	€	181.762	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€	316.073	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	163.700	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.156.268	1	0	11	12
Bijdrage Vaals	€	151.414	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	217.712	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	141.804	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**5.164.154**	**12**	**7**	**45**	**64**

Bijdrage deelnemers 2027			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€	586.572	1	1	5	7
Bijdrage Brunssum	€	172.813	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	349.570	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	193.902	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€	1.625.770	1	1	16	18
Bijdrage Kerkrade	€	187.760	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€	326.503	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	169.101	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.194.425	1	0	11	12
Bijdrage Vaals	€	156.411	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	224.896	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	146.483	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**5.334.207**	**12**	**7**	**46**	**65**

Bijdrage deelnemers 2028			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€	605.566	1	1	6	8
Bijdrage Brunssum	€	178.516	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	361.105	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	200.300	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€	1.679.421	1	1	16	18
Bijdrage Kerkrade	€	193.956	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€	337.278	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	174.681	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.233.841	1	0	12	13
Bijdrage Vaals	€	161.573	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	232.318	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	151.317	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**5.509.872**	**12**	**7**	**48**	**67**

Bijdrage deelnemers 2029			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€	625.186	1	1	6	8
Bijdrage Brunssum	€	184.407	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	373.022	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	206.910	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€	1.734.842	1	1	17	19
Bijdrage Kerkrade	€	200.357	1	1	2	3
Bijdrage Landgraaf	€	348.408	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	180.445	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.271.558	1	0	12	13
Bijdrage Vaals	€	166.904	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	239.984	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	156.311	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**5.691.335**	**12**	**7**	**50**	**69**

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BAM	Beter Anders Minder
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel bgt
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00450

Sector: Stad	**Kerkrade,** 26 maart 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00450

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb023, inzake Omgevingsdienst Zuid-Limburg Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029 aan.

In de nota van toelichting, nr.25Tl021, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb023

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- De bepalingen van de GR Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL);

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 25Tl021, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de gezamenlijke commissie op d.d. 12 juni 2025;
- de door de ODZL aangeboden stukken;

gelet op,
- **programma:** Milieu
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:**
- **wetsartikel:**

besluit:

I. Op de ontwerpbegroting 2026 een positieve zienswijze af te geven zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Dagelijks Bestuur van de ODZL.
II. Kennis te nemen van de Jaarrekening 2024.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl021	**Kerkrade, 26 maart 2025**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb023

Onderwerp
Omgevingsdienst Zuid-Limburg Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029

Beslispunten

I. een positieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029;
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Inleiding
Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan worden gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerking, waarbij een zelfstandige organisatie wordt opgericht die voor verschillende samenwerkende gemeenten taken uitvoert. Deze publiekrechtelijke samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling. We noemen deze zelfstandige organisatie de GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij. Het gevolg van het overdragen van bevoegdheden naar een publiekrechtelijke samenwerking is dat een gemeentelijk bestuur meer op afstand staat en minder invloed kan uitoefenen dan bij taken in eigen beheer.

Een van de sturingsinstrumenten voor de raad om grip te houden op de GR-en vormt de P&C-cyclus. De gemeenteraad dient inzicht te hebben in de financiën van een Verbonden Partij om daar controle op uit te kunnen oefenen. De Verbonden Partij is verplicht het volgende te doen:

- De kadernota voor het eerstvolgende jaar moet ter kennisname vóór 15 april aan de raad toegezonden worden. In deze kadernota worden de beleidsmatige en financiële kaders geschetst.
- De voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar moet eveneens vóór 15 april ter kennisname aan de raad toegezonden worden. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening. De jaarrekening van de samenwerking laat zien wat het afgelopen jaar in financieel en beleidsmatig opzicht aan de orde is geweest.
  De raad kan hierop geen zienswijze indienen.
- Het samenwerkingsverband moet een ontwerpbegroting aan de raden sturen, voordat deze wordt vastgesteld. De raad heeft hier de wettelijke mogelijkheid om vooraf wensen of bedenkingen kenbaar te maken door het indienen van een zienswijze. De gemeenteraad heeft geen bevoegdheid om de begroting goed te keuren. In de begroting wordt aangegeven welke activiteiten de Verbonden Partij in het volgende begrotingsjaar gaat uitvoeren en wat de bijdrage per gemeente is.

De begroting is daarmee voor de gemeenteraad een belangrijk document om kaders te stellen. Volgens de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen moet de ontwerpbegroting 12 weken, voordat de begroting aan het Algemeen Bestuur (hierna: AB) wordt aangeboden, aan de gemeenteraden worden toegezonden.
Gedurende deze 12 weken kunnen de raden een zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur (hierna: DB). Het DB reageert voor vaststelling door het AB schriftelijk én gemotiveerd op de ingediende zienswijzen door de raad. Het AB stelt vervolgens de begroting vast. De begroting moet binnen 2 weken na vaststelling, maar

uiterlijk 15 september, door de Verbonden Partij aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden. De uitvoering van de activiteiten is een verantwoordelijkheid van de Verbonden Partij.
Hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze nota van toelichting ligt de begroting van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg voor.
Ten eerste zullen de strategische ontwikkelingen geschetst worden, die volgens de gemeenschappelijke regeling van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken. Verder zijn voor de beoordeling door uw raad van belang de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben op de totale begroting. Tevens betreft dit de financiële gevolgen van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Tot slot is van belang het Totaalbedrag van de Meerjarenraming 2025 Jaarschijf 2026 en het Totaalbedrag van de begroting van de GR en de impact hiervan op onze gemeente.
Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Doelstelling
De raad de gelegenheid te geven zijn zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting, zodat deze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het AB van de GR ODZL op 10 juni 2025.

Argumenten
De ontwikkelingen in 2026 bij de ODZL staan in het licht van de door het Rijk opgestelde "*robuustheidscriteria*" waaraan landelijk alle Omgevinsgdiensten moeten voldoen. Deze criteria zien zowel op een aantal inhoudelijke "*prestatie-eisen*" als ook financiële vereisten. De vertaling van deze criteria vormt de basis voor de wijzigingen tussen de vastgestelde begroting 2025 en de conceptbegroting 2026. De wijzigingen die hieruit voortkomen zijn niet door de ODZL beïnvloedbaar maar volgen uit landelijke regelgeving. Evenmin beïnvloedbaar zijn de gevolgen van de loonindexering. Verder zal tijdelijk en volledig vanuit het Rijk gesubsidieerd 3 fte ingezet worden voor het project "*Maatwerk CO2*" dat als doel heeft om bij Limburgse bedrijven met de grootste CO2 uitstoot te komen tot vermindering ervan. Tot slot neemt de omvang van de ontwerpbegroting af doordat eerder geraamde kosten voor de omzetting van het begrip "*inrichting*" naar "*milieubelastende activiteiten*" (*gevolg van de Omgevingswet*) in de praktijk lager uitvallen.

De financiële wijzigingen in de begroting zijn per saldo gevolgen van loonindexering, landelijke robuustheids-criteria en een gesubsidieerde taak vanuit het Rijk. Voor uw raad gaat het hierbij niet om beleidsaanpassingen met ruimte om een zienswijze op af te geven.

Kanttekeningen
Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. De gemeenschappelijke regelingen zijn in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen.
Uw gemeenteraad heeft in de zienswijzebrieven ten aanzien van de ontwerpbegrotingen 2025 van alle gemeenschappelijke regelingen al een passage gewijd aan dit uitgangspunt.

Financiën
Rekening 2024:
Het rekeningresultaat 2024 van de ODZL sluit met een positiefresultaat van 1.757.775 euro.
In de begroting 2024 bedroeg de primaire bijdrage van de gemeente Kerkrade aan de ODZL 311.756 euro. Bij de bevoorschotting van het 4e kwartaal van 2024 heeft de ODZL al geanticipeerd op het rekeningresultaat en is ca.

21.000 euro minder in rekening gebracht bij de gemeente Kerkrade. Dat bedrag is in de reserve reeds bestemde nog te besteden middelen gestort om schommelingen in de bijdrage aan de ODZL op te vangen. Het te ontvangen resultaat 2024 bedraagt voor Kerkrade 32.550 euro als het Algemeen Bestuur instemt het uitkeren van het overschot. De resterend te ontvangen 11.550 euro (*32.550 minus 21.000 euro*) zal na ontvangst eveneens in de genoemde reserve worden gestort.

Begroting 2026:
De ODZL heeft gekeken naar het verzoek om structureel een besparing van 5% te realiseren. Een structurele besparing verhoudt zich echter niet met de voor de ODZL verplichte (*financiële*) robuustheidscriteria. Wel heeft de ODZL 3 miljoen euro "*vrijgespeeld*" om gedurende 3 jaar een bijdrage te kunnen leveren aan het financiële verzoek. Zo zijn de voorschotnota's van het laatste kwartaal 2024 al verlaagd geweest met 25%, hetgeen een positief resultaat heeft gehad op de gemeentelijke kosten in de Jaarschijf 2024.

Samengevat zien de wijzigingen tussen de Begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 er als volgt uit:

Begroting 2026

Van 20,7M (2025) naar 22,0M (2026):

a) Loonindex salarissen/inhuur	€	831.585	(structureel)
b) 2x 0,5 fte ingroei Bedrijfsvoering Robuustheid	€	125.967	(structureel)
c) 3,0 fte Maatwerk CO2 (gedekt via subsidie)	€	362.155	(tijdelijk)
Salarissen en inhuur personeel	**€**	**1.319.707**	
d) Inhuur omzetting MBA	€	-352.000	(structureel)
e) Innovatie- en ontwikkelbudget	€	220.000	(structureel)
f) Overige mutaties	€	157.241	(structureel)
Overige posten	**€**	**25.241**	
Totaal	**€**	**1.344.948**	

Punt a komt voort uit Cao-afspraken;
Punten b en e komen voort uit de Robuustheidscriteria;
Punt c is tijdelijk en wordt volledig gedekt uit rijkssubsidie;
Punt d zijn vrijvallende middelen door minderkosten;

Het bovenstaande betekent voor Kerkrade in 2026 een toename van de begrootte kosten met **14.208 euro** naar **434.383** euro ten opzichte van de begroting 2025. De teruggave over 2024 bedraagt **32.550 euro**. In de raming voor de begroting Kerkrade 2026 is door de taakstelling een beschikbaar bedrag van **413.800** euro opgenomen. Dit leidt tot een tekort van **20.582** euro. Dit tekort kan worden gedekt uit de teruggave over 2024.

Meerjarenraming 2027-2029
Financieel effect van wijzigingen (totaal GR).

Samengevat hebben de begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 e.v. voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

(alle bedragen X 1000 euro)	2025	2026	**2027**	**2028**	**2029**
Begroting - Raming	20.700	22.044	22.448	23.241	24.063
Bijdrage Kerkrade	420.175	434.383	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

n.n.b. (nog niet bekend), is afhankelijk van de aan de ODZL opgedragen taken.

Communicatie
In een gezamenlijke commissievergadering worden de financiële gevolgen van de begrotingen van de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen inzichtelijk gemaakt.

Uitvoering
De begroting 2026 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 12 maart 2025 behandeld. De aanbiedingsbrief is ontvangen op 14 maart 2025. De wettelijke termijn die hieruit voortvloeit is 6 juni 2025.
De jaarrekening 2024 is ter kennisname.
De vaststelling van de Ontwerpbegroting 2025 door het AB vindt plaats op 2 juli 2025.

Burgerparticipatie

De begroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Domein Stad

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
M. Stevens
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

GR ODZL
Voorzitter DB
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
31 maart 2025		25u0003712	

Onderwerp
Zienswijze ontwerpbegroting 2026

Bijlage(n)
0

Geachte voorzitter,

Ten aanzien van de door u aan onze raad aangeboden gewijzigde begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg wil onze raad een positieve zienswijze afgeven.

De ontwerpbegroting 2026 heeft ten opzichte van de begroting 2025 geen relevante financiële, maatschappelijke en bestuurlijke gevolgen voor Kerkrade. De kosten binnen uw GR worden in hoge bepaald door de ontwikkeling naar het voldoen aan de landelijke voor Omgevingsdiensten geldende robuustheidscriteria. Verder zijn de loonkosten voortkomend uit afgesloten Cao's van belang. Deze zijn niet door uw GR te beïnvloeden. Uw GR heeft invulling gegeven aan de oproep vanuit (mede) onze raad om te bezien of u binnen de bedrijfsvoering mogelijkheden ziet om gemeenten in het licht van het ravijnjaar 2026 tegemoet te komen. Dit samen leidt er toe dat de onze raad een positieve zienswijze afgeeft op de ontwerpbegroting 2026.

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij gaan ervanuit dat u oog heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en is ook met de verschillende deelnemende gemeenten gedeeld.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP Kerkrade
Telefoon 14 045
Telefax 0455676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst ZL

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2025**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2026 uit GR begroting **2026**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	20.700		832	25	488			22.045	6,5 %
Toelichting		0,6 %	5,05 %		Robuustheids-criteria Omgevings-diensten				

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade toe met:			**14**
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:	5%	Deze is voor 2026 volledig gerealiseerd door GR	Uitkering overschot over 2024	**-33**
			Totale impact op begroting Kerkrade	**-19**

Zienswijze vorig jaar	**neutraal**

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	Geen structurele bezuiniging mogelijk met 5%. Wel incidentele bezuiniging van ca. € 3 mio (= -5% gedurende 3 jaar) - € 1.0M laatste voorschotnota 2024: -25% - € 1.4M vrijval SPUK - € 0.6M inzet bestemmingsreserves	

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

De raad van de gemeente Kerkrade

Ons kenmerk	DOC-00761842	**Maastricht**, 14 maart 2025
Bijlage(n)	1	
Contactpersoon	Eric van Mierlo	
Telefoon		
E-mail	hmj.van.mierlo@odzl.nl	

Onderwerp Beoordeling Robuustheid Omgevingsdienst Zuid-Limburg

Geachte leden van de gemeenteraad,

In 2024 heeft het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg het plan van aanpak robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg vastgesteld. Dit plan van aanpak behelsde de route, de inspanningen en de middelen die nodig waren en zijn om op 1 april 2026 te voldoen aan de robuustheidscriteria zoals gesteld in het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH).

Het plan van aanpak en de voortgang daarin worden periodiek getoetst door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Recentelijk ontvingen wij de bijgevoegde beoordeling van het ministerie over het robuust worden van onze omgevingsdienst. Het ministerie heeft aan de hand van de voortgang van ons plan van aanpak, ingeschat dat onze omgevingsdienst op 1 april 2026 robuust zal zijn.

Deze beoordeling geeft aan dat we op de goede weg zijn en dat we gezamenlijk volop moeten blijven inzetten op het robuust worden van onze Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Met elkaar leveren we immers een belangrijke bijdrage aan een schone, gezonde en veilige leefomgeving in Zuid-Limburg.

Met vriendelijke groet,

Eric van Mierlo,
Directeur Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

Postadres:
Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Telefoon: +31 43 389 73 30
www.odzuidlimburg.nl
info@odzl.nl
IBAN: NL53BNGH0285159127

Wij verwerken persoonsgegevens.
Voor meer informatie zie
www.odzuidlimburg.nl/privacy-en-proclaimer.

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

De raad van de gemeente KERKRADE
Postbus 600
6460 AP KERKRADE

Ons kenmerk	DOC-00760415	**Maastricht**, 12 maart 2025
Bijlage(n)	1	**Verzonden** 14 MAART 2025
Contactpersoon	Dennis Lymandt	
Telefoon	+31 6 1445 9816	
E-mail	d.lymandt@odzl.nl	

Onderwerp Ontwerpbegroting 2026, meerjarenraming 2027-2029

Geachte raadsleden,

Bijgevoegd treft u de ontwerpbegroting 2026, meerjarenraming 2027-2029, van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg aan.

Bezuinigingsmogelijkheden
Op 30 januari 2025 hebben wij u per brief een reactie gegeven op uw verzoek om de bezuinigingsmogelijkheden in het perspectief van het 'ravijnjaar' 2026 te onderzoeken. In deze brief hebben we vermeld dat, gegeven de robuustheidscriteria, wij geen structurele bezuinigingsmogelijkheid zien. Verder hebben we aangegeven dat de realisatiecijfers over 2024 wel de mogelijkheid bieden tot een incidentele uitkering aan de deelnemers. De laatste voorschotnota's 2024 zijn al met 25% (ca. € 1,1 miljoen) verlaagd. Bij de resultaatuitkering in de jaarrekening 2024 volgt naar verwachting additioneel een bedrag van ca. € 1,7 miljoen. Dit bedrag is onder voorbehoud van een goedkeurende accountantsverklaring en de vaststelling van de jaarstukken door het algemeen bestuur.

Ontwikkelingen
Op dezelfde datum hebben wij u de Kaderbrief 2026 toegezonden. In de begeleidende brief hebben wij u geïnformeerd dat in verband met het aankomende 'ravijnjaar' deze kaderbrief bewust beleidsarm is gehouden. De begroting 2026 is hierdoor in grote lijnen een voortzetting op de begroting 2025. Een begroting die in het teken stond van het plan van aanpak robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg. In 2026 verwachten we het plan van aanpak af te ronden en de verbeteringen structureel te borgen in onze organisatie. Met andere woorden in 2026 verwachten we te voldoen aan de robuustheidscriteria en onze taken op een adequate wijze te kunnen uitvoeren.

In deze begroting wordt een aantal ontwikkelingen met noemenswaardige impact geschetst. Ontwikkelingen die van invloed zijn op de wijze waarop we werken en welke taken we uitvoeren. Vooralsnog worden deze ontwikkelingen niet financieel vertaald. Er wordt eerst bezien of de verandering in takenpakket binnen de financiële kaders kan worden gerealiseerd.

Onlangs heeft de Provincie Limburg een uitvraag gedaan naar extra werkzaamheden. Het gaat met name om een intensivering van bestaande taken naar aanleiding van het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer. Dit betreft jaarlijks een bedrag van ca. € 2,5 tot € 2,8 miljoen. Ook deze uitbreiding is niet in de begroting verwerkt, omdat besluitvorming hierover in Provinciale Staten niet eerder dan op 21 maart 2025 staat gepland. De extra bijdrage van de provincie heeft geen consequenties voor de gemeentelijke bijdrage, omdat iedere deelnemer verplicht is om minimaal de basistaken in te brengen. Tegelijkertijd draagt deze bijdrage in positieve zin bij aan de financiële ondergrens van robuustheid, doordat de minimale begrotingsomvang hiermee verder wordt versterkt.

Bovenstaande ontwikkelingen zullen indien aan de orde begin 2026 met een begrotingswijziging 2026 worden verwerkt.

Tot slot wordt, conform het vastgestelde plan van aanpak robuustheid, onderzocht wat de mogelijkheden en wensen zijn bij alle opdrachtgevers om meer plustaken in te brengen. De bevindingen hiervan worden uitgewerkt in een bedrijfsplan dat inzicht geeft in de kosten en besparingen van het onderbrengen van de betreffende plustaken bij de omgevingsdienst. Deze resultaten zullen nog niet in 2026, maar vanaf de begroting 2027 worden geëffectueerd.

Begrotingsmutaties
De begroting 2026 komt uit op € 22,0 miljoen, zijnde een toename van ca. € 1,3 miljoen ten opzichte van de omvang van de vastgestelde begroting 2025 van € 20,7 miljoen.
Deze toename van € 1,3 miljoen betreft:

- € 0,8 miljoen loonindexatie conform cao en de Septembercirculaire 2024 van het Gemeentefonds voor overheidssalarissen;
- € 0,4 miljoen tijdelijke uitbreiding met 3,0 fte voor maatwerk CO2 Chemelot, die geheel wordt gesubsidieerd;
- € 0,2 miljoen voor IBP VTH verplichte budgetpost voor innovatie- en ontwikkeling ad 1% van de begroting;
- € 0,1 miljoen voor resterende ingroei fte Bedrijfsvoering Robuustheid;
- € 0,2 miljoen overige mutaties in materiële posten;
- -/- € 0,4 miljoen tijdelijke kosten voor inhuur omzetting van inrichtingen naar MBA's, die niet meer van toepassing zijn in 2026.

Uw mogelijke zienswijzen op de ontwerpbegroting 2026, meerjarenraming 2027–2029, ontvangen wij graag uiterlijk op 10 juni 2025.

Met vriendelijke groet,
Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg,

De secretaris,

Drs. H.M.J. van Mierlo

De voorzitter,

Drs. Ing. D.M.M. Hendrix

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

De raad van de gemeente KERKRADE
Postbus 600
6460 AP KERKRADE

Ons kenmerk	DOC-00760402	**Maastricht**, 12 maart 2025
Bijlage(n)	1	**Verzonden** 14 MAART 2025
Contactpersoon	Dennis Lymandt	
Telefoon	+31 6 1445 9816	
E-mail	d.lymandt@odzl.nl	

Onderwerp Voorlopige jaarrekening 2024 Omgevingsdienst Zuid-Limburg

Geachte raadsleden,

Bijgevoegd bieden wij u ter kennisgeving de voorlopige jaarrekening 2024, inclusief jaarverslag, van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg aan. Deze jaarstukken bevatten de inhoudelijke en financiële verantwoording over het jaar 2024.

Jaarverslag
Het jaar 2024 was een bijzonder jaar voor de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. We begonnen het jaar als RUD Zuid-Limburg en eindigden als Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Deze naamswijziging weerspiegelt onze veranderde rol in de zorg voor de leefomgeving. We zijn niet alleen verantwoordelijk voor het verlenen van vergunningen, toezicht en handhaving, maar spelen ook een belangrijke rol in grote transities zoals de energietransitie en de overgang naar een circulaire economie. Daarnaast fungeren we als kenniscentrum in onze regio en zijn we één van de zes Seveso-omgevingsdiensten. Onze nieuwe naam, Omgevingsdienst Zuid-Limburg, weerspiegelt deze bredere rol.

Naast het versterken van onze organisatie om op 1 april 2026 robuust te zijn, hebben we ook onze werkzaamheden en werkwijzen aangepast aan de nieuwe Omgevingswet die op 1 januari 2024 in werking trad. Tegelijkertijd bleef onze dienstverlening onverminderd doorgaan.

In onze inhoudelijke verantwoording, het jaarverslag, kunt u de uitgevoerde aantallen werkzaamheden in 2024 per onderdeel vinden. De prestatie indicatoren met betrekking tot tijdigheid, kwaliteit, actualiteit en uniformiteit van de VTH-dienstverlening en advisering zijn ook in 2024 zo goed als geheel gerealiseerd. Door de stikstofdepositie-problematiek is alleen het actualiteitspercentage vergunningen voor majeure risicobedrijven beperkt tot 85%. Een kanttekening is dat voor het milieutoezicht de bijgestelde planning is gerealiseerd, die gemiddeld op 75% van de oorspronkelijke planning ligt. De invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 vereisten namelijk een intensievere voorbereiding en uitwerking van onze controles. Het toezicht bij de meest risicovolle bedrijven (Seveso en RIE-4) bleef echter ongewijzigd en is volgens reguliere planning gerealiseerd. Onze opdrachtgevers zijn over bovenstaande bijstellingen in voortgangsrapportages en accountgesprekken geïnformeerd.

Jaarrekening
De controle van de voorlopige jaarrekening is afgerond en bevindingen van de accountant zijn verwerkt. De voorlopige jaarrekening 2024 heeft een positief saldo voor resultaat-bestemming van € 1.307.384.

Analyse van dit positieve resultaat laat zien dat de kosten in totaal € 0,4 miljoen lager zijn dan de begroting, met name veroorzaakt door lagere opleidingskosten. De totale baten zijn € 0,9 miljoen hoger dan de begroting. Dit is enerzijds het gevolg van de volgende besluiten die het bestuur reeds heeft genomen in het kader van het naderende ravijnjaar:

- De laatste voorschotnota's zijn 25% verlaagd, waardoor de deelnemers een voordeel hebben gehad van € 1,1 miljoen en de baten werkprogramma's eenzelfde bedrag lager zijn dan begroot.
- Door (vervroegde) vrijval van SPUK-subsidies zijn deze € 1,4 miljoen hoger dan de begroting.

Anderzijds zijn de overige baten € 0,6 miljoen hoger dan de begroting. Dit betreft vooral extra (incidentele) opdrachten buiten het werkprogramma en landelijke subsidies.

Anders dan in voorgaande jaren en eerdere informatie zal de jaarrekening al in de april-vergadering van het algemeen bestuur worden vastgesteld. Dit is meer in lijn met ander gemeenschappelijke regelingen en komt tegemoet aan het verzoek van de accountant om de periode tussen behandeling in het dagelijks bestuur en vaststelling in het algemeen bestuur te verkorten. De accountant zal de controleverklaring dateren op de dag van de vergadering van het algemeen bestuur (2 april 2025). Het geven van een zienswijze op de jaarrekening door de deelnemers is niet voorgeschreven.

Met vriendelijke groet,
Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg,

De secretaris,

Drs. H.M.J. van Mierlo

De voorzitter,

Drs. Ing. D.M.M. Hendrix

Jaarstukken 2024
Omgevingsdienst Zuid-Limburg

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

Inhoud

1. AANBIEDING 4

2. JAARVERSLAG 2024 6

2.1. Inleiding 7
2.2. Ontwikkelingen 2024 8
2.2.1. Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel 8
2.2.2. Robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg 9
2.2.3. Personeel 10
2.2.4. De Omgevingswet 12
2.2.5. Wet open overheid 14
2.2.6. Wet gemeenschappelijke regelingen 15
2.2.7. Klachtenbehandeling 15
2.3. Kerncijfers uitvoering VTH-taken 17
2.4. Vergunningen 18
2.5. Toezicht en Handhaving 23
2.6. Specialistische advies- en toezichtswerkzaamheden 31
2.7. Verplichte paragrafen 37
2.7.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 37
2.7.2. Financiering 38
2.7.3. Bedrijfsvoering 39
2.7.4. Verbonden partijen 40
2.8. Duurzaamheidsparagraaf 41

3. JAARREKENING 2024 43

3.1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 44
3.2. Balans per 31 december 2024 46
3.3. Toelichting op de balans 47
3.4. Overzicht Baten en Lasten 2024 49
3.5. Overhead 50
3.6. Toelichting op de baten en lasten 51
3.7. Gebeurtenissen na balansdatum 53
3.8. Ontwikkeling EMU saldo 53
3.9. WNT-verantwoording 2024 54
3.10. Rechtmatigheidsverantwoording 57

4. BIJLAGEN 59

4.1. Voorstel tot resultaatbestemming en resultaatverdeling 60
4.2. Risico-inventarisatie 62
4.3. SISA SPUK IBP en SPUK energie 69
4.4. Lijst met afkortingen 70
4.5. Controleverklaring 71

1. Aanbieding

In deze jaarstukken kijken we terug op het jaar 2024. We bespreken de belangrijkste trends, ontwikkelingen en resultaten voor de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. De jaarstukken zijn het laatste deel van de planning- en controlcyclus. Ze bestaan uit twee hoofdonderdelen:

- Het jaarverslag 2024 (hoofdstuk 2), met de verantwoording en de verplichte paragrafen.
- De jaarrekening 2024 (hoofdstuk 3), met de balans, het overzichxt van inkomsten en uitgaven en de toelichtingen. Dit is de financiële verantwoording volgens de wettelijke regels.

Bij deze jaarrekening vindt u ook de controleverklaring van de accountant en een rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur.

Financieel resultaat 2024
De jaarrekening over 2024 heeft een positief saldo voor resultaatbestemming van € 1.307.384.

Toelichting op het resultaat 2024
Analyse van dit positieve resultaat laat zien dat de kosten in totaal € 0,4 miljoen lager zijn dan de begroting (-2,3%). Enerzijds zijn de kosten van salarissen en inhuur personeel € 0,1 miljoen hoger dan de begroting (+0,7%). Anderzijds zijn de overige personele kosten € 0,4 miljoen lager dan de begroting. Dit is met name veroorzaakt door lagere opleidingskosten.

De totale baten zijn € 0,9 miljoen hoger dan de begroting (+5,1%). Dit is enerzijds het gevolg van de volgende besluiten die het bestuur reeds heeft genomen in het kader van het naderende ravijnjaar:

- De laatste voorschotnota's zijn 25% verlaagd, waardoor de deelnemers een voordeel hebben gehad van € 1,1 miljoen en de baten werkprogramma's eenzelfde bedrag lager zijn dan begroot.
- Door (vervroegde) vrijval van SPUK-subsidies zijn deze € 1,4 miljoen hoger dan de begroting.

Anderzijds zijn de overige baten € 0,6 miljoen hoger dan de begroting. Dit betreft vooral extra (incidentele) opdrachten buiten het werkprogramma en landelijke subsidies en voor € 0,1 miljoen rentebaten.

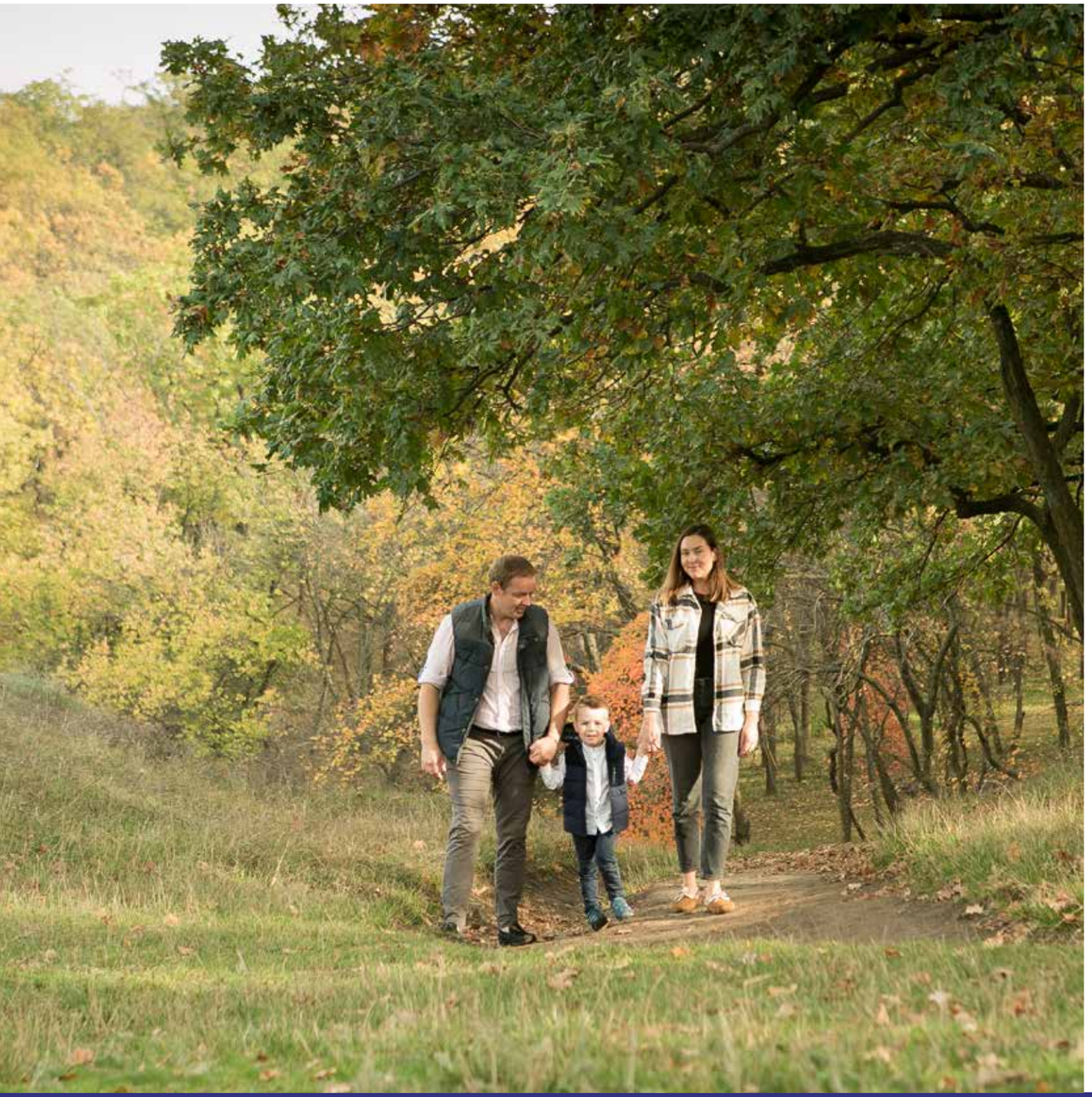
Bestemming resultaat
Het voorstel is om de bestemmingsreserves nieuwe bodemtaken ingroeimodel (€ 300.086), nieuwe MBA basistaken ingroeimodel (€ 300.000) en juridische ondersteuning (€ 10.000) in te zetten ter dekking van in dit kader in 2024 gemaakte kosten.

Naar aanleiding van de uitgevoerde risicoinventarisatie volgt een noodzakelijke verhoging van het weerstandsvermogen met € 159.695. De reserves (incl. post onvoorzien van € 201.901 in de begroting 2026) komen daarmee op een niveau van 5,2% van de begroting 2026.

Na aanwending van de bestemmingsreserves en de verhoging van het weerstandsvermogen is het te verdelen resultaat € 1.757.775.

Het positieve resultaat zal worden bestemd conform het bepaalde in artikel 30 van onze Gemeenschappelijke Regeling. Hierbij kan het algemeen bestuur besluiten het resultaat toe te voegen aan een reserve of uit te keren.

2. Jaarverslag 2024

2.1 Inleiding

Het jaar 2024 was een bijzonder jaar voor de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. We begonnen het jaar als RUD Zuid-Limburg en eindigden als Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Deze naamswijziging weerspiegelt onze veranderde rol in de zorg voor de leefomgeving. We zijn niet alleen verantwoordelijk voor het verlenen van vergunningen, toezicht en handhaving, maar spelen ook een belangrijke rol in grote transities zoals de energietransitie en de overgang naar een circulaire economie. Daarnaast fungeren we als kenniscentrum in onze regio en zijn we één van de zes Seveso-omgevingsdiensten. Onze nieuwe naam, Omgevingsdienst Zuid-Limburg, weerspiegelt deze bredere rol.

Terugkijkend op 2024 zien we dat er steeds meer aandacht is voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving en de rol van omgevingsdiensten daarin. Onze inwoners worden zich steeds bewuster van het belang van hun leefomgeving. Grote landelijke kwesties zoals Tata Steel en Chemours hebben dit bewustzijn versterkt. In onze regio was er veel aandacht voor (indirecte) lozingen op de Maas en de tankcleaning bedrijven.

Dit onderstreept het belang van een goed VTH-stelsel en robuuste omgevingsdiensten, zoals al in 2021 werd erkend door de commissie Van Aartsen. Deze commissie constateerde dat het systeem tekortschiet en tot vermijdbare milieuschade kan leiden. Ze deed aanbevelingen om het stelsel te versterken, waaronder het robuuster maken van omgevingsdiensten. Voor ons was 2024 het jaar waarin we begonnen met deze versterking.

Naast het versterken van onze organisatie om op 1 april 2026 robuust te zijn, hebben we ook onze werkzaamheden en werkwijzen aangepast aan de nieuwe Omgevingswet die op 1 januari 2024 in werking trad. Tegelijkertijd bleef onze dienstverlening onverminderd doorgaan.

Met de inzet van alle 160 medewerkers en onze 17 deelnemers hebben we het afgelopen jaar hard gewerkt aan nieuwe ontwikkelingen en het waarborgen van een schone, veilige en gezonde leefomgeving. Een leefomgeving die het verdient om daar op een goede wijze invulling aan te geven als Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

2.2. Ontwikkelingen 2024

2.2.1. Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel

De afgelopen twee jaar gaf het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) uitvoering aan de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen om het VTH-stelsel voor milieu sterker en onafhankelijker te maken. In dit programma werkten het Rijk (de Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Justitie en Veiligheid (JenV)), provincies, gemeenten, omgevingsdiensten en waterschappen samen. Het programma begon in de zomer van 2022 en eindigde in september 2024.

Om de verbeteringen in het stelsel door te voeren werden binnen het programma zes pijlers benoemd. In elke pijler werkte een team van experts onder leiding van een onafhankelijke projectleider.

De zes pijlers waren:

1	**Robuuste omgevingsdiensten en financiering**
2	**Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging;**
3	**Informatievoorziening VTH;**
4	**Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt;**
5	**Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving;**
6	**Monitoring kwaliteit milieutoezicht.**

Het Interbestuurlijk Programma heeft diverse 'producten' opgeleverd om het VTH-stelsel te versterken. Inmiddels wordt gekeken naar een nieuwe interbestuurlijke samenwerkingsvorm om het VTH-stelsel in de komende jaren te blijven versterken en de opgeleverde producten en resultaten te implementeren en te borgen. Dit moet zorgen voor een schonere, veiligere en gezondere leefomgeving.

2.2.2. Robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg

In de zomer van 2023 stelde het Bestuurlijk Overleg IBP VTH robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten vast. Elk van de 28 omgevingsdiensten heeft zichzelf beoordeeld op zes kritische prestatie indicatoren (kpi's). Deze zelftoetsen zijn beoordeeld door het ministerie van IenW. Volgens deze beoordeling voldoen twee omgevingsdiensten aan de kpi's. De overige omgevingsdiensten, waaronder de onze, moesten vóór 1 april 2024 een plan van aanpak opstellen om hier uiterlijk op 1 april 2026 wel aan te voldoen.

In het voorjaar van 2024 is een plan van aanpak robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg opgesteld. Het plan is unaniem vastgesteld door ons bestuur. De financiële vertaling van het plan van aanpak vond plaats in de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026 – 2028. Daarmee zijn vanaf 2025 de middelen beschikbaar om invulling te geven aan de versterking van onze organisatie. Deze versterking richt zich onder meer op bedrijfsvoering, zoals het slim gebruiken van data en het vormgeven van een innovatiekalender. Ook is de versterking gericht op onze primaire processen, zoals het beter invulling geven aan strafrechtelijke en bestuursrechtelijke handhaving.

Het ministerie van IenW toetst de voortgang van alle omgevingsdiensten. In een eerste toets van het plan van aanpak kleurde onze omgevingsdienst nog 'oranje' omdat niet alle stappen voldoende concreet waren beschreven. Het ministerie stelde met name vragen over het omzetcriterium. Met het vaststellen van de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026- 2028 is dit omzetcriterium gehaald.

Eind december 2024 hebben wij een eerste voortgangsrapportage ingediend over de periode april tot november 2024. Op basis van deze voortgangsrapportage heeft het Ministerie de inschatting afgegeven dat onze dienst, op een enkele kanttekening na, per 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria zal voldoen. Die inschatting delen wij en daaraan wordt door alle medewerkers, het bestuur en de deelnemers hard gewerkt.

In verband met het robuust worden van onze organisatie en het versterken van het partnerschap met onze deelnemers, zijn een viertal onderzoeken opgestart met betrekking tot:

- Revitalisering opdrachtgeverschap;
- Bedrijfsplan voor de overdracht van milieu gerelateerde plustaken;
- Financieringssystematiek;
- Verantwoordings- en rapportageproces VTH.

Deze onderzoeken worden hieronder toegelicht.

Revitalisering opdrachtgeverschap
De afgelopen jaren bleek dat het opdrachtgeverschap beperkt was ontwikkeld en onvoldoende in gezamenlijkheid met onze partners was vormgegeven. In 2024 hebben we met hulp van een extern adviesbureau gekeken hoe we dit samen beter kunnen doen. Het doel is om het partnerschap met onze 17 deelnemers te versterken. Vanaf 2025 gaan we de gemaakte afspraken uitvoeren. Het gezamenlijke partneroverleg zal vooral worden gebruikt om gemeenschappelijke thema's over onze leefomgeving te bespreken. Ook gebruiken we dit overleg om elkaar beter te leren kennen en ons partnerschap te versterken.

Bedrijfsplan milieu gerelateerde plustaken
Een manier om als omgevingsdienst robuuster te worden, is door naast de verplichte basistaken ook aanvullende taken (plustaken) voor de deelnemers uit te voeren. Hierdoor kunnen we de benodigde capaciteit en expertise voor bepaalde taken bundelen. Basis- en plustaken kunnen zo beter op elkaar worden afgestemd, wat leidt tot een effectievere en efficiëntere werkwijze. Tegelijkertijd kunnen we onze kennis en vaardigheden beter ontwikkelen en inzetten. Om duidelijk te maken wat dit voor onze deelnemers betekent, zijn we begonnen met het opstellen van een bedrijfsplan. Dit bedrijfsplan zal halverwege 2025 ter goedkeuring aan het bestuur worden voorgelegd.

Financieringssystematiek
Op verzoek van onze deelnemers is een onderzoek gestart om te beoordelen of onze huidige financieringssystematiek zorgt voor een eerlijke, transparante en evenwichtige verdeling van de kosten van onze omgevingsdienst. Daarnaast worden alternatieve financieringsmodellen, waaronder het nieuwe landelijke model, onderzocht om te zien of deze beter voldoen aan de gestelde criteria. Dit onderzoek is opgestart en zal in 2025 worden afgerond en ter besluitvorming aan het bestuur worden voorgelegd.

Verantwoordings- en rapportageproces VTH
In 2024 is het bestaande verantwoordings- en rapportageproces VTH beoordeeld. Uit dit onderzoek bleek dat een andere manier van data verzamelen, analyseren en presenteren zou zorgdragen voor meer transparantie en betere sturingsmogelijkheden. Dit sluit beter aan bij de behoeften van onze deelnemers en onszelf. De resultaten en aanbevelingen van het onderzoek zijn door ons bestuur goedgekeurd en worden in 2025 geïmplementeerd.

Zoals in de inleiding is aangegeven is het robuust worden van onze omgevingsdienst een grote opgave voor onze organisatie. Om dit te realiseren, wordt steeds vaker de samenwerking gezocht binnen Omgevingsdienst Nederland (ODNL) en met name met de andere Seveso-omgevingsdiensten. De problematiek van de Seveso-omgevingsdiensten is vaak van een andere orde vanwege de taken met betrekking tot de risicovolle Seveso-inrichtingen.

2.2.3. Personeel

Formatie
In 2024 is het aantal medewerkers in dienst van onze organisatie gegroeid naar 141, hetgeen neerkomt op 132,3 FTE (in 2023 waren dit 133 medewerkers en 124,3 FTE). Het aantal jonge medewerkers in dienst van de organisatie is opnieuw toegenomen in 2024. Op 31 december 2024 bestond 12,8% van het totaal aantal medewerkers uit medewerkers van 30 jaar en jonger (in 2023 was dit 10,5%).

Inhuur
Op 31 december 2024 waren binnen de organisatie 28 inhuurkrachten werkzaam met een gezamenlijke omvang van 16,1 FTE. Bij de huidige inhuur zijn er nog steeds relatief veel mensen die slechts een beperkt aantal uren voor de organisatie werken, vergeleken met de medewerkers die in dienst zijn. Het aandeel kosten externe inhuur ten opzichte van de werkgeverslasten vermeerderd met kosten externe inhuur komt hiermee uit op 14,4%. Bij WSGO-leden bedraagt dit percentage 13,2% en bij gemeenten 18,1% (bron: Personeelsmonitor WSGO 2023, AO-fonds).

Bij de inzet van ZPP-ers wordt sinds 2024 strikter rekening gehouden met de richtlijnen vanuit de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA), omdat deze wet vanaf 1 januari 2025 strenger wordt gehandhaafd door de overheid.

Vacatures
Het blijft een uitdaging om vacatures te vullen. Vaker dan voorheen sluit de opleiding en ervaring van kandidaten minder goed aan bij de functie. Dit komt door de krapte op de arbeidsmarkt en het is niet te verwachten dat dit snel verandert. Ondanks deze krapte heeft de organisatie in 2024 onder andere zeven nieuwe milieutoezichthouders kunnen aannemen. Het invullen van de functie van technisch adviseur bodem bleek echter moeilijker. Het blijft noodzakelijk om te investeren in het inwerken van nieuwe werknemers, waaronder trainees die na hun opleiding in dienst komen, zodat zij praktijkervaring kunnen opdoen en verder opgeleid kunnen worden.

Arbeidsmarktcommunicatie en aantrekkelijk werkgeverschap
Arbeidsmarktcommunicatie en aantrekkelijk werkgeverschap blijven voortdurend onze aandacht houden. De landelijke campagne onder het motto 'omdat je staat voor je omgeving' om omgevingsdiensten zichtbaarder te maken, werd eind 2024 succesvol afgerond.

Het LinkedIn-profiel van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg wordt actief bijgehouden met

berichten, interviews en vacatures, waarbij we benadrukken wat het aantrekkelijk maakt om bij ons te werken.

Ons intranet, een belangrijke informatiebron voor het personeel, heeft een nieuwe opzet gekregen. Dit is bedoeld om de communicatie zo efficiënt mogelijk te maken en medewerkers op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen binnen de organisatie. Dit bevordert de betrokkenheid van medewerkers bij de organisatie.

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuimpercentage in 2024 was 3,5% (in 2023 was dit 3,3%). Dit percentage is nog steeds laag vergeleken met het ziekteverzuim in 2023 bij WSGO-leden (6,9%) en gemeenten (6,5%).

Cao SGO
De Cao SGO, die loopt van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025, heeft geleid tot enkele wijzigingen in het personeelshandboek van de organisatie. Dit betreft onder andere het vervallen van het onderscheid in stagevergoedingen voor MBO- en HBO-studenten, de hoogte van de toelage voor beschikbaarheidsdiensten, (bijzonder) verlof met behoud van salaris en gewijzigd betaald ouderschapsverlof. De noodzakelijke aanpassingen in de regelingen van het personeelshandboek zijn inmiddels doorgevoerd. Het handboek is nu volledig up-to-date en in lijn met de Cao SGO 2024-2025.

Gewijzigde Wet bescherming klokkenluiders
De regeling voor het melden van vermoedens van misstanden en inbreuken op Unierecht in het personeelshandboek is aangepast aan de gewijzigde Wet bescherming klokkenluiders. Dit betekent dat de regeling nu volledig in lijn is met de nieuwste modelregeling van de VNG. Een belangrijke wijziging is dat klokkenluiders vanaf 1 februari 2024 recht hebben op gratis rechtsbijstand en mediation.

Duurzame inzetbaarheid
Vitaliteit is een belangrijk speerpunt in de Cao SGO 2024-2025. Dit thema werd eerder al uitgewerkt binnen het bredere kader van duurzame inzetbaarheid, voortkomend uit het onderwerp 'aantrekkelijk werkgeverschap' uit de Toekomstagenda en het thema 'doorstroom' uit het Strategisch Personeelsplan 2021-2025.

In september 2024 werd duurzame inzetbaarheid geïntroduceerd bij medewerkers van de organisatie tijdens de landelijke Week van het werkgeluk. Naast een lezing over 'werkgeluk' werd gepresenteerd wat de Omgevingsdienst Zuid-Limburg kan betekenen voor werknemers op het gebied van duurzame inzetbaarheid en welke instrumenten beschikbaar zijn. Dit omvat loopbaanontwikkeling, het versterken van vakmanschap in de eigen functie en vitaliteit. Medewerkers kunnen hierover in gesprek gaan met hun leidinggevende door middel van 'het goede gesprek'. Dit gesprek is toegevoegd aan de reguliere HRM-gespreks-cyclus van plannings-, voortgangs- en beoordelingsgesprekken. In tegenstelling tot deze gesprekken wordt 'het goede gesprek' op initiatief van de medewerker gevoerd.

Het doel blijft tweeledig: enerzijds de vitaliteit van medewerkers versterken, zodat zij gedurende de hun loopbaan energiek en inzetbaar blijven in verschillende omstandigheden (zowel fysiek, mentaal als sociaal). Anderzijds heeft de organisatie er baat bij als medewerkers productief zijn, plezier hebben in hun werk en behouden blijven voor de organisatie.

Opleidingsplan
In het opleidingsplan staat welke extra kennis, vaardigheden en opleidingen nodig zijn om de organisatie- en afdelingsdoelen te behalen.

In het opleidingsplan 2024 zijn de volgende opleidingen op organisatieniveau opgenomen, die aansluiten bij nieuwe ontwikkelingen:
- De inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 en de invoering van vijf VTH-competentieprofielen: casemanager, vergunningverlener, toezichthouder/handhaver, juridisch adviseur en specialistisch adviseur.

- De overgang naar de geldende Kwaliteitscriteria 2.3 en het blijvend voldoen hieraan.
- De invoering van 'het goede gesprek' in het kader van duurzame inzetbaarheid (vakkennis, loopbaan en vitaliteit).

In het afgelopen jaar hebben medewerkers in een VTH-functie een in-company-opleiding 'Omgevingswet' gevolgd. Daarnaast volgen alle (nieuwe) medewerkers de trainingen 'Politiek bestuurlijke sensitiviteit' en 'Tools voor samenwerken'. Op organisatieniveau is in 2024 gestart met de ontwikkeling van de competentie 'verbinden', die in alle VTH-competentieprofielen voorkomt. Alle medewerkers hebben in dit kader een training 'verbinden' aangeboden gekregen. Deze trainingen worden jaarlijks ook aan nieuwe medewerkers aangeboden.

Leidinggevenden hebben een training gevolgd in het voeren van 'het goede gesprek'. Ook medewerkers kunnen ter voorbereiding op dit gesprek een training volgen.

Afdeling Bedrijfsvoering
Een van de maatregelen uit het plan van aanpak om te komen tot een robuuste omgevingsdienst was de uitbreiding met een nieuwe afdeling Bedrijfsvoering. De vorming van deze afdeling is in 2024 voorbereid en per 1 januari 2025 is de nieuwe afdeling een feit. Er is een nieuw afdelingshoofd Bedrijfsvoering geworven en de Regeling organisatie Omgevingsdienst Zuid-Limburg is aan deze organisatiewijziging aangepast. Medewerkers die naar de nieuwe afdeling Bedrijfsvoering zijn overgegaan, hebben een aanvulling op hun arbeidsovereenkomst ontvangen. Om de bedrijfsvoering en informatievoorziening verder te verbeteren, hebben we nieuwe functies beschreven voor de afdeling Bedrijfsvoering, zoals functies op het gebied van informatievoorziening/data, communicatie, planning en control en projectleiderschap. Na goedkeuring door het bestuur worden de functies opengesteld voor sollicitaties.

2.2.4. De Omgevingswet

Algemeen
Sinds 1 januari 2024 geldt de Omgevingswet als belangrijkste kader voor de omgevingsdienst. De inrichting van systemen en werkprocessen in de organisatie is goed verlopen. Grote (technische) problemen in de verwerking van aanvragen en meldingen zijn uitgebleven.

De overgang naar een nieuw wettelijk stelsel leidde ertoe dat op de drempel naar 2024 nog een groot aantal vergunningaanvragen en meldingen is gedaan die onder het inmiddels oude Wabo- en Wm-regime vallen. Deze aanvragen waren helaas vaak niet compleet hetgeen uiteraard extra werk opleverde. De organisatie is de eerste helft van 2024 nog drukdoende geweest met het behandelen van deze aanvragen onder de Wabo en Wm. In de tweede helft van 2024 is het werk verschoven naar de Omgevingswet.

De afdoening van zaken die onder de Omgevingswet vallen, vergde zoals verwacht meer tijd doordat medewerkers zich de toepassing van nieuwe wetgeving in concrete gevallen nog eigen moesten maken. De verwachting is dat dit een tijdelijk effect is dat ook na 2024 nog na-ijlt.

Met de verandering van inrichting naar milieubelastende activiteiten (mba's) vindt er een verschuiving plaats van de vindplaats van de regels voor activiteiten. Waar deze voorheen bij elkaar stonden in een vergunning is dit onder de Omgevingswet terug te vinden in een vergunning voor de activiteit, algemene rijksregels, algemene regels van de provincie of de gemeente, of onder de zorgplicht. Bij de vergunningverlening moet steeds worden gekeken om welke activiteit het gaat, of er een vergunningplicht geldt en wat de beoordelingsregels zijn. Wat de invloed op het werk is, is mede afhankelijk van hoe aanvrager de vergunning aanvraagt. Vraagt men steeds voor één of een beperkt aantal activiteiten een vergunning aan of voor alle vergunningplichtige activiteiten die binnen één bedrijf plaatsvinden.

De wijziging naar mba's en gewijzigde terminologie onder de Omgevingswet leidt ertoe dat bij sommige bedrijven minder samenhang lijkt te zijn. Doordat mba's separaat kunnen worden aangevraagd dreigt versnippering. Dit komt efficiëntie en doelmatigheid niet ten goede.

Voor handhaving betekent de verschuiving van inrichting naar mba's dat steeds goed gekeken moet worden om welke activiteit het gaat, waar de regels staan en wie bevoegd is om de regels te handhaven. Dit vraagt om praktische kennis van de systematiek die nog in opbouw is.

Omzetting inrichtingen naar mba's
De inwerkingtreding van de Omgevingswet vraagt om een omzetting van het inrichtingenbestand naar milieubelastende activiteiten (mba's). Voor die omzetting is via de begroting vanaf 2023 gedurende drie jaar budget gereserveerd. Deze omzetting is in 2023 gestart en ligt op schema. Inmiddels heeft via de zogeheten VIA-tool een automatische omzetting plaatsgevonden van inrichtingen naar mba's op basis van de SBI-code uit de KvK, maar daarmee zijn nog lang niet alle mba's 100% correct overgezet. De duizenden inrichtingen worden handmatig bekeken, aangepast en aangevuld aan de hand van het dossier van de betreffende inrichting. De complexe, provinciale inrichtingen worden geheel handmatig overgezet, zonder hulp van de VIA-tool. Het is onze wens het inrichtingenbestand zo snel als mogelijk in zijn volledigheid te hebben omgezet. Dit met het oog op efficiëntie, de juiste doorberekening van kosten in de werkprogramma's en het in het vizier hebben van de juiste bevoegd gezagen.

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
Het DSO (Omgevingsloket) laat initiatiefnemers beperkte informatie, minder dan voorheen, invoeren voor meldingen, informatieplichten en vergunningaanvragen o.a. door het verdwijnen van bepaalde indieningsvereisten. Hierdoor is het inhoudelijk kunnen toetsen van een verzoek op aard, type en omvang aan de voorkant (preventief) zeer beperkt en verschuift de inhoudelijke toetsing deels naar toezicht (reactief) en dit kan leiden tot fouten en onwenselijke situaties.

Regionale processen en werkafspraken
De (digitale) werkwijze zoals die regionaal is afgesproken en de nieuwe procedures vragen voortdurend aandacht en afstemming in concrete situaties. Deels heeft dat te maken met de functionele inrichting van het DSO (Omgevingsloket) en de onbekendheid daarvan voor gebruikers. Hierdoor ontstaan onjuiste en onvolledige meldingen, informatieplichten en vergunningaanvragen op basis van onjuiste aannames of door foutieve invoer door initiatiefnemers. Het kost de organisatie veel tijd om initiatiefnemers op de hoogte te stellen van verkeerd of onvolledig aangevraagde of gemelde activiteiten.

Milieuleges
De Omgevingswet introduceerde voor bevoegde gezagen de mogelijkheid om leges te heffen voor milieuactiviteiten zoals deze daarvoor reeds mogelijk waren voor bouw- en andere activiteiten. De omgevingsdienst stuurt namens de provincie en een aantal gemeenten als bevoegd gezag de vooraankondiging leges aan de initiatiefnemer. Niet alle gemeenten maken van deze mogelijkheid gebruik.

Met betrekking tot de mogelijke legesopbrengsten signaleert de omgevingsdienst dat het aantal legesplichtige feiten in 2024 achterblijft bij de raming op basis van eerdere jaarcijfers. Mogelijk zijn de hausse aan aanvragen onder de Wabo en Wet milieubeheer vóór 1 januari 2024 (niet legesplichtig) en een afwachtende houding ten aanzien van (jurisprudentie)ontwikkelingen onder de Omgevingswet hier debet aan. Een andere mogelijkheid is dat de daling of 'het achterblijven' verband kan houden met een bredere economische context. Zo zorgen ontwikkelingen op het gebied van klimaat- en milieubeleid voor meer complexiteit in vergunningaanvragen en projecten. Daarnaast speelt internationale onzekerheid een rol, wat mogelijk investeringen in nieuwe projecten beïnvloedt.

2.2.5. Wet open overheid

De Wet open overheid (hierna: Woo) maakt onderscheidt in twee soorten van openbaarmaking van overheidsinformatie, namelijk de passieve openbaarmaking (op verzoek) en de actieve openbaarmaking (op eigen initiatief). De Woo is van toepassing op de bestuursorganen van het openbaar lichaam te weten het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

De Woo verplicht bestuursorganen om bij de jaarlijkse verantwoording verslag van de uitvoering van de wet te doen, mede in relatie tot de beleidsvoornemens in de begroting. Daarbij is het belangrijk dat in ieder geval ingegaan wordt op de drie hoofdonderdelen uit de Woo:

- Actieve openbaarmaking
- Passieve openbaarmaking
- Verbetering van de informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking
De actieve openbaarmaking heeft betrekking op de openbaarmaking van overheidsinformatie uit eigen beweging. De vier categorieën die per 1 november 2024 verplicht openbaar moeten worden gemaakt en van toepassing (kunnen) zijn op de Omgevingsdienst zijn:

- Wetten en algemeen verbindende voorschriften;
- Overige besluiten van algemene strekking;
- Organisatie en werkwijze;
- Bereikbaarheidsgegevens;

De categorieën Wetten en algemeen verbindende voorschriften en overige besluiten van algemene strekking worden geautomatiseerd ontsloten wanneer deze op de juiste wijze worden gepubliceerd. De categorieën Organisatie en werkwijze en Bereikbaarheidsgegevens worden ontsloten via het Register van Overheidsorganisaties (ROO). In het Gemeenschappelijke Regelingen-register (GR-register, een ander onderdeel van het ROO) staan alle gemeenschappelijke regelingen geregistreerd. De Omgevingsdienst voldoet aan de geldende verplichtingen.
In 2024 is verder invulling gegeven aan de actieve openbaarmaking door de publicatie van besluiten(lijsten) van het algemeen en dagelijks bestuur via de website.

Passieve openbaarmaking
De passieve openbaarmaking behelst de behandeling van verzoeken van burgers of organisaties om openbaarmaking van overheidsinformatie.

Woo-verzoeken kunnen aan de bestuursorganen van het openbaar lichaam worden gericht voor zover het informatie betreft die onder hen aanwezig is (ten behoeve van hen opgesteld). Voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter gaat het dan met name om documenten in het kader van de eigen bedrijfsvoering van de organisatie. Woo-verzoeken die zien op informatie die is opgesteld in mandaat voor de deelnemers, vallen hier niet onder.

In 2024 hebben de bestuursorganen van het openbaar lichaam geen Woo-verzoeken ontvangen.

Verbetering informatiehuishouding
Een goede informatiehuishouding is een randvoorwaarde om informatie te kunnen vinden en ontsluiten. In 2023 is het informatie- en archiefbeheer van de organisatie voor de eerste keer getoetst door een archiefinspecteur van het Historisch Centrum Limburg (hierna: HCL). Deze inspectie heeft zich beperkt tot de eigen bedrijfsvoering van de organisatie. Hieruit bleek dat wij op dat moment niet voldeden aan (alle) verplichtingen van de Archiefwet en onderliggende regelgeving.

In 2024 is de organisatie gestart met een verbetertraject, met als ambitie om binnen een afzienbare periode in control te zijn op het eigen informatie- en archiefbeheer en, binnen de budgettaire en organisatorische mogelijkheden en beperkingen, compliant te zijn aan de Archiefwet. Daartoe is een verbeterplan opgesteld waarin de planning en activiteiten voor realisatie van deze ambitie zijn opgenomen. Het verbeterplan is akkoord bevonden door HCL.

Daarnaast is in 2024 mede invulling gegeven aan de aanbevelingen door het opstellen van een informatiebeheerbeleid en organisatieadvies en door in de begroting vanaf 2025 structureel middelen op te nemen voor een afdeling Bedrijfsvoering en de daaronder ressorterende functies waaronder de adviseur kwaliteitsmanagement en informatievoorziening.

De organisatie zet blijvend in op bewustwording zodat medewerkers zorgvuldig met informatie omgaan en zorgen voor juiste dossiervorming.

2.2.6. Wet gemeenschappelijke regelingen

In 2023 is de formele procedure gestart om onze gemeenschappelijke regeling aan te passen aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Wgr is in 2022 aangepast om de politieke verantwoording over samenwerkingsverbanden te verbeteren. Er zijn met de wetswijziging een aantal aanpassingen van c.q. aanvullingen op bestaande instrumenten geïntroduceerd die de volksvertegenwoordiging kan gebruiken om de eigen controlerende en kaderstellende rol bij gemeenschappelijke regelingen beter in te vullen.

In de eerste helft van 2024 is het besluitvormingsproces doorlopen bij onze deelnemers om de gemeenschappelijke regeling te wijzigen. Na unanieme instemming van alle colleges van burgemeester en wethouders en het college van gedeputeerde staten is de gewijzigde regeling per 3 juli 2024 in werking getreden. Met deze wijziging is ook de naamswijziging van RUD Zuid-Limburg naar Omgevingsdienst Zuid-Limburg formeel doorgevoerd, waardoor de naamgeving van de organisatie beter aansluit bij de tekst en gedachte van de Omgevingswet én een herkenbaar beeld oproept van waar wij van zijn en voor staan.

2.2.7. Klachtenbehandeling

Klachtrecht
De organisatie behandelt klachten volgens het interne klachtrecht van titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Voor een zorgvuldige uitvoering van de procedure is een Verordening klachtenbehandeling vastgesteld en gepubliceerd. Op grond van deze Verordening is er een klachtbehandelaar, die het klaagschrift behandelt en hierover adviseert aan het bestuursorgaan. De klachtbehandelaar en de plaatsvervanger(s) worden door het dagelijks bestuur aangewezen. Het bestuursorgaan stelt een klager schriftelijk en gemotiveerd in kennis van de bevindingen van het onderzoek naar de klacht, zijn oordeel daarover en van eventuele conclusies die daaraan worden verbonden. Deze bevoegdheid is gemandateerd aan de directeur (tenzij de klacht betrekking heeft op een gedraging van de directeur). Wanneer een klager niet tevreden is met de afhandeling van de klacht door de organisatie, kan deze een klacht indienen bij de Nationale ombudsman.

Het bestuursorgaan is wettelijk verplicht om de bij hem ingediende schriftelijke klachten te registreren en daarover te rapporteren. De geregistreerde klachten worden gepubliceerd in het jaarverslag.

De klachten die hier gepresenteerd worden zijn de klachten als bedoeld in de Awb. Dit zijn klachten van burgers over de bejegening door onze medewerkers of de kwaliteit van geleverde informatie, producten en diensten. Het gaat daarbij dus niet om milieuklachten.

In 2024 zijn geen formele klachten op grond van de Awb ontvangen.

Klachtenmeldpunt aanbestedingen
Naast de klachtafhandeling op grond van de Awb, heeft de organisatie een klachtenregeling in het kader van inkoop- en aanbestedingsprocedures. Deze regeling is gebaseerd op het flankerend beleid bij de Aanbestedingswet 2012. De klachtenregeling is zodanig ingericht dat ondernemers bij een klacht over een inkoop- of aanbestedingsprocedure deze snel en laagdrempelig kunnen indienen bij een onafhankelijk meldpunt, dat elke klacht onafhankelijk, zorgvuldig en deskundig wordt behandeld en dat voortvarend wordt beslist of de klacht (deels) terecht of onterecht is.

Met de klachtenregeling hebben ondernemers de mogelijkheid om niet direct het rechtsmiddel van een kort geding te hoeven inzetten. Op grond van de regeling rapporteert de organisatie als aanbestedende dienst jaarlijks over de klachtafhandeling.

In 2024 zijn door het onafhankelijk meldpunt geen klachten ontvangen over inkoop- en aanbestedingsprocedures van de Omgevingsdienst.

2.3. Kerncijfers uitvoering VTH-taken

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg heeft voor circa 3.800 inrichtingen, waarvan ruim 1.300 basistaak-inrichtingen, diverse (vuurwerk)evenementen én in het buitengebied in 2024 de volgende werkzaamheden uitgevoerd of behandeld:

960 **bouw- en milieuvergunningaanvragen, zienswijzen, ontheffingen, taakstellende voorschriften, vooroverleggen e.d. (2023: 950);**

1.100 **adviezen bodem, asbest, energie, geluid, geur, lucht en dergelijke;**

5.370 **meldingen activiteitenbesluit, diverse bodemmeldingen, sloop-/asbestmeldingen, vuurwerk en overige meldingen (2023: 4.275);**

850 **klachten en incidentmeldingen (2023: 1.400);**

3.260 **milieu-, bouw- (inclusief asbest) en bodemtoezicht (2023: 2.200).**

Uit bovenstaande zaken zijn in totaal 280 juridische bezwaar- en beroepsprocedures, bestuursrechtelijke handhavingszaken en dergelijke ontstaan en behandeld (2023: 270).

2.4. Vergunningen

Prestatie indicatoren
Vergunningaanvragen en meldingen moeten binnen de wettelijke termijnen en vanaf 2024 conform de eisen van de Omgevingswet (Ow) en deels nog onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) worden afgehandeld. Deze procedures worden geïntegreerd behandeld in het kader van de geldende wet- en regelgeving, waarbij een nauwe aansluiting vereist is met de gemeentelijke loketten en het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO). De door bedrijven ingediende documenten worden getoetst op juistheid en volledigheid. Bij een positieve beoordeling kan dit leiden tot het verlenen van een omgevingsvergunning of een andere benodigde toestemming door of namens het bevoegd gezag.

Speerpunt	Prestatie indicator	Score / resultaat 2024
(1) Tijdige vergunningen	90% van de vergunningen, voorbereid met de uitgebreide procedure, dient binnen de wettelijke termijn behandeld te zijn, tenzij door de aanvrager wordt ingestemd met termijnoverschrijding. 95% van de vergunningen voorbereid met de reguliere procedure, dient binnen de wettelijke termijn behandeld te zijn.	96% van de vergunningen voorbereid met de uitgebreide procedure zijn behandeld binnen de geldende termijn of hebben instemming vanwege termijnoverschrijding. 96% van de vergunningen voorbereid met de reguliere procedure zijn behandeld binnen de geldende termijn of hebben instemming vanwege termijnoverschrijding.
(2) Tijdige advisering over de te nemen beslissing op een aanvraag	95% van de adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag dient binnen de afgesproken termijn gegeven te zijn, tenzij wordt ingestemd met termijnverlenging.	100% van de vergunning gerelateerde adviezen zijn binnen de afgesproken termijn verstrekt of hebben instemming van de aanvrager.
(3) Kwaliteit	Vergunningen c.q. adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving (normen, BREF's, richtlijnen etc.) en het beleid van de opdrachtgever. Van de bezwaarschriften mag maximaal 15% gegrond worden verklaard.	100% van de vastgestelde besluiten voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving. Alle vergunningprocedures hebben de bezwaarfase, de rechterlijke toets c.q. Raad van State doorstaan of zijn ongegrond verklaard.
(4) Actualiteit	Vergunningen worden binnen de daarvoor geldende termijnen aangepast aan BBT-conclusies/BREF's.	85% van de Seveso – Rie4 vergunningen zijn actueel en voldoen daarmee aan de BBT-conclusies / BREF's

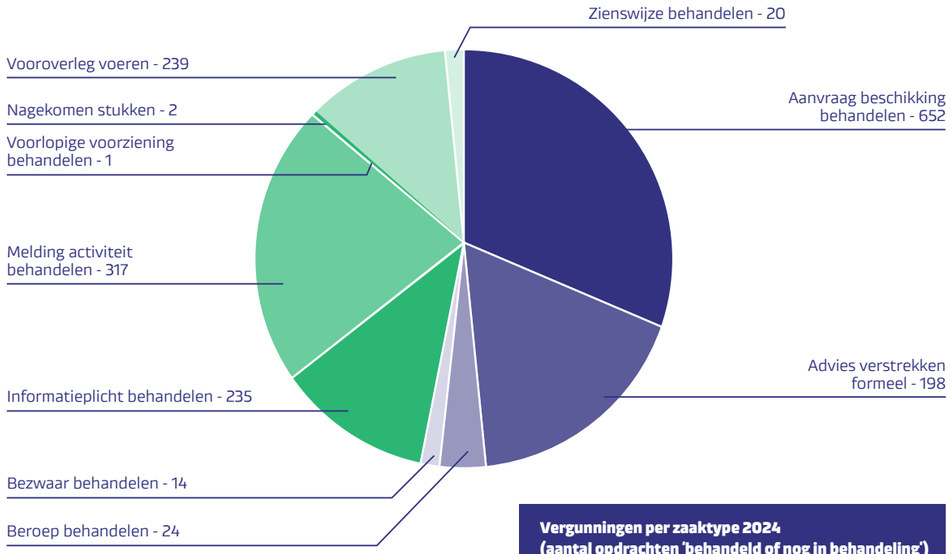
Ad 1. Tijdige vergunningen (reguliere of uitgebreide procedures)
In 2024 zijn 430 aanvraag beschikkingen (inclusief taakstellende voorschriften, diverse soorten ontheffingen en vuurwerkvergunningen) volgens de daarvoor geldende procedure afgerond (2023: 452). De beschikkingen zijn zoals uit de KPI blijkt overwegend binnen de wettelijke c.q. afgesproken termijn behandeld of er is instemming bereikt over termijnoverschrijding.

Ad 2. Tijdige adviezen
In 2024 zijn 126 adviesaanvragen afgerond (2023: 97). De adviezen die betrekking hebben op vergunningprocedures (o.a. de advies beschikkingen en ontheffingen) zijn grotendeels binnen de afgesproken termijn vastgesteld of hebben langer geduurd met instemming van de aanvrager. Slechts bij één advies beschikking is sprake van termijnoverschrijding, zonder instemming van de aanvrager.

Ad 3. Kwaliteit
In 2024 zijn bij de afdeling vergunningen in totaal 39 bezwaar-, voorlopige voorziening en (hoger) beroepsprocedures in behandeling genomen (2023: 37). Hiervan zijn dit jaar in totaal 16 juridische procedures afgerond (2023: 17) en deze zijn allen ongegrond of niet-ontvankelijk verklaard, ingetrokken door de aanvrager of afgewezen (voorlopige voorziening) (2023: 2 gegrond).

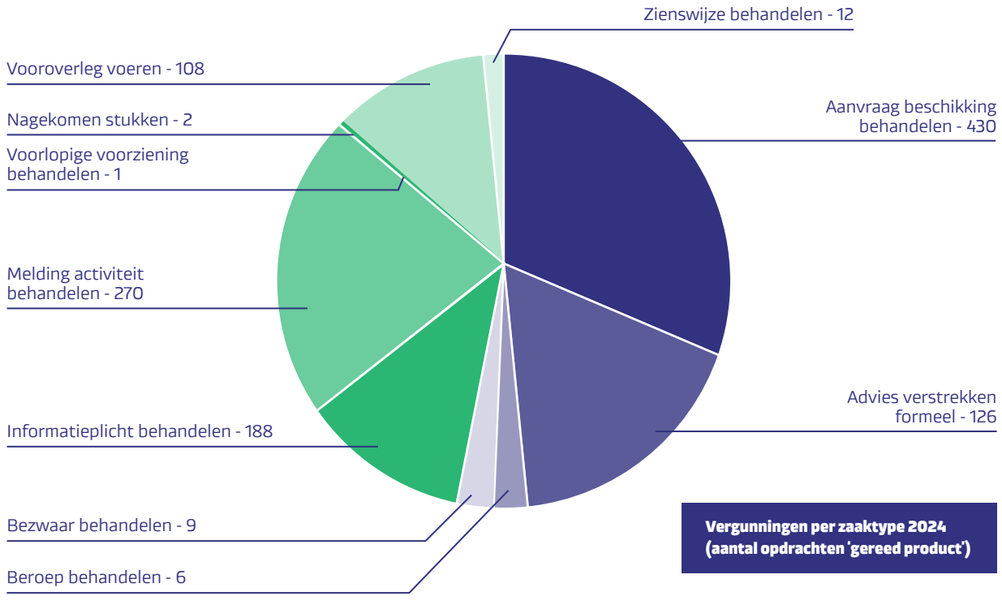
Ad 4. Actualiteit
Voor 2024 stond op de planning de vergunning van twee bedrijven te actualiseren via een revisievergunning of ambtshalve wijziging. Dat is in 2024 niet gelukt in verband met stikstofdepositie-problematiek. Aangezien voor de vergunning bouwkundige maatregelen zijn vereist, die extra stikstofdepositie tot gevolg hebben, is het wachten op toestemming vanuit natuurwetgeving. Het actualiteitspercentage vergunningen voor majeure risicobedrijven is daardoor eind 2024 85% (2023: 86%). Ter vergelijking, het landelijk gemiddelde actualiteitspercentage is 70% (peiling 3e kwartaal 2024).

Realisatie aantallen producten
De volgende 'vergunning' zaken waren in 2024 behandeld of nog in behandeling:

Vergunningen per zaaktype 2024 (aantal opdrachten 'behandeld of nog in behandeling')

De volgende 'vergunning' zaken zijn in 2024 afgerond:

Vergunningen per zaaktype 2024 (aantal opdrachten 'gereed product')

In vergelijking met het voorgaande jaar vallen wat betreft de afgeronde zaken de volgende dingen op:

- Het zaaktype 'Aanvraag beschikking behandelen' is vraaggestuurd en omvat voornamelijk omgevingsvergunningen, ontheffingen, taakstellend voorschriften en vuurwerkvergunningen. In 2024 zijn er 430 aanvragen afgerond, vergeleken met 452 in 2023. Dit komt vooral door de daling van het aantal afgeronde omgevingsvergunningen van 207 naar 180. Dit aantal is exclusief de 47 omgevingsvergunningen (advies beschikking, zonder mandaat) die vanaf 2024 onder het zaaktype 'Advies verstrekken formeel' worden geregistreerd.
- Het aantal ontheffingen is gestegen van 30 naar 37. Het aantal taakstellende voorschriften is gedaald van 147 naar 131. Het aantal vuurwerkvergunningen (ontbrandingstoestemmingen) is afgenomen van 20 naar 17.
- Het aantal afgeronde bezwaar- en beroepszaken ligt in lijn met het voorgaande jaar. In 2024 zijn 15 bezwaar- en beroepzaken afgerond. In 2023 waren dit er 16.
- Het zaaktype 'Meldingen Activiteiten behandelen' is vraaggestuurd en omvat de melding Activiteitenbesluit, melding Milieubelastende Activiteiten en de Vuurwerkmelding.
- In vergelijking met 2023 is het aantal meldingen in 2024 iets afgenomen van 301 naar 270 meldingen. Dit wordt veroorzaakt door het aantal afgenomen meldingen Milieubelastende Activiteiten (voorheen Melding Activiteitenbesluit) van 229 naar 175. Met betrekking tot de Vuurwerkmeldingen is sprake van een kleine stijging van 41 naar 47.
- Tot slot is het aantal afgeronde vooroverleggen ten opzichte van vorig jaar iets toegenomen, van 102 in 2023 naar 108 in 2024.

Projecten en ontwikkelingen

Financiële zekerheidsstelling majeure risicobedrijven
Financiële Zekerheidsstelling is onderdeel van de Omgevingswet en heeft als doel de (opruim) kosten na een faillissement of een calamiteit met milieuschade te dekken. Voor risicobedrijven is een financiële zekerheidstelling verplicht.

Omdat financiële zekerheidstelling nieuw en complex is en gespecialiseerde kennis vereist, is er een landelijke pilotperiode van twee jaar (2024-2025) gestart om ervaring op te doen en inzicht te krijgen in de werking ervan.

In het pilotjaar 2024 hebben wij actief deelgenomen aan landelijke overleggen en presentaties gehouden voor enkele Seveso-bedrijven, waaronder de 17 relevante site-users van het bedrijvencluster Chemelot. Vervolgens hebben we meerdere gesprekken gevoerd met elk bedrijf over de hoogte en vorm van de borging, waarbij we gebruikmaakten van de specialistische financiële en juridische kennis die landelijk beschikbaar was. De bedrijven kiezen zelf de vorm van de borging, waarbij vele (combinaties van) varianten mogelijk zijn.

Eind 2024 hebben we als eerste omgevingsdienst in Nederland de vergunning van een Limburgs risicobedrijf ambtshalve aangevuld met voorschriften over financiële zekerheidstelling. Voor de 18 overige bedrijven waarmee we hebben gesproken, is er, op enkele uitzonderingen na, overeenstemming bereikt over de hoogte van de borg. Over de vorm is in de meeste gevallen nog geen keuze gemaakt, vooral niet bij borgen hoger dan € 1 miljoen. Pas nadat er in goed overleg overeenstemming is bereikt over de vorm, leggen we een financiële zekerheid ambtshalve op. Dit om tijdrovende rechtszaken te voorkomen.

2.5 Toezicht en handhaving

Algemeen
De inwerkingtreding van de Omgevingswet en aanverwante wetgeving bracht aanzienlijke uitdagingen met zich mee, zowel op het gebied van regelgeving als in de praktische uitvoering van ons toezicht. In de voor- en najaarsrapportage hebben wij hierover al gerapporteerd. De belangrijkste ontwikkelingen en uitdagingen van het afgelopen jaar waren:

- **Tijdsintensieve voorbereiding:** De complexiteit van de nieuwe wetgeving vereiste een intensievere voorbereiding van onze toezichtsactiviteiten. Hierdoor lagen de realisatiecijfers van het geplande toezicht in de eerste maanden van het jaar aanzienlijk lager dan verwacht.
- **Actualisatie backoffice-applicaties:** Onze backoffice-applicaties voor het milieutoezicht waren aanvankelijk niet volledig up-to-date. We hebben veel tijd geïnvesteerd in het actualiseren en optimaliseren van deze applicaties, wat leidde tot verbeterde prestaties in de tweede helft van het jaar.

Gezien deze uitdagingen hebben wij het milieutoezicht opnieuw geprioriteerd en de planning bijgesteld om onze doelen te kunnen bereiken, met uitzondering van het toezicht bij de meest risicovolle bedrijven.

Prestatie indicatoren
Onderstaande indicatoren zijn voor Toezicht en Handhaving van toepassing.

Speerpunt	Prestatie indicator	Gerealiseerd
1. Kwaliteit	Toezichtrapporten voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving en het beleid van de opdrachtgever.	Doelstelling gehaald
	95% van de handhavingsbesluiten worden genomen binnen de daarvoor afgesproken termijn.	Doelstelling gehaald.
2. Tijdigheid	Uitvoering werkprogramma opdrachtgever zoals onderling afgesproken 100%.	De *bijgestelde* planning is gerealiseerd
3. Uniformiteit	Hanteren van vastgesteld handhavingsbeleid opdrachtgever	Is gerealiseerd

Ad 2. Tijdigheid
Zoals in de voor- en najaarsrapportage is aangeven, hebben wij de reguliere planning van het milieutoezicht bijgesteld. Dit betekent een aanpassing van gemiddeld 75% van de oorspronkelijke planning. Het toezicht bij de meest risicovolle bedrijven (Seveso en RIE-4) bleef echter ongewijzigd en is volgens planning gerealiseerd. Onze opdrachtgevers zijn over bovenstaande bijstellingen in voortgangsrapportages en accountgesprekken geïnformeerd.

In 2024 hebben we de bijgestelde planning van het milieutoezicht gerealiseerd.

In totaliteit zijn er in 2024 meer bedrijven bezocht dan oorspronkelijk geprogrammeerd c.q. gepland. Dit heeft met name te maken met niet planbare controles zoals klachtcontroles, ongewoon voorval controles en adhoc-controles (extra opdrachten). In totaliteit bedraagt het niet geplande toezicht in 2024 circa 30% (2023: 20%) van de totaal geplande werkvoorraad.

Ad 3. Uniformiteit
Als onderdeel van onze wettelijke verplichtingen en in lijn met het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel hebben wij een regionale risicoanalyse ontwikkeld. Een belangrijke voorbereidende stap was de regionale omgevingsanalyse Zuid-Limburg, aangeboden aan gemeenten en provincie. Deze analyse, gebaseerd op input van opdrachtgevers, biedt een gedetailleerd overzicht van thema's binnen onze fysieke leefomgeving en belicht relevante ontwikkelingen en trends. Dit vormt de basis voor de regionale risicoanalyse, ontwikkeld door de Antea Group. De Regionale Risicomodule is in december 2024 vastgesteld door het algemeen bestuur. De volgende stap is de verankering van de methode in het regionale beleid en een nog vast te stellen regionaal uitvoeringsprogramma.

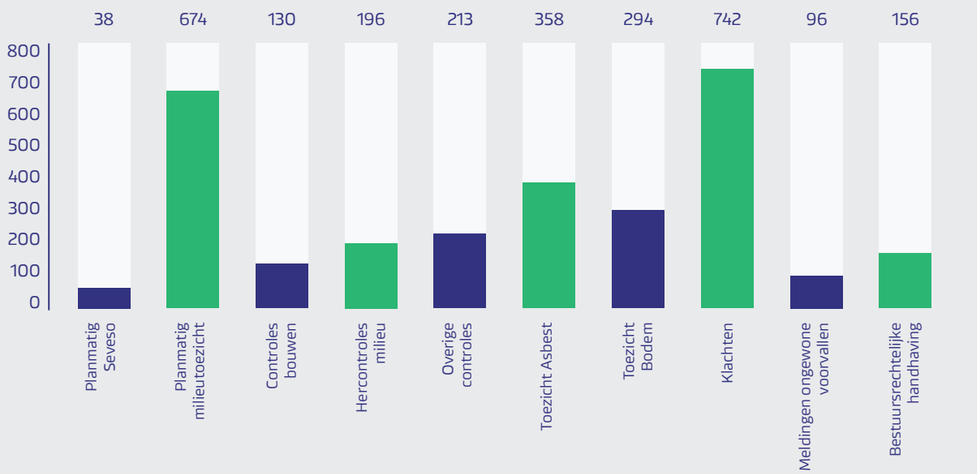
Bijzonderheden

In 2024 hebben we te maken gehad met een aantal dossiers die om meer toezicht inzet hebben gevraagd en/of dossiers die meer bestuurlijke aandacht hebben gevraagd. Het betreft onder andere onderstaande bedrijven:

- BP tankstation Vossedal: bestuursrechtelijk handhavingstraject (last onder dwangsom) naar aanleiding van geconstateerde overtredingen;
- Huisdierencrematorium Parkstad in Heerlen: diverse controles naar aanleiding van geur/rook klachten. Bedrijf heeft plan van aanpak ingediend en verbeteringen in het proces doorgevoerd waardoor klachtenpatroon flink is afgenomen;
- AsfaltNu te Stein: klachtenafhandeling (circa 50 stuks), aanvullende emissiemeting en afhandeling van handhavingsverzoek;
- Poppies Bakeries Born B.V: klachtenafhandeling (circa 60 stuks) ten aanzien van geur en geluid;

- Cedo Recycling te Sittard-Geleen: afhandeling van geurklachten (circa 150 stuks);
- Enerco in Sittard-Geleen: aanvullende controles naar aanleiding van overtredingen op het gebied van indirecte lozingen;
- Fa. Grooten in Simpelveld: diverse controles en bestuursrechtelijk handhavingstraject naar aanleiding van geconstateerde overtredingen;
- Van de Weijer B.V. te Peel en Maas: afhandeling van diverse handhavingsverzoeke-nafhandeling waarbij geen overtredingen zijn geconstateerd alsmede de afhandeling van geurklachten (circa 65 stuks);
- Bredox B.V.: extra toezicht naar aanleiding van opgelegde last onder dwangsom;
- L.R.E. B.V. te Brunssum en Maastricht: extra inzet in het kader van afhandeling van incident alsmede in het kader van bestuursrechtelijke handhavingstrajecten met betrekking tot de afvoer van afvalstoffen;
- E-max-billets B.V. te Kerkrade: Intensivering toezicht naar aanleiding van constateringen op basis van naleving van emissievoorschriften;
- Broekman Logistics Venlo B.V.: diverse controles naar aanleiding van opgelegde last onder dwangsom op basis van Seveso-voorschriften. Na een intensief handhavingstraject van circa twee jaar, heeft Broekman aanzienlijke verbeteringen laten zien op het gebied van veiligheid en naleving van de regelgeving.

Realisatie aantallen producten
Voor wat betreft Toezicht en Handhaving zijn in 2024 de volgende producten gereedgekomen c.q. in behandeling genomen:

Planmatig toezicht (milieu en Seveso)
Voor het planmatig toezicht (milieu en Seveso) zijn er in het verslagjaar 712 controles uitgevoerd, onder te verdelen in:

- 38 planmatige Seveso-inspecties;
- 674 planmatige milieu-inspecties bij bedrijven (RIE-4, RIE-overig, Vergunning- en meldingsplichte bedrijven (basis- en niet-basistaak locaties)).

Milieu hercontroles
De regulier (planmatig) uitgevoerde (milieu)controles resulteerden in 196 hercontroles. Dit komt neer op circa 30% van het totaal aantal regulier geplande controles.

Overige milieucontroles (ad-hoc controles)
Naast regulier geplande controles zijn ook controles uitgevoerd die niet vooraf zijn in te plannen. In 2024 zijn in totaal 213 ad-hoc controles uitgevoerd. Dit waren controles naar aanleiding van klachten, meldingen ongewone voorvallen, naar aanleiding van bestuursrechtelijke handhavingsprocedures (dwangsomcontroles of handhavingsverzoeken), controles naar aanleiding van vuurwerkevenementen en overige ad-hoc situaties.

Afhandeling klachten en meldingen ongewone voorvallen/incidentenonderzoeken
De omgevingsdienst behandelt alle klachten en meldingen ongewone voorvallen van bedrijven die door het bevoegd gezag zijn ingebracht. De meldingen hiervan kunnen zowel administratief als fysiek worden afgehandeld door controles ter plekke. In het verslagjaar zijn 742 klachten ontvangen en geregistreerd. De klachten kunnen worden onderverdeeld in onderstaande milieuthema's:

47% van deze klachten heeft betrekking op gemeentelijke bedrijven.

Daarnaast hebben we 96 incidentmeldingen (meldingen ongewone voorvallen) ontvangen. De aard van de incidentmeldingen is zeer divers. In totaal hebben 66 van de ontvangen incidentmeldingen betrekking op bedrijven waar de provincie Limburg het bevoegde gezag is.

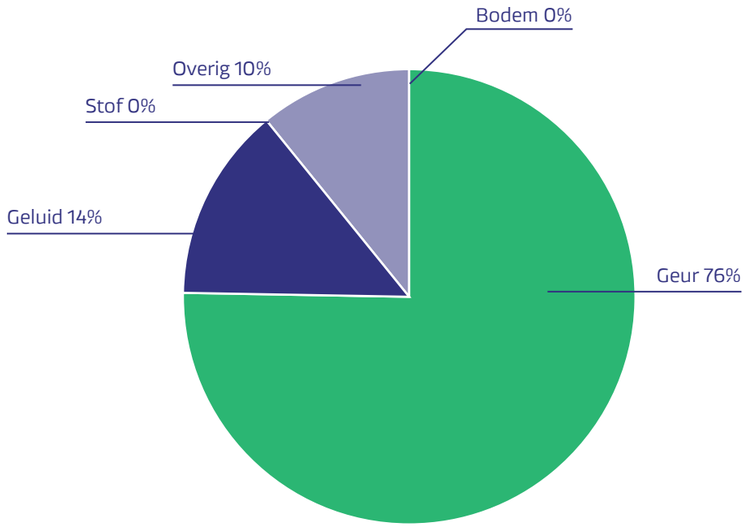
De meest voorkomende klachten over gemeentelijke bedrijven zijn hieronder weergegeven:

- Cedo Recycling (gemeente Sittard-Geleen; 147 klachten over geurhinder);
- Poppies Bakeries Born B.V. (gemeente Sittard-Geleen; 59 klachten over geluid en geur);
- Maastricht Aachen Airport (gemeente Beek; 34 klachten met name over geluid);
- AsfaltNu (Asfaltcentrale gemeente Stein;
- 52 klachten over geur).

De meest voorkomende klachten over provinciale bedrijven zijn:

- Walkro Blitterswijck B.V. (gemeente Venray, 58 klachten over geurhinder);
- Van de Weijer B.V. (gemeente Peel en Maas, 65 klachten over geurhinder);
- Ashorst B.V. (gemeente Horst aan de Maas, 34 klachten over geurhinder);
- CNC grondstoffen B.V. (gemeente Gennep, 49 klachten over geurhinder).

De verdeling van de aard van de klachten is in onderstaand overzicht weergegeven:

Doorlooptijd klachten
De streeftermijn voor de afhandeling van klachten bedraagt 5 werkdagen. Afhankelijk van de aard van de klacht en of een controle noodzakelijk is (bijv. geluidmeting), is deze doorlooptijd echter niet altijd haalbaar. In 2024 werden 65% van deze klachtenzaken binnen 5 dagen afgerond. Bij 20% van de klachten bedroeg de doorlooptijd tot de afronding van de zaak meer dan 14 dagen.

Toezicht bestaande bouw/nieuwbouw
In 2024 zijn de volgende aantallen bouwtoezichtzaken behandeld:

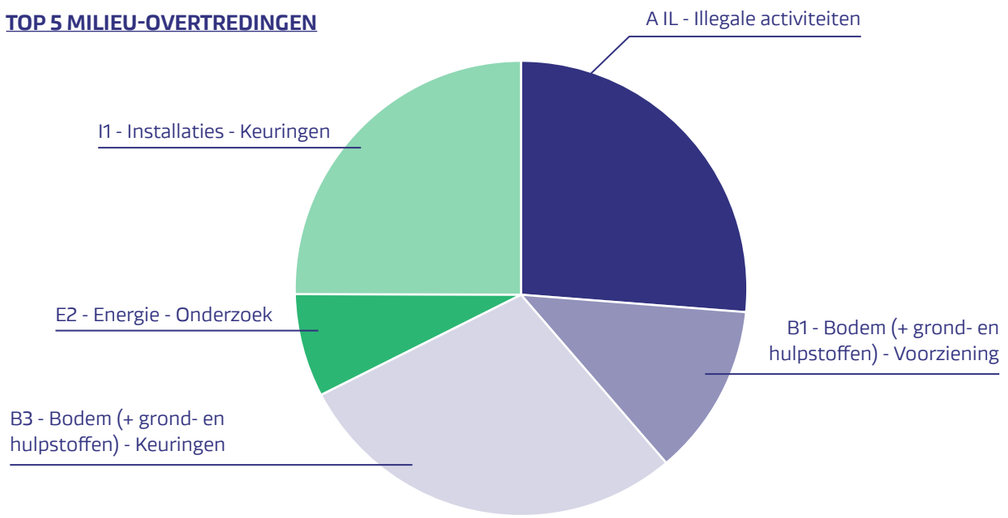
47	Toezicht Bouwen en Ruimtelijke Ordening
361	Toezicht Sloop/Asbest
83	Toezicht Brandveiligheid
4	Toezicht op Mobiel Breken

Bestuursrechtelijke handhaving
In 2024 zijn er 156 zaken door de juristen toezicht en handhaving behandeld:

15	Adviezen
18	Bezwaar
2	Woo-besluiten
15	Woo-advies
7	Beroep
34	Handhavingsbesluiten
2	Hoger beroep
1	Last onder bestuursdwang
29	Last onder dwangsom
1	Voorgenomen handhavingsbesluit
1	Zienswijze

Overtredingen-naleefgedrag (milieutoezicht op basis van Omgevingswet)
Naar aanleiding van de in het 2024 uitgevoerde milieucontroles zijn 322 overtredingen geconstateerd (2023: 476). De top vijf van de meest voorkomende overtredingen is hieronder weergegeven:

TOP 5 MILIEU-OVERTREDINGEN

Het gemiddelde, spontane, naleefgedrag van de gecontroleerde bedrijven op het gebied van het milieutoezicht bij bedrijven bedraagt 75% (geen overtredingen geconstateerd).

Overtredingen/naleefgedrag Seveso-bedrijven
Het Seveso-toezicht controleert of bedrijven zelf genoeg doen om de veiligheid van hun activiteiten te waarborgen en daar verantwoordelijkheid in nemen. In 2024 hebben we samen met de Veiligheidsregio en de Nederlandse Arbeidsinspectie inspecties uitgevoerd. Hierbij zijn 87 overtredingen geconstateerd. Van deze overtredingen waren er 78 licht (categorie 3 van de landelijke Seveso-handhavingsstrategie), waarvoor een waarschuwingsbrief is gestuurd. Bij 9 overtredingen ging het om middelzware overtredingen (categorie 2), waarvoor een vooraankondiging voor een bestuursrechtelijke maatregel (dwangsom/zienswijzebrief) is verstuurd.

Het gemiddelde, spontane, naleefgedrag van de gecontroleerde Seveso-bedrijven bedraagt 21% (geen overtredingen geconstateerd).

Projecten en ontwikkelingen

Deelname/ bijdrage aan landelijke Seveso-projecten
Onze organisatie heeft bijgedragen aan verschillende landelijke projecten, zoals Impuls Omgevingsveiligheid (IOV), Meer-Jaren-Agenda Seveso (MJA), SEVESO+ en de Seveso-Omgevingsdiensten. Deze projecten worden gefinancierd door het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat via het IOV-programma en door de twaalf provincies om hun ambities uit het MJA Seveso-uitvoeringsprogramma te bereiken. Hieronder staan de belangrijkste werkzaamheden van het afgelopen jaar die direct te maken hebben met Toezicht en Handhaving:

- **Project Landelijke Benadering Risico Bedrijven (LBR)**
  Implementatie en optimalisatie van de nieuwe inspectiemethodiek voor Seveso-inspecties.
- **Project Melden ongewone voorvallen (TZ1a en b)**
  Dit project bestaat uit twee deelprojecten:
  - TH1a: Deelproject dat gaat over de gewijzigde definitie van de meldingsplicht van ongewone voorvallen door de komst van de Omgevingswet. Alleen ongewone voorvallen met een (dreigend) significant nadelig gevolg voor de fysieke leefomgeving hoeven nog maar te worden gemeld. De voorbeeldenatlas ongewone voorvallen is hierop aangepast.
  - TH1b: Deelproject betreft een heroverweging van de (landelijke) analyse van ongewone voorvallen, met focus op doel, doelgroepen en diepgang van de analyse.
- **Project Bestuurlijke boete (TH2)**
  Invoering van de bestuurlijke boete als nieuw instrument voor overtredingen van Seveso-regels. Implementatie gestart in 2024, nog geen boetes opgelegd.
- **Project permanente educatie en structurele opleidingen (K1 en K2)**
  Medewerkers die toezicht uitvoeren bij Seveso- en RIE4-bedrijven moeten voldoen aan specifieke opleidingseisen om hun werk adequaat te kunnen uitvoeren. Focus op kennisbehoud en opleiding van nieuwe VTH-medewerkers om te voldoen aan opleidingseis voor toezicht op Seveso- en RIE4-bedrijven.
- **Concernbenadering toezicht Seveso-bedrijven (TH6)**
  Toepassen van concernaanpak bij bedrijven met meerdere vestigingen (in meerdere regio's) die een gemeenschappelijk Veiligheidsbeheersysteem (VBS) hanteren. Voor de regio Limburg is dit van toepassing op de het bedrijf Varo Energy Tankstorage B.V. in Roermond.

2.6. Specialistische advies- en toezichtswerkzaamheden

Onze specialistische medewerkers beschikken over gedegen en gespecialiseerde kennis op het gebied van milieu, waaronder asbest, bodem, energie, geluid, lucht en externe veiligheid (ook bekend als omgevingsveiligheid). Hierdoor zijn zij in staat om de vaak complexe en integrale milieuvraagstukken van zowel gemeenten als provincie grondig te analyseren en te voorzien van een helder advies. Bij het opstellen van deze adviezen wordt veelvuldig gebruik gemaakt van toetsingen, controles en toezicht. Bovendien worden regelmatig onderzoeken en metingen uitgevoerd.

Daarnaast spelen de medewerkers een actieve rol in de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid bij de bevoegde gezagen op de genoemde taakgebieden. Hierbij houden zij rekening met mogelijke innovaties in de uitvoering van geleverde producten en toegepaste werkwijzen.

Prestatie-indicatoren

In de begroting van 2024 zijn prestatie-indicatoren vastgesteld voor de specialistische werkzaamheden van de afdelingen Advies en Onderzoek en Specialistisch en Juridisch Toezicht. Hieronder worden de specifieke indicatoren en hun realisatie weergegeven:

Speerpunt	Prestatie indicator	Gerealiseerd
Kwaliteit	De adviezen bevatten heldere conclusies en zijn transparant in de afwegingen	Is gerealiseerd. De adviezen voldoen aan de verwachtingen van onze opdrachtgevers. Interviews met onze opdrachtgevers tonen brede waardering voor de kennis en kunde van onze medewerkers.
Tijdigheid	95% van de adviezen is voor de afgesproken termijn aan de opdrachtgever verzonden	Is gerealiseerd. Bij zaken waar de termijn niet wordt gehaald word actief aan verwachtingen-management gedaan.

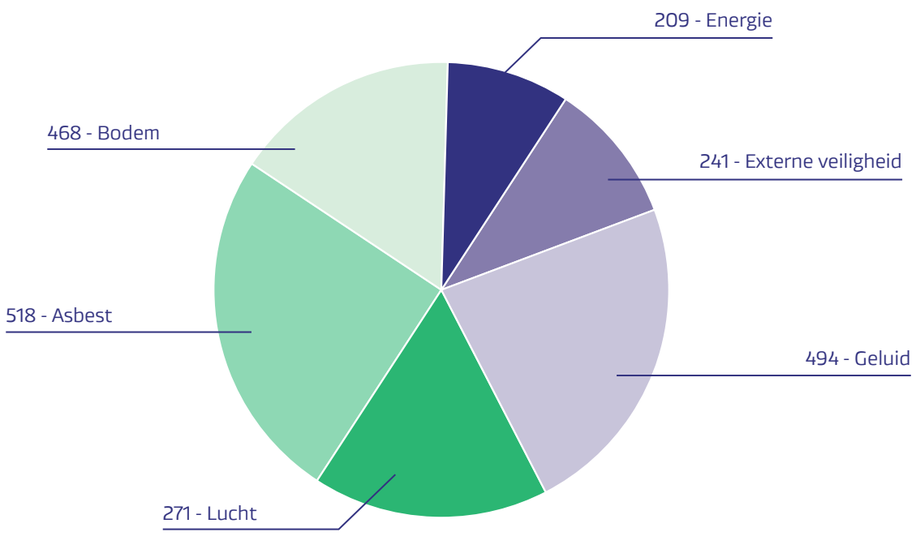
In 2024 is de omvang van de werkzaamheden voor het verstrekken van milieuadviezen door onze “milieuspecialisten” redelijk gestabiliseerd in vergelijking met het voorgaande jaar.

Als we kijken naar de aantallen blijkt dat er in 2024 in totaal 1.142 zaken voor specialistische milieuadvisering zijn behandeld en meer dan 95% van deze verzoeken zijn ook tijdig afgehandeld.

De overige afgehandelde verzoeken hadden specifiek betrekking op de milieuaspecten:

- Asbest (162 zaken)
- Bodem (139 zaken)
- Energie (209 toezichthoudende controles);
- Externe veiligheid (241 zaken);
- Geluid (494 adviezen);
- Lucht (271 emissie zaken).

AANTAL SPECIALISTISCHE ZAKEN ADVIES EN TOEZICHT 2024

De melding en toezicht op asbest gerelateerde sloopwerkzaamheden valt onder de basistaken en is door de opdrachtgevers bij onze dienst ingebracht. Bij de beoordeling van ontvangen meldingen voert de organisatie aan de voorkant een uitgebreide en zo volledig mogelijke controle uit op alle ingediende stukken. Op basis van geregistreerde zaken wordt, indien nodig geacht, risicogericht toezicht uitgevoerd. Een belangrijk uitgangspunt in deze werkwijze is de focus op risico's, waarbij zaken met weinig of geen risico's worden losgelaten, met het duidelijke doel de bescherming van mens en milieu te waarborgen. In het afgelopen jaar heeft een 100% controle heeft plaatsgevonden van de (asbest)sloopmeldingen die zijn ontvangen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot de behandeling van 2.474 meldingen met betrekking tot asbest-/sloopwerkzaamheden, inclusief de beoordelingen van de asbestinventarisatierapporten. Daarnaast zijn er 358 fysieke controles uitgevoerd voor, tijdens of na de uitvoering van asbestverwijderingswerkzaamheden.

Een aandachtspunt bij de behandeling van deze meldingen is het feit dat niet al onze opdrachtgevers onze dienst als behandeldienst hebben ingesteld in het landelijke DSO. Hierdoor komt het voor dat meldingen en informatieplichten soms later dan wenselijk ter behandeling aan onze dienst doorgezet worden waardoor veel behandeltijd verloren gaat. Dit is onhandig en kost onnodig veel tijd. Vanuit dienstverleningsoptiek is het dan ook wenselijk om hierover in 2025 met onze opdrachtgevers verdere afspraken te maken.

In 2024 hebben onze bodemspecialisten in totaal 2.622 bodem gerelateerde zaken behandeld. De bijbehorende werkzaamheden kunnen worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

- het be- en afhandelen van 646 meldingen;
- het uitvoeren van 294 toezicht momenten;
- de ontvangst en afhandeling van 1.487 informatieplichten;
- het verstrekken van 174 bodem gerelateerde adviezen;
- het houden van toezicht op 4 locaties tijdens het gebruik van een mobiele puinbreker;

Na een moeizame start in de eerste maanden van het jaar, met name ten aanzien van het aantal verrichte bodemmeldingen en informatieplichten, is door verscherpt toezicht op graafwerkzaamheden het aantal meldingen toegenomen. Het effect van meer toezicht lijkt onmiddellijk merkbaar. Het is dan ook wenselijk om in te zetten op meer toezicht op locaties waar (graaf)werkzaamheden en/of grondtransporten plaatsvinden. Met de huidige capaciteit is het helaas niet mogelijk om meer toezicht uit te voeren. Wel wordt nog steeds onverminderd ingezet op het invullen van onze bodemvacatures, waarbij ook andere mogelijkheden benut worden zoals extern en intern traineeship en/of inhuur. De bodemvacatures worden eveneens meegenomen in onze nieuwe arbeidsmarktcampagne in 2025.

Projecten en ontwikkelingen

Energiebesparingsplicht

In 2024 werd de energiebesparingsplicht geactualiseerd. Vanaf 1 januari 2024 is het toezicht hierop een basistaak voor de omgevingsdienst. Dit toezicht omvat zowel de energiebesparingsplicht en de bijbehorende melding als verduurzaming en geldt voor meer soorten bedrijven, inclusief vergunningplichtige locaties en deelnemers aan het Emission Trade System (ETS) o.a. op het Chemelot-terrein.

Bedrijven met een zeer groot energieverbruik moet het grootste deel voldoen aan de informatieplicht door een energiebesparingsrapport in te dienen (onderzoeksplichtigen), terwijl andere bedrijven een lijst van erkende maatregelen moeten volgen (informatieplichtigen). In 2024 zijn 209 controles uitgevoerd, 51 bij de Provincie en 158 bij de gemeenten.

Dertig locaties kregen uitstel voor het voldoen aan de verplichting. De naleving van de informatieplicht blijft achter, dus extra toezicht is nodig. In november 2024 hadden de volgende bedrijven zich gemeld:

1.376	**Informatieplichtige bedrijven**
54	**Onderzoeksplichtige bedrijven**
22	**ETS-bedrijven**

Toezicht op onderzoeksplichtige bedrijven begint met het beoordelen van rapportages. Tijdens controle op locatie wordt gecontroleerd of de rapportage overeenstemt met de werkelijkheid en worden afspraken gemaakt over de uitvoering van maatregelen. Het uitgangspunt bij toezicht op de informatieplicht is de zogenaamde erkende maatregelenlijst (EML). Bij informatieplichtige bedrijven wordt gekeken of erkende maatregelen zijn genomen.

Controles vereisen ondersteunende werkzaamheden. De wijziging in wetgeving leidde tot procesaanpassingen en optimalisatie van automatisering. Het energieteam neemt deel aan landelijke overleggen om geïnformeerd te blijven en werkwijzen af te stemmen.

De in 2024 ontvangen meldingen, gecombineerd met vergelijkbare meldingen in het verleden, vormen de basis voor een inschatting van de werklast voor de hele regio. Op basis daarvan kan de omgevingsdienst in gesprek met de deelnemers over de taken, budgetten en prioriteitsstellingen. Financiering van deze taken vindt op dit moment plaats op basis van het werkprogramma en de beschikbare subsidie verkregen via de Specifieke Uitkeringsregeling Toezicht en Handhaving energiebesparingsplicht (SpUK THE). Deze is onder meer bedoeld om beter zicht te verkrijgen op het volledig aantal locaties in de regio. Hiermee was het mogelijk de capaciteit voor toezicht uit te breiden.

Een nieuwe basistaak is toezicht op het 'Besluit CO2-reductie werkgebonden personenmobiliteit'. Organisaties met 100+ werknemers moeten jaarlijks rapporteren over zakelijke mobiliteit en woon-werkverkeer. In 2024 zijn voorbereidingen voor de uitvoering van deze taak getroffen en feitelijk toezicht start in de tweede helft van 2025.

Omgevingsveiligheid
De discipline externe veiligheid beoordeelt en adviseert over risico's van gevaarlijke milieubelastende activiteiten en ontwikkelingen. Dit betreft de reguliere vergunningverlening, toezicht, handhaving en opdrachten voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Met de komst van de Omgevingswet spelen aandachtsgebieden als nieuw instrument een rol in de verantwoording van groepsrisico's bij nieuwe ontwikkelingen. Deze gebieden hebben vaste of berekende afstanden. In 2023 startten we een project om deze aandachtsgebieden opnieuw te berekenen, wat in 2024 werd afgerond. De resultaten zijn opgenomen in het Register externe veiligheidsrisico's (REV) en zichtbaar op de Atlas leefomgeving.

Met behulp van AI hebben we kleine propaantanks gelokaliseerd, wat leidde tot de registratie van veel nog niet eerder opgenomen propaantanks in het REV. Ook werd data van gasdrukmeet- en regelstations verwerkt, aangeleverd door Enexis.

In november en december organiseerde de discipline externe veiligheid interne voorlichtingsmiddagen over veilige energietransitie, met presentaties van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg over nieuwe risico's als gevolg van de energietransitie.

Gedurende 2024 ondersteunde de discipline externe veiligheid de provincie Limburg en gemeenten bij het ontwikkelen van een convenant voor een veilige ontwikkeling van Chemelot en omgeving.

Geluid, trillingen en licht
Binnen dit adviesgebied bestaan de werkzaamheden uit het opstellen en verstrekken van adviezen met betrekking tot geluid, trillingen & licht. De geluidsspecialisten zijn experts die de akoestische situatie toetsen, controleren, meten en/of onderzoeken. Zij geven daarmee advies over ruimtelijke ontwikkelingen om een veilig en gezond leefmilieu te waarborgen en ervoor te zorgen dat geluidsnormen worden nageleefd.

Met deze uitgebreide dienstverlening zorgen we ervoor dat geluid en omgeving goed op elkaar afgestemd zijn in verschillende situaties. In 2024 zijn 494 zaken behandeld, waarvan:

321	**adviezen over geluid, trillingen en/ of licht;**
100	**adviezen met betrekking tot omgevingsplannen;**
21	**algemene adviezen;**
14	**adviezen bij ontheffing zaken;**
12	**adviezen in samenwerking met het adviesgebied lucht & geur;**
26	**overige zaken**

Onze geluidsspecialisten meten laagfrequent geluid en geven advies over oplossingen. Ze meten ook het geluid van warmtepompen en airconditioning om dit te monitoren en verbeteren. Gedetailleerde metingen van geluidsoverlast en trillingen helpen ons problemen te identificeren en op te lossen.

Op verzoek van onze deelnemers beoordelen we geluidsniveaus tijdens evenementen of van bedrijfsactiviteiten op industrieterreinen om de impact op omwonenden te meten en evalueren. Zo geven we advies over een goed woon- en leefklimaat. We adviseren ook over de implementatie en toepassing van milieuzoneringen voor bedrijven en bedrijventerreinen om aan de geldende normen te voldoen.

Luchtkwaliteit
Bij luchtemissies is meestal de gemeente waar de activiteit plaatsvindt verantwoordelijk. Bij complexe bedrijven zoals chemische bedrijven en afvalverwerkers is de provincie bevoegd gezag.

Onze werkzaamheden omvatten advies en metingen voor bedrijven die de luchtkwaliteit beïnvloeden (emissie-onderzoek). Daarbij werken we voor onze deelnemers of voor collega omgevingsdiensten. Vaak zijn dit geen zelfstandige projecten of adviezen maar zijn de onderzoeken onderdeel van handhaving of vergunningverlening. In 2024 hebben we 271 emissieprojecten uitgevoerd.

In 2024 is een eerste bescheiden Limburgs emissiemeet- en controleprogramma gestart voor bedrijven onder provinciaal toezicht. Dit programma meet emissies onafhankelijk en vergelijkt deze met de vergunningen. Het doel is om zowel de door bedrijven ingediende meetrapporten te beoordelen als zelf metingen uit te voeren voor een onafhankelijke toetsing.

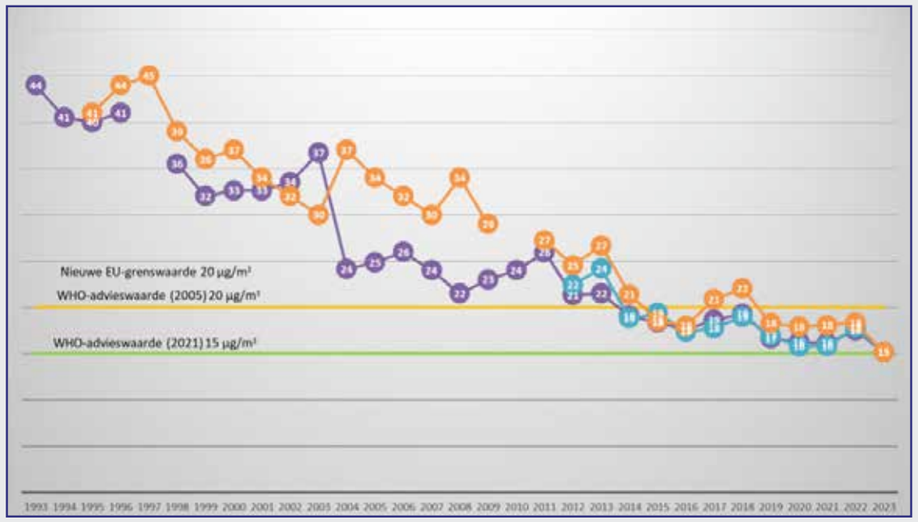
Uit het programma bleek dat 70% van de bedrijven niet aan de vergunningseisen of eisen vanuit wet- en regelgeving voldoet. Bij 4 van de 5 bedrijven met Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) emissies werden overschrijdingen gevonden. Bij 20% van de bedrijven werden niet-vergunde ZZS emissies gemeten. Daarom is de provincie gevraagd om het programma in 2025 te intensiveren om te zien of er structurele overschrijdingen zijn.

Met betrekking tot immissies beheren we het Limburgse luchtkwaliteitsmeetnet in opdracht van de Provincie en enkele gemeenten. Deze metingen zijn geïntegreerd in het landelijke luchtkwaliteitsmeetnet, verzorgd door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en verplicht gesteld door de Europese Unie (www.luchtmeetnet.nl). De uitvoering van deze metingen wordt door onze dienst gecoördineerd en in samenwerking met organisaties als RIVM, DCMR, GGD-Amsterdam en twee andere omgevings-

diensten landelijk afgestemd en uitgevoerd. Als aanvulling op het nationale meetnet voeren we in Limburg ook nog extra luchtmetingen uit op enkele relevante locaties.

Sinds de jaren '90 is er een aanzienlijke verbetering zichtbaar in de luchtkwaliteit (zie afbeelding). Om deze verbetering visueel te onderbouwen, presenteren we hieronder een overzicht van de jaargemiddelden van PM10 (fijnstofdeeltjes met een diameter < 10 micrometer) die gedurende deze periode zijn gemeten.

Concentratieverloop jaargemiddelde fijn stof (PM10) per type RIVM en ODZL station in Limburg

- Advieswaarden WHO 2021 jaargemiddeld
- Advieswaarden WHO (2005), jaargemiddeld
- Jaargemiddelde per type: RIVM regionaal station
- Jaargemiddelde per type: RIVM stedelijk station
- Jaargemiddelde per type: provinciaal/ODZL station

Met de introductie van het Schone Lucht Akkoord (SLA) in 2020 zijn niet meer de wettelijke grenswaarden leidend maar de gevolgen van de luchtkwaliteit voor de gezondheid. Daarnaast zijn de advieswaarden van de World Health Organization (WHO) nu richtinggevend, en die zijn een stuk lager dan de wettelijke grenswaarden. Dankzij deze nieuwe inzichten heeft de Provincie Limburg, met een uitkering van het SLA, gekozen voor een forse investering en verbetering van het luchtmeetnet in Limburg wat betreft locaties en componenten. Zo is in 2024 onder meer op vier locaties ultrafijnstof (< 0,1 micrometer fijnstofdeeltjes) als nieuwe component toegevoegd aan de metingen. Dit is uniek in Nederland. De stoffen die verder worden gemeten zijn stikstofdioxide, fijnstof (PM10 en PM2.5), roet en ozon.

Door de herinrichting van het meetnet zijn er in aanvulling op de reeds aanwezige meetstations een aantal nieuwe meetstations geopend in de gemeenten Nederweert (monitoring veehouderij), Ulestraten (monitoring verkeer en luchtvaart) en Eijsden-Margraten (invloed buitenlandse emissies bij provinciegrens). De nieuwe metingen van ultrafijnstof zijn in 2024 gestart op de bestaande meetlocaties in Geleen (monitoring industrie) en Maastricht (monitoring verkeer) en op de nieuwe meetlocatie Ulestraten.

In november 2024 zijn nieuwe Europese richtlijnen bekend gemaakt waarmee de luchtkwaliteit-eisen ook wettelijk verder scherper en lager worden.

2.7 Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat aangegeven dat ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid.

De paragrafen (1) "lokale heffingen", (3) "onderhoud kapitaalgoederen", (6) "verbonden partijen" en (7) "grondbeleid" zijn niet van toepassing, omdat de dienst niet wordt gefinancierd door heffingen, niet over kapitaalgoederen beschikt, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder nader toegelicht.

2.7.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inventarisatie en beleid inzake risico's en weerstandsvermogen

Het beleid inzake risico's en weerstandsvermogen is vastgesteld door het algemeen bestuur. Het weerstandsvermogen (algemene reserve) komt voor 2024 uit op 4,2% van de omzet. In artikel 31.6 van de gemeenschappelijke regeling is het weerstandsvermogen bepaald op maximaal 10% van de jaaromzet. Voor zover het batig saldo van enig jaar zou leiden tot een weerstandsvermogen van meer dan 10% van de jaaromzet, wordt het saldo boven de 10% gerestitueerd, tenzij een meerderheid van de deelnemers gemotiveerd instemt met een doelreservering van het batig saldo voor het openbaar lichaam. Het algemeen bestuur stelt een voorstel van de deelnemers hieromtrent vast.

Risicoprofiel	Benodigde omvang weerstandsvermogen
Gemiddeld profiel	<10% van de jaaromzet

Indien enig exploitatiejaar een nadelig saldo oplevert en het weerstandsvermogen ontoereikend is om dit nadelige saldo te dekken, stelt het algemeen bestuur een plan vast dat is gericht op het afbouwen en/of dekken van het nadelig exploitatiesaldo. Het algemeen bestuur bepaalt tevens of en zo ja, tot welk bedrag de deelnemers zullen bijdragen in het nadelig exploitatiesaldo. Het bedoelde plan wordt niet eerder vastgesteld dan nadat de raden en provinciale staten gedurende een termijn van acht weken in de gelegenheid zijn gesteld om hun mening ten aanzien van het plan naar voren te brengen (GR, art. 31.7). Wanneer het algemeen bestuur een besluit heeft genomen omtrent het bijdragen door de deelnemers in het nadelig exploitatiesaldo, wordt het nadelige exploitatiesaldo gedragen op basis van ieders afname (=omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft (GR, art. 31.8).

Een inventarisatie van risico's wordt jaarlijks uitgevoerd. Deze inventarisatie wordt uitgevoerd tezamen met een afvaardiging van onze deelnemers. In paragraaf 3.8 is de risico-inventarisatie van eind 2024 opgenomen. Hiertoe worden strategische (specifieke) risico's van reguliere (algemene) risico's onderscheiden. Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

[2] Waar in de GR wordt gesproken van weerstandsvermogen, wordt feitelijk bedoeld weerstandscapaciteit cf. BBV.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn.
Zowel kans als impact zijn echter moeilijk exact te kwantificeren. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met rijksbrede bezuinigingen, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag. Om te voorkomen dat de dienst bij het voordoen van een niet afgedekt strategisch risico ingrijpende wijzigingen moet doorvoeren, dient de Omgevingsdienst Zuid-Limburg weerstandscapaciteit te bezitten om tegenvallers te kunnen opvangen.

Kengetallen met betrekking tot weerstandsvermogen en risicobeheersing
De BBV-kengetallen zijn geënt op begroting en verantwoording van gemeenten en provincies en verplicht (maar beperkt toepasbaar) voor de dienst. Aangezien er geen sprake is van structurele exploitatieruimte, grondexploitatie niet aan de orde is en geen belastingen heft, zijn betreffende kengetallen niet van toepassing.

Uit de kengetallen blijkt dat de liquiditeit en solvabiliteit meer dan toereikend zijn.

Kengetallen	Verslag 2023	Begroting 2024	Verslag 2024
Netto schuldquote	-1,9	n.v.t.	-2,2
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-1,9	n.v.t.	-2,2
Solvabiliteitsratio	31%	23%	50%
Structurele exploitatieruimte	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

2.7.2. Financiering

Algemeen
Gegeven de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) is elke gemeente, provincie of gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven over de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de rente¬ en risiconorm, de verwachte toe- en/of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid over treasury. De randvoorwaarden waarbinnen de treasury zich kan en mag bewegen zijn geformuleerd in het treasurystatuut. Uiteraard valt dit binnen het wettelijke kader, zoals gesteld door de Wet FIDO.

De financiering door de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg vindt plaats met voorschotnota's op basis van de vastgestelde begroting c.q. het aangepaste werkprogramma.

Rentevisie
De dienst heeft geen leningen.

Koers- en valutarisico
De dienst bezit geen derivaten of vreemde valuta en is er dus geen sprake van koersrisico en ook niet van een valutarisico.

Rente- en risiconorm
Aangezien de dienst geen schulden heeft, is er geen sprake van een mogelijk renterisico.

Liquiditeitenplanning
De planning van de facturering per kwartaal aan de deelnemers voor de in de begroting c.q. het werkprogramma afgesproken dienstverlening, heeft ertoe geleid dat er steeds voldoende liquiditeiten aanwezig waren.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg en zich verplicht hebben de tekorten in zijn geheel gezamenlijk te dragen, is er geen sprake van financieringsrisico's.

Kasgeldlimiet
Omdat het saldo steeds toereikend was, heeft de omgevingsdienst geen behoefte gehad aan korte termijn financiering.

2.7.3. Bedrijfsvoering

Organisatiestructuur
De omgevingsdienst heeft een platte structuur met een beperkte staf. De organisatie bestaat uit de afdelingen Vergunningen, Milieutoezicht & Veiligheid, Specialistisch & Juridisch Toezicht en Onderzoek & Advies. De vier afdelingshoofden vormen samen met de directeur en de controller het managementteam. Daarnaast stuurt de directeur de overige stafmedewerkers aan, zijnde de directieadviseur, concernjurist, HR-functionarissen, HR-medewerker, managementassistent, ambtelijk secretaris voor de Ondernemingsraad en het secretariaat. Verdere ondersteunende diensten op het gebied van financiële administratie, salarisadministratie, ICT, VTH-administratie, archivering, beheer dienstauto's en postverwerking zijn afgenomen van de provincie Limburg.

Huisvesting
De omgevingsdienst heeft een huurovereenkomst voor kantoorruimte en parkeerplaatsen afgesloten met de provincie Limburg. Na de coronapandemie is het hybride werken ingevoerd, waarbij medewerkers deels thuis en deels op kantoor werken. Door de groei van het aantal medewerkers neemt de behoefte aan uitbreiding van het aantal kantoorplekken vanaf 2025 toe. Hierover worden afspraken gemaakt met de provincie Limburg.

Informatievoorziening
In de eerste maanden van 2024 lag de focus nadrukkelijk op de implementatie van de Omgevingswet. Hoewel de technische koppeling met het Digitaal Stelsel Omgevingswet al was voltooid, hebben we aan het begin van het jaar intensief samengewerkt met onze ketenpartners om de functionele werking te optimaliseren.

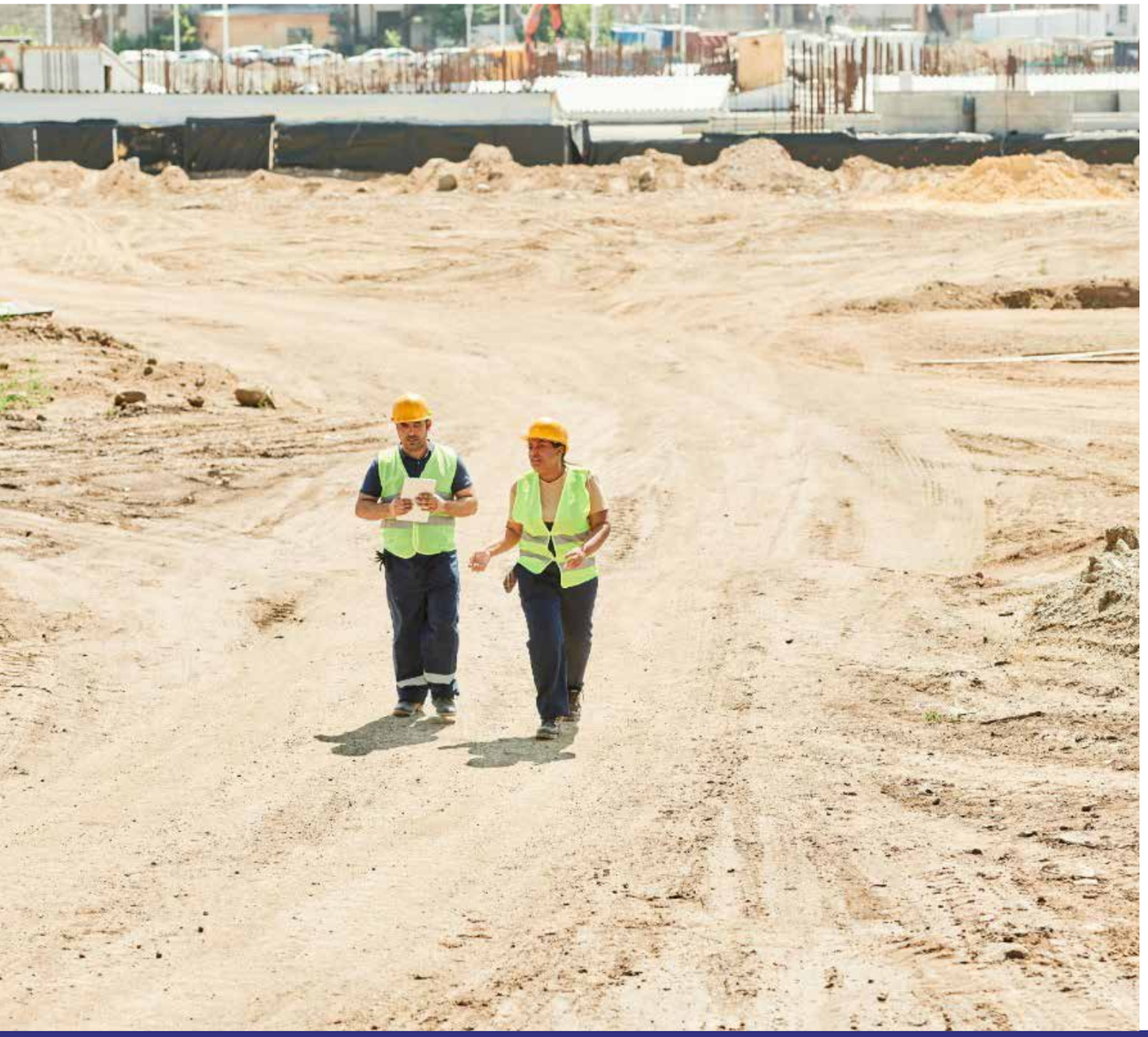
In 2024 vond ook de naamsverandering plaats van de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg naar de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. In de eerste zes maanden zijn diverse IT-voorzieningen en communicatiemiddelen zoals de website, e-mailadressen en het VTH-systeem RX Mission aangepast om deze wijziging vorm te geven.

Na enkele maanden ervaring met het VTH-systeem onder de nieuwe Omgevingswet is een project gestart om de werkprocessen en het gebruik van het systeem verder te optimaliseren. Om de kwaliteit van de registratie van gegevens te verbeteren, wordt een 'digitale medewerker' ontwikkeld met behulp van Robotic Process Automation (RPA) software. Dit maakt het eenvoudiger om de gegevenskwaliteit te verhogen. Samen met de Provincie Limburg is een traject opgezet om het informatiemanagement binnen de Omgevingsdienst Zuid-Limburg verder te professionaliseren door de functioneel beheerprocessen rondom het VTH-systeem goed in te richten.

2.7.4. Verbonden partijen

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg heeft zelf geen verbonden partijen in de zin dat zij financieel zeggenschap heeft over andere organisaties. Omgekeerd is de organisatie wel middels de gemeenschappelijke regeling verbonden aan de Provincie en alle gemeenten in Zuid-Limburg.

Onze dienst was in 2024 verbonden aan de gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en de Provincie Limburg.

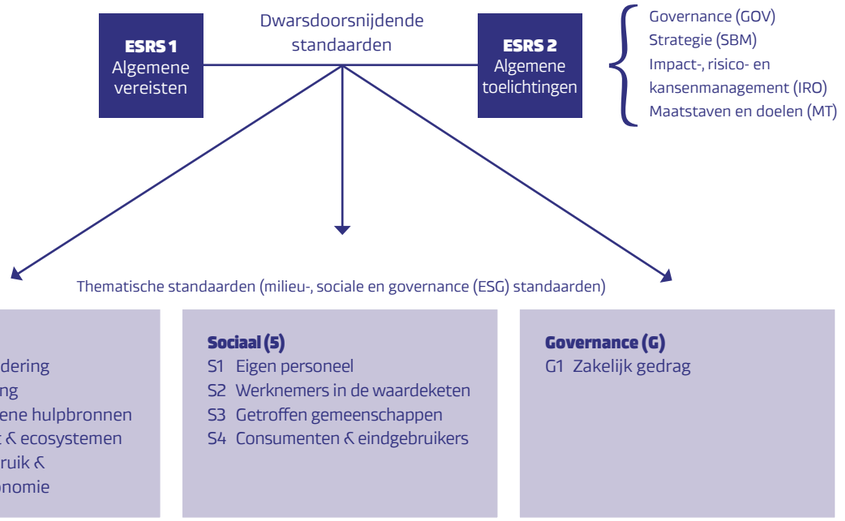
2.8 Duurzaamheidsparagraaf

Vanaf 2024 moeten veel grote organisaties een duurzaamheidsrapportage maken vanwege de nieuwe CSRD-richtlijn (Corporate Sustainability Reporting Directive). Dit betekent dat ze moeten rapporteren over de impact van hun activiteiten op mensen en het klimaat.

Hoewel overheidsinstellingen nog niet verplicht zijn om volgens deze richtlijnen te rapporteren, willen wij in dit jaarverslag toch al een duurzaamheidsparagraaf opnemen. De noodzaak om duurzaamheids-doelen te bereiken is groot. Als publieke sector willen we niet afwachten, maar actief bijdragen aan duurzaamheid, wat past bij de strategie van de Nederlandse overheid en onze omgevingsdienst.

Dit is de eerste keer dat we een duurzaamheidsparagraaf opnemen. Het is een eerste stap om te zien wat de organisatie nodig heeft om in de toekomst volgens de CSRD-richtlijn te rapporteren en wat de impact daarvan is.

Hieronder staat een schema van de te rapporteren standaarden. Een duurzaamheidsrapportage moet voldoen aan de Europese Sustainability Reporting Standards (ESRS) zoals voorgeschreven door de CSRD. Er zijn twee algemene standaarden: ESRS 1 (algemene vereisten) en ESRS 2 (algemene toelichtingen). Alle bedrijven moeten voldoen aan de toelichtingsvereisten uit ESRS 2. Daarnaast zijn er 10 standaarden verdeeld over de thema's Milieu, Sociaal en Governance. De Omgevingsdienst Zuid-Limburg hoeft alleen over deze standaarden te rapporteren als ze relevant zijn.

De paragrafen waar deze standaarden in dit jaarverslag terugkomen, staan in onderstaand schema.

Standaard	Paragraaf
S1 (Eigen personeel)	2.2.4 (Personeel)
S2 (Werknemers in de waardeketen)	2.2.4 (Personeel)
S3 (Getroffen gemeenschappen)	2.2.3 (Visitatie) 2.7.5 (Verbonden partijen)
S4 (Consumenten en eindgebruikers)	2.7.5 (Verbonden partijen)
E5 (Materiaal gebruik en circulaire economie)	2.7.4 (Bedrijfsvoering)
G1 (Zakelijk gedrag)	2.7.4.1 (Informatievoorziening) 3.8 (Risico-inventarisatie)

Voor de standaarden die niet expliciet zijn genoemd in dit jaarverslag, is het noodzakelijk om nader te bepalen of deze wel of niet moeten worden opgenomen in een duurzaamheidsverslag.

3. Jaarrekening 2024

3.1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

3.1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen
De Omgevingsdienst Zuid-Limburg is statutair gevestigd in Maastricht en is ingeschreven bij het Handelsregister Kamer van Koophandel onder nummer: 56942281. Het adres van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg is Limburglaan 10, 6229 GA Maastricht (Postbus 5700, 6202 MA Maastricht).

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Financiële verordening van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Ten behoeve van het inzichtvereiste wordt in het overzicht Baten en Lasten afgeweken van het door de BBV voorgeschreven model programmarekening. Alle activiteiten van onze dienst bevinden zich volledig in het domein Milieubeheer. Dit betreft taakveld 7.4 uit de Overzichtslijst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Overhead is tevens inbegrepen in dit taakveld.

De jaarrekening is vastgesteld door het algemeen bestuur op 2 april 2025.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, is de verkrijgingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Voor zover van toepassing, zijn ter vergelijking de gerealiseerde cijfers van het voorgaande jaar opgenomen alsmede de begroting over het huidige jaar.

Waar van toepassing zijn de vergelijkende cijfers geherrubriceerd voor verbetering van het inzicht.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de Kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat;
- Voor het voorwaardencriterium de norm bestaat uit het normenkader zoals op 2 april 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening- Dit betekent dat:
  - ◊ Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 518.175) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - ◊ Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Continuïteit
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De Omgevingsdienst Zuid-Limburg verwacht voor de komende periode geen significante nadelige financiële gevolgen als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen.

Vaste activa
De vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de daarop toegepaste afschrijvingen.

Vlottende activa
De vorderingen, overlopende activa en liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening baten en lasten. Conform de besluitvorming bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 zijn de mutaties in de reserves verwerkt.

Vlottende passiva
De vlottende schulden en de overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten
Baten worden verantwoord in het jaar dat zij gerealiseerd zijn. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Alle baten en lasten die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend waren, zijn in de betreffende jaarrekening verwerkt.

Onder de opbrengsten wordt verstaan:
de bijdragen van de afnemers van de diensten van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Deze bijdragen worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn. Winsten worden slechts genomen wanneer ze zijn gerealiseerd.

De afschrijvingen worden lineair berekend op basis van de verwachte levensduur.
Als startmoment van de afschrijving geldt de datum van in gebruik neming van het actief.

Exploitatieresultaat
De afrekening met de deelnemers wordt uitgevoerd conform de hierover gemaakte afspraken in de gemeenschappelijke regeling. De systematiek houdt voor de deelnemende gemeenten en provincie in, dat de kosten van dienstverlening vanuit de Omgevingsdienst Zuid-Limburg worden doorbelast op basis van de vastgestelde tarieven in de outputbegroting. Deze tarieven vermenigvuldigd met de uit te voeren taken in het werkprogramma, leiden tot het te factureren bedrag per deelnemer.

3.2. Balans per 31 december 2024

	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	€ 216.096	€ 337.430
Totaal vaste activa	€ 216.096	€ 337.430
Vlottende activa		
Vorderingen op openbare lichamen	€ 939.460	€ 231.043
Overlopende activa	€ 852.084	€ 1.461.099
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	€ 4.042.457	€ 3.693.396
Liquide middelen		
Banksaldi	€ 100.301	€ 100.689
Totaal vlottende activa	€ 5.934.303	€ 5.486.227
Totaal activa	**€ 6.150.398**	**€ 5.823.657**
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	€ 789.079	€ 609.000
Bestemmingsreserve ICT	€ 373.098	€ 373.098
Bestemmingsreserve juridische ondersteuning	€ 10.000	€ 10.000
Bestemmingsreserve BOA	€ -	€ 32.500
Bestemmingsreserve nieuwe bodemtaken ingroeimodel	€ 300.086	€ -
Bestemmingsreserve nieuwe MBA basistaken ingroeimodel	€ 300.000	€ -
Onverdeeld resultaat	€ 1.307.384	€ 785.606
Totaal vaste passiva	€ 3.079.647	€ 1.810.204
Vlottende passiva		
Schulden aan openbare lichamen	€ -	€ -
Overige schulden	€ 1.627.966	€ 165.420
Overlopende passiva	€ 1.442.785	€ 3.848.033
Totaal vlottende passiva	€ 3.070.752	€ 4.013.453
Totaal passiva	**€ 6.150.398**	**€ 5.823.657**

3.3. Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

	31-12-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	31-12-2024
Vervoermiddelen, machines, apparaten en installaties	€ 337.430	€ -	€ -	€ 121.334	€ 216.096

Het afschrijvingspercentage wordt bepaald conform de geldende Financiële verordening. ICT-hardware en software worden in drie jaar afgeschreven, voor overige kapitaalgoederen bedraagt de afschrijvingsduur tussen de vijf en vijfentwintig jaar.

Vlottende activa

Vorderingen op openbare lichamen

Dit betreft grotendeels vorderingen met betrekking tot:

- Werkprogramma gemeente Heerlen (€ 0,4 miljoen)
- Subsidie "Versnelde verduurzaming industrie" Provincie Limburg (€ 0,1 miljoen)
- Luchtkwaliteit metingen zero emissie zone gemeente Maastricht (€ 0,1 miljoen)
- Milieuadvisering gemeente Gulpen-Wittem (€ 0,1 miljoen)
- Geluidsadvisering gemeente Sittard-Geleen (€ 0,1 miljoen)

De meeste vorderingen op openbare lichamen zijn afgewikkeld in 2025. Met de gemeente Heerlen bestaat een geschil over de inbaarheid van de openstaande vordering van de werkprogramma's.

Overlopende activa

Onder deze post zijn opgenomen:

- Nog te ontvangen bedragen (€ 0,7 miljoen). Dit betreft met name salarisgaranties voormalige medewerkers provincie/gemeenten (€ 0,4 miljoen) en doorbelasting provincie Limburg kosten meetdienst (€ 0,3 miljoen)
- Vooruitbetaalde bedragen (€ 0,1 miljoen)
- Te declareren bij derden (€ 0,1 miljoen)

De meeste overlopende activa zijn afgewikkeld in 2025.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Deze post betreft het saldo van publieke middelen dat wordt aangehouden bij het ministerie van Financiën (Schatkistbankieren).

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de omgevingsdienst.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

	31-12-2023	Bestemming 2023	Resultaat 2024	31-12-2024
Algemene reserve	€ 609.000	€ 180.079	€ -	€ 789.079
Bestemmingsreserve ICT aansluitingen	€ 373.098	€ -	€ -	€ 373.098
Bestemmingsreserve BOA inzet	€ 32.500	- € 32.500	€ -	€ -
Bestemmingsreserve juridische ondersteuning	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000
Bestemmingsreserve nieuwe bodemtaken ingroeimodel	€ -	€ 300.086	€ -	€ 300.086
Bestemmingsreserve nieuwe MBA basistaken ingroeimodel	€ -	€ 300.000	€ -	€ 300.000
Onverdeeld resultaat	€ 785.606	- € 785.606	€ 1.307.384	€ 1.307.384
Totaal reserves	**€ 1.810.204**	**- € 37.941**	**€ 1.307.384**	**€ 3.079.647**

Vlottende passiva

Overige schulden
De overige schulden per 31 december 2024 hebben volledig betrekking op crediteuren. Dit betreft grotendeels de kosten van de DVO Provincie Limburg voor ondersteunende diensten 2024 (€ 1,3 miljoen).

Overlopende passiva
Onder deze post zijn opgenomen:
- Te betalen btw (€ 0,3 miljoen)
- Nog te ontvangen facturen (€ 0,2 miljoen); dit betreft grotendeels inhuur van personeel
- Te betalen loonheffing december 2024 (€ 0,7 miljoen)
- Te betalen pensioenafdracht december 2024 (€ 0,2 miljoen)

Kredietfaciliteit
Bij de huisbankier heeft de rechtspersoon een kredietfaciliteit van € 250.000.

Huur- en dienstverleningsovereenkomst
Het huurcontract voor huur kantoorruimte bij de provincie Limburg loopt tot en met 30 juni 2030. De kosten hiervan bedragen jaarlijks € 323.551 excl. btw en excl. indexatie en eventuele aanpassingen.

De hieraan verbonden dienstverleningsovereenkomst met de provincie Limburg voor het gebruik en beheer van ICT-systemen, ondersteunende diensten personeels- en salarisadministratie, financiële administratie en beheer dienstauto's loopt eveneens tot en met 30 juni 2030. De kosten hiervan bedragen jaarlijks € 1.114.580 excl. btw en excl. indexatie en eventuele aanpassingen.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan de volgende, niet in de balans opgenomen, financiële verplichtingen.

3.4. Overzicht Baten en Lasten 2024

	Begroting voor wijziging 2024	Begroting na wijziging 2024	Realistatie 2024	Verschil 2024
(1) Salariskosten en inhuur personeel	€ 13.267.049	€ 13.506.213	€ 13.606.147	99.934
(2) Overige personele kosten	€ 924.392	€ 936.350	€ 499.506	-436.844
(3) Personele diensten derden	€ 1.148.687	€ 1.148.687	€ 1.137.233	-11.454
(4) Kapitaallasten	€ 166.801	€ 165.797	€ 121.418	-44.379
(5) Verbruiks- en onderhoudskosten materieel	€ 258.413	€ 258.413	€ 336.776	78.363
(6) Overige bedrijfskosten	€ 1.502.102	€ 1.502.102	€ 1.571.416	69.314
(7) Onvoorzien	€ 165.130	€ 165.728	€ 0	-165.728
Totale lasten	**€ 17.432.574**	**€ 17.683.289**	**€ 17.272.496**	**-410.793**
(8) Werkprogramma's	€ 16.618.364	€ 16.869.079	€ 15.790.617	-1.078.461
(9) SPUK	€ 390.000	€ 390.000	€ 1.751.774	1.361.774
(10) Overige baten	€ 424.210	€ 424.210	€ 1.037.488	613.278
Totale baten	**€ 17.432.574**	**€ 17.683.289**	**€ 18.579.879**	**896.590**
Exploitatiesaldo	**€ 0**	**€ 0**	**€ 1.307.384**	**1.307.384**

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg is geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Voor een nadere toelichting op de posten wordt verwezen naar paragraaf 3.6

3.5. Overhead

	Begroting voor wijziging 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Salariskosten en inhuur personeel (overhead)	€ 1.808.601	€ 1.811.236	€ 1.616.949
Overige kosten	€ 3.740.311	€ 3.752.866	€ 3.208.155
Totaal overhead	**€ 5.548.912**	**€ 5.564.103**	**€ 4.825.104**
% van totale lasten	32%	31%	28%

De kostenposten die in de overhead zijn meegenomen, zijn gewijzigd ten opzichte van de begroting. De kosten van communicatie, kwaliteitssystemen en de post onvoorzien zijn aan de definitie van overhead toegevoegd. De begrotingscijfers zijn aan deze nieuwe definitie aangepast.

Als directe kosten gelden de salaris- en inhuurkosten van het uitvoerend personeel en de kosten die direct gerelateerd zijn aan het primaire proces, zijnde de posten (4) kapitaallasten en (5) verbruiks- en onderhoudskosten.

3.6. Toelichting op de Baten en Lasten 2024

Analyse verschillen jaarrekening en begroting
Het jaarrekeningresultaat 2024 laat een resultaat zien van € 1.307.384 vóór aanwending van bestemmingsreserves. Analyse van het resultaat laat zien dat de lasten in totaal € 0,4 miljoen lager zijn dan de begroting (-2,3%). De totale baten zijn € 0,9 miljoen hoger dan de begroting (+5,1%).

Onderstaand is een nadere analyse per post opgenomen. Er is een vergelijking gemaakt tussen de realisatie en de begroting na wijziging.

LASTEN

(1) Salariskosten en inhuur personeel

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil (V/N)
Salariskosten en inhuur personeel	€ 13.606.147	€ 13.506.213	€ 99.934 (N)

De kosten van salarissen en inhuur personeel zijn € 0,1 miljoen hoger dan de begroting (+0,7%).

Ten aanzien van de salariskosten en inhuur personeel geldt dat hierin begrepen zijn de kosten van de nieuwe bodemtaken ingroeimodel en nieuwe MBA basistaken ingroeimodel. In het voorstel tot resultaatbestemming is opgenomen om de hiervoor gevormde bestemmingsreserves van elk € 0,3 miljoen in te zetten.

(2) Overige personele kosten

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil (V/N)
Overige personele kosten	€ 499.506	€ 936.350	€ 436.844 (V)

De overige personele kosten zijn € 0,4 miljoen lager dan de begroting. Dit is met name veroorzaakt door lagere opleidingskosten. Door de intensieve werkzaamheden voor de implementatie van de omgevingswet is er in beperktere mate ruimte geweest om opleidingen te volgen. Overige verschillen hebben onder meer betrekking op algemene personeelskosten, reiskosten en ARBO-kosten.

(3) Personele diensten derden

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil (V/N)
Personele diensten derden	€ 1.137.233	€ 1.148.687	€ 11.454 (V)

De personele diensten derden zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. Deze post betreft met name kosten van de dienstverleningsovereenkomst die met de provincie Limburg is afgesloten voor ondersteunende diensten. Verder worden hier kosten van adviesopdrachten, communicatie en kwaliteitssystemen onder verantwoord.

[3] Bij de overzichten betekent V een voordeel ten opzichte van de begroting (opbrengsten hoger, dan wel lasten lager dan begroot) en N een nadeel ten opzichte van de begroting (opbrengsten lager dan wel lasten hoger dan begroot).

(4) Kapitaallasten

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil (V/N)
Kapitaallasten	€ 121.418	€ 165.797	€ 44.379 (V)

Deze post betreft hoofdzakelijk afschrijvingen op kapitaalgoederen van de meetdienst lucht en geluid. Deze worden doorbelast naar de Provincie Limburg en zijn voor de overige deelnemers van de Gemeenschappelijke Regeling budgettair- en resultaat-neutraal.

(5) Verbruiks- en onderhoudskosten materieel

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil (V/N)
Verbruiks- en onderhoudskosten materieel	€ 336.776	€ 258.413	€ 78.363 (N)

Deze post betreft hoofdzakelijk exploitatiekosten van de meetdienst lucht en geluid. Deze worden doorbelast naar de Provincie Limburg en zijn voor de overige deelnemers van de Gemeenschappelijke Regeling budgettair- en resultaat-neutraal.

(6) Overige bedrijfskosten

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil (V/N)
Overige bedrijfskosten	€ 1.571.416	€ 1.502.102	€ 69.314 (N)

De overige bedrijfskosten zijn € 0,1 miljoen hoger dan de begroting. Deze post betreft grotendeels kosten van de huur- en ICT-dienstverleningsovereenkomst die met de provincie Limburg is afgesloten. Verder betreft dit kosten voor ICT(-licenties), wagenpark, lidmaatschap van de Omgevingsdienst Nederland, verzekeringen, porto/drukwerk en vakliteratuur.

(7) Onvoorzien

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil (V/N)
Onvoorzien	-	€ 165.728	€ 165.728 (V)

Op de post onvoorzien vindt geen realisatie plaats.

BATEN

(8) Werkprogramma's

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil (V/N)
Werkprogramma's	€ 15.790.617	€ 16.869.079	€ 1.078.461 (N)

Anticiperend op het verwachte jaarresultaat zijn de laatste voorschotnota's met 25% verlaagd, zodat de bijdragen van deelnemers € 1,1 miljoen lager zijn dan de begroting.

(9) SPUK

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil (V/N)
SPUK	€ 1.751.774	€ 390.00	€ 1.361.774 (V)

In de begroting is uitsluitend het bedrag SPUK THE (Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht) van 2024 opgenomen. In de realisatie is op basis van gerealiseerde uren ook de vrijval uit voorgaande jaren opgenomen voor in totaal € 1,4 miljoen. Daarnaast is de resterende vrijval van SPUK IBP VTH (Interbestuurlijk Programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) voor € 0,3 miljoen gerealiseerd.

(10) Overige baten

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil (V/N)
Overige baten	€ 1.037.488	€ 424.210	€ 613.278 (V)

De overige baten zijn € 0,6 miljoen hoger dan de begroting. Grotendeels betreft dit extra (incidentele) opdrachten buiten het werkprogramma en landelijke subsidies. Daarnaast is € 0,1 miljoen aan rentebaten ontvangen.

3.7. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

3.8. Ontwikkelingen EMU saldo

Omschrijving	Realisatie 2024 x €1.000	Begroting 2024 x €1.000
1. Exploitatie vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	1.307,4	0
2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	121,3	165,8
3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0
4. Investeringen in (im)materiële activa die op de balans worden geactiveerd	0	225,0
5. Baten uit andere bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet in de exploitatie zijn verantwoord en niet in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0
6. Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie	0	0
7. Aankoop van grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken	0	0
8. Baten bouwgrondexploitatie: baten voor zover transacties niet op exploitatie	0	0
9. Lasten op balanspost voorzieningen voor zover deze met derden betreffen	0	0
10. Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet onder de post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van reserves worden gebracht	0	0
11. Verkoop van effecten a. Voornemen van verkoop van effecten b. Verwachte boekwinst	nee	nee
Berekend EMU saldo	**1.428,7**	**390,8**

3.9. WNT-verantwoording 2024

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens ongeacht de hoogte gepubliceerd.

Voor het jaar 2024 is de generieke maximum bezoldigingsnorm vastgesteld op € 233.000 (2023: € 223.000). Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioen.

De WNT is op de Omgevingsdienst Zuid-Limburg van toepassing. Publicatie van bezoldigingsgegevens dienen onder meer openbaar te worden gemaakt via het financieel jaarverslag.
Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling. Hieronder vallen de leden van het algemeen en dagelijks bestuur en de directeur.

Leidinggevende topfunctionarissen
Leidinggevende topfunctionaris van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg is de directeur.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking, vanaf de dertiende maand van de functievervulling

Gegevens 2024 **Bedragen x € 1**	**L.M. Kobes**	**H.M.J. van Mierlo**
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 30/06	01/07 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	86.812	62.228
Beloningen betaalbaar op termijn	10.231	10.231
Subtotaal	97.043	72.459
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	115.863	117.136
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	97.043	72.459
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2023 **Bedragen x € 1**	**L.M. Kobes**	
Functiegegevens	Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.134	
Beloningen betaalbaar op termijn	19.605	
Subtotaal	137.739	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	
Bezoldiging	137.739	

Toezichthoudende topfunctionarissen
Onderstaand volgen de gegevens van de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Vermeld zijn de personen die in 2024 lid waren van het algemeen bestuur en/of het dagelijks bestuur. Daar waar niet anders vermeld waren de genoemde personen het hele jaar lid.
De toezichthoudende topfunctionarissen ontvangen geen bezoldiging of andere financiële vergoeding van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

Er bestaan vanuit de organisatie geen financiele verplichtingen naar personen die eerder als toezichthoudend topfunctionaris verbonden zijn geweest aan de organisatie.

Gegevens 2024	
Naam topfumctionaris	Functie
R. de Boer	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
M. van Caldenberg	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
N.J.M.M. Dauven	Lid Algemeen Bestuur
M.M.L. van Drunen	Lid Algemeen Bestuur
P.H.J. Franssen	Lid Algemeen Bestuur
C. Gelderblom	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
M.J.G. Gerritsen	Lid Algemeen Bestuur
E. Geurts	Lid Algemeen Bestuur
D.M.M. Hendrix	Lid Algemeen Bestuur/ Lid Dagelijks Bestuur Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur
V. Hermans	Lid Algemeen Bestuur
A.L.W.G. Houtakkers	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
H.M.H. Leunessen	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
H. Mackus	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
V. de Rond	Lid Algemeen Bestuur
S.C.J. Scheepers	Lid Algemeen Bestuur
M.M.R. Schwillens	Lid Algemeen Bestuur
P. Verbraak	Lid Algemeen Bestuur

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.10. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en geldende verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 2 april 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 518.175. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Conclusie
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

4. Bijlagen

4.1. Voorstel tot resultaatbestemming en resultaatverdeling

Artikel 30 lid 4 en lid 5 van de gemeenschappelijke regeling van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg zijn leidend.

Art. 30.4 Het Algemeen Bestuur kan besluiten de blijkens de jaarrekening behaalde negatieve resultaten geheel of ten dele:
a. af te boeken van reserves, voor zover aanwezig;
b. ten laste te brengen van deelnemers naar rato van ieders afname (= omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

Art. 30. 5 Het Algemeen Bestuur kan besluiten de blijkens de jaarrekening behaalde positieve resultaten geheel of ten dele te bestemmen voor:
a. een egalisatiereserve;
b. een uitkering aan de deelnemers naar rato van ieders afname (= omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

Voorstel tot resultaatbestemming

Onverdeeld resultaat 2024	€	1.307.384
Voorstel inzet reserves		
Bestemmingsreserve nieuwe bodemtaken ingroeimodel voor dekking kosten 2024	€	300.086
Bestemmingsreserve nieuwe MBA basistaken ingroeimodel voor dekking kosten 2024	€	300.000
Bestemmingsreserve juridische ondersteuning	€	10.000
Voorstel vorming en groei reserves		
Verhoging weerstandsvermogen op basis van risico-Inventarisatie	€	-159.695
Overig te bestemmen resultaat	€	1.757.775
Resultaatbestemming 2024		
Totaal te verdelen resultaat	€	1.757.775

	Verdeelsleutel	Bedrag
Gemeente Beek	€ 501.582	€ 52.370
Gemeente Beekdaelen	€ 706.692	€ 73.786
Gemeente Brunssum	€ 132.494	€ 13.834
Gemeente Eijsden-Margraten	€ 159.401	€ 16.643
Gemeente Gulpen-Wittem	€ 165.160	€ 17.244
Gemeente Heerlen	€ 730.812	€ 76.304
Gemeente Kerkrade	€ 311.756	€ 32.550
Gemeente Landgraaf	€ 288.794	€ 30.153
Gemeente Maastricht	€ 1.512.860	€ 157.958
Gemeente Meerssen	€ 281.967	€ 29.440
Gemeente Simpelveld	€ 69.834	€ 7.291
Gemeente Sittard-Geleen	€ 835.795	€ 87.266
Gemeente Stein	€ 670.527	€ 70.010
Gemeente Vaals	€ 129.010	€ 13.470
Gemeente Valkenburg aan de Geul	€ 68.110	€ 7.111
Gemeente Voerendaal	€ 151.077	€ 15.774
Provincie Limburg	€ 10.119.401	€ 1.056.569
	€ 16.835.272	**€ 1.757.775**

4.2. Risico-inventarisatie

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
1.	Risico's samenhangend met invoering van de nieuwe omgevingswet							
1.1	De uitleg van de (aanvullende) taken volgens de nieuwe Omgevingswet leidt tot onduidelijke en/ of niet uniforme uitleg bij de implementatie.	Het risico bestaat dat er interpretatieverschillen zijn over welke aanvullende taken bij de ODZL moeten liggen danwel bij de deelnemers. Als gevolg hiervan kan mogelijk de budgettering en bezetting bij de ODZL onjuist zijn. De gevol-gen hiervan kunnen zijn dat er verstoringen in de bedrijfsvo-ering ontstaan en/of meer kosten worden gemaakt voor de uitvoering van de taken.	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	"Taken-pakket in de basis on-derdeel van de reguliere begroting Onzeker is extra finan-ciering indi-en de taken zouden toenemen."	€ 200.000
1.2	De Omgevingswet leidt tot een financieel risico voor de deel-nemers en dit heeft mogelijk gevolgen voor de ODZL.	Inbreng van (nieuwe) taken in de ODZL is in het verleden altijd hand in hand gegaan met inbreng van financiering waarbij de basishouding is om een minimum financiering in te brengen en een maximum aan taken.	Algemeen			€ -	Reeel risico dat niet door ODZL beinvloed-baar is	
1.3	Wijziging van huidige kengetallen voor de uitvoering van basistaken als gevolg van het overgaan van inrichtingen naar MBA's. Hierdoor kun-nen taken verkeerd worden gecalculeerd waardoor de inrich-tingsprijs onder druk komt.	De huidige kengetallen zijn lei-dend voor de begroting en de opbouw van de prijzentabel in de productencatalogus van ODZL. Door de wijziging van inrichtingen naar MBA's zijn er minder cq. verouderde kenget-allen beschikbaar om de juiste prijs te bepalen. Hierdoor ontstaat een begrotingsrisico dat de prijzen onvoldoende dekkend zijn voor de nieuwe taken. Dit risico zal in de toe-komst kleiner worden zodra de referentiegegevens worden opgebouwd op basis van MBA's in plaats van de (oude) inrichtingen.	Specifiek	10	€ 500.000	€ 50.000	"Herijken van de producten-catalogus. Omzett-ingsproces naar MBA's is grote in-spanning "	€ 50.000
1.4	Er blijken locaties te zijn die, mede door veranderingen in be-drijven, door gemeen-ten niet zijn belegd bij de ODZL waardoor de 'basis' niet op orde is.	Het risico bestaat dat de deelnemers niet alle locaties hebben ingebracht bij de ODZL waardoor er onvoldo-ende robuustheid is en de organisatie niet is ingericht op de juiste basis.	Algemeen			€ -		
1.5	Juridische en inhoude-lijke advisering als gevolg van nieuwe omgevingswet is groter dan door deel-nemers ingebracht.	Door de implementatie van de nieuwe Omgevingswet zal mogelijk - zodra gemeenten met de omgevingsplannen aan de slag gaan - meer dan geb-ruikelijk een beroep worden gedaan op de ODZL voor inhoudelijk en juridisch advies. Dit geldt zeker voor de kleine gemeenten. Het risico bestaat dat deze advisering meer tijd vereist dan vooraf verwacht en dat hiervoor onvoldoende middelen/bezetting beschik-baar zijn.	Specifiek	50	€ 250.000	€ 125.000	Opplussen juridische capaciteit naar nood-zakelijke omvang	€ 50.000

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
2.	Uitvoeringsrisico's primair proces							
2.1	De uitleg van de (aanvullende) taken volgens de nieuwe Omgevingswet leidt tot onduidelijke en/ of niet uniforme uitleg bij de implementatie.	Indien een vergunning niet tijdig is verleend, dan loopt de RUD ZL het risico dat de vergunning alsdan van rechts-wege is verleend. Dit brengt met zich dat herstelwerk nodig is dan minder efficiënt is en leidt tot aanvullende werkzaamheden en/of kosten.	Algemeen			€ -	Restrisi-co na zorgvuldig vormgeven werkproces-sen	
2.2	De Omgevingswet leidt tot een financieel risico voor de deel-nemers en dit heeft mogelijk gevolgen voor de ODZL.	De mogelijkheid bestaat dat bevoegd gezag (onbewust) om advies vraagt aan de ODZL dat afwijkt van wet- en regelgev-ing. In de afstemming met betreffende deelnemer kan dit leiden tot extra werkzaam-heden en/of kosten.	Algemeen			€ -	Restrisico voor extra tijdsbeste-ding	
2.3	Wijziging van huidige kengetallen voor de uitvoering van basistaken als gevolg van het overgaan van inrichtingen naar MBA's. Hierdoor kun-nen taken verkeerd worden gecalculeerd waardoor de inrich-tingsprijs onder druk komt.	Het risico bestaat dat een derde partij de ODZL aansprakelijk stelt als gevolg van uitvoeringsfouten. In dat geval leidt dit tot juridische kosten enof aanvullende werkzaamheden.	Algemeen			€ -	Is verzekerd via bedrijf-saansprake-lijkheidsver-zekering, de eigen extra werkzaam-heden echter niet verzeker-baar	
2.4	Er blijken locaties te zijn die, mede door veranderingen in be-drijven, door gemeen-ten niet zijn belegd bij de ODZL waardoor de 'basis' niet op orde is.	Het risico bestaat dat een vergunning is verleend waar uiteindelijk blijkt dat (door de nieuwe Omgevingswetgeving) onjuiste keuzes zijn maakt of dat de handhaving niet uit-voerbaar blijkt. Dit kan leiden tot een inefficiënte bedrijfsvo-ering en mogelijk juridische kosten.	Algemeen			€ -		

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
3.	Risico's samenhangend met samenwerking met opdrachtgevers							
3.1	Financiele taakstel-lingen opgelegd door opdrachtgevers.	Regelmatig wordt een beroep gedaan op de ODZL om een financiële taakstelling te realiseren, bijvoorbeeld om de stijging van de CAO niet door te berekenen waardoor druk op het budget van de ODZL ontstaat.	Algemeen			€ -	Reeel risico gezien financiële positie opdrachtgevers	
3.2	Het VTH beleid per deelnemer is niet uniform.	Indien de deelnemers geen overeenkomstig VTH-takenpa-kket hebben ingebracht, dan is de inrichting van het toezicht door de ODZL niet optimaal efficiënt mogelijk waardoor de bedrijfsvoering minder effi-ciënt en effectief kan zijn.	Specifiek	25	€ 500.000	€ 125.000	Samen met deelnemers streven naar uniform beleid; ODZL is afhankelijk	€ 125.000
3.3	Een opdrachtgever trekt taken terug uit de ODZL.	Indien een opdrachtgever zich terugtrekt met plus-taken, dan kan dit een wezenlijke invloed hebben op de dekking van de bezetting en overhead.	Algemeen			€ -	Zie overeenge-komen spel-regels in GR	
3.4	Een opdrachtgever stelt niet de benodig-de financiële middelen ter beschikking.	Het risico ziet toe op de situatie dat prijsafspraken zijn gemaakt en dat de werkelijke uitvoeringskosten hoger zijn waarbij de deelnemer niet bereid is de meerkosten te betalen.	Algemeen			€ -		
3.5	Risico dat geschillen ontstaan door gedeel-de verantwoordelijk-heid ODZL en bevoegd gezag.	De ODZL is in de uitvoering mede afhankelijk van het bev-oegd gezag waarbij de ODZL wordt gemandateerd terwijl het bevoegd gezag verant-woordelijk blijft. De onderlinge afhankelijkheid kan gevolgen hebben voor de bedrijfsvoer-ing doordat taken afgestemd moeten worden en soms aan-leiding geven tot overleg en afstemming tussen ODZL en bevoegd gezag, bijvoorbeeld als er onenigheid is ODZL en bevoegd gezag over een casus. Dit leidt tot inefficiëntie en/ of (procedurele) fouten met mogelijk financiële (claim) gevolgen.	Algemeen			€ -		
3.6	Invulling van de Regio-nale risico-analyse.	In 2020 is een een uniform uitvoerings- en handhav-ingsbeleid afgesproken. In de uitwerking bestaat het risico dat individuele gemeenten een andere risico-classificatie doen dan de ODZL, mede als gevolg van de focus op de eigen gemeente terwijl de ODZL regio overstijgend risico-classificaties bepaalt. Het risico bestaat dat er dus verschillende visies zijn over de risico-kwalificatie en con-trolefrequentie met als gevolg discussie over de bekostiging.	Algemeen					

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
4.	Politieke risico's							
4.1	Toename van regie op VTH taken door de Rijksoverheid (stel-selwijziging) danwel Provincie, waardoor bevoegdheden wijzigen.	"Alhoewel het risico van landelijke concentratie klein lijkt, zou de impact heel groot zijn. In de praktijk is het juist de beweging dat meer taken naar de omgevingsdiensten worden belegd. Het risico van Provinciale concentratie lijkt realistischer en zou eveneens mogelijk een grote invloed kunnen hebben."	Algemeen			€ -	Het is niet aannemelijk dat van de ene op de andere dag de stekker uit de omgevings-diensten getrokken wordt.	
4.2	Regelgeving (denk aan stikstofproblematiek) heeft invloed op ande-re werkzaamheden.	Dit risico kan leiden tot extra taakinvulling door de ODZL. Ook kan het mogelijk zelfs leiden tot het stilvallen van de bedrijfsvoering, bijvoorbeeld omdat energie-aansluitingen niet worden gerealiseerd. Het is theoretisch mogelijk dat de taakuitvoering onmogelijk is waardoor de kosten door-lopen terwijl deelnemers niet bijdragen aan de kosten.	Specifiek	25	€ 500.000	€ 125.000	Betreft restrisico niet door ODZL of deelnemers beinvloed-baar	€ 125.000
4.3	Invloed van Europese wetgeving op landelij-ke regels.	De wetgeving kan onder invloed van Europese regels veranderen waardoor het uitvoeringsveld van de ODZL kan veranderen.	Specifiek	5	€ 200.000	€ 10.000	Betreft restrisico niet door ODZL of deelnemers beinvloed-baar	€ 10.000
4.4	Flankerend overheids-beleid heeft mogelijk invloed op de ODZL	Flankerend overheidsbeleid kan van invloed zijn op de uitvoering van de toezichthou-dende taken van de ODZL. Dit kan leiden tot inefficiënties en/of extra handhaving of aanvullende adviesvragen van deelnemers. Dit kan leiden tot aanvullende werkzaamheden en onvoorziene kosten.	Specifiek			€ -	Zie ook specifiek risico onder 3.2	

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
5.	Bedrijfsvoering: personeel en financieel							
5.1	De bezetting van de ODZL is niet toegesne-den op de taken.	Het risico ziet toe op de druk op de arbeidsmarkt om voldoende gekwalificeerd personeel aan de ODZL te binden passend bij de omvang en complexiteit van het tak-enpakket.	Algemeen			€ -	Werken met flexibele schil en strategische personeel-splanning	€ -
5.2	Begeleiding en op-leiding van (nieuwe) medewerkers past niet bij (of naast) de reguliere taken.	Het risico bestaat dat de opleiding van (nieuwe) medewerkers meer inspan-ning vraagt dan er beschik-bare capaciteit is waardoor aanvullende capaciteit moet worden ingezet en/of aanvul-lende kosten moeten worden gemaakt.	Algemeen			€ -		€ -
5.3	Werkplek voldoet niet aan ARBO eisen.	Het risico ziet toe op werk-plekken die - mede in relatie tot hybride werken - niet voldoen aan de ARBO-eisen en leiden tot (aanvullend) ziekteverzuim en mogelijke aansprakelijkheid van de ODZL.	Algemeen			€ -	Via preventi-emedewerker, uitgvoerde RIE en budget overige per-soneelskosten wordt hier actief op geact-eerd. Bovendien is aansprake-lijkheids-verzekering afgesloten. Be-treft restrisico	€ -
5.4	Uitval/ziekte mede-werkers.	Het risico van ziekte en/of uitval valt onder de reguliere begrotingsrisico's van de ODZL, tenzij sprake is van een buitengewoon ziekteverzuim.	Algemeen			€ -	Er wordt actief gestuurd op preventie en ziekteverzuim-begeleiding, ver-zuim zit binnen de norm bruto / netto uren	€ -
5.5	Begrotingsrisico's	Reguliere begrotingsrisi-co's zien toe op de onjuste begroting vooraf van taken en daarmee samenhangende kosten, bijvoorbeeld als gevolg van onvoorziene kosten en/of onvoorziene kostenstijgingen	Algemeen			€ -		€ -
5.6	Niet tijdige betaling opdrachtgevers.	Het is en blijft een risico dat de betaling van de bijdrage door de deelnemers niet tijdig komt waardoor er een liquid-iteitsprobleem kan optreden.	Algemeen			€ -		€ -
5.7	Inefficiënte werkpro-cessen.	Het risico bestaat dat werk-processen niet meer actueel zijn waardoor sprake is van inefficiëntie in de bedrijfsvoer-ing die niet voorzien is en leidt tot aanvullende kosten.	Algemeen			€ -		€ -
5.8	Handhaving door Belastingdienst op wet DBA.	De Belastingdienst gaat strikter handhaven op naleving van de Wet DBA om schijnzelfstandigheid van ZZP-ers te voorkomen. Risico dat naheffingen en boetes worden opgelegd.	Algemeen			€ -		€ -

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
6.	Bedrijfsvoering: ICT							
6.1	De VTH-applicatie (RX Mission) wordt door-lopend ontwikkeld en werkt niet volledig adequaat.	De applicatie is medio 2023 geïmplementeerd en wordt voortdurend doorontwikkeld en onderhouden. Het risico bestaat dat de applicatie niet adequaat functioneert waardoor de bedri-jfsvoering niet efficiënt en/of effectief verloopt en bijvoorbeeld de registratie van uren niet correct is.	Specifiek	25	€ 1.000.000	€ 250.000	"Er is sprake van een contract met de leverancier en een SLA waardoor er garanties en waarborgen zijn in geval van uitval en onvoldoende functioneren. De leverancier kan aansprakelijk gesteld worden. Key users waken over de func-tionaliteit en instructie. Medewerkers zijn en worden afdo-ende opgeleid."	€ 10.000
6.2	De nieuwe DSO-appli-catie (Digitaal Stelsel Omgevingswet) functioneert niet naar behoren.	De DSO-applicatie (Dig-itaal Stelsel Omgeving-swet) wordt landelijk ontwikkeld en de ontwikkeling en imple-mentatie vallen buiten de beïnvloedingssfeer van de ODZL. Het risico bestaat dat de appli-catie niet adequaat functioneert waardoor de bedrijfsvoering niet efficiënt en/of effectief verloopt.	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	De ontwikkeling valt buiten de directe beïnvloed-ingssfeer van ODZL en is derhalve een netto risico	€ 200.000
6.3	Cyberrisico's ten aan-zien van continuïteit van systemen en integriteit van data.	Het risico bestaat dat een cyberaanval leidt tot een losgeld eis waarbij de ODZL moet bepalen of dit losgeld betaald wordt om hiermee operationele verstoringen te voor-komen en/of eventuele reputatieschade. Het verlies van data kan gevolgen hebben voor de reputatie en bedri-jfscontinuïteit.	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	De ODZL steunt op de ingestelde maatregelen door de IT-pro-vider en laat deze maatregelen met regelmaat testen.	€ 50.000
6.4	Verlies van vertrou-welijke data als gevolg van eigen werkwijze	Het risico ziet toe op verlies van data door eigen medewerkers als gevolg van gaten in de eigen werkwijze, menselijke fouten en IT.	Alge-meen					

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Algemeen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risi-co
7.	Bedrijfsvoering: rechtmatigheid							
7.1	Onzorgvuldige aan-bestedingsprocedure leidt tot schadeclaim.	De ODZL is verplicht tot het volgen van de Europose aanbeste-dingsprocedures en indien hierin onregel-matigheden plaatsvin-den, dan bestaat een risico op schadeclaims en/of aanvullende werkzaamheden om dit te herstellen.	Algemeen				Zorgvuldig toe-passen aanbeste-dingswetgeving, intern beleid en ondersteuning via inkoopadviseurs Provincie Limburg	€ -
7.2	Uitgaven door de ODZL zijn niet recht-matig omdat deze buiten het begrotings-kader vallen.	Dit betreft een theore-tisch risico dat zich in de praktijk - door afdo-ende beheersmaatre-gelen - nooit voor doet. Indien dit risico evenwel in de praktijk zou plaatsvinden, dan bestaat het risico dat deelnemers niet willen bijdragen aan de financiële gevolgen.	Algemeen				Monitoren uitgaven via rapportages. Interne controle via controller, externe controle via accountant	€ -
7.3	Niet voldoen aan privacy protocollen en dataprotectie.	Niet voldoen aan de AVG kan leiden tot een hoge boete die kan oplopen tot 4% van de omzet van de overtreder.	Algemeen				Er is een FG benoemd en er zijn procedures om binnen de AVG te werken.	€ -
7.4	Wet Open Overheid vraagt veel niet begro-te ureninzet.	Deze wet is vervanger van de WOB sinds 2022 en vereist pro-ac-tiever informatie te openbaren waardoor dus ook pro-actief meer stukken moeten worden geanoni-miseerd. Dit vereist extra middelen om dit mogelijk te maken.	Algemeen					
								€ 820.000
			Recapitu-latie		€ 22.044.896	Begroting ODZL 2026		
				1,50%	€ 330.673	Risico-dekking algemene risico's		
					€ 820.000	Kwantificering specifieke risico's		
					€ 1.150.673	Totaal risico's		
					5,22%	Risico's als percentage van de begroting		
					€ 201.900	Afgedekt via post onvoorzien in begroting 2026		
					€ 948.774	Af te dekken via algemene reserves		
					€ 1.150.673	Totaal risico's		

4.3. SISA SPUK IBP en SPUK energie

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E93	**Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH**		Totale besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: E93/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03*			
				€ 182.040	€ 453.922	Ja			
				Naam activiteit *Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04*	Besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06*			
			1	Deelname aan werk-en projectgroepen	€ 28.940	€ 39.240			
			2	Aanleveren data voor het IBP	€ 300	€ 2.400			
			3	Scholing en opleiding	€ 39.750	€ 239.875			
			4	Inzicht in de bestaande vormen van bekostiging van de omgevingsdienst	€ 0	€ 0			
			5	Implementatie van de landelijke handhavingsstrategie Omgevingswet	€ 0	€ 0			
			6	Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven (risico ranking)	€ 1.000	€ 1.800			
			7	Openbaar maken van de defintieve handhavingsbeschikkingen Wabo Inspecties	€ 0	€ 0			
			8	Landelijke arbeidsmarktcampagne	€ 0	€ 2.900			
			9	Onderzoek onder het IBP naar belangrijke (transitie) opgaven	€ 0	€ 0			
			10	Een risicoanalyse en uitvoerings-en handhavingsplan per omgevingsdienst	€ 112.050	€ 114.850			
			11	Opstellen en uitvoeren implementatieprogramma	€ 0	€ 1.450			
			12	Participeren in onderzoek naar mandaten	€ 0	€ 5.400			
			13	Visitaties bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots	€ 0	€ 2.950			
			14	Plan van aanpak voor het inrichten van het systeem van onderzoeken door ILT naar het functioneren van het VTH stelsel	€ 0	€ 0			
			15	Materiële kosten (max 10% van het bedrag genoemd in bijlage 2 SPUK)	€ 0	€ 43.057			
KGG	K21	**Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op**		Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: K21/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: K21/02*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) *Aard controle R Indicator: K21/03*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, *Aard controle D2 Indicator: K21/04*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle R Indicator: K21/05*	
				€ 499.200	€ 1.557.132	Ja	Ja	Nee	

4.4. Lijst met afkortingen

BBT	Beste beschikbare technieken
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporings-Ambtenaar
BREF	Best available technique reference document
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
ETS	Emission Trading System, het Europese systeem van handel in broeikasemissierechten
FTE	Full Time Equivalent
HR	Human Resources
IBP	Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IPO	InterProvinciaal Overleg
MBA	Milieubelastende activiteit
REV	Register Externe Veiligheidsrisico's
RIE-4	Richtlijn Industriële Emissies categorie 4
SLA	Schone Lucht Akkoord
SPP	Strategisch PersoneelsPlan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wbb	Wet bodembescherming
Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
Woo	Wet open overheid

4.5. Controleverklaring

Ontwerpbegroting 2026
Meerjarenraming 2027-2029

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

Inhoud

1 **Inleiding** 5
1.1 Context begroting 2026 5
1.2 Missie, visie en succesbepalende factoren 5
1.3 Op weg naar een robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg 6
1.4 Seveso programma VTH 8
1.5 Toekomstvisie 2026 – 2030 8
1.6 Maatschappelijke ontwikkelingen 9
1.7 Technologische ontwikkelingen 9

2 **Beheer van de Omgevingsdienst** 11
2.1 Vergunningverlening 13
2.2 Toezicht en handhaving 17
2.3 Advies en Onderzoek 21

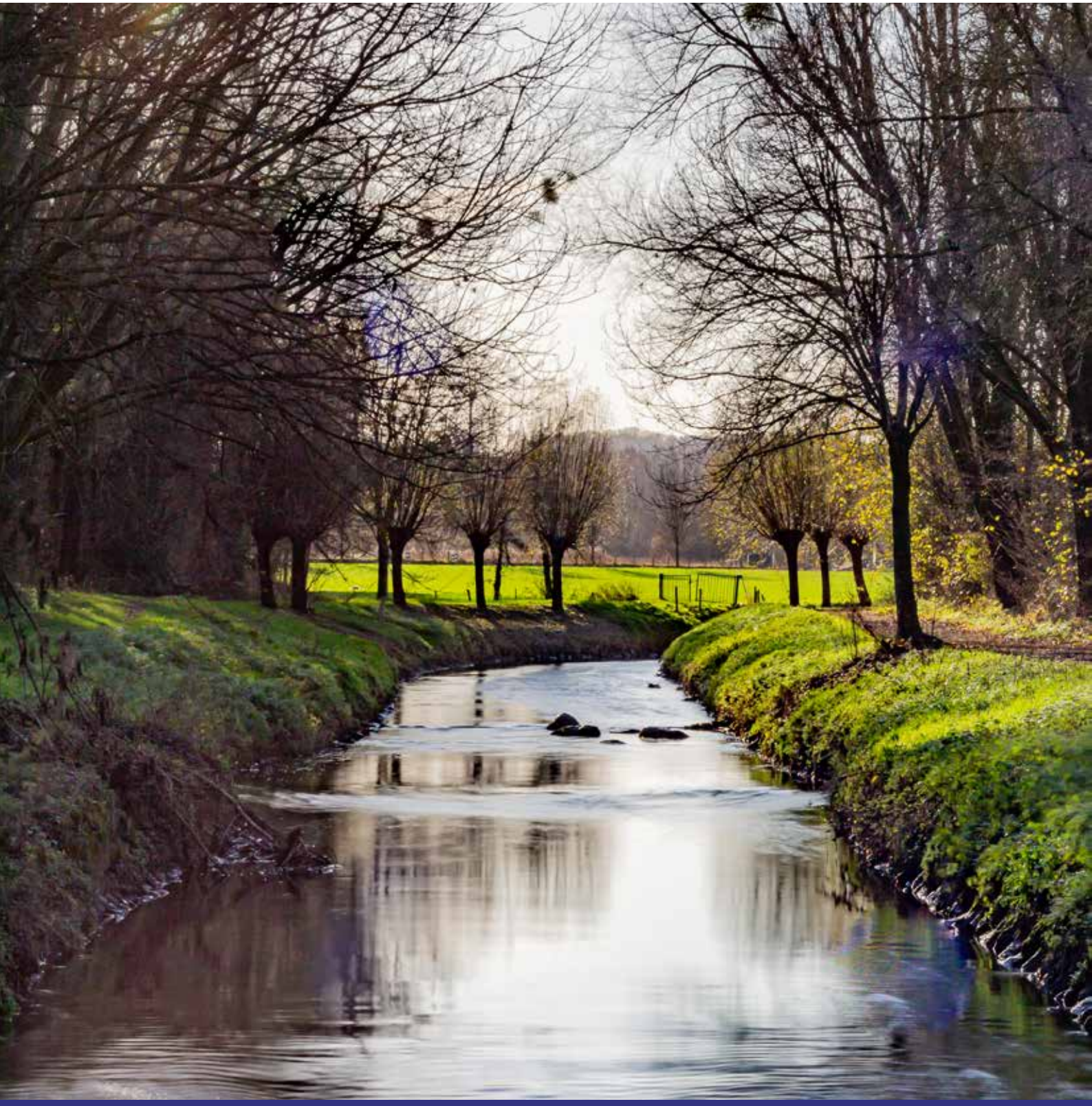
3 **Financieel** 27
3.1 Ravijnjaar 2026 28
3.2 Financiële uitgangspunten 29
3.3 Begrotingsmutaties 30
3.4 Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 31
3.5 Overhead 32
3.6 Toelichting Begroting 33
3.7 Geprognosticeerde balans 35
3.8 Investeringsbegroting 36

4 **Verplichte paragrafen** 37
4.1 Lokale heffingen 38
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 38
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen 40
4.4 Financiering 41
4.5 Bedrijfsvoering 42
4.6 Verbonden partijen 42
4.7 Grondbeleid 42

5 **Bedrijfsvoering** 43
5.1 Personeel- en organisatiebeleid 44
5.2 Informatiemanagement 46
5.3 Ondersteuning 47

6 **Bijlagen** 49
6.1 Risico-inventarisatie 50
6.2 Tarievenoverzicht 57
6.3 Bijdrage per deelnemer 59
6.4 Lijst met afkortingen 60

1. Inleiding

1.1 Context begroting 2026

Voor u ligt de begroting 2026. Deze begroting is in grote lijnen een voortzetting op de begroting 2025. Een begroting die in het teken stond van het plan van aanpak robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg. In 2026 verwachten we het plan van aanpak af te ronden en de verbeteringen structureel te borgen in onze organisatie. Met andere woorden: in 2026 verwachten we te voldoen aan de robuustheidscriteria en onze taken op een adequate wijze te kunnen uitvoeren.

Dit wil echter niet zeggen dat we niet continu blijven doorontwikkelen. Het belang van een schone, gezonde en veilige leefomgeving neemt alleen maar toe en staat ook steeds meer op het vizier van onze inwoners, bedrijven en instellingen. Daarnaast staan wij voor grote transities, zoals klimaatadaptatie, energietransitie en de overgang naar een circulaire economie. Deze uitdagingen kunnen wij alleen gezamenlijk aanpakken, waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor onze omgevingsdienst.
In deze begroting worden diverse ontwikkelingen beschreven die invloed hebben op onze werkwijze en de taken die we uitvoeren. Vooralsnog zijn deze ontwikkelingen niet financieel vertaald. Eerst wordt onderzocht of de veranderingen in het takenpakket binnen de bestaande financiële kaders kunnen worden gerealiseerd, rekening houdend met het financiële 'ravijnjaar' 2026 van onze deelnemers.

1.2 Missie, visie en succesbepalende factoren

Missie
Wij als Omgevingsdienst Zuid-Limburg werken samen met onze partners aan de totstandkoming van een veilige leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

Visie
- Wij bieden meerwaarde door bundeling van specialistische kennis.
- Wij hebben goede kennis van de lokale situatie.
- Onze medewerkers nemen hun verantwoordelijkheid, zijn deskundig en dragen onze kernwaarden uit.
- Wij zijn een gezaghebbende milieuautoriteit.
- Wij hebben een efficiënte bedrijfsvoering.
- Wij hebben continuïteit in onze dienstverlening.

Succesbepalende factoren
- Betrokkenheid bestuurlijke omgeving.
- Professionalisering bedrijfsvoering.
- Zichtbare milieuautoriteit in Limburg.
- Brede (milieu)advisering.
- Gewaardeerde kennispartner.

1.3 Op weg naar een robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg

In 2021 constateerde de commissie Van Aartsen dat de omgevingsdiensten in Nederland niet toegerust waren voor hun taken. In de rapportage werd de onderstaande conclusie getrokken: "Het is slecht gesteld met het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Het ontbreekt de omgevingsdiensten aan kennis en doorzettingsmacht. Het rijk voert geen overkoepelende regie. 'Doordat het stelsel niet functioneert zoals bedoeld, ontstaat vermijdbare schade."

Deze conclusie voor de omgevingsdiensten werd voor de Omgevingsdienst Zuid-Limburg bevestigd door het rapport van de visitatiecommissie en door het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer (specifiek voor de uitvoering van de provinciale taken).

Om uitvoering te geven aan de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen werd een interbestuurlijk programma ingericht: het IBP VTH. Dit programma had tot doel om in gezamenlijkheid het VTH-stelsel te versterken. Het IBP VTH kwam tot zes pijlers waarop versterking noodzakelijk was en waaraan concrete eisen waren verbonden:

1	**Robuuste omgevingsdiensten en financiering**
2	**Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging;**
3	**Informatievoorziening VTH;**
4	**Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt;**
5	**Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving;**
6	**Monitoring kwaliteit milieutoezicht.**

De robuustheidscriteria en kpi's zijn onderdeel van pijler 1.

Elke omgevingsdienst in Nederland, inclusief de Omgevingsdienst Zuid-Limburg, moet op 1 april 2026 robuust zijn. Om dit te bereiken, stelde het Algemeen Bestuur in het voorjaar van 2024 een plan van aanpak vast voor een robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Dit plan werd vervolgens financieel vertaald in de begroting voor 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Naast het versterken van de organisatie op het gebied van datagedreven werken, innovatie en bedrijfsvoering, richten we ons ook op het versterken van de regionale samenwerking en risicogericht toezicht. Daarnaast werken we aan de oprichting van een kennis- en expertisecentrum, in nauwe samenwerking met andere omgevingsdiensten en partners.

In het najaar van 2024 beoordeelde het ministerie van IenW alle plannen van aanpak. In hun eerste oordeel over ons plan van aanpak gaven zij aan dat het niet duidelijk was of onze omgevingsdienst op 1 april 2026 robuust zou zijn. Het ministerie uitte haar zorgen hierover, gezien het feit dat wij een van de zes Seveso-omgevingsdiensten zijn, wat betekent dat er in onze regio grotere risico's zijn voor een gezonde, schone en veilige leefomgeving. Tijdens een gesprek met het ministerie hebben we echter enkele punten verder kunnen concretiseren. Bij het opstellen van deze begroting was nog niet bekend of dit zou leiden tot een andere beoordeling.

Mede op basis van het plan van aanpak zijn verschillende onderzoeken gestart, die in 2025 worden afgerond. De aanbevelingen zullen deels in 2025 en deels in 2026 worden geïmplementeerd. Dit betreft:

- **Revitalisering opdrachtgeverschap:**

In 2024 werd vastgesteld dat het opdrachtgeverschap een impuls nodig had. Hoe kunnen we het partnerschap versterken? Wat vraagt dit van zowel de opdrachtgever als de opdrachtnemer? Eind 2024 startte dit proces, wat leidde tot de afspraken om zowel het gezamenlijke overleg als de overleggen met de individuele deelnemers inhoudelijk anders vorm te geven. In het gezamenlijk overleg wordt ingezet op gemeenschappelijke thema's en ervaringen. In de accountgesprekken gaat het specifiek over de kwaliteit van dienstverlening en de wijze van samenwerking. Eind 2025 evalueren we of dit het partnerschap heeft versterkt. Na de evaluatie worden de afspraken verankerd.

- **Bedrijfsplan milieu gerelateerde plustaken:**

Eén van de manieren om te komen tot een robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg en, niet onbelangrijk, om te komen tot een adequate invulling van de milieu gerelateerde plustaken, is om deze taken te bundelen binnen onze omgevingsdienst. De deelnemers stonden hier welwillend tegenover, maar wilden eerst de financiële en kwalitatieve effecten daarvan zien. Daarom wordt er een bedrijfsplan opgesteld, dat medio 2025 wordt opgeleverd en vervolgens het besluitvormingstraject ingaat. De effecten hiervan kunnen vanaf 2026 zichtbaar zijn.

- **Financieringssystematiek:**

Het Algemeen Bestuur heeft geconcludeerd dat onze financieringssystematiek transparant en eerlijk moet zijn. Daarom onderzoeken we in 2024 en 2025 onze huidige financieringssystematiek en mogelijkheden voor verbetering, met aandacht voor fairness, transparantie, robuustheid en stabiliteit. Medio 2025 stellen we een implementatieplan op en voeren dit uit, wat kan resulteren in een nieuwe opzet vanaf het begrotingsjaar 2027.

- **Verantwoordings- en rapportageproces VTH:**

In 2024 hebben we het huidige verantwoordings- en rapportageproces VTH grondig onderzocht. Dit onderzoek gaf aan dat een andere wijze van data verzamelen, analyseren en presenteren zorg zou dragen voor meer transparantie en meer mogelijkheden om te kunnen sturen. In 2025 voeren we het verbetertraject uit en implementeren we de aanbevelingen. Vanaf 2026 passen we de nieuwe systematiek toe.

De meeste van bovenstaande acties, zoals verwoord in het plan van aanpak, kwamen voort uit het IBP VTH. Dit landelijke programma is in september 2024 afgerond. Het IBP VTH krijgt wel een opvolging in een samenwerkingsverband tussen Rijk, provincies, gemeenten, omgevingsdiensten en unie van waterschappen.

1.4 Seveso programma VTH

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg zet zich als één van de zes Seveso-omgevingsdiensten in afstemming met de provincies/IPO in voor uitvoering van het Meerjarenprogramma Seveso-6 2024-2027. Dit programma is gericht op de volgende vijf onderdelen in de VTH-uitvoering en de Seveso-inspecties bij de provinciale bedrijven:

1. Programma Samenwerken als één op het gebied van Toezicht en Handhaving.
2. Programma Samenwerken als één op het gebied van Vergunningverlening.
3. Cluster Samenwerking, Coördinatie en bijdrage Seveso+.
4. Cluster Kwaliteit, Opleiding en Kennisontwikkeling.
5. Cluster Communicatie.

Deze vijf clusters en programma's werken allemaal aan de totstandkoming van een excellente uitvoering van de VTH-taken bij Seveso- en RIE4-bedrijven en de ontwikkeling van een gezamenlijk landelijk speelveld. De samenwerking tussen de zes Seveso-OD's heeft dan ook als doel te werken alsof zij één dienst zijn.
De Omgevingsdienst Zuid-Limburg levert een bijdrage aan bovengenoemd programma en de landelijke projecten die hieruit volgen.

1.5 Toekomstvisie 2026 - 2030

De huidige toekomstvisie van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg heeft een tijdshorizon tot 2025. Gelet op alle ontwikkelingen omtrent de leefomgeving, de rol van de omgevingsdiensten en alle maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, zal in 2025 het traject worden opgepakt om te komen tot een toekomstvisie 2026 – 2030. Er wordt bewust gekozen voor een beperkte tijdshorizon, gezien de grote veranderingen die zich in onze maatschappij voortdoen. Er wordt nu dan ook niet meer gesproken over een tijdperk van verandering maar over een verandering van tijdperk.

Het opstellen van een toekomstvisie wordt een interactief proces waarbij alle stakeholders worden betrokken en waarbij ook gekeken wordt naar de ontwikkelingen die alle omgevingsdiensten raken, niet alleen de Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

1.6 Maatschappelijke ontwikkelingen

Binnen het beleidsveld van onze omgevingsdienst zijn diverse belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen zichtbaar. Deze ontwikkelingen beïnvloeden de wijze waarop wij, samen met onze ketenpartners, onze maatschappelijke opgave vervullen: het waarborgen van een schone, gezonde en veilige leefomgeving.

Er is steeds meer maatschappelijke aandacht voor milieuvraagstukken. Burgers en belangengroepen vragen steeds meer aandacht voor hun leefomgeving en zijn kritisch op overheden en bedrijven die daar rechtstreeks van invloed op zijn. De problemen rondom Tata Steel en Chemours hebben deze aandacht nog versterkt. Dit is ook zichtbaar in Zuid-Limburg met een in het oog springend chemisch industrieel complex als Chemelot. Maar ook de media-aandacht voor de misstanden omtrent tankcleaning bedrijven en de problemen rondom Zeer Zorgwekkende Stoffen als PFAS laten zien dat een gezonde, schone en veilige leefomgeving meer dan ooit leeft in onze maatschappij.

Als Omgevingsdienst Zuid-Limburg moeten we daar niet alleen oog voor hebben, maar het zal ook onze manier van werken beïnvloeden. Het wordt steeds belangrijker om samen met het bevoegd gezag en alle ketenpartners in gesprek te gaan en te blijven met de belanghebbenden. Daarbij is het van toenemend belang om inzichtelijk te maken wat de 'outcome' van onze werkzaamheden is voor de omgeving.

1.7 Technologische ontwikkelingen

Technologische ontwikkelingen volgen elkaar in een steeds hoger tempo op, wat kansen biedt voor onze organisatie. Door het gebruik van data en Artificial Intelligence (AI) kunnen we onze taken mogelijk effectiever en efficiënter uitvoeren. Hierdoor kunnen we onze capaciteit beter inzetten op de gebieden met de grootste risico's en de meeste impact op onze leefomgeving.

Nieuwe technologieën brengen echter ook uitdagingen met zich mee. Hoe integreren we deze het beste in onze werkprocessen? Wat hebben we daarvoor nodig? En hoe zorgen we ervoor dat onze medewerkers deze technologieën optimaal kunnen gebruiken? Het plan van aanpak voor een robuuste omgevingsdienst bevat al enkele maatregelen hiervoor. De nieuwe afdeling Bedrijfsvoering zal hierin een grote rol spelen.
Naast de meer 'interne' uitdagingen brengt het gebruik van AI in combinatie met social media ook mee dat we als overheid in het algemeen en omgevingsdienst in het bijzonder een nog grotere rol hebben in het juist interpreteren en communiceren van wat er in onze regio gebeurt op het gebied van gezondheid en veiligheid.

Zoals geschetst gaan maatschappelijke en technologische ontwikkelingen een belangrijke rol spelen in de wijze waarop wij invulling geven aan onze maatschappelijke opgave. Dat geldt ook voor economische en geopolitieke ontwikkelingen, hoewel de mate en wijze hiervan nog niet volledig te schetsen zijn. In onze nieuwe toekomstvisie zullen we deze ontwikkelingen meenemen.

2. Beheer van de Omgevingsdienst

Taken
Onze taken zijn het in opdracht van gemeenten en provincie, individueel en collectief, uitvoeren van wettelijke taken en adviestaken op het terrein van milieu, op een zo efficiënt mogelijke wijze en op een goed kwaliteitsniveau. De organisatie heeft hiervoor eigen werknemers in dienst en huurt daarnaast op contractbasis extra personeel en/of specifieke expertise van externe medewerkers in.

Prestaties
Op dienstniveau maken we afspraken met de opdrachtgevers over inhoudelijke en financiële verantwoording. Naast het rapporteren van gegevens is het ook belangrijk om tijdig te overleggen en tussentijds te communiceren met de opdrachtgevers.

De prestaties worden opgenomen in een jaarlijks werkprogramma dat besproken en afgestemd wordt met de opdrachtgevers, waarna het werkprogramma door hen wordt vastgesteld.

Van de dienst kunnen de opdrachtgevers verwachten dat de taakuitvoering conform de vastgestelde kwaliteitscriteria is.

Met een overspannen arbeidsmarkt staat ook onze beschikbare capaciteit onder druk. We sluiten niet uit dat dit ook in 2026 consequenties kan hebben voor de uitvoering van de werkprogramma's. Als zich dit inderdaad voordoet voeren we hierover tijdig het gesprek met de opdrachtgevers.

Speerpunt	Prestatie indicator
Proactief informeren van opdrachtgever	2 maal per jaar voortgangsrapportage en 1 eindrapportage conform planning in werkprogramma
Periodiek overleg opdrachtgever	Per kwartaal overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer (contracthouders en accountmanagers)
Uitvoeringskwaliteit op landelijk niveau	Werken conform de kwaliteitscriteria

2.1 Vergunningverlening

Taken
Voor alle opdrachtgevers verzorgen we voor wat betreft de milieutaken de vergunningverlening en afhandeling van milieumeldingen over de gehele breedte van de Omgevingswet. Voor de locaties met als bevoegd gezag de provincie Limburg, bestaan de werkzaamheden daarnaast uit de behandeling van omgevingsvergunningen voor het bouwen of wijzigen van een bouwwerk.

Voor een aantal gemeenten behandelen we daarnaast diverse soorten ontheffingen, bijvoorbeeld voor het tijdelijk overschrijden van geluidnormen, het vervoeren van 'gevaarlijke stoffen' of het vuur stoken in de open lucht.

Voor de provincie Limburg voeren we tot slot de diverse taken met betrekking tot vuurwerk uit, zoals de afhandeling van vuurwerkmeldingen en het verlenen van ontbrandingstoestemmingen. Een bijzondere wettelijke taak hebben we als een van de zes landelijke omgevingsdiensten voor de Seveso- en Rie-4 bedrijven. Vanuit onze expertise zijn wij belast met de uitvoering van het volledige VTH-pakket voor Seveso-inrichtingen in de gehele provincie Limburg, voor zowel milieu als bouw.

Prestaties
Binnen vergunningverlening werken we aan de volgende speerpunten en streven we ernaar de benoemde prestatie indicatoren te behalen.

Speerpunt	Prestatie indicator	Informatievoorziening/ meten
Tijdige vergunningen	90% van de omgevingsvergunningen, voorbereid met de uitgebreide procedure, dient binnen de wettelijke termijn behandeld te zijn, tenzij door de aanvrager wordt ingestemd met termijnoverschrijding.	VTH-applicatie op basis van aanvraag- én besluitdatum.
	95% van de omgevingsvergunningen voorbereid met de reguliere procedure, dient binnen de wettelijke termijn behandeld te zijn, tenzij door de aanvrager wordt ingestemd met termijnoverschrijding.	Communicatie middels voortgangsrapportages.
Tijdige advisering over de te nemen beslissing op een aanvraag.	95% van de adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag dient binnen de afgesproken termijn gegeven te zijn, tenzij wordt ingestemd met termijnverlenging.	VTH-applicatie op basis van adviesaanvraag én a dviesdatum.
Kwaliteit	Omgevingsvergunningen c.q. adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving (normen, BREF's, richtlijnen etc.) en het beleid van de opdrachtgever.	Rechterlijke toets c.q. uitspraak Raad van State.
	Van de bezwaar- en beroepschriften mag maximaal 15% gegrond worden verklaard.	Communicatie middels voortgangsrapportages.
Actualiteit	Omgevingsvergunningen worden binnen de daarvoor geldende termijnen geactualiseerd naar aanleiding van nieuwe BBT-conclusies/BREF's.	Rechterlijke toets c.q. uitspraak Raad van State in relatie tot toezichts- en handhavingsacties.

Ontwikkelingen

Op het gebied van vergunningverlening voorzien we de volgende ontwikkelingen die in 2026 invloed hebben op onze werkwijze en de taken die we uitvoeren:

Financiële zekerheid majeure risico-bedrijven
De Omgevingswet verplicht provincies, vanuit hun hoedanigheid als bevoegd gezag voor bedrijven met een verhoogd risicoprofiel vanwege gevaarlijke stoffen (majeure risico-bedrijven), om financiële zekerheid te stellen als onderdeel van de vergunningverlening voor die bedrijven. Daarnaast biedt de Omgevingswet de mogelijkheid om op basis van beleid ook financiële zekerheid te stellen voor bedrijven in de afvalsector. Voor deze bedrijven is dat wenselijk omdat afvalstoffen doorgaans een negatieve waarde vertegenwoordigen. Deze zekerheid zorgt ervoor dat eventuele calamiteiten of milieuschade snel en adequaat kunnen worden aangepakt, zonder dat de kosten op de samenleving of overheden worden afgewenteld. Het verplicht stellen van financiële garanties biedt niet alleen een belangrijk vangnet bij incidenten, maar bevordert ook een andere risicobeheersing door de bedrijven zelf.

Het verplicht stellen van financiële zekerheid in vergunningen voor bedrijven met majeure risico's of die afvalstoffen verwerken zal aanzienlijke gevolgen hebben voor de werkzaamheden van vergunningverleners op lokaal en regionaal niveau. Hoewel de exacte kosten op dit moment moeilijk te voorspellen zijn en mede afhankelijk zijn van eventueel te voeren beleid voor afvalverwerkende bedrijven, is duidelijk dat structurele investeringen nodig zijn voor het opstellen van striktere vergunningsvoorwaarden voor in ieder geval majeure risico-bedrijven. Dit vraagt namelijk om extra expertise en capaciteit. Dit kan betekenen dat de we extra medewerkers of externe deskundigen moeten inschakelen voor het uitvoeren van risicoanalyses en het beoordelen van de hoogte en vorm van financiële zekerheid.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) spelen een steeds belangrijkere rol. Zoals eerder beschreven is er steeds meer aandacht voor het probleem van ZZS, mede door onderzoeken zoals het rapport 'Industrie en omwonenden' van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid (OVV) en de vele incidenten die uitgebreid in de media zijn belicht, waaronder Tata Steel, Chemours en de asfaltcentrale in Nijmegen. Maar ook meer regionaal is er bijvoorbeeld media-aandacht voor tankcleaning bedrijven en voor uitstoot of lekkages bij bedrijven. Deze zaken hebben de urgente noodzaak aangetoond van een gecoördineerde aanpak van ZZS, en de rijksoverheid heeft dan ook besloten om hier significant meer aandacht en middelen aan te besteden.

Ook vanuit de VNG en het IPO is naar aanleiding van het project 'Decentrale benadering ZZS' besloten om samen met het rijk als één overheid op te trekken om de uitstoot en risico's van ZZS door bedrijven te minimaliseren. De provincie Limburg heeft zich via het IPO geconformeerd aan deze afspraak. Dit betekent dat gemeenten en provincies een cruciale rol spelen in het verminderen van de impact van deze stoffen op de volksgezondheid en het milieu.

De aanwezigheid van ZZS in het milieu heeft verregaande gevolgen voor de gezondheid van omwonenden, flora en fauna, en vervuiling van water en bodem. Stoffen zoals PFAS, dioxines en zware metalen kunnen, zelfs in kleine hoeveelheden, jarenlang aanwezig blijven in het milieu en ernstige gezondheidsrisico's veroorzaken. Gemeenten en provincies hebben de verantwoordelijkheid om hun inwoners te beschermen tegen deze risico's. Uitstel of onvoldoende inzet kan leiden tot hogere gezondheidskosten op de lange termijn, verlies van biodiversiteit en hoge saneringskosten die uiteindelijk vele malen hoger zijn dan de preventieve maatregelen die nu genomen kunnen worden.

Deze toenemende werklast kan niet zonder extra middelen en investeringen worden gedragen. Het adequaat aanpakken van ZZS vereist gespecialiseerde kennis, tijd voor vergunningverleners en specialisten, en voortdurende inspanningen om de risico's voor mens en milieu te minimaliseren.

Deze extra inspanning vraagt om directe financiering, zowel voor de uitbreiding van capaciteit als voor het vergaren van de noodzakelijke kennis rondom ZZS. Het ontbreken van deze investeringen zou de voortgang ernstig vertragen, met als gevolg dat schadelijke stoffen langer in het milieu blijven en de gezondheid van omwonenden onnodig in gevaar wordt gebracht. Bovendien lopen gemeenten en provincies het risico op reputatieschade wanneer blijkt dat zij onvoldoende hebben ingegrepen om deze problemen aan te pakken. Daarom is het essentieel dat gemeenten en provincies extra middelen vrijmaken om de VTH-taken rondom ZZS effectief uit te voeren. Alleen met een gezamenlijke inspanning kunnen we de impact van ZZS terugdringen en een veilige leefomgeving garanderen voor toekomstige generaties.

Kaderrichtlijn Water
De Kaderrichtlijn Water (KRW) kan vanaf 2026 van invloed zijn bij de behandeling van vergunningaanvragen en dan specifiek bij projecten waarbij directe en indirecte lozingen een rol spelen. De KRW is een Europese richtlijn die op 22 december 2000 van kracht werd. Doelstelling van de richtlijn is het realiseren en behouden van chemisch schoon en ecologisch gezond oppervlaktewater en grondwater. De EU-lidstaten moeten deze 'goede toestand' uiterlijk in 2027 realiseren. Nederland gaat deze termijn niet halen, maar de verwachting is dat dit (zoals met stikstof) ook een invloed gaat hebben op onze werkzaamheden. Naar verwachting zullen indirecte lozingen (werkveld ODZL) veel meer aandacht krijgen van zowel de waterkwaliteitsbeheerder (wettelijk adviseur) als van derden zoals belangenorganisaties. Dit zal leiden tot hogere eisen aan bedrijven en aan de ODZL met betrekking tot de kwaliteit van het te lozen water en de beoordeling van onderzoeken en maatregelen die de te lozen waterkwaliteit aanzienlijk moeten verbeteren.

Einde afvalverklaringen
Binnen de milieuvergunningverlening wordt een aanzienlijke toename verwacht in het aantal aanvragen voor zogenaamde 'einde afvalverklaringen'. Deze verklaringen zijn vereist als bedrijven afvalstoffen willen verwerken tot producten die niet langer als afval worden beschouwd en opnieuw op de markt kunnen worden gebracht. De toegenomen focus op circulaire economie en recycling leidt naar verwachting tot een toename van deze aanvragen. De behandeling van deze aanvragen brengt een aantal specifieke uitdagingen met zich mee omdat de beoordeling zeer complex kan zijn. Het beoordelen of een stof of materiaal niet langer als afval geldt, vereist een gedegen inhoudelijke analyse van zowel milieuwetgeving als technische criteria. Dit vraagt om extra inzet van onze vergunningverleners en specialisten. Omdat 'einde afvalverklaringen' juridisch bindend zijn en impact hebben op de naleving van de Europese afvalstoffenwetgeving, vergen deze besluiten een nauwkeurige en uitgebreide afstemming tussen verschillende partijen en juridische toetsing. Dit betekent dat er meer tijd en capaciteit nodig is om de aanvragen zorgvuldig te behandelen

2.2 Toezicht en handhaving

Taken
Binnen Toezicht en handhaving zetten we ons in voor de veiligheid, milieubescherming en naleving van de regelgeving op basis van de Omgevingswet, zoals het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL) en de geldende milieuvergunningen, evenals de Seveso wet- en regelgeving.

Bij toezicht verzamelen we informatie om te bepalen of een activiteit voldoet aan de eisen die in de vergunning en/of algemene regels zijn gesteld. Vervolgens vormen we een oordeel op basis van de verzamelde informatie.

Onder handhaving wordt verstaan: het overgaan tot het opleggen van bestuursrechtelijke en/ of strafrechtelijke (herstel)sancties indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan. Bij het opleggen van sancties is steeds juridisch advies aan de orde.

Prestaties
We werken vanuit Toezicht en handhaving aan de volgende speerpunten en streven ernaar de benoemde prestatie indicatoren te behalen.

Speerpunt	Prestatie indicator	Informatievoorziening/ meten
Kwaliteit	Toezichtrapporten voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving en het beleid van de opdrachtgever.	Rechterlijke toets c.q. uitspraak Raad van State.
	95% van de handhavingsbesluiten worden genomen binnen de daarvoor afgesproken termijn.	VTH applicatie op basis van (verzoek- én) besluitdatum.
Tijdigheid	Uitvoering werkprogramma opdrachtgever zoals onderling afgesproken.	Voortgangsrapportages.
Uniformiteit	Hanteren van vastgesteld handhavingsbeleid opdrachtgever.	Voortgangsrapportages.

Ontwikkelingen
Op het gebied van toezicht en handhaving voorzien we de volgende ontwikkelingen die in 2026 invloed hebben op onze werkwijze en de taken die we uitvoeren:

Milieutoezicht
In 2024 is in opdracht van de omgevingsdienst en in samenwerking met de opdrachtgevers een regionale risicomodule opgeleverd. Nadat de regionale risicoanalyse in 2025 door de opdrachtgevers in hun uitvoeringsbeleid wordt opgenomen vormt de risicomodule vanaf 2026 de basis voor ons milieutoezicht.

De focus komt hierbij te liggen op het toezicht bij de meest risicovolle bedrijven zoals die waar de milieurisico's voor de omgeving het grootst zijn. Denk hierbij onder andere aan het milieutoezicht bij Seveso- en RIE-bedrijven. Daarnaast richten wij onze toezichtcapaciteit op de meest milieubelastende activiteiten (MBA's). De regionale risicoanalyse bepaalt hierbij de prioritering/inzet en de hieruit volgende toezichtfrequentie.

Als we daartoe aanleiding zien houden we ook steekproefsgewijs of themagericht toezicht. Bij overtredingen gebruiken we de bestuursrechtelijke instrumenten om de overtreding te beëindigen. Bij de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke aanpak is de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) leidend.

Seveso-toezicht
Voor Seveso-inrichtingen ligt onze focus op het waarborgen van de naleving van veiligheids- en milieuregels. Daarmee worden risico's voor mens en milieu geminimaliseerd. Dit omvat regelmatige inspecties, risicoanalyses en samenwerking met andere overheidsinstanties en bedrijven om een gecoördineerde aanpak te waarborgen. We werken nauw samen met de Nederlandse Arbeidsinspectie, de Veiligheidsregio's en andere inspectiepartners om een uniforme en effectieve uitvoering van het toezicht te realiseren. Bij zogenaamde zorgbedrijven worden vaker inspecties ingepland. Daarnaast wordt ook specifiek ingezet op het uitvoeren van onaangekondigde inspecties.

Regionale programmering
Onze prioriteiten voor het begrotingsjaar 2026 zijn het verhogen van de inspectiefrequentie bij hoog-risico bedrijven en het versterken van de capaciteit en expertise van ons toezicht- en handhavingsteam door middel van gerichte training en opleiding.
We zullen ook de betrokkenheid van alle stakeholders, inclusief bedrijven, overheidsinstanties en de gemeenschap, versterken om gezamenlijke verantwoordelijkheid en naleving te bevorderen. Daarnaast zullen we een nieuwe financieringswijze implementeren waarbij ook gemeenten zonder hoog-risico bedrijven bijdragen aan de kosten, met ruimte voor lokale prioriteiten. Met deze aanpak streven we ernaar om de veiligheid, milieubescherming en naleving van gemeentelijke regelgeving in onze regio te waarborgen en te verbeteren.

Toezicht op indirecte Lozingen
Toezicht op indirecte lozingen is een essentiële taak van onze dienst. Dit omvat inspecties, monsternames, analyse en prioritering van lozingsactiviteiten. Tot op heden ontbreekt echter specifieke financiering, wat ons vermogen belemmert om adequaat toezicht te houden, vooral op het gebied van monstername en analyse door externe firma's. Voor effectieve invulling van onze toezichtfunctie is een specifieke budgettoewijzing nodig. Hoewel de exacte inzet qua formatie (fte's) niet kan worden vastgesteld, zijn er wel inschattingen te maken van de kosten voor het nemen van monsters en het analyseren van afvalwater.
Om de financiële impact te minimaliseren, stellen we voor om een budgetreservering te maken voor de variabele kosten die gepaard gaan met het analyseren van afvalwater en het nemen van monsters. Dit budget, ter hoogte van € 50.000,

biedt de flexibiliteit om in te spelen op fluctuaties in de werkdruk zonder de noodzaak voor extra financiering. Dit extra budget is niet in deze begroting verwerkt. De benodigde capaciteit qua fte's moet nog worden bepaald.

Data-analyse en BI-tools
In 2026 geven we verder vorm aan de data-analyse van milieutoezicht door middel van Business Intelligence (BI)-tools. Door gebruik te maken van geavanceerde data-analyse kunnen we het risicogestuurd toezicht verder vormgeven en onze middelen efficiënter inzetten. Dit omvat het combineren van interne gegevens met open data en externe bronnen, zoals milieumeldingen en historische controledata, om een volledig overzicht van de risico's in een bepaald gebied te verkrijgen. Samenwerkingen met collega omgevingsdiensten zoals bijvoorbeeld het Gelders Datalab en het Brabants OmgevingsDatalab dienen als voorbeeld voor hoe data-analysemodellen kunnen worden uitgewisseld en toegepast.

Afhandeling van klachten en incidenten
De afhandeling van klachten en incidenten is een belangrijk onderdeel van ons werk. We volgen hierbij onder andere de landelijke uniforme afhandeling van ongewone voorvallen bij Seveso-bedrijven, zoals beschreven in de factsheet "Ongewone Voorvallen". Dit omvat het registreren, analyseren en opvolgen van meldingen om herhaling te voorkomen en de veiligheid te verbeteren.

Milieugezondheid
Milieugezondheid wordt een steeds belangrijker thema binnen ons werkgebied. We zullen intensiever samenwerken met de GGD om de gezondheidseffecten van milieufactoren beter in kaart te brengen en aan te pakken. Deze samenwerking is cruciaal om een integrale benadering van het milieutoezicht en milieugezondheid te realiseren en om preventieve maatregelen te kunnen nemen.

Actieve openbaarmaking van handhavingsbesluiten
Vanuit de Meerjarenafspraken (MJA) en het IBP VTH is een handreiking actieve publicatie handhavingsbeschikkingen opgesteld met als doel onherroepelijke handhavingsbesluiten actief openbaar te maken. Het besluit tot publicatie is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen rechtsmiddelen openstaan. In de handreiking wordt aangegeven dat door de zes Seveso-Omgevingsdiensten gestart moet worden met het openbaar maken van onherroepelijke handhavingsbesluiten. Vervolgens zal in een volgende fase overgegaan worden tot het openbaar maken van alle andere onherroepelijke handhavingsbesluiten (zowel provinciaal als gemeentelijk). Hiertoe zullen eerst afspraken gemaakt worden met de bevoegde gezagen, te beginnen met de provincie. Gelet op deze toenemende aandacht voor een transparante en open overheid zal de rol van de Woo-coördinator groter worden.

AVG en Wpg
Op grond van de AVG/Wpg zijn we verplicht om op een verantwoorde wijze om te gaan met persoonsgegevens. Het is van belang dat onze dienst blijvend aandacht heeft voor privacy management. Tegelijkertijd is duidelijk, dat er meer capaciteit nodig is dan nu voorhanden is. De functionaris gegevensbescherming en privacy-officer zijn op dit moment nevenfuncties voor medewerkers waardoor zij niet fulltime bezig kunnen zijn met de toenemende privacy gerelateerde taken. Zeker voor onze groeiende organisatie is meer nodig om de dienst privacyproof te krijgen, waarbij ook aandacht dient te zijn voor de technische ondersteuning hierin. Een en ander geldt des te meer, nu wij sinds 2024 eigen BOA's in dienst hebben, waardoor we ook moeten voldoen aan de Wet politiegegevens (Wpg) èn verplicht zijn om een Wpg audit te laten uitvoeren. Door toevoeging van 1 FTE aan het juridisch team zal naar verwachting goed invulling gegeven kunnen worden aan de hiervoor vermelde toenemende taken. Deze is niet financieel vertaald in deze begroting.

Asbest

Er wordt al enige jaren gesproken over een herziening van het asbeststelsel. Tot op heden heeft dit nog niet tot nieuwe wet- en regelgeving geleid. Eind 2025 moet er een nieuwe Europese richtlijn zijn voor de asbestbranche. Welke gevolgen dit heeft voor de asbesttaken van onze dienst is nu nog niet bekend.

2.3 Advies en onderzoek

Taken
De afdeling Advies en Onderzoek heeft medewerkers die verantwoordelijk zijn voor het toetsen, controleren, adviseren en uitvoeren van onderzoeken en metingen op het gebied van energie, geluid, lucht en omgevingsveiligheid. Deze medewerkers spelen ook een rol in de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid op deze terreinen. Ze houden rekening met mogelijke innovaties in de uitvoering van hun werkzaamheden en geleverde producten.

Prestaties
In het onderstaande overzicht worden de prestatie-indicatoren van Advies en Onderzoek gepresenteerd en is aangegeven op welke wijze wordt getoetst of deze indicatoren behaald zijn en hoe daarover wordt gecommuniceerd.

Speerpunt	Prestatie indicator	Informatievoorziening/ meten
Kwaliteit	De adviezen bevatten heldere conclusies en zijn transparant in de afwegingen.	Tevredenheid opdrachtgever.
Tijdigheid	95% van de adviezen is voor de afgesproken termijn aan de opdrachtgever verzonden.	Voortgangsrapportages.

Ontwikkelingen
Op het gebied van advies en onderzoek voorzien we de volgende ontwikkelingen die in 2026 invloed hebben op onze werkwijze en de taken die we uitvoeren:

Algemeen
We adviseren gemeenten bij het opstellen van omgevingsplannen. In het kader van de Omgevingswet moeten de gemeenten de aankomende periode omgevingsplannen op te stellen, waarin onder meer de onderwerpen asbest, bodem, energie, externe veiligheid, geluid, geur en lucht beschreven worden. Gezien het belang van de onderwerpen voor een veilige en gezonde leefomgeving is het belangrijk dat aan die omgevingsplannen kwalitatief goede beleidsregels worden verbonden. Hoewel ieder bevoegd gezag hierin zijn eigen verantwoordelijkheid heeft, is het wenselijk tot uniformiteit in kwaliteit te komen.

Energie
In juli 2023 is de wetgeving rond de energiebesparingsplicht aangepast. Daarbij is het toezicht op de energiebesparingsplicht aangemerkt als basistaak voor de omgevingsdiensten. Met het oog op verdere reductie van Koolstofdioxide (CO_2)-uitstoot heeft de minister de energiebesparingsverplichting uitgebreid naar bedrijven met een milieuvergunning en een NEA-vergunning (ETS-be-

drijven). Het rapport "energiebesparingsplicht, 2008-2023" trekt conclusies over de landelijke situatie rond de werking van deze wetgeving, het toezicht erop en doet aanbevelingen aan de minister. Afhankelijk van de individuele situatie zijn er ook conclusies te trekken voor omgevingsdienst en bevoegd gezag. We anticiperen op de veranderende situatie en zijn hierover in gesprek met provincie en gemeenten.

In het kader van de meldingsplicht zullen de meeste bedrijven en instellingen moeten melden welke maatregelen van de erkende maatregelenlijsten (EML) wel en nog niet zijn uitgevoerd, dit zijn de informatieplichtige locaties. De grootverbruikers van energie moeten een energiebesparingsonderzoek uitvoeren en hiervoor een rapportage aanleveren (onderzoeksplichtige locaties). Handhaving op deze meldingsplicht is lastig omdat de omgevingsdiensten geen toegang hebben tot de energie-verbruikscijfers van bedrijven en instellingen. In 2025 zou een wetswijziging ertoe moeten leiden dat elektriciteitsbedrijven aan omgevingsdiensten doorgeven voor welke locaties in de regio de meldingsplicht en besparingsplicht mogelijk van toepassing zijn. Het toezicht van de omgevingsdienst kan dan beter gericht worden op bedrijven en instellingen die tot dan de meldingsplicht verzuimd hebben. Op dit moment hebben zich rond de 2.800 bedrijven en instellingen gemeld.

Het toezicht op energiebesparingsplicht is erop gericht locaties eenmaal per vier jaar te controleren en de grote energiegebruikers tweemaal per vier jaar. De focus op CO2-reductie en de genoemde verbreding van de energiebesparingsplicht betekent een aanzienlijke verzwaring van de energietaak van de omgevingsdienst. Met het oog op effectiever en efficiënter toezicht wordt gekeken naar scenario's om specifiek aandacht te richten op locaties waar het toezicht tot meer CO2-reductie kan leiden, zoals grootverbruikers van energie. Doelstelling is de effectiviteit van toezicht te verbeteren door per doelgroep te sturen op de balans tussen kosten van handhaving en opbrengsten in CO2-reductie.

Analyse van beschikbare data laat zien dat door verschuiving van de toezichtstaak van gemeenten naar de omgevingsdiensten een aanzienlijke uitbreiding van capaciteit nodig is. De SPUK THE gelden die tot en met 2026 als subsidie aan onze dienst zijn toegekend krijgen naar verwachting een structureel karakter richting 2030. Echter, gezien de toezichtstaak dekt deze subsidie slechts een beperkt deel van de kosten. Weliswaar zal de provincie voorzien in een structurele bijdrage, ook de gemeenten zullen hun bijdrage moeten leveren om energiebesparing en CO2-reductie te realiseren. We zullen de gemeenten consulteren om in gezamenlijkheid tot een gedragen koers te komen.

In het kader van toezicht op de energiebesparingsplicht komen onze energiespecialisten bij bedrijven en instellingen over de vloer. Daarbij komen ook mogelijkheden voor verduurzaming aan de orde zoals zon-op-dak, windstroom, buurtbatterijen, gebruik van restwarmte et cetera. Onze medewerkers horen daarbij ook over de problemen die bedrijven ervaren als gevolg van de netcongestie. De energiespecialisten van omgevingsdienst zouden een nader te bepalen rol kunnen krijgen, enerzijds bij het inventariseren en rapporteren van problemen en anderzijds bij het informeren van bedrijven over oplossingen die beschikbaar zijn (of komen) in de regio.

Op het gebied van energie hebben gemeenten en provincie een aantal bouw-gerelateerde toezichtstaken. Denk aan toezicht op EPBD-wetgeving, Label C-verplichting, de nieuwe verordeningen voor F-gassen en ozonlaagafbrekende stoffen. Van andere omgevingsdiensten in het land komen berichten dat zij deze taken toebedeeld hebben gekregen. Wij geven onze opdrachtgevers in overweging om dat ook in Zuid-Limburg te doen.

Data-analyse zal een belangrijke rol spelen bij het monitoren van voortgang van toezicht, de ontwikkeling van het energiegebruik en de reductie van CO2. Ook stelt het ons in staat om inspecties met nadruk uit te voeren bij bedrijven die achterblijven op hun verplichtingen. Tevens kan de analyse van beschikbare data, gemeenten en provincie helpen

richting te geven aan hun stimuleringsmaatregelen voor verduurzaming en reductie van CO2 bij bedrijven en instellingen.

Onderdeel van de nationale opgave om CO2 te reduceren is de reductie van de CO2 uitstoot van zakelijk verkeer en woon-werkverkeer van werknemers van bedrijven en instellingen, ook wel aangeduid met Werkgebonden personenmobiliteit (WPM). Werkgevers hebben daarom een verplichting om ook hierover te rapporteren in een loket van RVO. Het gaat hierbij om 229 werkgevers in Zuid Limburg met meer dan 100 werknemers. Het toezicht op deze rapportageverplichting is als basistaak neergelegd bij de omgevingsdiensten. In eerste instantie houden we alleen toezicht of bedrijven de meldingen daadwerkelijk uitvoeren. Mogelijk zal in tweede instantie de geleverde data geanalyseerd moeten worden en volgen hieruit andere activiteiten voor toezicht. We willen hiervoor het landelijk beleid volgen dat ODNL vaststelt in afstemming met de Nederlandse omgevingsdiensten. Mogelijk is daarbij budget nodig voor capaciteit en aanpassingen in het bedrijfsproces.

Externe veiligheid

In het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) worden de gegevens van risicobronnen opgenomen. Dit verplichte register is de bron voor de visualisatie van externe veiligheidsrisico's op de Atlas leefomgeving. De Atlas leefomgeving is een digitale kaart die voor burgers, bedrijven en overheden de externe veiligheidsrisico's in ons land zichtbaar maakt. Het actualiseren en valideren van deze gegevens is een continu proces, waarvoor een extra (technische) specialist wordt gevraagd. Deze is niet financieel vertaald in deze begroting, waardoor de actualiteit en volledigheid van deze kaart voor de regio niet gegarandeerd kan worden.

De Omgevingswet beschouwt enkele nieuwe MBA's als risicovol. Het betreft met name kleine propaantanks en gasdrukmeet- en regelstations. De gegevens van deze MBA's moeten in REV worden opgenomen. Vaak heeft het bevoegd gezag het beheer van externe veiligheidsdata aan de omgevingsdienst gemandateerd. Echter, de voornoemde risicovolle MBA's vallen niet onder de basistaken. Wanneer gemeenten uitsluitend basistaken hebben ingebracht betekent dit dat wij de VTH-taken van deze risicovolle MBA's niet uitvoeren en daarmee is het ook niet mogelijk om de REV-data van deze activiteiten actueel te houden. Bij voorkeur worden alle registratie plichtige risicovolle MBA's als taak ingebracht door opdrachtgevers.

De Omgevingsregeling stelt verplicht dat gegevens uit het zaaksysteem van de omgevingsdienst in het REV digitaal aangeleverd worden middels een automatische koppeling (API). In 2024 is een stappenplan vastgesteld om die API-koppeling gefaseerd te realiseren. In eerste instantie voor de vijf meest voorkomende activiteiten.
De overige 35 activiteiten dienen daarna nog aangesloten te worden.
Met Omgevingswet is ook een nieuw instrument geïntroduceerd: aandachtsgebieden. Het werken met aandachtsgebieden voor externe veiligheidsrisico's is een nieuwe manier van omgaan met het groepsrisico. De aandachtsgebieden zullen een rol gaan spelen in de omgevingsplannen van gemeenten over de indeling van gebieden voor risicobronnen en risico-ontvangers. We kunnen gemeenten over externe veiligheid adviseren bij het opstellen van omgevingsplannen.

De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee, zoals bijvoorbeeld opslag van waterstof, grootschalige batterijopslag en energie opslagsystemen. We zullen moeten inspelen op nieuwe regelgeving en veiligheidsprotocollen voor deze technologieën.

Externe veiligheid bij klimaatadaptie behoort tot "Omgevingsveiligheid" en valt op dit moment buiten onze scope. Denk hierbij aan de risico's door extreme weersomstandigheden zoals hittegolven en overstromingen. Opname van deze risico's binnen het veiligheidsbeleid vraagt om uitbreiding van de opdracht aan en om nieuwe expertise binnen de organisatie.

Gelet op bovenstaand ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met een uitbreiding van de personele capaciteit van minimaal 1 fte voor het uitvoeren van de extra werkzaamheden voor externe veiligheid. Deze uitbreiding is niet financieel vertaald in deze begroting.

Geluid
Geluid is een milieuaspect dat vanuit de omgevingswet lokaal geregeld moet worden. Het ruimtelijke spoor en het milieuspoor zullen overgaan naar één spoor. We kunnen gemeenten helpen bij het slim en duurzaam implementeren van geluid onder de Omgevingswet, zowel in hun beleid als in hun omgevingsplan. De gemeenten (binnen de regio) dienen namelijk omgevingsplannen op te stellen waarin hun ambities per gebiedstype voor het aspect geluid zijn geborgd. Milieuzonering is één onderdeel hiervan.

We helpen gemeenten bij het uitvoeren van zonebeheer bij de diverse kleine en grote industrieterreinen in de regio. Zolang er voor de gezoneerde industrieterreinen nog geen geluidproductieplafonds (GPP's) bepaald zijn, moet er een zonetoets worden uitgevoerd zoals deze ook werd uitgevoerd onder de oude wetgeving. Wij kunnen de gemeenten met specialistisch advies bijstaan bij de omzetting naar GPP's.

We beoordelen en toetsen akoestische onderzoeken naar industrie-, wegverkeer-, railverkeer- en luchtvaartlawaai. Tevens beoordelen wij onderzoeken in het kader van de bouwregelgeving, zoals interne geluidwering, geluidwering gevel en installatiegeluid, waaronder ook warmtepompen/airco's.

We adviseren gemeenten op het gebied van geluid(beleid), licht en trillingen bij nieuwe plannen en/of vergunningen. Door de verdichting van steden komt er meer druk op de omgeving. Wij kunnen adviseren op de vraag naar stillere, minder verlichte stedelijke omgevingen en oplossingen voor trillingen door bijvoorbeeld bouwactiviteiten. Er wordt meer en meer aandacht besteed aan de cumulatieve effecten van verschillende milieufactoren, zoals geluid in combinatie met bijvoorbeeld luchtkwaliteit en externe veiligheid. Hiervoor worden integrale adviezen afgegeven aan het bevoegd gezag.

Namens de gemeenten wordt hulp aangeboden bij het uitvoeren van geluidmetingen, het uitwerken en adviseren bij geluidmetingen of handhaving bij monitoring van bedrijven, evenementen of anderszins. Waar mogelijk maken we gebruik van IoT-apparaten en slimme sensoren voor realtime monitoring van geluid, trillingen en licht.

Door jarenlange kennis en ervaring op het gebied van geluid adviseren we gemeenten bij de toepassing van geluid binnen het evenementenbeleid.

Lucht
Door landelijk toenemende kennis over gezondheidseffecten van luchtverontreiniging kan en moet de omgevingsdienst in Zuid-Limburg een sleutelrol spelen in het monitoren en adviseren inzake de luchtkwaliteit in het algemeen en fijnstof, ultrafijnstof, ozon en stikstofdioxide reductie in het bijzonder. Hiervoor beschikken weover diverse immissie meetstations die voor wat betreft fijnstof ISO17025 geaccrediteerd zijn.

De samenwerking met lokale industrieën rondom emissiereductie zal intensiveren, mede vanwege de toenemende druk op bedrijven om CO2-neutraal te opereren en in het kader van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) te voldoen aan de minimalisatieverplichting. De unieke deskundigheid van onze dienst op het gebied van ZZS zal worden verdiept, waar mogelijk in samenwerking met andere omgevingsdiensten. In dit kader wordt onderzocht of een landelijk netwerk van regionale meetdiensten toegevoegde waarde heeft. Hiertoe vinden verkennende gesprekken en onderzoeken plaats.

De inzet van geavanceerde meettechnieken zoals camera's en drones worden steeds belangrijker om sneller en specifieker te monitoren en te reageren op eventuele overtredingen. Dit biedt mogelijkheden om proactief beleid te maken. Specialistische kennis en toezicht van de omgevingsdienst is cruciaal bij het monitoren van metingen door externe partijen. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van nieuwe technieken, modellering en visualisering van data.

We zien een toenemende vraag vanuit de politiek en de maatschappij naar analyse en monitoring van ZZS (voor toelichting zie "Ontwikkelingen Vergunningverlening"), ultrafijnstof en andere stoffen die schadelijk zijn voor mensen en/of flora en fauna.

Geur

Geur is een thema dat de laatste tijd flink in de belangstelling staat. Niet verwonderlijk aangezien een groot deel van de hindermeldingen (tot wel de helft) te maken heeft met geurhinder. Er wordt standaard gebruik gemaakt van geurmodellen voor het in kaart brengen van geurhinder. We blijven investeren in kennis en technieken om geuroverlast effectief te monitoren. De provincie Limburg heeft geen eigen geurbeleid. In alle gevallen heeft bij het vaststellen van een aanvaardbaar hinderniveau de "belevingswaarde" van de geur - de zogenaamde "hedonische waarde" - altijd een belangrijke rol gespeeld. Vrij recent is echter de betrouwbaarheid van deze hedonische waarde onder vuur komen te liggen. Dit betekent dat er thans sprake is van een hiaat waar het gaat om de informatie die wordt gebruikt om een aanvaardbaar hinderniveau op te stellen. Dit is een landelijk probleem. Samen met de provincie worden de landelijke ontwikkelingen gevolgd en wordt gestreefd naar handvatten om hinder te voorkomen en waar nodig aan te kunnen pakken. Hierin spelen we een actieve rol.

Circulaire economie

De omgevingsdienst en de provincie Limburg starten een circulair in-company programma waarin kennis en ervaringen worden besproken op basis van casussen. De provincie verzorgt hiervoor de facilitering. Afhankelijk van het onderwerp worden gastsprekers uitgenodigd.
Het streven is dat de provincie beleid formuleert waar de omgevingsdienst uitvoering aan kan geven. Aan de hand van vast te stellen provinciaal beleid kunnen we mogelijk een actieve rol spelen in het versnellen van de circulaire economie door toezicht en handhaving gericht in te zetten en bedrijven te ondersteunen bij circulaire transities. Aan de hand van een concrete niche markt kunnen wij een voorstel uitwerken waarin wordt aangegeven wat dit betekent voor in te zetten mensen en middelen.

Bij een vervolg dient naast samenwerking met de provincie de samenwerking te worden gezocht met gemeenten, branche- en ondernemersverenigingen en onderwijsinstellingen waarbij de focus uitgaat naar expertise, educatie, bewustwording en facilitering. Leidend is het bieden van toegevoegde waarde en onderscheidend vermogen.

3. Financieel

3.1 Ravijnjaar 2026

In het licht van het financiële 'ravijnjaar' 2026 voor onze deelnemers is in het algemeen bestuur van 4 juli 2024 toegezegd om de bezuinigingsmogelijkheden bij de Omgevingsdienst Zuid-Limburg nader te onderzoeken. Door enkele deelnemers is een besparingsopgave van 5%-10% voorgesteld, wat neerkomt op ongeveer € 1 miljoen tot € 2 miljoen.

De begroting 2025 voldoet aan de minimumnorm om per 1 april 2026 robuust te zijn. In het gesprek met het ministerie over de beoordeling van ons plan van aanpak robuustheid, werd duidelijk dat de robuustheidscriteria niet zullen worden aangepast. Er is bovendien specifieke aandacht voor de robuustheid van de Seveso-omgevingsdiensten. In 2024 ontvingen we bericht van het ministerie dat onze dienst bij de beoordeling van de robuustheid op "oranje" is gezet. De minimale ondergrens bedraagt € 16,5 miljoen voor basistaken, en we halen dat bedrag net als we de plannen voor robuustheid volgens planning uitvoeren. Er is dus geen financiële ruimte binnen de robuustheidscriteria. Analyse van de positieve resultaten van de afgelopen jaren toont ook aan dat er geen blijvende ruimte in de begroting is. Structurele verlaging van de begroting is dus niet mogelijk zonder onze verplichte taken in gevaar te brengen. We blijven echter dagelijks onze werkprocessen optimaliseren om met dezelfde middelen een hogere kwaliteit (milieuwinst) te realiseren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de inzet van ICT-tools/AI en het elimineren van overbodige processtappen. Daarnaast blijven we via ODNL en de VNG in gesprek met het Rijk over de benodigde extra budgetten.

De realisatiecijfers over 2024 bieden wel de mogelijkheid tot een incidentele uitkering aan de deelnemers van naar verwachting in totaal € 3 miljoen. Door onderuitputting van kosten c.q. extra subsidiebaten is de laatste voorschotnota 2024 al met € 1 miljoen verlaagd. Bij de resultaatuitkering in de jaarrekening 2024 volgt naar verwachting additioneel € 2 miljoen door (vervroegde) vrijval van SPUK-subsidies en vrijval van bestemmingsreserves. Dit bedrag is onder voorbehoud van een goedkeurende accountantsverklaring en de vaststelling van de jaarstukken door het algemeen bestuur. Het totale bedrag van € 3 miljoen komt overeen met een besparing van 5% per jaar, gedurende 3 jaar. Dit bedrag kunnen de deelnemers opzij zetten in een door henzelf te vormen reserve ravijnjaar.

3.2 Financiële uitgangspunten

Voor de gemeenschappelijke regeling is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van toepassing. Conform het BBV zijn wij verplicht de baten en lasten uit te splitsen in taakvelden. Aangezien wij voor zowel de provincie Limburg als voor de Zuid-Limburgse gemeenten werken, moeten wij hierbij onze baten en lasten splitsen volgens de gemeentelijke indeling. Volgens deze gemeentelijke indeling werken wij voor onze primaire taakuitvoering uitsluitend in één taakveld, namelijk het taakveld "Milieubeheer".
Het taakveld "Overhead" is opgenomen in paragraaf 3.5.

Indien aan de orde worden t.z.t. met een begrotingswijziging 2026 verwerkt:
- **In hoofdstuk 2 zijn diverse ontwikkelingen geschetst, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog moeilijk kunnen worden geduid in budgettaire consequenties voor 2026.**
- **Recentelijk heeft de provincie Limburg een uitvraag gedaan naar extra werkzaamheden. Dit betreft jaarlijks een bedrag van ca. € 3 miljoen. Dit is niet in deze begroting verwerkt, omdat besluitvorming hierover in Provinciale Staten niet eerder dan in voorjaar 2025 is gepland.**

3.3 Begrotingsmutaties

a) Loonindex salarissen/inhuur	€ 831.585	(structureel)
b) 2x 0,5 fte ingroei Bedrijfsvoering Robuustheid	€ 125.967	(structureel)
c) 3,0 fte Maatwerk CO2 (gedekt via subsidie)	€ 362.155	(tijdelijk)
Salarissen en inhuur personeel	**€ 1.319.707**	
d) Inhuur omzetting MBA	€ -352.000	(structureel)
e) Innovatie- en ontwikkelbudget	€ 220.000	(structureel)
f) Overige mutaties	€ 157.241	(structureel)
Overige posten	**€ 25.241**	
Totaal	**€ 1.344.948**	

Toelichting:

a. In de begroting 2025 is de cao-tabel van 1-1-2024 gehanteerd. Per 1-10-2024 is een cao-indexatie van gemiddeld 1,25% geweest. Hierbij leiden (afrondings)verschillen per loonschaal tot een marginaal verschil. Voor 2026 is de prijsindex gebruikt van de Septembercirculaire 2024 van het Gemeentefonds voor overheidssalarissen ad 3,8%. In totaal komt de gehanteerde loonindexatie uit op ca. 5,05%.

b. In de meerjarenraming van de begroting 2025 is rekening gehouden met een ingroeimodel om aan de robuustheidscriteria per 1 april 2026 te voldoen. De kosten van de projectleider innovatie en HR-adviseur zijn begroot vanaf medio 2025, zodat deze kosten vanaf 2026 voor het volledige jaar in de begroting staan.

c. De tijdelijke uitbreiding met 3,0 fte betreft subsidie voor Maatwerk CO2 Chemelot. Deze subsidie is gegarandeerd voor 2026 en wordt naar stellige verwachting verlengd t/m 2030.

d. De tijdelijke kosten voor inhuur omzetting van inrichtingen naar MBA's is niet meer van toepassing in 2026.

e. Het budget voor innovatie- en ontwikkeling ad 1% van de begroting is structureel toegevoegd. Dit is een verplichte post uit het IBP VTH. De invulling zal nader worden geconcretiseerd. Een uitgave die hier in ieder geval onderdeel van zal uitmaken, is de uitbreiding van de koppeling van RxMission met het Register Externe Veiligheid (REV).

f. De begrote bedragen voor 2026 van de overige posten zijn op basis van een reële inschatting. Er is daarbij rekening gehouden met de jaarlijkse kosten voor verbetering van de informatievoorziening en rapportage ad € 78.000 (besluit DB, 14 november 2024).

De toename van de overige posten (d+e+f) bedraagt per saldo 0,6%. Dit is lager dan de indexatie van 2,2%, die in de Septembercirculaire 2024 van het Gemeentefonds voor materiële overheidsconsumptie voor 2026 is vermeld.

3.4 Begroting 2026 en meerjaren-raming 2027-2029

	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
	CONCEPT					
(1) SALARISKOSTEN EN INHUUR PERSONEEL	€ 13.606.147	€ 16.485.296	€ 17.805.003	€ 18.117.863	€ 18.806.342	€ 19.520.983
(2) OVERIGE PERSONELE KOSTEN	€ 499.506	€ 930.600	€ 924.150	€ 942.116	€ 971.539	€ 1.001.940
(3) PERSONELE DIENSTEN DERDEN	€ 1.137.233	€ 1.150.269	€ 1.160.000	€ 1.185.520	€ 1.211.601	€ 1.238.257
(4) KAPITAALLASTEN	€ 121.418	€ 164.043	€ 165.000	€ 168.630	€ 172.340	€ 176.131
(5) VERBRUIKSKOSTEN EN ONDERHOUDS-KOSTEN MATERIEEL	€ 336.776	€ 271.334	€ 280.000	€ 286.160	€ 292.456	€ 298.890
(6) OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN	€ 1.571.416	€ 1.530.938	€ 1.508.844	€ 1.542.039	€ 1.575.963	€ 1.610.635
(7) ONVOORZIEN	€ 0	€ 167.469	€ 201.900	€ 206.223	€ 211.195	€ 216.293
TOTALE LASTEN	**€ 17.272.496**	**€ 20.699.949**	**€ 22.044.896**	**€ 22.448.551**	**€ 23.241.436**	**€ 24.063.128**
(8) WERKPROGRAMMA'S	€ 15.790.617	€ 19.874.572	€ 20.822.742	€ 21.592.845	€ 22.361.440	€ 23.158.078
(9) SPUK ENERGIE	€ 1.751.774	€ 390.000	€ 390.000	€ 0	€ 0	€ 0
(10) OVERIGE INKOMSTEN	€ 1.037.488	€ 435.377	€ 832.155	€ 855.706	€ 879.997	€ 905.050
TOTALE BATEN	**€ 18.579.879**	**€ 20.699.949**	**€ 22.044.896**	**€ 22.448.551**	**€ 23.241.436**	**€ 24.063.128**
EXPLOITATIESALDO	**€ 1.307.384**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg is geen vennootschapsbelasting verschuldigd. In de begroting en meerjarenraming zijn geen toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves voorzien.

Voor een nadere toelichting op de posten wordt verwezen naar paragraaf 3.6

3.5 Overhead

	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Salariskosten en inhuur personeel (overhead)	€ 3.203.107	€ 3.525.101	€ 3.659.054	€ 3.773.821	€ 3.892.950
Overige kosten (2+3+6+7)	€ 3.779.276	€ 3.794.894	€ 3.875.898	€ 3.970.299	€ 4.067.124
Totaal overhead	**€ 6.982.383**	**€ 7.319.994**	**€ 7.534.952**	**€ 7.744.120**	**€ 7.960.074**
% van totale lasten	34%	33%	34%	33%	33%

De kostenposten die in de overhead zijn meegenomen, zijn gewijzigd ten opzichte van voorgaande begrotingen. Het VTH-coördinatieteam vormt een frontoffice, maar maakt geen declarabele uren. Door de overgang van het personeel van het VTH-coördinatieteam naar de nieuwe afdeling Bedrijfsvoering is het een natuurlijk moment om deze kosten vanaf 2025 ook tot de overhead te rekenen. Tevens zijn de kosten van communicatie, kwaliteitssystemen en de post onvoorzien aan de definitie van overhead toegevoegd.
Als directe kosten gelden de salaris- en inhuurkosten van het uitvoerend personeel en de kosten die direct gerelateerd zijn aan het primaire proces, zijnde de posten (4) kapitaallasten en (5) verbruiks- en onderhoudskosten.
De vergelijkende cijfers van eerdere jaren zijn aan deze nieuwe definitie aangepast.

3.6 Toelichting Begroting

LASTEN

(1) Salariskosten en inhuur personeel
De personeelskosten zijn in 2026 gebaseerd op een formatieomvang van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg van 159,1 fte, waarvan 128,1 fte direct. Deze formatie wordt niet volledig ingevuld met vast personeel, maar er wordt gewerkt met een flexibele schil om pieken en dalen op te vangen. Gezien de arbeidsmarkt is het ook niet altijd mogelijk om vast personeel te krijgen en moet er noodgedwongen gebruik worden gemaakt van inhuur. Uit de subsidie Maatwerk CO2 Chemelot worden 3 fte gedekt, zie bij post (10) Overige inkomsten. In de begroting 2025 is reeds een (in) groei in formatie Bedrijfsvoering verwerkt in het kader van Robuustheid. In 2026 is de resterende ingroei van 2x0,5fte verwerkt.

(2) Overige personele kosten
Grotendeels betreft dit opleidingskosten (3% van salaris/inhuurkosten). Daarnaast worden hier onder andere algemene personeelskosten, reiskosten en ARBO-kosten geboekt.

(3) Personele diensten derden
Dit heeft met name betrekking op kosten van de dienstverleningsovereenkomst die met de provincie Limburg is afgesloten voor ondersteunende diensten (zie paragraaf 5.3). Verder worden hier kosten van adviesopdrachten (incl. 1% innovatie- en ontwikkelbudget), accountant, communicatie en kwaliteitssystemen onder verantwoord. In vergelijking met de begroting 2025 zijn de tijdelijke kosten van inhuur omzetting MBA (€ 352.000) vervallen en is het budget voor innovatie- en ontwikkeling (€ 220.000) structureel toegevoegd. Dit is een verplichte post uit het IBP VTH. De invulling zal nader worden geconcretiseerd. Een uitgave die hier in ieder geval onderdeel van zal uitmaken, is de uitbreiding van de koppeling van RxMission met het Register Externe Veiligheid (REV).

(4) Kapitaallasten en (5) Verbruikskosten en onderhoudskosten materieel
De provincie stelt een specifiek materieel budget beschikbaar voor de uitvoering van de provinciale taken. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de exploitatiekosten, de afschrijvingskosten en rentekosten van de specifiek voor de provincie bestemde voertuigen en meetinstrumenten. Hetzelfde geldt voor de huisvesting op locatie Sittard die met deze taken gemoeid is. Dit betreft de door de provincie ingebrachte taken lucht en geluid. Betreffende kosten worden in zijn geheel in rekening gebracht aan de provincie (zie bij (10) Overige inkomsten), zodat er geen financiële gevolgen zijn voor de overige deelnemers.

(6) Overige bedrijfskosten
Dit betreft grotendeels kosten van de huur- en ICT-dienstverleningsovereenkomst die met de provincie Limburg is afgesloten (zie paragraaf 5.3). Verder betreft dit kosten voor ICT(-licenties), wagenpark, lidmaatschap van de Omgevingsdienst Nederland, verzekeringen, porto/drukwerk en vakliteratuur.

(7) Onvoorzien
De post onvoorzien bedraagt net als voorgaande jaren 5%. Deze is berekend over alle posten, met uitzondering van de salaris/inhuurkosten.

BATEN

(8) Werkprogramma's

De inkomsten van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg bestaan nagenoeg volledig uit bijdragen van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. Deze bijdragen zijn gebaseerd op het afgesproken werkprogramma, waarin per deelnemer de uit te voeren taken en daarmee gemoeide uren zijn beschreven, alsmede overige te verlenen diensten.

Bij de oprichting van de dienst is afgesproken dat er vanaf 2017 wordt gewerkt met outputfinanciering. In 2024 is de productcatalogus geactualiseerd. De uitgangspunten voor de outputfinanciering zijn daarbij overeind gebleven:

- Er worden prijzen gehanteerd per product uit de productencatalogus
- Tarieven zijn afhankelijk van de complexiteit van de taak
- Er zijn 4 complexiteitsniveaus met elk een tarief
- Elk tarief is gebaseerd op integrale uurkosten van directe personeelsleden belast met de uitvoering

De uurtarieven voor de 4 complexiteitsniveaus zijn als volgt:

	2026	2025
zeer complex	€ 140,-	€ 135,-
complex	€ 123,-	€ 118,-
gemiddeld	€ 111,-	€ 107,-
eenvoudig	€ 99,-	€ 96,-

De tarieven worden bepaald door de totaal door de werkprogramma's te dekken kosten te delen door de productieve uren van de uitvoerende functies. Er is uitgegaan van 1.350 productieve uren per fte. De tarieven 2026 zijn afgerond op hele euro's en gemiddeld met ca. 4% gestegen ten opzichte van 2025.

(9) SPUK Energie

Deze subsidie voor additioneel toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht eindigt in 2026.

(10) Overige inkomsten

Dit betreft grotendeels de doorbelasting aan de provincie Limburg voor het materieel budget voor de uitvoering van de provinciale taken. Daarnaast staat onder de overige inkomsten de subsidie Maatwerk CO2 Chemelot ter dekking van bijbehorende personele lasten, zie post (1). Deze subsidie is gegarandeerd voor 2026 en wordt naar stellige verwachting verlengd t/m 2030. Tot slot is hier een beperkt bedrag aan rentebaten opgenomen. Verder worden eventuele specialistische adviezen buiten het werkprogramma om op basis van een kostenraming achteraf gefactureerd.

Exploitatiesaldo

Er wordt bij het opstellen van de begroting vanuit gegaan dat het exploitatiesaldo nihil is. De begroting wordt geacht precies kostendekkend te zijn via de werkprogramma's doorgerekend aan de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling.

3.7 Geprognosticeerde balans

Balans 2024 - 2029	Verslag 31 december 2024	Raming 31 december 2025	Begroting 31 december 2026	Raming 31 december 2027	Raming 31 december 2028	Raming 31 december 2029
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	€ 216.096	€ 216.096	€ 139.596	€ 139.596	€ 139.596	€ 139.596
Totaal vaste activa	€ 216.096	€ 216.096	€ 139.596	€ 139.596	€ 139.596	€ 139.596
Vlottende activa						
Vorderingen op openbare lichamen	€ 939.460	€ 539.460	€ 539.460	€ 539.460	€ 539.460	€ 539.460
Overlopende activa	€ 852.083	€ 852.083	€ 852.083	€ 852.083	€ 852.083	€ 852.083
Liquide middelen						
Banksaldi	€ 4.142.759	€ 2.784.984	€ 2.679.984	€ 2.588.386	€ 2.488.386	€ 2.488.386
Totaal vlottende activa	€ 5.934.302	€ 4.176.527	€ 4.071.527	€ 3.979.929	€ 3.879.929	€ 3.879.929
Totaal activa	**€ 6.150.398**	**€ 4.392.623**	**€ 4.211.123**	**€ 4.119.525**	**€ 4.019.525**	**€ 4.019.525**
PASSIVA						
Vaste passiva						
Eigen vermogen						
Algemene reserve	€ 789.079	€ 948.774	€ 948.774	€ 948.774	€ 948.774	€ 948.774
Bestemmingsreserve ICT	€ 373.098	€ 373.098	€ 191.598	€ 100.000	€ -	€ -
Bestemmingsreserve BOA	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve juridische ondersteuning	€ 10.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve nieuwe bodemtaken ingroeimodel	€ 300.086	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve nieuwe MBA basistaken ingroeimodel	€ 300.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onverdeeld resultaat	€ 1.307.384	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vaste passiva	€ 3.079.647	€ 1.321.872	€ 1.140.372	€ 1.048.774	€ 948.774	€ 948.774
Vlottende passiva						
Schulden aan openbare lichamen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige schulden	€ 1.627.966	€ 1.627.966	€ 1.627.966	€ 1.627.966	€ 1.627.966	€ 1.627.966
Overlopende passiva	€ 1.442.785	€ 1.442.785	€ 1.442.785	€ 1.442.785	€ 1.442.785	€ 1.442.785
Totaal vlottende passiva	€ 3.070.751	€ 3.070.751	€ 3.070.751	€ 3.070.751	€ 3.070.751	€ 3.070.751
Totaal passiva	**€ 6.150.398**	**€ 4.392.623**	**€ 4.211.123**	**€ 4.119.525**	**€ 4.019.525**	**€ 4.019.525**

3.8 Investeringsbegroting

Accu's MOL	€ 20.000
Laser voor FIdas fijnstofmonitoren	€ 16.000
Geluidsmeter	€ 12.500
Trillingsmeetsysteem	€ 10.000
Aanvulling Breitfuss software	€ 30.000
Totaal	**€ 88.500**

Investeringen die zijn opgenomen in de uitvraag van de provincie zijn niet in de tabel opgenomen.

4. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid.

De paragrafen (1) "lokale heffingen", (3) "onderhoud kapitaalgoederen", (6) "verbonden partijen" en (7) "grondbeleid" zijn niet van toepassing, omdat de dienst niet wordt gefinancierd door heffingen, niet over kapitaalgoederen beschikt, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft.
De paragraaf (5) "bedrijfsvoering" is toegelicht in het volgende hoofdstuk. De overige paragrafen zijn hieronder nader toegelicht.

4.1 Lokale heffingen

Niet van toepassing.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van de organisatie indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid ook direct onder druk. Daarom heeft de dienst op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

Begripsomschrijving
Het weerstandsvermogen is de relatie tussen enerzijds de middelen en mogelijkheden die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen (weerstandscapaciteit) en anderzijds de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie (BBV, art. 11.1). Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die de Omgevingsdienst Zuid-Limburg loopt.

Inventarisatie en beleid inzake risico's en weerstandsvermogen
Het beleid inzake risico's en weerstandsvermogen is vastgesteld door het algemeen bestuur. Het weerstandsvermogen (algemene reserve) komt voor 2024 uit op 4,2% van de omzet. In ar-

tikel 31.6 van de gemeenschappelijke regeling is het weerstandsvermogen bepaald op maximaal 10% van de jaaromzet. Voor zover het batig saldo van enig jaar zou leiden tot een weerstandsvermogen van meer dan 10% van de jaaromzet, wordt het saldo boven de 10% gerestitueerd, tenzij een meerderheid van de deelnemers gemotiveerd instemt met een doelreservering van het batig saldo voor het openbaar lichaam. Het algemeen bestuur stelt een voorstel van de deelnemers hieromtrent vast.

Risicoprofiel	Benodigde omvang weerstandsvermogen
Gemiddeld profiel	<10% van de jaaromzet

Indien enig exploitatiejaar een nadelig saldo oplevert en het weerstandsvermogen ontoereikend is om dit nadelige saldo te dekken, stelt het algemeen bestuur een plan vast dat is gericht op het afbouwen en/of dekken van het nadelig exploitatiesaldo. Het algemeen bestuur bepaalt tevens of en zo ja, tot welk bedrag de deelnemers zullen bijdragen in het nadelig exploitatiesaldo. Het bedoelde plan wordt niet eerder vastgesteld dan nadat de raden en provinciale staten gedurende een termijn van acht weken in de gelegenheid zijn gesteld om hun mening ten aanzien van het plan naar voren te brengen (GR, art. 31.7). Wanneer het algemeen bestuur een besluit heeft genomen omtrent het bijdragen door de deelnemers in het nadelig exploitatiesaldo, wordt het nadelige exploitatiesaldo gedragen op basis van ieders afname (=omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft (GR, art. 31.8).

Een inventarisatie van risico's wordt jaarlijks uitgevoerd. Deze inventarisatie wordt uitgevoerd tezamen met een afvaardiging van onze deelnemers. In de bijlage is de risico-inventarisatie van eind 2024 opgenomen. Hiertoe worden strategische (specifieke) risico's van reguliere (algemene) risico's onderscheiden. Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn.
Zowel kans als impact zijn echter moeilijk exact te kwantificeren. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met rijksbrede bezuinigingen, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag. Om te voorkomen dat de dienst bij het voordoen van een niet afgedekt strategisch risico ingrijpende wijzigingen moet doorvoeren, dient de Omgevingsdienst Zuid-Limburg weerstandscapaciteit te bezitten om tegenvallers te kunnen opvangen.

Kengetallen met betrekking tot weerstandsvermogen en risicobeheersing
De BBV-kengetallen zijn geënt op begroting en verantwoording van gemeenten en provincies en verplicht (maar beperkt toepasbaar) voor de dienst. Aangezien onze dienst geen bancaire schuld heeft (en deze ook niet voorzien is in de komende jaren), er geen sprake is van structurele exploitatieruimte en structurele mutaties in reserves, grondexploitatie niet aan de orde is en geen belastingen heft, zijn betreffende kengetallen niet van toepassing.

Voor de dienst is het enige relevante verplichte kengetal de solvabiliteitsratio. Deze wordt berekend door het Eigen Vermogen te delen door het Totaal Vermogen (balanstotaal).

De solvabiliteitsratio neemt in 2025 fors af van 50% naar 30%. De oorzaak hiervan is met name de uitkering van het onverdeeld resultaat en de inzet van bestemmingsreserves. In de jaren daarna is sprake van een beperkte geleidelijke afname tot 24%.

	Verslag 31-12-2024	Raming 31-12-2025	Begroting 31-12-2026	Raming 31-12-2027	Raming 31-12-2028	Raming 31-12-2029
Solvabiliteits-ratio	50%	30%	27%	25%	24%	24%

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Niet van toepassing.

4.4 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is, in samenhang met de financiële verordening die in artikel 212 van de Gemeentewet en artikel 216 van de Provinciewet is voorgeschreven, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiering en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

Algemeen
De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft dan met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Risicobeheer financieringsportefeuille
De algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer luiden als volgt:
De dienst beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een adequate/actuele liquiditeitsplanning.

- Het dagelijks bestuur neemt bij het aantrekken van financieringen de volgende uitgangspunten in acht:
- Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak.
- Financiering met vreemd vermogen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare liquide
- middelen te gebruiken teneinde het renteresultaat te optimaliseren.

Renterisicobeheer
De algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- De kasgeldlimiet wordt volgens de ministeriële regelingen beheerd;
- De renterisiconorm wordt niet overschreden conform ministeriële regelingen;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie, rentevisie en de liquiditeitenplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zoveel mogelijk
- afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasbeheer
Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd binnen één bank. Voor het saldobeheer en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

- Streven naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities;
- Bij het aantrekken van liquiditeiten met een looptijd van maximaal 1 jaar worden bij minimaal 2 instellingen offertes opgevraagd. Hierbij wordt bij schriftelijke offertes het 4 ogenprincipe toegepast;
- De toegestane korte termijn financieringsinstrumenten zijn callgeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant.

4.5 Bedrijfsvoering

Zie toelichting in het volgende hoofdstuk.

4.6 Verbonden partijen

Niet van toepassing.

4.7 Grondbeleid

Niet van toepassing.

5. Bedrijfsvoering

5.1 Personeel- en organisatiebeleid

Aantrekken en behouden deskundig personeel
In de lijn van de afgelopen jaren zal het behouden en aantrekken van deskundig personeel ook in 2026 een belangrijk aandachtspunt blijven. Deskundig personeel is en blijft de belangrijkste factor. Wij willen immers uitstralen een kenniscentrum te zijn voor de uitvoering van milieutaken voor onze deelnemers.
In navolging op de landelijke campagne 'Omdat je staat voor je omgeving', zullen wij ons als organisatie verder blijven profileren door middel van het houden van arbeidsmarktcampagnes. Dit doen we om de Omgevingsdienst als organisatie maar ook als werkgever (nog) meer bekendheid te geven om zodoende vacatures ingevuld te kunnen blijven krijgen. Met deze campagnes beogen wij onze organisatie meer in de 'spotlights' te zetten om zodoende potentiële nieuwe medewerkers enthousiast te maken voor het interessante werk wat wij doen.
Social media is een belangrijk middel om uitvoering te geven aan deze campagnes. Om deskundig personeel te kunnen behouden voor de organisatie, wordt ingezet op het behouden en daar waar mogelijk het nieuw ontwikkelen van goede arbeidsvoorwaarden, een fijne werksfeer en duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van de 'zittende' medewerkers.

Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit
In navolging op de Cao SGO 2024 – 2025 zullen ook in de Cao 2025 e.v. duurzame inzetbaarheid en vitaliteit belangrijke speerpunten blijven.
Om duurzame inzetbaarheid en vitaliteit bespreekbaar te maken en onderwerp van gesprek te blijven zijn, hebben medewerkers sinds einde 2024 de mogelijkheid om in 'het goede gesprek' hun vitaliteit, loopbaan en de ontwikkeling van het vakmanschap voor de eigen functie te bespreken met hun leidinggevende. Om in dit kader doelen te bereiken zijn verschillende instrumenten beschikbaar die hiervoor ingezet kunnen worden.
Het doel van de huidige aanpak is tweeledig. Enerzijds versterkt het de vitaliteit van medewerkers, zodat zij gedurende hun loopbaan energie hebben om hun werk goed uit te voeren, op verschillende plekken en in verschillende omstandigheden inzetbaar zijn (zowel fysiek, mentaal als sociaal gezien). Anderzijds heeft de organisatie er baat bij als medewerkers productief zijn en plezier hebben en houden in hun werk en vakkundige medewerkers behouden kunnen worden voor de organisatie. Uit een te houden evaluatie zal blijken of deze aanpak effect heeft dan wel dat dit thema op een andere wijze georganiseerd dient te worden.

Opleiden en competentieontwikkeling
In de jaarlijks op te stellen opleidingsplannen wordt vastgelegd welke (extra) kennis en vaardigheden en welke opleidingen nodig zijn om de beoogde organisatie- en afdelingsdoelen te kunnen behalen. De doorontwikkeling naar een robuuste omgevingsdienst, anderszins nieuwe ontwikkelingen en mogelijk nieuw uit te voeren milieu gerelateerde plustaken en het kunnen blijven voldoen aan de geldende kwaliteitscriteria zijn hierbij de belangrijkste uitgangspunten.

Voor nieuwe medewerkers blijven de trainingen 'Politiek bestuurlijke sensitiviteit' en 'Tools voor samenwerken' jaarlijks georganiseerd worden. Daarnaast blijven we inzetten op doorontwikkeling van de vijf ontwikkelde competentierollen welke gericht zijn op de rollen van casemanager, vergunningverlener, toezichthouder/handhaver, juridisch adviseur en specialistisch adviseur.

De in dit kader reeds voor alle (VTH-)medewerkers georganiseerde training 'Verbinden' zal een vervolg krijgen waarbij een andere competentie gerelateerd aan de competentierollen centraal zal komen te staan.

Het feit dat vacatures ingevuld moeten worden met kandidaten die een grotere afstand (qua opleiding en ervaring) hebben tot de functie dan dat dit jaren geleden aan de orde was, zal de komende tijd niet veranderen. Investeren in het inwerken van nieuwe werknemers (ook trainees) om ze praktijkervaring te laten opdoen en daarnaast de belangrijke factor, investeren in opleiden, zal de komende tijd daarom noodzakelijk blijven.

Nieuwe afdeling Bedrijfsvoering
De per 1 januari 2025 gevormde nieuwe afdeling Bedrijfsvoering zal steeds meer een centrale plaats in de organisatie moeten krijgen. Het op orde hebben van de bedrijfsvoering is één van de actiepunten die het kader van de uitwerking genoemd zijn in het plan van aanpak om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Het vormen van een afzonderlijke afdeling Bedrijfsvoering en het beschrijven en waarderen van nieuwe functies die in deze afdeling gepositioneerd worden (o.a. op het gebied van informatievoorziening en data, communicatie en projectleiderschap innovatieve projecten) zal een positief effect hebben op deze genoemde onderdelen. Daarnaast zullen processen worden doorgelicht om zo efficiënt mogelijk de werkzaamheden uit te kunnen blijven voeren.

Arbobeleid
Nu werknemers langer door moeten werken is het des te meer van belang dat de werknemers de eindstreep zo gezond mogelijk kunnen bereiken. Goede arbeidsomstandigheden zijn daarom van groot belang. De Omgevingsdienst als organisatie neemt daarom zijn verantwoordelijkheid voor het veilig en gezond kunnen houden van de werknemers. In dit kader is het van belang doorlopend aandacht te hebben voor het verstrekken van voorlichting betreffende Arbo-gerelateerde zaken en verder aan de wettelijke regels genoemd in de Arbowet te voldoen. Dit impliceert dat de acties die opgenomen zijn in het Arbobeleidsplan uitgevoerd gaan worden. Hierbij dient gedacht te worden aan de uitvoering van verschillende aanvullende Risico inventarisaties & evaluaties (o.a. beeldschermwerk en thuiswerken), het houden van een werkdrukonderzoek inclusief psychosociale arbeidsbelasting, periodiek medisch onderzoek (PAGO) en medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO).

5.2 Informatiemanagement

In het VTH-domein wordt steeds meer de beweging gemaakt naar informatie gestuurd werken. Organisaties en medewerkers moeten steeds meer databedreven worden. Voor de informatiehuishouding en processen binnen de context van de omgevingsdienst betekent dat de in 2025 vastgestelde business intelligence strategie in 2026 ten uitvoer gebracht zal worden Een robuuste informatiepositie moet worden gerealiseerd, waarbij data beschikbaar wordt gesteld voor uitvoering, analyses en beleid. Om deze data te kunnen leveren zullen we het informatiemanagement verder moeten professionaliseren om meerwaarde te leveren aan medewerkers, deelnemers en ketenpartners. Dit zal opgepakt worden middels een versterking van de discipline informatiemanagement op het gebied van business intelligence, maar ook door het zoeken van samenwerking met andere omgevingsdiensten, het SGIV-samenwerkingsverband, de provincie Limburg en gemeenten in Zuid-Limburg.

Landelijke ontwikkelingen
We verwachten dat het komend jaar de resultaten vanuit het programma digitaal stelsel VTH (opvolger IPB VTH spoor 3) worden opgeleverd. In 2026 zullen we onze processen, systemen en informatievoorziening hierop moeten aanpassen. De landelijke ontwikkelingen die we nu zien hebben betrekking op het verbeteren van de informatiepositie van omgevingsdiensten. Deze verbetering van de informatiepositie wordt gerealiseerd met landelijke (kern)registraties, voorzieningen voor data-uitwisseling, het maken van informatieproducten en het mogelijk maken van digitale samenwerking aan dossiers. Als omgevignsdienst zullen we gaan aansluiten op deze systemen en we zullen de nieuwe mogelijkheden inpassen in onze werkprocessen.

Altijd Actuele Digitale Vergunningen (AADV)
Een van de onderdelen van het landelijk programma digitaal stelsel VTH is de Altijd Actuele Digitale Vergunningen (AADV). Een aantal omgevingsdiensten hebben de afgelopen jaren pilots uitgevoerd met deze werkwijze. Met de applicatie Digi-V worden vergunningen digitaal toegankelijk gemaakt. Daardoor zijn ze beter doorzoekbaar, beter toepasbaar voor toezichthouders en wordt het mogelijk om informatie en analyses over de bedrijven uit te voeren. Omgevingsdiensten kunnen daardoor efficiënter werken en leveren betere kwaliteit. Afhankelijk van de landelijke resultaten van de pilots, en het resultaat van de in 2025 uitgevoerde pilot AADV bij onze organisatie, verwachten we in 2026 een deel van het Seveso-vergunningenbestand om te zetten naar digitale vergunningen in Digi-V.

Business Intelligence
De digitale ontwikkelingen binnen onze organisatie richten zich in 2026 op het versterken van onze business intelligence functie, maar ook op het databedreven maken van onze medewerkers zodat zij leren data en kennis te gebruiken in hun werkzaamheden. De business intelligence functie van onze organisatie wordt verbeterd door het aansluiten op landelijke registers, de verantwoorde inzet van AI en het verminderen van de administratieve werkzaamheden. Met ondersteuning middels AI-technologie en de inzet van Robotic Process Automation (RPA) willen we medewerkers meer ruimte voor de inhoud geven. Met de inzet van RPA-technologie, ook wel “digitale collega’s” genoemd, gaan we routinetaken sneller en foutloos uitvoeren, waardoor medewerkers zich meer kunnen richten op inhoudelijke complexe werkzaamheden.

5.3 Ondersteuning

De staf van de organisatie bestaat uit de controller, directie adviseur, concernjurist en managementassistent. Vanaf 1-1-2025 is de afdeling Bedrijfsvoering opgericht. Deze afdeling wordt gevormd door adviseurs en medewerkers op het gebied van HR, data/informatievoorziening, planning & control, communicatie, kwaliteitsmanagement, innovatie, secretariaat en VTH-coördinatie.

De omgevingsdienst heeft een huurovereenkomst voor kantoorruimte en parkeerplaatsen afgesloten met de provincie Limburg. Tevens wordt een groot deel van de resterende ondersteunende diensten afgenomen van de provincie Limburg. De afspraken daaromtrent zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. Dit heeft betrekking op ICT-systemen en diensten, VTH-administratie, financiële administratie, salarisadministratie, beheer dienstauto's, postverwerking en archief.

6. Bijlagen

6.1 Risico-inventarisatie

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
1.	Risico's samenhangend met invoering van de nieuwe omgevingswet							
1.1	De uitleg van de (aanvullende) taken volgens de nieuwe Omgevingswet leidt tot onduidelijke en/ of niet uniforme uitleg bij de implementatie.	Het risico bestaat dat er interpretatieverschillen zijn over welke aanvullende taken bij de ODZL moeten liggen danwel bij de deelnemers. Als gevolg hiervan kan mogelijk de budgettering en bezetting bij de ODZL onjuist zijn. De gevolgen hiervan kunnen zijn dat er verstoringen in de bedrijfsvoering ontstaan en/of meer kosten worden gemaakt voor de uitvoering van de taken.	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	"Takenpakket in de basis onderdeel van de reguliere begroting Onzeker is extra financiering indien de taken zouden toenemen."	€ 200.000
1.2	De Omgevingswet leidt tot een financieel risico voor de deelnemers en dit heeft mogelijk gevolgen voor de ODZL.	Inbreng van (nieuwe) taken in de ODZL is in het verleden altijd hand in hand gegaan met inbreng van financiering waarbij de basishouding is om een minimum financiering in te brengen en een maximum aan taken.	Algemeen			€ -	Reeel risico dat niet door ODZL beinvloedbaar is	
1.3	Wijziging van huidige kengetallen voor de uitvoering van basistaken als gevolg van het overgaan van inrichtingen naar MBA's. Hierdoor kunnen taken verkeerd worden gecalculeerd waardoor de inrichtingsprijs onder druk komt.	De huidige kengetallen zijn leidend voor de begroting en de opbouw van de prijzentabel in de productencatalogus van ODZL. Door de wijziging van inrichtingen naar MBA's zijn er minder cq. verouderde kengetallen beschikbaar om de juiste prijs te bepalen. Hierdoor ontstaat een begrotingsrisico dat de prijzen onvoldoende dekkend zijn voor de nieuwe taken. Dit risico zal in de toekomst kleiner worden zodra de referentiegegevens worden opgebouwd op basis van MBA's in plaats van de (oude) inrichtingen.	Specifiek	10	€ 500.000	€ 50.000	"Herijken van de productencatalogus. Omzettingsproces naar MBA's is grote inspanning "	€ 50.000
1.4	Er blijken locaties te zijn die, mede door veranderingen in bedrijven, door gemeenten niet zijn belegd bij de ODZL waardoor de 'basis' niet op orde is.	Het risico bestaat dat de deelnemers niet alle locaties hebben ingebracht bij de ODZL waardoor er onvoldoende robuustheid is en de organisatie niet is ingericht op de juiste basis.	Algemeen			€ -		
1.5	Juridische en inhoudelijke advisering als gevolg van nieuwe omgevingswet is groter dan door deelnemers ingebracht.	Door de implementatie van de nieuwe Omgevingswet zal mogelijk - zodra gemeenten met de omgevingsplannen aan de slag gaan - meer dan gebruikelijk een beroep worden gedaan op de ODZL voor inhoudelijk en juridisch advies. Dit geldt zeker voor de kleine gemeenten. Het risico bestaat dat deze advisering meer tijd vereist dan vooraf verwacht en dat hiervoor onvoldoende middelen/bezetting beschikbaar zijn.	Specifiek	50	€ 250.000	€ 125.000	Opplussen juridische capaciteit naar noodzakelijke omvang	€ 50.000

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
2.	Uitvoeringsrisico's primair proces							
2.1	De uitleg van de (aanvullende) taken volgens de nieuwe Omgevingswet leidt tot onduidelijke en/ of niet uniforme uitleg bij de implementatie.	Indien een vergunning niet tijdig is verleend, dan loopt de RUD ZL het risico dat de vergunning alsdan van rechts-wege is verleend. Dit brengt met zich dat herstelwerk nodig is dan minder efficiënt is en leidt tot aanvullende werkzaamheden en/of kosten.	Algemeen			€ -	Restrisi-co na zorgvuldig vormgeven werkproces-sen	
2.2	De Omgevingswet leidt tot een financieel risico voor de deel-nemers en dit heeft mogelijk gevolgen voor de ODZL.	De mogelijkheid bestaat dat bevoegd gezag (onbewust) om advies vraagt aan de ODZL dat afwijkt van wet- en regelgev-ing. In de afstemming met betreffende deelnemer kan dit leiden tot extra werkzaam-heden en/of kosten.	Algemeen			€ -	Restrisico voor extra tijdsbeste-ding	
2.3	Wijziging van huidige kengetallen voor de uitvoering van basistaken als gevolg van het overgaan van inrichtingen naar MBA's. Hierdoor kun-nen taken verkeerd worden gecalculeerd waardoor de inrich-tingsprijs onder druk komt.	Het risico bestaat dat een derde partij de ODZL aansprakelijk stelt als gevolg van uitvoeringsfouten. In dat geval leidt dit tot juridische kosten enof aanvullende werkzaamheden.	Algemeen			€ -	Is verzekerd via bedrijf-saansprake-lijkheidsver-zekering, de eigen extra werkzaam-heden echter niet verzeker-baar	
2.4	Er blijken locaties te zijn die, mede door veranderingen in be-drijven, door gemeen-ten niet zijn belegd bij de ODZL waardoor de 'basis' niet op orde is.	Het risico bestaat dat een vergunning is verleend waar uiteindelijk blijkt dat (door de nieuwe Omgevingswetgeving) onjuiste keuzes zijn maakt of dat de handhaving niet uit-voerbaar blijkt. Dit kan leiden tot een inefficiënte bedrijfsvo-ering en mogelijk juridische kosten.	Algemeen			€ -		

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
3.	Risico's samenhangend met samenwerking met opdrachtgevers							
3.1	Financiele taakstel-lingen opgelegd door opdrachtgevers.	Regelmatig wordt een beroep gedaan op de ODZL om een financiële taakstelling te realiseren, bijvoorbeeld om de stijging van de CAO niet door te berekenen waardoor druk op het budget van de ODZL ontstaat.	Algemeen			€ -	Reeel risico gezien financiële positie opdrachtgevers	
3.2	Het VTH beleid per deelnemer is niet uniform.	Indien de deelnemers geen overeenkomstig VTH-takenpa-kket hebben ingebracht, dan is de inrichting van het toezicht door de ODZL niet optimaal efficiënt mogelijk waardoor de bedrijfsvoering minder effi-ciënt en effectief kan zijn.	Specifiek	25	€ 500.000	€ 125.000	Samen met deelnemers streven naar uniform beleid; ODZL is afhankelijk	€ 125.000
3.3	Een opdrachtgever trekt taken terug uit de ODZL.	Indien een opdrachtgever zich terugtrekt met plus-taken, dan kan dit een wezenlijke invloed hebben op de dekking van de bezetting en overhead.	Algemeen			€ -	Zie overeenge-komen spel-regels in GR	
3.4	Een opdrachtgever stelt niet de benodig-de financiële middelen ter beschikking.	Het risico ziet toe op de situatie dat prijsafspraken zijn gemaakt en dat de werkelijke uitvoeringskosten hoger zijn waarbij de deelnemer niet bereid is de meerkosten te betalen.	Algemeen			€ -		
3.5	Risico dat geschillen ontstaan door gedeel-de verantwoordelijk-heid ODZL en bevoegd gezag.	De ODZL is in de uitvoering mede afhankelijk van het bev-oegd gezag waarbij de ODZL wordt gemandateerd terwijl het bevoegd gezag verant-woordelijk blijft. De onderlinge afhankelijkheid kan gevolgen hebben voor de bedrijfsvoer-ing doordat taken afgestemd moeten worden en soms aan-leiding geven tot overleg en afstemming tussen ODZL en bevoegd gezag, bijvoorbeeld als er onenigheid is ODZL en bevoegd gezag over een casus. Dit leidt tot inefficiëntie en/ of (procedurele) fouten met mogelijk financiële (claim) gevolgen.	Algemeen			€ -		
3.6	Invulling van de Regio-nale risico-analyse.	In 2020 is een een uniform uitvoerings- en handhav-ingsbeleid afgesproken. In de uitwerking bestaat het risico dat individuele gemeenten een andere risico-classificatie doen dan de ODZL, mede als gevolg van de focus op de eigen gemeente terwijl de ODZL regio overstijgend risico-classificaties bepaalt. Het risico bestaat dat er dus verschillende visies zijn over de risico-kwalificatie en con-trolefrequentie met als gevolg discussie over de bekostiging.	Algemeen					

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
4.	Politieke risico's							
4.1	Toename van regie op VTH taken door de Rijksoverheid (stel-selwijziging) danwel Provincie, waardoor bevoegdheden wijzigen.	"Alhoewel het risico van landelijke concentratie klein lijkt, zou de impact heel groot zijn. In de praktijk is het juist de beweging dat meer taken naar de omgevingsdiensten worden belegd. Het risico van Provinciale concentratie lijkt realistischer en zou eveneens mogelijk een grote invloed kunnen hebben."	Algemeen			€ -	Het is niet aannemelijk dat van de ene op de andere dag de stekker uit de omgevings-diensten getrokken wordt.	
4.2	Regelgeving (denk aan stikstofproblematiek) heeft invloed op ande-re werkzaamheden.	Dit risico kan leiden tot extra taakinvulling door de ODZL. Ook kan het mogelijk zelfs leiden tot het stilvallen van de bedrijfsvoering, bijvoorbeeld omdat energie-aansluitingen niet worden gerealiseerd. Het is theoretisch mogelijk dat de taakuitvoering onmogelijk is waardoor de kosten door-lopen terwijl deelnemers niet bijdragen aan de kosten.	Specifiek	25	€ 500.000	€ 125.000	Betreft restrisico niet door ODZL of deelnemers beinvloed-baar	€ 125.000
4.3	Invloed van Europese wetgeving op landelij-ke regels.	De wetgeving kan onder invloed van Europese regels veranderen waardoor het uitvoeringsveld van de ODZL kan veranderen.	Specifiek	5	€ 200.000	€ 10.000	Betreft restrisico niet door ODZL of deelnemers beinvloed-baar	€ 10.000
4.4	Flankerend overheids-beleid heeft mogelijk invloed op de ODZL	Flankerend overheidsbeleid kan van invloed zijn op de uitvoering van de toezichthou-dende taken van de ODZL. Dit kan leiden tot inefficiënties en/of extra handhaving of aanvullende adviesvragen van deelnemers. Dit kan leiden tot aanvullende werkzaamheden en onvoorziene kosten.	Specifiek			€ -	Zie ook specifiek risico onder 3.2	

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
5.	Bedrijfsvoering: personeel en financieel							
5.1	De bezetting van de ODZL is niet toegesne-den op de taken.	Het risico ziet toe op de druk op de arbeidsmarkt om voldoende gekwalificeerd personeel aan de ODZL te binden passend bij de omvang en complexiteit van het tak-enpakket.	Algemeen			€ -	Werken met flexibele schil en strategische personeel-splanning	€ -
5.2	Begeleiding en op-leiding van (nieuwe) medewerkers past niet bij (of naast) de reguliere taken.	Het risico bestaat dat de opleiding van (nieuwe) medewerkers meer inspan-ning vraagt dan er beschik-bare capaciteit is waardoor aanvullende capaciteit moet worden ingezet en/of aanvul-lende kosten moeten worden gemaakt.	Algemeen			€ -		€ -
5.3	Werkplek voldoet niet aan ARBO eisen.	Het risico ziet toe op werk-plekken die - mede in relatie tot hybride werken - niet voldoen aan de ARBO-eisen en leiden tot (aanvullend) ziekteverzuim en mogelijke aansprakelijkheid van de ODZL.	Algemeen			€ -	Via preventi-emedewerker, uitgvoerde RIE en budget overige per-soneelskosten wordt hier actief op geact-eerd. Bovendien is aansprake-lijkheids-verzekering afgesloten. Be-treft restrisico	€ -
5.4	Uitval/ziekte mede-werkers.	Het risico van ziekte en/of uitval valt onder de reguliere begrotingsrisico's van de ODZL, tenzij sprake is van een buitengewoon ziekteverzuim.	Algemeen			€ -	Er wordt actief gestuurd op preventie en ziekteverzuim-begeleiding, ver-zuim zit binnen de norm bruto / netto uren	€ -
5.5	Begrotingsrisico's	Reguliere begrotingsrisi-co's zien toe op de onjuste begroting vooraf van taken en daarmee samenhangende kosten, bijvoorbeeld als gevolg van onvoorziene kosten en/of onvoorziene kostenstijgingen	Algemeen			€ -		€ -
5.6	Niet tijdige betaling opdrachtgevers.	Het is en blijft een risico dat de betaling van de bijdrage door de deelnemers niet tijdig komt waardoor er een liquid-iteitsprobleem kan optreden.	Algemeen			€ -		€ -
5.7	Inefficiënte werkpro-cessen.	Het risico bestaat dat werk-processen niet meer actueel zijn waardoor sprake is van inefficiëntie in de bedrijfsvoer-ing die niet voorzien is en leidt tot aanvullende kosten.	Algemeen			€ -		€ -
5.8	Handhaving door Belastingdienst op wet DBA.	De Belastingdienst gaat strikter handhaven op naleving van de Wet DBA om schijnzelfstandigheid van ZZP-ers te voorkomen. Risico dat naheffingen en boetes worden opgelegd.	Algemeen			€ -		€ -

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Alge-meen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
6.	Bedrijfsvoering: ICT							
6.1	De VTH-applicatie (RX Mission) wordt door-lopend ontwikkeld en werkt niet volledig adequaat.	De applicatie is medio 2023 geïmplementeerd en wordt voortdurend doorontwikkeld en onderhouden. Het risico bestaat dat de applicatie niet adequaat functioneert waardoor de bedri-jfsvoering niet efficiënt en/of effectief verloopt en bijvoorbeeld de registratie van uren niet correct is.	Specifiek	25	€ 1.000.000	€ 250.000	"Er is sprake van een contract met de leverancier en een SLA waardoor er garanties en waarborgen zijn in geval van uitval en onvoldoende functioneren. De leverancier kan aansprakelijk gesteld worden. Key users waken over de func-tionaliteit en instructie. Medewerkers zijn en worden afdo-ende opgeleid."	€ 10.000
6.2	De nieuwe DSO-appli-catie (Digitaal Stelsel Omgevingswet) functioneert niet naar behoren.	De DSO-applicatie (Dig-itaal Stelsel Omgeving-swet) wordt landelijk ontwikkeld en de ontwikkeling en imple-mentatie vallen buiten de beïnvloedingssfeer van de ODZL. Het risico bestaat dat de appli-catie niet adequaat functioneert waardoor de bedrijfsvoering niet efficiënt en/of effectief verloopt.	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	De ontwikkeling valt buiten de directe beïnvloed-ingssfeer van ODZL en is derhalve een netto risico	€ 200.000
6.3	Cyberrisico's ten aan-zien van continuïteit van systemen en integriteit van data.	Het risico bestaat dat een cyberaanval leidt tot een losgeld eis waarbij de ODZL moet bepalen of dit losgeld betaald wordt om hiermee operationele verstoringen te voor-komen en/of eventuele reputatieschade. Het verlies van data kan gevolgen hebben voor de reputatie en bedri-jfscontinuïteit.	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	De ODZL steunt op de ingestelde maatregelen door de IT-pro-vider en laat deze maatregelen met regelmaat testen.	€ 50.000
6.4	Verlies van vertrou-welijke data als gevolg van eigen werkwijze	Het risico ziet toe op verlies van data door eigen medewerkers als gevolg van gaten in de eigen werkwijze, menselijke fouten en IT.	Alge-meen					

	Risicobeschrijving	Toelichting risico	Algemeen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risi-co
7.	Bedrijfsvoering: rechtmatigheid							
7.1	Onzorgvuldige aan-bestedingsprocedure leidt tot schadeclaim.	De ODZL is verplicht tot het volgen van de Europose aanbeste-dingsprocedures en indien hierin onregel-matigheden plaatsvin-den, dan bestaat een risico op schadeclaims en/of aanvullende werkzaamheden om dit te herstellen.	Algemeen				Zorgvuldig toe-passen aanbeste-dingswetgeving, intern beleid en ondersteuning via inkoopadviseurs Provincie Limburg	€ -
7.2	Uitgaven door de ODZL zijn niet recht-matig omdat deze buiten het begrotings-kader vallen.	Dit betreft een theore-tisch risico dat zich in de praktijk - door afdo-ende beheersmaatre-gelen - nooit voor doet. Indien dit risico evenwel in de praktijk zou plaatsvinden, dan bestaat het risico dat deelnemers niet willen bijdragen aan de financiële gevolgen.	Algemeen				Monitoren uitgaven via rapportages. Interne controle via controller, externe controle via accountant	€ -
7.3	Niet voldoen aan privacy protocollen en dataprotectie.	Niet voldoen aan de AVG kan leiden tot een hoge boete die kan oplopen tot 4% van de omzet van de overtreder.	Algemeen				Er is een FG benoemd en er zijn procedures om binnen de AVG te werken.	€ -
7.4	Wet Open Overheid vraagt veel niet begro-te ureninzet.	Deze wet is vervanger van de WOB sinds 2022 en vereist pro-ac-tiever informatie te openbaren waardoor dus ook pro-actief meer stukken moeten worden geanoni-miseerd. Dit vereist extra middelen om dit mogelijk te maken.	Algemeen					
								€ 820.000
			Recapitu-latie		€ 22.044.896	Begroting ODZL 2026		
				1,50%	€ 330.673	Risico-dekking algemene risico's		
					€ 820.000	Kwantificering specifieke risico's		
					€ 1.150.673	Totaal risico's		
					5,22%	Risico's als percentage van de begroting		
					€ 201.900	Afgedekt via post onvoorzien in begroting 2026		
					€ 948.774	Af te dekken via algemene reserves		
					€ 1.150.673	Totaal risico's		

6.2 Tarievenoverzicht

Deze tabel is conform de Productcatalogus vastgesteld door het dagelijks bestuur op 31 januari 2024 met tarieven 2026 zoals in deze begroting genoemd.

Pakketdeel		tarief per uur (in €)	tijd per locatie (in uur)	totaal (in €)
Seveso Locatie		€ 140,00	383,8	€ 53.725,98
RIE 4 Locatie		€ 140,00	236,0	€ 33.040,00
RIE overig		€ 123,00	86,9	€ 10.687,84
categorie C Locatie		€ 111,00	35,1	€ 3.896,99
categorie B basistaak Locatie		€ 111,00	8,8	€ 974,47
Nieuwe basistaak Locatie				
Totalen				

Programmadeel		uurtarief (in €)
Vergunningverlening		
Omgevingsoverleg Bouw	Omgevingsoverleg Bouw	€ 123,00
Informatie- en Rapportageplicht Milieu		€ 123,00
Omgevingsvergunning Milieu		€ 123,00
Omgevingsvergunning Bouw		€ 123,00
Omgevingsvergunning Combi (Milieu & Bouwen)	Omgevingsvergunning - Combi	€ 123,00
Milieu Melding		€ 111,00
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 111,00
Bouw Melding		€ 123,00
Bodem Melding	Nieuwe bodemtaken OW	€ 111,00
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 123,00
Ontheffing		€ 111,00
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 140,00
Toezicht & Handhaving		
Milieu Toezicht	Milieutoezicht / -Controle	€ 99,00
Vuurwerk Toezicht	Toezicht Vuurwerk	€ 99,00
Bouw Toezicht		€ 123,00
Bodem Toezicht	Toezicht Bodem	€ 123,00
Energie Toezicht	Toezicht Energie Controle	€ 123,00
Afhandelen Incidenten / Ongewoon Voorval	Afhandeling Incidenten	€ 123,00
Afhandelen Klacht	Afhandeling Klachten	€ 111,00
Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 140,00
Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 140,00
Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 140,00
Strafrechtelijke Handhaving		€ 140,00

Programmadeel		uurtarief (in €)
Specialismen		
Advies Externe Veiligheid / Omgevingsveiligheid	Advies Externe Veiligheid / Omgevingsveiligheid	€ 123,00
Advies Afval		€ 123,00
Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 123,00
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 123,00
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 123,00
Advies Asbest	Advies Asbest	€ 111,00
Advies Energie	Advies Energie	€ 123,00
Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan (bestemmingsplan)	€ 123,00
Advies Bibob	Advies Bibob	€ 123,00
Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 123,00
Advies Bouw	Advies Bouw	€ 123,00
Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 123,00
Verzoek Woo		€ 123,00
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 111,00
Projecten		
Project Omzetting Inrichting - MBA (2023)		€ 100,00
Sanering verkeerslawaai		€ 123,00
PL - BOA-capiciteit		€ 140,00
Varia		
post onvoorzien, actuele casuïstiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 111,00
Ter inzage leggen		€ 111,00
Pubicatie		€ 111,00

6.3 Bijdrage per deelnemer

De geschatte kosten per deelnemer, gebaseerd op de omzetverhoudingen uit de werkprogramma's, zijn in onderstaande tabel opgenomen. De feitelijke bijdrage in 2026 kan afwijken van deze opstelling afhankelijk van de ontwikkelingen in de werkprogramma's van de deelnemers.

Deelnemer	2026 vanuit werk-programma's 2025
Gemeente Beek	€ 576.100
Gemeente Beekdaelen	€ 811.379
Gemeente Brunssum	€ 218.050
Gemeente Eijsden-Margraten	€ 522.536
Gemeente Gulpen-Wittem	€ 271.081
Gemeente Heerlen	€ 883.589
Gemeente Kerkrade	€ 434.383
Gemeente Landgraaf	€ 368.341
Gemeente Maastricht	€ 1.986.002
Gemeente Meerssen	€ 345.500
Gemeente Simpelveld	€ 139.625
Gemeente Sittard-Geleen	€ 1.298.105
Gemeente Stein	€ 758.588
Gemeente Vaals	€ 174.251
Gemeente Valkenburg aan de Geul	€ 134.282
Gemeente Voerendaal	€ 188.279
Provincie Limburg	€ 11.695.944
Totaal	**€ 20.806.037**

6.4 Lijst met afkortingen

Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
BBT	Beste beschikbare technieken
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporings-Ambtenaar
BREF	Best available technique reference document
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen. Vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Zie verder onder Seveso.
CPB	Centraal Plan Bureau
ETS	Emission Trading System, het Europese systeem van handel in broeikasemissierechten
FTE	full time equivalent
HR	Human Resources
IBP VTH	Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IPO	InterProvinciaal Overleg
KRW	Kaderrichtlijn Water
MBA	Milieubelastende activiteit
Ow	Omgevingswet
RIE-4	Richtlijn Industriële Emissies categorie 4
Seveso	De naam 'Seveso' wordt vanaf 1 januari 2024 gebruikt voor de meest risicovolle bedrijven waar zware ongevallen kunnen voorkomen. De naam is een verwijzing naar de Europese Seveso-III-richtlijn. Deze richtlijn heeft zijn naam ontleend aan het plaatsje Seveso in Italië waar een zwaar industrieel ongeval heeft plaatsgevonden.
SGO	Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wbb	Wet bodembescherming
Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Woo	Wet open overheid
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 25it00457

Sector: Stad	**Kerkrade,** 26 maart 2025

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 25it00457

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 25Rb024, inzake ontwerpbegroting 2026 van de RD Rd4 aan.

In de nota van toelichting, nr. 25Tl022, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Ontwerpbesluit

Nr.: 25Rb024

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- de bepalingen van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten Rd4;

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 25Tl022, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de gezamenlijke commissie d.d. 12 juni 2025

gelet op,
- **programma:** Afval
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:**
- **wetsartikel:**

besluit:

I. Op de ontwerpbegroting 2026 een positieve zienswijze af te geven zoals verwoord in het conceptschrijven aan het Dagelijks Bestuur van Rd4.
II. Kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 2 juli 2025.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl022	**Kerkrade, 26 maart 2025**

(voor deze GR specifieke tekst in blauw, uniforme tekst alle GR'en in zwart)

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb024

Onderwerp
Reinigingsdiensten Rd4 ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029

Beslispunten

I. een positieve zienswijze af te geven op zowel de Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029;
II. kennis te nemen van de jaarrekening 2024.

Inleiding
Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan worden gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerking, waarbij een zelfstandige organisatie wordt opgericht die voor verschillende samenwerkende gemeenten taken uitvoert. Deze publiekrechtelijke samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling. We noemen deze zelfstandige organisatie de GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij. Het gevolg van het overdragen van bevoegdheden naar een publiekrechtelijke samenwerking is dat een gemeentelijk bestuur meer op afstand staat en minder invloed kan uitoefenen dan bij taken in eigen beheer.

Een van de sturingsinstrumenten voor de raad om grip te houden op de GR-en vormt de P&C-cyclus. De gemeenteraad dient inzicht te hebben in de financiën van een Verbonden Partij om daar controle op uit te kunnen oefenen. De Verbonden Partij is verplicht het volgende te doen:

- De kadernota voor het eerstvolgende jaar moet ter kennisname vóór 15 april aan de raad toegezonden worden. In deze kadernota worden de beleidsmatige en financiële kaders geschetst.
- De voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar moet eveneens vóór 15 april ter kennisname aan de raad toegezonden worden. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening. De jaarrekening van de samenwerking laat zien wat het afgelopen jaar in financieel en beleidsmatig opzicht aan de orde is geweest.
  De raad kan hierop geen zienswijze indienen.
- Het samenwerkingsverband moet een ontwerpbegroting aan de raden sturen, voordat deze wordt vastgesteld. De raad heeft hier de wettelijke mogelijkheid om vooraf wensen of bedenkingen kenbaar te maken door het indienen van een zienswijze. De gemeenteraad heeft geen bevoegdheid om de begroting goed te keuren. In de begroting wordt aangegeven welke activiteiten de Verbonden Partij in het volgende begrotingsjaar gaat uitvoeren en wat de bijdrage per gemeente is.

De begroting is daarmee voor de gemeenteraad een belangrijk document om kaders te stellen. Volgens de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen moet de ontwerpbegroting 12 weken, voordat de begroting aan het Algemeen Bestuur (hierna: AB) wordt aangeboden, aan de gemeenteraden worden toegezonden.
Gedurende deze 12 weken kunnen de raden een zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur (hierna: DB). Het DB reageert voor vaststelling door het AB schriftelijk én gemotiveerd op de ingediende zienswijzen door de raad. Het AB stelt vervolgens de begroting vast. De begroting moet binnen 2 weken na vaststelling, maar

uiterlijk 15 september, door de Verbonden Partij aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden. De uitvoering van de activiteiten is een verantwoordelijkheid van de Verbonden Partij.
Hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze nota van toelichting ligt de begroting van de GR Reinigingsdiensten Rd4 voor.
Ten eerste zullen de strategische ontwikkelingen geschetst worden, die volgens de gemeenschappelijke regeling van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken. Verder zijn voor de beoordeling door uw raad van belang de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben op de totale begroting. Tevens betreft dit de financiële gevolgen van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Tot slot is van belang het Totaalbedrag van de Meerjarenraming 2025 Jaarschijf 2026 en het Totaalbedrag van de begroting van de GR en de impact hiervan op onze gemeente.
Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Doelstelling
De raad de gelegenheid te geven zijn zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting, zodat deze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het AB van de GR Rd4 op 7 juli 2025.

Argumenten
De ontwikkelingen in 2026 bij Rd4 kennen een aantal relevante punten:
-Recycling en het hergebruik van grondstoffen staan onder druk. Het lukt Nederland nog niet om de hoeveelheid grondstoffen die we gebruiken fors terug te dringen. Mensen kopen enerzijds meer terwijl anderzijds de levensduur van spullen afneemt. Meubels en kleren gaan steeds minder lang mee. Reparatie is ofwel onmogelijk of te duur. Het is bekend dat Nederlandse recyclingbedrijven het in het huidige recyclinglandschap moeilijk hebben. "*Virgin materiaal*" is en blijft goedkoper dan recyclaat en de overheid is (nog) niet dwingend genoeg via wetgeving om recyclaat verplicht te stellen bij de fabricage van nieuwe producten.
-Regelgeving vanuit de Rijksoverheid heeft een behoorlijke financiële impact door een extra CO2-heffing op de CO2-uitstoot. Een niet door Rd4 te beïnvloeden punt waarmee financieel weldegelijk rekening mee gehouden moet worden.
-Personeelskosten zijn in de afgelopen jaren toegenomen door verhogingen van de afgesloten cao's. Het sociaal domein, welk prominent actief is binnen Rd4, is ook aan verandering onderhevig met stijging van kosten van de factor sociale arbeid tot gevolg.
-In het verduurzamen van het wagenpark zijn voertuigen waarbij dit mogelijk is reeds omgezet naar elektrisch. Dit betreft vooral voertuigen die niet behoren tot het zware materieel, omdat bij deze zwaardere klasse elektrificatie nog geen alternatief is binnen het werkgebied. Bij de inzamel-voertuigen is weliswaar in een pilot met een waterstofvoertuig gereden, maar in het heuvelachtige landschap van Zuid-Limburg blijkt dat deze techniek zich nog verder zal moeten ontwikkelen alvorens waterstofvoertuigen rendabel kunnen worden ingezet binnen het wagenpark van Rd4.

Kanttekeningen
Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. De gemeenschappelijke regelingen zijn in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen.
Uw gemeenteraad heeft in de zienswijzebrieven ten aanzien van de ontwerpbegrotingen 2025 van alle gemeenschappelijke regelingen al een passage gewijd aan dit uitgangspunt.

Financiën

Rekening 2024:

Rd4 heeft het jaar 2024 afgesloten met een positief resultaat van 1.501.159 euro. Door minder verwerkingskosten en logistieke efficiëntie plus de afrekening PMD tot en met 2021 is dit resultaat tot stand gekomen.

Van dit positieve resultaat zal een bedrag van € 200.663 teruggestort worden naar de gemeente Kerkrade en worden toegevoegd aan de egalisatiereserve afval. Het saldo van de reserve bedraagt per 1 januari 2025 1.556.783 euro. Bij de vaststelling van het tarief voor de afvalstoffenheffing is voor het jaar 2025 rekening gehouden met een bijdrage van 500.000 euro uit deze reserve. Na toevoeging van het rekeningresultaat bedraagt het actuele saldo van de reserve 1.257.446 euro.

Begroting 2026:

Deelnemende gemeenten, vertegenwoordigd in de opgerichte werkgroep "*Bezuinigingsopgave*" met beleids- en financiële ambtenaren, hebben input gegeven om tot een gedegen en gefundeerde begroting te komen. Basaal uitgangspunt van de begroting 2026 is dat het servicegevoel bij inwoners niet aangetast wordt, maar waarbij wel gerichte keuzes gemaakt moeten worden om nog "*scherper aan de wind te zeilen*".

Het bovenstaande betekent voor Kerkrade in 2026 een toename van de begrootte kosten met **349.487 euro** (*naar **6.615.382 euro**)* ten opzichte van de begroting 2025. Van dat bedrag heeft **316.587 euro** betrekking op het Basispakket waarvan de kosten via de afvalstoffenheffing doorbelast worden en begroting van de gemeente als zodanig niet belasten. De kosten van het Pluspakket (*inhuren voertuigen, gladheidbestrijding, straatreiniging en kolkenreiniging*) nemen met **32.900 euro** toe naar **967.400 euro**.

Meerjarenraming 2027-2029

Financieel effect van wijzigingen (totaal GR).

Samengevat hebben de begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 e.v. voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

(alle bedragen X 1000 euro)	2025	2026	**2027**	**2028**	**2029**
Begroting - Raming	51.407	54.958	57.678	60.233	62.422
Bijdrage Kerkrade	6.266	6.615	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

n.n.b. (nog niet bekend), is afhankelijk van hoeveelheden afval Kerkrade en te verlenen diensten.

Communicatie

In een gezamenlijke commissievergadering worden de financiële gevolgen van de begrotingen van de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen inzichtelijk gemaakt.

Uitvoering

De begroting 2026 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 3 april 2025 behandeld. De aanbiedingsbrief is ontvangen op 4 april 2025. De wettelijke termijn die hieruit voortvloeit is 27 juni 202. Gevraagd wordt om reactie op uiterlijk 3 juli 2025. De vaststelling van de Ontwerpbegroting 2025 door het AB vindt plaats op 7 juli 2025. De jaarrekening 2024 is ter kennisname.

Gezondheid en Vitaliteit

n.v.t.

Burgerparticipatie

De begroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Domein Stad

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
M. Stevens
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

Reinigingsdiensten Rd4
Voorzitter DB
Postbus 641
6400 AP HEERLEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
4 april 2025		25u0003718	

Onderwerp

Bijlage(n)
0

Geachte voorzitter,

Ten aanzien van de door u aan onze raad ontwerpbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Rd4 wil onze raad een positieve zienswijze afgeven.

De ontwerpbegroting 2026 heeft ten opzichte van de begroting 2025 weliswaar een financieel, echter geen maatschappelijke of bestuurlijke gevolgen voor Kerkrade. De kostenontwikkeling binnen uw GR wordt in hoge bepaald door ontwikkelingen op verschillende grondstoffenmarkten, de nieuwe CO2-belastingheffing en kosten voor personeel. Deze factoren zijn niet door uw GR te beïnvloeden. Uw GR heeft invulling gegeven aan de oproep vanuit (mede) onze raad om te bezien of u binnen de bedrijfsvoering mogelijkheden ziet om gemeenten in het licht van het ravijnjaar 2026 tegemoet te komen. U heeft daartoe een eigen werkgroep samengesteld met vertegenwoordigers vanuit de deelnemende gemeenten met als doel “scherp” te begroten. Dit samen leidt er toe dat de onze raad een positieve zienswijze afgeeft op de ontwerpbegroting 2026.

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij gaan ervanuit dat u oog heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en is ook met de verschillende deelnemende gemeenten gedeeld.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Postbus 600 6460 AP Kerkrade **Email** gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 14 045 **IBAN** NL49 BNGH 0285 0044 84
Telefax 0455676395 **BIC** BNGHNL2G

Gemeenschappelijke Regeling Rd4

1.

	Totaalbedrag GR begroting **2025**	Index	Personeel/werk	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassing (nieuw)	Overig	Totaalbedrag GR begroting **2026**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	51.407		1.846		1.050		655	54.958	6,9 %
Toelichting			personeel, inhuur personeel en werk		Verwerkingstarief + Belastingen		Productie-, bedrijfskosten, financiering		

2.

Impact Gemeente Kerkrade	Volgend uit de GR begroting neemt bijdrage Kerkrade toe met:			**Basisp. 316** **Plusp. 33** **Totaal 349**
In begroting Kerkrade is n.a.v. bezuinigingsopgave een taakstelling ingeboekt op bijdrage GR van:	5%	Deze is niet gerealiseerd door GR	Uitkering overschot over 2024	**-201**
			Totale impact op begroting Kerkrade (enkel Pluspakket, Basispakket wordt doorbelast via Afvalstoffenheffing)	**33**

Zienswijze vorig jaar	**neutraal**

(re)actie van de GR n.a.v. brief bezuinigingsopgave	Werkgroep ingesteld met deelnemers uit gemeenten en Rd4. Gezamenlijk gekeken naar mogelijkheden om zo scherp mogelijk te begroten.	

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2026 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2026** t.o.v. de bijdrage 2026 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2025 naar 2026. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2026).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuiningsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

Reinigingsdiensten Rd4

Nijverheidsweg 4A, Heerlen
Postbus 641
6400 AP Heerlen
Tel. (045) 543 71 00
Fax (045) 543 71 25
E-mail info@rd4.nl
www.rd4.nl

Aan gemeenteraden van de gemeenten
Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten,
Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf,
Simpelveld, Vaals en Voerendaal

Heerlen : 3 april 2025
Ons kenmerk : GR250074/RW/jva
Betreft : jaarrekening 2024 gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de vergadering van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4 van 3 april jl. is de jaarrekening 2024 ongewijzigd vastgesteld.

Conform artikel 26, lid 1 (inzake de rekening) van de Regeling van gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4 doen wij u ter informatie een exemplaar van de jaarrekening toekomen.

Tevens kunnen wij u aangeven dat een afschrift aan Gedeputeerde Staten van Limburg is verzonden.

Ervan uitgaande u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten Rd4,

G.G.J. Janssen
Voorzitter dagelijks bestuur

Behandeld door : Roger Wetzels, secretaris/ directeur
Telefoon : 045 – 543 71 91

Bijlage : 1

Cc. RW / MvD / leden AB

Jaarrekening Rd4

2024

Geconsolideerde jaarrekening **2024**
Reinigingsdiensten Rd4

Rd4

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag behorende bij de jaarrekening over het boekjaar 2024 van de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4. We kunnen constateren dat ook 2024 een jaar was waar we met z'n allen hard gewerkt hebben aan, maar ook in de organisatie. Dat harde werken heeft zich uitbetaald want het financieel eindresultaat over het boekjaar 2024 is positief ten opzichte van de begroting. Achtergrond van dit positieve resultaat zijn diverse exogene factoren en verwerkingskosten die samen met de afschrijvingen alle drie gunstiger uitvallen dan in 2022 werden ingeschat en begroot. Dit stemt uiteraard tot tevredenheid en geeft vertrouwen voor zowel onze stakeholders als management.

Het spreekwoord zegt "buurmans goed is maar één keer te koop!" Doordat het pand aan de achterzijde van ons perceel op de hoofdlocatie te koop werd aangeboden, hebben we eerder dan gedacht een versnelde revitalisering/ inrichting van de Rd4-hoofdlocatie kunnen realiseren. Het bestaande Textiel sorteercentrum werd verplaatst naar het grotere nieuwe pand met meer ruimte voor sorteeractiviteiten en een efficiëntere in- en outbound voor de logistiek waarbij de veiligheid op een nog hoger niveau geborgd kon worden.
In een relatief korte tijd werd de verhuizing vorm en inhoud gegeven met alle actoren die nodig waren in deze transitie. Op 11 september 2024 werd door gouverneur Emile Roemer het Textiel sorteercentrum officieel heropend en werden alle medewerkers getrakteerd op taart. Een mooie dag voor alle actieve medewerkers van het sociale domein die vanuit de sociale werkvoorziening WSP op het Textiel sorteercentrum dag in en dag uit waardevol werk verrichten.

In 2024 zijn ook gedurende het jaar diverse gesprekken met het management van WSP over de samenwerking en bestaande contracten gevoerd. De actieve deelname van ca. 150 medewerkers met een "steuntje in de rug" bij Rd4, maakt Rd4 tot het bedrijf dat het is. Juist de samensmelting van het sociaal domein met de reguliere krachten bij Rd4 maakt en vormt de cultuur die wij bij Rd4 dan ook ten volle omarmen. We doen het samen bij Rd4 en kijken naar elkaar om. Conclusie is dat WSP en Rd4 de contracten voorzien hebben van een update en dat het sociaal domein voor de komende jaren is geborgd.

Roger Wetzels

Directeur Reinigingsdiensten Rd4

Er is ook hard gewerkt om inzicht te krijgen in wat de routekaart voor Rd4 moet gaan worden bij de transitie naar een nieuw ERP-systeem. Het huidige Navision wordt nog tot 2027 technisch ondersteund. Het wisselen/ wijzigen van je automatiseringsinfrastructuur is geen makkelijke en evidente opgave. Het afgelopen jaar zijn diverse werkgroepen aan de slag geweest om inzicht te krijgen wat de markt ons te bieden heeft met het brede dienstverleningsportfolio van Rd4 in het achterhoofd. We hebben geleerd van de AFAS-implementatie voor wat betreft het onderdeel personeelsadministratie en -informatie, die door onze afdeling P&O in het 2e en 3e kwartaal is ingericht en vormgegeven, en wat dit voor een impact heeft. Door de omzetting naar een nieuw systeem AFAS kregen we inzicht in wat het betekent om een systeemtransitie vanuit het bestaande Navision door te voeren. Deze ervaring gaat ons helpen bij het maken van de juiste keuzes en het vormgeven van de bijkomende processtructuur aankomend jaar om deze ERP-transitie verder gestalte te geven.

Met pijn in het hart hebben we in het 3e kwartaal de pilot met de Grondstoffentas in de gemeenten Kerkrade en Landgraaf moeten stopzetten. De pilot kunnen we als zeer geslaagd omschrijven, echter de afzet van grondstoffen loopt niet in lijn met de ambitie om de circulariteit aan te jagen. Het virgin materiaal blijkt nog steeds goedkoper te zijn dan het recyclaat waardoor de afzet stagneert c.q. stilvalt. Helaas was het momentum nu niet goed, maar mocht de markt zich in de juiste circulaire richting gaan bewegen dan kunnen we meteen de Grondstoffentas hernieuwd introduceren bij onze inwoners.

Het allerbelangrijkste is en blijft natuurlijk de factor "mens" in ons bedrijf. Zonder onze gewaardeerde medewerkers kunnen wij de dienstverlening niet zo inrichten en organiseren zoals wij dit doen. Het dit jaar uitgevoerde medewerkerstevredenheid-onderzoek toonde ons een overall uitkomst van een 7,6. Een mooi cijfer, maar ook een cijfer dat vraagt om het nog beter te doen. Daar gaan we met het kader en management ook aan werken.

Eind 2024 zijn we leiderschapsprogramma gestart binnen Rd4 op zowel tactisch als strategisch niveau. In 2025 starten nog enkele groepen. Goed leiderschap is nodig om de transitie naar de circulaire economie te maken en om invulling te geven aan de realisatie van het Strategisch meerjarenplan 2022-2026, samen met alle teams binnen de organisatie. Naast het leiderschapsprogramma blijven we sowieso volop investeren in het opleiden van onze medewerkers. We kijken dus verder dan vandaag. Vandaag de keuzes maken waar we overmorgen profijt van hebben. Precies in lijn met het gedachtegoed en rentmeesterschap van onze voorgangers bij Rd4.

Tot slot werd de term 'ravijnjaar' het afgelopen jaar regelmatig met onze stakeholders gebezigd aan diverse gesprekstafels in het huis van Rd4. Het management nam kennis van de opgave en zette de stap voorwaarts door met een integrale werkgroep aan het werk te gaan. Hiermee gaven we samen inhoud aan de gestelde opgave en kwamen we niet tegenover maar vooral naast elkaar te staan. Diverse ideeën en topics, telkens het Strategisch meerjarenplan in ogenschouw nemende, zijn besproken en van een long list is uiteindelijk een shortlist gemaakt die doorgerekend is op haalbaarheid en mogelijke besparingen. Een mooie gezamenlijke inspanning is hiermee geleverd en deze zal in 2025 bestuurlijk gewogen moeten gaan worden ter finale besluitvorming.

Elke dag zetten wij ons in voor een mooie en schone leefomgeving. Samen met burgers, overheden, bedrijven en instellingen zoeken we constant naar slimme en duurzame oplossingen om afval te verminderen, grondstoffen te scheiden, spullen een tweede leven te geven en mensen kansen te bieden.

Alleen zo worden we:

samen steeds slimmer

Inhoudsopgave

Rapport
- Over Reinigingsdiensten Rd4 7
- Financiële positie 8
- Financiële paragraaf 9

Jaarrekening
- Grondslagen voor de financiële verslaggeving 26
- Geconsolideerde balans per 31 december 2024 29
- Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2024 30
- Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2024 31
- Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2024 38
- Wet Normering Topinkomens verantwoording 42
- Gemiddeld aantal werknemers 44

Overige gegevens
- Deelnemende gemeenten 44
- Verdeling vermogen 45

Bijlagen
- Overzicht materiële vaste activa 50

Over Reinigingsdiensten Rd4

De gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4 (hierna: GR) is eind 1997 opgericht en feitelijk met haar werkzaamheden begonnen op 1 januari 1998. De GR heeft twee 100% dochtervennootschappen, te weten Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. (hierna: BVF) en Rd4 Kringloop Bedrijf B.V. (hierna: KLB). In de BVF zijn alle medewerkers met een niet ambtelijke status ondergebracht. Voor deze medewerkers is de cao voor GEO (Grondstoffen, Energie en Omgeving) van toepassing. Behoudens de ambtenaren (gemeentelijke cao) en de onroerende zaken, zijn alle productiemiddelen ondergebracht in de BVF.

In het KLB is per april 2014 het Textiel sorteercentrum ondergebracht. De financiële gegevens van deze vennootschap zijn opgenomen in deze jaarrekening. Om een goed inzicht te krijgen in het functioneren van Rd4 als geheel, presenteren wij in weerwil van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een integraal geconsolideerde jaarrekening (en begroting) van de drie onderdelen samen. Voor het verkrijgen van een goed en juist inzicht zetten we de lijn van de afgelopen jaren voort.

samen steeds slimmer

Financiële positie

Ter verkrijging van een inzicht in de financiële positie van de geconsolideerde onderneming, verstrekken wij u de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening.

Vergelijkend balansoverzicht (x € 1.000)

	31-12-2024		31-12-2023	
	bedrag	%	bedrag	%
Activa				
Immateriële vaste activa	149	0,3	2	0,0
Materiële vaste activa	35.978	77,5	33.131	79,6
Financiële vaste activa	0	0,0	0	0,0
Voorraden	1.087	2,3	1.108	2,7
Vorderingen	3.292	7,1	5.135	12,3
Liquide middelen	5.966	12,8	2.232	5,4
Totaal	**46.472**	**100,0**	**41.608**	**100,0**
Passiva				
Eigen vermogen	3.719	8,0	3.179	7,6
Voorzieningen	793	1,7	519	1,2
Langlopende schulden	31.930	68,8	28.180	67,8
Kortlopende schulden	10.030	21,6	9.730	23,4
Totaal	**46.472**	**100.0**	**41.608**	**100.0**

	2024	2023	mutatie
Werkkapitaal			
Voorraden	1.087	1.108	-21
Vorderingen	3.292	5.135	-1.843
Liquide middelen	5.966	2.232	3.734
	10.345	8.475	1.870
Kortlopende schulden	-10.029	-9.730	-299
Werkkapitaal	316	-1.255	1.571

Financiële paragraaf

Resultaat

Ten behoeve van het inzicht in de ontwikkeling van het resultaat volgt onderstaand in afgeronde bedragen de winst- en verliesrekening 2024.

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Netto-omzet	48.495.586	47.452.213	42.699.755
Verwerkingskosten afval	-3.785.347	-4.518.610	-2.920.136
Kosten van uitbesteed werk	-2.975.947	-3.145.463	-2.555.450
Brutomarge	41.734.292	39.788.140	37.224.169
Salarissen en sociale lasten	18.489.217	17.575.455	16.681.145
Personeel van derden	5.877.264	5.685.342	5.690.861
Energie	2.306.003	2.576.000	1.949.979
Afschrijvingen vaste activa	3.822.747	4.954.207	3.779.491
Overige bedrijfskosten	9.945.257	7.782.706	8.565.353
Bedrijfslasten	40.440.488	38.573.710	36.666.829
Bedrijfsresultaat	1.293.804	1.214.430	557.340
Financiële lasten minus - baten	-482.426	-784.956	-381.629
Bestemmingsreserves	-388.784	-429.474	-286.230
Nettoresultaat vóór VPB	422.594	0	-110.519
Vennootschapsbelasting	21.683	0	20.837
Nettoresultaat na VPB	**400.911**	**0**	**-131.356**
Onttrekking uit weerstandsvermogen conform afspraak begrotingsbijstelling	0		0
	400.911	**0**	**-131.356**

Ontwikkelingen in 2024

In 2024 hebben we de volgende ontwikkelingen doorgemaakt welke effect hebben gehad op de gerealiseerde cijfers danwel de basis leggen voor het jaar daarna.
Niet limitatief willen we onderstaande benoemen:

- Verhuizing van het textiel sorteercentrum (TSC) naar een ander gebouw op onze hoofdlocatie;
- Uitvoering van een proef met een waterstof inzamelvoertuig;
- Evaluatie Strategisch meerjarenplan;
- Sluiten meerjarig contract met WSP inzake sociale arbeid;
- Afronding van de PMD ketenregie periode t/m 2021;
- Ingebruikname op- en overslag voor restafval en verdere fysieke aanpassingen aan de locatie;
- Voorbereiden projecten Grondstoffenpark en kringloopwinkel Margraten en verplaatsing Regionaal sorteercentreum E-waste (RSC) op onze hoofdlocatie.

In het jaar 2024 hebben we het Strategisch meerjarenplan voor de jaren 2022-2026 opnieuw tegen het licht gehouden en vastgesteld dat de routemap uit het plan nog steeds de juiste koers is voor de komende jaren, Er is samen met de beleidswerkgroep gewerkt aan de acties uit het Grondstoffenplan. Intern zijn we verder gegaan met het verbeteringstraject met als thema "Samen Steeds Slimmer". Waarbij we met name hebben ingezet op de ontwikkeling van leiderschappijlers. Dit is verwerkt in een leiderschapstraject voor onze leidinggevenden, waarmee we gestart zijn.

n

e

Rd4 en duurzaamheid

Duurzaamheid staat al enige jaren prominent op de agenda van Rd4 waarbij het uitgangspunt het uitgangspunt is om een bijdrage te leveren aan het beperken van de CO2 uitstoot en zo het milieu een positieve impuls te geven. Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

- het verder doorontwikkelen van het Volume/Frequentiesysteem door de inzamelfrequentie van restafval te verlagen en vrijwillig omgekeerd inzamelen mogelijk te maken;
- bij vervanging of reparatie van onderdelen van gebouwen bekijken hoe het energieverbruik kan worden teruggedrongen zoals door dakisolatie, energiezuinigere klimaatsystemen, sedumdaken, ledverlichting en energiezuinigere CV-ketels;
- een andere grote stap hierin is gezet met het plaatsen van zonnepanelen op nagenoeg alle geschikte daken van onze hoofdlocatie, waarbij we hopen met het aandeel van zonne-energie op onze hoofdlocatie hopen we hiermee uit te komen boven de 70%;
- bij de vervanging van voertuigen wordt getracht energiezuinigere en electrische versies aan te kopen waar mogelijk;
- project brandstofbesparing door medewerkers bewust te maken van hun rijgedrag en het milieueffect;
- Met het softwarepakket Jewel zijn we in staat om op basis van parameters in te spelen op veranderingen en routes te optimaliseren.

Om de duurzaamheidsagenda goed te kunnen vormgeven en dan met name met betrekking tot ons wagenpark zijn we gestart met het aanleggen van een duurzaamheidsfonds. Dit is bedoeld om uiteindelijk de meerkosten van nieuwe emissieloze voertuigen te financieren, waarbij we met name refereren aan het zware materieel. In 2024 hebben we een proef gedaan met een inzamelvoertuig dat was omgebouwd tot een waterstof voertuig. Het voertuig had zeker bepaalde voordelen echter het blijkt niet geschikt te zijn in deze vorm om onze bestaande inzamelvoertuigen te vervangen. Dat zit met name in het beschikbare vermogen in relatie tot het gewicht van het voertuig in combinatie met het limburgse heuvellandschap.

Om de CO2 uitstoot in de jaren hierna nog verder terug te brengen, denken we aan:

- Het gebruik van andere brandstof met aanzienlijk minder CO2-uitstoot
- Vervroegd vervangen van voertuigen met hoge uitstootwaarden

Rd4 en sociaal beleid

Rd4 is zich bewust van haar voorbeeldfunctie als het gaat om werkgelegenheid te bieden aan medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Mogelijkheden hiervoor zien we met name in de kringloop en het BEST- en het Textiel sorteercentrum. Bij de opzet van het nieuwe Strategische meerjarenplan zijn diverse vertegenwoordigers van de gemeenten betrokken. Een belangrijke wens is om het aantal fte's met een afstand tot de arbeidsmarkt op het huidige niveau te behouden. We hebben hiertoe een meerjarig contract met WSP gesloten voor het leveren van mensen met een SW indicatie. Door wijziging van wetten hebben we in plaats van met de SW wet nu te maken met de Participatie Wet (PW).

De omgeving hiervoor is versnipperd waarbij we met meerdere organisaties en ook onze eigen gemeenten te maken hebben. Deze situatie heeft ertoe geleid dat we eind dit jaar hebben besloten meer capaciteit in te zetten op relatiemanagement.

Wet Open Overheid

Rd4 conformeert zich aan de Wet open overheid (Woo). Zowel passief als actief wordt tijdig informatie verstrekt aan onze stakeholders.
Verbetering van de informatiehuishouding; een van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De continue verbetering van de informatiehuishouding is bij Rd4 niet nieuw. Jaarlijks worden stappen gezet, mede onder invloed van gedigitaliseerd werken en gecontroleerde dataopslag, waardoor bijvoorbeeld papieren archieven worden verkleind. Ook komend jaar zal deze verdergaande digitalisering en verbetering van onze informatiehuishouding verder vorm krijgen. Dit alles onder een toenemende mate van beveiliging van data.

Rechtmatigheid

De rechtmatigheidsverantwoording over 2024 is opgenomen in de enkelvoudige jaarrekening van de Reinigingsdiensten Rd4 gemeenschappelijke regeling.

Resultaten

Voor de details verwijzen we graag naar de toelichting op de financiële cijfers. Als we naar het resultaat kijken dan is dit € 422.594 positief. De variabele component/ afrekening basispakket komt positief uit met een saldo ad € 1.501.159.

Dat er een positieve afrekening is van het basispakket is tweeledig. Aan de ene kant hebben we ongeveer een miljoen minder aan verwerkingskosten dan begroot. En aan de andere kant een kleine vijf ton aan logistieke efficiëntie. Daarnaast is de afwikkeling van de afrekening PMD ketenregie t/m 2021 ter grootte van zo'n twee ton negatief verwerkt.

Het Rd4 resultaat is positief uitgekomen door meevallers en tegenvallers zoals beschreven in dit document.

PMD-dossier ketenregie t/m 2021

In de afgelopen boekjaren hebben we in de jaarrekening bericht over de ontwikkelingen en de financiële afwikkeling van de verwerking van PMD. In deze periode hebben we via de intergemeentelijke samenwerking via Afval Samenwerking Limburg (ASL) de totale verantwoordelijkheid voor de keten van inzameling tot hergebruik op ons genomen. Dit vond plaats onder de UPV verpakkingen welke via het huidige Verpact (vroeger Nedvang en betalingen via Afvalfonds) wordt georganiseerd.

In deze periode zijn de spelregels en de vergoedingen aangepast wat onduidelijkheid in de hand heeft gewerkt en waardoor we de jaren uiteindelijk niet konden afsluiten voor dit dossier. In 2024 zijn deze verschillen van inzicht tot een einde gekomen en is de eindbalans voor onze gemeenten bepaald. Dit is in deze jaarrekening verwerkt.

Risico's in de jaarrekening 2024

In de cijfers komt één risico niet tot uitdrukking en dat is gekoppeld aan het noodlottige ongeval op onze op- en overslaglocatie in 2023.

We zijn in afwachting van de uitkomst van de rechtzaak medio 2025, wat een financieel effect kan hebben. Dit is echter niet vooraf te bepalen en daarom is daar ook geen voorziening voor getroffen. Het is aan de rechter om hier een uitspraak over te doen.

Toelichting op de financiële cijfers

Omzet

Analyse Realisatie vs. Begroting

Omzet basispakket		-1.461.155
Omzet BOR-pakket		1.216.140
Omzet NV		876.576
Omzet kringloop	300.697	
Omzet textielsorteercentrum	-516.143	
Inkomsten grondstoffenparken	-36.567	
Omzet overig	663.826	
Omzet overige en burgers (winkels, TSC en grondstoffenparken)		411.812
Omzetverschil met de begroting		**1.043.373**

De totale omzet ligt met een totale omvang van € 48.495.586 een bedrag van € 1.043.373 hoger dan de begroting en een bedrag van € 5.795.831 hoger dan voorgaand jaar.

Basispakket

	2024	2023	2024 vs 2023
Begroting netto omzet basispakket	32.669.653	28.327.878	4.341.775
PMD (voorlopige afrekeningen)	206.084	143.356	62.727
Afrekening overig basispakket	-1.707.243	-1.651.565	-55.678
Overig: met name DVO Schinnen	40.005	-31	40.035
Realisatie	**31.208.498**	**26.819.638**	**4.388.859**

BOR-pakket

De omzet van het BOR-pakket is per saldo € 669.730 hoger dan vorig jaar en € 1.216.140 hoger dan begroot. Het grootste gedeelte van de stijging zit in uitbreiding van dienstverlening op het onderdeel straatreiniging. De opbrengst van onkruidbeheersing en gladheidbestrijding ligt ook hoger dan begroot hetgeen terug te voeren is op de weersomstandigheden.

NV

De doorbelaste omzet van de GR en BVF naar de NV is € 803.257 hoger dan vorig jaar en € 876.576 hoger dan begroot. Er zijn meer uren noodzakelijk geweest om de dienstverlening te garanderen. De tarieven zijn geïndexeerd in lijn met NEA-index. Er zijn ook meer mensen en materieel ingezet ten behoeve van het regionaal sorteercebtrum E-Waste (RSC). We hebben daar meer hoeveelheden kunnen verwerken doordat we aanbod uit Brabant hebben verwerkt.

Textielsorteercentrum

De omzet van het Textiel sorteercentrum ligt € 516.143 lager dan begroot. We hebben in 2024 het sorteercentrum binnen onze hoofdlocatie verhuisd naar een ander gebouw. Daardoor is er een periode niet gesorteerd. Belangrijker nog is toegang tot buitenlandse markten dat vanwege geopolitieke factoren en ook fast fashion lastiger is geworden. Daarnaast staan ook de verkooprijzen onder druk. Het gebruik van gerecycled materiaal in nieuw textiel blijft achter. We verwachten dat in 2025 de UPV textiel met vergoedingen wat rust brengt, maar een definitieve oplossing voor de keten als geheel is dat niet.

Kringloop

De omzet kringloop bedroeg € 2.330.197 en ligt € 300.697 hoger dan begroot en € 81.878 hoger dan vorig jaar met € 2.248.319.

Grondstoffenparken

Het aantal bezoekers op de grondstoffenparken neemt nog steeds toe. Ten opzichte van de begroting zijn de van burgers ontvangen bedragen € 36.567 lager dan de begroting en € 54.453 lager dan voorgaand jaar. Daarin is terug te zien dat de tarievenvoor recyclebare stromen steeds meer naar nihil gaan.

Omzet overig

De omzet overig is € 663.826 hoger dan vorig jaar. Dit betreft diverse posten zoals de doorbelaste kosten inzake het project 'Samenwerking Maastricht' en de externe opbrengsten inzake onze op- en overslag.

Afrekening variabele component gemeenten

De omzet van het basispakket wordt maandelijks, conform de begroting, gefactureerd op basis van voorschotten. Na afloop van het jaar wordt er een afrekening per gemeente gemaakt. Conform de gemaakte afspraken worden per gemeente per product de begrote variabele componenten afgezet tegen de realisatie en het verschil per gemeente wordt individueel verrekend. De wijze van verrekening wordt gespecificeerd in het begrotingsboek waarbij per product in het onderdeel "toerekening van de kosten" de wijze van afrekening inzichtelijk is gemaakt.

Verrekeningsgrondslag met gemeenten over het basispakket

Het variabele deel van het basispakket wordt per gemeente individueel afgerekend conform het principe “De gebruiker c.q. de veroorzaker van de kosten betaalt”. Per activiteit worden de begrote eenheden berekend tegen een voorcalculatorisch tarief. Het totaal per gemeente wordt berekend en maandelijks als voorschot in rekening gebracht. Na afloop van het jaar worden de werkelijke eenheden vermenigvuldigd met het begrote tarief of het werkelijke tarief (verwerkingskosten). De uitkomst hiervan wordt per gemeente afgezet tegen het berekende voorschot en het saldo wordt uitgekeerd of in rekening gebracht, afhankelijk van de uitkomst. In onderstaande tabel is de verdeelsleutelsystematiek van het toerekenen van de kosten schematisch weergegeven.

Verdeelsleutelsystematiek voor het toerekenen van kosten in de begroting 2024

	werkelijk	aansluitingen	bezoeken	meldingen
Huis-aan-huisinzameling				
(Restafval, GFT, Papier en PMD)				
verwerkingskosten	x			
logistieke kosten/inzamelkosten	x			
exploitatiekosten	x			
Op afroep				
(Grofvuil en snoeiafval)				
verwerkingskosten				x
logistieke kosten/inzamelkosten				x
exploitatiekosten				x
Straatclusters				
verwerkingskosten		x		
exploitatiekosten		x		
Grondstoffenparken				
verwerkingskosten			x	
logistieke kosten			x	
exploitatiekosten		x		
Kringloop				
exploitatiekosten		x		
Servicepunt		x		
Afvalwijzer en app		x		
Afvalbeheersplan		x		
Resterende kosten		x		
Illegale dumpingen				x
Duurzaamheid		x		

Als we alle verrekeningen per product bij elkaar optellen, ontstaat de volgende afrekening per gemeente (negatief is te ontvangen en positief is te betalen):

	Totaal	Afrekening PMD ketenregie t/m 2021	Variabele component/ Basispakket 2024
Beekdaelen	-101.941	12.387	-114.328
Brunssum	-150.586	13.016	-163.602
Eijsden-Margraten	-162.046	16.968	-179.014
Gulpen-Wittem	-133.171	15.087	-148.258
Heerlen	-457.187	49.607	-506.794
Kerkrade	-200.663	24.860	-225.523
Landgraaf	-117.309	46.977	-164.286
Simpelveld	-60.537	9.716	-70.253
Vaals	-64.087	10.156	-74.243
Voerendaal	-53.632	7.309	-60.941
Totaal	**-1.501.159**	**206.084**	**-1.707.243**

Deze voor de gemeenten positieve verrekening van € 1.501.159 bevat een negatieve afrekening PMD ketenregie 2015-2021 van € 206.084. Daarnaast bevat deze de positieve afrekening basispakket 2024 van € 1.707.243. Deze is terug te voeren op voordelen inzake de verwerkingskosten als gevolg van aanbod en invloed van markttarieven en de logistieke kosten betreffend de inzet van minder uren.

Verwerkingskosten algemeen

De totale verwerkingskosten zijn in dit jaar € 733.263 onder de begroting gebleven.

We kunnen onderscheid maken in verwerkingskosten (inclusief opslag, sortering en soms transport) en de vergoedingen/ subsidies ter bevordering van separate inzameling (glas, papier, elektrische apparatuur, matrassen en PMD).
Deze vergoedingen komen tot stand via producentenverantwoordelijkheid (UPV) en worden vanuit de branche vastgesteld.

	Realisatie	Begroot	Realisatie vs Begroot
Verwerkingskosten	6.757.194	7.197.034	-439.840
Afval vergoedingen	-2.971.847	-2.678.424	-293.423
"Reguliere" verwerkingskosten	3.785.347	4.518.610	-733.263

Als we dan verder kijken naar waar het verschil van € 733.263 vandaan komt, dan zijn dat enerzijds marktontwikkelingen (prijs) en anderzijds het aanbod/ gedrag van de burger. De hoofdoorzaken van de afwijking zijn de markttarieven voor glas, metalen en papier. Kijkend naar de totale hoeveelheid behorende bij deze verwerkingskosten dan is deze licht gestegen van 158.805 ton vorig jaar naar 160.269 dit jaar een mutatie van 0,9%. De stijging van restafval aanbod is opvallend te noemen. Als we kijken naar de daling van de totale vergoedingen/ subsidies dan is dit het effect van het invoeren van statiegeld op blikjes en flesjes, waarmee deze niet meer in de PMD tonnages terechtkomen.

	Realisatie	Begroot	Realisatie vs Begroot
Oud papier	-1.382.623	-849.299	-533.324
Schroot, metaal en blik	-449.995	-179.929	-270.066
Textiel	-108.815	-91.307	-17.508
Glas	-207.308	-24.810	-182.498
Opbrengst genererend	-2.148.742	-1.145.345	-1.003.397
Restafval	3.920.491	3.394.789	525.702
Kunststof/ PMD	43.484	-	43.484
Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)	2.603.250	2.859.931	-256.681
Grofvuil	515.938	624.976	-109.038
Houtafval	430.253	300.377	129.876
Groenafval	228.562	245.484	-16.922
Straat- en veegvuil	52.928	211.425	-158.497
Tapijten	79.495	72.523	6.972
Kolkenslib	73.035	64.154	8.881
Harde kunststof	38.974	83.369	-44.395
KCA (klein chemisch afval)	231.551	293.805	-62.254
Schone grond en puin	96.102	59.459	36.643
Vervuilde grond en puin	42.924	45.739	-2.815
Asbesthoudend afval	31.312	31.560	-248
Matrassen	259.868	39.582	220.286
Overige verwerkingskosten	23.053	-	23.053
Afgewerkte olie	28.632	15.206	13.426
Kosten veroorzakend	8.699.852	8.342.379	357.473
Voorgaande jaren Kunsstof/ PMD afrekening 2021	206.084		206.084

Realisatie 2024	6.757.194	7.197.034	-439.840
Realisatie 2023	6.000.739		
	756.455		

Uitbesteed werk

Deze post valt ten opzichte van vorig jaar € 420.496 hoger uit en ten opzichte van de begroting € 169.516 lager. Hier zien we dat we ten opzichte van voorgaand jaar meer strooiwerkzaamheden hebben uitgevoerd.

Salariskosten (inclusief inhuur personeel)

De salariskosten zijn in vergelijking met vorig jaar € 1.994.475 gestegen en liggen € 1.105.684 hoger dan begroot, vanwege een bovengemiddelde cao-stijging. Daarnaast zijn ook meer activiteiten ontplooit voor de NV en het RSC en zitten er daarnaast meer werkzaamheden in het BOR-pakket. Vanwege ondermeer de krapte op de arbeidsmarkt kiezen we er vaker voor medewerkers een Rd4-contract aan te bieden.

Energie

De energiekosten liggen € 269.997 onder de begroting, maar zijn € 356.024 hoger dan vorig jaar, waarbij gas, water en stroom € 244.623 lager zijn dan begroot en de kosten voor diesel € 25.374 hoger. We hebben in 2024 een nieuw contract voor de energie van onze locaties. De kosten daarvan liggen hoger dan voorgaand jaar, maar niet zo hoog als dat we ten tijde van het opstellen van de begroting hebben ingeschat. Het nieuwe contract geldt voor de jaren 2024 en 2025.

Afschrijvingen

Ten opzichte van vorig jaar zijn de afschrijvingskosten gestegen met € 43.256 en ten opzichte van de begroting liggen deze € 1.131.460 lager, door het niet kunnen realiseren van geplande investeringen. Dat heeft vooral te maken met langere aanlooptijden van onze grote projecten en door lange levertijden bij onze leveranciers.

Huisvestingskosten
De huisvestingskosten komen dit boekjaar € 848.518 boven de begroting uit en € 1.015.724 boven voorgaand jaar. Aan het pand Sourethweg 5E, waar het TSC dit jaar is ingetrokken zijn veel aanpassingen gedaan om het gereed te maken. Dit pand, aangezien het nieuw sinds is einde 2023, is niet opgenomen in het groot onderhoudsplan en kan dus niet via de voorziening lopen. We hebben in dit jaar ook voor het eerst het gehele jaar huur betaald voor dit pand.

Overige personeelskosten
De personeelskosten liggen € 167.553 hoger dan voorgaand jaar en € 104.704 hoger dan de begroting door met name frictiekosten inzake de overgang van ADP naar AFAS als personeelssysteem. De update en inhaalslag van het vaccinatieprogramma heeft meerkosten veroorzaakt evenals de uitvoering van een Perodiek Medisch Onderzoek (PMO).

Productiekosten
De productiekosten komen uit op € 1.059.915 boven de begroting en zijn € 55.252 hoger dan voorgaand jaar. Doordat nieuwe voertuigen door langere levertijden op zich laten wachten heeft dit invloed op het benodigde onderhoud. Daarnaast doen we tegenwoordig ook reparaties en onderhoud aan voertuigen van andere gemeenschappelijke regelingen waarmee we samen werken. De hogere kosten worden gedeeltelijk doorberekend via de omzet. We zien daarnaast dat we meer onderhoud hebben gehad aan onze ondergrondse systemen inzake toegangscontrolesmodules, waarvan ook sommige systemen voor andere gemeenschappelijke regelingen welke zijn doorberekend via de omzet. Op de op- en overslag hadden we meer dekking verwacht maar zijn ook de de kosten achterwege gebleven. De kosten voor zout zijn flink hoger als gevolg van meer benodigd zout. De prijs was ook hoger vanwege inflatiecorrectie en schaarste.

Automatiseringskosten
De automatiseringskosten zijn uitgekomen op € 42.889 boven de begroting en € 240.950 meer dan voorgaand jaar. Dat zit vooral in prijsaanpassingen welke we in de begroting voorzien hadden.

Algemene kosten
Deze kosten zijn € 6.065 hoger dan vorig jaar en € 178.388 hoger dan begroot. Hier zit de bijdrage in aan Afval Samenwerking Limburg (ASL). We hebben de stabiliteit van de communicatieverbindingen verstevigt zowel naar de productieservers als onze backuplocatie. Onze lopende projecten hebben extra begeleidingskosten gevergd welke niet gedekt konden worden vanuit het investeringsbudget.

Rentelasten/-baten
Er is in 2024 1 nieuwe lening aangegaan, welke viel binnen het investeringsplan. Door doorgeschoven projecten is een tweede financiering uitgesteld. We zien daarnaast ook dat de rente op tijdelijke liquiditeitsoverschotten in de schatkist een aardige opbrengst genereren. Nog geen twee jaren gelden leverde dat geen euro op. Dat maakt dat de rente € 100.797 hoger is dan voorgaand jaar en € 302.530 lager dan begroot.

Financieringsplan
De langlopende leningen bedragen ultimo 2024 na aflossing € 31.930.000 (2023: € 28.180.000). Er staat ook een bedrag van de restant schuld onder kortlopende schulden voor zover betaalbaar binnen 1 jaar ter grootte van € 1.250.000.

Kapitaalrente
De omslagrente is vastgesteld op 2,79% (2023: 2,38%).

Leningen via de BNG op hoofdsom:			
€ 7 mln.	aflossingsvrij	15 jaar	2,250%
€ 6 mln.	lineair	25 jaar	1,495%
€ 6,5 mln.	lineair	25 jaar	4,805%
€ 5,0 mln.	lineair	20 jaar	3,154%

Leningen via de NWB-bank op hoofdsom:			
€ 10 mln.	lineair	20 jaar	1,300%
€ 7 mln.	aflossingsvrij	20 jaar	2,184%

Investeringsplan kapitaalgoederen en realisatie in boekjaar
De geplande en goedgekeurde investeringen (begrotingsboek 2025) over 2024 bedroegen € 20.254.907. Het gerealiseerde investeringsvolume is met € 7.186.885 (35,48%) fors lager uitgekomen. We lopen aan tegen langere levertijden en ook langere doorlooptijden van grote onderhanden zijnde projecten.

Textielsorteercentrum (TSC)

In 2024 ontstond er een algehele malaise op de markt voor gerecyclede materialen door overaanbod van goedkope nieuwe grondstoffen. Daarnaast is de activiteit in dit jaar verhuisd naar de nieuwe locatie. Hierdoor was er een korte periode van stillegging van de sortering om de machines te verhuizen.

Het gevolg was oplopende voorraden die tegen een lagere prijs in een moeilijke markt zijn afgezet. Door het goede afzetnetwerk dat jarenlang is opgebouwd zijn de voorraden aan het einde van het jaar terug naar normale omvang gebracht. Dit wel tegen duidelijke lagere vergoedingen. Het verhuizen zelf bracht extra kosten met zich mee, evenals sommige noodzakelijke aanpassingen aan de nieuwe locatie.

Het financiële resultaat over 2024 bedraagt € 449.089 negatief, tegenover een positief resultaat van € 192.979 in 2023.

In totaal werd 1.505 ton textiel zelf gesorteerd en verkocht (2023: 1.794 ton).

Circa 60% van het ingezamelde textiel is geschikt voor hergebruik als kleding; de resterende 40% wordt verwerkt tot vezelmateriaal of poetsdoeken. Herbruikbare kleding wordt grotendeels geëxporteerd, voornamelijk naar Oost-Europa en Afrika. Slechts een deel is apart daaruit gesorteerd en komt dan terecht in Nederlandse kringloopwinkels (ca. 8%).In het TSC wordt het herbruikbare textiel gesorteerd in circa 120 categorieën.

Naast de circulaire impact, speelt het TSC tevens een belangrijke rol in de regionale, sociale werkgelegenheid. In 2024 bood het sorteercentrum werk aan circa 75 fte (83 medewerkers), gedetacheerd via SW-groepsdetachering. Dit draagt bij aan de integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en sluit aan bij het maatschappelijk Rd4 streven naar een inclusieve samenleving.

TSC is en blijft aangesloten bij KringCoop, een samenwerkingsverband gericht op het delen van kennis, ervaring, systemen en het aanboren van marktcontacten.

In 2025 wordt de implementatie van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor textiel uitgerold. De hiermee ingestelde producentenvergoedingen zullen de financiële druk in de keten verlichten in 2025, voor de jaren erna is nog overleg. De eerste stappen om de structurele uitdagingen zoals de impact van fast-fashion en het beperkte gebruik van gerecycled materiaal in nieuw textiel aan te pakken.

Jaarrekening 2024

Jaarrekening
Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Consolidatie
Reinigingsdiensten Rd4 Gemeenschappelijke Regeling staat aan het hoofd van de Rd4-groep. De dochtervennootschappen zijn:

	Belang
Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. te Heerlen	100%
Rd4 Kringloop Bedrijf B.V. te Heerlen	100%

De financiële gegevens van Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. en Rd4 Kringloop Bedrijf B.V. zijn inbegrepen in de geconsolideerde jaarrekening van Reinigingsdiensten Rd4 gemeenschappelijke regeling.

Om een goed inzicht te krijgen in het functioneren van Rd4 als geheel, presenteren wij al jaren een integraal geconsolideerde jaarrekening (en begroting) van de drie onderdelen samen. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV), welke in de plaats is gekomen van de compatibiliteitsvoorschriften, mag dit eigenlijk niet meer. Echter voor het verkrijgen van een goed en juist inzicht is het beter als we de lijn van de afgelopen jaren voortzetten.

Algemeen
De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.
De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.
Alle bedragen worden in Euro's vermeld.

Er heeft in 2023 een herrubricering plaatsgevonden van de kosten m.b.t. het electrisch laden van voertuigen. Deze kosten zijn geherrubriceerd van "Wagenpark en containers" naar "Benzine, diesel en lpg". De categorie is hernoemd naar "Benzine, diesel, lpg en extern electrisch laden".

Schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening dient de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva
Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de gemaakte kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de gemaakte kosten, zoals in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het boekjaar na het jaar van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de post overige voorzieningen aan de passivazijde van de balans.

Financiële vaste activa
De overige financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Voorraden
Voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengst waarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door de individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van het First in First Out (FIFO)-principe.

Vorderingen
De vorderingen worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Pensioenen
De onderneming heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die is gekwalificeerd als een toegezegde pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds en wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Ingeval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds heeft de onderneming geen verplichting tot het voldoen van aanvullende premies anders dan hogere toekomstige premies.

Voorziening groot onderhoud
De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Langlopende schulden
Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.
De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Netto-omzet
De netto-omzet betreft de opbrengst voor de aan afnemers (derden) geleverde goederen en diensten onder aftrek van toegestane kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de betreffende immateriële en materiële vaste activa.

Wet normering topinkomens
Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de beleidsregels toepassing WNT.

Financiële baten en lasten
De financiële baten en lasten betreffen de van derden en groepsmaatschappijen ontvangen / te ontvangen en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde / te betalen interest.

ACTIVA	31-12-2024		31-12-2023	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Afvalinzamelplan/ -beheersplan		149.000		1.634
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	15.281.814		15.379.400	
Machines en installaties	20.695.861		17.752.351	
		35.977.675		**33.131.751**
Vlottende activa				
Voorraden		1.086.769		1.108.066
Vorderingen				
Debiteuren	1.400.380		879.203	
Verbonden maatschappijen	681.284		1.267.199	
Overige vorderingen	1.210.784		2.988.613	
		3.292.448		**5.135.015**
Liquide middelen				
Kas	6.396		5.842	
Bank	5.959.729		2.225.865	
Subtotaal		5.966.125		2.231.707
Totaal		**46.472.017**		**41.608.173**

PASSIVA	31-12-2024		31-12-2023	
Eigen vermogen		3.179.273		3.179.121
Voorzieningen				
Overige voorzieningen		793.281		519.167
Langlopende schulden				
Kredietinstellingen		31.930.000		28.180.000
Kortlopende schulden				
Bank	74		70	
Kredietinstellingen	1.250.000		1.000.000	
Crediteuren	2.987.506		4.611.630	
Belastingen en sociale lasten	2.656.150		1.312.841	
Overige schulden	3.135.633		2.805.344	
Subtotaal		**10.029.363**		**9.729.885**
Totaal		**46.472.017**		**41.608.173**

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2024
(in euro)

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2024
Netto-omzet	48.495.586	47.452.213	42.699.755
Verwerkingskosten afval	-3.785.347	-4.518.610	-2.920.136
Kosten van uitbesteed werk	-2.975.947	-3.145.463	-2.555.450
Brutomarge	41.734.292	39.788.140	37.224.169
Salarissen en sociale lasten	18.489.217	17.575.455	16.681.145
Personeel van derden	5.877.264	5.685.342	5.690.861
Energie	2.306.003	2.576.000	1.949.979
Afschrijvingen vaste activa	3.822.747	4.954.207	3.779.491
Overige bedrijfskosten	9.945.257	7.782.706	8.565.353
Bedrijfslasten	40.440.488	38.573.710	36.666.829
Bedrijfsresultaat	1.293.804	1.214.430	557.340
Financiële baten minus lasten	-482.426	-784.956	-381.629
Bestemmingsreserves	-388.784	-429.474	-286.230
Nettoresultaat voor VPB	422.594	0	-110.519
Vennootschapsbelasting	21.683	0	20.837
Nettoresultaat na VPB	400.911	0	-131.356
Onttrekking uit weerstandsvermogen	0	0	0
	400.911	0	-131.356

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2024
(in euro)

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa
Dit betreffen uitgaven inzake het Afvalinzamelplan / -beheersplan en de Milieu App.

	2024	2023
Boekwaarde per 1 januari	1.634	3.268
Investeringen	149.000	0
Afschrijvingen	-1.634	-1.634
Desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	**149.000**	**1634**

De aanschafwaarde van de immateriële vaste activa bedraagt per 31 december 2024 € 5.265.866. De cumulatieve afschrijvingen bedragen per die datum € 5.116.866.
Het afschrijvingspercentage varieert tussen de 6,67% en 20%.

In de aanschaffingswaarde zijn € 149.000 aan kosten van ontwikkeling opgenomen waarover nog niet wordt afgeschreven tot in gebruikname welke zijn gerelateerd aan de ontwikkeling van een nieuwe Milieu App.

Materiële vaste activa	2024	2023
Boekwaarde per 1 januari	33.131.751	30.172.317
Investeringen	7.037.885	6.731.537
Afschrijvingen	-3.957.389	-3.776.132
Desinvesteringen	-234.568	4.025
Boekwaarde per 31 december	**35.977.675**	**33.131.751**

Voor een overzicht van het verloop van de vaste activa verwijzen wij u naar de bijlage.

De aanschafwaarde van de materiële vaste activa bedraagt per 31 december 2024 €100.029.460. De cumulatieve afschrijvingen bedragen per die datum € 64.051.786.
Onder de materiële vaste activa zijn grondposities opgenomen met een aanschafwaarde van € 7.241.162. Over deze posities wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingspercentages bedragen:
- gebouwen en terreinen: 3,3 - 20%;
- machines en installaties: 6,7 - 25%.

Vanaf het boekjaar 2009 wordt over investeringen afgeschreven in het jaar volgend op het jaar van investeren.

Vlottende activa

Voorraden	2024	2023
Zout en chemicaliën	70.338	48.034
Onderdelen gereedschappen	362.789	311.294
Inzamelmiddelen	241.002	289.458
Voorraad (on)gesorteerd textiel	162.614	190.596
Bedrijfskleding en kantoorartikelen	250.026	268.684
Totaal	**1.086.769**	**1.108.066**

Van de voorraden is een oorspronkelijke boekwaarde van € 129.603 afgewaardeerd op lagere marktwaarde. Voor de resterende voorraad wordt geen voorziening incourantheid noodzakelijk geacht.

Debiteuren	2024	2023
Nominale waarde	1.400.380	879.203

Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

Verbonden maatschappijen	2024	2023
NV Reinigingsdiensten Rd4	681.284	1.267.199

Over het gemiddeld uitstaande saldo wordt een rente van 2,537% in rekening gebracht.

Overige vorderingen	2024	2023
Nog te factureren bijdrage ondergrondse systemen	47.686	0
Nedvang bijdrage glas, papier & kunststof	859.641	2.563.923
Vooruitbetaalde kosten	191.100	274.245
Subsidies/accijnzen	13.661	1.412
Overige vorderingen	98.696	149.033
Totaal	**1.210.784**	**2.988.613**

Bij Verpact is sprake van een vordering van € 859.641 en een daaraan gelateerde schuld van € 1.248.027, met per saldo een schuld van € 388.387.

Liquide middelen	2024	2023
Kas	6.396	5.842
Bank	5.959.729	2.225.865
Totaal	**5.966.125**	**2.231.707**

PASSIVA

Eigen vermogen	2024	2023
Saldo per 1 januari	3.179.121	2.494.718
Mutatie bestemmingsreserve duurzaamheid	388.784	286.230
Resultaat boekjaar	400.911	-131.356
Uitbetaling overschot voorgaand jaar aan gemeenten	-186.459	496.895
Reservering vakantiedagen en -geld bij Rd4 Facilitair Bedrijf B.V.	-63.084	32.634
Saldo per 31 december	**3.719.273**	**3.179.121**

Vanaf het boekjaar 2011 wordt conform de van toepassing zijnde verslaggevingsvoorschriften, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, in de geconsolideerde jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling geen reservering voor vakantiedagen en vakantiegeld aangehouden. Deze stelselwijziging is verwerkt in het eigen vermogen. Het eigen vermogen conform de geconsolideerde jaarrekening wijkt uit hoofde hiervan af voor een bedrag van € 655.997 (2023: € 140.619) van het eigen vermogen conform de vennootschappelijke jaarrekening.

Conform de geldende regelgeving dient de resultaatbestemming bepaald te worden op basis van het vermogen conform de enkelvoudige jaarrekening.

Zie het aparte onderdeel inzake Verdeling vermogen. Het weerstandsvermogen wordt opgebouwd en aangehouden conform een door het algemeen bestuur vastgestelde methodiek van risico's waarbij kans en impact wordt ingeschat.

Weerstandsvermogen	2024	2023
Saldo per 1 januari	2.400.315	2.400.315
Toevoeging	0	0
Onttrekking	-317.815	0
Saldo per 31 december	**2.082.500**	**2.400.315**

Het eigen vermogen volgens de enkelvoudige jaarrekening bedraagt ultimo 2024 € 4.375.270.

"Beklemd" eigen vermogen vakantiedagen- en geld	2024	2023
Saldo per 1 januari	481.505	448.871
Opbouw/afbouw	-63.084	32.634
Saldo per 31 december	418.421	481.505

Bestemmingsreserve Duurzaamheid	2024	2023
Saldo per 1 januari	428.659	142.429
Toevoeging	429.474	286.230
Onttrekking	-40.690	0
Saldo per 31 december	817.443	428.659

De onttrekking bevat de kosten van de proef met het waterstof aangedreven inzamelvoertuig. Een strategische keuze voor het zware materieel is er nog niet.

Overige voorzieningen

Voorziening verlofsparen
Gerelateerd aan de CAO Gemeenten/SGO afspraken inzake verlof is het vereist om de verlofsaldi in een voorziening op te nemen. Conform Art 44 lid 3 BBV was dat voorheen niet toegestaan aangezien de aanname voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

	2024	2023
Saldo per 1 januari	0	110.604
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	-110.604
Saldo per 31 december	0	0

Op dit moment heeft niemand met een dienstverband in de GR verlof bestemd conform de hier benoemde regeling.

Voorziening groot onderhoud
De voorziening groot onderhoud is gevormd voor toekomstige uitgaven van groot onderhoud aan de gebouwen. De voorziening is overwegend langlopend van aard en opbouw is in 2012 gestart. In 2022 vormen we deze weer op basis van een goedgekeurd meerjarenplan 2022-2026. In de overgangsperiode hebben we een reserve aangehouden. Deze is inmiddels geintegreerd in de voorziening en dat is waarom de dotatie van 2023 nog lager kon blijven.

Voorziening groot onderhoud	2024	2023
Saldo per 1 januari	519.167	748.371
Dotatie	749.025	372.582
Onttrekking	-474.811	-601.786
Saldo per 31 december	793.381	519.167

Langlopende schulden	2024	2023
Lening BNG	18.430.000	14.180.000
Lening NWB	13.500.000	14.000.000
Totaal	31.930.000	28.180.000

Hoofdsom	Schuldrest	Leningtype	Looptijd	Einde	Rente %	Rentetype
7.000.000	7.000.000	Aflossingsvrij	15 jaar	2035	2,184%	vaste rente
6.500.000	2.860.000	Lineair	25 jaar	2035	4,805%	vaste rente
10.000.000	7.000.000	Lineair	25 jaar	2038	1,300%	vaste rente
7.000.000	7.000.000	Aflossingsvrij	20 jaar	2040	2,250%	vaste rente
6.000.000	4.320.000	Lineair	25 jaar	2042	1,495%	vaste rente
5.000.000	5.000.000	Lineair	20 jaar	2044	3,154%	vaste rente
41.500.000	**33.180.000**					

€ 1.250.000 Opgenomen onder kortlopende leningen korter dan 1 jaar (kortlopendeaflossingsverplichting).

Kortlopende schulden

Bank	31-12-2024	31-12-2023
Bank	74	70

Belasting en sociale lasten

Vennootschapsbelasting	21.683	20.837
(Pré)pensioenpremie	202.000	177.861
Omzetbelasting	1.440.144	238.033
Loonbelastingen en sociale lasten	992.323	876.110
Totaal	2.656.150	1.312.841

Kredietinstellingen

Kortlopende aflossingsverplichting	1.250.000	1.000.000
Totaal	1.250.000	1.000.000

Overige schulden

Te betalen rente BNG	217.168	255.608
Verpact bijdrage glas, papier en kunststof	1.248.027	1.770.349
Openstaande schuld gemeenten	1.148.378	438.923
Diversen	522.060	340.464
Totaal	3.135.633	2.805.344

Bij Verpact is sprake van een vordering van € 859.641 en een daaraan gerelateerde schuld van € 1.248.027, met per saldo een schuld van € 388.387.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Leaseverplichting
Per jaareinde zijn er operationele leaseverplichtingen aangegaan ten bedrage van € 145.989 (2023:€ 185.156).

Deze vervallen als volgt:

Binnen 1 jaar	€ 62.595
Tussen 1 en 5 jaar	€ 83.395

Investeringsverplichtingen

Voertuigen	€ 2.431.766
Containers	€ 169.546
Gebouwen en terreinen	€ 520.815
Overig	€ 17.038

Overige verplichtingen

Er zijn een aantal contracten aangegaan waaruit verplichtingen voortvloeien. De totale openstaande verplichting is:

Onderhoudscontracten voertuigen	€ 910.184

Bovenstaande overige verplichtingen vervallen als volgt:

Binnen één jaar	€ 232.278
Tussen één en vijf jaar	€ 506.686
Na meer dan vijf jaar	€ 71.220

Bankgarantie

Voor 2024 zijn er geen bankgaranties afgegeven.

Fiscale eenheid

Reinigingsdiensten Rd4 gemeenschappelijke regeling vormt tezamen met Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. en Rd4 Kringloop Bedrijf B.V. een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. De vennootschappen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van de fiscale eenheid.

Ketenaansprakelijkheid

De onderneming verricht activiteiten als inlener van arbeidskrachten. De onderneming is op grond hiervan (op basis van diverse wettelijke bepalingen betreffende ketenaansprakelijkheid) mogelijk hoofdelijk aansprakelijk voor de premies van werknemers- en volksverzekeringen en van de loon- en omzetbelasting bij het uitbesteden van werk respectievelijk het inlenen van personeel.

Overige

De zekerheden staan vermeld in artikel 28 van de regeling van de gemeenschappelijke regeling. Artikel 28. Waarborg gemeenten

1. Elk der deelnemende gemeenten waarborgt de betaling der renten en aflossing van de door het lichaam op basis van de vastgestelde begrotingen en/of begrotingswijzigingen te sluiten geldleningen en in rekening-courant op te nemen gelden naar rato van de stemverhouding.
2. Indien uit het vorige lid bepaalde voor de deelnemende gemeenten betalingen voortvloeien, zullen deze door de deelnemende gemeenten onderling worden verrekend.

Milieuverontreiniging

De entiteit GR heeft de grond en het onroerend goed van het grondstoffenpark Rijckholt in 2014 verworven. In de grond van het milieupark zit verontreiniging, overeenkomstig de verontreiniging in de gehele omgeving van Eijsden. Met de gemeente Eijsden-Margraten is overeengekomen dat de grond in eigendom naar de gemeente overgaat als de bestemming grondstoffenpark eindigt. Daarom is er geen voorziening gevormd.

Pensioenvoorziening

De risico's die vanwege de bedrijfstakpensioenregeling bij de onderneming berusten komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. De dekkingsgraad van het pensioenfonds bedroeg per 31 december 2024: 111,9% (2023: 110,5%).

Vennootschapsbelasting verplichting (VPB)

GR Reinigingsdiensten Rd4 is op grond van haar rechtsvorm met ingang van 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vp ‘indien en voor zover zij een onderneming drijft’. Een groot deel van de activiteiten van GR Rd4 is echter vrijgesteld. Uitzondering hierop zijn de verkoop van rest(afval-)stromen, de dienstverlening aan de NV en de op- en overslag ten behoeve van derden.

Ten aanzien van de verkoop van reststromen heeft GR Reiningingdiensten Rd4 een vaststellingsovereenkomst ondertekend met de Belastingdienst. Op grond van deze wordt de fiscale winst met betrekking tot de activiteit ‘zich ontdoen van huishoudelijk afval tegen een positieve opbrengst’ vastgesteld op basis van een percentage van de omzet. Dit percentage is vastgesteld op 1%.

Ten aanziening van dienstverlening aan de N.V. Reinigingsdiensten Rd4 betreft dit de door Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. berekende winstopslag op de voertuigkosten.

Volledigheidshalve merken wij op dat GR Rd4 de aangiften vpb tot en met 2022 conform voorgaande uitgangspunten heeft ingediend. De Belastingdienst heeft definitieve aanslagen opgelegd over de jaren tot en met 2022. Op dit moment zijn er geen afstemmingstrajecten of discussies met de Belastingdienst.

Zekerheden jegens kredietinstellingen

De GR Reinigingsdiensten Rd4 heeft in de geconsolideerde rekening-courant faciliteit een kredietarrangement met een maximum van € 5.000.000.
De rente bedraagt Euribor + 0,55%.
N.V. Reinigingsdiensten Rd4 maakt tevens gebruik van de gestelde zekerheden.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2024

(in euro)

Netto omzet	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Omzet basispakket			
Beekdaelen	2.891.090	2.993.031	2.463.166
Brunssum	2.944.512	3.095.099	2.538.790
Eijsden-Margraten	2.220.423	2.382.469	1.858.757
Gulpen-Wittem	1.603.809	1.736.980	1.350.725
Heerlen	9.482.432	9.939.619	8.298.030
Kerkrade	4.782.736	4.983.398	4.131.727
Landgraaf	3.780.348	3.897.657	3.219.191
Simpelveld	1.056.942	1.117.479	906.777
Vaals	1.163.417	1.227.504	996.450
Voerendaal	1.242.784	1.296.416	1.056.056
Totale omzet basispakket	31.168.493	32.669.653	26.819.669
Via factuur apothekersregeling	0		0
Via factuur stortingen Heerlen	0		0
Via factuur DVO Schinnen	40.004		0
Verschil voorschot	0		-31
Netto omzet deelnemende gem. basispakket	31.208.498	32.669.653	26.819.638
Netto omzet deelnemende gem. BOR-pakket/	6.950.390	5.734.250	6.280.660
NV Reinigingsdiensten Rd4	4.725.276	3.848.700	3.922.019
Overige en burgers (winkels, grondstoffenparken, TSC)	5.529.077	5.199.610	5.589.657
Wijziging in voorraden en onderhanden werk	82.345	0	87.781
Totaal	48.495.586	47.452.213	42.699.755

Verwerkingskosten afval

Afvalkosten verwerker	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Restafval	3.920.491	3.394.789	4.124.178
Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)	2.603.250	2.859.931	1.451.434
Grofvuil	515.938	624.976	490.867
Houtafval	430.253	300.377	211.959
Groenafval	228.562	245.484	204.295
Straat- en veegvuil	52.928	211.425	167.754
KCA (klein chemisch afval)	231.551	293.805	131.024
Kolkenslib	73.035	64.154	65.437
Schone grond en puin	96.102	59.459	94.473
Vervuilde grond en puin	42.924	45.739	45.116
Asbesthoudend afval	31.312	31.560	28.302
Afgewerkte olie	23.053	0	8.833
Glas	-207.308	-24.810	-46.217
Textiel	-108.815	-91.307	-142.243
Schroot, metaal en blik	-449.995	-179.929	-411.318
Oud papier	-1.382.623	-849.299	-1.284.935
Kunststof/ PMD	43.484	0	77.951
Afrekening PMD Ketenregie periode t/m 2021	206.084	0	420.898
Harde kunststof	38.974	83.369	41.567
Tapijten	79.495	72.523	71.142
Matrassen	259.868	39.582	233.838
Overige verwerkingskosten	28.632	15.206	16.384
Totaal afvalkosten verwerker	6.757.194	7.197.034	6.000.739

Afval Vergoedingen	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Vergoedingen kunststof/PMD	-2.150.615	-2.173.648	-2.141.359
Afrekening vergoeding kunststof/PMD 2022	0		-277.541
Vergoedingen glas	-328.406	-313.184	-309.724
Vergoedingen papier	-28.925	-28.112	-28.514
Vergoedingen elektrische apparaten	-203.600	-139.731	-183.163
Vergoedingen matrassen	-260.301	-23.749	-140.303
Totaal afval vergoedingen	-2.971.847	-2.678.424	-3.080.603
Totaal verwerkingskosten afval	3.785.347	4.518.610	2.920.136

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Kosten van uitbesteed werk	2.975.947	3.145.463	2.555.450

Salarissen en sociale lasten

Salarissen	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Bruto loon/vergoedingen	14.284.389	-	13.024.921
Af: loonkosten subsidies	-78.944	-	-107.568
Totaal	14.205.445	13.437.093	12.917.353

Sociale lasten			
Bedrijfsvereniging UWV/USZO	1.775.749	-	1.459.804
(Pré)pensioenpremie (ABP/SFN)	1.638.323	-	1.504.864
Werkgeverslasten zorgverzekering	869.700	-	799.124
	4.283.772	4.138.362	3.763.792
Totaal salarissen en sociale lasten (A)	18.489.217	17.575.455	16.681.145

Personeel van derden (B)

Uitzendbureau	3.898.319	-	3.654.921
Sociale arbeid	1.279.377	-	1.312.949
Overige	699.568	-	722.991
	5.877.264	5.685.342	5.690.861
Totaal Personeelskosten (A+B)	24.366.481	23.260.797	22.372.006

Energie			
Benzine, diesel, LPG en extern electrisch laden	1.790.626	1.816.000	1.654.833
Water-, stroom- en gasverbruik	515.377	760.000	295.146
Totaal	2.306.003	2.576.000	1.949.979

Afschrijvingen vaste activa

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Gebouwen en terreinen	630.544	-	524.271
Machines, installaties en overige vaste bedrijfsmiddelen	3.326.845	-	3.251.861
Boekresultaat verkoop activa	-136.276	-	1.725
Immateriële vaste activa	1.634	-	1.634
Totaal	**3.822.747**	**4.954.207**	**3.779.491**

Overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten			
Huur gebouwen	302.993	-	193.022
Beveiliging	319.615	-	306.852
Onderhouds- en schoonmaakkosten	828.015	-	426.031
Dotatie voorziening groot onderhoud	749.025	-	372.582
Kosten groot onderhoud	488.928	-	615.179
Onttrekking voorziening groot onderhoud	-474.811	-	-601.786
Overige huisvestingskosten	708.449	-	594.610
Totaal	**2.922.214**	**2.073.696**	**1.906.490**

Personeelskosten			
Opleidingen	225.753	-	168.215
Reis- en verblijfkosten	112.680	-	110.514
Arbodienst en advieskosten	122.745	-	120.719
Brandstof leaseauto's	12.898	-	11.127
Overige personeelskosten	550.681	-	446.629
Totaal	**1.024.757**	**920.053**	**857.204**

Productiekosten			
Belastingen en verzekeringen wagenpark	423.986	-	342.809
Onderhoud wagenpark en containers	2.792.304	-	2.424.829
Huur voertuigen derden	67.470	-	75.230
Huur containers derden	12.018	-	9.570
Zout en chemicaliën	182.321	-	106.660
Dekking op- en overslag	-1.048.661	-	-531.711
Bedrijfskleding	173.556	-	177.244
Overige productiekosten	920.246	-	863.357
Totaal	**3.523.240**	**2.463.325**	**3.467.988**

Automatiseringskosten	1.219.271	1.176.382	978.321

Verkoopkosten	53.137	125.000	158.777

Transporteren	8.742.619	6.758.456	7.368.780

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Transporteren	8.742.619	6.758.456	7.368.780
Algemene kosten			
Kantoorkosten	340.050	-	298.334
Telefoon- en communicatiekosten	189.963	-	147.600
Advieskosten	247.641	-	346.886
Abonnementen en contributies	262.182	-	237.381
Verzekeringen	50.777	-	38.235
Correctie voorgaande jaren	-9.509	-	-7.046
Overige algemene kosten	121.534	-	135.183
Totaal	1.202.638	1.024.250	1.196.573
Totaal overige bedrijfskosten	9.945.257	7.782.706	8.565.353
Financiële lasten minus baten			
Rentekosten	788.423	-	641.584
Rentebaten	-305.666		-260.315
Rente fiscus	-331	-	360
Totaal	482.426	784.956	381.629

Wet Normering Topinkomens verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4 van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4 is € 233.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief. Alleen de op grond van de WNT van toepassing zijnde onderdelen zijn hieronder weergegeven. Dat wat niet van toepassing is, is buiten beschouwing gelaten.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Naam Functiegegevens	R.E.J. Wetzels	R.E.J. Wetzels	W.C.H. Sijstermans	
	Directeur	Directeur	Directeur	Adviseur*
	Gegevens 2024	**Gegevens 2024**	**Gegevens 2023**	**Gegevens 2023**
Aanvang en einde functie-vervulling	1 jan t/m 31 dec	1 okt t/m 31 dec	1 jan t/m 30 sept	1 okt t/m 31 dec
Omvang dienstverband (in FTE)	1,000	0,252	0,800	0,800
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	163.949	38.725	114.661	38.760
Beloningen betaalbaar op termijn	23.368	4.759	16.999	5.666
Totaal bezoldiging	**187.317**	**43.483**	**131.660**	**44.427**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	56.208	133.433	44.967
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedragen				N.v.t.
Bezoldiging	**187.317**	**43.483**	**131.660**	**44.427**
Het bedrag van de over-schrijding	0	0	0	0
Reden waarom de over-schrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

*Functionaris wordt aangemerkt als topfunctionaris tot uiterlijk 30-9-2027 in verband met eerdere functie als Directeur.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

In de tabel hieronder staan de topfunctionarissen met een bezoldiging van € 2.100 of minder, die in 2024 voor de gemeenschappelijke regeling werkzaam zijn geweest.

Naam	Functiegegevens	Gemeente	
J.P.J. Hermans	Algemeen Bestuur	Beekdaelen	tot september 2024
H. van de Laar	Algemeen Bestuur	Beekdaelen	vanaf september 2024
H.J. Janssen	Dagelijks Bestuur	Brunssum	
M.J.G. Gerritsen	Algemeen Bestuur	Eijsden-Margraten	
P.H.J. Franssen	Algemeen Bestuur	Gulpen-Wittem	
C. Gelderblom	Algemeen Bestuur	Heerlen	
M.M.L. van Drunen	Algemeen Bestuur	Kerkrade	
G.G.J. Janssen	Dagelijks Bestuur	Landgraaf	
W.J.H. Schleijpen	Algemeen Bestuur	Simpelveld	tot juli 2024
P. Spirk	Algemeen Bestuur	Simpelveld	vanaf juli 2024
J.P. Verbeek-Benink	Dagelijks Bestuur	Vaals	
P.J.J. Verbraak	Algemeen Bestuur	Voerendaal	

Gemiddeld aantal werknemers

In het boekjaar waren gemiddeld 372,10 FTE werkzaam bij de organisatie. Dit aantal is inclusief uitzendkrachten, detacheringkrachten (2023 370,16 FTE).

Deelnemende gemeenten

Gemeente	Deelnemer vanaf	Aansluitingen= basis afrekening*	
Beekdaelen**	1 januari 2019	10.481	7%
Brunssum	1 januari 1998	13.853	10%
Eijsden-Margraten	1 januari 2014	11.308	8%
Gulpen-Wittem	1 januari 2017	6.774	5%
Heerlen	1 januari 1998	44.346	31%
Kerkrade	1 januari 1998	22.807	16%
Landgraaf	1 januari 1998	17.539	12%
Simpelveld	1 juli 1998	4.889	3%
Vaals	1 januari 1999	5.571	4%
Voerendaal	1 januari 1998	5.590	4%
Totaal		143.158	100%

* Aansluitingen 2024 conform begroting.
** zonder Schinnen

Verdeling vermogen

Conform de geldende regelgeving dient de resultaatbestemming en de verdeling van het vermogen bepaald te worden op basis van de enkelvoudige jaarrekening van Reinigingsdiensten Rd4 gemeenschappelijke regeling.

In de afgelopen jaren was er binnen de Gemeenschappelijke Regeling regelmatig een overschot op de exploitatierekening. Een deel van deze overschotten is gereserveerd om eventuele tegenvallers mee op te vangen. Dit noemen we het weerstandsvermogen van Rd4.

Dit weerstandsvermogen wordt per jaar opgebouwd en kan dus per jaar worden toegerekend aan de deelnemende gemeenten. Aangezien de uitbetalingen van de overschotten zijn gebaseerd op de aansluitingen van het betreffende jaar, geldt deze verdeelsleutel ook voor dat deel dat bij Rd4 gereserveerd blijft.

Hoogte weerstandsvermogen

In 2023 is ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest over de hoogte en de bepaling van het weerstandsvermogen. Hiertoe is een memo opgesteld en vastgesteld. De in de jaarrekening onderkende risico's zijn voorzien van een inschatting van de kans dat het risico zich zal voordoen en een inschatting van het financiële effect dat daarmee gemoeid zou zijn. De nieuwe systematiek is onafhankelijk van de hoogte van de omzet en stijgt daardoor niet automatisch mee met de omvang van de begroting.

Ter beoordeling van het aanwezige weerstandsvermogen wordt een ratio berekend van de beschikbare- ten opzichte van de benodigde weerstandscapacteit (weerstandsvermogen).

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	**1,4 < X < 2,0**	**Ruim voldoende**
C	1,0 < X < 1,4	Voldoende
D	0,8 < X < 1,0	Matig
E	0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Vastgesteld is dat Rd4 streeft naar een minimale ratio van "ruim voldoende" en dat daarmee de ondergrens een ratio van 1,4 is. De toets van de weerstandsvermogen ratio is een onderdeel van de jaarlijkse planning & control cyclus.

Het minimaal benodigde weerstandsvermogen conform de beschreven methodiek zou bedragen € 2.082.500 (zijnde 1,4 x benodigde weerstandscapaciteit welke is berekend op € 1.487.500). Het weerstandsvermogen bedraagt € 2.082.500 en hoeft dan ook niet te worden aangepast.

Risico's

De risico's welke het weerstandsvermogen moet afdekken betreft alle risico's waarvan we niet hebben afgesproken dat ze op basis van werkelijkheid worden afgerekend via de variabele component. Deze zijn direct van invloed op het resultaat van Rd4.
Daar zitten niet de risico's inzake de verwerkingstarieven en -hoeveelheden bij. Zoals hierboven beschreven worden deze er buiten gelaten. Deze zitten dan ook zowel qua tarief als hoeveelheid in de variabele component.

1. **Arbeidsrisico's**
   Aantasting van de arbeidscapaciteit door ziekte, staking en fraude. Invulling posities voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Door minder mensen in WSW en meer mensen via participatiewet (duurder). Een nieuwe leidraad inzake de fysieke belasting van onze medewerkers in de inzameling zorgt voor uitdagingen in het realiseren van het huidige serviceniveau. Een risico inzake arbeid betreft de krapte op de arbeidsmarkt. Het kunnen aantrekken van voldoende en kwalitatief juiste mensen is van belang om onze service te kunnen blijven waarmaken.

2. **Materiële risico's**
   Beschadiging aan of verlies van gebouwen, installaties, bedrijfsinventaris en transport middelen. De premies van de brandverzekeringen zijn fors gestegen en de eigen risico's zijn hoger geworden. We worden nog steeds geconfronteerd met premiestijgingen. Om schade ten gevolge van brand zoveel mogelijk te beperken zijn de eisen die verzekeraars stellen steeds hoger met als gevolg hogere kosten. Voor stroomuitval is er een noodstroomaggregaat geplaatst om uitval van de stroomvoorziening op te vangen.

3. **Continuïteitsrisico**
   Het grootste risico inzake de continuïteit vloeit voort uit aantasting van de productiecapaciteit door bedrijfsstilstand. Bij volledig of gedeeltelijk verlies van het wagenpark zal vervanging op korte termijn of inhuur bij derden niet eenvoudig zijn. Bij onvoldoende bezetting door bijvoorbeeld een pandemie zijn er ook scenario's denkbaar waarbij delen van de dienstverlening niet kunnen worden uitgevoerd. Dit risico is niet verzekerbaar.

4. **Milieurisico's**
   Gezien de verscheidenheid aan producten is niet met 100% zekerheid aan te geven dat alle mogelijke risico's zijn afgedekt. Er vindt continue monitoring plaats.

5. **Aansprakelijkheidsrisico's**
   In zoverre alle aansprakelijkheidsrisico's bekend zijn, zijn deze afgedekt.

6. **Liquiditeitsrisico's**
   Voor de komende vijf jaar is er aan de hand van een kasstroomanalyse berekend of er kortlopende kasgeldfaciliteiten ofwel langlopende leningen benodigd zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

7. **Financiële risico's**
   Waaronder:

- Prijsontwikkeling brandstof
Voor een logistiek bedrijf als Rd4 is de ontwikkeling van de brandstofprijzen van groot belang, afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen deze zowel een positief als een negatief effect op de begroting hebben.

- Kwaliteit PMD
Vanaf 1 januari 2022 zijn de Rd4 gemeenten, conform de landelijk geldende nieuwe overeenkomst via ASL, niet meer verantwoordelijk voor de gehele keten (van inzameling t/m verwerking) bij de inzameling van het PMD-afval. Vanaf deze datum zijn de gemeenten alleen nog maar verantwoordelijk voor de inzameling en de kwaliteit (mate van vervuiling) van de ingezamelde PMD-stroom. Bij de vergoeding die de gemeenten uit het Afvalfonds ontvangen, wordt uitgegaan van een vervuilingspercentage van max. 15%. Bij vervuilingspercentages hoger dan 15% wordt er gekort op de vergoeding. Dit kan resulteren in volledige afkeur en lagere inkomsten.

- Cao ontwikkeling
In deze dynamische en onzekere tijden in de wereld zijn prijsstijgingen een grotere zorg dan in het recente verleden. Dit betekent eveneens dat het lastig is om de invloed op de lonen in te schatten. Ook de krapte op de arbeidsmarkt heeft hierbij een invloed.

8. **Renterisico's**
   Als er binnen afzienbare tijd geld geleend moet worden of een bestaande lening geherfinancierd moet worden dan bestaat er een renterisico omdat het dan geldende rentepercentage hoger zou kunnen zijn dan het percentage van de oude lening, waardoor de kosten voor de organisatie en dus indirect voor de gemeenten stijgen. Om dit risico af te dekken kiezen we voor spreiding in looptijden en veelal vaste rentepercentages.

Conform de gemaakte afspraken zouden we normaliter de resultaten per gemeente uitbetalen minus de mutatie weerstandsvermogen benodigd om het weerstandsvermogen aan te vullen tot het gewenste weerstandsvermogen bereikt is.
Voor dit jaar hoeven we geen aanpassingen aan het weerstandsvermogen te doen en kan het gehele resultaat groot € 400.911 positief worden uitgekeerd aan de gemeenten.

Dit leidt tot de volgende verdeling:

	Resultaat per gemeente 2024	Vrijval uit weerstands-vermogen	Overschot te uitkeren 2024
Beekdaelen	29.352	0	29.352
Brunssum	38.795	0	38.795
Eijsden-Margraten	31.668	0	31.668
Gulpen-Wittem	18.970	0	18.970
Heerlen	124.190	0	124.190
Kerkrade	63.871	0	63.871
Landgraaf	49.118	0	49.118
Simpelveld	13.692	0	13.692
Vaals	15.601	0	15.601
Voerendaal	15.655	0	15.655
Totaal	**400.911**	0	**400.911**

Het vermogen werd als volgt verdeeld over de deelnemende gemeenten. Tot en met 2008 werd het resultaat verdeeld op basis van de inwoneraantallen. Vanaf 2009 vindt, conform de nieuwe begrotingssystematiek, de verdeling plaats op basis van het aantal aansluitingen. Daarbij wordt uitgegaan van het aantal aansluitingen
in het begrotingsboek van het betreffende jaar.

Onderstaand volgt een overzicht van het verloop van de opbouw van dit vermogen per deelnemende gemeente.

	t/m 2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
Beekdaelen	121.529	74.009	0	-43.580	0	**151.958**
Brunssum	136.926	103.987	0	-38.870	0	**202.043**
Eijsden-Margraten	92.661	83.492	0	-11.636	0	**164.517**
Gulpen-Wittem	11.260	50.315	0	36.835	0	**98.410**
Heerlen	427.036	330.965	0	-112.915	0	**645.086**
Kerkrade	210.348	170.401	0	-48.922	0	**331.827**
Landgraaf	194.039	108.854	0	-47.548	0	**255.345**
Simpelveld	52.870	34.765	0	-16.741	0	**70.894**
Vaals	53.473	41.429	0	-13.677	0	**81.225**
Voerendaal	63.310	38.646	0	-20.760	0	**81.196**
Totaal	**1.363.452**	**1.036.863**	**0**	**-317.815**	**0**	**2.082.501**
Ratio weerstandsvermogen:						1,40
Aansluiting met eigen vermogen:						

Eigen vermogen conform de geconsolideerde jaarrekening:	3.719.273

Correctie: reservering vakantiedagen en -geld Rd4 Facilitair Bedrijf B.V.		
Stand 31-12-2023	-469.008	
Mutatie in 2024	63.084	
		-405.924

Eigen vermogen Kringloop Bedrijf B.V. enkelvoudig	1.061.921

Eigen vermogen conform de enkelvoudige jaarrekening:	4.375.270

Bijlage

	Aanschaf-waarde per 1-1-2024	Inves-teringen in boekjaar	Desinves-teringen in boekjaar	Aanschaf-waarde per 31-12-2024	Afschrij-vingen t/m 1-1-2024	Afschrij-vingen in boekjaar	Desinves-terings-afschrij-vingen	Afschrij-vingen per 31-12-2024	Boek-waarde per 31-12-2024
Afval-inzamelplan	5.116.866	149.000	0	5.265.866	5.115.232	1.634	0	5.116.866	149.000
Gebouwen en terreinen									
Grond	7.241.162	0	0	7.241.162	0	0	0	0	7.241.162
Terreininrich-ting	7.950.344	532.961	0	8.483.305	2.760.036	256.816	0	3.016.852	5.466.453
Gebouwen	4.777.073	0	0	4.777.073	2.836.985	178.323	0	3.015.308	1.761.765
GG installaties	3.983.165	0	0	3.983.165	2.975.326	195.406	0	3.170.732	812.433
Totaal ge-bouwen en terreinen	**23.951.744**	**532.961**	**0**	**24.484.705**	**8.572.347**	**630.544**	**0**	**9.202.892**	**15.281.813**
Machines. installaties en overige vaste bedrijfsmiddelen									
PG machines, installaties en gereedschap-pen	5.746.204	611.846	0	6.358.050	4.213.523	302.997	0	4.516.520	1.841.530
Voertuigen	18.951.462	3.614.133	2.219.349	20.346.246	12.841.990	1.345.321	2.126.956	12.060.355	8.285.891
Inzamelmid-delen	26.123.077	1.012.921	12.000	27.123.998	21.577.618	677.982	12.000	22.243.600	4.880.398
Kantoorin-ventaris en Inrichting	824.015	67.109	0	891.124	737.220	18.482	0	755.702	135.422
Hardware en Software	5.653.579	156.237	148.143	5.661.673	5.029.733	171.682	5.969	5.195.446	466.227
Ondergrondse systemen	14.120.987	1.042.679	0	15.163.666	9.266.891	810.381	0	10.077.272	5.086.394
Totaal machines, installaties en overige vaste bedrijfsmid-delen	**71.419.324**	**6.504.924**	**2.379.493**	**75.544.755**	**53.666.974**	**3.326.845**	**2.144.925**	**54.848.894**	**20.695.862**
Totaal vaste activa	**100.487.934**	**7.186.885**	**2.379.493**	**105.295.326**	**67.354.553**	**3.959.023**	**2.144.925**	**69.168.652**	**36.126.675**

Reinigingsdiensten Rd4 verzorgt de afvalinzameling voor 148.000 huishoudens in 10 Zuid-Limburgse gemeenten en bij 3.500 Limburgse bedrijven. We verwerken en scheiden grondstoffen bij onze 8 grondstoffenparken, in onze op- en overslag, ons textielsorteercentrum en regionaal sorteercentrum. Ook verzorgen we de straat- en rioolreiniging, gladheidbestrijding en reinigen we de openbare ruimtes. In onze drie kringloopshops geven we spullen een tweede leven en bieden we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt nieuwe uitdagingen. We zijn een vooruitstrevend bedrijf met meer dan 590 medewerkers die zich dagelijks inzetten voor een mooie en schone leefomgeving.

SLIMMER › SAMEN › STEEDS ›

Geconsolideerde jaarrekening **2024**
Reinigingsdiensten Rd4

100% recycled papier

Reinigingsdiensten Rd4

Nijverheidsweg 4A, Heerlen
Postbus 641
6400 AP Heerlen
Tel. (045) 543 71 00
Fax (045) 543 71 25
E-mail info@rd4.nl
www.rd4.nl

Aan gemeenteraden van de gemeenten
Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten,
Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf,
Simpelveld, Vaals en Voerendaal

Heerlen : 3 april 2024
Ons kenmerk : GR250076/RW/jva
Betreft : begroting 2026 gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4

Geachte leden van de gemeenteraad,

Middels dit schrijven ontvangt u de begroting van de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4 (GR), voor het boekjaar 2026. De GR valt onder de vigerende voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording en onder het toezicht van de Provincie Limburg. De 2 dochter-ondernemingen BV Facilitair Bedrijf Rd4 en BV Kringloop Bedrijf Rd4 vallen niet onder het toezicht van de Provincie. Om u echter een goed inzicht te geven in het functioneren van Rd4 als geheel, ontvangt u naast de begroting 2026 (enkelvoudig) ook de integraal geconsolideerde begroting 2026.

In nauwe samenwerking met onze gemeenten, de Financiële commissie en de werkgroep Beleid is de begroting GR Rd4 opgesteld.

Het dagelijks bestuur resp. algemeen bestuur van Rd4 heeft in zijn vergadering van 3 april kennis-genomen van de begroting. Het bestuur heeft ermee ingestemd om beide documenten door te sturen naar de gemeenteraden. Conform Artikel 24, lid 3 van de Regeling verzoeken wij u omtrent de begroting 2026 het dagelijks bestuur van uw zienswijze te doen blijken.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 7 juli aanstaande zullen de leden de dan beschikbare reacties beoordelen bij de vaststelling van de begroting 2026. Derhalve stellen wij het op prijs wanneer wij uw reacties uiterlijk donderdag 3 juli aanstaande mogen ontvangen.

Ervan uitgaande u hiermede correct te hebben ingelicht, zien wij een schriftelijke reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
namens gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4,

G.G.J. Janssen
Voorzitter dagelijks bestuur

Behandeld door : Roger Wetzels, secretaris/ directeur
Telefoon : 045 – 543 71 91

Bijlagen : begroting 2026 GR Rd4 enkelvoudig en geconsolideerd

Begroting Rd4

2026

Begroting Reinigingsdiensten Rd4 2026

Voorwoord

Het voorliggende begrotingsdocument biedt een gedetailleerd overzicht van de financiële planning voor 2026 van de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4. Deze begroting is de basis waarop wij onze doelstellingen en activiteiten funderen die opgetekend zijn in ons Strategisch meerjarenplan 2022-2026.

Daarnaast hebben wij in samenspraak met onze stakeholders, inclusief de opgerichte werkgroep “Bezuinigingsopgave” met beleids- en financiële ambtenaren, input gegeven om tot een gedegen en gefundeerde begroting te komen. Basale uitgangspunt van deze begroting 2026 is dat het servicegevoel bij onze inwoners niet aangetast wordt, maar waarbij wel gerichte keuzes gemaakt moeten worden om nog “scherper aan de wind te zeilen”.

De wereld van vandaag is op z’n zachtst gezegd dynamisch. In de literatuur duikt vaak de term VUCA op, dat duidt dat de wereld samen te vatten is in de woorden: volatiliteit, onzekerheid, complexiteit en ambiguïteit. Juist in deze VUCA-dynamiek dienen wij als Reinigingsdiensten Rd4 invulling te geven aan de doelstelling om in 2030 voor 50% en in 2050 voor 100% circulair te zijn als samenleving. Een niet geringe opgave die gerichte keuzes vraagt. Keuzes die gemaakt dienen te worden door Rd4 voor de behoeften van de samenleving van vandaag maar ook keuzes die gemaakt moeten worden bij de uitdagingen die vóór ons liggen.

Roger Wetzels

Directeur Reinigingsdiensten Rd4

Als we aldus vooruitkijken naar 2026 dan nemen we ook een aantal ontwikkelingen waar. De recycling en het hergebruik van grondstoffen heeft het zwaar. Het lukt Nederland nog niet om de hoeveelheid grondstoffen die we gebruiken fors terug te dringen. Mensen kopen enerzijds meer terwijl anderzijds de levensduur van spullen afneemt. Meubels en kleren gaan steeds minder lang mee. Reparatie is ofwel onmogelijk of te duur. Het is bekend dat Nederlandse recyclingbedrijven het in het huidige recyclinglandschap moeilijk hebben. Virgin materiaal is en blijft goedkoper dan recyclaat en de overheid is (nog) niet dwingend genoeg via wetgeving om recyclaat verplicht te stellen bij de fabricage van nieuwe producten. Daarnaast zien we dat de overheid in z’n algemeenheid ook een behoorlijk impact creëert door een extra CO2-heffing op de CO2-uitstoot. Een exogene factor waar we weldegelijk rekening mee te houden hebben.

De personeelskosten zijn in de afgelopen jaren ook toegenomen door verhogingen van de afgesloten cao’s in de afgelopen jaren. Het sociaal domein, welk prominent actief is binnen Rd4, is ook aan verandering onderhevig met stijging van kosten van de factor sociale arbeid tot gevolg.

In het verduurzamen van het wagenpark hebben we de voertuigen waar dit mogelijk is reeds omgezet naar elektrisch. Dit betrof vooral de voertuigen die niet behoren tot het zware materieel, omdat bij deze zwaardere klasse elektrificatie nog geen alternatief is binnen ons werkgebied. Bij de inzamelvoertuigen hebben we weliswaar in een pilot met een waterstofvoertuig gereden, maar in het heuvelachtige landschap van Zuid-Limburg blijkt dat deze techniek zich nog verder zal moeten ontwikkelen alvorens wij waterstofvoertuigen kunnen toevoegen aan het wagenpark van Rd4.

Met deze begroting willen we een balans vinden tussen enerzijds het leveren van kwalitatieve diensten in de leefomgeving waarin wij actief zijn. Anderzijds willen we de financiën goed borgen en de doelstellingen vanuit het Strategisch meerjarenplan uitvoeren. De Zuid-Limburgse leefomgeving schoner, robuuster en duurzamer maken is waar we overall naar streven. En vanuit die overtuiging presenteren wij hierbij graag onze begroting 2026.

Elke dag zetten wij ons in voor een mooie en schone leefomgeving. Samen met burgers, overheden, bedrijven en instellingen zoeken we constant naar slimme en duurzame oplossingen om afval te verminderen, grondstoffen te scheiden, spullen een tweede leven te geven en mensen kansen te bieden.

Alleen zo worden we:

samen steeds slimmer

Inhoudsopgave

Samenvatting		6
Hoofdstuk 1	Beleidsmatige ontwikkelingen	8
Hoofdstuk 2	Besparingen	12
Hoofdstuk 3	Financiële ontwikkelingen	14
Hoofdstuk 4	Bedrijfsvoering	22
Hoofdstuk 5	Beleidsbegroting	28
Hoofdstuk 6	Financiële begroting	42
Hoofdstuk 7	Meerjarenraming	62
Bijlagen		64

Samenvatting

De gemeenschappelijke regeling valt onder de vigerende voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en onder het toezicht van de Provincie Limburg. De twee dochtervennootschappen, Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. en Rd4 Kringloop Bedrijf B.V., vallen niet onder het toezicht van de Provincie Limburg. De begroting moet worden opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Hierdoor ontstaat er een situatie waarbij Rd4 een hybride structuur heeft en waarbij wij te maken hebben met verschillende voorschriften.

Om te kunnen voldoen aan relevante i.c. van toepassing zijnde wettelijke richtlijnen wordt er een enkelvoudige begroting gemaakt conform het BBV waarin uitsluitend de cijfers van de gemeenschappelijke regeling (GR) mogen worden verwerkt. Echter omdat deze cijfers slechts een deel uitmaken van de totale begroting heeft deze begroting een geringe informatiewaarde voor de deelnemende gemeenten. Om een goed inzicht te krijgen in het functioneren van Rd4 als geheel, presenteren wij al vele jaren, in weerwil van het Besluit Begroting en Verantwoording, een integraal geconsolideerde begroting van de drie onderdelen, welke nu voor u ligt.

De geconsolideerde begroting 2026 laat een stijging zien van € 3,5 miljoen ten opzichte van de begroting 2025. We zullen in dit stuk uitwerken hoe we hiertoe zijn gekomen.

Allereerst hebben we na de berichten vanuit onze tien gemeenten inzake hun situatie voor 2026; dat zij minder gelden ter beschikking krijgen vanuit het Rijk, tezamen met de beleidsambtenaren en de financiële ambtenaren onder leiding van ons algemeen bestuur, een traject doorlopen om mogelijke besparingen te evalueren zonder dat deze het servicegevoel van onze burgers raken en zonder afbreuk te doen aan de te realiseren doelstellingen in het vastgestelde Grondstoffenplan 2022-2026.

We zien dat de inspanningen die we doen in het bewerkstelligen van de circulaire economie op dit moment voor de burger uitsluitend kostenverhogend uitpakken. We zien de belasting op het verbranden van stromen alleen maar toenemen. We zien echter evenwel geen daling in het aanbod, het volume van het materiaal waarvoor verbranding de enige optie is. We zien dat hergebruik van grondstoffen mogelijk is maar niet voldoende gestimuleerd wordt van overheidswege. Er zijn voor de consument te weinig alternatieven om te kiezen doordat producenten geen andere keuzes maken. Dat leidt dan uiteindelijk tot wel een kostenverhoging voor onze burger maar een te lage transitie in de gehele keten.

Halen we dit effect uit onze begroting, dan stijgt deze per saldo minder dan de toekomstige inflatieverwachtingen. Dit bereiken we door strakker te sturen, bewustere keuzes te maken in contracten met leveranciers en onze processen te optimaliseren. Zo vinden we met nieuwe softwaretechnieken nog steeds verbeteringen in routes en grondstofkwaliteit. We onderzoeken de mogelijkheid om kringlooplocaties aan te kopen in plaats van te huren. Voor Kerkrade gaat het om de bestaande locatie, voor Heerlen om een nieuwe.

Salarisstijgingen lijken zich meer te gaan bewegen in lijn met de inflatieprognoses, nu cao's eerdere inflatiestijgingen hebben verwerkt. De verwachte inflatie ligt nog steeds boven het vroegere gemiddelde. De stijging voor sociale arbeid omvat niet alleen compensatie, maar ook verbeteringen in de organisatie. Als alles volgens plan verloopt, openen we in 2026 het vernieuwde grondstoffenpark en kringloopwinkel Margraten.

De volgende hoofdstukken gaan in op besparingen, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen. Daarna volgt de begroting 2026 met aandacht voor bedrijfsvoering, financiën, beleid en meerjarenraming.

Hoofdstuk 1

Beleidsmatige ontwikkelingen

Beleidsmatige ontwikkelingen

Landelijke ontwikkelingen

De beleidsontwikkelingen op het gebied van afval en grondstoffen van de overheid zijn vastgelegd in het Landelijk Afvalbeheerplan 3 (LAP3) en het bijbehorende VANG-programma. In LAP3 wordt meer ruimte geboden voor het circulair maken van afval- en grondstoffenstromen. LAP3 geeft ook antwoord op de vraag: wanneer is iets afval of een secundaire grondstof? Bronscheiden is opgenomen als voorkeursroute. Dit betekent dat bronscheiden de norm is voor álle huishoudens en dat iedere afwijking aan de wettelijke gronden moet voldoen. In 2025 wordt het CMP (circulair materialen plan) de opvolger van het LAP3. Dit plan ondersteunt de transitie naar een circulaire economie. Ook het beleid van de gemeenten richt zich steeds meer en concreter op circulariteit. Naast de landelijke en regionale beleidsontwikkelingen hebben de marktontwikkelingen een steeds grotere invloed op de begroting van Rd4.
Vanaf 2026 zal voor het eerst naast de afvalstoffenbelasting (verbrandingsbelasting) ook de CO2-heffing op de CO2 uitstoot ingevoerd worden. Deze belastingmaatregel zal de komende jaren oplopen tot een ingeschat bedrag van € 45,- per ton ingezameld restafval. De huidige economische situatie (loon-prijsspiraal) zorgt echter voor stijgende prijzen op de arbeidsmarkt en hogere tarieven bij marktpartijen, bijvoorbeeld bij de inkoop van goederen en diensten.

Strategisch meerjarenplan 2022-2026

De basis voor deze begroting is het opgestelde Strategisch meerjarenplan 2022-2026 (SMP) met het motto 'Samen Steeds Slimmer'. Hierin hebben we verdeeld over 7 thema's strategische doelstellingen gedefinieerd. In de begroting 2026 zijn de benodigde activiteiten en middelen opgenomen om de plannen uit dit plan te realiseren. In lijn met dit plan is ook het Grondstoffenplan 2022-2026 opgesteld per gemeente en in 2022 door de gemeenteraden vastgesteld. Hiermee geven we vorm aan het afval-/ grondstoffenbeleid van de Rd4-gemeenten.

Grondstoffenplan 2022-2026

In 2022 is gestart met de uitvoering van het Grondstoffenplan. Speerpunten voor 2026 zijn verdergaande communicatie- en motivatieprojecten om afvalscheiding verder te stimuleren conform de gestelde ambities. De focus ligt op intrinsieke motivatie van burgers om deel te nemen aan een circulaire economie en verbetering van de kwaliteit van de grondstoffen. In 2026 zal het nieuwe grondstoffenpark in Margraten geopend worden en het doel is om in 2026 te starten om circulaire activiteiten uit te voeren met samenwerkingspartners. Hier ligt ook een relatie met onderwijsinstellingen in de regio.

Rd4 als verbonden partij

Rd4 is een verbonden partij voor onze gemeenten. Door taken in afval- en grondstoffenbeheer en de openbare ruimte uit te voeren, 'ontzorgt' Rd4 de gemeenten in advies- en uitvoeringstaken. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Gemeenten zoeken voor de grotere taken steeds meer de samenwerking op. Dat biedt veel voordelen in zowel bestuurlijk als financieel-economisch opzicht. Denk aan schaalvoordelen, risicospreiding, het regionaal kunnen behouden en uitbouwen van vakinhoudelijke expertise en werkgelegenheid. Rd4 kan als verbonden partij door de krachtenbundeling de aanjager of katalysator zijn op het gebied van grondstoffeninzameling en de transitie naar een circulaire economie. Samenwerken is geven en nemen. Raadsleden en bewoners beleven een verbonden partij als een regionaal werkende organisatie, waar je minder invloed op hebt dan op een gemeentelijke dienst. Vandaar dat wij goede afspraken, regelmatig
contact, een structurele dialoog en een heldere wijze van rapporteren belangrijk vinden.

Beoordelen, samenwerking en resultaten

De gemeente blijft eindverantwoordelijk voor de taken die de verbonden partij uitvoert. Ook de gemeenteraad moet goed in beeld hebben welke bijdragen en resultaten een verbonden partij levert. Veel gemeenteraden hebben daarom regelmatig aandacht voor evaluatie en (bij)sturing. De rapportages van Rd4, het Grondstoffenplan 2022-2026, de jaarlijkse grondstoffenconferenties, raadsinformatiebrieven en het jaarverslag zijn belangrijke bronnen van informatie. Daarnaast wordt regelmatig informeel contact door alle partijen prettig en zinvol gevonden. Rd4 staat daarom altijd open voor verzoeken en bezoeken van raadsleden en andere betrokken partijen.

Wet open overheid

Rd4 conformeert zich aan de Wet open overheid (Woo). Zowel passief als actief wordt tijdig informatie verstrekt aan onze stakeholders.

Verbetering van de informatiehuishouding; een van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De continue verbetering van de informatiehuishouding is bij Rd4 niet nieuw. Jaarlijks worden stappen gezet, mede onder invloed van gedigitaliseerd werken en gecontroleerde dataopslag, waardoor bijvoorbeeld papieren archieven worden verkleind. Ook komend jaar zal deze verdergaande digitalisering en verbetering van onze informatiehuishouding verder vorm krijgen. Dit alles onder een toenemende mate van beveiliging van data.

Regionale samenhang

De Rd4-gemeenten blijven het belang zien van het collectief en onderstrepen een vergaande uniformiteit in de regio. Gestreefd wordt naar bestuurlijke en ambtelijke interactie ter versteviging van de samenwerking met en tussen de gemeenten op de beleidsterreinen afval en grondstoffen, circulariteit en gedeelde leefomgeving. Rd4 vervult hierin een spilfunctie en stelt zich proactief op.

Producentenverantwoordelijkheid

In het kader van het verminderen van de hoeveelheid restafval speelt producentenverantwoordelijkheid een steeds belangrijkere rol. Producentenverantwoordelijkheid betekent dat producenten en importeurs (mede) verantwoordelijk worden voor het afvalbeheer van de producten die door hen op de markt zijn of worden gebracht. Daarnaast zal deze verantwoordelijkheid verduurzaming en duurzaam gebruik van producten verder stimuleren en zal het bijdragen aan de vernieuwing van de inzameling en recycling van afgedankte producten. Gemeenten hebben geen invloed op het ontwerp en de hoeveelheid consumptiegoederen en verpakkingen. Gemeenten zijn vooralsnog wel belast met de inzameling en verwerking van deze goederen ongeacht de waarde of schadelijkheid ervan. Vandaar ook dat het noodzakelijk is dat ervoor gemeenten duidelijkheid komt waar ze met het gemeentelijke beleid invloed op kunnen uitoefenen in de overgang naar de circulaire economie en hoe zij hun afvalkosten kunnen beheersen. Verdere landelijke afspraken met betrekking tot de uitbreiding van producentenverantwoordelijkheid en de hiermee samenhangende verwijderingskosten, zullen hierbij van groot belang zijn. Producentenverantwoordelijkheid geldt op dit moment voor elektrische en elektronische apparaten, matrassen, textiel, batterijen en accu's, autowrakken, autobanden en alle consumentenverpakkingen.

Landelijk wordt erop dit moment gewerkt aan een producentenverantwoordelijkheid voor luiers. Het beoogde ingangsjaar hiervoor is 2027. Daarnaast zijn er onderzoeken gaande om producentenverantwoordelijkheid voor medicijnen en meubels te gaan invoeren.

Hoofdstuk 2

Besparingen

Besparingen

Medio 2024 zijn alle gemeenschappelijke regelingen door de gemeenten nadrukkelijk gewezen op het overgangsjaar 2026 (door de gemeenten zelf ravijnjaar genoemd). Gemeenten krijgen door wijzigingen in de verdeelsleutels van gelden vanuit het Rijk minder middelen ter beschikking.

Als organisatie, samen met beleids- en financiële ambtenaren van onze 10-gemeenten, hebben we ondanks het feit dat we in een taakveld opereren dat gedekt wordt uit een doelbelasting (lees: de afvalstoffenheffing), deze handschoen opgepakt. In oktober 2024 zijn wij een uitgebreid traject gestart en gedurende dit proces (gelijklopend aan dit begrotingsproces) hebben wij onze bestuurders in meegenomen.

Het hele spectrum van mogelijkheden is bekeken, rekening houdende met het behoud van het huidige serviceniveau en tegen de opwaartse prijsspiraal, op zoek naar besparingsvoorstellen.

Deze mogelijkheden zijn vanuit een longlist aan maatregelen teruggebracht naar een shortlist en gecategoriseerd.

Ieder jaar worden interne bedrijfsprocessen opnieuw tegen het licht gehouden, wordt de dienstverlening geoptimaliseerd en worden medewerkers bij Rd4 uitgedaagd om “scherper aan de wind te zeilen”. De afgelopen jaren heeft dit al tot teruggaven naar onze gemeenten geleid. In de jaren opvolgend aan deze teruggaven zijn deze besparingen jaarlijks meegenomen in de opvolgende begrotingen. Ook afgelopen jaar is gekeken naar efficiëntie en effectiviteit vanuit onze eigen bedrijfsvoering. Dit heeft geresulteerd in een besparing van € 570.000.

Een volgende besparing is gevonden in de verduurzaming van ons wagenpark. Om de kosten in de nabije jaren te kunnen dekken is een aantal jaar geleden gekozen om een reserve te vullen die jaarlijks stijgt. Deze reservering is bedoeld om het verschil te kunnen dekken tussen verduurzaamde voertuigen en de huidige Euro6 voertuigen. De opgave voor het verduurzamen van ons wagenpark blijft bestaan. Daar de ontwikkeling van deze voertuigen op dit moment geen grote stappen kent, is gekozen om de afgesproken stijging voor 2026 niet door te voeren en het huidig bedrag dat is opgenomen in de begroting 2025 te continueren. Dit heeft geresulteerd in een besparing van € 148.000.

Vergroten van de omzet van onze kringloopactiviteiten door het openen van 2 pop-up kledingwinkels in leegstaande panden. Dit zien wij als zeer kansrijk. We willen hiermee vier slagen slaan; de gemeenten helpen de aanblik van leegstand in de centra te voorkomen, circulariteit in die centra zichtbaar maken, sociale arbeid in zetten en als laatste door een extra afzetkanaal voor ons textiel te gaan inzetten. Dit heeft geresulteerd in een besparing (extra omzet) van € 100.000 in deze begroting.

Een coulante regeling voor het extra inzamelen van klachten is ook aangemerkt als mogelijke besparing. Conform de afgesproken SLA’s met de gemeenten zal er gehandeld gaan worden. Concreet betekent dit dat wij strikter de termijn tussen inzamelmoment en moment van indienen klacht gaan hanteren (inzameling + max. 2 werkdagen). Dit leidt tot een jaarlijkse besparing van € 25.000.

Samengevat: in deze begroting is een besparing verwerkt ter grootte van € 843.000.

Hoofdstuk 3

Financiële ontwikkelingen

Financiële ontwikkelingen

In dit hoofdstuk presenteren we op hoofdlijnen de financiële ontwikkelingen en plaatsen deze in perspectief. De kosten van Rd4 zijn als volgt opgebouwd:

	Begroting 2025	Begroting 2026	Mutatie 2026 t.o.v. 2025
Lasten			
Personeel	27.369.331	28.887.429	1.518.098
Uitbesteed werk/inkopen	2.601.358	2.929.550	328.192
Verwerking	4.707.761	5.768.194	1.050.434
Energie	2.506.000	2.489.250	-16.750
Productiekosten	3.008.530	3.092.546	84.016
Bedrijfskosten	4.659.441	4.786.340	126.899
Financiering	6.554.092	7.014.880	460.788
Totaal:	**51.406.511**	**54.958.189**	**3.551.678**

2026 is het jaar dat we via onze verwerkers geïntroduceerd gaan worden met kosten als gevolg van de CO2 heffing. Deze zal aanvullend aan de reeds sinds 2019 bekende afvalstoffenbelasting (zgn. verbrandingsbelasting) geïnd gaan worden. De CO2-heffing is ontstaan uit de noodzaak om de uitstoot van broeikasgassen te beperken en zo de opwarming van de aarde tegen te gaan. In Nederland is de CO2-heffing voor de industrie ingevoerd op 1 januari 2021, als onderdeel van het Klimaatakkoord. Dit akkoord heeft als doel de CO2-uitstoot in Nederland in 2030 met 49% te verminderen ten opzichte van 1990. De heffing is een financiële prikkel voor bedrijven om te investeren in duurzame technologieën en processen die de uitstoot van CO2 verminderen. In de komende jaren is de verwachting dat deze lineair stijgt naar een niveau dat vergelijkbaar of hoger zal zijn dan de bestaande verbrandingsbelasting. De totale impact wordt ingeschat op € 615.427 en betekent een totale afdracht van milieubelastingen van ruim € 2,2 miljoen.

We hopen in het voorjaar 2026 ons vernieuwde grondstoffenpark en kringloopwinkel te Margraten te kunnen heropenen. De bouw zal starten in 2025 en de afschrijving vanaf 2026.

In 2025 kopen we zoals besloten het pand Sourethweg 5E (huisvesting Textiel sorteercentrum), wat we sinds eind 2023 huren. Vanaf 2026 zijn de huurkosten vervangen door een jaarlijkse afschrijving- en rentelasten.

De overdracht van ondergrondse systemen in de voormalige gemeente Schinnen naar Rd4 zal in 2025 plaatsvinden. Vanaf 2026 zijn deze systemen dan ook volledig verwerkt in onze kosten.

Het fundament van onze begroting wordt gevormd door een beleidsmatige inschatting van hoe de ingezamelde hoeveelheden zich zullen ontwikkelen op basis van de historie en daaraan gekoppeld een inschatting vanuit onze logistieke experts hoeveel uren dan van onze mensen en ons materieel benodigd zijn.

Zoals we vorig jaar al aangaven is de cao voor Rd4 inderdaad open gebroken in 2024 en is gestegen in lijn met wat we destijds al voorzagen voor 2025. De cao loopt tot en met april 2026, wat maakt dat vanaf dat moment de ontwikkeling onzeker is. We hebben gerekend met de verwachte inflatiecijfers.
In het sociale domein waar we onszelf een doelstelling opleggen vanuit ons Strategisch meerjarenplan 2022-2026, hebben we te maken met andere bronnen die we moeten inzetten. Voorheen was WSP (uitvoering SW-wet) de hoofdpartner, maar door de gewijzigde wetgeving en de wijze waarop de huidige Participatie Wet (PW) is georganiseerd betekent dat een aanpassing voor ons. Hoe dan ook zien we dat het duurder wordt. We zien het als onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren, waarbij we wel willen stellen dat dit niet uitsluitend ten laste van de afvalstoffenheffing dient te komen. Daarover hebben we met onze gemeenten en de andere partners continue overleg.

Baten	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Mutatie 2026 t.o.v. 2025**
Basispakket	35.420.271	37.560.699	2.140.428
BOR-pakket	6.440.130	6.822.795	382.665
Gemeenten	**41.860.501**	**44.383.494**	**2.523.093**
Derden	10.142.606	11.170.403	1.027.797
Begrotingsomvang	**52.003.007**	**55.553.897**	**3.550.890**
Mutatie reserve duurzaamheid	-596.496	-595.708	788
Totale kosten Rd4	**51.406.511**	**54.958.189**	**3.551.678**

Onze kosten worden gedekt uit verschillende bronnen. De bijdrage van de gemeenten inzake het basispakket en BOR-pakket betreft het grootste aandeel daarin. Onder de categorie derden is het doen van werkzaamheden voor onze Rd4 Bedrijvenservice de voornaamste post. Daarnaast valt daaronder de omzet welke rechtstreeks via onze burgers binnen komt zoals betaalde stromen op de grondstoffenparken, het kopen van producten in onze RD4U kringloopwinkels, de verkoop van textiel en andere kleinere bronnen welke soms incidenteel van aard zijn.

In het kader van meer doen met ons ingezamelde textiel gaan we naar verwachting in ieder geval 2 popup kleding winkels starten in stads- en dorpscentra. Hier zitten extra kosten aan vast maar ook extra omzet van € 250.000. We verwachten hier € 100.000 aan extra resultaat te genereren wat een demping van de stijging van onze begroting bewerkstelligd. We verwachten ook meer inkomsten uit onze bestaande winkels te kunnen halen.

In het BOR-pakket zijn behalve de stijging als gevolg van indexering ook aanpassingen doorgevoerd in de dienstverlening. Deze dienstverlening wordt deels nu al uitgevoerd en is vastgelegd in werkplannen en SLA's met de betreffende gemeenten.

In totaliteit stijgt de begroting 2026 van Rd4 met een bedrag van € 3,5 miljoen ten opzichte van de begroting 2025. De bijdrage van het basispakket welke zijn weerslag krijgt in de afvalstoffenheffing die de burger betaald stijgt met € 2,1 miljoen. Het restant komt vanuit de overige genoemde inkomstenbronnen.

Personeel	27.369.331	28.887.429	1.518.098

Ongeveer de helft van onze begroting bestaat uit de beloning van onze mensen. Alhoewel we waar mogelijk mechaniseren zijn onze processen nog altijd zeer arbeidsintensief. We zetten onze collega's in via vaste of tijdelijke Rd4-contracten en op inhuurbasis. Daarbij is onderscheid te maken tussen inhuur enerzijds via reguliere uitzendbureaus en anderzijds in samenwerking met WSP (medewerkers met een SW-indicatie) en andere partners. We zetten een sociaal coördinator in te kunnen spelen op sociale arbeid. We zetten in deze tijd van krapte op de arbeidsmarkt extra in op het behouden van onze medewerkers. Daarom kiezen we vaker voor een Rd4-contract waar we voorheen kozen voor een inhuurconstructie.

	Begroting 2025	**Begroting 2026**	**Mutatie 2026 t.o.v. 2025**
Salarissen	20.102.665	21.940.977	1.838.312
Personeel van derden	6.292.058	5.830.613	-471.445
Overige personeelskosten	974.608	1.125.840	151.323
Totaal	**27.369.331**	**28.887.429**	**1.518.098**

Het totaal aantal werkzame fte's is lager dan bij de begroting 2025. Dat is het gevolg van optimalisaties welke we gerealiseerd hebben in de uitvoering van het basispakket. Dat zit in routeoptimalisaties waardoor we er minder uren voor nodig hebben. De dienstverlening voor het BOR-pakket en de NV groeit nog steeds. Dit maakt dat de volledige stijging van de begroting terug te voeren is op loonstijgingen en de ontwikkeling van de sociale lasten en pensioenen.

De huidige cao (CAO GEO Services) is vastgelegd tot en met voorjaar 2026. Voor de periode daarna is een inflatie volgende loonontwikkeling doorgerekend (3,5%).

Voor sommige activiteiten zetten we sociale arbeid in. Voor deze groep medewerkers verwachten we terugloop van aantal Wet Sociale Werkvoorziening (SW)-medewerkers, meer inzet van Participatie Wet (PW)-medewerkers en andere bronnen. We houden voor deze categorie daarom rekening met oplopende kosten tot 10% voor lonen en de inzet van een sociaal coördinator binnen Rd4 om verbindingen te leggen en onderhouden en bezettingen op peil te houden.

We hechten veel waarde aan het ontwikkelen van onze mensen waardoor we conform de cao teksten een bedrag reserveren voor het doen van opleidingen gerelateerd aan de loonsom. Enerzijds betreft dat verplichte opleidingen en anderzijds functiegerichte opleidingen of ontwikkeling gerichte opleidingen. Ons leidinggevend kader volgt een leiderschapstraject. Hiermee hopen we nog meer de focus op de bedrijfsvoering en de bedrijfsdoelen te richten en eenieder mee te nemen in welke invloed ze hierop kunnen hebben.

Uitbesteed werk/inkopen	2.601.358	2.929.550	328.192

Inzake sommige activiteiten of onderdelen van dienstverlening maken we de keuze om dit niet met eigen mensen en materieel uit te voeren. Dit betreft zaken als het inzamelen van papier door verenigingen, inzet bedrijven voor gladheidbestrijding en kolkenreiniging, inzet van externe transportfirma's voor transporten van en naar de grondstoffenparken of op- en overslag transporten.

Een aantal van deze contracten lopen af en zijn soms langlopend geweest. We verwachten daar dan ook nog een correctie in de prijs als gevolg van de hoge inflatie van enkele jaren terug.

Onze gemeenten nemen meer diensten af inzake onkruidbestrijding en straatreiniging (BOR-pakket). Deze uitbreidingen worden vooralsnog uitbesteed vanwege langere levertijden materieel en het moeilijk vinden van personeel op de huidige arbeidsmarkt. Sommige van deze activiteiten vinden bij het opmaken van deze begroting al plaats.

Het onderdeel inkopen behelst de inkoop van textiel door het Textiel sorteercentrum.

Verwerking	4.707.161	5.758.294	1.050.434

	Begroting 2025	Begroting 2026	Mutatie 2026 t.o.v. 2025
Verwerkingstarief	6.218.752	6.611.876	393.124
Belastingen	1.619.316	2.234.743	615.427
Vergoedingen uit UPV of vergelijkbaar	-3.130.307	-3.088.425	41.883
Totaal:	**4.707.761**	**5.758.194**	**1.050.434**

Hier worden alle kosten bedoeld, en bij sommige stromen ook opbrengsten, die samenhangen met het afvoeren en verwerken door de eindverwerker. Dit omvat de verwerkingskosten, op- en overslagkosten, potentiële extra transportkosten, vergoedingen van instanties als Verpact (voorheen Nedvang)/ Afvalfonds Verpakkingen of AEEA/WEEE en de milieubelastingen van de rijksoverheid in het kader van een producentenverantwoordelijkheid (UPV).

In 2026 zullen we zoals we, zoals zijn geïnformeerd, in de tarieven te maken gaan krijgen met de nieuwe CO2-heffing, welke bovenop de reeds sinds 2019 geheven verbrandingsbelasting komt. We zien dat het aandeel van belastingen in de verwerkingskosten jaarlijks groter wordt.

We proberen hierbij waar mogelijk langdurige stabiele en marktconforme contracten te realiseren. In de meeste contracten zijn jaarlijkse indexeringen overeengekomen.

De vergoedingen nemen af wat maakt dat de kosten stijgen, wat voornamelijk is terug te voeren op het dalen van de hoeveelheid PMD na de invoering van statiegeld. We hebben de begrote hoeveelheden aangepast aan de laatste realisatiecijfers. De vergoedingen zelf stijgen als gevolg van indexeringen.

Energie	2.506.000	2.489.250	-16.750

Dit onderdeel betreft de kosten die samenhangen met het verbruik van energie in onze onderneming. Het grootste deel bestaat uit de kosten voor diesel (en benzine, gas en elektra) voor onze voertuigen en machines. Verder zit ook het verbruik van gas, water en elektriciteit op onze diverse locaties in deze post.

	Begroting 2025	Begroting 2026	Mutatie 2026 t.o.v. 2025
Brandstof voertuigen en machines	1.896.000	1.879.250	-16.750
Gas, water en electra	610.000	610.000	0
Totaal:	**2.506.000**	**2.489.250**	**-16.750**

Voor de brandstof zijn uitgegaan van een literprijs genomen van € 1,50 (excl. btw). Inzake de liters is aangenomen dat deze vrijwel gelijk blijven (ongeveer 1.250.000 liter). Verder kijken we naar efficiëntie van routes en hanteren we software om verbeteringen in het weggedrag te stimuleren. Aan de andere kant hebben we ook vaak te maken met uitbreiding van de vraag en daarmee de capaciteit met daarbij uiteraard meer gebruik van brandstof. We verwachten wat minder brandstof inzake het basispakket te verbruiken en wat meer voor het BOR-pakket en de dienstverlening aan de NV Bedrijvenservice.

Gezien de realisatie cijfers van 2024 verwachten we in 2026 het begrotingsbedrag inzake de energie voor onze gebouwen gelijk te kunnen laten. Waar we kunnen proberen we minder energie te verbruiken. In 2026 zal een nieuw contract moeten afgesloten, dus hier zit enige onzekerheid.

Productiekosten	3.008.530	3.092.546	84.016

Hier zitten onze kosten in voor het onderhouden van onze voertuigen, materieel en onze inzamelmiddelen (containers, ondergrondse en bovengrondse systemen etc.). Het verbruik van materialen valt hier ook onder.

Daarnaast wordt hier de interne dekking voor onze op- en overslag verantwoord. Als een grondstoffenstroom via de op- en overslaglocatie kan worden afgevoerd en we hierdoor verwerkings- en transportkosten kunnen besparen, staan hier kosten van op- en overslag tegenover.

Deze kosten worden opgenomen in de verwerkingskosten en als dekking gepresenteerd in de productiekosten.

	Begroting 2025	**Begroting 2026**	**Mutatie 2026 t.o.v. 2025**
Wagenpark en machines	2.903.481	3.017.999	114.518
Inzamelmiddelen	1.568.676	1.640.233	71.557
Overig	742.588	837.749	95.161
Totaal:	**5.214.745**	**5.495.981**	**281.236**

Interne dekking	-2.206.215	-2.403.435	-197.220
	3.008.530	**3.092.546**	**84.016**

Door groei in met name het BOR-pakket zien we uitbreiding in voertuigen en ander materieel. Dit betekent ook dat de onderhoudskosten hoger worden voor zowel preventieve werkzaamheden als reparaties bij storingen en gebreken.

Er zijn op meer plaatsen ondergrondse systemen en de jaarlijkse kosten daarvan inzake onderhoud en schoonmaak worden hier verantwoord. In de loop van 2025 nemen we de systemen uit de voormalige gemeente Schinnen (Beekdaelen) over en deze zitten in 2026 voor het eerst volledig in alle berekeningen.

Onder overig zitten bijvoorbeeld de kosten voor zout t.b.v. de gladheidbestrijding, welke de laatste jaren gestegen zijn. Een gedeelte van het zoutverbruik is gegarandeerd met vaste prijsafspraken, daarboven betalen we meer.

Bedrijfskosten	4.659.441	4.786.340	126.899

Hieronder vallen de kosten inzake de huisvesting, de kosten van automatisering, de kosten van communicatie en overige algemene kosten.

We verwachten nog niet geheel afscheid te kunnen nemen van de papieren afvalkalender dus het drukken en de verzendkosten daarvan zijn nog steeds opgenomen.

Ons bedrijfsproces is afhankelijk van automatisering dus we zullen blijven werken aan het veilig en up-to-date houden van onze systemen. Daarbij worden we door de wetgeving gedwongen om meer te doen aan inzet van software, hardware en activiteiten en dat toetsbaar vast te leggen. Deze NIS2 Cyberbeveiliging wetgeving zorgt voor een kostenverhogend effect. Daarnaast zijn we gedwongen om onze systemen naar de cloud te brengen doordat leveranciers wereldwijd ons die kant op bewegen, wat per saldo niet goedkoper lijkt uit te pakken en daarnaast de afhankelijkheid van bepaalde wereldwijde leveranciers vergroot. Lokale vergelijkbare alternatieven blijken nauwelijks te vinden.

Financiering	6.554.092	7.014.880	460.788

Deze post omvat onze afschrijvingen op de vaste activa en de rente die we betalen over onze leningen.

Op tijdelijke liquiditeitsoverschotten ontvangen we via de schatkist een rentevergoeding. Deze is meegewogen in de financieringskosten.

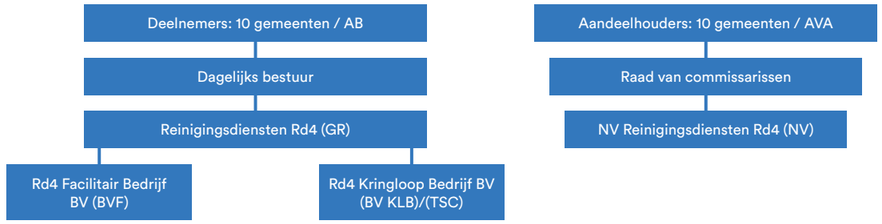

Hoofdstuk 4

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

Juridische structuur

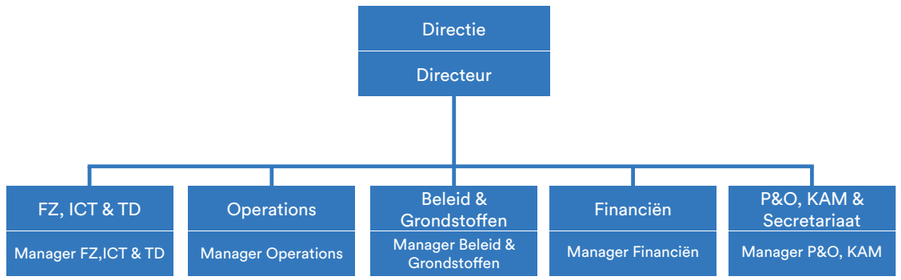
Deze begroting heeft betrekking op de gemeenschappelijke regeling (GR) en de beide besloten vennootschappen en is derhalve een geconsolideerde begroting. Vanuit de Gemeenschappelijke regeling wordt de dienstverlening voor onze gemeenten georganiseerd.

In Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. (BVF) zijn bijna alle productiemiddelen ondergebracht, evenals de medewerkers die geen ambtelijke aanstelling hebben. Zij volgen cao voor de sector Grondstoffen, Energie en Omgeving (GEO). Alle (loon)kosten van de BVF worden volledig doorberekend aan de gemeenschappelijke regeling. Het exploitatieresultaat is dus nihil. De kringloopactiviteiten vinden sinds 2005 in de gemeenschappelijke regeling plaats. Vanaf 2014 zijn de activiteiten van het Textiel sorteercentrum ondergebracht in Rd4 Kringloop Bedrijf B.V. (KLB).

Om bedrijven in ons verzorgingsgebied te kunnen ontzorgen en deze grondstoffen veilig te stellen maken we gebruik van de N.V. Reinigingsdiensten Rd4 (NV). In deze geconsolideerde begroting is de dienstverlening opgenomen welke is afgesproken met deze NV. Het eigenaarschap van deze NV ligt rechtstreeks bij de gemeente en is niet verbonden aan de gemeenschappelijke regeling. De NV heeft geen eigen personeel en materieel maar huurt alles in van de gemeenschappelijke regeling.

Werkorganisatie

Organigram per 01 januari 2025

	FTE's
Directeur	1,0
Commerciële Zaken	7,1
Marketing en Communicatie	12,2
Manager FZ, ICT & TD	1,0
Staf TD & FZ	1,0
Technische dienst	18,7
Inzamelmiddelen	3,0
Facilitaire zaken & magazijn	5,0
ICT	8,9
Manager Operations	1,0
Bedrijfsbureau en staf	15,9
Grondstoffenparken	42,1
Uitvoering	157,7
Manager Beleid & Grondstoffen	1,0
Staf grondstoffen	2,0
Beleid	1,8
RSC	8,0
Op- en overslag	9,8
Textiel sorteercentrum	2,0
Kringloop en Assortimentsbeheer	65,1
Manager Financiën	1,0
Financien	5,8
Manager P&O en KAM en Secretariaat	1,0
P&O	6,6
KAM	1,0
Secretariaat	2,4
Totaal aantal FTE's	**382,0**

Bovenstaande opstelling betreft zowel mensen in vaste dienst als inhuur, exclusief de medewerkers uit het sociaal domein/ doelgroepmedewerkers van het TSC en vrijwilligers. Bij de kringloop is de beoogde bezetting voor de nieuwe pop-up kleding winkels nog niet in fte's vertaald. Deze winkels gaan we starten om meer kleding circulair te kunnen afzetten, om circulariteit meer in stads- en dorpscentra zichtbaar te maken, leegstand te verminderen en meer resultaten te genereren om een lagere bijdrage van onze gemeenten te vragen inzake kringloop.

Sociale Arbeid

Een van onze ambities zoals opgenomen in ons Strategisch meerjarenplan 2022-2026 is het bieden van werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We merken dat na het beëindigen van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) er geen nieuwe instroom meer is. Het speelveld waarbinnen de sociale arbeid zich afspeelt is veranderd en ook meer versnipperd. De WSW-populatie binnen Rd4 is geplaatst via WSP Parkstad. Inzake de participatiewet en andere trajecten zijn er veel partijen actief en zijn de gemeenten zelf ook een partner voor Rd4. Dit maakt het realiseren van onze ambitie lastiger en het kost meer tijd en energie.

Ultimo 2024 waren er 145 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkzaam bij Rd4 en 40 vrijwilligers. Zij worden vooral ingezet bij onze kringloopwinkels en assortimentsbeheer alwaar ze o.a. de BEST-tas sorteren. Ook de sortering in ons Textiel sorteercentrum wordt door mensen uit deze groep uitgevoerd. De komende tijd wordt bekeken hoe we dit strategisch verder kunnen vormgeven zodat we op een toekomstbestendige wijze onze ambities op het terrein van sociale arbeid kunnen blijven realiseren.

Basisgegevens van onze gemeenten voor Rd4

Voor de bepaling van het aantal inwoners is uitgegaan van de gegevens van het CBS. Voor de bepaling van het aantal aansluitingen is uitgegaan van de stand bij Rd4 per 01-12-2024 op basis van de gegevens zoals wij deze van de BsGW hebben aangeleverd gekregen. In deze begroting is uitgegaan van de bewoonde aansluitingen.

	Aantal inwoners per 01-01-2025		Gemiddeld aantal bewoonde aansluitingen ultimo 2024		
Gemeenten	**aantal**	**%**	**aantal**	**%**	**inwoners per aansluiting**
Beekdaelen	35.776	11,7	16.257	10,9	2,20
Brunssum	27.592	9,0	13.860	9,3	1,99
Eijsden-Margraten	26.150	8,5	11.387	7,6	2,30
Gulpen-Wittem	14.014	4,6	6.694	4,5	2,09
Heerlen	87.509	28,6	44.487	29,9	1,97
Kerkrade	45.491	14,9	22.736	15,3	2,00
Landgraaf	36.878	12,0	17.573	11,8	2,10
Simpelveld	10.294	3,4	4.825	3,2	2,13
Vaals	10.052	3,3	5.511	3,7	1,82
Voerendaal	12.576	4,1	5.597	3,8	2,25
GR-gemeenten	306.332	100,0	148.927	100,0	2,06

Verrekeningsgrondslagen

Basispakket

In de onderstaande tabel is de kostenverdeelsleutel schematisch weergegeven:

	werkelijk	aansluitingen	bezoeken	meldingen
Huis-aan-huisinzameling				
(Restafval, GFT, papier en PMD)				
verwerkingskosten	x			
logistieke kosten/inzamelkosten	x			
exploitatiekosten	x			
Op afroep				
(Grofvuil en snoeiafval)				
verwerkingskosten				x
logistieke kosten/inzamelkosten				x
exploitatiekosten				x
Straatclusters				
verwerkingskosten		x		
exploitatiekosten		x		
Grondstoffenparken				
verwerkingskosten			x	
logistieke kosten			x	
exploitatiekosten		x		
Kringloop + BEST-tas				
exploitatiekosten		x		
Servicepunt		x		
Afvalkalender, milieupas, app en website		x		
Grondstoffenplan		x		
Resterende kosten		x		
Illegale dumpingen				x
Duurzaamheid		x		

BOR-pakket

Bij het BOR-pakket wordt de werkelijke inzet ten opzichte van de begroting per gemeente afgerekend.

Hoofdstuk 5

Beleidsbegroting

Programmaplan

Doelstellingen en beoogde maatschappelijke effecten

Vanuit de wettelijke zorgtaak, conform de vigerende Wet Milieubeheer en rekening houdend met de beleidsontwikkelingen in LAP3, omvat het basispakket alle activiteiten die te maken hebben met de verwijdering van huishoudelijke afvalstromen. Er is een onderscheid te maken naar het huis aan huis inzamelen van stromen (rest- en gft-afval, papier, PMD, grofvuil, kringloopgoederen en snoeiafval), brengen (de straatclusters voor glas, papier en textiel en de grondstoffenparken) en overige diensten (afvalkalender, Milieu App, Mijn Rd4 en het Servicepunt). Het dienstverleningsniveau is op hoofdlijnen voor alle 10 Rd4-gemeenten nagenoeg gelijk. Het inzamelbeleid kan per gemeente verschillen. In Eijsden-Margraten wordt bijvoorbeeld het variabele tarief berekend op basis van gewicht in combinatie met frequentie. In de andere Rd4-gemeenten wordt het variabele tarief berekend op basis van het Volume/Frequentiesysteem.

De belangrijkste doelstelling is het vinden van een goede balans tussen de laagst mogelijke kosten voor afvalverwijdering en een goed serviceniveau voor onze burgers, binnen het kader van de milieuwetgeving.

De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- Het zo goed mogelijk scheiden van afvalstromen (kwantiteit). Dit leidt tot een besparing van kosten en milieu.
- De ingezamelde grondstofstromen zo schoon mogelijk in te zamelen (kwaliteit).
- Het zo min mogelijk inzamelen van afval waarvoor een afvalstoffenbelasting wordt betaald.
- Het zo efficiënt mogelijk inrichten en afstemmen op elkaar van haal- en brengvoorzieningen.
- Het participeren in de afvalmarkt voor het verkrijgen van zo gunstig mogelijke verwerkingstarieven van afval.

Basispakket

	Rd4 2025	Rd4 2026	kosten per aansluiting	kosten per inwoner
Lasten				
Restafval	9.501.566	10.219.882	68,62	33,36
GFT	7.574.261	7.710.731	51,78	25,17
Papier	1.174.001	1.098.330	7,37	3,59
Grofvuil en snoeiafval	362.042	408.039	2,74	1,33
Grondstoffenparken	7.907.690	8.553.118	57,43	27,92
Straatclusters	1.590.284	1.640.686	11,02	5,36
PMD	2.329.927	2.366.712	15,89	7,73
BEST-tas en Kringloop	1.868.143	1.927.796	12,94	6,29
Servicepunt	663.245	771.476	5,18	2,52
Afvalkalender, pass en app, website	195.246	321.608	2,16	1,05
Grondstoffenplan	1.108.799	1.190.323	7,99	3,89
Resterende kosten	3.606.086	3.761.391	25,26	12,28
UPV (PMD, papier, glas, matrassen, E-waste)	-3.126.391	-3.085.167	-20,72	-10,07
Illegale dumpingen	68.875	80.065	0,54	0,26
Duurzaamheid	596.496	595.708	4,00	1,94
	35.420.271	**37.560.699**	**252,21**	**122,61**
Baten				
GR-gemeenten	35.420.271	37.560.699	252,21	
NV Reinigingsdiensten Rd4				
Burgers & overigen	0	0		
	35.420.271	37.560.699		
Saldo	0	0		

BOR-pakket, NV en overige

	Rd4 2025	Rd4 2026
Lasten		
NV (KWD + RSC)	4.370.000	4.750.000
Straatreiniging	2.408.200	2.509.700
Riool- en kolkenreiniging	610.000	636.500
Reiniging markten	98.000	99.600
Transport verhuur	574.500	593.000
Gladheidbestrijding	1.415.100	1.468.000
Onkruidbeheersing	1.321.000	1.502.100
Afzet afvalstromen	13.330	13.895
	10.810.130	**11.572.795**
Baten		
GR-gemeenten	6.440.130	6.882.795
NV Reinigingsdiensten Rd4	4.370.000	4.750.000
Burgers & overigen	0	0
	10.810.130	11.572.795
Saldo	**0**	**0**

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstellingen en beoogde maatschappelijke effecten
De kosten van het basispakket vormen de grootste component voor de afvalstoffenheffing die de burger betaalt. Deze kosten zijn onderhevig aan conjuncturele- en weersafhankelijke invloeden. Door het vormen van een weerstandsvermogen kunnen dit soort fluctuaties worden opgevangen.

Weerstandscapaciteit en verloop van het vermogen
In 2023 is ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest over de hoogte en de bepaling van het weerstandsvermogen. Hiertoe is een memo opgesteld en vastgesteld. De in de jaarrekening onderkende risico's zijn daarbij voorzien van een inschatting van de kans dat het risico zich gaat voordoen en een inschatting van het financieel effect dat daarmee gemoeid zou zijn. De nieuwe systematiek is onafhankelijk van de hoogte van de omzet en stijgt daardoor niet automatisch mee met de omvang van de begroting.

Ter beoordeling van het aanwezige weerstandsvermogen wordt een ratio berekend van de beschikbare capaciteit ten opzichte van de benodigde weerstandscapaciteit (weerstandsvermogen).

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	**1,4 < X < 2,0**	**Ruim voldoende**
C	1,0 < X < 1,4	Voldoende
D	0,8 < X < 1,0	Matig
E	0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Vastgesteld is dat Rd4 streeft naar een minimale ratio van "ruim voldoende" en dat daarmee de ondergrens een ratio van 1,4 is. De toets van de weerstandsvermogen ratio is een onderdeel van de jaarlijkse planning & control cyclus.

Het minimaal benodigde weerstandsvermogen conform de beschreven methodiek zou € 2.082.500 (zijnde 1,4 x benodigde weerstandscapaciteit welke is berekend op € 1.487.500) bedragen. Dit minimale vermogen hebben we nu bereikt. In 2024 heeft geen herijking plaatsgevonden van de risicoanalyse.

De ontwikkeling (onder voorbehoud van resultaatbestemming 2024) komt als volgt uit te zien:

	t/m 2020	2021	2022	2023	concept jaarrek. 2024	Totaal
Beekdaelen	121.529	74.009	0	-43.580	0	151.959
Brunssum	136.926	103.987	0	-38.870	0	202.044
Eijsden-Margraten	92.661	83.492	0	-11.636	0	164.516
Gulpen-Wittem	11.260	50.315	0	36.835	0	98.410
Heerlen	427.036	330.965	0	-112.915	0	645.085
Kerkrade	210.348	170.401	0	-48.922	0	331.826
Landgraaf	194.039	108.854	0	-47.548	0	255.345
Simpelveld	52.870	34.765	0	-16.741	0	70.894
Vaals	53.473	41.429	0	-13.677	0	81.225
Voerendaal	63.310	38.646	0	-20.760	0	81.196
Weerstandsvermogen	**1.363.452**	**1.036.863**	**0**	**-317.815**	**0**	**2.082.500**

Risico's

De risico's welke het weerstandsvermogen moet afdekken betreffen alle risico's waarvan we niet hebben afgesproken dat ze op basis van werkelijkheid worden afgerekend via de variabele component. Deze zijn direct van invloed op het resultaat van Rd4. Daar zitten niet de risico's inzake de verwerkingstarieven en -hoeveelheden bij. Deze zitten zowel qua tarief als hoeveelheid in de variabele component en worden op werkelijkheid afgerekend met de gemeenten.
De navolgende risico's zijn meegewogen in de benodigde weerstandscapaciteit:

Risico	Kans	Effect	Risico
1. Arbeidsrisico's Aantasting van de arbeidscapaciteit door ziekte, staking en fraude. Invulling posities voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Door minder mensen in de sociale werkvoorziening (SW) en meer mensen via participatiewet (duurder). Een nieuwe leidraad inzake de fysieke belasting van onze medewerkers in de inzameling zorgt voor uitdagingen in het realiseren van het huidige serviceniveau. Een ander risico inzake arbeid betreft de krapte op de arbeidsmarkt. Het kunnen aantrekken van voldoende en kwalitatief juiste mensen is van belang om onze service te kunnen blijven waarmaken.	Middel	€ 350.000	€ 175.000
2. Materiële risico's Beschadiging aan of verlies van gebouwen, installaties, bedrijfsinventaris en transportmiddelen. De premies van de brandverzekeringen zijn fors gestegen en de eigen risico's zijn hoger geworden. We worden nog steeds geconfronteerd met premiestijgingen. Om schade ten gevolge van brand zoveel mogelijk te beperken zijn de eisen die verzekeraars stellen steeds hoger met als gevolg hogere kosten. Voor stroomuitval is er een noodstroomaggregaat geplaatst om uitval van de stroomvoorziening op te vangen.	Middel	€ 125.000	€ 62.500

Risico	Kans	Effect	Risico
3. Continuïteitsrisico Het grootste risico inzake de continuïteit vloeit voort uit aantasting van de productiecapaciteit door bedrijfsstilstand. Bij volledig of gedeeltelijk verlies van het wagenpark zal vervanging op korte termijn of inhuur bij derden niet eenvoudig zijn. Bij onvoldoende bezetting bijvoorbeeld door een pandemie zijn er ook scenario's denkbaar waarbij delen van de dienstverlening niet kunnen worden uitgevoerd. Dit risico is niet verzekerbaar.	Middel	€ 750.000	€ 375.000
4. Milieurisico's Gezien de verscheidenheid aan producten is niet met 100% zekerheid aan te geven dat alle mogelijke risico's zijn afgedekt. Er vindt een continue monitoring plaats.	Middel	€ 125.000	€ 62.500
5. Financiële risico's Waaronder: - Prijsontwikkeling brandstof Voor een logistiek bedrijf als Rd4 is de ontwikkeling van de brandstofprijzen van groot belang. Afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen deze zowel een positief als een negatief effect op de begroting hebben. - Kwaliteit PMD Vanaf 1 januari 2022 zijn de Rd4-gemeenten, conform de landelijk geldende nieuwe overeenkomst via ASL, niet meer verantwoordelijk voor de gehele keten (van inzameling t/m verwerking) bij de inzameling van het PMD-afval. Vanaf deze datum zijn de gemeenten alleen nog maar verantwoordelijk voor de inzameling en de kwaliteit (mate van vervuiling) van de ingezamelde PMD-stroom. Bij de vergoeding die de gemeenten van Verpact ontvangen wordt uitgegaan van een vervuilingspercentage van max. 15%. Bij vervuilingspercentages hoger dan 15% wordt er gekort op de vergoeding. Dit kan resulteren in volledige afkeur en lagere inkomsten. - Cao-ontwikkeling In deze dynamische en onzekere tijden in de wereld zijn prijsstijgingen een grotere zorg dan in het recente verleden. Dit betekent eveneens dat het lastig is om de invloed op de lonen in te schatten. Ook de krapte op de arbeidsmarkt is hierop van invloed.	Middel	€ 750.000	€ 375.000

Risico	Kans	Effect	Risico
6. Aansprakelijkheidsrisico's In zoverre alle aansprakelijkheidsrisico's bekend zijn, zijn deze afgedekt.	Klein	€ 350.000	€ 87.500
7. Liquiditeitsrisico's Voor de komende vijf jaar is er aan de hand van een kasstroomanalyse berekend of er kortlopende kasgeldfaciliteiten ofwel langlopende leningen benodigd zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.	Middel	€ 350.000	€ 175.000
8. Renterisico's Als er binnen afzienbare tijd geld geleend moet worden of een bestaande lening geherfinancierd moet worden dan bestaat er een renterisico omdat het dan geldende rentepercentage hoger zou kunnen zijn dan het percentage van de oude lening, waardoor de kosten voor de organisatie en dus indirect voor de gemeenten stijgen. Om dit risico af te dekken kiezen we voor spreiding in looptijden en veelal vaste rentepercentages.	Middel	€ 350.000	€ 175.000
Benodigde weerstandscapaciteit			€ 1.487.500
Minimaal weerstandsvermogen	**1.4x**		**€ 2.082.500**

Gemeentelijke risico's

Een risico bij de gemeenten ligt aan de inkomstenkant. Indien het vaste en variabele tarief van de afvalstoffenheffing verkeerd wordt geschat en/of het aantal ledigingen dat aan inwoners in rekening wordt gebracht te laag is, dan betekent dit een extra financieel risico. Bovendien bestaat het risico bij het doorberekenen van ledigingen dat niet alles kan worden doorberekend (bijvoorbeeld bij een verhuizing). De gemeenten dekken deze resterende risico's af in hun egalisatiereserves.

Bij het samenstellen van de begroting is gekozen voor een aantal verdeelsleutels waarbij er schattingen zijn gemaakt op basis van eigen ervaringen en ervaringen van derden. Belangrijke parameters hierbij zijn het afvalvolume, de vullingsgraad van de containers en het aanbiedpercentage van de containers. Indien de realiteit slechter is dan begroot dan kan dit voor de gemeenten een financieel risico betekenen.

Onderhoud kapitaalgoederen (inclusief investeringsoverzicht)

Voor onderhoud aan kapitaalgoederen wordt een voorziening gevormd. De vervangings- en uitbreidingsinvesteringen worden op basis van systematische analyses gebundeld tot een investeringsoverzicht. Hierin zijn alle beleidsvoornemens (voor zover bekend) meegenomen, wordt rekening gehouden met de levensduur, restwaarde en de benodigde capaciteit voor het uitvoeren van onze taken.

Investeringsoverzicht

Jaar van aanschaf	2025	2026	2027	2028	2029
Communicatie	125.000	130.000	190.000	145.000	150.000
Overig gebouwen & terreinen	9.380.000	5.305.000	950.000	450.000	450.000
Ondergrondse containers	1.307.000	1.135.000	1.385.000	1.385.000	1.385.000
Perscontainers	75.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Minicontainers	175.000	185.000	185.000	185.000	185.000
Rolcontainers	85.000	95.000	95.000	95.000	95.000
Afzetcontainers	260.500	294.000	294.000	294.000	294.000
Diverse andere inzamelmiddelen	494.500	496.000	496.000	586.000	541.000
Rollpackers uitbreiding	300.000	150.000	125.000	75.000	25.000
Achterladers	1.350.000	100.000	2.110.000	2.000.000	665.000
Zijladers	1.750.000	1.250.000	250.000	250.000	250.000
Haakarmvoertuigen	788.900	0	0	620.000	310.000
Vrachtwagens	485.000	220.000	125.000	0	0
Bestelwagens	55.000	125.000	300.000	0	0
Container transport	330.000	170.000	340.000	170.000	170.000
Middelgrote veegmachine	1.600.000	0	160.000	455.000	645.000
Gladheidmaterieel	962.500	992.500	320.000	275.000	235.000
Onkruidbestrijding materieel	455.000	165.000	495.000	180.000	290.000
Diverse overige voertuigen	370.000	205.000	255.000	160.000	185.000
Hardware	48.500	52.000	40.000	40.000	40.000
Software	175.000	10.000	2.410.000	10.000	10.000
Vervanging boordcomputers	20.000	0	0	0	0
Op- en overslag Nijverheidsweg 17-23	490.000	1.840.000	0	0	0
Project Fase2 op- en overslag	0	0	0	310.000	0
Project Fase3 op- en overslag	1.166.414	215.000	65.000	65.000	65.000
Overig diversen	80.000	545.000	45.000	15.000	15.000
Textielsorteercentrum	200.000	325.000	125.000	225.000	160.000
Totaal	**22.528.314**	**14.104.500**	**10.860.000**	**6.350.000**	**6.265.000**

De investeringsbedragen voor 2025 tot en met 2029 zijn gebaseerd op het laatst bekende prijspeil. Over een periode van vijf jaar komt het totaalbedrag uit op € 60.107.814. Hiervan is een bedrag van € 42.018.123 terug te voeren op het vervangen van bestaande activa. Het resterende bedrag van € 18.089.814 betreft nieuwe investeringen.

In 2026 hebben we naast de reguliere vervangingsinvesteringen twee nieuwe posten opgenomen. Dat betreft de mogelijkheid tot aankopen van de kringlooplocatie Kerkrade en de mogelijkheid tot een aankoop van een andere kringloopwinkel locatie in Heerlen. Over de locatie Kerkrade zijn we overtuigd dat deze locatie qua mogelijkheden ons precies past. De verhuurder wil ook verkopen. Dat maakt het moment om de afweging te maken nu valide. Dat proces zal in 2025 plaats vinden. Inzake de locatie in Heerlen zijn we qua locatie vlakbij de woonboulevard wel tevreden, maar werkt het gehuurde pand zelf beperkend aangezien het pand zwaar verouderd is. We hebben hier nog geen concreet pand op het oog bij het schijven van dit stuk. De afweging van huur of koop zal dan ook plaatsvinden op basis van een business case.

Financiering

- **Leningen**
  De langlopende leningenportefeuille bedraagt ultimo 2024 na aftrek van verplichtingen korter dan 1 jaar € 31.930.000. Uitgaande van bovenstaande investeringen, is een calculatie gemaakt van de cashflows over de komende vijf jaar. Voor de realisatie van het investeringsprogramma zijn aanvullende financieringen noodzakelijk.
- **Kapitaalrente**
  De omslagrente in 2026 is begroot op 2,6% (2025: 2,6%).

Lopende langlopende leningen in 2025 zijn: (alle rentetypes zijn 'vaste rente)'

	Hoofdsom	Schuldrest	Type	Looptijd	Rente %	Rente-type
Bestaand	7.000.000	7.000.000	Aflossingsvrij	15 jaar	2035	2,184%
Bestaand	6.500.000	2.340.000	Lineair	25 jaar	2035	4,805%
Bestaand	10.000.000	6.000.000	Lineair	25 jaar	2038	1,300%
Bestaand	7.000.000	7.000.000	Aflossingsvrij	20 jaar	2040	2,250%
Bestaand	6.000.000	3.840.000	Lineair	25 jaar	2042	1,495%
Bestaand	5.000.000	4.500.000	Lineair	20 jaar	2044	3,154%
Nieuw 2025	6.000.000	5.600.000	Lineair	30 jaar	2055	3,000%
Nieuw 2026	4.850.000	4.588.333	Lineair	20 jaar	2046	3,000%
Totaal	**52.350.000**	**40.868.333**	-	-	-	-

De financieringsbehoefte in 2025 en 2026 is berekend op basis van de investeringsbegroting in combinatie met de verwachtingen inzake de liquiditeitspositie.

Kasstroomoverzicht 2025-2029

(in duizenden euro's)

Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat		0
Aanpassingen voor:		
Voorzieningen/reserves	2.846	
Afschrijvingen	33.681	
		36.527
Veranderingen in werkkapitaal:		
Voorraden en onderhanden werk		
Vorderingen		
Betaalde rente minus berekende rente	-65	
Kortlopende schulden (excl. kredietinstellingen)	-1.500	
		-1.565
		34.962

Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen immateriële vaste activa		
Investeringen materiële vaste activa	-60.108	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0	
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	
		-60.108

Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten/aflossingen uit kasgeldleningen	0	
Ontvangsten uit langlopende schulden	28.750	
Aflossingen langlopende schulden	-9.240	
		19.510

Mutatie geldmiddelen		-5.636

Verloop geldmiddelen is als volgt :

Stand per 1 januari 2025		5.966
Mutatie 2025 - 2029		-5.636
Stand per 31 december 2029		330

Hoofdstuk 6

Financiële begroting

Financiële begroting

De begroting 2026 is dusdanig opgebouwd zodat deze vergeleken kan worden met de goedgekeurde begroting 2025.

Uiteenzetting financiële positie

Verkorte balanspresentatie						
(in duizenden euro's)	**rekening 2024 concept**	**begroting 2025**	**begroting 2026**	**begroting 2027**	**begroting 2028**	**begroting 2029**
ACTIVA						
Vaste activa	36.127	43.958	47.866	53.690	58.259	62.405
Vlottende activa	4.379	5.879	5.879	5.879	5.879	5.879
Liquide middelen	5.966	1.473	815	744	254	330
Totaal vermogen	**46.472**	**51.310**	**54.560**	**60.312**	**64.391**	**68.614**
PASSIVA						
Overige reserves	2.501	2.501	2.501	2.501	2.501	2.501
Resultaat	401	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve duurzaamheid	817	1.414	2.010	2.605	3.201	3.797
Eigen vermogen	**3.719**	**3.915**	**4.511**	**5.106**	**5.702**	**6.298**
Voorzieningen	793	899	751	1.037	1.049	1.061
Langlopende schulden	31.930	36.280	38.803	41.913	46.898	50.382
Kortlopende schulden	10.029	10.216	10.496	12.256	10.743	10.873
Totaal vermogen	**46.472**	**51.310**	**54.560**	**60.312**	**64.391**	**68.614**

Mutatie overzicht reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserve Duurzaamheid (in duizenden euro's

	rekening 2024 concept	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Aanvang jaar	429	817	1.414	2.010	2.605	3.201
Storting	429	596	596	596	596	596
Onttrekking	-41					
Einde jaar	**817**	**1.414**	**2.010**	**2.605**	**3.201**	**3.797**

Onttrekking is alleen mogelijk via een besluit van het algemeen bestuur. Dit wordt voorzien middels een duurzaamheidsplan op basis van een duurzaamheidsstrategie.

Voorziening groot onderhoud (in duizenden euro's)

	rekening 2024 concept	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Aanvang jaar	519	793	899	751	1.037	1.049
Dotatie	749	836	913	913	913	913
Kosten	-475	-730	-1.061	-627	-901	-901
Einde jaar	**793**	**899**	**751**	**1.037**	**1.049**	**1.061**

De dotaties en onttrekkingen aan de voorziening groot onderhoud zijn gebaseerd op actuele en vastgestelde meerjaren onderhoudsplannen welke meebewegen met het actuele prijspeil.

Overzicht baten en lasten

	Begroting 2025	Begroting 2026	Mutatie 2026 t.o.v. 2025
Salarissen	20.102.665	21.940.977	1.838.312
Personeel van derden	6.292.058	5.820.613	-471.445
Energie	2.506.000	2.489.250	-16.750
Inkopen	163.358	240.050	76.692
Uitbesteed werk	2.438.000	2.689.500	251.500
Verwerkingskosten	4.707.761	5.758.194	1.050.434
Productiekosten	3.008.530	3.092.546	84.016
Overige personeelskosten	974.608	1.125.840	151.323
Huisvestingskosten	2.202.920	2.083.742	-119.177
Verkoopkosten	125.000	125.000	0
Automatiseringskosten	1.230.075	1.371.813	141.738
Algemene kosten	1.101.446	1.205.784	104.338
Rentekosten	797.110	826.746	29.636
Afschrijvingskosten	5.756.982	6.188.134	431.152
Totale kosten	**51.406.511**	**54.958.189**	**3.551.678**
Opbrengst BOR-pakket	6.440.130	6.822.795	382.665
Overige inkomsten	10.142.606	11.170.403	1.027.797
Mutatie bestemmingsreserve duurzaamheid	596.496	595.708	-788
Mutatie kosten basispakket			2.140.428
Mutatie verwerkingskosten			1.050.434
Mutatie organisatiekosten basispakket			1.090.782

	Begroting 2025	Begroting 2026	Mutatie 2026 herzien t.o.v. 2025
Basispakket	35.420.271	37.560.699	2.140.428
BOR-pakket	6.440.130	6.822.795	382.665
Gemeenten	41.860.401	44.383.494	2.523.093
NV	4.370.000	4.750.000	380.000
Overig (TSC, derden)	5.772.606	6.420.403	647.797
	10.142.606	11.170.403	1.027.797
Totale inkomsten	**52.003.007**	**55.553.897**	**3.550.890**
Mutatie Reserve Duurzaamheid	-596.496	-595.708	788
Saldo	51.406.511	54.958.189	3.551.679

Toelichting op overzicht baten en lasten

Basispakket	begroting 2025	begroting 2025	mutatie 2026 - 2025 geld	%
Restafval	9.501.566	10.219.882	718.315	7,6%
GFT	7.574.261	7.710.731	136.470	1,8%
Papier	1.174.001	1.098.330	-75.671	-6,4%
Grofvuil en snoeiafval	362.042	408.039	45.998	12,7%
Grondstoffenparken	7.907.690	8.553.118	645.428	8,2%
Straatclusters	1.590.284	1.640.686	50.402	3,2%
Kunststof inzameling (PMD)	2.329.927	2.366.712	36.785	1,6%
BEST-tas en Kringloop	1.868.143	1.927.796	59.653	3,2%
Servicepunt	663.245	771.476	108.231	16,3%
Afvalkalender, pas en app, website	195.246	321.608	126.362	64,7%
Grondstoffenplan	1.108.799	1.190.323	81.524	7,4%
Resterende kosten	3.606.086	3.761.391	155.304	4,3%
UPV	-3.126.391	-3.085.167	41.225	1,3%
Illegale dumpingen	68.875	80.065	11.190	16,2%
Duurzaamheid	596.496	595.708	-788	-0,1%
Totaal basispakket	35.420.271	37.560.699	2.140.428	6,0%

BOR-pakket + NV +Overig

NV	4.370.000	4.750.000	380.000	8,7%
Overig (TSC, derden)	5.772.606	6.420.403	647.797	11,2%
Straatreiniging	2.408.200	2.509.700	101.500	4,2%
Riool- en kolkenreiniging	610.000	636.500	26.500	4,3%
Reiniging markten	98.000	99.600	1.600	1,6%
Transport verhuur	574.500	593.000	18.500	3,2%
Gladheidbestrijding	1.415.100	1.468.000	52.900	3,7%
Onkruidbeheersing	1.321.000	1.502.100	181.100	13,7%
Afzet afvalstromen	13.330	13.895	565	4,2%
Totaal BOR-pakket + NV + overig	**16.582.736**	**17.993.198**	**1.410.462**	**8,5%**
Totaal voor mutatie reserve	**52.003.007**	**55.553.897**	**3.550.890**	**6,8%**
Mutatie Reserve Duurzaamheid	**596.496**	**595.708**	**-788**	**-0,1%**
Totaal generaal	**51.406.511**	**54.958.189**	**3.551.678**	**6,9%**

Aandeel gemeenten/ derden	rekening 2024 concept	begroting 2025	begroting 2026	mutatie 2026-2024		per aansluiting in euro's	
Basispakket				geld	%	totaal	mutatie
Beekdaelen	2.891.090	4.102.543	4.484.928	382.385	9,3%	276,0	23,52
Brunssum	2.944.512	3.219.995	3.455.229	235.233	7,3%	249,0	16,97
Eijsden-Margraten	2.220.423	2.464.077	2.530.735	66.658	2,7%	222,0	5,85
Gulpen-Wittem	1.603.809	1.779.065	1.843.488	64.423	3,6%	275,0	9,62
Heerlen	9.482.432	10.542.023	11.125.898	583.875	5,5%	250,0	13,12
Kerkrade	4.782.736	5.331.395	5.647.982	316.587	5,9%	248,0	13,92
Landgraaf	3.780.348	4.162.267	4.410.912	248.645	6,0%	251,0	14,15
Simpelveld	1.056.942	1.161.246	1.233.039	71.793	6,2%	256,0	14,88
Vaals	1.163.417	1.303.922	1.373.637	69.715	5,3%	249,0	12,65
Voerendaal	1.242.784	1.353.737	1.454.852	101.115	7,5%	260,0	18,07
GR-gemeenten	**31.168.493**	**35.420.271**	**37.560.699**	**2.140.428**	6,0%	252,21	14,37

Overige gemeenten	0	0	0	0
NV Reinigingsd. Rd4	0	0	0	0
Burgers & overigen	40.004	0	0	0
Subtotaal	**40.004**	**0**	**0**	**0**
Totaal basispakket	**31.208.498**	**35.420.271**	**37.560.699**	**2.140.428**

BOR-pakket + NV + overig

Beekdaelen	739.582	847.150	899.800	52.650	6,2%
Brunssum	893.661	866.800	898.000	31.200	3,6%
Eijsden-Margraten	68.395	101.160	104.700	3.540	3,5%
Gulpen-Wittem	650	650	675	25	3,8%
Heerlen	2.937.206	2.657.350	2.878.000	220.650	8,3%
Kerkrade	1.154.551	934.500	967.400	32.900	3,5%
Landgraaf	636.202	570.700	595.500	24.800	4,3%
Simpelveld	229.435	193.800	201.020	7.220	3,7%
Vaals	67.056	69.450	72.000	2.550	3,7%
Voerendaal	223.652	198.570	205.700	7.130	3,6%
GR-gemeenten	**6.950.390**	**6.440.130**	**6.822.795**	**382.665**	**5,9%**

N.V. Reinigingsd. Rd4	**4.725.276**	**4.370.000**	**4.750.000**	**380.000**	**8,7%**
Burgers & overigen	**5.611.422**	**5.772.606**	**6.420.403**	**647.797**	**11,2%**
Overige	**10.336.697**	**10.142.606**	**11.170.403**	**1.027.797**	**10,1%**
Totaal BOR-pakket + NV + Overig	**17.287.087**	**16.582.736**	**17.993.198**	**1.410.462**	**8,5%**
Totaal mutatie voor reserves	**48.495.585**	**52.003.007**	**55.553.897**	**3.550.890**	**6,8%**

Totaal generaal	rekening 2024 concept	begroting 2025	begroting 2026	mutatie 2026-2025 geld	mutatie 2026-2025 %
Beekdaelen	3.630.672	4.949.693	5.384.728	435.035	8,8%
Brunssum	3.838.173	4.086.795	4.353.229	266.433	6,5%
Eijsden-Margraten	2.288.818	2.565.327	2.635.435	70.198	2,7%
Gulpen-Wittem	1.604.459	1.779.715	1.844.163	64.448	3,6%
Heerlen	12.419.638	13.199.373	14.003.898	804.525	6,1%
Kerkrade	5.937.287	6.265.895	6.615.382	349.487	5,6%
Landgraaf	4.416.550	4.732.967	5.006.412	273.445	5,8%
Simpelveld	1.286.377	1.355.046	1.434.059	79.013	5,8%
Vaals	1.230.473	1.373.372	1.445.637	72.265	5,3%
Voerendaal	1.466.436	1.552.307	1.660.552	108.245	7,0%
GR-gemeenten	**38.118.884**	**41.860.401**	**44.383.494**	**2.523.093**	**6,0%**
NV Reinigingsd. Rd4	4.725.276	4.370.000	4.750.000	380.000	8,7%
Burgers & overigen	5.651.426	5.772.606	6.420.403	647.797	11,2%
Overig	10.376.701	10.142.606	11.170.403	1.027.797	10,1%
Totaal voor mutatie reserves	**48.495.585**	**52.003.007**	**55.553.897**	**3.550.890**	**6,8%**

Aandeel gemeente Beekdaelen

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2025	2026	mutatie 2026 - 2025 geld	mutatie 2026 - 2025 %
Restafval	902.695	1.026.734	124.039	13,7%
Gft afval	1.091.861	1.121.048	29.188	2,7%
Papier inzameling huis aan huis	149.085	139.855	-9.230	-6,2%
Grofvuil en snoeiafval	57.144	64.685	7.541	13,2%
Grondstoffenparken	999.532	1.122.350	122.818	12,3%
Straatclusters	94.915	111.576	16.661	17,6%
Kunststof inzameling (PMD)	318.773	313.131	-5.642	-1,8%
BEST-tas en Kringloop	202.895	210.440	7.545	3,7%
Servicepunt	72.033	84.125	12.182	16,9%
Afvalkalender, pas en app, website	21.205	35.107	13.902	65,6%
Grondstoffenplan	120.424	129.937	9.513	7,9%
Resterende kosten	391.648	410.597	18.948	4,8%
UPV	-384.452	-349.775	34.677	9,0%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	64.784	65.028	244	0,4%
Totaal basispakket	**4.102.543**	**4.484.928**	**382.385**	**9,3%**

BOR-pakket

Straatreiniging	171.000	199.700	28.700	16,8%
Riool- en kolkenreiniging	94.650	98.000	3.350	3,5%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	15.500	16.000	500	3,2%
Gladheidbestrijding	251.000	260.000	9.000	3,6%
Onkruidbeheersing	314.000	325.000	11.000	3,5%
Afzet afvalstromen	1.000	1.100	100	10,0%
Totaal BOR-pakket	**847.150**	**899.800**	**52.650**	**6,2%**
Totaal generaal	**4.949.693**	**5.384.728**	**435.035**	**8,8%**

In 2026 lopen alle kosten voor het eerst mee van de in 2025 overgenomen ondergrondse straatvoorziening systemen van de voormalige gemeente Schinnen

Aandeel gemeente Brunssum

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2025	2026	mutatie 2026 - 2025	
			geld	%
Restafval	896.578	969.585	73.007	8,1%
Gft afval	636.834	680.354	43.521	6,8%
Papier inzameling huis aan huis	67.995	63.798	-4.197	-6,2%
Grofvuil en snoeiafval	28.281	33.922	5.642	19,9%
Grondstoffenparken	746.293	817.209	70.917	9,5%
Straatclusters	174.781	176.897	2.116	1,2%
Kunststof inzameling (PMD)	208.411	215.243	6.832	3,3%
BEST-tas en Kringloop	175.121	179.412	4.291	2,5%
Servicepunt	62.173	71.798	9.625	15,5%
Afvalkalender, pas en app, website	18.303	29.931	11.628	63,5%
Grondstoffenplan	103.940	110.778	6.839	6,6%
Resterende kosten	338.037	350.057	12.019	3,6%
UPV	-292.666	-299.195	-6.529	-2,2%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	55.916	55.440	-476	-0,9%
Totaal basispakket	**3.219.995**	**3.455.229**	**235.233**	**7,3%**

BOR-pakket

Straatreiniging	239.400	247.700	8.300	3,5%
Riool- en kolkenreiniging	70.600	72.800	2.200	3,1%
Reiniging markten	12.000	12.000	0	0,0%
Transport verhuur	39.000	40.000	1.000	2,6%
Gladheidbestrijding	174.500	182.500	8.000	4,6%
Onkruidbeheersing	330.000	341.600	11.600	3,5%
Afzet afvalstromen	1.300	1.400	100	7,7%
Totaal pluspakket	**866.800**	**898.000**	**31.200**	**3,6%**

Totaal generaal	**4.086.795**	**4.353.229**	**266.433**	**6,5%**

Aandeel gemeente Eijsden-Margraten

Inzamelsysteem: Gewicht en Volume/Frequentiesysteem

Basispakket	2024	2025	mutatie 2026 - 2025	
			geld	%
Restafval	483.315	501.247	17.932	3,7%
Gft afval	484.564	506.909	22.345	4,6%
Papier inzameling huis aan huis	128.037	121.377	-6.660	-5,2%
Grofvuil en snoeiafval	22.153	27.229	5.077	22,9%
Grondstoffenparken	695.953	661.071	-34.882	-5,0%
Straatclusters	70.558	83.845	13.287	18,5%
Kunststof inzameling (PMD)	237.311	236.027	-1.284	-0,5%
BEST-tas en Kringloop	141.560	147.400	5.840	4,1%
Servicepunt	50.258	58.987	8.729	17,4%
Afvalkalender, pas en app, website	14.795	24.590	9.795	66,2%
Grondstoffenplan	84.020	91.012	6.992	8,3%
Resterende kosten	273.254	287.597	14.343	5,2%
UPV	-266.902	-262.105	4.797	1,8%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	45.200	45.548	348	0,8%
Totaal basispakket	**2.464.077**	**2.530.735**	**66.658**	**2,7%**

BOR-pakket

Straatreiniging	100.000	103.500	3.500	3,5%
Riool- en kolkenreiniging	0	0	0	0,0%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	0	0	0	0,0%
Gladheidbestrijding	0	0	0	0,0%
Onkruidbeheersing	0	0	0	0,0%
Afzet afvalstromen	1.160	1.200	40	3,4%
Totaal BOR-pakket	**101.160**	**104.700**	**3.540**	**3,5%**

Totaal generaal	**2.565.237**	**2.635.435**	**70.198**	**2,7%**

Aandeel gemeente Gulpen-Wittem

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2025	2026	mutatie 2026 - 2025	
			geld	%
Restafval	354.784	374.470	19.686	5,5%
Gft afval	517.283	525.610	8.327	1,6%
Papier inzameling huis aan huis	74.620	65.780	-8.840	-11,8%
Grofvuil en snoeiafval	17.212	19.910	2.698	15,7%
Grondstoffenparken	402.685	422.946	20.261	5,0%
Straatclusters	67.612	68.085	473	0,7%
Kunststof inzameling (PMD)	140.237	141.276	1.039	0,7%
BEST-tas en Kringloop	84.535	86.561	2.116	2,5%
Servicepunt	30.012	34.676	4.664	15,5%
Afvalkalender, pas en app, website	8.835	14.456	5.621	63,6%
Grondstoffenplan	50.174	53.303	3.329	6,6%
Resterende kosten	163.179	169.068	5.889	3,6%
UPV	-159.097	-159.719	-623	-0,4%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	26.992	26.776	-216	-0,8%
Totaal basispakket	**1.779.065**	**1.843.488**	**64.423**	**3,6%**

BOR-pakket

Straatreiniging	0	0	0	0,0%
Riool- en kolkenreiniging	0	0	0	0,0%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	0	0	0	0,0%
Gladheidbestrijding	0	0	0	0,0%
Onkruidbeheersing	0	0	0	0,0%
Afzet afvalstromen	650	675	25	3,8%
Totaal BOR-pakket	650	675	25	**3,8%**

Totaal generaal	**1.779.715**	**1.844.163**	**64.448**	**3,6%**

Aandeel gemeente Heerlen

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2025	2026	mutatie 2026- 2025	
			geld	%
Restafval	3.274.788	3.519.608	244.821	7,5%
Gft afval	1.901.286	1.881.502	-19.784	-1,0%
Papier inzameling huis aan huis	375.687	348.936	-26.751	-7,1%
Grofvuil en snoeiafval	92.043	105.011	12.969	14,1%
Grondstoffenparken	2.152.104	2.328.899	176.795	8,2%
Straatclusters	464.997	469.454	4.456	1,0%
Straatclusters extra reinigen	157.500	163.000	5.500	3,5%
Kunststof inzameling (PMD)	578.015	593.218	15.203	2,6%
BEST-tas en Kringloop	558.762	575.865	17.103	3,1%
Servicepunt	198.377	230.453	32.076	16,2%
Afvalkalender, pas en app, website	58.398	96.070	37.672	64,5%
Grondstoffenplan	331.642	355.570	23.928	7,2%
Resterende kosten	1.078.581	1.123.591	45.010	4,2%
UPV	-858.568	-843.227	15.342	1,8%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	178.412	177.948	-464	-0,3%
Totaal basispakket	**10.542.023**	**11.125.898**	**583.875**	**5,5%**

BOR-pakket

Straatreiniging	1.255.000	1.290.000	35.000	2,8%
Riool- en kolkenreiniging	226.350	237.500	11.150	4,9%
Reiniging markten	44.000	45.500	1.500	3,4%
Transport verhuur	173.000	179.000	6.000	3,5%
Gladheidbestrijding	405.000	418.000	13.000	3,2%
Onkruidbeheersing	550.000	704.000	154.000	28,0%
Afzet afvalstromen	4.000	4.000	0	0,0%
Totaal BOR-pakket	**2.657.350**	**2.878.000**	**220.650**	**8,3%**

Totaal generaal	**13.199.373**	**14.003.898**	**804.525**	**6,1%**

Aandeel gemeente Kerkrade

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2025	2026	mutatie 2026 - 2025	
			geld	%
Restafval	1.607.758	1.726.234	118.476	7,4%
Gft afval	1.058.235	1.046.810	-11.425	-1,1%
Papier inzameling huis aan huis	140.784	132.295	-8.489	-6,0%
Grofvuil en snoeiafval	45.752	53.215	7.462	16,3%
Grondstoffenparken	1.116.129	1.223.441	107.311	9,6%
Straatclusters	223.733	227.979	4.247	1,9%
Kunststof inzameling (PMD)	307.562	312.169	4.606	1,5%
BEST-tas en Kringloop	285.926	294.308	8.381	2,9%
Servicepunt	101.512	117.778	16.266	16,0%
Afvalkalender, pas en app, website	29.883	49.098	19.215	64,3%
Grondstoffenplan	169.706	181.721	12.015	7,1%
Resterende kosten	551.925	574.234	22.309	4,0%
UPV	-455.807	-449.164	6.644	1,5%
Illegale dumpingen	57.000	66.920	9.920	17,4%
Duurzaamheid	91.296	90.944	-352	-0,4%
Totaal basispakket	**5.331.395**	**5.647.982**	**316.587**	**5,9%**

BOR-pakket

Straatreiniging	291.500	303.000	11.500	3,9%
Riool- en kolkenreiniging	78.000	82.200	4.200	5,4%
Reiniging markten	42.000	42.100	100	0,2%
Transport verhuur	295.000	304.000	9.000	3,1%
Gladheidbestrijding	226.000	234.000	8.000	3,5%
Onkruidbeheersing	0	0	0	0,0%
Afzet afvalstromen	2.000	2.100	100	5,0%
Totaal BOR-pakket	**934.500**	**967.400**	**32.900**	**3,5%**

Totaal generaal	**6.265.895**	**6.615.382**	**349.487**	**5,6%**

Aandeel gemeente Landgraaf

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2025	2026	mutatie 2026- 2025	
			geld	%
Restafval	1.047.785	1.121.895	74.110	7,1%
Gft afval	965.912	1.002.250	36.338	3,8%
Papier inzameling huis aan huis	111.007	103.016	-7.991	-7,2%
Grofvuil en snoeiafval	42.789	44.009	1.219	2,8%
Grondstoffenparken	968.006	1.052.794	84.788	8,8%
Straatclusters	200.391	204.394	4.003	2,0%
Kunststof inzameling (PMD)	261.874	263.563	1.689	0,6%
BEST-tas en Kringloop	220.621	227.475	6.854	3,1%
Servicepunt	78.327	91.032	12.705	16,2%
Afvalkalender, pas en app, website	23.058	37.949	14.891	64,6%
Grondstoffenplan	130.945	140.455	9.510	7,3%
Resterende kosten	425.866	443.834	17.969	4,2%
UPV	-384.758	-392.047	-7.289	-1,9%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	70.444	70.292	-152	-0,2%
Totaal basispakket	**4.162.267**	**4.410.912**	**248.645**	**6,0%**

BOR-pakket

Straatreiniging	269.000	280.500	11.500	4,3%
Riool- en kolkenreiniging	85.400	89.200	3.800	4,4%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	52.000	54.000	2.000	3,8%
Gladheidbestrijding	162.600	170.000	7.400	4,6%
Onkruidbeheersing	0	0	0	0,0%
Afzet afvalstromen	1.700	1.800	100	5,9%
Totaal BOR-pakket	**570.700**	**595.500**	**24.800**	**4,3%**

Totaal generaal	**4.732.967**	**5.006.412**	**273.445**	**5,8%**

Aandeel gemeente Simpelveld

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2025	2026	mutatie 2026 - 2025	
			geld	%
Restafval	265.488	275.452	9.964	3,8%
Gft afval	316.900	337.650	20.750	6,5%
Papier inzameling huis aan huis	46.099	45.792	-308	-0,7%
Grofvuil en snoeiafval	15.565	16.796	1.231	7,9%
Grondstoffenparken	247.494	274.692	27.198	11,0%
Straatclusters	35.845	36.250	405	1,1%
Kunststof inzameling (PMD)	79.100	83.808	4.709	6,0%
BEST-tas en Kringloop	60.370	62.458	2.088	3,5%
Servicepunt	21.433	24.995	3.562	16,6%
Afvalkalender, pas en app, website	6.309	10.420	4.110	65,1%
Grondstoffenplan	35.831	38.565	2.733	7,6%
Resterende kosten	116.532	121.863	5.331	4,6%
UPV	-104.997	-115.000	-10.003	-9,5%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	19.276	19.300	24	0,1%
Totaal basispakket	**1.161.246**	**1.233.039**	**71.793**	**6,2%**

BOR-pakket

Straatreiniging	17.200	17.800	600	3,5%
Riool- en kolkenreiniging	18.100	18.700	600	3,3%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	0	0	0	0,0%
Gladheidbestrijding	100.000	104.000	4.000	4,0%
Onkruidbeheersing	58.000	60.000	2.000	3,4%
Afzet afvalstromen	500	520	20	4,0%
Totaal BOR-pakket	**193.800**	**201.020**	**7.220**	**3,7%**

Totaal generaal	**1.355.046**	**1.434.059**	**79.013**	**5,8%**

Aandeel gemeente Vaals

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2025	2026	mutatie 2026 - 2025	
			geld	%
Restafval	335.784	342.891	7.107	2,1%
Gft afval	274.677	272.827	-1.850	-0,7%
Papier inzameling huis aan huis	25.642	24.396	-1.246	-4,9%
Grofvuil en snoeiafval	12.272	14.533	2.261	18,4%
Grondstoffenparken	303.100	341.459	38.360	12,7%
Straatclusters	73.100	72.185	-915	-1,3%
Kunststof inzameling (PMD)	84.744	90.290	5.546	6,5%
BEST-tas en Kringloop	68.300	71.338	3.038	4,4%
Servicepunt	24.248	28.548	4.300	17,7%
Afvalkalender, pas en app, website	7.138	11.901	4.763	66,7%
Grondstoffenplan	40.538	44.048	3.510	8,7%
Resterende kosten	131.839	139.189	7.350	5,6%
UPV	-99.268	-102.011	-2.744	-2,8%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	21.808	22.044	236	1,1%
Totaal basispakket	**1.303.922**	**1.373.637**	**69.715**	**5,3%**

BOR-pakket

Straatreiniging	0	0	0	0,0%
Riool- en kolkenreiniging	0	0	0	0,0%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	0	0	0	0,0%
Gladheidbestrijding	0	0	0	0,0%
Onkruidbeheersing	69.000	71.500	2.500	3,6%
Afzet afvalstromen	450	500	50	11,1%
Totaal BOR-pakket	69.450	72.000	2.550	3,7%

Totaal generaal	**1.373.372**	**1.445.637**	**72.265**	**5,35**

Aandeel gemeente Voerendaal

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem

Basispakket	2025	2026	mutatie 2026 - 2025 geld	%
Restafval	332.592	361.765	29.174	8,8%
Gft afval	326.710	335.770	9.060	2,8%
Papier inzameling huis aan huis	55.045	53.086	-1.959	-3,6%
Grofvuil en snoeiafval	28.831	28.730	-102	-0,4%
Grondstoffenparken	276.393	308.256	31.863	11,5%
Straatclusters	26.852	27.021	169	0,6%
Kunststof inzameling (PMD)	113.901	117.987	4.087	3,6%
BEST-tas en Kringloop	70.053	72.451	2.397	3,4%
Servicepunt	24.871	28.994	4.123	16,6%
Afvalkalender, pas en app, website	7.322	12.087	4.765	65,1%
Grondstoffenplan	41.579	44.735	3.156	7,6%
Resterende kosten	135.225	141.361	6.137	4,5%
UPV	-119.879	-112.924	6.954	5,8%
Illegale dumpingen	11.875	13.145	1.270	10,7%
Duurzaamheid	22.368	22.388	20	0,1%
Totaal basispakket	**1.353.737**	**1.454.852**	**101.115**	**7,5%**

BOR-pakket

Straatreiniging	65.100	67.500	2.400	3,7%
Riool- en kolkenreiniging	36.900	38.100	1.200	3,3%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	0	0	0	0,0%
Gladheidbestrijding	96.000	99.500	3.500	3,6%
Onkruidbeheersing	0	0	0	0,0%
Afzet afvalstromen	570	600	30	5,3%
Totaal BOR-pakket	**198.570**	**205.700**	**7.130**	**3,6%**

Totaal generaal	**1.552.307**	**1.660.552**	**108.235**	**7,0%**

Aandeel NV Reinigingsdiensten Rd4

	2025	2026	mutatie 2026 - 2025 geld	%
Dienstverlening				
Inzameling diverse stromen	3.229.601	3.569.687	340.086	10,5%
RSC	1.140.399	1.180.313	39.914	3,5%

Totaal generaal	**4.370.000**	**4.750.000**	**380.000**	**8,7%**

Hoofdstuk 7

Meerjarenraming 2024-2029

Meerjarenraming 2024-2029

Meerjarenraming kosten

	concept rekening	begroting		meerjarenraming		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Verwerkings-kosten	3.785.347	4.707.761	5.758.194	6.046.954	6.606.936	7.171.635
Salarissen en sociale lasten	18.489.217	20.102.665	21.940.977	22.599.206	23.277.182	23.975.497
Personeel van derden	5.877.264	6.292.058	5.820.613	5.995.231	6.175.088	6.360.341
Energie	2.306.003	2.506.000	2.489.250	2.563.928	2.640.845	2.720.071
Overige goederen en diensten	13.331.670	11.243.926	11.934.275	12.292.304	12.661.073	13.040.905
Kapitaallasten	4.305.173	6.554.092	7.014.880	8.180.288	8.872.223	9.153.180
Totaal	**48.094.674**	**51.406.511**	**54.958.189**	**57.677.911**	**60.233.347**	**62.421.629**
				104,95%	104,43%	103,63%

In deze meerjarenraming hebben we de reguliere indexering (2-3%) doorgetrokken. Er zijn geen beleidswijzigingen bekend of doorgerekend.

We hebben wel de verwerkingskosten berekend conform de huidige stand gekoppeld aan onze verwachtingen. Daarin is meegenomen de impact van de belastingen, zoals geheven door het rijk op het verbranden van afvalstoffen (verbrandingsbelasting) en de uitstoot bij verbranding (CO2 heffing). Zonder wijzigingen in gedrag van de burgers of de producenten zal het huidige beleid tot vrijwel een verdubbeling van de verwerkingskosten in de komende 5 jaar leiden. Van de totale verwerkingskosten zal dan de helft uit belastingen bestaan. Uiteraard kunnen we onze invloed aanwenden om onze burgers en producenten lokaal en landelijk via de indirecte weg te bewegen tot veranderingen in gedrag. Dit zijn echter onbekende factoren en kunnen als zodanig niet in deze tabel worden becijferd.

De kapitaallasten zijn doorgerekend op basis van het investeringsplan in deze begroting, de stand van de activa conform de realisatie van 2024 en de daaruit volgende afschrijvingen en financieringsbehoeften.

Bijlagen

Bijlage 1. Milieuparkbezoeken

	Beekdaelen	Brunssum	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Simpelveld	Vaals	Voerendaal	Totaal
2019	19.264	27.171	74.662	15.896	64.782	36.220	37.077	9.053	11.589	9.606	**305.320**
2020	22.348	29.226	77.400	16.880	73.152	38.338	39.913	9.852	12.801	10.827	**330.737**
2021	23.073	30.028	78.741	17.441	74.663	39.137	39.091	9.646	12.641	10.669	**335.130**
2022	22.757	28.947	77.152	17.719	72.607	38.051	37.107	8.964	11.977	10.083	**325.364**
2023	23.590	29.285	83.350	19.014	73.454	40.192	38.456	9.577	12.966	11.139	**341.023**
2024	26.393	31.388	91.263	21.323	80.416	43.659	40.931	10.699	14.393	12.292	**372.757**

Bijlage 2. Voorgestelde milieuparktarieven 2026

Tarieven		
Auto- en motorband met velg (max. 4 stuks)	per stuk	€ 1,60
Autoband vanaf 20 inch (max. 4 stuks)	per stuk	€ 3,50
Vrachtwagenband (max. 2 stuks)	per stuk	€ 15,00
Tractorband (max. 2 stuks)	per stuk	€ 22,00
Bouwafval (ongesorteerd)	per m3	€ 90,00
Dakleer (max. 0,25 m3)*	per m3	€ 30,00
C-hout: Geïmpregneerd hout*	per m3	€ 15,00
GFT- en/of restafval en ongesorteerd afval	per 50 liter zak	€ 1,70
Grof huishoudelijk afval / grote huisraad*	per m3	€ 30,00
Vervuilde puin	per m3	€ 90,00
Vervuilde grond	per m3	€ 90,00

* vallen onder 2x gratis grovuil-regeling (excl. Eijsden-Margraten)

Bijlage 3. Vergoedingen per ton ingezameld papier door verenigingen

Vergoeding 2026

	per ton	aansluiting
Brunssum	€ 40,00	1,36
Eijsden-Margraten	€ 50,00	
Gulpen-Wittem	€ 45,00	
Heerlen	€ 41,77	
Kerkrade	€ 30,00	
Landgraaf	€ 40,95	
Beekdaelen	€ 41,00	
Simpelveld	€ 46,01	
Vaals	€ 46,01	
Voerendaal	€ 46,01	

Bijlage 4. Aantal uitstaande containers: peildatum 01-01-2025

Gemeente	RST140	RST240	GFT20	GFT40	GFT140	GFT240	CB40	P140
Beekdaelen	2.240	13.755	1.088	0	7.248	11.438	0	0
Brunssum	1.113	10.124	2.136	0	5.009	7.720	0	0
Heerlen	3.254	29.498	8.363	0	16.976	18.007	0	30.071
Kerkrade	1.367	17.166	4.720	0	9.473	10.442	0	0
Landgraaf	2.544	12.664	2.492	0	7.242	10.239	0	0
Voerendaal	1.881	3.642	298	0	2.611	3.935	0	0
Simpelveld	1.748	2.708	606	0	2.185	2.969	0	0
Vaals	1.829	1.511	1.650	0	2.221	1.833	0	0
Eijsden-Margraten	9.495	2.150	0	365	8.596	1.822	117	0
Gulpen-Wittem	6.652	0	394	71	5.287	2.417	26	0
Totaal	**32.123**	**93.218**	**21.747**	**436**	**66.848**	**70.822**	**143**	**30.071**

Bijlage 5. Afvalscheidingspercentages gemeenten

	Beekdaelen	Brunssum	Eijsden-Magraten	Gulpen-Wittem	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Simpelveld	Vaals	Voerendaal	Totaal
2021	75,8%	71,3%	78,9%	80,4%	68,5%	69,9%	72,7%	75,5%	73,2%	74,8%	72,5%
2022	74,9%	70,2%	79,2%	81,0%	66,9%	69,0%	71,5%	74,6%	71,8%	73,5%	71,4%
2023	75,8%	69,6%	80,3%	81,8%	66,2%	68,7%	72,0%	74,8%	71,8%	73,1%	71,5%
2024	73,5%	69,2%	83,0%	83,7%	65,7%	68,1%	71,7%	75,5%	71,9%	72,8%	71,4%

Bijlage 6. Ingezamelde hoeveelheden per gemeente 2024

Soort /hoeveelheden per inwoner per jaar	Beekdaelen	Brunssum	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Simpelveld	Vaals	Voerendaal	Gem.
Huis aan huis ingezameld											
Groente-, fruit- en tuinafval	189,3	120,5	91,1	185,5	97,4	112,0	139,0	176,5	109,3	152,7	123,5
Grof huisafval	0,8	1,8	0,6	0,7	2,0	1,5	2,0	1,9	1,9	1,8	1,6
Restafval	113,3	116,8	68,0	75,1	125,2	120,0	106,0	96,3	93,7	103,7	109,8
Kunststof	26,7	28,6	23,8	29,0	26,4	26,1	28,6	31,0	24,6	23,4	26,7
Papier	46,3	26,6	49,1	51,2	28,6	30,9	30,7	45,9	28,9	46,7	34,7
Snoeihout	1,1	1,5	1,8	1,6	1,3	1,1	1,5	2,4	1,8	3,5	1,5
Kringloopgoederen	5,4	6,0	0,3	0,8	6,1	6,0	5,6	5,7	6,7	5,4	5,2
Via ondergrondse containers											
Glas bont	11,3	11,3	14,6	13,7	10,1	10,0	10,6	10,7	12,1	10,4	11,1
Glas wit	12,4	12,3	15,3	14,8	11,2	12,2	12,2	12,1	13,2	11,8	12,3
Textiel	3,1	8,0	2,9	4,6	5,9	6,4	6,2	6,3	3,5	4,9	5,6
Papier	0,0	16,3	0,0	0,0	9,7	11,0	10,1	0,0	14,0	0,4	7,9
Totaal gebracht naar milieupark	**125,8**	**139,1**	**308,1**	**163,5**	**141,6**	**140,0**	**129,9**	**132,9**	**154,0**	**123,9**	**153,6**
TOTAAL PER INWONER	**535,7**	**488,8**	**575,8**	**540,4**	**465,6**	**477,3**	**482,3**	**521,9**	**463,8**	**488,5**	**493,4**

Reinigingsdiensten Rd4 verzorgt de afvalinzameling voor 148.000 huishoudens in 10 Zuid-Limburgse gemeenten en bij 3.500 Limburgse bedrijven. We verwerken en scheiden grondstoffen bij onze 8 grondstoffenparken, in onze op- en overslag, ons textielsorteercentrum en regionaal sorteercentrum. Ook verzorgen we de straat- en rioolreiniging, gladheidbestrijding en reinigen we de openbare ruimtes. In onze drie kringloopshops geven we spullen een tweede leven en bieden we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt nieuwe uitdagingen. We zijn een vooruitstrevend bedrijf met meer dan 590 medewerkers die zich dagelijks inzetten voor een mooie en schone leefomgeving.

SLIMMER › SAMEN › STEEDS ›

100% recycled papier